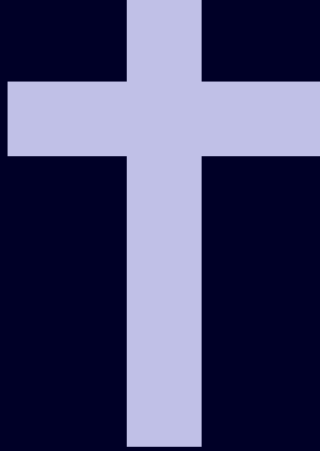

μετάφραση των
εβδομήκοντα

The Greek Septuagint with Apocrypha, compiled by Sir
Lancelot C. L. Brenton

μετάφραση των εβδομήκοντα
The Greek Septuagint with Apocrypha, compiled by Sir
Lancelot C. L. Brenton

Public Domain

Language: Ἑλληνική (Greek, Ancient)

Dialect: Koine

2020-03-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Mar 2024 from source files dated 13 Dec 2023
734967e0-a3c8-5352-bd68-5f33a0a2f13c

Contents

ΓΕΝΕΣΙΣ	1
ΕΞΟΔΟΣ	48
ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ	84
ΑΡΙΘΜΟΙ	111
ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ	149
ΙΗΣΟΥΣ	182
ΚΡΙΤΑΙ	205
ΡΟΥΘ	229
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α	233
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β	263
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ	290
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ	321
ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α	349
ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β	374
ΕΣΔΡΑΣ	407
ΙΩΒ	428
ΨΑΛΜΟΙ	450
ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ	508
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ	527
ΑΣΜΑ	534
ΗΣΑΙΑΣ	538
ΙΕΡΕΜΙΑΣ	580
ΘΡΗΝΟΙ	625
ΙΕΖΕΚΙΗΛ	630
ΩΣΗΕ. Α'	675
ΙΩΗΛ. Δ'	682
ΑΜΩΣ. Β'	685
ΟΒΔΕΙΟΥ. Ε'	691
ΙΩΝΑΣ. ζ'	692
ΜΙΧΑΙΑΣ. Γ'	694
ΝΑΟΥΜ. Ζ'	698
ΑΜΒΑΚΟΥΜ. Η'	700
ΣΟΦΟΝΙΑΣ. Θ'	702
ΑΓΓΑΙΟΣ. Ι'	704
ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΙΑ'	706
ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΙΒ'	714
ΤΩΒΙΤ	717
ΙΟΥΔΙΘ	726
ΕΣΘΗΡ	741
ΔΑΝΙΗΛ (Ελληνικά)	751
ΣΟΦΙΑ	767
ΣΕΙΡΑΧ	779
ΒΑΡΟΥΧ	810
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ	815
ΣΩΣΑΝΝΑ	818
ΒΗΛ	820
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α'	822
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β'	852
ΕΣΔΡΑΣ. Α'	873
ΠΡΟΣΕΥΧΗ	888

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ'	.....	889
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ'	.....	898

ΓΕΝΕΣΙΣ

1 Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 2 Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκευαστος, καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου· καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. 3 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, γεννηθήτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς. 4 Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. 5 Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα μία.

6 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, γεννηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος· καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος· καὶ ἐγένετο οὕτως. 7 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος. 8 Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα οὐρανόν· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν· καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα δευτέρα.

9 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρὰ· καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ συνήχη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ὤφθη ἡ ξηρὰ. 10 Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὴν ξηρὰν, γῆν· καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θαλάσσας· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν. 11 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοίτητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐγένετο οὕτως. 12 Καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοίτητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν. 13 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα τρίτη.

14 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, γεννηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτός· καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἑνιαυτούς. 15 Καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐγένετο οὕτως. 16 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους· τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσων εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστέρας. 17 Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, 18 καὶ ἀρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν. 19 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα τετάρτη.

20 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἔρπετα ψυχῶν ζωσῶν, καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐγένετο οὕτως. 21 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ κτῆτα τὰ μέγала, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζῶων ἐρπετῶν, ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν, καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλά. 22 Καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ Θεὸς, λέγων, ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς. 23 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα πέμπτη.

24 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶων κατὰ γένος, τετράποδα, καὶ ἔρπετα, καὶ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος· καὶ ἐγένετο οὕτως. 25 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ τὰ κτῆνη κατὰ γένος αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἔρπετα τῆς γῆς κατὰ γένος· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλά.

26 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. 27 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον· κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. 28 Καὶ εὐλόγησεν αὐτούς ὁ Θεός, λέγων, ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. 29 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, Ἴδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὃ ἐστὶν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρώσιν, 30 καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ

πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἔρπετῳ ἔρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρώσιν· καὶ ἐγένετο οὕτως. ³¹ Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν· καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα ἕκτη.

2

¹ Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν.
² Καὶ συνετέλεσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε· καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἐποίησε.
³ Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν, ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ Θεὸς ποιῆσαι.

⁴ Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο, ἧ ἡμέρα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ⁵ καὶ πᾶν χλωρὸν ἄγρου πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἄγρου πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι· οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν. ⁶ Πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. ⁷ Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

⁸ Καὶ ἐφύτησεν ὁ Θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε. ⁹ Καὶ ἐξανείλκεν ὁ Θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὠραῖον εἰς ὄρασιν, καὶ καλὸν εἰς βρώσιν, καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. ¹⁰ Ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδὲμ ποτίζων τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς. ¹¹ Ὄνομα τῷ ἐνὶ, Φισῶν· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐλάτ· ἐκεῖ οὐ ἔστι τὸ χρυσίον. ¹² Τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν· καὶ ἐκεῖ ἔστιν ὁ ἄνθραξ, καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. ¹³ Καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ, Γεῶν· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας. ¹⁴ Καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος, Τίγρις· οὗτος ὁ προπορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων· ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρτος, Εὐφράτης. ¹⁵ Καὶ ἔλαβε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν. ¹⁶ Καὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἀδὰμ, λέγων, ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγῆ. ¹⁷ Ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ἢ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε.

¹⁸ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός, οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον· ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν. ¹⁹ Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἄγρου, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ, ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά· καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ. ²⁰ Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτήνεσι, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἄγρου· τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐχ εὐρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ. ²¹ Καὶ ἐπέβαλεν ὁ Θεὸς ἕκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, καὶ ὑπνωσε· καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ' αὐτῆς. ²² Καὶ ᾤκοδόμησεν ὁ Θεὸς τὴν πλευρᾶν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ εἰς γυναῖκα· καὶ ἤγαγεν αὐτήν πρὸς τὸν Ἀδὰμ. ²³ Καὶ εἶπεν Ἀδὰμ· τοῦτο νῦν ὅσπου ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· αὕτη κληθήσεται γυνὴ, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς ἐλήφθη. ²⁴ Ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ²⁵ Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοὶ, ὃ, τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦσχύνοντο.

3

¹ Ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός· καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί, τί ὅτι εἶπεν ὁ Θεός, οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου; ² Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει, ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου φαγούμεθα· ³ Ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου, ὃ ἔστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ Θεός, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἄψησθε αὐτόν, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. ⁴ Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί· οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε· ⁵ Ἦδει γὰρ ὁ Θεός, ὅτι ἡ ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρὸν. ⁶ Καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ, ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρώσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὠραίων

ἔστι τοῦ κατανοῆσαι· καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον. ⁷ Καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν· καὶ ἔρραψαν φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα. ⁸ Καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλινόν· καὶ ἐκρύβησαν ὁ, τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου. ⁹ Καὶ ἐκάλεσεν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀδὰμ ποῦ εἶ; ¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ· τῆς φωνῆς σου ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθην ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην. ¹¹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνός εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες; ¹² Καὶ εἶπεν ὁ Ἀδὰμ· ἡ γυνὴ, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὐτῇ μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον. ¹³ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῇ γυναικί· τί τοῦτο ἐποίησας; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, ὁ ὄφρις ἠπάτησέ με, καὶ ἔφαγον.

¹⁴ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῷ ὄφει· ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ τῷ στήθει σου καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ, καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ¹⁵ Καὶ ἔχθραν θῆσω ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς· αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν. ¹⁶ Καὶ τῇ γυναικί εἶπε· πληθύνω πληθυνῶ τὰς λύπας σου, καὶ τὸν στεναγμόν σου· ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου· καὶ αὐτός σου κυριεύσει. ¹⁷ Τῷ δὲ Ἀδὰμ εἶπεν· ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου, καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου· ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ¹⁸ Ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. ¹⁹ Ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήμψης· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. ²⁰ Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικός αὐτοῦ Ζωή, ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζῶντων. ²¹ Καὶ ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός τῷ Ἀδὰμ, καὶ τῇ γυναικί αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς.

²² Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν· καὶ νῦν μὴ ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ λάβῃ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ²³ Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεός ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήμψης. ²⁴ Καὶ ἐξέβαλεν τὸν Ἀδὰμ, καὶ κατώκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς· καὶ ἔταξε τὰ χερουβὶμ· καὶ τὴν φλογιγὴν ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην, φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

4

¹ Ἀδὰμ δὲ ἔγνω Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Κάϊν· καὶ εἶπεν, ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ Θεοῦ. ² Καὶ προσέθηκε τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἄβελ· καὶ ἐγένετο Ἄβελ ποιμὴν προβάτων, Κάϊν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν. ³ Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἤνεγκε Κάϊν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ Κυρίῳ. ⁴ Καὶ Ἄβελ ἤνεγκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν· καὶ ἐπείδεν ὁ Θεός ἐπὶ Ἄβελ, καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ. ⁵ Ἐπὶ δὲ Κάϊν, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ, οὐ προσέσχε· καὶ ἐλυπήθη Κάϊν λίαν, καὶ συνέπεσε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. ⁶ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῷ Κάϊν, ἵνα τί περίλυπος ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου; ⁷ Οὐκ ἔαν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἡμαρτες; ἤσυχασον· πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφή αὐτοῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτοῦ.

⁸ Καὶ εἶπεν Κάϊν πρὸς Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διέλθωμεν εἰς τὸ πεδῖον· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ, ἀνέστη Κάϊν ἐπὶ Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ⁹ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός πρὸς Κάϊν· ποῦ ἔστιν Ἄβελ ὁ ἀδελφός σου; καὶ εἶπεν, οὐ γινώσκω· μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰμὶ ἐγώ; ¹⁰ Καὶ εἶπε Κύριος, τί πεποίηκας; φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς με ἐκ τῆς γῆς. ¹¹ Καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἡ ἔχανε τὸ στόμα αὐτῆς δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρός σου. ¹² Ὅτε ἐργᾷ τὴν γῆν, καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχύν αὐτῆς δοῦναί σοι· στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ Καὶ εἶπε Κάϊν πρὸς Κύριον τὸν Θεόν, μεῖζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναι με. ¹⁴ Εἰ ἐκβάλλεις με

σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔσται πᾶς ὁ εὐρίσκων με, ἀποκτενεῖ με. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς, οὐχ οὕτω· πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν, ἐπτά ἐκδικούμενα παραλύσει. Καὶ ἔθετο Κύριος ὁ Θεὸς σημεῖον τῷ Κάϊν, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὐρίσκοντα αὐτόν. ¹⁶ Ἐξῆλθεν δὲ Κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾤκησεν ἐν γῆ Ναϊδ κατέναντι Ἐδέμ.

¹⁷ Καὶ ἔγνω Κάϊν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Ἐνώχ. Καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν· καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Ἐνώχ. ¹⁸ Ἐγενήθη δὲ τῷ Ἐνώχ Γαϊδάδ· καὶ Γαϊδάδ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ· καὶ Μαλελεήλ ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα· καὶ Μαθουσάλα ἐγέννησε τὸν Λάμεχ.

¹⁹ Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Λάμεχ δύο γυναῖκας· ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἀδά· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Σελλά. ²⁰ Καὶ ἔτεκεν Ἀδά τὸν Ἰωβήλ· οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. ²¹ Καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰουβάλ· οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. ²² Σελλά δὲ καὶ αὐτὴ ἔτεκε τὸν Θόβελ· καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ δὲ Θόβελ, Νοεμά. ²³ Εἶπε δὲ Λάμεχ ταῖς ἑαυτοῦ γυναῖξιν, Ἀδά καὶ Σελλά, ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς, γυναῖκες Λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους· ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοί, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί. ²⁴ Ὅτι ἐπτάκις ἐκδεδίκηται ἐκ Κάϊν· ἐκ δὲ Λάμεχ, ἔβδομηκοντάκις ἐπτά.

²⁵ Ἐγνω δὲ Ἀδάμ Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σῆθ, λέγουσα, ἐξανέστηνε γάρ μοι ὁ Θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ Ἄβελ, ὃν ἀπέκτεινε Κάϊν. ²⁶ Καὶ τῷ Σῆθ ἐγένετο υἱός· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐνώς· οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ.

5

¹ Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων· ἡ ἡμέρα ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδάμ, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ² Ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀδάμ, ἡ ἡμέρα ἐποίησεν αὐτούς. ³ Ἔζησεν δὲ Ἀδάμ τριάκοντα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησε κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σῆθ. ⁴ Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἀδάμ, ἃς ἔζησε μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Σῆθ, ἔτη ἐπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ⁵ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Ἀδάμ, ἃς ἔζησε, τριάκοντα καὶ ἑννακόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανεν. ⁶ Ἐζήσεν δὲ Σῆθ πέντε καὶ διακόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνώς. ⁷ Καὶ ἔζησεν Σῆθ μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Ἐνώς, ἐπτά ἔτη καὶ ἐπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ⁸ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Σῆθ δώδεκα καὶ ἑννακόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανε. ⁹ Καὶ ἔζησεν Ἐνώς ἔτη ἑκατὸν ἐννεήκοντα· καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. ¹⁰ Καὶ ἔζησεν Ἐνώς μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Καϊνᾶν, πεντεκαίδεκα ἔτη καὶ ἐπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ¹¹ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Ἐνώς πέντε ἔτη καὶ ἑννακόσια· καὶ ἀπέθανε. ¹² Καὶ ἔζησεν Καϊνᾶν ἔβδομηκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη· καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ. ¹³ Καὶ ἔζησεν Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Μαλελεήλ, τεσσαράκοντα καὶ ἐπτακόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ¹⁴ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Καϊνᾶν δέκα ἔτη καὶ ἑννακόσια· καὶ ἀπέθανε.

¹⁵ Καὶ ἔζησε Μαλελεήλ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη· καὶ ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ. ¹⁶ Καὶ ἔζησε Μαλελεήλ μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Ἰάρεδ, ἔτη τριάκοντα καὶ ἐπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ¹⁷ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεήλ, ἔτη πέντε καὶ ἐννεήκοντα καὶ ὀκτακόσια· καὶ ἀπέθανε. ¹⁸ Καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ δύο καὶ ἐξήκοντα ἔτη καὶ ἑκατὸν· καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνώχ. ¹⁹ Καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Ἐνώχ, ὀκτακόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ²⁰ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Ἰάρεδ, δύο καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑννακόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανε. ²¹ Καὶ ἔζησεν Ἐνώχ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη· καὶ ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα. ²² Εὐηρέστησε δὲ Ἐνώχ τῷ Θεῷ μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Μαθουσάλα, διακόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ²³ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Ἐνώχ, πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ τριακόσια ἔτη. ²⁴ Καὶ εὐηρέστησε Ἐνώχ τῷ Θεῷ· καὶ οὐχ εὐρίσκετο, ὅτι μετέθηκεν αὐτόν ὁ Θεός. ²⁵ Καὶ ἔζησε Μαθουσάλα ἐπτά ἔτη καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν· καὶ ἐγέννησε τὸν Λάμεχ. ²⁶ Καὶ ἔζησε Μαθουσάλα μετὰ τὸ γεννηῖαι αὐτόν τὸν Λάμεχ, δύο καὶ ὀκτακόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱούς καὶ θυγατέρας. ²⁷ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Μαθουσάλα ἃς ἔζησεν, ἑννέα καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑννακόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανε. ²⁸ Καὶ ἔζησε Λάμεχ ὀκτώ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ²⁹ Καὶ ἐπωνόμασε τὸ

ὄνομα αὐτοῦ Νῶε, λέγων, οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς κατηράσατο Κύριος ὁ Θεός. ³⁰ Καὶ ἔζησε Λάμεχ μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Νῶε, πεντακόσια καὶ ἐξήκοντα καὶ πέντε ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ³¹ Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Λάμεχ, ἑπτακόσια καὶ πενήκοντα τρία ἔτη· καὶ ἀπέθανε. ³² Καὶ ἦν Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων· καὶ ἐγέννησεν τρεῖς υἱοὺς, τὸν Σῆμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ.

6

¹ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. ² Ἰδόντες δὲ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καλαὶ εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν, ὧν ἐξελέξαντο. ³ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός, οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἐκείτους εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας· ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν, οὗτος ἐῖκοσιν ἔτη. ⁴ Οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ μετ' ἐκεῖνο, ὡς ἂν εἰσεπορευόντο οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγεννώσαν αὐτοῖς· ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί.

⁵ Ἰδὼν δὲ Κύριος ὁ Θεός, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁶ Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεός, ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διενοήθη. ⁷ Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἕρπετων ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι ἐνεθυμήθην, ὅτι ἐποίησα αὐτούς.

⁸ Νῶε δὲ εὔρε χάριν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ. ⁹ Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Νῶε. Νῶε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, τῷ Θεῷ εὐηρέστησε Νῶε. ¹⁰ Ἐγέννησε δὲ Νῶε τρεῖς υἱοὺς, τὸν Σῆμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ. ¹¹ Ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας. ¹² Καὶ εἶδε Κύριος ὁ Θεός τὴν γῆν, καὶ ἦν κατεφθαρμένη· ὅτι κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῷ Νῶε, καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἦκει ἐναντίον μου, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτούς καὶ τὴν γῆν.

¹⁴ Ποίησον οὖν σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων· νοσοῖας ποιήσεις τὴν κιβωτόν· καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ. ¹⁵ Καὶ οὕτω ποιήσεις τὴν κιβωτόν· τριακοσίους πήχων τὸ μήκος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πενήκοντα πήχων τὸ πλάτος, καὶ τριάκοντα πήχων τὸ ὕψος αὐτῆς. ¹⁶ Ἐπισυναγών ποιήσεις τὴν κιβωτόν, καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτὴν ἄνωθεν· τὴν δὲ θύραν τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων· κατάγια διαώροφα καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτὴν. ¹⁷ Ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν, ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα, ἐν ἧ ἔστι πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὅσα ἂν ἦ ἐπὶ τῆς γῆς, τελευτήσει.

¹⁸ Καὶ στήσῃ τὴν διαθήκην μου μετὰ σου· εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτόν σου, καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ ἡ γυνὴ σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σου. ¹⁹ Καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἕρπετων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτόν, ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται. ²⁰ Ἀπὸ πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετεινῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἕρπετων τῶν ἔρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται πρὸς σὲ τρέφεσθαι μετὰ σου, ἄρσεν καὶ θῆλυ. ²¹ Σὺ δὲ λήψῃ σεαυτὸν ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτὸν, καὶ ἔσται σοι καὶ ἐκεῖνοις φαγεῖν. ²² Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός, οὕτως ἐποίησε.

7

¹ Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός πρὸς Νῶε, εἴσελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ. ² Ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε πρὸς σὲ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ. ³ Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁴ Ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐγὼ ἐπάγω ὕετον ἐπὶ τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· καὶ ἐξαλείψω πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἐποίησα ἀπὸ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ⁵ Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός.

6 Νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμός τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. 7 Εἰσηλθε δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. 8 Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς, 9 δύο εἰσηλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ ἐνετείλατο ὁ Θεὸς τῷ Νῶε. 10 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. 11 Ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ δευτέρου μηνός, ἑβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πάσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ ἤνεώχθησαν. 12 Καὶ ἐγένετο ὁ ὕετός ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. 13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσηλθε Νῶε, Σὴμ, Χάμ, Ἰάφεθ, οἱ υἱοὶ Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ Νῶε, καὶ αἱ τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν κιβωτόν. 14 Καὶ πάντα τὰ θηρία κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ κτήνη κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἔρπετον κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πᾶν ὄρνεον πετεινὸν κατὰ γένος αὐτοῦ, 15 εἰσηλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκός, ἐν ᾧ ἔστι πνεῦμα ζωῆς. 16 Καὶ τὰ εἰσπορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκός εἰσηλθε, καθὰ ἐνετείλατο ὁ Θεὸς τῷ Νῶε· καὶ ἔκλεισε Κύριος ὁ Θεὸς τὴν κιβωτὸν ἔξωθεν αὐτοῦ.

17 Καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμός τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεπληθύνθη τὸ ὕδωρ· καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτὸν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς. 18 Καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος. 19 Τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά, ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. 20 Πεντεκαίδεκα ἡμέρας ὑπεράνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ· καὶ ἐπεκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά. 21 Καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς τῶν πετεινῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν θηρίων· καὶ πᾶν ἔρπετον κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ἄνθρωπος. 22 Καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶν ὃ ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθανε. 23 Καὶ ἐξῆλειψε πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἔρπετων, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. 24 Καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πενήκοντα.

8

1 Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πετεινῶν, καὶ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων, ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ· καὶ ἐπήγαγεν ὁ Θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασε τὸ ὕδωρ. 2 Καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ, καὶ συνεσχέθη ὁ ὕετός ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. 3 Καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἡλαττοῦντο τὸ ὕδωρ μετὰ πενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας. 4 Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Αραράτ. 5 Τὸ δὲ ὕδωρ ἡλαττοῦντο ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. Καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός, ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων. 6 Καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἠνέωξε Νῶε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε. 7 Καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα· καὶ ἐξέλεθῶν, οὐκ ἀνέστρεψεν ἕως τοῦ ξηραυθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. 8 Καὶ ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν ὀπίσω αὐτοῦ, ἰδεῖν εἰ κεκόπασε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. 9 Καὶ οὐχ εὐροῖσα ἡ περιστερὰ ἀνάπασιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς, ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτὸν, ὅτι ὕδωρ ἦν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· καὶ ἔκτεινας τὴν χεῖρα ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσηγάγεν αὐτήν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτόν. 10 Καὶ ἐπισχῶν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἐτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. 11 Καὶ ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ τὸ πρὸς ἐσπέραν· καὶ εἶχε φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς· καὶ ἔγνω Νῶε, ὅτι κεκόπασε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. 12 Καὶ ἐπισχῶν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἐτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. 13 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ πρώτου μηνός, μῆ 21 μηνός, ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε· καὶ εἶδεν ὅτι ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. 14 Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἐξηράνθη ἡ γῆ, ἑβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός.

15 Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς Νῶε, λέγων, 16 Ἐξέλθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ σὺ, καὶ ἡ γυνὴ σου, καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, 17 Καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ, καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἕως κτηνῶν, καὶ πᾶν ἔρπετον

κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξάγαγε μετὰ σεαυτοῦ. καὶ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ Καὶ ἐξήλθε Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ πάντα τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πᾶν πετεινὸν, καὶ πᾶν ἔρπετόν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, ἐξήλθουσιν ἐκ τῆς κιβωτοῦ.

²⁰ Καὶ ὠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²¹ Καὶ ὠσφράνθη Κύριος ὁ Θεὸς ὁσμὴν εὐωδίας. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς διανοηθεῖς, οὐ προσθήσω ἔτι καταράσασθαι τὴν γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων· ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ· οὐ προσθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα. ²² Πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς, σπέρμα καὶ θερσιμὸς, ψῦχος καὶ καύμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα, οὐ καταπαύσουσι.

9

¹ Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. ² Καὶ ὁ τρόμος, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν, ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ἐπὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· ὑπὸ χειρὸς ὑμῶν δέδωκα. ³ Καὶ πᾶν ἔρπετόν, ὃ ἔστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. ⁴ Πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε. ⁵ Καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό· καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ ἐκζητήσω τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. ⁶ Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται, ὅτι ἐν εἰκόνι Θεοῦ ἐποίησα τὸν ἀνθρώπον. ⁷ Ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς.

⁸ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, μετ' αὐτοῦ λέγων, ⁹ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, ¹⁰ καὶ πάση ψυχῇ ζῶσιν μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων, καὶ ἀπὸ κτηνῶν· καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ὅσα ἔστι μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελεθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ¹¹ Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ· καὶ οὐκ ἔτι ἔσται κατακλυσμὸς ὕδατος, καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν. ¹² Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς Νῶε· τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης, ἣ ἔστι μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς αἰώνιους. ¹³ Τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. ¹⁴ Καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὀφθίσεται τὸ τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ. ¹⁵ Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἣ ἔστιν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί· καὶ οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα. ¹⁶ Καὶ ἔσται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ ὄψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνὰ μέσον ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί, ἣ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Νῶε, τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἣς διεθέμην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης σαρκὸς, ἣ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς.

¹⁸ Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Νῶε, οἱ ἐξελεθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ, Σὴμ, Χάμ, Ἰάφεθ. Χάμ δὲ ἦν πατὴρ Χαναάν. ¹⁹ Τρεῖς οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Νῶε· ἀπὸ τούτων διεσπάρθησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ²⁰ Καὶ ἦρξαστο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς, καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελώνα. ²¹ Καὶ ἔπεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²² Καὶ εἶδε Χάμ ὁ πατὴρ Χαναάν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελεθὼν ἀνήγγειλε τοῖς θυσιῶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. ²³ Καὶ λαβόντες Σὴμ καὶ Ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον, ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς, καὶ συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθοφανῶς, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον. ²⁴ Ἐξένηψε δὲ Νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος. ²⁵ Καὶ εἶπεν, ἐπικατάρατος Χαναάν παῖς· οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Σήμ· καὶ ἔσται Χαναάν παῖς οἰκέτης αὐτοῦ. ²⁷ Πλατύναι ὁ Θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σήμ· καὶ γενηθήτω Χαναάν παῖς αὐτοῦ.

²⁸ Ἐζῆσε δὲ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τριακόσια πεντήκοντα. ²⁹ Καὶ ἐγένοντο πᾶσι αἱ ἡμέραι Νῶε ἑννακόσια πενήκοντα ἔτη· καὶ ἀπέθανεν.

10

¹ Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νῶε, Σὴμ, Χάμ, Ἰάφεθ· καὶ ἐγεννήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

² Υἱοὶ Ἰάφεθ, Γαμὲρ, καὶ Μαγῶγ, καὶ Μαδοὶ, καὶ Ἰωῦαν, καὶ Ἐλισᾶ, καὶ Θεοβέλ, καὶ Μοσόχ, καὶ Θείρας. ³ Καὶ υἱοὶ Γαμὲρ, Ἀσχανάζ, καὶ Ριφάθ, καὶ Θοργαμά. ⁴ Καὶ υἱοὶ Ἰωῦαν, Ἐλισᾶ, καὶ Θάρσεις, Κήτιοι, Ρόδιοι. ⁵ Ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῆ αὐτῶν· ἕκαστος κατὰ γλώσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

⁶ Υἱοὶ δὲ Χάμ, Χοῦς, καὶ Μεσραῖν, Φοῦδ, καὶ Χαναάν. ⁷ Υἱοὶ δὲ Χοῦς, Σαβᾶ, καὶ Εὐίλα, καὶ Σαβαθα, καὶ Ῥεγμᾶ, καὶ Σαβαθακά· υἱοὶ δὲ Ῥεγμᾶ, Σαβᾶ, καὶ Δαδάν.

⁸ Χοῦς δὲ ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ Οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐροῦσιν, ὡς Νεβρώδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου. ¹⁰ Καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλῶν, καὶ Ὀρέχ, καὶ Ἀρχὰδ, καὶ Χαλάννη, ἐν τῇ γῆ Σεναάρ. ¹¹ Ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν Ἀσσοῦρ· καὶ ὠκοδόμησε τὴν Νινευὶ, καὶ τὴν Ῥοββῶθ πόλιν, καὶ τὴν Χαλάχ,

¹² καὶ τὴν Δασὴ ἀνὰ μέσον Νινευὶ, καὶ ἀνὰ μέσον Χαλάχ· αὕτη ἡ πόλις μεγάλη.

¹³ Καὶ Μεσραῖν ἐγέννησε τοὺς Λουδιεῖμ, καὶ τοὺς Νεφθαλεῖμ, καὶ τοὺς Ἐνεμετιεῖμ, καὶ τοὺς Λαβιεῖμ,

¹⁴ καὶ τοὺς Πατροσωνεῖμ, καὶ τοὺς Χασμωνεῖμ, ὅθεν ἐξῆλθε Φυλιστιεῖμ, καὶ τοὺς Γαφθοριεῖμ. ¹⁵ Χαναάν δὲ ἐγέννησε τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ τὸν Χετταῖον,

¹⁶ καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, ¹⁷ καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀρουκαῖον, καὶ τὸν Ἀσενναῖον, ¹⁸ καὶ τὸν Ἀράδιον, καὶ τὸν Σαμαραῖον, καὶ τὸν Ἀμαθί. Καὶ μετὰ τοῦτο διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν Χανααίων.

¹⁹ Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν Χανααίων ἀπὸ Σιδῶνος ἕως ἐλθεῖν εἰς Γεραρά καὶ Γαζάν, ἕως ἐλθεῖν ἕως Σοδόμων καὶ Γομόρρας, Ἀδαμὰ καὶ Σεβωῖμ ἕως Δασά. ²⁰ Οὗτοι υἱοὶ Χάμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώρας αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

²¹ Καὶ τῷ Σὴμ ἐγεννήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Ἐβερ, ἀδελφῷ Ἰάφεθ τοῦ μείζονος. ²² Υἱοὶ Σὴμ, Ἐλάμ, καὶ Ἀσσοῦρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λουδ, καὶ Ἀράμ, καὶ Καϊνᾶν.

²³ Καὶ υἱοὶ Ἀράμ, Οὐζ, καὶ Οὐλ, καὶ Γατέρ, καὶ Μοσόχ. ²⁴ Καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν, καὶ Καϊνᾶν ἐγέννησε τὸν Σαλά· Σαλά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐβερ.

²⁵ Καὶ τῷ Ἐβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί· ὄνομα τῷ ἐνὶ, Φαλέγ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ· καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰεκτάν. ²⁶ Ἰεκτάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλμωδάδ, καὶ Σαλεθ, ἐν τῷ Σαρμῶθ, καὶ Ἰαράχ, ²⁷ καὶ Ὀδορρά, καὶ Αἰβήλ, καὶ Δεκλά, καὶ Εὐάλ,

²⁸ καὶ Ἀβιμαέλ, καὶ Σαβᾶ, ²⁹ καὶ Οὐφείρ, καὶ Εὐεῖλα, καὶ Ἰωβάβ· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν.

³⁰ Καὶ ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν, ἀπὸ Μασση ἕως ἐλθεῖν εἰς Σαφηρά ὄρος ἀνατολῶν. ³¹ Οὗτοι υἱοὶ Σὴμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώρας αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

³² Αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν Νῶε κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ ἔθνη αὐτῶν· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

11

¹ Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἓν, καὶ φωνὴ μία πᾶσι. ² Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινήσει αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, εὗρον πεδίον ἐν γῆ Σεναάρ, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. ³ Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ, δεῦτε πλιθεύσωμεν πλίνθους, καὶ ὀπτήσωμεν ἀνάτας πυρί· καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον, καὶ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός.

⁴ Καὶ εἶπαν, δεῦτε οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, ὃ ἕστα ἡ κεφαλὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα, πρὸ τοῦ διασπαρῆσαι ἡμᾶς ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

⁵ Καὶ κατέβη Κύριος ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, ὃν ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. ⁶ Καὶ εἶπε Κύριος, ἰδοὺ γένος ἓν, καὶ χεῖλος ἓν πάντων, καὶ τοῦτο ἤρξατο ποιῆσαι, καὶ νῦν οὐκ ἐκλείψει ἀπ' αὐτῶν πάντα ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν.

⁷ Δεῦτε, καὶ καταβάντες συγγέμωμεν αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν φωνὴν τοῦ πλησίον. ⁸ Καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον.

⁹ Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, Σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεε Κύριος τὰ χεῖλη πάσης τῆς γῆς, καὶ ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

¹⁰ Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Σὴμ· καὶ ἦν Σὴμ υἱὸς ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξὰδ, δευτέρου ἔτους μετὰ τὸν κατακλυσμόν. ¹¹ Καὶ ἔζησε Σὴμ, μετὰ τὸ γεννηθῆαι αὐτὸν τὸν Ἀρφαξὰδ, ἑτη πεντακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας,

καὶ ἀπέθανε. ¹² Καὶ ἔζησεν Ἀρφαζὰδ ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. ¹³ Καὶ ἔζησεν Ἀρφαζὰδ, μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, ἔτη τετρακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Σαλά· καὶ ἔζησε Καϊνᾶν, μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Σαλά, ἔτη τριακόσια τριάκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ¹⁴ Καὶ ἔζησε Σαλά ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἔβερ. ¹⁵ Καὶ ἔζησε Σαλά μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Ἔβερ, τριακόσια τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε. ¹⁶ Καὶ ἔζησεν Ἔβερ ἑκατὸν τριάκοντα τέσσαρα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Φαλέγ. ¹⁷ Καὶ ἔζησεν Ἔβερ, μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Φαλέγ, ἔτη διακόσια ἐβδομηκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ¹⁸ Καὶ ἔζησε Φαλέγ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ῥαγαῦ. ¹⁹ Καὶ ἔζησε Φαλέγ, μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Ῥαγαῦ, ἑννέα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ²⁰ Καὶ ἔζησε Ῥαγαῦ ἑκατὸν τριάκοντα καὶ δύο ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Σερούχ. ²¹ Καὶ ἔζησε Ῥαγαῦ, μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Σερούχ, διακόσια ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ²² Καὶ ἔζησε Σερούχ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ναχώρ. ²³ Καὶ ἔζησε Σερούχ, μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Ναχώρ, ἔτη διακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ²⁴ Καὶ ἔζησε Ναχώρ ἔτη ἑκατὸν ἐβδομηκονταεννέα, καὶ ἐγέννησε τὸν Θάρρά. ²⁵ Καὶ ἔζησε Ναχώρ, μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Θάρρά, ἔτη ἑκατὸν εικοσιπέντε, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ²⁶ Καὶ ἔζησε Θάρρά ἐβδομηκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἄβραμ, καὶ τὸν Ναχώρ, καὶ τὸν Ἀρράν.

²⁷ Αὗται δὲ αἱ γενεαίαι Θάρρά· Θάρρά ἐγέννησε τὸν Ἄβραμ, καὶ τὸν Ναχώρ, καὶ τὸν Ἀρράν· καὶ Ἀρράν ἐγέννησε τὸν Λῶτ. ²⁸ Καὶ ἀπέθανεν Ἀρράν ἐνώπιον Θάρρά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἣ ἐγενήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων. ²⁹ Καὶ ἔλαβον Ἄβραμ καὶ Ναχώρ ἑαυτοῖς γυναῖκας· ὄνομα τῇ γυναικὶ Ἄβραμ, Σάρα, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ Ναχώρ, Μελχὰ, θυγάτηρ Ἀρράν· καὶ πατὴρ Μελχὰ, καὶ πατὴρ Ἰεσά. ³⁰ Καὶ ἦν Σάρα στείρα, καὶ οὐκ ἔτεκνοποιεῖ. ³¹ Καὶ ἔλαβε Θάρρά τὸν Ἄβραμ υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Λῶτ υἱὸν Ἀρράν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν Σάραν τὴν νύμφην αὐτοῦ, γυναῖκα Ἄβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν· καὶ ἦλθον ἕως Χαρράν, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ³² Καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Θάρρά ἐν γῇ Χαρράν, διακόσια πέντε ἔτη· καὶ ἀπέθανε Θάρρά ἐν Χαρράν.

12

¹ Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Ἄβραμ, ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν, ἣν ἂν σοι δεῖξω. ² Καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα, καὶ εὐλογήσω σε, καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ καταλογημένος. ³ Καὶ εὐλόγησω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμένους σε καταράσομαι, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ⁴ Καὶ ἐπορεύθη Ἄβραμ, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύριος, καὶ ὤχετο μετ' αὐτοῦ Λῶτ· Ἄβραμ δὲ ἦν ἑτῶν ἐβδομηκονταπέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ Χαρράν. ⁵ Καὶ ἔλαβεν Ἄβραμ Σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸν Λῶτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ὅσα ἐκτήσαντο, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ἣν ἐκτήσαντο, ἐκ Χαρράν, καὶ ἐξήλθον πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν. ⁶ Καὶ διώδευσε Ἄβραμ τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συχέμ, ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν ὑψηλὴν· οἱ δὲ Χαναναῖοι τότε κατώκουν τὴν γῆν. ⁷ Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἄβραμ θυσιαστήριον Κυρίου τῷ ὀφθέντι αὐτῷ. ⁸ Καὶ ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατὰ ἀνατολάς Βαιθῆλ· καὶ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν Βαιθῆλ κατὰ θάλασσαν, καὶ Ἀγγαὶ κατὰ ἀνατολάς· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου. ⁹ Καὶ ἀπῆρεν Ἄβραμ, καὶ πορευθεὶς ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

¹⁰ Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ κατέβη Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον παροικῆσαι ἐκεῖ, ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ Ἐγένετο δὲ ἡνίκά ἤγγισεν Ἄβραμ εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν Ἄβραμ Σάρα τῇ γυναικὶ, γινώσκω ἐγώ, ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἶ. ¹² Ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδωσί σε οἱ Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστὶν αὐτῆ, καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περιποιήσονται. ¹³ Εἶπον οὖν, ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται διὰ σὲ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἕνεκέν σου. ¹⁴ Ἐγένετο δὲ, ἡνίκα εἰσῆλθεν Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα. ¹⁵ Καὶ ἴδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραῶ, καὶ ἐπῆρσαν αὐτὴν πρὸς

Φαραώ, και εισηγάγον αὐτήν εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. ¹⁶ Καὶ τῷ Ἄβραμ εὗ ἐχρήσαντο δι' αὐτήν· καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα, καὶ μῶσχοι, καὶ ὄνοι, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ ἡμίονοι, καὶ κάμηλοι. ¹⁷ Καὶ ἤτασεν ὁ Θεὸς τὸν Φαραώ ἑτασμοῖς μεγάλους καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, περὶ Σάρας τῆς γυναικὸς Ἄβραμ. ¹⁸ Καλέσας δὲ Φαραώ τὸν Ἄβραμ, εἶπεν, τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι, ὅτι γυνή σου ἐστίν; ¹⁹ Ἰνατί εἶπας ὅτι ἀδελφῆ μου ἐστίν; καὶ ἔλαβον αὐτήν ἐμαντῷ γυναικῆ· καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ γυνή σου ἔναντί σου, λαβὼν ἀπότρεχε. ²⁰ Καὶ ἐνετείλατο Φαραώ ἀνδράσι περὶ Ἄβραμ συμποπέμψαι αὐτόν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ.

13

¹ Ἀνέβη δὲ Ἄβραμ ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ Λῶτ μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔρημον. ² Ἄβραμ δὲ ἦν πλοῦσιος σφόδρα κτήνεσι, καὶ ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ. ³ Καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον ἕως Βαιθίλ, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀνὰ μέσον Βαιθίλ καὶ ἀνὰ μέσον Ἄγγαι, ⁴ εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαστηρίου, οὗ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Ἄβραμ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. ⁵ Καὶ Λῶτ τῷ συμπορευομένῳ μετὰ Ἄβραμ ἦν πρόβατα, καὶ βόες, καὶ σκηναί. ⁶ Καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα, ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλὰ· καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοῦδ ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα. ⁷ Καὶ ἐγενετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Ἄβραμ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Λῶτ· οἱ δὲ Χανααναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατῶκον τὴν γῆν. ⁸ Εἶπε δὲ Ἄβραμ τῷ Λῶτ, μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων μου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σοῦ, ὅτι ἀνθρωποὶ ἀδελφοὶ ἐσμὲν ἡμεῖς. ⁹ Οὐκ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐστί; διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ· εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιὰ· εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιὰ, ἐγὼ εἰς ἀριστερά. ¹⁰ Καὶ ἐπάρας Λῶτ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἐπεῖδε πᾶσαν τὴν περὶχωρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι πᾶσα ἦν ποτιζομένη, πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν Θεὸν Σόδομα καὶ Γόμορρα, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν εἰς Ζόγορα. ¹¹ Καὶ ἐξελέξατο ἐαυτῷ Λῶτ πᾶσαν τὴν περὶχωρον τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἀπῆρε Λῶτ ἀπὸ ἀνατολῶν· καὶ διεχωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ¹² Ἄβραμ δὲ κατῶκησεν ἐν γῆ Χαναάν· Λῶτ δὲ κατῶκησεν ἐν πόλει τῶν περὶχωρῶν, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν Σοδόμοις. ¹³ Οἱ δὲ ἀνθρωποὶ οἱ ἐν Σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ σφόδρα. ¹⁴ Ὁ δὲ Θεὸς εἶπε τῷ Ἄβραμ μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν Λῶτ ἀπ' αὐτοῦ, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ νῦν σὺ εἶ πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολάς καὶ θάλασσαν. ¹⁵ ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν, ἦν σὺ ὄρας, σοὶ δώσω αὐτήν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος. ¹⁶ Καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου, ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς· εἰ δύναται τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμηθήσεται. ¹⁷ Ἀναστὰς διόδευσον τὴν γῆν εἰς τε τὸ μήκος αὐτῆς καὶ εἰς τὸ πλάτος· ὅτι σοὶ δώσω αὐτήν καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁸ Καὶ ἀποσκηνώσας Ἄβραμ, ἐλθὼν κατῶκησε παρὰ τὴν δρυὸν τὴν Μαμβρῆ, ἣ ἦν ἐν Χεβρώμ, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ.

14

¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Ἀμαρφᾶλ βασιλέως Σενναάρ, καὶ Ἀριῶχ βασιλέως Ἑλλάσαρ, Χοδολλογομὸρ βασιλεὺς Ἑλάμ, καὶ Θαργᾶλ βασιλεὺς ἐθνῶν, ² ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων, καὶ μετὰ Βαρσά βασιλέως Γομόρρας, καὶ μετὰ Σενναάρ βασιλέως Ἀδαμᾶ, καὶ μετὰ Συμβὸρ βασιλέως Σεβωεῖμ, καὶ βασιλέως Βαλάκ· αὕτη ἐστὶ Σηγῶρ. ³ Πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἄλυκῆν· αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν. ⁴ Δώδεκα ἔτη αὐτοὶ ἐδούλευσαν τῷ Χοδολλογομῶρ· τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέστησαν. ⁵ Ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ ἔτει ἦλθε Χοδολλογομὸρ καὶ οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Ἄσταρῶθ, καὶ Καρναῖν, καὶ ἔθη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς, καὶ τοὺς Ὀμαιοὺς τοὺς ἐν Σαυῆ τῇ πόλει. ⁶ Καὶ τοὺς Χορραῖοὺς τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι Σηεῖρ, ἕως τῆς τερεβίνθου τῆς Φαράν, ἣ ἐστὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ⁷ Καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως· αὕτη ἐστὶ Κάδης· καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἀμαλῆκ, καὶ τοὺς Ἀμορραῖοὺς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀσασουθαμάρ ⁸ Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, καὶ βασιλεὺς Γομόρρας, καὶ βασιλεὺς Ἀδαμᾶ, καὶ βασιλεὺς Σεβωεῖμ, καὶ βασιλεὺς Βαλάκ· αὕτη ἐστὶ Σηγῶρ· καὶ

παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι, τῇ ἀλυκῇ, ⁹ πρὸς Χοδολλογομὸρ βασιλέα Ἐλαμ, καὶ Θαπαγάλ βασιλέα ἐθνῶν, καὶ Ἀμαρφάλ βασιλέα Σεναάρ, καὶ Ἀριὼχ βασιλέα Ἑλλάσαρ, οἱ τέσσαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. ¹⁰ Ἡ δὲ κοιλάς ἡ ἀλυκῆ, φρέατα ἀσφάλτου· ἔφυγε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων καὶ βασιλεὺς Γομορράς, καὶ ἐνέπεσαν ἐκεῖ· οἱ δὲ καταλειφθέντες εἰς τὴν ὄρεινὴν ἔφυγον. ¹¹ Ἐλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν Σοδόμων· καὶ Γομορράς, καὶ πάντα τὰ βρώματα αὐτῶν, καὶ ἀπήλθον. ¹² Ἐλαβον δὲ καὶ τὸν Λὼτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ Ἄβραμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπόχοντο· ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν Σοδόμοις.

¹³ Παραγενόμενος δὲ τῶν ἀνασωθέντων τις ἀπήγγειλεν Ἄβραμ τῷ περάτῃ· αὐτὸς δὲ κατῶκει παρὰ τῆ δρυὸς τῆ Μαμβρῆ Ἀμορράιου τοῦ ἀδελφοῦ Ἑσχῶλ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀνᾶν, οἱ ἦσαν συνωμόται τοῦ Ἄβραμ. ¹⁴ Ἀκούσας δὲ Ἄβραμ ὅτι ἤχμαλῶνται Ἰλὼτ ὁ ἀδελφοῦς αὐτοῦ, ἠρίθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Δάν. ¹⁵ Καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς, καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως Χοβά, ἡ ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ Δαμασκοῦ. ¹⁶ Καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων· καὶ Λὼτ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτοῦ ἀπέστρεψε, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν. ¹⁷ Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων εἰς συνάντησιν αὐτῷ, μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ Χοδολλογομὸρ, καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Σαβύ· τοῦτο ἦν τὸ πεδῖον τῶν βασιλέων.

¹⁸ Καὶ Μελχισεδὲκ βασιλεὺς Σαλήμ ἐξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου. ¹⁹ Καὶ εὐλόγησε τὸν Ἄβραμ, καὶ εἶπεν, εὐλογημένος Ἄβραμ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ²⁰ Καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ὑψιστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἄβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων. ²¹ Εἶπε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων πρὸς Ἄβραμ, δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ. ²² Εἶπε δὲ Ἄβραμ πρὸς τὸν βασιλέα Σοδόμων, ἐκτεῶ τὴν χεῖρά μου πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν τὸν ὑψιστον, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ²³ εἰ ἀπὸ σπαρτίου ἕως σφυρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν, ἵνα μὴ εἴπῃς, ὅτι ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Ἄβραμ. ²⁴ Πλὴν ὣν ἔφαγον οἱ νεαῖσκοι, καὶ τῆς μερίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ Ἑσχῶλ, Ἀνᾶν, Μαμβρῆ· οὗτοι λήφονται μερίδα.

15

¹ Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἄβραμ ἐν ὄραματι, λέγων, μὴ φοβοῦ Ἄβραμ· ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται σφόδρα. ² Δέγει δὲ Ἄβραμ, Δέσποτα Κύριε, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτεκνος· ὁ δὲ υἱὸς Μασέκ τῆς οἰκογενεῦς μου, οὗτος Δαμασκὸς Ἐλιέζερ. ³ Καὶ εἶπεν Ἄβραμ, ἐπειδὴ ἔμοι οὐκ ἔδωκας σπέρμα, ὁ δὲ οἰκογενῆς μου κληρονομήσει με. ⁴ Καὶ εὐθὺς φωνῇ Κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, οὐ κληρονομήσει σε οὗτος· ἀλλ' ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε. ⁵ Ἐξήγαγε δὲ αὐτὸν ἔξω, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάβλεψον διὰ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνήσῃ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς· καὶ εἶπεν, οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. ⁶ Καὶ ἐπίστευσεν Ἄβραμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. ⁷ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ ὁ Θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν σε ἐκ χώρας Χαλδαιῶν, ὥστε δοῦναί σοι τὴν γῆν ταύτην κληρονομήσαι. ⁸ Εἶπε δὲ, Δέσποτα Κύριε, κατὰ τί γινώσκω, ὅτι κληρονομήσω αὐτήν; ⁹ Εἶπε δὲ αὐτῷ, λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν, καὶ αἶγα τριετίζουσαν, καὶ κρινὸν τριετίζοντα, καὶ τρυγόνα, καὶ περιστερὰν. ¹⁰ Ἐλαβε δὲ αὐτῷ πάντα ταῦτα, καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις· τὰ δὲ ὄρνεα οὐ διεῖλε. ¹¹ Κατέβη δὲ ὄρνεα ἐπὶ τὰ σώματα, ἐπὶ τὰ διχοτομήματα αὐτῶν· καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς Ἄβραμ. ¹² Περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς ἔκστασις ἐπέπεσε τῷ Ἄβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινῶν μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ. ¹³ Καὶ ἐρρέθη πρὸς Ἄβραμ· γινώσκων γνῶση ὅτι παροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ κακῶσουσιν αὐτούς, καὶ ταπεινώσουσιν αὐτούς, τετρακόσια ἔτη. ¹⁴ Τὸ δὲ ἔθνος, ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγώ· μετὰ δὲ ταῦτα, ἐξελεύσονται ὧδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς. ¹⁵ Σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου ἐν εἰρήνῃ, τραφεῖς ἐν γῆρα καλῷ. ¹⁶ Τετάρτη δὲ γενεᾷ ἀποστραφήσονται ὧδε· σὺ γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι τῶν Ἀμορραίων ἕως τοῦ νῦν. ¹⁷ Ἐπεὶ δὲ ὁ ἥλιος ἐγένετο πρὸς δυσμὰς, φλόξ ἐγένετο· καὶ ἰδοὺ κλίβανος καπνιζόμενος καὶ λαμπάδες πυρός, αἱ διήλθον ἀνὰ μέσον τῶν

διχοτομημάτων τούτων. ¹⁸ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο Κύριος τῷ Ἄβραμ διαθήκην, λέγων, τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου. ¹⁹ Τοὺς Κεναίους, καὶ τοὺς Κενεζαίους, καὶ τοὺς Κεδμωναίους, ²⁰ καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς Ῥαφαεῖν, ²¹ καὶ τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χανααίους, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς Γεργεσαίους, καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους.

16

¹ Σάρα δὲ ἡ γυνὴ Ἄβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ· ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία, ἣ ὄνομα Ἄγαρ. ² Εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ, ἰδοὺ συνέκλεισέ με Κύριος τοῦ μὴ τίκτειν· εἷσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς· ὑπήκουσεν δὲ Ἄβραμ τῆς φωνῆς Σάρας. ³ Καὶ λαβοῦσα Σάρα ἡ γυνὴ Ἄβραμ Ἄγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἐαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι Ἄβραμ ἐν γῇ Χαναάν, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἄβραμ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. ⁴ Καὶ εἰσηλθε πρὸς Ἄγαρ, καὶ συνέλαβε· καὶ εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, καὶ ἠτιμάσθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. ⁵ Εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ, ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ· ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου, ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἠτιμάσθη ἐναντίον αὐτῆς· κρίναι ὁ Θεὸς ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σου. ⁶ Εἶπε δὲ Ἄβραμ πρὸς Σάραν, ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν ταῖς χερσὶ σου, χρῶ αὐτῇ ὡς ἄν σοι ἀρεστόν ἦ, καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν Σάρα, καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς.

⁷ Εὔρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος Κυρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σούρ. ⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου, Ἄγαρ παιδίσκη Σάρας, πόθεν ἔρχῃ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν· ἀπὸ προσώπου Σάρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. ⁹ Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου, ἀποστράφηθι πρὸς τὴν κυρίαν σου, καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς. ¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου, πληθύνων πληθύνῳ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους. ¹¹ Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου, ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαῖλ, ὅτι ἐπήκουσε Κύριος τῇ ταπεινώσει σου. ¹² Οὗτος ἔσται ἄγροικος ἄνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν· καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει. ¹³ Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτὴν, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ἐπιδὼν με· ὅτι εἶπε, καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὀφθέντα μοι. ¹⁴ Ἐνεκεν τούτου ἐκάλεσε τὸ φρέαρ, φρέαρ οὐ ἐνώπιον εἶδον· ἰδοὺ ἀνά μέσον Κάδης καὶ ἀνά μέσον Βαράδ. ¹⁵ Καὶ ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἄβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν Ἄβραμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ἄγαρ, Ἰσμαῖλ. ¹⁶ Ἄβραμ δὲ ἦν ἑτῶν ὀγδοηκονταεξ, ἠνίκα ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἄβραμ τὸν Ἰσμαῖλ.

17

¹ Ἐγένετο δὲ Ἄβραμ ἑτῶν ἑννενηκονταεννέα. Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς σου· εὐαρέσκει ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἄμεμπτος. ² Καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνά μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνά μέσον σου, καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα. ³ Καὶ ἔπεσεν Ἄβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. ⁴ Καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων, Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ· καὶ ἔση πατὴρ πλήθους ἐθνῶν. ⁵ Καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἄβραμ, ἀλλ' ἔσται τὸ ὄνομά σου Ἀβραάμ, ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε. ⁶ Καὶ αὐξάνῳ σε σφόδρα σφόδρα, καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη· καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. ⁷ Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνά μέσον σου, καὶ ἀνά μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον· εἶναί σου Θεὸς, καὶ τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ. ⁸ Καὶ δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ τὴν γῆν, ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χαναάν, εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν. ⁹ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Ἀβραάμ, σὺ δὲ τὴν· διαθήκην μου διατηρήσεις, σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διατηρήσεις, ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνά μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν. ¹¹ Καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. ¹² Καὶ παιδίον ὀκτῶ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικόν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· καὶ οἰκογενῆς καὶ ὁ ἀργυρῶνητος ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτριῶτος, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου, ¹³ Περιτομὴ περιτμηθήσεται ὁ οἰκογενῆς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρῶνητος· καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον. ¹⁴ Καὶ ἀπερίτμητος ἄρσην, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ

τῆ ἡμέρα τῆ ὄγδοῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς, ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε. ¹⁵ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, Σάρρα ἡ γυνὴ σου, οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς Σάρα, Σάρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. ¹⁶ Εὐλόγησω δὲ αὐτήν, καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον, καὶ εὐλόγησω αὐτὸ, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἔσονται. ¹⁷ Καὶ ἔπεσεν Ἀβραάμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασε· καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, λέγων, εἰ τῷ ἑκατονταετεί γενήσεται υἱός; καὶ εἰ ἡ Σάρρα ἐννενηκοντα ἐτῶν τέξεται; ¹⁸ Εἶπε δὲ Ἀβραάμ πρὸς τὸν Θεόν· Ἰσμαὴλ οὗτος ζῆτω ἐναντίον σου. ¹⁹ Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Ἀβραάμ, ναί· ἰδοὺ Σάρρα ἡ γυνὴ σου τέξεται σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ· καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν, εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ Θεὸς καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ²⁰ Περί δὲ Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκα αὐτὸν, καὶ αὐθιγὰ αὐτόν, καὶ πληθυνῶ αὐτόν σφόδρα δώδεκα ἔθνη γεννήσει, καὶ δώσω αὐτόν εἰς ἔθνος μέγα. ²¹ Τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ἰσαάκ, ὃν τέξεται σοι Σάρρα εἰς τὸν καιρὸν τούτου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐτέρῳ. ²² Συνετέλεσε δὲ λαλῶν πρὸς αὐτόν, καὶ ἀνέβη ὁ Θεὸς ἀπὸ Ἀβραάμ.

²³ Καὶ ἔλαβεν Ἀβραάμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ, καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραάμ, καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ Θεός. ²⁴ Ἀβραάμ δὲ ἐννενηκονταεννέα ἦν ἐτῶν, ἠνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. ²⁵ Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦν ἐτῶν δεκατριῶν, ἠνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. ²⁶ Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, περιετμήθη Ἀβραάμ, καὶ Ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁷ καὶ πάντες οἱ ἀνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν.

18

¹ Ὡφθη δὲ αὐτῷ ὁ Θεὸς πρὸς τῆ δρυὶ τῆ Μαμβρῆ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. ² Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἰσπήκισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν, προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν. ³ Καὶ εἶπε, Κύριε, εἰ ἄρα εὔρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. ⁴ Ληφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον. ⁵ Καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε. Καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὄδον ὑμῶν, οὐ ἔνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. Καὶ εἶπεν, οὕτω ποιήσον, καθὼς εἶρηκας. ⁶ Καὶ ἔσπευσεν Ἀβραάμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ, σπεῦσον, καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως, καὶ ποιήσον ἐγκυφίας. ⁷ Καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβεν ἀπαλὸν μοσχάριον καὶ καλὸν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ⁸ Ἐλαβε δὲ βούτυρον, καὶ γάλα, καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον· αὐτὸς δὲ παρεστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον.

⁹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, ποῦ Σάρρα ἡ γυνὴ σου; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ. ¹⁰ Εἶπε δὲ, ἐπαναστρέφων ἤξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τούτου εἰς ὥρα, καὶ ἔξει υἱὸν Σάρρα ἡ γυνὴ σου. Σάρρα δὲ ἤκουσε πρὸς τῆ θύρα τῆς σκηνῆς οὕσα ὄπισθεν αὐτοῦ. ¹¹ Ἀβραάμ δὲ καὶ Σάρρα πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν· ἐξέλιπε δὲ τῇ Σάρρᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεία. ¹² Ἐγέλασε δὲ Σάρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα, οὐπω μὲν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν· ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος. ¹³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἀβραάμ, τί ὅτι ἐγέλασε Σάρρα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα, ἄρα γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα. ¹⁴ Μὴ ἀδυνατῆσαι παρὰ τῷ Θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τούτου ἀναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρα, καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. ¹⁵ Ἠνήσατο δὲ Σάρρα, λέγουσα, οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. Καὶ εἶπεν αὐτῇ, οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας.

¹⁶ Ἐξαναστάντες δὲ ἐκείθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας. Ἀβραάμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν, συμποπέμπων αὐτούς. ¹⁷ Ὁ δὲ Κύριος εἶπε, οὐ μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραάμ τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ. ¹⁸ Ἀβραάμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ¹⁹ Ἦδειν γὰρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ φυλάξουσι τὰς ὁδοὺς Κυρίου, ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ Κύριος ἐπὶ Ἀβραάμ πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. ²⁰ Εἶπε δὲ Κύριος, κραυγὴ Σοδόμων καὶ Γομόρρας πεπλήθυνται πρὸς με, καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα. ²¹ Καταβάς οὖν ὄψομαι, εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν

τὴν ἐρχομενην πρὸς με, συντελοῦνται· εἰ δὲ μὴ, ἴνα γινῶ. ²² Καὶ ἀποστρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες, ἦλθον εἰς Σόδομα· Ἀβραὰμ δὲ ἔτι ἦν ἐστηκὼς ἐναντίον Κυρίου. ²³ Καὶ ἐγγίσας Ἀβραὰμ, εἶπε, μὴ συναπολέσης δικαίον μετὰ ἀσεβοῦς· καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. ²⁴ Ἐὰν ὡσι πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἕνεκεν τῶν πεντήκοντα δικαίων, ἐὰν ὡσιν ἐν αὐτῇ; ²⁵ Μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής· μηδαμῶς· ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν; ²⁶ Εἶπε δὲ Κύριος, ἐὰν ὡσιν ἐν Σοδομοῖσι πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω ὅλην τὴν πόλιν, καὶ πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς. ²⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραὰμ εἶπε, νῦν ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν Κύριόν μου· ἐγὼ δὲ εἰμι γῆ καὶ σποδός. ²⁸ Ἐὰν δὲ ἐλαττωνωθῶσιν οἱ πεντήκοντα δίκαιοι εἰς τεσσαρακονταπέντε, ἀπολεῖς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαρακονταπέντε. ²⁹ Καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν, ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα· καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. ³⁰ Καὶ εἶπε, μή τι Κύριε ἐὰν λαλήσω; ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τριάκοντα. ³¹ Καὶ εἶπεν, ἐπειδὴ ἔχω λαλήσαι πρὸς τὸν Κύριον, ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ εἴκοσι. ³² Καὶ εἶπε, μή τι Κύριε ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ; ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα. ³³ Ἀπῆλθε δὲ ὁ Κύριος, ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ Ἀβραάμ· καὶ Ἀβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

19

¹ Ἦλθον δε οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἐσπέρας. Λῶτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν πύλην Σοδόμων· ἰδὼν δὲ Λῶτ, ἐξανέστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν. ² Καὶ εἶπεν, ἰδοὺ, Κύριοι, ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν, καὶ καταλύσατε, καὶ νύψασθε τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσαντες ἀπελευσθε εἰς τὴν ὄδον ὑμῶν. Καὶ εἶπαν, οὐχί, ἀλλ' ἐν τῇ πλατεῖα καταλύσομεν. ³ Καὶ κατεβιάσατο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον, καὶ ἀζύμους ἐπέσεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. ⁴ Πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι δε, οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, οἱ Σοδομίται περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, ἀπὸ νεανίσκου ἕως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ λαὸς ἅμα. ⁵ Καὶ ἐξεκαλοῦντο τὸν Λῶτ, καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, ποῦ εἰσιν οἱ ἄνδρες οἱ εἰσελθόντες πρὸς σὲ τὴν νύκτα; ἐξάγαγε αὐτούς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς. ⁶ Ἐξῆλθε δὲ Λῶτ πρὸς αὐτούς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προσέωξεν ὀπίσω αὐτοῦ. ⁷ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, μηδαμῶς ἀδελφοί μὴ πονηρέυσηθε. ⁸ Εἰσὶ δέ μοι δύο θυγατέρες, αἱ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα· ἐξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χράσθε αὐτὰς καθὰ ἂν ἀρέσκοι ὑμῖν· μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε ἄδικον, οὐ εἶνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπη τῶν δοκῶν μου. ⁹ Εἶπαν δὲ αὐτῷ, ἀπόστα ἐκεῖ· εἰσῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ κρίσιν κρίνεις; νῦν οὖν σε κακώσωμεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. Καὶ παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν Λῶτ σφόδρα, καὶ ἠγγισαν συντρίψαι τὴν θύραν. ¹⁰ Ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας εἰσεσπάσαντο τὸν Λῶτ πρὸς ἑαυτούς εἰς τὸν οἶκον, καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν. ¹¹ Τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου ἐπάταξαν ἐν ἄορασίᾳ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ παρελύθησαν ζητούντες τὴν θύραν. ¹² Εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὸν Λῶτ, εἰσὶ σοι ὧδε γαμβροί, ἢ υἱοί, ἢ θυγατέρες; ἢ εἷτις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ¹³ Ὅτι ἡμεῖς ἀπόλλυμεν τὸν τόπον τοῦτον· ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἕναντι Κυρίου, καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς Κύριος ἐκτρίψαι αὐτήν. ¹⁴ Ἐξῆλθε δὲ Λῶτ, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβρούς αὐτοῦ τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι ἐκτρίβει Κύριος τὴν πόλιν· ἔδοξε δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. ¹⁵ Ἦνίκα δὲ ὀρθρος ἐγένετο, ἐσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λῶτ, λέγοντες, ἀναστὰς λάβε τὴν γυναῖκά σου, καὶ τὰς δύο θυγατέρας σου, ἃς ἔχεις, καὶ ἐξέλθε, ἵνα μὴ καὶ σὺ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως. ¹⁶ Καὶ ἐταράχθησαν, καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ἐν τῷ φείσασθαι Κύριον αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐγένετο ἠνίκα ἐξῆγαγον αὐτούς ἔξω, καὶ εἶπαν, σῶζων σῶζε τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν· μὴ περιβλέψη εἰς τὰ ὀπίσω, μηδὲ στῆς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ· εἰς τὸ ὄρος σῶζου, μὴ ποτε συμπαραληφθῆς. ¹⁸ Εἶπε δὲ Λῶτ πρὸς αὐτούς, δέομαι ¹⁹ Κύριε, ἐπειδὴ

εὔρεν ὁ παῖς σου ἔλεος ἐναντίον σου, καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς ἐπ' ἐμέ, τοῦ ζῆν τὴν ψυχὴν μου· ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος, μὴ ποτε καταλάβῃ με τὰ κακὰ, καὶ ἀποθάνω. ²⁰ Ἰδοὺ πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἢ ἐστὶ μικρά· καὶ ἐκεῖ διασωθήσομαι· οὐ μικρά ἐστὶ; καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἕνεκέν σου. ²¹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ, τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν περὶ ἧς ἐλάλησας. ²² Σπεύσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ, οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης, Σηγῶρ. ²³ Ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Ἄωτ εἰσῆλθεν εἰς Σηγῶρ. ²⁴ Καὶ Κύριος ἔβρεξεν ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον καὶ πῦρ παρὰ Κυρίου ἐξ οὐρανοῦ. ²⁵ Καὶ κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν περιχώρον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς. ²⁶ Καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἄλος. ²⁷ Ὦρθρισε δὲ Ἀβραὰμ τῷ πρωῒ εἰς τὸν τόπον, οὗ εἰστήκει ἐναντίον Κυρίου. ²⁸ Καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας, καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς περιχώρου, καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ἀνέβαινον φλόξ ἐκ τῆς γῆς, ὡσεὶ ἀτμὶς καμίνου. ²⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑκτρίῳ τὸν Θεὸν πάσας τὰς πόλεις τῆς περιοικίου, ἐμνήσθη ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ· καὶ ἐξαπέστειλε τὸν Ἄωτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέψαι Κύριον τὰς πόλεις, ἐν αἷς κατῶκει ἐν αὐταῖς Ἄωτ.

³⁰ Ἀνέβη δὲ Ἄωτ ἐκ Σηγῶρ, καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει αὐτὸς, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ἐφοβήθη γὰρ κατοικήσαι ἐν Σηγῶρ· καὶ κατῶκισεν ἐν τῷ σπηλαίῳ αὐτὸς, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³¹ Εἶπε δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν, ὁ πατὴρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ οὐδείς ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς, ὃς εἰσελεύεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς καθέκει πάση τῇ γῆ. ³² Δεῦρο καὶ ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, καὶ κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³³ Ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ ἐν τῷ ἀναστήναι. ³⁴ Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν, ἰδοὺ ἐκοιμήθην χθὲς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³⁵ Ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον, καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ ἀναστήναι. ³⁶ Καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες Ἄωτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ³⁷ Καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωάβ, λέγουσα, ἐκ τοῦ πατρὸς μου· οὗτος πατὴρ Μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³⁸ Ἐτεκε δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀμμάν, λέγουσα, υἱὸς γένους μου· οὗτος πατὴρ Ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

20

¹ Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Ἀβραὰμ εἰς γῆν πρὸς Λίβα· καὶ ᾤκησεν ἀνα μέσον Κάδης, καὶ ἀνα μέσον Σούρ· καὶ παρῶκησεν ἐν Γεράροις. ² Εἶπε δὲ Ἀβραὰμ περὶ Σάρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀδελφὴ μου ἐστίν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνὴ μου ἐστὶ, μὴ ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν· ἀπέστειλε δὲ Ἀβιμέλεχ βασιλεὺς Γεράρων, καὶ εἶλε τὴν Σάρραν. ³ Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα, καὶ ἔλαβε τὸν ἄποθνήσκεις περὶ τῆς γυναικὸς, ἧς ἔλαβε· αὕτη δὲ ἐστὶ συνωκηκυῖα ἀνδρὶ. ⁴ Ἀβιμέλεχ δὲ οὐχ ἤψατο αὐτῆς· καὶ εἶπε, Κύριε, ἔθνος ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον ἀπολεῖς; ⁵ Οὐκ αὐτὸς μοι εἶπεν, ἀδελφὴ μου ἐστὶ; καὶ αὕτη μοι εἶπεν, ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο. ⁶ Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεὸς καθ' ὕπνον, κἀγὼ ἔγνων ὅτι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφεισάμην σου τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν σε εἰς ἐμέ· ἕνεκα τούτου οὐκ ἀφήκᾳ σε ἀψασθαι αὐτῆς. ⁷ Νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι προφήτης ἐστὶ, καὶ προσεύξεται περὶ σοῦ, καὶ ζήσῃ· εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνώσῃ ὅτι ἀποθανῆ ἴσθαι καὶ πάντα τὰ σὰ. ⁸ Καὶ ὠρθρισε Ἀβιμέλεχ τῷ πρωῒ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ἐφοβήθησαν δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι σφόδρα. ⁹ Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβιμέλεχ τὸν Ἀβραὰμ καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μήτι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἁμαρτίαν μεγάλην; ἔργον ὃ οὐδείς ποιήσει, πεποίηκάς μοι.

10 Εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ, τί ἐνιδῶν ἐποίησας τοῦτο; 11 Εἶπε δὲ Ἀβραάμ, εἶπα γάρ, ἄρα οὐκ ἔστι θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἕνεκεν τῆς γυναικός μου. 12 Καὶ γὰρ ἀληθῶς, ἀδελφή μου ἐστὶν ἐκ πατρὸς, ἀλλ' οὐκ ἐκ μητρός· ἐγενήθη δέ μοι εἰς γυναῖκα. 13 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγαγέ με ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου, καὶ εἶπα αὐτῇ, ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιήσεις εἰς ἐμέ, εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν εἰσελθωμεν ἐκεῖ, εἶπον ἐμέ, ὅτι ἀδελφός μου ἐστίν. 14 Ἐλαβε δὲ Ἀβιμέλεχ χίλια δίδραγμα, καὶ πρόβατα, καὶ μόσχους, καὶ παῖδας, καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβραάμ· καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. 15 Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ, ἰδοὺ ἡ γῆ μου ἐναντίον σου· οὗ ἂν σοι ἀρέσκη, κατοίκει. 16 Τῇ δὲ Σάρρᾳ εἶπεν, ἰδοὺ δέδωκα χίλια δίδραγμα τῷ ἀδελφῷ σου· ταῦτα ἔσται σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου, καὶ πάσαις ταῖς μετὰ σοῦ· καὶ πάντα ἀλήθευσον. 17 Προσηύξατο δὲ Ἀβραάμ πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ἴασατο ὁ Θεὸς τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰς παιδίσκας αὐτοῦ· καὶ ἔτεκεν. 18 Ὅτι συγκλείων συνέκλεισε Κύριος ἔξωθεν πᾶσαν μήτραν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ, ἕνεκεν Σάρρας τῆς γυναικὸς Ἀβραάμ.

21

1 Καὶ Κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάρραν, καθὰ εἶπε· καὶ ἐποίησε Κύριος τῇ Σάρρᾳ, καθὰ ἐλάλησε. 2 Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἀβραάμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύριος. 3 Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραάμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάρρα, Ἰσαάκ. 4 Περιέτεμε δὲ Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ τῇ ἡμέρᾳ τῆ ὄγδοῦ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ Θεός. 5 Καὶ Ἀβραάμ ἦν ἑκατὸν ἐτῶν, ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαάκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. 6 Εἶπε δὲ Σάρρα, γέλτωμαι μοι ἐποίησε Κύριος· ὅς γάρ ἂν ἀκούση συγχαρεῖται μοι. 7 Καὶ εἶπε τὴς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραάμ ὅτι θηλάζει παιδίον Σάρρα; ὅτι ἔτεκεν υἱὸν ἐν τῷ γήρα μου. 8 Καὶ ἠξήθη τὸ παιδίον, καὶ ἀπεγαλακτίσθη· καὶ ἐποίησεν Ἀβραάμ δοχὴν μεγάλην, ἥ ἡμέρα ἀπεγαλακτίσθη Ἰσαάκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. 9 Ἰδοῦσα δὲ Σάρρα τὸν υἱὸν Ἄγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο τῷ Ἀβραάμ, παίζοντα μετὰ Ἰσαάκ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, 10 καὶ εἶπε τῷ Ἀβραάμ, ἔκβαλε τὴν παιδίσκην ταύτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαάκ. 11 Σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐναντίον Ἀβραάμ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 12 Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, μὴ σκληρὸν ἔστω ἐναντίον σου περὶ τοῦ παιδίου, καὶ περὶ τῆς παιδίσκης· πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ σοι Σάρρα, ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῆς· ὅτι ἐν Ἰσαάκ κληθήσεται σοι σπέρμα. 13 Καὶ τὸν υἱὸν δὲ τῆς παιδίσκης ταύτης εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτόν, ὅτι σπέρμα σὸν ἐστίν. 14 Ἀρέστη δὲ Ἀβραάμ τὸ πρῶτ', καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἄσκον ὕδατος, καὶ ἔδωκεν τῇ Ἄγαρ· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν ὦμον αὐτῆς τὸ παιδίον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν· Ἀπελθοῦσα δὲ ἐπλανάτο κατὰ τὴν ἔρημον, κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. 15 Ἐξέλιπε δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀσκού· καὶ ἔρριψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης. 16 Ἀπελθοῦσα δὲ ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν, ὡσεὶ τόζω βολῆν· εἶπε γάρ, οὐ μὴ ἴδω τὸν θάνατον τοῦ παιδίου μου. καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτοῦ· ἀναβοήσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. 17 Εἰσήκουσε δὲ ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν· καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος Θεοῦ τὴν Ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, τί ἐστίν Ἄγαρ; μὴ φοβοῦ· ἐπακήκοε γὰρ ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐστίν. 18 Ἀνάστηθι καὶ λάβε τὸ παιδίον, καὶ κράτησον τῇ χειρὶ σου αὐτό· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτό. 19 Καὶ ἀνέωξεν ὁ Θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ εἶδε φρέαρ ὕδατος ζῶντος, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐπλησε τὸν ἀσκὸν ὕδατος, καὶ ἐπότισε τὸ παιδίον. 20 Καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου· καὶ ἠξήθη, καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐγένετο δὲ τοξότης. 21 Καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ Φαράν Αἰγύπτου.

22 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ, καὶ Ὁχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, πρὸς Ἀβραάμ, λέγων, ὁ Θεὸς μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν, οἷς ἐὰν ποιῆς. 23 Νῦν οὖν ὁμοσόν μοι τὸν Θεὸν μὴ ἀδικήσῃς με, μηδὲ τὸ σπέρμα μου, μηδὲ τὸ ὄνομά μου· ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην ἦν ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις μετ' ἐμοῦ, καὶ τῇ γῆ, ἥ σὺ παρώκησας ἐν αὐτῇ. 24 Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ, ἐγὼ ὁμοῦμαι. 25 Καὶ ἠλεγξεν Ἀβραάμ τὸν Ἀβιμέλεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὧν ἀφείλοντο οἱ παῖδες τοῦ Ἀβιμέλεχ. 26 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ, οὐκ ἔγγυν τὴν ἐποίησέν σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· οὐδὲ σύ μοι ἀπήγγειλας, οὐδὲ

ἐγὼ ἦκουσα, ἀλλ' ἦ σήμερον. ²⁷ Καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβιμέλεχ· καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην. ²⁸ Καὶ ἔστησεν Ἀβραὰμ, ἐπὶ τὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας. ²⁹ Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραὰμ, τί εἰσιν αἱ ἐπὶ τὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων, ἃς ἔστησας μόνας; ³⁰ Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ, ὅτι τὰς ἐπὶ τὰ ἀμνάδας λήψη παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὥσι μοι εἰς μαρτύριον, ὅτι ἐγὼ ὠρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο. ³¹ Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Φρέαρ ὀρκισμοῦ· ὅτι ἐκεῖ ὤμοσαν ἀμφότεροι. ³² Καὶ διέθεντο διαθήκην ἐν τῷ φρέατι τοῦ ὀρκισμοῦ· ἀνέστη δὲ Ἀβιμέλεχ, Ὁχοζάθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φίχολ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν Φυλιστιεῖμ. ³³ Καὶ ἐφύτευσεν Ἀβραὰμ ἀρουραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὀρκου· καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα Κυρίου, Θεοῦ αἰώνιος. ³⁴ Παρώκησε δὲ Ἀβραὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιεῖμ ἡμέρας πολλὰς.

22

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ὁ Θεὸς ἐπέειρασε τὸν Ἀβραὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀβραὰμ, Ἀβραὰμ· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. ² Καὶ εἶπε, λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας, τὸν Ἰσαὰκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐφ' ἓν τῶν ὁρέων ὧν ἄν σοι εἴπω. ³ Ἀναστάς δὲ Ἀβραὰμ τὸ πρωῒ, ἐπέσαξε τὴν ὄνου αὐτοῦ· παρέλαβε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ δύο παῖδας, καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὀλοκάρπωσιν, ἀναστάς ἐπορεύθη, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ⁴ Καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε τὸν τόπον μακρόθεν. ⁵ Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε· καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς. ⁶ Ἔλαβε δὲ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὀλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἔλαβε δὲ μετὰ χεῖρας καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. ⁷ Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ, πάτερ· ὁ δὲ εἶπε, τί ἐστί, τέκνον; εἶπε, δὲ, ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστί τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὀλοκάρπωσιν; ⁸ Εἶπε δὲ Ἀβραὰμ, ὁ Θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὀλοκάρπωσιν, τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότεροι ἅμα, ⁹ ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραὰμ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκε τὰ ξύλα· καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. ¹⁰ Καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάζαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν, Ἀβραὰμ, Ἀβραὰμ· ὁ δὲ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. ¹² Καὶ εἶπε, μὴ ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μηδὲ ποιήσης αὐτῷ μηδέν· νῦν γὰρ ἔγνω, ὅτι φοβῆ σὺ τὸν Θεόν· καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. ¹³ Καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβέκ τῶν κεράτων. Καὶ ἐπορεύθη Ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὀλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

¹⁴ Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Κύριος εἶδεν· ἵνα εἴπωσιν σήμερον, ἐν τῷ ὄρει Κύριος ὤφθη. ¹⁵ Καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος Κυρίου τὸν Ἀβραὰμ δευτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ¹⁶ λέγων, Κατ' ἑμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, οὐ εἵνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ, ¹⁷ ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογῆσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμου τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης· καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων. ¹⁸ Καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς. ¹⁹ Ἀπεστράφη δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὀρκου. Καὶ κατώκησεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὀρκου.

²⁰ Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβραὰμ, λέγοντες, ἰδοὺ τέτοκε Μελχὰ καὶ αὐτὴ υἱὸς τῷ Ναχώρ τῷ ἀδελφῷ σου, ²¹ τὸν Οὐζ πρωτότοκον, καὶ τὸν Βαυξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Καμουήλ πατέρα Σύρων, ²² καὶ τὸν Χαζάδ, καὶ Ἀζαῦ, καὶ τὸν Φαλδές, καὶ τὸν Ἰελδάφ, καὶ τὸν Βαθουήλ. ²³ Βαθουήλ δὲ ἐγέννησε τὴν Ῥεβέκκαν. ὀκτὼ οὗτοι υἱοί, οὓς ἔτεκε Μελχὰ τῷ Ναχώρ τῷ ἀδελφῷ Ἀβραὰμ. ²⁴ Καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ἧ ὄνομα Ῥεύμα, ἔτεκε καὶ αὐτὴ τὸν Ταβέκ, καὶ τὸν Ταὰμ, καὶ τὸν Τοχός, καὶ τὸν Μοχά.

23

¹ Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ Σάρρα, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτά. ² Καὶ ἀπέθανε Σάρρα ἐν πόλει Ἀρβὸκ, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ κοιλωματί· αὕτη ἔστι Χεβρών ἐν τῇ γῇ Χαναάν ἣλθε δὲ Ἀβραὰμ κῶπασθαι Σάρρα, καὶ πενήθησι. ³ Καὶ ἀνέστη Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ, λέγων, ⁴ Πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν· δότε μοι οὖν κτῆσιν τάφου μεθ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἀπ' ἐμοῦ. ⁵ Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χέτ πρὸς Ἀβραὰμ, λέγοντες, μὴ, κύριε. ⁶ Ἀκουσον δὲ ἡμῶν· βασιλεὺς παρὰ Θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν· ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρόν σου· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὐ μὴ κωλύσει τὸ μνημεῖον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν σου ἐκεῖ. ⁷ Ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ προσεκύνησε τῷ λαῷ τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ. ⁸ Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ἀβραὰμ, λέγων, εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου, καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Ἐφρών τῷ τοῦ Σαάρ. ⁹ Καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐστὶν αὐτῷ, τὸ ὄν ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ· ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δότε μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν μνημείου. ¹⁰ Ἐφρών δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χέτ· ἀποκριθεὶς δὲ Ἐφρών ὁ Χετταῖος πρὸς Ἀβραὰμ εἶπεν, ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χέτ, καὶ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν πάντων, λέγων, ¹¹ Παρ' ἐμοὶ γενοῦ, κύριε, καὶ ἄκουσόν μου· τὸν ἀγρὸν, καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ δίδωμι· ἐναντίον πάντων τῶν πολιτῶν μου δέδωκά σοι· θάψον τὸν νεκρόν σου. ¹² Καὶ προσεκύνησεν Ἀβραὰμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. ¹³ Καὶ εἶπε τῷ Ἐφρών εἰς τὰ ὦτα ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐπειδὴ πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἀκουσόν μου· τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἐκεῖ. ¹⁴ Ἀπεκρίθη δὲ Ἐφρών τῷ Ἀβραὰμ, λέγων, ¹⁵ Οὐχί, κύριε· ἀκήκοα γὰρ, γῆ τετρακοσίων διδραχμῶν ἀργυρίου· ἀλλὰ τί ἂν εἴη τοῦτο ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ; σὺ δὲ τὸν νεκρόν σου θάψον. ¹⁶ καὶ ἤκουσεν Ἀβραὰμ τοῦ Ἐφρών· καὶ ἀπεκατέστησεν Ἀβραὰμ τῷ Ἐφρών τὸ ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν Χέτ, τετρακόσια διδραχμα ἀργυρίου δοκιμοῦ ἐμπορίου. ¹⁷ Καὶ ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρών, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, ὃς ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Μαμβρή, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον, ὃ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ πᾶν ὃ ἐστὶν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κύκλω, ¹⁸ τῷ Ἀβραὰμ, εἰς κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν Χέτ, καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν. ¹⁹ Μετὰ ταῦτα ἔθαψεν Ἀβραὰμ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὃ ἐστὶν ἀπέναντι Μαμβρή· αὕτη ἔστι Χεβρών ἐν τῇ γῇ Χαναάν. ²⁰ Καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ τῷ Ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν τάφου, παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ.

24

¹ Καὶ Ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκῶς ἡμερῶν· καὶ Κύριος ἠλόγησε τὸν Ἀβραὰμ κατὰ πάντα.

² Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τῷ παιδί αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, τῷ ἄρχοντι πάντων τῶν αὐτοῦ, θές τὴν χειρὰ σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου. ³ Καὶ ἐξορκίω σε Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν Θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααναίων, μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς. ⁴ Ἄλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου, οὗ ἐγεννήθην, πορεύση, καὶ εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν. ⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, μή ποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὅπως εἰς τὴν γῆν ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, ὅθεν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν; ⁶ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀβραὰμ, πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ. ⁷ Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ Θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἣς ἐγεννήθην, ὃς ἐλάλησέ μοι, καὶ ὃς ὤμοσέ μοι, λέγων, σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελόν αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. ⁸ Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔση ἀπὸ τοῦ ὄρκου μου· μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς ἐκεῖ. ⁹ Καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χειρὰ αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρόν Ἀβραὰμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁰ Καὶ ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὴν πόλιν Ναχώρ. ¹¹ Καὶ ἐκοίμησε τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ὄψέ, ἡνίκα ἐκπορεύονται αἱ ὑδρευόμεναι.

¹² Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εὐδόωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον, καὶ ποιήσον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ. ¹³ Ἰδοὺ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος· αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ. ¹⁴ Καὶ ἔσται ἡ παρθένος ἣ ἂν ἐγὼ εἶπω, ἐπικλινὸν τὴν ὑδρίαν σου, ἵνα πῶ, καὶ εἶπη μοι, πῆ σὺ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ, ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι, ταύτην ἡτοίμασας τῷ παιδί σου τῷ Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι, ὅτι ἐποίησας ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἡ τεχθεῖσα Βαθουήλ, υἱῷ Μελχὰς τῆς γυναικὸς Ναχώρ, ἀδελφοῦ δὲ Ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς. ¹⁶ Ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα· παρθένος ἦν, ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν· καταβάσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγὴν, ἐπλήσθη τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ἀνέβη. ¹⁷ Ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ εἶπε, Πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. ¹⁸ Ἡ δὲ εἶπε, Πῆ, κύριε· καὶ ἔσπευσε καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς, καὶ ἐπότισεν αὐτὸν, ἕως ἐπαύσατο πίνων. ¹⁹ Καὶ εἶπε, καὶ ταῖς καμήλους σου ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσαι πῶσω. ²⁰ Καὶ ἔσπευσε καὶ ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον· καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλήσαι πάλιν· καὶ ὑδρεύσατο πᾶσαι ταῖς καμήλους. ²¹ Ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν· καὶ παρεσιώπα τοῦ γνῶναι εἰ εὐδῶκε Κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἢ οὐ. ²² Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐνώτια χρυσᾶ ἀνὰ δραχμὴν ὀλκῆς, καὶ δύο ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς, δέκα χρυσῶν ὀλκῆ αὐτῶν. ²³ Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτήν, καὶ εἶπε, θυγάτηρ τίνος εἶ; ἀναγγεῖλόν μοι, εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν του καταλύσαι. ²⁴ Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ, θυγάτηρ Βαθουήλ εἰμι τοῦ Μελχὰς, ὃν ἔτεκε τῷ Ναχώρ. ²⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Καὶ ἄχυρα καὶ χορτάσματα πολλὰ παρ' ἡμῖν, καὶ τόπος τοῦ καταλύσαι. ²⁶ Καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος προσεκύνησε τῷ Κυρίῳ. ²⁷ Καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς οὐκ ἐγκατέλειπε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ τοῦ κυρίου μου· ἐμὲ τ' εὐδῶκε Κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου. ²⁸ Καὶ δραμοῦσα ἡ παῖς ἀνήγγειλεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς, κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ²⁹ Τῇ δὲ Ῥεβέκκᾳ ἀδελφὸς ἦν, ὃ ὄνομα Λάβαν· καὶ ἔδραμε Λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἕξω ἐπὶ τὴν πηγὴν. ³⁰ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια, καὶ τὰ ψέλλια ἐν ταῖς χερσὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἤκουσε τὰ ῥήματα Ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, λεγούσης, οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἔστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς. ³¹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, δεῦρο εἰσελθε, εὐλογητὸς Κύριος· ἵνατί ἔστηκας ἕξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν, καὶ τόπον ταῖς καμήλους. ³² Εἰσηῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀπέσαξε τὰς καμήλους· καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλους, καὶ ὕδωρ νίψασθαι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ. ³³ Καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν· καὶ εἶπεν, οὐ μὴ φάγω, ἕως τοῦ λαλήσαί με τὰ ῥήματά μου· καὶ εἶπεν, ἀλήσῃ.

³⁴ Καὶ εἶπε, παῖς Ἀβραάμ ἐγὼ εἰμι. ³⁵ Κύριος δὲ ἠλόγησε τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχους, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον, παῖδας, καὶ παιδίσκας, καμήλους, καὶ ὄνους. ³⁶ Καὶ ἔτεκε Σάρρα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἕνα τῷ κυρίῳ μου μετὰ τὸ γηράσαι αὐτόν· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅσα ἦν αὐτῷ. ³⁷ Καὶ ὠρκισέ με ὁ κύριός μου, λέγων, οὐ λήψῃ γυναικᾶ τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ³⁸ Ἄλλ' εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ λήψῃ γυναικᾶ τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. ³⁹ Εἶπα δὲ τῷ κυρίῳ μου, μήποτε οὐ πορεύεται ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ. ⁴⁰ Καὶ εἶπέ μοι, Κύριος ὁ Θεὸς ὃς εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς ἐξαποστελεῖ τὸν Ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ, καὶ εὐδώσει τὴν ὁδὸν σου· καὶ λήψῃ γυναικᾶ τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς φυλῆς μου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου. ⁴¹ Τότε ἀθῶος ἔση ἀπὸ τῆς ἀράς μου· ἡνίκα γὰρ ἕαν ἔλθῃς εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ μὴ σὺ δῶσι, καὶ ἔση ἀθῶος ἀπὸ τοῦ ὀρκισμοῦ μου. ⁴² Καὶ ἔλθῶν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν εἶπα, Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐδοοῖς τὴν ὁδὸν μου, ἐν ἣ νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐν αὐτῇ, ⁴³ ἰδοὺ ἐγὼ ἐφέστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ· καὶ ἔσται ἡ παρθένος, ἣ ἂν ἐγὼ εἶπω, πότισόν με ἐκ τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ, ⁴⁴ καὶ εἶπη μοι, καὶ σὺ πῆ, καὶ ταῖς καμήλους σου ὑδρεύσομαι, αὐτὴ ἡ γυνὴ ἦν ἡτοίμασε Κύριος τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι Ἰσαάκ· καὶ

ἐν τούτῳ γνώσομαι, ὅτι πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου Ἀβραάμ. ⁴⁵ Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ μου, εὐθὺς Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο, ἔχουσα τὴν ὕδριαν ἐπὶ τῶν ὤμων· καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν πηγήν, καὶ ὕδρευσατο· εἶπα δὲ αὐτῇ, πότισόν με. ⁴⁶ Καὶ σπεύσασα καθεῖλε τὴν ὕδριαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ εἶπε, πῆε σὺ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ· καὶ ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους ἐπότισε. ⁴⁷ Καὶ ἠρώτησα αὐτὴν, καὶ εἶπα, θυγάτηρ τίνοσ εἶ, ἀναγγελλόν μοι· ἡ δὲ ἔφη, θυγάτηρ Βαθουῆλ εἰμι υἱοῦ τοῦ Ναχώρ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Μελλάχ· καὶ περιέθηκα αὐτῇ τὰ ἐνώτια, καὶ τὰ ψέλλια περὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς. ⁴⁸ Καὶ εὐδοκήσας προσεκύνησα τῷ Κυρίῳ, καὶ εὐλόγησα Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς εὐδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας λαβεῖν τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁴⁹ Εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν μου· εἰ δὲ μὴ, ἀπαγγειλάτέ μοι, ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιάν ἢ ἀριστεράν.

⁵⁰ Ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν καὶ Βαθουῆλ εἶπαν, παρὰ κυρίου ἐξῆλθε τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐ δυνασόμεθά σοι ἀντειπεῖν κακὸν ἢ καλόν. ⁵¹ Ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐνώπιόν σου· λαβὼν ἀπότρεχε· καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καθὰ ἐλάλησε Κύριος. ⁵² Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραάμ τῶν ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ κυρίῳ. ⁵³ καὶ ἐξενέγκας ὁ παῖς σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, ἔδωκε τῇ Ῥεβέκκα· καὶ δῶρα ἔδωκε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς. ⁵⁴ Καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν· καὶ ἀναστὰς τὸ πρωὶ εἶπεν, ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. ⁵⁵ Εἶπαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς, καὶ ἡ μήτηρ, μεινάτω ἡ παρθένος μεθ' ἡμῶν ἡμέρας ὥσει δέκα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται. ⁵⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, μὴ κατέχετε με· καὶ Κύριος εὐδωσεν τὴν ὁδόν μου ἐν ἐμοί· ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. ⁵⁷ Οἱ δὲ εἶπαν, Καλέσωμεν τὴν παιῖδα, καὶ ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς. ⁵⁸ Καὶ ἐκάλεσαν τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ εἶπαν αὐτῇ, πορεύση μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἡ δὲ εἶπε, πορεύσομαι. ⁵⁹ Καὶ ἐξέπεμψαν Ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. ⁶⁰ Καὶ εὐλόγησαν Ῥεβέκκαν, καὶ εἶπαν αὐτῇ, ἀδελφῆ ἡμῶν εἶ, γίνου εἰς χιλιάδας μυριάδων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων. ⁶¹ Ἀναστὰσα δὲ Ῥεβέκκα καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν Ῥεβέκκαν ἀπῆλθεν.

⁶² Ἰσαὰκ δὲ διεπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ φέρον τῆς ὁράσεως· αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ γῆ πρὸς Λίβα. ⁶³ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ ἀδολεσχήσαι εἰς τὸ πεδίου τὸ πρὸς δειλῆς, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε καμήλους ἐρχομένας. ⁶⁴ Καὶ ἀναβλέψασα Ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδε τὸν Ἰσαάκ· καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου. ⁶⁵ Καὶ εἶπε τῷ παιδί, τίς ἐστίν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν; εἶπε δὲ ὁ παῖς, οὗτός ἐστιν ὁ κύριός μου· ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον, περιεβάλετο. ⁶⁶ Καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ Ἰσαάκ πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐποίησεν. ⁶⁷ Εἰσήλθε δὲ Ἰσαάκ εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνὴ, καὶ ἠγάπησεν αὐτήν· καὶ παρεκλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάρρας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

25

¹ Προσθήμενος δὲ Ἀβραάμ ἔλαβε γυναῖκα, ἣ ὄνομα Χεττούρα. ² Ἔτεκε δὲ αὐτῷ τὸν Ζομβράν, καὶ τὸν Ἰεζάν, καὶ τὸν Μαδάλ, καὶ τὸν Μαδιάμ, καὶ τὸν Ἰσβώκ, καὶ τὸν Σωίε. ³ Ἰεζάν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαβᾶ, καὶ τὸν Δεδάν· υἱοὶ δὲ Δεδάν Ἀσσουριεῖμ, καὶ Λατουσιεῖμ, καὶ Λαωμείμ. ⁴ Υἱοὶ δὲ Μαδιάμ Γεφάρ, καὶ Αφείρ, καὶ Ἐνώχ, καὶ Αβειδά, καὶ Ἐλδαγά· πάντες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χεττούρας. ⁵ Ἔδωκε δὲ Ἀβραάμ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ἰσαάκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁶ Καὶ τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραάμ δόματα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, πρὸς ἀνατολὰς εἰς γῆν ἀνατολῶν. ⁷ Ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς Ἀβραάμ ὅσα ἐξῆσεν, ἑκατὸν ἐβδομηκονταεπτε ἔτη. ⁸ Καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν Ἀβραάμ ἐν γῆρᾳ καλῷ πρεσβύτης, καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁹ Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαὴλ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀγρὸν Ἐφρων τοῦ Σαάρ τοῦ Χετταίου, ὃς ἐστίν ἀπέναντι Μαμβρῆ, ¹⁰ τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραάμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Χέτ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραάμ, καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ¹¹ Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραάμ, εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσαὰκ υἱὸν αὐτοῦ· καὶ κατῴκησεν Ἰσαὰκ παρὰ τὸ

φρέαρ τῆς ὀράσεως. ¹² Αὐταὶ δὲ αἱ γενέσεις Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν Ἄγαρ ἡ Αἰγυπτία, ἡ παιδίσκη Σάρρας, τῷ Ἀβραάμ. ¹³ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσμαὴλ, κατ' ὀνόματα τῶν γενεῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰσμαὴλ, καὶ Ναβαϊὼθ, καὶ Κηθάρ, καὶ Ναβδεὴλ, καὶ Μασσάμ, ¹⁴ καὶ Μασμά, καὶ Δουμά, καὶ Μασση, ¹⁵ καὶ Χοδδάν, καὶ Θαϊμάν, καὶ Ἰετοῦρ, καὶ Ναφές, καὶ Κεδμά. ¹⁶ οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμαὴλ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν, ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν· δώδεκα ἄρχοντες κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Ἰσμαὴλ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ ἔτη· καὶ ἐκλείπων ἀπέθανε, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ. ¹⁸ Κατῴκησε δὲ ἀπὸ Εὐίλατ ἕως Σοῦρ, ἡ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως ἐλθεῖν πρὸς Ἀσσυρίους· κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατῴκησε.

¹⁹ Καὶ αὐταὶ αἱ γενέσεις Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ· Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ. ²⁰ Ἦν δὲ Ἰσαὰκ ἐτῶν τεσσαράκοντα ὅτε ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκα θυγατέρα Βαθοῦλ τοῦ Σύρου ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας, ἀδελφῆν Λάβαν τοῦ Σύρου, ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. ²¹ Ἐδέετο δὲ Ἰσαὰκ Κυρίου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι στεῖρα ἦν· ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ Θεός, καὶ συνέλαβεν ἐν γαστρὶ Ῥεβέκκα ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ²² Ἐσκίρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ· εἶπε δὲ, εἰ οὕτω μοι μέλλει γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι παρὰ Κυρίου. ²³ Καὶ εἶπε Κύριος αὐτῇ, δύο ἔθνη ἐν γαστρὶ σου εἰσὶ, καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται· καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει, καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. ²⁴ Καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτῆν· καὶ τῆθε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. ²⁵ Ἐξῆλθε δὲ ὁ πρωτότοκος πυρράκης· ὄλος, ὡσεὶ δορὰ, δασύς· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἡσαῦ. ²⁶ Καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπειλημμένη τῆς πτέρυγος Ἡσαῦ· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰακώβ. Ἰσαὰκ δὲ ἦν ἐτῶν ἐξήκοντα, ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς Ῥεβέκκα. ²⁷ Ἠξήθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι· καὶ ἦν Ἡσαῦ ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν, ἄγροικος· Ἰακώβ δὲ ἄνθρωπος ἄπλαστος, οἰκῶν οἰκίαν. ²⁸ Ἠγάπησε δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἡσαῦ, ὅτι ἡ θήρα αὐτοῦ βρώσις αὐτῷ· Ῥεβέκκα δὲ ἠγάπα τὸν Ἰακώβ.

²⁹ Ἠψησε δὲ Ἰακώβ ἔψημα· ἦλθε δὲ Ἡσαῦ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων. ³⁰ Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ, γευσόν με ἀπὸ τοῦ ἐψημάτου πυρρῶν τούτου, ὅτι ἐκλείπω· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐδώμ. ³¹ Εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Ἡσαῦ, ἀπόδο μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκια σου ἐμοί. ³² Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ, ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν· καὶ ἵνα τί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκια; ³³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ, ὁμοσόν μοι σήμερον· καὶ ὡμοσεν αὐτῷ· ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια τῷ Ἰακώβ. ³⁴ Ἰακώβ δὲ ἔδωκε τῷ Ἡσαῦ ἄρτον, καὶ ἔψημα φακοῦ· καὶ ἔφαγε καὶ ἔπει, καὶ ἀναστὰς ὤχρητο· καὶ ἐφαύλισεν Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια.

26

¹ Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ πρότερον, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Ἀβραάμ· ἐπορεύθη δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλιστιεὶμ εἰς Γέραρα. ² Ὦφθη δὲ αὐτῷ Κύριος, καὶ εἶπε, μὴ καταβῆς εἰς Αἴγυπτον· κατοίκησον δὲ ἐν τῇ γῆ, ἣ ἄν σοι εἴπω. ³ Καὶ παροίκει ἐν τῇ γῆ ταῦτη, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ ἐυλογῆσω σε· σὸς γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην· καὶ στήσω τὸν ὄρκον μου, ὃν ὡμοσα τῷ Ἀβραάμ τῷ πατρί σου. ⁴ Καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ· καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην· καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ⁵ Ἄνθ' ὧν ὑπήκουσεν Ἀβραάμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε τὰ προστάγματα μου, καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ τὰ νόμιμά μου. ⁶ Κατῴκησε δὲ Ἰσαὰκ ἐν Γεράροις. ⁷ Ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἀδελφὴ μου ἐστίν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν, ὅτι γυνὴ μου ἐστὶ, μὴ ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας, ὅτι ὠραία τῆ ὄψει ἦν. ⁸ Ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ· καὶ παρακύψας Ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς Γεράρων διὰ τῆς θυρίδος, εἶδε τὸν Ἰσαὰκ παίζοντα μετὰ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. ⁹ Ἐκάλεσε δὲ Ἀβιμέλεχ τὸν Ἰσαὰκ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἄρα γε γυνὴ σου ἐστὶ; τί ὅτι εἶπας, ἀδελφὴ μου ἐστίν; εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσαὰκ, εἶπα γὰρ, μὴ ποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν. ¹⁰ Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀβιμέλεχ, τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναικὸς σου, καὶ ἐπήγαγες ἂν ἐφ' ἡμᾶς ἄγνοιαν. ¹¹ Συνέταξε δὲ Ἀβιμέλεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων, πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, θανάτῳ ἔνοχος ἔσται. ¹² Ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν

τῆ γῆ ἐκείνῃ, καὶ εὗρον ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσαν κριθήν· εὐλόγησε δὲ αὐτὸν Κύριος. ¹³ Καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ προβαίνων μείζων ἐγένετο, ἕως οὗ μέγας ἐγένετο σφόδρα. ¹⁴ Ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων, καὶ κτήνη βοῶν, καὶ γεώργια πολλά. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιεῖμ. ¹⁵ Καὶ πάντα τὰ φρέατα, ἃ ὠρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ, καὶ ἔπλησαν αὐτὰ γῆς. ¹⁶ Εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰσαὰκ, ἄπελθε ἄφ' ἡμῶν, ὅτι δυνατώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα. ¹⁷ Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ἰσαὰκ· καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγι Γεράρων, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ.

¹⁸ Καὶ πάλιν Ἰσαὰκ ὠρυξε τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος, ἃ ὠρυξαν οἱ παῖδες Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα κατὰ τὰ ὀνόματα, ἃ ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ ὠρυξαν οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγι Γεράρων· καὶ εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζῶντος. ²⁰ Καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων Ἰσαὰκ, φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὕδωρ· καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος, Ἀδικία· ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν. ²¹ Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὠρυξε φρέαρ ἕτερον· ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐχθρία. ²² Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὠρυξε φρέαρ ἕτερον· καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Εὐρυχωρία, λέγων, διότι νῦν ἐπλάτυνε Κύριος ἡμῖν, καὶ ἠῤῥησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς.

²³ Ἀρέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. ²⁴ Καὶ ὤφθη αὐτῷ Κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς σου· μὴ φοβοῦ, μετὰ σοῦ γὰρ εἰμι, καὶ εὐλόγησω σε, καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου δι' Ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου. ²⁵ Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ ἔπρην ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ· ὠρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες Ἰσαὰκ φρέαρ ἐν τῇ φάραγι Γεράρων. ²⁶ Καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεράρων, καὶ Ὀχοζάθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχάλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυναμείως αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰσαὰκ, ἴνα τί ἤλθετε πρὸς με; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἄφ' ὑμῶν. ²⁸ Οἱ δὲ εἶπαν, ἰδόντες ἐωράκαμεν ὅτι ἦν Κύριος μετὰ σοῦ· καὶ εἶπαμεν, γενέσθω ἄρα ἀνά μέσον ἡμῶν καὶ ἀνά μέσον σου, καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην, ²⁹ Μὴ ποιήσαι μεθ' ἡμῶν κακόν, καθότι οὐκ ἐβδελυξάμεθά σε ἡμεῖς, καὶ ὄν τρόπον ἐχρησάμεθά σοι καλῶς, καὶ ἐξαπεστείλαμεν σε μετ' εἰρήνης· καὶ νῦν εὐλογημένος σὺ ὑπὸ Κυρίου. ³⁰ Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχὴν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ³¹ Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωῒ, ὤμωσεν ἕκαστος τῷ πλησίον· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰσαὰκ· καὶ ἀπόχοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας. ³² Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὠρυξαν, καὶ εἶπαν, οὐχ εὕρομεν ὕδωρ. ³³ Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ, Ὅρκος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν ὄνομα τῆ πόλεως ἐκείνῃ, Φρέαρ Ὅρκου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

³⁴ Ἦν δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα, καὶ ἔλαβε γυναῖκα Ἰουδιθ, θυγατέρα Βεῶχ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Βασεμάθ, θυγατέρα Ἐλῶν Χετταίου. ³⁵ Καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῇ Ῥεβέκκα.

27

¹ Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ γηράσαι τὸν Ἰσαὰκ, καὶ ἠμβλύθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὄραῖν, καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, υἱέ μου· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. ² Καὶ εἶπεν, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου. ³ Νῦν οὖν λάβε τὸ σκεῦός σου, τὴν τε φαρέτραν, καὶ τὸ τόξον, καὶ ἐξελθε εἰς τὸ πεδίου, καὶ θήρευσόν μοι θήραν. ⁴ Καὶ ποιήσόν μοι ἐδέσματα, ὡς φιλῶ ἐγώ, καὶ ἐνεγκέ μοι, ἴνα φάγω, ὅπως εὐλογῆσῃ σε ἡ ψυχὴ μου πρὶν ἀποθανεῖν με. ⁵ Ῥεβέκκα δὲ ἤκουσε λαλοῦντος Ἰσαὰκ πρὸς Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἐπορεύθη δὲ Ἡσαῦ εἰς τὸ πεδίου θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ⁶ Ῥεβέκκα δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν ἐλάσσω, ἴδε, ἤκουσα τοῦ πατρὸς σου λαλοῦντος πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφόν σου, λέγοντος, ⁷ Ἐνεγκόν μοι θήραν, καὶ ποιήσόν μοι ἐδέσματα, ἴνα φαγῶν εὐλογήσω σε ἐναντίον Κυρίου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. ⁸ Νῦν οὖν, υἱέ μου, ἄκουσόν μου, καθὰ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι. ⁹ Καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα, λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους ἀπαλοὺς καὶ καλοὺς, καὶ ποιήσω αὐτοὺς ἐδέσματα τῷ πατρὶ σου, ὡς φιλεῖ. ¹⁰ Καὶ εἰσίσσεις τῷ πατρὶ σου, καὶ φάγεται, ὅπως εὐλογῆσῃ σε ὁ πατὴρ σου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν. ¹¹ Εἶπε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ῥεβέκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἔστιν Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασυς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος. ¹² Μὴ ποτε ψηλαφήσῃ

με ὁ πατήρ, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' ἑμαυτὸν κατάραν, καὶ οὐκ εὐλογίαν. ¹³ Εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ, ἐπ' ἔμε ἡ κατάρα σου, τέκνον· μόνον ἐπάκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ πορευθεὶς ἐνεγκέ μοι. ¹⁴ Πορευθεὶς δὲ ἔλαβε, καὶ ἤνεγκε τῇ μητρί· καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέσματα, καθὰ ἐφίλει ὁ πατήρ αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ λαβοῦσα Ῥεβέκκα τὴν στολὴν Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλὴν, ἣ ἦν παρ' αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέδυσεν αὐτὴν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον. ¹⁶ Καὶ τὰ δέρματα τῶν ἐρίφων περιέθηκεν ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ γυμνά τοῦ τραχήλου αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἔδωκε τὰ ἐδέσματα, καὶ τοὺς ἄρτους οὐδ' ἐποίησεν, εἰς τὰς χεῖρας Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ¹⁸ Καὶ εἰσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· εἶπε δὲ, πάτερ· ὁ δὲ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ· τίς εἶ σὺ, τέκνον; ¹⁹ Καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ πατρὶ, ἐγὼ Ἡσαῦ ὁ πρωτότοκος σου πεποίηκα καθὰ ἐλάλησάς μοι· ἀναστάς κάθισον, καὶ φάγε ἀπὸ τῆς θήρας σου, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχὴ σου. ²⁰ Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, τί τοῦτο, ὃ ταχὺ εὔρες, ὧ τέκνον; ὁ δὲ εἶπεν, ὃ παρέδωκε Κύριος ὁ Θεὸς σου ἐναντίον μου. ²¹ Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ Ἰακώβ, ἔγγισόν μοι, καὶ ψηλαφήσω σε, τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ, ἢ οὐ. ²² ἤγγισε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐψηλάφησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν, ἡ μὲν φωνὴ, φωνὴ Ἰακώβ, αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες Ἡσαῦ. ²³ Καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτὸν, ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ, ὡς αἱ χεῖρες Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δασεῖαι· καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, ²⁴ καὶ εἶπε, σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ; ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ. ²⁵ Καὶ εἶπε, προσάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου, τέκνον, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχὴ μου· καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγε· καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιε. ²⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ, ἔγγισόν μοι, καὶ φίλησόν με, τέκνον. ²⁷ Καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν· καὶ ὠσφράνθη τὴν ὄσμη τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ὄσμη τοῦ υἱοῦ μου, ὡς ὄσμη ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐλόγησε Κύριος. ²⁸ Καὶ δῶξοι ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πύθιτος τῆς γῆς, καὶ πληθὸς σίτου καὶ οἴνου. ²⁹ Καὶ δουλευσάτωσάν σου ἔθνη, καὶ προσκυνησάτωσάν σου ἄρχοντες· καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου· ὁ καταρῶμενός σε, ἐπικατάρατος· ὁ δὲ εὐλογῶν σε, εὐλογημένος.

³⁰ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι Ἰσαὰκ εὐλογοῦντα Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο, ὡς ἂν ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας. ³¹ Καὶ ἐποίησε καὶ αὐτὸς ἐδέσματα, καὶ προσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε τῷ πατρὶ, ἀναστήτω ὁ πατήρ μου, καὶ φαγέτω ἀπὸ τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχὴ σου. ³² Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ, τίς εἶ σὺ; ὁ δὲ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος Ἡσαῦ. ³³ Ἐξέστη δὲ Ἰσαὰκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα, καὶ εἶπε, τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν καὶ εἰσενέγκας μοι, καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων πρὸ τοῦ ἐλθεῖν σε; καὶ εὐλόγησα αὐτόν, καὶ εὐλογημένος ἔσται. ³⁴ Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν Ἡσαῦ τὰ ῥήματα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα· καὶ εἶπεν, εὐλόγησον διὴ κἀμὲ, πάτερ. ³⁵ Εἶπε δὲ αὐτῷ, ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ δόλου ἔλαβε τὴν εὐλογίαν σου. ³⁶ Καὶ εἶπε, δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ, ἐπέτρυνε γὰρ με ἰδοὺ δεύτερον τοῦτο· τά τε πρωτοτόκιά μου εἴληφε, καὶ νῦν ἔλαβε τὴν εὐλογίαν μου· καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, οὐχ ὑπελίπου μοι εὐλογίαν, πάτερ; ³⁷ Αποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ εἶπε τῷ Ἡσαῦ, εἰ κύριον αὐτὸν πεποίηκά σου, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ πεποίηκα αὐτοῦ οἰκέτας· σίτω καὶ οἴνω ἐστήριξα αὐτόν· σοὶ δὲ τί ποιήσω, τέκνον; ³⁸ Εἶπε δὲ Ἡσαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, μὴ εὐλογία μία σοὶ ἔστι, πάτερ; εὐλόγησον διὴ κἀμὲ, πάτερ· κατανυχθέντος δὲ Ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνὴ Ἡσαῦ, καὶ ἔκλαυσεν. ³⁹ Αποκοιθεὶς δὲ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἀπὸ τῆς πύθιτος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν. ⁴⁰ Καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ σου ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις· ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου.

⁴¹ Καὶ ἐνεκότει Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ περὶ τῆς εὐλογίας, ἥς εὐλόγησεν αὐτόν ὁ πατήρ αὐτοῦ· εἶπε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρὸς μου, ἵνα ἀποκτείνω Ἰακώβ τὸν ἀδελφόν μου. ⁴² Ἀπηγγέλη δὲ Ῥεβέκκα τὰ ῥήματα Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου· καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός σου ἀπειλεῖ τὸν

ἀποκτεῖναι σε. ⁴³ Νῦν οὖν, τέκνον, ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς Χαρράν. ⁴⁴ Καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τινὰς, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν, ⁴⁵ καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐπιλάθῃται ἃ πεποίηκας αὐτῷ· καὶ ἀποστείλασα μεταπέμψομαί σε ἐκεῖθεν, μὴ ποτε ἀποτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρα μιᾶ. ⁴⁶ Εἶπε δὲ Ῥεβέκκα πρὸς Ἰσαὰκ, προσώχθικα τῇ ζῳῇ μου διὰ τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν Χετ· εἰ λήψεται Ἰακώβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα τί μοι τὸ ζῆν;

28

¹ Προσκαλεσάμενος δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων, οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων. ² Ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, εἰς τὸν οἶκον Βαθουῆλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρὸς σου, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς σου. ³ Ὁ δὲ Θεὸς μου εὐλογῆσαι σε, καὶ αὐξῆσαι σε, καὶ πληθῦναι σε· καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν. ⁴ Καὶ δώῃ σοι τὴν εὐλόγιαν Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς μου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομήσαι τὴν γῆν τῆς παροικίσεώς σου, ἣν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ. ⁵ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ· καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουῆλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν Ῥεβέκκας τῆς μητρὸς Ἰακώβ καὶ Ἡσαῦ.

⁶ Ἦδε δὲ Ἡσαῦ ὅτι εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, λαβεῖν ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν, ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων, οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων. ⁷ Καὶ ἤκουσεν Ἰακώβ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας. ⁸ Ἰδὼν δὲ καὶ Ἡσαῦ ὅτι πονηραὶ εἰσιν αἱ θυγατέρες Χαναάν ἐναντίον Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ⁹ ἐπορεύθη Ἡσαῦ πρὸς Ἰσμαῆλ· καὶ ἔλαβε τὴν Μαελὲθ, θυγατέρα Ἰσμαῆλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ἀδελφῆν Ναβεῶθ, πρὸς ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ γυναῖκα.

¹⁰ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου, καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρράν. ¹¹ Καὶ ἀπήνησεν τόπω, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ, ἔδω γὰρ ὁ ἥλιος· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. ¹² Καὶ ἐνυπνιάσθη· καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἑστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἥς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτῇ. ¹³ Ὁ δὲ Κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς· καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς σου, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ· μὴ φοβοῦ· ἡ γῆ ἐγὼ ἤσ' σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματί σου. ¹⁴ Καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ πλατυθήσεται ἐπὶ θάλασσαν, καὶ Λίβα, καὶ Βορράν, καὶ ἐπὶ ἀνατολάς· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου. ¹⁵ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, διαφυλάσσω σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ, οὗ ἂν πορευθῆς· καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω, ἕως τοῦ ποιῆσαι με πάντα ὅσα ἐλάλησα σοι. ¹⁶ Καὶ ἐξηγέρθη Ἰακώβ ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ὅτι ἔστι Κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν. ¹⁷ Καὶ ἐφοβήθη, καὶ εἶπεν, ὡς φοβερός ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστι τοῦτο ἄλλ' ἢ οἶκος Θεοῦ, καὶ αὐτὴ ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁸ Καὶ ἀνέστη Ἰακώβ τὸ πρωὶ, καὶ ἔλαβε τὸν λίθον, ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν στήλην, καὶ ἐπέχευεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, οἶκος Θεοῦ· καὶ Οὐλαμλοῦζ ἦν ὄνομα τῆς πόλεως τὸ πρότερον. ²⁰ Καὶ ἠῤῥατο Ἰακώβ εὐχὴν, λέγων, ἐὰν ἦ Κύριος ὁ Θεὸς μετ' ἐμοῦ, καὶ διαφυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, ἥ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῶ μοι ἄρτον φαγεῖν, καὶ ἱμάτιον περιβαλέσθαι, ²¹ καὶ ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἔσται Κύριός μοι εἰς Θεόν. ²² Καὶ ὁ λίθος οὗτος, ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται μοι οἶκος Θεοῦ· καὶ πάντων ὧν ἐὰν μοι δῶς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

29

¹ Καὶ ἐξάρας Ἰακώβ τοὺς πόδας ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν, πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουῆλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας, μητρὸς Ἰακώβ καὶ Ἡσαῦ. ² Καὶ ὄρᾳ, καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ· ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων ἀναπαύομενα ἐπ' αὐτοῦ· ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον τὰ ποίμνια· λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος. ³ Καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποίμνια· καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα, καὶ ἀπεκαθίστων

τὸν λίθον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁴ Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ, ἀδελφοί, πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν, ἐκ Χαρρὰν ἐσμέν. ⁵ Εἶπε δὲ αὐτοῖς, γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχώρ; οἱ δὲ εἶπαν, γινώσκομεν. ⁶ Εἶπε δὲ αὐτοῖς, ὑγιαίνει; οἱ δὲ εἶπαν, ὑγιαίνει· καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων. ⁷ Καὶ εἶπεν Ἰακώβ, ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή· οὐπω ὥρα συναχθῆναι τὰ κτήνη· ποτίσαντες τὰ πρόβατα, ἀπελθόντες βόσκετε. ⁸ Οἱ δὲ εἶπαν, οὐ δυνησόμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσουσι τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα. ⁹ Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὐτὴ γὰρ ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ¹⁰ Ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα Λάβαν, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν Ἰακώβ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζε τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἐφίλησεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ, καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἔκλαυσε. ¹² Καὶ ἀπήγγειλε τῇ Ῥαχὴλ, ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστὶ, καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστὶ· καὶ δραμοῦσα ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ¹³ Ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσε Λάβαν τὸ ὄνομα Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησε, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ διηγῆσατο τῷ Λάβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν, ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ ἐκ τῆς σαρκὸς μου εἶ σύ· καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν.

¹⁵ Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ, ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν· ἀπάγγειλόν μοι τίς ὁ μισθός σου ἐστὶ; ¹⁶ Τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες· ὄνομα τῇ μεῖζονι, Λεῖα, καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ, Ῥαχὴλ. ¹⁷ Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Λείας, ἀσθενεῖς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν καλὴ τῷ εἶδει, καὶ ὠραία τῇ ὄψει σφάδρα. ¹⁸ Ἠγάπησε δὲ Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ· καὶ εἶπε, δουλεύσω σοι ἐπτά ἔτη περὶ τῆς Ῥαχὴλ τῆς θυγατρὸς σου τῆς νεωτέρας. ¹⁹ Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν, βέλτιον δοῦναί με αὐτὴν σοι, ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ· οἴκησον μετ' ἐμοῦ. ²⁰ Καὶ ἐδούλευσεν Ἰακώβ περὶ Ῥαχὴλ ἐπτά ἔτη· καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτὴν. ²¹ Εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν, δός μοι τὴν γυναικᾶ μου, πεπλήρωται γὰρ αἱ ἡμέραι ὅπως εἰσέλθω πρὸς αὐτήν. ²² Συνήγαγε δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἀνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐποίησε γάμον. ²³ Καὶ ἐγένετο ἐσπέρα, καὶ λαβὼν Λεῖαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, εἰσήγαγεν πρὸς Ἰακώβ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. ²⁴ Ἔδωκε δὲ Λάβαν Λεῖα τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ζελφάν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτὴ παιδίσκην. ²⁵ Ἐγένετο δὲ πρωῒ, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεῖα· εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν, τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ Ῥαχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοι; καὶ ἰνατί παρελογίσω με; ²⁶ Ἀπεκρίθη δὲ Λάβαν, οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὶν τὴν πρεσβυτέραν. ²⁷ Συντέλεσον οὖν τὰ ἔβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας, ἧς ἐργά παρ' ἐμοῦ ἔτι ἐπτά ἔτη ἕτερα. ²⁸ Ἐποίησε δὲ Ἰακώβ οὕτως, καὶ ἀνεπλήρωσε τὰ ἔβδομα ταύτης· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λάβαν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναικᾶ. ²⁹ Ἔδωκε δὲ Λάβαν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτὴ παιδίσκην. ³⁰ Καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ῥαχὴλ· ἠγάπησε δὲ Ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ Λεῖαν· καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἐπτά ἔτη ἕτερα.

³¹ Ἰδὼν δὲ Κύριος ὁ Θεὸς ὅτι ἐμισεῖτο Λεῖα, ἤνοιξε τὴν μήτραν αὐτῆς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. ³² Καὶ συνέλαβε Λεῖα, καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ἰακώβ· ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ῥουβὴν, λέγουσα, διότι εἶδέ μου Κύριος τὴν ταπεινώσιν, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν· νῦν οὖν ἀγαπήσει με ὁ ἀνὴρ μου. ³³ Καὶ συνέλαβε πάλιν, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεῦτερον τῷ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν, ὅτι ἤκουσε Κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Συμεών. ³⁴ Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱὸν, καὶ εἶπεν, ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνὴρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Λευεὶ. ³⁵ Καὶ συλλαβούσα ἔτι ἔτεκεν υἱόν, καὶ εἶπε, νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι Κυρίῳ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰούδαν· καὶ ἔσθη τοῦ τίκτειν.

30

¹ Ἰδοῦσα δὲ Ῥαχὴλ, ὅτι οὐ τέτοκε τῷ Ἰακώβ· καὶ ἐζήλωσε Ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς· καὶ εἶπε τῷ Ἰακώβ, δός μοι τέκνα· εἰ δὲ μὴ, τελευτήσω ἐγώ. ² Θυμωθεὶς

δὲ Ἰακώβ τῇ Ῥαχὴλ εἶπεν αὐτῇ, μὴ ἀντὶ Θεοῦ ἐγὼ εἰμι, ὃς ἐστέρησέ σε καρπὸν κοιλίας·³ Εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῷ Ἰακώβ, ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλὰ· εἴσελθε πρὸς αὐτήν· καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου, καὶ τεκνοποιήσεται κἀγὼ ἐξ αὐτῆς.⁴ Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Βαλλὰν τὴν παιδίσκη αὐτῆς, αὐτῷ γυναῖκα· καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ.⁵ Καὶ συνέλαβε Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν.⁶ Καὶ εἶπε Ῥαχὴλ, ἔκρινέ μοι ὁ Θεὸς, καὶ ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔδωκε μοι υἱόν· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Δάν.⁷ Καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δευτέρου τῷ Ἰακώβ.⁸ Καὶ εἶπε Ῥαχὴλ, συναντελάβετό μοι ὁ Θεός, καὶ συνανεστράφην τῇ ἀδελφῇ μου, καὶ ἠδυνάσθη· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Νεφθαλεὶ.⁹ Εἶδε δὲ Λεία ὅτι ἔστη τοῦ τίκτειν· καὶ ἔλαβε Ζελφάν τὴν παιδίσκη αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἰακώβ γυναῖκα· καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν.¹⁰ Καὶ συνέλαβε Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν.¹¹ Καὶ εἶπε Λεία, ἐν τύχη· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Γάδ.¹² Καὶ συνέλαβεν ἔτι Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱὸν δεύτερον.¹³ Καὶ εἶπε Λεία, μακαρία ἐγώ, ὅτι μακαριοῦσί με αἱ γυναῖκες· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ασηρ.¹⁴ Ἐπορεύθη δὲ Ρουβὴν ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν, καὶ εὗρε μῆλα μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῇ Λείᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς, δός μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου.¹⁵ Εἶπε δὲ Λεία, οὐχ ἰκανόν σοι ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; εἶπε δὲ Ῥαχὴλ, οὐχ οὕτως· κοιμηθῆτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα αὐτήν ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου.¹⁶ Εἰσῆλθεν δὲ Ἰακώβ ἐξ ἀγροῦ ἐσπέρας· καὶ ἐξῆλθε Λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπε, πρὸς ἐμὲ εἰσελεύσῃ σήμερον· μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου· καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην.¹⁷ Καὶ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς Λείας· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱὸν πέμπτον.¹⁸ Καὶ εἶπε Λεία, δέδωκέ μοι ὁ Θεὸς τὸν μισθόν μου, ἀνθ' οὗ ἔδωκα τὴν παιδίσκη μου τῷ ἀνδρὶ μου· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰσάχαρ, ὃ ἐστὶ μισθός.¹⁹ Καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ Ἰακώβ.²⁰ Καὶ εἶπε Λεία, δεδώρηται ὁ Θεός μοι δῶρον καλὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ· αἰρετιεῖ με ὁ ἀνὴρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ υἱοὺς ἕξ· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαβουλών.²¹ Καὶ μετὰ τοῦτο ἔτεκε θυγατέρα, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς, Δείνα.²² Ἐμνήσθη δὲ ὁ Θεὸς τῆς Ῥαχὴλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ Θεός· καὶ ἀνέφελεν αὐτῆς τὴν μήτραν.²³ Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν· εἶπε δὲ Ῥαχὴλ, ἀφείλεν ὁ Θεός μου τὸ ὄνειδος.²⁴ Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωσήφ, λέγουσα, προσθέτω ὁ Θεός μοι υἱὸν ἕτερον.

²⁵ Ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε Ῥαχὴλ τὸν Ἰωσήφ, εἶπεν Ἰακώβ τῷ Λάβαν, ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου, καὶ εἰς τὴν γῆν μου.²⁶ Ἀπόδος τὰς γυναῖκας μου, καὶ τὰ παιδιά μου, περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, ἵνα ἀπέλθω· σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν, ἣν δεδούλευκά σοι.²⁷ Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν, εἰ εὗρον χάριν ἐναντίου σου, οἰωνισάμην ἄν· εὐλόγησε γὰρ με ὁ Θεὸς ἐπὶ τῇ σῇ εἰσόδῳ.²⁸ Διάστειλον τὸν μισθόν σου πρὸς με, καὶ δώσω.²⁹ Εἶπε δὲ Ἰακώβ, σὺ γινώσκεις ἃ δεδούλευκά σοι, καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ.³⁰ Μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἠξήθη εἰς πληθός· καὶ εὐλόγησέ σε Κύριος ὁ Θεὸς ἐπὶ τῷ ποδί μου· νῦν οὖν πότε ποιήσω κἀγὼ ἐμαυτῷ οἶκον;³¹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν, τί σοι δώσω; Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰακώβ, οὐ δώσεις μοι οὐθέν, ἐὰν ποιήσῃς μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυλάξω.³² Παρελθέτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ διαχωρίσωn ἐκεῖθεν πᾶν πρόβατον φαῖδον ἐν τοῖς ἄρνασι, καὶ πᾶν διάλευκον καὶ ῥαντὸν ἐν ταῖς αἰξίν, ἔσται μοι μισθός.³³ Καὶ ἐπακουσεται μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπαύριον, ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου· πᾶν ὃ ἐὰν μὴ ἦ ῥαντὸν καὶ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξίν, καὶ φαῖδον ἐν τοῖς ἄρνασι, κεκλεμμένον ἔσται παρ' ἐμοῦ.³⁴ Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν, ἔστω κατὰ τὸ ῥῆμά σου.³⁵ Καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τράγους τοὺς ῥαντούς καὶ τοὺς διαλεύκους, καὶ πάσας τὰς αἴγας τὰς ῥαντάς καὶ τὰς διαλεύκους, καὶ πᾶν ὃ ἦν φαῖδον ἐν τοῖς ἄρνασι, καὶ πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔδωκε διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ.³⁶ Καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐποίμανε τὰ πρόβατα Λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα.³⁷ Ἔλαβε δὲ ἐαυτῷ Ἰακώβ ῥάβδον στυρακίνην χλωρὰν καὶ καρυίνην καὶ πλατάνου· καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακώβ λεπίσματα λευκά· καὶ περισύρων τὸ χλωρὸν, ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκόν, ὃ ἐλέπισε, ποικίλον.³⁸ Καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους, ἀς

ἐλέπυσεν, ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος, ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσι τὰ πρόβατα πείν, ἐνώπιον τῶν ράβδων ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πείν, ἐγκισθῶσι τὰ πρόβατα εἰς τὰς ράβδους. ³⁹ Καὶ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ράβδους· καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα διάλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ραντά. ⁴⁰ Τοὺς δὲ ἄμνους διέστειλεν Ἰακώβ, καὶ ἔστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κρινὸν διάλευκον, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἄμνοις· καὶ διεχώρισεν ἐαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν. ⁴¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, ἔθηκεν Ἰακώβ τὰς ράβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ἐν τοῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισθῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ράβδους. ⁴² Ἦνίκα δ' ἂν ἔτεκε τὰ πρόβατα, οὐκ ἐτίθει· ἐγένετο δὲ τὰ μὲν ἄσημα τοῦ Λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ. ⁴³ Καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἀνθρωπος σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ, καὶ βόες, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ κάμηλοι, καὶ ὄνοι.

31

¹ Ἦκουσε δὲ Ἰακώβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν, λεγόντων, εἴληφεν Ἰακώβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην. ² Καὶ εἶδεν Ἰακώβ τὸ πρόσωπον τοῦ Λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν πρὸς αὐτὸν ὡσεὶ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ³ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Ἰακώβ, ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρὸς σου, καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. ⁴ Ἀποστείλας δὲ Ἰακώβ ἐκάλεσε Λεῖαν καὶ Ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδίον, οὗ ἦν τὰ ποίμνια. ⁵ Καὶ εἶπεν αὐταῖς, ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμοῦ, ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ὁ δὲ Θεὸς τοῦ πατρὸς μου ἦν μετ' ἐμοῦ. ⁶ Καὶ αὐταὶ δὲ οἶδατε, ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ἰσχυί μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν. ⁷ Ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, καὶ ἠλλάξε τὸν μισθόν μου τῶν δέκα ἄμνων· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς κακοποιῆσαί με. ⁸ Ἐὰν οὕτως εἶπη, τὰ ποικίλα ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα· ἐὰν δὲ εἶπη, τὰ λευκὰ ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκὰ. ⁹ Καὶ ἀφείλετο ὁ Θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκέ μοι αὐτά. ¹⁰ Καὶ ἐγένετο ἠνίκα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, καὶ εἶδον τοὺς ὀφθαλμοῖς μου ἐν τῷ ὕπνῳ· καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας, διάλευκοὶ καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ραντοὶ. ¹¹ Καὶ εἶπέ μοι ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καθ' ὕπνον, Ἰακώβ· ἐγὼ δὲ εἶπα, τί ἐστὶ; ¹² Καὶ εἶπεν, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἶδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας διαλεύκους καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς ραντούς· ἑώρακα γὰρ ὅσα σοι Λάβαν ποιεῖ. ¹³ Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τόπῳ Θεοῦ, οὗ ἠλειψάς μου ἐκεῖ στήλην, καὶ ἤξω μοι ἐκεῖ εὐχὴν· νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης, καὶ ἀπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενεσεώς σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. ¹⁴ Καὶ ἀποκριθεῖσαι Ῥαχὴλ καὶ Λεῖα εἶπαν αὐτῷ, μὴ ἔστιν ἡμῖν ἔτι μερίς ἢ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν; ¹⁵ Οὐχ ὡς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ καταβρώσει κατέφαγε τὸ ἀργύριον ἡμῶν. ¹⁶ Πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, ἦν ἀφείλετο ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν· νῦν οὖν ὅσα σοι εἶρηκεν ὁ Θεός, ποιεῖ. ¹⁷ Ἀναστὰς δὲ Ἰακώβ ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδιά αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καμήλους. ¹⁸ Καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν περιποιήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἀπελθεῖν πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν. ¹⁹ Λάβαν δὲ ὤκρουε κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ· ἔκλεψε δὲ Ῥαχὴλ τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ²⁰ Ἐκρυψε δὲ Ἰακώβ Λάβαν τὸν Σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ, ὅτι ἀποδιδράσκει. ²¹ Καὶ ἀπέδρα αὐτός, καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα, καὶ διέβη τὸν ποταμὸν, καὶ ὤρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλαὰδ. ²² Ἀνηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ Σύρω τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ. ²³ Καὶ παραλαβὼν τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ, ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἐπτά· καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γαλαὰδ. ²⁴ Ἦλθε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Λάβαν τὸν Σύρον καθ' ὕπνον τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Φύλαξαι σεαυτὸν μὴ ποτε λαλήσης μετὰ Ἰακώβ πονηρά. ²⁵ Καὶ κατέλαβε Λάβαν τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει· Λάβαν δὲ ἔστησε τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει Γαλαὰδ. ²⁶ Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ, τί ἐποίησας; ἵνατί κρυφῆ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου, ὡς αἰχμαλώτιδας μαχαίρα; ²⁷ Καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἐξαπέστειλα ἂν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν, καὶ τυμπάνων, καὶ κιθάρας. ²⁸ Καὶ οὐκ ἤξιώθην καταφιλήσαι τὰ παιδιά μου, καὶ τὰς θυγατέρας μου· νῦν δὲ ἀφρόνως ἐπραξας. ²⁹ Καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χεὶρ μου κακοποιῆσαί σε· ὁ δὲ Θεός

τοῦ πατρός σου χθές εἶπε πρὸς με, λέγων, Φύλαξαι σεαυτὸν μὴ ποτε λαλήσης μετὰ Ἰακὼβ πονηρά. ³⁰ Νῦν οὖν πεπόρευσαι· ἐπιθυμία γὰρ ἐπεθύμησας ἀπελευθεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου· ἰνατί ἐκλεψας τοὺς θεοὺς μου; ³¹ Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακὼβ εἶπε τῷ Λάβαν, ὅτι ἐφοβήθην· εἶπα γὰρ, μὴ ποτε ἀφέλῃ τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐμά. ³² Καὶ εἶπεν Ἰακὼβ, παρ' ᾧ ἂν εὗρῃς τοὺς θεοὺς σου, οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐπίγνωθι τί ἐστι παρ' ἐμοὶ τῶν σῶν, καὶ λάβε· καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐθέν· οὐκ ἤδει δὲ Ἰακὼβ, ὅτι Ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκλεψεν αὐτούς. ³³ Εἰσελθὼν δὲ Λάβαν ἠρεύνησεν εἰς τὸν οἶκον Λείας, καὶ οὐχ εὗρεν· καὶ ἐξήλθεν ἐκ τοῦ οἴκου Λείας, καὶ ἠρεύνησε τὸν οἶκον Ἰακὼβ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐχ εὗρεν· εἰσῆλθε δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον Ῥαχὴλ. ³⁴ Ῥαχὴλ δὲ ἔλαβε τὰ εἰδωλα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς. ³⁵ Καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς, μὴ βαρέως φέρε, κύριε· οὐ δυνάμει ἀναστήναι ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοι ἐστίν· ἠρεύνησε Λάβαν ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὗρε τὰ εἰδωλα. ³⁶ Ὁργίσθη δὲ Ἰακὼβ, καὶ ἐμαχέσατο τῷ Λάβαν· ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακὼβ εἶπε τῷ Λάβαν, τί τὸ ἀδικημά μου; καὶ τί τὸ ἀμάρτημά μου, ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου, ³⁷ καὶ ὅτι ἠρεύνησας πάντα τὰ σκευὴ τοῦ οἴκου μου; τί εὔρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; θές ᾧδε ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο ἡμῶν. ³⁸ Ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγὼ εἶμι μετὰ σοῦ· τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ αἰγές σου οὐκ ἠτεκνώθησαν· κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κατέφαγον. ³⁹ Θηριάλωτον οὐκ ἐνήνοχά σοι· ἐγὼ ἀπετίννουν παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα ἡμέρας, καὶ κλέμματα νυκτός. ⁴⁰ Ἐγενόμην τῆς ἡμέρας συγκαιομένου τῷ καύματι, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός· καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. ⁴¹ Ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγὼ εἶμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου· ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο θυγατέρων σου, καὶ ἔξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου, καὶ παρελογίσω τὸν μισθὸν μου δέκα ἀμνάσι. ⁴² Εἰ μὴ ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραάμ, καὶ ὁ φόβος Ἰσαάκ, ἦν μοι, νῦν ἂν κενὸν με ἐξαπέστειλας· τὴν ταπεινώσιν μου, καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου, εἶδεν ὁ Θεός· καὶ ἠλεγξέ σε χθές.

⁴³ Ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν εἶπε τῷ Ἰακὼβ, αἱ θυγατέρες, θυγατέρες μου, καὶ υἱοί, υἱοί μου, καὶ τὰ κτήνη, κτήνη μου· καὶ πάντα ὅσα σὺ ὄρᾳς, ἐμά ἐστι, καὶ τῶν θυγατέρων μου· τί ποιήσω ταύταις σήμερον ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, οἳς ἔτεκεν; ⁴⁴ Νῦν οὖν δεῦρο διαθῶμαι διαθήκην ἐγὼ τε καὶ σὺ· καὶ ἔσται εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· εἶπε δὲ αὐτῷ, ἰδοὺ οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστίν· ἴδε ὁ Θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ⁴⁵ Λαβῶν δὲ Ἰακὼβ λίθον, ἔστησεν αὐτὸν στήλην. ⁴⁶ Εἶπε δὲ Ἰακὼβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, συλλέγετε λίθους· καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν βουνόν· καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν, ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον. ⁴⁷ Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λάβαν, βουνὸς τῆς μαρτυρίας· Ἰακὼβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτὸν, βουνὸς μάρτυς. ⁴⁸ Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακὼβ, ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη, ἦν ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα, βουνὸς μαρτυρεῖ. ⁴⁹ Καὶ ἡ ὄρασις, ἦν εἶπεν, ἐπίδοι ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· ὅτι ἀποστησόμεθα ἕτερος ἀφ' ἑτέρου. ⁵⁰ Εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λάβῃς γυναικας πρὸς ταῖς θυγατράσι μου, ὄρα, οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστίν ὄρων· Θεὸς μάρτυς μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ. ^{50a} Καὶ εἶπε Λάβαν τῷ Ἰακὼβ, ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ μάρτυς ἡ στήλη αὕτη. ⁵² Ἐάν τε γὰρ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σε, μήτε σὺ διαβῆς πρὸς με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακία. ⁵³ Ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ναχωρ κρίναι ἀνὰ μέσον ἡμῶν· καὶ ὤμοσεν Ἰακὼβ κατὰ τοῦ φόβου τοῦ πατρός αὐτοῦ Ἰσαάκ. ⁵⁴ Καὶ ἔθυσεν θυσίαν ἐν τῷ ὄρει· καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει.

32

¹ Ἀναστὰς δὲ Λάβαν τὸ πρωῒ, κατεφίλησε τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ ἀποστραφείς Λάβαν ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

² Καὶ Ἰακὼβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν ἑαυτοῦ· καὶ ἀναβλέψας εἶδε παρεμβολὴν Θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν· καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. ³ Εἶπε δὲ Ἰακὼβ, ἠρίκα εἶδεν αὐτούς, παρεμβολὴ Θεοῦ αὕτη· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Παρεμβολαί.

⁴ Ἀπέστειλε δὲ Ἰακώβ ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηεῖρ, εἰς χώραν Ἐδὼμ. ⁵ Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ· οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ἰακώβ· μετὰ Λάβαν παρώκησα, καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν. ⁶ Καὶ ἐγένοντό μοι βόες, καὶ ὄνοι, καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι· καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου. ⁷ Καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰακώβ, λέγοντες, ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου Ἡσαν· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μεθ' αὐτοῦ. ⁸ Ἐφοβήθη δὲ Ἰακώβ σφόδρα, καὶ ἠπορεύετο· καὶ διεΐλε τὸν λαὸν τὸν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς βόας, καὶ τὰς καμήλους, καὶ τὰ πρόβατα, εἰς δύο παρεμβολάς. ⁹ Καὶ εἶπεν Ἰακώβ, ἐὰν ἔλθῃ Ἡσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν, καὶ κόψῃ αὐτήν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σῶζεσθαι. ¹⁰ Εἶπε δὲ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Ἰσαὰκ, Κύριε σὺ ὁ εἰπὼν μοι, ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ εὗ σε ποιήσω. ¹¹ Ἰκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας τῷ παιδί σου· ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ μου ταύτη διέβην τὸν Ἰορδάνην τοῦτον· νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς. ¹² Ἐξελοῦ με ἕκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἕκ χειρὸς Ἡσαῦ· ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐτόν, μὴ ποτε ἐλθὼν πατάξῃ με, καὶ μητέρα ἐπὶ τέκνους. ¹³ Σὺ δὲ εἶπας, εὗ σε ποιήσω, καὶ θήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἢ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους. ¹⁴ Καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην· καὶ ἔλαβεν ὧν ἔφερεν δῶρα· καὶ ἐξαπέστειλεν Ἡσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ¹⁵ αἶγας διακοσίας, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι, ¹⁶ καμήλους θηλαζούσας καὶ τὰ παιδιά αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους εἴκοσι, καὶ πᾶλους δέκα. ¹⁷ Καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς παισὶν αὐτοῦ ποιμνιον κατὰ μόνας· εἶπε δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνὰ μέσον ποιμνης καὶ ποιμνης. ¹⁸ Καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, λέγων, ἐὰν σοι συναντήσῃ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἐρωτᾷ σε, λέγων, τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ τίνος ταῦτα τὰ προπορευόμενά σου; ¹⁹ Ἐρεῖς, τοῦ παιδός σου Ἰακώβ· δῶρα ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. ²⁰ Καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, καὶ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ, καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν ποιμνίων τούτων, λέγων, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε Ἡσαῦ ἐν τῷ εὕρειν ὑμᾶς αὐτόν· ²¹ Καὶ ἐρεῖτε, ἰδοὺ ὁ παῖς σου Ἰακώβ παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν· εἶπε γὰρ, ἐξιλιάσμαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου. ²² Καὶ προπορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. ²³ Ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας, καὶ τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τὰ ἕνδεκα παιδιά αὐτοῦ, καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ Ἰαβώχ. ²⁴ Καὶ ἔλαβεν αὐτούς, καὶ διέβη τὸν χειμάρρου, καὶ διεβίβασε πάντα τὰ αὐτοῦ.

²⁵ Ὑπελείφθη δὲ Ἰακώβ μόνος· καὶ ἐπάλαιεν ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωῒ. ²⁶ Εἶδε δὲ ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν· καὶ ἦσασεν τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακώβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτόν μετ' αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀπόστειλόν με, ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν, οὐ μὴ σε ἀποστείλω, ἐὰν μὴ με εὐλόγησῃς. ²⁸ Εἶπε δὲ αὐτῷ, τί τὸ ὄνομά σου ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν, Ἰακώβ. ²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου· ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ Θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔση. ³⁰ Ἠρώτησε δὲ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν, ἀναγγεῖλόν μοι τὸ ὄνομά σου· καὶ εἶπεν, ἵνατί τοῦτο ἐρωτᾷς σὺ τὸ ὄνομά μου; καὶ εὐλόγησεν αὐτόν ἐκεῖ. ³¹ Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, εἶδος Θεοῦ· εἶδον γὰρ Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή. ³² Ἀνέτειλεν δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος, ἠνίκα παρήλαθε τὸ εἶδος τοῦ Θεοῦ· αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ. ³³ Ἐνεκεν τούτου οὐ μὴ φάγωσιν υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάρκησεν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ἦσασεν τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακώβ τοῦ νεύρου, ὃ ἐνάρκησεν.

33

¹ Ἀναβλέψας δὲ Ἰακώβ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε· καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ· καὶ διεΐλεν Ἰακώβ τὰ παιδιά ἐπὶ Λεῖαν, καὶ ἐπὶ Ραχὴλ, καὶ τὰς δύο παιδίσκας. ² Καὶ ἔθετο τὰς δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λεῖαν καὶ τὰ παιδιά αὐτῆς ὀπίσω, καὶ Ραχὴλ καὶ Ἰωσήφ ἐσχάτους. ³ Αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ προσεκύνησεν

ἐπὶ τὴν γῆν ἐπάταξ, ἕως τοῦ ἐγγίσει τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ⁴ Καὶ προσέδραμεν Ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτῷ· καὶ περιλαβὼν αὐτὸν προσέειπεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. ⁵ Καὶ ἀναβλέψας Ἡσαῦ εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία· καὶ εἶπε, τί ταῦτά σοι ἐστίν; ὁ δὲ εἶπε, τὰ παιδία, οἷς ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν παῖδά σου. ⁶ Καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν. ⁷ Καὶ προσήγγισε Λεῖα καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν· καὶ μετὰ ταῦτα προσήγγισε Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσηφ, καὶ προσεκύνησαν. ⁸ Καὶ εἶπε, τί ταῦτά σοι ἐστίν, πάσαι αἱ παρεμβολαὶ αὐται, αἷς ἀπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν, ἵνα εὖρη ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου, κύριε. ⁹ Εἶπε δὲ Ἡσαῦ, ἔστι μοι πολλὰ, ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά. ¹⁰ Εἶπε δὲ Ἰακώβ, εἰ εὖρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν· ἔνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου, ὡς ἂν τις ἴδοι πρόσωπον Θεοῦ, καὶ εὐδοκήσεις με. ¹¹ Λάβε τὰς εὐλογίας μου, ὡς ἠνεγκά σοι, ὅτι ἠλέησέ με ὁ Θεός, καὶ ἔστι μοι πάντα· καὶ ἐβίασάτο αὐτόν, καὶ ἔλαβε. ¹² Καὶ εἶπεν, ἀπάραντες πορευσώμεθα ἐπ' εὐθείαν. ¹³ Εἶπε δὲ αὐτῷ, ὁ κύριός μου γινώσκει, ὅτι τὰ παιδία ἀπαλώτερα, καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται ἐπ' ἐμέ· ἐάν οὖν καταδιώξω αὐτὰ ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη. ¹⁴ Προελθέτω ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου, καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων, ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς Σηεῖρ. ¹⁵ Εἶπε δὲ Ἡσαῦ, καταλείψω μετὰ σοῦ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ· ὁ δὲ εἶπεν, ἵνατί τοῦτο; ἱκανὸν ὅτι εὖρον χάριν ἐναντίον σου, κύριε. ¹⁶ Ἀπέστρεψε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς Σηεῖρ. ¹⁷ Καὶ Ἰακώβ ἀπαίρει εἰς σκηνάς, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Σκηναί.

¹⁸ Καὶ ἦλθεν Ἰακώβ εἰς Σαλήμ, πόλιν Σηκίμων, ἣ ἐστὶν ἐν γῇ Χαναάν, ὅτε ἐπαρῆλθεν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας· καὶ παρεῖλαβε κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως. ¹⁹ Καὶ ἐκτίσάτο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ Ἐμμῶρ πατρὸς Συχέμ, ἑκατὸν ἀμῶν. ²⁰ Καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν Θεὸν Ἰσραήλ.

34

¹ Ἐξῆλθε δὲ Δεῖνα, ἡ θυγάτηρ Λεῖας, ἣν ἔτεκε τῷ Ἰακώβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων. ² Καὶ εἶδεν αὐτὴν Συχέμ ὁ υἱὸς Ἐμμῶρ ὁ Εὐαῖος, ὁ ἄρχων τῆς γῆς· καὶ λαβὼν αὐτὴν, ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ ἐταπεινώσεν αὐτήν. ³ Καὶ προσέσχε τῇ ψυχῇ Δείνας τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ· καὶ ἠγάπησεν τὴν παρθένον· καὶ ἐλάλησε κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῆ. ⁴ Εἶπε Συχέμ πρὸς Ἐμμῶρ τὸν πατέρα αὐτοῦ, λέγων, λάβε μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. ⁵ Ἰακώβ δὲ ἤκουσεν, ὅτι ἐμίανεν ὁ υἱὸς Ἐμμῶρ Δεῖναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηρῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ· παρεσιώπησε δὲ Ἰακώβ, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτοῦ. ⁶ Ἐξῆλθε δὲ Ἐμμῶρ ὁ πατὴρ Συχέμ πρὸς Ἰακώβ, λαλήσας αὐτῷ. ⁷ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου· ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα· ὅτι ἄσχημον ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ, κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ· καὶ οὐχ οὕτως ἔσται. ⁸ Καὶ ἐλάλησεν Ἐμμῶρ αὐτοῖς, λέγων, Συχέμ ὁ υἱός μου προεἴλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν· δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ⁹ καὶ ἐπιγαμβρευσάσθε ἡμῖν· τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ¹⁰ Καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε· καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν· κατοικεῖτε, καὶ ἐμπορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ. ¹¹ Εἶπε δὲ Συχέμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, εὖροιμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν· καὶ ὁ ἐάν εἴπητε, δώσομεν. ¹² Πληθύνατε τὴν φερρὴν σφόδρα, καὶ δώσω καθότι ἂν εἴπητέ μοι, καὶ δώσωτέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα.

¹³ Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακώβ τῷ Συχέμ, καὶ Ἐμμῶρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, μετὰ δόλου· καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμίαναν Δεῖναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ εἶπαν αὐτοῖς Συμῶν καὶ Λευὶ οἱ ἀδελφοὶ Δείνας, οὐ δυνησόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ, ὅς ἔχει ἀκροβυστίαν· ἐστὶ γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. ¹⁵ Μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθήσομεθα ὑμῖν, καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐάν γέννησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς, ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν. ¹⁶ Καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληφόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἕν. ¹⁷ Ἐὰν δὲ μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν τοῦ περιτεμέσθαι, λαβόντες τὴν θυγατέρα ἡμῶν ἀπελευσόμεθα. ¹⁸ Καὶ ἤρσαν οἱ

λόγοι ἐναντίον Ἐμμώρ, καὶ ἐναντίον Συχέμ τοῦ υἱοῦ Ἐμμώρ. ¹⁹ Καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος τοὺς ποιεῖσαι τὸ ῥήμα τοῦτο· ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ἰακώβ· αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰ Ἦλθε δὲ Ἐμμώρ καὶ Συχέμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν, λέγοντες, ²¹ Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰρηνικοὶ εἰσι, μεθ' ἡμῶν οἰκεῖν ἔσονται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐμπορευέσθωσαν αὐτῆν· ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν· τὰς θυγατέρας αὐτῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. ²² Ἐν τούτῳ μόνον ὁμοιωθήσονται ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κατοικεῖν μεθ' ἡμῶν, ὥστε εἶναι λαὸν ἓνα, ἐν τῷ περιτεμεσθαί ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέμνεται. ²³ Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὰ τετράποδα, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, οὐχ ἡμῶν ἔσται· μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθῶμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεθ' ἡμῶν. ²⁴ Καὶ εἰσήκουσαν Ἐμμώρ καὶ Συχέμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐμπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν· καὶ περιτέμοντο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν πᾶς ἄρσην.

²⁵ Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ Ἰακώβ Συμεὼν καὶ Λευὶ, ἀδελφοὶ Δείνας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν. ²⁶ Τὸν τε Ἐμμώρ καὶ Συχέμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας· καὶ ἔλαβον τὴν Δείναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχέμ, καὶ ἐξῆλθον. ²⁷ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν, ἐν ἧ' ἐμίαναν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ²⁸ Καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν, καὶ τοὺς βόας αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον. ²⁹ Καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἠχμαλώτευσαν· καὶ διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις. ³⁰ Εἶπε δὲ Ἰακώβ πρὸς Συμεὼν καὶ Λευὶ, μισητόν με πεποιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν, ἔν τε τοῖς Χανααίοις, καὶ ἐν τοῖς Φερεζαίοις· ἐγὼ δὲ ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ· καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμὲ συγκόψουσί με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγὼ, καὶ ὁ οἶκός μου. ³¹ Οἱ δὲ εἶπαν, ἀλλ' ὥσει πόρνη χρῆσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν;

35

¹ Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Ἰακώβ, ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον Βαιθήλ, καὶ οἶκει ἐκεῖ· καὶ ποιήσον ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν σε ἀπὸ προσώπου Ἡσαὺ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ² Εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ, ἄρατε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους τοὺς μεθ' ὑμῶν ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρῶσθε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν. ³ Καὶ ἀναστάντες ἀναβώμεν εἰς Βαιθήλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Θεῷ τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ, καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ, ἧ' ἐπορεύθην. ⁴ Καὶ ἔδωκαν τῷ Ἰακώβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους, οἱ ἦσαν ἐν ταῖς χερσίν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσίν αὐτῶν· καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ἰακώβ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἐν Σηκίμοις· καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ⁵ Καὶ ἐξῆρην Ἰσραὴλ ἐκ Σηκίμων· καὶ ἐγένετο φόβος Θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν, καὶ οὐ κατεδιώξαν ὅπως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁶ Ἦλθε δὲ Ἰακώβ εἰς Λουζᾶ ἡ ἔστιν ἐν γῆ Χαναάν, ἧ ἔστι Βαιθήλ, αὐτὸς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς, ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, Βαιθήλ· ἐκεῖ γὰρ ἐφάνη αὐτῷ ὁ Θεός, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Ἡσαὺ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

⁸ Ἀπέθανε δὲ Δεβόρρα, ἡ τρφος Ῥεβέκκας, καὶ ἐτάφη καλύτερον Βαιθήλ ὑπὸ τὴν βάλανον· καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα αὐτῆς, βάλανος πέθους. ⁹ Ὦθη δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἰακώβ ἔτι ἐν Λουζᾶ, ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας· καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ Θεός. ¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, τὸ ὄνομά σου οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ¹¹ Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός, ἐγὼ ὁ Θεός σου· ἀύξησόν, καὶ πληθύνου· ἔθνη καὶ συναγωγὰ ἐθνῶν ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀσφύος σου ἐξελεύσονται. ¹² Καὶ τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ, σοὶ δέδωκα αὐτήν· σοὶ ἔσται· καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ δώσω τὴν γῆν ταύτην. ¹³ Ἀνέβη δὲ ὁ Θεὸς ἀπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ὁ Θεός, στήλην λιθίνην· καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτὴν σπυρίδιον, καὶ ἐπέχευεν ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον. ¹⁵ Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ Θεός, Βαιθήλ. ¹⁶ Ἀπάρας δὲ Ἰακώβ ἐκ Βαιθήλ, ἐπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου Γαδέρ·

ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν εἰς Χαβραθὰ τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἐφραθᾶ, ἔτεκε Ῥαχὴλ· καὶ ἐδυστοκῆσεν ἐν τῷ τοκετῷ. ¹⁷ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ σκληρῷ αὐτὴν τίκτειν, εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα, θάρσει, καὶ γὰρ οὗτός σοι ἐστὶν υἱός. ¹⁸ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιεῖναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, ἀπέθνησκε γὰρ, ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, υἱὸς ὀδύνης μου· ὁ δὲ πατὴρ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Βενιαμίν. ¹⁹ Ἀπέθανε δὲ Ῥαχὴλ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἵπποδρόμου Ἐφραθᾶ· αὐτὴ ἐστὶ Βηθλεέμ. ²⁰ Καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου αὐτῆς· αὕτη ἐστὶν ἡ στήλη ἐπὶ τοῦ μνημείου Ῥαχὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²² Ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῆ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη Ῥουβὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλὰς, τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· καὶ ἤκουσεν Ἰσραὴλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ.

Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακώβ, δώδεκα. ²³ Υἱοὶ Λείας, πρωτότοκος Ἰακώβ, Ῥουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάακ, Ζαβουλών. ²⁴ Υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ, Ἰωσήφ, καὶ Βενιαμίν. ²⁵ Υἱοὶ δὲ Βαλλὰς παιδίσκης Ῥαχὴλ, Δαν, καὶ Νεφθαλεὶμ. ²⁶ Υἱοὶ δὲ Ζελφᾶς παιδίσκης Λείας, Γὰδ, καὶ Ἀσήρ· οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας. ²⁷ Ἦλθε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς Μαμβρῆ, εἰς πόλιν τοῦ πεδίου· αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν γῆ Χαναάν, οὗ παρώκησεν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ. ²⁸ Ἐγένετο δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαὰκ, ἅς ἔζησεν, ἔτη ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. ²⁹ Καὶ ἐκλείπων Ἰσαὰκ ἀπέθανε, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

36

¹ Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαῦ· αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. ² Ἡσαῦ δὲ ἔλαβε τὰς γυναῖκας ἐαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων· τὴν Ἀδὰ, θυγατέρα Αἰλῶμ τοῦ Χετταίου· καὶ τὴν Ὀλιβεμὰ, θυγατέρα Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβεγῶν τοῦ Εὐαίου. ³ Καὶ τὴν Βασεμᾶθ, θυγατέρα Ἰσμαὴλ, ἀδελφῆν Ναβαιώθ. ⁴ Ἔτεκε δὲ αὐτῷ Ἀδὰ τὸν Ἐλιφᾶς· καὶ Βασεμᾶθ ἔτεκε τὸν Ῥαγουήλ. ⁵ Καὶ Ὀλιβεμὰ ἔτεκε τὸν Ἰεοῦς, καὶ τὸν Ἰεγλὸμ, καὶ τὸν Κορέ· οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν γῆ Χαναάν. ⁶ Ἐλαβε δὲ Ἡσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σπώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο, καὶ πάντα ὅσα περιποιήσατο ἐν γῆ Χαναάν· καὶ ἐπορεύθη Ἡσαῦ ἐκ τῆς γῆς Χαναάν ἀπὸ προσώπου Ἰακώβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁷ Ἦν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ, τοῦ οἰκεῖν ἅμα· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἡ γῆ τῆς παροικίσεως αὐτῶν φέρειν αὐτούς, ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. ⁸ Κατώκησεν δὲ Ἡσαῦ ἐν τῷ ὄρει Σηεῖρ· Ἡσαῦ αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. ⁹ Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαῦ πατρὸς Ἐδώμ ἐν τῷ ὄρει Σηεῖρ. ¹⁰ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἡσαῦ· Ἐλιφᾶς υἱὸς Ἀδὰς γυναικὸς Ἡσαῦ· καὶ Ῥαγουήλ υἱὸς Βασεμᾶθ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹¹ Ἐγένοντο δὲ Ἐλιφᾶς υἱοὶ, Θαιμάν, Ὠμάρ, Σωφάρ, Γοθῶμ, καὶ Κενέζ. ¹² Θαιμνὰ δὲ ἦν παλλακὴ Ἐλιφᾶς τοῦ υἱοῦ Ἡσαῦ· καὶ ἔτεκε τῷ Ἐλιφᾶς τὸν Ἀμαλήκ· οὗτοι υἱοὶ Ἀδὰς γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹³ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥαγουήλ, Ναχῶθ, Ζαρὲ, Σομὲ, καὶ Μοζέ· οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Βασεμᾶθ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁴ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμὰς θυγατρὸς Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβεγῶν, γυναικὸς Ἡσαῦ· ἔτεκε δὲ τῷ Ἡσαῦ τὸν Ἰεοῦς, καὶ τὸν Ἰεγλὸμ, καὶ τὸν Κορέ. ¹⁵ Οὗτοι ἡγεμόνες υἱοὶ Ἡσαῦ· υἱοὶ Ἐλιφᾶς πρωτοτόκου Ἡσαῦ· ἡγεμῶν Θαιμάν, ἡγεμῶν Ὠμάρ, ἡγεμῶν Σωφάρ, ἡγεμῶν Κενέζ, ¹⁶ ἡγεμῶν Κορέ, ἡγεμῶν Γοθῶμ, ἡγεμῶν Ἀμαλήκ· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐλιφᾶς ἐν γῆ Ἰδουμαίᾳ· οὗτοι υἱοὶ Ἀδὰς. ¹⁷ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ῥαγουήλ υἱοῦ Ἡσαῦ· ἡγεμῶν Ναχῶθ, ἡγεμῶν Ζαρὲ, ἡγεμῶν Σομὲ, ἡγεμῶν Μοζέ· οὗτοι ἡγεμόνες Ῥαγουήλ ἐν γῆ Ἐδώμ· οὗτοι υἱοὶ Βασεμᾶθ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁸ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμὰς γυναικὸς Ἡσαῦ· ἡγεμῶν Ἰεοῦς, ἡγεμῶν Ἰεγλὸμ, ἡγεμῶν Κορέ· οὗτοι ἡγεμόνες Ὀλιβεμὰς θυγατρὸς Ἀνὰ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁹ Οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν· οὗτοι εἰσιν υἱοὶ Ἐδώμ. ²⁰ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σηεῖρ τοῦ Χορράιου, τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγῶν, Ἀνὰ, ²¹ καὶ Δησῶν, καὶ Ἀσάρ, καὶ Ῥισῶν· οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ Χορράιου, τοῦ υἱοῦ Σηεῖρ ἐν τῇ γῆ Ἐδώμ. ²² Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Λωτάν· Χορρί, καὶ Αἰμάν· ἀδελφὴ δὲ Λωτάν, Θαιμνὰ. ²³ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβάλ· Γωλὰμ, καὶ Μαναθάθ, καὶ Γαιβήλ, καὶ Σωφάρ, καὶ Ὠμάρ. ²⁴ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Σεβεγῶν, Αἰὲ, καὶ Ἀνά· οὗτός ἐστιν Ἀνά, ὃς εὗρε τὸν Ἰαμειν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἔνεμε τὰ ὑποζύγια Σεβεγῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁵ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνά· Δησῶν, καὶ Ὀλιβεμὰ θυγάτηρ Ἀνά. ²⁶ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Δησῶν· Ἀμαδὰ, καὶ Ἀσβάν, καὶ Ἰθράν, καὶ Χαρράν. ²⁷ Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀσάρ· Βαλαὰμ, καὶ Ζουκάμ, καὶ Ἰουκάμ. ²⁸ Οὗτοι δὲ υἱοὶ

Ῥισών, Ὡς, καὶ Ἀράν. ²⁹ Οὗτοι δὲ ἡγεμόνες Χορρί· ἡγεμὼν Λωτάν, ἡγεμὼν Σωβάλ, ἡγεμὼν Σεβεγών, ἡγεμὼν Ἀνά, ³⁰ ἡγεμὼν Δησών, ἡγεμὼν Ἀσάρ, ἡγεμὼν Ῥισών· οὗτοι ἡγεμόνες Χορρί ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῆ Ἐδώμ.

³¹ Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδώμ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν Ἰσραὴλ. ³² Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἐδώμ Βαλάκ υἱὸς Βεώρ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Δευναβά. ³³ Ἀπέθανε δὲ Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβάβ υἱὸς Ζαρά ἐκ Βοσόρρας. ³⁴ Ἀπέθανε δὲ Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσώμ ἐκ τῆς γῆς Θαιμανών. ³⁵ Ἀπέθανε δὲ Ἀσώμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γετθαίμ. ³⁶ Ἀπέθανε δὲ Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαδά ἐκ Μασσεκκάς. ³⁷ Ἀπέθανε δὲ Σαμαδά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ Ῥωβῶθ τῆς παρὰ ποταμόν. ³⁸ Ἀπέθανε δὲ Σαοὺλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλλευὼν υἱὸς Ἀχοβώρ. ³⁹ Ἀπέθανε δὲ Βαλλευὼν υἱὸς Ἀχοβώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀράδ υἱὸς Βαράδ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογώρ· ὄνομα δὲ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μετεβεηλ, θυγάτηρ Ματραίθ, υἱοῦ Μαιζοῶβ. ⁴⁰ Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων Ἡσαῦ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ τὸν αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν· ἡγεμὼν Θαμνᾶ, ἡγεμὼν Γωλά, ἡγεμὼν Ἰεθέρ, ⁴¹ ἡγεμὼν Ὀλιβεμάς, ἡγεμὼν Ἡλὰς, ἡγεμὼν Φινωᾶ, ⁴² ἡγεμὼν Κενεζ, ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Μαζάρ, ⁴³ ἡγεμὼν Μαγεδιήλ, ἡγεμὼν Ζαφωίν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ, ἐν ταῖς κατωκοδομημέναις ἐν τῇ γῆ τῆς κτήσεως αὐτῶν· οὗτος Ἡσαῦ πατὴρ Ἐδώμ.

37

¹ Κατώκει δὲ Ἰακώβ ἐν τῇ γῆ, οὗ παρώκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν γῆ Χαναάν· αὐταὶ δὲ αἱ γενέσεις Ἰακώβ. ² Ἰωσήφ δὲ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἦν, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὧν νέος, μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλὰς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν Ζελαῶς, τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· κατήνεγκαν δὲ Ἰωσήφ ψόγον πουηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. ³ Ἰακώβ δὲ ἠγάπα τὸν Ἰωσήφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς γῆρας ἦν αὐτῷ· ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλου. ⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸν ὁ πατὴρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν. ⁵ Ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ἰωσήφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλεν αὐτὸ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ⁶ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούσατε τοῦ ἐνυπνίου τούτου, οὗ ἐνυπνιάσθη. ⁷ Ὡμῖν ὑμᾶς δεσμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ· καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα, καὶ ὠρθώθη περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν, προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα. ⁸ Εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύσεις ἡμῶν, καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνεκεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ, καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. ⁹ Εἶδε δὲ ἐνύπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο αὐτὸ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον ἕτερον· ὥσπερ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἕνδεκα ἀστέρες προσεκύνουν με. ¹⁰ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί τὸ ἐνύπνιον τούτου, ὃ ἐνυπνιάσθης; ἄρα γε ἐλθόντις ἐλευσόμεθα ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου προσκυνήσαι σοὶ ἐπὶ τὴν γῆν; ¹¹ Ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. ¹² Ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχέμ. ¹³ Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ, οὐχὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ποιμαίνουσιν εἰς Συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς· εἶπε δὲ αὐτῷ, ἰδοὺ ἐγώ. ¹⁴ Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσραὴλ, πορευθεὶς ἴδε, εἰ ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοὶ σου, καὶ τὰ πρόβατα, καὶ ἀνάγγελόν μοι· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ τῆς κοιλάδος τῆς Χεβρών· καὶ ἦλθεν εἰς Συχέμ. ¹⁵ Καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ· ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος, λέγων, τί ζητεῖς; ¹⁶ Ὁ δὲ εἶπε, τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ· ἀπάγγειλόν μοι ποῦ βόσκουσιν. ¹⁷ Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος, ἀπῆρκασιν ἐντεῦθεν· ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων, πορευθῶμεν εἰς Δωθαεὶμ· καὶ ἐπορεύθη Ἰωσήφ κατόπισθε τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἐν Δωθαεὶμ.

¹⁸ Προεῖδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτόν. ¹⁹ Εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται. ²⁰ Νῦν οὖν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ῥίψωμεν αὐτόν εἰς ἓνα τῶν λάκκων· καὶ ἐροῦμεν, θηρίου πουηρὸν κατέφαγεν αὐτόν· καὶ ὀψόμεθα, τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. ²¹ Ἀκούσας δὲ Ῥουβὴν, ἐξείλετο αὐτόν ἐκ

τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ εἶπεν, οὐ πατάξωμεν αὐτὸν εἰς ψυχὴν. ²² Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ῥουβὴν, μὴ ἐκχέητε αἷμα· ἐμβάλλετε αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων τούτων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ· ὅπως ἐξέλθῃ αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῶ αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ²³ Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν Ἰωσήφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν. ²⁴ Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον· ὁ δὲ λάκκος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχε. ²⁵ Ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὀδοιπόροι Ἰσραηλῖται ἤρχοντο ἐκ Γαλαὰδ· καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς· ἐπορεύοντο δὲ καταγαγεῖν εἰς Αἴγυπτον.

²⁶ Εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τί χρησίμων, ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ; ²⁷ Δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς Ἰσραηλῖταις τούτοις· αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ' αὐτόν, ὅτι ἀδελφοὶ ἡμῶν καὶ σαρξ ἡμῶν ἐστίν. Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ Μαδιθηναῖοι ἔμποροι, καὶ ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσήφ ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ τοῖς Ἰσραηλῖταις εἴκοσι χρυσῶν. Καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον. ²⁹ Ἀνέστρεψε δὲ Ῥουβὴν ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ οὐχ ὄρᾳ τὸν Ἰωσήφ ἐν τῷ λάκκῳ· καὶ διεβόηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ³⁰ Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπε, τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν· ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύομαι ἔτι; ³¹ Λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ Ἰωσήφ, ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι. ³² Καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον, καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν· καὶ εἶπαν, τοῦτον εὗρομεν, ἐπίγνωθι εἰ χιτῶν τοῦ υἱοῦ σου ἐστίν, ἢ οὐ. ³³ Καὶ ἐπῆρνω αὐτόν, καὶ εἶπε, χιτῶν τοῦ υἱοῦ μου ἐστὶ· θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν· θηρίον ἤρπασε τὸν Ἰωσήφ. ³⁴ Διεβόηξε δὲ Ἰακώβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλὰς. ³⁵ Συνήχησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτόν· καὶ οὐκ ἤθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων, ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου πενθῶν εἰς ἄδου· καὶ ἔκλασεν αὐτόν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³⁶ Οἱ δὲ Μαδιθηναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετεφρῇ τῷ σπάδοντι Φαραῶ ἀρχιμαγείρῳ.

38

¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνω, κατέβη Ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπον τινὰ Ὀδολλαμίτην, ᾧ ὄνομα Εἰράς. ² Καὶ εἶδεν ἐκεῖ Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χανααίου, ἣ ὄνομα Σαυά· καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσηλθε πρὸς αὐτήν. ³ Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἦρ. ⁴ Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν ἔτι, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Αὐνάν. ⁵ Καὶ προσθεῖσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σηλῶμ· αὕτη δὲ ἦν ἐν Χασβί, ἡνίκα ἔτεκεν αὐτούς. ⁶ Καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἦρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ἣ ὄνομα Θάμαρ. ⁷ Ἐγένετο δὲ Ἦρ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντὶ Κυρίου· καὶ ἀπέκτεινε αὐτὸν ὁ Θεός. ⁸ Εἶπε δὲ Ἰούδας τῷ Αὐνάν· εἰσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ἐπιγάμβρευσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστησον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. ⁹ Γνοὺς δὲ Αὐνάν, ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένετο ὅταν εἰσήρχετο πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν, τοῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ¹⁰ Πονηρὸν δὲ ἐφάνη ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐποίησε τοῦτο· καὶ ἐθανάτωσε καὶ τοῦτο.

¹¹ Εἶπε δὲ Ἰούδας Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, κάθου χῆρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου, ἕως μέγας γέννηται Σηλῶμ ὁ υἱός μου· εἶπε γάρ, μὴ ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος, ὥσπερ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. Ἀπελθοῦσα δὲ Θάμαρ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ¹² Ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανε Σαυά ἡ γυνὴ Ἰούδα· καὶ παρακληθεὶς Ἰούδας ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Εἰράς ὁ ποιμὴν αὐτοῦ ὁ Ὀδολλαμίτης εἰς Θαμνά. ¹³ Καὶ ἀπηγγέλε Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ πενθηρὸς σου ἀναβαίνει εἰς Θαμνά, κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως ἀφ' ἑαυτῆς, περιέβαλε τὸ θέριστρον, καὶ ἐκαλλωπίσατο, καὶ ἐκάθισε πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνὰν, ἣ ἐστὶν ἐν παρόδῳ Θαμνά· ἶδε γὰρ ὅτι μέγας γέγονε Σηλῶμ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναικί. ¹⁵ Καὶ ἰδὼν αὐτὴν Ἰούδας ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι· κατεκαλύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν. ¹⁶ Ἐξέκλιε δὲ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδόν· καὶ εἶπεν αὐτῇ, ἕασόν με εἰσελθεῖν πρὸς σε· οὐ γὰρ ἔγνω, ὅτι νύμφη αὐτοῦ ἐστίν· ἢ δὲ εἶπε, τί μοι δώσεις, ἐὰν εἰσελθῆς πρὸς με; ¹⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, ἐγὼ σοὶ ἀποστελλῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων μου· ἢ

δὲ εἶπεν, ἐὰν δῶς μοι ἀρράβωνά, ἕως τοῦ ἀποστεῖλαί σε. ¹⁸ Ὁ δὲ εἶπε, τίνα τὸν ἀρράβωνά σοι δώσω; ἢ δὲ εἶπε, τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ὀρμίσκον, καὶ τὴν ράβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. Καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν· καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ ἀναστᾶσα ἀπῆλθε, καὶ περιείλετο τὸ θέριστρον αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ²⁰ Ἀπέστειλε δὲ Ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένου αὐτοῦ τοῦ Ὀδολλαμεῖτου, κομίσασθαι παρὰ τῆς γυναικὸς τὸν ἀρράβωνά· καὶ οὐχ εὔρεν αὐτήν. ²¹ Ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου, ποῦ ἐστὶν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αἰνᾷ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ; καὶ εἶπαν, οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρνη. ²² Καὶ ἀπεστράφη πρὸς Ἰούδαν, καὶ εἶπεν, οὐχ εὔρου· καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐκ τοῦ τόπου λέγουσι, μὴ εἶναι ὧδε πόρνην. ²³ Εἶπε δὲ Ἰούδας, ἔχέτω αὐτά· ἀλλὰ μὴ ποτε καταγελασθῶμεν· ἐγὼ μὲν ἀπέσταλκα τὸν ἔριφον τοῦτον, σὺ δὲ οὐχ εὔρηκα. ²⁴ Ἐγένετο δὲ μετὰ τρίμηνον ἀνηγήγη τῶ Ἰούδα, λέγοντες, ἐκπεπόρευκε Θάμαρ ἡ νύμφη σου, καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνείας. Εἶπε δὲ Ἰούδας, ἐξαγάγετε αὐτήν, καὶ κατακαυθήτω. ²⁵ Αὐτὴ δὲ ἀγομένη ἀπέστειλε πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς, λέγουσα, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου οὗτινος ταῦτα ἐστίν, ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω· καὶ εἶπεν, ἐπίγνωθι τίνος ὁ δακτύλιος, καὶ ὁ ὀρμίσκος καὶ ἡ ράβδος αὐτῆ. ²⁶ Ἐπέγνω δὲ Ἰούδας, καὶ εἶπε, δεδικαίωται Θάμαρ ἡ ἐγώ· οὐ ἔνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν Σηλὼμ τῷ υἱῷ μου· Καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γυναικα αὐτῆν. ²⁷ Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔτικτε, καὶ τῆδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς. ²⁸ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτήν, ὁ εἷς προεξήνεγκεν τὴν χεῖρα· λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα, ἔδησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα, οὗτος ἐξελεύσεται πρότερος. ²⁹ Ὡς δὲ ἐπισυνῆγαγε τὴν χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ἢ δὲ εἶπε, τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Φαρές. ³⁰ Καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαρά.

39

¹ Ἰωσήφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἐκτίσαστο αὐτὸν Πεπεφρῆς ὁ εὐνοῦχος Φαραὼ, ὁ ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν τῶν Ἰσραηλιτῶν, οἱ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ. ² Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰωσήφ· καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ Αἰγυπτίῳ. ³ Ἦδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, ὅτι ὁ Κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐὰν ποιῇ, Κύριος εὐδοεῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. ⁴ Καὶ εὔρεν Ἰωσήφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εὐηρέστησεν αὐτῷ. Καὶ κατέστησε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰωσήφ. ⁵ Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ καταστήσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ἠλόγησε Κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου διὰ Ἰωσήφ· καὶ ἐγενήθη εὐλογία Κυρίου ἐν πάσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐν τῷ ἀργῷ αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἐπέτρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας Ἰωσήφ· καὶ οὐκ ἦδει τῶν καθ' αὐτὸν οὐδὲν, πλὴν τοῦ ἄρτου, οὐ ἥσθιεν αὐτός. Καὶ ἦν Ἰωσήφ καλὸς τῷ εἶδει, καὶ ὠραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. ⁷ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ· καὶ εἶπεν, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. ⁸ Ὁ δὲ οὐκ ἠθέλην· εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι' ἐμὲ οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου, ⁹ καὶ οὐχ ὑπερέχει ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ οὐθὲν ἐμοῦ, οὐδὲ ὑπεξήρηται ἀπ' ἐμοῦ οὐδὲν, πλὴν σου, διὰ τὸ σὲ γυναικα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ ἁμαρτησῶμαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ; ¹⁰ Ἠνίκα δὲ ἐλάλει τῷ Ἰωσήφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῇ καθέδιδεν μετ' αὐτῆς, τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. ¹¹ Ἐγένετο δὲ τοιαύτη τις ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οὐθεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω. ¹² Καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν ἱματίων, λέγουσα, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ· καὶ καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹³ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω, ¹⁴ καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα, ἴδετε, εἰσῆγαγε ἡμῖν παῖδα Ἑβραῖον, ἐμπαίζειν ἡμῖν· εἰσῆλθε πρὸς με, λέγων, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ. ¹⁵ Ἐν δὲ τῷ ἀκούσαι αὐτὸν, ὅτι ὑψώσα τὴν φωνὴν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοῦ ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁶ Καὶ καταλιμπάνει τὰ ἱμάτια παρ' ἑαυτῆς, ἕως ἴλθεν ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, λέγουσα, εἰσῆλθε πρὸς με ὁ παῖς ὁ Ἑβραῖος, ὃν εἰσῆγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαίζειαι μοι·

καὶ εἶπέ μοι, κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ. ¹⁸ Ὡς δὲ ἤκουσεν, ὅτι ὑψωσα τὴν φωνὴν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁹ Ἐγένετο δὲ, ὡς ἤκουσεν ὁ κύριος τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς σου, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ.

²⁰ Καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ἰωσήφ, ἐνέβαλε αὐτὸν εἰς τὸ ὄχυρωμα, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὄχυρῳματι. ²¹ Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰωσήφ, καὶ κατέχευεν αὐτοῦ ἔλεος· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος. ²² Καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμωτήριον διὰ χειρὸς Ἰωσήφ, καὶ πάντας τοὺς ἀπηγμένους ὅσοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐκεῖ, αὐτὸς ἦν ποιῶν. ²³ Οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσμωτηρίου γινώσκον δι' αὐτὸν οὐθέν· πάντα γὰρ ἦν διὰ χειρὸς Ἰωσήφ, διὰ τὸ τὸν Κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι· καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίει, ὁ Κύριος εὐώδο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

40

¹ Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἤμαρτεν ὁ ἀρχινοχὸς τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ὁ ἀρχιστοιχοῦς, τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ Αἰγύπτου. ² Καὶ ὠργίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν ἐννοχοῖς αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχινοχῷ, καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχιστοιχοῦ. ³ Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ εἰς τὸ δεσμωτήριον, εἰς τὸν τόπον, οὗ Ἰωσήφ ἀπήκτο ἐκεῖ. ⁴ Καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμῶτης τῷ Ἰωσήφ αὐτούς· καὶ παρέστη αὐτοῖς ἥσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ. ⁵ Καὶ εἶδον ἀμφότεροι ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτί· ἡ δὲ ὄρασις τοῦ ἐνυπνίου τοῦ ἀρχινοχοῦ καὶ ἀρχιστοιχοῦ, οἱ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἱ ὄντες ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἦν αὕτη. ⁶ Εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς Ἰωσήφ τὸ πρῶτ', καὶ εἶδεν αὐτούς, καὶ ἦσαν τεταραγμένοι. ⁷ Καὶ ἠρώτα τοὺς ἐννοχούς Φαραῶ, οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, λέγων, τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον; ⁸ Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, ἐνύπνιον εἶδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό· εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ, οὐχὶ διὰ τοῦ Θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν ἐστι; διηγήσασθε οὖν μοι. ⁹ Καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχινοχὸς τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰωσήφ· καὶ εἶπεν, ἐν τῷ ὑπνῳ μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου. ¹⁰ Ἐν δὲ τῇ ἄμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὕτη θάλλουσα, ἀνενηνοχυία βλαστούς· πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς. ¹¹ Καὶ τὸ ποτήριον Φαραῶ ἐν τῇ χειρὶ μου· καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν, καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραῶ. ¹² Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωσήφ, τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ· οἱ τρεῖς πυθμένες, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν. ¹³ Ἐτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ μνησθήσεται Φαραῶ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν ἀρχινοχοίαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραῶ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν σου τὴν προτέραν, ὡς ἦσθα οἰνοχοῶν. ¹⁴ Ἀλλὰ μνησθήθι μου διὰ σεαυτοῦ, ὅταν εὖ γενηταί σοι· καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος· καὶ μνησθήθι περὶ ἐμοῦ πρὸς Φαραῶ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὄχυρματος τούτου. ¹⁵ Ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων, καὶ ὧδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλον με εἰς τὸν λάκκον τούτου. ¹⁶ Καὶ εἶδεν ὁ ἀρχιστοιχοῦς ὅτι ὀρθῶς συνέκριεν· καὶ εἶπε τῷ Ἰωσήφ, κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον· καὶ ὦμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. ¹⁷ Ἐν δὲ κανῶ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν, ὧν Φαραῶ ἐσθίει, ἔργον σιτοποιοῦ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου. ¹⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ εἶπεν αὐτῷ, αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ· τὰ τρία κανᾶ, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν. ¹⁹ Ἐτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀφελεῖ Φαραῶ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σου· καὶ κρεμάσει σε ἐπὶ ξύλου, καὶ φάγεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. ²⁰ Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραῶ, καὶ ἐποίησε πότον πᾶσι τοῖς παῖσιν αὐτοῦ· καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ οἰνοχοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἀρχινοχὸν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραῶ. ²² Τὸν δὲ ἀρχιστοιχοῦν ἐκρέμασεν, καθὰ συνέκριεν αὐτοῖς Ἰωσήφ. ²³ Καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχινοχὸς τοῦ Ἰωσήφ, ἀλλὰ ἐπελάθετο αὐτοῦ.

41

¹ Ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, Φαραῶ εἶδεν ἐνύπνιον· ὦπερ ἐστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. ² Καὶ ἰδοὺ ὡσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες, καλαὶ τῷ εἶδει, καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐβόσκοντο ἐν τῷ Ἄχει. ³ Ἄλλα δὲ ἑπτὰ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχαρὰ τῷ εἶδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί,

καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. ⁴ Καὶ κατέφαγον αἱ ἐπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ τὰς ἐπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἶδει καὶ τὰς ἐκλεκτὰς ταῖς σαρξὶ· ἠγέρθη δὲ Φαραώ. ⁵ Καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον· καὶ ἰδοὺ ἐπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν τῷ πυθμένι ἐνὶ ἐκλεκτοῖ καὶ καλοῖ. ⁶ Καὶ ἰδοὺ ἐπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς. ⁷ Καὶ κατέπον οἱ ἐπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἐπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις· ἠγέρθη δὲ Φαραώ, καὶ ἦν ἐνύπνιον. ⁸ Ἐγένετο δὲ πρῶτῃ, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐξηγητὰς Αἰγύπτου, καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς· καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραώ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραώ. ⁹ Καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος τοῖς Φαραώ, λέγων, τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμνησέω σήμερον. ¹⁰ Φαραώ ὠργίσθη τὸς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχιμαγεῖρου, ἐμὲ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν. ¹¹ Καὶ εἶδομεν ἐνύπνιον ἀμφοτέρω ἐν νυκτὶ μὲν ἐγὼ καὶ αὐτὸς, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἶδομεν. ¹² Ἦν δὲ ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς Ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγεῖρου, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν. ¹³ Ἐγενήθη δὲ, καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν οὕτω καὶ συνέβη, ἐμὲ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι. ¹⁴ Ἀποστείλας δὲ Φαραώ ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ· καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχυρώματος, καὶ ἐξύρῃσαν αὐτὸν, καὶ ἠλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ· καὶ ἦλθε πρὸς Φαραώ. ¹⁵ Εἶπε δὲ Φαραώ πρὸς Ἰωσήφ, ἐνύπνιον ἐώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό· ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια, συγκρίνω αὐτά. ¹⁶ Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ τῷ Φαραώ εἶπεν, ἄνευ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον Φαραώ. ¹⁷ Ἐλάλησε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ, λέγων, ἐν τῷ ὕπνῳ μου ὦμην ἐστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. ¹⁸ Καὶ ὡσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἐπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἶδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξὶ, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ Ἄρχει. ¹⁹ Καὶ ἰδοὺ ἐπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ εἶδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, οἷας οὐκ εἶδον τοιαύτας ἐν ὅλῃ γῆ Αἰγύπτου αἰσχροτέρας. ²⁰ Καὶ κατέφαγον αἱ ἐπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ τὰς ἐπτὰ βόας τὰς πρώτας τὰς καλὰς καὶ τὰς ἐκλεκτὰς. ²¹ Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλάς αὐτῶν· καὶ οὐ διὰδῆλοι ἐγένοντο, ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλάς αὐτῶν· καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραὶ, καθὰ καὶ τὴν ἀρχὴν· ἐξεγερθεὶς δὲ ἐκοιμήθη. ²² Καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ὡσπερ ἐπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἐνὶ πλήρεις καὶ καλοῖ. ²³ Ἄλλοι δὲ ἐπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο ἐχόμενοι αὐτῶν. ²⁴ Καὶ κατέπον οἱ ἐπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἐπτὰ στάχυας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις· εἶπα οὖν τοῖς ἐξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι αὐτό.

²⁵ Καὶ εἶπεν Ἰωσήφ τῷ Φαραώ, τὸ ἐνύπνιον Φαραώ ἔστιν· ὅσα ὁ Θεὸς ποιεῖ, ἔδειξε τῷ Φαραώ. ²⁶ Αἱ ἐπτὰ βόες αἱ καλαὶ, ἐπτὰ ἔτη ἐστί· καὶ οἱ ἐπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ, ἐπτὰ ἔτη ἐστί· τὸ ἐνύπνιον Φαραώ ἔστι. ²⁷ Καὶ αἱ ἐπτὰ βόες αἱ λεπταὶ, αἱ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπτὰ ἔτη ἐστί· καὶ οἱ ἐπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, ἐπτὰ ἔτη ἐστί· ἔσονται ἐπτὰ ἔτη λιμοῦ. ²⁸ Τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἶρηκα Φαραώ, ὅσα ὁ Θεὸς ποιεῖ, ἔδειξε τῷ Φαραώ. ²⁹ Ἰδοὺ ἐπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου. ³⁰ Ἦξει δὲ ἐπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα· καὶ ἐπιλήσονται τῆς πλησμονῆς τῆς ἐσομένης ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ· καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν. ³¹ Καὶ οὐκ ἐπινοήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα· ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα. ³² Περὶ δὲ τοῦ δευτερώσαι τὸ ἐνύπνιον Φαραώ δις, ὅτι ἀληθὲς ἔσται τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ Θεοῦ· καὶ ταχυνεῖ ὁ Θεὸς τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ³³ Νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετόν, καὶ κατάστησον αὐτόν ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου. ³⁴ Καὶ ποιησάτω Φαραώ καὶ καταστησάτω τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀποπεμπτώσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς Αἰγύπτου τῶν ἐπτὰ ἐτῶν τῆς εὐθηνίας, ³⁵ καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἐπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων· καὶ συναχθῆτω ὁ σῖτος ὑπὸ χεῖρα Φαραώ· βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι φυλαχθῆτω. ³⁶ Καὶ ἔσται τὰ βρώματα τὰ πεφυλαγμένα τῆ γῆ εἰς τὰ ἐπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, ἃ ἔσονται ἐν γῆ Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐν τῷ λιμῷ. ³⁷ Ἦρесе δὲ τὸ ῥῆμα ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παιδῶν αὐτοῦ.

³⁸ Καὶ εἶπε Φαραώ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ, μὴ εὐρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα Θεοῦ ἐν αὐτῷ; ³⁹ Εἶπε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ, ἐπειδὴ ἔδειξεν ὁ Θεὸς σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου. ⁴⁰ Σὺ ἔσι ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαὸς μου· πληρὸν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου ἐγώ. ⁴¹ Εἶπε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ, ἰδοὺ καθίστημί σε

σήμερον ἐπὶ πάση γῆ Αἰγύπτου. ⁴² Καὶ περιελόμενος Φαραὼ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, περιέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσήφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην, καὶ περιέθηκε κλιοὺν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ. ⁴³ Καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτερον τῶν αὐτοῦ· καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁴ Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ, ἐγὼ Φαραὼ· ἄνευ σοῦ οὐκ ἔξαραι οὐθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁵ Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, Ψονθομφανήχ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσενῆθ θυγατέρα Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴⁶ Ἰωσήφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου· ἐξῆλθε δὲ Ἰωσήφ ἀπὸ προσώπου Φαραὼ, καὶ διῆλθε πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. ⁴⁷ Καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἐπτά ἔτεσι τῆς εὐθηνίας δράγματα. ⁴⁸ Καὶ συνήγαγε πάντα τὰ βρώματα τῶν ἐπτά ἐτῶν, ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία ἐν τῇ γῆ Αἰγύπτου· καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι· βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν κύκλω αὐτῆς ἔθηκεν ἐν αὐτῇ. ⁴⁹ Καὶ συνήγαγεν Ἰωσήφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης πολλὴν σφόδρα, ἕως οὗκ ἠδύνατο ἀριθμηθῆναι, οὐ γὰρ ἦν ἀριθμός.

⁵⁰ Τῷ δὲ Ἰωσήφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἐπτά ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενῆθ ἡ θυγάτηρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως. ⁵¹ Ἐκάλεσε δὲ Ἰωσήφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου, Μανασσῆ· ὅτι ἐπλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ Θεὸς πάντων τῶν πόνων μου, καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρὸς μου. ⁵² Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν, Ἐφραΐμ· ὅτι ἠΐξασέ με ὁ Θεὸς ἐν γῆ ταπεινώσεώς μου. ⁵³ Παρήλθον δὲ τὰ ἐπτά ἔτη τῆς εὐθηνίας, ἃ ἐγένοντο ἐν τῇ γῆ Αἰγύπτου. ⁵⁴ Καὶ ἤρξατο τὰ ἐπτά ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ· καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῆ· ἐν δὲ πάσῃ τῇ γῆ Αἰγύπτου ἦσαν ἄρτοι. ⁵⁵ Καὶ ἐπειύασε πᾶσα ἡ γῆ Αἰγύπτου· ἔκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραὼ περὶ ἄρτων· εἶπε δὲ Φαραὼ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, πορεύεσθε πρὸς Ἰωσήφ, καὶ ὁ ἐὰν εἴπῃ ὑμῖν, ποιήσατε. ⁵⁶ Καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς· ἀνέωξε δὲ Ἰωσήφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. ⁵⁷ Καὶ πᾶσαι αἱ χώραι ἦλθον εἰς Αἴγυπτον, ἀγοράζειν πρὸς Ἰωσήφ· ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῆ·

42

¹ Ἰδὼν δὲ Ἰακώβ ὅτι ἐστὶ πράσις ἐν Αἰγύπτῳ, εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἰνατί ραθυμεῖτε; ² Ἰδοὺ ἀκήκοα, ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ· κατάβητε ἐκεῖ, καὶ πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζήσωμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν.

³ Κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ οἱ δέκα, πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου· ⁴ Τὸν δὲ Βενιαμῖν, τὸν ἀδελφὸν Ἰωσήφ, οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· εἶπε γὰρ, μή ποτε συμβῆ αὐτῷ μαλακία. ⁵ Ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομένων· ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῆ Χαναάν. ⁶ Ἰωσήφ δὲ ἦν ὁ ἄρχων τῆς γῆς· οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς· ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ προσώπων ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷ Ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐπέγνω· καὶ ἠλλοτριούτο ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρὰ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πόθεν ἦκατε; οἱ δὲ εἶπον, ἐκ γῆς Χαναάν, ἀγοράσαι βρώματα. ⁸ Ἐπέγνω δὲ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν· ⁹ Καὶ ἐμνήσθη Ἰωσήφ τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ, ὧν εἶδεν αὐτός· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, κατάσκοποι ἔστε, κατανοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς χώρας ἦκατε. ¹⁰ Οἱ δὲ εἶπαν, οὐχί, κύριε· οἱ παῖδες σου ἦλθομεν πρίασθαι βρώματα. ¹¹ Πάντες ἐσμεν υἱοὶ ἐνδὸς ἀνθρώπου· εἰρηρικοί ἐσμεν, οὐκ εἰσιν οἱ παῖδες σου κατάσκοποι. ¹² Εἶπε δὲ αὐτοῖς, οὐχί· ἀλλὰ τὰ ἴχνη τῆς γῆς ἤλαθετε ἰδεῖν. ¹³ Οἱ δὲ εἶπαν, δώδεκά ἐσμεν οἱ παῖδες σου ἀδελφοὶ ἐν γῆ Χαναάν· καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον· ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει. ¹⁴ Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ, τοῦτό ἐστιν ὁ εἰρηκα ὑμῖν, λέγων, ὅτι κατάσκοποι ἔστε. ¹⁵ Ἐν τούτῳ φανεῖσθε· νῆ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, οὐ μὴ ἐξέλθῃτε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε. ¹⁶ Αποστειλάτε ἐξ ὑμῶν ἕνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ ἀπάχηθε ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε ἢ οὐ· εἰ δὲ μὴ, νῆ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, ἢ μὴν κατάσκοποι ἔστε. ¹⁷ Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς. ¹⁸ Εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, τοῦτο ποιήσατε, καὶ ζήσεσθε· τὸν Θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι. ¹⁹ Εἰ εἰρηρικοί ἔστε, ἀδελφὸς ὑμῶν κατασχεθήτω εἷς ἐν τῇ φυλακῇ· αὐτοὶ δὲ βαδίσατε, καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν. ²⁰ Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρὸς με, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήματα

ὕμῶν· εἰ δὲ μὴ, ἀποθανεῖσθε. Ἐποίησαν δὲ οὕτως. ²¹ Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ναί, ἐν ἁμαρτίαις γάρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερίδομεν τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν αὐτοῦ· καὶ ἔνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλίψις αὕτη. ²² Ἀποκριθεὶς δὲ Ῥουβὴν εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν, λέγων, μὴ ἀδικήσητε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου; καὶ ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται. ²³ Αὐτοὶ δὲ οὐκ ᾔδεισαν, ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ· ὁ γὰρ ἐρμηνευτὴς ἀνά μέσον αὐτῶν ἦν. ²⁴ Ἀποστραφεῖς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἔκλαυσεν Ἰωσήφ· καὶ πάλιν προσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἔλαβε τὸν Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν.

²⁵ Ἐνετείλατο δὲ Ἰωσήφ ἐμπλήσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῶν ἐκάστῳ εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν· καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως. ²⁶ Καὶ ἐπιθέντες τὸν σίτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ἀπῆλθον ἐκεῖθεν. ²⁷ Λύσας δὲ εἶς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ, οὐ κατέλυσαν, καὶ εἶδε τὸν δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου. ²⁸ Καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου· καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἡμῖν; ²⁹ Ἦλθον δὲ πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς, λέγοντες, ³⁰ Λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρὰ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν. ³¹ Εἶπαμεν δὲ αὐτῷ, εἰρηνικοὶ ἐσμεν, οὐκ ἐσμεν κατάσκοποι. ³² Δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ὁ εἷς οὐχ ὑπάρχει· ὁ δὲ μικρὸς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον ἐν γῇ Χαναάν. ³³ Εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς, ἐν τούτῳ γινώσκω, ὅτι εἰρηνικοὶ ἐστε· ἀδελφὸν ἕνα ἄφετε ὡς μετ' ἐμοῦ· τὸν δὲ ἀγοράσωμὸν τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν λαβόντες ἀπέλθατε. ³⁴ Καὶ ἀγάγετε πρὸς με τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον· καὶ γινώσκω ὅτι οὐ κατάσκοποι ἐστε, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοὶ ἐστε· καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἔμπορεύσεσθε. ³⁵ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν, καὶ ἦν ἐκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν· καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοί, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ ὁ πατὴρ αὐτῶν, ἐμὲ ἠτεκνώσατε· Ἰωσήφ οὐκ ἔστι, Συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν Βενιαμὴν λήψεσθε; ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα πάντα. ³⁷ Εἶπε δὲ Ῥουβὴν τῷ πατρὶ αὐτῶν, λέγων, τοὺς δύο υἱοὺς μου ἀπόκτεινον, ἂν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ· δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, κἀγὼ ἀνάξω αὐτὸν πρὸς σέ. ³⁸ Ὁ δὲ εἶπεν, οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται· καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ, ἢ ἂν πορευῆσθε, καὶ καταξέτέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου.

43

¹ Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς. ² Ἐγένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σίτον, ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, πάλιν πορευθέντες πρῶσθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ³ Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰούδας, λέγων, διαμαρτυρία μεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς, λέγων, οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἂν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾗ. ⁴ Εἰ μὲν οὖν ἀποστέλλης τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα, καὶ ἀγοράσωμὸν σοὶ βρώματα. ⁵ Εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλης τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν, λέγων, οὐκ ὄψεσθέ μου τὸ πρόσωπον, ἂν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾗ. ⁶ Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ, τί ἔκακοποίησατέ με, ἀναγγεῖλαντες τῷ ἀνθρώπῳ ὅτι ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός; ⁷ Οἱ δὲ εἶπαν, ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν, λέγων, εἰ ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῆ, καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός· καὶ ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην· μὴ ᾔδειμεν ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν, ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν; ⁸ Εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ· καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζώμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ σὺ, καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν. ⁹ Ἐγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτὸν· ἐκ χειρὸς μου ζήτησον αὐτὸν· ἂν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σε, καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκῶς ἔσομαι εἰς σέ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁰ Εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέψαμεν δίς. ¹¹ Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν, εἰ οὕτως ἐστὶ, τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς

ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥήτηνης, καὶ τοῦ μέλιτος, θυμιάματά τε καὶ στακτὴν, καὶ τερένθου, καὶ κάρυα. ¹² Καὶ τὸ ἀργύριον δισοδὸν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφέν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν· μὴ ποτε ἀγνόημά ἐστι. ¹³ Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε· καὶ ἀναστάντες κατάρβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. ¹⁴ Ὁ δὲ Θεὸς μου δώη ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀποστείλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα, καὶ τὸν Βενιαμίν· ἐγὼ μὲν γὰρ καθάπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι.

¹⁵ Λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν, ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ τὸν Βενιαμίν· καὶ ἀναστάντες κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ. ¹⁶ Εἶδε δὲ Ἰωσήφ αὐτοὺς, καὶ τὸν Βενιαμίν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον· καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάξον θύματα, καὶ ἐτοίμασον· μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν. ¹⁷ Ἐποίησε δὲ ὁ ἄνθρωπος καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ· καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ. ¹⁸ Ἰδόντες δὲ οἱ ἄνδρες ὅτι εἰσῆχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰωσήφ, εἶπαν, διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφέν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν, ἡμεῖς εἰσαγόμεθα, τοῦ συκοφαντήσαι ἡμᾶς καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας, καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν. ¹⁹ Προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ Ἰωσήφ, ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου, ²⁰ λέγοντες, δεόμεθα, κύριε· κατέβηεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα. ²¹ Ἐγένετο δὲ ἠρίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι, καὶ ἠνοίξαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἐκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ· τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. ²² Καὶ ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μεθ' ἑαυτῶν, ἀγοράσαι βρώματα· οὐκ οἶδαμεν τίς ἐνέβαλεν τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν. ²³ Εἶπε δὲ αὐτοῖς, ἴλωσ ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε· ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν· καὶ τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκίμων ἀπέχω· καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεὼν. ²⁴ Καὶ ἤνεγκεν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν· καὶ ἔδωκε χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. ²⁵ Ἡτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν τὸν Ἰωσήφ μεσημβρίας· ἤκουσαν γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν. ²⁶ Εἰσηῆθε δὲ Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα, ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, εἰς τὸν οἶκον· καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁷ Ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς, πῶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτης, ὃν εἶπατε; ἔτι ζῆ; ²⁸ Οἱ δὲ εἶπαν, ὑγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῆ. Καὶ εἶπεν, εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ Θεῷ· καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ. ²⁹ Αναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ Ἰωσήφ, εἶδε Βενιαμίν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον· καὶ εἶπεν, οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἶπατε πρὸς με ἀγαγεῖν; καὶ εἶπεν, ὁ Θεὸς ἐλέησαι σε, τέκνον. ³⁰ Ἐταράχθη δὲ Ἰωσήφ· συνεστρέφετο γὰρ τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐζήτηε κλαῦσαι· εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον, ἔκλαυσεν ἐκεῖ.

³¹ Καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν ἐνεκρατεύσατο· καὶ εἶπε, παράθετε ἄρτους. ³² Καὶ παρέθηκαν αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτούς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσι μετ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτούς· οὐ γὰρ ἐδύνατο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν Ἑβραίων ἄρτους· βδέλυγμα γάρ ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις. ³³ Ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητά αὐτοῦ· ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ³⁴ Ἦραν δὲ μερίδα παρ' αὐτοῦ πρὸς ἑαυτούς· ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερὶς Βενιαμίν παρὰ τὰς μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων· ἔπιον δὲ καὶ ἐμεθύσθησαν μετ' αὐτοῦ.

44

¹ Καὶ ἐνετείλατο ὁ Ἰωσήφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, λέγων, πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων, ὅσα ἐὰν δύνωται ἄραι· καὶ ἐμβάλετε ἐκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου. ² Καὶ τὸ κόνδυ μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μαρσίππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ· ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσήφ, καθὼς εἶπε.

³ Τὸ πρῶτ' ἐπέφρασε· καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν. ⁴ Ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπέσχον μακρὰν· καὶ Ἰωσήφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἀναστὰς ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων, καὶ καταλήψῃ αὐτοὺς, καὶ ῥεῖς αὐτοῖς τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ⁵ Ἰνατὶ ἐκλέψατέ μου τὸ

κόνδου τὸ ἀργυροῦν; οὐ τοῦτὸ ἐστίν, ἐν ᾧ πίνει ὁ κύριός μου; αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ. πονηρὰ συντετέλεκατε ἃ πεποιήκατε. ⁶ Εὐρών δὲ αὐτούς, εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁷ Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, ἵνατί λαλεῖ ὁ κύριος κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα; μὴ γένοιτο τοῖς παισίν σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. ⁸ Εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, ὃ εὐρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν, ἀπεστρέψαμεν πρὸς σὲ ἐκ γῆς Χαναάν, πῶς ἂν κλέψαιμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον; ⁹ Παρ' ᾧ ἂν εὐρης τὸ κόνδου τῶν παιδῶν σου, ἀποθνησκέτω· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα παῖδες τῷ κυρίῳ ἡμῶν. ¹⁰ Ὁ δὲ εἶπε, καὶ νῦν, ὡς λέγετε, οὕτως ἔσται· παρ' ᾧ ἂν εὐρεθῆ τὸ κόνδου, ἔσται μου παῖς ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροί. ¹¹ Καὶ ἔσπευσαν, καὶ καθεῖλαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἤνοιξαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ. ¹² Ἠρεύνησε δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος, ἕως ἦλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον. καὶ εὗρε τὸ κόνδου ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμίν. ¹³ Καὶ διεῖρήσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθηκαν ἕκαστος τὸν μαρσίππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν.

¹⁴ Εἰσῆλθε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ, καὶ ἔπεσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁵ Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ, τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποίησατε; οὐκ οἶδατε ὅτι οἰωνισμῷ οἰωνεῖται ὁ ἄνθρωπος, οἷος ἐγώ; ¹⁶ Εἶπε δὲ Ἰούδας, τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ, ἢ τί λαλήσομεν, ἢ τί δικαιώσωμεν; ὁ Θεὸς δὲ εὗρε τὴν ἀδικίαν τῶν παιδῶν σου· ἰδοὺ ἔσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς, καὶ παρ' ᾧ εὐρέθη τὸ κόνδου. ¹⁷ Εἶπε δὲ Ἰωσήφ, μὴ μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ὁ ἄνθρωπος παρ' ᾧ εὐρέθη τὸ κόνδου, αὐτὸς ἔσται μου παῖς· ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν. ¹⁸ Ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ἰούδας εἶπε, δέομαι, κύριε· λαλησάτω ὁ παῖς σου ῥῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῆς τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραῶν. ¹⁹ Κύριε, σὺ ἠρώτησας τοὺς παῖδας σου, λέγων, εἰ ἔχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν. ²⁰ Καὶ εἶπαμεν τῷ κυρίῳ, ἔστιν ἡμῖν πατήρ πρεσβύτερος, καὶ παῖδιον γήρως νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὃ δὲ πατήρ αὐτὸν ἠγάπησεν. ²¹ Εἶπας δὲ τοῖς παισὶ σου, καταγάγετε αὐτὸν πρὸς μέ, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ. ²² Καὶ εἶπαμεν τῷ κυρίῳ, οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ καταλείπη τὸν πατέρα, ἀποθανεῖται. ²³ Σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισὶ σου, ἐὰν μὴ καταβῆ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν, οὐ προσθήσεσθε ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ²⁴ Ἐγένετο δὲ ἡνῖκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν πατέρα σου πατέρα ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν. ²⁵ Εἶπε δὲ ὁ πατήρ ἡμῶν, βαδίσσατε πάλιν καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ²⁶ Ἡμεῖς δὲ εἶπομεν, οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι· ἀλλ' εἰ μὲν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα· οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ νεωτέρου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν. ²⁷ Εἶπε δὲ ὁ παῖς σου πατήρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι δύο ἔτεκέ μοι ἡ γυνὴ, ²⁸ καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἷς ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἶπατε ὅτι θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐκ ἴδον αὐτὸν ἄχρι νῦν. ²⁹ Ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ συμβῆ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου. ³⁰ Νῦν οὖν ἐὰν εἰσπορεύωμαι πρὸς τὸν πατέρα σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδίον μὴ ἦ μεθ' ἡμῶν, ἢ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέματα ἐκ τῆς τοῦτου ψυχῆς, ³¹ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὄν τὸ παιδίον μεθ' ἡμῶν, τελευτήσῃ, καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδες σου τὸ γῆρας τοῦ παιδός σου, πατὴρ δὲ ἡμῶν, μετὰ λύπης εἰς ἄδου. ³² Ὁ γὰρ παῖς σου παρὰ τοῦ πατρός ἐκδέδεκται τὸ παιδίον, λέγων, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ, καὶ στήσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου, ἡμαρτηκῶς ἔσομαι εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας. ³³ Νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ κυρίου· τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτην μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ³⁴ Πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ, ἃ εὐρήσει τὸν πατέρα μου.

45

¹ Καὶ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσήφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ, ἀλλ' εἶπεν, ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ· καὶ οὐ παρεστήκει οὐδεὶς τῷ Ἰωσήφ, ἡνῖκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ² Καὶ ἀφῆκε φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ· ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραῶ. ³ Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ· ἔτι ὁ πατήρ μου ζῆ; καὶ οὐκ ἠδύνατο οἱ ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐτῷ· ἐταράχθησαν γάρ. ⁴ Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς

αυτοῦ, ἐγγίσατε πρὸς με· καὶ ἤγγισαν· καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον. ⁵ Νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν μῦν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὡδε· εἰς γὰρ ζῆν ἀπέστειλέ με ὁ Θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν. ⁶ Τοῦτο γὰρ δευτέρον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔσται ἀροτρίασις, οὐδὲ ἀμητός. ⁷ Ἀπέστειλε γάρ με ὁ Θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι ὑμῶν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην. ⁸ Νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλακτε ὡδε, ἀλλὰ ὁ Θεός· καὶ ἐποίησέ με ὡς πατέρα Φαραῶ, καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου. ⁹ Σπεύσαντες οὖν ἀνάβητε πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ εἶπατε αὐτῷ, τάδε λέγει ὁ υἱός σου Ἰωσήφ· ἐποίησέ με ὁ Θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου· κατὰβηθι οὖν πρὸς με, καὶ μὴ μεινής· ¹⁰ Καὶ κατοικήσεις ἐν γῆ Γεσὲμ Ἀραβίας· καὶ ἔση ἐγγύς μου σὺ, καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου, καὶ αἱ βόες σου, καὶ ὅσα σοι ἐστί. ¹¹ Καὶ ἐκθρέψω σε ἐκεῖ· ἔτι γὰρ πέντε ἔτη λιμὸς· ἵνα μὴ ἐκτριβῆς σὺ, καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου. ¹² Ἴδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Βενιαμὲν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς. ¹³ Απαγγείλατε οὖν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅσα ἴδετε· καὶ ταχύναντες καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὡδε. ¹⁴ Καὶ ἐπιπεσῶν ἐπὶ τὸν τράχηλον Βενιαμὲν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ· καὶ Βενιαμὲν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν.

¹⁶ Καὶ διεβόηθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραῶ, λέγοντες, ἤκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ· ἐχάρη δὲ Φαραῶ καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ. ¹⁷ Εἶπε δὲ Φαραῶ πρὸς Ἰωσήφ, εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου, τοῦτο ποιήσατε, γεμίσατε τὰ φορεῖα ὑμῶν, καὶ ἀπέλθετε εἰς γῆν Χαναάν. ¹⁸ Καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἦκετε πρὸς με· καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς. ¹⁹ Σὺ δὲ ἔντειλαι ταῦτα· λαβεῖν αὐτοῖς ἀμάξας ἐκ γῆς Αἰγύπτου τοῖς παιδίοις ὑμῶν, καὶ ταῖς γυναιξίν ὑμῶν· καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν παραγίνεσθε. ²⁰ Καὶ μὴ φείσηθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν σκευῶν ὑμῶν· τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ Αἰγύπτου ὑμῖν ἔσται. ²¹ Εποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· ἔδωκε δὲ Ἰωσήφ αὐτοῖς ἀμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραῶ τοῦ βασιλέως· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν· ²² Καὶ πᾶσιν ἔδωκε δισσὰς στολάς· τῷ δὲ Βενιαμὲν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς, καὶ πέντε ἐξαλλασσοῦσας στολάς. ²³ Καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλε κατὰ τὰ αὐτά· καὶ δέκα ὄνους, αἵρτους ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμίονους, αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς ὁδόν. ²⁴ Ἐξαπέστειλε δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ. ²⁵ Καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν Χαναάν πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν. ²⁶ Καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες, ὅτι ὁ υἱός σου Ἰωσήφ ζῆ, καὶ αὐτὸς ἄρχη πάσης γῆς Αἰγύπτου· καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ Ἰακώβ, οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς. ²⁷ Ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥηθέντα ὑπὸ Ἰωσήφ, ὅσα εἶπεν αὐτοῖς. Ἰδὼν δὲ τὰς ἀμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτόν, ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα Ἰακώβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ²⁸ Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ, μέγα μοι ἐστίν, εἰ ἔτι Ἰωσήφ ὁ υἱός μου ζῆ· πορευθεὶς ὄψομαι αὐτόν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

46

¹ Ἀπάρας δὲ Ἰσραὴλ, αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου· καὶ ἔθυσε θυσίαν τῷ Θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. ² Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ ἐν ὄραματι τῆς νυκτὸς, εἰπὼν, Ἰακώβ, Ἰακώβ· ὁ δὲ εἶπε, τί ἐστίν; ³ Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου· μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ. ⁴ Καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος· καὶ Ἰωσήφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου. ⁵ Ἀνέστη δὲ Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου· καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, ἐπὶ τὰς ἀμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ ἄραι αὐτόν. ⁶ Καὶ ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν κτήσιν, ἣν ἐκτήσαντο ἐκ γῆς Χαναάν, εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, Ἰακώβ, καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ⁷ Υἱοὶ, καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· θυγατέρες, καὶ θυγατέρες τῶν θυγατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον· ⁸ Ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰακώβ, Ρουβὴν. ⁹ γιοὶ δὲ

Ῥουβὴν, Ἐνώχ, καὶ Φαλλὸς, Ἀσρών, καὶ Χαρμί. ¹⁰ Υἱοὶ δὲ Συμεὼν, Ἰεμουήλ, καὶ Ἰαμείν, καὶ Ἀῶδ, καὶ Ἀχειν, καὶ Σαάρ, καὶ Σαοὺλ υἱὸς τῆς Χαρανίτιδος. ¹¹ Υἱοὶ δὲ Λευὶ, Γηρσὼν, Κάθ, καὶ Μεραρί. ¹² Υἱοὶ δὲ Ἰούδα, Ἦρ, καὶ Αὐνάν, καὶ Σηλὼμ, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά· ἀπέθανε δὲ Ἦρ καὶ Αὐνάν ἐν γῆ Χαναάν· ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Φαρὲς, Ἐσρών, καὶ Ἰεμουήλ. ¹³ Υἱοὶ δὲ Ἰσάχαρ, Θωλά, καὶ Φουά, καὶ Ἀσοῦμ, καὶ Σαμβράν. ¹⁴ Υἱοὶ δὲ Ζαβουλὼν, Σερέδ, καὶ Ἀλλών, καὶ Ἀχοήλ. ¹⁵ Οὗτοι υἱοὶ Λείας, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ Δείναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· πᾶσαι αἱ ψυχαί, υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριάκοντα τρεῖς. ¹⁶ Υἱοὶ δὲ Γάδ, Σαφὼν, καὶ Ἀγγίς, καὶ Σαννίς, καὶ Θασοβάν, καὶ Ἀηδεῖς, καὶ Ἀροηδεῖς, καὶ Ἀρηλεῖς. ¹⁷ Υἱοὶ δὲ Ἀσήρ, Ἰεμνα, Ἰεσσουά, καὶ Ἰεουλ, καὶ Βαριά, καὶ Σάρα ἀδελφὴ αὐτῶν. Υἱοὶ δὲ Βαριά, Χοβὸρ, καὶ Μελχίλ. ¹⁸ Οὗτοι υἱοὶ Ζελφάς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Λεῖα τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ, δεκαἕξ ψυχάς. ¹⁹ Υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ γυναικὸς Ἰακώβ, Ἰωσήφ, καὶ Βενιαμείν. ²⁰ Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἰωσήφ ἐν γῆ Αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ θυγατὴρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως, τὸν Μανασσῆ, καὶ τὸν Ἐφραΐμ· ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα, τὸν Μαχίρ· Μαχίρ δὲ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ· υἱοὶ δὲ Ἐφραΐμ ἀδελφοῦ Μανασσῆ, Σουταλαάμ, καὶ Ταάμ· υἱοὶ δὲ Σουταλαάμ, Ἐδώμ. ²¹ Υἱοὶ δὲ Βενιαμείν, Βαλά καὶ Βοχὸρ, καὶ Ἀσβήλ. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλά, Γηρά, καὶ Νοεμάν, καὶ Ἀγγίς, καὶ Ῥώς, καὶ Μαμφίμ· Γηρά δὲ ἐγέννησε τὸν Αράδ. ²² Οὗτοι υἱοὶ Ῥαχὴλ, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δεκαοκτώ. ²³ Υἱοὶ δὲ Δάν, Ἀσόμ. ²⁴ Καὶ υἱοὶ Νεφθαλί, Ἀσιήλ, καὶ Γωνί, καὶ Ἰσσαρ, καὶ Σολλήμ. ²⁵ Οὗτοι υἱοὶ Βαλλὰς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτά. ²⁶ Πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, οἱ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ, ἐξηκονταἕξ. ²⁷ Υἱοὶ δὲ Ἰωσήφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν γῆ Αἰγύπτου, ψυχὰς ἑννέα. Πᾶσαι ψυχὰς οἴκου Ἰακώβ, αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, ψυχὰς ἑβδομηκονταπέντε.

²⁸ Τὸν δὲ Ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ, συναντήσας αὐτῷ καθ' Ἡρώων πόλιν, εἰς γῆν Ῥαμεσσή. ²⁹ Ζεῦξας δὲ Ἰωσήφ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καθ' Ἡρώων πόλιν· καὶ ὄφθεις αὐτῷ ἐπέπεσον ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε κλαυθμῷ πίνον. ³⁰ Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ, ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἑώρακα τὸ πρόσωπόν σου· ἔτι γὰρ σὺ ζῆς. ³¹ Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἀναβάς ἀπαγγελῶ τῷ Φαραῶ, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, οἱ ἀδελφοί μου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἳ ἦσαν ἐν γῆ χαναάν, ἦκασιν πρὸς με. ³² Οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες· ἄνδρες γὰρ κτηνοτρόφοι ἦσαν· καὶ τὰ κτήνη, καὶ τοὺς βόας, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγνόησιν. ³³ Ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραῶ, καὶ εἴπῃ ὑμῖν, τί τὸ ἔργον ὑμῶν ἐστί; ³⁴ Ἐρεῖτε, ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμεν οἱ παῖδες σου ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν· ἵνα κατοικήσῃτε ἐν γῆ Γεσέμ Ἀραβίας· βδέλυγμα γὰρ ἐστὶν Αἰγυπτίους πᾶς ποιμὴν προβάτων.

47

¹ Ἐλθὼν δὲ Ἰωσήφ ἀπήγγειλε τῷ Φαραῶ, λέγων, ὁ πατὴρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν, ἦλθον ἐκ γῆς Χαναάν· καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν γῆ Γεσέμ. ² Ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβε πέντε ἄνδρας, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραῶ. ³ Καὶ εἶπε Φαραῶ τοῖς ἀδελφοῖς Ἰωσήφ, Τί τὸ ἔργον ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπαν τῷ Φαραῶ, ποιμένες προβάτων οἱ παῖδες σου, καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. ⁴ Εἶπαν δὲ τῷ Φαραῶ, παροικεῖν ἐν τῇ γῆ ἡκάμεν, οὐ γὰρ ἐστὶ νομὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παιδῶν σου, ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῆ Χαναάν· νῦν οὖν κατοικήσομεν ἐν γῆ Γεσέμ. Εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰωσήφ, Κατοικεῖτωσαν ἐν γῆ Γεσέμ· εἰ δὲ ἐπίστη, ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνατοὶ, κατὰστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν. Ἦλθον δὲ εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ἰωσήφ Ἰακώβ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἤκουσε Φαραῶ βασιλεὺς Αἰγύπτου. ⁵ Καὶ εἶπε Φαραῶ πρὸς Ἰωσήφ, λέγων, ὁ πατὴρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἦκασιν πρὸς σέ. ⁶ Ἴδου ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐναντίον σου ἐστίν· ἐν τῇ βελτίστῃ γῆ κατοικήσιν τὸν πατέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. ⁷ Εἰσάγαγε δὲ Ἰωσήφ Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φαραῶ· καὶ ἠλόγησεν Ἰακώβ τὸν Φαραῶ. ⁸ Εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰακώβ, πόσα ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου; ⁹ Καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ Φαραῶ, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, ἃς παροικῶ, ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη· μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν

τῆς ζωῆς μου· οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἅς ἡμέρας παρώκησαν. ¹⁰ Καὶ εὐλογήσας Ἰακώβ τὸν Φαραῶ, ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ κατώκησεν Ἰωσήφ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ βελτίστῃ γῆ, ἐν γῆ Ῥαμεσσῆ, καθὰ προσέταξε Φαραῶ. ¹² Καὶ ἐσιτομέτρει Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, σίτον κατὰ σῶμα.

¹³ Σίτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῆ, ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα· ἐξέλιπε δὲ ἡ γῆ Αἰγύπτου καὶ ἡ γῆ Χαναὰν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. ¹⁴ Συνήγαγε δὲ Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν γῆ Αἰγύπτου καὶ ἐν γῆ Χαναὰν, τοῦ σίτου, οὗ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτομέτρει αὐτοῖς, καὶ εἰσήνεγκεν Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραῶ.

¹⁵ Καὶ ἐξέλιπε πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐκ γῆς Χαναὰν· ἦλθον δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ἰωσήφ, λέγοντες, δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἰνατί ἀποθνήσκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν. ¹⁶ Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ, φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους, ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλελοιπε τὸ ἀργύριον ὑμῶν. ¹⁷ Ἦγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ἰωσήφ· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ἰωσήφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων, καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν, καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.

¹⁸ Ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκείνο, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, μὴ ποτε ἐκτριβῶμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν; εἰ γὰρ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον ἡμῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη πρὸς σε τὸν κύριον, καὶ οὐχ ὑπολέλειπται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἀλλ' ἡ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν, ¹⁹ ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου, καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῆ, κτήσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ Φαραῶ· δὸς σπέρμα, ἵνα σπειρώμεν, καὶ ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται.

²⁰ Καὶ ἐκτίσαστο Ἰωσήφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραῶ· ἀπέδοντο γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραῶ· ἐπεκράτησε γὰρ αὐτῶν ὁ λιμὸς· καὶ ἐγένετο ἡ γῆ τῷ Φαραῶ. ²¹ Καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὀρίων Αἰγύπτου ἕως τῶν ἄκρων, ²² χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον· οὐκ ἐκτίσαστο ταύτην Ἰωσήφ· ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα τοῖς ἱερεῦσι Φαραῶ, καὶ ἦσθιον τὴν δόσιν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραῶ· διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν. ²³ Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, ἰδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραῶ· λάβετε ἑαυτοὺς σπέρμα, καὶ σπειράτε τὴν γῆν. ²⁴ Καὶ ἔσται τὰ γενήματα αὐτῆς· καὶ δώσετε τὸ πεμπτὸν μέρος τῷ Φαραῶ· τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς σπέρμα τῇ γῆ, καὶ εἰς βρώσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν. ²⁵ Καὶ εἶπαν, σέσωκας ἡμᾶς· εὖρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα παῖδες τῷ Φαραῶ. ²⁶ Καὶ ἔθετο αὐτοῖς Ἰωσήφ εἰς πρόσταγμα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου τῷ Φαραῶ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον· οὐκ ἦν τῷ Φαραῶ.

²⁷ Κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἐπὶ γῆς Γεσέμ, καὶ ἐκκληρονόμησαν ἐπ' αὐτῆς· καὶ ἠξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα. ²⁸ Ἐπέζησε δὲ Ἰακώβ ἐν γῆ Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη· καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Ἰακώβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη. ²⁹ Ἦγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν· καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσήφ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθεσε τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ' ἐμὲ ἔλεημοσύνην, καὶ ἀλήθειαν, τοῦ μὴ με θάψει ἐν Αἰγύπτῳ. ³⁰ Ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου· καὶ ἀρεῖς με ἐξ Αἰγύπτου, καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν· ὁ δὲ εἶπεν, ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ³¹ Εἶπε δὲ, ὁμοσόν μου· καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ.

48

¹ Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωσήφ, ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται· καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν Ἐφραῖμ, ἦλθε πρὸς Ἰακώβ. ² Ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακώβ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσήφ ἔρχεται πρὸς σέ· καὶ ἐνίσχύσας Ἰσραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην. ³ Καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ Ἰωσήφ, ὁ Θεός μου ὤφθη μοι ἐν Λουζᾶ ἐν γῆ Χαναὰν, καὶ εὐλόγησέ με, ⁴ καὶ εἶπέ μοι, ἰδοὺ ἐγὼ αὐξάνω σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν· καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. ⁵ Νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου, οἱ γενόμενοί σοι ἐν γῆ Αἰγύπτῳ πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σε εἰς Αἴγυπτον,

ἐμοί εἰσιν, Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ· ὡς Ῥουβὴν καὶ Συμεὼν ἔσονται μοι. ⁶ Τὰ δὲ ἔκγονα, ἃ ἐὰν γεννήσῃς μετὰ ταῦτα, ἔσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· κληθήσονται ἐπὶ τοῖς ἐκείνων κλήροις. ⁷ Ἐγὼ δὲ ἠνίκα ἠρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέθανε Ῥαχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῆ Χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱπποδρομον Χαβραθὰ τῆς γῆς, τοῦ ἔλθεῖν Ἐφραθὰ· καὶ κατῶρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου· αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ.

⁸ Ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσήφ, εἶπε, τίνες σοι οὗτοι; ⁹ Εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, υἱοί μου εἰσὶν, οὓς ἔδωκε μοι ὁ Θεὸς ἐνταῦθα. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ, προσάγαγέ μοι αὐτούς, ἵνα εὐλογῶ αὐτούς. ¹⁰ Οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰσραὴλ ἐβαρύνωσαν ἀπὸ τοῦ γήρωσ, καὶ οὐκ ἠδύνατο βλέπειν· καὶ ἤγγισεν αὐτούς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐφίλησεν αὐτούς, καὶ περιέλαβεν αὐτούς. ¹¹ Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ, ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου οὐκ ἔστερηθην, καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι ὁ Θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου. ¹² Καὶ ἐξήγαγεν αὐτούς Ἰωσήφ ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ· καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ Λαβῶν δὲ Ἰωσήφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν τε Ἐφραὶμ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐξ ἀριστερῶν δὲ Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Μανασσῆ ἐξ ἀριστερῶν, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραὴλ, ἤγγισεν αὐτούς αὐτῷ. ¹⁴ Ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραὶμ, οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ, ἐναλλάξ τὰς χεῖρας.

¹⁵ Καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν, ὁ Θεὸς, ᾧ εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου ἐνώπιον αὐτοῦ, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ, ὁ Θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ νεότητος ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ¹⁶ ὁ Ἄγγελος ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογῆσαι τὰ παιδία ταῦτα· καὶ ἐπικληθήσεται ἐν αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ· καὶ πληθυνθήσονται εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ Ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραὶμ, βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη· καὶ ἀντελάβετο Ἰωσήφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἐφραὶμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ. ¹⁸ Εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, οὐχ οὕτως, πατὴρ, οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος· ἐπίθεε τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν, οἶδα, τέκνον, οἶδα· καὶ οὗτος ἔσται εἰς λαὸν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται· ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος μείζον αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν. ²⁰ Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραὴλ, λέγοντες, ποιῆσαι σε ὁ Θεὸς ὡς Ἐφραὶμ καὶ ὡς Μανασσῆ· καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραὶμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ. ²¹ Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσήφ, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω· καὶ ἔσται ὁ Θεὸς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν. ²² Ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι Σίκιμα ἐξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἦν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Ἀμορραίων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

49

¹ Ἐκάλεσε δὲ Ἰακώβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, συνάχθητε, ἵνα ἀναγγείλω ὑμῖν, τί ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. ² Συνάχθητε, καὶ ἀκούσατέ μου, υἱοὶ Ἰακώβ· ἀκούσατε Ἰσραὴλ, ἀκούσατε τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ³ Ῥουβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τέκνων μου, σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης. ⁴ Ἐξύβρισας ὡς ὕδωρ, μὴ ἐκζέσης, ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς σου· τότε ἐμίανας τὴν στρωμνὴν, οὐ ἀνέβης. ⁵ Συμεὼν καὶ Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξαίρεσως αὐτῶν. ⁶ Εἰς βουλήν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρίσαι τὰ ἦπατά μου· ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦρον. ⁷ Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν, ὅτι αὐθάδης· καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη· διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακώβ, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ Ἰούδα, σὲ αἰνέσασαν οἱ ἀδελφοί σου· αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νότου τῶν ἐχθρῶν σου· προσκυνησοῦσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου. ⁹ Σκύμνος λέοντος Ἰούδα· ἐκ βλαστοῦ, υἱέ μου, ἀνέβης· ἀναπесῶν ἐκοιμήθης ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν; ¹⁰ Οὐκ ἐκλείπει ἀρχὼν ἐξ Ἰούδα, καὶ ἠγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκειμένα αὐτῷ· καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. ¹¹ Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἔλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ, πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. ¹² Χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὑπὲρ οἴνου· καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα. ¹³ Ζαβουλὼν παράλιος κατοικῆσει καὶ αὐτὸς παρ' ὄρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως Σιδῶνος. ¹⁴ Ἰσάαχάρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, ἀναπανόμενος ἀνά μέσον τῶν κλήρων. ¹⁵ Καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλὴ, καὶ τὴν

γῆν ὅτι πῶν, ὑπέθηκε τὸν ὄμιον αὐτοῦ εἰς τὸ πνεῦν, καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός.
¹⁶ Δὲν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡσεὶ καὶ μία φυλὴ ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁷ Καὶ γεννηθῆτω
 Δὲν ὄφις ἐφ' ὁδοῦ, ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρυγαν ἵππου· καὶ πεσεῖται
 ὁ ἵππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω, ¹⁸ τὴν σωτηρίαν περιμένων Κυρίου. ¹⁹ Γὰρ, πειρατήριον
 πειρατεύσει αὐτόν· αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτόν κατὰ πόδας. ²⁰ Ἀσὴρ, πῶν αὐτοῦ ὁ
 ἄρτος· καὶ αὐτὸς δώσει τροφὴν ἄρχουσι. ²¹ Νεφθαλὶ στέλεχος ἀνείμενον, ἐπιδιδοὺς
 ἐν τῷ γεννήματι κάλλος. ²² Υἱὸς ἠΰξημένος Ἰωσήφ, υἱὸς ἠΰξημένος μου ζηλωτὸς,
 υἱὸς μου νεώτατος· πρὸς με ἀνάστρεψον. ²³ Εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἔλοιδῶρον,
 καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων. ²⁴ Καὶ συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα
 αὐτῶν· καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρῶν αὐτῶν, διὰ χεῖρα δυνάστου Ἰακώβ·
 ἐκεῖθεν ὁ κατισχύσας Ἰσραὴλ παρὰ Θεοῦ τοῦ πατρός σου. ²⁵ Καὶ ἐβοήθησέ σοι ὁ
 Θεὸς ὁ ἐμὸς, καὶ εὐλόγησέ σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἀνωθεν, καὶ εὐλογίαν γῆς ἐχοῦσης
 πάντα, εἵνεκεν εὐλογίας μαστῶν καὶ μήτρας, ²⁶ εὐλογίας πατρὸς σου καὶ μητρὸς
 σου· ὑπερίσχυεν ὑπὲρ εὐλογίας ὀρέων μουμίων, καὶ ἐπ' εὐλογίας θινῶν ἀενάων·
 ἔσσονται ἐπὶ κεφαλῆν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς ὧν ἠγήσατο ἀδελφῶν. ²⁷ Βενιαμὴν
 λύκος ἄρπαξ, τὸ πρωῖν ὄδεταί ἔτι, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας δίδωσι τροφήν.
²⁸ Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ δώδεκα· καὶ ταῦτα ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν· καὶ
 εὐλόγησεν αὐτούς· ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. ²⁹ Καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς, ἐγὼ προστίθεμαι πρὸς τὸν ἐμὸν λαόν· θάψτε με μετὰ τῶν πατέρων
 μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ ἀγρῷ Ἐφρών τοῦ Χετταίου, ³⁰ ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ
 διπλῷ, τῷ ἀπέναντι Μαμβρῆ, ἐν γῇ Χαναάν, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον παρὰ
 Ἐφρών τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει μνημείου. ³¹ Ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ Σάρραν τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἰσαὰκ καὶ Ρεβέκκαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν
 Λεῖαν. ³² Ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ, παρὰ τῶν υἱῶν
 Χετ. ³³ Καὶ κατέπαυσεν Ἰακώβ ἐπιτάσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ ἐξῆρας τοὺς πόδας
 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην, ἐξέλιπε· καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

50

¹ Καὶ ἐπιπεσὼν Ἰωσήφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔκλαυσεν αὐτόν, καὶ
 ἐφίλησεν αὐτόν. ² Καὶ προσέταξεν Ἰωσήφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς,
 ἐνταφίασαν τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐνταφίασαν οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν Ἰσραήλ. ³ Καὶ
 ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας· οὕτω γὰρ καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς
 ταφῆς· καὶ ἐπένησεν αὐτόν Αἴγυπτος ἑβδομήκοντα ἡμέρας. ⁴ Ἐπει δὲ παρήλθον
 αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν Ἰωσήφ πρὸς τοὺς δυνάστας Φαραῶ, λέγων, εἰ
 εὖρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ ὅτα Φαραῶ, λέγοντες, ⁵ ὁ
 πατὴρ μου ὤρκισέ με, λέγων, ἐν τῷ μνημείῳ, ᾧ ὠρυξα ἑμαυτῷ ἐν γῇ Χαναάν, ἐκεῖ
 με θάψαι· νῦν οὖν ἀναβάς· θάψον τὸν πατέρα μου, καὶ ἔναρξομαι. ⁶ Καὶ εἶπε
 Φαραῶ τῷ Ἰωσήφ, ἀνάβηθι, θάψον τὸν πατέρα σου, καθάπερ ὤρκισέ σε. ⁷ Καὶ ἀνέβη
 Ἰωσήφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες
 Φαραῶ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι τῆς γῆς
 Αἴγυπτου, ⁸ καὶ πάσα ἡ πανοικία Ἰωσήφ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πάσα ἡ οἰκία ἡ
 πατρικὴ αὐτοῦ, καὶ ἡ συγγένεια αὐτοῦ· καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑπέλιποντο
 ἐν γῇ Γεσέμ. ⁹ Καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἄρματα καὶ ἵπποι, καὶ ἐγένετο ἡ
 παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα. ¹⁰ Καὶ παρεγένοντο εἰς ἄλωνα Ἀτάδ, ὃ ἐστὶ πέραν τοῦ
 Ἰορδάνου· καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν σφόδρα· καὶ ἐποίησεν
 τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. ¹¹ Καὶ εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χαναάν
 τὸ πένθος ἐπὶ ἄλων Ἀτάδ, καὶ εἶπαν, πένθος μέγα τοῦτο ἐστὶ τοῖς Αἰγυπτίοις· διὰ
 τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Πένθος Αἰγύπτου, ὃ ἐστὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ¹² Καὶ
 ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ¹³ Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν
 Χαναάν· καὶ ἔθαψαν αὐτόν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ τὸ
 σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ Ἐφρών τοῦ Χετταίου, κατέναντι Μαμβρῆ. ¹⁴ Καὶ
 ὑπέστρεψεν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ συναναβάντες
 ἄψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ.

¹⁵ Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ, ὅτι τέθηκεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, εἶπαν, μή ποτε
 μνησικαχῆσῃ ἡμῖν Ἰωσήφ, καὶ ἀνταπόδομα ἀνταποδῶ ἡμῖν πάντα τὰ κακὰ, ἃ
 ἐνεδειξάμεθα εἰς αὐτόν. ¹⁶ Καὶ παραγενόμενοι πρὸς Ἰωσήφ εἶπαν, ὁ πατὴρ σου
 ὤρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτόν, λέγων, ¹⁷ οὕτως εἶπατε Ἰωσήφ· ἄφες αὐτοῖς τὴν
 ἀδικίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρὰ σοὶ ἐνεδειξάντο· καὶ νῦν δέξαι τὴν
 ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ Θεοῦ τοῦ πατρὸς σου· καὶ ἔκλαυσεν Ἰωσήφ λαλούντων
 αὐτῶν πρὸς αὐτόν. ¹⁸ Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν εἶπαν, οἶδε ἡμεῖς σοὶ οἰκέται. ¹⁹ Καὶ

εἶπεν αὐτοῖς Ἰωσήφ, μὴ φοβεῖσθε, τοῦ γὰρ Θεοῦ εἰμι ἐγώ. ²⁰ Ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ Θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅπως ἂν γενηθῆ ὡς σήμερον, καὶ τραφῆ λαὸς πολὺς. ²¹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε· ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς, καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν· καὶ παρεκάλεισεν αὐτοὺς, καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν. ²² Καὶ κατώκησεν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἔζησεν Ἰωσήφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. ²³ Καὶ εἶδεν Ἰωσήφ Ἐφραὶμ παιδιά, ἕως τρίτης γενεᾶς· καὶ οἱ υἱοὶ Μαχεὶρ τοῦ υἱοῦ Μανασσῆ ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν Ἰωσήφ. ²⁴ Καὶ εἶπεν Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, λέγων, ἐγὼ ἀποθνήσκω· ἐπισκοπῆ δὲ ἐπισκέψεται ὁ Θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν ὠμοσεν ὁ Θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ. ²⁵ Καὶ ὥρκισεν Ἰωσήφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων, ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ἣ ἐπισκέψηται ὁ Θεὸς ὑμᾶς, καὶ συνανοίσετε τὰ ὀσᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. ²⁶ Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωσήφ ἐτῶν ἑκατὸν δέκα· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, καὶ ἔθηκαν ἐν τῇ σορῶ ἐν Αἰγύπτῳ.

ΕΞΟΔΟΣ

¹ ΤΑΥΤΑ τὰ ὀνόματα τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσπεπορευμένων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ αὐτῶν, ἕκαστος πανοικί αὐτῶν εἰσήλθοσαν. ² Ρουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, ³ Ἰσάαχάρ, Ζαβουλὼν, Βενιαμὶν, ⁴ Δάν, καὶ Νεφθαλί, Γὰδ, καὶ Ἀσήρ. ⁵ Ἰωσήφ δὲ ἦν ἐν Αἴγύπτῳ· ἦσαν δὲ πᾶσαι ψυχαὶ ἐξ Ἰακώβ, πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. ⁶ Ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσήφ, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πάσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. ⁷ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἠυξήθησαν, καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυον σφόδρα σφόδρα· ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτοῦ. ⁸ Ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. ⁹ Εἶπε δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ, ἰδοὺ τὸ γένος τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ μέγα πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς. ¹⁰ Δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτούς, μήποτε πληθυνθῆ, καὶ ἡνίκα ἂν συμβῆ ἡμῖν πόλεμος, προστεθῆσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐκπολεμήσαντες ἡμᾶς, ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς. ¹¹ Καὶ ἐπέστηεν αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις. Καὶ ὠκοδόμησαν πόλεις ὄχυράς τῳ Φαραῶ, τὴν τε Πειθῶ, καὶ Ῥαμεσσή, καὶ Ὠν, ἣ ἐστὶν Ἡλιοῦ πολις. ¹² Καθότι δὲ αὐτούς ἐταπεῖνουν, τοσοῦτω πλείους ἐγένοντο, καὶ ἴσχυον σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐβδελύσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ. ¹³ Καὶ κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βία. ¹⁴ Καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῳ πηλῳ καὶ τῳ πλυθειᾷ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα, ὧν κατεδουλοῦντο αὐτούς μετὰ βίας.

¹⁵ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων ταῖς μαῖας τῶν Ἑβραίων, τῆ μιᾷ αὐτῶν ὄνομα Σεφώρα, καὶ τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας Φουά. ¹⁶ Καὶ εἶπεν, ὅταν μαιουσθε τὰς Ἑβραίας, καὶ ὡς πρὸς τὴν τίκτετε, ἔαν μὲν ἄρσεν ἦ, ἀποκτεῖνατε αὐτό· ἔαν δὲ θῆλυ, περαιοῖσθε αὐτό. ¹⁷ Ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν Θεὸν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ἐζωογονοῦν τὰ ἄρσена. ¹⁸ Ἐκάλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου τὰς μαῖας, καὶ εἶπεν αὐταῖς, τί ὅτι ἐποιήσατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ ἄρσена; ¹⁹ Εἶπαν δὲ αἱ μαῖαι τῳ Φαραῶ, οὐχ ὡς γυναῖκες Αἰγύπτου αἱ Ἑβραῖαί· τίκτουσι γὰρ πρὶν ἢ εἰσελεθεῖν πρὸς αὐτάς τὰς μαῖας· καὶ ἔτικτον. ²⁰ Εὗ δὲ ἐποίει ὁ Θεὸς ταῖς μαῖαις· καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαὸς, καὶ ἴσχυε σφόδρα. ²¹ Ἐπεὶ δὲ ἐφοβοῦντο αἱ μαῖαι τὸν Θεὸν, ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας. ²² Συνέταξε δὲ Φαραὼ παντὶ τῳ λαῳ αὐτοῦ, λέγων, πᾶν ἄρσεν, ὃ ἔαν τεχθῆ τοῖς Ἑβραίοις, εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε, καὶ πᾶν θῆλυ, ζωογονεῖτε αὐτό.

2

¹ Ἦν δὲ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευὶ, ὃς ἔλαβεν τῶν θυγατέρων Λευί. ² Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν· ἰδόντες δὲ αὐτὸ ἄστεϊον, ἐσπέπασαν αὐτὸ μῆνας τρεῖς. ³ Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο αὐτὸ ἔτι κρύπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θῆβιν, καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφαλτοπίσση, καὶ ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἔλος παρὰ τὸν ποταμὸν. ⁴ Καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν, μαθεῖν τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ.

⁵ Κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραῶ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς παρεπρεύοντο παρὰ τὸν ποταμὸν· καὶ ἰδοῦσα τὴν θῆβιν ἐν τῳ ἔλει, ἀποστείλασα τὴν ἄβραν, ἀνείλατο αὐτήν. ⁶ Ἀνοιξασα δὲ ὀρᾷ παιδίον κλαῖον ἐν τῳ θίβει· καὶ ἐρέϊσατο αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ Φαραῶ, καὶ ἔφη, ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν Ἑβραίων τοῦτο. ⁷ Καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῳ θυγατρὶ Φαραῶ, θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ τῶν Ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον σοι τὸ παιδίον; ⁸ Ἦ δὲ εἶπεν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ, πορεύου· ἐλθοῦσα δὲ νεανὶς ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. ⁹ Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὴν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ, διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ θηλάσόν μοι αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν· ἔλαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον, καὶ ἐθήλαζεν αὐτό. ¹⁰ Ἀδρυνθέντος δὲ τοῦ παιδίου, εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγατέρα Φαραῶ, καὶ ἐγενήθη αὐτῆ εἰς υἱόν· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωσοῦν, λέγουσα, ἐκ τοῦ ὕδατος αὐτὸν ἀνειλόμην.

¹¹ Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις μέγας γενόμενος Μωσοῦς, ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὀρᾷ ἀνθρώπων Αἰγύπτιον τύποντα τινὰ Ἑβραῖον, τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ. ¹² Περιβλεψάμενος δὲ ὤδε καὶ ὤδε οὐχ ὀρᾷ οὐδένα, καὶ πατάξας

τὸν Αἰγύπτιον, ἔκρουσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ. ¹³ Ἐξελθὼν δὲ τῆ ἡμέρα τῆ δευτέρα, ὄρα δύο ἄνδρας Ἑβραίους διαπληκτιζομένους· καὶ λέγει τῷ ἀδικούντι, διὰ τί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; ¹⁴ Ὁ δὲ εἶπε, τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; ἐφοβήθη δὲ Μωυσῆς, καὶ εἶπεν, εἰ οὕτως ἐμφανὲς γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁵ Ἦκουσε δὲ Φαραὼ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτηι ἀνελεῖν Μωυσῆν. Ἀνεχώρησε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραῶ, καὶ ὤκησεν ἐν γῆ Μαδιάμ· ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιάμ, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. ¹⁶ Τῷ δὲ ἱερεῖ Μαδιάμ ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰσθὼρ· παραγενόμεναι δὲ ἤντλουν, ἕως ἐπλησαν τὰς δεξαμενάς, ποτίσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰσθὼρ. ¹⁷ Παραγενόμεναι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλλον αὐτάς· ἀναστὰς δὲ Μωυσῆς ἐῤῥύσατο αὐτάς, καὶ ἤντλησεν αὐταῖς, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα αὐτῶν. ¹⁸ Παρεγένοντο δὲ πρὸς Ραγουήλ τὸν πατέρα αὐτῶν· ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς, διατί ἐταχύνατε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον; ¹⁹ Αἱ δὲ εἶπαν, ἄνθρωπος Αἰγύπτιος ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα ἡμῶν. ²⁰ Ὁ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, καὶ ποῦ ἐστίν; καὶ ἰνατί καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε οὖν αὐτὸν, ὅπως φάγη ἄρτον. ²¹ Κατωκίσθη δὲ Μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· καὶ ἐξέδoto Σεφῳραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μωυσῆ γυναικα. ²² Ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γηρσάμ, λέγων, ὅτι παροϊκός εἰμι ἐν γῆ ἄλλοτρία. ²³ Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνεβόησαν· καὶ ἀνέβη ἡ βοή αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων. ²⁴ Καὶ εἰσήκουσεν ὁ Θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν· καὶ ἐμνήσθη ὁ Θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ. ²⁵ Καὶ ἐπέιδεν ὁ Θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

3

¹ Καὶ Μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰσθὼρ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, τοῦ ἱερέως Μαδιάμ, καὶ ἤγαγεν τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος Χωρήβ. ² Ὁφθη δὲ αὐτῷ Ἄγγελος Κυρίου ἐν πυρὶ φλογὸς ἐκ τοῦ βάλτου· καὶ ὄρα ὅτι ὁ βάλτος καίεται πυρὶ, ὁ δὲ βάλτος οὐ κατεκαίετο. ³ Εἶπε δὲ Μωυσῆς, παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὄραμα τὸ μέγα τοῦτο, ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βάλτος. ⁴ Ὡς δὲ εἶδεν Κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν Κύριος ἐκ τοῦ βάλτου, λέγων, Μωυσῆ, Μωυσῆ· ὁ δὲ εἶπε, τί ἐστίν; ⁵ Ὁ δὲ εἶπε, μὴ ἐγγίσῃς ὧδε· λύσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος· ἐν ᾧ σὺ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστί. ⁶ Καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς σου, Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ· ἀπέστρεψε δὲ Μωυσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, εὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁷ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν, ⁸ καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χανααίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων. ⁹ Καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἦκει πρὸς με· κἀγὼ ἐώρακα τὸν θλιμμὸν, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτοὺς. ¹⁰ Καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστείλω σε πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

¹¹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν Θεόν, τίς εἰμι ἐγώ, ὅτι πορεύσομαι πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου; ¹² Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς Μωυσῆ, λέγων, ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ· καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγὼ σε ἐξαποστελῶ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ Θεῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦτῳ. ¹³ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν Θεόν, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξελευσσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτοὺς, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· ἐρωτήσουσί με, τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; ¹⁴ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ἐγὼ εἰμι ὁ Ὡν· καὶ εἶπεν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὁ Ὡν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. ¹⁵ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πάλιν πρὸς Μωυσῆν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· τοῦτό μου ἐστὶν ὄνομα αἰώνιον, καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς. ¹⁶ Ἐλθὼν οὖν συνάγαγε τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὥπται

μοι, Θεός Αβραάμ, καὶ Θεός Ἰσαάκ, καὶ Θεός Ἰακώβ, λέγων, ἐπισκοπῆ ἐπέσκεμμα ὑμᾶς, καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἰγύπτῳ. ¹⁷ Καὶ εἶπεν, ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων, εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Αμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁸ Καὶ εἰσακούσονται σου τῆς φωνῆς· καὶ εἰσελεύσῃ σὺ, καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ, πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδοῦ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν. ¹⁹ Ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς. ²⁰ Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. ²¹ Καὶ δώσω χάριμ τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· ὅταν δὲ ἀποτρέψῃτε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί. ²² Ἀλλὰ αἰτήσῃ γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκευὴ ἀργυρᾶ, καὶ χρυσοῦ, καὶ ἱματισμόν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ σκυλεύσατε τοὺς Αἰγυπτίους.

4

¹ Ἀπεκρίθη δὲ Μωυσῆς, καὶ εἶπεν, ἐὰν μὴ πιστεύσωσί μοι, μηδὲ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου, ἐροῦσι γάρ, ὅτι οὐκ ὤπταί σοι ὁ Θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; ² Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος, τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν τῇ χειρὶ σου; ὁ δὲ εἶπε, ῥάβδος. ³ Καὶ εἶπε, ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις· καὶ ἐφυγε Μωυσῆς ἀπ' αὐτοῦ. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρα, καὶ ἐπλαθῶ τῆς κέρκου· ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου· καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁵ Ἵνα πιστεύσωσί σοι, ὅτι ὤπταί σοι ὁ Θεός τῶν πατέρων αὐτῶν, Θεός Αβραάμ, καὶ Θεός Ἰσαάκ, καὶ Θεός Ἰακώβ. ⁶ Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος πάλιν, εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου· καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡσεὶ χιών. ⁷ Καὶ εἶπεν πάλιν, εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου· καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατέστη εἰς τὴν χροάν τῆς σαρκὸς αὐτῆς. ⁸ Ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι, μηδὲ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου. ⁹ Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς δυοῖς σημείοις τούτοις, μηδὲ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν· καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ, ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. ¹⁰ Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον, δέομαι, Κύριε· οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς χθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου· ἰσχνόφωρος καὶ βραδύλογωστος ἐγὼ εἰμι. ¹¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ; καὶ τίς ἐποίησε δύσκωφον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ ὁ Θεός; ¹² Καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε ὃ μέλλεις λαλῆσαι. ¹³ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, δέομαι, Κύριε· προχειρίσαι δυνάμενον ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς. ¹⁴ Καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ Κύριος ἐπὶ Μωυσῆν, εἶπεν, οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευιτῆς; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσεις αὐτὸς σοι· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδὼν σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. ¹⁵ Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματα μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἃ ποιήσετε. ¹⁶ Καὶ αὐτὸς σοι λαλήσει πρὸς τὸν λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα· σὺ δὲ αὐτῷ ἔση τὰ πρὸς τὸν Θεόν. ¹⁷ Καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην, τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου, ἐν ἣ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα.

¹⁸ Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰσθὸρ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, καὶ λέγει, πορεύσομαι καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁμοίαι εἰ ἔτι ζῶσι· καὶ εἶπεν Ἰσθὸρ Μωυσῆ, βάδιζε υγιαίνων· μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκέλευσε ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. ¹⁹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν Μαδιάμ, βάδιζε, ἀπῆλθε εἰς Αἴγυπτον, τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητούντες σου τὴν ψυχὴν. ²⁰ Ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά, ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον· ἔλαβε δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ²¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ τέρατα ἃ δέδωκα ἐν ταῖς χερσὶ σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραῶ· ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ,

καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. ²² Σὺ δὲ ἔρεις τῷ Φαραῶ, τάδε λέγει Κύριος, υἱὸς πρωτόκοκος μου Ἰσραήλ. ²³ Εἶπα δέ σοι, ἐξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ· εἰ μὲν οὐ μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὅρα οὖν, ἐγὼ ἀποκτείνω τὸν υἱόν σου τὸν πρωτόκοκ. ²⁴ Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι συνήντησεν αὐτῷ Ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἐζήτηι αὐτὸν ἀποκτεῖναι. ²⁵ Καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα ψῆφου, περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς· καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. ²⁶ Καὶ ἀπήλθεν ἀπ' αὐτοῦ, διότι εἶπεν, ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. ²⁷ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Ἀαρών, πορευθήτι εἰς συνάντησιν Μωυσῆ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπορευῆθι, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Θεοῦ, καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. ²⁸ Καὶ ἀνήγγειλε Μωσῆς τῷ Ἀαρών πάντας τοὺς λόγους Κυρίου, οὓς ἀπέστειλε, καὶ πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ. ²⁹ Ἐπορευῆθι δὲ Μωσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ συνήγαγον τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ³⁰ Καὶ ἐλάλησεν Ἀαρών πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἃ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωσῆν, καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. ³¹ Καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλίψιν· κύμας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησε.

5

¹ Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσηλθε Μωσῆς καὶ Ἀαρών πρὸς Φαραῶ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι ἑορτάσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ² Καὶ εἶπε Φαραῶ, τίς ἐστίν οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ; οὐκ οἶδα τὸν Κύριον, καὶ τὸν Ἰσραήλ οὐκ ἐξαποστελέλω. ³ Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, μὴ ποτε συναυτήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. ⁴ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, ἵνατί Μωσῆς καὶ Ἀαρών διαστρέφετε τὸν λαόν ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. ⁵ Καὶ εἶπεν Φαραῶ, ἰδοὺ νῦν πολυπληθεὶ ὁ λαὸς, μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. ⁶ Συνέταξε δὲ Φαραῶ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ, καὶ τοῖς γραμματεῦσι, λέγων, ⁷ οὐκέτι προστεθήσεσθε διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν, καθάπερ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ἀλλ' αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγαγέτωσαν ἑαυτοῖς ἄχυρα. ⁸ Καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας, ἧς αὐτοὶ ποιοῦσι, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιβαλεῖς αὐτοῖς· οὐκ ἀφελεῖς οὐδέν· σχολάζουσι γάρ· διὰ τοῦτο κεκράγασι, λέγοντες, ἐγερθῶμεν, καὶ θύσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν. ⁹ Βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς.

¹⁰ Κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιώκται καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες, τάδε λέγει Φαραῶ, οὐκέτι διδωμι ὑμῖν ἄχυρα. ¹¹ Αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἐὰν εὔρητε· οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν. ¹² Καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ γῆ Αἰγύπτῳ συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα. ¹³ Οἱ δὲ ἐργοδιώκται κατέσπευδον αὐτούς, λέγοντες, συντελεῖτε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν, καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν. ¹⁴ Καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οἱ κατασταθέντες ἐπ' αὐτούς, ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Φαραῶ, λέγοντες, διατί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας καθάπερ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον; ¹⁵ Εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ κατεβόησαν πρὸς Φαραῶ, λέγοντες, ἵνατί σὺ οὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις; ¹⁶ Ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλίνθον ἡμῖν λέγουσι ποιεῖν· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες σου μεμαστίζονται, ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου. ¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, σχολάζετε, σχολασταί· ἔστε· διὰ τοῦτο λέγετε, πορευθῶμεν, θύσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν. ¹⁸ Νῦν οὖν πορευθέντες, ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον οὐ δοθήσεται ὑμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε. ¹⁹ Ἐῶρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες, οὐκ ἀπολείψετε τῆς πλινθείας τὸ καθήκον τῇ ἡμέρᾳ. ²⁰ Συνήντησαν δὲ Μωσῆ καὶ Ἀαρών ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραῶ, ²¹ καὶ εἶπαν αὐτοῖς, ἴδοι ὁ Θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὁσμην ἡμῶν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς. ²² Ἐπέστρεψε δὲ Μωσῆς πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε, δέομαι, Κύριε· τί ἐκάκωσας τὸν λαόν τούτον; καὶ

ἵνατί ἀπέσταλκάς με; ²³ Καὶ ἀφ' οὗ πεπόρευμαι πρὸς Φαραῶν, λαλήσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὄνοματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον· καὶ οὐκ ἐῤῥύσω τὸν λαὸν σου.

6

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἥδη ὅψει ἃ ποιήσω τῷ Φαραῶ· ἐν γὰρ χειρὶ κραταίωτα ἐξάποστελεῖ αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῶ ἐκβαλεῖ αὐτούς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ² Ἐλάλησε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ Κύριος. ³ Καὶ ὥφθην πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, Θεὸς ὢν αὐτῶν· καὶ τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς. ⁴ Καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτούς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν ἣν παρωκῆκασιν, ἐν ἧ καὶ παρωκῆσαν ἐπ' αὐτῆς. ⁵ Καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς, καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης ὑμῶν. ⁶ Βάδιζε, εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, ἐγὼ Κύριος· καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῶ καὶ κρίσει μεγάλη. ⁷ Καὶ λήψομαι ἑμαυτῷ ὑμᾶς λαὸν ἔμοι, καὶ ἔσομαι ὑμῶν Θεός· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. ⁸ Καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, καὶ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κληρῷ· ἐγὼ Κύριος. ⁹ Ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς οὕτω τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωυσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. ¹⁰ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων, ¹¹ εἰσελθε, λάλησον Φαραῶ βασιλεῖ Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ¹² Ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς ἔναντι Κυρίου, λέγων, ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσήκουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεταιί μου Φαραῶ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. ¹³ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

¹⁴ Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν· υἱοὶ Ρουβὴν, πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· Ἐνώχ, καὶ Φαλλοὺς, Ἀσρών, καὶ Χαρμεῖ· αὕτη ἡ συγγένεια Ρουβὴν. ¹⁵ Καὶ υἱοὶ Συμεών· αὐταὶ αἱ πατρίαι τῶν υἱῶν Συμεών. ¹⁶ Καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν· Γεδσών, Καὰθ, καὶ Μεραρεὶ· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Λευὶ ἑκατὸν τριάκοντα ἑπτὰ. ¹⁷ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Γεδσών· Λοβενεὶ, καὶ Σεμεεὶ· οἴκοι πατριάς αὐτῶν. ¹⁸ Καὶ υἱοὶ Καὰθ· Ἀμβράμ, καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών, καὶ Ὀζειήλ· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Καὰθ ἑκατὸν τριάκοντα τρία ἔτη. ¹⁹ Καὶ υἱοὶ Μεραρεὶ· Μοολεὶ, καὶ Ὁμουσεὶ· οὗτοι οἱ οἴκοι πατριῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν. ²⁰ Καὶ ἔλαβεν Ἀμβράμ τὴν Ἰωχαβεδ, θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐαυτῷ εἰς γυναῖκα· καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τὸν τε Ἀαρῶν καὶ τὸν Μωυσῆν, καὶ Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν· τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς Ἀμβράμ, ἑκατὸν τριάκοντα δύο ἔτη. ²¹ Καὶ υἱοὶ Ἰσσαάρ· Κορέ, καὶ Ναφθεὶ, καὶ Ζεχρεὶ. ²² Καὶ υἱοὶ Ὀζειήλ· Μισαήλ, καὶ Ἐλισαφάν, καὶ Σεργεὶ. ²³ Ἐλαβε δὲ Ἀαρῶν τὴν Ἐλισαβὲθ θυγατέρα Ἀμιναδάβ, ἀδελφῆν Ναασσῶν, αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν τε Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ τὸν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. ²⁴ Υἱοὶ δὲ Κορέ· Ἀσεὶρ, καὶ Ἐλκανὰ, καὶ Ἀβιασάρ· αὐταὶ αἱ γενέσεις Κορέ. ²⁵ Καὶ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Ἀαρῶν ἔλαβε τῶν θυγατέρων Φουτιήλ αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεές· αὐτὰ αἱ ἀρχαὶ πατριάς Λευιτῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν. ²⁶ Οὗτος Ἀαρῶν καὶ Μωυσῆς, οἳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν. ²⁷ Οὗτοι εἰσιν οἱ διαλεγόμενοι πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἐξήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου αὐτὸς Ἀαρῶν καὶ Μωυσῆς, ²⁸ ἧ ἡμέρα ἐλάλησε Κύριος Μωυσῆ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ²⁹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ἐγὼ Κύριος· λάλησον πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς σέ. ³⁰ Καὶ εἶπε Μωυσῆς ἔναντιον Κυρίου, ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεταιί μου Φαραῶ,

7

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ἰδοὺ δέδωκά σε θεὸν Φαραῶ, καὶ Ἀαρῶν ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης. ² Σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα σοι ἐντέλλομαι· ὁ δὲ Ἀαρῶν ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραῶ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ³ Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ πληθυνῶ τὰ σημεῖά μου καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ⁴ Καὶ οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραῶ· καὶ ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου

τόν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει μεγάλη. ⁵ Καὶ γινώσκονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐκτείνων τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσον αὐτῶν. ⁶ Ἐποίησε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος, οὕτως ἐποίησαν. ⁷ Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐτῶν ὀγδοήκοντατριῶν, ἡνίκα ἐλάλησεν πρὸς Φαραῶ. ⁸ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, ⁹ καὶ ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραῶ, λέγων, δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἔρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, λάβε τὴν ράβδον, καὶ ρίψον ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων. ¹⁰ Εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος· καὶ ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν ράβδον ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων. ¹¹ Συνεκάλεσε δὲ Φαραῶ τοὺς σοφιστὰς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς φαρμακοὺς· καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαίδοι τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ὡσαύτως. ¹² Καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ράβδον αὐτῶν, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ράβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ράβδους. ¹³ Καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδιά Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος.

¹⁴ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, βεβάρηται ἡ καρδιά Φαραῶ, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. ¹⁵ Βάδισον πρὸς Φαραῶ τὸ πρωί· ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔση συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· καὶ τὴν ράβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹⁶ Καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτόν, Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρὸς σέ, λέγων, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσήκουσας ἕως τούτου. ¹⁷ Τάδε λέγει Κύριος, ἐν τούτῳ γνῶσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τῇ ράβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρὶ μου ἐπὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα. ¹⁸ Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι· καὶ ἐποχέσει ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἰσχύουσιν οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. ¹⁹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, εἶπὸν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, λάβε τὴν ράβδον σου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἔλλα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συνεσθηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα· καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου, ἐν τε τοῖς ζύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις. ²⁰ Καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος· καὶ ἐπάραξ τῇ ράβδῳ αὐτοῦ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ· καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα. ²¹ Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν· καὶ ἐπόχυσεν ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ²² Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαίδοι τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδιά Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε Κύριος. ²³ Ἐπιστραφεῖς δὲ Φαραῶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ. ²⁴ Ἦρουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλω τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖν ὕδωρ· καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. ²⁵ Καὶ ἀνεπληρώθησαν ἐπτά ἡμέραι, μετὰ τὸ πατάξαι Κύριον τὸν ποταμὸν.

²⁶ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, εἰσελθε πρὸς Φαραῶ, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτόν, τάδε λεγεί Κύριος, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσι. ²⁷ Εἰ δὲ μὴ βούλει σὺ ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὄρια σου τοῖς βατράχοις. ²⁸ Καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους· καὶ ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ εἰς τὰ ταμιεῖα τῶν κοιτῶνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φυράμασί σου, καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου. ²⁹ Καὶ ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι.

8

¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, εἶπὸν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, ἐκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ράβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰ ἔλλα, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους. ² Καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους· καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε τὴν γῆν Αἰγύπτου. ³ Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαίδοι τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. ⁴ Καὶ ἐκάλεσε Φαραῶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν, εὔξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς Κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς

βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ· καὶ ἐξαποστελῶ αὐτοὺς, καὶ θύσωσι τῷ Κυρίῳ. ⁵ Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Φαραῶν, τάξαι πρὸς με πότε εὐξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ⁶ Ὁ δὲ εἶπεν, εἰς αὐριον· εἶπεν οὖν, ὡς εἶρηκας· ἵνα εἰδῆς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν Κυρίου. ⁷ Καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ⁸ Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραῶ· καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς Κύριον περὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραῶ. ⁹ Ἐποίησε δὲ Κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς· καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν. ¹⁰ Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς, θημωνίας θημωνίας· καὶ ὥρσεσεν ἡ γῆ. ¹¹ Ἴδων δὲ Φαραῶ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος. ¹² Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, εἶπον Ἀαρὼν, ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς· καὶ ἔσονται σκνίφες ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου. ¹³ Ἐξέτεινεν οὖν Ἀαρὼν τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον, καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς· καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἐν τε τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν παντὶ χῶματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνίφες. ¹⁴ Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἑπαιδοὶ ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν τὸν σκνίφα, καὶ οὐκ ἠδύναντο· καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. ¹⁵ Εἶπαν οὖν οἱ ἑπαιδοὶ τῷ Φαραῶ, δάκτυλος Θεοῦ ἔστι τοῦτο· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδιά Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος. ¹⁶ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ὀρθρισον τὸ πρωῖ, καὶ στήθι ἐναντίον Φαραῶ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ· καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει Κύριος, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁷ Ἐὰν δὲ μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν, κυνόμυϊαν· καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς κυνομυίης, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσιν ἐπ' αὐτῆς. ¹⁸ Καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν Γεσέμ, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἔπεστιν ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς οὐκ ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμυϊα· ἵνα εἰδῆς ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς πάσης τῆς γῆς. ¹⁹ Καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σου λαοῦ· ἐν δὲ τῇ αὐριον ἔσται τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁰ Ἐποίησε δὲ Κύριος οὕτως· καὶ παρεγένετο ἡ κυνόμυϊα πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραῶ, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου· καὶ ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς κυνομυίης. ²¹ Ἐκάλεσε δὲ Φαραῶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, ἐλθόντες θύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῆ. ²² Καὶ εἶπε Μωυσῆς, οὐ δυνατόν γενέσθαι οὕτως· τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύσομεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν· ἐὰν γὰρ θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθήσομεθα. ²³ Ὅδον τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἔρημον· καὶ θύσομεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπεν Κύριος ἡμῖν. ²⁴ Καὶ εἶπε Φαραῶ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς, καὶ θύσατε τῷ Θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι· εὐξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς Κύριον. ²⁵ Εἶπε δὲ Μωυσῆς, ὁ δὲ ἐγὼ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, καὶ εὐξομαι πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμυϊα καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὐριον· μὴ προσθῆς ἔτι Φαραῶ ἐξαπατήσαι, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν θῆσαι Κυρίῳ. ²⁶ Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραῶ, καὶ ἠῤῥατο πρὸς τὸν Θεόν. ²⁷ Ἐποίησε δὲ Κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς· καὶ περιεῖλε τὴν κυνόμυϊαν ἀπὸ Φαραῶ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία. ²⁸ Καὶ ἐβάρυνε Φαραῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

9

¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, εἴσελθε πρὸς Φαραῶ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσι. ² Εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἀλλὰ ἔτι ἐγκρατεῖς αὐτοῦ, ³ Ἴδοὺ, χεὶρ Κυρίου ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσί σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἐν τε τοῖς ἵπποις, καὶ ἐν τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ ταῖς καμήλοις, καὶ βουσί, καὶ προβάτοις, θάνατος μέγας σφόδρα. ⁴ Καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· οὐ τελευτήσει ἀπὸ

πάντων τῶν τοῦ Ἰσραὴλ υἱῶν ῥητόν. ⁵ Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς ὄρον, λέγων, ἐν τῇ αὐρίῳ ποιήσει Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ Καὶ ἐποίησε Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο τῇ ἐπαύριον· καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυπτίων· ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν. ⁷ Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐδέν, ἐβαρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν. ⁸ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρών, λέγων, λάβετε ὑμεῖς πληρεῖς τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιναιάς, καὶ πασάτω Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ⁹ Καὶ γεννηθῆτω κοινορτός ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου· καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα, ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν, ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹⁰ Καὶ ἔλαβεν τὴν αἰθάλην τῆς καμιναιάς ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ ἐγένετο ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι, ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. ¹¹ Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρμακοὶ στήναι ἐναντίον Μωυσῆ διὰ τὸ ἔλκη· ἐγένετο γὰρ τὰ ἔλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹² Ἐσκήρυνε δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσῆκουσεν αὐτῶν, καθὰ συνέταξε Κύριος. ¹³ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ὄρθρισον τὸ πρῶν, καὶ στήθῃ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. ¹⁴ Ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ ἐξαποστέλλω πάντα τὰ συνατηματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα εἰδῆς ὅτι οὐκ ἔστιν, ὡς ἐγώ, ἄλλος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁵ Νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρα πατάξω σε, καὶ τὸν λαόν σου θανατώσω, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁶ Καὶ ἕνεκεν τούτου διετηρήσῃς, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁷ Ἐτι οὖν σὺ ἐνποιῇ τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς; ¹⁸ Ἰδοὺ ἐγὼ ὡς ταύτην τὴν ὥραν αὐρίον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἣτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκτισται, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁹ Νῦν οὖν κατάσπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου, καὶ ὅσα σοὶ ἔστιν ἐν τῷ πεδίῳ· πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, ὅσα σοὶ ἔστιν ἐν τῷ πεδίῳ· πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, ὅσα ἐὰν εὕρεθῇ ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, πεσῇ δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσῃ. ²⁰ Ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα Κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραὼ, συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους. ²¹ Ὅς δὲ μὴ πρόσσεσχεν τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα Κυρίου, ἀφήκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις.

²² Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἐπὶ τε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς. ²³ Ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ Κύριος ἔδωκε φωνὰς καὶ χάλαζαν· καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἔβρεξε Κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. ²⁴ Ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ· ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφόδρα, ἣτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας γενένηται ἐπ' αὐτῆς ἔθνος. ²⁵ Ἐπάταξε δὲ ἡ χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνου· καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα· καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψεν ἡ χάλαζα. ²⁶ Πλὴν ἐν γῇ Γεσὲμ, οὗ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλαζα. ²⁷ Ἀποστείλας δὲ Φαραὼ ἐκάλεσε Μωυσῆν καὶ Ααρών, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἡμάρτηκα τὸ νῦν· ὁ Κύριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς. ²⁸ Ἐῤῥασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς Κύριον, καὶ παυσάσθω τὸ γεννηθῆναι φωνὰς Θεοῦ, καὶ χάλαζαν, καὶ πῦρ· καὶ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προστεθήσεσθε μένειν. ²⁹ Εἶπε δὲ αὐτῷ Μωυσῆς, ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς τὸν Κύριον, καὶ αἱ φωναὶ παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετός οὐκ ἔσται ἔτι, ἵνα γνῶς ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ γῆ. ³⁰ Καὶ σὺ καὶ οἱ θεράποντές σου, ἐπίσταμαι ὅτι οὐδέπω πεφόβησθε τὸν Κύριον. ³¹ Τὸ δὲ λῖνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη· ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, τὸ δὲ λῖνον σπερματίζον. ³² Ὁ δὲ πυρός καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπληγησαν, ὄψιμα γὰρ ἦν. ³³ Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ ἐκτός τῆς πόλεως, καὶ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς Κύριον· καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετός οὐκ ἔσταξεν ἔτι ἐπὶ τὴν γῆν. ³⁴ Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι πέπαυται ὁ ὑετός καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναὶ, προσέθετο τοῦ ἀμαρτάνειν· καὶ ἐβάρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ ἐσκήρυνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

10

¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, εἰσελθε πρὸς Φαραὼ, ἐγὼ γὰρ ἐσκήρυνα

αυτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἐξῆς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπ' αὐτούς· ² ὅπως διηγήρησθε εἰς τὰ ὅτα τῶν τέκνων ὑμῶν, καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν, ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μου, ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος. ³ Εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρῶν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων, ἕως τίνος οὐ βούλει ἐντραπήναι με; ἔξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. ⁴ Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἔξαποστειλαί σου αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος. ⁵ Εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρῶν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων, ἕως τίνος οὐ βούλει ἐντραπήναι με; ἔξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. ⁴ Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἔξαποστειλαί σου αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος. ⁵ Καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν· καὶ κατέδετα πᾶν τὸ περισσὸν τῆς γῆς τὸ καταλειφθὲν, ὃ κατέλιπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδετα πᾶν ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ Καὶ πλησθήσονται σου αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῆ τῶν Αἰγυπτίων· ἃ οὐδέποτε ἐωράκασιν οἱ πατέρες σου, οὐδ' οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγόνασιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐκκλίνας Μωυσῆς ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραῶ. ⁷ Καὶ λέγουσιν οἱ θεράποντες Φαραῶ πρὸς αὐτόν, ἕως τίνος ἔσται τοῦτο ἡμῖν σκῶλον; ἔξαπόστειλον τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως λατρεύσωσι τῷ Θεῷ αὐτῶν· ἢ εἰδέναι βούλει ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος; ⁸ Καὶ ἀπέστρεψαν τὸν τε Μωυσῆν καὶ Ααρῶν πρὸς Φαραῶ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πορεύεσθε καὶ λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν· τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσιν οἱ πορευόμενοι; ⁹ Καὶ λέγει Μωυσῆς, σὺν τοῖς νεανίσκοις καὶ πρεσβυτέροις πορευοσόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγατράσι, καὶ προβάτοις, καὶ βουσίῳ ἡμῶν· ἔστι γὰρ ἑορτὴ Κυρίου. ¹⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἔστω οὕτω Κύριος μεθ' ὑμῶν· καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν ὑμῶν; ἴδετε ὅτι πονηρία πρόσκειται ὑμῖν. ¹¹ Μὴ οὕτως· πορευέσθωσαν δὲ οἱ ἄνδρες, καὶ λατρουσάτωσαν τῷ Θεῷ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ἐκζητεῖτε· ἐξέβαλον δὲ αὐτούς ἀπὸ προσώπου Φαραῶ. ¹² Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρα ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου· καὶ ἀναβήτω ἀκρίς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατέδετα πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃν ὑπελίπετο ἡ χάλαζα. ¹³ Καὶ ἐπήρε Μωυσῆς τὴν ράβδον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ Κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότον ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα· τὸ πρωὶ ἐγενήθη, καὶ ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβεν τὴν ἀκρίδα, ¹⁴ καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου· καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου πολλὴ σφοδρὰ· προτέρα αὐτῆς οὐ γέγονε τοιαύτη ἀκρίς, καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔσται οὕτως. ¹⁵ Καὶ ἐκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ· καὶ κατέφαγε πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης· οὐχ ὑπελείφθη χλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις, καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου, ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου.

¹⁶ Κατέσπευδε δὲ Φαραῶ καλέσαι Μωυσῆν καὶ Ααρῶν, λέγων, ἡμάρτηκα ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ εἰς ὑμᾶς. ¹⁷ Προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρτίαν ἔτι νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, καὶ περιελέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον. ¹⁸ Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραῶ, καὶ ἠΐξατο πρὸς τὸν Θεόν. ¹⁹ Καὶ μετέβαλε Κύριος ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης σφοδρὸν, καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα, καὶ ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θαλάσσαν· καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἀκρίς μία ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου. ²⁰ Καὶ ἐσκλήρυνε Κύριος τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ οὐκ ἔξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ γεννηθῶ σκοτός ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου, ψηλαφητὸν σκοτός. ²² Ἐξέτινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ ἐγένετο σκοτός γνόφος, θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας. ²³ Καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· καὶ οὐκ ἔξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ φῶς ἦν ἐν πᾶσιν οἷς κατεγίνοντο. ²⁴ Καὶ ἐκάλεσε Φαραῶ Μωυσῆν καὶ Ααρῶν, λέγων, Βαδίζετε, λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν, πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε· καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ' ὑμῶν. ²⁵ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ἃ ποιήσομεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν. ²⁶ Καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν πορεύονται μεθ' ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ὀπλήν· ἀπ' αὐτῶν γὰρ ληψόμεθα λατρεύσαι Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ οἴδαμεν τί λατρεύσομεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἕως τοῦ ἔλθειν ἡμᾶς ἐκεῖ. ²⁷ Ἐσκλήρυνε δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἔξαποστειλαί αὐτούς. ²⁸ Καὶ λέγει Φαραῶ, ἀπέλθε ἀπ' ἐμοῦ· πρόσεχε σεαυτῷ ἔτι προσθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον· ἢ δ' ἂν ἡμέρα ὀφθῆς μοι, ἀποθανῆ. ²⁹ Λέγει δὲ Μωυσῆς, εἶρηκας· οὐκ ἔτι ὀφθήσομαί σοι εἰς πρόσωπον.

11

¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἔτι μίαν πληγὴν ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ Φαραῶ, καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν· ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃ ὑμᾶς σὺν παντὶ, ἐκβαλεῖ ὑμᾶς ἐκβολῇ. ² Λάλησον οὖν κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος παρὰ τοῦ πλησίον σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. ³ Κύριος δὲ ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ὁ ἀνθρωπος Μωυσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ⁴ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, τάδε λέγει Κύριος, περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰσπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου. ⁵ Καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτότοκου Φαραῶ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕως πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς Φαραῶ πᾶσαν, καὶ ἕως πρωτοτοκου παντός κτήνους. ⁶ Καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἣτις τοιαύτη οὐ γέγονε, καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται. ⁷ Καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ γρύξει κῶνον τῆ γλώσσης αὐτοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ὅπως εἰδῆς ὅσα παραδοξάσει Κύριος ἀνά μέσον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Ἰσραήλ. ⁸ Καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδες σου οὗτοι πρὸς με, καὶ προσκυνήσουσί με, λέγοντες, ἔξελθε σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαός σου, οὗ σὺ ἀφηγή· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι· ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραῶ μετὰ θυμοῦ. ⁹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραῶ, ἵνα πληθύνων πληθυνῶ μου τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα ἐν γῆ Αἰγύπτῳ. ¹⁰ Μωσῆς δὲ καὶ Ααρὼν ἐποίησαν πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραῶ· ἐσκήρυνε δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

12

¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, λέγων, ² ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν· πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μηνὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ. ³ Λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων, τῆ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ' οἴκους πατριῶν, ἕκαστος πρόβατον κατ' οἰκίαν. ⁴ Ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ᾖσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ εἶναι ἱκανοὺς εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ' ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ· κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν, ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβατον. ⁵ Πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. ⁶ Καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου· καὶ σφάζουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλήθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. ⁷ Καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν καὶ ἐπὶ τὴν φλιάν, ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἐὰν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. ⁸ Καὶ φάγονται τὰ κρέα τῆ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτα πυρὶ, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. ⁹ Οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὠμόν, οὐδὲ ἠψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ' ἢ ὀπτα πυρὶ, κεφαλήν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις. ¹⁰ Οὐκ ἀπολείψεται ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωῆ· καὶ ὅσοι οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ· τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωῆ ἐν πυρὶ κατακαύσετε. ¹¹ Οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμένοι, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς· Πάσχα ἐστὶ Κυρίῳ. ¹² Καὶ διελεύσομαι ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν· ἐγὼ Κύριος. ¹³ Καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς ἔστε ἐκεῖ· καὶ ὄνομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι ὅταν παῖω ἐν γῆ Αἰγύπτῳ.

¹⁴ Καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα ὑμῖν αὕτη μνημόσυνον, καὶ ἐορτάσετε αὐτὴν ἐορτὴν Κυρίῳ εἰς πάσας τὰς γενεὰς ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον ἐορτάσετε αὐτήν. ¹⁵ Ἐπτά ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε· ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης, ἀφανίζετε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πᾶς ὃς ἀν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. ¹⁶ Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη, κληθήσεται ἀγία· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη, κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν. ¹⁷ Καὶ φυλάξετε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον, ¹⁸ ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα, ἕως ἡμέρας μίας καὶ εἰκάδος τοῦ μηνός, ἕως ἑσπέρας. ¹⁹ Ἐπτά ἡμέρας ζύμη οὐχ εὐρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν· πᾶς ὃς ἀν φάγῃ ζυμῶν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ· ἐν τε τοῖς γειώραις, καὶ

αυτόχθοσι τῆς γῆς. ²⁰ Πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ δὲ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα.

²¹ Ἐκάλεσε δὲ Μωυσῆς πᾶσαν γερουσίαν υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα. ²² Λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν, καθίξετε τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, ἀπὸ τοῦ αἵματος ὃ ἐστὶ παρὰ τὴν θύραν· ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωῒ. ²³ Καὶ παρελεύσεται Κύριος πατάξει τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἶμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν· καὶ παρελεύσεται Κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὄλοθρευόντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξει. ²⁴ Καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεαυτῶ, καὶ τοῖς υἱοῖς σου, ἕως αἰῶνος. ²⁵ Ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἂν δῶ Κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησε, φυλάξασθε τὴν λατρείαν ταύτην. ²⁶ Καὶ ἐστὶ ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, τίς ἡ λατρεία αὕτη; ²⁷ Καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς, θυσία τὸ πάσχα τοῦ Κυρίου, ὡς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἠνίκα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐῤῥύσατο· καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησε. ²⁸ Καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ καὶ Ααρῶν, οὕτως ἐποίησαν.

²⁹ Ἐγενήθη δὲ μεσοῦσης τῆς νυκτὸς, καὶ Κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραῶ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἕως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήρους. ³⁰ Καὶ ἀναστὰς Φαραῶ νυκτὸς, καὶ οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτῳ· οὐ γὰρ ἦν οἰκία, ἐν ἣ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς. ³¹ Καὶ ἐκάλεσε Φαραῶ Μωυσῆν καὶ Ααρῶν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· βαθίζετε καὶ λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν, καθὰ λέγετε. ³² Καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε· εὐλογήσατε δὴ καμέ. ³³ Καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῆ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐν τῆς γῆς· εἶπαν γὰρ, ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν. ³⁴ Ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ σταῖς αὐτῶν, πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν, ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων. ³⁵ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς, καὶ ἤτησαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. ³⁶ Καὶ ἔδωκε Κύριος τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ἐσκόλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους.

³⁷ Ἀπάραντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσή εἰς Σοκχώθ εἰς ἐξακοσίας χιλιάδας πεζῶν, οἱ ἄνδρες, πλην τῆς ἀποσκευῆς. ³⁸ Καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα, καὶ βόες, καὶ κτῆνη πολλὰ σφόδρα. ³⁹ Καὶ ἔψεψαν τὸ σταῖς ὃ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, ἐγκρυφίας ἄξιμους, οὐ γὰρ ἐζυμώθη· ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἐπιμείναι, οὐδὲ ἐπισιτισμὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. ⁴⁰ Ἡ δὲ κατοίκησις τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, ἦν κατώκησαν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῆ Χαναάν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα. ⁴¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη, ἐξήλθε πᾶσα ἡ δύναμις Κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου νυκτὸς. ⁴² Προφυλακὴ ἐστὶ τῷ Κυρίῳ, ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐκεῖνη ἡ νύξ αὕτη, προφυλακὴ Κυρίῳ, ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἶναι εἰς γενεὰς αὐτῶν. ⁴³ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρῶν, οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα· πᾶς ἄλλογενῆς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ· ⁴⁴ Καὶ πάντα οἰκέτην ἢ ἀργυρώνητον περιτεμῆς αὐτόν· καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁵ Πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁶ Ἐν οἰκίᾳ μιᾶ βρωθήσεται, καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἕξω· καὶ ὅστων οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁷ Πᾶσα συναγωγὴ υἰῶν Ἰσραὴλ ποιήσει αὐτό. ⁴⁸ Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ποιῆσαι αὐτό· καὶ ἔσται ὥσπερ καὶ ὁ αυτόχθων τῆς γῆς· πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁹ Νόμος εἷς ἐστὶ τῷ ἐγγυρίῳ, καὶ τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν. ⁵⁰ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ καὶ Ααρῶν πρὸς αὐτοὺς, οὕτως ἐποίησαν. ⁵¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγε Κύριος τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

13

¹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² ἀγιάσον μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενῆς διανοίγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ἐμοί ἐστίν. ³ Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ἣ ἐξήλθατε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ὑμᾶς

Κύριος ἐντεῦθεν· καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη. ⁴ Ἐν γὰρ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μῆνι τῶν νέων. ⁵ Καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεὸς σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναanaίων, καὶ Χετταίων, καὶ Αμορραίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Φερεζαίων, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, δοῦναι σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μῆνι τούτῳ. ⁶ Ἐξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἑορτῇ Κυρίου. ⁷ Ἄζυμα ἔδεσθε ἑπτὰ ἡμέρας· οὐκ ὀφθήσεται σοι ζυμῶτων, οὐδὲ ἔσται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου. ⁸ Καὶ ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, διὰ τοῦτο ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός μοι, ὡς ἐξεπορεύομην ἐξ Αἰγύπτου. ⁹ Καὶ ἔσται σοι σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σου, καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος Κυρίου ἐν τῷ στόματί σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταίᾳ ἐξήγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁰ Καὶ φυλάξασθε τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὥρων, ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας.

¹¹ Καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναanaίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δώσει σοι αὐτήν. ¹² Καὶ ἀφελεῖς πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ Κυρίῳ· πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐκ βουκολίων ἢ ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ὅσα ἐὰν γένηταί σοι, τὰ ἀρσενικὰ ἀγιάσεις τῷ Κυρίῳ. ¹³ Πᾶν διανοῖγον μήτραν ὄνου, ἀλλάξεις προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξῃς, λυτρώσῃ αὐτό· πᾶν πρωτότοκον ἀνθοτόκων τῶν υἰῶν σου λυτρώσῃ. ¹⁴ Ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα, λέγων, τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, ὅτι ἐν χειρὶ κραταίᾳ ἐξήγαγεν Κύριος ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹⁵ Ἡνίκα δὲ ἐσκήρυνε Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτότοκων ἀνθοτόκων ἕως πρωτότοκων κτηνῶν· διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἰῶν μου λυτρώσομαι. ¹⁶ Καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σου, καὶ ἀσαλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταίᾳ ἐξήγαγέ σε Κύριος ἐξ Αἰγύπτου.

¹⁷ Ὡς δὲ ἐξαπέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐκ ὠδήγησεν αὐτοὺς ὁ Θεός ὁδὸν γῆς· Φυλιστιεῖμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν· εἶπε γὰρ ὁ Θεός, μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. ¹⁸ Καὶ ἐκύκλωσεν ὁ Θεός τὸν λαόν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· πέμπτη δὲ γενεᾶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁹ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰ ὀστά Ἰωσήφ μεθ' ἑαυτοῦ· ὅρκῳ γὰρ ὄρκισεν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων, ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς Κύριος, καὶ συνανοίσετε μου τὰ ὀστά ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν.

²⁰ Ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοκχώθ, ἐστρατοπέδευσαν ἐν Ὠθῶμ παρὰ τὴν ἔρημον. ²¹ Ὁ δὲ Θεὸς ἠγείτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης, δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν· τὴν δὲ νύκτα ἐν στύλῳ πυρός. ²² Οὐκ ἐξέλιπεν δὲ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ στύλος τοῦ πυρός νυκτὸς, ἐναντίον τοῦ λαοῦ παντός.

14

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδευσάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀνὰ μέσον Μαγδώλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας Βεελσεφῶν· ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. ³ Καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ, οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλανῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ, συγκέκλεικε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἔρημος. ⁴ Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσονται ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατίᾳ αὐτοῦ· καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος· καὶ ἐποίησαν οὕτως. ⁵ Καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων ὅτι πέφυνεν ὁ λαός· καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραῶ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ εἶπαν, τί τοῦτο ἐποιήσαμεν, τοῦ ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν; ⁶ Ἐζευξεν οὖν Φαραὼ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαόν αὐτοῦ συναπήγαγε μεθ' ἑαυτοῦ, ⁷ καὶ λαβῶν ἐξακόσια ἄρματα ἐκλεκτά, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τριστάτας ἐπὶ πάντων. ⁸ Καὶ ἐσκήρυνε Κύριος τὴν καρδίαν Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ. ⁹ Καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εὔροσαν αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶσα ἡ ἵππος καὶ τὰ ἄρματα Φαραῶ, καὶ οἱ ἵππεῖς, καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἐξεναντίας Βεελσεφῶν. ¹⁰ Καὶ Φαραὼ προσῆγε· καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὀρώσι, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα· ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον. ¹¹ Καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν, παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐξήγαγες ἡμᾶς θανατώσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ· τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, ἐξαγαγὼν ἐξ Αἰγύπτου; ¹² Οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλαλήσαμεν πρὸς σέ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγοντες,

πάρες ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις; κρεῖσσον γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις, ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ.

¹³ Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, θαρσεῖτε, στήτε καὶ ὁράτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ Κυρίου, ἣν ποιήσει ἡμῖν σήμερον· ὃν τρόπον γὰρ ἐωράκατε τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἕτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ¹⁴ Κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσετε. ¹⁵ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, τί βῶξ πρὸς με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀναζευξάτωσαν. ¹⁶ Καὶ σὺ ἔπαρον τῇ ράβδῳ σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ῥῆξον αὐτήν· καὶ εἰσελθάτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. ¹⁷ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ τῶν Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξαζόμενοι ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἄρμασι, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμὶ Κύριος, ἐνδοξαζομένου μου ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν τοῖς ἄρμασι, καὶ ἵπποις αὐτοῦ. ¹⁹ Ἐξῆρε δὲ ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὀπισθεν· ἐξῆρε δὲ καὶ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔσθη ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτῶν. ²⁰ Καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἔσθη· καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος· καὶ διήλθεν ἡ νύξ· καὶ οὐ συνέμιξαν ἀλλήλοις ὄλην τὴν νύκτα. ²¹ Ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ ὑπήγαγε Κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὄλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν ξηράν· καὶ ἐσχίσθη τὸ ὕδωρ. ²² Καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν· καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων.

²³ Καὶ κάτεδιωξαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῶν καὶ πᾶς ἵππος Φαραῶ, καὶ τὰ ἄρματα, καὶ οἱ ἀναβάται, εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. ²⁴ Ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἐωθινή, καὶ ἐπὶβλεψε Κύριος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων, ²⁵ καὶ συνέδησε τοὺς ἄξωνας τῶν ἀρμάτων αὐτῶν, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας· καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι, φυγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· ὁ γὰρ Κύριος πολεμεῖ περὶ αὐτῶν τοὺς Αἰγυπτίους. ²⁶ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτῃ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπικαλυψάτω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπὶ τε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας. ²⁷ Ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ χώρας· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐφυγον ὑπὸ τὸ ὕδωρ· καὶ ἐξετίναξε Κύριος τοὺς Αἰγυπτίους μέσον τῆς θαλάσσης. ²⁸ Καὶ ἐπαναστραφέν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραῶ, τοὺς εἰσπεπορευένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ οὐ κατελειφθῆ ἕξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ²⁹ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης· τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. ³⁰ Καὶ ἐρρύσατο Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων· καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. ³¹ Εἶδε δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην, ἃ ἐποίησε Κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· ἐφοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν Κύριον, καὶ ἐπίστευον τῷ Θεῷ, καὶ Μωυσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

15

¹ Τότε ἦσε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ὥδην ταύτην τῷ Θεῷ, καὶ εἶπαν, λέγοντες, ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξω γὰρ δεδόξασται· ἵππου καὶ ἀναβάτην ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν. ² Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν· οὐτός μου Θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν· Θεὸς τοῦ πατρὸς μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν. ³ Κύριος συντρίβων πολέμους, Κύριος ὄνομα αὐτῷ. ⁴ Ἄρματα Φαραῶ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν, ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας· κατεπόθησαν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσει. ⁵ Πόντω ἐκάλυψαν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος. ⁶ Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου χειρὶ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς. ⁷ Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· ἀπέστειλας τὴν ὀργὴν σου κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς καλάμην. ⁸ Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ· ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα· ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. ⁹ Εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, διώξας καταλήγωμαι, μερῶ σκύλα· ἐμπλήσω ψυχὴν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χεῖρ μου. ¹⁰ Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου· ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα· ἔδυσαν ὡσεὶ μῶλιβος ἐν ὕδατι σφοδρῶ. ¹¹ Τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε; τίς ὅμοιός σοι; δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστός ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα. ¹² Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου· κατέπειν αὐτοὺς γῆ. ¹³ Ὁδηγήσας τῇ δικαιοσύνῃ σου

τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἄγιόν σου. ¹⁴ Ἦκουσαν ἔθνη, καὶ ὠργίσθησαν· ὠδίνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιεῖμ. ¹⁵ Τότε ἔσπευσαν ἠγεμόνες Ἐδώμ, καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος· ἐτάκτισαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν. ¹⁶ Ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος· μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου, Κύριε· ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος, ὃν ἐκτίσω. ¹⁷ Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κτηνονομίας σου, εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατηρτίσω, Κύριε, ἁγίασμα, Κύριε, ὃ ἠτοίμασαν αἱ χεῖρές σου. ¹⁸ Κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι. ¹⁹ Ὅτι εἰσήλθεν ἵππος Φαραῶν σὺν ἄρμασιν καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

²⁰ Λαβοῦσα δὲ Μαριάμ ἡ προφήτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρῶν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξήλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν. ²¹ Ἐξήρχε δὲ αὐτῶν Μαριάμ, λέγουσα, ἄσμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδοξάσασται ἵππον καὶ ἀναβάτην ἐβρίβην εἰς θάλασσαν. ²² Ἐξῆρε δὲ Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ· καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ ἠύρισκον ὕδωρ, ὥστε πιεῖν. ²³ Ἦλθον δὲ εἰς Μερρᾶ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ἐκ Μερρᾶς· πικρὸν γὰρ ἦν· διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Πικρία. ²⁴ Καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαός ἐπὶ Μωυσῆ, λέγοντες, τί πτόμεθα; ²⁵ Ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον· καὶ ἐδειξεν αὐτῷ Κύριος ζῦλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ· ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαίωματα καὶ κρίσεις· καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπέπεισε, ²⁶ καὶ εἶπεν, ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστά ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσης, καὶ ἐνωπιτῆ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάτῃς πάντα τὰ δικαίωματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον, ἣν ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ· ἐγὼ γὰρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου ὁ ἰώμενός σε. ²⁷ Καὶ ἦλθοσαν εἰς Αἰλεῖμ· καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων· παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρά τὰ ὕδατα.

16

¹ Ἀπήραν δὲ ἐξ Αἰλεῖμ, καὶ ἦλθοσαν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σιν, ὃ ἐστὶν ἀνὰ μέσον Αἰλεῖμ, καὶ ἀνὰ μέσον Σινά. τῇ δὲ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ, τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθότων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ² διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν. ³ Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὄφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ Κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἔκαθίσαιμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἠσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ. ⁴ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἰδοὺ ἐγὼ ὕψω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαός, καὶ συλλέξουσιν τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται τῷ νόμῳ μου, ἢ οὐ· ⁵ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, καὶ ἔτοιμάσουσιν ὃ ἐὰν εἰσενέγκωσι· καὶ ἔσται διπλοῦν ὃ ἐὰν συναγάγωσι τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν. ⁶ Καὶ εἶπε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐσπέρας γνώσεσθε, ὅτι Κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ⁷ καὶ πρῶτ' ὤψεσθε τὴν δόξαν Κυρίου ἐν τῷ εἰσακοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ Θεῷ· ἡμεῖς δὲ τί ἔσμεν, ὅτι διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν; ⁸ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, ἐν τῷ διδόναι Κύριον ὑμῖν ἐσπέρας κρέα φαγεῖν, καὶ ἄρτους τὸ πρῶτ' εἰς πλησμονήν, διὰ τὸ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ τί ἔσμεν; οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ἐστὶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ Θεοῦ.

⁹ Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Ἀαρῶν, εἶπον πάση συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, προσέλθετε ἐναντίον τοῦ Θεοῦ· εἰσακήκοε γὰρ τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν. ¹⁰ Ἦνικά δὲ ἐλάλει Ἀαρῶν πάση συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ. ¹¹ καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹² εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· λάλησον πρὸς αὐτοὺς, λέγων, τὸ πρὸς ἐσπέρας ἔδεσθε κρέα, καὶ τὸ πρῶτ' πλησθήσεσθε ἄρτων· καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν. ¹³ Ἐγένετο δὲ ἐσπέρα· καὶ ἀνέβη ὄρτυγομήτῃρα, καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμβολήν· τὸ πρῶτ' ἐγένετο καταπαυομένης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. ¹⁴ Καὶ ἰδοὺ ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον λευκόν, ὡσεὶ πάγος ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁵ Ἰδόντες δὲ αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, εἶπαν ἕτερος τῷ ἐτέρῳ, τί ἐστὶ τοῦτο; οὐ γὰρ ᾔδεισαν τί ἦν· εἶπε δὲ Μωυσῆς αὐτοῖς, οὗτος ὁ ἄρτος, ὃν ἔδωκε Κύριος ὑμῖν φαγεῖν. ¹⁶ Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε Κύριος· συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς

καθήκοντας γομὸρ, κατὰ κεφαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν, ἕκαστος σὺν τοῖς συσκηνίοις ὑμῶν συλλέξατε. ¹⁷ Ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ συνέλεξαν ὁ τὸ πολὺ καὶ ὁ τὸ ἕλαττον. ¹⁸ Καὶ μετρήσαντες γομὸρ, οὐκ ἐπλέονασεν ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ἕλαττον οὐκ ἠλαττόνησεν· ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' αὐτῶ συνέλεξαν. ¹⁹ Εἶπε δὲ Μωσῆς πρὸς αὐτοὺς, μηδεὶς καταλείπῃ ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ.

²⁰ Καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωσῆ, ἀλλὰ κατέλιπον τινες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ· καὶ ἐξέζεσε σκώληκας, καὶ ἐπώζεσε· καὶ ἐπικράνη ἐπ' αὐτοῖς Μωσῆς. ²¹ Καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωῒ πρωῒ, ἕκαστος τὸ καθήκον αὐτῶ· ἠνίκα δὲ διεθέρμαινεν ὁ ἥλιος, ἐτίκτετο. ²² Ἐγένετο δὲ τῆ ἡμέρα τῆ ἕκτη, συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλά, δύο γομὸρ τῶ ἐνί· εἰσήλθοσαν δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀνήγγειλαν Μωσῆ. ²³ Εἶπε δὲ Μωσῆς πρὸς αὐτούς, οὐ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐστίν ὁ ἐλάλησε Κύριος; σάββατα ἀναπαυσίς ἅγια τῷ Κυρίῳ αὐριον· ὅσα ἐὰν πέσητε, πέσητε· καὶ ὅσα ἐὰν ἔψητε, ἔψητε· καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον καταλείπετε αὐτὸ εἰς ἀποθήκην εἰς τὸ πρωῒ. ²⁴ Καὶ κατελίποσαν ἀπ' αὐτοῦ εἰς ἕως πρωῒ, καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς Μωσῆς· καὶ οὐκ ἐπώζεσεν, οὐδὲ σκώληξ ἐγένετο ἐν αὐτῶ. ²⁵ Εἶπε δὲ Μωσῆς, φάγετε σήμερον· ἐστὶ γὰρ σάββατα ἀήμερον τῶ Κυρίῳ· οὐχ εὐρεθήσεται ἐν τῶ πεδίῳ. ²⁶ Ἐξ ἡμέρας συλλέξετε· τῆ δὲ ἡμέρα τῆ ἐβδόμη σάββατα, ὅτι οὐκ ἔσται ἐν αὐτῆ. ²⁷ Ἐγένετο δὲ ἐν τῆ ἡμέρα τῆ ἐβδόμῃ ἐξήθλοσαν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξει, καὶ οὐχ εὔρον. ²⁸ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωσῆν, ἕως τίσις οὐ βούλεσθε εἰσακοῦσιν τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὸν νόμον μου; ²⁹ Ἴδετε, ὁ γὰρ Κύριος ἔδωκεν ὑμῖν σάββατα τὴν ἡμέραν ταύτην· διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῆ ἡμέρα τῆ ἕκτη ἄρτους δύο ἡμερῶν· καθίσεσθε ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν· μηδεὶς ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῆ ἡμέρα τῆ ἐβδόμῃ. ³⁰ Καὶ ἐσαβάτισεν ὁ λαὸς τῆ ἡμέρα τῆ ἐβδόμῃ. ³¹ Καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Μάν· ἦν δὲ ὡσεὶ σπέρμα κορίου λευκόν· τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἐγκρίς ἐν μέλιτι. ³² Εἶπε δὲ Μωσῆς, τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε Κύριος, πλήσατε τὸ γομὸρ τοῦ μάν, εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἵνα ἴδωσι τὸν ἄρτον, ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῆ ἐρήμῳ, ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς Κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ³³ Καὶ εἶπε Μωσῆς πρὸς Ααρών, λάβε στάμνον χρυσοῦν ἕνα, καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλήρες τὸ γομὸρ τοῦ μάν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ³⁴ ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῶ Μωσῆ· καὶ ἀπέθηκεν Ααρών ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν. ³⁵ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔφαγον τὸ μάν ἕτη τεσσαράκοντα, ἕως ἤλθον εἰς τὴν οἰκουμένην ἐφάγοσαν τὸ μάν, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης. ³⁶ Τὸ δὲ γομὸρ τὸ δέκατον τῶν τριῶν μέτρων ἦν.

17

¹ Καὶ ἀπῆρε πᾶσα συναγωγή υἴων Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν, διὰ ῥήματος Κυρίου· καὶ παρενβάλοσαν ἐν Ῥαφιδεῖν· οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῶ λαῷ πιεῖν. ² Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωσῆν, λέγοντες, ὃς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πίωμεν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωσῆς, τί λοιδορεῖσθε μοι, καὶ τί πειράζετε Κύριον; ³ Ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι· καὶ διεγόγγυσεν ἐκεῖ ὁ λαὸς πρὸς Μωσῆν, λέγοντες, ἵνα τι τοῦτο; ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ κτήνη τῶ δίψει; ⁴ Ἐβόησε δὲ Μωσῆς πρὸς Κύριον, λέγων, τί ποιῆσω τῶ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρὸν, καὶ καταλιθοβολήσουσί με. ⁵ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν, προπορεύου τοῦ λαοῦ τούτου· λάβε δὲ σεαυτῶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ἣ ἐπάταξας τὸν ποταμὸν, λάβε ἐν τῆ χειρὶ σου, καὶ πορεύσῃ. ⁶ Ὅδε ἐγὼ ἔστηκα ἐκεῖ πρὸ τοῦ σὲ ἐπὶ τῆς πέτρας ἐν Χωρήβ· καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός. Ἐποίησε δὲ Μωσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἴων Ἰσραὴλ. ⁷ Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πειρασμός, καὶ Λοιδόρησις, διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἴων Ἰσραὴλ, καὶ διὰ τὸ πειράζειν Κύριον, λέγοντας, εἰ ἐστὶ Κύριος ἐν ἡμῖν, ἦ οὐ;

⁸ Ἦλθε ἐν Ἀμαλήκ καὶ ἐπολέμει Ἰσραὴλ ἐν Ῥαφιδεῖν. ⁹ Εἶπε δὲ Μωσῆς τῶ Ἰησοῖ, Ἐπίλεξον σεαυτῶ ἄνδρας δυνατούς, καὶ ἐξελθὼν παράταξαι τῶ Ἀμαλήκ αὐριον· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ Θεοῦ ἐν τῆ χειρὶ μου. ¹⁰ Καὶ ἐποίησεν Ἰησοὺς καθάπερ εἶπεν αὐτῶ Μωσῆς, καὶ ἐξελθὼν παρετάξατο τῶ Ἀμαλήκ· καὶ Μωσῆς καὶ Ααρών καὶ Ὡρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. ¹¹ Καὶ ἐγένετο ὅταν ἐπῆρε Μωσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἰσραὴλ· ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἀμαλήκ. ¹² Αἱ δὲ χεῖρες Μωσῆ βαρεῖαι· καὶ

λαβόντες λίθον υπέθηκαν ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐκάθοντο ἐπ' αὐτοῦ· καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐντεῦθεν εἰς, καὶ ἐντεῦθεν εἰς· καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωσῆ ἑστηριγμέναι ἕως δυσμῶν ἡλίου. ¹³ Καὶ ἐτρέψατο Ἰησοῦς τὸν Ἀμαλῆκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόνῳ μαχαίρας. ¹⁴ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, Κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον εἰς βιβλίον, καὶ δὸς εἰς τὰ ὦτα Ἰησοῦ· ὅτι ἀλοφῆ ἐξάλειψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλῆκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ¹⁵ Καὶ ὤκοδόμησε Μωσῆς θυσιαστήριον Κυρίῳ· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Κύριος καταφυγῆ μου. ¹⁶ Ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαῖα πολεμεῖ Κύριος ἐπὶ Ἀμαλῆκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

18

¹ Ἦκουσε δὲ Ἰοθὼρ ἱερεὺς Μαδιὰμ ὁ γαμβρὸς Μωσῆ πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγε γὰρ Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. ² Ἔλαβε δὲ Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωσῆ Σεφώραν τὴν γυναῖκα Μωσῆ μετὰ τὴν ἄφρασιν αὐτῆς, ³ καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτῆς· ὄνομα τῶ ἐνὶ αὐτῶν Γηρσάμ, λέγων, πάροικος ἤμην ἐν γῆ ἀλλοτρία· ⁴ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἐλίεζερ, λέγων, ὁ γὰρ Θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Φαραῶ. ⁵ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωσῆ καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ πρὸς Μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον, οὗ παρενέβαλεν ἐπ' ὄρους τοῦ Θεοῦ. ⁶ Ἀνηγγέλη δὲ Μωσῆ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ γαμβρὸς σου Ἰοθὼρ παραγίνεται πρὸς σέ, καὶ ἡ γυνὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ σου μετ' αὐτοῦ. ⁷ Ἐξῆλθε δὲ Μωσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμβρῷ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἠσιάσαντο ἀλλήλους, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνήν. ⁸ Καὶ διηγήσατο Μωσῆς τῷ γαμβρῷ πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος τῷ Φαραῶ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἕνεκεν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς Κύριος ἐκ χειρὸς Φαραῶ, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. ⁹ Ἐξέστη δὲ Ἰοθὼρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς Κύριος, ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραῶ. ¹⁰ Καὶ εἶπεν Ἰοθὼρ, εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραῶ. ¹¹ Νῦν ἔγνων ὅτι μέγας Κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς ἕνεκεν τούτου, ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς. ¹² Καὶ ἔλαβεν Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωσῆ ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ Θεῷ· παρεγένετο δὲ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμβροῦ Μωσῆ, ἐναντίον τοῦ Θεοῦ.

¹³ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισε Μωσῆς κρίνειν τὸν λαόν· παρείστηκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς Μωσῆ ἀπὸ πρωῖθεν ἕως δείλης. ¹⁴ Καὶ ἰδὼν Ἰοθὼρ πάντα ὅσα ποιεῖ τῷ λαῷ, λέγει, τί τοῦτο ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διατί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ λαὸς παρέστηκε σοὶ ἀπὸ πρωῖθεν ἕως δείλης; ¹⁵ Καὶ λέγει Μωσῆς τῷ γαμβρῷ, Ὅτι παραγίνεται πρὸς με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία, καὶ ἔλθωσι πρὸς με, διακρίνω ἕκαστον, καὶ συμβιβάζω αὐτοὺς τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ. ¹⁷ Εἶπε δὲ ὁ γαμβρὸς Μωσῆ πρὸς αὐτόν, οὐκ ὀρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁸ Φθορᾶ καταφθαρῆσι ἀνυπομονήτῳ καὶ σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὅς ἐστι μετὰ σοῦ· βαρὺ σοὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο· οὐ δυνήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος. ¹⁹ Νῦν οὖν ἄκουσόν μου, καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ Θεὸς μετὰ σοῦ· γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν Θεόν. ²⁰ Καὶ διαμαρτύρη αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ σημανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷσι πορευσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶ ποιήσουσι. ²¹ Καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας δυνατοὺς, θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους, μισούντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους. ²² Καὶ κρινούσι τὸν λαὸν πάσαν ὥραν· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ· τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινούσιν αὐτοί· καὶ κουφιούσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ συναντιλήφονται σοι. ²³ Ἐὰν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσης, κατισχύσει σε ὁ Θεός, καὶ δυνήσῃ παραστήναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ' εἰρήνης ἤξει. ²⁴ Ἦκουσε δὲ Μωσῆς τῆς φωνῆς τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἐποίησεν ὅσα εἶπεν αὐτῷ. ²⁵ Καὶ ἐπέλεξε Μωσῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους. ²⁶ Καὶ ἐκρίνοσαν τὸν λαὸν πάσαν ὥραν· πᾶν δὲ ῥῆμα ὑπέρογκον ἀνεφέροσαν ἐπὶ Μωσῆν· πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἐκρίνοσαν αὐτοί. ²⁷ Ἐξαπέστειλε δὲ Μωσῆς τὸν ἑαυτοῦ γαμβρόν, καὶ ἀπέλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

19

¹ Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῆ ἡμέρα ταύτῃ, ἤλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ. ² Καὶ ἀπήραν ἐκ Ῥαφιδεῖν, καὶ ἤλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ὄρους. ³ Καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους, λέγων, τάδε εἶρξαι τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴ Αὐτοὶ ἐωράκατε ὅσα πεποιήκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς ὡσεὶ ἐπὶ πτερύγων αἰτῶν, καὶ προσηγαγόμεν ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτὸν. ⁵ Καὶ νῦν ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἔθνων· ἐμὴ γὰρ ἐστὶ πᾶσα ἡ γῆ. ⁶ Ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλείου ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον· ταῦτα τὰ ῥήματα εἶρξαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁷ Ἦλθε δὲ Μωυσῆς, καὶ ἐκάλεσεν τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ· καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Θεός. ⁸ Ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδόν, καὶ εἶπαν, πάντα ὅσα εἶπεν ὁ Θεός, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα· ἀνήνεγκε δὲ Μωυσῆς τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Θεόν. ⁹ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἰδοὺ ἐγὼ παραγίνομαι πρὸς σέ ἐν στύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς σέ, καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα· ἀνήγγειλε δὲ Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς Κύριον. ¹⁰ Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, Καταβάς διαμάρτυραί τῷ λαῷ, καὶ ἄγγισον αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια, ¹¹ καὶ ἔστωσαν ἔτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην· τῆ γὰρ ἡμέρα τῆ τρίτῃ καταβήσεται Κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. ¹² Καὶ ἀφοριεῖς τὸν λαὸν κύκλῳ, λέγων, προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος, καὶ θίγειν τι αὐτοῦ· πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ὄρους, θανάτῳ τελευτήσει. ¹³ Οὐχ ἄψεται αὐτοῦ χεῖρ· ἐν γὰρ λίθις λιθοβοληθήσεται, ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται· ἐάν τε κτήρῳ ἐάν τε ἄνθρωπῳ, οὐ ζήσεται· ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος.

¹⁴ Κατέβη δὲ Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἡγίασεν αὐτούς· καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια. ¹⁵ Καὶ εἶπε τῷ λαῷ, γίνεσθε ἔτοιμοι, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθῃτε γυναικί. ¹⁶ Ἐγένετο δὲ τῆ ἡμέρα τῆ τρίτῃ γενηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ' ὄρους Σινᾶ· φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχη μέγα· καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁷ Καὶ ἐξήγαγε Μωυσῆς τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ Θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς· καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος. ¹⁸ Τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπ' αὐτὸ τὸν Θεὸν ἐν πυρί· καὶ ἀνέβαινεν ὁ καπνὸς, ὡσεὶ καπνὸς καμίνου· καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα. ¹⁹ Ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι ἰσχυρότεραι σφόδρα. Μωυσῆς ἐλάλησεν, ὁ δὲ Θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. ²⁰ Κατέβη δὲ Κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἐκάλεσε Κύριος Μωυσῆν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἀνέβη Μωυσῆς. ²¹ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγων, καταβάς διαμάρτυραί τῷ λαῷ, μὴ ποτε ἐγγίσωσι πρὸς τὸν Θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἐξ αὐτῶν πλήθος. ²² Καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἐγγίζοντες Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἁγιασθήτωσαν, μήποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτῶν Κύριος.

²³ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν Θεόν, οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς προσαναβῆναι πρὸς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ· σὺ γὰρ διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν, λέγων, ἀφόρῃσαι τὸ ὄρος, καὶ ἁγιάσαι αὐτό. ²⁴ Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος, βάδιζε, κατάβηθι, καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ Ἀαρὼν μετὰ σοῦ· οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν Θεόν, μὴ ποτε ἀπολέσῃ ἀπ' αὐτῶν Κύριος. ²⁵ Κατέβη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

20

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους, λέγων, ² ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ³ Οὐκ ἔσονται σοὶ θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. ⁴ Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. ⁵ Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσί με, ⁶ καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαποῦσί με, καὶ τοῖς φυλάσσομαι τὰ προστάγματά μου. ⁷ Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθάρισῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. ⁸ Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν. ⁹ Ἐξ ἡμέρας ἔργῳ, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου. ¹⁰ Τῆ δὲ ἡμέρα τῆ ἐβδόμῃ, σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ, καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου,

ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑπόζυγιόν σου, καὶ πᾶν κτήνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί. ¹¹ Ἐν γὰρ ἑξ ἡμέραις ἐποίησε Κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· διὰ τοῦτο εὐλόγησε Κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. ¹² Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεὸς σου δίδωσί σοι. ¹³ Οὐ μοιχεύσεις. ¹⁴ Οὐ κλέψεις. ¹⁵ Οὐ φονεύσεις. ¹⁶ Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρία ψευδῆ. ¹⁷ Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑπόζυγιου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῶ πλησίον σου ἐστί.

¹⁸ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν, καὶ τὰς λαμπάδας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον· φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν. ¹⁹ Καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν, λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλεῖτω πρὸς ἡμᾶς ὁ Θεὸς, μὴ ἀποθάνωμεν. ²⁰ Καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυσῆς, θαρσεῖτε· ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ Θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμαρτάνητε. ²¹ Εἰστήκει δὲ ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωυσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ὁ Θεός. ²² Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ὑμεῖς ἑωράκατε, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα πρὸς ὑμᾶς. ²³ Οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς θεοὺς ἀργυρέους, καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς. ²⁴ Θυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετε μοι, καὶ θύσετε ἐπ' αὐτοῦ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἂν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἦζω πρὸς σέ, καὶ εὐλόγησω σε. ²⁵ Ἐὰν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιῆς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμητοῦς· τὸ γὰρ ἔγχειρίδιόν σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ μερίανται. ²⁶ Οὐκ ἀναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίσειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως ἂν μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

21

¹ Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἃ παραθήσῃ ἐνώπιον αὐτῶν. ² Ἐὰν κτήσῃ παῖδα Ἑβραῖον, ἕξ ἔτη δουλεύσει σοι· τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει ἀπελευθεύεται ἐλεύθερος δωρεάν. ³ Ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελευθεύεται· ἂν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ' αὐτοῦ, ἐξελευθεύεται καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ⁴ Καὶ ἂν δὲ ὁ κύριος δῶ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκνη αὐτῷ υἱοὺς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδιά ἔσται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελευθεύεται. ⁵ Ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς, ἡγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ παιδιά, οὐκ ἀποτρέχω ἐλεύθερος· ⁶ προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ Θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σταθμὸν, καὶ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ τὸ οὖς τῷ ὀπητῷ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα.

⁷ Ἐὰν δὲ τις ἀποδώτῃ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτῃ, οὐκ ἀπελευθεύεται, ὡσπερ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι. ⁸ Ἐὰν μὴ εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς, ἡ αὐτῷ καθωμολογήσατο, ἀπολυτρώσει αὐτήν· ἔθνη δὲ ἀλλοτριῶ οὐ κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἡθέτησεν ἐν αὐτῇ. ⁹ Ἐὰν δὲ τῷ υἱῷ καθωμολογήσῃται αὐτῇ, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ. ¹⁰ Ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὴν ὀμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει. ¹¹ Ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιῆσῃ αὐτῇ, ἐξελευθεύεται δωρεάν ἄνευ ἀργυρίου. ¹² Ἐὰν δὲ πατάξῃ τις τινα, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. ¹³ Ὁ δὲ οὐχ ἑκῶν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ φεύξειται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. ¹⁴ Ἐὰν δὲ τις ἐπιθῆται τῷ πλησίον ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλω, καὶ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήψῃ αὐτὸν θανατῶσαι. ¹⁵ Ὁς τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. ¹⁶ Ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, τελευτήσῃ θανάτῳ. ¹⁷ Ὁς ἐὰν κλέψῃ τις τινα τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδώτῃ, καὶ εὐρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτάτω. ¹⁸ Ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην, ¹⁹ ἂν ἐξαναστᾷς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ ῥάβδῳ, ἄθως ἔσται ὁ πατάξας· πλὴν τῆς ἀργείας αὐτοῦ ἀποτίσει, καὶ τὰ ἰατρεῖα. ²⁰ Ἐὰν δὲ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δικὴ ἐκδικηθήσεται. ²¹ Ἐὰν δὲ διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηθήτω· τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἐστί. ²² Ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται· καθότι ἂν ἐπιβάλλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναίκος, δώσει μετὰ ἀξιώματος.

²³ Ἐὰν δὲ ἐξεικονισμένον ἦ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ²⁴ Ὄφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδὸς, ²⁵ κατακαύματα ἀντὶ κατακαύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. ²⁶ Ἐὰν δὲ τις πατάξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν. ²⁷ Ἐὰν δὲ τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου, ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν. ²⁸ Ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀθῶος ἔσται. ²⁹ Ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστῆς ἦ πρὸ τῆς χθῆς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀνέλιθ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσαποθανεῖται. ³⁰ Ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἐὰν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ. ³¹ Ἐὰν δὲ υἱὸν ἢ θυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ποιήσωσιν αὐτῷ. ³² Ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται. ³³ Ἐὰν δὲ τις ἀνοιξῇ λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ μὴ καλύψῃ αὐτόν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόσχος ἢ ὄνος, ³⁴ ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν· τὸ δὲ τετελετωκὸς αὐτῷ ἔσται. ³⁵ Ἐὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ πλησίον, καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσωσιν τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα, καὶ διελοῦνται τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦνται. ³⁶ Ἐὰν δὲ γνωρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστῆς ἔστι πρὸ τῆς χθῆς καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, καὶ διαμαρτυρημένοι ὡς τῷ κυρίῳ αὐτοῦ· καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀποτίσει ταῦρον ἀντὶ ταύρου, ὁ δὲ τετελετωκὸς αὐτῷ ἔσται. ³⁷ Ἐὰν δὲ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον, καὶ σφάξῃ ἢ ἀποδώται, πέντε μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόσχου, καὶ τέσσερα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου.

22

¹ Ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὔρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγείς ἀποθάνῃ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος. ² Ἐὰν δὲ ἀνατελῇ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ἐνοχός ἐστιν, ἀνταποθανεῖται· ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραθῆτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος. ³ Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ καὶ εὔρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπὸ τοῦ ὄνου ἕως προβάτου ζῶντα, διπλά αὐτὰ ἀποτίσει. ⁴ Ἐὰν δὲ καταβοσκῆσῃ τις ἀγρὸν ἢ ἀμπελώνα, καὶ ἀφῆ τὸ κτήνος αὐτοῦ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ πάντα τὸν ἀγρὸν καταβοσκῆσῃ, τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ καὶ τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελώνος αὐτοῦ ἀποτίσει. ⁵ Ἐὰν δὲ ἐξελθὼν πῦρ εὕρῃ ἀκάνθας, καὶ προσεμπρήσῃ ἄλωνας ἢ στάχους ἢ πεδίον, ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας.

⁶ Ἐὰν δὲ τις δῶ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν εὔρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτίσει τὸ διπλοῦν. ⁷ Ἐὰν δὲ μὴ εὔρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὀμείται ἢ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον, ⁸ κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδικήμα, περὶ τε μόσχου, καὶ ὑποζυγίου, καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου, καὶ πάσης ἀπωλίας τῆς ἐνκαλουμένης· ὃ, τι οὖν ἂν ἦ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων, καὶ ὁ ἀλοὺς διὰ τοῦ Θεοῦ, ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον. ⁹ Ἐὰν δὲ τις δῶ τῷ πλησίον ὑποζύγιον ἢ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ πᾶν κτήνος φυλάξαι, καὶ συντριβῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, καὶ μηδεις γνῶ, ¹⁰ ὄρκος ἔσται τοῦ Θεοῦ ἀνά μέσον ἀμφοτέρων, ἢ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηεῦσθαι καθόλου τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον· καὶ οὕτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποτίσει. ¹¹ Ἐὰν δὲ κλαπῇ παρ' αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ. ¹² Ἐὰν δὲ θηριάλωτον γένηται, ἄξει αὐτόν ἐπὶ τὴν θήραν, καὶ οὐκ ἀποτίσει. ¹³ Ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ κύριος μὴ ἦ μετ' αὐτοῦ, ἀποτίσει. ¹⁴ Ἐὰν δὲ ὁ κύριος ἦ μετ' αὐτοῦ, οὐκ ἀποτίσει· ἐὰν δὲ μισθωτὸς ἦ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

¹⁵ Ἐὰν δὲ ἀπατήσῃ τις παρθένον ἀμῆστευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνῇ φερνῆ αὐτὴν αὐτῷ γυναικί. ¹⁶ Ἐὰν δὲ ἀνανεύω ἀνανεύσῃ, καὶ μὴ βούληται ὁ πατήρ αὐτῆς δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ γυναικί, ἀργύριον ἀποτίσει τῷ πατρὶ καθ' ὅσον ἐστὶν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων. ¹⁷ Φαρμακοὺς οὐ περιποιήσετε. ¹⁸ Πᾶν κοιμώμενον μετὰ κτήνους θανάτω ἀποκτενεῖτε αὐτούς. ¹⁹ Ὁ θουσιάζων θεοῖς θανάτω ἐξολοθρευθήσεται, πλὴν Κυρίῳ μόνῳ.

²⁰ Καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε, οὐδὲ μὴ θλίψετε αὐτόν· ἦτε γάρ προσήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ²¹ Πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ κακώσετε. ²² Ἐὰν δὲ κακία κακώσητε

αὐτοὺς, καὶ κεκράξαντες καταβόησωσι πρὸς με, ἀκοῇ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν, ²³ καὶ ὀργισθήσομαι θυμῶ, καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρα, καὶ ἔσονται αἱ γυναικες ὑμῶν χήραι, καὶ τὰ παιδιά ὑμῶν ὀρφανά. ²⁴ Ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσης τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ παρὰ σοί, οὐκ ἔση αὐτὸν κατεπίγειν, οὐκ ἐπιθήσεις αὐτῷ τὸ κόνον. ²⁵ Ἐὰν δὲ ἐνεχυράσῃς ἐνεχυράσης τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις αὐτῷ. ²⁶ Ἔστι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ, μόνον τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσημοσύνης αὐτοῦ· ἐν τίνι κοιμηθήσεται; Ἐὰν οὖν καταβόησῃ πρὸς μέ, εἰσακούσομαι αὐτοῦ· ἐλέημων γάρ εἰμι. ²⁷ Θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐ κακῶς ἐρεῖς. ²⁸ Ἀπαρχὰς ἄλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις· τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις ἐμοί. ²⁹ Οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου· ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀποδώσεις μοι αὐτό. ³⁰ Καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι· καὶ κρέας θηριάων οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀπορρίψατε αὐτό.

23

¹ Οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν· οὐ συγκατάθησῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου γενέσθαι μάρτυς ἄδικος. ² Οὐκ ἔση μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακία· οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλήθους ἐκκλίνει μετὰ τῶν πλειόνων, ὥστε ἐκκλείσαι κρίσιν. ³ Καὶ πένητα οὐκ ἐλέησεις ἐν κρίσει.

⁴ Ἐὰν δὲ συναντήσης τῷ βοῖ τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ τῷ ὑποζυγίῳ αὐτοῦ πλανεμένοις, ἀποστρέφεις ἀποδώσεις αὐτῷ. ⁵ Ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτωκὸς ὑπὸ τὸν γόνον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό, ἀλλὰ συναρεῖς αὐτό μετ' αὐτοῦ.

⁶ Οὐ διαστρέψεις κρίμα πένητος ἐν κρίσει αὐτοῦ. ⁷ Ἀπὸ παντὸς ῥήματος ἀδίκου ἀποστήσῃ· ἀθῶον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς· καὶ οὐ δικαιοῦσεις τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων. ⁸ Καὶ δῶρα οὐ λήψῃ· τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλεπόντων, καὶ λυμᾶνεται ῥήματα δίκαια. ⁹ Καὶ προσήλυτον οὐ θλίψῃ· ὑμεῖς γὰρ οἶδατε τὴν ψυχὴν τοῦ προσήλυτου· αὐτοὶ γὰρ προσήλυτοι ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ¹⁰ Ἐξ ἔτη σπερεῖς τὴν γῆν σου, καὶ συνάξεις τὰ γεννήματα αὐτῆς. ¹¹ Τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἀφεισὶν ποιήσεις, καὶ ἀνήσεις αὐτὴν, καὶ ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους σου· τὰ δὲ ὑπολειπόμενα ἔδεται τὰ ἄγρια θηρία· οὕτως ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά σου, καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου. ¹² Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, ἀνάπαυσις· ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδείκης σου καὶ ὁ προσήλυτος. ¹³ Πάντα ὅσα εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, φυλάξασθε· καὶ ὄνομα Θεῶν ἑτέρων οὐκ ἀναμνησθήσεσθε, οὐδὲ μὴ ἀκουσθῆτε ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

¹⁴ Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάσατέ μοι. ¹⁵ Τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξασθε ποιεῖν· ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετείλαμην σοι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου· οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός. ¹⁶ Καὶ ἑορτὴν θερισμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὧν ἔαν σπειρῇς ἐν τῷ ἀργῷ σου, καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ' ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου. ¹⁷ Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἄρσενικόν σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. ¹⁸ Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὄριά σου, οὐ θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἶμα θυμιάματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῇ στέαρ τῆς ἑορτῆς μου ἕως πρωῒ. ¹⁹ Τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσίσσεις εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἠτοίμασά σοι. ²¹ Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀπειθεῖς αὐτῷ, οὐ γὰρ τῷ ὑποστειλῆταί σε· τὸ γὰρ ὄνομα μου ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ. ²² Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ποιήσης πάντα ὅσα ἐν ἐντειλωμαῖ σοι, καὶ φυλάξῃς τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμὴ γὰρ ἐστὶ πᾶσα ἡ γῆ· ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλεῖον ἱεράτευμα, καὶ ἔθνος ἅγιον· ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃτε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσῃτε πάντα ὅσα ἐν εἰπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικεισόμεαι τοῖς ἀντικειμένοις σοι. ²³ Πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χαναανῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εβᾶιον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτριψω αὐτούς. ²⁴ Οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν· ἀλλὰ καθαιρέσει καθελεῖς, καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν. ²⁵ Καὶ λατρεύσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑμῶν. ²⁶ Οὐκ ἔσται ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς σου· τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρῶν ἀναπληρώσω. ²⁷ Καὶ τὸν

φόβου ἀποστελῶ ἡγούμενον σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς· καὶ δώσω πάντας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας. ²⁸ Καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου· καὶ ἐκβαλεῖς τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Χετταίους ἀπὸ σοῦ. ²⁹ Οὐκ ἐκβαλῶ αὐτούς ἐν ἐνιαυτῷ ἐνὶ, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς. ³⁰ Κατὰ μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτούς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν ἀύξηθῆς καὶ κληρονομήσῃ τὴν γῆν. ³¹ Καὶ θήσω τὰ ὄρια σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιεῖμ· καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ἕως τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου· καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῆ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτούς ἀπὸ σοῦ. ³² Οὐ συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν διαθήκην. ³³ Καὶ οὐκ ἐγκαθίσονται ἐν τῇ γῆ σου, ἵνα μὴ ἀμαρτεῖν σε ποιήσωσι πρὸς μέ· ἐάν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοι ἔσονται σοι πρόσκομμα.

24

¹ Καὶ Μωσῆς εἶπεν, ἀνάβηθι πρὸς τὸν Κύριον σὺ καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ ἐβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ· καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν τῷ Κυρίῳ. ² Καὶ ἐγγιεῖ Μωσῆς μόνος πρὸς τὸν Θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιούσιν, ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν. ³ Εἰσῆλθε δὲ Μωσῆς, καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ρήματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα· ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ, λέγοντες, πάντα τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησε Κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. ⁴ Καὶ ἔγραψε Μωσῆς πάντα τὰ ρήματα Κυρίου· ὀρθρίσας δὲ Μωσῆς τὸ πρωὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ. ⁵ Καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώματα· καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ Θεῷ μοσχάρια. ⁶ Λαβῶν δὲ Μωσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος, ἐνέχεεν εἰς κρατῆρας, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον. ⁷ Καὶ λαβῶν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης, ἀνέγνω εἰς τὰ ὄτια τοῦ λαοῦ· καὶ εἶπαν, πάντα ὅσα ἐλάλησε Κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ⁸ Λαβῶν δὲ Μωσῆς τὸ αἷμα, κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων.

⁹ Καὶ ἀνέβη Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ ἐβδομήκοντα τῆς γερονσίας Ἰσραήλ. ¹⁰ Καὶ εἶδον τὸν τόπον οὗ εἰστήκει ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ· καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὡσπερ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθαριότητι. ¹¹ Καὶ τῶν ἐπιπέκτων τοῦ Ἰσραήλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἶς· καὶ ὠφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ¹² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν, ἀνάβηθι πρὸς με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἴσθι ἐκεῖ· καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς, ἃς ἔγραψα νομοθετήσαι αὐτοῖς. ¹³ Καὶ ἀναστὰς Μωσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ. ¹⁴ Καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν, ἠσυχάζετε αὐτοῦ, ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν καὶ Ὕρ μεθ' ὑμῶν· ἐάν τιτι συμβῆ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς. ¹⁵ Καὶ ἀνέβη Μωσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. ¹⁶ Καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἕξ ἡμέρας· καὶ ἐκάλυψε Κύριος τὸν Μωσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. ¹⁷ Τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης Κυρίου, ὡσεὶ πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ¹⁸ Καὶ εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσεράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

25

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ² εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λάβετε ἀπαρχὰς παρὰ πάντων, οἷς ἂν δόξη τῇ καρδίᾳ, καὶ λήψεσθε τὰς ἀπαρχὰς μου. ³ Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχή, ἣν λήψεσθε παρ' αὐτῶν· χρυσίον, καὶ ἀργύριον, καὶ χαλκόν, ⁴ καὶ ἀκίνθον, καὶ πορφύραν, καὶ κόκκινον διπλοῦν, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, ⁵ καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ζύλα ἄσηπτα, ^{5a} καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, θυμιάματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, ⁷ καὶ λίθους Σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδήρη. ⁸ Καὶ ποιήεις μοι ἁγίασμα, καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν. ⁹ Καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα ὅσα σοι δεικνύω ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ παράδειγμα πάντων τῶν σκευῶν αὐτῆς· οὕτω ποιήσεις. ¹⁰ Καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πήχεων καὶ ἡμίους τὸ μῆκος, καὶ πῆχος εἰς τὸ πλάτος, καὶ πῆχος εἰς τὸ πῆχος καὶ ἡμίους τὸ

ὕψος. ¹¹ Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν· καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια χρυσᾶ στρεπτά κύκλω. ¹² Καὶ ἑλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δευτέρον. ¹³ Ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ξύλα ἄσηπτα, καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ. ¹⁴ Καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίταις τῆς κιβωτοῦ, αἶρουν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς. ¹⁵ Ἐν τοῖς δακτυλίοις τῆς κιβωτοῦ ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. ¹⁶ Καὶ ἐμβαλεῖς εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι. ¹⁷ Καὶ ποιήσεις ἰλαστήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων καὶ ἡμίσεος τὸ μήκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος. ¹⁸ Καὶ ποιήσεις δύο χερουβὶμ χρυσοτορευτά, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἰλαστηρίου. ¹⁹ Ποιηθήσονται χερουβ εἰς ἕκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ χερουβ εἰς ἕκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἰλαστηρίου· καὶ ποιήσεις τοὺς δύο χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. ²⁰ Ἔσονται οἱ χερουβὶμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἰλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα, εἰς τὸ ἰλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν χερουβὶμ. ²¹ Καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἰλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν, καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι. ²² Καὶ γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἰλαστηρίου ἀνὰ μέσον τῶν δύο χερουβὶμ, τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ἐντελιωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²³ Καὶ ποιήσεις τράπεζαν χρυσῆν χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων τὸ μήκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος. ²⁴ Καὶ ποιήσεις αὐτῇ στρεπτά κυμάτια χρυσᾶ κύκλω· καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλω·

²⁵ Καὶ ποιήσεις στρεπτὸν κυμάτιον τῆ στεφάνη κύκλω. ²⁶ Καὶ ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην. ²⁷ Καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἶρουν ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν. ²⁸ Καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἄσηπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα. ²⁹ Καὶ ποιήσεις τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς, ἐκ χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις αὐτά. ³⁰ Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐναντίον μου διαπαντός.

³¹ Καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν· ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ ὁ καλαμίσκος, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται. ³² Ἐξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίῳ, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνὸς αὐτῆς, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. ³³ Καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκου· ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρ καὶ κρίνον· οὕτω τοῖς ἔξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. ³⁴ Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκου· ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς. ³⁵ Ὁ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· καὶ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· οὕτω τοῖς ἔξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. ³⁶ Οἱ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ καλαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν· ὅλη τορευτῆ ἐξ ἐνὸς χρυσίου καθαροῦ. ³⁷ Καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτὰ· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἐνὸς προσώπου. ³⁸ Καὶ τὸν ἐπαρυστήρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὑποθέματα αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαρῶ ποιήσεις. ³⁹ Πάντα τὰ σκεύη ταῦτα τάλαντον χρυσίου καθαροῦ. ⁴⁰ Ὅρα, ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

26

¹ Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις, δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου χερουβὶμ· ἐργασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς. ² Μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτώ καὶ εἴκοσι πήχεων, καὶ εὖρος τεσσάρων πήχεων ἢ αὐλαία ἢ μία ἔσται· μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πάσαις ταῖς αὐλαίαις. ³ Πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι ἡ ἕτερα ἐκ τῆς ἑτέρας· καὶ πέντε αὐλαῖαι ἔσονται συνεχόμεναι ἕτερα τῇ ἑτέρα. ⁴ Καὶ ποιήσεις αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χειλούς τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν· καὶ οὕτω ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χειλούς τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τὴ συμβολῆ τῇ δευτέρᾳ. ⁵ Πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πενήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας,

ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι ἀλλήλαις εἰς ἑκάστην. ⁶ Καὶ ποιήσεις κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς· καὶ συνάψεις τὰς ἀυλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρα τοῖς κρίκοις· καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία. ⁷ Καὶ ποιήσεις δέβρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἕνδεκα δέβρεις ποιήσεις αὐτάς. ⁸ Τὸ μήκος τῆς δέβρεως τῆς μιᾶς, τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς δέβρεως τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ μέτρον ἔσται ταῖς ἕνδεκα δέβρеси. ⁹ Καὶ συνάψεις τὰς πέντε δέβρεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ τὰς ἕξ δέβρεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ· καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέβρην τὴν ἕκτην κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. ¹⁰ Καὶ ποιήσεις ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέβρεως τῆς μιᾶς, τῆς ἀναμέσου κατὰ συμβολήν· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέβρεως, τῆς συναπτώσης τῆς δευτέρας.

¹¹ Καὶ ποιήσεις κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα· καὶ συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνάψεις τὰς δέβρεις, καὶ ἔσται ἓν. ¹² Καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέβρеси τῆς σκηνῆς· τὸ ἥμισυ τῆς δέβρεως τὸ ὑπολειμμένον ὑποκαλύψεις εἰς τὸ πλεονάζον τῶν δέβρεων τῆς σκηνῆς, ὑποκαλύψεις ὀπίσω τῆς σκηνῆς. ¹³ Πήχυν ἐκ τούτου, καὶ πήχυν ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος τῶν δέβρεων, ἐξ τοῦ μήκους τῶν δέβρεων τῆς σκηνῆς· ἔσται συγκαλύπτον ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα καλύπτῃ. ¹⁴ Καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν ἡρθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν.

¹⁵ Καὶ ποιήσεις στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων. ¹⁶ Δέκα πήχεων ποιήσεις τὸν στύλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός. ¹⁷ Δύο ἀγκωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ· οὕτω ποιήσεις πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς. ¹⁸ Καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ, εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους ἐκ τούτου, ἐκ τῶν τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ· καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς Νότον, εἴκοσι στύλους, ²¹ καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. ²² Καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἕξ στύλους. ²³ Καὶ δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων. ²⁴ Καὶ ἔσται ἕξ ἴσου κάτωθεν· κατὰ τὸ αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν· οὕτω ποιήσεις ἀμφοτέραις ταῖς δυσὶ γωνίαις· ἴσαι ἔστωσαν. ²⁵ Καὶ ἔσονται ὀκτὼ στύλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραὶ δεκαῆς· δύο βάσεις τῷ ἐνὶ στύλῳ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ. ²⁶ Καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων· πέντε τῷ ἐνὶ στύλῳ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς, ²⁷ καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ὀπισθίῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν. ²⁸ Καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσου τῶν στύλων διικνεῖσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. ²⁹ Καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ· καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις χρυσοῦς, εἰς οὗς εἰσάξεις τοὺς μοχλοὺς· καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ. ³⁰ Καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

³¹ Καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου νευρημένης· ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ χερουβίμ. ³² Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κερχρωσμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραὶ. ³³ Καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τῶν στύλων· καὶ εἰσοίσεις ἐκεῖ ἐνώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῶν ἀναμέσου τοῦ ἁγίου καὶ ἀναμέσου τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων. ³⁴ Καὶ κατακαλύψεις τὸ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων. ³⁵ Καὶ ἐπιθήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς Νότον· καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς Βορρᾶν. ³⁶ Καὶ ποιήσεις ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ. ³⁷ Καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους, καὶ χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ· καὶ χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκάς.

27

¹ Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων τὸ μήκος, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος· τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ. ² Καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἕξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ. ³ Καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ·

καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκευῆ αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ. ⁴ Καὶ ποιήσεις αὐτῶ ἐσχάραν ἔργω δικτυωτῶ χαλκῆν· καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρα τέσσαρες δακτυλίους χαλκοῦς ὑπὸ τὰ τέσσαρα κλίτη. ⁵ Καὶ ὑποθήσεις αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν· ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως τοῦ ἡμίσου τοῦ θυσιαστηρίου. ⁶ Καὶ ποιήσεις τῷ θυσιαστηρίῳ ἀναφορεῖς ἐκ ζύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῶ. ⁷ Καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους· καὶ ἔστωσαν ἀναφορεῖς κατὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἶρειν αὐτό. ⁸ Κοῖλον συνιδωτὸν ποιήσεις αὐτό· κατὰ τὸ παραδειχθέν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτω ποιήσεις αὐτό. ⁹ Καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ· εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς Λίβα ἰστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· μῆκος ἑκατὸν πήχεων τῷ ἐνὶ κλίτει. ¹⁰ Καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες ἀργυραῖ. ¹¹ Οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς ἀπηλιώτην ἰστία ἑκατὸν πήχεων μῆκος· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν περιηγυρωμένα ἀργυρίῳ. ¹² Τὸ δὲ εὔρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ θάλασσαν ἰστία πεντήκοντα πήχεων· στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹³ Καὶ εὔρος τῆς αὐλῆς τῆς πρὸς Νότον ἰστία πεντήκοντα πήχεων· στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹⁴ Καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων τὸ ὕψος τῶν ἰστιῶν τῷ κλίτει τῷ ἐνὶ· στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁵ Καὶ τὸ κλίτος τὸ δευτέρον δεκαπέντε πήχεων τῶν ἰστιῶν τὸ ὕψος· στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁶ Καὶ τῇ πόλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα· εἴκοσι πήχεων τὸ ὕψος ἐξ ὑκίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδεντοῦ· στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες. ¹⁷ Πάντες οἱ στύλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ κατηγυρωμένοι ἀργυρίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. ¹⁸ Τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ εὔρος πεντήκοντα ἐπὶ πεντήκοντα· καὶ ὕψος πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. ¹⁹ Καὶ πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ πάντα τὰ ἔργαλα καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς χαλκοῖ.

²⁰ Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἐλαίων ἀτρυγον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς καῦσαι, ἵνα καίηται λύχνος διαπαντός ²¹ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης καύσει αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῆ, ἐναντίον Κυρίου, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

28

¹ Καὶ σὺ προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν τὸν τε Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἱερατεύει μοι Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Αβιουδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ, υἱοὺς Ἀαρὼν. ² Καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ³ Καὶ σὺ λάλησων πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως· καὶ ποιήσουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ἧ ἱερατεύσει μοι. ⁴ Καὶ αὗται αἱ στολαί, ἃς ποιήσουσι· τὸ περιστήθιον, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδήρη, καὶ χιτῶνα κοσμημάτων, καὶ κίθαριν, καὶ ζώνην· καὶ ποιήσουσι στολὰς ἁγίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι. ⁵ Καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσίον, καὶ τὸν ὑκίνθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον. ⁶ Καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὕφαντὸν ποικιλτοῦ. ⁷ Δύο ἐπωμίδες συνέχουσαι ἔσονται αὐτῶ ἑτέρα τὴν ἑτέρα, ἐπὶ τοῖς δυοῖς μέρεσιν ἐξηρτισμένα. ⁸ Καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων ὃ ἐστὶν ἐπ' αὐτῶ, κατὰ τὴν ποιήσιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, καὶ ὑκίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ⁹ Καὶ λήψη τοὺς δύο λίθους, λίθους σμαράγδου, καὶ γλύψεις ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ Ἐξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα, καὶ τὰ ἔξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενεάς αὐτῶν. ¹¹ Ἔργον λιθουργικῆς τέχνης· γλύμμα σφραγίδος διαγλύψεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹² Καὶ θήσεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος· λίθοι μνημοσύνου εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἀναλήσεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντι Κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημοσύνον περὶ αὐτῶν. ¹³ Καὶ ποιήσεις ἀσπίδισκας ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ. ¹⁴ Καὶ ποιήσεις δύο κροσωτὰ ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, καταμειγμένα ἐν ἄνθεσιν, ἔργον πλοκῆς· καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσωτὰ τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπίδισκας, κατὰ τὰς παρωμίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἔμπροσθίων.

¹⁵ Καὶ ποιήσεις λογεῖον τῶν κρίσεων, ἔργον ποικιλτοῦ· κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ¹⁶ Ποιήσεις αὐτὸ τετράγωνον· ἔσται διπλοῦν, σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος. ¹⁷ Καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον· στίχος λίθων ἔσται, σάρδιον, τοπάζιον, καὶ σμαράγδος, ὁ στίχος ὁ εἶς. ¹⁸ Καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ, καὶ σάπφειρος, καὶ ἰασπις. ¹⁹ Καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον, ἀχάτης, ἀμέθυστος. ²⁰ Καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος, καὶ βηρύλλιον, καὶ οὐνύχιον, περικεκαλυμμένα χρυσίῳ, συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ· ἔστωσαν κατὰ στίχον αὐτῶν. ²¹ Καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δεκαδύο κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· γλυφαὶ σφραγίδων, ἕκαστος κατὰ τὸ ὄνομα ἔστωσαν εἰς δεκαδύο φυλάς. ²² Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογιον κρωσσοῦς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἀλυσιδωτὸν ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ. ²⁹ Καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ λογεῖου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσίνοντι εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. ^{29a} Καὶ θήσεις ἐπὶ τὸ λογιὸν τῆς κρίσεως τοὺς κρωσσοὺς· τὰ ἀλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογεῖου ἐπιθήσεις. Καὶ τὰς δύο ἀσπίδισκας ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὦμους τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον. ³⁰ Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογιὸν τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρὼν, ὅταν εἰσπορεύεται εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι Κυρίου· καὶ οἴσει Ἀαρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔναντι Κυρίου διαπαντός. ³¹ Καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη ὄλον ὑακίνθινον. ³² Καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ὡς ἔχον κύκλω τοῦ περιστομίου, ἔργον ὕφαντου, τὴν συμβολὴν συνυφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ. ³³ Καὶ ποιήσεις ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν, ὥσει ἐξανθούσης ῥοίσκου ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ὑπὸ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλω· τὸ αὐτὸ εἶδος ῥοίσκου χρυσοῦς, καὶ κώδωνας ἀναμέσον τούτων περικύκλω. ³⁴ Παρὰ ῥοίσκον χρυσοῦν δώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλω. ³⁵ Καὶ ἔσται Ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν ἀκουστή ἢ φωνὴ αὐτοῦ, εἰσίνοντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐξίνοντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. ³⁶ Καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρὸν· καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγίδος, Ἀγίασμα Κυρίου. ³⁷ Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης· καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας, κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται. ³⁸ Καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν· καὶ ἐξαρεῖ Ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἀγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντὸς δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν διαπαντός δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι Κυρίου.

³⁹ Καὶ οἱ κοσμητῶτες τῶν χιτῶνων ἐκ βύσσου· καὶ ποιήσεις κίδαριν βυσσίνην· καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποικιλτοῦ. ⁴⁰ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας, καὶ κιθάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ⁴¹ Καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ χρίσεις αὐτούς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας· καὶ ἀγιάσεις αὐτούς, ἵνα ἱερατεύωσιν μοι. ⁴² Καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκελῆ λιβά καλύψαι ἀσημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν, ἀπὸ ὀφθοῦς ἕως μηρῶν ἔσται. ⁴³ Καὶ ἔξει Ἀαρὼν αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου· καὶ οὐκ ἐπάξονται πρὸς ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· νόμιμον αἰώνιον αὐτῶ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

29

¹ Καὶ ταῦτά ἐστιν, ἃ ποιήσεις αὐτοῖς· ἀγιάσεις αὐτούς, ὥστε ἱερατεύειν μοι αὐτούς· λήψη δὲ μοσχάριον ἐκ βοῶν ἕν, καὶ κριοὺς ἀμόμους δύο, ² καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεκριμένα ἐν ἐλαίῳ· σερμίδαλιον ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτά. ³ Καὶ ἐπιθήσεις αὐτά ἐπὶ κανοῦν ἕν· καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῶ· καὶ τὸ μοσχάριον, καὶ τοὺς δύο κριοὺς. ⁴ Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι. ⁵ Καὶ λαβὼν τὰς στολὰς, ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λογιὸν· καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λογιὸν πρὸς τὴν ἐπωμίδα. ⁶ Καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ ἀγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν. ⁷ Καὶ λήψη τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος· καὶ ἐπιχειεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν. ⁸ Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτούς χιτῶνας. ⁹ Καὶ ζώσεις αὐτούς ταῖς ζωναῖς, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιθάρεις· καὶ ἔσται αὐτοῖς ἱερατῖα μοι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τελειώσεις Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου·

καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρών καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου, ἔναντι Κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹¹ Καὶ σφάζεις τὸν μόσχον ἔναντι Κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹² Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ σου· τὸ δὲ λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐκχεεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹³ Καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ’ αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴ Τὰ δὲ κρέατα τοῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμα, καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· ἀμαρτίας γὰρ ἐστὶ.

¹⁵ Καὶ τὸν κριὸν λήψῃ τὸν ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρών καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ¹⁶ Καὶ σφάζεις αὐτὸν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹⁷ Καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη· καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ. ¹⁸ Καὶ ἀνοίσεις ὄλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὀλοκαῦτωμα τῷ Κυρίῳ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· θυμίαμα Κυρίῳ ἐστί. ¹⁹ Καὶ λήψῃ τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει Ἀαρών καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ²⁰ Καὶ σφάζεις αὐτὸν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός Ἀαρών τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὠτων τῶν υἰῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν. ²¹ Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ Ἀαρών καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς στολάς τῶν υἰῶν αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ· καὶ ἁγιασθήσεται αὐτὸς καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ στολάι τῶν υἰῶν αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ· τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ²² Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέαρ αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ’ αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ἐστὶ γὰρ τελειώσις αὐτῆ. ²³ Καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίου, καὶ λάγανον ἕν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύμων τῶν προτεθειμένων ἔναντι Κυρίου. ²⁴ Καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρών, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἰῶν αὐτοῦ· καὶ ἀφοριεῖς αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίου. ²⁵ Καὶ λήψῃ αὐτὰ ἕκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ἔναντι Κυρίου· κάρπωμά ἐστὶ Κυρίῳ. ²⁶ Καὶ λήψῃ τὸ στηθύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, ὃ ἐστὶν Ἀαρών· καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίου· καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι. ²⁷ Καὶ ἀγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισται, καὶ ὃς ἀφήρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρών, καὶ ἀπὸ τῶν υἰῶν αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἔσται Ἀαρών καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ· ἐστὶ γὰρ ἀφόρισμα τοῦτο· καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, ἀφαίρεμα Κυρίῳ.

²⁹ Καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἁγίου, ἣ ἐστὶν Ἀαρών, ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ’ αὐτὸν, χρυσθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τελειώσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν. ³⁰ Ἐπτά ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀντ’ αὐτοῦ ἐκ τῶν υἰῶν αὐτοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἁγίοις. ³¹ Καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψῃ· καὶ ἐψήσεις τὰ κρέα ἐν τῷ πότῳ ἁγίῳ. ³² Καὶ ἔδονται Ἀαρών καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῶ, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³³ Ἐδονται αὐτὰ ἐν οἷς ἠγιασθησαν ἐν αὐτοῖς τελειώσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἀγιάσαι αὐτούς· καὶ ἀλλογενῆς οὐκ ἔδεται ἀπ’ αὐτῶν· ἐστὶ γὰρ ἅγια. ³⁴ Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωῆ, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρὶ· οὐ βρωθήσεται· ἁγίασμα γὰρ ἐστὶ.

³⁵ Καὶ ποιήσεις Ἀαρών καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι· ἐπτά ἡμέρας τελειώσεις τὰς χεῖρας αὐτῶν. ³⁶ Καὶ τὸ μοσχάριον τῆς ἀμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ· καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἁγιάζειν σε ἐπ’ αὐτῷ· καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥστε ἀγιάσαι αὐτό. ³⁷ Ἐπτά ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀγιάσεις αὐτό· καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον, ἅγιον τοῦ ἁγίου· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τοῦ θυσιαστηρίου, ἁγιασθήσεται. ³⁸ Καὶ ταῦτα ἐστὶν, ἃ ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ.

³⁹ Τὸν ἄμνον τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ πρωῆ, καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν. ⁴⁰ Καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ εἶν· καὶ σπουδὴν τὸ τέταρτον τοῦ εἶν οἴνου τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί. ⁴¹ Καὶ

τὸν ἄμυνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινὸν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωϊνὴν, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ· ποιήσεις εἰς ὄσμην εὐωδίας κάρπωμα Κυρίῳ, ⁴² θυσίαν ἐνδεδεχισμοῦ εἰς γενεὰς ὑμῶν, ἐπὶ θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Κυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖθεν, ὥστε λαλήσαι σοι. ⁴³ Καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου. ⁴⁴ Καὶ ἁγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἁγιάσω, ἱερατεύειν μοι. ⁴⁵ Καὶ ἐπικληθήσονται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός. ⁴⁶ Καὶ γνώσκονται, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐπικληθήναι αὐτοῖς, καὶ εἶναι αὐτῶν Θεός.

30

¹ Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων. ² Καὶ ποιήσεις αὐτὸ πήχεος τὸ μήκος, καὶ πήχεος τὸ εὖρος· τετράγωνον ἔσται· καὶ δύο πήχεων τὸ ὕψος· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ. ³ Καὶ καταχρυσώσεις χρυσιῶ καθαρῶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσοῦν κύκλῳ. ⁴ Καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη ποιήσεις ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς· καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκυτάλαις, ὥστε αἶρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς. ⁵ Καὶ ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτάς χρυσιῶ. ⁶ Καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖθεν. ⁷ Καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν θυμιάμα σύνθετον λεπτὸν τὸ πρωὶ πρωί· ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ὅταν ἐξάπτῃ Ἀαρὼν τοὺς λύχνους ὀψέ, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ. θυμιάμα ἐνδεδεχισμοῦ διαπαντὸς ἔναντι Κυρίου εἰς γενεὰς αὐτῶν. ⁹ Καὶ οὐκ ἀνοίσει ἐπ' αὐτοῦ θυμιάμα ἕτερον· κάρπωμα, θυσία, καὶ σπονδὴν οὐ σπείσεις ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς γενεὰς αὐτῶν· ἅγιον τῶν ἁγίων ἐστὶ Κυρίῳ.

¹¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹² ἔὰν λάβῃς τὸν συλλογισμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτώσις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. ¹³ Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ δώσουσιν ὅσοι ἂν παραπορεύονται τὴν ἐπίσκεψιν· τὸ ἥμισυ τοῦ διδραχμοῦ ὃ ἐστὶν κατὰ τὸ διδραχμὸν τὸ ἅγιον, εἰκοσι ὀβολοὶ τὸ διδραχμὸν, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ διδραχμοῦ εἰσφορὰ Κυρίῳ. ¹⁴ Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, δώσουσι τὴν εἰσφορὰν Κυρίῳ. ¹⁵ Ὁ πλουτῶν οὐ προσθήσει, καὶ ὁ πενόμενος οὐκ ἐλαττωθήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τοῦ διδραχμοῦ ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰσφορὰν Κυρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. ¹⁶ Καὶ λήψῃ τοῦ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς τὸ κάτερον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μνημόσυνον ἔναντι Κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. ¹⁷ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁸ ποιήσον λουτήρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν αὐτῷ χαλκῆν, ὥστε νίπτεισθε καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνα μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀνα μέσον τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἐκχεεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ. ¹⁹ Καὶ νίψεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. ²⁰ Ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν, ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέρειν τὰ ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ. ²¹ Νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον, αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ' αὐτῶν. ²² Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²³ καὶ σὺ λάβε ἠδύσματα, τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντακοσίους σίκλους, καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ ἥμισυ τοῦτου διακοσίους πεντήκοντα, καὶ καλάμου εὐώδους διακοσίους πεντήκοντα, ²⁴ καὶ ἴρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλαιον ἐξ ἔλαιων εἶν. ²⁵ Καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρίσμα ἅγιον, μύρον μυρεψικὸν τέχνη μυρεψῶ· ἔλαιον χρίσμα ἅγιον ἔσται. ²⁶ Καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ πάντα τὰ σκευῆ αὐτῆς, ²⁷ καὶ τὴν λυχνίαν καὶ πάντα τὰ σκευῆ αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, ²⁸ καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ σκευῆ, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκευῆ αὐτῆς, καὶ τὸν λουτήρα. ²⁹ Καὶ ἁγιάσεις αὐτά· καὶ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν, ἁγιασθήσεται. ³⁰ Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς ἱερατεύειν μοι. ³¹ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων, ἔλαιον ἄλειμμα χρίσεως ἅγιον ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς

ὕμων. ³² Ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσεται· καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως· ἅγιόν ἐστιν, καὶ ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν. ³³ Ὅς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὃς ἂν δῶ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

³⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λάβε σεαυτῶ ἡδύσματα, στακτὴν, ὄνουρα, χαλβάνην ἡδυσμοῦ καὶ λίβανον διαφανῆ· ἴσον ἴσω ἔσται. ³⁵ Καὶ ποιήσουσιν ἐν αὐτῷ θυμίαμα μυρμηκῶν ἔργον μυρμηκοῦ μεμιγμένον, καθαρὸν ἔργον ἁγίου. ³⁶ Καὶ συνκόψεις ἐκ τούτων λεπτόν, καὶ θήσεις ἀπέναντι τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὅθεν γνωσθήσονται σοι ἐκεῖθεν· ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν θυμίαμα. ³⁷ Κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς· ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν Κυρίῳ· ³⁸ Ὅς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, ἀπολεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

31

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² ἴδου ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρείου τὸν Ὦρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα. ³ Καὶ ἐνέπλησα αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης, ἐν παντὶ ἔργῳ διανοεῖσθαι, ⁴ καὶ ἀρχιτεκτονῆσαι, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσοῖον, καὶ τὸ ἀργυροῖον, καὶ τὸν χαλκόν, καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον τὸ νηστὸν, ⁵ καὶ τὰ λιθουργικά, καὶ εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικά τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα. ⁶ Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτὸν καὶ τὸν Ἐλιὰβ τὸν τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ φυλῆς Δάν· καὶ παντὶ συνετῶ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν· ⁷ καὶ πονήσουσι πάντα ὅσα συνεταξά σοι, τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς, ⁸ καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς ⁹ καὶ τὸν λουτήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ἀαρῶν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἰῶν αὐτοῦ ἱερατεύειν μοι, ¹¹ καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἁγίου· κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐνετειλάμην σοι, ποιήσουσι.

¹² Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹³ Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἰοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Ὁράτε, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· σημεῖόν ἐστι παρ' ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. ¹⁴ καὶ φυλάξεσθε τὰ σάββατα, ὅτι ἅγιον τοῦτό ἐστι Κυρίῳ ὑμῖν· ὁ βεβηλῶν αὐτὸ, θανάτῳ θανατωθήσεται· πᾶς ὃς ποιήσῃ ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁵ Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ· πᾶς ὃς ποιήσῃ ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ θανατωθήσεται. ¹⁶ Καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα, ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· ¹⁷ Διαθήκη αἰώνιος ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἰοῖς Ἰσραὴλ, σημεῖόν ἐστιν ἐν ἐμοὶ αἰώνιον· ὅτι ἕξ ἡμεραις ἐποίησε Κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κατέπαυσε, καὶ ἐπαύσατο. ¹⁸ Καὶ ἔδωκε Μωυσῆ ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ, τὰς δύο πλάκας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ Θεοῦ.

32

¹ Καὶ ἰδὼν ὁ λαὸς, ὅτι κεχρόνικε Μωυσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρῶν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ ἀνάστηθι, καὶ ποίησον ἡμῖν θεοὺς, οἱ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. ² Καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρῶν Περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσοῦ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἐνέγκατε πρὸς με. ³ Καὶ περιειλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσοῦ τὰ ἐν τοῖς ὠσιν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρῶν. ⁴ Καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπλασεν αὐτὰ ἐν τῇ γραφίδι· καὶ ἐποίησεν αὐτὰ μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπεν, Οὗτοι οἱ θεοὶ σου Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁵ Καὶ ἰδὼν Ἀαρῶν ὥκοδόμησε θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ· καὶ ἐκήρυξεν Ἀαρῶν λέγων, εορτὴ τοῦ κυρίου αὐρίου. ⁶ Καὶ ὀρθρίσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν ὀλοκαυτώματα, καὶ προσήνεγκε θυσίαν σωτηρίου· καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζεσθαι.

⁷ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, βάδιζε τὸ τάχος, κατὰβηθι ἐντεῦθεν· ἡνώμησε γὰρ ὁ λαὸς σου ὃν ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁸ Παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετειλῶ αὐτοῖς· ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ προσκεκυνήκασιν αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ, καὶ εἶπαν, Οὗτοι οἱ θεοὶ σου Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁰ καὶ νῦν ἕασόν με, καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτούς, ἐκτρίψω αὐτούς· καὶ ποιήσω σὲ εἰς ἔθνος μέγα. ¹¹ καὶ ἐδέηθη Μωυσῆς ἔναντι Κυρίου

τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, ἰνατί, Κύριε, θυμοὶ ὀργῆς εἰς τὸν λαὸν σου, οὐδὲ ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχυρί μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ; ¹² Μὴ ποτε εἶπωσιν οἱ Αἰγύπτιοι λέγοντες Μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ἐξαναλώσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἴλεως γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ¹³ μνησθεὶς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν σὼν οἰκετῶν, οἷς ὡμοσας κατὰ σεαυτοῦ, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς, λέγων, πολυπλήθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ πληθεῖ· καὶ πάσαν τὴν γῆν ταύτην ἦν εἶπας δοῦναι αὐτοῖς, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ Καὶ ἰλάσθη Κύριος περιποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἀποστρέψας Μωυσῆς, κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους· καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι καταγεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἦσαν γεγραμμέναι· ¹⁶ καὶ αἱ πλάκες ἔργον Θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γραφὴ γραφὴ Θεοῦ κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξί. ¹⁷ καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ κραζόντων, λέγει πρὸς Μωυσῆν, Φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁸ καὶ λέγει Οὐκ ἔστι φωνὴ ἐξαρχόντων κατ' ἰσχύ, οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴ ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἀκούω.

¹⁹ καὶ ἠνίκα ἠγγίξε τῇ παρεμβολῇ, ὄρα τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς· καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωυσῆς ἐρρίψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτάς ὑπὸ τὸ ὄρος. ²⁰ καὶ λαβὼν τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν, κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν πυρὶ, καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτὸν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρῶν, Τί ἐποίησες σοὶ ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην; ²² καὶ εἶπεν Ἀαρῶν πρὸς Μωυσῆν, μὴ ὀργίζου, κύριε· σὺ γὰρ οἶδας τὸ ὄρημα τοῦ λαοῦ τούτου. ²³ Λέγουσι γάρ μοι, ποιήσου ἡμῖν θεοὺς, οἱ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. ²⁴ καὶ εἶπα αὐτοῖς, εἴ τι νυνὶ ὑπάρχει χρυσία, περιέλεσθε· καὶ ἔδωκάν μοι· καὶ ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ· καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος. ²⁵ Καὶ ἰδὼν Μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασαι· (διεσκέδασε γὰρ αὐτοὺς Ἀαρῶν ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν) ²⁶ ἔστη δὲ Μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἶπε, τίς πρὸς Κύριον; ἴτω πρὸς με. Συνῆλθον οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευί. ²⁷ Καὶ λέγει αὐτοῖς τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ θέσθε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρὸν, καὶ διέλθατε καὶ ἀνακάμψατε ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἑγγιστὸν αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευεὶ καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ ἔπесαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τρισχιλίους ἄνδρας. ²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς, ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον Κυρίῳ ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ ἢ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογία.

³⁰ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὐριον εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μεγάλη· καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν. ³¹ Ὑπέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε, δέομαι, κύριε· ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς. ³² Καὶ νῦν εἰ μὲν ἀφεῖς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες· εἰ δὲ μὴ, ἐξάλειψον με ἐκ τῆς βίβλου σου, ἢς ἔγραψας. ³³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, εἴ τις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐτοὺς ἐκ τῆς βίβλου μου. ³⁴ Νυνὶ δὲ βάδιζε, κατάβηθι, καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον, ὃν εἶπά σοι· ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου· ἢ δ' ἂν ἡμέρα ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν. ³⁵ Καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου, οὗ ἐποίησεν Ἀαρῶν.

33

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆς, προπορεύου, ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὐδὲ ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὡμοσα τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ, λέγων, τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. ² Καὶ συναποστελῶ τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου· καὶ ἐκβαλεῖ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ Χανααῖον. ³ Καὶ εἰσῶ σε εἰς γῆν ρέουσιν γάλα καὶ μέλι· οὐ γὰρ μὴ συναναβῶ μετὰ σου, διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ. ⁴ Καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, κατεπένησεν ἐν πενθηκοῖς. ⁵ Καὶ εἶπε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,

ὕμεις λαὸς σκληροτράχηλος· ὁρᾶτε, μὴ πληγῆν ἄλλην ἐπάξω ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς· νῦν οὖν ἀφέλεσθε τὰς στολάς τῶν δοξῶν ὑμῶν, καὶ τὸν κόσμον, καὶ δεῖξω σοὶ ἃ ποιήσω σοι. ⁶ Καὶ περιέλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν, καὶ τὴν περιστολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Χωρήβ. ⁷ Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἐπηξεν ἕξω τῆς παρεμβολῆς, μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐκλήθην Σκηνὴ μαρτυρίου· καὶ ἐγένετο, πᾶς ὁ ζητῶν Κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν τῆν ἕξω τῆς παρεμβολῆς. ⁸ Ἦνίκα δ' ἂν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἕξω τῆς παρεμβολῆς, εἰστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ· καὶ κατενοοῦσαν ἀπὸντος Μωυσῆ ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκηνὴν. ⁹ Ὡς δ' ἂν εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὴν σκηνὴν, κατέβαινε οὐ στύλος τῆς νεφέλης, καὶ ἴστατο ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει Μωσῆ· ¹⁰ καὶ ἐλάλει Μωσῆ. Καὶ ἑώρα πᾶς ὁ λαὸς τὸν στύλον τῆς νεφέλης ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς· καὶ στάντες πᾶς ὁ λαὸς, προσεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, ἐνώπιος ἐνώπιω, ὡς εἴτις λαλήσει πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον· καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν· ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ νέος οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς.

¹² Καὶ εἶπε Μωσῆς, πρὸς Κύριον, Ἰδοὺ σύ μοι λέγεις, ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι, ὃν συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ· σὺ δέ μοι εἶπας, Οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί. ¹³ Εἰ οὖν εὔρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν· γνωστῶς ἴδω ἴδω σε, ὅπως ἂν ὦ εὐρηκῶς χάριν ἐναντίον σου,· καὶ ἴνα γνῶ, ὅτι λαὸς σου τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. ¹⁴ Καὶ λέγει, αὐτὸς προπορεύσομαί σου, καὶ καταπαύσω σε. ¹⁵ Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, εἰ μὴ αὐτὸς σὺ συμπορεύη, μὴ με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. ¹⁶ Καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς, ὅτι εὔρηκα χάριν παρὰ σοί ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν; καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα εἰπὶ τῆς γῆς ἐστί. ¹⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν, Καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον, ὃν ἐπίτηδες ποιήσω· εὔρηκας, ποιήσω· εὔρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας. ¹⁸ Καὶ λέγει, ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν. ¹⁹ Καὶ εἶπεν, ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου, καὶ καλέσω τῷ ὀνόματί μου, Κύριος ἐναντίον σου· καὶ ἐλεήσω, ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω, ὃν ἂν οἰκτιρῶ. ²⁰ Καὶ εἶπε, οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται. ²¹ Καὶ εἶπεν Κύριος, Ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας. ²² Ἦνίκα δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπήν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρί μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω. ²³ Καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρα, καὶ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω μου· τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεται σοι.

34

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν λαξουσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, καθὼς καὶ αἱ πρώται, καὶ ἀνάβηθι πρὸς μὲ εἰς τὸ ὄρος, καὶ γράψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ρήματα ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, αἷς συνέτριψας. ² Καὶ γίνου ἕτοιμος εἰς τὸ πρῶν, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινά, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους. ³ Καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ μηδὲ ὀφθῆτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα καὶ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου. ⁴ Καὶ ἐλάξουσεν δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ καὶ αἱ πρώται· καὶ ὀρθρίσας Μωυσῆς, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινά, καθότι συνέταξεν αὐτῷ Κύριος· καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας. ⁵ Καὶ κατέβη Κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνοματι Κυρίου. ⁶ Καὶ παρῆλθε Κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε κύριος ὁ Θεὸς οἰκτιρῶν καὶ ἐλεήμων, μακροθύμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός, ⁷ καὶ δικαιοσύνην διατηρῶν καὶ ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἀμαρτίας, καὶ οὐ καθαριεῖ τὸν ἐνόχον, ἐπάγων ἀνομίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν. ⁸ Καὶ σπεύσας Μωσῆς κύψας ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησε· ⁹ καὶ εἶπεν, εἰ εὔρηκα χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω ὁ Κύριός μου μεθ' ἡμῶν· ὁ λαός γὰρ σκληροτράχηλος ἐστί, καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθά σοι.

¹⁰ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν, Ἰδοὺ, ἐγὼ τίθημι σοι διαθήκην ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σοῦ, ποιήσω ἐνδοξα, ἃ οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ ἔθνεϊ· καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαός, ἐν οἷς εἶ σὺ, τὰ ἔργα Κυρίου, ὅτι θαυμαστά ἐστίν, ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι. ¹¹ Πρόσεχε σὺ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι· ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβάλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χαναταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον. ¹² Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ποτε θῆς διαθήκην τοῖς

ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύη εἰς αὐτὴν, μή σοι γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν. ¹³ Τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελείτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλλα αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε ἐν πυρὶ. ¹⁴ Οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε θεοὺς ἑτέροις· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς, ζηλωτὸν ὄνομα, Θεὸς ζηλωτῆς ἐστὶ. ¹⁵ Μὴ ποτε θῆς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορεύωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσιν σε, καὶ φάγῃς τῶν αὐτῶν, ¹⁶ καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου δῶς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορεύωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐκπορεύωσιν οἱ υἱοὶ σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. ¹⁸ Καὶ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ· ἑπτὰ ἡμέρας φαγῆ ἄζυμα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν ἐν μηνὶ τῶν νέων· ἐν γὰρ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁹ Πᾶν διανοίγῃς μήτραν, ἐμοὶ τὰ ἀρσενικὰ, πᾶν πρωτότοκον μόσχου, καὶ πρωτότοκον προβάτου. ²⁰ Καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ αὐτὸ, τιμὴν δώσεις, πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ· οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.

²¹ Ἐξ ἡμέρας ἐργᾶ, τῇ δὲ ἑβδόμῃ καταπαύσεις· τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμητῷ καταπαύσις. ²² Καὶ ἐορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι, ἀρχὴν θερισμοῦ πυροῦ· καὶ ἐορτὴν συναγωγῆς μεσοῦντος τοῦ ἑνιαυτοῦ. ²³ Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἑνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ. ²⁴ Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη πρὸ προσώπου σου, καὶ πλατυνῶ τὰ ὄρια σου, οὐκ ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου, ἥνικα ἂν ἀναβαίνῃς ὀφθῆναι ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἑνιαυτοῦ. ²⁵ Οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἶμα θυμιαμάτων μου, καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρῶτὸ θύματα ἐορτῆς τοῦ πάσχα. ²⁶ Τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς σου θήσεις εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· οὐχ ἐψησεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν, γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα ταῦτα· ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι διαθήκην, καὶ τῷ Ἰσραὴλ. ²⁸ Καὶ ἦν ἐκεῖ Μωσῆς ἐναντίον Κυρίου τεσεσράκοντα ἡμέρας, καὶ τεσεσράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδρα οὐκ ἔπιε· καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους.

²⁹ Ὡς δὲ κατέβαινε Μωσῆς ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωσῆ· καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὄρους, Μωσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ. ³⁰ Καὶ εἶδεν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ τὸν Μωσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐτῷ. ³¹ Καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωσῆς, καὶ ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς· καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωσῆς.

³² Καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα, ὅσα ἐνετείλατο Κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινά. ³³ Καὶ ἐπειδὴ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτούς, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα. ³⁴ Ἦνικα δ' ἂν εἰσπορεύετο Μωσῆς, ἐναντι Κυρίου λαλεῖν αὐτῷ, περιηρείτο τὸ κάλυμμα ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι· καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος. ³⁵ Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον Μωσέως, ὅτι δεδόξασται· καὶ περιέθηκε Μωσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, ἕως ἂν εἰσέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῷ.

35

¹ Καὶ συνήθροισε Μωσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν, οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς εἶπε Κύριος ποιῆσαι αὐτούς. ² Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καταπαύσις· ἅγια, σάββατα· ἀνάπαυσις Κυρίῳ· πᾶς ὁ ποιῶν ἔργον ἐν αὐτῇ, τελευτάτω. ³ Οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· ἐγὼ Κύριος. ⁴ Καὶ εἶπε Μωσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων, τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε Κύριος, λέγων, ⁵ λάβετε παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφαίρεμα Κυρίῳ· πᾶς ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ, οἴσουσι τὰς ἀπαρχὰς Κυρίῳ, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν, ⁶ ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν διανευησμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, ⁷ καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακινθίνα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, ⁸ καὶ λίθους σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη. ⁹ ¹⁰ Καὶ πᾶς σοφὸς τῇ καρδίᾳ ἐν ὑμῖν, ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα ὅσα συνέταξε Κύριος. ¹¹ Τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ παραρῦματα, καὶ τὰ κατακαλύμματα, καὶ τὰ διατόνια, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους, ¹² καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα, ^{12α} καὶ

τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους τοὺς τῆς σμαράγδου, καὶ τὸ θυμίαμα, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, ¹³ καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁴ καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁶ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ τὰς στολὰς τὰς ἀγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῆς ἱερατίας, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως.

²⁰ Καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγή υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ Μωυσῆ. ²¹ Καὶ ἤνεγκαν ἕκαστος, ὃν ἔφερον ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ὅσοι ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ἀφαίρεμα· καὶ ἤνεγκαν ἀφαίρεμα Κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηρῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου. ²² Καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυναικῶν, πᾶς ὃς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ, ἤνεγκαν σφραγίδας, καὶ ἐνώτια, καὶ δακτυλίους, καὶ ἐμπλόκια, καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν. ²³ Καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσοῦ Κυρίῳ, καὶ παρ' ᾧ εὐρέθη βύσσος· καὶ δέρματα ὑακίνθινα καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα ἤνεγκαν. ²⁴ Καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαίρεμα, ἤνεγκαν ἀργύριον καὶ χαλκόν, τὰ ἀφαιρέματα Κυρίῳ· καὶ παρ' οἷς εὐρέθη ξύλα ἄσηπτα· καὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς παρασκευῆς ἤνεγκαν. ²⁵ Καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶ νήθειν, ἤνεγκαν νευρημένα, τὴν ὑακίνθου, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον. ²⁶ Καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. ²⁷ Καὶ οἱ ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου, καὶ τοὺς λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λογεῖον, ²⁸ καὶ τὰς συνθέσεις, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν συνθεσιν τοῦ θυμιάματος. ²⁹ Καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ, ὃν ἔφερον ἡ διάνοια αὐτῶν εἰσελθόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξε Κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωυσῆ, ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἀφαίρεμα Κυρίῳ. ³⁰ Καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Ἴδου ἀνακέκληκεν ὁ Θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρείου τὸν Ὀρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ³¹ καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ σοφίας καὶ συνέσεως, καὶ ἐπιστήμης πάντων, ³² ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσοῦν καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν, ³³ καὶ λιθορρῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας. ³⁴ Καὶ προβιβάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν τε, καὶ τῷ Ἐλιὰβ τῷ τῷ Ἀχισαμάκ, ἐκ φυλῆς Δάν. ³⁵ Καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας, συνέσεως, διανοίας, πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ ὑφαντὰ καὶ ποικιλτὰ ὑφάναι τῷ κοκκίνῳ, καὶ τῇ βύσσῳ, ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας, ποικιλίας.

36

¹ Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ᾧ ἐδόθη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς, συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, κατὰ τὰ ἅγια καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε Κύριος. ² Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, ᾧ ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἐκουσίως βουλομένους προσπορευέσθαι πρὸς τὰ ἔργα, ὥστε συντελεῖν αὐτὰ. ³ Καὶ ἔλαβον παρὰ Μωσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου ποιεῖν αὐτὰ· καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ πρῶν. ⁴ Καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔργον, ὃ εἰργάζοντο αὐτοί. ⁵ Καὶ εἶπε πρὸς Μωυσῆν, ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς κατὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε Κύριος ποιῆσαι. ⁶ Καὶ προσέταξε Μωυσῆς, καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ, λέγων, ἀνὴρ καὶ γυνὴ μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἁγίου· καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν. ⁷ Καὶ τὰ ἔργα ἦν αὐτοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν ποιῆσαι, καὶ προσκατέλιπον. ⁸ Καὶ ἐποίησε πᾶς σοφὸς ἐν τοῖς ἐργαζομένοις τὰς στολὰς τῶν ἁγίων, αἱ εἰσιν Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ⁹ Καὶ ἐποίησε τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νευρημένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· ¹⁰ καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσοῦ τριῆς, ὥστε συνυφάναι σὺν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανευρημένῳ, καὶ τῇ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ· ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησαν αὐτό· ¹¹ ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπελεγμένα καθ' ἑαυτό. ¹² Ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν, ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανευρημένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ· ¹³ καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους

τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συνπεπορημένους καὶ περισσειαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους καὶ ἐκκεκολαμμένους ἐγκόλαμμα σφραγίδος ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ¹⁴ καὶ ἐπέθηκεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

¹⁵ Καὶ ἐποίησαν λογεῖον, ἔργον ὕφαντὸν ποικιλία κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανερησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· ¹⁶ τετράγωνον διπλοῦν ἐπόησαν τὸ λογεῖον· σπιθαμῆς τὸ μήκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος διπλοῦν. ¹⁷ Καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον· στίχος λίθων, σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἶς· ¹⁸ καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἀνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἰασπισ· ¹⁹ καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος· ²⁰ καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον περικεκοκλωμένα χρυσίῳ, καὶ συνδεδεμένα χρυσίῳ. ²¹ Καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα, ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμένα εἰς σφραγίδας, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. ²² Καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον κρυσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ. ²³ Καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπέθηκαν τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοὺς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογεῖου. ²⁴ Καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσοῦ ἐπὶ τοὺς δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογεῖου. ²⁵ καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξεναντίας κατὰ πρόσωπον. ²⁶ Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἐπ' ἄκρου τοῦ λογεῖου, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. ²⁷ Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρου τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. ²⁸ καὶ συνέσφιγξε τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλάται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ²⁹ Καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὕφαντὸν, ὄλον ὑακίνθινον· ³⁰ τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ διυφασμένον συμπλεκτὸν, ὡς ἔχον κύκλω τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον· ³¹ Καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡς ἐξανθούσης ῥάας ῥοίσκους, ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νερησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ³² Καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κύκλω ἀνὰ μέσον τῶν ῥοίσκων· ³³ κώδων χρυσοῦς καὶ ῥοίσκος ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλω, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁴ Καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους, ἔργον ὕφαντὸν, Ἀαρῶν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ³⁵ καὶ τὰς κιθάρας ἐκ βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ βύσσου, καὶ τὰ περισκελῆ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ³⁶ καὶ τὰς ζῶνας αὐτῶν ἐκ βύσσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νερησμένου, ἔργον ποικιλοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁷ Καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου, χρυσοῦ καθαροῦ· καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἔκτετυπωμένα, σφραγίδος, Ἁγίασμα Κυρίῳ· ³⁸ καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ λῶμα ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωθεν, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

37

¹ Καὶ ἐποίησαν τῆ σκηνῆ δέκα αὐλαίας· ² ὀκτῶ καὶ εἴκοσι πήχεων μήκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις· καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς. ³ καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νερησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὕφαντὸν χερουβείμ· ⁴ καὶ ἐπέθηκαν αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρας στύλους ἀσήπτους κατακεχυρωμένους ἐν χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. ⁵ καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νερησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὕφαντὸν τοῦ χερουβείμ· ⁶ καὶ τοὺς στύλους αὐτῶν πέντε, καὶ τοὺς κρίκους· καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν κατεχυρωσαν χρυσίῳ· καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ.

⁷ Καὶ ἐποίησαν τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς Λίβα, ἰστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· ⁸ καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. ⁹ καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Βορρᾶν, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Νότον, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. ¹⁰ Καὶ τὸ

κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πήχων· στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα· ¹¹ Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πήχων ἰστία, πεντεαῖδεκα πήχων τὸ κατὰ νότον· ¹² καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς· ¹³ Καὶ ἐπὶ τοῦ νότου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πεντεκαῖδεκα πήχων· στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς· ¹⁴ πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης. ¹⁵ Καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στύλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ πάντες οἱ στύλοι τῆς αὐλῆς· ¹⁶ καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· εἴκοσι πήχων τὸ μήκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχων ἐξισούμενον τοῖς ἰστίοις τῆς αὐλῆς· ¹⁷ καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ· ¹⁸ Καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλω χαλκοῖ, καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ· ¹⁹ Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συνετάγη Μωυσῆ, τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως.

²⁰ Καὶ Βεσελεὴλ ὁ τοῦ Οὐρείου, ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἐποίησε καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ, ²¹ καὶ Ἐλιὰβ ὁ τοῦ Ἀχισαμάχ ἐκ φυλῆς Δάν, ὃς ἤρχιτεκτόνησε τὰ ὑφαντὰ καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ καὶ ποικιλτικά, ὑφάναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῷ βύσσῳ.

38

¹ Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ τὴν κιβωτόν, ² καὶ κατεχύρωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν· ³ καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς· δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, ⁴ εὐρεῖς τοῖς διωστήριον, ὥστε αἶρειν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς· ⁵ Καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χρυσοῦ καθαρῷ, ⁶ καὶ τοὺς δύο χερουβειμ χρυσοῦς· ⁷ χεροῦβ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ ἐν, καὶ χεροῦβ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ δεύτερον, ⁸ σκιαζόντα ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον· ⁹ Καὶ ἐποίησε τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐκ χρυσοῦ καθαρῷ, ¹⁰ καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους, δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνός, καὶ δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου, εὐρεῖς, ὥστε αἶρειν τοῖς διωστήριον ἐν αὐτοῖς· ¹¹ Καὶ τοὺς διωστήρας τῆς κιβωτοῦ καὶ τῆς τραπέζης ἐποίησε, καὶ κατεχύρωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ· ¹² Καὶ ἐποίησε τὰ σκευὴ τῆς τραπέζης, τὰ τε τρυβλία, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπεῖσει ἐν αὐτοῖς, χρυσᾶ· ¹³ Καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἣ φωτίζει, χρυσῆν, ¹⁴ στερεὰν τὸν καυλόν, καὶ τοὺς καλαμίσκους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς· ¹⁵ ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες· τρεῖς ἐκ τούτου, καὶ τρεῖς ἐκ τούτου, ἐξισούμενοι ἀλλήλοις· ¹⁶ Καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν, ἃ ἔστιν ἐπὶ τῶν ἄκρων, καρνωτὰ ἐξ αὐτῶν· καὶ τὰ ἐνθέμια ἐξ αὐτῶν, ἵνα ὦσιν οἱ λύχνοι ἐπ' αὐτῶν· καὶ τὸ ἐνθέμιον τὸ ἔβδομον, τὸ ἐπ' ἄκρον τοῦ λαμπαδίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἄνωθεν, στερεὸν ὅλον χρυσοῦν· ¹⁷ Καὶ ἑπτὰ λύχνους ἐπ' αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῶν χρυσᾶς· ¹⁸ Οὗτος περιηργύρωσε τοὺς στύλους, καὶ ἐχώνευσε τῷ στύλῳ δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐχύρωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ, καὶ κατεχύρωσε τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος χρυσίῳ, καὶ ἐποίησε τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς· ¹⁹ Οὗτος ἐποίησε καὶ τοὺς κρίκους τῆς σκηνῆς χρυσοῦς, καὶ τοὺς κρίκους τῆς αὐλῆς, καὶ κρίκους εἰς τὸ ἐκτείνειν τὸ κατακάλυμμα ἄνωθεν χαλκοῦς· ²⁰ Οὗτος ἐχώνευσε τὰς κεφαλίδας τὰς ἀργυρᾶς τῆς σκηνῆς, καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς· καὶ ἀγκύλας ἐποίησε τοῖς στύλοις ἀργυρᾶς, ἐπὶ τῶν στύλων οὗτος περιηργύρωσεν αὐτάς· ²¹ Οὗτος ἐποίησε τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς· ²² Οὗτος ἐποίησε τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν, ἃ ἦσαν τοῖς ἀνδράσιν τοῖς καταστασιάσασιν μετὰ τῆς Κορῆ συναγωγῆς· ²³ Οὗτος ἐποίησε πάντα τὰ σκευὴ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ τὴν βάσιν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς κρεάγρας τὰς χαλκᾶς· ²⁴ Οὗτος ἐποίησε θυσιαστηρίῳ παράθεμα, ἔργον δικτυωτὸν κάτωθεν τοῦ πυρείου ὑπὸ αὐτὸ ἕως τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ παραθέματος τοῦ θυσιαστηρίου χαλκοῦς, εὐρεῖς τοῖς μοχλοῖς, ὥστε αἶρειν ἐν αὐτοῖς τὸ θυσιαστήριον· ²⁵ Οὗτος ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἄγιον, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ· ²⁶ Οὗτος ἐποίησε

τὸν λουτήρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν, αἱ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐν ἡ ἡμέρα ἐπηξεν αὐτήν.

²⁷ Καὶ ἐποίησε τὸν λουτήρα, ἵνα νίπνῳνται ἐξ αὐτοῦ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπνῳντο ἐξ αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

39

¹ Πᾶν τὸ χρυσοῦν, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἀγίων, ἐγένετο χρυσοῦ τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἐπτακόσιοι εἴκοσι σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ² Καὶ ἀργυρίου ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ χίλιοι ἐπτακόσιοι ἐβδομηκονταπέντε σίκλοι· δραχμὴ μία τῆ κεφαλῇ τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ³ Πᾶς ὁ παραπορευόμενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἐξήκοντα μυριάδας, καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα· ⁴ Καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν ἑκατὸν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος, ⁵ ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῆ κεφαλίδι· ⁶ Καὶ τοὺς χιλίους ἐπτακοσίους ἐβδομηκοντα πέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῖς στύλοις· καὶ κατεχρῶσσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς.

⁷ Καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος ἐβδομήκοντα τάλαντα, καὶ χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι· ⁸ Καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ⁹ καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλω, καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλω, ¹⁰ καὶ τὸ παράθεμα τὸ χαλκοῦν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ¹¹ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν· ¹² Τὸ δὲ λοιπὸν χρυσοῦν τοῦ ἀφαιρέματος ἐποίησαν σκευὴ εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἔναντι Κυρίου· ¹³ Καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ· ¹⁴ Καὶ ἤνεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωυσῆν, καὶ τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, τὰς βάσεις καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους· ¹⁵ καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτοῦ.

¹⁶ Καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὴν λυχρίαν τὴν καθαρὰν, ¹⁷ καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός· ¹⁸ Καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς· καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς προκειμένους· ¹⁹ Καὶ τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου, αἱ εἰσιν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, εἰς τὴν ἱερατείαν· ²⁰ Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους· καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τῆς πύλης τῆς αὐλῆς· ²¹ Καὶ πάντα τὰ σκευὴ τῆς σκηνῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς· καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ τὰ καλύμματα ὑάκινθινα, καὶ τῶν λοιπῶν τὰ ἐπικαλύμματα· καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ²² Ὅσα συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν· ²³ Καὶ εἶδε Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποικότες αὐτὰ ὄν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν αὐτὰ, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς Μωυσῆς.

40

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² ἐν ἡμέρα μιᾶ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου νομημῖα, στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· ³ Καὶ θήσεις τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπετάσματι· ⁴ Καὶ εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν, καὶ προθήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς· καὶ εἰσοίσεις τὴν λυχρίαν, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς· ⁵ Καὶ θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, εἰς τὸ θυμῖαν ἔναντιον τῆς κιβωτοῦ· καὶ ἐπιθήσεις κάλυμμα καταπετάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ⁶ Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ⁸ καὶ περιθήσεις τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ἀγιάσεις κύκλω· ⁹ Καὶ λήψη τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἀγιάσεις αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς, καὶ ἔσται ἁγία· ¹⁰ Καὶ χρίσεις τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτοῦ· καὶ ἀγιάσεις τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν

άγιων. ¹² Καὶ προσάξεις Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι. ¹³ Καὶ ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὰς στολὰς τὰς ἁγίας, καὶ χρίσεις αὐτὸν, καὶ ἁγιάσεις αὐτὸν, καὶ ἱερατεύει μοι. ¹⁴ Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας. ¹⁵ Καὶ ἀλείψεις αὐτοὺς ὄν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι· καὶ ἔσται, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χρίσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος, οὕτως ἐποίησε.

¹⁷ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, νομηρῶς ἐστάθη ἡ σκηνή. ¹⁸ Καὶ ἔστησε Μωυσῆς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὰς κεφαλίδας, καὶ διενέβαλε τοὺς μοχλοὺς, καὶ ἔστησε τοὺς στύλους. ¹⁹ Καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ’ αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ²⁰ Καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτὸν· καὶ ὑπέθηκε τοὺς διωστήρας ὑπὸ τὴν κιβωτὸν, ²¹ καὶ εἰσήνεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὄν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ²² Καὶ ἐπέθηκε τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, τὸ πρὸς Βορρᾶν ἐξώθεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς. ²³ Καὶ προσέθηκεν ἐπ’ αὐτῆς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔναντι Κυρίου, ὄν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ²⁴ Καὶ ἔθηκε τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς Νότον. ²⁵ Καὶ ἐπέθηκε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἔναντι Κυρίου, ὄν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ²⁶ Καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, ²⁷ καὶ ἐθυμίασεν ἐν’ αὐτοῦ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ²⁹ Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἔθηκε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς. ³³ Καὶ ἔστησε τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς, καὶ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ συνετέλεσε Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα.

³⁴ Καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ δόξης Κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή. ³⁵ Καὶ οὐκ ἠδυνάσθη Μωυσῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ’ αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ δόξης Κυρίου ἐνεπλήσθη ἡ σκηνή. ³⁶ Ἡνίκα δ’ ἂν ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεζεύγνυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν. ³⁷ Εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεζεύγνυσαν ἕως ἡμέρας, ἧς ἀνέβη ἡ νεφέλη. ³⁸ Νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ’ αὐτῆς νυκτὸς ἔναντιοῦ παντὸς Ἰσραὴλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ

¹ ΚΑΙ ἀνεκάλεσε Μωυσῆν, καὶ ἐλάλησε Κύριος αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἐάν προσάγῃ δῶρα τῷ Κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. ³ Ἐάν ὀλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἐκ τῶν βοῶν ἄρσεν ἄμωμον προσάξει πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, προσοίσει αὐτὸ δεκτὸν ἐναντίον Κυρίου. ⁴ Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος δεκτὸν αὐτῷ, ἐξιλιάσασθαι περὶ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἐναντι Κυρίου· καὶ προσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς τὸ αἶμα, καὶ προσχεύουσι τὸ αἶμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλω τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ⁶ καὶ ἐκδείραντες τὸ ὀλοκαύτωμα, μελιούσιν αὐτὸ κατὰ μέλη. ⁷ Καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπιστοιβάσουσι ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ. ⁸ Καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς τὰ διχοτομήματα, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ⁹ Τὰ δὲ ἐγκοιλία καὶ τοὺς πόδας πλυνούσιν ὕδατι· καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. ¹⁰ Ἐάν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ, ἀπὸ τε τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων εἰς ὀλοκαυτώματα, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτό. ¹¹ Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς βορῶν ἐναντι Κυρίου· καὶ προσχεύουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς τὸ αἶμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλω. ¹² Καὶ διελουσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ· καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ¹³ Καὶ τὰ ἐγκοιλία, καὶ τοὺς πόδας πλυνούσιν ὕδατι· καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα ἐστι θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. ¹⁴ Ἐάν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν κάρπωμα προσφάσει δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀποκνύσει τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ στραγγιεῖ τὸ αἶμα πρὸς τὴν βᾶσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁶ Καὶ ἀφελεῖ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὸ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ' ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ· ¹⁷ Καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερυγῶν, καὶ οὐ διελεῖ, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς· κάρπωμά ἐστι θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

2

¹ Ἐάν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ Κυρίῳ, σεμίδαλις ἔσται τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· θυσία ἐστί. ² Καὶ οἶσει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀαρῶν τοὺς ἱερεῖς· καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. ³ Καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ἀαρῶν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν Κυρίου. ⁴ Ἐάν δὲ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεμμένην ἐκ κλιβάνου δῶρον Κυρίῳ ἐκ σεμιδάλεως, ἄρτους ἄζυμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεκρισμένα ἐν ἐλαίῳ. ⁵ Ἐάν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις πεφυραμένη ἐν ἐλαίῳ ἄζυμά ἐστί. ⁶ Καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον· θυσία ἐστί Κυρίῳ. ⁷ Ἐάν δὲ θυσία ἀπὸ ἐσχάρας τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται. ⁸ Καὶ προσοίσει τὴν θυσίαν ἦν ἂν ποιῆσῃ ἐκ τούτων τῷ Κυρίῳ, καὶ προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα. ⁹ Καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάρπωμα· ὁσμὴ εὐωδίας Κυρίῳ. ¹⁰ Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας, Ἀαρῶν καὶ τὸς υἱοὺς αὐτοῦ, ἅγια τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου. ¹¹ Πᾶσαν θυσίαν, ἦν ἂν προσφέρητε Κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ ζύμην, καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ, καρῶσαι Κυρίῳ δῶρον. ¹² Ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐτὰ Κυρίῳ, ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ. ¹³ Καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἀλλ' ἀλισθήσεται· οὐ διαπαύσατε ἄλας διαθήκης Κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν· ἐπὶ παντὸς δῶρου ὑμῶν προσοίσετε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν ἄλας. ¹⁴ Ἐάν δὲ προσφέρῃς θυσίαν πρωτογεννημάτων τῷ Κυρίῳ, νέα πεφυραμένα χίδρα ἐρικτά τῷ Κυρίῳ· καὶ προσοίσει τὴν θυσίαν τῶν πρωτογεννημάτων. ¹⁵ Καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον,

καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτήν λίβανον· θυσία ἐστί. ¹⁶ Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς· κάρπωμά ἐστί Κυρίῳ.

3

¹ Ἐὰν δὲ θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν βοῶν αὐτὸ προσαγάγῃ, ἐὰν τῷ ἄρσεν, ἐὰν τε θῆλυ, ἄμωμον προσάξει αὐτὸ ἔναντι Κυρίου. ² Καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφάζει αὐτὸ ἔναντι Κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς τὸ αἶμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων κύκλῳ. ³ Καὶ προσάξουσιν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα Κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας. ⁴ Καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ. ⁵ Καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα ὁσμὴ εὐωδίας Κυρίῳ. ⁶ Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ θυσία σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, ἄρσεν ἢ θῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ⁷ Ἐὰν ἄρνα προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἔναντι Κυρίου. ⁸ Καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ, καὶ σφάζει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς τὸ αἶμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ⁹ Καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ Κυρίῳ· τὸ στέαρ καὶ τὴν ὄσφυν ἄμωμον σὺν ταῖς ψόαις περιελεῖ αὐτό· καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας. ¹⁰ Καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ, ¹¹ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὁσμὴ εὐωδίας κάρπωμα Κυρίῳ.

¹² Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ προσάξει ἔναντι Κυρίου. ¹³ Καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάζουσιν αὐτὸ ἔναντι Κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν οἱ ἱερεῖς τὸ αἶμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹⁴ Καὶ ἀνοίσει ἀπ' αὐτοῦ κάρπωμα Κυρίῳ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας. ¹⁵ Καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ, ¹⁶ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ· πᾶν τὸ στέαρ τῷ Κυρίῳ. ¹⁷ Νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν· πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἶμα οὐκ ἔδεσθε.

4

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² Λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων, ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτη ἔναντι Κυρίου ἀκουσίως ἀπὸ πάντων τῶν προσταγμάτων Κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιῆσῃ ἐν τι ἀπ' αὐτῶν. ³ Ἐὰν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτη τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτε, μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ Κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας. ⁴ Καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι Κυρίου, καὶ σφάζει τὸν μόσχον ἐνώπιον Κυρίου. ⁵ Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ εἰσοίσει αὐτὸ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ⁶ Καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἶμα, καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπάτακας ἔναντι Κυρίου, κατὰ τὸ καταπέτασμα τὸ ἅγιον. ⁷ Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως τοῦ ἔναντι Κυρίου, ὃ ἐστὶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ αἶμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, ὃ ἐστὶν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸ Καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, ⁹ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτό, ¹⁰ ὃν τρόπον ἀφαιρεῖται αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως. ¹¹ Καὶ τὸ δέρμα τοῦ μόσχου, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ. ¹² καὶ ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον

καθαρόν, οὐ ἔκχεοῦσι τὴν σποδιάν, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρὶ· ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιάς καθήσεται.

¹³ Ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγή Ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως, καὶ λάθῃ ῥήμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ἢ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσωσι, ¹⁴ καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία, ἣν ἤμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγή μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵ Καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι Κυρίου, καὶ σφάζουσιν τὸν μόσχον ἔναντι Κυρίου. ¹⁶ Καὶ εἰσίοισι ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ¹⁷ Καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ ἐπτάκις ἔναντι Κυρίου, κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἁγίου. ¹⁸ Καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων τῆς συνθέσεως, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον Κυρίου, ὃ ἐστὶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ πᾶν αἶμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν καρπώσεων, τοῦ πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁹ Καὶ τὸ πᾶν στέαρ περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²⁰ Καὶ ποιήσει τὸν μόσχον, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρτίας, οὕτω ποιηθήσεται· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτῶν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία. ²¹ Καὶ ἐξοίσουσι τὸν μόσχον ὅλον ἐξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόσχον, ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον· ἁμαρτία συναγωγῆς ἐστὶν.

²² Ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτη, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ἢ οὐ ποιηθήσεται, ἀκουσίως, καὶ ἁμάρτη καὶ πλημμελήσῃ, ²³ καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἤμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰγῶν, ἄρσεν ἄμωμον. ²⁴ Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου· καὶ σφάζουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ οὐ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον Κυρίου· ἁμαρτία ἐστὶ. ²⁵ Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων· καὶ τὸ πᾶν αἶμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων. ²⁶ Καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὡσπερ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίου· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

²⁷ Ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτη ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ἢ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ, ²⁸ καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἤμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οἶσει χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, θῆλειαν ἄμωμον οἶσει περὶ τῆς ἁμαρτίας, ἣς ἤμαρτε. ²⁹ Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ· καὶ σφάζουσιν τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ, οὐ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα. ³⁰ Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τὸν δακτύλῳ, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων· καὶ πᾶν τὸ αἶμα αὐτῆς ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ³¹ Καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου· καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὄσμην εὐωδίας Κυρίῳ· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

³² Ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας, θῆλυ ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ³³ Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας· καὶ σφάζουσιν αὐτὸ ἐν τόπῳ, οὐ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα. ³⁴ Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ, ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαρπώσεως· καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἶμα ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαυτώσεως. ³⁵ Καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου· καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα Κυρίου· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας ἣς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

5

¹ Ἐὰν δὲ ψυχὴ ἁμάρτη, καὶ ἀκοῦση φωνὴν ὀρκισμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς ἢ ἐώρακεν ἢ ἴσυνιδεν, ἐὰν μὴ ἀπαγγεῖλῃ, λήψεται τὴν ἁμαρτίαν. ² Ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἥτις ἐὰν ἄψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου, ἢ θηριαλώτου ἀκαθάρτου, ἢ τῶν θνησιμαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, ³ ἢ ἄψηται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, ἢς ἂν ἀψάμενος μιανθῇ καὶ ἔλαθεν αὐτόν, μετὰ τοῦτο δὲ γνῶ, καὶ πλημμελήσῃ. ⁴ Ἡ ψυχὴ ἢ ἀνομος, ἢ διαστέλλουσα τοῖς χεῖλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι κατὰ

πάντα ὅσα ἐὰν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος μεθ' ὄρκου, καὶ λάθῃ αὐτὸν πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ οὕτως γινῶ, καὶ ἀμάρτη ἐν τι τούτων. ⁵ Καὶ ἐξαγορεύσει τὴν ἀμαρτίαν περὶ ὧν ἠμάρτηκε κατ' αὐτῆς. ⁶ Καὶ οἶσει περὶ ὧν ἐπλημμέλησε Κύριος, περὶ τῆς ἀμαρτίας ἧς ἤμαρτε, θήλῃ ἀπὸ τῶν προβάτων ἀμνάδα, ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, περὶ ἀμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἀμαρτία. ⁷ Ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, οἶσει περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτε, δύο τρυγόνες, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν Κυρίῳ, ἕνα περὶ ἀμαρτίας, καὶ ἕνα εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁸ Καὶ οἶσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας πρότερον· καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου, καὶ οὐ διελεῖ. ⁹ Καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἐπὶ τὸν τοίχον τοῦ θυσιαστηρίου· τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· ἀμαρτία γάρ ἐστι. ¹⁰ Καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει ὀλοκάρπωμα, ὡς καθέκει· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

¹¹ Ἐὰν δὲ μὴ εὐρίσκη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζεύγος τρυγόνων, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἶσει τὸ δῶρον αὐτοῦ, περὶ οὗ ἤμαρτε, τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμιδάλεως περὶ ἀμαρτίας· οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτῷ λίβανον, ὅτι περὶ ἀμαρτίας ἐστί. ¹² Καὶ οἶσει αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ δραξάμενος ὁ ἱερεὺς ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων Κυρίῳ· ἀμαρτία ἐστί. ¹³ Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτεν ἀφ' ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς θυσία τῆς σεμιδάλεως.

¹⁴ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁵ ψυχὴ ἢ ἂν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ, καὶ ἀμάρτη ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἁγίων Κυρίου, καὶ οἶσει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἁγίων, περὶ οὗ ἐπλημμέλησε. ¹⁶ Καὶ ὁ ἤμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποτίσει αὐτὸ, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ· καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹⁷ Καὶ ἡ ψυχὴ ἢ ἂν ἀμάρτη, καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμέλησεν, καὶ λάβῃ τὴν ἀμαρτίαν, ¹⁸ καὶ οἶσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ, ἧς ἠγνόησε, καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹⁹ Ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμελεῖα ἔναντι Κυρίου.

²⁰ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²¹ ψυχὴ ἢ ἂν ἀμάρτη, καὶ παριδῶν παριδῆ τὰς ἐντολὰς Κυρίου, καὶ ψεύσῃται τὰ πρὸς τὸν πλησίον ἐν παραθήκῃ, ἢ περὶ κοινωνίας, ἢ περὶ ἀρπαγῆς, ἢ ἠδίκησέ τι τὸν πλησίον, ²² ἢ εὗρεν ἀπώλειαν, καὶ ψεύσῃται περὶ αὐτῆς, καὶ ὁμόση ἀδίκως περὶ ἐνὸς ἀπὸ πάντων, ὧν ἐὰν ποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ὥστε ἀμαρτεῖν ἐν τούτοις. ²³ Καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν ἀμάρτη, καὶ πλημμέλησεν, καὶ ἀποδῶ τὸ ἀρπαγμα, ὃ ἤρπασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα, ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παραθήκην, ἢ τις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν, ἢν εὗρεν ²⁴ ἀπὸ παντὸς πράγματος, οὗ ὤμοσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, τίνας ἐστί, αὐτῷ ἀποδώσει ἢ ἡμέρα ἐλεγχθῆ. ²⁵ Καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἶσει τῷ Κυρίῳ κριὸν ἀπὸ τῶν προβάτων ἄμωμον, τιμῆς, εἰς ὃ ἐπλημμέλησε. ²⁶ Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἐνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν αὐτῷ.

6

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² ἐντελεῖται τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, οὗτος ὁ νόμος τῆς ὀλοκαυτώσεως· αὕτη ἡ ὀλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωῖ, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου καυθήσεται ἐπ' αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται. ³ Καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦ, καὶ περισκελὲς λινοῦ ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν, ἢν ἂν καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τὴν ὀλοκαύτωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ παραθήσει αὐτὸ ἐχόμενον τοῦ θυσιαστηρίου. ⁴ Καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην· καὶ ἐξοίσει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν. ⁵ Καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐ σβεσθήσεται· καὶ καύσει ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τοπρωῖ πρωῖ, καὶ στοιβάσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ

σωτηρίου. ⁶ Καὶ πῦρ διαπαντὸς καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, οὐ σβεσθήσεται. ⁷ Οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας, ἣν προσάξουσιν αὐτήν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἔναντι Κυρίου, ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. ⁸ Καὶ ἀφελεῖ ἀπ' αὐτοῦ τῆ δρακί ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς, καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς, τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας· καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα ὁσμῆν εὐωδίας, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς τῷ Κυρίῳ. ⁹ Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτῆς ἔδεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἐν ἀλύτῃ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν. ¹⁰ Οὐ πεφθῆσεται ἐζυμωμένη· μερίδα αὐτήν ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· ἅγια ἁγίων ἐστίν, ὡσπερ τὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὡσπερ τὸ τῆς πλημμελείας. ¹¹ Πᾶν ἄρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτήν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· πᾶς δὲ ἂν ἄψηται αὐτῶν, ἁγιασθήσεται.

¹² Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹³ τοῦτο τὸ δῶρον Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃ προσοίσουσι Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἧ ἂν χρίσης αὐτόν· τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διαπαντὸς, τὸ ἡμισυ αὐτῆς τόπρωι, καὶ τὸ ἡμισυ αὐτῆς τοδειλινόν. ¹⁴ Ἐπὶ τηγάνον ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, πεφυραμένην οἶσει αὐτήν ἐλικτά, θυσίαν ἐκ κλασμάτων, θυσίαν εἰς ὁσμῆν εὐωδίας Κυρίῳ. ¹⁵ Ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτήν· νόμος αἰώνιος· ἅπαν ἐπιτελεσθήσεται. ¹⁶ Καὶ πᾶσα θυσία ἱερέως ὀλοκαυτός ἐσται, καὶ οὐ βρωθήσεται. ¹⁷ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁸ λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, οὗτος ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας· ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὸ ὀλοκαύτωμα, σφάζουσι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἔναντι Κυρίου· ἅγια ἁγίων ἐστίν. ¹⁹ Ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτήν, ἔδεται αὐτήν· ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν ἀλύτῃ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²⁰ Πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς, ἁγιασθήσεται· καὶ ὡς ἂν ἐπιβράντισθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἱμάτιον, ὃς ἂν βράντισθῇ ἐπ' αὐτὸ, πληθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ²¹ Καὶ σκευὸς ὀστράκινον, οὗ ἂν ἐψηθῇ ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται· ἂν δὲ ἐν σκευῇ χαλκῷ ἐψηθῇ, ἐκτριψεῖ αὐτὸ, καὶ ἐκκλύσει ὕδατι. ²² Πᾶς ἄρσεν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν φάγεται αὐτὰ ἅγια ἁγίων ἐστὶ Κυρίῳ. ²³ Καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν ἂν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐξιλιάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, οὐ βρωθήσεται· ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

7

¹ Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κριοῦ τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας· ἅγια ἁγίων ἐστίν. ² Ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὸ ὀλοκαύτωμα, σφάζουσι τὸν κριὸν τῆς πλημμελείας ἔναντι Κυρίου· καὶ τὸ αἷμα προσχεεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ. ³ Καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ὄσφυν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τὸν ἐνδοσθίων, ⁴ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς, περιελεῖ αὐτά. ⁵ Καὶ ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα τῷ Κυρίῳ· περὶ πλημμελείας ἐστὶ. ⁶ Πᾶς ἄρσεν ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά· ἐν τόπῳ ἁγίῳ ἔδονται αὐτὰ ἅγια ἁγίων ἐστίν. ⁷ Ὅσπερ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, οὕτως καὶ τὸ τῆς πλημμελείας· νόμος εἰς αὐτῶν· ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλιάσεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται. ⁸ Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὀλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τῆς ὀλοκαυτώσεως, ἧς προσφέρει αὐτὸς, αὐτῷ ἔσται. ⁹ Καὶ πᾶσα θυσία ἧτις ποιηθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἧτις ποιηθήσεται ἐπ' ἐσχάρας, ἢ ἐπὶ τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτήν, αὐτῷ ἔσται. ¹⁰ Καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, καὶ μὴ ἀναπεποιημένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔσται, ἐκάστω τὸ ἴσον.

¹¹ Οὗτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου, ἣν προσοίσουσι Κυρίῳ. ¹² Ἐὰν μὲν περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἐκ σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σεμιδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ. ¹³ Ἐπ' ἄρτους ζυμίτας προσοίσει τὰ δῶρα αὐτοῦ ἐπὶ θυσία αἰνέσεως σωτηρίου. ¹⁴ Καὶ προσάξει ἐν ἀπὸ πάντων τῶν δῶρων αὐτοῦ, ἀφαίρεμα Κυρίῳ· τῷ ἱερεῖ τῷ προσχέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται. ¹⁵ Καὶ τὰ κρέα θυαίας αἰνέσεως σωτηρίου αὐτῷ ἔσται· καὶ ἐν ἡ ἡμέρᾳ δωρεῖται, βρωθήσεται· οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ. ¹⁶ Καὶ ἂν εὐχὴ ἧ, ἢ ἐκούσιον θυσιάζῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἧ ἂν ἡμέρα προσαγάγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, βρωθήσεται, καὶ τῇ αὔριον. ¹⁷ Καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ¹⁸ Ἐὰν δὲ φαγῶν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς

ἡμέρα τῆ τρίτη, οὐ δεχθήσεται αὐτῷ τῷ προσφέροντι αὐτό· οὐ λογισθήσεται αὐτῷ, μίασμά ἐστιν· ἡ δὲ ψυχὴ ἧτις ἐάν φάγη ἀπ' αὐτοῦ, τὴν ἀμαρτίαν λήψεται. ¹⁹ Καὶ κρέα ὅσα ἐάν ἄψηται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα. ²⁰ Ἡ δὲ ψυχὴ ἧτις ἐάν φάγη ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὃ ἐστὶ Κυρίου, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²¹ Καὶ ἡ ψυχὴ ἡ ἄν ἄψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἡ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἡ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων ἡ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγη ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὃ ἐστὶ Κυρίου, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

²² Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²³ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, πᾶν στέαρ βῶν, καὶ προβάτων, καὶ αἰγῶν οὐκ ἔδεσθε. ²⁴ Καὶ στέαρ θνησιμαίων καὶ θηριαλῶτων ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον, καὶ εἰς βρώσιν οὐ βρωθήσεται. ²⁵ Πᾶς ὁ ἔσθων στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ὣν προσάξει ἀπ' αὐτῶν κάρπωμα Κυρίῳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²⁶ Πᾶν αἶμα οὐκ ἔδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν, ἀπὸ τε τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν. ²⁷ Πᾶσα ψυχὴ ἡ ἄν φάγη αἶμα, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

²⁸ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²⁹ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων, ὁ προσφέρων θυσίαν σωτηρίου, οἶσει τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ καὶ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου. ³⁰ Αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσι τὰ καρπώματα Κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθύνιου, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος προσοίσει αὐτὰ, ὥστε ἐπιτιθέναι δόμα ἔναντι Κυρίου. ³¹ Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἔσται τὸ στηθύνιον Ἀαρῶν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ³² Καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. ³³ Ὁ προσφέρων τὸ αἶμα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τῶν υἰῶν Ἀαρῶν, αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίονα ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι. ³⁴ Τὸ γὰρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαίρεματος εἴληφα παρὰ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ἀαρῶν τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ. ³⁵ Αὕτη ἡ χρίσις Ἀαρῶν, καὶ ἡ χρίσις τῶν υἰῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου, ἐν ἡμέρᾳ προσηγάγετο αὐτοὺς τοῦ ἱερατεύειν τῷ Κυρίῳ, ³⁶ καθὰ ἐνετείλατο Κύριος δοῦναι αὐτοῖς ἡ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ³⁷ Οὗτος ὁ νόμος τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας, καὶ περὶ ἀμαρτίας, καὶ τῆς πλημμελείας καὶ τῆς τελειώσεως, καὶ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ³⁸ ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἡ ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

8

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² λάβε Ἀαρῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολάς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας, καὶ τοὺς δύο κριοὺς, καὶ τὸ κανοῦν τῶν ἀζύμων, ³ καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴ Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτῷ Κύριος· καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁵ Καὶ εἶπε Μωυσῆς τῇ συναγωγῇ, τοῦτο ἐστὶ τὸ ῥῆμα, ὃ ἐνετείλατο Κύριος ποιῆσαι. ⁶ Καὶ προσήνεγκε Μωυσῆς τὸν Ἀαρῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι. ⁷ Καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν ὑποδύτην, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα. ⁸ Καὶ συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος, καὶ συνέσφιγγεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ· καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὴν τὸ λογεῖον, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λογεῖον τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. ⁹ Καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε ἐπὶ τὴν μίτραν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον ἄγνον, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

¹⁰ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, ¹¹ καὶ ἔρρανεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάκτις· καὶ ἔχρισεν τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἡγίασεν αὐτό, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὸν λουτήρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἡγίασεν αὐτά· καὶ ἔχρισεν τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. ¹² Καὶ ἐπέχεε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρῶν· καὶ ἔχρισεν αὐτὸν, καὶ ἡγίασεν αὐτόν. ¹³ Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρῶν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιθάρεις, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

¹⁴ Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας· καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας. ¹⁵ Καὶ ἔσφαξεν αὐτόν· καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἡγίασεν αὐτό, τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁷ Καὶ τὸν μόσχον, καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ, κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁸ Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. Καὶ ἔσφαξε Μωυσῆς τὸν κριόν· καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹⁹ Καὶ τὸν κριὸν ἐκρεανόμησε κατὰ μέλη· καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ μέλη, καὶ τὸ στέαρ· καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ τοὺς πόδας ἐπλυνεν ὕδατι. ²⁰ Καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὀλοκαύτωμα ἐστὶν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας· κάρπωμά ἐστι τῷ Κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ.

²¹ Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, κριὸν τελειώσεως· καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ²² Καὶ ἔσφαξεν αὐτόν· καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός Ααρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ²³ Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν· καὶ ἐπέθηκε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τοὺς λοβούς τῶν ὠτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν· καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν· καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ²⁴ Καὶ ἔλαβε τὸ στέαρ, καὶ τὴν ὄσφυν, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν. ²⁵ Καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως, τοῦ ὄντος ἐναντι Κυρίου, καὶ ἔλαβον ἄρτον ἕνα ἄζυμον, καὶ ἄρτον ἐξ ἐλαίου ἕνα, καὶ λάγανον ἕν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν. ²⁶ Καὶ ἐπέθηκεν ἅπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἐναντι Κυρίου. ²⁷ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, ὃ ἐστὶ ὁσμὴ εὐωδίας· κάρπωμά ἐστὶν τῷ Κυρίῳ. ²⁸ Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὸ στήθνιον, ἀφείλεν αὐτὸ ἐπιθεμα ἐναντι Κυρίου, ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο Μωυσῆ ἐν μεριδι, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ.

²⁹ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέρρυνεν ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολάς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολάς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³⁰ Καὶ ἡγίασεν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολάς αὐτοῦ, καὶ τὰς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολάς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³¹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἐψήσατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ· καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτά, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον συνέτακτά μοι, λέγων, Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται αὐτά. ³² Καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατακάυσατε. ³³ Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεσεσθε ἐπτά ἡμέρας, ἕως ἡμέρα πληρωθῆ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν· ἐπτά γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν. ³⁴ Καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἣ ἐνετείλατο Κύριος τοῦ ποιῆσαι, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ³⁵ Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθήσεσθε ἐπτά ἡμέρας, ἡμέραν καὶ νύκτα· φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα Κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· οὕτω γὰρ ἐνετείλατό μοι Κύριος ὁ Θεός. ³⁶ Καὶ ἐποίησεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

9

¹ Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν γερουσίαν Ἰσραὴλ, ² καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, λάβε σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὀλοκαύτωμα, ἄμωμα, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἐναντι Κυρίου. ³ Καὶ τῇ γερουσίᾳ Ἰσραὴλ λάλησον, λέγων, λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ μοσχάριον, καὶ ἄμνον ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκάρπωσιν, ἄμωμα, ⁴ καὶ μόσχον, καὶ κριὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου ἐναντι Κυρίου, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· ὅτι σήμερον Κύριος ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν. ⁵ Καὶ ἔλαβον

καθὸ ἐνετείλατο Μωυσῆς ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσῆλθε πᾶσα συναγωγῇ, καὶ ἔστησαν ἔναντι Κυρίου. ⁶ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ εἶπε Κύριος, ποιήσατε, καὶ ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν ἡ δόξα Κυρίου. ⁷ Καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρών, πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποιήσον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου, καὶ ἐξίλασαι περὶ σεαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου σου· καὶ ποιήσον τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ. ⁸ Καὶ προσῆλθεν Ἀαρών πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξε τὸ μόσχον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. ⁹ Καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρών τὸ αἶμα πρὸς αὐτόν· καὶ ἔβαψε τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἶμα, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ τὸ αἶμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁰ Καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹¹ Καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ, ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ¹² Καὶ ἔσφαξε τὸ ὀλοκαύτωμα· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρών τὸ αἶμα πρὸς αὐτόν· καὶ προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹³ Καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα προσήνεγκαν αὐτὸ κατὰ μέλη· αὐτὰ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴ Καὶ ἔπλυσε τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

¹⁵ Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ, καὶ ἔλαβε τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτόν, καθὰ καὶ τὸν πρῶτον. ¹⁶ Καὶ προσήνεγκε τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθῆκει. ¹⁷ Καὶ προσήνεγκε τὴν θυσίαν, καὶ ἔπλησε τὰς χεῖρας ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ πρωϊνοῦ. ¹⁸ Καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον, καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρών τὸ αἶμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ, ¹⁹ καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου, καὶ τοῦ κριοῦ τὴν ὄσφυν, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος. ²⁰ Καὶ ἐπέθηκε τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύνια καὶ ἀνήνεγκε τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²¹ Καὶ τὸ στηθύνιον, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφείλεν Ἀαρών ἀφαίρεμα ἔναντι Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ. ²² Καὶ ἐξάρας Ἀαρών τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν λαόν, εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου. ²³ Καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρών εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐξελθόντες εὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν· καὶ ὤφθη δόξα Κυρίου παντὶ τῷ λαῷ. ²⁴ Καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγε τὰ ἐπὶ τὸ θυσιαστηρίου, τὰ τε ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ στέατα· καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἐξέστη, καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον.

10

¹ Καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ Ἀαρών Ναδάβ καὶ Αβιουδ, ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὸ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ προσήνεγκαν ἔναντι Κυρίου πῦρ ἀλλότριον, ὃ οὐ προσέταξε Κύριος αὐτοῖς. ² Καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπέθανον ἔναντι Κυρίου. ³ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών, τοῦτό ἐστιν, ὃ εἶπε Κύριος, λέγων, ἐν τοῖς ἐγγίζουσί μοι ἀγιασθήσομαι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξαστήσομαι· καὶ κατενύχθη Ἀαρών. ⁴ Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς τὸν Μισαδάη, καὶ τὸν Ἐλισαφάν, υἱοὺς Ὀζιῆλ, υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ἀαρών, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ⁵ Καὶ προσῆλθον, καὶ ἦραν αὐτούς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον εἶπε Μωυσῆς. ⁶ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους, τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πάσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμὸς· οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν, πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, κλαύσονται τὸν ἐμπυρισμὸν, ὃν ἐνεπυρίσθησαν ὑπὸ Κυρίου. ⁷ Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· τὸ ἔλαιον γὰρ τῆς χρίσεως, τὸ παρὰ Κυρίου, ἐφ' ὑμῖν, καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα Μωυσῆ.

⁸ Καὶ ἐλάλησε Κύριος τῷ Ἀαρών, λέγων, ⁹ οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ, ἡνίκα ἐὰν εἰσπορεύησθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ¹⁰ διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν, ¹¹ καὶ συμβιβάξειν τοὺς υἱοὺς

Ἰσραὴλ ἅπαντα τὰ νόμιμα, ἃ ἐλάλησε Κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς Μωυσῆ. ¹² Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ααρὼν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ααρὼν τοὺς καταλειφθέντας, λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου, καὶ φάγεσθε ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον· ἅγια ἁγίων ἐστί. ¹³ Καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ· νόμιμον γὰρ σοι ἐστί, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· οὐτὸ γὰρ ἐντέταλται μοι. ¹⁴ Καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ· νόμιμον γὰρ σοι, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁵ Τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτω· προσοίσουσιν ἀφορίσαι ἔναντι Κυρίου· καὶ ἔσται σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

¹⁶ Καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησε Μωυσῆς· καὶ ὁ δὲ ἐνπεπύριστο· καὶ ἐθυμώθη Μωυσῆς ἐπὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ααρὼν τοὺς καταλειμμένους, λέγων, ¹⁷ διατί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ ἁγίῳ; ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστί, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν φαγεῖν, ἵνα ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐξιλάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι Κυρίου. ¹⁸ Οὐ γὰρ εἰσῆχθη τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον· κατὰ πρόσωπον ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον μοι συνέταξε Κύριος. ¹⁹ Καὶ ἐλάλησεν Ααρὼν πρὸς Μωυσῆν, λέγων, εἰ σήμερον προσαγιόχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι Κυρίου, καὶ συμβέβηκέ μοι τοιαῦτα, καὶ φάγομαι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἄρεστον ἔται Κυρίῳ; ²⁰ Καὶ ἤκουσε Μωυσῆς, καὶ ἤρσεσεν αὐτῷ.

11

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν, λέγων, ² λαλήσατε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, ταῦτα τὰ κτήνη, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ³ Πᾶν κτήνος διχηλοῦν ὄπλην καὶ ὄνουχιστήρας ὄνουχίζου δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μνηρκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. ⁴ Πλὴν ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε, ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μνηρκισμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλοῦντων τὰς ὄπλας, καὶ ὄνουχίζοντων ὄνουχιστήρας· τὸν κάμηλον, ὅτι ἀνάγει μνηρκισμὸν τοῦτο, ὄπλην δὲ οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁵ Καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι ἀνάγει μνηρκισμὸν τοῦτο, καὶ ὄπλην οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁶ Καὶ τὸν χοιρογρύλλιον, ὅτι οὐκ ἀνάγει μνηρκισμὸν τοῦτο, καὶ ὄπλην οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁷ Καὶ τὸν ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὄπλην τοῦτο, καὶ ὄνουχίζει ὄνουχας ὄπλης, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μνηρκισμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁸ Ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε· ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν.

⁹ Καὶ ταῦτα, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι· πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ταῦτα φάγεσθε. ¹⁰ Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες ἐν τῷ ὕδατι, ἢ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεῦνεται τὰ ὕδατα, καὶ ἀπὸ πάσης ψυχῆς τῆς ζωῆς ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμά ἐστί, καὶ βδελύγματα ἔσονται ὑμῖν. ¹¹ Ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε, καὶ τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βδελύξεσθε. ¹² Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδέλυγμα τοῦτο ἐστὶν ὑμῖν. ¹³ Καὶ ταῦτα, ἃ βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ βρωθήσεται, βδέλυγμά ἐστί· τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἀλαιοῖον, ¹⁴ καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἴκτινον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. ¹⁵ Καὶ στρουθῶν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρων, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. ¹⁶ Καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ· καὶ ἰέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. ¹⁷ καὶ νυκτικόρακα, καὶ καταράκτην, καὶ ἴβιν, ¹⁸ καὶ πορφυρίωνα, καὶ πελεκάνα, καὶ κύκνον, ¹⁹ καὶ ἐρωδιὸν, καὶ χαράδριον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ· καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα. ²⁰ Καὶ πάντα τὰ ἐρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, βδελύγματα ἐστὶν ὑμῖν. ²¹ Ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἐρπετῶν τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ, πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. ²² Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν βροῦχον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ· καὶ τὸν ἀττάκην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ· καὶ ὀφιομάχην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ· καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῆ. ²³ Πᾶν ἐρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν, οἷς εἰσι τέσσαρες πόδες, βδελύγματα ἐστὶν ὑμῖν, ²⁴ καὶ ἐν τούτοις μιανθήσεσθε· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ²⁵ Καὶ πᾶς ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ²⁶ Καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὃ ἐστί διχηλοῦν ὄπλην, καὶ ὄνουχιστήρας ὄνουχίζει, καὶ μνηρκισμὸν οὐ μνηρκάται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν· πᾶς ὁ ἀπτόμενος

τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ²⁷ Καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἀκάθαρτά ἐστιν ὑμῖν· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ²⁸ Καὶ ὁ αἵρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας· ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστιν ὑμῖν.

²⁹ Καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα ἀπὸ τῶν ἔρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μῦς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χειρσαῖος, ³⁰ μυγάλη, καὶ χαμαιλέων, καὶ χαλαβώτης, καὶ σαῦρα, καὶ ἀσπάλαξ. ³¹ Ταῦτα ἀκάθαρτα ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν τεθνηκότων, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ³² Καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπ' αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσται ἀπὸ παντὸς σκευῆος ξυλίνου ἢ ἱματίου ἢ δέρματος ἢ σάκκου· πᾶν σκευὸς ὃ ἂν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ, εἰς ὕδρω βαφήσεται, καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἐσπέρας· καὶ καθαρὸν ἔσται. ³³ Καὶ πᾶν σκευὸς ὀστράκινον εἰς ὃ ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τούτων ἔνδον, ὅσα ἐὰν ἔνδον ᾗ, ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ αὐτὸ συντριβήσεται. ³⁴ Καὶ πᾶν βρώμα, ὃ ἔσθεται, εἰς ὃ ἂν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδρω, ἀκάθαρτον ἔσται· καὶ πᾶν ποτὸν, ὃ πίνηται ἐν παντὶ ἀγγεῖω, ἀκάθαρτον ἔσται. ³⁵ Καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσται· κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαίρεθῆσονται· ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστι, καὶ ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔσονται. ³⁶ Πλὴν πηγῶν ὑδάτων καὶ λάκκου καὶ συναγωγῆς ὕδατος, ἔσται καθαρὸν· ὁ δὲ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται. ³⁷ Ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμον, ὃ σπαρήσεται, καθαρὸν ἔσται. ³⁸ Ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδρω ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτόν ἐστιν ὑμῖν. ³⁹ Ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν, ὃ ἐστιν ὑμῖν φαγεῖν τοῦτο, ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁴⁰ καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνησιμαίων τούτων, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας· καὶ ὁ αἵρων ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁴¹ Καὶ πᾶν ἔρπετόν, ὃ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμα ἔσται τοῦτο ὑμῖν· οὐ βρωθήσεται. ⁴² Καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ τέσσαρα διαπαντός, ὃ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτὸ, ὅτι βδέλυγμα ὑμῖν ἐστί. ⁴³ Καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν αὐτοῖς, ⁴⁴ ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· καὶ ἀγιασθήσεσθε, καὶ ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, ⁴⁵ ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν Θεός· καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος. ⁴⁶ Οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης ψυχῆς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ⁴⁷ διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀναμέσον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

12

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, γυνὴ ἥτις ἐὰν σπερματισθῇ, καὶ τέκη ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτά ἡμέρας· κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται. ³ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. ⁴ Καὶ τρίακοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς· παντὸς ἀγίου οὐδ' ἄψεται, καὶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς. ⁵ Ἐὰν δὲ θῆλυ τέκη, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δις ἐπτά ἡμέρας, κατὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς· καὶ ἐξήκοντα ἡμέρας καὶ ἕξ καθεσθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς.

⁶ Καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' οὗ ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, προσοίσει ἄμνον ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ νοσσοῦν περιστερᾶς ἢ τρυγόνας περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, πρὸς τὸν ἱερέα. ⁷ Καὶ προσοίσει αὐτὸν ἔναντι Κυρίου· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς· οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἢ θῆλυ. ⁸ Ἐὰν δὲ μὴ εὐρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἄμνον, καὶ ληφεται δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοῦς περιστερῶν, μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

13

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσὴν καὶ Ααρών, λέγων, ² ἀνθρώπῳ ἕαν τι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας τηλαυγῆς, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἀφή λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς Ααρών τὸν ἱερέα, ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων. ³ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ θριξὶς ἐν τῇ ἀφῇ μεταβάλλη λευκῆ, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς, ἀφή λέπρας ἐστὶ· καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ μιανεῖ αὐτόν. ⁴ Ἐὰν δὲ καὶ τηλαυγῆς λευκὴ ἦ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ἦ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θριξὶς αὐτοῦ οὐ μετέβαλε τρίχα λευκὴν, αὕτη δὲ ἐστὶν ἀμαυρὰ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν ἐπτά ἡμέρας. ⁵ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· καὶ ἰδοὺ ἡ ἀφή μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἀφή ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς ἐπτά ἡμέρας τοδεύτερον. ⁶ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς αὐτόν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ τοδεύτερον· καὶ ἰδοὺ ἀμαυρὰ ἡ ἀφή, οὐ μετέπεσεν ἡ ἀφή ἐν τῷ δέρματι· καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, σημασία γὰρ ἐστὶ· καὶ πλυνόμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται. ⁷ Ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέση ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτόν τὸν ἱερέα τοῦ καθαρίσαι αὐτόν, καὶ ὀφθήσεται τοδεύτερον τῷ ἱερεῖ. ⁸ Καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς· λέπρα ἐστὶ.

⁹ Καὶ ἀφή λέπρας ἕαν γένηται ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἦξει πρὸς τὸν ἱερέα· ¹⁰ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλε τρίχα λευκὴν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρκὸς τῆς ζωσῆς ἐν τῇ οὐλῇ. ¹¹ Λέπρα παλαιουμένη ἐστὶν ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφοριεῖ αὐτόν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν.

¹² Ἐὰν δὲ ἀνθοῦσα ἐξανθήσῃ λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ καλύψῃ ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τῆς ἀφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, καθ' ὅλην τὴν ὄρασιν τοῦ ἱερέως· ¹³ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τοῦ χρωτὸς· καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν, ὅτι πᾶν μετέβαλε λευκόν, καθαρὸν ἐστὶ. ¹⁴ Καὶ ἡ ἄν ἡμέρα ὀφθῇ ἐν αὐτῷ χρῶς ζῶν, μιανθήσεται. ¹⁵ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸν χρῶτα τὸν ὑγιῆ, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ χρῶς ὁ ὑγιῆς, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστι· λέπρα ἐστὶν. ¹⁶ Ἐὰν δὲ ἀποκαταστῇ ὁ χρῶς ὁ ὑγιῆς, καὶ μεταβάλλῃ λευκῆ, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα· ¹⁷ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἀφή εἰς τὸ λευκόν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν· καθαρὸς ἐστὶ.

¹⁸ Καὶ σὰρξ ἕαν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ ἔλκος, καὶ ὑγιασθῇ, ¹⁹ καὶ γένηται ἐν τῷ τῶπι τοῦ ἔλκουσ οὐλὴ λευκῆ, ἢ τηλαυγῆς λευκαίνουσα, ἢ πυρρίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ ἱερεῖ· ²⁰ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις ταπεινότερα τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θριξὶς αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκὴν, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, ὅτι λέπρα ἐστὶν· ἐν τῷ ἔλκει ἐξήνησεν. ²¹ Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῷ θριξὶς λευκῆ, καὶ ταπεινὸν μὴ ἦ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς, καὶ αὕτη ἢ ἀμαυρὰ, καὶ ἀφοριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς ἐπτά ἡμέρας. ²² Ἐὰν δὲ διαχῶσι διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, ἀφή λέπρας ἐστὶν· ἐν τῷ ἔλκει ἐξήνησεν· ²³ Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἔλκουσ ἐστὶ, καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς.

²⁴ Καὶ σὰρξ ἕαν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ κατακάυμα πυρὸς, καὶ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακάυματος ἀυγάζον τηλαυγῆς λευκόν, ὑποπυρρίζον, ἢ ἔκλευκον· ²⁵ Καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλε θριξὶς λευκὴ εἰς τὸ ἀυγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστὶν· ἐν τῷ κατακάυματι ἐξήνησεν· καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, ἀφή λέπρας ἐστὶν. ²⁶ Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ ἀυγάζοντι θριξὶς λευκῆ, καὶ ταπεινὸν μὴ ἦ ἀπὸ τοῦ δέρματος, αὐτὸ δὲ ἀμαυρὸν, καὶ ἀφοριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς ἐπτά ἡμέρας. ²⁷ Καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· ἕαν δὲ διαχῶσι διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, ἀφή λέπρας ἐστὶν· ἐν τῷ ἔλκει ἐξήνησεν. ²⁸ Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ ἀυγάζον, καὶ μὴ διαχυθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὕτη δὲ ἀμαυρὰ ἢ οὐλὴ τοῦ κατακάυματος ἐστὶ, καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς· ὁ γὰρ χαρακτήρ τοῦ κατακάυματος ἐστὶ.

²⁹ Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἕαν γένηται ἐν αὐτοῖς ἀφή λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι· ³⁰ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς ἐγκοιλότερα τοῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θριξὶς ξανθίζουσα λεπτῆ, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς· θραυσμὰ ἐστὶ, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα τοῦ πώγωνος ἐστὶ. ³¹ Καὶ ἕαν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν τοῦ θραυσματος, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἡ ὄψις ἐγκοιλότερα τοῦ δέρματος, καὶ θριξὶς ξανθίζουσα οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν τοῦ θραυσματος ἐπτά ἡμέρας. ³² Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ

οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα, καὶ θριξὶ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος· ³³ Καὶ ξυρρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ ξυρρηθήσεται, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. ³⁴ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ξυρρηθῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστιν κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια, καθαρὸς ἔσται. ³⁵ Ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν· ³⁶ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ διακέχυται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι, οὐκ ἐπισκέπεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς τῆς ξανθῆς, ὅτι ἀκάθαρτος ἔστιν. ³⁷ Ἐὰν δὲ ἐνώπιον μεῖνῃ ἐπὶ χώρας τὸ θραῦσμα, καὶ θριξὶ μέλαινα ἀνατείλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίακε τὸ θραῦσμα, καθαρὸς ἔστι, καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς. ³⁸ Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἀυγάματα ἀυγάζοντα λευκανθίζοντα· ³⁹ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἀυγάματα λευκανθίζοντα λευκαθίζοντα, ἀλφός ἔστιν· ἐξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καθαρὸς ἔστιν. ⁴⁰ Ἐὰν δὲ τινι μαθήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, φαλακρὸς ἔστι, καθαρὸς ἔστιν. ⁴¹ Ἐὰν δὲ κατὰ πρόσωπον μαθήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, ἀναφάλαντός ἔστι, καθαρὸς ἔστιν. ⁴² Ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ ἀφή λευκὴ ἢ πυρρίζουσα, λέπρα ἔστιν ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ· ⁴³ καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς λευκὴ ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ, ὡς ὠίδος λέπρας ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· ⁴⁴ Ἄνθρωπος λεπρός ἔστι· μίανσει μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἢ ἀφῇ αὐτοῦ. ⁴⁵ Καὶ ὁ λεπρός ἐν ᾧ ἔστιν ἡ ἀφή, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔστω παραλελυμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκάλυπτος, καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω, καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται. ⁴⁶ Πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἐὰν ἦ ἐπ' αὐτόν ἡ ἀφή, ἀκάθαρτος ὢν ἀκάθαρτος ἔσται· κειχωρισμένος καθήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς αὐτοῦ ἔσται ἢ διατριβῆ.

⁴⁷ Καὶ ἱματίω ἐὰν γένηται ἀφή ἐν αὐτῷ λέπρας, ἐν ἱματίῳ ἐρέω, ἢ ἐν ἱματίῳ στυππύνω, ⁴⁸ ἢ ἐν στήμονι, ἢ ἐν κρόκῃ, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν δέρματι, ἢ ἐν παντὶ ἐργασίῳ δέρματι, ⁴⁹ καὶ γένηται ἡ ἀφή χλωρίζουσα ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ δέρματι, ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκευεῖ ἐργασίῳ δέρματος, ἀφή λέπρας ἔστι· καὶ δεῖξει τῷ ἱερεῖ· ⁵⁰ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν ἑπτὰ ἡμέρας. ⁵¹ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἀφή ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν τῷ δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἔστιν ἡ ἀφή, ἀκάθαρτος ἔστι. ⁵² Κατακάσει τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν στήμονα, ἢ τὴν κρόκην ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν παντὶ σκευεῖ δερματίνω, ἐν ᾧ ἂν ἦ ἐν αὐτῷ ἡ ἀφή, ὅτι λέπρα ἔμμονός ἔστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

⁵³ Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἀφή ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκευεῖ δερματίνω· ⁵⁴ Καὶ συντάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἐὰν ἦ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν ἑπτὰ ἡμέρας τοδεύτερον. ⁵⁵ Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ τὴν ἀφήν, καὶ ἦδε οὐ μὴ μετέβαλεν ἡ ἀφή τὴν ὄψιν, καὶ ἡ ἀφή οὐ διαχεῖται, ἀκάθαρτος ἔστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ἐστήρικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ. ⁵⁶ Καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἦ ἄμαυρά ἡ ἀφή μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ, ἀπορρήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς κρόκῃς, ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος. ⁵⁷ Ἐὰν δὲ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκευεῖ δερματίνω, λέπρα ἐξανθοῦσά ἔστιν ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ἐν ᾧ ἔστιν ἡ ἀφή. ⁵⁸ Καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ κρόκῃ, ἢ πᾶν σκεῦος δερματίνου, ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον, καὶ καθαρὸν ἔσται. ⁵⁹ Οὗτος ὁ νόμος ἀφῆς λέπρας ἱματίου ἐρέου, ἢ στυππύνου, ἢ στήμονος, ἢ κρόκῃς, ἢ παντός σκευὸς δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸ, ἢ μιᾶναι αὐτό.

14

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ· ἢ ἂν ἡμέρα καθαρισθῇ, καὶ προσαθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα. ³ Καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἰᾶται ἡ ἀφή τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ. ⁴ Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον. ⁵ Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ σφάζουσι τὸ ὀρνίθιον τὸ ἐν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ'

ὑδατι ζῶντι. ⁶ Καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν λήμψεται αὐτὸ, καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον, καὶ τὸν ὕσωπον, καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὄρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὑδατι ζῶντι. ⁷ Καὶ περιόρῃται ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἐπτάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδίον. ⁸ Καὶ πλυνεῖ ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρηθήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν τρίχα, καὶ λούσεται ἐν ὑδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ διατρίψει ἕξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐπτά ἡμέρας. ⁹ Καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρῦς, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ ξυρηθήσεται· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὑδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται. ¹⁰ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἄμνους ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλῃν ἐλαίου μίαν. ¹¹ Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ καθαρίζων, τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον, καὶ ταῦτα ἔναντι Κυρίου, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹² Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἄμνον τὸν ἕνα, καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλῃν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὰ ἀφορίσμα ἐναντι Κυρίου. ¹³ Καὶ σφάζουσι τὸν ἄμνον ἐν τόπῳ, οὐ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἐστὶ γὰρ τὸ περὶ ἁμαρτίας, ὡσπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἐστὶ τῆς ἱερῆς· ἅγια ἁγίων ἐστὶ. ¹⁴ Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ¹⁵ Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου, ἐπιχεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν. ¹⁶ Καὶ βάψει τὸν δακτύλον τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς· καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπτάκις ἐναντι Κυρίου. ¹⁷ Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἐλαίου τὸ ἐν ἐν τῇ χειρὶ, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας. ¹⁸ Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἐλαίου τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου. ¹⁹ Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλιάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ· καὶ μετὰ τοῦτο σφάζει ὁ ἱερεὺς τὸ ὀλοκαύτωμα. ²⁰ Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐναντι κυρίου· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται. ²¹ Ἐὰν δὲ πένηται, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὗρισκῇ, λήψεται ἄμνον ἕνα εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν εἰς ἀφαίρεμα, ὥστε ἐξιλιάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλῃν ἐλαίου μίαν, ²² καὶ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, ὅσα εὔρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἡ μία εἰς ὀλοκαύτωμα. ²³ Καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, εἰς τὸ καθαρῖσαι αὐτὸν, πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐναντι Κυρίου. ²⁴ Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἄμνον τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλῃν τοῦ ἐλαίου, ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἐναντι Κυρίου. ²⁵ Καὶ σφάζει τὸν ἄμνον τὸν τῆς πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ²⁶ Καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν. ²⁷ Καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἐπτάκις ἐναντι Κυρίου. ²⁸ Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας. ²⁹ Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τὸ ἐν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐναντι Κυρίου.

³⁰ Καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν τρυγῶνων ἢ ἀπὸ τῶν νοσσῶν τῶν περιστερῶν, καθότι εὔρεν αὐτοῦ ἡ χεὶρ, ³¹ τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ· καὶ ἐξιλιάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἐναντι Κυρίου. ³² Οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή τῆς λέπρας, καὶ τοῦ μὴ εὗρισκοντος τῇ χειρὶ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ.

³³ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, ³⁴ ὡς ἂν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῶν Χανααίων, ἦν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν ἐν κτήσει, καὶ δώσω ἀφήν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς ἐγκτήτου ὑμῖν· ³⁵ καὶ ἤξει τίνος αὐτοῦ ἡ οἰκία, καὶ ἀναγγελεῖ τῷ ἱερεῖ, λέγων, ὡσπερ ἀφή ἐώραταί μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ. ³⁶ Καὶ προστάξει ὁ

ιερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν, πρὸ τοῦ εἰσελθόντα τὸν ἱερέα ἰδεῖν τὴν ἀφήν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται ὅσα ἂν ἦ ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν. ³⁷ Καὶ ὄψεται τὴν ἀφήν, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀφή ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλιάδας χλωριζούσας, ἢ πυρρίζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινότερα τῶν τοίχων. ³⁸ Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ἐπτά ἡμέρας. ³⁹ Καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, καὶ ἰδοὺ διεχύθη ἡ ἀφή ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας. ⁴⁰ Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους ἐν οἷς ἐστὶν ἡ ἀφή, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθартον. ⁴¹ Καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν ἔσωθεν κύκλω, καὶ ἐκχεοῦσι τὸν χοῦν τὸν ἀπεξυσμένον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθартον. ⁴² Καὶ λήφονται λίθους ἀπεξυσμένους ἐτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων· καὶ χοῦν ἕτερον λήφονται, καὶ ἐξαλείψουσι τὴν οἰκίαν. ⁴³ Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἀφή, καὶ ἀνατελεῖ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους, καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι, ⁴⁴ καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ὄψεται εἰ διακέχνηται ἡ ἀφή ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἔμμοнос ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθартός ἐστι. ⁴⁵ Καὶ καθελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ πάντα τὸν χοῦν ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθартον. ⁴⁶ Καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας, ἅς ἀφωρισμένη ἐστὶν, ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁴⁷ Καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας· καὶ ὁ ἔσθων ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας.

⁴⁸ Ἐὰν δὲ παραγενόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἱερεὺς καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διαχύσει οὐ διαχεῖται ἡ ἀφή ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάθη ἡ ἀφή. ⁴⁹ Καὶ λήφεται ἀφαγνισαί τὴν οἰκίαν, δύο ὄρνιθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον. ⁵⁰ Καὶ σφάξει τὸ ὄρνιθιον τὸ ἐν εἰς σκεῦος ὄστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι. ⁵¹ Καὶ λήφεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν· καὶ βάψει αὐτὸ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὄρνιθιου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ' ὕδατι ζῶντι· καὶ περιόρανεῖ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐπτάκις. ⁵² Καὶ ἀφαγνιεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὄρνιθιου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὄρνιθίῳ τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἐν τῷ ὕσσωπῳ, καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κόκκινῳ. ⁵³ Καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ἐξιλιάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρὰ ἔσται. ⁵⁴ Οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἀφήν λέπρας, καὶ θραύσματος, ⁵⁵ καὶ τῆς λέπρας ἱματίου, καὶ οἰκίας, ⁵⁶ καὶ οὐλῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ ἀυγάζοντος, ⁵⁷ καὶ τοῦ ἐξηγησασθαι ἡ ἡμέρα ἀκάθартον, καὶ ἡ ἡμέρα καθαρισθήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

15

¹ Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, ἀνδρὶ ἀνδρὶ ὧ ἂν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἢ ῥύσις αὐτοῦ ἀκάθартός ἐστι. ³ Καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ· ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ῥύσεως, ἧς συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ· πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως σώματος αὐτοῦ, ἡ συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐστι. ⁴ Πᾶσα κοίτη ἐφ' ἧς ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς ὁ γονορρῆης, ἀκάθартός ἐστι, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρῆης, ἀκάθартός ἐστι. ⁵ Καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν ἄψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁶ Καὶ ὁ καθημέρος ἐπὶ τοῦ σκεύους ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ὁ γονορρῆης, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁷ Καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ χρωτὸς τοῦ γονορρῆου, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁸ Ἐὰν δὲ προσσιελίσῃ ὁ γονορρῆης ἐπὶ τὸν καθαρὸν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁹ Καὶ πᾶν ἐπίσαγμα ὄνου, ἐφ' ὃ ἂν ἐπιβῇ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρῆης, ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹⁰ Καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος ὅσα ἂν ἦ ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας· καὶ ὁ αἴρων αὐτὰ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹¹ Καὶ ὅσων ἐὰν ἄψηται ὁ γονορρῆης, καὶ τὰς χεῖρας οὐ νένιπται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθартός ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹² Καὶ σκεῦος ὄστράκινον οὗ ἂν ἄψηται ὁ γονορρῆης, συντριβήσεται· καὶ σκεῦος ξύλινον ἠψήσεται ὕδατι, καὶ καθαρὸν ἔσται. ¹³ Ἐὰν

δὲ καθαρισθῆ ὁ γονορροῦς ἐκ τῆς ρύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐξαριθμηθήσεται αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται. ¹⁴ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας, ἡ δύο νοσοῦς περιστερῶν, καὶ οἶσει αὐτὰ ἔναντι Κυρίου ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσει αὐτὰ τῷ ἱερεῖ. ¹⁵ Καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου ἀπὸ τῆς ρύσεως αὐτοῦ.

¹⁶ Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ¹⁷ Καὶ πᾶν ἱμάτιον, καὶ πᾶν δέρμα ἐφ' ὃ ἂν ᾦ ἐπ' αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ¹⁸ Καὶ γυνὴ ἐὰν κοιμηθῆ ἀνὴρ μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτοι ἔσονται ἕως ἑσπέρας. ¹⁹ Καὶ γυνὴ ἥτις ἂν ᾦ ρέουσα αἵματι, καὶ ἔσται ἡ ρύσις αὐτῆς ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁰ Καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν κοιτάζῃται ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται· καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπικαθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτος ἔσται. ²¹ Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἄψηται τῆς κοίτης αὐτῆς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²² Καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος παντὸς σκεύους οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²³ Ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὖσῃ, ἡ ἐπὶ τοῦ σκεύους οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτῷ ἐν τῷ ἄπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

²⁴ Ἐὰν δὲ κοίτη κοιμηθῆ τις μετ' αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' ἣ ἂν κοιμηθῆ ἐπ' αὐτῇ, ἀκάθαρτος ἔσται. ²⁵ Καὶ γυνὴ ἐὰν ῥέῃ ρύσις αἵματος ἡμέρας πλείους, οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ρύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρτος. ²⁶ Καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' ἣς ἂν κοιμηθῆ ἐπ' αὐτῆς πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ρύσεως, κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφέδρου, ἔσται αὐτῇ· καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτος ἔσται κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφέδρου. ²⁷ Πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁸ Ἐὰν δὲ καθαρισθῆ ἀπὸ τῆς ρύσεως, καὶ ἐξαριθμηθήσεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται. ²⁹ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται αὐτῇ δύο τρυγόνας, ἡ δύο νοσοῦς περιστερῶν, καὶ οἶσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³⁰ Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου ἀπὸ ρύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς.

³¹ Καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν· καὶ οὐκ ἀποθάνουσι διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιαιύνει αὐτοὺς τὴν σκηνὴν μου τὴν ἐν αὐτοῖς. ³² Οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονορροῦς· καὶ ἐάν τι ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ὥστε μιανθῆναι ἐν αὐτῇ, ³³ καὶ τῇ αἰμορροοῦσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονορροῦς ἐν τῇ ρύσει αὐτοῦ τῷ ἄρσει ἢ τῇ θηλείᾳ, καὶ τῷ ἀνδρὶ, ὃς ἂν κοιμηθῆ μετὰ ἀποκαθήμενης.

16

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ἀαρῶν ἐν τῷ προσάγειν αὐτοὺς πρὸ ἀλλότριον ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐτελεῖσθαι. ² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λάλησον πρὸς Ἀαρῶν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ μὴ εἰσπορευέσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται· ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθῆσμαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου. ³ Οὕτως εἰσελεύσεται Ἀαρῶν εἰς τὸ ἅγιον· ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁴ Καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ περισκελεὶς λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ζώνη λιγῆ ζώσεται, καὶ κίβδριν λιγῆν περιθήσεται, ἱμάτια ἅγια ἔστι· καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐνδύσεται αὐτά. ⁵ Καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψεται δύο χιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁶ Καὶ προσάξει Ἀαρῶν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ⁷ Καὶ λήψεται τοὺς δύο χιμάρους, καὶ στίψει αὐτοὺς ἔναντι Κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸ Καὶ ἐπιθήσει Ἀαρῶν ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρους κληροῦς· κληρὸν ἓνα τῷ Κυρίῳ, καὶ κληρὸν ἓνα τῷ ἀποπομπαίῳ. ⁹ Καὶ προσάξει Ἀαρῶν τὸν χίμαρον ἐφ' ὃν ἐπήλαθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ

κλήρος τῷ Κυρίῳ, καὶ προσίοισι περι ἁμαρτίας. ¹⁰ Καὶ τὸν χίμαρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλήρος τοῦ ἀποπομπαίου, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἐναντι Κυρίου, τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν, καὶ ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον. ¹¹ Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περι τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περι ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου· καὶ σφάζει τὸν μόσχον περι τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. ¹² Καὶ λήψεται ὁ πυρεῖον πλήρες ἀνθρώκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, τοῦ ἀπέναντι Κυρίου· καὶ πλήσει τὰς χεῖρας θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς, καὶ εἰσοίσει ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. ¹³ Καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμιάμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἐναντι Κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. ¹⁴ Καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατὰ ἀνατολάς· κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἐπτάκις ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ.

¹⁵ Καὶ σφάζει τὸν χίμαρον τὸν περι ἁμαρτίας, τὸν περι τοῦ λαοῦ, ἐναντι Κυρίου· καὶ εἰσοίσει τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου· καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου. ¹⁶ Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περι πασῶν τῶν ἁμαρτιῶς αὐτῶν· καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ πᾶς ἀνθρώπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευομένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ· καὶ ἐξιλάσεται περι ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περι πάσης συναγωγῆς υἰῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ Καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὃν ἀπέναντι Κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ· καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χιμάρου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ. ¹⁹ Καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ ἐπτάκις, καὶ καθαριεῖ αὐτό, καὶ ἁγιασεί αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ. ²⁰ Καὶ συντελέσει ἐξιλασκόμενος τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περι τῶν ἱερέων καθαριεῖ· καὶ προσάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα. ²¹ Καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτὸ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος· καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἐτοιμοῦ εἰς τὴν ἔρημον. ²² Καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ' ἑαυτὸ τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβαντος· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς τὴν ἔρημον. ²³ Καὶ εἰσελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδώσεται τὴν στολὴν τὴν λιυῆν, ἣν ἐνδεδύκει, εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ. ²⁴ Καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὸ ὄλοκάυτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περι αὐτοῦ, καὶ περι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περι τοῦ λαοῦ, ὡς περι τῶν ἱερέων. ²⁵ Καὶ τὸ στέαρ τὸ περι τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

²⁶ Καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεςιν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁷ Καὶ τὸν μόσχον τὸν περι τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χίμαρον τὸν περι τῆς ἁμαρτίας, ὃν τὸ αἷμα εἰσπρήχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἕξω τῆς παρεμβολῆς, τὰ κατακάουσουσιν αὐτὰ ἐν πυρὶ, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέα αὐτῶν καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν. ²⁸ Ὁ δὲ κατακαίων αὐτὰ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

²⁹ Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνός, ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ὁ αὐτόχθων, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκεείμενος ἐν ὑμῖν. ³⁰ Ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περι ὑμῶν, καθαρίσει ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἐναντι Κυρίου, καὶ καθαρισθήσεσθε. ³¹ Σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον. ³² Ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς, ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτὸν, καὶ ὃν ἂν τελειώσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λιυῆν, στολὴν ἁγίαν. ³³ Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον τοῦ ἁγίου, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ περι τῶν ἱερέων, καὶ περι πάσης συναγωγῆς ἐξιλάσεται. ³⁴ Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ἐξιλάσκεσθαι περι τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσοῖ.

17

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² λάλησον πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο Κύριος, λέγων, ³ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν σφάξῃ μόσχον, ἢ πρόβατον, ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ⁴ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ, ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ σωτήριον Κυρίῳ δεκτὸν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας· καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτὸ, ὥστε προσενέγκαι δῶρον τῷ Κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς Κυρίου· καὶ λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ αἷμα· αἷμα ἐξέχεεν· ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ⁵ Ὅπως ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν, ὅσας ἂν αὐτοὶ σφάξουσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ οἴσουσι τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ θύσουσι θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ αὐτά. ⁶ Καὶ προσχεεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι Κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἀνοίσει τὸ στέλεχος ὁσμῆν εὐωδίας Κυρίῳ.

⁷ Καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἷς αὐτοὶ ἐκπορευόουσιν ὀπίσω αὐτῶν· νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁸ Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν ποιῆσῃ ὀλοκαύτωμα ἢ θυσίαν, ⁹ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸ τῷ Κυρίῳ, ἐξολοθρευθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα· καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἔσθουσιν τὸ αἷμα, καὶ ἀπολώ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹¹ Ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι· καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸ ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐξιλιάσκεσθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ ψυχῆς ἐξιλιάσεται. ¹² Διὰ τοῦτο εἴρηκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φάγεται αἷμα· καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα. ¹³ Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν θηρεύσῃ θήρευμα θηρίου ἢ πετεινὸν, ὃ ἔσθεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα, καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῆ. ¹⁴ Ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι· καὶ εἶπα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι· πᾶς ὁ ἔσθων αὐτὸ, ἐξολοθρευθήσεται. ¹⁵ Καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις φάγεται θνησιμαῖον, ἢ θηριάλωτον ἐν τῷ αὐτόχθουσιν, ἢ ἐν τοῖς προσηλύτοις, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται. ¹⁶ Ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ἱμάτια, καὶ τὸ σῶμα μὴ λούσῃται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

18

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ³ Κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτου, ἐν ἧ κατωθήσατε ἐπ' αὐτῆ, οὐ ποιήσετε· καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Χαναάν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε, καὶ τοῖς νομίμοις αὐτῶν οὐ πορεύεσθε. ⁴ Τὰ κρίματά μου ποιήσετε, καὶ τὰ προστάγματά μου φυλάξεσθε, καὶ πορεύεσθε ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁵ Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ἃ ποιήσατε αὐτὰ ἄνθρωπος, Ζήσεται ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁶ Ἀνθρώπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεῖα σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην· ἐγὼ Κύριος. ⁷ Ἀσχημοσύνην πατρός σου καὶ ἀσχημοσύνην μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, μήτηρ γάρ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ⁸ Ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη πατρός σου ἐστίν. ⁹ Ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου, ἐνδογενοῦς ἢ γεγεννημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύνην αὐτῶν. ¹⁰ Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου, ἢ θυγατρὸς θυγατρὸς σου, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. ¹¹ Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ὁμοπατρία ἀδελφῆ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹² Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, οἰκεῖα γὰρ πατρός σου ἐστίν. ¹³ Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, οἰκεῖα γὰρ μητρός σου ἐστίν. ¹⁴ Ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ

πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ, συγγενῆς γάρ σου ἐστίν. ¹⁵ Ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις, γυνὴ γάρ υἱοῦ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹⁶ Ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ σου ἐστίν. ¹⁷ Ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, οἰκεῖαι γάρ σου εἰσὶν· ἀσέβημα ἐστίν. ¹⁸ Γυναῖκα ἐπ’ ἀδελφῆ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ’ αὐτῆ, ἔτι ζώσης αὐτῆς.

¹⁹ Καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐκ εἰσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ²⁰ Καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου, ἐκμιαυθῆναι πρὸς αὐτήν. ²¹ Καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι· καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον· ἐγὼ Κύριος. ²² Καὶ μετὰ ἄρσεως οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικεῖαν, βδέλυγμα γάρ ἐστίν. ²³ Καὶ πρὸς πάν τετράπου οὐ δώσεις τὴν κοίτην σου εἰς σπερματισμὸν, ἐκμιαυθῆναι πρὸς αὐτό· καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπου βιβασηθῆναι· μυσαρὸν γάρ ἐστίν. ²⁴ Μὴ μιαινέσθε ἐν πᾶσι τούτοις· ἐν πᾶσι γάρ τούτοις ἐμίανθησαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ ἐξαποπέλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν, ²⁵ καὶ ἐξεμίανθη ἡ γῆ καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτοῖς δι’ αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ’ αὐτῆς. ²⁶ Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ νόμιμά μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων ὁ ἐγχώριος, καὶ ὁ προσγενόμενος προσήλυτος ἐν ὑμῖν· ²⁷ (Πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς, οἱ ὄντες πρότερον ὑμῶν, καὶ ἐμίανθη ἡ γῆ)· ²⁸ καὶ ἴνα μὴ προσώχθισῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαινέειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον προσώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν. ²⁹ Ὅτι πᾶς ὃς ἐὰν ποιῆσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ³⁰ Καὶ φυλάξετε τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιήσῃτε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων, ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς· καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

19

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² λάλησον τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοῦς, ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ³ Ἐκαστὸς πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁴ Οὐκ ἐπακοουθήσετε εἰδώλους, καὶ θεοὺς χωνευτοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁵ Καὶ ἐὰν θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε. ⁶ Ἡ ἂν ἡμέρα θύσεται, βρωθήσεται, καὶ τῆ αὔριον· καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ⁷ Ἐὰν δὲ βρῶσει βρωθῆ τῆ ἡμέρα τῆ τρίτη, ἄθυτόν ἐστίν, οὐ δεχθήσεται. ⁸ Ὁ δὲ ἔσθων αὐτό, ἀμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια Κυρίου ἐβεβήλωσε· καὶ ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἔσθουσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

⁹ Καὶ ἐκθερίζοντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι· καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις, ¹⁰ καὶ τὸν ἀμπελώνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις, οὐδὲ τὰς ῥώγας τοῦ ἀμπελώνος σου συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ πορευτῷ καταλείψεις αὐτά. ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ¹¹ Οὐ κλέψετε, οὐ ψεύσεσθε, οὐδὲ συκοφαντήσῃ ἐκαστὸς τὸν πλησίον. ¹² Καὶ οὐκ ὁμείσθε τῷ ὀνόματι μου ἐπ’ ἀδίκω, καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ¹³ Οὐκ ἀδικήσεις τὸν πλησίον, καὶ οὐχ ἄρπᾶ· καὶ οὐ μὴ κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρὰ σοὶ ἕως πρωῒ.

¹⁴ Οὐ κακῶς ἐρεῖς κωφόν, καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις σκάνδαλον· καὶ φοβηθήσῃ Κύριον τὸν Θεόν σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ¹⁵ Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει· οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ, οὐδὲ μὴ θαυμάσης πρόσωπον δυνατοῦ· ἐν δικαιοσύνῃ κρίνεις τὸν πλησίον σου. ¹⁶ Οὐ πορεύσῃ δόλω ἐν τῷ ἔθει σου· οὐκ ἐπιστήσῃ ἐφ’ αἷμα τοῦ πλησίον σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ¹⁷ Οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῆ διανοία σου· ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου, καὶ οὐ λήψῃ δι’ αὐτὸν ἀμαρτίαν. ¹⁸ Καὶ οὐκ ἐκδικᾷται σου ἡ χεὶρ· καὶ οὐ μνηιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν· ἐγὼ εἰμι Κύριος.

¹⁹ Τὸν νόμον μου φυλάξεσθε· τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγω· καὶ τὸν ἀμπελώνά σου οὐ κατασπερεῖς διάφορον· καὶ ἱμάτιον ἐκ δύο ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ. ²⁰ Καὶ ἐὰν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὕτη ἢ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ αὕτη λύτρωσις οὐ λελύτρωται, ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῆ, ἐπισκοπῆ ἔσται αὐτοῖς· οὐκ ἀποθανοῦνται, ὅτι οὐκ

ἀπηλευθερώθη. ²¹ Καὶ προσάξει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κριὸν πλημμελείας. ²² Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας ἔναντι Κυρίου περὶ τῆς ἀμαρτίας ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἀμαρτία ἣν ἤμαρτεν. ²³ Ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἦν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν διδώσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεῖσθε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν ἀπερικαθαρτος, οὐ βρωθήσεται. ²⁴ Καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰνετὸς τῷ Κυρίῳ. ²⁵ Ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπὸν, πρόσθεμα ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτοῦ· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

²⁶ Μὴ ἔσθετε ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ οὐκ οἰωνεῖσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσεσθε. ²⁷ Οὐ ποιήσετε τισὸν ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν. ²⁸ Καὶ ἐντομίδας οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν· καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ²⁹ Οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἔκπορνεῦσαι αὐτήν· καὶ οὐκ ἔκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ πλησθήσεται ἀνομίας. ³⁰ Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγὼ εἰμι Κύριος. ³¹ Οὐκ ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθοις, καὶ τοῖς ἐπαιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε, ἐκμιαυθῆναι ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ³² Ἀπὸ προσώπου πολλοῦ ἐξαναστήση, καὶ τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήση τὸν Θεόν σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ³³ Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ ὑμῖν προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν. ³⁴ Ὡς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτὸν ὡς σεαυτὸν· ὅτι προσήλυτος ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ³⁵ Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίαις καὶ ἐν ζυγαῖς. ³⁶ Ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμῖα δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ἐν ὑμῖν· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ³⁷ Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

20

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, ² ἔάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ ἀπὸ τῶν γεγεννημένων προσηλύτων ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν δῶ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω· τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. ³ Καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπολώ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγια μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἡγιασμένων μοι. ⁴ Ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν· ⁵ καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολώ αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ὁμοιοῦντας αὐτῷ, ὥστε ἔκπορνεύειν ἐπὶ τὸν εἰς τὸν ἄρχοντα, ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

⁶ Καὶ ψυχὴ ἢ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ὥστε ἔκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολώ αὐτήν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ⁷ Καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁸ Καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγὼ Κύριος ὁ ἀγιάζων ὑμᾶς. ⁹ Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἂν κακῶς εἶπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω· πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἶπεν· ἔνοχος ἔσται.

¹⁰ Ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα ἀνδρός, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα τοῦ πλησίον, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη. ¹¹ Καὶ ἔάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψε· θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, ἔνοχοι εἰσι. ¹² Καὶ ἔάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· ἥσεβήκασι γάρ, ἔνοχοι εἰσι. ¹³ Καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἀρσενος κίτην γυναικὸς, βδέλυγμα ἐποίησαν ἀμφότεροι· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοι εἰσι. ¹⁴ Ὅς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμιμὸς ἔστιν· ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτάς, καὶ οὐκ ἔσται ἀνομία ἐν ὑμῖν. ¹⁵ Καὶ ὃς ἂν δῶ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε. ¹⁶ Καὶ γυνὴ ἣτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτήνος βιβασηθήνα αὐτὴν ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτήνος· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοι εἰσι. ¹⁷ Ὅς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ αὕτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδός ἐστιν, ἐξολοθρευθήσονται ἐνωπιον υἱῶν γένους αὐτῶν· ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἀμαρτίαν κομιούνται. ¹⁸ Καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθημένης, καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν

ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς· ἐξολοθρευθήσονται ἀμφοτέροι ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρὸς σου, καὶ ἀδελφῆς μητρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἀμαρτίαν ἀποίουνται. ²⁰ Ὃς ἂν κοιμηθῆ μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. ²¹ Ὃς ἐὰς λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται.

²² Καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ οὐ μὴ προσοχθίση ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς. ²³ Καὶ οὐχὶ πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὐς ἐξαποστέλλω ἀφ' ὑμῶν· ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς. ²⁴ Καὶ εἶπα ὑμῖν, ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. ²⁵ Καὶ ἀφοριεῖτε αὐτούς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων· καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τῆς γῆς ἃ ἐγὼ ἀώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ. ²⁶ Καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἶνάι μοι.

²⁷ Καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γενῆται αὐτῶν ἐγγαστριμυθος ἢ ἐπαοιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφοτέροι· λίθοις λιθοβολήσετε αὐτούς, ἐνοχοὶ εἰσι.

21

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, εἶπον τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθναι αὐτῶν, ² ἀλλ' ἢ ἐν τῷ οἰκέῳ τῷ ἔγγιστῳ αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ υἱοῖς, καὶ θυγατράσιν, ἐπ' ἀδελφῶν, ³ καὶ ἐπ' ἀδελφῆ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ, τῇ μὴ ἐκδεδομένη ἀνδρὶ, ἐπὶ τούτοις μιανθήσεται. ⁴ Οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ. ⁵ Καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῶ· καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται· καὶ ἐπὶ τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας. ⁶ Ἅγιοι ἔσονται τῷ Θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας Κυρίου δῶρα τοῦ Θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι. ⁷ Γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην οὐ λήφονται, καὶ γυναῖκα ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς, ὅτι ἅγιός ἐστι Κυρίῳ τῷ Θεῷ αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ἀγιάσεις αὐτόν· τὰ δῶρα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν οὗτος προσφέρει, ἅγιος ἔσται· ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ⁹ Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεύσαι, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὕτη βεβηλοῖ· ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται.

¹⁰ Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τοῦ ἐμπνευμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου τοῦ χριστοῦ, καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι τὰ ἱμάτια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκιθαρώσει, καὶ τὰ ἱμάτια οὐ διαρρήξει, ¹¹ καὶ ἐπὶ πάση ψυχῇ τετελευτηκυῖα οὐκ εἰσελεύσεται, ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται. ¹² Καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἥγιασμένον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χριστόν τοῦ Θεοῦ ἐπ' αὐτῷ· ἐγὼ Κύριος. ¹³ Οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται. ¹⁴ Χήραν δὲ καὶ ἐκβεβλημένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήψεται, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήψεται γυναῖκα. ¹⁵ Καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐγὼ Κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτόν. ¹⁶ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁷ εἶπον Ἀαρῶν, ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τινὲς ἐὰν ἦ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ. ¹⁸ Πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται· ἄνθρωπος τυφλός. ¹⁹ ἢ χωλός, ἢ κολοβόρην, ἢ ὀπτόμητος, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἦ ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς, ἢ σύντριμμα ποδός, ²⁰ ἢ κυρτός, ἢ ἔφηλος, ἢ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἦ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ λευχὴν, ἢ μονόρχις. ²¹ Πᾶς ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως, οὐκ ἐγγίει τοῦ προσενεγκεῖν τὰς θυσίας τῷ Θεῷ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ· τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσενεγκεῖν. ²² Τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται. ²³ Πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγίει, ὅτι μῶμον ἔχει· καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ²⁴ Καὶ ἐλάλησε Μωσῆς πρὸς Ἀαρῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ.

22

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² εἶπον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ προσεχέτωσαν ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἀγιάζουσί μοι· ἐγὼ Κύριος. ³ Εἶπον αὐτοῖς, εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν ἀγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ἦ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ' ἐμοῦ· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁴ Καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρᾶ ἢ γονορροεῖ, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρῶσθῃ· καὶ ὁ ἀπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἡ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ⁵ ἢ ὅστις ἂν ἄψηται παντὸς ἔρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιανεῖ αὐτὸν, ἢ ἐπ' ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· ⁶ Ψυχὴ ἥτις ἐὰν ἄψηται αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας· οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἐὰν μὴ λουσῆται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι. ⁷ Καὶ δύη ὁ ἥλιος, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ τότε φάγεται τῶν ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἔστι. ⁸ Θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ φάγεται, μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος. ⁹ Καὶ φυλάσσονται τὰ φυλάγματα μου, ἵνα μὴ λάβωσι δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσι δι' αὐτὰ, ἐὰν βεβηλώσουσιν αὐτά· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ¹⁰ Καὶ πᾶς ἄλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια· πάροικος ἱερέως, ἢ μισθωτὸς, οὐ φάγεται ἅγια. ¹¹ Ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσῃται ψυχὴν ἔγκτητον ἀργυρίου, οὗτος φάγεται ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεὶς αὐτοῦ, καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ. ¹² Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἄλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν ἁγίου οὐ φάγεται. ¹³ Καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἦ κατ' αὐτῆ, ἐπαραστρέψει ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητά αὐτῆς· ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται· καὶ πᾶς ἄλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ' αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατ' ἄγνοιαν, καὶ προσθήσῃ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον. ¹⁵ Καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ ἄφαιροῦσι τῷ Κυρίῳ, ¹⁶ καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας ἐν τῷ ἔσθθῃν αὐτούς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς.

¹⁷ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁸ λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ πάση συναγωγῇ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτούς ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἴρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προσενέγκωσι τῷ Θεῷ εἰς ὀλοκαύτωμα. ¹⁹ Δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἄρσενα ἐκ τῶν βουκολίων, ἢ ἐκ τῶν προβάτων, καὶ ἐκ τῶν αἰγῶν. ²⁰ Πάντα ὅσα ἂν ἔχη μῶμον ἐν αὐτῷ οὐ προσάξουσι Κυρίῳ, διότι οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν. ²¹ Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, διαστείλας εὐχὴν ἢ κατὰ αἴρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰσδεκτὸν, πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ. ²² Τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότμητον ἢ μυρμηκίωντα ἢ ψωραγριώντα ἢ λειχήνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσι ταῦτα τῷ Κυρίῳ, καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ. ²³ Καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὠτότμητον ἢ κολοβοκέρκον, σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, εἰς δὲ εὐχὴν σου οὐ δεχθήσεται. ²⁴ Θλαδίαν καὶ ἐκτεθλιμμένον καὶ ἐκτομίαν καὶ ἀεσπασμένον, οὐ προσάξεις αὐτὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιήσετε. ²⁵ Καὶ ἐκ χειρὸς ἄλλογενοῦς οὐ προσοίσετε τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ πάντων τούτων· ὅτι φθάρματα ἔστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς οὐ δεχθήσεται ταῦτα ὑμῖν. ²⁶ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²⁷ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεχθῇ, καὶ ἔσται ἐπτά ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα Κυρίῳ. ²⁸ Καὶ μόσχον καὶ πρόβατον, αὐτὴν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, οὐ σφάζεις ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.

²⁹ Ἐὰν δὲ θύσης θυσίαν εὐχὴν χαρμοσύνης Κυρίῳ, εἰσδεκτὸν ὑμῖν θύσετε αὐτό. ³⁰ Αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται· οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τοπρωί· ἐγὼ εἶμι Κύριος. ³¹ Καὶ φυλάξτε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσετε αὐτάς. ³² Καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἀγιασθήσονται ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἐγὼ Κύριος ὁ ἀγιάζων ὑμᾶς, ³³ ὃ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὥστε εἶναι ὑμῶν Θεός· ἐγὼ Κύριος.

23

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, αἱ ἑορταὶ Κυρίου ἅς καλέσετε αὐτάς κλητὰς ἁγίας, αὐταὶ εἰσιν αἱ

έορταί μου. ³ Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις, κλητὴ ἁγία τῷ Κυρίῳ· πᾶν ἔργον οὐ ποιήσεις· σάββατά ἐστὶ τῷ Κυρίῳ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

⁴ Αὐταὶ αἱ έορταὶ τῷ Κυρίῳ κληταὶ ἅγιοι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. ⁵ Ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἀναμέσου τῶν έσπερινῶν πάσχα τῷ Κυρίῳ. ⁶ Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός τούτου έορτὴ τῶν ἄζύμων τῷ Κυρίῳ· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα έδεσθε. ⁷ Καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία έσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ⁸ Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ έβδόμη κλητὴ ἁγία έσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ⁹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁰ εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ έρεῖς πρὸς αὐτούς, ὅταν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζετε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρχῆν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα. ¹¹ Καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι Κυρίου δεκτὸν ὑμῖν· τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς. ¹² Καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ἣ ἂν φέρητε τὸ δράγμα, πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ. ¹³ Καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σμιδάλεως ἀναπειμένης ἐν ἐλαίῳ· θυσία τῷ Κυρίῳ, ὀσμὴ εὐωδίας Κυρίῳ· καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν οἴνου. ¹⁴ Καὶ ἄρτον, καὶ πεφυγμένα χίδρα νέα οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς τὰ δῶρα τῷ Θεῷ ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

¹⁵ Καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὀλοκλήρου, ¹⁶ ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ Κυρίῳ. ¹⁷ Ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σμιδάλεως έσονται, ἐζυμωμένοι πεφθῆσονται πρωτογεννημάτων τῷ Κυρίῳ. ¹⁸ Καὶ προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἄμνους ἁμώτους ἐνιαυσίους, καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βουκολίου, καὶ κριοὺς δύο ἁμώμους, καὶ έσονται ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. ¹⁹ Καὶ ποιήσουσι χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἄμνους ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννηματος. ²⁰ Καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννηματος ἐπίθεμα ἑναντίον Κυρίου μετὰ τῶν δύο ἁμνῶν, ἅγια έσονται τῷ Κυρίῳ· τῷ ἱερεῖ δύο προσφέρουσι αὐτὰ αὐτῷ έσται. ²¹ Καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητὴν· ἁγία έσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. ²² Καὶ ὅταν θερίζετε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ ὑπολείψεις αὐτά· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

²³ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²⁴ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, τοῦ μηνός τοῦ ἑβδόμου μιᾶ τοῦ μηνός έσται ἡμῖν ἀνάπαυσις, νημημέσουον σαλπύγγων· κλητὴ ἁγία έσται ὑμῖν· ²⁵ Πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα Κυρίῳ.

²⁶ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²⁷ καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἡμέρα ἐξίλασμοῦ, κλητὴ ἁγία έσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ. ²⁸ Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· έστι γὰρ ἡμέρα ἐξίλασμοῦ αὐτῇ ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν. ²⁹ Πᾶσα ψυχῆ, ἧτις μὴ ταπεινωθῆσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολοθρευθῆσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ³⁰ Καὶ πᾶσα ψυχῆ, ἧτις ποιῆσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυχῆ ἐκεῖνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ³¹ Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν. ³² Σάββατα σαββάτων έσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνός, ἀπὸ ἐσπέρας ἕως ἐσπέρας σαββατεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν.

³³ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ³⁴ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, τῇ πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ μηνός τοῦ ἑβδόμου τούτου, έορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ Κυρίῳ. ³⁵ Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ³⁶ Ἐπτὰ ἡμέρας προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία έσται ὑμῖν· καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ· ἐξὸδιόν έστι· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ³⁷ Αὐταὶ έορταὶ Κυρίῳ, ἃς καλέσετε κλητὰς ἁγίας, ὥστε προσενέγκαι καρπώματα τῷ Κυρίῳ, ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν· ³⁸ πλὴν τῶν σαββάτων Κυρίου, καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν τῶν έκουσίων ὑμῶν,

ἂ ἄν δώτε τῷ Κυρίῳ. ³⁹ Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τοῦτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἐορτάσατε τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας· τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδόῃ ἀνάπαυσις. ⁴⁰ Καὶ λήψεσθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ζύλου ὠραίου, καὶ κάλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους ζύλου δασεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάρρου, εὐφρανθήηαι ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἑνιαυτοῦ. ⁴¹ Νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἐορτάσατε αὐτήν. ⁴² Ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ἰσραὴλ κατοικήσει ἐν σκηναῖς, ⁴³ ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατώκισα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁴⁴ Καὶ ἐλάλησε Μωσῆς τὰς ἐορτὰς Κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

24

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ² ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐλαΐνου καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύχνου διαπαντός, ³ ἕξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἐσπέρας ἕως πρωῒ ἐνώπιον Κυρίου ἐνδεδεχῶς, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁴ Ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἐναντίον Κυρίου ἕως εἰς τοπρωί. ⁵ Καὶ λήψεσθε σεμίδαλι, καὶ ποιήσετε αὐτήν δωδεκα ἄρτους· δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἶς. ⁶ Καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἕξ ἄρτους τὸ ἓν θέμα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι Κυρίου. ⁷ Καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν καὶ ἄλα, καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκειμένα τῷ Κυρίῳ. ⁸ Τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσθήσεται ἔναντι Κυρίου διαπαντός ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διαθήκην αἰώνιον. ⁹ Καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων τοῦτο αὐτῶν ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ Κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον.

¹⁰ Καὶ ἐξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίτιδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίτιδος, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ Ἰσραηλίτης. ¹¹ Καὶ ἐπονομάσας ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτιδος τὸ ὄνομα κατηράσατο· καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωσῆν· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμεῖθ θυγάτηρ Δαβρεὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν. ¹² Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν διακρίναι αὐτὸν διὰ προστάγματος Κυρίου. ¹³ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ¹⁴ ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἕξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσιν πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ. ¹⁵ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λάλησον, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ἄνθρωπος ὅς ἐάν καταράσθαι Θεοῦ, ἀμαρτίαν λήψεται. ¹⁶ Ονομάζων δὲ τὸ ὄνομα Κυρίου, θανάτω θανατούσθω· λίθοις λιθοβολεῖτω αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ Ἰσραὴλ· ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα Κυρίου, τελευτάτω. ¹⁷ Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτω θανατούσθω. ¹⁸ Καὶ ὃς ἂν πατάξῃ κτήνος, καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτινάξω ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. ¹⁹ Καὶ ἐάν τις δῶ μῶμον τῷ πλησίον, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ. ²⁰ Σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῶ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτω δοθήσεται αὐτῷ. ²¹ Ὃς ἂν πατάξῃ ἄνθρωπον, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτω θανατούσθω. ²² Δικαιῶσις μία ἔσται τῷ προσήλυτῳ καὶ τῷ ἐγγυρῶ, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ²³ Καὶ ἐλάλησε Μωσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἕξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις· καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆ.

25

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ὅταν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, σάββατα τῷ Κυρίῳ. ³ Ἐξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἄγρον σου, καὶ ἐξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου, καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς. ⁴ Τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα· ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ Κυρίῳ· τὸν ἄγρον σου οὐ σπερεῖς, καὶ τὴν ἄμπελόν σου οὐ τεμεῖς, ⁵ καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθερίσεις, καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκτρυνθήσεις· ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως ἔσται τῇ γῇ. ⁶ Καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου, καὶ τῇ παιδίσκῃ σου, καὶ τῷ μισθῶτί σου, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ

προσκεϊμένω πρὸς σέ. ⁷ Καὶ τοῖς κτήρεσί σου, καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ σου ἔσται πᾶν τὸ γέννημα αὐτοῦ εἰς βρώσιν.

⁸ Καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῶ ἐπὶ τὰ ἀναπαύσεις ἐτών, ἐπὶ τὰ ἔτη ἐπάκις· καὶ ἔσονται σοι ἐπὶ τὰ ἑβδομάδες ἐτών ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁹ Διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνὴ ἐν πάσῃ τῇ γῆ ὑμῶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ τῆς δεκάτης τοῦ μηνός· τῆ ἡμέρα τοῦ ἴλασμού διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῆ ὑμῶν. ¹⁰ Καὶ ἀγιάσετε τὸ ἔτος τὸν πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸν, καὶ διαβοήσετε ἀφ᾽ ἑσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν· καὶ ἀπελεύσεται εἰς ἕκαστος εἰς τὴν κτήσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύσθε. ¹¹ Ἀφέσεως σημασία αὕτη, τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν· οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ ἀμηγήσετε τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρυγήσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς, ¹² ὅτι ἀφέσεως σημασία ἐστίν· ἅγιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ γεννήματα αὐτῆς. ¹³ Ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς ἐπαναλεύσεται εἰς τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ. ¹⁴ Ἐὰν δὲ ἀποδῶ πράσιν τῷ πλησίον σου, ἐὰν δὲ καὶ κτήση παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. ¹⁵ Κατὰ ἀριθμὸν ἐτών μετὰ τὴν σημασίαν κτήση παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεται σοι. ¹⁶ Καθότι ἂν πλείον τῶν ἐτών πληθυνεῖ τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἕλαττον τῶν ἐτών ἕλαττωνώσει τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ· ὅτι ἀριθμὸν γεννημάτων αὐτοῦ, οὕτως ἀποδώσεται σοι. ¹⁷ Μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον· καὶ φοβηθήσῃ Κύριον τὸν Θεόν σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

¹⁸ Καὶ ποιήσετε πάντα τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες. ¹⁹ Καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πληρωσὴν, καὶ κατοικήσετε πεποιοότες ἐπ' αὐτῆς. ²⁰ Ἐὰν δὲ λέγητε, τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν μηδὲ συναγάγωμεν τὰ γεννήματα ἡμῶν; ²¹ Καὶ ἀποστέλλω τὴν εὐλογία μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἔκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη. ²² Καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γεννημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ γέννημα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. ²³ Καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν· ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροιχοι ὑμεῖς ἐστε ἐναντίον μου. ²⁴ Καὶ κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν, λύτρα δώσετε τῆς γῆς. ²⁵ Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγχιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁶ Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγχιστεύων, καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρὶ, καὶ εὐρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανόν, λύτρα αὐτοῦ· ²⁷ καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ, ὃ ἀπέδοτο αὐτὸ αὐτῷ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. ²⁸ Ἐὰν δὲ μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ τὸ ἱκανόν, ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις τῷ κτησαμένῳ αὐτὰ ἕως τοῦ ἔκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ.

²⁹ Ἐὰν δὲ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετελιχισμένη, καὶ ἔσται ἡ λυτρωσίς αὐτῆς, ἕως πληρωθῆ· ἐνιαυτὸς ἡμερῶν ἔσται ἡ λυτρωσίς αὐτῆς. ³⁰ Ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως ἂν πληρωθῇ αὐτῆς ἐνιαυτὸς ὄλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ ἐχούσῃ τείχος, βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει. ³¹ Αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τείχος κύκλω, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται· λυτρωταὶ διαπαντός ἔσονται, καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται. ³² Καὶ αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν, οἰκίαι τῶν πόλεων κατασχέσεως αὐτῶν, λυτρωταὶ διαπαντός ἔσονται τοῖς Λευίταις. ³³ Καὶ ὅς ἂν λυτρωσῆται παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις αὐτῶν οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν Λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ. ³⁴ Καὶ οἱ ἄγροὶ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰωνία τοῦτο αὐτῶν ἔστω.

³⁵ Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς χερσὶ παρὰ σοῦ, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσήλυτου καὶ παροίκου, καὶ ζῆσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. ³⁶ Οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον, οὐδὲ ἐπὶ πλήθει· καὶ φοβηθήσῃ τὸν Θεόν σου· ἐγὼ Κύριος· καὶ ζῆσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. ³⁷ Τὸ ἀργυρίον σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου. ³⁸ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χαναάν, ὥστε εἶναι ὑμῶν Θεός.

³⁹ Ἐὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοί, καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου. ⁴⁰ Ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι· ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως

ἐργᾶται παρὰ σοί, ⁴¹ καὶ ἐξελεύσεται τῇ ἀφέσει, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικὴν ἀποδραμεῖται. ⁴² Διότι οἰκέται μου εἰσὶν οὗτοι, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου· οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου. ⁴³ Οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ Κύριον τὸν Θεόν σου, ⁴⁴ καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνταί σοι, ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὅσοι κύκλω σου εἰσὶν, ἀπ' αὐτῶν κτήσεσθε δούλον καὶ δούλην, ⁴⁵ καὶ ἀπὸ τῶν υἰῶν τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν. ⁴⁶ Καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς· καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχμοι εἰς τὸν αἰῶνα· τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις.

⁴⁷ Ἐὰν δὲ εὖρη ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀπορηθεῖς ὁ ἀδελφός σου πραθῇ τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ σοί, ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ, ⁴⁸ μετὰ τὸ πραθῆναι αὐτῷ, λύτρωσις ἔσται αὐτοῦ· εἷς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ⁴⁹ Ἀδελφός πατρός αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρός λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώται αὐτόν· ἐὰν δὲ εὐπορηθεῖς ταῖς χερσὶ λυτρώται ἑαυτόν, ⁵⁰ καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον αὐτόν ἀπὸ τοῦ ἔτους οὐ ἀπέδοτο ἑαυτόν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως· καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς μισθίου· ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ. ⁵¹ Ἐὰν δὲ τιμι πλεῖον τῶν ἐτῶν ἦ, πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ. ⁵² Ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ὡς μισθωτός· ⁵³ ἐνιαυτὸς ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ' αὐτοῦ· οὐ κατατενεῖς αὐτόν ἐν τῷ μόχθῳ ἐνώπιόν σου. ⁵⁴ Ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται κατὰ ταῦτα, ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτός καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ⁵⁵ Ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἰκέται εἰσὶ, παῖδες μου οὗτοί εἰσιν, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

26

¹ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποιήτα, οὐδὲ γλυπτὰ, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνήσαι αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ² Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγὼ εἰμι Κύριος. ³ Ἐὰν τοῖς προστάγμασί μου πορεύσθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε, καὶ ποιήσητε αὐτάς, ⁴ καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ζύλα τῶν πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν· ⁵ καὶ καταλήψεται ὑμῖν ὁ ἀλόηθος τὸν τρυγητὸν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον· καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν· καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν· ⁶ καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν· καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ ἐκφοβῶν· καὶ ἀπολώ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν. ⁷ Καὶ διώξεσθε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐναντίον ὑμῶν φόνω. ⁸ Καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν πέντε ἑκατὸν, καὶ ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας· καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν ἐναντίον ὑμῶν μαχαίρα. ⁹ Καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἀύξανῶ ὑμᾶς, καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν. ¹⁰ Καὶ φάγεσθε παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε. ¹¹ Καὶ θήσω τὴν σκηνήν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχὴ μου ὑμᾶς, ¹² καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν· καὶ ἔσομαι ὑμῶν Θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός. ¹³ Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν δούλων· καὶ συνέτριπα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παρῥησίας.

¹⁴ Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μηδὲ ποιήσητε τὰ προστάγματά μου ταῦτα, ¹⁵ ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κρίμασί μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὡστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου, ¹⁶ καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν· καὶ ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, τὴν τε ψώραν, καὶ τὸν ἵκτερα σφακελίζοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκτήκουσαν· καὶ σπερεῖτε διακενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν, καὶ ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν. ¹⁷ Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ μισοῦντες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐδενὸς διώκοντος ὑμᾶς. ¹⁸ Καὶ ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς ἐπτάκις ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. ¹⁹ Καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν· καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν σιδηροῦν, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὡσεὶ χαλκὴν. ²⁰ Καὶ ἔσται εἰς κενὸν

ἡ ἰσχύς ὑμῶν· καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς, καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἄγρου ὑμῶν οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ.

²¹ Καὶ ἔαν μετὰ ταῦτα πορεύησθε πλάγιοι, καὶ μὴ βούλησθε ὑπακούειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. ²² Καὶ ἀποστέλλω ἐφ' ὑμᾶς τὰ θηρία τὰ ἄγρια τῆς γῆς, καὶ κατέδεται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγοστούς ποιῶσι ὑμᾶς, καὶ ἐρημωθήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν. ²³ Καὶ ἐπὶ τούτοις ἔαν μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ πορεύησθε πρὸς με πλάγιοι, ²⁴ πορεύσομαι κἀγὼ μεθ' ὑμῶν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ πατάξω ὑμᾶς κἀγὼ ἐπτάκις ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν. ²⁵ Καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδικουῦσαν δίκην διαθήκης, καὶ καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον εἰς ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν. ²⁶ Ἐν τῷ θλίψει ὑμᾶς σιτοδεία ἄρτων, καὶ πέψουσι δέκα γυναικες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἐνὶ, καὶ ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆτε.

²⁷ Ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ πορεύησθε πρὸς με πλάγιοι, ²⁸ καὶ αὐτοὺς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἐπτάκις κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. ²⁹ Καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε. ³⁰ Καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδῶλων ὑμῶν, καὶ προσοχηεῖ ἡ ψυχὴ μου ὑμῖν. ³¹ Καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὄσφρανθῶ τῆς ὁσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν. ³² Καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ³³ Καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἐμπορευομένη ἡ μάχαιρα, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἔρημοι. ³⁴ Τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, ³⁵ καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς· σαββατιεῖ ἂ οὐκ ἐσαββάτιεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἡνίκα κατακείτε αὐτήν. ³⁶ Καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύδονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐθενὸς δῖοκοντος. ³⁷ Καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν ὡσεὶ ἐν πολέμῳ, οὐθενὸς κατατρεχόντος· καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν. ³⁸ Καὶ ἀπολείσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ³⁹ Καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀφ' ὑμῶν, καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν· ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τακῆσονται.

⁴⁰ Καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι, ⁴¹ καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ· καὶ ἀπόλω αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ⁴² Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ἰακώβ, καὶ τῆς διαθήκης Ἰσαὰκ, καὶ τῆς διαθήκης Ἀβραὰμ μνησθήσομαι.

⁴³ Καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι, καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται ἀπ' αὐτῶν· τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτὴν δι' αὐτοὺς· καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας, ἀνθ' ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον, καὶ τοῖς προστάγμασί μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν. ⁴⁴ Καὶ οὐδ' ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, οὐχ ὑπερεῖδον αὐτοὺς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαναλώσαι αὐτούς τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς· ἐγὼ γὰρ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν. ⁴⁵ Καὶ μνησθήσομαι διαθήκης αὐτῶν τῆς προτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας ἐναντι τῶν ἐθνῶν, τοῦ εἶναι αὐτῶν Θεός· ἐγὼ εἰμι Κύριος. ⁴⁶ Ταῦτα τὰ κρίματά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε Κύριος ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

27

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔρεῖς αὐτοῖς, ὅς ἂν εὐξῆται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ, ³ ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς, ἕως ἐξηκονταετοῦς, ἔσται αὐτοῦ ἡ τιμὴ πενήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ· ⁴ Τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραχμα. ⁵ Ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς ἕως εἰκοσι ἐτῶν, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἴκοσι δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, δέκα δίδραχμα. ⁶ Ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, τρία

δίδραχμα ἀργυρίου. ⁷ Ἐὰν δὲ ἀπὸ ἐξήκοντα ἐτῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ἦ, ἔσται ἡ τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραχμα ἀργυρίου· ἐὰν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα. ⁸ Ἐὰν δὲ ταπεινὸς ἦ τῆ τιμῆ, στήσεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως· καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς· καθάπερ ἰσχύει ἡ χεὶρ τοῦ εὐξαμένου, τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς.

⁹ Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ Κυρίῳ, ὃς ἂν δῶ ἀπὸ τούτων τῷ Κυρίῳ, ἔσται ἅγιον. ¹⁰ Οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῶ, οὐδὲ πονηρὸν καλῶ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσω ἀλλάξῃ αὐτὸ κτήνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα ἅγια. ¹¹ Ἐὰν δὲ πᾶν κτήνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ Κυρίῳ, στήσει τὸ κτήνος ἐναντι τοῦ ἱερέως, ¹² καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλοῦ καὶ ἀναμέσον πονηροῦ· καὶ καθότι ἂν τιμήσῃται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, οὕτω στήσεται. ¹³ Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσῃται αὐτὸ, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἅγιαν τῷ Κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλῆς καὶ ἀναμέσον πονηρᾶς· ὡς ἂν τιμήσῃται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, οὕτω σταθήσεται. ¹⁵ Ἐὰν δὲ ὁ ἀγιάσας αὐτὴν λυτρώται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ.

¹⁶ Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἀγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. ¹⁷ Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται. ¹⁸ Ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἄφεισιν ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιέται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα, ἕως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ. ¹⁹ Ἐὰν δὲ λυτρώται τὸν ἀγρὸν ὁ ἀγιάσας αὐτὸν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. ²⁰ Ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται τὸν ἀγρὸν, καὶ ἀποδώται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσῃται αὐτόν. ²¹ Ἄλλ' ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξελθουσίας τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷ Κυρίῳ, ὡσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεὶ ἔσται κατάσχεσις αὐτοῦ. ²² Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὐ κέκτηται, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, ἀγιάσῃ τῷ Κυρίῳ, ²³ λογιέται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἅγιαν τῷ Κυρίῳ. ²⁴ Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ' οὗ κέκτηται αὐτόν, οὗ ἦν ἡ κατάσχεσις τῆς γῆς. ²⁵ Καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμίσις ἁγίοις· εἴκοσι ὄβολοι ἔσται τὸ δίδραχμον. ²⁶ Καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένηται ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ἔσται τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐ καθαγιάσει αὐτὸ οὐδεὶς· ἐὰν τε μόσχον, ἐὰν τε πρόβατον, τῷ Κυρίῳ ἔστιν. ²⁷ Ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων ἀλλάξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται, πραγθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ.

²⁸ Πᾶν δὲ ἀνάθεμα, ὃ ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ Κυρίῳ ἀπὸ πάντων, ὅσα αὐτῷ ἔστιν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀποδώσει οὐδὲ λυτρώσεται· πᾶν ἀνάθεμα ἅγιον ἅγιον ἔσται τῷ Κυρίῳ. ²⁹ Καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατωθήσεται. ³⁰ Πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου, τῷ Κυρίῳ ἔστιν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ. ³¹ Ἐὰν δὲ λυτρώται λύτρω ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει πρὸς αὐτόν, καὶ ἔσται αὐτῷ. ³² Καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἔλθῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ράβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ Κυρίῳ. ³³ Οὐκ ἀλλάξεις καλὸν πονηρῶ, οὐδὲ πονηρὸν καλῶ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσω ἀλλάξῃ αὐτό, καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται.

³⁴ Αὐτὰ εἰσὶν αἱ ἐντολαὶ ἃς ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

ΑΡΙΘΜΟΙ

¹ ΚΑΙ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾶ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου, ἔτους δευτέρου ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων, ² λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν· ³ πᾶς ἄρσην ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν δυνάμει Ἰσραὴλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν· σὺ καὶ Ἀαρῶν ἐπισκέψασθε αὐτούς. ⁴ Καὶ μεθ' ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος κατὰ φυλὴν ἐκάστου ἀρχόντων, κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται.

⁵ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παραστήσονται μεθ' ὑμῶν· τῶν Ρουβὴν, Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ· ⁶ τῶν Συμεῶν, Σαλαμιήλ υἱὸς Σουρισαδαί. ⁷ τῶν Ἰούδα, Ναασσῶν υἱὸς Ἀμιναδάβ. ⁸ τῶν Ἰσάχαρ, Ναθαναήλ υἱὸς Σωγάρ· ⁹ τῶν Ζαβουλῶν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλῶν· τῶν υἱῶν Ἰωσήφ τῶν Ἐφραὶμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· ¹⁰ τῶν Μανασσῆ, Γαμὰλιήλ υἱὸς Φαδασούρ. ¹¹ τῶν Βενιαμὶν, Ἀβιδᾶν υἱὸς Γαδεωνί. ¹² τῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί. ¹³ τῶν Ἀσῆρ, Φαγαϊήλ, υἱὸς Ἐχράν. ¹⁴ τῶν Γὰδ, Ἐλισάφ υἱὸς Ραγουήλ. ¹⁵ τῶν Νεφθαλί, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. ¹⁶ Οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριὰς αὐτῶν, χιλιάρχοι Ἰσραὴλ εἰσι.

¹⁷ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν τοὺς ἀνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος. ¹⁸ Καὶ πάσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους· καὶ ἐπηξουούσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶν ἄρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ¹⁹ ὃν τρόπον συντάξε Κύριος τῷ Μωυσῆ· καὶ ἐπεσκέπησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ.

²⁰ Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ρουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²¹ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ρουβὴν, ἕξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²² Τοῖς υἱοῖς Συμεῶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²³ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεῶν, ἑννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.

²⁴ Τοῖς υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁵ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι.

²⁶ Τοῖς υἱοῖς Ἰσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁷ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ²⁸ Τοῖς υἱοῖς Ζαβουλῶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁹ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλῶν, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

³⁰ Τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ υἱοῖς Ἐφραὶμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³¹ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ³² Τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³³ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ, δύο καὶ τριακόσια χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ³⁴ Τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁵ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν, πέντε καὶ τριακόσια χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ³⁶ Τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν,

πάντα ἀρσενικά ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἔκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁷ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν· ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

³⁸ Τοῖς υἱοῖς Δὰν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικά ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἔκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, δύο καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

⁴⁰ Τοῖς υἱοῖς Ἀσὴρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικά ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἔκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ⁴¹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

⁴² Τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικά ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἔκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ⁴³ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

⁴⁴ Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἦν ἐπεσκέψαντο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ δώδεκα ἄνδρες· ἀνὴρ εἷς κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν οἴκων πατριᾶς ἦσαν. ⁴⁵ Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἔκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ἰσραὴλ ⁴⁶ ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

⁴⁷ Οἱ δὲ Λευῖται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐκ ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴⁸ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ⁴⁹ ὄρα, τὴν φυλὴν Λευὶ οὐ συνεπισκέψη, καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήμη, ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁵⁰ Καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευῖτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ· ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς· καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλω τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι. ⁵¹ Καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνὴν, καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν, ἀναστήσουσι· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανέτω. ⁵² Καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν, σὺν δυνάμει αὐτῶν. ⁵³ Οἱ δὲ Λευῖται παρεμβαλλέτωσαν ἐναντίοι κύκλω τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἀμάρτημα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁵⁴ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν.

2

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, ² ἄνθρωπος ἐχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα, κατὰ σημαίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμβαλλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐναντίοι κύκλω τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ³ Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατὰ ἀνατολὰς, τάγμα παρεμβολῆς Ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰούδα, Ναασσάν υἱὸς Ἀμιναδάβ. ⁴ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ⁵ Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ἰσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. ⁶ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁷ Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ζαβουλὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαλιῶν. ⁸ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁹ Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν πρῶτον ἔξαροῦσι. ¹⁰ Τάγματα παρεμβολῆς Ῥουβὴν, πρὸς ἄλλα δύναμις αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ. ¹¹ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἕξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ¹² Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Συμεὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαθαί. ¹³ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑννέα καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. ¹⁴ Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Γὰδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ, Ἐλισάφ υἱὸς Ῥαγουὴλ. ¹⁵ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πενήκοντα. ¹⁶ Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ῥουβὴν, ἑκατὸν πενήκοντα μία χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πενήκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν δευτέρου ἔξαροῦσι.

¹⁷ Καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν μέσον τῶν παρεμβολῶν· ὡς καὶ παρεμβαλοῦσιν, οὕτω καὶ ἐξαροῦσιν ἕκαστος ἐχόμενος καθ' ἡγεμονίας. ¹⁸ Τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραὶμ παρὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ. ¹⁹ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

²⁰ Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Μανασσή, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσή, Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδοσσούρ. ²¹ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ²² Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Βενιαμὴν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμὴν, Αβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί. ²³ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ²⁴ Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ἐφραὶμ, ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν· σὺν δυνάμει αὐτῶν τρίτοι ἐξαροῦσι.

²⁵ Τάγμα παρεμβολῆς Δὰν πρὸς βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δὰν, Αχιέζερ υἱὸς Αμισταδί. ²⁶ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, δύο καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. ²⁷ Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Ἀσηρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσηρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. ²⁸ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²⁹ Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Νεφθαλί, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλί, Αχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. ³⁰ Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τρεῖς καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ³¹ Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Δὰν, ἑκατὸν καὶ πεντηκονταεπτὰ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι· ἔσχατοι ἐξαροῦσι κατὰ τάγμα αὐτῶν.

³² Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἶκουσ πατριῶν αὐτῶν· πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι πενήκοντα. ³³ Οἱ δὲ Λευῖται οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν αὐτοῖς, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁴ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πάντα ὅσα συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ· οὕτω παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξήηρον ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἶκουσ πατριῶν αὐτῶν.

3

¹ Καὶ αὐταὶ αἱ γενέσεις Ααρῶν καὶ Μωυσῆ, ἐν ἧ ἡμέρᾳ ἐλάλησε Κύριος τῷ Μωυσῆ ἐν ὄρει Σινᾶ. ² Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ααρῶν· πρωτότοκος Ναδάβ, καὶ Αβιουδ, Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. ³ Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ααρῶν, οἱ ἱερεῖς οἱ ἠλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἱερατεύειν. ⁴ Καὶ ἐτελεύτησε Ναδάβ καὶ Αβιουδ ἔναντι Κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον ἔναντι Κυρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς· καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ μετὰ Ααρῶν τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

⁵ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ⁶ λάβε τὴν φυλὴν Λευὶ, καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ααρῶν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ, ⁷ καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁸ Καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκευὴ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁹ Καὶ δώσεις τοὺς Λευίτας Ααρῶν, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσιν· δεδομένοι δόμα οὗτοί μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ Καὶ Ααρῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ φυλάξουσι τὴν ἱερατείαν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, καὶ ἔσω τοῦ καταπετάσματος· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθανεῖται. ¹¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹² καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀντὶ παντός πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται. ¹³ Ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον· ἐν ἧ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτου, ἠγάσσα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν Ἰσραὴλ· ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται· ἐγὼ Κύριος.

¹⁴ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, λέγων, ¹⁵ ἐπίσπεψαι τοὺς υἱοὺς Λευὶ κατ' οἶκουσ πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν· πᾶν ἄρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἐπισκέψασθε αὐτούς. ¹⁶ Καὶ ἐπεσκέψαντο αὐτοὺς Μωυσῆς καὶ Ααρῶν διὰ φωνῆς Κυρίου, ὄν τρόπον συνέταξεν αὐτοῖς Κύριος.

¹⁷ Καὶ ἦσαν οὗτοι οἱ υἱοὶ Λευὶ ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν· Γεδσῶν, Καὰθ, καὶ Μεραρί. ¹⁸ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν· Λοβενὶ καὶ Σεμεΐ. ¹⁹ Καὶ υἱοὶ Καὰθ κατὰ δῆμους αὐτῶν· Αμράμ καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών καὶ Ὀζιήλ. ²⁰ Καὶ υἱοὶ Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν· Μοολὶ καὶ Μουσί· οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ' οἶκουσ πατριῶν αὐτῶν. ²¹ Τῷ Γεδσῶν δῆμος τοῦ Λοβενὶ, καὶ δῆμος τοῦ Σεμεΐ·

οὔτοι δῆμοι τοῦ Γεδσών. ²² Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. ²³ Καὶ οἱ υἱοὶ Γεδσών ὀπίσω τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι παρὰ θάλασσαν. ²⁴ Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριάς τοῦ δήμου τοῦ Γεδσών, Ἐλισάφ υἱὸς Δαήλ. ²⁵ Καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Γεδσών ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἡ σκηνὴ καὶ τὸ κάλυμμα, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ²⁶ καὶ τὰ ἰστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ κατάλοιπα πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.

²⁷ Τῷ Καὰθ δῆμος ὁ Ἀμράμ εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ἰσσαὰρ εἷς, καὶ δῆμος ὁ Χεβρων εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ὀζιήλ εἷς· οὔτοι εἰσιν οἱ δῆμοι τοῦ Καὰθ, κατὰ ἀριθμὸν. ²⁸ Πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. ²⁹ Οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν Καὰθ παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ Λίβα. ³⁰ Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῶν δῆμων τοῦ Καὰθ, Ἐλισαφάν υἱὸς Ὀζιήλ.

³¹ Καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἡ κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ θουσιαστήρια, καὶ τὰ σκεῦη τοῦ ἁγίου ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. ³² Καὶ ὁ ἄρχων ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν, Ἐλεάζαρ ὁ υἱὸς Ααρών τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων.

³³ Τῷ Μεραρί δῆμος ὁ Μοολι, καὶ δῆμος ὁ Μουσί· οὔτοι εἰσι δῆμοι τοῦ Μεραρί.

³⁴ Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι καὶ πεντήκοντα. ³⁵ Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ Μεραρί, Σουριήλ υἱὸς Ἀβιχαὶλ· ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς βορρᾶν. ³⁶ Ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλακῆς υἱῶν Μεραρί, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεῦη αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, ³⁷ καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλω, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν.

³⁸ Οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῆς, Μωυσῆς καὶ Ααρών καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος, ἀποθανεῖται. ³⁹ Πᾶσα ἢ ἐπίσκεψις τῶν Λευιτῶν, οὗς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ααρών διὰ φωνῆς Κυρίου κατὰ δῆμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

⁴⁰ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· καὶ λάβετε τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος. ⁴¹ Καὶ λήψη τοὺς Λευίτας ἐμοί, ἐγὼ Κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ⁴² Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. ⁴³ Καὶ ἐγένοντο πάντα τὰ πρωτότοκα τὰ ἀρσενικὰ κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι. ⁴⁴ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ⁴⁵ λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοί οἱ Λευῖται· ἐγὼ Κύριος. ⁴⁶ Καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ⁴⁷ Καὶ λήψη πέντε σίκλους κατὰ κεφαλὴν, κατὰ τὸ διδραχμον τὸ ἅγιον λήψη, εἴκοσι ὀβολοὺς τοῦ σίκλου. ⁴⁸ Καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ααρών καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς. ⁴⁹ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν. ⁵⁰ Παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ ἔλαβε τὸ ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἑξήκονταπέντε σίκλους, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ⁵¹ Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ααρών καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

4

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρών, λέγειν, ² λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευι, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἶκου πατριῶν αὐτῶν, ³ ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων καὶ ἐπάνω ἕως πενήκοντα ἔτων, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιήσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

⁴ Καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ἅγιον τῶν ἁγίων. ⁵ Καὶ εἰσελεύσεται Ααρών καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν ἐξαίρη ἢ παρεμβολῇ, καὶ καθελούσιν τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ⁶ καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον, καὶ

ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὄλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς.

⁷ Καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὀλοπόρφυρον, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ τὰς θύσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διαπαντὸς ἐπ' αὐτῆς ἔσονται. ⁸ Καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι δι' αὐτῆς τοὺς ἀναφορεῖς. ⁹ Καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσι τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐλαίου οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς. ¹⁰ Καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεῦη αὐτῆς, εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων. ¹¹ Καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ.

¹² καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεῦη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις· καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. ¹³ Καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὀλοπόρφυρον. ¹⁴ Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ σκεῦη ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ' αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὸν καλυπτῆρα, καὶ πάντα τὰ σκεῦη τοῦ θυσιαστήριου, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ· καὶ λήψονται ἱμάτιον πορφυροῦν, καὶ συγκαλύψουσι τὸν λουτήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὸ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς, ¹⁵ καὶ συντελέσουσιν Ἁαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύπτοντες τὰ ἅγια, καὶ πάντα τὰ σκεῦη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολὴν· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται υἱοὶ Καὰθ αἶρειν, καὶ οὐχ ἄψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

¹⁶ Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἁαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις.

¹⁷ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν καὶ Ἁαρὼν, λέγων, ¹⁸ μὴ ὀλοθρεύσητε τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Καὰθ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν. ¹⁹ Τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ ζήσουσι καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι, προσπορευόμενοι αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων· Ἁαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ προσπορεύεσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἕκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ, ²⁰ καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα τὰ ἅγια, καὶ ἀποθανοῦνται.

²¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ²² λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἰῶν Γεδσῶν, καὶ τούτους κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, ²³ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπίσκεψαι αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²⁴ Αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τοῦ Γεδσῶν, λειτουργεῖν καὶ αἶρειν. ²⁵ Καὶ ἀρεῖ τὰς δέρβεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὄν ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ²⁶ καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ περισσά, καὶ πάντα τὰ σκεῦη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι. ²⁷ Κατὰ στόμα Ἁαρὼν καὶ τῶν υἰῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἰῶν Γεδσῶν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος πάντα τὰ ἀρτὰ ὑπ' αὐτῶν. ²⁸ Αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἰῶν Γεδσῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἁαρὼν τοῦ ἱερέως.

²⁹ Οἱ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἐπισκέψασθε αὐτούς, ³⁰ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³¹ Καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, ³² καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεῦη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν· ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτούς, καὶ πάντα τὰ σκεῦη

τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν. ³³ Αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἰῶν Μεραρί ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως.

³⁴ Καὶ ἐπεσκέψατο Μωσῆς καὶ Ἀαρῶν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ³⁵ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ³⁶ Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, δισχιλίοι ἐπτακόσιοι πεντήκοντα. ³⁷ Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου Καὰθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καθὰ ἐπεσκέψατο Μωσῆς καὶ Ἀαρῶν διὰ φωνῆς Κυρίου, ἐν χειρὶ Μωσῆ.

³⁸ Καὶ ἐπεσκέπησαν υἱοὶ Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ³⁹ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁰ Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δισχιλίοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. ⁴¹ Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἰῶν Γεδσὼν, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὗς ἐπεσκέψατο Μωσῆς καὶ Ἀαρῶν διὰ φωνῆς Κυρίου, ἐν χειρὶ Μωσῆ.

⁴² Ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δήμος υἰῶν Μεραρί κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ⁴³ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁴ Καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τρισχιλίοι καὶ διακόσιοι. ⁴⁵ Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἰῶν Μεραρί, οὗς ἐπεσκέψατο Μωσῆς καὶ Ἀαρῶν διὰ φωνῆς Κυρίου, ἐν χειρὶ Μωσῆ. ⁴⁶ Πάντες οἱ ἐπισκεπόμενοι, οὗς ἐπεσκέψατο Μωσῆς καὶ Ἀαρῶν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ δήμους καὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ⁴⁷ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων, καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁸ Καὶ ἐγενήθησαν οἱ ἐπισκεπόμενοι, ὀκτακισχιλίοι πεντακόσιοι ὀγδοήκοντα. ⁴⁹ Διὰ φωνῆς Κυρίου ἐπεσκέψατο αὐτούς ἐν χειρὶ Μωσῆ, ἄνδρα κατὰ ἄνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ἐπὶ ὧν αἴρουν αὐτοί· καὶ ἐπεσκέπησαν, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆ.

5

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ² πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαποστείλατωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν, καὶ πάντα γονόρρῃ, καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ. ³ Ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μὴ μιανουσί τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς. ⁴ Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καθὰ ἐλάλησε Κύριος Μωσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

⁵ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ⁶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, ἄνθρωπος ἢ γυνή, ὅστις ἂν ποιῆσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ παριδῶν παρίδη καὶ πλημμέλησῃ ἢ ψυχῇ ἐκείνη, ⁷ ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν, ἣν ἐποίησεν, καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν· τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ ἀποδώσει τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. ⁸ Ἐὰν δὲ μὴ ἦ τῷ ἀνθρώπῳ ὁ ἀγχιστεύων, ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτόν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον Κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλην τοῦ κριοῦ τοῦ ἰλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ αὐτοῦ.

⁹ Καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἅγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅσα ἐὰν προσφέρωσι κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ αὐτῷ ἔσται. ¹⁰ Καὶ ἐκάστου τῆς ἡγιασμένα, αὐτοῦ ἔσται· καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἂν δῶ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται.

¹¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ¹² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνδρὸς ἄνδρὸς ἐὰν παραβῆ ἢ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ὑπεριδοῦσα παρίδη αὐτόν, ¹³ καὶ κοιμηθῆ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύψῃ, αὐτὴ δὲ ἦ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς μὴ ἦν μετ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μὴ ἦ συνειλημμένη, ¹⁴ καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμιάναται, ἢ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ἦ μεμιασμένη, ¹⁵ καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς, τὸ δέκατον τοῦ οἴφι ἄλευρον κρίθινον· οὐκ ἐπιχεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου, ἀναμνηθήσκουσα ἁμαρτίαν.

¹⁶ Καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ στήσει αὐτὴν ἔναντι Κυρίου. ¹⁷ Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγεῖῳ ὄστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὐσῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ. ¹⁸ Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι Κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναίκος, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας· ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. ¹⁹ Καὶ ὀρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί, εἰ μὴ κεκοίμηταί τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. ²⁰ Εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὑπανδρος οὔσα, ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέ τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ, πλην τοῦ ἀνδρός σου. ²¹ Καὶ ὀρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὀρκίοις τῆς ἀράς ταύτης, καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί, δῶ ἢ σε Κύριος ἐν ἀρᾷ καὶ ἐνόρκιον ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι Κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα, καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην. ²² Καὶ εἰσελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρωμένον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου· καὶ ἐρεῖ ἡ γυνὴ, γένοιτο, γένοιτο.

²³ Καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀράς ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου. ²⁴ Καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου· καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρωμένον τοῦ ἐλεγμοῦ.

²⁵ Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρός τῆς γυναίκος τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει τὴν θυσίαν ἔναντι Κυρίου, καὶ προσοίσει αὐτὴν πρὸς τὸ θυσιαστήριον. ²⁶ Καὶ δράξει αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἀνοίσεται αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ. ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ. ²⁷ Καὶ ἔσται ἐὰν ᾗ μεμιασμένη καὶ λήθη λάθη τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρωμένον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀράν τῷ λαῷ αὐτῆς. ²⁸ Ἐὰν δὲ μὴ μανθῆ ἡ γυνὴ, καὶ καθαρὰ ᾗ, καὶ ἀθῶα ἔσται καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα. ²⁹ Οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, ὃν ἂν παραβῆ ἡ γυνὴ ὑπανδρος οὔσα, καὶ μανθῆ. ³⁰ Ἦ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔναντι Κυρίου, καὶ ποιήσει αὐτῆ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τούτου, ³¹ καὶ ἀθῶος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἀμαρτίας· καὶ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἀμαρτίαν αὐτῆς.

6

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ² καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ἄνθρωπος ἢ γυνὴ, ὃς ἂν μεγάλως εὐξῆται εὐχὴν ἀφαγνίσασθαι ἀγνεῖαν Κυρίῳ, ³ ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἀγνισθήσεται· καὶ ὄξος ἐξ οἴνου καὶ ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίνεται· καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίνεται· καὶ σταφυλὴν πρόσφατον καὶ σταφίδα οὐ φάγεται πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ· ⁴ ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου, οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἕως γιγάρτου οὐ φάγεται πᾶσας τὰς ἡμέρας τοῦ ἀγνισμοῦ· ⁵ ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, ὅσας ἠύξατο Κυρίῳ· ἅγιος ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς Κυρίῳ· ⁶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυῖα οὐκ εἰσελεύσεται ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, ⁷ καὶ ἐπ' ἀδελφῷ καὶ ἐπ' ἀδελφῆ, οὐ μανθῆσεται ἐπ' αὐτοῖς ἀποφανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ Θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ·

⁸ Πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἅγιος ἔσται Κυρίῳ. ⁹ Ἐὰν δὲ τις ἀποθάνῃ ἐπ' αὐτῷ ἐξάπινα, παραχρῆμα μανθῆσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ· καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἢ ἂν ἡμέρα καθαρισθῆ· τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ξυρηθήσεται. ¹⁰ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ οἶσει δύο τρυγόνας, ἡ δύο νοσοῦς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

¹¹ Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἀμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἤμαρτε περὶ τῆς ψυχῆς· καὶ ἀγιασει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἡγιασθῆ Κυρίῳ, τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς· ¹² καὶ προσάξει ἄμνον ἐνιαύσιον εἰς πλημμέλειαν· καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεροι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμίανθη ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ.

¹³ Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου· ἢ ἂν ἡμέρα πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁴ Καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ ἄμνον ἐνιαύσιον ἄμωμον ἕνα εἰς ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἄμνάδα ἐνιαυσίαν μίαν ἄμωμον εἰς ἀμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἄμωμον εἰς σωτήριον, ¹⁵ καὶ

κανοῦν ἀζύμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγνα ἀζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ θυσίαν αὐτῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῶ τῶν ἀζύμων· καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ ξυρῆσεται ὁ ἠγμένος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ, ὃ ἐστὶν ὑπὸ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου.

¹⁹ Καὶ λήφεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἐφθόν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ ἄρτον ἓνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ λάγνα ἀζυμον ἓν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ἠγμένου μετὰ τὸ ξυρῆσθαι αὐτὸν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ, ²⁰ καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι Κυρίου· ἅγιον ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ στηθηνίου τοῦ ἐπιθέματος, καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος· καὶ μετὰ ταῦτα πίεται ὁ ἠγμένος οἶνον. ²¹ Οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου, ὃς ἂν εὐξῆται Κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὧν ἂν εὐρῆ ἢ χεὶρ αὐτοῦ, κατὰ δύναμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἦν ἂν εὐξῆται κατὰ νόμον ἀγγελίας.

²² Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²³ λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες αὐτοῖς, ²⁴ εὐλογῆσαι σε Κύριος, καὶ φυλάξαι, σε. ²⁵ Ἐπιφάναι Κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ ἐλεήσει σε. ²⁶ Ἐπάροι Κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ δῶη σοι εἰρήνην. ²⁷ Καὶ ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ Κύριος εὐλογῆσω αὐτούς.

7

¹ Καὶ ἐγένετο ἡ ἡμέρα συνετέλεσε Μωυσῆς, ὥστε ἀναστῆσαι τὴν σκηνὴν, καὶ ἔχρισεν αὐτὴν, καὶ ἡγίασεν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ, καὶ ἡγίασεν αὐτά. ² Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν· οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς. ³ Καὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν ἔναντι Κυρίου, ἕξ ἀμάξας λαμπηνίκας, καὶ δώδεκα βόας· ἄμαξαν παρὰ δύο ἄρχόντων, καὶ μόσχον παρὰ ἐκάστου· καὶ προσήγαγον ἑναντίον τῆς σκηνῆς. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ⁵ λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις, ἐκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. ⁶ Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς βόας, ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις. ⁷ Καὶ τὰς δύο ἀμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Γεδσῶν κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. ⁸ Καὶ τὰς τέσσαρας ἀμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, διὰ Ἰθάμαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ⁹ Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν· ἐπ' ὧμων ἄροῦσι.

¹⁰ Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἔχρισεν αὐτὸ, καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. ¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἄρχων εἰς καθ' ἡμέραν, ἄρχων καθ' ἡμέραν προσοίσουσι τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου.

¹² Καὶ ἦν ὁ προσφέρων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, Ναασσῶν υἱὸς Ἀμιναδάβ, ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰούδα. ¹³ Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίου ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ¹⁴ Θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ¹⁵ Μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ¹⁶ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ¹⁷ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο δῶρον Ναασσῶν υἱοῦ Ἀμιναδάβ.

¹⁸ Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ, ὁ ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰσασάαρ. ¹⁹ Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίου ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ²⁰ Θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ²¹ Μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ²² καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ²³ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σωγάρ.

²⁴ Τῆ ἡμέρα τῆ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Σαβουλῶν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλῶν. ²⁵ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ²⁶ Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ²⁷ Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ²⁸ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ²⁹ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιὰβ υἱοῦ Χαιλῶν.

³⁰ Τῆ ἡμέρα τῆ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Ρουβὴν, Ἐλισοῦρ υἱὸς Σεδιούρ. ³¹ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ³² Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ³³ Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ³⁴ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ³⁵ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισοῦρ υἱοῦ Σεδιούρ.

³⁶ Τῆ ἡμέρα τῆ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Συμεῶν, Σαλαμιήλ υἱὸς Σουρισαδαί. ³⁷ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ³⁸ Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ³⁹ Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁴⁰ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ⁴¹ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιήλ υἱοῦ Σουρισαδαί.

⁴² Τῆ ἡμέρα τῆ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Γὰδ, Ἐλειςάφ υἱὸς Ῥαγουήλ. ⁴³ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁴⁴ Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁴⁵ Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁴⁶ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ⁴⁷ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλειςάφ υἱοῦ Ῥαγουήλ.

⁴⁸ Τῆ ἡμέρα τῆ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Ἐφραΐμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ. ⁴⁹ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁵⁰ Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁵¹ Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁵² καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ⁵³ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισαμὰ υἱοῦ Ἐμιούδ.

⁵⁴ Τῆ ἡμέρα τῆ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Μανασσή, Γαμαλιήλ υἱὸς Φαδασσοῦρ. ⁵⁵ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁵⁶ Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁵⁷ Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁵⁸ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ⁵⁹ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιήλ υἱοῦ Φαδασσοῦρ.

⁶⁰ Τῆ ἡμέρα τῆ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Βενιαμίν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί. ⁶¹ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁶² Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁶³ Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁶⁴ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ⁶⁵ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀβιδὰν υἱοῦ Γαδεωνί.

⁶⁶ Τῆ ἡμέρα τῆ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Δὰν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί. ⁶⁷ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁶⁸ Θυίσκη μίαν δέκα χρυσῶν,

πλήρη θυμιάματος. ⁶⁹ Μόσχον ένα έκ βοῶν, κριὸν ένα, ἀμνὸν ένα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁷⁰ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ένα περὶ ἁμαρτίας. ⁷¹ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμισαδαί.

⁷² Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνδέκατῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Ἀσηρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. ⁷³ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἔβδομηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁷⁴ Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁷⁵ Μόσχον ένα έκ βοῶν, κριὸν ένα, ἀμνὸν ἐνιαύσιον ένα εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁷⁶ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ένα περὶ ἁμαρτίας. ⁷⁷ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Φαγεὴλ υἱοῦ Ἐχράν.

⁷⁸ Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἰῶν Νεφθαλί, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. ⁷⁹ Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῆ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἔβδομηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁸⁰ Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁸¹ Μόσχον ένα έκ βοῶν, κριὸν ένα, ἀμνὸν ένα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁸² καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ένα περὶ ἁμαρτίας. ⁸³ Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιρὲ υἱοῦ Αἰνάν.

⁸⁴ Οὗτος ὁ ἐγκαινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου ἡ ἡμέρα ἔχρισεν αὐτὸ, παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ· τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι ἀργυραὶ δώδεκα, θυΐσκαι χρυσαὶ δώδεκα. ⁸⁵ Τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων, τὸ τρυβλίον τὸ ἕν, καὶ ἔβδομηκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἢ μᾶ· πᾶν τὸ ἀργυρίου τῶν σκευῶν, δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι· σίκλοι, ἕν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. ⁸⁶ Θυΐσκαι χρυσαὶ δώδεκα πλήρεις θυμιάματος· πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυΐσκῶν, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ. ⁸⁷ Πᾶσαι αἱ βόες αἱ εἰς ὀλοκαύτωσιν, μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι δώδεκα, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἕξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτίας. ⁸⁸ Πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἐξήκοντα, τράγοι ἐξήκοντα ἐνιαύσται, ἀμνάδες ἐξήκοντα ἐνιαύσιοι ἄμμοι· αὕτη ἡ ἐγκαινίωσις τοῦ θυσιαστηρίου, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸ χρίσαι αὐτόν.

⁸⁹ Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωσῆν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ, καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν Κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἄνωθεν τοῦ ἰλαστηρίου, ὃ ἔστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, ἀναμέσον τῶν δύο χερουβίμ· καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

8

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, λάλησον τῷ Ἀαρὼν, ² καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, ὅταν ἐπιτιθῆς τοὺς λύχνους ἐκ μέρους, κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας φωτιοῦσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι. ³ Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρὼν· ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξήψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆϊ. ⁴ Καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· στερεὰ, χρυσῆ, ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς, στερεὰ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξε Κύριος τῷ Μωσῆϊ, οὕτως ἐποίησε τὴν λυχνίαν.

⁵ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν λέγων, ⁶ λάβε τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφαγνίεις αὐτούς. ⁷ Καὶ οὕτω ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἄγνισμὸν αὐτῶν· περιβράνεις αὐτοὺς ὕδωρ ἄγνισμοῦ· καὶ ἐπελεύσεται ἔξωρον ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ καθαροὶ ἔσονται.

⁸ Καὶ λήμψονται μόσχον ένα έκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σμιδάλιν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ· καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βοῶν λήψη περὶ ἁμαρτίας. ⁹ Καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ συναΐξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἰῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ Καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Λευίτας. ¹¹ Καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἔναντι Κυρίου παρὰ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα Κυρίου. ¹² Οἱ δὲ Λευῖται ἐπιθήσουσι τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων· καὶ ποιήσεις τὸν ένα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ένα εἰς ὀλοκαύτωμα Κυρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν.

¹³ Καὶ στήσεις τοὺς Λευίτας ἔναντι Κυρίου, καὶ ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἰῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπόδομα ἔναντι Κυρίου. ¹⁴ Καὶ διαστελεῖς τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἰῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἔσονται μοι. ¹⁵ Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ

Λευίται ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ καθαριεῖς αὐτούς, καὶ ἀποδώσεις αὐτούς ἔναντι Κυρίου. ¹⁶ ὅτι ἀπόδομα ἀποθεδομένου οὐτοῖ μοι εἰσὶν ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ· ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πάσα μητρὰν πρωτοτόκου πάντων ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἴληφα αὐτούς ἐμοί. ¹⁷ Ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπων ἕως κτήνους· ἡ ἡμέρα ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτου, ἡγίασα αὐτούς ἐμοί, ¹⁸ καὶ ἔλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹⁹ Καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἀποδόμενος Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσεγγίζων πρὸς τὰ ἅγια.

²⁰ Καὶ ἐποίησε Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ πάσα ἡ συναγωγή υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωσῆϊ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²¹ Καὶ ἠγνίσαντο οἱ Λευίται, καὶ ἐπλύναντο τὰ ἱμάτια· καὶ ἀπέδωκεν αὐτούς Ἀαρὼν ἀπόδομα ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐξιλάσαστο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν ἀφαγνίσασθαι αὐτούς. ²² Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσηλθὼν οἱ Λευίται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆϊ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς.

²³ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ²⁴ τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν· ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, εἰσελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²⁵ Καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας, καὶ οὐκ ἐργάζεται ἔτι. ²⁶ Καὶ λειτουργήσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλακσεῖν φυλακὰς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργάται· οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

9

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέγων, ² εἰπὼν, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥραν αὐτοῦ, ³ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν, ποιήσεις αὐτὸ κατὰ καιροῦς· κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό. ⁴ Καὶ ἐλάλησε Μωσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιήσαι τὸ πάσχα ἐναρχομένου τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. ⁵ καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆϊ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

⁶ Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἱ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύνατο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ προσήλθον ἐναντίον Μωσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· ⁷ Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτὸν, ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου· μὴ οὖν ὑστερήσωμεν προσενέγκαι τὸ δῶρον Κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ; ⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Μωσῆς, στήτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται Κύριος περὶ ὑμῶν. ⁹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ¹⁰ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ, ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὀδῷ μακρὰν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα Κυρίῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ· ¹¹ τὸ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' ἀζύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό. ¹² Οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρῶν, καὶ ὅσοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ· κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. ¹³ Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὀδῷ μακρὰν οὐκ ἔσται, καὶ ὑστερήσῃ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον Κυρίῳ οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ· ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ¹⁴ Ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ποιῆσῃ τὸ πάσχα Κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ποιήσῃ αὐτό· νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς.

¹⁵ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐστάθη ἡ σκηνὴ, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ ἑσπέρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρῶν. ¹⁶ Οὕτως ἐγένετο διαπαντός· ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα. ¹⁷ Καὶ ἠνίκα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπήραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔσται ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁸ Διὰ προστάγματος Κυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ διὰ προστάγματος Κυρίου ἀπαροῦσι· πάσας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ

τῆς σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁹ Καὶ ὅταν ἐφέλκῃται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάσσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι. ²⁰ Καὶ ἔσται ὅταν σκεπάζῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς Κυρίου παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ προστάγματος Κυρίου ἀπαροῦσι. ²¹ Καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀφ' ἐσπέρας ἕως πρωῖ, καὶ ἀναβῆ ἡ νεφέλη τοπρωῖ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός. ²² Μηνὸς ἡμέρας πλεοναζούσης τῆς νεφέλης σκιαζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν. ²³ Ὅτι διὰ προστάγματος Κυρίου ἀπαροῦσι· τὴν φυλακὴν Κυρίου ἐφυλάξαντο διὰ προστάγματος Κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

10

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ποιήσω σεαυτῶ δύο σάλπιγγας ἀγυράς· ² ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς· καὶ ἔσονται σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς. ³ Καὶ σαλπείεις ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴ Ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσι, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες ἀρχηγοὶ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ σαλπείτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβάλλουσαι αἱ παρεμβαλοῦσαι ἀνατολάς· ⁶ καὶ σαλπείτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι Λίβια· καὶ σαλπείτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι παρὰ θάλασσαν· καὶ σαλπείτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι πρὸς Βορρᾶν· σημασίαν σαλπιποῦσιν ἐν τῇ ἐξάρσει αὐτῶν. ⁷ καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, σαλπείτε, καὶ οὐ σημασίαν. ⁸ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσι ταῖς σάλπιγξι· καὶ ἔσται ἡμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁹ Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃτε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῆ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖ, καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι Κυρίου, καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁰ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νομνηνίαις ὑμῶν, σαλπείτε ταῖς σάλπιγξι ἐπὶ τοῖς ὀλοκαυτωμασί, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν· καὶ ἔσται ἡμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ Θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹² καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· καὶ ἔσθη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν. ¹³ Καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς Κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

¹⁴ Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμναδάβ. ¹⁵ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. ¹⁶ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ, υἱὸς Χαιλῶν. ¹⁷ Καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν, καὶ οἱ υἱοὶ Μεραρὶ, οἱ αἵροντες τὴν σκηνήν.

¹⁸ Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισοῦρ υἱὸς Σεδιούρ. ¹⁹ Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί. ²⁰ Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γὰδ, Ἐλισάφ ὁ τοῦ Ῥαγουήλ. ²¹ Καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ αἵροντες τὰ ἅγια· καὶ στήσουςι τὴν σκηνὴν ἕως παραγένωνται. ²² Καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραὶμ σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισαμά υἱὸς Σμιούδ.

²³ Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ ὁ τοῦ Φαδασσοῦρ. ²⁴ Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν, Ἀβιδὰν ὁ τοῦ Γαδεωνί. ²⁵ Καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Δὰν, ἔσχατοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν, σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Αχιέζερ ὁ τοῦ Ἀμισαδαί. ²⁶ Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. ²⁷ Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί, Αχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. ²⁸ Αὗται αἱ στρατιαὶ υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν.

²⁹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ὁβάβ υἱῷ Ῥαγουήλ τῷ Μαδιανίτῃ τῷ γαμβρῷ Μωυσῆ, ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε Κύριος, τοῦτον δώσω ὑμῖν· δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὐ σε ποιήσομεν, ὅτι Κύριος ἐλάλησε καλὰ περὶ Ἰσραὴλ. ³⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, οὐ πορεύσομαι, ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου, καὶ εἰς τὴν γενεάν μου. ³¹ Καὶ εἶπε, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, οὗ ἔνεκεν ἦσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔση ἐν ἡμῖν πρεσβύτερος. ³² Καὶ ἔσται ἐὰν πορευθῆς μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ Κύριος ἡμᾶς, καὶ εὐ σε ποιήσομεν.

³³ Καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρου Κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου προεπορεύετο πρότερα αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι αὐτοὺς ἀνάπαυσιν. ³⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν, καὶ εἶπε Μωυσῆς, ἐξεγέρθητι Κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε. ³⁵ Καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν, ἐπίστρεφε Κύριε χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ³⁶ Καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιαζούσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας, ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

11

¹ Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἐναντι Κυρίου· καὶ ἤκουσε Κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ· καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς. ² Καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν· καὶ ἠῤῥησάτο Μωυσῆς πρὸς Κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ. ³ Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἐμπυρισμός· ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς παρὰ Κυρίου. ⁴ Καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησεν ἐπιθυμίαν· καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν, τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ⁵ Ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας, οὓς ἠσθίομεν ἐν Αἰγύπτῳ δωρεάν. καὶ τοὺς σικύας, καὶ τοὺς πέπονas, καὶ τὰ πράσα, καὶ τὰ κρόμμια, καὶ τὰ σκόρδα. ⁶ Νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος· οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ⁷ Τὸ δὲ μάννα ὡσεὶ σπέρμα κορίου ἐστὶ, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος κρυστάλλου. ⁸ Καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς, καὶ συνέλεγον, καὶ ἤληθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ, καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυίᾳ, καὶ ἤψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐποίουν αὐτὸ ἐνκρυφίας· καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὡσεὶ γεῦμα ἐγκρίς ἐξ ἐλαίου. ⁹ Καὶ ὅταν κατέβῃ ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτός, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς.

¹⁰ Καὶ ἤκουσε Μωυσῆς κλαίωντων αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ· καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος σφόδρα· καὶ ἐναντι Μωυσῆ ἦν πονηρόν. ¹¹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κύριον, ἰνατί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου, καὶ διατί οὐχ εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐπιθεῖναι τὴν ὀρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; ¹² Μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν τούτου, ἡ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς; ὅτι λέγεις μοι, λάβε αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὡσεὶ ἄραι τιτηνὸς τὸν θηλάζοντα, εἰς τὴν γῆν ἦν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν; ¹³ Πόθεν μοι κρέα, δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; ὅτι κλαίουσιν ἐπ' ἐμὸν, λέγοντες, δὸς ἡμῖν κρέα, ἵνα φάγωμεν. ¹⁴ Οὐ δύνησομαι ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν λαὸν τούτου, ὅτι βαρύτερόν μοι ἐστὶ τὸ ῥῆμα τούτου. ¹⁵ Εἰ δ' οὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὗρηκα ἔλεος παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κἀκώσιν μου.

¹⁶ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆς, συναγάγέ μοι ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας, ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶ· καὶ ἄξεις αὐτούς πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ. ¹⁷ Καὶ καταβήσομαι, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ· καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς· καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὀρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτὸς σὺ μόνος. ¹⁸ Καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς, ἀγνίσασθε εἰς αὐρίον, καὶ φάγεσθε κρέα· ὅτι ἐκλαύσατε ἐναντι Κυρίου, λέγοντες, τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστὶν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ δώσει Κύριος ὑμῖν φαγεῖν κρέα, καὶ φάγεσθε κρέα. ¹⁹ Οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐ δὲ δύο, οὐ δὲ πέντε ἡμέρας, οὐ δὲ δέκα ἡμέρας, οὐ δὲ εἴκοσι ἡμέρας, ²⁰ ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἠπειθήσατε Κυρίῳ, ὃς ἐστὶν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ, λέγοντες, ἰνατί ἡμῖν ἐξέλθειν ἐξ Αἰγύπτου; ²¹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, ἐξακόσιοι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαὸς, ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς· καὶ σὺ εἶπας, κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν. ²² Μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγῆσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ²³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, μὴ χεῖρ Κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἦδη γνῶση εἰ ἐπικαταλήμμεταί σε ὁ λόγος μου ἡ οὐ.

²⁴ Καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα Κυρίου· καὶ συνήγαγεν ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν κύκλῳ τῆς σκηνῆς. ²⁵ Καὶ κατέβῃ Κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν· καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἐβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους· ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο πνεῦμα ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔτι προσέθεντο. ²⁶ Καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἐνὶ Ἑλδὰδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδάβ· καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτούς πνεῦμα· καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων, καὶ οὐκ

ἦλθον πρὸς τὴν σκηνὴν· καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ²⁷ Καὶ προσδραμῶν ὁ νεανίσκος, ἀπήγγειλε Μωυσῆ· καὶ εἶπε, λέγων, Ἐλθὰ καὶ Μωδὰς προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ²⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, ὁ παρεστηκὼς Μωυσῆ, ὁ ἐκλεκτὸς, εἶπε, κύριε Μωυσῆ, κώλυσον αὐτούς. ²⁹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς αὐτῶ, μὴ ζηλοῖς ἐμέ; καὶ τίς δῶν πάντα τὸν λαὸν Κυρίου προφήτας, ὅταν δῶ Κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς; ³⁰ Καὶ ἀπῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ.

³¹ Καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ Κυρίου, καὶ ἐξεπέρασεν ὀρτυγομήτραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης· καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, κύκλω τῆς παρεμβολῆς, ὡσεὶ δίπυχον ἀπὸ τῆς γῆς. ³² Καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον, καὶ συνήγαγον τὴν ὀρτυγομήτραν· ὁ τὸ ὀλίγον, συνήγαγε δέκα κόρους· καὶ ἔψυξαν ἐαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλω τῆς παρεμβολῆς. ³³ Τὰ κρέα ἐτὶ ἦν ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν πρηνὴ ἐκλείπειν, καὶ Κύριος ἐθυμώθη εἰς τὸν λαὸν, καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν λαὸν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. ³⁴ Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας· ὅτι ἐκεῖ ἔθασαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητὴν. ³⁵ Ἀπὸ Μνημάτων ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς Ἀσρηῶθ· καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσρηῶθ.

12

¹ Καὶ ἐλάλησε Μαριάμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωυσῆ, ἔνεκεν τῆς γυναϊκὸς τῆς Αἰθιοπίσσης ἣν ἔλαβε Μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα Αἰθίοπισσαν ἔλαβε, ² καὶ εἶπαν, μὴ Μωυσῆ μόνω λελάληκε Κύριος; οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε Κύριος. ³ Καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς πρὸς σφόδρα παρὰ πάντα τοὺς ἀθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ, ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ⁵ Καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ κατέβη Κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ· καὶ ἐξῆλθον ἀμφότεροι. ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀκούσατε τῶν λόγων μου· ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν Κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῶ γνωσθήσομαι, καὶ ἐν ὑπῶ λαλήσω αὐτῶ. ⁷ Οὐχ οὕτως ὁ θεράπων μου Μωυσῆς, ἐν ὄλῳ τῶ οἴκῳ μου πιστὸς ἐστὶ. ⁸ Στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῶ, ἐν εἰδῶ, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν Κυρίου εἶδε· καὶ διατὶ οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλήσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μωυσῆ; ⁹ Καὶ ὀργὴ θυμοῦ Κυρίου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἀπῆλθε. ¹⁰ Καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς· καὶ ἰδοὺ Μαριάμ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών· καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν ἐπὶ Μαριάμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα. ¹¹ Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν, δέομαι κύριε, μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἁμαρτίαν, διότι ἠγνοήσαμεν καθ' ὅτι ἠμάρτομεν. ¹² Μὴ γένηται ὡσεὶ ἴσον θανάτῳ, ὡσεὶ ἔκρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς. ¹³ Καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς Κύριον, λέγων, ὁ Θεὸς δέομαί σου, ἴασαι αὐτήν. ¹⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐκ ἐντραπήσεται ἐπτὰ ἡμέρας; ἀφορισθήτω ἐπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται.

¹⁵ Καὶ ἀφωρίσθη Μαριάμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἐπτὰ ἡμέρας· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν, ἕως ἐκαθαρίσθη Μαριάμ.

¹⁶ Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀσρηῶθ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν.

13

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ἀπόστειλον σεαυτῶ ἄνδρας, ² καὶ κατασκευάσθωσαν τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατασχέσιν· ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλὴν, κατὰ δῆμους πατριῶν αὐτῶν ἀποστειλεῖς αὐτούς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν.

³ Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαράν διὰ φωνῆς Κυρίου· πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ οὗτοι. ⁴ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· τῆς φυλῆς Ρουβὴν, Σαμουὴλ υἱὸς Ζαχοῦρ. ⁵ Τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαφάτ υἱὸς Σουρί. ⁶ Τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ. ⁷ Τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ, Ἰλαὰλ υἱὸς Ἰωσήφ. ⁸ Τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, Αὐσὴ υἱὸς Ναυῆ. ⁹ Τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, Φαλτὶ υἱὸς Ραφού. ¹⁰ Τῆς φυλῆς Ζαβουλῶν, Γουδιὴλ υἱὸς Σουδί. ¹¹ Τῆς φυλῆς Ἰωσήφ τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαδδὶ υἱὸς Σουσί. ¹² Τῆς φυλῆς Δὰν, Ἀμιήλ υἱὸς Γαμαλί. ¹³ Τῆς φυλῆς Ἀσῆρ, Σαθούρ υἱὸς Μιχαήλ. ¹⁴ Τῆς φυλῆς Νεφθαλί, Ναβὶ υἱὸς Σαβί. ¹⁵ Τῆς φυλῆς Γὰδ, Γουδιὴλ υἱὸς

Μακχί. ¹⁶ Ταῦτα τὰ ὄνοματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν· καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸν Αὐσὴ υἱὸν Ναυῆ, Ἰησοῦν.

¹⁷ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν Χαναάν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἀνάβητε ταύτη τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος, ¹⁸ καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστί, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ’ αὐτῆς, εἰ ἰσχυρὸς ἐστὶν ἢ ἀσθενής, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί. ¹⁹ Καὶ τίς ἡ γῆ εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθονται ἐπ’ αὐτῆς, ἢ καλὴ ἐστὶν ἢ πονηρά· καὶ τίνες αἱ πόλεις ἅς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχῆρσι ἢ ἐν ἀτειχίστοις. ²⁰ Καὶ τίς ἡ γῆ, ἢ πῶν ἢ παρειμένη· εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα, ἢ οὐ· καὶ προσκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι, ἡμέραι ἕαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς.

²¹ Καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἕως Ῥοδβ, εἰσπορευόμενων Αἰμάθ. ²² Καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον, καὶ ἀπήλθον ἕως Χεβρῶν, καὶ ἐκεῖ Ἀχιμάν, καὶ Σεσσι, καὶ Θελαμί, γενεαὶ Ἐνάχ· καὶ Χεβρῶν ἑπτὰ ἔτεσιν ὠκοδομήθη πρὸ τοῦ Ταῦν Αἰγύπτου. ²³ Καὶ ἤλθουσαν ἕως φάραγγος βότρου, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν· καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυν σταφυλῆς ἕνα ἐπ’ αὐτοῦ, καὶ ἦσαν αὐτὸν ἐπ’ ἀναφορεύσι, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. ²⁴ Καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν Φάραγξ βότρου, διὰ τὸν βότρυν, ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²⁵ Καὶ ἀπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατασκεψάμενοι τὴν γῆν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας.

²⁶ Καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὴν ἔρημον Φαράν Κάδης· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα καὶ πᾶση συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, ²⁷ καὶ διηγῆσαντο αὐτῷ, καὶ εἶπαν, ἦλθαμεν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς. ²⁸ Ἀλλ’ ἡ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν ἐπ’ αὐτῆς, καὶ πόλεις ὄχυραὶ τετειχισμέναι μεγάλαι σφόδρα· καὶ τὴν γενεάν Ἐνάχ ἐωράκαμεν ἐκεῖ. ²⁹ Καὶ Ἀμαλῆκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς Νότον· καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὀρεινῇ· καὶ ὁ Χαναταῖος κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν. ³⁰ Καὶ κατεσιώπησε Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὐχί, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβησόμεθα, καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτήν, ὅτι δυνατοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς. ³¹ Καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναβαίνοντες μετ’ αὐτοῦ, εἶπαν, οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, διὰ ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστὶ μάλλον. ³² Καὶ ἐξηνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς ἣν κατεσκέψαντο αὐτήν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες, τὴν γῆς ἣν παρήλθομεν αὐτήν κατασκέψασθαι, γῆ κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ’ αὐτῆς ἐστί· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃν ἐωράκαμεν ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερμήκεις. ³³ Καὶ ἐκεῖ ἐωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἤμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἤμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

14

¹ Καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ἐνέδωκε φωνήν· καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. ² Καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ³ Ὁφελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, εἰ ἀπεθάνομεν· καὶ ἵνατι Κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ τὰ παιδία ἔσονται εἰς διαρπαγὴν· οὖν οὖν βέλτιόν ἐστὶν ἀποστραφῆναι εἰς Αἴγυπτον. ⁴ Καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, δῶμεν ἀρχηγόν, καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς Αἴγυπτον. ⁵ Καὶ ἔπεσε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.

⁶ Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφουνη τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν, διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ⁷ καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγοντες, ἡ γῆ ἣν κατεσκεψάμεθα αὐτήν, ἀγαθὴ ἐστὶ σφόδρα σφόδρα. ⁸ Εἰ αἰρετίζει ἡμᾶς Κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ ὁποσεί αὐτήν ἡμῖν· γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι. ⁹ Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ Κυρίου μὴ ἀποστᾶται γίνεσθε· ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατὰ βρωμα ὑμῖν ἐστὶν· ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ’ αὐτῶν· ὁ δὲ Κύριος ἐν ἡμῖν· μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

¹⁰ Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθοβολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις· καὶ ἡ δόξα Κυρίου ὤφθη ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύουσί μοι ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημείοις, οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς; ¹² Πατάξω

αυτούς θανάτω, καὶ ἀπολῶ αὐτούς· καὶ ποιήσω σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. ¹³ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κύριον, καὶ ἀκούσεται Αἴγυπτος, ὅτι ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν. ¹⁴ Ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν, ὅτι σὺ εἶ Κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμοὺς ὀπτάζει Κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορευῆς πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα. ¹⁵ Καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἕνα· καὶ ἐροῦσι τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασιν τὸ ὄνομά σου, λέγοντες, ¹⁶ παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι Κύριον εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὠμοσεν αὐτοῖς, κατέστρωσεν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁷ Καὶ νῦν ὑψωθήτω ἡ ἰσχύς σου Κύριε, ὃν τρόπον εἶπας, λέγων, ¹⁸ Κύριος μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἀμαρτίας, καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαρῶν οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς. ¹⁹ Ἄφες τὴν ἀμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καθάπερ ἴλεως ἐγένου αὐτοῖς ἀπ' Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν.

²⁰ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἴλεως αὐτοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ²¹ Ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα Κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν. ²² Ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὀρώντες τὴν δόξαν μου, καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς μου, ²³ ἢ μὴν οὐκ ὄψονται τὴν γῆν, ἣν ὠμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· ἀλλ' ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἔστι μετ' ἐμοῦ ὧδε, ὅσοι οὐκ οἶδασιν ἀγαθὸν οὐδὲ κακὸν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τοῦτοις ἐδῶκε τὴν γῆν· πάντες δὲ οἱ παροξύναντές με, οὐκ ὄψονται αὐτήν. ²⁴ Ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, ὅτι πνεῦμα ἔτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπικλοῦθή μοι, εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσηλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν. ²⁵ Ὁ δὲ Ἀμαλήκ καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι· αὐριοι ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθρᾶν.

²⁶ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, λέγων, ²⁷ ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην; ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα. ²⁸ Εἶπον αὐτοῖς, ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος· ἢ μὴν ὃν τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν. ²⁹ Ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν· καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν, καὶ οἱ κατηριθιμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυσαν ἐπ' ἐμοί· ³⁰ εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκευάσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς· ἀλλ' ἡ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ. ³¹ Καὶ τὰ παῖδια, ἃ εἶπατε ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθαι, εἰσάξω αὐτούς εἰς τὴν γῆν· καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς. ³² Καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. ³³ Οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ ἀνοίσουσι τὴν πορνείαν ὑμῶν, ἕως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ³⁴ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ὅσας κατεσκεύασθε τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἑνιαυτοῦ, λήψεσθε τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου. ³⁵ Ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα, ἢ μὴν οὕτω ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ ἐπισυνισταμένῃ ἐπ' ἐμέ· ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται.

³⁶ Καὶ οἱ ἄνθρωποι, οὓς ἀπέστειλεν Μωυσῆς κατασκεύασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγεννηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς, ³⁷ καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατείπαντες πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ πηλῆῃ ἐναντὶ Κυρίου. ³⁸ Καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ καὶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκεύασθαι τὴν γῆν. ³⁹ Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ ἐπενθησεν ὁ λαὸς σφόδρα.

⁴⁰ Καὶ ὀρθρίσαντες τοπρῶι ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, λέγοντες, ἰδοὺ, οἶδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε Κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν. ⁴¹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, ἰναὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα Κυρίου; οὐκ εὐδοα ἔσται ὑμῖν. ⁴² Μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γὰρ ἔστι Κύριος μεθ' ὑμῶν· καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴³ Ὅτι ὁ Ἀμαλήκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρα, οὗ εἵνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται Κύριος ἐν ὑμῖν. ⁴⁴ Καὶ διαβιασάμενοι, ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκινήθησαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς. ⁴⁵ Καὶ κατέβη ὁ

Ἀμαλήκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ ἐτρέψαντο αὐτούς, καὶ κατέκωσαν αὐτούς ἕως Ἑρμάν· καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

15

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ² καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὅταν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν, ἦν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, ³ καὶ ποιήσεις ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ, ὀλοκάρπωμα ἢ θυσίαν, μεγαλῦναι εὐχὴν, ἢ καθ' ἐκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὀσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων. ⁴ Καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ, θυσίαν σεμιδάλεως δέκατον τοῦ οἴφι ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἴν. ⁵ Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἴν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως, ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας· τῷ ἄμῳ τῷ ἐνὶ ποιήσεις τοσοῦτο, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. ⁶ Καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῆτε αὐτὸν εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ ἴν. ⁷ Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἴν προσοίσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

⁸ Ἐὰν δὲ ποιῆτε ἀπὸ τῶν βοῶν εἰς ὀλοκαύτωσιν ἢ εἰς θυσίαν μεγαλῦναι εὐχὴν, ἢ εἰς σωτήριον Κυρίῳ, ⁹ καὶ προσοίσει ἐπὶ τοῦ μόσχου θυσίαν σεμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἡμισυ τοῦ ἴν. ¹⁰ Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἡμίου τοῦ ἴν, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

¹¹ Οὗτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ἢ τῷ ἄμῳ τῷ ἐνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν. ¹² Κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὧν ἔαν ποιήσντε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἐνὶ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

¹³ Πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιῆσει οὕτως τοιαῦτα προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ. ¹⁴ Ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτω ποιήσει ἢ συναγωγῇ Κυρίῳ.

¹⁵ Νόμος εἶς ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἔναντι Κυρίου.

¹⁶ Νόμος εἶς ἔσται καὶ δικαίωμα ἐν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν.

¹⁷ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁸ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, ¹⁹ καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρισμα Κυρίῳ, ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν. ²⁰ Ἄρτον ἀφοριεῖτε ἀφαίρεμα αὐτό· ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ἄλλο, οὕτως ἀφελεῖτε αὐτόν, ²¹ ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε Κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

²² Ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσθητε πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, ἃς ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ²³ καθὰ συνέταξε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἣ συνέταξε Κύριος πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ²⁴ καὶ ἔσται ἔάν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν ἄμωμον εἰς ὀλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν, καὶ χιμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. ²⁵ Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι· καὶ αὐτοὶ ἠνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα Κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι Κυρίου, περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν. ²⁶ Καὶ ἀφεθήσεται κατὰ πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον.

²⁷ Ἐὰν τε ψυχὴ μία ἁμάρτη ἀκουσίως, προσάξει αἶγα μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας. ²⁸ Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης, καὶ ἁμαρτοσύνης ἀκουσίως ἔναντι Κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ. ²⁹ Τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς νόμος εἶς ἔσται αὐτοῖς, ὃς ἔαν ποιήσῃ ἀκουσίως.

³⁰ Καὶ ψυχὴ ἥτις ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν Θεὸν οὕτως παροξυνεῖ, ἐξόλοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ³¹ ὅτι τὸ ρῆμα Κυρίου ἐφάβλισε, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ διεσκεδάσεν· ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ.

³² Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. ³³ Καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ εὐρόντες συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³⁴ Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, οὐ γὰρ συνέκριναν τί ποιήσωσιν αὐτόν.

³⁵ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, θανάτω θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος· λιθοβολήσατε αὐτὸν λίθοις πάσα ἡ συναγωγή. ³⁶ Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν πάσα ἡ συναγωγή ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐλιθοβόλησεν αὐτὸν πάσα ἡ συναγωγή λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆι.

³⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ³⁸ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον. ³⁹ Καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις, καὶ ὄψεσθε αὐτά· καὶ μνησθήσεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, καὶ ποιήσετε αὐτάς· καὶ οὐ διαστραφήσεσθε ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ὀπίσω αὐτῶν, ὅπως ἂν μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, ⁴⁰ καὶ ἔσοσθε ἅγιοι τῷ Θεῷ ὑμῶν. ⁴¹ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν Θεός· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

16

¹ Καὶ ἐλάλησε Κορὲ υἱὸς Ἰσαὰρ υἱοῦ Καὰθ υἱοῦ Λευὶ, καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν υἱοὶ Ἐλιάβ, καὶ Αὖν υἱὸς Φαλὲθ υἱοῦ Ρουβὴν· ² καὶ ἀνέστησαν ἐναντι Μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς, σύγκλητοι βουλῆς, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί. ³ Συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, καὶ εἶπαν, ἐχέτω ὑμῖν ὅτι πάσα ἡ συναγωγή πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς Κύριος· καὶ διατί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Κυρίου; ⁴ Καὶ ἀκούσας Μωυσῆς, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. ⁵ Καὶ ἐλάλησε πρὸς Κορὲ καὶ πρὸς πάσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν, λέγων, ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ Θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν· καὶ οὐδὲ ἐξελέξατο ἑαυτῷ, προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν. ⁶ Τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πυρεῖα Κορὲ, καὶ πάσα ἡ συναγωγή αὐτοῦ, ⁷ καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἐναντι Κυρίου αὐρίου· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἐκλέλεκται Κύριος, οὗτος ἅγιος· ἱκανούσθω ὑμῖν υἱοὶ Λευὶ. ⁸ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, εἰσακούσατέ μου υἱοὶ Λευὶ. ⁹ Μὴ μικρὸν ἐστὶ τοῦτο ὑμῖν, ὅτι διέστειλεν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς Κυρίου, καὶ παρίστασθαί ἐναντι τῆς σκηνῆς λατρεύειν αὐτούς; ¹⁰ καὶ προσηγάγετό σε καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς Λευὶ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε καὶ ἱερατεύειν; ¹¹ Οὕτως σὺ καὶ πάσα ἡ συναγωγή σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν Θεόν· καὶ Ἀαρῶν τίς ἐστίν, ὅτι διαγογγύζετε κατ' αὐτοῦ;

¹² Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν υἱοὺς Ἐλιάβ· καὶ εἶπαν, οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹³ Μὴ μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κατάρχεις ἡμῶν; ¹⁴ Ἀρχων εἶ· καὶ σὺ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελώνας; τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἐξέκοψας; οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹⁵ Καὶ ἐβάρυθύμησε Μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς Κύριον, μὴ πρόσχης εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· οὐκ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἰληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, ἀγίασον τὴν συναγωγὴν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἐναντι Κυρίου σὺ καὶ Ἀαρῶν καὶ αὐτοὶ αὐρίου· ¹⁷ Καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἐναντι Κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρῶν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ.

¹⁸ Καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα· καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου Μωυσῆ καὶ Ἀαρῶν. ¹⁹ Καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς Κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ὥφθη ἡ δόξα Κυρίου πάση τῇ συναγωγῇ. ²⁰ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, λέγων, ²¹ ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ. ²² Καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν, Θεὸς, Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, εἰ ἄνθρωπος εἶς ἡμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ὀργὴ Κυρίου; ²³ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²⁴ λάλησον τῇ συναγωγῇ, λέγων, ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς Κορὲ.

²⁵ Καὶ ἀνέστη Μωυσῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν, καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ. ²⁶ Καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν, λέγων, ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν

σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἄπτεσθε ἀπὸ πάντων ὧν ἐστὶν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἀμαρτία αὐτῶν. ²⁷ Καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κορὲ κύκλω· καὶ Λαθὰν καὶ Ἀβειρῶν ἐξῆλθον, καὶ εἰστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν.

²⁸ Καὶ εἶπε Μωυσῆς, ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι Κύριος ἀπέστειλέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ. ²⁹ Εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπῇ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ Κύριος ἀπέσταλκέ με. ³⁰ Ἄλλ' ἢ ἐν φάσματι δεῖξει Κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ἄδου, καὶ γνώσεσθε, ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν Κύριον.

³¹ Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη ἡ γῆ ὑποκάτω αὐτῶν. ³² Καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορὲ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ³³ Καὶ κατέβησαν αὐτοὶ, καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῶν ζῶντα εἰς ἄδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. ³⁴ Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλω αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, ὅτι λέγοντες, μὴ ποτε καταπῆ ἡμᾶς ἡ γῆ. ³⁵ Καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγε τοὺς πενήτηκοντα καὶ διακοσίους ἀνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ θυμίαμα.

17

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ² καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρῶν τὸν ἱερέα, ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον τοῦτο σπείρον ἐκεῖ, ὅτι ἠγίασαν τὰ πυρεῖα τῶν ἀμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, ³ καὶ ποιήσον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηδέχθησαν ἔναντι Κυρίου καὶ ἠγιάθησαν· καὶ ἐγένοντο εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ ἔλαβεν Ἐλεάζαρ υἱοὺς Ἀαρῶν τὸν ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προσέθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ⁵ μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μηδὲς ἀλλογενῆς, ὃς οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρῶν, ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἔναντι Κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται ὡσπερ Κορὲ, καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ αὐτῶν.

⁶ Καὶ ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, λέγοντες, ὑμεῖς ἀπεκτάγκατε τὸν λαόν Κυρίου. ⁷ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ τήνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυρίου. ⁸ Καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, λέγων, ¹⁰ ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτούς εἰσάπαξ· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ¹¹ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρῶν, λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ ἐπίθεθι ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπίβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τοτᾶχος εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν· ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ἤρκειται θραύειν τὸν λαόν. ¹² Καὶ ἔλαβεν Ἀαρῶν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦδη ἐνῆρκετο ἡ θραύσις ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἐπέβαλε τὸ θυμίαμα καὶ ἐξιλιάσατο περὶ τοῦ λαοῦ. ¹³ Καὶ ἔσθη ἀναμέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραύσις. ¹⁴ Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεσκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἕνεκεν Κορὲ. ¹⁵ Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀαρῶν πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραύσις.

¹⁶ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁷ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον κατ' οἴκους πατριῶν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους, καὶ ἐκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου. ¹⁸ Καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρῶν ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευὶ· ἐστὶ γὰρ ῥάβδος μία· κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐτῶν δώσουσι. ¹⁹ Καὶ θήσεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. ²⁰ Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτόν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει· καὶ περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ' ὑμῖν.

²¹ Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ῥάβδον· τῷ ἄρχοντι τῷ ἐνὶ ῥάβδου κατ' ἄρχοντα, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους· καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρῶν ἀναμέσον τῶν ῥάβδων αὐτῶν. ²² Καὶ ἀπέθηκε Μωυσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²³ Καὶ ἐγένετο τῇ

ἐπαύριον, καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευὶ, καὶ ἐξήνεγκε βλαστὸν, καὶ ἐξήνθησεν ἄνθη, καὶ ἐβλάστησε κάρυα. ²⁴ Καὶ ἐξήνεγκε Μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου Κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ εἶδον, καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ.

²⁵ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἀπόθες τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων· καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι. ²⁶ Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν. ²⁷ Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, ἰδοὺ ἐξαηλώμεθα, ἀπολώλαμεν, παραηλώμεθα. ²⁸ Πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῆς σκηνῆς Κυρίου, ἀποθνήσκει· ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν;

18

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἀαρὼν, λέγων, σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου λήψεσθε τὰς ἀμαρτίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου λήψεσθε τὰς ἀμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. ² Καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Λευὶ, δῆμον τοῦ πατρὸς σου προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν, καὶ προστεθήτωσάν σοι, καὶ λειτουργείτωσάν σοι· καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³ Καὶ φυλάζονται τὰς φυλακὰς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· πλήν πρὸς τὰ σκευὴ τὰ ἅγια, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθаноῦνται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς. ⁴ Καὶ προστεθήσονται πρὸς σέ, καὶ φυλάζονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς· καὶ ὁ ἄλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ. ⁵ Καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁶ Καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δόμα δεδομένον Κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁷ Καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος· καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν· καὶ ὁ ἄλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανεῖται.

⁸ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Ἀαρὼν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ νόμιμον αἰώνιον. ⁹ Καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων, ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόασί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. ¹⁰ Ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτὰ· πᾶν ἄρσεικὸν φάγεται αὐτὰ· σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου· ἅγια ἔσται σοι.

¹¹ Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδετα αὐτὰ.

¹² Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ οἴνου, σίτου ἀπαρχὴ αὐτῶν ὅσα ἂν δῶσι τῷ Κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτὰ. ¹³ Τὰ πρωτογεννήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι Κυρίῳ, σοὶ ἔσται· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδετα αὐτὰ.

¹⁴ Πᾶν ἀναθεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, σοὶ ἔσται. ¹⁵ Καὶ πᾶν διανοίγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκὸς, ὅσα προσφέρουσι Κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται· ἀλλ' ἢ λύτροις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ. ¹⁶ Καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ, ἀπὸ μηνιαίου· ἡ συντήμησις πέντε σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον εἰκόσι ὀβόλοι εἰσι. ¹⁷ Πλήν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρωτότοκα προβάτων, καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ· ἅγια ἔστι· καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὄσμην εὐωδίας Κυρίῳ.

¹⁸ Καὶ τὰ κρέα ἔσται σοι, καθὰ καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος· καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν, σοὶ ἔσται. ¹⁹ Πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα ἐὰν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Κυρίῳ, δέδωκά σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· διαθήκη ἀλόγῳ αἰωνίου ἔστιν ἐναντι Κυρίου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ.

²⁰ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Ἀαρὼν, ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερὶς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

²¹ Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ

μαρτυρίου. ²² Καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον. ²³ Καὶ λειτουργήσῃ ὁ Λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν. ²⁴ Ὅτι τὰ ἐπιδέκτα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὅσα ἐὰν ἀφορισῶσι Κυρίῳ, ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς Λευίταις ἐν κλήρῳ· διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς, ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρῶν.

²⁵ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ²⁶ καὶ τοῖς Λευίταις λαλήσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα Κυρίῳ, ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδέκατου. ²⁷ Καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαίρεματα ὑμῶν ὡς σῖτος ἀπὸ ἄλλω, καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ληροῦ. ²⁸ Οὕτως ἀφελεῖτε αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων Κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδέκατων ὑμῶν, ὅσα ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα Κυρίῳ Ἀαρῶν τῷ ἱερεῖ. ²⁹ Ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα Κυρίῳ, ἢ ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ. ³⁰ Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ὅταν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθήσεται τοῖς Λευίταις ὡς γέννημα ἀπὸ ἄλλω, καὶ ὡς γέννημα ἀπὸ ληροῦ. ³¹ Καὶ ἔδεσθε αὐτὸ ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἐστὶν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ³² Καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ ἁμαρτίαν, ὅτι ἂν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

19

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρῶν, λέγων, ² αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε Κύριος, λέγων, ἀλλήσον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ λαβέτωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυρρὰν ἄμωμου, ἣτις οὐκ ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ ἣ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός. ³ Καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, καὶ σφάζουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ. ⁴ Καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ῥανεῖ ἀπάναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπτάκις. ⁵ Καὶ κατακάουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ τὸ δέρμα καὶ τὰ κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται. ⁶ Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσσωπον καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως.

⁷ Καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἐσπέρας. ⁸ Καὶ ὁ κατακαίων αὐτὴν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁹ Καὶ συναξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν· καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν· ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἁγνισμῆ ἔσται. ¹⁰ Καὶ ὁ συναγων τὴν σποδιὰν τῆς δαμάλεως, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας· καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς προσηλύτοις προσκειμένοις νόμιμον αἰώνιον.

¹¹ Ὁ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου, ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτά ἡμέρας. ¹² Οὗτος ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ καθαρὸς ἔσται· ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται. ¹³ Πᾶς ὁ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ μὴ ἀφαγισθῇ, τὴν σκηνὴν Κυρίου ἐμίανεν· ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκεῖνη ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιέβραντίσθη ἐπ' αὐτόν· ἀκάθαρτός ἐστιν· ἔτι ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἔσται. ¹⁴ Καὶ οὗτος ὁ νόμος· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἔσται ἐπτά ἡμέρας. ¹⁵ Καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεωγμένον ὅσα οὐχὶ δεσμὸν καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτά ἐστί. ¹⁶ Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἄψηται ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ ἢ ὀστέου ἀνθρώπινου ἢ μνήματος, ἐπτά ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται.

¹⁷ Καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ κέχεουσιν ἐπ' αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος. ¹⁸ Καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρὸς, καὶ περιόρνευε ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεῦη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχὰς, ὅσαι ἂν ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν ἡμέμον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρώπινου, ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τοῦ μνήματος. ¹⁹ Καὶ περιόρνευε ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ

άφαγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁰ Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκεῖνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια Κυρίου ἐμίανεν, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιεῖράντισθη ἐπ' αὐτόν· ἀκάθαρτός ἐστι. ²¹ Καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ περιεῖράνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ὁ ἀπότομος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²² Καὶ παντός οὗ ἐὰν ἄψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτος ἔσται· καὶ ψυχὴ ἡ ἀποτόμη, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

20

¹ Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πᾶσα ἡ συναγωγὴ, εἰς τὴν ἔρημον Σιν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης· καὶ ἔτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριάμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. ² Καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ· καὶ ἠθοροίσθησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρών. ³ Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἔναντι Κυρίου. ⁴ Καὶ ἱνατί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν Κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι ἡμᾶς, καὶ τα κτήνη ἡμῶν; ⁵ Καὶ ἱνατί τοῦτο; ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτου· τόπος οὗ οὐ σπεῖρεται, οὐδὲ συκαῖ, οὐδὲ ἄμπελοι, οὔτε ῥοαὶ, οὔτε ὕδωρ ἐστὶ πεῖν.

⁶ Καὶ ἦλθε Μωυσῆς καὶ Ααρών ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον· καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυρίου πρὸς αὐτούς. ⁷ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ⁸ λάβε τὴν ράβδον σου, καὶ ἐκκλησιάσων τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ααρών ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἔναντιον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοὺς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποιεῖτε τὴν συναγωγὴν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὴν ράβδον τὴν ἀπέναντι Κυρίου, καθὰ συνέταξε Κύριος. ¹⁰ Καὶ ἐξεκκλησίασε Μωυσῆς καὶ Ααρών τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀκούσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς· μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ; ¹¹ Καὶ ἐπάρας Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ ράβδῳ δις· καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολὺ, καὶ ἔπεν ἡ συναγωγὴ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ¹² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρών, ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε ἀγιάσαι με ἔναντιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα αὐτοῖς. ¹³ Τοῦτο τὸ ὕδωρ Ἀντιλογίας, ὅτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔναντι Κυρίου, καὶ ἠγιάσθη ἐν αὐτοῖς.

¹⁴ Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδώμ, λέγων, τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ἰσραὴλ· σὺ ἐπίστη πάντα τὸν μόχθον τὸν εὐρόντα ἡμᾶς. ¹⁵ Καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρωκῆσαμεν ἐν Αἰγύπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν. ¹⁶ Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς Κύριον, καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστείλας ἀγγελοῦ, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ νῦν ἐσμὲν ἐν Κάδης πόλει, ἐκ μέρους τῶν ὀρίων σου. ¹⁷ Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· οὐ διελευσόμεθα δι' ἀγρῶν, οὐδὲ δι' ἄμπελων, οὐδὲ πτόμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου· ὁδῷ βασιλικῆς πορευσόμεθα· οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ ἐξωνύμα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὄριά σου. ¹⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἐδώμ, Οὐ διελεύση δι' ἐμοῦ· εἰ δὲ μὴ, ἐν πολέμῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι. ¹⁹ Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατός σου πῶμεν ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δῶσω τιμὴν σοι· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἐστι· παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα. ²⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, οὐ διελεύση δι' ἐμοῦ· καὶ ἐξῆλθεν Ἐδώμ εἰς συνάντησιν αὐτῶν ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, καὶ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ. ²¹ Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἐδώμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὀρίων αὐτοῦ· καὶ ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτοῦ. ²² Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης· καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς ὄρη τὸ ὄρος.

²³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρών ἐν ὄρει τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς γῆς Ἐδώμ, λέγων, ²⁴ προστεθῆτω Ααρών πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, διότι παρωξυνάτε με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς λοιδορίας. ²⁵ Λάβε τὸν Ααρών, καὶ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτούς εἰς ὄρη τὸ ὄρος, ἔναντι πάσης τῆς συναγωγῆς, ²⁶ καὶ ἐκδυσον Ααρών τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσον Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ Ααρών προστεθεὶς ἀποθανέτω ἐκεῖ. ²⁷ Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καθὰ συνέταξε Κύριος αὐτῷ, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτόν εἰς ὄρη τὸ ὄρος, ἔναντιον πάσης τῆς συναγωγῆς, ²⁸ καὶ ἐξέδυσε τὸν Ααρών τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἀπέθανεν Ααρών ἐπὶ τῆς

κορυφῆς τοῦ ὄρους· καὶ κατέβη Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. ²⁹ Καὶ εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγή ὅτι ἀπελύθη Ἀαρών, καὶ ἐκλαυσαν τὸν Ἀαρών τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ.

21

¹ Καὶ ἤκουσεν ὁ Χανανεὺς βασιλεὺς Ἀράδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον, ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν Ἀθαρεῖν, καὶ ἐπολέμησε πρὸς Ἰσραὴλ, καὶ κατεπροενόμευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. ² Καὶ ἠύξατο Ἰσραὴλ εὐχὴν Κυρίῳ, καὶ εἶπεν, ἔάν μοι παραδώῃς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. ³ Καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκε τὸν Χανανεὺν ὑποχείριον αὐτοῦ· καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ· καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἀνάθεμα.

⁴ Καὶ ἀπάραντες ἐξ Ἰσραὴλ οἱ υἱοὶ τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρᾶν, περιεκύκλωσαν γῆν Ἐδώμ· καὶ ὀλιγοψύχησεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ. ⁵ Καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὠλοψύχησεν, λέγοντες, ἰνατί τοῦτο; ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ; ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος, οὐδὲ ὕδωρ· ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ ἄρτι τῷ διακένῳ τούτῳ. ⁶ Καὶ ἀπέστειλε Κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαόν, καὶ ἀπέθανε λαὸς πολλὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁷ Καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, ἔλεγον, ὅτι ἡμάρτομεν, ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ σοῦ· εὗξαί οὖν πρὸς Κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν. ⁸ Καὶ ἠύξατο Μωυσῆς πρὸς Κύριον περὶ τοῦ λαοῦ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ποιήσου σεαυτῷ ὄφιν, καὶ θές αὐτὸν ἐπὶ σημείου, καὶ ἔσται ἔάν δάκη ὄφιν ἀνθρωπον, πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται. ⁹ Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου· καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδακνεν ὄφιν ἀνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη.

¹⁰ Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβῶθ. ¹¹ Καὶ ἐξάραντες ἐξ Ὠβῶθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀχαλαγὰ ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Μωάβ, κατ' ἀνατολὰς ἡλίου. ¹² Καὶ ἐκείθεν ἀπῆραν, καὶ παρενέβαλον εἰς φάραγγα Ζαρέδ. ¹³ Καὶ ἐκείθεν ἀπάραντες παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὀρίων τῶν Ἀμορραίων· ἐστὶ γὰρ Ἀρνῶν ὄρια Μωάβ, ἀνάμεσον Μωάβ καὶ ἀναμείων τοῦ Ἀμορραίου. ¹⁴ Διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βιβλίῳ, πόλεμος τοῦ Κυρίου τὴν Ζωῶβ ἐφλόγισε, καὶ τοὺς χιμάρρους Ἀρνῶν. ¹⁵ Καὶ τοὺς χιμάρρους κατέστησε κατοικίαι Ἰσραὴλ· καὶ πρόσκειται τοῖς ὀρίοις Μωάβ.

¹⁶ Καὶ ἐκείθεν τὸ φρέαρ· τοῦτο φρέαρ, ὃ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, συνάγαγε τὸν λαόν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ πεῖν. ¹⁷ Τότε ἦσαν Ἰσραὴλ τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος, ἐξάρχετε αὐτῷ φρέαρ, ¹⁸ ὠρυξάντες αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἔθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῖσθαι αὐτῶν· ¹⁹ καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς Μανθαναιὶν, καὶ ἀπὸ Μανθαναιὶν εἰς Νααλιηλ, καὶ ἀπὸ Νααλιηλ εἰς Βαμῶθ, καὶ ἀπὸ Βαμῶθ εἰς Ἰανὴν, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ, ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου, τὸ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου.

²⁰ Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς πρέαβεις πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἀμορραίων, λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων, ²¹ παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου, τῇ ὁδῷ πορευόμεθα· οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν, οὔτε εἰς ἀμπελώνα· ²² Οὐ πίομεθα ὕδωρ ἐκ φρέατός σου· ὁδῷ βασιλικῇ παρευσόμεθα, ἕως παρέλθωμεν τὰ ὄρια σου. ²³ Καὶ οὐκ ἔδωκε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὀρίων αὐτοῦ· καὶ συνήγαγε Σηὼν πάντα τὸν λαόν αὐτοῦ, καὶ ἐξήλθε παρατάξασθαι τῷ Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἦλθεν εἰς Ἰασσά, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ. ²⁴ Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ φόνῳ μαχαίρης, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ, ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὸκ, ἕως υἱῶν Ἀμμάν, ὅτι Ἰαζὴρ ὄρια υἱῶν Ἀμμάν ἐστὶ. ²⁵ Καὶ ἔλαβεν Ἰσραὴλ πᾶσας τὰς πόλεις ταύτας, καὶ κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων, ἐν Ἐσεβῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῆ. ²⁶ Ἔστι γὰρ Ἐσεβῶν, πόλις Σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμορραίων ἐστίν· καὶ οὗτος ἐπολέμησε βασιλέα Μωάβ τὸ πρότερον· καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, ἀπὸ Ἀροῆρ ἕως Ἀρνῶν. ²⁷ Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί, ἔλθετε εἰς Ἐσεβῶν, ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις Σηὼν· ²⁸ ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Ἐσεβῶν, φλόξ ἐκ πόλεως Σηὼν, καὶ κατέφαγεν ἕως Μωάβ, καὶ κατέπε στηλας Ἀρνῶν. ²⁹ Οὐαὶ σοὶ Μωάβ, ἀπώλου λαὸς Χαμῶς· ἀπέδοθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων Σηὼν, ³⁰ καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολείπεται, Ἐσεβῶν ἕως Δαιβῶν· καὶ αἱ γυναῖκες ἐτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωάβ.

³¹ Κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων. ³² Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν Ἰαζήρ· καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐκεῖ. ³³ Καὶ ἐπιστρέψαντες, ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὡγ βασιλεὺς τῆς Βασάν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραεῖν. ³⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, μὴ φοβηθῆς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πάσαν τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατώκει ἐν Ἐσεβών. ³⁵ Καὶ ἐπάταξεν αὐτόν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρεῖαν· καὶ ἐκκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ.

22

¹ Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχώ. ² Καὶ ἰδὼν Βαλακ υἱὸς Σεμφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰσραὴλ τῷ Ἀμορραίῳ, ³ καὶ ἐφοβήθη Μωάβ τὸν λαὸν σφοδρὰ ὅτι πολλοὶ ἦσαν· καὶ προσώχθισε Μωάβ ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ εἶπε Μωάβ τῇ γερουσίᾳ Μαδιάμ, νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλω ἡμῶν, ὥσει ἐκλείξει ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου· καὶ Βαλακ υἱὸς Σεμφὼρ βασιλεὺς Μωάβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. ⁵ Καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βαλαάμ υἱὸν Βεῶρ Φαθουρά, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτόν, λέγων, ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου. ⁶ Καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τούτου, ὅτι ἰσχύει οὗτος ἢ ἡμεῖς, ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτούς ἐκ τῆς γῆς· ὅτι οἶδα οὖς ἐὰν εὐλογῆσης σὺ, εὐλόγηται, καὶ οὖς ἂν καταράσῃ σὺ, κεκατήρνται. ⁷ Καὶ ἐπορεύθη ἡ γερουσία Μωάβ, καὶ ἡ γερουσία Μαδιάμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ εἶπαν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλακ. ⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, καταλύσατε αὐτὸ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθῆσομαι ὑμῖν πράγματα ἂ ἂν λαλήσῃ Κύριος πρὸς μέ· καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωάβ παρὰ Βαλαάμ.

⁹ Καὶ ἦλθεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί; ¹⁰ Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς τὸν Θεόν, Βαλακ υἱὸς Σεμφὼρ, βασιλεὺς Μωάβ, ἀπέστειλεν αὐτούς πρὸς μέ, λέγων, ¹¹ ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου, καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτόν ἀπὸ τῆς γῆς. ¹² Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαάμ, οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν· ἔστι γὰρ εὐλογημένος. ¹³ Καὶ ἀναστὰς Βαλαάμ τοπρωῖ, εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλακ, ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, οὐκ ἀφήσὶ με ὁ Θεὸς πορεύεσθαι μεθ' ὑμῶν. ¹⁴ Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ, ἦλθον πρὸς Βαλακ, καὶ εἶπαν, οὐ θέλει Βαλαάμ πορευθῆναι μεθ' ἡμῶν.

¹⁵ Καὶ προσέθετο Βαλακ ἔτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους, καὶ ἐντιμότερους τούτων. ¹⁶ Καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, τάδε λέγει Βαλακ ὁ τοῦ Σεμφὼρ· ἀξιώ σε μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρὸς μέ. ¹⁷ ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς ποιήσω σοι· καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν λαὸν τούτου. ¹⁸ Καὶ ἀπεκρίθη Βαλαάμ, καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλακ, ἐὰν δῶ μοι Βαλακ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου τοῦ Θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου. ¹⁹ Καὶ νῦν ὑπομείνατε αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, καὶ γνώσομαι τί προσθήσει Κύριος λαλήσαι πρὸς μέ. ²⁰ Καὶ ἦλθεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαάμ νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ καλέσαι σε πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις.

²¹ Καὶ ἀναστὰς Βαλαάμ τοπρωῖ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων Μωάβ. ²² Καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ Θεὸς ὅτι ἐπορεύθη αὐτός· καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ διαβαλεῖν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ²³ Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλιεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίου· καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ τοῦ εὐθῦναι αὐτήν ἐν τῇ ὁδῷ.

²⁴ Καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς αὐλαξὶ τῶν ἀμπέλων, φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν· ²⁵ Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ, προσέθλιψεν

ἐαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψεν τὸν πόδα Βαλαάμ πρὸς τὸν τοῖχον· καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν.

²⁶ Καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τόπῳ στενωῶ, εἰς ὃν οὐκ ἦν ἐκκλῖναι δεξιὰν ἢ ἀριστεράν. ²⁷ Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ, συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλαάμ· καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ, καὶ ἔτυπτε τὴν ὄνον τῇ ῥάβδῳ. ²⁸ Καὶ ἠνοιξεν ὁ Θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου, καὶ λέγει τῷ Βαλαάμ, τί ἐποίησά σοι, ὅτι πέπαικάς με τρίτον τοῦτο; ²⁹ Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῇ ὄνῳ, ὅτι ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρὶ ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε. ³⁰ Καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ, οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός σου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως; ὁ δὲ εἶπεν, οὐχί. ³¹ Απεκάλυψε δὲ ὁ Θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς Βαλαάμ, καὶ ὄρα τὸν ἄγγελον Κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κύνας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. ³² Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, διατί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολὴν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου, καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος, ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τρίτον τοῦτο. ³³ Καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν, νῦν οὖν σὲ μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν περιποιήσαμην. ³⁴ Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ ἀγγέλῳ Κυρίου, ἡμάρτηκα, οὐ γὰρ ἠπιστάμην ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν· καὶ νῦν εἰ μὴ σοι ἀρκέσει, ἀποστραφήσομαι. ³⁵ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ πρὸς Βαλαάμ, συμπορεύθητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων· πλην τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν εἶπω πρὸς σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλήσαι. Καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλαάκ.

³⁶ Καὶ ἀκούσας Βαλαάκ ὅτι ἤκει Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, εἰς πόλιν Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τῶν ὀρίων Ἀρνῶν, ἣ ἐστὶν ἐκ μέρους τῶν ὀρίων. ³⁷ Καὶ εἶπε Βαλαάκ πρὸς Βαλαάμ, οὐχὶ ἀπέστειλα πρὸς σέ καλέσαι σε; διατί οὐκ ἤρχου πρὸς μέ; ὄντως οὐ δύνησμαι τιμῆσαί σε; ³⁸ Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλαάκ, ἰδοὺ ἤκω πρὸς σέ νῦν· δυνατὸς ἔσομαι λαλήσαί τι; τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ἐμβάλλῃ ὁ Θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο λαλήσω. ³⁹ Καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ Βαλαάκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων. ⁴⁰ Καὶ ἔθυσσε Βαλαάκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε τῷ Βαλαάμ καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μετ' αὐτοῦ. ⁴¹ Καὶ ἐγενήθη πρωΐ· καὶ παραλαβὼν Βαλαάκ τὸν Βαλαάμ, ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βαάλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

23

¹ Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ Βαλαάκ οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἐτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριοὺς. ² Καὶ ἐποίησε Βαλαάκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ· καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ³ Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλαάκ, παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, καὶ πορεύσομαι εἰ μοι φανεῖται ὁ Θεὸς ἐν συναντήσει, καὶ ῥῆμα ὃ ἐάν μοι δεῖξῃ, ἀναγγελώ σοι· καὶ παρέστη Βαλαάκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ. ⁴ Καὶ Βαλαάμ ἐπορεύθη ἐπερωτήσαι τὸν Θεόν· καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν· καὶ ἐφάνη ὁ Θεὸς τῷ Βαλαάμ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ, τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἠτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ⁵ Καὶ ἐνέβαλεν ὁ Θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαάμ, καὶ εἶπεν, ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλαάκ, οὕτω λαλήσεις. ⁶ Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ δὲ ἐφιστήκει ἐπὶ τῶν ὀλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγενήθη πνεῦμα Θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. ⁷ Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλαάκ βασιλεὺς Μωάβ ἐξ ὀρέων ἀπ' ἀνατολῶν, λέγων, δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπκατάρασαί μοι τὸν Ἰσραήλ. ⁸ Τί ἀράσωμαι ὃν μὴ ἀράται Κύριος; ἢ τί καταράσωμαι ὃν μὴ καταράται ὁ Θεός; ⁹ Ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄψομαι αὐτόν, καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν· ἰδοὺ λαὸς μόνος κατοικίσει, καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται. ¹⁰ Τίς ἐξηκριβάζατο τὸ σπέρμα Ἰακώβ, καὶ τίς ἐξαριθμῆσεται δῆμους Ἰσραήλ; ἀποθάνοι ἡ ψυχὴ μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τούτων.

¹¹ Καὶ εἶπε Βαλαάκ πρὸς Βαλαάμ, τί πεποίηκάς μοι; εἰς κατάρασιν ἔχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκας εὐλογίαν. ¹² Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλαάκ, οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμβάλλῃ ὁ Θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλήσαι; ¹³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Βαλαάκ, δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον ἐξ οὗ οὐκ ὄψει αὐτόν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἡ μέρος τι αὐτοῦ ὄψει, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ κατάρασαί μοι αὐτόν ἐκεῖθεν.

14 Καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφῆν λελαξευμένου· καὶ ὤκοδόμησεν ἐκεῖ ἐπτά βωμοὺς, καὶ ἀνεβίβασε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 15 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν. 16 Καὶ συνήντησεν ὁ Θεὸς τῷ Βαλαὰμ, καὶ ἐνέβαλε ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἀποστράφηθι πρὸς Βαλὰκ, καὶ τάδε λαλήσεις. 17 Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλὰκ, τί ἐλάλησε Κύριος; 18 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ἀνάστηθι Βαλὰκ, καὶ ἄκουε, ἐνώτισα μάρτυς υἱὸς Σεπφῶρ. 19 Οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεὸς διαρτηθῆναι, οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι, αὐτὸς εἶπας, οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ; 20 Ἰδοὺ εὐλόγειν παρείλημμα· εὐλόγησω, καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω. 21 Οὐκ ἔσται μὶσθός ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθησεται πόνος ἐν Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, τὰ ἐνδοξα ἄρχόντων ἐν αὐτῷ. 22 Θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. 23 Οὐ γάρ ἐστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραὴλ· κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακώβ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ, τί ἐπιτελέσει ὁ Θεός; 24 Ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων γαυρωθήσεται· οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγη θήραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται.

25 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ, οὔτε κατάραις κατάραι μοι αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν μὴ εὐλογῆσης αὐτόν. 26 Καὶ ἀποκριθεὶς Βαλαὰμ, εἶπε τῷ Βαλὰκ, οὐκ ἐλάλησά σοι, λέγων, τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ Θεὸς, τοῦτο ποιήσω; 27 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ, δεῦρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἄρῃσει τῷ Θεῷ, καὶ κατάραισά μοι αὐτόν ἐκείθιν. 28 Καὶ παρέλαβε Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ ἐπὶ κορυφῆν τοῦ Φογῶρ, τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον. 29 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἐπτά βωμοὺς, καὶ ἐτοίμασόν μοι ὧδε ἐπτά μόσχους, καὶ ἐπτά κριοὺς. 30 Καὶ ἐποίησε Βαλὰκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαὰμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

24

1 Καὶ ἰδὼν Βαλαὰμ ὅτι καλὸν ἐστὶν ἐναντίον Κυρίου εὐλόγειν τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. 2 Καὶ ἐξάρας Βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καθορᾶ τὸν Ἰσραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς· καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα Θεοῦ. 3 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε, φησὶ Βαλαὰμ τοῖς Βεῶρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, 4 φησὶν ἀκούων λόγια ἰσχυροῦ, ὅστις ὄρασιν Θεοῦ εἶδεν ἐν ὑπνῷ· ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. 5 Ὡς καλοὶ οἱ οἴκοί σου Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ σου Ἰσραὴλ· 6 Ὡσεὶ νάπαι σκιαζούσαι, καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῷ, καὶ ὡσεὶ σκηναὶ, ἃς ἔπηξε Κύριος, καὶ ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. 7 Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν· καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γῶγ βασιλεία, καὶ ἀυξηθήσεται βασιλεία αὐτοῦ. 8 Θεὸς ὠδήγησεν αὐτόν ἐξ Αἰγύπτου· ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ· ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν. 9 Κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμος· τίς ἀναστήσει αὐτόν· οἱ εὐλογοῦντές σε, εὐλόγηται· καὶ οἱ καταρώμενοί σε, κεκατήρνανται.

10 Καὶ ἐθυμώθη Βαλὰκ ἐπὶ Βαλαὰμ, καὶ συνεκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ, καταρᾶσθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας τρίτον τοῦτο. 11 Νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου· εἶπα, τιμῆσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέ σε Κύριος τῆς δόξης. 12 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου οὐδ' ἀπέστειλας πρὸς με ἐλάλησα, λέγων, 13 ἐάν μοι δῶ Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνησομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου ποιῆσαι αὐτὸ καλὸν ἢ πονηρὸν παρ' ἔμαντοῦ· ὅσα ἂν εἴπῃ ὁ Θεός, ταῦτα ἐρῶ. 14 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου· δεῦρο, συμβουλεύσω σοι, τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν.

15 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε, 16 Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βεῶρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, ἀκούων λόγια Θεοῦ, ἐπιστάμενος ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου, καὶ ὄρασιν Θεοῦ ἰδὼν ἐν ὑπνῷ· ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. 17 Δεῖξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν· μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίξει· ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ· καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγούς Μωάβ, καὶ προνομεύσει πάντας υἱοὺς Σήθ. 18 Καὶ

ἔσται Ἐδὼμ κληρονομία, καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαΐ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ· καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν ἐν ἰσχυί. ¹⁹ Καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως. ²⁰ Καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλῆκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμαλῆκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται. ²¹ Καὶ ἰδὼν τὸν Κεναΐον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου· καὶ ἐὰν θῆς ἐν πέτρᾳ τὴν νοσσία σου, ²² καὶ ἐὰν γενῆται τῷ Βεὼρ νοσσιὰ πανουργίας, Ἀσσύριοι αἰχμαλωτεύσουσί σε. ²³ Καὶ ἰδὼν τὸν Ὠγ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ὦ ὦ, τίς ζήσεται, ὅταν θῆ ταῦτα ὁ Θεός; ²⁴ Καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρῶς Κιτταίων, καὶ κακώσουσιν Ἀσσοῦρ, καὶ κακώσουσιν Ἑβραίους, καὶ αὐτοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται. ²⁵ Καὶ ἀναστὰς Βαλαάμ ἀπήλθεν, ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· καὶ Βαλακ ἀπήλθε πρὸς ἐαυτόν.

25

¹ Καὶ κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν Σαττεῖν, καὶ ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυγατέρας Μωάβ. ² Καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων αὐτῶν· καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ³ Καὶ ἐτελέσθη Ἰσραὴλ τῷ Βεελφεγῶρ· καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος τῷ Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Μωυσῆ, λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ, καὶ παραδειγματίσου αὐτοὺς Κυρίῳ κατέναντι τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ Κυρίου ἀπὸ Ἰσραὴλ. ⁵ Καὶ εἶπε Μωυσῆς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ, ἀποκτείνετε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελεσμένον τῷ Βεελφεγῶρ. ⁶ Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐλθὼν προσήγαγε τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαδιανίτιν ἐναντίον Μωυσῆ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ· αὐτοὶ δὲ ἔκλειον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁷ Καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως, ἐξάνεστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, καὶ λαβὼν σειρομάστιν ἐν τῇ χειρὶ, ⁸ εἰσῆλθεν ὀπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τὸν τε ἄνθρωπον τὸν Ἰσραηλίτην, καὶ τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς· καὶ ἐπάυσατο ἡ πληγὴ ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁹ Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ, τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

¹⁰ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹¹ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τὸν θυμὸν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ζηλώσαί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζῆλῳ μου. ¹² Οὕτως εἶπον, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης, ¹³ καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀθ' ᾧν ἐζήλωσεν τῷ Θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξήλασσε περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁴ Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλείτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβρὶ, υἱὸς Σαλμών, ἀρχῶν οἴκου πατριᾶς τῶν Συμεών. ¹⁵ Καὶ ὄνομα τῇ γυναίκί τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυῖα, Χασβὶ, θυγάτηρ Σοῦρ, ἀρχοντος ἔθνους Ὀμώθ· οἴκου πατριᾶς ἐστὶ τῶν Μαδιὰμ.

¹⁶ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁷ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, ¹⁸ ἔχθραίνετε τοῖς Μαδιαναίοις καὶ πατάξατε αὐτοὺς, ¹⁹ ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογῶρ, καὶ διὰ Χασβὶ θυγατέρα ἀρχοντος Μαδιὰμ ἀδελφῆν αὐτῶν, τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογῶρ.

26

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν, καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, λέγων, ² λάβε τὴν ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ἰσραὴλ.

³ Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς ἐν Ἀραβῶθ Μωάβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχῶ, λέγων, ⁴ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ· καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου, ⁵ Ρουβὴν πρωτότοκος Ἰσραὴλ· υἱοὶ δὲ Ρουβὴν Ἐνώχ, καὶ δῆμος τοῦ Ἐνώχ· τῷ Φαλλοῦ, δῆμος τοῦ Φαλλοῦ. ⁶ Τῷ Ἀσρῶν, δῆμος τοῦ Ἀσρωνεῖ· τῷ Χαρμί, δῆμος τοῦ Χαρμί. ⁷ Οὗτοι δῆμοι Ρουβὴν· καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα.

⁸ Καὶ υἱοὶ Φαλλοῦ, Ἐλιάβ. ⁹ Καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ, Ναμουήλ, καὶ Δαθάν, καὶ Ἀβειρών· οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς· οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπισυστάντες ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ, ἐν τῇ ἐπισυστάσει Κυρίου. ¹⁰ Καὶ ἀνοΐξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, κατέπιεν αὐτοὺς καὶ Κορὲ, ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆ αὐτοῦ, ὅτε

κατέφαγε τὸ πῦρ τοὺς πενήκοντα καὶ διακοσίους, καὶ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ· ¹¹ οἱ δὲ υἱοὶ Κορὲ οὐκ ἀπέθανον.

¹² Καὶ οἱ υἱοὶ Συμεῶν, ὁ δῆμος τῶν υἱῶν Συμεῶν· τῷ Ναμουήλ, δῆμος ὁ Ναμουηλί· τῷ Ἰαμὶν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰαχὶν, δῆμος Ἰαχινί· ¹³ Τῷ Ζαρά δῆμος ὁ Ζαραί· τῷ Σαοὺλ, δῆμος ὁ Σαουλί· ¹⁴ Οὗτοι δῆμοι Συμεῶν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι.

¹⁵ Υἱοὶ δὲ Ἰούδα, Ἦρ καὶ Αὐνάν· καὶ ἀπέθανον Ἦρ καὶ Αὐνάν ἐν γῇ Χαναάν· ¹⁶ Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σηλῶμ, δῆμος ὁ Σηλωνί· τῷ Φαρὲς, δῆμος ὁ Φαρεσί· τῷ Ζαρά, δῆμος ὁ Ζαραί· ¹⁷ Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Φαρὲς, τῷ Ἀσρών, δῆμος ὁ Ασρωνί· τῷ Ἰαμοῦν, δῆμος ὁ Ἰαμουνί· ¹⁸ Οὗτοι δῆμοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἕξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

¹⁹ Καὶ υἱοὶ Ἰσάαχρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Θωλᾶ, δῆμος ὁ Θωλαί· τῷ Φουᾶ, δῆμος ὁ Φουαί· ²⁰ Τῷ Ἰασοῦβ, δῆμος ὁ Ἰασουβί· τῷ Σαμράμ, δῆμος ὁ Σαμραμί· ²¹ Οὗτοι δῆμοι Ἰσάαχρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

²² Υἱοὶ Ζαβουλῶν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαρέδ, δῆμος ὁ Σαρεδί· τῷ Ἀλλῶν, δῆμος ὁ Ἀλλωνί· τῷ Ἀλλήλ, δῆμος ὁ Ἀλληλί· ²³ Οὗτοι δῆμοι Ζαβουλῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

²⁴ Υἱοὶ Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαφῶν, δῆμος ὁ Σαφωνί· τῷ Ἀγγί, δῆμος ὁ Ἀγγί· τῷ Σουνί, δῆμος ὁ Σουνί· ²⁵ τῷ Ἄζενί, δῆμος ὁ Ἀζενί· τῷ Ἀδδί, δῆμος ὁ Ἀδδί· ²⁶ τῷ Ἀροδί, δῆμος ὁ Αροαδί· τῷ Ἀριήλ, δῆμος ὁ Αριηλί· ²⁷ Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

²⁸ Υἱοὶ Ἀσήρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ἰαμὶν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰεσοῦν, δῆμος ὁ Ἰεσουί· τῷ Βαριά, δῆμος ὁ Βαριαί· ²⁹ Τῷ Χοβέρ, δῆμος ὁ Χοβερί· τῷ Μελχιήλ, δῆμος ὁ Μελχιηλί· ³⁰ Καὶ τὸ ὄνομα θυγατρὸς Ἀσήρ, Σάρα· ³¹ Οὗτοι δῆμοι Ἀσήρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

³² Υἱοὶ Ἰωσήφ κατὰ δήμους αὐτῶν, Μανασσή καὶ Ἐφραΐμ.

³³ Υἱοὶ Μανασσή· τῷ Μαχίρ, δῆμος ὁ Μαχίρι· καὶ Μαχίρ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ· τῷ Γαλαάδ, δῆμος ὁ Γαλααδί· ³⁴ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ· Ἀχιέζερ, δῆμος ὁ Ἀχιεζερί· τῷ Χελέγ, δῆμος ὁ Χελεγί· ³⁵ Τῷ Ἐσριήλ, δῆμος ὁ Ἐσριηλί· τῷ Συχέμ, δῆμος ὁ Συχεμί· ³⁶ Τῷ Συμαέρ, δῆμος ὁ Συμαερί· καὶ τῷ Ὀφερ, δῆμος ὁ Ὀφερί· ³⁷ Καὶ τῷ Σαλπαάδ, υἱὸς Ὀφερ, οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέρες· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαάδ· Μαλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Ἐγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά· ³⁸ Οὗτοι δῆμοι Μανασσή ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

³⁹ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἐφραΐμ· τῷ Σουθαλά, δῆμος ὁ Σουθαλάν· τῷ Ταναχ, δῆμος ὁ Ταναχί· ⁴⁰ Οὗτοι υἱοὶ Σουθαλά· τῷ Ἐδὲν, δῆμος ὁ Ἐδενί· ⁴¹ Οὗτοι δῆμοι Ἐφραΐμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι· οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσήφ κατὰ δήμους αὐτῶν.

⁴² Υἱοὶ Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Βαλὲ, δῆμος ὁ Βαλί· τῷ Ἀσυβῆρ, δῆμος ὁ Ἀσυβηρί· τῷ Ἰαχिरάν, δῆμος ὁ Ἰαχιρανί.

⁴³ Τῷ Σωφάν, δῆμος ὁ Σωφανί· ⁴⁴ Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλὲ, Ἀδάρ, καὶ Νοεμάν· τῷ Ἀδάρ, δῆμος ὁ Αδαρί· καὶ τῷ Νοεμάν, δῆμος ὁ Νοεμανί· ⁴⁵ Οὗτοι υἱοὶ Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

⁴⁶ Καὶ υἱοὶ Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαμὲ, δῆμος ὁ Σαμεί, οὗτοι δῆμοι Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν· ⁴⁷ Πάντες οἱ δῆμοι Σαμεί κατ' ἐπισκοπὴν αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

⁴⁸ Υἱοὶ Νεφθαλί κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ἀσιήλ· δῆμος ὁ Ἀσιηλί· τῷ Γαννί, δῆμος ὁ Γαννί· ⁴⁹ Τῷ Ἰεσέρ, δῆμος ὁ Ἰεσερί· τῷ Σελλήμ, δῆμος ὁ Σελλημί· ⁵⁰ Οὗτοι δῆμοι Νεφθαλί ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.

⁵¹ Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ, ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριακόσιοι.

⁵² Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ⁵³ τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων· ⁵⁴ Τοῖς πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττωσι ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· ἐκάστω, καθὼς ἐπισκέπησαν, δοθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν· ⁵⁵ Διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι· κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσι· ⁵⁶ Ἐκ τοῦ κλήρου μεριεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀναμέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων.

⁵⁷ Καὶ υἱοὶ Λευὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Γεδσὼν, δήμος ὁ Γεδσωνί· τῷ Καᾶθ, δήμος ὁ Κααθί· τῷ Μεραρί, δήμος ὁ Μεραρί. ⁵⁸ Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λευί· δήμος ὁ Λοβενί, δήμος ὁ Χεβρωνί, δήμος ὁ Κορέ, καὶ δήμος ὁ Μουσί· καὶ Καᾶθ ἐγέννησε τὸν Ἀμράμ. ⁵⁹ Τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναίκος αὐτοῦ Ἰωχαβέδ, θυγάτηρ Λευί, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Λευί ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἀμράμ τὸν Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆν, καὶ Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ⁶⁰ Καὶ ἐγενήθησαν τῷ Ἀαρὼν, ὁ, τε Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. ⁶¹ Καὶ ἀπέθανε Ναδάβ ὁ Ἀβιούδ ἐν τῷ προσφῆρι αὐτοῦς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. ⁶² Καὶ ἐγενήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πάν ἄρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· οὐ γὰρ συνεπεσκέπησαν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κληρὸς ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ.

⁶³ Καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἱ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Αραβῶθ Μωᾶβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. ⁶⁴ Καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν, οὐδὲ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. ⁶⁵ Ὅτι εἶπε Κύριος αὐτοῖς, Θανάτῳ ἀποθάνονται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἶς, πλην Χάλεβ υἱὸς Ἰεφουνή, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

27

¹ Καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ Ὀφὲρ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχίρ, τοῦ δήμου Μανασσή, τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Μααλά, καὶ Νουά, καὶ Ἐγλά, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά, ² καὶ στᾶσαι ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔναντι πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγουσιν, ³ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυστάσεως ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορέ, ὅτι δι' ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ· μὴ ἐξαλειφθῆτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός· δότε ἡμῖν κατάσχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν. ⁴ Καὶ προσήγαγε Μωυσῆν τὴν κρίσιν αὐτῶν ἔναντι Κυρίου.

⁵ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ⁶ λέγων, ὀρθῶς θυγατέρες Σαλπαὰδ λελαλήκασι· δόμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν αὐταῖς. ⁷ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, ⁸ λέγων, ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ υἱὸς μὴ ἦ αὐτῷ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ· ⁹ Ἐὰν δὲ μὴ ἦ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ¹⁰ Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹¹ Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστῳ αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομήσαι τὰ αὐτοῦ· καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

¹² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο τὸ ὄρος Ναβαὺ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχεσί. ¹³ Καὶ ὄψη αὐτήν, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σὺ, καθὰ προσετέθει Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν ὄρει ὄρει. ¹⁴ Διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν, ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγὴν ἀγιάσαι με, οὐχ ἡγιασάτε με ἐπὶ τῷ ὕδατι ἔναντι αὐτῶν· τοῦτ' ἔστι τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας ἐν Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. ¹⁵ Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κύριον, ¹⁶ ἐπισκεψάσθω Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης, ¹⁷ ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις εἰσελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτούς, καὶ ὅστις εἰσάξει αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ Κυρίου ὡσεὶ πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν. ¹⁸ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, λάβε πρὸς σεαυτὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυή, ἀνθρώπον ὃς ἔχει πνεῦμα ἐν ἐαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χειράς σου ἐπ' αὐτόν· ¹⁹ Καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐντελῆ αὐτῷ ἔναντι πάσης συναγωγῆς, καὶ ἐντελῆ περὶ αὐτοῦ ἐναντίον αὐτῶν. ²⁰ Καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἂν εἰσακούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²¹ Καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν δῆλων ἔναντι Κυρίου· ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσονται αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδόν, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ.

²² Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος· καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς, ²³ καὶ

ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ συνέστησεν αὐτὸν καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ.

28

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς, λέγων, τὰ δῶρά μου δόματά μου καρπώματα μου εἰς ὁσμήν εὐωδίας διατηρήσετε προσφέρετε ἐμοὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. ³ Καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς, ταῦτα τὰ καρπώματα ὅσα προσάξετε Κυρίῳ, ἄμνους ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὀλοκαύτωσιν ἐνδελεγχῶς, ⁴ Τὸν ἄμνον τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ τοπρωὶ, καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν.

⁵ Καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμίδαλιν εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἴν. ⁶ Ὀλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ εἰς ὁσμήν εὐωδίας Κυρίῳ. ⁷ Καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί· ἐν τῷ ἀγίῳ σπειρίεις σπονδὴν σίκερα Κυρίῳ. ⁸ καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν· κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὁσμήν εὐωδίας Κυρίῳ. ⁹ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσάξετε δύο ἄμνους ἐνιαυσίους ἀμώμους, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν καὶ σπονδὴν, ¹⁰ ὀλοκαύτωμα σαββάτων ἐν τοῖς σαββάτοις ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ¹² Τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ¹³ Δέκατον δέκατον σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί, θυσίαν ὁσμήν εὐωδίας κάρπωμα Κυρίῳ. ¹⁴ Ἡ σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἡμισυ τοῦ ἴν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί· καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἴν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἐνί. Καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν ἔσται τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί οἴνου· τοῦτο τὸ ὀλοκαύτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

¹⁵ Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας Κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός ποιηθήσεται, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ.

¹⁶ Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς πάσχα Κυρίῳ. ¹⁷ Καὶ τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ¹⁸ Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ¹⁹ Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα κάρπωμα Κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ· ἄμμοι ἔσονται ὑμῖν. ²⁰ Καὶ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ²¹ Δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί, τοῖς ἑπτὰ ἄμμοις. ²² Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ²³ Πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός τῆς πρωΐνης, ὅ ἐστιν ὀλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ. ²⁴ Ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα εἰς ὁσμήν εὐωδίας Κυρίῳ, ἐπὶ τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ διαπαντός ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

²⁶ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν Κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ²⁷ Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμήν εὐωδίας Κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους, ²⁸ Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ²⁹ Δέκατον δέκατον τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί, τοῖς ἑπτὰ ἄμμοις. ³⁰ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· πλὴν τῶν ὀλοκαυτώματος τοῦ διαπαντός. ³¹ καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετε μοι, ἄμμοι ἔσονται ὑμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν.

29

¹ Καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μὴ τοῦ μηνὸς, ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν. ² Καὶ ποιήσετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμήν εὐωδίας Κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ³ Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ⁴ Δέκατον δέκατον τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί, τοῖς ἑπτὰ ἄμμοις. ⁵ Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ⁶ Πλὴν τῶν ὀλοκαυτώματων τῆς νομηνίας· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τὸ διαπαντός· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὁσμήν εὐωδίας Κυρίῳ.

7 Καὶ τῆ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου ἐπέκλητος ἀγία ἔσται ὑμῖν· καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. 8 Καὶ προσοίσετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμην εὐωδίας Κυρίῳ, καρπώματα Κυρίῳ, μόσχον ἐκ βοῶν ἕνα, κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ· ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. 9 Ἡ θυσία αὐτῶν σεμιδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ. 10 Δέκατον δέκατον τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνὶ, εἰς τοὺς ἑπτὰ ἄμνους. 11 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως, καὶ ἡ ὀλοκαυτώσις ἡ διαπαντός· ἡ θυσία αὐτῆς, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ τὴν σύγκρισιν εἰς ὁσμην εὐωδίας κάρπωμα Κυρίῳ.

12 Καὶ τῆ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ ἑβδόμου τούτου ἐπέκλητος ἀγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· καὶ ἑορτάσατε αὐτὴν ἑορτὴν Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. 13 Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα κάρπωμα εἰς ὁσμην εὐωδίας Κυρίῳ, τῆ ἡμέρα τῆ πρώτῃ μόσχους ἐκ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας· ἄμωμοι ἔσονται. 14 Αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμιδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, τοῖς τρισκαίδεκα μόσχοις· καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ἐπὶ τοὺς δύο κριοὺς. 15 Δέκατον δέκατον τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνὶ, ἐπὶ τοὺς τέσσαρας καὶ δέκα ἄμνους. 16 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

17 Καὶ τῆ ἡμέρα τῆ δευτέρᾳ μόσχους δώδεκα, κριοὺς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἄμωμους. 18 Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 19 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

20 Τῆ ἡμέρα τῆ τρίτῃ μόσχους ἕνδεκα, κριοὺς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἄμωμους. 21 Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 22 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

23 Τῆ ἡμέρα τῆ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἄμωμους. 24 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 25 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

26 Τῆ ἡμέρα τῆ πέμπτῃ μόσχους ἑννέα, κριοὺς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἄμωμους. 27 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 28 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

29 Τῆ ἡμέρα τῆ ἕκτῃ μόσχους ὀκτώ, κριοὺς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἄμωμους. 30 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 31 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

32 Τῆ ἡμέρα τῆ ἑβδόμῃ μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἄμωμους. 33 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 34 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 35 Καὶ τῆ ἡμέρα τῆ ὀγδόῃ ἑξόδιον ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. 36 Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμην εὐωδίας καρπώματα τῷ Κυρίῳ, μόσχον ἕνα, κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἄμωμους. 37 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 38 Καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

39 Ταῦτα ποιήσετε Κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν, καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

30

1 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ. 2 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε Κύριος. 3 Ἄνθρωπος ἀνθρώπος ὃς ἂν εὐξῆται εὐχὴν

Κυρίω, ἢ ὁμόση ὄρκον, ἢ ὀρίσηται ὀρισμῶ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ· πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ποιήσει. ⁴ Ἐὰν δὲ εὐξῆται γυνὴ εὐχὴν Κυρίω, ἢ ὀρίσηται ὀρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, ⁵ καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὀρισμοὺς αὐτῆς, οὐδ' ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῆς ὁ πατὴρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὀρισμοὶ οὐδ' ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. ⁶ Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἢ ἂν ἡμέρα ἀκούσῃ πᾶσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς ὀρισμοὺς, οὐδ' ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται· καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς.

⁷ Ἐὰν δὲ γενομένη γένηται ἀνδρὶ, καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτὴν κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς, οὐδ' ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, ⁸ καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτὴν ἢ ἂν ἡμέρα ἀκούσῃ, καὶ οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς, οὐδ' ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται. ⁹ Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἢ ἂν ἡμέρα ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὐδ' ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν ἀπ' αὐτῆς· καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐτήν.

¹⁰ Καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης ὅσα ἂν εὐξῆται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. ¹¹ Ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἢ εὐχὴ αὐτῆς, ἢ ὁ ὀρισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μεθ' ὄρκου, ¹² καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτὴν, καὶ μὴ ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὐδ' ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται κατ' αὐτῆς. ¹³ Ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἢ ἂν ἡμέρα ἀκούσῃ, πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς ὀρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιεῖλε, καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐτήν. ¹⁴ Πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὄρκος δεμοῦ κακῶσαι ψυχὴν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσῃ αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιελεῖ. ¹⁵ Ἐὰν δὲ σιωπῶν παρασιωπήσῃ αὐτὴν ἡμέραν ἕξ ἡμέρας, καὶ στήσῃ αὐτὴν πᾶσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὀρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτῆς στήσῃ αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτὴ τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἤκουσεν. ¹⁶ Ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤκουσε, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. ¹⁷ Ταῦτα τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωσῆ, ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐ οἴκῳ πατρὸς.

31

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ² ἐκδίδει τὴν ἐκδίκησιν υἱὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαὸν σου. ³ Καὶ ἐλάλησε Μωσῆς πρὸς τὸν λαὸν, λέγων, ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας, καὶ παρατάξαθε ἔναντι Κυρίου ἐπὶ Μαδιὰν, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ τοῦ Κυρίου τῇ Μαδιάν. ⁴ Χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν υἱὸν Ἰσραὴλ, ἀποστείλατε παρατάξασθαι. ⁵ Καὶ ἐξηριθμήσαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδας ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν. ⁶ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως· καὶ τὰ σκευὴ τὰ ἅγια, καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

⁷ Καὶ παρετάξαντο ἐπὶ Μαδιὰν, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος Μωσῆ· καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἄρσενικόν. ⁸ Καὶ τοὺς βασιλεῖς Μαδιὰν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν· καὶ τὸν Εὐνὶ, καὶ τὸν Ροκὸν, καὶ τὸν Σοῦρ, καὶ τὸν Ῥοβὸκ, πέντε βασιλεῖς Μαδιάν· καὶ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεῶρ ἀπέκτειναν ἐν Ῥομφαίᾳ σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἐπρονόμεισαν τὰς γυναῖκας Μαδιὰν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἐγκτήνη αὐτῶν· καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμεισαν. ¹⁰ Καὶ πᾶσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐπαύσεις αὐτῶν ἐνέπρῃσαν ἐν πυρὶ. ¹¹ Καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. ¹² Καὶ ἤγαγον πρὸς Μωσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ τὰ σκύλα, καὶ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβῶθ Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. ¹³ Καὶ ἐξήλθε Μωσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ¹⁴ Καὶ ὠργίσθη Μωσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωσῆς, ἵνατί ἐζωγρήσατε πᾶν θῆλυ; ¹⁶ Αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαάμ τοῦ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα Κυρίου, ἔνεκεν Φογῶρ· καὶ ἐγένετο

ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ Κυρίου. ¹⁷ Καὶ νῦν ἀποκτείνετε πᾶν ἄρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, πᾶσαν γυναῖκα, ἥτις ἐγὼ κοίτην ἄρσενος, ἀποκτείνετε. ¹⁸ Καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν, ἥτις οὐκ οἶδε κοίτην ἄρσενος, ζυγρήσατε αὐτάς. ¹⁹ Καὶ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ ἀνελὼν καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ τετρωμένου ἀγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν. ²⁰ Καὶ πᾶν περιβλήμα καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγίας, καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἀφαινεῖτε.

²¹ Καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου, τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου ὃ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆ. ²² Πλὴν τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μολίβου καὶ κασσιτέρου, ²³ πᾶν πρᾶγμα ὃ διελευθεῖται ἐν πυρὶ, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἡ τῷ ὕδατι τοῦ ἀγνισμοῦ ἀγνισθήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἐὰν μὴ διαπορευῆται διὰ πυρὸς, διελεύσεται δι' ὕδατος. ²⁴ Καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν.

²⁵ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων, ²⁶ λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς. ²⁷ Καὶ διελεῖτε τὰ σκύλα ἀναμέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἀναμέσον πάσης συναγωγῆς. ²⁸ Καὶ ἀφελεῖτε τέλος Κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων· ²⁹ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσιους αὐτῶν λήψεσθε. Καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς ἀπαρχὰς Κυρίου. ³⁰ Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσιους τοῦ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἕνα ἀπὸ πεντήκοντα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν· καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσοσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ Κυρίου.

³¹ Καὶ ἐποίησε Μωσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆ. ³² Καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὃ προενόμεισαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί, ἀπὸ τῶν προβάτων, ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ ἐβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιάδες· ³³ Καὶ βόες, δύο καὶ ἐβδομήκοντα χιλιάδες· ³⁴ Καὶ ὄνοι, μία καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες· ³⁵ Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἱ οὐκ ἐγνώσαν κοίτην ἀνδρὸς, πᾶσαι ψυχαί, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες. ³⁶ Καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων, τριακόσιοι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια. ³⁷ Καὶ ἐγένετο τὸ τέλος Κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων, ἑξακόσιοι ἐβδομήκοντα πέντε· ³⁸ Καὶ βόες, ἕξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος Κυρίῳ, δύο καὶ ἐβδομήκοντα· ³⁹ Καὶ ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι, καὶ τὸ τέλος Κυρίῳ, εἷς καὶ ἐξήκοντα· ⁴⁰ Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἑκκαίδεκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν Κυρίῳ, δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί.

⁴¹ Καὶ ἔδωκε Μωσῆς τὸ τέλος Κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ Θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆ· ⁴² ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, οὓς διεῖλε Μωσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν. ⁴³ Καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων, τριακόσιοι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια· ⁴⁴ Καὶ βόες, ἕξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες· ⁴⁵ ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι· ⁴⁶ Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἕξ καὶ δέκα χιλιάδες. ⁴⁷ Καὶ ἔλαβε Μωσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσοσι τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωσῆ.

⁴⁸ Καὶ προσήλθον πρὸς Μωσῆν πάντες οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιάρχιας τῆς δυνάμεως, χιλιάρχιοι καὶ ἑκατόνταρχοι, ⁴⁹ καὶ εἶπαν πρὸς Μωσῆν, Οἱ παῖδες σου εἰλήφασιν τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ⁵⁰ Καὶ προσενηνόχασεν τὸ δῶρον Κυρίῳ, ἀνὴρ ὃ εὖρε σκεῦος χρυσοῦ καὶ χλιθῶνα καὶ ψέλλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλοκίον, ἐξιλιάσασθαι περὶ ἡμῶν ἐναντι Κυρίου. ⁵¹ Καὶ ἔλαβε Μωσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσοῦν παρ' αὐτῶν πᾶν σκεῦος εἰρανομένου. ⁵² Καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσοῦν τὸ ἀφαίρεμα ὃ ἀφείλον Κυρίῳ, ἑκκίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων. ⁵³ Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί ἐπρονόμεισαν ἕκαστος ἑαυτῷ. ⁵⁴ Καὶ ἔλαβε Μωσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσοῦν παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων,

καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνημόσυνον τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἔναντι Κυρίου.

32

¹ Καὶ κτήνη πλήθος ἦν τοῖς υἰοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἰοῖς Γὰδ, πλήθος σφόδρα· καὶ εἶδον τὴν χώραν Ἰαζήρ, καὶ τὴν χώραν Γαλαὰδ· καὶ ἦν ὁ τόπος, τόπος κτήνεσι. ² Καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, εἶπαν πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς, λέγοντες, ³ Ἀταρώθ, καὶ Δαιβών, καὶ Ἰαζήρ, καὶ Ναμρά, καὶ Ἐσεβών, καὶ Ἐλεαλή, καὶ Σεβαμὰ, καὶ Ναβαὺ, καὶ Βαιάν, ⁴ τὴν γῆν ἣν παραδέδωκε Κύριος ἐνώπιον τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστὶ, καὶ τοῖς παισὶ σου κτήνη ὑπάρχει. ⁵ Καὶ ἔλεγον, εἰ εὐρομεν χάριν ἐνώπιόν σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιάσῃς ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην.

⁶ Καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς υἰοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἰοῖς Ῥουβὴν, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθήσεσθε αὐτοῦ; ⁷ Καὶ ἰνατί διαστρέφετε τὰς διανοίας τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν, ἣν Κύριος δίδωσιν αὐτοῖς; ⁸ Οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Κάδης Βαρυὴ κατανοῆσαι τὴν γῆν; ⁹ καὶ ἀνέβησαν φάραγγα βότρυος, καὶ κατενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκε Κύριος αὐτοῖς. ¹⁰ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὡμοσε, λέγων, ¹¹ εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν, τὴν γῆν ἣν ὡμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, οὐ γὰρ συνεπηκολούθησαν ὀπίσω μου·

¹² πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ὁ διακεχωρισμένος, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, ὅτι συνεπηκολούθησαν ὀπίσω Κυρίου. ¹³ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ κατερόμβυσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσεράκοντα ἔτη, ἕως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεὰ, οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι Κυρίου. ¹⁴ Ἴδου ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, σύντριμμα ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς Κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁵ Ὅτι ἀποστραφήσεσθε ἀπ' αὐτοῦ προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην.

¹⁶ Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, καὶ ἔλεγον, ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσομεν ὧδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡμῶν. ¹⁷ Καὶ ἡμεῖς ἐροπλισάμενοι προφυλακὴν πρότεροι τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἐαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλει τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁸ Οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς.

²⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς, ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλισήσθε ἔναντι Κυρίου εἰς πόλεμον, ²¹ καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ὀπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἔναντι Κυρίου, ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ²² καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἔναντι Κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε, καὶ ἔσεσθε ἄθωοι ἔναντι Κυρίου, καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ· καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι Κυρίου. ²³ Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε οὕτως, ἀμαρτήσεσθε ἔναντι Κυρίου· καὶ γνῶσεσθε τὴν ἀμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά. ²⁴ Καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τῆ ἀποσκευῆ ὑμῶν, καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν· καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε.

²⁵ Καὶ εἶπαν υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, οἱ παῖδες σου ποιήσουσι καθὰ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπέλλεται. ²⁶ Ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσιν Γαλαὰδ. ²⁷ Οἱ δὲ παῖδες σου παρελεύσονται πάντες ἐρωπλισμένοι καὶ ἐκτεταγμένοι ἔναντι Κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος λέγει.

²⁸ Καὶ συνέστησεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ τοὺς ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ. ²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς, ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ μεθ' ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι Κυρίου, καὶ κατακυριεύσητε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ ἐν κατασχέσει. ³⁰ Ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔναντι Κυρίου, καὶ διαβιάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ συγκατακληρονομηθήσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. ³¹ Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ

υιοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ λέγοντες, ὅσα ὁ Κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν, οὕτω ποιήσομεν ἡμεῖς. ³² Διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἐναντι Κυρίου εἰς γῆν Χαναάν, καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ἡμῖν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

³³ Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσὴ υἱῶν Ἰωσήφ, τὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων, καὶ τὴν βασιλείαν Ἰγ βασιλέως τῆς Βασάν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὄριοις αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλω. ³⁴ Καὶ ὤκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γὰδ τὴν Δαιβὴν, καὶ τὴν Ἀταρῶθ, καὶ τὴν Ἀροῆρ, ³⁵ καὶ τὴν Σοφάρ, καὶ τὴν Ἰαζῆρ, καὶ ὑψωσαν αὐτάς, ³⁶ καὶ τὴν Ναμράμ, καὶ τὴν Βαιθαρὰν, πόλεις ὄχυράς, καὶ ἐπαύλεις προβάτων. ³⁷ Καὶ οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν ὤκοδόμησαν τὴν Ἑσεβὼν, καὶ Ἐλεάλην, καὶ Καριαθάμ, ³⁸ καὶ τὴν Βεελμῶν, περικεκυκλωμένας, καὶ τὴν Σεβαμά· καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἃς ὤκοδόμησαν. ³⁹ Καὶ ἐπορεύθη υἱὸς Μαχίρ υἱοῦ Μανασσὴ Γαλαὰδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. ⁴⁰ Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὴν Γαλαὰδ τῷ Μαχίρ υἰῷ Μανασσῆ, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ⁴¹ Καὶ Ἰαίρ ὁ τοῦ Μανασσὴ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτάς ἐπαύλεις Ἰαίρ. ⁴² Καὶ Ναβαὺ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν Καὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτάς Ναβῶθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

33

¹ Καὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών. ² Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰς ἀπάρσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν, διὰ ῥήματος Κυρίου· καὶ οὗτοι σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. ³ Ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσσή τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου· τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων. ⁴ Καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντα οὓς ἐπάταξε Κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν Κύριος. ⁵ Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσή, παρενέβαλον εἰς Σοκχώθ. ⁶ Καὶ ἀπάραντες ἐκ Σοκχώθ, παρενέβαλον εἰς Βουθὰν, ὃ ἐστὶ μέρος τι τῆς ἐρήμου. ⁷ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουθὰν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ στόμα Εἰρώθ, ὃ ἐστὶν ἀπέναντι Βεελσεφῶν, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. ⁸ Καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρώθ, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἐρημον· καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Πικριαῖς. ⁹ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικριῶν, καὶ ἦλθον εἰς Αἰλίμ· καὶ ἐν Αἰλίμ δώδεκα πηγάϊ υδάτων, καὶ ἐβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. ¹⁰ Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρὰν. ¹¹ Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Σίν.

¹² Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σίν, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥαφακά. ¹³ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακά, καὶ παρενέβαλον ἐν Αἰλούς. ¹⁴ Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλούς, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαφιδίν· καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πνεῖν. ¹⁵ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδίν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. ¹⁶ Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας. ¹⁷ Καὶ ἀπῆραν ἐκ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀσηρώθ. ¹⁸ Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαθαμά.

¹⁹ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαθαμά, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥεμμῶν Φαρές. ²⁰ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμμῶν Φαρές, καὶ παρενέβαλον εἰς Λεβωνᾶ. ²¹ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβῶνα, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥεσσάν. ²² Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεσσάν, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακελλάθ. ²³ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακελλάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Σαφάρ. ²⁴ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαφάρ, καὶ παρενέβαλον εἰς Χαραδάθ. ²⁵ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Χαραδάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακηλώθ. ²⁶ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλώθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Καταάθ. ²⁷ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Καταάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ταράθ. ²⁸ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ταράθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μαθεκκά. ²⁹ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαθεκκά, καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνᾶ. ³⁰ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μασουροῦθ. ³¹ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασουροῦθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Βαναία. ³² Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βαναία, καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος Γαδγὰδ.

³³ Καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγὰδ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐτεβαθά. ³⁴ Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐτεβαθά, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐβρωνᾶ. ³⁵ Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐβρωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Γεσιῶν Γάβερ. ³⁶ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιῶν Γάβερ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν· καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σίν, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Φαράν· αὕτη ἐστὶ Κάδης. ³⁷ Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης, καὶ παρενέβαλον εἰς Ὠρ τὸ ὄρος πλησίον γῆς Ἐδῶμ.

³⁸ Καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ ἱερεὺς διὰ προστάγματος Κυρίου, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μῆ τοῦ μηνός. ³⁹ Καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἀπέθνησκεν ἐν ὄρει. ⁴⁰ Καὶ ἀκούσας ὁ Χανανὶς βασιλεὺς Ἀράδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῇ Χαναάν, ὅτε εἰσπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· ⁴¹ καὶ ἀπήρην ἐξ ὄρει τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνᾶ. ⁴² Καὶ ἀπήρην ἐκ Σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Φινώ. ⁴³ Καὶ ἀπήρην ἐκ Φινώ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβῶθ.

⁴⁴ Καὶ ἀπήρην ἐξ Ὠβῶθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαῖ, ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν ὀρίων Μωάβ. ⁴⁵ Καὶ ἀπήρην ἐκ Γαῖ, καὶ παρενέβαλον εἰς Δαιβῶν Γάδ. ⁴⁶ Καὶ ἀπήρην ἐκ Δαιβῶν Γάδ, καὶ παρενέβαλον ἐν Γελμῶν Δεβλαθαίμ. ⁴⁷ Καὶ ἀπήρην ἐκ Γελμῶν Δεβλαθαίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀβαρίμ, ἀπέναντι Ναβαῦ. ⁴⁸ Καὶ ἀπήρην ἀπὸ ὄρεων Ἀβαρίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. ⁴⁹ Καὶ παρενέβαλον παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀναμέσον Αἰσιμῶθ, ἕως Βελσά τὸ κατὰ δυσμᾶς Μωάβ.

⁵⁰ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχώ, λέγων, ⁵¹ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εἰρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν. ⁵² Καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξαρεῖτε τὰς σκοπὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἶδωλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε αὐτὰ, καὶ πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρεῖτε. ⁵³ Καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ, ὑμῖν γὰρ δέδωκα τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ. ⁵⁴ Καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν· τοῖς πλείοσι πληθυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττωσι ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν· εἰς ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται· κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε. ⁵⁵ Ἐὰν δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται οὗς ἐὰν καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ ἐχθρεύουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ' ἣν ὑμεῖς κατοικήσετε. ⁵⁶ Καὶ ἔσται καθότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτοὺς, ποιήσω ὑμᾶς.

34

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ² ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εἰρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν Χαναάν· αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ Χαναάν σὺν τοῖς ὀρίοις αὐτῆς. ³ Καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος τὸ πρὸς Λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σιν ἕως ἐχόμενον Ἐδώμ, καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν. ⁴ Καὶ κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὄρια ἀπὸ Λιβός πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβίν, καὶ παρελεύσεται Ἐννὰκ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ πρὸς Λίβα Κάδης τοῦ Βαρυῆ, καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἔπαυλιν Ἀράδ, καὶ παρελεύσεται Ἀσεμωνᾶ. ⁵ Καὶ κυκλώσει τὰ ὄρια ἀπὸ Ἀσεμωνᾶ χειμάρρου Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος ἡ θάλασσα. ⁶ Καὶ τὰ ὄρια τῆς θαλάσσης ἔσται ὑμῖν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀρειῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια τῆς θαλάσσης.

⁷ Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια πρὸς βορρᾶν· ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὄρος. ⁸ Καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσετε αὐτοῖς, εἰσπορευομένων εἰς Ἐμᾶθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὄρια Σαραδάκ. ⁹ Καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὄρια Δεφρωνᾶ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ Ἀρσεναῖν· τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὄρια ἀπὸ βορρᾶ. ¹⁰ Καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἀπὸ Σεπεφάμᾶρ Βηλὰ ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγὰς, καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια Βηλὰ ἐπὶ νώτου θαλάσσης Χερερέθ ἀπὸ ἀνατολῶν. ¹¹ Καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἀπὸ Σεπεφάμᾶρ Βηλὰ ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγὰς, καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια Βηλὰ ἐπὶ νώτου θαλάσσης Χερερέθ ἀπὸ ἀνατολῶν. ¹² Καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος θάλασσα ἡ ἀλυκῆ· αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς κύκλῳ.

¹³ Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, αὕτη ἡ γῆ ἦν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνετάξε Κύριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. ¹⁴ Ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν Ρουβὴν, καὶ φυλὴ υἱῶν Γάδ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν. ¹⁵ Δύο φυλαὶ καὶ ἡμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ ἀπὸ Νότου κατ' ἀνατολάς.

¹⁶ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁷ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἱ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν· Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ. ¹⁸ Καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε κατακληρονομήσαι ὑμῖν τὴν γῆν.

¹⁹ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν· τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφουνή. ²⁰ Τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαλαμιήλ υἱὸς Σεμιούδ. ²¹ Τῆς φυλῆς Βενιαμίν, Ἐλδαδ υἱὸς

Χασλών· ²² Τῆς φυλῆς Δάν, ἄρχων Βακχίρ υἱὸς Ἑγλί. ²³ Τῶν υἱῶν Ἰωσήφ φυλῆς υἱῶν Μανασσή, ἄρχων Ανιήλ υἱὸς Σουφί. ²⁴ Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραΐμ, ἄρχων Καμουήλ υἱὸς Σαβαθαῦ. ²⁵ Τῆς φυλῆς Ζαβουλών, ἄρχων Ἐλισαφάν υἱὸς Φαρνάχ. ²⁶ Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ, ἄρχων Φαλιήλ υἱὸς Ὀζά. ²⁷ Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσήρ, ἄρχων Αχιώρ υἱὸς Σελεμί. ²⁸ Τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ἄρχων Φαδαήλ υἱὸς Ἰαμιούδ.

²⁹ Τούτοις ἐνετείλατο Κύριος καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῆ Χαναάν.

35

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχώ, λέγων, ² σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ δώσουσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν· καὶ τὰ προάστεια τῶν πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις. ³ Καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶσι τοῖς τετράποσιν αὐτῶν. ⁴ Καὶ τὰ συνκυροῦντα τῶν πόλεων, ἅς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ ἔξω δισχιλίους πήχεις κύκλῳ. ⁵ Καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Λίβα δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Βορρᾶν δισχιλίους πήχεις· καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν, καὶ τὰ ὄμορα τῶν πόλεων. ⁶ Καὶ τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἔξ πόλεως τῶν φυγαδευτηρίων ἅς δώσετε φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις. ⁷ Πάσας τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις· ταύτας, καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν. ⁸ Καὶ τὰς πόλεις ἅς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ, πολλὰ· καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, ἐλάττω· ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἦν κατακληρονομήσουσι, δώσουσι ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς Λευίταις.

⁹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ¹⁰ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν. ¹¹ Καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· φυγαδευτήρια ἔσται ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονεῦτην, πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως. ¹² Καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στή ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. ¹³ Καὶ αἱ πόλεις ἅς δώσετε τὰς ἔξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν. ¹⁴ Τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῆ Χαναάν.

¹⁵ Φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν· ἔσονται αἱ πόλεις αὗται εἰς φυγαδευτήριον, φυγεῖν ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως.

¹⁶ Ἐὰν δὲ ἐν σκευεῖ σιδήρου πατάξῃ αὐτόν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτῆς ἔστι· θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. ¹⁷ Ἐὰν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτῆς ἔστι· θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. ¹⁸ Ἐὰν δὲ ἐν σκευεῖ ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτῆς ἔστι· θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής.

¹⁹ Ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα, οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα· ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ οὗτος, ἀποκτενεῖ αὐτόν. ²⁰ Ἐὰν δὲ δι' ἔχθραν ὦσῃ αὐτόν, καὶ ἐπιρρίψῃ ἐπ' αὐτόν πᾶν σκεῦος ἐξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, ²¹ ἢ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτόν τῇ χειρὶ, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω ὁ πατάξας, φονευτῆς ἔστι· θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονεύων· ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντήσῃ αὐτῷ.

²² Ἐὰν δὲ ἐξάπινα, οὐ δι' ἔχθραν ὦσῃ αὐτόν, ἢ ἐπιρρίψῃ ἐπ' αὐτόν πᾶν σκεῦος, οὐκ ἐξ ἐνέδρου, ²³ ἢ παντὶ λίθῳ, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, οὐκ εἰδῶς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν, οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν· ²⁴ καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀναμέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα. ²⁵ Καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτόν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου αὐτοῦ, οὗ κατέφυγε, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτόν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ.

²⁶ Ἐὰν δὲ ἐξέθῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὄρια τῆς πόλεως εἰς ἡν κατέφυγεν ἐκεῖ, ²⁷ καὶ εὔρη αὐτόν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὀρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχος ἔστιν. ²⁸ Ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς καταφυγῆς κατοικεῖται ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας· καὶ μετὰ

τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.

²⁹ Καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. ³⁰ Πᾶς πατάξας ψυχὴν, διὰ μαρτύρων φονεύσεις τὸν φονεύσαντα· καὶ μάρτυς εἶς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν. ³¹ Καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναιρεθῆναι· θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. ³² Οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας. ³³ Καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν γῆν εἰς ἣν ὑμεῖς κατοικεῖτε· τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχέοντος. ³⁴ Καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ κατασκηνῶ ἐν ὑμῖν· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

36

¹ Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν Γαλαὰδ υἱοῦ Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἰκῶν πατριῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ² καὶ εἶπαν, τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο Κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ τῷ κυρίῳ συνέταξε Κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν Σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ. ³ Καὶ ἔσονται ἐνὶ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες· καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ προστεθήσεται εἰς κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται. ⁴ Ἐὰν δὲ γένηται ἡ ἄφεσις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν.

⁵ Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διὰ προστάγματος Κυρίου, λέγων, οὕτως φυλὴ υἱῶν Ἰωσήφ λέγουσι. ⁶ Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε Κύριος ταῖς θυγατράσι Σαλπαὰδ, λέγων, οὐ ἀρέσκη ἔναντίον αὐτῶν, ἔστωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖκες. ⁷ Καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φύλην, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁸ Καὶ πάσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ. ⁹ Καὶ οὐ περιστραφήσεται ὁ κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

¹⁰ Ὅν τρόπον συνέταξε Κύριος Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν θυγατράσι Σαλπαὰδ. ¹¹ Καὶ ἐγένοντο Θερσαὶ καὶ Ἐγλαὶ καὶ Μελχαὶ καὶ Νούα καὶ Μαλαὰ θυγατέρες Σαλπαὰδ, τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν, ¹² ἐκ τοῦ δήμου τοῦ Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσήφ ἐγενήθησαν γυναῖκες· καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ¹³ Αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχῶ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ

1 ΟΥΤΟΙ οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωυσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δύσμαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀναμέσον Φαράν Τοφὸλ, καὶ Λοβὸν, καὶ Αὐλῶν, καὶ καταχρῦσσα. 2 Ἐνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος 3 Σηεῖρ ἕως Κάδης Βαρνή. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτούς· μετὰ τὸ πατάξαι 4 Σηὼν βασιλέα Ἀμορραίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἐσεβῶν, καὶ τὸν Ἰγ βασιλέα τῆς Βασάν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀσταρῶθ καὶ ἐν 5 Ἐδραῖν, ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῆ Μωάβ, ἤρξατο Μωυσῆς διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτου, λέγων, 6 Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρὴβ, λέγων, ἱκανοῦσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. 7 Ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος Ἀμορραίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους Ἀραβα, εἰς ὄρος καὶ πεδίου, καὶ πρὸς Λίβα, καὶ παραλίαν γῆν Χαναναίων, καὶ Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου. 8 Ἴδετε, παραδέδωκεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν· εἰσπορευθέντες κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἦν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰσκῶβ, δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς.

9 Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς. 10 Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἔστε σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. 11 Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσθεῖη ὑμῖν ὡς ἔστε χιλιοπλασίως, καὶ εὐλογῆσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν. 12 Πῶς δυνήσομαι μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; 13 Δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλάς ὑμῶν, καὶ καταστήσω ἐφ' ὑμῶν, ἠγουμένους ὑμῶν. 14 Καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἶπατε, καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι. 15 Καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς, καὶ κατέστησα αὐτούς ἠγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκάρχους, καὶ γραμματειαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν. 16 Καὶ ἐνετείλαμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, διακούετε ἀναμέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ κρίνατε δικαίως ἀναμέσον ἀνδρῶν, καὶ ἀναμέσον ἀδελφοῦ, καὶ ἀναμέσον προσηλῶτου αὐτοῦ. 17 Οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ ἐστὶ· καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐάν σκληρὸν ἢ ἀφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ' ἐμέ, καὶ ἀκούσομαι αὐτό. 18 Καὶ ἐνετείλαμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ποιήσατε.

19 Καὶ ἀπάρατες ἐκ Χωρὴβ ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἦν εἶδετε, ὅδον ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, καθότι ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἤλθομεν ἕως Κάδης Βαρνή. 20 Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, ἤλθατε ἕως τοῦ ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, ὃ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν. 21 Ἴδετε, παραδέδωκεν ὑμῖν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν· ἀναβάντες κληρονομήσατε ὃν τρόπον εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν· μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ δειλιάσητε. 22 Καὶ προσήλθατέ μοι πάντες, καὶ εἶπατε, Ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς. 23 Καὶ ἤρπεν ἐναντίον μου τὸ ῥῆμα· καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλῆν. 24 Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἤλθον ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν. 25 Καὶ ἔλαβον ἐν ταῖς χερσίν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς, καὶ κατήνεγκαν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἔλεγον, Ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἦν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.

26 Καὶ οὐκ ἠθελήσατε ἀναβῆναι, ἀλλ' ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. 27 Καὶ διεγογγύζετε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἶπατε, διὰ τὸ μισεῖν Κύριον ἡμᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου παραδοῦναι ἡμᾶς εἰς χεῖρας Ἀμορραίων, ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς. 28 Ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπέστησαν τὴν καρδίαν ὑμῶν, λέγοντες, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαὶ καὶ τετειχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἐωράκαμεν ἐκεῖ. 29 Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, μὴ πτήξητε, μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. 30 Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπολεμήσει αὐτούς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ

ἦν εἶδετε, ὁδὸν ὄρουσ τοῦ Ἀμορράιου· ὡς τροφοφορήσαι σε Κύριος ὁ ³¹ Θεὸς σου, ὡς εἶτις τροφοφορήσαι ἀνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πάσαν τὴν ὁδὸν εἰς ἣν ἐπορεύθητε ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

³² Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ³³ ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας.

³⁴ Καὶ ἤκουσε Κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε, λέγων, ³⁵ εἰ ὄψεται τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τὴν γῆν ἀγαθὴν ταύτην, ἦν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν ³⁶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ, οὗτος ὄψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς Κύριον. ³⁷ Καὶ ἔμοι ἐθυμώθη Κύριος δι' ὑμᾶς, λέγων, οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. ³⁸ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσελεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτήν τῷ Ἰσραήλ. ³⁹ Καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οὗτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. ⁴⁰ Καὶ ὑμεῖς ἐπιστράφεντες ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

⁴¹ Καὶ ἀπεκρίθητε, καὶ εἶπατε, ἡμάρτομεν ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἡμεῖς ἀναβάντες πολεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν· καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκευὴ τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροισθέντες ἀναβαίνετε εἰς τὸ ὄρος. ⁴² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, εἶπον αὐτοῖς, οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γὰρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβήτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴³ Καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου· καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα Κυρίου· καὶ παραβισάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος. ⁴⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκεῖνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς ὡσεὶ ποιήσασαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ Σηεῖρ ἕως Ἐρμᾶ. ⁴⁵ Καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν, οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν.

⁴⁶ Καὶ ἐνεκάθησθε ἐν Κάδης ἡμέρας πολλάς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

2

¹ Καὶ ἐπιστράφεντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθράν, ὃν τρόπον ἐλάλησε Κύριος πρὸς μὲ, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ Σηεῖρ ἡμέρας πολλάς. ² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, ³ ἱκανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο· ἐπιστράφητε οὖν ἐπὶ Βορρᾶν· ⁴ Καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι, λέγων, ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὀρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσαῦ, οἱ κατοικοῦσιν ἐν Σηεῖρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς, καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. ⁵ Μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, οὐ γὰρ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἰσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεῖρ. ⁶ Ἀργυρίου βρώματα ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψεσθε παρ' αὐτῶν ἀργυρίου καὶ πίεσθε. ⁷ Ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου· διάγνωθι πῶς διῆλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβεράν ἐκείνην· ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη Κύριος ὁ Θεὸς σου μετὰ σοῦ· οὐκ ἐπεδεήθης ῥήματος.

⁸ Καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς Ἰσαῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σηεῖρ, παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἀραβα ἀπὸ Αἰλῶν καὶ ἀπὸ Γεσιῶν Γάβερ· καὶ ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον Μωάβ. ⁹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβιταῖς, καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λῶτ δέδωκα τὴν Ἀροῆρ κληρονομεῖν. ¹⁰ Οἱ Ὀμμὶν πρότεροι ἐνεκάθητο ἐπ' αὐτῆς, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχύοντες, ὡσπερ οἱ Ἐνακίμ. ¹¹ Ῥαφαὶ λογισθήσονται καὶ οὗτοι ὡσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ· καὶ οἱ Μωαβίται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ὀμμεῖν. ¹² Καὶ ἐν Σηεῖρ ἐνεκάθητο ὁ Χορραῖος τὸ πρότερον, καὶ υἱοὶ Ἰσαῦ ἀπόλωσαν αὐτοῦς, καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ κατωκίσθησαν αὐτ' αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐποίησεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἣν δέδωκε Κύριος αὐτοῖς. ¹³ Νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα Ζάρετ.

¹⁴ Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ Κάδης Βαρνῆ ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρετ, τριάκοντα καὶ ὀκτῶ ἔτη, ἕως οὗ διέπεσε πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καθότι ὤμοσεν Κύριος ὁ ¹⁵ Θεὸς

αυτοὺς. Καὶ ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς ἐξαναλώσαι αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς ἕως οὗ διέπεσαν.

¹⁶ Καὶ ἐγενήθη ἐπειδὴν ἔπεσαν πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ, καὶ ἐλάλησε ¹⁷ Κύριος πρὸς με, λέγων, σὺ παραπορεύσῃ σήμερον τὰ ὄρια ¹⁸ Μωάβ τὴν Ἀροῆρ, ¹⁹ καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἰῶν Ἀμμάν· μὴ ἐχθραίετε αὐτούς, μηδὲ συνάψετε αὐτοῖς εἰς πόλεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἰῶν Ἀμμάν σοι ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἰοῖς Λῶτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ. ²⁰ Γῆ Ῥαφαὶν λογισθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς κατώκουν οἱ Ῥαφαῖν τοπρότερον καὶ οἱ Ἀμμανῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ζοχομίμ. ²¹ Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ὑμῶν, ὡσπερ καὶ οἱ Ἐνακεῖμ· καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς Κύριος πρὸ πρόσωπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν καὶ κατωκίσθησαν, ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²² Ὡσπερ ἐποίησαν τοῖς υἰοῖς Ἡσαὺ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Σηεῖρ, ὄν τρόπον ἐξέτριψαν τὸν Χορράϊον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτούς, καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²³ Καὶ οἱ Εὐαῖοι οἱ κατοικούντες ἐν Ἀσηδὼθ ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καππάδοκες οἱ ἐξεληθόντες ἐκ Καππαδοκίας, ἐξέτριψαν αὐτούς, καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν.

²⁴ Νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε, καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φάραγγα Ἀρνῶν· ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς χεῖράς σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβῶν τὸν Ἀμορραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ· ἐνάρχου κληρονομεῖν· συναπτε πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²⁵ Ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόπον σου καὶ τὸν φόβον σου ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται, καὶ ὠδίνας ἔξουσιν ἀπὸ προσώπου σου.

²⁶ Καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου Κεδαμῶθ πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἐσεβῶν λόγους εἰρηνικοῖς, λέγων, ²⁷ παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· ἐν τῇ ὁδῷ παρεύσομαι, οὐκ ἐκκλιῶ δεξιὰ οὐδ' ἀριστερά. ²⁸ Βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσω μοι, καὶ φάγομαι· καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσω μοι, καὶ πίομαι· πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσί· ²⁹ Καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἰοὶ Ἡσαὺ οἱ κατοικούντες ἐν Σηεῖρ, καὶ οἱ Μωαβῖται οἱ κατοικούντες ἐν Ἀροῆρ· ἕως παρέλθω τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. ³⁰ Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβῶν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσκήρυξε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

³¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με ἰδοὺ ἤργημα παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβῶν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἔναρξαι κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτοῦ. ³² Καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβῶν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Ἰασσά. ³³ Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἰοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. ³⁴ Καὶ ἐκρατήσαμεν πᾶσαν τὴν πόλεμον αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἐξῆς, καὶ τὰς γυναικὰς αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· οὐ κατελίπομεν ζωγρία. ³⁵ Πλὴν τὰ κτήνη ἐπρονομήσαμεν, καὶ τὰ σκύλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν ³⁶ ἐξ Ἀροῆρ, ἣ ἐστὶ παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ Γαλαάδ· οὐκ ἐγενήθη πόλις ἧτις διέφυγεν ἡμᾶς. τὰς πᾶσας παρέδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ³⁷ Πλὴν ἐγγὺς υἰῶν Ἀμμάν οὐ προσήλθομεν τὴν πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρου Ἰαβὸκ, καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὀρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν.

3

¹ Καὶ ἐπιστραφέντες, ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὡγ βασιλεὺς τῆς Βασάν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραῖμ.

² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, μὴ φοβηθῆς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ, ὡσπερ ἐποίησας Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατώκει ἐν Ἐσεβῶν. ³ Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν Ὡγ βασιλέα τῆς Βασάν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτόν, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα.

⁴ Καὶ ἐκρατήσαμεν πᾶσαν τὴν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ· οὐκ ἦν πόλις, ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν· ἐξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὸβ βασιλέως Ὡγ ἐν Βασάν. ⁵ Πᾶσαι πόλεις ὄχυραι, τεῖχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί· πλὴν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα. ⁶ Ἐξωλοθρεύσαμεν, ὡσπερ ἐποίησαμεν τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβῶν, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἐξῆς,

καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ παιδία, ⁷ καὶ πάντα τὰ κτήνη· καὶ τὰ σκύλα τῶν πόλεων ἐπρονομεύσαμεν ἑαυτοῖς.

⁸ Καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Ἀρνῶν καὶ ἕως Ἀερμών· ⁹ Οἱ Φοίνικες ἐπονόμαζον τὸ Ἀερμών Σανιὼρ, καὶ ὁ Ἀμορραῖος ἐπονόμασεν αὐτὸ Σανίρ· ¹⁰ Πᾶσαι πόλεις Μισὼρ, καὶ πᾶσα Γαλαὰδ, καὶ πᾶσα Βασάν ἕως Ἐλγᾶ καὶ Ἐδραῖμ, πόλεις βασιλείας τοῦ Ὠγ ἐν τῇ Βασάν· ¹¹ Ὅτι πλην Ὠγ βασιλεὺς Βασάν κατελείφθη ἀπὸ τῶν Ῥαφαῖν· ἰδοὺ ἡ κλῖνη αὐτοῦ κλῖνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἰῶν Ἀμμών· ἐννέα πήχεων τὸ μήκος αὐτῆς, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν πήχει ἀνδρός. ¹² Καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἀπὸ Αροήρ, ἡ ἐστὶ παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ ὄρους Γαλαὰδ· καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γάδ. ¹³ Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ, καὶ πᾶσαν τὴν Βασάν βασιλείαν Ὠγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσή, καὶ πᾶσαν περίχωρον Ἀργόβ, πᾶσαν Βασάν ἐκείνην· γῆ Ῥαφαῖν λογισθήσεται. ¹⁴ Καὶ Ἰαῖρ υἱὸς Μανασσή ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον Ἀργόβ ἕως τῶν ὀρίων Γαργασὶ καὶ Μαχαθί· ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν Βασάν Θανῶθ Ἰαεῖρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁵ Καὶ τῷ Μαχίρ ἔδωκα τὴν Γαλαὰδ. ¹⁶ Καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γάδ δέδωκα ὑπὸ τῆς Γαλαὰδ ἕως χειμάρρου Ἀρνῶν μέσον τοῦ χειμάρρου ὄριον καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ· ὁ χειμάρρος ὄριον τοῖς υἱοῖς Ἀμμών· ¹⁷ Καὶ ἡ Ἄραβα καὶ ὁ Ἰορδάνης ὄριον Μαχαναρῆθ, καὶ ἕως θαλάσσης Ἀραβά, θαλάσσης ἀλυκῆς ὑπὸ Ἀσηδῶθ τὴν Φασγὰ ἀνατολῶν.

¹⁸ Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, λέγων, Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἰῶν Ἰσραὴλ πᾶς δυνατός. ¹⁹ Πλην αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοικεῖτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἷς ἔδωκα ὑμῖν, ἕως ἂν καταπαύσῃ Κύριος ὁ ²⁰ Θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκα ὑμῖν.

²¹ Καὶ τῷ Ἰησοὶ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, λέγων, οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακασιν πάντα, ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τοῖς δυοῖ βασιλεῦσι τούτοις· οὕτως ποιήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν πᾶσας τὰς βασιλείας ἐφ' ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ. ²² Οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν αὐτοὺς πολεμήσει περὶ ὑμῶν.

²³ Καὶ ἐδεήθην Κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, λέγων, ²⁴ Κύριε Θεὲ, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν σου, καὶ τὴν δύναμίν σου, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν· τίς γάρ ἐστι Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ ἐποίησας σὺ, καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου; ²⁵ Διαβάς οὖν ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸν Ἀντιλίβανον.

²⁶ Καὶ ὑπερεῖδε Κύριος ἐμὲ ἕνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσέ μου· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ, ἱκανούσθω σοι, μὴ προσθῆς ἔτι λαλῆσαι τὸν λόγον τοῦτον. ²⁷ Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ Βορράν καὶ Αἶβα καὶ ἀνατολάς, καὶ ἰδε τοὶς ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. ²⁸ Καὶ ἐντεταίλα Ἰησοὶ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτὸν, ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ οὗτος κατακληρονομήσει αὐτοῖς πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ἐώρακας. ²⁹ Καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπη σύνεγγυς οἴκου Φογῶρ.

4

¹ Καὶ νῦν Ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιομάτων καὶ τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζητε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ² Οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ· φυλάσσεσθε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. ³ Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακασιν πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τῷ Βεελφεγῶρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγῶρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν. ⁴ Ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν, ζητε πάντες ἐν τῇ σήμερον.

⁵ Ἴδετε, δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καθὰ ἐνετείλατό μοι Κύριος, ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῆ εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομεῖν αὐτήν. ⁶ Καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε· ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἔθνων, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα· καὶ ἐροῦσιν, ἰδοὺ λαὸς σοφός καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. ⁷ Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστὶν αὐτῷ Θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν πάσιν οἷς ἐὰν αὐτὸν ἐπικαλεσώμεθα; ⁸ Καὶ ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστὶν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτου, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον;

⁹ Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ φύλαξον τὴν ψυχὴν σου σφόδρα· μὴ ἐπλάθῃ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱοὺς σου καὶ τοὺς υἰὸν υἰῶν σου, ἡμέραν ἦν ἐστήτε ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐν Χωρῆβ ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας· ὅτε εἶπε ¹⁰ Κύριος πρὸς με, ἐκκλησίασον πρὸς με τὸν λαόν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσι φοβεῖσθαι με πᾶσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξουσιν. ¹¹ Καὶ προσήλθετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος· καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ· σκότος, γνόφος, θύελλα. ¹² Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς φωνῆν ῥημάτων, ἦν ὑμεῖς ἠκούσατε· καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἶδετε, ἀλλ' ἡ φωνὴν. ¹³ Καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν, τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας.

¹⁴ Καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο Κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ¹⁵ Καὶ φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἶδετε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρῆβ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς. ¹⁶ Μὴ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα ὁμοίωμα ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ, ¹⁷ ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, ¹⁸ ὁμοίωμα παντὸς ἐρπετοῦ ὃ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. ¹⁹ Καὶ μὴ ἀναβλέψατε εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἰδῶν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθεὶς προσκυνήσης αὐτοῖς, καὶ λατρεύσης αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε Κύριος ὁ Θεὸς σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. ²⁰ Ὑμᾶς δὲ ἔλαβεν ὁ Θεὸς, καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς, ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν ἔγκληρον, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

²¹ Καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν λεγομένων ὑφ' ὑμῶν, καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην τοῦτου, καὶ ἵνα μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. ²² Ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν Ἰορδάνην τοῦτου· ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. ²³ Προσέχετε ὑμῖν, μὴ ἐπλάθῃσθε τὴν διαθήκην Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἣν διέθετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συντάξῃ σοι Κύριος ὁ Θεὸς σου. ²⁴ Ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς σου πῦρ καταναλίσκον ἐστί, Θεὸς ζηλωτής.

²⁵ Ἐὰν δὲ γεννήσης υἱοὺς καὶ υἰοὺς τῶν υἰῶν σου, καὶ χρονίσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσετε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν παροργίσαί αὐτόν, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλία ἀπολείσθε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσα· οὐχὶ πολυχρονεῖτε ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ ἐκτριβὴ ἐκτριβήσεσθε. ²⁷ Καὶ διασπερεῖ Κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, εἰς οὓς εἰσάξει Κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ. ²⁸ Καὶ λατρεύετε ἐκεῖ θεοὺς ἑτέροις ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄνονται, οὔτε μὴ ἀκούσωσιν, οὔτε μὴ φάγωσιν, οὔτε μὴ ὀσφρανθῶσι. ²⁹ Καὶ ζητήσετε ἐκεῖ Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, καὶ εὕρησθε αὐτὸν ὅταν ἐκζητήσητε αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ θλίψει σου. ³⁰ Καὶ εὕρησουσί σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτω τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς σὺτοῦ. ³¹ Ὅτι Θεὸς οἰκτίρων Κύριος ὁ Θεός σου· οὐκ ἐγκαταλείψει σε, οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε· οὐκ ἐπλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων σου, ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς Κύριος.

³² Ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἠκουσται τοιοῦτο· εἰ

ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν ³³ Θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας· ³⁴ εἰ ἐπείρασεν ὁ Θεὸς εἰσελθῶν λαβεῖν ἐαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῶ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾶ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὀράμασιν μεγάλαις, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος· ³⁵ ὥστε εἰδήσῃ σε ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου οὗτος Θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλην αὐτοῦ. ³⁶ Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουσθὶ ἐγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ παιδεύσασί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἔδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

³⁷ Διὰ τὸ ἀγαπήσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχυί αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου, ³⁸ ἐξολοθρεύσας ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα σου πρὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμερον.

³⁹ Καὶ γνώσῃ σήμερον, καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου οὗτος Θεός ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλην αὐτοῦ. ⁴⁰ Καὶ φυλάξασθε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἀντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴¹ Τότε ἀφώρῃσε Μωυσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, ⁴² φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονεὺτὴν ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδῶς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθῆς καὶ τῆς τρίτης, καὶ καταφεύζεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται· ⁴³ τὴν Βοσορ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ Ῥουβήν, καὶ τὴν Ῥαμῶθ ἐν Γαλαὰδ τῷ Γαδδί, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν Βασάν τῷ Μανασσή.

⁴⁴ Οὗτος ὁ νόμος, ὃν παρέθετο Μωυσῆς ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴⁵ Ταῦτα τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ⁴⁶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι, ἐγγὺς οἴκου Φογώρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατώκει ἐν Ἑσεβῶν, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁷ Καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου, ⁴⁸ ἀπὸ Ἀροήρ, ἧ ἔστιν ἐπὶ τοῦ χεῖλους χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν, ὃ ἔστιν Ἀερμών, ⁴⁹ πᾶσαν τὴν Ἀραβα πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ Ἀσηδῶθ τὴν λαξευτὴν.

5

¹ Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὤσιν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτά, καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. ² Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρήβ. ³ Οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν διέθετο Κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ' ἡ πρὸς ὑμᾶς· υἱεῖς ὡδε πάντες ζῶντες σήμερον. ⁴ Πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ⁵ Κἀγὼ εἰστήκειν ἀναμέσον Κυρίου καὶ ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ῥήματα Κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων ⁶ ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου ὁ ἐξαγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

⁷ Οὐκ ἔσσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πρὸ προσώπου μου.

⁸ Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδῶλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. ⁹ Οὐ πρόσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδοῦς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν τοῖς μισοῦσί με, ¹⁰ καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσοσι τὰ προσταγμάτά μου. ¹¹ Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

¹² Φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐνετειλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου. ¹³ Ἐξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου· ¹⁴ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοὶ· ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, ὡσπερ καὶ σύ. ¹⁵ Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾶ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ· διὰ τοῦτο συντάξέ

σοι Κύριος ὁ Θεός σου ὥστε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ ἀγαΐζειν αὐτήν. ¹⁶ Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι. ¹⁷ Οὐ φονεύσεις. ¹⁸ Οὐ μοιχεύσεις. ¹⁹ Οὐ κλέψεις. ²⁰ Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. ²¹ Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.

²² Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησε Κύριος πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός· σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη· καὶ οὐ προσέθηκε· καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας, καὶ ἔδωκέ μοι. ²³ Καὶ ἐγένετο ὡς ἠκούσατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ, καὶ προσήλθετε πρὸς με πάντες οἱ ἠγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, ²⁴ καὶ ἐλέγετε, ἰδοὺ ἔδειξεν ἡμῖν Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἶδομεν ὅτι λαλήσει ὁ Θεός πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται. ²⁵ Καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσώμεθα ἡμεῖς ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανοῦμεθα. ²⁶ Τίς γὰρ σὰρξ ἦτις ἠκουσε φωνῆν Θεοῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὡς ἡμεῖς, καὶ ζήσεται; ²⁷ Πρόσελθε σὺ, καὶ ἄκουσον πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσει Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν πρὸς σέ, καὶ ἀκουσόμεθα, καὶ ποιήσομεν.

²⁸ Καὶ ἠκουσε Κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρὸς μέ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ, ἠκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ· ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. ²⁹ Τίς δώσει εἶναι οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβεῖσθαι με καὶ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ἡ· αὐτοῖς, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι' αἰῶνος; ³⁰ Βάδισον, εἶπον αὐτοῖς, ἀποστράφητε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν· ³¹ σὺ δὲ αὐτοῦ στήθι μετ' ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σέ τὰς ἐντολάς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα διδάξεις αὐτοῖς, καὶ ποιείτωσαν οὕτως ἐν τῇ γῇ ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ. ³² Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου· οὐκ ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, ³³ κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι ἡ, καὶ μακροημερεύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς ἣν κληρονομήσετε.

6

¹ Καὶ αὐτὰι αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ² Ἴνα φοβῆσθε Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, φυλάσσεσθε πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσῃτε.

³ Καὶ ἄκουσον Ἰσραὴλ, καὶ φύλαξον ποιεῖν, ὅπως εὖ σοι ἡ, καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· ⁴ καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆν Αἰγύπτου. Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστί. ⁵ Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου. ⁶ Καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου. ⁷ Καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ, καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζόμενος, καὶ διανιστάμενος. ⁸ Καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. ⁹ Καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιας τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν.

¹⁰ Καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ Ἰσαακ, καὶ τῷ Ἰακώβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς ἃς οὐκ ὠκοδόμησας, ¹¹ οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελώνας καὶ ἐλαιώνας οὓς οὐ κατεφύτευσας, καὶ φαγῶν καὶ ἐμπλησθεῖς, πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιπάθῃ ¹² Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹³ Κύριον

τὸν Θεόν σου φοβήθῃς, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κοληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῆ.

¹⁴ Οὐ πορεύεσθε ὀπίσω Θεῶν ἐτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἔθνων τῶν περικύκλω ὑμῶν, ¹⁵ ὅτι ὁ Θεὸς ζηλωτῆς Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοί· μὴ ὀργισθεῖς θυμῷ Κύριος ὁ Θεός σου σοί, ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

¹⁶ Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειράσατε ἐν τῷ πειρασμῷ. ¹⁷ Φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, ὅσα ἐνετείλατό σοι. ¹⁸ Καὶ ποιήσεις τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ εἰσέλθῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ¹⁹ ἐκδιώξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε Κύριος.

²⁰ Καὶ ἔσται ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον, λέγων, τί ἐστὶ τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν ἡμῖν; ²¹ Καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου, οἰκέται ἦμεν τῷ Φαραῶ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. ²² Καὶ ἔδωκε Κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν, ²³ καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν δαύναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ²⁴ Καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν Κύριος ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα· φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ἡ· ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν ὡσπερ καὶ σήμερον. ²⁵ Καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν, ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν.

7

¹ Ἐὰν δὲ εἰσάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσῃ αὐτήν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετταῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Αμορραῖον καὶ Χανααῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη πολλὰ καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν. ² Καὶ παραδώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς· ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς· οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ ἐλεήσῃτε αὐτούς, ³ οὐδὲ μὴ γαμβρεύσῃτε πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου. ⁴ Αποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἐτέροις· καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ Κύριος εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξολοθρεύσει σε τοτᾶχος. ⁵ Ἀλλ' οὕτω ποιήσετε αὐτούς· τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελείτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντριψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ. ⁶ Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· καὶ σὲ προείλετο Κύριος ὁ Θεός σου εἶναι αὐτῷ λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

⁷ Οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλετο Κύριος ὑμᾶς, καὶ ἐξελέξατο Κύριος ὑμᾶς· ὑμεῖς γὰρ ἐστε ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη. ⁸ Ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾶν Κύριον ὑμᾶς, καὶ διατηρῶν τὸν ὄρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν ὑμᾶς Κύριος ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε Κύριος ἐξ οἴκου δουελίας, ἐκ χειρὸς Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου. ⁹ Καὶ γνώσῃ, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου, οὗτος Θεός· Θεὸς πιστός, ὁ φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ εἰς χιλίας γενεάς, ¹⁰ καὶ ἀποδίδου τοῖς μισοῦσι κατὰ πρόσωπον ἐξολοθρεῖσαι αὐτούς· καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσι· κατὰ πρόσωπον ἀποδώσει αὐτοῖς.

¹¹ Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ποιεῖν. ¹² Καὶ ἔσται ἡνῖκα ἂν ἀκούσῃτε τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξῃτε καὶ ποιήσῃτε αὐτὰ, καὶ διαφυλάξῃ Κύριος ὁ Θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος, ὃ ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ¹³ Καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὰ ἔγγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνον σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν βωῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναι σοί. ¹⁴ Εὐλογητὸς ἔση παρὰ πάντα τὰ ἔθνη· οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα, καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί σου. ¹⁵ Καὶ περιελεῖ Κύριος ὁ Θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονηρὰς, ἃς ἐώρακας, καὶ ὅσα ἐγnows, οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σὲ· καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

¹⁶ Καὶ φαγῆ πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἔθνων, ἃ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι· οὐ φέσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν· ὅτι σκῶλον τοῦτο ἐστί σοί.

¹⁷ Ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου, ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς; ¹⁸ Οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς· μνεαὶ μνησθήσῃ, ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός σου τῷ Φαραῶ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. ¹⁹ Τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς ἴδουσαν οἱ ὀφθαλμοὶ σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν· ὡς ἐξήγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός σου, οὕτως ποιήσει Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῆ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁰ Καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ. ²¹ Οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοί, Θεός μέγας καὶ κραταῖός. ²² Καὶ καταναλώσει Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν· οὐ δυνήσῃ ἐξαναλώσει αὐτούς τοτάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πληθυνθῆ ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια. ²³ Καὶ παραδώσει αὐτούς Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἀπολεῖς αὐτούς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ, ἕως ἂν ἐξολοθρευθῆτε αὐτούς. ²⁴ Καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκεῖνου· οὐκ ἀντιστήσεται οὐθεὶς κατὰ πρόσωπόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃς αὐτούς.

²⁵ Τὰ γλυπτὰ τῶν Θεῶν αὐτῶν καύσετε πυρὶ· οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον, οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν οὐ λήψῃ σεαυτῷ, μὴ πταισίης δι' αὐτὸ, ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐστί. ²⁶ Καὶ οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὡσπερ τοῦτο· προσοχθίσματα προσοχθιεῖς, καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθεμά ἐστί.

8

¹ Πάσας τὰς ἐντολάς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθῃτε καὶ κληρονομήσῃτε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ² Καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἤγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνώσῃ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἐν φυλάξῃ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ἢ οὐ. ³ Καὶ ἐκάκωσέ σε, καὶ ἐλιμαγχόνῃσέ σε, καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα, ὃ οὐκ ἤδρισαν οἱ πατέρες σου· ἵνα ἀναγγείλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζῆσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ ζῆσεται ὁ ἄνθρωπος. ⁴ Τὰ ἱμάτιά σου οὐκ ἐπαλαίωθη ἀπὸ σοῦ, τὰ ὑποδήματά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ· οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν, ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη.

⁵ Καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὡς εἶτις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὕτως Κύριος ὁ Θεός σου παιδεύσει σε. ⁶ Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν.

⁷ Ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, οὗ χεῖμαρρόι ὑδάτων, καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν πεδίων καὶ διὰ τῶν ὀρέων. ⁸ Γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαὶ, ροαί· γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος. ⁹ γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ πτωχείας φαγῆ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεδηθήσῃ ἐπ' αὐτῆς οὐδέν· γῆ ἧς οἱ λίθοι σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν.

¹⁰ Καὶ φαγῆ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐλογήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς δέδωκέ σοι. ¹¹ Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τοῦ ἧ φυλάξει τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. ¹² Μὴ φαγῶν καὶ ἐμπλησθῆς, καὶ οἰκίας καλὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς, ¹³ καὶ τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ πληθυνθέντος σοι, καὶ πάντων ὧν σου ἔσται πληθυνθέντων σοι, ¹⁴ ὑψωθῆς τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιλάθῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹⁵ τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκεῖνης, οὗ ὄφις δάκνων, καὶ σκορπίος, καὶ δῖσα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ· τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος. ¹⁶ τοῦ ψμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὃ οὐκ ἤδισι σὺ, καὶ οὐκ ἤδρισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε, καὶ ἐκπειράσῃ σε, καὶ εὖ σε ποιήσῃ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σου. ¹⁷ Μὴ εἶπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὸ κράτος τῆς χειρὸς μου ἐποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην. ¹⁸ Καὶ μνησθήσῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχύν τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου, ὡς σήμερον.

¹⁹ Καὶ ἔσται ἐὰν λήθῃ ἐπιλάθῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ πορευθῆς, ὅπισθ θεῶν ἐτέρων, καὶ λατρεύσης αὐτοῖς, καὶ προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλεῖα ἀπολείσθῃ. ²⁰ Καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη ὅσα Κύριος ὁ Θεὸς ἀπολλύει πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολείσθῃ, ἀνθ' ὧν οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

9

¹ Ἄκουε Ἰσραὴλ· σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην εἰσελθεῖν κληρονομήσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τειχῆρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ² λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ, οὓς σὺ οἶσθα, καὶ σὺ ἀκήκοας, τίς ἀντιστήσεται κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἐνάκ; ³ Καὶ γνώθη σήμερον, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς σου οὗτος προπορεύεται πρὸ προσώπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν· οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἀπολεῖ αὐτούς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέ σοι Κύριος. ⁴ Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι Κύριον τὸν Θεόν σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ προσώπου σου, λέγων, διὰ τὴν δικαιοσύνην μου εἰσήγαγέ με Κύριος κληρονομήσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. ⁵ Οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου, οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃς κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων Κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτούς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἴνα στήσῃ τὴν διαθήκην, ἣ ὥμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ.

⁶ Καὶ γνώθη σήμερον, ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου Κύριος ὁ Θεὸς σου δίδωσί σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομήσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ. ⁷ Μνήσθητι, μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρωξύνας Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς Κύριον.

⁸ Καὶ ἐν Χωρῆβ παρωξύνατε Κύριον, καὶ ἐθυμώθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς, ⁹ ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης ἃς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς, καὶ κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. ¹⁰ Καὶ ἔδωκέ μοι Κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγγέγραπτο πάντες οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἡμέρα ἐκκλησίας. ¹¹ Καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ τεσσαράκοντα νυκτῶν ἔδωκε Κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης. ¹² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ, ἀνάστηθι, κατάβηθι τοτάχος ἐντευθέν, ὅτι ἠνόμησεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα.

¹³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ, λέγων, λελάληκα πρὸς σὲ ἅπαξ καὶ δις, λέγων, ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλος ἐστίν. ¹⁴ Καὶ νῦν ἔασόν με ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα, καὶ ἰσχυρὸν, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. ¹⁵ Καὶ ἐπιστρέψας, κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους· καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ· καὶ αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυρίων ἐπὶ ταῖς δυοῖς χερσὶ μου. ¹⁶ Καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποίησατε ὑμῖν αὐτοῖς χωνευτόν, καὶ παρέβητε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατο Κύριος ὑμῖν ποιεῖν. ¹⁷ καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν, ἔρριψα αὐτάς ἀπὸ τῶν δύο χερῶν μου, καὶ συνέτριψα ἐναντίον ὑμῶν. ¹⁸ Καὶ ἐδεήθη ἐναντίον Κυρίου δευτέρον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον, περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ὧν ἡμάρτετε ποιήσατε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ παρωξύναντες αὐτόν. ¹⁹ Καὶ ἐκφοβῆς εἰμι διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν, ὅτι παρωξύνθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ εἰσήκουσε Κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. ²⁰ Καὶ ἐπὶ Ἀαρῶν ἐθυμώθη ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ηὔξάμην καὶ περὶ Ἀαρῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ²¹ Καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον ἔλαβον αὐτόν, καὶ κατέκαυσα αὐτόν ἐν πυρὶ, καὶ συνέτριψα αὐτόν καταλέσας σφῶδρα ἕως ἐγένετο λεπτόν, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κοριορτός· καὶ ἔρριψα τὸν κοριορτόν εἰς τὸν χειμάρρουν τὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὄρους.

²² Καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ, καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ, καὶ ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας παρωξύναντες ἦτε Κύριον. ²³ Καὶ ὅτε ἐξαπέστειλεν ὑμᾶς Κύριος ἐκ Κάδης Βαρνῆ, λέγων, ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠμειθήσατε τῷ

ρήματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ²⁴ Απειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς Κύριον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐγνώσθη ὑμῖν. ²⁵ Καὶ ἐδεήθην ἔναντι Κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ὅσας ἐδεήθη· εἶπε γὰρ Κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. ²⁶ Καὶ ἠύξάμην πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπα, Κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ ἐξολοθρευθῆς τὸν λαόν σου καὶ τὴν μερίδα σου, ἣν ἐλυτρώσω, οὐδὲ ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχυί σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. ²⁷ Μνήσθητι Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ τῶν θεραπόντων σου, οἷς ὤμοσα κατὰ σεαυτοῦ· μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τὰ ἀσεβήματα, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν. ²⁸ Μὴ εἰπῶσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν, λέγοντες, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι Κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ μοῆσαι αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀποκτεῖναι αὐτούς. ²⁹ Καὶ οὗτοι λαὸς σου καὶ κληρὸς σου, οὐδὲ ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχυί σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

10

¹ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε Κύριος πρὸς με, λάξουσιν σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας ὡσπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβηθι πρὸς με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίην. ² Καὶ γράψεις ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ρήματα, ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξίν ταῖς πρώταις ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς τὴν κιβωτόν. ³ Καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήτηπων, καὶ ἐλάξευσα τὰς πλάκας λιθίνας ὡς αἰ πρώται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος καὶ αἱ δύο πλάκαι ἐπὶ ταῖς χερσὶ μου. ⁴ Καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους, οὐδὲ ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ ἔδωκεν αὐτάς Κύριος ἐμοί. ⁵ Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτόν ἣν ἐποίησα· καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετειλατό μοι Κύριος. ⁶ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρώθ υἰῶν Ἰακειμ Μισαδαί· ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρών, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁷ Ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγάδ· καὶ ἀπὸ Γαδγάδ εἰς Ἐτεβαθά, γῆ χειμάρροι ὑδάτων.

⁸ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε Κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευὴν, αἴρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, παρεστάναι ἔναντι Κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ Διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν τοῖς Λευίταις μερίς καὶ κληρὸς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· Κύριος αὐτὸς κληρὸς αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ. ¹⁰ Καγὼ εἰστήκειν ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· καὶ εἰσήκουσε Κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. ¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, Βάδιζε, ἄπαρον ἔναντιοῦ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κληρονομήτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς.

¹² Καὶ νῦν, Ἰσραὴλ, τί Κύριος ὁ Θεός σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ πορευέσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν, καὶ λατρεύειν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ¹³ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι ἦ· ¹⁴ Ἰδοὺ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ. ¹⁵ Πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προεῖλετο Κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοῦ, ὑμᾶς, παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. ¹⁶ Καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε. ¹⁷ Ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, οὗτος Θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ Θεὸς ὁ μέγας, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ φοβερὸς, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον, οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ δῶρον· ¹⁸ ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον. ¹⁹ Καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον· προσήλυτον γὰρ ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

²⁰ Κύριον τὸν Θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κοληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ· ²¹ Οὗτος καύχημά σου, καὶ οὗτος Θεός σου, ὅστις ἐποίησεν ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἐνδοξα ταῦτα, ἃ ἴδωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου. ²² Ἐν ἐβδομήκοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον· νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

11

1 Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. 2 Καὶ γνῶσεσθε σήμερον, ὅτι οὐχὶ τὰ παιδιά ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἶδασιν οὐδὲ ἴδωσαν τὴν παιδείαν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, 3 καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραῶ βασιλεῖ Αἰγύπτου, καὶ πάσῃ τῇ γῆ αὐτοῦ, 4 καὶ ὅσα ἐποίησε τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν, καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν, καὶ ἀπόλεσεν αὐτοὺς Κύριος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, 5 καὶ ὅσα ἐποίησεν ἡμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως ἡλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, 6 καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Δαθὰν καὶ Αβειρῶν υἱοῖς Ἐλιὰβ υἱοῦ Ρουβὴν, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραὴλ. 7 Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακαν πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὰ μεγάλα, ὅσα ἐποίησεν ἐν ὑμῖν σήμερον.

8 Καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα ζῆτε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. 9 Ἴνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτοῦς, γῆν ῥέουσάν γάλα καὶ μέλι. 10 Ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, οὐχ ὡσπερ γῆ Αἰγύπτου ἐστίν, ὅθεν ἐκπεπόρευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπειρωσι τὸν σπόρον, καὶ ποτίζωσι τοῖς ποσὶν αὐτῶν, ὡσεὶ κῆπον λαχανεῖας. 11 Ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινὴ· ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ. 12 Γῆ, ἣν Κύριος ὁ Θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτὴν διαπαντός, οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἕως συντελείας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

13 Ἐὰν δὲ ἀκοῆ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολάς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, 14 καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῇ γῆ σου καθ' ὅραν πρῶτον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσοίσεις τὸν σῖτον σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου, 15 καὶ δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσί σου· καὶ φαγῶν, καὶ ἐμπλησθήσῃς, 16 πρόσεχε σεαυτῷ μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου, καὶ παραβῆτε, καὶ λατρεύσητε θεοὺς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, 17 καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ Κύριος ἐφ' ὑμῖν, καὶ συσχῆ τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετός, καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολείσθη ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἣς Κύριος ἔδωκεν ὑμῖν.

18 Καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀνάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν. 19 Καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν λαλεῖν ἐν αὐτοῖς καθημένου σου ἐν οἴκῳ, καὶ πορευομένου σου ἐν ὁδῷ, καὶ καθυδούντος σου, καὶ διανισταμένου σου. 20 Καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φιλίας τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, 21 ἵνα μακροημερεύσητε, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἣς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. 22 Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ πορευέσθαι ἐν πάσις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολλᾶσθαι αὐτῷ, 23 καὶ ἐκβαλεῖ Κύριος πάντα τὰ ἐθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ μᾶλλον ἢ ὑμεῖς. 24 Πάντα τὸν τόπον οὗ ἐὰν πατήσῃ τὸ ἵχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσται· ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλιβάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσται τὰ ὄρια σου. 25 Οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· καὶ τὸν φόβον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἂν ἐπιβῆτε ἐπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς.

26 Ἴδου ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. 27 Τὴν εὐλογίαν, ἐὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. 28 καὶ τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ ἀκούσητε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοὺς ἑτέροις, οὓς οὐκ οἶδατε. 29 Καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν διαβαίνεις ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, καὶ δώσεις εὐλογίαν ἐπ' ὄρος Γαριζίν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ'

ὄρος Γαιβάλ. ³⁰ Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῆ Χαναάν, τὸ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ Γολγὼλ πλησίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς; ³¹ Ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην, εἰσελθόντες κληρονομήσαι τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ.

³² Καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις ταύτας, ὅσας ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

12

¹ Καὶ ταῦτα τὰ προστάγματα καὶ αἱ κρίσεις, ἃς φυλάξετε τοῦ ποιεῖν ἐν τῇ γῆ, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὑμεῖς ζητεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς. ² Ἀπωλία ἀπολεῖτε πάντας τοὺς τόπους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κληρονομεῖτε αὐτούς, ἐπὶ τῶν ὁρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν θινῶν, καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέος. ³ Καὶ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλλα αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. ⁴ Οὐ ποιήσετε οὕτω Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν. ⁵ Ἄλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεὸς σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ὑμῶν ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ ἐπικληθῆναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ ἐλευσεσθε ἐκεῖ. ⁶ Καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν, καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν. ⁷ Καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεθε ἐπὶ πᾶσιν, οὐ ἔαν ἐπιβάλητε τὴν χεῖρα ὑμεῖς, καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου.

⁸ Οὐ ποιήσετε πάντα ὅσα ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον, ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. ⁹ Οὐ γὰρ ἤκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ¹⁰ Καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλων, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας. ¹¹ Καὶ ἔσται ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον· τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκτα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα ἂν εὐξήσθε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν. ¹² Καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν· ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλήρος μεθ' ὑμῶν. ¹³ Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἀνευέγκης τὰ ὀλοκαυτώματά σου ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἔαν ἴδης. ¹⁴ Ἄλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξεται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν, ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ ανοίσετε τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. ¹⁵ Ἄλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις, καὶ φαγῆ κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ φάγεται αὐτό, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. ¹⁶ Πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε· ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτό, ὡς ὕδωρ.

¹⁷ Οὐ δυνήση φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσί σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ πάσας τὰς εὐχὰς, ὅσας ἂν εὐξήσθε, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν σου. ¹⁸ Ἄλλ' ἢ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου φάγη αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν· καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ πάντα, οὐ ἔαν ἐπιβάλητε τὴν χεῖρά σου.

¹⁹ Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν Λευίτην πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἂ ζῆς ἐπὶ τῆς γῆς.

²⁰ Ἐὰν δὲ ἐμπλατῆναι Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ὄρια σου, καθάπερ ἐλάλησέ σοι, καὶ ἐρεῖς, φάγομαι κρέα, ἔαν ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχὴ σου ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φάγη κρέα. ²¹ Ἐὰν δὲ μακρὰν ἀπέχη σου ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου ὧν ἂν δῷ ὁ Θεός σου, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φαγῆ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου. ²² Ὡς ἔσθεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτω φαγῆ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται. ²³ Πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, ὅτι αἷμα αὐτοῦ

ψυχῇ· οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν. ²⁴ Οὐ φάγεσθε· ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ. ²⁵ Οὐ φαγῆ αὐτὸ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ἕαν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. ²⁶ Πλὴν τὰ ἄγια σου ἕαν γένηταί σοι, καὶ τὰς εὐχὰς σου λαβῶν ἤξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ²⁷ Καὶ ποιήσεις τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτοῦ, τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεῖς πρὸς τὴν βάση τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φαγῆ. ²⁸ Φυλάσσου καὶ ἄκουε καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι' αἰῶνος, ἕαν ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

²⁹ Ἐὰν δὲ ἐξολοθρευθῇ Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς οὓς εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ³⁰ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξολοθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, λέγων, πῶς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν; ποιήσω κἀγώ. ³¹ Οὐ ποιήσεις οὕτω τῷ Θεῷ σου· τὰ γὰρ βδελύματα Κυρίου ἃ ἐμίσησεν, ἐποίησαν ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

13

¹ Πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν· οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτὸ, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ.

² Ἐὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος τὸ ἐνύπνιον, καὶ δῶ σοι σημεῖον ἢ τέρας, ³ καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σέ, λέγων, πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ οἶδατε, ⁴ οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκείνου· ὅτι πειράζει Κύριος ὁ Θεός σου ὑμᾶς, εἰδέναι εἰ ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸν ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ⁵ Ὀπίσω Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν πορευέσθε, καὶ τοῦτον φοβηθήσεσθε, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ αὐτῷ προστεθήσεσθε. ⁶ Καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος, ἀποθανεῖται· ἐλάλησε γὰρ πλανησαί σε ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῴσαί σε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου πορευέσθαι ἐν αὐτῇ· καὶ ἀφανιεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

⁷ Ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρὸς σου ἢ ἐκ μητρὸς σου, ἢ ὁ υἱός σου, ἢ ἡ θυγάτηρ, ἢ ἡ γυνὴ σου ἢ ἐν κόλπῳ σου, ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου λάθρα, λέγων, βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ ἤδεις σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, ⁸ ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ κύκλῳ ὑμῶν, τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, ⁹ οὐ συνθελήσεις αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ ἐπιποθήσεις ἐπ' αὐτῷ, οὐδ' οὐ μὴ σκεπάσῃς αὐτόν· ¹⁰ ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἔσονται ἐπ' αὐτόν ἐν πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ. ¹¹ Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτόν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαι σε ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹² Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προσθήσει ποιῆσαι ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.

¹³ Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου, ὧν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κατοικεῖν ἐκεῖ, λεγόντων, ¹⁴ ἐξήλθοσαν ἄνδρες παράνομοι ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν αὐτῶν, λέγοντες, πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ ἤδευτε, ¹⁵ καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις, καὶ ἐρευνησεις σφόδρα, καὶ ἴδου ἀληθῆς σαφῶς ὁ λόγος, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν· ¹⁶ ἀναίρων ἀνελεῖς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. ¹⁷ Καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῆς πανδημεῖ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· καὶ ἔσται αἰκίητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι. ¹⁸ Καὶ οὐ προσκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χερὶ σου, ἵνα ἀποστραφῇ Κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ δώσῃ σοι ἔλεος, καὶ ἐλεήσῃ σε, καὶ πληθύνῃ σε, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, ¹⁹ ἕαν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

14

¹ Υἱοὶ ἐστε Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν· οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῶ. ² Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ σε ἐξελέξατο Κύριος ὁ Θεός σου γενέσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ³ Οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα. ⁴ Ταῦτα κτήνη ἃ φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν· ⁵ ἔλαφον, καὶ δορκάδα, καὶ πύγαρον, ὄρυγα, καὶ καμηλοπάρδαλι. ⁶ Πᾶν κτήνος διχηλοῦν ὄπλην, καὶ ὀνουχιστῆρας ὀνουχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυκισμόν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. ⁷ Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμόν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλοῦντων τὰς ὀπλάς, καὶ ὀνουχίζοντων ὀνουχιστῆρας· τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα, καὶ χοιρογρύλλιον· ὅτι ἀνάγουσι μηρυκισμόν, καὶ ὄπλην οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἐστί. ⁸ Καὶ τὸν ὕν, ὅτι διχηλεῖ ὄπλην τοῦτο, καὶ ὀνουχίζει ὀνουχιστῆρας ὄπλης, καὶ τοῦτο μηρυκισμόν οὐ μηρυκᾶται ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε.

⁹ Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τῷ ὕδατι, πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, φάγεσθε. ¹⁰ Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, οὐ φάγεσθε· ἀκάθαρτα ὑμῖν ἐστί. ¹¹ Πᾶν ὄρυρον καθαρὸν φάγεσθε. ¹² Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν ἀέτον, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἀλιάετον, ¹³ καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἴκτινον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, ¹⁵ καὶ στρουθοῦν, καὶ γαλοῦκα, καὶ λάρου, ¹⁶ καὶ ἐρωδιῶν, καὶ κύκνου, καὶ ἴβιν, ¹⁷ καὶ καταράκτην, καὶ ἰέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ ἔποπα, καὶ νυκτικόρακα, ¹⁸ καὶ πελακάνα, καὶ χαραδριῶν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτερίδα. ¹⁹ Πάντα τὰ ἐρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτα ἐστὶν ὑμῖν· οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. ²⁰ Πᾶν πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε. ²¹ Πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε· τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσι σου δοθήσεται καὶ φάγεται, ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ, ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. Οὐχ ἐπήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

²² Δεκάτην ἀποδεκατώσεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματος σου, τὸ γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν. ²³ Καὶ φαγῆ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ· οἴσετε τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας. ²⁴ Ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ, καὶ μὴ δύνη ἀναφέρειν αὐτὰ, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογῆσει σε Κύριος ὁ Θεός σου, ²⁵ καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶ σου, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν. ²⁶ Καὶ δώσεις ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῆ ἢ ψυχῆ σου, ἐπὶ βουσὶν ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἢ ἐτ' οἴνου ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῆ ἢ ψυχῆ σου, καὶ φαγῆ ἐκεῖ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ εὐφρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, ²⁷ καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσι σου, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερίς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ.

²⁸ Μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκεῖν φάγῃς αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσι σου. ²⁹ Καὶ ἐλλομαί σου, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερίς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὄρφανός καὶ ἡ χήρα ἢ ἐν ταῖς πόλεσι σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογῆσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οἷς ἐὰν ποιῆς.

15

¹ Δι' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν. ² Καὶ οὕτω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως· ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον, ὃ ὀφείλει σοὶ ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις· ἐπικέκληται γὰρ ἄφεσις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. ³ Τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐάν ἦ· σοὶ παρ' αὐτῷ, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου. ⁴ Ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, ὅτι εὐλογῶν εὐλογῆσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν τῇ γῆ, ἣ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομεῖν σε αὐτήν.

⁵ Ἐὰν δὲ ἀκοῆ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμᾶς φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοὶ σήμερον, ⁶ ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου εὐλόγησέ σε ὃν τρόπον ἐλάλησέ σοι· καὶ δανειεῖς ἔθνησι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῆ· καὶ ἄρξεις ἐθνῶν πολλῶν, σὺ δὲ οὐκ ἄρξουσι.

⁷ Ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεής ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου ἐν τῇ γῆ, ἣ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀποστέρεις τὴν καρδίαν σου, οὐδ' οὐ μὴ συσφιγξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδουμένου. ⁸ Ἀνοίγων

ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεδεῖται. ⁹ Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων, Ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἔβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσῃται ὁ ὀφθαλμὸς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ καταβόησεται κατὰ σοῦ πρὸς Κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη. ¹⁰ Διδούς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεδεῖται· καὶ οὐ λυπηθῆσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογῆσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις καὶ ἐν πᾶσι οὓς ἂν ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου. ¹¹ Οὐ γὰρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς σου· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων, ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι καὶ τῷ ἐπιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου.

¹² Ἐὰν δὲ πραθῇ σοὶ ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος ἢ Ἑβραία, δουλεύσει σοὶ ἕξ ἔτη, καὶ τῷ ἐβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ. ¹³ Ὅταν δὲ ἐξαποστελλῆς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν. ¹⁴ Ἐφόδιον ἐφοδιασεῖς αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου σου· καθὰ εὐλόγησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου, δώσεις αὐτῷ.

¹⁵ Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁶ Ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σέ, οὐκ ἐξελύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἠγάπηκέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἐστὶν αὐτῷ παρά σοι. ¹⁷ Καὶ λήψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις τὸ ὠτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἔσται σοὶ οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τὴν παιδίσκην σου ὡσαύτως ποιήσεις. ¹⁸ Οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντίον σου ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σου, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἕξ ἔτη· καὶ εὐλογήσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν ποιῆς.

¹⁹ Πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν τευχθῇ ἐν ταῖς βουσί σου, καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἀγιάσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐκ ἐργᾶ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρης τὰ πρωτότοκα τῶν προβάτων σου. ²⁰ Ἐναντι Κυρίου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἕξ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ²¹ Ἐὰν δὲ ἦ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν ἢ τυφλον, μῶμον πονηρὸν, οὐ θύσεις αὐτὸ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου.

²² Ἐν ταῖς πόλεσί σου φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ, καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. ²³ Πλὴν αἷμα οὐ φάγεσθε· ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

16

¹ Φυλάξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου νυκτός. ² Καὶ θύσεις τὸ πάσχα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πρόβατα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἐὰν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ³ Οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμη· ἐπτά ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ ἐξῆλθετε ἐξ Αἰγύπτου, ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. ⁴ Οὐκ ὀφθῆσεται σοὶ ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὅριοις σου ἐπτά ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμήθησεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν ἐὰν θύσης τὸ ἑσπέρας τῆ ἡμέρα τῆ πρώτῃ εἰς τοπρωί. ⁵ Οὐ δυνήσῃ θύσαι τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεων σου, ὧν Κύριος ὁ Θεός σου διδωσί σοι· ⁶ ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας πρὸς δυσμὰς ἡλίου, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. ⁷ Καὶ ἐψησεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ἐὰν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν· καὶ ἀποστραφήσῃ τοπρωί, καὶ ἐλεύση εἰς τοὺς οἴκους σου. ⁸ Ἐξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καὶ τῆ ἡμέρα τῆ ἐβδόμη ἐξόδιον ἑορτῆ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθῆσεται ψυχῇ.

⁹ Ἐπτά ἐβδομάδας ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ· ἀρξαμένου σου δρέπανον ἐπ' ἀμπελὸν, ἄρξῃ ἐξαριθμῆσαι ἐπτά ἐβδομάδας. ¹⁰ Καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἐβδομάδων Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καθὼς ἡ χεῖρ σου ἰσχύει, ὅσα ἂν δῶ Κύριος ὁ Θεός σου.

¹¹ Καὶ ἐυφρανθήσῃ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὄρφανός, καὶ ἡ χήρα ἢ οὓσα ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἐὰν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

¹² Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἐγένου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολάς ταύτας. ¹³ Ἐορτὴν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἐπτά ἡμέρας ἐν τῷ συναγαγεῖν

σε ἐκ τῆς ἄλωνός σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. ¹⁴ Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὄρφανός, καὶ ἡ χήρα ἡ οὕσα ἐν ταῖς πόλεσί σου. ¹⁵ Ἐπτά ἡμέρας ἑορτάσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτῷ· ἐὰν δὲ εὐλογῆσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι γεννημασί σου, καὶ ἐν πάντι ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραυνόμενος.

¹⁶ Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἄρσενικόν σου ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται αὐτὸν Κύριος· ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἄζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας· οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου κενός. ¹⁷ Ἐκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν ἐβλογίαν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἦν ἔδωκέ σοι.

¹⁸ Κριτὰς καὶ γραμματειασθαγωγεῖς ποιήσεις σεαυτῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου, αἷς Κύριος ὁ Θεός σου διδωσί σοι κατὰ φυλάς· καὶ κρινουσί τὸν λαὸν κρίσιν δικαίαν. ¹⁹ Οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν, οὐδὲ λήψονται δῶρον· τὰ γὰρ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ἐξαιρεῖ λόγους δικαίων. ²⁰ Δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα ζητῆ, καὶ εἰσεθλόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

²¹ Οὐ φυτεῖσεις σεαυτῷ ἄλλοσ· πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ σου οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. ²² Οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε Κύριος ὁ Θεός σου.

17

¹ Οὐ θύσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον, ἐν ᾧ ἔστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρόν· ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐστίν.

² Ἐὰν δὲ εὐρεθῇ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου, ὧν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὅς ποιήσῃ τοῦ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, παρελθεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ³ καὶ ἐλθόντες λατρεύσωσι θεοὺς ἑτέροισ, καὶ προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, τῷ ἡλίῳ, ἢ τῇ σελήνῃ, ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἃ οὐ πορευτάξῃ σοι, ⁴ καὶ ἀναγγελῇ σοι καὶ ἐκζητήσης σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγέννηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν Ἰσραήλ. ⁵ Καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθῳ, καὶ τελευτήσουσιν. ⁶ Ἐπὶ δυοὶ μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθανεῖται· ὁ ἀποθνήσκων οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ' ἐνὶ μάρτυρι. ⁷ Καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ' αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατώσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτων· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

⁸ Ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀναμέσον αἵμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρίσει κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἀφ' ἀφῆς, καὶ ἀναμέσον ἀντιλογίας ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβῆσθαι εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖ, ⁹ καὶ ἐγγύση πρὸς τὸν ἱερεῖς τοὺς Λευίτας, καὶ πρὸς τὸν κριτὴν ὃς ἂν γέννηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν. ¹⁰ Καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί σοι ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐὰν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι. ¹¹ Κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν ἂν εἴπωσί σοι, ποιήσεις· οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος οὗ ἐὰν ἀναγγείλωσί σοι δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά.

¹² Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερφανίᾳ, ὥστε μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ὃς ἂν ἦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ. ¹³ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσῃ ἔτι.

¹⁴ Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, καὶ κληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν, καὶ εἴπῃς, καταστήσω ἐπ' ἐμαυτὸν ἄρχοντα, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλω μου. ¹⁵ καθιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα· οὐ δυνήσῃ καταστήσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστί. ¹⁶ Διότι οὐ πληθυνεῖ ἐαυτῷ ἵππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπως μὴ πληθύνῃ αὐτῷ ἵππον· ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι. ¹⁷ Καὶ οὐ πληθυνεῖ ἐαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ καρδία· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ ἐαυτῷ σφόδρα.

¹⁸ Καὶ ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψῃ αὐτῷ τὸ δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν, ¹⁹ καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα ποιεῖν·

20 ἵνα μὴ ὑψωθῆ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῆ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ, ὅπως ἂν μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

18

1 Οὐκ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ὅλη φυλῆ Λευὶ μερίς οὐδὲ κλῆρος μετὰ Ἰσραὴλ· καρπώματα Κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά. 2 Κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· Κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῶ. 3 Καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων τὰ θύματα, ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον· καὶ δώσεις τὸν βραχίονα τῷ ἱερεῖ, καὶ τὰ σιαγόνια, καὶ τὸ ἔνυστρον, 4 καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου· καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῶ. 5 Ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο Κύριος ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

6 Ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ἐκ πάντων τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθ' ὅτι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται, 7 λειτουργήσῃ ἐπὶ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ὡς περ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἔναντιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. 8 Μεριδία μεμερισμένην φάγεται, πλην τῆς πράσεως τῆς κατὰ πατριάν. 9 Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκεῖνων.

10 Οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ, μαντευόμενος μαντεῖαν, κληδονίζόμενος, καὶ οἰωνίζόμενος, φαρμακοῖς 11 ἐπαεῖδων ἐπαοιδῆν, ἐγγαστριμυθος, καὶ τερατοσκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. 12 Ἔστι γὰρ βδελύγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα· ἔνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων Κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. 13 Τέλειος ἔση ἔναντιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. 14 Τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι κληδόνων καὶ μαντεῶν ἀκούσονται· καὶ σοὶ οὐχ οὕτως ἔδωκε Κύριος ὁ Θεός σου.

15 Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοὶ Κύριος ὁ Θεός σου· αὐτοῦ ἀκούσεσθε. 16 Κατὰ πάντα ὅσα ἠτήσω παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐν Χωρηβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες, οὐ προσθήσομεν ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο τὸ μέγα οὐκ ὀψόμεθα ἔτι, οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν. 17 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ, ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησεν πρὸς σέ. 18 Προφήτην ἀναστήτην αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὡς περ σέ· καὶ δώσω τὰ ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθ' ὅτι ἂν ἐντείλωμαι αὐτῶ. 19 Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ. 20 Πλην ὁ προφήτης ὃς ἂν ἀσεβήσῃ λαλήσας ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ῥήμα ὃ οὐ προσέταξα λαλήσαι, καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ ἐν ὀνόματι θεῶν ἐτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης ἐκεῖνος. 21 Ἐὰν δὲ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥήμα ὃ οὐκ ἐλάλησε Κύριος; 22 Ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος τῷ ὀνόματι Κυρίου, καὶ μὴ γένηται, καὶ μὴ συμβῆ, τοῦτο τὸ ῥήμα ὃ οὐκ ἐλάλησε Κύριος, ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκεῖνος· οὐκ ἀφέξεσθε αὐτοῦ.

19

1 Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ἔθνη, ἃ ὁ Θεός δίδωσί σοι τὴν γῆν, καὶ κατακληρονομήσῃτε αὐτούς, καὶ κατοικήσῃτε ἐν ταῖς πόλευσιν αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, 2 τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῶ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου, ἥς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι. 3 Στόχασαί σοι τὴν ὁδὸν, καὶ τριμερεῖς τὰ ὄρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοὶ Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ἔσται καταφυγὴ παντὶ φονευτῇ. 4 Τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ, ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται, ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ εἰδώσ, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς καὶ τρίτης. 5 Καὶ ὃς ἐὰν εἰσέλθῃ μετὰ τὸν πλησίον εἰς τὸν δρυμὸν συναγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἢ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτουτος τὸ ξύλον, καὶ ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου τύχη τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται. 6 Ἴνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παραθερμνανταί τῇ καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν, ἐὰν μακροτέρα ἢ ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχὴν· καὶ τούτω οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν

πρὸ τῆς χθῆς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης. ⁷ Διὰ τοῦτο ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων, τρεῖς πόλεις διαστειλεῖς σεαυτῷ.

⁸ Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ὄρια σου, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῶ σοι Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν εἶπε δοῦναι τοῖς πατράσι σου, ⁹ ἐὰν ἀκούσης ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν σου, πορευέσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας· προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας. ¹⁰ Καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ γῆ, ἢ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἵματι ἐνοχος.

¹¹ Ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἄνθρωπος μισῶν τὸν πλησίον, καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπανάσῃ ἐπ' αὐτὸν, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων· ¹² καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ λήμψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀγγιστευόντων τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανείται. ¹³ Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ εὖ σοι ἔσται.

¹⁴ Οὐ μετακινήσεις ὄρια τοῦ πλησίον, ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ, ἣν κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῆ, ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσι σοι ἐν κλήρῳ. ¹⁵ Οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ κατὰ πᾶν ἀμάρτημα, καὶ κατὰ πᾶσαν ἀμαρτίαν, ἣν ἐὰν ἀμάρτη· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων, καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων, στήσεται πᾶν ῥῆμα. ¹⁶ Ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου, καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν· ¹⁷ καὶ στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι οἵς ἐστὶν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία, ἔναντι Κυρίου, καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων, καὶ ἔναντι τῶν κριτῶν, οἱ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. ¹⁸ Καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν ἄδικα, ἀντέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ¹⁹ καὶ ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ²⁰ Καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. ²¹ Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ· ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδός.

20

¹ Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ² Καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ, ³ καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτούς, ἄκουε Ἰσραὴλ· ὑμεῖς πορευέσθε σήμερον εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν· μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ θραυέσθε, μηδὲ ἐκκλίνετε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ⁴ Ὅτι Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, συνεκπολεμήσαι ὑμῖν τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν διασώσαι ὑμᾶς.

⁵ Καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαὸν, λέγοντες, τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν, καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαίνει αὐτήν. ⁶ Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ οὐκ εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ. ⁷ Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις μεμνήσεται γυναικᾶ, καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν. ⁸ Καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλήσαι πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἐροῦσι, τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ ἡ αὐτοῦ. ⁹ Καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαὸν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς προηγουμένους τοῦ λαοῦ.

¹⁰ Ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμήσαι αὐτοὺς, καὶ ἐκκαλέσαι αὐτοὺς μετ' εἰρήνης. ¹¹ Ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί σοι, καὶ ἀνοίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὐρεθόντες ἐν αὐτῇ ἔσονται σοι φορολόγητοι καὶ ἀπήκοοί σου. ¹² Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσῳσί σοι, καὶ ποιῶσι πρὸς σὲ πόλεμον, περικαθεῖς αὐτήν, ¹³ ἕως ἂν παραδῶ σοι αὐτήν Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἄρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόβῳ μαχαίρας, ¹⁴ πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς· καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομήν τῶν ἐχθρῶν σου, ὧν Κύριος

ὁ Θεός σου δίδωσί σοι. ¹⁵ Οὕτως ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὐσας σου σφόδρα, οὐχὶ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων, ¹⁶ ὧν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν. Οὐ ζωγρήσετε πᾶν ἔμπνέον, ¹⁷ ἀλλ' ἡ ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν Χετταῖον, καὶ Ἀμορραῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου, ¹⁸ ἵνα μὴ διδάξωσι ποιεῖν ὑμᾶς πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἀμαρτήσασθε ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

¹⁹ Ἐὰν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν μίαν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμησῇ αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς, ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλ' ἡ ἀπ' αὐτοῦ φαγῆ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις· μὴ ἀνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ ἀργῷ, εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα; ²⁰ Ἀλλὰ ξύλον ὃ ἐπίσταται ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο ὀλοθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις· καὶ οἰκοδομήσεις χαράκων ἐπὶ τὴν πόλιν, ἧτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

21

¹ Ἐὰν δὲ εὖρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῆ, ἣ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσῃ, πεπτωκῶς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἶδαι τὸν πατάξαντα, ² ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταὶ σου, καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου. ³ Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἧτις οὐκ εἴργασται, καὶ ἧτις οὐχ εἴλκυσε ζυγόν. ⁴ Καὶ καταβιάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἧτις οὐκ εἴργασται οὐδὲ σπεῖρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι. ⁵ Καὶ προσελεύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτούς ἐπέλεξε Κύριος ὁ Θεὸς παρεστηκέναι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία, καὶ πᾶσα ἀφή. ⁶ Καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νίψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι. ⁷ καὶ ἀποκριθέντες, ἐροῦσιν, αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐκ ἑώρακασιν. ⁸ Ἦλεως γένου τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, οὐκ ἐλυτρώσω Κύριε, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ· καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. ⁹ Σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἕναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

¹⁰ Ἐὰν δὲ ἐξελθῶν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παραδῷ σοι Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ προνομήσῃς τὴν προνομίην αὐτῶν, ¹¹ καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ εἶδει, καὶ ἐνθυμηθῇς αὐτῆς, καὶ λάβῃς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα, ¹² καὶ εἰσάξῃς αὐτὴν ἐνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ζυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ περιουχυεῖς αὐτὴν, ¹³ καὶ περιελεῖς τὰ ἰμάτια τῆς αἰχμαλωσίας ἀπ' αὐτῆς, καὶ καθιεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μῆνός ἡμέρας· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται σου γυνή.

¹⁴ Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θέλῃς αὐτὴν, ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀθετήσεις αὐτὴν, διότι ἐταπεινώσας αὐτήν.

¹⁵ Ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπων δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἡγαπημένη, καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκμων αὐτῷ ἡ ἡγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης. ¹⁶ Καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρα κατακληρονομή τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τῷ υἱῷ τῆς ἡγαπημένης, ὑπερὶδων τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον. ¹⁷ Ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὖρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὕτως ἐστὶν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ τούτῳ καθῆκει τὰ πρωτοτοκεῖα. ¹⁸ Ἐὰν δέ τινη ἡ υἱὸς ἀπειθῆς καὶ ἐρεθιστῆς οὐχ ὑπακούων φωνὴν πατρὸς καὶ φωνὴν μητρὸς, καὶ παιδεύσων αὐτὸν, καὶ μὴ εἰσακούῃ αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλιν τοῦ τόπου. ²⁰ Καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐτῶν, ὁ υἱὸς ἡμῶν οὕτως ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθιστῆς, οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἶνοφυλεῖ. ²¹ Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθάνειται· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται.

²² Ἐὰν δὲ γένηται ἐν τινι ἀμαρτία, κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσῃτε αὐτὸν ἐπὶ ξύλου. ²³ οὐ κοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῆ

θάψετε αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ Θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· καὶ οὐ μὴ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

22

¹ Μὴ ἰδὼν τὸν μόνυχον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ, πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ, ὑπερίδης αὐτὰ· ἀποστροφή ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. ² Ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίξῃ ὁ ἀδελφός σου πρὸς σέ, μηδὲ ἐπίοιτ᾽ αὐτὸν, συνάξεις αὐτὸν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. ³ Οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπόλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου· ὅσα ἔαν ἀπολήται παρ' αὐτοῦ, καὶ εὗρης, οὐ δυνήσῃ ὑπεριδεῖν. ⁴ Οὐκ ὄψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόνυχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδης αὐτοῦς, ἀνιστῶν ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ.

⁵ Οὐκ ἔσται σκευὴ ἀνδρός ἐπὶ γυναικί, οὐδὲ μὴ ἐνδύσῃται ἀνὴρ στολὴν γυναικίαν, ὅτι βδέλυγμα Κυρίου τῷ Θεῷ σου ἐστὶ πᾶς ποῖων ταῦτα. ⁶ Ἐὰν δὲ συναντήσῃς νοσοστὴ ὀρνέυν προδ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, νοσοστὴς ἢ ὠστὴς, καὶ ἡ μήτηρ θάλλη ἐπὶ τῶν νοσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὠν, οὐ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων. ⁷ Ἀποστολῆ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ πολυήμερος γένῃ.

⁸ Ἐὰν οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινὴν, καὶ ποιήσεις στεφάνῃν τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσεις φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἔαν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ Οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ γέννημα, καὶ τὸ σπέρμα ὃ ἔαν σπείρῃς μετὰ τοῦ γεννηήματος τοῦ ἀμπελῶνός σου. ¹⁰ Οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόνυχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹¹ Οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον, ἕρια καὶ λίνον ἐν τῷ αὐτῷ. ¹² Στρεπτά ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἔαν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς.

¹³ Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτήν, ¹⁴ καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῇ ὄνομα πονηρὸν, καὶ λέγῃ, τὴν γυναῖκα ταύτην εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὗρηκα αὐτῆς τὰ παρθένια· ¹⁵ Καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσιν τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν γερούσιαν ἐπὶ τὴν πύλην. ¹⁶ Καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ γερούσιᾳ, τὴν θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐτήν· ¹⁷ οὗν οὗτος, ἐπιτίθῃσιν αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, λέγων, οὐχ εὗρηκα τὴν θυγατρί σου παρθένια· καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρὸς μου. Καὶ ἀναπτύξουσιν τὸ ἱμάτιον ἐναντίον τῆς γερούσιᾳς τῆς πόλεως. ¹⁸ Καὶ λήψεται ἡ γερούσιᾳ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ παιδεύσουσιν αὐτόν, ¹⁹ καὶ ξημιώσουσιν αὐτὸν ἕκατόν σίκλους, καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλίτιν, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτήν τὸν ἅπαντα χρόνον.

²⁰ Ἐὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας γένηται ὁ λόγος οὗτος, καὶ μὴ εὗρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι, ²¹ καὶ ἐξάξουσιν τὴν νεάνιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτήν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἀποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐκπορευῆσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

²² Ἐὰν δὲ εὗρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνωκισμένης ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραὴλ. ²³ Ἐὰν δὲ γένηται παῖς παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρὶ, καὶ εὗρῶν αὐτήν ἄνθρωπος ἐν πόλει κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ²⁴ ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πυλὴν τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβοληθήσονται ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανούσιν· τὴν νεάνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν τῇ πόλει· καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπεινώσεν τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ²⁵ Ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὗρῃ ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν κοιμώμενον μετ' αὐτῆς μόνον. ²⁶ Καὶ τῇ νεάνιδι οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα θανάτου· ὡς εἶ τις ἐπαναστῆ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλησίον, καὶ φανεύσῃ αὐτὸ ψυχῇν, οὕτω τὸ πράγμα τοῦτο, ²⁷ ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτήν· ἐβόησεν ἡ νεάνις ἢ μεμνηστευμένη, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθήσων αὐτῇ.

²⁸ Ἐὰν δέ τις εὗρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἥτις οὐ μεμνήσεται, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὗρεθῇ, ²⁹ δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἀνθ' ὧν ἐταπεινώσεν αὐτήν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτήν τὸν ἅπαντα χρόνον.

23

¹ Οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

² Οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας, οὐδὲ ἀποκεκομμένος, εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου. ³ Οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνῃς εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου.

⁴ Οὐκ εἰσελεύσεται Ἀμμανίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα· ⁵ παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ τῆς Μεσοποταμίας καταρᾶσθαι σε. ⁶ Καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ὁ Θεός σου εἰσακοῦσαι τοῦ Βαλαάμ· καὶ μετέστρεψε Κύριος ὁ Θεός σου τὰς κατάρας εἰς εὐλογίαν, ὅτι ἠγάπησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου. ⁷ Οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸ Οὐ βδελύξῃ Ἴδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν· οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένου ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. ⁹ Υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεᾶ τρίτη εἰσελεύσονται εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου.

¹⁰ Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβαλεῖν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντὸς ῥήματος πονηροῦ. ¹¹ Ἐὰν ἢ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆν παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ¹² Καὶ ἔσται τὸ πῶρος ἐσπέραν λούεσθαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δευκότος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ¹³ Καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω. ¹⁴ Καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου· καὶ ἔσται ὅταν διακαθιζάνῃς ἔξω, καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπαγαγῶν καλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην σου. ¹⁵ Ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου ἐξελεῖσθαι σε καὶ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολὴ σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ.

¹⁶ Οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προστέθειταί σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹⁷ Μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν κατοικήσει οὗ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ· οὐ θλίψει αὐτόν. ¹⁸ Οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνέων ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ· οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁹ Οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνῃς, οὐδὲ ἀλλαγμὰ κυνὸς εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχὴν, ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐστὶ καὶ ἄμφοτερα.

²⁰ Οὐκ ἐκτοκιεῖς τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τοκὸν παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν ἐκδανίσῃς. ²¹ Τῷ ἄλλοτριῷ ἐκτοκιεῖς, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογῆσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

²² Ἐὰν δὲ εὗξῃ εὐχὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, οὐ χρονιαῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει Κύριος ὁ Θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία. ²³ Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὗξασθαι, οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ ἁμαρτία. ²⁴ Τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ἠύξω Κυρίῳ τῷ Θεῷ δόμα, ὃ ἐλάλησας τῷ στόματι σου.

²⁵ Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσὶ σου στάχυς, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλλῃς ἐπ' ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου. ²⁶ Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σταφυλὴν, ὅσον ψυχὴν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγγος οὐκ ἐμβάλλῃς.

24

¹ Ἐὰν δὲ τις λάβῃ γυναῖκα, καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὖρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι εὔρεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ² καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ, ³ καὶ μισήσῃ αὐτήν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, ὃς ἔλαβεν αὐτήν ἐαυτῷ γυναῖκα, ⁴ οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστείλας αὐτήν, ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτήν ἐαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ μianθῆναι αὐτήν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

⁵ Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πράγμα· ἄθως ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἐνιαυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἢν ἔλαβεν.

⁶ Οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει. ⁷ Ἐὰν δὲ ἀλῶ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδώσει, ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ⁸ Πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἀφῆ τῆς λέπρας· φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον, ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται· ὃν τρόπον ἐνετειλάμην ὑμῖν, φυλάσασθε ποιεῖν. ⁹ Μνησθητὶ ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός σου τῇ Μαριάμ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου.

¹⁰ Ἐὰν ὀφείλημα ἦ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα ὅτιοῦν, οὐκ ἐισελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ. ¹¹ Ἐξω στήθῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δάνειόν σου ἔστιν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. ¹² Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ. ¹³ Ἀποδόσει ἀποδώσεις τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ πρὸς δυσμαῖς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησῃ σε, καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. ¹⁴ Οὐκ ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσίν σου. ¹⁵ Αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ, καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς Κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία. ¹⁶ Οὐκ ἀποθаноῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθаноῦνται ὑπὲρ πατέρων· ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται. ¹⁷ Οὐκ ἐκκλιεῖς κρίσιν προσηλύτου καὶ ὄρφανου καὶ χήρας· ¹⁸ οὐκ ἐνεχυράσεις ἱματίον χήρας, καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἔλτρῳσάτο σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

¹⁹ Ἐὰν δὲ ἀμήσης ἀμητὸν ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ σου, οὐκ ἀναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογῆσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου. ²⁰ Ἐὰν δὲ ἐλαιολογῆς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμησασθαι τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ²¹ Ἐὰν δὲ τρυγήσης τὸν ἀμπελώνά σου, οὐκ ἐπανατρυγήσεις αὐτὸν τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· ²² καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

25

¹ Ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀναμέσον ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ δικαιώσωσι τὸ δίκαιον, καὶ καταγνώσι τοῦ ἀσεβοῦς· ² Καὶ ἔσται, ἐὰν ἄξιος ἢ πληγῶν ὁ ἀσεβὴς, καθιεῖς αὐτὸν ἐναντὶ τῶν κριτῶν, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ. ³ Καὶ ἀριθμῷ τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτὸν οὐ προσθήσουσιν· ἐὰν δὲ προσθῆς μαστιγῶσαι ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου. ⁴ Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλόωντα.

⁵ Ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ἦν αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτήν, καὶ λήψεται αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα, καὶ συνοικήσει αὐτῇ. ⁶ Καὶ ἔσται τὸ παιδίον ὁ ἐὰν τέκῃ, κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραὴλ.

⁷ Ἐὰν δὲ μὴ βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβῆσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν, καὶ ἐρεῖ, οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς μου ἀναστήσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρὸς μου. ⁸ Καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ· καὶ στὰς εἶπη, οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν· ⁹ καὶ προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἐν ἄπὸ τοῦ ποδοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐμπύσεται κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ, οὕτως ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁰ Καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα.

¹¹ Ἐὰν δὲ μάχωνται ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἐνὸς αὐτῶν ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος

αυτόν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ, ¹² ἀποκόψεις τὴν χεῖρα· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου ἐπ' αὐτῆ.

¹³ Οὐκ ἔσται σοι ἐν τῷ μαροσίπῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρόν. ¹⁴ Οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα ἢ μικρόν. ¹⁵ Στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. ¹⁶ Ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πας ποιῶν ταῦτα, πας ποιῶν ἀδικον.

¹⁷ Μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι Ἀμαλῆκ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένου σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ¹⁸ πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔκοπέ σου τὴν οὐραγίαν, τοὺς κοπιῶντας ὅπως σου, σὺ δὲ ἐπέινας καὶ ἐκοπίας· καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸν Θεόν. ¹⁹ Καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν τῇ γῇ, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλῆκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάβῃ.

26

¹ Καὶ ἔσται ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν, ² καὶ λήμψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ³ Καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, ἀναγγέλλω σήμερον Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου, ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. ⁴ Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χρωρῶν σου, καὶ θῆσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρώκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος πολὺ. ⁶ Καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά· ⁷ Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὸν θλιμμὸν ἡμῶν. ⁸ Καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι. ⁹ Καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τούτου, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι. ¹⁰ Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς, ἧς ἔδωκάς μοι Κύριε, γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι· καὶ ἀφήσεις αὐτὸ ἀπέναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ¹¹ καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἔδωκέ σοι Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ἡ οἰκία σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν σοί.

¹² Ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεῦτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσι σου, καὶ εὐφρανθήσονται.

¹³ Καὶ ἐρεῖς ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἐξεκάθαρα τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς ἃς ἐνετείλω μοι· οὐ παρήλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ οὐκ ἐπελαθόμην. ¹⁴ Καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνη μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότῃ· ὑπήκουσα τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐποίησα καθὰ ἐνετείλω μοι. ¹⁵ Κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι.

¹⁶ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ Κύριος ὁ Θεός σου ἐνετείλατο σοὶ ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα· καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ¹⁷ Τὸν Θεὸν εἴλου σήμερον εἶναί σου Θεόν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ Κύριος εἴλατο σε σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαῷ περιούσιον, καθάπερ εἶπε, φυλάττειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστόν, εἶναί σε λαὸν ἁγίου Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησε.

27

¹ Καὶ προσέταξε Μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ, λέγων, φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. ² Καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρα διαβῆτε

τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἦν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κοιιάσεις αὐτοὺς κοινά. ³ Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων τούτων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, ἡνίκα ἂν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν, ἦν Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων σου σοί. ⁴ Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους, οὐδ' ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερα, ἐν ὄρει Γαιβάλ, καὶ κοιιάσεις αὐτοὺς κοινά. ⁵ Καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων· οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ' αὐτὸ σίδηρον. ⁶ Λίθους ὀλοκλήρους οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. ⁷ Καὶ θύσεις ἐκεῖ θυσίαν σωτηρίου· καὶ φάγη, καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. ⁸ Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα.

⁹ Καὶ ἐλάλησε Μωσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ, λέγοντες, σιώπα καὶ ἄκουε Ἰσραὴλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, ¹⁰ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερα.

¹¹ Καὶ ἐνετείλατο Μωσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, ¹² οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει Γαριζὶν διαβάντες τὸν Ἰορδάνην, Συμεῶν, Λευὶ, Ἰουδας, Ἰσάχαρ, Ἰωσηφ, καὶ Βενιαμίν. ¹³ Καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὄρει Γαιβάλ, Ρουβὴν, Γὰδ, καὶ Ἀσήρ, Ζαβουλών, Δάν, καὶ Νεφθαλί.

¹⁴ Καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, ¹⁵ ἐπικατάρατος ἄνθρωπος ὅστις ποιήσῃ γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, βδέλυγμα Κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνιτῶν, καὶ θῆσῃ αὐτὸ ἐν ἀποκρῶφ· καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαός, ἐροῦσι, γένοιτο. ¹⁶ Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ¹⁷ Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλησίον· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ¹⁸ Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ¹⁹ Ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίῃ κρίσιν προσηλύτου καὶ ὄρφανου καὶ χήρας· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ²⁰ Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀνεκάλυψε συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ²¹ Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνου· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ²² Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ²³ Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ νύμφης αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο· ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ²⁴ Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλῳ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ²⁵ Ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθώου· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ²⁶ Ἐπικατάρατος πᾶς ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἐμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου ποιῆσαι αὐτούς· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο.

28

¹ Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερα, καὶ δώσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ὑπεράνω ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ² καὶ ἤξουσιν ἐπὶ σέ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὐταί, καὶ εὐρήσουσί σε· ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ³ εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ. ⁴ Εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, καὶ τὰ βοσκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου. ⁵ Εὐλογημένα αἱ ἀποθήκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλειμμάτά σου. ⁶ Εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε.

⁷ Παραδῶ Κύριος σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμμένους πρὸ προσώπου σου· ὁδῷ μὴ ἐξελεύσονται πρὸς σέ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου. ⁸ Ἀποστείλαι Κύριος ἐπὶ σέ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμείοις σου, καὶ ἐπὶ πάντα οὗ ἂν ἐπιβάλης τὴν χειρά σου, ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι. ⁹ Ἀναστήσαι σε Κύριος ἐαυτῷ λαὸν ἄγιον, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου· ἐὰν ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ πορευθῆς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ ὀψωνταί σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ φοβηθήσονται σε. ¹¹ Καὶ πληθυνεῖ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηρῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς σου ἧς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι.

¹² Ανοίξει σοι Κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν, τὸν οὐρανὸν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῆ σου ἐπὶ καιροῦ· εὐλογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· καὶ δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῆ. καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσι.
¹³ Καταστήσαι σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς κεφαλὴν καὶ μὴ εἰς οὐρανὸν, καὶ ἔση τότε ἐπάνω καὶ οὐκ ἔση ὑποκάτω, ἐὰν ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον φυλάσσειν.
¹⁴ Οὐ παραβῆση ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν, ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά, πορευεσθαι ὀπίσω θεῶν ἐτέρων λατρεῦειν αὐτοῖς.

¹⁵ Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐται, καὶ καταλήψονται σε.
¹⁶ Ἐπικατάρatos σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρatos σὺ ἐν ἀγρῷ.
¹⁷ Ἐπικατάρatos αἱ ἀποθήκαι σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου.
¹⁸ Ἐπικατάρatos τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόδια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποιμνία τῶν προβάτων σου.
¹⁹ Ἐπικατάρatos σὺ ἐν τῷ εἰσπορευεσθαι σε, καὶ ἐπικατάρatos σὺ ἐν τῷ ἐκπορευεσθαι σε.

²⁰ Ἀποστείλει Κύριος ἐπὶ σὲ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι ἐγκατέλιπες με.
²¹ Προσκολλήσαι Κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.
²² Πατάξει σε Κύριος ἐν ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ρίγῃ, καὶ ἐρεθισμῷ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ τῇ ὥχρᾳ, καὶ καταδιώξονται σε ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε.
²³ Καὶ ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ.
²⁴ Δῶν Κύριος ὁ Θεός σου τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου κοινορτὸν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεται, ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει.
²⁵ Δῶν σε Κύριος ἐπὶ κοπῆν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἔση διασπορὰ ἐν πάσαις βασιλείαις τῆς γῆς.
²⁶ Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατὰ βρωμα τοῖς τεπεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν.
²⁷ Πατάξει σε Κύριος ἔλκει Αἰγυπτίῳ εἰς τὴν ἔδραν, καὶ ψώρα ἀργία, καὶ κνήφη, ὥστε μὴ δύνασθαι σε ἰαθῆναι.
²⁸ Πατάξει σε Κύριος παραπληξία, καὶ ἀορασία, καὶ ἐκστάσει διανοίας.
²⁹ Καὶ ἔση ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὥσει τις ψηλαφῆσαι τυφλὸς ἐν τῷ σκότει, καὶ οὐκ εὐοδώσει τὰς ὁδοὺς σου· καὶ ἔση τότε ἀδικούμενος, καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ βοηθῶν.

³⁰ Γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἔξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ οὐκ οικήσεις ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυφήσεις αὐτόν.
³¹ Ο μόνος σου ἐσφαγμένος ἐναντίον σου, καὶ οὐ φάγῃ ἐξ αὐτοῦ· ὄνος σου ἠρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεται σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου,
³² καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν. Οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομένοι ἔθνει ἑτέρω, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σου βλέψονται σφακελιζόντες εἰς αὐτὰ· οὐκ ἰσχύσει ἡ χεὶρ σου.
³³ Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ πάντα τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπίστασαι· καὶ ἔση ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πάσας τὰς ἡμέρας.
³⁴ Καὶ ἔση παράπληκτος διὰ τὰ ὀράματα τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἃ βλέψῃ.

³⁵ Πατάξει σε Κύριος ἐν ἔλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἰαθῆναι σε ἀπὸ ἰχνους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου.

³⁶ Ἀπαγάγοι Κύριος σε καὶ τοὺς ἄρχοντας σου, οὓς ἂν καταστήσης ἐπὶ σεαυτὸν, ἐπ' ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις ξύλοις καὶ λίθοις.
³⁷ Καὶ ἔση ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε Κύριος ἐκεῖ.

³⁸ Σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς.
³⁹ Ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾶ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι οὐδὲ εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ.
⁴⁰ Ἐλαῖαι ἔσονται σοι ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρῆσεται ἡ ἐλαία σου.
⁴¹ Υἱοὺς καὶ θυγατέρας γεννήσεις καὶ οὐκ ἔσονται· ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ.
⁴² Πάντα τὰ ξύλινά σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου ἐξαναλώσει ἡ ἐρισύβη.
⁴³ Ὁ προσήλυτος ὃς ἐστὶν ἐν σοὶ, ἀναβήσεται ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω.
⁴⁴ Οὗτος δανειεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανειεῖς· οὗτος ἔσται κεφαλὴ, σὺ δὲ ἔση οὐρά.

⁴⁵ Καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐται, καὶ καταδιώξονται σε, καὶ καταλήψονται σε, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε· ὅτι οὐκ εἰσῆκουσας τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάξαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ

δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό σοι. ⁴⁶ Καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα, καὶ τέρατα ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος, ⁴⁷ ἀνθ' ὧν οὐκ ἐλάτρευσας Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαθῇ διανοίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων.

⁴⁸ Καὶ λατρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σου, οὓς ἐπαποστελεῖ Κύριος ἐπὶ σέ, ἐν λιμῷ, καὶ ἐν δίψει, καὶ ἐν γυμρότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων· καὶ ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε. ⁴⁹ Ἐπάξει ἐπὶ σέ Κύριος ἔθνος μακροβόθεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ὡσεὶ ὄρμημα ἀετοῦ, ἔθνος ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ⁵⁰ ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπον πρεσβύτου, καὶ νέου οὐκ ἐλέησει. ⁵¹ Καὶ κατέδεται τὰ ἔγκονα τῶν κτηνῶν σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, ὥστε μὴ καταλιπεῖν σου σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποιμίνα τῶν προβάτων σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε. ⁵² Καὶ ἐκτρίψῃ σε ἐν ταῖς πόλεσί σου, ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ τεῖχη τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὄχυρά, ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου· καὶ θλίψει σε ἐν ταῖς πόλεσί σου, αἷς ἔδωκέ σοι. ⁵³ Καὶ φαγῇ τὰ ἔγκονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἰῶν σου καὶ θυγατέρων σου, ὅσα ἔδωκέ σοι, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἢ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου.

⁵⁴ Ὁ ἀπαλὸς ὁ ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ τὰ καταλειμμένα τέκνα, ἃ ἂν καταλειφθῇ ⁵⁵ αὐτῷ, ὥστε δοῦναι ἐνὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὧν ἂν κατέσθῃ διὰ τὸ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ οὐδὲν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἢ ἂν θλίψωσί σε οἱ ἐχθροὶ σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου.

⁵⁶ Καὶ ἡ ἀπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερά, ἧς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβεν ὁ ποὺς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἀπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ⁵⁷ καὶ τὸ κόριον αὐτῆς τὸ ἐξελθὼν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ὃ ἐάν τέκῃ· καταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἐνδειαὸν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἢ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου ἐν ταῖς πόλεσί σου, ⁵⁸ εἰάν μὴ εἰσακούσῃς ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἐντιμον τὸ θαυμαστὸν τούτου, ΚΥΡΙΟΝ τὸν ΘΕΟΝ σου. ⁵⁹ Καὶ παραδοξάσει Κύριος τὰς πληγὰς σου, καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστάς, καὶ νόσους πονηρὰς καὶ πιστάς. ⁶⁰ Καὶ ἐπιστρέψει πᾶσαν τὴν ὀδύνην Αἰγύπτου τὴν πονηρὰν, ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κολληθήσονται ἐν σοὶ. ⁶¹ Καὶ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει Κύριος ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε. ⁶² Καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, ἀνθ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ εἰσήκουσας τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

⁶³ Καὶ ἔσται ὁν τρόπον εὐφράνθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐν ποιήσῃ ὑμᾶς, καὶ πληθῆναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεύσαι ὑμᾶς· καὶ ἐξαρθήσεσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ⁶⁴ Καὶ διασπερεῖ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, οὓς οὐκ ἠπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου. ⁶⁵ Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδ' οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἴχνει τοῦ ποδός σου· καὶ δώσει σοι Κύριος ἐκεῖ καρδίαν ἑτέραν ἀπειθοῦσαν, καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμούς, καὶ τηκομένην ψυχὴν. ⁶⁶ Καὶ ἔσται ἡ ζωὴ σου κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου. ⁶⁷ Τὸ πρωτὶ ἔρεις, πῶς ἀν γένοιτο ἐσπέρα· καὶ τὸ ἐσπέρας ἔρεις, πῶς ἂν γένοιτο πρωί· ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου ἃ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὀραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου ὧν ὄψῃ. ⁶⁸ Καὶ ἀποστρέψει σε Κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις, ἐν τῇ ὁδῷ ἢ εἶπα, οὐ προσθήσῃ ἔτι ἰδεῖν αὐτήν· καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

⁶⁹ Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο Κύριος Μωυσῆ στήσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Μωὰβ, πλην τῆς διαθήκης ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρῆβ.

29

¹ Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ὑμεῖς ἐωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραῶ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, ² τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοὶ σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα. ³ Καὶ οὐκ

ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς βλέπειν, καὶ ὦτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁴ Καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατετριβή ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν. ⁵ Ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐγώ. ⁶ Καὶ ἤλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου· καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἑσεβὼν, καὶ Ἦν βασιλεὺς Βασάν εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ. ⁷ Καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς, καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γαδί, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. ⁸ Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν πάντα τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ποιήσετε.

⁹ Ὑμεῖς ἐστήκατε πάντες σήμερον ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν, καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, ¹⁰ αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ τὰ ἔκγονα ὑμῶν καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν καὶ ἕως ὕδροφόρου ὑμῶν, ¹¹ παρελθεῖν ἐν τῇ διαθήκῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀράς αὐτοῦ, ὅσα Κύριος ὁ Θεὸς σου διατίθεται πρὸς σὲ σήμερον· ¹² ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαὸν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου Θεὸς, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. ¹³ Καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ διατίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην, ¹⁴ ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσι μεθ' ὑμῶν σήμερον ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὖσι μεθ' ὑμῶν ὧδε σήμερον.

¹⁵ Ὅτι ὑμεῖς οἶδατε πῶς κατωκήσαμεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν οὓς παρήλθετε. ¹⁶ Καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν, καὶ τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἃ ἔστι παρ' αὐτοῖς. ¹⁷ Μὴ τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ, ἢ γυνὴ, ἢ πατριὰ, ἢ φυλὴ, τιμὸς ἢ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, πορευθέντες λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων· μὴ τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ῥίτζα ἀνω φύουσα ἐν χολῇ καὶ πικρίᾳ· ¹⁸ Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων, ὅσιά μοι γένοιτο, ὅτι ἐν τῇ ἀποπλανήσῃ τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον· ¹⁹ Οὐ μὴ θελήσῃ ὁ Θεὸς εὐλίταεῦσαι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυθήσεται ὄργῃ Κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ· καὶ κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης, αἱ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· καὶ ἐξαλείψει Κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν οὐρανῶν. ²⁰ Καὶ διαστελεῖ αὐτὸν Κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.

²¹ Καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα οἱ υἱοὶ ὑμῶν, οἱ ἀναστήσονται μεθ' ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκείνης καὶ τὸν νόσον αὐτῆς, ἃς ἀπέστειλε Κύριος ἐπ' αὐτὴν, ²² θεῖον καὶ ἄλλα κατακαυμένον· πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ ἀναβῆ ἐπ' αὐτὴν πᾶν χλωρόν· ὡσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα, Ἀδαμὰ καὶ Σεβωῖμ, ἃς κατέστρεψε Κύριος ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ· ²³ Καὶ ἐροῦσι πάντα τὰ ἔθνη, διατί ἐποίησε Κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος; ²⁴ Καὶ ἐροῦσιν, ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην Κυρίου τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἐξῆλθον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ²⁵ καὶ πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ ἠπίσταντο, οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς· ²⁶ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν κατὰ πάσας τὰς κατάρας τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου. ²⁷ Καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὡσεὶ νῦν.

²⁸ Τὰ κρυπτὰ Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερά ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου.

30

¹ Καὶ ἔσται ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν ἔδωκα πρὸ προσώπου σου; καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἐὰν σε διασκορπίσῃ σε Κύριος ἐκεῖ, ² καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ εἰσακοῦσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ³ καὶ ἰάσεται Κύριος τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς διεσκορπίσέ σε Κύριος ἐκεῖ. ⁴ Ἐὰν ἢ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξει σε Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήψεται σε Κύριος ὁ Θεός σου. ⁵ Καὶ εἰσάξει σε ὁ Θεός σου ἐκεῖθεν εἰς τὴν γῆν ἣν ἐκληρονόμησαν

οί πατέρες σου, και κληρονομήσεις αὐτήν· και ἐγὼ σε ποιήσει, και πλεοναστόν σε ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. ⁶ Και περικαθαριεῖ Κύριος τὴν καρδίαν σου, και τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, και ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα ζῆς σὺ.

⁷ Και δώσει Κύριος ὁ Θεός σου τὰς ἀράς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, και ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε, οἱ ἐδίωξάν σε. ⁸ Και σὺ ἐπιστραφήσῃ και εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, και ποιήσεις τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. ⁹ Και εὐλογῆσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, και ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, και ἐν τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει Κύριος ὁ Θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σοὶ εἰς ἀγαθὰ, καθότι ὑψοφάνθη ἐπὶ τοῖς πατράσι σου. ¹⁰ Ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, και τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, και τὰς κρίσεις αὐτοῦ τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου· ἐὰν ἐπιστραφῆς ἐπὶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, και ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου. ¹¹ Ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἦν ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν, οὐδέ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστιν. ¹² Οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ἐστὶ, λέγων, τίς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανὸν, και λήψεται ἡμῖν αὐτήν, και ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν; ¹³ Οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστὶ, λέγων, τίς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, και λάβῃ ἡμῖν αὐτήν, και ἀκουστὴν ἡμῖν ποιήσῃ αὐτήν, και ποιήσομεν; ¹⁴ Ἐγγύς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου, και ἐν τῇ καρδίᾳ σου, και ἐν ταῖς χερσὶ σου ποιεῖν αὐτό.

¹⁵ Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν και τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν και τὸ κακόν. ¹⁶ Ἐὰν εἰσακούσῃς τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἄς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, και φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, και τὰς κρίσεις αὐτοῦ, και ζήσεσθε, και πολλοὶ ἔσεσθε, και εὐλογῆσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ¹⁷ Και ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου, και μὴ εἰσακούσῃς, και πλανηθεῖς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις και λατρεύσῃς αὐτοῖς, ¹⁸ ἀναγγέλλω σοι σήμερον, ὅτι ἀπωλεῖα ἀπολεισθε, και οὐ μὴ πολυήμεροὶ γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

¹⁹ Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν και τὴν γῆν, τὴν ζωὴν και τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν και τὴν κατάραν· ἐκλεξαι τὴν ζωὴν σὺ, ἵνα ζῆσῃς σὺ και τὸ σπέρμα σου, ²⁰ ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, και ἔχεσθαι αὐτοῦ· ὅτι τοῦτο ἡ ζωὴ σου και ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἥς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου Ἀβραάμ και Ἰσαὰκ και Ἰακώβ δοῦναι αὐτοῖς.

31

¹ Και συνετέλεσε Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, ² και εἶπε πρὸς αὐτούς, ἑκατόν και εἴκοσι ἐτῶν ἐγὼ εἰμι σήμερον· οὐ δύνησθε ναί εἰσπορεύεσθαι και ἐκπορεύεσθαι· Κύριος δὲ εἶπε πρὸς με, οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. ³ Κύριος ὁ Θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, οὗτος ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, και κατακληρονομήσεις αὐτούς· και Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε Κύριος, ⁴ και ποιήσει Κύριος ὁ Θεός σου αὐτοῖς καθὼς ἐποίησε Σηὴν και Ὡν δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, και τῆ γῆ αὐτῶν, καθότι ἐξωλόθρευσε αὐτούς. ⁵ Και παρέδωκεν αὐτούς Κύριος ὑμῖν· και ποιήσετε αὐτοῖς, καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν. ⁶ Ανδρίζου και ἴσχυε, μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλιάσῃς, μηδὲ πτοηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν, οὔτε μὴ σε ἀνή, οὔτε μὴ σε ἐγκαταλίπη. ⁷ Και ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἰησοῦν, και εἶπεν αὐτῷ ἐναντι παντὸς Ἰσραὴλ, ἀνδρίζου και ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, και σὺ κατακληρονομήσεις αὐτοῖς. ⁸ Και Κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε, οὐδὲ μὴ σε ἐγκαταλίπη· μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλία.

⁹ Και ἔγραψε Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον, και ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, και τοῖς πρεσβυτέροις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

¹⁰ Και ἐνετείλατο Μωυσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, μετὰ ἐπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσπεως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, ¹¹ ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὀφθῆναι ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξῃται

Κύριος, ἀναγνώσθε τὸν νόμον τούτου ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, ¹² ἐκκλησιάσας τὸν λαόν, τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα καὶ τὸν προσήλυτον τὸν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, ἵν' ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. ¹³ Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἳ οὐκ οἶδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν τὸν πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαί αὐτήν.

¹⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσήν, ἰδοὺ ἐγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου· κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στήτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ· καὶ ἐπορεύθη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵ Καὶ κατέβη Κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἔστη παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔστη ὁ στῦλος τῆς νεφέλης παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁶ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσήν, ἰδοὺ σὺ κοιμᾷ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς οὗτος ὁ λαὸς ἐκπορευέσει ὀπίσω θεῶν ἄλλοτριῶν τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύεται, καὶ καταλείψουσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς. ¹⁷ Καὶ ὀργισθήσονται θυμῷ εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται κατάβρωμα· καὶ εὕρησουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις· καὶ ἔρει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, διότι οὐκ ἔστι Κύριος ὁ Θεὸς μου ἐν ἐμοί, εὐροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα. ¹⁸ Ἐγὼ δὲ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, διὰ πάσας τὰς κακὰς ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς ἄλλοτρίους.

¹⁹ Καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ὥδῆς ταύτης, καὶ διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτήν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηται μοι ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. ²⁰ Εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὡμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες κορήσουσι, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς ἄλλοτρίους, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνοῦσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου. ²¹ Καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῆ ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὧδε σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὡμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

²² Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ὥδῃν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²³ Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῖ, καὶ εἶπε, ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὡμοσεν αὐτοῖς Κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ.

²⁴ Ἦνίκα δὲ συνετέλεσε Μωυσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος, ²⁵ καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, λέγων, ²⁶ λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου, θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν· καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον. ²⁷ Ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμὸν σου, καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν· ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν Θεόν· πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου; ²⁸ Ἐκκλησιάσατε πρὸς με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν, καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν, καὶ τοὺς γραμματσοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντα τοὺς λόγους τούτους· καὶ διαμαρτύρομαι αὐτοῖς τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ²⁹ Οἶδα γὰρ ὅτι ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου ἀνομίᾳ ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλαμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἔσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὰ πονηρὰ ἐναντίον Κυρίου, παροργίσαί αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

³⁰ Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας τὰ ῥήματα τῆς ὥδῆς ταύτης ἕως εἰς τέλος.

32

¹ Πρόσεχε οὐρανὲ, καὶ λαλήσω, καὶ ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου. ² Προσδοκάσθω ὡς νετὸς τὸ ἀπόφθεγμα μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματα μου, ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον. ³ Ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα· δότε μεγαλωσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν. ⁴ Θεὸς, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσεις· Θεὸς πιστὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία· δίκαιος καὶ ὅσιος Κύριος. ⁵ Ἠμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητὰ· γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.

6 Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; οὐτὼ λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός; οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτίησέ σε καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἐπλασέ σε; 7 Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεῶν γενεαῖς, ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου καὶ ἐρουσί σοι.

8 Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἐξ ἡν, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Αδάμ, ἔστηρεν ὄρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγελῶν Θεοῦ. 9 Καὶ ἐγενήθη μερὶς Κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίλισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ. 10 Αὐτάρκεσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν δίψει καύματος ἐν γῇ ἀνύδρω· ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτὸν, καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. 11 Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσοτὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νοσοσίς αὐτοῦ ἐπεπόθησε, διεῖς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτοὺς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ. 12 Κύριος μόνος ἦγεν αὐτοὺς, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος. 13 Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς· ἐψώμισεν αὐτοὺς γεννήματα ἀγρῶν· ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας. 14 Βούτυρον βοῶν, καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, οἶων ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ, καὶ αἶμα σταφυλῆς ἔπεν οἶνον. 15 Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος· ἐλιπνάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη, καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ.

16 Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις· ἐν βδελύγμασι αὐτῶν παρεπύκρναν με. 17 Ἐθυσαν δαιμονίους, καὶ οὐ Θεῶ· θεοῖς οἷς οὐκ ᾔδεισαν· καινοὶ πρόσφατοι ἦκασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. 18 Θεὸν τὸν γεννήσαντα σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.

19 Καὶ εἶδε Κύριος, καὶ ἐζήλωσε· καὶ παρωξύνθη δι' ὄργην οὐτῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων, 20 καὶ εἶπεν, ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δεῖξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν, υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.

21 Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ Θεῶ, παρώξυνάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κἀγὼ παραζήλωσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτω παροργιῶ αὐτούς. 22 Ὅτι πῦρ ἐκκέκασται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ἄδου κάτω· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γεννήματα αὐτῆς· φλέξει θεμέλια ὀρέων. 23 Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακὰ, καὶ τὰ βέλη μου συμπολεμήσω εἰς αὐτούς. 24 Τηκόμενοι λιμῶ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνιάτος· ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆν. 25 Ἐξῶθεν ἀτεκνωσεῖ αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμείων, φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου. 26 Εἶπα, διασπερῶ αὐτούς, παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. 27 Εἰ μὴ δι' ὄργην ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· μὴ εἶπωσι, ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλὴ, καὶ οὐχὶ Κύριος, ἐποίησε ταῦτα πάντα.

28 Ἐθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστί, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη. 29 Οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι· ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπόντα χρόνον. 30 Πῶς διώξεται εἰς χιλιούς, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδωτο αὐτούς, καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς; 31 Ὅτι οὐκ εἰσὶν ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι. 32 Ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἀμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομορράς· σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς. 33 Θυμὸς δρακόντιον, οὐ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνιάτος. 34 Οὐκ ἴδον ταῦτα συνήκται παρ' ἐμοὶ, καὶ ἐσφραγίσται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου; 35 Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν· ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτοῖς, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν. 36 Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται· εἶδε γὰρ παραλελυμένους αὐτούς, καὶ ἐκλελοιπότες ἐν ἐπαγωγῇ, καὶ παρειμένους. 37 Καὶ εἶπε Κύριος, ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποιθήσαν ἐπ' αὐτοῖς, 38 ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἡσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν καὶ γεννηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασταί. 39 Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτείνω, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου. 40 Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χειρὰ μου, καὶ ὀμοῦμαι τὴν δεξιάν μου· καὶ ἐρῶ, ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα. 41 Ὅτι παροξύνω ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χεὶρ μου, καὶ ἀποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω. 42 Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν.

⁴³ Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ· εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ Θεοῦ, ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἰῶν αὐτοῦ ἐκδικᾶται· καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει· καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

⁴⁴ Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ὥδην ταύτην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ εἰσηλθε Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή. ⁴⁵ Καὶ ἐξετέλεσε Μωυσῆς λαλῶν παντὶ Ἰσραὴλ. ⁴⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, προσέχετε τῇ καρδίᾳ ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὐς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον, ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. ⁴⁷ Ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος οὗμιν· ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἐνεκεν τοῦ λόγου τούτου μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι. ⁴⁸ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, λέγων, ⁴⁹ ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ Ἀβαρίμ, τοῦτο ὄρος Ναβαῦ ὃ ἐστὶν ἐν γῇ Μωαβ κατὰ πρόσωπον Ἰεριχώ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ⁵⁰ καὶ τελευτᾶ ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαὸν σου· ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν ὄρει τῷ ὄρει, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁵¹ Ὅτι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν, διότι οὐχ ἠγιασάτε με ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁵² Ἀπέναντι ὄψει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

33

¹ Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία ἦν ἠύλογησε Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. ² Καὶ εἶπε, Κύριος ἐκ Σινᾶ ἦκει, καὶ ἐπέφανεν ἐκ Σηεῖρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαράν, σὺν μυριάσι Κάδης, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἠγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου· καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰσί· καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ ⁴ νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν Μωυσῆς, κληρονομίαν συναγωγῆς Ἰακώβ. ⁵ Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν ἅμα φυλαίς Ἰσραὴλ. ⁶ Ζήτη Ῥουβὴν, καὶ μὴ ἀποθανέτω, καὶ ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ.

⁷ Καὶ αὕτη Ἰούδα· εἰσάκουσον Κύριε φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔλθοις ἄν· αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινούσιν αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἔση.

⁸ Καὶ τῷ Λευὶ εἶπε, δότε Λευὶ δῆλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτῷ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπέαρσαν αὐτὸν ἐν πεῖρα· ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος ἀντιλογίας· ⁹ Ὁ λέγων τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ, οὐχ ἐώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνω, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπέγνω· ἐφύλαξε τὰ λόγια σου, καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησε. ¹⁰ Δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακώβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραὴλ· ἐπιθήσουσι θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διαπαντὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου. ¹¹ Εὐλόγησον, Κύριε, τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι· κἀταξὼν ὁσφὺν ἐχθρῶν ἐπανεστηκότων αὐτῷ, καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν. ¹² Καὶ τῷ Βενιαμὴν εἶπεν, ἠγαπημένος ὑπὸ Κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς, καὶ ὁ Θεὸς σκιαζεῖ ἐπ' αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ κατέπαυσε.

¹³ Καὶ τῷ Ἰωσήφ εἶπεν, ἀπ' εὐλογίας Κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, ἀπὸ ὠρῶν οὐρανοῦ, καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν, ¹⁴ καὶ καθ' ὥραν γεννημάτων ἡλίου τροπῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν, ¹⁵ ἀπὸ κορυφῆς ὄρους ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν ἀενάων, ¹⁶ καὶ καθ' ὥραν γῆς πληρώσεως· καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βάτῳ ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλῆν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐπ' ἀδελφοῖς. ¹⁷ Πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ, κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ· ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα, ἕως ἀπ' ἄκρου γῆς· αὐταὶ μυριάδες Ἐφραϊμ, καὶ αὐταὶ χιλιάδες Μανασσή. ¹⁸ Καὶ τῷ Ζαβουλῶν εἶπεν, εὐφράνθητι Ζαβουλῶν ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσάχαρ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ. ¹⁹ Ἐθνη ἐξολοθρεύσουσι· καὶ ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης· ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, καὶ ἐμπόρια παράλιον κατοικούντων.

²⁰ Καὶ τῷ Γὰδ εἶπεν, εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γὰδ· ὡς λέων ἐνεπαύσατο, συντρίψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. ²¹ Καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν· δικαιοσύνην Κύριος ἐποίησε, καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραὴλ.

²² Καὶ τῷ Δὰν εἶπε, Δὰν σκύμνος λέοντος, καὶ ἐκπηθήσεται ἐκ τοῦ Βασάν. ²³ Καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἶπε, Νεφθαλὶ πλησμονὴ δεκτῶν· καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογία παρὰ Κυρίου· θάλασσαν καὶ Λίβα κληρονομήσει. ²⁴ Καὶ τῷ Ἀσήρ εἶπεν, εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ, καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ. ²⁵ Σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται· ὡς αἱ ἡμέραι σου, ἡ ἰσχὺς σου.

²⁶ Οὐκ ἔστιν ὡσπερ ὁ Θεὸς τοῦ ἠγαπημένου, ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθὸς σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος. ²⁷ Καὶ σκεπάσει σε Θεοῦ ἀρχὴ, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων· καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρὸν, λέγων, ἀπόλοιо. ²⁸ Καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ πεποιθὼς, μόνος ἐπὶ γῆς Ἰακώβ, ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ· καὶ ὁ οὐρανὸς σοι συννεφὴς δρόσω. ²⁹ Μακάριος σὺ Ἰσραὴλ· τίς ὁμοίός σοι λαὸς σωζόμενος ὑπὸ Κυρίου; ὑπερασπεῖ ὁ βοηθὸς σου, καὶ ἡ μάχιρα καύχημά σου· καὶ ψεύσονται σε οἱ ἐχθροὶ σου· καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήση.

34

¹ Καὶ ἀνεβη Μωυσῆς ἀπὸ Ἀραβῶθ Μωάβ ἐπὶ τὸ ὄρος Ναβαῦ, ἐπὶ κορυφῆν Φασγά, ἣ ἔστιν ἐπὶ προσώπου Ἰεριχώ· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν Γαλααδ ἕως Δὰν, ² καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Νεφθαλὶ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἐφραΐμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης, ³ καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ περὶ χώρα Ἰεριχώ, πόλιν φοινίκων ἕως Σηγώρ. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, αὕτη ἡ γῆ ἦν ὡμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, λέγων, τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν· καὶ ἔδειξα τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

⁵ Καὶ ἐτελεύτησε Μωυσῆς ὁ οἰκέτης Κυρίου ἐν γῇ Μωάβ διὰ ῥήματος Κυρίου. ⁶ Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Γαὶ ἐγγυὸς οἴκου Φογώρ· καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷ Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἔτων ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν· οὐκ ἡμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χελώνια αὐτοῦ.

⁸ Καὶ ἐκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Μωυσῆν ἐν Ἀραβῶθ Μωάβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ τριάκοντα ἡμέρας, καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ Μωυσῆ. ⁹ Καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέθηκε γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ.

¹⁰ Καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωσῆς· ὃν ἔγνω Κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ¹¹ ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν αὐτόν Κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραῶ, καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ· ¹² τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταίαν, ἃ ἐποίησε Μωυσῆς ἔναντι παντὸς Ἰσραὴλ.

ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ

¹ ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευταίην Μωυσῆ, εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ τῷ ὑπουργῷ Μωυσῆ, λέγων, ² Μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε. νῦν οὖν ἀναστὰς, διάβηθι τὸν Ἰορδάνην σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς. ³ πᾶς ὁ τόπος ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῆτε τῷ ἴχνει τῶν ποδῶν ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἶρηκα τῷ Μωυσῆ. ⁴ Τὴν ἔρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον, ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης· ἀφ' ἧλίου δυσμῶν ἕσται τὰ ὅρια ὑμῶν. ⁵ οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ ὡσπερ ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω σε οὐδ' ὑπερόψομαί σε. ⁶ Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου· σὺ γὰρ ἀποδιεῖς τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς. ⁷ Ἴσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου, φυλάσσεσθαί καὶ ποιεῖν καθότι ἐνετείλατό σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου· καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν πράσῃς. ⁸ Καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα εἰδῆς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα· τότε εὐδοθήσῃ, καὶ εὐδοῦσεις τὰς ὁδοὺς σου, καὶ τότε συνήσεις. ⁹ Ἴδου ἐντέαλμαί σοι· Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ φοβηθῆ, ὅτι μετὰ σοῦ Κύριος ὁ Θεὸς σου εἰς πάντα οὗ ἔαν πορεύῃ. ¹⁰ Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσιν τοῦ λαοῦ, λέγων, ¹¹ Εἰσέλθατε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ, λέγοντες, ἐτοιμάζεσθε ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν.

¹² Καὶ τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ εἶπεν Ἰησοῦς, ¹³ μνήσθητε τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου, λέγων, Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς, καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην. ¹⁴ Αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδιά ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικεῖτωσαν ἐν τῇ γῇ, ἣ ἔδωκεν ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὐζωνοὶ πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν πᾶς ὁ ἰσχύων· καὶ συμμαχήσετε αὐτοῖς, ¹⁵ ἕως ἂν καταπαύσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὡσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῶν ἡλίου. ¹⁶ Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν, πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλῃ ἡμῖν, ποιήσομεν, καὶ εἰς πάντα τόπον οὗ ἔαν ἀποστείλῃς ἡμᾶς, πορευσόμεθα. ¹⁷ Κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν Μωυσῆ, ἀκουσόμεθα σοῦ· πλην ἔστω Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ, ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωυσῆ. ¹⁸ Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὅστις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου καθότι ἐὰν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω· ἀλλὰ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου.

2

¹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐκ Σαττὶν δύο νεανίσκους κατασκοπεῦσαι, λέγων, ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἰεριχώ· καὶ πορευθέντες οἱ δύο νεανίσκοι εἰσῆλθοσαν εἰς Ἰεριχώ· καὶ εἰσῆλθοσαν εἰς οἰκίαν γυναικὸς πόρνης, ἣ ὄνομα Ῥαάβ· Καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ.

² Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἰεριχώ, λέγοντες, εἰσπεπόρευνται ὧδε ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. ³ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰεριχώ, καὶ εἶπε πρὸς Ῥαάβ, λέγων, ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα, κατασκοπεύσαι γὰρ τὴν γῆν ἡκασί. ⁴ Καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς δύο ἄνδρας, ἔκρυπεν αὐτούς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα, εἰσεληλύθασι πρὸς με οἱ ἄνδρες, ⁵ ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείεται ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον· οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπόρευνται· καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε αὐτούς. ⁶ Αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτούς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυπεν αὐτούς ἐν τῇ λινοκαλάμῃ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δωματος. ⁷ Καὶ οἱ ἄνδρες καταδίδωσαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη ἐκλείσθη.

⁸ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθοσαν οἱ διώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ δὲ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτούς, αὕτη δὲ ἀνέβη πρὸς αὐτούς ἐπὶ τὸ δῶμα, ⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκεν ὑμῖν Κύριος τὴν γῆν· ἐπιπέτωκε γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁰ Ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατεξήρανε Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ

προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐκ γῆς Αἰγυπτου, καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς δυοῖ βασιλεῦσι τῶν Αμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν καὶ ἸΩγ, οὐδ ἐξωλοθρεύσατε αὐτούς. ¹¹ Καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω. ¹² Καὶ νῦν ὁμολογῶμεν Κύριον τὸν Θεόν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ποιήσατε Καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου, ¹³ καὶ ζωγρήσατε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, τὴν μητέρα μου, καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ πάντα τὸν οἶκόν μου, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου.

¹⁴ Καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες, ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνατον· καὶ αὐτὴ εἶπεν, ὡς ἂν παραδῶ Κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, ποιήσατε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. ¹⁵ Καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος, ¹⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰς τὴν ὄρεινὴν ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας ἕως ἂν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν.

¹⁷ Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες, ἀθῶοι ἐσμέν τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ. ¹⁸ Ἴδου ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖόν, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τοῦτο ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς· τὸν δὲ πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου συναξείς πρὸς σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου. ¹⁹ Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἐνοχος ἑαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς δὲ ἀθῶοι τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ· καὶ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἐνοχοὶ ἐσόμεθα. ²⁰ Ἐὰν δὲ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ ἢ καὶ ἀποκαλύψῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῶοι τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ. ²¹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν ἔστω· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἐπορεύθησαν. ²² Καὶ ἤλθοσαν εἰς τὴν ὄρεινὴν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας· καὶ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες πάσας τὰς ὁδοὺς, καὶ οὐχ εὗροσαν.

²³ Καὶ υπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι, καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους· καὶ διέβησαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. ²⁴ Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, ὅτι παραδέδωκε Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ἡμῶν, καὶ κατέπτηχε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ' ἡμῶν.

3

¹ Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς τοπρωῖ, καὶ ἀπῆρεν ἐκ Σαττὶν, καὶ ἤλθοσαν ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβήναι. ² Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας διηλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς, ³ καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ, λέγοντες, ὅταν ἴδῃτε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς Λευίτας αἰρόντας αὐτὴν, ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν, καὶ πορεύεσθε ὀπίσω αὐτῆς. ⁴ Ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον δισχιλίους πήχεις στήσεσθε· μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστηθε τὴν ὁδόν, ἣν πορεύσεσθε αὐτὴν· οὐ γὰρ πεπόρευσθε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθρῶν καὶ τρίτης ἡμέρας.

⁵ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ, ἀγνίσασθε εἰς αὔριον, ὅτι αὔριον ποιήσει Κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά. ⁶ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν, ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ· καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. ⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἄρχομαι ὑψῶσαί σε κατενώπιον πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶσιν ὅτι καθότι ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ. ⁸ Καὶ νῦν ἐντειλαὶ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἰρούσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, λέγων, ὡς ἂν εἰσέλθῃτε ἐπὶ μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῳ στήσεσθε.

⁹ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, προσαγάγετε ὧδε, καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰ Ἐν τούτῳ γνῶσεσθε, ὅτι Θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώπου ἡμῶν τὸν Χαναταῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εβραῖον, καὶ τὸν Αμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. ¹¹ Ἴδου ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην. ¹² Προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς. ¹³ Καὶ ἔσται, ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαίνειν στήσεται.

¹⁴ Καὶ ἀπήρην ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἤρσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ. ¹⁵ Ὡς δὲ εἰσεπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἵροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἵρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐβάφησαν εἰς μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου· ὁ δὲ Ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν κρηπίδα αὐτοῦ, ὥσει ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν. ¹⁶ Καὶ ἔστη τὰ ὕδατα τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν, ἔστη πῆγμα ἓν ἀφεστηκὸς μακρὰν σφόδρα σφοδρῶς ἕως μέρους Καριαθιάριμ· τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν Ἀραβα θάλασσαν ἁλὸς, ἕως εἰς τὸ τέλος ἐξέλιπε· καὶ ὁ λαὸς εἰστήκει ἀπέναντι Ἰεριχώ. ¹⁷ Καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἵροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διέβαινον διὰ ξηρᾶς, ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην.

4

¹ Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην, καὶ εἶπε, Κύριος τῷ Ἰησοῦ, λέγων, ² ταλαβῶν ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἕνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς, ³ σύνταξον αὐτοῖς· καὶ ἀνέλεσθε ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου ἐτοιμοὺς δώδεκα λίθους, καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς, θέτε αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπεδίᾳ ὑμῶν, οὗ ἕαν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα.

⁴ Καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησοὺς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς, ⁵ εἶπε αὐτοῖς, προσαγάγετε ἔμπροσθέν μου πρὸ προσώπου Κυρίου εἰς μέσον τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον, ἀράτω ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ⁶ ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον διαπαντός· ἵνα ὅταν ἐρωτᾶ σὲ ὁ υἱὸς σου αὐριοι λέγων, τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι ἡμῖν; ⁷ Καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου, λέγων, ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου πάσης τῆς γῆς, ὡς διέβαινεν αὐτόν· καὶ ἔσονται οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τοῦ αἰῶνος.

⁸ Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθότι ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διεκόμισαν ἅμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀπέθηκαν ἐκεῖ. ⁹ Ἔστησε δὲ Ἰησοὺς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ Ἰορδάνη, ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ ὑπὸ τοῦς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἵρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου· καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

¹⁰ Εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἵροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐν τῷ Ἰορδάνη, ἕως οὗ συνετέλεσεν Ἰησοὺς πάντα ἃ ἐνετείλατο Κύριος ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ· καὶ ἔσπευσεν ὁ λαὸς, καὶ διέβησαν. ¹¹ Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ οἱ λίθοι ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹² Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσὴ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς. ¹³ Τετρακισμῦριοι εὐζωνοὶ εἰς μάχην διέβησαν ἐναντίον Κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἰεριχώ πόλιν. ¹⁴ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἠύξησε Κύριος τὸν Ἰησοῦν ἐναντίον τοῦ παντός γένους Ἰσραὴλ· καὶ ἐφοβούντο αὐτόν, ὥσπερ Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη.

¹⁵ Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῦ, λέγων, ¹⁶ ἐντεῖλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου Κυρίου, ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁷ Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοὺς τοῖς ἱερεῦσι, λέγων, ἐκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁸ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἵροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἔθηκαν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπορεύετο καθὰ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν δι' ὅλης τῆς κρηπίδος.

¹⁹ Καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ Ἰορδάνου δεκάτη τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου· καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς Ἰεριχώ. ²⁰ Καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους, οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, ἔστησεν Ἰησοὺς ἐν Γαλγάλοις, ²¹ λέγων, ὅταν ἐρωτῶσιν ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν λέγοντες, τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι; ²² ἀναγγεῖλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ὅτι ἐπὶ ξηρᾶς διέβη Ἰσραὴλ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, ²³ ἀποξηράναντος Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρις οὗ διέβησαν· καθάπερ ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπεξήρανε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἕως παρήλθομεν. ²⁴ Ὅπως γινώσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρὰ ἐστὶ, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐν παντὶ ἔργῳ.

5

1 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξήρανε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν νιῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ διαβαίνειν αὐτοὺς καὶ ἐτάκησαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι, καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμία ἀπὸ προσώπου τῶν νιῶν Ἰσραὴλ.

2 Ὑπὸ δὲ τούτων τὸν καιρὸν εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῖ, ποιήσον σεαυτῷ μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ δευτέρου. 3 Καὶ ἐποίησεν Ἰησοὺς μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου, Βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. 4 Ὃν δὲ τρόπον περιεκάθαρεν Ἰησοὺς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξεληλυθότων ἐξ Αἰγύπτου, 5 πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοὺς· τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο ἔτη ἀνέστραπται Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαβδαρίτιδι. 6 Διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, οἷς καὶ διώρισε μὴ ιδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. 7 Ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς Ἰησοὺς περιέτεμε, διὰ τὸ αὐτοὺς γεγεννηθῆναι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμητοῦς. 8 Περιτμηθέντες δὲ ἠσυχίαν εἶχον αὐτόθι καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἕως ὑγιάσθησαν. 9 Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ, ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφείλον τὸν ὄνειδισμὸν Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Γάλλαλα.

10 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα τῆ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀφ' ἐσπέρας ἐπὶ δυσμῶν Ἰεριχῶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ. 11 Καὶ ἐφάγονσαν ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς ἄζυμα καὶ νέα. 12 Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλιπε τὸ μάνα μετὰ τὸ βερροκένα αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μάνα· ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν γῶραν τῶν Φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.

13 Καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοὺς ἐν Ἰεριχῶ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἄνθρωπον ἐστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ προσελθὼν Ἰησοὺς, εἶπεν αὐτῷ, ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν ὑπεναντίων; 14 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Κυρίου, νυνὶ παραγένονα. Καὶ Ἰησοὺς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, δέσποτα, τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ; 15 Καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος Κυρίου πρὸς Ἰησοῦν, Λύσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ νῦν ἔστηκας ἐπ' αὐτοῦ, ἅγιός ἐστι.

6

1 Καὶ Ἰεριχῶ συρρικλεωμένη καὶ ὠχρωμένη, καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς, οὐδὲ εἰσπορεύετο. 2 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, ἰδὸν ἐγὼ παραδίδομι ὑποχειρίῳ σοι τὴν Ἰεριχῶ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ, δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχύϊ. 3 Σὺ δὲ περίστησον αὐτῇ τοὺς μαχίμους κύκλῳ. 4 Καὶ ἔσται ὡς ἂν σάλπιστε τῇ σάλπιγγι, ἀνακραγέτω πᾶς ὁ λαὸς ἅμα, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὀρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν.

6 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, 7 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων, παραγγείλατε τῷ λαῷ περιελθεῖν, καὶ κυκλώσαι τὴν πόλιν· καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπιλισμένοι ἐναντίον Κυρίου. 8 Καὶ ἐπτά ἱερεῖς ἔχοντες ἐπτά σάλπιγγας ἱεράς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ Κυρίου, καὶ σημανέτωσαν εὐτόνως· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου ἐπακολουθεῖτω. 9 Οἱ δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης Κυρίου σαλπίζοντες. 10 Τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο Ἰησοὺς, λέγων, μὴ βοάτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ἕως ἂν ἡμέραν διαγγείλῃ αὐτοὺς ἀναβοῆσαι, καὶ τότε ἀναβοήσετε. 11 Καὶ περιελθούσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ Θεοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ.

12 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοὺς τοπρῶ, καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου. 13 Καὶ οἱ ἐπτά ἱερεῖς οἱ φέροντες τὰς σάλπιγγας τὰς ἐπτά προεπορεύοντο ἐναντίον Κυρίου· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὀπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης Κυρίου. 14 καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγγι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας περιεκύκλωσε τὴν πόλιν ἐξάκις ἐγγύθεν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν παρεμβολὴν· οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἕξ ἡμέρας.

¹⁵ Καὶ τῆ ἡμέρα τῆ ἑβδόμῃ ἀνέστησαν ὄρθρου, καὶ περιήλθοσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἑπτάκις. ¹⁶ Καὶ ἐγένετο τῆ περιόδῳ τῆ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, κεκράξατε, παρέδωκε γὰρ Κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν. ¹⁷ Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὐτὴ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, Κυρίῳ σαβαώθ· πλην Ραάβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε αὐτήν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. ¹⁸ Ἀλλὰ ὑμεῖς φυλάξεσθε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μήποτε ἐνθυμηθέντες ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ποιήσητε τὴν παρεμβολὴν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἀνάθεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς. ¹⁹ Καὶ πᾶν ἀργύριον ἢ χρυσίον, ἢ χαλκὸς ἢ σιδήρος, ἅγιον ἔσται τῷ Κυρίῳ· εἰς θησαυρὸν Κυρίου εἰσενεχθήσεται.

²⁰ Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν οἱ ἱερεῖς· ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ λαὸς τῶν σαλπίνγων, ἠλάλαξε πᾶς ὁ λαὸς ἅμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ· καὶ ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ· καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν πόλιν. ²¹ Καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὴν Ἰησοῦς, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβύτου, καὶ ἕως μόσχου καὶ ὑποζυγίου, ἐν στόματι ῥομφαίας.

²² Καὶ τοῖς δυσὶ νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσαντιν εἶπεν Ἰησοῦς, εἰσέλθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξαγάγετε αὐτὴν ἐκεῖθεν, καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῇ. ²³ Καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξηγάγosan Ραάβ τὴν πόρνην, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῆς, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ· καὶ κατέστησαν αὐτὴν ἕξω τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ. ²⁴ Καὶ ἡ πόλις ἐνεπρήσθη ἐν πυρισμῷ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ· πλην ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν Κυρίου εἰσενεχθῆναι.

²⁵ Καὶ Ραάβ τὴν πόρνην, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν πατρικὸν ἐζώγγησεν Ἰησοῦς· καὶ κατώκισεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἔκρυσσε τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεύσαι τὴν Ἱερικῶν. ²⁶ Καὶ ὥρκισεν Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐναντίον Κυρίου, λέγων, ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην· ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσεται αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. Καὶ οὕτως ἐποίησεν Ὁζᾶν ὁ ἐκ Βαιθὴλ· ἐν τῷ Ἀβριὼν τῷ πρωτοτόκῳ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ διασωθέντι ἐπέστησε τὰς πύλας αὐτῆς.

²⁷ Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

7

¹ Καὶ ἐπλημμέλυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλυσαν μεγάλην, καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἔλαβεν Ἄχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαμβροὶ υἱοῦ Ζαρά ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἐθυμώθη Κύριος ὀργῇ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

² Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας εἰς Γαί, ἢ ἔστι κατὰ Βαιθὴλ, λέγων, κατασκέψασθε τὴν Γαί· ³ καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο τὴν Γαί· καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν, μὴ ἀναβῆτω πᾶς ὁ λαὸς, ἀλλ' ὡσεὶ δισχιλίοι ἢ τρισχιλίοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν· μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γὰρ εἰσι. ⁴ Καὶ ἀνέβησαν ὡσεὶ τρισχιλίοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Γαί. ⁵ Καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαί εἰς τριακονταεξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης, καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ καταφεροῦς· καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὡπερ ὕδωρ.

⁶ Καὶ διέρρηξεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔπεσεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον Κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ· καὶ ἐπεβάλλοντο χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ⁷ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, δέομαι Κύριε· ἰνατί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀμορραῖῳ, ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμίναμεν καὶ κατωκίσθημεν παρὰ τὸν Ἰορδάνην. ⁸ Καὶ τί ἐρῶ ἐπεὶ μετέβαλεν Ἰσραὴλ ἀχῆνα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ; ⁹ Καὶ ἀκούσας ὁ Χαναταῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, περικυκλώσουσιν ἡμᾶς, καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα;

¹⁰ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, ἀνάστηθι, ἰνατί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου; ¹¹ Ἠμάρτηκεν ὁ λαὸς καὶ παρέβη τὴν διαθήκην, ἦν διεθέμην πρὸς αὐτοὺς, κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐνέβαλον εἰς τὰ σκευὴ αὐτῶν. ¹² Καὶ οὐ μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· ἀχῆνα ὑποστρέψουσιν ἐναντι τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα· οὐ προσθήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ¹³ Ἀναστὰς ἄγιασον τὸν λαὸν, καὶ εἶπον ἁγιασθῆναι εἰσαύριον· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, τὸ

ἀνάθεμά ἐστιν ἐν ὑμῖν· οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν. ¹⁴ Καὶ συναχθήσεσθε πάντες τοπωρὶ κατὰ φυλάς, καὶ ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν δεῖξη Κύριος, προσάξετε κατὰ δήμους· καὶ τὸν δήμον ὃν ἂν δεῖξη Κύριος, προσάξετε κατ' οἶκον· καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν δεῖξη Κύριος, προσάξετε κατ' ἄνδρα. ¹⁵ Καὶ ὃς ἂν ἐνδειχθῆ, κατακαυθήσεται ἐν πυρὶ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ· ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην Κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἀνόμιμα ἐν Ἰσραὴλ.

¹⁶ Καὶ ὥρθρισεν Ἰησοῦς, καὶ προσήγαγε τὸν λαὸν κατὰ φυλάς· καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα. ¹⁷ Καὶ προσήχθη κατὰ δήμους, καὶ ἐνεδείχθη δήμος Ζαραΐ. Καὶ προσήχθη κατ' ἄνδρα, ¹⁸ καὶ ἐνεδείχθη Ἄχαρ υἱὸς Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζαρά.

¹⁹ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ, δὸς δόξαν σήμερον τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ, καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἀναγγεῖλόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. ²⁰ Καὶ ἀπεκρίθη Ἄχαρ τῷ Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν, ἀληθῶς ἡμαρτον ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ· οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα. ²¹ Εἶδον ἐν τῇ προνομῇ ψιλὸν ποικίλην, καὶ διακόσια διδραχμα ἀργυρίου, καὶ γλώσσαν μίαν χρυσοῦν πεντήκοντα διδραχμῶν, καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον· καὶ ἰδοὺ αὐτὰ ἐγκέκρυπται ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον κέκρυπται ὑποκάτω αὐτῶν. ²² Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν παρεμβολήν· καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν. ²³ Καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἐναντι Κυρίου.

²⁴ Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἄχαρ υἱὸν Ζαρά, καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγγα Ἀχώρ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς εἰς Ἐμεκαχώρ.

²⁵ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ, τί ὠλόθρευσας ἡμᾶς· ἐξολοθρεύσαι σε Κύριος καθὰ καὶ σήμερον. ²⁶ Καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν· καὶ ἐπαύσατο Κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς. Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμεκαχώρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

8

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, μὴ φοβηθῆς, μηδὲ δειλιάσῃς· λάβε μετὰ σοῦ πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαί· ἰδοὺ δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαί, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ² Καὶ ποιήσεις τὴν Γαί, ὃν τρόπον ἐποίησας τὴν Ἰεριχώ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· καὶ τὴν προνομὴν τῶν κτηνῶν προνομούσεις σεαυτῷ· κατὰστήσῃσιν δὲ σεαυτῷ ἔνεδρα τῆ πόλει εἰς τὰ ὅπισω.

³ Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί. ἐπέλεξε δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατοὺς ἐν ἰσχυρί, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός. ⁴ Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, ὑμεῖς ἐνεδρεύσατε ὀπίσω τῆς πόλεως· μὴ μακρὰν γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ἔσεσθε πάντες ἔτοιμοι. ⁵ Καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν· καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες Γαί εἰς συνάντησιν ἡμῖν, καθάπερ καὶ πρῶην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ⁶ Καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· καὶ ἐροῦσι, φεύγουσιν οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὃν τρόπον καὶ ἔμπροσθεν. ⁷ Ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, καὶ πορευέσεσθε εἰς τὴν πόλιν. ⁸ Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ὑμῖν. ⁹ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνεδραν· καὶ ἐνεκάθισαν ἀναμέσον Βαθὴλ καὶ ἀναμέσον Γαί, ἀπὸ θαλάσσης τῆς Γαί.

¹⁰ Καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τοπωρὶ, ἐπεσκέφατο τὸν λαόν· καὶ ἀνέβησαν αὐτοὺς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ Γαί. ¹¹ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς μετ' αὐτοῦ ἀνέβησαν· καὶ πορευόμενοι ἦλθον ἐξεναντίας τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν. ¹² Καὶ τὰ ἐνεδρα τῆς πόλεως ἀπὸ θαλάσσης. ¹⁴ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδε βασιλεὺς Γαί, ἔσπευσε καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ' εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει ὅτι ἐνεδρα αὐτῷ ἐστὶν ὀπίσω τῆς πόλεως. ¹⁵ Καὶ εἶδε, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως. ¹⁷ Οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν τῇ Γαί, ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω Ἰσραὴλ· καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἠνεωγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραὴλ.

¹⁸ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαισῷ τῷ ἐν τῇ χειρὶ σου ἐπὶ τὴν πόλιν, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν· καὶ τὰ

ἐνεδρα ἐξαναστήθονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. Καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸν γαισὸν ἐπὶ τὴν πόλιν·¹⁹ καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν· καὶ ἐξήλθοσαν ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ εἰσήλθοσαν καὶ τὴν πόλιν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν· καὶ σπεύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί.²⁰ Καὶ περιβλέψαντες οἱ κάτοικοι Γαὶ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐθεώρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οὐκ ἔτι εἶχον ποῦ φύγωσιν ὧδε ἢ ὧδε.²¹ Καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον, ὅτι ἔλαβον τὰ ἐνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ μεταβαλλόμενοι, ἐπάταξαν τοὺς ἀνδρας τῆς Γαί.²² Καὶ οὗτοι ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν· καὶ ἐκενήθησαν ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγόντα.²³ Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ συνέλαβον ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησοῦν.²⁴ Καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀποκτείνοντας πάντας τοὺς ἐν τῇ Γαί, καὶ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ ἐν τῷ ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως, οὗ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαί, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ῥομφαίας.²⁵ Καὶ ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρος καὶ ἕως γυναικὸς, δώδεκα χιλιάδες, πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί.²⁷ Πλὴν τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ πόλει πάντα, ἃ ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πρόσταγμα Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Ἰησοῖ.²⁸ Καὶ ἐνεπύριον Ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρί· χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτήν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.²⁹ Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου· καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἕως ἑσπέρας· καὶ ἐπιδύοντος τοῦ ἡλίου συνέταξεν Ἰησοῦς, καὶ καθεῖλοσαν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔρριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον· καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9

¹ Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὄρεινῃ, καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλία τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καὶ οἱ πρὸς τῷ Ἀντιλιβάνῳ, καὶ οἱ Χετταῖοι, καὶ οἱ Χαναναῖοι, καὶ οἱ Φερεζαῖοι, καὶ οἱ Εὐαῖοι, καὶ οἱ Ἀμορραῖοι, καὶ οἱ Γεργεσαῖοι, καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι,² συνήλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκπολεμησαὶ Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ ἅμα πάντες.

^{2a} Τότε ὤκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ ἐν ὄρει Γαιβάλ,^{2b} καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων Κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον λίθων ὀλοκλήρων, ἐφ' οὗς οὐκ ἐπεβλήθη σίδηρος· καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ, καὶ θυσίαν σωτηρίου.^{2c} Καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων τὸ δευτερονόμιον, νόμον Μωυσῆ, ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.^{2d} Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, καὶ οἱ δικασταί, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν, παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι· καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἦν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου· καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων, οἱ ἦσαν ἡμισυ πλησίον ὄρους Γαριζίν, καὶ οἱ ἦσαν ἡμισυ πλησίον ὄρους Γαιβάλ, καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων Κυρίου εὐλογῆσαι τὸν λαὸν ἐν πρώτοις.

^{2e} Καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως ἀνέγνω Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ νόμου τούτου, τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας, κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ.^{2f} Οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ, ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας υἱῶν Ἰσραὴλ, τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναίξι καὶ τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ἰσραὴλ.

³ Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ἤκουσαν πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος τῇ Ἰεριχῷ καὶ τῇ Γαί.⁴ Καὶ ἐποίησαν καὶ γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας· καὶ ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο καὶ ἠτοιμάσαντο· καὶ λαβόντες σάκκους παλαιοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν, καὶ ἄσκους οἴνου παλαιοὺς καὶ κατερρώγοτας ἀποδεδεμένους,⁵ καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα ἐπάνω αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρτος αὐτῶν τοῦ ἐπιστιμοῦ ξηρὸς καὶ εὐρωτῶν καὶ βεβρωμένος.

⁶ Καὶ ἦλθοσαν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ, ἐκ γῆς μακρόθεν ἤκαμεν· καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην.⁷ Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Χορραῖον, ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικεῖς· καὶ πῶς σοι διαθῶμαι διαθήκην;⁸ Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, οἴκεται σου ἐσμέν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς, πόθεν ἐστὲ, καὶ πόθεν παραγεγόνατε;⁹ Καὶ εἶπαν, ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἤκασιν οἱ παῖδες σου ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· ἀκηκόαμεν γὰρ

τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ, ¹⁰ καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, καὶ τῷ Ὀγγ βασιλεῖ τῆς Βασάν, ὃς κατώκει ἐν Ἀσταράθ καὶ ἐν Ἐδραῖν. ¹¹ Καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν, λέγοντες, λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν, καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε πρὸς αὐτούς, οἰκέται σου ἐσμὲν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν τὴν διαθήκην. ¹² Οὗτοι οἱ ἄρτοι, θερμούς ἐφωδιάσθημεν αὐτούς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐξήλθομεν παραγενέσθαι πρὸς ὑμᾶς· νῦν δὲ ἐξηράνθησαν καὶ γεγόνασι βεβρωμένοι.

¹³ Καὶ οὗτοι οἱ ἄσκοι τοῦ οἴνου οὐκ ἐπλήσαμεν καινοὺς, καὶ οὗτοι ἐρρώγασι· καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαίωται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα.

¹⁴ Καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν, καὶ Κύριον οὐκ ἐπηρώτησαν. ¹⁵ Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς εἰρήνην, καὶ διέθεντο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην τοῦ διασώσαι αὐτούς· καὶ ὥμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς.

¹⁶ Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐτούς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοικοῦσι. ¹⁷ Καὶ ἀπήραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· αἱ δὲ πόλεις αὐτῶν Γαβῶν καὶ Κεφρά καὶ Βηρώτ, καὶ πόλεις Ἰαρίν. ¹⁸ Καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ὥμοσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρχοντες Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ· καὶ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι.

¹⁹ Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πάσῃ τῇ συναγωγῇ, ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἄψασθαι αὐτῶν. ²⁰ Τοῦτο ποιήσομεν, ζωογήσῃ αὐτούς, καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσται καθ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὄρκον, ὃν ὠμόσαμεν αὐτοῖς. ²¹ Ζήσονται, καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες.

²² Καὶ συνεκάλεσεν αὐτούς Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, διατί παρελογίσασθέ με, λέγοντες, μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμὲν σφόδρα· ὑμεῖς δὲ ἐγγύωοι ἐστε τῶν κατοικοῦντων ἐν ἡμῖν; ²³ Καὶ νῦν ἐπικατάρατοί ἐστε· οὐ μὴ ἐκλείπη ἐξ ὑμῶν δοῦλος, οὐδὲ ξυλοκόπος, οὐδὲ ὑδροφόρος ἐμοὶ καὶ τῷ Θεῷ μου. ²⁴ Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες, ἀνηγγέλη ἡμῖν ὅσα συνέταξε Κύριος ὁ Θεὸς σου Μωυσῆ τῷ παιδί αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποιήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο. ²⁵ Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῖν· ὡς ἀρέσκει ὑμῖν καὶ ὡς δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσατε ἡμῖν.

²⁶ Καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως· καὶ ἐξείλατο αὐτούς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἀνείλου αὐτούς. ²⁷ Καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυλοκόπους καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ Θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβῶν ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται Κύριος.

10

¹ Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀδωνιβεζέκ βασιλεὺς Ἰερουσαλὴμ ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν Γαῖ, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ἰεριχὼ καὶ τὸν βασιλεὺς αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν καὶ τὴν Γαῖ καὶ τὸν βασιλεὺς αὐτῆς, καὶ ὅτι ἠτύμολῃσαν οἱ κατοικοῦντες Γαβῶν πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς Ἰσραὴλ, ² καὶ ἐφοβήθησαν ἀπ' αὐτῶν σφόδρα· ἦδει γὰρ ὅτι πόλις μεγάλη Γαβῶν, ὡσεὶ μία τῶν μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί. ³ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀδωνιβεζέκ βασιλεὺς Ἰερουσαλὴμ πρὸς Ἐλάμ βασιλέα Χεβρών, καὶ πρὸς Φιδὼν βασιλέα Ἰεριμοῦθ, καὶ πρὸς Ἰεφθα βασιλέα Λαχίς καὶ πρὸς Δαβειν βασιλέα Ὀδολλάμ, λέγων, ⁴ δεῦτε, ἀνάβητε πρὸς με, καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμήσωμεν Γαβῶν· ἠτύμολῃσαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ⁵ Καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ἰεβουσαίων, βασιλεὺς Ἰερουσαλὴμ, καὶ βασιλεὺς Χεβρών, καὶ βασιλεὺς Ἰεριμοῦθ, καὶ βασιλεὺς Λαχίς, καὶ βασιλεὺς Ὀδολλάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν. καὶ περιεκάθισαν τὴν Γαβῶν, καὶ ἐξεπολιόρκουν αὐτήν.

⁶ Καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες Γαβῶν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, λέγοντες, μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς, τοτάχος, καὶ βοήθησον ἡμῖν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς· ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οἱ κατοικοῦντες τὴν ὄρεινὴν. ⁷ Καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλαγάλων, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς μετ' αὐτοῦ, πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχυρί.

⁸ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, μὴ φοβηθῆς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖρας σου παραδέδωκα αὐτούς· οὐχ ὑπολειφθήσεται ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν.

⁹ Καὶ ἐπεὶ παρεγένετο Ἰησοῦς ἐπ’ αὐτοὺς ἄφνω, ὄλην τὴν νύκτα εἰσπορεύθη ἐκ Γαλιλάων. ¹⁰ Καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ συνετρίψεν αὐτοὺς Κύριος συντρίψει μεγάλη ἐν Γαββῶν· καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως Ὠρωνεῖν, καὶ κατέκοπτον αὐτούς ἕως Ἀζηκὰ καὶ ἕως Μακηδᾶ. ¹¹ Ἐν δὲ τῷ φευγῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς καταβάσεως Ὠρωνεῖν, καὶ Κύριος ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως Ἀζηκᾶ· καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης, ἢ οὐς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρα ἐν τῷ πολέμῳ.

¹² Τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς Κύριον, ἧ ἡμέρα παρέδωκεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀμορραῖον ὑποχείριον Ἰσραὴλ, ἠνίκα συνετρίψεν αὐτοὺς ἐν Γαββῶν, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαββῶν, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα Αἰλών. ¹³ Καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἡμῦν αὐτὸ ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ· οὐ προπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μίας. ¹⁴ Καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον, ὥστε ἐπακούσαι Θεοῦ ἀνθρώπου, ὅτι Κύριος συνεξεπολέμησε τῷ Ἰσραὴλ.

¹⁶ Καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι, καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ἐν Μακηδᾶ. ¹⁷ Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες, εὐρηγνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Μακηδᾶ. ¹⁸ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, κυλίσατε λίθους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ καταστήσατε ἄνδρας φυλάσσειν ἐπ’ αὐτούς. ¹⁹ Ὑμεῖς δὲ μὴ ἐστήκατε, καταδιώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν, καὶ μὴ ἀφήτε εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ²⁰ Καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς υἴος Ἰσραὴλ κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς.

²¹ Καὶ ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακηδᾶ ὑγιεῖς· καὶ οὐκ ἔγρυξεν οὐδεὶς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῇ γλώσσει αὐτοῦ.

²² Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, καὶ ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου. ²³ Καὶ ἐξηγάγασαν τοὺς πέντε βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλεῖα Ἰερουσαλὴμ, καὶ τὸν βασιλεῖα Χεβρών, καὶ τὸν βασιλεῖα Ἰεριμοῦθ, καὶ τὸν βασιλεῖα Λαχίς, καὶ τὸν βασιλεῖα Ὀβολλάμ. ²⁴ Καὶ ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπερονομένους αὐτῷ, λέγων αὐτοῖς, προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν· καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. ²⁵ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, μὴ φοβηθῆτε αὐτοὺς, μηδὲ δειλιάσητε, ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτω ποιήσει Κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς. ²⁶ Καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων· καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως ἐσπέρας. ²⁷ Καὶ ἐγενήθη πρὸς ἡλίου δυσμὰς, ἐνετείλατο Ἰησοῦς, καὶ καθεῖλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον, εἰς ὃ κατεφύγασαν ἐκεῖ, καὶ ἐπεκύλισαν λίθους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

²⁸ Καὶ τὴν Μακηδᾶ ἐλάβοσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν πᾶν ἔμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ· καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασσωσμένος καὶ διαπεφυγώς· καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Μακηδᾶ, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἰεριχώ.

²⁹ Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ’ αὐτοῦ ἐκ Μακηδᾶ εἰς Λεβνὰ, καὶ ἐπολιόρκει Λεβνὰ. ³⁰ Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν Κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ· καὶ ἔλαβον αὐτὴν, καὶ τὸν βασιλεῖα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἔμπνέον ἐν αὐτῇ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ διασσωσμένος καὶ διαπεφυγώς· καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἰεριχώ.

³¹ Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ’ αὐτοῦ ἐκ Λεβνὰ εἰς Λαχίς, καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν, καὶ ἐπολιόρκει αὐτὴν. ³² Καὶ παρέδωκε Κύριος τὴν Λαχίς εἰς τὰς χεῖρας Ἰσραὴλ· καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Λεβνὰ. ³³ Τότε ἀνέβη Ἐλάμ βασιλεὺς Γαζερ βοηθήσων τῇ Λαχεῖς· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σσωσμένον καὶ διαπεφυγόντα.

³⁴ Καὶ ἀπήλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λαχίς εἰς Ὀδολλάμ, καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν καὶ ἐξεπολιόρκησεν αὐτήν. ³⁵ Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν Κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνησεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἔμπνέον ἐν αὐτῇ ἐφόνησαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Λαχίς.

³⁶ Καὶ ἀπήλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς Χεβρών, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν. ³⁷ Καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν τὸ ἔμπνέον ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ· οὐκ ἦν διασσεσωμένος· ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ὀδολλάμ, ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, καὶ ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ.

³⁸ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἰς Δαβὶρ· καὶ περικάθισαντες αὐτήν, ³⁹ ἔλαβον αὐτήν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, καὶ πᾶν ἔμπνέον ἐν αὐτῇ· καὶ οὐ κατέλιπον αὐτὴν οὐδένα διασσεσωμένον· ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Χεβρών καὶ τῷ βασιλεὶ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ Δαβὶρ καὶ τῷ βασιλεὶ αὐτῆς.

⁴⁰ Καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ὀρεινῆς, καὶ τὴν Ναγέβ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν Ασηθῶθ, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς· οὐ κατέλιπον αὐτῶν σεσωσμένον· καὶ πᾶν ἔμπνέον ζωῆς ἐξωλόθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ⁴¹ ἀπὸ Κάδης Βαρονῆ ἕως Γάζης πᾶσαν τὴν Γοσὸμ ἕως τῆς Γαβάλῃ. ⁴² Καὶ πάντα τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰσάπαξ· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ Ἰσραὴλ.

11

¹ Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰαβὶς βασιλεὺς Ἀσώρ, ἀπέστειλε πρὸς Ἰωβάβ βασιλέα Μαρών, καὶ πρὸς βασιλέα Συμών, καὶ πρὸς βασιλέα Ἀζίφ, ² καὶ πρὸς βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὀρεινὴν καὶ εἰς Ἀραβα ἀπέναντι Κενερῶθ, καὶ εἰς τὸ πεδῖον, καὶ εἰς Φεραεδδῶρ, ³ καὶ εἰς τοὺς παραλίους Χανααίους ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ εἰς τοὺς παραλίους Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ Φερεζαίους, καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀερμών εἰς γῆν Μασσῶμα. ⁴ Καὶ ἐξήλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν, ὥσπερ ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τῷ πληθῆι, καὶ ἵπποι καὶ ἄρματα πολλὰ σφόδρα. ⁵ Καὶ συνήλθον πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτοὶ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος Μαρών πολεμῆσαι τὸν Ἰσραὴλ.

⁶ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὐριοὺς ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδομι τετροπωμένους αὐτοὺς ἐναντίου τοῦ Ἰσραὴλ· τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν κατακαύσεις ἐν πυρὶ. ⁷ Καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ Μαρών ἐξάπινα· καὶ ἐπέπεσαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὀρεινῇ. ⁸ Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ὑποχειρίους Ἰσραὴλ· καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατεδίωκον ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης, καὶ ἕως Μασερῶν, καὶ ἕως τῶν πεδίων Μασσῶχ κατ' ἀνατολάς· καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν διασσεσωμένον. ⁹ Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος· τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησε, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν ἐνέπρησε πυρὶ.

¹⁰ Καὶ ἐπεστράφη Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ κατελάβετο Ἀσώρ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· ἦν δὲ Ἀσώρ τοπρότερον ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων. ¹¹ Καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἔμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν ξίφει, καὶ ἐξωλόθρευσαν πάντας, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἔμπνέον· καὶ τὴν Ἀσώρ ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ¹² Καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν βασιλειῶν, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους· καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτοὺς, ὃν τρόπον συνέταξε Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου. ¹³ Ἀλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κεχωματισμένας οὐκ ἐνέπρησεν Ἰσραὴλ· πλην Ἀσώρ μόνην ἐνέπρησεν Ἰσραὴλ, ¹⁴ καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς ἐπρονόμεισαν ἐναντοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· αὐτοὺς δὲ πάντας ἐξωλόθρευσαν ἐν στόματι ξίφους, ἕως ἀπώλεσεν αὐτοὺς· οὐ κατέλιπον ἐξ αὐτῶν οὐδὲν ἔμπνέον. ¹⁵ Ὅν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆϊ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ Μωυσῆς ὡσαύτως ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῦ· καὶ οὕτως ἐποίησεν Ἰησοῦς, οὐ παρέβη οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν συνέταξεν αὐτῷ Μωυσῆς.

¹⁶ Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν ὀρεινὴν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ναγέβ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσὸμ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς, καὶ τὸ ὄρος Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ταπεινὰ ¹⁷ τὰ πρὸς τῷ ὄρει ἀπὸ ὄρους Χελχὰ, καὶ ὁ προσαναβαίνει εἰς Σηεῖρ, καὶ ἕως Βαλαγάδ, καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών· καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε, καὶ ἀνεῖλε, καὶ ἀπέκτεινε. ¹⁸ Καὶ ἡμέρας πλείους ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πόλεμον.

¹⁹ Καὶ οὐκ ἦν πόλις, ἣν οὐκ ἔλαβεν Ἰσραήλ· πάντα ἐλάβοσαν ἐν πολέμῳ. ²⁰ Ὅτι διὰ Κυρίου ἐγένετο κατισχύσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν συναγτῶν εἰς πόλεμον πρὸς Ἰσραὴλ, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν, ὅπως μὴ δοθῆ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ' ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν, ὃν τρόπον εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν.

²¹ Καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλόθρευσε τοὺς Ἐνακίμ ἐκ τῆς ὄρεινῆς, ἐκ Χεβρών, καὶ ἐκ Δαβὶρ, καὶ ἐξ Ἀναβῶθ, καὶ ἐκ παντὸς Ἰούδα σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν· καὶ ἐξωλόθρευεν αὐτοὺς Ἰησοῦς. ²² Οὐ κατελείφθη τῶν Ἐνακίμ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ πληρὸν ἐν Γάζῃ, καὶ ἐν Γέθ, καὶ ἐν Ἀσελδῶ κατελείφθη.

²³ Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ· καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ κατὰ φυλάς αὐτῶν· καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη.

12

¹ Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οὓς ἀνεῖλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἡλίου ἀνατολῶν ἀπὸ φάραγος Ἀρνῶν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερμών, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἄραβα ἀπ' ἀνατολῶν. ² Σῶν τὸν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβῶν, κυριεύων ἀπὸ Ἀρνῶν, ἡ ἔστιν ἐν τῇ φάραγγι κατὰ μέρος τῆς φάραγος, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλααδ ἕως Ἰαβὸκ, ὅρια υἱῶν Ἀμμών. ³ Καὶ Ἄραβ ἕως τῆς θαλάσσης Χενερέθ κατ' ἀνατολάς, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης Ἄραβα, θάλασσαν τῶν ἄλων ἀπὸ ἀνατολῶν ὁδὸν τὴν κατὰ Ἀσειμῶθ, ἀπὸ Θαιμᾶν τὴν ὑπὸ Ἀσηδῶθ Φασγά. ⁴ Καὶ Ὡγ βασιλεὺς Βασάν ὑπελείφθη ἐκ τῶν γιγάντων, ὁ κατοικῶν ἐν Ἀσταρῶθ καὶ ἐν Ἐδραῖν, ⁵ ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερμών καὶ ἀπὸ Σεκαί, καὶ πᾶσαν τὴν Βασάν ἕως ὀρίων Γεργεσί, καὶ τὴν Μαχί, καὶ τὸ ἥμισυ Γαλαδ ὀρίων Σηὼν βασιλέως Ἐσεβῶν. ⁶ Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπάταξαν αὐτοὺς· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Μωυσῆς ἐν κληρονομίᾳ Ρουβὴν, καὶ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσή.

⁷ Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οὓς ἀνεῖλεν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν Βαλαγάδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Λιβάνου, καὶ ἕως ὄρους τοῦ Χελχὰ ἀναβαινόντων εἰς Σηεῖρ· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κληρονομεῖν κατὰ κλῆρον αὐτῶν, ⁸ ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν Ἄραβ, καὶ ἐν Ἀσηδῶθ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ Ναγεβ· τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναταῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἰβουσαῖον.

⁹ Τὸν βασιλέα Ἰεριχώ, καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί, ἡ ἔστι πλησίον Βαιθῆλ, ¹⁰ βασιλέα Ἱερουσαλήμ, βασιλέα Χεβρών, ¹¹ βασιλέα Ἰεριμοῦθ, βασιλέα Λαχίς, ¹² βασιλέα Αἰλάμ, βασιλέα Γαζέρ, ¹³ βασιλέα Δαβὶρ, βασιλέα Γαδέρ, ¹⁴ βασιλέα Ἐρμᾶθ, βασιλέα Ἀδέρ, ¹⁵ βασιλέα Λεβνά, βασιλέα Ὀδολλάμ, ¹⁶ βασιλέα Ἥλαθ, ¹⁷ βασιλέα Ταφούτ, βασιλέα Ὀφερ, ¹⁸ βασιλέα Ὀφεκ τῆς Ἀρῶκ, ¹⁹ βασιλέα Ἀσῶμ, ²⁰ βασιλέα Συμοῶν, βασιλέα Μαμβρῶθ, βασιλέα Ἀζίφ, ²¹ βασιλέα Κάδης, βασιλέα Ζαχάκ, ²² βασιλέα Μαρεδῶθ, βασιλέα Ἰεκὸμ τοῦ Χερμελ, ²³ βασιλέα Ὀδολλάμ τοῦ Φεννεαδῶρ, βασιλέα Γεὶ τῆς Γαλιλαίας, ²⁴ βασιλέα Θερσά· πάντες οὗτοι βασιλεῖς εἰκοσιεννέα.

13

¹ Καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκῶς τῶν ἡμερῶν· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, σὺ προβέβηκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται πολλὴ εἰς κληρονομίαν. ² Καὶ αὕτη ἡ γῆ καταλειμμένη· ὅρια Φυλιστιεῖμ, ὁ Γεσιρὶ, καὶ ὁ Χαναταῖος, ³ ἀπὸ τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὀρίων Ἀκκαρῶν ἐξ εὐωνύμων τῶν Χαναταίων προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις τῶν Φυλιστιεῖμ, τῷ Γαζαίῳ, καὶ τῷ Ἀζωτίῳ, καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ, καὶ τῷ Γετθαίῳ, καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ, καὶ τῷ Εὐαῖῳ, ⁴ ἐκ Θαιμᾶν καὶ πάση γῇ Χαναὰν ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδωνῖοι ἕως Ἀφεκ, ἕως τῶν ὀρίων τῶν Ἀμορραίων, ⁵ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γαλιὰθ Φυλιστιεῖμ, καὶ πάντα τὸν Λίβανον ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ Γαλγάλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών ἕως τῆς εἰσόδου Ἐμᾶθ, ⁶ πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὄρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἕως τῆς Μασερέθ Μεμφωμαίμ. Πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον σοὶ ἐνετείλαμην.

⁷ Καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσή. Ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτὴν· ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀριεῖ. ⁸ ταῖς δυοὶ φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσή, τῷ Ρουβὴν, καὶ τῷ Γὰδ ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· κατ' ἀνατολάς ἡλίου δέδωκεν αὐτῷ Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου, ⁹ ἀπὸ Ἀροῆρ, ἡ ἔστιν ἐπὶ τοῦ χεῖλους χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγος, καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ἀπὸ Μαιδαβάν· ¹⁰ Πάσας τὰς πόλεις Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων,

ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἑσεβῶν ἕως τῶν ὀρίων υἰῶν Ἀμμῶν· ¹¹ Καὶ τὴν Γαλααδίτιδα, καὶ τὰ ὄρια Γεσιρί, καὶ τοὺς Μαχατί, πᾶν ὄρος Αερμῶν, καὶ πᾶσαν τὴν Βασανίτιν ἕως Ἀχά· ¹² Πᾶσαν τὴν βασιλείαν Ὡγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσταρῶθ καὶ ἐν Ἑδραῖν· οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Μωυσῆς, καὶ ἐξωλόθρευσε. ¹³ Καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Γεσιρί, καὶ τὸν Μαχατί, καὶ τὸν Χαναναῖον· καὶ κατῴκει βασιλεὺς Γεσιρί καὶ ὁ Μαχατί ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

¹⁴ Πλὴν τῆς φυλῆς Λευὶ οὐκ ἐδόθη κληρονομία· Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὗτος κληρονομία αὐτῶν, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς Κύριος· καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς, ὃν κατεμέρισε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβῶθ Μωᾶβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

¹⁵ Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῇ φυλῇ Ρουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ Ἀροῆρ, ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἀρνῶν, καὶ ἡ πόλις ἣ ἐν τῇ φάραγγι Ἀρνῶν· καὶ πᾶσαν τὴν Μισῶρ, ¹⁷ ἕως Ἑσεβῶν, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς οὐσας ἐν τῇ Μισῶρ, καὶ Δαιβῶν, καὶ Βαιμῶν Βαᾶλ, καὶ οἶκου Μεελβῶθ, ¹⁸ καὶ Βασᾶν, καὶ Βακεδμῶθ, καὶ Μαυφαᾶδ, καὶ, Καριθαίμ, ¹⁹ καὶ Σεβαῖμ, καὶ Σεραδᾶ, καὶ Σιών ἐν τῷ ὄρει Ἐνάβ, ²⁰ καὶ Βαιθοφογῶρ, καὶ Ἀσηδῶθ Φασγά, καὶ Βαιτθασεινῶθ, ²¹ καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Μισῶρ, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηῶν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιὰμ, καὶ τὸν Εὐί, καὶ τὸν Ροβὸκ, καὶ τὸν Σοῦρ, καὶ τὸν Οὐρ, καὶ τὸν Ροβὲ ἄρχοντα ἕναρα Σιών, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιών.

²² Καὶ τὸν Βαλαὰμ τὸν τοῦ Βαιῶρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ἐν τῇ ῥοπῇ.

²³ Ἐγένετο δὲ τὰ ὄρια Ρουβὴν, Ἰορδάνης ὄριον· αὕτη ἡ κληρονομία υἰῶν Ρουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

²⁴ Ἔδωκε δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν. ²⁵ Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν Ἰαζήρ· πᾶσαι πόλεις Γαλαὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἰῶν Ἀμμῶν ἕως Ἀραβα, ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Ἀράδ. ²⁶ Καὶ ἀπὸ Ἑσεβῶν ἕως Ἀραβῶθ κατὰ τὴν Μασσηφά, καὶ Βοτανίμ, καὶ Μαᾶν ἕως τῶν ὀρίων Δαιβῶν, ²⁷ καὶ Ἐναδῶμ καὶ Ὀθαργαί καὶ Βαινθαναβρά καὶ Σοκχωθᾶ καὶ Σαφᾶν καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηῶν βασιλέως Ἑσεβῶν· καὶ ὁ Ἰορδάνης ὀριεῖ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης Χενερεθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν. ²⁸ Αὕτη ἡ κληρονομία υἰῶν Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν καὶ κατὰ πόλεις αὐτῶν· κατὰ δήμους αὐτῶν αὐχένα ἐπιστρέψουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθη κατὰ δήμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

²⁹ Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ κατὰ δήμους αὐτῶν. ³⁰ Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ Μαᾶν, καὶ πᾶσα βασιλεία Βασᾶν, καὶ πᾶσα βασιλεία Ὡγ βασιλέως τῆς Βασᾶν, καὶ πάσας τὰς κώμας Ἰαῖρ, αἱ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἐξήκοντα πόλεις. ³¹ Καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ· καὶ ἐν Ἀσταρῶθ, καὶ ἐν Ἑδραῖν πόλεις βασιλείας Ὡγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, τοῖς υἱοῖς Μαχίρ υἱοῖς Μανασσῆ, καὶ τοῖς ἡμίσεσιν υἱοῖς Μαχίρ υἱοῖς Μανασσῆ, κατὰ δήμους αὐτῶν. ³² Οὗτοι οὖν κατεκληρονόμησε Μωυσῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβῶθ Μωᾶβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχώ ἀπ' ἀνατολῶν.

14

¹ Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονόμησαντες υἰῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ Χαναὰν, οἷς κατεκληρονόμησαν αὐτοῖς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ. ² Κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ταῖς ἐννεά φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς ³ ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκε κλῆρον ἐν αὐτοῖς, ⁴ ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ δύο φυλαὶ Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ· καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἡ πόλις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῶν τοῖς κτήνεσι, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁵ Ὅν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐμέρισαν τὴν γῆν.

⁶ Καὶ προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς Ἰησοῦν ἐν Γαλαγὰλ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφουῆ ὁ Κενεζαῖος, σὺ ἐπίστη τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Κάδης Βαρνη. ⁷ Τεσσαράκοντα γὰρ ἐτῶν ἤμην ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς ὁ παῖς τοῦ Θεοῦ ἐκ Κάδης Βαρνη κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν· καὶ ἀπεκρίθην αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ. ⁸ Οἱ ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ μετέστησαν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ προσετέθην ἐπακολουθήσαι Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου. ⁹ Καὶ ὡμοσε Μωυσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγων, ἡ γῆ ἐφ' ἣν

ἐπέβης, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθης ἐπακολουθήσαι ὀπίσω Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰ Καὶ νῦν διέθρησέ με Κύριος ὄν τρόπον εἶπε· τοῦτο τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτου ἔτος, ἀφ' οὗ ἐλάλησε Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωυσῆν· καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν. ¹¹ Ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων, ὡσεὶ ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς, ὡσαύτως ἰσχύω νῦν ἐξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον. ¹² Καὶ νῦν αἰτοῦμαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπε Κύριος τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· νῦν δὲ οἱ Ἐνακὶμ ἐκεῖ εἰσι, πόλεις ὄχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν Κύριος μετ' ἐμοῦ ἦ, ἐξολοθρεύσω αὐτοὺς, ὄν τρόπον εἶπέ μοι Κύριος.

¹³ Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, καὶ ἔδωκε Χεβρών τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφονῆ υἱῷ Κενεζ ἐν κλήρῳ. ¹⁴ Διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρών τῷ Χάλεβ τῷ τοῦ Ἰεφονῆ τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθήσαι τῷ προστάγματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵ Τὸ δὲ ὄνομα τῆς Χεβρών ἦν τὸ πρότερον πόλις Ἀργὸβ, μητρόπολις τῶν Ἐνακὶμ αὕτη· καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε τοῦ πολέμου.

15

¹ Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀρίων τῆς Ἰδουμαίας ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἕως Κάδης πρὸς Λίβα.

² Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ Λιβὸς ἕως μέρους θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ τῆς λοφιάς τῆς φερούσης ἐπὶ Λίβα. ³ Καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως Ἀκραβίν· καὶ ἐκπεριπορεύεται Σενὰ, καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ Λιβὸς ἐπὶ Κάδης Βαρνη· καὶ ἐκπορεύεται Ἀσωρῶν, καὶ προσαναβαίνει εἰς Σάραδα· καὶ ἐκπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης, ⁴ καὶ ἐκπορεύεται ἐπὶ Σελμωνὰν, καὶ διεκβάλλει ἕως φάραγγος Αἰγύπτου· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος τῶν ὀρίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν· τοῦτο ἔστιν αὐτῶν ὄρια ἀπὸ Λιβὸς.

⁵ Καὶ τὰ ὄρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἀλυκὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ τῆς λοφιάς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἰορδάνου. ⁶ Ἐπιβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ Βαιθαγλαὰμ· καὶ παραπορεύεται ἀπὸ Βορρᾶ ἐπὶ Βαιθάραβα, καὶ προσαναβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ λίθον Βαιῶν υἱοῦ Ρουβὴν· ⁷ καὶ προσαναβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος Ἀχώρ, καὶ καταβαίνει ἐπὶ Γαγγάλ, ἡ ἔστιν ἀπέναντι τῆς προσβάσεως Ἀδαμμὶν, ἡ ἔστι κατὰ Λίβα τῆ φάραγγι, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τοῦ ἡλίου· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος πηγῆ Ῥωγήλ· ⁸ καὶ ἀναβαίνει τὰ ὄρια εἰς φάραγγα Ἐννὸμ, ἐπὶ νώτου τοῦ Ἰεβοῦις ἀπὸ Λιβὸς· αὕτη ἔστιν Ἰερουσαλήμ· καὶ διεκβάλλει τὰ ὄρια ἐπὶ κορυφῆν ὄρους, ἡ ἔστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἐννὸμ πρὸς θαλάσσης, ἡ ἔστιν ἐκ μέρους γῆς Ῥαφαὶν ἐπὶ βορρᾶ· ⁹ καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγῆν ὕδατος Ναφθᾶ, καὶ διεκβάλλει εἰς τὸ ὄρος Ἐφρών· καὶ ἄξει τὸ ὄριον εἰς Βαάλ· αὕτη ἔστι πόλις Ἰαρίμ. ¹⁰ Καὶ περιελεύσεται ὄριον ἀπὸ Βαάλ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος Ἀσσάρ ἐπὶ νώτου πόλιν Ἰαρίν ἀπὸ Βορρᾶ· αὕτη ἔστι Χασλών· καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ Λίβα· ¹¹ καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον κατὰ νώτου Ἀκκαρῶν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ διεκβαλεῖ τὰ ὄρια εἰς Σοκχώθ, καὶ παρελεύσεται ὄρια ἐπὶ Λίβα, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ Λεβνὰ, καὶ ἔσται ἡ διεξοδος τῶν ὀρίων ἐπὶ θάλασσαν· ¹² καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀριεῖ. Ταῦτα τὰ ὄρια υἱῶν Ἰούδα κύκλω κατὰ δήμους αὐτῶν.

¹³ Καὶ τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφονῆ ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα διὰ προστάγματος τοῦ Θεοῦ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησοῦς τὴν πόλιν Ἀρβὸκ μητρόπολιν Ἐνάκ· αὕτη ἔστι Χεβρών. ¹⁴ Καὶ ἐξωλόθρευσε ἐκείθεν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφονῆ τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ, τὸν Σουσί καὶ Θολαμί καὶ τὸν Ἀχιμὰ. ¹⁵ Καὶ ἀνέβη ἐκείθεν Χάλεβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαβὶρ· τὸ δὲ ὄνομα Δαβὶρ ἦν τὸ πρότερον πόλις Γραμματῶν.

¹⁶ Καὶ εἶπε Χάλεβ, ὃς ἂν λάβῃ καὶ ἐκκόψῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμματῶν καὶ κυριεύσῃ αὐτῆς, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχάν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. ¹⁷ Καὶ ἔλαβεν αὐτὴν Γοθουιηλ υἱὸς Χενεζ ἀδελφοῦ Χάλεβ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσχάν θυγατέρα αὐτοῦ γυναῖκα. ¹⁸ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ συνέβουλεύσατο αὐτῷ, λέγουσα, αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν· καὶ ἐβόησεν ἐκ τοῦ ὄνου· καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ, τί ἐστὶ σοι; ¹⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Ναγεβ δέδωκάς με· δός μοι τὴν Βοθθανίς· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὴν Γουαιθλάν τὴν ἄνω καὶ τὴν Γουαιθλάν τὴν κάτω.

²⁰ Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰούδα. ²¹ Ἐγενήθησαν δὲ πόλεις αὐτῶν πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα ἐφ' ὀρίων Ἐδὼμ ἐπὶ τῆς ἐρήμου, καὶ Βαισελεηλ, καὶ Ἀρά,

καὶ Ἀσώρ, ²² καὶ Ἰκάμ, καὶ Ῥεγμά, καὶ Ἀρουήλ, ²³ καὶ Κάδης, καὶ Ἀσοριωναῖν, καὶ Μαιναῖμ, ²⁴ καὶ Βαλμαινὰν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, ²⁵ καὶ αἱ πόλεις Ἀσερών, αὐτῆ Ἀσώρ, ²⁶ καὶ Σὴν, καὶ Σαλμαὰ, καὶ Μωλαδά, ²⁷ καὶ Σερί, καὶ Βαιφαλάθ, ²⁸ καὶ Χολασεωλά, καὶ Βηρσαβεέ· καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν, ²⁹ Βολά, καὶ Βακώκ, καὶ Ἀσὸμ, ³⁰ καὶ Ἐλβωυδάδ, καὶ Βαιθήλ, καὶ Ἐρμά, ³¹ καὶ Σεκελάκ, καὶ Μαχαρίμ, καὶ Σεθεννάκ, ³² καὶ Λαβώς, καὶ Σαλή, καὶ Ἐρωμώθ· πόλεις εἰκοσιεννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

³³ Ἐν τῇ πεδινῇ Ἀσταώλ, καὶ Ῥάα, καὶ Ἄσσα. ³⁴ Καὶ Ῥάμεν, καὶ Τανώ, καὶ Ἰλουθώθ, καὶ Μαιναῖ, ³⁵ καὶ Ἰερμουθ, καὶ Ὀβολλάμ, καὶ Μεμβρά, καὶ Σαωχώ, καὶ Ἰαζηκά, ³⁶ καὶ Σακαρίμ, καὶ Γάθρηα, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς· πόλεις δεκατέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ³⁷ Σεννά, καὶ Ἀδασάν, καὶ Μαγαδαλαγὰδ, ³⁸ καὶ Δαλαδ, καὶ Μασφά, καὶ Ἰαχαρεήλ, ³⁹ καὶ Βασηδῶθ, καὶ Ἰδεαδαλέα, καὶ ⁴⁰ Χαβρά, καὶ Μαχές, καὶ Μασαχώς, ⁴¹ καὶ Γεδδῶρ, καὶ Βαγαδιήλ, καὶ Νωμάν, καὶ Μαχηδάν· πόλεις ἑκκαίδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁴² Λεβνά, καὶ Ἰθάκ, καὶ Ἀνώχ, ⁴³ καὶ Ἰανὰ, καὶ Νασίβ, ⁴⁴ καὶ Κεϊλάμ, καὶ Ἀκιεζι, καὶ Κεζιβ, καὶ Βαθησάρ, καὶ Αἰλώμ· πόλεις δέκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁴⁵ Ἀκκαρών, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν, ⁴⁶ ἀπὸ Ἀκκαρών Γεμνά· καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσι πλησίον Ἀσηδῶθ· καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, ⁴⁷ Ἀσιεδῶθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς ἕως τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη διορίζει.

⁴⁸ Καὶ ἐν τῇ ὄρεινῇ Σαμίρ, καὶ Ἰεθέρ, καὶ Σωχά, ⁴⁹ καὶ Ῥεννά, καὶ πόλις Γραμμάτων, αὐτῆ Δαβίρ, ⁵⁰ καὶ Ἀνών, καὶ Ἐς, καὶ Μάν, καὶ Αἰσάμ, ⁵¹ καὶ Γοσὸμ, καὶ Χαλοῦ, καὶ Χαννά, καὶ Γηλώμ· πόλεις ἕνδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁵² Αἰρέμ, καὶ Ῥεμνά, καὶ Σομά, ⁵³ καὶ Ἰεμαῖν, καὶ Βαιθαγοῦ, καὶ Φακούα, ⁵⁴ καὶ Εὐμά, καὶ πόλις Ἀρβὸκ, αὐτῆ ἐστὶ Χεβρών, καὶ Σωραίθ· πόλεις ἑννέα, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁵⁵ Μαώρ, καὶ Χερμέλ, καὶ Ὀζιβ, καὶ Ἰτάν, ⁵⁶ καὶ Ἰαριήλ, καὶ Ἀρικόμ, καὶ Ζακαναῖμ, ⁵⁷ καὶ Γαβαά, καὶ Θαμναθά· πόλεις ἑννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁵⁸ Αἰλουά, καὶ Βηθσοῦρ, καὶ Γεδδών, ⁵⁹ καὶ Μαγαρώθ, καὶ Βαιθανάμ, καὶ Θεκούμ· πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ^{59a} Θεκώ, καὶ Ἐφραθά, αὐτῆ ἐστὶ Βαιθλεεμ, καὶ Φαγώρ, καὶ Αἰτάν, καὶ Κουλὸν, καὶ Τατάμ, καὶ Θωβήξ, καὶ Καρέμ, καὶ Γαλέμ, καὶ Θεθέρ, καὶ Μανοχώ· πόλεις ἕνδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁶⁰ Καριαθβαάλ, αὐτῆ ἡ πόλις Ἰαρίμ, καὶ Σωθηβᾶ· πόλεις δύο, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁶¹ καὶ Βαδδαργεῖς, καὶ Θαραβαάμ, καὶ Αἰνών, ⁶² καὶ Αἰοχιοζά, καὶ Ναφλαζών, καὶ αἱ πόλεις Σαδών, καὶ Ἀρκάδης· πόλεις ἑπτὰ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

⁶³ Καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος κατῴκει ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰουδα ἀπολέσαι αὐτούς· καὶ κατῴκησαν οἱ Ἰεβουσαῖοι ἐν Ἱερουσαλήμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

16

¹ Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια υἰῶν Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχώ ἀπὸ ἀνατολῶν· καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ Ἱεριχώ εἰς τὴν ὄρεινὴν, τὴν ἔρημου, εἰς Βαιθὴλ Λουζά. ² Καὶ ἐξελεύσεται εἰς Βαιθὴλ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια τοῦ Ἀχαταρωθί. ³ Καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὅρια Ἀπταλίμ ἕως τῶν ὀρίων Βαιθωρῶν τὴν κάτω, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ⁴ Καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ, Ἐφραῖμ καὶ Μανασσή.

⁵ Καὶ ἐγενήθη ὅρια υἰῶν Ἐφραῖμ κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν Ἀταρώθ, καὶ Ἐρὼκ ἕως Βαιθωρῶν τὴν ἄνω, καὶ Γαζαρά. ⁶ Καὶ ἐλεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν εἰς Ἰκασμὸν ἀπὸ Βορρά· Θερμά· περιελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Θηνασά, καὶ Σέλληξ, καὶ παρελεύσεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς Ἰανώκκ, ⁷ καὶ εἰς Μαχώ, καὶ Ἀταρώθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ Ἱεριχώ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην. ⁸ Καὶ ἀπὸ Τάφου πορεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ Χελκανα· καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν· αὐτῆ ἡ κληρονομία φυλῆς Ἐφραῖμ κατὰ δήμους αὐτῶν.

⁹ Καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Ἐφραῖμ ἀναμέσον τῆς κληρονομίας υἰῶν Μανασσή, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ οὐκ ἀπόλεσεν Ἐφραῖμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γάζερ· καὶ κατῴκει ὁ Χαναναῖος ἐν τῷ Ἐφραῖμ ἕως τῆς ἡμέρας ταυτης, ἕως ἀνέβη Φαραώ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτήν ἐν πυρί· καὶ τοὺς Χαναναῖους, καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γάζερ, ἐξέκρησαν· καὶ ἔδωκεν αὐτήν Φαραώ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

17

¹ Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ Ἰωσήφ, τῷ Μαχίρ πρωτοτόκῳ Μανασσῆ πατρὶ Γαλαὰδ, ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς ἦν, ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι. ² Καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δῆμους αὐτῶν· τοῖς υἱοῖς Ἰεζι, καὶ τοῖς υἱοῖς Κελεζ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰεζιήλ, καὶ τοῖς υἱοῖς Συχέμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Συμαρίμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ὀφέρ· οὗτοι ἄρσενες κατὰ δῆμους αὐτῶν.

³ Καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφέρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἡ θυγατέρες· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαὰδ· Μααλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Ἐγλὰ, καὶ Μελαχὰ, καὶ Θεροσά. ⁴ Καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον Ἰησοῦ, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων, λέγουσαι, ὁ Θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· καὶ ἐδόθη αὐταῖς διὰ προστάγματος Κυρίου κληρὸς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἔπεσεν ὁ σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἀνάσσα, καὶ πεδίον Λαβέκ ἐκ τῆς γῆς Γαλαὰδ, ἣ ἐστὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ⁶ Ὅτι θυγατέρες υἱῶν Μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κληρὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· ἡ δὲ γῆ Γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς καταλειμμένοις.

⁷ Καὶ ἐγενήθη ὄρια υἱῶν Μανασσῆ Δηλανὰθ, ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἀνάθ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὰ ὄρια ἐπὶ Ἰαμὶν καὶ Ἰασοῖβ ἐπὶ πηγῇν Θαφθῶθ. ⁸ Τῷ Μανασσῆ ἔσται· καὶ Θαφρὲθ ἐπὶ τῶν ὀρίων Μανασσῆ, τοῖς υἱοῖς Ἐφραΐμ. ⁹ Καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ φάραγγα Καρανὰ ἐπὶ Λίβα κατὰ φάραγγα Ἰαριήλ· τερέμιυθος τῷ Ἐφραΐμ ἀναμέσον πόλεως Μανασσῆ· καὶ ὄρια Μανασσῆ ἐπὶ τὸν βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρρουν· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος θάλασσα ¹⁰ ἀπὸ Λιβὸς τῷ Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ Βορρᾶν Μανασσῆ· καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὄρια αὐτοῖς· καὶ ἐπὶ Ἀσηβ συνάψουσιν ἐπὶ Βορρᾶν, καὶ τῷ Ἰσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν. ¹¹ Καὶ ἔσται Μανασσῆ ἐν Ἰσάχαρ καὶ ἐν Ἀσηβ Βαιθῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δῶρ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδδῶ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς Μαφετά, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς.

¹² Καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας· καὶ ἤρχετο ὁ Χανααῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ¹³ Καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπει κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χανααῖους ὑπηκόους, ἐξολοθρεῦσαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξωλόθρευσαν.

¹⁴ Ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες, διατί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κληρὸν ἕνα, καὶ σχοινίσμα ἓν; ἐγὼ δὲ λαὸς πολὺς εἰμι, καὶ ὁ Θεὸς εὐλόγησέ με. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, εἰ λαὸς πολὺς εἶ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν, καὶ ἐκκάθαρων σεαυτῷ εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ. ¹⁶ Καὶ εἶπαν, οὐκ ἀρέσκει ἡμῖν τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ· καὶ ἵππος ἐπίλεκτος, καὶ σίδηρος τῷ Χανααῖῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν αὐτῷ ἐν Βαιθῶν, καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς, ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. ¹⁷ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ, εἰ λαὸς πολὺς εἶ καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται σοι κληρὸς εἶς. ¹⁸ Ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι, ὅτι δρυμὸς ἐστὶ καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτὸν, καὶ ἔσται σοι· καὶ ὅταν ἐξολοθρευθῆς τὸν Χανααῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλεκτος αὐτῷ ἐστὶ· σὺ γὰρ ὑπερισχύεις αὐτοῦ.

18

¹ Καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Σηλῶ, καὶ ἔπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν.

² Καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἑπτὰ φυλαί. ³ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ἕως τίνος ἐκλυθήσεσθε κληρονομήσαι τὴν γῆν, ἣν ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν; ⁴ Δότε ἐξ ἡμῶν ἄνδρας τρεῖς ἐκ φυλῆς, καὶ ἀναστάντες διελεθῶσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραφάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὰ δεήσει διελεῖν αὐτήν. Καὶ διέλθοσαν πρὸς αὐτόν· ⁵ καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας· Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὄριον ἀπὸ Λιβὸς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ στήσονται αὐτοῖς ἀπὸ Βορρᾶ. ⁶ Ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας, καὶ ἐνέγκατε ὧδε πρὸς με, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κληρὸν ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ⁷ Οὐ γὰρ ἐστὶ μερὶς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν· ἱερατεία γὰρ Κυρίου μερὶς αὐτοῦ· καὶ Γὰδ καὶ Ρουβὴν καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐλάβωσαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῆς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωσῆς ὁ παῖς Κυρίου.

⁸ Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν· καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσι τοῖς πορευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν, λέγων, πορεύεσθε καὶ χωροβατήσατε τὴν

γῆν, καὶ παραγενήθητε πρὸς με, καὶ ὧδε ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ἔναντι Κυρίου ἐν Σηλῶ.⁹ Καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν· καὶ εἶδον αὐτὴν, καὶ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ πόλεις, ἑπτα μερίδας εἰς βιβλίου, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν.¹⁰ Καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον ἐν Σηλῶ ἔναντι Κυρίου.

¹¹ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος φυλῆς Βενιαμὶν πρῶτος κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἐξῆλθεν ὄρια τοῦ κλήρου αὐτῶν ἀναμέσον υἰῶν Ἰούδα καὶ ἀναμέσον τῶν υἰῶν Ἰωσήφ.

¹² Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ Βορρᾶ· ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου προσαναβήσεται τὰ ὄρια κατὰ νότου Ἰεριχώ ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος ἡ Μαβδαρίτις Βαιθῶν.¹³ Καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν τὰ ὄρια Λουζᾶ ἐπὶ νότου Λουζᾶ ἀπὸ Λιβός αὐτῆς· αὕτη ἐστὶ Βαιθὴλ· καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια Μααταρῶβ Ὀρέχ ἐπὶ τὴν ὄρεινὴν, ἡ ἐστὶ πρὸς Λίβα Βαιθωρῶν ἡ κάτω.

¹⁴ Καὶ διελεύσεται τὰ ὄρια καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον παρὰ θάλασσαν ἀπὸ Λιβός ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον Βαιθωρῶν Λίβα· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος εἰς Καριάθ Βαάλ· αὕτη ἐστὶ Καριαθιαρὶν, πόλις υἰῶν Ἰούδα· τοῦτο ἐστὶ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν.

¹⁵ Καὶ μέρος τὸ πρὸς Λίβα ἀπὸ μέρους Καριάθ Βαάλ· καὶ διελεύσεται ὄρια εἰς Γασίν, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθῶ.¹⁶ Καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ μέρους, τοῦτο ἐστὶ κατὰ πρόσωπον νάπης Σοννάμ, ὃ ἐστὶν ἐκ μέρους Ἐμέκ Ῥαφαῖν ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ καταβήσεται Γαίενα ἐπὶ νότου Ἰεβουσαί ἀπὸ Λιβός· καταβήσεται ἐπὶ πηγὴν Ῥωγήλ.¹⁷ Καὶ διελεύσεται ἐπὶ πηγὴν Βαιθσαμύς· καὶ παρελεύσεται ἐπὶ Γαλιλῶθ, ἡ ἐστὶν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασις Αἰθαμίν· καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον Βαιῶν υἰῶν Ῥουβὴν.¹⁸ καὶ διελεύσεται κατὰ νότου Βαιθάραβα ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ καταβήσεται ἐπὶ τὰ ὄρια ἐπὶ νότου θάλασσαν ἀπὸ Βορρᾶ.¹⁹ Καὶ ἔσται ἡ διεξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ Λοφιάν τῆς θαλάσσης τῶν ἁλῶν ἐπὶ Βορρᾶν εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Λιβός· ταῦτα τὰ ὄρια ἐστὶν ἀπὸ Λιβός.

²⁰ Καὶ ὁ Ἰορδάνης ὀριεῖ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν· αὕτη ἡ κληρονομία υἰῶν Βενιαμίν, τὰ ὄρια αὐτῆς κύκλω κατὰ δήμους.

²¹ Καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῶν υἰῶν Βενιαμίν κατὰ δήμους αὐτῶν Ἰεριχώ, καὶ Βεθεγαϊώ, καὶ Ἀρεκασίς,²² καὶ Βαιθαβαρὰ, καὶ Σαρὰ, καὶ Βησανὰ,²³ καὶ Αἰεῖν, καὶ Φαρά, καὶ Ἐφραθὰ,²⁴ καὶ Καραφὰ, καὶ Κεφιρὰ, καὶ Μονί, καὶ Γαβαὰ, πόλεις δώδεκα· καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,²⁵ Γαβαῶν, καὶ Ῥαμὰ, καὶ Βερωθὰ,²⁶ καὶ Μασσημὰ, καὶ Μιρῶν, καὶ Ἀμωκὴ,²⁷ καὶ Φιρὰ, καὶ Καφὰν, καὶ Νακὰν, καὶ Ζεληκὰν, καὶ Θαρηλὰ,²⁸ καὶ Ἰηβοῦς· αὕτη ἐστὶν Ἰερουσαλὴμ· καὶ Γαβαῶθ, Ἰαρίμ, πόλεις δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· αὕτη ἡ κληρονομία υἰῶν Βενιαμίν κατὰ δήμους αὐτῶν.

19

¹ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ δεῦτερος κλῆρος τῶν υἰῶν Συμεῶν· καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἀναμέσον κλήρων υἰῶν Ἰούδα.² Καὶ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν Βηρσαβεέ, καὶ Σαμαά, καὶ Καλαδάμ,³ καὶ Ἀρωλά, καὶ Βωλά, καὶ Ἰασὸν,⁴ καὶ Ἐρθουλά, καὶ Βουλά, καὶ Ἐρμὰ,⁵ καὶ Σικελὰκ, καὶ Βαιθμαχερέβ, καὶ Σαρσουνί,⁶ καὶ Βαθαρῶθ, καὶ οἱ ἄγροί αὐτῶν· πόλεις δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.⁷ Ἐρεμμῶν, καὶ Θαλχὰ, καὶ Ἰεθέρ, καὶ Ἀσάν· πόλεις τέσσαρες καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,⁸ κύκλω τῶν πόλεων αὐτῶν ἕως Βαλέκ πορευομένων Βαμῆθ κατὰ Λίβα· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἰῶν Συμεῶν κατὰ δήμους αὐτῶν.⁹ Ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ Ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς υἰῶν Συμεῶν, ὅτι ἐγενήθη ἡ μερὶς υἰῶν Ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν· καὶ ἐκληρονομήσαν οἱ υἱοὶ Συμεῶν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου αὐτῶν.

¹⁰ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλῶν κατὰ δήμους αὐτῶν· ἔσται τὰ ὄρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν, Ἐσεδεκγῶλὰ ὄρια αὐτῶν,¹¹ ἡ θάλασσα καὶ Μαγελδὰ, καὶ συνάψει ἐπὶ Βαιθάραβα εἰς τὴν φάραγγα, ἡ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Ἰεκμάν.¹² Καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ Σεδδοῦκ ἐξ ἐναντίας ἀπὸ ἀνατολῶν Βαιθσαμύς ἐπὶ τὰ ὄρια Χασελωθαῖθ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ Δαβιρῶθ, καὶ προσαναβήσεται ἐπὶ Φαγγαί.¹³ Καὶ ἐκεῖθεν περιελεύσεται ἐξ ἐναντίας ἐπ' ἀνατολὰς ἐπὶ Γεβερέ ἐπὶ πόλιν Κατασέμ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ Ῥεμμωναῖ Μαθαρσοζά.¹⁴ Καὶ περιελεύσεται ὄρια ἐπὶ Βορρᾶν ἐπὶ Ἀμῶθ, καὶ ἔσται ἡ διεξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαιφαῖλ,¹⁵ καὶ Κατανὰθ, καὶ Ναβαάλ, καὶ Συμοῦν, καὶ Ἰεριχώ, καὶ Βαιθμάν.¹⁶ Αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἰῶν Ζαβουλῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

¹⁷ Καὶ τῷ Ἰσάχαρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τέταρτος.¹⁸ Καὶ ἐγενήθη τὰ ὄρια αὐτῶν Ἰαζήλ, καὶ Χασαλῶθ, καὶ Σουνάμ,¹⁹ καὶ Ἄγιν, καὶ Σιωνὰ, καὶ Ῥερωθ, καὶ Ἀναχερέθ,²⁰ καὶ Δαβιρῶν, καὶ Κισῶν, καὶ Ῥεβέξ,²¹ καὶ Ῥεμμὰς, καὶ Ἰεῶν, καὶ Τομμάν, καὶ Αἰμαρέκ, καὶ Βηρσαφίς.²² Καὶ συνάψει τὰ ὄρια ἐπὶ Γαιθῶρ, καὶ ἐπὶ Σαλίμ κατὰ θάλασσαν, καὶ Βαιθσαμύς· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος τῶν ὁρίων ὁ Ἰορδάνης.

²³ Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἰῶν Ἰσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

²⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος Ἀσῆρ κατὰ δήμους αὐτῶν. ²⁵ Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἐζελεκέθ, καὶ Ἀλέφ, καὶ Βαιθὸκ, καὶ Κεᾶφ, ²⁶ καὶ Ἐλιμελέχ, καὶ Ἀμιήλ, καὶ Μασσά· καὶ συνάψει τῷ Καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ Σιών, καὶ Λαβανᾶθ. ²⁷ Καὶ ἐπιστρέφει ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ Βαιθεγενέθ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλῶν καὶ Ἐκγαΐ, καὶ Φθαιήλ κατὰ Βορρᾶν, καὶ εἰσελεύσεται ὅρια Σαφθαιβιαιθμὲ, καὶ Ἰναῆλ, καὶ διελεύσεται εἰς Χωβαμασομέλ, ²⁸ καὶ Ἐλβῶν, καὶ Ραᾶβ, καὶ Ἐμεμαῶν, καὶ Κανθᾶν ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης. ²⁹ Καὶ ἀναστρέφει τὰ ὅρια εἰς Ραμᾶ, καὶ ἕως πηγῆς Μασφασάτ, καὶ τῶν Τυρίων· καὶ ἀναστρέφει τὰ ὅρια ἐπὶ Ἰασίφ, καὶ ἔσται ἡ διεξόδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα, καὶ Ἀπολεβ, καὶ Ἐχοζὸβ, ³⁰ καὶ Ἀρχὸβ, καὶ Ἀφέκ, καὶ Ρααύ. ³¹ Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἰῶν Ἀσῆρ κατὰ δήμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

³² Καὶ τῷ Νεφθαλί ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος. ³³ Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Μοολᾶμ, καὶ Μωλά, καὶ Βεσεμίλ, καὶ Ἀρμὲ, καὶ Ναβὸκ, καὶ Ἰεφθαμαί, ἕως Δωδάμ· καὶ ἐγενήθησαν αἱ διεξοδοὶ αὐτοῦ Ἰορδάνης. ³⁴ Καὶ ἐπιστρέφει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐν Αἰθαβῶρ, καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν Ἰακανᾶ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλῶν ἀπὸ Νότου, καὶ Ἀσῆρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

³⁵ Καὶ αἱ πόλεις τειχήρεις τῶν Τυρίων, Τυρὸς, καὶ Ὠμαθαδακέθ, καὶ Κενερέθ, ³⁶ καὶ Ἀρμαῖθ, καὶ Ἀραήλ, καὶ Ἀσῶρ, ³⁷ καὶ Κάδες, καὶ Ἀσοραί, καὶ πηγὴ Ἀσὸρ, ³⁸ καὶ Κερωέ, καὶ Μεγαλααρίμ, καὶ Βαιθθαμὲ, καὶ Θεσσαμύς. ³⁹ Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἰῶν Νεφθαλί.

⁴⁰ Καὶ τῷ Δὰν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕβδομος. ⁴¹ Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Σαράθ, καὶ Ἀσᾶ, καὶ πόλεις Σαμμαύς, ⁴² καὶ Σαλαμίμ, καὶ Ἀμμὸν, καὶ Σιλαθᾶ, ⁴³ καὶ Ἐλών, καὶ Θαμναθᾶ, καὶ Ἀκκαρῶν, ⁴⁴ καὶ Ἀλκαθᾶ, καὶ Βεγεθῶν, καὶ Γεβεελᾶν, ⁴⁵ καὶ Ἀζῶρ, καὶ Βαναϊβακάτ, καὶ Γεθρεμμῶν, ⁴⁶ καὶ ἀπὸ θαλάσσης Ἰεράκων ὄριον πλησίον Ἰόππης. ⁴⁷ Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἰῶν Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ^{47a} καὶ οὐκ ἐξέθλιψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸν Ἀμορραῖον τὸν θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει· καὶ οὐκ εἶον αὐτοὺς οἱ Ἀμορραῖοι καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἐθλίψαν ἀπ' αὐτῶν τὸ ὄριον τῆς μερίδος αὐτῶν.

⁴⁸ Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν καὶ ἐπολέμησαν τὴν Λαχίς, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρας· καὶ κατώκησαν αὐτὴν καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λασενδάν. ^{48a} καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὑπέμεινε τοῦ κατοικεῖν ἐν Ἐλώμ καὶ ἐν Σαλαμίμ· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Ἐφραΐμ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον.

⁴⁹ Καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὄριον αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κλῆρον τῷ Ἰησοὶ τῷ υἱῷ Ναυῆ ἐν αὐτοῖς ⁵⁰ διὰ προστάγματος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ἠτήσατο, Θαμνασαράχ, ἣ ἔστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ ὠκοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ κατώκει ἐν αὐτῇ.

⁵¹ Αὗται αἱ διαιρέσεις ἃς κατεκληρονόμησεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κατὰ κλήρους ἐν Σηλῶ ἐναντὶ Κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

20

¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος τῷ Ἰησοὶ, λέγων, ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, ἃς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωυσῆ. ³ Φυγαδευτήριον τῷ φονετῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως· καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονευτὴς ὑπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστή· ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

⁷ Καὶ διέστειλε τὴν Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ Νεφθαλί, καὶ Συχὲμ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ, καὶ τὴν πόλιν Ἀρβὸκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρών, ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἰούδα.

⁸ Καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἔδωκε Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ρουβὴν, καὶ Ἀρημῶθ ἐν τῇ Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, καὶ τὴν Γαυλὸν ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ.

⁹ Αὗται αἱ πόλεις αἱ ἐπικλητοὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκεμένῳ ἐν αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ἐν χειρὶ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστή ἐναντὶ τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

21

¹ Καὶ προσήλθοσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἰῶν Λευὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ, καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν Ἰσραήλ.

² Καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλῶ ἐν γῆ Χαναὰν, λέγοντες, ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Μωσοῦ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ περισπόμενα τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. ³ Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν διὰ προστάγματος Κυρίου τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῶν.

⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς τῷ δήμῳ Καὰθ· καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεῶν καὶ ἀπὸ φυλῆς Βενιαμὶν κληρωτῆ, πόλεις δεκατρεῖς.

⁵ Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλειμμένοις ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσιου φυλῆς Μανασσῆ κληρωτῆ, πόλεις δέκα.

⁶ Καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσῶν ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσῆρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλί καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσιου φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασάν, πόλεις δεκατρεῖς.

⁷ Καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ φυλῆς Γὰδ καὶ ἀπὸ φυλῆς Ζαβουλῶν κληρωτῆ, πόλεις δώδεκα.

⁸ Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωσοῦ, κληρωτῆ.

⁹ Καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἰῶν Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ υἰῶν Συμεῶν καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς υἰῶν Βενιαμὶν τὰς πόλεις ταύτας· καὶ ἐπεκλήθησαν ¹⁰ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Καὰθ τῶν υἰῶν Λευὶ, ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κληρὸς. ¹¹ Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν Καριαθαρθὸκ μητρόπολιν τῶν Ἐνάκ· αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῷ ὄρει Ἰούδα· τὰ δὲ περισπόμενα κύκλω αὐτῆς, ¹² καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χάλεβ υἱοῦ Ἰεφουνη ἐν κατασχέσει.

¹³ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκε τὴν πόλιν φουαδευτήριον τῷ φονεύσαντι, τὴν Χεβρών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ σὺν αὐτῇ· καὶ τὴν Λεμνὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. ¹⁴ Καὶ τὴν Αἰλῶμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Τεμὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ¹⁵ Καὶ τὴν Γελλά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Δαβὶρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ¹⁶ Καὶ Ἀσὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Τανὺ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις ἐννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν τούτων. ¹⁷ Καὶ παρὰ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν, τὴν Γαβαὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Γαθὲθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ¹⁸ Καὶ Ἀναθῶθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Γάμαλα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. ¹⁹ Πᾶσαι αἱ πόλεις υἰῶν Ἀαρὼν τῶν ἱερέων, δεκατρεῖς.

²⁰ Καὶ τοῖς δήμοις υἱοῖς Καὰθ τοῖς Λευίταις τοῖς καταλειμμένοις ἀπὸ τῶν υἰῶν Καὰθ, καὶ ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν ἱερέων αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ἐφραὶμ. ²¹ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φουαδευτηρίου τὴν τοῦ φονεύσαντος, τὴν Συχέμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Γάζαρα καὶ τὰ πρὸς αὐτήν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ²² Καὶ Βαιθωρῶν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. ²³ Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, τὴν Ελκωθαίμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Γεθεδὰν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ²⁴ Καὶ Αἰλῶν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Γεθερεμμῶν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. ²⁵ Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσιου φυλῆς Μανασσῆ, τὴν Ταναχ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Ἰεβαθά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις δύο. ²⁶ Πᾶσαι πόλεις δέκα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ τὰ πρὸς αὐταῖς, τοῖς δήμοις υἰῶν Καὰθ τοῖς ὑπολειμμένοις.

²⁷ Καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσῶν τοῖς Λευίταις ἐκ τοῦ ἡμίσιου φυλῆς Μανασσῆ τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσαντι, τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Βοσορὰν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις δύο. ²⁸ Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ, τὴν Κισῶν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Δεββὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ²⁹ Καὶ τὴν Ῥεμμάθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Πηγὴν γραμμάτων, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. ³⁰ Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσῆρ τὴν Βασελλὰν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Δαββῶν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ³¹ Καὶ Χελκάτ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Ῥαὰβ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. ³² Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι, τὴν Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Νεμμάθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Θεμμῶν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τρεῖς. ³³ Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ Γεδσῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, πόλεις δεκατρεῖς.

³⁴ Καὶ τῷ δήμῳ υἰῶν Μεραρὶ τοῖς Λευίταις τοῖς λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλῶν, τὴν Μαδὼν, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς· καὶ τὴν Κάδης, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς. ³⁵ Καὶ Σελλά, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς· πόλεις τρεῖς. ³⁶ Καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ

Ἰεριχὼ ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος, τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ· τὴν Μισῶ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· ³⁷ καὶ τὴν Δεκμῶν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν Μαφὰ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πόλεις τέσσαρες. ³⁸ Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γὰδ, τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος, καὶ τὴν Ῥαμῶθ ἐν τῇ Γαλααδ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· τὴν Καμὶν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· ³⁹ καὶ τὴν Ἐδωβ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις τέσσαρες. ⁴⁰ Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν τῶν καταλελειμμένων ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Λευὶ· καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αἱ πόλεις δεκαδύο.

⁴¹ Πᾶσαι πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, τεσσαρακονταοκτὼ πόλεις, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν ⁴² κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων· πόλις καὶ τὰ περισπόρια κύκλῳ τῆς πόλεως πάσαις ταῖς πόλεσι ταύταις· ^{42a} καὶ συνετέλεσεν Ἰησοῦς διαμερίσας τὴν γῆν ἐν τοῖς ὅριοις αὐτῶν· ^{42b} καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μερίδα τῷ Ἰησοῦ διὰ πρόσταγμα Κυρίου· ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ἠτήσατο· τὴν Θαμνασαχάρ ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ· ^{42c} καὶ ὤκοδόμησεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν, καὶ ὤκησεν ἐν αὐτῇ· ^{42d} καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔθηκεν αὐτὰς ἐν Θαμνασαχάρ.

⁴³ Καὶ ἔδωκε Κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν ὥμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν· καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν, καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ. ⁴⁴ Καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς Κύριος κυκλόθεν, καθότι ὥμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν· οὐκ ἀνέστη οὐθεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκε Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁴⁵ Οὐ διέπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν, ὧν ἐλάλησε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· πάντα παρεγένετο.

22

¹ Τότε συνεκάλεσεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσή, ² καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου, καὶ ὑπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν. ³ Οὐκ ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας πλείους· ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν. ⁴ Νῦν δὲ κατέπαυσε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς· νῦν οὖν ἀποστραφέντες, ἀπέλαθε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ⁵ Ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολάς καὶ τὸν νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν ποιεῖν Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου· ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, πορεύεσθαι πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ προσκεῖσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ⁶ Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.

⁷ Καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσή ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν· καὶ ἡνῖκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. ⁸ Καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν· καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον, καὶ σίδηρον, καὶ ἱματισμὸν πολὺν, διείλαντο τὴν προνομίην τῶν ἐχθρῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

⁹ Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσή ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Σηλῷ ἐν γῇ Χαναὰν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γαλααδ εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος Κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

¹⁰ Καὶ ἦλθον εἰς Γαλααδ τοῦ Ἰορδάνου, ἣ ἐστὶν ἐν γῇ Χαναὰν· καὶ ὤκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσή ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου, βωμὸν μέγαν τοῦ ἰδεῖν.

¹¹ Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λεγόντων, Ἰδοὺ ὤκοδομηκασιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσή βωμὸν ἐφ' ὀρίων γῆς Χαναὰν ἐπὶ τοῦ Γαλααδ τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹² Καὶ συνηθοίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Σηλῷ, ὥστε ἀναβάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς.

¹³ Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς ἥμισυ φυλῆς Μανασσή εἰς γῆν Γαλααδ, τὸν τε Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἀρχιερέως, ¹⁴ καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ' αὐτοῦ· ἄρχων εἷς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ· ἄρχοντες οἴκων πατριῶν

εἰσι χιλιάρχου Ἰσραὴλ. ¹⁵ Καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσεις φυλῆς Μανασσὴ εἰς γῆν Γαλααδ· καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες, ¹⁶ τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ Κυρίου, τίς ἡ πλημμέλεια αὕτη, ἣν ἐπλημμέλησατε ἐναντίον τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ Κυρίου, οἰκοδομήσαντες ὑμῖν ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι ἀπὸ τοῦ Κυρίου; ¹⁷ Μὴ μικρὸν ἦμῖν τὸ ἀμάρτημα Φογῶρ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ Κυρίου. ¹⁸ Καὶ ὑμεῖς ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ Κυρίου· καὶ ἔσται ἐὰν ἀποστήτε σήμερον ἀπὸ Κυρίου, καὶ αὐριοῦ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ἔσται ἡ ὀργή. ¹⁹ Καὶ νῦν εἰ μικρὰ ἡ γῆ ὑμῶν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε εἰς τὴν γῆν τῆς Κυρίου κατασχέσεως, οὐ κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ Κυρίου, καὶ κατακληρονομήσετε ἐν ἡμῖν· καὶ μὴ ἀπὸ Θεοῦ ἀποστάται γενήθητε, καὶ ὑμεῖς μηδ' ἀπόστητε ἀπὸ Κυρίου, διὰ τὸ οἰκοδομήσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ²⁰ Οὐκ ἰδοὺ Ἄχαρ ὁ τοῦ Ζαρά πλημμελεία ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν Ἰσραὴλ ἐγενήθη ὀργή; καὶ οὗτος εἰς αὐτὸ ἀπέθανε τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ.

²¹ Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ, λέγοντες, ²² ὁ Θεὸς Θεὸς Κύριός ἐστι, καὶ ὁ Θεὸς Θεὸς αὐτὸς οἶδε, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γινώσεται· εἰ ἐν ἀποστασίᾳ ἐπλημμέλησαμεν ἔναντι τοῦ Κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²³ Καὶ εἰ ὠκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν, ὥστε ἀποστήναι ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὥστε ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτὸν θυσίαν ὀλοκαυτωμάτων, ὥστε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου, Κύριος ἐκζητήσει.

²⁴ Ἄλλ' ἔνεκεν εὐλαβείας ῥήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο, λέγοντες, ἵνα μὴ εἴπωσιν αὐριοῦ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν, τί ὑμῖν Κυρίῳ τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ; ²⁵ Καὶ ὅρια ἔθηκε Κύριος ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς Κυρίου· καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱὸν ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται Κύριον. ²⁶ Καὶ εἶπαμεν ποιῆσαι οὕτω, τοῦ οἰκοδομήσαι τὸν βωμὸν τοῦτον οὐχ ἔνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἔνεκεν θυσιῶν, ²⁷ ἀλλ' ἵνα ἦ τοῦτο μαρτύριον ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς, τοῦ λατρεῖν λατρείαν Κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ, ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν· καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν αὐριοῦ, οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς Κυρίου. ²⁸ Καὶ εἶπαμεν, ἐὰν γενήται ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς, ἡ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὐριοῦ, καὶ ἐροῦσιν, ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν οὐχ ἔνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἔνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν ἡμῶν. ²⁹ Μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς ἀποστραφῆναι ἀπὸ Κυρίου ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀποστήναι ἀπὸ Κυρίου, ὥστε οἰκοδομήσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι, καὶ ταῖς θυσίαις Σαλαμῖν, καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ σωτηρίου, πλην τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ὃ ἐστιν ἐναντίον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.

³⁰ Καὶ ἀκούσας Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρresen αὐτοῖς. ³¹ Καὶ εἶπε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν Κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμέλησατε ἐναντίον Κυρίου πλημμέλεια, καὶ ὅτι ἐῤύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Κυρίου. ³² Καὶ ἀπέστρεψε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσου φυλῆς Μανασσῆ ἐκ τῆς Γαλααδ εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς τοὺς λόγους. ³³ Καὶ ἤρresε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν Θεὸν υἱὸν Ἰσραὴλ· καὶ εἶπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσου φυλῆς Μανασσῆ· καὶ κατῴκησαν ἐπ' αὐτῆς.

³⁴ Καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸν βωμὸν τῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσου φυλῆς Μανασσῆ, καὶ εἶπεν, ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐστι.

23

¹ Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦσαι Κύριον τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκώς ταῖς ἡμέραις. ² Καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ τὴν γερουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς

αυτών, και εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. ³ Ὑμεῖς δὲ ἐωράκατε ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν. ⁴ Ἴδετε ὅτι ἐπέρριψα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλάς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐξωλόθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὀρειεὶ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου.

⁵ Κύριος δὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ἕως ἂν ἀπόλωνται· καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ὑμῖν. ⁶ Κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωσοῦ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰ ἢ εὐώνυμα, ⁷ ὅπως μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα· καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃτε, οὐδὲ μὴ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς, ⁸ ἀλλὰ Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποίησατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ Καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ προσώπου ὑμῶν ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά· καὶ οὐδεὶς ἀντέστη κατενώπιον ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰ Εἶς ὑμῶν ἐδῶξε χιλιούς, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξεπολέμει ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ἡμῖν.

¹¹ Καὶ φυλάξασθε σφόδρα τοῦ ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν. ¹² Ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε καὶ προσθῆθε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι τούτοις τοῖς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίᾳ ποιήσῃτε πρὸς αὐτούς, καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν, ¹³ γινώσκετε ὅτι οὐ μὴ προσθῆ Κύριος τοῦ ἐξολοθρεύσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας, καὶ εἰς σκάνδαλα, καὶ εἰς ἧλους ἐν ταῖς πτέραις ὑμῶν, καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

¹⁴ Ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω τὴν ὁδόν, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ γνώσεσθε τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν, διότι οὐκ ἔπescen εἷς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν λόγων, ὧν εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν πρὸς πάντα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν, οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἔκει πρὸς ἡμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ, ἃ ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς· οὕτως ἐπάξει Κύριος ὁ Θεὸς ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρὰ ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἣς ἔδωκε Κύριος ὑμῖν, ¹⁶ ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἣν ἐνετείλατο ἡμῖν, καὶ πορευθέντες λατρεύσῃτε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς.

24

¹ Καὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς πάσας φυλάς Ἰσραὴλ εἰς Σηλῶ, καὶ συνεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἀπάναντι τοῦ Θεοῦ.

² Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαόν, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, πέραν τοῦ ποταμοῦ παρῶκῃσαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπαρχῆς, Θάρα ὁ πατὴρ Ἀβραάμ, καὶ ὁ πατὴρ Ναχώρ, καὶ ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις. ³ Καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν Ἀβραάμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὠδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ ἐπλήθυνα αὐτοῦ σπέρμα, καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ἰσαάκ, ⁴ καὶ τῷ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ· καὶ ἔδωκα τῷ Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεῖρ κληρονομήσαι αὐτῷ· καὶ Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταίον· καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι. ⁵ Καὶ ἐπάταξα τὴν Αἴγυπτον ἐν σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. ⁶ Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξήγαγε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσήλθατε εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν· καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν ἄρμασι καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. ⁷ Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς Κύριον· καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόφον ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ἀναμέσον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς· καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησε Κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· καὶ ἦτε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους.

⁸ Καὶ ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς γῆν Ἀμορραίων τῶν κατοκούντων πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν· καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξωλοθρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.

⁹ Καὶ ἀνέστη Βαλακ ὁ τοῦ Σεφῶρ βασιλεὺς Μωάβ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε τὸν Βαλαάμ ἀράσασθαι ἡμῖν. ¹⁰ Καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ὁ Θεός σου ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίαις εὐλόγησεν ἡμᾶς, καὶ ἐξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτούς. ¹¹ Καὶ διεβήτη τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε

εις Ἰεριχώ· καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ἡμᾶς οἱ κατοικοῦντες Ἰεριχώ ὁ Ἀμορραῖος, καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαῖος· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ¹² Καὶ ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν σφηκίαν· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν δώδεκα βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου.

¹³ Καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ὤκοδομήκατε, καὶ κατωκίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἀμπελώνας καὶ ἐλαιώνας οὐς οὐκ ἐφυτεύσατε ὑμεῖς, ἔδεσθε.

¹⁴ Καὶ νῦν φοβήθητε Κύριον, καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε Κυρίῳ. ¹⁵ Εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν Κυρίῳ, ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον τίμι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν, τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορραίων, ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν· ἐγὼ δὲ καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν Κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι.

¹⁶ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε, μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν Κύριον, ὥστε λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις. ¹⁷ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς Θεός ἐστιν· αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὐς παρήλθομεν δι' αὐτῶν. ¹⁸ Καὶ ἐξέβαλε Κύριος τὸν Ἀμορραῖον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν Κυρίῳ, οὗτος γὰρ Θεὸς ἡμῶν ἐστι.

¹⁹ Καὶ εἶπεν Ἰησοὺς πρὸς τὸν λαὸν, οὐ μὴ δύνησθε λατρεύειν Κυρίῳ, ὅτι Θεὸς ἅγιός ἐστι· καὶ ζηλώσας οὗτος οὐκ ἀνήσει τὰ ἀμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομιήματα ὑμῶν, ²⁰ ἥνικα ἐν ἐγκαταλίπητε Κύριον καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις· καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἀνθ' ὧν εὐ ἐποίησεν ὑμᾶς. ²¹ Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν, οὐχί, ἀλλὰ Κυρίῳ λατρεύσομεν.

²² Καὶ εἶπεν Ἰησοὺς πρὸς τὸν λαὸν, μάρτυρες ὑμεῖς καθ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε Κυρίῳ λατρεύειν αὐτῷ. ²³ Καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ. ²⁴ Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν, Κυρίῳ λατρεύσομεν καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα.

²⁵ Καὶ διέθετο Ἰησοὺς διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν Σηλῷ ἐνώπιον τῆς σκηπῆς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ. ²⁶ Καὶ ἔγραψε τὰ ρήματα ταῦτα εἰς βιβλίον νόμων τοῦ Θεοῦ· καὶ ἔλαβον λίθον μέγαν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν Ἰησοὺς ὑπὸ τὴν τέρμινθον ἀπέναντι Κυρίου. ²⁷ Καὶ εἶπεν Ἰησοὺς πρὸς τὸν λαὸν, ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι αὐτὸς ἀκήκοε πάντα τὰ λεχθέντα αὐτῷ ὑπὸ Κυρίου· ὅτι ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον, καὶ οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἥνικα ἂν ψεύσησθε Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου. ²⁸ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοὺς τὸν λαὸν, καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁹ Καὶ ἐλάτρευσεν Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ὅσοι εἶδον πάντα τὰ ἔργα Κυρίου ὅσα ἐποίησε τῷ Ἰσραὴλ.

³⁰ Καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα καὶ ἀπέθανεν Ἰησοὺς υἱὸς Ναυῆ δοῦλος Κυρίου ἑκατὸν δέκα ἔτων. ³¹ Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὀρίοις τοῦ κλήρου αὐτοῦ ἐν Θαμνασαράχ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραὶμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους τοῦ Γαλααδ· ^{31a} ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνημα εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Γαλαλίῳ, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Κύριος· καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

³² Καὶ τὰ ὅσα Ἰωσήφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώρυξαν ἐν Σικίμοις, ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο Ἰακώβ παρὰ τῶν Ἀμορραίων τῶν κατοικοῦντων ἐν Σικίμοις ἀμνάδων ἑκατὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰωσήφ ἐν μερίδι.

³³ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρῶν ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν Γαβαὰρ Φινεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἦν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ.

^{33a} Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, περιεφέροσαν ἐν ἑαυτοῖς· καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε, καὶ κατωρύγη ἐν Γαβαὰρ τῇ ἑαυτοῦ· ^{33b} οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν· καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν Ἀστάρτην, καὶ Ἀσταρῶθ, καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλων αὐτῶν·

καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς χεῖρας Ἑγλώμ τῷ βασιλεῖ Μωάβ, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἕτη δεκαοκτώ.

ΚΡΙΤΑΙ

¹ ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευταίην Ἰησοῦ, καὶ ἐπρωτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διὰ τοῦ Κυρίου, λέγοντες, τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τοὺς Χαναναίους ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς; ² Καὶ εἶπε Κύριος, Ἰούδας ἀναβήσεται· ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ³ Καὶ εἶπεν Ἰούδας τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ παραταξώμεθα πρὸς τοὺς Χαναναίους, καὶ πορεύσομαι καγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου· καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεὼν. ⁴ Καὶ ἀνέβη Ἰούδας· καὶ παρέδωκε Κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἔκοψαν αὐτοὺς ἐν Βεζεκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁵ Καὶ κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζεκ ἐν τῇ Βεζεκ, καὶ παρετάξαντο πρὸς αὐτόν· καὶ ἔκοψαν τὸν Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον. ⁶ Καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζεκ· καὶ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐλάβοσαν αὐτόν, καὶ ἀπέκωσαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁷ Καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζεκ, ἐβδομήκοντα βασιλεῖς, τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι, ἦσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ Θεός. καὶ ἄγουσιν αὐτόν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

⁸ Καὶ ἐπολέμουν υἱοὶ Ἰούδα τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ⁹ Καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πολεμῆσαι πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὀρεινὴν καὶ τὸν Νότον καὶ τὴν πεδινήν. ¹⁰ Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρών· καὶ ἐξῆλθε Χεβρών ἐξ ἐναντίας· καὶ τὸ ὄνομα ἦν Χεβρών τὸ πρότερον Καριαθαρβοκσεφέρ· καὶ ἐπάταξαν τὸν Σεσοὶ καὶ Ἀχιμὰν καὶ Θολμὶ γεννήματα τοῦ Ἐνάκ. ¹¹ Καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Δαβὶρ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς Δαβὶρ ἦν ἔμπροσθεν Καριαθσεφέρ, πόλις Γραμμάτων.

¹² Καὶ εἶπε Χάλεβ, ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχά θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. ¹³ Καὶ προκατελάβετο αὐτήν Γοθονιὴλ υἱὸς Κενεζ ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ νεώτερος· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Χάλεβ τὴν Ἀσχά θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. ¹⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἄγρόν· καὶ ἐγόγγυζε καὶ ἔκραζεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με· καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ, τί ἐστὶ σοι; ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀσχά, ὃς δὴ μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς λύτρωσιν μετεώρων καὶ λύτρωσιν ταπεινῶν.

¹⁶ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰοθὼρ τοῦ Κιναίου τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ πόλεως τῶν φοινίκων μετὰ τῶν υἰῶν Ἰούδα εἰς τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ Νότῳ Ἰούδα, ἣ ἐστὶν ἐπὶ καταβάσεως Ἀράδ, καὶ κατώκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ.

¹⁷ Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφέθ, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, Ἀνάθεμα. ¹⁸ Καὶ οὐκ ἐκκληρονόμησαν Ἰούδας τὴν Γάζαν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Ἀσκάλωνα οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρῶν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, τὴν Ἄζωτον οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰούδα· καὶ ἐκκληρονόμησε τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἠδυνάσθησαν ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ῥηχαβ διεστειλάτο αὐτοῖς. ²⁰ Καὶ ἔδωκεν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρών, καθὼς ἐλάλησε Μωυσῆς· καὶ ἐκκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πόλεις τῶν υἰῶν Ἐνάκ.

²¹ Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλήμ οὐκ ἐκκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν· καὶ κατώκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἰῶν Βενιαμὶν ἐν Ἱερουσαλήμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²² Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ καὶ γε αὐτοὶ εἰς Βαιθίλ· καὶ Κύριος ἦν μετ' αὐτῶν. ²³ Καὶ παρενέβαλον, καὶ κατεσκέψαντο Βαιθίλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζά.

²⁴ Καὶ εἶδον οἱ φυλάσσοντες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτόν· καὶ εἶπον αὐτῷ, δεῖξον ἡμῖν τῆς πόλεως τὴν εἴσοδον, καὶ ποιήσομεν μετὰ σου ἔλεος. ²⁵ Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως· καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας· τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξάπεστειλαν.

26 Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν Χεττίν· καὶ ὤκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζά· τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

27 Καὶ οὐκ ἐξῆρε Μανασσή τὴν Βαιθσάν, ἣ ἐστὶ Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Θανάκ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δῶρ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τὸν κατοικοῦντα Βαλάκ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδῶ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαὰμ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς· καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ ἐξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν. 29 Καὶ Ἐφραὶμ οὐκ ἐξῆρε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Γαζέρ, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον. 30 Καὶ Ζαβουλῶν οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Κέδρων, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωμανά· καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον. 31 Καὶ Ἀσὴρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Ἀκχώ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δῶρ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαλάφ, τὸν Ἀσχαζὶ, καὶ τὸν Χεβδά, καὶ τὸν Ναὶ, καὶ τὸν Ἐρεῶ. 32 Καὶ κατώκησεν ὁ Ἀσὴρ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἠδυνήθη ἐξάραι αὐτόν. 33 Καὶ Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Βαιθσαμῶς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθανάχ· καὶ κατώκησε Νεφθαλὶ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαιθσαμῶς καὶ τὴν Βαιθενέθ, ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον.

34 Καὶ ἐξέθλιψεν ὁ Ἀμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δὰν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἀφῆκαν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. 35 Καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τῷ ὄσπρακῳ, ἐν ᾧ αἱ ἄρκτοι καὶ ἐν ᾧ αἱ ἀλώπεκες, ἐν τῷ Μυρσινῶνι, καὶ ἐν Θαλαβίν, καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ἰωσηφ ἐπὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς φόρον. 36 Καὶ τὸ ὄριον τοῦ Ἀμορραίου ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως Ἀκραβὶν ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

2

1 Καὶ ἀνέβη ἄγγελος Κυρίου ἀπὸ Γαλαγάλ ἐπὶ τὸν κλαυθμῶνα καὶ ἐπὶ Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, τάδε λέγει Κύριος, ἀνεβίβασα ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσήγαγον ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν· καὶ εἶπα, οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. 2 Καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε, τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν καθελεῖτε· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτι ταῦτα ἐποιήσατε. 3 Κἀγὼ εἶπον, οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον. 4 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος Κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. 5 Καὶ ἐπωνόμασαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κλαυθμῶνες· καὶ ἐθυσίασαν ἐκεῖ τῷ Κυρίῳ.

6 Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοὺς τὸν λαὸν, καὶ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν. 7 Καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ Κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροήμερευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον Κυρίου τὸ μέγα ὅσα ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραήλ.

8 Καὶ ἐτελετύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δούλος Κυρίου, υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. 9 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὀρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν Θαμναθαρῆς, ἐν ὄρει Ἐφραὶμ ἀπὸ Βορρᾶ τοῦ ὄρους Γαάς. 10 Καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν· καὶ ἀνέστη γενεὰ ἕτερα μετ' αὐτοὺς, οἱ οὐκ ἔγνωσαν τὸν Κύριον, καὶ γε τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραήλ. 11 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλίμ. 12 Καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἐτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλω αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς· καὶ παρώργισαν τὸν Κύριον, 13 καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις.

14 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας προνομεόντων, καὶ κατεπρονόμωσαν αὐτούς· καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χερσὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἐτι ἀντιστήναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύοντο· 15 καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακά,

καθώς ἐλάλησε Κύριος καὶ καθὼς ὤμοσε Κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα.

¹⁶ Καὶ ἤγειρε Κύριος κριτὰς, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς Κύριος ἐκ χειρὸς τῶν προνομεύοντων αὐτούς· καὶ γε τῶν κριτῶν οὐχ ὑπήκουσαν, ¹⁷ ὅτι ἐξεπόνευσαν ὀπίσω θεῶν ἐτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς· καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακοῦειν τῶν λόγων Κυρίου· οὐκ ἐποίησαν οὕτω. ¹⁸ Καὶ ὅτι ἤγειρε Κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἦν Κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη Κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτούς καὶ ἐκθλιβόντων αὐτούς. ¹⁹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ κριτής, καὶ ἀπέστρεψεν καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἐτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς· οὐκ ἀπέβριψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὰς σκληράς.

²⁰ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν, ἀνθ' ὧν ὅσα ἐγκατέλιπον τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς μου, ²¹ καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξἄραι ἄνδρα ἐκ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὧν κατέλιπεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐν τῇ γῇ· καὶ ἀφήκε ²² τοῦ πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν Κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν, ἢ οὐ. ²³ Καὶ ἀφήσει Κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξἄραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

3

¹ Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἃ ἀφήκε Κύριος αὐτὰ ὥστε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας τοὺς πολέμους Χαναάν. ² Πλὴν διὰ τὰς γενεὰς υἱῶν Ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ ἐμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐγνωσαν αὐτά. ³ Τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν Χανααῖον, καὶ τὸν Σιδῶνιον, καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Αερμὺν ἕως Λαβωεμάθ. ⁴ Καὶ ἐγένετο ὥστε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, γυνῶνας εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς Κυρίου, ἃς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωσῆ.

⁵ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατώκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χανααῖου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου. ⁶ Καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. ⁷ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου· καὶ ἐπελάθοντο Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοὺς Βααλὶμ καὶ τοὺς ἄλλοις. ⁸ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Χουσαρσαθαίμ βασιλέως Συρίας ποταμῶν, καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσαρσαθαίμ ἕτη ὀκτώ.

⁹ Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· καὶ ἤγειρε Κύριος σωτήρα τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔσωσεν αὐτούς, τὸν Γοθονιὴλ υἱὸν Κενεζ ἀδελφοῦ Χάλεβ τὸν νεώτερον ὑπὲρ αὐτόν. ¹⁰ Καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ· καὶ ἐξήλθεν εἰς πόλεμον πρὸς Χουσαρσαθαίμ· καὶ παρέδωκε Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθαίμ βασιλέα Συρίας ποταμῶν· καὶ ἐκραταιώθη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσαρσαθαίμ. ¹¹ Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἕτη τεσσαράκοντα· καὶ ἀπέθανε Γοθονιὴλ υἱὸς Κενεζ.

¹² Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ ἐνίσχυσε Κύριος τὸν Ἑγλῶμ βασιλέα Μωάβ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τὸ πεποικέναι αὐτούς τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυρίου. ¹³ Καὶ συνήγαγε πρὸς ἐαυτὸν πάντα τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλῆκ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν πόλιν τῶν φοινίκων. ¹⁴ Καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Ἑγλῶμ βασιλεῖ Μωάβ ἕτη δεκαοκτώ.

¹⁵ Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς σωτήρα, τὸν Ἀῶδ υἱὸν Γηρά υἱὸν τοῦ Ἰεμεὶ ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον· καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ Ἑγλῶμ βασιλεῖ Μωάβ. ¹⁶ Καὶ ἐποίησεν ἐαυτῷ Ἀῶδ μάχαιραν δίστομον, σπιθαμῆς τὸ μήκος αὐτῆς· καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸν δεξιόν. ¹⁷ Καὶ ἐπορεύθη, καὶ προσήνεγκε τὰ δῶρα τῷ Ἑγλῶμ βασιλεῖ Μωάβ· καὶ Ἑγλῶμ ἀνὴρ ἀστείος σφόδρα.

¹⁸ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσεν Ἀῶδ προσφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς φέροντας τὰ δῶρα, ¹⁹ καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν τῶν μετὰ τῆς Γαλαγά· καὶ εἶπεν Ἀῶδ, λόγος μοι κρύφιος πρὸς σέ, βασιλεῦ· καὶ εἶπεν Ἑγλῶμ πρὸς αὐτόν, σὺ πά· καὶ ἐξαπέστειλεν ἀφ' ἐαυτοῦ πάντα τοὺς ἐφεστῶτας ἐπ' αὐτόν, ²⁰ καὶ

Ἄωδ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερώῳ τῷ θερινῷ τῷ ἑαυτοῦ μονώτατος· καὶ εἶπεν Ἀώδ, λόγος Θεοῦ μοι πρὸς σέ, βασιλεῦ· καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου Ἐγγλὼμ ἐγγυὸς αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀναστῆναι αὐτόν, καὶ ἐξέτεινεν Ἀώδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν ἐπάνωθεν τοῦ μηροῦ αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν ἐν τῇ κοιλιᾷ αὐτοῦ, ²² καὶ ἐπεισήνεγκε καὶ γὴν τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός, καὶ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλιᾶς αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἐξῆλθεν Ἀώδ τὴν προστάδα· καὶ ἐξῆλθε τοὺς διατεταγμένους, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐσφῆνωσε. ²⁴ Καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε· καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπῆλθον καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερώου ἐσφηνωμέναι· καὶ εἶπαν, μήποτε ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ τῷ θερινῷ; ²⁵ Καὶ ὑπέμειναν ἕως ἡσχύοντο· καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου· καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα, καὶ ἤνοιξαν· καὶ ἰδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν τεθνηκώς.

²⁶ Καὶ Ἀώδ διεσώθη ἕως ἐθορυβοῦντο, καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς παρῆλθε τὰ γλυπτὰ, καὶ διεσώθη εἰς Στενωθῆ.

²⁷ Καὶ ἐγένετο ἡνῖκα ἦλθεν Ἀώδ εἰς γῆν Ἰσραὴλ, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραῖμ, καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν. ²⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, κατάρβητε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε Κύριος ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν τὴν Μωάβ ἐν χειρὶ ἡμῶν· καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τῆς Μωάβ, καὶ οὐκ ἀφήκεν ἄνδρα διαβῆναι. ²⁹ Καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὥσει δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, πᾶν λιπαρὸν καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη ὁ ἀνήρ. ³⁰ Καὶ ἐνετράπη Μωάβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ χεῖρα Ἰσραὴλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη· καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀώδ ἕως οὗ ἀπέθανε.

³¹ Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνέστη Σαμεγὰρ υἱὸς Δινάχ, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄλλοφύλους εἰς ἔξακοσίους ἄνδρας ἐν τῷ ἀροτρόποδι τῶν βοῶν· καὶ ἔσωσε καὶ γε αὐτὸς τὸν Ἰσραὴλ.

4

¹ Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ Ἀώδ ἀπέθανε. ² Καὶ ἀπέδοτο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ Κύριος ἐν χειρὶ Ἰαβὴν βασιλέως Χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ· καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν Ἀρισώθ τῶν ἐθνῶν. ³ Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, ὅτι ἐννακόςια ἄρματα σιδηρὰ ἦν αὐτῶν· καὶ αὐτὸς ἐθλίψε τὸν Ἰσραὴλ κατακράτος εἰκοσι ἔτη.

⁴ Καὶ Δεββώρα γυνὴ προφήτις, γυνὴ Λαφιδῶθ, αὕτη ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

⁵ Καὶ αὕτη ἐκάθητο ὑπὸ φοῖνικα Δεββώρα ἀναμέσον τῆς Ῥαμὰ καὶ ἀναμέσον τῆς Βαιθὴλ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραῖμ· καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν.

⁶ Καὶ ἀπέστειλε Δεββώρα καὶ ἐκάλεσε τὸν Βαράκ υἱὸν Ἄβινεὲμ ἐκ Κάδης Νεφθαλί, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, οὐχὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ σοι; καὶ ἀπελεύση εἰς ὄρος Θαβῶρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλί, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαβουλῶν.

⁷ Καὶ ἐπάξω πρὸς σέ εἰς τὸν χειμάρρουν Κισῶν ἐπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως Ἰαβὴν, καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτὸν εἰς χεῖράς σου.

⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Βαράκ, ἐὰν πορευθῆς μετ' ἐμοῦ, πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῆς, οὐ πορεύσομαι· ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ἧ εὐδοοῖ Κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ. ⁹ Καὶ εἶπε, πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ· πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἦν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδοῦνται Κύριος τὸν Σισάρα· καὶ ἀνέστη Δεββώρα, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαράκ ἐκ Κάδης. ¹⁰ Καὶ ἐβόησε Βαράκ τὸν Ζαβουλῶν καὶ τὸν Νεφθαλί ἐκ Κάδης, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν, καὶ ἀνέβη Δεββώρα μετ' αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ Χαβὲρ ὁ Κιναῖος ἐχώρισθη ἀπὸ Καινᾶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωβάβ γαμβροῦ Μωυση· καὶ ἐπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἕως δρυὸς πλεονεκτούντων, ἧ ἔστιν ἐχόμενα Κεδές.

¹² Καὶ ἀνηγγέλη Σισάρα, ὅτι ἀνέβη Βαράκ υἱὸς Ἄβινεὲμ εἰς ὄρος Θαβῶρ. ¹³ Καὶ ἐκάλεσε Σισάρα πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἐννακόςια ἄρματα σιδηρὰ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρισώθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κισῶν.

¹⁴ Καὶ εἶπε Δεββώρα πρὸς Βαράκ, ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ἧ παρέδωκε Κύριος τὸν Σισάρα ἐν τῇ χειρὶ σου, ὅτι Κύριος ἐξελεύσεται ἔμπροσθέν σου· καὶ

κατέβη Βαράκ κατά τοῦ ὄρους Θαβώρ, καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ἐξέστησε Κύριος τὸν Σισάρα καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαράκ· καὶ κατέβη Σισάρα ἐπάνωθεν τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ Βαράκ διώκων ὀπίσω τῶν ἀρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἕως Ἀρισώθ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἔπασε πᾶσα παρεμβολὴ Σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας· οὐ κατελείφθη ἕως ἐνός. ¹⁷ Καὶ Σισάρα ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ἰαήλ γυναικὸς Χαβὲρ ἐταίρου τοῦ Κιναίου· ὅτι εἰρήνη ἦν ἀναμέσον Ἰαβὶν βασιλέως Ἀσώρ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Χαβὲρ τοῦ Κιναίου. ¹⁸ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰαήλ εἰς συνάντησιν Σισάρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἔκκλινον, κύριέ μου, ἔκκλινον πρὸς με, μὴ φοβοῦ· καὶ ἐξέκλινε πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν· καὶ περιέβαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ.

¹⁹ Καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτήν, πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα· καὶ ἤνοιξε τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος, καὶ ἐπότισεν αὐτὸν, καὶ περιέβαλεν αὐτόν. ²⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Σισάρα, στήθι δὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται ἐὰν ἀνῆρ ἔλθῃ πρὸς σέ, καὶ ἐρωτήσῃ σε, καὶ εἶπῃ, εἰ ἔστιν ὧδε ἀνῆρ; καὶ ἐρεῖς, οὐκ ἔστι. ²¹ Καὶ ἔλαβεν Ἰαήλ γυνὴ Χαβὲρ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς, καὶ ἔθηκε τὴν σφύραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἐν κρύφῃ, καὶ ἐπηξε τὸν πάσσαλον ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ· καὶ αὐτὸς ἐξεστῶς ἐσκοτώθη, καὶ ἀπέθανε. ²² Καὶ ἰδοὺ Βαράκ διώκων τὸν Σισάρα· καὶ ἐξῆλθεν Ἰαήλ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ ζητεῖς· καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν· καὶ ἰδοὺ Σισάρα ἐρήμιμος νεκρὸς, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ. ²³ Καὶ ἐτρόπωσεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔμπροσθεν υἱῶν Ἰσραὴλ.

²⁴ Καὶ ἐπορεύετο χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, ἕως οὗ ἐξωλόθρευσαν τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν.

5

¹ Καὶ ἦσαν Δεββώρα καὶ Βαράκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγοντες,

² Ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκουσιασθῆναι λαόν, εὐλογεῖτε Κύριον. ³ Ἀκούσατε βασιλεῖς, καὶ ἐνωπίσασθε σατράπαι· ἄσμοι ἐγὼ εἰμι τῷ Κυρίῳ ἐγὼ εἰμι, ψαλῶ τῷ Κυρίῳ τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ. ⁴ Κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐν Σηεῖρ, ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἄγρου Ἐδώμ, γῆ ἐσείσθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσταξε δρόσους, καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ. ⁵ Ὅρη ἐσαλευθήσαν ἀπὸ προσώπου Κυρίου Ἐλωὶ, τοῦτο Σινὰ ἀπὸ προσώπου Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁶ Ἐν ἡμέραις Σαμεγάρ υἱοῦ Ἀνάθ, ἐν ἡμέραις Ἰαήλ, ἐξέλιπον ὁδοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραποὺς, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμέναις. ⁷ Ἐξέλιπον δυνατοὶ ἐν Ἰσραὴλ, ἐξέλιπον ἕως ὁ ἀνέστη Δεββώρα, ἕως οὗ ἀνέστη μήτηρ ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ Ἐξελέξαντο θεοὺς καινοὺς, τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων· θυρεὸς ἐὰν ὀφθῇ καὶ λόγχη ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν Ἰσραὴλ.

⁹ Ἡ καρδία μου εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραὴλ· οἱ ἐκουσιαζόμενοι ἐν λαῷ εὐλογεῖτε Κύριον. ¹⁰ Ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὄνου θηλείας μεσημβρίας, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, καὶ πορευόμενοι ἐπὶ ὁδοῦς συνέδρων ἐφ' ὀδῷ, ¹¹ διηγεῖσθε, ἀπὸ φωνῆς ἀνακρουομένων ἀναμέσον ὑδρευομένων· ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνας· Κύριε δικαιοσύνας αὐξήσον ἐν Ἰσραὴλ· τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις λαὸς Κυρίου. ¹² Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, Δεββώρα· ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, ἀλάλησον ᾠδὴν· ἀνάστα Βαράκ, καὶ αἰχμαλώτισον αἰχμάλωσίαν σου υἱὸς Ἀβινεὲμ. ¹³ Τότε κατέβη κατάλειμμα τοῖς ἰσχυροῖς· λαὸς Κυρίου κατέβη αὐτῷ ἐν τοῖς κραταιοῖς ἐξ ἐμοῦ.

¹⁴ Ἐφραΐμ ἐξερρίζωσεν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀμαλήκ, ὀπίσω σου Βενιαμὴν ἐν τοῖς λαοῖς σου· ἐν ἐμοὶ Μαχὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες· καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἔλκοντες ἐν ῥάβδῳ διηγῆσεως γραμματέως. ¹⁵ Καὶ ἀρχηγοὶ ἐν Ἰσάχαρ μετὰ Δεββώρας καὶ Βαράκ· οὕτω Βαράκ ἐν κοιλάσιν ἀπέστειλεν ἐν ποσὶν αὐτοῦ, εἰς τὰς κερίδας Ῥουβὴν, μεγάλοι ἐξικνούμενοι καρδίαν. ¹⁶ Εἰς τί ἐκάθισαν ἀναμέσον τῆς διγομίας τοῦ ἀκοῦσαι συρισμοῦ ἀγγελῶν εἰς διαιρέσεις Ῥουβὴν; μεγάλοι ἐξετασμοὶ καρδίας. ¹⁷ Γαλαὰδ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου οὗ ἐσκήνωσε· καὶ Δὰν εἰς τί παροικεῖ πλοίοις; Ἀσηρ ἐκάθισε παραλὴν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ διεξόδοις αὐτοῦ σκηνώσῃ. ¹⁸ Ζαβουλῶν λαὸς ὠνείδισε ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, καὶ Νεφθαλί ἐπὶ ὕψι ἀγροῦ

¹⁹ ἦλθον αὐτῶν. Βασιλεῖς παρετάξαντο, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναάν ἐν Θαναὰχ ἐπὶ ὕδατι Μαγεδδῶ, δῶρον ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον. ²⁰ Ἐξ οὐρανοῦ παρετάξαντο οἱ ἀστέρες, ἐκ τριῶν αὐτῶν παρετάξαντο μετὰ Σισάρα. ²¹ Χειμάρρους Κισῶν ἐξέσυρεν αὐτοὺς, χειμάρρους ἀρχαίων, χειμάρρους Κισῶν· καταπατήσει

αὐτὸν ψυχὴ μου δυνατή. ²² Ὅτε ἐνεποδίσθησαν πτέρναι ἵππου, σπουδῆ ἔσπευσαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ ²³ καταρᾶσθαι Μηρῶζ, εἶπεν ἄγγελος Κυρίου, καταρᾶσθε· ἐπικατάρως πᾶς ὁ κατοικῶν αὐτήν, ὅτι οὐκ ἤλθοσαν εἰς βοήθειαν Κυρίου, εἰς βοήθειαν ἐν δυνατοῖς.

²⁴ Εὐλόγηθῆι ἐν γυναιξίν Ἰαήλ γυνὴ Χαβὲρ τοῦ Κιναίου, ἀπὸ γυναικῶν ἐν σκηναῖς εὐλόγηθῆι. ²⁵ Ὑδωρ ἤτησε, γάλα ἔδωκεν ἐν λεκάνῃ· ὑπερεχόντων προσήνεγκε βούτυρον. ²⁶ Χείρα αὐτῆς ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, καὶ δεξιὰν αὐτῆς εἰς σφύραν κοπίωντων, καὶ ἐσφυροκόπησε Σισάρα, διήλωσε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξε, διήλωσε κρόταφον αὐτοῦ. ²⁷ Αναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς κατεκυλίσθη· ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς, κατακλιθεὶς ἔπεσε· καθὼς κατεκλίθη ἐκεῖ ἔπεσαν ἐξοδευθεῖς.

²⁸ Διὰ τῆς θυρίδος παρέκυψε μήτηρ Σισάρα ἐκτὸς τοῦ τοξικοῦ, διότι ἠσχύνθη ἄρμα αὐτοῦ; διότι ἐχρόνισαν πόδες ἀρμάτων αὐτοῦ; ²⁹ Αἱ σοφαὶ ἀρχουσαι αὐτῆς ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπέστρεψε λόγους αὐτῆς αὐτῆ, ³⁰ οὐχ ἐβρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα; οἰκτίρων οἰκτερήσει εἰς κεφαλὴν ἀνδρός· σκῦλα βαμμάτων τῷ Σισάρα, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, βάμματα ποικιλτῶν αὐτὰ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ σκῦλα. ³¹ Οὕτως ἀπόλουντο πάντες οἱ ἐχθροὶ σου, Κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὡς ἐξοδος ἡλίου ἐν δυνάμει αὐτοῦ.

Καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

6

¹ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Μαδιάμ ἑπτὰ ἔτη. ² Καὶ ἴσχυσε χεὶρ Μαδιάμ ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ τὰς τρυμαλιαῖς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ τὰ σπήλαια, καὶ τὰ κρεμαστά. ³ Καὶ ἐγένετο ἐὰν ἔσπειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβαινον Μαδιάμ καὶ Ἀμαλῆκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν συνανέβαινον αὐτοῖς, καὶ παρενέβαλον εἰς αὐτούς, ⁴ καὶ διέφθειρον τοὺς καρπούς αὐτῶν ἕως ἐλθεῖν εἰς Γάζαν· καὶ οὐ κατελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ, οὐδὲ ἐν τοῖς ποιμνίοις ταύρου καὶ ὄνου. ⁵ Ὅτι αὐτοὶ καὶ αἱ κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν παρεγίνοντο, καθὼς ἀκρις εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλαις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός· καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, καὶ διέφθειρον αὐτήν. ⁶ Καὶ ἐπτώχυσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ. ⁷ Καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ.

⁸ Καὶ ἐξαπέστειλε Κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐγὼ εἰμι ὃς ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξηγάγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ὑμῶν· ⁹ καὶ ἐρρύσάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτούς ἐκ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ εἶπα ὑμῖν, ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Ἀμορραίου, ἐν οἷς ὑμεῖς κάθησθε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου.

¹¹ Καὶ ἦλθεν ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν τερέμινθον τὴν ἐν Ἐφραθὰ ἐν γῇ Ἰωὰς πατρὸς τοῦ Ἑσθρί· καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ραβδίζων σίτον ἐν ληνῶ εἰς ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ Μαδιάμ. ¹² Καὶ ὤφθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριος μετὰ σοῦ, ἰσχυρὸς τῶν δυνάμεων. ¹³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, ἐν ἔμοι, Κύριέ μου· καὶ εἰ ἔστι Κύριος μεθ' ἡμῶν, εἰς τί εὔρον ἡμᾶς τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἔστι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ διηγῆσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν, λέγοντες, μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς Κύριος; καὶ νῦν ἐξέβριμην ἡμᾶς καὶ ἔδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ. ¹⁴ Καὶ ἀπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπε, πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ· ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε. ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, ἐν ἔμοι, Κύριέ μου, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραὴλ; ἰδοὺ ἡ χιλιὰς μου ἠσθένησεν ἐν Μανασσή, καὶ ἐγὼ εἰμι μικρότερος ἐν οἴκῳ τοῦ πατρός μου. ¹⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου, Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν Μαδιάμ ὡσεὶ ἄνδρα ἕνα. ¹⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, εἰ δὴ εὔρον ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ποιήσεις μοι σήμερον πᾶν ὅτι, ἐλάλησας μετ' ἐμοῦ, ¹⁸ μὴ χωρισθῆς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ ἐξοίσω τὴν θυσίαν καὶ θῶσω ἐνώπιόν σου· καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι καθίσομαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε.

¹⁹ Καὶ Γεδεὼν εἰσηῆθε, καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἰφὶ ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα ἔθηκεν ἐν τῷ κοφίνῳ, καὶ τὸν ζωμὸν ἔβαλεν ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐξηγήνεκεν αὐτὰ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν τερέμινθον, καὶ προσήγγισε. ²⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος

τοῦ Θεοῦ, λάβε τὰ κρέα καὶ τὰ ἄζυμα, καὶ θές πρὸς τὴν πέτραν ἐκεῖνην, καὶ τὸν ζῶμον ἐχόμενα ἔκχεε· καὶ ἐποίησεν οὕτως. ²¹ Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος Κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ράβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἤσπατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων· καὶ ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύμους· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐπορεύθη ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

²² Καὶ εἶπε Γεδεὼν, ὅτι ἄγγελος Κυρίου οὗτός ἐστι· καὶ εἶπε Γεδεὼν, ἅ ἅ, Κύριέ μου Κύριε, ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον Κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. ²³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος, εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, οὐ μὴ ἀποθάνῃς.

²⁴ Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτῷ, εἰρήνη Κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Ἐφραθὰ πατὴρς τοῦ Ἑσδρί. ²⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκεῖνη, καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος, λάβε τὸν μόσχον τὸν ταῦρον ὃς ἐστὶ τῷ πατρὶ σου, καὶ μόσχον δευτέρου ἐπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ ὃ ἐστὶ τῷ πατρὶ σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτὸ ὀλοθρεύσεις. ²⁶ Καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐπὶ κορυφῇν Μαωζὶ τούτου ἐν τῇ παρατάξει καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δευτέρον, καὶ ἀνοίσεις ὀλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσοῦς, οὗ ἐξολοθρεύσεις. ²⁷ Καὶ ἔλαβε Γεδεὼν δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καὶ ἐποίησεν ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν Κύριος· καὶ ἐγενήθη ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατὴρς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως τοῦ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησε νυκτός.

²⁸ Καὶ ὠρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τοπρωί· καὶ ἰδοὺ καθήρητο τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ὠλόθρευτο· καὶ εἶδον τὸν μόσχον τὸν δευτέρον, ὃν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὠκοδομημένον. ²⁹ Καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τίς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ ἐπεζήτησαν καὶ ἠρεύνησαν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο. ³⁰ Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωὰς, ἐξένεγκε τὸν υἱόν σου, καὶ ἀποθανέτω, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ ὅτι ὠλόθρευσε τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ. ³¹ Καὶ εἶπε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς τοῖς ἀνδράσι πᾶσιν, οἱ ἐπανάστησαν αὐτῷ, μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε ὑπὲρ τοῦ Βάαλ; ἢ ὑμεῖς σώσετε αὐτόν; ὃς ἐὰν δικάσῃται αὐτῷ, θανατωθήτω ἕως τοπρωί· εἰ Θεὸς ἐστὶ, δικαζέσθω αὐτῷ, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ. ³² Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ Ἰεροβάαλ, λέγων, δικαζέσθω ἐν αὐτῷ ὁ Βάαλ, ὅτι καθηρέθη τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

³³ Καὶ πᾶσα Μαδιὰμ, καὶ Ἀμαλῆκ, καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τοαυτὸ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. ³⁴ Καὶ πνεῦμα Κυρίου ἐνέδυσεν τὸν Γεδεὼν, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν Ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα Μανασσή, καὶ ἐν Ἀσὴρ, καὶ ἐν Ζαβουλῶν, καὶ ἐν Νεφθαλί· καὶ ἀνέβη εἰς συνάντησιν αὐτῶν.

³⁶ Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεόν, εἰ σὺ σώξεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησας, ³⁷ ἰδοὺ ἐγὼ τίθιμι τὸν πόκον τοῦ ἐρίου ἐν τῇ ἄλῳν· ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, γινώσκωμαι ὅτι σώσεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησας. ³⁸ Καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ὠρθρισε τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξέπιασε τὸν πόκον, καὶ ἔσταξε δρόσος ἀπὸ τοῦ πόκου πλήρης λεκάνῃ ὕδατος. ³⁹ Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεόν, μὴ διὸ ὀργισθῆτω ὁ θυμός σου ἐν ἐμοί, καὶ λαλήσω ἔτι ἄπαξ· πειράσω δὴ καὶ γε ἔτι ἄπαξ ἐν τῷ πόκῳ· καὶ γενέσθω ἡ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν γενηθήτω δρόσος. ⁴⁰ Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκεῖνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐγενήθη δρόσος.

7

¹ Καὶ ὠρθρισεν Ἰεροβάαλ, αὐτός ἐστι Γεδεὼν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ πηγὴν Ἀράδ· καὶ παρεμβολὴ Μαδιὰμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ Βορρᾶ ἀπὸ Γαβαθαμωραὶ ἐν κοιλάδι.

² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν, πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, ὥστε μὴ παραδοῦναι με τὴν Μαδιὰμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μὴ ποτε καυχῆσῃται Ἰσραὴλ ἐπ' ἐμέ, λέγων, ἡ χεὶρ μου ἔσωσέ με. ³ Καὶ νῦν ἀλήσῃ δὴ ἐν ὧσὶ τοῦ λαοῦ, λέγων, τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; ἐπιστραφέτω καὶ ἐκχωρεῖτω ἀπὸ ὄρους Γαλαάδ· καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν, ἔτι ὁ λαὸς πολὺς ἐστὶ· κατένεγκον αὐτοὺς πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκκαθαρῶ σοι αὐτόν· ἐκεῖ· καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἶπω πρὸς σέ, οὗτος πορεύσεται σὺν

σοι, αὐτὸς πορεύσεται σὺν σοί· καὶ πᾶς ὃν ἂν εἶπω πρὸς σέ, οὗτος οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ. ⁵ Καὶ κατήνεγκε τὸν λαὸν πρὸς τὸ ὕδωρ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν, πᾶς ὃς ἂν λάψῃ τῆ γλώσση αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἂν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας, καὶ πᾶς ὃς ἂν κλίῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ πιεῖν. ⁶ Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῶν λαψάντων ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς τὸ στόμα αὐτῶν, τριακόσιοι ἄνδρες· καὶ πάν τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔκλιναν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν πιεῖν ὕδωρ. ⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν, ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι σώσω ὑμᾶς, καὶ δώσω τὴν Μαδιάμ ἐν χειρὶ σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς πορεύσονται ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ τὰς κερατῖνας αὐτῶν· καὶ τὸν πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς σκηνὴν αὐτοῦ· καὶ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας κατίσχυσε· καὶ ἡ παρεμβολὴ Μαδιάμ ἦσαν αὐτοῦ ὑποκάτω τῆ κοιλάδι.

⁹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Κύριος, ἀνάστα, κατὰβηθι ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹⁰ Καὶ εἰ φοβῆ σὺ καταβῆναι, κατὰβηθι σὺ καὶ Φαρά τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολὴν, ¹¹ καὶ ἀκούσῃ τί λαλήσουςι, καὶ μετὰ τοῦτο ἰσχύσουςι αἱ χεῖρές σου καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ· καὶ κατέβη αὐτὸς καὶ Φαρά τὸ παιδάριον αὐτοῦ πρὸς ἀρχὴν τῶν πεντήκοντα, οἳ ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹² Καὶ Μαδιάμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν βεβλημένοι ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ἀλλ' ἦσαν ὡς ἡ ἄμμος ἢ ἐπὶ χεῖλους τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος.

¹³ Καὶ ἦλθε Γεδεὼν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξηγούμενος τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐνύπνιον, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον, καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κριθίνου στρεφομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιάμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ ἔπεσε, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτὴν ἄνω, καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή. ¹⁴ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, οὐκ ἔστιν αὕτη εἰ μὴ ῥομφαία Γεδεὼν υἱοῦ Ἰωὰς ἀνδρὸς Ἰσραὴλ· παρέδωκεν ὁ Θεὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν Μαδιάμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Γεδεὼν τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσέκρινε Κυρίῳ, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν, ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε Κύριος ἐν χειρὶ ἡμῶν τὴν παρεμβολὴν Μαδιάμ. ¹⁶ Καὶ διεῖλε τοὺς τριακοσίους ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχὰς, καὶ ἔδωκε κερατῖνας ἐν χειρὶ πάντων, καὶ ὑδρίας κενὰς, καὶ λαμπάδας ἐν ταῖς ὑδρίαις, ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀπ' ἐμοῦ ὕψεσθε, καὶ οὕτω ποιήσετε· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔσται καθὼς ἂν ποιήσω, οὕτω ποιήσετε. ¹⁸ Καὶ σαλπῶ ἐν τῇ κερατίνῃ ἐγὼ, καὶ πάντες μετ' ἐμοῦ σαλπείτε ἐν ταῖς κερατῖναις κύκλω ὅλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε, τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν.

¹⁹ Καὶ εἰσῆλθε Γεδεὼν καὶ οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς ἐν ἀρχῇ τῆς φυλακῆς μέσης· καὶ ἐγείροντες ἤγειραν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς κερατῖναις, καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσίν αὐτῶν. ²⁰ Καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατῖναις, καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ ἐκράτησαν ἐν χερσίν ἀριστεραῖς αὐτῶν τὰς λαμπάδας, καὶ ἐν χερσὶ δεξιαῖς αὐτῶν τὰς κερατῖνας τοῦ σαλπίζειν· καὶ ἀνέκραξαν, ῥομφαία τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν. ²¹ Καὶ ἔστησεν ἀνὴρ ἐφ' ἐαυτῷ κύκλω τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἔδραμε πᾶσα ἡ παρεμβολή, καὶ ἐσήμαναν, καὶ ἔφυγον. ²² Καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς τριακοσῖαις κερατῖναις· καὶ ἔθηκε Κύριος τὴν ῥομφαίαν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ. ²³ Καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ ἕως Βηθσεὲδ Ταγαραγαθὰ Ἀβελμουλά ἐπὶ Ταβαθ· καὶ ἐβόησαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ Νεφθαλὶ καὶ ἀπὸ Ἀσὴρ, καὶ ἀπὸ παντὸς Μανασσῆ, καὶ ἐδίωξαν ὀπίσω Μαδιάμ.

²⁴ Καὶ ἀγγέλους ἀπέστειλε Γεδεὼν ἐν παντὶ ὄρει Ἐφραὶμ, λέγων, κατὰβητε εἰς συνάντησιν Μαδιάμ, καὶ καταλάβετε ἑαυτοὺς τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρά καὶ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἐβόησε πᾶς ἀνὴρ Ἐφραὶμ, καὶ προκατελάβοντο τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρά καὶ τὸν Ἰορδάνην. ²⁵ Καὶ συνελάβοντο τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, καὶ τὸν Ὠρηβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ὠρηβ ἐν Σοὺρ Ὠρηβ, καὶ τὸν Ζήβ ἀπέκτειναν ἐν Ἰακεφζήφ· καὶ κατεδίωξαν τὴν Μαδιάμ· καὶ τὴν κεφαλὴν Ὠρηβ καὶ Ζήβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεὼν ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

8

¹ Καὶ εἶπαν πρὸς Γεδεὼν ἀνὴρ Ἐφραὶμ, τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε ἐπορεύθης παρατάξασθαι ἐν Μαδιάμ; καὶ διελέξαντο πρὸς αὐτὸν ἰσχυρώς. ² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; ἢ οὐχὶ κρείττων

ἐπιφυλλίς Ἐφραΐμ ἢ τρυγητὸς Ἀβιέζερ; ³ Ἐν χειρὶ ὑμῶν παρέδωκε Κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, τὸν Ὠρήβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ τί ἠδυνήθην ποιῆσαι ὡς ὑμεῖς; τότε ἀνέθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λαλήσαι αὐτὸν τὸν λόγον τούτου.

⁴ Καὶ ἦλθε Γεδεὼν ἐπὶ τὸν Ἰορδανὴν, καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ πεινῶντες καὶ διώκοντες. ⁵ Καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι Σοκχώθ, δότε δὴ ἄρτους εἰς τροφήν τῷ λαῷ τούτῳ τῷ ἐν ποσὶ μου, ὅτι ἐκλείπουσι, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι διώκων ὀπίσω τοῦ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ βασιλέων Μαδιάμ. ⁶ Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες Σοκχώθ, μὴ χεῖρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τῇ δυνάμει σου ἄρτους; ⁷ Καὶ εἶπε Γεδεὼν, διὰ τοῦτο ἐν τῷ δοῦναι Κύριον τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ ἐν χειρὶ μου, καὶ ἐγὼ ἀλόησω τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου, καὶ ἐν ταῖς Βαρκηνίμ. ⁸ Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Φανουήλ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὡσαύτως· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουήλ ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν ἄνδρες Σοκχώθ. ⁹ Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς ἄνδρας Φανουήλ, ἐν ἐπιστροφῇ μου μετ' εἰρήνης, κατασκάψω τὸν πύργον τούτου.

¹⁰ Καὶ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ ἐν Καρκάρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ δεκαπέντε χιλιάδες, πάντες οἱ καταλελειμμένοι ἀπὸ πάσης παρεμβολῆς ἀλλοφύλων· καὶ οἱ πεπτωκότες, ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν. ¹¹ Καὶ ἀνέβη Γεδεὼν ὁδὸν τῶν σκηρῶντων ἐν σκηραῖς ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς Ναβαὶ καὶ Ἰγεβάλ· καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα. ¹² Καὶ ἔφυγον Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησε τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιάμ τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν ἐξέστησε.

¹³ Καὶ ἐπέστρεψε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς ἀπὸ τῆς παρατάξεως ἀπὸ ἐπάνωθεν τῆς παρατάξεως Ἀρές. ¹⁴ Καὶ συνέλαβε παιδάριον ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν Σοκχώθ, καὶ ἐπρωτῆσεν αὐτόν· καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτόν ὀνόματα τῶν ἀρχόντων Σοκχώθ καὶ τῶν πρεσβυτέρων αὐτῶν, ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄνδρας. ¹⁵ Καὶ παρεγένετο Γεδεὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχώθ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, ἐν οἷς ὠνειδισάτε με, λέγοντες, μὴ χεῖρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσι σου τοῖς ἐκλείπουσιν ἄρτους; ¹⁶ Καὶ ἔλαβε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς Βαρκηνίμ, καὶ ἠλόησεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. ¹⁷ Καὶ τὸν πύργον Φανουήλ κατέστρεψε, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως.

¹⁸ Καὶ εἶπε πρὸς Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, ποῦ οἱ ἄνδρες, οὓς ἀπεκτείνετε ἐν Θαβῶρ; καὶ εἶπαν, ὡς σὺ, ὡς αὐτοὶ, εἰς ὁμοίωμα υἱοῦ βασιλέως. ¹⁹ Καὶ εἶπε Γεδεὼν, ἀδελφοί μου καὶ υἱοὶ τῆς μητρός μου ἦσαν· ζῆ Κύριος· εἰ ἐζωογονήκατε αὐτούς, οὐκ ἂν ἀπέκτεινα ὑμᾶς. ²⁰ Καὶ εἶπεν Ἰεθέρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ἀναστὰς, ἀπόκτεινον αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσπασε τὸ παιδάριον τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη, ὅτι ἔτι νεώτερος ἦν. ²¹ Καὶ εἶπε Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, ἀνάστα σὺ, καὶ συνάντησον ἡμῖν, ὅτι ὡς ἀνδρὸς ἡ δυνάμις σου· καὶ ἀνέστη Γεδεὼν, καὶ ἀπέκτεινε τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ· καὶ ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν.

²² Καὶ εἶπον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς Γεδεὼν, κύριε, ἄρξον ἡμῶν καὶ σὺ, καὶ ὁ υἱὸς σου, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σὺ ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ. ²³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Γεδεὼν, οὐκ ἄρξω ἐγὼ, καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱὸς μου ἐν ὑμῖν· Κύριος ἄρξει ὑμῶν. ²⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Γεδεὼν, αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἴτημα, καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώπιον ἐκ σκύλων αὐτοῦ· ὅτι ἐνώτια χρυσὰ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν Ἰσραηλίται. ²⁵ Καὶ εἶπαν, διδόντες δώσομεν· καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔβαλεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώτιον σκύλων αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ ἐγένετο ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χρυσῶν ὧν ἤτησε, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι χρυσοὶ, πάρεξ τῶν μηνίσκων καὶ τῶν στραγγαλίδων καὶ τῶν ἱματίων καὶ πορφυρίδων τῶν ἐπὶ βασιλευσὶ Μαδιάμ, καὶ ἐκτὸς τῶν περιθεμάτων ἃ ἦν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν. ²⁷ Καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Γεδεὼν εἰς ἐφῶδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Ἐφραθαὶ καὶ ἐξεπόρευσε πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ· καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς σκῶλον.

²⁸ Καὶ συνεστάλη Μαδιάμ ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέθηκαν ἄραι κεφαλὴν αὐτῶν· καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις Γεδεὼν. ²⁹ Καὶ ἐπορεύθη Ἰεροβάαλ υἱὸς Ἰωὰς, καὶ ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. ³⁰ Καὶ τῷ Γεδεὼν ἦσαν υἱοὶ ἑβδομήκοντα ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ.

³¹ Καὶ παλλακὴ αὐτοῦ ἦν ἐν Συγέμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ καὶ γε αὐτῇ υἱόν, καὶ ἔθηκε

τὸ ὄνομα Ἀβιμέλεχ. ³² Καὶ ἀπέθανε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς ἐν πόλει αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ Ἰωὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἐφραθὰ Ἀβὶ Ἐσδρί.

³³ Καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανε Γεδεὼν, καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω τῶν Βααλὶμ, καὶ ἔθηκαν ἑαυτοῖς τῷ Βάαλ διαθήκην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς Θεόν. ³⁴ Καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ ῥυσαμένου αὐτούς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων αὐτούς κυκλόθεν. ³⁵ Καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ἰεροβάαλ, αὐτὸς ἐστὶ Γεδεὼν, κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε μετὰ Ἰσραὴλ.

9

¹ Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ υἱὸς Ἰεροβάαλ εἰς Συχέμ πρὸς ἀδελφοὺς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς καὶ πρὸς πᾶσαν συγγένειαν οἴκου πατρὸς μητρὸς αὐτοῦ, λέγων, ² λαλήσατε δὴ ἐν τοῖς ὡσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ, τί τὸ ἀγαθὸν ὑμῖν, κυριεύουσι ὑμῶν ἐβδομήκοντα ἄνδρας πάντας υἱοὺς Ἰεροβάαλ, ἢ κυριεύειν ὑμῶν ἄνδρα ἓνα; καὶ μνήσθητε ὅτι ὅσπου ὑμῶν καὶ σαρξ ὑμῶν εἰμι. ³ Καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὡσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ πάντας τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἔκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, ὅτι εἶπαν, ἀδελφός ἡμῶν ἐστὶ. ⁴ Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐβδομήκοντα ἀργυρίου ἐξ οἴκου Βααλβερίθ· καὶ ἐμισθώσατο ἑαυτῷ Ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ δειλοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ. ⁵ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Ἐφραθὰ, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱοὺς Ἰεροβάαλ, ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἓνα· καὶ κατελείφθη Ἰωάθαμ υἱὸς Ἰεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη.

⁶ Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Σικίμων, καὶ πᾶς οἶκος Βηθμααλῶ, καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἀβιμέλεχ πρὸς τῇ βαλάνῳ τῇ εὐρετῇ τῆς στάσεως τῆς ἐν Σικίμοις.

⁷ Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάθαμ, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔστη ἐπὶ κορυφὴν ὄρους Γαριζίν, καὶ ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούσατέ μου ἄνδρες Σικίμων, καὶ ἀκούσεται ὑμῶν ὁ Θεός.

⁸ Πορευόμενα ἐπορεύθη τὰ ξύλα τοῦ χρίσαι ἐφ' ἑαυτὰ βασιλέα, καὶ εἶπον τῇ ἐλαίᾳ, βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία, μὴ ἀπολείψασα τὴν πότητά μου, ἐν ἧ δοξάσωσιν τὸν Θεὸν ἄνδρες, πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹⁰ Καὶ εἶπον τὰ ξύλα τῇ συκῇ, δεῦρο, βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ¹¹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκὴ, μὴ ἀπολείψασα ἐγὼ τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὰ γεννήματά μου τὰ ἀγαθὰ, πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹² Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ἄμπελον, δεῦρο, βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ¹³ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπελος, μὴ ἀπολείψασα τὸν οἶνόν μου τὸν εὐφραίνοντα Θεὸν καὶ ἀνθρώπους, πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹⁴ Καὶ εἶπαν πάντα τὰ ξύλα τῇ ῥάμῳ, δεῦρο σὺ, βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ¹⁵ Καὶ εἶπεν ἡ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα, εἰ ἐν ἀληθείᾳ χριετέ με ὑμεῖς τοῦ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς, δεῦτε, ὑπόσπυτε ἐν τῇ σκιᾷ μου· καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπ' ἐμοῦ καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου.

¹⁶ Καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ ἀγαθωσύνην ἐποιήσατε μετὰ Ἰεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ ὡς ἀνταπόδοσις χειρὸς αὐτοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ, ¹⁷ ὡς παρετάξατο ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἐξέῤῥιψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξεναντίας, καὶ ἐῤῥύσατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιὰμ, ¹⁸ καὶ ὑμεῖς ἐπανάστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου σήμερον, καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἓνα, καὶ ἐβασίλευσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφός ὑμῶν ἐστὶ. ¹⁹ Καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ἰεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐφρανθεῖητε ἐν Ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανθεῖη καὶ γὰρ αὐτὸς ἐφ' ὑμῖν. ²⁰ Εἰ δὲ οὐ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ Ἀβιμέλεχ, καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας Σικίμων καὶ τὸν οἶκον Βηθμααλῶ· καὶ ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Βηθμααλῶ, καὶ καταφάγοι τὸν Ἀβιμέλεχ.

²¹ Καὶ ἔφυγεν Ἰωάθαμ καὶ ἀπέδρα, καὶ ἐπορεύθη ἕως Βαιὴρ, καὶ ὤκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου Ἀβιμέλεχ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

²² Καὶ ἤρξεν Ἀβιμέλεχ ἐπὶ Ἰσραὴλ τρία ἔτη. ²³ Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀναμέσον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀναμέσον τῶν ἀνδρῶν Σικίμων· καὶ ἠθέτησαν ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ, ²⁴ τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἐβδομήκοντα υἱῶν Ἰεροβάαλ, καὶ τὰ αἵματα αὐτῶν τοῦ θείναι ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν, ὃς ἀπέκτεινεν αὐτούς, καὶ ἐπὶ ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς

χειρας αυτού ἀποκτείναι τούς ἀδελφούς αυτού. ²⁵ Καί ἔθηκαν αὐτῶ οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐνεδρεύνοντας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ διήρπαζον πάντα ὡς παρεπορεύετο ἐπ' αὐτούς ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἀβιμέλεχ.

²⁶ Καὶ ἦλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρῆλθον ἐν Σικίμοις, καὶ ἤλπισαν ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων. ²⁷ Καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελώννας αὐτῶν, καὶ ἐπάτησαν, καὶ ἐποίησαν Ἑλλουλίμ· καὶ εἰσήνεγκαν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ κατηράσαντο τὸν Ἀβιμέλεχ. ²⁸ Καὶ εἶπε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ, τίς ἐστὶν Ἀβιμέλεχ, καὶ τίς ἐστὶν υἱὸς Συχέμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ υἱὸς Ἰεροβάαλ, καὶ Ζεβούλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ, δοῦλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν Ἑμμῶρ πατρὸς Συχέμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς; ²⁹ Καὶ τίς δῶν τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρὶ μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτὸν, πλήθυνον τὴν δύναμίν σου καὶ ἔξελθε.

³⁰ Καὶ ἤκουσε Ζεβούλ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γαὰλ υἱοῦ Ἰωβὴλ, καὶ ὠργίσθη θυμῷ αὐτός. ³¹ Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν κρυφῇ, λέγων, ἰδοὺ Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔρχονται εἰς Συχέμ, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ περικάθηρται τὴν πόλιν ἐπὶ σέ. ³² Καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτός, καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σου, καὶ ἐνέδρυσον ἐν τῷ ἀγρῷ. ³³ Καὶ ἔσται τοπρῶ ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, ὀρθριεῖς καὶ ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκπορεύονται πρὸς σέ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὅσα ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ σου.

³⁴ Καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐνήδρυσαν ἐπὶ Συχέμ τέτρασιν ἀρχαῖς. ³⁵ Καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ, καὶ ἔστη πρὸς τὴν θύρα τῆς πύλης τῆς πόλεως· καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου.

³⁶ Καὶ εἶδε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ τὸν λαὸν, καὶ εἶπε πρὸς Ζεβούλ, ἰδοὺ λαὸς καταβαίνει ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ὀρέων· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ, τὴν σκιὰν τῶν ὀρέων σὺ βλέπεις ὡς ἄνδρας. ³⁷ Καὶ προσέθετο ἔτι Γαὰλ τοῦ λαλήσαι, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ λαὸς καταβαίνειν κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα ὀμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ ἑτέρα ἔρχεται δι' ὁδοῦ Ἠλών Μαωνενίμ. ³⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ, καὶ ποῦ ἐστὶ τὸ στόμα σου ὡς ἐλάλησας, τίς ἐστὶν Ἀβιμέλεχ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; μὴ οὐχὶ οὗτος ὁ λαὸς ὃν ἐξουδένωσας; ἔξελθε δὴ νῦν καὶ παράτασαι αὐτῷ. ³⁹ Καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ ἐνώπιον ἀνδρῶν Συχέμ, καὶ παρετάξατο πρὸς Ἀβιμέλεχ. ⁴⁰ Καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἔπεσον τραυματῖαι πολλοὶ ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης.

⁴¹ Καὶ εἰσῆλθεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀρημᾶ· καὶ ἐξέβαλε Ζεβούλ τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, μὴ οἰκεῖν ἐν Συχέμ.

⁴² Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβιμέλεχ. ⁴³ Καὶ ἔλαβε τὸν λαὸν, καὶ διεῖλεν αὐτούς εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἐνήδρυσεν ἐν ἀγρῷ· καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. ⁴⁴ Καὶ Ἀβιμέλεχ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξέτειναν, καὶ ἔστησαν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως· καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξέτειναν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς. ⁴⁵ Καὶ Ἀβιμέλεχ παρετάξατο ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε, καὶ τὴν πόλιν καθεῖλε, καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἄλας.

⁴⁶ Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ, καὶ ἦλθον εἰς συνέλευσιν Βαιθηγβερίθ. ⁴⁷ Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ, ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ. ⁴⁸ Καὶ ἀνέβη Ἀβιμέλεχ εἰς ὄρος Σελμῶν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ τὰς ἀξίνας ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε κλάδον ξύλου, καὶ ἦρε, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ· καὶ εἶπε τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, ὃ εἶδετέ με ποιοῦντα, ταχέως ποιήσατε ὡς ἐγώ. ⁴⁹ Καὶ ἔκοσαν καὶ γε ἀνὴρ κλάδον πᾶς ἀνήρ, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν συνέλευσιν, καὶ ἐνεπύρισαν ἐπ' αὐτούς τὴν συνέλευσιν ἐν πυρὶ· καὶ ἀπέθανον καὶ γε πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικίμων, ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

⁵⁰ Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ ἐκ Βαιθηγβερίθ, καὶ παρενέβαλεν ἐν Θήβης, καὶ κατέλαβεν αὐτήν. ⁵¹ Καὶ πύργος ἰσχυρὸς ἦν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως· καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τῆς πόλεως, καὶ ἔκλεισαν ἔξωθεν αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου. ⁵² Καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ πύργου, καὶ παρετάξαντο αὐτῷ· καὶ ἠγγισεν Ἀβιμέλεχ ἕως τῆς θύρας τοῦ πύργου τοῦ ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρὶ. ⁵³ Καὶ ἔρριψε γυνὴ μία κλάσμα ἐπιμύλιον ἐπὶ κεφαλὴν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔκλασε τὸ κρανίον αὐτοῦ. ⁵⁴ Καὶ ἐβόησε ταχὺ πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκευὴ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, σπάσον τὴν ῥομφαίαν μου καὶ θανάτωσόν με, μὴ

ποτε εἶπωσι, γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν· καὶ ἐξεκέντησεν αὐτόν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε. ⁵⁵ Καὶ εἶδεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅτι ἀπέθανεν Ἀβιμέλεχ· καὶ ἐπορεύθησαν ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

⁵⁶ Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς τὴν πονηρίαν Ἀβιμέλεχ, ἣν ἐποίησε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι τοὺς ἑβδομήκοντα ἀδελφούς αὐτοῦ. ⁵⁷ Καὶ τὴν πᾶσαν πονηρίαν ἀνδρῶν Συχέμ ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς εἰς κεφαλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ κατὰρ Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἱεροβάαλ.

10

¹ Καὶ ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ τοῦ σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ Θωλὰ υἱὸς Φουὰ, υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ, ἀνὴρ Ἰσάχαρ· καὶ αὐτὸς ὤκει ἐν Σαμίρ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. ² Καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμίρ.

³ Καὶ ἀνέστη μετ' αὐτόν Ἰαῖρ ὁ Γαλαὰδ, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι δύο ἔτη. ⁴ Καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα καὶ δύο υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ τριάκοντα δύο πώλους· καὶ τριάκοντα δύο πόλεις αὐτοῖς· καὶ ἐκάλουν αὐτὰς ἐπαύλεις Ἰαῖρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐν γῆ Γαλαὰδ. ⁵ Καὶ ἀπέθανεν Ἰαῖρ, καὶ ἐτάφη ἐν Ῥαμνῶν.

⁶ Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐδούλευσαν τοῖς Βααλῖμ, καὶ ταῖς Ἀσταρώθ, καὶ τοῖς θεοῖς Ἀράμ, καὶ τοῖς θεοῖς Σιδωνος, καὶ τοῖς θεοῖς Μωὰβ, καὶ τοῖς θεοῖς υἰῶν Ἀμμῶν, καὶ τοῖς θεοῖς Φυλιστιῖμ, καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον, καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ. ⁷ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Φυλιστιῖμ, καὶ ἐν χειρὶ υἰῶν Ἀμμῶν. ⁸ Καὶ ἔθλιψαν καὶ ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, τοὺς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῆ τοῦ Ἀμορρί τοῦ ἐν Γαλαὰδ. ⁹ Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν τὸν Ἰορδάνην παρατάξασθαι πρὸς Ἰούδα, καὶ Βενιαμὴν, καὶ πρὸς Ἐφραΐμ· καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σφόδρα.

¹⁰ Καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, λέγοντες, ἡμάρτομέν σοι, ὅτι ἐγκατέλιπομεν τὸν Θεόν, καὶ ἐδουλεύσαμεν τῷ Βααλῖμ. ¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ ἀπὸ υἰῶν Ἀμμῶν, καὶ ἀπὸ Φυλιστιῖμ, ¹² καὶ Σιδωνίων, καὶ Ἀμαλὲκ, καὶ Μαδιὰμ, οἱ ἔθλιψαν ὑμᾶς; καὶ ἐβοήσατε πρὸς μὲ, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν; ¹³ Καὶ ὑμεῖς ἐγκατέλιπέτε με, καὶ ἐδουλεύσατε θεοῖς ἑτέροις· διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς. ¹⁴ Πορεύσθε, καὶ βοήσατε πρὸς τοὺς θεοὺς οὓς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν. ¹⁵ Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, ἡμάρτομεν, ποίησον σὺ ἡμῖν κατὰ πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, πλην ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁶ Καὶ ἐξέκλιναν τοὺς θεοὺς τοῦ ἄλλοτριούς ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἐδούλευσαν τῷ Κυρίῳ μόνῳ· καὶ ὠλιγώθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν κόπῳ Ἰσραὴλ.

¹⁷ Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλαὰδ· καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ σκοπῇ. ¹⁸ Καὶ εἶπον ὁ λαὸς οἱ ἄρχοντες Γαλαὰδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τίς ὁ ἀνὴρ ὅστις ἂν ἄρξεται παρατάξασθαι πρὸς υἱοὺς Ἀμμῶν, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαὰδ;

11

¹ Καὶ Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης ἐπληρμένος δυνάμει, καὶ αὐτὸς υἱοῖς γυναικὸς πόρνης, ἢ ἐγέννησε τῷ Γαλαὰδ τὸν Ἰεφθάε. ² Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Γαλαὰδ αὐτῷ υἱούς· καὶ ἠδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφθάε, καὶ εἶπαν αὐτῷ, οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς γυναικὸς ἐταίρας σύ.

³ Καὶ ἔφυγεν Ἰεφθάε ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ὤκησεν ἐν γῆ Τῶβ· καὶ συνεστράφησαν πρὸς Ἰεφθάε ἄνδρες κενοὶ, καὶ ἐξήλθον μετ' αὐτοῦ.

⁴ Καὶ ἐγένετο ἡνῖκα παρετάξαντο οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν μετὰ Ἰσραὴλ, ⁵ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ λαβεῖν τὸν Ἰεφθάε ἀπὸ τῆς γῆς Τῶβ, ⁶ καὶ εἶπαν τῷ Ἰεφθάε, δεῦρο καὶ ἔση ἡμῖν εἰς ἀρχηγόν, καὶ παραταξόμεθα πρὸς υἱοὺς Ἀμμῶν. ⁷ Καὶ εἶπεν Ἰεφθάε τοῖς πρεσβυτέροις Γαλαὰδ, οὐχὶ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξεβάλατέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἄφ' ὑμῶν; καὶ διατί ἦλθατε πρὸς μὲ νῦν ἡνῖκα χρῆζετε; ⁸ Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθάε, διὰ τοῦτο νῦν ἐπεστρέψαμεν πρὸς σὲ, καὶ πορεύσῃ μεθ' ἡμῶν, καὶ παρατάξῃ πρὸς υἱοὺς Ἀμμῶν, καὶ ἔση ἡμῖν εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαὰδ. ⁹ Καὶ εἶπεν Ἰεφθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλαὰδ, εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς παρατάξασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμῶν, καὶ παραδῶ αὐτοὺς Κύριος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι εἰς ἄρχοντα. ¹⁰ Καὶ

εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθάε, Κύριος ἔστω ἀκούων ἀναμέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ρῆμά σου οὕτω ποιήσομεν.

¹¹ Καὶ ἐπορεύθη Ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλαὰδ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐπ' αὐτοὺς εἰς κεφαλὴν καὶ εἰς ἀρχηγόν· καὶ ἐλάλησεν Ἰεφθάε πάντα τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον Κυρίου ἐν Μασσηφά.

¹² Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἰῶν Ἀμμῶν, λέγων, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, ὅτι ἦλθες πρὸς με τοῦ παρατάξασθαι ἐν τῇ γῆ μου; ¹³ Καὶ εἶπε βασιλεὺς υἰῶν Ἀμμῶν πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ἰεφθάε, ὅτι ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὼκ καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ νῦν ἐπίστρεψον αὐτὰς ἐν εἰρήνῃ, καὶ πορεύσομαι.

¹⁴ Καὶ προσέθηκεν ἐτι Ἰεφθάε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἰῶν Ἀμμῶν. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὕτω λέγει Ἰεφθάε, οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν Μωάβ, καὶ τὴν γῆν υἰῶν Ἀμμῶν, ¹⁶ ὅτι ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης Σιφ, καὶ ἦλθεν εἰς Κάδης. ¹⁷ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἐδῶμ, λέγων, παρελεύσομαι διὴ ἐν τῇ γῆ σου· καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς Ἐδῶμ· καὶ γε πρὸς βασιλέα Μωάβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ εὐδόκησε· καὶ ἐκάθισεν Ἰσραὴλ ἐν Κάδης, ¹⁸ καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐκύκλωσε τὴν γῆν Ἐδῶμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ· καὶ ἦλθεν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου τῇ γῆ Μωάβ, καὶ παρενέβαλεν ἐν πέραν Ἀρνῶν, καὶ οὐκ εἰσηλθεν ἐν ὁρίοις Μωάβ, ὅτι Ἀρνῶν ὄριον Μωάβ. ¹⁹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηὼν βασιλέα τοῦ Ἀμορραίου βασιλέα Ἐσεβῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσραὴλ, παρέλθωμεν διὴ ἐν τῇ γῆ σου ἕως τοῦ τόπου ἡμῶν. ²⁰ Καὶ οὐκ ἐνεπίστευσε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν ἐν τῷ ὁρίῳ αὐτοῦ· καὶ συνῆξε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἰασά, καὶ παρετάξατο πρὸς Ἰσραὴλ. ²¹ Καὶ παρέδωκε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ τὸν Σηὼν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν· καὶ ἐκληρονόμησεν Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ Ἀμορραίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν ἐκείνην ²² ἀπὸ Ἀρνῶν καὶ ἕως τοῦ Ἰαβὼκ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐρήμου ἕως τοῦ Ἰορδάνου. ²³ Καὶ νῦν Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐξῆρε τὸν Ἀμορραῖον ἀπὸ προσώπου λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτόν; ²⁴ Οὐχὶ ἅ ἐάν κληρονομήσει σε Χαμῶς ὁ Θεὸς σου, αὐτὰ κληρονομήσεις, καὶ τοὺς πάντας οὓς ἐξῆρε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, αὐτοὺς κληρονομήσομεν; ²⁵ Καὶ νῦν μὴ ἐν ἀγαθῷ ἀγαθώτερος σὺ ὑπὲρ Βαλακ υἰὸν Σεφωρ βασιλέως Μωάβ; μὴ μαχόμενος ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραὴλ, ἢ πολέμων ἐπολέμησεν αὐτόν; ²⁶ ἐν τῷ οἰκῆσαι ἐν Ἐσεβῶν καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν γῆ Ἀροήρ καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς παρὰ τὸν Ἰορδάνην, τριακόσια ἔστι; καὶ διατί οὐκ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ; ²⁷ Καὶ νῦν ἐγὼ εἶμι οὐχ ἡμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν τοῦ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί· κρίναι Κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀναμέσον υἰῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον υἰῶν Ἀμμῶν.

²⁸ Καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς υἰῶν Ἀμμῶν τῶν λόγων Ἰεφθάε, ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. ²⁹ Καὶ ἐγένετο ἐπὶ Ἰεφθάε πνεῦμα Κυρίου, καὶ παρήλαθε τὸν Γαλαὰδ, καὶ τὸν Μανασσή, καὶ παρήλαθε τὴν σκοπιὰν Γαλαὰδ εἰς τὸ πέραν υἰῶν Ἀμμῶν.

³⁰ Καὶ ἠῤῥατο Ἰεφθάε εὐχὴν τῷ Κυρίῳ, καὶ εἶπεν, ἐὰν διδοὺς δῶς μοι τοὺς υἰοὺς Ἀμμῶν ἐν τῇ χειρὶ μου, ³¹ καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευόμενος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ οἴκου μου εἰς συνάντησίν μου ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ υἰῶν Ἀμμῶν, καὶ ἔσται τῷ Κυρίῳ, ἀνοίσω αὐτὸν ὀλοκαύτωμα.

³² Καὶ παρήλαθεν Ἰεφθάε πρὸς υἰοὺς Ἀμμῶν παρατάξασθαι πρὸς αὐτούς· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ³³ Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἀροήρ ἕως ἐλθεῖν ἄχρις Ἀρνῶν ἐν ἀριθμῷ εἰκοσι πόλεις, καὶ ἕως Ἐβελαχρμῖμ, πληγὴν μεγάλην σφόδρα· καὶ συνεστάλησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν ἀπὸ προσώπου υἰῶν Ἰσραὴλ.

³⁴ Καὶ ἦλθεν Ἰεφθάε εἰς Μασσηφά εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ὑπάντησιν ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ αὕτη ἦν μονογενὴς αὐτῷ· οὐκ ἦν αὐτῷ ἕτερος υἱὸς ἢ θυγάτηρ. ³⁵ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν αὐτὴν αὐτός, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἅ ἴ, θυγάτηρ μου, ταραχὴ ἐτάραξάς με, καὶ σὺ ἦς ἐν τῷ ταραχῷ μου, καὶ ἐγὼ εἶμι ἠνοιξα κατὰ σοῦ τὸ στόμα μου πρὸς Κύριον, καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι. ³⁶ Ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, πάτερ, ἠνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς Κύριον; ποιήσόν μοι ὄν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ στόματός σου, ἐν τῷ ποιῆσαί σοι Κύριον ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν σου ἀπὸ τῶν υἰῶν Ἀμμῶν. ³⁷ Καὶ ἦδε εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, ποιησάτω διὴ ὁ πατήρ μου τὸν λόγον τοῦτου· ἔασόν με δύο μῆνας, καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθέنيά μου ἐγὼ εἶμι καὶ αἱ συνεταιρίδες μου. ³⁸ Καὶ εἶπε, πορεύου· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὴν δύο μῆνας·

καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη.

³⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν τέλει τῶν δύο μηνῶν, καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς· καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν ἠΰξαστο· καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ἄνδρα· καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα ἐν Ἰσραὴλ. ⁴⁰ Ἀπὸ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐπορεύοντο θυγατέρες Ἰσραὴλ θορνεῖν τὴν θυγατέρα Ἰεφθάε τοῦ Γαλααδίτου ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

12

¹ Καὶ ἐβόησεν ἀνὴρ Ἐφραὶμ, καὶ παρήλθαν εἰς Βορρᾶν, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰεφθάε, διατὶ παρήλθες παρατάξασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμῶν, καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν ἐπὶ σέ ἐν πυρὶ. ² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοῦς Ἰεφθάε, ἀνὴρ μαχητῆς ἦμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν σφόδρα· καὶ ἐβόησα ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν. ³ Καὶ εἶδον ὅτι οὐκ εἶ σωτήρ, καὶ ἔθηκα τὴν ψυχὴν μου ἐν χειρὶ μου, καὶ παρήλθον πρὸς υἱοὺς Ἀμμῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ μου· καὶ εἰς τί ἀνέβητε ἐπ’ ἐμέ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί;

⁴ Καὶ συνέστρεψεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλαὰδ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ἐπάταξεν ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραὶμ, ὅτι εἶπαν οἱ διασωζόμενοι τοῦ Ἐφραὶμ, ὑμεῖς Γαλαὰδ ἐν μέσῳ τοῦ Ἐφραὶμ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ Μανασσή. ⁵ Καὶ προκατελάβετο Γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραὶμ· καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ διασωζόμενοι Ἐφραὶμ, διαβῶμεν· καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαὰδ, μὴ Ἐφραθίτης εἶ; καὶ εἶπεν, οὐ. ⁶ Καὶ εἶπαν αὐτῷ, εἶπον δὴ στάχυς· καὶ οὐ κατεύθυνε τοῦ λαλήσαι οὕτως· καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ, καὶ ἔθυσαν αὐτὸν πρὸς τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἔπεσαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἐφραὶμ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες.

⁷ Καὶ ἔκρινεν Ἰεφθάε τὸν Ἰσραὴλ ἕξ ἔτη· καὶ ἀπέθανεν Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει αὐτοῦ Γαλαὰδ.

⁸ Καὶ ἔκρινε μετ’ αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβαισσὴν ἀπὸ Βηθλεέμ. ⁹ Καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα θυγατέρες, ἃς ἐξαπέστειλεν ἔξω, καὶ τριάκοντα θυγατέρας εἰσήνεγκε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔξωθεν· καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐπτὰ ἔτη. ¹⁰ Καὶ ἀπέθανεν Ἀβαισσὴν, καὶ ἐτάφη ἐν Βηθλεέμ.

¹¹ Καὶ ἔκρινε μετ’ αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Αἰλῶμ ὁ Ζαβουλωνίτης δέκα ἔτη. ¹² Καὶ ἀπέθανεν Αἰλῶμ ὁ Ζαβουλωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Αἰλῶμ ἐν γῆ Ζαβουλών.

¹³ Καὶ ἔκρινε μετ’ αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Φαραθωνίτης. ¹⁴ Καὶ ἦσαν αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα υἱῶν υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ ἑβδομήκοντα πῶλους· καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἔτη. ¹⁵ Καὶ ἀπέθανεν Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Φαραθωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Φαραθῶν ἐν γῆ Ἐφραὶμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμαλῆκ.

13

¹ Καὶ προσέθηκαν ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Φυλιστιῆμ τεσσαράκοντα ἔτη.

² Καὶ ἦν ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Σαραὰ ἀπὸ δήμου συγγενείας τοῦ Δανὶ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωῆ, καὶ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα καὶ οὐκ ἔτεκε. ³ Καὶ ὤφθη ἄγγελος Κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, ἰδοὺ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ συλλήψῃ υἱόν. ⁴ Καὶ νῦν φύλαξαι δὴ, καὶ μὴ πήξῃ οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον, ⁵ ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀναβήσεται, ὅτι Ναζὶρ Θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς κοιλίας· καὶ αὐτὸς ἄρξεται σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Φυλιστιῆμ.

⁶ Καὶ εἰσηλθεν ἡ γυνὴ, καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, λέγουσα, ἄνθρωπος Θεοῦ ἦλθε πρὸς μέ, καὶ εἶδος αὐτοῦ ὡς εἶδος ἀγγέλου Θεοῦ, φοβερὸν σφόδρα· καὶ οὐκ ἠρώτησα αὐτὸν πόθεν ἔστι, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγελέ μοι. ⁷ Καὶ εἶπέ μοι, ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ νῦν μὴ πήξῃ οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον, ὅτι Θεοῦ ἄγιον ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ γαστροῦ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ.

⁸ Καὶ προσήξατο Μανωῆ πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν, ἐν ἐμοί Κύριε ἀδωναιῆ τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ ὃν ἀπέστειλας· ἐλθέτω δὴ ἔτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ συμβιβάσάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ παιδίῳ τῷ τικτομένῳ.

⁹ Καὶ εἰσήκουσεν ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς Μανωῆ, καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν πρὸς τὴν γυναῖκα· καὶ αὕτη ἐκάθητο ἐν ἀγρῷ, καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς. ¹⁰ Καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἔδραμε καὶ ἀνήγγειλε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἰδοὺ ὧπται πρὸς μεὶ ὁ ἀνὴρ ὃς ἦλθεν ἐν ἡμέρᾳ πρὸς με.

¹¹ Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Μανωὲ ὀπίσω τῆς γυναίκος αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ, ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος, ἐγώ. ¹² Καὶ εἶπε Μανωὲ, νῦν ἐλεύσεται ὁ λόγος· τίς ἔσται κρίσις τοῦ παιδίου καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ; ¹³ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Μανωὲ, ἀπὸ πάντων ὧν εἶρηκα πρὸς τὴν γυναῖκα, φυλάξεται· ¹⁴ Ἀπὸ παντὸς ὃ ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου τοῦ οἴνου, οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα μὴ πέτω, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φάγωμαι· πάντα ὅσα ἐνετείλαμην αὐτῇ, φυλάξεται.

¹⁵ Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον Κυρίου, κατὰσχωμεν ὧδέ σε, καὶ ποιήσωμεν ἐνώπιόν σου ἔριφον αἰγῶν. ¹⁶ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Μανωὲ, ἐὰν κατάσχῃς, οὐ φάγομαι ἀπὸ τῶν ἄρτων σου· καὶ ἐὰν ποιήσῃς ὀλοκαύτωμα, τῷ Κυρίῳ ἀνοίσεις αὐτό· ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωὲ, ὅτι ἄγγελος Κυρίου αὐτός. ¹⁷ Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον Κυρίου, τί τὸ ὄνομά σοι, ὅτι ἔλθοι τὸ ῥῆμά σου, καὶ δοξάσομέν σε; ¹⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, εἰς τί τοῦτο ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστὶ θαυμαστόν. ¹⁹ Καὶ ἔλαβε Μανωὲ τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν, καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ Κυρίῳ· καὶ διεχώρισε ποιήσαι, καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες. ²⁰ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐν τῇ φλογί. καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν. ²¹ Καὶ οὐ προσέθηκεν ἔτι ὁ ἄγγελος Κυρίου ὀφθῆναι πρὸς Μανωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· τότε ἔγνω Μανωὲ, ὅτι ἄγγελος Κυρίου οὗτος. ²² Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανούμεθα ὅτι Θεὸν εἶδομεν. ²³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, εἰ ἤθελεν ὁ Κύριος θανατώσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἔλαβεν ἐκ χειρὸς ἡμῶν ὀλοκαύτωμα καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἔδειξεν ἡμῖν ταῦτα πάντα, καὶ καθὼς καιρὸς οὐκ ἂν ἠκούτισεν ἡμᾶς ταῦτα.

²⁴ Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σαμψών· καὶ ἠδρύνθη τὸ παιδάριον, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸ Κύριος. ²⁵ Καὶ ἤρξατο πνεῦμα Κυρίου συνεκπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ Δάν, καὶ ἀναμέσων Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαὸλ.

14

¹ Καὶ κατέβη Σαμψών εἰς Θαμναθὰ, καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἄλλοφύλων. ² Καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε, γυναῖκα ἐώρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων Φυλιστιῖμ, καὶ νῦν λάβετε αὐτὴν μοι εἰς γυναῖκα. ³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, μὴ οὐκ εἰσὶ θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ μου γυνὴ, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἀπὸ τῶν ἄλλοφύλων τῶν ἀπεριτμητῶν;

Καὶ εἶπε Σαμψών πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ταύτην λάβε μοι, ὅτι αὕτη εὐθεῖα ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ⁴ Καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ Κυρίου ἐστίν, ὅτι ἐκδίκησεν αὐτὸς ζητεῖ ἐκ τῶν ἄλλοφύλων· καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἄλλοφύλοι κυριεῖοντες ἐν Ἰσραὴλ. ⁵ Καὶ κατέβη Σαμψών καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς Θαμναθὰ· καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀμπελῶνος Θαμναθὰ, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος ὠρυόμενος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ συνέτριψεν αὐτὸν ὥσει συντρίψει ἔριφον αἰγῶν, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὃ ἐποίησε. ⁷ Καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικί, καὶ ἠθύνθη ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμψών.

⁸ Καὶ ὑπέστρεψε μεθ' ἡμέρας λαβεῖν αὐτὴν, καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτόμα τοῦ λέοντος, καὶ ἰδοὺ συναγωγὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι. ⁹ Καὶ ἐξείλεν αὐτὸ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐσθίων· καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον, καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἀπὸ στόματος τοῦ λέοντος ἐξείλε τοῦ μέλι.

¹⁰ Καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψών πότον ἡμέρας ἑπτὰ, ὅτι οὕτως ποιοῦσιν οἱ νεανίσκοι. ¹¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε εἶδον αὐτὸν, καὶ ἔλαβον τριάκοντα κλητῶς, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ.

¹² Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών, πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι, ἐὰν ἀπαγγέλλοντες ἀπαγγείλητε αὐτὸ ἐν ταῖς ἐπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου καὶ εὐρητε, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολάς ἱματίων. ¹³ Καὶ ἐὰν μὴ δύνησθε ἀπαγγεῖλαί μοι, δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα θόβια καὶ τριάκοντα ἀλλασσομένας στολάς ἱματίων· καὶ εἶπαν αὐτῷ, προβάλλω τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκοσόμεθα αὐτό. ¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί βρωτὸν ἐξῆλθεν ἐκ βιβρώσκοντος, καὶ ἀπὸ ἰσχυροῦ γλυκὺ καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαί τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ Σαμψών, ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἀπαγγεῖλάτω σοὶ τὸ πρόβλημα, μή ποτε κατακαύσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἐν πυρὶ· ἢ ἐκβιάσαι ἡμᾶς κεκλήκατε; ¹⁶ Καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψών πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπε, πλὴν μεμίσηκάς με καὶ οὐκ ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου, οὐκ ἀπήγγειλάς μοι αὐτό· καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψών, εἰ τῷ πατρὶ μου καὶ τῇ μητρὶ μου οὐκ ἀπήγγειλας, σοὶ ἀπαγγεῖλω; ¹⁷ Καὶ ἔκλαυσε πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἐπτὰ ἡμέρας, ἃς ἦν αὐτοῖς ὁ πότος· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ, ὅτι παρηνόχησεν αὐτῷ· καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλε τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹⁸ Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, τί γλυκύτερον μέλιτος, καὶ τί ἰσχυρότερον λέοντος; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών, εἰ μὴ ἠροτριάσατε ἐν τῇ δαμάλει μου, οὐκ ἂν ἔγνωτε τὸ πρόβλημά μου. ¹⁹ Καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἐπάταξεν ἐξ αὐτῶν τριάκοντα ἄνδρας, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἔδωκε τὰς στολάς τοῖς ἀπαγγεῖλασι τὸ πρόβλημα· καὶ ὠργίσθη θυμῷ Σαμψών, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐγένετο ἡ γυνὴ Σαμψών ἐνὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, ὧν ἐφιλίασε.

15

¹ Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψών τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν ἐρίφῳ αἰγῶν, καὶ εἶπεν, εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου καὶ εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰσελθεῖν. ² Καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς, λέγων, εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτήν ἐνὶ τῶν ἐκ τῶν φίλων σου· μὴ οὐχὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα ἀγαθωτέρα ὑπὲρ αὐτῆς; ἔστω δὴ σοὶ ἀντὶ αὐτῆς.

³ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών, ἠθώωμαι καὶ τὸ ἅπαξ ἀπὸ ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν πονηρίαν· ⁴ Καὶ ἐπορεύθη Σαμψών, καὶ συνέλαβε τριακοσίας ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβε λαμπάδας, καὶ ἐπέστρεψε κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ ἔθηκε λαμπάδα μίαν ἀναμέσον τῶν δύο κέρκων καὶ ἔδησε, ⁵ καὶ ἐξέκαυσε πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσι, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν τοῖς στάχυσι τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐκάησαν ἀπὸ ἄλωνος καὶ ἕως σταχῶν ὀρθῶν, καὶ ἕως ἀμπελώνος καὶ ἐλαίας. ⁶ Καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι, τίς ἐποίησε ταῦτα; καὶ εἶπαν, Σαμψών ὁ νυμφίος τοῦ Θαμνί, ὅτι ἔλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν πυρὶ.

⁷ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών, ἐὰν ποιήσητε οὕτως ταύτην, ὅτι ἢ μὴν ἐκδικήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσχατον κοπάσω. ⁸ Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μηρὸν πληγὴν μεγάλην· καὶ κατέβη καὶ ἐκάθισεν ἐν τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας Ἡτάμ.

⁹ Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἰούδα, καὶ ἐξερρίφθησαν ἐν Λεχί. ¹⁰ Καὶ εἶπαν ἀνὴρ Ἰούδα, εἰς τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, διῆσαι τὸν Σαμψὼν ἀνέβημεν, καὶ ποιήσαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν. ¹¹ Καὶ κατέβησαν τρισχίλιοι ἀπὸ Ἰούδα ἄνδρες εἰς τρυμαλιὰν πέτρας Ἡτάμ, καὶ εἶπαν πρὸς Σαμψών, οὐκ οἶδας ὅτι κυριεύουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἡμῶν; καὶ τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών, ὃν τρόπον ἐποίησάν μοι, οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς. ¹² Καὶ εἶπαν αὐτῷ, διῆσαι σε κατέβημεν τοῦ δοῦναί σε ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών, ὁμῶσάτε μοι μή ποτε συναντήσητε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς. ¹³ Καὶ εἶπον αὐτῷ, λέγοντες, οὐχὶ, ὅτι ἄλλ' ἢ δεσμῷ δήσομέν σε, καὶ παραδώσωμέν σε ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ θανάτῳ οὐ θανατώσωμέν σε· καὶ ἔδρησαν αὐτὸν ἐν δυοῖς καλωδίσι καινοῖς, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης.

¹⁴ Καὶ ἤλθον ἕως σταγόνος· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἠγάλαξαν, καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ· καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου· καὶ ἐγενήθη τὰ καλώδια τὰ ἐπὶ βραχίουσιν αὐτοῦ ὡσεὶ στυππίον ὃ ἐξεκαύθη ἐν πυρὶ· καὶ ἐτάκησαν δεσμοὶ αὐτοῦ

ἀπὸ χειρῶν αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ εὗρε σιαγόνα ὄνου ἐξερρίμμενυ, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλιούς ἄνδρας. ¹⁶ Καὶ εἶπε Σαμψών, ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφω ἐξήλειψα αὐτούς, ὅτι ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου ἐπάταξα χιλιούς ἄνδρας. ¹⁷ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο λαλῶν, καὶ ἔρριψε τὴν σιαγόνα ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀναίρεισις σιαγόνος.

¹⁸ Καὶ ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἔκλαυσε πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε, σὺ εὐδόκησας ἐν χειρὶ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι τῷ δίψει, καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων; ¹⁹ Καὶ ἐβόησεν ὁ Θεὸς τὸν λάκκον τὸν ἐν τῇ σιαγόνι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ εἶπε· καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἔζησε. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, Πηγὴ τοῦ ἐπικαλουμένου, ἡ ἔστιν ἐν σιαγόνι, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁰ Καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων εἴκοσι ἔτη.

16

¹ Καὶ ἐπορεύθη Σαμψών εἰς Γάζαν, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. ² Καὶ ἀνηγγέλη τοῖς Γαζαίοις, λέγοντες, ἦκει Σαμψών ὧδε· καὶ ἐκύκλωσαν, καὶ ἐνήθρυσαν ἐπ’ αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως· καὶ ἐκόφυσαν ὅλην τὴν νύκτα, λέγοντες, ἕως διαφάση ὁ ὄρθρος, καὶ φονεύσωμεν αὐτόν. ³ Καὶ ἐκοιμήθη Σαμψών ἕως μεσονυκτίου, καὶ ἀνέστη ἐν ἡμίσει τῆς νυκτὸς, καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως σὺν τοῖς δυσὶ σταθμοῖς, καὶ ἀνεβάσταζεν αὐτάς σὺν τῷ μοσχῷ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ· καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τοῦ ἐπὶ κορυπόπου τοῦ Χεβρών, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ.

⁴ Καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτο, καὶ ἠγάπησε γυναῖκα ἐν Ἀλωρήχ· καὶ ὄνομα αὐτῇ Δαλιδά. ⁵ Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτήν οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἶπαν αὐτῇ, ἀπάτησον αὐτόν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δυνασόμεθα αὐτῷ, καὶ δῆσομεν αὐτόν τοῦ ταπεινώσαι αὐτόν· καὶ ἡμεῖς δώσομεν σοι ἀνὴρ χιλιούς καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου.

⁶ Καὶ εἶπε Δαλιδά πρὸς Σαμψών, ἀπάγγειλον δὴ μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς σου ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναι σε. ⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Σαμψών, ἐὰν δῆσωσί με ἐν ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. ⁸ Καὶ ἀνηνεγκαν αὐτῇ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευράς ὑγράς μὴ διεφθαρμένας, καὶ ἔδησεν αὐτόν ἐν αὐταῖς. ⁹ Καὶ τὸ ἔνεδρον αὐτῇ ἐκάθητο ἐν τῷ ταμίῳ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών· καὶ διέσπασε τὰς νευράς ὡς εἶ τις ἀποσπάσοι στρέμμα στυππίου ἐν τῷ ὄσφραυθῆναι αὐτὸ πυρὸς, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.

¹⁰ Καὶ εἶπε Δαλιδά πρὸς Σαμψών, ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῆ· νῦν οὖν ἀνάγγειλόν μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. ¹¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, ἐὰν δεσμεύοντες δῆσωσί με ἐν καλωδίσις καινοῖς οἷς οὐκ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἔργον, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. ¹² Καὶ ἔλαβε Δαλιδά καλωδία καινὰ, καὶ ἔδησεν αὐτόν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ταμείου· καὶ εἶπεν, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών· καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ βραχιόνων αὐτοῦ ὡσεὶ σπαρτίου.

¹³ Καὶ εἶπε Δαλιδά πρὸς Σαμψών, ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῆ· ἀνάγγειλον δὴ μοι ἐν τίνι δεθήσῃ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, ἐὰν ὑφάνης τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς μου σὺν τῷ διάσματι, καὶ ἐγκροτήσῃ τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων ἀσθενής. ¹⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κοιᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλαβε Δαλιδά τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὕφανεν ἐν τῷ διάσματι, καὶ ἔπηξεν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ εἶπεν, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών· καὶ ἐξυπνίσθη ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ ἐξῆρε τὸν πάσσαλον τοῦ ὑφάσματος ἐκ τοῦ τοίχου.

¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς Σαμψών Δαλιδά, πῶς λέγεις, ἠγάπηκά σε, καὶ ἡ καρδία σου οὐκ ἔστι μετ’ ἐμοῦ; τοῦτο τρίτον ἐπλάνησάς με καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς σου ἡ μεγάλη. ¹⁶ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐξέθλιψεν αὐτόν ἐν λόγοις αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἐστενοχώρησεν αὐτόν, καὶ ὠλιγοψύχησεν ἕως τοῦ ἀποθανεῖν. ¹⁷ Καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, σίδηρος οὐκ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου, ὅτι ἅγιος Θεοῦ ἐγώ εἰμι ἀπὸ κοιλίας μητρός μου· ἐὰν οὖν ξυρῶσμαι, ἀποστήσεται ἀπ’ ἐμοῦ ἡ ἰσχὺς μου καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι.

¹⁸ Καὶ εἶδε Δαλιδᾶ, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀλλοφύλων, λέγουσα, ἀνάβητε ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ ἐκοίμισε Δαλιδᾶ τὸν Σαμψὼν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς· καὶ ἐκάλεσεν ἄνδρα, καὶ ἐξύρῃσε τὰς ἐπὶ τὰς σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ταπεινῶσαι αὐτὸν, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ εἶπε Δαλιδᾶ, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψὼν· καὶ ἐξυπνίσθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἐξελεύσομαι ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ, καὶ ἐκτιναχθήσομαι· καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι ὁ Κύριος ἀπέστη ἀπάνωθεν αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐξέκοψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν εἰς Γάζαν, καὶ ἐπέδωκαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκείαις· καὶ ἦν ἀλήθην ἐν οἴκῳ τοῦ δεσποτηρίου. ²² Καὶ ἤρξατο θρῖξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ βλαστάνειν καθὼς ἐξυρῃσατο.

²³ Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν θυσιάσαι θυσίασμα μέγα τῷ Δαγῶν θεῷ αὐτῶν, καὶ εὐφρανθῆναι, καὶ εἶπαν, ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ἡμῶν τὸν Σαμψὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. ²⁴ Καὶ εἶδον αὐτὸν ὁ λαὸς, καὶ ὕμνησαν τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅτι παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, τὸν ἐρημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν, καὶ ὃς ἐπλήθυνε τοὺς τραυματίας ἡμῶν. ²⁵ Καὶ ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν, καλέσατε τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παιζάτω ἐνώπιον ἡμῶν· καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου δεσποτηρίου, καὶ ἔπαιζεν ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ ἐβράβιζον αὐτὸν, καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν κιόνων. ²⁶ Καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν νεανίαν τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἄφες με, καὶ ψηλαφήσω τοὺς κίονας ἐφ' οἷς ὁ οἶκος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπιστηριχθήσομαι ἐπ' αὐτούς. ²⁷ Καὶ ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπὶ τὸ δῶμα ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναικες οἱ θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψὼν.

²⁸ Καὶ ἔκλαυσε Σαμψὼν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν, ἀδωναῖε Κύριε μνησῆθι δὴ μου, καὶ ἐνίσχυσόν με ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο Θεέ, καὶ ἀνταποδώσω ἀνταπόδοσιν μίαν περὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου τοῖς ἀλλοφύλοις. ²⁹ Καὶ περιέλαβε Σαμψὼν τοὺς δύο κίονας τοῦ οἴκου ἐφ' οὓς ὁ οἶκος εἰστήκει, καὶ ἐπεστηρίχθη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐκράτησεν ἕνα τῆ δεξιᾶ αὐτοῦ, καὶ ἕνα τῆ ἀριστερᾶ αὐτοῦ. ³⁰ Καὶ εἶπε Σαμψὼν, ἀποθανέτω ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐβάσταξεν ἐν ἰσχύϊ· καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ· καὶ ἦσαν οἱ τεθηγκότες οὓς ἐθανάτωσε Σαμψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους ἢ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν· καὶ ἀνέβησαν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαὸλ ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ἔκρυψε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι ἔτη.

17

¹ Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἀπὸ ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχαίας. ² Καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ, οἱ χίλιοι καὶ ἑκατὸν οὓς ἔλαβες ἀργυρίου σεαυτῆ, καί με ἠράσω, καὶ προσείπας ἐν ὧσί μου, ἴδου τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί, ἐγὼ ἔλαβον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εὐλογητὸς ὁ υἱός μου τῷ Κυρίῳ. ³ Καὶ ἀπέδωκε τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἀγίαζουσα ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ Κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου τῷ υἱῷ μου τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι. ⁴ Καὶ ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ἀργυροκόπῳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν· καὶ ἐγενήθη ἐν οἴκῳ Μιχαία. ⁵ Καὶ ὁ οἶκος Μιχαία αὐτῷ οἴκῳ Θεοῦ· καὶ ἐποίησεν ἐφ' ὧδ καὶ θαραφίν· καὶ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα ἀπὸ ἐνόδς υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα.

⁶ Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

⁷ Καὶ ἐγενήθη νεανίας ἐκ Βηθλεὲμ δήμου Ἰούδα, καὶ αὐτὸς Λευίτης, καὶ οὗτος παρῶκει ἐκεῖ. ⁸ Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς πόλεως Ἰούδα παροικῆσαι ἐν ᾧ ἔαν εὐρὴ τόπῳ· καὶ ἦλθεν ἕως ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ἕως οἴκου Μιχαία τοῦ ποιῆσαι ὁδὸν αὐτοῦ. ⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας, πόθεν ἔρχῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λευίτης εἰμι ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικῆσαι ἐν ᾧ ἔαν εὐρὼ τόπῳ. ¹⁰ Καὶ

εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας, κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέραν, καὶ στολὴν ἱματίων, καὶ τὰ πρὸς ζώῃν σου. ¹¹ Καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης, καὶ ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρὶ· καὶ ἐγενήθη ὁ νεανίας αὐτῷ ὡς εἷς ἀπὸ υἱῶν αὐτοῦ. ¹² Καὶ ἐπλήρωσε Μιχαίας τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ Μιχαία. ¹³ Καὶ εἶπε Μιχαίας, νῦν ἔγνων ὅτι ἀγαθυνεῖ μοι Κύριος, ὅτι ἐγένετό μοι ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα.

18

¹ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡ φυλὴ Δὰν ἐζήτηε ἑαυτῇ κληρονομίαν κατοικῆσαι, ὅτι οὐκ ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν μέσῳ φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κληρονομία. ² Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δὰν ἀπὸ δῆμων αὐτῶν πέντε ἀνδρας υἱοὺς δυναμέως, ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἑσθαὸλ τὸν κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς, πορεύεσθε καὶ ἐξιχνιάσατε τὴν γῆν· καὶ ἦλθον ἕως ὄρους Ἐφραὶμ ἕως οἴκου Μιχαία· καὶ ἠλλίσθησαν αὐτοὶ ἐκεῖ ³ ἐν οἴκῳ Μιχαία, καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ· καὶ εἶπαν αὐτῷ, τίς ἠνεγκέ σε ὧδε; καὶ σὺ τί ποιεῖς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; καὶ τί σοι ὧδε; ⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησέ μοι Μιχαίας, καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγενόμην αὐτῷ εἰς ἱερέα. ⁵ Καὶ εἶπαν αὐτῷ, ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ Θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ εὐδοθήσεται ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἐν ἧ ἡμεῖς πορευόμεθα ἐν αὐτῇ. ⁶ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ· ἐνώπιον Κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν, ἐν ἧ πορεύεσθε ἐν αὐτῇ.

⁷ Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἀνδρες, καὶ ἦλθον εἰς Λαισά· καὶ εἶδαν τὸν λαὸν τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς καθήμενον ἐπ' ἐλπίδι, ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα, καὶ οὐκ ἔστι διατρέπων ἢ καταισχύνων λόγον ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ἐκπιέζων θησαυροὺς, καὶ μακρὰν εἰσι Σιδωνίαν, καὶ λόγον οὐκ ἔχουσι πρὸς ἄνθρωπον. ⁸ Καὶ ἦλθον οἱ πέντε ἀνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαραὰ καὶ Ἑσθαὸλ, καὶ εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, τί ὑμεῖς κάθησθε; ⁹ Καὶ εἶπαν, ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτοὺς, ὅτι εἶδομεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς ἡσυχάζετε, μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἰσελθεῖν τοῦ κληρονομήσαι τὴν γῆν. ¹⁰ Καὶ ἠνίκα ἂν ἔλθητε, εἰσελεύσεσθε πρὸς λαὸν ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ πλατεία, ὅτι ἔδωκεν αὐτὴν ὁ Θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν· τόπος ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ρήματος τῶν ἐν τῇ γῇ.

¹¹ Καὶ ἀπήραν ἐκεῖθεν ἀπὸ δῆμων τοῦ Δὰν ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἑσθαὸλ, ἑξακόσιοι ἀνδρες ἐξωσμένοι σκευὴ παρατάξεως. ¹² Καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν Καριαθιαρίμ ἐν Ἰούδα. διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, παρεμβολὴ Δὰν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰδοὺ ὅπως Καριαθιαρίμ.

¹³ Καὶ παρήλθον ἐκεῖθεν ὄρος Ἐφραὶμ, καὶ ἦλθον ἕως οἴκου Μιχαία. ¹⁴ Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἀνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν Λαισά, καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, ἔγνωτε ὅτι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐφῶδ καὶ θεραφὶν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν· καὶ νῦν γνῶτε ὃ, τι ποιήσετε. ¹⁵ Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, εἰς τὸν οἶκον Μιχαία, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην. ¹⁶ Καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἀνδρες οἱ ἀνεζωσμένοι τὰ σκευὴ τῆς παρατάξεως αὐτῶν ἐστῶτες παρὰ θύρας τῆς πύλης, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δὰν. ¹⁷ Καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἀνδρες οἱ πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν γῆν, ¹⁸ καὶ εἰσῆλθον ἐκεῖ εἰς οἶκον Μιχαία, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστῶς. Καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ ἐφῶδ καὶ τὸ θεραφὶν καὶ τὸ χωνευτόν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεὺς, τί ὑμεῖς ποιεῖτε; ¹⁹ Καὶ εἶπαν αὐτῷ, κώφευσον, ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, καὶ δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ γένου ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα· μὴ ἀγαθὸν εἶναι σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἐνός, ἢ γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς καὶ οἴκου εἰς δῆμον Ἰσραὴλ; ²⁰ Καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδιά τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὸ ἐφῶδ καὶ τὸ θεραφὶν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτόν, καὶ ἦλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

²¹ Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀπήλθον, καὶ ἔθηκαν τὰ τέκνα καὶ τὴν κτῆσιν καὶ τὸ βάρος ἔμπροσθεν αὐτῶν.

²² Αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαία, καὶ ἰδοὺ Μιχαίας καὶ οἱ ἀνδρες οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς μετὰ οἴκου Μιχαία ἐβόησαν, καὶ κατελάβοντο τοὺς υἱοὺς Δὰν. ²³ Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν τῷ Μιχαία, τί ἐστὶ σοι, ὅτι ἐβόησας; ²⁴ Καὶ εἶπε Μιχαίας, ὅτι τὸ γλυπτὸν μου, ὃ ἐποίησα, ἐλάβετε, καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἐπορεύθητε· καὶ τί μοι ἔτι; καὶ τί τοῦτο λέγετε πρὸς με, τί κράζετε;

²⁵ Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Δὰν, μὴ ἀκουσθήτω δὴ φωνὴ σου μεθ' ἡμῶν, μὴ ποτε συναντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες πικροὶ ψυχῆ, καὶ προσθήσουσι ψυχὴν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου σου. ²⁶ Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν εἰς ὁδὸν αὐτῶν· καὶ εἶδε Μιχαίας, ὅτι δυνατώτεροί εἰσιν ὑπὲρ αὐτόν· καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

²⁷ Καὶ οἱ υἱοὶ Δὰν ἔλαβον ὃ ἐποίησε Μιχαίας, καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῶ, καὶ ἦλθον ἐπὶ Λαισᾶ, ἐπὶ λαὸν ἠσυχάζοντα καὶ πεποιθότα ἐπ' ἐλπίδι· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ²⁸ Καὶ οὐκ ἦν ὁ ῥυόμενος, ὅτι μακρὰν ἐστὶν ἀπὸ Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἐστὶν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπου· καὶ αὐτὴ ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ οἴκου Ραάβ· καὶ ὤκοδόμησαν τὴν πόλιν, καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ, ²⁹ καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δὰν, ἐν ὀνόματι Δὰν πατρὸς αὐτῶν, ὃς ἐτέχθη τῷ Ἰσραὴλ· καὶ ἦν Οὐλαμαῖς ὄνομα τῆς πόλεως τοπρότερον.

³⁰ Καὶ ἔστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Δὰν τὸ γλυπτόν· καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς Γηρῶν υἱὸς Μανασσῆ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ Δὰν ἕως ἡμέρας τῆς ἀποικίας τῆς γῆς. ³¹ Καὶ ἔθηκαν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτόν ὃ ἐποίησε Μιχαίας, πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦν ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν Σηλῶμ· καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ.

19

¹ Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραῖμ, καὶ ἔλαβεν αὐτῶ γυναῖκα παλλακὴν ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα. ² Καὶ ἐπορεύθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας μηνῶν τεσσάρων.

³ Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ καρδίαν αὐτῆς, τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτὴν αὐτῶ· καὶ νεανίας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ζεῦγος ὄνων· ἡ δὲ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς· καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἠφώρηνθη εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. ⁴ Καὶ κατέσχεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἠύλισθησαν ἐκεῖ. ⁵ Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ ὠρθισαν τοπρῶ καὶ ἀνέστη τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν νυμφίον αὐτοῦ, στήρισον τὴν καρδίαν σου ψωμῶ ἄρτου, καὶ μετὰ τούτου πορεύεσθε.

⁶ Καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον οἱ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔπιον· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα, ἄγε δὴ αὐλίσθητι, καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου. ⁷ Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορευέσθαι αὐτός· καὶ ἐβίασατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισε καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.

⁸ Καὶ ὠρθισε τοπρῶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ πορευθῆναι· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, στήρισον δὴ τὴν καρδίαν σου, καὶ στράτευσον ἕως κλίνει τὴν ἡμέραν· καὶ ἔφαγον οἱ δύο. ⁹ Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορευθῆναι αὐτός, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ὁ νεανίας αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῶ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, ἰδοὺ δὴ ἠσθένησεν ἡμέρα εἰς τὴν ἐσπέραν· αὐλίσθητι ὧδε, καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου, καὶ ὀρθριεῖτε αὐριον εἰς ὁδὸν ὑμῶν, καὶ πορεύση εἰς τὸ σκήνωμά σου. ¹⁰ Καὶ οὐκ εὐδόκησεν ὁ ἀνὴρ αὐλίσθηται, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἦλθεν ἕως ἀπέναντι Ἰεβούς, αὕτη ἐστὶν Ἰερουσαλὴμ, καὶ μετ' αὐτοῦ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένω, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ ἦλθοσαν ἕως Ἰεβούς· καὶ ἡ ἡμέρα προβεβῆκε σφόδρα, καὶ εἶπεν ὁ νεανίας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, δεῦρο δὴ καὶ ἐκκλίνωμεν εἰς πόλιν τοῦ Ἰεβουσί ταύτην, καὶ αὐλίσθωμεν ἐν αὐτῇ. ¹² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, οὐκ ἐκκλινούμεν εἰς πόλιν ἀλλοτρίαν, ἐν ἣ οὐκ ἐστὶν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ὧδε, καὶ παρελευσόμεθα ἕως Γαβαά. ¹³ Καὶ εἶπε τῶ νεανίᾳ αὐτοῦ, δεῦρο καὶ ἐγγίσωμεν ἐνὶ τῶν τόπων, καὶ αὐλίσθησόμεθα ἐν Γαβαᾶ ἢ ἐν Ραμᾶ. ¹⁴ Καὶ παρήλθον καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἔδου αὐτοῖς ὁ ἤλιος ἐχόμενα τῆς Γαβαᾶ, ἡ ἐστὶν ἐν τῶ Βενιαμίν. ¹⁵ Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν αὐλίσθηται ἐν Γαβαᾶ· καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ συνάγων αὐτοὺς εἰς οἰκίαν αὐλίσθηται.

¹⁶ Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης ἤρχετο ἐξ ἔργων αὐτοῦ ἐξ ἄγρου ἐν ἐσπέρᾳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν ἐξ ὄρους Ἐφραῖμ, καὶ αὐτὸς παρῶκει ἐν Γαβαᾶ, καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενιαμίν. ¹⁷ Καὶ ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε τὸν ὁδοιπόρον ἄνδρα ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως· καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης, ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ; ¹⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, παραπορευόμεθα ἡμεῖς ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα ἕως μηρῶν ὄρους

Ἐφραΐμ· ἐκέϊθεν ἐγώ εἰμι, καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐνώ πορεύομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν. ¹⁹ Καὶ γε ἄχυρα καὶ χορτάσματα ἔστι τοῖς ὄνοις ἡμῶν, καὶ ἄρτος καὶ οἶνός ἐστιν ἐμοὶ καὶ τῇ παιδίσκῃ καὶ τῷ νεανίσκῳ μετὰ τῶν παίδων σου· οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος. ²⁰ Καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρεσβύτης, εἰρήνη σου· πλὴν πάν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐν τῇ πλατεΐᾳ οὐ μὴ ἀύλισθήσῃ. ²¹ Καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τόπον ἐποίησε τοῖς ὄνοις, καὶ αὐτοὶ ἐνίσπαντο τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον.

²² Αὐτοὶ δὲ ἀγαθύνοντες καρδίαν αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων ἐκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, κρούοντες ἐπὶ τὴν θύραν· καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τοῦ οἴκου τὸν πρεσβύτερον, λέγοντες, ἐξένεγκε τὸν ἄνδρα ὅς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. ²³ Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τοῦ οἴκου, καὶ εἶπε, μὴ κακοποιήσῃτε δὴ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ ποιήσῃτε τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ²⁴ Ἴδε ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ· ἐξάξω αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς, καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσῃτε τὸ ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης. ²⁵ Καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ ἄνδρες τοῦ εἰσακοῦσαι αὐτοῦ· καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω· καὶ ἔγνωσαν αὐτήν, καὶ ἐνέπαιζον ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωῖ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτήν ὡς ἀνέβη τοπρωῖ.

²⁶ Καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔπεσε παρὰ τὴν θύραν τοῦ οἴκου οὗ ἦν αὐτῆς ἐκεῖ ὁ ἀνὴρ, ἕως οὗ διέφρασε. ²⁷ Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τοπρωῖ, καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα παρὰ τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυρον. ²⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, ἀνάστα καὶ ἀπέλθωμεν· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, ὅτι ἦν νεκρά· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

²⁹ Καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐκράτησε τὴν παλλακὴν αὐτοῦ· καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν εἰς δώδεκα μέλη, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰ ἐν παντὶ ὀρίῳ Ἰσραὴλ. ³⁰ Καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ βλέπων ἔλεγεν, οὐκ ἐγένετο καὶ οὐχ ἐώραται ἀπὸ ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς αὕτη· θέσθε ὑμῖν αὐτοῖς βουλήν ἐπ' αὐτήν, καὶ λαλήσατε.

20

¹ Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθη ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ, καὶ γῆ τοῦ Γαλαὰδ, πρὸς Κύριον εἰς Μασσηφά. ² Καὶ ἐστάθησαν κατὰ πρόσωπον Κυρίου πᾶσαι αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τετρακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἔλκοντες ῥομφαίαν. ³ Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμῖν, ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφά· καὶ ἐλθόντες εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λαλήσατε, ποῦ ἐγένετο ἡ πονηρία αὕτη; ⁴ Καὶ ἀπεκριθὴ ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς φονευθείσης, καὶ εἶπεν, εἰς Γαβαὰ τῆς Βενιαμῖν ἦλθον ἐγώ καὶ ἡ παλλακὴ μου τοῦ ἀύλισθῆναι, ⁵ καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμέ οἱ ἄνδρες τῆς Γαβαὰ, καὶ ἐκύκλωσαν ἐπ' ἐμέ ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτός· ἐμέ ἠθέλησαν φονεῦσαι, καὶ τὴν παλλακὴν μου ἐταπεινώσαν, καὶ ἀπέθανε. ⁶ Καὶ ἐκράτησα τὴν παλλακὴν μου, καὶ ἐμέλισα αὐτήν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὀρίῳ κληρονομίας υἱῶν Ἰσραὴλ· ὅτι ἐποίησαν ζέμα καὶ ἀπόπτωμα ἐν Ἰσραὴλ. ⁷ Ἴδοὺ πάντες ὑμεῖς υἱοὶ Ἰσραὴλ, δότε ἑαυτοῖς λόγον καὶ βουλήν ἐκεῖ.

⁸ Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς, λέγοντες, οὐκ ἀπελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς σκῆνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπιστρέψομεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁹ Καὶ νῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ ποιηθήσεται τῇ Γαβαὰ· ἀναβησόμεθα ἐπ' αὐτήν ἐν κλήρῳ. ¹⁰ Πλὴν ληψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν εἰς πάσα φυλὰς Ἰσραὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς μυρίοις, λαβεῖν ἐπιστισμὸν τοῦ ποιῆσαι ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς Γαβαὰ Βενιαμῖν, ποιῆσαι αὐτῇ κατὰ πάν τὸ ἀπόπτωμα, ὃ ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ. ¹¹ Καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἷς.

¹² Καὶ ἀπέστειλαν αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμῖν, λέγοντες, τίς ἡ πονηρία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν; ¹³ Καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων τοὺς ἐν Γαβαὰ, καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς, καὶ ἐκκαθαριούμεν πονηρίαν ἀπὸ Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμῖν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁴ Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαὰ ἐξελεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ¹⁵ Καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ

Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ ἀπὸ τῶν πόλεων εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες ἀνὴρ ἔλκων ῥομφαίαν, ἐκτὸς τῶν οἰκούντων τὴν Γαβαά, οἱ ἐπεσκέπησαν ἐπτακόσιοι ἄνδρες.¹⁶ Ἐκλεκτοὶ ἐκ παντὸς λαοῦ ἀμφοτεροδέξιοι· πάντες οὗτοι σφενδονῆται ἐν λίθισι πρὸς τρίχα, καὶ οὐκ ἐξαμαρτάνοντες.¹⁷ Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν ἐκτὸς τοῦ Βενιαμιν τετρακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐλκόντων ῥομφαίαν· πάντες οὗτοι ἄνδρες παρατάξεως.

¹⁸ Καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἠρώτησαν ἐν τῷ Θεῷ· καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἐν ἀρχῇ εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμιν; καὶ εἶπε Κύριος, Ἰούδας ἐν ἀρχῇ ἀναβήσεται ἀφηγούμενος.¹⁹ Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοπρῶ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ Γαβαά.

²⁰ Καὶ ἐξῆλθον πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς παράταξιν πρὸς Βενιαμιν, καὶ συνῆψαν αὐτοῖς ἐπὶ Γαβαά.²¹ Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἀπὸ τῆς Γαβαά, καὶ διέφθειραν ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν.

²² Καὶ ἐνίσχυσαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ προσέθηκαν συνάξειν παράταξιν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου συνῆψαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ.²³ Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον Κυρίου ἕως ἑσπέρας, καὶ ἠρώτησαν ἐν Κυρίῳ, λέγοντες, εἰ προσθῶμεν ἐγγίσει εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμιν ἀδελφοὺς ἡμῶν; καὶ εἶπε Κύριος, ἀνάβητε πρὸς αὐτούς.²⁴ Καὶ προσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ.²⁵ Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς Γαβαά ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ διέφθειραν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἑτι ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν· πάντες οὗτοι ἔλκοντες ῥομφαίαν.

²⁶ Καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἦλθον εἰς Βαιθὴλ· καὶ ἔκλαυσαν, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἐνώπιον Κυρίου· καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ τελείας ἐνώπιον Κυρίου,²⁷ ὅτι ἐκεῖ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις,²⁸ καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρῶν παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ ἐπρωτόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Κυρίῳ, λέγοντες, εἰ προσθῶμεν ἔτι ἐξελεθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμιν ἀδελφοὺς ἡμῶν; καὶ εἶπε Κύριος, ἀνάβητε, ἀυρῖον δώσω αὐτούς εἰς χεῖρας ὑμῶν.²⁹ Καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔνεδρα τῇ Γαβαά κύκλω.

³⁰ Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ συνῆψαν πρὸς τὴν Γαβαά ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ.³¹ Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν εἰς συνάντησιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξεκυνώθησαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρξαντο πατάσσειν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τραυματίας ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἡ ἔστι μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθὴλ, καὶ μία εἰς Γαβαά ἐν ἀργῷ, ὡς τριάκοντα ἄνδρας ἐν Ἰσραὴλ.³² Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν, πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς τὸ πρῶτον· καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν, Φύγωμεν, καὶ ἐκκενώσωμεν αὐτούς ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδοὺς· καὶ ἐποίησαν οὕτω.

³³ Καὶ πᾶς ἀνὴρ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ συνῆψαν ἐν Βάαλ Θαμάρ· καὶ τὸ ἔνεδρον Ἰσραὴλ ἐπήρχετο ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ Μαρααγαβέ.³⁴ Καὶ ἦλθον ἐξεναντίας Γαβαά δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ· καὶ παράταξις βαρεῖα· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι φθάνει ἀπ' αὐτούς ἡ κακία.³⁵ Καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν Βενιαμιν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τοῦ Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἄνδρας· πάντες οὗτοι εἴλκον ῥομφαίαν.³⁶ Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ὅτι ἐπλήγησαν· καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ Βενιαμιν τόπον, ὅτι ἦλπισαν πρὸς τὸ ἔνεδρον ὃ ἔθηκαν ἐπὶ τῇ Γαβαά.

³⁷ Καὶ ἐν τῷ αὐτοῦς ὑποχωρῆσαι, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκινήθη· καὶ ἐξέτειναν ἐπὶ τὴν Γαβαά, καὶ ἐξεχύθη τὸ ἔνεδρον, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας.

³⁸ Καὶ σημεῖον ἦν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μετὰ τοῦ ἐνέδρου τῆς μάχης ἀνευρέγκα αὐτούς σύσσημον καπνοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως.³⁹ Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι προκατελάβετο τὸ ἔνεδρον τὴν Γαβαά, καὶ ἔστησαν ἐν τῇ παρατάξει· καὶ Βενιαμιν ἤρξατο πατάσσειν τραυματίας ἐν ἀνδράσιν Ἰσραὴλ ὡς τριάκοντα ἄνδρας· ὅτι εἶπαν, πάλιν πτώσειν πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς ἡ παράταξις ἡ πρώτη.

⁴⁰ Καὶ τὸ σύσσημον ἀνέβη ἐπὶ πλεῖον ἐπὶ τῆς πόλεως ὡς στύλος καπνοῦ· καὶ ἐπέβλεψε Βενιαμιν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἀνέβη ἡ συντέλεια τῆς πόλεως ἕως οὐρανοῦ.

⁴¹ Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπέστρεψε· καὶ ἔσπευσαν ἄνδρες Βενιαμιν, ὅτι εἶδον ὅτι συνήρτησεν ἐπ' αὐτούς ἡ πονηρία.⁴² Καὶ ἐπέβλεψαν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τῆς

όδον τῆς ἐρήμου, καὶ ἔφυγον· καὶ ἡ παράταξις ἔφθασεν ἐπ’ αὐτοὺς, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειρον αὐτοὺς ἐν μέσῳ αὐτῶν.

⁴³ Καὶ κατέκοπτον τὸν Βενιαμὴν, καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν ἀπὸ Νουὰ κατὰ πόδα αὐτοῦ ἕως ἀπέναντι Γαβαὰ πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου. ⁴⁴ Καὶ ἔπεσον ἀπὸ Βενιαμὴν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν· οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες δυνάμεως.

⁴⁵ Καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμῶν· καὶ ἐκαληθήσαντο ἐξ αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πεντακισχιλίους ἄνδρας· καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως Γεδὰν, καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν δισχιλίους ἄνδρας. ⁴⁶ Καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἀπὸ Βενιαμὴν, εἰκοσιπέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἐλκόντων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες δυνάμεως. ⁴⁷ Καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμῶν ἐξακόσιοι ἄνδρες, καὶ ἐκάθισαν ἐν πέτρᾳ Ῥεμμῶν τέσσαρας μῆνας.

⁴⁸ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπέστρεψαν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως Μεθλὰ καὶ ἕως κτήνους, καὶ ἕως παντὸς τοῦ εὐρισκομένου εἰς πάσας τὰς πόλεις· καὶ τὰς πόλεις τὰς εὐρεθείσας ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

21

¹ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν ἐν Μασσηφάθ, λέγοντες, ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμὴν εἰς γυναῖκα. ² Καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἤραν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλασαν κλαυθμὸν μέγαν, ³ καὶ εἶπαν, εἰς τί Κύριε Θεέ Ἰσραὴλ ἐγενήθη αὕτη, τοῦ ἐπισκεπῆσαι σήμερον ἀπὸ Ἰσραὴλ φυλὴν μίαν; ⁴ Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ ὠρθισεν ὁ λαός, καὶ ὠκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἀνῆνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ τελείας.

⁵ Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, τίς οὐκ ἀνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον; ὅτι ὁ ὄρκος μέγας ἦν τοῖς οὐκ ἀναβεβηκόσι πρὸς Κύριον εἰς Μασσηφάθ, λέγοντες, θανάτῳ θανατωθήσεται.

⁶ Καὶ παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Βενιαμὴν ἀδελφὸν αὐτῶν, καὶ εἶπαν, ἐξεκόπη σήμερον φυλὴ μία ἀπὸ Ἰσραὴλ. ⁷ Τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς περισσοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν ἐν Κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας. ⁸ Καὶ εἶπαν, τίς εἶς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, ὃς οὐκ ἀνέβη πρὸς Κύριον εἰς Μασσηφάθ; Καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ἰαβεὶς Γαλαὰδ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ⁹ Καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαός, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεὶς Γαλαὰδ.

¹⁰ Καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ υἱῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς λέγοντες, πορεύεσθε καὶ πατάξατε τοὺς οἰκούντας Ἰαβεὶς Γαλαὰδ ἐν στόματι ῥομφαίας. ¹¹ Καὶ τοῦτο ποιήσετε· πᾶν ἄρσεν καὶ πᾶσαν γυναῖκα εἰδυῖαν κοίτην ἄρσενος, ἀναθεματιεῖτε· τὰς δὲ παρθένους, περιποιήσεσθε· καὶ ἐποίησαν οὕτως.

¹² Καὶ εὔρον ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεὶς Γαλαὰδ, τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἵτινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλῶμ τὴν ἐν γῆ Χαναάν.

¹³ Καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμῶν, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην. ¹⁴ Καὶ ἐπέστρεψε Βενιαμὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς γυναῖκας ἅς ἐζωοποίησαν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Ἰαβεὶς Γαλαὰδ· καὶ ἤρσεν αὐτοῖς οὕτω.

¹⁵ Καὶ ὁ λαός παρεκλήθη ἐπὶ τῷ Βενιαμὴν, ὅτι ἐποίησε Κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ.

¹⁶ Καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς, τί ποιήσωμεν τοῖς περισσοῖς εἰς γυναῖκας; ὅτι ἠφανίσθη ἀπὸ Βενιαμὴν γυνή. ¹⁷ Καὶ εἶπαν, κληρονομία διασωζομένων τῶν Βενιαμίν· καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται φυλὴ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ¹⁸ ὅτι ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ Βενιαμίν.

¹⁹ Καὶ εἶπαν, ἰδοὺ δὴ ἑορτὴ Κυρίου ἐν Σηλῶμ ἅψ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἡ ἔστιν ἀπὸ Βορρὰ τῆς Βαιθὴλ, κατ’ ἀνατολὰς ἡλίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβαινούσης ἀπὸ Βαιθὴλ εἰς Συγὲμ, καὶ ἀπὸ Νότου τῆς Λεβωνά. ²⁰ Καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν,

λέγοντες, πορεύεσθε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελώσι, ²¹ καὶ ὄψεσθε, καὶ ἰδοὺ, ἐὰν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν οἰκούντων Σηλῶ χορεύειν ἐν τοῖς χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἐκ τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἀρπάσατε αὐτοῖς ἀνὴρ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Σηλῶμ, καὶ πορεύεσθε εἰς γῆν Βενιαμίν. ²² Καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν αὐτοῖς, ἔλεος ποιήσατε ἡμῖν αὐτάς, ὅτι οὐκ ἐλάβομεν ἀνὴρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῇ παρατάξει, ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐδώκατε αὐτοῖς, ὡς κληῖρος πλημμελήσατε.

²³ Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμίν· καὶ ἔλαβον γυναῖκας εἰς ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευουσῶν ὧν ἤρπασαν· καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· καὶ ὠκοδόμησαν τὰς πόλεις, καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐταῖς. ²⁴ Καὶ περιπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς συγγένειαν αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ²⁵ Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίει.

ΡΟΥΘ

¹ ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτὰς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῆ· καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀργῷ Μωάβ, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Νωεμὶν, καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλὼν, καὶ Χελαιῶν, Ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα· καὶ ἤλθοσαν εἰς ἀργρὸν Μωάβ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ.

³ Καὶ ἀπέθανεν Ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς Νωεμὶν, καὶ κατελείφθη αὕτη καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. ⁴ Καὶ ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας· ὄνομα τῇ μιᾷ, Ὀρφα· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Ρούθ· καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη. ⁵ Καὶ ἀπέθανον καὶ γε ἀμφότεροι Μααλὼν καὶ Χελαιῶν· καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.

⁶ Καὶ ἀνεστη αὕτη καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, ὅτι ἤκουσεν ἐν ἀργῷ Μωάβ ὅτι ἐπέσκειται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, δοῦναι αὐτοῖς ἄρτους. ⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν γῆν Ἰούδα.

⁸ Καὶ εἶπε Νωεμὶν, ταῖς δυσὶ νύμφαις αὐτῆς, πορεύεσθε δὴ, ἀποστράφητε ἐκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς· ποιῆσαι Κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ μετ' ἐμοῦ. ⁹ Δῶν Κύριος ὑμῖν καὶ εὐρρητε ἀνάπαντιν ἐκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς· καὶ κατεφίλησεν αὐτάς· καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔλασαν. ¹⁰ Καὶ εἶπαν αὐτῇ, μετὰ σου ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν λαὸν σου.

¹¹ Καὶ εἶπε Νωεμὶν, ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου· καὶ ἰνατί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλῇ μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἀνδρας; ¹² Ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρὶ· ὅτι εἶπα, ὅτι ἐστὶ μοι ὑπόστασις τοῦ γενηθῆναι με ἀνδρὶ, καὶ τέξομαι υἱοῦς. ¹³ Μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἀδρυνθῶσιν; ἢ αὐτοῖς κατασχεθῆσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρὶ; μὴ δὴ θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεῖρ Κυρίου.

¹⁴ Καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλασαν ἔτι· καὶ κατεφίλησεν Ὀρφα τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς· Ρούθ δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ.

¹⁵ Καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ρούθ, ἰδοὺ ἀνέστρεψε σύννυμφός σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς· ἐπιστράφηθι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμφου σου.

¹⁶ Εἶπε δὴ Ρούθ, μὴ ἀπάντησάι μοι τοῦ καταλιπεῖν σε, ἢ ἀποστρέψαι ὀπισθέν σου, ὅτι σὺ ὅπου ἔαν πορευθῆς, πορεύσομαι, καὶ οὗ ἔαν ἀλισθῆς, ἀλισθήσομαι· ὁ λαός σου, λαός μου, καὶ ὁ Θεός σου, Θεός μου. ¹⁷ Καὶ οὗ ἔαν ἀποθάνῃς, ἀποθανοῦμαι, κἀκεῖ ταφήσομαι· τάδε ποιῆσαι μοι Κύριος, καὶ τάδε προσθῆναι, ὅτι θάνατος διαστελεῖ ἀνάμεσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ¹⁸ Ἰδοῦσα δὲ Νωεμὶν ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι.

¹⁹ Ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι, ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτάς εἰς Βηθλεὲμ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτάς εἰς Βηθλεὲμ, καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς, καὶ εἶπον, εἰ αὕτη ἐστὶ Νωεμὶν; ²⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς, μὴ δὴ καλεῖτέ με Νωεμίν· καλέσατέ με πικρὰν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἰκανὸς σφόδρα. ²¹ Ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθη, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ Κύριος· καὶ ἰνατί καλεῖτέ με Νωεμίν, καὶ Κύριος ἔταπεινώσε με, καὶ ὁ ἰκανὸς ἐκάκωσε με;

²² Καὶ ἐπέστρεψε Νωεμὶν καὶ Ρούθ ἡ Μωαβίτις ἡ νύμφη αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· αὐτὰ δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βηθλεὲμ ἐν ἀρχῇ θηρισμοῦ κριθῶν.

2

¹ Καὶ τῇ Νωεμὶν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχυρὸς ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοόζ. ² Καὶ εἶπε Ρούθ ἡ Μωαβίτις πρὸς Νωεμίν, πορεύθω δὴ εἰς ἀγρὸν, καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσιν κατόπισθεν οὗ ἔαν εὗρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτῇ, πορεύου, θύγατερ. ³ Καὶ ἐπορεύθη· καὶ ἐλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀργῷ κατόπισθε τῶν θερίζοντων· καὶ περιέπεσε περὶ πτώματι τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοόζ, τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ.

⁴ Καὶ ἰδοὺ Βοόζ ἦλθεν ἐκ Βηθλεὲμ, καὶ εἶπε τοῖς θερίζουσι, Κύριος μεθ' ὑμῶν· καὶ εἶπον αὐτῷ, εὐλογῆσαι σε Κύριος. ⁵ Καὶ εἶπε Βοόζ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, τίνος ἡ νεάνις αὕτη; ⁶ Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς

ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, καὶ εἶπεν, ἡ παῖς ἡ Μωαβίτις ἐστὶν ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ. ⁷ Καὶ εἶπε, συλλέξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὀπισθεν τῶν θερίζοντων· καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἀπὸ πρωΐθεν καὶ ἕως ἑσπέρας, οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀργῷ μικρὸν.

⁸ Καὶ εἶπε Βοόζ πρὸς Ῥοῦθ, οὐκ ἤκουσας θύγατερ; μὴ πορευθῆς ἐν ἀργῷ συλλέξαι ἐτέρω· καὶ σὺ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦθεν, ὧδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου. ⁹ Οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν οὐ ἂν θερίζωσι, καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν· ἰδοὺ ἐντετελάμην τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἄσασθαί σου· καὶ ὅτε διψησεις καὶ πορευθῆσῃ εἰς τὰ σκευῆ, καὶ πίεσαι ὅθεν ἂν ὑδρεύωνται τὰ παιδιάρια. ¹⁰ Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, τί ὅτι εὖρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ ἐπιγνώναί με, καὶ ἐγὼ εἰμι ξένη;

¹¹ Καὶ ἀπεκρίθη Βοόζ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι ὅσα πεποιήκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου· καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ἴδεις ἐχθὲς καὶ τρίτης. ¹² Ἀποτίσαι Κύριος τὴν ἐργασίαν σου· γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ. ¹³ Ἡ δὲ εἶπεν, εὖροίμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριε, ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου.

¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοόζ, ἦδη ὥρα τοῦ φαγεῖν, πρόσελθε ὧδε καὶ φάγεσαι τῶν ἄρτων, καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει· καὶ ἐκάθισε Ῥοῦθ ἐκ πλαγίων τῶν θερίζοντων· καὶ ἐβούνισεν αὐτῇ Βοόζ ἄλφιτον, καὶ ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσθη καὶ κατέλιπε,

¹⁵ Καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν· καὶ ἐντετείλατο Βοόζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων, καὶ γε ἀναμέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν· ¹⁶ Καὶ βαστάζοντες βαστάσατε αὐτῇ, καὶ γε παραβάλλοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουμισμένων, καὶ φάγεται, καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. ¹⁷ Καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀργῷ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐρράβδισεν ἃ συνέλεξε, καὶ ἐγενήθη ὡς οἰφὶ κριθῶν.

¹⁸ Καὶ ἦρε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ συνέλεξε· καὶ ἐξενέγκασα Ῥοῦθ ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέλιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. ¹⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς, ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας; εἶη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος· καὶ ἀνήγγειλε Ῥοῦθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε, καὶ εἶπε, τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς μεθ' οὗ ἐποίησα σήμερον Βοόζ. ²⁰ Εἶπε δὲ Νωεμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς, ἐυλογητός ἐστι τῷ Κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων· καὶ εἶπεν αὐτῇ Νωεμὶν, ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ, ἐκ τῶν ἀγχιστευνόντων ἡμῖν ἐστι. ²¹ Καὶ εἶπε Ῥοῦθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ γε ὅτι εἶπε πρὸς μέ, μετὰ τῶν κορασίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι, ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητὸν ὃς ὑπάρχει μοι.

²² Καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ῥοῦθ τὴν νύμφην αὐτῆς, ἀγαθὸν θύγατερ, ὅτι ἐξῆλθες μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονται σοι ἐν ἀργῷ ἐτέρω. ²³ Καὶ προσεκολλήθη Ῥοῦθ τοῖς κορασίοις τοῦ Βοόζ τοῦ συλλέγειν, ἕως τοῦ συντελέσαι τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν καὶ τῶν πυρῶν.

3

¹ Καὶ ἐκάθισε μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς· εἶπε δὲ αὐτῇ Νωεμὶν ἡ πενθερὰ αὐτῆς, θύγατερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν, ἵνα εὖ γένηταί σοι; ² Καὶ νῦν οὐχὶ Βοόζ γνωρίμος ἡμῶν, οὗ ἦς μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς λικμᾶ τὸν ἄλωνα τῶν κριθῶν ταύτη τῇ νυκτὶ.

³ Σὺ δὲ λούσῃ, καὶ ἀλείψῃ, καὶ περιθήσεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σὲ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν ἄλω· μὴ γνωρισθῆς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ συντελέσαι αὐτὸν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. ⁴ Καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον ὅπου κοιμάται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, καὶ κοιμηθῆσῃ, καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ σοι ἃ ποιήσεις. ⁵ Εἶπε δὲ Ῥοῦθ πρὸς αὐτήν, πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ποιήσω.

⁶ Καὶ κατέβη εἰς τὸν ἄλω, καὶ ἐποίησε κατὰ πάντα, ὅσα ἐντετείλατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς. ⁷ Καὶ ἔφαγε Βοόζ καὶ ἔπε, καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλθε κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς· ἡ δὲ ἦλθεν ἐν κρυφῇ, καὶ ἀπεκάλυψε τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ.

⁸ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ, καὶ ἐξέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁹ Εἶπε δὲ, τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι Ῥοῦθ ἡ δούλη σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ περὺγιόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἶ σύ. ¹⁰ Καὶ εἶπε Βοὸζ, εὐλογημένη σὺ τῷ Κυρίῳ Θεῷ, θύγατερ, ὅτι ἠγάθυνας τὸ ἔλεος σου τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον, μὴ πορευθῆναι σε ὀπίσω νεανιῶν, εἴτοι πτωχὸς εἴτοι πλούσιος. ¹¹ Καὶ νῦν θύγατερ μὴ φοβοῦ, πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς ποιήσω σοι· οἶδε γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ. ¹² Καὶ νῦν ὁ ἀληθῶς ἀγχιστεὺς ἐγὼ εἰμι· καὶ γε ἐστὶν ἀγχιστεὺς ἐγγίῳν ὑπὲρ ἐμέ. ¹³ Αὐλίσθητι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τοπρῶν ἐὰν ἀγχιστεύῃ σε, ἀγαθόν· ἀγχιστευέτω· ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαι σε, ἀγχιστεύω σε ἐγὼ· ζῆ Κύριος· κοιμήθητι ἕως τοπρῶν.

¹⁴ Καὶ ἐκοιμήθη πρὸς Βοὸζ αὐτοῦ ἕως πρωῒ· ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βοὸζ, μὴ γνωσθήτω, ὅτι ἦλθε γυνὴ εἰς τὸν ἄλλο.

¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου· καὶ ἐκράτησεν αὐτὸ, καὶ ἐμέτρησεν ἐξ κριθῶν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

¹⁶ Καὶ Ῥοῦθ εἰσῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰ αὐτῆς· ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ, θύγατερ· καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνὴρ. ¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, τὰ ἔξ τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε πρὸς μὲ, μὴ εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου. ¹⁸ Ἡ δὲ εἶπε, κάθω θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγνῶναι σε πῶς οὐ πεσεῖται ῥῆμα· οὐ γὰρ μὴ ἠσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν τελεσθῇ τὸ ῥῆμα σήμερον.

4

¹ Καὶ Βοὸζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ ἔκαθισεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο, ὃν ἐλάλησε Βοὸζ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βοὸζ, ἐκκλίνας κάθισον ὧδε κρύφιε· καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε. ² Καὶ ἔλαβε Βοὸζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπε, καθίσατε ὧδε· καὶ ἐκάθισαν.

³ Καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ ἀγχιστεῖ, τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ ἣ ἐστὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ Ἐλιμέλεχ, ἣ δέδοται Νωεμὶν τῇ ἐπιστροφούσῃ ἐξ ἀγροῦ Μωᾶβ, ⁴ κἀγὼ εἶπα, ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου λέγων, κτήσαι ἐναντίον τῶν καθημένων, καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου. εἰ ἀγχιστεῦεις, ἀγχιστεὺε· εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεῖς, ἀνάγγελόν μοι, καὶ γνώσομαι, ὅτι οὐκ ἔστι πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, κἀγὼ εἰμι μετὰ σέ· ὁ δὲ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι, ἀγχιστεῦσαι, κἀγὼ εἰμι, ἀγχιστεύσω. ⁵ Καὶ εἶπε Βοὸζ, ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν καὶ παρὰ Ῥοῦθ τῆς Μωαβιτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαί σε δεῖ, ὥστε ἀναστήσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. ⁶ Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς, οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἑμαυτῷ, μὴ ποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου· ἀγχιστευσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι.

⁷ Καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιστείαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στήσαι πάντα λόγον· καὶ ὑπελύετο ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδοτο τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ Βοὸζ, κτήσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου· καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ.

⁹ Καὶ εἶπε Βοὸζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ, μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἐλιμέλεχ, καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ Χελαιῶν καὶ τῷ Μασαλῶν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν. ¹⁰ Καὶ γε Ῥοῦθ τὴν Μωαβίτιν τὴν γυναῖκα Μασαλῶν κέκτημαι ἑμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναστήσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ· μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον.

¹¹ Καὶ εἶπσαν πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ, μάρτυρες· καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπσαν, δῶν Κύριος τὴν γυναῖκά σου, τὴν εἰσπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου, ὡς Ῥαχὴλ καὶ ὡς Λίαν, αἱ ὥκοδόμησαν ἀμφοτέραι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐν Ἐφραθᾶ, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν Βηθλεέμ. ¹² Καὶ γένοιτο οἶκός σου, ὡς οἶκος Φαρὲς, ὃν ἔτεκε Θάμαρ τῷ Ἰούδα, ἐκ τοῦ σπέρματος οὗ δώσει Κύριός σοι ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης.

¹³ Καὶ ἔλαβε Βοὸζ τὴν Ῥοῦθ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Κύριος κῆσιν, καὶ ἔτεκεν υἱόν. ¹⁴ Καὶ εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς Νωεμὶν, εὐλογητὸς Κύριος, ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν ἀγχιστέα, καὶ

καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ἰσραήλ. ¹⁵ Καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχὴν, καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη ἡ ἀγαπήσασά σε, ἔτεκεν αὐτόν, ἢ ἐστὶν ἀγαθὴ σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. ¹⁶ Καὶ ἔλαβε Νωεμὶν τὸ παιδίον, καὶ ἔθηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν.

¹⁷ Καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ γείτονες ὄνομα, λέγουσαι, ἐτέχθη υἱὸς τῆ Νωεμίν. καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὡβήδ· οὗτος πατὴρ Ἰεσσαὶ πατρὸς Δαυίδ. ¹⁸ Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φαρέ. Φαρές ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ. ¹⁹ Ἑσρώμ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ· καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ. ²⁰ Καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· καὶ Ναασσών ἐγέννησε τὸν Σαλμών. ²¹ Καὶ Σαλμών ἐγέννησε τὸν Βοόζ· καὶ Βοόζ ἐγέννησε τὸν Ὡβήδ. ²² Καὶ Ὡβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν Δαυίδ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α

¹ ἌΝΘΡΩΠΟΣ ἦν ἐξ Ἀρμαθαῖμ Σιφὰ, ἐξ ὄρουσ Ἐφραῖμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἐλκανὰ υἱὸς Ἰερεμὴλ υἱοῦ Ἥλιου υἱοῦ Θεοκὲ ἐν ² Νασιβ Ἐφραῖμ. Καὶ τοῦτω δύο γυναῖκες· ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἄννα· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Φεννάνα. Καὶ ἦν τῇ Φεννάνα παιδία· καὶ τῇ Ἄννα οὐκ ἦν παιδίον.

³ Καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Ἀρμαθαῖμ προσκυνεῖν καὶ θύειν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σαβαώθ εἰς Σηλῶμ· καὶ ἐκεῖ Ἥλι καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Οφνὶ καὶ Φινεὲς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου.

⁴ Καὶ ἐγενήθη ἡμέρα, καὶ ἔθυσεν Ἐλκανὰ, καὶ ἔδωκε τῇ Φεννάνα γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς μερίδας. ⁵ Καὶ τῇ Ἄννα ἔδωκε μερίδα μίαν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον, πλὴν ὅτι τὴν Ἄννα ἠγάπα Ἐλκανὰ ὑπὲρ ταύτην· καὶ Κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, ⁶ ὅτι οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ Κύριος παιδίον κατὰ τὴν θλίψιν αὐτῆς, καὶ κατὰ τὴν ἀθυμίαν τῆς θλίψεως αὐτῆς· καὶ ἠθύμει διὰ τοῦτο, ὅτι συνέκλεισε Κύριος τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον. ⁷ Οὕτως ἐποίηε ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ἠθύμει, καὶ ἐκλαιε, καὶ οὐκ ἤσθιε.

⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, Ἄννα· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἐγώ, κύριε· καὶ εἶπεν αὐτῇ, τί ἐστί σοι ὅτι κλαίεις; καὶ ἰνατί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἰνατί τύπτει σε ἡ καρδία σου; οὐκ ἀγαθὸς ἐγώ σου ὑπὲρ δέκα τέκνα;

⁹ Καὶ ἀνέστη Ἄννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοῦς ἐν Σηλῶμ, καὶ κατέστη ἐνώπιον Κυρίου· καὶ Ἥλι ὁ ἱερεὺς, ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐπὶ τῶν φλιῶν ναοῦ Κυρίου.

¹⁰ Καὶ αὐτὴ κατώδυνος ψυχῆ, καὶ προσήυξατο πρὸς Κύριον, καὶ κλαίουσα ἔκλαυσε. ¹¹ Καὶ ἠῤῥατο εὐχὴν Κυρίῳ, λέγουσα, Ἄδωναί· Κύριε ἔλωε σαβαώθ, ἐὰν ἐπιβλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης σου, καὶ μνησθῆς μου, καὶ δῶς τῇ δούλῃ σου σπέρμα ἀνδρῶν, καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πίνεται, καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

¹² Καὶ ἐγενήθη ὅτε ἐπλήθυνε προσευχομένη ἐνώπιον Κυρίου, καὶ Ἥλι ὁ ἱερεὺς ἐφόλαξε τὸ στόμα αὐτῆς. ¹³ Καὶ αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ χεῖλη αὐτῆς ἐκινεῖτο, καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἤκουετο· καὶ ἐλογίσαστο αὐτὴν Ἥλι εἰς μεθύουσαν.

¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῇ τὸ παιδάριον Ἥλι, ἕως πότε μεθυσθήσῃ; περιελοῦ τὸν οἶνόν σου, καὶ πορεύου ἐκ προσώπου Κυρίου. ¹⁵ Καὶ ἀπεκρίθη Ἄννα, καὶ εἶπεν, οὐχὶ κύριε· γυνὴ ἡ σκληρὰ ἡμέρα ἐγώ εἰμι, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα, καὶ ἐκχέω τὴν ψυχὴν μου ἐνώπιον Κυρίου. ¹⁶ Μὴ δῶς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμῆν, ὅτι ἐκ πλήθους ἀδολεσχίας μου ἐκτέτακα ἕως νῦν. ¹⁷ Καὶ ἀπεκρίθη Ἥλι, καὶ εἶπεν αὐτῇ, πορεύου εἰς εἰρήνην· ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ δῶς σοι πᾶν αἴτημά σου, ὃ ἠτήσω παρ' αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ εἶπεν, εὔρεν ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου· καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς, καὶ ἔφαγε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἔπιε, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐ συνέπεσεν ἔτι.

¹⁹ Καὶ ὀρθρίζουσι τοπρῶ καὶ προσκυνοῦσι τῷ Κυρίῳ, καὶ πορεύονται τὴν ὁδὸν αὐτῶν· καὶ εἰσῆλθεν Ἐλκανὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ Ἀρμαθαῖμ, καὶ ἔγνω τὴν Ἄνναν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς Κύριος, καὶ συνέλαβε. ²⁰ Καὶ ἐγενήθη τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμουὴλ, καὶ εἶπεν, ὅτι παρὰ Κυρίου Θεοῦ σαβαώθ ἠτησάμην αὐτόν.

²¹ Καὶ ἀνέβη ὁ ἄνθρωπος Ἐλκανὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι ἐν Σηλῶμ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν, καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, καὶ πάσας τὰς δεκάτας τῆς γῆς αὐτοῦ. ²² Καὶ Ἄννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἕως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον, ἐὰν ἀπογαλακτίσω αὐτὸ, καὶ ὀφθήσεται τῷ προσώπῳ Κυρίου, καὶ καθήσεται ἕως αἰῶνος ἐκεῖ. ²³ Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ποιεὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κάθου ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃς αὐτό· ἀλλὰ στησαι Κύριος τὸ ἐξελθὸν ἐκ τοῦ στόματός σου· καὶ ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθήλασε τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃ αὐτόν.

²⁴ Καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Σηλῶμ ἐν μόσχῳ τριετίζοντι, καὶ ἄρτοις, καὶ οἶφι σεμιδάλεως, καὶ νέβελ οἴνου· καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον Κυρίου ἐν Σηλῶμ, καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτῶν. ²⁵ Καὶ προσήγαγον ἐνώπιον Κυρίου· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατὴρ

αυτοῦ τὴν θυσίαν, ἣν ἐποίει ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ Κυρίῳ· καὶ προσήγαγε τὸ παιδάριον, καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον· καὶ προσήγαγεν Ἄννα ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου πρὸς Ἥλι, ²⁶ καὶ εἶπεν, ἐν ἐμοὶ κύριε ζῆ ἡ ψυχὴ σου, ἐγὼ ἡ γυνὴ ἡ καταστᾶσα ἐνώπιόν σου μετὰ σοῦ ἐν τῷ προσεύξασθαι πρὸς Κύριον. ²⁷ Ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου τούτου προσηξάμην· καὶ ἔδωκέ μοι Κύριος τὸ αἰτήμά μου ὃ ἠτησάμην παρ' αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ γὰρ κυχρῶ αὐτὸν τῷ Κυρίῳ πάσαι τὰς ἡμέρας ἄς ζῆ αὐτός, χρῆσιν τῷ Κυρίῳ, καὶ εἶπεν,

2

¹ Ἐστερέωθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου, ἐπλατύθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθη ἐν σωτηρίᾳ σου. ² Ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐκ ἔστιν ἅγιος πλήν σου. ³ Μὴ καυχᾶσθε, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά· μὴ ἐξεληθέτω μεγαλοῤῥημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, ὅτι Θεὸς γνόσσει Κύριος, καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. ⁴ Τόξον δυνατὸν ἠσθένησε, καὶ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δυναμίμ. ⁵ Πλήρεις ἄρτων ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρήκαν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἐπτά, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησε. ⁶ Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει. ⁷ Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ. ⁸ Ἀνιστᾶ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, καθίσει μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς, ⁹ διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ· καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου, ὅτι οὐκ ἐν ἰσχυῖ δυνατὸς ἀνὴρ. ¹⁰ Κύριος ἀσθενῆ ποιήσει ἀντιδικὸν αὐτοῦ, Κύριος ἅγιος· μὴ καυχᾶσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν τούτῳ καυχᾶσθω ὁ καυχώμενος, συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς, καὶ ἐβρόντησεν· αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, καὶ δίδωσιν ἰσχύν τοῖς βασιλευσίν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ κατέλιπεν αὐτὸν ἐκεῖ ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ· καὶ τὸ παιδάριον ἦν λειτουργῶν τῷ προσώπῳ Κυρίου ἐνώπιον Ἥλι τοῦ ἱερέως. ¹² Καὶ οἱ υἱοὶ Ἥλι τοῦ ἱερέως υἱοὶ λοιμοί, οὐκ εἰδότες τὸν Κύριον. ¹³ Καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἱερέως παρὰ τοῦ λαοῦ παντὸς τοῦ θύοντος· καὶ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως ὡς ἂν ἠψήθη τὸ κρέας, καὶ κρεάγρα τριόδους ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν εἰς τὸν λέβητα τὸν μέγαν ἢ εἰς τὸ χαλκεῖον ἢ εἰς τὴν χύτραν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἀνέβη ἐν τῇ κρεάγρᾳ, ἐλάμβανεν ἐαυτῷ ὁ ἱερεύς· κατὰ τάδε ἐποίουν παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς ἐρχομένοις θῦσαι Κυρίῳ ἐν Σηλῳμ. ¹⁵ Καὶ πρὶν θυμιαθῆναι τὸ στέαρ, ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλεγε τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι, δὸς κρέας ὀπτήσαι τῷ ἱερεῖ, καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ κρέας ἐφθὸν ἐκ τοῦ λέβητος. ¹⁶ Καὶ ἔλεγεν ὁ ἀνὴρ ὁ θύων, θυμιαθῆτω πρῶτον ὡς καθήκει τὸ στέαρ, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκ πάντων ὧν ἐπιθυμῆ ἡ ψυχὴ σου· καὶ εἶπεν, οὐχί· ὅτι νῦν δώσεις· καὶ ἐὰν μὴ, λήψομαι κραταιῶς. ¹⁷ Καὶ ἦν ἡ ἀμαρτία ἐνώπιον Κυρίου τῶν παιδαρίων μεγάλη σφόδρα, ὅτι ἠθέτουν τὴν θυσίαν Κυρίου.

¹⁸ Καὶ Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον Κυρίου, παιδάριον περιεζωσμένον ἐφοῦδ βάδ· ¹⁹ Καὶ διπλοῖδα μικρὰν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θῦσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν. ²⁰ Καὶ εὐλόγησεν Ἥλι τὸν Ἐλκανὰ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, λέγων, ἀποτίσαι σοι Κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ ἔχρησας τῷ Κυρίῳ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

²¹ Καὶ ἐπεσκέψατο Κύριος τὴν Ἄνναν, καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱούς, καὶ δύο θυγατέρας· καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον Κυρίου.

²² Καὶ Ἥλι πρεσβύτης σφόδρα· καὶ ἤκουσεν ἅ ἔποινον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ²³ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἰνατί ποιεῖτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὃ ἐγὼ ἀκούω ἐκ στόματος παντὸς τοῦ λαοῦ Κυρίου; ²⁴ Μὴ τέκνα, ὅτι οὐκ ἀγαθὴ ἡ ἀκοή ἦν ἐγὼ ἀκούω· μὴ ποιεῖτε οὕτως, ὅτι οὐκ ἀγαθαὶ αἱ ἀκοαὶ ἄς ἐγὼ ἀκούω τοῦ μὴ δουλεύειν λαόν Θεῷ. ²⁵ Ἐὰν ἀμαρτάνων ἀμάρτη ἀνὴρ εἰς ἄνδρα, καὶ προσεύχονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς Κύριον· καὶ ἐὰν τῷ Κυρίῳ ἀμάρτη, τίς προσεύξεται ὑπὲρ αὐτοῦ; Καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο Κύριος διαφθεῖραι αὐτούς. ²⁶ Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορεύετο, καὶ ἦν ἀγαθὸν μετὰ Κυρίου καὶ μετὰ ἀνθρώπων.

²⁷ Καὶ ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος Θεοῦ πρὸς Ἥλι, καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθη πρὸς οἶκον τοῦ πατρὸς σου, ὄντων αὐτῶν ἐν γῆ

Αιγύπτω δούλων τῷ οἴκῳ Φαραῶ. ²⁸ Καὶ ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐκ πάντων τῶν σκήπτρων Ἰσραὴλ ἐμοὶ ἱερατεύειν, τοῦ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου, καὶ θυμῶν θυμίαμα, καὶ αἶρειν ἐφούδ· καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς υἰῶν Ἰσραὴλ εἰς βρώσιν. ²⁹ Καὶ ἰνατί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμιάμα μου καὶ εἰς τὴν θυσίαν μου ἀναίδει ὀφθαλμῶ; καὶ ἐδόξασας τοὺς υἰούς σου ὑπὲρ ἐμὲ ἐνευλογεῖσθαι ἀπαρχῆς πάσης θυσίας τοῦ Ἰσραὴλ ἐμπροσθέν μου; ³⁰ Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, εἶπα, ὁ οἶκός σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου διελευσεται ἐνώπιόν μου ἕως αἰῶνος· καὶ νῦν φησι Κύριος, μηδαμῶς ἐμοὶ, ὅτι ἀλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω, καὶ ὁ ἐξουθενῶν με ἀτιμωθῆσεται.

³¹ Ἴδου ἔρχονται ἡμέραι, καὶ ἐξολοθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα οἴκου πατρός σου. ³² Καὶ οὐκ ἔσται σοι πρεσβύτης ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας. ³³ Καὶ ἄνδρα οὐκ ἐξολοθρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου, ἐκλείπειν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ καταρῥεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· καὶ πᾶς περισσεύων οἴκου σου πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν. ³⁴ Καὶ τοῦτο σοι τὸ σημεῖον ὃ ἦξει ἐπὶ τοὺς δύο υἰούς σου, Ὁφνὶ καὶ Φινεὲς, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀποθανοῦνται ἀμφοτέρω. ³⁵ Καὶ ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἱερέα πιστὸν, ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ οἶκον πιστὸν, καὶ διελευσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας. ³⁶ Καὶ ἔσται ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου, ἦξει προσκυνεῖν αὐτῷ ὀβολουῦ ἀργυρίου, λέγων, παράρριψόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατειῶν σου φαγεῖν ἄρτον.

3

¹ Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ Κυρίῳ ἐνώπιον Ἥλϊ τοῦ ἱερέως· καὶ ῥῆμα Κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὄρασις διαστέλλουσα.

² Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ Ἥλϊ ἐκάθευδεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι, καὶ οὐκ ἠδύναντο βλέπειν. ³ Καὶ ὁ λύχνος τοῦ Θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ ναῶ, οὗ ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ. ⁴ Καὶ ἐκάλεσε Κύριος, Σαμουὴλ Σαμουὴλ· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. ⁵ Καὶ ἔδραμε πρὸς Ἥλϊ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ εἶπεν, οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε, κάθευδε· καὶ ἀνέστρεψε καὶ ἐκάθευδε. ⁶ Καὶ προσέθετο Κύριος, καὶ ἐκάλεσε, Σαμουὴλ Σαμουὴλ· καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἥλϊ τὸ δεύτερον, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ εἶπεν, οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε, κάθευδε. ⁷ Καὶ Σαμουὴλ πρὶν γνῶναι Θεὸν, καὶ ἀποκαλυφθῆναι αὐτῷ ῥῆμα Κυρίου. ⁸ Καὶ προσέθετο Κύριος καλέσαι Σαμουὴλ ἐν τρίτῳ· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἥλϊ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ ἐσοφίσατο Ἥλϊ ὅτι Κύριος κέκληκε τὸ παιδάριον. ⁹ Καὶ εἶπεν, ἀνάστρεφε, κάθευδε τέκνον· καὶ ἔσται ἐὰν καλέση σε, καὶ ἐρεῖς, λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δούλός σου· καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἦλθε Κύριος καὶ κατέστη, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ, λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δούλός σου.

¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ, ἰδοὺ ἐγώ ποιῶ τὰ ῥήματά μου ἐν Ἰσραὴλ, παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ, ἠχῆσαι ἀμφοτέρα τὰ ὤτα αὐτοῦ. ¹² Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγερώ ἐπὶ Ἥλϊ πάντα ὅσα ἐλάλησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω. ¹³ Καὶ ἀνήγγελα αὐτῷ ὅτι ἐκδικῶ ἐγώ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἰῶν αὐτοῦ, ὅτι κακολογοῦντες Θεὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνουθετεῖ αὐτούς. ¹⁴ Καὶ οὐδ' οὕτως· ὥμοσα τῷ οἴκῳ Ἥλϊ, εἰ ἐξίλασθήσεται ἀδικία οἴκου Ἥλϊ, ἐν θυμιάματι καὶ ἐν θυσίαις ἕως αἰῶνος.

¹⁵ Καὶ κοιμᾶται Σαμουὴλ ἕως πρωῒ, καὶ ὄρθρισε τοπρωῒ καὶ ἠνοιξε τὰς θύρας οἴκου Κυρίου· καὶ Σαμουὴλ ἐφοβήθη ἀπαγγεῖλαι τὴν ὄρασιν. ¹⁶ Καὶ εἶπεν Ἥλϊ πρὸς Σαμουὴλ, Σαμουὴλ τέκνον· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. ¹⁷ Καὶ εἶπε, τί τὸ ῥῆμα τὸ λαληθὲν πρὸς σέ; μὴ δὴ κρήψης ἀπ' ἐμοῦ· τάδε ποιῆσαι σοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθεῖν, ἐὰν κρήψης ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν λαληθέντων σοι ἐν τοῖς ὡσί σου. ¹⁸ Καὶ ἀπήγγειλε Σαμουὴλ πάντα τοὺς λόγους, καὶ οὐκ ἔκρυπεν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἥλϊ, Κύριος αὐτὸς, τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσει.

¹⁹ Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαμουὴλ, καὶ ἦν Κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔπescen ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁰ Καὶ ἐγνωσαν πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ, ὅτι πιστὸς Σαμουὴλ εἰς προφήτην τῷ Κυρίῳ. ²¹ Καὶ προσέθετο Κύριος δηλωθῆναι ἐν Σηλῶμ, ὅτι ἀπεκαλύφθη Κύριος πρὸς Σαμουὴλ· καὶ ἐπιστεύθη Σαμουὴλ τοῦ προφήτης γενέσθαι τῷ Κυρίῳ εἰς πάντα Ἰσραὴλ ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς καὶ

ἕως ἄκρων· καὶ Ἦλι πρεσβύτερης σφόδρα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ πονηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον Κυρίου.

4

¹ Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις, καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον· καὶ ἐξῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον, καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ Ἀβενέζερ· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβάλλουσιν ἐν Ἀφέκ. ² Καὶ παρατάσσονται ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἔκλιεν ὁ πόλεμος, καὶ ἔπταισεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων, καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ παρατάξει ἐν ἀγρῷ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν.

³ Καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, κατὰ τί ἔπταισεν ἡμᾶς Κύριος σήμερον ἐνώπιον ἀλλοφύλων; λάβωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐκ Σηλῶμ, καὶ ἐξεληθέτω ἐκ μέσου ἡμῶν, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν.

⁴ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλῶμ, καὶ αἴρουσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν Κυρίου καθημένου χερουβίμ· καὶ ἀμφοτέροι οἱ υἱοὶ Ἦλι μετὰ τῆς κιβωτοῦ, Ὀφνὶ καὶ Φινεές. ⁵ Καὶ ἐγενήθη ὡς ἦλθεν ἡ κιβωτὸς Κυρίου εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἀνέκραξεν πᾶς Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ. ⁶ Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς κραυγῆς, καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, τίς ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἑβραίων; καὶ ἔγνωσαν ὅτι κιβωτὸς Κυρίου ἦκει εἰς τὴν παρεμβολήν. ⁷ Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ εἶπον, οὗτοι οἱ θεοὶ ἤκασι πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν. Οὐαὶ ἡμῖν, ἐξελοῦ ἡμᾶς Κύριε σήμερον, ὅτι οὐ γέγονε τοιαύτη ἐχθὲς καὶ τρίτην· ⁸ οὐαὶ ἡμῖν, τίς ἐξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν θεῶν τῶν στερεῶν τούτων; οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυπτον ἐν πάσῃ πληγῇ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῃ. ⁹ Κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἀνδρας ἀλλόφυλοι, ὅπως μὴ δουλεύσητε τοῖς Ἑβραίοις, καθὼς ἐδούλευσαν ἡμεῖς, καὶ ἔσεσθε εἰς ἀνδρας, καὶ πολεμήσατε αὐτούς.

¹⁰ Καὶ ἐπολέμησαν αὐτούς· καὶ πταίει ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυνεν ἕκαστος εἰς σκῆνωμα αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη σφόδρα· καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγμάτων. ¹¹ Καὶ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐλήφθη, καὶ ἀμφοτέροι οἱ υἱοὶ Ἦλι ἀπέθανον, Ὀφνὶ καὶ Φινεές.

¹² Καὶ ἔδραμεν ἀνὴρ Ἰεμναῖος ἐκ τῆς παρατάξεως, καὶ ἦλθεν εἰς Σηλῶμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διερρώγοτα, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.

¹³ Καὶ ἦλθε, καὶ ἰδοὺ Ἦλι ἐπὶ τοῦ δίφρου παρὰ τὴν πύλην σκοπεύων τὴν ὁδόν, ὅτι ἦν καρδία αὐτοῦ ἐξεστηκυῖα περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγεῖλαι· καὶ ἀνεβόησεν ἡ πόλις. ¹⁴ Καὶ ἤκουσεν Ἦλι τὴν φωνὴν τῆς βοῆς, καὶ εἶπε, τίς ἡ φωνὴ τῆς βοῆς ταύτης; καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰσῆλθε, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Ἦλί. ¹⁵ Καὶ Ἦλι υἱὸς ἐνενήκοντα ἐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανάστησαν, καὶ οὐκ ἐπέβλεπε. Καὶ εἶπεν Ἦλι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς περιεστηκόσιν αὐτῷ, τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου τούτου; ¹⁶ καὶ ὁ ἀνὴρ σπεύσας προσῆλθε πρὸς Ἦλι, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐγὼ εἰμι ὁ ἦκων ἐκ τῆς παρεμβολῆς, κἀγὼ πέφευγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμερον· καὶ εἶπεν Ἦλι, τί τὸ γεγονός ῥῆμα, τέκνον; ¹⁷ Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον, καὶ εἶπε, πέφευγεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφοτέροι οἱ υἱοὶ σου τεθνήκασι, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐλήφθη. ¹⁸ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπεσον ἀπὸ τοῦ δίφρου ὀπισθίως ἐχόμενος τῆς πύλης, καὶ συνετρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν, ὅτι πρεσβύτερος ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρῦς· καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι ἔτη.

¹⁹ Καὶ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεές συνειληφυῖα τοῦ τεκεῖν, καὶ ἤκουσε τὴν ἀγγελίαν, ὅτι ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ πενθερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσε καὶ ἔτεκεν, ὅτι ἐπεστράφησαν ἐπ' αὐτὴν ὠδίνες αὐτῆς. ²⁰ Καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει· καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκυῖαι αὐτῇ, μὴ φοβοῦ, ὅτι υἱὸν τέτοκας· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἐνόησαν ἡ καρδία αὐτῆς. ²¹ Καὶ ἐκάλεσε τὸ παιδάριον Οὐαίβαρχαβῶθ ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ²² Καὶ εἶπαν, ἀπόκισται δόξα Ἰσραὴλ ἐν τῷ λαφθῆναι τὴν κιβωτὸν Κυρίου.

5

¹ Καὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰσήνεγκαν αὐτὴν ἐξ Ἀβενεζέρ εἰς Ἄζωτον. ² Καὶ ἔλαβον ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν Κυρίου, καὶ εἰσήνεγκαν αὐτὴν εἰς οἶκον Δαγῶν, καὶ παρέστησαν αὐτὴν παρὰ Δαγῶν. ³ Καὶ ὠρθησαν οἱ Ἀζῶτιοι,

καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Δαγών· καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ Δαγών πεπτωκὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἤγειραν τὸν Δαγών, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ Κυρίου ἐπὶ τοὺς Ἀζωτίους, καὶ ἐβασάνισεν αὐτούς· καὶ ἐπάταξεν αὐτούς εἰς τὰς ἔδρας αὐτῶν, τὴν Ἀζωτον καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς. ⁴ Καὶ ἐγένετο ὅτε ὠρθισαν τοπρωῖ, καὶ ἰδοὺ Δαγών, πεπτωκὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου· καὶ κεφαλὴ Δαγών καὶ ἀμφοτέρα τὰ ἴχνη χειρῶν αὐτοῦ ἀφρημένα ἐπὶ τὰ ἔμπροσθια ἄμαφῆθ ἕκαστοι, καὶ ἀμφοτέροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόθυρον, πλὴν ἡ ῥάχις Δαγών ὑπελείφθη. ⁵ Διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιβαίνουσιν οἱ ἱερεῖς Δαγών, καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς οἶκον Δαγών, ἐπὶ βαθμὸν οἴκου Δαγών ἐν Ἀζώτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ὑπερβαίνοντες ὑπερβαίνουσι.

⁶ Καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ Ἀζωτον, καὶ ἐπήγαγεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέζεσεν αὐτοῖς εἰς τὰς ναῦς, καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῆς ἀνεφύησαν μύες· καὶ ἐγένετο σύγχυσις θανάτου μεγάλη ἐν τῇ πόλει. ⁷ Καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἀζώτου ὅτι οὕτως, καὶ λέγουσιν, ὅτι οὐ καθήσεται κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ μεθ' ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ Δαγών θεὸν ἡμῶν. ⁸ Καὶ ἀποστελλουσι καὶ συναγοῦσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων πρὸς αὐτούς, καὶ λέγουσι, τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ Θεοῦ Ἰσραὴλ; καὶ λέγουσιν οἱ Γεθαῖοι, μετελθέτω κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς· καὶ μετήλθε κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ εἰς Γέθ.

⁹ Καὶ ἐγενήθη μετὰ τὸ μετελθεῖν αὐτὴν, καὶ γίνεται χεὶρ Κυρίου τῇ πόλει, τάραχος μέγας σφόδρα· καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς εἰς τὰς ἔδρας αὐτῶν· καὶ ἐποίησαν οἱ Γεθαῖοι ἑαυτοῖς ἔδρας.

¹⁰ Καὶ ἐξαποστέλλουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα· καὶ ἐγενήθη ὡς εἰσῆλθε κιβωτὸς Θεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἐβόησαν οἱ Ἀσκαλωνῖται, λέγοντες, τί ἀπεστρέψατε τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς θανατώσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν; ¹¹ Καὶ ἐξαποστέλλουσι καὶ συναγοῦσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἶπον, ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ θανατώσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν· Ὅτι ἐγενήθη σύγχυσις ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα σφόδρα, ὡς εἰσῆλθεν κιβωτὸς Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐκεῖ. ¹² καὶ οἱ ζῶντες καὶ οὐκ ἀποθανόντες ἐπλήγησαν εἰς τὰς ἔδρας· καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν.

6

¹ Καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων ἐπτὰ μῆνας, καὶ ἐξέζεσεν ἡ γῆ αὐτῶν μύες. ² Καὶ καλοῦσιν ἀλλοφύλοι τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντις καὶ τοὺς ἐπαιδοῦς αὐτῶν, λέγοντες, τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ Κυρίου; γνωρίσατε ἡμῖν ἐν τίνι ἀποστελοῦμεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. ³ Καὶ εἶπαν, εἰ ἐξαποστελλετε ὑμεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, μὴ δὴ ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενὴν, ἀλλὰ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ τῆς βασάνου, καὶ τότε ἰαθήσεσθε, καὶ ἐξίλασθήσεται ὑμῖν· μὴ οὐκ ἀποστῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν; ⁴ Καὶ λέγουσι, τί τὸ τῆς βασάνου ἀποδώσομεν αὐτῇ; καὶ εἶπαν, κατα ἀριθμὸν τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἔδρας χρυσᾶς, ὅτι πταῖσμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ, ⁵ καὶ μὴ χρυσοῦς ὁμοίωμα τῶν μυνῶν τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν· καὶ δώσατε τῷ Κυρίῳ δόξαν, ὅπως κουφίσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. ⁶ Καὶ ἰνατὶ βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν; οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξεν αὐτοῖς, ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον;

⁷ Καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἄμαξαν καινὴν, καὶ δύο βόας πρωτοτοκούσας ἀνευ τῶν τέκνων· καὶ ζευξάτε τὰς βόας ἐν τῇ ἀμάξῃ, καὶ ἀπαγάγετε τὰ τέκνα ἀπὸ ὀπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκον. ⁸ Καὶ λήψεσθε τὴν κιβωτὸν, καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἄμαξαν, καὶ τὰ σκευῆ τὰ χρυσὰ ἀποδώσατε αὐτῇ τῆς βασάνου, καὶ θήσετε ἐν θέματι βερσεχθᾶν ἐκ μέρους αὐτῆς· καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτὴν, καὶ ἀπελάσατε αὐτὴν, καὶ ἀπελεύσεσθε. ⁹ Καὶ ὤψεσθε, εἰ ὁδὸν ὀρίων αὐτῆς πορεύσεται μετὰ Βαιθσαμῦς, αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην· καὶ ἐὰν μὴ, καὶ γνωσόμεθα ὅτι οὐ χεὶρ αὐτοῦ ἦπται ἡμῶν, ἀλλὰ σίμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν.

¹⁰ Καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι οὕτω· καὶ ἔλαβον δύο βόας πρωτοτοκούσας, καὶ ἔζευξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἀμάξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπεκώλυσαν εἰς οἶκον· ¹¹ Καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν Κυρίου ἐπὶ τὴν ἄμαξαν, καὶ τὸ θέμα ἐργάβ καὶ τοὺς μῦς τοὺς χρυσοῦς. ¹² Καὶ κατεῦθναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ὁδὸν Βαιθσαμῦς, ἐν τρίβῳ ἐνὶ ἐπορευόντῳ καὶ ἐκοπίων, καὶ οὐ μεθίσταντο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά· καὶ οἱ σατράπαι

τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτῆς ἕως ὁρίων Βαιθσαμύς. ¹³ Καὶ οἱ ἐν Βαιθσαμύς ἐθέριζον θερισμὸν πυρῶν ἐν κοιλάδι· καὶ ἦσαν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον κιβωτὸν Κυρίου, καὶ ἠυφράνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς. ¹⁴ Καὶ ἡ ἄμαξα εἰσῆλθεν εἰς ἀγρὸν Ὡσηὲ τὸν ἐν Βαιθσαμύς, καὶ ἔστησαν ἐκεῖ παρ' αὐτῆς λίθον μέγαν· καὶ σχίζουσι τὰ ξύλα τῆς ἀμάξης, καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν εἰς ὀλοκαύτωςιν τῷ κυρίῳ. ¹⁵ Καὶ οἱ Λευῖται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ θέμα ἐργάβ μετ' αὐτῆς, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σκευὴ τὰ χρυσᾶ, καὶ ἔθεντο ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ μεγάλου· καὶ οἱ ἄνδρες Βαιθσαμύς ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῷ Κυρίῳ. ¹⁶ Καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐώρων, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἀσκάλωνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

¹⁷ Καὶ αὐταὶ αἱ ἕδραι αἱ χρυσαῖ, αἱ ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς βασάνου τῷ Κυρίῳ· τῆς Ἀζώτου μίαν, τῆς Γάζης μίαν, τῆς Ἀσκάλωνος μίαν, τῆς Γέθ μίαν, τῆς Ἀκκαρῶν μίαν. ¹⁸ Καὶ μὴς οἱ χρυσοὶ κατ' ἀριθμὸν πασῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε σατραπῶν ἐκ πόλεως ἐστερωμένης καὶ ἕως κώμης τοῦ Φερεζαίου, καὶ ἕως λίθου τοῦ μεγάλου, οὗ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, τοῦ ἐν ἀγρῷ Ὡσηὲ τοῦ Βαιθσαμουσίτου.

¹⁹ Καὶ οὐκ ἠσμένισαν οἱ υἱοὶ Ἰεχοίου ἐν τοῖς ἀνδράσι Βαιθσαμύς, ὅτι εἶδαν κιβωτὸν Κυρίου· καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐβδομήκοντα ἄνδρας, καὶ πεντήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν· καὶ ἐπένησεν ὁ λαός, ὅτι ἐπάταξε Κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα. ²⁰ Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες οἱ ἐκ Βαιθσαμύς, τίς δυνήσεται διελθεῖν ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἁγίου τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτὸς Κυρίου ἀφ' ἡμῶν;

²¹ Καὶ ἀποστέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Καριαθιαρεῖμ, λέγοντες, ἀπεστρόφασιν ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν Κυρίου, καταβῆτε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς ἑαυτούς.

7

¹ Καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες Καριαθιαρεῖμ, καὶ ἀνάγουσι τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου· καὶ εἰσάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀμιναδάβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ τὸν Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἠγάσαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου.

² Καὶ ἐγενήθη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν Καριαθιαρεῖμ, ἐπλήθυναν αἱ ἡμέραι, καὶ ἐγένετο εἴκοσι ἔτη· καὶ ἐπέβλεψε πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὀπίσω Κυρίου. ³ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ, λέγων, εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς ἐπιστρέφετε πρὸς Κύριον, περιέλετε θεοὺς ἄλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ τὰ ἄλση, καὶ ἐτοιμάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς Κύριον, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ μόνῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ⁴ Καὶ περιεῖλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς Βααλὶμ καὶ τὰ ἄλση Ἀσταρῶθ, καὶ ἐδούλευσαν Κυρίῳ μόνῳ.

⁵ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, ἀθροίσατε πάντα Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ, καὶ προσεύξομαι περὶ ὑμῶν πρὸς Κύριον. ⁶ Καὶ συνήχθησαν εἰς Μασσηφάθ, καὶ ὑδρεύονται ὕδωρ, καὶ ἐξέχεαν ἐνώπιον Κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπαν, ἡμαρτήκαμεν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ ἐδίκασε Σαμουὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ.

⁷ Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ· καὶ ἀνέβησαν σατράπαι ἀλλοφύλων ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. ⁸ Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Σαμουὴλ, μὴ παρασιωπήσης ἀφ' ἡμῶν τοῦ μὴ βοᾶν πρὸς Κύριον Θεόν σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ⁹ Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἕνα, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωςιν σὺν παντὶ τῷ λαῷ τῷ Κυρίῳ· καὶ ἐβόησε Σαμουὴλ πρὸς Κύριον περὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ Κύριος. ¹⁰ Καὶ ἦν Σαμουὴλ ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωςιν· καὶ ἀλλόφυλοι προσῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐβρόντησε Κύριος ἐν φωνῇ μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ ἔπταισαν ἐνώπιον Ἰσραὴλ. ¹¹ Καὶ ἐξήλθον ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ Μασσηφάθ, καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς ἕως ὑποκάτω τοῦ Βαιθχόρ.

¹² Καὶ ἔλαβεν Σαμουὴλ λίθον ἕνα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀναμέσον Μασσηφάθ καὶ ἀναμέσον τῆς παλαιᾶς· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβενέζερ, λίθος τοῦ βοηθοῦ· καὶ εἶπεν, ἕως ἐνταῦθα ἐβοήθησεν ἡμῖν Κύριος.

¹³ Καὶ ἐταπεινώσε Κύριος τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι προσελθεῖν εἰς ὄριον Ἰσραὴλ· καὶ ἐγενήθη χεῖρ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας

τοῦ Σαμουὴλ. ¹⁴ Καὶ ἀπεδόθησαν αἱ πόλεις ἃς ἔλαβον οἱ ἀλλόφυλοι παρὰ τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ Ἀσκάλωνος ἕως Ἀζόβ· καὶ τὸ ὄριον Ἰσραὴλ ἀφείλοντο ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων· καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου.

¹⁵ Καὶ ἐδίκαζεν Σαμουὴλ τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζεῆς αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ ἐπορεύετο κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτὸν, καὶ ἐκύκλου Βαιθλή καὶ τὴν Γαλγαλά καὶ τὴν Μασσηφάθ· καὶ ἐδίκαζε τὸν Ἰσραὴλ ἐν πάσι τοῖς ἡγιασμένοις τοῦτοις. ¹⁷ Ἡ δὲ ἀποστροφή αὐτοῦ εἰς Ἀρμαθαίμ, ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ· καὶ ἐδίκαζεν ἐκεῖ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ὤκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ.

8

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασε Σαμουὴλ, καὶ κατέστησε τοὺς υἰοὺς αὐτοῦ δικαστὰς τῷ Ἰσραὴλ. ² Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἰῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰωήλ, καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἀβιά, δικασταὶ ἐν Βηρσαβεέ. ³ Καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ αὐτοῦ· καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντελείας, καὶ ἐλάμβανον δῶρα, καὶ ἐξέκλινον δικαιώματα.

⁴ Καὶ συναθροίζονται ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ παραγίνονται εἰς Ἀρμαθαίμ πρὸς Σαμουὴλ, ⁵ καὶ εἶπαν αὐτῷ, ἰδοὺ, σὺ γεγήρακας, καὶ οἱ υἱοὶ σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῷ σου· καὶ νῦν κατάστησον ἐφ' ἡμᾶς βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη.

⁶ Καὶ πονηρὸν τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμουὴλ, ὡς εἶπαν, δὸς ἡμῖν βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς· καὶ προσηύξατο Σαμουὴλ πρὸς Κύριον. ⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ, ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καθὰ ἂν λαλώσι σοι, ὅτι οὐ σὲ ἐξουθενήκασιν, ἀλλ' ἡ ἐμὲ ἐξουθενήκασι τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ' αὐτῶν. ⁸ Κατὰ πάντα τὰ ποιήματα, ἃ ἐποίησάν μοι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἐδούλευον θεοῖς κτερίοις, οὕτως αὐτοὶ ποιῶσι καὶ σοί. ⁹ Καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν· πλὴν ὅτι διαμαρτυρούμενος διαμαρτύρη αὐτοῖς, καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐπ' αὐτοῦς.

¹⁰ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πᾶν τὸ ῥῆμα τοῦ κυρίου πρὸς τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ βασιλέα. ¹¹ Καὶ εἶπε, τοῦτο ἔσται τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐφ' ὑμᾶς· τοὺς υἰοὺς ὑμῶν λήψεται, καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἄρμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ἵππευσιν αὐτοῦ, καὶ προτρέχοντα τῶν ἄρμάτων αὐτοῦ, ¹² καὶ θέσθαι αὐτοὺς ἑαυτῷ ἑκατονάρχους καὶ χιλιάρχους, καὶ θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ, καὶ τρυγᾶν τρυγητὸν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖν σκευὴ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ σκευὴ ἄρμάτων αὐτοῦ. ¹³ Καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήψεται εἰς μυρηνούς, καὶ εἰς μαγειρίσσας, καὶ εἰς πεσσοῦσας. ¹⁴ Καὶ τοὺς ἀγροὺς ὑμῶν, καὶ τοὺς ἀμπελώνας ὑμῶν, καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγαθοὺς λήψεται, καὶ δώσει τοῖς δούλοις ἑαυτοῦ. ¹⁵ Καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελώνας ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ δώσει τοῖς εὐνοῦχοις αὐτοῦ, καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν, καὶ τὰς δούλας ὑμῶν, καὶ τὰ βοσκόλια ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ, καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήψεται, καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ τὰ ποιμνία ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ δούλοι. ¹⁸ Καὶ βοήσεσθε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὑμῶν οὗ ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ οὐκ ἐπακούσεται Κύριος ὑμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς βασιλέα.

¹⁹ Καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ λαὸς ἀκοῦσαι τοῦ Σαμουὴλ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, οὐχί, ἀλλ' ἡ βασιλεὺς ἔσται ἐφ' ἡμᾶς. ²⁰ Καὶ ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς καθὰ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς ἡμῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἐμπροσθεν ἡμῶν, καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν. ²¹ Καὶ ἤκουσε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοὺς εἰς τὰ ῥα τὰ Κυρίου. ²² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ, ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ βασιλεύσουσιν αὐτοῖς βασιλέα· καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς ἄνδρας Ἰσραὴλ, ἀποτρεχέτω ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.

9

¹ Καὶ ἀνῆρ ἐξ υἰῶν Βενιαμίν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Κίς, υἱὸς Ἀβιήλ, υἱοῦ Ἰαρῆδ, υἱοῦ Βαχίρ, υἱοῦ Ἀφῆκ, υἱοῦ ἀνδρὸς Ἰεμιναίου, ἀνὴρ δυνατός. ² Καὶ τούτῳ υἱός, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαούλ, εὐμεγέθης, ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτόν, ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πάσων τὴν γῆν.

³ Καὶ ἀπώλοντο αἱ ὄνοι Κίς πατρός Σαούλ· καὶ εἶπε Κίς πρὸς Σαούλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λάβε μετὰ σεαυτοῦ ἐν τῶν παιδαρίων, καὶ ἀνάστητε καὶ πορευθήτε καὶ ζητήσατε τὰς ὄνους.

⁴ Καὶ διήλθον δι' ὄρους Ἐφράιμ, καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Σελαῖ, καὶ οὐχ εὔρον· καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Σεγαλίμ, καὶ οὐκ ἦν· καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Ἰαμίμ, καὶ οὐχ εὔρον. ⁵ Αὐτῶν δὲ ἐλθόντων εἰς τὴν Σίφ, καὶ Σαούλ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ, δεῦρο καὶ ἀποστρέψωμεν, μὴ ἀνείς ὁ πατήρ μου τὰς ὄνους, φροντίζη τὰ περὶ ἡμῶν. ⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον, ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐνδοξος, πᾶν ὃ ἐὰν λαλήσῃ παραγινόμενον παρέσται· καὶ νῦν πορευθῶμεν, ὅπως ἀπαγγείλῃ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν ἐφ' ἣν ἐπορευθημεν ἐπ' αὐτήν. ⁷ Καὶ εἶπε Σαούλ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ πορευσόμεθα· καὶ τί οἴσομεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ; ὅτι οἱ ἄρτοι ἐκλελοιπασιν ἐκ τῶν ἀγγείων ἡμῶν, καὶ πλεῖον οὐκ ἔστι μεθ' ἡμῶν εἰσενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ τὸ ὑπάρχον ἡμῖν. ⁸ Καὶ προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ Σαούλ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ εὔρηται ἐν τῇ χειρὶ μου τέταρτον σίκλου ἀργυρίου, καὶ δώσεις τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπαγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν. ⁹ Καὶ ἔμπροσθεν ἐν Ἰσραὴλ τάδε ἔλεγεν ἕκαστος ἐν τῷ πορευέσθαι ἐπερωτᾶν τὸν Θεὸν, δεῦρο καὶ πορευθῶμεν πρὸς τὸν βλέποντα· ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλει ὁ λαὸς ἔμπροσθεν, ὁ βλέπων. ¹⁰ Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ, ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα, δεῦρο καὶ πορευθῶμεν· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν οὗ ἦν ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος ὁ τοῦ Θεοῦ.

¹¹ Αὐτῶν ἀναβαινόντων τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ εὐρίσκουσι τὰ κοράσια ἐξεληλυθότα ὑδρευέσθαι ὕδωρ, καὶ λέγουσιν αὐταῖς, εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὁ βλέπων; ¹² Καὶ ἀπεκρίθη τὰ κοράσια αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν αὐτοῖς, ἔστιν· ἰδοὺ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· νῦν διὰ τὴν ἡμέραν ἦκει εἰς τὴν πόλιν, ὅτι θυσία σήμερον τῷ λαῷ ἐν Βαμᾶ. ¹³ Ὡς ἂν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν πόλιν, οὕτως εὐρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, πρὶν ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Βαμᾶ τοῦ φαγεῖν· ὅτι οὐ μὴ φάγῃ ὁ λαὸς ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτόν, ὅτι οὗτος εὐλογεῖ τὴν θυσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι· καὶ νῦν ἀνάβητε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὐρήσετε αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἀναβαίνουσι τὴν πόλιν αὐτῶν εἰσπορευομένων εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ Σαμουὴλ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν, τοῦ ἀναβῆναι εἰς Βαμᾶ.

¹⁵ Καὶ Κύριος ἀπεκάλυψε τὸ ὄπιον Σαμουὴλ ἡμέρα μιᾶ ἔμπροσθεν τοῦ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν Σαούλ, λέγων, ¹⁶ ὡς ὁ καιρὸς, αὐριον ἀποστελῶ πρὸς σὲ ἄνδρα ἐκ γῆς Βενιαμίν, καὶ χρίσεις αὐτόν εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ σώσει τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, ὅτι ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τοῦ λαοῦ μου, ὅτι ἦλθε βοή αὐτῶν πρὸς μέ. ¹⁷ Καὶ Σαμουὴλ εἶδε τὸν Σαούλ, καὶ Κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ, ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὃν εἶπά σοι, οὗτος ἄρξει ἐν τῷ λαῷ μου.

¹⁸ Καὶ προσήγαγε Σαούλ πρὸς Σαμουὴλ εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν, ἀπάγγειλον δὴ ποῖος ὁ οἶκος τοῦ βλέποντος. ¹⁹ Καὶ ἀπεκρίθη Σαμουὴλ τῷ Σαούλ, καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι αὐτός· ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς Βαμᾶ, καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον, καὶ ἐξαποστελῶ σε πρῶτῳ, καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι. ²⁰ Καὶ περὶ τῶν ὄνων σου τῶν ἀπολωλυιῶν σήμερον τριταίων, μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου αὐταῖς, ὅτι εὔρηνται· καὶ τίνι τὰ ὠραῖα τοῦ Ἰσραὴλ; οὐ σοὶ, καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου; ²¹ Καὶ ἀπεκρίθη Σαούλ, καὶ εἶπεν, οὐχὶ ἄνδρὸς υἱὸς Ἰεμμαιῶν ἐγὼ εἰμι τοῦ μικροῦ σκήπτρου φυλῆς Ἰσραὴλ; καὶ τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπτρου Βενιαμίν; καὶ ἵνατί ἐλάλησας πρὸς ἐμέ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο;

²² Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν Σαούλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ κατάλυμα, καὶ ἔθετο αὐτοῖς ἐκεῖ τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων ὡσεὶ ἐβδομήκοντα ἀνδρῶν. ²³ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ μαγείρῳ, δός μοι τὴν μερίδα ἣν ἔδωκά σοι, ἣν εἶπά σοι θεῖναι αὐτήν παρὰ σοί. ²⁴ Καὶ ἤψησεν ὁ μάγειρος τὴν κωλέαν, καὶ παρέθηκεν αὐτήν ἐνώπιον Σαούλ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ Σαούλ, ἰδοὺ ὑπόλειμμα, παράθες αὐτὸ ἐνώπιόν σου καὶ φάγε, ὅτι εἰς μαρτύριον τέθειτα σοὶ παρὰ τοὺς ἄλλους, ἀπόκνιζε· καὶ ἔφαγεν Σαούλ μετὰ Σαμουὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

²⁵ Καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμᾶ εἰς τὴν πόλιν· καὶ διέστρωσαν τῷ Σαούλ ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ ἐκοιμήθη.

²⁶ Καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος, καὶ ἐκάλεσε Σαμουὴλ τὸν Σαούλ ἐπὶ τῷ δώματι, λέγων, ἀνάστα, καὶ ἐξαποστελῶ σε· καὶ ἀνέστη Σαούλ, καὶ ἐξῆλθεν αὐτός καὶ Σαμουὴλ ἕως ἔξω. ²⁷ Αὐτῶν καταβαινόντων εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ Σαμουὴλ

εἶπε τῷ Σαοῦλ, εἶπον τῷ νεανίσκῳ, καὶ διελεθέτω ἔμπροσθεν ἡμῶν· καὶ σὺ στήθῃ ὡς σήμερον, καὶ ἄκουσον ῥῆμα Θεοῦ.

10

¹ Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὐχὶ κέχρικέ σε Κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ; καὶ σὺ ἄρξεις ἐν λαῷ Κυρίου, καὶ σὺ σώσεις αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτοῦ· καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον, ὅτι ἔχρισέ σε Κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς ἄρχοντα· ² Ὡς ἂν ἀπέλθῃς σήμερον ἀπ' ἐμοῦ, καὶ εὐρήσεις δύο ἄνδρας πρὸς τοῖς τάφοις Ῥαχὴλ ἐν τῷ ὄρει Βενιαμὴν ἀλλομένουσας μεγάλα· καὶ ἐροῦσί σοι, εὐρηγῆται αἱ ὄνοι ἃς ἐπορεύθητε ζητεῖν· καὶ ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτεινῶνται τὸ ῥῆμα τῶν ὄνων, καὶ ἐδαψιλεύσατο δι' ὑμᾶς, λέγων, τί ποιήσω ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου; ³ Καὶ ἀπελεύση ἐκεῖθε καὶ ἐπέκεινα ἤξεις ἕως τῆς δρυὸς Θαβῶρ, καὶ εὐρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρας ἀραβαίνοντας πρὸς τὸν Θεὸν εἰς Βαιθὴλ, ἕνα αἴροντα τρία αἰγίδια, καὶ ἕνα αἴροντα τρία ἄγναθα ἄρτων, καὶ ἕνα αἴροντα ἄσκον οἴνου· ⁴ Καὶ ἐρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ δώσουσί σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων, καὶ λήψῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.
⁵ Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύση εἰς τὸν βουνὸν τοῦ Θεοῦ, οὗ ἔστιν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων· ἐκεῖ Νασιβ ὁ ἀλλόφυλος· καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσέλθῃτε ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσεις χορῶν προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς Βαμὰ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα, καὶ τύμπανον, καὶ αὐλὸς, καὶ κινύρα, καὶ αὐτοὶ προφητεύοντες· ⁶ Καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σὲ πνεῦμα Κυρίου, καὶ προφητεύσεις μετ' αὐτῶν, καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον· ⁷ Καὶ ἔσται ὅταν ἤξει τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σὲ, ποιεῖ πάντα ὅσα ἐὰν εὐρῇ ἡ χεὶρ σου, ὅτι Θεὸς μετὰ σοῦ· ⁸ Καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Γαλαγά, καὶ ἰδοὺ καταβαίω πρὸς σὲ ἀνενεγκεῖν ὀλοκαύτωςιν καὶ θυσίας εἰρηνικὰς· ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις ἕως τοῦ ἔλθειν με πρὸς σὲ, καὶ γνωρίσω σοι ἃ ποιήσεις.

⁹ Καὶ ἐγενήθη ὥστε ἐπιστραφήναι τῷ ὧμῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ Σαμουὴλ, μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ Θεὸς καρδίαν ἄλλην· καὶ ἤλεγε πάντα τὰ σημεῖα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ· ¹⁰ Καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν, καὶ ἰδοὺ χορὸς προφητῶν ἐξενεστίας αὐτοῦ· καὶ ἦλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Θεοῦ, καὶ προεφῆτευσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν· ¹¹ Καὶ ἐγενήθησαν πάντες οἱ εἰδότες αὐτὸν ἐχθὲς καὶ τρίτης, καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐν μέσῳ τῶν προφητῶν· καὶ εἶπεν ὁ λαὸς ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τί τοῦτο τὸ γεγονός τῷ υἱῷ Κίς; ἢ καὶ Σαοῦλ ἐν προφηταίς; ¹² Καὶ ἀπεκρίθη τις αὐτῶν, καὶ εἶπε, καὶ τίς πατήρ αὐτοῦ; καὶ διὰ τοῦτο ἐγενήθη εἰς παραβολὴν, ἢ καὶ Σαοῦλ ἐν προφηταίς; ¹³ Καὶ συνετέλεσε προφητεύων, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν βουνόν.

¹⁴ Καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν παιδάριον αὐτοῦ, ποῦ ἐπορεύθητε; καὶ εἶπαν, ζητεῖν τὰς ὄνους, καὶ εἶδαμεν ὅτι οὐκ εἰσί, καὶ εἰσῆλθομεν πρὸς Σαμουὴλ· ¹⁵ Καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαοῦλ, ἀπάγγειλον δὴ μοι, τί εἶπέ σοι Σαμουὴλ; ¹⁶ Καὶ εἶπε Σαοῦλ πρὸς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι, ὅτι εὐρηγῆται αἱ ὄνοι· τὸ δὲ ῥῆμα τῆς βασιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ.

¹⁷ Καὶ παρήγγειλε Σαμουὴλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς Κύριον εἰς Μασσηφάθ· ¹⁸ Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τάδε εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων, ἐγὼ ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν βασιλείων τῶν θλιβουσῶν ὑμᾶς· ¹⁹ Καὶ ὑμεῖς σήμερον ἐξουθενήκατε τὸν Θεόν, ὃς αὐτὸς ἔστιν ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν· καὶ εἶπατε, οὐχί, ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλεῖα καταστήσεις ἐφ' ἡμῶν· καὶ νῦν κατάστητε ἐνώπιον Κυρίου κατὰ τὰ σκῆπτρα ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς φυλάς ὑμῶν.

²⁰ Καὶ προσήγαγε Σαμουὴλ πάντα τὰ σκῆπτρα Ἰσραὴλ, καὶ κατακληροῦται σκῆπτρον Βενιαμὴν· ²¹ Καὶ προσάγει σκῆπτρον Βενιαμὴν εἰς φυλάς, καὶ κατακληροῦται φυλὴ Ματταρί· καὶ προσάγουσι τὴν φυλὴν Ματταρί εἰς ἄνδρας, καὶ κατακληροῦται Σαοῦλ υἱὸς Κίς· καὶ ἐζήτηι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκετο.

²² Καὶ ἐπρωῶτησε Σαμουὴλ ἔτι ἐν Κυρίῳ, εἰ ἔρχεται ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα; καὶ εἶπε Κύριος, ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκεύεσι· ²³ Καὶ ἔδραμε καὶ λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ κατέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ· καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω.

²⁴ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα τὸν λαόν, εἰ ἐωράκατε ὃν ἐκλέλεκται ἐαυτῷ Κύριος, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅμοιος αὐτῷ ἐν πᾶσιν ὑμῖν; καὶ ἐγνωσαν πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἶπαν, ζήτη ὁ βασιλεύς· ²⁵ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ ἐξαπέστειλε Σαμουὴλ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ Σαοὺλ ἀπήλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαά· καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ δυνάμεων, ὧν ἦσασκε Κύριος καρδίας αὐτῶν μετὰ Σαοὺλ. ²⁷ Καὶ υἱοὶ λοιμοὶ εἶπαν, τίς σώσει ἡμᾶς οὗτος; καὶ ἠτίμασαν αὐτόν, καὶ οὐκ ἤνεγκαν αὐτῷ δῶρα.

11

¹ Καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα, καὶ ἀνέβη Νάας ὁ Ἀμμανίτης, καὶ παρεμβάλλει ἐπὶ Ἰαβὶς Γαλααδ· καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην, διάθου ἡμῖν διαθήκην, καὶ δουλεύσομέν σοι. ² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Νάας ὁ Ἀμμανίτης, ἐν ταύτῃ διαθήσομαι διαθήκην ὑμῖν, ἐν τῷ ἐξορύξαι ὑμῶν πάντα ὀφθαλμὸν δεξιόν, καὶ θήσομαι ὄνειδος ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³ Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς, ἀνες ἡμῖν ἐπτά ἡμέρας καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ· ἐὰν μὴ ἦ ὁ σώζων ἡμᾶς, ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς.

⁴ Καὶ ἔρχονται οἱ ἀγγελοὶ εἰς Γαβαὰ πρὸς Σαοὺλ, καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους εἰς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ· καὶ ἦσαν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν. ⁵ Καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ ἤρχετο μετὰ τοπρῶν ἐξ ἀγροῦ· καὶ εἶπε Σαοὺλ, τί ὅτι κλαίει ὁ λαός; καὶ διηγοῦνται αὐτῷ τὰ ῥήματα τῶν ἀνδρῶν Ἰαβὶς. ⁶ Καὶ ἐφήλατο πνεῦμα Κυρίου ἐπὶ Σαοὺλ ὡς ἤκουσε τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐθυμώθη ἐπ' αὐτούς ὀργὴ αὐτοῦ σφόδρα. ⁷ Καὶ ἔλαβε δύο βόας, καὶ ἐμέλεισεν αὐτὰς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλων, λέγων, ὅς οὐκ ἔστιν ἐκπορευόμενος ὀπίσω Σαοὺλ καὶ ὀπίσω Σαμουὴλ, κατὰ τάδε ποιήσουσι τοῖς βουσίν αὐτοῦ· καὶ ἐπήλθεν ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἷς. ⁸ Καὶ ἐπισκέπτεται αὐτούς ἐν βεζέκ ἐν Βαμὰ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἐξακοσίας χιλιάδας, καὶ ἄνδρας Ἰούδα ἐβδομήκοντα χιλιάδας.

⁹ Καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐρχομένοις, τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβὶς, αὔριον ὑμῖν ἡ σωτηρία διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου· καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαγγέλλουσι τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβὶς, καὶ εὐφράνθησαν. ¹⁰ Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην, αὔριον ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν.

¹¹ Καὶ ἐγενήθη μετὰ τὴν αὔριον, καὶ ἔθετο Σαοὺλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ εἰσπορεύονται μέσον τῆς παρεμβολῆς ἐν φυλακῇ τῇ ἐθνητῇ, καὶ ἐτυπτον τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἕως διεθερμάνθη ἡ ἡμέρα· καὶ ἐγενήθη καὶ ὑπολελειμμένοι διεσπάρησαν, καὶ οὐκ ὑπελείφθησαν ἐν αὐτοῖς δύο κατὰ τὸ αὐτό.

¹² Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ τίς ὁ εἶπας ὅτι Σαοὺλ οὐ βασιλεύσει ἡμῶν; παράδος τοὺς ἄνδρας, καὶ θανατώσομεν αὐτούς. ¹³ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, οὐκ ἀποθανεῖται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτι σήμερον ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν ἐν Ἰσραὴλ.

¹⁴ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν, λέγων, πορευθόμεν εἰς Γάλαγα, καὶ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλείαν. ¹⁵ Καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γάλαγα, καὶ ἔχρισεν Σαμουὴλ ἐκεῖ τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα ἐνώπιον Κυρίου ἐν Γαλαγαίσι· καὶ ἔθυσεν ἐκεῖ θυσιάς καὶ εἰρηνικάς ἐνώπιον Κυρίου· καὶ εὐφράνθη Σαμουὴλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὥστε λίαν.

12

¹ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἤκουσα φωνῆς ὑμῶν εἰς πάντα ὅσα εἶπατέ μοι, καὶ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα, ² καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν· κἀγὼ γεγήρακα καὶ καθήσομαι, καὶ οἱ υἱοὶ μου ἰδοὺ ἐν ὑμῖν· κἀγὼ ἰδοὺ διελήλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητος καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³ Ἴδοὺ ἐγὼ, ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἐνώπιον χριστοῦ αὐτοῦ· μόσχον τίνος εἴληφα, ἢ ὄνον τίνος εἴληφα, ἢ τίνα κατεδυνάστευσα ὑμῶν, ἢ τίνα ἐξεπίεσα, ἢ ἐκ χειρὸς τίνος εἴληφα ἐξίλασμα καὶ ὑπόδημα; ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἀποδώσω ὑμῖν. ⁴ Καὶ εἶπαν πρὸς Σαμουὴλ οὐκ ἠδίκησας ἡμᾶς, καὶ οὐ κατεδυνάστευσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐθλάσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ εἴληφας ἐκ χειρὸς οὐδενὸς οὐδέν.

⁵ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν, μάρτυς Κύριος ἐν ὑμῖν, καὶ μάρτυς χριστὸς αὐτοῦ σήμερον ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι οὐχ εὐρήκατε ἐν χειρὶ μου οὐδέν· καὶ εἶπαν, μάρτυς.

⁶ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν, λέγων, μάρτυς Κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρῶν, ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου. ⁷ Καὶ νῦν κατάστητε, καὶ δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἀπαγγελάω ὑμῖν τὴν πᾶσαν δικαιοσύνην

Κυρίου, ἃ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν· ⁸ Ὡς εἰσῆλθεν Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐταπεινώσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος· καὶ ἐβόησαν οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸς Κύριον, καὶ ἀπέστειλε Κύριος τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρών, καὶ ἐξήγαγον τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁹ Καὶ ἐπελάθοντο Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Σισαρά ἀρχιστρατήγῳ Ἰαβὶς βασιλέως Ἀσώρ, καὶ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωᾶβ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτοῖς. ¹⁰ Καὶ ἐβόησαν πρὸς Κύριον, καὶ ἔλεγον, ἡμάρτομεν, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν Κύριον, καὶ ἐδουλεύσαμεν τοῖς Βααλῖμ καὶ τοῖς ἄλλεσι· καὶ νῦν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ δουλεύσομεν σοι. ¹¹ Καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰεροβάαλ, καὶ τὸν Βαράκ, καὶ τὸν Ἰεφθάε, καὶ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἐξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν τῶν κυκλόθεν, καὶ κατωκείτε πεποιθότες. ¹² Καὶ ἴδετε ὅτι Νάας βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμῶν ἦλθεν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εἶπατε, οὐχί, ἀλλ' ἦ ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ' ἡμῶν· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς ἡμῶν. ¹³ Καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς δὴν ἐξελέξασθε· καὶ ἰδοὺ δέδωκε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα. ¹⁴ Ἐὰν φοβηθῆτε τὸν Κύριον, καὶ δουλεύσητε αὐτῷ, καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐρίσητε τῷ στόματι Κυρίου, καὶ ἦτε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ' ὑμῶν ὀπίσω Κυρίου πορευόμενοι· ¹⁵ Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι Κυρίου, καὶ ἔσται χεῖρ Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν.

¹⁶ Καὶ νῦν κατάστητε, καὶ ἴδετε τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο ὃ ὁ κύριος ποιήσει ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ¹⁷ Οὐχὶ θερισμὸς πυρῶν σήμερον; ἐπικαλέσομαι Κύριον, καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν· καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε, ὅτι ἡ κακία ὑμῶν μεγάλη, ἦν ἐποίησατε ἐνώπιον Κυρίου, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα.

¹⁸ Καὶ ἐπεκαλέσατο Σαμουὴλ τὸν Κύριον· καὶ ἔδωκε Κύριος φωνὰς καὶ ὑετόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς τὸν Κύριον σφόδρα καὶ τὸν Σαμουὴλ. ¹⁹ Καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ, πρόσευξαι ὑπὲρ τῶν δούλων σου πρὸς Κύριον Θεόν σου, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι προστεθείκαμεν πρὸς πάσας τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν κακίαν, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα.

²⁰ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν, μὴ φοβεῖσθε· ὑμεῖς πεποιθήκατε τὴν πᾶσαν κακίαν ταύτην· πληρὴ μὴ ἐκκλίνητε ἀπὸ ὁπισθεν Κυρίου, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν. ²¹ Καὶ μὴ παραβῆτε ὀπίσω τῶν μηθῶν ὄντων, οἳ οὐ περανοῦσιν οὐθέν, καὶ οἳ οὐκ ἐξελοῦνται, ὅτι οὐθέν εἰσιν. ²² Ὅτι οὐκ ἀπόσεται Κύριος τὸν λαόν αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι ἐπεικῶς Κύριος προσελάβετο ὑμᾶς ἑαυτῷ εἰς λαόν. ²³ Καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἀμαρτεῖν τῷ Κυρίῳ ἀνίενα τοῦ προσεχεσθαι περὶ ὑμῶν· καὶ δουλεύσω τῷ Κυρίῳ, καὶ δεῖξω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν. ²⁴ Πλὴν φοβεῖσθε τὸν κύριον, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι ἴδετε ἃ ἐμεγάλυνε μεθ' ὑμῶν. ²⁵ Καὶ ἐὰν κακίᾳ κακοποιήσητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν προστεθήσεσθε.

13

² Καὶ ἐκλέγεται ἑαυτῷ Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἦσαν μετὰ Σαοὺλ δισχίλιοι οἱ ἐν Μαχμᾶς, καὶ ἐν τῷ ὄρει Βαιθήλ, καὶ χίλιοι ἦσαν μετὰ Ἰωνάθαν ἐν Γαθαῖ τοῦ Βενιαμίν· καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἐξαπέστειλεν ἔκαστον εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ.

³ Καὶ ἐπάταξεν Ἰωνάθαν τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀλλόφυλοι· καὶ Σαοὺλ σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, λέγων, ἦθετήκασιν οἱ δούλοι. ⁴ Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἤκουσε λεγόντων, πέπαικε Σαοὺλ τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἠσχύνθησαν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις· καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὀπίσω Σαοὺλ ἐν Γαλγάλοις. ⁵ Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συναγόνται εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀναβαίνουνσιν ἐπὶ Ἰσραὴλ τριακότα χιλιάδες ἀρμάτων, καὶ ἔξ χιλιάδες ἵππεων, καὶ λαὸς ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὴν θάλασσαν τῷ πλῆθει· καὶ ἀναβαίνουνσιν καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν Μαχμᾶς ἐξ ἐναντίας Βαιθωρῶν κατὰ Νότον.

⁶ Καὶ ἀνῆρ Ἰσραὴλ εἶδεν ὅτι στενῶς αὐτῷ μὴ προσάγειν αὐτόν, καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις, καὶ ἐν ταῖς πέτραις, καὶ ἐν τοῖς βόθροις, καὶ ἐν τοῖς λάκκοις. ⁷ Καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Γὰδ καὶ Γαλαὰδ· καὶ Σαοὺλ ἔτι ἦν ἐν Γαλγάλοις, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξέστη ὀπίσω αὐτοῦ. ⁸ Καὶ διέλιπεν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ, ὡς εἶπε Σαμουὴλ, καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουὴλ εἰς Γάλαγα, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, προσάγαγετε ὅπως ποιῆσω ὀλοκαύτωςιν καὶ εἰρηνικάς· καὶ ἀνήνεγκε τὴν ὀλοκαύτωςιν.

¹⁰ Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ Σαμουὴλ παραγίνεται· καὶ ἐξήλθε Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν. ¹¹ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, τί ποιοῦντας; καὶ εἶπε Σαοὺλ, ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ σὺ οὐ παρεγένου ὡς διετάξω ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς Μαχμάς, ¹² καὶ εἶπα, νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρὸς με εἰς Γάλαγα, καὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου οὐκ ἐδέηθη· καὶ ἐνεκρατευσάμην, καὶ ἀνήνεγκα τὴν ὀλοκαύτωςιν. ¹³ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ, μεματαιώτα σοι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου, ἣν ἐνετείλατό σοι Κύριος, ὡς νῦν ἠτοίμασε Κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. ¹⁴ Καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ στήσεται σοι, καὶ ζητήσῃ Κύριος ἐαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἐντελεῖται Κύριος αὐτῷ εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα ἐνετείλατό σοι Κύριος.

¹⁵ Καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλαγῶν· καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὀπίσω Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν ὀπίσω τοῦ λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ· αὐτῶν παραγενομένων ἐκ Γαλαγῶν εἰς Γαβαὰ Βενιαμίν. Καὶ ἐπεσκέψατο Σαοὺλ τὸν λαὸν τὸν εὐρέθεντα μετ' αὐτοῦ ὡς ἐξακοσίους ἄνδρας. ¹⁶ Καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὐρέθεντες μετ' αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβαὰ Βενιαμίν, καὶ ἔκλαιον· Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβεβλήκεισαν ἐν Μαχμάς. ¹⁷ Καὶ ἐξήλθε διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων τρισὶν ἀρχαῖς· ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γοφερὰ ἐπὶ γῆν Σωγάλ, ¹⁸ καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Βαιθωρῶν, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γαβαὲ τὴν εἰσκούπουσαν ἐπὶ Γαὶ τὴν Σαβίμ.

¹⁹ Καὶ τέκτων σιδήρου οὐχ εὐρίσκετο ἐν πάσῃ γῆ Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, μὴ ποιήσωσιν οἱ Ἑβραῖοι ῥομφαίαν καὶ δόρυ. ²⁰ Καὶ κατέβαινον πᾶς Ἰσραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων χαλκεύειν ἕκαστος τὸ θέριστρον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀξίνην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἔτοιμος τοῦ θερίσκειν· τὰ δὲ σκεῦῃ ἦν τρεῖς σίκλοι εἰς τὸν δόδοντα, καὶ τῆ ἀξίνῃ καὶ τῷ δρεπάνῳ ὑπόστασις ἦν ἡ αὐτή. ²² Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου Μαχμάς, καὶ οὐχ εὐρέθη ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ Σαοὺλ καὶ μετὰ Ἰωνάθαν· καὶ εὐρέθη τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχμάς.

14

¹ Καὶ γίνεται ἡ ἡμέρα, καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ τῷ αἴρωντι τὰ σκεῦῃ αὐτοῦ, δεῦρο, καὶ διαβῶμεν εἰς Μεσσάβ τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν ἐκείνῳ· καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλε. ² Καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ ὑπὸ τὴν ῥοὰν τὴν ἐν Μαγδῶν, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι ἄνδρες. ³ Καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Ἀχιτωβ ἀδελφοῦ Ἰωχαβὴλ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ Ἠλὶ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ ἐν Σηλῶμ αἴρων ἐφοῦδ· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἤδει ὅτι πεπόρευται Ἰωνάθαν. ⁴ Καὶ ἀναμῆσον τῆς διαβάσεως οὐ ἐζήτηε Ἰωνάθαν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὁδοὺς πέτρας ἐκ τούτου, καὶ ὁδοὺς πέτρας ἐκ τούτου· ὄνομα τῷ ἐνὶ Βασῆς, καὶ ὄνομα τῷ ἄλλῳ Σεννά. ⁵ Ἡ ὁδὸς ἡ μία ἀπὸ Βορρὰ ἐρχομένη Μαχμάς, καὶ ἡ ὁδὸς ἡ ἄλλη ἀπὸ Νότου ἐρχομένη Γαβαέ.

⁶ Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸν παιδάριον τὸ αἴρον τὰ σκεῦῃ αὐτοῦ, δεῦρο, διαβῶμεν εἰς Μεσσάβ τῶν ἀπεριτμήτων τούτων, εἴ τι ποιῆσαι Κύριος ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τῷ Κυρίῳ συνεχόμενον σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. ⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἴρων τὰ σκεῦῃ αὐτοῦ, ποίει πᾶν ὃ ἐὰν ἡ καρδία σου ἐκκλίνη· ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ, ὡς ἡ καρδία σου καρδία μου. ⁸ Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν, ἰδοὺ ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας, καὶ κατακυλισθησόμεθα πρὸς αὐτούς. ⁹ Ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀπόστητε ἐκεῖ ἕως ἂν ἀπαγγεῖλωμεν ὑμῖν· καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς. ¹⁰ Ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναβησόμεθα, ὅτι παραδέδωκεν αὐτούς Κύριος εἰς χεῖρας ἡμῶν· τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον.

¹¹ Καὶ εἰσῆλθον ἀμφότεροι εἰς Μεσσάβ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ λέγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι, ἰδοὺ Ἑβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν αὐτῶν, οὐκ ἐκρύβησαν ἐκεῖ. ¹² Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες Μεσσάβ πρὸς Ἰωνάθαν καὶ πρὸς τοὺς αἴρωντα τὰ σκεῦῃ αὐτοῦ, καὶ λέγουσιν, ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ γνωριούμεν ὑμῖν ῥῆμα· καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεῦῃ αὐτοῦ, ἀνάβηθι ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν αὐτούς Κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ. ¹³ Καὶ ἀνέβη Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεῦῃ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐπέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ἰωνάθαν, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεῦῃ αὐτοῦ ἐπεδίδου

όπισω αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἡ πρώτη, ἦν ἐπάταξεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὡς εἴκοσι ἄνδρες ἐν βολίσι καὶ ἐν πετροβόλοις καὶ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου.

¹⁵ Καὶ ἐγενήθη ἔκστασις ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ἐν ἀγγῶ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν Μεσοᾶβ, καὶ οἱ διαφθειρόντες ἐξέστησαν, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἤθελον ποιεῖν· καὶ ἐθάμβησαν ἡ γῆ, καὶ ἐγενήθη ἔκστασις παρὰ Κυρίου.

¹⁶ Καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ τοῦ Σαοὺλ ἐν Γαβαὰ Βενιαμῖν, καὶ ἰδοὺ ἡ παρεμβολὴ τεταραγμένη ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ¹⁷ Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, ἐπισκέψασθε δὴ, καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ ὑμῶν· καὶ ἐπεσκέψαντο, καὶ ἰδοὺ οὐχ εὐρίσκετο Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ Ἀχιᾶ, προσάγαγε τὸ ἐφοῦδ· ὅτι αὐτὸς ἦρε τὸ ἐφοῦδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον Ἰσραὴλ. ¹⁹ Καὶ ἐγενήθη ὡς λαλεῖ Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὁ ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐπλήθυνε· καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα, συναγάγε τὰς χεῖράς σου.

²⁰ Καὶ ἀνέβη Σαοὺλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ πολέμου· καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ῥομφαία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, σύγχυσις μεγάλη σφόδρα. ²¹ Καὶ οἱ δοῦλοι οἱ ὄντες ἐχθρὲς καὶ τρίτην ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οἱ ἀναβάντες εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ἰσραὴλ τῶν μετὰ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν. ²² Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἤκουσαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι· καὶ συνάπτουσι καὶ αὐτοὶ ὀπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον· ²³ καὶ ἔσωσε Κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν Ἰσραὴλ· καὶ ὁ πόλεμος διήλθε τὴν Βαμῶθ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαοὺλ ὡς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν. Καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένους εἰς ὅλην πόλιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ.

²⁴ Καὶ Σαοὺλ ἠγνόησεν ἄγνοιαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀράται τῷ λαῷ, λέγων, ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον ἕως ἐσπέρας· καὶ ἐκδικήσω τὸν ἐχθρόν μου· καὶ οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου· ²⁵ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἥριστα. Καὶ Ἰάαλ δρυμὸς ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ. ²⁶ Καὶ εἰσηλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα, καὶ ἰδοὺ ἐπορεύετο λαλῶν· καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὄρκον Κυρίου. ²⁷ Καὶ Ἰωνάθαν οὐκ ἀκηκόει ἐν τῷ ὀρκίζειν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν· καὶ ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔβαψεν αὐτὸ εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν, ὀρκίσας ὥρκισε τὸν λαὸν ὁ πατήρ σου, λέγων ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον σήμερον· καὶ ἐξελύθη ὁ λαός. ²⁹ Καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν, καὶ εἶπεν, ἀπήλλαχεν ὁ πατήρ μου τὴν γῆν· ἴδε, διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου ὅτι ἐγευσάμην βραχύ τι τοῦ μέλιτος τούτου· ³⁰ Ἄλλ' ὅτι ἔφαγεν ἔσθων σήμερον ὁ λαὸς τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὧν εὔρεν, ὅτι νῦν ἂν μεζῶν ἦν ἡ πληγὴ ἡ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις.

³¹ Καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν Μαχμάς· καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα. ³² Καὶ ἐκλίθη ὁ λαὸς εἰς τὰ σκύλα· καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς ποίμνια, καὶ βουκόλια, καὶ τέκνα βοῶν, καὶ ἔσφαξεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤσθιν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἵματι. ³³ Καὶ ἀπηγγέλη Σαοὺλ, λέγοντες, ἡμάρτηεν ὁ λαὸς τῷ Κυρίῳ, φαγὼν σὺν τῷ αἵματι· καὶ εἶπε Σαοὺλ, ἐκ Γεθθαῖμ κυλισάτέ μοι λίθον ἐνταῦθα μέγαν. ³⁴ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, διασπάργετε ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπατε αὐτοῖς προσαγαγεῖν ἐνταῦθα ἕκαστος τὸν μόσχον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸ πρόβατον αὐτοῦ· καὶ σφαζέτω ἐπὶ τούτου, καὶ οὐ μὴ ἀμάρτητε τῷ Κυρίῳ τοῦ ἐσθιῖν σὺν τῷ αἵματι· καὶ προσῆγεν ὁ λαὸς ἕκαστος τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσφαζον ἐκεῖ. ³⁵ Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Σαοὺλ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ· τούτο ἤρξατο Σαοὺλ οἰκοδομήσαι θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ.

³⁶ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, καταβῶμεν ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων τὴν νύκτα, καὶ διαρπάσωμεν ἐν αὐτοῖς ἕως διαφύση ἡμέρα, καὶ μὴ ὑπολείπωμεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρα· καὶ εἶπαν, πάν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποιεῖ· καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς, προσελθωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν Θεόν.

³⁷ Καὶ ἐπηρώτησε Σαοὺλ τὸν Θεόν, εἰ καταβῶ ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

³⁸ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, προσαγάγετε ἐνταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἀμαρτία αὕτη σήμερον. ³⁹ Ὅτι ζῆ Κύριος ὁ σῶσας τὸν Ἰσραὴλ, ὅτι ἐὰν ἀποκριθῆ κατὰ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου, θανάτῳ ἀποθανεῖται· καὶ

οὐκ ἦν ὁ ἀποκριόμενος ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁴⁰ Καὶ εἶπε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ, ὑμεῖς ἔσεσθε εἰς δουλείαν, καὶ ἐγὼ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱός μου ἐσόμεθα εἰς δουλείαν· καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοῦλ, τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποιεῖ. ⁴¹ Καὶ εἶπε Σαοῦλ, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, τί ὅτι οὐκ ἀπεκρίθης τῷ δούλῳ σου σήμερον; εἰ ἐν ἔμοι ἢ ἐν Ἰωνάθαν τῷ υἱῷ μου ἡ ἀδικία; Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, δὸς δῆλους· καὶ ἂν τάδε εἶπῃ, δὸς δὴ τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, δὸς δὴ ὁσιότητα· καὶ κληροῦται Ἰωνάθαν καὶ Σαοῦλ, καὶ ὁ λαὸς ἐξῆλθε.

⁴² Καὶ εἶπε Σαοῦλ, βάλλετε ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου· ὃν ἂν κατακληρώσῃται Κύριος, ἀποθανέτω· καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοῦλ, οὐκ ἔστι τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ κατεκράτησε Σαοῦλ τοῦ λαοῦ, καὶ βάλλουσιν ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ κατακληροῦται Ἰωνάθαν. ⁴³ Καὶ εἶπε Σαοῦλ πρὸς Ἰωνάθαν, ἀπάγγειλον μοι τί πεποίηκας· καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε, γευόμενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ τῷ σκήπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρὶ μου βραχὺ μέλι, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω. ⁴⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοῦλ, τάδε ποιήσαί μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθεῖη, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆς σήμερον. ⁴⁵ Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοῦλ, εἰ σήμερον θανατωθήσεται ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην ἐν Ἰσραὴλ; Ζῆ Κύριος, εἰ πεσεῖται τριχὸς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἐποίησε τὴν ἡμέραν ταύτην· καὶ προσηύξατο ὁ λαὸς περὶ Ἰωνάθαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέθανε. ⁴⁶ Καὶ ἀνέβη Σαοῦλ ἀπὸ ὀπισθε τῶν ἀλλοφύλων· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀπῆλθον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν.

⁴⁷ Καὶ Σαοῦλ ἔλαχε τοῦ βασιλεύειν, κατακληροῦται ἔργον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐπολέμει κύκλῳ πάντα τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ εἰς τὸν Μωᾶβ, καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἐδὼμ, καὶ εἰς τὸν Βαιθαιῶρ, καὶ εἰς βασιλέα Σουβᾶ, καὶ εἰς τοὺς ἀλλοφύλους· οὗ ἂν ἐστράφη, ἐσώζετο. ⁴⁸ Καὶ ἐποίησε δύναμιν, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἀμαλήκ· καὶ ἐξέλειτο τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν καταπατούντων αὐτόν.

⁴⁹ Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Σαοῦλ Ἰωνάθαν, καὶ Ἰεσσιού, καὶ Μελχισά· καὶ ὀνόματα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ὄνομα τῇ πρωτοτόκῳ Μερὸβ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Μελχόλ. ⁵⁰ Καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀχινοὸμ, θυγάτηρ Ἀχιμιάς· καὶ ὄνομα τῷ ἀρχιστρατήγῳ αὐτοῦ Ἀβεννηρ, υἱὸς Νῆρ, υἱοῦ οἰκείου Σαοῦλ. ⁵¹ Καὶ Κίς πατήρ Σαοῦλ, καὶ Νῆρ πατήρ Ἀβεννηρ υἱὸς Ἰαμὶν, υἱοῦ Ἀβιήλ.

⁵² Καὶ ἦν ὁ πόλεμος κραταῖος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας Σαοῦλ· καὶ ἰδὼν Σαοῦλ πάντα ἄνδρα δυνατὸν, καὶ πάντα ἄνδρα υἱὸν δυνάμεως, καὶ συνήγαγεν αὐτούς πρὸς αὐτόν.

15

¹ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοῦλ, ἐμὲ ἀπέστειλε Κύριος χρίσαι σε εἰς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς Κυρίου. ² Τάδε εἶπε Κύριος σαβαὼθ, νῦν ἐκδικήσω ἃ ἐποίησεν Ἀμαλήκ τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου. ³ Καὶ νῦν πορεύου, καὶ πατάξεις τὸν Ἀμαλήκ καὶ Ἰερὶμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ περιποιήσῃ ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσεις αὐτόν· καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτόν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσῃ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἔως γυναικὸς, καὶ ἀπὸ νηπίου ἕως θηλάζοντος, καὶ ἀπὸ μόσχου ἕως προβάτου, καὶ ἀπὸ καμήλου ἕως ὄνου.

⁴ Καὶ παρήγγειλε Σαοῦλ τῷ λαῷ, καὶ ἐπισκέπτεται αὐτούς ἐν Γαλαγαίῳς τετρακοσίας χιλιάδας ταγμάτων, καὶ τὸν Ἰούδα τριάκοντα χιλιάδας ταγμάτων. ⁵ Καὶ ἦλθε Σαοῦλ ἕως τῶν πόλεων Ἀμαλήκ, καὶ ἐνήδρευσε ἐν τῷ χεϊμαῶρ. ⁶ Καὶ εἶπε Σαοῦλ πρὸς τὸν Κιναῖον, ἀπελθε καὶ ἔκκλινον ἐκ μέσου τοῦ Ἀμαληκίτου, μὴ προσθῶ σε μετ' αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτούς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐξέκλινεν ὁ Κιναῖος ἐκ μέσου Ἀμαλήκ. ⁷ Καὶ ἐπάταξε Σαοῦλ τὸν Ἀμαλήκ ἀπὸ Εὐεϊλάτ ἕως Σοῦρ ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου. ⁸ Καὶ συνέλαβε τὸν Ἀγὰν βασιλέα Ἀμαλήκ ζῶντα, καὶ πάντα τὸν λαὸν καὶ Ἰερὶμ ἀπέκτεινε ἐν στόματι ῥομφαίας. ⁹ Καὶ περιεποιήσατο Σαοῦλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἀγὰν ζῶντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν βουκολίων, καὶ τῶν ἔδεσμάτων καὶ τῶν ἀμπελώνων, καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐκ ἐβούλοντο ἐξολοθρεῦσαι αὐτά· καὶ πᾶν ἔργον ἠτιμωμένον καὶ ἐξουδενωμένον ἐξωλόθρευσε.

¹⁰ Καὶ ἐγενήθη ῥῆμα Κυρίου πρὸς Σαμουὴλ, λέγων, ¹¹ παρακέκλημαι ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαοῦλ εἰς βασιλέα, ὅτι ἀπέστρεψεν ἀπὸ ὀπισθέ μου, καὶ τοὺς λόγους μου οὐκ ἐτήρησε· καὶ ἠθύμησε Σαμουὴλ, καὶ ἐβόησε πρὸς Κύριον ὄλην τὴν νύκτα. ¹² Καὶ ὠρθισε Σαμουὴλ, καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν Ἰσραὴλ το πρῶ· καὶ

ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ, λέγοντες ἦκει Σαμουὴλ εἰς Κάρμηλον, καὶ ἀνέστακεν αὐτῷ χεῖρα· καὶ ἐπέστρεψε τὸ ἄρμα, καὶ κατέβη εἰς Γάλαλα πρὸς Σαούλ, καὶ ἰδοὺ αὐτοὺς ἀνέφερον ὀλοκαύτως ἐν τῷ Κυρίῳ, τὰ πρῶτα τῶν σκύλων ἤνεγκεν ἐξ Ἀμαλήκ.

¹³ Καὶ παρεγένετο Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαούλ, εὐλογητὸς σὺ τῷ Κυρίῳ· ἔστησα πάντα ὅσα ἐλάλησε Κύριος. ¹⁴ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὡσί μου, καὶ φωνὴ τῶν βοῶν ἦν ἐγὼ ἀκούω; ¹⁵ Καὶ εἶπε Σαούλ, ἐξ Ἀμαλήκ ἤνεγκα αὐτά, ἃ περιεποιήσατο ὁ λαός, τὰ κράτιστα τοῦ ποιμνίου, καὶ τῶν βοῶν, ὅπως τυθῆ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ τὰ λοιπὰ ἐξωλόθρευσα. ¹⁶ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ, ἄνεξ, καὶ ἀπαγγεῶ σοι ἃ ἐλάλησε Κύριος πρὸς μετὴν νύκτα· καὶ εἶπεν αὐτῷ, λάλησον.

¹⁷ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ, οὐχὶ μικρὸς εἶ σὺ ἐνώπιον αὐτοῦ, ἠγούμενος σκῆπτρου φυλῆς Ἰσραὴλ; καὶ ἔχρισέ σε Κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁸ Καὶ ἀπέστειλέ σε Κύριος ἐν ὁδῷ, καὶ εἶπέ σοι, πορεύθητι, καὶ ἐξολόθρευσον· ἀνελεῖς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἐμέ, τὸν Ἀμαλήκ, καὶ πολεμήσεις αὐτοὺς ἕως συντελέσης αὐτούς. ¹⁹ Καὶ ἰνατί οὐκ ἤκουσας φωνῆς Κυρίου, ἀλλ' ὥρμησας τοῦ θέσθαι ἐπὶ τὰ σκύλα, καὶ ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου; ²⁰ Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Σαμουὴλ, διὰ τὸ ἀκοῦσαί με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθην τῇ ὁδῷ ἧ ἀπέστειλέ με Κύριος, καὶ ἤγαγον τὸν Ἀγὰν βασιλέα Ἀμαλήκ, καὶ τὸν Ἀμαλήκ ἐξωλόθρευσα. ²¹ Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῶν σκύλων ποίμνια καὶ βουκόλια τὰ πρῶτα τοῦ ἐξολοθρευμάτος, θύσαι ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἐν Γαλαγαίσι. ²² Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, εἰ θελητὸν τῷ Κυρίῳ ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ὡς τὸ ἀκοῦσαι φωνῆς Κυρίου; ἰδοὺ ἀκοῆ ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθὴν, καὶ ἡ ἐπακρόασις ὑπὲρ στέαρ κριῶν. ²³ Ὅτι ἁμαρτία οἰώνισμά ἐστιν, ὀδύνην καὶ πόνους θεραφίην ἐπάγουσιν· ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε Κύριος μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ.

²⁴ Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Σαμουὴλ, ἡμάρτηκα, ὅτι παρέβην τὸν λόγον Κυρίου καὶ τὸ ῥῆμά σου, ὅτι ἐφοβήθην τὸν λαόν, καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς αὐτῶν. ²⁵ Καὶ νῦν ἄρον διὰ τὸ ἁμάρτημά μου, καὶ ἀνάστρεψον μετ' ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. ²⁶ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ, οὐκ ἀναστρέφω μετὰ σοῦ; ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε Κύριος τοῦ μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

²⁷ Καὶ ἐπέστρεψε Σαμουὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ ἐκράτησε Σαούλ τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοῖδος αὐτοῦ, καὶ διεῖρήξεν αὐτό. ²⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Σαμουὴλ, διεῖρήξῃς Κύριος τὴν βασιλείαν σου ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς σου σήμερον, καὶ δώσει αὐτῇ τῷ πλησίον σου τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σέ· ²⁹ Καὶ διακρίθησεται Ἰσραὴλ εἰς δύο, καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐχ ὡς ἀνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι αὐτός. ³⁰ Καὶ εἶπε Σαούλ, ἡμάρτηκα, ἀλλὰ δόξασόν με διὰ ἐνώπιον πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ καὶ ἐνώπιον λαοῦ μου, καὶ ἀνάστρεψον μετ' ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. ³¹ Καὶ ἀνέστρεψε Σαμουὴλ ὀπίσω Σαούλ, καὶ προσεκύνησε τῷ Κυρίῳ.

³² Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, προσαγάγετέ μοι τὸν Ἀγὰν βασιλέα Ἀμαλήκ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἀγάγ τρέμων· καὶ εἶπεν Ἀγάγ, εἰ οὕτω μικρὸς ὁ θάνατος. ³³ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἀγάγ, καθότι ἠτέκνωσε γυναῖκας ἡ ῥομφαία σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναικῶν ἡ μήτηρ σου· καὶ ἐσφαξε Σαμουὴλ τὸν Ἀγὰν ἐνώπιον Κυρίου ἐν Γαλαγαίσι.

³⁴ Καὶ ἀπῆλθε Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ· καὶ Σαούλ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαά. ³⁵ Καὶ οὐ προσέθετο εἶτι Σαμουὴλ ἰδεῖν τὸν Σαούλ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπέθυε Σαμουὴλ ἐπὶ Σαούλ, καὶ Κύριος μετεμελήθη ὅτι ἐβασίλευσε τὸν Σαούλ ἐπὶ Ἰσραὴλ.

16

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ, ἕως πότε σὺ πνευθεῖς ἐπὶ Σαούλ, κἀγὼ ἐξουδένωκα αὐτὸν, μὴ βασιλεῦεν ἐπὶ Ἰσραὴλ; πλησον τὸ κέρασ σου ἐλαίου, καὶ δεῦρο ἀποστειλὼ σε πρὸς Ἰεσσαὶ ἕως Βηθλεεμ, ὅτι ἑώρακα ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ βασιλέα. ² Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πῶς πορευθῶ; καὶ ἀκούσεται Σαούλ, καὶ ἀποκτενεῖ με· καὶ εἶπε Κύριος, δάμαλιν βοῶν λάβε ἐν τῇ χειρί σου, καὶ ἐρεῖς, θῦσαι τῷ Κυρίῳ ἦκω. ³ Καὶ καλέσεις τὸν Ἰεσσαὶ εἰς τὴν θυσίαν, καὶ γνωριῶ σοι ἃ ποιήσεις· καὶ χρίσεις ὃν ἂν εἴπω πρὸς σέ.

⁴ Καὶ ἐποίησε Σαμουὴλ πάντα ἃ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύριος· καὶ ἦλθεν εἰς Βηθλεεμ, καὶ ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, ἡ εἰρήνη ἢ εἰσοδός σου ὁ βλέπων; ⁵ Καὶ εἶπεν, εἰρήνη· θύσαι τῷ Κυρίῳ ἦκω· ἀγιάσθητε καὶ εὐφράνθητε μετ' ἐμοῦ σήμερον· καὶ ἡγίασε τὸν Ἰεσοαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν. ⁶ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰσιεῖναι αὐτοὺς, καὶ εἶδε τὸν Ἐλιάβ, καὶ εἶπεν, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον Κυρίου χριστός αὐτοῦ. ⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ, μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ, μηδὲ εἰς τὴν ἔξιν μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι ἐξουδένωκα αὐτόν· ὅτι οὐχ ὡς ἐμβλέμεται ἀνθρώπος, ὄψεται ὁ Θεός· ὅτι ἀνθρώπος ὄψεται εἰς πρόσωπον, ὁ δὲ Θεὸς ὄψεται εἰς καρδίαν. ⁸ Καὶ ἐκάλεσεν Ἰεσοαὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ παρήλαθε κατὰ πρόσωπον Σαμουὴλ. καὶ εἶπεν οὐδὲ τοῦτον ἐξελέξατο ὁ Θεός. ⁹ Καὶ παρήγαγεν Ἰεσοαὶ τὸν Σαμά· καὶ εἶπε, καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο Κύριος. ¹⁰ Καὶ παρήγαγεν Ἰεσοαὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουὴλ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ, οὐκ ἐξελέξατο Κύριος ἐν τούτοις.

¹¹ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσοαὶ, ἐκλελοίπασι τὰ παιδάρια; καὶ εἶπεν, ἔτι ὁ μικρὸς ἰδοὺ ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσοαὶ, ἀπόστειλον καὶ λάβε αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακληθῶμεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτόν. ¹² Καὶ ἀπέστειλε καὶ εἰσήγαγεν αὐτόν· καὶ αὐτὸς πυρόρακῃ μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν, καὶ ἀγαθὸς ὁράσει Κυρίῳ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ, ἀνάστα καὶ χρίσον τὸν Δαυεὶδ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀγαθός. ¹³ Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρασ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἔχρισεν αὐτόν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ ἐφίλατο πνεῦμα Κυρίου ἐπὶ Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω· καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ.

¹⁴ Καὶ πνεῦμα Κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαοὺλ, καὶ ἐπινγεν αὐτόν πνεῦμα πονηρὸν παρὰ Κυρίου. ¹⁵ Καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Σαοὺλ πρὸς αὐτόν, ἰδοὺ δὴ, πνεῦμα Κυρίου πονηρὸν πνίγει σε. ¹⁶ Εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοί σου ἐνώπιόν σου, καὶ ζητήσατωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρα· καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σοί, καὶ ψαλῆ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται καὶ ἀναπαύσει σε. ¹⁷ Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἴδετε δὴ μοι ἄνδρα ὀρθῶς ψάλλοντα, καὶ εἰσαγάγετε αὐτόν πρὸς μέ. ¹⁸ Καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἑώρακα υἱὸν τῷ Ἰεσοαὶ Βηθλεεμίτην, καὶ αὐτόν εἰδότα ψαλμῶν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετός, καὶ πολεμιστής, καὶ σοφὸς λόγῳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἶδει, καὶ Κύριος μετ' αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους πρὸς Ἰεσοαὶ, λέγων, ἀπόστειλον πρὸς μέ τὸν υἱόν σου Δαυὶδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου. ²⁰ Καὶ ἔλαβεν Ἰεσοαὶ γόμορ ἄρτων, καὶ ἄσκον οἴνου, καὶ ἔριφον αἰγῶν ἕνα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαοὺλ.

²¹ Καὶ εἰσήλαθε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἠγάπησεν αὐτόν σφόδρα· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἵρων τὰ σκεῦη αὐτοῦ. ²² Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ πρὸς Ἰεσοαὶ, λέγων, παριστάσθω δὴ Δαυὶδ ἐνώπιον ἐμοῦ, ὅτι εὗρε χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ²³ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ ἐλάμβανε Δαυὶδ τὴν κινύραν, καὶ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυχε Σαοὺλ, καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν.

17

¹ Καὶ συνάγουσιν ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς πόλεμον, καὶ συνάγονται εἰς Σοκχώθ τῆς Ἰουδαίας, καὶ παρεβάλλουσιν ἀναμέσον Σοκχώθ, καὶ ἀναμέσον Ἀζηκὰ Ἐφερμέν. ² Καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ συνάγονται, καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι αὐτοῖ, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον ἐξεναντίας τῶν ἀλλοφύλων. ³ Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἴστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα, καὶ Ἰσραὴλ ἴστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα, καὶ ὁ αὐλῶν ἀναμέσον αὐτῶν.

⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ἀνὴρ δυνατός ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, Γολιάθ ὄνομα αὐτῷ ἐκ Γεθ, ὕψος αὐτοῦ τεσσαρῶν πήχεων καὶ σπιθαμῆς. ⁵ Καὶ περικεφαλαῖα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ θώρακα ἀλυσιδωτῶν αὐτὸς ἐνδεδυκώς· καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ, πέντε χιλιάδες σίκλων χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ⁶ Καὶ κνημίδες χαλκᾶ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, καὶ ἀσπίς χαλκῆ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ὁ κοντός τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μέσακλον ὑφαινόων, καὶ ἡ λόγχη αὐτοῦ ἑξακοσίων σίκλων σιδήρου· καὶ ὁ αἵρων τὰ ὄπλα αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ἔστη καὶ ἀνεβόησεν εἰς τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί ἐκπορεύεσθε παρατάξασθαι πολέμῳ ἐξεναντίας ἡμῶν; οὐκ ἐγὼ εἰμι ἀλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς Ἑβραῖοι τοῦ Σαοὺλ; ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς ἄνδρα, καὶ καταβήτω πρὸς με. ⁹ Καὶ ἔαν

δυνηθῆ πολεμῆσαι πρὸς με, καὶ ἐὰν πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους· ἐὰν δὲ ἐγὼ δυνηθῶ καὶ πατάξω αὐτόν, ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους, καὶ δουλεύετε ἡμῖν.
 10 Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος, ἰδοὺ ἐγὼ ὠνειδίσα τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ σήμερον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· δότε μοι ἄνδρα, καὶ μονομαχήσομεν ἀμφότεροι.

11 Καὶ ἤκουσε Σαοὺλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα, καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

32 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, μὴ δὴ συμπεσέτω καρδία τοῦ κυρίου μου ἐπ' αὐτόν· ὁ δοῦλός σου πορεύσεται καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου. 33 Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν Δαυὶδ, οὐ μὴ δυνήσῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλόφυλον τοῦ πολεμεῖν μετ' αὐτοῦ, ὅτι παιδάριον εἶ σὺ, καὶ αὐτὸς ἀνὴρ πολεμιστῆς ἐκ νεότητος αὐτοῦ.

34 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦλός σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ποιμνίῳ· καὶ ὅταν ἤρχετο ὁ λέων, καὶ ἡ ἄρκος, καὶ ἐλάμβανε πρόβατον ἐκ τῆς ἀγέλης, 35 καὶ ἐξεπορευόμην ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτόν, καὶ ἐξέσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐπανίστατο ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐκράτησα τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξα, καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν. 36 Καὶ τὸν λέοντα καὶ τὴν ἄρκον ἔτυπεν ὁ δοῦλός σου, καὶ ἔσται ὁ ἀλλόφυλος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἐν τούτων· οὐχὶ πορεύσομαι καὶ πατάξω αὐτόν, καὶ ἀφελῶ σήμερον ὄνειδος ἐξ Ἰσραὴλ; διότι τίς ὁ ἀπερίτμητος οὗτος, ὃς ὠνειδίσει παράταξιν Θεοῦ ζώντος; 37 Κύριος ὃς ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τοῦ λέοντος καὶ ἐκ χειρὸς τῆς ἄρκτου, αὐτὸς ἐξελεῖταί με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλλοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου· καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ, πορεύου, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ σοῦ.

38 Καὶ ἐνέδυσσε Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ μανδύαν, καὶ τὴν περικεφαλαίαν χαλκῆν περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, 39 καὶ ἔζωσε τὸν Δαυὶδ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ μανδύου αὐτοῦ· καὶ ἐκοπίασε περιπατήσας ἀπαξ καὶ δίς· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, οὐ μὴ δύνημαι πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ πεπείραμαι· καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ. 40 Καὶ ἔλαβε τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξελέξατο ἐαυτῷ πέντε λίθους λείους ἐκ τοῦ χειμάρρου, καὶ ἔθετο αὐτούς ἐν τῷ καδίῳ τῷ ποιμνικῷ τῷ ὄντι αὐτῷ εἰς συλλογὴν, καὶ σφενδόνῃ αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ προσῆλθε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλόφυλον.

42 Καὶ εἶδε Γολιάθ τὸν Δαυὶδ, καὶ ἐξητίμασεν αὐτόν· ὅτι αὐτὸς ἦν παιδάριον, καὶ αὐτὸς πυρράκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν. 43 Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ, ὡσεὶ κύων ἐγὼ εἰμι, ὅτι σὺ ἔρχῃ ἐπ' ἐμέ ἐν ῥάβδῳ καὶ λίθῳ; καὶ εἶπε Δαυὶδ, οὐχί, ἀλλ' ἡ χεὶρά μου, καὶ καθηράσατο ὁ ἀλλόφυλος τὸν Δαυὶδ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῦ. 44 Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ, δεῦρο πρὸς με, καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς κτήνεσι τῆς γῆς.

45 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον, σὺ ἔρχῃ πρὸς με ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, κἀγὼ πορεύομαι πρὸς σέ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ σαβαώθ παρατάξεως Ἰσραὴλ, ἦν ὠνειδίσας σήμερον, 46 καὶ ἀποκλείσει σε Κύριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ ἀποκτενῶ σε, καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσω τὰ κῶλά σου καὶ τὰ κῶλα παρεμβολῆς ἀλλοφύλων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· καὶ γινώσεται πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι ἔστι Θεὸς ἐν Ἰσραὴλ. 47 Καὶ γινώσεται πᾶσα ἡ ἐκκλησία αὕτη, ὅτι οὐκ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει Κύριος, ὅτι τοῦ Κυρίου ὁ πόλεμος, καὶ παραδώσει Κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν.

48 Καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλόφυλος καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Δαυίδ. 49 Καὶ ἐξέτεινε Δαυὶδ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ κᾶδιον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἕνα, καὶ ἐσφενδόνησε, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ διέδου ὁ λίθος διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. 51 Καὶ ἔδραμε Δαυὶδ, καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ εἶδον οἱ ἀλλόφυλοι, ὅτι τέθνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν, καὶ ἔφυγον.

52 Καὶ ἀνίστανται ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἠλάλαξαν, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως εἰσόδου Γέθ, καὶ ἕως τῆς πύλης Ἀσκάλωνος· καὶ ἔπεσον τραυματῖαι τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἕως Γέθ, καὶ ἕως Ἀκκαρῶν. 53 Καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκκλίνοντες ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, καὶ κατεπάτουν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν. 54 Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου, καὶ ἦνεγκεν αὐτὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἔθηκεν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτοῦ.

18

⁶ Καὶ ἐξήλθον αἱ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Δαυὶδ ἐκ πασῶν πόλεων Ἰσραὴλ ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν χαρμοσύνῃ, καὶ ἐν κυμβάλοις. ⁷ Καὶ ἐξήρχον αἱ γυναῖκες, καὶ ἔλεγον, ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ. ⁸ Καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥήμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαοὺλ περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ εἶπε, τῷ Δαυὶδ ἔδωκαν τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς χιλιάδας.

¹² Καὶ ἐφοβήθη Σαοὺλ ἀπὸ προσώπου Δαυὶδ, ¹³ καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐαυτῷ χιλιάρχον· καὶ ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. ¹⁴ Καὶ ἦν Δαυὶδ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ συνιῶν, καὶ Κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ εἶδε Σαοὺλ ὡς αὐτὸς συνιεῖ σφόδρα, καὶ εὐλαβείτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἠγάπα τὸν Δαυὶδ, ὅτι αὐτὸς εἰσεπορεύετο καὶ ἐξεπορεύετο πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ.

²⁰ Καὶ ἠγάπησε Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ, καὶ ἠθύνθη ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ²¹ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, δώσω αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς σκάνδαλον· καὶ ἦν ἐπὶ Σαοὺλ χεὶρ ἀλλοφύλων. ²² Καὶ ἐνετείλατο Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, λέγων, λαλήσατε ὑμεῖς λάθρα τῷ Δαυὶδ, λέγοντες, ἰδοὺ θέλει ἐν σοὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσί σε, καὶ σὺ ἐπιγάμβρευσον τῷ βασιλεῖ. ²³ Καὶ ἐλάλησαν οἱ παῖδες Σαοὺλ εἰς τὰ ὦτα Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ εἶπε Δαυὶδ, εἰ κούφον ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ἐπιγαμβρεῦσαι βασιλεῖ· κἀγὼ ἀνὴρ ταπεινός, καὶ οὐχὶ ἔνδοξος. ²⁴ Καὶ ἀπήγγειλαν οἱ παῖδες Σαοὺλ αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἃ ἐλάλησε Δαυὶδ. ²⁵ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, τάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυὶδ, οὐ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐν δόματι ἀλλ' ἢ ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων ἐκδικῆσαι ἐχθροῦς τοῦ βασιλέως· καὶ Σαοὺλ ἐλογίσαστο ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων. ²⁶ Καὶ ἀπαγγέλουσιν οἱ παῖδες Σαοὺλ τῷ Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Δαυὶδ ἐπιγαμβρεῦσαι τῷ βασιλεῖ.

²⁷ Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἑκατὸν ἄνδρας· καὶ ἀνήνεγκε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, καὶ ἐπιγαμβρεύεται τῷ βασιλεῖ, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν Μελχὼλ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ²⁸ Καὶ εἶδε Σαοὺλ ὅτι Κύριος μετὰ Δαυὶδ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἠγάπα αὐτόν. ²⁹ Καὶ προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυὶδ ἔτι.

19

¹ Καὶ ἐλάλησε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ. ² Καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Σαοὺλ ἠρέϊτο τὸν Δαυὶδ σφόδρα· καὶ ἀπήγγειλεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυὶδ, λέγων, Σαοὺλ ζητεῖ θανατῶσαι σε· φύλαξαι οὖν αὐριον πρῶτ', καὶ κρύβηθι καὶ κάθισον κρυδῆ. ³ Καὶ ἐγὼ ἐξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἐχόμενος τοῦ πατρός μου ἐν ἀργῷ οὗ ἔαν ἦς ἐκεῖ· καὶ ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ὄσωμαι ὅ, τι ἔαν ἦ, καὶ ἀπαγγεῶ σοι.

⁴ Καὶ ἐλάλησεν Ἰωνάθαν περὶ Δαυὶδ ἀγαθὰ πρὸς Σαοὺλ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, μὴ ἀμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν δοῦλόν σου Δαυὶδ, ὅτι οὐχ ἡμάρτηκεν εἰς σέ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀγαθὰ σφόδρα. ⁵ Καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλοφύλον, καὶ ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον, καὶ ἐχάρησαν· καὶ ἰνατὶ ἀμαρτάνεις εἰς αἴμα ἀθῶον θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ δωρεάν; ⁶ Καὶ ἤκουσε Σαοὺλ τῆς φωνῆς Ἰωνάθαν· καὶ ὤμοσε Σαοὺλ, λέγων, ζῆ Κύριος, εἰ ἀποθανεῖται. ⁷ Καὶ ἐκάλεσεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ εἰσηγάγεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, καὶ ἦν ἐνώπιον αὐτοῦ, ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν.

⁸ Καὶ προσέθετο ὁ πόλεμος γενέσθαι πρὸς Σαοὺλ, καὶ κατίσχυσε Δαυὶδ, καὶ ἐπολέμησε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ.

⁹ Καὶ ἐγένετο πνεῦμα Θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ καθέδων, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἔψαλλε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἐζήτηε Σαοὺλ πατάξαι τὸ δόρυ εἰς Δαυὶδ· καὶ ἀπέστη Δαυὶδ ἐκ προσώπου Σαοὺλ· καὶ ἐπάταξε τὸ δόρυ εἰς τὸν τοίχον· καὶ Δαυὶδ ἀνεχώρησε καὶ διεσώθη. ¹¹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγελούς εἰς οἶκον Δαυὶδ φυλάξαι αὐτόν, τοῦ θανατῶσαι αὐτόν πρῶτ'· καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, λέγουσα, ἔαν μὴ σὺ σώσης τὴν ψυχὴν σαυτοῦ τὴν νύκτα ταύτην, αὐριον θανατωθήσῃ. ¹² Καὶ κατάγει ἡ Μελχὼλ τὸν Δαυὶδ διὰ τῆς θυρίδος, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἔφυγε καὶ σώζεται.

13 Καὶ ἔλαβεν ἡ Μελχὼλ τὰ κενοτάφια, καὶ ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ ἦπαρ τῶν αἰγῶν ἔθετο πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ ἱματίῳ.

14 Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ λέγουσιν ἐνοχλεῖσθαι αὐτόν. 15 Καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τὸν Δαυὶδ, λέγων, ἀγάγετε αὐτόν ἐπὶ τῆς κλίνης πρὸς μὲ τοῦ θανατώσαι αὐτόν. 16 Καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἰδοὺ τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἦπαρ τῶν αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. 17 Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῇ Μελχὼλ, ἱναὶ οὕτως παρελογίσω με, καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἔχθρόν μου, καὶ διενώθη; καὶ εἶπε Μελχὼλ τῷ Σαοὺλ, αὐτὸς εἶπεν, ἐξαπόστειλόν με, εἰ δὲ μὴ, θανατώσω σε.

18 Καὶ Δαυὶδ ἔφυγε καὶ διεσώθη, καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαοὺλ· καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ Δαυὶδ, καὶ ἐκάθισαν ἐν Ναυᾶθ ἐν Ῥαμᾶ.

19 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ, λέγοντες, ἰδοὺ Δαυὶδ ἐν Ναυᾶθ ἐν Ῥαμᾶ. 20 Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ εἶδον τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν, καὶ Σαμουὴλ εἰστίκει καθεστηκῶς ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαοὺλ πνεῦμα Θεοῦ, καὶ προφητεύουσι. 21 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἑτέρους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί· καὶ προσέθετο Σαοὺλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. 22 Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαοὺλ, καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος τοῦ ἄλλο τοῦ ἐν τῷ Σεφί, καὶ ἠρώτησε καὶ εἶπε, ποῦ Σαμουὴλ καὶ Δαυίδ; καὶ εἶπαν, ἰδοὺ ἐν Ναυᾶθ ἐν Ῥαμᾶ. 23 Καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυᾶθ ἐν Ῥαμᾶ· καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα Θεοῦ, καὶ ἐπορεύετο προφητεύων ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Ναυᾶθ ἐν Ῥαμᾶ. 24 Καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπροφήτευσεν ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ ἔπασσε γυμνὸς ὄλην τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην καὶ ὄλην τὴν νύκτα· διὰ τοῦτο ἔλεγον, εἰ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις;

20

1 Καὶ ἀπέδρα Δαυὶδ ἐκ Ναυᾶθ ἐν Ῥαμᾶ, καὶ ἔρχεται ἐνώπιον Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε, τί πεποίηκα, καὶ τί τὸ ἀδίκημά μου, καὶ τί ἡμάρτηκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, ὅτι ἐπιζητεῖ τὴν ψυχὴν μου; 2 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωνάθαν, μηδαμῶς σοι, οὐ μὴ ἀποθάνης· ἰδοὺ οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου ῥῆμα μέγα ἢ μικρὸν, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὄτιόν μου· καὶ τί ὅτι κρύψει ὁ πατήρ μου ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο; οὐκ ἔστι τοῦτο. 3 Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε, γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου, ὅτι, εὗρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ εἶπε, μὴ γνῶναι τοῦτο Ἰωνάθαν, μὴ οὐ βούληται· ἀλλὰ ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, ὅτι καθὼς εἶπον, ἐμπέπλησται ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου. 4 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ, τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ τί ποιήσω σοι;

5 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνάθαν, ἰδοὺ δὴ νεομηνία αὔριον, καὶ ἐγὼ καθίσας οὐ καθήσομαι φαγεῖν, καὶ ἐξαποστελεῖς με, καὶ κρυβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἕως δεληγς. 6 Καὶ ἔὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηταί με ὁ πατήρ σου, καὶ ἔρεις, παριούμενος παρητήσατο ἀπ' ἐμοῦ Δαυὶδ δραμεῖν ἕως εἰς Βηθλεεμ τὴν πόλιν αὐτοῦ, ὅτι θυσιά τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλη τῆ φυλῆ. 7 Ἐὰν τάδε εἶπῃ, ἀγαθῶς, εἰρήνη τῷ δούλῳ σου· καὶ ἔὰν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι, γνῶθι ὅτι συντετέλεστο ἡ κακία παρ' αὐτοῦ. 8 Καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ δούλου σου, ὅτι εἰσήγαγες εἰς διαθήκην Κυρίου μου δούλόν σου μετὰ σεαυτοῦ· καὶ εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσον με σὺ, καὶ ἕως τοῦ πατρός σου ἱναὶ οὕτως εἰσάγεις με;

9 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν, μηδαμῶς σοι· ὅτι ἔὰν γινώσκων γνῶ ὅτι συντετέλεστο ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἔλθειν ἐπὶ σέ, καὶ ἔὰν μὴ ἦ εἰς τὰς πόλεις σου, ἐγὼ ἀπαγγελῶ σοι. 10 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνάθαν, τίς ἀπαγγεῖλή μοι, ἔὰν ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου σκληρῶς; 11 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ, πορεύου, καὶ μένε εἰς ἀγρόν· καὶ ἐκπορεύονται ἀμφότεροι εἰς ἀγρόν.

12 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ, Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ οἶδεν, ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πάτερα μου ὡς ἂν ὁ καιρὸς, τρισσῶς, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὸν ἢ περὶ Δαυίδ, καὶ οὐ μὴ ἀποστείλω πρὸς σέ εἰς ἀγρόν, 13 τάδε ποιήσαι ὁ Θεὸς τῷ Ἰωνάθαν καὶ τάδε προσθεῖ· ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἀποκαλύψω τὸ ὄτιόν σου, καὶ ἐξαποστελῶ σε καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ σοῦ καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρός μου. 14 Καὶ ἔὰν μὲν ἔτι μου ζῶντος, καὶ ποιήσεις ἔλεος μετ' ἐμοῦ· καὶ ἔὰν θανάτῳ ἀποθάνω, 15 οὐκ ἐξαρεῖς ἔλεός σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εἰ μὴ, ἐν τῷ ἐξαίρειν Κύριον τοὺς ἐχθροὺς Δαυίδ ἕκαστον ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, 16 εὐρεθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωνάθαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυίδ, καὶ ἐκζητήσαι Κύριος

ἐχθροὺς τοῦ Δαυίδ. ¹⁷ Καὶ προσέθετο ἔτι Ἰωνάθαν ὁμόσαι τῷ Δαυίδ, ὅτι ἠγάπησε ψυχὴν ἀγαπῶντος αὐτόν.

¹⁸ Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν, αὔριον νεομηνία, καὶ ἐπισκεπήσῃ, ὅτι ἐπισκεπήσεται καθέδρα σου. ¹⁹ Καὶ τρισσεύσεις καὶ ἐπισκεψῇ καὶ ἤξει εἰς τὸν τόπον σου οὗ κρυβῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ, καὶ καθήσῃ παρὰ τὸ ἐργάβ ἐκεῖνο. ²⁰ Καὶ ἐγὼ τρισσεύσω ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων, ἐκπέμπων εἰς τὴν Ἀματταρί. ²¹ Καὶ ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸ παιδάριον, λέγων, δεῦρο, εὗρε μοι τὴν σχίζαν. Ἐὰν εἶπω λέγων τῷ παιδαρίῳ, ὡδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ὡδε, λάβε αὐτήν· παραγίνου, ὅτι εἰρήνη σοι, καὶ οὐκ ἔστι λόγος, ζῆ Κύριος. ²² Ἐὰν τάδε εἶπω τῷ νεανίσκῳ, ὡδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα· πορεύου, ὅτι ἐξαπέσταλκέ σε Κύριος. ²³ Καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν ἐγὼ καὶ σὺ, ἰδοὺ Κύριος μάρτυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ ἕως αἰῶνος.

²⁴ Καὶ κρύπτεται Δαυίδ ἐν ἀγρῷ, καὶ παραγίνεται ὁ μὴν, καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν. ²⁵ Καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐπὶ τῆς καθέδρας παρὰ τοίχον, καὶ προέφθασε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἐκάθισεν Ἀβεννήρ ἐκ πλαγίων Σαοὺλ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος Δαυίδ. ²⁶ Καὶ οὐκ ἐλάλησε Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι εἰρηκε, σύμπτωμα φαίνεται, μὴ καθαρὸς εἶναι, ὅτι οὐ κεκαθάρισται.

²⁷ Καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος τοῦ Δαυίδ· καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τί ὅτι οὐ παραγέγονεν ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ καὶ ἐχθὲς καὶ σήμερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν; ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαοὺλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, παρήτηται παρ' ἐμοῦ Δαυίδ ἕως εἰς Βηθλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ πορευθήναι. ²⁹ Καὶ εἶπεν, ἐξαπόστειλον δὴ με, ὅτι θυσία τῆς φυλῆς ἡμῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐνετείλαντο πρὸς με οἱ ἀδελφοί μου· καὶ νῦν εἰ εὗρηκα χάριν ἐν ὄφθαλμοῖς σου, διαβήσομαι δὴ καὶ ὄψομαι τοὺς ἀδελφούς μου· διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως.

³⁰ Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαοὺλ ἐπὶ Ἰωνάθαν σφόδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων, οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἶ σὺ τῷ υἱῷ Ἰεσσαὶ εἰς αἰσχύνην σου, καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκαλύψεως μητρὸς σου; ³¹ ὅτι πάσας τὰς ἡμέρας ἄς ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ζῆ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ ἐτοιμασθήσεται ἡ βασιλεία σου· νῦν οὖν ἀποστείλας λάβε τὸν νεανίαν, ὅτι υἱὸς θανάτου οὗτος. ³² Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαοὺλ, ἵνατί ἀποθνήσκει; τί πεποίηκε; ³³ Καὶ ἐπῆρε Σαοὺλ τὸ δόρυ ἐπὶ Ἰωνάθαν τοῦ θανατώσαι αὐτόν· καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θανατώσαι τὸν Δαυίδ. ³⁴ Καὶ ἀνεπήδησεν Ἰωνάθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὀργῇ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτον, ὅτι ἐθραυσθη ἐπὶ τὸν Δαυίδ, ὅτι συντετέλεσεν ἐπ' αὐτόν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

³⁵ Καὶ ἐγενήθη πρῶτῃ, καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς ἀγρόν, καθὼς ἐτάξατο εἰς τὸ μαρτύριον Δαυίδ, καὶ παιδάριον μικρὸν μετ' αὐτοῦ. ³⁶ Καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ, δράνε, εὗρε μοι τὰς σχίζας ἐν αἷς ἐγὼ ἀκοντίζω· καὶ τὸ παιδάριον ἔδρανε, καὶ αὐτὸς ἠκόντισε τῇ σχίζῃ, καὶ παρήγαγεν αὐτήν. ³⁷ Καὶ ἦλθεν τὸ παιδάριον ἕως τοῦ τόπου τῆς σχίζης οὗ ἠκόντιζεν Ἰωνάθαν· καὶ ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ νεανίου, καὶ εἶπεν, ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα. ³⁸ Καὶ ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ, λέγων, ταχύνاس σπεύσον, καὶ μὴ στήῃ· καὶ ἀνέλεξε τὸ παιδάριον Ἰωνάθαν τὰς σχίζας, καὶ ἤνεγκε τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. ³⁹ καὶ τὸ παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐθέν, παρέξ Ἰωνάθαν καὶ Δαυίδ. ⁴⁰ καὶ Ἰωνάθαν ἔδωκε τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, πορεύου, εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν.

⁴¹ Καὶ ὡς εἰσηλθε τὸ παιδάριον, καὶ Δαυίδ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ ἀργάβ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς, καὶ κατεφίλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσεν ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, ἕως συντελείας μεγάλης.

⁴² Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυίδ, πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ ὡς ὁμωμόκαμεν ἡμεῖς ἀμφότεροι ἐν ὀνόματι Κυρίου, λέγοντες, Κύριος ἔσται μάρτυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός μου καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου ἕως αἰῶνος·

21

¹ καὶ ἀνέστη Δαυίδ καὶ ἀπῆλθε, καὶ Ἰωνάθαν εἰσηλθεν εἰς τὴν πόλιν.

² Καὶ ἔρχεται Δαυίδ εἰς Νομβᾶ πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξέστη Ἀβιμέλεχ τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί σὺ μόνος, καὶ οὐθεὶς μετὰ σοῦ; ³ Καὶ εἶπε Δαυίδ τῷ ἱερεῖ, ὁ βασιλεὺς ἐντάλαται μοι ῥῆμα σήμερον, καὶ εἶπέ μοι, μηδεὶς

γνώτω τὸ ῥῆμα περὶ οὗ ἐγὼ ἀποστέλλω σε, καὶ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ ἐντέταλμαί σοι· καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ, Θεοῦ πίστις φελλανὶ μαερωνί. ⁴ Καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χειρὰ σου πέντε ἄρτοι, δὸς εἰς χειρὰ μου τὸ εὐρεθέν. ⁵ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῷ Δαυίδ, καὶ εἶπεν, οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χειρὰ μου, ὅτι ἄλλ' ἢ ἄρτοι ἁγιοὶ εἰσιν· εἰ πεφυλαγμένα τὰ παιδαρία ἐστὶ πλὴν ἀπὸ γυναικός, καὶ φάγεται. ⁶ Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀλλὰ ἀπὸ γυναικὸς ἀπεσχήμεθα ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ἐν τῷ ἐξελεθῆν με εἰς ὁδὸν γέγονε πάντα τὰ παιδία ἡγνισμένα, καὶ αὐτὴ ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι ἁγιασθήσεται σήμερον διὰ τὰ σκεύη μου.

⁷ Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, ὅτι ἐκεῖ οὐκ ἦν ἄρτοι, ἀλλ' ἢ ἄρτοι τοῦ προσώπου οἱ ἀφηρημένοι ἐκ προσώπου Κυρίου, τοῦ παρατεθῆναι ἄρτον θερμὸν ἢ ἡμέρα ἔλαβεν αὐτούς.

⁸ Καὶ ἐκεῖ ἦν ἐν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος Νεεσσαρὰν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὄνομα αὐτῷ Δωὴκ Σύρος, νέμων τὰς ἡμίονους Σαοὺλ.

⁹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιμέλεχ, ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν χειρὰ σου δόρυ ἢ ῥομφαία, ὅτι τὴν ῥομφαίαν μου καὶ τὰ σκεύη οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρὶ μου, ὅτι ἦν τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως κατὰ σπουδὴν. ¹⁰ Καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς, ἰδοὺ ἡ ῥομφαία Γολιάθ του ἀλλοφύλου, ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι Ἡλᾶ· καὶ αὕτη ἐνείλημνη ἦν ἐν ἱματίῳ· εἰ ταύτην λήψῃ, σεαυτῷ λάβε, ὅτι οὐκ ἔστιν ἕτέρα πάρεξ ταύτης ἐνταῦθα· καὶ εἶπε Δαυὶδ, ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὥσπερ αὐτῇ· δός μοι αὐτήν.

¹¹ Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου Σαοὺλ· καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοὺς βασιλέα Γέθ. ¹² Καὶ εἶπον οἱ παῖδες Ἀγχοὺς πρὸς αὐτόν, οὐχὶ οὗτος Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ ἐξῆρχον αἰ χορεύουσαι, λέγουσαι, ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ; ¹³ Καὶ ἔθετο Δαυὶδ τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Ἀγχοὺς βασιλέως Γέθ. ¹⁴ Καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ προσεποιήσατο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως, καὶ παρεφέροτο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἐπιπτεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς πόλης, καὶ τὰ σέλα αὐτοῦ κατέρβρι ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ εἶπεν Ἀγχοὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἰδοὺ ἴδετε ἄνδρα ἐπιλήπτου, ἵνατί εἰσηγάγετε αὐτόν πρὸς μέ; ¹⁶ Μὴ ἐλαττοῦμαι ἐπιλήπτων ἐγὼ, ὅτι εἰσαγηόχατε αὐτόν ἐπιληπτεύεσθαι πρὸς μέ; οὗτος οὐκ εἰσελεύσεται εἰς οἰκίαν.

22

¹ Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Δαυὶδ, καὶ διεσώθη, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ Ὀβολλάμ· καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ καταβαίνουνσι πρὸς αὐτόν ἐκεῖ. ² Καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτόν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ, καὶ πᾶς ὑπόχρεως, καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῆ, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἡγούμενος, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες.

³ Καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ ἐκεῖθεν εἰς Μασσηφάθ τῆς Μωάβ, καὶ εἶπε πρὸς βασιλέα Μωάβ, γινέσθωσαν διὸ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοί, ἕως ὅτου γνῶ τί ποιήσει μοι ὁ Θεός. ⁴ Καὶ παρεκάλεσε τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Μωάβ, καὶ κατώκουν μετ' αὐτοῦ πᾶσας τὰς ἡμέρας, ὄντος τοῦ Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ. ⁵ Καὶ εἶπε Γὰδ ὁ προφήτης πρὸς Δαυὶδ, μὴ κάθου ἐν τῇ περιοχῇ πορεύου, καὶ ἤξεις εἰς γῆν Ἰούδα· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐν πόλει Σαρίκ.

⁶ Καὶ ἤκουσε Σαοὺλ, ὅτι ἔγνωσαν Δαυὶδ, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ· καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν Ραμᾶ, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ. ⁷ Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ, ἀκούσατε διὸ υἱοὶ Βενιαμὴν, εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώσει ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελώνας, καὶ πάντας ὑμᾶς τάξει ἐκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους, ⁸ ὅτι σύγκεισθε πάντες ὑμεῖς ἐπ' ἐμὲ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου, ἐν τῷ διαθέσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκη μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαὶ, καὶ οὐκ ἔστι πονῶν περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου, ὅτι ἐπήγειρεν ὁ υἱός μου τὸν δοῦλόν μου ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη;

⁹ Καὶ ἀποκρίνεται Δωὴκ ὁ Σύρος ὁ καθεστηκώς ἐπὶ τὰς ἡμίονους Σαοὺλ, καὶ εἶπεν, ἔωρακα τὸν υἱὸν Ἰεσσαὶ παραγινόμενον εἰς Νομβὰ πρὸς Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτῶβ τὸν

ιερέα. ¹⁰ Καὶ ἠρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν Γολιάθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ.

¹¹ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτῶβ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν Νομβᾶ· καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλέα. ¹² Καὶ εἶπε Σαοὺλ, ἀκουε δὴ υἱὲ Ἀχιτῶβ· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ, λάλει κύριε. ¹³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ, ἵνατί συνέθου κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ἰεσσαί, δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ῥομφαίαν, καὶ ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ, θέσθαι αὐτὸν ἐπ' ἐμέ εἰς ἐχθρὸν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη; ¹⁴ Καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, καὶ τίς ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστὸς, καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχων παντὸς παραγγέλματός σου, καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ σου; ¹⁵ Ἦ σήμερον ἤργημα ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ; μηδαμῶς· μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ λόγον, καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, ὅτι οὐκ ἦδεν ὁ δούλός σου ἐν πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν, ἢ μέγα.

¹⁶ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ, θανάτῳ ἀποθανῆ Ἀβιμέλεχ σὺ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου. ¹⁷ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσι τοῖς ἐφεστηκόσι πρὸς αὐτὸν, προσάγαγετε καὶ θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυὶδ, καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτὸς, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὄπιόν μου· καὶ οὐκ ἐβουλήθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπενεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντήσαι εἰς τοὺς ἱερεῖς Κυρίου. ¹⁸ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωὴκ, ἐπιστρέφου σὺ, καὶ ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς· καὶ ἐπεστράφη Δωὴκ ὁ Σύρος, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τριακοσίους καὶ πέντε ἄνδρας, πάντας αἴροντας ἐφόδῳ. ¹⁹ Καὶ τὴν Νομβᾶ τὴν πόλιν τῶν ἱερῶν ἐπάταξεν ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νηπίου ἕως γηλάζοντος, καὶ μὸσχου, καὶ ὄνου, καὶ προβάτου.

²⁰ Καὶ διασώζεται υἱὸς εἷς τῷ Ἀβιμέλεχ υἱῷ Ἀχιτῶβ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀβιάθαρ, καὶ ἔφυγεν ὀπίσω Δαυὶδ. ²¹ Καὶ ἀπήγγειλεν Ἀβιάθαρ τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἐθανάτωσε Σαοὺλ πάντας τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου. ²² Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Ἀβιάθαρ, ἦδεν ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι Δωὴκ ὁ Σύρος ὅτι ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαοὺλ· ἐγὼ εἶμι αἵτιος τῶν ψυχῶν οἴκου τοῦ πατρὸς σου. ²³ Κάθου μετ' ἐμοῦ· μὴ φοβοῦ, ὅτι οὐ ἔαν ζητῶ τῇ ψυχῇ μου τόπον, ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σου, ὅτι πεφύλαξα ἰσὺ παρ' ἐμοῦ.

23

¹ Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, λέγοντες, ἰδοὺ οἱ ἀλλοφύλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ Κεῖλᾶ, καὶ αὐτοὶ διαρπάζουσι, καταπατοῦσι τοὺς ἄλλω. ² Καὶ ἐπρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ Κυρίου, λέγων, εἰ πορευθῶ, καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους; καὶ εἶπε Κύριος, πορεύου, καὶ πατάξεις ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τούτοις, καὶ σώσεις τὴν Κεῖλᾶ. ³ Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυὶδ πρὸς αὐτὸν, ἰδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσται ἔαν πορευθῶμεν εἰς Κεῖλᾶ, εἰς τὰ σκῦλα τῶν ἀλλοφύλων εἰσπορευσόμεθα; ⁴ Καὶ προσέθετο Δαυὶδ ἔτι ἐπερωτήσαι διὰ τοῦ Κυρίου· καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ Κύριος, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς Κεῖλᾶ, ὅτι ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀλλοφύλους εἰς χεῖράς σου. ⁵ Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Κεῖλᾶ, καὶ ἐπολέμησε τοῖς ἀλλοφύλοις· καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγε τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔσωσε Δαυὶδ τοὺς κατοικοῦντας Κεῖλᾶ. ⁶ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φεύγειν Ἀβιάθαρ υἱὸν Ἀχιμέλεχ πρὸς Δαυὶδ, καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυὶδ εἰς Κεῖλᾶ κατέβη ἔχων ἐφόδῳ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

⁷ Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ, ὅτι ἦκει ὁ Δαυὶδ εἰς Κεῖλᾶ· καὶ εἶπε Σαοὺλ, πέπρακεν αὐτὸν ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖράς μου, ὅτι ἀποκέκλεισται εἰσελθὼν εἰς πόλιν θυρῶν καὶ μοχλῶν. ⁸ Καὶ παρήγγειλε Σαοὺλ παντὶ τῷ λαῷ καταβαίνειν εἰς πόλεμον εἰς Κεῖλᾶ, συνέχειν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ. ⁹ Καὶ ἔγνω Δαυὶδ, ὅτι οὐ παρασιωπᾷ Σαοὺλ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα, προσάγαγε τὸ ἐφόδῳ Κυρίου. ¹⁰ Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούων ἀκήκοεν ὁ δούλός σου, ὅτι ζητεῖ Σαοὺλ ἐλθεῖν ἐπὶ Κεῖλᾶ διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι' ἐμέ. ¹¹ Εἰ ἀποκλεισθήσεται; καὶ νῦν εἰ καταβήσεται Σαοὺλ, καθὼς ἤκουσεν ὁ δούλός σου; Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἀπάγγειλον τῷ δούλῳ σου· καὶ εἶπε Κύριος, ἀποκλεισθήσεται.

¹³ Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι, καὶ ἐξῆλθον ἐκ Κεῖλᾶ, καὶ ἐπορεύοντο οὐ ἔαν ἐπορεύοντο· καὶ τῷ Σαοὺλ ἀπηγγέλη, ὅτι διασέσωσται Δαυὶδ ἐκ Κεῖλᾶ, καὶ ἀνῆκε τοῦ ἐλθεῖν. ¹⁴ Καὶ ἐκάθισεν ἐν Μασερέμ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στενοῖς, καὶ ἐκάθετο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὄρει Ζίφ, ἐν τῇ γῆ τῇ ἀχύμῳδει· καὶ

ἐζήτει αὐτὸν Σαοὺλ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ εἶδε Δαυὶδ, ὅτι ἐξέρχεται Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν τὸν Δαυὶδ· καὶ Δαυὶδ ἦν ἐν τῷ ὄρει τῷ ἀχύμῳδαι ἐν τῇ Καινῇ Ζίφ.

¹⁶ Καὶ ἀνέστη Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαυὶδ εἰς Καινὴν, καὶ ἐκραταίωσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν Κυρίῳ, ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, μὴ φοβοῦ, ὅτι οὐ μὴ εὕρη σε ἡ χεὶρ Σαοὺλ τοῦ πατρός μου, καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ ἔσομαι σοι εἰς δεύτερον, καὶ Σαοὺλ ὁ πατὴρ μου οἶδεν οὕτως. ¹⁸ Καὶ διέθετο ἀμφότεροι διαθήκην ἐνώπιον Κυρίου· καὶ ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν Καινῇ, καὶ Ἰωνάθαν ἀπῆλθεν εἰς οἶκον αὐτοῦ.

¹⁹ Καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς ἀχύμῳδος πρὸς Σαοὺλ ἐπὶ τὸν βουνὸν, λέγοντες, οὐκ ἰδοὺ Δαυὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν ἐν Μεσσαρὰ ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ Καινῇ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Ἐχελὰ τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαίμου; ²⁰ Καὶ νῦν πᾶν τὸ πρὸς ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς κατάβασιν, καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς· κεκλείκασι αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ²¹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαοὺλ, εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἐπονέσατε περὶ ἐμοῦ. ²² Πορεύθητε δὴ καὶ ἐτοιμάσατε ἔτι, καὶ γνῶτε τὸν τόπον αὐτοῦ οὐ ἔσται ὁ πὸς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὐ εἶπατε, μὴ ποτε πανουργήσεται. ²³ Καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε, καὶ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν· καὶ ἔσται εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν Ἰούδα.

²⁴ Καὶ ἀνέστησαν οἱ Ζιφαῖοι, καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαοὺλ· καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαῶν καθ' ἐσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαίμου.

²⁵ Καὶ ἐπορεύθη Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν αὐτόν· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ Μαῶν· καὶ ἤκουσε Σαοὺλ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Δαυὶδ εἰς τὴν ἔρημον Μαῶν. ²⁶ Καὶ πορεύονται Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου, καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου· καὶ ἦν Δαυὶδ σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ· καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, συλλαβεῖν αὐτούς.

²⁷ Καὶ πρὸς Σαοὺλ ἦλθεν ἄγγελος, λέγων, σπεῦδε καὶ δεῦρο, ὅτι ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁸ Καὶ ἀνέστρεψε Σαοὺλ μὴ καταδιώκειν ὀπίσω Δαυὶδ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τῶν ἀλλοφύλων· διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος, πέτρα ἡ μερισθεῖσα.

24

¹ Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκεῖθεν, καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς στενοῖς Ἐνγαδδί. ² Καὶ ἐγενήθη ὡς ἀνέστρεψε Σαοὺλ ἀπὸ ὀπισθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀπήγγειλε αὐτῷ, λεγόντων, ὅτι Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐνγαδδί. ³ Καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεκτοῦς ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον Σαδδαιέμ. ⁴ Καὶ ἦλθεν εἰς τὰς ἀγέλας τῶν ποιμνίων τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἦν ἐκεῖ σπηλαίου· καὶ Σαοὺλ εἰσῆλθε παρασκευάσασθαι, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ σπηλαίου ἐκάθητο. ⁵ Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυὶδ πρὸς αὐτόν, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα αὕτη, ἦν εἶπε Κύριος πρὸς σὲ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὡς αγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἀφείλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος τοῦ Σαοὺλ λαθραίως.

⁶ Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε καρδία Δαυὶδ αὐτόν, ὅτι ἀφείλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ. ⁷ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, μηδαμῶς μοι παρὰ Κυρίου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ Κυρίου, ἐπενέγκαι χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, ὅτι χριστὸς Κυρίου ἐστὶν οὗτος. ⁸ Καὶ ἔπεισε Δαυὶδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστάντας θῦσαι τὸν Σαοὺλ· καὶ ἀνέστη Σαοὺλ καὶ κατέβη τὴν ὁδόν.

⁹ Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκ τοῦ σπηλαίου· καὶ ἐβόησε Δαυὶδ ὀπίσω Σαοὺλ, λέγων, κύριε βασιλεῦ· καὶ ἐπέβλεψε Σαοὺλ εἰς τὰ ὀπίω αὐτοῦ, καὶ ἔκυψε Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

¹⁰ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, ἰνατὶ ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ, λεγόντων, ἰδοὺ Δαυὶδ ζητεῖ τὴν ψυχὴν σου; ¹¹ Ἴδου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐωράκασι οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκε σε Κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ οὐκ ἠβουλήθη ἀποκτεῖναί σε, καὶ ἐφείσαμην σου, καὶ εἶπα, οὐκ ἐποιήσω χεῖρά μου ἐπὶ κύριόν μου, ὅτι χριστὸς Κυρίου οὗτός ἐστι. ¹² καὶ ἰδοὺ τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος σου ἐν τῇ χειρὶ μου, ἐγὼ ἀφῆρα τὸ πτερύγιον, καὶ οὐκ ἀπέκτανκά σε· καὶ γνῶθι καὶ ἴδε

σήμερον, ὅτι οὐκ ἔστι κακία ἐν τῇ χειρὶ μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀθέτησις, καὶ οὐχ ἠμάρτηκα εἰς σέ, καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹³ Δικάσαι Κύριος ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἐκδικήσαι σοι Κύριος ἐκ σου· καὶ ἡ χεὶρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ, ¹⁴ καθὼς λέγεται ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαία, ἐξ ἀνόμων ἐξελεῖσεται πλημμέλεια· καὶ ἡ χεὶρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ. ¹⁵ Καὶ νῦν ὀπίσω τίνος σὺ ἐκπορεύῃ βασιλεῦ Ἰσραὴλ; ὅπισω τίνος καταδιώκεις σὺ; ὀπίσω κυνὸς τεθνηκότος, καὶ ὀπίσω φύλλου ἑνός; ¹⁶ Γένοιτο Κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σοῦ, ἴδοι Κύριος καὶ κρίναι τὴν κρίσιν μου, καὶ δικάσαι μοι ἐκ χειρὸς σου.

¹⁷ Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεσε Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαοῦλ, καὶ εἶπε Σαοῦλ, ἡ φωνὴ σου αὕτη, τέκνον Δαυὶδ; καὶ ἦρε Σαοῦλ τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε. ¹⁸ Καὶ εἶπε Σαοῦλ πρὸς Δαυὶδ, δίκαιος σὺ ὑπὲρ ἐμέ, ὅτι σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθὰ, ἐγὼ δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά. ¹⁹ Καὶ σὺ ἀπήγγειλάς μοι σήμερον ἃ ἐποίησάς μοι ἀγαθὰ, ὡς ἀπέκλεισέ με Κύριος εἰς χεῖράς σου σήμερον, καὶ οὐκ ἀπέκτεινάς με. ²⁰ Καὶ ὅτι εἰ εὔροι τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλίψει, καὶ ἐκπέμψῃ αὐτὸν ἐν ὀδῷ ἀγαθῇ, καὶ Κύριος ἀποτίσει αὐτῷ ἀγαθὰ, καθὼς πεποίηκας σήμερον. ²¹ Καὶ νῦν ἴδου ἐγὼ γινώσκω, ὅτι βασιλεύων βασιλεύσεις, καὶ στησεταί ἐν χειρὶ σου ἡ βασιλεία Ἰσραὴλ. ²² Καὶ νῦν ὁμοσόν μοι ἐν Κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὸ σπέρμα μου ὀπίσω μου, οὐκ ἀφανιεῖς τὸ ὄνομά μου ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου. ²³ Καὶ ὤμοσε Δαυὶδ τῷ Σαοῦλ· καὶ ἀπῆλθε Σαοῦλ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέβησαν εἰς τὴν Μεσσερά στενήν.

25

¹ Καὶ ἀπέθανε Σαμουὴλ, καὶ συναθροίζονται πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ κόπτονται αὐτὸν, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Ἀρμαθαίμ· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Μαῶν.

² Καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐν τῇ Μαῶν, καὶ τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμηλῳ, καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφόδρα· καὶ τούτῳ ποίμνια τρισχίλια, καὶ αἶγες χίλια· καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ κείρειν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμηλῳ. ³ Καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Νάβαλ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀβιγαία· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀγαθὴ συνέσει καὶ ἀγαθὴ τῷ εἶδει σφόδρα· καὶ ὁ ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασι, καὶ ὁ ἄνθρωπος κυνικός. ⁴ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κείρει Νάβαλ ὁ Καρμηλιος τὸ ποίμνιον αὐτοῦ. ⁵ Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ δέκα παιδάρια, καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις, ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον καὶ ἀπέλθατε πρὸς Νάβαλ, καὶ ἐρωτήσατε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου εἰς εἰρήνην, ⁶ καὶ ἐρεῖτε τάδε· εἰς ὥρας καὶ σὺ ὑγιαίνων καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ πάντα τὰ σὰ ὑγιαίνουντα.

⁷ Καὶ νῦν ἴδου ἀκήκοα ὅτι κείρουσί σοι νῦν οἱ ποιμένες σου οἱ ἦσαν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκώλυσάμεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα αὐτοῖς οὐθὲν πάσας τὰς ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμηλῳ. ⁸ Ἐρώτησον τὰ παιδάριά σου, καὶ ἀπαγγελοῦσί σοι· καὶ εὐρέτωσαν τὰ παιδάριά σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἦκομεν· δὸς δι' ὃ ἐὰν εὕρῃ ἡ χεὶρ σου τῷ υἱῷ σου τῷ Δαυίδ.

⁹ Καὶ ἔρχονται τὰ παιδάρια, καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Νάβαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ ὀνόματι Δαυίδ· καὶ ἀνεπήδησε ¹⁰ καὶ ἀπεκρίθη Νάβαλ τοῖς παισὶ Δαυίδ, καὶ εἶπε, τίς ὁ Δαυίδ, καὶ τίς ὁ υἱὸς Ἰεσσαί; σήμερον πεπληθυμένοι εἰσὶν οἱ δοῦλοι ἀναχωροῦντες ἕκαστος ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ λήψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνον μου καὶ τὰ θύματα μου ἃ τέθεικα τοῖς κείρουσί μου τὰ πρόβατα, καὶ δώσω αὐτὰ ἀνδράσιν, οἷς οὐκ οἶδα πόθεν εἰσί; ¹² Καὶ ἀπεστράφησαν τὰ παιδάρια Δαυίδ εἰς ὄδον αὐτῶν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἦλθον, καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυίδ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ¹³ Καὶ εἶπε Δαυίδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ, ζώσασθε ἕκαστος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν ὀπίσω Δαυίδ, ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες· καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν μετὰ τῶν σκευῶν.

¹⁴ Καὶ τῇ Ἀβιγαίᾳ γυναικὶ Νάβαλ ἀπήγγειλεν ἐν τῶν παιδαρίων, λέγων, ἴδου Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐκ τῆς ἐρήμου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα, οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς, οὐδὲ ἐνετειλάντο ἡμῖν οὐδὲν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦμεν παρ' αὐτοῖς. ¹⁶ Καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀργῷ, ὡς τεῖχος ἦσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν, πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦμεν παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιον. ¹⁷ Καὶ νῦν γνῶθι καὶ ἴδε σὺ τί ποιήσεις, ὅτι συνετέλεσται ἡ κακία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ οὗτος υἱὸς λοιμοῦ, καὶ οὐκ ἔστι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν.

¹⁸ Καὶ ἔσπευσεν Ἀβιγαῖα καὶ ἔλαβε διακοσίους ἄρτους, καὶ δύο ἀγγεῖα οἴνου, καὶ πέντε πρόβατα πεποημένα, καὶ πέντε οἰφί ἀλφίτου, καὶ γόμορ ἕν σταφίδος, καὶ διακοσίας παλάθας, καὶ ἔθετο ἐπὶ τοὺς ὄνους. ¹⁹ Καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς, προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ὀπίσω ὑμῶν παραγίνομαι· καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλε. ²⁰ Καὶ ἐγενήθη, αὐτῆς ἐπιβεβηκυῖς ἐπὶ τὴν ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὄρου, καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς. ²¹ Καὶ Δαυὶδ εἶπεν, ἴσως εἰς ἄδικον πεφύλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἐντετελάμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐθέν, καὶ ἀνταπέδωκέ μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. ²² Τάδε ποιήσαι ὁ Θεὸς τῷ Δαυὶδ καὶ τάδε προσθεῖη, εἰ ὑπολείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Νάβαλ ἕως πρῶτῳ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον.

²³ Καὶ εἶδεν Ἀβιγαῖα τὸν Δαυὶδ, καὶ ἔσπευσε καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς ὄνου, καὶ ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ²⁴ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἐν ἐμοὶ κύριέ μου ἡ ἀδικία μου, λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὠτά σου, καὶ ἄκουσον λόγων τῆς δούλης σου. ²⁵ Μὴ δὴ θέσθω ὁ κύριός μου καρδίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοιμὸν τοῦτου, ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὗτός ἐστι· Νάβαλ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάκια τοῦ κυρίου μου ἃ ἀπέστειλας.

²⁶ Καὶ νῦν κύριέ μου, ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, καθὼς ἐκώλυσέ σε Κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα ἀθῶον, καὶ σώζειν τὴν χεῖρά σου σοί· καὶ νῦν γένοιτο ὡς Νάβαλ οἱ ἐχθροὶ σου καὶ οἱ ζητούντες τῷ κυρίῳ μου κακά. ²⁷ Καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν ταύτην, ἣν ἐνήνοχεν ἡ δούλη σου τῷ κυρίῳ μου, καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσι τῷ κυρίῳ μου. ²⁸ Ἄρον δὴ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης σου, ὅτι ποιῶν ποιήσει Κύριος τῷ κυρίῳ μου οἶκον πιστὸν, ὅτι πόλεμον κυρίου μου ὁ Κύριος πολεμεῖ, καὶ κακία οὐχ εὐρέθησεται ἐν σοὶ ὡπότε. ²⁹ Καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἔσται ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ Κυρίῳ τῷ Θεῷ, καὶ ψυχὴν ἐχθρῶν σου σφενδονήσεις ἐν μέσῳ τῆς σφενδόνης. ³⁰ Καὶ ἔσται ὅτε ποιήσῃ Κύριος τῷ κυρίῳ μου πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἐντελεῖται σοὶ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ, ³¹ καὶ οὐκ ἔσται σοὶ τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου, ἐκχέαι αἷμα ἀθῶον δωρεὰν, καὶ σώσαι χεῖρα κυρίου μου αὐτῷ· καὶ ἀγαθῶσαι Κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης σου ἀγαθῶσαι αὐτῇ.

³² Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ Ἀβιγαῖα, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπέστειλέ σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς ἀπάντησίν μοι, ³³ καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου, καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἵματα, καὶ σώσαι χεῖρά μου ἐμοί. ³⁴ Πλὴν ὅτι ζῆ Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπέκάλυσέ σε σήμερον τοῦ κατοικοῦσά σε, ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ παρεγένουν εἰς ἀπάντησίν μοι, τότε εἶπα, εἰ ὑπολειφθήσεται τῷ Νάβαλ ἕως φωτὸς τοῦ πρῶτῳ οὐρῶν πρὸς τοῖχον. ³⁵ Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς αὐτῆς πάντα ἃ ἔφερεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ἀνάβηθι εἰς εἰρήνην εἰς οἶκόν σου· βλέπε, ἤκουσα τῆς φωνῆς σου, καὶ ἠρέτισα τὸ πρόσωπόν σου.

³⁶ Καὶ παρεγενήθη Ἀβιγαῖα πρὸς Νάβαλ· καὶ ἰδοὺ αὐτῷ πότος ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς πότος βασιλέως· καὶ ἡ καρδία Νάβαλ ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν· καὶ αὐτὸς μεθῶν ἕως σφόδρα· καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα ἕως φωτὸς τοῦ πρῶτῳ. ³⁷ Καὶ ἐγένετο πρῶτῳ, ὡς ἐξένησεν ἀπὸ τοῦ οἴνου Νάβαλ, ἀπήγγειλεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐναπέθανεν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς γίναται ὡς λίθος.

³⁸ Καὶ ἐγένετο ὡσεὶ δέκα ἡμέραι, καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν Νάβαλ, καὶ ἀπέθανε. ³⁹ Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς Κύριος, ὃς ἔκρινε τὴν κρίσιν τοῦ ὀνειδισμοῦ μου ἐκ χειρὸς Νάβαλ, καὶ τὸν δοῦλον αὐτοῦ περιεποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν, καὶ τὴν κακίαν Νάβαλ ἀπέστρεψε Κύριος εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ.

Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ καὶ ἐλάλησε περὶ Ἀβιγαίας, λαβεῖν αὐτὴν ἐαυτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴⁰ Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες Δαυὶδ πρὸς Ἀβιγαίαν εἰς Κάρμηλον, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ, λέγοντες, Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ, λαβεῖν σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴¹ Καὶ ἀνέστη καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἡ δούλη σου εἰς παιδίσκην νύμφαι πόδας τῶν παίδων σου. ⁴² Καὶ ἀνέστη Ἀβιγαῖα, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν ὄνον, καὶ πέντε κοράσια ἠκολούθουν αὐτῇ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴³ Καὶ τὴν Ἀχινάαμ ἔλαβε Δαυὶδ ἐξ Ἰεζραὲλ,

καὶ ἀμφότεραι ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες. ⁴⁴ Καὶ Σαοὺλ ἔδωκε Μελχὸλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Δαυὶδ τῷ Φαλιτὶ υἱῷ Ἀμὶς τῷ ἐκ Ῥομμᾶ.

26

¹ Καὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς ἀχμῶδους πρὸς τὸν Σαοὺλ εἰς τὸν βουνόν, λέγοντες, ἰδοὺ Δαυὶδ σκεπάζεται μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐγελά, κατὰ πρόσωπον τοῦ Ἰεσσεμοῦ. ² Καὶ ἀνέστη Σαοὺλ, καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Ζίφ, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτοὶ ἐξ Ἰσραὴλ, ζητεῖν τὸν Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ζίφ. ³ Καὶ παρενέβαλε Σαοὺλ ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐγελά τῷ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰεσσεμοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ εἶδε Δαυὶδ, ὅτι ἦκει Σαοὺλ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. ⁴ Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ κατασκόπους, καὶ ἔγνω ὅτι ἦκει Σαοὺλ ἔτοιμος ἐκ Κεῖλά.

⁵ Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ λάθρα, καὶ εἰσπορεύεται εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκάθευεν ἐκεῖ Σαοὺλ, καὶ ἐκεῖ Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ ἀρχιστράτηγος αὐτοῦ· καὶ Σαοὺλ ἐκάθευεν ἐν λαμπήνῃ, καὶ ὁ λαὸς παρεμβεβληκῶς κύκλῳ αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ, καὶ εἶπε πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν Χετταῖον, καὶ πρὸς Ἀβεσσά υἱὸν Σαρουΐας ἀδελφὸν Ἰωάβ, λέγων, τίς εἰσελεύσεται μετ' ἐμοῦ πρὸς Σαοὺλ εἰς τὴν παρεμβολήν; καὶ εἶπεν Ἀβεσσά, ἐγὼ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ.

⁷ Καὶ εἰσπορεύεται Δαυὶδ καὶ Ἀβεσσά εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα· καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ καθεύδων ὑπῶν ἐν λαμπήνῃ, καὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐμπεπηγὸς εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ Ἀβεννήρ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκάθευε κύκλῳ αὐτοῦ. ⁸ Καὶ εἶπεν Ἀβεσσά πρὸς Δαυὶδ, ἀπέκλεισε Κύριος σήμερον τὸν ἐχθρόν σου εἰς χεῖράς σου· καὶ νῦν πατάξω αὐτὸν τῷ δόρατι εἰς τὴν γῆν ἄπαξ, καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ. ⁹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσά, μὴ ταπεινώσης αὐτὸν, ὅτι τίς ἐποίσει χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν Κυρίου καὶ ἀθωωθήσεται; ¹⁰ Καὶ εἶπε Δαυὶδ, ζῆ Κύριος, ἐὰν μὴ Κύριος παῖση αὐτὸν, ἡ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθῃ καὶ ἀποθάνῃ, ἢ εἰ πόλεμον καταβῆ καὶ προστεθῆ. ¹¹ Μηδαιῶς μοι παρὰ Κυρίου ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν Κυρίου· καὶ νῦν λάβε διττὸ δόρυ ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, καὶ ἀπέλθωμεν ἡμεῖς καθ' ἑαυτούς. ¹² Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸ δόρυ, καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον καθ' ἑαυτούς· καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων, καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξεγειρόμενος, πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι θάμβος Κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς.

¹³ Καὶ διέβη Δαυὶδ εἰς τὸ πέραν, καὶ ἔστη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν, καὶ πολλῇ ἡ ὁδὸς ἀναμέσον αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ προσεκαλέσατο Δαυὶδ τὸν λαὸν, καὶ τῷ Ἀβεννήρ ἐλάλησε, λέγων, οὐκ ἀποκριθήσῃ Ἀβεννήρ; καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεννήρ, καὶ εἶπε, τίς εἶ σὺ ὁ καλῶν; ¹⁵ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεννήρ, οὐκ ἀνῆρ σὺ; καὶ τίς, ὡς σὺ, ἐν Ἰσραὴλ; καὶ διατί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα; ὅτι εἰσῆλθεν εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα. ¹⁶ Καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὃ πεποίηκας· ζῆ Κύριος, ὅτι υἱοὶ θανατώσεως ὑμεῖς, οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα τὸν κύριον ὑμῶν τὸν χριστὸν Κυρίου· καὶ νῦν ἴδε διττὸ δόρυ τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος, ποῦ ἐστί τὰ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ;

¹⁷ Καὶ ἐπέγνω Σαοὺλ τὴν φωνὴν Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, ἡ φωνὴ σου αὕτη, τέκνον Δαυὶδ; καὶ εἶπε Δαυὶδ, δοῦλός σου κύριε βασιλεῦ. ¹⁸ Καὶ εἶπεν, ἵνατί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύριος ὀπίσω τοῦ δούλου αὐτοῦ; ὅτι τί ἡμάρτηκα; καὶ τί εὐρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικημα; ¹⁹ Καὶ νῦν ἀκουσάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ· εἰ ὁ Θεὸς ἐπισεῖει σε ἐπ' ἐμὲ, ὁσφρανθεῖθι θυσία σου· καὶ εἰ υἱοὶ ἀνθρώπων, ἐπκατάρτοι οὗτοι ἐνώπιον Κυρίου, ὅτι ἐξέβαλον με σήμερον μὴ ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομίᾳ Κυρίου, λέγοντες, πορεύου, δούλευε θεοῖς ἑτέροις. ²⁰ Καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἶμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξεναντίας προσώπου Κυρίου, ὅτι ἐξελήλυθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ζητεῖν ψυχὴν μου, καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν τοῖς ὄρεσι.

²¹ Καὶ εἶπε Σαοὺλ, ἡμάρτηκα· ἐπίστρεφε, τέκνον Δαυὶδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω σε, ἀνθ' ὧν ἐντιμος ψυχὴ μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐν τῇ σήμερον μεματαίωμαι καὶ ἠγνόηκα πολλὰ σφόδρα. ²² Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως· διελθέτω εἰς τὼν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐτό. ²³ Καὶ Κύριος ἐπιστρέψει ἐκάστῳ κατὰ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ· ὡς παρέδωκέ σε Κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου, καὶ οὐκ ἠθέλησα ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν Κυρίου. ²⁴ Καὶ ἰδοὺ καθὼς ἐμεγαλύνθη ἡ ψυχὴ σου σήμερον ἐν ταύτῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, οὕτως μεγαλυθεῖθι ἡ ψυχὴ μου ἐνώπιον Κυρίου, καὶ σκεπάσαι με, καὶ ἐξελεῖταί με ἐκ πάσης θλίψεως. ²⁵ Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ, εὐλογημένος σὺ, τέκνον· καὶ

ποιών ποιήσεις, και δυνάμενος δυνήση· και ἀπῆλθε Δαυιδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, και Σαουλ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

27

¹ Και εἶπε Δαυιδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων, νῦν προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰς χειράς Σαουλ· και οὐκ ἔστι μοι ἀγαθὸν ἐὰν μὴ σωθῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων, και ἀνῆ ἀπ' ἐμοῦ Σαουλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ, και σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. ² Και ἀνέστη Δαυιδ και οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, και ἐπορεύθη πρὸς Ἀγχοῦς υἱὸν Ἀμμάχ βασιλέα Γέθ. ³ Και ἐκάθισε Δαυιδ μετὰ Ἀγχοῦς, αὐτὸς και οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἕκαστος και ὁ οἶκος αὐτοῦ, και Δαυιδ και ἀμφότεροι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάμ Ἰεζραηλίτις και Ἀβιγαῖα ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. ⁴ Και ἀνηγγέλη τῷ Σαουλ ὅτι πέφευγε Δαυιδ εἰς Γέθ, και οὐ προσέθετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν.

⁵ Και εἶπε Δαυιδ πρὸς Ἀγχοῦς, εἰ διῆ εὗρηκεν ὁ δοῦλός σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, δότωσαν δὴ μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἀγρὸν, και καθήσομαι ἐκεῖ· και ἱνατί κάθηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευμένη μετὰ σοῦ; ⁶ Και ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν Σεκελάκ· διὰ τοῦτο ἐγενήθη Σεκελάκ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷ Και ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ὧν ἐκάθισε Δαυιδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων, τέσσαρας μῆνας.

⁸ Και ἀνέβαινε Δαυιδ και οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, και ἐπετίθεντο ἐπὶ πάντα τὸν Γεσιρὶ και ἐπὶ τὸν Ἀμαληκίτην· και ἰδοὺ ἡ γῆ κατοικεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἢ ἀπὸ Γελαμψοῦρ τετειχισμένων και ἕως γῆς Αἰγύπτου. ⁹ Και ἔτυπτε τὴν γῆν, και οὐκ ἐζωογόνηι ἄνδρα ἢ γυναῖκα· και ἐλάμβανον ποίμνια και βουκόλια και ὄνους και καμήλους και ἱματισμὸν, και ἀνέστρεψαν και ἤρχοντο πρὸς Ἀγχοῦς. ¹⁰ Και εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυιδ ἐπὶ τίνα ἐπέθεσθε σήμερον; και εἶπε Δαυιδ πρὸς Ἀγχοῦς, κατὰ Νότον τῆς Ἰουδαίας και κατὰ Νότον Ἰσμενὰ και κατὰ Νότον τοῦ Κενεζί. ¹¹ Και ἄνδρα και γυναῖκα οὐκ ἐζωογόνησα τοῦ εἰσαγαγεῖν εἰς Γέθ, λέγων, μὴ ἀναγγελωσιν εἰς Γέθ καθ' ἡμῶν, λέγοντες, τάδε Δαυιδ ποιεῖ· και τότε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἄς ἐκάθητο Δαυιδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων. ¹² Και ἐπιστεύθη Δαυιδ ἐν τῷ Ἀγχοῦς σφόδρα, λέγων, ἤσχυνται αἰσχυρόμενος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, και ἔσται μοι δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα.

28

¹ Και ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, και συναθροίζονται ἀλλοφύλοι ἐν ταῖς παρεμβολαῖς αὐτῶν ἐξελεθεῖν πολεμεῖν μετὰ Ἰσραὴλ· και εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυιδ, γινώσκων γνώση, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐξελεῦση εἰς πόλεμον σὺ, και οἱ ἄνδρες σου. ² Και εἶπε Δαυιδ πρὸς Ἀγχοῦς, οὕτω νῦν γνώση ἢ ποιήσει ὁ δοῦλός σου· και εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυιδ, οὕτως ἀρχισωματοφύλακα θήσομαι σε πάσας τὰς ἡμέρας

³ Και Σαμουὴλ ἀπέθανε, και ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, και θάπτουσιν αὐτὸν ἐν Ἀρμαθαὶμ ἐν πόλει αὐτοῦ. και Σαουλ περιεῖλε τοὺς ἐγγαστριμύθους και τοὺς γνωστας ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴ Και συναθροίζονται οἱ ἀλλοφύλοι, και ἔρχονται και παρεμβάλλουσιν εἰς Σωνάμ· και συναθροίζει Σαουλ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ, και παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουέ. ⁵ Και εἶδε Σαουλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, και ἐφοβήθη, και ἐξέστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα. ⁶ Και ἐπηρώτησε Σαουλ διὰ Κυρίου, και οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ Κύριος ἐν τοῖς ἐνυπνίοις και ἐν τοῖς δήλοις και ἐν τοῖς προφήταις.

⁷ Και εἶπε Σαουλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστριμύθου, και πορεύεσθε μοι πρὸς αὐτήν, και ζητήσω ἐν αὐτῇ· και εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἰδοὺ γυνὴ ἐγγαστριμύθος ἐν Αενδώρ.

⁸ Και συνεκαλύψατο Σαουλ, και περιεβάλετο ἱμάτια ἕτερα, και πορεύεται αὐτὸς και δύο ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, και ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτός, και εἶπεν αὐτῇ, μάντευσαι δὴ μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ, και ἀνάγαγέ μοι ὄν ἐὰν εἶπω σοι. ⁹ Και εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, ἰδοὺ δὴ σὺ οἶδας ὅσα ἐποίησε Σαουλ, ὡς ἐξωλόθρευσε τοὺς ἐγγαστριμύθους και τοὺς γνωστας ἀπὸ τῆς γῆς, και ἱνατί σὺ παιδεύεις τὴν ψυχὴν μοι θανατώσαι αὐτήν; ¹⁰ Και ὤμοσεν αὐτῇ Σαουλ, λέγων, ζῆ Κύριος, εἰ ἀπαντήσεται σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ¹¹ Και εἶπεν ἡ γυνὴ, τίνα ἀναγάγω σοι; και εἶπε, τὸν Σαμουὴλ ἀναγάγέ μοι.

¹² Και εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουὴλ, και ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ· και εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαουλ, ἱνατί παρελογίσω με; και σὺ εἰ Σαουλ. ¹³ Και εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, μὴ φοβοῦ, εἶπον τίνα ἐώρακας· και εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, θεοὺς ἐώρακα ἀναβαίνοντας

ἐκ τῆς γῆς. ¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, τί ἔγνων; καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἄνδρα ὄρθιον ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος διπλοῖδα ἀναβεβλημένος· καὶ ἔγνω Σαοὺλ, ὅτι οὗτος Σαμουὴλ, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

¹⁵ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, ἵνατί παρηνώχλησάς μοι ἀναβῆναι με; καὶ εἶπε Σαοὺλ, θλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ Θεὸς ἀφῆστηκεν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μοι ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις· καὶ νῦν κέκληκά σε γνωρίσαι μοι τί ποιήσω. ¹⁶ Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, ἵνατί ἐπερωτᾷς με, καὶ Κύριος ἀφῆστηκεν ἀπὸ σοῦ, καὶ γέγονε μετὰ τοῦ πλησίον σου; ¹⁷ Καὶ πεποίηκε Κύριος σοι, καθὼς ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ μου, καὶ διαρρήξει Κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ Δαυίδ, ¹⁸ διότι οὐκ ἤκουσας φωνῆς Κυρίου, καὶ οὐκ ἐποίησας θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ ἐν Ἀμαλῆκ, διὰ τοῦτο δὴ ῥῆμα ἐποίησε Κύριος σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹ Καὶ παραδώσει Κύριος τὸν Ἰσραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὐριον σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται, καὶ τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων.

²⁰ Καὶ ἔσπευσε Σαοὺλ καὶ ἔπεσεν ἐστηκῶς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουὴλ, καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν ἰσχύς ἔτι, οὐ γὰρ ἔφαγεν ἄρτον ὄλην τὴν ἡμέραν καὶ ὄλην τὴν νύκτα ἐκείνην. ²¹ Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ, καὶ εἶδεν ὅτι ἔσπευσε σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἴδου δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐθέμην τὴν ψυχὴν μου ἐν τῇ χειρὶ μου, καὶ ἤκουσα τοὺς λόγους οὗς ἐλάλησάς μοι. ²² Καὶ νῦν ἄκουσον δὴ φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ παραθήσω ἐνώπιόν σου ψωμὸν ἄρτου, καὶ φάγε, καὶ ἔσται σοι ἰσχύς, ὅτι πορεύῃ ἐν ὁδῷ. ²³ Καὶ οὐκ ἐβουλήθη φαγεῖν· καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίφρον. ²⁴ Καὶ τῇ γυναικὶ ἦν δάμαλις νομάς ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ ἔσπευσε καὶ ἔθυσεν αὐτήν· καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασε, καὶ ἔψευεν ἄζυμα, ²⁵ καὶ προσήγαγεν ἐνώπιον Σαοὺλ, καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ· καὶ ἔφαγον, καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

29

¹ Καὶ συναθορίζουσιν ἀλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς Ἀφῆκ, καὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλεν ἐν Ἀεδῶρ τὴν ἐν Ἰεζραέλ. ² Καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας, καὶ Δαυίδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο ἐπ' ἐσχάτων μετὰ Ἀγχοῦς. ³ Καὶ εἶπον οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων, τίνας οἱ διαπορευόμενοι οὗτοι; καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν ἀλλοφύλων, οὐκ οὗτος Δαυίδ ὁ δούλος Σαοὺλ βασιλέως Ἰσραὴλ; γέγονε μεθ' ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δεύτερον ἔτος, καὶ οὐχ εὔρηκα ἐν αὐτῷ οὐθεν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνέειπε πρὸς μὲ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁴ Καὶ ἐλυπήθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ἀπόστρεψον τὸν ἄνδρα, καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, οὗ κατέστησας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ μὴ γινέσθω ἐπίβουλος τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐν τίνι διαλλαγῆσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ; οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων; ⁵ οὐχ οὗτος Δαυίδ, ὃν ἐξήρχον ἐν χοροῖς, λέγοντες, ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυίδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ;

⁶ Καὶ ἐκάλεσεν Ἀγχοῦς τὸν Δαυίδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἦ Κύριος, ὅτι εὐθὺς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἡ ἔξοδός σου καὶ ἡ εἰσοδός σου μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὅτι οὐχ εὔρηκα κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤκεις πρὸς μὲ ἕως τῆς σημερον ἡμέρας· καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σὺ. ⁷ Καὶ νῦν ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ οὐ μὴ ποιήσης κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων.

⁸ Καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς Ἀγχοῦς, τί πεποίηκά σοι καὶ τί εὔρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤμην ἐνώπιον σου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλθω πολεμήσας τοὺς ἐχθρούς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως;

⁹ Καὶ ἀπεκρίθη Ἀγχοῦς πρὸς Δαυίδ, οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, ἀλλ' οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων λέγουσιν, οὐχ ἤξει μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον. ¹⁰ Καὶ νῦν ὄρθρισον τοπρῶς σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἤκοντες μετὰ σοῦ, καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον οὗ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ λόγον λοιμὸν μὴ θῆς ἐν καρδίᾳ σου, ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐνώπιόν μου· καὶ ὄρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ καὶ φωτισάτω ὑμῖν, καὶ πορεύθητε.

¹¹ Καὶ ὤρθρισε Δαυὶδ αὐτοὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπελθεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν πολεμεῖν ἐπὶ Ἰεζραήλ.

30

¹ Καὶ ἐγενήθη εἰσελθόντος Δαυὶδ καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ τὴν Σεκελάκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ Ἀμαλῆκ ἐπέθετο ἐπὶ τὸν Νότον καὶ ἐπὶ τὴν Σεκελάκ, καὶ ἐπάταξε τὴν Σεκελάκ καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὴν ἐν πυρὶ. ² Καὶ τὰς γυναῖκας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου οὐκ ἐθανάτωσαν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἀλλ' ἠχμαλώτευσαν, καὶ ἀπήλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν.

³ Καὶ ἦλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ ἐμπεπύρισται ἐν πυρὶ, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἠχμαλωτευμένοι.

⁴ Καὶ ἦρε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυον ἕως ὅτου οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ἰσχυρὸς ἔτι τοῦ κλαίειν. ⁵ Καὶ ἀμφοτέροι αἱ γυναῖκες Δαυὶδ ἠχμαλωτεύθησαν, Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλίτις, καὶ Ἀβιγαῖα ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. ⁶ Καὶ ἐθλίβη Δαυὶδ σφόδρα, ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολῆσαι αὐτὸν, ὅτι κατώδυνος ψυχὴ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκάστου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ· καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτοῦ.

⁷ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα υἱὸν Ἀχιμέλεχ, προσάγαγε τὸ ἐφοῦδ. ⁸ Καὶ ἐπρωῶτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ Κυρίου, λέγων, εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ γεδδουρ τοῦτου; εἰ καταλήψομαι αὐτούς; καὶ εἶπεν αὐτῷ, καταδίωκε, ὅτι καταλαμβάνων καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐξαιρούμενος ἐξελεῖ. ⁹ Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ αὐτοὺς καὶ οἱ ἐξάκοσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ χειμάρρου Βοσόρ, καὶ οἱ περισσοὶ ἔστησαν. ¹⁰ Καὶ κατεδίωξεν ἐν τετρακοσίοις ἀνδράσιν· ὑπέστησαν δὲ διακόσιοι ἄνδρες οἵτινες ἐκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Βοσόρ.

¹¹ Καὶ εὐρίσκουσιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν, καὶ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ· καὶ διδῶσιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε, καὶ ἐπότισαν αὐτὸν ὕδωρ. ¹² καὶ διδῶσιν αὐτῷ κλάσμα παλάθης καὶ ἔφαγε, καὶ κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ· ὅτι οὐ βεβρώκει ἄρτον, καὶ οὐ πεπόκει ὕδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ¹³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, τίνος σὺ εἶ, καὶ πόθεν εἶ; καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον, ἐγὼ εἰμι δοῦλος ἀνδρὸς Ἀμαληκίτου, καὶ κατέλιπέ με ὁ κύριός μου, ὅτι ἠνωχλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος. ¹⁴ Καὶ ἡμεῖς ἐπεθέμεθα ἐπὶ τὸν Νότον τοῦ Χελεθ, καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ἰουδαίας μέρη, καὶ ἐπὶ τὸν Νότον Χελοῦβ, καὶ τὴν Σεκελάκ ἐνεपुरισαμεν ἐν πυρὶ. ¹⁵ Καὶ εἶπεν, αὐτῷ Δαυὶδ, εἰ κατάξεις με ἐπὶ τὸ γεδδουρ τοῦτου; καὶ εἶπεν, ὁμοσον δὴ μοι κατὰ τοῦ Θεοῦ μὴ θανατώσειν με, καὶ μὴ παραδοῦναι με εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου μου, καὶ κατάξω σε ἐπὶ τὸ γεδδουρ τοῦτου.

¹⁶ Καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ οὗτοι διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐσθιοντες καὶ πίνοντες καὶ εορτάζοντες ἐν πάσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις, οἳς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ἰούδα. ¹⁷ Καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς ἀπὸ ἐωσφόρου ἕως δειλῆς καὶ τῇ ἐπαύριον· καὶ οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ, ὅτι ἀλλ' ἢ τετρακόσια παιδάρια, ἃ ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἔφυγον. ¹⁸ Καὶ ἀφείλατο Δαυὶδ πάντα ἃ ἔλαβον οἱ Ἀμαληκῖται, καὶ ἀμφοτέρας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἐξείλατο. ¹⁹ Καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοὺς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἕως υἱῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἕως πάντων ὧν ἔλαβον αὐτῶν, καὶ πάντα ἐπέστρεψε Δαυὶδ. ²⁰ Καὶ ἔλαβε πάντα τὰ ποίμνια, καὶ τὰ βουκόλια, καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων· καὶ τοῖς σκύλοις ἐκείνοις ἐλέγετο, ταῦτα τὰ σκύλα Δαυὶδ.

²¹ Καὶ παραγίνεται Δαυὶδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας τοὺς ὑπολειφθέντας τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω Δαυὶδ, καὶ ἐκάθισεν αὐτούς ἐν τῷ χειμάρρῳ τοῦ Βοσόρ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ προσήγαγε Δαυὶδ ἕως τοῦ λαοῦ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην.

²² Καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυὶδ, καὶ εἶπον, ὅτι οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν, οὐ δώσομεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων ὧν ἐξεϊλόμεθα, ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος τῆς γυναικῆ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγέσθωσαν, καὶ ἀποστρεφέτωσαν. ²³ Καὶ εἶπε Δαυὶδ, οὐ ποιήσετε οὕτως, μετὰ τὸ παραδοῦναι τὸν Κύριον ἡμῖν, καὶ φυλάξει ἡμᾶς, καὶ παρέδωκε Κύριος τὸν γεδδουρ τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς, εἰς χεῖρας ἡμῶν. ²⁴ Καὶ τίς ἐπακούσεται ὑμῶν τῶν λόγων τούτων; ὅτι οὐδ' ἦττον ἡμῶν εἰσι, διότι κατὰ τὴν μερίδα τοῦ καταβαίνοντος εἰς τὸν πόλεμον, οὕτως ἔσται ἡ μερίς τοῦ καθημένου

ἐπὶ τὰ σκεύη, κατὰ τὸ αὐτὸ μεριοῦνται. ²⁵ Καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο εἰς προστάγμα καὶ εἰς δικαίωμα τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον.

²⁶ Καὶ ἦλθε Δαυὶδ εἰς Σεκελάκ, καὶ ἀπέστειλε τοῖς πρεσβυτέροις τῶν σκύλων Ἰούδα καὶ τοῖς πλησίον αὐτοῦ, λέγων, ἰδοὺ ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν Κυρίου, ²⁷ τοῖς ἐν Βαιθσοῦρ, καὶ τοῖς Ῥαμὰ Νότου, καὶ τοῖς ἐν Γεθὼρ, ²⁸ καὶ τοῖς ἐν Ἀροήρ, καὶ τοῖς ἐν Ἀμμαδί, καὶ τοῖς ἐν Σαφί, καὶ τοῖς ἐν Ἐσθιῆ, ^{28a} καὶ τοῖς ἐν Γέθ, καὶ τοῖς ἐν Κιμάθ, καὶ τοῖς ἐν Σαφέκ, καὶ τοῖς ἐν Θημάθ, ²⁹ καὶ τοῖς ἐν Καρμήλω, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰερεμεήλ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Κενεζι, ³⁰ καὶ τοῖς ἐν Ἰεριμοῦθ, καὶ τοῖς ἐν Βηρσαβει, καὶ τοῖς ἐν Νομβέ, ³¹ καὶ τοῖς ἐν Χεβρών, καὶ πάντας τοὺς τόπους οὓς διῆλθε Δαυὶδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ.

31

¹ Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πίπτουσι τραυματῖαι ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβούε.

² Καὶ συνάπτουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τύπτουσιν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωναθάν, καὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ τὸν Μελχισὰ υἱὸν Σαοὺλ. ³ Καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ εὐρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταὶ ἄνδρες τόξοι, καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑποχόνδρια. ⁴ Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν αἵρωνα τὰ σκεύη αὐτοῦ, σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἀποκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἀποκεντήσωσί με καὶ ἐμπαίξωσιν ἐμοί· καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη σφόδρα· καὶ ἔλαβε Σαοὺλ τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν. ⁵ Καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ, καὶ ἐπέπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε μετ' αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ, καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό.

⁷ Καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ οἱ ἐν τῷ πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσι τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσι· καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς.

⁸ Καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ἐκδιδύσκειν τοὺς νεκροὺς, καὶ εὐρίσκουσι τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐπὶ τὰ ὄρη Γελβούε.

⁹ Καὶ ἀποστρέφουσιν αὐτὸν, καὶ ἐξέδυσαν τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς γῆν ἀλλοφύλων, κύκλω εὐαγγελίζοντες τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ. ¹⁰ Καὶ ἀνέθηκαν τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀσταρτεῖον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχῃ Βαιθσάμ.

¹¹ Καὶ ἀκούουσιν οἱ κατοικοῦντες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ. ¹² Καὶ ἀνέστησαν πᾶς ἀνὴρ δυνάμεως, καὶ ἐπορεύθησαν ὄλην τὴν νύκτα, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα Ἰωναθάν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τείχους Βαιθσάμ, καὶ φέρουσιν αὐτοὺς εἰς Ἰαβὶς, καὶ κατακαίουσιν αὐτοὺς ἐκεῖ. ¹³ Καὶ λαμβάνουσιν τὰ ὀστά αὐτῶν, καὶ θάπτουσιν ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν Ἰαβὶς, καὶ νηστεύουσιν ἐπτά ἡμέρας.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαοῦλ, καὶ Δαυὶδ ἀνέστρεψε τύπτων τὸν Ἀμαλῆκ, καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν Σεκελάκ ἡμέρας δύο. ² Καὶ ἐγενήθη τῆ ἡμέρα τῆ τρίτη, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἦλθεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκ τοῦ λαοῦ Σαοῦλ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διεβρώγота, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, πόθεν σὺ παραγίνῃ; καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν, ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ ἐγὼ διασέσωσμαι. ⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, τίς ὁ λόγος οὗτος; ἀπάγγειλόν μοι· καὶ εἶπεν, ὅτι ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ πεπτώκασι πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέθανον, καὶ Σαοῦλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθανε.

⁵ Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγελλοντι αὐτῷ, πῶς οἶδας ὅτι τέθνηκε Σαοῦλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ; ⁶ Καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ, περιπτῶματι περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ, καὶ ἰδοὺ Σαοῦλ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἰπάρχαι συνῆψαν αὐτῷ. ⁷ Καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἶδε με, καὶ ἐκάλεσέ με· καὶ εἶπα, ἰδοὺ ἐγώ. ⁸ Καὶ εἶπέ μοι, τίς εἶ σὺ; καὶ εἶπα, Ἀμαλῆκίτης ἐγώ εἰμι. ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς με, στήθι διῆ ἐπάνω μου καὶ θανάτωσόν με, ὅτι κατέσχε με σκότος δεινὸν, ὅτι πᾶσα ἡ ψυχὴ μου ἐν ἐμοί. ¹⁰ Καὶ ἐπέστην ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσα αὐτὸν, ὅτι ᾔδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν· καὶ ἔλαβον τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν χλιδὸνα τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, καὶ ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὡδε.

¹¹ Καὶ ἐκράτησε Δαυὶδ τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ διέβρῆξεν αὐτά· καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ διέβρῆξεν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ¹² Καὶ ἐκόψαντο καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἕως δειλῆς ἐπὶ Σαοῦλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπλήγησαν ἐν ῥομφαίᾳ.

¹³ Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγελλοντι αὐτῷ, πόθεν εἶ σὺ; καὶ εἶπεν, υἱὸς ἀνδρὸς παροίκου Ἀμαλῆκίτου ἐγώ εἰμι.

¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, πῶς οὐκ ἐφοβήθης ἐπενεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν Κυρίου; ¹⁵ Καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ ἐν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ, καὶ εἶπε, προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἀπέθανε. ¹⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Δαυὶδ, τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ, λέγον, ὅτι ἐγὼ ἐθανάτωσα τὸν χριστὸν Κυρίου.

¹⁷ Καὶ ἐθρήνησε Δαυὶδ τὸν θρήνον τοῦτον ἐπὶ Σαοῦλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ εἶπε τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ἰούδα· ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς.

¹⁹ Στήλωσον Ἰσραὴλ ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν· πῶς ἔπεσαν δυνατοί; ²⁰ Μὴ ἀναγγεῖλιγτε ἐν Γέθ, καὶ μὴ εὐαγγελίσθητε ἐν ταῖς ἐξόδοις Ἀσκάλωνος, μὴ ποτε εὐφρανθῶσι θυγατέρες ἀλλοφύλων, μὴ ποτε ἀγαλλιάσωνται θυγατέρες τῶν ἀπεριτμητῶν. ²¹ Ὅρη τὰ ἐν Γελβουέ μὴ καταβάτω δρόσος καὶ μὴ ὑετὸς ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἀγροὶ ἀπαρχῶν, ὅτι ἐκεῖ προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν· θυρεὸς Σαοῦλ οὐκ ἐχρίσθη ἐν ἐλαίῳ. ²² Ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ ἀπὸ στέατος δυνατῶν τῶσον Ἰωνάθαν οὐκ ἀπεστράφη κενὸν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ῥομφαία Σαοῦλ οὐκ ἀνέκαμψε κενή. ²³ Σαοῦλ καὶ Ἰωνάθαν οἱ ἠγαπημένοι καὶ ὠραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι, εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν· ὑπὲρ ἀετοὺς κούφοι, καὶ ὑπὲρ λέοντας ἐκρατιώθησαν. ²⁴ Θυγατέρες Ἰσραὴλ ἐπὶ Σαοῦλ κλαύσατε, τὸν ἐνδιδοσκοντα ὑμᾶς κόκκινα μετὰ κόσμου ὑμῶν, τὸν ἀναφέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὰ ἐνδύματα ὑμῶν. ²⁵ Πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου, Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματία; ²⁶ Ἀλγῶ ἐπὶ σοὶ, ἀδελφέ μου Ἰωνάθαν, ὠραιώθης μοι σφόδρα, ἐθαυμαστώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν. ²⁷ Πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ, καὶ ἀπώλοντο σκευὴ πολεμικά;

2

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ ἐν Κυρίῳ, λέγων, εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων Ἰούδα; καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτὸν, ἀνάβηθι· καὶ εἶπε Δαυὶδ, ποῦ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν, εἰς Χεβρών. ² Καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ ἀμφοτέροι αἱ

γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλίτις, καὶ Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου, ³ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἕκαστος, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ κατῴκουν ἐν ταῖς πόλεσι Χεβρών.

⁴ Καὶ ἔρχονται ἄνδρες τῆς Ἰουδαίας, καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ ἐκεῖ τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα· Καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυίδ, λέγοντες, ὅτι οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος ἔθαψαν τὸν Σαοὺλ. ⁵ Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς τοὺς ἡγουμένους Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Δαυὶδ, εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν, ἐπὶ Σαοὺλ τὸν Χριστὸν Κυρίου, καὶ ἐθάψατε αὐτὸν καὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ⁶ Καὶ νῦν ποιήσαι Κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλήθειαν· καὶ γε ἐγὼ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὸ ἀγαθὸν τοῦτο, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο. ⁷ Καὶ νῦν κραταιούσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, καὶ γίνεσθε εἰς υἱὸς δυνατοῦς, ὅτι τέθηκεν ὁ κύριος ὑμῶν Σαοὺλ, καὶ γε ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος Ἰούδα ἐφ' ἑαυτὸν εἰς βασιλέα.

⁸ Καὶ Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σαοὺλ ἔλαβε τὸν Ἰεβοσθέ υἱὸν Σαοὺλ, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μαναἔμ, ⁹ καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Γαλααδίτιν, καὶ ἐπὶ τὸν Θασιρὶ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰεζραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἐφραὶμ, καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμὴν, καὶ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ. ¹⁰ Τεσσαράκοντα ἐτῶν Ἰεβοσθέ υἱὸς Σαοὺλ, ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ· καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσε, πλὴν τοῦ οἴκου Ἰούδα, οἳ ἦσαν ὀπίσω Δαυίδ.

¹¹ Καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἅς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρών ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ.

¹² Καὶ ἐξῆλθεν Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ, καὶ οἱ παῖδες Ἰεβοσθέ υἱοῦ Σαοὺλ ἐκ Μαναἔμ εἰς Γαβαὼν. ¹³ Καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουῖα, καὶ οἱ παῖδες Δαυίδ ἐξῆλθον ἐκ Χεβρών, καὶ συναυτῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἐκάθισαν οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν. ¹⁴ Καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς Ἰωάβ, ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάρια, καὶ παιζάτωσαν ἐνώπιον ὑμῶν· καὶ εἶπεν Ἰωάβ, ἀναστήτωσαν. ¹⁵ Καὶ ἀνέστησαν καὶ παρῆλθον ἐν ἀριθμῷ τῶν παίδων Βενιαμὴν δώδεκα τῶν Ἰεβοσθέ υἱοῦ Σαοὺλ, καὶ δώδεκα ἐκ τῶν παίδων Δαυίδ. ¹⁶ Καὶ ἐκράτησαν ἕκαστος τῇ χειρὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ πίπτουσι κατὰ τὸ αὐτό· καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, μερὶς τῶν ἐπιβούλων, ἧ ἔστιν ἐν Γαβαῶν. ¹⁷ Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ὥστε λαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἔπαισεν Ἀβεννήρ καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐνώπιον παίδων Δαυίδ. ¹⁸ Καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ Σαρουῖα, Ἰωάβ, καὶ Ἀβεσσά, καὶ Ἀσαήλ· καὶ Ἀσαήλ κούφος τοῖς ποσίν αὐτοῦ· ὥσει μία δορκὰς ἐν ἀγρῷ.

¹⁹ Καὶ κατεδίωξεν Ἀσαήλ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ πορευέσθαι εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά· κατόπισθεν Ἀβεννήρ. ²⁰ Καὶ ἐπέβλεψεν Ἀβεννήρ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, εἰ σὺ εἶ αὐτὸς Ἀσαήλ; καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι. ²¹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβεννήρ, ἔκκλινον σὺ εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερά, καὶ κατάσχε σεαυτῷ ἐν τῶν παιδαριῶν, καὶ λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀσαήλ ἐκκλίνειν ἐκ τῶν ὀπισθεν αὐτοῦ. ²² Καὶ προσέθετο ἔτι Ἀβεννήρ λέγων τῷ Ἀσαήλ, ἀπόστηθι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν· καὶ πῶς ἄρῳ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Ἰωάβ; ²³ Καὶ ποῦ ἐστί ταῦτα; ἐπίστρεψε πρὸς Ἰωάβ τὸν ἀδελφόν σου. Καὶ οὐκ ἐβούλετο τοῦ ἀποστήναι· καὶ τύπτει αὐτὸν Ἀβεννήρ ἐν τῷ ὀπίσω τοῦ δόρατος ἐπὶ τὴν ψῶαν, καὶ διεξῆλθε τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἕως τοῦ τόπου οὗ ἔπεσεν ἐκεῖ Ἀσαήλ καὶ ἀπέθανε, καὶ ὑφίστατο. ²⁴ Καὶ κατεδίωξεν Ἰωάβ καὶ Ἀβεσσά ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ὁ ἥλιος ἔδυνε· καὶ αὐτοὶ εἰσῆλθον ἕως τοῦ βουνοῦ Ἀμμὰν, ὃ ἐστιν ἐπὶ προσώπου Γαῖ, ὁδὸν ἔρημον Γαβαῶν.

²⁵ Καὶ συναθροίζονται οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν οἱ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ κεφαλὴν βουνοῦ ἑνός. ²⁶ Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεννήρ Ἰωάβ, καὶ εἶπε, μὴ εἰς νῖκος καταφάγεται ἡ ῥομφαία; ἢ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα; καὶ ἕως πότε οὐ μὴ εἴπης τῷ λαῷ ἀποστρέφειν ἀπὸ ὀπισθε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν; ²⁷ Καὶ εἶπεν Ἰωάβ, ζῆ Κύριος, ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας, διότι τότε ἐκ πρωϊόθεν ἀνέβη ἂν ὁ λαὸς ἕκαστος κατόπισθε τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἐσάλπισεν Ἰωάβ τῇ σάλπιγγι, καὶ ἀπέστησαν πᾶς ὁ λαὸς, καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ πολεμεῖν.

²⁹ Καὶ Ἀβεννήρ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὄλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ διέβαινον τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν ὄλην τὴν παρατεινούσαν, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν παρεμβολήν. ³⁰ Καὶ Ἰωάβ ἀνέστρεψεν ὀπισθεν ἀπὸ τοῦ Ἀβεννήρ,

καὶ συνήθροισε πάντα τὸν λαὸν, καὶ ἐπεσκέπησαν τῶν παίδων Δαυὶδ ἐννεακαίδεκα ἄνδρες, ³¹ καὶ Ἀσαήλ. Καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐπάταξαν τῶν υἰῶν Βενιαμὶν τῶν ἀνδρῶν Ἀβεννήρ τριακοσίους ἐξήκοντα ἄνδρας παρ' αὐτοῦ.

³² Καὶ αἶρουσι τὸν Ἀσαήλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ· καὶ ἐπορεύθη Ἰωάβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄλην τὴν νύκτα, καὶ διέφασεν αὐτοῖς ἐν Χεβρών.

3

¹ Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ· καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκρατιοῦτο, καὶ ὁ οἶκος Σαοὺλ ἐπορεύετο καὶ ἡσθένει. ² Καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ υἱοὶ ἐν Χεβρών· καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Ἀμνὼν τῆς Ἀχινόομ τῆς Ἰεζραηλίτιδος. ³ Καὶ ὁ δεῦτερος αὐτοῦ Δαλοῦιά τῆς Ἀβιγαίας τῆς Καρμηλιάς, καὶ ὁ τρίτος, Ἄβεσσαλὼμ υἱὸς Μααχὰ θυγατρὸς Θολμὶ βασιλέως Γεσσὶρ, ⁴ καὶ ὁ τέταρτος Ὀρνία υἱὸς Ἀγγιθ, καὶ ὁ πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ, ⁵ καὶ ὁ ἕκτος Ἰεθεραὰμ τῆς Αἰγάλ γυναικὸς Δαυὶδ· οὗτοι ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ ἐν Χεβρών.

⁶ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀναμέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ Ἀβεννήρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαοὺλ. ⁷ Καὶ τῷ Σαοὺλ παλλακὴ Ῥεσφὰ θυγάτηρ Ἰώλ· καὶ εἶπεν Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ πρὸς Ἀβεννήρ, τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς τὴν παλλακὴν τοῦ πατρὸς μου; ⁸ Καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Ἀβεννήρ περὶ τοῦ λόγου τούτου τῷ Ἰεβοσθέ. καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς αὐτὸν, μὴ κεφαλὴ κυνὸς ἐγὼ εἰμι; ἐποίησα σήμερον ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Σαοὺλ τοῦ πατρὸς σου, καὶ περὶ ἀδελφῶν καὶ περὶ γνωρίμων, καὶ οὐκ ἠτύχησα εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ, καὶ ἐπιζητεῖς ἐπ' ἐμὲ σὺ ὑπὲρ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον; ⁹ Τάδε ποιῆσαι ὁ Θεὸς τῷ Ἀβεννήρ καὶ τάδε προσθεῖη αὐτῷ, ὅτι καθὼς ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ, ὅτι οὕτως ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ¹⁰ περιλεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαοὺλ, καὶ τοῦ ἀναστήσαι τὸν θρόνον Δαυὶδ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν ἀπὸ Δὰν ἕως Βηρσαβέ. ¹¹ Καὶ οὐκ ἠδυνάσθη ἔτι Ἰεβοσθὲ ἀποκριθῆναι τῷ Ἀβεννήρ ῥῆμα, ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν.

¹² Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεννήρ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ εἰς Θαϊλὰμ οὗ ἦν, παραχρῆμα, λέγων, διάθου διαθήκην σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ χεὶρ μου μετὰ σοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σὲ πάντα τὸν οἶκον Ἰσραὴλ. ¹³ Καὶ εἶπε Δαυὶδ, καλῶς ἐγὼ διαθήσομαι πρὸς σὲ διαθήκην· πληρὸν λόγον ἔνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, λέγων, οὐκ ὄψει τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ἀγάγῃς τὴν Μελχὼλ θυγατέρα Σαοὺλ παραγινόμενου σου ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ¹⁴ Καὶ ἐξαπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰεβοσθὲ υἱὸν Σαοὺλ ἀγγέλους, λέγων, ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκά μου τὴν Μελχὼλ, ἣν ἔλαβον ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων. ¹⁵ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεβοσθὲ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς παρὰ Φαλιτὴ υἱοῦ Σελλῆς. ¹⁶ Καὶ ἐπορεύετο ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς κλαίων ὀπίσω αὐτῆς ἕως Βαρακίμ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀβεννήρ, πορεύου, ἀνάστρεφε· καὶ ἀνέστρεψε.

¹⁷ Καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, λέγων, χθὲς καὶ τρίτην ἐζητεῖτε τὸν Δαυὶδ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς. ¹⁸ Καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι Κύριος ἐλάλησε περὶ Δαυὶδ, λέγων, ἐν χειρὶ τοῦ δούλου μου Δαυὶδ σώσω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ ἐλάλησεν Ἀβεννήρ ἐν τοῖς ὡσὶ Βενιαμίν· καὶ ἐπορεύθη Ἀβεννήρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα τοῦ Δαυὶδ εἰς Χεβρών πάντα ὅσα ἤρρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς οἴκου Βενιαμίν. ²⁰ Καὶ ἦλθεν Ἀβεννήρ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ μετ' αὐτοῦ εἶκον ἄνδρες· καὶ ἐποίησε Δαυὶδ τῷ Ἀβεννήρ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ πτόον. ²¹ Καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς Δαυὶδ, ἀναστήσομαι διὰ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω πρὸς κύριόν μου τὸν βασιλέα πάντα Ἰσραὴλ· καὶ διαθήσομαι μετ' αὐτοῦ διαθήκην, καὶ βασιλεύσεις ἐπὶ πάνσιν οἷς ἐπιθυμῆ ἡ ψυχὴ σου. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἀβεννήρ, καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ.

²² Καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες Δαυὶδ καὶ Ἰωάβ παρεγένοντο ἐκ τῆς ἐξοδίας, καὶ σκύλα πολλὰ ἔφερον μεθ' ἐαυτῶν· καὶ Ἀβεννήρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, ὅτι ἀπεστάλκει αὐτόν, καὶ ἀπεληλύθει ἐν εἰρήνῃ. ²³ Καὶ Ἰωάβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἦλθον, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωάβ, λέγοντες, ἦκει Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέσταλκεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ. ²⁴ Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε, τί τοῦτο ἐποίησας; ἰδοὺ ἦλθεν Ἀβεννήρ πρὸς σέ, καὶ ἰνατί ἐξαπέσταλκας αὐτόν, καὶ ἀπελήλυθεν ἐν εἰρήνῃ; ²⁵ Ἡ οὐκ οἶδας τὴν κακίαν Ἀβεννήρ υἱοῦ Νῆρ,

ὅτι ἀπατήσῃ σε παρεγένετο, καὶ γνῶναι τὴν ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἴσοδόν σου, καὶ γνῶναι ἅπαντα ὅσα σὺ ποιεῖς;

²⁶ Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβεννήρ ὀπίσω, καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ Σσειράμ· καὶ Δαυὶδ οὐκ ᾔδει.
²⁷ Καὶ ἐπέστρεψε τὸν Ἀβεννήρ εἰς Χεβρών, καὶ ἐξέκλιεν αὐτὸν Ἰωάβ ἐκ πλαγίων τῆς πόλεως λαλήσας πρὸς αὐτόν, ἐνεδρεῦων· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν ψόαν, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ αἵματι Ἀσαήλ τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάβ.

²⁸ Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ μετὰ ταῦτα, καὶ εἶπεν, ἀθῶός εἰμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ Κυρίου καὶ ἕως αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἱμάτων Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ. ²⁹ Καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωάβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλείποι ἐκ τοῦ οἴκου Ἰωάβ γονορρύης, καὶ λεπρὸς, καὶ κρατῶν σκυτάλης, καὶ πίπτων ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐλασοσύμενος ἄρτοις. ³⁰ Ἰωάβ δὲ καὶ Ἀβессά ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαπαρηγοροῦντο τὸν Ἀβεννήρ, ἀνθ' ὧν ἐθανάτωσε τὸν Ἀσαήλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ἐν Γαβαὼν, ἐν τῷ πολέμῳ.

³¹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, διαρρήξατε τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ περιζώσασθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε ἐνώπιον Ἀβεννήρ· καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπορευέτο ὀπίσω τῆς κλίνης. ³² Καὶ θάπτουσι τὸν Ἀβεννήρ ἐν Χεβρών· καὶ ἤρην ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκλαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, καὶ ἐκλαυσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀβεννήρ.

³³ Καὶ ἐθρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Ἀβεννήρ, καὶ εἶπεν, εἰ κατὰ τὸν θάνατον Νάβαλ ἀποθανεῖται Ἀβεννήρ; ³⁴ Αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέθησαν, οἱ πόδες σου οὐκ ἐν πέδιλοις· οὐ προσήγαγεν ὡς Νάβαλ, ἐνώπιον υἱῶν ἀδικίας ἔπεσας· καὶ συνήχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαύσαι αὐτόν. ³⁵ Καὶ ἦλθε πᾶς ὁ λαὸς περιδειπνήσας τὸν Δαυὶδ ἄρτοις ἔτι οὕσης ἡμέρας· καὶ ὤμοσε Δαυὶδ, λέγων, τάδε ποιῆσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθεῖη, ὅτι ἐάν μὴ δὴ ὁ ἥλιος, οὐ μὴ γεύσομαι ἄρτου ἢ ἀπὸ παντός τινός. ³⁶ Καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἤρσεν ἐνώπιον αὐτῶν πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. ³⁷ Καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ βασιλέως θανατώσας τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νήρ.

³⁸ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, οὐκ οἶδατε, ὅτι ἠγούμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῷ Ἰσραὴλ; ³⁹ Καὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι συγγενῆς σήμερον, καὶ καθεσταμένος ὑπὸ βασιλέως; οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρουίας σκληρότεροί μου εἰσίν· ἀποδώ Κύριος τῷ ποιούντι τὰ πονηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

4

¹ Καὶ ἤκουσεν Ἰεβοσθέ υἱὸς Σαοῦλ, ὅτι τέθνηκεν Ἀβεννήρ υἱὸς Νήρ ἐν Χεβρών, καὶ ἐξελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ παρεῖθησαν. ² Καὶ δύο ἄνδρες ἠγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Ἰεβοσθέ υἱῷ Σαοῦλ· ὄνομα τῷ ἐνὶ Βαανᾷ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ῥηχάβ, υἱοὶ Ῥεμμῶν τοῦ Βηρωθαίου ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμίν· ὅτι Βηρώθ ἐλογίζετο τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν. ³ Καὶ ἀπέδρασαν οἱ Βηρωθαῖοι εἰς Γεθαίμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

⁴ Καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ Σαοῦλ τὸς πέπληγῶς τοὺς πόδας υἱὸς ἐτῶν πέντε, καὶ οὗτος ἐν τῷ ἔλθειν τὴν ἀγγελίαν Σαοῦλ καὶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ Ἰεζραὴλ, καὶ ἤρην αὐτὸν ἢ τιθηνὸς αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν αὐτὸν καὶ ἀναχωρεῖν, καὶ ἔπεσε καὶ ἐχωλάνθη, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μεμφιβοσθέ.

⁵ Καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ Ῥεμμῶν τοῦ Βηρωθαίου Ῥηχάβ καὶ Βαανᾷ, καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας ἐν οἴκῳ Ἰεβοσθέ, καὶ αὐτοὺς ἐκάθευden ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας. ⁶ Καὶ ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου ἐκάθαιρε πυρρὸς, καὶ ἐνύσταξε καὶ ἐκάθευde· καὶ Ῥηχάβ καὶ Βαανᾷ οἱ ἀδελφοὶ διέλαθον, ⁷ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον· καὶ Ἰεβοσθέ ἐκάθευden ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ· καὶ τύπτουσιν αὐτόν, καὶ θανατοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀφαιροῦσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπήλθον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμὰς ὄλην τὴν νύκτα.

⁸ Καὶ ἤρעκαν τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσθέ τῷ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα, ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ἰεβοσθέ υἱοῦ Σαοῦλ τοῦ ἐχθροῦ σου, ὃς ἐζήτει τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἔδωκε Κύριος τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἐκ Σαοῦλ τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ.

⁹ Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ῥηχάβ καὶ τῷ Βαανᾷ ἀδελφῷ αὐτοῦ υἱοῖς Ῥεμμῶν τοῦ Βηρωθαίου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ζῆ Κύριος, ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ὅτι ὁ ἀπαγγέλλας μοι ὅτι τέθνηκε Σαοῦλ, ¹⁰ καὶ αὐτὸς ἦν

ὡς εὐαγγελιζόμενος ἐνώπιόν μου, καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινον αὐτὸν ἐν Σεκελάκ, ᾧ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέλια. ¹¹ Καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτάγκασιν ἄνδρα δίκαιον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς. ¹² Καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτούς, καὶ κολοβοῦσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἐκρέμασαν αὐτούς ἐπὶ τῆς κρήνης ἐν Χεβρών, καὶ τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσθέ ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ Ἀβεννήρ υἱοῦ Νῆρ.

5

¹ Καὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ εἶπαν αὐτῷ, ἴδου ὅσα σου, καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. ² Καὶ ἐχθές καὶ τρίτην ὄντος Σαοῦλ βασιλέως ἐφ' ἡμῖν, σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς σέ, σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ³ Καὶ ἔρχονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρών ἐνώπιον Κυρίου· καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ. ⁴ Υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν Δαυὶδ ἐν τῷ βασιλεύσει αὐτόν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν. ⁵ Ἐπὶ ἄρα ἔτη καὶ μῆνας ἕξ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρών ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, καὶ τριάκοντα τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν ἐν Ἱερουσαλήμ.

⁶ Καὶ ἀπήλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸς τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν· καὶ ἐρρήθη τῷ Δαυίδ, οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε, ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ χωλοὶ, λέγοντες, ὅτι οὐκ εἰσελεύσεται Δαυὶδ ὧδε. ⁷ Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τὴν περιοχὴν Σιών· αὕτη ἡ πόλις τοῦ Δαυίδ. ⁸ Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον, ἀπέτρωθεν ἐν παραξίφιδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς μισοῦντας τὴν ψυχὴν Δαυίδ. Διὰ τοῦτο ἐροῦσι, τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς οἶκον Κυρίου. ⁹ Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ· καὶ ὠκοδόμησεν αὐτὴν πόλιν κύκλῳ ἀπὸ τῆς ἄκρας, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ διεπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ Κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ τέκτονας ξύλων, καὶ τέκτονας λίθων, καὶ ὠκοδόμησαν οἶκον τῷ Δαυίδ. ¹² Καὶ ἔγνω Δαυὶδ, ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν Κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἐπῆρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαόν αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

¹³ Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἔτι γυναικὰς καὶ παλλακάς ἐξ Ἱερουσαλήμ, μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκ Χεβρών· καὶ ἐγένοντο τῷ Δαυίδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. ¹⁴ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμμὺς, καὶ Σωβάβ, καὶ Νάθαν, καὶ Σαλωμών, ¹⁵ καὶ Ἐβεάρ, καὶ Ἐλισουὲ, καὶ Ναφὲκ, καὶ Ἰεριφί, ¹⁶ καὶ Ἐλισαμὰ, καὶ Ἐλιθαδὰ, καὶ Ἐλιφαλάθ, ^{16α} Σαμαὲ, Ἰεσιβὰθ, Νάθαν, Γαλαμαάν, Ἰεβαάρ, Θεησοῦς, Ἐλιφαλάτ, Ναγὲδ, Ναφὲκ, Ἰανάθαν, Λεασαμὺς, Βααλιμαθ, Ἐλιφαθ.

¹⁷ Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι κέχρισται Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητεῖν τὸν Δαυίδ· καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχὴν. ¹⁸ Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παραγίνονται, καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τιτάνων.

¹⁹ Καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ διὰ Κυρίου, λέγων, εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ παραδώσεις αὐτούς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Δαυὶδ, ἀνάβαινε, ὅτι παραδιδοὺς παραδώσω τοὺς ἀλλοφύλους εἰς τὰς χεῖράς σου. ²⁰ Καὶ ἦλθε Δαυὶδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν, καὶ ἔκοψε τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ· καὶ εἶπε Δαυὶδ, διέκοψε Κύριος τοὺς ἐχθροὺς ἀλλοφύλους ἐνώπιον ἐμοῦ, ὡς διακόπεται ὕδατα· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἐπάνω διακοπῶν. ²¹ Καὶ καταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ.

²² Καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι, καὶ συνέπεσαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τιτάνων. ²³ Καὶ ἐπῆρώτησε Δαυὶδ διὰ Κυρίου· καὶ εἶπε Κύριος, οὐκ ἀναβήσῃ εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος. ²⁴ Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συγκλεισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλσους τοῦ κλαυθμῶνος, τότε καταβήσῃ πρὸς αὐτούς, ὅτι τότε ἐξελεύσεται Κύριος ἔμπροσθέν σου κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων. ²⁵ Καὶ ἐποίησε Δαυὶδ καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ Γαβῶν ἕως τῆς γῆς Γαζηρά.

6

¹ Καὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυὶδ πάντα νεανίαν ἐξ Ἰσραὴλ, ὡς ἑβδομήκοντα χιλιάδας. ² Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα ἐν ἀναβάσει τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ἐφ' ἣν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου τῶν δυνάμεων καθημένου ἐπὶ τῶν χειρουβὶν ἐπ' αὐτῆς.

³ Καὶ ἐπεβίβασεν τὴν κιβωτὸν Κυρίου ἐφ' ἅμαξαν καινὴν, καὶ ἦσαν αὐτὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ τοῦ ἐν τῷ βουνῶ· καὶ Ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμιναδάβ ἦγαν τὴν ἅμαξαν σὺν τῇ κιβωτῷ. ⁴ Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ. ⁵ Καὶ Δαυὶδ καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον Κυρίου ἐν ὄργανοις ἡρμωσμένοις ἐν ἰσχυρί, καὶ ἐν ὠδαῖς, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν αὐλοῖς.

⁶ Καὶ παραγίνονται ἕως ἄλω Ναχώρ· καὶ ἐξέτεινεν Ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ κατασχεῖν αὐτὴν, καὶ ἐκράτησεν αὐτὴν, ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μόσχος. ⁷ Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος τῷ Ὀζᾶ, καὶ ἔπαισεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ Θεός, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁸ Καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοψε Κύριος διακοπὴν ἐν τῷ Ὀζᾶ, καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος, διακοπὴ Ὀζᾶ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ Καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, πῶς εἰσελεύσεται πρὸς με ἡ κιβωτὸς Κυρίου; ¹⁰ Καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυὶδ τοῦ ἐκκλῖναι πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ· καὶ ἀπέκλιεν αὐτὴν Δαυὶδ εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου. ¹¹ Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ Κυρίου εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου μῆνας τρεῖς· καὶ εὐλόγησε Κύριος ὅλον τὸν οἶκον Ἀβεδδάρᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

¹² Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ, λέγοντες, εὐλόγησε Κύριος τὸν οἶκον Ἀβεδδάρᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἔνεκα τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἀνήγαγε τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Ἀβεδδάρᾳ εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹³ Καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ αἴροντες τὴν κιβωτὸν ἑπτὰ χοροὶ, καὶ θύμα μόσχος καὶ ἄρνες. ¹⁴ Καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο ἐν ὄργανοις ἡρμωσμένοις ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὁ Δαυὶδ ἐνδεδυκὼς στολὴν ἔξαλλον. ¹⁵ Καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν Κυρίου μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος.

¹⁶ Καὶ ἐγένετο τῆς κιβωτοῦ παραγινομένης ἕως πόλεως Δαυὶδ, καὶ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ διέκυπτε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχοῦμενον, καὶ ἀνακρουόμενον ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

¹⁷ Καὶ φέρουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἀνέθηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς μέσον τῆς σκηνῆς, ἣς ἐπηξεν αὐτῇ Δαυὶδ· καὶ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον Κυρίου, εἰρηνικὰς. ¹⁸ Καὶ συντελέσσει Δαυὶδ συναφῶν τὰς ὀλοκαυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικὰς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι Κυρίου τῶν δυνάμεων. ¹⁹ Καὶ διεμέρισε παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν ἕως Βηρσαβεῖ, καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς, ἐκάστω κολλυρίδα ἄρτου, καὶ ἐσχαρίτην, καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου· καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

²⁰ Καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθε Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ εἶπε, τί δεδόξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καθὼς ἀποκαλύπτεται ἀποκαλυφθεὶς εἰς τῶν ὀρχοῦμένων; ²¹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Μελχὸλ, ἐνώπιον Κυρίου ὀρχήσομαι· εὐλογητὸς Κύριος ὃς ἐξέλεξάτο με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ, τοῦ καταστήσάι με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ²² καὶ παίξομαι καὶ ὀρχήσομαι ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν, ὧν εἶπάς με μὴ δοξασθῆναι. ²³ Καὶ τῇ Μελχὸλ θυγατρὶ Σαοὺλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτῆν.

7

¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ Κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτὸν κύκλῳ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ τῶν κύκλῳ, ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην, ἰδοὺ δὴ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ κάθηται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς. ³ Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς τὸν βασιλέα, πάντα ὅσα ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, βάδιζε καὶ ποίει, ὅτι Κύριος μετὰ σοῦ.

4 Καὶ ἐγένετο τῆ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Νάθαν, λέγων, πορεύου, 5 καὶ εἶπον πρὸς τὸν δούλον μου Δαυὶδ, τάδε λέγει Κύριος, οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικήσαί με. 6 Ὅτι οὐ κατώκηκα ἐν οἴκῳ ἀπ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐνπεριπατῶν ἐν καταλύματι καὶ ἐν σκηνῇ, 7 ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ, ᾧ ἐντετελάμην ποιμαίνειν τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, λέγων, ἵνατί οὐκ ᾤκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον;

8 Καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας τῶν προβάτων, τοῦ εἶναί σε εἰς ἠγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, 9 καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου, καὶ ἐξωλόθρευσά πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σε ὀνομαστὸν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. 10 Καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου τῷ Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτὸν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι· καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινώσαι αὐτὸν, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, 11 ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ· καὶ ἀναπαύσω σε ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου· καὶ ἀπαγγελεῖ σοι Κύριος, ὅτι οἶκον οἰκοδομήσεις αὐτῷ. 12 Καὶ ἔσται ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου, καὶ κοιμηθῆσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. 13 Αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. 14 Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν, καὶ ἐν ἀφαῖς υἱῶν ἀνθρώπων. 15 Τὸ δὲ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, καθὼς ἀπέστησα ἀπ' ὧν ἀπέστησα ἐκ προσώπου μου. 16 Καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐνώπιόν μου· καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος εἰς τὸν αἰῶνα.

17 Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ.

18 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ ἐνάθισεν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ εἶπε, τίς εἰμι ἐγὼ, Κύριέ μου Κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως τούτων; 19 Καὶ κατεσμικρύνθη μικρὸν ἐνώπιόν σου, Κύριέ μου Κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ δούλου σου εἰς μακράν· οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου, Κύριε μου Κύριε; 20 Καὶ τί προσθήσει Δαυὶδ ἔτι τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ οἶδας τὸν δούλον σου, Κύριέ μου Κύριε, 21 καὶ διὰ τὸν δούλον σου πεποίηκας, καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτην, γνωρίζαι τῷ δούλῳ σου, ἔνεκεν τοῦ μεγαλύναι σε. 22 Κύριέ μου· ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σὺ, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλην σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἠκούσαμεν ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν. 23 Καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῆ; ὡς ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ Θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι αὐτῷ λαόν, τοῦ θέσθαι σε ὄνομα, τοῦ ποιῆσαι μεγαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν, τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου, οὐδ' ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ Αἰγύπτου, ἔθνη καὶ σκηνώματα; 24 Καὶ ἠτοίμασας σεαυτῷ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ εἰς λαόν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ Κύριε ἐγένου αὐτοῖς εἰς Θεόν. 25 Καὶ νῦν, κύριέ μου, ῥῆμα ὃ ἐλάλησας περὶ τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, πίστωσησον ἕως τοῦ αἰῶνος, Κύριε παντοκράτωρ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν καθὼς ἐλάλησας, 26 Μεγαλυνθεῖ τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος. 27 Κύριε παντοκράτωρ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπεκάλυψας τὸ ὄπιον τοῦ δούλου σου, λέγων, οἶκον οἰκοδομήσω σοι· διὰ τοῦτο εὐρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σέ τὴν προσευχὴν ταύτην. 28 Καὶ νῦν, Κύριέ μου Κύριε, σὺ εἶ Θεὸς, καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινὰ, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. 29 Καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ δούλου σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου· ὅτι σὺ Κύριέ μου Κύριε ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα.

8

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς· καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων.

2 Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν Μωᾶβ, καὶ διεμέτρησεν αὐτούς ἐν σχοινοῖς, κοιμίσας αὐτούς ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατώσαι, καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγησε· καὶ ἐγένετο Μωᾶβ τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια.

³ Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ υἱὸν Ῥαάβ, βασιλέα Σουβά, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην. ⁴ Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἄρματα, καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππέων, καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσεν Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελείπετο ἑαυτῷ ἑκατὸν ἄρματα. ⁵ Καὶ παραγίνεται Συρία Δαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Ἀδρααζάρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι δύο χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁶ Καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκὸν, καὶ ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια· καὶ ἔσωσε Κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πάσιν οἷς ἐπορεύετο. ⁷ Καὶ ἔλαβεν Δαυὶδ τοὺς χλιδῶνας τοὺς χρυσοῦς, οἳ ἦσαν ἐπὶ τῶν παίδων τῶν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σουβά, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου, ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ῥοβοάμ υἱοῦ Σαλωμώντος. ⁸ Καὶ ἐκ τῆς Μετεβάκ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ Ἀδρααζάρ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ χαλκὸν πολλὸν σφόδρα· ἐν αὐτῷ ἐποίησεν Σαλωμών τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τοὺς λουτήρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη.

⁹ Καὶ ἤκουσε Θεοῦ ὁ βασιλεὺς Ἡμὰθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀδρααζάρ, ¹⁰ καὶ ἀπέστειλε Θεοῦ Ἰεδδουράμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς βασιλέα Δαυὶδ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησεν τὸν Ἀδρααζάρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, ὅτι ἀντικείμενος ἦν τῷ Ἀδρααζάρ· καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἦσαν σκευὴ ἀργυρᾶ, καὶ σκευὴ χρυσᾶ, καὶ σκευὴ χαλκᾶ. ¹¹ Καὶ ταῦτα ἠγάσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Κυρίῳ, μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ μετὰ τοῦ χρυσοῦ οὗ ἠγάσεν ἐκ πασῶν τῶν πόλεων ὧν κατεδυνάστευσεν, ¹² ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἐκ τῆς Μωάβ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐξ Ἀμαλῆκ, καὶ ἐκ τῶν σκύλων Ἀδρααζάρ υἱοῦ Ῥαάβ βασιλέως Σουβά.

¹³ Καὶ ἐποίησεν Δαυὶδ ὄνομα· καὶ ἐν τῷ ἀνακάμπτειν αὐτὸν ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν Γεβελὲμ εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας. ¹⁴ Καὶ ἔθετο ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουρὰν, ἐν πάσῃ τῇ Ἰδουμαίᾳ· καὶ ἐγένετο πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι δοῦλοι τῷ βασιλεῖ· καὶ ἔσωσε Κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πάσιν οἷς ἐπορεύετο.

¹⁵ Καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ἦν Δαυὶδ ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς· καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιλοῦδ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων· ¹⁷ καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτωβ καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ ἱερεῖς· καὶ Σασά ὁ γραμματεὺς· ¹⁸ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ σύμβουλος· καὶ ὁ Χελεθὶ, καὶ ὁ Φελετὶ, καὶ οἱ υἱοὶ Δαυὶδ ἀυλάρχαι ἦσαν.

9

¹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ, εἰ ἔστιν ἔτι ὑπολελειμμένος ἐν τῷ οἴκῳ Σαοῦλ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος ἕνεκεν Ἰωνάθαν· ² Καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαοῦλ ἦν παῖς, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σιβά· καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, σὺ εἶ Σιβά· καὶ εἶπεν, ἐγὼ δούλος σός. ³ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εἰ ὑπολέλειπται ἐκ τοῦ οἴκου Σαοῦλ ἔτι ἀνὴρ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος Θεοῦ· καὶ εἶπε Σιβά πρὸς τὸν βασιλέα, ἔτι ἐστὶν υἱὸς τῷ Ἰωνάθαν πεπληγῶς τοὺς πόδας. ⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ποῦ οὗτος; καὶ εἶπε Σιβά πρὸς τὸν βασιλέα, ἰδοὺ ἐν οἴκῳ Μαχεὶρ υἱοῦ Ἀμιήλ ἐκ τῆς Λοθάβαρ. ⁵ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ οἴκου Μαχεὶρ υἱοῦ Ἀμιήλ ἐκ τῆς Λοθάβαρ.

⁶ Καὶ παραγίνεται Μεμφιβοσθὲ υἱὸς Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοῦλ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, Μεμφιβοσθὲ; καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ὁ δούλός σου. ⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, μὴ φοβῶ, ὅτι ποιῶν ποιήσω μετὰ σοῦ ἔλεος διὰ Ἰωνάθαν τὸν πατέρα σου, καὶ ἀποκαταστήσω σοι πάντα ἄγρον Σαοῦλ πατρὸς τοῦ πατρὸς σου, καὶ σὺ φαγῆ ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διαπαντός. ⁸ Καὶ προσεκύνησε Μεμφιβοσθὲ, καὶ εἶπε, τίς εἰμι ὁ δούλός σου, ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τεθνηκότα τὸν ὅμοιον ἐμοί;

⁹ Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Σιβά τὸ παιδάριον Σαοῦλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, πάντα ὅσα ἐστὶ τῷ Σαοῦλ καὶ ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δέδωκα τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου. ¹⁰ Καὶ ἐργᾶ αὐτῷ τὴν γῆν σὺ, καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ οἱ δούλοι σου, καὶ εἰσοίσεις τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους, καὶ ἔδεται ἄρτους· καὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς τοῦ κυρίου σου φάγεται διαπαντός ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου· καὶ τῷ Σιβᾶ ἦσαν πεντεκαίδεκα υἱοὶ, καὶ εἴκοσι δούλοι. ¹¹ Καὶ εἶπε Σιβά πρὸς τὸν βασιλέα, κατὰ πάντα ὅσα ἐντέλλεται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὕτως ποιήσει ὁ δούλός σου·

καὶ Μεμφιβοσθὲ ἦσθιν ἐπὶ τῆς τραπέζης Δαυὶδ καθὼς εἶς τῶν υἰῶν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. ¹² Καὶ τῷ Μεμφιβοσθῆ υἱὸς μικρὸς ἦν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχά· καὶ πᾶσα ἡ κατοικησις τοῦ οἴκου Σιβα δούλοι τοῦ Μεμφιβοσθῆ. ¹³ Καὶ Μεμφιβοσθὲ κατῴκει ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως αὐτὸς διαπαντὸς ἦσθι, καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς ἀμφοτέροις τοῖς ποσίν αὐτοῦ.

10

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανε βασιλεὺς υἰῶν Ἀμμών, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀννῶν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² Καὶ εἶπε Δαυὶδ, ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀννῶν υἱοῦ Ναὰς, ὃν τρόπον ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος. Καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ παρακαλέσαι αὐτὸν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ παρεγένοντο οἱ παῖδες Δαυὶδ εἰς τὴν γῆν υἰῶν Ἀμμών. ³ Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες υἰῶν Ἀμμών πρὸς Ἀννῶν τὸν κύριον αὐτῶν, μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου, ὅτι ἀπέστειλε σοι παρακαλοῦντας; ἀλλ' ὅπως οὐχὶ ἐρευνησῶσι τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτὴν καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτὴν ἀπέστειλε Δαυὶδ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς σέ; ⁴ Καὶ ἔλαβεν Ἀννῶν τοὺς παῖδας Δαυὶδ, καὶ ἐξύρρησε τοὺς πῶγνας αὐτῶν, καὶ ἀπέκοψε τοὺς μανδύας αὐτῶν ἐν τῷ ἡμίσει ἕως τῶν ἰσχιῶν αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς.

⁵ Καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες ἠτιμασμένοι σφόδρα· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καθίσατε ἐν Ἱεριχώ ἕως τοῦ ἀνατελεῖαι τοὺς πῶγνας ὑμῶν, καὶ ἐπιστραφήσεθε.

⁶ Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμών ὅτι κατησχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυὶδ· καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ ἐμισθώσαντο τὴν Συρίαν Βαιθραάμ, καὶ τὴν Συρίαν Σουβὰ, καὶ Ῥοῶβ, εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλέα Ἀμαλήκ χιλίους ἀνδρας, καὶ Ἰστώβ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν.

⁷ Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωάβ καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοὺς δυνατούς. ⁸ Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμών καὶ παρετάξαντο πόλεμον παρὰ τῆ θύρα τῆς πύλης, Συρίας Σουβὰ καὶ Ῥοῶβ καὶ Ἰστώβ καὶ Ἀμαλήκ μόνον ἐν ἀγρῷ. ⁹ Καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξεναντίας καὶ ἐκ τοῦ ὀπισθεν, καὶ ἐπελέξατο ἐκ πάντων τῶν νεανιῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας Συρίας. ¹⁰ Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσσὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας υἰῶν Ἀμμών. ¹¹ Καὶ εἶπεν, εἰς κραταιωθῆ Συρία ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἐσεσθῆ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ εἰς κραταιωθῶσιν υἱοὶ Ἀμμών ὑπὲρ σέ, καὶ ἐσόμεθα τοῦ σώσαι σε. ¹² Ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

¹³ Καὶ προσῆλθεν Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον πρὸς Συρίαν, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμών εἶδαν ὅτι ἔφυγε Συρία, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσὰ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τῶν υἰῶν Ἀμμών, καὶ παρεγένετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

¹⁵ Καὶ εἶδε Συρία ὅτι ἐπάτισεν ἔμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹⁶ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀδρααζάρ, καὶ συνήγαγε τὴν Συρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμάκ, καὶ παρεγένοντο Αἰλάμ· καὶ Σωβὰκ ἄρχων τῆς δυνάμεως Ἀδρααζάρ ἔμπροσθεν αὐτῶν.

¹⁷ Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγένετο εἰς Αἰλάμ· καὶ παρετάξατο Συρία ἀπέναντι Δαυὶδ, καὶ ἐπολέμησαν μετ' αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ ἔφυγε Συρία ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· καὶ ἀνείλε Δαυὶδ ἐκ τῆς Συρίας ἐπτακόσια ἄρματα, καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἵππῆων, καὶ τὸν Σωβὰκ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπάταξε, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ¹⁹ Καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δούλοι Ἀδρααζάρ ὅτι ἔπταισαν ἔμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ ἠνυπόμολησαν μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς· καὶ ἐφοβήθη Συρία τοῦ σώσαι ἔτι τοὺς υἱοὺς Ἀμμών.

11

¹ Καὶ ἐγένετο, ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξοδίας τῶν βασιλέων, καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἰωάβ, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέφθειραν τοὺς υἱοὺς Ἀμμών· καὶ διεκάθισαν ἐπὶ Ῥαββάθ· καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

² Καὶ ἐγένετο πρὸς ἐσπέραν, καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶδε γυναῖκα λουομένην ἀπὸ τοῦ δώματος, καὶ ἡ γυνὴ καλὴ τῶ εἶδει σφόδρα. ³ Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ, καὶ ἐζήτησε τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπεν, οὐχὶ αὕτη Βηρσαβεὲ θυγάτηρ Ἐλιὰβ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου;

⁴ Καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ ἀγγέλους, καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς· καὶ αὕτη ἀγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. ⁵ Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ καὶ ἀποστείλασα ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω. ⁶ Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, λέγων, ἀπόστειλον πρὸς μετὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον· καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ τὸν Οὐρίαν πρὸς Δαυὶδ.

⁷ Καὶ παραγίνεται Οὐρίας καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ εἰς εἰρήνην Ἰωάβ, καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ, καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πολέμου. ⁸ Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Οὐρίᾳ, Κατάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ νίψαι τοὺς πόδας σου· καὶ ἐξῆλθεν Οὐρίας ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως. ⁹ Καὶ ἐκοιμήθη Οὐρίας παρὰ τῆς θύρας τοῦ βασιλέως μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ, λέγοντες, ὅτι Οὐ κατέβη Οὐρίας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν, οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ σὺ ἔρχῃ; τί ὅτι οὐ κατέβης εἰς τὸν οἶκόν σου; ¹¹ Καὶ εἶπεν Οὐρίας πρὸς Δαυὶδ, ἡ κιβωτὸς, καὶ Ἰσραὴλ, καὶ Ἰούδας κοινοῦσιν ἐν σκηναῖς, καὶ ὁ κύριός μου Ἰωάβ, καὶ οἱ δούλοι τοῦ κυρίου μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ παρεμβάλλουσι, καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν μου τοῦ φαγεῖν, καὶ πιεῖν, καὶ κοιμηθῆναι μετὰ τῆς γυναικὸς μου; πῶς; ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹² Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν, κάθισον ἐνταῦθα καὶ γὰρ σήμερον, καὶ αὐριον ἐξαποτελῶ σε· καὶ ἐκάθισεν Οὐρίας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ἐπαύριον.

¹³ Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Δαυὶδ, καὶ ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔπιε, καὶ ἐμέθυσεν αὐτὸν, καὶ ἐξῆλθεν ἐσπέρας τοῦ κοιμηθῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ κατέβη.

¹⁴ Καὶ ἐγένετο πρῶτῃ, καὶ ἔγραψε Δαυὶδ βιβλίον πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Οὐρίου. ¹⁵ Καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ, λέγων, εἰσάγαγε τὸν Οὐρίαν ἐξεναντίας τοῦ πολέμου τοῦ κραταιοῦ, καὶ ἀποστραφήσεσθε ἀπὸ ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ πληγήσεται καὶ ἀποθανεῖται.

¹⁶ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ φυλάσσειν Ἰωάβ ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἔθηκε τὸν Οὐρίαν εἰς τὸν τόπον οὗ ἤδει ὅτι ἄνδρες δυνάμεως ἐκεῖ. ¹⁷ Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμουν μετὰ Ἰωάβ· καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων Δαυὶδ, καὶ ἀπέθανε καὶ γὰρ Οὐρίας ὁ Χετταῖος.

¹⁸ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα· ¹⁹ καὶ ἐνετείλατο τῷ ἀγγέλω, λέγων, ἐν τῷ συντελέσει πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα, ²⁰ καὶ ἔσται ἐὰν ἀναβῆ ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπῃ σοι, τί ὅτι ἠγγίσατε πρὸς τὴν πόλιν πολεμήσαι; οὐκ ἤδειτε ὅτι τοξεύσουσιν ἀπάνωθεν τοῦ τείχους; ²¹ Τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἱεροβάαλ υἱοῦ Νῆρ; οὐχὶ γυνὴ ἐῤῥιψε κλάσμα μύλου ἐπ' αὐτὸν ἀπὸ ἄνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; ἰνατί προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; καὶ ἐρεῖς, καὶ γὰρ ὁ δούλός σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε.

²² Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἄγγελος Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρεγένετο καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντα ὅσα ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωάβ, πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέμου· καὶ ἐθυμώθη Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄγγελον, ἰνατί προσηγάγετε πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι; οὐκ ἤδειτε ὅτι πληγήσεσθε ἀπὸ τοῦ τείχους; τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἱεροβάαλ; οὐχὶ γυνὴ ἐῤῥιψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; ἰνατί προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; ²³ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυὶδ, ὅτι ἐκραταίωσαν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες, καὶ ἐξῆλθον ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸν ἄγρον, καὶ ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ὥως τῆς θύρας τῆς πόλεως. ²⁴ Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύοντες πρὸς τοὺς παῖδας σου ἀπάνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανον τῶν παιδῶν τοῦ βασιλέως, καὶ γὰρ ὁ δούλός σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε. ²⁵ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἄγγελον, τάδε ἐρεῖς πρὸς Ἰωάβ, μὴ πονηρὸν ἔστω ἐν ὀφθαλμοῖς σου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μάχαιρα· κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου εἰν τὴν πόλιν, καὶ κατάσπασον αὐτήν, καὶ κραταίωσον αὐτήν.

²⁶ Καὶ ἤκουσεν ἡ γυνὴ Οὐρίου ὅτι ἀπέθανεν Οὐρίας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐκόπαστο τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ²⁷ Καὶ διήλθε τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ, καὶ συνήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐγένηθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν· καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου.

12

¹ Καὶ ἀπέστειλε Κύριος τὸν Νάθαν τὸν προφήτην πρὸς Δαυὶδ· καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, δύο ἦσαν ἄνδρες ἐν πόλει μιᾷ, εἷς πλούσιος, καὶ εἷς πέννης. ² Καὶ τῷ πλουσίῳ ἦν ποίμνια καὶ βουκόλια πολλὰ σφόδρα. ³ Καὶ τῷ πέννητι οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀμνὰς μία μικρὰ, ἦν ἐκτήσατο καὶ περιποιήσατο, καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὴν, καὶ ἠδρύνθη μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἐκ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἦσθιε, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπινε, καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδε, καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ. ⁴ Καὶ ἤλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν βουκολίων αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι τῷ ξένῳ ὄδοιπόρῳ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλαβε τὴν ἀμνάδα τοῦ πέννητος. καὶ ἐποίησεν αὐτὴν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν. ⁵ Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Δαυὶδ σφόδρα τῷ ἀνδρὶ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν, ζῆ Κύριος, ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο· ⁶ Καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτίσει ἐπταπλασίονα, ἀνθ' ὧν ὅτι ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ περὶ οὗ οὐκ ἐφείσατο.

⁷ Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ, σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐγὼ εἰμι ὁ χρίσας σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ εἰμι ἐρρύσασθην σε ἐκ χειρὸς Σαοῦλ, ⁸ καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου, καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου, καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα· καὶ εἰ μικρὸν ἐστί, προσθήσω σοι κατὰ ταῦτα. ⁹ Τί ὅτι ἐφάβυσας τὸν λόγον Κυρίου, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ; τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔλαβες σεαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας ἐν ῥομφαίᾳ υἱὸν Ἀμμών. ¹⁰ Καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἕως αἰῶνος, ἀνθ' ὧν ὅτι ἐξουδένωσάς με, καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα τοῦ Οὐρίου τοῦ Χετταίου, τοῦ εἶναι σοι εἰς γυναῖκα. ¹¹ Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου, καὶ λήψομαι τὰς γυναῖκάς σου κατ' ὀφθαλμούς σου, καὶ δώσω τῷ πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου ἐναντίον τοῦ ἡλίου τούτου. ¹² Ὅτι σὺ ἐποίησας κρυβῆ, κἀγὼ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου τούτου.

¹³ Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Νάθαν, ἡμάρτηκα τῷ Κυρίῳ· καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ, καὶ Κύριος παρεβίβασε τὸ ἀμάρτημά σου· οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ¹⁴ Πλὴν ὅτι παροργίζω παρωργίσας τοὺς ἐχθροὺς Κυρίου ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ, καὶ γε ὁ υἱὸς σου ὁ τεχθεὶς σοι θανάτῳ ἀποθανεῖται.

¹⁵ Καὶ ἀπῆλθε Νάθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἔθραυσε Κύριος τὸ παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τῷ Δαυίδ, καὶ ἠρρώστησε. ¹⁶ Καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸν Θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ ἐνήστευσε Δαυὶδ νηστείαν, καὶ εἰσῆλθε καὶ ἠλίσθη ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ Καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐγεῖραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἠθέλησε, καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον.

¹⁸ Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἀπέθανε τὸ παιδάριον· καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυὶδ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ, ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, ὅτι εἶπον, ἰδοὺ ἐν τῷ τῷ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐλαλήσαμεν πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ εἰσήκουσε τῆς φωνῆς ἡμῶν· καὶ πῶς εἴπωμεν πρὸς αὐτόν ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, καὶ ποιήσει κακὰ; ¹⁹ Καὶ συνῆκε Δαυὶδ, ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσι, καὶ ἐνόησε Δαυὶδ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, εἰ τέθνηκε τὸ παιδάριον; καὶ εἶπαν, τέθνηκε. ²⁰ Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐλούσατο, καὶ ἠλείψατο, καὶ ἠλλαξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἤτησεν ἄρτον φαγεῖν, καὶ παρέθηκαν αὐτῷ ἄρτον, καὶ ἔφαγε. ²¹ Καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐποίησας ἕνεκα τοῦ παιδαρίου; ἔτι ζῶντος ἐνήστευες καὶ ἔκλαιες καὶ ἠγρόπνεις, καὶ ἠνίκα ἀπέθανε τὸ παιδάριον, ἀνέστης, καὶ ἔφαγες ἄρτον, καὶ πέπωκας; ²² Καὶ εἶπε Δαυὶδ, ἐν τῷ τῷ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐνήστευσα καὶ ἔκλαυσα, ὅτι εἶπα, τίς οἶδεν εἰ ἐλέησει με Κύριος, καὶ ζῆσεται τὸ παιδάριον; ²³ Καὶ νῦν τέθνηκεν, ἵνατί τοῦτο ἐγὼ νηστεύω; μὴ δυνησομαι ἐπιστρέψαι αὐτόν ἔτι; ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς οὐκ ἀναστρέψει πρὸς μέ.

²⁴ Καὶ παρεκάλεσε Δαυὶδ Βηρσαβεὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἰσήλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἔκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαλωμών, καὶ Κύριος ἠγάπησεν αὐτόν. ²⁵ Καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἔκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδδεδὶ, ἔνεκεν Κυρίου.

²⁶ Καὶ ἐπολέμησεν Ἰωάβ ἐν Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμών, καὶ κατέλαβε τὴν πόλιν τῆς βασιλείας. ²⁷ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, ἐπολέμησα ἐν Ῥαββὰθ, καὶ κατελαβόμην τὴν πόλιν τῶν υδῶτων. ²⁸ Καὶ νῦν συνάγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ, καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ προκαταλαβοῦ αὐτήν, ἵνα μὴ προκαταλάβωμαι ἐγὼ τὴν πόλιν, καὶ κληθῆ τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτήν.

²⁹ Καὶ συνήγαγε Δαυὶδ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύθη εἰς Ῥαββὰθ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτῇ, καὶ κατελάβετο αὐτήν. ³⁰ Καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον Μολχὸμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσοῦ, καὶ λίθους τιμίου, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Δαυὶδ, καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα. ³¹ Καὶ τὸν λαόν τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι, καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς, καὶ ὑποτομεῦσι σιδηροῖς, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου· καὶ οὕτως ἐποίησε πάσις ταῖς πόλεσιν υἱῶν Ἀμμών· καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς Ἱερουσαλὴμ.

13

¹ Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ τῷ Ἀβεσσαλῶμ υἱῷ Δαυὶδ ἀδελφῇ καλῇ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ, καὶ ἠγάπησεν αὐτήν Ἀμμών υἱὸς Δαυὶδ. ² Καὶ ἐθλίβετο Ἀμμών ὥστε ἀρρώσκειν διὰ Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅτι παρθένος ἦν αὐτῇ, καὶ ὑπέρογκον ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀμμών τοῦ ποιήσαι τι αὐτῇ. ³ Καὶ ἦν τῷ Ἀμμών ἑταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωναδάβ, υἱὸς Σαμαὰ τοῦ ἀδελφοῦ Δαυὶδ· καὶ Ἰωναδάβ ἀνὴρ σοφὸς σφόδρα, ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί σοι ὅτι σὺ οὕτως ἀσθενῆς, υἱὲ τοῦ βασιλέως, τὸ πρῶτ' ἄνω· οὐκ ἀπαγγέλλεις μοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμμών, Θημάρ τὴν ἀδελφὴν Ἀβεσσαλῶμ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐγὼ ἀγαπῶ. ⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωναδάβ, κοιμήθητι ἐπὶ τῆς κοίτης σου καὶ μαλακίσθητι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ πατήρ σου τοῦ ἰδεῖν σε, καὶ ἔρεις πρὸς αὐτόν, ἐλθέτω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφὴ μου, καὶ ψωμισάτω με, καὶ ποιησάτω κατ' ὀφθαλμούς μου βρῶμα, ὅπως ἴδω καὶ φάγω ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς. ⁶ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀμμών καὶ ἠρώσθησε· καὶ εἰσήλθεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν αὐτόν· καὶ εἶπεν Ἀμμών πρὸς τὸν βασιλέα, ἐλθέτω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφὴ μου πρὸς με, καὶ κολλυρισάτω ἐν ὀφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς.

⁷ Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Θημάρ εἰς τὸν οἶκον, λέγων, πορεύθητι δὴ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ποιήσον αὐτῷ βρῶμα. ⁸ Καὶ ἐπορεύθη Θημάρ εἰς τὸν οἶκον Ἀμμών ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς κοιμώμενος· καὶ ἔλαβε τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασε, καὶ ἐκολλύρισε κατ' ὀφθαλμούς αὐτοῦ, καὶ ἤψησε τὰς κολλυρίδας. ⁹ Καὶ ἔλαβε τὸ τήγανον καὶ κατεκένωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησε φαγεῖν· καὶ εἶπεν Ἀμμών, ἐξαγάγετε πάντα ἄνδρα ἐπάνωθεν μου· καὶ ἐξήγαγον πάντα ἄνδρα ἀπὸ ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ εἶπεν Ἀμμών πρὸς Θημάρ, εἰσένεγκε τὸ βρῶμα εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς σου· καὶ ἔλαβε Θημάρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησε, καὶ εἰσήνεγκε τῷ Ἀμμών ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς τὸν κοιτῶνα. ¹¹ Καὶ προσήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν, καὶ ἐπελάβετο αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῇ, δεῦρο, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, ἀδελφὴ μου. ¹² Καὶ εἶπεν αὐτῷ, μὴ ἀδελφέ μου, μὴ ταπεινώσης με, διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ἰσραὴλ, μὴ ποιήσης τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ¹³ Καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποῖοι τὸ ὄνειδός μου; καὶ σὺ ἔσῃ ὡς εἷς τῶν ἀφρόνων ἐν Ἰσραὴλ· καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι οὐ μὴ κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ. ¹⁴ Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμμών τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς· καὶ ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτήν, καὶ ἐταπεινώσεν αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς.

¹⁵ Καὶ ἐμίσησεν αὐτήν Ἀμμών μῖσος μέγα σφόδρα, ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν μπερ τὴν ἀγάπην ἣν ἠγάπησεν αὐτήν, ὅτι μεῖζων ἡ κακία ἢ ἐσχάτη ἢ ἡ πρώτη· καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμμών, ἀνάστηθι, καὶ πορεύου. ¹⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημάρ περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ὑπὲρ ἑτέραν ἢν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ, τοῦ ἐξαποστεῖλαί με· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμμών ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς. ¹⁷ Καὶ ἔκάλεσε τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προεστηκότα τοῦ οἴκου, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐξαποστείλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. ¹⁸ Καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτῶν καρπωτὸς, ὅτι οὕτως ἐνεδιδύσκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς

ἐπενδύτας αὐτῶν· καὶ ἐξήγαγεν αὐτήν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ ἔξω, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς.

¹⁹ Καὶ ἔλαβε Θημάρ σποδὸν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ’ αὐτῆς διέβροξε· καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ κρᾶζουσα. ²⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἀβессαλὼμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς, μὴ Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός σου ἐγένετο μετὰ σοῦ; καὶ νῦν ἀδελφῆ μου κώφευσον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστὶ· μὴ θῆξ τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλήσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἐκάθισε Θημάρ χηρεύουσα ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβессαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς.

²¹ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ οὐκ ἐλόπησε τὸ πνεῦμα Ἀμνὼν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἡγάπα αὐτὸν, ὅτι πρωτότοκος αὐτοῦ ἦν. ²² Καὶ οὐκ ἐλάλησεν Ἀβессαλὼμ μετὰ Ἀμνὼν ἀπὸ πονηροῦ ἕως ἀγαθοῦ, ὅτι ἐμίσει Ἀβессαλὼμ τὸν Ἀμνὼν ἐπὶ λόγου οὗ ἑταπείνωσε Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. ²³ Καὶ ἐγένετο εἰς διητηρίδα ἡμερῶν, καὶ ἦσαν κείροντες τῷ Ἀβессαλὼμ ἐν Βελασὼρ τῇ ἐχόμενῃ Ἐφραϊμ, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβессαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. ²⁴ Καὶ ἦλθεν Ἀβессαλὼμ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ δὴ κείρουσι τὴν δούλω σου, πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου. ²⁵ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀβессαλὼμ, μὴ δὴ υἱέ μου, μὴ πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς, καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ· καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλησε τοῦ πορευθῆναι, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. ²⁶ Καὶ εἶπεν Ἀβессαλὼμ πρὸς αὐτόν, καὶ εἰ μή, πορευθήτω δὴ μεθ’ ἡμῶν Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός μου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ἵνατί πορευθῆ μετὰ σοῦ; ²⁷ Καὶ ἐβιάσατο αὐτόν Ἀβессαλὼμ, καὶ ἀπέστειλε μετ’ αὐτοῦ τὸν Ἀμνὼν καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως· καὶ ἐποίησεν Ἀβессαλὼμ πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως.

²⁸ Καὶ ἐνετείλατο Ἀβессαλὼμ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων, ἴδετε ὡς ἂν ἀγαθυνθῆ ἡ καρδία Ἀμνὼν ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ εἶπω πρὸς ὑμᾶς, πατάξατε τὸν Ἀμνὼν, καὶ θανατώσατε αὐτόν· μὴ φοβηθῆτε, ὅτι οὐχὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ἐντελλόμενος ὑμῖν; ἀνδρίζεσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως. ²⁹ Καὶ ἐποίησαν τὰ παιδάρια Ἀβессαλὼμ τῷ Ἀμνὼν, καθὰ ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἀβессαλὼμ· καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμιονον αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον.

³⁰ Καὶ ἐγένετο, αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἡ ἀκοὴ ἦλθε πρὸς Δαυὶδ, λέγων, ἐπάταξεν Ἀβессαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ³¹ Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ διέβροξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ περιεστῶτες αὐτῷ διέβροξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ³² Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωναδὰβ υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυὶδ, καὶ εἶπε, μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι πάντα τὰ παιδάρια τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως ἐθανάτωσεν, ὅτι Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανεν, ὅτι ἐπὶ στόματος Ἀβессαλὼμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἑταπείνωσε Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. ³³ Καὶ νῦν μὴ θέσθω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ῥῆμα, λέγων, πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἀπέθανον· ὅτι ἀλλ’ ἡ Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανε. ³⁴ Καὶ ἀπέδρα Ἀβессαλὼμ.

Καὶ ἦρε τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ λαὸς πολλὸς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὅπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐν τῇ καταβάσει· καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπεν, ἄνδρας ἐώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς Ὠρωνῆν ἐκ μέρους τοῦ ὄρους. ³⁵ Καὶ εἶπεν Ἰωναδὰβ πρὸς τὸν βασιλέα, ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πάρεισι· κατὰ τὸν λόγον τοῦ δούλου σου, οὕτως ἐγένετο.

³⁶ Καὶ ἐγένετο ἠνίκα συνετέλεσε λαλῶν, καὶ ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦλθον, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν· καὶ γε ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν σφόδρα.

³⁷ Καὶ Ἀβессαλὼμ ἔφυγε, καὶ ἐπορεύθη, πρὸς Θολμί υἱὸν Ἐμιοῦδ βασιλέα Γεδσοῦρ εἰς γῆν Χαμααχάδ· καὶ ἐπένησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ³⁸ Καὶ Ἀβессαλὼμ ἀπέδρα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοῦρ, καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία. ³⁹ Καὶ ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοῦ ἐξελεθεῖν πρὸς Ἀβессαλὼμ, ὅτι παρεκλήθη ἐπὶ Ἀμνὼν, ὅτι ἀπέθανε.

14

¹ Καὶ ἔγνω Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ὅτι ἡ καρδία τοῦ βασιλέως ἐπὶ Ἀβессαλὼμ. ² Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ εἰς Θεκωῆ, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναικὰ σοφὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, πένθησον δὴ, καὶ ἐνδυσαί ἱμάτια πενθικὰ, καὶ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ ἔση ὡς

γυνῆ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι τοῦτο ἡμέρας πολλὰς, ³ καὶ ἐλεύση πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἔθηκεν Ἰωάβ τοὺς λόγους ἐν τῷ στόματι αὐτῆς.

⁴ Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωίτις πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ εἶπε, σῶσον βασιλεῦ, σῶσον. ⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ βασιλεὺς, τί ἐστὶ σοι;

⁶ Ἡ δὲ εἶπε, καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ μου. Καί γε τῆ δούλῃ σου δύο υἱοί, καὶ ἐμαχέσαντο ἀμφοτέροι ἐν τῷ ἀργῷ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἀναμέσον αὐτῶν· καὶ ἔπαισεν ὁ εἰς τὸν ἕνα ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. ⁷ Καὶ ἰδοὺ ἐπανέστη ὅλη ἡ πατριὰ πρὸς τὴν δούλῃ σου, καὶ εἶπαν, δὸς τὸν παίσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ θανατώσομεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐδέ ἀπέκτεινε, καὶ ἐξαροῦμεν καί γε τὸν κληρονόμον ὑμῶν· καὶ σβέσουσι τὸν ἄνθρακά μου τὸν καταλειφθέντα ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὄνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

⁸ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν γυναικα, ὑγιαίνουσα βάδιζε εἰς τὸν οἶκόν σου, κἀγὼ ἐντελοῦμαι περὶ σοῦ. ⁹ Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωίτις πρὸς τὸν βασιλέα, ἐπ' ἐμὲ, κύριέ μου βασιλεῦ, ἡ ἀνομία καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῶος. ¹⁰ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ, καὶ ἄξεις αὐτὸν πρὸς ἐμὲ, καὶ οὐ προσθήσει ἐτι ἄψασθαι αὐτοῦ; ¹¹ Καὶ εἶπε, μνημονευσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν Κύριον Θεὸν αὐτοῦ πληθυνθῆναι ἀγχιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι τὸν υἱόν μου· καὶ εἶπε, ζῆ Κύριος, εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχός τοῦ υἱοῦ σου ἐπὶ τὴν γῆν.

¹² Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, λαλησάτω δὴ ἡ δούλῃ σου πρὸς τὸν κύριόν μου βασιλέα ῥῆμα· καὶ εἶπε, λάλησον. ¹³ Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, ἰνατί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν Θεοῦ; ἢ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημμέλεια, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ; ¹⁴ Ὅτι θανάτῳ ἀποθανοῦμεθα, καὶ ὡσπερ τὸ ὕδωρ τὸ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ λήψεται ὁ Θεὸς ψυχὴν, καὶ λογιζόμενος τοῦ ἐξῶσαι ἀπ' αὐτοῦ ἐξεωσμένον. ¹⁵ Καὶ νῦν ὃ ἦλθον λαλήσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ὄψεται με ὁ λαὸς, καὶ ἐρεῖ ἡ δούλῃ σου, λαλησάτω δὴ πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, εἰπως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τῆς δούλης αὐτοῦ ¹⁶ ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς· ῥυσάσθω τὴν δούλῃν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ζητούντος ἐξάραί με καὶ τὸν υἱόν μου ἀπὸ κληρονομίας Θεοῦ. ¹⁷ Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, εἰ ἡδὴ ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς θυσίας· ὅτι καθὼς ἄγγελος Θεοῦ, οὕτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, τοῦ ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν· καὶ Κύριος ὁ Θεός σου ἔσται μετὰ σοῦ.

¹⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε πρὸς τὴν γυναικα, μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα, ὃ ἐγὼ ἐπερωτῶ σε· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, λαλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς. ¹⁹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, μὴ ἡ χεὶρ Ἰωάβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ βασιλεῖ, ζῆ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου βασιλεῦ, εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκ πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ δοῦλός σου Ἰωάβ αὐτὸς ἐνετειλάτό μοι, καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ στόματι τῆς δούλης σου πάντας τοὺς λόγους τούτους. ²⁰ Ἐνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου, ὃ ἐποίησεν ὁ δοῦλός σου Ἰωάβ τὸν λόγον τοῦτον· καὶ ὁ κύριός μου σοφὸς καθὼς σοφία ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ, τοῦ γνῶναι πάντα τὰ ἐν τῇ γῆ.

²¹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ, ἰδοὺ δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν λόγον σου τοῦτον· πορεύου, ἐπιστρέψον τὸ παιδάριον τὸν Ἀβессαλῶμ. ²² Καὶ ἔπεσεν Ἰωάβ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε, καὶ εὐλόγησε τὸν βασιλέα· καὶ εἶπεν Ἰωάβ, σήμερον ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον τοῦ δοῦλου αὐτοῦ. ²³ Καὶ ἀνέστη Ἰωάβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοῦρ, καὶ ἤγαγε τὸν Ἀβессαλῶμ εἰς Ἱερουσαλήμ. ²⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἀποστραφήτω εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ βλέπेटω· καὶ ἀπέστρεψεν Ἀβессαλῶμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε.

²⁵ Καὶ ὡς Ἀβессαλῶμ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ αἰνετὸς σφόδρα, ἀπὸ ἵχνους ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἕως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μῶμος. ²⁶ Καὶ ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ὡς

ἂν ἐκείρετο, ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτόν, καὶ κειρόμενος αὐτὴν ἔστησε τὴν τρίχα τοῦ κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ τῷ βασιλικῷ. ²⁷ Καὶ ἐτέχθησαν τῷ Ἀβεσσαλῶμ τρεῖς υἱοὶ, καὶ θυγάτηρ μία, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ· αὕτη ἦν γυνὴ καλὴ σφόδρα· καὶ γίνεται γυνὴ Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών, καὶ τίκτει αὐτῷ τὸν Ἀβιά.

²⁸ Καὶ ἐκάθισεν Ἀβεσσαλῶμ ἐν Ἱερουσαλὴμ δύο ἔτη ἡμερῶν, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. ²⁹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλῶμ πρὸς Ἰωάβ ἀποστείλα αὐτόν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ οὐκ ἠέλησεν ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν· καὶ ἀπέστειλεν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλησε παραγενέσθαι. ³⁰ Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλῶμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἴδετε, ἡ μερὶς ἐν ἀργῷ τοῦ Ἰωάβ ἐχόμενά μου, καὶ αὐτῷ ἐκεῖ κριθαι, πορευέσθε καὶ ἐμπρῆσατε αὐτὴν ἐν πυρί· καὶ ἐνέπρησαν οἱ παῖδες Ἀβεσσαλῶμ τὴν μερίδα· καὶ παραγίνονται οἱ δοῦλοι Ἰωάβ πρὸς αὐτόν διερρήχοντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ εἶπον, ἐνεπύρισαν οἱ δοῦλοι Ἀβεσσαλῶμ τὴν μερίδα ἐν πυρί. ³¹ Καὶ ἀνέστη Ἰωάβ, καὶ ἦλθε πρὸς Ἀβεσσαλῶμ εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, ἵνατί ἐνεπύρισαν οἱ παῖδές σου τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν ἐν πυρί; ³² Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλῶμ πρὸς Ἰωάβ, ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σέ, λέγων, ἦκε ὧδε, καὶ ἀποστελῶ σε πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων, ἵνατί ἦλθον ἐκ Γεδσοῦρ; ἀγαθόν μοι ἦν εἶναι ἐκεῖ· καὶ νῦν ἰδοὺ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδον· εἰ δέ ἐστιν ἐν ἐμοὶ ἀδικία, καὶ θανάτωσόν με.

³³ Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ· καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀβεσσαλῶμ· καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως· καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβεσσαλῶμ.

15

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀβεσσαλῶμ ἄρματα, καὶ ἵππους, καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ² Καὶ ὠρθησεν Ἀβεσσαλῶμ, καὶ ἔστη ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης· καὶ ἐγένετο πᾶς ἀνὴρ ὃ ἐγένετο κρίσις, ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ ἐβόησε πρὸς αὐτόν Ἀβεσσαλῶμ, καὶ ἔλεγεν αὐτῷ, ἐκ ποίας πόλεως σὺ εἶ; καὶ εἶπεν, ἐκ μιᾶς φυλῶν Ἰσραὴλ ὁ δοῦλός σου. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἀβεσσαλῶμ, ἰδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὐκοιοί, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοι παρὰ τοῦ βασιλέως. ⁴ Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλῶμ, τίς με καταστήσει κριτὴν ἐν τῇ γῆ, καὶ ἐπ' ἐμέ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ ὃ ἐὰν ἦ ἀντιλογία καὶ κρίσις, καὶ δικαιώσω αὐτόν; ⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν ἄνδρα τοῦ προσκυνησαί αὐτῷ, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁶ Καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλῶμ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς παραγινόμενοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἰδιοποιεῖτο Ἀβεσσαλῶμ τὴν καρδίαν ἀνδρῶν Ἰσραὴλ.

⁷ Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἐτῶν, καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλῶμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, πορευέσμαι διη, καὶ ἀποτίσω τὰς εὐχάς μου, ἃς ἠξάμην τῷ Κυρίῳ ἐν Χεβρών. ⁸ Ὅτι εὐχὴν ἠξάτο ὁ δοῦλός σου ἐν τῷ οἴκῳ με ἐν Γεδσοῦρ ἐν Συρίᾳ, λέγων, ἐὰν ἐπιστρέφω ἐπιστρέψῃ με Κύριος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ λατρεύσω τῷ Κυρίῳ. ⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Βάδιζε εἰς εἰρήνην· καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς Χεβρών.

¹⁰ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλῶμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, λέγων, ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, καὶ ἐρεῖτε, βεβασίλευκε βασιλεὺς Ἀβεσσαλῶμ ἐν Χεβρών. ¹¹ Καὶ μετὰ Ἀβεσσαλῶμ ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ἱερουσαλὴμ κλητοὶ· καὶ πορευόμενοι τῇ ἀπλότῃ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν πᾶν ῥῆμα. ¹² Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλῶμ τῷ Ἀχειτόφελ τῷ Θεκωνεὶ, σύμβουλον Δαυὶδ, ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ εἰς Γωλλὰ, ἐν τῷ θυσιάζειν αὐτόν· καὶ ἐγένετο σύντριμμα ἰσχυρόν· καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολλὸς μετὰ Ἀβεσσαλῶμ.

¹³ Καὶ παρεγένετο ἀπαγγέλων πρὸς Δαυὶδ, λέγων, ἐγενήθη ἡ καρδία ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἀβεσσαλῶμ. ¹⁴ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλῶμ· ταχύνετε τοῦ πορευθῆναι, ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς, καὶ ἐξώσῃ ἐφ' ἡμᾶς τὴν κακίαν, καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν ἐν στόματι μαχαίρης. ¹⁵ Καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα, κατὰ πάντα ὅσα αἰρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς, ἰδοὺ οἱ παῖδές σου.

¹⁶ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ τοῖς ποσὶν αὐτῶν· καὶ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν οἶκον. ¹⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ πεζῆ, καὶ ἔστησαν ἐν οἴκῳ τῷ μακρᾶν.

¹⁸ Καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρήγον, καὶ πᾶς Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθὶ, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορευέτο ἐχόμενος αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν, καὶ πάντες οἱ ἄδρῳι, καὶ πάντες οἱ μαχηταὶ ἐξακόσιοι ἄνδρες· καὶ παρήσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ Χελεθὶ, καὶ πᾶς ὁ Φελεθὶ, καὶ πάντες οἱ Γεθαῖοι οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν αὐτῶν ἐκ Γέθ, καὶ πορευόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τοῦ βασιλέως.

¹⁹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθὶ τὸν Γεθαῖον, ἰνατὶ πορεύῃ καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν; ἐπίστρεφε, καὶ οἶκει μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι ξένος εἶ σὺ, καὶ ὅτι μετώκηκας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου. ²⁰ Εἰ ἐχθὲς παραγέγονας, καὶ σήμερον κινήσω σε μεθ' ἡμῶν; καὶ γε μεταναστήσεις τὸν τόπον σου· χθὲς ἢ ἐξέλευσὶς σου, καὶ σήμερον μετακινήσω σε μεθ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορευέσομαι οὐ ἂν ἐγὼ πορευθῶ· ἐπίστρέφου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ, καὶ Κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. ²¹ Καὶ ἀπεκρίθη Ἐθὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ἦ ὁ κύριός μου, καὶ ἂν εἰς θάνατον καὶ ἂν εἰς ζῶην, ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δούλός σου. ²² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθὶ, δεῦρο, καὶ διάβαινε μετ' ἐμοῦ· καὶ παρήλαθεν Ἐθὶ ὁ Γεθαῖος καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ὁ μετ' αὐτοῦ.

²³ Καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἐκλαίει φωνῇ μεγάλῃ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν Κέδρων· καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάρρουν Κέδρων· καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον ὁδοῦ τὴν ἔρημον.

²⁴ Καὶ ἰδοὺ καὶ γε Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ' αὐτοῦ, αἰρόντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἀπὸ Βαιθάρ· καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ ἕως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως. ²⁵ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Σαδὼκ, ἀπόστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἂν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με, καὶ δεῖξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. ²⁶ Καὶ ἂν εἶπῃ οὕτως, οὐκ ἠθέληκα ἐν σοὶ· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι, ποιεῖτω μοι κατὰ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

²⁷ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ, ἴδετε, σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ Ἀχιμάας ὁ υἱός σου, καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ δύο υἱοὶ ὑμῶν μεθ' ὑμῶν. ²⁸ Ἴδετε, ἐγὼ εἰμι στρατεύομαι ἐν Ἀραβῶθ τῆς ἐρήμου, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγγεῖλαι μοι. ²⁹ Καὶ ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ.

³⁰ Καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινεν ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαίων ἀναβαίνων καὶ κλαίων, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς ἐπορευέτο ἀνυπόδετος· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψε ἀνήρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες. ³¹ Καὶ ἀνηγγέλα Δαυὶδ, λέγοντες, καὶ Ἀχιτόφελ ἐν τοῖς συστρεφομένοις μετὰ Ἀβεσσαλὼμ· καὶ εἶπε Δαυὶδ, διασκέδασον δὴ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ, Κύριε ὁ Θεός μου.

³² Καὶ ἦν Δαυὶδ ἐρχόμενος ἕως τοῦ Ῥῶς, οὗ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ Θεῷ· καὶ ἰδοὺ εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ Χουσί ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ διεῖρηχώς τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ³³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ ἂν μὲν διαβῆς μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα· ³⁴ καὶ ἂν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ εῖρεῖς τῷ Ἀβεσσαλὼμ, διεληλύθασιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθέ μου διελήλυθεν ὁ πατήρ σου· καὶ νῦν παῖς σοῦ εἰμὶ, βασιλεῦ, ἕασόν με ζῆσαι· παῖς τοῦ πατρὸς σου ἦμην τότε καὶ ἀρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ δούλος σός· καὶ διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. ³⁵ Καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ σοῦ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς· καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα ὁ ἂν ἀκούσῃς ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπαγγελεῖς τῷ Σαδὼκ καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τοῖς ἱερεῦσιν. ³⁶ Ἴδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο υἱοὶ αὐτῶν, Ἀχιμάας υἱὸς τῷ Σαδὼκ, καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς τῷ Ἀβιάθαρ· καὶ ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς με πᾶν ῥῆμα ὃ ἂν ἀκούσητε. ³⁷ Καὶ εἰσῆλθε Χουσί ὁ ἐταῖρος Δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ Ἀβεσσαλὼμ ἄρτι εἰσεπορευέτο εἰς Ἱερουσαλὴμ.

16

¹ Καὶ Δαυὶδ παρήλαθε βραχὺ τι ἀπὸ τῆς Ῥῶς, καὶ ἰδοὺ Σιβὰ τὸ παιδάριον Μεμφιβοσθὲ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ· καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι, καὶ ἑκατὸν σταφίδες, καὶ ἑκατὸν φοῖνικες καὶ νέβελ οἴνου. ² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβὰ, τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπε Σιβὰ, τὰ ὑποζύγια τῆ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ οἱ φοῖνικες εἰς βρώσιν τοῖς παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος πεῖν τοῖς ἐκκλυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ποῦ ὁ

υιὸς τοῦ κυρίου σου; καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, ἰδοὺ κάθηται ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι εἶπε, σήμερον ἐπιστρέψουσί μοι οἶκος Ἰσραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός μου. ⁴ Καὶ εἶπε ὁ βασιλεὺς τῷ Σιβὰ, ἰδοὺ σοι πάντα ὅσα ἐστὶ Μεμφιβοσθέ· καὶ εἶπε Σιβὰ προσκυνήσας, εὐροίμι χάριμ ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ.

⁵ Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἕως Βαουρίμ· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ συγγενείας οἴκου Σαοὺλ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεὶ υἱὸς Γηρά· ἐξῆλθε ἐκπορευόμενος καὶ καταρῶμενος, ⁶ καὶ λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυὶδ, καὶ πάντας τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως Δαυὶδ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν, καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ, ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἐνυπόμων τοῦ βασιλέως. ⁷ Καὶ οὕτως ἔλεγε Σεμεὶ ἐν τῷ καταρᾶσθαι αὐτὸν, ἔξελθε ἔξελθε ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος. ⁸ Ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ Κύριος πάντα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου Σαοὺλ, ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε Κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Ἀβессαλὼμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων σὺ.

⁹ Καὶ εἶπεν Ἀβессα υἱὸς Σαρουίας πρὸς τὸν βασιλέα, ἰνατί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκῶς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουίας; καὶ ἄφετε αὐτὸν, καὶ οὕτως καταρᾶσθω, ὅτι Κύριος εἶπεν αὐτῷ καταρᾶσθαι τὸν Δαυὶδ· καὶ τίς ἐρεῖ, ὡς τί ἐποίησας οὕτως; ¹¹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβессα καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἰδοὺ ὁ υἱὸς μου ὁ ἐξεληθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχὴν μου, καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινί· ἄφετε αὐτὸν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ Κύριος. ¹² Εἶπὼς ἴδοι Κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

¹³ Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ Σεμεὶ ἐπορεύετο ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐχόμενα αὐτοῦ πορευόμενος καὶ καταρῶμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλαγίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῖ πάσων. ¹⁴ Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ ἐκκελυμένοι, καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ.

¹⁵ Καὶ Ἀβессαλὼμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰσηῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἀχιτόφελ μετ' αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἦλθε Χουσιὸς ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ πρὸς Ἀβессαλὼμ, καὶ εἶπε Χουσιὸς πρὸς Ἀβессαλὼμ, ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹⁷ Καὶ εἶπεν Ἀβессαλὼμ πρὸς Χουσιὸν, τοῦτο τὸ ἔλεός σου μετὰ τοῦ ἐταίρου σου; ἰνατί οὐκ ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἐταίρου σου; ¹⁸ Καὶ εἶπε Χουσιὸς πρὸς Ἀβессαλὼμ, οὐχί, ἀλλὰ κατόπισθεν οὗ ἐξελέξατο Κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, αὐτῷ ἔσομαι, καὶ μετὰ αὐτοῦ καθήσομαι. ¹⁹ Καὶ τὸ δεύτερον, τίνι ἐγὼ δουλεύσω; οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; καθάπερ ἐδούλευσα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, οὕτως ἔσομαι ἐνώπιόν σου.

²⁰ Καὶ εἶπεν Ἀβессαλὼμ πρὸς Ἀχιτόφελ, φέρετε ἑαυτοῖς βουλήν τί ποιήσωμεν. ²¹ Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβессαλὼμ, εἰσελθε πρὸς τὰς παλλακάς τοῦ πατρός σου, ἃς κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκούσεται πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι κατήσχυνα, τὸν πατέρα σοῦ, καὶ ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ. ²² Καὶ ἐπήξαν τὴν σκηρὴν τῷ Ἀβессαλὼμ ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ εἰσηῆλθεν Ἀβессαλὼμ πρὸς τὰς παλλακάς τοῦ πατρός αὐτοῦ κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραὴλ. ²³ Καὶ ἡ βουλή Ἀχιτόφελ, ἦν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις, ὃν τρόπον ἐπερωτήθη τις ἐν λόγῳ τοῦ Θεοῦ· οὕτως πᾶσα ἡ βουλή τοῦ Ἀχιτόφελ καὶ γε τῷ Δαυὶδ καὶ γε τῷ Ἀβессαλὼμ.

17

¹ Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβессαλὼμ, ἐπιλέξω δὴ ἑμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὀπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα. ² Καὶ ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκλελυμένος χερσὶ, καὶ ἐκστήσω αὐτὸν, καὶ φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ πατάξω τὸν βασιλέα μουώτατον. ³ Καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, ὃν τρόπον ἐπιστρέφει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς· πλην ψυχὴν ἀνδρὸς ἐνὸς σὺ ζητεῖς, καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη. ⁴ Καὶ εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀβессαλὼμ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ.

⁵ Καὶ εἶπεν Ἀβессαλὼμ, καλέσατε δὴ καὶ γε τὸν Χουσιὸν τὸν Ἀραχί, καὶ ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ γε αὐτοῦ. ⁶ Καὶ εἰσηῆλθε Χουσιὸς πρὸς Ἀβессαλὼμ, καὶ εἶπεν Ἀβессαλὼμ πρὸς αὐτὸν, λέγων, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐλάλησεν Ἀχιτόφελ· ποιήσωμεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; εἰ δὲ μὴ, σὺ λάλησον.

7 Καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, οὐκ ἀγαθὴ αὕτη ἡ βουλὴ ἦν ἐβουλεύσατο Ἀχιτόφελ τὸ ἄπαξ τοῦτο. 8 Καὶ εἶπε Χουσί, σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀνδράς αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ εἰσι σφόδρα καὶ κατὰπικροὶ τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ὡς ἄρκος ἠτεκνωμένη ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ὄς τραχεῖα ἐν τῇ πεδίῳ· ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστῆς, καὶ οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν. 9 Ἴδου γὰρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἐνὶ τῶν βουνῶν ἢ ἐν ἐνὶ τῶν τόπων· καὶ ἔσται ἐν τῷ ἐμπυσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ, καὶ ἀκούσῃ ἀκούων, καὶ εἶπη, ἐγενήθη θραύσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω Ἀβεσσαλῶμ. 10 Καὶ γε αὐτὸς διὸς δυνάμεως, οὗ ἡ καρδία καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος, τηκομένη τακῆσεται· ὅτι οἶδε πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι δυνατὸς ὁ πατήρ σου, καὶ υἱοὶ δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ. 11 Ὅτι οὕτως συμβουλεύων ἐγὼ συνεβούλευσα, καὶ συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σὲ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ, ὡς ἡ ἄμμος ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πληθος· καὶ τὸ πρόσωπόν σου πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν. 12 Καὶ ἤξομεν πρὸς αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν τόπων οὗ ἐὰν εὗρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς πίπτει δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ, καί γε ἕνα. 13 Καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν συναχθῆ, καὶ λήψεται πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὴν πόλιν ἐκεῖνην σχοινία, καὶ συροῦμεν αὐτὴν ἕως εἰς τὸν χειμάρρουν, ὅπως μὴ καταλειφθῆ ἐκεῖ μηδὲ λίθος.

14 Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσί τοῦ Ἀραχὶ ὑπὲρ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ· καὶ Κύριος ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν βουλὴν τοῦ Ἀχιτόφελ τὴν ἀγαθὴν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ Κύριος ἐπὶ Ἀβεσσαλὼμ τὰ κακὰ πάντα.

15 Καὶ εἶπε Χουσί ὁ τοῦ Ἀραχὶ πρὸς Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσεν Ἀχιτόφελ τῷ Ἀβεσσαλῶμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ἰσραὴλ· καὶ οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσα ἐγὼ. 16 Καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχὺ καὶ ἀναγγεῖλατε τῷ Δαυιδ, λέγοντες, μὴ ἀγλισηθῆς τὴν νύκτα ἐν Ἀραβῶθ τῆς ἐρήμου, καί γε διαβαίνων σπεῦσον, μήποτε καταπέσῃ τὸν βασιλέα, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ.

17 Καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀχιμάας εἰστήκεισαν ἐν τῇ πηγῇ Ῥωγῆλ, καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ ἀναγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Δαυιδ· ὅτι οὐκ ἠδύνατο ὀφθῆναι τοῦ εἰσελθεῖν τίς τὴν πόλιν. 18 Καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον, καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβεσσαλῶμ· καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως, καὶ εἰσῆλθαν εἰς οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουρίμ· καὶ αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ κατέβησαν ἐκεῖ. 19 Καὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ διεπέτασε τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ πρόσωπον τοῦ λάκκου, καὶ ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ ἀραφῶθ, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ῥῆμα. 20 Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες Ἀβεσσαλῶμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ εἶπαν, ποῦ Ἀχιμάας καὶ Ἰωνάθαν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ γυνὴ, παρῆλθαν μικρὸν το ὕδατος· καὶ ἐζήτησαν, καὶ οὐχ εὔραν, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ. 21 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοῦς, καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυιδ, καὶ εἶπαν πρὸς Δαυιδ, ἀνάστητε καὶ διάβητε ταχέως τὸ ὕδωρ, ὅτι οὕτως ἐβουλεύσατο περὶ ὑμῶν Ἀχιτόφελ.

22 Καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην ἕως τοῦ φωτὸς τοῦ πρωῖ, ἕως ἐνὸς οὐκ ἔλαθεν ὃς οὐ διῆλθε τὸν Ἰορδάνην.

23 Καὶ Ἀχιτόφελ εἶδεν ὅτι οὐκ ἐγενήθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπέσασε τὴν ὄνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ· καὶ ἐνετείλατο τῷ οἰκῷ αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγαστο καὶ ἀπέθανεν καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

24 Καὶ Δαυεὶδ διῆλθεν εἰς Μαναΐμ καὶ Ἀβεσσαλὼμ διέβη τὸν Ἰορδάνην αὐτὸς καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. 25 Καὶ τὸν Ἀμεσσαὶ κατέστησεν Ἀβεσσαλὼμ ἀντὶ Ἰωάβ ἐπὶ τῆς δυνάμεως. Καὶ Ἀμεσσαὶ υἱὸς ἀνδρὸς, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰεθὲρ ὁ Ἰεζραηλίτης· οὗτος εἰσῆλθε πρὸς Ἀβιγαίαν θυγατέρα Νάας ἀδελφῆν Σαρουίας μητρὸς Ἰωάβ. 26 Καὶ παρενέβαλε πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἀβεσσαλὼμ εἰς τὴν γῆν Γαλααδ.

27 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθε Δαυιδ εἰς Μαναΐμ, καὶ Οὐβεσβὶ υἱὸς Νάας ἐκ Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμων, καὶ Μαχὶρ υἱὸς Ἀμιήλ ἐκ Λωδαβάρ, καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης ἐκ Ῥωγελλίμ, 28 ἤνεγκαν δέκα κοίτας ἀμφιτάπους, καὶ λέβητας δέκα, καὶ σκευὴ κεράμου, καὶ πυροὺς, καὶ κριθὰς, καὶ ἄλευρον, καὶ ἄλφιτον, καὶ κύαμον, καὶ φακόν, 29 καὶ μέλι, καὶ βούτυρον καὶ πρόβητα καὶ σαφῶθ βοῶν· καὶ προσήνεγκαν τῷ Δαυιδ, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ φαγεῖν· ὅτι εἶπεν, ὁ λαὸς πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

18

¹ Καὶ ἐπεσκέψατο Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους. ² Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἀβεσσά υἱοῦ Σαρουίας ἀδελφοῦ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἐθὶ τοῦ Γεθαίου· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν λαὸν, ἐξελθῶν ἐξελεύσομαι καὶ γε ἐγὼ μεθ' ὑμῶν. ³ Καὶ εἶπαν, οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι ἐὰν φυγῆ φύγωμεν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίας· καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν τὸ ἥμισυ ἡμῶν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίας, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδες· καὶ νῦν ἀγαθόν, ὅτι ἔσθι ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. ⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ὃ ἐὰν ἀρέσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ποιήσω· καὶ ἔσθι ὁ βασιλεὺς ἀνά χεῖρα τῆς πύλης· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο εἰς ἑκατοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας.

⁵ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωάβ καὶ τῷ Ἀβεσσά καὶ τῷ Ἐθὶ, λέγων, φείσασθέ μου τοῦ παιδαρίου τοῦ Ἀβεσσαλῶμ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐντελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ὑπὲρ Ἀβεσσαλῶμ.

⁶ Καὶ ἐξῆλθε πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸν δρυμὸν ἐξεναντίας Ἰσραὴλ· καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν τῷ δρυμῷ Ἐφραΐμ. ⁷ Καὶ ἔπαισεν ἐκεῖ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ ἐγένετο ἡ θραυσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν. ⁸ Καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπλεύσασεν ὁ δρυμὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ οὗς κατέφαγεν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχαιρα τῆς ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ⁹ Καὶ συνήρτησεν Ἀβεσσαλῶμ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυίδ· καὶ Ἀβεσσαλῶμ ἦν ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τοῦ ἡμίονου αὐτοῦ, καὶ εἰσηλθεν ὁ ἡμίονος ὑπὸ τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς μεγάλης, καὶ περιεπλάκη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ δρυϊ, καὶ ἐκρεμάσθη ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς, καὶ ὁ ἡμίονος ὑποκάτω αὐτοῦ παρῆλθε.

¹⁰ Καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἷς, καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἰωάβ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐώρακα τὸν Ἀβεσσαλῶμ κρεμᾶμενον ἐν τῇ δρυϊ. ¹¹ Καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ ἀνδρὶ τῇ ἀναγγέλλουτι αὐτῷ, καὶ ἰδοὺ ἐώρακας· τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν γῆν; καὶ ἐγὼ ἂν δεδώκειν σοι δέκα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν. ¹² Εἶπε δὲ ὁ ἀνὴρ πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἐγὼ εἰμι ἴστημι ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὐ μὴ ἐπιβάλω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως· ὅτι ἐν τοῖς ὠσίν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοι καὶ τῷ Ἀβεσσά καὶ τῷ Ἐθὶ, λέγων, φυλάξατέ μοι τὸ παιδᾶριον τὸν Ἀβεσσαλῶμ, ¹³ μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀδικον· καὶ πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ στήσῃ ἐξεναντίας. ¹⁴ Καὶ εἶπεν Ἰωάβ, τοῦτο ἐγὼ ἄρξομαι, οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου· καὶ ἔλαβεν Ἰωάβ τρία βέλη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ Ἀβεσσαλῶμ, ἔτι αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς δρυός. ¹⁵ Καὶ ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια αἰρόντα τὰ σκεύη Ἰωάβ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἀβεσσαλῶμ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν.

¹⁶ Καὶ ἐσάλπισεν Ἰωάβ ἐν κερατίνῃ, καὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ διώκειν ὀπίσω Ἰσραὴλ, ὅτι ἐφείθετο Ἰωάβ τοῦ λαοῦ. ¹⁷ Καὶ ἔλαβε τὸν Ἀβεσσαλῶμ, καὶ ἔρριψεν αὐτόν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυμῷ εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν, καὶ ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτόν σωρὸν λίθων μέγαν σφόδρα· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ Ἀβεσσαλῶμ ἔτι ζῶν ἔλαβε καὶ ἔστησεν ἐαυτῷ τὴν στήλην ἐν ἣ ἐλήφθη, καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν τὴν στήλην τὴν ἐν τῇ βασιλέως, ὅτι εἶπεν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱὸς ἐνεκὸν τοῦ ἀναμνησαί τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐκάλεσε τὴν στήλην, Χεῖρ Ἀβεσσαλῶμ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹⁹ Καὶ Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ εἶπε, δράμω δὴ καὶ εὐαγγελιωῦ τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἔκρινε Κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ, οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ εὐαγγελιῆ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ· ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιῆ, οὐ εἵνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἀπέθανε. ²¹ Καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ Χουσί, Βαδίσας ἀναγγεῖλον τῷ βασιλεῖ ὅσα εἶδες· καὶ προσεκύνησε Χουσεὶ τῷ Ἰωάβ, καὶ ἐξῆλθε. ²² Καὶ προσέθετο ἔτι Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ, καὶ εἶπε πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἔστω, ὅτι δράμω καὶ γε ἐγὼ ὀπίσω τοῦ Χουσί· καὶ εἶπεν Ἰωάβ, ἰνατί σπε τοῦτο τρέχεις, υἱέ μου; δεῦρο, οὐκ ἔστι σοι εὐαγγέλια εἰς ὠφέλειαν πορευομένῳ. ²³ Καὶ εἶπε, τί γὰρ ἐὰν δράμω; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ, δράμε· καὶ ἔδραμεν Ἀχιμάας τὴν ὁδὸν τὴν τοῦ Κεχάρ, καὶ ὑπερέβη τὸν Χουσί.

²⁴ Καὶ Δαυὶδ ἐκάθητο ἀναμέσον τῶν δύο πυλῶν· καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς εἰς τὸ δῶμα τῆς πύλης πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ ἐπήρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ

βασιλεῖ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εἰ μόνος ἐστίν, εὐαγγέλια ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐγγίζων. ²⁶ Καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἄνδρα ἕτερον τρέχοντα· καὶ ἐβόησεν ὁ σκοπὸς πρὸς τῆ πύλη, καὶ εἶπε, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἕτερος τρέχων μόνος· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καί γε οὗτος εὐαγγελιζόμενος. ²⁷ Καὶ εἶπεν ὁ σκοπός, ἐγὼ ὁρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρόμον Αχιμάας υἱοῦ Σαδώκ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος, καί γε εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται.

²⁸ Καὶ ἐβόησεν Αχιμάας, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, εἰρήμη καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς σου, ὃς ἀπέκλεισε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπαραιμένους τὴν χεῖρα αὐτῶν ἐν τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ. ²⁹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εἰρήμη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ εἶπεν Αχιμάας, εἶδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν δούλον τοῦ βασιλέως Ἰωάβ καὶ τὸν δούλον σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκεῖ. ³⁰ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἐπίστρεψον, στηλώθητι ὧδε· καὶ ἐπεστράφη, καὶ ἔσθη.

³¹ Καὶ ἰδοὺ ὁ Χουσί παρεγένετο, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, εὐαγγελισθῆτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἔκρινε σοὶ Κύριος σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐπεγειρομένων ἐπὶ σέ. ³² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Χουσί, εἰ εἰρήμη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ εἶπεν ὁ Χουσί, γένοντο ὡς τὸ παιδάριον οἱ ἔχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ πάντες ὅσοι ἐπανέστησαν ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά.

19

¹ Καὶ ἐταράχθη ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῶον τῆς πύλης, καὶ ἔκλαυσε· καὶ οὕτως εἶπεν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν, υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου, υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ· τίς δώη τὸν θάνατόν μου ἀντὶ σοῦ; ἐγὼ ἀντὶ σοῦ Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου, υἱέ μου.

² Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάβ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πενθεῖ ἐπὶ Ἀβεσσαλώμ. ³ Καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, ὅτι λυπεῖται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁴ Καὶ διεκλέπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυρόμενοι ἐν τῷ αὐτοὺς φεύγειν ἐν τῷ πολέμῳ. ⁵ Καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκρουσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ ἔκραξεν ὁ βασιλεὺς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσαλώμ υἱέ μου.

⁶ Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε, κατήσχυνας σήμερον τὰ πρόσωπα πάντων τῶν δούλων σου τῶν ἐξαιρουμένων σε σήμερον, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου, καὶ τῶν παλλακῶν σου, ⁷ τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισούντάς σε, καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπώντάς σε· καὶ ἀνηγγεῖλας σήμερον, ὅτι οὐκ εἰσὶν οἱ ἄρχοντές σου, οὐδὲ παῖδες· ὅτι ἔγνωκα σήμερον, ὅτι εἰ Ἀβεσσαλώμ ἔζη, πάντες ἡμεῖς σήμερον νεκροί, ὅτι τότε τὸ εὐθὲς ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ⁸ Καὶ νῦν ἀναστὰς ἔξελθε καὶ λάλησον εἰς τὴν καρδίαν τῶν δούλων σου, ὅτι ἐν Κυρίῳ ὤμοσα, ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ ἀύλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην· καὶ ἐπίγνωθι σεαυτῷ, καὶ κακὸν σοὶ τοῦτο ὑπὲρ πάν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ νεότητός σου ἕως τοῦ νῦν. ⁹ Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πύλῃ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνήγγελλαν, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κάθηται ἐν τῇ πύλῃ· καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν πύλην· καὶ Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ.

¹⁰ Καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς ἐξείλετο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων· καὶ νῦν πέφευγεν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἀβεσσαλώμ. ¹¹ Καὶ Ἀβεσσαλώμ, ὃν ἐχρῖσαμεν ἐφ' ἡμῶν, ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ νῦν ἱνατί ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα; καὶ τὸ ῥῆμα παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα.

¹² Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἀπέστειλε πρὸς Σαδώκ καὶ πρὸς Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, λέγων, λαλήσατε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα, λέγοντες, ἱνατί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; καὶ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹³ Ἀδελφοί μου ὑμεῖς, ὅσα μου καὶ σάρκες μου ὑμεῖς· ἱνατί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; ¹⁴ καὶ τῷ Ἀμεσσαῖ; ἐρεῖτε, οὐχὶ ὅστουν μου καὶ σὰρξ μου σύ; καὶ νῦν τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεός, καὶ τάδε προσθεῖη, εἰ μὴ ἄρχων δυνάμειος ἔση ἐνώπιον ἐμοῦ πάσας

τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ἰωάβ. ¹⁵ Καὶ ἔκλινε τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς Ἰούδα ὡς ἀνδρὸς ἑνός· καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλεῖα, λέγοντες, ἐπιστράφηθι σὺ καὶ πάντες οἱ δοῦλοί σου. ¹⁶ Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἄνδρες Ἰούδα ἦλθαν εἰς Γάλαγα τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, διαβιβάσαι τὸν βασιλεῖα τὸν Ἰορδάνην.

¹⁷ Καὶ ἐτάχυνε Σεμεὶ υἱὸς Γηρὰ υἱοῦ τοῦ Ἰεμιὺ ἐκ Βαουρίμ, καὶ κατέβη μετὰ ἀνδρὸς Ἰούδα εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυίδ, ¹⁸ καὶ χίλιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βενιαμίν, καὶ Σιβὰ τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαοῦλ, καὶ πεντεκαίδεκα υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι δοῦλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ κατεύθυναν τὸν Ἰορδάνην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ¹⁹ καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλεῖα· καὶ διέβη ἡ διάβασις τοῦ ἐξεγεῖραι τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Καὶ Σεμεὶ υἱὸς Γηρὰ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλεῖα, μὴ δὴ λογισάσθω ὁ κύριός μου ἀνομίαν, καὶ μὴ μνηστῆς ὅσα ἠδίκησεν ὁ παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἧ ὁ κύριός μου ἐξεπορεύετο ἐξ Ἰερουσαλὴμ, τοῦ θέσθαι τὸν βασιλεῖα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ. ²¹ Ὅτι ἔγνων ὁ δούλός σου ὅτι ἐγὼ ἤμαρτον, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἦλθον σήμερον πρότερος παντὸς Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰωσηφ, τοῦ καταβῆναί με εἰς ἀπαντὴν τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως.

²² Καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεσσαὲ υἱὸς Σαρουίας, καὶ εἶπε, μὴ ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται Σεμεὶ, ὅτι κατηράσατο τὸν χριστὸν Κυρίου; ²³ Καὶ εἶπε Δαυίδ, τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουίας, ὅτι γίνεσθέ μοι σήμερον εἰς ἐπίβουλον; σήμερον οὐ θανατωθήσεται τις ἀνὴρ ἐξ Ἰσραὴλ· ὅτι οὐκ οἶδα εἰ σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ²⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεὶ, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς.

²⁵ Καὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς υἱοῦ Σαοῦλ κατέβη εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἑθεράπευσε τοὺς πόδας αὐτοῦ, οὐδὲ ὠνυχίσαστο, οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύστακα αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ ἀπέπλυνεν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς, ἕως τῆς ἡμέρας ἧς αὐτὸς παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ.

²⁶ Καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσηλθὼν εἰς Ἰερουσαλὴμ εἰς ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ' ἐμοῦ, Μεμφιβοσθὲ; ²⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθὲ, κύριέ μου βασιλεῦ, ὁ δούλός μου παρελογίσαστό με, ὅτι εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ, ἐπίσαξόν μοι τὴν ὄνον, καὶ ἐπιβῶ ἐπ' αὐτήν, καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ δούλός σου. ²⁸ Καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ μου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλεῖα· καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὡς ἀγγελος τοῦ Θεοῦ, καὶ ποίησον τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ²⁹ Ὅτι οὐκ ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς μου, ἀλλ' ἡ ὅτι ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔθηκας τὸν δούλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου· καὶ τί ἐστὶ μοι ἔτι δικαίωμα, καὶ τοῦ κεκραγῆναι με ἔτι πρὸς τὸν βασιλεῖα;

³⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ἰνατί λαλεῖς ἔτι τοὺς λόγους σου; εἶπον, σὺ καὶ Σιβὰ διελεῖσθε τὸν ἄγρον. ³¹ Καὶ εἶπε Μεμφιβοσθὲ πρὸς τὸν βασιλεῖα, καὶ γε τὰ πάντα λαβέτω, μετὰ τὸ παραγενέσθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλεῖα ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

³² Καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ῥωγελλίμ, καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰορδάνην ἐκπέμψαι αὐτὸν τὸν Ἰορδάνην. ³³ Καὶ Βερζελλὶ ἀνὴρ πρεσβύτερος σφόδρα, υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν, καὶ αὐτὸς διέθρεψε τὸν βασιλεῖα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Μαναΐμ, ὅτι ἀνὴρ μέγας ἦν σφόδρα. ³⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Βερζελλὶ, σὺ διαβῆσθαι μετ' ἐμοῦ, καὶ διαθρέψω τὸ γῆράς σου μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰερουσαλὴμ. ³⁵ Καὶ εἶπε Βερζελλὶ πρὸς τὸν βασιλεῖα, πόσα ἡμέραι ἐτῶν ζωῆς μου, ὅτι ἀναβήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς Ἰερουσαλὴμ; ³⁶ Υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐγὼ εἰμι σήμερον· εἰ μὴν γνώσομαι ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ; εἰ γεύσεται ὁ δούλός σου ἔτι ὁ φάγομαι ἢ πίνομαι; ἢ ἀκούσομαι ἔτι φωνῆν ἄδόντων καὶ ἄδουσῶν; καὶ ἰνατί ἔσται ἔτι ὁ δούλός σου εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλεῖα; ³⁷ Ὡς βραχὺ διαβήσεται ὁ δούλός σου τὸν Ἰορδάνην μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἰνατί ανταποδίδωσί μοι ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνταπόδοσιν ταύτην; ³⁸ Καθισάτω δὴ ὁ δούλός σου, καὶ ἀποθανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς μου καὶ τῆς μητρός μου· καὶ ἰδοὺ ὁ δούλός σου Χαμαὰμ διαβήσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως· καὶ ποίησον αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ³⁹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, μετ' ἐμοῦ διαβήτω Χαμαὰμ, κἀγὼ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ πάντα ὅσα ἂν ἐκλέξῃ ἐπ' ἐμοί, ποιήσω σοι.

⁴⁰ Καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη, καὶ καταφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερζελλὶ, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.
⁴¹ Καὶ διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γάλαγαλα, καὶ Χαμαὰμ διέβη μετ' αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα διαβαίνοντες μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ.

⁴² Καὶ ἰδοὺ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, τί ὅτι ἐκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀνὴρ Ἰούδα, καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, καὶ πάντες ἄνδρες Δαυὶδ μετ' αὐτοῦ;
⁴³ Καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα πρὸς ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν, διότι ἐγγίζει πρὸς μεὶ ὁ βασιλεὺς· καὶ ἰνατί οὕτως ἐθυμώθης περὶ τοῦ λόγου τούτου; μὴ βρώσει ἐφάγαμεν ἐκ τοῦ βασιλέως, ἢ δόμα ἔδωκεν, ἢ ἄρσιν ἤρεν ἡμῖν;
⁴⁴ Καὶ ἀπεκρίθη ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ ἀνδρὶ Ἰούδα, καὶ εἶπε, δέκα χεῖρές μοι ἐν τῷ βασιλεῖ, καὶ πρωτότοκος ἐγὼ ἢ σὺ, καὶ γε ἐν τῷ Δαυὶδ εἰμι ὑπὲρ σέ· καὶ ἰνατί τοῦτο ὕβρισάς με, καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτός μοι τοῦ Ἰούδα ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα ἐμοί; καὶ ἐσκληρύνθη ὁ λόγος ἀνδρὸς Ἰούδα ὑπὲρ τὸν λόγον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ.

20

¹ Καὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παράνομος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαβεὲ, υἱὸς Βοχορί ἀνὴρ ὁ Ἰεμιλ, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ, καὶ εἶπεν, οὐκ ἔστιν ἡμῖν μερίς ἐν Δαυὶδ, οὐδὲ κληρονομία ἡμῖν ἐν τῷ υἱῷ Ἰεσσαί· ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραὴλ.
² Καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀπισθεν Δαυὶδ ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί· καὶ ἀνὴρ Ἰούδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἕως Ἱερουσαλήμ.

³ Καὶ εἰσηλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναικας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ἃς ἀφῆκε φυλάσσειν τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτάς ἐν οἴκῳ φυλακῆς, καὶ διέθρεψεν αὐτάς, καὶ πρὸς αὐτάς οὐκ εἰσηλθε· καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτῶν χῆραι ζῶσαι.

⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀμεσσαί, βόησόν μοι τὸν ἄνδρα Ἰούδα τρεῖς ἡμέρας, σὺ δὲ αὐτοῦ στηθί.
⁵ Καὶ ἐπορεύθη Ἀμεσσαί τοῦ βοῆσαι τὸν Ἰούδαν, καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὗ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυίδ.
⁶ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀμεσσαί, νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς Σαβεὲ υἱὸς Βοχορί ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ· καὶ νῦν σὺ λάβε μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου, καὶ καταδίωξον ὀπίσω αὐτοῦ, μὴ ποτε ἐαυτῷ εὕρη πόλεις ὄχυράς, καὶ σκιάσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν.
⁷ Καὶ ἐξῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ Ἀβεσσαί καὶ οἱ ἄνδρες Ἰωάβ, καὶ ὁ Χερεθὶ, καὶ ὁ Φελεθὶ, καὶ πάντες οἱ δυνατοί, καὶ ἐξῆλθον ἐξ Ἱερουσαλήμ διώξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί.

⁸ Καὶ αὐτοὶ παρὰ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν Γαβρῶν· καὶ Ἀμεσσαί εἰσηλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ Ἰωάβ περιεζωσμένος μανδύαν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐζωσμένος μάχαιραν ἐζευγμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν κολεῷ αὐτῆς· καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθε· καὶ αὕτη ἐξῆλθε καὶ ἔπεσε.

⁹ Καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ Ἀμεσσαί, εἰ ὑγαίνεις σὺ, ἀδελφέ; καὶ ἐκράτησεν ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ Ἰωάβ τοῦ πύγωνος Ἀμεσσαί τοῦ καταφιλήσαι αὐτόν.
¹⁰ Καὶ Ἀμεσσαί οὐκ ἐφυλάξατο τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ἰωάβ· καὶ ἔπαισεν αὐτόν ἐν αὐτῇ Ἰωάβ εἰς τὴν ψόαν, καὶ ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἔδευτέρωσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέθανε· καὶ Ἰωάβ καὶ Ἀβεσσαί ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδίωξεν ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί.
¹¹ Καὶ ἀνὴρ ἔστη ἐπ' αὐτόν τῶν παιδαριῶν Ἰωάβ, καὶ εἶπε, τίς ὁ βουλόμενος Ἰωάβ, καὶ τίς τοῦ Δαυὶδ, ὀπίσω Ἰωάβ;
¹² Καὶ Ἀμεσσαί πεφυρμένος ἐν τῷ αἵματι ἐν μέσῳ τῆς τρίβου· καὶ εἶδεν ἀνὴρ, ὅτι εἰστήκει πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἀπέστρεψε τὸν Ἀμεσσαί ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρόν· καὶ ἐπεβρίψεν ἐπ' αὐτόν ἰμάτιον, καθ' ὅτι εἶδε πάντα τὸν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν ἐστηκότα.
¹³ Ἦνίκα δὲ ἐφθασεν ἐκ τῆς τρίβου, παρήλαθε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἰωάβ τοῦ διώξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί.

¹⁴ Καὶ διῆλθεν ἐν πάσις φυλαῖς Ἰσραὴλ εἰς Ἀβὲλ καὶ εἰς Βαθμαχά· καὶ πάντες ἐν Χαβρόν καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν, καὶ ἦλθον κατοπισθεν αὐτοῦ.
¹⁵ Καὶ παρεγενήθησαν καὶ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτόν ἐν Ἀβὲλ καὶ Φερμαχά· καὶ ἐξέχεαν πρόσχωμα πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔστη ἐν τῷ προτειχίσματι· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰωάβ ἐνοοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος.
¹⁶ Καὶ ἐβόησε γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ τείχους, καὶ εἶπεν, ἀκούσατε ἀκούσατε, εἶπατε δὴ πρὸς Ἰωάβ, ἔγγισον ἕως ὧδε, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν.

¹⁷ Καὶ προσήγγισε πρὸς αὐτήν· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, εἰ σὺ εἶ Ἰωάβ; ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ. εἶπε δὲ αὐτῷ, ἀκουσον τοὺς λόγους τῆς δούλης σου· καὶ εἶπεν Ἰωάβ, ἀκούω ἐγώ. εἰμι.
¹⁸ Καὶ εἶπε λέγουσα, λόγον ἐλάλησαν ἐν πρώτοις, λέγοντες, ἠρωτημένους

ἠρωτήθη ἐν τῇ Ἀβὲλ καὶ ἐν Δὰν εἰ ἐξέλιπον ἃ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ἰσραὴλ· ἐρωτῶντες ἐπερωτήσουσιν ἐν Ἀβὲλ, καὶ οὕτως εἰ ἐξέλιπον. ¹⁹ Ἐγὼ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν στηριγμάτων Ἰσραὴλ· σὺ δὲ ζητεῖς θανατώσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ἰσραὴλ· ἵνατί καταποντίζεις κληρονομίαν Κυρίου; ²⁰ Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωάβ, καὶ εἶπεν, Ἰλεὼς μοι Ἰλεὼς μοι, εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ φθερῶ. ²¹ Οὐχ οὕτως ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ, Σαβεὲ υἱὸς Βοχορί ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐπήρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα Δαυὶδ. δότε αὐτόν μοι μόνον, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἰωάβ, ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ῥιφήσεται πρὸς σέ διὰ τοῦ τείχους.

²² Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαὸν, καὶ ἐλάλησε πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς· καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί· καὶ ἀφείλε καὶ ἔβαλε πρὸς Ἰωάβ· καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπ' αὐτοῦ ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ· καὶ Ἰωάβ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα.

²³ Καὶ ὁ Ἰωάβ πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ· καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερεθί, καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί· ²⁴ Καὶ Ἀδωνιράμ ἐπὶ τοῦ φόρου· καὶ Ἰωσαφάθ υἱὸς Ἀχιλοῦθ ἀναμνησκων. ²⁵ Καὶ Σουᾶ γραμματεὺς· καὶ Σαδῶκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς· ²⁶ Καὶ γε Ἰράς ὁ Ἰαρίν ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ.

21

¹ Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυὶδ τρία ἔτη, ἐνιαυτὸς ὁ ἐχόμενος ἐνιαυτοῦ· καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸ πρόσωπον Κυρίου· καὶ εἶπε Κύριος, ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀδικία ἐν θανάτῳ αἱμάτων αὐτοῦ, περὶ οὗ ἔθανάτωσε τοὺς Γαβαωνίτας. ² Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοὺς Γαβαωνίτας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ οἱ Γαβαωνίται οὐχ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰσιν, ὅτι ἄλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἔλλειμματος τοῦ Ἀμορράου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν αὐτοῖς· καὶ ἐζήτησε Σαοὺλ πατάξαι αὐτούς ἐν τῷ ζηλώσει αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

³ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας, τί ποιήσω ὑμῖν, καὶ ἐν τίνι ἐξιλιάσωμαι, καὶ εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν Κυρίου; ⁴ Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνίται, οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον ἢ χρυσοῖν μετὰ Σαοὺλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνὴρ θανατώσων ἐν Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπε, τί ὑμεῖς λέγετε, καὶ ποιήσω ὑμῖν; ⁵ καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα, ὁ ἀνὴρ ὃς συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐδίωξεν ἡμᾶς, ὃς παρελογίσατο ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, ἀφανίσωμεν αὐτόν, τοῦ μὴ ἐστάναι αὐτόν ἐν παντὶ ὀρίῳ Ἰσραὴλ. ⁶ Δότω ἡμῖν ἑπτὰ ἀνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτούς τῷ Κυρίῳ ἐν τῷ Γαβῶν Σαοὺλ ἐκλεκτοὺς Κυρίου· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἐγὼ δώσω.

⁷ Καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸν Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ διὰ τὸν ὄρκον Κυρίου τὸν ἀναμέσον αὐτῶν, καὶ ἀναμέσον Δαυὶδ, καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ.

⁸ Καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς Ῥεσφᾶ θυγατρὸς Αἰᾶ, οὓς ἔτεκε τῷ Σαοὺλ, τὸν Ἐρμωοὶ καὶ τὸν Μεμφιβοσθὲ, καὶ τοὺς πέντε υἱοὺς τῆς Μιχὸλ θυγατρὸς Σαοὺλ, οὓς ἔτεκε τῷ Ἐσδριὴλ υἱῷ Βερζελλὶ τῷ Μωουλαθί· ⁹ Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνιτῶν, καὶ ἐξηλίασαν αὐτούς ἐν τῷ ὄρει ἔναντι Κυρίου· καὶ ἔπεσαν οἱ ἑπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ αὐτοὶ δὲ ἔθανατώθησαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἐν πρώτοις, ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν. ¹⁰ Καὶ ἔλαβε Ῥεσφᾶ θυγάτηρ Αἰᾶ τὸν σάκκον, καὶ ἔπηξεν αὐτὴ πρὸς τὴν πέτραν ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν, ἕως ἔσταξεν ἐπ' αὐτοὺς ὕδωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ οὐκ ἔδωκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπαῦσαι ἐπ' αὐτούς ἡμέρας, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός.

¹¹ Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυίδ ὅσα ἐποίησε Ῥεσφᾶ θυγάτηρ Αἰᾶ παλλακῇ Σαοὺλ· καὶ ἐξελύθησαν, καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς Δὰν υἱὸς Ἰωᾶ ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων. ¹² Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἔλαβε τὰ ὀστά Σαοὺλ, καὶ τὰ ὀστά Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ἰαβὶς Γαλαὰδ, οἱ ἔκλεψαν αὐτούς ἐκ τῆς πλατείας Βαιθῶν, ὅτι ἔσθησαν αὐτοὺς ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἢ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαοὺλ ἐν Γελβουέ. ¹³ Καὶ ἀνένεγκεν ἐκείθεν τὰ ὀστά Σαοὺλ καὶ τὰ ὀστά Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ συνήγαγε τὰ ὀστά τῶν ἐξηλιασμένων. ¹⁴ Καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστά Σαοὺλ καὶ τὰ ὀστά Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ ὀστά τῶν ἡλιασθένων ἐν γῇ Βενιαμὴν ἐν τῇ πλευρᾷ ἐν τῷ τάφῳ Κίς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς· καὶ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς τῇ γῇ μετὰ ταῦτα.

¹⁵ Καὶ ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις μετὰ Ἰσραὴλ· καὶ κατέβη Δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ. ¹⁶ Καὶ Ἰεσοβι, ὃς ἦν ἐν τοῖς ἐκγόνοις τοῦ Ῥαφά, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ, τριακοσίων σίκλων ὀλκῆ χαλκοῦ, καὶ αὐτὸς περιεζωσμένος κορῦνην, καὶ διενοεῖτο τοῦ πατάξαι τὸν Δαυίδ. ¹⁷ Καὶ ἐβοήθησεν αὐτῷ Ἄβεσσα υἱὸς Σαρουίας, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλοφύλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν· τότε ὤμοσαν οἱ ἄνδρες Δαυίδ, λέγοντες, οὐκ ἐξελεύσῃ ἔτι μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον, καὶ οὐ μὴ σβέσης τὸν λύχνον Ἰσραὴλ.

¹⁸ Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξε Σεβοχὰ ὁ Ἀστατωθὶ τὸν Σέφ ἐν τοῖς ἐγγόνοις τοῦ Ῥαφά.

¹⁹ Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν Ῥομ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς Ἀριωργίμ ὁ Βαιθλεεμίτης τὸν Γολιάθ τὸν Γεθαῖον· καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαιρόντων. ²⁰ Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ· καὶ ἦν ἀνὴρ μαδῶν, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἕξ καὶ ἕξ, εἰκοσιτέσσαρες ἀριθμῶ· καὶ γε αὐτὸς ἐτέχθη τῷ Ῥαφά. ²¹ Καὶ ὠνειδίσει τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν υἱὸς Σεμεὶ ἀδελφοῦ Δαυίδ.

²² Οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐτέχθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων ἐν Γέθ τῷ Ῥαφά οἴκος, καὶ ἔπεσαν ἐν χειρὶ Δαυίδ, καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

22

¹ Καὶ ἐλάλησε Δαυὶδ τῷ Κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ὥδῆς ταύτης, ἐν ἧ ἡμέρᾳ ἐξείλετο αὐτὸν Κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοῦλ. ² Καὶ εἶπεν ὥδῃ·

Κύριε πέτρα μου, καὶ ὄχρωμά μου, καὶ ἐξαιρούμενός με ἐμοί, ³ ὁ Θεός μου, φύλαξ μου ἔσται μοι, πεποιθὸς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ· ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, ἀντιλήπτωρ μου, καὶ καταφυγὴ μου σωτηρίας μου, ἕξ ἀδίκου σώσεις με.

⁴ Αἶνετόν ἐπικαλέσομαι Κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. ⁵ Ὅτι περιέσχον με συντριμμοὶ θανάτου, χεῖμαρροι ἀνομίας ἐθάμβησάν με. ⁶ Ὡδίνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, προέφθασάν με σκληρότητες θανάτου. ⁷ Ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπικαλέσομαι τὸν Κύριον, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου βοήσομαι, καὶ ἐπακούσεται ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐν τοῖς ὧσιν αὐτοῦ.

⁸ Καὶ ἐταράχθη καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ συνεταράχθησαν καὶ ἐσπαράχθησαν, ὅτι ἐθυμώθη Κύριος αὐτοῖς. ⁹ Ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέβεται· ἄνθρακες ἐξεκαύθησαν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἔκλινεν οὐρανοῦς καὶ κατέβη, καὶ γνόφος ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῷ χερουβὶν καὶ ἐπετάσθη, καὶ ὥφθη ἐπὶ πετερυγῶν ἀνέμου. ¹² Καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ· κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκητὴ αὐτοῦ σκότος ὕδατων, ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος. ¹³ Ἀπὸ τοῦ φέγγους ἐναντίον αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν ἄνθρακες πυρός. ¹⁴ Ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ Κύριος, καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ἀπέστειλε βέλη, καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς· καὶ ἤστραψεν ἀστραπὴν, καὶ ἐξέστησεν αὐτούς. ¹⁶ Καὶ ὥφθησαν ἀφέσεις θαλάσσης, καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης ἐν τῇ ἐπιτιμῇσει Κυρίου, ἀπὸ πνοῆς πνεύματος θυμοῦ αὐτοῦ. ¹⁷ Ἀπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέ με, εἴλκυσέ με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. ¹⁸ Ἐρρύσατό με ἐξ ἐχθρῶν μου ἰσχύος, ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.

¹⁹ Προέφθασάν με ἡμέραι θλίψεως μου· καὶ ἐγένετο Κύριος ἐπιστήριγμά μου· ²⁰ καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν, καὶ ἐξείλετό με, ὅτι ἠυδόκησες ἐν ἐμοί. ²¹ Καὶ ἀνταπέδωκέ μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαρῖότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταπέδωκέ μοι. ²² Ὅτι ἐφύλαξα ὁδοὺς Κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου. ²³ Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ κατεναντίον μου καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστην ἀπ' αὐτῶν. ²⁴ Καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ, καὶ προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. ²⁵ Καὶ ἀποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαρῖότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

²⁶ Μετὰ ὀσίου ὑπερήσομαι τείχος, καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου τελειωθήσομαι. ²⁷ Καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλωθήσομαι. ²⁸ Καὶ τὸν λαὸν τὸν πτωχῶν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ μετεώρων ταπεινώσεις. ²⁹ Ὅτι σὺ ὁ λύχνος μου Κύριε, καὶ Κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος μου. ³⁰ Ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, καὶ ἐν τῷ Θεῷ μου ὑπερήσομαι τείχος.

³¹ Ὁ ἰσχυρὸς ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ· τὸ ρῆμα Κυρίου κραταῖον πεπυρωμένον· ὑπερασπιστής ἐστι πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν. ³² Τίς ἰσχυρὸς πλὴν Κυρίου; καὶ τίς κτίστης ἔσται πλὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν; ³³ Ὁ ἰσχυρὸς ὁ κραταῖων με δυνάμει, καὶ ἐξετίναξεν ἄμωμον τὴν ὁδόν μου. ³⁴ Τιθεὶς τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφου, καὶ ἐπὶ

τὰ ὕψη ἰστών με. ³⁵ Διδάσκων χειρὰς μου εἰς πόλεμον, καὶ κατάξας τόξον χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου. ³⁶ Καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου, καὶ ἡ ὑπακοή σου ἐπλήθυνέ με εἰς πλατυσμὸν εἰς τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, ³⁷ καὶ οὐκ ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη μου.

³⁸ Διῶξέ με ἐχθροὺς μου, καὶ ἀφανῶ αὐτούς, καὶ οὐκ ἀναστρέψω ἕως ἂν συντελέσω αὐτούς. ³⁹ Καὶ θλάσω αὐτούς καὶ οὐκ ἀναστήσονται, καὶ πεσόνται ὑπὸ τοῦς πόδας μου. ⁴⁰ Καὶ ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον, κάμψεις τοὺς ἐπιστανομένους μοι ὑποκάτω μου. ⁴¹ Καὶ τοὺς ἐχθροὺς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, τοὺς μισοῦντάς με, καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς. ⁴² Βοήσονται, καὶ οὐκ ἔστι βοηθὸς, πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν αὐτῶν. ⁴³ Καὶ ἐλέανα αὐτούς ὡς χοῦν γῆς, ὡς πληθὸν ἐξόδων ἐλέπτυνα αὐτούς. ⁴⁴ Καὶ ῥύση με ἐκ μάχης λαῶν, φυλάξεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν· λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω ἐδούλευσάν μοι. ⁴⁵ Υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι, εἰς ἀκοὴν ὠτίου ἤκουσάν μου. ⁴⁶ Υἱοὶ ἀλλότριοι ἀπορρίφθησονται, καὶ σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλεισμῶν αὐτῶν.

⁴⁷ Ζῆ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ φύλαξ μου, καὶ ὑψωθήσεται ὁ Θεὸς μου ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου. ⁴⁸ Ἰσχυρὸς Κύριος ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου, ⁴⁹ καὶ ἐξάγων με ἐξ ἐχθρῶν μου· καὶ ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων μοι ὑψώσεις με, ἐξ ἀνδρῶν ἀδικημάτων ῥύση με. ⁵⁰ Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. ⁵¹ Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυίδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυὶδ οἱ ἔσχατοι·

23

¹ Πιστὸς Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, καὶ πιστὸς ἀνὴρ ὃν ἀνέστησε Κύριος ἐπὶ χριστὸν Θεοῦ Ἰακώβ, καὶ εὐπρεπεῖς ψαλμοὶ Ἰσραὴλ.

² Πνεῦμα Κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου. ³ Λέγει ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐμοὶ ἐλάλησε φύλαξ ἐξ Ἰσραὴλ παραβολῆν· εἶπὸν ἐν ἀνθρώπῳ, πῶς κραταιώσητε φόβον χριστοῦ; ⁴ Καὶ ἐν φωτὶ Θεοῦ πρωΐας, ἀνατεῖλαι ἥλιος τοπρωί, οὗ Κύριος παρήλθεν ἐκ φέγγους, καὶ ὡς ἐξ ὑετοῦ χλόης ἀπὸ γῆς. ⁵ Οὐ γὰρ οὕτως ὁ οἶκός μου μετὰ ἰσχυροῦ, διαθήκη γὰρ αἰώνιον ἔθετό μοι ἐτοιμῆν ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην· ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θέλημα, ὅτι οὐ μὴ βλαστήσῃ ὁ παράνομος. ⁶ Ὡσπερ ἄκανθα ἐξωσμένη πάντες οὗτοι, ὅτι οὐ χειρὶ ληφθήσονται, ⁷ καὶ ἀνὴρ οὐ κοπάσει ἐν αὐτοῖς· καὶ πληρὲς σιδήρου, καὶ ξύλον δόρατος, καὶ ἐν πυρὶ καύσει, καὶ καυθήσονται αἰσχύνην αὐτῶν.

⁸ Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυίδ· Ἰεβοσθέ ὁ Χαναναῖος ἄρχων τοῦ τρίτου ἐστίν· Ἀβινὸν ὁ Ἀσωναῖος, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους στρατιώτας εἰσάπαξ. ⁹ Καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεανὰν υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ υἱὸς Δουδὶ τοῦ ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς μετὰ Δαυίδ· καὶ ἐν τῷ ὄνειδίσει αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἀνέβησεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ. ¹⁰ Αὐτὸς ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, ἕως οὗ ἐκοπίασεν ἡ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ προσεκολλήθη ἡ χειρὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν· καὶ ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ λαὸς ἐκάθητο ὀπίσω αὐτοῦ πλὴν ἐκδιδύσκειν.

¹¹ Καὶ μετ' αὐτὸν Σαμαΐα υἱὸς Ἰσα ὁ Ἀρουχαιὸς· καὶ συνήχθησαν οἱ ἀλλοφύλοι εἰς Θηρία· καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ· καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων. ¹² Καὶ ἐστηλώθη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἐξείλατο αὐτήν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην.

¹³ Καὶ κατέβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν τριακοντα εἰς Κασὼν πρὸς Δαυίδ, εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ· καὶ τάγμα τῶν ἀλλοφύλων, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ῥαφαΐν. ¹⁴ Καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ ὑπόστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁵ Καὶ ἐπεθύμησε Δαυὶδ καὶ εἶπε, τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; τὸ δὲ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁶ Καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς δυνατοὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὕδρευσαν τοῦ ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ· καὶ ἔλαβαν, καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυίδ, καὶ οὐκ ἠθέλησε πειεῖν αὐτό· καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ Κυρίῳ. ¹⁷ Καὶ εἶπεν, ἴλεώς μοι Κύριε τοῦ ποιῆσαι τοῦτο, εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίομαι· καὶ οὐκ ἠθέλησε πειεῖν αὐτό. Ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί.

¹⁸ Καὶ Ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφὸς Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς τρισὶ, καὶ αὐτὸς ἐξήγειρε τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας· καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς

τρισίν. ¹⁹ Ἐκ τῶν τριῶν ἐκείνων ἔνδοξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἔως τῶν τριῶν οὐκ ἦλθε.

²⁰ Καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστὸς ἔργοις, ἀπὸ Καβεσεὶλ, καὶ αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς δύο υἱοὺς Ἀριὴλ τοῦ Μωάβ· καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χιόνος. ²¹ Αὐτὸς ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγυπτίου, ἄνδρα ὀρατὸν, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ξύλον διαβάθρας· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἤρπασε τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ²² Ταῦτα ἐποίησε Βαναίας υἱὸν Ἰωδαὲ, καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς, ²³ ἐκ τῶν τριῶν ἔνδοξος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἦλθε· καὶ ἔταξεν αὐτὸν Δαυὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ.

Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως. ²⁴ Ἀσαὴλ ἀδελφὸς Ἰωάβ· οὗτος ἐν τοῖς τριάκοντα· Ἐλεανὰ υἱὸς Δουδὶ πατραδέλφου αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ· ²⁵ Σαιμὰ ὁ Ρουδαῖος· ²⁶ Σελλῆς ὁ Κελωθί· Ἴρας υἱὸς Ἴσκα ὁ Θεκωΐτης· ²⁷ Ἀβιέζερ ὁ Ἀνωθίτης, ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀνωθίτου· ²⁸ Ἐλλὼν ὁ Ἀωΐτης· Νοερέ ὁ Νετωφατίτης· ²⁹ Ἐσθαὶ υἱὸς Ῥιβᾶ ἐκ Γαβαεθ υἱὸς Βενιαμὴν τοῦ Ἐφραθαίου· Ἀσμῶθ ὁ Βαρδιαμίτης· ³² Ἐμασοῦ ὁ Σαλαβωνίτης· υἱοὶ Ἀσάν, Ἰωνάθαν· ³³ Σαμνὰν ὁ Ἀρωδίτης· Ἄμνὰν υἱὸς Ἀραὶ Σαραουρίτης· ³⁴ Ἀλιφαλὲθ υἱὸς τοῦ Ἀσβίτου, υἱὸς τοῦ Μαχαχαχί· Ἐλιὰβ υἱὸς Ἀχιτόφελ τοῦ Γελωνίτου· ³⁵ Ἀσαραὶ ὁ Καρμήλιος τοῦ Οὐραιοεργί· ³⁶ Γάλα υἱὸς Ναθανά· πολυδυνάμεως υἱὸς Γαλααδδί· ³⁷ Ἐλιε ὁ Ἀμμανίτης· ^{37a} Ἀβροὶ ἀπὸ χειμάρρων· ^{37b} Γαδαβιὴλ υἱὸς τοῦ Ἀραβωθαίου· ^{37c} Γελωρὲ ὁ Βηθωραῖος αἵρων τὰ σκευή· Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας· ³⁸ Ἴρας ὁ Ἐθιραῖος· Γηράβ ὁ ἘθENAῖος· ³⁹ Οὐρίας ὁ Χετταῖος· οἱ πάντες τριάκοντα καὶ ἐπτά.

24

¹ Καὶ προσέθετο ὀργὴν Κύριος ἐκκαῆσαι ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ ἐν αὐτοῖς, λέγων, βάδιζε, ἀριθμησον τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδα. ² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ ἄρχοντα τῆς ἰσχύος τὸν μετ' αὐτοῦ, διέλθε διὰ πάσας φυλάς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβεεῖ, καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λαὸν, καὶ γνῶσομαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ. ³ Καὶ εἶπεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς τὸν λαὸν ὡσπερ αὐτοὺς καὶ ὡσπερ αὐτοὺς ἑκατονταπλασίονα, καὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ὀρώντες· καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἵνατί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ; ⁴ Καὶ ὑπερίσχυσεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ἰωάβ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως.

Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωάβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς ἰσχύος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι τὸν λαὸν τὸν Ἰσραὴλ. ⁵ Καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀροὴρ ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγος Γὰδ καὶ Ἐλιέζερ. ⁶ Καὶ ἦλθον εἰς Γαλαὰδ καὶ εἰς γῆν Θαβασῶν, ἣ ἐστὶν Ἀδασαί, καὶ παρεγύοντο εἰς Δανιδιὰν καὶ Οὐδὰν, καὶ ἐκύκλωσαν Σιδῶνα. ⁷ Καὶ ἦλθον εἰς Μάφαρ Τύρου, καὶ εἰς πάσας τὰς πόλεις τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Χανααίου· καὶ ἦλθον κατὰ Νότον Ἰούδα εἰς Βηρσαβεεῖ. ⁸ καὶ περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ παρεγένοντο ἀπὸ τέλους ἐννέα μηνῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁹ Καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐγένετο Ἰσραὴλ, ὀκτακόσια χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως σπωμένων ῥομφαίαν· καὶ ἀνὴρ Ἰούδα, πεντακόσια χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν.

¹⁰ Καὶ ἐπάταξε καρδίᾳ Δαυὶδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Κύριον, ἡμαρτον σφόδρα ὁ ἐποίησα νῦν Κύριε· παραβίβασον διὰ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράθηνα σφόδρα.

¹¹ Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ τοπρωί· καὶ λόγος Κυρίου ἐγένετο πρὸς Γὰδ τὸν προφήτην τὸν ὀρώντα, λέγων, ¹² πορευθήτι, καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ, λέγων, τάδε λέγει Κύριος, τρία ἐγὼ εἶμι αἵρων ἐπὶ σέ, καὶ ἐκλεξαι σεαυτῷ ἐν ἑξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι. ¹³ Καὶ εἰσῆλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἀνήγγειλε, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐκλεξαι σεαυτῷ γενέσθαι, εἰ ἔλθῃ σοι τρία ἔτη λιμοῦ ἐν τῇ γῇ σου, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἔμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ ἔσονται διώκοντές σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐν τῇ γῇ σου· νῦν οὖν γνῶθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥῆμα. ¹⁴ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γὰδ, στενά μοι πάντοθεν σφόδρα ἐστίν· ἐμπεσοῦμαι διὰ εἰς χεῖρας Κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα· εἰς δὲ χεῖρας ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπέσω.

¹⁵ Καὶ ἐξελέξατο ἐαυτῷ Δαυὶδ τὸν θάνατον· καὶ ἡμέραι θηρισμοῦ πυρῶν· καὶ ἔδωκε Κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ὥρας ἀρίστου, καὶ ἤρξατο

ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεε, ἐβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁶ Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ παρεκλήθη Κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπε τῷ ἄγγέλῳ τῷ διαφθεῖροντι ἐν τῷ λαῷ, πολὺ νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἦν παρὰ τῇ ἄλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁷ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Κύριον, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τὸν τύπτοντα ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ, ἐγὼ εἰμι ἡδίκησα· καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; γενέσθω δὴ ἡ χεῖρ σου ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου.

¹⁸ Καὶ ἦλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάβηθι, καὶ στήσον τῷ Κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἄλῳι Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁹ Καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ, καθ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος. ²⁰ Καὶ διέκυψεν Ὀρνὰ, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν Ὀρνὰ, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ²¹ Καὶ εἶπεν Ὀρνὰ, τί ὅτι ἦλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ; καὶ εἶπε Δαυὶδ, κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἄλωνα τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ συσχεθῆ ἡ θραῦσις ἐπάνω τοῦ λαοῦ. ²² Καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς Δαυὶδ, λαβέτω καὶ ἀνενεγκάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ Κυρίῳ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ· ἰδοὺ οἱ βόες εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκευὴ τῶν βοῶν εἰς ξύλα. ²³ Τὰ πάντα ἔδωκεν Ὀρνὰ τῷ βασιλεῖ· καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς τὸν βασιλέα, Κύριος ὁ Θεός σου εὐλογῆσαι σε. ²⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀρνὰ, οὐχί, ὅτι ἄλλα κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν ἀναλλάγματι, καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ Κυρίῳ μου Θεῷ ὀλοκαύτωμα δωρεάν. Καὶ ἐκτήσατο Δαυὶδ τὸν ἄλωνα καὶ τοὺς βόας ἐν ἀργυρίῳ σίκλων πενήτηκοντα. ²⁵ Καὶ ὑποκόσμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον Κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς· καὶ προσέθηκε Σαλωμών ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτῳ, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις· καὶ ἐπήκουσε Κύριος τῇ γῆ, καὶ συνεσχέθη ἡ θραῦσις ἐπάνωθεν Ἰσραὴλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ

¹ ΚΑΙ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρεσβύτερος προβεβηκῶς ἡμέραις, καὶ περιέβαλλον αὐτὸν ἱματίους, καὶ οὐκ ἐθερμαίνεται. ² Καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ, ζητησάτωσαν τῷ βασιλεῖ παρθένον νεάνιδα, καὶ παραστήσεται τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔσται αὐτὸν θάλπουσα, καὶ κοιμηθήσεται μετ' αὐτοῦ, καὶ θερμανθήσεται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς. ³ Καὶ ἐζήτησαν νεάνιδα καλὴν ἐκ παντὸς ὁρίου Ἰσραὴλ· καὶ εὗρον τὴν Ἀβισὰγ τὴν Σωμανίτιν, καὶ ἤνεγκαν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα. ⁴ Καὶ ἡ νεάνις καλὴ ἕως σφόδρα· καὶ ἦν θάλπουσα τὸν βασιλέα, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ· καὶ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔγνω αὐτήν.

⁵ Καὶ Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγιθ ἐπήρετο, λέγων, ἐγὼ βασιλεύσω· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἄρματα καὶ ἵππεις, καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁶ Καὶ οὐκ ἀπεκώλυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ οὐδέποτε, λέγων, διατί σὺ ἐποίησας; καὶ γε αὐτὸς ὠραῖος τῇ ὄψει σφόδρα, καὶ αὐτὸν ἔτεκεν ὀπίσω Ἀβессαλωμ. ⁷ Καὶ ἐγένοντο οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ Ἰωάβ τοῦ υἱοῦ Σαρουίας, καὶ μετὰ Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐβόηθον ὀπίσω Ἀδωνίου. ⁸ Καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαῆ, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Σεμεὶ, καὶ Ῥησι, καὶ υἱοὶ δυνατοὶ τοῦ Δαυὶδ, οὐκ ἦσαν ὀπίσω Ἀδωνίου. ⁹ Καὶ ἐθυσίασεν Ἀδωνίας πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἄρνας μετὰ αἰθῆ τοῦ Ζωελεθι, ὃς ἦν ἐχόμενα τῆς Ῥωγῆλ· καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀδρόους Ἰούδα παῖδας τοῦ βασιλέως. ¹⁰ Καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τὸν Σαλωμὼν ἀδελφὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐκάλεσε.

¹¹ Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμῶν, λέγων, οὐκ ἤκουσας ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγιθ, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Δαυὶδ οὐκ ἔγνω; ¹² Καὶ νῦν δεῦρο, συμβουλεύσω σοι διη συμβουλίαν, καὶ ἐξελοῦ τὴν ψυχὴν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ σου Σαλωμῶν. ¹³ Δεῦρο εἰσελθε πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, οὐχὶ σὺ κύριέ μου βασιλεὺ ὡμοσας τῇ δούλῃ σου, λέγων, ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμῶν βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ αὐτὸς καθιέται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; καὶ τί ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας; ¹⁴ Καὶ ἰδοὺ ἔτι λαλοῦσης σου ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι ὀπίσω σου, καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου.

¹⁵ Καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτερος σφόδρα· καὶ Ἀβισὰλ ἡ Σωμανίτις ἦν λειτουργοῦσα τῷ βασιλεῖ. ¹⁶ Καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τί ἔστι σοί; ¹⁷ Ἡ δὲ εἶπε, κύριε, σὺ ὡμοσας ἐν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου τῇ δούλῃ σου, λέγων, ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμῶν βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. ¹⁸ Καὶ νῦν ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐβασίλευσε, καὶ σὺ κύριέ μου βασιλεὺ οὐκ ἔγνως. ¹⁹ Καὶ ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλήθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰωάβ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως· καὶ τὸν Σαλωμῶν τὸν δούλον σου οὐκ ἐκάλεσε. ²⁰ Καὶ σὺ κύριέ μου βασιλεὺ, οἱ ὀφθαλμοὶ παντὸς Ἰσραὴλ πρὸς σέ, ἀπάγγειλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν. ²¹ Καὶ ἔσται ὡς ἂν κοιμηθῇ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔσομαι ἐγὼ καὶ Σαλωμῶν ὁ υἱός μου ἀμαρτωλῶι.

²² Καὶ ἰδοὺ ἔτι αὐτῆς λαλοῦσης μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἦλθε. ²³ Καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ, ἰδοὺ Νάθαν ὁ προφήτης; καὶ εἰσῆλθε κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.

²⁴ Καὶ εἶπε Νάθαν, κύριέ μου βασιλεὺ, σὺ εἶπας, Ἀδωνίας βασιλεύσει ὀπίσω μου, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; ²⁵ Ὅτι κατέβη σήμερον, καὶ ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλήθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως, καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα· καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐσθίουντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, ζήτω ὁ βασιλεὺς Ἀδωνίας. ²⁶ Καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν δούλον σου, καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαῆ, καὶ Σαλωμῶν τὸν δούλον σου, οὐκ ἐκάλεσεν. ²⁷ Εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐγνωρίσας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου βασιλέως μετ' αὐτόν;

²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ εἶπε, καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβεὲ· καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁹ Καὶ ὡμοσεν ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε, ζῆ Κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ³⁰ ὅτι καθὼς ὡμοσά σοι ἐν Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ, λέγων, ὅτι Σαλωμῶν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ'

ἐμὲ, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ' ἐμοῦ, ὅτι οὕτω ποιήσω τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ³¹ Καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, ζήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ εἰς τὸν αἰῶνα.

³² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, Καλέσατέ μοι Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναϊάν υἱὸν Ἰωδαὲ καὶ εἰσηλθόν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ³³ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς, λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιβιάσατε τὸν υἱὸν μου Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ἐμὴν, καὶ καταγάγετε αὐτὸν εἰς τὴν Γιών, ³⁴ καὶ χρισάτω αὐτὸν ἐκεῖ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης εἰς βασιλεία ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ σαλπίατε κερατίνῃ, καὶ ἐρεῖτε, ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών. ³⁵ Καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ βασιλεύσει ἀντ' ἐμοῦ· καὶ ἐγὼ ἐνετειλάμην τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ³⁶ Καὶ ἀπεκρίθη Βαναϊάς υἱὸς Ἰωδαὲ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, γένοιτο οὕτως· πιστώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως· ³⁷ καθὼς ἦν Κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕτως εἶη μετὰ Σαλωμών, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως Δαυὶδ.

³⁸ Καὶ κατέβη Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Βαναϊάς υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ ὁ Χερεθὶ, καὶ ὁ Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βασιλέως Δαυὶδ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν Γιών. ³⁹ Καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔχρισε τὸν Σαλωμών, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ· καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός, ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών. ⁴⁰ Καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐχόρευον ἐν χοροῖς καὶ εὐφραίνόμενοι εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἐβόρᾳ ἢ γῆ ἐν τῇ φωνῇ αὐτῶν.

⁴¹ Καὶ ἤκουσεν Ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν φαγεῖν· καὶ ἤκουσεν Ἰωάβ τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, καὶ εἶπε, τίς ἡ φωνὴ τῆς πόλεως ἠχούσης; ⁴² Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἰδοὺ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως εἰσηλθε· καὶ εἶπεν Ἀδωνίας, εἰσελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως εἶ σὺ, καὶ ἀγαθὰ εὐαγγέλια. ⁴³ Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε, καὶ μάλα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβασιλεύσει τὸν Σαλωμών, ⁴⁴ καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναϊάν τὸν υἱὸν Ἰωδαὲ, καὶ τὸν Χερεθὶ, καὶ τὸν Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βασιλέως. ⁴⁵ Καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἐν τῇ Γιών, καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν εὐφραίνόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις· αὕτῃ ἡ φωνὴ ἦν ἠκούσατε. ⁴⁶ Καὶ ἐκάθισε Σαλωμών ἐπὶ θρόνον βασιλείας. ⁴⁷ Καὶ εἰσηλθόν οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλόγησαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα Δαυὶδ, λέγοντες, ἀγαθῦναι ὁ Θεὸς τὸ ὄνομα Σαλωμών ὑπὲρ τὸ ὄνομά σου, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σου· καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κοίτην. ⁴⁸ Καὶ γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἔδωκε σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου βλέπουσι.

⁴⁹ Καὶ ἐξέστησαν πάντες οἱ κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου, καὶ ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ⁵⁰ Καὶ Ἀδωνίας ἐφοβήθη ἀπὸ προσώπου Σαλωμών, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ ἐπελάβετο τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. ⁵¹ Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμών, λέγοντες, ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐφοβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμών, καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων, ὁμοσάτω μοι σήμερον Σαλωμών, εἰ οὐ θανατώσει τὸν δούλον αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ. ⁵² Καὶ εἶπε Σαλωμών, ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως, εἰ πεσεῖται τῶν τριχῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐὰν κακία εὐρήσῃ ἐν αὐτῷ, θανατωθήσεται. ⁵³ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ εἰσηλθε, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαλωμών, δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

2

¹ Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ ἀποθανεῖν αὐτὸν, καὶ ἀπεκρίνατο Σαλωμών υἱὸς αὐτοῦ, λέγων, ² ἐγὼ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς· καὶ ἰσχύσεις, καὶ ἔση εἰς ἄνδρα, ³ καὶ φυλάξεις φυλακὴν Κυρίου Θεοῦ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσέως· ἵνα συνήσῃς ἃ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· ⁴ Ἴνα στήσῃ Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησε, λέγων, ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου ἐν ἀληθείᾳ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγων, οὐκ ἐξολοθρευθήσεται σοι ἀνὴρ ἐπάνωθεν θρόνου Ἰσραὴλ. ⁵ Καὶ γε σὺ ἔγνωσ ὅσα ἐποίησέ μοι Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας, ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶν

ἄρχουσι τῶν δυνάμεων Ἰσραὴλ, τῷ Ἀβεννήρ υἱῷ Νήρ, καὶ τῷ Ἀμεσσαὶ υἱῷ Ἰεθέρ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς, καὶ ἔταξε τὰ αἵματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθῶων ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ ἐν τῇ ὀσφύϊ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ τῷ ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν σοφίαν σου, καὶ σὺ καταξέεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ἄδου. ⁷ Καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσιν τὴν τράπεζάν σου· ὅτι οὕτως ἤγγισαν μοι ἐν τῷ με ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλῶμ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁸ Καὶ ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ Ἰεμιλὶ ἐκ Βαουρίμ, καὶ αὐτὸς κατηράσατό με κατὰραν ὀδυνηρὰν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς· καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς ἀπαντὴν μου εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὠμοσα αὐτῷ ἐν Κυρίῳ, λέγων, εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ. ⁹ Καὶ οὐ μὴ ἀθώωσῃς αὐτὸν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἶ σύ, καὶ γνώση ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου.

¹⁰ Καὶ ἐκοιμήθη Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ. ¹¹ Καὶ αἱ ἡμέραι ὅς ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, τεσσαράκοντα ἔτη· ἐν Χεβρών ἐβασίλευσεν ἐπτὰ ἔτη, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τριάκοντα τρία ἔτη.

¹² Καὶ Σαλωμὼν ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἠτοιμάσθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα. ¹³ Καὶ εἰσῆλθεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγιθὸς πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμὼν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ· ἡ δὲ εἶπεν, εἰρήνη ἢ εἰσοδός σου; καὶ εἶπεν, εἰρήνη. ¹⁴ Λόγος μοι πρὸς σέ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, λάλησον. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, σὺ οἶδας, ὅτι ἐμοὶ ἦν βασιλεία, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς βασιλέα· καὶ ἐστράφη ἡ βασιλεία, καὶ ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ Κυρίου ἐγενήθη αὐτῷ. ¹⁶ Καὶ νῦν αἴτησιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβεὲ, λάλει. ¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, εἶπον δὴ πρὸς Σαλωμὼν τὸν βασιλέα, ὅτι οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσει μοι τὴν Ἀβισὰγ τὴν Σωμανίτιν εἰς γυναικα. ¹⁸ Καὶ εἶπε Βηρσαβεὲ, καλῶς· ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βασιλεῖ.

¹⁹ Καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν ἀλήσια αὐτῷ περὶ Ἀδωνίου· καὶ ἐξανέστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπαντὴν αὐτῇ, καὶ κατεφίλησεν αὐτήν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου· καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, αἴτησιν μίαν μικρὰν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν μου· καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, αἴτησαι, μήτηρ ἐμῆ, καὶ οὐκ ἀποστρέψω σε. ²¹ Καὶ εἶπε, δοθήτω δὴ Ἀβισὰ ἡ Σωμανίτις τῷ Ἀδωνίᾳ τῷ ἀδελφῷ σου εἰς γυναικα. ²² Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ἰνατί σὺ ἦτησαι τὴν Ἀβισὰλ τῷ Ἀδωνίᾳ; καὶ αἴτησαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμέ, καὶ αὐτῷ Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ αὐτῷ Ἰωάβ ὁ υἱὸς Σαρουίας ἀρχιστράτηγος ἐταῖρος. ²³ Καὶ ὠμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν κατὰ τοῦ Κυρίου, λέγων, τάδε ποιῆσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε παροσθεῖη, ὅτι κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν Ἀδωνίας τὸν λόγον τούτον. ²⁴ Καὶ νῦν ζῆ Κύριος ὃς ἠτοίμασε με καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου, καὶ αὐτὸς ἐποίησέ μοι οἶκον καθὼς ἐλάλησε Κύριος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται Ἀδωνίας. ²⁵ Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν χειρὶ Βαναίου υἱοῦ Ἰωδαὲ, καὶ ἀνεῖλεν αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

²⁶ Καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἀπότρεχε σὺ εἰς Ἀναθῶθ εἰς ἀγρόν σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἶ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἦρας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐνώπιον τοῦ πατρὸς μου, καὶ ὅτι ἐκακουχήθης ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχήθη ὁ πατήρ μου. ²⁷ Καὶ ἐξέβαλε Σαλωμὼν τὸν Ἀβιάθαρ τοῦ μὴ εἶναι ἱερέα τοῦ Κυρίου, πληρωθῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἡλὶ ἐν Σηλῶμ.

²⁸ Καὶ ἡ ἀκοὴ ἦλθεν ἕως Ἰωάβ υἱοῦ Σαρουίας, ὅτι Ἰωάβ ἦν κεκλικῶς ὀπίσω Ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω Σαλωμὼν οὐκ ἔκλινε· καὶ ἔφυγεν Ἰωάβ εἰς τὸ σκῆνωμα τοῦ Κυρίου, καὶ κατέσχε τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. ²⁹ Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμὼν, λέγοντες, ὅτι πέφευγε Ἰωάβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ, λέγων, τί γέγονέ σοι, ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ἰωάβ, ὅτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς Κύριον· καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαὲ, λέγων, πορεύου καὶ ἀνελε αὐτόν, καὶ θάψον αὐτόν.

³⁰ Καὶ ἦλθε Βαναίας υἱὸς Ἰωαβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Κυρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, ἔξελθε· καὶ εἶπεν Ἰωαβ, οὐκ ἔπορευομαι, ὅτι ὧδε ἀποθάνομαι· καὶ ἐπέστρεψε Βαναίας υἱὸς Ἰωαβ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, λέγων, τάδε λέλάληκεν Ἰωαβ, καὶ τάδε ἀποκρίται μοι. ³¹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, πορεύου, καὶ ποιήσον αὐτῷ καθὼς εἶρηκε, καὶ ἄνελε αὐτὸν· καὶ θάψεις αὐτὸν, καὶ ἐξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα ὃ ὠρεᾶν ἐξέχευεν, ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. ³² Καὶ ἐπέστρεψε Κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς ἀπήνησε τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὁ πατήρ μου Δαυὶδ οὐκ ἔγνω τὸ αἷμα αὐτῶν, τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νῆρ ἀρχιστράτηγον Ἰσραὴλ, καὶ τὸν Ἀμεσσά υἱὸν Ἰεθὲρ ἀρχιστράτηγον Ἰούδα. ³³ Καὶ ἐπεστράφη τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰρήνη ἕως αἰῶνος παρὰ Κυρίου. ³⁴ Καὶ ἀνέβη Βαναίας υἱὸς Ἰωαβ, καὶ ἀπήνησεν αὐτῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν, καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

³⁵ Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωαβ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν στρατήγιαν· καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα ἔδωκεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ Ἀβιάθαρ. Καὶ Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ. ^{35a} καὶ ἔδωκε Κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμῶν, καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα, καὶ πλάτος καρδίας, ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὴν θάλασσαν.

^{35b} Καὶ ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις Σαλωμῶν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων υἱῶν ἀρχαίων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. ^{35c} Καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Φαραῶ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν οἰκοδομήσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον Κυρίου ἐν πρώτοις, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ κυκλόθεν· ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε.

^{35d} Καὶ ἦν τῷ Σαλωμῶν ἐβδομήκοντα χιλιάδες αἶροντες ἄρσιν, καὶ ὄγδοῆκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει. ^{35e} καὶ ἐποίησε Σαλωμῶν τὴν θάλασσαν, καὶ τὰ ὑποστηρίγματα, καὶ τοὺς λουτήρας τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν· καὶ ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἑπαλίξιν ἐπ' αὐτῆς, διεκόσμησεν τὴν πόλιν Δαυὶδ. ^{35f} οὕτως θυγάτηρ Φαραῶ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ· τότε ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν. ^{35g} καὶ Σαλωμῶν ἀνέφερε τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ὠκοδόμησε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐθυμία ἐνώπιον Κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. ^{35h} Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμῶν, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα. ³⁵ⁱ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ἀσσοῦρ, καὶ τὴν Μαγδώ, καὶ τὴν Γαζερ, καὶ τὴν Βαιθωρῶν ἐπάνω, καὶ τὰ Βαλλάθ. ^{35k} πλὴν μετὰ τὸ οἰκοδομήσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ κήκλω, μετὰ ταῦτα ὠκοδόμησε τὰς πόλεις ταύτας.

^{35l} Καὶ ἐν τῷ ἔτι Δαυὶδ ζῆν, ἐνετείλατο τῷ Σαλωμῶν, λέγων, ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ σπέρματος τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ Χεβρών. ^{35m} οὗτος κατηράσατό με κατάραν ὄδυνηρὰν ἐν ἡμέρᾳ ἐπορευομένη εἰς παρεμβολάς. ³⁵ⁿ καὶ αὐτὸς κατέβαινεν εἰς ἀπαντὴν μοι ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὡμοσα αὐτῷ κατὰ τοῦ Κυρίου, λέγων, εἰ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ. ^{35o} καὶ νῦν μὴ ἀθώωσῃς αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ φρονίμος σύ· καὶ γνώση ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν πολιάν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου.

³⁶ Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεὶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὠκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ κάθου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐκεῖθεν οὐδαμοῦ. ³⁷ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξόδου σου καὶ διαβήσῃ τὸν χειμάρρον Κέδρων, γινώσκων γνώση ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ· τὸ αἷμά σου ἔσται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου· καὶ ὥρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ³⁸ Καὶ εἶπε Σεμεὶ πρὸς τὸν βασιλέα, ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας, κύριε μου βασιλεῦ· οὕτω ποιήσει ὁ δούλος σου· καὶ ἐκάθισεν Σεμεὶ ἐν Ἱερουσαλήμ τρία ἔτη.

³⁹ Καὶ ἐγενήθη μετὰ τὰ τρία ἔτη, καὶ ἀπέδρασαν δύο δούλοι τοῦ Σεμεὶ πρὸς Ἀγχοὺς υἱὸν Μααχὰ βασιλέα Γέθ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σεμεὶ, λέγοντες, ἰδοὺ οἱ δούλοι σου ἐν Γέθ. ⁴⁰ Καὶ ἀνέστη Σεμεὶ καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γέθ πρὸς Ἀγχοὺς τοῦ ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη Σεμεὶ, καὶ ἦγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐκ Γέθ. ⁴¹ Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμῶν, λέγοντες, ὅτι ἐπορεύθη Σεμεὶ ἐξ Ἱερουσαλήμ εἰς Γέθ, καὶ ἀνέστρεψε τοὺς δούλους αὐτοῦ. ⁴² Καὶ ἀπέστειλεν ὁ

βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσε τὸν Σεμεὶ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, οὐχὶ ὥρκισά σε κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπεμαρτυράμη σοι, λέγων, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐξέλθῃς ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ πορευθῆς εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, γινώσκων γνώση ὅτι θανάτῳ ἀποθανή; ⁴³ Καὶ τί ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὸν ὄρκον Κυρίου, καὶ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλαμην κατὰ σοῦ;

⁴⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεὶ, σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου ἣν οἶδεν ἡ καρδία σου, ἃ ἐποίησας Δαυὶδ τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκε Κύριος τὴν κακίαν σου εἰς κεφαλὴν σου. ⁴⁵ Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών εὐλογημένος, καὶ ὁ θρόνος Δαυὶδ ἔσται ἐτοιμὸς ἐνώπιον Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁴⁶ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τῷ Βαναΐα υἱῷ Ἰωδαῆ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν.

^{46a} Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός· καὶ Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ σφόδρα, ὡς ἡ ἄμμος ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλήθος, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες. ^{46b} καὶ Σαλωμών ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις· καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα, καὶ ἐδούλευον τῷ Σαλωμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ^{46c} καὶ Σαλωμών ἤρξατο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου. ^{46d} καὶ αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Θερμαὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ^{46e} καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμῶν· τριάκοντα κόροι σμιδάλεως, καὶ ἐξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, δέκα μόσχοι ἐκλεκτοί, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν νομάδων. ^{46f} ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Ῥαφὶ ἕως Γάζης ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι πέραν τοῦ ποταμοῦ; ^{46g} καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν· καὶ κατώκει Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες, ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν συκὴν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἐορτάζοντες ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεῆ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών.

^{46h} Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμών. Ἀζαρίου υἱὸς Σαδῶκ τοῦ ἱερέως, καὶ Ὀρνίου υἱὸς Νάθαν ἄρχων τῶν ἐφειστηκότων· καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ Σουβὰ γραμματεὺς, καὶ Βασὰ υἱὸς Ἀχιθαλάμ ἀναμιμνήσκων, καὶ Ἀβὶ υἱὸς Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος, καὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Ἐδραὶ ἐπὶ τὰς ἄρσεις, καὶ Βαναΐας υἱὸς Ἰωδαῆ ἐπὶ τῆς ἀυλαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλινθίου, καὶ Καχοῦρ υἱὸς Νάθαν ὁ σύμβουλος.

⁴⁶ⁱ Καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμῶν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες Ἴπποι εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες Ἴππων. ^{46k} καὶ ἦν ἄρχων ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου. ^{46l} καὶ Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ.

3

² Πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν θυμῶντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς, ὅτι οὐκ ὠκοδομήθη οἶκος τῷ Κυρίῳ ἕως τοῦ νῦν. ³ Καὶ ἠγάπησε Σαλωμών τὸν Κύριον πορευέσθαι ἐν τοῖς προστάγμασι Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἔθηκε καὶ ἐθυμία. ⁴ Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Γαβὰν θῦσαι ἐκεῖ, ὅτι αὕτη ὑψηλοτάτη, καὶ μεγάλη· χιλιᾶν ὀλοκαύτων ἀνήμερος Σαλωμών ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Γαβὰν.

⁵ Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Σαλωμῶν ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαλωμών, αἰτήσαι τι αἰτήμα σεαυτῷ. ⁶ Καὶ εἶπε Σαλωμών, σὺ ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου ἔλεος μέγα, καθὼς διήλθην ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ἐν εὐθύτητι καρδίας μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῷ τὸ ἔλεος τοῦ μέγα τοῦτο, δοῦναι τὸν υἱόν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεός μου, σὺ ἔδωκας τὸν δούλόν σου ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου· καὶ ἐγὼ εἶμι παιδάριον μικρὸν, καὶ οὐκ οἶδα τὴν ἔξοδόν μου καὶ τὴν εἰσοδόν μου. ⁸ Ὁ δὲ δούλός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἐξελέξω, λαὸν πολὺν, ὃς οὐκ ἀρίθμηθῆσεται. ⁹ Καὶ δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν ἀκούειν καὶ διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοῦ συνιεῖν ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· ὅτι τίς δυναθήσεται κρίνειν τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τοῦτου;

¹⁰ Καὶ ἤρσεσεν ἐνώπιον Κυρίου, ὅτι ἠτήσατο Σαλωμών τὸ ρῆμα τοῦτο. ¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἠτήσω παρ' ἐμοῦ τὸ ρῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἠτήσω σεαυτῷ ἡμέρας πολλὰς, καὶ οὐκ ἠτήσω πλοῦτον, οὐδὲ ἠτήσω ψυχὰς ἐχθρῶν σου, ἀλλ' ἠτήσω σεαυτῷ τοῦ συνιεῖν τοῦ εἰσακούειν κρίμα, ¹² ἰδοὺ πεποίηκα κατὰ τὸ ρῆμά σου· ἰδοὺ δέδωκά σοι καρδίαν φρονίμην καὶ σοφὴν· ὡς σὺ οὐ γέγονεν ἔμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἀναστήσεται ὅμοιός σοι. ¹³ Καὶ ἃ οὐκ ἠτήσω δέδωκά σοι, καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ὡς οὐ γέγονεν ἀνήρ ὅμοιός σοι ἐν βασιλεῦσι. ¹⁴ Καὶ ἐὰν πορευθῆς ἐν τῇ ὁδῷ μου φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ὡς ἐπορεύθη Δαυὶδ

ὁ πατήρ σου, καὶ πληθυνῶ τὰς ἡμέρας σου. ¹⁵ Καὶ ἐξυπνίσθη Σαλωμών, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον· καὶ ἀνέστη καὶ παραγίνεται εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἕστη κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου ἐν Σιών, καὶ ἀνήγαγεν ὀλοκαυτώσεις, καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὰς, καὶ ἐποίησε πότον μέγαν ἐαυτῷ καὶ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ.

¹⁶ Τότε ὤφθησαν δύο γυναῖκες πόρνοι τῷ βασιλεῖ, καὶ ἕστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ μία, ἐν ἐμοὶ κύριε, ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ὠκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἐνί, καὶ ἐτέκομεν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁸ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ τεκούσης μου, ἔτεκε καὶ ἡ γυνὴ αὕτη· καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ αὐτό· καὶ οὐκ ἔστιν οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁹ Καὶ ἀπέθανεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν νύκτα, ὡς ἐπεκοιμήθη ἐπ' αὐτόν. ²⁰ Καὶ ἀνέστη μέσης τῆς νυκτός, καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν μου ἐκ τῶν ἀγκαλῶν μου, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισεν ἐν τῷ κόλπῳ μου. ²¹ Καὶ ἀνέστην τοπρωῖ θηλάσαι τὸν υἱὸν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν τεθνηκώς· καὶ ἰδοὺ κατενόησα αὐτὸν πρωὶ, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ υἱὸς μου ὃν ἔτεκεν. ²² Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα, οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱὸς μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱὸς σου ὁ τεθνηκώς· καὶ ἐλάλησεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

²³ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐταῖς, σὺ λέγεις, οὗτος ὁ υἱὸς μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱὸς ταύτης ὁ τεθνηκώς· καὶ σὺ λέγεις, οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱὸς μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱὸς σου ὁ τεθνηκώς. ²⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, λάβετε μάχαιραν· καὶ προσήνεγκαν τὴν μάχαιραν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²⁵ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, διέλετε τὸ παιδίον τὸ ζῶν τὸ θηλάζον εἰς δύο, καὶ δότε τὸ ἡμισυ αὐτοῦ ταύτῃ, καὶ τὸ ἡμισυ αὐτοῦ ταύτῃ. ²⁶ Καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ ἡς ἦν ὁ υἱὸς ὁ ζῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν, ἐν ἐμοὶ κύριε, δότε αὐτῇ τὸ παιδίον, καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσῃτε αὐτό· καὶ αὕτη εἶπε, μήτε ἐμοὶ, μήτε αὐτῇ ἔστω, διέλετε. ²⁷ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε, δότε τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ, δότε αὐτῇ αὐτό, καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσῃτε αὐτό, αὕτη ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἤκουσαν πᾶς Ἰσραὴλ τὸ κρίμα τοῦτο ὃ ἔκρινεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις Θεοῦ ἐν αὐτῷ τοῦ ποιεῖν δικαίωμα.

4

¹ Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών βασιλεύων ἐπὶ Ἰσραὴλ. ² Καὶ οὗτοι ἄρχοντες οἱ ἦσαν αὐτῷ· Ἀζαρίας υἱὸς Σαδώκ· ³ Ἐλιὰφ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σηβὰ γραμματεῖς· καὶ Ἴωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοῦδ ἀναμιμνήσκων· ⁴ Καὶ Βαναίας υἱὸν Ἴωδαὲ ἐπὶ τῆς δυνάμεως· καὶ Σαδώκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς· ⁵ Καὶ Ορνία υἱὸς Νάθαν ἐπὶ τῶν καθεστανένων· καὶ Ζαβοῦθ υἱὸς Νάθαν ἐταῖρος τοῦ βασιλέως· ⁶ Καὶ Ἀχισὰρ ἦν οἰκονόμος· καὶ Ἐλιὰκ ὁ οἰκονόμος· καὶ Ἐλιὰβ υἱὸς Σάφ ἐπὶ τῆς πατριάς· καὶ Ἀδωνιράμ υἱὸς Αὐδῶν ἐπὶ τῶν φῶρων.

⁷ Καὶ τῷ Σαλωμών δώδεκα καθεστάμενοι ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· μῆνα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐγίνετο ἐπὶ τὸν ἕνα χορηγεῖν. ⁸ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Βεὲν υἱὸς Ὀρ ἐν ὄρει Ἐφραὶμ εἷς. ⁹ Υἱὸς Δακὰρ ἐν Μακὲς, καὶ ἐν Σαλαβίν, καὶ Βαιθσαμὺς, καὶ Ἐλών ἕως Βηθανὰν εἷς. ¹⁰ Υἱὸς Ἐσδὶ, ἐν Ἀραβῶθ, αὐτοῦ Σωχώ καὶ πᾶσα ἡ γῆ Ὀφὲρ. ¹¹ Υἱοῦ Ἀμιναδάβ πᾶσα Νεφθαδῶρ, Τεφὰθ θυγάτηρ Σαλωμών ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, εἷς. ¹² Βανὰ υἱὸς Ἀχιλοῦθ τὴν Ἰθανάχ, καὶ Μαγεδδῶ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Σάν ὁ παρὰ Σεσαθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἰσραὲ, καὶ ἐκ Βηθσάν ἕως Σαβελμαουλά, ἕως Μαεβὲρ Λουκάμ, εἷς. ¹³ Υἱὸς Ναβὲρ ἐν Ῥαβῶθ Γαλαὰδ, τούτῳ ἑσχόμισμα Ἐργάβ ἐν τῇ Βασάν, ἐξήκοντα πόλεις μεγάλαι τειχήρεις καὶ μοχλοὶ χαλκοί, εἷς. ¹⁴ Ἀχιναδάβ υἱὸς Σαδδῶ Μασααίμ. ¹⁵ Ἀχιμαὰς ἐν Νεφθαλίμ, καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν Βασεμμὰθ θυγατέρα Σαλωμών εἰς γυναῖκα, εἷς. ¹⁶ Βαανὰ υἱὸς Χουσι ἐν Ἀσῆρ καὶ ἐν Βααλῶθ, εἷς. ¹⁷ Σεμεὶ υἱὸς Ἡλὰ ἐν τῷ Βενιαμίν. ¹⁸ Γαβὲρ υἱὸς Ἀδαὶ ἐν τῇ γῆ Γὰδ Σηὼν βασιλέως τοῦ Ἐσεβῶν καὶ Ὀγ βασιλέως τοῦ Βασάν, καὶ νασεφ εἷς ἐν γῆ Ἰούδα. ¹⁹ Ἴωσαφὰτ υἱὸς Φουασσοῦδ ἐν Ἰσάχαρ.

5

¹ Καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεστάμενοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ πάντα τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ, οὐ παραλλάσσοις λόγον. Καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασιν ἦρον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ἦ ὁ βασιλεὺς, ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ.

² Καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμών· ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως, καὶ ἐξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, ³ καὶ δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων, καὶ δορκάδων ἐκλεκτῶν σιτευτά. ⁴ Ὅτι ἦν ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν κυκλόθεν.

⁹ Καὶ ἔδωκε Κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμών καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χύμα καρδίας, ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὴν θάλασσαν. ¹⁰ Καὶ ἐπληθύνθη Σαλωμών σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. ¹¹ Καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ Γαιθᾶν τὸν Ζαρίτην, καὶ τὸν Αἰνᾶν, καὶ τὸν Χαλκᾶδ καὶ Δαράλα υἱοὺς Μάλ. ¹² Καὶ ἐλάλησε Σαλωμών τρισχιλίαις παραβολὰς, καὶ ἦσαν ὧμαι αὐτοῦ πεντακισχιλῖαι. ¹³ Καὶ ἐλάλησεν ὑπὲρ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἕως τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευομένης διὰ τοῦ τοίχου· καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν κτηνῶν καὶ περὶ τῶν πετεινῶν καὶ περὶ τῶν ἐρπετῶν καὶ περὶ τῶν ἰχθύων. ¹⁴ Καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ ἀκοῦσαι τῆς σοφίας Σαλωμών· καὶ παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς γῆς, ὅσοι ἤκουον τῆς σοφίας αὐτοῦ.

^{14a} Καὶ ἔλαβε Σαλωμών τὴν θυγατέρα Φαραῶ αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, καὶ τὸ τεῖχος Ἰερουσαλήμ. ^{14b} τότε ἀνέβη Φαραῶ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ προκατελάβετο τὴν Γαζέρ, καὶ ἐνεπύρρισε αὐτὴν, καὶ τὸν Χανανίτην τὸν κατοικοῦντα ἐν Μεργάβ· καὶ ἔδωκεν αὐτὰς Φαραῶ ἀποστολὰς θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών· καὶ Σαλωμών ὠκοδόμησε τὴν Γαζέρ.

¹⁵ Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρίσαι τὸν Σαλωμών ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιράμ τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁶ Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χιράμ, λέγων, ¹⁷ Σὺ οἶδας τὸν πατέρα μου Δαυὶδ, ὅτι οὐκ ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ μου ἀπὸ προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυκλόθεντων αὐτὸν, ἕως τοῦ δοῦναι Κύριον αὐτοὺς ὑπὸ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ νῦν ἀνέπαυσε Κύριος ὁ Θεός μου ἐμοὶ κυκλόθεν, οὐκ ἔστιν ἐπιβουλὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα πονηρὸν. ¹⁹ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ μου, καθὼς ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεός πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, λέγων, ὁ υἱός σου ὃν δώσω ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ²⁰ Καὶ νῦν ἐντειλαί, καὶ κοψάτωσάν μου ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ δούλοί μου μετὰ τῶν δούλων σου, καὶ τὸν μισθὸν δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ὅτι σὺ οἶδας, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰδὼς ξύλα κόπτειν καθὼς οἱ Σιδωνιοὶ.

²¹ Καὶ ἐγενήθη καθὼς ἤκουσε Χιράμ τῶν λόγων Σαλωμών, ἐχάρη σφόδρα, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς ὁ Θεός σήμερον, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολὺν τοῦτον. ²² Καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμών, λέγων, ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν ἀπέσταλκας πρὸς μέ· ἐγὼ ποιήσω πᾶν θέλημά σου· ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα ²³ οἱ δούλοί μου κατάξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ σχεδίας, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἐὰν ἀποστείλῃς πρὸς μέ, καὶ ἐκτινάξω αὐτὰ ἐκεῖ, καὶ σὺ ἀρεῖς· καὶ ποιήσεις τὸ θέλημά μου, τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου.

²⁴ Καὶ ἦν Χιράμ διδοὺς τῷ Σαλωμών κέδρους καὶ πεύκας καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ Σαλωμών ἔδωκε τῷ Χιράμ εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ καὶ μαχεῖρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἴκος χιλιάδας βαιθ ἐλαίου κεκομμένου· κατὰ τοῦτο ἐδίδου Σαλωμών τῷ Χιράμ κατ' ἐνιαυτόν. ²⁶ Καὶ Κύριος ἔδωκε σοφίαν τῷ Σαλωμών καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ· καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον Χιράμ καὶ ἀναμέσον Σαλωμών, καὶ διέθετο διαθήκη ἀναμέσον αὐτῶν.

²⁷ Καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς φόρον ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ὁ φόρος τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ²⁸ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Λίβανον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι· μῆνα ἦσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ δύο μῆνας ἐν οἴκῳ αὐτῶν· καὶ Ἀδωνιράμ ἐπὶ τοῦ φόρου. ²⁹ Καὶ ἦν τῷ Σαλωμών ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἰρουτες ἄρσι, καὶ ὄγδοῆκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει, ³⁰ χωρὶς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τῷ Σαλωμών, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἐξακόσιοι ἐπιστάται οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα. ³² Καὶ ἠτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

6

¹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασιλεύοντος τοῦ βασιλέως Σαλωμών ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, ^{1a} καὶ ἐντεῖλατο ὁ βασιλεὺς ἵνα ἄρωσι λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου, καὶ λίθους ἀπελεκήτους. ^{1b} Καὶ ἐπέλεκσαν οἱ υἱοὶ Σαλωμών, καὶ οἱ υἱοὶ Χιράμ, καὶ ἔβαλαν αὐτούς.

^{1c} Ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔθεμελίωσε τὸν οἶκον Κυρίου ἐν μηνὶ Ζιου, καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί. ^{1d} Ἐν ἐνδεκάτῳ ἑνιαυτῷ, ἐν μηνὶ Βαάλ, οὗτος ὁ μὴν ὁ ὄγδοος, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ. ² Καὶ ὁ οἶκος ὃν ὠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς τῷ Κυρίῳ, τεσσαράκοντα ἐν πῆχει μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι ἐν πῆχει πλάτος αὐτοῦ, καὶ πέντε καὶ εἴκοσι ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτοῦ. ³ Καὶ τὸ αἶλαμ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, εἴκοσι ἐν πῆχει μῆκος αὐτοῦ εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου, κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, καὶ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον, καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. ⁴ Καὶ ἐποίησε τῷ οἴκῳ θυρίδας παρακυπτομένας κρυπτάς.

⁵ Καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοίχον τοῦ οἴκου μέλαθρα κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ δαβίρ. ⁶ Ἡ πλευρὰ ἢ ὑποκάτω πέντε πήχεων ἐν πῆχει τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον ἕξ, καὶ ἡ τρίτη ἐπτά ἐν πῆχει τὸ πλάτος αὐτῆς· ὅτι διάστημα ἔδωκε τῷ οἴκῳ κυκλόθεν ἔξωθεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. ⁷ Καὶ ὁ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτὸν λίθοις ἀκροτομοῖς ἀργοῖς ὠκοδομήθη· καὶ σφύρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδηροῦν οὐκ ἠκούσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτόν. ⁸ Καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωθεν ὑπὸ τὴν ὠμίαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ ἑλκτικὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον, καὶ ἕκ τῆς μέσης ἐπὶ τὸ τρίοσφα. ⁹ Καὶ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν· καὶ ἐκοιλοστάθησε τὸν οἶκον κέδροις. ¹⁰ Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς ἐνδέσμους, δι' ὅλου τοῦ οἴκου πέντε ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ συνέσχε τὸν σύνδεσμον ἐν ξύλοις κεδρίνοις.

¹⁵ Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσωθεν διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν τοίχων καὶ ἕως τῶν δοκῶν· ἐκοιλοστάθησε συνεχόμενα ξύλοις ἔσωθεν· καὶ περιέσχε τὸ ἔσω τοῦ οἴκου ἐν πλευραῖς πευκίαις. ¹⁶ Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς εἴκοσι πῆχεις ἀπ' ἄκρου τοῦ τοίχου τὸ πλευρὸν τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν δοκῶν· καὶ ἐποίησεν ἕκ τοῦ δαβίρ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. ¹⁷ Καὶ τεσσαράκοντα πῆχεων ἦν ὁ ναὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν, ¹⁹ δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου. ²⁰ Εἴκοσι πῆχεις μῆκος, καὶ εἴκοσι πῆχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πῆχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ· καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον ²¹ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ, καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ. ²² Καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ, ἕως συντελείας παντὸς τοῦ οἴκου.

²³ Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ δαβίρ δύο χερουβὶμ δέκα πῆχεων μέγεθος ἑσταθωμένον· ²⁴ καὶ πέντε πῆχεων πτερύγιον τοῦ χερουβὶμ τοῦ ἐνός, καὶ πέντε πῆχεων πτερύγιον αὐτοῦ τὸ δεύτερον, ἐν πῆχει δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ εἰς μέρος πτερυγίου αὐτοῦ. ²⁵ Οὕτως τῷ χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ, ἐν μέτρῳ ἐνὶ συντέλεια μία ἀμφοτέρους. ²⁶ Καὶ τὸ ὕψος τοῦ χερουβὶμ τοῦ ἐνός δέκα ἐν πῆχει· καὶ οὕτω τῷ χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ. ²⁷ Καὶ ἀμφοτέρα χερουβὶμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου· καὶ διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἦπτετο πτέρυξ μία τοῦ τοίχου, καὶ πτέρυξ χερουβὶμ τοῦ δευτέρου ἦπτετο τοῦ τοίχου τοῦ δευτέρου· καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἦπτοντο πτέρυξ πτέρυγος. ²⁸ Καὶ περιέσχε τὰ χερουβὶμ χρυσίῳ.

²⁹ Πάντας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ ἐγκολαπτὰ ἔγραψε γραφίδι χερουβὶμ, καὶ φοινίκας τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτέρῳ. ³⁰ Καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἐξωτάτου.

³¹ Καὶ τῷ θυρώματι τοῦ δαβίρ ἐποίησε θύρας ξύλων ἀρκευθίνων, στοαὶ τετραπλῶς, ³⁴ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πευκίνα· δύο πτυχαὶ ἢ θύρα ἢ μία καὶ στροφεῖς αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἢ θύρα ἢ δευτέρα στροφόμενα ἐγκεκολλημένα χερουβὶμ, ³⁵ καὶ φοινίκες, καὶ διαπεπετασμένα πέταλα, καὶ περιεχόμενα χρυσίῳ καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκτύπωσιν. ³⁶ Καὶ ὠκοδόμησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτάτην· τρεῖς στίχους ἀπελεκήτω, καὶ στίχος κατειργασμένης κέδρου κυκλόθεν· ^{36a} καὶ ὠκοδόμησε τὸ καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αἶλαμ τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ.

7

¹ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ ἔλαβε τὸν Χιράμ ἐκ Τύρου, ² υἱὸν γυναικὸς χήρας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Νεφθαλίμ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ

άνηρ Τύριος· τέκτων χαλκοῦ, καὶ πεπληρωμένος τῆς τέχνης καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἐν χαλκῷ· καὶ εἰσηνέχθη πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών· καὶ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα.

³ Καὶ ἐχώνευσε τοὺς δύο στύλους τῷ αἰλᾷ τοῦ οἴκου· ὀκτωκαίδεκα πήχεις ὕψος τοῦ στύλου· καὶ περίμετρον τεσσαρεσκαίδεκα πήχεις ἐκύκλου αὐτὸν τὸ πάχος τοῦ στύλου· τεσσάρων δοκτύλων τὰ κοιλώματα· καὶ οὕτως ὁ στύλος ὁ δευτέρος· ⁴ Καὶ δύο ἐπιθέματα ἐποίησε δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων χωνευτά· πέντε πήχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἐνδός, καὶ πέντε πήχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ δευτέρου· ⁵ Καὶ ἐποίησε δύο δίκτυα περικαλύψαι τὸ ἐπίθεμα τῶν στύλων· καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ ἐνὶ, καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ· ⁶ Καὶ ἔργον κρεμαστὸν, δύο στίχοι ῥῶν χαλκῶν, δεδικτυωμένοι, ἔργον κρεμαστὸν, στίχοι ἐπὶ στίχου· καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ· ⁷ Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους τοῦ αἰλᾷ τοῦ ναοῦ· καὶ ἔστησε τὸν στύλον τὸν ἕνα, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βολῶζ· ⁸ Καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων ἔργον κρίνου κατὰ τὸ αἰλᾷ τεσσάρων πηχῶν· ⁹ καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων· καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα τὸ μέλαθρον τῷ πάχει.

¹⁰ Καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν δέκα ἐν πήχει ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς ἕως τοῦ χείλους αὐτῆς, στρογγυλὸν κύκλῳ τὸ αὐτό· πέντε ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ συνηγμένη τρεῖς καὶ τριάκοντα ἐν πήχει. ¹¹ Καὶ ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χείλους αὐτῆς κυκλόθεν ἐκύκλουν αὐτὴν δέκα ἐν πήχει κυκλόθεν· ¹² καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς ἔργον χείλους ποτηρίου βλαστὸς κρίνου· καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ παλαιστής. ¹³ Καὶ δώδεκα βόες ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες θάλασσαν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες Νότον, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες ἀνατολήν· καὶ πάντα τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτὸν ἐπάνωθεν.

¹⁴ Καὶ ἐποίησε δέκα μεχωνῶθ χαλκᾶς· πέντε πήχεις μήκος τῆς μεχωνῶθ τῆς μιᾶς, καὶ τέσσαρες πήχεις τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ ἕξ ἐν πήχει ὕψος αὐτῆς. ¹⁵ Καὶ τοῦτο τὸ ἔργον τῶν μεχωνῶθ συγκλειστὸν αὐτοῖς, καὶ συγκλειστὸν ἀναμέσον τῶν ἐξεχομένων. ¹⁶ Καὶ ἐπὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῶν ἀναμέσον ἐξεχομένων λέοντες καὶ βῆες καὶ χερουβὶμ, καὶ ἐπὶ τὸν ἐξεχομένῳ, οὕτως καὶ ἐπάνωθεν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λεόντων καὶ τῶν βοῶν χώραι, ἔργον καταβάσεως. ¹⁷ Καὶ τέσσαρες τροχοὶ χαλκοὶ τῆς μεχωνῶθ τῆς μιᾶς, καὶ τὰ προσέχοντα χαλκᾶ καὶ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, ὡμίαι ὑποκάτω τῶν λουτήρων. ¹⁸ Καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς ἐν τῆς μεχωνῶθ. Καὶ τὸ ὕψος τοῦ τροχοῦ τοῦ ἐνδός πήχεις καὶ ἡμίσεις. ¹⁹ Καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν ἔργον τροχῶν ἄρματος· αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν πάντα χωνευτά. ²⁰ Αἱ τέσσαρες ὡμίαι ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς μεχωνῶθ τῆς μιᾶς, ἐκ τῆς μεχωνῶθ οἱ ὡμοὶ αὐτῆς. ²¹ Καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεχωνῶθ ἤμισυ τοῦ πήχεος μέγεθος αὐτῆς στρογγύλου κύκλῳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεχωνῶθ· καὶ ἀρχὴ χειρῶν αὐτῆς καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς· καὶ ἠνοίγετο ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς. ²² Καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς χερουβὶμ καὶ λέοντες καὶ φοῦνικες ἐστῶτα, ἐχόμενον ἕκαστον κατὰ πρόσωπον ἔσω καὶ τὰ κυκλόθεν. ²³ Κατ' αὐτὴν ἐποίησε πᾶσας τὰς δέκα μεχωνῶθ, τάξι μίαν καὶ μέτρον ἐν πάσει. ²⁴ Καὶ ἐποίησε δέκα χυτροκάλους χαλκοῦς, τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα τὸν ἕνα χυτροκάυλον μετρήσει τεσσάρων πήγων· χυτροκάυλος ὁ εἰς ἐπὶ τῆς μεχωνῶθ τῆς μιᾶς ταῖς δέκα μεχωνῶθ. ²⁵ Καὶ ἔθετο τὰς πέντε μεχωνῶθ ἀπὸ τῆς ὡμίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν, καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ὡμίας τοῦ οἴκου ἐξ ἀριστερῶν· καὶ ἡ θάλασσα ἀπὸ τῆς ὡμίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ Νότου.

²⁶ Καὶ ἐποίησε Χιράμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας· καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν οἴκῳ Κυρίου. ²⁷ Στύλους δύο, καὶ τὰ στρεπτά τῶν στύλων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο· καὶ τὰ δίκτυα δύο, καὶ τὸ καλύπτειν ἀμφοτέρα τὰ στρεπτά τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων. ²⁸ Τὰς ῥοὰς τετρακοσίας ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις, δύο στίχοι ῥῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ, περικαλύπτειν ἀμφοτέρα τὰ ὄντα τὰ στρεπτά τῆς μεχωνῶθ ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς στύλοις. ²⁹ Καὶ τὰ μεχωνῶθ δέκα, καὶ τοὺς χυτροκάλους δέκα ἐπὶ τῶν μεχωνῶθ. ³⁰ Καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς βῆας δώδεκα ὑποκάτω τῆς θαλάσσης. ³¹ Καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ σκευῆ, ἃ ἐποίησε Χιράμ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών τῷ οἴκῳ Κυρίου· καὶ οἱ στύλοι τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ οἴκου Κυρίου· πάντα τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως ἃ ἐποίησε Χιράμ χαλκᾶ ἄρδην. ³² Οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ οὐδ' ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα ἐκ πλήθους σφόδρα· οὐκ ἦν τέρμα τῶν σταθμῶν

τοῦ χαλκοῦ. ³³ Ἐν τῷ περιόικῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀναμέσον Σοκῶθ καὶ ἀναμέσον Σειρά.

³⁴ Καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τὰ σκευὴ ἃ ἐποίησεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς οἱ ἄρτοι τῆς προσφορᾶς, χρυστῆν, ³⁵ καὶ τὰς λυχνίας πέντε ἐξ ἀριστερῶν, καὶ πέντε ἐκ δεξιῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσαῆς συγκλειομένας, καὶ τὰ λαμπάδια, καὶ τοὺς λύχνους, καὶ τὰς ἐπαρῦστρις χρυσαῆς. ³⁶ Καὶ τὰ πρόθυρα, καὶ οἱ ἥλιοι, καὶ αἱ φιάλαι, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ αἱ θύσκααι χρυσαῖ, συγκλειστά· καὶ τὰ θυρώματα τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου ἀγίου τῶν ἀγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ ναοῦ χρυσαῆς.

³⁷ Καὶ ἀνεπληρώθη τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε Σαλωμών οἴκου Κυρίου· καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἅγια Σαλωμών, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῦν καὶ τὰ σκευὴ ἔδωκεν εἰς τοὺς θεσαυροὺς οἴκου Κυρίου.

³⁸ Καὶ τὸν οἶκον ἑαυτῷ ὤκοδόμησε Σαλωμών τρισκαίδεκα ἔτεσι. ³⁹ Καὶ ὤκοδόμησε τὸν οἶκον δρυμῷ τοῦ Λιβάνου· ἑκατὸν πήχεις μῆκος αὐτοῦ, καὶ πενήκοντα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα πηχῶν ὕψος αὐτοῦ· καὶ τριῶν στύλων στύλων κεδρίνων, καὶ ὠμιαὶ κέδρινοι τοῖς στύλοις. ⁴⁰ Καὶ ἐφάνησεν τὸν οἶκον ἄνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύλων· καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων τεσσαράκοντα καὶ πέντε ὁ στίχος, ⁴¹ καὶ μέλαθρα τρία, καὶ χώρα ἐπὶ χώραν τρισσῶς. ⁴² Καὶ πάντα τὰ θυρώματα, καὶ αἱ χώραι τετράγωνοι μεμελαθρωμένοι· καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν τρισσῶς. ⁴³ Καὶ τὸ αἶλαμ τῶν στύλων, πενήκοντα μῆκος, καὶ πενήκοντα ἐν πλάτει ἐζυγωμένα αἶλαμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν· καὶ στύλοι καὶ πάχος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς τοῖς αἶλαμιν. ⁴⁴ Καὶ τὸ αἶλαμ τῶν θρόνων οὐ κρινεῖ ἐκεῖ, αἶλαμ τοῦ κριτηρίου.

⁴⁵ Καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν ἐν ᾧ καθίσεται ἐκεῖ, αὐτῇ μία ἐξελετισομένη τοῦτοις κατὰ τὸ ἔργον τοῦτο· Καὶ οἶκον τῇ θυγατρὶ Φαραῶ ἦν ἔλαβε Σαλωμών, κατὰ τὸ αἶλαμ τοῦτο.

⁴⁶ Πάντα ταῦτα ἐκ λίθων τιμίων κεκολαμμένα ἐκ διαστήματος ἔσωθεν καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου ἕως τῶν γεισῶν· καὶ ἔξωθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, ⁴⁷ τὴν τεθεμελιωμένην ἐν τιμίσις λίθοις μεγάλοις, λίθοις δεκαπήχεσι καὶ τοῖς ὀκταπήχεσι· ⁴⁸ Καὶ ἐπάνωθεν τιμίσις κατὰ τὸ μέτρον ἀπελεκήτων, καὶ κέδροις. ⁴⁹ Τῆς αὐλῆς τῆς μεγάλης κύκλῳ τρεῖς στίχοι ἀπελεκήτων, καὶ στίχος κεκολαμμένης κέδρου· ⁵⁰ καὶ συνετέλεσε Σαλωμών ὄλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομήσαι τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ εἴκοσι ἔτη, τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ ἐν Σιών, τοῦ ἐνεγκεῖν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη ἐστὶ Σιών, ² ἐν μηνὶ Αἠθαιν.

³ Καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν ⁴ καὶ τὸ σκηνωμα τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰ σκευὴ τὰ ἅγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ μαρτυρίου. ⁵ Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες πρόβατα, βόας, ἀναρίθμητα· ⁶ Καὶ εἰσφέρουσιν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου, εἰς τὰ ἅγια τῶν ἀγίων, ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν χερουβίν. ⁷ Ὅτι τὰ χερουβὶμ διαπεπετασμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ· καὶ περιεκάλυπτον τὰ χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῆς ἐπάνωθεν. ⁸ Καὶ ὑπερεῖχον τὰ ἡγιασμένα· καὶ ἐνεβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἡγιασμένων ἐκ τῶν ἀγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, καὶ οὐκ ὠπτάνοντο ἕξω. ⁹ Οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πληρὴ δύο πλάκες λίθιναι, πλάκες τῆς διαθήκης ἃς ἔθηκε Μωυσῆς ἐν Χωρῆβ, ἃς διέθετο Κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

¹⁰ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἀγίου, καὶ ἡ νεφέλη ἔπλησε τὸν οἶκον. ¹¹ Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς στήκειν λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἔπλησε δόξα Κυρίου τὸν οἶκον.

¹⁴ Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς πάντα Ἰσραὴλ· καὶ πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραὴλ εἰστήκει· ¹⁵ Καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ σημερον, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ περὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου καὶ ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγον, ¹⁶ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἐνὶ σκήπτρῳ Ἰσραὴλ τοῦ οἰκοδομήσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἐξελεξάμην ἐν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἐξελεξάμην τὸν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου

τὸν Ἰσραήλ. ¹⁷ Καὶ ἐγένετο ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ πατρὸς μου οἰκοδομησαὶ οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραήλ. ¹⁸ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, ἀνθ' ὧν ἦλθεν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομησαὶ οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγενήθη ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. ¹⁹ Πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ἀλλ' ἡ ὁ υἱός σου ὁ ἐξεληθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ²⁰ Καὶ ἀνέστησε Κύριος τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε· καὶ ἀνέστην ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραήλ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος, καὶ ὠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραήλ. ²¹ Καὶ ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῆ κιβωτῶ, ἐν ᾗ ἔστιν ἐκεῖ διαθήκη Κυρίου ἢν διέθετο Κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῷ ἔξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτούς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

²² Καὶ ἀνέστη Σαλωμών κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ· καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, ²³ καὶ εἶπε, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὡς σὺ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τῷ δούλῳ σου τῷ πορευομένῳ ἐνώπιόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ²⁴ ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου· καὶ γὰρ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν χερσὶ σου ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ²⁵ Καὶ νῦν Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, φύλαξον τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων, οὐκ ἐξαρθήσεται σου ἀνήρ ἐκ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται τὰ τέκνα σου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τοῦ πορευέσθαι ἐνώπιόν μου καθὼς ἐπορεύθης ἐνώπιον ἐμοῦ. ²⁶ Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου.

²⁷ Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ὁ Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πλὴν καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὃν ὠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου; ²⁸ Καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δέησίν μου Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, ἀκούειν τῆς προσευχῆς ἧς ὁ δοῦλός σου προσεύχεται ἐνώπιόν σου πρὸς σέ σήμερον, ²⁹ τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἠνεωγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτὸς, εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπας, ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτὸς. ³⁰ Καὶ εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ· λαοῦ σου Ἰσραήλ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν οὐρανῷ· καὶ ποιήσεις καὶ ἴλεως ἔσῃ.

³¹ Ὅσα ἂν ἀμάρτη ἕκαστος τῶν πλησίων αὐτοῦ, καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀράσασθαι αὐτὸν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ³² καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις· καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ἰσραήλ, ἀνομηθῆναι ἀνομον, δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον, δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

³³ Ἐν τῷ πταίσει τὸν λαόν σου Ἰσραήλ ἐνώπιον ἐχθρῶν, ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ ἐπιστρέψουσι καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ³⁴ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ ἐπιστρέψεις αὐτούς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

³⁵ Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν, ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἀποστρέψουσιν ὅταν ταπεινώσῃς αὐτούς, ³⁶ καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ· ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ.

³⁷ Λιμὸς ἐὰν γένηται, θάνατος ἐὰν γένηται, ὅτι ἔσται ἐμπυρισμὸς, βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πᾶν συνάντημα, πᾶν πόνον, ³⁸ πᾶσαν προσευχὴν, πᾶσαν δέησιν ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὡς ἂν γνῶσιν ἕκαστος ἀφὴν καρδίας αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁹ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ἴλεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις καὶ δώσεις ἀνθρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἂν γνῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων υἱῶν ἀνθρώπων, ⁴⁰ ὅπως φοβῶνται σε πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν.

⁴¹ Καὶ τῷ ἄλλοτριῷ ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ λαοῦ σοῦ οὔτος, ⁴² καὶ ἤξουσι καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ⁴³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσῃται σε ὁ

ἀλλότριος, ὅπως γνώσι πάντες οἱ λαοὶ τὸ ὄνομά σου, καὶ φοβῶνταί σε, καθὼς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ, καὶ γνώσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὡς ὡκοδόμησα.

⁴⁴ Ὅτι ἐξελεύσεται ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἐπιστρέψεις αὐτοὺς, καὶ προσεύχονται ἐν ὀνόματι Κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἢς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ὡκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ⁴⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτοῖς.

⁴⁶ Ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ ἐπάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτιοῦσιν οἱ αἰχμαλωτίζοντες εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, ⁴⁷ καὶ ἐπιστρέψουσι καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψωσιν ἐν γῇ μετοικίας αὐτῶν, καὶ δεηθῶσί σου, λέγοντες, ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν, ⁴⁸ καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ ἐχθρῶν αὐτῶν οὗ μετήγαγες αὐτοὺς, καὶ προσεύχονται πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἢς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἢς ἐξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ὡκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, ⁴⁹ καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, ⁵⁰ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀδικίας αὐτῶν αἷς ἡμαρτόν σοι, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀθετήματα αὐτῶν ἃ ἠθέτησάν σοι, καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον αἰχμαλωτευόντων αὐτοὺς, καὶ οἰκτερήσουσιν εἰς αὐτοὺς, ⁵¹ ὅτι λαός σου καὶ κληρονομία σου, οὐς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ μέσου ἠερνυτηρίου σιδηροῦ. ⁵² Καὶ ἔστρωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ ὠπτά σου ἠνεωγμένα εἰς τὴν δέησιν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, εἰσακούειν αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἂν ἐπικαλέσωνταί σε. ⁵³ Ὅτι σὺ διέστειλας αὐτοὺς σεαυτῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν χειρὶ δούλου σου Μωυσῆ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, Κύριε Κύριε.

^{53a} Τότε ἐλάλησε Σαλωμών ὑπὲρ τοῦ οἴκου, ὡς συνετέλεσε τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτόν, Ἥλιον ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ· Κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν ἐν γνώφῃ οἰκοδόμησον οἶκόν μου, οἶκον εὐπρεπῆ σεαυτῷ τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος· οὐκ ἰδοῦ αὕτη γέγραπται ἐν βιβλίῳ τῆς ὠδῆς;

⁵⁴ Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμών προσευχόμενος πρὸς Κύριον ὅλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν ταύτην, καὶ ἀνέστη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ὀκλακῶς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαπεπετασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν.

⁵⁵ Καὶ ἔστη, καὶ εὐλόγησε πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, ⁵⁶ εὐλογητὸς Κύριος σήμερον ὃς ἔδωκε κατάπαυσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐλάλησεν· οὐ διεφώνησε λόγος εἷς ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Μωυσῆ. ⁵⁷ Γένοιτο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν· μὴ ἐγκαταλείποιτο ἡμᾶς μηδὲ ἀποστρέψοιτο ἡμᾶς, ⁵⁸ Γένοιτο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν· μὴ ἐγκαταλείποιτο ἡμᾶς μηδὲ ἀποστρέψοιτο ἡμᾶς, ἐπικλῖναι καρδίας ἡμῶν ἐπ' αὐτόν τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν πάσας ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ⁵⁹ Καὶ ἔστρωσαν οἱ λόγοι οὗτοι ὡς δεδήματι ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, ἐγγίζοντες πρὸς Κύριον Θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου, καὶ τὸ δικαίωμα λαοῦ Ἰσραὴλ ῥῆμα ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ· ⁶⁰ ὅπως γνώσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς, ὅτι Κύριος ὁ Θεός, αὐτὸς Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι. ⁶¹ Καὶ ἔστρωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν τέλειαι πρὸς Κύριον Θεὸν ἡμῶν, καὶ ὅσῳ πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν ἐντολάς αὐτοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

⁶² Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον Κυρίου. ⁶³ Καὶ ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τὰς θυσίας τῶν εἰρηλικῶν ἃς ἔθυσσε τῷ Κυρίῳ, βῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας, προβάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας· καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον Κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁶⁴ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκέλευε ἠγάσεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου Κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὀλοκαύτωςιν καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηλικῶν, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον Κυρίου μικρὸν τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν ὀλοκαύτωςιν καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηλικῶν ὑπενεγκεῖν.

⁶⁵ Καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὴν ἑορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη ἀπὸ τῆς εισόδου Ἡρᾶθ ἕως ποταμοῦ Αἰγύπτου, ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησεν, ἐσθίων καὶ πίνων καὶ εὐφραινόμενος ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἑπτὰ ἡμέρας. ⁶⁶ Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν· καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ χαίροντες· καὶ ἀγαθὴ ἡ καρδία ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε Κύριος τῷ Δαυὶδ δούλῳ αὐτοῦ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

9

¹ Καὶ ἐγενήθη ὡς συνετέλεσε Σαλωμών οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πᾶσαν τὴν πραγματείαν Σαλωμών, ὅσα ἠθέλησε ποιῆσαι, ² καὶ ὥφη Κύριος τῷ Σαλωμών δεύτερον, καθὼς ὥφη ἐν Γαβῶν.

³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Κύριος, ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου, καὶ τῆς δεήσεώς σου ἧς ἐδεήθης ἐνώπιόν μου· πεποιήκᾳ σοι κατὰ πᾶσαν τὴν προσευχὴν σου· ἠγίακα τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας τοῦ θεσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία μου πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴ Καὶ σὺ ἂν πορευθῆς ἐνώπιον ἐμοῦ, καθὼς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, ἐν ὁσίοτητι καρδίας καὶ ἐν εὐθύτητι, καὶ τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλαμην αὐτῷ, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάξης, ⁵ καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καθὼς ἐλάλησα Δαυὶδ πατρί σου, λέγων, οὐκ ἐξαρθῆσεται σοὶ ἀνὴρ ἠγούμενος ἐν Ἰσραὴλ. ⁶ Ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῆτε ὑμεῖς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ μὴ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἔδωκε Μωυσῆς ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, ⁷ καὶ ἐξαρῶ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἠγίασα τῷ ὀνόματι μου ἀπορήψω ἐκ προσώπου μου· καὶ ἔσται Ἰσραὴλ εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντα τοὺς λαούς. ⁸ Καὶ ὁ οἶκος οὗτος ἔσται ὁ ὑψηλὸς, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ σπριεῖ, καὶ ἐροῦσιν, ἕνεκεν τίνος ἐποίησε Κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ⁹ Καὶ ἐροῦσιν, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον Κύριον Θεὸν αὐτῶν, ὃς ἐξήγαγε τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἄλλοτριῶν καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε Κύριος ἐπ' αὐτοὺς τὴν κακίαν ταύτην.

^{9a} Τότε ἀνήγαγε Σαλωμών τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς οἶκον αὐτοῦ, ὃν ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις.

¹⁰ Εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμών τοὺς δύο οἴκους, τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, ¹¹ Χιράμ βασιλεὺς Τύρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμών ἐν ξύλοις κεδρίνοις, καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις, καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ· τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χιράμ εἴκοσι πόλεις ἐν τῇ γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ. ¹² Καὶ ἐξήλθε Χιράμ ἐκ Τύρου, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμών· καὶ οὐκ ἤρεσαν αὐτῷ. ¹³ Καὶ εἶπε, τί αἱ πόλεις αὗται ἃς ἔδωκάς μοι ἀδελφέ; καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ὅριον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁴ Καὶ ἤνεγκε Χιράμ τῷ Σαλωμών ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ. ²⁶ Καὶ ναὺν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν Γασίῳ Γαβὲρ τὴν οὖσαν ἐχομένην Αἰλάθ ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῇ Ἐδῶμ. ²⁷ Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ ἐν τῇ νηὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικούς ἐλαύνειν εἰδοτάς θάλασσαν μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών. ²⁸ Καὶ ἦλθον εἰς Σωφιδά, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν χρυσοῦ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

10

¹ Καὶ βασιλίσσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ ἦλθε πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι. ² Καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα· καὶ κάμηλοι αἴρουνται ἠδύσματα καὶ χρυσοὺς πολλοὺς σφόδρα καὶ λίθον τίμιον· καὶ εἰσῆλθε πρὸς Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ³ Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών πάντα τοὺς λόγους αὐτῆς· οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος παρὰ τοῦ βασιλέως, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. ⁴ Καὶ εἶδε βασιλίσσα Σαβὰ πᾶσαν τὴν φρόνησιν Σαλωμών, καὶ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε, ⁵ καὶ τὰ βρώματα Σαλωμών, καὶ τὴν καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ τὴν στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν αὐτοῦ

ἦν ἀνέφερον ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών, ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῆ μου περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς σου. ⁷ Καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λαλοῦσί μοι, ἕως ὅτου παρεγενόμην καὶ ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί μου· καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσὶ τὸ ἡμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι· προστέθεικας ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα ἐν τῇ γῆ μου. ⁸ Μακάριαι αἱ γυναῖκες σου, μακάριοι οἱ παῖδες σου οὗτοι οἱ παρρηχότες ἐνώπιόν σου διόλου, οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου. ⁹ Γένοιτο Κύριος ὁ Θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, διὰ τὸ ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Ἰσραὴλ στήσαι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἔθετό σε βασιλέα ἐπ' αὐτούς, τοῦ ποιεῖν κρίμα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν αὐτῶν.

¹⁰ Καὶ ἔδωκε τῷ Σαλωμών ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου, καὶ ἡδύσματα πολλὰ σφόδρα, καὶ λίθον τίμιον· οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆθος, ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

¹¹ Καὶ ἡ ναῦς Χιράμ ἡ αἴρουσα τὸ χρυσίον ἐκ Σουφίρ, ἤνεγκε ξύλα πελεκητὰ πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον. ¹² Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πελεκητὰ ὑποστηρίγματα τοῦ οἴκου Κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ νάβλας καὶ κιύρας τοῖς ὤδοις· οὐκ ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα ἀπελέκητα ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὤφθησάν που ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹³ Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασιλίῳ Σαβὰ πάντα ὅσα ἠθέλησεν, ὅσα ἠτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν ἐεδεῶκει αὐτῇ διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως Σαλωμών· καὶ ἀπεστράφη, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς.

¹⁴ Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐληλυθότος τῷ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῷ ἐνὶ, ἑξακόσια καὶ ἐξηκονταεξ τάλαντα χρυσίου, ¹⁵ χωρὶς τῶν φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασιλέων τοῦ πέραν καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς.

¹⁶ Καὶ ἐποίησε Σαλωμών τριακόσια δόρατα χρυσαῖ ἐλατά· τριακόσιοι χρυσοὶ ἐπήσαν ἐπὶ τὸ δόρυ τὸ ἐν· ¹⁷ Καὶ τριακόσια ὄπλα χρυσαῖ ἐλατά· καὶ τρεῖς μυαῖ ἐνήσαν χρυσοῦ εἰς τὸ ὄπλον τὸ ἐν· καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου.

¹⁸ Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περιεχύρῳσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. ¹⁹ Ἐξ ἀναβαθμοῖ τῷ θρόνῳ, καὶ προτομαὶ μόσχων τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ χεῖρες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας, ²⁰ καὶ δώδεκα λέοντες ἐστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἔξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐ γέγονεν οὕτως πάση βασιλείᾳ. ²¹ Καὶ πάντα τὰ σκευὴ τὰ ὑπὸ τοῦ Σαλωμών γεγονότα χρυσαῖ, καὶ λουτήρες χρυσοὶ, καὶ πάντα τὰ σκευὴ οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ συγκεκλεισμένα. οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σαλωμών· ²² Ὅτι ναῦς Θαρσίς τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν τῇ θαλάσῃ μετὰ τῶν νηῶν Χιράμ· μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο τῷ βασιλεῖ ναῦς ἐκ Θαρσίς χρυσίου καὶ ἀργυρίου καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν.

^{22a} Αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς ἧς ἀνήνεγκαν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών οἰκοδομήσαι τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν ἄκραν, τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ τὴν Ἀσοῦρ, καὶ τὴν Μαγδάν, καὶ τὴν Γαζέρ, καὶ τὴν Βαιθωρῶν τὴν ἀνωτέρω, καὶ τὴν Ἱεθερμᾶθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων, καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμών, ἣν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομήσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῆ, τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ ^{22b} πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ὑπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου καὶ τοῦ Γεργεσαίου, τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολελειμμένα μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῆ, οὐκ οὐκ ἐδύνατο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτούς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ^{22c} καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμών πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταί, καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες καὶ τρισσοὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ, καὶ ἱππεῖς αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς πλοῦτῳ καὶ φρονήσει. ²⁴ Καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμών, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φρονήσεως αὐτοῦ ἧς ἔδωκε Κύριος τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα, σκευὴ χρυσαῖ, καὶ ἱματισμὸν, στακτήν, καὶ ἡδύσματα, καὶ ἵππους, καὶ ἡμίονους τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτῷ. ²⁶ Καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων· καὶ ἔθετο αὐτάς

ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἀρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ· ^{26α} καὶ ἦν ἠγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου.

²⁷ Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίου καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ²⁸ Καὶ ἡ ἔξοδος Σαλωμών τῶν ἵππῶν καὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐκ Θεκουῆ ἔμποροι τοῦ βασιλέως· καὶ ἐλάμβανον ἐκ Θεκουῆ ἐν ἀλλάγματι. ²⁹ Καὶ ἀνέβαιναν ἡ ἔξοδος ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ πεντήκοντα ἀργυρίου· καὶ οὕτως πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι Χετιτῶν, καὶ βασιλεῦσι Συρίας κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

11

¹ Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἦν φιλογύνης. Καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσια, καὶ παλλακαὶ τριακόσια. Καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίαις, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραῶ, Μωαβίτιδας, Ἀμμανίτιδας, Σύρας, καὶ Ἰδουμαίας, Χετταίας, καὶ Ἀμορραίας, ² ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν ἀπέειπε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκκλίνωσι τὰς καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδώλων αὐτῶν· εἰς αὐτοὺς ἐκολλήθη Σαλωμών τοῦ ἀγαπήσαι. ⁴ Καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήρους Σαλωμών, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἡ καρδία Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν αὐτῶν. ⁵ Τότε ὠκοδόμησε Σαλωμών ὑψηλὸν τῷ Χαμῶς εἰδῶλῳ Μωᾶβ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν εἰδώλῳ υἱῶν Ἀμμῶν, ⁶ καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων. ⁷ Καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναῖξιν αὐτοῦ ταῖς ἀλλοτρίαις, αἱ ἐθυμίαν καὶ ἔθνον τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, ⁸ καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω Κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

⁹ Καὶ ὠργίσθη Κύριος ἐπὶ Σαλωμών, ὅτι ἐξέκλινε καρδίαν αὐτοῦ ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ δις, ¹⁰ καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου, τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἐτέρων, καὶ φυλάξασθαι ποιῆσαι ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος· οὐδ' ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου, κατὰ τὴν καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαλωμών, ἀνθ' ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἐνετείλαμην σοι, διαρρήσων διαρρήξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου, καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ σου. ¹² Πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυὶδ τὸν πατέρα σου· ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήψομαι αὐτήν. ¹³ Πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω· σκῆπτρον ἐν δώσω τῷ υἱῷ σου διὰ Δαυὶδ τὸν δούλόν μου, καὶ διὰ Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην.

¹⁴ Καὶ ἤγειρε Κύριος σατὰν τῷ Σαλωμών τὸν Ἄδερ τὸν Ἰδουμαῖον, καὶ τὸν Ἑσρῶν υἱὸν Ἐλιαδάε τὸν ἐν Ρααμᾶ, Ἀδαδέζερ βασιλέα Σουβᾶ κύριον αὐτοῦ· καὶ συνηθοῖσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων συστρέμματος, καὶ προκατελάβετο τὴν Δαμασέκ· καὶ ἦσαν σατὰν τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών· καὶ Ἄδερ ὁ Ἰδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ. ¹⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξολοθρεῦσαι Δαυὶδ τὸν Ἐδῶμ ἐν τῷ πορευθῆναι Ἰωᾶβ ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς τραυματίας, καὶ ἔκωσαν πᾶν ἄρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. ¹⁶ ὅτι ἐξ ἡῆρας ἐνεκάθητο ἐκεῖ Ἰωᾶβ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, ἕως ὅτου ἐξωλόθρευσε πᾶν ἄρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. ¹⁷ Καὶ ἀπέδρα Ἄδερ αὐτὸς καὶ πάντες ἄνδρες Ἰδουμαῖοι τῶν παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἰγύπτου· καὶ Ἄδερ παιδάριον μικρὸν. ¹⁸ Καὶ ἀνίστανται ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιὰμ, καὶ ἄρχονται εἰς Φαράν, καὶ λαμβάνουσιν ἄνδρας μεθ' αὐτῶν, καὶ ἔρχονται πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ εἰσῆλθεν Ἄδερ πρὸς Φαραῶ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ οἶκον, καὶ ἄρτους διέταξεν αὐτῷ. ¹⁹ Καὶ εὗρεν Ἄδερ χάριν ἐναντίον Φαραῶ σφόδρα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἀδελφὴν τῆς γυναίκος αὐτοῦ, ἀδελφὴν Θεκεμίας μεῖζω. Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμίας τῷ Ἄδερ τὸν Γανηβὰθ υἱὸν αὐτῆς. ²⁰ καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὸν Θεκεμίας ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ· καὶ ἦν Γανηβὰθ ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ.

²¹ Καὶ Ἄδερ ἤκουσεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι κεκοίμηται Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν Ἰωᾶβ ὁ ἄρχων τῆς στρατιᾶς, καὶ εἶπεν Ἄδερ πρὸς Φαραῶ, ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀποστρέψω εἰς τὴν γῆν μου. ²² Καὶ εἶπε Φαραῶ τῷ Ἄδερ, τίμη σὺ ἐλαττονη μετ' ἐμοῦ; καὶ ἰδοὺ σὺ ζητεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄδερ, ὅτι ἐξαποστέλλων ἐξαποστειλεῖς με· καὶ ἀνέστρεψεν Ἄδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

²⁵ αὕτη ἡ κακία ἦν ἐποίησεν Ἄδερ· καὶ ἐβαρυνθύμησεν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ἐδῶμ.

²⁶ Καὶ Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ ὁ Ἐφραθὶ ἐκ τῆς Σαριρᾶ, υἱὸς γυναικὸς χήρας, δοῦλος Σαλωμών. ²⁷ Καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπῆρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλέα Σαλωμών· καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ὤκοδόμησε τὴν ἄκραν, συνέκλεισε τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ὁ ἄνθρωπος Ἰεροβοὰμ ἰσχυρὸς δυνάμει· καὶ εἶδε Σαλωμών τὸ παιδάριον ὅτι ἀνὴρ ἔργων ἐστὶ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ.

²⁹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ Ἰεροβοὰμ ἐξῆλθεν ἐξ Ἰερουσαλήμ, καὶ εὗρεν αὐτὸν Ἀχιὰ ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ Ἀχιὰ περιβεβλημένος ἱματίῳ καινῷ, καὶ ἄμφότεροι μὴτοι ἐν τῷ πεδίῳ. ³⁰ Καὶ ἐπελάβετο Ἀχιὰ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ διέρρηξεν αὐτὸ δώδεκα ρήγματα, ³¹ καὶ εἶπε τῷ Ἰεροβοὰμ, λάβε σεαυτῷ δέκα ρήγματα, ὅτι τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐγὼ ρήσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς Σαλωμών, καὶ δώσω σοι δέκα σκῆπτρα. ³² Καὶ δύο σκῆπτρα ἔσονται αὐτῷ διὰ τὸν δοῦλόν μου Δαυὶδ, καὶ διὰ Ἰερουσαλήμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην ἐν αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ. ³³ Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπέ με, καὶ ἐποίησε τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματα Σιδωνίων, καὶ τῷ Χαμῶς, καὶ τοῖς εἰδώλοις Μωάβ, καὶ τῷ βασιλεὶ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Ἀμμών, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς μου τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³⁴ Καὶ οὐ μὴ λάβω τὴν βασιλείαν ὅλην ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, διὰ τὸν Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου ὃν ἐξελεξάμην αὐτόν. ³⁵ Καὶ λήψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα. ³⁶ Τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ἦ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἰερουσαλήμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελεξάμην ἑμαυτῷ τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ³⁷ Καὶ σὲ λήψομαι, καὶ βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμῆ ἡ ψυχὴ σου, καὶ σὺ ἔση βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ³⁸ Καὶ ἔσται ἐὰν φυλάξῃς πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαι σοι, καὶ πορευθῆς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, καὶ ποιήσῃς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ, τοῦ φυλάξασθαι τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου, καθὼς ἐποίησε Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστόν, καθὼς ὤκοδόμησα τῷ Δαυίδ.

⁴⁰ Καὶ ἐζήτησε Σαλωμών θανατώσαι τὸν Ἰεροβοὰμ· καὶ ἀνέστη καὶ ἀπέδρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς Σουσακίμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ ἕως οὗ ἀπέθανε Σαλωμών.

⁴¹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σαλωμών, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ πάσαν τὴν φρόνησιν αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ ῥημάτων Σαλωμών; ⁴² Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευε Σαλωμών ἐν Ἰερουσαλήμ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁴³ Καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμών καὶ ἐκάθητο ἐν Αἰγύπτῳ, κατευθύνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαριρᾶ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

12

¹ Καὶ πορεύεται βασιλεὺς Ῥοβοὰμ εἰς Σίκιμα, ὅτι εἰς Σίκιμα ἤρχοντο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεύσαι αὐτόν. ³ Καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ, λέγοντες, ⁴ Ὁ πατὴρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέως, οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. ⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀπέλθετε ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἀναστρέψατε πρὸς με· καὶ ἀπῆλθον.

⁶ Καὶ ἀπήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέρους, οἳ ἦσαν παρεστῶτες ἐνώπιον Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔτι ζώντος αὐτοῦ, λέγων, πῶς ὑμεῖς βουλευέσθε καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; ⁷ Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν, λέγοντες, εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔση δοῦλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ δουλεύσεις αὐτοῖς, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς λόγους ἀγαθοῦς, καὶ ἔσονται σοι δοῦλοι πάσας τὰς ἡμέρας.

⁸ Καὶ ἐγκατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἑκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ προσώπου αὐτοῦ. ⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί ὑμεῖς συμβουλεύετε;

καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λέγουσι πρὸς με, λεγόντων, κούφισον ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς;

¹⁰ Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγοντες, τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασι πρὸς σέ, λέγοντες, ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ' ἡμῶν· τάδε λαλήσεις πρὸς αὐτούς, ἡ μικρότης μου παχύτερα τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου. ¹¹ Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπεσάσασετο ὑμᾶς κλοιῷ βαρεῖ, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μαστιξίῳ, ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

¹² Καὶ παρεγένοντο πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καθότι ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, λέγων, ἀναστράφητε πρὸς με τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρὰ· καὶ ἐγκατέλιπε Ῥοβοὰμ τὴν βουλήν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, ¹⁴ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς κατὰ τὴν βουλήν τῶν παιδαρίων, λέγων, ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μαστιξίῳ, κἀγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

¹⁵ Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ Κυρίου, ὅπως στήση τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. ¹⁶ Καὶ εἶδον πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῷ βασιλεῖ, λέγων, τίς ἡμῖν μερίς ἐν Δαυίδ; καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί· ἀπότρεχε Ἰσραὴλ, εἰς τὰ σκηνώματά σου· νῦν βόσκε τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ· καὶ ἀπήλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ.

¹⁸ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανε· καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἐφθασεν ἀναβῆναι τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ.

¹⁹ Καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυίδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁰ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν Ἰεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ ἦν ὀπίσω οἴκου Δαυίδ παρέξ σκῆπτρου Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν μόνοι.

²¹ Καὶ Ῥοβοὰμ εἰσηλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν Ἰούδα καὶ σκῆπτρον Βενιαμὴν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας νεανιῶν ποιοῦντων πόλεμον, τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών. ²² Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, λέγων, ²³ εἶπον τῷ Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ τῷ καταλοίπῳ τοῦ λαοῦ, λέγων, ²⁴ τάδε λέγει Κύριος, οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἀποστρεφέτω ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου Κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

^{24a} Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών κοιμάται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, υἱὸς ὧν ἑκκαίδεκα ἔτων ἐν τῷ βασιλευμένῳ αὐτὸν, καὶ δώδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ναανὰν, θυγάτηρ Ἄνα υἱοῦ Ναὰς βασιλέως υἱῶν Ἀμμών· καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυίδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

^{24b} Καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ δούλος τῷ Σαλωμών, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰεροβοὰμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαριρὰ, γυνὴ πόρνη· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμών εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ· καὶ ὠκοδόμησε τῷ Σαλωμών τὴν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραὶμ· καὶ ἦσαν αὐτῷ τριακόσια ἄρματα ἵππων· οὗτος ὠκοδόμησε τὴν ἄκρην ἐν ταῖς ἄρσεσιν οἴκου Ἐφραὶμ, οὗτος συνέκλεισε τὴν πόλιν Δαυίδ, καὶ ἦν ἐπαίρομενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν· ^{24c} καὶ ἐζήτηε Σαλωμών θανατῶσαι αὐτόν· καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἀπέδρα αὐτὸς πρὸς Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε Σαλωμών·

^{24d} Καὶ ἤκουσεν Ἰεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθνηκε Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὄψα Σουσακὶμ βασιλέως Αἰγύπτου, λέγων, ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακὶμ, αἴτησαι τι αἴτημα, καὶ δώσω σοι· ^{24e} καὶ Σουσακὶμ ἔδωκε τῷ Ἰεροβοὰμ τὴν Ἀνώ ἀδελφὴν Θεκεμίνας τὴν πρεσβυτέραν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα· αὕτη ἦν μεγάλη ἐν μέσῳ τῶν θυγατέρων τοῦ

βασιλεύς, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰεροβοὰμ τὸν Ἀβιά υἱὸν αὐτοῦ· ^{24f} καὶ εἶπεν Ἰεροβοὰμ πρὸς Σουσακίμ, ὄντως ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι·

Καὶ ἐξῆλθεν Ἰεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ συνάγεται ἐκεῖ πᾶν σκῆπτρον Ἐφραΐμ· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἰεροβοὰμ χάρακα· ^{24g} Καὶ ἠρώστησε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἀρρώστια κραταιὰ σφόδρα· καὶ ἐπορεύθη Ἰεροβοὰμ ἐρωτῆσαι περὶ τοῦ παιδαρίου· καὶ εἶπε πρὸς Ἀνώ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἀνάστηθι, πορεύου, ἐπερώτησον τὸν Θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, εἰ ζῆσεται ἐκ τῆς ἀρρώστιας αὐτοῦ· ^{24h} καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλῶμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀχιά, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἐξήκοντα ἐτῶν, καὶ ῥῆμα Κυρίου μετ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἰεροβοὰμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἀνάστηθι, καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ ἄρτους, καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμμον μέλιτος· ²⁴ⁱ καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ, καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρτους, καὶ δύο κολλύρια, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμμον μέλιτος τῷ Ἀχιά· καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἠμβλυώπουν τοῦ ἰδεῖν· ^{24k} καὶ ἀνέστη ἐκ Σαριρὰ καὶ πορεύεται· καὶ ἐγένετο ἐλθούσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν πρὸς Ἀχιά τὸν Σηλωνίτην, καὶ εἶπεν Ἀχιά τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, ἔξελθε δὴ εἰς ἀπαντὴν Ἀνώ τῆς γυναίκῃ Ἰεροβοὰμ, καὶ ἐρεῖς αὐτῇ, εἰσελθε, καὶ μὴ στήῃς, ὅτι τάδε λέγει Κύριος, σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστέλλω ἐπὶ σέ· ^{24l} καὶ εἰσῆλθεν Ἀνώ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀχιά, ἰνατί ἐνήνοχάς μοι ἄρτους, καὶ σταφυλὴν, καὶ κολλύρια, καὶ στάμμον μέλιτος; τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ σὺ ἀπελύση ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἔσται εἰσελθούσης σου τὴν πόλιν εἰς Σαριρὰ, καὶ τὰ κορασιά σου ἐξελεύσονται σοι εἰς συνάντησιν, καὶ ἐροῦσί σοι, τὸ παιδάριον τέθνηκεν· ^{24m} ὅτι τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἰεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ ἔσονται οἱ τεθνηκότες τοῦ Ἰεροβοὰμ ἐν τῇ πόλει, καταφάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀργῷ καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ παιδάριον κόψεται, οὐαὶ κύριε, ὅτι ἐυρέθη ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ τοῦ Κυρίου·

²⁴ⁿ Καὶ ἀπῆλθεν ἡ γυνὴ, ὡς ἤκουσε· καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σαριρὰ, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε· καὶ ἐξῆλθεν ἡ κραυγὴ εἰς ἀπαντὴν· καὶ ἐπορεύθη Ἰεροβοὰμ εἰς Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ συνήθροισεν ἐκεῖ τὰς φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Ῥβοὰμ υἱὸς Σαλωμών· ^{24o} καὶ λόγος Κυρίου ἐγένετο πρὸς Σαμαίαν τὸν Ἐνλαμί, λέγων, λάβε σεαυτῷ ἱμάτιον καινὸν τὸ οὐκ εἰσεληλυθὸς εἰς ὕδωρ, καὶ ῥῆξον αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα, καὶ δώσεις τῷ Ἰεροβοὰμ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος, λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα τοῦ περιβαλέσθαι σε· καὶ ἔλαβεν Ἰεροβοὰμ· καὶ εἶπε Σαμαίας, τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὰς δέκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

^{24p} Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ῥβοὰμ υἱὸν Σαλωμών, ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐβάρυνε τὰ βρώματα τῆς τραπέζης αὐτοῦ· καὶ νῦν κουφιεῖς ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι· ^{24q} καὶ εἶπε Ῥβοὰμ πρὸς τὸν λαόν, ἔτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν ῥῆμα· καὶ εἶπε Ῥβοὰμ, εἰσαγάγετέ μοι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ συμβουλευέσομαι μετ' αὐτῶν τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ ῥῆμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· Καὶ ἐλάλησε Ῥβοὰμ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, καθὼς ἀπέστειλεν ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν· καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, οὕτως ἐλάλησε πρὸς σέ ὁ λαός·

^{24r} Καὶ διεσκέδασε Ῥβοὰμ τὴν βουλὴν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤρρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε, καὶ εἰσήγαγε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς, ταῦτα καὶ ταῦτα ἀπέσταλκεν ὁ λαὸς πρὸς με, λέγων, καὶ εἶπαν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ, οὕτως λαλήσεις πρὸς τὸν λαόν, λέγων, ἡ μικρότης μου παχύτερα ὑπὲρ τὴν ὀσφύν τοῦ πατρός μου· ὁ πατήρ μου ἐμαστίγου ὑμᾶς μᾶστιξιν, ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

^{24s} Καὶ ἤρρεσε τὸ ῥῆμα ἐνώπιον Ῥβοὰμ· καὶ ἀπεκρίθη τῷ λαῷ, καθὼς συνεβούλευσαν αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τὰ παιδάρια· ^{24t} καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἄνθρωπος ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἀνέκραξαν ἅπαντες, λέγοντες, οὐ μερὶς ἡμῖν ἐν Δαυὶδ, οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί· ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώματά σου Ἰσραὴλ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐκ εἰς ἄρχοντα οὐδὲ εἰς ἡγούμενον· ^{24u} καὶ διεσπάρη πᾶς ὁ λαὸς ἐκ Σικίμων, καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ· Καὶ κατεκράτησε Ῥβοὰμ, καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ πορεύονται ὀπίσω αὐτοῦ πᾶν σκῆπτρον Ἰούδα, καὶ πᾶν σκῆπτρον Βενιαμίν· ^{24x} Καὶ ἐγένετο ἐνισταμένου τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ συνήθροισε Ῥβοὰμ πάντα ἄνδρα Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, καὶ ἀνέβη τοῦ πολεμεῖν πρὸς Ἰεροβοὰμ εἰς Σίκιμα· ^{24y} καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, λέγων, εἶπον τῷ Ῥβοὰμ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, καὶ πρὸς τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ, λέγων, τάδε λέγει Κύριος, οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε πρὸς τοὺς

ἀδελφούς υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀναστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο· ^{24z} καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου Κυρίου, καὶ ἀνέσχον μὴ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

²⁵ Καὶ ὠκοδόμησεν Ἱεροβοὰμ τὴν Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ κατῶκει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ὠκοδόμησε τὴν Φανουήλ. ²⁶ Καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἰδοὺ νῦν ἐπιστρέψει ἡ βασιλεία εἰς οἶκον Δαυίδ· ²⁷ Ἐὰν ἀναβῆ ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν θυσίαν ἐν οἴκῳ Κυρίου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπιστραφήσεται καρδία τοῦ λαοῦ πρὸς Κύριον καὶ κύριον αὐτῶν, πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀποκτενοῦσί με. ²⁸ Καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσαῖς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαὸν, ἰκανοῦσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ θεοί σου Ἰσραὴλ οἱ ἀναγαγόντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ²⁹ Καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν Βαιθὴλ, καὶ τὴν μίαν ἐδωκεν ἐν Δάν. ³⁰ Καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἀμαρτίαν· καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς πρὸ προσώπου τῆς μιάς ἕως Δάν, καὶ εἶασαν τὸν οἶκον Κυρίου ³¹ Καὶ ἐποίησεν οἴκους ἐφ' ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερεῖς μέρος τι ἐκ τοῦ λαοῦ, οἱ οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν Λευί.

³² Καὶ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἑορτὴν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ τοῦ θύειν ταῖς δαμάλεσιν αἷς ἐποίησε, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθὴλ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησε. ³³ Καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ ἑορτῇ ἣ ἐπλάσατο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθῆσαι.

13

¹ Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ Κυρίου εἰς Βαιθὴλ, καὶ Ἱεροβοὰμ εἰστήκει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπιθῆσαι. ² Καὶ ἐπεκάλεσε πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐν λόγῳ Κυρίου, καὶ εἶπε, θυσιαστήριον, θυσιαστήριον, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαυίδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐτῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τῶν ἐπιθυόντων ἐπὶ σὲ, καὶ ὅσα ἀνθρώπων καύσει ἐπὶ σέ. ³ Καὶ δώσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας, λέγων, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος, λέγων, ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πότις ἡ ἐπ' αὐτῷ.

⁴ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἐξέτεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων, συλλάβετε αὐτόν· καὶ ἰδοὺ ἐξηράνθη ἡ χεῖρ αὐτοῦ, ἦν ἐξέτεινεν ἐπ' αὐτόν, καὶ οὐκ ἐδυνήθη ἐπιστρέψαι αὐτὴν πρὸς αὐτόν. ⁵ Καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐβράγη, καὶ ἐξεχύθη ἡ πότις ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, κατὰ τὸ τέρας ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν λόγῳ Κυρίου. ⁶ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ, δεθήτητι τοῦ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ ἐπιστρεψάτω ἡ χεῖρ μου πρὸς ἐμέ· καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένετο καθὼς τὸ πρότερον.

⁷ Καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, εἰσελθε μετ' ἐμοῦ εἰς οἶκον, καὶ ἀρίστησον, καὶ δώσω σοι δόμα. ⁸ Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, ἐὰν δώξῃ μοι τὸ ἦμισον τοῦ οἴκου σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγω ἄρτον, οὐδὲ μὴ πῖω ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ· ⁹ ὅτι οὕτως ἐντειλάτο μοι Κύριος ἐν λόγῳ, λέγων, μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ πῖνῃς ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. ¹⁰ Καὶ ἀπῆλθεν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν ἐν αὐτῇ εἰς Βαιθὴλ.

¹¹ Καὶ προφήτης εἰς πρεσβύτες κατῶκη ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διηγῆσαντο αὐτῷ πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθὴλ, καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπέστρεψαν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ¹² Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐτῶν, λέγων, ποῖα ὁδῶ πεπόρευται; καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν ἐν ἣ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὃ ἐλθὼν ἐξ Ἰούδα. ¹³ Καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἐπιστάτέ μοι τὸν ὄνον· καὶ ἐπέσαξαν αὐτῷ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέβη ἐπ' αὐτόν, ¹⁴ καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ εὔρεν αὐτόν κατήμενον ὑπὸ δρυῖν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ σὺ εἶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὃ ἐληλυθὼς ἐξ Ἰούδα; καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐγώ. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, δεῦρο μετ' ἐμοῦ, καὶ φάγε ἄρτον. ¹⁶ Καὶ εἶπεν, οὐ μὴ δύνωμαι τοῦ

ἐπιστρέψαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγομαι ἄρτον, οὐδὲ πίομαι ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ·
 17 Ὅτι οὕτως ἐντέταλτά μοι ἐν λόγῳ Κύριος, λέγων, μὴ φάγῃς ἄρτον ἐκεῖ καὶ μὴ
 πῖνῃς ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ.

18 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, κἀγὼ προφήτης εἰμὶ καθὼς σὺ, καὶ ἄγγελος λελάληκε πρὸς
 μὲ ἐν ῥήματι Κυρίου, λέγων, ἐπίστρεψον αὐτόν πρὸς σεαυτὸν εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ
 φαγέτω ἄρτον, καὶ πιέτω ὕδωρ· καὶ ἐψεύσατο αὐτῷ· 19 Καὶ ἐπέστρεψεν αὐτόν, καὶ
 ἔφαγεν ἄρτον καὶ ἔπινε ὕδωρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

20 Καὶ ἐγένετο αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου
 πρὸς τὸν προφήτην τὸν ἐπιστρέψαντα αὐτόν· 21 καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ
 Θεοῦ τὸν ἤκοντα ἐξ Ἰουδα, λέγων, τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν παρεπίκρανας τὸ
 ῥῆμα Κυρίου, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου,
 22 καὶ ἐπέστρεψας, καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ ἔπιες ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ὃ ἐλάλησε
 πρὸς σέ, λέγων, οὐ μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ πῖνῃς ὕδωρ, οὐ μὴ εἰσέλθῃ τὸ σῶμά σου
 εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων σου.

23 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτόν ἄρτον καὶ πιεῖν ὕδωρ, καὶ ἐπέσαξεν αὐτῷ
 τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψε, καὶ ἀπῆλθε. 24 Καὶ εὔρεν αὐτόν λέων ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ
 ἐθανάτωσεν αὐτόν· καὶ ἦν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρρίμμενον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος εἰστήκει
 παρ' αὐτὸ, καὶ ὁ λέων εἰστήκει παρὰ τὸ σῶμα. 25 Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες παραπορευόμενοι
 καὶ εἶδον τὸ θνησιμαῖον ἐρρίμμενον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ λέων εἰστήκει ἐχόμενα τοῦ
 θνησιμαίου· καὶ εἰσήλθον, καὶ ἐλάλησαν ἐν τῇ πόλει οὗ ὁ προφήτης ὁ πρεσβύτης
 κατώκει ἐν αὐτῇ. 26 Καὶ ἤκουσεν ὁ ἐπιστρέψας αὐτόν ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ εἶπεν, ὁ
 ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ οὗτός ἐστιν ὃς παρεπίκρανε τὸ ῥῆμα Κυρίου· 28 Καὶ ἐπορεύθη
 καὶ εὔρε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρρίμμενον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος, καὶ ὁ λέων εἰστήκεισαν
 παρὰ τὸ σῶμα· καὶ οὐκ ἔφαγεν ὁ λέων τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐ
 συνέτριψε τὸν ὄνον.

29 Καὶ ἦρεν ὁ προφήτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ
 τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτόν εἰς τὴν πόλιν 30 ὁ προφήτης, τοῦ θάψαι αὐτόν ἐν τῷ
 τάφῳ ἑαυτοῦ, καὶ ἐκόψαντο αὐτόν, οὐαὶ ἀδελφέ. 31 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ κόψασθαι
 αὐτόν, καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, ἐὰν ἀποθάνω, θάψατέ με ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ
 οὗ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ τέθαιπαι ἐν αὐτῷ, παρὰ τὰ ὀστέα αὐτοῦ θέτε με, ἵνα σωθῶσι
 τὰ ὀστέα μου μετὰ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. 32 Ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν
 ἐν λόγῳ Κυρίου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Βαιθῆλ καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τοὺς ὑψηλοὺς
 τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ.

33 Καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν Ἰεροβοὰμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, καὶ
 ἐπέστρεψε καὶ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἱερεῖς ὑψηλῶν· ὁ βουλόμενος ἐπλήρωσεν
 τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἱερεὺς εἰς τὰ ὑψηλά. 34 Καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς
 ἀμαρτίαν τῷ οἴκῳ Ἰεροβοὰμ, καὶ εἰς ὄλεθρον, καὶ εἰς ἀφανισμόν ἀπὸ προσώπου τῆς
 γῆς.

14

21 Καὶ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμών ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰουδαν· υἱὸς τεσσαράκοντα καὶ
 ἑνὸς ἐνιαυτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν· καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν
 ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελέξατο Κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν
 φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμὰ ἡ Ἀμμωνίτις. 22 Καὶ
 ἐποίησε Ῥοβοὰμ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ παρεζήλωσεν αὐτόν ἐν πᾶσιν
 οἷς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν αἷς ἡμαρτον. 23 Καὶ
 ὠκοδόμησεν ἑαυτοῖς ὑψηλά καὶ στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ
 ὑποκάτω παντὸς ξύλου συσκίου. 24 Καὶ σύνδεσμος ἐγενήθη ἐν τῇ γῆ, καὶ ἐποίησαν
 ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱὸν
 Ἰσραὴλ.

25 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος Ῥοβοὰμ, ἀνέβη Σουσακεὶμ
 βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, 26 καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου
 Κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσοῦ ἃ ἔλαβε
 Δαυιδ ἐκ χειρὸς τῶν παίδων Ἀδραζαάρ βασιλέως Σουβὰ, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ
 εἰς Ἱερουσαλὴμ τὰ πάντα ἃ ἔλαβεν, ὅπλα τὰ χρυσοῦ ὅσα ἐποίησε Σαλωμών, καὶ
 ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον. 27 Καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς ὅπλα χαλκᾶ ἀντ'
 αὐτῶν· καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτόν οἱ ἠγούμενοι τῶν παρατρεχόντων οἱ φυλάσσοντες
 τὸν πυλῶνα οἴκου βασιλέως. 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσεπορεύετο ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον

Κυρίου, καὶ ἦρον αὐτὰ οἱ παρατρέχοντες καὶ ἀπηρείδοντο αὐτὰ εἰς τὸ θεῖ τῶν παρατρέχόντων.

²⁹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ῥοβοὰμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ³⁰ Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ῥοβοὰμ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. ³¹ Καὶ ἐκοιμήθη Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

15

¹ Καὶ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, βασιλεύει Ἀβιὸς υἱὸς Ῥοβοὰμ ἐπὶ Ἰούδαν· ² Καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μααχὰ, θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. ³ Καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ αἷς ἐποίησεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδιά αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ, ὡς ἡ καρδιά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ⁴ Ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ Κύριος κατάλειμμα, ἵνα στήσῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, καὶ στήσῃ τὴν Ἱερουσαλήμ· ⁵ ὡς ἐποίησε Δαυὶδ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, οὐκ ἐξέκλιεν ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

⁷ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀβιὸς καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιὸς καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ. ⁸ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀβιὸς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ἱεροβοὰμ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ βασιλεύει Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁹ Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ, βασιλεύει Ἀσὰ ἐπὶ Ἰούδαν· ¹⁰ Καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνὰ, θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. ¹¹ Καὶ ἐποίησεν Ἀσὰ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ αὐτοῦ. ¹² Καὶ ἀφείλε τὰς τελετὰς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐξαπέστειλε πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ¹³ Καὶ τὴν Ἀνὰ τὴν μητέρα ἑαυτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, καθὼς ἐποίησε σύνοδον ἐν τῷ ἄλσει αὐτῆς· καὶ ἐξέκοπεν Ἀσὰ τὰς καταδύσεις αὐτῆς, καὶ ἐνέπρησε πυρὶ ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν Κέδρων. ¹⁴ Τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρε· πλὴν ἡ καρδιά Ἀσὰ ἦν τελεία μετὰ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ εἰσήνεγκε τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τοὺς κίονας αὐτοῦ εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς, καὶ σκευῆ.

¹⁶ Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀσὰ καὶ ἀναμέσον Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ ἀνέβη Βαασὰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ὤκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ, τοῦ μὴ εἶναι ἐκπορευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον τῷ Ἀσὰ βασιλεῖ Ἰούδα.

¹⁸ Καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ σύμπαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον τοῦ εὐρεθῆν ἐν τοῖς θησαυροῖς οἴκου Κυρίου καὶ ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς χεῖρας παίδων αὐτοῦ· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πρὸς υἱὸν Ἄδερ υἱὸν Ταβερεμὰ υἱοῦ Ἀζὶν βασιλέως Συρίας τοῦ κατοικοῦντος ἐν Δαμασκῷ, λέγων, ¹⁹ διὰ θού διαθήκη ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρὸς μου καὶ τοῦ πατρὸς σου· ἰδοὺ ἐξαπέσταλκά σοι δῶρα ἀργύριον καὶ χρυσίον· δεῦρο, διασκέδασον τὴν διαθήκη σου τὴν πρὸς Βαασὰ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναθήσεται ἀπ' ἐμοῦ. ²⁰ Καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ τοῦ βασιλέως Ἀσὰ, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἀρχοντας τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξαν τὴν Αἰν, τὴν Ἄρν, καὶ τὴν Ἀβὲλ οἴκου Μααχὰ, καὶ πᾶσαν τὴν Χεννερεθ, ἐως πάσης τῆς γῆς Νεφθαλί. ²¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Βαασὰ, καὶ διέλιπε τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς Θερσά.

²² Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ παρήγγειλε παντὶ Ἰούδα εἰς ἐνακίμ, καὶ αἵρουσι τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ὤκοδόμησε Βαασὰ· καὶ ὤκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πᾶν βουνὸν Βενιαμὴν καὶ τὴν σκοπιάν.

²³ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀσὰ, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ ἦν ἐποίησε, καὶ τὰς πόλεις ἃς ὤκοδόμησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; πλὴν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ γῆρας αὐτοῦ ἐπόνεσε τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύει Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²⁵ Καὶ Ναβὰτ υἱὸς Ἱεροβοὰμ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἔτη δύο. ²⁶ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν

ένώπιον Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὀδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

²⁷ Καὶ περιεκάθισεν αὐτὸν Βασσά υἱὸς Ἀχιὰ ἐπὶ τὸν οἶκον Βελαάν υἱοῦ Ἀχιὰ, καὶ ἐχάραξεν αὐτὸν ἐν Γαβαθὼν τῆ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ Ναβάτ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ περιεκάθητο ἐπὶ Γαβαθῶν. ²⁸ Καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Βασσά ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ Ἀσά υἱοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν. ²⁹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐβασίλευσε, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Ἰεροβοάμ, καὶ οὐχ ὑπελείπετο πᾶσαν πνοὴν τοῦ Ἰεροβοάμ ἕως τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου. ³⁰ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοάμ, ὅς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐν τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ ᾧ παρώργισε τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ Ἰσραήλ. ³¹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ναβάτ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραήλ;

³³ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ τοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα βασιλεύει Βασσά υἱὸς Ἀχιὰ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσαῖ εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη. ³⁴ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὀδῷ Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

16

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ πρὸς Βασσά. ² Ἀνθ' ὧν ὑψώσα σε ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἔδωκά σε ἠγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθης ἐν τῇ ὀδῷ Ἰεροβοάμ, καὶ ἐξήμαρτες τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ, τοῦ παροργίσει με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν, ³ ἰδοῦ ἐγὼ ἐξεγείρω ὀπίσω Βασσά, καὶ ὀπισθεν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ. ⁴ Τὸν τεθνηκότα τοῦ Βασσά ἐν τῇ πόλει καταφάγονται αὐτὸν οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ καταφάγονται αὐτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

⁵ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Βασσά καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; ⁶ Καὶ ἐκοιμήθη Βασσά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Θερσαῖ, καὶ βασιλεύει Ἠλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁷ Καὶ ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ Βασσά καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πᾶσαν τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν ἐνώπιον Κυρίου τοῦ παροργίσει αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ εἶναι κατὰ τὸν οἶκον Ἰεροβοάμ, καὶ ὑπὲρ τοῦ πατάξει αὐτόν.

⁸ Καὶ Ἠλὰ υἱὸς Βασσά ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ δύο ἔτη ἐν Θερσαῖ. ⁹ Καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν Ζαμβρί ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσεος τῆς ἵππου, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν Θερσαῖ πίνων μεθύνων ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσά τοῦ οἰκονόμου ἐν Θερσαῖ. ¹⁰ Καὶ εἰσῆλθε Σαμβρί καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐν τῷ καθίσει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Βασσά, ¹² κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Βασσά, καὶ πρὸς Ἰοῦ τὸν προφήτην ¹³ περὶ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν Βασσά καὶ Ἠλὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, τοῦ παροργίσει Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἠλὰ ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ;

¹⁵ Καὶ Ζαμβρί ἐβασίλευσεν ἐν Θερσαῖ ἡμέρας ἐπτά· καὶ ἡ παρεμβολὴ Ἰσραὴλ ἐπὶ Γαβαθὼν τὴν τῶν ἀλλοφύλων. ¹⁶ Καὶ ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμβολῇ, λεγόντων, συνεστράφη Ζαμβρί καὶ ἐπάειον τὸν βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσαν ἐν Ἰσραὴλ τὸν Ἀμβρί τὸν ἠγούμενον τῆς στρατιᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁷ Καὶ ἀνέβη Ἀμβρί καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Γαβαθῶν, καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Θερσαῖ. ¹⁸ Καὶ ἐγενήθη ὡς εἶδε Ζαμβρί ὅτι προκατείληπται αὐτοῦ ἡ πόλις, καὶ πορεύεται εἰς ἄντρον τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐνεπύρισεν ἐπ' αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν ¹⁹ ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου πορευθῆναι ἐν ὀδῷ Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ, καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. ²⁰ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαμβρί καὶ τὰς συνάψεις αὐτοῦ ἃς συνῆψεν, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ;

²¹ Τότε μερίζεται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ· ἡμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω Ἀμβρί. ²² Ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω Ἀμβρί ὑπερεκράτησε τὸν λαόν τὸν ὀπίσω Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ· καὶ ἀπέθανε Θαμνὶ καὶ Ἰωρὰμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμβρί μετὰ Θαμνί.

²³ Ἐν τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ καὶ πρώτῳ τοῦ βασιλέως Ἀσά βασιλεύει Ἀμβρί ἐπὶ Ἰσραὴλ δώδεκα ἔτη· ἐν Θερσαῖ βασιλεύει ἕξ ἔτη. ²⁴ Καὶ ἐκτήσατο Ἀμβρί τὸ ὄρος τὸ Σεμερῶν παρὰ Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους ἐν δύο ταλάντων ἀργυρίου· καὶ ὠκοδόμησε τὸ ὄρος, καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους οὗ ὠκοδόμησαν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους, Σεμερῶν. ²⁵ Καὶ ἐποίησεν Ἀμβρί τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, τοῦ παροργίσει τὸν Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. ²⁷ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμβρί καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ πάσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ;

²⁸ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀμβρί μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ βασιλεύει Ἀχαάβ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

^{28a} Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Ἀμβρί βασιλεύει Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀσά ἐτῶν τριάκοντα καὶ πέντε ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ εἰκοσιπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γαζουβὰ, θυγάτηρ Σελί. ^{28b} καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ὁδῷ Ἀσά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιεῖν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου· πλην τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆραν· ἔθουον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐθυμίω· ^{28c} καὶ ἃ συνέθετο Ἰωσαφάτ μετὰ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ πάσα ἡ δυναστεία ἦν ἐποίησε, καὶ οὐδ' ἐπολέμησεν, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα; ^{28d} καὶ τὰ λοιπὰ τῶν συμπλοκῶν ὡς ἐπέθευτο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξῆρεν ἀπὸ τῆς γῆς· ^{28e} καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Συρίᾳ· Νασίβ.

^{28f} Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ ἐποίησε ναῦν εἰς Θαρσίς πορεύεσθαι εἰς Σωφὶρ ἐπὶ τὸ χρυσίου· καὶ οὐκ ἐπορεύθη, ὅτι συνετρίβη ἡ ναὺς ἐν Γασιῶν Γαβέρ. ^{28g} τότε εἶπεν βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, ἐξαποστελῶ τοὺς παῖδάς σου καὶ τὰ παιδιάρια μου ἐν τῇ νηϊ· καὶ οὐκ ἐβούλετο Ἰωσαφάτ. ^{28h} καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²⁹ Ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα, Ἀχαάβ υἱὸς Ἀμβρί ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη. ³⁰ Καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³¹ Καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἱκανὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ, καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἰεζάβελ θυγατέρα Ἰεθεβαὰλ βασιλέως Σιδωνίων· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ³² Καὶ ἔστησε θυσιαστήριον τῷ Βάαλ ἐν οἴκῳ τῶν προσοχισμάτων αὐτοῦ, ὃν ὠκοδόμησεν ἐν Σαμαρείᾳ. ³³ Καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ ἄλλος· καὶ προσέθηκεν Ἀχαάβ τοῦ ποιῆσαι παροργίσματα, τοῦ παροργίσει τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξολοθρευθῆναι, ἐκακοποίησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

³⁴ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ὠκοδόμησεν Ἀχιλὴλ ὁ Βαιθηλίτης τὴν Ἰεριχώ· ἐν τῷ Ἀβιρῶν πρωτοκόβου αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ τῷ Σενούβ τῷ νεωτέρῳ αὐτοῦ ἐπέστησε θύρας αὐτῆς, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυή.

17

¹ Καὶ εἶπεν Ἥλιος ὁ προφήτης Θεοβίτης ὁ ἐκ Θεοσβῶν τῆς Γαλααδ πρὸς Ἀχαάβ, ζῆ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα δρόσος καὶ ὑετὸς, ὅτι εἰ μὴ διὰ στόματος λόγου μου.

² Καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἥλιον, ³ πορεύου ἐντεῖθεν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ κρύβηθι ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορράθ τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου. ⁴ Καὶ ἔσται ἐκ τοῦ χειμάρρου πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν ἐντελοῦμαι διατρέφειν σε ἐκεῖ. ⁵ Καὶ ἐποίησεν Ἥλιος κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορράθ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου. ⁶ Καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτους τοπρωῖ, καὶ κρέα τοδείλης, καὶ ἐκ τοῦ χειμάρρου ἔπινεν ὕδωρ. ⁷ Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, καὶ ἐξηράνθη ὁ χειμάρρος, ὅτι οὐκ ἐγένετο ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

⁸ Καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἥλιον, ⁹ ἀνάστηθι, καὶ πορεύου εἰς Σαρεπτὰ τῆς Σιδωνίας· ἰδοῦ ἐντέταλμαι ἐκεῖ γυναικὶ χήρα τοῦ διατρέφειν σε. ¹⁰ Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαρεπτὰ, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ ἰδοῦ ἐκεῖ γυνὴ χήρα συνέλεγε ξύλα· καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἥλιος, καὶ εἶπεν αὐτῇ, λάβε δὴ μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος, καὶ πίομαι. ¹¹ Καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἥλιος, καὶ εἶπε, λήψη δὴ μοι ψωμὸν ἄρτου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹² Καὶ εἶπεν

ἡ γυνή, ζῆ Κύριος ὁ Θεός σου, εἰ ἔστι μοι ἐγκρυφίας, ἀλλ' ἢ ὅσον δρᾶξ ἀλεύρου ἐν τῇ ὑδρίᾳ, καὶ ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ συλλέξω δύο ξυλάρια, καὶ εἰσελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἑμαυτῇ καὶ τοῖς τέκνοις μου, καὶ φαγόμεθα, καὶ ἀποθανούμεθα.

¹³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἥλιου, θάρσει, εἰσελθε καὶ ποιήσον κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ἀλλὰ ποιήσον μοι ἐκεῖθεν ἐγκρυφίαν μικρὸν, καὶ ἐξοίσεις μοι ἐν πρώτοις, σαυτῇ δὲ καὶ τοῖς τέκνοις σου ποιήσεις ἐπ' ἔσχάτῳ. ¹⁴ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐκλείψει, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἔλαττονήσει, ἕως ἡμέρας τοῦ δοῦναι Κύριον τὸν ὑετὸν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁵ Καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνή, καὶ ἐποίησε, καὶ ἦσθιεν αὐτὴ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς. ¹⁶ Καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπε, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἔλαττονήθη, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἥλιου.

¹⁷ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἠρρώστησεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς κυρίας τοῦ οἴκου· καὶ ἦν ἡ ἀρρώστια αὐτοῦ κραταιὰ σφόδρα ἕως οὐχ ὑπελείφθη ἐν αὐτῷ πνεῦμα. ¹⁸ Καὶ εἶπε πρὸς Ἥλιου, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ; εἰσῆλθες πρὸς μετὰ τοῦ ἀναμνησαί ἀδικίας μου, καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου;

¹⁹ Καὶ εἶπεν Ἥλιου πρὸς τὴν γυναῖκα, δός μοι τὸν υἱόν σου· καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερῶον ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκάθητο ἐκεῖ, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης. ²⁰ Καὶ ἀνεβόησεν Ἥλιου, καὶ εἶπεν, οἶ μοι Κύριε, ὁ μάρτυς τῆς χήρας μεθ' ἧς ἐγὼ κατοικῶ μετ' αὐτῆς, σὺ κεκάκωκας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱὸν αὐτῆς. ²¹ Καὶ ἐνεφύσθη τῷ παιδαρίῳ τρις, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν Κύριον, καὶ εἶπε, Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν. ²² Καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ἀνεβόησε τὸ παιδάριον. ²³ Καὶ κατήγαγεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερῶου εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἥλιου, βλέπε, ζῆ ὁ υἱός σου. ²⁴ Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἥλιου, ἰδοὺ ἐγνώκα ὅτι σὺ ἄνθρωπος Θεοῦ, καὶ ῥῆμα Κυρίου ἐν τῷ στόματί σου ἀληθινόν.

18

¹ Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς, καὶ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο πρὸς Ἥλιου ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ, λέγων, πορεύθητι, καὶ ὄφθητι τῷ Αἰθαῖ, καὶ δώσω ὑετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. ² Καὶ ἐπορεύθη Ἥλιου τοῦ ὀφθῆναι τῷ Αἰθαῖ, καὶ ἡ λιμὸς κραταιὰ ἐν Σαμαρείᾳ.

³ Καὶ ἐκάλεσεν Αἰθαῖ τὸν Αἰθιὸν τὸν οἰκονόμον· καὶ Αἰθιὸς ἦν φοβούμενος τὸν Κύριον σφόδρα. ⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας Κυρίου, καὶ ἔλαβεν Αἰθιὸς ἑκατὸν ἄνδρας προφήτας καὶ κατέκρουσεν αὐτούς κατὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ διέτρεφεν αὐτούς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι. ⁵ Καὶ εἶπεν Αἰθαῖ πρὸς Αἰθιὸν, δεῦρο, καὶ διέλθωμεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ χειμάρρους, ἐὰν πῶς εὕρωμεν βοτάνην, καὶ περιποιησώμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσονται ἀπὸ τῶν σκηνῶν. ⁶ Καὶ ἐμέρισεν ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ διελεθεῖν αὐτὴν· Αἰθαῖ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ μιᾷ, καὶ Αἰθιὸς ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ μόνος. ⁷ Καὶ ἦν Αἰθιὸς ἐν τῇ ὁδῷ μόνος· καὶ ἦλθεν Ἥλιου εἰς συνάντησιν αὐτοῦ μόνος· καὶ Αἰθιὸς ἔσπευσε καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, εἰ σὺ εἶ αὐτός, κύριέ μου Ἥλιου; ⁸ Καὶ εἶπεν Ἥλιου αὐτῷ, ἐγὼ πορεύου, λέγε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ Ἥλιου. ⁹ Καὶ εἶπεν Αἰθιὸς, τί ἡμάρτηκα, ὅτι δίδως τὸν δοῦλόν σου εἰς χεῖρα Αἰθαῖ τοῦ θανατῶσαι με; ¹⁰ Ζῆ Κύριος ὁ Θεός σου, εἰ ἔστιν ἔθνος ἢ βασιλεία, οὗ οὐκ ἀπέστειλεν ὁ κύριός μου ζητεῖν σε· καὶ εἰ εἶπον, οὐκ ἔστι, καὶ ἐνέπρησε τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, ὅτι οὐχ εὕρηκέ σε. ¹¹ Καὶ νῦν σὺ λέγεις, πορεύου, ἀνάγγελε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ Ἥλιου. ¹² Καὶ ἔσται ἐὰν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα Κυρίου ἀρεῖ σε εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ οἶδα, καὶ εἰσελεύσομαι ἀπαγγεῖλαι τῷ Αἰθαῖ, καὶ οὐχ εὕρησει σε, καὶ ἀποκτενεῖ με· καὶ ὁ δοῦλός σου ἐστὶ φοβούμενος τὸν Κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ. ¹³ Ἡ οὐκ ἀπηγγέλη σοὶ τῷ κυρίῳ μου, οἷα πεποιήκα ἐν τῷ ἀποκτείνειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας Κυρίου, καὶ ἔκρυσα ἀπὸ τῶν προφητῶν Κυρίου ἑκατὸν ἄνδρας, ἀνὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ ἔθρεψα ἐν ἄρτοις καὶ ὕδατι; ¹⁴ Καὶ νῦν σὺ λέγεις μοι, πορεύου, λέγε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ Ἥλιου· καὶ ἀποκτενεῖ με. ¹⁵ Καὶ εἶπεν Ἥλιου, ζῆ Κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθήσομαι αὐτῷ.

¹⁶ Καὶ ἐπορεύθη Ἀβδιὸς εἰς συναντήν τῷ Ἀχαάβ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ· καὶ ἐξέδραμεν Ἀχαάβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Ἥλιου. ¹⁷ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἀχαάβ τὸν Ἥλιου, καὶ εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἥλιου, εἰ σὺ εἶ αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν Ἰσραὴλ; ¹⁸ Καὶ εἶπεν Ἥλιος, οὐ διαστρέφω τὸν Ἰσραὴλ, ὅτι ἄλλ' ἢ σὺ καὶ οἶκος τοῦ πατρός σου, ἐν τῷ καταλιμπάνειν ὑμᾶς τὸν Κύριον Θεὸν ὑμῶν, καὶ ἐπορεύθης ὀπίσω τῶν Βααλῶν. ¹⁹ Καὶ νῦν ἀπόστειλον, συνάθροισον πρὸς με πάντα Ἰσραὴλ εἰς ὄρος τὸ Καρμῆλιον, καὶ τοὺς προφῆτας τῆς αἰσχύνης τετρακοσίους καὶ πενήτηκοντα, καὶ τοὺς προφῆτας τῶν ἄλσων τετρακοσίους ἐσθιοντας τράπεζαν Ἰεζάβελ.

²⁰ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαάβ εἰς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἐπισυνήγαγε πάντας τοὺς προφῆτας εἰς ὄρος τὸ Καρμῆλιον.

²¹ Καὶ προσήγαγεν Ἥλιος πρὸς πάντας· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἥλιος, ἕως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέρας ταῖς ἰγνύασι· εἰ ἔστι Κύριος ὁ Θεὸς, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· εἰ δὲ Βάαλ, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς λόγον. ²² Καὶ εἶπεν Ἥλιος πρὸς τὸν λαόν, ἐγὼ ὑπολέλειμμα προφήτης τοῦ Κυρίου μου ὡτάτος· καὶ οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ τετρακόσιοι καὶ πενήτηκοντα ἄνδρες, καὶ οἱ προφῆται τοῦ ἄλσους τετρακόσιοι. ²³ Δότωσαν ἡμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάσθωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἕνα, καὶ μελιότωσαν, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ζύλων, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν· καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸν βουὸν τὸν ἄλλον, καὶ πῦρ οὐ μὴ ἐπιθῶ. ²⁴ Καὶ βοᾶτε ἐν ὀνόματι Θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέσομαι ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου· καὶ ἔσται ὁ Θεὸς ὃς ἂν ἐπακούσῃ ἐν πυρὶ, οὗτος Θεός· καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶς ὁ λαός, καὶ εἶπον, καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας.

²⁵ Καὶ εἶπεν Ἥλιος τοῖς προφῆταις τῆς αἰσχύνης, ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν μόσχον τὸν ἕνα, καὶ ποιήσατε πρώτον, ὅτι πολλοὶ ὑμεῖς· καὶ ἐπικαλέσασθε ἐν ὀνόματι Θεοῦ ὑμῶν, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθήτε. ²⁶ Καὶ ἔλαβον τὸν μόσχον καὶ ἐποίησαν, καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν ὀνόματι τοῦ Βάαλ ἐκ πρώθην ἕως μεσημβρίας, καὶ εἶπον, ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Βάαλ, ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ οὐκ ἦν φωνή, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ διέτρεχον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου οὗ ἐποίησαν. ²⁷ Καὶ ἐγένετο μεσημβρία, καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς Ἥλιος ὁ Θεοσβίτης, καὶ εἶπεν, ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλῃ, ὅτι Θεὸς ἐστίν· ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστί, καὶ ἄμα μὴ ποτε χρηματίζει αὐτός, ἢ μὴ ποτε καθεύδει αὐτός, καὶ ἐξαναστήσεται. ²⁸ Καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἔθισμόν αὐτῶν ἐν μαχαίραις καὶ σειρομάσταις ἕως ἐκχύσεως αἵματος ἐπ' αὐτούς, ²⁹ καὶ προσεφῆτεον ἕως οὗ παρήλθε τὸ δειλινόν· καὶ ἐγένετο ὡς ὁ καιρὸς τοῦ ἀναβῆναι τὴν θυσίαν, καὶ ἐλάλησεν Ἥλιος ὁ Θεοσβίτης πρὸς τοὺς προφῆτας τῶν προσοχθισμάτων, λέγων, μετὰστήτε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸ ὀλοκαύτωμά μου· καὶ μετέστησαν, καὶ ἀπῆλθον.

³⁰ Καὶ εἶπεν Ἥλιος πρὸς τὸν λαόν, προσαγάγετε πρὸς με· καὶ προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν. ³¹ Καὶ ἔλαβεν Ἥλιος δώδεκα λίθους κατὰ ἀριθμὸν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ὡς ἐλάλησε Κύριος πρὸς αὐτόν, λέγων, Ἰσραὴλ ἐστὶ τὸ ὄνομα σου. ³² Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς λίθους ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ἰάσατο τὸ θυσιαστήριον τὸ κατεσκαμμένον· καὶ ἐποίησε θάλασσαν χωροῦσαν δύο μετρητὰς σπέρματος κυκλόθεν τοῦ θυσιαστηρίου. ³³ Καὶ ἐστοίβασε τὰς σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε, καὶ ἐμέλισε τὸ ὀλοκαύτωμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰς σχίδακας, καὶ ἐστοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ³⁴ καὶ εἶπε, λάβετέ μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐπιχέετε ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδακας· καὶ ἐποίησαν οὕτως. Καὶ εἶπε, δευτερώσατε· καὶ ἐδεντέρωσαν· καὶ εἶπε, τρισώσατε· καὶ ἐτρίσσευσαν. ³⁵ Καὶ διεπορεύετο τὸ ὕδωρ κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὴν θάλασσαν ἐπλησαν ὕδατος.

³⁶ Καὶ ἀνεβόησεν Ἥλιος εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε, Κύριε ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, ἐπάκουσόν μου Κύριε, ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρὶ, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ δοῦλός σου, καὶ διὰ σέ πεποίηκα τὰ ἔργα ταῦτα. ³⁷ Ἐπάκουσόν μου Κύριε, ἐπάκουσόν μου, καὶ γνώτω ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ Θεός, καὶ σὺ ἔστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ τούτου ὀπίσω. ³⁸ Καὶ ἔπεσε πῦρ παρὰ Κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς σχίδακας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλειξε τὸ πῦρ.

³⁹ Καὶ ἔπεσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπον, ἀληθῶς Κύριος ὁ Θεός αὐτὸς ὁ Θεός. ⁴⁰ Καὶ εἶπεν Ἥλιος πρὸς τὸν λαόν, συλλάβετε τοὺς προφῆτας τοῦ Βάαλ, μηδεὶς σωθῆτω ἐξ αὐτῶν· καὶ συναλάβον αὐτούς, καὶ κατάγει αὐτούς Ἥλιος εἰς τὸν χειμάρρουν Κισῶν, καὶ ἐσφαξεν αὐτούς ἐκεῖ.

⁴¹ Καὶ εἶπεν Ἥλιος τῷ Ἀχαάβ, ἀνάβηθι, καὶ φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ ὑετοῦ. ⁴² Καὶ ἀνέβη Ἀχαάβ τοῦ φαγεῖν καὶ πεινῆ· καὶ Ἥλιος ἀνέβη ἐπὶ τὴν Κάρμηλον καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔθηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτοῦ, ⁴³ καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, ἀνάβηθι, καὶ ἐπίβλεψον ὁδὸν τῆς θαλάσσης· καὶ ἐπέβλεψε τὸ παιδάριον, καὶ εἶπεν, οὐκ ἔστιν οὐθέν· καὶ εἶπεν Ἥλιος, καὶ σὺ ἐπίστρεψον ἐπτάκις. ⁴⁴ Καὶ ἐπέστρεψε τὸ παιδάριον ἐπτάκις· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐβδόμῳ, καὶ ἰδοὺ νεφέλη μικρὰ ὡς ἶχνος ἀνδρὸς ἀνάγουσα ὕδωρ· καὶ εἶπεν, ἀνάβηθι, καὶ εἶπεν Ἀχαάβ, ζεῦξον τὸ ἄρμα σου καὶ καταβῆθι, μὴ καταλάβῃ σε ὁ ὑετός. ⁴⁵ Καὶ ἐγένετο ἕως ὧδε καὶ ὧδε, καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε νεφέλαις καὶ πνεύματι, καὶ ἐγένετο ὑετός μέγας· καὶ ἔκλαιε καὶ ἐπορεύετο Ἀχαάβ ἕως Ἰεζράελ. ⁴⁶ Καὶ χεῖρ Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἥλιον, καὶ συνέσφιγξε τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν Ἀχαάβ εἰς Ἰεζράελ.

19

¹ Καὶ ἀνήγγειλεν Ἀχαάβ τῇ Ἰεζάβελ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα ἃ ἐποίησεν Ἥλιος, καὶ ὡς ἀπέκτεινε τοὺς προφῆτας ἐν ῥομφαίᾳ. ² Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεζάβελ πρὸς Ἥλιον, καὶ εἶπεν, εἰ σὺ εἶ Ἥλιος καὶ ἐγὼ Ἰεζάβελ, τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθεῖν, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὐριον θήσομαι τὴν ψυχὴν σου καθὼς ψυχὴν ἐνὸς ἐξ αὐτῶν. ³ Καὶ ἐφοβήθη Ἥλιος, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς Βηρσαβεὲ γῆν Ἰούδα, καὶ ἀφήκε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἐκεῖ.

⁴ Καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέρας, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ὑποκάτω ῥαθμῆν, καὶ ἠτήσθη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀποθανεῖν· καὶ εἶπεν, ἰκανούσθω νῦν, λάβε δὴ τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ Κύριε, ὅτι οὐ κρείσσων ἐγὼ εἰμι ὑπὲρ τοὺς πατέρας μου. ⁵ Καὶ ἐκοιμήθη καὶ ὑπνωσεν ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν· καὶ ἰδοὺ τις ἤσατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάστηθι καὶ φάγε. ⁶ Καὶ ἐπέβλεψεν Ἥλιος· καὶ ἰδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐγκρυφίας ὀλυρῆτις καὶ καψάκης ὕδατος· καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἐπιστρέψας ἐκοιμήθη. ⁷ Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐκ δευτέρου, καὶ ἤσατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάστα, φάγε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός. ⁸ Καὶ ἀνέστη, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔπιε· καὶ ἐπορεύθη ἐν ἰσχύϊ τῆς ρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἕως ὄρους Χωρήβ.

⁹ Καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ κατέλυσε ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ῥῆμα Κυρίου πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπε, τί σὺ ἐνταῦθα Ἥλιος; ¹⁰ Καὶ εἶπεν Ἥλιος, ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ὑπολέλειμμα ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹¹ Καὶ εἶπεν, ἐξελεύσῃ αὐριον, καὶ στήθῃ ἐνώπιον Κυρίου ἐν τῷ ὄρει· ἰδοὺ παρελεύσεται Κύριος. Καὶ ἰδοὺ πνεῦμα μέγα κραταῖον διαλύον ὄρη καὶ συντρίβον πέτρας ἐνώπιον Κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι Κύριος· καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ Κύριος. ¹² Καὶ μετὰ τὸν συσσεισμόν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ Κύριος· καὶ μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὔρας λεπτῆς.

¹³ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἥλιος, καὶ ἐπεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μιλῶτῃ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη ὑπὸ σπήλαιον· καὶ ἰδοὺ πρὸς αὐτόν φωνὴ, καὶ εἶπε, τί σὺ ἐνταῦθα Ἥλιος; ¹⁴ Καὶ εἶπεν Ἥλιος, ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ τὰ θυσιαστήριά σου καθεῖλαν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμα ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹⁵ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν, πορεύου, ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδόν σου, καὶ ἤξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ· καὶ ἦξεις καὶ χρίσεις τὸν Ἀζαήλ εἰς βασιλέα τῆς Συρίας. ¹⁶ Καὶ τὸν Ἰὸν υἱὸν Ναμεσσί χρίσεις εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ τὸν Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφάτ χρίσεις εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ. ¹⁷ Καὶ ἔσται τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἀζαήλ, θανατώσει Ἰοῦ· καὶ τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἰοῦ, θανατώσει Ἐλισαιέ. ¹⁸ Καὶ καταλείψεις ἐν Ἰσραὴλ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα γόνατα ἃ οὐκ ὠκλασαν γόνυ τῷ Βάαλ, καὶ πᾶν στόμα ὃ οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ.

¹⁹ Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἐρύσκει τὸν Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφάτ, καὶ αὐτὸς ἠροτρία ἐν βουσί· δώδεκα ζεῦγῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα· καὶ ἀπῆλθεν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπέῤῥιψε τὴν μιλῶτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. ²⁰ Καὶ κατέλιπεν Ἐλισαιὲ τὰς βόας, καὶ κατέδραμεν ὀπίσω Ἥλιος, καὶ εἶπε, καταφιλήσω τὸν πατέρα μου, καὶ ἀκολουθήσω ὀπίσω σοῦ· καὶ εἶπεν Ἥλιος, ἀνάστρεφε, ὅτι πεποίηκά σοι. ²¹ Καὶ ἀνέστρεψεν ἐξ ὀπισθεν αὐτοῦ· καὶ ἔλαβε τὰ ζεῦγῃ τῶν βοῶν, καὶ ἔθυσσε καὶ ἤψησεν

αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν, καὶ ἔδωκε τῷ λαῷ, καὶ ἔφαγον· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω Ἡλιοῦ, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ.

20

¹ Καὶ ἀμπελῶν εἷς ἦν τῷ Ναβουθαὶ τῷ Ἰεζραηλίτῃ παρὰ τῆ ἄλῳ Αἰαὰβ βασιλέως Σαμαρείας. ² Καὶ ἐλάλησεν Αἰαὰβ πρὸς Ναβουθαὶ, λέγων, δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων, ὅτι ἐγγίζων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν· εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου, δώσω σοι ἀργύριον ἄλλαγμα ἀμπελῶνός σου τούτου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων. ³ Καὶ εἶπε Ναβουθαὶ πρὸς Αἰαὰβ, μὴ γένοιτό μοι παρὰ Θεοῦ μου δοῦναι κληρονομίαν πατέρων μου σοί.

⁴ Καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Αἰαὰβ τετραραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίτης αὐτοῦ, καὶ συνεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον. ⁵ Καὶ εἰσηλθεν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, τί τὸ πνεῦμά σου τετραραγμένον, καὶ οὐκ εἶ σὺ ἐσθίων ἄρτον; ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, ὅτι ἐλάλησα πρὸς Ναβουθαὶ τὸν Ἰεζραηλίτην, λέγων, δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου ἀργυρίου· εἰ δὲ βούλη, δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν οὐ δώσω σοι κληρονομίαν πατέρων μου. ⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, σὺ νῦν οὕτω ποιεῖς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ; ἀνάστηθι καὶ φάγε ἄρτον καὶ σαυτοῦ γενοῦ, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου.

⁸ Καὶ ἔγραψε βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι Αἰαὰβ, καὶ ἐσφραγίσατο τῆ σφραγίδι αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε τὸ βιβλίον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἐλευθέρους τοὺς κατοικοῦντας μετὰ Ναβουθαί. ⁹ Καὶ ἐγγράπητο ἐν τοῖς βιβλίοις, λέγων, νηστεύσατε νηστείαν, καὶ καθίσατε τὸν Ναβουθαὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. ¹⁰ Καὶ ἐγκαθίσατε δύο ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρησάτωσαν αὐτοῦ, λέγοντες, εὐλόγησε Θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξαγαγέτωσαν αὐτόν, καὶ λιθοβολήσάτωσαν αὐτόν, καὶ ἀποθανέτω.

¹¹ Καὶ ἐποίησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ, καθὼς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰεζάβελ, καὶ καθὰ ἐγγράπητο ἐν τοῖς βιβλίοις οἷς ἀπέστειλε πρὸς αὐτούς. ¹² Καὶ ἐκάλεσαν νηστείαν, καὶ ἐκάθισαν τὸν Ναβουθαὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. ¹³ Καὶ εἰσηλθὼν δύο ἄνδρες υἱοὶ παρανόμων, καὶ ἐκάθισαν ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ κατεμαρτύρησαν αὐτοῦ, λέγοντες, εὐλόγηκας Θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξήγαγον αὐτόν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτόν ἐν λίθοις, καὶ ἀπέθανε. ¹⁴ Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς Ἰεζάβελ, λέγοντες, λελιθοβόληται Ναβουθαὶ, καὶ τέθνηκε.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἰεζάβελ, καὶ εἶπε πρὸς Αἰαὰβ, ἀνάστα, κληρονόμει τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου, ὃς οὐκ ἔδωκέ σοι ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἔστι Ναβουθαὶ ζῶν, ὅτι τέθνηκε. ¹⁶ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Αἰαὰβ ὅτι τέθνηκε Ναβουθαὶ ὁ Ἰεζραηλίτης, καὶ διεόρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον· καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἀνέστη καὶ κατέβη Αἰαὰβ εἰς τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου κληρονομήσας αὐτόν.

¹⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἡλιοῦ τὸν Θεοβίτην, λέγων, ¹⁸ ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς ἀπαντὴν Αἰαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ τοῦ ἐν Σαμαρεία, ὅτι οὗτος ἐν ἀμπελῶνι Ναβουθαί, ὅτι καταβέβηκεν ἐκεῖ κληρονομήσας αὐτόν. ¹⁹ Καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτόν, λέγων, τάδε λέγει Κύριος, ὡς σὺ ἐφόνευσας καὶ ἐκληρονόμησας, διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἐν παντὶ τόπῳ ᾧ ἔλειξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα Ναβουθαί, ἐκεῖ λείξουσιν οἱ κύνες τὸ αἷμά σου, καὶ αἱ πόρνοι λούσονται ἐν τῷ αἵματί σου. ²⁰ Καὶ εἶπεν Αἰαὰβ πρὸς Ἡλιοῦ, εἰ εὐρηκάς με ὁ ἐχθρός μου; καὶ εἶπεν, εὐρηκα· διότι μάτην πέπρασαι ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, παροργίσει αὐτόν. ²¹ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ κακά· καὶ ἐκκαύσω ὀπίσω σου, καὶ ἐξολοθρεύσω τοῦ Αἰαὰβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν Ἰσραὴλ. ²² Καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ὡς τὸν οἶκον Βασαά υἱοῦ Αἰαὰ, περὶ τῶν παροργισμάτων ὧν παρώργισας καὶ ἐξήμαρτες τὸν Ἰσραὴλ. ²³ Καὶ τῆ Ἰεζάβελ ἐλάλησε Κύριος, λέγων, οἱ κύνες καταφάγονται αὐτήν ἐν τῷ προτειχίσματι τοῦ Ἰεζραὴλ. ²⁴ Τὸν τεθνηκότα τοῦ Αἰαὰβ ἐν τῇ πόλει φάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ φάγονται τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ.

²⁵ Πλὴν ματαίως Αἰαὰβ, ὃς ἐπράθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, ὡς μετέθηκεν αὐτόν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ ἐβδελύχθη σφόδρα πορευέσθαι ὀπίσω

τῶν βδελυγμάτων, κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν ὁ Ἀμορραῖος, ὃν ἐξωλόθρευσε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

²⁷ Καὶ ὑπὲρ τοῦ λόγου ὡς κατενύγη Ἀχαάβ ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπορευέτο κλαίω, καὶ διεβόηξε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνήστευσε· καὶ περιεβάλετο σάκκον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἧ ἐπάταξε Ναβουθαὶ τὸν Ἰεζραηλίτην, καὶ ἐπορευέθη. ²⁸ Καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἠλιού περὶ Ἀχαάβ, καὶ εἶπε Κύριος, ²⁹ ἐώρακας ὡς κατενύγη Ἀχαάβ ἀπὸ προσώπου μου; οὐκ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐπάξω τὴν κακίαν.

21

¹ Καὶ συνήθροισεν υἱὸς Ἄδερ πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ τριακονταβύβω βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ πᾶς ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ ἀνέβησαν καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ ἐπολέμησαν ἐπ' αὐτήν. ² Καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει υἱὸς Ἄδερ, ³ τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου ἐμόν ἐστί, καὶ αἱ γυναῖκές σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐμὰ ἐστί. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθη βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε, καθὼς ἐλάλησας κύριέ μου βασιλεῦ, σὸς ἐγὼ εἰμι καὶ πάντα τὰ ἐμὰ.

⁵ Καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι, καὶ εἶπαν, τάδε λέγει ὁ υἱὸς Ἄδερ, ἐγὼ ἀπέστειλα πρὸς σέ, λέγων, τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα σου δώσεις ἐμοί, ⁶ ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔριον ἀποστελῶ τοὺς παῖδάς μου πρὸς σέ, καὶ ἐρευνήσουσι τὸν οἶκόν σου καὶ τοὺς οἴκους τῶν παιδῶν σου, καὶ ἔσται πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν ἐφ' ἃ ἂν ἐπιβάλωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ λήψονται. ⁷ Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς γῆς, καὶ εἶπε, γνῶτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι κακίαν οὗτος ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκε πρὸς με περὶ τῶν γυναικῶν μου, καὶ περὶ τῶν υἱῶν μου, καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου· τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου οὐκ ἀπεκώλυσα ἀπ' αὐτοῦ. ⁸ Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι καὶ πᾶς ὁ λαὸς, μὴ ἀκούσης, καὶ μὴ θελήσης. ⁹ Καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις υἱοῦ Ἄδερ, λέγετε τῷ κυρίῳ ὑμῶν, πάντα ὅσα ἀπέσταλκας πρὸς τὸν δούλόν σου ἐν πρώτοις ποιήσω, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσομαι ποιῆσαι· καὶ ἀπήραν οἱ ἄνδρες, καὶ ἐπέστρεψαν αὐτῷ λόγον.

¹⁰ Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν υἱὸς Ἄδερ, λέγων, τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθεῖη, εἰ ἐκποιήσῃ ὁ χεὺς Σαμαρείας ταῖς ἀλώπειν παντὶ τῷ λαῷ τοῖς πεζοῖς μου. ¹¹ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν, ἱκανούσθω· μὴ καυχάσθω ὁ κυρτὸς, ὡς ὁ ὀρθός. ¹² Καὶ ἐγένετο ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, πίνων ἦν αὐτὸς καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν σκηναῖς· καὶ εἶπε τοῖς παισίν αὐτοῦ, οἰκοδομήσατε χάρακα· καὶ ἔθεντο χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν.

¹³ Καὶ ἰδοὺ προφήτης εἶς προσῆλθε τῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, εἰ ἐώρακας τὸν ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν σήμερον εἰς χεῖρας σὰς, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος. ¹⁴ Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ, ἐν τίνι; καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν· καὶ εἶπεν Ἀχαάβ, τίς συνάψει τὸν πόλεμον; καὶ εἶπε, σύ.

¹⁵ Καὶ ἐπεσκέψατο Ἀχαάβ τοὺς ἄρχοντας τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν, καὶ ἐγένοντο διακόσια τριάκοντα· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεσκέψατο τὸν λαὸν πάντα υἱὸν δυνάμεως, ἑπτὰ χιλιάδας. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθε μεσημβρίας, καὶ υἱὸς Ἄδερ πίνων μεθύων ἐν Σοκχώθ αὐτὸς καὶ οἱ βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς συμβοητοὶ αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐξῆλθον ἄρχοντες παιδάρια τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις· καὶ ἀποστελέλουσι καὶ ἀπαγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Συρίας, λέγοντες, ἄνδρες ἐξεληλύθασιν ἐκ Σαμαρείας. ¹⁸ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ εἰς εἰρήνην ἐκπορεύονται, συλλαβεῖν αὐτοὺς ζώντας· καὶ εἰ εἰς πόλεμον, ζώντας συλλαβεῖν αὐτούς. ¹⁹ καὶ μὴ ἐξελάττωσαν ἐκ τῆς πόλεως ἄρχοντα τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν. Καὶ ἡ δύναμις ὀπίσω αὐτῶν ²⁰ ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ· καὶ ἐδευτέρωσιν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ· καὶ ἔφυγε Συρία· καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἰσραὴλ· καὶ σώζεται υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἐφ' ἵππου ἱππέως. ²¹ Καὶ ἐξῆλθεν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα, καὶ ἐπάταξε πληγὴν μεγάλην ἐν Συρίᾳ. ²² Καὶ προσῆλθεν ὁ προφήτης πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε, κραταιοῦ καὶ γνῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσεις, ὅτι ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἀναβαίνει ἐπὶ σέ.

²³ Καὶ οἱ παῖδες βασιλέως Συρίας· καὶ εἶπον, θεὸς ὁρέων Θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων, διὰ τοῦτο ἐκραταίωσεν ὑπὲρ ἡμᾶς· ἂν δὲ πολεμήσωμεν αὐτοὺς κατ' εὐθῆ, εἰ μὴν κραταίωσωμεν ὑπὲρ αὐτούς. ²⁴ Καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποίησον· ἀπόστησον τοὺς βασιλεῖς ἕκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ τοῦ ἀντ' αὐτῶν σατράπας, ²⁵ καὶ ἀλλάζομέν σοι δύναμιν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν, καὶ ἵππον κατὰ τὴν ἵππον, καὶ ἄρματα κατὰ τὰ ἄρματα, καὶ πολεμήσομεν πρὸς αὐτοὺς κατ' εὐθῆ, καὶ κραταίωσωμεν ὑπὲρ αὐτούς· καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν οὕτως.

²⁶ Καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐπεσκέψατο υἱὸς Ἄδερ τὴν Συρίαν, καὶ ἀνέβη εἰς Ἀφεκά εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²⁷ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπεσκέψαν, καὶ παρεγένοντο εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν· καὶ παρενέβαλεν Ἰσραὴλ ἐξεναντίας αὐτῶν ὡσεὶ δύο ποίμνια αἰγῶν· καὶ Συρία ἐπλησε τὴν γῆν.

²⁸ Καὶ προσῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν εἶπε Συρία, θεὸς ὁρέων Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων αὐτῶν, καὶ δώσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς χεῖρα σῆν, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος. ²⁹ Καὶ παρεμβάλλουσιν οὗτοι ἀπέναντι τούτων ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ προσήγαγεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐπάταξεν Ἰσραὴλ τὴν Συρίαν ἑκατὸν χιλιάδας πεζῶν μιᾷ ἡμέρᾳ. ³⁰ Καὶ ἔφυγον οἱ καταλοιοὶ εἰς Ἀφεκά εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων· καὶ υἱὸς Ἄδερ ἔφυγε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος, εἰς τὸ ταμιεῖον.

³¹ Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, οἶδα ὅτι βασιλεῖς Ἰσραὴλ βασιλεῖς ἐλέους εἰσὶν· ἐπιθώμεθα δὴ σάκκου ἐπὶ τὰς ὀσφύας ἡμῶν, καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ ἐξέλθωμεν πρὸς βασιλεῖα Ἰσραὴλ, εἴπως ζωογονήσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν. ³² Καὶ περιεζῶσαντο σάκκου ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ ἔθυσαν σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, δοῦλός σου υἱὸς Ἄδερ λέγει, ζησάτω δὴ ἡ ψυχὴ ἡμῶν· καὶ εἶπεν, εἰ ἔτι ζῆ, ἀδελφός μου ἐστί. ³³ Καὶ οἱ ἄνδρες οἰωνίσαντο, καὶ ἐσπέισαντο· καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ εἶπον, ἀδελφός σου υἱὸς Ἄδερ· καὶ εἶπεν, εἰσέλθατε καὶ λάβετε αὐτόν· καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν υἱὸς Ἄδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα. ³⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, τὰς πόλεις ἐλάβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρός σου ἀποδώσω σοι· καὶ ἐξόδους θήσεις σεαυτῷ ἐν Δαμασκῷ, καθὼς ἔθετο ὁ πατήρ μου ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἐγὼ ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελῶ σε. Καὶ διέθετο αὐτῷ διαθήκην, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν.

³⁵ Καὶ ἄνθρωπος εἷς ἐκ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν εἶπε πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐν λόγῳ Κυρίου, πάταξον δὴ με· καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἄνθρωπος πατάξαι αὐτόν. ³⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, ἀνθ' ὧν οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ ἰδοὺ σὺ ἀποτρέχεις ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πατάξῃ σε λέων· καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εὐρίσκει αὐτὸν λέων, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. ³⁷ Καὶ εὐρίσκει ἄνθρωπον ἄλλον, καὶ εἶπε, πάταξόν με δὴ· καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ὁ ἄνθρωπος, πατάξας καὶ συνέτριψε.

³⁸ Καὶ ἐπορεύθη ὁ προφήτης καὶ ἔστη τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. ³⁹ Καὶ ἐγένετο ὡς παρεπορεύετο ὁ βασιλεὺς, καὶ οὗτος ἐβόα πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν, ὁ δοῦλός σου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν στρατιάν τοῦ πολέμου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ εἰσήγαγε πρὸς με ἄνδρα, καὶ εἶπε πρὸς με, φύλαξον τοῦτον τὸν ἄνδρα· ἂν δὲ ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἢ τάλαντον ἀργυρίου στήσεις. ⁴⁰ Καὶ ἐγενήθη, περιεβλέψατο ὁ δοῦλός σου ὦδε καὶ ὦδε, καὶ οὗτος οὐκ ἦν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ἰδοὺ καὶ τὰ ἔνεδρα παρ' ἐμοῦ ἐφόνευσας. ⁴¹ Καὶ ἔσπευσε καὶ ἀφείλε τὸν τελαμῶνα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπέγνω αὐτόν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὅτι ἐκ τῶν προφητῶν οὗτος. ⁴² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει Κύριος, διότι ἐξήνεγκας σὺ ἄνδρα ὀλέθριον ἐκ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ λαός σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁴³ Καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ συγκεχυμένος καὶ ἐκλελυμένος, καὶ ἔρχεται εἰς Σαμάρειαν.

22

¹ Καὶ ἐκάθισε τὰ τρία ἔτη, καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀναμέσον Συρίας καὶ ἀναμέσον Ἰσραὴλ. ² Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ, καὶ κατέβη Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλεῖα Ἰσραὴλ. ³ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, εἰ οἶδατε ὅτι ἡμῖν Ῥεμμάθ Γαλαὰδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν λαβεῖν αὐτὴν ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας; ⁴ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, ἀναβῆσθε μεθ' ἡμῶν

εις Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον; ⁵ Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ, καθὼς ἐγὼ, καὶ σὺ οὕτως· καθὼς ὁ λαὸς μου, ὁ λαὸς σου· καθὼς οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου.

Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, ἐπερωτήσατε δὴ σήμερον τὸν Κύριον. ⁶ Καὶ συνήθροισεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς προφήτας ὡς τετρακοσίους ἀνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπισχῶ; καὶ εἶπον, ἀνάβαινε, καὶ διδοὺς δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.

⁷ Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου, καὶ ἐπερωτήσομεν τὸν κύριον δι' αὐτοῦ; ⁸ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, εἷς ἔστιν ἀνὴρ εἰς τὸ ἐπερωτήσαι δὸ αὐτοῦ τὸν Κύριον, καὶ ἐγὼ μεμίσηκα αὐτὸν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλὰ, ἀλλ' ἢ κακὰ, Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλαά· καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα, μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως.

⁹ Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἓνα, καὶ εἶπε, τοτάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλαά. ¹⁰ Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα ἐκάθηοντο ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἔνοπλοι ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας· καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτεον ἐνώπιον αὐτῶν. ¹¹ Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν ἕως συντελεσθῆ. ¹² Καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτεον οὕτως, λέγοντες, ἀνάβαινε εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ, καὶ εὐδοῶσει, καὶ δώσει Κύριος εἰς χεῖράς σου καὶ τὸν βασιλέα Συρίας.

¹³ Καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλέσαι τὸν Μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων, ἰδοὺ δὴ λαλοῦσι πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ καλὰ περὶ τοῦ βασιλέως, γίνου δὴ καὶ σὺ εἰς τοὺς λόγους σου κατὰ τοὺς λόγους ἐνὸς τούτων, καὶ λάλησον καλὰ. ¹⁴ Καὶ εἶπε Μιχαίας, ζῆ Κύριος, ὅτι ἂ ἐὰν εἶπῃ Κύριος πρὸς με, ταῦτα λαλήσω.

¹⁵ Καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Μιχαία, εἰ ἀναβῶ εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπισχῶ; καὶ εἶπεν, ἀνάβαινε, καὶ εὐδοῶσει Κύριος εἰς χεῖρα τοῦ βασιλέως. ¹⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ποσάκις ἐγὼ ὀρκίζω σε, ὅπως λαλήσης πρὸς με ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι Κυρίου; ¹⁷ Καὶ εἶπεν, οὐχ οὕτως· ἐώρακα πάντα τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς ποιμνιον ᾧ οὐκ ἔστι ποιμὴν· καὶ εἶπε Κύριος, οὐ κύριος τούτοις Θεός; ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ ἀναστρεφέτω.

¹⁸ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, οὐκ εἶπα πρὸς σε, ὅτι οὐ προφητεύσει οὗτός μοι καλὰ, διότι ἀλλ' ἢ κακὰ; ¹⁹ Καὶ εἶπε Μιχαίας, οὐχ οὕτως· οὐκ ἐγὼ ἄκουε ὄμμα Κυρίου· οὐχ οὕτως. Εἶδον Θεὸν Ἰσραὴλ καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ εἶπε Κύριος, τίς ἀπατήσει τὸν Αἰαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν Ῥεμμάθ Γαλαὰδ; καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος οὕτως. ²¹ Καὶ ἐξῆλθε πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον Κυρίου, καὶ εἶπεν, ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. ²² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Κύριος, ἐν τίνι; καὶ εἶπεν, ἐξελεύσομαι, καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς εἰς τὸ στόμα πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν, ἀπατήσεις, καὶ γε δυήσῃ· ἔξελθε καὶ ποιήσον οὕτως. ²³ Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε Κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ Κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακὰ.

²⁴ Καὶ προσῆλθε Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπε, ποῖον πνεῦμα Κυρίου τὸ λαλήσαν ἐν σοί; ²⁵ Καὶ εἶπε Μιχαίας, ἰδοὺ σὺ ὄψη τῆ ἡμέρα ἐκεῖνη, ὅταν εἰσέλθῃς ταμεῖον τοῦ ταμεῖου τοῦ κρυβῆναι ἐκεῖ. ²⁶ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, λάβετε τὸν Μιχαίαν, καὶ ἀποστρέψατε αὐτὸν πρὸς Σεμὴρ τὸν βασιλέα τῆς πόλεως· καὶ τῷ Ἰωὰς υἱῷ τοῦ βασιλέως ²⁷ εἶπον θέσθαι τούτον ἐν φυλακῇ, καὶ ἐσθίειν αὐτὸν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. ²⁸ Καὶ εἶπε Μιχαίας, ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐ λελάληκε Κύριος ἐν ἐμοί.

²⁹ Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ. ³⁰ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, συγκαλύψομαι καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδύσαι τὸν ἱματισμόν μου· καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. ³¹ Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἀρχοῦσι τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δυσί,

λέγων, μὴ πολεμεῖτε μικρὸν καὶ μέγαν, ἀλλ' ἦ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μονώτατον. ³² Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, καὶ αὐτοὶ εἶπαν, φαίνεται βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν πολεμῆσαι· καὶ ἀνέκραξεν Ἰωσαφάτ. ³³ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι οὐκ ἔστι βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ.

³⁴ Καὶ ἐπέτεινεν εἰς τὸ τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπε τῷ ἠνιόχῳ αὐτοῦ, ἐπίστρεψον τὰς χεῖράς σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τέτρωμαι. ³⁵ Καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐξεναντίας Συρίας ἀπὸ πρωῒ ἕως ἐσπέρας, καὶ ἀπέχυνε τὸ αἶμα ἀπὸ τῆς πληγῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἄρματος, καὶ ἀπέθανεν ἐσπέρας, καὶ ἐξεπορεύετο τὸ αἶμα τῆς τροπῆς ἕως τοῦ κόλπου τοῦ ἄρματος. ³⁶ Καὶ ἔστη ὁ στρατοκῆρυξ δύνουτος τοῦ ἡλίου, λέγων, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν, ³⁷ ὅτι τέθηκεν ὁ βασιλεὺς· καὶ ἦλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἔθασαν τὸν βασιλέα ἐν Σαμαρείᾳ. ³⁸ Καὶ ἀπένιψαν τὸ ἄρμα ἐπὶ τὴν κρήνην Σαμαρείας· καὶ ἐξέλιξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἶμα, καὶ αἱ πόρνοι ἐλούσαντο ἐν τῷ αἵματι, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησε.

³⁹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαάβ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ οἶκον ἐλεφάντινον ὃν ὠκοδόμησε, καὶ πάσας τὰς πόλεις ἃς ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ; ⁴⁰ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαάβ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁴¹ Καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀσά ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν· ἐν ἔτει τετάρτῳ τοῦ Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ⁴² Ἰωσαφάτ, Υἱὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλαΐ. ⁴³ Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἀσά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου. ⁴⁴ Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίω ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁴⁵ Καὶ εἰρήνευσεν Ἰωσαφάτ μετὰ βασιλέως Ἰσραὴλ.

⁴⁶ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσαφάτ, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν βασιλέων Ἰούδα; ⁵¹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁵² Καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ· ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα, Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. ⁵³ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἀχαάβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ὁδῷ Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ⁵⁴ Καὶ ἐδούλευσε τοῖς Βααλὶμ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς, καὶ παρώργισε τὸν Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα τὰ γενόμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ

¹ ΚΑΙ ἠθέτησε Μωάβ ἐν Ἰσραὴλ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ.

² Καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερώῳ αὐτοῦ τῷ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἠρρώσθησε· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, δεῦτε καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης· καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ. ³ Καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκάλεσεν Ἥλιον τὸν Θεοβίτην, λέγων, ἀναστὰς δεῦρο εἰς συνάντησιν τῶν ἀγγέλων Ὀχοζίου βασιλέως Σαμαρείας, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς, εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι Θεὸν ἐν Ἰσραὴλ, ὑμεῖς πορεύεσθε ἐπιζητήσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν; καὶ οὐχ οὕτως. ⁴ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ, οὐ καταβήση ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ· καὶ ἐπορεύθη Ἥλιος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς.

⁵ Καὶ ἐπεστράφησαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτὸν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, τί ὅτι ἐπεστρέψατε; ⁶ Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν, ἀνὴρ ἀνέβη εἰς συνάντησιν ἡμῶν, καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, δεῦτε, ἐπιστράφητε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς, καὶ λαλήσατε πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει Κύριος, εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι Θεὸν ἐν Ἰσραὴλ, σὺ πορεύη ἐπιζητήσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν; οὐχ οὕτως· ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ, οὐ καταβήση ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ. Καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ καθὰ ἐλάλησεν Ἥλιος. ⁷ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς, τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῶν καὶ λαλήσαντος πρὸς ὑμᾶς τοὺς λόγους τούτους; ⁸ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, ἀνὴρ δασύς, καὶ ζώνην δερματίνην περιεζωσμένος τὴν ὀσφῦν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν, Ἥλιος ὁ Θεοβίτης οὗτός ἐστι.

⁹ Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ Ἥλιος ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους· καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσέ σε, κατάβηθι. ¹⁰ Καὶ ἀπεκρίθη Ἥλιος, καὶ εἶπε πρὸς τὸν πεντηκόνταρχον, καὶ εἰ ἄνθρωπος Θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεται σε καὶ τοὺς πενήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτόν καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἄλλον πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, ταχέως κατάβηθι. ¹² Καὶ ἀπεκρίθη Ἥλιος καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν, εἰ ἄνθρωπος Θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεται σε καὶ τοὺς πενήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτόν καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ. ¹³ Καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀποστέλλαι ἡγούμενον καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν ὁ πεντηκόνταρχος ὁ τρίτος, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ κατέναντι Ἥλιου, καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ἐντιμωθῆτω ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου τούτων τῶν πενήκοντα ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ¹⁴ Ἰδοὺ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τοὺς δύο πεντηκοντάρχους τοὺς πρώτους· καὶ νῦν ἐντιμωθῆτω δὴ ἡ ψυχὴ μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ¹⁵ Καὶ ἐλάλησεν ἄγγελος Κυρίου πρὸς Ἥλιος, καὶ εἶπε, κατάβηθι μετ' αὐτοῦ, μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἀνέστη Ἥλιος καὶ κατέβη μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. ¹⁶ Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν Ἥλιος, τάδε λέγει Κύριος, τί ὅτι ἀπέστειλας ἀγγέλους ἐκζητήσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν; οὐχ οὕτως· ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ, οὐ καταβήση ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ.

¹⁷ Καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν Ἥλιος. ¹⁸ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ὀχοζίου ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ^{18a} καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαάβ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη δεκαδύο, ἐν ἔτει ὀκτωκαίδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα· ^{18b} καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· πλὴν οὐχ ὡς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ· ^{18c} καὶ ἀπέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ συνέτριψεν αὐτάς· πλὴν ἐν ταῖς ἀμαρτίαις οἴκου Ἰεροβοὰμ, ὃς ἐξῆμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν· ^{18d} καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ.

2

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν Κύριον ἐν συσσεισμῷ τὸν Ἥλιον ὡς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐπορεύθη Ἥλιος καὶ Ἐλισαιὲ ἐκ Γαλγάλων. ² Καὶ εἶπεν Ἥλιος πρὸς Ἐλισαιὲ, κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέσταλκέ με ἕως Βαιθήλ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἦλθον εἰς Βαιθήλ. ³ Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Βαιθήλ πρὸς Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, εἰ ἔγνωσ, ὅτι Κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε, κἀγὼ ἔγνωκα, σιωπάτε. ⁴ Καὶ εἶπεν Ἥλιος πρὸς Ἐλισαιὲ, κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι Κύριος ἀπέσταλκέ με εἰς Ἱεριχώ· καὶ εἶπε, ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἦλθον εἰς Ἱεριχώ.

⁵ Καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχῷ πρὸς Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, εἰ ἔγνωσ, ὅτι σήμερον λαμβάνει Κύριος τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε, καὶ γὰρ ἐγὼ ἔγνω, σιωπάτε. ⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἥλιος, κάθου δὴ ὧδε, ὅτι Κύριος ἀπέσταλκέ με ἕως εἰς τὸν Ἰορδάνην· καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι, ⁷ καὶ πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ ἔστησαν ἐξεναντίας μακρόθεν· καὶ ἀμφότεροι ἔστησαν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου. ⁸ Καὶ ἔλαβεν Ἥλιος τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καὶ εἴλησε καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ διηρέθη τὸ ὕδωρ ἔνθα καὶ ἔνθα· καὶ διέβησαν ἀμφότεροι ἐν ἐρήμῳ.

⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι αὐτοὺς, καὶ Ἥλιος εἶπε πρὸς Ἐλισαιὲ, αἴτησαι τί ποιήσω σοι πρὶν ἢ ἀναληφθῆναι με ἀπὸ σοῦ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, γενηθήτω δὴ διπλᾶ ἐν πνεύματί σου ἐπ' ἐμέ. ¹⁰ Καὶ εἶπεν Ἥλιος, ἐσκήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι· ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔσται σοι οὕτως· καὶ ἐὰν μὴ, οὐ μὴ γένηται.

¹¹ Καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων, ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν· καὶ ἰδοὺ ἄρμα πυρὸς καὶ ἵπποι πυρὸς, καὶ διέστειλαν ἀναμέσον ἀμφοτέρων· καὶ ἀνελήμφθη Ἥλιος ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. ¹² Καὶ Ἐλισαιὲ ἑώρα, καὶ ἐβόα, πάτερ, πάτερ, ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἵππεὺς αὐτοῦ· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν ἔτι· καὶ ἐπελάβετο τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ διέρρηξεν αὐτὰ εἰς δύο ρήγματα. ¹³ Καὶ ὕψωσε τὴν μηλωτὴν Ἥλιος, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν Ἐλισαιέ· καὶ ἐπέστρεψεν Ἐλισαιὲ, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χειλούς τοῦ Ἰορδάνου, ¹⁴ καὶ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν Ἥλιος, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ εἶπε, ποῦ ὁ Θεὸς Ἥλιος ἀφώ; καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καὶ διερράγησαν ἔνθα καὶ ἔνθα· καὶ διέβη Ἐλισαιέ.

¹⁵ Καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχῷ ἐξεναντίας, καὶ εἶπον, ἐπαναπέπνυται τὸ πνεῦμα Ἥλιος ἐπὶ Ἐλισαιέ· καὶ ἦλθον εἰς συναντήν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τῇ γῆν, ¹⁶ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἥλιος δὴ μετὰ τῶν παίδων σου πενήκοντα ἄνδρες υἱοὶ δυνάμεως· πορευθέντες δὴ ζήτησάτωσαν τὸν κύριόν σου, μὴ ποτε ἦρεν αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἢ ἐφ' ἐν τῶν ὀρέων ἢ ἐφ' ἕνα τῶν βουνῶν· καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, οὐκ ἀποστελεῖτε. ¹⁷ Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, ἕως οὗ ἠσχύνετο· καὶ εἶπεν, ἀποστείλατε· καὶ ἀπέστειλαν πενήκοντα ἄνδρας, καὶ ἐζήτησαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν. ¹⁸ Καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν Ἱεριχῷ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ, οὐκ εἶπον πρὸς ὑμᾶς, μὴ πορευθῆτε;

¹⁹ Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἐλισαιὲ, ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἀγαθὴ, καθὼς ὁ κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ, καὶ ἡ γῆ ἀτεκνουμένη. ²⁰ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ λάβετε μοι ὑδρίσκην καινὴν, καὶ θέτε ἐκεῖ ἄλα· καὶ ἔλαβον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν. ²¹ Καὶ ἐξῆλθεν Ἐλισαιὲ εἰς τὴν διέξοδον τῶν ὑδάτων, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἄλα, καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, ἴαμαί τὰ ὕδατα ταῦτα, οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖθεν θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη. ²² Καὶ ἰάθησαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, κατὰ τὸ ρῆμα Ἐλισαιέ ὃ ἐλάλησε.

²³ Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Βαιθήλ· καὶ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ παιδάρια μικρὰ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ, ἀνάβαινε φαλακρῆ, ἀνάβαινε. ²⁴ Καὶ ἐξένευσεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εἶδεν αὐτὰ, καὶ κατηράσατο αὐτοῖς ἐν ὀνόματι Κυρίου· καὶ ἰδοὺ ἐξῆλθον δύο ἄρκοι ἐκ τοῦ δρυμοῦ, καὶ ἀνέρρηξαν ἀπ' αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο παῖδας. ²⁵ Καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Καρμήλιον, κἀκεῖθεν ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

3

¹ Καὶ Ἰωραμ υἱὸς Ἀχαάμ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν ἔτει ὀκτωκαίδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσε δώδεκα ἔτη. ² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· πλήν οὐχ ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ, ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ Πλήν ἐν τῇ ἀμαρτία Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς.

⁴ Καὶ Μωσὰ βασιλεὺς Μωάβ ἦν νωκῆδ, καὶ ἐπέστρεψε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἑκατὸν χιλιάδας ἀρνῶν, καὶ ἑκατὸν χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων. ⁵ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ, καὶ ἠθέτησε βασιλεὺς Μωάβ ἐν βασιλείᾳ Ἰσραὴλ.

⁶ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωραμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ Σαμαρείας, καὶ ἐπεσκέψατο τὸν Ἰσραὴλ. ⁷ Καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐξαπέστειλε πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, λέγων, βασιλεὺς Μωάβ ἠθέτησεν ἐν ἐμοί· εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Μωάβ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν, ἀναβήσομαι· ὁμοίός μοι, ὁμοίός σοι· ὡς ὁ λαός μου, ὁ λαός σου· ὡς οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου. ⁸ καὶ εἶπε, ποία ὁδὸς ἀναβῶ; καὶ εἶπεν, ὁδὸν ἔρημον Ἐδώμ. ⁹ Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐδώμ, καὶ ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἐπτά ἡμερῶν· καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνεσι τοῖς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν.

¹⁰ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὦ, ὅτι κέκληκε Κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς παρερχομένους δοῦναι αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωάβ. ¹¹ Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ, οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπιζητήσωμεν τὸν Κύριον παρ' αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παίδων τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν, ὧδε Ἐλισαιὲ υἱὸς Σαφάτ, ὃς ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ χειρας Ἥλιου. ¹² Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ, ἔστιν αὐτῷ ῥῆμα Κυρίου· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ βασιλεὺς Ἐδώμ.

¹³ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, τί ἐμοὶ καὶ σοί; δεῦρο πρὸς τοὺς προφήτας τοῦ πατρός σου καὶ τοὺς προφήτας τῆς μητρός σου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, μὴ ὅτι κέκληκε Κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖρας Μωάβ; ¹⁴ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, ζῆ Κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα ἐγὼ λαμβάνω, εἰ ἐπέβλεψα πρὸς σέ, καὶ εἶδόν σε. ¹⁵ Καὶ νῦν λάβε μοι ψάλλοντα· καὶ ἐγένετο ὡς ἔψαλλον ὁ ψάλλων, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν χεῖρ Κυρίου, ¹⁶ καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, ποιήσατε τὸν χειμάρρουν τοῦτον βοθύνους βοθύνους, ¹⁷ ὅτι τάδε λέγει Κύριος, οὐκ ὄψεσθε πνεῦμα, καὶ οὐκ ὄψεσθε ὑετὸν, καὶ ὁ χειμάρρουν οὗτος πλησθήσεται ὕδατος, καὶ πίεσθε ὑμεῖς καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν. ¹⁸ Καὶ κούφη αὕτη ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· καὶ παραδώσω τὴν Μωάβ ἐν χειρὶ ὑμῶν. ¹⁹ Καὶ πατάξετε πᾶσαν πόλιν ὄχυράν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε, καὶ πᾶσας πηγὰς ὕδατος ἐμψράξεσθε, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις.

²⁰ Καὶ ἐγένετο πρῶτ' ἀναβαινούσης τῆς θυσίας, καὶ ἰδοὺ ὕδατα ἤρχοντο ἐξ ὁδοῦ Ἐδώμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ὕδατος.

²¹ Καὶ πᾶσα Μωάβ ἤκουσαν ὅτι ἀνέβησαν οἱ τρεῖς βασιλεῖς πολεμεῖν αὐτοῦς· καὶ ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς περιεζωσμένοι ζώνην· καὶ εἶπον, ὦ· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοῦ ὄριου. ²² Καὶ ὤρθησαν τοπρωῖ, καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ἐπὶ τὰ ὕδατα· καὶ εἶδε Μωάβ ἐξενατίας τὰ ὕδατα πυρρὰ ὡς αἶμα, ²³ καὶ εἶπαν, αἶμα τοῦτο τῆς ῥομφαίας· καὶ ἐμαχέσαντο οἱ βασιλεῖς, καὶ ἐπάταξεν ἀνὴρ τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα Μωάβ. ²⁴ Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ· καὶ Ἰσραὴλ ἀνέστησαν καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὴν Μωάβ, ²⁵ καὶ τὰς πόλεις καθεῖλον, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἔρριψαν ἀνὴρ τὸν λίθον καὶ ἐνέπλησαν αὐτήν, καὶ πᾶσαν πηγὴν ἐνέφραξαν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέβαλον ἕως τοῦ καταλιπεῖν τοὺς λίθους τοῦ τοίχου καθρημένους· καὶ ἐκύκλευσαν οἱ σφειδονῆται, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν. ²⁶ Καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Μωάβ ὅτι ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος· καὶ ἔλαβε μεθ' ἐαυτοῦ ἐπτακοσίους ἀνδρας ἐσπαμένους ῥομφαίαν διακόψαι πρὸς βασιλέα Ἐδώμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ²⁷ Καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον ὃν ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἐγένετο μετὰμελος μέγας ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀπῆραν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν.

4

¹ Καὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα πρὸς τὸν Ἐλισαιῆ, λέγουσα, ὁ δούλός σου ἀνὴρ μου ἀπέθανε, καὶ σὺ ἐγνώσ, ὅτι δούλός σου ἦν φοβούμενος τὸν Κύριον· καὶ ὁ δανειστής ἤθελε λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου ἑαυτῷ εἰς δούλους. ² Καὶ εἶπεν Ἐλισαιῆ, τί ποιήσω σοι; ἀνάγγελόν μοι τί ἐστί σοι ἐν τῷ οἴκῳ; ἡ δὲ εἶπεν, οὐκ ἔστι τῇ δούλῃ σου οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ, ὅτι ἀλλ' ἡ ὀ ἀλείψομαι ἔλαιον. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, δεῦρο, αἴτησαι σεαυτῇ σκευὴ ἕξωθεν παρὰ πάντων τῶν γειτόνων σκευὴ κενά, μὴ ὀλιγώσης. ⁴ Καὶ εἰσελεύσῃ καὶ ἀποκλείσεις τὴν θύραν κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν υἱῶν σου, καὶ ἀποχεῖς εἰς τὰ σκευὴ ταῦτα, καὶ τὸ πληρωθὲν ἄρεις. ⁵ Καὶ ἀπήλθε παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν καθ' ἑαυτῆς καὶ κατὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς· αὐτοὶ προσήγγιζον πρὸς αὐτὴν, καὶ αὐτὴ ἐπέχεεν ἕως ἐπλήσθησαν τὰ σκευὴ. ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς υἱούς αὐτῆς, ἐγγίσατε ἔτι πρὸς μὲ τὸ σκεῦος· καὶ εἶπον αὐτῇ, οὐκ ἔστιν ἔτι σκεῦος· καὶ ἔστη τὸ ἔλαιον. ⁷ Καὶ ἤλθε, καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιῆ, δεῦρο καὶ ἀπόδου τὸ ἔλαιον, καὶ ἀποτίσεις τοὺς τόκους σου, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου ζήσεσθε ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ ἐλαίῳ.

⁸ Καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ διέβη Ἐλισαιῆ εἰς Σωμᾶν, καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἐγένετο ἄφ' ἱκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν, ἐξέκλιεν τοῦ ἐκεῖ φαγεῖν. ⁹ Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς, ἰδοὺ δὴ ἐγνων ὅτι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἅγιος οὗτος διαπορεύεται ἐφ' ἡμᾶς διαπαντός. ¹⁰ Ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῶνον τόπον μικρόν, καὶ θώμεν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην, καὶ τράπεζαν, καὶ δίφρον, καὶ λυχνίαν· καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐκκλιεῖ ἐκεῖ.

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐξέκλιεν εἰς τὸ ὑπερῶνον, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ¹² Καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, κάλεσον μοι τὴν Σωμανίτην ταύτην· καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἶπον δὴ πρὸς αὐτήν, ἰδοὺ, ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν τὴν ἔκστατον ταύτην, τί δεῖ ποιῆσαι σοι; εἰ ἔστι λόγος σοι πρὸς τὸν βασιλέα, ἢ πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; ἡ δὲ εἶπεν, ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐγὼ εἰμι οἰκῶ. ¹⁴ Καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ, τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ μάλα υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῇ· καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης.

¹⁵ Καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη παρὰ τὴν θύραν. ¹⁶ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιῆ πρὸς αὐτήν, εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὡς ἡ ὥρα, ζῶσα σὺ, περιεληφνῆς υἱόν· ἡ δὲ εἶπε, μὴ κύριε, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου. ¹⁷ Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὡς ἡ ὥρα, ζῶσα, ὡς ἐλάλησε πρὸς αὐτὴν Ἐλισαιῆ.

¹⁸ Καὶ ἠδρύνθη τὸ παιδάριον· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξῆλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς θερίζοντας, ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν μου, τὴν κεφαλὴν μου· καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ, ἄρον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἤρην αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἕως μεσημβρίας, καὶ ἀπέθανε. ²¹ Καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπέκλεισε κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε, ²² καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἶπεν, ἀπόστειλον δὴ μοι ἐν τῶν παιδαρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιστρέψω. ²³ Καὶ εἶπε, τι ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν σήμερον; οὐ νομοηνία, οὐδὲ σάββατον· ἡ δὲ εἶπεν, εἰρήνη.

²⁴ Καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον, καὶ εἶπε πρὸς τὸ παιδάριον αὐτῆς, ἄγε, πορεύου, μὴ ἐπίσχυς μοι τοῦ ἐπιβῆναι ὅτι ἐὰν εἴπω σοι· δεῦρο καὶ πορεύσῃ, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον. ²⁵ Καὶ ἐπορεύθη καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἐλισαιῆ ἐρχομένην αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, ἰδοὺ δὴ ἡ Σωμανίτις ἐκεῖνη. ²⁶ Νῦν δράμε εἰς ἀπαντὴν αὐτῆς, καὶ ἔρεις, ἡ εἰρήνη σοι; ἡ εἰρήνη τῷ ἀνδρὶ σου; ἡ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; ἡ δὲ εἶπεν, εἰρήνη. ²⁷ Καὶ ἦλθε πρὸς Ἐλισαιῆ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ· καὶ ἠγγίξε Γιεζὶ ἀπόσασθαι αὐτήν. καὶ εἶπεν Ἐλισαιῆ, ἄφες αὐτήν, ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατώδυνος αὐτῇ, καὶ Κύριος ἀπέκρυσεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι. ²⁸ Ἡ δὲ εἶπε, μὴ ἠτησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου; ὅτι οὐκ εἶπα, οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ;

²⁹ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιῆ τῷ Γιεζὶ, ζῶσαι τὴν ὀσθύν σου, καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ δεῦρο, ὅτι ἐὰν εὕρῃς ἄνδρα οὐκ εὐλογῆσεις αὐτὸν, καὶ ἐὰν εὐλογῆσῃ σε ἀνὴρ οὐκ ἀποκριθῆσῃ αὐτῷ· καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ

πρόσωπον τοῦ παιδαρίου. ³⁰ Καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου, ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐνκαταλείψω σε· καὶ ἀνέστη Ἐλισαιέ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς. ³¹ Καὶ Γιεζὶ διήλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ ἀπέθηκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου· καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ ἐπέστρεψεν εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ, λέγων, οὐκ ἠγέρθη τὸ παιδάριον.

³² Καὶ εἰσηλθεν Ἐλισαιέ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τεθνηκὸς κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. ³³ Καὶ εἰσηλθεν Ἐλισαιέ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο ἑαυτῶν, καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον. ³⁴ Καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον· καὶ ἔθηκε τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ διέκαμψεν ἐπ' αὐτόν, καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου. ³⁵ Καὶ ἐπέστρεψε, καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἑνθεν καὶ ἐνθεν· καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον ἕως ἐπτάκις· καὶ ἤνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. ³⁶ Καὶ ἐξεβόησεν Ἐλισαιέ πρὸς Γιεζὶ, καὶ εἶπε, κάλεσον τὴν Σωμανίτην ταύτην· καὶ ἐκάλεσε, καὶ εἰσηλθε πρὸς αὐτόν· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ, λάβε τὸν υἱόν σου. ³⁷ Καὶ εἰσηλθεν ἡ γυνὴ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθε.

³⁸ Καὶ Ἐλισαιέ ἐπέστρεψεν εἰς Γάλαγα· καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ γῆ, καὶ υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάθηον ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν, καὶ ἔψε ἔψημα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν. ³⁹ Καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν συλλέξει ἀριώθ· καὶ εὗρεν ἄμπελον ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπην ἀγρίαν πλήρη τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λέβητα τοῦ ἐψέματος, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν, καὶ ἐνέχει τοῖς ἀνδράσι φαγεῖν. ⁴⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἐψέματος, καὶ ἰδοὺ ἀνεβόησαν, καὶ εἶπαν, θάνατος ἐν τῷ λέβητι, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ· καὶ οὐκ ἠδύναντο φαγεῖν. ⁴¹ Καὶ εἶπε, λάβετε ἄλευρον, καὶ ἐμβάλετε εἰς τὸν λέβητα· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον, ἔχει τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν· καὶ οὐκ ἐγενήθη ἐκεῖ ἔτι ῥῆμα πονηρὸν ἐν τῷ λέβητι.

⁴² Καὶ ἀνὴρ διήλθεν ἐκ Βαιθαρισᾶ, καὶ ἦνεγκε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ πρωτογεννημάτων εἴκοσι ἄρτους κριθίνους καὶ παλάθας· καὶ εἶπε, δότε τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. ⁴³ Καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ, τί δῶ τοῦτο ἐνώπιον ἑκατὸν ἀνδρῶν; καὶ εἶπε, δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν, ὅτι τάδε λέγει Κύριος, φάγονται καὶ καταλείψουσι. ⁴⁴ Καὶ ἔφαγον καὶ κατέλιπον, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

5

¹ Καὶ Ναϊμὰν ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας ἦν ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ θαυμασμένους προσώπων, ὅτι ἐν ὑτῷ ἔδωκε Κύριος σωτηρίαν Συρία· καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχυί, λελεπρωμένος. ² Καὶ Συρία ἐξῆλθον μονόζωνοι, καὶ ἠχηαλώτευσαν ἐκ γῆς Ἰσραὴλ νεάνιδα μικρὰν, καὶ ἦν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς Ναϊμὰν. ³ Ἡ δὲ εἶπε τῇ κυρία αὐτῆς, ὄφελον ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, τότε ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁴ Καὶ εἰσηλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς, καὶ εἶπεν, οὕτως καὶ οὕτως ἐλάλησεν ἡ νεάνις ἡ ἐκ γῆς Ἰσραὴλ.

⁵ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Συρίας πρὸς Ναϊμὰν, δεῦρο, εἰσελθε καὶ ἐξαποστελῶ βιβλίον πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ· καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ἑξακισχιλίους χρυσοῦς, καὶ δέκα ἀλλασσομένας στολάς. ⁶ Καὶ ἦνεγκε τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς σέ, ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σέ Ναϊμὰν τὸν δοῦλόν μου, καὶ ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὸ βιβλίον, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ὁ Θεὸς ἐγὼ τοῦ θανατώσαι καὶ ζωοποιῆσαι, ὅτι οὗτος ἀποστέλλει πρὸς με ἀποσυνάξει ἀνδρα ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ; ὅτι πλὴν γυνώτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι προφασίζεται οὗτός μοι.

⁸ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἐλισαιέ, ὅτι διέρρηξεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, ἰνατί διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου; ἐλθέτω δὴ πρὸς με Ναϊμὰν, καὶ γνώτω ὅτι ἐστι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ.

⁹ Καὶ ἦλθε Ναϊμὰν ἐν ἵππῳ καὶ ἄρματι, καὶ ἔστη ἐπὶ θύρας οἴκου Ἐλισαιέ. ¹⁰ Καὶ ἀπέστειλεν Ἐλισαιέ ἄγγελον πρὸς αὐτόν, λέγων, πορευθεὶς λούσαι ἐπτάκις ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, καὶ ἐπιστρέψει ἡ σὰρξ σου σοὶ καὶ καθαρισθήσῃ. ¹¹ Καὶ ἐθυμώθη Ναϊμὰν

καὶ ἀπήλαθε, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ εἶπον, πρὸς μὲ πάντως ἐξελεύσεται καὶ στήσεται, καὶ ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι Θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τόπον, καὶ ἀποσυνάξει τὸ λεπρόν. ¹² Οὐχὶ ἀγαθὸς Ἀβανὰ καὶ Φαρφάρ ποταμοὶ Δαμασκοῦ ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα Ἰσραὴλ; οὐχὶ πορευθεὶς λούσομαι ἐν αὐτοῖς, καὶ καθαρισθήσομαι; καὶ ἐξέκλινε καὶ ἀπήλαθεν ἐν θυμῷ. ¹³ Καὶ ἤγγισαν οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν, μέγαν λόγον ἐλάλησεν ὁ προφήτης πρὸς σέ· οὐχὶ ποιήσεις; καὶ ὅτι εἶπε πρὸς σέ, λούσοι καὶ καθαρίσθητι. ¹⁴ Καὶ κατέβη Ναιμὰν καὶ ἐβαπτίσαστο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐπτάκις κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιᾶ· καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἔκαθαρίσθη.

¹⁵ Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Ἐλισαιᾶ αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἔγνωκα ὅτι οὐκ ἔστι Θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῆ, ὅτι ἄλλ' ἢ ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ δούλου σου. ¹⁶ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιᾶ ζῆ Κύριος ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήψομαι· καὶ παρεβιάσαστο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ ἠπειθήσε· ¹⁷ Καὶ εἶπε Ναιμὰν, καὶ εἰ μὴ, δοθήτω δὴ τῷ δούλῳ σου γόμος ζευγὸς ἡμιόνων, καὶ σύ μοι δώσεις ἐκ τῆς γῆς τῆς πυρῶας, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δούλός σου ὀλοκαύτωμα καὶ θυσιάσμα θεοῖς ἑτέροις ἄλλ' ἢ τῷ Κυρίῳ τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁸ Καὶ ἰάσεται Κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰσπορευέσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἶκον Ῥεμμὰν προσκυνῆσαι ἐκεῖ· καὶ αὐτὸς ἐπαρπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρὸς μου, καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ Ῥεμμὰν ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν ἐν οἴκῳ Ῥεμμὰν· καὶ ἰάσεται δὴ Κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ¹⁹ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιᾶ πρὸς Ναιμὰν, δεῦρο εἰς εἰρήνην· καὶ ἀπήλαθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς δεβραθὰ τῆς γῆς.

²⁰ Καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἐλισαιᾶ, ἰδοὺ ἐφέριστο ὁ κύριός μου τοῦ Ναιμὰν τοῦ Σύρου τούτου, τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ἃ ἐνήνοχε· ζῆ Κύριος, ὅτι εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ λήψομαι ἀπ' αὐτοῦ τι. ²¹ Καὶ ἐδίδωξε Γιεζὶ ὀπίσω τοῦ Ναιμὰν· καὶ εἶδεν αὐτὸν Ναιμὰν τρέχοντα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ. ²² Καὶ εἶπεν, εἰρήνη· ὁ κύριός μου ἀπεστείλε με, λέγων, ἰδοὺ νῦν ἦλθον πρὸς μὲ δύο παιδάρια ἐξ ὄρους Ἐφραιμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν· δὸς δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου, καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς. ²³ Καὶ εἶπε, λάβε διτάλαντον ἀργυρίου· καὶ ἔλαβε δύο τάλαντα ἀργυρίου ἐν δυσὶ θυλάκοις, καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς, καὶ ἔδωκε ἐπὶ δύο παιδάρια αὐτοῦ, καὶ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἦλθεν εἰς τὸ σκοτεινὸν, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς ἄνδρας.

²⁵ Καὶ αὐτὸς εἰσηλάθε, καὶ παρεστήκει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιᾶ, πόθεν Γιεζὶ; καὶ εἶπε Γιεζὶ, Οὐ πεπόρευται ὁ δούλός σου ἔνθα καὶ ἔνθα. ²⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιᾶ, οὐχὶ ἡ καρδία μου ἐπορεύθη μετὰ σοῦ ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς συναντὴν σοι; καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον, καὶ νῦν ἔλαβες τὰ ἱμάτια, καὶ ἐλαιῶνας καὶ ἀμπελώνας καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας. ²⁷ Καὶ ἡ λέπρα Ναιμὰν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματι σου εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ προσώπου αὐτοῦ λελεπρωμένος ὡσεὶ χιῶν.

6

¹ Καὶ εἶπον υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς Ἐλισαιᾶ, ἰδοὺ δὴ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου στενὸς ἄφ' ἡμῶν. ² Πορευθῶμεν δὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ λάβωμεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς δοκὸν μίαν, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ τοῦ οἴκειν ἐκεῖ· καὶ εἶπε, δεῦτε. ³ Καὶ εἶπεν ὁ εἰς ἐπεικῶς, δεῦρο μετὰ τῶν δούλων σου· καὶ εἶπεν, ἐγὼν πορεύσομαι. ⁴ Καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔτενον τὰ ξύλα. ⁵ Καὶ ἰδοὺ ὁ εἰς καταβάλλων τὴν δοκὸν, καὶ τὸ σιδήριον ἐξέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐβόησεν, ὦ κύριε, καὶ αὐτὸ κεκρυμμένον. ⁶ Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ποῦ ἔπεσε; καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τὸν τόπον· καὶ ἀπέκρινε ξύλον καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ, καὶ ἐπεπόλασεν τὸ σιδήριον. ⁷ Καὶ εἶρηκεν, ὑψωσον σεαυτῷ· καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔλαβεν αὐτό.

⁸ Καὶ ὁ βασιλεὺς Συρίας ἦν πολεμῶν ἐν Ἰσραὴλ· καὶ ἐβουλεύσαστο πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, λέγων, εἰς τὸν τόπον τόνδε τιτὰ ἐλμῶνι παρεμβάλω. ⁹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἐλισαιᾶ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, φύλαξαι μὴ παρελθεῖν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται. ¹⁰ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαιᾶ, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν οὐ μίαν οὐδὲ δύο.

¹¹ Καὶ ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ βασιλέως Συρίας περὶ τοῦ λόγου τούτου· καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, οὐκ ἀναγγελεῖτέ μοι τίς προδίδωσί με βασιλεῖ Ἰσραὴλ; ¹² Καὶ εἶπεν εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ, οὐχὶ κύριε μου βασιλεῦ, ὅτι Ἐλισαιὲ ὁ προφήτης ὁ ἐν Ἰσραὴλ ἀναγγέλλει τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ πάντα τοὺς λόγους, οὓς ἔαν λαλήσης ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ κοιτῶνός σου. ¹³ Καὶ εἶπε, δεῦτε ἴδετε ποῦ οὗτος, καὶ ἀποστείλας λήψομαι αὐτόν· καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες, ἰδοὺ ἐν Δωθαίμ.

¹⁴ Καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἵππον καὶ ἄρμα καὶ δύναμιν βαρείαν, καὶ ἦλθον νυκτὸς καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν. ¹⁵ Καὶ ὠρθησαν ὁ λειτουργὸς Ἐλισαιὲ ἀναστήναι, καὶ ἐξῆλθε· καὶ ἰδοὺ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν, καὶ ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς αὐτόν, ὦ κύριε, πῶς ποιήσομεν; ¹⁶ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ προσήξατο Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπε, Κύριε, διάνοιξον δὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου καὶ ἰδέτω· καὶ διήνοιξε Κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος πλήρες ἵππων, καὶ ἄρμα πυρὸς περικύκλω Ἐλισαιέ. ¹⁸ Καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν· καὶ προσήξατο πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε, πάταξον δὴ τὸ ἔθνος τοῦτο ἀορασίᾳ· καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀορασίᾳ, κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιέ. ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἐλισαιὲ, οὐχὶ αὕτη ἡ πόλις καὶ αὕτη ἡ ὁδός· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ἄξω ὑμᾶς πρὸς τὸν ἄνδρα ὃν ζητεῖτε· καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς Σαμάρειαν. ²⁰ Καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, ἀνοιξον δὴ Κύριε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἰδέτωσαν· καὶ διήνοιξε Κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον· καὶ ἰδοὺ ἦσαν ἐν μέσῳ Σαμαρείας.

²¹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἐλισαιέ, ὡς εἶδεν αὐτοὺς, εἰ πατάξας πατάξω, πάτερ; ²² Καὶ εἶπεν, Οὐ πατάξεις, εἰ μὴ οὓς ἡχμαλώτευσας ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τόξῳ σου σὺ τύπτεις· παράθεις ἄρτους καὶ ὕδωρ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ φαγέτωσαν καὶ πέτωσαν, καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. ²³ Καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς παράθειςιν μεγάλην, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν· καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι μονόζωνοι Συρίας τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

²⁴ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἤθροισεν υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας πᾶσαν τὴν παρεβολὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη, καὶ περιεκάθησαν ἐπὶ Σαμάρειαν. ²⁵ Καὶ ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἰδοὺ περιεκάθητο ἐπ' αὐτὴν ἕως οὗ ἐγενήθη κεφαλὴ ὄνου πενήκοντα ἀργυρίου, καὶ τέταρτον τοῦ κάβου κόπρου περιστερῶν πέντε ἀργυρίου.

²⁶ Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ διαπορευόμενος ἐπὶ τοῦ τείχους· καὶ γυνὴ ἐβόησε πρὸς αὐτόν, λέγουσα, Σῶσον κύριε βασιλεῦ. ²⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, μὴ σὲ σῶσαι Κύριος, πόθεν σῶσω σε; μὴ ἀπὸ ἄλωνος ἢ ἀπὸ ληνοῦ; ²⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, τί ἐστὶ σοι; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, αὕτη εἶπε πρὸς μέ, δὸς τὸν υἱόν σου καὶ φαγόμεθα αὐτὸν σήμερον, καὶ τὸν υἱόν μου φαγόμεθα αὐτὸν αὔριον. ²⁹ Καὶ ἠψήσαμεν τὸν υἱόν μου καὶ ἐφάγομεν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, δὸς τὸν υἱόν σου καὶ φάγωμεν αὐτόν· καὶ ἔκρυσεν τὸν υἱόν αὐτῆς. ³⁰ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς λόγους τῆς γυναικὸς, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διεπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἔσθωθεν. ³¹ Καὶ εἶπε, τάδε ποιῆσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθεῖη, εἰ στήσεται ἡ κεφαλὴ Ἐλισαιέ ἐπ' αὐτῷ σήμερον.

³² Καὶ Ἐλισαιὲ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκάθητο μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλεν ἄνδρα πρὸ προσώπου αὐτοῦ· πρὶν ἐλθεῖν τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, εἰ εἴδετε ὅτι ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς τοῦ φουνετοῦ οὗτος ἀφελεῖν τὴν κεφαλὴν μου; ἴδετε ὡς ἂν ἔλθῃ ὁ ἄγγελος, ἀποκλείσατε τὴν θύραν, καὶ παραθλίψατε αὐτόν ἐν τῇ θύρᾳ· οὐχὶ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατόπισθεν αὐτοῦ; ³³ Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ Κυρίου· τί ὑπομείνω τῷ Κυρίῳ ἔτι;

7

¹ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ ἄκουσον λόγον Κυρίου· τάδε λέλει Κύριος, ὡς ἡ ὥρα αὕτη, αὔριον μέτρον σμηδάλεως σίκλου, καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου, ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας. ² Καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῷ Ἐλισαιέ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ποιήσει Κύριος καταράκτας ἐν οὐρανῷ,

μη ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ Ἐλισαιὲ εἶπεν, ἰδοὺ σὺ ὄψει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ φάγη.

³ Καὶ τέσσαρες ἄνδρες ἦσαν λεπροὶ παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τί ἡμεῖς καθήμεθα ὧδε ἕως ἀποθάνωμεν; ⁴ Ἐὰν εἰπώμεν, εἰσέλθωμεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀποθανούμεθα ἐκεῖ· καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὧδε, καὶ ἀποθανούμεθα· καὶ νῦν δεῦτε, καὶ ἐμπισθώμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας· ἐὰν ζωογονήσωσιν ἡμᾶς, καὶ ζησόμεθα· καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς, καὶ ἀποθανούμεθα. ⁵ Καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰσελθεῖν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας· καὶ ἦλθον εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐκεῖ. ⁶ Καὶ Κύριος ἀκουστὴν ἐποίησε παρεμβολὴν τὴν Συρίας φωνὴν ἄρματος καὶ φωνὴν ἵππου, φωνὴν δυνάμεως μεγάλης· καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, νῦν ἐμισθώσατο ἐφ' ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς βασιλέας τῶν Χετταίων καὶ τοὺς βασιλέας Αἰγύπτου τοῦ ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς. ⁷ Καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει καὶ ἐγκατέλιπον τὰς σκηναὶς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ ὡς ἔστι, καὶ ἔφυγον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτῶν.

⁸ Καὶ εἰσῆλθον οἱ λεπροὶ οὗτοι ἕως μέρους τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν μίαν, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον, καὶ ἦσαν ἐκεῖθεν ἀργύριον, καὶ χρυσίον, καὶ ἱματισμὸν· καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐπέστρεψαν ἐκεῖθεν, καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν ἄλλην, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ κατέκρυψαν. ⁹ Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, οὐχ οὕτως ἡμεῖς ποιοῦμεν· ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμέρα εὐαγγελίας ἐστὶ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν, καὶ μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ, καὶ εὐρήσομεν ἀνομίαν· καὶ νῦν δεῦρο, καὶ εἰσέλθωμεν καὶ ἀναγγεῖλωμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως.

¹⁰ Καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐβόησαν πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς, λέγοντες, εἰσήλθομεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἄνθρωπος καὶ φωνὴ ἀνθρώπου, ὅτι εἰ μὴ ἵππος δεδεμένος καὶ ὄνος, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν ὡς εἰσὶ. ¹¹ Καὶ ἐβόησαν οἱ θυρωροὶ, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἔσω.

¹² Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς νυκτὸς, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἀναγγεῖλῶ διη ὑμῖν ἃ ἐποίησεν ἡμῖν Συρία· ἔγνωσαν ὅτι πεινώμεν ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλθαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐκρύβησαν ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγοντες, ὅτι ἐξελεύσονται ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συλληψόμεθα αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσελευσόμεθα. ¹³ Καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ εἶπε, λαβέτωσαν διη πέντε τῶν ἵππων τῶν ὑπολειμμένων οἱ κατελείφθησιν ὧδε, ἰδοὺ εἰσι πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος Ἰσραὴλ τὸ ἐκλείπειν, καὶ ἀποστελοῦμεν ἐκεῖ καὶ ὀψόμεθα. ¹⁴ Καὶ ἔλαβον δύο ἐπιβάτας ἵππων· καὶ ἀπέστειλον ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὀπίσω τοῦ βασιλέως Συρίας, λέγων, δεῦτε, καὶ ἴδετε. ¹⁵ Καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ ὁδὸς πλήρης ἱματίων καὶ σκευῶν ὧν ἔρριψε Συρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτούς· καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ.

¹⁶ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ διήρπασεν τὴν παρεμβολὴν Συρίας· καὶ ἐγένετο μέτρον σεμιδάλεως σίκλου, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου. ¹⁷ Καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησε τὸν τριστάτην ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπαυεπαύετο τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πυλῆς· καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε καθὰ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ καταβῆναι τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν. ¹⁸ Καὶ ἐγένετο καθὰ ἐλάλησεν Ἐλισαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων, δίμετρον κριθῆς σίκλου καὶ μέτρον σεμιδάλεως σίκλου· καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὐριον ἐν τῇ πύλῃ Σαμαρείας. ¹⁹ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης τῷ Ἐλισαιῇ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ Κύριος ποιεῖ καταράκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, μη ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, ἰδοὺ ὄψει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ μὴ φάγη. ²⁰ Καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ συνεπάτησαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε.

8

¹ Καὶ Ἐλισαιὲ ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα, ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱόν, λέγων, ἀνάστηθι καὶ δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκος σου, καὶ παροῖκει οὐ ἔαν παροικήσης, ὅτι κέκληκε Κύριος λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γε ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ ἔτη. ² Καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ, καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιῇ καὶ αὐτῇ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, καὶ παρῶκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἑπτὰ ἔτη.

³ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ τέλος τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ γυνὴ ἐκ γῆς ἀλλοφύλων εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἦλθε βοῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἐαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν αὐτῆς. ⁴ Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλει πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδᾶριον

Ἐλισαιέ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, λέγων, διήγησαι δὴ ἐμοὶ πάντα τὰ μεγάλα ἃ ἐποίησεν Ἐλισαιέ. ⁵ Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἐξηγουμένου τῷ βασιλεῖ, ὡς ἐζωπύρησεν υἱὸν τεθνηκότα, καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἐλισαιέ, βώσασα πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν ἑαυτῆς· καὶ εἶπε Γιεζὶ, Κύριε βασιλεῦ, αὕτη ἡ γυνὴ, καὶ οὗτος ὁ υἱὸς αὐτῆς, ὃν ἐζωπύρησεν Ἐλισαιέ. ⁶ Καὶ ἐπρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα· καὶ διηγήσατο αὐτῷ· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα, λέγων, ἐπίστρεψον πάντα τὰ αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς κατέλιπε τὴν γῆν ἕως τοῦ νῦν.

⁷ Καὶ ἦλθεν Ἐλισαιέ εἰς Δαμασκόν· καὶ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἠρώστησε, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες, ἦκει ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἕως ᾧδε. ⁸ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀζαήλ, λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου μαναά, καὶ δεῦρο εἰς ἀπαντὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιζητήσων τὸν Κύριον παρ' αὐτοῦ, λέγων, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης; ⁹ Καὶ ἐπορεύθη Ἀζαήλ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε μαναά ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ Δαμασκοῦ, ἄρσιν τεσσαράκοντα καμήλων, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς Ἐλισαιέ, υἱὸς σου υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἀπέστειλέ με πρὸς σέ ἐπερωτηῖσαι, λέγων, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης; ¹⁰ Καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ, δεῦρο, εἶπον, ζώῃ ζήση, καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος ὅτι θανάτω ἀποθανῆ. ¹¹ Καὶ παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, καὶ ἔθηκεν ἕως αἰσχύνης· καὶ ἔκλαυσεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ εἶπεν Ἀζαήλ, τί ὅτι ὁ κύριός μου κλαίει; καὶ εἶπεν, ὅτι οἶδα ὅσα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κακὰ· τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἐξαποστελεῖς ἐν πυρὶ, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενεῖς, καὶ τὰ νῆπια αὐτῶν ἐνσεισεῖς, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας αὐτῶν ἀναρρήξεις. ¹³ Καὶ εἶπεν Ἀζαήλ, τίς ἐστὶν ὁ δούλός σου, ὁ κύων ὁ τεθνηκώς, ὅτι ποιήσει τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ, ἔδειξέ μοι Κύριος σε βασιλεύοντα ἐπὶ Συρίαν. ¹⁴ Καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ Ἐλισαιέ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί εἶπέ σοι Ἐλισαιέ; καὶ εἶπεν, εἶπέ μοι, ζώῃ ζήση. ¹⁵ Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἔλαβε τὸ μαχβάρ καὶ ἔβαψεν ἐν τῷ ὕδατι, καὶ περιέβαλεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀζαήλ αὐτ' αὐτοῦ.

¹⁶ Ἐν ἔτει πέμπτῳ τῷ Ἰωρὰμ υἱῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεῖ Ἰούδα, ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα. ¹⁷ Υἱὸς τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ὀκτῶ ἐτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁸ Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ καθὼς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου. ¹⁹ Καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος διαφθεῖραι τὸν Ἰούδαν διὰ Δαυὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ, καθὼς εἶπε δούναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

²⁰ Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἠθέτησεν Ἐδώμ ὑποκάτωθεν χειρὸς Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτὸν βασιλέα. ²¹ Καὶ ἀνέβη Ἰωρὰμ εἰς Σιών, καὶ πάντα τὰ ἄρματα τὰ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀναστάντος, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδώμ τὸν κυκλώσαντα ἐπ' αὐτὸν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ²² Καὶ ἠθέτησεν Ἐδώμ ὑποκάτω τῆς χειρὸς Ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· τότε ἠθέτησε Λοβνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

²³ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωρὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁴ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωρὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ αὐτ' αὐτοῦ.

²⁵ Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Ἰωρὰμ υἱῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ. ²⁶ Υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ὀχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβρί βασιλέως Ἰσραὴλ. ²⁷ Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου καθὼς ὁ οἶκος Ἀχαάβ. ²⁸ Καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ Ἀχαάβ εἰς πόλεμον μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως ἀλλοφύλων ἐν Ῥεμμῶθ Γαλαὰδ, καὶ ἐπάταξαν οἱ Σύροι τὸν Ἰωρὰμ. ²⁹ Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς Ἰωρὰμ τοῦ ἱατρευθῆναι ἐν Ἰερζάελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν Ῥεμμῶθ, ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας· καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ κατέβη τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Ἀχαάβ ἐν Ἰερζάελ, ὅτι ἠρώσται αὐτός.

9

¹ Καὶ Ἐλισαιέ ὁ προφήτης ἐκάλεισεν ἕνα τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ,

ζώσαι τὴν ὄσφυν σου, καὶ λάβε τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου τούτου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ δεῦρο εἰς Ῥεμμῶθ Γαλαὰδ. ² Καὶ εἰσελεύση ἐκεῖ, καὶ ὄψει ἐκεῖ Ἰοὺ υἱὸν Ἰωσαφὰτ υἱοῦ Ναμεσσι, καὶ εἰσελεύση καὶ ἀναστήσεις αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εἰσάξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμεῖον ἐν ταμείῳ. ³ Καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπον, τάδε λέγει Κύριος, κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀνοίξεις τὴν θύραν, καὶ φεύξῃ καὶ οὐ μενεῖς. ⁴ Καὶ ἐπορεύθη τὸ προδάρριον ὁ παιφήτης εἰς Ῥεμμῶθ Γαλαὰδ.

⁵ Καὶ εἰσηλθε· καὶ ἰδοὺ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐκάθηντο, καὶ εἶπε, λόγος μοι πρὸς σέ ὁ ἄρχων· καὶ εἶπεν Ἰοὺ, πρὸς τίνα ἐκ πάντων ἡμῶν; καὶ εἶπε, πρὸς σέ ὁ ἄρχων. ⁶ Καὶ ἀνέστη καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐπέχεε τὸ ἔλαιον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ λαὸν Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁷ Καὶ ἐξολοθρεύσεις τὸν οἶκον Ἀχαάβ τοῦ κυρίου σου ἐκ προσώπου σου, καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἵματα τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν, καὶ τὰ αἵματα πάντων τῶν δούλων Κυρίου ἐκ χειρὸς Ἰεζάβελ, ⁸ καὶ ἐκ χειρὸς ὄλου τοῦ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐξολοθρεύσεις τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν Ἰσραὴλ. ⁹ Καὶ δώσω τὸν οἶκον Ἀχαάβ ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ὡς τὸν οἶκον Βασαὰ υἱοῦ Ἀχιά. ¹⁰ Καὶ τὴν Ἰεζάβελ καταφάγονται οἱ κύνες ἐν τῇ μερίδι Ἰσζράελ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ θάπτων· καὶ ἠνοιξε τὴν θύραν καὶ ἔφυγε.

¹¹ Καὶ Ἰοὺ ἐξῆλθε πρὸς τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, εἰρήνη; τί ὅτι εἰσηλθεν ὁ ἐπίληπτος οὗτος πρὸς σέ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς οἴδατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀδολεσχίαν αὐτοῦ. ¹² Καὶ εἶπον, ἄδικον, ἀπάγγελον δὴ ἡμῖν. Καὶ εἶπεν Ἰοὺ πρὸς αὐτοὺς, οὕτω καὶ οὕτω ἐλάλησε πρὸς μὲ, λέγων, καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ ἀκούσαντες ἔσπευσαν, καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ τὸ γαρὲμ τῶν ἀναβάθμων· καὶ ἐσάλπισαν ἐν κερατίνῃ, καὶ εἶπαν, ἐβασίλευσεν Ἰοὺ.

¹⁴ Καὶ συνεστράφη Ἰοὺ υἱὸς Ἰωσαφὰτ υἱοῦ Ναμεσσι πρὸς Ἰωράμ· καὶ Ἰωράμ αὐτὸς ἐφύλασεν ἐν Ῥεμμῶθ Γαλαὰδ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας. ¹⁵ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωράμ ὁ βασιλεὺς ἰατρευθῆναι ἐν Ἰσζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἔπαισαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν τῷ πολεμῶν αὐτὸς μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας.

Καὶ εἶπεν Ἰοὺ, εἰ ἔστι ψυχὴ ὑμῶν μετ' ἐμοῦ, μὴ ἐξελθέτω ἐκ τῆς πόλεως διαπεφευγὼς τοῦ πορευθῆναι καὶ ἀπαγγεῖλαι ἐν Ἰεζράελ. ¹⁶ Καὶ ἵππευσε καὶ ἐπορεύθη Ἰοὺ, καὶ κατέβη εἰς Ἰεζράελ, ὅτι Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐθεραπεύετο ἐν τῷ Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν τοξευμάτων, ὧν κατετόξευσαν αὐτὸν οἱ Ἀραμῖν ἐν τῇ Ῥαμμαθ ἐν τῷ πολέμῳ μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, ὅτι αὐτὸς δυνατὸς καὶ ἀνὴρ δυνάμει· καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ. ¹⁷ Καὶ ὁ σκοπὸς ἀνέβη ἐπὶ τὸν πύργον Ἰεζράελ, καὶ εἶδε τὸν κονιορτὸν Ἰοὺ ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτὸν, καὶ εἶπε, Κονιορτὸν ἐγὼ βλέπω· καὶ εἶπεν Ἰωράμ, λάβε ἐπιβάτην, καὶ ἀπόστειλον ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ εἰπάτω ἡ εἰρήνη. ¹⁸ Καὶ ἐπορεύθη ἐπιβάτης ἵππου εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, καὶ εἶπε, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, ἡ εἰρήνη· καὶ εἶπεν Ἰοὺ, τί σοι καὶ εἰρήνη; ἐπίστρεφε εἰς τὰ ὀπίσω μου· καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων, ἦλθεν ὁ ἄγγελος ἕως αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀνέστρεψε. ¹⁹ Καὶ ἀπέστειλεν ἐπιβάτην ἵππου δεύτερον, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, ἡ εἰρήνη· καὶ εἶπεν Ἰοὺ, τί σοι καὶ εἰρήνη; ἐπίστρέφου εἰς τὰ ὀπίσω μου. ²⁰ Καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων, ἦλθεν ἕως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψε, καὶ ὁ ἄγων ἦγε τὸν Ἰοὺ υἱὸν Ναμεσσι, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἐγένετο. ²¹ Καὶ εἶπεν Ἰωράμ, ζευδόν· καὶ ἔζευξεν ἄρμα· καὶ ἐξῆλθεν Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα, ἀνὴρ ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπαντὴν Ἰοὺ, καὶ εὗρον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου.

²² Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἰωράμ τὸν Ἰοὺ, καὶ εἶπεν, ἡ εἰρήνη Ἰοὺ; καὶ εἶπεν Ἰοὺ, τί εἰρήνη; ἔτι αἰ πορνεῖαι Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς σου καὶ τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλά. ²³ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωράμ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε· καὶ εἶπε πρὸς Ὀχοζίαν, δόλος Ὀχοζία. ²⁴ Καὶ ἐπλησεν Ἰοὺ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ τόξῳ, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰωράμ ἀνάμεισον τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ βέλος αὐτοῦ διὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ εἶπε πρὸς Βαδεκάρ τὸν τριστάτην αὐτοῦ, ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι ἀγροῦ Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου, ὅτι μνημονεῦω ἐγὼ καὶ

σὺ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ζεύγη ὀπίσω Ἀχαάβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Κύριος ἔλαβεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λήματα τοῦτο· ²⁶ Εἰ μὴ τὰ αἵματα Ναβουθαὶ καὶ τὰ αἵματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἶδον ἐχθές, φησὶ Κύριος, καὶ ἀνταποδώσω αὐτῷ ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ, φησὶ Κύριος· καὶ νῦν ἄρας δὴ ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

²⁷ Καὶ Οχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα εἶδε καὶ ἔφυγεν ὁδὸν Βαιθαγάν· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἰοὺ, καὶ εἶπε, καί γε αὐτόν· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν πρὸς τῷ ἄρματι ἐν τῷ ἀναβαίνειν Γαῖ, ἣ ἐστὶν Ἰεβλαάμ· καὶ ἔφυγεν εἰς Μαγεδδὼ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ²⁸ Καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄρμα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ.

²⁹ Καὶ ἐν ἔτει ἐνδεκάτῳ Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Οχοζίας ἐπὶ Ἰούδα.

³⁰ Καὶ ἦλθεν Ἰοὺ ἐπὶ Ἰεζράελ· καὶ Ἰεζάβελ ἤκουσε, καὶ ἐστιμμίσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἠγάθυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ διέκυψε διὰ τῆς θυρίδος. ³¹ Καὶ Ἰοὺ εἰσεπορεύετο ἐν τῇ πόλει, καὶ εἶπε, ἡ εἰρήνη Ζαμβρι ὁ φονευτὴς τοῦ κυρίου αὐτοῦ; ³² Καὶ ἐπῆρε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θυρίδα, καὶ εἶδεν αὐτήν, καὶ εἶπε, τίς εἶ σύ; κατάβηθι μετ' ἐμοῦ· καὶ κατέκυσαν πρὸς αὐτὸν δύο εὐνοῦχοι. ³³ Καὶ εἶπε, κολίσσατε αὐτήν· καὶ ἐκύλισαν αὐτήν, καὶ ἔρραντίσθη τοῦ αἵματος αὐτῆς πρὸς τὸν τοίχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους, καὶ συνεπάτησαν αὐτήν. ³⁴ Καὶ εἰσηῆθε καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιεν, καὶ εἶπε, ἐπισκέψασθε δὴ τὴν κατηραμένην ταύτην, καὶ θάψατε αὐτήν, ὅτι θυλάτηρ βασιλέως ἐστί. ³⁵ Καὶ ἐπορεύθησαν θάψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὔρον ἐν αὐτῇ ἄλλο τι ἢ τὸ κρανίον καὶ οἱ πόδες καὶ τὰ ἴχνη τῶν χειρῶν. ³⁶ Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ· καὶ εἶπε, λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἥλιου τοῦ Θεοσβίτου, λέγων, ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ καταφάγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας Ἰεζάβελ. ³⁷ Καὶ ἔσται τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία ἐπὶ προσώπου τοῦ ἀγροῦ ἐν τῇ μερίδι Ἰεζραλ, ὥστε μὴ εἰπεῖν αὐτοὺς, Ἰεζάβελ.

10

¹ Καὶ τῷ Ἀχαάβ ἑβδομήκοντα υἱοὶ ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἔγραψεν Ἰοὺ βιβλίον, καὶ ἀπέστειλεν ἐν Σαμαρείᾳ πρὸς τοὺς ἀρχοντας Σαμαρείας, καὶ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ πρὸς τοὺς τιθηνοὺς Ἀχαάβ, λέγων, ² Καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς ὑμᾶς, καὶ μεθ' ὑμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ μεθ' ὑμῶν τὸ ἄρμα καὶ οἱ ἵπποι καὶ πόλεις ὄχυραὶ καὶ τὰ ὄπλα, ³ καὶ ὄψεσθε τὸν ἀγαθὸν καὶ τὸν εὐθῆ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ καταστήσετε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πολεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑμῶν. ⁴ Καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα, καὶ εἶπον, ἰδοὺ οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς στησόμεθα ἡμεῖς; ⁵ Καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἐπὶ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς Ἰοὺ, λέγοντες, παῖδές σου καὶ ἡμεῖς, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς ποιήσομεν· οὐ βασιλεύσομεν ἄνδρα, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ποιήσομεν.

⁶ Καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς Ἰοὺ βιβλίον δευτέρον, λέγων, εἰ ἐμοὶ ὑμεῖς, καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς εἰσακούετε, λάβετε τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς με, ὡς ἡ ὥρα αὐριον ἐν Ἰεζράελ· καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν ἑβδομήκοντα ἄνδρες, οὗτοι ἄδρῳ τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐτούς. ⁷ Καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθε τὸ βιβλίον πρὸς αὐτούς, καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας· καὶ ἔζηκαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις, καὶ ἀπέστειλαν αὐτὰς πρὸς αὐτὸν εἰς Ἰεζράελ. ⁸ Καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλε, λέγων, ἤνεγκαν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως· καὶ εἶπε, θέτε αὐτὰς βουνοὺς δύο παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης εἰς πρωί. ⁹ Καὶ ἐγένετο πρωί καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν, δίκαιοι ὑμεῖς· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι συνεστράφημι ἐπὶ τὸν κύριόν μου, καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν· καὶ τίς ἐπάταξε πάντας τούτους; ¹⁰ Ἴδετε ἀφφῶ, ὅτι οὐ πεσεῖται ἀπὸ τοῦ ῥήματος Κυρίου εἰς τὴν γῆν οὐ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἀχαάβ· καὶ Κύριος ἐποίησεν ὅσα ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἥλιου. ¹¹ Καὶ ἐπάταξεν Ἰοὺ πάντας τοὺς καταλειφθέντας ἐν τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ ἐν Ἰεζράελ, καὶ πάντας τοὺς ἄδρους αὐτοῦ, καὶ τοὺς γνωστούς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ, ὥστε μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ κατάλειμμα.

¹² Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαμάρειαν, αὐτὸς ἐν βαιθακάθ τῶν ποιμένων ἐν τῇ ὁδῷ. ¹³ Καὶ Ἰοὺ εὔρε τοὺς ἀδελφούς Οχοζίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ εἶπε, τίνες ὑμεῖς; καὶ εἶπον, ἀδελφοὶ Οχοζίου ἡμεῖς, καὶ κατέβημεν εἰς εἰρήνην τῶν υἱῶν τοῦ

βασιλέως, και τών υιών τής δυναστευούσης. ¹⁴ Και εἶπε, συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας· και ἔσφαξαν αὐτοὺς εἰς βαιθακάθ τεσσαράκοντα και δύο ἄνδρας· οὐ κατέλιπεν ἄνδρα ἐξ αὐτῶν.

¹⁵ Και ἐπορεύθη ἐκεῖθεν και εὔρε τον Ἰωναδὰβ υἷον Ῥηγάβ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, και εὐλόγησεν αὐτόν· και εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰοῦ, εἰ ἔστι καρδία σου μετὰ καρδίας μου εὐθεῖα καθὼς ἡ καρδία μου μετὰ τής καρδίας σου; και εἶπεν Ἰωναδὰβ ἔστι· και εἶπεν Ἰοῦ, και εἰ ἔστι, δὸς τὴν χεῖρά σου· και ἔδωκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ· και ἀνεβίβασεν αὐτόν πρὸς αὐτόν ἐπὶ τὸ ἄρμα, ¹⁶ και εἶπε πρὸς αὐτόν, δεῦρο μετ' ἐμοῦ, και ἶδε ἐν τῷ ζηλωσαί με τῷ Κυρίῳ· και ἐπεκάθισε αὐτόν ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ.

¹⁷ Και εἰσῆλθεν εἰς Σαμαρείαν· και ἐπάταξε πάντας τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀχαάβ ἐν Σαμαρεία ἕως τοῦ ἀφανῖσαι αὐτόν κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐλάλησε πρὸς Ἥλιου. ¹⁸ Και συνήθροισεν Ἰοῦ πάντα τὸν λαόν, και εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀχαάβ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ ὀλίγα, Ἰοῦ δουλεύσει αὐτῷ πολλὰ. ¹⁹ Και νῦν πάντες οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ πάντας τοὺς δούλους αὐτοῦ και τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ καλέσατε πρὸς με, ἀνὴρ μὴ ἐπισκεπήτω, ὅτι θυσία μεγάλη μοι τῷ Βάαλ· πᾶς ὃς ἐὰν ἐπισκεπή, οὐ ζήσεται· και Ἰοῦ ἐποίησεν ἐν περνισμῷ, ἵν' ἀπολέση τοὺς δούλους τοῦ Βάαλ.

²⁰ Και εἶπεν Ἰοῦ, ἀγιάσατε ἱερειαν τῷ Βάαλ· και ἐκήρυξεν. ²¹ Και ἀπέστειλεν Ἰοῦ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, λέγων, και νῦν πάντες οἱ δούλοι, και πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, και πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ, μηδεὶς ἀπολιπέσθω, ὅτι θυσίαν μεγάλην ποιῶ· ὃς ἂν ἀπολειφθῆ, οὐ ζήσεται· και ἦλθον πάντες οἱ δούλοι τοῦ Βάαλ, και πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, και πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ· οὐ κατελείφθη ἀνὴρ ὃς οὐ παρεγένετο· και εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ· και ἐπλήσθη ὁ οἶκος τοῦ Βάαλ στόμα εἰς στόμα. ²² Και εἶπε τῷ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μεσθάαλ, ἐξάγαγε ἔνδυμα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ· και ἐξήνεγκεν αὐτοῖς ὁ στολιστής. ²³ Και εἰσῆλθεν Ἰοῦ και Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηγάβ εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ, και εἶπε τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ, ἐρευνησατε και ἴδετε, εἰ ἔστι μεθ' ὑμῶν τῶν δούλων Κυρίου, ὅτι ἀλλ' ἢ οἱ δούλοι τοῦ Βάαλ μονώτατοι. ²⁴ Και εἰσῆλθε τοῦ ποιῆσαι τὰ θύματα και τὰ ὀλοκαυτώματα· και Ἰοῦ ἔταξεν ἑαυτῷ ἔξω ὀνοθύκοντα ἄνδρας, και εἶπεν, ἀνὴρ ὃς ἐὰν διασωθῆ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ὧν ἐγὼ ἀνάγω ἐπὶ χεῖρα ὑμῶν, ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀντὶ τής ψυχῆς αὐτοῦ.

²⁵ Και ἐγένετο ὡς συντέλεσε ποιῶν τὴν ὀλοκαύτωςιν, και εἶπεν Ἰοῦ τοῖς παρατρέχουσιν και τοῖς τριστάταις, εἰσελθόντες πατάξατε αὐτοὺς, μὴ ἐξελάτω ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ· και ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, και ἔρριψαν οἱ παρατρέχοντες και οἱ τριστάται, και ἐπορεύθησαν ἕως πόλεως οἴκου τοῦ Βάαλ. ²⁶ Και ἐξήνεγκαν τὴν στήλην τοῦ Βάαλ, και ἐνέπρησαν αὐτήν. ²⁷ Και κατέσπασαν τὰς στήλας τοῦ Βάαλ, και ἔπαξαν αὐτόν εἰς λυτρῶνας ἕως τής ἡμέρας ταύτης. ²⁸ Και ἠφάνισεν Ἰοῦ τὸν Βάαλ ἐξ Ἰσραὴλ.

²⁹ Πλὴν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἀπέστη Ἰοῦ ἀπὸ ὁποσων αὐτῶν· αἱ δαμάεις αἱ χρυσαὶ ἐν Βαιθῆλ, και ἐν Δάν.

³⁰ Και εἶπε Κύριος πρὸς Ἰοῦ, ἀνθ' ὧν ὅσα ἠγάθυννας ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐποίησας τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ, υἱοὶ τέταρτοι καθήσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ. ³¹ Και Ἰοῦ οὐκ ἐφύλαξε πορεύεσθαι ἐν νόμῳ Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὐκ ἀπέστη ἐπάνωθεν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ³² Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο Κύριος συγκόπτειν ἐν τῷ Ἰσραὴλ· και ἐπάταξεν αὐτοὺς Ἀζαὴλ ἐν παντὶ ὀρίῳ Ἰσραὴλ, ³³ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολάς ἡλίου πᾶσαν τὴν Γαλαὰδ τοῦ Γαδδί, και τοῦ Ρουβὴν, και τοῦ Μανασσῆ, ἀπὸ Ἀροῆρ, ἡ ἔστιν ἐπὶ τοῦ χεῖλους χειμάρρου Ἀρνῶν, και τὴν Γαλαὰδ και τὴν Βασάν.

³⁴ Και τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰοῦ και πάντα ὅσα ἐποίησε, και πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, και τὰς συνάψεις ἃς συνῆψεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ³⁵ Και ἐκοιμήθη Ἰοῦ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, και ἔθαψαν αὐτόν ἐν Σαμαρείᾳ· και ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ³⁶ Και αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν Ἰοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰκοσιοκτὼ ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ.

11

¹ Και Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, και ἀπόλωσε πᾶν τὸ σπέρμα τής βασιλείας. ² Και ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωράμ ἀδελφῆ Ὀχοζίου τὸν Ἰωᾶς υἷον ἀδελφοῦ αὐτῆς, και ἔκλεψεν αὐτόν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐτόν και τὴν τροφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ τῶν κλινῶν, και ἔκρυψεν αὐτόν ἀπὸ προσώπου Γοθολίας, και οὐκ ἔθανατώθη. ³ Και

ἦν μετ' αὐτῆς κρυβόμενος ἐν οἴκῳ Κυρίου ἕξ ἔτη· καὶ Γοθολία βασιλεύουσα ἐπὶ τῆς γῆς.

⁴ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν Ἰωδαε, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν Χορρί καὶ τῶν Ῥασίμ, καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ διέθετο αὐτοῖς διαθήκην Κυρίου, καὶ ὥρκωσε· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἰωδαε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ⁵ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε· Τὸ τρίτον ἕξ ὑμῶν εἰσελθέτω τὸ σάββατον, ⁶ καὶ φυλάξατε φυλακὴν οἴκου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πυλῶνι, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ τρίτον τῆς πύλης ὀπίσω τῶν παρατρεχόντων, καὶ φυλάξτε τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου. ⁷ Καὶ δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν, πᾶς ὁ ἔκπορευόμενος τὸ σάββατον, καὶ φυλάξουσι τὴν φυλακὴν οἴκου Κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα. ⁸ Καὶ κυκλώσατε ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλω, ἀνῆρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰς σαδηρώθ, ἀποθανεῖται· καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ἔκπορευέσθαι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ εἰσπορευέσθαι αὐτόν.

⁹ Καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατοντάρχοι πάντα ὅσα ἐνετείλατο Ἰωδαε ὁ συνετός· καὶ ἔλαβεν ἀνῆρ τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ καὶ τοὺς εἰσπορευόμενους τὸ σάββατον μετὰ τῶν ἔκπορευόντων τὸ σάββατον, καὶ εἰσήλθον πρὸς Ἰωδαε τὸν ἱερέα. ¹⁰ Καὶ ἔδωκεν ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τοὺς σειρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς τοῦ βασιλέως Δαυὶδ τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹¹ Καὶ ἔστησαν οἱ παρατρέχοντες ἀνῆρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς ἐωνύμου τοῦ θουσιαστήριου καὶ τοῦ οἴκου, ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλω. ¹² Καὶ ἔξαπέστειλε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν νεζὲρ καὶ τὸ μαρτύριον, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν καὶ ἔχρισεν αὐτόν· καὶ ἐκρότησαν τῇ χειρὶ, καὶ εἶπαν, ζήτω ὁ βασιλεὺς.

¹³ Καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τῶν τρεχόντων τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσήλθε πρὸς τὸν λαὸν εἰς οἶκον Κυρίου, ¹⁴ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς εἰστήκει ἐπὶ τοῦ στόλου κατὰ τὸ κρίμα· καὶ οἱ ὦδοι καὶ αἱ σάλπιγγες πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων καὶ σαλπίζων ἐν σάλπιγγι· καὶ διέβρῆξε Γοθολία τὰ ἱμάτια ἑαυτῆς, καὶ ἐβόησε σύνδεσμος, σύνδεσμος. ¹⁵ Καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαε ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἔξαγάγετε αὐτὴν ἔσωθεν τῶν σαδηρώθ, ὁ εἰσπορευόμενος ὀπίσω αὐτῆς θανάτῳ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ· ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ ἀποθάνῃ ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹⁶ Καὶ ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, καὶ εἰσήλθον ὁδὸν εἰσόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

¹⁷ Καὶ διέθετο Ἰωδαε διαθήκην ἀναμέσον Κυρίου καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέως καὶ ἀναμέσον τοῦ λαοῦ, τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ Κυρίῳ· καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέως καὶ ἀναμέσον τοῦ λαοῦ. ¹⁸ Καὶ εἰσήλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ, καὶ κατέσπασαν αὐτόν, καὶ τὰ θουσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἀγαθῶς· καὶ τὸν Μαθὰν τὸν ἱερέα τοῦ Βάαλ ἀπέκτειναν κατὰ πρόσωπον τῶν θουσιαστήριων· καὶ ἔθηκεν ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους εἰς τὸν οἶκον Κυρίου. ¹⁹ Καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ τὸν Χορρεί, καὶ τὸν Ῥασίμ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ κατήγαγον τὸν βασιλέα ἕξ οἴκου Κυρίου· καὶ εἰσήλθον ὁδὸν πύλης τῶν παρατρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ θρόνου τῶν βασιλέων. ²⁰ Καὶ ἐχάρη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε· καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως.

12

¹ Υἱὸς ἑπτὰ ἐτῶν Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.

² Ἐν ἔτει ἑβδόμῳ τῷ Ἰοὺ ἐβασίλευσεν Ἰωὰς, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαβιὰ ἐκ τῆς Βηρσαβεέ. ³ Καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐφώτισεν αὐτὸν Ἰωδαε ὁ ἱερεὺς. ⁴ Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐ μετεστάθησαν, καὶ ἐκεῖ ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε, καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.

⁵ Καὶ εἶπεν Ἰωὰς πρὸς τοὺς ἱερεῖς, πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἁγίων τὸ εἰσοδιαζόμενον ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἀργύριον συντιμῆσεως, ἀνῆρ ἀργύριον λαβὼν συντιμῆσεως, πᾶν ἀργύριον ὃ ἐὰν ἀναβῇ ἐπὶ καρδίαν ἀνδρὸς ἐνεγκεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ⁶ λαβέτωσαν ἑαυτοῖς οἱ ἱερεῖς, ἀνῆρ ἀπὸ τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ κρατήσουσι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου εἰς πάντα οὗ ἂν εὐρεθῇ ἐκεῖ βεδέκ.

⁷ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωὰς οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου. ⁸ Καὶ ἐκάλεσεν Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς Ἰωδαε τὸν ἱερέα καὶ

τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, τί ὅτι οὐκ ἐκραταίωτε τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου; καὶ νῦν μὴ λάβητε ἀργύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου δώσετε αὐτό. ⁹ Καὶ συνεφώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύριον παρὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ μὴ ἐνισχύσαι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου. ¹⁰ Καὶ ἔλαβεν Ἰωδαῆ ὁ ἱερεὺς κιβωτὸν μίαν, καὶ ἔτρησε τρώγλην ἐπὶ τῆς σανίδος αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν παρὰ ἀμμαζειβὶ ἐν τῷ οἴκῳ ἀδρός οἴκου Κυρίου· καὶ ἔδωκας οἱ ἱερεῖς οἱ ἱεπεῖς φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὔρεθῆν ἐν οἴκῳ Κυρίου·

¹¹ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον ἐν τῇ κιβωτῷ, καὶ ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἐσθιγῆσαν καὶ ἠρίθμησαν τὸ ἀργύριον τὸ εὔρεθῆν ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹² Καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ ἐτοιμασθῆν ἐπὶ χεῖρας ποιούντων τὰ ἔργα τῶν ἐπισκοπῶν οἴκου Κυρίου, καὶ ἐξέδωσαν τοῖς τέκτοσι τῶν ξύλων, καὶ τοῖς οἰκοδόμοις τοῖς ποιούσιν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ¹³ καὶ τοῖς τειχισταῖς, καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητοῦς τοῦ κατασχεῖν τὸ βεδέκ οἴκου Κυρίου, εἰς πάντα ὅσα ἐξωδιάσθη ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ κραταίωσαι. ¹⁴ Πλὴν οὐ ποιηθῆσονται οἴκῳ Κυρίου θύρα ἀργυραῖ, ἥλοι, φιάλαι, καὶ σάλπιγγες, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν, καὶ σκεῦος ἀργυροῦν, ἐκ τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰσενεχθέντος ἐν οἴκῳ Κυρίου, ¹⁵ ὅτι τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα δώσουσιν αὐτό· καὶ ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον Κυρίου. ¹⁶ Καὶ οὐκ ἐξελογίζοντο τοὺς ἄνδρας οἷς ἐδίδον τὸ ἀργύριον ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα, ὅτι ἐν πίστει αὐτῶν ποιούσιν. ¹⁷ Ἀργύριον περὶ ἀμαρτίας, καὶ ἀργύριον περὶ πλημμελείας, ὃ, τι εἰσηνέχθη ἐν οἴκῳ Κυρίου, τοῖς ἱερεῦσιν ἐγένετο.

¹⁸ Τότε ἀνέβη Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐπολέμησεν ἐπὶ Γέθ, καὶ προκατελάβετο αὐτήν· καὶ ἔταξεν Ἀζαήλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ Ἰερουσαλήμ. ¹⁹ Καὶ ἔλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα πάντα τὰ ἅγια ὅσα ἠγάσεν Ἰωσαφάτ καὶ Ἰωράμ καὶ Ὀχοζίας οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ, καὶ πᾶν τὸ χρυσοῦν τὸ εὔρεθῆν ἐν θησαυροῖς οἴκου Κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλεν τῷ Ἀζαήλ βασιλεῖ Συρίας, καὶ ἀνέβη ἀπὸ Ἰερουσαλήμ.

²⁰ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²¹ Καὶ ἀνέστησαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἔδωσαν πάντα σύνδεσμον, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἰωὰς ἐν οἴκῳ Μαλλῶ τῷ ἐν Σελά. ²² Καὶ Ἰεζιρχάρ υἱὸς Ἰμουάθ, καὶ Ἰεζεβούθ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σωμῆρ, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, ἀπάταξαν αὐτὸν καὶ ἀπέθανε, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμεσσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

13

¹ Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ Ἰωὰς υἱὸ Ὀχοζίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς Ἰοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἑπτακαίδεκα ἔτη. ² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω ἀμαρτιῶν Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς.

³ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκεν αὐτούς ἐν χειρὶ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, καὶ ἐν χειρὶ υἱοῦ Ἄδερ υἱοῦ Ἀζαήλ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴ Καὶ ἐδέηθη Ἰωάχαζ τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ Κύριος, ὅτι εἶδε τὴν θλίψιν Ἰσραὴλ, ὅτι ἐθλίψεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας. ⁵ Καὶ ἔδωκε Κύριος Σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξήληθεν ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας· καὶ ἐκάθισεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν καθὼς ἐχθές καὶ τρίτης. ⁶ Πλὴν οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ ἀμαρτιῶν οἴκου Ἰεροβοάμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη· καὶ γε τὸ ἄλσος ἐστάθη ἐν Σαμαρείᾳ. ⁷ Ὅτι οὐχ ὑπελείφθη τῷ Ἰωάχαζ λαὸς, ἀλλ' ἡ πεντήκοντα ἱππεῖς καὶ δέκα ἄρματα καὶ δέκα χιλιάδες πεζῶν, ὅτι ἀπόλωσεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἔθεντο αὐτούς ὡς χοῦν εἰς καταπήτησιν.

⁸ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάχαζ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ⁹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹⁰ Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει τῷ Ἰωὰς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑκκαίδεκα ἔτη. ¹¹ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πάσης Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ ἀμαρτίας, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ· ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη. ¹² Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ἃς ἐποίησε μετὰ Ἀμεσίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ¹³ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ Ἰεροβοάμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ.

¹⁴ Καὶ Ἐλισαιὲ ἠρρώσθησεν τὴν ἀρρώστίαν αὐτοῦ, δι' ἣν ἀπέθανε· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπε, πάτερ πάτερ, ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαιὲ, λάβε τόξον καὶ βέλη· καὶ ἔλαβε πρὸς ἑαυτὸν τόξον καὶ βέλη. ¹⁶ Καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, ἐπιβίβασον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ τόξον· καὶ ἐπεβίβασεν Ἰωὰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ· καὶ ἐπέθηκεν Ἐλισαιὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως, ¹⁷ καὶ εἶπεν, ἀνοιξον τὴν θυρίδα κατ' ἀνατολάς· καὶ ἤνοιξε· καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, τόζευσον· καὶ ἐτόζευσε· καὶ εἶπε, βέλος σωτηρίας τῷ Κυρίῳ, καὶ βέλος σωτηρίας ἐν Συρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν Συρίαν ἐν Ἀφὲκ ἕως συντελείας. ¹⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαιὲ, λάβε τόξα· καὶ ἔλαβε· καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, πάταξον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάταξεν ὁ βασιλεὺς τρις, καὶ ἔστη. ¹⁹ Καὶ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, εἰ ἐπάταξας πεντάκις ἢ ἑξάκις, τότε ἂν ἐπάταξας τὴν Συρίαν ἕως συντελείας, καὶ νῦν τρις πατάξεις τὴν Συρίαν.

²⁰ Καὶ ἀπέθανεν Ἐλισαιὲ, καὶ ἔθαψαν αὐτόν· καὶ μονόζωνοι Μωὰβ ἦλθον ἐν τῇ γῇ ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. ²¹ Καὶ ἐγένετο αὐτῶν θαπτόντων τὸν ἄνδρα, καὶ ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον, καὶ ἔρριψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ἐλισαιῆ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἦσαστο τῶν ὁστέων Ἐλισαιῆ, καὶ ἔζησε καὶ ἀνέστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

²² Καὶ Ἀζαὴλ ἐξέθλιψε τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωάχαζ. ²³ Καὶ ἠλέησε Κύριος αὐτοὺς καὶ ὤκτειρήσεν αὐτούς, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπ' αὐτούς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος διαφθεῖραι αὐτούς, καὶ οὐκ ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἀπέθανεν Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐβασίλευσεν υἱὸς Ἄδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ, καὶ ἔλαβε τὰς πόλεις ἐκ χειρὸς υἱοῦ Ἄδερ υἱοῦ Ἀζαὴλ, ὅς ἔλαβεν ἐκ χειρὸς Ἰωάχαζ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ· τρις ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωὰς, καὶ ἐπέστρεψε τὰς πόλεις Ἰσραὴλ.

14

¹ Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῷ Ἰωὰς υἱῷ Ἰωάχαζ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα. ² Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰωαδὴμ ἐξ Ἱερουσαλήμ. ³ Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθεὸς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰωὰς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐποίησε. ⁴ Πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρσεν· ἐπὶ ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁵ Καὶ ἐγένετο ὅτε κατίσχυσεν ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς πατάξαντας τὸν πατέρα αὐτοῦ. ⁶ Καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παταξάντων οὐκ ἐθανάτωσε, καθὼς γέγραπται ἐν βιβλίῳ νόμων Μωυσῆ, ὡς ἐνετείλατο Κύριος, λέγων, οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ υἱῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ὅτι ἄλλ' ἢ ἕκαστος ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθάνεται. ⁷ Αὐτὸς ἐπάταξε τὴν Ἐδὼμ ἐν γεμελὲδ δέκα χιλιάδας, καὶ συνέλαβε τὴν πέτραν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἱεθοῦλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

⁸ Τότε ἀπέστειλεν Ἀμεσσίας ἀγγέλους πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰοὺ βασιλέως Ἰσραὴλ, λέγων, δεῦρο ὀφθῶμεν προσώποις. ⁹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμεσσιάν βασιλέα Ἰούδα, λέγων, ὁ ἄκαν ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα· καὶ διήλθον τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ συνεπάτησαν τὴν ἄκανα. ¹⁰ Τύπτων ἐπάταξας τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπῆρε σε καρδία σου· ἐνδοξάσθητι καθήμενος ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ἰνατὶ ἐρίζεις ἐν κακίᾳ σου; καὶ πεσῆ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ.

¹¹ Καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμεσσίας· καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν προσώποις αὐτὸς καὶ Ἀμεσσίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς τῇ τοῦ Ἰούδα. ¹² Καὶ ἐπταίσειν Ἰούδας ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἄνθρωπος εἰς τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ. ¹³ Καὶ τὸν Ἀμεσσιάν υἱὸν Ἰωὰς υἱοῦ Ὀχοζίου συνέλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς· καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ καθεῖλεν ἐν τῷ τείχῳ Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ πύλῃ Ἐφραὶμ ἕως πύλης τῆς γωνίας τετρακοσίου πήχεις. ¹⁴ Καὶ ἔλαβε τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ σκευὴ τὰ εὐρεθέντα ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

¹⁵ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐπολέμησε μετὰ Ἀμεσσειοῦ βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν

ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; ¹⁶ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωᾶς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραήλ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹⁷ Καὶ ἔζησεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραήλ, πεντεκαίδεκα ἔτη. ¹⁸ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμεσίου καὶ πάντα ἅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ¹⁹ Καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν σύστρεμμα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔφυγεν εἰς Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁰ Καὶ ἦσαν αὐτὸν ἐφ' ἵππων, καὶ ἐτάφη ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ.

²¹ Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα τὸν Ἀζαρίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸς ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμεσίου. ²² Αὐτὸς ὤκοδόμησε τὴν Αἰλῶθ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

²³ Ἐν ἔτει πεντεκαϊδεκάτῳ τοῦ Ἀμεσίου υἱὸς Ἰωᾶς βασιλεὶς Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ἰωᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ τεσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος. ²⁴ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁵ Αὐτὸς ἀπέστησε τὸ ὄριον Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰσόδου Αἰμᾶθ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Ἀραβα, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ὁ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἰώνα υἱοῦ Ἀμαθὶ τοῦ προφήτου τοῦ ἐκ Γεθχοφὲρ. ²⁶ Ὅτι εἶδε Κύριος τὴν ταπεινῶσιν Ἰσραὴλ πικρὰν σφόδρα, καὶ ὀλιγοστοὺς συνεχομένους, καὶ ἐσπανισμένους, καὶ ἐγκαταλελειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν τῷ Ἰσραὴλ. ²⁷ Καὶ οὐκ ἐλάλησε Κύριος ἐξαλεῖψαι τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ χειρὸς Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ἰωᾶς.

²⁸ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰεροβοὰμ καὶ πάντα ἅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα ἐπολέμησε, καὶ ὅσα ἐπέστρεψε τὴν Δαμασκὸν, καὶ τὴν Αἰμᾶθ τῷ Ἰούδα ἐν Ἰσραὴλ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ²⁹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰεροβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ μετὰ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

15

¹ Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἐβδόμῳ τῷ Ἰεροβοὰμ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἀζαρίας υἱὸς Ἀμεσίου βασιλέως Ἰούδα. ² Υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτὸν, καὶ πεντηκονταδύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἐξ Ἱερουσαλὴμ. ³ Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς τὸ ἐὺθελμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμεσσίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴ Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν, ἐτὶ ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.

⁵ Καὶ ἦσθε Κύριος τὸν βασιλέα, καὶ ἦν λελεπρωμένος ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ ἀφουσώθ· καὶ Ἰωάθαμ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῷ οἴκῳ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.

⁶ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀζαρίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ⁷ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀζαρίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁸ Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδόμῳ τῷ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς Ἰεροβοὰμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἐξάμηνον. ⁹ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁰ Καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβὶς· καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν Κεβλαὰμ καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαχαρίου, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ. ¹² Ὁ λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησε πρὸς Ἰοὺ, λέγων, υἱοὶ τέταρτοι καθήσουσθαί σοι ἐπὶ θρόνον Ἰσραὴλ· καὶ ἐγένετο οὕτως.

¹³ Καὶ Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβὶς ἐβασίλευσε· καὶ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐννάτῳ Ἀζαρία βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Σελλοὺμ μῆνα ἡμερῶν ἐν Σαμαρείᾳ. ¹⁴ Καὶ ἀνέβη Μαναῆμ υἱὸς Γαδδὶ ἐκ Θαρσιλά, καὶ ἦλθεν εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἐπάταξε τὸν Σελλοὺμ υἱὸν Ἰαβὶς ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. ¹⁵ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σελλοὺμ, καὶ ἡ συστροφή αὐτοῦ ἧ συνεστράφη, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ.

¹⁶ Τότε ἐπάταξε Μαναήμ καὶ τὴν Θεροῶ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς ἀπὸ Θεροῶ, ὅτι οὐκ ἤνοιξαν αὐτῶ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας ἀνέβρῃξεν.

¹⁷ Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐννάτῳ τῷ Ἀζαρίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Μαναήμ υἱὸς Γαδδί ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δέκα ἔτη. ¹⁸ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁹ Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φουὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Μαναήμ ἔδωκε τῷ Φουὰ χίλια τάλαντα ἀργυρίου εἶναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐξήνεγκε Μαναήμ τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐπὶ πάντων δυνατῶν ἰσχυῶν, δοῦναι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων, πεντήκοντα σίκλους τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνὶ· καὶ ἀπέστρεψε βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἔστη ἐκεῖ ἐν τῇ γῆ. ²¹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μαναήμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ²² Καὶ ἐκοιμήθη Μαναήμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²³ Ἐν ἔτει πεντηκοστῷ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς Μαναήμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. ²⁴ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁵ Καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν Φακεῖ υἱὸς Ῥομελίου ὁ τριστατίης ἀργύρου, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ ἐναντίον οἴκου τοῦ βασιλέως μετὰ τοῦ Ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ Ἀρία, καὶ μετ' αὐτοῦ πενήκοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν τετρακοσίων· καὶ ἐθανάτωσε αὐτὸν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ.

²⁷ Ἐν ἔτει πεντηκοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Φακεῖ υἱὸς Ῥομελίου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι ἔτη. ²⁸ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁹ Ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεῖ βασιλέως Ἰσραὴλ ἦλθε Θαλαθαφελλασάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔλαβε τὴν Αἴν καὶ τὴν Ἀβέλ καὶ τὴν Θαμααχὰ καὶ τὴν Ἀνιώχ καὶ τὴν Κενεζ καὶ τὴν Ἀσώρ καὶ τὴν Γαλαὰν καὶ τὴν Γαλιλαίαν, πᾶσαν γῆν Νεφθαλί, καὶ ἀπωκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. ³⁰ Καὶ συνέστρεψε σύστημα Οσηὲ υἱὸς Ἠλὰ ἐπὶ Φακεῖ υἱὸν Ῥομελίου, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἐθανάτωσε, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, ἐν ἔτει εἰκοστῷ Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἀζαρίου. ³¹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεῖ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ.

³² Ἐν ἔτει δευτέρῳ Φακεῖ υἱοῦ Ῥομελίου βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα. ³³ Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰεροσὰ θυγάτηρ Σαδώκ. ³⁴ Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀζαρία ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³⁵ Πλήν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν, ἐτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς· αὐτὸς ὠκοδόμησεν τὴν πύλιν οἴκου Κυρίου τὴν ἐπάνω. ³⁶ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάθαμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

³⁷ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο Κύριος ἐξαποστέλλειν ἐν Ἰούδα τὸν Ῥαασσῶν βασιλέα Συρίας, καὶ τὸν Φακεῖ υἱὸν Ῥομελίου. ³⁸ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

16

¹ Ἐν ἔτει ἐπτακαίδεκάτῳ Φακεῖ υἱοῦ Ῥομελίου ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς Ἰωάθαμ βασιλέως Ἰούδα. ² Υἱὸς εἴκοσι ἐτῶν ἦν Ἀχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ πιστῶς, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὀδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ γε τὸν υἱὸν αὐτοῦ διήγεν ἐν πυρὶ, κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους.

⁵ Τότε ἀνέβη Ῥαασσῶν βασιλεὺς Συρίας καὶ Φακεῖ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς Ἰερουσαλήμ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολιορκουν ἐπὶ Ἀχαζ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πολεμεῖν. ⁶ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπέστρεψε Ῥαασσῶν βασιλεὺς Συρίας τὴν Αἰλὰθ τῇ Συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς Ἰουδαίους ἐξ Αἰλὰθ, καὶ Ἰουμαῖοι ἦλθον εἰς Αἰλὰθ, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαζ ἀγγέλους πρὸς Θαλαθαφελλασάρ βασιλέα Ἀσσυρίων, λέγων, δοῦλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ,

ἀνάβηθι, σῶσόν με ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἰσραὴλ, τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμέ. ⁸ Καὶ ἔλαβεν Ἀχαζ ἀργύριον καὶ χρυσίον τὸ εὔρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου Κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ δῶρα. ⁹ Καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκὸν, καὶ συνέλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπώκισεν αὐτήν, καὶ τὸν Ῥαασσῶν βασιλέα ἐθανάτωσε.

¹⁰ Καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἀχαζ εἰς Δαμασκὸν εἰς ἀπαντὴν Θαλαθφελλασάρ βασιλεῖ Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκόν· καὶ εἶδε τὸ θυσιαστήριον ἐν Δαμασκῷ· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ πρὸς Οὐρίαν τὸν ἱερέα τὸ ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸν ῥυθμὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ποίησιν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ὠκοδόμησεν Οὐρία ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον, κατὰ πάντα ὅσα ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ ἐκ Δαμασκοῦ.

¹² Καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ, ¹³ καὶ ἐθυμίασε τὴν ὀλοκαύτωσιν αὐτοῦ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, καὶ προσέχεε τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν τῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ¹⁴ τὸ ἀπέναντι Κυρίου· καὶ προσήγαγε τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου Κυρίου, ἀπὸ τοῦ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Κυρίου· καὶ ἔδειξεν αὐτὸ ἐπὶ μῆρὸν τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ βορρᾶν. ¹⁵ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ τῷ Οὐρία τῷ ἱερεῖ, λέγων, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ μέγα πρόσφερε τὴν ὀλοκαύτωσιν τὴν πρῶνῃν καὶ τὴν θυσίαν τὴν ἑσπερινήν, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν παντῶν τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν καὶ τὴν σπονδὴν αὐτῶν, καὶ πᾶν αἷμα ὀλοκαυτώσεως, καὶ πᾶν αἷμα θυσίας ἐπ' αὐτῷ ἐκχεεῖς· καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται μοι εἰς τοπρωί. ¹⁶ Καὶ ἐποίησεν Οὐρία ὁ ἱερεὺς κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ. ¹⁷ Καὶ συνέκοψεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ τὰ συνκλείσματα τῶν μεχωνῶν, καὶ μετήρην ἀπ' αὐτῶν τὸν λουτήρα, καὶ τὴν θάλασσαν καθεῖλεν ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν χαλκῶν τῶν ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτήν ἐπὶ βάσιν λιθίνην. ¹⁸ Καὶ τὸν θεμέλιον τῆς καθέδρας ὠκοδόμησεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ βασιλέως τὴν ἔξω ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ Κυρίου ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσυρίων.

¹⁹ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαζ ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁰ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

17

¹ Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τοῦ Ἀχαζ βασιλέως Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ὡσηὺ υἱὸς Ἥλα ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐννέα ἔτη. ² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, πλην οὐχ ὡς οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

³ Ἐπ' αὐτὸν ἀνέβη Σαλαμανασσάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ὡσηὺ δοῦλος, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μαναά. ⁴ Καὶ εὗρε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν τῷ Ὡσηὺ ἀδικίαν, ὅτι ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Σηγῶρ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἤνεγκε μαναά τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκεῖνῳ· καὶ ἐπολιόρησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ φυλακῆς. ⁵ Καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν πάσῃ τῇ γῆ, καὶ ἀνέβη εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἐπολιόρησεν ἐπ' αὐτὴν τρία ἔτη.

⁶ Ἐν ἔτει ἐννάτῳ Ὡσηὺ συνέλαβε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν, καὶ ἀπώκισεν Ἰσραὴλ εἰς Ἀσσυρίους, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν Αλαεὶ καὶ ἐν Αβῶρ ποταμοῖς Γωζᾶν, καὶ ὄρη Μήδων. ⁷ Καὶ ἐγένετο ὅτι ἡμαρτον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν τῷ ἀναγαγόντι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὑποκάτωθεν χειρὸς Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐφοβήθησαν θεοὺς ἐτέρους, ⁸ καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιομασίαι τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε Κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ ὅσοι ἐποίησαν, ⁹ καὶ ὅσοι ἠμφιέσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λόγους, οὐχ οὕτως κατὰ Κύριον Θεοῦ αὐτῶν· καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ πύργου φυλασσόντων ἕως πόλεως ὀχυρᾶς, ¹⁰ καὶ ἐστήλωσαν ἑαυτοῖς στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, ¹¹ καὶ ἐθυμίασαν ἐκεῖ ἐν πᾶσιν ὑψηλοῖς, καθὼς τὰ ἔθνη ἃ ἀπώκρησε Κύριος ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν κοινωνοὺς, καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσει τὸν Κύριον, ¹² καὶ ἐλάτρευον τοῖς εἰδώλοις οἷς εἶπε Κύριος αὐτοῖς, οὐ ποιήσετε τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ Κυρίῳ.

¹³ Καὶ διεμαρτύρατο Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα καὶ ἐν χειρὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παντὸς ὁρῶντος, λέγων, ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάντα

τὸν νόμον ὃν ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα αὐτοῖς ἐν χειρὶ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν. ¹⁴ Καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐσκήληρναν τὸν νότον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νότον τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ ὅσα διεμαρτύρατο αὐτοῖς οὐκ ἐφύλαξαν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλω αὐτῶν, ὧν ἐνετείλατο Κύριος αὐτοῖς μὴ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα. ¹⁶ Ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα δύο δαμάλεις, καὶ ἐποίησαν ἄλση, καὶ προσεκύνησαν πάση τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βάαλ. ¹⁷ Καὶ διῆγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, καὶ ἐμαντεύοντο μαντείας, καὶ οἰωνίζοντο· καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου παροργίζαι αὐτόν.

¹⁸ Καὶ ἐθυμώθη Κύριος σφόδρα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑμελείφθη πλὴν φυλῆ Ἰούδα μονωτάτη. ¹⁹ Καί γε Ἰούδας οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν· καὶ ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς δικαιώμασιν Ἰσραὴλ οἷς ἐποίησαν, καὶ ἀπέωσαντο τὸν Κύριος.

²⁰ Καὶ ἐθυμώθη Κύριος παντὶ σπέρματι Ἰσραὴλ, καὶ ἐσάλειψεν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτοὺς, ἕως οὗ ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ²¹ Ὅτι πλὴν Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἰεροβοὰμ υἱὸν Ναβάτ· καὶ ἐξέωσεν Ἰεροβοὰμ τὸν Ἰσραὴλ ἐξόπισθε Κυρίου, καὶ ἐξήμαρτεν αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην. ²² Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πάσῃ ἁμαρτία Ἰεροβοὰμ ἧς ἐποίησεν, οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῆς. ²³ ἕως οὗ μετέστησε Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν· καὶ ἀπώκισθη Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς Ἀσσυρίους ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁴ Καὶ ἤγαγε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐκ Βαβυλῶνος τὸν ἐκ Χουνθὰ, ἀπὸ Αἰᾶ, καὶ ἀπὸ Αἰμάθ, καὶ Σεφραουαῖν, καὶ κατώκισθησαν ἐν πόλεσι Σαμαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκλήρονον τὴν Σαμάρειαν, καὶ κατώκισθησαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς. ²⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν ἀρχῇ τῆς καθέδρας αὐτῶν οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν Κύριον, καὶ ἀπέστειλε Κύριος ἐν αὐτοῖς τοὺς λέοντας, καὶ ἦσαν ἀποκτενιότες ἐν αὐτοῖς. ²⁶ Καὶ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων λέγοντες, τὰ ἔθνη ἃ ἀπώκισας καὶ ἀντεκάθισας ἐν πόλεσι Σαμαρείας οὐκ ἔγνωσαν τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τοὺς λέοντας, καὶ ἰδοὺ εἰσι θανατοῦντες αὐτούς, καθότι οὐκ οἶδας τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς. ²⁷ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, λέγων, ἀπαγάγετε ἐκεῖθεν, καὶ πορευέσθωσαν, καὶ κατοικήτωσαν ἐκεῖ, καὶ φωτιοῦσιν αὐτοὺς τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς. ²⁸ Καὶ ἤγαγον ἕνα τῶν ιερῶν ὧν ἀπώκισαν ἀπὸ Σαμαρείας, καὶ ἐκάθισεν ἐν Βαιθῆλ, καὶ ἦν φωτίζων αὐτοὺς πῶς φοβηθῶσι τὸν Κύριον.

²⁹ Καὶ ἦσαν ποιοῦντες ἔθνη ἔθνη θεοῦς αὐτῶν· καὶ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησαν οἱ Σαμαρεῖται, ἔθνη ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἐν αἷς κατώκουν. ³⁰ Καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν Σωκχώθ Βενιθ, καὶ οἱ ἄνδρες Χουθ ἐποίησαν τὴν Ἐργέλ, καὶ οἱ ἄνδρες Αἰμάθ ἐποίησαν τὴν Ασμάθ, καὶ οἱ Εὐαῖοι ἐποίησαν τὴν Ἐβλαζερ καὶ τὴν Θαρθὰκ, καὶ ὁ Σεφραουαῖμ ἠνίκα κατέκαιον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ τῷ Ἀδραμέλεχ καὶ Ἀνημελεχ θεοῖς Σεφραουαῖμ. ³² Καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν Κύριον· καὶ κατώκισαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ὑψηλῶν ἃ ἐποίησαν ἐν Σαμαρείᾳ, ἔθνος ἔθνος ἐν πόλει ἐν ἧ κατώκουν ἐν αὐτῇ· καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν Κύριον· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν. ³³ Καὶ τὸν Κύριον ἐφοβοῦντο, καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἐθνῶν, ὅθεν ἀπώκισαν αὐτοὺς ἐκεῖθεν.

³⁴ Ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης αὐτοὶ ἐποιοῦν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν· αὐτοὶ φοβοῦνται, καὶ αὐτοὶ ποιοῦσι κατὰ τὰ δικαιώματα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν νόμον, καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατο Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰακώβ, οὗ ἔθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ³⁵ Καὶ διέθετο Κύριος μετ' αὐτῶν διαθήκην, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἐτέρους, καὶ οὐ προσκυνήσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ θυσιάσετε αὐτοῖς. ³⁶ Ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ Κυρίῳ ὃς ἀνήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτῷ προσκυνήσετε, αὐτῷ θύσετε. ³⁷ Τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς, ἃς ἔγραψεν ὑμῖν ποιεῖν, φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἐτέρους. ³⁸ Καὶ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο μετ' ὑμῶν οὐκ ἐπλήσεσθε· καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἐτέρους. ³⁹ Ἀλλ' ἢ τὸν Κύριον Θεὸν ὑμῶν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

40 Καὶ οὐκ ἀκούσεσθε ἐπὶ τῷ κρίματι αὐτῶν, ὃ αὐτοὶ ποιοῦσι. 41 Καὶ ἦσαν τὰ ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν Κύριον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἦσαν δουλεύοντες· καὶ γε οἱ υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν, καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν, ποιοῦσιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

18

1 Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτει τρίτῳ τῷ Ὡσηὲ υἱῷ Ἡλὰ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς Ἀχαζ βασιλέως Ἰούδα. 2 Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ εἴκοσι καὶ ἑννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβού, θυγάτηρ Ζαχαρίου. 3 Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 4 Αὐτὸς ἐξῆρε τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξωλέθρευσε τὰ ἄλση, καὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν ὃν ἐποίησε Μωυσῆς, ὅτι ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ θυμίωντες αὐτῷ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Νεσοθάν. 5 Ἐν Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ ἤλπισεν, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἐγενήθη ὅμοιος αὐτῷ ἐν βασιλεύειν Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς γενομένοις ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 6 Καὶ ἐκολλήθη τῷ Κυρίῳ, οὐκ ἀπέστη ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐνετείλατο Μωυσῆ.

7 Καὶ ἦν Κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίει, συνῆκε· καὶ ἠθέτησεν ἐν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἐδούλευσεν αὐτῷ. 8 Αὐτὸς ἐπάταξεν τοὺς ἄλλοφύλους ἕως Γάζης, καὶ ἕως ὀρίου αὐτῆς ἀπὸ πύργου φυλασσόντων καὶ ἕως πόλεως ὀχυρᾶς.

9 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ βασιλεῖ Ἐζεκία, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ὁ ἔβδομος τῷ Ὡσηὲ υἱῷ Ἡλὰ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἀνέβη Σαλαμανασάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ ἐπολιόρκει ἐπ' αὐτήν, 10 καὶ κατελάβετο αὐτήν ἀπὸ τέλους τριῶν ἐτῶν ἐν ἔτει ἕκτῳ τῷ Ἐζεκία, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἕννατος τῷ Ὡσηὲ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ συνελήμφθη Σαμάρεια. 11 Καὶ ἀπώκισε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν εἰς Ἀσσυρίους, καὶ ἔθηκεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαῆ καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμῷ Γωζᾶν καὶ ὄρη Μήδων· 12 ἀνθ' ὧν ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ παρέβησαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ δούλος Κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐποίησαν.

13 Καὶ τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ ἔτει ἔτει τοῦ βασιλέως βασιλέως Ἐζεκίου ἀνέβη Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα τὰς ὀχυρὰς, καὶ συνέλαβεν αὐτάς. 14 Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας βασιλεὺς Ἰούδα ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων εἰς Λαχὶς, λέγων, ἡμάρτηκα, ἀποστράφηθι ἀπ' ἐμοῦ· ὃ ἐὰν ἐπιθῆς ἐπ' ἐμὲ, βαστάσω· καὶ ἐπέθηκεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα τριακόσια τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τριάκοντα τάλαντα χρυσοῦ. 15 Καὶ ἔδωκεν Ἐζεκίας πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως. 16 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέκοψεν Ἐζεκίας τὰς θύρας ναοῦ, καὶ τὰ ἐστηριγμένα ἃ ἐχρύσωσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ βασιλεῖ Ἀσσυρίων.

17 Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Θουθάν καὶ τὸν Ῥαφίς καὶ τὸν Ῥαψάκην ἐκ Λαχὶς πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν ἐν δυνάμει βαρεῖα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἀνέβησαν καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω, ἣ ἐστὶν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφῆως. 18 Καὶ ἐβόησαν πρὸς Ἐζεκίαν· καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν Ἐλιακὶμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σωμνὰς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωὰς ὁ υἱὸς Σαφαὶτ ὁ ἀναμνητήσμων.

19 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης, εἶπατε δὴ πρὸς Ἐζεκίαν, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων, τί ἡ πεποίθησις αὕτη ἦν πέποιθας; 20 Εἶπας, πλὴν λόγοι χειλέων, Βουλὴ καὶ δύναιμις εἰς πόλεμον· νῦν οὖν τίμη πεποιθῶς ἠθέτησας ἐν ἐμοί; 21 Νῦν ἰδοὺ πέποιθας σαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τῆς τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον; ὃς ἂν στηριχθῆ ἀνὴρ ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τρήσει αὐτήν· οὕτως Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν. 22 Καὶ ὅτι εἶπας πρὸς με, ἐπὶ Κύριον Θεὸν πεποιθήαμεν· οὐχὶ αὐτὸς οὗτος ἀπέστρεψεν Ἐζεκίας τὰ ὑψηλά αὐτοῦ καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τῇ Ἱερουσαλήμ, ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε ἐν Ἱερουσαλήμ; 23 Καὶ νῦν μίχητε δὴ τῷ κυρίῳ μου βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω σοι δισχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσῃ δοῦναι σεαυτῷ ἐπιβάτας ἐπ' αὐτούς. 24 Καὶ πῶς ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἐνὸς τῶν δούλων τοῦ κυρίου μου τῶν ἐλαχίστων; καὶ ἤλπισας σαυτῷ ἐπ' Αἴγυπτον εἰς ἄρματα καὶ ἵππεῖς. 25 Καὶ νῦν μὴ ἄνευ Κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ διαφθεῖραι αὐτόν; Κύριος εἶπε πρὸς με, ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν.

²⁶ Καὶ εἶπεν Ἐλιακὶμ υἱὸς Χελκίου καὶ Σωμνάς καὶ Ἰωὰς πρὸς Ῥαψάκην, λάλησον δὴ πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστὶ, ὅτι ἀκούομεν ἡμεῖς· καὶ οὐ λαλήσεις μεθ' ἡμῶν Ἰουδαϊστὶ· καὶ ἰνατὶ λαλεῖς ἐν τοῖς ὡσὶ τοῦ λαοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ τείχους; ²⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης, μὴ ἐπὶ τὸν κύριόν σου καὶ πρὸς σὲ ἀπέστειλέ με ὁ κύριός μου λαλήσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ ἐπὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς καθημένους ἐπὶ τοῦ τείχους, τοῦ φαγεῖν τὴν κόπρον αὐτῶν, καὶ πεινῆν τὸ οὖρον αὐτῶν μεθ' ὑμῶν ἄμα;

²⁸ Καὶ ἔσθη Ῥαψάκης καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλη Ἰουδαϊστὶ, καὶ ἐλάλησε καὶ εἶπεν, ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων. ²⁹ Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, μὴ ἐπαίρετώ ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὑμᾶς ἐξελεῖσθαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. ³⁰ Καὶ μὴ ἐπεπιζέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας πρὸς Κύριον, λέγων, ἐξαιρούμενος ἐξελεῖται Κύριος, οὐ μὴ παραδοθῆ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. ³¹ Μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου· ὅτι τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν, καὶ ἐξέλθατε πρὸς με, καὶ πίεται ἀνὴρ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ τὴν συκῆν αὐτοῦ φάγεται, καὶ πίεται ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, ³² ἕως ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτου καὶ ἀμπελώνων, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος, καὶ ζήσετε καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε· καὶ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι ἀπάτῃ ὑμᾶς, λέγων, Κύριος ῥύσεται ὑμᾶς. ³³ Μὴ ῥυόμενοι ἐρῥύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; ³⁴ Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Αἰμάθ, καὶ Ἀρφάδ; ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Σεπφαραουαῖμ, Ἀνὰ, καὶ Ἀβὰ, ὅτι ἐξείλαντο Σαμάρειαν ἐκ χειρὸς μου; ³⁵ Τίς ἐν πάσι τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν, οἱ ἐξείλαντο τὰς γὰς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι ἐξελεῖται Κύριος τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς μου;

³⁶ Καὶ ἐκώφευσαν καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως, λέγων, οὐκ ἀποκριθήσεσθε αὐτῷ. ³⁷ Καὶ εἰσήλθεν Ἐλιακὶμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σωμνάς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωὰς υἱὸς Σαφὰτ ὁ ἀναμνησκῶν πρὸς Ἐζεκίαν, διερρήχότες τὰ ἱμάτια, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαψάκου.

19

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας, καὶ διερρήξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ εἰσήλθεν εἰς οἶκον Κυρίου. ² Καὶ ἀπέστειλεν Ἐλιακὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σωμνὰν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερῶν περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ἡσαΐαν τὸν προφήτην υἱὸν Ἀμώς. ³ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει Ἐζεκίας, ἡμέρα θλίψεως καὶ ἐλεγμοῦ καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη· ὅτι ἦλθον υἱοὶ ἕως ὠδίνων, καὶ ἰσχύς οὐκ ἐστί τῇ τικτούσῃ. ⁴ Εἴ πως εἰσακούσεται Κύριος ὁ Θεὸς σου πάντας τοὺς λόγους Ῥαψάκου, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὁ κύριος αὐτοῦ ὄνειδίζειν Θεὸν ζῶντα, καὶ βλασφημεῖν ἐν λόγοις οἷς ἤκουσε Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ λήψῃ προσευχὴν περὶ τοῦ λείμματός τοῦ εὐρισκομένου.

⁵ Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν. ⁶ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας, Τάδε ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, τάδε λέγει Κύριος, μὴ φοβηθῆς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, ὧν ἐβλασφήμησαν τὰ παιδάρια βασιλέως Ἀσσυρίων. ⁷ Ἴδου ἐγὼ δίδωμι ἐν αὐτῷ πνεῦμα, καὶ ἀκούσεται ἀγγελίαν, καὶ ἀποστραφήσεται εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

⁸ Καὶ ἐπέστρεψε Ῥαψάκης, καὶ εὔρε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολεμοῦντα ἐπὶ Λοβνὰ, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἐκ Λαχίς. ⁹ Καὶ ἤκουσε περὶ Θαρακά βασιλέως Αἰθίοπων, λέγων, ἴδου ἐξῆλθε πολεμεῖν μετὰ σοῦ· καὶ ἐπέστρεψε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων, ¹⁰ μὴ ἐπαίρετώ σε ὁ Θεός σου ἐφ' ᾧ σὺ πέποιθας ἐν αὐτῷ, λέγων, οὐ μὴ παραδοθῆ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹¹ Ἴδου σὺ ἤκουσας πάντα ὅσα ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσαις ταῖς γαῖαις τοῦ ἀναθεματίσαι αὐτάς· καὶ σὺ ῥυσθήσῃ; ¹² Μὴ ἐξαιρούμενοι ἐξείλαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, οὓς διέφθειραν οἱ πατέρες μου, τὴν τε Γωζὰν, καὶ τὴν Χαβρὰν, καὶ τὴν Ῥαφίς, καὶ υἱὸς Ἐδὲμ τοὺς ἐν Θεασθέν; ¹³ Ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Αἰμάθ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀρφάδ; καὶ ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως Σεπφαραουαῖμ, Ἀνὰ, καὶ Ἀβὰ;

¹⁴ Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὰ βιβλία ἐκ χειρὸς τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀνέγνω αὐτά· καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὰ Ἐζεκίας ἐναντίον Κυρίου, ¹⁵ καὶ εἶπε, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὁ καθημένος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ, σὺ εἶ ὁ Θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹⁶ Κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον, ἀνοιξον Κύριε τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε, καὶ ἄκουσον τοὺς λόγους Σενναχηρίμ οὓς ἀπέστειλεν ὄνειδίζειν Θεὸν ζῶντα. ¹⁷ Ὅτι ἀληθεῖα

Κύριε ἡρήμωσαν βασιλεῖς Ασσυρίων τὰ ἔθνη, ¹⁸ καὶ ἔδωκαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, ὅτι οὐ θεοὶ εἰσιν, ἀλλ' ἡ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων ξύλα καὶ λίθος· καὶ ἀπόλεσαν αὐτούς. ¹⁹ Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ γινώσκονταί πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς μόνος.

²⁰ Καὶ ἀπέστειλεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων Θεὸς Ἰσραὴλ, ἃ προσηύξω πρὸς με περὶ Σενναχηρίμ βασιλέως Ασσυρίων, ἤκουσα. ²¹ Οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε Κύριος ἐπ' αὐτὸν, ἐξουδένυσέ σε καὶ ἐμυκτήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν αὐτῆς ἐκίνησε θυγάτηρ Ἱερουσαλήμ. ²² Τίνα ὠνείδισας, καὶ τίνα ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὕψωσας φωνήν, καὶ ἦρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου; εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ;

²³ Ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου ὠνείδισας Κύριον, καὶ εἶπας, ἐν τῷ πλήθει τῶν ἀρμάτων μου ἐγὼ ἀναβήσομαι εἰς ὕψος ὀρέων μηρούς τοῦ Λιβάνου, καὶ ἔκοψα τὸ μέγεθος τῆς κέδρου αὐτοῦ, τὰ ἐκλεκτὰ κυπαρίσσων αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς μέσον δρυμῶν καὶ Καρμῆλου. ²⁴ Ἐγὼ ἔψυξα καὶ εἶπον ὕδατα ἀλλότρια, καὶ ἐξερημῶσα τῷ ἴχνει τοῦ ποδός μου πάντας ποταμούς περιοχῆς. ²⁵ Ἐπλασα αὐτήν, συνήγαγον αὐτήν· καὶ ἐγενήθη εἰς ἐπάρσεις ἀποικεσιῶν μαχίμων πόλεις ὀχυράς. ²⁶ Καὶ οἱ ἐνοικούντες ἐν αὐταῖς ἠσθένησαν τῇ χειρὶ, ἐπιπῆξαν καὶ κατησχύνθησαν· ἐγένοντο χόρτος ἀγροῦ, ἡ γλῶρᾴ βοτάνη, γλῶρη δωματίων, καὶ πάτημα ἀπέναντι ἐστηκότος. ²⁷ Καὶ τὴν καθέδραν σου καὶ τὴν ἐξοδὸν σου ἐγνων, καὶ τὸν θυμὸν σου ἐπ' ἐμέ, ²⁸ διὰ τὸ ὀργισθῆναί σε ἐπ' ἐμέ, καὶ τὸ στρήνός σου ἀνέβη ἐν τοῖς ὠσί μου· καὶ θήσω τὰ ἄγκιστρά μου ἐν τοῖς μυκτήρσί σου, καὶ χαλινὸν ἐν τοῖς χεῖλεσί σου, καὶ ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθες ἐν αὐτῇ.

²⁹ Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον· φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν αὐτόματα, καὶ τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τὰ ἀνατέλλοντα, καὶ ἔτει τρίτῳ σπορὰ καὶ ἀμιτὸς καὶ φυτεῖα ἀμπελώνων, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. ³⁰ Καὶ προσθήσει τὸν διασεσωσμένον οἶκον Ἰούδα τὸ ὑπολειφθὲν ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσει καρπὸν ἄνω. ³¹ Ὅτι ἐξ Ἱερουσαλήμ ἐξελεύσεται κατάλειμμα, καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ ὄρους Σιών· ὁ ζῆλος Κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει τοῦτο. ³² Οὐχ οὕτως;

Τάδε λέγει Κύριος πρὸς βασιλέα Ασσυρίων, οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν πόλιν ταύτην, καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος, καὶ οὐ προφθάσει ἐπ' αὐτήν θυρεὸς, καὶ οὐ μὴ ἐκχέη πρὸς αὐτήν πρόσχωμα.

³³ Τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐκ εἰσελεύσεται, λέγει Κύριος. ³⁴ Καὶ ὑπερασιπῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμέ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δούλόν μου.

³⁵ Καὶ ἐγένετο νυκτὸς, καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ασσυρίων ἑκατὸν ὄγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ὠρθρισαν τοπρωὶ, καὶ ἰδοὺ πάντες σώματα νεκρά. ³⁶ Καὶ ἀπῆρε καὶ ἐπορεύθη καὶ ἀπέστρεψε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ασσυρίων, καὶ ὤκησεν ἐν Νινευῆ. ³⁷ Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ προσκυνούντος ἐν οἴκῳ Μεσεράχ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρασάρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ αὐτοὶ ἐσώθησαν εἰς γῆν Ἀραράθ· καὶ ἐβασίλευσεν Ασσορδάν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

20

¹ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρῶσθησεν Ἐζεκίας εἰς θάνατον· καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει Κύριος, ἐντειλαὶ τῷ οἴκῳ σου, ἀποθνήσκεις σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. ² Καὶ ἐπέστρεψεν Ἐζεκίας πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἠβῆτο πρὸς Κύριον λέγων ³ Κύριε, μνήσθητι δι' ὅσα περιεπάτησα ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ καρδίᾳ πλήρει, καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐποίησα· καὶ ἐκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῷ μεγάλῳ.

⁴ Καὶ ἦν Ἡσαΐας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, καὶ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν, λέγων, ⁵ ἐπίστρεψον, καὶ εἰρεῖς πρὸς Ἐζεκίαν τὸν ἠγοούμενον τοῦ λαοῦ μου, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου, ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, εἶδον τὰ δάκρυά σου· ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαι σε· τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναβήεις εἰς οἶκον Κυρίου. ⁶ Καὶ προσθήσω ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου πεντεκαίδεκα ἔτη· καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ασσυρίων σώσω σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασιπῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμέ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δούλόν μου. ⁷ Καὶ εἶπε, λαβέτωσαν παλάθην σύκων, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τὸ ἔλκος, καὶ ὑγιαίνει. ⁸ Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν, τί τὸ σημεῖον ὅτι ἴσεται με Κύριος, καὶ ἀναβήσομαι εἰς οἶκον Κυρίου τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ; ⁹ Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας, τοῦτο τὸ σημεῖον παρὰ Κυρίου, ὅτι ποιήσει Κύριος τὸν λόγον

ὄν ἐλάλησε· πορεύεται ἡ σκιὰ δέκα βαθμούς, ἐὰν ἐπιστρέψῃ δέκα βαθμούς. ¹⁰ Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, κοῦφον τὴν σκιὰν κλίνας δέκα βαθμούς· οὐχί, ἀλλ' ἐπιστραφήτω ἡ σκιὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς δέκα βαθμούς εἰς τὰ ὀπίσω. ¹¹ Καὶ ἐβόησεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς Κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σκιὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς εἰς τὰ ὀπίσω δέκα βαθμούς.

¹² Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδᾶχ Βαλαδᾶν υἱὸς Βαλαδᾶν βασιλεὺς Βαβυλώνας βιβλία καὶ μαναὰ πρὸς Ἐζεκίαν, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἠρώσθησεν Ἐζεκίας. ¹³ Καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς ὅλον τὸν οἶκον τοῦ νεχωθᾶ, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀγαθὸν, καὶ τὸν οἶκον τῶν σκευῶν, καὶ ὅσα εὐρέθη ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· οὐκ ἦν λόγος ὃν οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.

¹⁴ Καὶ εἰσῆλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, τί ἐλάλησαν οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ πόθεν ἤκασι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκασιν πρὸς με, ἐκ Βαβυλώνας. ¹⁵ Καὶ εἶπε, τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπε πάντα ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον· οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. ¹⁶ Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν, ἄκουσον λόγον Κυρίου, ¹⁷ ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ ληφθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλώνα· καὶ οὐχ ὑπολειφθήσεται ῥῆμα ὃ εἶπε Κύριος. ¹⁸ Καὶ οἱ υἱοὶ σου οἱ ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ οὐς γεννηθῆσαι, λήψεται, καὶ ἔσονται εὐνοῦχοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως Βαβυλώνας. ¹⁹ Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν, ἀγαθὸς ὁ λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησεν· ἔστω εἰρήνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

²⁰ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ ὅσα ἐποίησε, τὴν κρήνην καὶ τὸν ὕδραγωγὸν, καὶ εἰσήγαγε τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν, οὐχί ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²¹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

21

¹ Υἱὸς δώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀψιβά. ² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³ Καὶ ἐπέστρεψε καὶ ᾤκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστησε θυσιαστήριον τῇ Βάαλ, καὶ ἐποίησε τὰ ἄλλα καθὼς ἐποίησεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. ⁴ Καὶ ᾤκοδόμησε θυσιαστήριον ἐν ὄκῳ Κυρίου, ὡς εἶπεν, ἐν Ἱερουσαλὴμ θήσω τὸ ὄνομά μου. ⁵ Καὶ ᾤκοδόμησε θυσιαστήριον πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου. ⁶ Καὶ διῆγε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρὶ, καὶ ἐκκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ ἐποίησε τεμένη, καὶ γνόστας ἐπλήθυνε τοῦ ποιεῖν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου παροργίσει αὐτόν. ⁷ Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ εἶπε Κύριος πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦτῳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἢ ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα, ⁸ καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλεύσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, οἳ τινες φυλάξουσιν πάντα ὅσα ἐνετείλαμην κατὰ πᾶσαν τὴν ἐντολήν ἣν ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ δούλος μου Μωυσῆς. ⁹ Καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τὸ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ἃ ἠβάνισε Κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

¹⁰ Καὶ ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν, λέγων, ¹¹ ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς ὁ βασιλεὺς Ἰούδα τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ ἔμπροσθεν, καὶ ἐξήμαρτε καὶ γε Ἰούδαν ἐν τοῖς ἐιδώλοις αὐτῶν, ¹² οὐχ οὕτως· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδαν, ὥστε παντοῦ ἀκούοντος ἤχησι ἀμφοτέρα τὰ ὄντα αὐτοῦ. ¹³ Καὶ ἐκτενῶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ τὸ στάθμιον οἴκου Ἀχαάβ· καὶ ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλὴμ, καθὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ἀπεώσωμι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ εἰς προνομήν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, ¹⁵ ἀνθ' ὧν ὅσα

ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἦσαν παροργίζοντες με ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγον τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁶ Καὶ γε αἶμα ἀθῶον ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα ἕως οὗ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ στόμα εἰς στόμα, πλὴν ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου.

¹⁷ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἡ ἀμαρτία αὐτοῦ ἦν ἡμαρτεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ¹⁸ Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν κήπῳ Ὀζά· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμὼς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹⁹ Υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ἀμὼς ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆ μητρὶ αὐτοῦ Μεσολλάμ, θυγάτηρ Ἀρούς ἐξ Ἰετέβα. ²⁰ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου καθὼς ἐποίησε Μανασσῆς, ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐλάτρευσε τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐλάτρευσε ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς. ²² Καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Κυρίου. ²³ Καὶ συνεστράφησαν οἱ παῖδες Ἀμὼς πρὸς αὐτόν, καὶ ἐθανάτωσαν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς πάντας τοὺς συστραφέντας ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμὼς, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²⁵ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμὼς ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁶ Καὶ ἔθαψαν αὐτόν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ Ὀζά, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

22

¹ Υἱὸς ὀκτῶ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτόν, καὶ τριάκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεδία, θυγάτηρ Ἐδεΐα ἐκ Βασουρώθ. ² Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

³ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωσία, ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σαφᾶν υἱὸν Ἐζελίου υἱοῦ Μεσολλάμ τὸν γραμματέα οἴκου Κυρίου, λέγων, ⁴ ἀνάβηθι πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ σφράγισον τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ὃ συνήγαγον οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ. ⁵ Καὶ δότωσαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιοῦντων τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα τοῖς ἐν οἴκῳ Κυρίου τοῦ κατισχύσαι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου, ⁶ τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τειχισταῖς, καὶ τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητοῦς, τοῦ κραταιῶσαι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου. ⁷ Πλὴν οὐκ ἐξελογίζοντο αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι ἐν πίστει αὐτοὶ ποιοῦσι.

⁸ Καὶ εἶπε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας πρὸς Σαφᾶν τὸν γραμματέα, βιβλίον τοῦ νόμου εὔρον ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον πρὸς Σαφᾶν, καὶ ἀνέγνω αὐτό. ⁹ Καὶ εἰσῆλθεν ἐν οἴκῳ Κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέστρεψε τῷ βασιλεῖ ῥῆμα, καὶ εἶπεν, ἐχώνυεσαν οἱ δοῦλοί σου τὸ ἀργύριον τὸ εὔρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιοῦντων τὰ ἔργα καθεσταμένων ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹⁰ Καὶ εἶπε Σαφᾶν ὁ γραμματεὺς πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων, βιβλίον ἔδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεὺς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφᾶν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ¹¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους βιβλίου τοῦ νόμου, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ. ¹² Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ, καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφᾶν, καὶ τῷ Ἀχοβὼρ υἱῷ Μιχαίου, καὶ τῷ Σαφᾶν τῷ γραμματεῖ, καὶ τῷ Ἀσαΐα δοῦλῳ τοῦ βασιλέως, λέγων, ¹³ δεῦτε, ἐκζητήσατε τὸν Κύριον περὶ ἐμοῦ, καὶ περὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ περὶ παντὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὔρεθέντος τούτου, ὅτι μεγάλη ἡ ὀργὴ Κυρίου ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν, ὑπὲρ οὗ οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα καθ' ἡμῶν.

¹⁴ Καὶ ἐπορεύθη Χελκίας ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχικὰμ, καὶ Ἀχοβὼρ, καὶ Σαφᾶν, καὶ Ἀσαΐας πρὸς Ὀλδαν τὴν προφῆτιν μητέρα Σελλῆμ υἱοῦ Θεκουαὺ υἱοῦ Ἀρὰς τοῦ ἱματιοφύλακος· καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Μασενᾶ· καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν.

¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, εἶπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστειλαντὶ ὑμᾶς πρὸς μέ, ¹⁶ τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν

τόπου τούτου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὸν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου οὗς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰούδα, ¹⁷ ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἐθυμίω θεοῖς ἑτέροις, ὅπως παροργίσωσί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται. ¹⁸ Καὶ πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς ἐπιζητήσαι τὸν Κύριον, τάδε ἐρεῖτε πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οἱ λόγοι οὗς ἤκουσας, ¹⁹ ἀνθ' ὧν ὅτι ἠπαλύθη ἡ καρδία σου, καὶ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου, ὡς ἤκουσας ὅσα ἐλάλησα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτόν, τοῦ εἶναι εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς κατάραν, καὶ διεύρηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας ἐνώπιόν μου, καὶ γε ἐγὼ ἤκουσα, λέγει Κύριος. ²⁰ Οὐχ οὕτως· ἰδοὺ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ συναχθήσῃ εἰς τὸν τάφον σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ εἶμι ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον.

23

¹ Καὶ ἐπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ τὸ ρῆμα· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλήμ. ² Καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ μετ' αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ προφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὐρεθέντος ἐν οἴκῳ Κυρίου. ³ Καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στυλόν, καὶ διέθετο διαθήκην ἐνώπιον Κυρίου, τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω Κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ, τοῦ ἀναστήσαι τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τὸ βιβλίον τοῦτο· καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ.

⁴ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκία τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσι τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὸν σταθμόν, ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ Κυρίου πάντα τὰ σκευὴ τὰ πεποιημένα τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ· καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἕξω Ἰερουσαλὴμ ἐν σαλημῶθ Κέδρων, καὶ ἔλαβεν τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιθὴλ. ⁵ Καὶ κατέκαυσε τοὺς χωμαρῖμ οὗς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἐθυμίω ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ τοῖς περικύκλω Ἰερουσαλὴμ, καὶ τοὺς θυμιῶντας τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ σελήνῃ, καὶ τοῖς μαζουρῶθ, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ.

⁶ Καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ἐξ οἴκου Κυρίου ἕξωθεν Ἰερουσαλὴμ εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων, καὶ κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεδρων, καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν· καὶ ἔρριψε τὸν χοῦν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ. ⁷ καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν καθησῖμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, οὐ αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ χεττίμ τῷ ἄλσει. ⁸ Καὶ ἀνήγαγεν πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ πόλεων Ἰούδα, καὶ ἐμίανε τὰ ὑψηλὰ οὗ ἐθυμίασαν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ Γαιβάλ καὶ ἕως Βηρσαβέε· καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν πυλῶν τὸν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης Ἰησοῦ ἀρχοντος τῆς πόλεως, τὸν ἐξ ἀριστερῶν ἀνδρὸς ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως. ⁹ Πλὴν οὐκ ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον Κυρίου ἐν Ἰερουσαλὴμ, ὅτι εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ ἐμίανε τὸν Ταφῆθ τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ διαγαγεῖν ἀνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἀνδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μόλοχ ἐν πυρὶ.

¹¹ Καὶ κατέκαυσε τοὺς ἵππους οὗς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου Κυρίου εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Ναθὰν βασιλέως τοῦ εὐνούχου ἐν φαρουρεῖμ· καὶ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσεν πυρὶ, ¹² καὶ τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ ὑπερώου Ἀγαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰούδα· καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἐποίησε Μανασσῆς ἐν ταῖς δυοῖν ἀυλαῖς οἴκου Κυρίου καθεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατέσπασεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρριψε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων. ¹³ Καὶ τὸν οἶκον τὸν ἐπὶ πρόσωπον Ἰερουσαλὴμ τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους τοῦ Μοσθαθ, ὃν ἠκοδόμησε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραὴλ τῇ Ἀστάρτῃ προσοχθίσματι Σιδωνίων, καὶ τῷ Χαμῶς προσοχθίσματι Μωᾶβ, καὶ τῷ Μολὸχ βδελύγματι υἱῶν Ἀμμῶν, ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς. ¹⁴ Καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξωλόθρευσε τὰ ἄλση, καὶ ἔπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὁστέων ἀνθρώπων.

¹⁵ Καὶ γε τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ τὸ ὑψηλὸν ὃ ἐποίησεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ γε τὸ θυσιαστήριον ἐκεῖνο τὸ ὑψηλὸν κατέσπασε, καὶ συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ κατέκαυσε τὸ ἄλσος. ¹⁶ Καὶ ἐξένευσε Ἰωσίας καὶ εἶδε τοὺς τάφους τοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀπέστειλε, καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν τάφων, καὶ κατέκαυσεν

ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔμειναν αὐτὸ κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐστάναι Ἰεροβοὰμ ἐν τῇ ἑορτῇ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐπιστρέψας ἤρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς λόγους τούτους. ¹⁷ Καὶ εἶπεν, τί τὸ σκόπελον ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ ὀρώ; καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὃ ἐξεληλυθὼς ἐξ Ἰούδα, καὶ ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους οὗς ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Βαιθήλ. ¹⁸ Καὶ εἶπεν, ἄφετε αὐτὸν, ἀνὴρ μὴ κινήσατ' αὐτὸν τὰ ὅσα αὐτοῦ· καὶ ἐρρύσθησαν τὰ ὅσα αὐτοῦ μετὰ τῶν ὁσίων τοῦ προφήτου τοῦ ἥκοντος ἐκ Σαμαρείας.

¹⁹ Καὶ γε πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν Σαμαρείας, οὗς ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰσραὴλ παροργίζειν Κύριον, ἀπέστησεν Ἰωσίας, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ἐν Βαιθήλ. ²⁰ Καὶ ἐθυσίασε πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίων, καὶ κατέκαυσε τὰ ὅσα τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αὐτὰ, καὶ ἐπεστράφη εἰς Ἱερουσαλήμ.

²¹ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ, λέγων, ποιήσατε πάσχα τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καθὼς γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τῆς διαθήκης ταύτης. ²² Ὅτι οὐκ ἐγενήθη τὸ πάσχα τοῦτο ἀφ' ἡμερῶν τῶν κριτῶν οἱ ἔκρινον τὸν Ἰσραὴλ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ βασιλέων Ἰούδα. ²³ Ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἰωσίου ἐγενήθη τὸ πάσχα τῷ Κυρίῳ ἐν Ἱερουσαλήμ.

²⁴ Καὶ γε τοὺς θελητάς, καὶ τοὺς γνωριστάς καὶ τὰ θεράφιν, καὶ τὰ εἰδῶλα, καὶ πάντα τὰ προσοχθίσματα τὰ γενοῦτα ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐξῆρην Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου, οὗ εὔρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου. ²⁵ Ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ βασιλεὺς, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς Κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωσοῦ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος αὐτῷ. ²⁶ Πλὴν οὐκ ἀπεστράφη Κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ τῆς μεγάλης οὗ ἔθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς παροργισμοὺς, οὗς παρώργισεν αὐτὸν Μανασσῆς. ²⁷ Καὶ εἶπε Κύριος, καὶ γε τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ τοῦ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπεώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν ἐξελεξάμην, τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον οὗ εἶπον, ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ²⁸ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

²⁹ Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φαραὼ Νεχωῦ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ ποταμῶν Εὐφράτην· καὶ ἐπορεύθη Ἰωσίας εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Νεχωῦ ἐν Μαγεδδῶ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτόν. ³⁰ Καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐκ Μαγεδδῶ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

³¹ Υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτάλ, θυγάτηρ Ἱερειοῦ ἐκ Λοβνά. ³² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ³³ Καὶ μετέστησεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχωῦ ἐν Ῥαββαῖμ ἐν γῇ Ἐμάθ τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκε ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑκατὸν τάλαντα χρυσοῦ. ³⁴ Καὶ ἐβασίλευσε Φαραὼ Νεχωῦ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακὶμ· καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ³⁵ Καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν Ἰωακὶμ τῷ Φαραῶ, πλὴν ἐτιμωράφησεν τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος Φαραῶ· ἀνὴρ κατὰ τὴν συντίμησιν αὐτοῦ ἔδωκεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοῦ δοῦναι τῷ Φαραῶ Νεχωῦ.

³⁶ Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰελδάφ θυγάτηρ Φαδαῖλ ἐκ Ῥουμά. ³⁷ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

24

¹ Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνας, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ἰωακὶμ δούλος τρία ἔτη· καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἠθέτησεν ἐν αὐτῷ. ² Καὶ ἀπέστειλε Κύριος αὐτῷ τοὺς μονοζῶνους τῶν Χαλδαίων, καὶ τοὺς μονοζῶνους Συρίας, καὶ τοὺς μονοζῶνους Μωάβ, καὶ τοὺς μονοζῶνους υἱὸν Ἀμμών, καὶ

ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα τοῦ κατισχυῖσαι κατὰ τὸν λόγον Κυρίου, ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ τῶν δοῦλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. ³ Πλὴν ἐπὶ τὸν θυμὸν Κυρίου ἦν ἐν τῷ Ἰούδα, ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτὸν ἐν ἀμαρτίας Μαουασῆ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε. ⁴ Καί γε τὸ αἷμα ἀθῶου, ἐξέχεε, καὶ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθῶου, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ἰλασθῆναι. ⁵ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὶμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

⁶ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακείμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωακείμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁷ Καὶ οὐ προσέθετο ἔτι βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐξελεῖν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα ὅσα ἦν τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου.

⁸ Υἱὸς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεῦσιν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Νέσθα, θυγάτηρ Ἑλλαθαῖμ, ἐξ Ἱερουσαλὴμ. ⁹ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

¹⁰ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ. ¹¹ Καὶ εἰσῆλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς πόλιν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτήν. ¹² Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωακὶμ βασιλεὺς Ἰούδα ἐπὶ βασιλέα Βαβυλῶνος, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ὄγδῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹³ Καὶ ἐξήνεγκεν ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου Κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψε πάντα τὰ σκευὴ τὰ χρυσαῖα ἐποίησε Σαλωμών ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ Κυρίου κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου. ¹⁴ Καὶ ἀπόκισε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχυροῦς αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας αἰχμαλωτίας, καὶ πᾶν τέκνονα καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς. ¹⁵ Καὶ ἀπόκισε τὸν Ἰωακὶμ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως, καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς εὐνοῦχους αὐτοῦ· καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ἀπήγαγεν εἰς ἀποικεσίαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁶ Καὶ πάντας τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως ἑπτακισχιλίους, καὶ τὸν τέκνονα καὶ τὸν συγκλείοντα χιλίους· πάντες δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον· καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁷ Καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Βαθθανιάν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σεδεκία.

¹⁸ Υἱὸς εἴκοσι καὶ ἐνὸς ἐνιαυτῶν Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῦσιν αὐτὸν, καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτάλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου. ¹⁹ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰωακὶμ. ²⁰ Ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν Κυρίου ἦν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα, ἕως ἀπερρίψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἠθέτησε Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

25

¹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ὤκοδόμησεν ἐπ' αὐτήν περίτειχος κύκλω. ² Καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους τοῦ βασιλέως Σεδεκίου ἐννάτῃ τοῦ μηνός. ³ Καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. ⁴ Καὶ ἐρράγη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου ἐξῆλθον νυκτὸς ὁδὸν πύλης τῆς ἀναμέσον τῶν τειχῶν, αὕτη ἐστὶ τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλω· καὶ ἐπορεύθη ὁδὸν τὴν Ἀραβα. ⁵ Καὶ ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν Ἀραβῶθ Ἱεριχώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ διεσπάρη ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ⁶ Καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Πρεβλαθά· καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν. ⁷ Καὶ τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἔσφαξε κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγεν εἰς Βαβυλῶνα.

⁸ Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἐβδόμη τοῦ μηνός, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐννεακαίδεκατος τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ἦλθε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐστὼς ἐνώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁹ Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντας τοὺς οἴκους Ἱερουσαλὴμ, καὶ πᾶν οἶκον ἐνέπρησεν ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹⁰ Καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κυκλόθεν κατέσπασεν ἡ

δύναμις τῶν χαλδαίων. ¹¹ Καὶ τὸ περισσὸν τοῦ λαοῦ τὸ καταλειφθὲν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας οἱ ἐνέπεσον πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στηρίγματος μετῆρε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹² Καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς ὑπέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γαβίυ.

¹³ Καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοὺς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰς μεχωνῶθ, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἦσαν τὸν χαλκὸν αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁴ Καὶ τοὺς λέβητας, καὶ τὰ ἱαμίυ, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, ἔλαβε. ¹⁵ Καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς φιάλας τὰς χρυσᾶς καὶ τὰς ἀργυρᾶς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, ¹⁶ στύλους δύο, καὶ τὴν θάλασσαν μίαυ, καὶ τὰς μεχωνῶθ ἃς ἐποίησε Σαλωμών τῷ οἴκῳ Κυρίου· οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν. ¹⁷ Ὀκτωκαίδεκα πήγγων ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός, καὶ τὸ χωθάρ ἐπ’ αὐτοῦ τὸ χαλκοῦν· καὶ τὸ ὕψος τοῦ χωθάρ τριῶν πήγγων· σαβαχά, καὶ ῥοαί ἐπὶ τῷ χωθάρ κύκλω τὰ πάντα χαλκᾶ, καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ τῷ σαβαχά.

¹⁸ Καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν Σαραίαν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν Σοφοῖαν υἱὸν τῆς δευτερώσεως, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν σταθμόν. ¹⁹ Καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβον εὐνοῦχον ἓνα, ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ πέντε ἀνδρας τῶν ὀρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐξήκοντα ἀνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει. ²⁰ Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ῥεβλαθά. ²¹ Καὶ ἔπαισεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς εἰς Ῥεβλαθά ἐν γῆ Αἰμάθ· καὶ ἀπώκισθη Ἰούδας ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ.

²² Καὶ ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἐν τῇ γῆ Ἰούδα οὓς κατέλιπε Ναβουχοδοноσόρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ κατέστησεν ἐπ’ αὐτῶν τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ υἱὸν Σαφάν. ²³ Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν, καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφά, καὶ Ἰσμαήλ υἱὸς Ναθανίου, καὶ Ἰωνά υἱὸς Καρήθ, καὶ Σαραίας υἱὸς Θαναμάθ ὁ Νετωφαθίτης, καὶ Ἰεζουίας υἱὸς τοῦ Μαχαθὶ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. ²⁴ Καὶ ὤμοσεν Γοδολίας αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε πάροdon τῶν Χαλδαίων, καθίσατε ἐν τῇ γῆ, καὶ δουλεύσατε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν.

²⁵ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἦλθεν Ἰσμαήλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλισαμὰ ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν βασιλέων, καὶ δέκα ἄνδρες μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν Γοδολίαν καὶ ἀπέθανε, καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους, οἱ ἦσαν μετ’ αὐτοῦ ἐν Μασσηφά. ²⁶ Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν δυνάμεων, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων.

²⁷ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς ἀποικίας τοῦ Ἰωαχὶμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, ἑβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ὕψωσεν Εὐαλιμαρωδὲκ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν Ἰωαχὶμ τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἐλάλησε μετ’ αὐτοῦ ἀγαθὰ, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνωθεν τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ’ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ²⁹ Καὶ ἠλοίωσε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἦσθηεν ἄρτον διαπαντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ³⁰ Καὶ ἡ ἐστιατορία αὐτοῦ ἐστιατορία διαπαντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α

¹ ἈΔΑΜ, Σῆθ, Ἐνώχ, ² καὶ Καϊνᾶν, Μαλελεήλ, Ἰάρεδ, ³ Ἐνώχ, Μαθουσαλά, Λάμεχ, ⁴ Νῶε· υἱοὶ Νῶε, Σῆμ, Χάμ, Ἰάφεθ.

⁵ Υἱοὶ Ἰάφεθ, Γαμὲρ, Μαγών, Μαδαΐμ, Ἰωῦᾶν, Ἐλισά, Θοβὲλ, Μοσὸχ, καὶ Θίρας. ⁶ Καὶ οἱ υἱοὶ Γαμὲρ, Ἀσχανάζ, καὶ Ῥιφάθ, καὶ Θοργαμά. ⁷ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωῦᾶν, Ἐλισά, καὶ Θαρσίς, Κίτιοι, καὶ Ῥόδιοι.

⁸ Καὶ υἱοὶ Χάμ, Χούς, καὶ Μεσραΐμ, Φοῦδ, καὶ Χαναάν. ⁹ Καὶ υἱοὶ Χούς, Σαβὰ, καὶ Εὐιλὰ, καὶ Σαβαθά, καὶ Ῥεγμὰ, καὶ Σεβεθαχά· καὶ υἱοὶ Ῥεγμὰ, Σαβὰ, καὶ Δαδάν.

¹⁰ Καὶ Χούς ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

¹⁷ Υἱοὶ Σῆμ, Αἰλὰμ, καὶ Ἀσσοῦρ, ²⁴ καὶ Ἀρφαξάδ, Σάλα, ²⁵ Ἐβερ, Φαλέγ, Ῥαγὰν, ²⁶ Σεροῦχ, Ναχώρ, Θάρρα, ²⁷ Ἀβραάμ·

²⁸ Υἱοὶ δὲ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰσμαήλ. ²⁹ Αὗται δὲ αἱ γενέσεις αὐτῶν· πρωτότοκος Ἰσμαήλ, Ναβαιώθ, καὶ Κηδάρ, Ναβδεήλ, Μασσάμ, ³⁰ Μασμά, Ἰδουμά, Μασση, Χονδάν, Θαιμάν, ³¹ Ἰεττούρ, Ναφές, Κεδμὰ· οὗτοι υἱοὶ Ἰσμαήλ.

³² Καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς Ἀβραάμ· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ζεμβράμ, Ἰεζάν, Μαδιὰμ, Μαδάμ, Σοβάκ, Σωέ· καὶ υἱοὶ Ἰεζάν, Δαιδάν, καὶ Σαβαΐ. ³³ Καὶ υἱοὶ Μαδιὰμ, Γεφάρ, καὶ Οφὲρ, καὶ Ἐνώχ, καὶ Ἀβιδά, καὶ Ἐλδαδά· πάντες οὗτοι υἱοὶ Χεττούρας.

³⁴ Καὶ ἐγέννησεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ· καὶ υἱοὶ Ἰσαάκ, Ἰακώβ, καὶ Ἡσαῦ. ³⁵ Υἱοὶ Ἡσαῦ, Ἐλιφάζ, καὶ Ῥαγουήλ, καὶ Ἰεοῦλ, καὶ Ἰεγλόμ, καὶ Κορέ. ³⁶ Υἱοὶ Ἐλιφάζ, Θαιμάν, καὶ Ὠμάρ, Σωφάρ, καὶ Γοωθάμ, καὶ Κενέζ, καὶ Θαμνὰ, καὶ Ἀμαλήκ. ³⁷ Καὶ υἱοὶ Ῥαγουήλ, Ναχές, Ζαρέ, Σομέ, καὶ Μοζέ. ³⁸ Υἱοὶ Σηῆρ, Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, Ἀνά, Δησών, Ὠσάρ, καὶ Δισάν. ³⁹ Καὶ υἱοὶ Λωτάν, Χορόρι, καὶ Αἰμάν· ἀδελφὴ δὲ Λωτάν Θαμνὰ. Υἱοὶ Σωβάλ, Ἄλων, Μαχανάθ, Ταιβήλ, Σωφι, καὶ Ὠνάν· ⁴⁰ υἱοὶ δὲ Σεβεγών, Αἰθ, καὶ Σωνάν. ⁴¹ Υἱοὶ Σωνάν, Δαισών· υἱοὶ δὲ Δαισών, Ἐμερών, καὶ Ἀσεβών, καὶ Ἰεθράμ, καὶ Χαρράν. ⁴² Καὶ υἱοὶ Ὠσάρ, Βαλαάμ, καὶ Ζουκάμ, καὶ Ἀκάν· υἱοὶ Δισάν, Ὠς καὶ Ἀράν.

⁴³ Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς αὐτῶν· Βαλάκ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῆ πόλει αὐτοῦ Δευναβά. ⁴⁴ Καὶ ἀπέθανε Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβάβ υἱὸς Ζαρὰ ἐκ Βοσοόρας. ⁴⁵ Καὶ ἀπέθανεν Ἰωβάβ καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσόμ ἐκ γῆς Θαιμανών. ⁴⁶ Καὶ ἀπέθανεν Ἀσόμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, ὁ πατάξας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ· καὶ ὄνομα τῆ πόλει αὐτοῦ Γεθαΐμ. ⁴⁷ Καὶ ἀπέθανεν Ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σεβλά ἐκ Μασεκκάς. ⁴⁸ Καὶ ἀπέθανε Σεβλά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοῦλ ἐκ Ῥωβῶθ τῆς παρὰ ποταμόν. ⁴⁹ Καὶ ἀπέθανε Σαοῦλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλαεννώρ υἱὸς Ἀχωβώρ. ⁵⁰ Καὶ ἀπέθανε Βαλαεννώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, καὶ ὄνομα τῆ πόλει αὐτοῦ, Φογώρ.

⁵¹ Ἠγεμόνες Ἐδώμ· ἡγεμῶν Θαμνὰ, ἡγεμῶν Γωλαδά, ἡγεμῶν Ἰεθερ, ⁵² ἡγεμῶν Ἐλιβαμάς, ἡγεμῶν Ἥλας, ἡγεμῶν Φινών, ⁵³ ἡγεμῶν Κενέζ, ἡγεμῶν Θαιμάν, ἡγεμῶν Βαβσάρ, ⁵⁴ ἡγεμῶν Μαγεδιτήλ, ἡγεμῶν Ζαφωΐν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ.

2

¹ Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἰῶν Ἰσραήλ· Ρουβὴν, Συμεών, Λευὶ, Ἰούδα, Ἰσάχαρ, Ζαβουλών, ² Δάν, Ἰωσήφ, Βενιαμίν, Νεφθαλί, Γάδ, Ἀσῆρ.

³ Υἱοὶ Ἰούδα, Ἦρ, Αὐνάν, Σηλώμ· τρεῖς ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Σαῶας τῆς Χαναάνιτιδος· καὶ ἦν Ἦρ ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἀπέκτεινε αὐτόν· ⁴ Καὶ Θάμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρές, καὶ τὸν Ζαρα· πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε.

⁵ Υἱοὶ Φαρές, Ἐσρώμ, καὶ Ἰεμουήλ. ⁶ Καὶ υἱοὶ Ζαρὰ, Ζαμβρι, καὶ Αἰθάμ, καὶ Αἰμουάν, καὶ Καλχάλ, καὶ Δαράδ, πάντες πέντε.

⁷ Καὶ υἱοὶ Χαριμ, Ἀχάρ ὁ ἐμποδοστάτης Ἰσραήλ, ὃς ἠθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα. ⁸ Καὶ υἱοὶ Αἰθάμ, Ἀζαρίας. ⁹ Καὶ υἱοὶ Ἐσρώμ οἱ ἐτέχθησαν αὐτῷ, ὁ Ἰεραμεήλ, καὶ ὁ Ἀράμ, καὶ ὁ Χαλέβ.

¹⁰ Καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Ναασσών ἄρχοντα οἴκου Ἰούδα, ¹¹ καὶ Ναασσών ἐγέννησε τὸν Σαλμών, καὶ Σαλμών ἐγέννησε τὸν Βοόζ, ¹² καὶ Βοόζ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, καὶ Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, ¹³ καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησε τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ τὸν Ἐλίαβ, Ἀμιναδάβ ὁ δευτερος, Σαμαά

ὁ τρίτος, ¹⁴ Ναθαναήλ ὁ τέταρτος, Ζαβδαὶ ὁ πέμπτος, ¹⁵ Ἀσὰμ ὁ ἕκτος, Δαυὶδ ὁ ἕβδομος, ¹⁶ Καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουΐα, καὶ Ἀβιγαΐα· καὶ υἱοὶ Σαρουΐα, Ἀβισὰ, καὶ Ἰωάβ, καὶ Ἀσαήλ, τρεῖς. ¹⁷ Καὶ Ἀβιγαΐα ἐγέννησε τὸν Ἀμεσσάβ· καὶ πατὴρ Ἀμεσσάβ Ἰοθὼρ ὁ Ἰσμαηλίτης.

¹⁸ Καὶ Χαλεβ υἱὸς Ἑσρών ἔλαβε τὴν Γαζουβὰ γυναικα, καὶ τὴν Ἰεριώθ· καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς, Ἰασάρ, καὶ Σουβάβ, καὶ Ἀρδών. ¹⁹ Καὶ ἀπέθανε Γαζουβὰ, καὶ ἔλαβεν αὐτῷ Χαλεβ τὴν Ἐφράθ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὠρ. ²⁰ Καὶ Ὠρ ἐγέννησε τὸν Οὐρί· καὶ Οὐρί ἐγέννησε τὸν Βεσελεήλ. ²¹ Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσηλθεν Ἑσρών πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχὶρ πατρὸς Γαλαὰδ, καὶ αὐτὸς ἔλαβεν αὐτήν, καὶ αὐτὸς ἐξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Σερούχ. ²² Καὶ Σερούχ ἐγέννησε τὸν Ἰαῖρ. καὶ ἦσαν αὐτῷ εἴκοσι καὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλαὰδ. ²³ Καὶ ἔλαβε Γεδσοὺρ καὶ Ἀρὰμ τὰς κόμας Ἰαῖρ ἐξ αὐτῶν, τὴν Κανὰθ καὶ τὰς κόμας αὐτῆς, ἐξήκοντα πόλεις· πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχὶρ πατρὸς Γαλαὰδ. ²⁴ Καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἑσρών, ἦλθε Χαλεβ εἰς Ἐφραθά· καὶ ἡ γυνὴ Ἑσρών Ἀβιά· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀσχὼ πατέρα Θεκωῆ.

²⁵ Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰεραμεὴλ πρωτοτόκου Ἑσρών, ὁ πρωτότοκος Ῥὰμ, καὶ Βαναὰ, καὶ Ἀρὰμ, καὶ Ἀσὰν ἀδελφὸς αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ ἦν γυνὴ ἑτέρα τῷ Ἰεραμεὴλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἀτάρ· αὕτη ἐστὶ μήτηρ Ὀζὸμ. ²⁷ Καὶ ἦσαν υἱοὶ Ῥὰμ πρωτοτόκου Ἰεραμεὴλ, Μαὰς, καὶ Ἰαμὶν, καὶ Ἀκόρ. ²⁸ Καὶ ἦσαν υἱοὶ Ὀζὸμ, Σαμαὶ, καὶ Ἰαδαέ· καὶ υἱοὶ Σαμαὶ, Ναδάβ καὶ Ἀβισούρ. ²⁹ Καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀβισούρ, Ἀβιχαΐα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀχαβάρ, καὶ τὸν Μωήλ. ³⁰ Καὶ υἱοὶ Ναδάβ, Σαλαδ, καὶ Ἀφφαῖν· καὶ ἀπέθανε Σαλαδ οὐκ ἔχων τέκνα. ³¹ Καὶ υἱοὶ Ἀφφαῖν, Ἰσεμμήλ· καὶ υἱοὶ Ἰσεμμήλ, Σωσάν· καὶ υἱοὶ Σωσάν, Δαδαί. ³² Καὶ υἱοὶ Δαδαί, Ἀχισαμὰς, Ἰεθέρ, Ἰωνάθαν· καὶ ἀπέθανεν Ἰεθέρ οὐκ ἔχων τέκνα. ³³ Καὶ υἱοὶ Ἰωνάθαν, Φαλεθ, καὶ Ὀζάμ· οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Ἰεραμεὴλ.

³⁴ Καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσάν υἱοὶ, ἀλλ' ἡ θυγατέρες· καὶ τῷ Σωσάν παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωχήλ. ³⁵ Καὶ ἔδωκε Σωσάν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ἰωχήλ παιδί αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἐθὶ, ³⁶ καὶ Ἐθὶ ἐγέννησε τὸν Ναθάν, καὶ Ναθάν ἐγέννησε τὸν Ζαβὲδ, ³⁷ καὶ Ζαβὲδ ἐγέννησε τὸν Ἀφαμήλ, καὶ Ἀφαμήλ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ, ³⁸ καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰηοῦ, καὶ Ἰηοῦ ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, ³⁹ καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Χελλῆς, καὶ Χελλῆς ἐγέννησε τὸν Ἐλεασά, ⁴⁰ καὶ Ἐλεασά ἐγέννησε τὸν Σοσομαῖ, καὶ Σοσομαῖ ἐγέννησε τὸν Σαλοῦμ, ⁴¹ καὶ Σαλοῦμ ἐγέννησε τὸν Ἰεχμείαν, καὶ Ἰεχμείας ἐγέννησε τὸν Ἐλισαμὰ, καὶ Ἐλισαμὰ ἐγέννησε τὸν Ἰσμαήλ.

⁴² Καὶ υἱοὶ Χαλεβ ἀδελφοῦ Ἰεραμεὴλ, Μαρισὰ ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ· οὗτος πατὴρ Ζίφ· καὶ υἱοὶ Μαρισὰ πατρὸς Χεβρών. ⁴³ Καὶ υἱοὶ Χεβρών, Κορέ, καὶ Θαπιφούς, καὶ Ῥεκόμ, καὶ Σαμαά. ⁴⁴ Καὶ Σαμαά ἐγέννησε τὸν Ῥαῆμ πατέρα Ἰεκλάν, καὶ Ἰεκλάν ἐγέννησε τὸν Σαμαί. ⁴⁵ Καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μαών· καὶ Μαών πατὴρ Βαιθούρ. ⁴⁶ Καὶ Γαιφὰ ἡ παλλακὴ Χαλεβ ἐγέννησε τὸν Ἀρὰμ, καὶ τὸν Μοσά, καὶ τὸν Γεζουέ. ⁴⁷ Καὶ υἱοὶ Ἀδδαῖ, Ῥαγέμ, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Σωγάρ, καὶ Φαλέκ, καὶ Γαιφὰ, καὶ Σαγαέ. ⁴⁸ Καὶ ἡ παλλακὴ Χαλεβ Μωχὰ ἐγέννησε τὸν Σαβέρ, καὶ τὸν Θαραμ. ⁴⁹ Καὶ ἐγέννησε Σαγαέ πατέρα Μαδμηνά, καὶ τὸν Σαοῦ πατέρα Μαχαβηνά, καὶ πατέρα Γαιβάλ· καὶ θυγάτηρ Χαλεβ, Ἀσχά.

⁵⁰ Οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χαλεβ· υἱοὶ Ὠρ πρωτοτόκου Ἐφραθά· Σωβὰλ πατὴρ Καραθιαρὶμ, ⁵¹ Σαλωμών πατὴρ Βαιθὰ, Λαμμών πατὴρ Βαιθαλαέμ, καὶ Ἀρίμ πατὴρ Βεθγεδώρ. ⁵² Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Σωβὰλ πατρὶ Καραθιαρὶμ Ἀραά, καὶ Αἰσί, καὶ Ἀμμανιθ, ⁵³ καὶ Οὐμασφαέ, πόλεις Ἰαῖρ, Αἰθαλίμ, καὶ Μιφιθίμ, καὶ Ἦσαμαθίμ, καὶ Ἦμασσαράιμ· ἐκ τούτων ἐξήλθοσαν οἱ Σαραθαῖοι, καὶ υἱοὶ Ἑσθαάμ. ⁵⁴ Υἱοὶ Σαλωμών Βαιθαλαέμ, ὁ Νετωφατί, Ἀταρῶθ οἴκου Ἰωάβ, καὶ ἡμισυ τῆς Μαλαθὶ, Ἦσαρ· ⁵⁵ Πατριαὶ γραμματέων κατοικοῦντες ἐν Ἰάβις Ἐθαργαθίμ, καὶ Σαμαθίμ, καὶ Σωχαθίμ· οὗτοι οἱ Κιναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐξ Αἰμὰθ πατρὸς οἴκου Ῥηχάβ.

3

¹ Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυὶδ οἱ τεχθέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών· ὁ πρωτότοκος Ἀμμών τῇ Ἀχιναὰμ τῇ Ἰεζραηλίτιδι· ὁ δευτέρος Δαμνιήλ τῇ Ἀβιγαΐα τῇ Καρμηλίᾳ· ² Ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ, υἱὸς Μωχὰ θυγατρὸς Θολμαῖ βασιλέως Γεδσοῦρ· ὁ τέταρτος Ἀδωνία υἱὸς Ἀγγίθ· ³ Ὁ πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτὰλ· ὁ ἕκτος Ἰεθραὰμ τῇ Ἀγγὰ γυναικὶ αὐτοῦ. ⁴ Ἐξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών· καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη, καὶ

ἐξάμηνον· καὶ τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ Καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμαῶ, Σωβάβ, Νάθαν, καὶ Σαλωμών· τέσσαρες τῆ Βηρσαβεῖ θυγατρὶ Ἀμιήλ. ⁶ Καὶ Ἐβαὰρ, καὶ Ἐλισά, καὶ Ἐλιφαλήθ, ⁷ καὶ Ναγαὶ, καὶ Ναφέκ, καὶ Ἰαφιέ, ⁸ καὶ Ἐλισαμά, καὶ Ἐλιαδά, καὶ Ἐλιφαλά, ἑννέα. ⁹ Πάντες υἱοὶ Δαυίδ, πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλακῶν, καὶ Θήμαρ ἀδελφῆ αὐτῶν.

¹⁰ Υἱοὶ Σαλωμών, Ῥοβοάμ, Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ, ¹¹ Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωᾶς υἱὸς αὐτοῦ, ¹² Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἀζαρίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάθαν υἱὸς αὐτοῦ, ¹³ Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ, Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁴ Ἀμών υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ υἱοὶ Ἰωσία, πρωτότοκος Ἰωανάν, ὁ δευτέρος Ἰωακείμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας, ὁ τέταρτος Σαλούμ. ¹⁶ Καὶ υἱοὶ Ἰωακείμ, Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ υἱοὶ Ἰεχονία, Ἀσιρ, Σαλαθιήλ υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁸ Μελχειράμ, καὶ Φαδαΐας, καὶ Σανεσάρ, καὶ Ἰεκμία, καὶ Ὡσαμάθ, καὶ Ναβαδίας.

¹⁹ Καὶ υἱοὶ Φαδαΐας, Ζοροβάβελ, καὶ Σεμεΐ· καὶ υἱοὶ Ζοροβάβελ, Μοσολλάμ, καὶ Ἀνανία, καὶ Σαλωμεθὶ ἀδελφῆ αὐτῶν, ²⁰ καὶ Ἀσουβέ, καὶ Ὀδλ, καὶ Βαραχία, καὶ Ἀσαδία, καὶ Ἀσοβέδ, πέντε.

²¹ Καὶ υἱοὶ Ἀνανία, Φαλεττία, καὶ Ἰεσίας υἱὸς αὐτοῦ, Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὅρνά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβδία υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενίας υἱὸς αὐτοῦ. ²² Καὶ υἱὸς Σεχενία, Σαμαΐα· καὶ υἱοὶ Σαμαΐα, Χαττούς, καὶ Ἰωήλ, καὶ Βερόρι, καὶ Νωαδία, καὶ Σαφάθ, ἕξ.

²³ Καὶ υἱοὶ Νωαδία, Ἐλιθενάν, καὶ Ἐζεκία, καὶ Ἐζρικὰμ, τρεῖς.

²⁴ Καὶ υἱοὶ Ἐλιθενάν, Ὀδολία, καὶ Ἐλιασεβών, καὶ Φαδαΐα, καὶ Ἀκούβ, καὶ Ἰωανάν, καὶ Δαλααΐα, καὶ Ἀνάν, ἑπτὰ.

4

¹ Καὶ υἱοὶ Ἰούδα, Φαρές, Ἑσρώμ, καὶ Χαρμί, καὶ ὼρ, Σουβάλ, ² καὶ Ῥάδα υἱὸς αὐτοῦ· καὶ Σουβάλ ἐγέννησε τὸν Ἰέθ· καὶ Ἰέθ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμαΐ, καὶ τὸν Λαάδ· αὐταὶ αἱ γενέσεις τοῦ Ἀραθί. ³ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰτάμ, Ἰεζραήλ, καὶ Ἰεσμάν, καὶ Ἰεβδάς· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν Ἐσηλεββών. ⁴ Καὶ Φανουήλ πατὴρ Γεδώρ, καὶ Ἰαζήρ πατὴρ Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ ὼρ τοῦ πρωτοτόκου Ἐφραθά πατρὸς Βαιθαλαέν.

⁵ Καὶ τῷ Ἀσοῦρ πατρὶ Θεκωῆ ἦσαν δύο γυναῖκες, Ἀωδά, καὶ Θοαδά. ⁶ Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀωδά τὸν Ὠχαΐα, καὶ τὸν Ἥφάλ, καὶ τὸν Θαιμάν, καὶ τὸν Ἀσασθή· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀωδάς. ⁷ Καὶ υἱοὶ Θοαδάς, Σερέθ, καὶ Σαάρ, καὶ Ἐσθανάμ. ⁸ Καὶ Κωῆ ἐγέννησε τὸν Ἐνώβ, καὶ τὸν Σαβαθά· καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηχάβ, υἱοῦ Ἰαρίν. ⁹ Καὶ ἦν Ἰγαβῆς ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰγαβῆς, λέγουσα, ἔτεκεν ὡς γαβῆς. ¹⁰ Καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰγαβῆς τὸν Θεὸν Ἰσραήλ, λέγων, ἐάν εὐλογῶν εὐλογήσης με, καὶ πληθύνῃς τὰ ὄριά μου, καὶ ἡ ἡ χεὶρ σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσης γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινώσαί με· καὶ ἐπήγαγεν ὁ Θεὸς πάντα ὅσα ἤτήσατο.

¹¹ Καὶ Χαλεβ πατὴρ Ἀσχά ἐγέννησε τὸν Μαχίρ· οὗτος πατὴρ Ἀσσαθών. ¹² Ἐγέννησε τὸν Βαθραΐαν, καὶ τὸν Βεσσηῆ, καὶ τὸν Θαιμάν πατέρα πόλεως Ναᾶς ἀδελφοῦ Ἐσελῶμ τοῦ Κενεζί· οὗτοι ἄνδρες Ῥηχάβ. ¹³ Καὶ υἱοὶ Κενέζ, Γοθονιήλ, καὶ Σαραΐα· καὶ υἱοὶ Γοθονιήλ, Αθάθ. ¹⁴ Καὶ Μανασθὶ ἐγέννησε τὸν Γοφερά· καὶ Σαραΐα ἐγέννησε τὸν Ἰωβάβ, πατέρα Ἀγεαδθαῖρ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. ¹⁵ Καὶ υἱοὶ Χαλεβ υἱοῦ Ἰεφοννή, Ἥρ, Ἀδά, καὶ Νούμ· καὶ υἱοὶ Ἀδά, Κενέζ. ¹⁶ Καὶ υἱοὶ Ἀλεήλ, Ζιβ, καὶ Ζεφά, καὶ Θιριά, καὶ Ἐσερήλ. ¹⁷ Καὶ υἱοὶ Ἐσρί, Ἰεθέρ, Μωράδ, καὶ Ἰεθέρ, καὶ Ἰαμῶν· καὶ ἐγέννησεν Ἰεθέρ τὸν Μαρών, καὶ τὸν Σεμεΐ, καὶ τὸν Ἰεσβά πατέρα Ἐσθαίμων. ¹⁸ Καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ αὕτη Ἀδία, ἔτεκε τὸν Ἰάρεδ πατέρα Γεδώρ, καὶ τὸν Ἀβέρ πατέρα Σωχών, καὶ τὸν Χετιήλ πατέρα Ζαμών· καὶ οὗτοι υἱοὶ Βεθθία θυγατρὸς Φαραῶ, ἣν ἔλαβε Μωρήδ. ¹⁹ Καὶ υἱοὶ γυναικὸς τῆς Ἰδουίας ἀδελφῆς Ναχαΐμ πατρὸς Κεϊλά, Γαρμί, καὶ Ἐσθαιμών Νωχαθί. ²⁰ Καὶ υἱοὶ Σεμών, Ἀμνών, καὶ Ἀνά υἱὸς Φανά, καὶ Ἰνών· καὶ υἱοὶ Σεΐ, Ζωάν, καὶ υἱοὶ Ζωάβ.

²¹ Υἱοὶ Σηλῶμ υἱοῦ Ἰούδα, Ἥρ πατὴρ Ληγάβ, καὶ Λααδά πατὴρ Μαρισά· καὶ γενέσεις οἰκείων Ἐφραθαβάκ τῷ οἴκῳ Ἐσοβά, ²² καὶ Ἰωακίμ, καὶ ἄνδρες Χωζηβά, καὶ Ἰωᾶς, καὶ Σαράφ, οἱ κατώκησαν ἐν Μωάβ· καὶ ἀπέστρεψεν αὐτὸς ἀβεδηρίν, ἄθουκίμ. ²³ Οὗτοι κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν Αταΐμ καὶ Γαδिरὰ μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ.

²⁴ Υιοὶ Σεμεὼν, Ναμουήλ, καὶ Ἰαμὴν, Ἰαρίβ, Ζαρὲς, Σαοῦλ, ²⁵ Σαλὲμ υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασάμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασρά υἱὸς αὐτοῦ, ²⁶ Σεμεὶ υἱὸς αὐτοῦ· ²⁷ Τῷ Σεμεὶ υἱοὶ ἑκαίδεκα, καὶ θυγατέρες ἕξ· καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί· καὶ πᾶσαι αἱ πατριαὶ αὐτῶν οὐκ ἐπλεόνασαν ὡς υἱοὶ Ἰούδα. ²⁸ Καὶ κατώκησαν ἐν Βηρσαβεὲ, καὶ Μωλαδὰ, καὶ ἐν Ἐσερσουάλ, ²⁹ καὶ ἐν Βαλαὰ, καὶ ἐν Αἰσέμ, καὶ ἐν Ὡωλάδ, ³⁰ καὶ ἐν Ἐρμὰ, καὶ ἐν Σικελαγ, ³¹ καὶ ἐν Βαιθμαριμῶθ, καὶ Ἡμισουσεωσὶν, καὶ οἴκου Βαρουσεωρίμ· αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν ἕως βασιλέως Δαυίδ. ³² Καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν Αἰτάν, καὶ Ἦν, Ρεμνών, καὶ Ἰοκκά, καὶ Αἰσάρ, πόλεις πέντε. ³³ Καὶ πᾶσαι ἐπαύλεις αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων ἕως Βάαλ· αὕτη κατάσχεσις αὐτῶν, καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. ³⁴ Καὶ Μοσωβάβ, καὶ Ἰερολόχ, καὶ Ἰωσία υἱὸς Ἀμασία, ³⁵ καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰηοῦ υἱὸς Ἀσαβία, υἱὸς Σαραῦ, υἱὸς Ἀσιήλ, ³⁶ καὶ Ἐλιωναὶ, καὶ Ἰωκαβὰ, καὶ Ἰασουία, καὶ Ἀσαΐα, καὶ Ἰεδιήλ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Βαναίας, καὶ Ζουζὰ υἱὸς Σαφαΐ, ³⁷ υἱοὶ Ἀλῶν, υἱοῦ Ἰεδιά, υἱοῦ Σεμρί, υἱοῦ Σαμαίου. ³⁸ Οὗτοι οἱ διελθόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπληθύνθησαν εἰς πλῆθος.

³⁹ Καὶ ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἔλθειν Γέραρα ἕως τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαί, τοῦ ζητῆσαι νομὰς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. ⁴⁰ Καὶ εὗρον νομὰς πλείονας καὶ ἀγαθὰς· καὶ ἡ γῆ πλατεία ἐναντίον αὐτῶν, καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χαμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. ⁴¹ Καὶ ἤλθοσαν οὗτοι οἱ γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους οὓς εὗρσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ὤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ. ⁴² Καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεὼν ἐπορεύθησαν εἰς ὄρος Σηὴρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλαεττία, καὶ Νωαδία, καὶ Ῥαφαΐα, καὶ Οὔζιηλ υἱοὶ Ἰεσὶ ἄρχοντες αὐτῶν. ⁴³ Καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλοίπους τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀμαλήκ ἕως ἡμέρας ταύτης.

5

¹ Καὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔδωκεν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰωσήφ υἱῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτοκεΐα, ² ὅτι Ἰουδὰς δυνατὸς ἰσχύει καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἰς ἠγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ· ³ Υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ, Ἐνώχ, καὶ Φαλλοῦς, Ἀσρώμ, καὶ Χαρμί. ⁴ Υἱοὶ Ἰωήλ, Σεμεὶ, καὶ Βαναΐα υἱὸς αὐτοῦ· καὶ υἱοὶ Γοὺν υἱοῦ Σεμεὶ, ⁵ υἱὸς αὐτοῦ Μιχὰ, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηγά, υἱὸς αὐτοῦ Ἰωήλ, ⁶ υἱὸς αὐτοῦ Βεηλ, ὃν μετώκισε Θαγλαφαλλασάρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ· οὗτος ἄρχων τῶν Ῥουβὴν.

⁷ Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῆ πατρίδι αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς αὐτῶν κατὰ γενεασεις αὐτῶν, ὁ ἄρχων Ἰωήλ, καὶ Ζαχαρία, ⁸ καὶ Βαλέκ υἱὸς Ἀζούζ, υἱὸς Σαμὰ, υἱὸς Ἰωήλ· οὗτος κατώκησεν ἐν Ἀροήρ, καὶ ἐπὶ Ναβαῦ, καὶ Βεελημασσών. ⁹ Καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατώκησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῶν πολλὰ ἐν γῆ Γαλαὰδ. ¹⁰ Καὶ ἐν ἡμέραις Σαοῦλ ἐποίησαν πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἐπεσον ἐν χερσίν αὐτῶν κατοικούντες ἐν σκηναῖς αὐτῶν πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαὰδ.

¹¹ Υἱοὶ Γὰδ κατέναντι αὐτῶν κατώκησαν ἐν γῆ Βασάν ἕως Σελά· ¹² Ἰωήλ πρωτότοκος, καὶ Σαφάμ ὁ δευτερός, καὶ Ἰανὶν ὁ γραμματεὺς ἐν Βασάν. ¹³ Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, Μιχαήλ, Μοσολλάμ, καὶ Σεβεὲ, καὶ Ἰωρεὲ, καὶ Ἰωαχάν, καὶ Ζουὲ, καὶ Ὡβήδ, ἑπτὰ. ¹⁴ Οὗτοι υἱοὶ Ἀβιχαΐα υἱοῦ Οὐρί, υἱοῦ Ἰβαΐ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μιχαήλ, υἱοῦ Ἰεσαΐ, υἱοῦ Ἰεδδαΐ, υἱοῦ Βουζὺ ἀδελφοῦ ¹⁵ υἱοῦ Ἀβδιήλ, υἱοῦ Γουνὶ, ἀρχων οἴκου πατριῶν. ¹⁶ Κατώκουν ἐν Γαλαὰδ, ἐν Βασάν, καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ περίχωρα Σαρῶν ἕως ἐξόδου. ¹⁷ Πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ.

¹⁸ Υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ Γὰδ καὶ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐξ υἱῶν δυνάμεως, ἄνδρες αἵροντες ἀσπίδας καὶ μάχαιραν, καὶ τείνοντες τόξον, καὶ δεδιδαγμένοι πόλεμον, τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα ἔκπορεύοντο εἰς παράταξιν. ¹⁹ Καὶ ἐποίησαν πόλεμον μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ Ἰτουραίων, καὶ Ναφισαίων, καὶ Ναδαβαίων, ²⁰ καὶ κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν Ἀγαραῖοι, καὶ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν, ὅτι πρὸς τὸν Θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν. ²¹ Καὶ ἤχημαλώτευσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεντακισχιλίας, καὶ προβάτων διακοσίας πενήκοντα

χιλιάδας, ὄρους δισχιλίους, καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας. ²² Ὅτι τραυματῖαι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ὁ πόλεμος· καὶ κατώκησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως μετοικεσίας.

²³ Καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ κατώκησαν ἀπὸ Βασάν ἕως Βαὰλ, Ἐρμών, καὶ Σανὶρ, καὶ ὄρος Αερμών· καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ αὐτοὶ ἐπλεονάσθησαν. ²⁴ Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν αὐτῶν· Ὀφὲρ, καὶ Σεῖ, καὶ Ἐλιήλ, καὶ Ἰερεμία, καὶ Ὠδοῦία, καὶ Ἰεδιήλ· ἄνδρες ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοὶ, ἀρχοντες τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν.

²⁵ Καὶ ἠθέτησαν ἐν Θεῷ πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς, οὓς ἐξῆρεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁶ Καὶ ἐπήγειρεν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα Φαλώχ βασιλέως Ἀσοῦρ, καὶ τὸ πνεῦμα Θαγλαφαλλασάρ βασιλέως Ἀσοῦρ, καὶ μετώκισε τὸν Ῥοβὴν, καὶ τὸν Γαδδί, καὶ τὸν ἤμισον φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαάχ, καὶ Χαβῶρ, καὶ ἐπὶ ποταμὸν Γωζάν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁷ Υἱοὶ Λευὶ, Γεδσών, Καὰθ, καὶ Μεραρί. ²⁸ Καὶ υἱοὶ Καὰθ, Ἄμβραμ, καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών, καὶ Ὀζιήλ. ²⁹ Καὶ υἱοὶ Ἄμβραμ, Ααρών, καὶ Μωσῆς, καὶ Μαριάμ· καὶ υἱοὶ Ααρών, Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, Ελεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. ³⁰ Ελεάζαρ ἐγέννησε τὸν Φινεές, Φινεές ἐγέννησε τὸν Αβισοῦ, ³¹ Αβισοῦ ἐγέννησε τὸν Βοκκί, καὶ Βοκκί ἐγέννησε τὸν Ὀζι, ³² Ὀζι ἐγέννησε τὸν Ζαραία, Ζαραία ἐγέννησε τὸν Μαριήλ, ³³ καὶ Μαριήλ ἐγέννησε τὸν Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτῶβ, ³⁴ καὶ Ἀχιτῶβ ἐγέννησε τὸν Σαδῶκ, καὶ Σαδῶκ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμάς, ³⁵ καὶ Ἀχιμάς ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Ἰωανὰν, ³⁶ καὶ Ἰωανὰν ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ὤκοδόμησε Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλήμ. ³⁷ Καὶ ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίας τὸν Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτῶβ, ³⁸ καὶ Ἀχιτῶβ ἐγέννησε τὸν Σαδῶκ, καὶ Σαδῶκ ἐγέννησε τὸν Σαλώμ, ³⁹ καὶ Σαλώμ ἐγέννησε τὸν Χελκίαν, καὶ Χελκίας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, ⁴⁰ καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Σαραία, καὶ Σαραίας ἐγέννησε τὸν Ἰωσαδὰκ. ⁴¹ Καὶ Ἰωσαδὰκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ ἐν χειρὶ Ναβουχοδοноσόρ.

6

¹ Υἱοὶ Λευὶ, Γεδσών, Καὰθ, καὶ Μεραρί. ² Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών, Λοβενὶ, καὶ Σεμεῖ. ³ Υἱοὶ Καὰθ, Ἄμβραμ, καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών, καὶ Ὀζιήλ. ⁴ Υἱοὶ Μεραρί, Μοολὶ, καὶ ὁ Μουσί· καὶ αὗται αἱ πατριαὶ τοῦ Λευὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν. ⁵ Τῷ Γεδσών, τῷ Λοβενὶ υἱῷ αὐτοῦ, Ἰέθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαμμὰθ υἱὸς αὐτοῦ, ⁶ Ἰωὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρὶ υἱὸς αὐτοῦ. ⁷ Υἱοὶ Καὰθ, Ἀμιναδάβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορὲ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, ⁸ Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Αβισαφ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, ⁹ Θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, Οὐριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζία υἱὸς αὐτοῦ, Σαοὺλ υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ υἱοὶ Ἐλκανὰ, Ἀμεσσί, καὶ Ἀχιμῶθ, ¹¹ Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σουφι υἱὸς αὐτοῦ, Καιναὰθ υἱὸς αὐτοῦ, ¹² Ἐλιὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ. ¹³ Υἱοὶ Σαμουήλ, ὁ πρωτότοκος Σανὶ, καὶ Αβιά. ¹⁴ Υἱοὶ Μεραρί, Μοολὶ, Λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῖ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὰ υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁵ Σαμαὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀγγία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσαΐας υἱὸς αὐτοῦ.

¹⁶ Καὶ οὗτοι οὓς κατέστησε Δαυὶδ ἐπὶ χεῖρας ἄδόντων ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον τῆς σκηπῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν ὄργανοις, ἕως οὗ ὤκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον Κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔστησαν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν.

¹⁸ Καὶ οὗτοι οἱ ἐστηκότες, καὶ υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καὰθ, Αἶμα ὁ ψαλτωδὸς υἱὸς Ἰωήλ, υἱοῦ Σαμουήλ, ¹⁹ υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Ἱεροβοὰμ, υἱοῦ Ἐλιήλ, υἱοῦ Θεοῦ, ²⁰ υἱοῦ Σοῦφ, υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Μαὰθ, υἱοῦ Ἀμαθ, ²¹ υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Ἰωήλ, υἱοῦ Ἀζαρία, υἱοῦ Σαφανία, ²² υἱοῦ Θαὰθ, υἱοῦ Ἀσὴρ, υἱοῦ Αβιασάφ, υἱοῦ Κορὲ, ²³ υἱοῦ Ἰσαάρ, υἱοῦ Καὰθ, υἱοῦ Λευὶ, υἱοῦ Ἰσραήλ. ²⁴ Καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσάρ ὁ ἐστηκὼς ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσάρ υἱὸς Βαραχία, υἱοῦ Σαμαὰ, ²⁵ υἱοῦ Μιχαήλ, υἱοῦ Βασαία, υἱοῦ Μελχία, ²⁶ υἱοῦ Ἀθανι, υἱοῦ Ζααραὶ, υἱοῦ Ἀδαὶ, ²⁷ υἱοῦ Αἰθὰμ, υἱοῦ Ζαμμὰμ, υἱοῦ Σεμεῖ, ²⁸ υἱοῦ Ἰεῆθ, υἱοῦ Γεδσών, υἱοῦ Λευὶ. ²⁹ Καὶ υἱοὶ Μεραρί οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν· Αἰθὰμ υἱὸς Κισὰ, υἱοῦ Ἀβαὶ, υἱοῦ Μαλώχ, ³⁰ υἱοῦ Ἀσεβὶ, υἱοῦ Ἀμεσσία, ³¹ υἱοῦ Βανὶ, υἱοῦ Σεμήρ, ³² υἱοῦ Μοολὶ, υἱοῦ Μουσί, υἱοῦ Μεραρί, υἱοῦ Λευὶ. ³³ Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, οἱ Λευῖται οἱ δεδομένοι εἰς πάσαν ἐργασίαν λειτουργίας σκηπῆς οἴκου τοῦ Θεοῦ.

³⁴ Καὶ Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ θυμῶντες ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς παῖς τοῦ Θεοῦ.
³⁵ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρὼν· Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ, Φινεὲς υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισοῦ υἱὸς αὐτοῦ,
³⁶ Βοκκὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σαραΐα υἱὸς αὐτοῦ, ³⁷ Μαριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιτῶβ υἱὸς αὐτοῦ, ³⁸ Σαδώκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιμάς υἱὸς αὐτοῦ.

³⁹ Καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν, ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῇ πατριᾷ αὐτῶν τοῖς Κααθὶ, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος. ⁴⁰ Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν Χεβρών ἐν γῆ Ἰούδα, καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς.
⁴¹ Καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκαν τῷ Χαλεβ υἱῷ Ἰεφοννή.
⁴² Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρών, καὶ τὴν Λοβνὰ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Σελνὰ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐσθαμὸν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁴³ καὶ τὴν Ἰεθάρ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὶρ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁴⁴ καὶ τὴν Ἀσάν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθσαμὸς καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς. ⁴⁵ Καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν τὴν Γαβαὶ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γαλεμάθ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀναθῶθ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριὰς αὐτῶν.

⁴⁶ Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλοίποις ἐκ τῶν πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, κλήρω πόλεις δέκα. ⁴⁷ Καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἰσάχαρ, ἐκ φυλῆς Ἀσῆρ, ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλὶ, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασάν, πόλεις τρισκαίδεκα. ⁴⁸ Καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ρουβὴν, ἐκ φυλῆς Γὰδ, ἐκ φυλῆς Ζαβουλῶν, κλήρω πόλεις δεκαδύο.
⁴⁹ Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῶν.
⁵⁰ Καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν τὰς πόλεις ταύτας ἅς ἐκάλεσαν αὐτὰς ἐπ' ὀνόματος.

⁵¹ Καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Καὰθ, καὶ ἐγένοντο πόλεις τῶν ὀρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. ⁵² Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχέμ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ τὴν Γαζερ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁵³ καὶ τὴν Ἰεκμαάν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθωρῶν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁵⁴ καὶ τὴν Αἰλῶν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γεθρεμμὼν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς. ⁵⁵ Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὴν Ἀνὰρ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεμβλάαν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, κατὰ πατριὰν τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλοίποις.

⁵⁶ Τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ πατριῶν ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὴν Γωλὰν ἐκ τῆς Βασάν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσηρῶθ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς. ⁵⁷ Καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσάχαρ τὴν Κέδες καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δεβερὶ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὼρ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁵⁸ καὶ τὴν Ῥαμῶθ, καὶ τὴν Αἰνὰν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς. ⁵⁹ Καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσῆρ τὴν Μαασὰλ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀβδῶν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁶⁰ καὶ τὴν Ἀκὰκ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ρωῶβ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς. ⁶¹ Καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλὶ τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Χαμῶθ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καριαθαὶμ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς.

⁶² Τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ τοῖς καταλοίποις ἐκ φυλῆς Ζαβουλῶν τὴν Ῥεμμῶν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Θαβῶρ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁶³ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τὴν Ἰεριχὼν κατὰ δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου· ἐκ φυλῆς Ρουβὴν τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰασὰ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁶⁴ καὶ τὴν Καδμῶθ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαεφλά καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς. ⁶⁵ Ἐκ φυλῆς Γὰδ τὴν Ῥαμμῶθ Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μααναὶμ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁶⁶ καὶ τὴν Ἐσεβῶν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζῆρ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς.

7

¹ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσάχαρ, Θωλὰ, καὶ Φουὰ, καὶ Ἰασοῦβ, καὶ Σεμερῶν, τέσσαρες.
² Καὶ υἱοὶ Θωλὰ, Ὀζὶ, Ῥαφαΐα, καὶ Ἰεριήλ, καὶ Ἰαμαὶ, καὶ Ἰεμασάν, καὶ Σαμουήλ, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλὰ, ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ, εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ³ Καὶ υἱοὶ Ὀζὶ, Ἰεζραΐα· καὶ υἱοὶ Ἰεζραΐ, Μιχαήλ, Ἀβδιοῦ, καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰεσία, πέντε, ἄρχοντες πάντες.

⁴ Καὶ ἐπ' αὐτῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἰσχυροὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον, τριάκοντα καὶ ἕξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυναίκας καὶ υἱούς. ⁵ Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατριάς Ἰσάχαρ, καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων.

⁶ Υἱοὶ Βενιαμὴν, καὶ Βαλὲ, καὶ Βαχὶρ, καὶ Ἰεδιήλ, τρεῖς. ⁷ Καὶ υἱοὶ Βαλὲ, Ἑσεβῶν, καὶ Οὔζι, καὶ Οὔζιήλ, καὶ Ἰεριμουθ, καὶ Οὐρί, πέντε, ἄρχοντες οἴκων πατρικῶν ἰσχυροὶ δυνάμει· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριακοντατέσσαρες. ⁸ Καὶ υἱοὶ Βαχὶρ, Ζεμιρά, καὶ Ἰωὰς, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ Ἐλιθενὰν, καὶ Ἀμαρία, καὶ Ἰεριμουθ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ Ἀναθῶθ, καὶ Ἐλημεθ· πάντες οὗτοι υἱοὶ Βαχὶρ. ⁹ Καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁰ Καὶ υἱοὶ Ἰεδιήλ, Βαλαάν· καὶ υἱοὶ Βαλαάν, Ἰαοὺς, καὶ Βενιαμὴν, καὶ Ἀῶθ, καὶ Χαναὰν, καὶ Ζαιθὰν, καὶ Θαρσί, καὶ Ἀχισαάρ. ¹¹ Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεδιήλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, ἑπτακαίδεκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει πολεμείν. ¹² Καὶ Σαπιφὶν, καὶ Ἀπιφὶν, καὶ υἱοὶ Ὠρ, Ἀσώμ, υἱὸς αὐτοῦ Ἀόρ.

¹³ Υἱοὶ Νεφθαλί, Ἰασιήλ, Γωνί, καὶ Ἀσηρ, καὶ Σελλοῦμ, υἱοὶ αὐτοῦ, Βαλὰμ υἱὸς αὐτοῦ.

¹⁴ Υἱοὶ Μανασσῆ, Ἑσριήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα, ἔτεκε δὲ αὐτῷ καὶ Μαχὶρ πατέρα Γαλαάδ. ¹⁵ Καὶ Μαχὶρ ἔλαβε γυναῖκα τῷ Ἀπιφὶν καὶ Σαπιφὶν· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μωωχά, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Σαπιφαάδ· ἐγεννήθησαν δὲ τῷ Σαπιφαάδ θυγατέρες. ¹⁶ Καὶ ἔτεκε Μωωχά γυνὴ Μαχὶρ υἱόν, καὶ ἑκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές· καὶ ὄνομα ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σούρος· υἱοὶ αὐτοῦ Οὐλάμ, καὶ Ῥοκόμ. ¹⁷ Καὶ υἱοὶ Οὐλάμ, Βαδάμ· οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ, υἱοῦ Μαχὶρ, υἱοῦ Μανασσῆ. ¹⁸ Καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ Μαλεχέθ ἔτεκε τὸν Ἰσοῦδ, καὶ τὸν Ἀβιέζερ, καὶ τὸν Μαελά. ¹⁹ Καὶ ἦσαν υἱοὶ Σεμιρά, Ἄιμ, καὶ Συχέμ, καὶ Λακίμ, καὶ Ἀνιάν.

²⁰ Καὶ υἱοὶ Ἐφραὶμ, Σωθαλάθ, καὶ Βαράδ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Θαάθ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλαδὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σαάθ υἱὸς αὐτοῦ, ²¹ καὶ Ζαβὰδ υἱὸς αὐτοῦ, Σωθελεὺς υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀζέρ, καὶ Ἐλεάδ· καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς οἱ ἄνδρες Γεθ οἱ τεχθέντες ἐν τῇ γῆ, ὅτι κατέβησαν τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν. ²² Καὶ ἐπένηθησαν Ἐφραὶμ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλὰς· καὶ ἦλθον ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ²³ Καὶ εἰσηήθη πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ, καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἑκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βεριὰ, ὅτι ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου. ²⁴ Καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Σαραά· καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς καταλοίποις· καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρών τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω· καὶ υἱοὶ Ὀζάν Σεηρά, ²⁵ καὶ Ῥαφὴ υἱὸς αὐτοῦ, Σαράφ καὶ Θαλεές υἱοὶ αὐτοῦ, Θαέν υἱὸς αὐτοῦ. ²⁶ Τῷ Λααδὰν υἱῷ αὐτοῦ υἱὸς Ἀμιουδ, υἱὸς Ἐλισαμαὶ, ²⁷ υἱὸς Νοῦν, υἱὸς Ἰησουέ, υἱοὶ αὐτοῦ.

²⁸ Καὶ κατάσχεσις αὐτῶν καὶ κατοικία αὐτῶν Βαιθὴλ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, κατ' ἀνατολὰς Νοαράν, πρὸς δυσμαῖς Γάζερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ Συχέμ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς ἕως Γάζης, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ²⁹ καὶ ἕως ὀρίων ἰῶν Μανασσῆ, Βαιθσαάν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Θανάχ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδῶ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Δῶρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· ἐν ταύτῃ κατώκησαν υἱοὶ Ἰωσήφ υἱοῦ Ἰσραήλ.

³⁰ Υἱοὶ Ἀσηρ, Ἰεμνὰ, καὶ Σουΐα, καὶ Ἰσοῦ, καὶ Βεριὰ, καὶ Σορὲ ἀδελφὴ αὐτῶν. ³¹ Καὶ υἱοὶ Βεριὰ, Χάβερ, καὶ Μελχιήλ· οὗτος πατὴρ Βερθαίθ. ³² Καὶ Χάβερ ἐγέννησε τὸν Ἰαφλήτ, καὶ τὸν Σαμῆρ, καὶ τὸν Χωθὰν, καὶ τὴν Σωλὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. ³³ Καὶ υἱοὶ Ἰαφλήτ, Φασέκ, καὶ Βαμαήλ, καὶ Ἀσίθ· οὗτοι υἱοὶ Ἰαφλήτ. ³⁴ Καὶ υἱοὶ Σεμμήρ, Ἀχὶρ, καὶ Ῥοογὰ, καὶ Ἰαβὰ, καὶ Ἀράμ, ³⁵ καὶ Βανὴ Ἐλὰμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σωφὰ, καὶ Ἰμανὰ, καὶ Σελλίης, καὶ Ἀμάλ. ³⁶ Υἱοὶ Σωφὰς, Σουέ, καὶ Ἀρναφάρ, καὶ Σουδὰ, καὶ Βαρίν, καὶ Ἰμράν, ³⁷ καὶ Βασάν, καὶ Ὠὰ, καὶ Σαμὰ, καὶ Σαλισὰ, καὶ Ἰεθρά, καὶ Βεηρά. ³⁸ Καὶ υἱοὶ Ἰεθέρ, Ἰεφινὰ, καὶ Φασφὰ, καὶ Ἀρά. ³⁹ καὶ υἱοὶ Ὀλὰ, Ορέχ, Ἀνιήλ, καὶ Ῥασιὰ.

⁴⁰ Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀσηρ, πάντες ἄρχοντες πατριῶν, ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες ἠγούμενοι· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ πολεμείν, ἀριθμὸς αὐτῶν ἄνδρες εἰκοσιἕξ χιλιάδες.

8

¹ Καὶ Βενιαμὴν ἐγέννησε Βαλὲ πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ Ἀσβήλ τὸν δεύτερον, Ἄαρὰ τὸν τρίτον, ² Νωὰ τὸν τέταρτον, καὶ Ῥαφὰ τὸν πέμπτον. ³ Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλὲ, Ἀδίρ, καὶ Γηρά, καὶ Ἀβιουδ, ⁴ καὶ Ἀβεσουέ, καὶ Νοαμὰ, καὶ Ἀχιά, ⁵ καὶ Γερά, καὶ Σεφουφὰμ, καὶ Οὐράμ. ⁶ Οὗτοι υἱοὶ Ἀῶδ, οὗτοι εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τοῖς

κατοικοῦσι Γαβεε΄ και μετώκισαν αὐτοὺς εἰς Μαχαναθί, ⁷ και Νοομά, και Ἀχιά, και Γηρά· οὗτος ἰεγλαάμ, και ἐγέννησε τὸν Ἀζά, και τὸν Ἰαχιχώ.

⁸ Και Σααρίν ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ μετὰ τὸ ἀποστῆλναι αὐτὸν Ὡσὶν και τὴν Βααδὰ γυναῖκα αὐτοῦ.

⁹ Και ἐγέννησεν ἐκ τῆς Ἀδὰ γυναικὸς αὐτοῦ τὸν Ἰωλάβ, και τὸν Σεβιά, και τὸν Μισά, και τὸν Μελχά, ¹⁰ και τὸν Ἰεβούρ, και τὸν Ζαβιά και τὸν Μαρμά· οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν. ¹¹ Και ἐκ τῆς Ὡσὶν ἐγέννησε τὸν Ἀβιτώλ, και τὸν Ἀλφαάλ. ¹² Και υἱοὶ Ἀλφαάλ, Ὡβῆδ, Μισαάλ, Σεμμή· οὗτος ὤκοδόμησε τὴν Ὠνάν, και τὴν Λώδ και τὰς κώμας αὐτῆς. ¹³ Και Βεριά, και Σαμά· οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αἰλάμ, και οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας Γέθ. ¹⁴ και ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωσήκ, και Ἀριμώθ, ¹⁵ και Ζαβαδία, και Ὠρήδ, και Ἐδερ, ¹⁶ και Μιχαήλ, και Ἰεσφά, και Ἰωδὰ, υἱοὶ Βεριά. ¹⁷ Και Ζαβαδία, και Μοσολλάμ, και Ἀζακί, και Ἀβάρ, ¹⁸ και Ἰσαμρί, και Ἰεζιλίας, και Ἰωβάβ, υἱοὶ Ἐλφαάλ. ¹⁹ Και Ἰακίμ, και Ζαχρί, και Ζαβδί, ²⁰ και Ἐλιωναί, και Σαλαθι, και Ἐλιηλί, ²¹ και Ἀδαία, και Βαραία, και Σαμαράθ, υἱοὶ Σαμαίθ. ²² και Ἰεσφάν, και Ὡβῆδ, και Ἐλεήλ, ²³ και Ἀβδών, και Ζεχρί, και Ἀνάν, ²⁴ και Ἀνανία, και Ἀμβρί, και Αἰλάμ, και Ἀναθώθ, ²⁵ και Ἰαθὶν, και Ἰεφαδίας, και Φανουήλ, υἱοὶ Σωσήκ. ²⁶ Και Σαμσαρί, και Σααρίας, και Γοθολία, ²⁷ και Ἰαρασία, και Ἐριά, και Ζεχρί υἱὸς Ἰροάμ. ²⁸ Οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις ἐτῶν ἄρχοντες· οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ.

²⁹ Και ἐν Γαβαὼν κατώκησε πατὴρ Γαβαών· και ὄνομα γυναικὶ αὐτοῦ Μοαχά. ³⁰ Και ὁ υἱὸς αὐτῆς ὁ πρωτότοκος Ἀβδών, και Σοῦρ, και Κίς, και Βαάλ, και Ναδάβ, ³¹ και Νῆρ, και Γεδούρ και ἀδελφὸς αὐτοῦ, και Ζαχκούρ, και Μακελώθ. ³² Και Μακελώθ ἐγέννησε τὸν Σαμαά· και γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ³³ Και Νῆρ ἐγέννησε τὸν Κίς, και Κίς ἐγέννησε τὸν Σαοῦλ, και Σαοῦλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, και τὸν Μελχισουέ, και τὸν Ἀμιναδάβ, και τὸν Ἀσαβάλ. ³⁴ και υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβαάλ· και Μεριβαάλ ἐγέννησε τὸν Μιχά. ³⁵ και υἱοὶ Μιχά, Φιθών, και Μελάχ, και Θαραχ, και Ἀχάζ. ³⁶ και Ἀχάζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδὰ και Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν Σαλαιμάθ, και τὸν Ἀσμώθ, και τὸν Ζαμβρί· και Ζαμβρί ἐγέννησε τὸν Μαισά. ³⁷ Και Μαισά ἐγέννησε τὸν Βαανά· Ῥαφαία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσηλ υἱὸς αὐτοῦ.

³⁸ Και τῷ Ἐσηλ ἔξ υἱοί· και ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, και Ἰσαήλ, και Σαραία, και Ἀβδία, και Ἀνάν, και Ἀσά· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἐσηλ. ³⁹ Και υἱοὶ Ἀσηλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Αἰλάμ πρωτότοκος αὐτοῦ, και Ἰας ὁ δεύτερος, και Ἐλιφαλὲτ ὁ τρίτος. ⁴⁰ Και ἦσαν υἱοὶ Αἰλάμ ἰσχυροὶ ἄνδρες δυνάμει, τείνοντες τόξον, και πληθύνοντες υἱοὺς και υἱοὺς τῶν υἱῶν, ἑκατὸν πεντήκοντα· πάντες οὗτοι ἔξ υἱῶν Βενιαμίν.

9

¹ Και πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συλλοχισμὸς αὐτῶν· και οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ και Ἰούδα, μετὰ τῶν ἀποικισθέντων εἰς Βαβυλώνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, ² και οἱ κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατασχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, και οἱ δεδομένοι.

³ Και ἐν Ἱερουσαλήμ κατώκησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα, και ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμίν, και ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, και Μανασσῆ. ⁴ Και Γνωθί, και υἱὸς Σαμιοῦδ, υἱοῦ Ἀμρί, υἱοῦ Ἀμβραΐμ, υἱοῦ Βουνι, υἱοῦ υἱῶν Φαρὲς, υἱοῦ Ἰούδα. ⁵ Και ἐκ τῶν Σηλωνι, Ἀσαία πρωτότοκος αὐτοῦ, και ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁶ Ἐκ τῶν υἱῶν Ζαρά, Ἰηήλ, και ἀδελφοὶ αὐτῶν ἔξακόσιοι και ἐννευήκοντα.

⁷ Και ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμίν Σαλώμ υἱὸς Μοσλλάμ, υἱοῦ Ὠδουία, υἱοῦ Ἀσινού, ⁸ και Ἰεμναά υἱὸς Ἰεροβοάμ, και Ἠλώ· οὗτοι υἱοὶ Ὀζι υἱοῦ Μαχίρ· και Μοσλλάμ υἱὸς Σαφατία, υἱοῦ Ῥαγουήλ, υἱοῦ Ἰεμναά, ⁹ και ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἐννακόσιοι πεντηκονταῆξ, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

¹⁰ Και ἀπὸ τῶν ἱερέων, Ἰωδαέ, και Ἰωαρίμ, και Ἰαχίν, ¹¹ και Ἀζαρία υἱὸς Χελκία υἱοῦ Μοσλλάμ, υἱοῦ Σαδώκ, υἱοῦ Μαραϊώθ, υἱοῦ Ἀχτιώθ ἡγουμένου οἴκου τοῦ Θεοῦ, ¹² και Ἀδαία υἱὸς Ἰραάμ, υἱοῦ Φασχώρ, υἱοῦ Μελχία, και Μασααία υἱὸς Ἀδιήλ, υἱοῦ Ἐζιρά, υἱοῦ Μοσλλάμ, υἱοῦ Μασελμώθ, υἱοῦ Ἐμμῆρ, ¹³ και ἀδελφοὶ αὐτῶν ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν, χίλιοι και ἑπτακόσιοι και ἑξήκοντα, ἰσχυροὶ δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ Θεοῦ.

¹⁴ Καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα υἱὸς Ἀσώβ, υἱοῦ Ἐζρικὰμ, υἱοῦ Ἀσαβία, ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρὶ. ¹⁵ Καὶ Βακβακάρ, καὶ Ἀρῆς, καὶ Γαλαὰλ, καὶ Ματθανίας υἱὸς Μιχὰ, υἱοῦ Ζεχρὶ, υἱοῦ Ἀσάφ. ¹⁶ Καὶ Ἀβδία υἱὸς Σαμία, υἱοῦ Γαλαὰλ, υἱοῦ Ἰδιθούν, καὶ Βαραχία υἱὸς Ὀσσά, υἱοῦ Ἐλκανά, ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς κώμαις Νωτεφατί. ¹⁷ Οἱ पुलωροὶ, Σαλώμ, Ἀκούμ, Τελμών, καὶ Διμάν, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν· Σαλώμ ὁ ἄρχων, ¹⁸ καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ τοῦ βασιλέως κατ' ἀνατολάς· αὐταὶ αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευί. ¹⁹ Καὶ Σελλοῦ υἱὸς Κορέ, υἱοῦ Ἀβιασάφ, υἱοῦ Κορέ· καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορῖται ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς Κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον.

²⁰ Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ἠγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν Κυρίου, καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. ²¹ Ζαχαρίας υἱὸς Μοσολλαμί पुलωρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²² Πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐν ταῖς πύλαις διακόσιοι καὶ δεκαδύο· οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν· τούτους ἔστησε Δαυὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ βλέπων τῇ πίστει αὐτῶν. ²³ Καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πύλων ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν οἴκῳ τῆς σκηνῆς τοῦ φυλάσσειν. ²⁴ Κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, κατὰ ἀνατολάς, θάλασσαν, βορρᾶν, νότον. ²⁵ Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων· ²⁶ Ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πύλων· καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ Θεοῦ παρεβάλλουσι, ²⁷ ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ φυλακὴ· καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τοπρῶι πρὸ ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ.

²⁸ Καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰσίσουσιν, καὶ ἐν ἀριθμῷ ἐξόσουσιν. ²⁹ Καὶ ἐξ αὐτῶν καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ πάντα σκευὴ τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σεμιδάλεως, τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ, καὶ τῶν ἀρωμάτων. ³⁰ Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου, καὶ εἰς τὰ ἀρώματα. ³¹ Καὶ Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλώμ τῷ Κορείτῃ, ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως. ³² Καὶ Βαναΐας ὁ Κααθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἐτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον. ³³ Καὶ οὗτοι ψαλτωδοὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν διατεταγμένοι ἐφημερία, ὅτι ἡμέρα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. ³⁴ Οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ.

³⁵ Καὶ ἐν Γαβαὼν κατώκησε πατὴρ Γαβαὼν Ἰηλ· καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μωωχά. ³⁶ Καὶ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Ἀβδὼν, καὶ Σοῦρ, καὶ Κίς, καὶ Βαὰλ, καὶ Νῆρ, καὶ Ναδάβ, ³⁷ καὶ Γεδοῦρ καὶ ἀδελφός, καὶ Ζακχοῦρ, καὶ Μακελώθ. ³⁸ Καὶ Μακελώθ ἐγέννησε τὸν Σαμαά· καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

³⁹ Καὶ Νῆρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κίς ἐγέννησε τὸν Σαοῦλ, καὶ Σαοῦλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν Μελχισουὲ, καὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ τὸν Ἀσαβάλ. ⁴⁰ Καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβάλ· καὶ Μεριβαὰλ ἐγέννησε τὸν Μιχά. ⁴¹ Καὶ υἱοὶ Μιχά Φιθῶν, καὶ Μαλάχ, καὶ Θαραχ. ⁴² Καὶ Ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδά· καὶ Ἰαδά ἐγέννησε τὸν Γαλεμέθ, καὶ τὸν Γαζμῶθ, καὶ τὸν Ζαμβρί· καὶ Ζαμβρί ἐγέννησε τὸν Μασσά. ⁴³ Καὶ Μασσά ἐγέννησε τὸν Βααυά, καὶ Ῥαφαΐα υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσηλ υἱὸς αὐτοῦ. ⁴⁴ Καὶ τῷ Ἐσηλ ἕξ υἱοί· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Σαραΐα, καὶ Ἀβδία, καὶ Ἀνάν, καὶ Ἀσά· οὗτοι υἱοὶ Ἐσηλ.

10

¹ Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἔφθνον ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἔπεσον τραυματῆται ἐν ὄρει Γελβουέ. ² Καὶ κατεδίωξαν οἱ ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαοῦλ καὶ ὀπίσω τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ τὸν Μελχισουὲ, υἱοὺς Σαοῦλ. ³ Καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαοῦλ· καὶ εὗρον αὐτὸν οἱ τοξῶται ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπονέσαν ἀπὸ τῶν τόξων. ⁴ Καὶ εἶπε Σαοῦλ τῷ αἵρωντι τὰ σκεύη αὐτοῦ, σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου, καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἐμπαίζωσί μοι· καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβεῖτο σφόδρα· καὶ ἔλαβε Σαοῦλ τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν. ⁵ Καὶ εἶδεν ὁ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε Σαοῦλ, καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἀπέθανε

Σαούλ, και τρεις υιοί αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· και πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπέθανε. ⁷ Και εἶδε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ἐφυγεν Ἰσραὴλ, και ὅτι ἀπέθανε Σαούλ και οἱ υιοί αὐτοῦ, και κατέλιπον τὰς πόλεις αὐτῶν και ἐφυγον· και ἦλθον ἀλλόφυλοι, και κατώκησαν ἐν αὐταῖς.

⁸ Και ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ, και ἦλθον ἀλλόφυλοι τοῦ σκυλεύειν τοὺς τραυματίας, και εὔρον τὸν Σαούλ και τοὺς υιοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβουέ. ⁹ Και ἐξέδυσαν αὐτὸν, και ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ και τὰ σκεύη αὐτοῦ, και ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλω τοῦ εὐαγγελίσασθαι τοῖς εἰδῶλοις αὐτῶν, και τῷ λαῷ. ¹⁰ Και ἔθηκαν τὰ σκεύη αὐτῶν ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν· και τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγῶν.

¹¹ Και ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Γαλαὰδ ἅπαντα ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ και τῷ Ἰσραὴλ. ¹² Και ἠγέρθησαν ἐκ Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατός, και ἔλαβον τὸ σῶμα Σαούλ και τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, και ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς Ἰαβίς, και ἔθαψαν τὰ ὀστά αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρὺν ἐν Ἰαβίς· και ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέρας. ¹³ Και ἀπέθανε Σαούλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, αἷς ἠνόμησε τῷ Θεῷ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου, διότι οὐκ ἐφύλαξεν, ὅτι ἐπρωτήθη Σαούλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τοῦ ζητήσαι, και ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφήτης, ¹⁴ και οὐκ ἐζήτησε Κύριον· και ἀπέκτεινε αὐτὸν, και ἐπέστρεψε τὴν βασιλείαν τῷ Δαυιδ υἱῷ Ἰεσσαί.

11

¹ Και ἦλθε πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυιδ ἐν Χεβρών, λέγοντες, ἰδοὺ ὀστά σου και σάρκες σου ἡμεῖς, ² και ἐχθὲς και τρίτην ὄντος Σαούλ βασιλέως, σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων και εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ· και εἶπεν Ἰσραὴλ Κύριός σοι, σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, και σὺ ἔση εἰς ἠγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³ Και ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλεῖα εἰς Χεβρών· και διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυιδ διαθήκην ἐν Χεβρών ἔναντι Κυρίου· και ἔχρισαν τὸν Δαυιδ εἰς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουὴλ.

⁴ Και ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς και ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἰερουσαλὴμ, αὕτη Ἰεβους, και ἐκεῖ οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν εἶπον τῷ Δαυιδ, οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε· ⁵ και προκατελάβετο τὴν περιοχὴν Σιών· αὕτη ἡ πόλις Δαυιδ. ⁶ Και εἶπε Δαυιδ, πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, και ἔσται εἰς ἄρχοντα και εἰς στρατηγόν· και ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις Ἰωάβ υἱὸς Σαρουία, και ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. ⁷ Και ἐκάθισε Δαυιδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὴν πόλιν Δαυιδ. ⁸ Και ὤκοδόμησε τὴν πόλιν κύκλω. ⁹ Και ἐπορεύετο Δαυιδ πορευόμενος και μεγαλυνόμενος, και Κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ και οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν, οἳ ἦσαν τῷ Δαυιδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς Ἰσραὴλ, τοῦ βασιλεύσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ.

¹¹ Και οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυιδ· Ἰεσεβαδὰ υἱὸς Ἀχαμᾶν πρώτος τῶν τριάκοντα· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἅπαξ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί. ¹² Και μετ' αὐτὸν Ἐλεάζαρ υἱὸς Δωδαὶ ὁ Ἀχωχί· οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς. ¹³ Οὗτος ἦν μετὰ Δαυιδ ἐν Φασσαβὶν, και οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, και ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, και ὁ λαὸς ἐφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. ¹⁴ Και ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, και ἔσωσεν αὐτὴν, και ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους, και ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην.

¹⁵ Και κατέβησαν τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυιδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀβολλάμ, και παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁶ Και Δαυιδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, και τὸ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁷ Και ἐπεθύμησε Δαυιδ, και εἶπε, τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; ¹⁸ Και διέρρηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων· και ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, και ἔλαβον και ἦλθον πρὸς Δαυιδ· και οὐκ ἠθέλησε Δαυιδ τοῦ πειν αὐτό, και ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ Κυρίῳ, ¹⁹ και εἶπεν, ἴλεός μοι ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· εἰ αἴμα ἀνδρῶν τούτων πόσιμα ἐν ψυχαῖς αὐτῶν; ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἤνεγκαν· και οὐκ ἐβούλετο πειν αὐτό· ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί.

²⁰ Και Ἀβισὰ ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος ἦν ἄρχων τῶν τριῶν· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί, και οὗτος ἦν ὀνομαστός ἐν τοῖς τρισίν. ²¹ Ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἐνδοξος, και ἦν αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, και ἔως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο.

²² Καὶ Βαναία υἱὸς Ἰωδαὲ υἱὸς ἀνδρος δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καβασαήλ· οὗτος ἐπάταξε τὸν δύο ἀριήλ Μωάβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος. ²³ Καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὀρατὸν πεντάπηχυν, καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινούτων· καὶ κατέβη ἐπ’ αὐτὸν Βαναία ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου τὸ δόρυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ²⁴ Ταῦτα ἐποίησε Βαναία υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς. Ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἦν ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο· καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. ²⁵ Ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἦν ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο· καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυεὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ δυνατοὶ τῶν δυνάμεων, Ἀσαήλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, Ἐλεανὰν υἱὸς Δωδωὲ ἐκ Βηθλεὲμ, ²⁷ Σαμαὼθ ὁ Ἀρωρί, Χελλήθ ὁ Φελωνί, ²⁸ Ὡρὰ υἱὸς Ἐκκίς ὁ Θεκωί, Ἀβιέζερ ὁ Ἀναθωθί, ²⁹ Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαθί, Ἥλι ὁ Ἀγωνί, ³⁰ Μαράϊ ὁ Νετωφαθί, Χθαδὸ υἱὸς Νοοζὰ ὁ Νετωφαθί, ³¹ Αἰρεὶ υἱὸς Ῥεβιὲ ἐκ βουνοῦ Βενιαμὶν, Βαναίας ὁ Φαραθωνί, ³² Οὐρί ἐκ Ναχαλί Γάας, Ἀβιήλ ὁ Γαραβαιθί, ³³ Ἀζβὼν ὁ Βαρμὶ, Ἐλιαβὰ ὁ Σαλαβωνί, ³⁴ υἱὸς Ἀσὰμ τοῦ Γιζωνίτου, Ἰωνάθαν υἱὸς Σωλὰ ὁ Ἀραρί, ³⁵ Ἀχιμ υἱὸς Ἀχάρ ὁ Ἀραρί, Ἐλφάτ υἱὸς Θυροφάρ ³⁶ ὁ Μεχωραθρί, Ἀχία ὁ Φελλωνί, ³⁷ Ἡσερέ ὁ Χαρμαδαί, Νααραὶ υἱὸς Ἀζοβαί, ³⁸ Ἰωήλ υἱὸς Νάθαν, Μεβαὰλ υἱὸς Ἀγαρί, ³⁹ Σελη ὁ Ἀμμωνί, Ναχώρ ὁ Βηρωθί, αἰρων σκευὴ υἱὸς Σαρουία, ⁴⁰ Ἰρὰ ὁ Ἰεθρί, Γαβήρ ὁ Ἰεθρί, ⁴¹ Οὐρία ὁ Χεττί, Ζαβὲτ υἱὸς Ἀχαϊά, ⁴² Ἀδινὰ υἱὸς Σαιζὰ τοῦ Ῥουβὴν ἄρχων, καὶ ἐπ’ αὐτῷ τριάκοντα, ⁴³ Ἀνὰν υἱὸς Μωωχὰ, καὶ Ἰωσαφὰτ ὁ Ματθανί, ⁴⁴ Ὀζία ὁ Ἀστρωθί, Σαμαθὰ καὶ Ἰεὶήλ υἱοὶ Χωθὰν τοῦ Ἀραρί, ⁴⁵ Ἰεδιήλ υἱὸς Σαμερί, καὶ Ἰωζαὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Θωσαί, ⁴⁶ Ἐλιήλ ὁ Μαωί, καὶ Ἰαριβί, καὶ Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλλαὰμ, καὶ Ἰεθαμὰ ὁ Μωαβίτης, ⁴⁷ Δαλιήλ, καὶ Ὡβήθ, καὶ Ἰεσειήλ ὁ Μεσωβία.

12

¹ Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Σικελὰγ, ἔτι συνεχομένου ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ υιοῦ Κίς· καὶ οὗτοι ἐν τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ, ² καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐκ ἀριστερῶν, καὶ σφενδουῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις· ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ ἐκ Βενιαμὶν ³ ὁ ἄρχων Ἀχιέζερ, καὶ Ἰωὰς υἱὸς Ἀσμά τοῦ Γαβαθίτου, καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰωφαλήτ υἱοὶ Ἀσμῶθ, καὶ Βερχία, καὶ Ἰηοὺλ ὁ Ἀναθωθί, ⁴ καὶ Σαμαίας ὁ Γαβαωνεΐτης δυνατοὶ ἐν τοῖς τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα ⁵ Ἰερεμία, καὶ Ἰεζιήλ, καὶ Ἰωανὰν, καὶ Ἰωαζαβὰθ ὁ Γαδαραθιμί, ⁶ Ἀζαί, καὶ Ἀριμούθ, καὶ Βααλιὰ, καὶ Σαμαραΐα, καὶ Σαφατίας ὁ Χαραιφιήλ, ⁷ Ἐλκανὰ, καὶ Ἰησουνί, καὶ Ὀζριήλ, καὶ Ἰωζαρά, καὶ Σοβοκάμ, καὶ οἱ Κορίται, ⁸ καὶ Ἰελία καὶ Ζαβαδία υἱοὶ Ἰροάμ, καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ.

⁹ Καὶ ἀπὸ τοῦ Γαδδὶ ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες παρατάξεως πολέμου, αἰρόντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόσωπον λέοντος τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὀρέων τῷ τάχει. ¹⁰ Ἀζὰ ὁ ἄρχων, Ἀβδία ὁ δευτερός, Ἐλιὰβ ὁ τρίτος, ¹¹ Μασμανὰ ὁ τέταρτος, Ἰερεμίας ὁ πέμπτος, ¹² Ἰεθὶ ὁ ἕκτος, Ἐλιὰβ ὁ ἕβδομος, ¹³ Ἰωανὰν ὁ ὄγδοος, Ἐλιαζερ ὁ ἔνατος, ¹⁴ Ἰερεμία ὁ δέκατος, Μελαχβαναὶ ὁ ἐνδέκατος. ¹⁵ Οὗτοι εἰς τῶν υἱῶν Γαδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἰς τοὺς ἑκατὸν μικρὸς, καὶ μέγας τοῖς χιλιῶς. ¹⁶ Οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ· καὶ οὗτος πεπληρωκὴς ἐπὶ πᾶσαν κρηπίδα αὐτοῦ· καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν.

¹⁷ Καὶ ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν καὶ Ἰούδα εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυὶδ. ¹⁸ Καὶ Δαυὶδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ εἰς εἰρήνην ἤκατε πρὸς μέ, εἴη μοι καρδία καθ’ ἑαυτὴν ἐφ’ ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθροῖς μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρὸς, ἴδοι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐλέγξαιτο. ¹⁹ Καὶ πνεῦμα ἐνέδυσσε τὸν Ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριάκοντα, καὶ εἶπε, πορεύου καὶ ὁ λαὸς σου Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, εἰρήνη εἰρήνη σοι, καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ σοι ὁ Θεὸς σου· καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων.

²⁰ Καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς ἀλλοφύλους ἐπὶ Σαοὺλ εἰς πόλεμον· καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλήᾳ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ἀλλοφύλων λεγόντων, ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κυρίον αὐτοῦ Σαοὺλ. ²¹ Ἐν τῷ πορευθῆναι τὸν Δαυὶδ εἰς

Σικελὰν προσεχώρησαν αὐτῶ ἀπὸ Μανασσῆ, Ἐδνὰ, καὶ Ἰωζαβὰθ, καὶ Ῥωδιήλ, καὶ Μιχαήλ, καὶ Ἰωσαβαίθ, καὶ Ἐλιμουθ, καὶ Σεμαθί· ἀρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶ τοῦ Μανασσῆ. ²² Καὶ αὐτοὶ συνεμάχησαν τῷ Δαυιδ ἐπὶ τὸν γεδδοῦρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος πάντες· καὶ ἦσαν ἠγούμενοι ἐν τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ δυνάμει, ²³ ὅτι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς Δαυιδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς δύναιμι τοῦ Θεοῦ.

²⁴ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς, οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυιδ εἰς Χεβρών τοῦ ἀποστρέψαι τὴν βασιλείαν Σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον Κυρίου. ²⁵ Υἱοὶ Ἰούδα θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι, ἕξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ παρατάξεως. ²⁶ Τῶν υἱῶν Συμεῶν, δυνατοὶ ἰσχύος εἰς παράταξιν, ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑκατόν. ²⁷ Τῶν υἱῶν Λευὶ, τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. ²⁸ Καὶ Ἰωαδὰς ὁ ἠγούμενος τῷ Ααρών, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. ²⁹ Καὶ Σαδῶκ νέος δυνατὸς ἰσχύϊ, καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες εἰκοσιδύο. ³⁰ Καὶ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ, τρεῖς χιλιάδες· καὶ ἔτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἀπεσκόπει τὴν φυλακὴν οἴκου Σαοὺλ. ³¹ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραϊμ, εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πατρῶν αὐτῶν. ³² Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, δεκαοκτὼ χιλιάδες, καὶ οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυιδ. ³³ Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσάαχαρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιροὺς, γινώσκοντες τί ποιῆσαι Ἰσραὴλ, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν.

³⁴ Καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέμου ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες βοηθῆσαι τῷ Δαυιδ οὐ γεροκένως. ³⁵ Καὶ ἀπὸ Νεφθαλί ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι, τριακονταεπτὰ χιλιάδες. ³⁶ Καὶ ἀπὸ τῶν Δανιτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον, εἰκοσιοκτὼ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι. ³⁷ Καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς πόλεμον, τεσσαράκοντα χιλιάδες. ³⁸ Καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Ῥουβὴν, καὶ Γαδδί, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς, ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες.

³⁹ Πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμιστὰι παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ· καὶ ἦλθον εἰς Χεβρών τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυιδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ὁ κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυιδ. ⁴⁰ Καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίουντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἠτοίμασαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν. ⁴¹ Καὶ οἱ ὁμορῶντες αὐτοῖς ἕως Ἰσάαχαρ καὶ Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλί, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἠμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάθας, σταφίδας, οἶνον, καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πληθός, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰσραὴλ.

13

¹ Καὶ ἐβουλεύσατο Δαυιδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατοντάρχων, παντὶ ἠγούμενῳ. ² Καὶ εἶπε Δαυιδ πάση ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ, εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθόν, καὶ παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εὐδοκῆθῆ, ἀποστειλώμεν ἐρὸς τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῆ Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ συναχθήσονται πρὸς ἡμᾶς, ³ καὶ μετενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαοὺλ. ⁴ Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ.

⁵ Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυιδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀρίων Αἰγύπτου καὶ ἕως εἰσόδου Ἠμὰθ τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἐκ πόλεως Ἰαρίμ. ⁶ Καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυιδ· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυιδ, ἡ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Κυρίου καθημένου ἐπὶ χερουβιμ, οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ἐπέθηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ἄμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ· καὶ Ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦγον τὴν ἄμαξαν.

⁸ Καὶ Δαυιδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ Θεοῦ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλμοῖς, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν σάλπιγγι. ⁹ Καὶ ἤλθοσαν ἕως τῆς ἄλωνος· καὶ ἐξέτεινον Ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος. ¹⁰ Καὶ ἐθυμώθη Κύριος ὀργῇ ἐπὶ Ὀζὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. ¹¹ Καὶ ἠθύμησε Δαυιδ, ὅτι διέκοψε Κύριος διακοπὴν ἐν Ὀζὰ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον, Διακοπὴ Ὀζὰ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹² Καὶ ἐφοβήθη Δαυιδ τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, πῶς εἰσίσω

τήν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ πρὸς ἑμαυτὸν; ¹³ Καὶ οὐκ ἀπέστρεψε Δαυὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς πόλιν Δαυὶδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου.

¹⁴ Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδάρᾳ τρεῖς μῆνας· καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς Ἀβεδδάρᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

14

¹ Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ οἰκοδόμους, καὶ τέκτονας ξύλων, τοῦ οἰκοδομήσαι αὐτῷ οἶκον. ² Καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν Κύριος εἰς βασιλείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠὐξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

³ Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἔτι γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐτέθησαν Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. ⁴ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων, οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμαὰ, Σωβάβ, Νάθαν, καὶ Σαλωμών, ⁵ καὶ Βαἶρ, καὶ Ἐλισὰ, καὶ Ἐλιφαλήθ, ⁶ καὶ Ναγέθ, καὶ Ναφάθ, καὶ Ἰαφιέ, ⁷ καὶ Ἐλισαμαέ, καὶ Ἐλιαδέ, καὶ Ἐλιφαλά.

⁸ Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν Δαυὶδ· καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς· ⁹ Καὶ ἀλλόφυλοι ἦλθον, καὶ συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁰ Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ Θεοῦ, λέγων, εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλόφλους, καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος, ἀνάβηθι, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου. ¹¹ Καὶ ἀνέβη εἰς Βαἶλ Φαρσίν, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυὶδ· καὶ εἶπε Δαυὶδ, διέκοψεν ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθροὺς μου ἐν χειρὶ μου, ὡς διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Διακοπὴ Φαρσίν. ¹² Καὶ ἐγκατέλιπον ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν οἱ ἀλλόφυλοι· καὶ εἶπε Δαυὶδ κατακαῦσαι ἐν πυρὶ.

¹³ Καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι, καὶ συνέπεσαν ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁴ Καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ ἔτι ἐν Θεῷ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐτῶν· ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων. ¹⁵ Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ συσσεισμοῦ αὐτῶν ἄκρων τῶν ἀπίων, τότε εἰσελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ Θεὸς ἔμπροσθέν σου τοῦ πατάξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. ¹⁶ Καὶ ἐποίησε καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ Θεός· καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαῶν ἕως Γαζηρά. ¹⁷ Καὶ ἐγένετο ὄνομα Δαυὶδ ἐν πάσῃ τῇ γῆ, καὶ Κύριος ἔδωκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

15

¹ Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἠτοίμασε τὸν τόπον τῇ κιβωτῷ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν. ² Τότε εἶπε Δαυὶδ, οὐκ ἔστιν ἄρα τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡ τοῦς Λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο Κύριος αἶρειν τὴν κιβωτὸν Κυρίου, καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος.

³ Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῦ ἀνενεγκαὶ τὴν κιβωτὸν Κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἠτοίμασεν αὐτῇ. ⁴ Καὶ συνήγαγε Δαυὶδ τοὺς υἱοὺς Ἀαρῶν τοὺς Λευίτας. ⁵ Τῶν υἱῶν Καἶθ, Οὐριήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν εἴκοσι. ⁶ Τῶν υἱῶν Μεραρί, Ἀσαΐα ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι εἴκοσι. ⁷ Τῶν υἱῶν Γεδσών, Ἰωήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν τριάκοντα. ⁸ Τῶν υἱῶν Ἐλισαφάτ, Σεμεὶ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι. ⁹ Τῶν υἱῶν Χεβρώμ, Ἐλιήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὀγδοήκοντα. ¹⁰ Τῶν υἱῶν Ὀζιήλ, Ἀμιναδάβ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν δεκαδύο.

¹¹ Καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ τὸν Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, καὶ τοὺς Λευίτας, τὸν Οὐριήλ, Ἀσαΐαν, καὶ Ἰωήλ, καὶ Σεμαΐαν, καὶ Ἐλιήλ, καὶ Ἀμιναδάβ, ¹² καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευιτῶν, ἀγνίσθητε ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, καὶ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἠτοίμασα αὐτῇ· ¹³ Ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι, διέκοψεν ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐξεζητήσαμεν ἐν κρίματι. ¹⁴ Καὶ ἠγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, τοῦ ἀνενεγκαὶ τὴν κιβωτὸν Θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵ Καὶ ἔλαβον οἱ υἱοὶ τῶν Λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωσῆς ἐν λόγῳ Θεοῦ κατὰ τὴν γραφὴν, ἐν ἀναφορεῦσιν ἐπ' αὐτούς.

¹⁶ Καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἄρχουσι τῶν Λευιτῶν, στήσατε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς ψαλτῳδοὺς ἐν ὄργανοις, νάβλαις, κινύραις, καὶ κυμβάλοις τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος ἐν φωνῇ εὐφροσύνης. ¹⁷ Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται τὸν Αἰμᾶν υἱὸν Ἰωήλ· ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀσάφ υἱὸς Βαραχία· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί ἀδελφῶν αὐτοῦ

Αιθάν υἱὸς Κισαίου· ¹⁸ Καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δευτέροι, Ζαχαρίας, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Σεμιραμῶθ, καὶ Ἰεὶήλ, καὶ Ἐλιωήλ, καὶ Ἐλιαβ, καὶ Βαναία, καὶ Μασααία, καὶ Ματθαθία, καὶ Ἐλιφενά, καὶ Μακελλία, καὶ Ἀβδεδὸμ, καὶ Ἰεὶήλ, καὶ Ὀζίας, οἱ πυλωροί· ¹⁹ Καὶ οἱ ψαλτωδοὶ, Αἰμάν, Ἀσάφ, καὶ Αἰθάν ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι. ²⁰ Ζαχαρίας, καὶ Ὀζιήλ, Σεμιραμῶθ, Ἰεὶήλ, Ὠνι, Ἐλιαβ, Μασααίας, Βαναίας ἐν νάβλαις ἐπὶ ἀλαιμῶθ. ²¹ Καὶ Ματθαθίας, καὶ Ἐλιφαλὸν, καὶ Μακεαία, καὶ Ἀβδεδὸμ, καὶ Ἰεὶήλ, καὶ Ὀζίας ἐν κινύραις ἀμασενιθ τοῦ ἐνισχύσαι.

²² Καὶ Χωνενία ἄρχων τῶν Λευιτῶν ἄρχων τῶν ψδῶν, ὅτι συνετὸς ἦν. ²³ Καὶ Βαραχία καὶ Ἐλκανά πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ. ²⁴ Καὶ Σομνία, καὶ Ἰωσαφάτ, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Ἀμασαὶ, καὶ Ζαχαρία, καὶ Βαναία, καὶ Ἐλιέζερ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεῖα πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ.

²⁵ Καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ καὶ οἱ χιλιάρχοι οἱ πορευόμενοι τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐξ οἴκου Ἀβδεδὸμ ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁶ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατισχύσαι τὸν Θεὸν τοὺς Λευίτας αἴροντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ ἔθυσαν ἀν' ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἀν' ἑπτὰ κριοὺς. ²⁷ Καὶ Δαυὶδ περιεζωσμένος ἐν στολῇ βυσσίνῃ, καὶ πάντες οἱ Λευῖται αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, καὶ οἱ ψαλτωδοὶ, καὶ Χωνενίας ὁ ἄρχων τῶν ψδῶν τῶν ἄδόντων, καὶ ἐπὶ Δαυὶδ στολὴ βυσσίνῃ. ²⁸ Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐν σημασίᾳ, καὶ ἐν φωνῇ σωφῆρ, καὶ ἐν σάλπιγξι, καὶ ἐν κυμβάλοις, ἀναφωνοῦντες ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις. ²⁹ Καὶ ἐγένετο ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου, καὶ ἦλθεν ἕως πόλεως Δαυὶδ· καὶ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ παρέκυψε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον καὶ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

16

¹ Καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπηρέισαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυὶδ, καὶ προσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. ² Καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι Κυρίου. ³ Καὶ διήμερισε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἐνα ἄρτοκοπικόν, καὶ ἀμορείτην. ⁴ Καὶ ἔταξε κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας ἀναφωνοῦντας, καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ· ⁵ Ἀσάφ ὁ ἠγούμενος, καὶ δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαρίας, Ἰεὶήλ, Σεμιραμῶθ, καὶ Ἰεὶήλ, Ματθαθίας, Ἐλιαβ, καὶ Βαναίας, καὶ Ἀβδεδομ· καὶ Ἰεὶήλ ἐν ὄργάνοις, νάβλαις, κινύραις, καὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν· ⁶ Καὶ Βαναίας καὶ Ὀζιήλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλπιγξι διαπαντὸς ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης τοῦ Θεοῦ.

⁷ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Τότε ἔταξε Δαυὶδ ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν Κύριον ἐν χειρὶ Ἀσάφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

⁸ Ὡδη, Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. ⁹ Ἄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ, διηγῆσασθε πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε Κύριος. ¹⁰ Αἰνεῖτε ἐν ὀνόματι ἀγίῳ αὐτοῦ, εὐφρανθήσεται καρδία ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. ¹¹ Ζητήσατε τὸν Κύριον καὶ ἰσχύσατε, ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός. ¹² Μνημονεῦετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε, τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹³ Σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. ¹⁴ Αὐτὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῆ τὰ κρίματα αὐτοῦ. ¹⁵ Μνημονεῦομεν εἰς αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεᾶς, ¹⁶ ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, καὶ τὸν ὄρκον αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ. ¹⁷ Ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον, ¹⁸ λέγων, σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναάν σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν. ¹⁹ Ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοῦς ὀλιγοστούς ἀριθμῷ, ὡς ἐσμικρύνθησαν, καὶ παρῴκησαν ἐν αὐτῇ, ²⁰ καὶ ἐπορευθήσαν ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον, ²¹ οὐκ ἀφήκεν ἀνδρα τοῦ δυναστεύσαι αὐτοῦς, καὶ ἤλεγξε περὶ αὐτῶν βασιλεῖς. ²² Μὴ ἄψησθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν ταῖς προφῆταις μου μὴ ποηρῆεσθε.

²³ Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ἀναγγεῖλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ. ^{23a} Ἐξηγεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. ²⁵ Ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερὸς ἐστὶν ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς. ²⁶ Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἰδῶλα, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν οὐρανοὺς ἐποίησε. ²⁷ Δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ἰσχύς καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ.

28 Δότε τῷ Κυρίῳ αἱ πατριά τῶν ἐθνῶν, δότε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύον, 29 δότε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ· λάβετε δώρα καὶ ἐνέγκετε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε Κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἀγίας αὐτοῦ. 30 Φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ, κατορθωθήτω ἡ γῆ, καὶ μὴ σαλευθήτω. 31 Εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς, καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, Κύριος βασιλεύων. 32 Βομβήσει ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρωμένῳ, καὶ ζῦλον ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ 33 Τότε εὐφρανθήσεται τὰ ζύλατο δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἦλθε κρίνει τὴν γῆν. 34 Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 35 Καὶ εἶπατε, σώσον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν καὶ ἄθροισον ἡμᾶς, καὶ ἐξελευθὲ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσί σου. 36 Εὐλογημένος Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος·

Καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς, ἀμήν· καὶ ἤνεσαν τῷ Κυρίῳ.

37 Καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἐναντι τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου τὸν Ἀσάφ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διαπαντός τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. 38 Καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἐξήκοντα καὶ ὀκτώ· καὶ Ἀβδεδὸμ υἱὸς Ἰδιθοῦν, καὶ Ὀσὰ, εἰς τοὺς πυλωροὺς. 39 Καὶ τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐναντίον τῆς σκηνῆς Κυρίου ἐν βαμὰ τῇ ἐν Γαβαῶν, 40 τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων διαπαντός τοπρῶν καὶ τοσπέρας, καὶ κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Κυρίου ὅσα ἐνετείλατο ἐφ' υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ θεράποντος τοῦ Θεοῦ. 41 Καὶ μετ' αὐτοῦ Αἰμὰν καὶ Ἰδιθοῦν, καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν Κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 42 Καὶ μετ' αὐτῶν σάλπιγγες καὶ κῦμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ ὄργανα τῶν ψῶδων τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ υἱοὶ Ἰδιθοῦν εἰς τὴν πόλιν.

43 Καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

17

1 Καὶ ἐγένετο ὡς κατώκησε Δαυὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην, ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρινῷ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου ὑποκάτω δέρρεων.

2 Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ, πᾶν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ σου ποιεῖ, ὅτι Θεὸς μετὰ σοῦ.

3 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Νάθαν· 4 Πορεύου καὶ εἶπον πρὸς Δαυὶδ τὸν δούλόν μου, οὕτως εἶπε Κύριος, οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με ἐν αὐτῷ. 5 Ὅτι οὐ κατώκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, 6 καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι ἐν πᾶσιν οἷς διήλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ οἷς ἐνετειλάμην τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου, λέγων, ὅτι οὐκ ὠκοδομήσατέ μοι οἶκον κέδρινον; 7 Καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐγὼ ἔλαβον σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ· 8 Καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθροὺς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησα σοὶ ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. 9 Καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτὸν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινώσαι αὐτὸν καθὼς ἀρχῆς, καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ· 10 καὶ ἐταπεινώσω πάντας τοὺς ἐχθροὺς σου, καὶ αὐξήσω σε, καὶ οἶκον οἰκοδομήσει σοὶ Κύριος. 11 Καὶ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν ἡμέραι σου καὶ κοιμηθῆσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. 12 Αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. 13 Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων ἔμπροσθέν σου. 14 Καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος.

15 Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ.

16 Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι Κυρίου, καὶ εἶπε, τίς εἰμι ἐγὼ Κύριε ὁ Θεός; καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως αἰῶνος; 17 Καὶ

έσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ Θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπείδες με ὡς ὄρασις ἀνθρώπου, καὶ ὑψώσας με Κύριε ὁ Θεός. ¹⁸ Τί προσθήσει ἔτι Δαυὶδ πρὸς σέ τοῦ δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας, ¹⁹ καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην. ²⁰ Κύριε, οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι, καὶ οὐκ ἔστι Θεός πλὴν σου, κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν ὧσιν ἡμῶν. ²¹ Καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ Θεός τοῦ λυτρώσασθαι λαὸν ἐαυτῶ, τοῦ θέσθαι ἐαυτῶ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές, τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ σου οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη. ²² Καὶ ἔδωκας τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ, σεαυτῶ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ Κύριος ἐγενήθης αὐτοῖς εἰς Θεόν. ²³ Καὶ νῦν, Κύριε, ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πιστωθήτω ἕως αἰῶνος· καὶ ποιήσων καθὼς ἐλάλησας, ²⁴ καὶ πιστωθήτω καὶ μεγαλυθήτω τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος, λεγόντων, Κύριε Κύριε παντοκράτωρ Θεός Ἰσραὴλ, καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ παιδός σου ἀνωρθωμένος ἐναντίου σου. ²⁵ Ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεός μου ἤνοιξας τὸ οὖς τοῦ παιδός σου τοῦ οἰκοδομήσαι αὐτῶ οἶκον, διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ παῖς σου τοῦ προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου. ²⁶ Καὶ νῦν, Κύριε, σὺ εἶ αὐτὸς Θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. ²⁷ Καὶ νῦν, ἤρξαι τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίου σου· ὅτι σὺ Κύριε εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

18

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὴν Γέθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων.

² Καὶ ἐπάταξε τὴν Μωάβ, καὶ ἦσαν Μωάβ παῖδες τῷ Δαυὶδ φέροντες δῶρα·

³ Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ βασιλέα Σουβά Ἡμάθ, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστήσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην· ⁴ Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ αὐτῶν χίλια ἄρματα καὶ ἐπτά χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσεν Δαυεὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελίπετο ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἄρματα. ⁵ Καὶ ἦλθεν Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ βοηθήσαι Ἀδρααζάρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁶ Καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκὸν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυεὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα· καὶ ἔσωσε Κύριος Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ⁷ Καὶ ἔλαβεν Δαυεὶδ τοὺς κλειοὺς τοὺς χρυσοῦς οἳ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας Ἀδρααζάρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτούς εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁸ Καὶ ἐκ τῆς Μαγαβῆθ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τῶν Ἀδρααζάρ ἔλαβε Δαυὶδ χαλκὸν πολλὸν σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησε Σαλωμών τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ.

⁹ καὶ ἦκουσε Θῶα βασιλεὺς Ἡμάθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σουβά· ¹⁰ Καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ἀδουράμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτήσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ του εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζάρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ πολέμιος Θῶα ἦν τῷ Ἀδρααζάρ· καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ¹¹ καὶ τὰ χαλκᾶ, καὶ ταῦτα ἠγάσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ, μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰουμαίας, καὶ Μωάβ, καὶ ἐξ υἱῶν Ἀμμῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐξ Ἀμαλήκ.

¹² Καὶ Ἀβεσὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν ἁλῶν, ὀκτώκαίδεκα χιλιάδας. ¹³ Καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουρὰς, καὶ ἦσαν πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυὶδ· καὶ ἔσωζε Κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο.

¹⁴ Καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοῦδ ὁ ὑπομνηματογράφος, ¹⁶ καὶ Σαδῶκ υἱὸς Ἀχειτώβ καὶ Ἀχειμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς, καὶ Σουσὰ γραμματεὺς, ¹⁷ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί. καὶ υἱοὶ Δαυὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως.

19

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανε Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμῶν, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀνὰν υἱοῦ Ναὰς, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος· καὶ ἀγγέλους ἀγγέλους Δαυὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἦλθον παῖδες Δαυὶδ εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμῶν πρὸς Ἀνὰν τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ³ Καὶ εἶπον ἄρχοντες υἱῶν

Ἀμμών πρὸς Ἀνάν, Μὴ δοξάζω· Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐναντίου σου ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας· οὐχ ὅπως ἐξερενήσωσι τὴν πόλιν, καὶ τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν, ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς σέ· ⁴ Καὶ ἔλαβεν Ἀνάν τοὺς παῖδας Ααυιδ, καὶ ἐξύρῃσεν αὐτούς, καὶ ἀφείλε τῶν μανδυῶν αὐτῶν τὸ ἡμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς. ⁵ Καὶ ἦλθον ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυίδ περὶ τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἠτιμωμένοι σφόδρα· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Καθίσατε ἐν Ἱερειχώ ἕως τοῦ ἀνατελεῖαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἀνακάμψατε.

⁶ Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν ὅτι ἠπχύνθη λαὸς Δαυίδ, καὶ ἀπέστειλεν Ἀνάν καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι ἑαυτοῖς ἐκ Συρίας Μεσοποταμίας καὶ ἐκ Συρίας Μααχὰ καὶ παρὰ Σωβὰλ ἄρματα καὶ ἵππεῖς. ⁷ καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἀρμάτων, καὶ τὸν βασιλέα Μααχὰ καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον κατέναντι Μηδαβά· καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ πολεμῆσαι.

⁸ Καὶ ἤκουσεν Δαυίδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωάβ καὶ πᾶσαν τὴν στρατίαν τῶν δυνατῶν. ⁹ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλον καθ' ἑαυτούς ἐν τῷ πεδίῳ· ¹⁰ καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθε, καὶ ἐξελέξατο ἐκ παντὸς νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. ¹¹ καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσσὰ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας υἰῶν Ἀμμῶν. ¹² καὶ εἶπεν, Ἐὰν κρατήσῃ ὑπὲρ ἐμέ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν υἱοὶ Ἀμμῶν κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, καὶ σώσω σε. ¹³ καὶ Κύριος τὸ ἀγαθὸν ποιήσει.

¹⁴ Καὶ παρετάξατο Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγον ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν εἶδον ὅτι ἔφυγον Σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ προσώπου Ἰωάβ καὶ ἀπὸ προσώπου ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἦλθεν Ἰωάβ εἰς Ἱερουσαλήμ.

¹⁶ Καὶ εἶδεν Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν ἀγγέλους· καὶ ἐξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σωφάρ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀδραάζαρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυεῖδ, καὶ συνήγαγεν τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτούς καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτούς. καὶ παρατάσσεται Σύρος ἐξ ἐναντίας Δαυεῖδ καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἔφυγον Σύρος ἀπὸ προσώπου Δαυεῖδ, καὶ ἀπέκτεινεν Δαυεῖδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἀρμάτων καὶ τεσσεράκοντα χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν Σαφάθ ἀρχιστράτηγον δυνάμεως ἀπέκτεινεν. ¹⁹ καὶ εἶδον παῖδες Ἀδραάζαρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ διέθεντο μετὰ Δαυεῖδ καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Σύρος τοῦ βοηθῆσαι Ἀμμῶν ἔτι.

20

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπόντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων καὶ ἦγαγεν Ἰωάβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατείας, καὶ ἔφθειραν τὴν χώραν υἰῶν Ἀμμῶν· καὶ ἦλθεν καὶ περιεκάθισεν τὴν Ῥάββαν. καὶ Δαυεῖδ ἐκάθητο ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπάταξεν τὴν Ῥαββὰ καὶ κατέσκαψεν αὐτήν. ² καὶ ἔλαβεν Δαυεῖδ τὸν στέφανον Μολχὸλ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὐρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυεῖδ· καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκεν πολλὰ σφόδρα. ³ καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἐξήγαγεν καὶ διέπρισεν πρίσιν καὶ ἐν σκεπάρνοις σιδηροῖς, καὶ οὕτως ἐποίησεν Δαυεῖδ τοῖς πασὶν υἱοῖς Ἀμμῶν· καὶ ἀνέστρεψεν Δαυεῖδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ.

⁴ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γάζερ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξεν Σοβοχαὶ Ἰωσασθεὶ τὸν Σαφοῦτ ἀπὸ τῶν υἰῶν τῶν γιγάντων καὶ ἐταπεινώσεν αὐτόν.

⁵ Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἐλλὰν υἱὸς Ἰαεὶρ τὸν Ἐλεμεὲ ἀδελφὸν Γολιάθ τοῦ Γεθθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίου ὑφαινότων.

⁶ Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δάκτυλοι αὐτοῦ ἕξ καὶ ἕξ, εἴκοσι τέσσαρες· καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος γιγάντων. ⁷ Καὶ ὤνειδισεν τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωναθὰν υἱὸς Σαμαά, υἱὸς ἀδελφοῦ Δαυεῖδ. ⁸ Οὗτος ἐγένετο Ῥαφὰ ἐν Γέθ· πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ ἔπεσον ἐν χειρὶ Δαυεῖδ καὶ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ.

21

¹ Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισεν τὸν Δαυὶδ τοῦ ἀριθμησαί τὸν Ἰσραὴλ. ² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως, πορεύθητε, ἀριθμήσατε τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ καὶ ἕως Δᾶν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς με, καὶ γνῶσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ³ Καὶ εἶπεν Ἰωάβ, Προσθεῖη Κύριος ἐπὶ τὸν λαόν σου, ὡς αὐτοὶ ἑκατονταπλασίως, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες πάντες τῷ κυρίῳ μου παῖδες· ἵνα τί ζητεῖ κύριός μου τοῦτο; ἵνα μὴ γένηται εἰς ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ. ⁴ Τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἴσχυσεν ἐπὶ Ἰωάβ, καὶ ἐξῆλθεν Ἰωάβ, καὶ διῆθεν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵ Καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυίδ· καὶ ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλια χιλιάδες καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπαρμένων μάχαραν· ⁶ Καὶ τὸν Λευὶ καὶ τὸν Βενιαμὴν οὐκ ἠριθμήσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσεν λόγος τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάβ.

⁷ καὶ πονηρὸν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἐπάταξεν τὸν Ἰσραὴλ. ⁸ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν Θεόν, ἡμάρτηκα σφόδρα, ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ νῦν περίελε δὴ τὴν κακίαν παιδός σου, ὅτι ἔματαιώθην σφόδρα.

⁹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Γὰδ τὸν ὄρωντα, ¹⁰ Πορεύου καὶ ἀλάλησον πρὸς Δαυὶδ, λέγων, Οὕτως λέγει Κύριος, τρία αἴρω ἐγὼ ἐπὶ σέ, ἐκλεξαι σεαυτῶ ἐν ἐξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι. ¹¹ καὶ ἦλθεν Γὰδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Οὕτως λέγει Κύριος, Ἐκλεξαι σεαυτῷ ¹² ἢ τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου, καὶ μάχιρα ἐξ ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολοθρευέσθαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομφαίαν Κυρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῆ, καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐξολοθρευῶν ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντι λόγῳ.

¹³ Καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Γὰδ Στενά μοι καὶ τὰ τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας Κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτειροὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω.

¹⁴ Καὶ ἔδωκεν Κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν Θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρευέσθαι αὐτήν. καὶ ὡς ἐξολοθρευεῖν, εἶδε Κύριος, καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ. καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐξολοθρευόντι, Ἰκανούσθω σοι, ἄνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐστῶς ἐν τῷ ἄλῳ Ὀρνά τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁶ Καὶ ἐπῆρε Δαυὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε τὸν ἄγγελον Κυρίου ἐστῶτα ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπαρμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔπεσε Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι περιβεβλημένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς τὸν Θεόν, Οὐκ ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμησαί τῷ λαῷ; καὶ ἐγὼ εἶμι ὁ ἁμαρτῶν, κακοποιῶν ἑκακοποίησα, καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; Κύριε ὁ Θεός, γενηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν, Κύριε.

¹⁸ Καὶ ἄγγελος Κυρίου εἶπε τῷ Γὰδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυὶδ ἵνα ἀναβῆ τοῦ στήσαι θυσιαστήριον κυρίῳ ἐν ἄλῳ Ὀρνά τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁹ Καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ, ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι Κυρίου. ²⁰ Καὶ ἐπέστρεψεν Ὀρνά, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μετ' ἀχαβίν· καὶ Ὀρνά ἦν ἄλονος πυρούς. ²¹ Καὶ ἦλθεν Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά, καὶ Ὀρνά ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἄλῳ καὶ προσεκύνησεν τῷ Δαυίδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν. ²² Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά, δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἄλῳ, καὶ οἰκοδομήσω ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ· ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτόν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ. ²³ Καὶ εἶπεν Ὀρνά πρὸς Δαυίδ, Λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον ἐαυτοῦ· ἴδε δέδωκα τοὺς μίσχους εἰς ὀλοκαύτωσιν, καὶ τὸ ἄροτρον εἰς ζῦλα, καὶ τὸν σίτον εἰς θυαίαν, τὰ πάντα δέδωκα. ²⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυίδ τῷ Ὀρνά, Οὐχί, ὅτι ἀγοράζων ἀγοράσω ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ, ὅτι οὐ μὴ λάβω ἅ ἐστὶ σοι κυρίῳ, τοῦ ἀνευρέγκαί ὀλοκαύτωσιν δωρεὰν κυρίῳ. ²⁵ καὶ ἔδωκεν Δαυὶδ τῷ Ὀρνά ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσοῦ ὀλκῆς ἑξακοσίους. ²⁶ Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου· καὶ ἐβόησε πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ κατανάλωσεν τὴν ὀλοκαύτωσιν. ²⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον· καὶ κατέθηκε τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν κολεόν αὐτῆς.

²⁸ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ Κύριος ἐν ἄλῳ Ὀρνά τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ. ²⁹ Καὶ σκηνὴ Κυρίου ἦν ἐποίησε Μωυσῆς

ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμὰ ἐν Γαβαὼν. ³⁰ Καὶ οὐκ ἐδόνατο Δαυὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ ζητήσαι τὸν Θεόν, ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας ἀγγέλου Κυρίου.

22

¹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος Κυρίου τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀλοκαύτωςιν τῷ Ἰσραὴλ.

² Καὶ εἶπε Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ, καὶ κατέστησε λατόμους λατομησαὶ λίθους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ Θεῷ.

³ Καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἤλους τῶν θυρωμάτων καὶ τῶν πυλῶν, καὶ τοὺς στροφεῖς ἠτοίμασε Δαυὶδ καὶ χαλκὸν εἰς πλῆθος, οὐκ ἦν σταθμός. ⁴ Καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός· ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σιδώνιοι καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πλῆθος τῷ Δαυίδ. ⁵ Καὶ εἶπε Δαυίδ, Σαλωμών ὁ υἱός μου παιδάριον ἀπαλὸν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ Κυρίῳ εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν· ἐτοιμάσω αὐτῷ· καὶ ἠτοίμασε Δαυεὶδ εἰς πλῆθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

⁶ Καὶ ἐκάλεσε Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ. ⁷ Καὶ εἶπε Δαυίδ Σαλωμών, τέκνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ. ⁸ Καὶ ἐγένετό μοι λόγος Κυρίου, λέγων, αἷμα εἰς πλῆθος ἐξέχεας, καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον ἐμοῦ. ⁹ Ἴδου υἱός τίκτεται σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμών ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. ¹⁰ Οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν, κἀγὼ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. ¹¹ Καὶ νῦν, υἱέμου, ἔσται μετὰ σοῦ Κύριος, καὶ εὐδοῦσαι, καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ Κυρίῳ Θεῷ σου. ὡς ἐλάλησε περὶ σοῦ. ¹² Ἀλλ' ἡ δόξα σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν Κύριος καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. ¹³ Τότε εὐδοῦσαι ἐὰν φυλάξης τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ ἐπὶ Ἰσραὴλ· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῆς.

¹⁴ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἠτοίμασα εἰς οἶκον Κυρίου χρυσοῦ ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας, καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον οὐδ' οὐκ ἔστι σταθμός, ὅτι εἰς πλῆθος ἐστὶ· καὶ ξύλα καὶ λίθους ἠτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθετος. ¹⁵ Καὶ μετὰ σοῦ πρόσθετος εἰς πλῆθος ποιούντων ἔργα, τεχνῖται καὶ οἰκοδόμοι λίθων, καὶ τέκτονες ξύλων, καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ ἔργῳ, ¹⁶ ἐν παντὶ ἔργῳ, ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀριθμός· ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ Κύριος μετὰ σοῦ.

¹⁷ Καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβέσθαι τῷ Σαλωμών υἱῷ αὐτοῦ. ¹⁸ Οὐχὶ Κύριος μεθ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν ὑμῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον Κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹ Νῦν δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητήσαι τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἅγιασμα τῷ Θεῷ ὑμῶν, τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, καὶ σκευὴ τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι Κυρίου.

23

¹ Καὶ Δαυὶδ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀνθ' αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ² καὶ συνήγαγε τοὺς πάντας ἄρχοντας Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευεῖτας. ³ Καὶ ἠρίθμησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας. ⁴ Ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου εἴκοσι τέσσαρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἐξακισχίλιοι, ⁵ καὶ τέσσαρες χιλιάδες πυλωροὶ καὶ τώσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐν ὀργάνοις οἷς ἐποίησε τοῦ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ.

⁶ καὶ διεῖλεν αὐτούς Δαυὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευῖ, τῷ Γεδσών, Καάθ, καὶ Μαραρί· ⁷ καὶ τῷ Γεδσών, Ἐδάν, καὶ Σεμεῖ. ⁸ γιοὶ τῷ Ἐδάν, ἄρχων Ἰεὶήλ, καὶ Ζηθὸμ, καὶ Ἰωήλ, καὶ τρεῖς. ⁹ γιοὶ Σεμεῖ, Σαλωμίθ, Ἰεὶήλ, καὶ Δάν, τρεῖς· οὗτοι ἄρχοντες

πατριῶν τῶν Ἐδάν·¹⁰ καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεΐ· Ἴεθ, καὶ Ζιζὰ, καὶ Ἰώας, καὶ Βεριά· οὗτοι υἱοὶ Σεμεΐ, τέσσαρες,¹¹ καὶ ἦν Ἴεθ ὁ ἄρχων· καὶ Ζιζὰ ὁ δεύτερος· καὶ Ἰώας καὶ Βεριά οὐκ ἐπλήθυναν υἱοὺς, καὶ ἐγένετο εἰς οἶκου πατριάς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν.

¹² γιοὶ Καάθ, Ἀμβράμ, Ἰσαάρ, Χεβρών, Οὔζιήλ, τέσσαρες.¹³ γιοὶ Ἀμβράμ, Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς· καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι ἅγια ἅγιων, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμῆν ἐναντίον τοῦ κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπέυχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.¹⁴ Καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευεΐ.¹⁵ γιοὶ Μωυσῆ, Γηρσάμ, καὶ Ἐλιέζερ.¹⁶ γιοὶ Γηρσάμ, Σουβαήλ ὁ ἄρχων.¹⁷ Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέζερ, Ῥαβιά ὁ ἄρχων· καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Ἐλιέζερ υἱοὶ ἕτεροι· καὶ υἱοὶ Ῥαβιά ἠύξηθησαν εἰς ὕψος.¹⁸ γιοὶ Ἰσαάρ, Σαλωμῶθ ὁ ἄρχων.¹⁹ γιοὶ Χεβρών, Ἰεριά ὁ ἄρχων, Ἀμαριά ὁ δεύτερος, Ἰεζιήλ ὁ τρίτος, Ἰκεμιάς ὁ τέταρτος.²⁰ γιοὶ Οὔζιήλ, Μιχὰ ὁ ἄρχων, καὶ Ἰσιὰ ὁ δεύτερος.

²¹ γιοὶ Μεραρί, Μοολὶ καὶ Ὁ Μουσί· υἱοὶ Μοολὶ, Ἐλεάζαρ, καὶ Κεῖς· καὶ Κίς.²² Καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ· καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλ' ἦ θυγατέρες· καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κίς ἀδελφοὶ αὐτῶν.²³ Υἱοὶ Μουσί, Μοολὶ, καὶ Ἐδέρ, καὶ Ἰαριμῶθ, τρεῖς.

²⁴ Οὗτοι υἱοὶ Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργείας οἴκου Κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω.²⁵ Ὅτι εἶπε Δαυὶδ, κατέπαυσε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλήμ ἕως αἰῶνος.²⁶ Καὶ οἱ Λευῖται οὐκ ἦσαν αἰροντες τὴν σκηρὴν καὶ τὰ πάντα σκευὴ αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργεῖαν αὐτῆς.²⁷ Ὅτι ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς υἱῶν Λευὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω.²⁸ Ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρὶ Ἀαρὼν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐπὶ τὰς ἀύλας, καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια, καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργείας οἴκου τοῦ Θεοῦ,²⁹ καὶ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σερμίδαλιν τῆς θυσίας, καὶ εἰς τὰ λάγανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πεφωραμένην, καὶ εἰς πᾶν μέτρον,³⁰ καὶ τοῦ στήναι πρῶτὸ τοῦ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, καὶ οὕτω τοσεπέρας.³¹ Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων ὀλοκαυτωμάτων τῷ Κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, κατὰ ἀριθμὸν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτοῖς διαπαντός τῷ Κυρίῳ.³² Καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς σκηρῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ ἁγίου, καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρὼν ἀδελφῶν αὐτῶν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

24

¹ Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαίρεισι Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ.² Καὶ ἀπέθανε Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὶ Ἀαρὼν·³ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ Σαδώκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀχιμέλεχ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰθάμαρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργεῖαν αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

⁴ Καὶ ἐφρέθησαν οἱ υἱοὶ Ἐλεάζαρ πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθάμαρ· καὶ διεῖλεν αὐτοὺς, τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἑκκαίδεκα, τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ κατ' οἴκους πατριῶν ὀκτώ.⁵ Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων, καὶ ἄρχοντες Κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ.

⁶ Καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς Σαμαΐας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ Λευὶ κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ Σαδώκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν οἴκου πατριάς, εἷς εἷς τῷ Ἐλεάζαρ, καὶ εἷς εἷς τῷ Ἰθάμαρ.

⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος τῷ Ἰωαρίμ, τῷ Ἰεδία ὁ δεύτερος,⁸ τῷ Χαριβ ὁ τρίτος, τῷ Σεωρίμ ὁ τέταρτος,⁹ τῷ Μελχία ὁ πέμπτος, τῷ Μεΐαμιν ὁ ἕκτος,¹⁰ τῷ Κῶς ὁ ἕβδομος, τῷ Ἀβία ὁ ὄγδοος,¹¹ τῷ Ἰησοῦ ὁ ἕννατος, τῷ Σεχενιά ὁ δέκατος,¹² τῷ Ἐλιαβὶ ὁ ἐνδέκατος, τῷ Ἰακίμ ὁ δωδέκατος,¹³ τῷ Ὀφφὰ ὁ τρισκαίδέκατος, τῷ Ἰεσβαὰλ ὁ τεσσαρεσκαίδέκατος, τῷ Βελγὰ ὁ πεντεκαίδέκατος,¹⁴ τῷ Ἐμμῆρ ὁ ἑκκαίδέκατος, τῷ Χηζὶν ὁ ἑπτακαίδέκατος,¹⁵ τῷ Ἀφεσὴ ὁ ὀκτωκαίδέκατος, τῷ Φεταΐα ὁ ἐννεακαίδέκατος,¹⁶ τῷ Ἐζεκὴλ ὁ εἰκοστὸς, τῷ Ἀχιμ ὁ εἷς καὶ εἰκοστὸς,¹⁷ τῷ Γαμουὺ ὁ δεύτερος καὶ εἰκοστὸς, τῷ Ἀδαλλαὶ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστὸς,¹⁸ τῷ Μασααὶ ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστὸς.

¹⁹ Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶκον Κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἀαρῶν πατρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.

²⁰ Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς Ἀμβράμ, Σωβαήλ· τοῖς υἱοῖς Σωβαήλ Ἰεδία. ²¹ Τῷ Ῥααβία ὁ ἄρχων. ²² Καὶ τῷ Ἰσααρί, Σαλωμῶθ· τοῖς υἱοῖς Σαλωμῶθ, Ἰάθ. ²³ υἱοὶ Ἐκδιού, Ἀμαδία ὁ δεύτερος, Ἰαζιήλ ὁ τρίτος, Ἰεκμοάμ ὁ τέταρτος. ²⁴ Τοῖς υἱοῖς Ὀζιήλ, Μιχά· υἱοὶ Μιχά, Σαμήρ· ²⁵ Ἀδελφὸς Μιχά, Ἰσία· υἱὸς Ἰσία, Ζαχαρία. ²⁶ Υἱοὶ Μεραρί, Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί· ²⁷ υἱοὶ Ὀζία τοῦ Μεραρί τῷ Ὀζία· υἱοὶ αὐτοῦ Ἰσοάμ, καὶ Σακχοῦρ, καὶ Ἀβαΐ. ²⁸ Τῷ Μοολὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ· καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί. ²⁹ Τῷ Κίς, υἱοὶ τοῦ Κίς Ἰεραμεήλ. ³⁰ Καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσί, Μοολὶ, καὶ Ἐδέρ, καὶ Ἰεριμῶθ· οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευιτῶν κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν. ³¹ Καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρῶν ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ Σαδώκ, καὶ Ἀχιμέλεχ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν πατριάρχαι Ἀραάβ, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι.

25

¹ Καὶ ἔστησε Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα τοῦς υἱοὺς Ἀσάφ, καὶ Αἰμάν, καὶ Ἰδιθὺν, τοὺς ἀποφεγγομένους ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κυρβάλοις· καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν.

² Υἱοὶ Ἀσάφ, Σακχοῦρ, Ἰωσήφ, καὶ Ναθαύιας, καὶ Ἐραήλ· υἱοὶ Ἀσάφ ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως.

³ Τῷ Ἰδιθὺν, υἱοὶ Ἰδιθὺν, Τοβολίας, καὶ Σουρί, καὶ Ἰσέας, καὶ Ἀσαβίας, καὶ Ματθαθίας, ἕξ μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδιθὺν, ἐν κινύρα ἀνακρουόμενοι ἐξομολόγησιν καὶ αἶνεσιν τῷ κυρίῳ.

⁴ Τῷ Αἰμάν, υἱοὶ Αἰμάν, Βουκίας, καὶ Ματθανίας, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Σουβαήλ, καὶ Ἰεριμῶθ, καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἀνάν, καὶ Ἐλιαθά, καὶ Γοδολλαθὶ, καὶ Ῥωμεθιέζερ, καὶ Ἰεσβασακά, καὶ Μαλλιθὶ, καὶ Ὠθηρί, καὶ Μεαζῶθ. ⁵ Πάντες οὗτοι υἱοὶ τῷ Αἰμάν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις Θεοῦ, ὑψῶσαι κέρας· καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τῷ Αἰμάν υἱοὺς τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ θυγατέρας τρεῖς. ⁶ Πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνωδοὺντες ἐν οἴκῳ Θεοῦ, ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύραις εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ Θεοῦ, ἐχόμενα τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσάφ, καὶ Ἰδιθὺν, καὶ Αἰμάν.

⁷ Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν δεδιδαγμένοι ἄδειν Κυρίῳ πᾶς συνιῶν, διακόσιοι ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτώ.

⁸ Καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ κλήρους ἐφημερίων κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν τελείων καὶ μανθανόντων. ⁹ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ τῷ Ἀσάφ τοῦ Ἰωσήφ, Γοδολίας· ὁ δεύτερος Ἦνεΐα, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁰ ὁ τρίτος Ζακχοῦρ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹¹ ὁ τέταρτος Ἰεσρί, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹² ὁ πέμπτος Νάθαν, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹³ ὁ ἕκτος Βουκίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁴ ὁ ἕβδομος Ἰσεριήλ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁵ ὁ ὀγδοὸς Ἰωσία, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁶ ὁ ἕννατος Ματθανίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁷ ὁ δέκατος Σεμεΐα, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁸ ὁ ἑνδέκατος Ἀσριήλ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁹ ὁ δωδέκατος Ἀσαβία, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁰ ὁ τρισκαίδεκατος Σουβαήλ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²¹ ὁ τεσσαρεσκαίδεκατος Ματθαθίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²² ὁ πεντεκαίδεκατος Ἰεριμῶθ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²³ ὁ ἕκκαίδεκατος Ἀνανίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁴ ὁ ἑπτακαίδεκατος Ἰεσβασακά, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁵ ὁ ὀκτωκαίδεκατος Ἀνανίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁶ ὁ ἑννεακαίδεκατος Μαλλιθὶ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁷ ὁ εἰκοστὸς Ἐλιαθά, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁸ ὁ εἰκοστὸς πρῶτος Ὠθηρί, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁹ ὁ εἰκοστὸς δεύτερος Γοδολλαθὶ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ³⁰ ὁ εἰκοστὸς τρίτος Μεαζῶθ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ³¹ ὁ εἰκοστὸς τέταρτος Ῥωμεθιέζερ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο.

26

¹ Καὶ εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν, υἱοὶ Κορεῖμ Μοσελλεμία ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάφ. ² Καὶ τῷ Μοσελλαμία υἱὸς Ζαχαρίας ὁ πρωτότοκος, Ἰαδιήλ ὁ δεύτερος, Ζαβαβία ὁ τρίτος, Ἰενουήλ ὁ τέταρτος, ³ Ἰωλὰμ ὁ πέμπτος, Ἰωνάθαν ὁ ἕκτος, Ἐλιωναὶ ὁ ἕβδομος, Ἀβδεδὸμ ὁ ὄγδοος. ⁴ Καὶ τῷ Ἀβδεδὸμ υἱοί, Σαμαίας ὁ πρωτότοκος, Ἰωζαβὰθ ὁ δεύτερος, Ἰωὰθ ὁ τρίτος, Σαχάρ ὁ τέταρτος, Ναθαναήλ ὁ πέμπτος, ⁵ Ἀμιήλ ὁ ἕκτος, Ἰσάαχар ὁ ἕβδομος, Φελαθὶ ὁ ὄγδοος, ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ Θεός. ⁶ Καὶ τῷ Σαμαία υἱὸς αὐτοῦ ἐτέθησαν υἱοὶ τοῦ πρωτοτόκου Ῥωσαὶ εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. ⁷ Υἱοὶ Σαμαὶ, Ὅθνι καὶ Ῥαφαήλ, καὶ Ὡβήδ, καὶ Ἐλζαβὰθ, καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνατοί, Ἐλιού, καὶ Σαβαχία, καὶ Ἰσβακώμ. ⁸ Πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδεδὸμ, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ, οἱ πάντες ἐξηκονταδύο τῷ Ἀβδεδὸμ.

⁹ Καὶ τῷ Μοσελλεμία υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ δεκακαιοκτῶ δυνατοί. ¹⁰ Καὶ τῷ Ὁσᾶ τῶν υἱῶν Μεραρὶ υἱοὶ φυλάσσοντες τὴν ἀρχὴν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄρχοντα τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας. ¹¹ Χελκίας ὁ δεύτερος, Ταβλαὶ ὁ τρίτος, Ζαχαρίας ὁ τέταρτος· πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ὁσᾶ τρισκαίδεκα.

¹² Τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνατῶν ἐφημερίαί, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹³ Καὶ ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα καὶ πυλῶνα. ¹⁴ Καὶ ἔπεσον ὁ κλήρος τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σελεμία, καὶ Ζαχαρία· υἱοὶ Σωᾶζ τῷ Μελχία ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξήλθεν ὁ κλήρος Βορρά. ¹⁵ Τῷ Ἀβδεδὸμ Νότον κατέναντι οἴκου Ἐσεφίμ. ¹⁶ Εἰς δεύτερον τῷ Ὁσᾶ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς. ¹⁷ Πρὸς ἀνατολὰς ἐξ τῆν ἡμέραν· Βορρά τῆς ἡμέρας τέσσαρες· Νότον τῆς ἡμέρας τέσσαρες· καὶ εἰς τὸν Ἐσεφίμ δύο ¹⁸ εἰς διαδεχομένους· καὶ τῷ Ὁσᾶ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστοφορίου τρεῖς· φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἐξ, καὶ τῷ Βορρά τέσσαρες, καὶ τῷ Νότῳ τέσσαρες, καὶ Ἐσεφίμ δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν τρίβον δύο διαδεχομένους.

¹⁹ Αὗται αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ Κορεῖ, καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί.

²⁰ Καὶ οἱ Λευῖται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου Κυρίου, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν καθηγιασμένων. ²¹ Υἱοὶ Λαδὰν οὗτοι, υἱοὶ τῷ Γηρσωνί· τῷ Λαδὰν ἄρχοντες πατριῶν, τῷ Λαδὰν, τῷ Γηρσωνί Ἰεῖήλ. ²² Υἱοὶ Ἰεῖήλ Ζεθὸμ καὶ Ἰωήλ, οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου Κυρίου. ²³ Τῷ Ἀμβρὰμ καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών, καὶ Οὔζιήλ. ²⁴ Καὶ Σουβαήλ ὁ τοῦ Γηρσὰμ τοῦ Μωσοῦ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν. ²⁵ Καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἐλιέζερ Ῥαβίας υἱὸς, καὶ Ἰωσίας, καὶ Ἰωράμ, καὶ Ζεχρὶ, καὶ Σαλωμῶθ. ²⁶ Αὐτὸς Σαλωμῶθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἠγάσεν Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἄρχηγοὶ τῆς δυνάμεως, ²⁷ ἃ ἔλαβεν ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἠγάσεν ἀπ' αὐτῶν τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. ²⁸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Σαμουὴλ τοῦ προφήτου, καὶ Σαοὺλ τοῦ Κίς, καὶ Ἀβεννήρ τοῦ Νήρ, καὶ Ἰωὰβ τοῦ Σαρουΐα, πᾶν ὃ ἠγάσαν διὰ χειρὸς Σαλωμῶθ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

²⁹ Τῷ Ἰσσααρί Χωνενία, καὶ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ γραμματεῖν καὶ διακρίνειν. ³⁰ Τῷ Χεβρωνί Ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς, εἰς πᾶσαν λειτουργίαν Κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. ³¹ Τοῦ Χεβρωνί Οὐρίας ὁ ἄρχων τῶν Χεβρωνί κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς, ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὐρέθη ἄνῆρ δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ἰαζήρ τῆς Γαλααδίτιδος. ³² Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δισχίλιοι ἑκατόσιοι οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ῥουβηνί, καὶ Γαδδί, καὶ ἡμίτους φυλῆς Μανασσῆ εἰς πᾶν πρόσταγμα Κυρίου καὶ λόγον βασιλέως.

27

¹ Καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι, καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, πᾶν λόγον τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνὸς, εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίσεις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

² Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, Ἰσβαῶζ ὁ τοῦ Ζαβδιήλ, ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ³ Ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρὲς, ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ⁴ Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου Δωδία ὁ Ἐκχώκ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ, καὶ Μακελλῶθ ὁ ἠγούμενος, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες ἄρχοντες δυνάμεως. ⁵ Ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁶ Αὐτὸς Βαναίας ὁ δυνατώτερος τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα· καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ Ζαβὰδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁷ Ὁ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαήλ ὁ ἀδελφὸς Ἰωὰβ, καὶ Ζαβαδίας υἱὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁸ Ὁ πέμπτος τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἠγούμενος Σαμαῶθ ὁ Ἰσραεὲ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁹ Ὁ ἕκτος τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ Ὁδουίας ὁ τοῦ Ἐκκῆς ὁ Θεκωΐτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁰ Ὁ ἕβδομος τῷ μηνὶ τῷ ἕβδομῳ Χελλῆς ὁ ἐκ Φαλλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραϊμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹¹ Ὁ ὄγδοος τῷ μηνὶ τῷ ὄγδῳ Σοβοχαὶ ὁ Οὔσαθὶ τῷ Ζαραὶ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹² Ὁ ἕννατος τῷ μηνὶ τῷ ἕννατῳ Ἀβιέζερ ὁ ἐξ Ἀναθῶθ ὁ ἐκ γῆς Βενιαμὴν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹³ Ὁ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Μεηρὰ ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Ζαραὶ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁴ Ὁ ἑνδέκατος τῷ μηνὶ τῷ ἑνδεκάτῳ Βαναίας ὁ ἐκ Φαραθῶν ἐκ τῶν υἱῶν Ἐφραϊμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁵ Ὁ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον Χολδία ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Γοθουιήλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

¹⁶ Καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τῷ Ρουβὴν ἠγούμενος Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Ζεχρί· τῷ Συμεὼν, Σαφατίας ὁ τοῦ Μασχά. ¹⁷ Τῷ Λευὶ, Ἀσαβίας ὁ τοῦ Καμουήλ· τῷ Ἀαρὼν, Σαδώκ. ¹⁸ Τῷ Ἰούδα, Ἐλιάβ τῶν ἀδελφῶν Δαυὶδ· τῷ Ἰσάχαρ, Ἀμβρι ὁ τοῦ Μιχαήλ. ¹⁹ Τῷ Ζαβουλὼν, Σαμαΐας ὁ τοῦ Ἀβδίου· τῷ Νεφθαλί, Ἰεριμῶθ ὁ τοῦ Ὀζιήλ. ²⁰ Τῷ Ἐφραϊμ, Ὡση ὁ τοῦ Ὀζίου· τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, Ἰωήλ υἱὸς Φαδαΐα. ²¹ Τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ τῷ ἐν γῆ Γαλαὰδ, Ἰαδαὶ ὁ τοῦ Ζαδαίου· τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν, Ἰασιήλ ὁ τοῦ Ἀβεννιήρ. ²² Τῷ Δὰν, Ἀζαριήλ ὁ τοῦ Ἰρωάβ· οὗτοι πατριάρχαι τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ.

²³ Καὶ οὐκ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι εἶπε Κύριος πληθῦναι τὸν Ἰσραὴλ ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. ²⁴ Καὶ Ἰωὰβ ὁ τοῦ Σαρουΐα ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσε· καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις ὄργη ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ.

²⁵ Καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλέως, Ἀσμῶθ ὁ τοῦ Ὀδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν τοῖς ἐποικίαις καὶ ἐν τοῖς πύργοις, Ἰωνάθαν ὁ τοῦ Ὀζίου. ²⁶ Καὶ ἐπὶ τῶν γεωργούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων, Ἐσδρι ὁ τοῦ Χελοῦβ. ²⁷ Καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων, Σεμεὶ ὁ ἐκ Ραήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου, Ζαβδι ὁ τοῦ Σεφνί. ²⁸ Καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιῶνων, καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν τῇ πεδινῇ, Βαλλανὰν ὁ Γεδωρίτης· ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου, Ἰωάς. ²⁹ Καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Σαρῶν, Σατραὶ ὁ Σαρωνίτης· καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς ἀλύωσι, Σωφάτ, ὁ τοῦ Ἀβλί· ³⁰ Ἐπὶ δὲ τῶν καμήλων, Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλίτης· ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων, Ἰαδίας ὁ ἐκ Μεραθῶν. ³¹ Καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων, Ἰαζίζ ὁ Ἀγαρίτης· πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων Δαυὶδ τοῦ βασιλέως.

³² Καὶ Ἰωνάθαν ὁ πατράδελφος Δαυὶδ σύμβουλος, ἄνθρωπος συνετός· καὶ Ἰεὴλ ὁ τοῦ Ἀχαμί μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. ³³ Ἀχιτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσι ὁ πρώτος φίλος τοῦ βασιλέως. ³⁴ Καὶ μετὰ τούτου Ἀχιτόφελ ἐχόμενος Ἰωδαὲ ὁ τοῦ Βαναίου, καὶ Ἀβιάθαρ· καὶ Ἰωὰβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

28

¹ Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ, ἄρχοντας τῶν κριτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ τοὺς γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν υἱῶν

αυτοῦ, σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς ἐν Ἱερουσαλήμ.

² Καὶ ἔσθη Δαυὶδ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἶπεν, ἀκούσατέ μου ἀδελφοί μου, καὶ λαός μου· ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου, καὶ στάσιν ποδῶν Κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκηνῶσιν ἐπιτήδεια. ³ Καὶ ὁ Θεὸς εἶπεν, οὐκ οἰκοδομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος πολεμιστῆς εἶ σὺ, καὶ αἷμα ἐξέχεας. ⁴ Καὶ ἐξελέξατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου πατρός μου εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐν Ἰούδα ἠρέτικε τὸ βασίλειον, καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρός μου, ἐν ἐμοὶ ἠθέλησε τοῦ γενέσθαι με εἰς βασιλέα ἐπὶ παντὶ Ἰσραήλ. ⁵ Καὶ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέ μοι Κύριος, ἐξελέξατο ἐν Σαλωμών τῷ υἱῷ μου καθῆσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁶ Καὶ εἶπέ μοι ὁ Θεός, Σαλωμών ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν αὐλὴν μου, ὅτι ἠρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναι μοι υἱόν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα. ⁷ Καὶ κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ κρίματά μου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ Καὶ νῦν κατὰ πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας Κυρίου, καὶ ἐν ὧσὶ Θεοῦ ἡμῶν, φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς ἕως αἰῶνος.

⁹ Καὶ νῦν Σαλωμών υἱέ, γνῶθι τὸν Θεὸν τῶν πατέρων σου, καὶ δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ· καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας ἐτάζει Κύριος, καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει· ἐὰν ζητήσῃς αὐτὸν, εὐρεθήσεται σοι, καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτὸν, καταλείψει σε εἰς τέλος. ¹⁰ Ἴδε νῦν, ὅτι Κύριος ἠρέτικέ σε οἰκοδομήσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἀγίασμα, ἵσχυε καὶ ποίει.

¹¹ Καὶ ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἴκων αὐτοῦ, καὶ τῶν ζακῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπερώων, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἐξίλασμοῦ, ¹² καὶ τὸ παράδειγμα ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ, τῶν αὐλῶν οἴκου Κυρίου, καὶ πάντων τῶν παστοφορίων τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου Κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, ¹³ καὶ τῶν καταλυμάτων, καὶ τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουργησίων σκευῶν τῆς λατρείας οἴκου Κυρίου. ¹⁴ Καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὀλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν λυχνιῶν τὴν ὀλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ, ¹⁵ καὶ τῶν λύχνων. ¹⁶ Ἐδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπέζων τῆς προθέσεως, ἐκάστης τραπέζης χρυσοῦς, καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, ¹⁷ καὶ τῶν κρεαγῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν· καὶ τὸν σταθμὸν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν, καὶ θυῖσκων κεφουρῆ, ἐκάστου σταθοῦ. ¹⁸ Καὶ τῶν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσοῦ δοκίμου σταθμὸν ὑπέδειξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἄρματος τῶν χειρῶν τῶν διαπεπετασμένων ταῖς πτέρυξι, καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου· ¹⁹ πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς Κυρίου ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών, κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατασκευῆς τοῦ παραδείγματος.

²⁰ Καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἵσχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῆς, ὅτι Κύριος ὁ Θεός μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε, καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπη ἕως τοῦ συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου· καὶ ἰδοὺ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ζακῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑπερῶα καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ τὸ παράδειγμα οἴκου Κυρίου. ²¹ Καὶ ἰδοὺ αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν λειτουργίαν οἴκου Κυρίου, καὶ μετὰ σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἀρχόντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντα τὸς λόγους σου.

29

¹ Καὶ εἶπε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, Σαλωμών ὁ υἱός μου, εἰς ὃν ἠρέτικεν ἐν αὐτῷ Κύριος, νέος καὶ ἀπαλός, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἡ Κυρίῳ Θεῷ. ² Κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον Θεοῦ μου χρυσοῖον, ἀργύριον, χαλκόν, σίδηρον, ξύλα, λίθους σοάμ, καὶ πληρώσεως λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τιμιον, καὶ Πάριον πολύν. ³ Καὶ ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαί με ἐν οἴκῳ Θεοῦ μου, ἔστι μοι ὁ περιπεποίημαι χρυσοῖον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον Θεοῦ μου εἰς ὕψος, ἐκτὸς ὧν ἡτοίμακα εἰς τὸν οἶκον τῶν ἁγίων,

4 τρισχίλια τάλαντα χρυσίου τοῦ ἐκ Σουφίρ, καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου, ἐξαλειφῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ, ⁵ εἰς τὸ χρυσίον τῷ χρυσίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τῶν τεχνιτῶν· καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον Κυρίῳ;

⁶ Καὶ προεθυμήθησαν ἄρχοντες πατριῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ ἑκατόνταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ οἱ οἰκοδόμοι τοῦ βασιλέως. ⁷ Καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου Κυρίου χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια, καὶ χρυσοὺς μυρίους, καὶ ἀργυρίου ταλάντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου ταλάντων χιλιάδας ἑκατόν. ⁸ Καὶ οἷς εὐρέθη παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς Ἰεὶηλ τοῦ Γεδσωνί. ⁹ Καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ πληρεῖ προεθυμήθησαν τῷ Κυρίῳ· καὶ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη μεγάλως.

¹⁰ Καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν Κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, λέγων,

¹¹ Εὐλόγητός εἶ Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. Σοὶ Κύριε ἡ μεγαλωσύνη, καὶ ἡ δύναμις, καὶ τὸ καύχημα, καὶ ἡ νίκη, καὶ ἡ ἰσχύς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις· ἀπὸ προσώπου σου ταρασσεται πᾶς βασιλεὺς, καὶ ἔθνος. ¹² Παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεις Κύριε, ὁ ἄρχων πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρὶ σου ἰσχύς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρὶ σου παντοκράτωρ μεγαλύναι καὶ κατισχύσαι τὰ πάντα. ¹³ Καὶ νῦν, Κύριε ἐξομολογούμεθά σοι, καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα τῆς καυχῆσεώς σου. ¹⁴ Καὶ τίς εἰμι ἐγώ, καὶ τίς ὁ λαός μου ὅτι ἰσχύσαμεν προθυμηθῆναι σοι κατὰ ταῦτα; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ ἐκ τῶν σῶν δεδώκαμέν σοι. ¹⁵ Ὅτι πάροικοι ἐσμὲν ἐναντίον σου, καὶ παροικούντες ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· ὡς σκία αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπομονή. ¹⁶ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο ὁ ἠτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ σου, ἐκ χειρὸς σου ἐστὶ, καὶ σοὶ τὰ πάντα. ¹⁷ Καὶ ἔγνω, Κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐτάζων καρδίας, καὶ δικαιοσύνην ἀγαπᾶς· ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ προεθυμήθην ταῦτα πάντα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν ἐυρεθέντα ὡδε εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι. ¹⁸ Κύριε ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰσραὴλ, τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κατεῦθον τὰς καρδίας αὐτῶν πρὸς σέ. ¹⁹ Καὶ Σαλωμῶν τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου, καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου.

²⁰ Καὶ εἶπε Δαυὶδ πάση τῇ ἐκκλησίᾳ, εὐλογήσατε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν· καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ ἐκκλησία Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν Κυρίῳ, καὶ τῷ βασιλεῖ. ²¹ Καὶ ἔθυσσε Δαυὶδ τῷ Κυρίῳ θυσίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα τῷ Θεῷ τῆ ἑπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἄρνας χιλίους, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, καὶ θυσίας εἰς πλῆθος παντὶ τῷ Ἰσραὴλ. ²² Καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐναντίον τοῦ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ χαρᾶς· καὶ ἐβασίλευσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμῶν υἱὸν Δαυὶδ, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ Κυρίῳ εἰς βασιλέα, καὶ Σαδὼκ εἰς ἱερῶσύνην.

²³ Καὶ ἐκάθισε Σαλωμῶν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ εὐδοκῆθη, καὶ ὑπήκουσαν αὐτοῦ πᾶς Ἰσραὴλ. ²⁴ Οἱ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνάσται, καὶ πάντες υἱοὶ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὑπετάγησαν αὐτῷ. ²⁵ Καὶ ἐμεγάλυνε Κύριος τὸν Σαλωμῶν ἐπάνωθεν παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως, ὃ οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ²⁷ ἔτη τεσσεράκοντα, ἐν Χεβρών ἔτη ἑπτὰ, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔτη τριακοντατρία. ²⁸ Καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γῆρᾳ καλῷ, πλήρης ἡμερῶν, πλοῦτῳ καὶ δόξῃ, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμῶν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁹ Οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι τοῦ βασιλέως Δαυὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος, καὶ ἐπὶ λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ βλέποντος. ³⁰ περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τῆς δυναστείας αὐτοῦ, καὶ οἱ καιροὶ οἱ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας τῆς γῆς.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β

¹ ΚΑΙ ἐνίσχυσε Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος. ² Καὶ εἶπε Σαλωμών πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς κριταῖς, καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ἐναντίον Ἰσραὴλ τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. ³ καὶ ἐπορεύθη Σαλωμών καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβῶν, οὐ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Θεοῦ, ἦν ἐποίησε Μωυσῆς παῖς Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ. ⁴ Ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ἐκ πόλεως Καριαθαριμ, ὅτι ἠτοίμασεν αὐτῇ Δαυὶδ, ὅτι ἐπηξεν αὐτῇ σκηνὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁵ Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρίου υἱοῦ Ἰθρ, ἐκεῖ ἦν ἐναντι τῆς σκηνῆς Κυρίου· καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμών καὶ ἡ ἐκκλησία, ⁶ καὶ ἤνεγκε Σαλωμών ἐκεῖ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον Κυρίου τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτῷ ὀλοκαύτωσιν χιλίαν.

⁷ Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκεῖνη ὥφθη Θεὸς τῷ Σαλωμών, καὶ εἶπεν αὐτῷ, αἴτησαι τί σοι δῶ. ⁸ Καὶ εἶπε Σαλωμών πρὸς τὸν Θεόν, σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καὶ ἐβασίλευσάς με ἀντ' αὐτοῦ. ⁹ Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεός, πιστωθῆτω δὴ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν πολλόν, ὡς ὁ χοῖς τῆς γῆς. ¹⁰ Νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύσομαι ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι, ὅτι τίς κρινεῖ τὸν λαόν σου τὸν μέγαν τούτου;

¹¹ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Σαλωμών, ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ οὐκ ἠτήσω πλοῦτον χρημάτων, οὐδὲ δόξαν, οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἡμέρας πολλὰς οὐκ ἠτήσω, καὶ ἤτησας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν, ὅπως κρίνης τὸν λαόν μου, ἐφ' ὃν ἐβασίλευσάς σε ἐπ' αὐτόν, ¹² τὴν σοφίαν καὶ τὴν σύνεσιν διδώσω σοι, καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα καὶ δόξαν δώσω σοι, ὡς οὐκ ἐγενήθη ὁμοίός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἐμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σέ οὐκ ἔσται οὕτως.

¹³ Καὶ ἦλθε Σαλωμών ἐκ βαμὰ τῆς ἐν Γαβῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ.

¹⁴ Καὶ συνήγαγε Σαλωμών ἄρματα καὶ ἵππεῖς, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χιλία καὶ τετρακόσια ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππέων· καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν πόλεσι τῶν ἀρμάτων, καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁵ Καὶ ἐθῆκεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλήθος. ¹⁶ Καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων Σαλωμών ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως πορεύεσθαι, καὶ ἠγόραζον, ¹⁷ καὶ ἐνέβαινον καὶ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἐν ἑξακοσίω ἀργυρίου, καὶ ἵππον πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου· καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι τῶν Χετταίων καὶ τοῖς βασιλεῦσι Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.

¹⁸ Καὶ εἶπε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου, καὶ οἶκον τῷ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

2

¹ Καὶ συνήγαγε Σαλωμών ἐβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται ἐπ' αὐτῶν τρισχιλιοὶ ἑξακόσιοι.

² Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χιρὰμ βασιλέα Τύρου, λέγων, ὡς ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ, ³ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ μου, ἀγιάσαι αὐτόν αὐτῷ τοῦ θυμῶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρόθεσιν διαπαντός, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα διαπαντός τοπρωῖ καὶ τοδειλῆς, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν· εἰς τὸν αἰῶνα τούτου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας, ὅτι μέγας Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν παρά πάντας τοὺς θεοὺς. ⁵ Καὶ τίς ἰσχύσει οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς, καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι τῆς δόξαν αὐτοῦ· καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἢ τοῦ θυμῶν κατέναντι αὐτοῦ. ⁶ Καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ, καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ, καὶ ἐν τῷ χαλκῷ, καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ, καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπιστάμενον γλυφαῖ γλυφῆν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ

ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἃ ἠτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατὴρ μου. ⁷ Καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκέθυνα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἶδαι κόπτει ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες σου μετὰ τῶν παίδων μου ⁸ πορεύσονται ἐτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας καὶ ἔνδοξος. ⁹ Καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς κόπτοισι ξύλα, εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα τοῖς παισὶ σου κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας.

¹⁰ Καὶ εἶπε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ, καὶ ἀνέστειλε πρὸς Σαλωμών, λέγων, ἐν τῷ ἀγαπήσει Κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα. ¹¹ Καὶ εἶπε Χιράμ, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ υἱὸν σοφόν, καὶ ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν, ὃς οἰκοδομῆσει οἶκον τῷ Κυρίῳ, καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ¹² Καὶ νῦν ἀπέστειλά σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν Χιράμ τὸν πατέρα μου, ¹³ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δὰν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν ἀργυρίῳ, καὶ ἐν χαλκῷ, καὶ ἐν σιδήρῳ, καὶ ἐν λίθοις καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐν τῇ βύσσῳ, καὶ ἐν τῇ κοκκίνῳ, καὶ γλύψαι γλυφὰς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανόησιν, ὅσα ἂν δῶς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου, καὶ σοφῶν Δαυὶδ κυρίου μου πατρός σου. ¹⁴ Καὶ νῦν τὸν σῖτον καὶ τὴν κριθὴν, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ τὸν οἶνον ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστειλάτω τοῖς παισὶν αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου, καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίασις ἐπὶ θάλασσαν Ἰόππη, καὶ σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

¹⁶ Καὶ συνήγαγε Σαλωμών πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἠρίθμησεν αὐτὸς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὐρέθησαν ἑκατὸν πενήτηκοντα χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι ἐξακόσιοι. ¹⁷ Καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, καὶ τρισχιλίους ἐξακοσίους ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

3

¹ Καὶ ἤρξατο Σαλωμών τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμωρία, οὗ ὤφθη Κύριος τῷ Δαυὶδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἠτοίμασε Δαυὶδ ἐν ἄλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαιου. ² Καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆσαι ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

³ Καὶ ταῦτα ἤρξατο Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ· μῆκος πήχεων ἢ διαμέτρῳσις ἢ πρῶτῃ πήχεων ἐξήκοντα, καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι. ⁴ Καὶ αἰλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ ὕψος πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. ⁵ Καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, καὶ κατεχρύσωσε χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἔγλυψεν ἐπ' αὐτοῦ φοῖνικας καὶ χαλαστά. ⁶ Καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίαις εἰς δόξαν, καὶ ἐchrύσωσε χρυσίῳ χρυσίου τοῦ ἐκ Φαρουίμ. ⁷ Καὶ ἐchrύσωσε τὸν οἶκον, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τοὺς πυλῶνας, καὶ τὰ ὀροφώματα, καὶ τὰ θυρώματα χρυσίῳ, καὶ ἔγλυψε χερουβὶμ ἐπὶ τῶν τοίχων.

⁸ Καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον, πλάτος τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἐchrύσωσε αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς χερουβὶμ εἰς τάλαντα ἐξακόσια. ⁹ Καὶ ὀλκῆ τῶν ἡλων, ὀλκῆ τοῦ ἐνὸς πενήτηκοντα σίκλοι χρυσίου, καὶ τὸ ὑπερῶον ἐchrύσωσε χρυσίῳ.

¹⁰ Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων χερουβὶμ δύο, ἔργον ἐκ ξύλων· καὶ ἐchrύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. ¹¹ Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ μία πήχεων πέντε ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἕτερα πήχεων πέντε ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβὶμ τοῦ ἑτέρου. ¹³ Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ τούτων διαπεπετασμένοι πήχεων εἴκοσι, καὶ αὐτὰ ἐστηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. ¹⁴ Καὶ ἐποίησε τὸ καταπέτασμα ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου, καὶ βύσσου, καὶ ὕφανεν ἐν αὐτῷ χερουβὶμ.

¹⁵ Καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο, πήχεων τριακονταπέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχεων πέντε. ¹⁶ Καὶ ἐποίησε σερσερῶθ ἐν τῷ δαβὶρ, καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων· καὶ ἐποίησε ρόϊσκους ἑκατὸν, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν. ¹⁷ Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἓνα ἐκ

δεξιῶν, καὶ τὸν ἓνα ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν, Κατόρθωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν, Ἰσχὺς.

4

¹ Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον χαλκοῦν, εἴκοσι πήχεων τὸ μήκος, καὶ εἴκοσι πήχεων τὸ εὖρος, καὶ δέκα πήχεων τὸ ὕψος. ² Καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν χυτὴν, δέκα πήχεων τὴν διαμέτρησιν, στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πέντε πήχεων τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα τριακοντα πήχεων. ³ Καὶ ὁμοίωμα μόσχων ὑποκάτω αὐτῆς, κύκλῳ κυκλοῦσιν αὐτὴν· δέκα πήχεις περιέχουσι τὸν λουτήρα κυκλόθεν· δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν ⁴ ἢ ἐποίησαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους, οἱ τρεῖς βλέποντες Βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς δυσμᾶς, καὶ οἱ τρεῖς Νότον, καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀνατολᾶς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἄνω, ἦσαν τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω. ⁵ Καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστῆς, καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστῶδες κρίνου, χωροῦσαν μετρητὰς τρισχιλίουσ· καὶ ἐξετέλεσε.

⁶ Καὶ ἐποίησε λουτήρας δέκα, καὶ ἔθηκε τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἰερεῖς ἐν αὐτῇ.

⁷ Καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν.

⁸ Καὶ ἐποίησε τραπέζας δέκα, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων, καὶ ἐποίησε φιάλας χρυσᾶς ἑκατὸν, ⁹ καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων, καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ θύρας τῇ αὐλῇ, καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλωμένα χαλκῷ. ¹⁰ Καὶ τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς ἀνατολᾶς κατέναντι.

¹¹ Καὶ ἐποίησε Χιράμ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ· καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησε Σαλωμών τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ¹² στύλους δύο, καὶ ἐπ' αὐτῶν γελᾶθ τῇ χωθαρεθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρεθ ἃ ἐστὶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, ¹³ καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, καὶ δύο γένη ροίσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο γωλᾶθ τῶν χωθαρεθ ἃ ἐστὶν ἐπάνω τῶν στύλων· ¹⁴ Καὶ τοὺς μεχωνῶθ ἐποίησε δέκα, καὶ τοὺς λουτήρας ἐποίησεν ἐπὶ τοὺς μεχωνῶθ, ¹⁵ καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς, ¹⁶ καὶ τοὺς ποδιστήρας, καὶ τοὺς ἀναλημπτήρας, καὶ τοὺς λέβητας, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε Χιράμ, καὶ ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν οἴκῳ Κυρίου, χαλκοῦ καθαροῦ. ¹⁷ Ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἐν οἴκῳ Σοκχῶθ καὶ ἀναμέσων Σαρηθαθά.

¹⁸ Καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλῆθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐξέλιπεν ὀλκὴ τοῦ χαλκοῦ. ¹⁹ Καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως, ²⁰ καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσοῦ καθαροῦ, ²¹ καὶ λαβίδες αὐτῶν, καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυψίκας, καὶ τὰ πυρεῖα χρυσοῦ καθαροῦ, ²² καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσᾶς· καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησε Σαλωμών ἐν οἴκῳ Κυρίου.

5

¹ Καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου Κυρίου.

² Τότε ἐξεκκλησίασε Σαλωμών πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγουμένους πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἀνερέγκαι κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη Σιών. ³ Καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ἔβδομος. ⁴ Καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευῖται τὴν κιβωτὸν, ⁵ καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. ⁶ Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ φοβούμενοι, καὶ οἱ ἐπισπυνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρόβατα, οἳ οὐκ ἀριθμηθήσονται καὶ οἳ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους. ⁷ Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν

διαθήκης Κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ὑποκάτω τῶν πετρῶν τῶν χερουβὶμ. ⁸ Καὶ ἦν τὰ χερουβὶμ διαπεπετακότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεκάλυπτε τὰ χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν, ⁹ καὶ ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, οὐκ ἐβλέποντο ἔξω, καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰ Οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πληρὴ δύο πλάκες ὡς ἔθηκε Μωυσῆς ἐν Χωρῆβ, ἃ διέθετο Κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξελεθεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελεθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ εὐρεθέντες ἠγιασθήσαν, οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν. ¹² Καὶ οἱ Λευῖται οἱ ψαλτωδοὶ πάντες τοῖς υἱοῖς Ἀσαφ τῷ Αἰμὰν τῷ Ἰδιθουν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ τῶν ἐνδεδυμένων στολάς βασσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις, ἐστηκότες κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ' αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν εἰκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξι. ¹³ Καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτωδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ Κυρίῳ· καὶ ὡς ὕψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξι, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν ὀργάνοις τῶν ὧδῶν, καὶ ἔλεγον, ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης δόξης Κυρίου. ¹⁴ Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ στήναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα Κυρίου τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

6

¹ Τότε εἶπε Σαλωμών, Κύριος εἶπε τοῦ κατασκηνώσαι ἐν γνώφῳ, ² καὶ ἐγὼ ὠκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἁγίον σοι καὶ ἔτοιμον τοῦ κατασκηνώσαι εἰς τοὺς αἰῶνας.

³ Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ παρειστήκει, ⁴ καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὡς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων, ⁵ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τοῦ οἰκοδομήσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἠγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ· ⁶ Καὶ ἐξελεξάμην τὴν Ἰερουσαλὴμ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ⁷ Καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, τοῦ οἰκοδομήσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Δαυὶδ πατέρα μου, διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομήσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας, ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. ⁹ Πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς ὀσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ¹⁰ Καὶ ἀνέστησε Κύριος τὸν λόγον τοῦτου, ὃν ἐλάλησε, καὶ ἐγενήθη ἀντὶ Δαυὶδ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος· καὶ ὠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, ¹¹ καὶ ἔθηκα ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ἧ ἐκεῖ διαθήκη Κυρίου, ἣν διέθετο τῷ Ἰσραὴλ.

¹² Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ἕναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ· ¹³ Ὅτι ἐποίησε Σαλωμών βάσιν χαλκῆν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα ἕναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, ¹⁴ καὶ εἶπε,

Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι Θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισὶ σου τοῖς πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ· ¹⁵ Ἄ ἐφύλαξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου, ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων· καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου, καὶ ἐν χερσὶ σου ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ¹⁶ Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων, οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ νόμῳ μου, ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου. ¹⁷ Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω διὸ τὸ ρῆμά σου ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυίδ.

¹⁸ Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ᾠκοδόμησα; ¹⁹ Καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδὸς σου καὶ ἐπὶ τὴν δεήσίν μου, Κύριε ὁ Θεὸς, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς ἧς ὁ παῖς σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον, ²⁰ τοῦ εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεωγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ παῖς σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον· ²¹ Καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ παιδὸς σου, καὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ἴλεως ἔση.

²² Ἐὰν ἀμάρτη ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀράσθαι αὐτὸν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσῃται κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τὸς δοῦλους σου, τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ, καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαίως αἰετῶν, τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

²⁴ Καὶ ἐὰν θραυσθῇ ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ, ἐὰν ἀμάρτωσί σοι, καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ ἐξομολογήσωνται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξωνται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔση ταῖς ἀμαρτίαις λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

²⁶ Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν, ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν, ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς, ²⁷ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔση ταῖς ἀμαρτίαις τῶν παιδῶν σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν, ἐν ἧ ἡ πορεύονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν.

²⁸ Λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν γένηται, ἀνεμοφορία καὶ ἴκτερος, ἀκρίς καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πάντα πόνον, ²⁹ καὶ πᾶσα προσευχὴ, καὶ πᾶσα δέησις ἢ ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἐὰν γινῶ ἄνθρωπος τὴν ἀφῆν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁰ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ἰλάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ὡς ἂν γινῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνθρώπων, ³¹ ὅπως φοβῶνται πᾶσας ὁδοὺς σου πᾶσας τὰς ἡμέρας αἱ αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν.

³² Καὶ πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἐστὶν αὐτὸς, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλθωσι καὶ προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ³³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσῃταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γινῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαι σε, ὡς ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ γινῶναι ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ᾠκοδόμησα.

³⁴ Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαὸς σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἀποσταλεῖς αὐτούς, καὶ προσεύξωνται πρὸς σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἢ ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ οἴκου οὗ ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, ³⁵ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν.

³⁶ Ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἀμαρτήσεται, καὶ πατάξεις αὐτούς καὶ παραδώσεις αὐτούς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν καὶ αἰχμαλωτεύσουσιν αὐτούς οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτούς εἰς γῆν ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, ³⁷ καὶ ἐπιστρέψωσι καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ μετήχθησαν ἐκεῖ, καί γε ἐπιστρέψωσι καὶ δεηθῶσί σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν, ³⁸ καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς, ὅπου ἠχμαλώτευσαν αὐτούς, καὶ προσεύξωνται ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ³⁹ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα, καὶ ἴλεως ἔση τῷ λαῷ τῷ ἀμαρτῶντί σοι.

⁴⁰ Καὶ νῦν Κύριε ἔστωσαν δὴ οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἀνεωγμένοι, καὶ τὰ ὠτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέσπιν τοῦ τόπου τούτου. ⁴¹ Καὶ νῦν ἀνάστηθι Κύριε ὁ Θεὸς εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου· ἱερεῖς σου Κύριε ὁ Θεὸς ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοὶ σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς. ⁴² Κύριε ὁ Θεὸς, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου, μνησθητὶ τὰ ἔλεη Δαυὶδ τοῦ δούλου σου.

7

¹ Καὶ ὡς συνετέλεσε Σαλωμών προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα Κυρίου ἐπλησε τὸν οἶκον. ² Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὅτι ἐπλησε δόξα Κυρίου τὸν οἶκον. ³ Καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ἐπὶ τὸν οἶκον· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ἤρουν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

⁴ Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἔναντι Κυρίου. ⁵ Καὶ ἐθυσίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τὴν θυσίαν μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας, βοσκημάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός. ⁶ Καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν ἔστηκότως, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις ψῶδων Κυρίου τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι ἔναντι Κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν ἡμέραις Δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν· καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγγιν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἔστηκώς. ⁷ Καὶ ἠγάσθη Σαλωμών τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ Κυρίου, ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὁ ἐποίησε Σαλωμών, οὐκ ἐξέποιε δέξασθαι τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ μναὰ καὶ τὰ στέατα.

⁸ Καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὴν ἑορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἰμάθ καὶ ἕως χειμάρρου Αἰγύπτου. ⁹ Καὶ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδῷ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτὴν. ¹⁰ Καὶ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἀπέστειλε τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραينوμένους, καὶ ἀγαθῆ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε Κύριος τῷ Δαυίδ, καὶ τῷ Σαλωμώντι, καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ συνετέλεσε Σαλωμών τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως· καὶ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμών τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, εὐωδώθη.

¹² Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Σαλωμών τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἤκουσα τὴν προσευχὴν σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἑμαυτῷ εἰς οἶκον θυσίας. ¹³ Ἐὰν συσχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γένηται βετὸς, καὶ ἐὰν ἐντεῖλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον, καὶ ἐὰν ἀποστειλῶ θάνατον ἐν τῷ λαῷ μου, ¹⁴ καὶ ἐὰν ἐντραπῆ ὁ λαός μου ἐφ' οὗς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ προσεῦξονται καὶ ζητήσωσι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν, καὶ ἴασομαι τὴν γῆν αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ νῦν οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἔσονται ἀνεωγμένοι, καὶ τὰ ὠτά μου ἐπήκοα τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου τούτου. ¹⁶ Καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἠγίακα τὸν οἶκον τοῦτον, τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοὶ μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας.

¹⁷ Καὶ σὺ ἐὰν πορευθῆς ἐναντίον μου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ σου, καὶ ποιήσῃς κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλαμαι σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξῃ, ¹⁸ καὶ ἀναστήσῃ τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεθέμην Δαυὶδ τῷ πατρί σου, λέγων, οὐκ ἐξαρθήσεται σοι ἡγούμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραὴλ.

¹⁹ Καὶ ἐὰν ἀποστρέψῃτε ὑμεῖς, καὶ ἐγκαταλείπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ λατρεύσητε θεοὺς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, ²⁰ καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς· καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἠγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. ²¹ Καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλὸς πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται, καὶ ἐρεῖ, Χάριν τίνος ἐποίησε Κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ²² Καὶ ἐροῦσι, διότι ἐγκατέλιπον Κυρίον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ

ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

8

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ὤκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, ² καὶ τὰς πόλεις ἅς ἔδωκε Χιράμ τῷ Σαλωμών, ὠκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμών, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

³ Καὶ ἦλθε Σαλωμών εἰς Βαισωβά, καὶ κατίσχυσεν αὐτήν. ⁴ Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Θεοεδμὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς ἅς ὠκοδόμησεν ἐν Ἡμάθ. ⁵ Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρών τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρών τὴν κάτω, πόλεις ὄχυράς· τείχη, πύλαι, καὶ μοχλοί. ⁶ Καὶ τὴν Βαλαάθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς αἱ ἦσαν τῷ Σαλωμών, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων, καὶ τὰς πόλεις τῶν ἰππέων· καὶ ὅσα ἐπεθόμησε Σαλωμών κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἰκοδομησαί ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

⁷ Πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰβουσαίου, οἱ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ, ⁸ ἀλλ' ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων μετ' αὐτοὺς ἐν τῇ γῆ, οὓς οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμών εἰς παῖδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμιστὰὶ καὶ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες ἀρμάτων καὶ ἰππέων. ¹⁰ Καὶ οὗτοι ἄρχοντες τῶν προστατῶν βασιλέως Σαλωμών, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργοδιωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ.

¹¹ Καὶ τὴν θυγατέρα Φαραῶ ἀνήγαγε Σαλωμών ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν, οὐ κατοικήσει ἡ γυνὴ μου ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὅτι ἅγιός ἐστιν οὗ εἰσῆλθεν ἐκεῖ κιβωτὸς Κυρίου.

¹² Τότε ἀνήνεγκε Σαλωμών ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ὠκοδόμησε Κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ ναοῦ ¹³ κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολάς Μωσῆ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν τοῖς μῆσι, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. ¹⁴ Καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρίσιν Δαυὶδ τοῦ πατοῦς αὐτοῦ τὰς διαιρέσεις τῶν ἱερέων, καὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· καὶ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν εἰς πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως ἐντολαὶ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Οὐ παρήλθον τὰς ἐντολάς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα λόγον, καὶ εἰς τοὺς θεσαυρούς. ¹⁶ Καὶ ἠτοιμάσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώθη ἕως οὗ ἐτελείωσε Σαλωμών τὸν οἶκον Κυρίου.

¹⁷ Τότε ὤχρητο Σαλωμών εἰς Γασίων Γαβέρ, καὶ εἰς τὴν Αἰλάθ τὴν παραθαλασσίαν ἐν γῇ Ἰδομαίᾳ. ¹⁸ Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ πλοῖα καὶ παῖδας εἰδοτάς θάλασσαν, καὶ ὤχρητο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών εἰς Σωφισρὰ, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν τὰ τετρακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα χρυσοῦ, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

9

¹ Καὶ βασιλίσεια Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών, καὶ ἦλθε τοῦ πειρᾶσαι Σαλωμών ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἴρουνται ἀρώματα εἰς πλῆθος, καὶ χρυσοῦ, καὶ λίθων τιμιῶν· καὶ ἦλθε πρὸς Σαλωμών, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. ² Καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρήλαθε λόγος ἀπὸ Σαλωμών ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ.

³ Καὶ εἶδε βασιλίσεια Σαβὰ τὴν σοφίαν Σαλωμών καὶ τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησε, ⁴ καὶ τὰ βρώματα τῶν τραπεζῶν, καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ ἱματισμὸν αὐτῶν, καὶ οἰνοχόους αὐτοῦ, καὶ στολισμὸν αὐτῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἃ ἀνέφερον ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. ⁵ Καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῆ μου περὶ τῶν λόγων σου, καὶ περὶ τῆς σοφίας σου. ⁶ Καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἡμισυ τοῦ πλῆθους τῆς σοφίας σου· προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. ⁷ Μακάριοι οἱ ἄνδρες σου, μακάριοι οἱ

παῖδες οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοὶ διαπαντός καὶ ἀκούοντες τῆς σοφίας σου. ⁸ Ἔστω Κύριος ὁ Θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ τοῦ δοῦναι σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλέα Κυρίῳ Θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπήσαι Κύριον τὸν Θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ στησαι αὐτὸν εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκέ σε ἐπ’ αὐτοὺς εἰς βασιλέα τοῦ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην. ⁹ Καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ, καὶ ἀρώματα εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ λίθον τίμιον· καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκε βασιλίσσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

¹⁰ Καὶ οἱ παῖδες Σαλωμών καὶ οἱ παῖδες Χιράμ ἔφερον χρυσοῦ τῷ Σαλωμών ἐκ Σουφίρ, καὶ ξύλα πεύκινα, καὶ λίθον τίμιον. ¹¹ Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ Κυρίου, καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ νάβλας τοῖς ψδοῖς· καὶ οὐκ ὤφθησαν τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῆ Ἰούδα. ¹² Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασιλίσῃ Σαβὰ πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ἤτησεν, ἐκτὸς πάντων ὧν ἤνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς.

¹³ Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῷ ἐνὶ, ἑξακόσια ἑξηκονταῖξ τάλαντα χρυσοῦ, ¹⁴ πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπορευομένων ὧν ἔφερον· καὶ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Αραβίας καὶ σατραπῶν τῆς γῆς, πάντες ἔφερον χρυσοῦ καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁵ Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἑλατοῦς, ἑξακόσιοι χρυσοὶ καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα θυρεόν. ¹⁶ Καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἑλάτας χρυσᾶς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἐκάστην, καὶ ἔδωκεν αὐτάς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου.

¹⁷ Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφαντίνων ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχύρωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. ¹⁸ Καὶ ἔξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ, καὶ ἀγκῶνες ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας, ¹⁹ καὶ δώδεκα λέοντες ἐστηκότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἔξ ἀναβαθμῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν· οὐκ ἐγενήθη οὕτως ἐν πάσῃ τῷ βασιλείᾳ.

²⁰ Καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως Σαλωμών χρυσοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ κατελιημμένα· οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις Σαλωμών εἰς οὐθέν. ²¹ Ὅτι ναὺς τῷ βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεῖς μετὰ τῶν παίδων Χιράμ, ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο πλοῖα ἐκ Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ γέμοντα χρυσοῦ καὶ ἀργύριου, καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων, καὶ πιθήκων.

²² Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς καὶ πλούτῳ καὶ σοφίᾳ. ²³ Καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμών ἀκούσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ, ἧς ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ σκευὴ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμὸν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμιόνους τὸ κατ’ ἐνιαυτὸν ἐνιαυτοῦ.

²⁵ Καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῶν ἀρμάτων, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁶ Καὶ ἦν ἠγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου. ²⁷ Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσοῦν καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέρδους ὡς συκαμίνας τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ²⁸ Καὶ ἦ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου τῷ Σαλωμών καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς.

²⁹ Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σαλωμών οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχία τοῦ Σηλωνίτου, καὶ ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὀρώντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ. ³⁰ Καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμών ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. ³¹ Καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ αὐτόν.

10

¹ Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Συχὲμ, ὅτι εἰς Συχὲμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν.

² Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμών τοῦ βασιλέως, καὶ κατώκησεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. ³ Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία πρὸς Ῥοβοὰμ, λέγοντες, ⁴ ὁ πατήρ σου ἐσκήρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὗ ἔδωκεν ἐφ’ ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομεν

σοι. ⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πορεύεσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσθε πρὸς μέ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ λαός.

⁶ Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἐστηκότας ἐναντίον τοῦ Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν, λέγων, πῶς ὑμεῖς βουλευέσθε τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; ⁷ Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ, λέγοντες, ἐάν ἐν τῇ σήμερον γένη εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ εὐδοκῆσης, καὶ λαλήσης αὐτοῖς λόγους ἀγαθοὺς, καὶ ἔσονται σοὶ παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ Καὶ κατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, οἱ συνεβουλευέσαντο αὐτῷ· καὶ συνεβουλευέσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν ἐστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ.

⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί ὑμεῖς βουλευέσθε, καὶ ἀποκριθήσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἱ ἐλάλησαν πρὸς μέ, λέγοντες, ἄνες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὐ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; ¹⁰ Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ, λέγοντες, οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σέ, λέγων, ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ σὺ ἄφες ἀφ' ἡμῶν· οὕτως ἐρεῖς, ὁ μικρὸς δάκτυλός μου καχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου. ¹¹ Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, κἀγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

¹² Καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς, λέγων, ἐπιστρέψατε πρὸς μέ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς σκληρὰ, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, ¹⁴ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν νεωτέρων, λέγων, ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

¹⁵ Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ τοῦ Θεοῦ, λέγων, ἀνέστηεν Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχία τοῦ Σηλωνιτοῦ περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ¹⁶ καὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων, τίς ἡμῶν ἢ μερίς ἐν Δαυίδ καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί; εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραὴλ· νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ, καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐπ' αὐτῶν Ῥοβοὰμ.

¹⁸ Καὶ ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λίθοις, καὶ ἀπέθανε· καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔσπευσε τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἄρμα, τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁹ Καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυίδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

11

¹ Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, καὶ ἐπολέμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέφαι τὴν βασιλείαν τῷ Ῥοβοὰμ. ² Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, λέγων, ³ εἶπον πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν, λέγων, ⁴ τάδε λέγει Κύριος, οὐκ ἀναβήσεσθε, καὶ οὐ πολεμήσεσθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἐπήκουσαν αὐτοῦ λόγον Κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ Ἱεροβοὰμ.

⁵ Καὶ κατώκησε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὤκοδόμησε πόλεις τειχίρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁶ Καὶ ὤκοδόμησε τὴν Βηθλεέμ, καὶ Αἰτάν, καὶ Θεκωῆ, ⁷ καὶ Βαιθσουρά, καὶ τὴν Σοχώθ, καὶ τὴν Ὀδολλάμ, ⁸ καὶ τὴν Γέθ, καὶ τὴν Μαρισάν, καὶ τὴν Ζίφ, ⁹ καὶ τὴν Ἀδωραῖ, καὶ τὴν Ἀχιζ, καὶ τὴν Ἀζηκά, ¹⁰ καὶ τὴν Σαραά, καὶ τὴν Αἰλώμ, καὶ τὴν Χεβρών, ἣ ἐστὶ τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, πόλεις τειχίρεις. ¹¹ Καὶ ὠχύρωσεν αὐτάς τειχίρεις, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγουμένους, καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἔλαιον καὶ οἶνον, ¹² κατὰ πόλιν καὶ κατὰ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτάς εἰς πλῆθος σφόδρα· καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν.

¹³ Καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὀρίων. ¹⁴ Ὅτι ἐγκατέλιπον οἱ Λευῖται τὰ σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ἱεροβοὰμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μὴ λειτουργεῖν Κυρίῳ, ¹⁵ καὶ κατέστησεν ἐαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς μόσχοις, ἃ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ. ¹⁶ Καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἔδωκαν καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ· καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ θῦσαι Κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν.

17 Καὶ κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσε Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυὶδ καὶ Σαλωμών ἔτη τρία.

18 Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ῥοβοὰμ γυναῖκα τὴν Μοολὰθ θυγατέρα Ἰεριμοῦθ υἱοῦ Δαυὶδ, καὶ Ἀβιγαίαν θυγατέρα Ἐλιὰβ τοῦ Ἰεσσαί. 19 Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱούς, τὸν Ἰεούς, καὶ τὸν Σαμαρία, καὶ τὸν Ζαάμ. 20 Καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιά, καὶ τὸν Ἰεθθι, καὶ τὸν Ζηζά, καὶ τὸν Σαλημῶθ. 21 Καὶ ἠγάπησε Ῥοβοὰμ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλὼμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δεκαοκτῶ εἶχε καὶ παλλακὰς ἐξήκοντα· καὶ ἐγέννησεν υἱούς εἴκοσι καὶ ὀκτώ, καὶ θυγατέρας ἐξήκοντα. 22 Καὶ κατέστησεν εἰς ἄρχοντα Ἀβιά τὸν τῆς Μααχὰ εἰς ἠγουμένον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι βασιλεῖσαι διανοεῖτο αὐτόν. 23 Καὶ ἠϋξήθη παρὰ πάντας τοὺς υἱούς αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὄχυραῖς, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλήθος πολὺ, καὶ ἠτήσατο πλήθος γυναικῶν.

12

1 Καὶ ἐγένετο ὡς ἠτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοὰμ, καὶ ὡς κατεκρατήθη, ἐγκατέλιπε τὰς ἐντολάς Κυρίου, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ.

2 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς βασιλείας Ῥοβοὰμ, ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἤμαρτον ἐναντίον Κυρίου, 3 ἐν χιλίοις καὶ διακοσίοις ἄρμασι καὶ ἐξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Λίβυες, Τρωγοδύται, καὶ Αἰθίοπες.

4 Καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὄχυρῶν, αἱ ἦσαν ἐν Ἰούδα, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ.

5 Καὶ Σαμαίας ὁ προφῆτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοὰμ, καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου Σουσακίμ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, οὕτως εἶπε Κύριος, ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ ἐγὼ ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακίμ. 6 Καὶ ἠσχύθησαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπαν, δίκαιος ὁ κύριος. 7 Καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν Κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμαίαν, λέγων, ἐνετράπησαν, οὐ καταφθερῶ αὐτοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμὸς μου ἐν Ἱερουσαλὴμ. 8 Ὅτι ἔσονται εἰς παῖδας, καὶ γνώσονται τὴν δουλείαν μου, καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς.

9 Καὶ ἀνέβη Σουσακίμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβε· καὶ ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς οὓς ἐποίησε Σαλωμών. 10 Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτόν Σουσακίμ ἄρχοντας παρατρεχόντων, τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασιλέως. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου, εἰσεπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες, καὶ οἱ παρατρέφοντες, καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόντων. 12 Καὶ ἐν τῷ ἐντραπήναι αὐτόν, ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ ὀργὴ Κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθορὰν εἰς τέλος· καὶ γὰρ ἐν Ἰούδα ἦσαν λόγοι ἀγαθοί.

13 Καὶ κατίσχυσεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐβασίλευσε· καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἐνὸς ἐτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν τῇ πόλει ἣ ἐξελέξατο Κύριος ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομμά ἢ Ἀμμανίτις. 14 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν, ὅτι οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον.

15 Καὶ λόγοι Ῥοβοὰμ οἱ πρόωτοι καὶ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαία τοῦ προφῆτου, καὶ Ἀδδῶ τοῦ ὀρώντος, καὶ πράξεις αὐτοῦ; καὶ ἐπολέμησε Ῥοβοὰμ τὸν Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. 16 Καὶ ἀπέθανε Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

13

1 Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ ἐβασίλευσεν Ἀβιά ἐπὶ Ἰούδαν. 2 Τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχὰ, θυγάτηρ Οὐριηλ ἀπὸ Γαβαῶν.

Καὶ πολέμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιά καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ. 3 Καὶ παρετάξατο Ἀβιά ἐν δυνάμει πολεμισταῖς δυνάμειος τετρακοσίας χιλιάσιν ἀνδρῶν δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτόν πόλεμον ἐν ὀκτακοσίαις χιλιάσι, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμειος.

⁴ Καὶ ἀνέστη Ἀβιά ἀπὸ τοῦ ὄρους Σομόρων, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ εἶπεν, ἀκούσατε Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ· ⁵ Οὐχ ὑμῖν γινώσκει ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἔδωκε βασιλεῖα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ Δαυιδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαθήκη ἄλως· ⁶ Καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβὰτ ὁ παῖς Σαλωμών τοῦ Δαυιδ, καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· ⁷ Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀνέστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῆ καρδία, καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· ⁸ Καὶ νῦν ὑμεῖς λέγετε ἀντιστήναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας Κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυιδ· καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολὺ, καὶ μεθ' ὑμῶν μύσχοι χρυσοὶ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεοῦς· ⁹ Ἡ οὐκ ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς Κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας ἐν μύσχῳ ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἐπτά, καὶ ἐγίνετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ· ¹⁰ Καὶ ἡμεῖς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ Κυρίῳ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ Λευίται, καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ¹¹ θυμῶσι τῷ Κυρίῳ ὀλοκαύτωμα πρῶτῃ καὶ δευτέρῃ, καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προσέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῆ καὶ οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάσαι δέλης· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακὰς Κυρίου τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτόν· ¹² Καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ Κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ἡμᾶς· Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, μὴ πολεμήσητε πρὸς Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι οὐκ εὐδοῦσεται ὑμῖν.

¹³ Καὶ Ἱεροβοὰμ ἀπέστρεψε τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκ τῶν ὄπισθεν· ¹⁴ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς Κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι· ¹⁵ Καὶ ἐβόησαν ἄνδρες Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾶν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ Κύριος ἐπάταξε τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐναντίον Ἀβιά καὶ Ἰούδα· ¹⁶ Καὶ ἔφθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ πρόσωπον Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν· ¹⁷ Καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιά καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην· καὶ ἔπεσον τραυματίαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιοι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί· ¹⁸ Καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· ¹⁹ Καὶ κατεδίωξεν Ἀβιά ὀπίσω Ἱεροβοὰμ, καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιθὴλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεσυνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρών καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· ²⁰ Καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχύεν Ἱεροβοὰμ ἔτι πάσας τὰς ἡμέρας Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Κύριος, καὶ ἐτελεύτησε.

²¹ Καὶ κατίσχυσεν Ἀβιά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἰκοσιδύο καὶ ἐκκαίδεκα θυγατέρας·

²² Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιά καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδδῶ.

²³ Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ· ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσά ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα δέκα ἔτη.

14

¹ Καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ· ² Καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση, ³ καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς· ⁴ Καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἰδωλα, καὶ εἰρήνευσε πόλεις τεχνήρεις ἐν γῆ Ἰούδα, ⁵ ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέπαυσε Κύριος αὐτῷ· ⁶ Καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα, οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλοὺς, ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐξεζήτησεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλοθεῖν, καὶ εὐώδωσεν ἡμῖν· ⁷ Καὶ ἐγένετο δύναμις τῷ Ἀσά ὀπλοφόρων αἰρόντων θυρεοῦς καὶ δόρατα ἐν γῆ Ἰούδα τριακόσια χιλιάδες, καὶ ἐν γῆ Βενιαμὴν πελτασταὶ καὶ τοξοταὶ διακόσιοι καὶ ὀγδοῆκοντα χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμιστὰι δυνάμειος·

⁸ Καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρὲ ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ ἄρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλθεν ἕως Μαρησά· ⁹ Καὶ ἐξῆλθεν Ἀσά εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ Βορράν Μαρησά· ¹⁰ Καὶ ἐβόησεν Ἀσά

πρὸς Κύριον Θεὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρά σοι σῶζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις· κατίσχυσον ἡμᾶς Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποιθαμεν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἤλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μὴ κατίσχυσάτω πρὸς σέ ἄνθρωπος. ¹¹ Καὶ ἐπάταξε Κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον Αἰθίοπες, ¹² καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ· καὶ ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποήσιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐσκόλευσαν σκύλα πολλά. ¹³ Καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις Κυρίου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐσκόλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, ὅτι πολλά σκύλα ἐγενήθη αὐτοῖς. ¹⁴ Καὶ γε σκηνὰς κτήσεων, καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλά καὶ καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

15

¹ Καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Ὠδηῦ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου. ² Καὶ ἐξήλθεν εἰς ἀπάντησιν Ἀσὰ καὶ παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ εἶπεν, ἀκούσατέ μου Ἀσὰ, καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν· Κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐὰν ἐκζητήσῃ αὐτὸν εὐρεθήσεται ὑμῖν, καὶ ἐὰν ἐγκαταλείπῃ αὐτὸν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. ³ Καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ Θεῷ ἀληθινῷ, καὶ οὐχ ἱερέως ὑποδεικνύντος, καὶ ἐν οὐ νόμῳ. ⁴ Καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εὐρεθήσεται αὐτοῖς. ⁵ Καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας. ⁶ Καὶ πολεμῆσει ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει. ⁷ Καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε, καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῆ ἔργασίᾳ ὑμῶν.

⁸ Καὶ ἐν τῷ ἀκούσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν Ἀδὰ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσε καὶ ἐξέβαλε τὰ βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν κατέσχευ Ἱεροβοὰμ ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ ἐνεκαίνισε τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ Κυρίου. ⁹ Καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραὶμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Συμεῶν, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀσὰ. ¹¹ Καὶ ἔθυσσε τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκαν, μόσχους ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια.

¹² Καὶ διήλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν. ¹³ Καὶ πᾶς ὃς ἐὰν μὴ ἐκζητήσῃ τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἀποθανεῖται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός. ¹⁴ Καὶ ὤμοσαν ἐν Κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλη καὶ ἐν σάλπιγγι καὶ ἐν κερατίνας. ¹⁵ Καὶ εὐφράνθησαν πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὄρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει ἐζήτησαν αὐτὸν· καὶ εὐρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε Κύριος αὐτοῖς κυκλόθεν.

¹⁶ Καὶ τὴν Μααχὰ τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψε τὸ εἶδωλον, καὶ κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ Κέδρων. ¹⁷ Πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχον ἐν τῷ Ἰσραὴλ· ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσὰ ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ εἰσῆνεγκε τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια οἴκου τοῦ Θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκευή. ¹⁹ Καὶ πόλεμος οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσὰ.

16

¹ Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσὰ, ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ εἰσοδὸν τῷ Ἀσὰ βασιλεῖ Ἰούδα.

² Καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐκ θησαυρῶν οἴκου Κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἄδερ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ, λέγων, ³ διὰθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρὸς μου καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρὸς σου· ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίου καὶ ἀργύριον· δεῦρο καὶ διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βασαὰ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ.

⁴ Καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ τοῦ βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξε τὴν Αἰών, καὶ τὴν Δάν, καὶ τὴν Ἀβελμαῖν, καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί.

⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκούσαι Βαασά, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ, καὶ κατέπαυσε τὸ ἔργον αὐτοῦ. ⁶ Καὶ Ἀσά βασιλεὺς ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, καὶ ἔλαβε τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ὠκοδόμησε Βαασά, καὶ ὠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβαὲ καὶ τὴν Μασφά.

⁷ Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἦλθεν Ἄνανι ὁ προφήτης πρὸς Ἀσά βασιλέα Ἰούδα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας, καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον Θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρὸς σου. ⁸ Οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἦσαν εἰς δύναμιν πολλήν, εἰς θάρσος, εἰς ἵππεις, εἰς πλήθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χειρὰς σου; ⁹ Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπιβλέπουν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, κατισχύει ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν· ἠγνόηκας ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. ¹⁰ Καὶ ἐθυμώθη Ἀσά τῷ προφῆτῃ, καὶ παρέθετο αὐτόν εἰς φυλακὴν, ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐλυμήνατο Ἀσά ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ.

¹¹ Καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσά, οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ.

¹² Καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσά ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ καὶ τριακοστῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησε τὸν Κύριον, ἀλλὰ τοὺς ἰατρούς. ¹³ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ἔθαψαν αὐτόν ἐν τῷ μνήματι, ᾧ ὤρυξεν ἑαυτῷ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτόν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἐπλησαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἕως σφόδρα.

17

¹ Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ² Καὶ ἔδωκε δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἠγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν Ἐφραῖμ, ἃς προκατελάβετο Ἀσά ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐγένετο Κύριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς πρώταις, καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἰδῶλα, ⁴ ἀλλὰ Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησε, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τὰ ἔργα τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵ Καὶ κατεθύνη Κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε πᾶς Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. ⁶ Καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὀδῷ Κυρίου, καὶ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα.

⁷ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλε τοὺς ἠγουμένους αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβδιάν, καὶ Ζαχαρίαν, καὶ Ναθαναὴλ, καὶ Μιχαῖαν, τοῦ διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα. ⁸ Καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευῖται, Σαμαῖας, καὶ Ναθανάις, καὶ Ζαβδίας, καὶ Ἀσιήλ, καὶ Σεμιραμῶθ, καὶ Ἰωνάθαν, καὶ Ἀδωνίας, καὶ Ἰωβίας, καὶ Ἰωβίας, καὶ Ἰωβαδωνίας, Λευῖται, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ἐλισαμὰ, καὶ Ἰωρὰμ, οἱ ἱερεῖς. ⁹ Καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα, καὶ μετ' αὐτῶν βίβλος νόμου Κυρίου, καὶ διηλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν.

¹⁰ Καὶ ἐγένετο ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ἰωσαφάτ. ¹¹ Καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφάτ δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα· καὶ οἱ Ἀραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. ¹² Καὶ ἦν Ἰωσαφάτ πορευόμενος μεῖζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ὠκοδόμησεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκῆσεις καὶ πόλεις ὀχυράς. ¹³ Καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· καὶ ἄνδρες πολεμιστὰι δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλὴμ.

¹⁴ Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τῷ Ἰούδα χιλίαρχοι, Ἔδνας ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσιοι χιλιάδες. ¹⁵ Καὶ μετ' αὐτόν, Ἰωανὰν ὁ ἠγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι ὀγδοήκοντα χιλιάδες. ¹⁶ Καὶ μετ' αὐτόν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ζαρι, ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμεως. ¹⁷ Καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὴν δυνατοὶ δυνάμεως καὶ Ἐλιαδὰ, καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ διακόσιοι χιλιάδες. ¹⁸ Καὶ μετ' αὐτόν Ἰωζαβὰδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. ¹⁹ Οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

18

¹ Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφάτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. ² Καὶ κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Ἀχαάβ εἰς Σαμάρειαν· καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαάβ πρόβατα καὶ μόσχους πολλοὺς, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠγάπα αὐτῶν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος. ³ Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὡς ἐγώ, οὕτω καὶ σύ· ὡς ὁ λαός σου, καὶ ὁ λαός μου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον.

⁴ Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, ζήτησον διη σήμερον τὸν Κύριον. ⁵ Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφῆτας τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν, ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ⁶ Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ, οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι, καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; ⁷ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, ἔτι ἀνὴρ εἷς τοῦ ζητῆσαι τὸν Κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστι προφητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακὰ, οὗτος Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλά· καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ, μὴ λαλείτω ὁ βασιλεὺς οὕτως.

⁸ Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς ἐνούουχον ἕνα, καὶ εἶπε, τάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλά. ⁹ Καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐνδεδυμένοι στολὰς, καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας πόλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφήτευσαν ἐναντίον αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν ἕως ἂν συντελεσθῇ. ¹¹ Καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφήτευσαν οὕτως, λέγοντες, ἀνάβαινε εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ, καὶ εὐδοθήσῃ, καὶ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.

¹² Καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων, ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν διη οἱ λόγοι σου ὡς ἐνὸς αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγαθὰ. ¹³ Καὶ εἶπε Μιχαίας, ζῆ Κύριος, ὅτι ὁ ἔαν εἶπῃ ὁ Θεὸς πρὸς μέ, αὐτὸ λαλήσω.

¹⁴ Καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Μιχαία, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν, ἀνάβαινε, καὶ εὐδοθήσεις, καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας ὑμῶν. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ποσάκις ἐρκίζω σε ἵνα μὴ λαλήσῃς πρὸς μέ πλην τῆν ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι Κυρίου; ¹⁶ Καὶ εἶπεν, ἰδὸν τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν· καὶ εἶπε Κύριος, οὐκ ἔχουσιν ἠγούμενον οὗτοι, ἀναστρέψωσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

¹⁷ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ ἀλλ' ἢ κακὰ; ¹⁸ Καὶ εἶπεν, οὐχ οὕτως· ἀκούσατε λόγον Κυρίου. εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ παρεστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ εἶπε Κύριος, τίς ἀπατήσῃ τὸν Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν Ῥαμὼθ Γαλαὰδ; καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. ²⁰ Καὶ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον Κυρίου, καὶ εἶπεν, ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν· καὶ εἶπε Κύριος, ἐν τίνι; ²¹ Καὶ εἶπεν, ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, ἀπατήσεις καὶ δυνήσῃ, ἐξελθε καὶ ποίησον οὕτω. ²² Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε Κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ Κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακὰ.

²³ Καὶ ἠγγισε Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ποία τῆ ὁδῷ παρήλθε πνεῦμα Κυρίου παρ' ἐμοῦ τοῦ λαλήσαι πρὸς σέ; ²⁴ Καὶ εἶπε Μιχαίας, ἰδοὺ ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ἣ εἰσελεύσῃ ταμεῖον ἐκ ταμεῖου τοῦ κατακρυβῆναι.

²⁵ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ, λάβετε τὸν Μιχαίαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς Ἐμὴρ ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Ἰωὰς ἄρχοντα υἱὸν τοῦ βασιλέως, ²⁶ καὶ ἐρεῖτε, οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἀπόθεσθε τούτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως, ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. ²⁷ Καὶ εἶπε Μιχαίας, ἔαν

ἐπιστρέφων ἐπιστρέψης ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε Κύριος ἐν ἐμοί· καὶ εἶπεν, ἀκούσατε λαοὶ πάντες.

²⁸ Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα, εἰς Ῥαμῶθ Γαλααδ.
²⁹ Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ, κατακάλυψόν με, καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδυσαί τὸν ἱματισμὸν μου· καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. ³⁰ Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἀρμάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ, λέγων, μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μόνον. ³¹ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφὰτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν, βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν· καὶ ἐβόησεν Ἰωσαφὰτ, καὶ Κύριος ἔσωσεν αὐτὸν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἀπ' αὐτοῦ. ³² Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. ³³ Καὶ ἀνὴρ ἔτεινε τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπε τῷ ἠνίοχῳ, ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου, ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. ³⁴ Καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἐστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐξεναντίας Συρίας ἕως ἐσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντος τοῦ ἡλίου.

19

¹ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ.
² Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰηοὺ ὁ τοῦ Ἀνανὶ ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν αὐτῷ, βασιλεὺς Ἰωσαφὰτ, εἰ ἁμαρτωλῶ σὺ βοηθεῖς, ἢ μισουμένῳ ὑπὸ Κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σέ ὄργη παρὰ Κυρίου. ³ Ὅτι ἀλλ' ἢ λόγῳ ἀγαθοῖ ἠνρέθησαν ἐν σοί, ὅτι ἐξῆρας τὰ ἄλλα ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητήσαι τὸν Κύριον.

⁴ Καὶ κατώκησεν Ἰωσαφὰτ εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως ὅρουσ Ἐφραΐμ, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁵ Καὶ κατέστησε τοὺς κριτὰς ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὄχυραῖς, ἐν πόλει καὶ πόλει. ⁶ Καὶ εἶπε τοῖς κριταῖς, ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε, ἀλλ' ἢ τῷ Κυρίῳ, καὶ μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. ⁷ Καὶ νῦν γενέσθω φόβος Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ φυλάσσετε καὶ ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἐστὶ μετὰ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἀδικία, οὐδὲ θαυμάσια πρόσωπον, οὐδὲ λαβεῖν δῶρα.

⁸ Καὶ γε ἐν Ἱερουσαλήμ κατέστησεν Ἰωσαφὰτ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν Κυρίου, καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁹ Καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς, λέγων, οὕτω ποιήσατε ἐν φόβῳ Κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐν πλήρῃ καρδίᾳ. ¹⁰ Πᾶς ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀναμέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον τοῦ προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα, καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἁμαρτήσονται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὄργη ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν· οὕτως ποιήσατε, καὶ οὐχ ἁμαρτήσατε. ¹¹ Καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἠγούμενος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πάντα λόγον Κυρίου, καὶ Ζαβδίας υἱὸς Ἰσμαὴλ ὁ ἠγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα πρὸς πάντα λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸ προσώπου ὑμῶν· ἰσχύσατε καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

20

¹ Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ Μωάβ, καὶ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναίων πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς πόλεμον. ² Καὶ ἦλθον καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἰωσαφὰτ, λέγοντες, ἦκει ἐπὶ σέ πλήθος πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν Ἀσασὰν Θαμάρ, αὕτη ἐστὶν Ἐγγαδί. ³ Καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔδωκε Ἰωσαφὰτ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητήσαι τὸν Κύριον, καὶ ἐκήρυξε νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδα. ⁴ Καὶ συνήχθη Ἰούδα ἐκζητήσαι τὸν Κύριον, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἦλθον ζητήσαι τὸν Κύριον.

⁵ Καὶ ἀνέστη Ἰωσαφὰτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν οἴκῳ Κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς. ⁶ Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου, οὐχὶ σὺ εἶ Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν; καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἰσχύς δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστι πρὸς σέ ἀντιστηναί; ⁷ Οὐχὶ σὺ ὁ Κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραὰμ τῷ ἡγαπημένῳ σου

εις τὸν αἰῶνα· ⁸ Καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ᾠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἀγίασμα τῷ ὀνόματί σου, λέγοντες, ⁹ ἔὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λιμός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σέ ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκούση καὶ σώσεις. ¹⁰ Καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ Μωάβ, καὶ ὄρος Σηεῖρ· εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσραὴλ διελεθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξελεθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιαν ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς. ¹¹ Καὶ νῦν ἰσοῦ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελεθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκας ἡμῖν. ¹² Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ κρινεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχύς τοῦ ἀντιστηναί πρὸς τὸ πλήθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθόν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἶδαμεν τί ποιήσωμεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

¹³ Καὶ πᾶς Ἰούδα ἐστήκως ἐναντι Κυρίου, καὶ τὰ παιδία αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ τῷ Οὐζιῇλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου, τῶν υἱῶν Βαναίου, τῶν υἱῶν Ἐλεὶήλ τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευίτου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ¹⁵ Καὶ εἶπεν, ἀκούσατε πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ· τάδε λέγει Κύριος ὁ ὄντις ὑμῖν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἔστιν ἡ παράταξις, ἀλλ' ἢ τῷ Θεῷ. ¹⁶ Αὐριον κατάβητε ἐπ' αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουνσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν Ἀσσεῖς, καὶ εὐρήσετε αὐτούς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου Ἰεριήλ. ¹⁷ Οὐχ ὑμῖν ἔστι πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε, καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν Κυρίου μεθ' ὑμῶν Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλὴμ· μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε αὐριον ἐξελεθεῖν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ Κύριος μεθ' ὑμῶν. ¹⁸ Καὶ κύψας Ἰωσαφάτ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ, ἔπεσον ἐναντι Κυρίου προσκυνῆσαι Κυρίῳ. ¹⁹ Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Κορεῖ, αἰνεῖν Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος.

²⁰ Καὶ ὠρθησαν πρῶτ', καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωέ· καὶ ἐν τῷ ἐξελεθεῖν αὐτούς, ἔστη Ἰωσαφάτ καὶ ἐβόησε, καὶ εἶπεν, ἀκούσατέ μου Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ· ἐμπιστεύσατε ἐν Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐμπιστεθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν προφῆτῃ αὐτοῦ, καὶ ἐξουδοθήσεσθε. ²¹ Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησε ψαλτωδοὺς καὶ αἰνοῦντας, ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐξελεθεῖν ἐμπροσθεν τῆς δυνάμεως, καὶ ἔλεγον, ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

²² Καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι αὐτούς τῆς αἰνέσεως καὶ τῆς ἐξομολογήσεως, ἔδωκε Κύριος πολεμεῖν τοὺς υἱοὺς Ἀμμών ἐπὶ Μωάβ καὶ ὄρος Σηεῖρ τοὺς ἐξελεθόντας ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐτροπώθησαν. ²³ Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών καὶ Μωάβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σηεῖρ, ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι αὐτούς· καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σηεῖρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευθῆναι.

²⁴ Καὶ Ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπιὰν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψε, καὶ εἶδε τὸ πλήθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος. ²⁵ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωσαφάτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλευσαὶ τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ, καὶ ἀποσκευὴν, καὶ σκῦλα, καὶ σκευὴ ἐπιθυμητὰ, καὶ ἐσκύλευσαν ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα, ὅτι πολλὰ ἦν. ²⁶ Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ἠλόγησαν τὸν Κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου Κοιλὰς Εὐλογίας, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁷ Καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ Ἰωσαφάτ ἠγοούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι εὐφραίνεν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ²⁸ Καὶ εἰσῆλθον εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγγιν εἰς οἶκον Κυρίου. ²⁹ Καὶ ἐγένετο ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, ἐν τῷ ἀκούσαι αὐτοὺς ὅτι Κύριος ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ὑπεναντίους Ἰσραὴλ. ³⁰ Καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν.

³¹ Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, ὧν ἐτῶν τριακονταπέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζούβα, θυγάτηρ Σαλί. ³² Καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλιεν τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθεὲς ἐνώπιον Κυρίου. ³³ Ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχε, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατέθυγε τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.

³⁴ Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφάτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰηοῦ τοῦ Ἀνανι, ὃς κατέγραψε βιβλίον βασιλέων Ἰσραὴλ.

³⁵ Καί μετὰ ταῦτα ἔκοινωνησεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ οὕτως ἠνόμησεν· ³⁶ ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν, τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς· καὶ ἐποίησε πλοῖα ἐν Γασίων Γαβέρ. ³⁷ Καὶ προεφῆτευσεν Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Δωδία ἀπὸ Μαρισθῆ ἐπὶ Ἰωσαφάτ, λέγων, ὡς ἐφιλίασας τῷ Ὀχοζία, ἔθραυσε Κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συντριβῆ τὰ πλοῖά σου· καὶ οὐκ ἐδυνάσθη πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

21

¹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² Καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφάτ ἔξ, Ἀζαρίας, καὶ Ἰεὶλ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἀζαρίας, καὶ Μιχαήλ, καὶ Ζαφατίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα. ³ Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλὰ, ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ὄπλα μετὰ τῶν πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδα, καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωρὰμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος. ⁴ Καὶ ἀνέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραήλ.

⁵ Ὀντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ὀκτῶ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁶ Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτοῦ γυνὴ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου. ⁷ Καὶ οὐκ ἐβούλετο Κύριος ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυίδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δαυίδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

⁸ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέστη Ἐδῶμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλεῖα. ⁹ Καὶ ὥχθη Ἰωρὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ πάσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἠγέρθη νυκτός, καὶ ἐπάταξεν Ἐδῶμ τὸν κυκλοῦντα αὐτὸν, καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἐφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰούδα Ἐδῶμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· τότε ἀπέστη Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐγκατέλιπε Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν.

¹² Καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἡλιοῦ τοῦ προφήτου, λέγων, τάδε λέγει Κύριος Θεὸς Δαυίδ τοῦ πατρός σου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ Ἰωσαφάτ τοῦ πατρός σου, καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, ¹³ καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ, ὡς ἐξεπόρνευσεν οἶκος Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς σου υἱοὺς τοῦ πατρός σου τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας, ¹⁴ ἰδοὺ Κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ ἐν γυναιξί σου, καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου. ¹⁵ Καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσῳ κοιτίας, ἕως οὗ ἐξέληθ ἡ κοιτία σου μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας.

¹⁶ Καὶ ἐπήγειρε Κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ τοὺς Ἀραβας, καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιόπων. ¹⁷ Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ κατεδυνάστευον, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἣν εὗρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς, ἀλλ' ἡ Ὀχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν Κύριος εἰς τὴν κοιτίαν μαλακίαν ἣ οὐκ ἔστιν ἰατρεία. ¹⁹ Καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας· καὶ ὡς ἦλθε καιρὸς τῶν ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιτία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ· καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν, καθὼς ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ. ²⁰ Ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ὅτε ἐβασίλευσε, καὶ ὀκτῶ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπορεύθη οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων.

22

¹ Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ τὸν Ὀχοζίαν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε τὸ ἐπελθὼν ἐπ' αὐτοὺς ληστήριον, οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἀλιμαζονεῖς· καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰούδα.

² Ὦν ἐτῶν εἴκοσι Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία, θυγάτηρ Ἀμβρί. ³ Καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος τοῦ ἀμαρτάνειν.

4 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου ὡς οἶκος Αἰαάβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῷ σύμβουλοι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρευσαί αὐτὸν, 5 καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη· καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ Αἰαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ· καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωρὰμ. 6 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευθῆναι εἰς Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν Ῥαμὼθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας.

Καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Αἰαάβ εἰς Ἰεζράελ, ὅτι ἠρώσκει. 7 Καὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐγένετο καταστροφή Ὀχοζία ἐλθεῖν πρὸς Ἰωρὰμ· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν, ἐξήλθε μετ' αὐτοῦ Ἰωρὰμ πρὸς Ἰηοῦ υἱὸν Ναμεσεὶ χριστὸν Κυρίου εἰς τὸν οἶκον Αἰαάβ.

8 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰηοῦ τὸν οἶκον Αἰαάβ, καὶ εὔρε τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζία, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. 9 Καὶ εἶπε τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν· καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἰατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰηοῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, ὅτι εἶπαν, υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστίν, ὃς ἐζήτησε τὸν Κύριον ἐν ὄλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζία κατισχύσαι δύναμιν περὶ τῆς βασιλείας. 10 Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. 11 Καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωὰς υἱὸν Ὀχοζίου καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν τροφὴν αὐτοῦ εἰς ταμεῖον τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυπεν αὐτὸν Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωρὰμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔκρυπεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου τῆς Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. 12 Καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ κατακεκρυμμένος ἕξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

23

1 Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωρὰμ, καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανὰν, καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ὠβὴδ, καὶ τὸν Μαασαΐαν υἱὸν Ἀδία, καὶ τὸν Ἐλισταφὰν υἱὸν Ζαχαρίου, μεθ' αὐτοῦ εἰς οἶκον Κυρίου. 2 Καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ ἄρχοντας πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ. 3 Καὶ διεθέθητο πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα διαθήκην ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω, καθὼς ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυίδ. 4 Νῦν ὁ λόγος οὗτος, ὃν ποιήσετε· τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν εἰσόδων, 5 καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῆς μέσης, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐν ἀλαλαξίᾳ οἴκου Κυρίου. 6 Καὶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἶκον Κυρίου, ἂν μὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰσελεύσονται ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυλακὰς Κυρίου. 7 Καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ ἀνδρὸς σκευὸς σκευὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀποθανεῖται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐκπορευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον αὐτοῦ.

8 Καὶ ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς· καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰς ἐφημερίας. 9 Καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὲ τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὅπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ. 10 Καὶ ἔστησε τὸν λαὸν πάντα ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. 11 Καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐβασίλευσεν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, ζήτω ὁ βασιλεὺς.

12 Καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ τρεχόντων, καὶ ἐξομολογουμένων, καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα· καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου. 13 Καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ σάλπιγγες· καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς ἠψυμένους, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ οἱ ἄδοντες ἐν τοῖς ὄργανοις ὧδοι, καὶ ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέρρηξε Γοθολία τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησεν,

ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε. ¹⁴ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδαεὶ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαεὶ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐκβάλετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰσέλθατε ὅπως αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω μαχαίρα, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς, μὴ ἀποθανέτω ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹⁵ Καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διήλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἰππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ.

¹⁶ Καὶ διέθετο Ἰωδαεὶ διαθήκην ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, εἶναι λαὸν τῷ Κυρίῳ. ¹⁷ Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βάαλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ εἰδῶλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθὰν ἱερέα Βάαλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ ἐνεχείρισεν Ἰωδαεὶ ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησε τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὡς διέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ ἀνευρέγκαι ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ὠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυὶδ. ¹⁹ Καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου Κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα. ²⁰ Καὶ ἔλαβε τοὺς πατριάρχας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. ²¹ Καὶ ἠψφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἠσύχασε, καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν.

24

¹ Ὡν ἐτῶν ἐπτὰ Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Σαβιὰ ἐκ Βηρσαβεε. ² Καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαεὶ τοῦ ἱερέως. ³ Καὶ ἔλαβεν Ἰωδαεὶ δύο γυναῖκας αὐτῷ, καὶ ἐγέννησαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

⁴ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωὰς ἐπισκεύασαι τὸν οἶκον Κυρίου. ⁵ Καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντός Ἰσραὴλ ἀργύριον κατοχῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ σπεύσατε λαλήσαι· καὶ οὐκ ἔσπευσαν οἱ Λευῖται.

⁶ Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωὰς τὸν Ἰωδαεὶ τὸν ἄρχοντα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, διατί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; ⁷ Ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ· καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου Κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλίμ.

⁸ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, γεννηθῆτω γλωσσόκομον, καὶ τεθῆτω ἐν πύλῃ οἴκου Κυρίου ἕξω. ⁹ Καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰσενέγκαι Κυρίῳ καθὼς εἶπε Μωυσῆς παῖς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁰ Καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἰσέφερον καὶ ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη. ¹¹ Καὶ ἐγένετο ὡς εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ ἐξεκένωσεν τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· οὕτως ἐποίησαν ἡμέραν ἕξ ἡμέρας, καὶ συνήγαγον ἀργύριον πολὺ. ¹² Καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαεὶ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα εἰς ἐργασίαν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκεύασαι τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ χαλκεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκεύασαι τὸν οἶκον Κυρίου. ¹³ Καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον Κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνίσχυσαν. ¹⁴ Καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαεὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν σκεύη εἰς οἶκον Κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ ὀλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ Κυρίου διαπαντός πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαεὶ.

¹⁵ Καὶ ἐγήρασεν Ἰωδαεὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐτελεύτησεν ὦν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾷ αὐτόν. ¹⁶ Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

¹⁷ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευταίην Ἰωδαεῖ εἰσηλθόν οἱ ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα· τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. ¹⁸ Καὶ ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον Κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδοῦλεον ταῖς Ἀστάρταις καὶ τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹ Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύρατο αὐτοῖς, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν. ²⁰ Καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐνέδυσε τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαεῖ τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολάς Κυρίου; καὶ οὐκ εὐδοθήσεσθε· ὅτι ἐγκατελίπετε τὸν Κύριον, καὶ ἐγκαταλείπει ὑμᾶς. ²¹ Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν δι' ἐντολῆς Ἰωᾶς τοῦ βασιλέως ἐν αὐτῇ οἴκῳ Κυρίου. ²² Καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωᾶς τοῦ ἐλέους οὗ ἐποίησεν Ἰωδαεῖ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν, ἴδοι Κύριος καὶ κρινάτω.

²³ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν δύναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκοῦ. ²⁴ Ὅτι ἐν ὀλίγοις ἀνδράσιν παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ Θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· καὶ μετὰ Ἰωᾶς ἐποίησε κρίματα.

²⁵ Καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδαεῖ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων. ²⁶ Καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαᾶθ ὁ Ἀμμανίτης, καὶ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαρῆθ ὁ Μωαβίτης, ²⁷ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε· καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

25

¹ Ὦν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰωδαεὶν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ² Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. ³ Καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ. ⁴ Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου Κυρίου, καθὼς γέγραπται, ὡς ἐνετείλατο Κύριος, λέγων, οὐκ ἀποθάνουσι πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθάνουσι ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἢ ἕκαστος τῆ ἐαυτοῦ ἁμαρτία ἀποθάνουσι.

⁵ Καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας ἐξελεῖν εἰς πόλεμον δυνατοῦς, κρατοῦντας δόρυ καὶ θυρεῶν. ⁶ Καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας δυνατοῦς ἰσχυροὶ ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου.

⁷ Καὶ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν, λέγων, βασιλεῦ, οὐ πορεύεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστι Κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ. ⁸ Ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχύσαι ἐν τούτοις, καὶ τροπώσεται σε Κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἐστὶ παρὰ Κυρίου καὶ ἰσχύσαι καὶ τροπώσασθαι. ⁹ Καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἔστι τῷ Κυρίῳ δοῦναί σοι πλεῖστα τούτων.

¹⁰ Καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ, ἀπέλθειν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν· καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. ¹¹ Καὶ Ἀμασίας κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἁλῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεῖρ, δέκα χιλιάδας. ¹² Καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ, καὶ κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, καὶ πάντες διερρόγηνυτο. ¹³ Καὶ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὐδ' ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρῶν· καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας, καὶ ἐσκόλευσαν σκῦλα πολλὰ.

¹⁴ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασίαν πατάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκε πρὸς αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηεῖρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς αὐτῷ εἰς θεοὺς, καὶ ἐναντίον

αυτῶν προσεκύνει, καὶ αὐτοὺς αὐτοῖς ἔθου. ¹⁵ Καὶ ἐγένετο ὄργη Κυρίου ἐπὶ Ἀμασίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ, οἱ οὐκ ἐξείλοντο τὸν λαὸν ἐαυτῶν ἐκ χειρὸς σου; ¹⁶ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαλήσῃ αὐτῷ πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; πρόσσεχε ἵνα μὴ μαστιγωθῆς· καὶ ἐσίωπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν, ὅτι γινώσκω, ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραι σε, ὅτι ἐποίησας τοῦτο, καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου.

¹⁷ Καὶ ἐβουλεύσατο Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰηοῦ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, δεῦρο, καὶ ὀφθῶμεν προσώποις. ¹⁸ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα, λέγων, ὁ ἀκχοῦχ ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων, δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἦλθον τὰ θηρία, καὶ κατεπάτησαν τὸν ἀκχοῦχ. ¹⁹ Εἶπαρ, ἰδοὺ ἐπάταξα τὴν Ἰουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ καρδία σου ἡ βαρεῖα· νῦν κάθισον ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἰνατί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῆ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ;

²⁰ Καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμασίας, ὅτι παρὰ Κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς τῶν Ἰουμαίων. ²¹ Καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς, ἡ ἐστὶ τοῦ Ἰούδα. ²² Καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. ²³ Καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ Ἰωὰς υἱοῦ Ἰωάχαζ κατέλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης Ἐφραὶμ ἕως πύλης γωνίας τετρακοσίους πήχεις. ²⁴ Καὶ πάν τὸ χρυσιὸν καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ σκευὴ τὰ εὐρεθέντα ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ παρὰ τῷ Ἀβδεδὸμ, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμιξέων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

²⁵ Καὶ ἔζησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωὰς τὸν τοῦ Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δεκαπέντε. ²⁶ Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ; ²⁷ Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ Κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχίς; καὶ ἀπέστειλαν κατοπίσθεν αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁸ Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ.

26

¹ Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμασίου. ² Αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Αἰλάθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα, μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

³ Υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ὀζίας, καὶ πενήτηντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ⁴ Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθεὲς ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν Κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ συνιόντος ἐν φόβῳ Κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησε τὸν Κύριον, καὶ εὐώδωσεν αὐτῷ Κύριος.

⁶ Καὶ ἐξήλθε καὶ ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ κατέσπασε τὰ τεῖχη Γέθ, καὶ τὰ τεῖχη Ἰαβνήρ, καὶ τὰ τεῖχη Ἀζώτου, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοφύλοις. ⁷ Καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν Κύριος ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας, καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους. ⁸ Καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα τῷ Ὀζία, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω.

⁹ Καὶ ὠκοδόμησεν Ὀζίας πύργους ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς φάραγος, καὶ ἐπὶ τῶν γενιῶν, καὶ κατίσχυσε. ¹⁰ Καὶ ὠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησε λάκκους πολλοὺς, ὅτι κτήνη πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν σερηλά· καὶ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ ἀμπελοφυγοὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι γεωργὸς ἦν. ¹¹ Καὶ ἐγένετο τῷ Ὀζία δύναμις ποιούσα πόλεμον, καὶ ἐκπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς πόλεμον καὶ εἰσπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμὸν· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰεὶηλ τοῦ γραμματέως, καὶ Μαασίου τοῦ κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. ¹² Πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον δισχίλιοι ἑξακόσιοι, ¹³ καὶ μετ'

αυτῶν δύναμις πολεμική, τριακόσια χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθήσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους. ¹⁴ Καὶ ἠτοίμασεν αὐτοῖς Ὀζίας πάση τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ εἰς λίθους σφενδόνας· ¹⁵ Καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ, τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, βάλλειν βέλεσι καὶ λίθοις μεγάλοις· καὶ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόρῳ· ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθῆσαι ἕως οὗ κατίσχυσε.

¹⁶ Καὶ ὡς κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι· καὶ ἠδίκησεν ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτοῦ, καὶ εἰσήλθεν εἰς τὸν ναὸν Κυρίου θυμιάσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. ¹⁷ Καὶ εἰσήλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ Κυρίου ὀγδοήκοντα υἱοὶ δυνατοί. ¹⁸ Καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὀζίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν αὐτῷ, οὐ σοί, Ὀζία, θυμιάσαι τῷ Κυρίῳ, ἀλλ' ἡ τοῖς ἱερεῦσιν υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἡγιασμένοις θῦσαι· ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ Κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ Κυρίου Θεοῦ.

¹⁹ Καὶ ἐθυμώθη Ὀζίας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι ἐν τῷ ναῷ· καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων. ²⁰ Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν Κύριος. ²¹ Καὶ Ὀζίας ὁ βασιλεὺς ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀφουσῶθ' ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι ἀπεσχίσθη ἀπὸ οἴκου Κυρίου· καὶ Ἰωάθαμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.

²² Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ὀζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι ὑπὸ Ἰεσοῦ τοῦ προφήτου. ²³ Καὶ ἐκοιμήθη Ὀζίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι λεπρὸς ἐστὶ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

27

¹ Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσα θυγάτηρ Σαδῶκ. ² Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν Ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰσήλθεν εἰς τὸν ναὸν Κυρίου. Καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθεῖρετο. ³ Αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου Κυρίου τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἐν τείχει Ὀπέλ ὠκοδόμησε πολλὰ, ⁴ ἐν ὄρει Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς καὶ οἰκῆσεις καὶ πύργους. ⁵ Αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα υἱὸν Ἀμμών, καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἀμμών καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ, καὶ κριθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς υἱὸν Ἀμμών κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. ⁶ Κατίσχυσεν Ἰωάθαμ, ὅτι ἠτοίμασεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντίον Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ.

⁷ Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ⁹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

28

¹ Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν Ἀχαζ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ² Καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς βασιλέων Ἰσραὴλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε, καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ³ ἐν γῆ Βενευνόμ· καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἔθνων, ὧν ἐξωλόθρευσε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱὸν Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους.

⁵ Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ, καὶ ἠχμαλώτευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλήν, καὶ ἤγαγεν εἰς Δαμασκόν· καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην. ⁶ Καὶ ἀπέκτεινε Φακεὲ ὁ τοῦ Ῥομελία βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχύϊ, ἐν τῷ καταλιπεῖν αὐτοὺς Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁷ Καὶ ἀπέκτεινε Ζερχὶ ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραὶμ τὸν Μασσίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν Ἐζρικὰν ἠγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἐλκανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. ⁸ Καὶ

ἤχημαλώτισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναῖκας καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν τὰ σκῦλα εἰς Σαμάρειαν.

⁹ Καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ Κυρίου, Ὡδῆδ ὄνομα αὐτῶ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἰδοὺ ὄργη Κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν ἐπὶ Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνετε ἐν αὐτοῖς ἐν ὄργῃ, καὶ ἕως τῶν οὐρανῶν ἔφθακε. ¹⁰ Καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε κατακτήσασθαί εἰς δούλους καὶ δούλας· οὐκ ἰδοὺ εἰμι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν; ¹¹ Καὶ νῦν ἀκούσατέ μου, καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ἤχημαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὄργη Θεοῦ Κυρίου ἐφ' ὑμῖν.

¹² Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, Οὐδεΐας ὁ τοῦ Ἰωαννοῦ, καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ Μοσολαμῶθ, καὶ Ἐζεκίας ὁ τοῦ Σελλῆμ, καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἐλδαὶ ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου, ¹³ καὶ εἶπαν αὐτοῖς, οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἀμαρτάνειν τῷ Κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς, ὑμεῖς λέγετε προσθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν, ὅτι πολλὴ ἡ ἀμαρτία ἡμῶν, καὶ ὄργη Θεοῦ Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁴ Καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. ¹⁵ Καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες οἱ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν καὶ ἀλείψασθαι, καὶ ἀντελάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς Ἰεριχὼ πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν.

¹⁶ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχας πρὸς βασιλέα Ἀσσοῦρ βοθηθῆσαι αὐτῷ ¹⁷ καὶ ἐν τούτῳ, ὅτι οἱ Ἰουμαῖοι ἐπέθεντο, καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα, καὶ ἤχημαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. ¹⁸ Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ Λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν τῷ βασιλεῖ τὴν Αἰλῶν, καὶ τὴν Γαληρῶ, καὶ τὴν Σωχῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Γαμζῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. ¹⁹ Ὅτι ἐταπεινώσε Κύριος τὸν Ἰούδα διὰ Ἀχαζ βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ Κυρίου. ²⁰ Καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαλαφραελασσαρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ, καὶ ἔθλιψεν αὐτόν. ²¹ Καὶ ἔλαβεν Ἀχας τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Ἀσσοῦρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῶ ἦν, ²² ἀλλ' ἡ τῷ θλιβῆναι αὐτόν· καὶ προσέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ Κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀχας, ²³ ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύποντάς με· καὶ εἶπεν, ὅτι θεοὶ βασιλέως Συρίας αὐτοῦ κατισχύσουσιν αὐτοὺς, αὐτοῖς τοῖνον θύσω, καὶ ἀντιλήσονται μοι· καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραὴλ.

²⁴ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀχας τὰ σκευὴ οἴκου Κυρίου, καὶ κατέκοψεν αὐτὰ, καὶ ἔκλεισε τὰς θύρας οἴκου Κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἐαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ ἐν Ἰερουσαλὴμ, ²⁵ καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμῶν θεοῖς ἄλλοτριῶς, καὶ παρώργισεν Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ²⁶ Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ²⁷ Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, ὅτι οὐκ εἰσήνεγκαν αὐτὸν εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

29

¹ Καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὡν εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων, καὶ εἴκοσι ἑννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβιὰ, θυγάτηρ Ζαχαρίου. ² Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθεὲς ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

³ Καὶ ἐγένετο ὡς ἔσθη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ ἀνέωξε τὰς θύρας οἴκου Κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. ⁴ Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, ⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούσατε οἱ Λευῖται· νῦν ἀγνίσθητε, καὶ ἀγνίσατε τὸν οἶκον Κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων· ⁶ Ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἀρχένα, ⁷ καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβησαν τοὺς

λύχρους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἔθυμίασαν, καὶ ὀλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ. ⁸ Καὶ ὠργίσθη ὀργῇ Κύριος ἐπὶ τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς συρισμόν ὡς ὑμεῖς ὁράτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ⁹ Καὶ ἰδοὺ πεπλήγησιν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῆ οὐκ αὐτῶν, ὃ καὶ νῦν ἐστίν. ¹⁰ Ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστὶν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκη μου, διαθήκη Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. ¹¹ Καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν ἠρέτικε Κύριος στήναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν, καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας.

¹² Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται, Μαᾶθ ὁ τοῦ Ἀμασὶ, καὶ Ἰωῆλ ὁ τοῦ Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί, Κίς ὁ τοῦ Ἀβδί, καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰλαελήλ· καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γεδωνι, Ἰωδαὰ ὁ τοῦ Ζεμμάθ, καὶ Ἰωαδάμ· οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά. ¹³ Καὶ τῶν υἱῶν Ἐλισαφάν, Ζαμβρί, καὶ Ἰεΐηλ· καὶ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, Ζαχαρίας καὶ Ματθανίας. ¹⁴ Καὶ τῶν υἱῶν Αἰμάν, Ἰεΐηλ καὶ Σεμεΐ· καὶ τῶν υἱῶν Ἰδιθουν, Σαμαίας, καὶ Ὀζιήλ. ¹⁵ Καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἠγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος Κυρίου, καθαρῖσαι τὸν οἶκον Κυρίου. ¹⁶ Καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἕσω εἰς τὸν οἶκον Κυρίου ἀγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὐρεθεῖσαν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων ἕξω.

¹⁷ Καὶ ἤρξατο τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νουμηνία τοῦ πρώτου μηνὸς ἀγνίσαι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν Κυρίου, καὶ ἠγνισαν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν.

¹⁸ Καὶ εἰσῆλθον ἕσω πρὸς Ἐζεκιάν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν, ἠγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκευῆ αὐτῆς, ¹⁹ καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποστασίᾳ αὐτοῦ, ἠτοιμάκαμεν καὶ ἠγνίσαμεν· ἰδοὺ ἐστὶν ἐναντίον τοῦ θυσιαστήριου Κυρίου.

²⁰ Καὶ ὥρθρισεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου. ²¹ Καὶ ἀνήνεγκε μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς ἑπτὰ, ἄμνοὺς ἑπτὰ, χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῶν ἀγίων, καὶ περὶ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν τοῖς ἱερεῦσιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου. ²² Καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς ἄμνοὺς, καὶ περιέχεον τὸ αἷμα τῷ θυσιαστήριῳ. ²³ Καὶ προσήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ²⁴ Καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς, περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἢ ὀλοκαύτως, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας.

²⁵ Καὶ ἔστησε τοὺς Λευῖτας ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν κυβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, καὶ Γαδ τοῦ ὀρώντος τῷ βασιλεῖ, καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, ὅτι διὰ ἐντολῆς Κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν. ²⁶ Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις Δαυὶδ, καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι. ²⁷ Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἀνένεγκα τὴν ὀλοκαύτως ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὀλοκαύτως, ἤρξαντο ἄδειν Κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ. ²⁸ Καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσεκύνει, καὶ οἱ ψαλτωδοὶ ἄδοντες, καὶ σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὀλοκαύτως. ²⁹ Καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὐρεθέντες, καὶ προσεκύνησαν.

³⁰ Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευῖταις, ὑμνεῖν τὸν Κύριον ἐν λόγοις Δαυὶδ καὶ Ἀσάφ τοῦ προφήτου· καὶ ὕμνον ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἔπесον καὶ προσεκύνησαν.

³¹ Καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας, καὶ εἶπε, νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν Κυρίῳ, προσαγάγετε καὶ φέρετε θυσίας αἰνέσεως εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὀλοκαυτώσει. ³² Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὀλοκαυτώσεως ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατὸν, ἄμνοι διακόσιοι· εἰς ὀλοκαύτως

Κυρίω πάντα ταῦτα. ³³ Καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἐξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια. ³⁴ Ἄλλ' ἢ οἱ ἱερεῖς ἦσαν ὀλίγοι, καὶ οὐκ ἠδύναντο ἐκδεῖραι τὴν ὄλοκαύτωςιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὐ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὐ ἠγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς· ὅτι οἱ Λευῖται προθύμως ἤγνισαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς. ³⁵ Καὶ ἡ ὄλοκαύτωςις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν τῆς ὄλοκαυτώσεως· καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ Κυρίου. ³⁶ Καὶ ἠυφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαὸς, διὰ τὸ ἠτοιμακέναι τὸν Θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

30

¹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ, ἐλθεῖν εἰς οἶκον Κυρίου, εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασέκ τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ. ² Καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἐν Ἱερουσαλὴμ ποιῆσαι τὸ φασέκ τῷ μνηί τῷ δευτέρῳ. ³ Οὐ γὰρ ἠδυνάσθησαν ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐκ ἠγνίσθησαν ἱκανοὶ, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁴ Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας. ⁵ Καὶ ἔστησαν λόγον διελεθεῖν κήρυγμα ἐν παντί Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβέ ἕως Δάν, ἐλθόντας ποιῆσαι τὸ φασέκ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πλήθος οὐκ ἐποίησεν κατὰ τὴν γραφὴν.

⁶ Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, λέγοντες, οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψατε πρὸς Κύριον Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασσωσμένους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ. ⁷ Καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, οἱ ἀπέστησαν ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν καθὼς ὑμεῖς ὁράτε. ⁸ Καὶ νῦν μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, δότε δόξαν Κυρίῳ τῷ Θεῷ, καὶ εἰσέλθετε εἰς τὸ ἅγιασμα αὐτοῦ ὃ ἠγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. ⁹ Ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς Κύριον, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἕνατι πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν.

¹⁰ Καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ ἕως Ζαβουλῶν· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν, καὶ καταμωκῶμενοι. ¹¹ Ἀλλὰ ἄνθρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐνετρέψαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα. ¹² Καὶ ἐγένετο χεῖρ Κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰ προσταγμάτα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ Κυρίου.

¹³ Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ λαὸς πολλὸς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μνηί τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. ¹⁴ Καὶ ἀνέστησαν, καὶ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθύμιν τοῖς ψευδέσι, κατέσπασαν καὶ ἐβρίψαν εἰς τὸν χειμάρρον Κέδρων. ¹⁵ Καὶ ἔθυσαν τὸ φασέκ τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου· καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐνετρέψαν καὶ ἤγνισαν, καὶ εἰσήνεγκαν ὄλοκαυτώματα ἐν οἴκῳ Κυρίου.

¹⁶ Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν, κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν. ¹⁷ Ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐκ ἠγνίσθη, καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασέκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἀγνισθῆναι τῷ Κυρίῳ. ¹⁸ Ὅτι πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ Ἰσάχαρ, καὶ Ζαβουλῶν, οὐκ ἤγνισαν, ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασέκ παρὰ τὴν γραφὴν· τοῦτο καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν, λέγων, Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλιάσθω ὑπὲρ ¹⁹ πάσης καρδίας κατεθυνούσης ἐκζητήσαι Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀγνεῖαν τῶν ἁγίων. ²⁰ Καὶ ἐπήκουσε Κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἴασατο τὸν λαόν.

²¹ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτά ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, καὶ καθυμνοῦντες τῷ Κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις τῷ Κυρίῳ. ²² Καὶ ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ Κυρίῳ· καὶ συνετέλεσαν τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτά ἡμέρας, θύοντες θυσίαν σωτηρίου, καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ Κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν.

²³ Καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁴ Ὅτι Ἐζεκίας ἀπήρξατο τῷ Ἰούδα τῇ ἐκκλησίᾳ χιλίους μόσχους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χιλίους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλῆθος. ²⁵ Καὶ ἠψφράνθη πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα, καὶ οἱ εὐρεθέντες ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰούδα. ²⁶ Καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη ἐν Ἱερουσαλήμ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμών υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁷ Καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ εὐλόγησαν τὸν λαόν· καὶ ἐηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἤλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

31

¹ Καὶ ὡς συνετελέσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας, καὶ ἔκοψαν τὰ ἄλση, καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐξ Ἐφραΐμ, καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς τέλος· καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν.

² Καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἐκάστου κατὰ τὴν ἑαυτοῦ λειτουργίαν, τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, εἰς τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου, καὶ αἰνεῖν, καὶ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ λειτουργεῖν ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου Κυρίου. ³ Καὶ μερὶς τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὀλοκαυτώσεις τὴν πρωΐνῃν καὶ τὴν δειλινῇν, καὶ ὀλοκαυτώσεις εἰς τὰ σάββατα, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας, καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου.

⁴ Καὶ εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ, δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὅπως κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου Κυρίου. ⁵ Καὶ ὡς προσέταξεν τὸν λόγον, ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου, καὶ οἴνου, καὶ ἑλαίου, καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν γέννημα ἀγροῦ, καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ⁶ Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων, καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἠγίασαν τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωροῦς. ⁷ Ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνετελέσθησαν.

⁸ Καὶ ἤλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες, καὶ εἶδον τοὺς σωροὺς, καὶ ἠλόγησαν τὸν Κύριον καὶ τὸν λαόν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁹ Καὶ ἐπυθάνετο Ἐζεκίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. ¹⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἶκον Σαδώκ, καὶ εἶπεν, ἔξ οὗ ἤρκαται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἶκον Κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ κατελίπομεν ἕως εἰς πλῆθος, ὅτι Κύριος ἠλόγησε τὸν λαόν αὐτοῦ, καὶ κατελίπομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦτο.

¹¹ Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἔτι ἐτοιμάσαι παστοφῶρια εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ἠτοίμασαν, ¹² καὶ ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωνενίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος. ¹³ Καὶ Ἰεὶήλ, καὶ Ὀζίας, καὶ Ναῆθ, καὶ Ἀσαήλ, καὶ Ἰεριμῶθ, καὶ Ἰωζαβάδ, καὶ Ἐλιήλ, καὶ ὁ Σαμαχία, καὶ Μαάθ, καὶ Βαναίας, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθεσταμένοι διὰ Χωνενίου καὶ Σεμεὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀζαρίας ὁ ἠγούμενος οἴκου Κυρίου.

¹⁴ Καὶ Κορὴ ὁ τοῦ Ἰεμὰ ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων, δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς Κυρίου, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ¹⁵ διὰ χειρὸς Ὁδὸμ, καὶ Βενιαμὴν, καὶ Ἰησοῦς, καὶ Σεμεὶ, καὶ Ἀμαρίας, καὶ Σεχονίας, διὰ χειρὸς τῶν ἱερέων ἐν πίστει, δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας, κατὰ τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρὸν, ¹⁶ ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον Κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν, εἰς λειτουργίαν ἐφημερίας διατάξεως αὐτῶν. ¹⁷ Οὗτος ὁ καταλοχισμὸς τῶν ἱερέων κατ' οἴκους πατριῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐν διατάξει, ¹⁸ ἐγκαταλοχίσει ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ ἰῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει ἠγνισαν τὸ ἅγιον. ¹⁹ Τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευίταις.

²⁰ Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας ἐν παντὶ Ἰούδα, καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐναντίον τοῦ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασι, ἐξεζήτησε τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἐξ ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καὶ εὐδοώθη.

32

¹ Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχῆρεις, καὶ εἶπε προκαταλάβεσθαι αὐτάς.

² Καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἦκει Σενναχηρίμ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμήσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ³ Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν, ἐμφράξει τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. ⁴ Καὶ συνήγαγε λαὸν πολλόν, καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν, καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων, μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ, καὶ εὕρῃ ὕδωρ πολλόν, καὶ κατισχύσῃ.

⁵ Καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας, καὶ ὤκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον, καὶ πύργους, καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά. ⁶ Καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν, λέγων, ⁷ ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε, καὶ μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι μεθ' ἡμῶν πλείονες ἢ μετ' αὐτοῦ. ⁸ Μετὰ αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τοῦ σώζειν καὶ τὸν πολεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν· καὶ κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα.

⁹ Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας ἐαυτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτοὺς ἐπὶ Λαχίς, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα τὴν Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ, λέγων, ¹⁰ οὕτως λέγει Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ἐπὶ τί ὑμεῖς πεποιθατε, καὶ καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ; ¹¹ οὐχὶ Ἐζεκίας ἀπατᾷ ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς δίψαν, λέγων, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ; ¹² Οὐχ οὕτως ἐστὶν Ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ, λέγων, κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε, καὶ ἐπ' αὐτῷ θυμιάσατε; ¹³ Οὐ γνώσεσθε ὃ, τι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι ἠδύνατο θεοὶ τῶν ἔθνῶν πάσης τῆς γῆς σώσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου; ¹⁴ Τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἔθνῶν τούτων οὐδὲ ἐξωλόθρευσαν οἱ πατέρες μου; μὴ ἐδύνατο σώσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι δυήσεται ὁ Θεὸς ὑμῶν σώσαι ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου; ¹⁵ Νῦν οὖν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, καὶ μὴ πεποιθῆναι ὑμᾶς ποιεῖτω κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ Θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σώσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, ὅτι ὁ Θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου. ¹⁶ Καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Κύριον Θεόν, καὶ ἐπὶ Ἐζεκίαν παῖδα αὐτοῦ.

¹⁷ Καὶ βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίξειν τὸν Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ, λέγων, ὡς οἱ θεοὶ τῶν ἔθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξεύλαντο λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέλθῃται ὁ Θεὸς Ἐζεκίου λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου. ¹⁸ Καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαῖστί ἐπὶ τὸν λαὸν Ἱερουσαλήμ τὸν ἐπὶ τοῦ τεύχους, τοῦ βοηθήσαι αὐτοῖς, καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. ¹⁹ Καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ Θεὸν Ἱερουσαλήμ, ὡς καὶ ἐπὶ θεοῦ λαὸν τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.

²⁰ Καὶ προσήξατο Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ Ἡσαίας υἱὸς Ἀμὸς ὁ προφήτης περὶ τούτου, καὶ ἐβόησεν εἰς τὸν οὐρανόν. ²¹ Καὶ ἀπέστειλε Κύριος ἄγγελον, καὶ ἐξέτριψε πάντα δυνατὸν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ἀσσοῦρ· καὶ ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἐαυτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτοῦ· καὶ τῶν ἐξελεθόντων ἐκ κοιτίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ. ²² Καὶ ἔσωσε Κύριος τὸν Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρίμ βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. ²³ Καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ Κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ ὑπερήρηθη κατ' ὄφθαλμοῦς πάντων τῶν ἔθνῶν μετὰ ταῦτα.

²⁴ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρώστησεν Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσήξατο πρὸς Κύριον· καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ, καὶ σημείον ἔδωκεν αὐτῷ. ²⁵ Καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀνταπέδωκεν Ἐζεκίας, ἀλλὰ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. ²⁶ Καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ Κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. ²⁷ Καὶ ἐγένετο τῷ Ἐζεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ ἀρώματα, καὶ ὀπλοθήκας, καὶ εἰς σκευὴ ἐπιθυμητὰ, ²⁸ καὶ πόλεις εἰς τὰ γεννήματα τοῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ κώμας καὶ φάτνας παντὸς κτήνους, καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποιμνία, ²⁹ καὶ πόλεις ἅς ὠκοδόμησεν αὐτῷ, καὶ ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ Κύριος ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα.

³⁰ Αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξεν τὴν ἔξοδον τοῦ ὕδατος Γειῶν τὸ ἄνω, καὶ κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς Λίβα τῆς πόλεως Δαυὶδ· καὶ εὐδωδύθη Ἐζεκίας ἐν πάσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ³¹ Καὶ οὕτως τοῖς πρεσβυταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος, τοῖς ἀποσταλείσι πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν Κύριος τοῦ πειράσαι αὐτὸν, εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

³² Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἴδοι γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαίου υἱοῦ Ἀμὼς τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ³³ Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυὶδ· καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

33

¹ Ὡν δεκαδύο ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ πεντηκονταπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν, οὓς ἐξωλόθρευσε Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³ Καὶ ἐπέστρεψε καὶ ὠκοδόμησε τὰ ὑψηλά, ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε στήλας τοῖς Βααλῖμ, καὶ ἐποίησεν ἄλλω, καὶ προσέκολλησεν πάση τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. ⁴ Καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ Κυρίου, οὗ εἶπε Κύριος, ἐν Ἱερουσαλήμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵ Καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήρια πάση τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου. ⁶ Καὶ αὐτὸς διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν γῆ Βενευθόμ· καὶ ἐκλήθονίζετο, καὶ οἰωνίζετο, καὶ ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγκαστριμύθους καὶ ἐπαοιδούς, καὶ ἐπλήθυνε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν. ⁷ Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν, τὸ χωνευτὸν, εἰκόνα ἦν ἐποίησεν ἐν οἴκῳ Θεοῦ, οὗ εἶπε Θεὸς πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμών υἱὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ Ἱερουσαλήμ ἦν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, θῆσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸ Καὶ οὐ προσήθωσα σαλευσαί τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλην ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐντειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁹ Καὶ ἐπλάνησε Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

¹⁰ Καὶ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ Μανασσῆ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπήκουσαν. ¹¹ Καὶ ἤγαγε Κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἀρχοντας τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως Ἀσοῦρ, καὶ κατέλαβον τὸν Μανασσῆ ἐν δεσμοῖς, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα. ¹² Καὶ ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον Θεοῦ τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Θεοῦ πατέρων αὐτοῦ, ¹³ καὶ προσήξατο πρὸς αὐτόν· καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς βοῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι Κύριος αὐτὸς ἐστὶ Θεός.

¹⁴ Καὶ μετὰ ταῦτα ὠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ Λιβὸς κατὰ Νότον ἐν τῷ χειμάρρῳ, καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν διὰ τῆς πύλης τῆς ἰχθυϊκῆς ἐκπορευομένων τὴν πόλιν τὴν κυκλόθεν, καὶ εἰς Ὀπελ, καὶ ὕψωσε σφόδρα, καὶ κατέστησεν ἀρχοντας τῆς δυνάμεως ἐν πάσιαις ταῖς πόλεσι ταῖς τειχήρεσιν ἐν Ἰούδα. ¹⁵ Καὶ περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτριούς καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου Κυρίου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ὠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου Κυρίου καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔξωθεν τῆς πόλεως. ¹⁶ Καὶ κατάρθρωσε τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως· καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα, τοῦ δουλεῦν Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ. ¹⁷ Πλὴν ἐτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἐθυσίαζε, πλὴν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν.

¹⁸ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἢ πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ λόγοι τῶν ὁρώντων τὸν λαλούντων πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὄνοματι Θεοῦ Ἰσραὴλ, ¹⁹ ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ' οἷς ὤκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ, πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὁρώντων. ²⁰ Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ.

²¹ Ὡν ἐτῶν εἴκοσι καὶ δύο Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, ὡς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσι τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυσεν Ἀμὼν καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. ²³ Καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον Κυρίου ὡς ἐταπεινώθη Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς αὐτοῦ Ἀμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλειαν. ²⁴ Καὶ ἐπέθευτο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμὼν, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσῖαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

34

¹ Ὡν ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσῖας ἐν τῷ βασιλεύσει αὐτὸν, καὶ τριάκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ² Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε δεξιὰ καὶ ἀριστερά. ³ Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔτι παιδάριον ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι Κύριον τὸν Θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρῖσαι τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, καὶ τῶν ἄλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν περιβωμίων, καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. ⁴ Καὶ κατέσπασε τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ θυσιαστήρια τῶν Βααλῖμ, καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἔκοψε τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψε, καὶ ἔλεπτυνε καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς. ⁵ Καὶ ὅσα ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ ἔκαθάρισε τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, ⁶ καὶ ἐν πόλεσι Μανασσῆ, καὶ Ἐφραὶμ, καὶ Συμεὼν, καὶ Νεφθαλί, καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ. ⁷ Καὶ κατέσπασε τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ ἄλση, καὶ εἰδῶλα κατέκοψε λεπτὰ, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

⁸ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ καθαρῖσαι τὴν γῆν καὶ τὸν οἶκον, ἀπέστειλε τὸν Σαφὰν υἱὸν Ἑσελῖα, καὶ τὸν Μασσά ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ τὸν Ἰουὰχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ, κραταιῶσαι τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ. ⁹ Καὶ ἦλθον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς οἶκον Θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῆ καὶ Ἐφραὶμ, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου ἐν Ἰσραὴλ, καὶ υἱῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ Καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιοῦντων τὰ ἔργα, οἱ καθεσταμένοι ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα οἱ ἐποιοῦν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐπισκευάσαι καὶ κατισχύσαι τὸν οἶκον. ¹¹ Καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις, ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάσαι τοὺς οἴκους, ὅς ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα. ¹² Καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι, Ἰεθ καὶ Ἀβδίας οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρι, καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλὰμ ἐκ τῶν υἱῶν Καὰθ ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς Λευῖτης, καὶ πᾶς συνίων ἐν ὀργάνοις ὧδῶν. ¹³ Καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιοῦντων τὰ ἔργα, ἐργασία καὶ ἐργασία· καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν γαμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί.

¹⁴ Καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς οἶκον Κυρίου, εὗρε Χελκίαν ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου Κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. ¹⁵ Καὶ ἀπεκρίθη Χελκίας, καὶ εἶπε πρὸς Σαφὰν τὸν γραμματέα, βιβλίον νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ Σαφάν. ¹⁶ Καὶ εἰσήνεγκε Σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον, πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν σου τῶν ποιοῦντων. ¹⁷ Καὶ ἔχωνυσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὗρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων, καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιοῦντων τὴν ἐργασίαν.

¹⁸ Καὶ ἀπήγγειλε Σαφὰν ὁ γραμματεὺς τῷ βασιλεῖ λόγον, λέγων, βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεὺς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφὰν ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ¹⁹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ νόμου, καὶ διεῖράρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφάν καὶ τῷ Ἀβδὸμ υἱῷ Μιχαῖα καὶ τῷ Σαφάν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐα παιδί τοῦ

βασιλέως, λέγων, ²¹ πορεύθητε, ζητήσατε τὸν Κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεθέντος, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς Κυρίου ἐκκέκασται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων Κυρίου, τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

²² Καὶ ἐπορεύθη Χελκίας, καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεὺς, πρὸς Ὀλδὰν τὴν προφῆτιν, γυναικα Σελλήμ υἱοῦ Θεκωῆ υἱοῦ Ἀράς, φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς, καὶ αὐτὴ κατώκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μασαναί, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα.

²³ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, εἶπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς με, ²⁴ οὕτω λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, ²⁵ ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἄλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσίν με ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐ σβεσθήσεται. ²⁶ Καὶ ἐπὶ βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν Κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, τοὺς λόγους οὗς ἤκουσας, ²⁷ καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου, καὶ ἐταπεινώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκούσαι σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον μου, καὶ διέρρηξας τὰ ἱμάτια σου, καὶ ἔκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶ Κύριος. ²⁸ Ἴδου προστιθήμι σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὰ μνημάτα σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄσονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. Καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον.

²⁹ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. ³⁰ Καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντας λόγους βιβλίου τῆς διαθήκης τοὺς εὑρεθέντας ἐν οἴκῳ Κυρίου. ³¹ Καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στύλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον Κυρίου, τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον Κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ μαρτύρια, καὶ προστάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³² Καὶ ἔστησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Βενιαμῖν· καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ Κυρίου Θεοῦ πατέρων αὐτῶν.

³³ Καὶ περιεῖλεν Ἰωσίας τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς, ἣ ἦν υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ, τοῦ δουλεύειν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ· οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὅπισθε Κυρίου Θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

35

¹ Καὶ ἐποίησαν Ἰωσίας τὸ φασέκ τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσσε τὸ φασέκ τῆ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ² Καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου. ³ Καὶ εἶπε τοῖς Λευίταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, τοῦ ἁγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ· καὶ ἔθηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐπ' ὤμων ἄραι οὐδέν· νῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ ἐτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ διὰ χειρὸς Σαλωμών υἱοῦ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ στήτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαίρεσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευίταις. ⁶ Καὶ θύσατε τὸ φασέκ, καὶ ἐτοιμάσατε τοὺς ἀδελφοῖς ὑμῶν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ.

⁷ Καὶ ἀπήρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα, καὶ ἄμνους, καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασέκ, καὶ πάντας τοὺς εὑρεθέντας εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας, ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. ⁸ Καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις· ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰεὶηλ οἱ ἄρχοντες τοῖς ἱερεῦσιν οἴκου Θεοῦ, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ φασέκ πρόβατα καὶ ἄμνους καὶ ἐρίφους διαχίλια ἑξακόσια, καὶ μόσχους τριακοσίους. ⁹ Καὶ Χωνενίας, καὶ Βαναίας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀσαβίας, καὶ Ἰεὶηλ, καὶ Ἰωζαβὰδ, ἄρχοντες

τῶν Λευιτῶν, ἀπήρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ φασέχ πρόβατα πεντακισχίλια, καὶ μὸσχους πεντακοσίους.

¹⁰ Καὶ κατωρθώθη ἡ λειτουργεῖα, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. ¹¹ Καὶ ἔθυσαν τὸ φασέκ, καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐξέδειραν. ¹² Καὶ ἠτοιμάσαν τὴν ὀλοκαύτωσιν παραδούνα αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ προσάγειν τῷ Κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρῶν. ¹³ Καὶ ὤπησαν τὸ φασέκ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἅγια ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι, καὶ εὐδωθή, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ.

¹⁴ Καὶ μετὰ τὸ ἐτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα ἕως νυκτός, καὶ οἱ Λευῖται ἠτοιμάσαν αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ααρῶν. ¹⁵ Καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ υἱοὶ Ασαφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολάς Δαυὶδ, καὶ Ασαφ, καὶ Αἰμιάν, καὶ Ἰδιθὼμ οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῶν ἀγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἠτοιμάσαν αὐτοῖς. ¹⁶ Καὶ κατωρθώθη καὶ ἠτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία Κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασέκ, καὶ ἐνεγκεῖν τὰ ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου. ¹⁷ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες τὸ φασέκ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνω, καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας.

¹⁸ Καὶ οὐκ ἐγένετο φασέκ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ παντός βασιλέως Ἰσραὴλ· οὐκ ἐποίησαν τὸ φασέκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὃ εὐρεθεῖς, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ, τῷ Κυρίῳ. ¹⁹ Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰωσίου ἐποιήθη τὸ φασέκ τοῦτο· μετὰ ταῦτα πάντα ἃ ἔδρασεν Ἰωσίας ἐν τῷ οἴκῳ, ^{19a} καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ θεραφῖν καὶ τὰ εἰδῶλα καὶ τὰ καρσιμ ἃ ἦν ἐν γῆ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὔρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου· ^{19b} ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς Κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος· ^{19c} πλην οὐκ ἀπεστράφη Κύριος ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰούδα, ἐπὶ πάντα τὰ παροργίσματα αὐτοῦ ἃ παρώργισε Μανασσης· ^{19d} καὶ εἶπε Κύριος, καὶ γε τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα, ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.

²⁰ Καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα Ασσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἰωσίας εἰς συνάντησιν αὐτῷ. ²¹ Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους, λέγων, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ βασιλεὺ Ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σὲ ἤκω σήμερον πόλεμον πολεμήσαι· καὶ ὁ Θεὸς εἶπε τοῦ κατασπεῦσαι με· πρόσεχε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε. ²² Καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ πολεμῆν αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ ἤκουσε τῶν λόγων Νεχαὼ διὰ στόματος Θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμήσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδῶ. ²³ Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισίν αὐτοῦ, ἐξαγαγέτε με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. ²⁴ Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρματος, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτερεῦον ὃ ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ ἐπένησαν ἐπὶ Ἰωσίαν. ²⁵ Καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρήνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον· καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρόσταγμα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων.

²⁶ Καὶ ἦσαν οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπίς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Κυρίου· ²⁷ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

36

¹ Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ² Υἱὸς εἰκοσὶ καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν

ἐν Ἱερουσαλήμ, ^{2α} καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτὰλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβνά· ^{2β} καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ· ^{2c} καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαῶ ἐν Δεβλαθὰ ἐν γῇ Αἴμαθ, τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³ Καὶ μετήγαγεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν, ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσοῦ. ⁴ Καὶ κατέστησε Φαραὼ Νεχαῶ τὸν Ἐλιακὴν υἱὸν Ἰωσίου βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακὴμ· καὶ τὸν Ἰωαχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε Φαραὼ Νεχαῶ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ· ^{4α} καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκε τῷ Φαραῶ· τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι τοῦ ἀργυρίου καὶ τὸ χρυσίου παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, δοῦναι Φαραῶ Νεχαῶ.

⁵ Ὡν εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων Ἰωακὴμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζεχωρά, θυγάτηρ Νηρίου ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ^{5α} Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ· ^{5β} καὶ ἀπέστειλε Κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους, καὶ ληστήρια Σύρων, καὶ ληστήρια Μωαβιτῶν, καὶ υἱὸν Ἀμμών, καὶ τῆς Σαμαρείας, καὶ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ τῶν προφητῶν· ^{5c} πλὴν θυμὸς Κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδα, τοῦ ἀποστῆναι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, ^{5d} καὶ ἐν αἵματι ἀθῶν ᾧ ἐξέχεεν Ἰωακὴμ, καὶ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλήμ αἵματος ἀθῶου, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. ⁶ Καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδιλας, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. ⁷ Καὶ μῆρος τῶν σκευῶν οἴκου Κυρίου ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι.

⁸ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὴμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεύουσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν γανοζαῖ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁹ Ὀκτῶ ἔτων Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου. ¹⁰ Καὶ ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαντοῦ, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐβασίλευσε Σεδεκίαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ.

¹¹ Ἐτῶν εἴκοσι υἱὸς καὶ ἐνὸς ἔτου Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹² Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κορίου Θεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος Κυρίου, ¹³ ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονόσορ ἀθετῆσαι, ἃ ὥρικισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐσκήληρνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατίσχυσε, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ. ¹⁴ Καὶ πάντες οἱ ἐνδοξοὶ Ἰούδα, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ Καὶ ἐξαπέστειλε Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἀγιασματος αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐξουθενοῦντες τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ θυμὸς Κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴαμα.

¹⁷ Καὶ ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ ἀγιασματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένας αὐτῶν οὐκ ἠλέησε, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον· τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁸ Καὶ πάντα τὰ σκευὴ οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τοὺς θησαυροὺς, οἴκου καὶ Κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μεγιστάνων, πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα.

¹⁹ Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ κατέσκαψε τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν σκεῦός ὡραῖον εἰς ἀφανισμόν. ²⁰ Καὶ ἀπώκισε τοὺς καταλοῖπους εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μήδων, ²¹ τοῦ πληρωθῆναι λόγον Κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατίσαι εἰς συμπλήρωσιν ἑτῶν ἐβδομήκοντα.

²² Ἐτους πρώτου Κύρου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα Κυρίου διὰ στόματος Ἰερεμίου, ἐξήγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε κηρύξαι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῶ, λέγων,

²³ Τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς Περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, ἔδωκέ μοι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

ΕΣΔΡΑΣ

¹ ΚΑΙ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεσθῆναι λόγου Κυρίου ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καί γε ἐν γραπτῷ, λέγων,

² Οὕτως εἶπε Κύρος βασιλεὺς Περσῶν, πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμὲ τοῦ οἰκοδομησάμενον οἶκον αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ³ Τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον Θεοῦ Ἰσραὴλ· αὐτὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁴ Καὶ πᾶς ὁ καταλιπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήφονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀποσκευῇ, καὶ κτήνεσι μετὰ τοῦ ἔκουσίου εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

⁵ Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομησάμενον τὸν οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁶ Καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν ἐνίσχυσαν ἐν χερσίν αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ, καὶ ἐν κτήνεσι, καὶ ἐν ξενίοις, πάρεξ τῶν ἔκουσίων.

⁷ Καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, ἃ ἔλαβε Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ Θεοῦ αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιθραδάτου γασβαρηνοῦ, καὶ ἠρίθμησεν αὐτὰ τῷ Σασαβασάρ τῷ ἀρχοντὶ τοῦ Ἰούδα. ⁹ Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· ψυκτῆρες χρυσοῦ τριάκοντα, καὶ ψυκτῆρες ἀργυροῦ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, κεφουρῆς χρυσοῦ τριάκοντα, καὶ ἀργυροῦ διπλοῖ τετρακόσια δέκα, ¹⁰ καὶ σκευὴ ἑτέρα χίλια. ¹¹ Πάντα τὰ σκευὴ τῷ χρυσῷ καὶ τῷ ἀργυρῷ πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασάρ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλώνας εἰς Ἱερουσαλὴμ.

2

¹ Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἧς ἀπόκτισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνας εἰς Βαβυλώνα, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδα ἀνήρ εἰς πόλιν αὐτοῦ. ² Οἱ ἦλθον μετὰ Ζοροβάβελ, Ἰησοῦς, Νεεμίας, Σαραΐας, Ῥελίας, Μαρδοχαῖος, Βαλασάν, Μασφάρ, Βαγουαὶ, Ῥεούμ, Βαανά· ἀνδρῶν ἀριθμὸς λαοῦ Ἰσραὴλ.

³ Υἱοὶ Φαρὲς, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο.

⁴ Υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο.

⁵ Υἱοὶ Ἄρες, ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε.

⁶ Υἱοὶ Φαθάβ Μωάβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ Ἰωάβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο.

⁷ Υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες.

⁸ Υἱοὶ Ζατθουά, ἐννακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.

⁹ Υἱοὶ Ζακχού, ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα.

¹⁰ Υἱοὶ Βανουὶ, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο.

¹¹ Υἱοὶ Βαβαὶ, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.

¹² Υἱοὶ Ἀσγάβ, χίλιοι διακόσιοι εἰκοσιδύο.

¹³ Υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἐξηκονταεξ.

¹⁴ Υἱοὶ Βαγουέ, δισχίλιοι πεντηκονταεξ.

¹⁵ Υἱοὶ Ἀδδίν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες.

¹⁶ Υἱοὶ Ἀτήρ τῷ Ἐζεκία, ἐννενηκονταοκτώ.

¹⁷ Υἱοὶ Βασσοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.

¹⁸ Υἱοὶ Ἰωρά, ἑκατὸν δεκαδύο.

¹⁹ Υἱοὶ Ἀσοῦμ, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.

²⁰ Υἱοὶ Γαβῆρ, ἐννενηκονταπέντε.

²¹ Υἱοὶ Βεθλαῆμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς.

²² Υἱοὶ Νετωφά, πεντηκονταεξ.

²³ Υἱοὶ Ἀναθώθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.

²⁴ Υἱοὶ Ἀζμῶθ, τεσσαρακοντατρεῖς.

²⁵ Υἱοὶ Καριαθιάρημ, Χαφιρά, καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς.

²⁶ Υἱοὶ τῆς Ῥαμὰ καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἰκοσιεῖς.

²⁷ Ἄνδρες Μαχμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο.

²⁸ Ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Αἰά, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.
²⁹ Υἱοὶ Ναβοῦ, πεντηκονταδύο.
³⁰ Υἱοὶ Μαγεβίς, ἑκατὸν πεντηκονταῖς.
³¹ Υἱοὶ Ἥλαμάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες.
³² Υἱοὶ Ἥλὰμ, τριακόσιοι εἴκοσι.
³³ Υἱοὶ Λοθαδὶ καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε.
³⁴ Υἱοὶ Ἰεριχώ, τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.
³⁵ Υἱοὶ Σεναά, τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα.
³⁶ Καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰεθουά τῷ οἴκῳ Ἰησοῦ, ἑννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς.
³⁷ Υἱοὶ Ἐμμῆρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. ³⁸ Υἱοὶ Φασσοῦρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτά. ³⁹ Υἱοὶ Ἡρέμ, χίλιοι ἑπτά.
⁴⁰ Καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδμιήλ τοῖς υἱοῖς Ὡδουῖα, ἑβδομηκοντατέσσαρες.
⁴¹ Οἱ ἄδοντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.
⁴² Υἱοὶ τῶν πυλωρῶν, υἱοὶ Σελλοῦμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτά, υἱοὶ Σωβαῖ, οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα.
⁴³ Οἱ Ναθινὺμ, υἱοὶ Σουθία, υἱοὶ Ἀσουφά, υἱοὶ Ταβαῶθ, ⁴⁴ υἱοὶ Κάδης, υἱοὶ Σιαά, υἱοὶ Φαδῶν, ⁴⁵ υἱοὶ Λαβανῶ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκούβ, ⁴⁶ υἱοὶ Ἀγάβ, υἱοὶ Σελαμί, υἱοὶ Ἀνάν, ⁴⁷ υἱοὶ Γεδδὴλ, υἱοὶ Γαάρ, υἱοὶ Ῥαῖά, ⁴⁸ υἱοὶ Ῥασών, υἱοὶ Νεκωδά, υἱοὶ Γαζέμ, ⁴⁹ υἱοὶ Ἀζώ, υἱοὶ Φασή, υἱοὶ Βασί, ⁵⁰ υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μοουνίμ, υἱοὶ Νεφουσίμ, ⁵¹ υἱοὶ Βακβοῦκ, υἱοὶ Ἀκουφά, υἱοὶ Ἀροῦρ, ⁵² υἱοὶ Βασαλῶθ, υἱοὶ Μαουδά, υἱοὶ Ἀρσά, ⁵³ υἱοὶ Βαρκός, υἱοὶ Σισάρα, υἱοὶ Θεμά, ⁵⁴ υἱοὶ Νασθιέ, υἱοὶ Ἀτουφά. ⁵⁵ Υἱοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σωταῖ, υἱοὶ Σεφηρά, υἱοὶ Φαδουρά, ⁵⁶ υἱοὶ Ἰηλά, υἱοὶ Δαρκῶν, υἱοὶ Γεδήλ, ⁵⁷ υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἀτίλ, υἱοὶ Φαχεράθ, υἱοὶ Ἀσεβωεῖμ, υἱοὶ Ἡμεῖ. ⁵⁸ Πάντες οἱ Ναθανιμ, καὶ υἱοὶ Ἀβδησελάμ, τριακόσιοι ἑννενηκονταδύο.
⁵⁹ Καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θελμελέχ, Θελαρησά, Χερουβ, Ἡδάν, Ἐμμῆρ· καὶ οὐκ ἐδυνάσθησαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν, εἰ ἐξ Ἰσραὴλ εἰσίν· ⁶⁰ Υἱοὶ Δαλαΐα, υἱοὶ Βουά, υἱοὶ Τωβίου, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο. ⁶¹ Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων υἱοὶ Λαβεία, υἱοὶ Ἀκκούς, υἱοὶ Βερτζελλαῖ, ὃς ἔλαβεν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Βερτζελλαῖ τοῦ Γαλααδίτου γυναικα, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῶν. ⁶² Οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωσίμ, καὶ οὐχ εὐρέθησαν, καὶ ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. ⁶³ Καὶ εἶπεν ἄθερσασθὰ αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῆ ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσι καὶ τοῖς τελείοις.
⁶⁴ Πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία ὁμοῦ ὡσεὶ τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα, ⁶⁵ χωρὶς δούλων αὐτῶν καὶ παιδικῶν αὐτῶν, οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτά· καὶ οὗτοι ἄδοντες καὶ ἄδουσαι διακόσιοι. ⁶⁶ Ἰπποὶ αὐτῶν, ἑπτακόσιοι τριακονταῖς· ἡμίονοι αὐτῶν, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· ⁶⁷ Κάμηλοι αὐτῶν, τετρακόσιοι τριακονταπέντε· ὄνοι αὐτῶν, ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴκοσι.
⁶⁸ Καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἠκουσιάσαντο εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ, τοῦ στήσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ· ⁶⁹ ὡς ἡ δύναμις αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου χρυσοῦν καθαρὸν μναὶ ἕξ μυριάδες καὶ χίλια, καὶ ἀργυρίου μνάς πεντακισχιλίας, καὶ κόθωνον τῶν ἱερέων ἑκατόν.
⁷⁰ Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ Ναθινὺμ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

3

¹ Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς εἰς Ἱερουσαλήμ. ² Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἱερεῖς, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον Θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνεγγκαί ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωσοῦ ἄνθρωπου τοῦ Θεοῦ.

³ Καὶ ἠτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσις τῷ Κυρίῳ τοπρῶν καὶ εἰς ἑσπέραν. ⁴ Καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὀλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ· ⁵ Καὶ μετὰ τοῦτο ὀλοκαυτώσεις ἐνδεδεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας καὶ εἰς

πάσας ἐφορτὰς τῷ Κυρίῳ τὰς ἡγιασμένας, καὶ παντὶ ἐκουσιαζομένῳ ἐκούσῳ τῷ Κυρίῳ. ⁶ Ἐν ἡμέρᾳ μιᾶ τῶ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου ἤρξαντο ἀναφέρειν ὀλοκαυτώσεις τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. ⁷ Καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσι, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ, καὶ ἔλαιον τοῖς Σιδωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις, ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς.

⁸ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιῆλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδεκ, καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ Κυρίου. ⁹ Καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καμιηὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ· υἱοὶ Ἡναδάδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται.

¹⁰ Καὶ ἐθεμελιώσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου· καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγγι, καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν Κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ. ¹¹ Καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἴνῳ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσημάνει φωνῇ μεγάλη αἰνεῖν τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τῇ θεμελιώσει τοῦ οἴκου Κυρίου. ¹² Καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἀρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἶδον τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλειον φωνῇ μεγάλῃ· καὶ ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ὠδὴν. ¹³ Καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ λαοῦ, ὅτι ὁ λαὸς ἐκράυγασε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἤκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

4

¹ Καὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ, ² καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ πρὸς τοὺς ἀρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐτοῖς, οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσαράδαν βασιλέως Ἀσσοῦρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε.

³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς ἐπὶ ταῦτο οἰκοδομήσομεν τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κύριος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁴ Καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύων τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς οἰκοδομῆσαι, ⁵ καὶ μισθοῦμενοι ἐπ' αὐτοὺς βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου βασιλείας Περσῶν.

⁶ Καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσσοῦρου, καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ οἰκοῦντας Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. ⁷ Καὶ ἐν ἡμέραις Ἀρθασασθᾶ ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ Μιθραδάτῃ Ταβεὴλ καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις· πρὸς Ἀρθασασθᾶ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὶ καὶ ἡρμηνευμένην. ⁸ Ῥεοῦμ βαλτᾶμ καὶ Σαμψᾶ ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἱερουσαλὴμ τῷ Ἀρθασασθᾶ βασιλεῖ. ⁹ Τάδε ἔκρινε Ῥεοῦμ βαλτᾶμ καὶ Σαμψᾶ ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι, Ἀφαραθαχαῖοι, Ταρφαλαῖοι, Ἀφαρααῖοι, Ἀρχυαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι, Δαυαῖοι, ¹⁰ καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπόκισεν Ἀσσεναφάρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος, καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῆς Σομῶρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹¹ Αὕτῃ ἡ διαταχὴ τῆς ἐπιστολῆς, ἣς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν· πρὸς Ἀρθασασθᾶ βασιλέα παῖδες σου ἀνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ.

¹² Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν, ἣν οἰκοδομοῦσι· καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς κατηρητομένα εἰσὶ, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. ¹³ Νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκεῖνη ἀνοικοδομηθῇ, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, φόροι οὐκ ἔσονται σοι, οὐδὲ δώσουσι· καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ, ¹⁴ καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξειστιν ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ ἵνα ἐπισκέψηται ἐν βίβλῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ εὐρήσεις, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἡ πόλις ἐκεῖνη πόλις ἀποστάτις, καὶ κακοποιούσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖαι δούλων γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς

ἀπό ἡμερῶν αἰῶνος, διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἠρημώθη. ¹⁶ Γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἂν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῇ, οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη.

¹⁷ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ῥεοὺμ βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέα καὶ τοὺς καταλοῖπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκονόμους ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοῖπους πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἰρήνην· καὶ φησὶν, ¹⁸ ὁ φορολόγος δὲν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς, ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ. ¹⁹ Καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, καὶ ἐπεσκέψάμεθα καὶ εὔραμεν, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖαι γίνονται ἐν αὐτῇ. ²⁰ Καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ ἐγένοντο ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις καὶ μέρος δίδονται αὐτοῖς. ²¹ Καὶ νῦν θέτε γνώμη, καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι. Ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης ²² πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνεσιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μή ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι.

²³ Τότε ὁ φορολόγος τοῦ Ἀρθασασθᾶ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον Ῥεοὺμ βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέως καὶ συνδούλων αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῆ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει. ²⁴ Τότε ἤργησε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ Θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἦν ἀργοῦν ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν.

5

¹ Καὶ προεφήτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδὼ προφητεῖαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ὀνόματι Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. ² Τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκ, καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς.

³ Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Θανθαναῖ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σαθαρθουζαναῖ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ τοιαῦτα εἶπαν αὐτοῖς, τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμη τὸν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; ⁴ Τότε ταῦτα εἶποσαν αὐτοῖς, τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην; ⁵ Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμῃ τῷ Δαρείῳ ἀπηνέχθη· καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τούτου ⁶ διασάφησις ἐπιστολῆς, ἧς ἀπέστειλε Θανθαναῖ, ὁ ἔπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σαθαρθουζαναῖ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφασαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ. ⁷ Ῥήμασιν ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν· καὶ ταῦτα γέγραπται ἐν αὐτῷ·

⁸ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πάσα. Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον γίνεται, καὶ εὐδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁹ Τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς προεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως εἶπαμεν αὐτοῖς, τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμη τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; ¹⁰ Καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίζαι σοι, ὥστε γράψαι σοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. ¹¹ Καὶ τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες, ἡμεῖς ὅσμεν δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον δις ἦν ὠκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλὰ, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας ὠκοδόμησεν αὐτόν, καὶ κατηρτίσατο αὐτόν αὐτοῖς. ¹² Ἀφότε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, καὶ τὸν λαὸν ἀπέκτισεν εἰς Βαβυλῶνα. ¹³ Ἀλλ' ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως, Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμη τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. ¹⁴ Καὶ τὰ σκεῦη τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὸν ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκε τῷ Σαβανασάρ τῷ θησαυροφύλακι, τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ, ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ, πάντα τὰ σκεῦη λάβε καὶ πορεύου, θές αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. ¹⁶ Τότε Σαβανασάρ ἐκεῖνος ἦλθε καὶ ἔδωκε θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ τότε ἕως τοῦ νῦν ὠκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτελέσθη. ¹⁷ Καὶ νῦν εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν ἐπισκεπήτω ἐν τῷ οἴκῳ τῆς γάξης τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος, ὅπως

γνώως ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέθη γνώμη οἰκοδομηῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ γνώως ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου, πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς.

6

¹ Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ὅπου ἦ γάρζα κεῖται ἐν Βαβυλώνι. ² Καὶ εὐρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει κεφαλὴς μία, καὶ τούτο γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα.

³ Ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου βασιλέως, Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην περὶ οἴκου ἱεροῦ Θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· οἶκος οἰκοδομηθήτω, καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα· καὶ ἔθηκεν ἔπαρμα ὕψος πῆχεις ἐξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πῆχων ἐξήκοντα. ⁴ Καὶ δόμοι λίθινῳ κραταιοὶ τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἷς, καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται. ⁵ Καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκόμισεν εἰς Βαβυλώνα, καὶ δοθήτω καὶ ἀπελθέτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τόπου οὗ ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

⁶ Νῦν δώσετε ἔπαρχοι πέραν τοῦ ποταμοῦ Σαθαρβουζαναῖ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφασαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν, ⁷ νῦν ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ Θεοῦ· οἱ ἀφηγοῦμενοι τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον οἰκοδομεῖτωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ἀπ' ἐμοῦ γνώμη ἐτέθη, μὴ ποτε τι ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων τοῦ οἰκοδομηθῆναι οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον· καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσι ἐκεῖνοις τὸ μὴ καταργηθῆναι. ⁹ Καὶ ὁ ἄν ὑστέρημα, καὶ οἰοὺς βοῶν καὶ κριῶν, καὶ ἄμνοὺς εἰς ὀλοκαυτώσεις τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρῶς, ἄλας, οἶνον, ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ ἔστω διδομένη αὐτοῖς, ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ, ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν, ¹⁰ ἵνα ὧσιν εὐωδίας προσφέροντες τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ βασιλέως καὶ υἰὸν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τούτου, καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὠρθωμένος πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται. ¹² Καὶ ὁ Θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ, καταστρέψαι πάντα βασιλέα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀλλάξει ἢ ἀφανίσει τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐγὼ Δαρεῖος ἔθηκεν γνώμην, ἐπιμελῶς ἔσται.

¹³ Τότε Θαναθανᾶ ὁ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζαναῖ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ, πρὸς ὃ ἀπέστειλε Δαρεῖος βασιλεὺς, οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς. ¹⁴ Καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ὠκοδομοῦσαν καὶ οἱ Λευῖται ἐν προφητεῖᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Αἰδῶ· καὶ ἀνωκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης Θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ γνώμης Κύρου, καὶ Δαρείου, καὶ Ἀρθασασθᾶ βασιλέων Περσῶν.

¹⁵ Καὶ ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Αἰδᾶρ, ὃ ἐστὶν ἔτος ἔκτον τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ βασιλέως.

¹⁶ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ κατάλοιποι υἰὸν ἀποικεσίας ἐγκαίτια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹⁷ Καὶ προσήνεγκαν εἰς τὰ ἐγκαίτια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ μόσχους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἄμνοὺς τετρακοσίους, χιμάρβους αἰγῶν ὑπὲρ ἁμαρτίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ Καὶ ἔστησαν τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς Λευῖτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν, ἐπὶ δουλείας Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὴν γραφὴν βίβλου Μωσῆ.

¹⁹ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ²⁰ Ὅτι ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται, ἕως εἷς πάντες καθαροί· καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἰοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς. ²¹ Καὶ ἔφαγον υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, οἱ ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς, τοῦ ἐκζητῆσαι Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ. ²² Καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπὶ τὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὐφρανεν αὐτοὺς Κύριος, καὶ ἐπέστρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσοῦρ ἐπ' αὐτοὺς κραταιώσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ.

7

¹ Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθᾶ βασιλέως Περσῶν, ἀνέβη Ἔσδρας υἱὸς Σαραίου, υἱοῦ Ἀζαρίου, υἱοῦ Χελκία, ² υἱοῦ Σελούμ, υἱοῦ Σαδδουκ, υἱοῦ Ἀχιτώβ, ³ υἱοῦ Σαμαρία, υἱοῦ Ἑσριά, υἱοῦ Μαρεῶθ, ⁴ υἱοῦ Ζαραία, υἱοῦ Ὀζίου, υἱοῦ Βοκκί, ⁵ υἱοῦ Ἀβισουῆ, υἱοῦ Φινεῆς, υἱοῦ Ἐλεάζαρ, υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. ⁶ Αὐτὸς Ἔσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλώνας, καὶ αὐτὸς γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωσῆ, ὃν ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεὶρ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐζήτει αὐτός. ⁷ Καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ Ναθινὴμ, εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ Ἀρθασασθᾶ τῷ βασιλεῖ. ⁸ Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, τοῦτο τὸ ἔτος ἔβδομον τῷ βασιλεῖ. ⁹ Ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἔθεμελίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλώνας· ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι χεὶρ Θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν. ¹⁰ ὅτι Ἔσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον, καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγματα καὶ κρίματα.

¹¹ Καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, οὗ ἔδωκε Ἀρθασασθᾶ τῷ Ἔσδρα τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν Κυρίου καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τῶν Ἰσραὴλ.

¹² Ἀρθασασθᾶ βασιλεὺς βασιλέων Ἔσδρα γραμματεῖ νόμου Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· τετελέσθω λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις. ¹³ Ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ὁ ἐχουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι. ¹⁴ Ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἐπτὰ συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ νόμῳ αὐτῶν τῷ ἐν χειρὶ σου. ¹⁵ Καὶ εἰς οἶκον Κυρίου, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ἐκουσιάσθησαν τῷ Θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκηνοῦντι. ¹⁶ Καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὃ, τι ἐὰν εὕρης ἐν πάσῃ χώρᾳ Βαβυλώνας μετὰ ἐκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ ἱερέων τῶν ἐκουσιαζομένων εἰς οἶκον Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁷ Καὶ πάντα προσπορευόμενον τοῦτον ἐτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριοὺς, ἄμνους, καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν· καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁸ Καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῆ ἐν καταλοίῳ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι, ὡς ἀρεστὸν τῷ Θεῷ ὑμῶν ποιήσατε. ¹⁹ Καὶ τὰ σκευὴ τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου Θεοῦ, παράδος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁰ Καὶ κατάλοιπον χρείας οἴκου Θεοῦ σου, ὃ ἂν φανῆ σοι δοῦναι, δώσεις ἀπὸ οἰκῶν γάζης βασιλέως καὶ ἀπ' ἐμοῦ.

²¹ Ἐγὼ Ἀρθασασθᾶ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις ταῖς ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἐτοίμως γινέσθω. ²² Ἔως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατῶν, καὶ ἔως πυροῦ κόρων ἑκατῶν, καὶ ἔως οἴνου βατῶν ἑκατῶν, καὶ ἔως ἐλαίου βατῶν ἑκατῶν, καὶ ἄλας οὗ οὐκ ἔστι γραφή. ²³ Πᾶν ὃ ἔστιν ἐν γνώμῃ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, γινέσθω· προσέχετε μήτις ἐπιχειρήσῃ εἰς τὸν οἶκον Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μή ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ὑμῖν ἐγνωρισταὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς Λευίταις, ἄδουσι, πυλωροῖς, Ναθινὴμ, καὶ λειτουργοῖς οἴκου Θεοῦ τούτου, φόρος μὴ ἔστω σοι, οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς. ²⁵ Καὶ σὺ Ἔσδρα, ὡς ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἐν χειρὶ σου, κατάστησον γραμματεῖς καὶ κριτὰς, ἵνα ὧσι κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσι τοῖς εἰδόσι νόμον τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ εἰδότι γνωριεῖτε.

²⁶ Καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ἦ ποιῶν νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἐτοίμως, τὸ κρίμα ἔσται γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἐὰν τε εἰς θάνατον, ἐὰν τε εἰς παιδείαν, ἐὰν τε εἰς ζῆμίαν τοῦ βίου. ἐὰν τε εἰς παράδοσιν.

²⁷ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὗτως, τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ²⁸ καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλιεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως, τῶν ἐπηρμένων· καὶ ἐγὼ ἔκραταιώθην ὡς χεὶρ Θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ συνήξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

8

¹ Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν αὐτῶν οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθᾶ τοῦ βασιλέως Βαβυλώνας. ² Ἀπὸ υἱῶν Φινεῆς, Γηρῶν· ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυὶδ, Αττούς. ³ Ἀπὸ υἱῶν Σαχανία, καὶ ἀπὸ υἱῶν

Φόρος, Ζαχαρίας, και μετ' αὐτοῦ τὸ συστρεμμα ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. ⁴ Ἀπὸ υἱῶν Φαῶθ Μωᾶβ, Ἐλιανὰ υἱὸς Σαραΐα, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἄρσενικά. ⁵ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθόης, Σεχενίας υἱὸς Ἀζιήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ τριακόσια τὰ ἄρσενικά. ⁶ Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀδιν, Ὠβήθ υἱὸς Ἰωνάθαν, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ ἄρσενικά. ⁷ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡλάμ, Ἰσαΐας υἱὸς Ἀθελία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἄρσενικά. ⁸ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατία, Ζαβαδίας υἱὸς Μιχαήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἄρσενικά. ⁹ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωᾶβ, Ἀβαδία υἱὸς Ἰεϊήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι δεκαοκτὼ τὰ ἄρσενικά. ¹⁰ Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βαανί, Σελιμουθ υἱὸς Ἰωσηφία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ἐξήκοντα τὰ ἄρσενικά. ¹¹ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβί, Ζαχαρίας υἱὸς Βαβί, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰκοσιοκτὼ τὰ ἄρσενικά. ¹² Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσγάδ, Ἰωανὰν υἱὸς Ἀκκατὰν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἄρσενικά. ¹³ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀδωνικάμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Ἐλιφαλάτ, Ἰεήλ, καὶ Σαμαΐα, καὶ μετ' αὐτῶν ἐξήκοντα τὰ ἄρσενικά. ¹⁴ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαγουαῖ, Οὐθαῖ καὶ Ζαβοῦδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἄρσενικά.

¹⁵ Καὶ συνήξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν Εὐλὶ, καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς· καὶ συνήκα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευὶ οὐχ εὐρον ἐκεῖ. ¹⁶ Καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεάζαρ, τῷ Ἀριήλ, τῷ Σεμεΐα, καὶ τῷ Ἀλωνάμ, καὶ τῷ Ἰαρίβ, καὶ τῷ Ἐλνάθαμ, καὶ τῷ Νάθαν, καὶ τῷ Ζαχαρία, καὶ τῷ Μεσολλάμ, καὶ τῷ Ἰωαρίμ, καὶ τῷ Ἐλνάθαν, συνιέντας. ¹⁷ Καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλήσαι πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν τῶν Ἀθινεῖμ ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, τοῦ ἐνεγκῆν ἡμῖν ἄδοντας εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν. ¹⁸ Καὶ ἤλθοσαν ἡμῖν ὡς χεῖρ Θεοῦ ἡμῶν ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ σαχῶν ἀπὸ υἱῶν Μοολί, υἱοῦ Λευὶ, υἱοῦ Ἰσραήλ· καὶ ἀρχὴν ἤλθον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαοκτὼ. ¹⁹ Καὶ τὸν Ἀσεβία, καὶ τὸν Ἰσαΐα ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρί, ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ εἴκοσι. ²⁰ Καὶ ἀπὸ τῶν Ναθινίμ, ὧν ἔδωκε Δαυιδ καὶ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, Ναθινίμ διακόσιοι εἴκοσι, πάντες συνήχθησαν ἐν ὀνόματι.

²¹ Καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστειὰν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Λουὲ, τοῦ ταπεινωθῆναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ζητήσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθείαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ πάσῃ τῇ κτήσῃ ἡμῶν. ²² Ὅτι ἠσχύνθην αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἵππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ ὁδῷ, ὅτι εἶπαμεν τῷ βασιλεῖ, λέγοντες, χεῖρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθόν· καὶ κράτος αὐτοῦ, καὶ θυμὸς αὐτοῦ, ἐπὶ πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας αὐτόν. ²³ Καὶ ἐνηστεύσαμεν, καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν.

²⁴ Καὶ διέστειλα ἀπὸ ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραΐα, τῷ Ἀσαβία, καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν δέκα. ²⁵ Καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῖον καὶ τὰ σκευὴ ἀπαρχῆς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὕψωσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρισκόμενοι. ²⁶ Καὶ ἔστησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πενήκοντα, καὶ σκευὴ ἀργυρᾶ ἑκατὸν, καὶ τάλαντα χρυσοῦ ἑκατὸν, ²⁷ καὶ χαφωρᾶ χρυσοῖ εἴκοσι εἰς τὴν ὁδὸν χίλιοι, καὶ σκευὴ χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ. ²⁸ Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, ὑμεῖς ἅγιοι τῷ Κυρίῳ, καὶ τὰ σκευὴ ἅγια, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῖον ἐκούσια τῷ Κυρίῳ Θεῷ πατέρων ἡμῶν. ²⁹ Ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖτε ἕως στήθε ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν ἐν Ἱερουσαλήμ εἰς σκηνὰς οἴκου Κυρίου. ³⁰ Καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν σκευῶν, ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν.

³¹ Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Λουὲ ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἔλθεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ χεῖρ Θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐρρόυστο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ. ³² Καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκαθίσταμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ³³ Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῖον καὶ τὰ σκευὴ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μεριμῶθ υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεὲς, καὶ μετ' αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ, καὶ Νωαδία υἱὸς Βααΐα οἱ Λευῖται. ³⁴ Ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμός.

³⁵ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἐλθόντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας, προσήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ, μύσχος δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς ἐννενηκονταεξ, ἀμνοὺς ἑβδομηκονταεπτὰ, χιμάρους περὶ ἀμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ. ³⁶ Καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς

διοικηταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἐδόξασαν τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

9

¹ Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρὸς με οἱ ἄρχοντες, λέγοντες, οὐκ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, τῷ Χαναὺν ὁ Ἑθι, ὁ Φερεζι, ὁ Ἰεβουσι, ὁ Ἀμμωνι, ὁ Μωαβι, καὶ ὁ Μοσερι, καὶ ὁ Ἀμορρί, ² ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν· καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεῖρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ. ³ Καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον, διέβροξα τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἔτιλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου, καὶ ἐκαθήμην ἡρεμάζων. ⁴ Καὶ συνήχθησαν πρὸς με πᾶς ὁ διώκων λόγον Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας· κἀγὼ καθήμενος ἡρεμάζων ἕως τῆς θυσίας τῆς ἐσπερινῆς.

⁵ Καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἐσπερινῇ ἀνέστην ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαρρήξαι με τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου, καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν, ⁶ καὶ εἶπα, Κύριε, ἡσχύνθην καὶ ἐνετράπην τοῦ ὑψώσαι, Θεέ μου, τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. ⁷ Ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμέν ἐν πλημμελείᾳ μεγάλη ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν διαρπαγῇ, καὶ ἐν αἰσχύνῃ προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ Καὶ νῦν ἐπεικεύσατο ἡμῖν ὁ Θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμῖν εἰς σωτηρίαν, καὶ δοῦναι ἡμῖν στήριγμα ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. ⁹ Ὅτι δοῦλοι ἐσμέν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ ἐκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν τοῦ ὑψώσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀναστήσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ Τί εἶπωμεν ὁ Θεὸς ἡμῶν μετὰ τοῦτο; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, ¹¹ ἅς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ δοῦλων σου τῶν προφητῶν, λέγων, ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε κληρονομήσαι αὐτήν, γῆ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, ὧν ἔπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν.

¹² Καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δότε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε, καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ¹³ Καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ, ὅτι οὐκ ἐστὶν ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούσισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας, καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν. ¹⁴ Ὅτι ἐπιστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολάς σου, καὶ ἐπιγαμβρεῖσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν· μὴ παροξυνθῆς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας, τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον. ¹⁵ Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, δίκαιος σὺ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· ἰδοὺ ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἐστὶ στήναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

10

¹ Καὶ ὡς προσηύξατο Ἐσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ Θεοῦ, συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι ἔκλαυσαν ὁ λαὸς, καὶ ὑψωσε κλαίων. ² Καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἡλᾶμ, καὶ εἶπε τῷ Ἐσδρα, ἡμεῖς ἡσυνθετήσαμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐκαθήσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας ἀπὸ τῶν λαῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ὑπομονὴ τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ. ³ Καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν βούλη· ἀνάστηθι, καὶ φοβέρισον αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος, γενηθήτω. ⁴ Ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σέ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποιήσου.

⁵ Καὶ ἀνέστη Ἐσδρας, καὶ ὥρκισε τοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἱερεῖς, καὶ Λευεΐτας, καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ὤμοσαν. ⁶ Καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ἀπὸ προσώπου οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωανᾶν υἱοῦ Ἐλισουβ, καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας. ⁷ Καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰουδα καὶ

ἐν Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς ἀποικίας, τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ.
⁸ Πᾶς ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας, ὡς ἡ βουλή τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὑπαρξίς αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διασταλήσεται ἀπὸ ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας.

⁹ Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας· οὗτος ὁ μὴν ὁ ἔννατος· ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατεῖα ἴκκου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος, καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος. ¹⁰ Καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ὑμεῖς ἠσυνθετήκατε, καὶ ἐκαθίστατε γυναικας ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμέλειαν Ἰσραὴλ. ¹¹ Καὶ νῦν δότε αἴνεσιν Κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτριῶν.

¹² Καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, καὶ εἶπαν, μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμα σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. ¹³ Ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ καιρὸς χειμερινός, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις στήναι ἔξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁴ Στήτωσαν δὴ ἀρχοντες ἡμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πόλεσιν ἡμῶν ὃς ἐκάθισε γυναικας ἀλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως, καὶ κριταί, τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν, περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁵ Πλήν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσηλ, καὶ Ἰαζίας υἱὸς Θεκωῆ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου· καὶ Μεσουλλάμ, καὶ Σαββαθαὶ ὁ Λευίτης βοηθῶν αὐτοῖς.

¹⁶ Καὶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας· Καὶ διεστάλησαν Ἑσρας ὁ ἱερεὺς, καὶ ἄνδρες ἀρχοντες πατρῶν τῶ οἴκῳ, καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. ¹⁷ Καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν οἱ ἐκάθισαν γυναικας ἀλλοτρίας, ἕως ἡμέρας μιᾶς τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

¹⁸ Καὶ εὐρέθη ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἱ ἐκάθισαν γυναικας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μασσία, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ Ἰαριβ, καὶ Γαδαλία. ¹⁹ Καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναικας ἑαυτῶν, καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελήσεως αὐτῶν. ²⁰ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμὴρ, Ἀνανί, καὶ Ζαβδία. ²¹ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Μασαήλ, καὶ Ἐλία, καὶ Σαμαΐα, καὶ Ἰεήλ, καὶ Ὀζία. ²² Καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασοῦρ, Ἐλιωναΐ, Μασσία, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἡλασά. ²³ Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζαβὰδ, καὶ Σαμοῦ, καὶ Κωλία, αὐτὸς Κωλίτας, καὶ Φεθεία, καὶ Ἰούδας, καὶ Ἐλιέζερ. ²⁴ Καὶ ἀπὸ τῶν ἀδόντων, Ἐλισάβ· καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν, Σολμὴν, καὶ Τελμὴν, καὶ Ὠδοῦθ. ²⁵ Καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ῥαμία, καὶ Ἀζία, καὶ Μελχία, καὶ Μαριμ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀσαβία, καὶ Βαναία. ²⁶ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡλὰμ, Ματθανία, καὶ Ζαχαρία, καὶ Ἰαΐηλ, καὶ Ἀββία, καὶ Ἰαριμῶθ, καὶ Ἡλία. ²⁷ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθούα, Ἐλιωναΐ, Ἐλιοσουβ, Ματθαναΐ, καὶ Ἀριμῶθ, καὶ Ζαβὰδ, καὶ Ὀζιζά. ²⁸ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεΐ, Ἰωανὰν, Ἀνανία, καὶ Ζαβὸδ, καὶ Θαλί. ²⁹ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανουὶ, Μοσολλάμ, Μαλοῦχ, Ἀδαίας, Ἰασουβ, καὶ Σαλουΐα, καὶ Ῥημῶθ. ³⁰ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Φαὰθ Μωὰβ, Ἐδνὲ, καὶ Χαλήλ, καὶ Βαναία, Μασσία, Ματθανία, Βεσελεήλ, καὶ Βανουὶ, καὶ Μανασσῆ. ³¹ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Ἐλιέζερ, Ἰεσία, Μελχία, Σαμαΐας, Σεμεῶν, ³² Βενιαμὴν, Βαλοῦχ, Σαμαρία. ³³ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσημ, Μετθανία, Ματθαθά, Ζαδὰβ, Ἐλιφαλὲτ, Ἰεραμὶ, Μανασσῆ, Σεμεΐ. ³⁴ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανί, Μοοδία, Ἀρὰμ, Οὐήλ, ³⁵ Βαναία, Βαδαία, Χελκία, ³⁶ Οὐουανία, Μαριμῶθ, Ἐλαιοσιφ, ³⁷ Ματθανία, Ματθαναΐ· καὶ ἐποίησαν ³⁸ οἱ υἱοὶ Βανουὶ, καὶ οἱ υἱοὶ Σεμεΐ, ³⁹ καὶ Σελεμία, καὶ Νάθαν, καὶ Ἀδαία, ⁴⁰ Μαχαδναβὸδ, Σεσεὶ, Σαριουδ, ⁴¹ Ἐζριήλ, καὶ Σελεμία, καὶ Σαμαρία, ⁴² καὶ Σελλοῦμ, Ἀμαρεία, Ἰωσήφ. ⁴³ Ἀπὸ υἱῶν Ναβὸδ, Ἰαήλ, Ματθανίας, Ζαβὰδ, Ζεβεννὰς, Ἰαδαὶ, καὶ Ἰωήλ, καὶ Βαναία.

⁴⁴ Πάντες οὗτοι ἐλάβοσαν γυναικας ἀλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

11

¹ ΛΟΓΟΙ Νεεμίας υἱοῦ Χελκία. Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Χασελεῦ ἔτους εἰκοστοῦ, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν Σουσάν ἀβίρα· ² καὶ ἦλθεν Ἀνανὶ εἰς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, αὐτὸς καὶ ἄνδρες Ἰούδα· καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων, οἱ καταλείθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ περὶ Ἱερουσαλὴμ. ³ Καὶ εἶπосαν πρὸς μέ, Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν πονηρίᾳ μεγάλη καὶ ἐν ὄνειδισμῷ, καὶ τείχῃ Ἱερουσαλὴμ καθηρημένα, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρὶ.

⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι με τοὺς λόγους τούτους, ἐκάθισα καὶ ἔκλαυσα καὶ ἐπένησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. ⁵ Καὶ εἶπα, μὴ δὴ Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἰσχυρὸς, ὁ μέγας καὶ φοβερὸς, φυλάσσωσιν τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπώσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. ⁶ Ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἀνεωγμένοι, τοῦ ἀκοῦσαι προσευχῆν τοῦ δούλου σου, ἦν ἐγὼν προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου· καὶ ἐξαγορεύω ἐπὶ ἀμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ αἷς ἡμάρτομέν σοι· καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. ⁷ Διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σέ, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολάς καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλω τῷ Μωυσῆ παιδί σου. ⁸ Μνήσθητι δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω τῷ Μωυσῆ παιδί σου, λέγων, ὑμεῖς ἐάν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασκορπιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁹ καὶ ἐάν ἐπιστρέψητε πρὸς με, καὶ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσητε αὐτάς, ἐάν ἢ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συναξῶ αὐτοὺς, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνῶσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ¹⁰ Καὶ αὐτοὶ παῖδες σου καὶ λαός σου, οὐς ἐλυτρώσω ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταίᾳ.

¹¹ Μὴ δὴ Κύριε, ἀλλά ἔστω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχῆν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν προσευχῆν παίδων σου τῶν θελότωνων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου· καὶ εὐδώσω δὴ τῷ παιδί σου σήμερον, καὶ δὸς αὐτὸν εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου· καὶ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

12

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισὰν ἔτους εἰκοστοῦ Ἀρθασασθᾶ βασιλεῖ, καὶ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ· καὶ ἔλαβον τὸν οἶνον, καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ· καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ.

² Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς, διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν, καὶ οὐκ εἶ μετριάζων; καὶ οὐκ ἔστι τοῦτο, εἰ μὴ πονηρία καρδίας· καὶ ἐφοβήθην πολὺ σφόδρα, ³ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω· διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, διότι ἡ πόλις οἶκος μνημείων πατέρων μου ἠρημώθη, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρὶ; ⁴ Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς, περὶ τίνος τοῦτο σὺ ζητεῖς; καὶ προσηξάμην πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ⁵ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου, ὥστε πέμψαι αὐτὸν ἐν Ἰούδα εἰς πόλιν μνημείων πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν.

⁶ Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἐχόμενα αὐτοῦ, ἕως πότε ἔσται ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἠγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέ με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὄρον. ⁷ Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, δότω μοι ἐπιστολάς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν, ⁸ καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσάφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὃς ἔστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας, καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ εἰς οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν· καὶ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεῖρ Θεοῦ ἡ ἀγαθῆ.

⁹ Καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολάς τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγούς δυνάμεως καὶ ἰππεῖς. ¹⁰ Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλάτ ὁ Ἀρωνι, καὶ Τωβία ὁ δούλος Ἀμμωνι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο, ὅτι ἤκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

¹¹ Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ¹² Καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγεila ἀνθρώπων τί ὁ Θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίας μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κτήνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ, εἰ μὴ τὸ κτήνος ᾧ ἐγὼ ἐπιβαιῶν ἐπ' αὐτῷ. ¹³ Καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ γωληλά, καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν, καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· καὶ ἤμην συντριβῶν ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν πυρὶ. ¹⁴ Καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην τοῦ αἰν, καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνῃ παρελθεῖν ὑποκάτω μου. ¹⁵ Καὶ ἤμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμάρρου νυκτός, καὶ ἤμην συντριβῶν ἐν τῷ τείχει, καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα.

¹⁶ Καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην, καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς ἐντίμοις, καὶ τοῖς στρατηγοῖς, καὶ τοῖς καταλοίοις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ἕως τότε οὐκ ἀπήγγεila. ¹⁷ Καὶ εἶπα πρὸς

αὐτοὺς, ὑμεῖς βλέπετε τὴν πονηρίαν ταύτην, ἐν ἧ ἔσμεν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἰερουσαλὴμ ἔρημος, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί· δευτε, καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἰερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος. ¹⁸ Καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἧ ἔστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὐκ εἶπέ μοι· καὶ εἶπα, ἀναστῶμεν, καὶ οἰκοδομήσωμεν· καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς τὸ ἀγαθόν.

¹⁹ Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνι, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνι, καὶ Γησὰμ ὁ Ἀραβί, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ εἶπον, τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε; ²⁰ Καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον, καὶ εἶπα αὐτοῖς, ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐδοῦσαι ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί, καὶ οἰκοδομήσωμεν· καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστι μερίς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἰερουσαλὴμ.

13

¹ Καὶ ἀνέστη Ἐλιασοῦβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικὴν· αὐτοὶ ἠγίασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ ἔως πύργου τῶν ἑκατὸν ἠγίασαν ἔως πύργου Ἀναμελ. ² Καὶ ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν υἱῶν Ἰεριχώ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζακχοῦρ, υἱοῦ Ἀμαρί.

³ Καὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυηρὰν ὠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁴ Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευ ἐπὶ Ῥαμῶθ υἱοῦ Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκώς· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Μοσολλάμ υἱὸς Βαραχίου, υἱοῦ Μαζεβήλ· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Σαδῶκ υἱὸς Βαανά. ⁵ Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεσαν οἱ Θεκωῖμ, καὶ ἄδωριμ οὐκ εἰσήνεγκαν τράχηλον αὐτῶν εἰς δουλείαν αὐτῶν.

⁶ Καὶ τὴν πύλην ἱασαναὶ ἐκράτησαν Ἰωῖδὰ υἱὸς Φασέκ, καὶ Μεσουλάμ υἱὸς Βασωδία· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ^{6a} Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Μαλτίας ὁ Γαβαωνίτης, καὶ Εὐάρων ὁ Μηρωνωθίτης, ἄνδρες τῆς Γαβῶν καὶ τῆς Μασφά ἔως θρόνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ. ⁸ Καὶ παρ' αὐτὸν παρησφαλισατο Ὀζιήλ υἱὸς Ἀραχίου πυρωτῶν· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἀνανίας υἱὸς τοῦ ῥωκεῖμ, καὶ κατέλιπον Ἰερουσαλὴμ ἔως τοῦ τεύχους τοῦ πλατέος. ⁹ Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησε Ῥαφαῖα υἱὸς Σοῦρ, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Ἰερουσαλὴμ. ¹⁰ Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαία υἱὸς Ἐρωμάφ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀττούθ υἱὸς Ἀσαβανία. ¹¹ Καὶ δευτέρως ἐκράτησε Μελχίας υἱὸς Ἡράμ, καὶ Ἀσοῦβ υἱὸς Φαάτ Μωάβ, καὶ ἔως πύργου τῶν θανουρίμ. ¹² Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησε Σαλλοῦμ υἱὸς Ἀλλωῆς, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Ἰερουσαλὴμ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ.

¹³ Τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ἄνουν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανώ· αὐτοὶ ὠκοδόμησαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλιούς πήχεις ἐν τῷ τεύχει ἔως τῆς πύλης τῆς κοπρίας.

¹⁴ Καὶ τὴν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησε Μελχία υἱὸς Ῥηχάβ, ἄρχων περιχώρου Βηθακχαρίμ, αὐτὸς καὶ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἐσκέπασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς.

¹⁵ Τὴν δὲ πύλην τῆς πηγῆς ἡσφαλισατο Σαλωμών υἱὸς Χολεζέ, ἄρχων μέρους τῆς Μασφά· αὐτὸς ἐζωκοδόμησεν αὐτήν καὶ ἐστέγασεν αὐτήν, καὶ ἔστησε τὰς θύρας αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς· καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων τῆ κορυφῆ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ πόλεως Δαυίδ. ¹⁶ Ὅπισω αὐτοῦ ἐκράτησε Νεεμίας υἱὸς Ἀζαβούχ, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Βηθσοῦρ, ἔως κήπου τάφου Δαυίδ, καὶ ἔως τῆς κολυμβήθρας τῆς γενοῦσίας, καὶ ἔως βηθαγγαρίμ. ¹⁷ Ὅπισω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευῖται, Ῥαοῦμ υἱὸς Βανί· ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Κεῖλὰ τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βενεὶ υἱὸς Ἡναθὰδ, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Κεῖλὰ. ¹⁹ Καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζοῦρ υἱὸς Ἰησοῦ, ἄρχων τοῦ Μασφαί, μέτρον δευτερον πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας. ²⁰ Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βαροῦχ υἱὸς Ζαβού, μέτρον δευτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἔως θύρας Βηθελιασοῦβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. ²¹ Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμῶθ υἱὸς Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκώς, μέτρον δευτερον ἀπὸ θύρας Βηθελιασοῦβ ἔως ἐκλείψεως Βηθελιασοῦβ. ²² Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες Ἐκχεχάρ. ²³ Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βενιαμὴν καὶ Ἀσοῦβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν· καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀζαρίας υἱὸς Μαασίου, υἱοῦ Ἀνανία ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. ²⁴ Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βανί

υιὸς Ἀδάδ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ ²⁵ Βηθαζαρία ἕως τῆς γωνίας, καὶ ἕως τῆς καμπῆς Φαλάχ υιοῦ Εὐζαῖ ἐξεναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς· καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαία υιοῦ Φόρος. ²⁶ Καὶ οἱ Ναθινὴμ ἦσαν οἰκούντες ἐν τῷ Ὠφάλ, ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολὰς, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων.

²⁷ Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωῖμ, μέτρον δεύτερον ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέχοντος, καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ Ὠφλά.

²⁸ Ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξεναντίας οἴκου ἑαυτοῦ.

²⁹ Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδοὺκ υιοῦ Ἐμμὴρ ἐξεναντίας οἴκου ἑαυτοῦ· καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαΐα υιοῦ Σεχενία φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς. ³⁰ Μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υιοῦ Σελεμίας, καὶ Ἀνώμ υιοῦ Σελέφ ὁ ἔκτος, μέτρον δεύτερον· μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλάμ υιοῦ Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. ³¹ Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μελχία υιοῦ τοῦ Σαρεφί ἕως Βηθὰν Ναθινὴμ, καὶ οἱ ῥωποπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαφεκάδ καὶ ἕως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. ³² Καὶ ἀναμέσον τῆς πύλης τῆς προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκεῖς καὶ οἱ ῥωποπῶλαι.

³³ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ, ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, καὶ πονηρὸν αὐτῷ ἔφωνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. ³⁴ Καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν πόλιν; ἄρα θυσιάζουσιν; ἄρα δυνήσονται; καὶ σήμερον ἰάσονται τοὺς λίθους, μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι γῆς καυθέντας; ³⁵ Καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανίτης ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τῷ τόπῳ αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ καὶ καθελεῖ τὸ τεῖχος λιθῶν αὐτῶν;

³⁶ Ἄκουσον ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐγενήθημεν εἰς μκκτηρισμὸν, καὶ ἐπίστρεψον ὄνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ δὸς αὐτοῖς εἰς μκκτηρισμὸν ἐν γῆ αἰχμαλωσίας, ³⁷ καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν.

14

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ οἱ Ἄραβες καὶ οἱ Ἀμμανίται, ὅτι ἀνέβη ἡ φυὴ τοῖς τείχεσιν Ἰερουσαλὴμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφασσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἔφανε σφόδρα. ² Καὶ συνήχθησαν πάντες ἐπιτοαυτὸ, ἐλθεῖν παρατάξασθαι ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ ποιῆσαι αὐτὴν ἀφανῆ. ³ Καὶ προσηξάμεθα πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προφύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ⁴ Καὶ εἶπεν Ἰούδας, συνετρίβη ἡ ἰσχύς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁ χυὸς πολὺς, καὶ ἡμεῖς οὐ δυνασόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει. ⁵ Καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς, οὐ γινώσκονται καὶ οὐκ ὄψονται, ἕως ὅτου ἔλθωμεν εἰς μέσον αὐτῶν, καὶ φονεῦσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον.

⁶ Καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰκοῦντες ἐχόμενα αὐτῶν, καὶ εἶπσαν ἡμῖν, ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐφ' ἡμᾶς. ⁷ Καὶ ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἔστησα τὸν λαὸν κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαίων αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν, καὶ τόξα αὐτῶν. ⁸ Καὶ εἶδον καὶ ἀνέστην, καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγούς καὶ πρὸς τοὺς καταλοῖπους τοῦ λαοῦ, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, μνήσθητε τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ, καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, θυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν, καὶ οἴκων ὑμῶν.

⁹ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ Θεὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡμῖσι τῶν ἐκτετιναγμένων ἐπίοιτον τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖσι αὐτῶν ἀντεῖχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ καὶ τόξα καὶ θώρακες καὶ οἱ ἄρχοντες ὅπισθον παντὸς οἴκου Ἰούδα τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τείχει, ¹¹ καὶ οἱ αἵροντες ἐν τοῖς ἀρτήρησιν ἐν ὄπλοις· ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει αὐτοῦ τὸ ἔργον, καὶ ἐν μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα. ¹² Καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἀνὴρ ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐζωσμένος ἐπὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, καὶ ὠκοδομοῦσαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα αὐτοῦ. ¹³ Καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοῖπους τοῦ λαοῦ, τὸ ἔργον πλατὺ καὶ πολὺ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ¹⁴ Ἐν τόπῳ οὗ ἂν ἀκούσητε τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν πολεμήσει περὶ ἡμῶν.

¹⁵ Καὶ ἡμεῖς ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖσι αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρθρου ἕως ἐξόδου τῶν ἀστρων. ¹⁶ Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα

τῷ λαῷ, ἕκαστος μετὰ τοῦ νεανίσκου αὐτοῦ ἀύλισθητε ἐν μέσῳ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νύξ προφυλακῆ, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. ¹⁷ Καὶ ἤμην ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς προφυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

15

¹ Καὶ ἡ κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους. ² Καὶ ἦσαν τινες λέγοντες, ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοὶ, καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα καὶ ζησόμεθα. ³ Καὶ εἰσὶ τινες λέγοντες, ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυώμεν καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα. ⁴ Καὶ εἰσὶ τινες λέγοντες, ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν. ⁵ Καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν, σὰρξ ἡμῶν· ὡς υἱοὶ αὐτῶν, υἱοὶ ἡμῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν καταδυναστεύομεναι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις.

⁶ Καὶ ἔλυπήθην σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτου. ⁷ Καὶ ἐβουλεύσατο καρδίᾳ μου ἐπ' ἐμέ· καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ εἶπα αὐτοῖς, ἀπαιτήσῃ ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἃ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε; καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην, ⁸ καὶ εἶπα αὐτοῖς, ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἔκουσίῳ ἡμῶν· καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, καὶ παραδοθήσονται ἡμῖν; καὶ ἠσύχασαν, καὶ οὐκ εὗροσαν λόγον. ⁹ Καὶ εἶπα, οὐκ ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε· οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ Θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ ὀνειδισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁰ Καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον· ἐγκατελίπωμεν δὴ τὴν ἀπαιτήσιν ταύτην. ¹¹ Ἐπιστρέψατε δὴ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν καὶ ἀμπελώνας αὐτῶν καὶ ἐλαιώνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον ἐξενέγκατε ἑαυτοῖς. ¹² Καὶ εἶπαν, ἀποδώσομεν, καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καθὼς σὺ λέγεις· καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

¹³ Καὶ τὴν ἀναβολὴν μου ἐξετίναξα, καὶ εἶπα, οὕτως ἐκτινάξαι ὁ Θεὸς πάντα ἄνδρα, ὃς οὐ στήσῃ τὸν λόγον τοῦτον, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός· καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία, ἀμην· καὶ ἦνσαν τὸν Κύριον· καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

¹⁴ Ἀπὸ ἡμέρας ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῆ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἔτους τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρθασασθᾷ ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. ¹⁵ Καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἃς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἴνῳ ἔσχατον ἀργύριον δίδραχμα τεσσαράκοντα· καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν· κἀγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου Θεοῦ. ¹⁶ Καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τεύχους τούτων οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον. ¹⁷ Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου. ¹⁸ Καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μὸσχος εἷς, καὶ πρόβατα ἕξ ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγένοντό μοι· καὶ ἀναμέσον δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει· καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα, ὅτι βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαόν τοῦτον.

¹⁹ Μνήσθητί μοι ὁ Θεὸς εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

16

¹ Καὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλάτ, καὶ Τωβία, καὶ τῷ Γησᾶμ τῷ Ἀραβί, καὶ τοῖς καταλοίοις ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι ὤκοδόμησα τὸ τεῖχος, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς προφή· ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις. ² Καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλάτ καὶ Γησᾶμ πρὸς με, λέγων, δεῦρο καὶ συναχθώμεν ἐπιτοαυτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ἰνώ· καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι ποιῆσαί μοι πουηρίαν. ³ Καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους, λέγων, ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι, μή ποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον· ὡς ἂν τελειώσω αὐτὸ, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς. ⁴ Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς με ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα.

⁵ Καὶ ἀπέστειλε πρὸς με Σαναβαλλὰτ τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεωγμένην ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ, ἐν ἔθνεσιν ἠκούσθη ὅτι σὺ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογιζέσθε ἀποστατήσαι, διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ σὺ ἔση αὐτοῖς εἰς βασιλέα. ⁷ Καὶ πρὸς τούτοις προφῆτας ἔστησας σεαυτῶ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα· καὶ νῦν ἀπαγγελήσονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι· καὶ νῦν δεῦρο βουλευσόμεθα ἐπιτοαυτό. ⁸ Καὶ ἀπέστειλα πρὸς αὐτὸν, λέγων, οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι ὡς σὺ λέγεις, ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς. ⁹ Ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς, λέγοντες, ἐκλυθήσονται χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται· καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου.

¹⁰ Κἀγὼ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεὶ υἱοῦ Δαλαΐα υἱοῦ Μεταβεήλ, καὶ αὐτὸς συνεχόμενος· καὶ εἶπε, συναχθώμεν εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς φονεῦσαί σε. ¹¹ Καὶ εἶπα, τίς ἐστίν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον, καὶ ζήσεται; ¹² Καὶ ἐπέγνω, καὶ ἰδοὺ ὁ Θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτὸν, ὅτι ἡ προφητεία λόγος κατ' ἐμοῦ. ¹³ καὶ Τωβίας καὶ Σαναβαλλὰτ ἐμισθώσαντο ἐπ' ἐμὲ ὄχλον ὅπως φοβηθῶ, καὶ ποιήσω οὕτως, καὶ ἀμάρτω, καὶ γένωμαί αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρῶν, ὅπως ὄνειδίσωσί με.

¹⁴ Μνήσθητι ὁ Θεὸς Τωβία καὶ Σαναβαλλὰτ, ὡς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα, καὶ τῷ Νωαδία τῷ προφῆτῃ, καὶ καταλοίποις τῶν προφητῶν οἱ ἦσαν φοβερίζοντές με.

¹⁵ Καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ Ἐλοῦλ μηνὸς εἰς πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. ¹⁶ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν πάντες οἱ ἔχθροί ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσε φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο.

¹⁷ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰούδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς Τωβίαν, καὶ αἱ Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτούς. ¹⁸ Ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰούδα ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενία υἱοῦ Ἡραε· καὶ Ἰωνᾶν υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Μεσουλάμ υἱοῦ Βαραχία εἰς γυναῖκα. ¹⁹ Καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς με, καὶ λόγους μου ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ· καὶ ἐπιστολὰς ἀπέστειλε Τωβίας φοβερίσαι με.

17

¹ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ὤκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησα τὰς θύρας, καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλῶροι, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ Λευῖται, ² καὶ ἐνετειλάμην τῷ Ἀνανία ἀδελφῷ μου, καὶ τῷ Ἀνανία ἄρχοντι τῆς βιρᾶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι αὐτὸς ὡς ἀνὴρ ἀληθοῦς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν παρὰ πολλοῦς. ³ Καὶ εἶπα αὐτοῖς, οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ· καὶ ἐτι αὐτῶν γρηγορούντων, κλείεσθωσαν αἱ θύραι, καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στήσων προφύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπάναντι οἰκίας αὐτοῦ.

⁴ καὶ ἡ πόλις πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ὤκοδομημέναι. ⁵ Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνοδίαν· καὶ εὔρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἱ ἀνέβησαν ἐν πρώτοις· καὶ εὔρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ,

⁶ Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπώκισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνης, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ μετὰ Ζοροβάβελ, ⁷ καὶ Ἰησοῦ, καὶ Νεεμία, Ἀζαρία, καὶ Ῥεεμὰ, Ναεμανὶ, Μαρδοχαῖος, Βαλσάν, Μασφαράθ, Ἔσδρα, Βογούια, Ἰραοῦμ, Βαανὰ, Μασφάρ, ἄνδρες λαοῦ Ἰσραὴλ.

⁸ γιοὶ Φόρος, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο.

⁹ γιοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο.

¹⁰ γιοὶ Ἡρὰ, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο.

¹¹ γιοὶ Φαᾶθ Μωᾶβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ἰωᾶβ, δισχίλιοι ἑξακόσιοι δεκαοκτώ.

¹² γιοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες.

¹³ γιοὶ Ζαθουῖα, ὀκτακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.

¹⁴ γιοὶ Ζακχοῦ, ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα.

¹⁵ γιοὶ Βανουὶ, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ.

¹⁶ γιοὶ Βηβὶ, ἑξακόσιοι εἰκοσιοκτώ.

¹⁷ γιοὶ Ἀσγὰδ, δισχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο.

¹⁸ γιοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἐξηκονταεπτά.

¹⁹ γιοὶ Βαγοῖ, δισχίλιοι ἐξηκονταεπτά.

- 20 γιοὶ Ἡδὶν, ἑξακόσιοι πεντηκονταπέντε.
 21 γιοὶ Ἀτῆρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἔννενηκονταοκτώ.
 22 γιοὶ Ἡσάμ, τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ.
 23 γιοὶ Βεσεῖ, τριακόσιοι εἰκοσιτέσσαρες.
 24 γιοὶ Ἀρίφ, ἑκατὸν δώδεκα· υἱοὶ Ἀσέν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.
 25 γιοὶ Γαβαῶν, ἔννενηκονταπέντε.
 26 γιοὶ Βαιθαλὲμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· υἱοὶ Ἄτωφά, πεντηκονταεξί.
 27 γιοὶ Ἀναθῶθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.
 28 Ἄνδρες Βηθασμῶθ, τεσσαρακονταδύο.
 29 Ἄνδρες Καριαθαρίμ, Καφίρα, καὶ Βηρῶθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς.
 30 Ἄνδρες Ἀραμά, καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἴκοσι.
 31 Ἄνδρες Μαχεμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο.
 32 Ἄνδρες Βαιθῆλ καὶ Αἰ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς.
 33 Ἄνδρες Ναβία, ἑκατὸν πεντηκονταδύο.
 34 Ἄνδρες Ἡλαμαάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκονταδύο.
 35 γιοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴκοσι.
 36 γιοὶ Ἰεριχώ, τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.
 37 γιοὶ Λοδαδὶδ καὶ Ἰωνῶ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιεῖς.
 38 γιοὶ Σανανά, τρισχίλιοι ἔννενακόσιοι τριάκοντα.
 39 Οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰωδαε εἰς οἶκον Ἰησοῦ, ἔννενακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς.
 40 Υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο.
 41 Υἱοὶ Φασεοῦρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτὰ.
 42 γιοὶ Ἡράμ, χίλιοι δεκαεπτὰ.
 43 Οἱ Λευῖται, υἱοὶ Ἰησοῦ τοῦ Καδμὴλ τοῖς υἱοῖς τοῦ Οὐδοῦᾳ, ἑβδομηκοντατέσσαρες.
 44 Οἱ ἄδοντες, υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσαρακονταοκτώ.
 45 Οἱ πυλωροὶ, υἱοὶ Σαλοῦμ, υἱοὶ Ἀτῆρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτὰ, υἱοὶ Σαβὶ, ἑκατὸν τριακονταοκτώ.
 46 Οἱ Ναθινὺμ, υἱοὶ Σηά, υἱοὶ Ἀσφά, υἱοὶ Ταβαῶθ, 47 υἱοὶ Κιράς, υἱοὶ Ἀσουῖα, υἱοὶ Φαδῶν, 48 υἱοὶ Λαβανὰ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Σελμεῖ, 49 υἱοὶ Ἀνὰν, υἱοὶ Γαδὴλ, υἱοὶ Γαάρ, 50 υἱοὶ Ρααῖα, υἱοὶ Ρασσῶν, υἱοὶ Νεκωδὰ, 51 υἱοὶ Γηζάμ, υἱοὶ Οὔζι, υἱοὶ Φεσῆ, 52 υἱοὶ Βησί, υἱοὶ Μείνων, υἱοὶ Νεφωσασί, 53 υἱοὶ Βακβοῦκ, υἱοὶ Ἀχιφά, υἱοὶ Ἀροῦρ, 54 υἱοὶ Βασαλῶθ, υἱοὶ Μιδά, υἱοὶ Ἀδοσάν, 55 υἱοὶ Βαρκοῦε, υἱοὶ Σισαράθ, υἱοὶ Θημά, 56 υἱοὶ Νισιὰ, υἱοὶ Ἀτιφά. 57 γιοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σουτεῖ, υἱοὶ Σαφαράτ, υἱοὶ Φεριδὰ, 58 υἱοὶ Ἰελλῆλ, υἱοὶ Δορκῶν, υἱοὶ Γαδαῆλ, 59 υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἐττήλ, υἱοὶ Φακαράθ, υἱοὶ Σαβαῖμ, υἱοὶ Ἡμίμ. 60 Πάντες οἱ Ναθινὺμ, καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμών, τριακόσιοι ἔννενηκονταδύο.
 61 Καὶ οὗτοι ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμελεθ, Θελαρησά, Χαροῦβ, Ἡρών, Ἰεμήρ, καὶ οὐκ ἔδυνάσθησαν ἀπαγγεῖλαι οἶκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν, εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ εἰσίν· 62 γιοὶ Δαλαῖα, υἱοὶ Τωβία, υἱοὶ Νεκωδὰ, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο.
 63 Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, υἱοὶ Ἐβία, υἱοὶ Ἀκῶς, υἱοὶ Βερζελλί, ὅτι ἔλαβον ἀπὸ θυγατέρων Βερζελλί τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκας, καὶ ἐκλήθησαν ἐπ' ὄνοματι αὐτῶν.
 64 Οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας, καὶ οὐχ εὐρέθη· καὶ ἠγγιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. 65 Καὶ εἶπεν ἀθερσασθὰ, ἴνα μὴ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῆ ἱερεὺς φωτίσω.
 66 Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία ὡσεὶ τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα, 67 πάρεκ δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν· οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτὰ· καὶ ἄδουσαι, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. 69 Ὅνοι δισχίλιοι ἑπτακόσιοι.
 70 Καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον τῷ Νεεμίᾳ εἰς θησαυρὸν χρυσοῦς χιλίους, φιάλας πεντήκοντα, καὶ χρυθωνῶθ τῶν ἱερέων τριάκοντα. 71 Καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυροῦς τοῦ ἔργου χρυσοῦ νομίσματος δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνάς δισχιλίας τριακοσίας. 72 Καὶ ἔδωκαν οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ χρυσοῦ δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνάς δισχιλίας διακοσίας, καὶ χρυθωνῶθ τῶν ἱερέων ἐξηκονταεπτὰ.
 73 Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ Λευῖται, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ Ναθινὺμ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

18

1 Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδομος, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν· καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος· καὶ εἶπαν τῷ Ἐσδρα τῷ γραμματεῖ, ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωυσῆ, ὃν ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰσραὴλ. 2 Καὶ ἤνεγκεν Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρῶν ἕως γυναικῶν, καὶ πᾶς ὁ συνίων, ἀκούειν ἐν ἡμέρα μιᾶ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου. 3 Καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον ἕως ἡμῖσους τῆς ἡμέρας, ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες· καὶ ὅσα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. 4 Καὶ ἔστη Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος ξυλίνου, καὶ ἔστησαν ἐχόμενα αὐτοῦ Ματθαθίας, καὶ Σαμαΐας, καὶ Ἀνανίας, καὶ Οὐρίας, καὶ Χελκία, καὶ Μασσία ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀριστερῶν Φαδαΐας, καὶ Μισαήλ, καὶ Μελχίας, καὶ Ἀσώμ, καὶ Ἀσαβαδμὰ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Μεσολλάμ. 5 Καὶ ἤνοιξεν Ἐσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτὸ, ἔστη πᾶς ὁ λαός. 6 Καὶ ἠυλόγησεν Ἐσδρας Κύριον τὸν Θεὸν τὸν μέγαν· καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαός, καὶ εἶπαν, ἀμήν, ἐπάραντες τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἔκωψαν καὶ προσεκύνησαν τῷ Κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. 7 Καὶ Ἰησοῦς, καὶ Βαναΐας, καὶ Σαραβίας ἦσαν συνετιζόντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον· καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ. 8 Καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν Ἐσδρας, καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ Κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει.

9 Καὶ εἶπε Νεεμίας καὶ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ συνετιζόντες τὸν λαὸν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ, ἡμέρα ἁγία ἐστὶ τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλαιε πᾶς ὁ λαός ὡς ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου. 10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πορευέσθε, φάγετε λιπάσματα, καὶ πιετε γλυκίσματα, καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἁγία ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· καὶ μὴ διαπέσθε, ὅτι ἐστὶ Κύριος ἰσχύς ἡμῶν. 11 Καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαὸν, λέγοντες, σιωπάτε, ὅτι ἡμέρα ἁγία, καὶ μὴ καταπίπτετε. 12 Καὶ ἀπήλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀποστέλλειν μερίδας, καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς.

13 Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν σὺν τῷ παντὶ λαῷ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸς Ἐσδραν τὸν γραμματέα, ἐπιστήσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. 14 Καὶ εὔροσαν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ, ὃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ, ὅπως κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκῆναις ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, 15 καὶ ὅπως σηκάνωσι σάλπιγγιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ· καὶ εἶπεν Ἐσδρας, ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐνέγκατε φύλλα ἐλαίας, καὶ φύλλα ζύλων κυπαρισσίνων, καὶ φύλλα μυρσίνης, καὶ φύλλα φοινίκων, καὶ φύλλα ξύλου δασέος, ποιῆσαι σκηνὰς κατὰ τὸ γεγραμμένον. 16 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαός, καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνὰς ἀνὴρ ἐπὶ τὸ δώματός αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν πλατείαις τῆς πόλεως, καὶ ἕως πύλης Ἐφραΐμ. 17 Καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, σκηνὰς, καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς· ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης· καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη.

18 Καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ Θεοῦ ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἐσχάτης· καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον κατὰ τὸ κρίμα.

19

1 Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις καὶ σποδῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν. 2 Καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἄλλοτριού, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. 3 Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν· καὶ ἦσαν ἐξαγορευόντες τῷ Κυρίῳ καὶ προσκυνούντες τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν. 4 Καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ Καδμὴλ, Σχευνία υἱὸς Σαραβία, υἱοὶ Χωνενί· καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. 5 Καὶ εἶποσαν οἱ Λευῖται Ἰησοῦς καὶ Καδμὴλ, ἀνάστητε, εὐλογεῖτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει.

⁶ Καὶ εἶπεν Ἐσδρας, σὺ εἶ πᾶσι Κύριος ὁ μόνος, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς· καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν·

⁷ Σὺ εἶ Κύριος ὁ Θεὸς, σὺ ἐξελέξω ἐν Ἀβραμ καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ· ⁸ Καὶ εὗρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χανααίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σὺ.

⁹ Καὶ εἶδες τὴν ταπεινώσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν· ¹⁰ Καὶ ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτις ἔγνωσ ὅτι ὑπερῆφάνησαν ἐπ’ αὐτοὺς καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· ¹¹ Καὶ τὴν θάλασσαν ἐρρήξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν Ξηρασίᾳ, καὶ τοὺς καταδιώζοντας αὐτοὺς ἐρρήξας εἰς βυθὸν, ὡσεὶ λίθον ἐν ὕδατι σφοδρῶ.

¹² Καὶ ἐν στόλῳ νεφέλης ὠδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ ἐν στόλῳ πυρὸς τὴν νύκτα, τοῦ φωτίσαι αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσονται ἐν αὐτῇ· ¹³ καὶ ἐπὶ ὄρος Σινὰ κατέβης, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθέα, καὶ νόμους ἀληθείας, προστάγματα, καὶ ἐντολὰς ἀγαθὰς· ¹⁴ Καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου σου· ¹⁵ Καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς εἰς σιτοδοσίαν αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξηνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν· καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομήσαι τὴν γῆν ἐφ’ ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου δοῦναι αὐτοῖς·

¹⁶ Καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπερῆφανεύσαντο, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου, ¹⁷ καὶ ἀνενευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ’ αὐτῶν· καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ σὺ ὁ Θεὸς ἐλέημων καὶ οἰκτίρμων, μακροθύμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς· ¹⁸ Ἐτι δὲ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν, καὶ εἶπαν, οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἔξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους·

¹⁹ Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν στόλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ’ αὐτῶν ἡμέρας, ὀδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὸν στόλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα, φωτίζεις αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσονται ἐν αὐτῇ· ²⁰ Καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς· καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἔδωκας αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν· ²¹ Καὶ τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὐχ ὑστέρησας αὐτοῖς οὐδέν· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ πόδες αὐτῶν οὐ διεβράβησαν·

²² Καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας, καὶ λαοὺς ἐμέρισας αὐτοῖς· καὶ ἐκκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασιλεύς Ἐσεβών, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασιλεύς τοῦ Βασάν· ²³ Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσήγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ ἐκκληρονόμησαν αὐτήν· ²⁴ καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χανααίων, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν· ²⁵ Καὶ κατελάβωσαν πόλεις ὑψηλάς, καὶ ἐκκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λελοτομημένους, ἀμπέλωνας καὶ ἐλαιώνας, καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πλήθος· καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλιπάνθησαν, καὶ ἐτρέφθησαν ἐν ἀγαθῶσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ.

²⁶ Καὶ ἠλλαξάν, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐρρήψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω σώματος αὐτῶν· καὶ τὸς προφήτας σου ἀπέκτειναν, οἱ διεμαρτύρατον ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ· καὶ ἐποίησαν παροργισμὸς μεγάλας· ²⁷ Καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτούς, καὶ ἐθλίψαν αὐτούς· καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σέ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτήρας, καὶ ἔσωσας αὐτούς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς·

²⁸ Καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατήρξαν ἐν αὐτοῖς· καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσήκουσας, καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολλοῖς· ²⁹ Καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου· καὶ οὐκ ἤκουσας, ἀλλ’ ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου καὶ κρίμασί σου ἠμάρτησαν, ἃ

ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν νῶτον ἀπειθοῦντα, καὶ τράχηλον αὐτῶν ἐσκλήρυναν καὶ οὐκ ἤκουσαν. ³⁰ Καὶ εἴλκυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη πολλὰ, καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου, καὶ οὐκ ἐνωτίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. ³¹ Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας αὐτοὺς εἰς συντέλειαν, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς, ὅτι ἰσχυρὸς εἶ καὶ ἐλέημων καὶ οἰκτιρῶν.

³² Καὶ νῦν ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταιὸς καὶ ὁ φοβερὸς, φυλάσσω τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου, μὴ ὀλιγοθῆτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς, καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς προφήτας ἡμῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλέων Ἀσσοῦρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³³ Καὶ σὺ δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας· καὶ ἡμεῖς ἐξημέρατομεν, ³⁴ καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον τῶν ἐντολῶν σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου ἂν διεμαρτύρω αὐτοῖς. ³⁵ Καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀγαθῶσύνῃ σου τῇ πολλῇ ἢ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ πλατεῖᾳ καὶ λιπαρᾷ ἢ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν, οὐκ ἐδόουλεύσαν σοι, καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. ³⁶ Ἰδοὺ σήμερον ἐσμέν δοῦλοι, καὶ ἡ γῆ ἦν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν αὐτῆς καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, ἰδοὺ ἐσμέν δοῦλοι ἐπ' αὐτῆς, καὶ οἱ καρποὶ αὐτῆς πολλοὶ ³⁷ τοῖς βασιλευσίν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι, καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν, ὡς ἄρεστον αὐτοῖς, καὶ ἐν θλίψει μεγάλη ἐσμέν.

20

¹ Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν, καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν ἄρχοντες ἡμῶν, Αεϋῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

² Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας ἀρτασασθᾶ υἱὸς Ἀχαλία, καὶ Σεδεκίας ³ υἱὸς Ἀραία, καὶ Ἀζαρία, καὶ Ἰερεμία, ⁴ Φασοῦρ, Ἀμαρία, Μελχία, ⁵ Ἀττοῦρ, Σεβανί, Μαλοῦχ, ⁶ Ἰράμ, Μεραμῶθ, Ἄβδία, ⁷ Δανιήλ, Γαυαθῶν, Βαροῦχ, ⁸ Μεσουλάμ, Ἀβία, Μιαμὶν, ⁹ Μασαζία, Βελγαῖ, Σαμαΐα οὗτοι ἱερεῖς.

¹⁰ Καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦς υἱὸς Ἀζανία, Βαναίου ἀπὸ υἱῶν Ἡναδὰδ, Καδμιήλ ¹¹ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαβανία, Ὠδουῖα, Καλιτὰν, ¹² Φελία, Ανὰν, Μιχὰ, Ρωῶβ, ¹³ Ἀσεβίας, Ζακχῶρ, Σαραβία, Σεβανία, ¹⁴ Ὠδοῦμ· υἱοὶ Βανουαῖ

¹⁵ Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φόρος, Φαᾶθ Μωᾶβ, Ἠλὰμ, Ζαθουῖα· ¹⁶ υἱοὶ Βανί, Ἀσγάδ, Βηβαῖ, ¹⁷ Ἀδανία, Βαγοῖ, Ἡδὶν, ¹⁸ Ἀτήρ, Ἐζεκία, Ἀζοῦρ, ¹⁹ Ὠδουῖα, Ἡσὰμ, Βησι, ²⁰ Ἀρίφ, Ἀναθῶθ, Νωβαῖ, ²¹ Μεγαφῆρ, Μεσολλάμ, Ἡζὶρ, ²² Μεσωζεβήλ, Σαδοῦθ, Ἰσδδούα, ²³ Φαλτία, Ανὰν, Ἀναΐα, ²⁴ Ὠση, Ἀνανία, Ἀσοῦβ, ²⁵ Ἀλωῆ, Σωβῆκ, ²⁶ Ρεοῦμ, Ἐσσαβανὰ, Μασασία, ²⁷ καὶ Αἴα, Αἰνὰν, Ἡνὰμ, ²⁸ Μαλοῦχ, Ἡράμ, Βαανὰ,

²⁹ Καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, οἱ πυλωροὶ, οἱ ἄδοντες, οἱ Ναθινὶμ, καὶ πᾶς ὁ προσπορευόμενος ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς πρὸς νόμον τοῦ Θεοῦ, γυναῖκες ἀδῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν· πᾶς ὁ εἰδὼς καὶ συνίων, ³⁰ ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ κατηράσαντο αὐτοὺς, καὶ εἰσῆλθοσαν ἐν ἄρᾳ καὶ ἐν ὄρκῳ τοῦ πορευέσθαι ἐν νόμῳ τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐδόθη ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου τοῦ Θεοῦ, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς Κυρίου, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ· ³¹ Καὶ τοῦ μὴ δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς τοῖς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ ληφόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν· ³² Καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς ἀγορασμοὺς καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι, οὐκ ἀγορώμεν παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἀγία· καὶ ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἔβδομον, καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρὸς.

³³ Καὶ στήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολάς δοῦναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ³⁴ εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου, καὶ θυσίαν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ καὶ εἰς ὀλοκαῦτωμα τοῦ ἐνδελεχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νομνηνῶν, εἰς τὰς ἐορτάς καὶ εἰς τὰ ἅγια, καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας, ἐξιλιάσασθαι περὶ Ἰσραήλ, καὶ εἰς ἔργα οἴκου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

³⁵ Καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ξυλοφορίας, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ ὁ λαὸς, ἐνέγκαι εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν, εἰς οἶκον πατριῶν ἡμῶν, εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων, ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ· ³⁶ Καὶ ἐνέγκαι τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς ἡμῶν, καὶ πρωτογενήματα καρποῦ παντὸς ξύλου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον Κυρίου,

³⁷ καὶ τὰ πρωτότοκα υἱῶν ἡμῶν καὶ κτηνῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ἡμῶν καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκω εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν. ³⁸ Καὶ τὴν ἀπαρχὴν σίτων ἡμῶν, καὶ τὸν καρπὸν παντὸς ξύλου, οἴνου, καὶ ἐλαίου, οἴσομεν τοῖς ἱερεῦσιν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευίταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευῖται δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσι δουλείας ἡμῶν. ³⁹ Καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς υἱὸς Ἀαρῶν μετὰ τοῦ Λευίτου ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευίτου, καὶ οἱ Λευῖται ἀνοίσουσι τὴν δεκάτην τῆς δεκάδος εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ. ⁴⁰ Ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκευὴ τὰ ἅγια, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες· καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

21

¹ Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οἱ κατάλοιοι τοῦ λαοῦ ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἕνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσει ἐν Ἱερουσαλήμ πόλει τῇ ἁγίᾳ, καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσι. ² Καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἑκοσσιαζομένους καθίσει ἐν Ἱερουσαλήμ.

³ Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας οἱ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα· ἐκάθισαν ἀνὴρ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ Ναθιναῖοι, καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών·

⁴ Καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμίν· Ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, Αθαΐα υἱὸς Ἀζία, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Σαμαρία, υἱὸς Σαφατία, υἱὸς Μαλελεήλ· καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρῆς, ⁵ καὶ Μασσία υἱὸς Βαρούχ, υἱὸς Χαλαζά, υἱὸς Οὔζια, υἱὸς Ἀθαΐα, υἱὸς Ἰωαριβ, υἱὸς Ζαχαρίου, υἱὸς τοῦ Σηλωνί. ⁶ Πάντες υἱοὶ Φαρῆς οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ, τετρακόσιοι ἐξηκονταοκτὼ ἄνδρες δυναμῶς. ⁷ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν, Σηλῶ υἱὸς Μεσουλάμ, υἱὸς Ἰωᾶδ, υἱὸς Φαδαΐα, υἱὸς Κωλεΐα, υἱὸς Μασσίου, υἱὸς Ἐθιήλ, υἱὸς Ἰεσία, ⁸ καὶ ὀπίσω αὐτοῦ Γηβέ, Σηλί, ἐννακόσιοι εἰκοσιοκτώ. ⁹ Καὶ Ἰωὴλ υἱὸς Ζεχρί ἐπίσκοπος ἐπ' αὐτοῦ· καὶ Ἰούδα υἱὸς Ἀσανά ἀπὸ τῆς πόλεως, δευτέρος.

¹⁰ Ἀπὸ τῶν ἱερέων· καὶ Ἰαθία υἱὸς Ἰωαριβ, Ἰαχίν. ¹¹ Σαραΐα υἱὸς Ἐλχία, υἱὸς Μεσουλάμ, υἱὸς Σαδδουκ, υἱὸς Μαριώθ, υἱὸς Αἰτώθ, ἀπέναντι οἴκου τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου, ὀκτακόσιοι εἰκοσιδύο· καὶ Ἀθαΐα υἱὸς Ἱεροάμ, υἱοῦ Φαλαλία, υἱοῦ Ἀμασί, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Φασσοῦρ, υἱὸς Μελχία, ¹³ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες πατριῶν, διακόσιοι τεσσαρακονταῦο· καὶ Ἀμασία υἱὸς Ἐσδριήλ, υἱοῦ Μεσαριμιθ, υἱοῦ Ἐμμῆρ, ¹⁴ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· καὶ ἐπίσκοπος Βαδιήλ υἱὸς τῶν μεγάλων.

¹⁵ Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα υἱὸς Ἑσρικὰμ, Ματθανίας υἱὸς Μιχά, ¹⁷ καὶ Ἰωβῆθ υἱὸς Σαμουὶ, ¹⁸ διακόσιοι ὄγδοηκοντατέσσαρες.

¹⁹ Καὶ οἱ πυλωροὶ, Ἀκούβ, Τελαμίν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἑκατὸν ἐβδομηκονταδύο.

²² Καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς Βανὶ, υἱὸς Οὔζι, υἱὸς Ἀσαβία, υἱὸς Μιχά· ἀπὸ υἱῶν Ἀσάφ, τῶν ἄδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ Θεοῦ· ²³ ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως εἰς αὐτούς.

²⁴ Καὶ Φαθαΐα υἱὸς Βασηζά πρὸς χεῖρα τοῦ βασιλέως εἰς πᾶν χρῆμα τῷ λαῷ, ²⁵ καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις ἐν ἀγρῷ αὐτῶν· καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα ἐκάθισαν ἐν Καραθαρθόκ, ²⁶ καὶ ἐν Ἰησοῦ, ²⁷ καὶ ἐν Βηρσαβεῖ, ³⁰ καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν Λαχίς καὶ ἀγροὶ αὐτῆς· καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Βηρσαβεῖ. ³¹ Καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμίν ἀπὸ Γαβαὰ Μαχμάς. ³⁶ Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν μερίδες Ἰούδα τῷ Βενιαμίν.

22

¹ Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ υἱοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦ· Σαραΐα, Ἱερεμία, Ἑσδρα, ² Ἀμαρία, Μαλοῦχ, ³ Σεχενία· ⁷ Οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν ἱερέων, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ἡμέραις Ἰησοῦ·

⁸ Καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦ, Βανουὶ, Καδμιήλ, Σαραβία, Ἰωδαῖ, Ματθανία, ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ⁹ εἰς τὰς ἐφημερίας.

¹⁰ Καὶ Ἰησοὺς ἐγέννησε τὸν Ἰωακίμ, καὶ Ἰωακίμ ἐγέννησε τὸν Ἐλιασίβ, καὶ Ἐλιασίβ τὸν Ἰωδαῖ, ¹¹ καὶ Ἰωδαῖ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ Ἰωνάθαν ἐγέννησε τὸν Ἰαδοῦ. ¹² Καὶ ἐν ἡμέραις Ἰωακίμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, τῷ Σαραΐα, Ἀμαρία· τῷ Ἱερεμία, Ἀνανία· ¹³ Τῷ Ἑσδρα Μεσουλάμ· τῷ

Ἀμαρία, Ἰωανάν· ¹⁴ τῷ Ἀμαλοῦχ, Ἰωνάθαν· τῷ Σεχενία, Ἰωσήφ· ¹⁵ Τῷ Ἀρέ, Μαννάς· τῷ Μαριώθ, Ἐλκαί· ¹⁶ τῷ Ἀδαθαί, Ζαχαρία· τῷ Γαναθῶθ, Μεσολάμ· ¹⁷ Τῷ Ἀβιά, Ζεχρί· τῷ Μιαμί, Μααθαί· τῷ Φελετί, τῷ Βαλγάς, Σαμουέ· τῷ Σεμία, Ἰωνάθαν· ¹⁸ Τῷ Ἰωαριβ, ¹⁹ Ματθαναί τῷ Ἐδίω, Ὀζί. ²⁰ Τῷ Σαλαί, καλλαί· τῷ Ἀμέκ, Ἀβέδ· ²¹ Τῷ Ἐλκία, Ἀσαβίας· τῷ Ἰσδείου, Ναθαναήλ

²² Οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασίβ, Ἰωαδὰ, καὶ Ἰωά, καὶ Ἰωανάν, καὶ Ἰβούα, γεγραμμένοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ Πέρσου. ²³ Υἱοὶ δὲ Ἀυεὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν, καὶ ἕως ἡμερῶν Ἰωανάν υἱοῦ Ἐλισουέ. ²⁴ Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν, Ἀσαβία, καὶ Σαραβία, καὶ Ἰησοῦ· καὶ υἱοὶ Καθμιήλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατεναντίον αὐτῶν εἰς ἕμνον αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ ἐφημερίαν πρὸς ἐφημερίαν.

²⁵ Ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς πυλωροὺς ²⁶ ἐν ἡμέραις Ἰωακίμ υἱοῦ Ἰησοῦ, υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἐν ἡμέραις Νεεμίας, καὶ Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς γραμματεὺς.

²⁷ Καὶ ἐν ἔγκαινις τείχους Ἰερουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευίτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς εἰς Ἰερουσαλὴμ, ποιῆσαι ἐγκαινία καὶ εὐφροσύνην ἐν θωδαθὰ, καὶ ἐν ὧδαῖς κυμβαλίζοντες, καὶ ψαλτήρια, καὶ κιθάραι. ²⁸ Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἄδόντων καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ ἐπαύλεων, ²⁹ καὶ ἀπὸ ἀγγρῶν, ὅτι ἐπαύλεις ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς οἱ ἄδοντες ἐν Ἰερουσαλὴμ. ³⁰ Καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος.

³¹ Καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ τείχους· καὶ ἔστησαν δύο περὶ αἰνέσεως μεγάλους, καὶ διήλθον ἐκ δεξιῶν ἐπάνω τοῦ τείχους τῆς κοπρίας.

³² Καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαΐα καὶ ἡμισυ ἀρχόντων Ἰούδα, ³³ καὶ Ἀζαρίας, καὶ Ἔσδρας, καὶ Μεσολάμ, ³⁴ καὶ Ἰούδα, καὶ Βενιαμίν, καὶ Σαμαΐας, καὶ Ἰερεμιά.

³⁵ Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἐν σάλπιγξι, Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωνάθαν, υἱὸς Σαμαΐα, υἱὸς Ματθανία, υἱὸς Μιχαΐα, υἱὸς Ζακχοῦρ, υἱὸς Ἀσάφ· ³⁶ Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαμαΐα, καὶ Ὀζιήλ, Γελῶλ, Ἰαμὰ, Αἴα, Ναθαναήλ, καὶ Ἰούδα, Ἀνανι, τοῦ αἰνεῖν ἐν ὧδαῖς Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτῶν ἐπὶ πύλης, ³⁷ τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν· καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυὶδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἕως τῆς πύλης τοῦ ὕδατος ³⁹ Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην ἰχθυρᾶν, καὶ πύργω Ἀραμεήλ, καὶ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς. ⁴² Καὶ ἠκούσθησαν οἱ ἄδοντες, καὶ ἐπεσκέπησαν. ⁴³ Καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα, καὶ ἠψφράνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἠψφρανευ αὐτοὺς μεγάλως· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἠψφράνθησαν, καὶ ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ μακρόθεν.

⁴⁴ Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς, ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ ταῖς δεκάταις, καὶ τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσι τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἐστώτας. ⁴⁵ Καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς Θεοῦ αὐτῶν, καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ, καὶ τοὺς ἄδοντας, καὶ τοὺς πυλωροὺς, ὡς ἐντολαὶ Δαυὶδ καὶ Σαλωμών υἱοῦ αὐτοῦ. ⁴⁶ Ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ Ἀσάφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ἄδόντων, καὶ ἕμνον καὶ αἴνεσιν τῷ Θεῷ, ⁴⁷ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Νεεμίου, διδόντες μερίδας τῶν ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγιάζοντες τοῖς Λευίταις, καὶ οἱ Λευῖται ἀγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν.

23

¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὧσι τοῦ λαοῦ· καὶ εὐρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμμανῖται καὶ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ Θεοῦ ἕως αἰῶνος, ² ὅτι οὐ συνήντησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν ἄρτω καὶ ὕδατι, καὶ ἐμισθώσαντο ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλαὰμ καταράσασθαι· καὶ ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν κατάραν εἰς εὐλογίαν. ³ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν τὸν νόμον, καὶ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραήλ.

⁴ Καὶ πρὸ τούτου Ἐλιασίβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου Θεοῦ ἡμῶν, ἐγγιῶν Ἰωβία. ⁵ Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ γαζοφυλάκιον μέγα καὶ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον διδόντες τὴν μαναὰ καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκεύη, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολήν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἱερέων. ⁶ Καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἦμην ἐν Ἰερουσαλὴμ· ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρθασασθα βασιλέως Βαβυλῶνος ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἡτησάμην παρὰ τοῦ βασιλέως, ⁷ καὶ ἦλθον

εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ συνήκα ἐν τῇ πονηρίᾳ ἣ ἐποίησαν Ἑλιασιβ τῷ Τωβία, ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ Θεοῦ.

⁸ Καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα· καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκεύη οἴκου Τωβία ἔξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου. ⁹ Καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυλάκια· καὶ ἐπέστρεψα ἐκεῖ σκευὴ οἴκου τοῦ Θεοῦ, τὴν μαναὰ καὶ τὸν λίβανον.

¹⁰ Καὶ ἔγνω ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν· καὶ ἐφύγосαν ἀνὴρ εἰς ἄγρον αὐτοῦ, οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἄξιοντες ποιούντες τὸ ἔργον. ¹¹ Καὶ ἐμαχεσάμην τοῖς στρατηγοῖς, καὶ εἶπα, διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ; καὶ συνήγαγον αὐτούς, καὶ ἔστησα αὐτούς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. ¹² Καὶ πᾶς Ἰούδα ἠνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυροὺς ¹³ ἐπὶ χεῖρα Σελεμεία τοῦ ἱερέως, καὶ Σαδώκ τοῦ γραμματέως, καὶ Φαθαΐα ἀπὸ τῶν Λευιτῶν· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Ἀνὰν υἱὸς Ζακχοῦρ, υἱὸς Ματθανίου, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν, ἐπ’ αὐτοὺς μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν.

¹⁴ Μνήσθητί μου ὁ Θεὸς ἐν ταύτῃ, καὶ μὴ ἐξαλειφθῆτω ἔλεός μου ὃ ἐποίησα ἐν οἴκῳ Κυρίου τοῦ Θεοῦ.

¹⁵ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδα πατοῦντας ληρούς ἐν τῷ σαββάτῳ, καὶ φέροντας δράγματα, καὶ ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βάσταγμα, καὶ φέροντας εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πράσεως αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθύν, καὶ πᾶσαν πρᾶσιν πωλοῦντες τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁷ Καὶ ἐμαχεσάμην τοῖς υἱοῖς Ἰούδα τοῖς ἐλευθέροις, καὶ εἶπα αὐτοῖς, τίς ὁ λόγος οὗτος ὁ πονηρὸς, ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, καὶ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; ¹⁸ Οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἠνεγκεν ἐπ’ αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ’ ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς προστίθετε ὄργην ἐπὶ Ἱσραὴλ βεβηλώσατε τὸ σάββατον;

¹⁹ Καὶ ἐγένετο ἠνίκα κατέστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλήμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἶπα, καὶ ἔκλεισαν τὰς πύλας· καὶ εἶπα, ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου· καὶ ἐκ τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἰρεῖν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ²⁰ Καὶ ἠύλισθησαν πάντες, καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἔξω Ἱερουσαλήμ ἅπαξ καὶ δίς. ²¹ Καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς, καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς, διὰ τί ὑμεῖς ἀυλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκτενώ χεῖρά μου ἐν ὑμῖν· ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ ἤλθοσαν ἐν σαββάτῳ. ²² Καὶ εἶπα τοῖς Λευῖταις, οἳ ἦσαν καθαριζόμενοι, καὶ ἐρχόμενοι φυλάσσοντες τὰς πύλας, ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου.

Πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου ὁ Θεὸς, καὶ φείσάι μου κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου.

²³ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Ἀμμανίτιδας, Μωαβίτιδας· ²⁴ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἤμισυ λαλοῦντες Ἀζωτιστὶ, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες λαλεῖν Ἰουδαϊστὶ. ²⁵ Καὶ ἐμαχεσάμην μετ’ αὐτῶν, καὶ καταρασάμην αὐτούς· καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἄνδρας, καὶ ἐμαδάρωσα αὐτούς, καὶ ὤρκισα αὐτούς ἐν τῷ Θεῷ, ἐὰν δώτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ²⁶ Οὐχ οὕτως ἤμαρτε Σαλωμῶν βασιλεὺς Ἰσραὴλ; καὶ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐκ ἦν βασιλεὺς ὁμοῖος αὐτῷ, καὶ ἀγαπώμενος τῷ Θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ Θεὸς εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ ἀλλότρια. ²⁷ Καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσώμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας.

²⁸ Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωαδὰ τοῦ Ἑλισοῦβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου νυμφίου τοῦ Σαναβαλλὰτ τοῦ Οὐρανίτου, καὶ ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ’ ἐμοῦ. ²⁹ Μνήσθητι αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀλχιστεία τῆς ἱερατείας, καὶ διαθήκη τῆς ἱερατείας, καὶ τοὺς Λευῖτας.

³⁰ Καὶ ἐκαθάρισα αὐτούς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευῖταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ. ³¹ Καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων, καὶ ἐν τοῖς βακχουρίοις. Μνήσθητί μου ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς ἀγαθωσύνην.

ΙΩΒ

¹ ἌΝΘΡΩΠΟΣ τις ἦν ἐν χώρᾳ τῆ Αὐσίτιδι, ᾧ ὄνομα Ἰώβ, καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ἀληθινός, ἀμεμπτος, δίκαιος, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος. ² Ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς. ³ Καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἑπτακισχίλια, κάμηλοι τρισχίλια, ζεῦγη βοῶν πεντακόσια, θήλειαι ὄνοι νομάδες πεντακόσιαι, καὶ ὑπηρεσία πολλὴ σφόδρα, καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενῆς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν.

⁴ Συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, ἐποιούσαν πότου καθ' ἐκάστην ἡμέραν, συμπαραλαμβάνοντες ἅμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν, ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν. ⁵ Καὶ ὡς ἂν συνετελεσθήσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου, ἀπέστειλεν Ἰώβ καὶ ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τοπρῶν, καὶ προσέφερε περὶ αὐτῶν θυσίας, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, καὶ μόσχον ἓνα περὶ ἁμαρτίας περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν· ἔλεγε γὰρ Ἰώβ, μή ποτε οἱ υἱοὶ μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κακὰ ἐνενόησαν πρὸς Θεόν· οὕτως οὖν ἐποίει Ἰώβ πάσας τὰς ἡμέρας.

⁶ Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ παραστῆσαι ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ διάβολος ἦλθε μετ' αὐτῶν. ⁷ Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ, πόθεν παραγέγονας; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ Κυρίῳ, εἶπε, περιελθὼν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν πάρειμι. ⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Κύριος, προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδός μου Ἰώβ; ὅτι οὐκ ἔστι κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς; ἄνθρωπος ἀμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος; ⁹ Ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος, καὶ εἶπεν ἐναντίον τοῦ Κυρίου, μὴ δωρεὰν Ἰώβ σέβεται τὸν Κύριον; ¹⁰ Οὐ σὺ περιέφραξας τὰ ἔξω αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔξω πάντων τῶν ὄντων αὐτοῦ κύκλῳ; τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας; καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς; ¹¹ Ἀλλὰ ἀπόστειλον τὴν χειρὰ σου, καὶ ἄψαι πάντων ὧν ἔχει· ἢ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει. ¹² Τότε εἶπεν ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ, ἰδοὺ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, δίδωμι ἐν τῇ χειρὶ σου, ἀλλ' αὐτοῦ μὴ ἄψῃ· καὶ ἐξήλθεν ὁ διάβολος παρὰ τοῦ Κυρίου.

¹³ Καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, οἱ υἱοὶ Ἰώβ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ ἔπνον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυτέρου. ¹⁴ Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰώβ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τὰ ζεῦγη τῶν βοῶν ἠροτρία, καὶ αἱ θήλειαι ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμενα αὐτῶν, ¹⁵ καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἠχμαλώτευσαν αὐτάς, καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις· σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. ¹⁶ Ἐτι τοῦτου λαλοῦντος, ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος, καὶ εἶπε πρὸς Ἰώβ, πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέκαυσε τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς ποιμένας κατέφαγεν ὁμοίως· σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. ¹⁷ Ἐτι τοῦτου λαλοῦντος, ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος, καὶ εἶπεν πρὸς Ἰώβ, οἱ ἵππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς, καὶ ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους, καὶ ἠχμαλώτευσαν αὐτάς, καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις· ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. ¹⁸ Ἐτι τοῦτου λαλοῦντος, ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται λέγων τῷ Ἰώβ, τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου ἐσθίοντων καὶ πινόντων παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ, ¹⁹ ἐξαίφνης πνεῦμα μέγα ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου, καὶ ἦψατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας, καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία σου, καὶ ἐτελεύτησαν· ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.

²⁰ Οὕτως ἀναστὰς Ἰώβ ἔρριξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς, καὶ πεσὼν χαμαὶ, προσεκύνησε, καὶ εἶπεν, ²¹ αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρὸς μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ· ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφέιλато· ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδωκεν, οὕτως ἐγένετο· εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον. ²² Ἐν τούτοις πάσι τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰώβ ἐναντίον τοῦ Κυρίου· καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφορσύνην τῷ Θεῷ.

2

¹ Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ παραστῆσαι ἔναντι Κυρίου, καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν παραστῆσαι ἐναντίον τοῦ Κυρίου. ² Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ, πόθεν σὺ ἔρχῃ; τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἐνώπιον τοῦ

Κυρίου, διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν σύμπασαν, πάρειμι. ³ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν διάβολον, προσέσχες οὖν τῷ θεράποντί μου Ἴωβ, ὅτι οὐκ ἔστι κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς; ἄνθρωπος ἄκακος, ἀληθινός, ἀμειπτός, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας· σὺ δὲ εἶπας ὑπάρχοντα αὐτοῦ διακενῆς ἀπολέσαι. ⁴ Ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶπε τῷ Κυρίῳ, δέρμα ὑπὲρ δέρματος, ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει. ⁵ Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστείλας τὴν χεῖρά σου, ἅψαι τῶν ὀστέων αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ· ἢ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογῆσει. ⁶ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ, ἰδοὺ παραδίδομί σοι αὐτόν· μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον.

⁷ Ἐξῆλθε δὲ ὁ διάβολος ἀπὸ τοῦ Κυρίου· καὶ ἔπαισε τὸν Ἴωβ ἔλκει πονηρῶ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς. ⁸ Καὶ ἔλαβεν ὄστρακον, ἵνα τὸν ἰχῶρα ζῆ, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἕξω τῆς πόλεως.

⁹ Χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκός, εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μέχρι τίνας καρτερήσεις, λέγων, ^{9a} ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἔτι μικρὸν, προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου; ^{9b} ἰδοὺ γὰρ ἠφάνισταί σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς· υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἐμῆς κοιτίας ὠδίνες καὶ πόνοι, οὓς εἰς τὸ κενὸν ἔκοπιασα μετὰ μόχθων· ^{9c} σὺ τε αὐτὸς ἐν σαπρία σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων αἴθριος, ^{9d} κἀγὼ πλαυνωμένη καὶ λάτρις τόπου ἐκ τόπου καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας, προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσεται, ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων μου καὶ τῶν ὀδυνῶν αἷ με νῦν συνέχουσιν· ^{9e} ἀλλὰ εἶπόν τι ῥῆμα εἰς Κύριον, καὶ τελεύτα. ¹⁰ Ὁ δὲ ἐμβλέψας, εἶπεν αὐτῇ, ὡσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας· εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς Κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν;

Ἐν πᾶσι τοῦτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ οὐδὲν ἤμαρτεν Ἴωβ τοῖς χεῖλεισιν ἐναντίου τοῦ Θεοῦ.

¹¹ Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ ἐπελθόντα αὐτῷ, παρεγένοντο ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας χώρας πρὸς αὐτόν· Ἐλιφάζ ὁ Θαϊμανῶν βασιλεὺς, Βαλδὰδ ὁ Σαυχέων τύραννος, Σωφάρ Μιναίων βασιλεὺς· καὶ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδόν, τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν. ¹² Ἰδόντες δὲ αὐτὸν πόρρωθεν, οὐκ ἐπέγνωσαν· καὶ βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἐκλαυσαν, ῥήξαντες ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολήν, καὶ καταπασάμενοι γῆν. ¹³ παρεκάθισαν αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐλάλησεν· ἑώρων γὰρ τὴν πληγὴν δεινὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

3

¹ Μετὰ τοῦτο ἤνοιξεν Ἴωβ τὸ στόμα αὐτοῦ, ² καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ, λέγων,

³ Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ἣ ἐγεννήθην, καὶ ἡ νύξ ἐκεῖνη ἣ εἶπαν, Ἴδου ἄρσεν. ⁴ Ἡ νύξ ἐκεῖνη εἶη σκότος, καὶ μὴ ἀναζητήσῃ αὐτὴν ὁ Κύριος ἄνωθεν, μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος· ⁵ Ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιά θανάτου, ἐπέλθοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος· ⁶ καταραθεῖτ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ ἐκεῖνη, ἀπενέγκοιτο αὐτὴν σκότος· μὴ εἶη εἰς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ, μηδὲ ἀριθμηθεῖτ εἰς ἡμέρας μηνῶν. ⁷ Ἀλλὰ ἡ νύξ ἐκεῖνη εἶη ὀδύνη, καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη, μηδὲ χαρμουνή· ⁸ Ἀλλὰ καταράσαιτο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην, ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρῶσασθαι. ⁹ Σκοτωθεῖτ τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκεῖνης· ὑπομεναί, καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ ἴδοι Ἐωσφῶρον ἀνατέλλοντα. ¹⁰ Ὅτι οὐ συνέκλεισε πύλας γαστρὸς μητρὸς μου, ἀπήλλαξε γὰρ ἂν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου.

¹¹ Διατί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἔτελεύτησα; ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον, καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην; ¹² Ἰνατί δὲ συνήνησάν μοι τὰ γόνατα; ἰνατί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα; ¹³ νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δὲ ἀνεπαύσαμην ¹⁴ Νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δὲ ἀνεπαύσαμην μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς οἱ ἐγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν, ¹⁵ ἢ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ χρυσός, οἱ ἔπλησαν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀργυρίου· ¹⁶ Ἡ ὡσπερ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, ἢ ὡσπερ νήπιοι, οἱ οὐκ εἶδον φῶς· ¹⁷ Ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς, ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατακόποι τῷ σώματι. ¹⁸ Ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι οὐκ ἤκουσαν φωνῆν φορολόγου.

¹⁹ Μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἔστι, καὶ θεράπων δεδοικώς τὸν κύριον αὐτοῦ. ²⁰ Ἰνατί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς; ζῶη δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς, ²¹ οἱ ἰμείρονται τοῦ θανάτου, καὶ οὐ τυγχάνουσιν ἀνορύσσοντες ὡσπερ θησαυροὺς, ²² περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο ἐὰν κατατύχῃσι; ²³ Θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυμα, συνέκλεισεν γὰρ ὁ Θεὸς κατ' αὐτοῦ. ²⁴ Πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου στεναγμὸς ἦκει,

δακρύω δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φόβῳ. ²⁵ Φόβος γὰρ ὄν ἐφρόντισα ἤλθε μοι, καὶ ὄν ἐδεδοίkein, συνήντησέν μοι. ²⁶ Οὔτε εἰρήνευσα, οὔτε ἡσύχασα, οὔτε ἀνεπαυσάμην, ἤλθε δέ μοι ὀργή·

4

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰς ὁ Θαϊμανίτης, λέγει,
² Μὴ πολλάκις σοι λελάληται ἐν κόπῳ; ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑπόσει; ³ Εἰ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλοὺς, καὶ χεῖρας ἀσθενοῦς παρεκάλεσας, ⁴ ἀσθενούντας τε ἐξανέστησας ῥήμασι, γονασί τε ἀδυνατοῦσι θάρσος περιέθηκας. ⁵ Νῦν δὲ ἤκει ἐπὶ σὲ πόνος καὶ ἥσπατό σου, σὺ ἐσπούδασας. ⁶ Πότερον οὐχ ὁ φόβος σου ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ, καὶ ἡ ἐλπίς σου καὶ ἡ κακία τῆς ὁδοῦ σου; ⁷ Μνήσθητι οὖν, τίς καθαρὸς ὢν ἀπώλετο, ἢ πότε ἀληθινοὶ ὀλόρριζοὶ ἀπώλοντο; ⁸ Καθ' ὄν τρόπον εἶδον τοὺς προτριώντας τὰ ἄτοπα, οἱ δὲ σπεύροντες αὐτὰ ὀδύνας θεριοῦσιν ἑαυτοῖς. ⁹ Ἀπὸ προστάγματος Κυρίου ἀπολοῦνται, ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανισθῆσονται.

¹⁰ Σθένος κλέοντος, φωνὴ δὲ λεαίνης, γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη. ¹¹ Μυρμηκολέων ὤλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βορὰν, σκύμνοι δὲ λεόντων ἔλιπον ἀλλήλους.

¹² Εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγεγόνει ἐν λόγοις σου, οὐθὲν ἄν σοι τούτων κακὸν ἀπήντησε· πότερον οὐ δέξεται μοι τὸ οὐὶς ἐξαΐσια παρ' αὐτοῦ; ¹³ Φόβῳ δὲ καὶ ἤχῳ νυκτερινῆ ἐπιπίπτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, ¹⁴ φρίκη μοι συνήντησεν καὶ τρόμος, καὶ μεγάλως μου τὰ ὀστά διέσεισε, ¹⁵ καὶ πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπήλθεν, ἔφριξαν δέ μου τρίχες καὶ σάρκες. ¹⁶ Ἀνέστην καὶ οὐκ ἐπέγνων, εἶδον καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὀφθαλμῶν μου, ἀλλ' ἦ αὖραν καὶ φωνὴν ἤκουον. ¹⁷ Τί γάρ; μὴ καθαρὸς ἐστὶν βροτὸς ἐναντίον τοῦ Κυρίου; ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνὴρ; ¹⁸ Εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει, κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιὸν τι ἐπενόησε.

¹⁹ Τοὺς δὲ κατοικοῦντας οἰκίας πηλίνας, ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἔσμεν, ἔπαισεν αὐτοὺς σιτῶν τρόπον, ²⁰ καὶ ἀπὸ πρωΐθεν μέχρι ἐσπέρας οὐκ ἔτι εἰσὶ, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι, ἀπώλοντο. ²¹ Ἐνεφύσησε γὰρ αὐτοῖς καὶ ἐξηράνθησαν, ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν.

5

¹ Ἐπικαλέσαι δὲ εἴ τις σοι ὑπακούσεται, ἢ εἴ τινα ἀγγέλων ἀγίων ὄσῃ. ² Καὶ γὰρ ἄφρονα ἀναίρει ὀργή, πεπλανημένον δὲ θανατοῖ ζῆλος. ³ Ἐγὼ δὲ ἐώρακα ἄφρονας ρίζαν βάλλοντας, ἀλλ' εὐθὺς ἐβρώθη αὐτῶν ἡ δίαίτα. ⁴ Πόρρω γένοιτο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας, κολαβρισθεῖσαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσόνων, καὶ οὐκ ἐστὶν ὁ ἐξαίρουμένος. ⁵ Ἄ γὰρ ἐκεῖνοι συνήγαγον, δίκαιοι ἔδονται, αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοί ἐσονται· ἐκσιφανισθεῖ αὐτῶν ἡ ἰσχὺς. ⁶ Οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς γῆς κόπος, οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀναβλαστῆσει πόνος. ⁷ Ἀλλὰ ἀνθρωπος γεννᾶται κόπῳ, νεοσσοὶ δὲ γυπὸς τὰ ὑψηλὰ πέτονται.

⁸ Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἐγὼ δεηθήσομαι Κυρίου, Κύριον δὲ τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι, ⁹ τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἐνδοξά τε καὶ ἐξαΐσια, ὧν οὐκ ἐστὶν ἀριθμὸς, ¹⁰ τὸν διδόντα ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανόν, ¹¹ τὸν ποιοῦντα ταπεινοὺς εἰς ὕψος, καὶ ἀπολωλὸτας ἐξεγείροντα, ¹² διαλλάσσοντα βουλάς πανούργων, καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές· ¹³ ὁ καταλαμβάνων σοφοὺς ἐν τῇ φρονήσει, βουλήν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν.

¹⁴ Ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος, τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφήσασαν ἴσα νυκτὶ, ¹⁵ ἀπόλιντο δὲ ἐν πολέμῳ· ἀδύνατος δὲ ἐξέλθοι ἐκ χειρὸς δυνάστου. ¹⁶ Εἴη δὲ ἀδυνάτῳ ἐλπίς, ἀδίκου δὲ στόμα ἐμπραχθεῖ.

¹⁷ Μακάριος δὲ ἀνθρωπος ὃν ἤλεγξεν ὁ Κύριος, νουθέτημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀπαναίνου. ¹⁸ Αὐτὸς γὰρ ἀλεγείν ποιεῖ, καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν· ἔπαισε, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἰάσαντο. ¹⁹ Ἐξάκις ἐξ ἀναγκῶν σε ἐξελεῖται, ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ οὐ μὴ ἀψηταῖ σου κακόν. ²⁰ Ἐν λιμῷ ῥύσεται σε ἐκ θανάτου, ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε. ²¹ Ἀπὸ μᾶστιγος γλώσσης σε κρύψει, καὶ οὐ μὴ φοβηθῆς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων. ²² Ἀδίκων καὶ ἀνόμων καταγελάσῃ· ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῆς. ²³ Θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσί σοι. ²⁴ Εἴτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος· ἢ δὲ δίαίτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἀμάρτη. ²⁵ Γνώσῃ δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου, τὰ δὲ τέκνα σου ἐστὶ ἀσπερ τὸ παμβότανον τοῦ ἀγροῦ. ²⁶ Ἐλευσῇ δὲ ἐν τάφῳ

ὡσπερ σῖτος ὄριμος κατὰ καιρὸν θεριζόμενος, ἢ ὡσπερ θιμωνία ἄλωνος καθ' ὥραν συγκομισθεῖσα.

²⁷ Ἴδου ταῦτα οὕτως ἐξιχνιάσαμεν· ταῦτα ἐστὶν ἃ ἀκηκόαμεν· σὺ δὲ γνῶθι σεαυτῶ, εἴ τι ἐπραξας.

6

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἴωβ, λέγει,

² Εἰ γὰρ τις ἰστών στήσαι μου τὴν ὀργὴν, τὰς δὲ ὀδύνας μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδόν, ³ καὶ δὴ ἄμμου παραλίας βαρυτέρα ἔσται· ἀλλ' ὡς ἔοικε τὰ ῥήματά μου ἐστὶ φαῦλα. ⁴ Βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μου ἐστὶν, ὧν ὁ θυμὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα· ὅταν ἄρξωμαι λαλεῖν, κεντοῦσί με. ⁵ Τί γάρ; μὴ διακενῆς κεκράξεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ σῖτα ζητῶν; εἰ δὲ καὶ ῥήξει μουρὴν βοῦς ἐπὶ φάτνης ἔχων τὰ βρώματα; ⁶ Εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἁλόος; εἰ δὲ καὶ ἔστι γεῦμα ἐν ῥήμασι κενοῖς; ⁷ Οὐ δύναται γὰρ παύσασθαι μου ἡ ὀργή· βρόμον γὰρ ὀρώ τὰ σῖτά μου ὡσπερ ὀσμὴν λέντοτος.

⁸ Εἰ γὰρ δῶη καὶ ἔλθοι μου ἡ αἴτησις, καὶ τὴν ἐλπίδα μου δῶη ὁ Κύριος, ⁹ Ἀρξάμενος ὁ Κύριος τρωσάτω με, εἰς τέλος δὲ μὴ με ἀνελέτω. ¹⁰ Εἴη δέ μου πόλις τάφος, ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχέων ἠλλόμην, ἐπ' αὐτῆς οὐ φείσομαι· οὐ γὰρ ἐψευσάμην ῥήματα ἄγια Θεοῦ μου. ¹¹ Τίς γάρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπομένω; τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεται μου ἡ ψυχὴ; ¹² Μὴ ἰσχύς λίθων ἡ ἰσχὺς μου; ἢ αἱ σάρκες μου εἰσὶ χάλκεαι; ¹³ Ἡ οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποιθὲν; βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἄπεστιν.

¹⁴ Ἀπειπάτό με ἔλεος, ἐπισκοπὴ δὲ Κυρίου ὑπερεΐδέ με. ¹⁵ Οὐ προσεΐδόν με οἱ ἐγγύτατοί μου, ὡσπερ χειμάρρους ἐκλείπων, ἢ ὡσπερ κύμα παρηλθόν με ¹⁶ Οἴτινές με διευλαβούντο, νῦν ἐμπειπτώκασι μοι ὡσπερ χιῶν ἢ κρύσταλλος πεπηγώς· ¹⁷ Καθὼς τακεῖσα θέρμης γενομένης, οὐκ ἐπεγνώσθη ὅπερ ἦν, ¹⁸ οὕτω κἀγὼ κατελείφην ὑπὸ πάντων, ἀπωλόμην δὲ καὶ ἔξοικος ἐγενόμην. ¹⁹ Ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν, ἄτραποὺς, Σαβῶν οἱ διορῶντες. ²⁰ Καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν, οἱ ἐπὶ πόλεσι καὶ χρήμασι πεποιθότες. ²¹ Ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως, ὥστε ἰδόντες τὸ ἔμὸν τραῦμα φοβήθητε. ²² Τί γάρ; μὴτι ὑμᾶς ἠτήσα, ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχὺς ἐπιδέομαι, ²³ ὥστε σώσαι με ἐξ ἐχθρῶν, ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ρύσασθαι με;

²⁴ Διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω· εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι. ²⁵ Ἀλλ' ὡς ἔοικε φαῦλα ἀληθινῶ ῥήματα, οὐ γὰρ παρ' ὑμῶν ἰσχὴν αἰτούμαι. ²⁶ Οὐδὲ ἔλεγχος ὑμῶν ῥήμασί με παύσει, οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέγμα ῥήματος ἀνέξομαι. ²⁷ Πλὴν ὅτι ἐπ' ὀρφανῶ ἐπιπίπτετε, ἐνάλλεσθε δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν. ²⁸ Νυνὶ δὲ εἰσβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν, οὐ ψεύσομαι. ²⁹ Καθίσατε δὴ καὶ μὴ εἴη ἄδικον, καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε. ³⁰ Οὐ γὰρ ἐστὶν ἐν γλώσση μου ἄδικον, ἢ ὁ λάρυγξ μου οὐχὶ σύνεστιν μελετᾶ.

7

¹ Πότερον οὐχὶ πειρατήριόν ἐστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ὡσπερ μισθίου ἀθημερινοῦ ἢ ζωῆ αὐτοῦ; ² Ἡ ὡσπερ θεράπων δεδοικώς τὸν Κύριον αὐτοῦ, καὶ τετευχὼς σκιάς; ἢ ὡσπερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ; ³ Οὕτως κἀγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενοὺς, νύκτες δὲ ὀδυνῶν δεδομέναί μοι εἰσίν. ⁴ Ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω, πότε ἡμέρα; ὡς δ' ἂν ἀναστῶ, πάλιν, πότε ἐσπέρα; πλήρης δὲ γίνομαι ὀδυνῶν ἀπὸ ἐσπέρας ἕως πρωῆ. ⁵ Φύρεται δὲ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων, τήκω δὲ βῶλακας γῆς ἀπὸ ἰχώρος ζῦλων. ⁶ Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος λαλαῖας, ἀπόλωλε δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι. ⁷ Μνήσθητι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἐν ζωῇ, καὶ οὐκ ἔτι ἐπανελεύσεται ὀφθαλμὸς μου ἰδεῖν ἀγαθόν. ⁸ Οὐ περιβλέψεται με ὀφθαλμὸς ὀρώντωντός με, οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί. ⁹ Ὡσπερ νέφος ἀποκαθαρθέν ἀπ' οὐρανοῦ· ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῆ εἰς ἄδην, οὐκ ἔτι μὴ ἀναβῆ, ¹⁰ οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, οὐδ' οὐ μὴ ἐπιγνῶ αὐτὸν ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ. ¹¹ Ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου, λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὧν, ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχόμενος.

¹² Πότερον θάλασσα εἰμί ἢ δράκων, ὅτι κατέταξας ἐπ' ἐμέ φυλακὴν; ¹³ Εἶπα ὅτι παρακαλέσει με ἡ κλίνη μου, ἀνοίσω δὲ πρὸς ἔμαυτὸν ἰδίᾳ λόγον τῆ κοίτη μου. ¹⁴ Ἐκφοβεῖς με ἐνυπνίοις, καὶ ὄραμασί με καταπλήσσεις. ¹⁵ Ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχὴν μου, ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστά μου. ¹⁶ Οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω· ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, κενὸς γάρ μου ὁ βίος. ¹⁷ Τί γάρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτόν; ἢ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν; ¹⁸ Ἡ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιήσῃ ἕως τὸ πρωῆ; καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς; ¹⁹ Ἐὼς τινος οὐκ ἔξας με, οὐδὲ προϊῆ με, ἕως ἂν καταπίω τὸν πτύελόν μου; ²⁰ Εἰ ἐγὼ

ἡμαρτον, τί δυνήσομαι πράξει, ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων; διατί ἔθου με κατεντευκτὴν σου, εἰμὶ δὲ ἐπὶ σοὶ φορτίον; ²¹ Διατί οὐκ ἐποίησω τῆς ἀνομίας μου λήθην, καὶ καθαρισμόν τῆς ἀμαρτίας μου; νυκτὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι, ὀρθρίζων δὲ οὐκ ἔτι εἰμί.

8

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέγει,
² Μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦτα, πνεῦμα πολυῤῥήμον τοῦ στόματός σου; ³ Μὴ ὁ Κύριος ἀδικήσει κρίνων; ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταραῖζει τὸ δίκαιον; ⁴ Εἰ οἱ υἱοὶ σου ἡμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ, ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀνομίας αὐτῶν.

⁵ Σὺ δὲ ὀρθρίζε πρὸς Κύριον παντοκράτορα δεόμενος. ⁶ Εἰ καθαρὸς εἶ καὶ ἀληθινός, δεήσεως ἐπακούσεται σου, ἀποκαταστήσει δὲ σοὶ δίαίταν δικαιοσύνης.
⁷ Ἔσται οὖν τὰ μὲν πρῶτά σου ὀλίγα, τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα.

⁸ Ἐπερώτησον γὰρ γενεὰν πρῶτην, ἐξιχνίασον δὲ κατὰ γένος πατέρων· ⁹ Χθιζοὶ γὰρ ἔσμεν, καὶ οὐκ οἶδαμεν· σκιά γὰρ ἔστιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ βίος· ¹⁰ Ἡ οὐχ οὗτοί σε διδάξουσιν καὶ ἀναγγελοῦσι, καὶ ἐκ καρδίας ἐξάξουσὶ ῥήματα; ¹¹ Μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος, ἢ ὑψωθῆσεται βούτομον ἄνευ πότου; ¹² Ἐτι ὄν ἐπὶ ρίζης, καὶ οὐ μὴ θερισθῆ, πρὸ τοῦ πειῖν πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται; ¹³ Οὕτως τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων τοῦ Κυρίου· ἐλπίς γὰρ ἀσεβοῦς ἀπολείται· ¹⁴ Δοίκτης γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος· ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἢ σκηνή· ¹⁵ Ἐὰν ὑπερέσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στή· ἐπιλαβομένου δὲ αὐτοῦ, οὐ μὴ ὑπομείνῃ· ¹⁶ Ὕγρὸς γὰρ ἔστιν ὑπὸ ἡλίου· καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ῥάδαμος αὐτοῦ ἐξελεύσεται· ¹⁷ Ἐπὶ συναγωγῆν λίθων κοιμᾶται· ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζήσεται· ¹⁸ Ἐὰν καταπίῃ, ὁ τόπος ψεύσεται αὐτόν· οὐχ ἑώρακας τοιαῦτα, ¹⁹ ὅτι καταστροφή ἀσεβοῦς τοιαύτη, ἐκ δὲ γῆς ἄλλοι ἀναβλαστήσει.

²⁰ Ὁ γὰρ Κύριος οὐ μὴ ἀποποιηθῆται τὸν ἄκακον· πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται· ²¹ Ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος, τὰ δὲ χεῖλη αὐτῶν ἐξομολογήσεως· ²² Οἱ δὲ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐνδύσονται αἰσχύνῃν, δίαίτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

9

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἴωβ, λέγει,

² Ἐπ' ἀληθείας οἶδα, ὅτι οὕτως ἐστί· πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς παρὰ Κυρίῳ; ³ Ἐὰν γὰρ βούληται κριθῆναι αὐτῷ, οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀντειπῇ πρὸς ἓνα λόγον αὐτοῦ ἐκ χιλίων· ⁴ Σοφὸς γὰρ ἐστὶ διανοία, κραταιός τε καὶ μέγας· τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινε; ⁵ Ὁ παλαιῶν ὄρη καὶ οὐκ οἶδασιν, ὁ καταστρέφων αὐτὰ ὄργῃ· ⁶ Ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στύλοι αὐτῆς σαλεύονται· ⁷ Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἄστρων κατασφραγίζει· ⁸ Ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος, καὶ περιπατῶν ὡς ἐπ' ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης· ⁹ Ὁ ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἑσπερον καὶ Ἀρκτοῦρον, καὶ ταμεῖα Νότου· ¹⁰ Ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἐνδοξά τε καὶ ἐξαισία, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς.

¹¹ Ἐὰν ὑπερβῆ με, οὐ μὴ ἴδω· ἐὰν παρέλθῃ με, οὐδ' ὡς ἔγνω· ¹² Ἐὰν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψει; ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ, τί ἐποίησας; ¹³ Αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὄργῃν, ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κῆτη τὰ ὑπ' οὐρανόν·

¹⁴ Ἐὰν δέ μου ὑπακούσεται, ἢ διακρίνει τὰ ῥήματά μου· ¹⁵ Ἐὰν γὰρ ὦ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεται μου, τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι· ¹⁶ Ἐὰν τε καλέσω καὶ μὴ ὑπακούσῃ, οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέ μου τῆς φωνῆς·

¹⁷ Μὴ γνώφω με ἐκτρίψῃ· πολλὰ δέ μου τὰ συντρίμματα πεποίηκε διακενῆς· ¹⁸ Οὐκ ἐξ γὰρ με ἀναπνεύσαι· ἐνέπλησε δέ με πικρίας, ¹⁹ ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει κράτει· τίς οὖν κρίματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται; ²⁰ Ἐὰν γὰρ ὦ δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεβήσει· ἐὰν τε ὦ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι· ²¹ Εἴτε γὰρ ἠσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, πλην ἀφαιρεῖταιί μου ἡ ζωῆ·

²² Διὸ εἶπον, μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλύει ὄργῃ, ²³ ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ ἐξαισιῶ, ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται, ²⁴ παραδέδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς, πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκαλύπτει· εἰ δὲ μὴ αὐτός ἐστι, τίς ἐστιν; ²⁵ Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος δρομέως· ἀπέδρασαν, καὶ οὐκ εἶδον· ²⁶ Ἡ καὶ ἐστὶ ναυσὶν ἵχνος ὁδοῦ, ἢ ἀετοῦ πετομένου ζητοῦντος βοράν· ²⁷ Ἐὰν τε γὰρ εἶπω, ἐπιλήσομαι λαλῶν, συγκύψας τῷ προσώπῳ στενάξω· ²⁸ Σείομαι πᾶσι τοῖς μέλεσιν, οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἄθῶν με ἑάσεις·

²⁹ Ἐπειδὴ δέ εἰμι ἀσεβῆς, διὰ τί οὐκ ἀπέθανον; ³⁰ Ἐὰν γὰρ ἀπολούσωμαι χιόνι, καὶ ἀποκαθάρωμαι χειρὶ καθαράις, ³¹ ἱκανῶς ἐν ῥύπῳ με ἔβασας, ἐβδελύξατο δέ με ἡ στολή. ³² Οὐ γὰρ εἰ ἄνθρωπος κατ' ἐμὲ, ὧ ἀντικρινούμαι, ἵνα ἔλθωμεν ὁμοθυμαδὸν εἰς κρίσιν. ³³ Εἶθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν, καὶ ἐλέγχων, καὶ διακούων ἀναμέσον ἀμφοτέρων. ³⁴ Ἀπαλλάξατό ἀπ' ἐμοῦ τὴν ῥάβδον, ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ μὴ με στροβείτω, ³⁵ καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ, ἀλλὰ λαλήσω· οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι.

10

¹ Καμνῶν τῆ ψυχῇ μου, στένων ἐπαφήσω ἐπ' αὐτὸν τὰ ῥήματα μου· λαλήσω πικρία ψυχῆς μου συνεχόμενος, ² καὶ ἐρῶ πρὸς Κύριον, μὴ με ἀσεβῆν διδάσκει· καὶ διατί με οὕτως ἔκρινας; ³ Ἡ καλόν σοι ἐὰν ἀδικήσω; ὅτι ἀπέπω ἔργα χειρῶν σου, βουλῇ δὲ ἀσεβῶν προσέσχες. ⁴ Ἡ ὡσπερ βροτὸς ὄρᾶ, καθορᾶς; ἢ καθὼς ὄρᾶ ἄνθρωπος, βλέψη; ⁵ Ἡ ὁ βίος σου ἀνθρώπινός ἐστιν, ἢ τὰ ἐπι σου ἀνδρὸς, ⁶ ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου, καὶ τὰς ἀμαρτίας μου ἐξιχνίασας; ⁷ Οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα· ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαιρούμενος;

⁸ Αἱ χεῖρές σου ἔπλασαν με καὶ ἐποίησάν με, μετὰ ταῦτα μεταβαλὼν με ἔπαισας. ⁹ Μνήσθητι, ὅτι πηλὸν με ἔπλασας, εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποστρέφεις. ¹⁰ Ἡ οὐχ ὡσπερ γάλα με ἤμελξας, ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῶ; ¹¹ Δέρμα δὲ καὶ κρέας με ἐνέδυσας, ὅστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἔνειρας. ¹² Ζωὴν δὲ καὶ ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοῦ, ἢ δὲ ἐπισκοπῇ σου ἐφύλαξέ μου τὸ πνεῦμα. ¹³ Ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ, οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι· ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν.

¹⁴ Ἐὰν τε γὰρ ἀμάρτω, φυλάσσεις με, ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀθῶόν με πεποίηκας. ¹⁵ Ἐὰν τε γὰρ ἀσεβήσω, οἶμοι· ἐὰν δὲ ὧ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακύψαι, πλήρης γὰρ ἀτιμίας εἰμί. ¹⁶ Ἀγρεύομαι γὰρ ὡσπερ λέων εἰς σφαγῆν· πάλιν γὰρ μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις, ¹⁷ ἐπανακαινίζων ἐπ' ἐμὲ τὴν ἔτασίν μου· ὀργῇ δὲ μεγάλη μοι ἐχρήσω, ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμὲ πειρατήρια.

¹⁸ Ἰνατί οὖν ἐκ κοιλίας με ἐξήγαγες, καὶ οὐκ ἀπέθανον, ὀφθαλμὸς δὲ με οὐκ εἶδε, ¹⁹ καὶ ὡσπερ οὐκ ὦν ἐγενόμην; διατί γὰρ ἐκ γαστροῦ εἰς μῆμα οὐκ ἀπηλλάγην; ²⁰ Ἡ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν ὁ βίος τοῦ χρόνου μου; ἔασόν με ἀναπαύσασθαι μικρὸν, ²¹ πρὸ τοῦ με πορευθῆναι ὅθεν οὐκ ἀναστρέψω, εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ γνοφερὰν, ²² εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὐ οὐκ ἔστι φέγγος, οὐδὲ ὄρᾳν ζῶν βροτῶν.

11

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Σωφᾶρ ὁ Μιναῖος, λέγει,

² Ὁ τὰ πολλὰ λέγων, καὶ ἀντακούσεται· ἢ καὶ ὁ εὐλαὸς οἶεται εἶναι δίκαιος; ³ εὐλογημένος γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος. Μὴ πολὺς ἐν ῥήμασι γίνου, οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ ἀντικρινόμενός σοι; ⁴ Μὴ γὰρ λέγε, ὅτι καθαρὸς εἰμι τοῖς ἔργοις καὶ ἀμemptος ἐναντίον αὐτοῦ.

⁵ Ἀλλὰ πῶς ἂν ὁ Κύριος λαλήσαι πρὸς σέ, καὶ ἀνοίξει χεῖλιν αὐτοῦ μετὰ σοῦ; ⁶ Εἶτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας· ὅτι διπλοῦς ἔσται τῶν κατὰ σέ· καὶ τότε γνώση, ὅτι ἄξιός σοι ἀπέβη ἀπὸ Κυρίου ὧν ἠμάρτηκας.

⁷ Ἡ ἴχθυος Κυρίου ἐρῆσεις, ἢ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου ἃ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ; ⁸ Ὑψηλὸς ὁ οὐρανὸς, καὶ τί ποιήσεις; βαθύτερα δὲ τῶν ἐν ἄβου, τί οἶδας; ⁹ ἢ μακρότερα μέτρου γῆς, ἢ εὐρους θαλάσσης;

¹⁰ Ἐὰν δὲ καταστρέψη τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ αὐτῷ, τί ἐποίησας; ¹¹ Αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων, ἰδὼν δὲ ἄτοπα οὐ παρόφεται.

¹² Ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νῆχεται λόγοις· βροτὸς δὲ γεννητὸς γυναικὸς, ἴσα ὄνῳ ἐρημίτῃ.

¹³ Εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου, ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτὸν, ¹⁴ εἰ ἀνομόν τί ἐστὶν ἐν χειρὶ σου, πόρρω ποιήσον αὐτὸ ἀπὸ σοῦ, ἀδικία δὲ ἐν διαίτη σου μὴ αὐλισθήτω. ¹⁵ Οὕτως γὰρ ἀναλάβει σου τὸ πρόσωπον, ὡσπερ ὕδωρ καθαρὸν, ἐκδύση δὲ ῥύπον, καὶ οὐ μὴ φοβηθήσῃ. ¹⁶ Καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ, ὡσπερ κῦμα παρελθόν, καὶ οὐ πτοηθήσῃ. ¹⁷ Ἡ δὲ εὐχὴ σου ὡσπερ Ἐωσφόρος, ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοι ζωὴ. ¹⁸ Πεποισθῶς τε ἔσῃ, ὅτι ἐστὶ σοι ἐλπίς, ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφανεῖται σοι εἰρήνη. ¹⁹ Ἡσυχάσεις γὰρ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολεμῶν σε· μεταβαλλόμενοι δὲ πολλοὶ σου δεηθήσονται. ²⁰ Σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει· ἢ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπώλεια, ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακῆσονται.

12

¹ Ὑπολαβῶν δὲ Ἴωβ, λέγει,

² Εἶτα ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι, ἢ μεθ' ὑμῶν τελευτήσει σοφία; ³ Κάμοι μὲν καρδία καθ' ὑμᾶς ἐστὶ. ⁴ Δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἄμεμπτος ἐγεννήθη εἰς χλεύασμα. ⁵ Εἰς χρόνον γὰρ τακτὸν ἠτοιμάστω πεσεῖν ὑπὸ ἄλλων, οἶκος τε αὐτοῦ ἐκπορθεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων. ⁶ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μῆδεις πεποιθέτω πονηρὸς ὦν ἀώσους ἔσσεσθαι, ὅσοι παροργίζουσι τὸν Κύριον, ὡς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἐστὶν.

⁷ Ἀλλὰ δὴ ἐρώτησον τετράποδα ἐάν σοι εἴπωσι, πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἐάν σοι ἀπαγγείλωσιν. ⁸ Ἐκδιήγησαι γῆ, ἐάν σοι φράσῃ, καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης, ⁹ Τίς οὖν οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεῖρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα; ¹⁰ Εἰ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων ζῶντων, καὶ πνεῦμα παντὸς ἀνθρώπου.

¹¹ Οὓς μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει, λάρυγγ δὲ σῖτα γεύεται. ¹² Ἐν πολλῶ χρόνῳ σοφία, ἐν δὲ πολλῶ βίω ἐπιστήμη. ¹³ Παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις, αὐτῷ βουλή καὶ σύνεσις. ¹⁴ Ἐὰν καταβάλλῃ, τίς οἰκοδομήσει; ἐὰν κλείσῃ κατ' ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει; ¹⁵ Ἐὰν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρανεῖ τὴν γῆν· ἐὰν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας. ¹⁶ Παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχύς, αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις. ¹⁷ Διάγων βουλευτὰς αἰχμαλώτους, κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστησε. ¹⁸ Καθίζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους, καὶ περιεδίησε ζῶνῃ ὀσφύας αὐτῶν. ¹⁹ Ἐξαποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψε. ²⁰ Διαλλάσσων χεῖλη πιστῶν, σύμβουιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω. ²¹ Ἐκχέων ἀτιμίαν ἐπ' ἄρχοντας, ταπεινοὺς δὲ ἰάσατο. ²² Ἀνακαλύπτων βαθέα ἐκ σκότους, ἐξήγαγε δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου. ²³ Πλανῶν ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτὰ, καταστρωννύων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ. ²⁴ Διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων γῆς· ἐπλάνησε δὲ αὐτοὺς ἐν ὁδῷ ἧ οὐκ ᾔδεισαν. ²⁵ Ψηλαφήσασαν σκότος καὶ μὴ φῶς, πλανηθεῖσαν δὲ ὡσπερ ὁ μεθύων.

13

¹ Ἴδου ταῦτα ἐώρακέ μου ὁ ὀφθαλμός, καὶ ἀκήκοέ μου τὸ οὖς. ² Καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ οὐκ ἄσυνετώτερός εἰμι ὑμῶν.

³ Οὐ μὴν δὲ ἀλλ' ἐγὼ πρὸς Κύριον λαλήσω, ἐλέγχω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν βούληται. ⁴ Ὑμεῖς δὲ ἐστὲ ἰατροὶ ἄδικοι, καὶ ἰαταὶ κακῶν πάντες. ⁵ Εἶη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, καὶ ἀποβήσεται ὑμῖν σοφία.

⁶ Ἀκούσατε δὲ ἔλεγχον τοῦ στόματός μου, κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε. ⁷ Πότερον οὐκ ἐναντι Κυρίου λαλεῖτε, ἐναντι δὲ αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον; ⁸ Ἡ ὑποστελεῖσθε; ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γίνεσθε. ⁹ Καλὸν γὰρ ἐὰν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς, εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε αὐτῷ, ¹⁰ οὐθὲν ἤττον ἐλέγξει ὑμᾶς· εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπα θαυμάσεσθε, ¹¹ πότερον οὐχ ἢ δῖνα αὐτοῦ στροβήσῃ ὑμᾶς; ὁ φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπιπεσεῖται ὑμῖν, ¹² ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ γαυρίαμα ἴσα σποδῶ, τὸ δὲ σῶμα πλήνουν.

¹³ Κωφεύσατε ἵνα λαλήσω, καὶ ἀναπαύσωμαι θυμοῦ, ¹⁴ ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς ὁδοῦσι, ψυχὴν δὲ μου θῆσω ἐν χειρὶ. ¹⁵ Ἐὰν με χειρώσῃται ὁ δυνάστης, ἐπεὶ καὶ ἤρκαται, ἧ μὴν λαλήσω καὶ ἐλέγχω ἐναντίον αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν, οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται. ¹⁷ Ἀκούσατε ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου, ἀναγγελάω γὰρ ὑμῶν ἀκούόντων. ¹⁸ Ἴδου ἐγὼ ἐγγύς εἰμι τοῦ κρίματός μου, οἶδα ἐγὼ ὅτι δίκαιος ἀναφανοῦμαι. ¹⁹ Τίς γὰρ ἐστὶν ὁ κριθησόμενός μοι, ὅτι νῦν κωφεύσω καὶ ἐκλείψω;

²⁰ Δνεῖν δέ μοι χρῆσι, τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου σου οὐ κρυβήσομαι. ²¹ Τὴν χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου, καὶ ὁ φόβος σου μὴ με καταπλησέτω. ²² Εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι, ἢ λαλήσεις, ἐγὼ δέ σοι δώσω ἀνταπόκρισιν. ²³ Πόσαι εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι μου καὶ ἀνομίαι μου; δίδαξόν με τίνες εἰσὶ.

²⁴ Διατὶ ἀπ' ἐμοῦ κρύπτη, ἤγησαι δέ με ὑπεναντίον σοι; ²⁵ Ἡ ὡς φύλλον κινουμένον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβήθησι, ἢ ὡς χόρτω φερομένῳ ὑπὸ πνεύματος ἀντίκεισαι μοι; ²⁶ Ὅτι κατέγραψα κατ' ἐμοῦ κακά, περιέθηκας δέ μοι νεότητος ἁμαρτίας. ²⁷ Ἔθου δέ μου τὸν πόδα ἐν κωλύματι, ἐφύλαξας δέ μου πάντα τὰ ἔργα, εἰς δὲ ῥίζας τῶν ποδῶν μου ἀφίκου. ²⁸ Ὁ παλαιοῦται ἴσα ἄσκῳ, ἢ ὡσπερ ἰμάτιον σητόβρωτον.

14

¹ Βρότος γὰρ γεννητὸς γυναικὸς, ὀλιγόβιος, καὶ πλήρης ὀργῆς· ² ἢ ὡσπερ ἄνθος ἀνθῆσαν ἐξέπεσεν, ἀπέδρα δὲ ὡσπερ σκιά, καὶ οὐ μὴ στή. ³ Οὐχὶ καὶ τοῦτου λόγον ἐποίησα, καὶ τοῦτον ἐποίησας εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώπιόν σου; ⁴ Τίς γὰρ

καθαρός ἔσται ἀπὸ ρύπου· ἀλλ' οὐθείς, ⁵ ἂν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ παρ' αὐτοῦ· εἰς χρόνον ἔθου, καὶ οὐ μὴ υπερβῆ.

⁶ Ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ, καὶ εὐδοκήσῃ τὸν βίον, ὡσπερ ὁ μισθωτός.

⁷ Ἔστι γὰρ δένδρον ἔλπις, ἂν γὰρ ἐκκοπῆ, ἔτι ἐπανθήσει, καὶ ὁ ῥάδαμος αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκλείπῃ. ⁸ Ἐὰν γὰρ γηράσῃ ἐν γῆ ἡ ῥίζα αὐτοῦ, ἐν δὲ πέτρα τελευτήσῃ, ⁹ τὸ στέλεχος αὐτοῦ ἀπὸ ὀσμῆς ὕδατος ἀνθήσει, ποιήσει δὲ θερισμὸν, ὡσπερ νεόφυτον. ¹⁰ Ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ὦχετο, πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκ ἔτι ἐστί. ¹¹ Χρόνω γὰρ σπανίζεται θάλασσα, ποταμοὶ δὲ ἐξηραίνονται. ¹² Ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς οὐ μὴ ἀναστῆ ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συρράφῃ, καὶ οὐκ ἐξυπνισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν.

¹³ Εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ἄῃ με ἐφύλαξας, ἔκρυσας δέ με ἕως ἂν παύσηταί σου ἡ ὀργή, καὶ τάξῃ μοι χρόνον ἐν ᾧ μνεῖαν μου ποιήσῃ. ¹⁴ Ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, ζήσεται συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ· ὑπομενῶ ἕως πάλιν γένωμαι· ¹⁵ εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δὲ σοὶ ὑπακούσομαι, τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιῶ. ¹⁶ Ἡρίθμησας δέ μου τὰ ἐπιτηδέματα, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἀμαρτιῶν μου· ¹⁷ Ἐσφράγισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ, ἐπεσημίηω δὲ εἰτὶ ἄκων παρέβην.

¹⁸ Καὶ πλήν ὄρος πίπτου διαπρесеῖται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. ¹⁹ Λίθους ἐλέαναν ὕδατα, καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς· καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπόλεσας, ²⁰ ὤσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ὦχετο· ἐπέστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐξαπέστειλας, ²¹ πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οὐκ οἶδεν· ἂν δὲ ὀλίγοι γένωνται, οὐκ ἐπέσταται. ²² Ἄλλ' ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤλγησαν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπένησεν.

15

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφάτ ὁ Θαιμανίτης, λέγει,

² Πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως πνεῦμα, καὶ ἐνέπλησε πόνον γαστρός, ³ ἐλέγχων ἐν ῥήμασιν οἷς οὐ δεῖ, καὶ ἐν λόγοις οἷς οὐδὲν ὄφελος· ⁴ Οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, συντελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα ἐναντι τοῦ Κυρίου· ⁵ Ἐνοχος εἶ ῥήμασι στόματός σου, οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυναστῶν. ⁶ Ἐλέγξαι σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ ἐγὼ, τὰ δὲ χεῖλη σου καταμαρτυρήσουσι σου.

⁷ Τί γάρ; μὴ πρῶτος ἀνθρώπων ἐγεννήθης; ἢ πρὸ θινῶν ἐπάγης; ⁸ Ἡ σύνταγμα Κυρίου ἀκήκοας; ἢ συμβούλω σοι ἐχρήσατο ὁ Θεός; εἰς δὲ σε ἀφίκτη σοφία; ⁹ Τί γὰρ οἶδας, ὃ οὐκ οἶδαμεν; ἢ τί συνείδεις σὺ, ὃ οὐ καὶ ἡμεῖς; ¹⁰ Καί γε πρὸς βροτῆς καὶ γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, βαρύτερος τοῦ πατρός σου ἡμέραις. ¹¹ Ὀλίγα ὦν ἡμάρτηκας μεμαστίγωσαι, μεγάλως υπερβαλλόντως λελάληκας.

¹² Τί ἐτόλμησεν ἡ καρδία σου; ἢ τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου, ¹³ ὅτι θυμὸν ἐρρήξας ἐναντι Κυρίου, ἐξήγαγες δὲ ἐκ στόματος ῥήματα τοιαῦτα; ¹⁴ Τίς γὰρ ὦν βροτὸς, ὅτι ἔσται ἄμεμπτος; ἢ ὡς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός; ¹⁵ Εἰ κατὰ ἀγίων οὐ πιστεύει, οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρὸς ἐναντίον αὐτοῦ. ¹⁶ Ἐὰ δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος ἀνὴρ, πίνων ἀδικίας ἴσα ποτῶ.

¹⁷ Ἀναγγεῶ δέ σοι, ἀκούέ μου, ἃ διη ἑώρακα, ἀναγγεῶ σοι, ¹⁸ ἃ σοφοὶ ἐροῦσι, καὶ οὐκ ἔκρυσαν πατέρες αὐτῶν. ¹⁹ Αὐτοῖς μόνους ἐδόθη ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς. ²⁰ Πᾶς ὁ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι, ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστη. ²¹ Ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὣσιν αὐτοῦ· ὅταν δοκῇ ἡδὴ εἰρηνεύειν, ἤξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή. ²² Μὴ πιστευέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους, ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου, ²³ κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα ψυψί· οἶδε δὲ ἐν ἐαυτῷ ὅτι μένει εἰς πτώμα· ἡμέρα δὲ σκοτεῖται αὐτὸν στροβήσει, ²⁴ ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐτὸν καθέξει, ὡσπερ στρατηγὸς πρωτοστάτης πίπτων· ²⁵ Ὅτι ἤρκε χεῖρας ἐναντίον τοῦ Κυρίου, ἐναντι δὲ Κυρίου παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν. ²⁶ Ἐδραμε δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ὕβρει, ἐν πάχει νότου ἀσπίδος αὐτοῦ. ²⁷ Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε περιστόμιον ἐπὶ τῶν μηρῶν. ²⁸ Αὐλισθεῖη δὲ πόλις ἐρήμου, εἰσέλθοι δὲ εἰς οἶκους ἀοικήτους· ἃ δὲ ἐκεῖνοι ἠτοίμασαν, ἄλλοι ἀποίουνται.

²⁹ Οὔτε μὴ πλουτισθῆ, οὔτε μὴ μείνῃ αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα· οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκίαν, ³⁰ οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ τὸ σκότος· τὸν βλαστὸν αὐτοῦ μαράναι ἄνεμος, ἐκπέσει δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος. ³¹ Μὴ πιστευέτω ὅτι ὑπομενεῖ, κενὰ γὰρ ἀποβήσεται αὐτῷ. ³² Ἡ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὥρας φθαρήσεται, καὶ ὁ ῥάδαμος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ. ³³ Τρυγηθεῖ δὲ ὡς ὄμφαξ πρὸ ὥρας, ἐκπέσει δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας. ³⁴ Μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος· πῦρ δὲ καύσει οἴκους δωροδεκτῶν· ³⁵ Ἐν γαστρὶ δὲ λήψεται ὀδύνας, ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενὰ, ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει δόλον.

16

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει,

² Ἀκήκοα τοιαῦτα πολλὰ, παρακλητόρες κακῶν πάντες. ³ Τί γάρ; μὴ τάξις ἐστὶ ῥήμασι πνεύματος; ἢ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀποκρίνη; ⁴ Κάγω καθ' ὑμᾶς λαλήσω· εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς ἐμῆς, εἴτ' ἐναλοῦμαι ὑμῖν ῥήμασι· κινήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλὴν. ⁵ Εἶη δὲ ἰσχύς ἐν τῷ στόματί μου, κίνησιν δὲ χειλέων οὐ φείσομαι.

⁶ Ἐὰν γὰρ λαλήσω, οὐκ ἀλήσω τὸ τραῦμα· ἐὰν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρωθήσομαι; ⁷ Νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκε μωρὸν σεσηπότα, καὶ ἐπελάβου μου. ⁸ Εἰς μαρτύριον ἐγενήθη, καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦδος μου, κατὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη.

⁹ Ὅργῃ χρησάμενος κατέβαλέ με, ἔβρυξεν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας, βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ ἔπασαν. ¹⁰ Ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλατο, ὄξει ἔπασέ με εἰς τὰ γόνατα, ὀμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμοὶ.

¹¹ Παρέδωκε γάρ με ὁ Κύριος εἰς χεῖρας ἀδίκων, ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔρριπέ με. ¹² Εἰρηνεύοντα διεσκέδασέ με· λαβὼν με τῆς κόμης διέτιλε, κατέστησέ με ὡσερ σκοπὸν. ¹³ Ἐκύκλωσάν με λόγχαις βάλλοντες εἰς νεφρούς μου, οὐ φειδόμενοι ἐξέχεαν εἰς τὴν γῆν τὴν χολὴν μου. ¹⁴ Κατέβαλόν με πτώμα ἐπὶ πτώματι, ἔδραμον πρὸς με δυνάμενοι. ¹⁵ Σάκκον ἔρραψαν ἐπὶ βύρσης μου, τὸ δὲ σθένος μου ἐν γῆ ἐσβέσθη. ¹⁶ Ἡ γαστήρ μου συγκέκαυται ἀπὸ κλαυμοῦ, ἐπὶ δὲ βλεφάροις μου σκία.

¹⁷ Ἄδικον δὲ οὐδὲν ἦν ἐν χερσὶ μου, εὐχὴ δέ μου καθάρα.

¹⁸ Γῆ μὴ ἐπκαλύψῃς ἐφ' αἵματι τῆς σαρκός μου, μηδὲ εἴη τόπος τῆ κραυγῆ μου. ¹⁹ Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐρανοῖς ὁ μάρτυς μου, ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις. ²⁰ Ἀφίκοιτό μου ἡ δέησις πρὸς Κύριον, ἔναντι δὲ αὐτοῦ στάζοι μου ὁ ὀφθαλμός. ²¹ Εἶη δὲ ἔλεγχος ἀνδρὶ ἔναντι Κυρίου, καὶ υἱὸ ἀνθρώπου τῷ πλησίον αὐτοῦ. ²² Ἐτὶ δὲ ἀριθμητὰ ἦκασιν, ὀδῶ δὲ ἧ οὐκ ἐπαναστραφήσομαι, πορεύσομαι.

17

¹ Ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος, δέομαι δὲ ταφῆς, καὶ οὐ τυγχάνω. ² Λίσσομαι κάμνων, καὶ τί ποιήσας; ³ ἔκλεψαν δέ μου τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι. Τίς ἐστὶν οὗτος; τῆ χειρὶ μου συνδεθήτω. ⁴ Ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἔκρυσας ἀπὸ φρονήσεως, διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς. ⁵ Τῆ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας· ὀφθαλμοὶ δὲ ἐφ' υἱοῖς ἐτάκησαν.

⁶ Ἔθου δέ με θρούλλημα ἐν ἔθνεσι, γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην. ⁷ Πεπώρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου, πεπολιόρκημαι μεγάλως ὑπὸ πάντων. ⁸ Θαῦμα ἔσχεν ἀληθινὸς ἐπὶ τούτῳ, δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπασταίη. ⁹ Σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν, καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος. ¹⁰ Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρείδετε καὶ δεῦτε δι, οὐ γὰρ εὐρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθές.

¹¹ Αἱ ἡμέραι μου παρήλθον ἐν βρόμῳ, ἐρράγη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου. ¹² Νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηκα, φῶς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου σκότους. ¹³ Ἐὰν γὰρ ὑπομείνω, ἄδης μου ὁ οἶκος, ἐν δὲ γνοφῷ ἔστρωταί μου ἡ στρωμνὴ. ¹⁴ Θάνατον ἐπεκαλεσάμην πατέρα μου εἶναι, μητέρα δέ μου καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν. ¹⁵ Ποῦ οὖν μου ἔτι ἐστὶν ἡ ἐλπίς, ἢ τὰ ἀγαθὰ μου ὄψομαι; ¹⁶ Ἡ μετ' ἐμοῦ εἰς ἄδην καταβήσονται; ἢ ὀμοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος καταβησόμεθα;

18

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέγει,

² Μέχρι τίνας οὐ πάυση; ἐπίσχες, ἴνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν. ³ Διατί δὲ ὡσερ τετράποδα σεσιωπήκαμεν ἐναντίον σου; ⁴ Κέχρηταί σοι ὀργή· τί γὰρ ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, ἀοίκητος ἢ ὑπ' οὐρανόν; ἢ καταστραφήσεται ὄρη ἐκ θεμελίων;

⁵ Καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται, καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ. ⁶ Τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαίτῃ, ὁ δὲ λύχνος ἐπ' αὐτῶ σβεσθήσεται. ⁷ Θηρεύουσι αὐτὸν ἐλάτσιοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή. ⁸ Ἐμβέβληται δὲ ὁ ποῦς αὐτοῦ ἐν παγίδι, ἐν δικτύῳ ἐλιχθείη. ⁹ Ἐλθοῖσαν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες, κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν διωπώντας. ¹⁰ Κέκρυσται ἐν τῇ γῆ σχοινοῖον αὐτοῦ, καὶ ἡ σύλληψις αὐτοῦ ἐπὶ τρίβον. ¹¹ Κύκλω ὀλέσεισαν αὐτὸν ὀδύνας· πολλοὶ δὲ περὶ πόδα αὐτοῦ ἔλθοῖσαν ἐν λιμῶ στενωῶ. ¹² Πτώμα δὲ αὐτῶ ἠτοίμασται ἐξαισιον. ¹³ Βρωθείησαν αὐτοῦ κλώνες ποδῶν, κατέδεται δὲ αὐτοῦ τὰ ὠραῖα θάνατος. ¹⁴ Ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἴασις, σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτία βασιλικῆ. ¹⁵ Κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ θεῖω. ¹⁶ Ὑποκάτωθεν αἱ ρίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται, καὶ ἐπάνωθεν ἐπιπεσεῖται θερισμὸς αὐτοῦ. ¹⁷ Τὸ

μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπόλοιτο ἐκ γῆς, καὶ ὑπάρξει ὄνομα αὐτῶ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτέρω. ¹⁸ Ἀπόσειεν αὐτὸν ἐκ φωτὸς εἰς σκότος. ¹⁹ Οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος ἐν λαῶ αὐτοῦ, οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ. ²⁰ Ἄλλ' ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἕτεροι· ἐπ' αὐτῶ ἐστέναξαν ἔσχατοι, πρῶτους δὲ ἔσχε θαῦμα.

²¹ Οὗτοί εἰσιν οἱ οἴκοι ἀδίκων, οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ εἰδόντων τὸν Κύριον.

19

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει,

² Ἔως τίνος ἔγκοπον ποιήσετε ψυχὴν μου, καὶ καθαιρεῖτέ με λόγοις; γνῶτε μόνον ὅτι ὁ Κύριος ἐποίησέ με οὕτως. ³ Καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχνυόμενοι με ἐπίκεισθέ μοι. ⁴ Ναὶ δὴ ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην, παρ' ἐμοὶ δὲ αὐλίζεταί πλάνος· ^{4a} λαλήσῃσι ῥήματα ἃ οὐκ ἔδει, τὰ δὲ ῥήματά μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ. ⁵ Ἐὰ δὲ, ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε, ἐνάλλεσθε δέ μοι ὄνειδει. ⁶ Γνῶτε οὖν ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ ταραξας, ὀχύρωμα δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ ὕψωσεν. ⁷ Ἰδοὺ γελῶ ὄνειδει, οὐ λαλήσω· κεκράξομαι, καὶ οὐδαμῶς κρίμα. ⁸ Κύκλω περιωκοδόμημαι, καὶ οὐ μὴ διαβῶ· ἐπὶ πρόσωπόν μου σκότος ἔθετο. ⁹ Τὴν δὲ δόξαν ἀπ' ἐμοῦ ἐξέδυσεν, ἀφείλε δὲ στέφανον ἀπὸ κεφαλῆς μου. ¹⁰ Διέσπασέ με κύκλω καὶ ψόχῳ, ἐξέκοψε δὲ ὡσπερ δένδρον τὴν ἐλπίδα μου. ¹¹ Δεινῶς δέ μοι ὀργῇ ἐχρήσατο, ἠγήσατο δέ με ὡσπερ ἐχθρόν. ¹² Ὁμοθυμαδὸν δὲ ἤλθον τὰ πειρατήρια αὐτοῦ ἐπ' ἐμοί, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν ἐγκάθετο.

¹³ Ἀπ' ἐμοῦ ἀδελφοί μου ἀπέστησαν, ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ· φίλοι δέ μου ἀνελεήμονες γεγόνασιν. ¹⁴ Οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου, καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου. ¹⁵ Γείτονες οἰκίας, θεράπειναί τε μοῦ, ἀλλογενῆς ἦμιν ἐναντίον αὐτῶν. ¹⁶ Θεράποντά μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπήκουσε· στόμα δέ μου ἐδέετο. ¹⁷ Καὶ ἰκέτευον τὴν γυναῖκά μου, προσεκαλοῦμην δὲ καλακευῶν υἱοὺς παλλακίδων μου. ¹⁸ Οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνα με ἀπεποιήσαντο, ὅταν ἀναστῶ, κατ' ἐμοῦ λαλοῦσιν. ¹⁹ Ἐβδελύξαντό με οἱ ἰδόντες με· οὐδὲ δὴ ἠγαπήκειν, ἐπανεστήσαν μοι. ²⁰ Ἐν δέρματί μου ἐσάπησαν αἱ σάρκες μου, τὰ δὲ ὀστά μου ἐν ὁδοῦσιν ἔχεται. ²¹ Ἐλεήσατέ με, ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι, χεῖρ γὰρ Κυρίου ἢ ἀψαμένη μου ἐστί. ²² Διατί με διώκετε ὡσπερ καὶ ὁ Κύριος; ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου οὐκ ἐμπίπασθε;

²³ Τίς γὰρ ἂν δοίη γραφῆναι τὰ ῥήματά μου, τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα, ²⁴ ἐν γραφείῳ σιδηρῶ καὶ μολίβῳ, ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι; ²⁵ Οἶδα γὰρ ὅτι ἀένναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων, ²⁶ ἐπὶ γῆς ἀναστήσῃ τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα· παρὰ γὰρ Κυρίου ταῦτά μοι συνετελέσθη, ²⁷ ἃ ἐγὼ ἐμαυτῶ συνεπίσταμαι, ἃ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐώρακε, καὶ οὐκ ἄλλος, πάντα δέ μοι συντετέλεσται ἐν κόλπῳ.

²⁸ Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε, τί ἐροῦμεν ἐναντι αὐτοῦ, καὶ ρίζαν λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῶ; ²⁹ Εὐλαβήθητε δὴ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος, θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμους ἐπελεύσεται· καὶ τῆτε γνῶσονται, ποῦ ἐστὶν αὐτῶν ἡ ὕλη

20

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Σωφᾶρ ὁ Μιναῖος, λέγει,

² Οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον ἀντερεῖν σε ταῦτα, καὶ οὐχὶ συνίετε μᾶλλον ἢ καὶ ἐγώ. ³ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεταιί μοι.

⁴ Μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; ⁵ Εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα ἐξαισίου, χαρμονὴ δὲ παρανόμων ἀπώλεια· ⁶ εἴαν ἀναβῆ εἰς οὐρανὸν αὐτοῦ τὰ δῶρα, ἢ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἄψηται. ⁷ Ὅταν γὰρ δοκῇ ἡδη κατεστηρίχθαι, τότε εἰς τέλος ἀπολείται· οἱ δὲ εἰδότες αὐτὸν ἐροῦσι, ποῦ ἐστί; ⁸ Ὅσπερ ἐνύπνιον ἐκπετασθὲν οὐ μὴ εὐρεθῆ, ἔπη δὲ ὡσπερ φάσμα νυκτερινόν. ⁹ Ὁφθαλμὸς παρέβλεψε, καὶ οὐ προσθήσει, καὶ οὐκ ἔτι προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ. ¹⁰ Τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὀλέσασιν ἤττονες, αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσασιν ὀδύνας. ¹¹ Ὅσα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χῶματος κοιμηθήσεται.

¹² Ἐὰν γλυκανθῆ ἐν στόματι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, ¹³ οὐ φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν· καὶ συναίξει αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ οὐ μὴ δυνηθῆ βοηθήσαι ἐαυτῶ· χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.

¹⁵ Πλοῦτος ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμεθήσεται, ἐξ οἰκίας αὐτοῦ ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος. ¹⁶ Θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν, ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλῶσσα ὄφeos. ¹⁷ Μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων, μηδὲ νομάς μέλιτος καὶ βουτύρου. ¹⁸ Εἰς κενὰ καὶ μάταια

έκοπίασε, πλοῦτον ἐξ οὗ οὐ γεύσεται· ὡσπερ στρίφνος ἀμάσητος, ἀκατάποτος.
 19 Πολλῶν γὰρ δυνατῶν οἴκους ἔθλασε· δίαταν δὲ ἤρπασε, καὶ οὐκ ἔστησεν.
 20 Οὐκ ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν, ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
 21 Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ, διὰ τοῦτο οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθὰ. 22 Ὅταν δὲ δοκῇ ἤδη πεπληρώσθαι, θλιβήσεται, πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται.

23 Εἴ πῶς εἶ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ, ἐπαποστείλαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ὀργῆς, νίψαι ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας, 24 καὶ οὐ μὴ σωθῆ ἔκ χειρὸς σιδήρου· τρώσαι αὐτὸν τόξον χάλκειον. 25 Διεξέλθοι δὲ διὰ σώματος αὐτοῦ βέλος, ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ· περιπατήσασαν ἐπ' αὐτῷ φόβοι, 26 πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομειναι· κατέδεται αὐτὸν πῦρ ἄκαυστον, κακῶσαι δὲ αὐτοῦ ἐπήλυτος τὸν οἶκον. 27 Ανακάλυψαι δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας, γῆ δὲ ἐπανασταίῃ αὐτῷ. 28 Ἐλκῶσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπώλεια εἰς τέλος, ἡμέρα ὀργῆς ἐπέλθοι αὐτῷ. 29 Αὕτη ἡ μέρις ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου, καὶ κτῆμα ὑπαρχόντων αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου.

21

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἴωβ, λέγει,

2 Ἀκούσατε ἀκούσατέ μου τῶν λόγων, ἵνα μὴ ἦ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις.
 3 Ἄρατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω, εἴτ' οὐ καταγελάσατέ μου. 4 Τί γάρ; μὴ ἀνθρώπου μου ἡ ἔλεγχις; ἢ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι; 5 Εἰσβλέψαντες εἰς ἐμὲ θαυμάσατε, χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγόνι.

6 Ἐάν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα· ἔχουσι δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι. 7 Διὰ τί ἀσεβεῖς ζῶσι, πεπαλαίωνται δὲ καὶ ἐν πλούτῳ; 8 Ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ ψυχῆν, τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς. 9 Οἱ οἴκοι αὐτῶν εὐθνηοῦσι, φόβος δὲ οὐδαμοῦ, μάλιστα δὲ παρὰ Κυρίου οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς. 10 Ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὠμοτόκησε, διεσώθη δὲ αὐτῶν ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλε. 11 Μένουσι δὲ ὡς πρόβατα αἰώνια, τὰ δὲ παιδία αὐτῶν προσπαῖζουσιν, 12 ἀναλαμβάνοντες ψαλτήριον καὶ κιθάραν, καὶ εὐφραίνονται φωνῇ ψαλμοῦ. 13 Συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ἄδου ἐκοιμήθησαν. 14 Λέγει δὲ Κυρίῳ, ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδοῦ σου εἰδέναι οὐ βούλομαι. 15 Τί ἱκανὸς, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; καὶ τίς ὠφέλεια, ὅτι ἀπαντήσομεν αὐτῷ;

16 Ἐν χερσὶ γὰρ ἦν αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ, ἔργα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἐφορᾷ. 17 Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λύχνος σβεσθήσεται, ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφή, ὠδῖνες δὲ αὐτοὺς ἔξουσιν ἀπὸ ὀργῆς. 18 Ἔσονται δὲ ὡσπερ ἄχαρα ὑπ' ἀνέμου, ἢ ὡσπερ κουνιορτὸς ὃν ὑφέιλετο λαίλαψ. 19 Ἐκλείπει υἱοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ γνώσεται. 20 Ἰδοῖσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφαγὴν, ἀπὸ δὲ Κυρίου μὴ διασωθεῖη. 21 Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀριθμοὶ μνηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.

22 Πότερον οὐχὶ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; αὐτὸς δὲ φόνους διακρίνει; 23 Οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ, ὄλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθνηῶν. 24 Τὰ δὲ ἐγκατα αὐτοῦ πλήρη στέατος, μελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται. 25 Ὁ δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς, οὐ φαγῶν οὐδὲν ἀγαθόν. 26 Ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται, σαπρία δὲ αὐτοὺς ἐκάλυψε.

27 Ὅστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμη ἐπέκεισθέ μοι. 28 Ὅστε ἐρεῖτε, ποῦ ἐστιν οἶκος ἄρχοντος; καὶ ποῦ ἐστιν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν; 29 Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσατε. 30 Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπώλειας κουφίζεται ὁ ποιηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. 31 Τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐποίησε; τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; 32 Καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγρόρησεν. 33 Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἀνθρώπος ἀπελεύσεται, καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί. 34 Πῶς δὲ παρακαλεῖτέ με κενά; τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ' ὑμῶν οὐδέν.

22

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφᾶζ ὁ Θαιμανίτης, λέγει,

2 Πότερον οὐχὶ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; 3 Τί γὰρ μέλει τῷ Κυρίῳ, ἐὰν σὺ ἦσθα τοῖς ἔργοις ἄμεμπτος; ἢ ὠφέλεια, ὅτι ἀπλώσης τὴν ὁδὸν σου; 4 Ἡ λόγον σου ποιούμενος ἐλέγχεις, καὶ συνεισελεύσεται σοι εἰς κρίσιν;

5 Πότερον οὐχ ἡ κακία σου ἐστὶ πολλή, ἀναριθμητοὶ δὲ σου εἰσὶν αἱ ἀμαρτίαι; 6 Ἦνεχράζεις δὲ τοὺς ἀδελφοὺς σου διακενῆς, ἀμφίαισιν δὲ γυμνῶν ἀφείλου. 7 Οὐδέ

ὔδωρ διψῶντας ἐπότισας, ἀλλὰ πεινῶντων ἐστέρησας ψωμόν·⁸ Ἐθαύμασας δέ τινων πρόσωπον, ὤκισας δέ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς·⁹ Χήρας δὲ ἐξαπέστειλας κενὰς, ὄρφανούς δὲ ἐκάκωσας·¹⁰ Τοιγαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες, καὶ ἐσπούδασέ σε πόλεμος ἐξαισίος·¹¹ Τὸ φῶς σοι σκότος ἀπέβη, κοιμηθέντα δὲ ὔδωρ σε ἐκάλυψε.

¹² Μὴ οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐφορᾷ; τοὺς δὲ ὕβρει φερομένους ἐταπείνωσε; ¹³ Καὶ εἶπας, τί ἔγνων ὁ ἰσχυρός; ἢ κατὰ τοῦ γνώφου κρίνει; ¹⁴ Νεφέλη ἀποκρυφῆ αὐτοῦ καὶ οὐχ ὄραθήσεται, καὶ γῆρον οὐρανοῦ διαπορεύεται· ¹⁵ Μὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξεις, ἦν ἐπάτησαν ἄνδρες δίκαιοι, ¹⁶ οἱ συνελήφθησαν ἄωροι; ποταμὸς ἐπὶ ῥέων οἱ θεμέλιον αὐτῶν, ¹⁷ οἱ λέγοντες, Κύριος τί ποιήσει ἡμῖν; ἢ τί ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ; ¹⁸ Ὃς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν, βουλή δὲ ἀσεβῶν πόρρω ἀπ' αὐτοῦ· ¹⁹ Ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν, ἀμεμπτος δὲ ἐμυκτήρισε· ²⁰ Εἰ μὴ ἠφανίσθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, καὶ τὸ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ.

²¹ Γενοῦ δὴ σκληρὸς, ἐὰν ὑπομείνης, εἶτα ὁ καρπὸς σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς· ²² Ἐκλαβε δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξηγορίαν, καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σου· ²³ Ἐὰν δὲ ἐπιστραφῆς καὶ ταπεινώσῃς σεαυτὸν ἐναντὶ Κυρίου, πόρρω ἐποίησας ἀπὸ διαίτησ σου ἄδικον· ²⁴ Θῆσθι ἐπὶ χώματι ἐν πέτρα, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφίρ· ²⁵ Ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν, καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὡσπερ ἀργύριον πεπυρωμένον· ²⁶ Εἶτα παρήρσιασθήσῃ ἐναντίου Κυρίου ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἰλαρῶς· ²⁷ Εὐξαμένον δὲ σου πρὸς αὐτὸν εἰσακούσεται σου· δώσεις δέ σοι ἀποδοῦναι τὰς εὐχάς· ²⁸ Αποκαταστήσει δέ σοι διαίταν δικαιοσύνης, ἐπὶ δὲ ὁδοῖς σου ἔσται φεγγος· ²⁹ Ὅτι ἐταπεινώσας σεαυτὸν, καὶ ἐρεῖς, ὑπερφηανεύσατο, καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει· ³⁰ Ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσὶ σου.

23

¹ Ὑπολαβῶν δὲ Ἰὼβ, λέγει,

² Καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρός μου ἡ ἔλεγξις ἐστὶ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ' ἐμῷ στεναγμῷ· ³ Τίς δ' ἄρα γνώη, ὅτι εὐροίμι αὐτὸν, καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος; ⁴ Εἶποιμι δὲ ἔμαντοῦ κρίμα, τὸ δὲ στόμα μου ἐμπλήσῃ ἐλέγχων· ⁵ Γνοίην δὲ ἰάματα ἃ μοι ἐρεῖ, αἰσθούμην δὲ τίνα μοι ἀπαγγελεῖ· ⁶ Καὶ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελεύσεται μοι, εἶτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται· ⁷ Ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος παρ' αὐτοῦ, ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου· ⁸ Εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἶμι, τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα;

⁹ Ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον, περιβαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ ὄψομαι· ¹⁰ Οἶδε γὰρ ἦδη ὁδὸν μου· διέκρινε δέ με ὡσπερ τὸ χρυσίον· ¹¹ Ἐξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλασιν αὐτοῦ, ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω ἀπὸ ἐνταλμάτων αὐτοῦ, ¹² καὶ οὐ μὴ παρέλθω, ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυσσα ῥήματα αὐτοῦ.

¹³ Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, τίς ἐστὶν ὁ ἀντιπεῖν αὐτῶ; ὁ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησε, καὶ ἐποίησε· ¹⁵ Διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῷ ἐσπούδακα· ρουθετούμην δὲ, ἐφρόντισα αὐτοῦ· ^{15a} Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ· κατανοήσω, καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ.

¹⁶ Κύριος δὲ ἐμαλάκυνε τὴν καρδίαν μου· ὁ δὲ παντοκράτωρ ἐσπούδασέ με· ¹⁷ Οὐ γὰρ ἦδειν ὅτι ἐπελεύσεται μοι σκότος, πρὸ προσώπου δὲ μου ἐκάλυψε γνώφος.

24

¹ Διὰ τί δὲ Κύριον ἔλαθον ὦραι, ² ἀσεβεῖς δὲ ὄριον ὑπερέβησαν, ποίμνιον σὺν ποιμένι ἀρπάσαντες; ³ Ὑποζύγιον ὄρφανῶν ἀπήγαγον, καὶ βοῦν χήρας ἠνεχύρασαν·

⁴ Εξέκλιναν ἀδυνατῶν ἐξ ὁδοῦ δικαίας, ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν πρᾶεῖς γῆς· ⁵ Ἀπέβησαν δὲ ὡσπερ ὄνοι ἐν ἀγρῷ, ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξεληθόντες τὴν ἐαυτῶν τάξιν· ἠδύνηθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους·

⁶ Ἄγρον πρὸ ὥρας οὐκ αὐτὸν ὄντα ἐθέρισαν· ἀδύνατοι ἀμπελώνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ εἰργάσαντο· ⁷ Γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἱματίῳ, ἀμφίαισιν δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλαντο· ⁸ Ἀπὸ ψεκᾶδων ὀρέων ὑγραίνονται· παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτοὺς σκέπην, πέτραν περιεβάλλοντο.

⁹ Ἦρπασαν ὄρφανον ἀπὸ μαστοῦ, ἐκπεπτωκότα δὲ ἐταπείνωσαν· ¹⁰ Γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως, πεινῶντων δὲ τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο.

¹¹ Ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν, ὁδὸν δὲ δικαίαν οὐκ ἦδεισαν· ¹² Οἱ ἐκ πόλεως καὶ οἴκων ἰδίων ἐξεβάλλοντο, ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξε μέγα.

¹³ Αὐτὸς δὲ διὰ τί τούτων ἐπισκοπῆν οὐ πεποίηται; ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν, ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ἦδεισαν, οὐδὲ ἀτραποὺς αὐτῶν ἐπορεύθησαν.

14 Γρούς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκότος, καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτῃς. 15 Καὶ ὄφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξε σκότος, λέγων, οὐ προνοήσει με ὄφθαλμὸς, καὶ ἀποκρυβὴν προσώπου ἔθετο. 16 Διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας, ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς, οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς. 17 Ὅτι ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρῶν σκιά θανάτου, ὅτι ἐπιγνώσεται τάραχος σκιάς θανάτου. 18 Ἐλαφρός ἐστὶν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, καταραθεῖν ἡ μερίς αὐτῶν ἐπὶ γῆς, 19 ἀναφανεῖ δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζηρά· ἀγκαλίδα γὰρ ὄρφανὸν ἤρπασαν.

20 Εἴτ' ἀνεμνήσθη αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία· ὡσπερ δὲ ὁμίχλη δρόσου ἀφανῆς ἐγένετο· ἀποδοθεῖν δὲ αὐτῷ ἃ ἔπραξε, συντριβεῖν δὲ πᾶς ἄδικος ἴσα ζύλω ἀνιάτω.

21 Στεῖραν δὲ οὐκ εὖ ἐποίησε, καὶ γύναιον οὐκ ἠλέησε. 22 Θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους· ἀναστὰς τοιγαροῦν, οὐ μὴ πιστεύσῃ κατὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς. 23 Μαλακισθεῖς, μὴ ἐλπίζετω ὕγιασθῆναι, ἀλλὰ πεσεῖται νόσῳ. 24 Πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσε τὸ ὕψωμα αὐτοῦ, ἐμαράνθη δὲ ὡσπερ μολόχη ἐν καύματι, ἡ ὡσπερ στάχυς ἀπὸ καλάμης αὐτόματος ἀποπεσών. 25 Εἰ δὲ μὴ, τίς ἐστὶν ὁ φάμενος ψευδῆ με λέγειν, καὶ θῆσει εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά μου;

25

1 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέγει,

2 Τί γὰρ προοίμιον ἡ φόβος παρ' αὐτοῦ ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑπιστώ; 3 Μὴ γάρ τις ὑπόλαβοι ὅτι ἐστὶ παρέλκυσις πειραταίς· ἐπὶ τίνας δὲ οὐκ ἐπελεύσεται ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ; 4 Πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς ἐναντι Κυρίου; ἡ τίς ἂν ἀποκαθάρσῃ αὐτὸν γεννητὸς γυναικός; 5 Εἰ σελήνη συντάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει, ἄστρα δὲ οὐ καθαρὰ ἐναντίον αὐτοῦ. 6 Ἐὰ δὲ, ἀνθρώπος σαπρία, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου σκώληξ.

26

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἴωβ, λέγει,

2 Τίμι πρόσκεισαι, ἢ τίμι μέλλεις βοηθεῖν; πότερον οὐχ ᾧ πολλὴ ἰσχὺς, καὶ ᾧ βραχίων κραταίος ἐστὶ; 3 Τίμι συμβεβούλευσαι; οὐχ ᾧ πᾶσα σοφία; τίμι ἐπακολουθήσεις; οὐχ ᾧ μεγίστη δύναμις; 4 Τίμι ἀνῆγγειλας ῥήματα; προῆ δὲ τίνοος ἐστὶν ἡ ἐξελεθούσα ἐκ σοῦ;

5 Μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; 6 Γυμνὸς ὁ ἄδης ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστι περιβόλαιον τῆ ἀπωλεία. 7 Ἐκτείνων βορέαν ἐπ' οὐδὲν, κρεμάζων γῆν ἐπὶ οὐδενός. 8 Δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐρράγη νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ. 9 Ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου, ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. 10 Πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, μέχρι συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους. 11 Στύλοι οὐρανοῦ ἐπετάσθησαν, καὶ ἐξέστησαν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμήσεως αὐτοῦ. 12 Ἰσχύϊ κατέπαυσε τὴν θάλασσαν, ἐπιστήμη δὲ ἔστρωται τὸ κῆτος. 13 Κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασι αὐτὸν· προστάγματα δὲ ἐθανάτωσε δράκοντα ἀποστάτην. 14 Ἴδου ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἰκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐτῷ· σθενὸς δὲ βροντῆς αὐτοῦ, τίς οἶδεν ὁπότε ποιήσει;

27

1 Ἐτι δὲ προσθεὶς Ἴωβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ,

2 Ζῆ ὁ Θεός, ὃς οὕτω με κέκρικε, καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ μικράνας μου τὴν ψυχὴν, 3 εἰ μὴν ἔτι τῆς προῆς μου ἐνούσης, πνεῦμα δὲ θεῖον τὸ περιόν μοι ἐν ρινί, 4 μὴ λαλήσειν τὰ χεῖλη μου ὄνομα, οὐδὲ ἡ ψυχὴ μου μελετήσῃ ἄδικα. 5 Μὴ μοι εἶη δίκαιους ὕμᾶς ἀποφῆναι ἕως ἂν ἀποθάνω, οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκακίαν μου. 6 Δικαιοσύνην δὲ προσέχων οὐ μὴν προῶμαι, οὐ γὰρ σύνοιδα ἐμαυτῷ ἄτοπα πράξας. 7 Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ εἶψαν οἱ ἐχθροί μου ὡσπερ ἡ καταστροφή τῶν ἀσεβῶν, καὶ οἱ ἐπ' ἐμὲ ἐπανιστάμενοι, ὡσπερ ἡ ἀπώλεια τῶν παρανόμων.

8 Καὶ τίς γὰρ ἐστὶν ἐλπὶς ἀσεβεῖ, ὅτι ἐπέχει; πεποισθῶς ἐπὶ κύριον ἄρα σωθήσεται; 9 Ἡ τὴν δέησιν αὐτοῦ εἰσακούσεται ὁ Θεός; ἡ ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης 10 μὴ ἔχει τινα παρῆρησιαν ἐναντι αὐτοῦ; ἢ ὡς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσεται αὐτοῦ;

11 Ἀλλὰ διὴ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐστὶν ἐν χειρὶ Κυρίου, ἃ ἐστὶ παρὰ παντοκράτορι, οὐ ψεύσομαι. 12 Ἴδου πάντες οἶδατε, ὅτι κενὰ κενοὶς ἐπιβάλλετε. 13 Αὐτῆ ἡ μερίς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου, κτήμα δὲ δυναστῶν ἐλεύσεται παρὰ παντοκράτορος ἐπ' αὐτούς. 14 Ἐὰν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ αὐτῶν, εἰς σφαγὴν ἔσονται· ἐὰν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσι, προσαιτήσουσιν. 15 Οἱ δὲ περιόντες αὐτοῦ ἐν θανάτῳ τελευτήσουσι, χήρας δὲ αὐτῶν οὐδεὶς ἐλεήσει. 16 Ἐὰν συναγάγῃ ὡσπερ γῆν ἀργύριον, ἴσα δὲ πηλῷ ἐτοιμάσῃ χρυσοῦν, 17 ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται,

τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀληθινοὶ καθέξουσιν. ¹⁸ Ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ ὡσπερ σῆτες, καὶ ὡσπερ ἀράχνη. ¹⁹ Πλούσιος κοιμηθῆσεται καὶ οὐ προσθήσει, ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξε καὶ οὐκ ἔστι. ²⁰ Συνήντησαν αὐτῷ ὡσπερ ὕδωρ αἱ ὀδύνας, νυκτὶ δὲ ὑφείλατο αὐτὸν γνόφος. ²¹ Ἀναλήψεται δὲ αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύσεται, καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. ²² Καὶ ἐπιρρίψει ἐπ' αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται, ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγῆ θώπεται. ²³ Κροτήσει ἐπ' αὐτοὺς χεῖρας αὐτῶν, καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

28

¹ Ἔστι γὰρ ἀργυρίω τόπος ὅθεν γίνεται, τόπος δὲ χρυσοῦ ὅθεν διηθεῖται. ² Σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται, χαλκὸς δὲ ἴσα λίθω λατομεῖται. ³ Τάξιον ἔθετο σκοπέι, καὶ πᾶν πέρασ αὐτὸς ἐξακριβάζεται, λίθος σκοτία, καὶ σκιὰ θανάτου. ⁴ Διακοπὴν χειμάρρου ἀπὸ κονίας, οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὀδὸν δικαίαν ἠσθένησαν, ἐκ βροτῶν ἐσαλεύθησαν. ⁵ Γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος, ὑποκάτω αὐτῆς ἐστράφη ὡσεὶ πῦρ. ⁶ Τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐτῆς, καὶ χῶμα χρυσοῦ αὐτῶ. ⁷ Τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινὸν, καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμὸς γυπὸς. ⁸ Καὶ οὐκ ἐπάτησαν αὐτὸν υἱοὶ ἀλαζόνων, οὐ παρήλθεν ἐπ' αὐτῆς λέων. ⁹ Ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέτεινε χεῖρα αὐτοῦ, κατέστρεψε δὲ ἐκ ριζῶν ὄρη. ¹⁰ Δίνας δὲ ποταμῶν διεῖρήνηξε, πᾶν δὲ ἔντιμον εἶδέ μου ὁ ὀφθαλμὸς. ¹¹ Βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυπεν, ἔδειξε δὲ αὐτοῦ δύναμιν εἰς φῶς.

¹² Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὐρέθη; ποῖος δὲ τόπος ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης; ¹³ Οὐκ οἶδε βροτὸς ὀδὸν αὐτῆς, οὐδὲ μὴν εὐρέθη ἐν ἀνθρώποις. ¹⁴ Ἄβυσσος εἶπεν, οὐκ ἔνεστιν ἐν ἐμοί· καὶ ἡ θάλασσα εἶπεν, οὐκ ἔνεστι μετ' ἐμοῦ. ¹⁵ Οὐ δώσει συνκλεισμὸν ἀντ' αὐτῆς, καὶ οὐ σταθῆσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς. ¹⁶ Καὶ οὐ συνβασταχθῆσεται χρυσίῳ Σωφείρ, ἐν ὄνυχι τιμῶ καὶ σαπφείρῳ. ¹⁷ Οὐκ ἰσωθῆσεται αὐτῇ χρυσίον καὶ ὕαλος, καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκευὴ χρυσᾶ. ¹⁸ Μετέωρα καὶ γαβίς οὐ μνησθήσεται, καὶ ἔλκυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα. ¹⁹ Οὐκ ἰσωθῆσεται αὐτῇ τοπάκιον Αἰθιοπίας, χρυσίῳ καθαρῷ οὐ συνβασταχθῆσεται.

²⁰ Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὐρέθη; ποῖος δὲ τόπος ἐστὶ τῆς συνέσεως; ²¹ Λέληθε πάντα ἄνθρωπον, καὶ ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐκρύβη. ²² Ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος εἶπαν, ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος.

²³ Ὁ Θεὸς εὐ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὀδὸν, αὐτὸς δὲ οἶδε τὸν τόπον αὐτῆς. ²⁴ Αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορεῖ· εἰδὼς τὰ ἐν τῇ γῆ, πάντα ²⁵ ἃ ἐποίησεν, ἀνέμων σταθμὸν, ὕδατος μέτρα ὅτε ἐποίησεν· ²⁶ οὕτως ἰδὼν ἠρίθμησε, καὶ ὀδὸν ἐν τινάγματι φωνάς. ²⁷ Τότε εἶδεν αὐτὴν, καὶ ἐξηγήσατο αὐτὴν, ἐτοιμάσας ἐξιχνίασεν. ²⁸ Εἶπε δὲ ἄνθρωπῳ, Ἰδοὺ ἡ θεοσεβεία ἐστὶ σοφία, τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν ἐστὶν ἐπιστήμη.

29

¹ Ἐτι δὲ προσθεῖς Ἰὼβ εἶπε τῷ προοιμίῳ,

² Τίς ἄν με θεῖη κατὰ μῆνα ἔμπροσθεν ἡμερῶν, ὧν με ὁ Θεὸς ἐφύλαξεν; ³ Ὡς ὅτε ἤγγει ὁ λύχνος αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς μου, ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ ἐπορευόμην ἐν σκοπέι· ⁴ Ὅτε ἤμην ἐπιβριθῶν ὁδοῦς, ὅτε ὁ Θεὸς ἐπισκοπῆν ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου· ⁵ Ὅτε ἤμην ὑλώδης λίαν, κύκλω δὲ μου οἱ παῖδες· ⁶ Ὅτε ἐχέοντο αἱ ὁδοὶ μου βουτύρῳ, τὰ δὲ ὄρη μου ἐχέοντο γάλακτι·

⁷ Ὅτε ἐξεπορευόμην ὄρησις ἐν πόλει, ἐν δὲ πλατείαις ἐτίθετό μου ὁ δίφρος. ⁸ Ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν, πρεσβῦται δὲ πάντες ἔστησαν. ⁹ Ἄδρῳι δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες, δάκτυλον ἐπιθέντες ἐπὶ στόματι. ¹⁰ Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐμακάρισάν με, καὶ γλώσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη. ¹¹ Ὅτι οὐς ἤκουσε καὶ ἐμακάρισέ με, ὀφθαλμὸς δὲ ἰδὼν με ἐξέκλινε. ¹² Διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυναστού, καὶ ὀρφανῷ ὧ οὐκ ἦν βοηθός, ἐβοήθησα. ¹³ Ἐυλογία ἀπολλυμένων ἐπ' ἐμὲ ἔλθοι, στόμα δὲ χήρας με εὐλόγησε· ¹⁴ Δικαιοσύνην δὲ ἐνδεδύκειν, ἡμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοῦδι. ¹⁵ Ὅφθαλμὸς ἤμην τυφλῶν, ποὺς δὲ χλωῶν. ¹⁶ Ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνάτων, δίκην δὲ ἦν οὐκ ἤδειν ἐξιχνίασα. ¹⁷ Συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων, ἐκ μέσου τῶν ὀδόντων αὐτῶν ἄρπαγμα ἐξήρπασα. ¹⁸ Εἶπα δὲ, ἡ ἡλικία μου γηράσει ὡσπερ στέλεχος φοίνικος, πολὺν χρόνον βιώσω. ¹⁹ Ἡ ρίζα διήνοικται ἐπὶ ὕδατος, καὶ δρόσος ἀύλισθησεται ἐν τῷ θερισμῷ μου. ²⁰ Ἡ δόξα μου κενῆ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ τόξον μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ πορευέται.

²¹ Ἐμοῦ ἀκούσαντες προσέσχον, ἐσώπησαν δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλή. ²² Ἐπὶ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο, περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο ὅποταν αὐτοῖς ἐλάλουν. ²³ Ὡσπερ γῆ διψῶσα προσδεχομένη τὸν ὑετὸν, οὕτως οὗτοι τὴν ἐμὴν λαλίαν. ²⁴ Ἐὰν γελάσω

πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύσωσι, καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν.
²⁵ Ἐξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκάθισα ἄρχων, καὶ κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς
 ἐν μονοζώνοις, ὃν τρόπον παθεινοὺς παρακαλῶν.

30

¹ Νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου ἐλάχιστοι, νῦν νουθετοῦσί με ἐν μέρει, ὧν ἐξουδέουν
 τοὺς πατέρας αὐτῶν, οὐδὲ οὐχ ἠγησάμην ἀξίους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων. ² Καί
 γε ἰσχύς χειρῶν αὐτῶν ἱνατί μοι; ἐπ' αὐτούς ἀπώλετο συντέλεια. ³ Ἐν ἐνδεΐα
 καὶ λιμῷ ἄγονος, οἱ φεύγοντες ἀνυδρον ἐχθὲς συνοχήν καὶ ταλαιπωρίαν. ⁴ Οἱ
 περικυκλοῦντες ἄλιμα ἐπὶ ἠχοῦντι, οἵτινες ἄλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σίτα, ἄτιμοι δὲ καὶ
 πεφασυμένοι, ἐνδεεῖς παντὸς ἀγαθοῦ, οἱ καὶ ρίζας ξύλων ἔμασσάντο ὑπὸ λιμοῦ
 μεγάλου.

⁵ Ἐπαρέστησάν μοι κλέπται, ⁶ ὧν οἱ οἴκοι αὐτῶν ἦσαν τρώγλαι πετρῶν·
⁷ Ἀναρέσων εὐήχων βοήσονται οἱ ὑπὸ φρύγανα ἄγρια διητῶντο. ⁸ Ἀφρόνων υἱοὶ
 καὶ ἀτίμων, ὄνομα καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς. ⁹ Νυνὶ δὲ κίθαρα ἐγὼ εἰμι
 αὐτῶν, καὶ ἐμὲ θρύλλημα ἔχουσιν. ¹⁰ Ἐβδελύξαντο δὲ με ἀποστάντες μακρὰν, ἀπὸ
 δὲ τοῦ προσώπου μου οὐκ ἐφείσαντο πτύελον. ¹¹ Ἀνοίξας γὰρ φαρέτραν αὐτοῦ
 ἐκάκωσέ με, καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἐξαπέστειλεν. ¹² Ἐπὶ δεξιῶν βλαστοῦ
 ἐπαρέστησαν, πόδα αὐτῶν ἐξέτειναν, καὶ ὠδοποίησαν ἐπ' ἐμὲ· τρίβους ἀπωλείας
 αὐτῶν. ¹³ Ἐξετρίβησαν τρίβοι μου, ἐξέδυσαν γὰρ μου τὴν στολήν· ¹⁴ βέλεσις
 αὐτοῦ κατηκόντισέ με. Κέκριται δὲ μοι ὡς βούλεται, ἐν ὁδύναϊς πέφυρμαι.
¹⁵ Ἐπιστρέφονται μοι αἱ ὁδύнай, ὧχρέτο μου ἡ ἐλπίς ὡσπερ πνεῦμα, καὶ ὡσπερ νέφος
 ἡ σωτηρία μου.

¹⁶ Καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχὴ μου, ἔχουσιν δὲ με ἡμέραι ὁδυνῶν. ¹⁷ Νυκτὶ
 δὲ μου τὰ ὄσῳσά συγκέχρυται, τὰ δὲ νεῦρά μου διαλέλυνται. ¹⁸ Ἐν πολλῇ ἰσχυΐ
 ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς, ὡσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου περιέσχε με.
¹⁹ Ἦγησαι δὲ με ἴσα πηλῶ, ἐν γῆ καὶ σποδῶ μου ἡ μερίς.

²⁰ Κέκραγα δὲ πρὸς σὲ καὶ οὐκ ἀκούεις μου, ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με.
²¹ Ἐπέβησαν δὲ μοι ἀνελεημόνως, χειρὶ κραταιᾷ με ἔμαστίγωσας. ²² Ἐταξας δὲ με
 ἐν ὁδύναϊς, καὶ ἀπερρίψας με ἀπὸ σωτηρίας. ²³ Οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με ἐκτρίψει,
 οἰκία γὰρ παντὶ θνητῷ γῆ. ²⁴ Εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἑμαυτὸν χειρῶσασθαι, ἢ
 δεηθεῖς γε ἐτέρου, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο. ²⁵ Ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα,
 ἐστέναξα ἰδὼν ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις· ²⁶ ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήτησάν μου
 μᾶλλον ἡμέραι κακῶν.

²⁷ Ἡ κοιλία μου ἐξέξεσε καὶ οὐ σιωπήσεται, προέφθασάν με ἡμέραι πτωχείας.
²⁸ Στένων πεπόρευμαι ἀνευ φιμοῦ, ἔστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκραγῶς. ²⁹ Ἀδελφὸς
 γέγονα σειρήνων, ἐταῖρος δὲ στρουθῶν. ³⁰ Τὸ δὲ δέρμα μου ἐσκότῳται μεγάλως, τὰ
 δὲ ὄσῳσά μου ἀπὸ καύματος. ³¹ Ἀπέβη δὲ εἰς πένθος μου ἡ κιθάρα, ὁ δὲ ψαλμός μου
 εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.

31

¹ Διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένον. ² Καὶ τί
 ἐμέρισεν ὁ Θεὸς ἀνωθεν, καὶ κληρονομία ἱκανοῦ ἐξ ὑψίστων; ³ Οὐαί, ἀπώλεια
 τῷ ἀδίκῳ, καὶ ἀπαλλοτριώσις τοῖς ποιοῦσιν ἀνομίαν. ⁴ Οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδόν
 μου, καὶ πάντα τὰ διαβήματά μου ἐξαριθμήσεται; ⁵ Εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος μετὰ
 γελοιαστῶν, εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν ὁ πούς μου εἰς δόλον· ⁶ Ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ
 δικαίῳ, οἶδε δὲ ὁ Κύριος τὴν ἀκακίαν μου· ⁷ Εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου ἐκ τῆς ὁδοῦ, εἰ
 δὲ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδία μου, εἰ δὲ καὶ ταῖς χερσὶ μου ἠψάμην
 δῶρων, ⁸ σπείραιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, ἄρριζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς. ⁹ Εἰ
 ἐξηκολούθησεν ἡ καρδία μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἐτέρου, εἰ καὶ ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ
 θύραις αὐτῆς, ¹⁰ ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνὴ μου ἐτέρω, τὰ δὲ νῆπιά μου ταπεινωθεῖη.
¹¹ Θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκατάσχετος, τὸ μᾶναι ἀνδρὸς γυναικᾶ. ¹² Πῦρ γὰρ ἐστὶ
 καιόμενον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν, οὐδ' ἂν ἐπέλθῃ ἐκ ριζῶν ἀπώλεσεν.

¹³ Εἰ δὲ καὶ ἐφάυλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης, κρινομένων αὐτῶν
 πρὸς με, ¹⁴ τί γὰρ ποιήσω ἐὰν ἔτασίν μου ποιῆται ὁ Κύριος; ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπήν
 τινα, ἀπόκρισιν ποιήσομαι; ¹⁵ Πότερον οὐχ ὡς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρὶ, καὶ
 ἐκεῖνοι γενόνασι; γενόναμεν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ.

¹⁶ Ἀδύνατοι δὲ χρεῖαν ἦν ποτε εἶχον οὐκ ἀπέτυχον, χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ
 ἐξέτηξα· ¹⁷ Εἰ δὲ καὶ τὸν ψωμὸν μου ἔφαγον μόνος, καὶ οὐχὶ ὀρφανῷ μετέδωκα·
¹⁸ Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὡς πατὴρ, καὶ ἐκ γαστροῦ μητροῦς μου ὠδήγησα·
¹⁹ Εἰ δὲ καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον, καὶ οὐκ ἠμφίασα αὐτόν· ²⁰ Ἀδύνατοι δὲ

εἰ μὴ εὐλόγησάν με, ἀπὸ δὲ κουρᾶς ἀμνῶν μου ἔθερμάνθησαν οἱ ὦμοι αὐτῶν· ²¹ Εἰ ἐπήρα ὀφραῶν χεῖρα, πεποιθῶς ὅτι πολλή μοι βοήθεια περίεστιν· ²² Ἀποσταίη ἄρα ὁ ὦμός μου ἀπὸ τῆς κλειδός, ὁ δὲ βραχίον μου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος συντριβεῖν· ²³ Φόβος γὰρ Κυρίου συνέσχε με, ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑπίσω.

²⁴ Εἰ ἔταξα χρυσίον εἰς χοῦν μου, εἰ δὲ καὶ λίθω πολυτελεῖ ἐπεποιθήσα, ²⁵ εἰ δὲ καὶ εὐφράνην πολλοῦ πλοῦτου μου γενομένου, εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμήτοις ἐθέμην χεῖρά μου· ²⁶ Ἡ οὐχ ὀρώμεν ἦλιον τὸν ἐπιθαύσκοντα ἐκλείποντα, σελήνην δὲ φθίνουσαν; οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἐστί· ²⁷ Καὶ εἰ ἠπατήθη λάθρα ἡ καρδιά μου, εἰ δὲ χεῖρά μου ἐπιθεις ἐπὶ στόματί μου ἐφίλησα· ²⁸ Καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία ἢ μεγίστη λογισθεῖν, ὅτι ἐψευσάμην ἐναντίον Κυρίου τοῦ ὑψίστου· ²⁹ Εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρῆς ἐγενόμην πτώματι ἐχθρῶν μου, καὶ εἶπεν ἡ καρδιά μου, εὖγε· ³⁰ Ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου, θρυληθεῖν δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακούμενος.

³¹ Εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον αἱ θεράπαιναί μου, τίς ἂν δώῃ ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ πλησθῆναι; λίαν μου χρηστοῦ ὄντος· ³² Ἐξω δὲ οὐκ ἠύλιζετο ξένος, ἢ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι ἀνέωκτο· ³³ Εἰ δὲ καὶ ἀμαρτῶν ἀκουσίως ἔκρυσα τὴν ἀμαρτίαν μου· ³⁴ Οὐ γὰρ διετράπην πολυλογία πλήθους, τοῦ μὴ ἐξαγορευοῦσαι ἐνώπιον αὐτῶν· εἰ δὲ καὶ εἶσα ἀδύνατον ἐξελεθεῖν θύραν μου κόλπῳ κενῷ· ³⁵ Τίς δώῃ ἀκούοντά μου; χεῖρα δὲ Κυρίου εἰ μὴ ἐδεδοίκεν· συγγραφὴν δὲ ἦν εἶχον κατὰ τινος, ³⁶ ἐπ' ὧμοις ἂν περιθέμενος στέφανον ἀνεγίνωσκον, ³⁷ καὶ εἰ μὴ ῥῆξας αὐτὴν ἀπέδωκα, οὐθὲν λαβῶν παρὰ χρωφειλέτου·

³⁸ Εἰ ἐπ' ἐμοί ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, εἰ δὲ καὶ οἱ αὐλακες αὐτῆς ἔκλαυσαν ὀμοθυμαδόν· ³⁹ Εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἔφαγον μόνος ἄνθρωπος τιμῆς, εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς ἐκλαβῶν ἐλύπησα· ⁴⁰ Ἄντι πυροῦ ἄρα ἐξέλθοι μοι κνίδη, ἀντὶ δὲ κριθῆς βᾶτος. Καὶ ἐπαύσατο Ἰὼβ ῥήμασιν.

32

¹ Ἦσύχασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ ἔτι ἀντειπεῖν Ἰὼβ, ἦν γὰρ Ἰὼβ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν.

² Ὠργίσθη δὲ Ἐλιοῦς ὁ τοῦ Βαραχιῆλ ὁ Βουζίτης ἐκ τῆς συγγενείας Ῥάμ, τῆς Αὐσίτιδος χώρας· ὠργίσθη δὲ τῷ Ἰὼβ σφόδρα, διότι ἀπέφηεν ἐαυτὸν δίκαιον ἐναντίον Κυρίου· ³ Καὶ κατὰ τῶν τριῶν δὲ φίλων ὠργίσθη σφόδρα, διότι οὐκ ἠδυνήθησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα Ἰὼβ, καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ· ⁴ Ἐλιοῦς δὲ ὑπέμενε δοῦναι ἀπόκρισιν Ἰὼβ, ὅτι πρεσβύτερον αὐτοῦ εἶσιν ἡμέραις· ⁵ Καὶ εἶδεν Ἐλιοῦς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόκρισις ἐν στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ· ⁶ Ὑπολαβῶν δὲ Ἐλιοῦς ὁ τοῦ Βαραχιῆλ ὁ Βουζίτης, εἶπε,

Νεώτερος μὲν εἰμι τῷ χρόνῳ, ὑμεῖς δὲ ἐστε πρεσβύτεροι, διὸ ἠσύχασα φοβηθεὶς τοῦ ὑμῖν ἀναγγεῖλαι τὴν ἑμαυτοῦ ἐπιστήμην· ⁷ Εἶπα δὲ, ὅτι οὐχ ὁ χρόνος ἐστὶν ὁ λαλῶν, ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οἶδασι σοφίαν· ⁸ Ἀλλὰ πνευμά ἐστιν ἐν βροτοῖς· προῆθ' δὲ παντοκράτορός ἐστιν ἡ διδασκουσα· ⁹ Οὐχ οἱ πολυχρόνιοι εἰσι σοφοί, οὐδ' οἱ γέροντες οἶδασι κρίμα· ¹⁰ Διὸ εἶπα, ἀκούσατέ μου, καὶ ἀναγγεῶ ὑμῖν ἃ οἶδα.

¹¹ Ἐνωτίζεσθέ μου τὰ ῥήματα· ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων ἄχρις οὗ ἐτάσπη λόγουις, ¹² καὶ μέχρι ὑμῶν συνήσω, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ Ἰὼβ ἐλέγγων ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν· ¹³ Ἴνα μὴ εἶπητε, εὖρομεν σοφίαν Κυρίῳ προσθέμενοι· ¹⁴ Ἀνθρώποι δὲ ἐπετρέψατε λαλήσαι τοιαῦτα ῥήματα· ¹⁵ Ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι, ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους· ¹⁶ Ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησα, ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν· ¹⁷ Ὑπολαβῶν δὲ Ἐλιοῦς, λέγει, ¹⁸ πάλιν λαλήσω, πλήρης γὰρ εἰμι ῥημάτων, ὀλέκει γὰρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστροῦς· ¹⁹ Ἡ δὲ γαστήρ μου ὥσπερ ἄσκος γλεύκουρος ζέων δεδεμένος, ἢ ὥσπερ φουσητῆρ χαλκῶς ἐβρόγχως· ²⁰ Λαλήσω, ἵνα ἀναπαύσωμαι ἀνοίξας τὰ χεῖλην, ²¹ ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυρθῶ, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ· ²² Οὐ γὰρ ἐπίσταμαι θαυμάσαι πρόσωπα· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

33

¹ Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἄκουσον Ἰὼβ τὰ ῥήματά μου, καὶ λαλῶν ἐνωτίζου μου· ² γὰρ ἦνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησεν ἡ γλώσσά μου· ³ Καθαρά μοι ἡ καρδιά ῥήμασι, σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρὰ νοῆσει· ⁴ Πνεῦμα θεῶν τὸ ποιῆσαν με, προῆθ' δὲ παντοκράτορός ἡ διδασκουσά με· ⁵ Ἐὰν δύνη, δός μοι ἀπόκρισιν, πρὸς ταῦτα ὑπόμεινον, στήθι κατ' ἐμέ, καὶ ἐγὼ κατὰ σέ· ⁶ Ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἐγὼ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα· ⁷ Οὐχ ὁ φόβος μου σὲ στροβήσει, οὐδὲ ἡ χεῖρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ σοί.

⁸ Πλὴν εἶπας ἐν ὧσί μου· φωνὴν ῥημάτων σου ἀκήκοα· ⁹ διότι λέγεις, καθαρὸς εἰμι οὐχ ἁμαρτῶν, ἄμεμπτός εἰμι, οὐ γὰρ ἠνόμησα· ¹⁰ Μέμψιν δὲ κατ' ἐμοῦ εὗρεν· ἤγηται δέ με ὡσπερ ὑπενατίον· ¹¹ Ἔθετο δὲ ἐν ζύλω τὸν πόδα μου, ἐφύλαξε δέ μου πάσας τὰς ὁδοὺς· ¹² Πῶς γὰρ λέγεις, δίκαιός εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μου; αἰώνιος γὰρ ἔστιν ὁ ἐπάνω βροτῶν.

¹³ Λέγεις δέ, διατί τῆς δίκης μου οὐκ ἐπακήκοέ μου πᾶν ῥήμα; ¹⁴ Ἐν γὰρ τῷ ἄπαξ λαλήσαι ὁ Κύριος, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ· ¹⁵ ἐνὸνυιον ἦ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ, ὡς ὅταν ἐπιπίπτῃ δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπὶ νυσταγμάτων ἐπὶ κοίτης· ¹⁶ Τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώπων, ἐν εἶδει φόβου τοιούτοις αὐτοῦ ἐξεφόβησεν· ¹⁷ Ἀποστρέφει ἀνθρώπον ἀπὸ ἀδικίας, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο· ¹⁸ Ἐφείσατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου, καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ.

¹⁹ Πάλιν δὲ ἤλεγξεν αὐτὸν ἐπὶ μαλακία ἐπὶ κοίτης, καὶ πλήθος ὀστῶν αὐτοῦ ἐνάρκησε· ²⁰ Πᾶν δὲ βρωτῶν σίτου οὐ μὴ δύνηται προσδέξασθαι, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρῶσιν ἐπιθυμῆσει· ²¹ ἕως ἂν σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες, καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὀστά αὐτοῦ κένα· ²² Ἥγγισε δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ἄδη· ²³ Ἐὰν ὧσι χιλιοὶ ἀγγελιοὶ θανατηφόροι, εἷς αὐτῶν οὐ μὴ τῷσιν αὐτόν· ἐὰν νοσήσῃ τῆ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι πρὸς Κύριον, ἀναγγεῖλη δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν, τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ, ²⁴ ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν εἰς θάνατον· ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὡσπερ ἄλοιφην ἐπὶ τοίχῳ, τὰ δὲ ὀστά αὐτοῦ ἐμπλήσει μυελοῦ· ²⁵ Ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὡσπερ νηπιῦ, ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις· ²⁶ Εὐξάμενος δὲ πρὸς Κύριον καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, εἰσελεύσεται προσώπῳ ἰλαρῷ σὺν ἐξηγορίᾳ· ἀποδώσει δὲ ἀνθρώποις δικαιοσύνην· ²⁷ Εἶτα τότε ἀπομέμψεται ἄνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ, λέγων, οἶα συνετέλουν; καὶ οὐκ ἄξια ἦτασέ με ὧν ἤμαρτον· ²⁸ Σῶσον ψυχὴν μου τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν, καὶ ἡ ζωὴ μου φῶς ὄψεται.

²⁹ Ἴδοὺ ταῦτα πάντα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς ὁδοὺς τρεῖς μετὰ ἀνδρός· ³⁰ Καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, ἵνα ἡ ζωὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῆ αὐτόν.

³¹ Ἐνωτίζου Ἰώβ καὶ ἄκουέ μου· κώφευσον, καὶ ἐγὼ εἰμι λαλήσω· ³² Εἰ εἰσί σοι λόγοι, ἀποκρίθητί μοι· λάλησον, θέλω γὰρ δικαιοθῆναι σε· ³³ Εἰ μὴ, σὺ ἄκουσον μου, κώφευσον καὶ διδάξω σε.

34

¹ Ὑπολαβῶν δὲ Ἐλιούς, λέγει,

² Ἀκούσατέ μου σοφοί, ἐπιστάμενοι ἐνωτίζεσθε· ³ Ὅτι οὓς λόγους δοκιμάζει, καὶ λάρυγγ γέυεται βρῶσιν· ⁴ Κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς, γνῶμεν ἀναμέσον ἑαυτῶν, ὅ, τι καλόν· ⁵ Ὅτι εἶρηκεν Ἰώβ, δίκαιός εἰμι· ὁ Κύριος ἀπήλαξέ μου τὸ κρίμα· ⁶ Ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου, βίαιον τὸ βέλος μου ἄνευ ἀδικίας·

⁷ Τίς ἀνὴρ ὡσπερ Ἰώβ, πίνων μυκτηρισμὸν ὡσπερ ὕδωρ; ⁸ Οὐχ ἁμαρτῶν οὐδὲ ἀσεβήσας, ἢ οὐδ' οὐ κοινωνήσας μετὰ ποιούντων τὰ ἄνομα, τοῦ πορευθῆναι μετὰ ἀσεβῶν· ⁹ Μὴ γὰρ εἶπη, ὅτι οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός, καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ Κυρίου.

¹⁰ Διὸ συνετοὶ καρδίας ἀκούσατέ μου, μὴ μοι εἴῃ ἔναντι Κυρίου ἀσεβῆσαι, καὶ ἔναντι παντοκράτορος ταράξαι τὸ δίκαιον· ¹¹ Ἀλλὰ ἀποδιδοῖ ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρὸς εὐρήσει αὐτόν.

¹² Οἶει δὲ τὸν Κύριον ἄτοπα ποιήσει, ἢ ὁ παντοκράτωρ ταράξει κρίσιν, ¹³ ὃς ἐποίησε τὴν γῆν; Τίς δὲ ἔστιν ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ τὰ ἐνόντα πάντα; ¹⁴ Εἰ γὰρ βούλοιο συνέχειν, καὶ τὸ σνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν, ¹⁵ τελευτήσῃ πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδόν, πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσεται, ὅθεν καὶ ἐπλάσθη.

¹⁶ Ἴδε μὴ νουθετῆ, ἄκουε ταῦτα, ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων· ¹⁷ Ἴδε σὺ τὸν μισοῦντα ἄνομα, καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς, ὄντα αἰώνιον δίκαιον.

¹⁸ Ἀσεβῆς ὁ λέγων βασιλεῖ, παρανομεῖς, ἀσεβέστατε τοῖς ἄρχουσιν· ¹⁹ Ὅς οὐκ ἐπαισχυνθῆ πρόσωπον ἐντίμου, οὐδὲ οἶδε τιμὴν θέσθαι ἀδροῖς θαυμασθῆναι πρόσωπα αὐτῶν· ²⁰ Κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται, τὸ κεκραγεῖναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός· ἐχρήσαντο γὰρ παρανόμως, ἐκκλινομένων ἀδυνάτων· ²¹ Αὐτὸς γὰρ ὁρατὴς ἐστὶν ἔργων ἀνθρώπων, λέληθε δὲ αὐτὸν οὐδὲν ὧν πράσσουσιν· ²² Οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιούντας τὰ ἄνομα· ²³ Ὅτι οὐκ ἐπ' ἀνδρα θήσει ἔτι· ²⁴ Ὁ γὰρ Κύριος πάντας ἐφορᾷ· ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα, ἐνδοξὰ τε καὶ ἐξαισία, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός· ²⁵ Ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέψει νύκτα καὶ ταπεινωθήσεται· ²⁶ Ἐσβεσε δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ· ²⁷ Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ,

δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν, ²⁸ τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν πενήτων, καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακούσεται.

²⁹ Καὶ αὐτὸς ἤσυχίαν παρέξει, καὶ τίς καταδικάσεται; καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς ὄψεται αὐτόν; καὶ κατὰ ἔθνους, καὶ κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ. ³⁰ Βασιλεύων ἀνθρώπων ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ.

³¹ Ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων, εἴληφα, οὐκ ἐνεχυράσω· ³² Ἄνευ ἐμαντοῦ ὄψομαι· σὺ δεῖξόν μοι, εἰ ἀδικίαν εἰργασάμην, οὐ μὴ προσθήσω. ³³ Μὴ ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν, ὅτι σὺ ἀπόσῃ; ὅτι σὺ ἐκλέξῃ καὶ οὐκ ἐγώ; καὶ τί ἔγνωσ, λάλησον. ³⁴ Διὸ συνετοὶ καρδίας ἐροῦσι ταῦτα, ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἀκήκοέ μου τὸ ῥῆμα. ³⁵ Ἰώβ δὲ οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησε, τὰ ῥήματα αὐτοῦ οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ. ³⁶ Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε Ἰώβ, μὴ δῶς ἔτι ἀνταπόκρισιν ὡςπερ οἱ ἄφρονες· ³⁷ Ἴνα μὴ προσθῶμεν ἐφ' ἁμαρτίας ἡμῶν, ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθήσεται, πολλὰ λαλούντων ῥήματα ἐναντίον τοῦ Κυρίου.

35

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιούδ, λέγει,

² Τί τοῦτο ἠγήσω ἐν κρίσει; σὺ τίς εἶ, ὅτι εἶπας, δίκαιός εἰμι ἐναντι Κυρίου; ⁴ Ἐγώ σοι δώσω ἀπόκρισιν, καὶ τοῖς τρισὶ φίλοις σου.

⁵ Ἀνάβλεπον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἴδε· κατάμαθε δὲ νέφη, ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ. ⁶ Εἰ ἡμαρτες, τί πράξεις; εἰ δὲ καὶ πολλὰ ἠνόμησας, τί δύνασαι ποιῆσαι; ⁷ Ἐπεὶ δὲ οὖν δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῶ; ἢ τί ἐκ χειρὸς σου λήψεται; ⁸ Ἄνδρι τῶ ὁμοίῳ σου ἢ ἀσεβείᾳ σου, καὶ υἱῶ ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνῃ σου. ⁹ Ἀπὸ πλήθους συκοφαντούμενοι κεκράζονται, βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν. ¹⁰ Καὶ οὐκ εἶπε, ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας με, ὁ κατατάσων φυλακὰς νυκτερινὰς, ¹¹ ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, ἀπὸ δὲ πετεινῶν οὐρανοῦ; ¹² Ἐκεῖ κεκράζονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ, καὶ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν.

¹³ Ἄτοπα γὰρ οὐ βούλεται ἰδεῖν ὁ Κύριος, αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ. ¹⁴ Ὁρατὴς ἐστὶ τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, καὶ σώσει με· κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι αὐτὸν αἰνέσαι, ὡς ἔστι καὶ νῦν. ¹⁵ Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος ὄργην αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔγνω παράπτωμά τι σφόδρα· ¹⁶ καὶ Ἰώβ ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

36

¹ Προσθεὶς δὲ ἔτι Ἐλιούδ, λέγει,

² Μεῖνόν με μικρὸν ἔτι, ἵνα διδάξω σε· ἔτι γὰρ ἐν ἐμοί ἐστὶ λέξις. ³ Ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην μου μακράν, ἔργοις δὲ μου δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀληθείας, ⁴ καὶ οὐκ ἄδικα ῥήματα ἀδίκως συνιεῖς.

⁵ Γίνωσκε δὲ, ὅτι ὁ Κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσῃται τὸν ἄκακον, δυνατὸς ἰσχύϊ καρδίας ⁶ ἀσεβῆ οὐ μὴ ζωοποιήσῃ, καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει. ⁷ Οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον, καὶ καθεῖ αὐτοὺς εἰς νῆκος, καὶ ὑψώθησονται. ⁸ Καὶ οἱ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδασι, συσχεθήσονται ἐν σχοινοῖς πενίας. ⁹ Καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι ἰσχύσουσιν. ¹⁰ Ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται· καὶ εἶπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας. ¹¹ Ἐὰν ἀκούσωσι, καὶ δουλεύσωσι, συντελέσουσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπρεπείαις. ¹² Ἀσεβεῖς δὲ οὐ διασώζει, παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι αὐτοὺς εἰδέναί τὸν Κύριον, καὶ διότι νοθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν.

¹³ Καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσι θυμὸν, οὐ βοήσονται, ὅτι ἔδησεν αὐτοῦς. ¹⁴ Ἀποθάνοι τοῖνυν ἐν νεότητι ἢ ψυχῇ αὐτῶν, ἢ δὲ ζωῇ αὐτῶν τιτρωσκομένη ὑπὸ ἀγγέλων, ¹⁵ ἀνθ' ὧν ἔθλιψαν ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατον, κρίμα δὲ πράεων ἐκθήσει. ¹⁶ Καὶ προσεπηπάτησέ σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ, ἄβυσσος κατάχυσις ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ κατέβη τράπεζά σου πλήρης πότητος. ¹⁷ Οὐχ ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα, ¹⁸ θυμὸς δὲ ἐπ' ἀσεβεῖς ἔσται, δι' ἀσεβειαν δώρων ὧν ἐδέχοντο ἐπ' ἀδικίας.

¹⁹ Μὴ σε ἐκκλινάτω ἐκῶν ὁ νοῦς δεήσεως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων, ²⁰ καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχὺν μὴ ἐξελεύσῃς τὴν νύκτα, τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν, ²¹ ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξης ἄτοκα· ἐπὶ τούτων γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πτωχείας.

²² Ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταίωσει ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ· τίς γὰρ ἐστὶ κατ' αὐτὸν δυνατῆς; ²³ Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἐτάξων αὐτοῦ τὰ ἔργα; ἢ τίς ὁ εἰπὼν, ἔπραξεν ἄδικα; ²⁴ Μνήσθητι, ὅτι μεγάλα ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὧν ἤρξαν ἄνδρες. ²⁵ Πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν ἑαυτῶ, ὅσοι τιτρωσκόμενοι εἰσι βροτοί. ²⁶ Ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ γνωσόμεθα· ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτοῦ καὶ ἀπέραντος. ²⁷ Ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῶ σταγόνες ὑετοῦ, καὶ ἐπιχυθήσονται ὑετῶ εἰς νεφέλην. ²⁸ Ῥήσονται παλαιώματα, ἐσκίασε δὲ νέφη ἐπὶ

ἀμυθῆτῳ βροτῶ· ^{28α} ὥραν ἔθετο κτήνησιν, οἶδασι δὲ κοίτης τάξιν· ^{28β} ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἐξίσταται σου ἡ διάνοια, οὐδὲ διαλλάσσεται σου ἡ καρδία ἀπὸ σώματος· ²⁹ Καὶ ἐὰν συνῆ ἑπεκτάσεις νεφέλης, ἰσότητα σκηνηῆς αὐτοῦ, ³⁰ ἰδοὺ ἐκτενεῖ ἐπ' αὐτὸν ἠδῶ, καὶ ριζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν· ³¹ Ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαοῦς, δώσει τροφήν τῷ ἰσχύοντι· ³² Ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψε φῶς, καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι· ³³ Ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ φίλον αὐτοῦ Κύριος, κτήσι καὶ περὶ ἀδικίας.

37

¹ Καὶ ἀπὸ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου, καὶ ἀπερῶρη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς· ² Ἄκουε ἄκοην ἐν ὀργῇ θυμοῦ Κυρίου, καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξελεύσεται· ³ Ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερύγων τῆς γῆς· ⁴ Ὅπισω αὐτοῦ βοήσεται φωνῆ, βροντήσεται ἐν φωνῇ ὕβρεως αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτούς, ὅτι ἀκούσει φωνὴν αὐτοῦ· ⁵ Βροντήσεται ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια· ἐποίησεν γὰρ μέγала ἃ οὐκ ἤδειμεν, ⁶ συντάσσειον χιόνιν, γίνου ἐπὶ τῆς, γῆς, καὶ χειμῶν ὑετὸς, καὶ χειμῶν ὑετῶν δυναστείας αὐτοῦ· ⁷ Ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει, ἵνα γνῶ πᾶς ἄνθρωπος τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν· ⁸ Εἰσήλθε δὲ θηρία ὑπὸ τὴν σκέπην, ἡσύχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης· ⁹ Ἐκ ταμείων ἐπέρχονται ὀδύνας, ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψυχῶς· ¹⁰ Καὶ ἀπὸ πνοῆς ἰσχυροῦ δώσει πάρος· οἰακίξει δὲ τὸ ὕδωρ ὡς ἐὰν βούληται, ¹¹ καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλη· διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ, ¹² καὶ αὐτὸς κυκλώματα διαστρέψει, ἐν θεβουλαθῶθ, εἰς ἔργα αὐτῶν· πάντα ὅσα ἂν ἐντείληται αὐτοῖς, ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ¹³ ἐὰν τε εἰς παιδείαν, ἐὰν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ἐὰν εἰς ἔλεος εὐρήσει αὐτόν.

¹⁴ Ἐνωτίζου ταῦτα, Ἰώβ· στήθῃ νουθετούμενος δύναμιν Κυρίου· ¹⁵ Οἶδαμεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ, φῶς ποιήσας ἐκ σκοτόυς· ¹⁶ Ἐπίσταται δὲ διάκρισιν νεφῶν, ἐξαισία δὲ πνώματα πονηρῶν· ¹⁷ Σοῦ δὲ ἡ στολὴ θερμῆ, ἡσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹⁸ Στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα, ἰσχυραὶ ὡς ὄρασις ἐπιχύσεως· ¹⁹ Διατί διδάξῳ με, τί ἐροῦμεν αὐτῶ; καὶ παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες· ²⁰ Μὴ βίβλος ἢ γραμματεὺς μοι παρέστηκεν, ἵνα ἄνθρωπον ἐστηκῶς κατασιωπήσω;

²¹ Πᾶσι δὲ οὐχ ὁρατὸν τὸ φῶς, τηλαυγές ἐστιν ἐν τοῖς παλαιώμασιν, ὥσπερ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεφῶν· ²² Ἀπὸ Βορῶά νέφη χρυσαυγοῦντα, ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ παντοκράτορος, ²³ καὶ οὐχ εὐρίσκομεν ἄλλον ὅμοιον τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ· ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἶει ἐπακοῦειν αὐτόν; ²⁴ Διὸ φοβηθήσονται αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ καρδία.

38

¹ Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ἐλιὸν τῆς λέξεως, εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Ἰώβ διὰ λαίλαπος καὶ νεφῶν,

² Τίς οὗτος ὁ κρύπτων με βουλήν, συνέχεν δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ οἶεται κρύπτειν; ³ Ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὄσφυν σου· ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκρίθητι.

⁴ Ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιῶν με τὴν γῆν; ἀπάγγελον δὲ μοι εἰ ἐπίστη σύνεσιν· ⁵ Τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας; ἢ τίς ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς; ⁶ Ἐπὶ τίνος οἱ κρῖκοι αὐτῆς πεπήγασιν; τίς δὲ ἐστὶν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς; ⁷ Ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἤνεσάν με φωνῆ μεγάλη πάντες ἄγγελοι μου· ⁸ Ἐφραξα δὲ θάλασσαν πύλαις, ὅτε ἐμαίμασεν ἐκ κοιτίας μητρὸς αὐγῆς ἐκπορευομένη· ⁹ Ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίαισιν, ὀμίχλη δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα· ¹⁰ Ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὄρια, περιθεῖς κλειθρα καὶ πύλας· ¹¹ Εἶπα δὲ αὐτῇ, μέχρι τούτου ἐλέυση, καὶ οὐχ ὑπερβῆση, ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κύματα.

¹² Ἡ ἐπὶ σοῦ συντέταχα φέγγος πρωϊνόν; Ἐωσφόρος δὲ ἶδε τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, ¹³ Ἐπλαβέσθαι πτερύγων γῆς, ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς; ¹⁴ Ἡ σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν, ἔπλασας ζῶον, καὶ λαλήτων αὐτόν ἔθου ἐπὶ γῆς; ¹⁵ Ἀφεῖλες δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς, βραχίονα δὲ ὑπερηφάνων συνέτριψας;

¹⁶ Ἦλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης, ἐν δὲ ἔχνεσιν ἀβύσσου περιπάτησας; ¹⁷ Ἀνοιγούται δὲ σοι φόβῳ πύλαι θανάτου, πυλωροὶ δὲ ἄβου ἰδόντες σε ἐπιτήξαν; ¹⁸ Νευροθέτησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' οὐρανόν; ἀνάγγελον δὴ μοι, πόση τίς ἐστι;

¹⁹ Ποία δὲ γῆ ἀυλίζεται τὸ φῶς; σκότους δὲ ποῖος ὁ τόπος; ²⁰ Εἰ ἀνάγεις με εἰς ὄρια αὐτῶν, εἰ δὲ καὶ ἐπίστασαι τρίβους αὐτῶν· ²¹ Οἶδα ἄρα ὅτι τότε γεγέννησαι, ἀριθμὸς δὲ ἐτῶν σου πολὺς;

²² Ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, θησαυροὺς δὲ χαλάζης ἐώρακας; ²³ Απόκειται δὲ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν, εἰς ἡμέραν πολέμων καὶ μάχης; ²⁴ Πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχη, ἢ διασκεδάννυται Νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν; ²⁵ Τίς δὲ ἠτοίμασεν ὑετῶ

λάβρω ῥύσιν, ὀδὸν δὲ κυδοιμῶν, ²⁶ τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν οὐ̇ οὐκ ἀνὴρ, ἔρημον οὐ̇ οὐχ ὑπάρχει ἀνθρωπος ἐν αὐτῇ, ²⁷ τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ ἀοίκητον, καὶ τοῦ ἐκβλαστῆσαι ἔξοδον χλόης;

²⁸ Τίς ἐστὶν ὑετοῦ πατήρ; τίς δὲ ἐστὶν ὁ τετοκῶς βώλους δρόσου; ²⁹ Ἐκ γαστροῦ δὲ τίνος ἐκπορεύεται ὁ κρῖσταλλός; πᾶχυνη δὲ ἐν οὐρανῷ τίς τέτοκεν, ³⁰ ἢ καταβαίνει ὡσπερ ὕδωρ ῥέον; πρόσωπον ἀσεβοῦς τίς ἔπηξε;

³¹ Συναῆκας δὲ δεσμὸν Πλειάδος, καὶ φραγμὸν Ὠρίωνος ἤνοιξας; ³² Ἦ διανοίξεις μαζουρῶθ ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἔσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ ἄξεις αὐτά; ³³ Ἐπίστασαι δὲ τροπὰς οὐρανοῦ, ἢ τὰ ὑπ' οὐρανὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα; ³⁴ καλέσεις δὲ νέφος φωνῆ, καὶ τρόμω ὕδατος λάβρου ὑπακούσεται σοι; ³⁵ Ἀποστελεῖς δὲ κεραυνούς καὶ πορεύσονται; ἐροῦσι δέ σοι, τί ἐστὶ; ³⁶ Τίς δὲ ἔδωκε γυναιξὶν ὑφάσματος σοφίαν, ἢ ποικιλικτὴν ἐπιστήμην; ³⁷ Τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφία, οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινε; ³⁸ Κέχυται δὲ ὡσπερ γῆ κοιλία, κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὡσπερ λίθω κύβου.

³⁹ Θηρεύσεις δὲ λέουσι βορὰν, ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις; ⁴⁰ Δεδοίκασι γὰρ ἐν κοιταῖς αὐτῶν, κάθηται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρεύοντες. ⁴¹ Τίς δὲ ἠτοίμασε κόρακι βορὰν; νεοσσοὶ γὰρ αὐτοῦ πρὸς Κύριον κεκράγασι πλανώμενοι, τὰ σῖτα ζητοῦντες.

39

¹ Εἰ ἔγνωσ καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, ἐφύλαξας δὲ ὠδίνας ἐλάφων, ² ἠρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν πλήρεις τοκετοῦ αὐτῶν, ὠδίνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας, ³ ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἔξω φόβου, ὠδίνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς, ⁴ ἀπορρήξουσι τὰ τέκνα αὐτῶν, πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι· ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνακάμψουσι αὐτοῖς.

⁵ Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἀφεις ὄνον ἄγριον ἐλεύθερον; δεσμούς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν; ⁶ Ἐθέμην δὲ τὴν δαιταν αὐτοῦ ἔρημον, καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἄλυμυρίδα. ⁷ Καταγελάων πολυοχλίας πόλεως, μέμψιν δὲ φορολόγου οὐκ ἀκούων, ⁸ κατασκέπεται ὄρη νομῆν αὐτοῦ, καὶ ὀπίσω παντός χλωροῦ ζητεῖ.

⁹ Βουλήσεται δέ σοι μονόκερως δουλεῦσαι, ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτνης σου; ¹⁰ Δήσεις δὲ ἐν ἱμάσι ζυγὸν αὐτοῦ, ἢ ἐλκύσει σου ἀύλακας ἐν πεδίῳ; ¹¹ Πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πολλὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου; ¹² Πιστεύσεις δὲ, ὅτι ἀποδώσει σοι τὸν σπόρον, εἰσοίσει δέ σου τὸν ἄλωνα;

¹³ Πτέρυξ τερπομένων νεέλασσα, ἐὰν συλλάβῃ ἀσίδα καὶ νέσσα· ¹⁴ Ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ὠὰ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χυῶν θάλψει, ¹⁵ καὶ ἐπελάθετο, ὅτι πούς σκορπιεῖ, καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει. ¹⁶ Ἀπεσκήρυνε τὰ τέκνα ἐαυτῆς, ὥστε μεῖ ἐαυτῆν· εἰς κενὸν ἐκοπίασεν ἄνευ φόβου. ¹⁷ Ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ Θεὸς σοφίαν, καὶ οὐκ ἐπεμέρισεν αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει. ¹⁸ Κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει, καταγελάσεται ἵππου, καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ.

¹⁹ Ἦ σὺ περιέθηκας ἵππω δύναμιν, ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ φόβον; ²⁰ Περιέθηκας δὲ αὐτῷ ναυοπλίαν; δόξαν δὲ στηθέων αὐτοῦ τόλμη. ²¹ Ἀνορούσων ἐν πεδίῳ γαυριᾶ, ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰσχυῖ. ²² Συναυτῶν βασιλεῖ καταγελά, καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῆ ἀπὸ σιδήρου. ²³ Ἐπ' αὐτῷ γαυριᾶ τόξον καὶ μάχαιρα, ²⁴ καὶ ὄργῃ ἀφανιεῖ τὴν γῆν· καὶ οὐ μὴ πιστεύσει, ἕως ἂν σημάνη σάλπιγξ. ²⁵ Σάλπιγγος δὲ σημανούσης, λέγει, εὖγε· πόρρωθεν δὲ ὀσφραίνεται πολέμου σὺν ἄλματι καὶ κραυγῇ.

²⁶ Ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης ἔστηκεν ἱέραξ, ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας, ἀκίνητος, καθορῶν τὰ πρὸς Νότον; ²⁷ Ἐπὶ δὲ σῶ προστάγματι ὑψοῦται ἀετός, γῆψ δὲ ἐπὶ νοσητῆς αὐτοῦ καθεσθεὶς ἀυλίζεται, ²⁸ ἐπ' ἐξοχῇ πέτρας, καὶ ἀποκρούφω, ²⁹ ἐκεῖσε ὦν ζητεῖ τὰ σῖτα, πόρρωθεν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύουσι. ³⁰ Νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ φύρονται ἐν αἵματι, οὐ̇ δ' ἂν ὧσι τεθνεῶτες, παραχρῆμα εὐρίσκονται.

40

¹ Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἰώβ, καὶ εἶπε, ² μὴ κρίσιν μετὰ ἱκανοῦ ἐκκλίνει; ἐλέγχων δὲ Θεὸν, ἀποκριθήσεται αὐτήν. ³ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰώβ λέγει τῷ Κυρίῳ, ⁴ τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι, νοθετούμενος καὶ ἐλέγχων Κύριον, ἀκούων τοιαῦτα οὐθὲν ὦν; ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν δῶ πρὸς ταῦτα; χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου. ⁵ Ἀπαξ λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω.

⁶ Ἐτι δὲ ὑπολαβὼν ὁ Κύριος, εἶπε τῷ Ἰώβ ἐκ τοῦ νέφους,

⁷ Μὴ, ἀλλὰ ζῶσαι ὡσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου, ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριαι. ⁸ Μὴ ἀποποιῶ μου τὸ κρίμα· οἶει δέ με ἄλλως σοι κεχρηματικῆναι, ἢ ἵνα ἀναφανῆς δίκαιος; ⁹ Ἦ βραχίων σοὶ ἐστὶ κατὰ τοῦ Κυρίου, ἢ φωνῆ κατ' αὐτοῦ βροντᾶς; ¹⁰ Ἀνάλαβε δὴ ὕψος καὶ δύναμιν, δόξαν δὲ καὶ τιμὴν ἀμφιάσαι. ¹¹ Ἀπόστειλον δὲ

ἀγγέλους ὄργῃ, πάντα δὲ ὕβριστὴν ταπεινώσου. ¹² Ὑπερήφανον δὲ σβέσου, σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παραχρῆμα. ¹³ Κρύψον δὲ εἰς γῆν ὁμοθυμαδόν, τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας ἔμπλησον. ¹⁴ Ὁμολογήσω ὅτι δύναται ἡ δεξιὰ σου σώσαι.

¹⁵ Ἀλλὰ διὴ ἰδοὺ θηρία παρὰ σοὶ, χόρτον ἴσα βουσὶν ἐσθίουσιν. ¹⁶ Ἰδοὺ δὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐπ' ὄσφύϊ, ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ ἐπ' ὄμφαλου γαστροῦ. ¹⁷ Ἔστησεν οὐρανὸν ὡς κυβάρισσον, τὰ δὲ νεῦρα αὐτοῦ συμπλέκται. ¹⁸ Αἱ πλευραὶ αὐτοῦ, πλευραὶ χάλκεαι, ἡ δὲ ῥάχις αὐτοῦ σίδηρος χυτός. ¹⁹ Τουτέστιν ἀρχὴ πλάσματος Κυρίου· πεποημένον ἐγκαταπαίττεισθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ²⁰ Ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρότομον, ἐποίησε χαρμονὴν τετράποσιν ἐν τῷ ταρτάρῳ. ²¹ Ὑπὸ παντοδπα δένδρα κοιμάται, παρὰ πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ βούτομον. ²² Σκιαζόνται δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα μεγάλα σὺν ραδάμνοις, καὶ κλώνες ἀγροῦ. ²³ Ἐὰν γενῆται πλημμύρα, οὐ μὴ αἰσθηθῆ· πέποιθεν, ὅτι προσκρούσει ὁ Ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. ²⁴ Ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται αὐτὸν, ἐνσκολιευόμενος τρήσει ῥίνα.

²⁵ Ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ, περιθήσεις δὲ φορβίεαν περὶ ῥίνα αὐτοῦ; ²⁶ Ἡ δῆσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρὶ αὐτοῦ, ψελλίῳ δὲ τρυπίσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ; ²⁷ Λαλήσει δὲ σοὶ δεήσει, ἰκετηρία μαλακῶς; ²⁸ Θῆσεται δὲ μετὰ σοῦ διαθήκην; λήψῃ δὲ αὐτὸν δοῦλον αἰώνιον; ²⁹ Παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ ὡσπερ ὀρνέω; ἡ δῆσεις αὐτὸν ὡσπερ στρουθίου παιδίῳ; ³⁰ Ἐνσιτοῦνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη, μεριτεῦνται δὲ αὐτὸν Φοινίκων ἔθνη; ³¹ Πᾶν δὲ πλωτὸν συναλεθὸν οὐ μὴ ἐνέγκωσι βύρσαν μίαν οὐράς αὐτοῦ, καὶ ἐν πλοίοις ἀλιέων κεφαλὴν αὐτοῦ. ³² Ἐπιθήσεις δὲ αὐτῷ χεῖρα, μνησθεὶς πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν στόματι αὐτοῦ, καὶ μηκέτι γινέσθω.

41

¹ Οὐχ ἐώρακας αὐτόν; οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας; ² Οὐ δέδοικας, ὅτι ἠτοίμασθαί μοι; τίς γάρ ἐστιν ὁ ἐμοὶ ἀντιστάς; ³ Ἡ τίς ἀντιστήσεται μοι, καὶ ὑπομενεῖ; εἰ πᾶσα ἡ ὑπ' οὐρανὸν ἐμὴ ἐστίν,

⁴ Οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτόν· καὶ λόγον δυνάμεως ἐλέησει τὸν ἴσον αὐτῷ. ⁵ Τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐνδύσεως αὐτοῦ, εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι; ⁶ Πύλας προσώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει; κύκλω ὀδόντων αὐτοῦ φόβος. ⁷ Τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἀσπίδες χάλκεαι. σύνδεσμος δὲ αὐτοῦ, ὡσπερ σμυρίτης λίθος. ⁸ Εἷς τοῦ ἐνὸς κολλῶνται, πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ αὐτόν. ⁹ Ἀνῆρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ προσκολληθήσεται, συνέχονται καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν. ¹⁰ Ἐν παρῳ αὐτοῦ ἐπιφασκεται φέγγος, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶδος Ἐωσφόρου. ¹¹ Ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύονται ὡς λαμπάδες καίόμεναι, καὶ διαρρίπτονται ἐς ἐσχάρα πυρός. ¹² Ἐκ μυκτῆρων αὐτοῦ ἐκπορεύεται καπνὸς καμίνου καιομένης πυρὶ ἀνθράκων. ¹³ Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀνθρακες, φλόξ δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται. ¹⁴ Ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ αὐλίζετα δύναμις, ἔμπροσθεν αὐτοῦ τρέχει ἀπώλεια. ¹⁵ Σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληνται· καταχέει ἐπ' αὐτόν, οὐ σαλευθήσεται. ¹⁶ Ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν ὡς λίθος, ἔστηκε δὲ ὡσπερ ἄκμων ἀνήλατος. ¹⁷ Στραφέντος δὲ αὐτοῦ, φόβος θηρίοις τετράποσιν ἐπὶ γῆς ἄλλομένοις. ¹⁸ Ἐὰν συναρτηθῶσιν αὐτῷ λόγγαι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσι, δόρυ, καὶ θώρακα. ¹⁹ Ἥγηται μὲν γὰρ σίδηρον ἄχυρα, χαλκὸν δὲ ὡσπερ ξύλον σαθρόν. ²⁰ Οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν τόξον χάλκεον· ἤγηται μὲν πετροβόλον χόρτον. ²¹ Ὡς καλὰμ ἐλογίσθησαν σφυρά, καταγαλᾶ δὲ σεισμοῦ πυρφόρου. ²² Ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ ὀβελίσκοι ὀξεῖς, πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτόν ὡσπερ πηλὸς ἀμύθητος. ²³ Ἀναζει τὴν ἄβυσσον ὡσπερ χαλκεῖον· ἤγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὡσπερ ἐξάλειπτρον, ²⁴ τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἄβυσσου ὡσπερ αἰχμάλων· ἐλογίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον. ²⁵ Οὐκ ἐστίν οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς ὅμοιον αὐτῷ, πεποημένον ἐγκαταπαίττεισθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου. ²⁶ Πᾶν ὑψηλὸν ὄρα· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι.

42

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἴωβ, λέγει τῷ Κυρίῳ,

² Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δὲ σοὶ οὐδέν. ³ Τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων σε βουλήν; φειδόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἶεται κρύπτειν; τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι ἃ οὐκ ᾔδειν, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἃ οὐκ ἐπιστάμην;

⁴ Ἄκουσον δὲ μου Κύριε, ἴνα κἀγὼ λαλήσω· ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ με δίδαξον. ⁵ Ἀκοὴν μὲν ὡτὸς ἤκουον σου τὸ πρότερον, νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐώρακέ σε. ⁶ Διὸ ἐφάυλισα ἐμαυτὸν, καὶ ἐτάκην· ἤγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν.

⁷ Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλήσαι τὸν Κύριον πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα τῷ Ἴωβ, εἶπεν ὁ Κύριος Ἐλνιφὰς τῷ Θαιμανύτῃ, ἤμαρτες σὺ, καὶ οἱ δύο φίλοι σου· οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθῆς οὐδέν, ὡσπερ ὁ θεράπων μου Ἴωβ. ⁸ Νῦν δὲ λάβετε ἐπτά

μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριοὺς, καὶ πορεύθητε πρὸς τὸν θεράποντά μου Ἴωβ, καὶ ποιήσει κάρπωσιν ὑπὲρ ὑμῶν. Ἴωβ δὲ ὁ θεράπων μου εὐξεται περὶ ὑμῶν, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ λήψομαι· εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτὸν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς· οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἀληθῆς κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἴωβ.

⁹ Ἐπορεύθη δὲ Ἐλιφᾶζ ὁ Θαιμανίτης, καὶ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, καὶ Σωφᾶρ ὁ Μιναῖος, καὶ ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Κύριος· καὶ ἔλυσε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἴωβ.

¹⁰ Ὁ δὲ Κύριος ἠῤῥησε τὸν Ἴωβ· εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν· ἔδωκε δὲ ὁ Κύριος διπλά, ὅσα ἦν ἔμπροσθεν Ἴωβ εἰς διπλασιασμόν. ¹¹ Ἦκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντες ὅσοι ἤδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτου· φαγόντες δὲ καὶ πιόντες παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτὸν, καὶ ἔθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτῷ ὁ Κύριος· ἔδωκε δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μίαν, καὶ τετράδραχμον χρυσοῦ καὶ ἀσήμου.

¹² Ὁ δὲ Κύριος εὐλόγησε τὰ ἔσχατα Ἴωβ, ἢ τὰ ἔμπροσθεν· ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ, πρόβατα μύρια τετρακισχίλια, κάμηλοι ἑξακισχίλια, ζεύγη βοῶν χίλια, ὄνοι θήλειαι νομάδες χίλια. ¹³ Γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ, καὶ θυγατέρες τρεῖς. ¹⁴ Καὶ ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώτην, Ἡμέραν· τὴν δὲ δευτέραν, Κασίαν· τὴν δὲ τρίτην, Ἀμαλθαίας κέρας. ¹⁵ Καὶ οὐχ εὐρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἴωβ, βελτίους αὐτῶν ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν· ἔδωκε δὲ αὐταῖς ὁ πατὴρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.

¹⁶ Ἐζησε δὲ Ἴωβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἑβδομήκοντα· τὰ δὲ πάντα ἔτη ἔζησε, διακόσια τεσσαράκοντα· καὶ Σίδεν Ἴωβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, τετάρτην γενεάν. ¹⁷ Καὶ ἐτελεύτησεν Ἴωβ πρεσβύτερος, καὶ πλήρης ἡμερῶν·

^{17a} γέγραπται δὲ, αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ Κύριος ἀνίστησιν.

^{17b} Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου, ἐν μὲν γῆ κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ τοῖς ὀρίοις τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας· προὑπῆρχε δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβάβ· ^{17c} λαβῶν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν, γεννᾷ υἱόν, ᾧ ὄνομα Ἐννών· ἦν δὲ αὐτὸς πατὴρ μὲν Ζαρὲ ἐκ τῶν Ἡσαῦ υἱῶν υἱός, μητὴρ δὲ Βοσοόρρας, ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον ἀπὸ Ἀβραάμ· ^{17d} καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδῶμ, ἧς καὶ αὐτὸς ἦρξε χώρας· πρῶτος Βαλακ ὁ τοῦ Βεῶρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δευναβά· μετὰ δὲ Βαλακ, Ἰωβάβ ὁ καλούμενος Ἴωβ· μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀσώμ ὁ ὑπάρχων ἡγεμῶν ἐκ τῆς Θαιμανίτιδος χώρας· μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθαίμ· ^{17e} οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι, Ἐλιφᾶς τῶν Ἡσαῦ υἱῶν Θαιμανῶν βασιλεὺς, Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος, Σωφᾶρ ὁ Μιναίων βασιλεὺς.

ΨΑΛΜΟΙ

1

¹ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλή ἀσεβῶν, καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν· οὐκ ἔστη, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. ² Ἄλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός. ³ Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρήσεται, καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ κατευοδωθήσεται.

⁴ Οὐχ οὕτως οἱ ἀσεβεῖς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἢ ὡς ὁ χνοὺς ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ⁵ Διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται οἱ ἀσεβεῖς ἐν κρίσει, οὐδὲ ἁμαρτωλοὶ ἐν βουλή δικαίων. ⁶ Ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

2

¹ Ἰνατί ἐφύραξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; ² Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπιτοαυτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. ³ Διαρρήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν, καὶ ἀπορήψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν.

⁴ Ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτοὺς, καὶ ὁ Κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς. ⁵ Τότε λαλήσει πρὸς αὐτοὺς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταραξεῖ αὐτούς. ⁶ Ἐγὼ δὲ κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σιών ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ, ⁷ διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα Κυρίου· Κύριος εἶπε πρὸς με, υἱὸς μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ⁸ Αἰτήσαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου, καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς. ⁹ Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ, ὡς σκεῦος κεραμέως συντρίψεις αὐτούς.

¹⁰ Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε, παιδεύθητε πάντες οἱ κρίνοντες τὴν γῆν. ¹¹ Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ. ¹² Δράξασθε παιδείας, μὴ ποτε ὀργισθῇ Κύριος, καὶ ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας· ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ, μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ.

3

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ὁπότε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλὼμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

² Κύριε τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ. ³ Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου, οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ· διάψαλμα.

⁴ Σὺ δὲ Κύριε, ἀντιλήπτω μου εἶ, δόξα μου, καὶ ὑψών τὴν κεφαλὴν μου. ⁵ Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ· διάψαλμα. ⁶ Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα, ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου. ⁷ Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ, τῶν κύκλω ἐπιτιθεμένων μοι. ⁸ Ἀνάστα Κύριε, σώσον με ὁ Θεός μου· ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς με ματαίως, ὀδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας. ⁹ Τοῦ Κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

4

¹ Εἰς τὸ τέλος, ἐν ψαλμοῖς ᾠδῇ τῷ Δαυίδ.

² Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με, εἰσήκουσέ μου ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης μου· ἐν θλίψει ἐπλάτυνας μοι· οἰκτερήσόν με, καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου.

³ Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ἵνατί ἀγαπάτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; διάψαλμα. ⁴ Καὶ γνώτε ὅτι ἔθαυμάστωσε Κύριος τὸν ὄσιον αὐτοῦ, Κύριος εἰσακούσεταιί μου ἐν τῷ κεκραγένοι με πρὸς αὐτόν. ⁵ Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ἅ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε· διάψαλμα. ⁶ Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλπίσατε ἐπὶ Κύριον.

⁷ Πολλοὶ λέγουσι, τίς δεῖξει ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ; ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. ⁸ Ἐδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου· ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν. ⁹ Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι, καὶ ὑπνώσω· ὅτι σὺ Κύριε κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατώκισάς με.

5

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς κληρονομουσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι Κύριε, σύνεες τῆς κραυγῆς μου, ³ πρόσχεες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου· ὅτι πρὸς σὲ προσεύξομαι Κύριε,

4 τοπρῶ εἰσακούση τῆς φωνῆς μου· τοπρῶ παραστήσομαί σοι, καὶ ἐπόψομαι.
 5 Ὅτι οὐχὶ Θεὸς θέλων ἀνομίαν σὺ εἶ· οὐδὲ παροικῆσει σοι πονηρευόμενος, ⁶ οὐδὲ διαμενοῦσι παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· ἐμίσησας Κύριε πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν, ⁷ ἀπολείς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος· ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος. ⁸ Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέου σου εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίον σου ἐν φόβῳ σου.

⁹ Κύριε ὀδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου, κατεθύνηον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου. ¹⁰ Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἀλήθεια· ἡ καρδία αὐτῶν ματαία· τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολοῦσαν. ¹¹ Κρίνον αὐτοὺς ὁ Θεός· ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν· κατὰ τὸ πλήθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν ἔξωσον αὐτοὺς, ὅτι παρεπίκρανάν σε Κύριε.

¹² Καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ, εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς· καὶ καυχῆσονται ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου, ¹³ ὅτι σὺ εὐλογῆσεις δίκαιον Κύριε, ὡς ὄπλω εὐδοκίας ἐστεφάνωσας ἡμᾶς.

6

¹ Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με. ³ Ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι ἀσθενῆς εἰμι· ἴασαί με Κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀσά μου. ⁴ Καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφόδρα· καὶ σὺ Κύριε ἕως πότε; ⁵ Ἐπίστρεψον Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου· σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἐλέους σου, ⁶ ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου, ἐν δὲ τῷ ἄδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοι; ⁷ Ἐκοπίασα ἐν στεναγμῷ μου, λούσῃ καθ' ἐκάστην νύκτα τὴν κλίην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω. ⁸ Ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμὸς μου, ἐπαλαιώθη ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου.

⁹ Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ὅτι εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου. ¹⁰ Εἰσήκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς μου, Κύριος τὴν προσευχὴν μου προσεδέξατο. ¹¹ Αἰσχυνθεῖσαν καὶ ταραχθεῖσαν σφόδρα πάντες οἱ ἐχθροί μου, ἐπιστραφεῖσαν καὶ αἰσχυνθεῖσαν σφόδρα διὰ τάχους.

7

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ὃν ᾄσει τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσι υἱοῦ Ἰεμενεί.

² Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπὶ σοὶ ἠλπισα, σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με, καὶ ῥῦσαί με, ³ μὴ ποτε ἀρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχὴν μου, μὴ ὄντος λυτρουμένου, μηδὲ σώζοντος.

⁴ Κύριε ὁ Θεός μου, εἰ ἐποίησα τοῦτο, εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χερσὶ μου, ⁵ εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσί μοι κακὰ, ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός. ⁶ Καταδιώξαι ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου καὶ καταλάβοι, καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου, καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι· διάψαλμα.

⁷ Ἀνάστηθι Κύριε ἐν ὀργῇ σου, ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν μου· ἐξεγέρθητι Κύριε ὁ Θεός μου ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλω, ⁸ καὶ συναγωγὴ λαῶν κυκλώσει σε· καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίστρεψον. ⁹ Κύριος κρινεῖ λαοὺς· κρίνον με Κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμοί. ¹⁰ Συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἀμαρτωλῶν, καὶ κατεθυνεῖς δίκαιον, ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὁ Θεός.

¹¹ Δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ σώζοντος τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. ¹² Ὁ Θεὸς κριτὴς δίκαιος, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ μακρόθυμος, μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ' ἐκάστην ἡμέραν. ¹³ Ἐὰν μὴ ἐπιστραφήτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ στιλβώσει, τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινε, καὶ ἠτοίμασεν αὐτό. ¹⁴ Καὶ ἐν αὐτῷ ἠτοίμασε σκευὴ θανάτου, τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξεργάσατο.

¹⁵ Ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν. ¹⁶ Λάκκον ὥρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτόν, καὶ ἐμπροσθεῖται εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο. ¹⁷ Ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ κορυφῇ αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται. ¹⁸ Ἐξομολογήσομαι Κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ψαλῷ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου.

8

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ; ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπεία σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. ³ Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν σου, τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητὴν.

⁴ Ὅτι ὄψομαι τοὺς οὐρανοὺς ἔργα τῶν δακτύλων σου, σελήνην καὶ ἀστέρας, ἃ σὺ ἐθεμελίωσας· ⁵ Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν; ⁶ Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανώσας αὐτόν, ⁷ καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ⁸ πρόβατα καὶ βόας πάσας, ἔτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου, ⁹ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θάλασσης, τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν. ¹⁰ Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ;

9

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Ἐξομολογήσομαι σοὶ Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσια σου. ³ Εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοὶ, ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου ὕψιστε.

⁴ Ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἀσθενήσουσι καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσώπου σου. ⁵ Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου, ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δικαιοσύνην. ⁶ Ἐπετίμησας ἔθνεσι, καὶ ἀπόλετο ὁ ἀσεβῆς· τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξήλειψας εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁷ Τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθεῖλες· ἀπόλετο τὸ μνημόσυνον αὐτῶν μετ' ἧχου, ⁸ καὶ ὁ Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει· ἠτοιμάσεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ, ⁹ καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι. ¹⁰ Καὶ ἐγένετο Κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι, βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις, ἐν θλίψει. ¹¹ Καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σὲ οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητούντάς σε Κύριε.

¹² Ψάλατε τῷ Κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιών, ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. ¹³ Ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἵματα αὐτῶν ἐμνήσθη, οὐκ ἐπελάθετο τῆς δεήσεως τῶν πενήτων.

¹⁴ Ἐλέησόν με Κύριε, ἴδε τὴν ταπεινώσιν μου ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, ὁ ὕψων με ἐκ τῶν πλῶν τοῦ θανάτου· ¹⁵ Ὅπως ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών· ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου.

¹⁶ Ἐνεπάγησαν ἔθνη ἐν διαφθορᾷ ἢ ἐποίησαν· ἐν παγίδι ταύτῃ ἢ ἔκρυψαν συνελήφθη ὁ ποὺς αὐτῶν. ¹⁷ Γινώσκεται Κύριος κρίματα ποιῶν, ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελήφθη ὁ ἁμαρτωλὸς· ὠδὴ διαψάλματος. ¹⁸ Αποστραφήτωσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν ἄδην, πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ Θεοῦ. ¹⁹ Ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται ὁ πτωχὸς, ἡ ὑπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπολείται εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁰ Ἀνάστηθι Κύριε, μὴ κραταιούσθω ἄνθρωπος, κριθήτωσαν ἔθνη ἐνώπιόν σου. ²¹ Κατάστησον, Κύριε, νομοθέτην ἐπ' αὐτοὺς, γνώτωσαν ἔθνη ὅτι ἀνθρωποὶ εἰσι· διάψαλα.

²² Ἰνατί, Κύριε, ἀφέστηκας μακρόθεν, ὑπερορᾶς ἐν εὐκαιρίαις, ἐν θλίψει; ²³ Ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ, ἐμπυρίζεται ὁ πτωχὸς, συλλαμβάνονται ἐν διαβουλίαις οἷς διαλογίζονται. ²⁴ Ὅτι ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται. ²⁵ Παρώξυνε τὸν Κύριον ὁ ἁμαρτωλὸς, κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει· οὐκ ἐστὶν ὁ Θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁶ Βεβηλοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ· ἀνταναιρεῖται τὰ κρίματά σου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει. ²⁷ Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐ μὴ σαλευθῶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἄνευ κακοῦ. ²⁸ Οὐ ἄρα τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει καὶ πικρίας καὶ δόλου, ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος καὶ πόνος. ²⁹ Ἐγκάθηται ἐνεδρα μετὰ πλουσίων ἐν ἀποκρύφους, τοῦ ἀποκτεῖναι ἀθῶν· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσιν. ³⁰ Ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ· ἐνεδρεύει τοῦ ἀρπάσαι πτωχόν, ἀρπάσαι πτωχὸν ἐν τῷ ἔλκυσαι αὐτόν· ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ ³¹ ταπεινώσει αὐτόν, κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεύσαι τῶν πενήτων. ³² Εἶπε γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἐπιλέλθῃται ὁ Θεὸς, ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος.

³³ Ἀνάστηθι Κύριε ὁ Θεὸς, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπλάθῃ τῶν πενήτων. ³⁴ Ἐνεκεν τίνος παρώξυνε ὁ ἀσεβῆς τὸν Θεόν; εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐ ζητήσει. ³⁵ Βλέπεις, ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς, τὸν παραδοῦναι αὐτοῦ εἰς χεῖράς σου· σοὶ ἐγκαταλείπεται ὁ πτωχὸς, ὀρφανῶ σὺ ἦσθα βοηθός. ³⁶ Σύντριψον τὸν βραχίονα τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ, ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ.

³⁷ Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ἀπολεῖσθε ἔθνη ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ³⁸ Τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσήκουσε Κύριος, τὴν ἐτοιμασίαν

τῆς καρδίας αὐτῶν προσέσχε τὸ οὖς σου·³⁹ Κρίναι ὀρφανῶ καὶ ταπεινῶ, ἵνα μὴ προσθῆ ἔτι μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

10

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου, μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίου; ² Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον, ἠτοίμασαν βέλη εἰς φαρέτραν, τοῦ κατατοξεύσαι ἐν σκοτομῆνῃ τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. ³ Ὅτι ἅ κατηρτίσω καθεῖλον, ὁ δὲ δίκαιος τί ἐποίησε;

⁴ Κύριος ἐν ναῶ ἁγίῳ αὐτοῦ, Κύριος, ἐν οὐρανῶ ὁ θρόνος αὐτοῦ· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσι, τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ⁵ Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀσεβῆ, ὁ δὲ ἀγαπῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. ⁶ Ἐπιβρῆξει ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς παγίδας, πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα καταγίδος ἡ μερίς τοῦ ποτηρίου αὐτῶν. ⁷ Ὅτι δίκαιος Κύριος καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησεν, εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

11

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Σῶσον με Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος, ὅτι ὠλιγόθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. ³ Μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, χεῖλη δόλια, ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησεν. ⁴ Ἐξολοθρεύσαι Κύριος πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια, καὶ γλώσσας μεγαλορρήμονα· ⁵ Τοὺς εἰπόντας, τὴν γλώσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν, τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστι· τίς ἡμῶν Κύριος ἐστιν;

⁶ Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων, νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος· θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, παρῆρησιάσομαι ἐν αὐτῷ. ⁷ Τὰ λόγια Κυρίου, λόγια ἀγνά· ἀργυρίου πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῆ, κεκαθαρισμένον ἐπταπλασίως. ⁸ Σὺ Κύριε φυλάξεις ἡμᾶς· καὶ διατηρήσεις ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ Κύκλω οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι, κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

12

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ἔως πότε Κύριε ἐπιλήθη μου, εἰς τέλος; ἕως πότε ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; ² Ἔως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυχῇ μου, ὀδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας; ἕως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἐχθρὸς μου ἐπ' ἐμέ; ³ Ἐπίβλεψον, εἰσάκουσόν μου, Κύριε ὁ Θεός μου· φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μὴ ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον· ⁴ μὴ ποτε εἶποι ὁ ἐχθρὸς μου, ἴσχυσα πρὸς αὐτόν· οἱ θλίβοντές με ἀγαλλιάσονται ἐὰν σαλευθῶ.

⁵ Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἤλπισα· ἀγαλλιάσεται ἡ καρδίᾳ μου ἐν τῷ σωτηρίῳ σου. ⁶ Ἄσω τῷ Κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με, καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου.

13

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἐστι Θεός· διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν, οὐκ ἐστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἐστιν ἕως ἐνός. ² Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἐστι συνιῶν ἢ ἐκζητῶν τὸν Θεόν. ³ Πάντες ἐξέκλιαν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἐστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἐστιν ἕως ἐνός· τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν· ὧν τὸ στόμα ἀράς καὶ πικρίας γέμει, ὄξεις οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα· σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν· οὐκ ἐστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

⁴ Οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, οἱ κατέσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν Κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο. ⁵ Ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ, οὗ οὐκ ἦν φόβος, ὅτι ὁ Θεὸς ἐν γενεᾷ δικαία. ⁶ Βουλὴν πτωχοῦ κατησχύνετε, ὅτι Κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἐστι. ⁷ Τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ; ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσθω Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ.

14

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου; καὶ τίς κατασκηνώσει ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ σου;

² Πορευόμενος ἄμωμος, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην· λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· ³ Ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐποίησε τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν, καὶ ὄνειδισμον οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς ἔγγιστα αὐτοῦ· ⁴ Ἐξουδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρευόμενος, τοὺς δὲ φοβουμένους Κύριον δοξάζει· ὁ ὀμνῶν τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐθετῶν· ⁵ Τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκω, καὶ δῶρα ἐπ' ἄθώως οὐκ ἔλαβεν· ὁ ποιῶν ταῦτα, οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

15

¹ Σπηλογραφία τῷ Δαυίδ.

Φύλαξον με Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. ² Εἶπα τῷ Κυρίῳ, Κύριός μου εἶ σὺ, ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρειᾶν ἔχεις. ³ Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, ἐθαυμάστωσε πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς. ⁴ Ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν, μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν· οὐ μὴ συναγάγῃ τὰς συναγάγας αὐτῶν ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου. ⁵ Κύριος μερὶς τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μου, σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί. ⁶ Σχοινία ἐπέπεσαν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις, καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη μοι ἐστίν.

⁷ Εὐλόγησά τὸν Κύριον τὸν συνετίσαντά με, ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροὶ μου. ⁸ Προρωμήην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντὸς, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν ἵνα μὴ σαλευθῶ. ⁹ Διὰ τοῦτο ἠυφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλώσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. ¹⁰ Ὅτι οὐκ ἔγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄβηθ, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ¹¹ Ἐγνώρισάς με ὁδοῦ ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

16

¹ Προσευχὴ τοῦ Δαυίδ.

Εἰσάκουσον Κύριε τῆς δικαιοσύνης μου, πρόσχες τῇ δεήσει μου· ἐνώτισαι τὴν προσευχήν μου οὐκ ἐν χεῖλεσι δολιοῖς. ² Ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι, οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας. ³ Ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκέψω νυκτὸς, ἐπύρωσάς με, καὶ οὐχ ἐνόηθῃ ἐν ἐμοὶ ἀδικία· ⁴ ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου. Τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοῦ σκληράς. ⁵ Κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβους σου, ἵνα μὴ σαλευθῇ τὰ διαβήματά μου.

⁶ Ἐγὼ ἐκεκραξα, ὅτι ἐπήκουσας μου ὁ Θεός· κλῖνον τὸ οὖς σου ἐμοί, καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου. ⁷ Θαυμάστωσον τὰ ἔλεη σου, ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ· ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου, ⁸ φύλαξόν με ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ· ἐν σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου σκεπάσεις με, ⁹ ἀπὸ προσώπου ἀσεβῶν τῶν ταλαιπωρησάντων με· οἱ ἐχθροὶ μου τὴν ψυχὴν μου περιέσχον. ¹⁰ Τὸ στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν, τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν. ¹¹ Ἐκβαλόντες με νυνὶ περιεκύκλωσάν με, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλίνας ἐν τῇ γῇ. ¹² Ὑπέλαβόν με ὡσεὶ λέων ἔτοιμος εἰς θήραν, καὶ ὡσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις. ¹³ Ἀνάστηθι Κύριε, πρόφθασον αὐτοὺς, καὶ ὑποσκέλισον αὐτοὺς, ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ γῆς ἀσεβοῦς, ῥομφαίαν σου ¹⁴ ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρὸς σου· Κύριε ἀπολὼν ἀπὸ τῆς διαμέριον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ τῶν κεκρυσμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστήρ αὐτῶν· ἐχορτάσθησαν ὑεῖων, καὶ ἀφήκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν.

¹⁵ Ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ σου, χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου.

17

¹ Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδί Κυρίου τῷ Δαυίδ, ἃ ἐλάλησε τῷ Κυρίῳ, τοὺς λόγους τῆς ψῆδης ταύτης, ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐῤῥώσατο αὐτὸν Κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοῦλ, καὶ εἶπεν,

² Ἀγαπήσω σε, Κύριε ἰσχύς μου. ³ Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου· ὁ Θεός μου βοηθός μου, ἐλπῶ ἐπ' αὐτόν· ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, καὶ ἀντιλήπτωρ μου. ⁴ Αἰνῶν ἐπικαλέσομαι Κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. ⁵ Περιέσχον με ὠδίνες θανάτου, καὶ χεῖμαρροι ἀνομίας ἐξετάραξάν με. ⁶ Ὡδίνες ἄδου περιεκύκλωσάν με, προέφθασάν με παγίδες θανάτου.

7 Καὶ ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπεκαλεσάμην τὸν Κύριον, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου ἐκέκραξα· ἤκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου. καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ.

8 Καὶ ἐσαλεύθη, καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχθησαν, καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ Θεός. 9 Ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατεφλόγισεν, ἄνθρακες ἀνήφθησαν ἀπ' αὐτοῦ. 10 Καὶ ἔκλιεν οὐρανὸν καὶ κατέβη, καὶ γνόφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 11 Καὶ ἐπέβη ἐπὶ χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. 12 Καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφῆν αὐτοῦ, κύκλω αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ, σκοτεινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων. 13 Ἀπὸ τῆς τηλαυγῆσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διήλθον, χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρρός. 14 Καὶ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ Κύριος, καὶ ὁ ὕψιστος ἐδωκε φωνὴν αὐτοῦ. 15 Καὶ ἐξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, καὶ ἀστραπαὶς ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν αὐτούς. 16 Καὶ ὠφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, καὶ ἀνεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης· ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου Κύριε, ἀπὸ ἐνπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου.

17 Ἐξαπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέ με, προσελάβετό με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. 18 Ῥύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν, καὶ ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐστερεώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. 19 Προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου, καὶ ἐγένετο Κύριος ἀντιστήριγμά μου. 20 Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατώσμον, ῥύσεται με, ὅτι ἠθέλησέ με. 21 Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι. 22 Ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς Κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου. 23 Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ. 24 Καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτοῦ, καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. 25 Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

26 Μετὰ ὅσιου ὀσιώθησιν, καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθῶος ἔση. 27 Καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔση, καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψει. 28 Ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινώσεις. 29 Ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου Κύριε, ὁ Θεός μου φωτιεῖς τὸ σκότος μου. 30 Ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου, καὶ ἐν τῷ Θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος. 31 Ὁ Θεός μου, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, τὰ λόγια Κυρίου πεπυρωμένα, ὑπερασπιστὴς ἐστὶ πάντων τῶν ἐλπίζόντων ἐπ' αὐτόν. 32 Ὅτι τίς Θεὸς πλὴν τοῦ Κυρίου; καὶ τίς Θεὸς πλὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

33 Ὁ Θεὸς ὁ περιζωννῶν με δύναμιν, καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου. 34 ὁ καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡσεὶ ἐλάφου, καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰστών με. 35 Διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον· καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου, 36 καὶ ἔδωκάς με ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου· καὶ ἡ δεξιὰ σου ἀντελάβετό μου, καὶ ἡ παιδεία σου ἀνῶρθωσέ με εἰς τέλος, καὶ ἡ παιδεία σου αὐτὴ με διδάξει. 37 Ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἠσθένησαν τὰ ἴχνη μου. 38 Καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ καταλήψομαι αὐτούς, καὶ οὐκ ἀποστραφήσομαι, ἕως ἂν ἐκλείψωσιν. 39 Ἐκθλίψω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ δύνωνται στήναι, πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου. 40 Καὶ περιέζωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον, συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανισταένους ἐπ' ἐμέ ὑποκάτω μου. 41 Καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, καὶ τοὺς μισούντάς με ἐξώλωθθρευσας. 42 Ἐκέκραξαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ σώζων· πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ εἰσήκουεν αὐτῶν. 43 Καὶ λεπυνῶ αὐτούς ὡς χοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς. 44 Ῥῥοαὶ με ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ, καταστήσεις με εἰς κεφαλῶν ἔθνων· λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω, ἐδοῦλευσέ μοι, 45 εἰς ἀκοήν ὥτιον ὑπήκουσέ μοι· υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψευσαντο μοι, 46 υἱοὶ ἀλλότριοι ἐπαλαιώθησαν, καὶ ἐχώλανε ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν.

47 Ζῆ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεός μου, καὶ ὑψοθῆτω ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου. 48 Ὁ Θεός ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ' ἐμέ, 49 ὁ ῥύστης μου ἐξ ἐχθρῶν ὀργίλων· ἀπὸ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμέ ὑψώσεις με, ἀπὸ ἀνδρῶν ἀδίκου ῥύση με. 50 Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, Κύριε, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. 51 Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυὶδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

18

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2 Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. 3 Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνώσιν.

4 Οὐκ εἰσὶ λαλαῖα οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν· 5 Εἰς πάσαν

τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ⁶ Ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ· ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ. ⁷ Ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἔξοδος αὐτοῦ· καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται τὴν θέρμην αὐτοῦ.

⁸ Ὁ νόμος τοῦ Κυρίου ἄμωμος ἐπιστρέφων ψυχὰς, ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστὴ σοφίζουσα νῆπα. ⁹ Τὰ δικάσιμα Κυρίου εὐθέα εὐφραίνοντα καρδίαν, ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγὴς φωτίζουσα ὀφθαλμούς. ¹⁰ Ὁ φόβος Κυρίου ἀγνὸς διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος, τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινὰ δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹¹ Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίου καὶ λίθον τίμιον πολὺν, καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον. ¹² Καὶ γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτὰ, ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή.

¹³ Παραπτώματα τίς συνήσει; ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με, ¹⁴ καὶ ἀπὸ ἀλλοτριῶν φεῖσαι τοῦ δούλου σου· ἐὰν μὴ μου κατακυριεύσωσι, τότε ἄμωμος ἔσομαι, καὶ καθαρισθήσομαι ἀπὸ ἁμαρτίας μεγάλης. ¹⁵ Καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λόγια τοῦ στόματός μου, καὶ ἡ μελέτῃ τῆς καρδίας μου ἐνώπιόν σου διαπαντός· Κύριε βοηθέ μου, καὶ λυτρωτὰ μου.

19

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. ³ Ἐξαποστείλει σοὶ βοήθειαν ἐξ ἁγίου, καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου. ⁴ Μνησθεῖν πάσης θυσίας σου, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πανάτω· διάψαλμα. ⁵ Δώσῃ σοι κατὰ τὴν καρδίαν σου, καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι. ⁶ Ἀγαλλιασόμεθα ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, καὶ ἐν ὀνόματι Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνησόμεθα· πληρώσαι Κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου.

⁷ Νῦν ἔγνων ὅτι ἔσσωσεν Κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ· ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἅγιου αὐτοῦ, ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ. ⁸ Οὗτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνησόμεθα. ⁹ Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν. ¹⁰ Κύριε σῶσον τὸν βασιλέα καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ἡ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε.

20

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα. ³ Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ, καὶ τὴν δέσιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτόν· διάψαλμα. ⁴ Ὅτι προέφθασας αὐτόν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου. ⁵ Ζωὴν ἠτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. ⁶ Μεγάλῃ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν. ⁷ Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, εὐφρανεῖς αὐτόν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου. ⁸ Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ ἔλεει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῆ.

⁹ Εὐρεθεῖ ἡ χεὶρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιὰ σου εὖροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. ¹⁰ Θῆσεις αὐτούς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου, Κύριος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς, καὶ καταφάγεται αὐτούς πῦρ. ¹¹ Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολεῖς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἰῶν ἀνθρώπων. ¹² Ὅτι ἔκλιναν εἰς σὲ κακὰ, διελογίσαντο βουλήν, ἦν οὐ μὴ δύνωνται στήσαι. ¹³ Ὅτι θῆσεις αὐτούς νῶτον ἐν τοῖς περιλοίσποις σου, ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν. ¹⁴ Ὑψώθητι Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

21

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐθωνιῆς, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, πρόσχες μοι, ἵνατί ἐγκατέλιπές με; μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. ³ Ὁ Θεός μου, κεκράξομαι ἡμέρας πρὸς σὲ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ, καὶ νυκτὸς καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἔμοι.

⁴ Σὺ δὲ ἐν ἁγίῳ κατοικεῖς, ὁ ἔπαυρος τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵ Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἤλπισαν καὶ ἐρρύσω αὐτούς. ⁶ Πρὸς σὲ ἐκέκραξαν καὶ ἐσώθησαν, ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν καὶ οὐ κατησχύνθησαν. ⁷ Ἐγὼ δὲ εἶμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος, ὄνειδος ἀνθρώπων καὶ ἐξουδένημα λαοῦ. ⁸ Πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χειλέσιν, ἐκίνησαν κεφαλὴν, ⁹ ἤλπισεν ἐπὶ Κυρίῳ, ῥυσάσθω αὐτόν, σωσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν. ¹⁰ Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπάσας με ἐκ γαστρὸς, ἡ ἐλπίζω

μου από μαστῶν τῆς μητρός μου, ¹¹ ἐπὶ σὲ ἐπερρίφην ἐκ μήτρας· ἐκ κοιτίας μητρὸς μου Θεός μου εἶ σύ.

¹² Μὴ ἀποστής ἀπ' ἐμοῦ· ὅτι θλίψις ἐγγύς, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν. ¹³ Περιεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί, ταῦροι πίονες περιέσχον με. ¹⁴ Ἦνοιζαν ἐπ' ἐμέ τὸ στόμα αὐτῶν, ὡς λέων ὁ ἀρπάζων καὶ ὠρυόμενος. ¹⁵ Ὡσεὶ ὕδωρ ἐξεχύθη, καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου, ἐγενήθη ἡ καρδιά μου ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος ἐν μέσῳ τῆς κοιτίας μου. ¹⁶ Ἐξηράνθη ὡσεὶ ὄστρακον ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἡ γλώσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου, καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές με. ¹⁷ Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί, συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με· ὠρυξαν χεῖράς μου, καὶ πόδας, ¹⁸ ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀστᾶ μου· αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπεῖθόν με. ¹⁹ Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον.

²⁰ Σὺ δὲ Κύριε μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου, εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόσχες. ²¹ Ρῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μουγενῆ μου. ²² Σῶσόν με ἐκ στόματος λέοντος, καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκερῶτων τὴν ταπεινώσιν μου.

²³ Διηγῆσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. ²⁴ Οἱ φοβούμενοι Κύριον αἰνέσατε αὐτὸν, ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰακώβ δοξάσατε αὐτὸν, φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ. ²⁵ Ὅτι οὐκ ἐξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισε τῇ δεήσει τοῦ πτωχοῦ, οὐδὲ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ· καὶ ἐν τῷ κεκρανένῳ με πρὸς αὐτὸν εἰσήκουσέ μου. ²⁶ Παρὰ σοῦ ὁ ἔπαιός μου ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη, τὰς εὐχὰς μου ἀποδώσω ἐνώπιον τῶν φοβουμένων αὐτόν.

²⁷ Φάγονται πένητες καὶ ἐμπλησθήσονται, καὶ αἰνέσουσι Κύριον οἱ ἐκζητοῦντες αὐτόν, ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἶωνα αἰῶνος. ²⁸ Μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πάσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν. ²⁹ Ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ βασιλεία, καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν. ³⁰ Ἐφαγον καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πίονες τῆς γῆς· ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν· καὶ ἡ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῆ, ³¹ καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ· ἀναγγελήσεται τῷ Κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη· ³² Καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ λαῷ τῷ τεχησομένῳ, ὃν ἐποίησεν ὁ Κύριος.

22

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει. ² Εἰς τόπον χλόης ἐκεῖ με κατεσκηνώσεν· ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με· ³ Τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψεν· ὠδήγησέν με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ⁴ Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιάς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ· ἡ ράβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὐταὶ με παρεκάλεσαν. ⁵ Ἦτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν, ἐξεναντίας τῶν θλιβόντων με· ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κράτιστον. ⁶ Καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξεταιί με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

23

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ τῆς μᾶς σαββάτου.

Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ² Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελιώσεν αὐτήν, καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἠτοίμασεν αὐτήν.

³ Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου, καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ; ⁴ Ἀθῶος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ. ⁵ Οὗτος λήφεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου, καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ Θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ. ⁶ Αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτόν, ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. διάψαλμα.

⁷ Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. ⁸ Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ. ⁹ Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. ¹⁰ Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

24

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Πρὸς σέ, Κύριε, ἤρα τὴν ψυχὴν μου. ² Ὁ Θεὸς μου ἐπὶ σοὶ πέποιθα, μὴ καταισχυνηθῆιν· μηδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἐχθροὶ μου, ³ καὶ γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ καταισχυνηθῶσιν· αἰσχυνηθήτωσαν οἱ ἀνομούντες διακενής. ⁴ Τὰς ὁδοὺς σου, Κύριε, γνωρίσω μοι, καὶ τὰς τρίβους σου διδάξόν με. ⁵ Ὁδήγησόν με ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ διδάξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ μου, καὶ σὺ ἐπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν. ⁶ Μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου Κύριε, καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰσίν. ⁷ Ἀμαρτίας νεότητός μου, καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῆς· κατὰ τὸ ἔλεός σου μνήσθητι μου, ἕνεκεν τῆς χρηστότητος σου, Κύριε.

⁸ Χρηστὸς καὶ εὐθὴς ὁ Κύριος, διὰ τοῦτο νομοθετήσῃ ἀμαρτάνοντας ἐν ὁδῷ. ⁹ Ὁδηγήσῃ πράξεις ἐν κρίσει, διδάξῃ πράξεις ὁδοὺς αὐτοῦ. ¹⁰ Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια τοῖς ἐκζητοῦσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ. ¹¹ Ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, καὶ ἰλάση τῇ ἀμαρτία μου, πολλὴ γὰρ ἔστι. ¹² Τίς ἔστιν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον; νομοθετήσῃ αὐτῷ ἐν ὁδῷ, ἧ ἤρετίσαστο. ¹³ Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσεται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσῃ γῆν. ¹⁴ Κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλώσασιν αὐτοῖς.

¹⁵ Οἱ ὀφθαλμοί μου διαπαντὸς πρὸς τὸν Κύριον, ὅτι αὐτὸς ἐκπάσει ἐκ παγίδος τοὺς πόδας μου. ¹⁶ Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με, ὅτι μονογενὴς καὶ πτωχὸς εἰμι ἐγώ. ¹⁷ Αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν, ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ με. ¹⁸ Ἴδε τὴν ταπεινωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου, καὶ ἄφες πάσας τὰς ἀμαρτίας μου. ¹⁹ Ἴδε τοὺς ἐχθρούς μου, ὅτι ἐπληθύνθησαν, καὶ μῖσος ἄδικον ἐμίσησάν με. ²⁰ Φύλαξον τὴν ψυχὴν μου καὶ ῥῶσάι με· μὴ καταισχυνηθῆιν, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ. ²¹ Ἄκακοι καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι, ὅτι ὑπέμεινά σε, Κύριε. ²² Λύτρωσαι ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.

25

¹ Τοῦ Δαυίδ.

Κρίνον με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, καὶ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἐλπίζων οὐ μὴ σαλευθῶ. ² Δοκίμασόν με, Κύριε, καὶ πείρασόν με, πύρωσον τοὺς νεφρούς μου καὶ τὴν καρδίαν μου.

³ Ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου ἔστι, καὶ εὐηρέστησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. ⁴ Οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος, καὶ μετὰ παρανομοῦντων οὐ μὴ εἰσέλθω. ⁵ Ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω. ⁶ Νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, Κύριε. ⁷ Τοῦ ἀκοῦσαι φωνῆς αἰνέσεως, καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. ⁸ Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. ⁹ Μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἰμάτων τὴν ζωὴν μου, ¹⁰ ἔν ἐν χερσὶν ἀνομίας, ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. ¹¹ Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, λύτρωσάι με καὶ ἐλέησόν με. ¹² Ὁ ποὺς μου ἔσθη ἐν εὐθύτητι, ἐν ἐκκλησίαις εὐλόγησέ σε Κύριε.

26

¹ Τοῦ Δαυίδ, πρὸ τοῦ χρισθῆναι.

Κύριος φωτισμὸς μου καὶ σωτὴρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσω; ² Ἐν τῷ ἐγγίξειν ἐπ' ἐμέ κακοῦντας, τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου, οἱ θλίβοντες με καὶ οἱ ἐχθροί μου, αὐτοὶ ἠσθένησαν καὶ ἔπεσαν. ³ Ἐὰν παρατάξῃται ἐπ' ἐμέ παρεμβολὴ, οὐ φοβηθήσεται ἡ καρδία μου· ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ' ἐμέ πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω. ⁴ Μίαν ἠτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω, τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα Κυρίου, καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ. ⁵ Ὅτι ἔκρυσέ με ἐν σκηνῇ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου, ἐσκέπασέ με ἐν ἀποκρύφῳ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ· ἐν πέτρᾳ ὑψώσέ με, ⁶ καὶ νῦν ἰδοὺ ὑψώσε τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου· ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσσα ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ θυσίαν ἀλαλαγμοῦ, ἄσομαι καὶ ψαλῶ τῷ Κυρίῳ.

⁷ Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς φωνῆς μου ἧς ἐκέκραξα, ἐλέησόν με, καὶ εἰσάκουσον μου. ⁸ Σοὶ εἶπεν ἡ καρδία μου, ἐξεζήτησα τὸ πρόσωπόν σου, τὸ πρόσωπόν σου Κύριε ζητήσω. ⁹ Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μὴ ἐκκλίνης ἐν ὀργῇ ἀπὸ τοῦ δούλου σου· βοηθός μου γενοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, καὶ μὴ ὑπερίδῃς με ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ μου. ¹⁰ Ὅτι ὁ πατὴρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλειπόν με, ὁ δὲ Κύριος

προσελάβετό με. ¹¹ Νομοθέτησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὀδῷ σου, καὶ ὀδήγησόν με ἐν τριβῶ εὐθείᾳ ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου. ¹² Μὴ παραδῶς με εἰς ψυχὰς θλιβόντων με, ὅτι ἐπανέστησάν μοι μάρτυρες ἄδικοι, καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτῆ.

¹³ Πιστεύω τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου ἐν γῆ ζώντων. ¹⁴ Ὑπόμεινον τὸν Κυριον, ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδιά σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον.

27

¹ Τοῦ Δαυίδ.

Πρὸς σέ Κύριε ἐκέκραξα, ὁ Θεός μου μὴ παρασιωπήσης ἐπ' ἐμοί, μήποτε παρασιωπήσης ἐπ' ἐμοί, καὶ ὁμοιωθῶμαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. ² Εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ δεεσθαί με πρὸς σέ, ἐν τῷ αἶρην με χειράς μου εἰς ναὸν ἁγίον σου. ³ Μὴ συνελκύσης μετὰ ἁμαρτωλῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ μετὰ ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσης με, τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλῆσιον αὐτῶν, κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. ⁴ Δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς, ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς. ⁵ Ὅτι οὐ συνήκαν εἰς τὰ ἔργα Κυρίου καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καθελεῖς αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς.

⁶ Εὐλόγητὸς Κύριος, ὅτι εἰσήκουσε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. ⁷ Κύριος βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου· ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδιά μου, καὶ ἐβοηθήθην, καὶ ἀνέθαλεν ἡ σὰρξ μου· καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ. ⁸ Κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν σωτηριῶν τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἔστι.

⁹ Σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, καὶ ποιμανον αὐτούς, καὶ ἔπαρον αὐτούς ἕως τοῦ αἰῶνος.

28

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ ἐξοδίου σκηπῆς.

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ, ἐνέγκατε τῷ Κρίῳ υἱοὺς κριῶν· ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν, ² ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ· προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν ἀυλῇ ἁγία αὐτοῦ.

³ Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησε, Κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν. ⁴ Φωνὴ Κυρίου ἐν ἰσχυί, φωνὴ Κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ. ⁵ Φωνὴ Κυρίου συντριβόντος κέδρους, συντριψεί Κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου, ⁶ καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μόσχον τὸν Λίβανον, καὶ ὁ ἡγαπημένος ὡς υἱὸς μοσκοκρωτῶν. ⁷ Φωνὴ Κυρίου διακόπτουτος φλόγα πυρός. ⁸ Φωνὴ Κυρίου συσσεινόντος ἔρημον, συσσειεῖ Κύριος τὴν ἔρημον Κάδης. ⁹ Φωνὴ Κυρίου καταρτιζομένου ἐλάφους, καὶ ἀποκαλύψει δρυμοὺς, καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν. ¹⁰ Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικιεῖ· καὶ καθιεῖται Κύριος βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. ¹¹ Κύριος ἰσχὴν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, Κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

29

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς ὠδῆς τοῦ ἐγκαινισμοῦ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυίδ.

² Ὑψώσω σε, Κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με, καὶ οὐκ εὐφρανας τοὺς ἐχθρούς μου ἐπ' ἐμέ.

³ Κύριε ὁ Θεός μου, ἐκέκραξα πρὸς σέ, καὶ ἰάσω με· ⁴ Κύριε, ἀνήγαγες ἐξ ἄδου τὴν ψυχὴν μου, ἔσωσάς με ἀπὸ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.

⁵ Ψάλατε τῷ Κυρίῳ οἱ ὅσιοι αὐτοῦ, καὶ ἐξομολογήσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιωσύνης αὐτοῦ. ⁶ Ὅτι ὄργῃ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, καὶ ζῶῃ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ· τοεσπέρας ἀύλισθήσεται κλαυθμὸς, καὶ εἰς τοπρωὴ ἀγαλλίασις.

⁷ Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου, οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸ Κύριε, ἐν τῷ θελήματι σου παρέσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν· ἀπέστρεψας δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος. ⁹ Πρὸς σέ Κύριε κεκράζομαι, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου δεηθήσομαι. ¹⁰ Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβῆναί με εἰς διαφθοράν; μὴ ἐξομολογήσεται σοι χοῦς; ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου; ¹¹ Ἦκουσε Κύριος, καὶ ἤλῃσέ με, Κύριος ἐγενήθη βοηθός μου. ¹² Ἔστρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χαρὰν ἐμοί, διερρήξας τὸν σάκκον μου, καὶ περιέζωσάς με εὐφροσύνην· ¹³ ὅπως ἂν ψάλλῃ σοι ἡ δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ. Κύριε ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

30

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ἐκστάσεως.

² Ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα, μὴ καταισχυθεῖν εἰς τὸν αἰῶνα, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῶσαί με καὶ ἐξελοῦ με. ³ Κλῖνον πρὸς με τὸ οὖς σου, τὰ χυνοὺ τοῦ ἐξελέσθαι με γενουῖ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς τοῦ σώσαί με. ⁴ Ὅτι κραταιώμα μου καὶ καταφυγή μου εἶ σὺ, καὶ ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὀδηγήσεις με, καὶ διαθρέψεις με. ⁵ Ἐξάξεις με ἐκ παγίδος ταύτης ἧς ἔκρυψάν μοι, ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου, Κύριε. ⁶ Εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου, ἐλυτρώσω με Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας. ⁷ Ἐμίσησας τοὺς διαφυλάσσοντας ματαιότητος διακενής· ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἤλπισα. ⁸ Αγαλλιᾶσσομαι καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ ἐλέει σου· ὅτι ἐπέιδες τὴν ταπεινώσίν μου, ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχὴν μου. ⁹ Καὶ οὐ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας ἐχθροῦ, ἔστησας ἐν εὐρυχώρῳ τοὺς πόδας μου.

¹⁰ Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι θλίβομαι· ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμὸς μου, ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ γαστήρ μου. ¹¹ Ὅτι ἐξέλειπεν ἐν ὀδύνη ἡ ζωή μου, καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς· ἠσθένησεν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὰ ὀστά μου ἐταράχθησαν. ¹² Παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου ἐγενήθην ὄνειδος, καὶ τοῖς γείτοσί μου σφόδρα, καὶ φόβος τοῖς γνωστοῖς μου· οἱ θεωροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ' ἐμοῦ. ¹³ Ἐπελήσθην ὡσεὶ νεκρὸς ἀπὸ καρδίας· ἐγενήθην ὡσεὶ σκεῦος ἀπολωλὸς, ¹⁴ ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροικούντων κυκλόθεν· ἐν τῷ συναχθῆναι αὐτοὺς ἅμα ἐπ' ἐμὲ, τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο.

¹⁵ Ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, Κύριε· εἶπα, σὺ εἶ ὁ Θεός μου, ¹⁶ ἐν ταῖς χερσὶ σου οἱ κλήροί μου· ῥῶσαί με ἐκ χειρῶν ἐχθρῶν μου, καὶ ἐκ τῶν καταδιωκόντων με. ¹⁷ Ἐπίφانون τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, σώσον με ἐν τῷ ἐλέει σου. ¹⁸ Κύριε, μὴ καταισχυθεῖν, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε· αἰσχυθείσασιν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ καταχθείσασιν εἰς ἄδου. ¹⁹ Ἄλαλα γενηθήτω τὰ χεῖλη τὰ δόλια, τὰ λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἐξουδενώσει.

²⁰ Ὡς πολὺ τὸ πλήθος τῆς χρηστότητός σου, Κύριε, ἧς ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε; ἐξεργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ, ἐναντίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. ²¹ Κατακρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ προσώπου σου ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων, σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν. ²² Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐθαυμάστωσε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει περιοχῆς. ²³ Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, ἀπεβρίμμαι ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου· διὰ τοῦτο εἰσήκουσας, Κύριε, τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.

²⁴ Αγαπήσατε τὸν Κύριον πάντες οἱ ὅσοι αὐτοῦ, ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ Κύριος, καὶ ἀνταποδίδωσι τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν. ²⁵ Ἀνδρίζεσθε, καὶ κραταιούσθε ἡ καρδία ὑμῶν, πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον.

31

¹ Συνέσεως τῷ Δαυίδ.

Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι. ² Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἀμαρτίαν, οὐδέ ἐστιν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος.

³ Ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστά μου, ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν. ⁴ Ὅτι ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ' ἐμὲ ἡ χεὶρ σου, ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγῆναι ἀκανθᾶν· διάψαλμα. ⁵ Τὴν ἀμαρτίαν μου ἐγνώρισα, καὶ τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυψα· εἶπα, ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ, καὶ σὺ ἀφήκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου· διάψαλμα. ⁶ Ὑπὲρ ταύτης προσεύξεται πρὸς σέ πᾶς ὅσιος ἐν καιρῷ εὐθέτω· πλην ἐν κατακλυσμῷ ὑδάτων πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγιούσι. ⁷ Σὺ μου εἶ καταφυγή ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με, τὸ ἀγαλλιάμα μου λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με· διάψαλμα.

⁸ Συνετιῶ σε καὶ συμβιβῶ σε ἐν ὁδῷ ταύτη ἣ πορεύση, ἐπιστηριῶ ἐπὶ σέ τοὺς ὀφθαλμούς μου. ⁹ Μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἷς οὐκ ἔστι σύνεσις· ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξει αὐτὸν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ. ¹⁰ Πολλὰ αἱ μάστιγες τοῦ ἀμαρτωλοῦ, τὸν δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ Κύριον ἔλεος κυκλώσει. ¹¹ Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, καὶ καυχᾶσθε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

32

¹ Τῷ Δαυίδ.

Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν τῷ Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις. ² Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ἐν κιθάρα, ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ. ³ Ἄσατε αὐτῷ ᾄσμα καινόν, καλῶς ψάλατε ἐν ἀλαλαγμῷ.

⁴ Ὅτι εὐθὴς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει. ⁵ Ἀγαπᾷ ἐγγελιοσύνην καὶ κρίσιν, τοῦ ἐλέους Κυρίου πλήρης ἡ γῆ. ⁶ Τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἑστερεώθησαν, καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν. ⁷ Συνάγων ὡσεὶ ἄσκον ὕδατα θαλάσσης, τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους. ⁸ Φόβηθήτω τὸν Κύριον πᾶσα ἡ γῆ, ἀπ' αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην. ⁹ Ὅτι αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν. ¹⁰ Κύριος διασκεδάζει βουλάς ἐθνῶν, ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν, καὶ ἀθετεῖ βουλάς ἀρχόντων. ¹¹ Ἡ δὲ βουλή τοῦ Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει, λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς. ¹² Μακάριοι τὸ ἔθνος οὗ ἐστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ, λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτοῦ. ¹³ Ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ Κύριος, εἶδε πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴ Ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁵ Ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν, ὁ συνιεὶς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹⁶ Οὐ σῶζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν, καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ. ¹⁷ Ψευδὴς ἵππος εἰς σωτηρίαν, ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτοῦ οὐ σωθήσεται. ¹⁸ Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τῷ ἔλεος αὐτοῦ, ¹⁹ ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ. ²⁰ Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ Κυρίῳ, ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν ἐστιν. ²¹ Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ καρδία ἡμῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ἠλπίαμεν. ²² Γένοιτο τὸ ἔλεός σου, Κύριε, ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίαμεν ἐπὶ σέ.

33

¹ Τῷ Δαυὶδ, ὁπότε ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέλεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν.

² Εὐλογῆσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διαπαντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. ³ Ἐν τῷ Κυρίῳ ἐπαινεθήσεται ἡ ψυχὴ μου· ἀκουσάτωσαν πραεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν. ⁴ Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἐμοί, καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπιτοαυτῷ.

⁵ Ἐξεζήτησα τὸν Κύριον καὶ ἐπήκουσέ μου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικίων μου ἐρρύσατό με· ⁶ Προσέλθατε πρὸς αὐτόν καὶ φωτίσθητε, καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ καταίσχυθη· ⁷ Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν. ⁸ Παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτόν, καὶ ῥύσεται αὐτούς. ⁹ Γεῦσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος, μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν. ¹⁰ Φοβήθητε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ¹¹ Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπέπρασσαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ· διάψαλμα.

¹² Δεῦτε τέκνα, ἀκούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς. ¹³ Τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζῶην, ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθάς; ¹⁴ Παῦσον τὴν γνώσάν σου ἀπὸ κακοῦ, καὶ χεὶρ σου τοῦ μὴ λαλήσαι δόλον. ¹⁵ Ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιήσον ἀγαθόν· ζήτησον εἰρήνην, καὶ δίωξον αὐτήν.

¹⁶ Οφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν· ¹⁷ Πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιῶντας κακὰ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. ¹⁸ Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς. ¹⁹ Ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν, καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει. ²⁰ Πολλὰ αἰ θλίψεις τῶν δικαίων, καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτούς ²¹ ὁ Κύριος. Φυλάσσει πάντα τὰ ὀστά αὐτῶν, ἐν ἔξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται. ²² Θάνατος ἀμαρτωλῶν πονηρὸς, καὶ οἱ μισοῦντες τὸ δίκαιον πλημμελήσουσι. ²³ Λυτρώσεται Κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ πλημμελήσουσι πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

34

¹ Τῷ Δαυίδ.

Δικάσον, Κύριε, τοὺς ἀδικούντάς με, πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με. ² Ἐπιλαβοῦ ὄπλον καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς βοήθειάν μοι. ³ Ἐκχεον ῥομφαίαν, καὶ σύγκλεισον ἔξεναντίας τῶν καταδιωκόντων με· εἶπὸν τῇ ψυχῇ μου, σωτηρία σου ἐγὼ εἰμι. ⁴ Αἰσχυνθεῖσαν καὶ ἐντραπήσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, ἀποστραφεῖσαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταίσχυνθείσαν οἱ λογιζόμενοί μοι κακά.

⁵ Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χοῦς κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκθλίβω ἀυτοῦς. ⁶ Γενηθήτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκότος καὶ ὀλίσθημα, καὶ ἄγγελος Κυρίου καταδιώκων αὐτοῦς. ⁷ Ὅτι δωρεὰν ἔκρυσάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν, μάτην ὠνείδισαν τὴν ψυχὴν μου.

⁸ Ἐλθέτω αὐτοῖς παγὶς ἦν οὐ γινώσκουσι, καὶ ἡ θήρα ἦν ἔκρυσαν, συλλαβέτω αὐτοῦς, καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. ⁹ Ἡ δὲ ψυχὴ μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ. ¹⁰ Πάντα τὰ ὀσά μου ἐροῦσι, Κύριε τίς ὁμοίός σοι; ρύόμενος πτωχὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ, καὶ πτωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν.

¹¹ Ἀναστάντες μάρτυρες ἄδικοι, ἃ οὐκ ἐγίνωσκον, ἐπηρώτων με. ¹² Ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ καλῶν, καὶ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου. ¹³ Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοῦς παρενοχλεῖν μοι, ἐνεδυόμην σάκκον· καὶ ἐταπεινῶν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἡ προσευχὴ μου εἰς κόλπον μου ἀποστραφήσεται. ¹⁴ Ὡς πλησίον ὡς ἀδελφῶν ἡμέτερον οὕτως ἐνερῆστου, ὡς πενθῶν καὶ σκυθρωπάξω οὕτως ἐταπεινούμην. ¹⁵ Καὶ κατ' ἐμοῦ εὐφράνθησαν, καὶ συνήχθησαν, συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάλιστα καὶ οὐκ ἔγνω· διεσχίσθησαν καὶ οὐ κατενύγησαν. ¹⁶ Ἐπειράσαν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμὸν, ἔβρυσαν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.

¹⁷ Κύριε πότε ἐπόπη; ἀποκατάστησον τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν, ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῆ μου. ¹⁸ Ἐξομολογήσομαι σοι καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ, ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε. ¹⁹ Μὴ ἐπιχαρείσάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι ματαίως, οἱ μισοῦντές με δωρεὰν, καὶ διανεύοντες ὀφθαλμοῖς. ²⁰ Ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, καὶ ἐπ' ὀργῇ δόλους διελογίζοντο. ²¹ Καὶ ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, εἶπαν, εὐγε, εὐγε, εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

²² Εἶδες Κύριε, μὴ παρασιωπήσης, Κύριε μὴ ἀποστής ἀπ' ἐμοῦ. ²³ Ἐξεγέρητι Κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου, ὁ Θεὸς μου καὶ ὁ Κύριός μου εἰς τὴν δικήν μου. ²⁴ Κριθὸν με Κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου Κύριε ὁ Θεός μου, καὶ μὴ ἐπιχαρείσάν μοι. ²⁵ Μὴ εἶποιαν ἐν καρδίαις αὐτῶν, εὐγε, εὐγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν· μηδὲ εἶποιεν, κατεπίομεν αὐτόν. ²⁶ Αἰσχυνθεῖσαν καὶ ἐντραπέισαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς μου· ἐνδυσάσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν οἱ μεγαλοῦρημονοῦντες ἐπ' ἐμέ. ²⁷ Ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθεῖσαν οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ εἰπάτωσαν διαπαντός, μεγαλυθεῖ ὁ Κύριος, οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τοῦ δούλου αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσεται τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου.

35

¹ Εἰς τὸ τέλος, τῷ δούλῳ Κυρίου τῷ Δαυίδ.

² Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ³ Ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ εὐρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι. ⁴ Τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀνομία καὶ δόλος, οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῆναι. ⁵ Ἀνομίαν ἐλογίσαστο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, παρέστη πάση ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ, τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθισε.

⁶ Κύριε, ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου, καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν. ⁷ Ἡ δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη Θεοῦ, τὰ κρίματά σου ὡσεὶ ἄβυσσος πολλῇ· ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις Κύριε. ⁸ Ὡς ἐπλήθυννας τὸ ἔλεός σου ὁ Θεός· οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπη τῶν πτερύγων σου ἔλποῦσι. ⁹ Μεθυσθήσονται ἀπὸ πύθης οἴκου σου, καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς. ¹⁰ Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτὶ σου ὀψόμεθα φῶς.

¹¹ Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσὶ σε, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσει τῇ καρδίᾳ. ¹² Μὴ ἐλθέτω μοι ποῦς ὑπερηφανίας, καὶ χεὶρ ἁμαρτωλῶν μὴ σαλεύσαι με·

¹³ Ἐκεῖ ἔπεσον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ἐξώσθησαν καὶ οὐ μὴ δύνωνται στήναι.

36

¹ Τῷ Δαυίδ.

Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, μηδὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. ² Ὅτι ὡσεὶ χόρτος ταχὺ ἀποξηραθήσονται, καὶ ὡσεὶ λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται. ³ Ἐλπίσον ἐπὶ Κύριον, καὶ ποίει χρηστότητα, καὶ κατασκήνου τὴν γῆν, καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς. ⁴ Κατατρώφῃσον τοῦ Κυρίου, καὶ δώσει σοὶ τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου. ⁵ Αποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδόν σου, καὶ ἔλπισον

ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς ποιήσει. ⁶ Καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ τὸ κρῖμα σου ὡς μεσημβρία.

⁷ Ὑποτάγηθι τῷ Κυρίῳ, καὶ ἰκέτευσον αὐτόν· μὴ παραζήλου ἐν τῷ κατευδομένῳ ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, ἐν ἀνθρώπῳ ποιοῦντι παρανομίας. ⁸ Παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἐγκατάλιπε θυμὸν, μὴ παραζήλου ὥστε πονηρεύεσθαι. ⁹ Ὅτι οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθήσονται, οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν Κύριον, αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. ¹⁰ Καὶ ἔτι ὀλίγον καὶ οὐ μὴ ὑπάρξη ἀμαρτωλὸς, καὶ ζητήσεις τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὕρης. ¹¹ Οἱ δὲ πράξει κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης.

¹² Παρατηρήσεται ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ βρῦξει ἐπ' αὐτόν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ. ¹³ Ὁ δὲ Κύριος ἐγγελάσεται αὐτόν, ὅτι προβλέτει ὅτι ἦξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ. ¹⁴ Ῥομφαίαν ἐσπάσαντο οἱ ἀμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν, τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένητα, τοῦ σφάζει τὸν εὐθεὶς τῆ καρδία. ¹⁵ Ἡ Ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθει εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβέη.

¹⁶ Κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ ὑπὲρ πλοῦτον ἀμαρτωλῶν πολὺν. ¹⁷ Ὅτι βραχίονες ἀμαρτωλῶν συντριβήσονται, ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους ὁ Κύριος.

¹⁸ Γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων, καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται. ¹⁹ Οὐ καταισχυνθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῶ, καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται. ²⁰ Ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται, οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον. ²¹ Δανεῖζεται ὁ ἀμαρτωλὸς, καὶ οὐκ ἀποτίσει, ὁ δὲ δίκαιος οἰκτερίζει καὶ διδοί. ²² Ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτόν κληρονομήσουσι γῆν, οἱ δὲ καταρῶμενοι αὐτόν ἐξολοθρευθήσονται.

²³ Παρὰ Κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται, καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει. ²⁴ Ὅταν πέση οὐ καταρραχθήσεται, ὅτι Κύριος ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ. ²⁵ Νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα· καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλελειμμένον, οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητούντων ἄρτους. ²⁶ Ὀλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανεῖζει, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται.

²⁷ Ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιήσον ἀγαθόν, καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος. ²⁸ Ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν, καὶ οὐκ ἐγκαταλείπει τοὺς ὀσίους αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται· ἄμωμοι ἐκδικηθήσονται, καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσεται. ²⁹ Δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατασκηνοῦσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς.

³⁰ Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν. ³¹ Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ. ³² Κατανοεῖ ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ ζητεῖ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. ³³ Ὁ δὲ Κύριος οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτόν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ καταδικάσαι αὐτόν, ὅταν κρίνηται αὐτῷ. ³⁴ Ὑπόμεινον τὸν Κύριον, καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει σε τοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν· ἐν τῷ ἐξολοθρευέσθαι ἀμαρτωλοῦς, ὄψει.

³⁵ Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου· ³⁶ καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐζήτησα αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρηθ ὁ τόπος αὐτοῦ. ³⁷ Φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ. ³⁸ Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται ἐπιτοαυτῷ, τὰ ἐγκαταλείματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσονται. ³⁹ Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου, καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστὶν ἐν καιρῷ θλίψεως. ⁴⁰ Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς Κύριος, καὶ ῥύσεται αὐτούς, καὶ ἐξελεῖται αὐτούς ἐξ ἀμαρτωλῶν, καὶ σώσει αὐτούς; ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.

37

¹ Φαλμὸς τῷ Δαυὶδ εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου.

² Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με. ³ Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.

⁴ Οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου, οὐκ ἔστιν εἰρήνην τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου. ⁵ Ὅτι αἱ ἀνομίαί μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλὴν μου, ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. ⁶ Προσώζεσάν καὶ ἐσάπησαν οἱ μῶλωπές μου, ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. ⁷ Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. ⁸ Ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐπλησθη ἐμπαιγμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου. ⁹ Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, ὠρῶμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου.

¹⁰ Καὶ ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στεναγμὸς μου οὐκ ἀπεκρύβη ἀπὸ σοῦ. ¹¹ Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν

όφθαλμών μου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. ¹² Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν, καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρόθεν ἔστησαν, ¹³ καὶ ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου· καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακὰ μοι ἐλάλησαν ματαιότητος, καὶ δολιότητος ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. ¹⁴ Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ κωφός οὐκ ἤκουον, καὶ ὡσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ἐγενόμην ὡσεὶ ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς.

¹⁶ Ὅτι ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα, σὺ εἰσακούση Κύριε ὁ Θεός μου. ¹⁷ Ὅτι εἶπα, μὴ ποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου, καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορρήμουνσαν. ¹⁸ Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος, καὶ ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μου διαπαντός. ¹⁹ Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἀναγγελῶ, καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου. ²⁰ Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι, καὶ κεκραταίνονται ὑπὲρ ἐμὲ, καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. ²¹ Οἱ ἀνταποδιδόντες κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον δικαιοσύνην. ²² Μὴ ἐγκαταλίπῃς με Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ. ²³ Πρόσχεῖς εἰς τὴν βοήθειάν μου Κύριε τῆς σωτηρίας μου.

38

¹ Εἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰδιθὸν ὠδῆ τῷ Δαυίδ.

² Εἶπα, φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν ἐν γλώσση μου· ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν, ἐν τῷ συστήναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου. ³ Ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαίνισθη. ⁴ Ἐθερμάνθη ἡ καρδιά μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ· ἐλάλησα ἐν γλώσση μου,

⁵ Γνώρισόν μοι Κύριε τὸ πέρας μου, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου τίς ἐστίν, ἵνα γνῶ τί ὑστερῶ ἐγώ. ⁶ Ἰδοὺ παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου, καὶ ὑπόστασίς μου ὡσεὶ οὐθὲν ἐνώπιόν σου· πλὴν τὰ σύμπτανα ματαιότητος, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν· διάψαλμα. ⁷ Μέντοιγε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος, πλὴν μάτην τaráσσεται· θησαυρίζει, καὶ οὐ γινώσκει τίτι συνάξει αὐτά.

⁸ Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομὴ μου; οὐχὶ ὁ Κύριος; καὶ ἡ ὑπόστασίς μου παρὰ σοί ἐστι· διάψαλμα. ⁹ Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥύσαι με, ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με. ¹⁰ Ἐκωφώθην καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με. ¹¹ Ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ τὰς μάστιγὰς σου· ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς χειρὸς σου ἐγὼ ἐξέλιπον. ¹² Ἐν ἔλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄνθρωπον· καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, πλὴν μάτην τaráσσεται πᾶς ἄνθρωπος· διάψαλμα.

¹³ Εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου Κύριε καὶ τῆς δεήσεώς μου· ἐνώτισαι τῶν δακρῶν μου· μὴ παρασιωπήσης, ὅτι πάροικος ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ γῆ καὶ παρεπίδημος, καθὼς πάντες οἱ πατέρες μου. ¹⁴ Ἄνεξ μοι ἵνα ἀναψιδῶ πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν, καὶ οὐκέτι μὴ ὑπάρξω.

39

¹ Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυίδ ψαλμός.

² Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι, καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου. ³ Καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας, καὶ ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος· καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου, καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου. ⁴ Καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ἄσμα καινόν, ὕμνον τῷ Θεῷ ἡμῶν· ὄψονται πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐλπιοῦσιν ἐπὶ Κύριον. ⁵ Μακάριος ἄνθρωπος, οὗ ἐστὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐλπίς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέβλεψεν εἰς ματαιότητος καὶ μανίας ψευδεῖς.

⁶ Πολλὰ ἐποίησας σὺ Κύριε ὁ Θεός μου τὰ θαυμάσιά σου, καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔστι τίς ὁμοιωθήσεται σοι· ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμόν. ⁷ Ἐθυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· ὀλοκαύτωμα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἤτησας. ⁸ Τότε εἶπον, ἰδοὺ ἤκω· ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, ⁹ τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ Θεός μου ἠβουλήθην, καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς καρδίας μου. ¹⁰ Εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη, ἰδοὺ τὰ χεῖρά μου οὐ μὴ κωλύσω. Κύριε, σὺ ἔγνωσ ¹¹ τὴν δικαιοσύνην μου, οὐκ ἔκρυσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα· οὐκ ἔκρυσα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.

¹² Σὺ δέ Κύριε μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμούς σου ἀπ' ἐμοῦ, τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλήθειά σου διαπαντὸς ἀντελάβοντό μου. ¹³ Ὅτι περιέσχον με κακὰ, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη τὸ βλεπεῖν· ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, καὶ ἡ καρδία μου ἐγκατέλιπέ

με. ¹⁴ Εὐδόκησον Κύριε τοῦ ῥύσασθαί με, Κύριε εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι πρόσχες, ¹⁵ Κατασχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν ἅμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἐξάραι αὐτήν· ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐντραπείησαν οἱ θέλοντές μοι κακά. ¹⁶ Κομισάσθωσαν παραχρῆμα αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ λέγοντές μοι, εὐγε, εὐγε. ¹⁷ Αγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθείησαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε Κύριε· καὶ εἰπάτωσαν διαπαντός, μεγαλυνήτω ὁ Κύριος, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου. ¹⁸ Ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένθης εἰμί, Κύριος φροντεῖ μου· βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου εἶ σὺ ὁ Θεός μου, μὴ χρονίσῃς.

40

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Μακαρίος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχῶν καὶ πένθητα, ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ Κύριος. ³ Κύριος φυλάξει αὐτὸν καὶ ζήσῃ αὐτὸν, καὶ μακαρίαί αὐτὸν ἐν τῇ γῆ, καὶ μὴ παραδοί αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ. ⁴ Κύριος βοηθήσῃ αὐτῷ ἐπὶ κλίνης ὀδύνης αὐτοῦ, ὅλην τὴν κοίτην αὐτοῦ ἔστρεψας ἐν τῇ ἀβύσσῳ αὐτοῦ.

⁵ Ἐγὼ εἶπα, Κύριε ἐλέησόν με, ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἡμαρτόν σοι. ⁶ Οἱ ἐχθροί μου εἶπαν κακά μοι, πότε ἀποθανεῖται καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ; ⁷ Καὶ εἰ εἰσεπορευέτο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυτῷ, ἐξεπορευέτο ἔξω, καὶ ἐλάλει ⁸ ἐπὶ τὸ αὐτό. Κατ' ἐμοῦ ἐπιθυροῖζον πάντες οἱ ἐχθροί μου, κατ' ἐμοῦ ἐλογίζοντο κακά μοι. ⁹ Λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ, μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστήναι; ¹⁰ Καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου ἔφ' ὃν ἤλπισα, ὁ ἐσθίων ἄρτους μου ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμέ πτερισμόν.

¹¹ Σὺ δὲ Κύριε ἐλέησόν με, καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς. ¹² Ἐν τοῦτῳ ἔγνων, ὅτι τεθέληκάς με ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῆ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ. ¹³ Ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου, καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ Εὐλόγητός Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο, γένοιτο.

41

¹ Εἰς τὸ τέλος, εἰς σύνεσιν τοῖς υἱοῖς Κορέ.

² Ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σὲ ὁ Θεός. ³ Ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα· πότε ἤξω καὶ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ; ⁴ Ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἐμοῖ ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἐν τῷ λέγεσθαί μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν, πού ἐστιν ὁ Θεός σου; ⁵ Ταῦτα ἐμνησθῆν, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμέ τὴν ψυχὴν μου, ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἐξομολογήσεως ἤχου ἑορταζόντων.

⁶ Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἰνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου,

⁷ Ὁ Θεός μου· πρὸς ἑμαντὸν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη, διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου, καὶ Ἑρμωνιεὺμ ἀπὸ ὄρους μικροῦ. ⁸ Ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταρράκτων σου· πάντες οἱ μετεωρισμοὶ σου, καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμέ διήλθον. ⁹ Ἡμέρας ἐντελεῖται Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ νυκτὸς δηλώσει· παρ' ἐμοῖ προσευχὴ τῷ Θεῷ τῆς ζωῆς μου, ¹⁰ ἐρῶ τῷ Θεῷ, ἀντιλήπτω μου εἶ, διατί μου ἐπελάθου; ἰνατί σκυθρωπάζω πορευόμεαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου; ¹¹ Ἐν τῷ καταθλάσθαι τὰ ὀστά μου, ὠνείδισάν με οἱ θλίβοντές με· ἐν τῷ λέγειν αὐτοῦς μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν, πού ἐστιν ὁ Θεός σου;

¹² Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἰνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεός μου.

42

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Κρίνον με ὁ Θεός, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου, ἐξ ἔθνους οὐχ ὅσιου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου καὶ δολίου ῥύσαι με. ² Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός κραταίωμα μου, ἰνατί ἀπόσω με; καὶ ἰνατί σκυθρωπάζω πορευόμεαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου; ³ Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, αὐτὰ με ὠδήγησαν καὶ ἠγαγόν με εἰς ὄρος ἁγίων σου, καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου. ⁴ Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεόν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου, ἐξομολογήσομαί σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ Θεός ὁ Θεός μου.

⁵ Ἰνατί περιλύπος εἶ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἰνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου, ὁ Θεὸς μου.

43

¹ Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορὲ εἰς σύνεσιν ψαλμός.

² Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν, ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμεραῖς ἀρχαίαις. ³ Ἡ χεὶρ σου ἔθνη ἐξωλόθρευσε, καὶ κατεφύτευσας αὐτούς, ἐκάκωσας λαοὺς καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.

⁴ Οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκκληρονόμησαν γῆν, καὶ ὁ βραχίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς, ἀλλὰ ἡ δεξιὰ σου καὶ ὁ βραχίων σου, καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς.

⁵ Σὺ εἶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου, ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ. ⁶ Ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξουθενώσομεν τοὺς ἐπανισταμένους ἡμῖν. ⁷ Οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἔλπῳ, καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με. ⁸ Ἔσωσας γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς, καὶ τοὺς μισούντας ἡμᾶς κατήσχυνας. ⁹ Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινεθόσμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. διάψαλμα.

¹⁰ Νυνὶ δὲ ἀπόσω καὶ κατήσχυνας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν. ¹¹ Ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ οἱ μισούντες ἡμᾶς διήραζον ἐαυτοῖς. ¹² Ἔδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι διέσπειρας ἡμᾶς. ¹³ Ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πλήθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν αὐτῶν. ¹⁴ Ἔθου ἡμᾶς ὀνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸν καὶ καταγέλωτα τοῖς κύκλῳ ἡμῶν. ¹⁵ Ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, κίνησιν κεραλῆς ἐν τοῖς λαοῖς. ¹⁶ Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπὴ μου κατενατίον μου ἐστὶ, καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέ με, ¹⁷ ἀπὸ φωνῆς ὀνειδιζόντος καὶ παραλαλοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ ἐκδιώκοντος.

¹⁸ Ταῦτα πάντα ἤλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθά σου, καὶ οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου. ¹⁹ Καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου. ²⁰ Ὅτι ἐταπεινώσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιά θανάτου. ²¹ Εἰ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἄλλότριον, ²² οὐχὶ ὁ Θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα; αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδίας. ²³ Ὅτι ἐνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

²⁴ Ἐξεγέρθητι, ἰνατί ὑπνοῖς Κύριε; ἀνάστηθι, καὶ μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος. ²⁵ Ἰνατί τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις; ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν; ²⁶ Ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χροῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστήρ ἡμῶν. ²⁷ Ἀνάστα Κύριε, βοήθησον ἡμῖν, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

44

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων τοῖς υἱοῖς Κορὲ εἰς σύνεσιν, ὦδῃ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ.

² Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ· ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου. ³ Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου, διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

⁴ Περιζῶσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου δυνατέ· τῆ ὠραιότητι σου, καὶ τῷ κάλλει σου, ⁵ καὶ ἔντεινον, καὶ κατευοδοῦ, καὶ βασιλεύε· ἐνεκεν ἀληθείας καὶ πραύτητος καὶ δικαιοσύνης, καὶ ὀδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιὰ σου. ⁶ Τὰ βέλη σου ἠκουημένα δυνατὲ, λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται, ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως.

⁷ Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ράβδος εὐθύτητος ἡ ράβδος τῆς βασιλείας σου. ⁸ Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

⁹ Σμῦρνα καὶ στακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου, ἀπὸ βάρους ἐλεφαντίνων, ἐξ ὧν ἠψφρανάν σε ¹⁰ θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου· παρεῖθη ἡ βασιλίσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη. ¹¹ Ἄκουσον θύγατερ καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου. ¹² Ὅτι ἐπεθύμησεν ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ Κύριός σου. ¹³ Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις, τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλοῦσιοι τοῦ λαοῦ τῆς γῆς.

¹⁴ Πᾶσα ἡ δόξα αὐτῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Ἑσεβῶν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικιλμένη· ¹⁵ ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι. ¹⁶ Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως. ¹⁷ Ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγενήθησάν σου υἱοί, καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ¹⁸ Μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ, διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·

45

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ, ὑπὲρ τῶν κρυφίων ψαλμός.

² Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα. ³ Διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι τὴν γῆν, καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν. ⁴ Ἦχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν, ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ, διάψαλμα. ⁵ Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρμηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ, ἡγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος. ⁶ Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς οὐ σαλευθήσεται, βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τῷ προσώπῳ. ⁷ Ἐταράχθησαν ἔθνη, ἐκλίναν βασιλείαι, ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ. ⁸ Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ. διάψαλμα. ⁹ Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Κυρίου, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς, τόξον συντρίψει, καὶ συγκλάσει ὄπλον, καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρί. ¹¹ Σχολάσατε καὶ γνώτε, ὅτι ἐγὼ εἶμι ὁ Θεὸς, ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ. ¹² Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ.

46

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ ψαλμός.

² Παντὰ τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. ³ Ὅτι Κύριος ὕψιστος, φοβερὸς, βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁴ Ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν. ⁵ Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, τὴν καλλονὴν Ἰακώβ, ἣν ἠγάπησε· διάψαλμα. ⁶ Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. ⁷ Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν, ψάλατε· ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, ψάλατε. ⁸ Ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ Θεὸς, ψάλατε συνετώς. ⁹ Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη, ὁ Θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ. ¹⁰ Ἀρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ, ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ κραταῖοι τῆς γῆς σφόδρα ἐπήρησαν.

47

¹ Ψαλμός ὧδης τοῖς υἱοῖς Κορὲ δευτέρα σαββάτου.

² Μεγὰς Κύριος, καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ. ³ Εὐρίζων, ἀγαλλιάματα πάσης τῆς γῆς, ὄρη Σιών τὰ πλευρὰ τοῦ βορρᾶ, ἡ πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου. ⁴ Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς. ⁵ Ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς συνήχθησαν, ἤλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό. ⁶ Αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, ⁷ τρόμος ἐπελάβετο αὐτῶν· ἐκεῖ ὠδίνες ὡς τικτούσης. ⁸ Ἐν πνεύματι βιαίῳ συντρίψεις πλοῖα Θάρσις. ⁹ Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτως καὶ εἶδομεν, ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα· διάψαλμα.

¹⁰ Ὑπελάβομεν ὁ Θεὸς τὸ ἔλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. ¹¹ Κατὰ τὸ ὄνομά σου ὁ Θεὸς, οὕτως καὶ ἡ αἰνεσις σου ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς, δικαιοσύνης πλήρης ἡ δεξιὰ σου. ¹² Εὐφρανθήτω τὸ ὄρος Σιών, ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας ἕνεκα τῶν κριμάτων σου Κύριε.

¹³ Κυκλώσατε Σιών, καὶ περιλάβετε αὐτὴν, διηγῆσαθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς. ¹⁴ Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς, ὅπως ἂν διηγῆσηθε εἰς γενεὰν ἑτέραν. ¹⁵ Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, αὐτὸς ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

48

¹ Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

² Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσαθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην, ³ οἱ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐπιταυτὸ πλοῦσις καὶ

πένης. ⁴ Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

⁵ Κλινῶ εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου, ἀνοίξω ἐν ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου.

⁶ Ἰνατί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρα πονηρᾶ; ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κακλώσει με. ⁷ Οἱ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλοῦτου αὐτῶν καυχώμενοι. ⁸ Ἀδελφός οὐ λυτροῦται, λυτρώσεται ἄνθρωπος; οὐ δώσει τῷ Θεῷ ἐξίλασμα ἑαυτοῦ, ⁹ καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁰ καὶ ζήσεται εἰς τέλος· ὅτι οὐκ ὄψεται καταφθορὰν,

¹¹ Ὅταν ἴδῃ σοφοὺς ἀποθνήσκοντας, ἐπτοαυτὸ ἄφρων καὶ ἄνους ἀπολοῦνται, καὶ καταλείψουσιν ἄλλοτριούς τὸν πλοῦτον αὐτῶν. ¹² Καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν, ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν. ¹³ Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὦν, οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὠμοιώθη αὐτοῖς. ¹⁴ Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐλόγησους· διάψαλμα. ¹⁵ Ὡς πρόβατα ἐν ἄδη ἔθεντο, θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς· καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν οἱ εὐθείς τοπρωῖ, καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιώθησεται ἐν τῷ ἄδη ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν. ¹⁶ Πλὴν ὁ Θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυχὴν μου ἐκ χειρὸς ἄδου, ὅταν λαμβάνῃ με· διάψαλμα.

¹⁷ Μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος, καὶ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ¹⁸ Ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκει αὐτὸν λήγεται τὰ πάντα, οὐδὲ συγκαταθήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. ¹⁹ Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται, ἐξομολογήσεται σοι ὅταν ἀγαθῶν αὐτῷ. ²⁰ Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ, ἕως αἰῶνος οὐκ ὄψεται φῶς. ²¹ Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὦν, οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὠμοιώθη αὐτοῖς.

49

¹ Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησε, καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν. ² Ἐκ Σιών ἡ εὐπρέπεια τῆς ὠραιότητος αὐτοῦ. ³ Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ παρασιωπήσεται· πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται, καὶ κύκλω αὐτοῦ καταιγὶς σφοδρά. ⁴ Προσκαλέσεται τὸν οὐρανὸν ἄνω, καὶ τὴν γῆν διακρίναι τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁵ Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὀσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις. ⁶ Καὶ ἀναγγελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ὅτι Θεὸς κριτὴς ἐστὶ διάψαλμα.

⁷ Ἄκουσον λαὸς μου καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρομαί σοι· ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς σου εἰμὶ ἐγώ. ⁸ Οὐκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε, τὰ δὲ βλοκαυτώματά σου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. ⁹ Οὐ δέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους, οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιτάρους. ¹⁰ Ὅτι ἐμὰ ἐστὶ πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ, κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ βόες. ¹¹ Ἐγνώκα πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὠραιότης ἀγροῦ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. ¹² Ἐὰν πεινάσω, οὐ μὴ σοι εἶπω, ἐμὴ γὰρ ἐστίν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ¹³ Μὴ φάγομαι κρέα ταύρων, ἢ αἶμα τράγων πίομαι; ¹⁴ Θῦσον τῷ Θεῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου. ¹⁵ Καὶ ἐπκάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ δοξάσεις με. διάψαλμα.

¹⁶ Τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ εἶπεν ὁ Θεός, ἵνατί σὺ διηγῇ τὰ δικαιώματά μου, καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ στόματός σου; ¹⁷ Σὺ δὲ ἐμίσησας παιδείαν, καὶ ἐξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω. ¹⁸ Εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ, καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου ἐτίθεις. ¹⁹ Τὸ στόμα σου ἐπλεόνασε κακίαν, καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητα. ²⁰ Καθήμενος κατὰ τὸ ἀδελφοῦ σου καταέλεις, καὶ κατὰ τὸν υἱὸν τῆς μητρὸς σου ἐτίθεις σκάνδαλον.

²¹ Ταῦτα ἐποίησας, καὶ ἐσίγησα, ὑπέλαβες ἀνομίαν ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος· ἐλέγξω σε, καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου. ²² Σύνετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ Θεοῦ, μήποτε ἀρπάσῃ, καὶ μὴ ᾗ ὁ ῥύόμενος.

²³ Θυσία αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ ἐκεῖ ὁδὸς ἣ δεῖξω αὐτῷ τὸ σωτήριον Θεοῦ.

50

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ² ἐν τῷ ἔλθειν πρὸς αὐτὸν Νάθαν τὸν προφήτην, ἠνίκα εἰσῆλθε πρὸς Βηρσαβεὲ.

³ Ἐλέησον με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. ⁴ Ἐπιπλεῖον πλυνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρσον με.

⁵ Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός· ⁶ Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα· ὅπως ἂν

δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. ⁷ Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσησέ με ἡ μήτηρ μου.

⁸ Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας, τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι. ⁹ Ῥαντιεῖς με ὑσώπω καὶ καθαρισθήσομαι, πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. ¹⁰ Ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὅσα τεταπεινωμένα. ¹¹ Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. ¹² Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. ¹³ Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ. ¹⁴ Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, πνεύματι ἠγεμονικῶ στήριζόν με.

¹⁵ Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσι. ¹⁶ Ῥῥοαί με ἐξ αἱμάτων ὁ Θεὸς, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου. ¹⁷ Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνεσίαν σου. ¹⁸ Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. ¹⁹ Θυσία τῷ Θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον, καρδία συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει.

²⁰ Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ. ²¹ Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφοράν, καὶ ὀλοκαυτώματα· τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

51

¹ Εἰς τὸ τέλος συνέσεως τῷ Δαυὶδ, ² ἐν τῷ ἐλθεῖν Δαυὶδ τὸν Ἴδουμαῖον, καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ Σαοὺλ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ, ἦλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον Ἀβιμέλεχ.

³ Τί ἐγκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς ἀνομίαν; ὄλην τὴν ἡμέραν ⁴ ἀδικίαν ἐλόγισατο ἡ γλῶσσά σου· ὡσεὶ ξυρὸν ἠκουημένον ἐποίησας δόλον. ⁵ Ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθῶσυνην, ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην· διάψαλμα. ⁶ Ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ, γλώσσαν δολίαν.

⁷ Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς καθέλω ἐν σοὶ εἰς τέλος, ἐκτίλει σε καὶ μεταναστεύσει σε ἀπὸ σκηνώματος, καὶ τὸ ρίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων· διάψαλμα. ⁸ Καὶ ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται, καὶ ἐροῦσιν, ⁹ Ἴδου ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔθετο τὸν Θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ, καὶ ἐνεδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ.

¹⁰ Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ἤλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ¹¹ Ἐξομολογήσομαί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας, καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου, ὅτι χρηστὸν ἐναντίον τῶν ὀσίων σου.

52

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ μαελεθ συνέσεως τῷ Δαυίδ.

² Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔστι Θεός· διέφθειραν, καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις· οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν. ³ Ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκλυεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιῶν, ἢ ἐκζητῶν τὸν Θεόν. ⁴ Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεύθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

⁵ Οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, οἱ κατεσθίοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν Θεὸν οὐκ ἐπεκαλέσαντο. ⁶ Ἐκεῖ ἐφοβήθησαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος· ὅτι ὁ Θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα ἀνθρωπαρέσκων, κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς. ⁷ Τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ; ἐν τῷ ἀποστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ.

53

¹ Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυίδ, ² ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς Ζειφάιους, καὶ εἰπεῖν τῷ Σαοὺλ, οὐκ ἴδου Δαυὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῶν;

³ Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σώσόν με, καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου κρινόν με. ⁴ Ὁ Θεὸς εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώπιον τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου. ⁵ Ὅτι ἀλλότριον ἐπανεστῆσαν ἐπ' ἐμέ, καὶ κραταῖοι ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου, οὐ πρόβητον τὸν Θεὸν ἐνώπιον αὐτῶν· διάψαλμα.

⁶ Ἴδου γὰρ ὁ Θεὸς βοηθεῖ μοι, καὶ ὁ Κύριος ἀντιλήπτωρ τῆς ψυχῆς μου. ⁷ Ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου, ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον αὐτούς. ⁸ Ἐκουσίως θύσω σοι, ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου Κύριε, ὅτι ἀγαθόν. ⁹ Ὅτι ἐκ πάσης θλίψεως ἐβρύσω με, καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπέιδεν ὁ ὀφθαλμός μου.

54

¹ Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυίδ.

² Ἐνωτίσαι ὁ Θεὸς τὴν προσευχήν μου, καὶ μὴ ὑπερίδης τὴν δέησίν μου. ³ Πρόσχερς μοι, καὶ εἰσάκουσόν μου· ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου, καὶ ἐταράχθην ⁴ ἀπὸ φωνῆς ἔχθροῦ, καὶ ἀπὸ θλίψεως ἀμαρτωλοῦ· ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμέ ἀνομίαν, καὶ ἐν ὀργῇ ἐνεκόντων μοι.

⁵ Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοί, καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ. ⁶ Φόβος καὶ τρόμος ἤλθεν ἐπ' ἐμέ καὶ ἐκάλυψέ με σκότος. ⁷ Καὶ εἶπα, τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς; καὶ πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω. ⁸ Ἴδου ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ἠλίθισθην ἐν τῇ ἐρήμῳ· διάψαλμα. ⁹ Προσεδεχόμενην τὸν σώζοντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταγιγίδος.

¹⁰ Καταπόντισον Κύριε καὶ καταδιέλε τὰς γλώσσας αὐτῶν, ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει. ¹¹ Ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς, ἀνομία καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς ¹² καὶ ἀδικία, καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος καὶ δόλος.

¹³ Ὅτι εἰ ἔχθρος ὤνειδισέ με, ὑπήνεγκα ἄν, καὶ εἰ ὁ μισῶν ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλορρήμονησεν, ἐκρύβην ἄν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁴ Σὺ δὲ ἄνθρωπε ἰσόψυχε, ἡγεμῶν μου καὶ γνωστέ μου, ¹⁵ ὅς ἐπιτοαυτὸ ἐγλύκανας ἐδέσματα, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐπορευθήμεν ἐν ὁμονοίᾳ. ¹⁶ Ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ καταβήτωσαν εἰς ἄδου ζῶντες· ὅτι πονηρία ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

¹⁷ Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐκέκραξα, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσέ μου. ¹⁸ Ἐσπέρας καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας διηγῆσομαι, καὶ ἀπαγγελῶ, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς μου. ¹⁹ Λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι, ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί. ²⁰ Εἰσακούσεται ὁ Θεὸς καὶ ταπεινώσει αὐτοὺς, ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰῶνων· διάψαλμα.

²¹ Οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδόναι· ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ. ²² Διμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἤγγισεν ἡ καρδία αὐτοῦ· ἠπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιου, καὶ αὐτοὶ εἰσι βολίδες.

²³ Ἐπὶ ῥίψον ἐπὶ Κύριον τὴν μεριμάν σου, καὶ αὐτός σε διαθρέψει, οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δικαίῳ. ²⁴ Σὺ δὲ ὁ Θεὸς καταξείεις αὐτοὺς εἰς φρέαρ διαφθορᾶς· ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν· ἐγὼ δὲ ἔλπῳ ἐπὶ σε, Κύριε.

55

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μεμακρυσμένου, τῷ Δαυίδ εἰς στηλογραφίαν, ὁπότε ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ.

² Ἐλεήσον με ὁ Θεός, ὅτι κατεπάτησέ με ἄνθρωπος, ὅλην τὴν ἡμέραν πολεμῶν ἔθλιψέ με. ³ Κατεπάτησάν με οἱ ἔχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ ὕψους ἡμέρας, ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με.

⁴ Φοβηθήσονται, ἐγὼ δὲ ἔλπῳ ἐπὶ σοί. ⁵ Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινέσω τοὺς λόγους μου, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τῷ Θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι σάρξ.

⁶ Ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο, κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν. ⁷ Παροικήσουσι καὶ κατακρύψουσιν αὐτοὶ, τὴν πτέρναν μου φυλάξουσιν· καθάπερ ὑπέμεινα τῇ ψυχῇ μου. ⁸ Ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐτοὺς ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις· ὁ Θεός ⁹ τὴν ζωὴν μου ἐξήγγειλά σοι, ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου.

¹⁰ Ἐπιστρέψουσιν οἱ ἔχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε· ἰδοὺ ἔγνων ὅτι Θεός μου εἰ σύ. ¹¹ Ἐπὶ τῷ Θεῷ αἰνέσω ῥῆμα, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ αἰνέσω λόγον. ¹² Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. ¹³ Ἐν ἐμοί ὁ Θεός αἰ εὐχαί, ἄς ἀποδώσω αἰνεσεῶς σου. ¹⁴ Ὅτι ἐρρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, καὶ τοὺς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος, τοῦ εὐαρεστῆσαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων.

56

¹ Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυίδ εἰς στηλογραφίαν, ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιθράσκειν ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ εἰς τὸ σπήλαιον.

² Ἐλέησον με ὁ Θεός, ἐλέησόν με, ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐν τῇ σκιᾷ τῶν πτερυγῶν σου ἔλπῳ, ἕως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία. ³ Κεκραξέομαι πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὑψιστὸν τὸν Θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με· διάψαλμα. ⁴ Ἐξαπέστειλεν ἔξ

οὐρανοῦ καὶ ἔσωσέ με, ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με· ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ, ⁵ καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ μέσου σκύμνων· ἐκοιμήθην τεταραγμένος· υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὀδόντες αὐτῶν, ὄπλον καὶ βέλη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν, μάχαιρα ὀξεῖα.

⁶ Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. ⁷ Παγίδας ἤτοίμασαν τοῖς ποσὶ μου, καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχὴν μου· ὤρουξαν πρὸ προσώπου μου βόθρον, καὶ ἐνέπεσαν εἰς αὐτόν· διάψαλμα. ⁸ Ἐτοίμη ἡ καρδιά μου ὁ Θεὸς, ἐτοίμη ἡ καρδιά μου, ἄσσομαι καὶ ψαλῶ. ⁹ Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου. ¹⁰ Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς Κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν. ¹¹ Ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθεια σου. ¹² Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

57

¹ Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυιδ εἰς στηλογραφίαν.

² Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε, εὐθεῖα κρίνετε οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. ³ Καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῆ, ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν. ⁴ Ἀπηλλοτριώθησαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μητρᾶς, ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστροῦ, ἐλάλησαν ψευδῆ. ⁵ θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφρα, ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς, καὶ βουούσης τὰ ὦτα αὐτῆς, ⁶ ἥτις οὐκ εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαδόντων, φαρμάκου τε φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ.

⁷ Ὁ Θεὸς συνέτριψε τοὺς ὀδόντας αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν ὁ Κύριος. ⁸ Ἐξουδενωθήσονται ὡς ὕδωρ διαπορευόμενον, ἐντενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν. ⁹ Ὡσεὶ κηρὸς ὁ τακεῖς ἀνταναιρεθήσονται, ἔπεσε πῦρ, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον. ¹⁰ Πρὸ τοῦ συνιέναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν τὴν ράμνον, ὡσεὶ ζῶντας ὡσεὶ ἐν ὄργῃ καταπίεται ὑμᾶς.

¹¹ Εὐφρανθήσεται δίκαιος, ὅταν ἴδῃ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν, τὰς χεῖρας αὐτοῦ νίψεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁμαρτωλοῦ. ¹² Καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος, εἰ ἄρα ἐστὶ καρπὸς τῷ δικαίῳ, ἄρα ἐστὶν ὁ Θεὸς κρίνων αὐτοὺς ἐν τῇ γῆ.

58

¹ Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυιδ εἰς στηλογραφίαν, ὁπότε ἀπέστειλε Σαουλ, καὶ ἐφόλαξε τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ θανατώσαι αὐτόν.

² Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ὁ Θεὸς, καὶ ἐκ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμὲ λύτρωσαί με. ³ Ῥῦσαί με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με.

⁴ Ὅτι ἰδοὺ ἐθήρευσαν τὴν ψυχὴν μου, ἐπέθεντο ἐπ' ἐμὲ κραταιοί· οὔτε ἡ ἀνομία μου, οὔτε ἡ ἁμαρτία μου Κύριε. ⁵ Ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατεύθυνα· ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου, καὶ ἴδε. ⁶ Καὶ σὺ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, πρόσχεες τοῦ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη, μὴ οἰκτειρήσης πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν· διάψαλμα. ⁷ Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσιν πόλιν.

⁸ Ἰδοὺ ἀποφθέγγονται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν, ὅτι τίς ἤκουσε; ⁹ Καὶ δὺ Κύριε ἐκγελάσῃ αὐτοὺς, ἐξουδενώσεις τάντα τὰ ἔθνη. ¹⁰ Τὸ κράτος μου πρὸς σέ φυλάξω, ὅτι σὺ ὁ Θεὸς ἀντιλήμπτωρ μου εἶ. ¹¹ Ὁ Θεός μου, τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθάσει με, ὁ Θεός μου δεῖξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.

¹² Μὴ ἀποκτείνῃς αὐτοὺς, μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ νόμου σου· διασκορπίσον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ κατάγαγε αὐτοὺς ὁ ὑπερασπιστής μου Κύριε. ¹³ Ἄμαρτιαν στόματος αὐτῶν, λόγον χειλέων αὐτῶν, καὶ συλληφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν· καὶ ἐξ ἀράς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται ¹⁴ συντέλειαι, ἐν ὄργῃ συντέλειας, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξουσιν· καὶ γνώσονται ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ δεσπόζει τῶν περάτων τῆς γῆς· διάψαλμα. ¹⁵ Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσι πόλιν· ¹⁶ Αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φαγεῖν, ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσι, καὶ γογγύσουσιν.

¹⁷ Ἐγὼ δὲ ἄσσομαι τῇ δυνάμει σου, καὶ ἀγαλλιάσομαι τοπρῶ τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐγενήθης ἀντιλήμπτωρ μου καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου. ¹⁸ Βοηθός μου, σοὶ ψαλῶ ὁ Θεός μου, ἀντιλήμπτωρ μου εἶ ὁ Θεός μου, τὸ ἔλεός μου.

59

¹ Εἰς τὸ τέλος, τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι, εἰς στηλογραφίαν τῷ Δαυὶδ εἰς διδαχὴν, ² ὅποτε ἐνεπύρισε τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, καὶ τὴν Συρίαν Σοβὰλ, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωάβ, καὶ ἐπάταξε τὴν φάραγγα τῶν ἀλῶν, δώδεκα χιλιάδας.

³ Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς καὶ καθεῖλες ἡμᾶς, ὠργίσθης καὶ ὤκτειρήσας ἡμᾶς. ⁴ Συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάρραξας αὐτήν, ἵασαι τὰ σπυτρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη. ⁵ Ἔδειξας τῷ λαῷ σου σκληρὰ, ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανούξεως. ⁶ Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου-διάψαλμα. ⁷ Ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοὶ σου, σώσον τῆ δεξιᾷ σου καὶ ἐπάκουσόν μου.

⁸ Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ, ἀγαλλιᾶσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω. ⁹ Ἐμός ἐστι Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐστι Μανασσή, καὶ Ἐφραὶμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου· Ἰούδας βασιλεὺς μου, ¹⁰ Μωάβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου, ἐπὶ τὴν Ἰουμαίαν ἐκτενώ τὸ ὑπόδημά μου, ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

¹¹ Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; τίς ὀδηγήσει με ἕως τῆς Ἰουμαίας; ¹² Οὐχὶ σὺ ὁ Θεός, ὁ ἀπώσαμένος ἡμᾶς; καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ, ὁ Θεός ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν; ¹³ Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.

¹⁴ Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐξουθενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.

60

¹ Εἰς τὸ τέλος, ἐν ἤμοις τῷ Δαυίδ.

² Εἰσάκουσον ὁ Θεός τῆς δεήσεώς μου, πρόσχες τῇ προσευχῇ μου. ³ Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκέκραξα, ἐν τῷ ἀκηδιάσαι τὴν καρδίαν μου, ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με, ὀδήγησάς με, ⁴ ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ. ⁵ Παροικίῃ ἐν τῷ σκηνωματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας, σκεπασθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· διάψαλμα.

⁶ Ὅτι σὺ ὁ Θεός εἰσήκουσας τῶν προσευχῶν μου, ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου. ⁷ Ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλέως προσθήσεις, τὰ ἔτη αὐτοῦ ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς. ⁸ Διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν; ⁹ Οὕτως μαγῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, τοῦ ἀποδοῦναί με τὰς εὐχὰς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

61

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθοῦν ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Οὐχὶ τῷ Θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχὴ μου; παρ' αὐτοῦ γὰρ τὸ σωτήριόν μου. ³ Καὶ γὰρ αὐτὸς Θεός μου καὶ σωτὴρ μου, ἀντιλήπτωρ μου, οὐ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλεῖον. ⁴ Ἔως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἀνθρώπων; φονεύετε πάντες ὡς τοῖχῳ κελκλιμένῳ καὶ φραγμαῷ ὡσμένῳ. ⁵ Πλὴν τὴν τιμὴν μου ἐβουλεύσαντο ἀπώσασθαι· ἔδραμον ἐν διψῆι· τῷ στόματι αὐτῶν εὐλόγουν, καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κατηρῶντο· διάψαλμα.

⁶ Πλὴν τῷ Θεῷ ὑποτάγηθι, ἡ ψυχὴ μου, ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπομονὴ μου. ⁷ Ὅτι αὐτὸς Θεός μου καὶ σωτὴρ μου, ἀντιλήπτωρ μου, οὐ μὴ μεταναστεύσω. ⁸ Ἐπὶ τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου, καὶ ἡ δόξα μου· ὁ Θεός τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ Θεῷ. ⁹ Ἐλπίσατε ἐπ' αὐτὸν πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ· ἐκχέετε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ὁ Θεός βοηθὸς ἡμῶν· διάψαλμα.

¹⁰ Πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι, αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπιτοαυτοῦ. ¹¹ Μὴ ἐλπίζετε ἐπ' ἀδικίαν, καὶ ἐπὶ ἀρπάγματα μὴ ἐπιποθεῖτε· πλοῦτος ἐὰν βῆ, μὴ προστίθεσθε καρδίαν. ¹² Ἄπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, δύο ταῦτα ἤκουσα, ὅτι τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ. ¹³ καὶ σοῦ, Κύριε τὸ ἔλεος, ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

62

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουμαίας.

² Ὁ Θεός ὁ Θεός μου πρὸς σὲ ὀρθρίζω, ἐδίψησέ σοι ἡ ψυχὴ μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου, ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ, ³ οὕτως ἐν τῷ ἀγίῳ ὠφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου. ⁴ Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωᾶς, τὰ χεῖλη μου ἐπαυέσουσί σε. ⁵ Οὕτως εὐλογῆσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῶ τὰς χεῖράς μου. ⁶ Ὡσεὶ στέατος καὶ πιότητος ἐμπλησθεῖη ἡ ψυχὴ μου, καὶ χεῖλη ἀγαλλιᾶσεως αἰνέσει τὸ ὄνομά σου.

⁷ Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὀρθροῖς ἐμελέτων εἰς σέ. ⁸ Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιᾶσομαι. ⁹ Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὅπισω σου, ἐμοῦ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου. ¹⁰ Αὐτοὶ δὲ

εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου, εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς, ¹¹ παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται. ¹² Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ, ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνῶν ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

63

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς προσευχῆς μου ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σέ, ἀπὸ φόβου ἔχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχὴν μου. ³ Ἐσκέπασάς με ἀπὸ συστροφῆς πονηρομένων, ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων ἀδικίαν· ⁴ Οἴτινες ἠκόνησαν ὡς ῥομφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν, ἐνέτειναν τόξον πρᾶγμα πικρὸν, ⁵ τοῦ κατατοξεύσαι ἐν ἀποκρύφοις ἄμωμον, ἐξάπινα κατατοξεύσουσιν αὐτὸν, καὶ οὐ φοβηθήσονται. ⁶ Ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρὸν, διηγῆσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας· εἶπαν, τίς ὄψεται αὐτούς; ⁷ Ἐξηρεύνησαν ἀνομίαν, ἐξέλιπον ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσει· προσελεύσεται ἄνθρωπος, καὶ καρδία βαθεῖα, ⁸ καὶ ὑψωθήσεται ὁ Θεός· βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν, ⁹ καὶ ἐξουθένησαν αὐτὸν αἱ γλώσσαι αὐτῶν· ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς, ¹⁰ καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος· καὶ ἀνήγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνήκαν. ¹¹ Εὐφρανθήσεται δικαίος ἐν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔλπει ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

64

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ὧδή.

² Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεὸς ἐν Σιών, καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή. ³ Εἰσάκουσον προσευχῆς μου, πρὸς σέ πᾶσα σὰρξ ἤξει. ⁴ Λόγῳ ἀνόμων ὑπερδυναμῶσαν ἡμᾶς, καὶ τὰς ἀσεβείας ἡμῶν σὺ ἰλάση. ⁵ Μακάριος, ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβω, κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου· πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου, ἅγιος ὁ ναὸς σου, ⁶ θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρᾶν· ⁷ ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχυί σου, περιεζωσμένος ἐν δυναστείᾳ· ⁸ Ὁ συνταράσσων τὸ κῦτος τῆς θαλάσσης, ἤχους κυμάτων αὐτῆς. Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη, ⁹ καὶ φοβηθήσονται οἱ κατοικοῦντες τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν σημείων σου· ἐξόδους πρωΐας καὶ ἐσπέρας τέρπεις.

¹⁰ Ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτὴν, ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν· ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων· ἠτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἐτοιμασία. ¹¹ Τοὺς αὐλακας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς, ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα. ¹² Εὐλόγησις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, καὶ τὰ πεδία σου πλησθήσονται πύθης. ¹³ Πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου, καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται. ¹⁴ Ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, καὶ αἱ κοιλάδες πληθυνούσι σῖτον, κεκράζονται, καὶ γὰρ ὕμνησουσιν.

65

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὧδή ψαλμοῦ ἀναστάσεως.

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ, πᾶσα ἡ γῆ, ² ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, δότε δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ. ³ Εἶπατε τῷ Θεῷ ὡς φοβερά τὰ ἔργα σου; ἐν τῷ πληθῆι τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονται σε οἱ ἔχθροί σου. ⁴ Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψαλάτωσαν τῷ ὀνόματί σου· διάψαλμα.

⁵ Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, φοβερός ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. ⁶ Ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν, ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί· ἐκεῖ εὐφρανθησόμεθα ἐπ' αὐτῷ, ⁷ τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν, οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑποῦσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς· διάψαλμα.

⁸ Εὐλογεῖτε ἔθνη τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἀκουτίσατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ, ⁹ τοῦ θεμένου τὴν ψυχὴν μου εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου. ¹⁰ Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον. ¹¹ Εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα, ἔθου θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν, ¹² ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν· διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν.

¹³ Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὀλοκαυτώμασιν, ἀποδώσω σοι τὰς εὐχάς μου, ¹⁴ ἃς δέιστεῖλε τὰ χεῖλή μου, καὶ ἐλάλησε τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλίψει μου.

¹⁵ Ὁλοκαυτώματα μεμυελωμένα ἀνοίσω σοι μετὰ θυμιάματος καὶ κριῶν, ποιήσω σοι βόας μετὰ χιμάρων· διάψαλμα.

¹⁶ Δεῦτε ἀκούσατε, καὶ διηγῆσομαι, πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸν, ὅσα ἐποίησε τῇ ψυχῇ μου. ¹⁷ Πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα, καὶ ὕψωσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου. ¹⁸ Ἀδικίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακουσάτω Κύριος. ¹⁹ Διὰ τοῦτο εἰσήκουσέ μου ὁ Θεὸς, προσέσχε τῇ φωνῇ τῆς προσευχῆς μου. ²⁰ Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἀπέστησε τὴν προσευχήν μου, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

66

¹ Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, καὶ εὐλογῆσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς· διάψαλμα. ³ Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου, ἐν πάσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου. ⁴ Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ ὁ Θεός, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες. ⁵ Εὐφρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσθωσαν ἔθνη, ὅτι κρινεῖς λαοὺς ἐν ἐπιθῆτι, καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὀδηγήσεις· διάψαλμα. ⁶ Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ, ὁ Θεός, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες. ⁷ Γῆ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς· εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ⁸ εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς.

67

¹ Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυίδ ψαλμὸς ᾠδῆς.

² Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ³ Ὡς ἐκλείπει καπνὸς, ἐκλιπέτωσαν· ὡς τῆκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς, οὕτως ἀπόλιντο οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ. ⁴ Καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν· ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.

⁵ Ἄσατε τῷ Θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσῶν, Κύριος ὄνομα αὐτῷ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον αὐτοῦ. ⁶ ταραχθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, τοῦ πατρὸς τῶν ὄρφανῶν, καὶ κριτοῦ τῶν χηρῶν, ὁ Θεός ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ. ⁷ Ὁ Θεός κατοικεῖ ἐν μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, ἔξῃον πεπεδημένους ἐν ἀνδρεία· ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις.

⁸ Ὁ Θεός, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ διαβαίνειν σε τὴν ἔρημον· διάψαλμα. ⁹ Γῆ ἐσειέσθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ Σινᾶ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁰ Βροχὴν ἐκούσῃς ἀφορεῖς ὁ Θεός τῇ κληρονομίᾳ σου· καὶ ἠσθένησε, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν.

¹¹ Τὰ ζῶα σου κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ, ἠτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ πτωχῷ. ¹² Ὁ Θεός Κύριος δώσει ρῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ, ¹³ ὁ βασιλεὺς τῶν δυναμῶν τοῦ ἀγαπητοῦ, τοῦ ἀγαπητοῦ, καὶ ὠραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκύλα. ¹⁴ Ἐὰν κοιμηθῆτε ἀναμέσον τῶν κλήρων, πτέρυγες περιστερᾶς περιηργυρωμένοι, καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσίου. ¹⁵ Ἐν τῷ διαστέλλειν τὴν ἐπουράνιον βασιλείς ἐπ' αὐτῆς, χιονωθήσονται ἐν Σελμῶν. ¹⁶ Ὅρος τοῦ Θεοῦ ὄρος πῖον, ὄρος τετυρωμένου, ὄρος πῖον. ¹⁷ Ἰνατὶ ὑπολαμβάνετε ὄρη τετυρωμένα; τὸ ὄρος ὃ εὐδόκησεν ὁ Θεός κατοικεῖν ἐν αὐτῷ· καὶ γὰρ ὁ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

¹⁸ Τὸ ἄρμα τοῦ Θεοῦ μριοπλάσιον, χιλιάδες εὐθνηοῦντων· Κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινᾶ ἐν τῷ ἁγίῳ. ¹⁹ Ἀναβᾶς εἰς ὕψος, ἤχημάλωτευσας αἰχμαλωσίαν· ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνώσαι.

²⁰ Κύριος ὁ Θεός εὐλογητὸς, εὐλογητὸς Κύριος ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ κατευδώνει ἡμῖν ὁ Θεός τῶν σωτηριῶν ἡμῶν· διάψαλμα. ²¹ Ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ Θεός τοῦ σώζειν, καὶ τοῦ Κυρίου αἱ διέξοδοι τοῦ θανάτου. ²² Πληρὴ ὁ Θεός συνθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτοῦ, κορυφὴν τριχὸς διαπορευομένων ἐν πλημμελείαις αὐτῶν. ²³ Εἶπε Κύριος, ἐκ Βασάν ἐπιστρέψω, ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης. ²⁴ Ὅπως ἂν βαφῆ ὁ ποὺς σου ἐν αἵματι, ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ.

²⁵ Ἐθεωρήθησαν αἱ πορεῖαι τοῦ Θεοῦ, αἱ πορεῖαι τοῦ Θεοῦ μου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ. ²⁶ Προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων, ἐν μέσῳ νεανίδων τυμμανιστριῶν. ²⁷ Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, τὸν Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ. ²⁸ Ἐκεῖ Βενιαμὴν νεώτερος ἐν ἐκστάσει, ἄρχοντες Ἰούδα ἡγεμόνες αὐτῶν, ἄρχοντες Ζαβουλῶν, ἄρχοντες Νεφθαλί.

²⁹ Ἐντελταὶ ὁ Θεός τῇ δυνάμει σου, δυνάμωσον ὁ Θεός τοῦτο, ὃ κατηρτίσω ἐν ἡμῖν. ³⁰ Ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, σοὶ οἴσουσι βασιλεῖς δῶρα. ³¹ Ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου· ἢ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάλεσι τῶν λαῶν, τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ· διασκορπίσον ἔθνη τὰ

τοὺς πολέμους θέλοντα. ³² Ἦξουσι πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου, Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ Θεῷ.

³³ Αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς ἄσατε τῷ Θεῷ, ψάλατε τῷ Κυρίῳ. διάψαλμα. ³⁴ Ψάλατε τῷ Θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολάς, ἰδοὺ δώσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ φωνὴν δυνάμεως. ³⁵ Δότε δόξαν τῷ Θεῷ, ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτοῦ, καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις. ³⁶ Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, αὐτὸς δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ· εὐλογητὸς ὁ Θεός.

68

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων, τῷ Δαυίδ.

² Σώσον με ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθουσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου. ³ Ἐνεπάγην εἰς ἰλὺν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις· ἤλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταγιγῆς κατεπόντισέ με. ⁴ Ἐκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν με ἐπὶ τὸν Θεόν μου. ⁵ Ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές με δωρεάν· ἐκραταίωθησαν οἱ ἐχθροί μου οἱ ἐκδιώκοντές με ἀδίκως· ἃ οὐχ ἤρπασα, τότε ἀπετίννουν.

⁶ Ὁ Θεὸς σὺ ἐγνωνς τὴν ἀφροσύνην μου, καὶ αἱ πλημμελεῖαι μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρόβησαν. ⁷ Μὴ αἰσχυνθῆισαν ἐπ' ἐμέ οἱ ὑπομένοντές σε Κύριε τῶν δυνάμεων, μὴ ἐντραπείσαν ἐπ' ἐμέ οἱ ζητοῦντές σε ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ Ὅτι ἔνεκά σου ὑπήνεγκα ὄνειδισμὸν, ἐκάλυπεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου. ⁹ Ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρὸς μου. ¹⁰ ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφαγῆ με, καὶ οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. ¹¹ Καὶ συνέκαμψα ἐν νηστεΐᾳ τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐγενήθην εἰς ὄνειδισμοὺς ἐμοί. ¹² Καὶ ἐθέμην τὸ ἔνδυμά μου σάκκον, καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολήν. ¹³ Κατ' ἐμοῦ ἠδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πλῆϊ, καὶ εἰς ἐμέ ἔψαλλον οἱ πίνοντες τὸν οἶνον.

¹⁴ Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σὲ Κύριε, καιρὸς εὐδοκίας ὁ Θεός· ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἔλεός σου ἐπάκουσόν μου, ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου. ¹⁵ Σώσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐνπαγῶ· ῥυσθῆϊν ἐκ τῶν μισούντων με, καὶ ἐκ τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων. ¹⁶ Μὴ με καταποντισάτω καταγιγῆς ὕδατος, μηδὲ καταπιέτω με βυθός, μηδὲ συνσχέτω ἐπ' ἐμέ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ. ¹⁷ Εἰσάκουσόν μου Κύριε, ὅτι χριστὸν τὸ ἔλεός σου, καὶ τὸν πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σου ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ. ¹⁸ Καὶ μὴ ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου· ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου. ¹⁹ Πρόσχες τῇ ψυχῇ μου, καὶ λύτρωσαι αὐτήν, ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥύσαί με.

²⁰ Σὺ γὰρ γινώσκεις τὸν ὄνειδισμὸν μου, καὶ τὴν αἰσχύνην μου, καὶ τὴν ἐντροπὴν μου· ἐναντίον σου πάντες οἱ θλίβοντές με. ²¹ Ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου καὶ ταλαιπωρίαν· καὶ ὑπέμεινα συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξε, καὶ παρακαλοῦντα, καὶ οὐχ εὖρον. ²² Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρώμά μου χολήν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος. ²³ Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν, καὶ εἰς σκάνδαλον. ²⁴ Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νότον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκαμψον. ²⁵ Ἐκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργὴν σου, καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτούς. ²⁶ Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἠρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν. ²⁷ ὅτι ὄν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κατεδίωξαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἄλλοις τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν. ²⁸ Πρόσθετε ἀνομίαν ἐπὶ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ μὴ ἐισελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου. ²⁹ Ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ βιβλοῦ ζώντων, καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.

³⁰ Πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἰμι ἐγὼ, καὶ ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου σου ἀντελάβετό μου. ³¹ Αἰνέσω τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου μετ' ὧδῆς, μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰνέσει. ³² καὶ ἀρέσει τῷ Θεῷ ὑπὲρ μόσχον νέον κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὀπλάς. ³³ Ἰδέσθωσαν πτωχοὶ καὶ εὐφρανθήτωσαν· ἐκζητήσατε τὸν Θεόν, καὶ ζήσεσθε. ³⁴ Ὅτι εἰσῆκουσε τῶν πενήτων ὁ Κύριος, καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ οὐκ ἐξουδένωσεν. ³⁵ Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτοῖς. ³⁶ Ὅτι ὁ Θεὸς σώσει τὴν Σιών, καὶ οικοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς Ἰουδαίας, καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ, καὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. ³⁷ Καὶ τὸ σπέρμα τῶν δούλων αὐτοῦ καθέξουσιν αὐτήν, καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

69

¹ Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυίδ εἰς ἀνάμνησιν, εἰς τὸ σώσαί με Κύριον.

² Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. ³ Αἰσχυνθῆισαν καὶ ἐντραπείσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, ἀποστραφείσαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταίσχυνθησαν οἱ βουλόμενοί μοι κατὰ. ⁴ Αποστραφείσαν παραυτίκα αἰσχυνόμενοι οἱ λέγοντές μοι,

εὔγε, εὔγε. ⁵ Αγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε, καὶ λεγέτωσαν διαπαντός, μεγαλυνήτω ὁ Θεός, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου. ⁶ Ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πέννης, ὁ Θεὸς βοήθησόν μοι· βοηθός μου, καὶ ῥύστης μου εἶ σύ, Κύριε μὴ χρονίσης.

70

¹ Τῷ Δαυὶδ υἱὸν Ἰωναδὰβ, καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων.

Ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα, μὴ κατασχυνθεῖην εἰς τὸν αἰῶνα. ² Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαί με καὶ ἐξελοῦ με, κλῖνον πρὸς με τὸ οὖς σου καὶ σώσον με. ³ Γενοῦ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν, καὶ εἰς τόπον ὄχυρόν τοῦ σώσαί με, ὅτι στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου εἶ σύ. ⁴ Ὁ Θεὸς μου ῥύσαί με ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ, ἐκ χειρὸς παρανομούντος καὶ ἀδικοῦντος. ⁵ Ὅτι σύ εἶ ἡ ὑπομονὴ μου Κύριε, Κύριε ἡ ἐλπίς μου ἐκ νεότητός μου. ⁶ Ἐπὶ σέ ἐπιστηρίχθην ἀπὸ γαστροῦ, ἐκ κοιλίας μητρὸς μου σύ μου εἶ σκεπαστής. ἐν σοὶ ἡ ὑμνησίς μου διαπαντός.

⁷ Ὡσεὶ τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς, καὶ σὺ βοηθός κραταίος. ⁸ Πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου. ⁹ Μὴ ἀπορήψης με εἰς καιρὸν γήρους, ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχύν μου μὴ ἐγκαταλίπης με. ¹⁰ Ὅτι εἶπαν οἱ ἐχθροί μου ἐμοί, καὶ οἱ φυλάσσουντες τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο ἐπιτοαυτὸ, ¹¹ λέγοντες, ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ῥυόμενος. ¹² Ὁ Θεὸς μὴ μακρύνῃς ἀπ' ἐμοῦ, ¹³ ὁ Θεὸς μου εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυχὴν μου, περιβαλλέσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.

¹⁴ Ἐγὼ δὲ διαπαντός ἐλπῶ, καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἶνεσίν σου. ¹⁵ Τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου· ὅτι οὐκ ἔγνων πραγματείας. ¹⁶ Εἰσελεύσομαι ἐν δυναστεία Κυρίου, Κύριε μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου. ¹⁷ Ἐδίδαξας με ὁ Θεὸς ἐκ νεότητός μου, καὶ μέχρι νῦν ἀπαγγελῶ τὰ θαυμάσιά σου, ¹⁸ καὶ ἕως γήρους καὶ πρεσβείου· ὁ Θεὸς μὴ ἐγκαταλίπῃς με, ἕως ἂν ἀπαγγείλω τὸν βραχίονά σου πάσῃ τῇ γενεᾷ τῆ ἐρχομένη· τὴν δυναστείαν σου, ¹⁹ καὶ τὴν δικαιοσύνην σου ὁ Θεὸς ἕως ὑψίστων, ἃ ἐποίησας μεγαλεῖα· ὁ Θεὸς τίς ὁμοίός σοι;

²⁰ Ὅσας ἔδειξάς μοι θλίψεις πολλὰς καὶ κακάς; καὶ ἐπιστρέψας ἐζωοποίησάς με, καὶ ἐκ τῶν ἄβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με. ²¹ Ἐπλεόνασας τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ ἐπιστρέψας παρεκλήσάς με, καὶ ἐκ τῶν ἄβυσσῶν τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με. ²² Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐξομολογήσασαί σοι ἐν σκεύει ψαλμοῦ τὴν ἀλήθειάν σου ὁ Θεός, ψαλῶ σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ. ²³ Αγαλλιάσονται τὰ χεῖρά μου ὅταν ψάλω σοι, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν ἐλυτρώσω. ²⁴ Ἐτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, ὅταν αἰσχυνθῶσι καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.

71

¹ Εἰς Σαλωμών.

Ὁ Θεὸς τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ δὸς, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως. ² κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοὺς πτωχοὺς σου ἐν κρίσει.

³ Ἀναλάβετω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ σου, καὶ οἱ βουνοί· ⁴ ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ, καὶ σώσει τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων· καὶ ταπεινώσει συκοφάντην, ⁵ καὶ συμπαρεμνεῖ τῷ ἡλίῳ, καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεὰς γενεῶν. ⁶ Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, καὶ ὡσεὶ σταγόνες στάζουσαι ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷ Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη, καὶ πλῆθος εἰρήνης ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη. ⁸ Καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης. ⁹ Ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσῶνται Αἰθίοπες, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ χοῦν λείψουσιν. ¹⁰ Βασιλεῖς Θαρσὶς καὶ αἱ νῆσοι δῶρα προσοίσουσιν, βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ δῶρα προσάξουσιν. ¹¹ Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς, πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ. ¹² Ὅτι ἐῤῥύσατο πτωχὸν ἐκ δυνάστου, καὶ πένητα ᾧ οὐχ ὑπῆρχε βοηθός. ¹³ Φεῖσεται πτωχοῦ καὶ πένητος, καὶ ψυχὰς πένητων σώσει. ¹⁴ Ἐκ τόκου καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ ἐντιμὸν τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ζήσεται, καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσοῦ τῆς Ἀραβίας, καὶ προσεύξονται περὶ αὐτοῦ διαπαντός· ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν. ¹⁶ Ἔσται στήριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων· ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὁ καρπὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὡσεὶ χόρτος τῆς γῆς.

¹⁷ Ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας, πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ εὐλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· πάντα τὰ ἔθνη μακαριοῦσιν αὐτόν.

¹⁸ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος, ¹⁹ καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ πάσα ἡ γῆ. γένοιτο, γένοιτο.

²⁰ Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαί.

72

¹ Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Ὡς ἀγαθὸς ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ, τοῖς εὐθέσι καρδίᾳ. ² Ἐμοῦ δὲ παρὰ μικρὸν ἔσαλεύθησαν οἱ πόδες, παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαβήματά μου. ³ Ὅτι ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, εἰρήνην ἀμαρτωλῶν θεωρῶν.

⁴ Ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν, καὶ στερέωμα ἐν τῇ μαστιγι αὐτῶν. ⁵ Ἐν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἰσὶ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγωθήσονται. ⁶ Διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ υπερηφανία, περιεβάλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσβειαν αὐτῶν. ⁷ Ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν· διήλθον εἰς διάθεσιν καρδίας. ⁸ Διενόηθησαν, καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ, ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν. ⁹ Ἔθεντο εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ἐπιστρέφει ὁ λαὸς μου ἐνταῦθα, καὶ ἡμέραι πλήρεις εὐρεθήσονται ἐν αὐτοῖς. ¹¹ Καὶ εἶπαν, πῶς ἔγνω ὁ Θεὸς, καὶ εἰ ἔστι γνώσις ἐν τῷ ὑψίστῳ; ¹² Ἰδοὺ οὗτοι οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ εὐθνηροῦντες εἰς τὸν αἰῶνα, κατέσχον πλοῦτου.

¹³ Καὶ εἶπα, ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐνψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου. ¹⁴ Καὶ ἐγενόμην μεμαστιγμένος ὄλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωΐας. ¹⁵ Εἰ ἔλεγον, διηγῆσομαι οὕτως, ἰδοὺ τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἡσυνθέτηκα. ¹⁶ Καὶ υπέλαβον τοῦ γνῶναι, τοῦτο κόπος ἔστιν ἐναντίον μου, ¹⁷ ἕως εἰσέλθω εἰς τὸ ἁγιαστήριον τοῦ Θεοῦ, συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα.

¹⁸ Πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῖς, ἐπαρτήθη. ¹⁹ Πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν; ἐξάπινα ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. ²⁰ Ὅσει ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου, Κύριε ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις.

²¹ Ὅτι ἠψφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροὶ μου ἠλλοιώθησαν. ²² Κἀγὼ ἐξουδενωμένος, καὶ οὐκ ἔγνω, κτηνώδης ἐγενόμην παρὰ σοί, ²³ κἀγὼ διαπαντός μετὰ σου· ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου. ²⁴ ἐν τῇ βουλῇ σου ὠδήγησάς με, καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με. ²⁵ Τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς; ²⁶ Ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σάρξ μου, ὁ Θεὸς τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ μερίς μου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁷ Ὅτι ἰδοὺ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἀπολοῦνται· ἐξωλόθρευσας πάντα τὸν πορνεύοντα ἀπὸ σοῦ. ²⁸ Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολληᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἔστι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου· τοῦ ἐξαγγεῖλαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών.

73

¹ Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

Ἰνατί ἀπόσω ὁ Θεὸς εἰς τέλος; ὠργίσθη ὁ θυμὸς σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου; ² Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς· ἐλυτρώσω ράβδου κληρονομίας σου· ὄρος Σιών τοῦτο ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ. ³ Ἐπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς υπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος· ὅσα ἐπονηρέυσατο ὁ ἔχθρὸς ἐν τοῖς ἁγίοις σου.

⁴ Καὶ ἐνεκαυχῆσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἐορτῆς σου· ⁵ ἔθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα, καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὡς εἰς τὴν εἴσοδον ὑπεράνω· ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίνας ἐξέκοψαν ⁶ τὰς θύρας αὐτῆς ἐπιτοαυτῷ, ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέρραξαν αὐτήν. ⁷ Ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήριόν σου εἰς τὴν γῆν, ἐβεβήλωσαν τὸ σκῆνωμα τοῦ ὀνόματός σου. ⁸ Εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, ἡ συγγένεια αὐτῶν ἐπιτοαυτῷ, δεῦτε, καταπαύσωμεν τὰς ἐορτὰς Κυρίου ἀπὸ τῆς γῆς. ⁹ Τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ εἶδομεν, οὐκ ἔστιν ἔτι προφήτης, καὶ ἡμᾶς οὐ γινώσεται ἔτι.

¹⁰ Ἔως πότε ὁ Θεὸς, ὀνειδιεὶ ὁ ἔχθρὸς, παροξυνεῖ ὁ ὑπεραντίος τὸ ὄνομα σου εἰς τέλος; ¹¹ Ἰνατί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου, καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλπου σου εἰς τέλος; ¹² Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. ¹³ Σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν, σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τοῦ

δράκοντος, ¹⁴ ἔδωκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰθίοψι. ¹⁵ Σὺ διεῖρήξας πηγὰς καὶ χειμάρρους, σὺ ἐξήρανας ποταμοὺς ἡθάμ. ¹⁶ Σὴ ἔστιν ἡ ἡμέρα, καὶ σὴ ἔστιν ἡ νύξ, σὺ κατηρτίσω ἥλιον καὶ σελήνην. ¹⁷ Σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὄρια τῆς γῆς, θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἐποίησας.

¹⁸ Μνήσθητι ταύτης τῆς κτίσεώς σου· ἐχθρὸς ὠνείδισε τὸν Κύριον, καὶ λαὸς ἄφρονων παρῶξενε τὸ ὄνομα σου. ¹⁹ Μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογούμενῃ σοι, τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων σου μὴ ἐπιλάβῃ εἰς τέλος. ²⁰ Ἐπίβλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου, ὅτι ἐπληρωθήσαν οἱ ἐσκοτωμένοι τῆς γῆς οἰκῶν ἀνομιῶν. ²¹ Μὴ ἀποστραφήτω τεταπεινωμένος καὶ κατησχυμμένος, πτωχὸς καὶ πένης αἰδέσσοι τὸ ὄνομά σου. ²² Ἀνάστα ὁ Θεὸς, δίκασον τὴν δίκην σου, μνήσθητι τῶν ὄνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὄλην τὴν ἡμέραν. ²³ Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ἱκετῶν σου, ἡ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σε ἀναβαίῃ διαπαντὸς πρὸς σέ.

74

¹ Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ Ἀσάφ.

² Ἐξομολογησόμεθα σοι ὁ Θεὸς, ἐξομολογησόμεθα, καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σου· διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. ³ Ὅταν λάβω καιρὸν, ἐγὼ εὐθύτητας κρινῶ. ⁴ Ἐτάκη ἡ γῆ, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, ἐγὼ ἔστερέωσα τοὺς στύλους αὐτῆς· διάψαλμα.

⁵ Εἶπα τοῖς παρανομοῦσι, μὴ παρανομεῖν, καὶ τοῖς ἀμαρτάνουσι, μὴ ὑποῦτε κέρας. ⁶ Μὴ ἐπαίρετε εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν, μὴ λαλεῖτε κατὰ τοῦ Θεοῦ ἀδικίαν. ⁷ Ὅτι οὔτε ἀπὸ ἐξόδων, οὔτε ἀπὸ δυσμῶν, οὔτε ἀπὸ ἐρήμων ὁρέων, ⁸ ὅτι ὁ Θεὸς κριτὴς ἐστι τοῦτου ταπεινοῦ, καὶ τοῦτου ὑποῖ. ⁹ Ὅτι ποτῆριον ἐν χειρὶ Κυρίου, οἴνου ἀκράτου πλήρες κεράσματα· καὶ ἔκλινεν ἐκ τοῦτου εἰς τοῦτο, πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκενώθη· πίνονται πάντες οἱ ἀμαρτωλοὶ τῆς γῆς.

¹⁰ Ἐγὼ δὲ ἀγαλλιάσομαι εἰς τὸν αἰῶνα, ψαλῶ τῷ Θεῷ Ἰακώβ. ¹¹ Καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν ἀμαρτωλῶν συγκλάσω, καὶ ὑψωθήσεται τὰ κέρατα τοῦ δικαίου.

75

¹ Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις, ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ· ᾠδὴ πρὸς τὸν Ἀσσύριον.

² Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεὸς, ἐν τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών. ⁴ Ἐκεῖ συνέτριψε τὰ κράτη τῶν τόξων, ὄπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον· διάψαλμα.

⁵ Φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὁρέων αἰωνίων, ⁶ ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ· ὑπνωσαν ὑπνον αὐτῶν, καὶ οὐχ εὗρον οὐδὲν πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλοῦτου ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁷ Ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου, ὁ Θεὸς Ἰακώβ, ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους. ⁸ Σὺ φοβερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι ἀπὸ τῆς ὀργῆς σου; ⁹ Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἠκούτισας κρίσιν, γῆ ἐφοβήθη καὶ ἠσύχασεν, ¹⁰ ἐν τῷ ἀναστήναι εἰς κρίσιν τὸν Θεὸν, τοῦ σώσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῇ καρδίᾳ. διάψαλμα.

¹¹ Ὅτι ἐνθῦμιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεται σοι, καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἐορτάσει σοι. ¹² Εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ κύκλω αὐτοῦ οἴσουσι δῶρα. ¹³ τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρουμένῳ πνεύματα ἀρχόντων, φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

76

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθὺν ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

² Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἡ φωνή μου πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ προσέσχε μοι. ³ Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν Θεὸν ἐξεζήτησα, ταῖς χερσὶ μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην· ἀπηνήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου. ⁴ Ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐφράνθητι, ἠδολέσχισα, καὶ ὠλιγοψύχησε τὸ πνεῦμά μου· διάψαλμα. ⁵ Προκατελάβοντο φυλακὰς πάντες οἱ ἐχθροί μου, ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα.

⁶ Διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἔτη αἰῶνια ⁷ ἐμνήσθην, καὶ ἐμελέτησαν νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχου, καὶ ἔσκαλλον τὸ πνεῦμά μου. ⁸ Μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπόσθητι Κύριος, καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκίμου ἔτι; ⁹ Ἡ εἰς τέλος ἀποκόψει τὸ ἔλεος ἀπὸ γενεᾶς καὶ γενεᾶς; ¹⁰ Ἡ ἐπιλήσεται τοῦ οἰκτειρῆσαι ὁ Θεὸς, ἢ συνέξει ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ τοὺς οἰκτιρμούς αὐτοῦ; διάψαλμα.

¹¹ Καὶ εἶπα, νῦν ἠρξάμην, αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου. ¹² Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου, ¹³ καὶ μελετήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδευμασί σου ἀδολεσχήσω.

14 Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδὸς σου, τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; 15 Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια, ἐγνωρίσας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμίν σου. 16 Ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχίονί σου τὸν λαόν σου, τοὺς υἱοὺς Ἰακώβ καὶ Ἰωσήφ· διάψαλμα. 17 Εἶδосάν σε ὕδατα ὁ Θεὸς, εἶδосάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι. 18 Πλήθος ἤχους ὑδάτων, φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι· καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύονται. 19 Φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ· ἔφαναν αἱ ἀστραπαὶ σου τῆ οἰκουμένη, ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ. 20 Ἐν τῇ θαλάσῃ ἡ ὁδὸς σου, καὶ αἱ τρίβιοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς, καὶ τὰ ἴχνη σου οὐ γνωσθήσονται. 21 Ὡδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών.

77

1 Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

Προσέχετε λαὸς μου τὸν νόμον μου, κλίνετε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου. 2 Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, φθέξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς. 3 Ὅσα ἠκούσαμεν καὶ ἐγνωμεν αὐτὰ, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγῆσαντο ἡμῖν. 4 Οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν, ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰδέσεις Κυρίου καὶ τὰς δυναστείας αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε.

5 Καὶ ἀνέστησε μαρτύριον ἐν Ἰακώβ, καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ· ὃν ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν, γνωρίσαι αὐτὸν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, ὅπως ἂν γνῶ γενεὰ ἑτέρα, υἱοὶ οἱ τεχθησόμενοι, καὶ ἀναστήσονται καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν· 7 ἵνα θῶνται ἐπὶ τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν, καὶ μὴ ἐπιλάβωνται τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν. 8 Ἴνα μὴ γένωνται ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν, γενεὰ σκολιὰ καὶ παραπικραίνουσα, γενεὰ ἥτις οὐ κατεύθυνεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπιστῶθη μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

9 Υἱοὶ Ἐφραὶμ ἐντεινοντες καὶ βάλλοντες τόξον, ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. 10 Οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἤθελον πορεύεσθαι. 11 Καὶ ἐπελάθοντο τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ καὶ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, ὧν ἔδειξεν αὐτοῖς· 12 ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν ἃ ἐποίησε θαυμάσια, ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, ἐν πεδίῳ Τάνεως. 13 Διέῤῥηξε θάλασσαν, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς· ἔστησεν ὕδατα ὡσεὶ ἄσκον. 14 Καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν νεφέλῃ ἡμέρας, καὶ ὄλην τὴν νύκτα ἐν φωτισμῷ πυρός. 15 Διέῤῥηξε πέτραν ἐν ἐρήμῳ, καὶ ἐπότισεν αὐτοὺς ὡς ἐν ἄβυσσῳ πολλῇ. 16 Καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέτρας, καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμοὺς ὕδατα.

17 Καὶ προσέθεντο ἔτι τοῦ ἀμαρτάνειν αὐτῶ· παρεπικραναν τὸν ὕψιστον ἐν ἀνδρῶν, 18 καὶ ἐξεπείρασαν τὸν Θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, τοῦ αἰτήσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν. 19 Καὶ κατελάλησαν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπαν, μὴ δυνησεται ὁ Θεὸς ἐτοιμάσαι τράπεζαν ἐν ἐρήμῳ; 20 Ἐπεὶ ἐπάταξε πέτραν, καὶ ἐρρύθησαν ὕδατα, καὶ χεῖμαρρόοι κατεκλύσθησαν· μὴ καὶ ἄρτον δυνησεται δοῦναι; ἢ ἐτοιμάσαι τράπεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ;

21 Διὰ τοῦτο ἤκουσε Κύριος καὶ ἀνεβάλετο, καὶ πῦρ ἀνήφθη ἐν Ἰακώβ, καὶ ὀργὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. 22 Ὅτι οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ Θεῷ, οὐδὲ ἤλπισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ. 23 Καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν, καὶ θύρας οὐρανοῦ ἀνέωξε· 24 καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν, καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς. 25 Ἄρτον ἀγγέλων ἔφανεν ἄνθρωπος, ἐπιστισμὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμονήν.

26 Ἀπῆρε Νότον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ 27 αὐτοῦ Λίβα. Καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὡσεὶ χροῦν σάρκας, καὶ ὡσεὶ ἄμμον θαλασσῶν πετεινὰ πτερωτά. 28 Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, κύκλω τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν. 29 Καὶ ἐφάγασαν καὶ ἐνεπλήσθησαν σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἠνεγκεν αὐτοῖς.

30 Οὐκ ἐστερηθήσαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν· ἔτι τῆς βρώσεως 31 αὐτῶν οὕσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πίοσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσραὴλ συνεπόδισε.

32 Ἐν πάσι τούτοις ἤμαρτον ἔτι, καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τοῖς 33 θαυμασίοις αὐτοῦ. Καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς.

34 Ὅταν ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, ἐζήτησαν αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεφον καὶ 35 ὠρθηζον πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ἐμνήσθησαν ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς αὐτῶν ἐστι, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστι. 36 Καὶ ἠγάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν 37 ἐψεύσαντο αὐτῶ· ἢ δὲ καρδία αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα μετ' αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπιστῶθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.

38 Αὐτὸς δὲ ἐστὶν οἰκτίρμων, καὶ ἰλάσεται ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν, καὶ οὐ διαφθερεῖ· καὶ πληθυνεῖ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ ἐκκαῦσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. 39 Καὶ ἐμνήσθη ὅτι σὰρξ εἶσι, πνεῦμα πορευόμενον καὶ οὐκ ἐπιστρέφον.

⁴⁰ Ποσάκις παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, παρώργισαν ⁴¹ αὐτὸν ἐν γῆ ἀνύδρου; Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἐπέειραν τὸν Θεὸν, καὶ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ παρώξυναν. ⁴² Οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλίβοντος; ⁴³ Ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ ⁴⁴ τέρατα αὐτοῦ ἐν πεδίῳ Τάνεως· Καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ὄμβρήματα αὐτῶν ὅπως μὴ πίωσιν. ⁴⁵ Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς κυνόμιαν καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ βάτραχον, καὶ διέφθειρεν αὐτούς; ⁴⁶ Καὶ ἔδωκε τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ τοὺς πόρους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι. ⁴⁷ Ἀπέκτεινεν ἐν χαλάζῃ τὴν ἄμπελον αὐτῶν, καὶ τὰς συκαμίνας αὐτῶν ἐν ⁴⁸ τῇ πάχυνι. Καὶ παρέδωκεν ἐν χαλάζῃ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν τῷ πυρὶ. ⁴⁹ Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ὄργην θυμοῦ αὐτοῦ, θυμὸν καὶ ὄργην καὶ θλίψιν, ἀποστολὴν δι' ⁵⁰ ἀγγέλων πονηρῶν. Ὡδοποίησε τρίβον τῇ ὄργῃ αὐτοῦ, οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυχῶν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ⁵¹ εἰς θάνατον συνέκλεισε. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγυπτῶ, ἀπαρχὴν πόνου αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χάμ. ⁵² Καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἤγαγεν αὐτούς ὡσεὶ ⁵³ ποιμνιον ἐν ἐρήμῳ. Καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἐδειλίασεν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐκάλυψε θάλασσα. ⁵⁴ Καὶ εἰσηγάγεν αὐτοὺς εἰς ὄρος ἁγιάσματος αὐτοῦ, ὄρος τοῦτο ὃ ⁵⁵ ἐκτίσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ. Καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη, καὶ ἐκκληροδότησεν αὐτούς ἐν σχοιρίῳ κληροδοσίας, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν τὰς φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

⁵⁶ Καὶ ἐπέειραν καὶ παρεπίκραναν τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο. ⁵⁷ Καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ ἤσυνθέτησαν καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, μετεστράφησαν εἰς τὸξον στρεβλόν. ⁵⁸ Καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῖς βουνοῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεζήλωσαν αὐτόν.

⁵⁹ Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ὑπερέϊδε, καὶ ἐξουδένωσε σφόδρα τὸν ⁶⁰ Ἰσραὴλ. Καὶ ἀπώσατο τὴν σκηνὴν Σηλὼμ, σκὴνωμα αὐτοῦ ⁶¹ οὗ κατεσκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις. Καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν ἰσχὴν αὐτῶν, καὶ τὴν καλλονὴν αὐτῶν εἰς χεῖρα ⁶² ἐχθροῦ. Καὶ συνέκλεισεν εἰς ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερέϊδε· ⁶³ Τοὺς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγε πῦρ, καὶ αἱ παρθένοι αὐτῶν οὐκ ἐπένησαν. Οἱ ⁶⁴ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἔπεσον, καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυσθήσονται.

⁶⁵ Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὕπνου Κύριος, ὡς δυνατὸς κεκραιπαλῆκώς ⁶⁶ ἐξ οἴνου. Καὶ ἐπάταξε τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς.

⁶⁷ Καὶ ἀπώσατο τὸ σκὴνωμα Ἰωσήφ, καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραὶμ ⁶⁸ οὐκ ἐξελέξατο. Καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα, τὸ ὄρος τὸ ⁶⁹ Σιών, ὃ ἡγάπησε. Καὶ ὠκοδόμησεν ὡς μονοκερῶτων τὸ ἅγιωμα αὐτοῦ, ἐν τῇ γῆ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. ⁷⁰ Καὶ ἐξελέξατο Δαυὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ⁷¹ ποιμνίων τῶν προβάτων. Ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτόν, ποιμαίνειν Ἰακώβ τὸν δούλον αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τὴν ⁷² κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ ἐποίησαν αὐτούς ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ὠδήγησεν αὐτούς.

78

¹ Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Ὁ Θεὸς, ἤλθοσαν ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου, ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἅγιον σου· ἔθεντο Ἰερουσαλὴμ εἰς ὀπωροφυλάκιον. ² Ἔθεντο τὰ θηησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. ³ Ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ, κύκλω Ἰερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτωρ. ⁴ Ἐγενήθημεν εἰς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μκκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλω ἡμῶν.

⁵ Ἔως πότε, Κύριε, ὀργισθῆσθαι εἰς τέλος; ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλος σου; ⁶ Ἐκχεον τὴν ὄργην σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ ἐπεγνωκότα σε, καὶ ἐπὶ βασιλείας αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο. ⁷ Ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ ἠρήμωσαν.

⁸ Μὴ μνησθῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων, ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν σφόδρα. ⁹ Βοήθησον ἡμῖν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἕνεκα τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου Κύριε ῥῦσαι ἡμᾶς, καὶ ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου· ¹⁰ Μὴ ποτε εἰπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι, ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν; καὶ γνωσθῆτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἡ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου.

¹¹ Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ὁ στεναγμὸς τῶν πεπεδημένων, κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίουός σου περιποίησαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων. ¹² Ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλάσια εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν τὸν ὄνειδισμὸν αὐτῶν,

ὄν ὠνεΐδισάν σε Κύριε. ¹³ Ἡμεῖς γὰρ λαός σου καὶ πρόβατα νομῆς σου, ἀνθομολογησόμεθά σοι εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἰνεσίῃ σου.

79

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων, μαρτύριον τῷ Ἀσάφ, ψαλμὸς ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου.

² Ὁ Ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες, ὁ ὀδηγῶν ὡσεὶ πρόβατα τὸν Ἰωσήφ· ὁ καθημένος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ ἐμφάνηθι, ³ ἐναντίον Ἐφραὶμ καὶ Βενιαμὶν καὶ Μανασσῆ· ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου καὶ ἔλθε εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς. ⁴ Ὁ Θεὸς ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.

⁵ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἕως πότε ὀργίζῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου; ⁶ Ψωμιεῖς ἡμᾶς ἄρτον δακρύων, καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ. ⁷ Ἔθου ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, καὶ οἱ ἔχθροὶ ἡμῶν ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς. ⁸ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα· διάψαλμα.

⁹ Ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετήρας, ἐξέβαλες ἔθνη καὶ κατεφύτευσας αὐτήν. ¹⁰ Ὀδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ κατεφύτευσας τὰς ρίζας αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ. ¹¹ Ἐκάλυπεν ὄρη ἡ σκιά αὐτῆς, καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέδρους τοῦ Θεοῦ. ¹² Ἐξέτεινε τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης, καὶ ἕως ποταμοῦ τὰς παραφάδας αὐτῆς. ¹³ Ἰνατί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς, καὶ τρυγῶσιν αὐτὴν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν; ¹⁴ Ἐλυμήνατο αὐτὴν σὺς ἐκ δρυμοῦ, καὶ μοινοὶς ἄγριος κατενεύματο αὐτήν.

¹⁵ Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον δὴ, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε, καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην· ¹⁶ Καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἦν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου, καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ. ¹⁷ Ἐμπεπυρισμένη πυρὶ καὶ ἀνεσκαμμένη· ἀπὸ ἐπιτιμῆσεως τοῦ προσώπου σου ἀπολοῦνται. ¹⁸ Γενηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐπ' ἄνδρα δεξιᾶς σου, καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.

¹⁹ Καὶ οὐ μὴ ἀποστῶμεν ἀπὸ σοῦ, ζώωσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα. ²⁰ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.

80

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληρῶν ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

² Ἀγαλλιᾶσθε τῷ Θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ Ἰακώβ. ³ Λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας. ⁴ Σαλπίσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι, ἐν εὐσήμεν ἡμέρα ἑορτῆς ὑμῶν.

⁵ Ὅτι πρόσταγμα τῷ Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ κρίμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. ⁶ Μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσήφ ἔθετο αὐτόν, ἐν τῷ ἐξελεθεῖν αὐτόν ἐκ γῆς Αἰγύπτου· γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω, ἦκουσεν.

⁷ Ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδόουλευσαν. ⁸ Ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με καὶ ἐρρύσάμην σε· ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταγίδος, ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας· διάψαλμα. ⁹ Ἄκουσον λαός μου καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρομαί σοι· ἐὰν ἀκούσης μου, ¹⁰ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος, οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτρίῳ. ¹¹ Ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὁ ἀναγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, πλάτυνον τὸ στόμα σου καὶ πληρώσω αὐτό. ¹² Καὶ οὐκ ἦκουσεν ὁ λαός μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσέσχε μοι. ¹³ Καὶ ἐξαπέστειλα αὐτούς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν, πορεύονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

¹⁴ Εἰ ὁ λαός μου ἦκουσέ μου, Ἰσραὴλ ταῖς ὁδοῖς μου εἰ ἐπορεύθη, ¹⁵ ἐν τῷ μηδενὶ ἂν τοὺς ἔχθρους αὐτῶν ἔταπεινωσα, καὶ ἐπὶ τοὺς θλίβοντας αὐτούς ἐπέβαλον ἂν τὴν χεῖρά μου. ¹⁶ Οἱ ἔχθροὶ Κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῷ, καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁷ καὶ ἐψώμισεν αὐτούς ἐκ στέατος πυροῦ, καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν αὐτούς.

81

¹ Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρινεῖ. ² Ἔως πότε κρίνετε ἀδικίαν, καὶ πρόσωπα ἁμαρτωλῶν λαμβάνετε; διάψαλμα. ³ Κρίνατε ὀρφανὸν καὶ πτωχόν, ταπεινὸν καὶ πένητα δικαιοῦσατε. ⁴ Ἐξέλεσθε πένητα, καὶ πτωχὸν ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ ῥύσασθε.

⁵ Οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν, ἐν σκότει διαπορεύονται· σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμελία τῆς γῆς. ⁶ Ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἐστε, καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες. ⁷ Ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε, καὶ ὡς εἷς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.

⁸ Ἀνάστα ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν.

82

¹ Ὡδὴ ψαλμοῦ τῷ Ἀσάφ.

² Ὁ Θεός, τίς ὁμοιωθήσεται σοι; μὴ σιγήσης, μηδὲ καταπραύνης ὁ Θεός.

³ Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροὶ σου ἤχησαν· καὶ οἱ μισοῦντές σε ἦσαν κεφαλὴν. ⁴ Ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργέσαντο γνώμην, καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου. ⁵ Εἶπαν, δεῦτε καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτούς ἐξ ἔθνους, καὶ οὐ μὴ μνησθῆ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι. ⁶ Ὅτι ἐβουλεύσαντο ἐν ὁμοιοῖα ἐπιταοῦτ', κατὰ σοῦ διαθήκην διέθεντο· ⁷ τὰ σκηνώματα τῶν Ἰουμαίων καὶ οἱ Ἰσμαηλίται, Μωᾶβ καὶ οἱ Αγαρηνοὶ, ⁸ Γεβὰλ καὶ Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλῆκ, καὶ ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον. ⁹ Καὶ γὰρ καὶ Ἀσσοὺρ συμπαρεγένετο μετ' αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς ἀντίληψιν τοῖς υἱοῖς Λῶτ· διάψαλμα.

¹⁰ Ποίησον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιὰμ καὶ τῷ Σεισάρρα, ὡς τῷ Ἰαβειν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεισῶν. ¹¹ Ἐξωλοθρεύθησαν ἐν Ἀενδώρ, ἐγενήθησαν ὡσεὶ κόπρος τῇ γῆ. ¹² Θεοῦ τοὺς ἀρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν Ὠρήβ καὶ Ζῆβ καὶ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά, πάντας τοὺς ἀρχοντας αὐτῶν. ¹³ Οἴτινες εἶπαν, κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ. ¹⁴ Ὁ Θεός μου θεοῦ αὐτοῦς ὡς τροχόν, ὡς καλάμην κατὰ πρόσωπον ἀνέμου. ¹⁵ Ὡσεὶ πῦρ ὃ διαφλέξει δρυμόν, ὡσεὶ φλόξ κατακαύσαι ὄρη. ¹⁶ Οὕτως καταδιώξει αὐτούς ἐν τῇ καταϊγίδι σου, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ταραΐξει αὐτούς. ¹⁷ Πλήρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας, καὶ ζητήσουσι τὸ ὄνομά σου Κύριε. ¹⁸ Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ταραχθήτωσαν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέσθωσαν. ¹⁹ Καὶ γνώτωσαν ὅτι ὄνομά σοι Κύριος· σὺ μόνος ὑψιστος ἐπὶ πάσαν τὴν γῆν.

83

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

² Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου Κύριε τῶν δυνάμεων. ³ Ἐπιποθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς ἀύλας τοῦ Κυρίου· ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα. ⁴ Καὶ γὰρ στρουθίου ἐῦρεν ἑαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγῶν νοσσιὰν ἑαυτῇ, οὐ θήσει τὰ νοσσία ἑαυτῆς· τὰ θυσιαστήριά σου Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου.

⁵ Μακάριοι οἱ κατοικούντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων αἰνέσουσί σε· διάψαλμα. ⁶ Μακάριος ἀνὴρ οὗ ἔστιν ἡ ἀντίληψις αὐτοῦ παρὰ σοῦ, Κύριε· ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο, ⁷ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον ὃν ἔθετο· καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν, ⁸ πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν, ὀφθήσεται ὁ Θεός τῶν θεῶν ἐν Σιών.

⁹ Κύριε ὁ Θεός τῶν δυνάμεων, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώπιον ὁ Θεός Ἰακώβ· διάψαλμα. ¹⁰ Ὑπερασπιστὰ ἡμῶν ἴδε ὁ Θεός, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σοῦ. ¹¹ Ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, ὑπὲρ χιλιάδας· ἐξελεξάμην παράρηπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐπὶ σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν. ¹² Ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος, ὁ Θεός χάριν καὶ δόξαν δώσει· Κύριος οὐχ ὑστερήσει τὰ ἀγαθὰ τοῖς πορευομένοις ἐν ἀκακίᾳ. ¹³ Κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

84

¹ Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

² Εὐδόκησας Κύριε τὴν γῆν σου, ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ. ³ Ἀφήκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου, ἐκάλυψας πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· διάψαλμα. ⁴ Κατέπαυσας πάσαν τὴν ὀργὴν σου, ἀπέστρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου.

⁵ Ἐπίστρεψον ἡμᾶς ὁ Θεός τῶν σωτηρίων ἡμῶν, καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν. ⁶ Μὴ εἰς τὸν αἰῶνα ὀργισθῆς ἡμῖν; ἢ διατενεῖς τὴν ὀργὴν σου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν; ⁷ Ὁ Θεός, σὺ ἐπιστρέψας ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί. ⁸ Δεῖξον ἡμῖν Κύριε τὸ ἔλεός σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου δώης ἡμῖν.

⁹ Ἀκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ Κύριος ὁ Θεός, ὅτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ τὸν λαόν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν. ¹⁰ Πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβουμένων αὐτὸν τὸ σωτήριον αὐτοῦ, τοῦ κατασκηνώσαι δόξαν ἐν τῇ γῆ ἡμῶν. ¹¹ Ἐλεος καὶ ἀλήθεια συνήτησαν, δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη

κατεφίλησαν. ¹² Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλε, καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψε. ¹³ Καὶ γὰρ ὁ Κύριος δώσει χρηστότητα, καὶ ἡ γῆ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς. ¹⁴ Δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύεται, καὶ θῆσει εἰς ὁδὸν τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

85

¹ Προσευχὴ τῷ Δαυίδ.

Κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, καὶ εἰσάκουσόν μου, ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ. ² Φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ὁσιός εἰμι· σώσον τὸν δοῦλόν σου ὁ Θεὸς, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ. ³ Ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι πρὸς σέ κεκράζομαι ὅλην τὴν ἡμέραν. ⁴ Εὐφρανὸν τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι πρὸς σέ Κύριε ἦρα τὴν ψυχὴν μου. ⁵ Ὅτι σὺ Κύριε χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς, καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις σε. ⁶ Ἐνώτισαι Κύριε τὴν προσευχήν μου, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου. ⁷ Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, ὅτι εἰσήκουσάς μου.

⁸ Οὐκ ἔστιν ὁμιός σοι ἐν θεοῖς Κύριε, καὶ οὐκ ἔστι κατὰ τὰ ἔργα σου. ⁹ Πάντα τὰ ἔξῃ ὅσα ἐποίησας ἤξουσι, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου Κύριε, καὶ δοξάσουσι τὸ ὄνομά σου, ¹⁰ ὅτι μέγας εἶ σὺ, καὶ ποιῶν θαυμάσια, σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ μόνος ὁ μέγας. ¹¹ Ὁδήγησόν με Κύριε ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὐφρανθήτω ἡ καρδίᾳ μου, τοῦ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. ¹² Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε ὁ Θεός μου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ Ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐβρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐξ ἄδου κατωτάτου.

¹⁴ Ὁ Θεὸς, παράνομοι ἐπανάστησαν ἐπ' ἐμέ, καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου, καὶ οὐ προέθεντό σε ἐνώπιον αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ σὺ Κύριε ὁ Θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός. ¹⁶ Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐλέησόν με, δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σώσον τὸν υἱὸν τῆς παιδίσκης σου. ¹⁷ Ποίησον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν, καὶ ιδέτωσαν οἱ μισοῦντές με, καὶ αἰσχυρῆθωσαν· ὅτι σὺ Κύριε, ἐβοήθησάς μοι, καὶ παρεκάλεσάς με.

86

¹ Τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμὸς ᾠδῆς.

Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις. ² Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ. ³ Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ· διάψαλμα.

⁴ Μνησθήσομαι Ῥαὰβ, καὶ Βαβυλῶνος, τοῖς γινώσκουσί με· καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ Τύροι καὶ λαὸς Αἰθίοπων, οὗτοι ἐγεννήθησαν ἐκεῖ. ⁵ Μήτηρ Σιών ἐρεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὕψιστος. ⁶ Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν, καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγενημένων ἐν αὐτῇ, διάψαλμα. ⁷ Ὡς εὐφραϊνομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

87

¹ Ὡδὴ ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κορὲ, εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ μαελεθ τοῦ ἀποκριθῆναι, συνέσεως Αἰμᾶν τῷ Ἰσραηλίτῃ.

² Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. ³ Εἰσεληθὲτ ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου, Κύριε.

⁴ Ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ἄξει ἤγγισε. ⁵ Προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, ἐγενήθην ὡς ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ⁶ ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος, ὡσεὶ τραυματῖαι ἐρρίμμενοι καθεδόντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπόσθησαν. ⁷ Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιά θανάτου. ⁸ Ἐπ' ἐμέ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμὸς σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ· διάψαλμα. ⁹ Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς· παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην. ¹⁰ Οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν ἀπὸ πτωχείας· καὶ ἐκέκραξα πρὸς σέ Κύριε ὅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σέ τὰς χεῖράς μου.

¹¹ Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια, ἢ ἰατροὶ ἀναστήσουσι καὶ ἐξομολογήσονται σοί; ¹² Μὴ διηγῆσεται τις ἐν τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀληθείαν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ; ¹³ Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλησμένη; ¹⁴ Κἀγὼ πρὸς σέ Κύριε ἐκέκραξα, καὶ τοπρῶ ἢ προσευχῇ μου προφθάσει σε.

¹⁵ Ἰνατί Κύριε ἀπωθεῖς τὴν προσευχήν μου, ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; ¹⁶ Πτωχός εἰμι ἐγὼ καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου, ὑψωθεὶς δὲ ἐταπεινώθη καὶ ἐξηπορήθη. ¹⁷ Ἐπ' ἐμέ διήλθον αἱ ὄργαι σου, καὶ οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραζάν με. ¹⁸ Ἐκύκλωσάν με ὡς ὕδωρ, ὄλην τὴν ἡμέραν περιέσχον με ἅμα. ¹⁹ Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

88

¹ Συνέσεως Αἰθᾶμ τῷ Ἰσραηλίτῃ.

² Τὰ ἔλέη σου Κύριε εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου. ³ Ὅτι εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται, ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐτοιμασθήσεται ἡ ἀλήθειά σου. ⁴ Διεθέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὡμοσα Δαυὶδ τῷ δούλῳ μου. ⁵ Ἔως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμασῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τὸν θρόνον σου· διάψαλμα.

⁶ Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων. ⁷ Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ Κυρίῳ; καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ; ⁸ Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλω αὐτοῦ. ⁹ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, τίς ὁμοίός σοι; δυνατὸς εἶ Κύριε, καὶ ἡ ἀλήθειά σου κύκλω σου. ¹⁰ Σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰνεις. ¹¹ Σὺ ἐταπεινώσας ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον, καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς σου διεσκόρπισας τοὺς ἐχθρούς σου. ¹² Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ, καὶ σὴ ἐστιν ἡ γῆ, τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας. ¹³ Τὸν Βορρᾶν καὶ θάλασσας σὺ ἔκτισας, Θαβῶρ καὶ Ἐρῳὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. ¹⁴ Σὺ ὁ βραχίον μετὰ δυναστείας· κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιὰ σου. ¹⁵ Δικαιοσύνην καὶ κρίμα ἐτοιμασία τοῦ θρόνου σου· ἔλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται πρὸ προσώπου σου.

¹⁶ Μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων ἀλαλαγμόν· Κύριε ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύσονται, ¹⁷ καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὄλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται. ¹⁸ Ὅτι τὸ καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν σὺ εἶ, καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται τὸ κέρας ἡμῶν. ¹⁹ ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ ἀντίληψις, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ βασιλέως ἡμῶν.

²⁰ Τότε ἐλάλησας ἐν ὄρασει τοῖς υἱοῖς σου, καὶ εἶπας, ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ δυνατὸν, ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου. ²¹ Εὐρον Δαυὶδ τὸν δούλόν μου, ἐν ἐλέει ἁγίῳ ἔχρισα αὐτόν. ²² Ἡ γὰρ χεὶρ μου συναυτλήσεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίον μου κατισχύσει αὐτόν. ²³ Οὐκ ὠφελήσει ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, καὶ υἱὸς ἀνομίας οὐ προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν. ²⁴ Καὶ συγκόψω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ, καὶ τοὺς μισοῦντας αὐτόν τροπώσωμαι. ²⁵ Καὶ ἡ ἀλήθειά μου καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ θήσομαι ἐν θαλάσῃ χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιὰν αὐτοῦ. ²⁷ Αὐτὸς ἐπικαλέσεται με, πατήρ μου εἶ σὺ, Θεὸς μου καὶ ἀντιλήπτωρ τῆς σωτηρίας μου. ²⁸ Κἀγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν, ὑψηλὸν παρὰ τοὺς βασιλεῦσι τῆς γῆς. ²⁹ Εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ ἔλεός μου, καὶ ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτῷ. ³⁰ Καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.

³¹ Ἐὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μου, καὶ τοῖς κρίμασί μου μὴ πορευθῶσιν· ³² ἐὰν τὰ δικαιώματά μου βεβηλώσωσι, καὶ τὰς ἐντολάς μου μὴ φυλάξωσιν· ³³ Ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐν μάστιγι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ³⁴ Τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀλήθειᾳ μου, ³⁵ οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω. ³⁶ Ἀπαξ ὡμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἶ τῷ Δαυὶδ ψεύσομαι. ³⁷ Τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον μου, ³⁸ καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιστός· διάψαλμα.

³⁹ Σὺ δὲ ἀπόσω καὶ ἐξουδένωσας, ἀνεβάλου τὸν χριστόν σου. ⁴⁰ Κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου, ἐβεβήλωσας εἰς τὴν γῆν τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ. ⁴¹ Καθεῖλες πάντας τοὺς φραγμαῖς αὐτοῦ, ἔθου τὰ ὄχρωμάτα αὐτοῦ δειλίαν. ⁴² Διήρπασαν αὐτὸν πάντες οἱ διοδοῦντες ὁδόν, ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτοῦ. ⁴³ Ὑψώσας τὴν δεξιὰν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, εὐφρανας πάντας τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ. ⁴⁴ Ἀπέστρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ. ⁴⁵ Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτόν, τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέρραξας, ⁴⁶ ἐσμίκρυνας τὰς ἡμέρας τοῦ θρόνου αὐτοῦ, κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην· διάψαλμα.

⁴⁷ Ἔως πότε Κύριε ἀποστρέφῃ εἰς τέλος; ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὀργή σου; ⁴⁸ Μνήσθητι τίς ἡ ὑπόστασίς μου· μή γάρ ματαίως ἐκτίσας πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων; ⁴⁹ Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐκ ὄψεται θάνατον; ῥύσεται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ἄδου; διάψαλμα. ⁵⁰ Ποῦ ἐστι τὰ ἐλέη σου τὰ ἀρχαῖα, Κύριε, ἃ ὤμοσας τῷ Δαυὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου; ⁵¹ Μνήσθητι Κύριε τοῦ ὄνειδισμοῦ τῶν δούλων σου οὗ ὑπέσχον ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλῶν ἐθνῶν· ⁵² οὗ ὠνείδισαν οἱ ἔχθροί σου Κύριε, οὗ ὠνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ χριστοῦ σου. ⁵³ Εὐλογητὸς Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο, γένοιτο.

89

¹ Προσευχὴ τοῦ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. ² Πρὸ τοῦ ὄρη γενηθῆναι καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ. ³ Μὴ ἀποστρέψῃς ἄνθρωπον εἰς ταπεινώσιν, καὶ εἴπας, ἐπιστρέψατε υἱοὶ ἀνθρώπων; ⁴ Ὅτι χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθὲς ἦτις διήλθε, καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί. ⁵ Τὰ ἐξουδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται, τοπρῶι ὡσεὶ χλόη παρέλθοι. ⁶ Τοπρῶι ἀνθήσει καὶ παρέλθοι, τὸ ἐσπέρας ἀποπέσοι, σκληρυνθεὶ καὶ ξηρανθεὶ. ⁷ Ὅτι ἐξελίπομεν ἐν τῇ ὀργῇ σου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν. ⁸ Ἔθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου. ⁹ Ὅτι πάσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξελίπον, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελίπομεν· τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελέτων. ¹⁰ Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν ἐν αὐτοῖς ἐβδομήκοντα ἔτη, ἔαν δὲ ἐν δυναστείαις, ὀγδοήκοντα ἔτη, καὶ τὸ πλεον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος· ὅτι ἐπῆλθε πραυτῆς ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα. ¹¹ Τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου τοῦ θυμοῦ σου ἐξαριθμησασθαι; ¹² τὴν δεξιάν σου οὕτως γνῶρισον, καὶ τοὺς πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ.

¹³ Ἐπίστρεψον, Κύριε· ἕως πότε; καὶ παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου. ¹⁴ Ἐνεπιλήσθημεν τοπρῶι τοῦ ἔλεους σου, καὶ ἠγαλλιασάμεθα καὶ εὐφράνθημεν· ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ¹⁵ εὐφρανθεῖμεν, ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπεινώσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά. ¹⁶ Καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα σου, καὶ ὀδηγήσον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς.

90

¹ Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ.

Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ ὑψίστου, ἐν σκέπη τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται. ² Ἐρεῖ τῷ Κυρίῳ, ἀντιλήπτωρ μου εἶ καὶ καταφυγὴ μου, ὁ Θεός μου, ἐλπὶς ἐπ' αὐτόν. ³ Ὅτι αὐτὸς ῥύσεται σε ἐκ παγίδος θηρευτῶν, ἀπὸ λόγου παραχώδους. ⁴ Ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι, καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐλπείς· ὀπλῶ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ. ⁵ Οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας, ⁶ ἀπὸ πράγματος διαπορευομένου ἐν σκότει, ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ. ⁷ Πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιάς, καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου, πρὸς σὲ δὲ οὐκ ἐγγιεῖ. ⁸ Πλὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατανοήσεις, καὶ ἀνταπόδοσιν ἀμαρτωλῶν ὄψει.

⁹ Ὅτι σὺ Κύριε ἡ ἐλπίς μου, τὸν ὑψιστον ἔθου καταφυγὴν σου. ¹⁰ Οὐ προσελεύσεται πρὸς σὲ κακά, καὶ μᾶστιξ οὐκ ἐγγιεῖ τῷ σκηνωματί σου. ¹¹ Ὅτι τοῖς ἀγγέλους αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου. ¹² Ἐπὶ χειρῶν ἀρουσί σε, μὴ ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. ¹³ Ἐπ' ἀσπίδα καὶ βασιλικὸν ἐπιβήσῃ, καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.

¹⁴ Ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἤλπισε, καὶ ῥύσομαι αὐτόν· σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνομά μου. ¹⁵ Ἐπικαλέσεται πρὸς με, καὶ εἰσακούσομαι αὐτόν, μετ' αὐτοῦ εἰμι ἐν θλίψει, καὶ ἐξελοῦμαι αὐτόν, καὶ δοξάσω αὐτόν. ¹⁶ Μακρότητι ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν, καὶ δεῖξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

91

¹ Ψαλμὸς ᾠδῆς εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου.

² Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὑψιστε· ³ τοῦ ἀναγγέλλειν τοπρῶι τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀληθειάν σου κατὰ νύκτα, ⁴ ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ, μετ' ᾠδῆς ἐν κιθάρα. ⁵ Ὅτι εὐφρανὰς με, Κύριε, ἐν τῷ ποιήματί σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι.

⁶ Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε; σφόδρα ἐβαθύνθησαν οἱ διαλογισμοὶ σου. ⁷ Ἄνθρωποι οὐ γνώσεται, καὶ ἀσύνητος οὐ συνήσει ταῦτα. ⁸ Ἐν τῷ ἀνατεῖλαι τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὡσεὶ χόρτον, καὶ διέκυψαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ὅπως ἂν ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁹ Σὺ δὲ ὑψιστος εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε.

¹⁰ Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροὶ σου ἀπολοῦνται, καὶ διασκορπισθήσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. ¹¹ Καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέφαλος τὸ κέρα μου, καὶ τὸ γῆρας μου ἐν ἐλέῳ πίονι. ¹² Καὶ ἐπέϊδεν ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου, καὶ ἐν τοῖς ἐπανισταμένοις ἐπ' ἐμὲ πονηρευομένοις ἀκούσεται τὸ οὖς μου.

¹³ Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, ὡς ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται. ¹⁴ Πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς ἀυλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσουσι. ¹⁵ Τότε πληθυνθήσονται ἐν γῆρει πίονι, καὶ εὐπαθοῦντες ἔσονται ¹⁶ τοῦ ἀναγγεῖλαι ὅτι εὐθὴς Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

92

¹ Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατῶκιστα ἡ γῆ, αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιζώσατο· καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται. ² Ἐτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ. ³ Ἐπήραν οἱ ποταμοὶ Κύριε, ἐπήραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν, ⁴ ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν· θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης· θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος. ⁵ Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστῶθησαν σφόδρα· τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

93

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ τετραδί σαββάτου.

Θεὸς ἐκδικήσεων Κύριος, ὁ Θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαρρήσιάσατο. ² Ὑψώθητι ὁ κρινῶν τὴν γῆν, ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις.

³ Ἔως πότε ἀμαρτωλοὶ, Κύριε, ἕως πότε ἀμαρτωλοὶ καυχῆσονται; ⁴ Φθέγγονται καὶ λαλήσουσιν ἀδικίαν, λαλήσουσι πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. ⁵ Τὸν λαόν σου, Κύριε, ἐταπείνωσαν, καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἐκάκωσαν. ⁶ Χήραν καὶ ὀρφανὸν ἀπέκτειναν, καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν. ⁷ Καὶ εἶπαν, οὐκ ὄψεται Κύριος, οὐδὲ συνήσει ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.

⁸ Σύνετε διὴ ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ, καὶ μωροὶ, ποτὲ φρονήσατε. ⁹ Ὁ φυτεύσας τὸ οὖς, οὐχὶ ἀκούει; ἢ ὁ πλάσας τὸν ὀφθαλμὸν, οὐχὶ κατανοεῖ; ¹⁰ Ὁ παιδεύων ἔθνη, οὐχὶ ἐλέγξει; ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γνώσιν; ¹¹ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶ μάταιοι.

¹² Μακάριος ὁ ἄνθρωπος δὴν ἂν σὺ παιδεύσης Κύριε, καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου διδάξης αὐτόν. ¹³ τοῦ πράττειν αὐτῷ ἄφ' ἡμερῶν πονηρῶν, ἕως οὗ ὀρυγῆ τῷ ἀμαρτωλῷ βόθρος. ¹⁴ Ὅτι οὐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ οὐκ ἐγκαταλείψει, ¹⁵ ἕως οὗ δικαιοσύνη ἐπιστρέψῃ εἰς κρίσιν, καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς τῆ καρδία· διάψαλμα.

¹⁶ Τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πονηρευομένους, ἢ τίς συμπαραστήσεται μοι ἐπὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν; ¹⁷ Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, παραβραχὺ παρώκησε τῷ ἄδῃ ἡ ψυχὴ μου. ¹⁸ Εἰ ἔλεγον, σsesάλενται ὁ πούς μου, τὸ ἔλεός σου Κύριε ἐβοήθει μοι. ¹⁹ Κύριε, κατὰ τὸ πλήθος τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου, αἱ παρακλήσεις σου ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν μου.

²⁰ Μὴ συμπροσέσταί σοι θρόνος ἀνομίας, ὁ πλάσσω κόπον ἐπὶ προστάγματι. ²¹ Θηρεύσουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου, καὶ αἷμα ἀθῶων καταδικάσονται. ²² Καὶ ἐγένετό μοι Κύριος εἰς καταφυγὴν, καὶ ὁ Θεός μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδος μου. ²³ Καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ τὴν πονηρίαν αὐτῶν· ἀφανιεῖ αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

94

¹ Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. ² Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει, καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ. ³ Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος, καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς. ⁴ ὅτι οὐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ τὰ ὑψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ ἐστίν. ⁵ Ὅτι αὐτοῦ ἐστίν ἡ θάλασσα καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτήν, καὶ τὴν ξηρὰν χεῖρες αὐτοῦ ἐπλασαν.

⁶ Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς. ⁷ Ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ, καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ. ⁸ Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πικρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ⁹ οὗ ἐπείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν· ἐδοκίμασαν, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου. ¹⁰ Τεσσαράκοντα ἔτη προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπα, ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἐγνώσαν τὰς ὁδοὺς μου. ¹¹ Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

95

¹ Ὅτε ὁ οἶκος ὠκοδόμηται μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν, ὧδῃ τῷ Δαυίδ.

Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινὸν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πάσα ἡ γῆ. ² Ἄσατε τῷ Κυρίῳ, εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ. ³ Ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.

⁴ Ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς. ⁵ Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια, ὁ δὲ Κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν. ⁶ Ἐξομολόγησις καὶ ὠραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.

⁷ Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν, ⁸ ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ, ἄρατε θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ. ⁹ Προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγία αὐτοῦ, σαλευθῆτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πάσα ἡ γῆ. ¹⁰ Εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὁ Κύριος ἐβασίλευσε· καὶ γὰρ κατάρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται, κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι. ¹¹ Εὐφρανέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, σαλευθῆτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ¹² Χαρήσεται τὰ πεδία, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· τότε ἀγαλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ. ¹³ πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν· κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

96

¹ Τῷ Δαυίδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, εὐφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί.

² Νεφέλη καὶ γνόφος κύκλω αὐτοῦ, δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ. ³ Πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύεται, καὶ φλογεῖ κύκλω τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. ⁴ Ἐφάναν αἱ ἀστραπαὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ, εἶδε καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ. ⁵ τὰ ὄρη ὡσεὶ κηρὸς ἐτάκησαν ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ἀπὸ προσώπου Κυρίου πάσης τῆς γῆς. ⁶ Ἀνήγγειλαν αἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ εἶδωσαν πάντες οἱ λαοὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ.

⁷ Αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνῶντες τοῖς γλυπτοῖς, οἱ ἐγκουχόμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες ἄγγελοι αὐτοῦ.

⁸ Ἦκουσε καὶ εὐφράνθη Σιών, καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας, ἔνεκεν τῶν κριμάτων σου Κύριε. ⁹ Ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ ὕψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς θεοὺς.

¹⁰ Οἱ ἀγαπῶντες τὸν Κύριον, μισεῖτε πονηρόν· φυλάσσει Κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὀσίων αὐτοῦ, ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν ῥύσεται αὐτούς. ¹¹ Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ, καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη. ¹² Εὐφράνθητε δίκαιοι ἐν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιωσύνης αὐτοῦ.

97

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινὸν, ὅτι θαυμαστά ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἔσωσεν αὐτῷ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ, καὶ ὁ βραχίον ὁ ἅγιος αὐτοῦ.

² Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. ³ Ἐμνήσθη τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ, καὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ· εἶδωσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

⁴ Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πάσα ἡ γῆ, ἄσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψάλατε. ⁵ Ψάλατε τῷ Κυρίῳ ἐν κιθάρα, ἐν κιθάρα καὶ φωνῇ ψαλμοῦ. ⁶ Ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς, καὶ φωνῇ σάλπιγγος κερατίνης· ἀλαλάξατε ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Κυρίῳ. ⁷ Σαλευθῆτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. ⁸ Ποταμοὶ

κροτήσουσι χειρὶ ἐπιταυτὸ, τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται. ⁹ Ὅτι ἤκει κρῖναι τὴν γῆν· κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.

98

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί· ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ, σαλευθήτω ἡ γῆ. ² Κύριος ἐν Σιών μέγας, καὶ ὑψηλός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς. ³ Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἐστι, ⁴ καὶ τιμὴ βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾷ· σὺ ἠτοίμασας εὐθύτητας, κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰακώβ σὺ ἐποίησας. ⁵ Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστι.

⁶ Μωυσῆς καὶ Ααρῶν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν, ⁷ ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς· ἐφύλασσαν τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα ἃ ἔδωκεν αὐτοῖς. ⁸ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σὺ ἐπήκουες αὐτῶν· ὁ Θεὸς, εὐίλατος ἐγίνου αὐτοῖς, καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν. ⁹ Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὅρος ἅγιον αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

99

1 Ψαλμὸς εἰς ἐξομολόγησιν.

Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ² δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ· εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει. ³ Γνώτε ὅτι Κύριος αὐτός ἐστιν ὁ Θεός· αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ οὐχ ἡμεῖς, λαὸς αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτοῦ. ⁴ Εἰσέλθατε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει, τὰς αὐλάς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις· ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ⁵ Ὅτι χρηστὸς Κύριος, εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.

100

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ἔλεος καὶ κρίσιν ἄσομαί σοι, Κύριε· ² ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ὀδῷ ἀμώμῳ· πότε ἤξεις πρὸς μέ; διεπορευόμην ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου, ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου. ³ Οὐ προεθέμην πρὸ ὀφθαλμῶν μου πρᾶγμα παράνομον, ποιῶντας παραβάσεις ἐμίσησα· οὐκ ἐκολλήθη μοικαρδίᾳ σκαμβῆ, ⁴ ἐκκλίνοντος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ οὐκ ἐγίνωσκον. ⁵ Τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἐξεδίωκον· ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ καὶ ἀπλίστῳ καρδίᾳ, τοῦτῳ οὐ συνήσθιον. ⁶ Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ τοὺς πιστοὺς τῆς γῆς, τοῦ συγκαθῆσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ· πορευόμενος ἐν ὀδῷ ἀμώμῳ, οὗτός μου ἐλειτοῦργει. ⁷ Οὐ κατώκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου ποῖων ὑπερηφαιάν· λαλῶν ἄδικα οὐ κατεύθυνεν ἐναντίον τῶν ὀφθαλμῶν μου. ⁸ Εἰς τὰς πρωίας ἀπέκτενον πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς τῆς γῆς, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ πόλεως Κυρίου πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀδικίαν.

101

1 Προσευχὴ τῷ πτωχῷ, ὅταν ἀκηδιάσῃ, καὶ ἐναντίον Κυρίου ἐκχέῃ τὴν δέησιν αὐτοῦ.

² Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σὲ ἐλθέτω. ³ Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ· ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ θλιβομαι, κλῖνον πρὸς με τὸ ὄσ σου· ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ εἰσάκουσόν μου.

⁴ Ὅτι ἐξέλιπον ὡσεὶ καπνὸς αἱ ἡμέραι μου, καὶ τὰ ὄσῳ μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφύγησαν. ⁵ Ἐπλήγην ὡσεὶ χόρτος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου, ὅτι ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου. ⁶ Ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου, ἐκολλήθη τὸ ὄστούν μου τῇ σαρκί μου. ⁷ Ὁμοιώθην πελεκάνι ἐρημικῷ, ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ. ⁸ Ἠγρύπνησα, καὶ ἐγενήθην ὡσεὶ στρουθίου μονάζου ἐπὶ δώματι. ⁹ Ὀλην τὴν ἡμέραν ὡνειδίζον με οἱ ἐχθροί μου, καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμοῦ ὠμνου. ¹⁰ Ὅτι σποδὸν ὡσεὶ ἄρτον ἔφαγον, καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρουν, ¹¹ ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ τοῦ θυμοῦ σου, ὅτι ἐπάρας κατέρραξάς με.

¹² Αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ σκιά ἐκλίθησαν, καὶ γὰρ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθη. ¹³ Σὺ δὲ Κύριε εἰς τὸν αἰῶνα μένεις, καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεάν καὶ γενεάν. ¹⁴ Σὺ ἀναστάς οἰκτειρήσεις τὴν Σιών, ὅτι καιρὸς τοῦ οἰκτειρήσαι αὐτήν, ὅτι ἤκει καιρός. ¹⁵ Ὅτι εὐδόκησαν οἱ δούλοι σου τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκτειρήσουσι. ¹⁶ Καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομά σου Κύριε, καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τὴν δόξαν σου.

17 Ὅτι οικοδομήσει Κύριος τὴν Σιών, καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.
 18 Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, καὶ οὐκ ἐξουδένωσε τὴν δέησιν αὐτῶν.
 19 Γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἑτέραν, καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν Κύριον.
 20 Ὅτι ἐξέκυψεν ἐξ ὕψους ἁγίου αὐτοῦ, Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψε,
 21 τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων,
 22 τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιών τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ τὴν αἰνεσθῆναι αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ.
 23 ἐν τῷ συναχθῆναι λαοὺς ἐπιταυτῶ, καὶ βασιλεῖς τοῦ δουλεύειν τῷ Κυρίῳ.

24 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὀδῷ ἰσχύος αὐτοῦ, τὴν ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀναγγεῖλον μοι.
 25 μὴ ἀναγάγη με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου, ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.
 26 Κατ' ἀρχὰς τὴν γῆν σὺ Κύριε ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί.
 27 Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτοὺς, καὶ ἀλλαγῆσονται.
 28 Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.
 29 Οἱ υἱοὶ τῶν δούλων σου κατασκηνώσουσι, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.

102

1 Τῷ Δαυίδ.

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου αὐτοῦ.
 2 Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ.
 3 Τὸν εὐλατεῦντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου,
 4 τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς,
 5 τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου· ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου.

6 Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος, καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις.
 7 Ἐγνώρισε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωυσῆ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.
 8 Οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλκτος.
 9 Οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνηεῖ.
 10 Οὐ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.
 11 Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐκραταίωσε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.
 12 Καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.
 13 Καθὼς οἰκτεῖρε πατὴρ υἱοὺς, ὤκτειρήσῃ Κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν.
 14 Ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν· μνησθητι ὅτι χοῦς ἐσμεν.

15 Ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει.
 16 Ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ.
 17 Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν· καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοὺς υἱῶν,
 18 τοῖς φυλάσσοσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς.

19 Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἠτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.
 20 Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες ἄγγελοι αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχυῖ ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
 τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.
 21 Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ ποιοῦντες τὰ θελήματα αὐτοῦ.
 22 Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δυναστείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

103

1 Τῷ Δαυίδ.

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Κύριε ὁ Θεός μου ἐμεγαλύνθης σφόδρα· ἐξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω,
 2 ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον, ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δερρίν·
 3 Ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπεράνω αὐτοῦ, ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ· ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων·
 4 Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέγον·

5 Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
 6 Ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων στήσονται ὕδατα.
 7 Ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου φεῦξονται, ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν.
 8 Ἀναβαίνουσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουσι πεδία εἰς τόπον ὃν ἐθεμελίωσας αὐτοῖς.
 9 Ὅριον ἔθου ὃ οὐ παρελεύσονται, οὐδὲ ἐπιστρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν.

10 Ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγγιν, ἀναμέσον τῶν ὀρέων διελεύσονται ὕδατα.
 11 Ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, προσδέξονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν.
 12 Ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει, ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσι

φωνήν. ¹³ Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερώων αὐτοῦ, ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ.

¹⁴ Ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων· τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς, ¹⁵ καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου· τοῦ ἰλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει. ¹⁶ Χορτασθήσεται τὰ ζύλα τοῦ πεδίου, αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου ἄς ἐφύτευσεν. ¹⁷ Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσοεδούσαι, τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ οἰκία ἡγεῖται αὐτῶν. ¹⁸ Ὅρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις, πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογυλλίοις.

¹⁹ Ἐποίησε σελήνην εἰς καιροὺς, ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ. ²⁰ Ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ, ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. ²¹ Σκυμνοὶ ὠρῶμενοι ἀρπάσαι, καὶ ζητήσῃσι παρὰ τοῦ Θεοῦ βρώσιν αὐτοῖς. ²² Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ συναχθήσονται, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις αὐτῶν κοιτασθήσονται. ²³ Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἐσπέρας.

²⁴ Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας· ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου. ²⁵ Αὐτὴ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ ἐρῦνχος· ἐκεῖ ἐρπεταὶ ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων. ²⁶ Ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται, δράκων οὗτος ὃν ἐπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ. ²⁷ Πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσι, δούναί τὴν τροφήν αὐτοῖς εὐκαιρον. ²⁸ Δόντος σου αὐτοῖς, συλλέξουσιν· ἀνοίξαντος δέ σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητος. ²⁹ Ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον, παραχθήσονται· ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσι, καὶ εἰς τὸν χόον αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν. ³⁰ Ἐξαποστελεῖς τὸ πνευμά σου καὶ κτισθήσονται, καὶ ἀνακαινεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

³¹ Ἦτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα, εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ³² Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμει, ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται. ³³ Ἄσω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῷ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. ³⁴ Ἦδυνθέη αὐτῷ ἡ διαλογία μου, ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. ³⁵ Ἐκλείποισαν ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτοῦς· εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

104

¹ Ἀλληλοῦα.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἀπαγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔργα αὐτοῦ. ² Ἀσατε αὐτῷ καὶ ψάλατε αὐτῷ. διηγῆσαθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. ³ Ἐπαινείσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ· εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν Κύριον. ⁴ Ζητήσατε τὸν Κύριον καὶ κραταιώθητε· ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός. ⁵ Μνήσθητε τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, τὰ τέρατα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ. ⁶ Σπέρμα Ἀβραὰμ δούλοι αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.

⁷ Αὐτὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ. ⁸ Ἐμνήσθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, λόγου οὗ ἐνετείλατο εἰς χιλιάς γενεᾶς, ⁹ ὃν διέθετο τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τοῦ ὄρκου αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ. ¹⁰ Καὶ ἔστησεν αὐτὴν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς διαθήκην αἰώνιον, ¹¹ λέγων, σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναὰν, σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν. ¹² Ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἀριθμῷ βραχεῖς, ὀλιγοστοὺς καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ, ¹³ καὶ διῆλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον, ¹⁴ οὐκ ἀφῆκεν ἄνθρωπον ἀδικῆσαι αὐτούς, καὶ ἤλεγεν ἐπὶ αὐτῶν βασιλεῖς. ¹⁵ Μὴ ἄψησθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ ποηρέεσθε. ¹⁶ Καὶ ἐκάλεσε λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, πᾶν στήριγμα ἄρτου συνέτριψεν.

¹⁷ Ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον, εἰς δοῦλον ἐπράθη Ἰωσήφ. ¹⁸ Ἐταπεινώσαν ἐν πέδασι τοὺς πόδας αὐτοῦ, σίδηρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ¹⁹ Μέχρι τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ· τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν. ²⁰ Ἀπέστειλε βασιλεὺς καὶ ἔλυσεν αὐτόν, ἄρχων λαῶν καὶ ἀφῆκεν αὐτόν. ²¹ Κατέστησεν αὐτόν κύριον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κτίσεως αὐτοῦ, ²² τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτὸν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτοῦ σοφίσει.

²³ Καὶ εἰσῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον, καὶ Ἰακώβ παρῴκησεν ἐν γῇ Χάμ. ²⁴ Καὶ ἠῤῥησε τὸν λαὸν αὐτοῦ σφόδρα, καὶ ἐκραταίωσεν αὐτόν ὑπὲρ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ μετέστρεψε τὴν καρδίαν αὐτῶν τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ, τοῦ δολοῦσθαι ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ. ²⁶ Ἐξαπέστειλε Μωυσῆν τὸν δούλον αὐτοῦ, Ἀαρὼν ὃν ἐξελέξατο αὐτόν.

²⁷ Ἔθετο ἐν αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν σημείων αὐτοῦ, καὶ τῶν τεράτων ἐν γῇ Χάμ. ²⁸ Ἐξαπέστειλε σκότος καὶ ἐσκότασε, καὶ παρεπύκρναν τοὺς λόγους

αυτοῦ.²⁹ Μετέστρεψε τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷμα, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἰχθύας αὐτῶν.
³⁰ Ἐξήρπεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους, ἐν τοῖς ταμείοις τῶν βασιλέων αὐτῶν.³¹ Εἶπε καὶ ἤλθεν κυνόμυια, καὶ σκνίπες ἐν πάσι τοῖς ὀρίοις αὐτῶν.³² Ἔθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν, πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῆ αὐτῶν.³³ Καὶ ἐπάταξε τὰς ἀμπέλους αὐτῶν καὶ τὰς συκάς αὐτῶν, καὶ συνέτριψε πᾶν ξύλον ὀρίου αὐτῶν.³⁴ Εἶπε καὶ ἤλθεν ἀκρις, καὶ βροῦχος οὐ οὐκ ἦν ἀριθμὸς,³⁵ καὶ κατέφαγε πάντα τὸν χόρτον ἐν τῇ γῆ αὐτῶν, καὶ κατέφαγε τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν.³⁶ Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν, ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν.³⁷ Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, καὶ οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ὁ ἄσθενών.³⁸ Εὐφράνθη Αἴγυπτος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν, ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.³⁹ Διεπέτασε νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς, καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα.⁴⁰ Ἦτησαν, καὶ ἤλθεν ὀρνυμιμήτρα, καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς.⁴¹ Διέρρηξε πέτραν, καὶ ἐρρύθησαν ὕδατα, ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί.
⁴² Ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, τοῦ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ.
⁴³ Καὶ ἐξήγαγε τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.⁴⁴ Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἔθνῶν, καὶ πόρους λαῶν ἐκκληρονόμησαν.
⁴⁵ Ὅπως ἂν φυλάξωσι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.

105

1 Ἀλληλοῦϊα.

¹ Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.² Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;
³ Μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν, καὶ ποιῶντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ.
⁴ Μνησθητὶ ἡμῶν Κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου.⁵ τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, τοῦ ἐπαιεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου.
⁶ Ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν.⁷ Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἔλεους σου· καὶ παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ.⁸ Καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, τοῦ γνωρίσαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ.
⁹ Καὶ ἐπέτιμησε τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐξηράνθη· καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἄβυσσῳ ὡς ἐν ἐρήμῳ.¹⁰ Καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς μισούντων, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ.¹¹ Ἐκάλυπεν ὕδωρ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς, εἰς ἐξ αὐτῶν οὐχ ὑπελίφθη.¹² Καὶ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ σου, καὶ ἤνεσαν τὴν αἰνεσίαν αὐτοῦ.
¹³ Ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτοῦ, οὐχ ὑπέμειναν τὴν βουλὴν αὐτοῦ.¹⁴ Καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεὸν ἐν ἀνύδρῳ.¹⁵ Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἶτημα αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλε πλῆσμονην εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν.
¹⁶ Καὶ παρώργισαν Μωυσὴν ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ Ἀαρὼν τὸν ἅγιον Κυρίου.
¹⁷ Ἦνοιχθη ἡ γῆ καὶ κατέπεε Δαθάν, καὶ ἐκάλυπεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβειρών.
¹⁸ Καὶ ἐξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, καὶ φλοῦξ κατέφλεξε ἀμαρτωλοὺς.
¹⁹ Καὶ ἐποίησαν μόσχον ἐν Χωρῆβ, καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ.²⁰ Καὶ ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν ἐν ὁμοιώματι μόσχου ἔσθοντος χόρτου.²¹ Ἐπελάθοντο τοῦ Θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτούς, τοῦ ποιήσαντος μεγάλα ἐν Αἰγύπτῳ,²² θαυματοῦσά ἐν γῆ Χαμ, καὶ φοβερὰ ἐπὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς.²³ Καὶ εἶπε τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς, εἰ μὴ Μωυσῆς ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ ἔστη ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ ἀποστρέψαι ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς αὐτοῦ, τοῦ μὴ ἐξολοθρεῦσαι.
²⁴ Καὶ ἐξουδένωσαν γῆν ἐπιθυμητὴν, καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ.²⁵ Καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν, οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου.²⁶ Καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς, τοῦ καταβαλεῖν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ,²⁷ καὶ τοῦ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν ταῖς χάραις.
²⁸ Καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγῶρ, καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν.²⁹ Καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν, καὶ ἐπληθύνθη ἐν αὐτοῖς ἡ πτώσις.³⁰ Καὶ ἔστη Φινεὲς καὶ ἐξιλάσατο, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραύσις.³¹ Καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἕως τοῦ αἰῶνος.
³² Καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας, καὶ ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτούς.³³ Ὅτι παρεπίκραναν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ διέστειλεν ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ.
³⁴ Οὐκ ἐξωλόθρευσαν τὰ ἔθνη ἃ εἶπε Κύριος αὐτοῖς.³⁵ Καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν.³⁶ Καὶ ἐδούλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ

εγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον. ³⁷ Καὶ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις, ³⁸ καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶων, αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων, ὧν ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναάν· καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμασι, ³⁹ καὶ ἐμίανθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν· καὶ ἐπόρνευσαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι αὐτῶν.

⁴⁰ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ⁴¹ Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες αὐτοῦ. ⁴² Καὶ ἔθλιψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁴³ Πλεονάκις ἐρρύσατο αὐτούς, αὐτοὶ δὲ παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ βουλῇ αὐτῶν· καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. ⁴⁴ Καὶ εἶδε Κύριος ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακοῦσαι τῆς δεήσεως αὐτῶν. ⁴⁵ Καὶ ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτοῦ, καὶ μετεμελήθη κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἔλεους αὐτοῦ. ⁴⁶ Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς ἐναντίον πάντων τῶν αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς.

⁴⁷ Σῶσον ἡμᾶς Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπισυναγάγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ, τοῦ ἐγκυχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου. ⁴⁸ Ἐυλόγητος Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο, γένοιτο.

106

1 Ἀλληλοῦα.

¹ Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ² Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ, ³ καὶ ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτούς· ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ δυσμῶν, καὶ βορρᾶ, καὶ θαλάσσης.

⁴ Ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν ἀνύδρῳ· ὁδὸν πόλεως κατοικητηρίου οὐχ εὔρου· ⁵ Πεινώντες καὶ διψῶντες, ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλιπε. ⁶ Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς. ⁷ Καὶ ὠδήγησεν αὐτούς εἰς ὁδὸν εὐθείαν, τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν κατοικητηρίου.

⁸ Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ⁹ Ὅτι ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν, καὶ πεινώσαν ἐνέπληξεν ἀγαθῶν. ¹⁰ Καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ καὶ σιδήρῳ· ¹¹ Ὅτι παρεπίκραναν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν βουλήν τοῦ ὑψίστου παρώξυναν· ¹² Καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία αὐτῶν, ἠσθένησαν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν. ¹³ Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. ¹⁴ Καὶ ἐξήγαγεν αὐτούς ἐκ σκότους καὶ σκιᾷ θανάτου, καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διεῖρξε.

¹⁵ Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ¹⁶ Ὅτι συνέτριψε πύλας χαλκᾶς, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνέθλασεν.

¹⁷ Ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν, διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν. ¹⁸ Πᾶν βρώμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ ἠγγισαν ἕως τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου. ¹⁹ Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. ²⁰ Ἀπέστειλε τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ ἴασατο αὐτούς, καὶ ἐρρύσατο αὐτούς ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν.

²¹ Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων· ²² Καὶ θυσάτωσαν αὐτῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐξαγγελιάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀγαλλίασει.

²³ Οἱ καταβαίνοντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς, ²⁴ αὐτοὶ εἶδον τὰ ἔργα Κυρίου, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ. ²⁵ Εἶπε, καὶ ἔστη πνεῦμα καταγίδος, καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς. ²⁶ Ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν, καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων· ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο, ²⁷ Ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὡς ὁ μεθύων, καὶ πάσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη. ²⁸ Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν αὐτούς. ²⁹ Καὶ ἐπέταξε τῇ καταιγίδι, καὶ ἔστη εἰς αὐραν, καὶ ἐσίγησαν τὰ κύματα αὐτῆς. ³⁰ Καὶ εὐφράνθησαν, ὅτι ἠσύχασα, καὶ ὠδήγησεν αὐτούς ἐπὶ λιμένα θελήματος αὐτῶν.

³¹ Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ³² Ὑψώσατόωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ, καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν.

³³ Ἔθετο ποταμοὺς εἰς ἐρήμον, καὶ διεξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν· ³⁴ Γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην, ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ. ³⁵ Ἔθετο ἔρημον

εις λίμνας ὑδάτων, καὶ γῆν ἄνυδρον εἰς διεξόδους ὑδάτων. ³⁶ Καὶ κατώκισεν ἐκεῖ πεινῶντας, καὶ συνεστήσαντο πόλεις κατοικεῖσας. ³⁷ Καὶ ἔσπειραν ἄγρους, καὶ ἐφύτευσαν ἀμπελώνας, καὶ ἐποίησαν καρπὸν γεννήματος. ³⁸ Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν οὐκ ἐσμίκρυνε. ³⁹ Καὶ ὠλιγώθησαν καὶ ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης. ⁴⁰ Ἐξέχυθη ἔξουδένωσις ἐπ' ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ οὐχ ὀδῷ. ⁴¹ Καὶ ἐβόηθησε πένητι ἐκ πτωχείας, καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς. ⁴² Ὦψονται εὐθεῖς καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ πᾶσα ἀνομία ἐμφράξει τὸ στόμα αὐτῆς. ⁴³ Τίς σοφὸς καὶ φυλάξει ταῦτα, καὶ συνήσει τὰ ἐλέη τοῦ Κυρίου;

107

¹ Ὡδὴ ψαλμοῦ τῷ Δαυίδ.

² Ἐτοίμη ἡ καρδιά μου ὁ Θεὸς, ἐτοίμη ἡ καρδιά μου, ἄσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ σου. ³ Ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου. ⁴ Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς Κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν. ⁵ Ὅτι μέγα ἐπάνω τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου. ⁶ Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. ⁷ Ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοὶ σου, σώσον τῇ δεξιᾷ σου, καὶ ἐπάκουσόν μου. ⁸ Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, ὑψώθησομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω. ⁹ Ἐμὸς ἐστὶ Γαλαὰδ, καὶ ἐμὸς ἐστὶ Μανασσῆς, καὶ Ἐφραὶμ ἀντίληψις τῆς κεφαλῆς μου· Ἰούδας βασιλεὺς μου, ¹⁰ Μωὰβ λέβηθ τῆς ἑλπίδος μου· ἐπὶ τὴν Ἰουμαίαν ἐπιβαλῶ τὸ ὑπόδημά μου, ἐμὸι ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

¹¹ Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; ἢ τίς ὀδηγήσει με ἕως τῆς Ἰουμαίας; ¹² Οὐχὶ σὺ ὁ Θεὸς ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς; καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν; ¹³ Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου. ¹⁴ Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐξουδενώσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.

108

¹ Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ὁ Θεὸς τὴν αἰνεσίαν μου μὴ παρασιωπήσῃς, ² ὅτι στόμα ἀμαρτωλοῦ καὶ στόμα δολίου ἐπ' ἐμὲ ἠνοιχθῆ· ἐλάλησαν κατ' ἐμοῦ γλώσση δολία, ³ καὶ λόγοις μίσους ἐκόκλωσάν με, καὶ ἐπολέμησάν με δωρέαν. ⁴ Ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾶν με, ἐνδιεβάλλον με, ἐγὼ δὲ προσηκούμην. ⁵ Καὶ ἔθεντο κατ' ἐμοῦ κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, καὶ μίσος ἀντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου.

⁶ Κατάστησον ἐπ' αὐτὸν ἀμαρτωλὸν, καὶ διάβολος στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. ⁷ Ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν, ἐξέλθοι καταδεδικασμένος, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γενέσθω εἰς ἀμαρτίαν. ⁸ Γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλίγαι, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. ⁹ Γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὄρφανοί, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα. ¹⁰ Σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπαιτησάτωσαν, ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν. ¹¹ Ἐξερευνησάτω δανειστὴς πάντα ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ, καὶ διαρπασάτωσαν ἀλλότριον τοὺς πόρους αὐτοῦ. ¹² Μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντιλήμπτωρ, μηδὲ γενηθήτω οἰκτίρμων τοῖς ὄρφανοῖς αὐτοῦ. ¹³ Γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολοθρευσίαν, ἐν γενεᾷ μὴ ἐξαλειφθεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁴ Ἀναμνησθεῖ ἡ ἀνομία τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐναντὶ Κυρίου, καὶ ἡ ἀμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ ἐξαλειφθεῖ. ¹⁵ Γενηθήτωσαν ἐναντίον Κυρίου διαπαντὸς, καὶ ἐξολοθρευθεῖ ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

¹⁶ Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθη ποιῆσαι ἔλεος, καὶ κατεδίωξεν ἄνθρωπον πένητα καὶ πτωχόν, καὶ κατανευγμένον τῇ καρδίᾳ τοῦ θανατώσαι. ¹⁷ Καὶ ἠγάπησε κατάραν, καὶ ἤξει αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μακρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ ἐνεδύσατο κατάραν ὡς ἱμάτιον, καὶ εἰσῆλθεν ὡσεὶ ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ, καὶ ὡσεὶ ἔλαιον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ. ¹⁹ Γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἱμάτιον ὃ περιβάλλεται, καὶ ὡσεὶ ζώνη ἣν διαπαντὸς περιζώνονται. ²⁰ Τοῦτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιαβαλλόντων με παρὰ Κυρίου, καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατὰ τῆς ψυχῆς μου.

²¹ Καὶ σὺ Κύριε Κύριε ποιήσον μετ' ἐμοῦ ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου. ²² Ῥῥοσαί με ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ἡ καρδιά μου τετάρακται ἐντός μου. ²³ Ὡσεὶ σκιὰ ἐν τῷ ἐκκλίῃναι αὐτὴν ἀντανηρέθη, ἐξετινάχθη ὡσεὶ ἀκρίδες. ²⁴ Τὰ γόνάτά μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας, καὶ ἡ σὰρξ μου ἠλλοιώθη δι' ἔλαιον. ²⁵ Κἀγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς· εἶδοσάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν.

²⁶ Βοήθησόν μοι Κύριε ὁ Θεὸς μου, καὶ σώσόν με κατὰ τὸ ἔλεός σου. ²⁷ Καὶ γνώτωσαν ὅτι ἡ χεὶρ σου αὕτη, καὶ σὺ Κύριε ἐποίησας αὐτήν. ²⁸ Καταράσσονται αὐτοὶ, καὶ σὺ εὐλογήσεις· οἱ ἐπανιστάμενοί μοι αἰσχυρήτωσαν, ὁ δὲ δοῦλός σου εὐφρανθήσεται. ²⁹ Ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με ἐντροπήν· καὶ

περιβαλέσθωσαν ὡς διπλοῖδα αἰσχύνῃν αὐτῶν. ³⁰ Ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ σφόδρα ἐν τῷ στόματί μου, καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν αἰνέσω αὐτόν· ³¹ Ὅτι παρέσθη ἐκ δεξιῶν πένητος, τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν καταδιωκόντων τὴν ψυχὴν μου.

109

¹ Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ² Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, κατακυριεὺς ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου. ³ Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου· ἐκ γαστροῦς πρὸ Ἐωσφόρου ἐγέννησά σε. ⁴ Ὡμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. ⁵ Κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς. ⁶ Κρινεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσι, πληρώσει πτώματα, συνθλάσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆν πολλῶν. ⁷ Ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται, διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλὴν.

110

¹ Ἀλληλουΐα.

Ἐξομολογήσομαι σοι Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐν βουλῇ εὐθέως καὶ συναγωγῇ. ² Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου, ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ. ³ Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁴ Μνεῖαν ἐποίησατο τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, ἐλεήμων καὶ οἰκτίρων ὁ Κύριος. ⁵ Τροφὴν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν· μνησθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ. ⁶ Ἰσχύον ἔργον αὐτοῦ ἀνήγγειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἔθνων. ⁷ Ἔργα χειρῶν αὐτοῦ, ἀλήθεια καὶ κρίσις· πισταὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ, ⁸ ἐστηριγμένοι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, πεποιημένοι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι. ⁹ Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ· ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁰ Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτήν· ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

111

¹ Ἀλληλουΐα.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ τηλήσει σφόδρα. ² Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέως εὐλογηθήσεται· ³ Δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁴ Ἐξανείλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσι· ἐλεήμων καὶ οἰκτίρων καὶ δίκαιος. ⁵ Χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτίρων καὶ κυχρῶν, οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει, ⁶ ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται· εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. ⁷ Ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται· ἐτοίμη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον· ⁸ Ἐστηρίκται ἡ καρδία αὐτοῦ, οὐ φοβηθῆ, ἕως οὗ ἐπίδη ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ. ⁹ Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ. ¹⁰ Ἀμαρτωλὸς ὄψεται καὶ ὀργισθήσεται, τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ βρῦξει καὶ τακίσεται· ἐπιθυμία ἀμαρτωλοῦ ἀπολείται.

112

¹ Ἀλληλουΐα.

Αἰνεῖτε παῖδες Κυρίου, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου. ² Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. ³ Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, αἰνετὸν τὸ ὄνομα Κυρίου. ⁴ Ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ Κύριος, ἐπὶ τοὺς οὐρανούς ἡ δόξα αὐτοῦ.

⁵ Τίς ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν; ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, ⁶ καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῆ· ⁷ ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχόν, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα, ⁸ τοῦ καθίσει αὐτόν μετὰ ἀρχόντων, μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ· ⁹ ὁ κατοικίζων στεῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὐφρανομένην.

113

¹ Ἀλληλουΐα.

Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακώβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου, ² ἐγενήθη Ἰουδαία ἅγιασμα αὐτοῦ, Ἰσραὴλ ἐξουσία αὐτοῦ. ³ Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω. ⁴ Τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν ὡσεὶ κριοὶ, καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων.

⁵ Τί σοι ἐστὶ θάλασσα ὅτι ἔφυγες; καὶ σὺ Ἰορδάνη ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω; ⁶ Τὰ ὄρη ὅτι ἐσκήρτησατε ὡσεὶ κριοί; καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων; ⁷ Ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ, ⁸ τοῦ στρέψαντος τὴν πέτραν εἰς λίμνας ὑδάτων, καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς ὑδάτων. ⁹ Μὴ ἡμῖν Κύριε, μὴ ἡμῖν, ἀλλ' ἡ τῷ ὀνόματί σου δὸς δόξαν, ἐπὶ τῷ ἔλεει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου. ¹⁰ μὴ ποτε εἴπωσι τὰ ἔθνη, ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν; ¹¹ Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησε.

¹² Τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. ¹³ Στόμα ἔχουσι καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσι καὶ οὐκ ὄψονται. ¹⁴ ὦτα ἔχουσι καὶ οὐκ ἀκούσονται, ῥίνας ἔχουσι καὶ οὐκ ὀσφραυθήσονται. ¹⁵ Χεῖρας ἔχουσι καὶ οὐ ψηλάφησουσι, πόδας ἔχουσι καὶ οὐ περιπατήσουσιν, οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν. ¹⁶ ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιτο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.

¹⁷ Οἶκος Ἰσραὴλ ἔλπισεν ἐπὶ Κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν. ¹⁸ Οἶκος Ἀαρῶν ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν. ¹⁹ Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον ἤλπισαν ἐπὶ Κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν.

²⁰ Κύριος μνησθεὶς ἡμῶν εὐλόγησεν ἡμᾶς, εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἀαρῶν. ²¹ Εὐλόγησε τοὺς φοβουμένους τὸν Κύριον, τοὺς μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων. ²² Προσθεῖη Κύριος ἐφ' ὑμᾶς, ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν. ²³ Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ, τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

²⁴ Ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ Κυρίῳ, τὴν δὲ γῆν ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ²⁵ Οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε Κύριε, οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ἄδου. ²⁶ Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογήσομεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

114

¹ Ἀλληλουῖα.

Ἠγαπήσα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. ² Ὅτι ἐκκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοί, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι. ³ Περιέσχον με ὡδῖνες θανάτου, κίνδυνοι ἄδου εὐροσάν με· θλίψιν καὶ ὀδύνην εὐρόν, ⁴ καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην, ὦ Κύριε ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου.

⁵ Ἐλεήμων ὁ Κύριος καὶ δίκαιος, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἔλεεῖ. ⁶ Φυλάσσων τὰ νήπια ὁ Κύριος, ἐταπεινώθην καὶ ἔσωσέ με.

⁷ Ἐπίστρεψον ψυχὴ μου εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ σε. ⁸ Ὅτι ἐξείλετο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἀπὸ δακρῶν, καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος. ⁹ Εὐαρεστήσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρᾳ ζώντων.

115

¹ Ἀλληλουῖα.

Ἐπιστεύσα, διὸ ἐλάλησα, ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα. ² Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης.

³ Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκέ μοι; ⁴ Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι. ^{4a} Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

⁶ Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὀσίων αὐτοῦ. ⁷ Ὡ Κύριε ἐγὼ δοῦλος σὸς, ἐγὼ δοῦλος σὸς, καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου, διέῤῥηξας τοὺς δεσμούς μου. ⁸ Σοὶ θύσω θυσιαν αἰνέσεως, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐπικαλέσομαι. ⁹ Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ¹⁰ ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου, ἐν μέσῳ σου Ἱερουσαλήμ.

116

¹ Ἀλληλουῖα.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. ² Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

117

¹ Ἀλληλουῖα.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ² Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ³ Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρῶν, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁴ Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

⁵ Ἐκ θλίψεως ἐπεκαλεσάμην τὸν Κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς πλατυσμόν. ⁶ Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. ⁷ Κύριος ἐμοὶ βοηθός, κἀγὼ ἐπόψομαι τοὺς ἐχθρούς μου. ⁸ Ἄγαθὸν πεποιθῆναι ἐπὶ Κύριον, ἢ πεποιθῆναι ἐπ' ἄνθρωπον. ⁹ Ἄγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον, ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχουσι.

¹⁰ Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἤμυνάμην αὐτούς. ¹¹ Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἤμυνάμην αὐτούς. ¹² Ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ μέλισσαι κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν ὡς πῦρ ἐν ἀκάνθαις, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἤμυνάμην αὐτούς. ¹³ Ὡσθεὶς ἀνετράπην τοῦ πεσεῖν, καὶ ὁ Κύριος ἀντελάβετό μου.

¹⁴ Ἰσχύς μου καὶ ἕμνησίς μου ὁ Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. ¹⁵ Φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας ἐν σκηναῖς δικαίων· δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν, ¹⁶ δεξιὰ Κυρίου ὕψωσέ με· δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν. ¹⁷ Οὐκ ἀποθανοῦμαι, ἀλλὰ ζήσομαι, καὶ διηγῆσομαι τὰ ἔργα Κυρίου. ¹⁸ Παιδεύων ἐπαίδευσέ με ὁ Κύριος, καὶ τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκέ με.

¹⁹ Ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης, εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ. ²⁰ Αὕτη ἡ πύλη τοῦ Κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ. ²¹ Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν. ²² Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. ²³ Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. ²⁴ Αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. ²⁵ Ὡ Κύριε σῶσον δὴ, ὦ Κύριε εὐδόωσον δὴ. ²⁶ Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου.

²⁷ Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν, ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. ²⁸ Θεός μου εἶ σὺ, καὶ ἐξομολογήσομαί σοι· Θεός μου εἶ σὺ, καὶ ὑψώσω σε· ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν. ²⁹ Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

118

¹ Ἀλληλουΐα.

Μακάριοι ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου. ² Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσουσιν αὐτόν. ³ Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν. ⁴ Σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου, τοῦ φυλάξασθαι σφόδρα. ⁵ Ὅφελον κατευθυνθεῖσαν αἱ ὁδοί μου, τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου. ⁶ Τότε οὐ μὴ αἰσχνυθῶ, ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου. ⁷ Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν εὐθύτητι καρδίας, ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. ⁸ Τὰ δικαιώματά σου φυλάξω, μὴ με ἐγκαταλίπῃς ἕως σφόδρα.

⁹ Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; ἐν τῷ φυλάξασθαι τοὺς λόγους σου. ¹⁰ Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεζήτησά σε, μὴ ἀπόσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου. ¹¹ Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια σου, ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι. ¹² Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου. ¹³ Ἐν τοῖς χεῖλεσί μου ἐξήγγειλα πάντα τὰ κρίματα τοῦ στόματός σου. ¹⁴ Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφωθην, ὡς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ. ¹⁵ Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω, καὶ κατανοήσω τὰς ὁδοὺς σου. ¹⁶ Ἐν τοῖς δικαιώμασί σου μελετήσω, οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου.

¹⁷ Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου, ζήσομαι καὶ φυλάξω τοὺς λόγους σου. ¹⁸ Ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου. ¹⁹ Πάροικος ἐγὼ εἶμι ἐν τῇ γῇ, μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου. ²⁰ Ἐπεπίθησεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ. ²¹ Ἐπετίμησας ὑπερηφάνοις, ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου. ²² Περιελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν, ὅτι τὰ μαρτύριά σου ἐξεζήτησα. ²³ Καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες, καὶ κατ' ἐμοῦ κατελάου, ὁ δὲ δοῦλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασί σου. ²⁴ Καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστὶ, καὶ αἱ συμβουλίαί μου τὰ δικαιώματά σου.

²⁵ Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχὴ μου, ζῆσόν με κατὰ τὸ λόγον σου. ²⁶ Τὰς ὁδοὺς σου ἐξήγγειλα καὶ ἐπήκουσάς μου, διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου. ²⁷ Ὁδὸν δικαιομάτων σου συνέτισόν με, καὶ ἀδολεσχήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου. ²⁸ Ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας, βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου. ²⁹ Ὁδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με. ³⁰ Ὁδὸν ἀληθείας ἠρετισάμην, καὶ τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπελαθόμην. ³¹ Ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις σου Κύριε, μὴ με καταισχύνης. ³² Ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον, ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.

³³ Νομοθέτησόν με Κύριε τὴν ὁδὸν τῶν δικαιωμάτων σου, καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διαπαντός. ³⁴ Συνέτισόν με, καὶ ἐξερευνήσω τὸν νόμον σου, καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου. ³⁵ Ὁδήγησόν με ἐν τῇ τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου, ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα. ³⁶ Κλῖνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου, καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν. ³⁷ Ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμοὺς μου τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότητα, ἐν τῇ ὁδῷ σου ζήσόν με. ³⁸ Στήσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου εἰς τὸν φόβον σου. ³⁹ Περίελε τὸν ὄνειδισμόν μου ὃν ὑπώπτεισα, ὅτι τὰ κρίματά σου χρηστά. ⁴⁰ Ἴδου ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζήσόν με.

⁴¹ Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεός σου Κύριε, τὸ σωτήριόν σου κατὰ τὸν λόγον σου. ⁴² Καὶ ἀποκριθῆσομαι τοῖς ὄνειδίζουσί μοι λόγον, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ τοῖς λόγοις σου. ⁴³ Καὶ μὴ περιέλιξ ἕκ τοῦ στόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως σφόδρα, ὅτι ἐπὶ τοῖς κρίμασί σου ἐπήλπισα. ⁴⁴ Καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διαπαντός, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁴⁵ Καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα. ⁴⁶ Καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον βασιλέων, καὶ οὐκ ἤσχυρόμην. ⁴⁷ Καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, αἷς ἠγάπησα σφόδρα. ⁴⁸ Καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου ἃς ἠγάπησα, καὶ ἠδολέσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασί σου.

⁴⁹ Μνήσθητι τῶν λόγων σου τῷ δούλῳ σου ὧν ἐπήλπισάς με. ⁵⁰ Αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου, ὅτι τὸ λόγιόν σου ἐζήσέ με. ⁵¹ Ὑπερήφανοι παρηνόουν ἕως σφόδρα, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐξέκλινα. ⁵² Ἐμνήσθη τῶν κριμάτων σου ἅπ' αἰῶνος Κύριε, καὶ παρεκλήθην. ⁵³ Ἄθυμία κατέσχε με ἀπὸ ἀμαρτωλῶν τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου. ⁵⁴ Ψαλτὰ ἦσάν μοι τὰ δικαιώματά σου, ἐν τόπῳ παροικίας μου. ⁵⁵ Ἐμνήσθη ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου Κύριε, καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου. ⁵⁶ Αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.

⁵⁷ Μερὶς μου εἶ Κύριε, εἶπα τοῦ φυλάξασθαι τὸν νόμον σου. ⁵⁸ Ἐδεήθην τοῦ προσώπου σου ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου, ἐλέησόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου. ⁵⁹ Διελογισάμην τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἐπέστρεψα τοὺς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου. ⁶⁰ Ἦτοιμάσθη καὶ οὐκ ἐταράχθη, τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου. ⁶¹ Σχοῖνια ἀμαρτωλῶν περιεπλάκκησάν μοι, καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην. ⁶² Μεσονύκτιον ἐξεγειρόμην, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. ⁶³ Μέτοχος ἐγὼ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε, καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου. ⁶⁴ Τοῦ ἐλέους σου Κύριε πλήρης ἡ γῆ, τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με.

⁶⁵ Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου Κύριε κατὰ τὸν λόγον σου. ⁶⁶ Χρηστότητα καὶ παιδείαν καὶ γνώσιν δίδαξόν με, ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα. ⁶⁷ Πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι, ἐγὼ ἐπλημμέλησα, διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου ἐφύλαξα. ⁶⁸ Χρηστὸς εἶ σὺ Κύριε· καὶ ἐν τῇ χρηστότητί σου δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου. ⁶⁹ Ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμέ ἀδικία ὑπερφάνων, ἐγὼ δὲ ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου ἐξερευνήσω τὰς ἐντολάς σου. ⁷⁰ Ἐτυρώθην ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν, ἐγὼ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα. ⁷¹ Ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπεινώσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου. ⁷² Ἀγαθόν μοι ὁ νόμος τοῦ στόματός σου, ὑπὲρ χιλιάδας χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου.

⁷³ Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἐπλασάν με, συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου. ⁷⁴ Οἱ φοβούμενοί σε ὀψοῦνται με καὶ εὐφρανθήσονται, ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα. ⁷⁵ Ἔγνων Κύριε ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρίματά σου, καὶ ἀληθεῖα ἐταπεινώσάς με. ⁷⁶ Γεννηθῆτω δὴ τὸ ἔλεός σου τοῦ παρακαλέσει με, κατὰ τὸ λόγιόν σου τῷ δούλῳ σου. ⁷⁷ Ἐλθέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ ζήσομαι, ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστίν. ⁷⁸ Αἰσχυρθήτωσαν ὑπερήφανοι, ὅτι ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμέ, ἐγὼ δὲ ἀδολεσχῆσα ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου. ⁷⁹ Ἐπιστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε, καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου. ⁸⁰ Γεννηθῆτω ἡ καρδία μου ἄμμος ἐν τοῖς δικαιώμασί σου, ὅπως ἂν μὴ αἰσχυρθῶ.

⁸¹ Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου ἡ ψυχὴ μου, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα. ⁸² Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου, λέγοντες, πότε παρακαλέσεις με; ⁸³ Ὅτι ἐγενήθη ὡς ἄσκος ἐν πάχνῃ· τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην. ⁸⁴ Πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου; πότε ποιήσεις μοι ἕκ τῶν καταδικαζόντων με κρίσις; ⁸⁵ Διηγῆσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας, ἀλλ' οὐκ ὡς ὁ νόμος σου Κύριε. ⁸⁶ Πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια· ἀδίκως κατεδίωξάν με, βοήθησόν μοι. ⁸⁷ Παρὰ βραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῇ, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς σου. ⁸⁸ Κατὰ τὸ ἔλεός σου ζήσόν με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύρια τοῦ στόματός σου.

⁸⁹ Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ, ⁹⁰ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἢ ἀλήθειά σου· ἐθεμελίωσας τὴν γῆν καὶ διαμένει. ⁹¹ Τῇ διατάξει σου διαμένει ἡμέρα, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά. ⁹² Εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστὶ, τότε ἂν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώσει μου. ⁹³ Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐξήσασ με. ⁹⁴ Σὸς εἰμι ἐγώ, σῶσόν με, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα. ⁹⁵ Ἐμὲ ὑπέμειναν ἀμαρτωλοὶ τοῦ ἀπολέσαι με, τὰ μαρτύριά σου συνῆκα. ⁹⁶ Πάσης συντελείας εἶδον πέρας, πλατεία ἢ ἐντολή σου σφόδρα.

⁹⁷ Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου Κύριε; ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐστίν. ⁹⁸ Ὑπὲρ τοῦ ἐχθροῦ μου ἐσόφισάς με τὴν ἐντολήν σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐμὴ ἐστίν. ⁹⁹ Ὑπὲρ πάντας τοὺς διδάσκοντάς με συνῆκα, ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστίν. ¹⁰⁰ Ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα. ¹⁰¹ Ἐκ πάσης ὁδοῦ ποιηρὰς ἐκώλυσά τοὺς πόδας μου, ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου. ¹⁰² Ἀπὸ τῶν κριμάτων σου οὐκ ἐξέκλινα, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με.

¹⁰³ Ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγια σου, ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου. ¹⁰⁴ Ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα, διὰ τοῦτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας.

¹⁰⁵ Λύχνος τοῖς ποσὶ μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβους μου. ¹⁰⁶ Ὡμοσα καὶ ἔσθησα τοῦ φυλάξασθαι τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. ¹⁰⁷ Ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα Κύριε, ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου. ¹⁰⁸ Τὰ ἐκούσια τοῦ στόματός μου εὐλόκησον δὴ Κύριε, καὶ τὰ κρίματά σου διδάξόν με. ¹⁰⁹ Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ σου διαπαντός, καὶ τὸν νόμον σου οὐκ ἐπελαθόμην. ¹¹⁰ Ἔθεον ἀμαρτωλοὶ παγίδα μοι, καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλανήθην. ¹¹¹ Ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἀγαλλιάμα τῆς καρδίας μου εἰσιν. ¹¹² Ἐκλίνα τὴν καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμειψιν.

¹¹³ Παρανόμους ἐμίσησα, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα. ¹¹⁴ Βοηθός μου, καὶ ἀντιλήπτωρ μου εἶ σὺ, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα. ¹¹⁵ Ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ οἱ πονηρευόμενοι, καὶ ἐξεραυνήσω τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ μου. ¹¹⁶ Ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ ζῆσόν με, καὶ μὴ κατασχῆνής με ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου. ¹¹⁷ Βοήθησόν μοι, καὶ σωθήσομαι, καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασί σου διαπαντός. ¹¹⁸ Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν. ¹¹⁹ Παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς τῆς γῆς, διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου. ¹²⁰ Κατήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου, ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην.

¹²¹ Ἐποίησα κρίμα καὶ δικαιοσύνην, μὴ παραδῶς με τοῖς ἀδικοῦσί με. ¹²² Ἐνδεῖται τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθόν, μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερήφανοι. ¹²³ Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου, καὶ εἰς τὸ λόγιόν τῆς δικαιοσύνης σου. ¹²⁴ Ποίησον μετὰ τοῦ δούλου σου κατὰ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὰ δικαιώματά σου διδάξόν με. ¹²⁵ Δοῦλός σου εἰμι ἐγώ, συνέτισόν με καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σου. ¹²⁶ Καίρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ, διεσκέδασαν τὸν νόμον σου. ¹²⁷ Διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου ὑπὲρ χρυσίου καὶ τοπαζίου. ¹²⁸ Διὰ τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθοῦμην, πᾶσαν ὁδὸν ἄδικον ἐμίσησα.

¹²⁹ Θαυμαστά τὰ μαρτύριά σου, διὰ τοῦτο ἐξηρεῦνησεν αὐτὰ ἡ ψυχὴ μου. ¹³⁰ Ἡ δὴλωσις τῶν λόγων σου φωτιεῖ καὶ συνετιεῖ νηπίους. ¹³¹ Τὸ στόμα μου ἦνοιξα, καὶ εἴλκυσα πνεῦμα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν. ¹³² Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με, κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἀγαπώντων τὸ ὄνομά σου. ¹³³ Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία. ¹³⁴ Λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων, καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου. ¹³⁵ Τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, καὶ διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου. ¹³⁶ Διεξόδους ὑδάτων κατέβησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.

¹³⁷ Δίκαιος εἶ Κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου. ¹³⁸ Ἐντετεῖλω δικαιοσύνην τὰ μαρτύριά σου, καὶ ἀλήθειαν σφόδρα. ¹³⁹ Ἐξέτηξέ με ὁ ζῆλός σου, ὅτι ἐπελάθοντο τῶν λόγων σου οἱ ἐχθροί μου. ¹⁴⁰ Πειπωρωμένον τὸ λόγιόν σου σφόδρα, καὶ ὁ δοῦλός σου ἠγάπησεν αὐτό. ¹⁴¹ Νεώτερος ἐγώ εἰμι καὶ ἐξουδενωμένος, τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην. ¹⁴² Ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ νόσος σου ἀλήθεια. ¹⁴³ Θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὔροσάν με, ἐντολαί σου μελέτη μου. ¹⁴⁴ Δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα· συνέτισόν με, καὶ ζήσομαι.

¹⁴⁵ Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐπάκουσόν μου Κύριε, τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω. ¹⁴⁶ Ἐκέκραξά σοι, σῶσόν με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου. ¹⁴⁷ Προέφθασα ἐν ἁωρία καὶ ἐκέκραξα, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα. ¹⁴⁸ Προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς ὄρθρον, τοῦ μελετᾶν τὰ λόγια σου. ¹⁴⁹ Τῆς φωνῆς μου ἄκουσον Κύριε κατὰ τὸ ἔλεός σου, κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.

150 Προσήγγισαν οί καταδιώκοντές με άνομία, άπό δέ τοῦ νόμου σου έμακρύνθησαν. 151 Έγγυς εἶ Κύριε, καί πάσαι αἱ όδοί σου άλήθεια. 152 Κατ' άρχάς έγνων έκ τῶν μαρτυρίων σου, ότι εἰς τόν αἰώνα έθεμελίωσας αὐτά.

153 Ἰδε τήν ταπεινώσιν μου καί έξελοῦ με, ότι τοῦ νόμου σου οὐκ έπελαθόμην. 154 Κρίνον τήν κρίσιν μου καί λύτρωσαί με, διά τόν λόγον σου ζήσόν με. 155 Μακράν άπό άμαρτωλῶν σωτηρία, ότι τά δικαιώματά σου οὐκ έξεζήτησαν. 156 Οἱ οικτιρμοί σου πολλοί Κύριε, κατὰ τήν κρίμα σου ζήσόν με. 157 Πολλοί οἱ εκδιώκοντές με καί θλίβοντές με· έκ τῶν μαρτυρίων σου οὐκ έξέκλινα. 158 Εἶδον άσυνετοῦντας καί έξετηκόμην, ότι τά λόγια σου οὐκ έφυλάξαντο. 159 Ἰδε ότι τās έντολάς σου ήγάπησα Κύριε, έν τῷ έλέει σου ζήσόν με. 160 Αρχή τῶν λόγων σου άλήθεια, καί εἰς τόν αἰώνα πάντα τά κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

161 Άρχοντες κατεδίωξαν με δωρεάν, καί άπό τῶν λόγων σου έδειλίασεν ή καρδιά μου. 162 Αγαλλιάσομαι έγώ επί τά λόγια σου, ώς ό ευρίσκων σκῦλα πολλά. 163 Αδικίαν έμίσησα καί έβδελυξάμην, τόν δέ νόμον σου ήγάπησα. 164 Έπτάκις τῆς ήμέρας ήνεσά σε επί τά κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. 165 Εἰρήνη πολλή τοῖς αγαπῶσι τόν νόμον σου, καί οὐκ έστιν αὐτοῖς σκάνδαλον. 166 Προσεδόκων τό σωτήριόν σου Κύριε, καί τās έντολάς σου ήγάπησα. 167 Έφύλαξεν ή ψυχή μου τά μαρτύριά σου, καί ήγάπησεν αὐτά σφόδρα. 168 Έφύλαξα τās έντολάς σου καί τά μαρτύριά σου, ότι πάσαι αἱ όδοί μου εναντίον σου Κύριε.

169 Έγγυσάτω ή δέησίς μου ένώπιόν σου Κύριε, κατὰ τό λόγιόν σου συνέτισόν με. 170 Εἰσέλθοι τό άξίωμά μου ένώπιόν σου Κύριε, κατὰ τό λόγιόν σου ρῦσαί με. 171 Έξερευξάντο τά χεῖλη μου ύμνον, όταν διδάξης με τά δικαιώματά σου. 172 Φθέγγαίτο ή γλῶσσά μου τά λόγια σου, ότι πάσαι αἱ έντολαί σου δικαιοσύνη. 173 Γενέσθω ή χεῖρ σου τοῦ σώσαι με, ότι τās έντολάς σου ήρετισάμην. 174 Έπεπόθησα τό σωτήριόν σου Κύριε, καί ό νόμος σου μελέτη μου έστί. 175 Ζήσεται ή ψυχή μου καί αἰνέσει σε, καί τά κρίματά σου βοηθήσει μοι. 176 Έπλανήθην ώς πρόβατον άπολωλός, ζήτησον τόν δοῦλόν σου, ότι τās έντολάς σου οὐκ έπελαθόμην.

119

1 Ωδή τῶν αναβαθμῶν.

Πρός Κύριον έν τῷ θλίβεσθαί με έέκραξα, καί εισήκουσέ μου. 2 Κύριε, ρῦσαι τήν ψυχήν μου άπό χειλέων άδίκων καί άπό γλώσσης δολίας.

3 Τί δοθείς σοι, καί τί προστεθεί σοι πρόσ γλώσσαν δολίαν; 4 Τά βέλη τοῦ δυνατοῦ ήκουμένα σὺν τοῖς άνθραξι τοῖς έρημικοῖς.

5 Οἴμοι ότι ή παροικία μου έμακρύνθη, κατεσκήνωσα μετά τῶν σκηνωμάτων Κηδάρ. 6 Πολλά παρώκησεν ή ψυχή μου· μετά τῶν μισούντων τήν ειρήνην. 7 Ἡμην ειρηνικός· όταν έάλουν αὐτοῖς, έπολέμουν με δωρεάν.

120

1 Ωδή τῶν αναβαθμῶν.

Ἦρα τοὺς όφθαλμούς μου εἰς τά όρη, όθεν ήξει ή βοήθειά μου. 2 Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τόν οὐρανόν καί τήν γῆν. 3 Μή δώης εἰς σάλον τόν πόδα σου, μηδέ νυστάξει ό φυλάσσων σε. 4 Ἰδοὺ οὐ νυστάξει οὐδέ ύπνώσει ό φυλάσσων τόν Ἰσραήλ. 5 Κύριος φυλάξει σε, Κύριος σκέπη σου επί χεῖρα δεξιάν σου. 6 Ἡμέρας ό ήλιος οὐ συγκαύσει σε, οὐδὲ ή σελήνη τήν νύκτα. 7 Κύριος φυλάξει σε άπό παντός κακοῦ, φυλάξει τήν ψυχήν σου ό Κύριος. 8 Κύριος φυλάξει τήν εἰσοδόν σου, καί τήν έξοδόν σου, άπό τοῦ νῦν καί έως τοῦ αἰώνος.

121

1 Ωδή τῶν αναβαθμῶν.

Εὐφράνθην επί τοῖς ειρηκόσι μοι, εἰς οἶκον Κυρίου πορευσόμεθα. 2 Ἐστῶτες ήσαν οἱ πόδες ήμῶν έν ταῖς αὐλαῖς σου Ἰερουσαλήμ. 3 Ἰερουσαλήμ οἰκοδομουμένη ως πόλις, ής ή μετοχή αὐτῆς έπιτοαυτό. 4 Έκεῖ γάρ άνέβησαν αἱ φυλαί, φυλαί Κυρίου μαρτύριον τῷ Ἰσραήλ, τοῦ έξομολογήασθαι τῷ όνόματι Κυρίου. 5 Ὅτι έκεῖ εκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, θρόνοι επί οἶκον Δαυίδ.

6 Έρωτήσατε διή τά εἰς ειρήνην τήν Ἰερουσαλήμ, καί εὐθηνία τοῖς αγαπῶσί σε. 7 Γενέσθω διή ειρήνη έν τῇ δυνάμει σου, καί εὐθηνία έν ταῖς πυργοβάρεσί σου. 8 Ἐνεκα τῶν αδελφῶν μου καί τῶν πλησίον μου, έάλουν διή ειρήνην περι σοῦ. 9 Ἐνεκα τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ήμῶν έξεζήτησα αγαθά σοι.

122

¹ Ωδή τῶν ἀναβαθμῶν.

Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ. ² Ἴδου ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν κυρίων αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς, οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἕως οὗ οἰκτερήσαι ἡμᾶς. ³ Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλήσθημεν ἐξουδενώσεως. ⁴ Ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν· τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνούσι καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

123

¹ Ωδή τῶν ἀναβαθμῶν.

Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ, ² εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, ἐν τῷ ἐπαναστῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, ³ ἄρα ζώντας ἂν κατέπιον ἡμᾶς· ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐφ' ἡμᾶς, ⁴ ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν κατεπόντισεν ἡμᾶς· χεῖμαρρόν διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν. ⁵ Ἄρα διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστατον.

⁶ Εὐλόγητὸς Κύριος, ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς εἰς θήραν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν. ⁷ Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίου ἐβρόύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων· ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐβρόύσθημεν. ⁸ Ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

124

¹ Ωδή τῶν ἀναβαθμῶν.

Οἱ πεποηθέντες ἐπὶ Κύριον ὡς ὄρος Σιών, οὐ σαλευθήσεται εἰς αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλὴμ· ² ὅρη κύκλω αὐτῆς, καὶ ὁ Κύριος κύκλω τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. ³ Ὅτι οὐκ ἀφήσει Κύριος τὴν ῥάβδον τῶν ἀμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κληρὸν τῶν δικαίων, ὅπως ἂν μὴ ἐκτεινωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις χεῖρας αὐτῶν.

⁴ Ἀγάθυνον, Κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς εὐθέσι τῆ καρδία. ⁵ Τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στραγγαλίας, ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν. εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

125

¹ Ωδή τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών, ἐγενήθημεν ὡσεὶ παρακεκλημένοι. ² Τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιᾶσεως· τότε ἐροῦσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν. ³ Ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν, ἐγενήθημεν εὐφραϊνόμενοι.

⁴ Ἐπίστρεψον, Κύριε, τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν ὡς χεῖμαρρόν ἐν τῷ Νότῳ. ⁵ Οἱ σπεύροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλλιᾶσει θεριοῦσι. ⁶ Πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ ἐκλαίον βάλλοντες τὰ σπέρματα αὐτῶν· ἐρχόμενοι δὲ ἤξουσιν ἐν ἀγαλλιᾶσει αἶροντες τὰ δράγματα αὐτῶν.

126

¹ Ωδή τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων. ² Εἰς μάτην ὑμῖν ἐστὶ τὸ ὀρθρίζειν· ἐγείρεσθε μετὰ τὸ καθῆσθαι, οἱ ἐσθιοντες ἄρτον ὀδύνης, ὅταν δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον.

³ Ἴδου ἡ κληρονομία Κυρίου, υἱοί, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστροῦς. ⁴ Ὅσει βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων. ⁵ Μακάριος ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν· οὐ καταισχυνθήσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις.

127

¹ Ωδή τῶν ἀναβαθμῶν.

Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. ² Τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι· μακάριος εἶ καὶ καλῶς σοι ἔσται. ³ Ἡ γυνὴ σου ὡς ἄμπελος εὐθηνούσα ἐν ταῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου· οἱ υἱοὶ σου ὡς νεόφυτα ἐλαίων κύκλω τῆς τραπέζης σου.

⁴ Ἴδου οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον. ⁵ Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· ⁶ Καὶ ἴδοις υἱοὺς τῶν υἱῶν σου· εἰρήμη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

128

¹ Ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ· ² Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, καὶ γὰρ οὐκ ἤδυνήθησάν μοι. ³ Ἐπὶ τὸν νῶτόν μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. ⁴ Κύριος δίκαιος συνέκοπεν ἀχένας ἁμαρτωλῶν.

⁵ Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ μισοῦντες Σιών, ⁶ Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χόρτος δωματίων, ὃς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη· ⁷ Οὐ οὐκ ἐπλήρωσεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων, καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων. ⁸ Καὶ οὐκ εἶπαν οἱ παράγοντες, εὐλογία Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

129

¹ Ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι Κύριε. ² Κύριε εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου· γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου. ³ Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ⁴ Ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν· ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ⁵ ὑπέμεινά σε Κύριε, ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ⁶ ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον· ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός,

⁷ Ἐλπιάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον· ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ αὐτῷ λύτρωσις. ⁸ Καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

130

¹ Ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Κύριε, οὐχ ὑψώθη ἡ καρδία μου, οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου· οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ. ² Εἰ μὴ ἐταπεινοφρῶνουν, ἀλλὰ ὑψῶσα τὴν ψυχὴν μου· ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὡς ἀνταποδώσεις ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου. ³ Ἐλπιάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

131

¹ Ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μνησθητι Κύριε τοῦ Δαυὶδ, καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ· ² Ὡς ὤμοσε τῷ Κυρίῳ, ἠῤῥατο τῷ Θεῷ Ἰακώβ· ³ Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκῆνωμα οἴκου μου, εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνην στρωμνῆς μου· ⁴ Εἰ δώσω ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμὸν, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου· ⁵ Ἔως οὐ εὗρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκῆνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. ⁶ Ἴδου ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾶ, εὗρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. ⁷ Εἰσελευσώμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ· προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.

⁸ Ἀνάστηθι Κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου. ⁹ Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται. ¹⁰ Ἐνεκεν Δαυὶδ τοῦ δούλου σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.

¹¹ Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτὴν, ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου, θήσονται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. ¹² Ἐὰν φυλάξωνται οἱ υἱοὶ σου τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα ἃ διδάξω αὐτούς, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶνος καθιοῦνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. ¹³ Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρέτισατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ. ¹⁴ Αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ὧδε κατοικήσω ὅτι ἠρέτισάμην αὐτὴν. ¹⁵ Τὴν θήραν αὐτῆς εὐλόγων εὐλόγησά, τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων. ¹⁶ Τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν, καὶ οἱ ὄσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. ¹⁷ Ἐκεῖ ἐξανατελώ κέρας τῷ Δαυὶδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ σου. ¹⁸ Τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξαθήσει τὸ ἁγίασμά μου.

132

¹ Ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἴδου δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοῦς ἐπιτρουτό; ² Ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ καταβαίνειν ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρῶν, τὸ

καταβαίνουν ἐπὶ τὴν ὥαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ. ³Ὡς δρόσος Ἀερμών ὁ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών· ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζῶν ἕως τοῦ αἰῶνος.

133

¹Ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου, οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν· ²ἐν ταῖς νυξίν ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἄγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. ³Εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

134

¹Ἀλληλουῖα.

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε δοῦλοι Κυρίου, ²οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν. ³Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Κύριος· ψάλατε τῷ ὄνοματι αὐτοῦ, ὅτι καλόν.

⁴Ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ Κύριος, Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν ἑαυτοῦ. ⁵Ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα, ὅτι μέγας ὁ Κύριος, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς. ⁶Πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὁ Κύριος, ἐποίησεν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις. ⁷Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀσπρατὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν· ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. ⁸Ὅς ἐπάταξε τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. ⁹Ἐξάπεστελεν σημεῖα καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου Αἴγυπτε, ἐν Φαραῶ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ. ¹⁰Ὅς ἐπάταξε ἐθνη πολλὰ, καὶ ἀπέκτεινε βασιλεῖς κραταιούς· ¹¹τὸν Σηὼν βασιλεῖα τῶν Ἀμορραίων, καὶ τὸν Ὠγ βασιλεῖα τῆς Βασάν, καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χαναάν· ¹²καὶ ἔδωκε τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, κληρονομίαν Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

¹³Κύριε τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. ¹⁴Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. ¹⁵Τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. ¹⁶Στόμα ἔχουσι καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσι καὶ οὐκ ὄψονται· ¹⁷ὧτα ἔχουσι καὶ οὐκ ἐνωπισθήσονται, οὐδὲ γάρ ἐστι πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹⁸Ὅμοιοι αὐτοῖς γέγονιντο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.

¹⁹Οἶκος Ἰσραὴλ εὐλογῆσατε τὸν Κύριον, οἶκος Ἀαρῶν εὐλογῆσατε τὸν Κύριον· ²⁰οἶκος Λευὶ, εὐλογῆσατε τὸν Κύριον, οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον εὐλογῆσατε τὸν Κύριον. ²¹Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλὴμ.

135

¹Ἀλληλουῖα.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν θεῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ³Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ τῶν κυρίων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

⁴Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁵Τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁶Τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁷Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλη μόνῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁸Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· ⁹τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

¹⁰Τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹¹Καὶ ἐξάγαγοντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹²Ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹³Τῷ καταδιελόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαίρεσεις, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹⁴Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διὰ μέσου αὐτῆς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹⁵Καὶ ἐκτινάξαντι Φαραῶ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν ἐρυθρὰν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹⁶Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

¹⁷Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹⁸Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιοὺς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹⁹Τὸν Σηὼν βασιλεῖα τῶν Ἀμορραίων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁰Καὶ τὸν Ὠγ βασιλεῖα τῆς Βασάν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²¹Καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· ²²κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

²³ Ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ Κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁵ Ὁ διδοὺς τροφήν πάση σαρκί, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁶ Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

136

1 Τῷ Δαυίδ, Ἱερεμίου.

Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσασαμεν, καὶ ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών. ² Ἐπὶ ταῖς ἰτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν. ³ Ὅτι ἐκεῖ ἐπηρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς, λόγους ὧδῶν, καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς, ὕμνον· ἄσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ὧδῶν Σιών.

⁴ Πῶς ἄσωμεν τὴν ὧδην Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας; ⁵ Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου Ἱερουσαλήμ, ἐπιλησθεῖή ἡ δεξιὰ μου. ⁶ Κολληθεῖή ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἐὰν μὴ σου μνησθῶ· ἐὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλήμ ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου.

⁷ Μνήσθητι, Κύριε, τῶν υἰῶν Ἐδώμ τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλήμ· τῶν λεγόντων, ἐκκενοῦτε ἐκκενοῦτε, ἕως τῶν θεμελιῶν αὐτῆς. ⁸ Οὐγάτηρ Βαβυλῶνος ἢ ταλαίπωρος, μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σου, ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν. ⁹ Μακάριος ὃς κρατῆσει καὶ ἔδαφιεῖ τὰ νηπία σου πρὸς τὴν πέτραν.

137

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, Αγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐναντίον ἀγγέλων ψαλῶ σοι, ὅτι ἤκουσας πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου. ² Προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίου σου, καὶ ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου, ἐπὶ τῷ ἔλεει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου· ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου. ³ Ἐν ἡ ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ ἐπακούσόν μου· πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου δυνάμει σου. ⁴ Ἐξομολογησάσθωσάν σοι Κύριε πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός σου. ⁵ Καὶ ἄσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου, ὅτι μεγάλη ἡ δόξα Κυρίου.

⁶ Ὅτι ὑψηλὸς Κύριος, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορᾷ, καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπομακρόθεν γινώσκει. ⁷ Ἐὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως, ζήσεις με· ἐπ' ὄργην ἐχθρῶν μου ἐξετίνας χεῖράς σου, καὶ ἔσωσέ με ἡ δεξιὰ σου. ⁸ Κύριε ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ· Κύριε τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης.

138

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Κύριε ἐδοκίμασάς με, καὶ ἔγνωσ με. ² Σὺ ἔγνωσ τὴν καθέδραν μου, καὶ τὴν ἔγερσίν μου· σὺ συνῆκας τοὺς διαλογισμούς μου ἀπὸ μακρόθεν. ³ Τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχολίνον μου ἐξίχνασας· καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς μου προεΐδες, ⁴ ὅτι οὐκ ἔστι λόγος ἄδικος ἐν γλώσση μου· ἰδοὺ Κύριε, σὺ ἔγνωσ πάντα ⁵ τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἀρχαῖα· σὺ ἐπλάσας με καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.

⁶ Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσις σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθη, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν. ⁷ Ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω; ⁸ Ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανὸν, σὺ ἐκεῖ εἶ· ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ἄδην, πάρει. ⁹ Ἐὰν ἀναλάβω τὰς πτέρυγας μου κατ' ὀρθόν, καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης, ¹⁰ καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεῖρ σου ὀδηγήσει με, καὶ καθέξει με ἡ δεξιὰ σου. ¹¹ Καὶ εἶπα, ἄρα σκότος καταπατήσει με, καὶ νύξ φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου. ¹² Ὅτι σκότος οὐ σκοτισθήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ νύξ ὡς ἡμέρα φωτισθήσεται· ὡς τὸ σκότος αὐτῆς, οὕτως καὶ τὸ φῶς αὐτῆς. ¹³ Ὅτι σὺ ἐκτήσω τοὺς νεφρούς μου Κύριε, ἀντελάβου μου ἐκ γαστρὸς μητρὸς μου. ¹⁴ Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι φοβερῶς ἐθαυμαστώθης· θαυμάσια τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ μου γινώσκει σφόδρα. ¹⁵ Οὐκ ἐκρύβη τὸ ὅστούν μου ἀπὸ σοῦ, ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ, καὶ ἡ ὑπόστασις μου ἐν τοῖς κατωτάτῳ τῆς γῆς. ¹⁶ Ἀκατέργαστόν μου εἶδου οἱ ἀφθαλμοί σου, καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται· ἡμέρας πλασθήσονται καὶ οὐθεὶς ἐν αὐτοῖς.

¹⁷ Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεός, λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. ¹⁸ Ἐξαρῖθμισομαι αὐτούς καὶ ὑπὲρ ἄμμον πληθυνθήσονται· ἐξηγέρθη, καὶ ἔτι εἰμι μετὰ σοῦ.

¹⁹ Ἐὰν ἀποκτείνης ἀμαρτωλοὺς ὁ Θεός· ἄνδρες αἱμάτων ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ, ²⁰ ὅτι ἐρεῖς εἰς διαλογισμὸν· λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου. ²¹ Οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε Κύριε ἐμίσησα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην; ²² Τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτούς, εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι. ²³ Δοκίμασόν με ὁ Θεός, καὶ γνώθι τὴν

καρδίαν μου· ἔτασόν με, καὶ γνῶθι τὰς τρίβους μου. ²⁴ Καὶ ἴδε εἰ ὁδὸς ἀνομίας ἐν ἔμοι, καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνία.

139

¹ Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυὶδ ψαλμός.

² Ἐξελοῦ με Κύριε ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσαι με· ³ οἵτινες ἐλογίσαντο ἀδικίας ἐν καρδίᾳ, ὅλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πολέμου, ⁴ ἤκονησαν γλώσσαν αὐτῶν ὡσεὶ ὄφρα, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν· διάψαλμα. ⁵ Φύλαξόν με Κύριε ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ με· οἵτινες ἐλογίσαντο τοῦ ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου. ⁶ Ἐκρουσαν ὑπερήφανοι παγίδα μοι· καὶ σχοῖναν διέτειναν παγίδας τοῖς ποσὶ μου, ἐχόμενα τρίβου σκάνδαλον ἔθεντό μοι· διάψαλμα.

⁷ Εἶπα τῷ Κυρίῳ, Θεὸς μου εἰ σὺ· ἐνώτισαι, Κύριε, τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου. ⁸ Κύριε Κύριε, δύναμις τῆς σωτηρίας μου, ἐπεσκίασας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. ⁹ Μὴ παραδῶς με, Κύριε, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἀμαρτωλῶ· διελογίσαντο κατ' ἔμοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, μὴ ποτε ὑψωθῶσι· διάψαλμα.

¹⁰ Ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν, κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτοῦς, ¹¹ Πεσοῦνται ἐπ' αὐτοὺς ἄνθρακες πυρὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καταβαλεῖς αὐτοὺς ἐν ταλαιπωρίαις, οὐ μὴ ὑποστῶσιν. ¹² Ἄνηρ γλωσσώδης οὐ κατεθυνθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς· ἄνδρα ἀδικον κακὰ θηρεύσει εἰς καταφθοράν. ¹³ Ἐγνω ὅτι ποιήσει Κύριος τὴν κρίσιν τοῦ πτωχοῦ, καὶ τὴν δίκην τῶν πενήτων. ¹⁴ Πλήν δίκαιοι ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, κατοικήσουσιν εὐθεῖς σὺν τῷ προσώπῳ σου.

140

¹ Ψαλμός τῷ Δαυίδ.

Κύριε ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου· πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ κεκραγένοι με πρὸς σέ. ² Κατεθυνθήτω ἡ προσευχὴ μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπεριῆ. ³ Θεοῦ, Κύριε, φυλακῆν τῷ στόματί μου, καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη μου. ⁴ Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας, τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις, σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν, καὶ οὐ μὴ συνδοιάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν. ⁵ Παιδεύσει με δικαιοσύνη ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγξει με, ἔλαιον δὲ ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου, ὅτι ἔτι καὶ ἡ προσευχὴ μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν.

⁶ Κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ κραταιοὶ αὐτῶν· ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου, ὅτι ἠδύνθησαν. ⁷ Ὡσεὶ πάχος γῆς διερράγη ἐπὶ τῆς γῆς, διεσκορπίσθη τὰ ὄστα ἡμῶν παρὰ τὸν ἄδην. ⁸ Ὅτι πρὸς σέ, Κύριε Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ ἀνταέλῃς τὴν ψυχὴν μου. ⁹ Φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστήσαντό μοι, καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν. ¹⁰ Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ, καταμόνας εἰμὶ ἐγὼ ἕως οὐ ἂν παρέλθω.

141

¹ Συνέσεως τῷ Δαυίδ, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ, προσευχή.

² Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐδέηθην. ³ Ἐκχεῶ ἐναντίον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου, τὴν θλίψιν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγγελάω. ⁴ Ἐν τῷ ἐκλείπει ἐξ ἔμοῦ τὸ πνεῦμά μου, καὶ σὺ ἔγνωσ τὰς τρίβους μου· ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἢ ἐπορευόμην, ἐκρουσαν παγίδα μοι. ⁵ Κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον, ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἐπιγινώσκων με· ἀπόλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχὴν μου. ⁶ Πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέραξα, καὶ εἶπα, σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου, μερίς μου ἐν γῇ ζώντων. ⁷ Πρόσχες πρὸς τὴν δέησίν μου, ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα· ῥύσαι με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. ⁸ Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου, Κύριε· ἐμέ ὑπομενοῦσι δίκαιοι, ἕως οὐ ἀνταποδῶς μοι.

142

¹ Ψαλμός τῷ Δαυίδ, ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς κατεδίωκει.

Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, ἐπάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. ² Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δοῦλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν.

³ Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου· ἐταπεινώσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ζωὴν μου, ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροῦς αἰῶνος, ⁴ καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμέ τὸ πνεῦμά

μου· ἐν ἔμοι ἐπαράχρη ἡ καρδία μου. ⁵ Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων· καὶ ἐμελέτησα ἐν πάσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. ⁶ Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου, ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι· διάψαλα.

⁷ Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνευμά μου· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσονται τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. ⁸ Ἀκουστὸν ποιήσόν μοι τοπωρῶν τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα· γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ἧ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἤρα τὴν ψυχὴν μου. ⁹ Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου Κύριε, ὅτι πρὸς σὲ κατέφυγον. ¹⁰ Δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι Θεός μου εἶ σὺ, τὸ πνευμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν τῇ εὐθείᾳ. ¹¹ Ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου. ¹² Καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολοθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ ἀπολείς πάντας τοὺς θλίβοντάς τὴν ψυχὴν μου, ὅτι δοῦλός σου εἰμι ἐγώ.

143

1 Τῷ Δαυὶδ πρὸς τὸν Γολιάδ.

Εὐλογήτος Κύριος ὁ Θεός μου, ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς παράταξιν, τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον· ² Ἐλεός μου καὶ καταφυγὴ μου, ἀντιλήπτωρ μου καὶ ῥύστης μου, ὑπερασπιστὴς μου, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἤλπισα, ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ.

³ Κύριε, τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι λογίζῃ αὐτόν; ⁴ Ἀνθρωπος ματαιότητι ὡμοιώθη, αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὡσεὶ σκιά παράγουσι.

⁵ Κύριε, κλῖνον οὐρανοὺς σου καὶ κατὰβηθι, ἄψαι τῶν ὀρέων καὶ καπνισθήσονται. ⁶ Ἄστραπον ἀστραπὴν καὶ σκορπιεῖς αὐτοῦς, ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου καὶ συνταράξεις αὐτοῦς. ⁷ Ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους, ἐξελοῦ με καὶ ῥύσαι με ἐξ ὑδάτων πολλῶν, ἐκ χειρὸς υἱῶν ἄλλοτριῶν· ⁸ ὣν τὸ στόμα ἐλάλησε ματαιότητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.

⁹ Ὁ Θεός, ᾧδὴν καινὴν ἄσομαί σοι, ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι· ¹⁰ Τῷ διδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσι, τῷ λυτρουμένῳ Δαυὶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἐκ ῥομφαίας πονηρᾶς. ¹¹ Ῥύσαι με καὶ ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς υἱῶν ἄλλοτριῶν, ὣν τὸ στόμα ἐλάλησε ματαιότητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας· ¹² ὣν οἱ υἱοὶ ὡς νεφύτα ἰδρυμένα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν· αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλλωπισμένα, περικεκοσμημένα ὡς ὁμοίωμα ναοῦ. ¹³ Τὰ ταμεῖα αὐτῶν πλήρη, ἐξερευγόμενα ἐκ τούτου εἰς τούτου· τὰ πρόβατα αὐτῶν πολυτόκα, πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν· ¹⁴ Οἱ βόες αὐτῶν παχεῖς· οὐκ ἔστι κατάπτωμα φραγμοῦ, οὐδὲ διεξοδος, οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν. ¹⁵ Ἐμακάρισαν τὸν λαόν ᾧ ταῦτά ἐστι· μακάριος ὁ λαὸς οὗ Κύριος ὁ Θεός αὐτοῦ.

144

1 Αἴνεσις τοῦ Δαυὶδ.

Ἵψώσω σε, ὁ Θεός μου ὁ βασιλεὺς μου, καὶ εὐλόγησω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ² Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλόγησω σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ³ Μέγας ὁ Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστι πέρας. ⁴ Γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν δύναμίν σου ἀπαγγελοῦσι. ⁵ Καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἀγιωσύνης σου λαλήσουσι, καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγῆσονται. ⁶ Καὶ τὴν δύναμιν τῶν φοβερῶν σου ἐροῦσι, καὶ τὴν μεγαλωσύνην σου διηγῆσονται. ⁷ Μνήμην τοῦ πλήθους τῆς χρηστότητός σου ἐξερεῦζονται, καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται.

⁸ Οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος. ⁹ Χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσι, καὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁰ Ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντα τὰ ἔργα σου, καὶ οἱ ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε. ¹¹ Δόξαν τῆς βασιλείας σου ἐροῦσι, καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσιν· ¹² Τοῦ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναστείαν σου, καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρέπειάς τῆς βασιλείας σου. ¹³ Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰῶνων, καὶ ἡ δεσποτία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ· ^{13a} πιστὸς Κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πάσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

¹⁴ Ὑποστηρίζει Κύριος πάντας τοὺς καταπίπτοντας, καὶ ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερραγμένους. ¹⁵ Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. ¹⁶ Ἀνοίγεις σὺ τὰς χεῖράς σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας. ¹⁷ Δίκαιος Κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πάσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

¹⁸ Ἐγγὺς Κύριος πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν, πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν ἐν ἀληθείᾳ. ¹⁹ Θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν ποιήσει, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσεται, καὶ σώσει αὐτούς. ²⁰ Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐξολοθρεύσει. ²¹ Αἶνεσιν Κυρίου λαλήσει τὸ στόμα μου, καὶ εὐλογεῖται πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

145

1 Ἀλληλουῖα· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Αἰνεῖ ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. ² Αἰνέσω Κύριον ἐν ζῳῇ μου, ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. ³ Μὴ πεποιθατε ἐπ' ἄρχοντας, καὶ ἐφ' υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία. ⁴ Ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν.

⁵ Μακάριος οὗ ὁ Θεὸς Ἰακώβ βοηθός αὐτοῦ, ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ. ⁶ Τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα, ⁷ ποιοῦντα κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις, διδόντα τροφὴν τοῖς πεινώσι. Κύριος λύει πεπεδημένους, ⁸ Κύριος σοφοῖ τυφλοῦς,

Κύριος ἀνορθοῖ κατερράγμενους, Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους, ⁹ Κύριος φυλάσσει τοὺς προσηλύτους· ὄψανόν καὶ χήραν ἀναλήμψεται, καὶ ὁδὸν ἁμαρτωλῶν ἀφανιεῖ. ¹⁰ Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ Θεός σου, Σιών, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν.

146

1 Ἀλληλουῖα· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός, τῷ Θεῷ ἡμῶν ἡδυνθεῖ αἴνεσις. ² Οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ ὁ Κύριος, καὶ τὰς διασπορὰς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπισυνάξει· ³ Ὁ ἰώμενος τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, καὶ δεσμεῦν τὰ συντρίμματα αὐτῶν· ⁴ Ὁ ἀριθμῶν πλήθῃ ἀστρων, καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν. ⁵ Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ, καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. ⁶ Ἀναλαμβάνων πρᾶξις ὁ Κύριος, ταπεινῶν δὲ ἁμαρτωλοῦς ἕως τῆς γῆς.

⁷ Ἐξάρξατε τῷ Κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσει, ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ· ⁸ τῷ περιβάλλοντι τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, τῷ ἐτοιμάζοντι τὴν γῆν ὑέτον· τῷ ἐξανατέλλοντι ἐν ὄρεσι χόρτον, καὶ χλόην τῇ δουλειᾷ τῶν ἀνθρώπων· ⁹ καὶ διδόντι τοῖς κτήρεσι τροφὴν αὐτῶν, καὶ τοῖς νεοσσοῖς τῶν κοράκων τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν. ¹⁰ Οὐκ ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ ἵππου θελήσει, οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμαις τοῦ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ. ¹¹ Εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν, καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

147

1 Ἀλληλουῖα· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Ἐπαίνει, Ἱερουσαλὴμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου Σιών. ² Ὅτι ἐνίσχυσεν τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησεν τοὺς υἱοὺς σου ἐν σοί. ³ Ὅ τιθεῖς τὰ ὄρια σου εἰρήνην, καὶ στέαρ πυροῦ ἐμπιπλῶν σε· ⁴ Ὁ ἀποστέλλων τὸ λόγιον αὐτοῦ τῇ γῇ, ἕως τάχους δραμεῖται ὁ λόγος αὐτοῦ· ⁵ Τοῦ διδόντος χιόνα ὡσεὶ ἔριον, ὀμίχλην ὡσεὶ σποδὸν πάσσοντος· ⁶ Βάλλοντος κρύσταλλον αὐτοῦ ὡσεὶ ψωμούς· κατὰ πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; ⁷ Ἀποστελεῖ τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ τῆξει αὐτά, πνεῦσι τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ῥήσεται ὕδατα. ⁸ Ἀπαγγέλλων τὸν λόγον αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ, δικαίωμα καὶ κρίματα αὐτοῦ τῷ Ἰσραὴλ. ⁹ Οὐκ ἐποίησεν οὕτως παντὶ ἔθνει, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς.

148

1 Ἀλληλουῖα· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτόν ἐν τοῖς ὑψίστοις. ² Αἰνεῖτε αὐτόν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτόν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ. ³ Αἰνεῖτε αὐτόν ἥλιος καὶ σελήνη, αἰνεῖτε αὐτόν πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς. ⁴ Αἰνεῖτε αὐτόν οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. ⁵ Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου· ὅτι αὐτὸς εἶπεν καὶ ἐγενήθησαν, αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν. ⁶ Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· πρόσταγμα ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύσεται.

⁷ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι· ⁸ Πῦρ, χάλαζα, χιῶν, κρύσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος, τὰ ποιοῦντα τὸν λόγον αὐτοῦ· ⁹ Τὰ ὄρη

καὶ πάντες βουνοί, ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσα κέδροι· ¹⁰ Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, ἔρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά· ¹¹ Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί, ἄρχοντες καὶ πάντες κριτὰὶ γῆς· ¹² Νεανίσκοι καὶ παρθένοι, πρεσβύτει μετὰ νεωτέρων ¹³ αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου· ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ, ¹⁴ καὶ ὑψώσει κέρασ λαοῦ αὐτοῦ· ὕμνος πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λαῶ ἐγγίζοντι αὐτῶ.

149

¹ Ἀλληλουῖα.

¹ Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν· ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων. ² Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, καὶ υἱοὶ Σιών ἀγαλλιᾶσθωσαν ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν. ³ Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῶ, ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν αὐτῶ. ⁴ Ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν λαῶ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει πράξεις ἐν σωτηρίᾳ.

⁵ Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιᾶσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν. ⁶ Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν λάρυγγι αὐτῶν, καὶ ῥομφαῖαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· ⁷ Τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμοὺς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁸ Τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς· ⁹ Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἐγγραπτον· δόξα αὐτῇ ἐστὶ πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

150

¹ Ἀλληλουῖα.

¹ Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι δυνάμεως αὐτοῦ. ² Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλήθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ. ³ Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ. ⁴ Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῶ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ. ⁵ Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. ⁶ Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

151

¹ Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυίδ, καὶ ἐξῶθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονομάχησε τῷ Γολιάδ.

¹ Μικρὸς ἦμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρός μου. ² Αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον, καὶ οἱ δάκτυλοί μου ἤρμοσαν ψαλτήριον. ³ Καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ Κυρίῳ μου; αὐτὸς Κύριος, αὐτὸς εἰσακούει. ⁴ Αὐτὸς ἐξαπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἦρέ με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου, καὶ ἔχρισέ με ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς χρίσεως αὐτοῦ. ⁵ Οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς Κύριος. ⁶ Ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ, καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ· ⁷ Ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ μάχαιραν, ἀπεκεφάλισα αὐτόν, καὶ ἦρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ἰσραήλ.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΕΛΛΩΜΩΝΤΟΣ

¹ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ Σαλωμώντος υιού Δαυίδ, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ· ² γνῶναι σοφίαν καὶ παιδεῖαν, νοῆσαι τε λόγους φρονήσεως, ³ δέξασθαί τε στροφάς λόγων, νοῆσαι τε δικαιοσύνην ἀληθῆ, καὶ κρίμα κατευθύνειν· ⁴ Ἵνα δῶ ἀκάκοις πανουργίαν, παιδί δὲ νέω αἰσθησίμ τε καὶ ἔννοιαν. ⁵ Τῶν δὲ γὰρ ἀκούσας σοφὸς σοφώτερος ἔσται, ὁ δὲ νοήμων κυβέρνησιν κτήσεται· ⁶ Νοῆσει τε παραβολὴν καὶ σκοτεινὸν λόγον, ῥήσεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα.

⁷ Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν· εὐσέβεια δὲ εἰς Θεὸν ἀρχὴ αἰσθήσεως, σοφίαν δὲ καὶ παιδεῖαν ἀσεβεῖς ἐξουθενήσουσιν. ⁸ Ἄκουε υἱὲ παιδεῖαν πατρός σου, καὶ μὴ ἀπόση θεσμούς μητρός σου. ⁹ Στέφανον γὰρ χαρίτων δέξῃ σὴ κορυφῇ, καὶ κλοιὸν χρύσεον περὶ σῶ τραχήλῳ.

¹⁰ Υἱὲ μὴ σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσεβεῖς, μηδὲ βουληθῆς. ¹¹ Ἐὰν παρακαλέσωσί σε, λέγοντες, ἔλθε μεθ' ἡμῶν, κοινωνήσου ἀίματος, κρύψωμεν δὲ εἰς γῆν ἄνδρα δίκαιον ἀδίκως, ¹² καταπίωμεν δὲ αὐτὸν ὡσπερ ἄξιζ ζῶντα, καὶ ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἕκ γῆς, ¹³ τὴν κτήσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελεῖ καταλαβώμεθα, πλήσωμεν δὲ οἶκος ἡμετέρους σκύλων· ¹⁴ Τὸν δὲ σὸν κλῆρον βάλε ἐν ἡμῖν, κοινὸν δὲ βαλάντιον κτησώμεθα πάντες, καὶ μαρσιπίουν ἐν γεννητῷ ἡμῖν· ¹⁵ Μὴ πορευθῆς ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν, ἔκκλινον δὲ τὸν πόδα σου ἐκ τῶν τρίβων αὐτῶν. ¹⁷ Οὐ γὰρ ἀδίκως ἐκτείνεται δίκτυα πτερωτοῖς. ¹⁸ Αὐτοὶ γὰρ οἱ φόνου μετέχοντες, θησαυρίζουσιν ἑαυτοῖς κακὰ· ἡ δὲ καταστροφή ἀνδρῶν παρανόμων κακὴ. ¹⁹ Αὐτὰι αἱ ὁδοὶ εἰσι πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα· τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἀφαιροῦνται.

²⁰ Σοφία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται, ἐν δὲ πλατεῖαις παρῆρσιαν ἄγει. ²¹ Ἐπ' ἄκρων δὲ τοιχῶν κηρύσσεται, ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν παρεδρεῖται, ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως θαρρόουσα λέγει, ²² ὅσον ἂν χρόνον ἄκακοι ἔχονται τῆς δικαιοσύνης, οὐκ αἰσχυνθήσονται· οἱ δὲ ἄφρονες τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπιθυμηταί, ἀσεβεῖς γενόμενοι ἐμίσησαν αἰσθησιν, ²³ καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο ἐλέγχους· ἰδοὺ προήσομαι ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν· διδάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον.

²⁴ Ἐπειδὴ ἐκάλουμ, καὶ οὐχ ὑπήκούσατε· καὶ ἐξέτεινον λόγους, καὶ οὐ προσείχατε· ²⁵ ἀλλὰ ἀκύρους ἐποιεῖτε ἐμὰς βουλάς, τοῖς δὲ ἐμοῖς ἐλέγχους ἠπειθήσατε· ²⁶ Τοιγαροῦν κἀγὼ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπωλείᾳ ἐπιγελάσομαι, καταχαροῦμαι δὲ ἠνικὰ ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος· ²⁷ Καὶ ὡς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω ὄρουβος, ἡ δὲ καταστροφή ὁμοίως καταιγίδι παρῆ, καὶ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν θλίψις καὶ πολιορκία, ἡ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος. ²⁸ Ἔσται γὰρ ὅταν ἐπικαλέσησθε με, ἐγὼ δὲ οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· ζητήσουσί με κακοί, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν. ²⁹ Ἐμίσησαν γὰρ σοφίαν, τὸν δὲ λόγον τοῦ Κυρίου οὐ προείλαντο, ³⁰ οὐδὲ ἤθελον ἐμαῖς προσέχειν βουλαῖς, ἐμυκτηρίζον δὲ ἐμοὺς ἐλέγχους· ³¹ Τοιγαροῦν ἔδονται τῆς ἑαυτῶν ὁδοῦ τοὺς καρπούς, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πλησθήσονται. ³² Ἀνθ' ὧν γὰρ ἠδίκουν νηπίους, φονευθήσονται, καὶ ἐξετασμός ἀσεβεῖς ὀλεῖ. ³³ Ὁ δὲ ἐμοῦ ἀκούων κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡσυχάσει ἀφόβως ἀπὸ παντοῦ κακοῦ.

2

¹ Υἱὲ, ἐὰν δεξάμενος ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς κρύψῃς παρὰ σεαυτῷ, ² ὑπακούσεται σοφίας τὸ οὖς σου, καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σου εἰς σύνεσιν, παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθέτησιν τῷ υἱῷ σου·

³ Ἐὰν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ, καὶ τῇ συνέσει δῶς φωνὴν σου, ⁴ καὶ ἐὰν ζητήσῃς αὐτήν ὡς ἀργύριον, καὶ ὡς θησαυροὺς ἐξεραυνήσῃς αὐτήν· ⁵ Τότε συνήσεις φόβον Κυρίου, καὶ ἐπίγνωσιν Θεοῦ εὐρήσεις.

⁶ Ὅτι Κύριος δίδωσι σοφίαν, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνώσις καὶ σύνεσις. ⁷ Καὶ θησαυρίζει τοῖς κατορθοῖσι σωτηρίαν, ὑπερασπιεῖ τὴν πορείαν αὐτῶν, ⁸ τοῦ φυλάξαι ὁδοὺς δικαιομάτων, καὶ ὁδὸν εὐλαβομένων αὐτῶν διαφυλάξει. ⁹ Τότε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ κρίμα, καὶ κατορθώσεις πάντας ἄξονας ἀγαθοῦς.

¹⁰ Ἐὰν γὰρ ἔλθῃ ἡ σοφία εἰς σὴν διάνοιαν, ἡ δὲ αἰσθησις τῆ σῆς ψυχῆς καλὴ εἶναι δόξῃ, ¹¹ βουλὴ καλὴ φυλάξει σε, ἔννοια δὲ ὅσια τηρήσει σε· ¹² Ἵνα ῥύσηταί σε ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς, καὶ ἀπὸ ἀνδρός λαλοῦντος μηδὲν πιστόν.

¹³ Ὡ οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδοὺς εὐθείας τοῦ πορευέσθαι ἐν ὁδοῖς σκότους· ¹⁴ Οἱ εὐφρανόμενοι ἐπὶ κακοῖς καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστροφή κακῇ· ¹⁵ Ὡν αἱ τρίβοι σκολιαί, καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν, ¹⁶ τοῦ μακρὰν σε ποιῆσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας, καὶ ἀλλότριον τῆς δικαίας γνώμη· υἱὲ, μὴ σε καταλάβῃ κακὴ βουλή· ¹⁷ Ἡ

ἀπολιπούσα διδασκαλίαν νεότητος, καὶ διαθήκην θεΐαν ἐπιλελησμένη. ¹⁸ Ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς, καὶ παρὰ τῷ ἄδῃ μετὰ τῶν γηενῶν τοὺς ἄξονας αὐτῆς. ¹⁹ Πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν αὐτῇ οὐκ ἀναστρέψουσιν, οὐδὲ μὴ καταλάβωσι τρίβους εὐθείας· οὐ γὰρ καταλαμβάνονται ὑπὸ ἐνιαυτῶν ζωῆς. ²⁰ Εἰ γὰρ ἐπορεύοντο τρίβους ἀγαθᾶς, εὗροσαν ἂν τρίβους δικαιοσύνης λείας. ²¹ Ὅτι εὐθεῖς κατασκηνώσουσι γῆν, καὶ ὅσοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ. ²² Ὅδοι ἀσεβῶν ἐκ γῆς ὀλοῦνται, οἱ δὲ παράνομοι ἐξωσθήσονται ἀπ' αὐτῆς.

3

¹ Υἱέ, ἐμῶννομίμων μὴ ἐπιλανθάνου, τὰ δὲ ρήματά μου τηρεῖτω σὴ καρδίᾳ· ² Μῆκος γὰρ βίου, καὶ ἔτη ζωῆς, καὶ εἰρήνην προσθήσουσί σοι. ³ Ἐλεημοσύνη καὶ πίστεις μὴ ἐκλειπέτωσάν σε· ἄφασαι δὲ αὐτὰς ἐπὶ σῷ τραχήλῳ, καὶ εὐρήσεις χάριν· ⁴ καὶ προοῦ καλεῖται ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀνθρώπων.

⁵ Ἵσθι πεποιθὸς ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ Θεῷ, ἐπὶ δὲ σῆ σοφία μὴ ἐπαίρου. ⁶ Πάσαις ὁδοῖς σου γνῶριζε αὐτήν, ἵνα ὀρθοτομῇ τὰς ὁδοὺς σου. ⁷ Μὴ ἴσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ, φοβοῦ δὲ τὸν Θεόν, καὶ ἔκκλινε ἀπὸ παντὸς κακοῦ. ⁸ Τότε ἴσθις ἔσται τῷ σώματί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου.

⁹ Τίμα τὸν Κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων, καὶ ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνης· ¹⁰ Ἵνα πῖμπληται τὰ ταμειᾶ σου πλησμονῆς σίτῳ, οἴνῳ δὲ αἱ ληνοὶ σου ἐκβλύζωσιν.

¹¹ Υἱέ, μὴ ὀλιγῶρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλόου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. ¹² Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, ἐλέγχει, μαστιγοῦ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

¹³ Μακάριος ἀνθρωπος ὃς εὗρε σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς εἶδε φρόνησιν. ¹⁴ Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. ¹⁵ Τιμιωτέρα δὲ ἔστι λίθων πολυτελῶν, οὐκ ἀντιτάξεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν· εὐγνωστός ἔστι πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ, πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἔστι. ¹⁶ Μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλοῦτος καὶ δόξα· ^{16a} ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμος δὲ καὶ ἔλεος ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. ¹⁷ Αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλάι, καὶ πάσαι αἱ τρίβοι αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ. ¹⁸ Ξύλον ζωῆς ἔστι πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπερειδομένοις ἐπ' αὐτὴν ὡς ἐπὶ Κύριον ἀσφαλῆς.

¹⁹ Ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, ἠτοίμασε δὲ οὐρανοὺς φρονήσει. ²⁰ Ἐν αἰσθήσει ἄβυσσοι ἐρράγησαν, νέφη δὲ ἐρρύησαν δρόσους.

²¹ Υἱέ, μὴ παραρρήξῃς, τήρησον δὲ ἐμὴν βουλήν καὶ ἔννοιαν· ²² Ἵνα ζήσῃ ἡ ψυχὴ σου, καὶ χάρις ἡ περὶ σῷ τραχήλῳ. ^{22a} Ἐσθαι δὲ ἴσθις ταῖς σαρκί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς σοῖς ὀστέοις· ²³ Ἵνα πορευθῇ πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ πάσαις τὰς ὁδοὺς σου, ὃ δὲ ποὺς σου οὐ μὴ προσκόψῃ. ²⁴ Ἐὰν γὰρ κάθη, ἄφοβος ἔσθι· ἐὰν δὲ καθεύδῃς, ἡδέως ὑπνώσεις. ²⁵ Καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθοῦσαν, οὐδὲ ὄρμας ἀσεβῶν ἐπερχομένας. ²⁶ Ὁ γὰρ Κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου, καὶ ἐρείσει σὸν πόδα ἵνα μὴ σαλευθῆς.

²⁷ Μὴ ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῆ, ἠνίκα ἂν ἔχη ἡ χεὶρ σου βοηθεῖν. ²⁸ Μὴ εἴπῃς, ἐπανελθὼν ἐπάνηκε, ἀβριον δώσω, δυνατοῦ σου ὄντος εὖ ποιεῖν· οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. ²⁹ Μὴ τεκτῆνῃ ἐπὶ σὸν φίλον κακὰ παροικοῦντα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί.

³⁰ Μὴ φιλεχθρήσῃς πρὸς ἄνθρωπον μάτην, μήτι σε ἐργάσῃται κακόν.

³¹ Μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὄνειδι, μηδὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. ³² Ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι Κυρίου πᾶς παράνομος, ἐν δὲ δικαίοις οὐ συνεδριάζει. ³³ Κατὰρα Θεοῦ ἐν οἴκοις ἀσεβῶν, ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογοῦνται. ³⁴ Κύριος ὑπερφηάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. ³⁵ Δόξαν σοφοὶ κληρουομήσουσιν, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὑψώσαν ἀτιμίαν.

4

¹ Ἀκούσατε, παῖδες, παιδείαν πατρὸς, καὶ προσέχετε γινῶναι ἔννοιαν. ² Δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν, τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε. ³ Υἱὸς γὰρ ἐγενόμενῃ κἀγὼ πατρὶ ὑπήκοος, καὶ ἀγαπώμενος ἐν προσώπῳ μητρός. ⁴ Οἱ ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με, ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν· φύλασσε ἐντολάς, ⁵ μὴ ἐπιλάθῃ· Μηδὲ παρίδῃς ῥῆσιν ἐμοῦ στόματος, ⁶ μηδὲ ἐγκαταλίπησ αὐτήν, καὶ ἀνεξέξεται σου· ἐράσθητι αὐτῆς, καὶ τηρήσῃ σε. ⁸ Περιχαράκωσον αὐτήν, καὶ ὑψώσει σε· τίμησον αὐτήν, ἵνα σε περιλάβῃ· ⁹ Ἵνα δῶ τῇ σῇ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων, στεφάνῳ δὲ τρυφῆς ὑπερασπίση σου.

¹⁰ Ἄκουε υἱέ καὶ δέξαι ἐμοὺς λόγους, καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου, ἵνα σοι γένωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίου. ¹¹ Ὅδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκω σε, ἐμβιβάζω δὲ σε

τροχιαῖς ὀρθαῖς. ¹² Ἐὰν γὰρ πορεύῃ, οὐ συγκλεισθήσεται σου τὰ διαβήματα· ἐὰν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιᾷσεις. ¹³ Ἐπιλαβοῦ ἑμῆς παιδείας, μὴ ἀφήῃς, ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζωὴν σου.

¹⁴ Ὁδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς, μηδὲ ζηλώσης ὁδοὺς παρανόμων. ¹⁵ Ἐν ᾧ ἂν τόπῳ στρατοπεδεύσωσι, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ, ἔκκλινον δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ παράλλαξον. ¹⁶ Οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσι, ἐὰν μὴ κακοποιήσωσι· ἀφήρηται ὁ ὕπνος αὐτῶν, καὶ οὐ κοιμῶνται. ¹⁷ Οἶδε γὰρ σιτοῦνται σῖτα ἀσεβείας, οἶνω δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται. ¹⁸ Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσι, προπορεύονται καὶ φωτίζουσι, ἕως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα. ¹⁹ Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναὶ, οὐκ οἶδασι πῶς προσκόπτουσι.

²⁰ Υἱὲ ἑμῆ ῥήσει πρόσεχε, τοῖς δὲ ἑμοῖς λόγοις παράβαλλε σὸν οὖς. ²¹ Ὅπως μὴ ἐκλίπωσί σε αἱ πηγαὶ σου, φύλασσε αὐτὰς ἐν καρδίᾳ. ²² Ζωὴ γὰρ ἐστὶ τοῖς εὐρίσκουσιν αὐτὰς, καὶ πάσῃ σαρκὶ ἴασις. ²³ Πάσῃ φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν, ἐκ γὰρ τούτων ἐξοδοὶ ζωῆς. ²⁴ Περίελε σεαυτοῦ σκολιδὸν στόμα, καὶ ἀδίκῃ χειρὶ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἄπῳσαι. ²⁵ Οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὀρθὰ βλεπέτωσαν, τὰ δὲ βλέφαρά σου νευέτω δίκαια. ²⁶ Ὅρθὰς τροχιάς ποιεῖ σοῖς ποσὶ, καὶ τὰς ὁδοὺς σου κατεύθυνε. ²⁷ Μὴ ἐκκλίνης εἰς τὰ δεξιὰ, μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά, ἀπόστρεψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς· ^{27a} ὁδοὺς γὰρ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ Θεὸς, διεστραμμένοι δὲ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν· ^{27b} αὐτὸς δὲ ὀρθὰς ποιήσει τὰς τροχιάς σου, τὰς δὲ πορείας σου ἐν εἰρήνῃ προάξει.

5

¹ Υἱέ, ἐμῆ σοφία πρόσεχε, ἑμοῖς δὲ λόγοις παράβαλλε σὸν οὖς, ² ἵνα φυλάξῃς ἔννοιαν ἀγαθὴν· αἰσθησὶς δὲ ἐμῶν χειλέων ἐντέλεται σοι·

³ Μὴ πρόσεχε φαύλῃ γυναικί. Μέλι γὰρ ἀποστᾶζει ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης, ἢ πρὸς καιρὸν λιπαίνει σὸν φάρυγγα, ⁴ ὕστερον μὲντοι πικρότερον χολῆς εὐρήσεις, καὶ ἠκουημένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου. ⁵ Τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πόδες κατάγουσι τοὺς χρωμένους αὐτῇ μετὰ θανάτου εἰς τὸν ἄδην, τὰ δὲ ἴχνη αὐτῆς οὐκ ἐρείδεται. ⁶ Ὁδοὺς γὰρ ζωῆς οὐκ ἐπέρχεται, σφαλераὶ δὲ αἱ τροχιαὶ αὐτῆς, καὶ οὐκ εὐγνωστοί.

⁷ Νῦν οὖν υἱέ ἀκούε μου, καὶ μὴ ἀκύρους ποιήσεις ἐμοὺς λόγους. ⁸ Μακρὰν ποιήσον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν· μὴ ἐγγίσης πρὸς θύρας οἴκων αὐτῆς, ⁹ ἵνα μὴ πρόη ἄλλοις ζωὴν σου, καὶ σὸν βίον ἀνελεήμοσιν. ¹⁰ Ἴνα μὴ πλησθῶσι ἀλλότριον σῆς ἰσχύος, οἱ δὲ σὸν πόνοι εἰς οἴκους ἀλλοτρίων ἔλθουσιν. ¹¹ Καὶ μεταμεληθήσῃ ἐπ' ἐσχάτων, ἠνίκα ἂν κατατριβῶσι σάρκα σου σώματός σου, ¹² καὶ ἔρεῖς, πῶς ἐμίσησα παιδείαν, καὶ ἐλέγχους ἐξέκλινεν ἡ καρδιά μου; ¹³ Οὐκ ἤκουον φωνὴν παιδεύοντός με καὶ διδάσκοντός με, οὐδὲ παρέβαλλον τὸ οὖς μου. ¹⁴ Παρ' ὀλίγον ἐγενόμην ἐν παντὶ κακῷ, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας καὶ συναγωγῆς.

¹⁵ Πίνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγγείων, καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς. ¹⁶ Μὴ ὑπερεκχεῖσθω σοι ὕδατα ἐκ τῆς σῆς πηγῆς, εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορευέσθω τὰ σὰ ὕδατα. ¹⁷ Ἔστω σοι μόνω ὑπάρχοντα, καὶ μηδεὶς ἀλλότριος μετασχέτω σοι. ¹⁸ Ἡ πηγὴ σου τοῦ ὕδατος ἔστω σοι ἰδίᾳ, καὶ συνευφραίνου μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεότητός σου. ¹⁹ Ἐλαφος φιλίας καὶ πῶλος σῶν χαρίτων ὀμιλεῖτω σοι, ἡ δὲ ἰδίᾳ ἠγείσθω σου καὶ συνέστω σοι ἐν παντὶ καιρῷ· ἐν γὰρ τῇ ταύτης σὺν ἡμῶν συμπεριφερόμενος, πολλοστός ἔσῃ. ²⁰ Μὴ πολὺς ἴσθι πρὸς ἀλλοτρίαν, μηδὲ συνέχου ἀγκάλαις τῆς μὴ ἰδίᾳς. ²¹ Ἐνώπιον γὰρ εἰσι τῶν τοῦ Θεοῦ ὀφθαλμῶν ὁδοὶ ἀνδρῶς, εἰς δὲ πάσας τὰς τροχιάς αὐτοῦ σκοπεύει. ²² Παρανομίαι ἄνδρα ἀγρεύουσι, σειραῖς δὲ τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν ἕκαστος σφίγγεται. ²³ Οὗτος τελευτᾷ μετὰ ἀπειθεύτων, ἐκ δὲ πλήθους τῆς ἑαυτοῦ βιότητος ἐξέρριψῃ, καὶ ἀπώλετο δι' ἀφροσύνην.

6

¹ Υἱέ, ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον, παραδώσεις σὴν χεῖρα ἐχθρῷ. ² Παγὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἰδία χεῖλη, καὶ ἀλίσκεται χεῖλεσιν ἰδίου στόματος. ³ Ποιεῖ υἱέ ἃ ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι, καὶ σώζου· ἦκει γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν φίλον· ἴσθι μὴ ἐκλυόμενος, παρόξυνε δὲ καὶ τὸν φίλον σου ὃν ἐνεγγυήσω. ⁴ Μὴ δῶς ὕπνον σοῖς ὄμμασι, μηδὲ ἐπινοσάξῃς σοῖς βλεφάροις, ⁵ ἵνα σώζῃ ὡσπερ δορκὰς ἐκ βρόχων, καὶ ὡσπερ ὄρνεον ἐκ παγίδος.

⁶ Ἴθι πρὸς τὸν μύρμηκα ὃ ὀκνηρὲ, καὶ ζήλωσον ἰδῶν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος.

7 Ἐκεῖνω γὰρ γεωργίου μὴ ὑπάρχοντος, μὴδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων, μὴδὲ ὑπὸ δεσπότην ὄν, ⁸ ἐτοιμάζεται θέρους τὴν τροφήν, πολλήν τε ἐν τῷ ἀμητῷ ποιεῖται τὴν παράθεσιν· ^{8a} ἢ πορευθήτη πρὸς τὴν μέλισσαν, καὶ μάθε ὡς ἐργάτης ἐστὶ, τὴν τε ἐργασίαν ὡς σεμνὴν ποιεῖται· ^{8b} ἢς τοὺς πόνους βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται πρὸς ὑγίειαν προσφέρονται· ποθεινὴ δὲ ἐστὶ πᾶσι καὶ ἐπίδοξος, ^{8c} καίπερ οὐσα τῇ ῥώμῃ ἀσθενῆς, τὴν σοφίαν τιμήσασα προήχθη. ⁹ Ἔως τίνος ὀκνηρὲ κατὰκεισαι; πότε δὲ ἐξ ὕπνου ἐγερθήσῃ; ¹⁰ ὀλίγον μὲν ὑπνοῖς, ὀλίγον δὲ κάθησαι, μικρὸν δὲ νυστάξεις, ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίτῃ χειρὶ στήθη. ¹¹ Εἴτ' ἐνπαραγίνεταιαι σοι ὡσπερ κακὸς ὁδοιπόρος ἡ πενία, καὶ ἡ ἔνδεια ὡσπερ ἀγαθὸς δρομεύς· ^{11a} ἐὰν δὲ ἄοκνος ἦς, ἤξει ὡσπερ πηγὴ ὁ ἀμητὸς σου· ἡ δὲ ἔνδεια, ὡσπερ κακὸς δρομεύς ἀπαντομολήσει.

¹² Ἀνὴρ ἄφρων καὶ παράνομος πορεύεται ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς. ¹³ Ὁ δ' αὐτὸς ἐννεύει ὀφθαλμῷ, σημαίνει δὲ ποδὶ, διδάσκει δὲ ἐννεύμασι δακτύλων. ¹⁴ Διεστραμμένη καρδία τεκταίνεται κακὰ, ἐν παντὶ καιρῷ ὁ τοιοῦτος ταραχὰς συνίστησιν πόλει. ¹⁵ Διὰ τοῦτο ἐξαπίνης ἔρχεται ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ, διακοπὴ καὶ συντριβὴ ἀνιάτος.

¹⁶ Ὅτι χαίρει πᾶσιν οἷς μισεῖ ὁ Θεὸς, συντριβεται δὲ δι' ἀκαθαρσίαν ψυχῆς. ¹⁷ Ὀφθαλμὸς ὑβριστοῦ, γλώσσα ἄδικος· χεῖρες ἐκχέουσαι αἷμα δικαίου, ¹⁸ καὶ καρδία τεκταινομένη λογισμοὺς κακοῦς, καὶ πόδες ἐπισπεύδοντες κακοποιεῖν. ¹⁹ Ἐκκαίει ψευδῆ μάρτυς ἄδικος, καὶ ἐπιπέμψει κρίσεις ἀναμέσον ἀδελφῶν.

²⁰ Υἱὲ, φύλασσε νόμους πατρὸς σου, καὶ μὴ ἀπόση θεσμοὺς μητρὸς σου. ²¹ Ἀφασαὶ δὲ αὐτοὺς ἐπὶ σῆ ψυχῇ διαπαντὸς, καὶ ἐλκλώσῃσαι περὶ σῶ τραχήλῳ· ²² Ἦνίκα ἂν περιπατῆς, ἐπάγου αὐτὴν καὶ μετὰ σοῦ ἔστω, ὡς δ' ἂν καθεδυρῆς φυλασσέτω σε, ἵνα ἐγειρομένῳ συλλαλή σοι. ²³ Ὅτι λύχνος ἐντολῆ νόμου καὶ φῶς, ὁδὸς ζωῆς, καὶ ἔλεγχος καὶ παιδεία, ²⁴ τοῦ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου, καὶ ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης ἄλλοτριας.

²⁵ Μὴ σε νικήσῃ κάλλους ἐπιθυμία, μὴδὲ ἀγρευθῆς σοῖς ὀφθαλμοῖς, μὴδὲ συναρπασθῆς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλεφάρων. ²⁶ Τιμὴ γὰρ πόρνης ὅση καὶ ἐνὸς ἄρτου, γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχὰς ἀγρεύει. ²⁷ Ἀποθήσει τις πῦρ ἐν κόλπῳ, τὰ δὲ ἱμάτια οὐ κατακαύσει; ²⁸ ἢ περιπατήσει τις ἐπ' ἀνθρώκων πυρὸς, τοὺς δὲ πόδας οὐ κατακαύσει; ²⁹ Οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὑπάνδρου, οὐκ ἀθωωθήσεται, οὐδὲ πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς. ³⁰ Οὐ θαυμαστὸν ἐὰν ἀλῶ τις κλέπτων, κλέπτει γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ τὴν ψυχὴν πεινῶν. ³¹ Ἐὰν δὲ ἀλῶ, ἀποτίσει ἐπταπλάσια, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δοῦς ῥύσεται ἐσπτόν. ³² Ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἔνδεια φρενῶν ἀπώλειαν τῆ ψυχῆ αὐτοῦ περιποιεῖται, ³³ ὁδύνας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει, τὸ δὲ ὄνειδος αὐτοῦ οὐκ ἐξαλειφθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ³⁴ Μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς αὐτῆς, οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ³⁵ Οὐκ ἀνταλλάξεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχθραν, οὐδὲ μὴ διαλυθῆ πολλῶν δώρων.

7

¹ Υἱὲ φύλασσε ἐμοὺς λόγους, τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρύψων παρὰ σεαυτῷ· ^{1a} Υἱὲ τίμα τὸν Κύριον καὶ ἰσχύσεις, πλὴν δὲ αὐτοῦ μὴ φοβοῦ ἄλλον. ² φύλαξον ἐμὰς ἐντολὰς καὶ βιώσεις, τοὺς δὲ ἐμοὺς λόγους ὡσπερ κόρας ὀμμάτων. ³ Περίθου δὲ αὐτοὺς σοῖς δακτύλοις, ἐπίγραψον δὲ ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου.

⁴ Εἶπὸν τὴν σοφίαν σὴν ἀδελφῆν εἶναι, τὴν δὲ φρόνησιν γνῶριμον περιποίησαι σεαυτῷ. ⁵ Ἴνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἄλλοτριας καὶ πονηρᾶς, ἐὰν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάλῃται.

⁶ Ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρακύπτουσα, ⁷ ὃν ἂν ἴδῃ τῶν ἀφρόνων τέκνων νεανίαν ἐνδεῆ φρενῶν, ⁸ παραπορευόμενον παρὰ γωνίαν ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς, καὶ λαλοῦντα ⁹ ἐν σκότει ἔσπερινῷ, ἠνίκα ἂν ἠσυχία νυκτερινῆ καὶ γνοφώδης, ¹⁰ ἡ δὲ γυνὴ συναυτᾶ αὐτῷ, εἶδος ἔχουσα πορνικόν, ἢ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας. ¹¹ Ἀνεπτερωμένη δὲ ἐστὶ καὶ ἄσματος, ἐν οἴκῳ δὲ οὐχ ἠσυχάζουσιν οἱ πόδες αὐτῆς. ¹² Χρόνον γὰρ τινα ἔξω ῥέμβεται, χρόνον δὲ ἐν πλατείαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν ἐνεδρεῦει. ¹³ Εἶτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν αὐτόν, ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῷ, ¹⁴ θυσία εἰρηνικὴ μοι ἐστὶ, σήμερον ἀποδίδωμι τὰς ἐυχὰς μου. ¹⁵ Ἔνεκα τούτου ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν σοι, ποθοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον, εὐρηκά σε. ¹⁶ κειρίαις τέτακα τὴν κλίην μου, ἀμφιτάποις δὲ ἔστρωκα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου. ¹⁷ Διέρραγκα τὴν κοίτην μου κροκίνῳ, τὸν δὲ οἴκον μου κινναμῳμῳ. ¹⁸ Ἐλθέ καὶ ἀπολαύσωμεν φιλίας ἕως ὄρθρου, δεῦρο καὶ ἐλκυλισθῶμεν ἔρωτι. ¹⁹ Οὐ γὰρ πάρεστιν ὁ ἀνὴρ μου ἐν οἴκῳ, πεπόρευται δὲ ὁδὸν μακράν, ²⁰ ἐνδεδεσμον ἀργυρίου λαβῶν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, δι' ἡμερῶν πολλῶν ἐπανήξει εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

²¹ Απεπλάνησε δὲ αὐτὸν πολλὴ ὁμιλία, βρόχοις τε τοῖς ἀπὸ χειλέων ἐξώκειλεν αὐτόν. ²² Ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεφωθεῖς· ὡσπερ δὲ βοῦς ἐπὶ σφαγῆν ἄγεται, καὶ ὡσπερ κύων ἐπὶ δεσμοὺς, ²³ ἢ ὡς ἔλαφος τοξέυματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἥπαρ· σπεύδει δὲ ὡσπερ ὄρνεον εἰς παγίδα, οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει.

²⁴ Νῦν οὖν υἱὲ ἄκουέ μου, καὶ πρόσεχε ρήμασι στόματός μου. ²⁵ Μὴ ἐκκλινάτω εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἡ καρδία σου, ²⁶ πολλοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκε, καὶ ἀναρίθμητοί εἰσιν οὖς πεφόνευκεν. ²⁷ Ὅδοι ἄβου ὁ οἶκος αὐτῆς, κατάγουσαι εἰς τὰ ταμεία τοῦ θανάτου.

8

¹ Σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρόνησίς σοι ὑπακούσῃ. ² Ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων ἐστὶν, ἀναμέσον δὲ τῶν τρίβων ἔστηκε. ³ Παρὰ γὰρ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει, ἐν δὲ εἰσόδοις ὑμνεῖται. ⁴ Ὑμᾶς ὡ ἄνθρωποι παρακαλῶ, καὶ προίεμαι ἐμὴν φωτὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. ⁵ Νοήσατε ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἐνθεσθε καρδίαν. ⁶ Εἰσακούσατέ μου, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. ⁷ Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ φάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. ⁸ Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ρήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἑαυτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγαλιῶδες. ⁹ Πάντα ἐνώπια τοῖς συνιούσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. ¹⁰ Λάβετε παιδεῖαν καὶ μὴ ἀργύριον, καὶ γνῶσιν ὑπὲρ χρυσίου δεδοκιμασμένον. ¹¹ Κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν.

¹² Ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βουλήν καὶ γνῶσιν, καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. ¹³ Φόβος Κυρίου μισεῖ ἀδικίαν, ὕβριν τε καὶ ὑπερηφανίαν καὶ ὁδοὺς πονηρῶν· μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμένας ὁδοὺς κακῶν. ¹⁴ Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. ¹⁵ Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι, καὶ οἱ δυνασταὶ γράφουσιν δικαιοσύνην. ¹⁶ Δι' ἐμοῦ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται, καὶ τύραννοι δι' ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς. ¹⁷ Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσιν.

¹⁸ Πλούτος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει, καὶ κτήσις πολλῶν καὶ δικαιοσύνη. ¹⁹ Βέλτιον ἐμὲ καρπιζέσθαι ὑπὲρ χρυσίου καὶ λίθων τίμιον, τὰ δὲ ἐμὰ γεννήματα κρείσσω ἀργυρίου ἐκλεκτοῦ. ²⁰ Ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης περιπατῶ, καὶ ἀναμέσον τρίβων δικαιοῦματος ἀναστρέφομαι. ²¹ Ἴνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὑπαρξίν, καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ἐμπλήσω ἀγαθῶν. ^{21a} Ἐὰν ἀναγγείλω ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα, μνημονεύσω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀριθμῆσαι.

²² Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, ²³ πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, ἐν ἀρχῇ πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, ²⁴ καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. ²⁵ Πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, πρὸ δὲ πάντων βουνῶν, γεννᾷ με. ²⁶ Κύριος ἐποίησε χώρας καὶ αἰκίητους, καὶ ἄκρα οἰκούμενα τῆς ὑπ' οὐρανῶν. ²⁷ Ἦνίκα ἠτοίμαζε τὸν οὐρανὸν, συμπαρήμην αὐτῶ, καὶ ὅτε ἀφώριζε τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων, ²⁸ καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη, καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ' οὐρανῶν, ²⁹ καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς γῆς, ³⁰ ἤμην παρ' αὐτῶ ἀρμόζουσα· ἐγὼ ἤμην ἢ προσέχαιρε· καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραίνομην ἐν προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῶ, ³¹ ὅτε ἐνευφραίνετο τὴν οἰκουμένην συντελέσας, καὶ ἐνευφραίνετο ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων.

³² Νῦν οὖν υἱὲ ἄκουέ μου, ³⁴ μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσακουσέται μου, καὶ ἄνθρωπος ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει, ἀγρυπνῶν ἐπ' ἐμαῖς θύραις καθ' ἡμέραν, τηρῶν σταθμοὺς ἐμῶν εἰσόδων. ³⁵ Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. ³⁶ Οἱ δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς ἐμὲ, ἀσεβοῦσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, καὶ οἱ μισοῦντές με ἀγαπῶσι θάνατον.

9

¹ Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ὑπῆρξε στύλους ἐπτά. ² Ἔσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα, ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον, καὶ ἠτοίμασαστο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν. ³ Ἀπέστειλε τοὺς ἑαυτῆς δούλους, συγκαλοῦσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος ἐπὶ κρατῆρα, λέγουσα, ⁴ Ὅς ἐστὶν ἄφρων, ἐκκλινάτω πρὸς με· καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρενῶν εἶπεν, ⁵ Ἐλθατε, φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων, καὶ πίετε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν.

⁶ Ἀπολείπετε ἀφροσύνην, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε· καὶ ζητήσατε φρόνησιν, καὶ κατορθώσατε ἐν γνῶσει σύνεσιν. ⁷ Ὁ παιδεύων κακοὺς λήγεται ἐαυτῶ ἀτιμίαν· ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ μωμῆσεται ἑαυτόν. ⁸ Μὴ ἔλεγγε κακοὺς, ἵνα μὴ μισήσωσί σε· ἔλεγγε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε. ⁹ Δίδου σοφῶ ἀφορμὴν, καὶ σοφώτερος ἔσται·

γνώριζε δικαίω, καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι. ¹⁰ Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, καὶ βουλὴ ἁγίων σύνοις. ^{10a} τὸ γὰρ γνῶναι νόμον, διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς. ¹¹ Τοῦτ' ἄρα τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον, καὶ προστεθήσεται σοὶ ἔτη ζωῆς σου.

¹² Υἱὲ ἂν σοφὸς γένη σεαυτῷ, σοφὸς ἔση καὶ τοῖς πλησίον· ἂν δὲ κακὸς ἀποβῆς, μόνος ἂν ἀντλήσεις κακὰ. ^{12a} ὃς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος πομαίνει ἀνέμους, ὁ δ' αὐτὸς διώξεται ὄρουα πετόμενα. ^{12b} ἀπέλιπε γὰρ ὁδοὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἀμπελώνας, τοὺς δὲ ἄξονας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλάνηται. ^{12c} διαπορεύεται δὲ δι' ἀνύδρου ἐρήμου, καὶ γῆν διατεταγμένην ἐν διψώδεσι, συνάγει δὲ χερσὶν ἀκαρπῖαν.

¹³ Γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεῆς ψωμοῦ γίνεται, ἣ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνην. ¹⁴ Ἐκάθισεν ἐπὶ θύραις τοῦ ἑαυτῆς οἴκου, ἐπὶ δίφρου ἐμφανῶς ἐν πλατεῖαις, ¹⁵ προκαλουμένη τοὺς παριόντας καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ¹⁶ Ὅς ἐστὶν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλινάτω πρὸς μέ· καὶ τοῖς ἐνδεῆσι φρονήσεως παρακελεύομαι, λέγουσα, ¹⁷ ἄρτων κρυφίων ἡδέως ἄψασθε, καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκεροῦ.

¹⁸ Ὁ δὲ οὐκ οἶδεν ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐτῆ ὄλλυνται, καὶ ἐπὶ πέταυρον ἄδου συναντᾶ. ^{18a} ἀλλὰ ἀποπήδησον, μὴ χρονίσῃς ἐν τῷ τόπῳ, μηδὲ ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτήν, ^{18b} οὕτως γὰρ διαβήσῃ ὕδωρ ἀλλότριον. ^{18c} ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλλοτρίου ἀπόσχου, καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πῖης ^{18d} ἵνα πολὺν ζήτησ χρόνον, προστεθῆ δέ σοι ἔτη ζωῆς.

10

¹ Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρί. ² Οὐκ ὠφελήσουσι θησαυροὶ ἀνόμου, δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἐκ θανάτου. ³ Οὐ λιμοκτονήσει Κύριος ψυχὴν δικαίου, ζῶν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει.

⁴ Πενία ἄνδρα ταπεινοῖ, χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτίζουσιν. ^{4a} υἱὸς πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσται, τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ χρήσεται. ⁵ Διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων, ἀνεμόφορος δὲ γίνεται ἐν ἀμνητῷ υἱὸς παράνομος.

⁶ Εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ δικαίου, στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος ἄρων. ⁷ Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων, ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται. ⁸ Σοφὸς καρδίᾳ δέξεται ἐντολὰς, ὁ δὲ ἄστεγος χεῖρες σκολιάζων ὑποσκελισθήσεται. ⁹ Ὅς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται πεποιθώς· ὁ δὲ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, γωσθήσεται. ¹⁰ Ὁ ἐνεὺς ὀφθαλμοῖς μετὰ δόλου, συνάγει ἀνδράσι λύπας· ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας, εἰρηνοποιεῖ. ¹¹ Πηγὴ ζωῆς ἐν χειρὶ δικαίου, στόμα δὲ ἀσεβοῦς καλύψει ἀπώλεια.

¹² Μῖσος ἐγείρει νεῖκος, πάντας δὲ τοὺς μὴ φιλονεικοῦντας καλύπτει φιλία. ¹³ Ὁ ἐκ χειλέων προφέρει σοφίαν, ῥάβδῳ τύπτει ἄνδρα ἀκάρδιον. ¹⁴ Σοφοὶ κρύψουσιν αἰσθησιν, στόμα δὲ προπετοῦς ἐγγίζει συντριβῇ. ¹⁵ Κτήσις πλουσίων πόλις ὄχυρὰ, συντριβὴ δὲ ἀσεβῶν πενία. ¹⁶ Ἔργα δικαίων ζῶν ποιεῖ, καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀμαρτίας. ¹⁷ Ὁδοὺς δικαίας ζωῆς φυλάσσει παιδεία, παιδεία δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται.

¹⁸ Καλύπτουσιν ἔχθραν χεῖλη δίκαια, οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοὶ εἰσιν. ¹⁹ Ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφύξῃ ἀμαρτίαν, φειδόμενος δὲ χειλέων νοήμων ἔση. ²⁰ Ἄργυρος πεπυρωμένος γλῶσσα δικαίου, καρδίᾳ δὲ ἀσεβοῦς ἐκλείψει. ²¹ Χεῖλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλὰ, οἱ δὲ ἄφρονες ἐν ἐνδεῖα τελευτῶσιν. ²² Εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ δικαίου, αὐτὴ πλουτίζει, καὶ οὐ μὴ προστεθῇ αὐτῇ λύπη ἐν καρδίᾳ.

²³ Ἐν γέλῳ ἄφρων πράσσει κακὰ, ἣ δὲ σοφία ἀνδρὶ τίκει φρόνησιν.

²⁴ Ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῆς περιφέρεται, ἐπιθυμία δὲ δικαίου δεκτὴ. ²⁵ Παραπορευομένης καταιγίδος ἀφανίζεται ἀσεβῆς, δίκαιος δὲ ἐκκλίνας σώζεται εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁶ Ὡσπερ ὄμφαξ ὁδοῦσι βλαβερὸν, καὶ καπνὸς ὄμμασιν, οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις αὐτῇ. ²⁷ Φόβος Κυρίου προστίθησιν ἡμέρας, ἔτη δὲ ἀσεβῶν ὀλιγώθησεται. ²⁸ Ἐγχρονίζει δικαίους εὐφροσύνη, ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολεῖται. ²⁹ Ὁχύρωμα ὅσιον φόβος Κυρίου, συντριβὴ δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κακὰ.

³⁰ Δίκαιος εἰς τὸν αἰῶνα οὐκ ἐνδύσει, ἀσεβῆς δὲ οὐκ οἰκήσουσι γῆν. ³¹ Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται. ³² Χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἀποστάζει χάριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποστρέφεται.

11

¹ Ζυγοὶ δόλιοι βδέλυγμα ἐνώπιον Κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ. ² Ὁ ἂν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. ³ Αποθανῶν δίκαιος ἔλιπε μετὰ μέλον, πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. ⁵ Δικαιοσύνη ἀμώμου ὀρθοκομεῖ ὁδοὺς, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία.

⁶ Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ρύεται αὐτούς, τῆ δὲ ἀπωλεία αὐτῶν ἀλίσκονται παράνομοι. ⁷ Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὄλλυται ἐλπίς, τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται. ⁸ Δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής. ⁹ Ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις, αἴσθησις δὲ δικαίων εὐδοξία. ¹⁰ Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατῴρθωσε πόλις, ¹¹ στόμασι δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη.

¹² Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεὴς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσύχῳ ἀγει. ¹³ Ἀνὴρ δίγλωσσος ἀποκαλύπτει βουλάς ἐν συνεδρίῳ, πιστὸς δὲ πνοῆ κρύπτει πράγματα. ¹⁴ Οἷς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτουσιν ὡσπερ φύλλα, σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βουλῇ.

¹⁵ Πονηρὸς κακοποιεῖ ὅταν συνμίξη δικαίῳ, μισεῖ δὲ ἤχον ἀσφαλείας. ¹⁶ Γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν, θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισοῦσα δίκαια· πλοῦτου ὀκηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλούτῳ. ¹⁷ Τῆ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ ἐλεήμων, ἐξολλυεῖ δὲ αὐτοῦ σῶμα ὁ ἀνελεήμων.

¹⁸ Ἀσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἄδικα, σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας. ¹⁹ Υἱὸς δικαίου γεννᾶται εἰς ζωὴν, διωγμὸς δὲ ἀσεβοῦς εἰς θάνατον. ²⁰ Βδέλυγμα Κυρίῳ διεστραμμένα ὀδοί, προσδεκτὸι δὲ αὐτῷ πάντες ἄνωμοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ²¹ Χεὶρὶ χεῖρας ἐμβαλῶν ἀδίκως οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ὁ δὲ σπειρῶν δικαιοσύνην λήψεται μισθὸν ποτῶν. ²² Ὡσπερ ἐνώτιον ἐν ῥινὶ ὕος, οὕτως γυναικὶ κακόφρονι κάλλος. ²³ Ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα ἀγαθὴ, ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολείπει.

²⁴ Εἰσὶν, οἳ τὰ ἴδια σπεύροντες πλείονα ποιοῦσιν· εἰσὶδὲ καὶ οἱ συνάγοντες ἐλαττοιοῦνται. ²⁵ Ψυχὴ εὐλογουμένη πᾶσα ἀπλή, ἀνὴρ δὲ θυμώδης οὐκ εὐσχήμων. ²⁶ Ὁ συνέχων σῖτον ὑπολείπειτο αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν· εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τοῦ μεταδιδόντος. ²⁷ Τεκταινόμενος ἀγαθὰ ζητεῖ χάριν ἀγαθῆν, ἐκζητοῦντα δὲ κακὰ καταλήφεται αὐτόν. ²⁸ Ὁ πεποιθὼς ἐπὶ πλούτῳ οὗτος πεσεῖται, ὁ δὲ ἀντιλαμβάνομενος δικαίων οὗτος ἀνατελεῖ. ²⁹ Ὁ μὴ συμπεριφερόμενος τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ, κληρονομήσει ἄνεμον, δουλεύσει δὲ ἄφρων φρονίμῳ. ³⁰ Ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης φέεται δένδρον ζωῆς, ἀφαιροῦνται δὲ ἄωροι ψυχῶν παρανόμων. ³¹ Εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;

12

¹ Ὁ ἀγαπῶν παιδεῖαν, ἀγαπᾷ αἴσθησιν· ὁ δὲ μισῶν ἐλέγχους, ἄφρων. ² Κρεῖσσων ὁ εὐρῶν χάριν παρὰ Κυρίῳ, ἀνὴρ δὲ παράνομος παρασιωπηθήσεται. ³ Οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνόμου, αἱ δὲ ρίζαι τῶν δικαίων οὐκ ἐξαρθήσονται. ⁴ Γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ὡσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἀνδρα ἀπόλλυσι γυνὴ κακοποιός.

⁵ Λογισμοὶ δικαίων κρίματα, κυβερνώσι δὲ ἀσεβεῖς δόλους.

⁶ Λόγοι ἀσεβῶν δόλιοι, στόμα δὲ ὀρθῶν ρύσεται αὐτούς. ⁷ Οὗ ἂν στραφῇ ὁ ἀσεβὴς, ἀφανίζεται, οἶκοι δὲ δικαίων παραμένουσι. ⁸ Στόμα συνετοῦ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ ἀνδρὸς, νωθοκάρδιος δὲ μυκτηρίζεται. ⁹ Κρεῖσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ δουλεύων ἑαυτῷ, ἡ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεὶς καὶ προσδεόμενος ἄρτου.

¹⁰ Δίκαιος οἰκτεῖραι ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ σπλάγγνα τῶν ἀσεβῶν ἀνελεήμονα. ¹¹ Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν, ἐμπλησθήσεται ἄρτων, οἱ δὲ διώκοντες μάταια, ἐνδεεῖς φρενῶν. ^{11a} ὅς ἐστιν ἡδὺς ἐν οἴνων διατριβαῖς, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ὀχυρώμασι καταλείψει ἀτιμίαν.

¹² Ἐπιθυμία ἀσεβῶν κακαί, αἱ δὲ ρίζαι τῶν εὐσεβῶν ἐν ὀχυρώμασι. ¹³ Δι' ἀμαρτίαν χειλέων ἐμπίπτει εἰς παγίδας ἀμαρτωλὸς, ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος. ^{13a} ὁ βλέπων λεία ἐλεπήσεται, ὁ δὲ συναυτῶν ἐν πύλαις ἐκθλίψει ψυχὰς. ¹⁴ Ἀπὸ καρπῶν στόματος ψυχὴ ἀνδρὸς πλησθήσεται ἀγαθῶν, ἀναπόδομα δὲ χειλέων αὐτοῦ δοθήσεται αὐτῷ. ¹⁵ Ὅσοι ἀφρόνων ὄρθαι ἐνώπιον αὐτῶν, εἰσακοῦει δὲ συμβουλίας σοφός. ¹⁶ Ἄφρων αὐθημερὸν ἐξαγγέλλει ὀργὴν αὐτοῦ, κρύπτει δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτιμίαν ἀνὴρ πανούργος. ¹⁷ Ἐπιδεικνυμένην πίστιν ἀπαγγέλλει δίκαιος, ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος.

¹⁸ Εἰσὶν οἱ λέγοντες τιτρώσκομαι, μάχαιραι· γλώσσαί δὲ σοφῶν ἰώνται. ¹⁹ Χεὶλὴ ἀληθινὰ κατορθοῖ μαρτυρίαν, μάρτυς δὲ ταχὺς γλώσσαν ἔχει ἄδικον. ²⁰ Δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινόμενου κακῶ, οἱ δὲ βουλόμενοι εἰρήνην εὐφρανθήσονται. ²¹ Οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ οὐδὲν ἄδικον, οἱ δὲ ἀσεβεῖς πλησθήσονται κακῶν. ²² Βδέλυγμα Κυρίῳ χεὶλὴ ψευδῆ, ὁ δὲ ποιῶν πίστεις δεκτὸς παρ' αὐτῷ. ²³ Ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰσθήσεως, καρδία δὲ ἀφρόνων συναντήσεται ἀραῖς.

²⁴ Χεὶρ ἐκλεκτῶν κρατῆσει εὐχερῶς, δόλιοι δὲ ἔσονται ἐν προνομῇ. ²⁵ Φοβερός λόγος καρδίαν ταρασσει ἀνδρὸς δικαίου, ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφραίνει αὐτόν. ²⁶ Ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτοῦ φίλος ἔσται, ἀμαρτάνοντας δὲ καταδιώξεται κακῶ,

ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσῃ αὐτούς, ²⁷ Οὐκ ἐπιτεύξεται δόλιος θήρας, κτήμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρός, ²⁸ Ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωῆ, ὁδοὶ δὲ μνησικακῶν εἰς θάνατον.

13

¹ Υἱὸς πανοῦργος ὑπήκοος πατρί, υἱὸς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ. ² Ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγεται ἀγαθός, ψυχὰι δὲ παρανόμων ὀλοῦνται ἄωροι. ³ Ὅς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ στόμα τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ὁ δὲ προπετὴς χεῖλεσι πτοήσει ἑαυτόν. ⁴ Ἐν ἐπιθυμίαις ἐστὶ πᾶς ἀεργός, χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ. ⁵ Λόγον ἄδικον μισεῖ δίκαιος, ἀσεβὴς δὲ αἰσχύνεται, καὶ οὐκ ἔξει παρρησίαν. ⁷ Εἰσὶν οἱ πλουτίζοντες ἑαυτοὺς μηδὲν ἔχοντες, καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πολλῷ πλούτῳ.

⁸ Λύτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος, πτωχὸς δὲ οὐχ ὑφίσταται ἀπειλήν. ⁹ Φῶς δικαίοις διαπαντός, φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται. ^{9a} Ψυχὰι δόλιαι πλανῶνται ἐν ἁμαρτίαις, δίκαιοι δὲ οἰκτεῖρουσι καὶ ἐλεοῦσι. ¹⁰ Κακὸς μεθ' ὕβρεως πράσσει κακὰ, οἱ δ' ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί. ¹¹ Ὑπαρξὶς ἐπισπουδαζομένη μετὰ ἀνομίας, ἐλάσσων γίνεται, ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ' εὐσεβείας πληθυνθήσεται· δίκαιος οἰκτερεῖ καὶ κυχρᾷ. ¹² Κρείσσων ἐναρχόμενος βοηθῶν καρδίᾳ, τοῦ ἐπαγελλομένου καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος· δένδρον γὰρ ζωῆς, ἐπιθυμία ἀγαθῆ. ¹³ Ὅς καταφρονεῖ πράγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτοῦ· ὁ δὲ φοβούμενος ἐντολήν, οὗτος ὑγιαίνει· ^{13a} υἱὸς δολίῳ οὐδὲν ἔσται ἀγαθόν, οἰκέτη δὲ σοφῷ εὐδοοὶ ἔσσονται πράξεις, καὶ καταυθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.

¹⁴ Νόμος σοφοῦ πηγὴ ζωῆς, ὁ δὲ ἄνους ὑπὸ παγίδος θανεῖται. ¹⁵ Σύνεσις ἀγαθὴ δίδωσι χάριν, τὸ δὲ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς, ὁδοὶ δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ.

¹⁶ Πᾶς πανοῦργος πράσσει μετὰ γνώσεως, ὁ δὲ ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτοῦ κακίαν. ¹⁷ Βασιλεὺς θρασὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακὰ, ἄγγελος δὲ σοφὸς ρύσεται αὐτόν. ¹⁸ Πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία, ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους δοξασθήσεται. ¹⁹ Ἐπιθυμία εὐσεβῶν ἠδύνουσι ψυχὴν, ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως. ²⁰ Συμπορευόμενος σοφοῖς σοφὸς ἔσθι, ὁ δὲ συμπορευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται. ²¹ Ἄμαρτάνοντας καταδιώξεται κακὰ, τοὺς δὲ δικαίους καταλήψεται ἀγαθὰ. ²² Ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς υἱῶν, θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλοῦτος ἀσεβῶν. ²³ Δίκαιοι ποιήσουσιν ἐν πλούτῳ ἔτη πολλὰ, ἄδικοι δὲ ἀπολοῦνται συντόμως.

²⁴ Ὅς φείδεται τῆς βακτηρίας, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὁ δὲ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει. ²⁵ Δίκαιος ἔσθων ἐμπληρᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ψυχὰι δὲ ἀσεβῶν ἐνδεεῖς.

14

¹ Σοφαὶ γυναῖκες ὠκοδόμησαν οἴκους, ἡ δὲ ἄφρων κατέσκαψε ταῖς χερσὶν αὐτῆς. ² Ὁ πορευόμενος ὀρθῶς φοβεῖται τὸν Κύριον, ὁ δὲ σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἀτιμασθήσεται. ³ Ἐκ στόματος ἀφρόνων βακτηρία ὕβρεως, χεὶλη δὲ σοφῶν φυλάσσει αὐτούς. ⁴ Οὐ μὴ εἰσι βόες, φάτναι καθαραὶ· οὐ δὲ πολλὰ γεννήματα, φανερὰ βοῶς ἰσχύς. ⁵ Μάρτυς πιστὸς οὐ ψεύδεται, ἔκκαίει δὲ ψευδῆ μάρτυς ἄδικος. ⁶ Ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς καὶ οὐχ εὐρήσεις, αἰσθησις δὲ παρὰ φρονίμοις εὐχερῆς.

⁷ Πάντα ἐναντία ἀνδρὶ ἄφρονι, ὄπλα δὲ αἰσθήσεως χεὶλη σοφᾶ. ⁸ Σοφία πανοῦργων ἐπιγνώσεται τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, ἄνοια δὲ ἀφρόνων ἐν πλάνῃ. ⁹ Οἰκίαι παρανομῶν ὀφειλήσουσι καθαρισμὸν, οἰκίαι δὲ δικαίων δεκταί.

¹⁰ Καρδία ἀνδρὸς αἰσθητικῆς, λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ, ὅταν δὲ εὐφραίνηται οὐκ ἐπιμίγνυται ὕβρει. ¹¹ Οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται, σκηνὰι δὲ κατορθούντων στησονται. ¹² Ἔστιν ὁδὸς ἣ δοκεῖ παρὰ ἀνθρώποις ὀρθὴ εἶναι, τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἔρχεται εἰς πυθμένα ἄδου. ¹³ Ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμίγνυται λύπη, τελευταῖα δὲ χαρὰ εἰς πένθος ἔρχεται. ¹⁴ Τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν πλησθήσεται θρασκευκαρδίας, ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ ἀνὴρ ἀγαθός. ¹⁵ Ἄκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ, πανοῦργος δὲ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν. ¹⁶ Σοφὸς φοβηθεὶς ἐξέκλιεν ἀπὸ κακοῦ, ὁ δὲ ἄφρων ἑαυτῷ πεποιθὼς μίγνυται ἀνόμῳ. ¹⁷ Ὁ ξύθυμος πράσσει μετὰ ἀβουλαίας, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει.

¹⁸ Μεριοῦνται ἄφρονες κακίαν, οἱ δὲ πανοῦργοι κρατήσουσι αἰσθήσεως. ¹⁹ Ὀλισθήσουσι κακοὶ ἐναντι ἀγαθῶν, καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύσουσι θύρας δικαίων. ²⁰ Φίλοι μισήσουσι φίλους πτωχοῦς, φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί. ²¹ Ὁ ἀτιμάζων πένητας ἁμαρτάνει, ἐλεῶν δὲ πτωχοῦς μακαριστός. ²² Πλανώμενοι τεκταινοῦσι

κακά, ἔλεον δὲ καὶ ἀλήθειαν τεκταίνουσιν ἀγαθοί· οὐκ ἐπίσταται ἔλεον καὶ πίστιν τέκτονες κακῶν, ἐλεημοσύνη δὲ καὶ πίστις παρὰ τέκτοσιν ἀγαθοῖς. ²³ Ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεστι περισσόν, ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάληγτος ἐν ἐνδεΐᾳ ἔσται. ²⁴ Στέφανος σοφῶν πανοῦργος, ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακῆ.

²⁵ ῥύσεται ἐκ κακῶν ψυχὴν μάρτυς πιστὸς, ἐκκαίει δὲ ψευδῆ δόλιος. ²⁶ Ἐν φόβῳ Κυρίου ἐλπὶς ἰσχύος, τοῖς δὲ τέκνοις αὐτοῦ καταλείπει ἔρεισμα. ²⁷ Πρόσταγμα Κυρίου πηγὴ ζωῆς, ποιεῖ δὲ ἐκκλίνειν ἐκ παγίδος θανάτου.

²⁸ Ἐν πολλῶ ἔθνη δόξα βασιλέως, ἐν δὲ ἐκλείπει λαοῦ συντριβὴ δυνάστου. ²⁹ Μακρόθυμος ἀνὴρ πολὺς ἐν φρονήσει, ὁ δὲ ὀλιγόψυχος ἰσχυρῶς ἄφρων. ³⁰ Πραῦθυμος ἀνὴρ καρδίας ἰατρὸς, σῆς δὲ ὀστέων καρδία αἰσθητικῆ· ³¹ Ὁ συκοφαντῶν πένητα παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, ὁ δὲ τιμῶν αὐτὸν ἐλεεῖ πτωχόν. ³² Ἐν κακίᾳ αὐτοῦ ἀπωσθήσεται ἀσεβής, ὁ δὲ πεποιθὼς τῇ ἑαυτοῦ ὀσιότητι δίκαιος.

³³ Ἐν καρδίᾳ ἀγαθῆ ἀνδρὸς σοφία, ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκεται. ³⁴ Δικαιοσύνη ὑποὶ ἔθνος, ἔλασσοῦσι δὲ φυλάς ἀμαρτίαι. ³⁵ Δεκτὸς βασιλεῖ ὑπρέτης νοήμων, τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὐστροφίᾳ ἀφαιρεῖται ἀτιμίαν.

15

¹ Ὅργη ἀπόλλυσι καὶ φρονίμους, ἀπόκρισις δὲ ὑποπίπτουσα ἀποστρέφει θυμὸν, λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὄργας. ² Γλώσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται, στόμα δὲ ἀφρόνων ἀναγγέλλει κακά.

³ Ἐν παντὶ τόπῳ ὀφθαλμοὶ Κυρίου σκοπεύουσι κακοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς. ⁴ Ἰασίς γλώσσης δένδρον ζωῆς, ὁ δὲ συντηρῶν αὐτὴν πλησθήσεται πνεύματος. ⁵ Ἄφρων μυκτηρίζει παιδεῖαν πατρὸς, ὁ δὲ φυλάσσω ἐντολάς, πανουργότερος· ἐν πλεοναζούσῃ δικαιοσύνῃ ἰσχύς πολλή, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὀλόρριζοι ἐκ γῆς ἀπολοῦνται.

⁶ Οἴκοις δικαίων ἰσχύς πολλή, καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀπολοῦνται. ⁷ Χεῖλη σοφῶν δέδεται αἰσθήσει, καρδίαι δὲ ἀφρόνων οὐκ ἀσφαλεῖς. ⁸ Θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίῳ, εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταὶ παρ' αὐτῶ. ⁹ Βδέλυγμα Κυρίῳ ὁδοὶ ἀσεβοῦς, διώκοντας δὲ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ. ¹⁰ Παιδεῖα ἀκάκου γνωρίζεται ὑπὸ τῶν παριόντων, οἱ δὲ μισοῦντες ἐλέγχους τελευτῶσιν αἰσχροῦς.

¹¹ Ἄδης καὶ ἀπώλεια φανερά παρὰ τῷ Κυρίῳ· πῶς οὐχὶ καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων; ¹² Οὐκ ἀγαπήσει ἀπαιδευτὸς τοὺς ἐλέγχοντας αὐτόν, μετὰ δὲ σοφῶν οὐχ ὁμιλήσει. ¹³ Καρδίας εὐφραينوμένης πρόσωπον θάλλει, ἐν δὲ λύπαις οὐσῆς σκυθρωπάζει. ¹⁴ Καρδία ὀρθῆ ζητεῖ αἰσθησιν, στόμα δὲ ἀπαιδευτῶν γνώσεται κακά.

¹⁵ Πάντα τὸν χρόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν προσδέχονται κακά, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἠσυχάζουσι διαπαντός. ¹⁶ Κρεῖσσον μικρὰ μερὶς μετὰ φόβου Κυρίου, ἢ θησαυροὶ μεγάλοι μετὰ ἀφοβίας. ¹⁷ Κρεῖσσον ξενισμὸς μετὰ λαχάνων πρὸς φιλίαν καὶ χάριν, ἢ παράθεσις μίσχων μετὰ ἔχθρας. ¹⁸ Ἀνὴρ θυμώδης παρασκευάζει μάχας· μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλλουσα καταπραΰνει. ^{18a} μακρόθυμος ἀνὴρ κατασβέσει κρίσεις, ὁ δὲ ἀσεβῆς ἐγείρει μᾶλλον. ¹⁹ Ὅδοι ἀεργῶν ἐστρωμέναι ἀκάνθαις, αἱ δὲ τῶν ἀνδρείων τετριμμέναι. ²⁰ Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, υἱὸς δὲ ἄφρων μυκτηρίζει μητέρα αὐτοῦ. ²¹ Ἀνοήτου τρίβοι ἐνδεεῖς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύνων πορεύεται. ²² Ὑπερτίθενται λογισμοὺς οἱ μὴ τιμώντες συνέδρια, ἐν δὲ καρδίαις βουλευομένων μένει βουλή.

²³ Οὐ μὴ ὑπακούσει ὁ κακὸς αὐτῇ, οὐδὲ μὴ εἶπη καίριον τι καὶ καλὸν τῷ κοινῷ.

²⁴ Ὅδοι ζωῆς διανοήματα συνετοῦ, ἵνα ἐκκλίνας ἐκ τοῦ ἄδου σωθῆ. ²⁵ Οἴκος ὑβριστῶν κατασπᾷ Κύριος, ἐστήρισε δὲ ὄριον χήρας. ²⁶ Βδέλυγμα Κυρίῳ λογισμὸς ἄδικος, ἀγνῶν δὲ ῥήσεις σεμναί. ²⁷ Ἐξόλλυσιν ἑαυτὸν ὁ δωρολήπτης, ὁ δὲ μισῶν δῶρων λήψαις σῶζεται. ^{27a} ἐλεημοσύναις καὶ πιστεσιν ἀποκαθαίρονται ἀμαρτίαι, τῷ δὲ φόβῳ Κυρίου ἐκκλίνει πᾶς ἀπὸ κακοῦ.

²⁸ Καρδίαι δικαίων μελετῶσι πιστεῖς, στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποκρίνεται κακά· ^{28a} δεκταὶ παρὰ Κυρίῳ ὁδοὶ ἀνθρώπων δικαίων, διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ φίλοι γίνονται. ²⁹ Μακρὰν ἀπέχει ὁ Θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν, εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει· ^{29a} κρεῖσσον ὀλίγη λήψαις μετὰ δικαιοσύνης, ἢ πολλὰ γεννήματα μετὰ ἀδικίας.

^{29b} Καρδία ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαια, ἵνα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διορθωθῆ τὰ διαβήματα αὐτοῦ. ³⁰ Θεωρῶν ὀφθαλμὸς καλὰ εὐφραίνει καρδίαν, φημὶ δὲ ἀγαθὴ παίζει ὀστά. ³² Ὅς ἀπωθεῖται παιδεῖαν, μισεῖ ἑαυτὸν· ὁ δὲ τηρῶν ἐλέγχους, ἀγαπᾷ ψυχὴν αὐτοῦ. ³³ Φόβος Κυρίου παιδεῖα καὶ σοφία, καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκριθήσεται αὐτῇ.

16

² Πάντα τὰ ἔργα τοῦ ταπεινοῦ φανερὰ παρὰ τῷ Θεῷ, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ ὀλοῦνται. ⁵ Ἀκάθαρτος παρὰ Θεῷ πᾶς ὑψηλοκάρδιος, χειρὶ δὲ χειράς ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἄθωωθήσεται. ⁷ Ἄρχῃ ὁδοῦ ἀγαθῆς τὸ ποιεῖν τὰ δίκαια, δεκτὰ δὲ παρὰ Θεῷ μᾶλλον ἢ θύειν θυσίας. ⁸ Ὁ ζητῶν τὸν Κύριον εὐρήσει γνῶσιν μετὰ δικαιοσύνης, οἱ δὲ ὀρθῶς ζητοῦντες αὐτὸν εὐρήσουσιν εἰρήνην. ⁹ Πάντα τὰ ἔργα τοῦ Κυρίου μετὰ δικαιοσύνης, φυλάσσεται δὲ ὁ ἀσεβῆς εἰς ἡμέραν κακῆν.

¹⁰ Μαρτεῖον ἐπὶ χεῖλεσι βασιλέως, ἐν δὲ κρίσει οὐ μὴ πλανηθῇ τὸ στόμα αὐτοῦ. ¹¹ Ῥοπή ζυγοῦ δικαιοσύνη παρὰ Κυρίῳ, τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ στάθμια δίκαια. ¹² Βδέλυγμα βασιλεῖ ὁ ποίων κακὰ, μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἐτοιμάζεται θρόνος ἀρχῆς. ¹³ Δεκτὰ βασιλεῖ χεῖλη δίκαια, λόγους δὲ ὀρθοὺς ἀγαπᾷ. ¹⁴ Θυμὸ βασιλέως ἄγγελος θανάτου, ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἐξιλιάσεται αὐτόν. ¹⁵ Ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως, οἱ δὲ προσδεκτοὶ αὐτῷ ὡσπερ νέφος ὄψιμον. ¹⁶ Νοστιαὶ σοφίας αἰρετώτερα χυρσίου, νοστιαὶ δὲ φρονήσεως αἰρετώτερα ὑπὲρ ἀργύριου. ¹⁷ Τρίβις ζωῆς ἐκκλίνουνσιν ἀπὸ κακῶν, μήκος δὲ βίου ὁδοὶ δικαιοσύνης. Ὁ δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς ἔσται, ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους σοφισθήσεται· ὃς φυλάσσει τὰς ἐαυτοῦ ὁδοὺς, τηρεῖ τὴν ἐαυτοῦ ψυχὴν· ἀγαπῶν δὲ ζῶν αὐτόν, φείσεται στόματος αὐτοῦ.

¹⁸ Πρὸ συντριβῆς ἡγεῖται ὕβρις, πρὸ δὲ πτώματος κακοφροσύνη. ¹⁹ Κρείσσων πράϋθυμος μετὰ ταπεινώσεως, ἡ δὲ διαιρεῖται σκύλα μετὰ ὕβριστῶν. ²⁰ Συνετὸς ἐν πράγμασιν εὐρετὴς ἀγαθῶν, πεποιστῶς δὲ ἐπὶ Θεῷ μακαριστός. ²¹ Τοὺς σοφοὺς καὶ συνετὸς φαύλους καλοῦσιν, οἱ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ πλείονα ἀκούσονται. ²² Πηγὴ ζωῆς ἔννοια τοῖς κερτημένοις, παιδεία δὲ ἀφρόνων κακῇ. ²³ Καρδία σοφοῦ νοήσει τὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου στόματος, ἐπὶ δὲ χεῖλεσι φορέσει ἐπιγνωμοσύνην. ²⁴ Κηρία μέλιτος λόγοι καλοὶ, γλύκασμα δὲ αὐτοῦ ἴσσις ψυχῆς.

²⁵ Εἰσὶν ὁδοὶ δοκοῦσαι εἶναι ὀρθαὶ ἀνδρὶ, τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς πυθμένα ἄδου. ²⁶ Ἀνὴρ ἐν πόνοις ποιεῖ ἐαυτῷ, καὶ ἐκβιάζεται τὴν ἀπώλειαν ἐαυτοῦ. Ὁ μέντοι σκολιὸς ἐπὶ τῷ ἐαυτοῦ στόματι φορεῖ τὴν ἀπώλειαν. ²⁷ Ἀνὴρ ἄφρων ὀρύσσει ἐαυτῷ κακὰ, ἐπὶ δὲ τῶν ἐαυτοῦ χειλέων θησαυρίζει πῦρ. ²⁸ Ἀνὴρ σκολιὸς διαπέμπεται κακὰ, καὶ λαμπτήρα δόλου πυρσεύσει κακοῖς, καὶ διαχωρίζει φίλους. ²⁹ Ἀνὴρ παράνομος ἀποπειράται φίλων, καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς.

³⁰ Στηριζῶν δὲ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διαλογίζεται διεστραμμένα, ὀρίζει δὲ τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ πάντα τὰ κακὰ· οὗτος κάμινός ἐστι κακίας. ³¹ Στέφανος καυχήσεως γῆρας, ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύνης εὐρίσκεται. ³² Κρείσσων ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυροῦ, ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς κρείσσων καταλαμβάνομένου πόλιν. ³³ Εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς ἀδίκους, παρὰ δὲ Κυρίου πάντα τὰ δίκαια.

17

¹ Κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ, ἡ οἶκος πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ἀδίκων θυμάτων μετὰ μάχης. ² Οἰκέτης νοήμων κρατῆσει δεσποτῶν ἀφρόνων, ἐν δὲ ἀδελφοῖς διελεῖται μέρος. ³ Ὅσπερ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ χρυσοῦς, οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρὰ Κυρίῳ. ⁴ Κακὸς ὑπακοῦει γλώσσης παρανόμων, δίκαιος δὲ οὐ προσέχει χεῖλεσι ψευδέσιν. ⁵ Ὁ καταγελῶν πτωχοῦ παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν, ὁ δὲ ἐπυχαιρῶν ἀπολλυμένῳ οὐκ ἄθωωθήσεται, ὁ δὲ ἐπισπλαγχνιζόμενος ἐλεηθήσεται.

⁶ Στέφανος γερόντων τέκνα τέκνων, καύχημα δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν. ^{6a} τοῦ πιστοῦ ὄλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων, τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ ὀβολός. ⁷ Οὐχ ἀρμόσει ἄφρων χεῖλη πιστῶ, οὐδὲ δικάω χεῖλη ψευδῆ. ⁸ Μισθὸς χαρίτων παιδεία τοῖς χρωμένοις, οὗ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ εὐδοιωθήσεται. ⁹ Ὅς κρύπτει ἀδικήματα, ζητεῖ φιλιάν· ὃς δὲ μισεῖ κρύπτειν, διίστησι φίλους καὶ οἰκείους. ¹⁰ Συντριβὴ ἀπειλῆ καρδίαν φρονίμου, ἄφρων δὲ μαστιγωθείς οὐκ αἰσθάνεται. ¹¹ Ἀντιλογίας ἐγείρει πᾶς κακός, ὁ δὲ Κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα ἐκπέμψει αὐτῷ.

¹² Ἐμπεσεῖται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι, οἱ δὲ ἄφρονες διαλογοῦνται κακὰ. ¹³ Ὅς ἀποδίδωσι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, οὐ κινήθησεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ¹⁴ Ἐξουσίαν δίδωσι λόγοις ἀρχὴ δικαιοσύνης, προηγείται δὲ τῆς ἐνδεΐας στάσις καὶ μάχη. ¹⁵ Ὅς δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον, ἄδικον δὲ τὸν δίκαιον, ἀκάθαρτος καὶ βδελυκτὸς παρὰ Θεῷ. ¹⁶ Ἰνατὶ ὑπῆρξε χρήματα ἄφρονι; κτήσασθαι γὰρ σοφίαν ἀκάρδιος οὐ δύνησεται. ^{16a} ὃς ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν ἐαυτοῦ οἶκον, ζητεῖ συντριβήν· ὁ δὲ σκολιάζων τοῦ μαθεῖν, ἐμπεσεῖται εἰς κακὰ. ¹⁷ Εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπαρχέτω σοι, ἀδελφοὶ δὲ ἐν ἀνάγκαις χρήσιμοι ἔστωσαν, τούτου γὰρ χάριν γεννῶνται. ¹⁸ Ἀνὴρ ἄφρων ἐπικροτεῖ καὶ ἐπυχαιρεῖ ἐαυτῷ, ὡς καὶ ὁ ἐγγνώμενος ἐγγύη τῶν ἐαυτοῦ φίλων.

¹⁹ Φιλαμαρτήμων χαίρει μάχαις, ²⁰ ὁ δὲ σκληροκάρδιος οὐ συναντᾷ ἀγαθοῖς· ἀνὴρ εὐμετάβολος γλώσση ἔμπεσεῖται εἰς κακὰ, ²¹ καρδία δὲ ἄφρονος ὀδύνη τῷ κεκτημένῳ αὐτῆν· οὐκ εὐφραίνεται πατῆρ ἐφ' οὐδὲ ἀπαιδεύτῳ, υἱὸς δὲ φρόνιμος εὐφραίνει μητέρα αὐτοῦ. ²² Καρδία εὐφραينوμένη εὐεκτεῖν ποιεῖ, ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ζηραίνεται τὰ ὀστά. ²³ Λαμβάνοντες δῶρα ἀδίκως ἐν κόλποις οὐ κατευοδοῦνται ὁδοὶ, ἀσεβῆς δὲ ἐκκλίνει ὁδοὺς δικαιοσύνης. ²⁴ Πρόσωπον συντεδὸν ἀνδρὸς σφοδρῶς, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἄφρονος ἐπ' ἄκρα γῆς. ²⁵ Ὁργὴ πατρὶ υἱὸς ἄφρων, καὶ ὀδύνη τῆ τεκούσῃ αὐτόν.

²⁶ Ζημοῦν ἀνδρα δίκαιον οὐ καλὸν, οὐδὲ ὄσιον ἐπιβουλεύειν δυνάσταις δίκαιοις. ²⁷ Ὃς φεῖδεται ῥῆμα προέσθαι σκληρὸν, ἐπιγνώμων· μακρόθυμος δὲ ἀνὴρ φρόνιμος. ²⁸ Ἀνοήτῳ ἐπερωτήσαντι σοφίαν σοφία λογισθήσεται, ἐνεδὸν δὲ τις ἑαυτὸν ποιήσας, δόξει φρόνιμος εἶναι.

18

¹ Προφάσεις ζητεῖ ἀνὴρ βουλόμενος χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων, ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἐπονείδιστος ἔσται. ² Οὐ χρεῖαν ἔχει σοφίας ἐνδεῆς φρενῶν, μᾶλλον γὰρ ἄγεται ἀφροσύνη. ³ Ὅταν ἔλθῃ ἀσεβῆς εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ, ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὄνειδος. ⁴ Ὑδωρ βαθὺ λόγους ἐν καρδίᾳ ἀνδρὸς, ποταμὸς δὲ ἀναπηδύει καὶ πηγὴ ζωῆς. ⁵ Θυμῶνα πρόσωπον ἀσεβοῦς οὐ καλὸν, οὐδὲ ὄσιον ἐκκλίνει τὸ δίκαιον ἐν κρίσει.

⁶ Χεῖλῃ ἄφρονος ἄγουσιν αὐτὸν εἰς κακὰ, τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ τὸ θρασὺ θάνατον ἐπικαλεῖται. ⁷ Στόμα ἄφρονος συντριβὴ αὐτῷ, τὰ δὲ χεῖλῃ αὐτοῦ παγὶς τῆ ψυχῆ αὐτοῦ. ⁸ Ὀκνηρὸς καταβάλλει φόβος, ψυχαὶ δὲ ἀνδρογύνων πεινάσουσιν. ⁹ Ὁ μὴ ἰώμενος αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, ἀδελφὸς ἐστὶ τοῦ λυμαινομένου αὐτόν. ¹⁰ Ἐκ μεγαλωσύνης ἰσχύος ὄνομα Κυρίου, αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι ὑψοῦνται. ¹¹ Ὑπαρξίς πλουσίου ἀνδρὸς πόλις ὄχυρά, ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐπισκιαίνει. ¹² Πρὸ συντριβῆς ὑψοῦται καρδία ἀνδρὸς, καὶ πρὸ δόξης ταπεινοῦνται. ¹³ Ὃς ἀποκρίνεται λόγον πρὶν ἀκούσαι, ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστὶ καὶ ὄνειδος. ¹⁴ Θυμὸν ἀνδρὸς πράναι θεράπων φρόνιμος, ὀλιγόψυχον δὲ ἀνδρα τίς ὑποίσει; ¹⁵ Καρδία φρονιμοῦ κτᾶται αἴσθησιν, ὦτα δὲ σοφῶν ζητεῖ ἔννοιαν. ¹⁶ Δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύνει αὐτόν, καὶ παρὰ δυνάσταις καθιζάνει αὐτόν. ¹⁷ Δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ, ὡς δ' ἂν ἐπιβάλη ὁ ἀντίδικος ἐλέγχεται.

¹⁸ Ἀντιλογίας παύει σιγηρὸς, ἐν δὲ δυναστείαις ὀρίζει. ¹⁹ Ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὄχυρά καὶ ὑψηλῆ, ἰσχύει δὲ ὡσπερ τεθεμελιωμένον βασιλειον. ²⁰ Ἀπὸ καρπῶν στόματος ἀνὴρ πύμπλησι κοιλίαν αὐτοῦ, ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων αὐτοῦ ἐμπλησθήσεται. ²¹ Θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης, οἱ δὲ κρατούντες αὐτῆς ἔδονται τοὺς καρποὺς αὐτῆς. ²² Ὃς εὖρε γυναῖκα ἀγαθὴν, εὖρε χάριτας, ἔλαβε δὲ παρὰ Θεοῦ ἰλαρότητα. ^{22a} ὃς ἐκβάλλει γυναῖκα ἀγαθὴν, ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ, ὁ δὲ κατέχων μοιχαλίδα, ἄφρων καὶ ἀσεβῆς.

19

³ Ἀφροσύνη ἀνδρὸς λυμαίνεται τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, τὸν δὲ Θεὸν αἰτιᾶται τῆ καρδία αὐτοῦ.

⁴ Πλοῦτος προστίθησι φίλους πολλοὺς, ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται. ⁵ Μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ὁ δὲ ἐγκαλὼν ἀδίκως οὐ διαφεύξεται. ⁶ Πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα βασιλέων, πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίνεται ὄνειδος ἀνδρὶ. ⁷ Πᾶς ὃς ἀδελφὸν πτωχὸν μισεῖ, καὶ φίλιας μακρὰν ἔσται· ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὐρήσει αὐτῆν· ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν, ὃς δὲ ἐρεθίζει λόγους, οὐ σωθήσεται.

⁸ Ὁ κτώμενος φρόνησιν ἀγαπᾷ ἑαυτὸν, ὃς δὲ φυλάσσει φρόνησιν, εὐρήσει ἀγαθὰ. ⁹ Μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ὃς δ' ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν, ἀπολείπει ὑπ' αὐτῆς. ¹⁰ Οὐ συμφέρει ἄφρονι τρυφή, καὶ ἔαν οἰκέτης ἀρξῆται μεθ' ὕβρεως δυναστεύειν. ¹¹ Ἐλεῆμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ, τὸ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπέρχεται παρανόμως. ¹² Βασιλεὺς ἀπειλῆ ὁμοία βρυγγῶ λέοντος· ὡσπερ δὲ δρόσος ἐπὶ χόρτῳ, οὕτως τὸ ἴλαρόν αὐτοῦ.

¹³ Αἰσχύνῃ πατρὶ υἱὸς ἄφρων, οὐχ ἄγναυ εὐχαὶ ἀπὸ μισθώματος ἐταίρας. ¹⁴ Οἶκον καὶ ὑπαρξίν μερίζουσι πατέρες παισὶ, παρὰ δὲ Κυρίου ἀρμόζεται γυνὴ ἀνδρὶ. ¹⁵ Δειλία κατέχει ἀνδρόγυνον, ψυχὴ δὲ ἀεργοῦ πεινάσει. ¹⁶ Ὃς φυλάσσει ἐντολήν, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν· ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν, ἀπολείπει. ¹⁷ Δανεῖζει Θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχόν, κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ. ¹⁸ Παίδευε υἱόν

σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὐέλπις, εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρου τῆ ψυχῇ σου. ¹⁹ Κακόφρων ἀνὴρ πολλὰ ζημιωθήσεται· ἐὰν δὲ λοιμεῖται, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει.

²⁰ Ἄκουε, υἱέ, παιδεῖαν πατρός σου, ἵνα σοφὸς γένη ἐπ' ἐσχάτων σου. ²¹ Πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, ἡ δὲ βουλή τοῦ Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει. ²² Καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη, κρείσσων δὲ πτωχὸς δίκαιος ἢ πλούσιος ψευδής. ²³ Φόβος Κυρίου εἰς ζωὴν ἀνδρὶ· ὁ δὲ ἄφοβος ἀυλισθήσεται ἐν τόποις οὓς οὐκ ἐπισκοπεῖται γνώσις. ²⁴ Ὁ ἐγκρύπτων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ χεῖρας ἀδίκως, οὐδὲ τῷ στόματι οὐ μὴ προσενεῖκε αὐτάς. ²⁵ Λοιμοῦ μαστιγούμενου, ἄφρων πανουργότερος γίνεται· ἐὰν δὲ ἐλέγχῃς ἀνδρα φρόνιμον, νοήσει αἰσθησιν.

²⁶ Ὁ ἀτιμάζων πατέρα καὶ ἀπωθούμενος μητέρα αὐτοῦ, καταισχυθήσεται καὶ ἐπονειδιστὸς ἔσται. ²⁷ Υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξει παιδεῖαν πατρός, μελετήσῃ ρήσεις κακάς. ²⁸ Ὁ ἐγγνώμενος παῖδα ἄφρονα, καθυβρίσει δικαίωμα· στόμα δὲ ἀσεβῶν καταπίεται κρίσεις. ²⁹ Ἐτοιμάζονται ἀκολάστοις μαστιγες, καὶ τιμωρίαι ὁμοίως ἄφροσιν.

20

¹ Ἀκολάστον οἶνος, καὶ ὕβριστικὸν μέθη, πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται. ² Οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως θυμοῦ λέοντος, ὁ δὲ παροξύνων αὐτὸν ἀμαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. ³ Δόξα ἀνδρὶ ἀποστρέφουσαι λοιδορίας, πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται. ⁴ Οὐνειδιζόμενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχύνεται, ὡσαύτως καὶ ὁ δανειζόμενος σίτον ἐν ἀμητῶ.

⁵ Ὑδωρ βαθὺ βουλή ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἐξαντλήσει αὐτήν. ⁶ Μέγα ἀνθρώπος, καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐλεημων, ἀνδρα δὲ πιστὸν ἔργον εὐρεῖν. ⁷ Ὁς ἀναστρέφεται ἄμωμος ἐν δικαιοσύνῃ, μακαρίους τοὺς παῖδας αὐτοῦ καταλείψει. ⁸ Ὃταν βασιλεὺς δίκαιος καθίσῃ ἐπὶ θρόνου, οὐκ ἐναντιοῦται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πᾶν πονηρόν. ⁹ Τίς καυχῆσεται ἀγνήν ἔχειν τὴν καρδίαν; ἢ τίς παρήστιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἀμαρτιῶν; ^{9a} Κακολογοῦντος πατέρα ἡ μητέρα σβεσθήσεται λαμπτήρ, αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὕφονται σκότος.

^{9b} Μερὶς ἐπισπουδαζομένη ἐν πρώτοις, ἐν τοῖς τελευταίοις οὐκ εὐλογηθήσεται. ^{9c} Μὴ εἰπῆς, τίσομαι τὸν ἐχθρόν, ἀλλ' ὑπόμεινον τὸν Κύριον, ἵνα σοι βοηθήσῃ.

¹⁰ Στάθμιον μέγα καὶ μικρόν, καὶ μέτρα δισσά, ἀκάθαρτα ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀμφότερα, καὶ ὁ ποιῶν αὐτά. ¹¹ Ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ συμποδισθήσεται νεανίσκος μετὰ ὀσίου, καὶ εὐθεία ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. ¹² Οὓς ἀκούει, καὶ ὀφθαλμὸς ὄρα, Κυρίῳ ἔργα καὶ ἀμφότερα. ¹³ Μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξαρθῆς· διανοίξου τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, καὶ ἐμπλήσῃτι ἄρτων.

²³ Βδέλυγμα Κυρίῳ δισσὸν στάθμιον, καὶ ζυγὸς δόλιος οὐ καλὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁴ Παρὰ Κυρίου εὐθύνεται τὰ διαβήματα ἀνδρὶ, θνητὸς δὲ πῶς ἂν νοήσαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ; ²⁵ Παγὶς ἀνδρὶ ταχὺ τι τῶν ἰδίων ἀγιάσαι, μετὰ γὰρ τὸ εὐξασθαι μετανοεῖν γίνεται. ²⁶ Λικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφός, καὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς τροχόν.

²⁷ Φῶς Κυρίου προῆ ἀνθρώπων, ὃς ἐρευνᾷ ταμεῖα κοιλίας. ²⁸ Ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια φυλακὴ βασιλεῖ, καὶ περικυκλώσουσιν ἐν δικαιοσύνῃ τὸν θρόνον αὐτοῦ. ²⁹ Κόσμος νεανίας σοφία, δόξα δὲ πρεσβυτέρων πολιαί. ³⁰ Ὑπόπια καὶ συντριμματα συναντᾷ κακοῖς, πληγαὶ δὲ εἰς ταμεῖα κοιλίας.

21

¹ Ὃσπερ ὀρμὴ ὕδατος, οὕτως καρδίᾳ βασιλέως ἐν χειρὶ Θεοῦ, οὗ ἐὰν θέλων νεῦσαι ἐκεῖ ἐκλινεν αὐτήν. ² Πᾶς ἀνὴρ φαίνεται ἑαυτῷ δίκαιος, κατευθύνει δὲ καρδίᾳ Κύριος. ³ Ποιεῖν δίκαια καὶ ἀληθεύειν, ἀρεστὰ παρὰ Θεῷ μᾶλλον ἢ θυσιῶν αἶμα. ⁴ Μεγαλόφρων ἐν ὕβρει θρασυκάρδιος, λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν ἀμαρτία. ⁶ Ὁ ἐνεργῶν θησαυρίσματα γλώσση ψευδεῖ, μάταια διώκει ἐπὶ παγίδας θανάτου. ⁷ Ὁλεθρὸς ἀσεβέσιν ἐπιξενωθήσεται, οὗ γὰρ βούλονται πράσσειν τὰ δίκαια. ⁸ Πρὸς τοὺς σκολιούς σκολιάς ὁδοὺς ἀποστέλλει ὁ Θεὸς, ἀγνὰ γὰρ καὶ ὀρθὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ⁹ Κρείσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας ὑπαίθρου, ἢ ἐν κεκοιναμένοις μετὰ ἀδικίας καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ. ¹⁰ Ψυχὴ ἀσεβοῦς οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀνθρώπων. ¹¹ Ζημιούμενον ἀκολάστου πανουργότερος γίνεται ὁ ἄκακος, συνιῶν δὲ σοφὸς δέξεται γνώσιν. ¹² Συνιεὶ δίκαιος καρδίας ἀσεβῶν, καὶ φανάλιζι ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς.

¹³ Ὁς φράσσει τὰ ὦτα αὐτοῦ τοῦ μὴ ἐπακοῦσαι ἀσθενοῦς, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων. ¹⁴ Δόσις λάθριος ἀνατρέπει ὀργάς, δῶρων δὲ ὁ φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρόν. ¹⁵ Εὐφροσύνη δικαίων ποιεῖν κρῖμα, ὄσιος δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακούργους. ¹⁶ Ἀνὴρ πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύνης, ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀναπαύσεται. ¹⁷ Ἀνὴρ ἐνδεὴς ἀγαπᾷ εὐφροσύνην, φιλῶν οἶνον

καὶ ἔλαιον εἰς πλοῦτον·¹⁸ Περικάθαρμα δὲ δικαίον ἄνομος.¹⁹ Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἢ μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ καὶ ὀργίλου.²⁰ Θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀναπαύσεται ἐπὶ στόματος σοφοῦ, ἄφρονες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐτόν.²¹ Ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημοσύνης εὐρήσει ζῶν καὶ δόξαν.²² Πόλις ὀχυρὰς ἐπέβη σοφὸς, καὶ καθεῖλε τὸ ὀχυρῶμα ἐφ' ᾧ ἐπεποιθῆσαν οἱ ἀσεβεῖς.²³ Ὁς φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν, διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.²⁴ Θρασὺς καὶ αὐθάδης καὶ ἀλαζῶν λοιμὸς καλεῖται, ὃς δὲ μνησικακεῖ παράνομος.²⁵ Ἐπιθυμίαι ὀκνηρὸν ἀποκτείνουσιν, οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τι.²⁶ Ἀσεβὴς ἐπιθυμεῖ ὄλην τὴν ἡμέραν ἐπιθυμίας κακὰς, ὁ δὲ δίκαιος ἐλεᾷ καὶ οἰκτερεῖ ἀφειδῶς.²⁷ Θυσία ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίου, καὶ γὰρ παρανόμως προσφέρουσιν αὐτάς.²⁸ Μάρτυς ψευδῆς ἀπολείται, ἀνὴρ δὲ ὑπήκοος φυλάσσόμενος λαλήσει.²⁹ Ἀσεβὴς ἀνὴρ ἀναιδῶς ὑφίσταται προσώπῳ, ὁ δὲ εὐθὺς αὐτὸς συνιᾷ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.³⁰ Οὐκ ἔστι σοφία, οὐκ ἔστι ἀνδρεία, οὐκ ἔστι βουλή πρὸς τὸν ἀσεβῆ.³¹ Ἴππος ἐτοιμάζεται εἰς ἡμέραν πολέμου, παρὰ δὲ Κυρίου ἡ βοήθεια.

22

¹ Αἰρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος πολὺς, ὑπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον χάρις ἀγαθῆ.² Πλοῦσιος καὶ πτωχὸς συνήντησαν ἀλλήλοισι, ἀμφοτέρους δὲ ὁ κύριος ἐποίησε.³ Πανούργος ἰδὼν πονηρὸν τιμωρούμενον κραταιῶς αὐτὸς παιδεύεται, οἱ δὲ ἄφρονες παρελθόντες ἐζημιώθησαν.⁴ Γενεὰ σοφίας φόβος Κυρίου, καὶ πλοῦτος, καὶ δόξα, καὶ ζωὴ.⁵ Τρίβολοι καὶ παγίδες ἐν ὁδοῖς σκολιαῖς, ὁ δὲ φυλάσσων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀφῆξεται αὐτῶν.⁷ Πλοῦσιος πτωχῶν ἄρξουσι, καὶ οἰκέται ἰδίους δεσπόταις δανειοῦσιν.

⁸ Ὁ σπεῖρων φαῦλα θερίσει κακὰ, πληγὴν δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.^{8a} ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ δότην εὐλογεῖ ὁ Θεὸς, ματαιότητα δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.⁹ Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν αὐτὸς διατραφήσεται, τῶν γὰρ ἑαυτοῦ ἄρτων ἔδωκε τῷ πτωχῷ.^{9a} νίκη καὶ τιμὴν περιποιεῖται ὁ δῶρα δούς, τὴν μέντοι ψυχὴν ἀφαιρεῖται τῶν κεκτημένων.¹⁰ Ἐκβαλε ἐκ συνεδρίου λοιμὸν, καὶ συνεξελεύσεται αὐτῷ νεῖκος, ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ πάντας ἀτιμάζει.

¹¹ Ἀγαπᾷ Κύριος ὅσας καρδίας, δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι· χεῖλεσι ποιμαίνει βασιλεὺς.¹² Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Κυρίου διατηροῦσιν αἴσθησιν, φαυλίζει δὲ λόγους παράνομος.¹³ Προφασίζεται, καὶ λέγει ὀκνηρὸς, λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φονευταί.¹⁴ Βόθρος βαθὺς στόμα παρανόμου, ὁ δὲ μισηθεὶς ὑπὸ Κυρίου ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν.^{14a} εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐνώπιον ἀνδρός, καὶ οὐκ ἀγαπᾷ τοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῶν, ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ὁδοῦ σκολιαῖς καὶ κακῆς.¹⁵ Ἄνοια ἐξήπται καρδίας νέου, ῥάβδος δὲ καὶ παιδεία μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁶ Ὁ συκοφαντῶν πένητα, πολλὰ ποιεῖ τὰ ἑαυτοῦ, δίδωσι δὲ πλουσίῳ ἐπ' ἐλάσσονι.

¹⁷ Λόγοι σοφῶν παρὰβαλλε σὸν οὖς, καὶ ἄκουε ἐμὸν λόγον, τὴν δὲ σὴν καρδίαν ἐπίστησον, ἵνα γνῶς ὅτι καλοὶ εἰσι·¹⁸ καὶ ἔαν ἐμβάλῃς αὐτοὺς εἰς τὴν καρδίαν σου, εὐφρανοῦσί σε ἅμα ἐπὶ σοῖς χεῖλεσιν·¹⁹ Ἴνα σου γένηται ἐπὶ Κύριον ἡ ἐλπὶς, καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν ὁδὸν σου.²⁰ Καὶ σὺ δὲ ἀπόγραψαι αὐτὰ σεαυτῷ τρισσῶς, εἰς βουλήν καὶ γνῶσιν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου.²¹ Διδάσκω οὖν σε ἀληθῆ λόγον, καὶ γνῶσιν ἀγαθὴν ὑπακούειν, τοῦ ἀποκρίνεσθαί σε λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι.

²² Μὴ ἀποβιάζου πένητα, πτωχὸς γὰρ ἔστι, καὶ μὴ ἀτιμάσης ἀσθενῆ ἐν πύλαις.²³ Ὁ γὰρ Κύριος κρινεῖ αὐτοῦ τὴν κρίσιν, καὶ ῥύση σὴν ἄσυλον ψυχὴν.

²⁴ Μὴ ἴσθι ἐταῖρος ἀνδρὶ θυμῶδει, φίλῳ δὲ ὀργίλῳ μὴ συναυλίζου·²⁵ μήποτε μάθης τῶν ὁδῶν αὐτοῦ, καὶ λάβῃς βρόχους τῆ σῆ ψυχῆ.

²⁶ Μὴ δίδου σεαυτὸν εἰς ἐγγύην αἰσχυρόμενος πρόσωπον·²⁷ Ἐὰν γὰρ μὴ ἔχῃ πόθεν ἀποτίσης, λήψονται τὸ στρώμα τὸ ὑπὸ τὰς πλευράς σου.²⁸ Μὴ μέταιρε ὄρια αἰῶνια, ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου.

²⁹ Ὅρατικὸν ἄνδρα καὶ ὄξυν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ βασιλεῦσι δεῖ παρεστάναι, καὶ μὴ παρεστάναι ἀνδράσι κωθοῖς.

23

¹ Ἐὰν καθίσῃς δειπνεῖν ἐπὶ τραπέζῃς δυνάστου, νοητῶς νόει τὰ παρατιθέμενά σοι.² Καὶ ἐπίβαλλε τὴν χειρὰ σου, εἰδὼς ὅτι τοιαυτὰ σε δεῖ παρασκευάσαι· εἰ δὲ ἀπληστότερος εἶ,³ μὴ ἐπιθύμει τῶν ἐδεσμάτων αὐτοῦ, ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωῆς ψευδοῦς.

⁴ Μὴ παρεκτείνου πένης ὦν πλουσίῳ, τῇ δὲ σῆ ἐννοία ἀπόσχου.⁵ Ἐὰν ἐπιστήσης τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτόν, οὐδαμοῦ φανεῖται· κατεσκευάσται γὰρ αὐτῷ πτέρυγες

ὥσπερ ἄετοῦ, καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸν οἶκον τοῦ προεστηκότος αὐτοῦ. ⁶ Μὴ συνδείπναι ἀνδρὶ βασκάνῳ, μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων αὐτοῦ, ⁷ ὃν τρόπον γὰρ εἶ τις καταπίοι τρίχα, οὕτως ἐσθίει καὶ πίνει· μηδὲ πρὸς σὲ εἰσαγάγῃς αὐτὸν, καὶ φάγῃς τὸν ψωμόν σου μετ' αὐτοῦ, ⁸ ἐξεμέσει γὰρ αὐτὸν, καὶ λυμανεῖται τοὺς λόγους σου τοὺς καλοῦς.

⁹ Εἰς ὧτά ἄφρονος μηδὲν λέγε, μήποτε μυκτηρίσῃ τοὺς συνετοὺς λόγους σου. ¹⁰ Μὴ μεταθῆς ὄρια αἰώνια, εἰς δὲ κτήμα ὄρφανῶν μὴ εἰσέλθῃς· ¹¹ Ὁ γὰρ λυτρούμενος αὐτοὺς Κύριος, κραταιὸς ἐστὶ, καὶ κρινεῖ τὴν κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ. ¹² Δὸς εἰς παιδεῖαν τὴν καρδίαν σου, τὰ δὲ ὧτά σου ἐτοίμασον λόγοις αἰσθήσεως.

¹³ Μὴ ἀπόσχη νήπιον παιδεύειν, ὅτι ἐὰν πατάξῃς αὐτὸν ῥάβδῳ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ¹⁴ Σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν ῥάβδῳ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου ῥύσῃ.

¹⁵ Υἱέ, ἐὰν σοφὴ γέννηται σοὶ ἡ καρδία, εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν, ¹⁶ καὶ ἐνδιατρίψῃ λόγους τὰ σὰ χεῖλη πρὸς τὰ ἐμὰ χεῖλη ἐὰν ὀρθὰ ὦσι. ¹⁷ Μὴ ζηλοῦτῳ ἡ καρδία σου ἀμαρτωλοῦς, ἀλλὰ ἐν φόβῳ Κυρίου ἴσθι ὄλην τὴν ἡμέραν. ¹⁸ Ἐὰν γὰρ τηρήσῃς αὐτὰ, ἔσται σοὶ ἔκγονα, ἡ δὲ ἐλπίς σου οὐκ ἀποστήσεται.

¹⁹ Ἄκουε υἱέ, καὶ σοφὸς γίνου, καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας. ²⁰ Μὴ ἴσθι οἰνοπότης, μηδὲ ἐκτείνου συμβολαῖς, κρεῶν τε ἀγορασμοῖς. ²¹ Πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει, καὶ ἐνδύσεται διεῖρήγημένα καὶ ῥακώδη πᾶς ὑπνώδης.

²² Ἄκουε, υἱέ, πατρὸς τοῦ γεννήσαντός σε, καὶ μὴ καταφρόνει ὅτι γεγήρακας σου ἡ μήτηρ. ²⁴ Καλῶς ἐκτρέφει πατὴρ δίκαιος, ἐπὶ δὲ υἱῷ σοφῷ εὐφραίνεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ²⁵ Εὐφραυνέσθω ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ σοί, καὶ χαίρετῳ ἡ τεκοῦσά σε.

²⁶ Δός μοι υἱὲ σὴν καρδίαν, οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμὰς ὁδοὺς τηρεῖτωσαν. ²⁷ Πίθος γὰρ τετρημένος ἐστὶν ἀλλότριος οἶκος, καὶ φρέαρ στενὸν ἀλλότριον. ²⁸ Οὗτος γὰρ συντόμως ἀπολείται, καὶ πᾶς παράνομος ἀναλωθήσεται.

²⁹ Τίνι οὐαί; τίνι ὄθρουβος; τίνι κρίσεις; τίνι δὲ ἠθῖαι καὶ λέσχαι; τίνι συντρίμματα διακενῆς; τίνος πελιδνοὶ οἱ ὀφθαλμοί; ³⁰ Οὐ τῶν ἐγγρομιζόντων ἐν οἴνοις; οὐ τῶν ἰχνευόντων ποῦ ἴνουνται; μὴ μεθύσκεσθε ἐν οἴνοις, ἀλλὰ ὀμιλεῖτε ἀνθρώποις δικαίοις καὶ ὀμιλεῖτε ἐν περιπάτοις. ³¹ Ἐὰν γὰρ εἰς τὰς φιάλας καὶ τὰ ποτήρια δῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, ὕστερον περιπατήσεις γυμνότερος ὑπέρου. ³² Τὸ δὲ ἔσχατον ὥσπερ ὑπὸ ὄφρατος πεπληγῶς ἐκτείνεται, καὶ ὥσπερ ὑπὸ κεράστου διαχεῖται αὐτῷ ὁ ἰός.

³³ Οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὅταν ἴδωσιν ἀλλοτρίαν, τὸ στόμα σου τότε λαλήσει σκολιά.

³⁴ Καὶ κατακεῖσθαι ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θαλάσσης, καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῶ κλύδωνι. ³⁵ Ἐρεῖς δὲ, τύπτουσί με καὶ οὐκ ἐπόνεσα, καὶ ἐνέπαιξάν μοι, ἐγὼ δὲ οὐκ ἤδειν· πότε ὄρθρος ἔσται, ἵνα ἐλθῶν ζητήσω μεθ' ὧν συνελεύσομαι;

24

¹ Υἱέ, μὴ ζηλώσης κακοὺς ἄνδρας, μηδὲ ἐπιθυμήσῃς εἶναι μετ' αὐτῶν. ² Ψευδῆ γὰρ μελετᾷ ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πόρους τὰ χεῖλη αὐτῶν λαλεῖ. ³ Μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος, καὶ μετὰ συνέσεως ἀνορθοῦται. ⁴ Μετὰ αἰσθήσεως ἐμπιμπλάνται ταμιεῖα ἐκ παντὸς πλοῦτου τιμίου καὶ καλοῦ. ⁵ Κρείσσων σοφὸς ἰσχυροῦ, καὶ ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων γεωργίου μεγάλου. ⁶ Μετὰ κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος, βοήθεια δὲ μετὰ καρδίας βουλευτικῆς.

⁷ Σοφία καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις σοφῶν· σοφοὶ οὐκ ἐκκλίνουσιν ἐκ στόματος Κυρίου, ⁸ ἀλλὰ λόγιζονται ἐν συνεδρίοις· ἀπαιδεύτοις συναντᾷ θάνατος, ⁹ ἀποθνήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἀμαρτίαις· ἀκαθαρσία δὲ ἀνδρὶ λοιμῶ, ¹⁰ ἐμμολυνθήσεται ἐν ἡμέρᾳ κακῆ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως ἕως ἂν ἐκλίπῃ.

¹¹ Ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον, καὶ ἐκπρίου κτεινομένους, μὴ φείσῃ. ¹² Ἐὰν δὲ εἴπῃς, οὐκ οἶδα τοῦτον, γίνωσκε, ὅτι Κύριος καρδίας πάντων γινώσκει· καὶ ὁ πλάσας πνοὴν πᾶσιν, αὐτὸς οἶδε πάντα, ὃς ἀποδίδωσιν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹³ Φάγε μέλι υἱέ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίου, ἵνα γλυκανθῇ σου ὁ φάρυγξ. ¹⁴ Οὕτως αἰσθητήσῃ σοφίαν τῇ σῇ ψυχῇ· ἐὰν γὰρ εὖρῃς, ἔσται καλὴ ἡ τελευτὴ σου, καὶ ἐλπίς σε οὐκ ἐγκαταλείψει.

¹⁵ Μὴ προσαγάγῃς ἀσεβῆ νομῆ δικαίων, μηδὲ ἀπατηθῆς χορτασία κοιλίας. ¹⁶ Ἐπιτάξι γὰρ πσεῖται δίκαιος καὶ ἀναστήσεται, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν κακοῖς. ¹⁷ Ἐὰν πέσῃ ὁ ἐχθρὸς σου, μὴ ἐπιχαρῆς αὐτῷ, ἐν δὲ τῷ ὑποσκελίσματι αὐτοῦ μὴ ἐπαίρου. ¹⁸ Ὅτι ὄψεται Κύριος καὶ οὐκ ἀρέσει αὐτῷ, καὶ ἀποστρέψει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁹ Μὴ χαῖρε ἐπὶ κακοποιοῖς, μηδὲ ζήλου ἀμαρτωλοῦς. ²⁰ Οὐ γὰρ μὴ γέννηται ἔκγονα πονηρῶ, λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν σβεσθήσεται.

²¹ Φοβοῦ τὸν Θεὸν υἱέ, καὶ βασιλέα, καὶ μηθ' ἐτέρω αὐτῶν ἀπειθήσης. ²² Ἐξαίφνης γὰρ τίσονται τοὺς ἀσεβεῖς, τὰς δὲ τιμωρίας ἀμφοτέρων τίς γνώσεται;

^{22a} Λόγον φυλασσόμενος υἱὸς ἀπωλείας ἐκτὸς ἔσται, [δεχόμενος δὲ ἐδέξατο αὐτόν· ^{22b} μηδὲν ψεῦδος ἀπὸ γλώσσης βασιλεῖ λεγέσθω, καὶ οὐδὲν ψεῦδος ἀπὸ γλώσσης αὐτοῦ οὐ μὴ ἐξέλθῃ· ^{22c} μάχαιρα γλώσσα βασιλέως καὶ οὐ σαρκίην, ὃς δ' ἂν παραδοθῆ συντριβῆσεται· ^{22d} ἂν γὰρ ὄξυνθῆ ὁ θυμὸς αὐτοῦ, σὺν νεύροις ἀνθρώπων ἀναλίσκει, ^{22e} καὶ ὅσα ἄνθρώπων κατατρώγει, καὶ συγκαίει ὡσπερ φλόξ, ὥστε ἄβρωτα εἶναι νεοσσοῖς ἀετῶν· ^{22f} τοὺς ἐμοὺς λόγους υἱέ φοβήθητι, καὶ δεξάμενος αὐτοὺς μετανόει.]

Τάδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσι Θεῷ, καὶ παύομαι.

^{22g} Ἀφρονέστατος γὰρ εἰμι ἀπάντων ἀνθρώπων, καὶ φρόνησις ἀνθρώπων οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί. ^{22h} Θεὸς δεδίδαξέ με σοφίαν, καὶ γνώων ἀγίων ἔγγωκα. ²²ⁱ Τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κατέβη; τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ; τίς συνέστρεψεν ὕδωρ ἐν ἱματίῳ; τίς ἐκράτησε πάντων τῶν ἄκρων τῆς γῆς; τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ; ^{22k} Πάντες γὰρ λόγοι Θεοῦ πεπυρωμένοι, ὑπερασπίζει δὲ αὐτὸς τῶν εὐλαβουμένων αὐτόν. ^{22l} Μὴ προσθῆς τοῖς λόγοις αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε, καὶ ψευδῆς γένῃ.

^{22m} Δύο αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀφέλῃς μου χάριν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. ²²ⁿ Μάταιον λόγον καὶ ψευδῆ μακράν μου ποίησον, πλοῦτον δὲ καὶ πενίαν μὴ μοι δῶς, σύνταξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη· ^{22o} Ἴνα μὴ πλησθῆις ψευδῆς γένωμαι, καὶ εἶπω, τίς με ὄρᾳ; ἢ πενηθεὶς κλέψω, καὶ ὁμῶσω τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

^{22p} Μὴ παραδῶς οἰκέτην εἰς χεῖρας δεσπότου, μήποτε καταράσῃται σε καὶ ἀφανίσθῃς. ^{22q} Ἐκγονον κακὸν πατέρα καταράται, τῆς δὲ μητέρα οὐκ εὐλόγει. ^{22r} Ἐκγονον κακὸν δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει, τὴν δ' ἔξοδον αὐτοῦ οὐκ ἀπεινεν. ^{22s} Ἐκγονον κακὸν ὑψηλοῦς ὀφθαλμοὺς ἔχει, τοῖς δὲ βλεφαρίοις αὐτοῦ ἐπαίρειται. ^{22t} Ἐκγονον κακὸν μαχαίρας τοὺς ὀδόντας ἔχει, καὶ τὰς μύλας, τομίδας, ὥστε ἀναλίσκειν καὶ κατεσθῆιν τοὺς ταπεινοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τοὺς πένητας αὐτῶν ἔξ ἀνθρώπων.

²³ Ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς ἐπιγνώσκειν· αἰδεῖσθαι πρόσωπον ἐν κρίσει οὐ καλόν. ²⁴ Ὁ εἰπὼν τὸν ἀσεβῆ, δίκαιός ἐστιν, ἐπικατάρατος λαοῖς ἔσται καὶ μισητός εἰς ἔθνη. ²⁵ Οἱ δὲ ἐλέγχοντες βελτίους φανοῦνται, ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἤξει εὐλογία· ²⁶ χεῖλη δὲ φιλήσουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθοῦς. ²⁷ Ἐτοίμαζε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου, καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ πορεύου κατόπιόν σου, καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου. ²⁸ Μὴ ἴσθι ψευδῆς μάρτυς ἐπὶ σὸν πολίτην, μηδὲ πλατύνου σοῖς χεῖλεσι. ²⁹ Μὴ εἴπῃς, ὃν τρόπον ἐχρήσατό μοι, χρήσομαι αὐτῷ, τίσομαι δὲ αὐτόν ἃ με ἠδίκησεν. ³⁰ Ὡσπερ γεώργιον ἀνὴρ ἄφρων, καὶ ὥσπερ ἀμπελὼν ἀνθρώπος ἐνδεὴς φρενῶν. ³¹ Ἐὰν ἀφῆς αὐτόν, χερσωθήσεται καὶ χορτομανῆσει ὄλος, καὶ γίνεται ἐκλειμμένος, οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτοῦ κατασκάπτονται. ³² Ὑστερον ἐγὼ μετενόησα, ἐπέβλεψα τοῦ ἐκλέξασθαι παιδείαν. ³³ Ὀλίγον νυστάζω, ὀλίγον δὲ καθυπνώ, ὀλίγον δὲ ἐναγκαλιζόμενος χερσὶ στήθη. ³⁴ Ἐὰν δὲ τοῦτο ποιῆς, ἤξει προπορευομένη ἡ πενία σου, καὶ ἡ ἐνδεία σου ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς.

³⁵ Τῇ βδέλλῃ τρεῖς θυγατέρες ἦσαν ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι, καὶ αἱ τρεῖς αὗται οὐκ ἐνεπίμπλασαν αὐτήν, καὶ ἡ τέταρτη οὐκ ἠρκέσθη εἰπεῖν, ἱκανόν. ³⁶ Ἄδης καὶ ἔρωσ γυναικὸς, καὶ γῆ οὐκ ἐμπιπλάμενη ὕδατος, καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ οὐ μὴ εἴπωσιν, ἀρκεῖ.

³⁷ Ὀφθαλμὸν καταγελῶντα πατρός, καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητροῦ, ἐκκόμισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαραγγῶν, καὶ καταφάγοισαν αὐτόν νεοσσοὶ ἀετῶν. ³⁸ Τρία δὲ ἐστὶν ἀδύνατά μοι νοῆσαι, καὶ τὸ τέταρτον οὐκ ἐπιγνώσκω· ³⁹ Ἴχνη αἰετοῦ πετομένου, καὶ ὁδοῦς ὄψεως ἐπὶ πέτρας, καὶ τρίβους νηὸς ποντοπορούσης, καὶ ὁδοῦς ἀνδρὸς ἐν νεότητι. ⁴⁰ Τοιαυτὴ ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος, ἢ ὅτ' ἂν πράξῃ ἀπονησμένη, οὐδὲν φησι πεπραχέναι ἄτοπον.

⁴¹ Διὰ τριῶν σείεται ἡ γῆ, τὸ δὲ τέταρτον οὐ δύναται φέρειν· ⁴² Ἐὰν οἰκέτης βασιλεύσῃ, καὶ ἄφρων πλησθῆ σιτίων, ⁴³ καὶ οἰκέτις ἐὰν ἐκβάλῃ τὴν ἑαυτῆς κυρίαν, καὶ μισητὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.

⁴⁴ Τέσσαρα δὲ ἐλάχιστα ἐπὶ τῆς γῆς, ταῦτα δὲ ἐστὶ σοφώτερα τῶν σοφῶν· ⁴⁵ Οἱ μύρμηκες οἷς μὴ ἐστὶν ἰσχύρ, καὶ ἐτοιμάζονται θέρους τὴν τροφήν· ⁴⁶ Καὶ οἱ χοιρογύλλιοι ἔθνος οὐκ ἰσχυρόν, οἱ ἐποιήσαντο ἐν πέτραις τοὺς ἑαυτῶν οἴκους· ⁴⁷ Ἀβασίλευτόν ἐστὶν ἡ ἀκρίς, καὶ στρατεύει ἀφ' ἐνὸς κελεύσματος εὐτάκτως· ⁴⁸ Καὶ καλαβώτης χερσὶν ἐρειδόμενος, καὶ εὐάλωτος ὢν, κατοικεῖ ἐν ὄχυρῳ αἰσ βασιλέων.

⁴⁹ Τρία δέ ἐστιν ἃ εὐδόως πορεύεται, καὶ τέταρτον ὃ καλῶς διαβαίνει· ⁵⁰ Σκύμνος λέοντος ἰσχυρότερος κτηνῶν, ὃς οὐκ ἀποστρέφεται, οὐδὲ καταπτήσσει κτήνος· ⁵¹ Καὶ ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν θηλείας εὐψυχος, καὶ τράγος ἠγούμενος αἰπολίου, καὶ βασιλεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθναι.

⁵² Ἐὰν πρὸς σεαυτὸν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου μετὰ μάχης, ἀτιμασθήσῃ. ⁵³ Ἄμελε γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον· ἐὰν δὲ ἐκπιέξῃς μυκτῆρας ἐξελεύσεται αἷμα, ἐὰν δὲ ἐξέλκῃς λόγους, ἐξελεύσονται κρίσεις καὶ μάχαι.

⁵⁴ Οἱ ἐμοὶ λόγοι εἰρηνταὶ ὑπὸ Θεοῦ, βασιλέως χρηματισμὸς, ὃν ἐπαίδευσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

⁵⁵ Τί τέκνον τηρήσεις; τί; ῥήσεις Θεοῦ· πρωτογενὲς σοὶ λέγω υἱέ· τί τέκνον ἐμῆς κοιλίας; τί τέκνον ἐμῶν εὐχῶν; ⁵⁶ Μὴ δῶς γυναιξὶ σὸν πλοῦτον, καὶ τὸν σὸν νοῦν καὶ βίον εἰς ὑστεροβουλίαν· ⁵⁷ μετὰ βουλής πάντα ποιεῖ, μετὰ βουλής οἰνοπότει. Οἱ δυνάσται θυμώδεις εἰσὶν, οἶνον δὲ μὴ πινέτωσαν, ⁵⁸ ἵνα μὴ πίνοντες ἐπιλάθωνται τῆς σοφίας, καὶ ὀρθὰ κρίναι οὐ μὴ δύνωνται τοὺς ἀσθενεῖς. ⁵⁹ Δίδοτε μέθην τοῖς ἐν λύπαις, καὶ οἶνον πίνειν τοῖς ἐν ὀδύναϊς, ⁶⁰ ἵνα ἐπιλάθωνται τῆς πενίας, καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθῶσιν ἔτι. ⁶¹ Ἄνοιγε σὸν στόμα λόγῳ Θεοῦ, καὶ κρίνε πάντας ὑγιῶς. ⁶² Ἄνοιγε σὸν στόμα καὶ κρίνε δικαίως, διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀσθελεῖ.

25

¹ Αὐταὶ αἱ παιδεῖαι Σαλωμῶντος αἱ ἀδιάκριτοι, ἃς ἐξεγράψαντο οἱ φίλοι Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας.

² Δόξα Θεοῦ κρύπτει λόγον, δόξα δὲ βασιλέως τιμᾷ πράγματα. ³ Οὐρανὸς ὑψηλὸς, γῆ δὲ βαθεῖα, καρδιά δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος. ⁴ Τύπτε ἀδόκιμον ἀργύριον, καὶ καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν. ⁵ Κτεῖνε ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως, καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρόνος αὐτοῦ.

⁶ Μὴ ἀλαζονεοῦ ἐνώπιον βασιλέως, μηδὲ ἐν τόποις δυναστῶν ὑφίστασο· ⁷ Κρεῖσσον γάρ σοι τὸ ῥηθῆναι, ἀνάβαινε πρὸς με, ἢ ταπεινώσαι σε ἐν προσώπῳ δυναστοῦ· ἃ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ σου λέγε.

⁸ Μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως, ἵνα μὴ μεταμεληθῆς ἐπ' ἐσχάτων· ἠνίκα ἂν σε ὄνειδισῇ ὁ σὸς φίλος, ⁹ ἀναχώρει εἰς τὰ ὀπίσω· μὴ καταφρόνει, ¹⁰ μὴ σε ὄνειδισῇ μὲν ὁ φίλος, ἡ δὲ μάχη σου καὶ ἡ ἔχθρα οὐκ ἀπέσται, ἀλλὰ ἔσται σοὶ ἴση θανάτῳ· ^{10a} χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροῖ, ἃς τήρησον σεαυτῶ, ἵνα μὴ ἐπονείδιστος γένη, ἀλλὰ φύλαξον τὰς ὁδοὺς σου εὐσυναλλάκτως.

¹¹ Μῆλον χρυσοῦν ἐν ὀρμίσκῳ σαρδίου, οὕτως εἰπεῖν λόγον. ¹² Εἰς ἐνώτιον χρυσοῦν καὶ σάρδιον πολυτελεὲς δέδεται, λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον οὔς. ¹³ Ὡσπερ ἔξοδος χιόνος ἐν ἀμητῶ κατὰ καὺμα ὠφελεῖ, οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστειλάντας αὐτόν· γὰρ τὸν αὐτῶ χρωμένον ὠφελεῖ.

¹⁴ Ὡσπερ ἄνεμοι καὶ νέφη καὶ ὑετοὶ, ἐπιφανέστατα, οὕτως ὁ καυχώμενος ἐπὶ δόσει ψευδεῖ. ¹⁵ Ἐν μακροθυμίᾳ εὐδοκία βασιλεῦσι, γλώσσα δὲ μαλακὴ συντρίβει ὄσπτα. ¹⁶ Μέλι εὐρὺν φάγε τὸ ἱκανόν, μὴ ποτε πλησθεῖς ἐξεμέσης. ¹⁷ Σπάνιον εἶσαγε σὸν πόδα πρὸς σεαυτὸ φίλον, μὴ ποτε πλησθεῖς σου μισηση σε. ¹⁸ Ῥόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξωμα ἀκιδωτῶν, οὕτως καὶ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ μαρτυρίαν ψευδῆ. ¹⁹ Ὁδὸς κακοῦ καὶ πούς παρανόμου ὀλεῖται ἐν ἡμέρᾳ κακῆ.

²⁰ Ὡσπερ ὄξος ἔλκει ἀσύμφορον, οὕτως προσπεσὸν πάθος ἐν σώματι καρδίαν λυπεῖ· ^{20a} ὥσπερ σῆς ἐν ἱματίῳ καὶ σκώληξ ξύλῳ, οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν.

²¹ Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· ²² Τοῦτο γὰρ ποιῶν ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὃ δὲ Κύριος ἀναποδώσει σοὶ ἀγαθὰ. ²³ Ἄνεμος Βορέας ἐξεγείρει νέφη, πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλώσσαν ἐρεθίζει· ²⁴ Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας δώματος, ἢ μετὰ γυναικὸς λοιδοροῦ ἐν οἰκίᾳ κοινῇ. ²⁵ Ὡσπερ ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῆ διψώση προσηγνὲς, οὕτως ἀγγελία ἀγαθὴ ἐκ γῆς μακρόθεν. ²⁶ Ὡσπερ εἴ τις πηγὴν φράσσει καὶ ὕδατος ἔξοδος λυμάνοιτο, οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πεπρωμέναι ἐνώπιον ἀσεβοῦς. ²⁷ Ἔσθιεν μέλι πολὺ οὐ καλόν, τιμᾶν δὲ χρῆ λόγους ἐνδόξους. ²⁸ Ὡσπερ πόλις τὰ τεῖχη καταβεβλημένη καὶ ἀτειχιστος, οὕτως ἀνὴρ ὃς οὐ μετὰ βουλής τι πράσσει.

26

¹ Ὡσπερ δρόσος ἐν ἀμητῶ, καὶ ὥσπερ ὑετὸς ἐν θέρει, οὕτως οὐκ ἔστιν ἄφρονι τιμῆ. ² Ὡσπερ ὄρνεα πέταται καὶ στρουθοί, οὕτως ἀρὰ ματαῖα οὐκ ἐπελεύσεται οὐδενί. ³ Ὡσπερ μᾶστιξ ἵππῳ καὶ κέντρον ὄνῳ, οὕτως ράβδος ἔθνει παρανόμῳ. ⁴ Μὴ ἀποκρίνου ἄφρονι πρὸς τὴν ἐκείνου ἀφροσύνην, ἵνα μὴ ὅμοιος γένη αὐτῶ.

⁵ Ἀλλὰ ἀποκρίνου ἄφρονι κατὰ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ, ἵνα μὴ φαίνεται σοφὸς παρ' ἑαυτοῦ. ⁶ Ἐκ τῶν ὁδῶν ἑαυτοῦ ὄνειδος ποιεῖται ὁ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἄφρονος λόγον. ⁷ Ἄφελου πορείαν σκελῶν, καὶ παρανομίαν ἐκ στόματος ἀφρόνων. ⁸ Ὅς ἀποδεδεσμεύει λίθον ἐν σφενδόνῃ, ὁμοίος ἐστι τῷ διδόντι ἄφρονι δόξαν. ⁹ Ἄκανθαι φύονται ἐν χειρὶ μεθύσου, δουλεία δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρόνων. ¹⁰ Πολλὰ χειμάζεται πάσα σὰρξ ἀφρόνων, συντρίβεται γὰρ ἡ ἔκστασις αὐτῶν. ¹¹ Ὡσπερ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἔμετον καὶ μισητὸς γένηται, οὕτως ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀναστρέψας ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἁμαρτίαν. ^{11a} ἔστιν αἰσχύνῃ ἐπάγουσα ἁμαρτίαν, καὶ ἔστιν αἰσχύνῃ δόξα καὶ χάρις. ¹² Εἶδον ἄνδρα δόξαντα παρ' αὐτῷ σοφὸν εἶναι, ἐλπὶδα μένου ἔσχε μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ. ¹³ Λέγει ὀκνηρὸς ἀποστελλόμενος εἰς ὁδὸν, λέων ἐν ταῖς ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φονευταί.

¹⁴ Ὡσπερ θύρα στρέφεται ἐπὶ τοῦ στρόφιγγος, οὕτως ὀκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ. ¹⁵ Κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, οὐ δυηθήσεται ἐπενεγκεῖν ἐπὶ στόμα. ¹⁶ Σοφώτερος ἑαυτῷ ὀκνηρὸς φαίνεται, τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀποκομιζόντος ἀγγελίαν.

¹⁷ Ὡσπερ ὁ κρατῶν κέρκου κυνὸς, οὕτως ὁ προεστὼς ἀλλοτρίας κρίσεως. ¹⁸ Ὡσπερ οἱ ἰώμενοι προβάλλουσι λόγους εἰς ἀνθρώπους, ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ πρώτος ὑποσκελισθήσεται. ¹⁹ Οὕτως πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τοὺς ἑαυτῶν φίλους, ὅταν δὲ ὀρθῶσι, λέγουσιν, ὅτι παίζω ἐπραξα. ²⁰ Ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πύρ, ὅπου δὲ οὐκ ἔστι δίθυμος, ἡσυχάζει μάχη. ²¹ Ἐσχάρα ἄνθραξι καὶ ξύλα πυρὶ, ἀνὴρ δὲ λοιδόρος εἰς ταραχὴν μάχης. ²² Λόγοι κερκώπων μαλακοί, οὗτοι δὲ τύπτουσιν εἰς ταμεία σπλάγγνων.

²³ Ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου, ὡσπερ ὄστρακον ἠγητέον· χεῖλη λεῖα καρδίαν καλύπτει λυπηράν. ²⁴ Χεῖλεσι πάντα ἐπνεύει ἀποκλαιόμενος ἔχθρὸς, ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκταίνεται δόλος. ²⁵ Ἐὰν σου δέηται ὁ ἔχθρὸς μεγάλη τῇ φωνῇ, μὴ πεισθῆς, ἐπὶ τὰ γὰρ πορνίαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. ²⁶ Ὁ κρύπτων ἔχθραν συνίστησι δόλου, ἐκκαλύπτει δὲ τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας ἐγνωστος ἐν συνεδρίοις. ²⁷ Ὁ ὀρύσων βόθρον τῷ πλησίον, ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν· ὁ δὲ κυλίωσι λίθου, ἐφ' ἑαυτὸν κυλίει. ²⁸ Γλῶσσα ψευδῆς μισεῖ ἀλήθειαν, στόμα δὲ ἄστεγον ποιεῖ ἀκαταστασίας.

27

¹ Μὴ καυχῶ τὰ εἰς αὐριον, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. ² Ἐγκωμιάζω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα, ἀλλότριος καὶ μὴ τὰ σὰ χεῖλη. ³ Βαρὺ λίθος καὶ δυσβάστακτον ἄμμος, ὀργὴ δὲ ἄφρονος βαρύτερα ἀμφοτέρων. ⁴ Ἀνελεῖμων θυμὸς καὶ ὀξεῖα ὀργή, ἀλλ' οὐδὲν ὑφίσταται ζῆλος. ⁵ Κρείστους ἔλεγχι ἄποκεκαλυμμένοι κρυπτομένης φιλίας. ⁶ Ἀξιοπιστότερα ἔστι τραύματα φίλου, ἢ ἐκούσια φιλητάματα ἔχθροῦ.

⁷ Ψυχὴ ἐν πλησμονῇ οὕσα κηρίους ἐμπαίζει, ψυχὴ δὲ ἐνδεεὶ καὶ τὰ πικρὰ γλυκέα φαίνεται. ⁸ Ὡσπερ ὅταν ὄρνου καταπετασθῇ ἐκ τῆς ἰδίας νοσιστῆς, οὕτως ἀνθρώπος δουλοῦται ὅταν ἀποφενωθῇ ἐκ τῶν ἰδίων τόπων. ⁹ Μύροις καὶ οἴνοις καὶ θυμιάμασι τέρπεται καρδία, καταρρήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχῇ.

¹⁰ Φίλον σὸν ἢ φίλον πατρῶων μὴ ἐγκαταλίπης, εἰς δὲ τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου μὴ εἰσέλθῃς ἀτύχων· κρείστων φίλος ἐγγύς, ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν. ¹¹ Σοφὸς γίνου υἱέ, ἵνα σου εὐφραίνωνται ἡ καρδία, καὶ ἀπόστρεψον ἀπὸ σοῦ ἐπονεδίστους λόγους. ¹² Πανοῦργος κακῶν ἐπερχομένων ἀπεκρύβῃ, ἄφρονες δὲ ἐπελθόντες ζημίαν τίσουσιν. ¹³ Ἄφελου τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, παρήλαθε γὰρ ὕβριστῆς, ὅστις τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται. ¹⁴ Ὅς ἂν εὐλογῇ θίλον τοπρωῖ μεγάλη τῇ φωνῇ, καταρωμένου οὐδὲν διαφέρειν δόξει.

¹⁵ Σταγόνες ἐκβάλλουσιν ἄνθρωπον ἐν ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὡσαύτως καὶ γυνὴ λοιδόρος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου. ¹⁶ Βορέας σκληρὸς ἄνεμος, ὄνοματι δὲ ἐπιδέξιμος καλεῖται. ¹⁷ Σίδηρος σίδηρον ὀξύνει, ἀνὴρ δὲ παροξύνει πρόσωπον ἐταίρου. ¹⁸ Ὅς φυτεύει συκὴν φάγεται τοὺς καρποὺς αὐτῆς, ὅς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον τιμηθήσεται. ¹⁹ Ὡσπερ οὐχ ὅμοια πρόσωπα προσώποις, οὕτως οὐδὲ αἱ διάνοιαι τῶν ἀνθρώπων. ²⁰ Ἄδης καὶ ἀπώλεια οὐκ ἐμπίμπλυνται, ὡσαύτως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπληστοί. ^{20a} βδέλυγμα Κυρίῳ στηρίζων ὀφθαλμὸν, καὶ οἱ ἀπαίδευτοι ἀκρατεῖς γλώσση. ²¹ Δοκίμιον ἀργυρίῳ καὶ χρυσοῦ πύρωσις, ἀνὴρ δὲ δοκιμάζεται διὰ στόματος ἐγκωμιαζόντων αὐτόν. ^{21a} καρδία ἀνόμου ἐκζητεῖ κακὰ, καρδία δὲ εὐθὴς ζητεῖ γνώσιν. ²² Ἐὰν μαστιγοῖς ἄφρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀτιμάζων, οὐ μὴ περιέλθῃ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ.

²³ Γνωστῶς ἐπιγνώσῃ ψυχᾶς ποιμνίου σου, καὶ ἐπιστήσεις καρδίαν σου σαῖς ἀγέλαις. ²⁴ Ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀνδρὶ κράτος καὶ ἰσχὺς, οὐδὲ παραδίδωσιν ἐκ

γενεᾶς εἰς γενεάν. ²⁵ Ἐπιμελοῦ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ γλωρῶν, καὶ κερεῖς πόαν, καὶ σύναγε χόρτον ὄρεινόν, ²⁶ ἵνα ἔχης πρόβατα εἰς ἱματισμόν· τίμα πεδίον, ἵνα ὡσί σοι ἄρνες. ²⁷ Ὡς, παρ' ἐμοῦ ἔχεις ῥήσεις ἰσχυρὰς εἰς τὴν ζωὴν σου, καὶ εἰς τὴν ζωὴν σῶν θεραπόντων.

28

¹ Φεύγει ἀσεβῆς μηδενὸς διώκοντος, δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πέποιθε. ² Δι' ἁμαρτίας ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται, ἀνὴρ δὲ πανούργος κατασβέσει αὐτάς. ³ Ἀνδρεῖος ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ πτωχοῦς· ὥσπερ ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελῆς, ⁴ οὕτως οἱ ἐγκαταλείποντες τὸν νόμον ἐγκωμιάζουσιν ἀσέβειαν· οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον, περιβάλλουσιν ἑαυτοὺς τεῖχος. ⁵ Ἄνδρες κακοὶ οὐ συνήσουσι κρίμα, οἱ δὲ ζητοῦντες τὸν Κύριον συνήσουσιν ἐν παντί.

⁶ Κρείσσων πτωχὸς πορευόμενος ἐν ἀληθείᾳ, πλουσίον ψευδοῦς. ⁷ Φυλάσσει νόμον υἱὸς συνετὸς, ὃς δὲ ποιμαίνει ἀσωτίαν ἀτιμάζει πατέρα. ⁸ Ὁ πλοῦθύνων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκων καὶ πλεονασμῶν, τῷ ἐλεῶντι πτωχοῦς συναίγει αὐτόν. ⁹ Ὁ ἐκκλίνων τὸ οὖς αὐτοῦ μὴ εἰσακοῦσαι νόμου, καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἐβδέλυκται.

¹⁰ Ὁς πλαναῖ εὐθεῖς ἐν ὁδῷ κακῇ, εἰς διαφθορὰν αὐτὸς ἐμπεσεῖται· οἱ δὲ ἄνομοι διελεύσονται ἀγαθὰ, καὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς αὐτά. ¹¹ Σοφὸς παρ' ἑαυτῷ ἀνὴρ πλούσιος, πένης δὲ νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ. ¹² Διὰ βοήθειαν δικαίων πολλὴ γίνεται δόξα, ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἀλίσκονται ἀνθρωποι.

¹³ Ὁ ἐπικαλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτοῦ οὐκ εὐδοwhθήσεται, ὁ δὲ ἐξηγούμενος ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται. ¹⁴ Μακάριος ἀνὴρ ὃς καταπτήσῃ πάντα δι' εὐλάβειαν, ὁ δὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖται κακοῖς. ¹⁵ Λέων πεινῶν καὶ λύκος διψῶν, ὃς τυρανεῖ, πτωχὸς ὢν, ἔθνος πενιχροῦ. ¹⁶ Βασιλεὺς ἐνδεῆς προσόδων μέγας συκοφάντης, ὁ δὲ μισῶν ἀδικίαν μακρὸν χρόνον ζήσεται.

¹⁷ Ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόβου ὁ ἐγγυόμενος, φυγὰς ἔσται καὶ οὐκ ἐν ἀσφαλείᾳ· ^{17a} παίδευε υἱὸν καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυχῇ, οὐ μὴ ὑπακούσει ἔθνει παρανόμῳ. ¹⁸ Ὁ πορευόμενος δικαίως βεβοηθήσεται, ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος ἐμπλακῆσεται. ¹⁹ Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρτων, ὁ δὲ διώκων σχολὴν πλησθήσεται πενίας.

²⁰ Ἀνὴρ ἀξιοπίστος πολλὰ εὐλογηθήσεται, ὁ δὲ κακὸς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται. ²¹ Ὁς οὐκ αἰσχύνεται πρόσωπα δικαίων, οὐκ ἀγαθὸς, ὁ τοιοῦτος ψωμοῦ ἄρτου ἀποδώσεται ἄνδρα. ²² Σπευδεὶ πλουτεῖν ἀνὴρ βάσκανος, καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἐλεῆμων κρατήσῃ αὐτοῦ.

²³ Ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδοῦς, χάριτας ἔξει μᾶλλον τοῦ γλωσσοχαριτοῦντος. ²⁴ Ὁς ἀποβάλλεται πατέρα ἢ μητέρα, καὶ δοκεῖ μὴ ἁμαρτάνειν, οὗτος κοινωνὸς ἐστὶν ἀνδρὸς ἀσεβοῦς. ²⁵ Ἄπιστος ἀνὴρ κρίνει εἰκῆ, ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ Κύριον ἐν ἐπιμελείᾳ ἔσται. ²⁶ Ὁς πέποιθε θρασεῖα καρδίᾳ, ὁ τοιοῦτος ἄφρων, ὃς δὲ πορεύεται σοφία σωθήσεται. ²⁷ Ὁς δίδωσι πτωχοῖς οὐκ ἐνδεηθήσεται, ὃς δὲ ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἔσται. ²⁸ Ἐν τόποις ἀσεβῶν στένουσι δίκαιοι, ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπωλείᾳ πληθυνθήσονται δίκαιοι.

29

¹ Κρείσσω ἀνὴρ ἐλέγχων ἀνδρὸς σκληροτραχήλου, ἐξαπίνης γὰρ φλεγόμενου αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἴσας. ² Ἐγκωμιαζομένων δικαίων εὐφρανθήσονται λαοί, ἀρχόντων δὲ ἀσεβῶν στένουσιν ἄνδρες. ³ Ἀνδρὸς φιλοῦντος σοφίαν εὐφραίνεται πατὴρ αὐτοῦ, ὃς δὲ ποιμαίνει πόρνας ἀπολεῖ πλοῦτον. ⁴ Βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησι χώραν, ἀνὴρ δὲ παράνομος κατασκάπτει. ⁵ Ὁς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου δίκτυον, περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν. ⁶ Ἄμαρτάνονται ἀνδρὶ μεγάλη παγίς, δίκαιος δὲ ἐν χαρᾷ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἔσται. ⁷ Ἐπίσταται δίκαιος κρίνειν πενιχροῖς, ὁ δὲ ἀσεβῆς οὐ νοεῖ γνῶσιν, καὶ πτωχῷ οὐχ ὑπάρχει νοῦς ἐπιγνώμων.

⁸ Ἄνδρες ἄνομοι ἐξέκαυσαν πόλιν, σοφοὶ δὲ ἀπέστρεψαν ὀργήν. ⁹ Ἀνὴρ σοφὸς κρινεῖ ἔθνη, ἀνὴρ δὲ φαῦλος ὀργιζόμενος καταγελάται καὶ οὐ καταπτήσῃ. ¹⁰ Ἄνδρες αἱμάτων μέτοχοι μισοῦσιν ὄσιον, οἱ δὲ εὐθεῖς ἐκζητήσουσι ψυχὴν αὐτοῦ. ¹¹ Ὅλον τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐκφέρει ἄφρων, σοφὸς δὲ ταμεύεται κατὰ μέρος. ¹² Βασιλέως ὑπακούοντος λόγον ἄδικου, πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παράνομοι. ¹³ Δανιστοῦ καὶ χρεωφειλέτου ἀλλήλοις συνελθόντων, ἐπισκοπὴν ἀμφοτέρων ποιεῖται ὁ Κύριος. ¹⁴ Βασιλέως ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντος πτωχοῦς, ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται. ¹⁵ Πληγαὶ καὶ ἐλεγχοὶ διδώσι σοφίαν, παῖς δὲ

πλανώμενος αισχύνει γονεῖς αὐτοῦ. ¹⁶ Πολλῶν ὄντων ἀσεβῶν πολλαὶ γίνονται ἀμαρτίαι, οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπτόντων κατάφοβοι γίνονται.

¹⁷ Παίδευε υἱόν σου, καὶ ἀναπαύσει σε, καὶ δώσει κόσμον τῇ ψυχῇ σου. ¹⁸ Οὐ μὴ ὑπάρξη ἐξηγητὴς ἔθνει παρανόμῳ, ὁ δὲ φυλάσσων τὸν νόμον μακαριστός. ¹⁹ Λόγοις οὐ παιδευθήσεται οἰκέτης σκληρός· ἐὰν γὰρ καὶ νοήσῃ, ἀλλ' οὐχ ὑπακούσεται. ²⁰ Ἐὰν ἴδῃς ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις, γίνωσκε ὅτι ἐλπίδα ἔχει μᾶλλον ὁ ἄφρων αὐτοῦ. ²¹ Ὃς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδός, οἰκέτης ἔσται, ἔσχατον δὲ ὀδυνηθήσεται ἐφ' ἑαυτῷ. ²² Ἄνῃρ θυμώδης ἐγείρει νεῖκος, ἀνῆρ δὲ ὀργίλος ἐξώρυξεν ἀμαρτίαν. ²³ Ὑβρις ἄνδρα ταπεινοῖ, τοὺς δὲ ταπεινόφρονας ἐρείδει δόξη Κύριος.

²⁴ Ὃς μερίζεται κλέπτῃ, μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν· ἐὰν δὲ ὄρκου προτεθέντος ἀκούσαντες μὴ ἀναγγείλωσι, ²⁵ φοβηθέντες καὶ αἰσχυρθέντες ἀνθρώπους ὑπεσκελίσθησαν, ὁ δὲ πεποithώς ἐπὶ Κυρίῳ εὐφρανθήσεται· ἀσέβεια ἀνδρὶ δίδωσι σφάλμα, ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ τῷ δεσπότῃ σωθήσεται. ²⁶ Πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα ἡγουμένων, παρὰ δὲ Κυρίου γίνεται τὸ δίκαιον ἀνδρὶ. ²⁷ Βδέλυγμα δίκαιος ἀνῆρ ἀνδρὶ ἀδίκῳ, βδέλυγμα δὲ ἀνόμῳ κατευθύνουσα ὁδός.

31

¹⁰ Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει; τιμιώτερα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη. ¹¹ Θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς· ἡ τοιαύτη καλῶν σκύλων οὐκ ἀπορήσει. ¹² Ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ εἰς ἀγαθὰ πάντα τὸν βίον. ¹³ Μηρυομένη ἔρια καὶ λιπὸν, ἐποίησεν εὐχρηστον ταῖς χερσὶν αὐτῆς. ¹⁴ Ἐγένετο ὡσεὶ ναῦς ἐμπορευομένη μακρόθεν, συνάγει δὲ αὐτὴ τὸν βίον. ¹⁵ Καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν, καὶ ἔδωκε βρώματα τῷ οἴκῳ, καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίαις. ¹⁶ Θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύτευσεν κτῆμα. ¹⁷ Ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὄσφυν αὐτῆς ἤρεισε τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον. ¹⁸ Καὶ ἐγεύσατο ὅτι καλόν ἐστὶ τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ οὐκ ἀποσβέννυται ὁ λυχνος αὐτῆς ὄλην τὴν νύκτα. ¹⁹ Τοὺς πήχεις αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα, τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον. ²⁰ Χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξε πένητι, καρπὸν δὲ ἐξέτεινεν πτωχῷ.

²¹ Οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνῆρ αὐτῆς ὅταν που χρονίζῃ, πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῆς ἐνδεδυμένοι εἰαί. ²² Δισσὰς χλαίνας ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐκ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἑαυτῇ ἐνδύματα. ²³ Περίβλεπτος δὲ γίνεται ὁ ἀνῆρ αὐτῆς ἐν πύλαις, ἡνίκα ἂν καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν γερόντων κατοίκων τῆς γῆς. ²⁴ Συνδόνας ἐποίησε καὶ ἀπέδοτο περιζώματα τοῖς Χανααίοις, στόμα αὐτῆς διήνοιξε προσεχόντως καὶ ἐννόμως, καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς. ²⁵ Ἰσχύον καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις. ²⁶ Στεγναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς, σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν. ²⁷ Τὸ στόμα δὲ ἀνοίγει σοφῶς καὶ νομοθέσμως. Ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς ²⁸ ἀνέστησε τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἐπλοῦτησαν, καὶ ὁ ἀνῆρ αὐτῆς ἤνεσεν αὐτήν. ²⁹ Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον, πολλαὶ ἐποίησαν δύναμιν· σὺ δὲ ὑπέρκεισαι, ὑπερῆρας πάσας. ³⁰ Ψευδεῖς ἀρέσκειαί, καὶ μάταιον κάλλος γυναικός· γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται, φόβον δὲ Κυρίου αὐτὴ αἰνεῖται. ³¹ Δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς, καὶ αἰνεῖσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνῆρ αὐτῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

1 ΡΗΜΑΤΑ Ἐκκλησιαστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ.
2 Ματαιότης ματαιότητων, εἶπεν ὁ Ἐκκλησιαστής, ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης.

3 Τίς περίσσεια τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ ᾧ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
4 Γενεὰ πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται, καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἔσθηκε. ⁵ Καὶ ἀνατέλλων ὁ ἥλιος καὶ δύνει ὁ ἥλιος καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἔλκει. ⁶ αὐτὸς ἀνατέλλων ἐκεῖ πορεύεται πρὸς Νότον, καὶ κυκλοῖ πρὸς Βορρᾶν· κυκλοῖ κυκλῶν πορεύεται τὸ πνεῦμα, καὶ ἐπὶ κύκλους αὐτοῦ ἐπιστρέφει τὸ πνεῦμα. ⁷ Πάντες οἱ χεῖμαρροι πορεύονται εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἐμπιμπλαμένη· εἰς τὸν τόπον οὗ οἱ χεῖμαρροι πορεύονται, ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσι τοῦ πορευθῆναι.
8 Πάντες οἱ λόγοι ἔγκοποι, οὐ δυνησεται ἀνὴρ τοῦ λαλεῖν· καὶ οὐ πλησθήσεται ὀφθαλμὸς τοῦ ὄρᾶν, καὶ οὐ πληρωθήσεται οὖς ἀπὸ ἀκροάσεως.

9 Τί τὸ γεγονός; αὐτὸ τὸ γενησόμενον· καὶ τί τὸ πεποιημένον; αὐτὸ τὸ ποιηθησόμενον· καὶ οὐκ ἔστι πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον. ¹⁰ Ὃς λαλήσει καὶ ἐρεῖ, ἴδε τοῦτο καινὸν ἔστιν; ἤδη γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς γενομένοις ἀπὸ ἐμπροσθεν ἡμῶν. ¹¹ Οὐκ ἔστι μνήμη τοῖς πρώτοις, καὶ γε τοῖς ἐσχάτοις γενομένοις οὐκ ἔσται αὐτῶν μνήμη μετὰ τῶν γενησομένων εἰς τὴν ἐσχάτην.

12 Ἐγὼ ἐκκλησιαστής ἐγενόμην βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹³ Καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ ἐκζητῆσαι καὶ τοῦ κατασκεῦασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ πάντων τῶν γινομένων ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὅτι περισπασμὸν πονηρὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ.

14 Εἶδον σύμματα τὰ ποιήματα τὰ πεποιημένα ὑπὸ τὸν ἥλιον· καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. ¹⁵ Διεστραμμένοι οὐ δυνησεται ἐπικομηθῆναι, καὶ ὑστέρημα οὐ δυνησεται ἀριθμηθῆναι. ¹⁶ Ἐλάλησα ἐν καρδίᾳ μου, τῷ λέγειν, ἰδοὺ ἐγὼ ἐμεγαλύνθην, καὶ προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν οἱ ἐγένοντο ἐμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τοῦ γνῶναι σοφίαν καὶ γνῶσιν. ¹⁷ Καὶ καρδίᾳ μου εἶδε πολλὰ, σοφίαν καὶ γνῶσιν, παραβολὰς καὶ ἐπιστήμην· ἔγνων ἐγὼ ὅτι καὶ γε τοῦτο ἔστι προαίρεσις πνεύματος. ¹⁸ Ὅτι ἐν πλήθει σοφίας πλήθος γνώσεως, καὶ ὁ προστιθεὶς γνῶσιν, προσθήσει ἀλγῆμα.

2

1 Εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, δεῦρο δὴ πειράσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἴδε ἐν ἀγαθῷ· καὶ ἰδοὺ καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ² Τῷ γέλῳτι εἶπα, περιφορὰν, καὶ τῇ εὐφροσύνῃ, τί τοῦτο ποιεῖς;

3 Καὶ κατεσκεψάμην εἰ ἡ καρδίᾳ μου ἐλκύσει ὡς οἶνον τὴν σάρκα μου, καὶ καρδίᾳ μου ὠδήγησεν ἐν σοφίᾳ, καὶ τοῦ κρατῆσαι ἐπ' εὐφροσύνην, ἕως οὗ ἴδω ποῖον τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὃ ποιήσουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν. ⁴ Ἐμεγάλυνα ποίημά μου, ὠκοδόμησά μοι οἶκους, ἐφύτευσά μοι ἀμπελώνας, ⁵ ἐποίησά μοι κήπους καὶ παραδείσους, καὶ ἐφύτευσά ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρποῦ. ⁶ Ἐποίησά μοι κολυμβήθρας ὑδάτων τοῦ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν δρυμὸν βλαστῶντα ξύλα. ⁷ Ἐκτησάμην δούλους καὶ παιδίσκας, καὶ οἰκογενεὶς ἐγένοντό μοι, καὶ γε κτήσις βοσκολίου καὶ ποιμνίου πολλῆ ἐγένετό μοι ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἐμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁸ Συνήγαγόν μοι καὶ γε ἀργύριον καὶ γε χρυσίον, καὶ περιουσιασμοὺς βασιλέων καὶ τῶν χωρῶν· ἐποίησά μοι ἄδοντας καὶ ἄβουδας, καὶ ἐντυφήματα υἱῶν ἀνθρώπων, οἶνοχόρον καὶ οἶνοχόας.

9 Καὶ ἐμεγαλύνθην καὶ προσέθηκα παρὰ πάντας τοὺς γενομένους ἀπὸ ἐμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ γε σοφία μου ἐστάθη μοι. ¹⁰ Καὶ πᾶν ὃ ἤτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, οὐκ ἀφείλον ἀπ' αὐτῶν· οὐκ ἀπεκώλυσά τὴν καρδίαν μου ἀπὸ πάσης εὐφροσύνης μου, ὅτι καρδίᾳ μου εὐφράνθη ἐν παντὶ μόχθῳ μου· καὶ τοῦτο ἐγένετο μερὶς μου ἀπὸ παντὸς μόχθου μου. ¹¹ Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶσι ποιήμασί μου οἷς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου, καὶ ἐν μόχθῳ ᾧ ἐμόχθησα τοῦ ποιεῖν, καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος, καὶ οὐκ ἔστι περίσσεια ὑπὸ τὸν ἥλιον.

12 Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ τοῦ ἰδεῖν σοφίαν καὶ παραφορὰν καὶ ἀφροσύνην, ὅτι τίς ἀνθρωπος ὃς ἐπελεύσεται ὀπίσω τῆς βουλῆς; τὰ ὅσα ἐποίησεν αὐτήν. ¹³ Καὶ εἶδον ἐγὼ ὅτι ἔστι περίσσεια τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ τὴν ἀφροσύνην, ὡς περίσσεια τοῦ φωτὸς ὑπὲρ τὸ σκότος. ¹⁴ Τοῦ σοφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ ὁ ἄφρων

ἐν σκότει πορεύεται· καὶ ἔγνω καὶ γε ἐγώ, ὅτι συνάντημα ἐν συναυτήσεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.

¹⁵ Καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, ὡς συνάντημα τοῦ ἄφρονος καὶ γε ἐμοὶ συναυτήσεται μοι, καὶ ἵνατί ἐσοφισάμην ἐγώ; περισσὸν ἐλάλησα ἐν καρδίᾳ μου, ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης, διότι ὁ ἄφρων ἐκ περισσεύματος λαλεῖ. ¹⁶ Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ μνήμη τοῦ σοφοῦ μετὰ τοῦ ἄφρονος εἰς τὸν αἰῶνα, καθότι ἤδη αἱ ἡμέραι ἐρχόμεναι τὰ πάντα ἐπελήσθη· καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ σοφὸς μετὰ τοῦ ἄφρονος;

¹⁷ Καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωὴν· ὅτι πονηρὸν ἐπ' ἐμέ τὸ ποίημα τὸ πεπονημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. ¹⁸ Καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σύμματα μόχθου μου ὃν ἐγὼ κοπιῶ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι ἀφίω αὐτὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ γινομένῳ μετ' ἐμέ. ¹⁹ Καὶ τίς εἶδεν εἰ σοφὸς ἔσται ἢ ἄφρων; καὶ εἰ ἐξουσιάζεται ἐν παντὶ μόχθῳ μου, ὧ ἐμόχθησα καὶ ὧ ἐσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον; καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ²⁰ Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ τοῦ ἀποτάξασθαι τὴν καρδίαν μου ἐν παντὶ μόχθῳ μου ὧ ἐμόχθησα ὑπὸ τὸν ἥλιον· ²¹ Ὅτι ἔστιν ἄνθρωπος ὅτι μόχθος αὐτοῦ ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀνδρίᾳ· καὶ ἄνθρωπος ὧ οὐκ ἐμόχθησεν ἐν αὐτῷ, δώσει αὐτῷ μερίδα αὐτοῦ· καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ πονηρία μεγάλη. ²² ὅτι γίνεται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ καὶ ἐν προαιρέσει καρδίας αὐτοῦ ὧ αὐτὸς μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον. ²³ Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἀληγμάτων καὶ θυμοῦ περισπασμὸς αὐτοῦ, καὶ γε ἐν νυκτὶ οὐ κοιμάται ἡ καρδία αὐτοῦ· καὶ γε τοῦτο ματαιότης ἔστιν.

²⁴ Οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ, ὃ φάγεται καὶ ὃ πίεται καὶ ὃ δεῖξει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ἐν μόχθῳ αὐτοῦ· καὶ γε τοῦτο εἶδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς τοῦ Θεοῦ ἔστιν· ²⁵ Ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς πίεται παρέξ αὐτοῦ; ²⁶ Ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἔδωκε σοφίαν καὶ γνώσιν καὶ εὐφροσύνην, καὶ τῷ ἁμαρτάνοντι ἔδωκε περισπασμὸν τοῦ προσθεῖναι καὶ τοῦ συναγαγεῖν, τοῦ δοῦναι τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

3

¹ Τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος, καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ² Καιρὸς τοῦ τεκεῖν καὶ καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν, καιρὸς τοῦ φυτεῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκτίλαι τὸ πεφτυεμένον· ³ Καιρὸς τοῦ ἀποκτεῖναι καὶ καιρὸς τοῦ ἰάσασθαι, καιρὸς τοῦ καθελεῖν καὶ καιρὸς τοῦ οἰκοδομεῖν· ⁴ Καιρὸς τοῦ κλαῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ γελάσαι, καιρὸς τοῦ κόπασθαι καὶ καιρὸς τοῦ ὀρχήσασθαι· ⁵ Καιρὸς τοῦ βαλεῖν λίθους καὶ καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν λίθους, καιρὸς τοῦ περιλαβεῖν καὶ καιρὸς τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περιλήψεως· ⁶ Καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι, καιρὸς τοῦ φυλάξαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκβαλεῖν· ⁷ Καιρὸς τοῦ ῥῆξαι καὶ καιρὸς τοῦ ῥάψαι, καιρὸς τοῦ σιγαῖν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν· ⁸ Καιρὸς τοῦ φιληῖσαι καὶ καιρὸς τοῦ μισῆσαι, καιρὸς πολέμου καὶ καιρὸς εἰρήνης.

⁹ Τίς περίσσεια τοῦ ποιούντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχθεῖ;

¹⁰ Εἶδον σὺν πάντα τὸν περισπασμὸν, ὃν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ. ¹¹ Τὰ σύμματα ἃ ἐποίησε καλὰ ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καὶ γε σύμματα τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτῶν, ὅπως μὴ εὐρῇ ὁ ἄνθρωπος τὸ ποίημα ὃ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους. ¹² Ἐγνω ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἐν αὐτοῖς, εἰ μὴ τοῦ εὐφρανθῆναι καὶ τοῦ ποιεῖν ἀγαθὸν ἐν ζωῇ αὐτοῦ·

¹³ Καὶ γε πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται καὶ πίεται, καὶ ἴη ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ, δόμα Θεοῦ ἔστιν. ¹⁴ Ἐγνω ὅτι πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς αὐτὰ ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα, ἐπ' αὐτῷ οὐκ ἔστι προσθεῖναι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀφελεῖν· καὶ ὁ Θεὸς ἐποίησεν, ἵνα φοβηθῶσιν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁵ Τὸ γενόμενον ἤδη ἔστί, καὶ ὅσα τοῦ γίνεσθαι ἤδη γέγονε, καὶ ὁ Θεὸς ζητήσει τὸν διωκόμενον.

¹⁶ Καὶ ἔτι εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον τόπον τῆς κρίσεως, ἐκεῖ ὁ ἀσεβῆς· καὶ τόπον τοῦ δικαίου, ἐκεῖ ὁ εὐσεβῆς. ¹⁷ Καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, σὺν τὸν δικαίον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῆ κρινεῖ ὁ Θεός, ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιήματι ἐκεῖ.

¹⁸ Εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, περὶ λαλιᾶς υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι διακρινεῖ αὐτοὺς ὁ Θεός, καὶ τοῦ δεῖξαι ὅτι αὐτοὶ κτήνη εἰσὶ. ¹⁹ Καὶ γε αὐτοῖς συνάντημα υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ συνάντημα τοῦ κτήνους, συνάντημα ἐν αὐτοῖς· ὡς ὁ θάνατος τούτου, οὕτως καὶ ὁ θάνατος τούτου· καὶ πνεῦμα ἐν τοῖς πᾶσι· καὶ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος παρὰ τὸ κτήνος; οὐδέν· ὅτι πάντα ματαιότης. ²⁰ Τὰ πάντα εἰς τόπον ἕνα, τὰ πάντα ἐγένετο ἀπὸ τοῦ χοδός, καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέφει εἰς τὸν χοῦν. ²¹ Καὶ τίς εἶδε πνεῦμα υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, εἰ ἀναβαίνει αὐτὸ ἄνω; καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ

κτήνους, εἰ καταβαίνει αὐτὸ κάτω εἰς γῆν; ²² Καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν εἰ μὴ ὁ εὐφρανθῆσεται ὁ ἄνθρωπος ἐν ποιήμασιν αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ, ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν τοῦ ἰδεῖν ἐν ᾧ ἔαν γέννηται μετ' αὐτόν;

4

¹ Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ, καὶ εἶδον συμπάσας τὰς συκοφαντίας τὰς γενομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον· καὶ ἰδοὺ δάκρυον τῶν συκοφαντουμένων, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν, καὶ ἀπὸ χειρὸς συκοφαντούντων αὐτοῖς ἰσχὺς, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν. ² Καὶ ἐπῆνεσα ἐγὼ σύμπαντας τοὺς τεθνηκότας τοὺς ἦδη ἀποθανόντας ὑπὲρ τοὺς ζῶντας, ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἕως τοῦ νῦν. ³ Καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τοὺτους ὅστις οὐπω ἐγένετο, ὃς οὐκ εἶδε σὺν πάνι τὸ ποίημα τὸ πονηρὸν τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.

⁴ Καὶ εἶδον ἐγὼ σύμπαντα τὸν μόχθου, καὶ σύμπασαν ἀνδρίαν τοῦ ποιήματος, ὅτι αὐτὸ ζῆλος ἀνδρὸς ἀπὸ τοῦ ἐταίρου αὐτοῦ· καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. ⁵ Ὁ ἄφρων περιέβαλε τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἔφαγε τὰς σάρκας αὐτοῦ. ⁶ Ἀγαθὸν πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύσεως ὑπὲρ πληρώματα δύο δρακῶν μόχθου καὶ προαιρέσεως πνεύματος.

⁷ Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ, καὶ εἶδον ματαιότητα ὑπὸ τὸν ἥλιον. ⁸ Ἔστιν εἶς, καὶ οὐκ ἔστι δεύτερος· καὶ γε υἱὸς καὶ γε ἀδελφὸς οὐκ ἔστιν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἔστι περασμὸς τῷ παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ· καὶ γε ὀφθαλμὸς αὐτοῦ οὐκ ἐμπιμπλάται πλοῦτου· καὶ τίς ἐγὼ μοχθῶ, καὶ στερίσκω τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀγαθωσύνης; καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ περισπασμὸς πονηρὸς ἔστιν. ⁹ Ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα, οἷς ἔστιν αὐτοῖς μισθὸς ἀγαθὸς ἐν μόχθῳ αὐτῶν. ¹⁰ Ὅτι ἔαν πέσωσιν, ὁ εἷς ἐγερεῖ τὸν μέτοχον αὐτοῦ· καὶ οὐαὶ αὐτῷ τῷ ἐνὶ, ὅταν πέση καὶ μὴ ἦ δεύτερος ἐγείρει αὐτόν. ¹¹ Καὶ γε ἔαν κοιμηθῶσι δύο, καὶ θέρμη αὐτοῖς, καὶ ὁ εἷς πῶς θερμανθῆ; ¹² Καὶ ἔαν ἐπικραταιωθῆ ὁ εἷς, οἱ δύο στήσονται κατέναντι αὐτοῦ, καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἐντριτον οὐ ταχέως ἀπορραγήσεται.

¹³ Ἀγαθὸς παῖς πένης καὶ σοφὸς ὑπὲρ βασιλέα πρεσβύτερον καὶ ἄφρονα, ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ προσέχειν ἐπὶ. ¹⁴ Ὅτι ἐξ οἴκου τῶν δεσμιῶν ἐξελεύσεται τοῦ βασιλεῦσαι, ὅτι καὶ γε ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐγενήθη πένης. ¹⁵ Εἶδον σύμπαντας τοὺς ζῶντας τοὺς περιπατοῦντας ὑπὸ τὸν ἥλιον μετὰ τοῦ νεανίσκου τοῦ δευτέρου, ὃς στήσεται ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁶ Οὐκ ἔστι περασμὸς τῷ παντὶ λαῷ, τοῖς πᾶσιν οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ γε οἱ ἔσχατοι οὐκ εὐφρανθήσονται ἐπ' αὐτῷ· ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

¹⁷ Φύλαξον τὸν πόδα σου, ἐν ᾧ ἔαν πορεύῃ εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀκούειν, ὑπὲρ δόμα τῶν ἀφρόνων θυσία σου, ὅτι οὐκ εἰσὶν εἰδότες τοῦ ποιῆσαι κακόν.

5

¹ Μὴ σπεῦδε ἐπὶ στόματί σου, καὶ καρδιά σου μὴ ταχυνάτω τοῦ ἐξενέγκαι λόγον πρὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ· ὅτι ὁ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ ἐπὶ τῆς γῆς· διὰ τοῦτο ἔστωσαν οἱ λόγοι σου ὀλίγοι. ² Ὅτι παραγίνεται ἐνὺπνιον ἐν πλήθει πειρασμοῦ, καὶ φωνὴ ἄφρονος ἐν πλήθει λόγων.

³ Καθὼς εὗξη εὐχὴν τῷ Θεῷ, μὴ χρονίσῃς τοῦ ἀποδοῦναι αὐτήν· ὅτι οὐκ ἔστι θέλημα ἐν ἄφροσι· σὺ οὖν ὅσα ἔαν εὗξη, ἀπόδος. ⁴ Ἀγαθὸν τὸ μὴ εὗξασθαί σε, ἢ τὸ εὗξασθαί σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι. ⁵ Μὴ δῶς τὸ στόμα σου τοῦ ἐξαμαρτήσαι τὴν σάρκα σου, καὶ μὴ εἰπῃς πρὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἄγνωσι ἐστίν· ἵνα μὴ ὀργισθῆ ὁ Θεὸς ἐπὶ φωνῇ σου, καὶ διαφθεῖρῃ τὰ ποιήματα χειρῶν σου. ⁶ Ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ ματαιοτήτων καὶ λόγων πολλῶν, ὅτι σὺ τὸν Θεὸν φοβοῦ.

⁷ Ἐὰν συκοφαντίαν πένητος καὶ ἀρπαγὴν κρίματος καὶ δικαιοσύνης ἴδῃς ἐν χώρᾳ, μὴ θαυμάσῃς ἐπὶ τῷ πράγματι· ὅτι ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλοῦ φυλάξαι, καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτοῖς. ⁸ Καὶ περίσσεια γῆς ἐπὶ παντὶ ἐστίν, βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ εἰργασμένου.

⁹ Ἀγαπῶν ἀργύριον οὐ πλησθήσεται ἀργυρίου· καὶ τίς ἠγάπησεν ἐν πλήθει αὐτῶν γέννημα; καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ¹⁰ Ἐν πλήθει ἀγαθωσύνης ἐπληθύνθησαν ἔσθοντες αὐτήν· καὶ τί ἀνδρεία τῷ παρ' αὐτῆς; ὅτι ἀρχὴ τοῦ ὄραν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ¹¹ Γλυκὺς ὕπνος τοῦ δούλου εἰ ὀλίγον καὶ εἰ πολὺ φάγεται, καὶ τῷ ἐμπλησθέντι τοῦ πλουτήσαι, οὐκ ἔστιν ἀφίων αὐτὸν τοῦ ὑπνώσαι.

¹² Ἔστιν ἀρρώστια ἢν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, πλοῦτον φυλασσόμενον τῷ παρ' αὐτοῦ εἰς κακίαν αὐτῷ, ¹³ καὶ ἀπολεῖται ὁ πλοῦτος ἐκεῖνος ἐν περισπασμῷ πονηρῷ, καὶ ἐγέννησεν υἱὸν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ οὐδέν. ¹⁴ Καθὼς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστρὸς

μητρὸς αὐτοῦ γυμνός, ἐπιστρέψει τοῦ πορευθῆναι ὡς ἤκει, καὶ οὐδὲν οὐ λήψεται ἐν μόχθῳ αὐτοῦ, ἵνα πορευθῆ ἔν χειρὶ αὐτοῦ. ¹⁵ Καί γε τοῦτο πονηρὰ ἀβρώστια· ὡσπερ γὰρ παρεγένετο, οὕτως καὶ ἀπελεύσεται· καὶ τίς ἡ περίσσεια αὐτοῦ ἢ μοχθεῖ εἰς ἄνεμον; ¹⁶ Καί γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἐν σκότει, καὶ ἐν πένθει, καὶ θυμῷ πολλῷ, καὶ ἀβρώστια, καὶ χόλω.

¹⁷ Ἰδοῦ, εἶδον ἐγὼ ἀγαθόν, ὃ ἐστὶ καλόν, τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ ἰδεῖν ἀγαθωσύνην ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ, ὃ ἂν μοχθῆ ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτοῦ ὧν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ. ¹⁸ Καί γε πᾶς ἄνθρωπος ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα, καὶ ἐξουσίασεν αὐτῷ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ, καὶ τοῦ· εὐφραυθῆναι ἐν μόχθῳ αὐτοῦ, τοῦτο δόγμα Θεοῦ ἐστίν. ¹⁹ Ὅτι οὐ πολλὰ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς περισπᾷ αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας αὐτοῦ.

6

¹ Ἔστι πονηρία ἣν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ πολλή ἐστίν ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον· ² Ἀνὴρ ὃ δώσει αὐτῷ ὁ Θεὸς πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα καὶ δόξαν, καὶ οὐκ ἔστιν ὑστερῶν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὧν ἐπιθυμήσει, καὶ οὐκ ἐξουσίασει αὐτῷ ὁ Θεὸς τοῦ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι ἀνὴρ ξένος φάγεται αὐτόν· τοῦτο ματαιότης καὶ ἀβρώστια πονηρὰ ἐστίν.

³ Ἐὰν γεννήσῃ ἀνὴρ ἑκατόν, καὶ ἔτη πολλὰ ζήσεται, καὶ πλήθος ὃ, τι ἔσονται αἱ ἡμέραι ἐτών αὐτοῦ, καὶ ψυχὴ αὐτοῦ οὐ πλησθήσεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης, καὶ γε ταφὴ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ, εἶπα, ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν τὸ ἔκτρωμα. ⁴ Ὅτι ἐν ματαιότητι ἦλθε, καὶ ἐν σκότει πορεύεται, καὶ ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθήσεται· ⁵ Καί γε ἥλιον οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ ἔγνω ἀναπαύσεις, τούτῳ ὑπὲρ τούτων· ⁶ Καὶ ἔζησε χιλίων ἐτών καθόδους, καὶ ἀγαθωσύνην οὐκ εἶδε, μὴ οὐκ εἰς τόπον ἕνα πορεύεται τὰ πάντα;

⁷ Πᾶς μόχθος ἀνθρώπου εἰς στόμα αὐτοῦ, καὶ γε ἡ ψυχὴ οὐ πληρωθήσεται. ⁸ Ὅτι περίσσεια τῷ σοφῷ ὑπὲρ τὸν ἄφρονα, διότι ὁ πένης οἶδε πορευθῆναι κατέναντι τῆς ζωῆς. ⁹ Ἀγαθὸν ὄραμα ὀφθαλμῶν ὑπερπορευόμενον ψυχῆ· καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

¹⁰ Εἰ τι ἐγένετο, ἦδη κέκληται ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐγνώσθη ὃ ἐστίν ἄνθρωπος, καὶ οὐ δυνήσεται κριθῆναι μετὰ τοῦ ἰσχυροτέρου ὑπὲρ αὐτόν. ¹¹ Ὅτι εἰσι λόγοι πολλοὶ πληθύνοντες ματαιότης.

¹² Τί περισοῦν τῷ ἀνθρώπῳ; ὅτι τίς οἶδεν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῇ ζωῇ, ἀριθμὸν ζωῆς ἡμερῶν ματαιότητος αὐτοῦ; καὶ ἐποίησεν αὐτὰ ἐν σκιᾷ· ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ, τί ἔσται ὀπίσω αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ἥλιον;

7

¹ Ἀγαθὸν ὄνομα ὑπὲρ ἔλαιον ἀγαθόν, καὶ ἡμέρα τοῦ θανάτου ὑπὲρ ἡμέραν γεννήσεως. ² Ἀγαθὸν πορευθῆναι εἰς οἶκον πένθους ἢ ὅτι πορευθῆναι εἰς οἶκον πότου· καθότι τοῦτο τέλος παντὸς ἀνθρώπου, καὶ ὁ ζῶν δώσει ἀγαθὸν εἰς καρδίαν αὐτοῦ. ³ Ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτα, ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπου ἀγαθυνθήσεται καρδία. ⁴ Καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους, καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφροσύνης.

⁵ Ἀγαθὸν τὸ ἀκοῦσαι ἐπιτίμησιν σοφοῦ ὑπὲρ ἄνδρα ἀκούοντα ἄσμα ἀφρόνων. ⁶ Ὡς φωνὴ ἀκαρθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα, οὕτως γέλως τῶν ἀφρόνων· καὶ γε τοῦτο ματαιότης.

⁷ Ὅτι ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφόν, καὶ ἀπόλλυσι τὴν καρδίαν εὐγενεῖας αὐτοῦ. ⁸ Ἀγαθὴ ἐσχάτη λόγῳ ὑπὲρ ἀρχὴν αὐτοῦ, ἀγαθὸν μακρόθυμος ὑπὲρ ὑψηλὸν πνεύματι. ⁹ Μὴ σπεύσῃς ἐν πνεύματί σου τοῦ θυμοῦσθαι, ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ ἀφρόνων ἀναπαύσεται. ¹⁰ Μὴ εἶπης, τί ἐγένετο, ὅτι αἱ ἡμέραι αἱ πρότεροι ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ ταύτας; ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἐπηρώτησας περὶ τούτου.

¹¹ Ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληρονομίας, καὶ περίσσεια τοῖς θεωροῦσι τὸν ἥλιον. ¹² Ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς ἡ σοφία ὡς σκιά ἀργυρίου, καὶ περίσσεια γνώσεως τῆς σοφίας ζωοποιήσει τὸν παρ' αὐτῆς.

¹³ Ἴδε τὰ ποιήματα τοῦ Θεοῦ, ὅτι τίς δυνήσεται κοσμήσαι ὃν ἂν ὁ Θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν; ¹⁴ Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης ζῆθι ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας· ἴδε, καὶ γε σὺν τούτῳ συμφώνως τοῦτο ἐποίησεν ὁ Θεὸς περὶ λαλιάς, ἵνα μὴ εὕρῃ ἄνθρωπος ὀπίσω αὐτοῦ οὐδέν.

¹⁵ Σύμπαντα εἶδον ἐν ἡμέραις ματαιότητός μου· ἐστὶ δίκαιος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ, καὶ ἐστίν ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ. ¹⁶ Μὴ γίνου δίκαιος πολὺ, μηδὲ σοφίζου περισσά, μὴ ποτε ἐκπλαγῆς. ¹⁷ Μὴ ἀσεβήσῃς πολὺ, καὶ μὴ γίνου

σκληρὸς, ἵνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν οὐ καιρῷ σου. ¹⁸ Ἀγαθὸν τὸ ἀντέχεσθαί σε ἐν τούτῳ, καί γε ἀπὸ τούτου μὴ μιάνῃς τὴν χεῖρά σου, ὅτι φοβούμενοις τὸν Θεὸν ἐξελεύσεται τὰ πάντα.

¹⁹ Ἡ σοφία βοηθήσει τῷ σοφῷ ὑπὲρ δέκα ἐξουσιάζοντας τοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει. ²⁰ Ὅτι ἄνθρωπος οὐκ ἔστι δίκαιος ἐν τῇ γῆ, ὃς ποιήσει ἀγαθὸν καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται. ²¹ Καί γε εἰς πάντας λόγους οὐς λαλήσουσιν ἀσεβεῖς, μὴ θῆς καρδίαν σου, ὅπως μὴ ἀκούσης τοῦ δούλου σου καταρωμένου σε. ²² Ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεται σε, καὶ καθόδους πολλὰς κακώσει καρδίαν σου, ὅτι ὡς καί γε σὺ κατηράσω ἐτέρους. ²³ Πάντα ταῦτα ἐπέρασα ἐν σοφίᾳ· εἶπα, σοφισθῆσομαι· καὶ αὕτη ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ. ²⁴ Μακρὰν ὑπὲρ ὃ ἦν, καὶ βαθὺν βάθος, τίς εὕρησει αὐτό;

²⁵ Ἐκύκλωσα ἐγὼ καὶ ἡ καρδία μου τοῦ γνῶναι καὶ τοῦ κατασκέψασθαι καὶ τοῦ ζητῆσαι σοφίαν καὶ ψῆφον, καὶ τοῦ γνῶναι ἀσεβοῦς ἀφροσύνην καὶ ὀχληρίαν καὶ περιφοράν.

²⁶ Καὶ εὕρισκω ἐγὼ αὐτήν, καὶ ἐρῶ πικρότερον ὑπὲρ θάνατον· σὺν τὴν γυναῖκα ἥτις ἐστὶ θήρευμα, καὶ σαγῆναν καρδία αὐτῆς, δεσμὸς εἰς χεῖρας αὐτῆς· ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ ἐξαιρεθῆσεται ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἁμαρτάνων συλληφθήσεται ἐν αὐτῇ. ²⁷ Ἴδε τοῦτο εὗρον, εἶπεν ὁ Ἐκκλησιαστής· μία τῇ μιᾷ τοῦ εὐρεῖν λογισμὸν, ²⁸ ὃν ἐπεζήτησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ οὐχ εὗρον· καὶ ἄνθρωπον ἕνα ἀπὸ χιλίων εὗρον, καὶ γυναῖκα ἐν πᾶσι τούτοις οὐχ εὗρον. ²⁹ Πλὴν ἴδε τοῦτο εὗρον, ὃ ἐποίησεν ὁ Θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθὴ· καὶ αὐτοὶ ἐζήτησαν λογισμοὺς πολλοὺς.

Τίς οἶδε σοφοὺς, καὶ τίς οἶδε λύσιν ῥήματος;

8

¹ Σοφία ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀναιδῆς προσώπῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.

² Στόμα βασιλέως φύλαξον, καὶ περὶ λόγου ὄρκου Θεοῦ. ³ Μὴ σπουδάσης, ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσῃ· μὴ στῆς ἐν λόγῳ πονηρῷ, ὅτι πᾶν ὃ ἐὰν θελήσῃ ποιήσει, ⁴ καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων. καὶ τίς ἐρεῖ αὐτῷ, τί ποιεῖς;

⁵ Ὁ φυλάσσων ἐντολήν, οὐ γνῶσεται ῥῆμα πονηρὸν, καὶ καιρὸν κρίσεως γινώσκει καρδία σοφοῦ. ⁶ Ὅτι παντὶ πράγματι ἐστὶ καιρὸς καὶ κρίσις, ὅτι γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν. ⁷ Ὅτι οὐκ ἔστι γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον, ὅτι καθὼς ἔσται, τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;

⁸ Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐξουσιάζων ἐν πνεύματι, τοῦ κωλύσαι σὺν τῷ πνεύματι. καὶ οὐκ ἔστιν ἐξουσία ἐν ἡμέρᾳ θανάτου, καὶ οὐκ ἔστιν ἀποστολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ οὐ διασώσει ἀσέβεια τὸν παρ' αὐτῆς.

⁹ Καὶ σύμψαν τοῦτο εἶδον, καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν τὸ ποίημα ὃ πεποιήται ὑπὸ τὸν ἥλιον, τὰ ὅσα ἐξουσιάσατο ὁ ἄνθρωπος ἐν ἀνθρώπῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν. ¹⁰ Καὶ τότε εἶδον ἀσεβεῖς εἰς τάφους εἰσαχθέντας, καὶ ἐκ τοῦ ἀγίου· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπηνέθησαν ἐν τῇ πόλει, ὅτι οὕτως ἐποίησαν· καί γε τοῦτο ματαιότης.

¹¹ Ὅτι οὐκ ἔστι γινομένη ἀντιρρήσις ἀπὸ τῶν ποιοούντων τὸ πονηρὸν ταχὺ, διὰ τοῦτο ἐπληροφόρηθη καρδία υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου ἐν αὐτοῖς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν. ¹² Ὅς ἤμαρτεν ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἀπὸ τότε καὶ ἀπὸ μακρότητος αὐτῶν· ὅτι καὶ γινώσκω ἐγὼ, ὅτι ἐστὶν ἀγαθὸν τοῖς φοβούμενοις τὸν Θεόν, ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹³ Καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ, καὶ οὐ μακρυνεῖ ἡμέρας ἐν σκιᾷ, ὃς οὐκ ἔστι φοβούμενος ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ.

¹⁴ Ἔστι ματαιότης ἡ πεποιήται ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν ἀσεβῶν, καὶ εἰσιν ἀσεβεῖς, ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν δικαίων· εἶπα, ὅτι καί γε τοῦτο ματαιότης. ¹⁵ Καὶ ἐπήνερα ἐγὼ σὺν τὴν εὐφροσύνην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι εἰ μὴ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι· καὶ αὐτὸ συμπερσέσται αὐτῷ ἐν μόχθῳ αὐτοῦ ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ, ὅσα ἐδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον.

¹⁶ Ἐν οἷς ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ γνῶναι τὴν σοφίαν, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὸν περιπασμὸν τὸν πεποιημένον ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ ὕπνον ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ οὐκ ἔστι βλέπων. ¹⁷ Καὶ εἶδον σύμπαντα τὰ ποιήματα τοῦ Θεοῦ, ὅτι οὐ δυνήσεται ἄνθρωπος τοῦ εὐρεῖν σὺν τῷ ποίημα τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον· ὅσα ἂν μοχθήσῃ ἄνθρωπος τοῦ ζητῆσαι, καὶ οὐχ εὕρησει· καί γε ὅσα ἂν εἶπῃ σοφὸς τοῦ γνῶναι, οὐ δυνήσεται τοῦ εὐρεῖν· ὅτι σύμψαν τοῦτο ἔδωκα εἰς καρδίαν μου, καὶ καρδία μου σύμψαν εἶδε τοῦτο.

9

¹ Ὡς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ γε ἀγάπην καὶ γε μῖσος οὐκ ἔστιν εἰδῶς ὁ ἄνθρωπος· τὰ πάντα πρὸ προσώπου αὐτῶν.
² Ματαιιότης ἐν τοῖς πᾶσι· συνάντημα ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσεβεῖ, τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ, καὶ τῷ καθαρῷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυσιάζοντι· ὡς ὁ ἀγαθὸς ὡς ὁ ἁμαρτάνων, ὡς ὁ ὀμνύων καθὼς ὁ τὸν ὄρκον φοβούμενος.

³ Τοῦτο πονηρὸν ἐν παντὶ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι συνάντημα ἐν τοῖς πᾶσι· καὶ γε καρδία υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου ἐπληρώθη πονηροῦ, καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν ζωῇ αὐτῶν, καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τοὺς νεκρούς. ⁴ Ὅτι τίς ὃς κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας; ἔστιν ἐλπίς, ὅτι ὁ κύων ὁ ζῶν αὐτὸς ἀγαθὸς ὑπὲρ τὸν λέοντα τὸν νεκρόν· ⁵ Ὅτι οἱ ζῶντες γινώσκονται ὅτι ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ νεκροὶ οὐκ εἰσὶ γινώσκοντες οὐδέν· καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι μισθός, ὅτι ἐπελήσθη ἡ μνήμη αὐτῶν. ⁶ Καὶ γε ἀγάπη αὐτῶν, καὶ γε μῖσος αὐτῶν, καὶ γε ζήλος αὐτῶν ἤδη ἀπόλετο· καὶ γε μερὶς οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐν παντὶ τῷ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον.

⁷ Δεῦρο φάγε ἐν εὐφροσύνῃ τὸν ἄρτον σου, καὶ πίε ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ οἶνόν σου, ὅτι ἤδη εὐδόκησεν ὁ Θεὸς τὰ ποιήματά σου. ⁸ Ἐν παντὶ καιρῷ ἔστρωσαν ἱμάτιά σου λευκά, καὶ ἔλαιον ἐπὶ κεφαλῆς σου μὴ ὑστερησάτω. ⁹ Καὶ ἴδε ζωὴν μετὰ γυναικὸς ἧς ἠγάπησας πάσας τὰς ἡμέρας ζωῆς ματαιότητός σου, τὰς δοθείσας σοι ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι αὐτὸ μερὶς σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ἐν τῷ μόθῳ σου ᾧ σὺ μοχθεῖς ὑπὸ τὸν ἥλιον.

¹⁰ Πάντα ὅσα ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ σου τοῦ ποιῆσαι, ὡς ἡ δυνάμις σου ποιήσων, ὅτι οὐκ ἔστι ποίημα καὶ λογισμὸς καὶ γνώσις καὶ σοφία ἐν ἄβῃ, ὅπου σὺ πορεύῃ ἐκεῖ.

¹¹ Ἐπέστρεψα καὶ εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι οὐ τοῖς κούφοις ὁ δρόμος, καὶ οὐ τοῖς δυνατοῖς ὁ πόλεμος, καὶ γε οὐ τῷ σοφῷ ἄρτος, καὶ γε οὐ τοῖς συνετοῖς πλοῦτος, καὶ γε οὐ τοῖς γινώσκουσι χάρις, ὅτι καιρὸς καὶ ἀπάντημα συνατήσεται σύμπασι αὐτοῖς. ¹² Ὅτι καὶ γε καὶ οὐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν ἀμφιβλήστρω κακῷ, καὶ ὡς ὄρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδι· ὡς αὐτὰ παγιεῦνται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰς καιρὸν πονηρὸν, ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω.

¹³ Καὶ γε τοῦτο εἶδον σοφίαν ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ μεγάλη ἔστι πρὸς μέ· ¹⁴ Πόλις μικρὰ καὶ ἄνδρες ἐν αὐτῇ ὀλίγοι, καὶ ἔλθη ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς μέγας καὶ κυκλώσῃ αὐτήν, καὶ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτήν χάρακα μεγάλους· ¹⁵ καὶ εὕρῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα πένητα σοφόν, καὶ διασώσῃ αὐτὸς τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἐμνήσθη σὺν τοῦ ἀνδρὸς τοῦ πένητος ἐκείνου. ¹⁶ Καὶ εἶπα ἐγὼ, ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ δυνάμιν· καὶ σοφία τοῦ πένητος ἐξουδενωμένη, καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οὐκ εἰσακουόμενοι.

¹⁷ Λόγοι σοφῶν ἐν ἀναπαύσει ἀκούονται ὑπὲρ κραυγῆν ἐξουσιάζοντων ἐν ἀφροσύναις.

¹⁸ Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκευὴ πολέμου· καὶ ἁμαρτάνων εἷς ἀπολέσει ἀγαθωσύνην πολλήν.

10

¹ Μυῖται θανατοῦσαι σαπριοῦσι σκευασίαν ἐλαίου ἠδύσματος· τίμιον ὀλίγον σοφίας ὑπὲρ δόξαν ἀφροσύνης μεγάλης.

² Καρδία σοφοῦ εἰς δεξιὸν αὐτοῦ, καὶ καρδία ἄφρονος εἰς ἀριστερὸν αὐτοῦ. ³ Καὶ γε ἐν ὀδῷ ὅταν ἄφρων πορεύηται, καρδία αὐτοῦ ὑστερήσει, καὶ ἂ λογιεῖται πάντα ἀφροσύνη ἐστίν.

⁴ Ἐὰν πνεῦμα τοῦ ἐξουσιάζοντος ἀναβῇ ἐπὶ σέ, τόπον σου μὴ ἀφής, ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας. ⁵ Ἔστι πονηρία ἢν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὡς ἀκούσιον ἐξηλθεν ἀπὸ προσώπου ἐξουσιάζοντος. ⁶ Ἐδόθη ὁ ἄφρων ἐν ὕψει μεγάλοις, καὶ πλοῦσι ἐν ταπεινῷ καθήσονται. ⁷ Εἶδον δούλους ἐφ' ἵππους, καὶ ἄρχοντας πορευομένους ὡς δούλους ἐπὶ τῆς γῆς.

⁸ Ὁ ὀρῶσων βόθρου, εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται· καὶ καθαιροῦντα φραγαμὸν, δῆξεται αὐτὸν ὄφις,

⁹ Ἐξαίρων λίθους, διαπονηθήσεται ἐν αὐτοῖς· σχίζων ξύλα, κινδυνεύσει ἐν αὐτοῖς.

¹⁰ Ἐὰν ἐκπέσῃ τὸ σιδήριον, καὶ αὐτὸς πρόσωπον ἐτάραξε· καὶ δυνάμεις δυναμώσει, καὶ περίσσεια τῷ ἀνδρὶ οὐ σοφία.

¹¹ Ἐὰν δάκῃ ὄφις ἐν οὐ ψιθυρισμῷ, καὶ οὐκ ἔστι περίσσεια τῷ ἐπάδοντι. ¹² Λόγοι στόματος σοφοῦ χάρις, καὶ χεὶρ ἄφρονος καταποντιοῦσιν αὐτόν. ¹³ Ἀρχὴ λόγων

στόματος αὐτοῦ ἀφροσύνη, καὶ ἐσχάτη στόματος αὐτοῦ περιφέρεια πονηρά, ¹⁴ καὶ ὁ ἄφρων πληθύνει λόγους· οὐκ ἔγνω ἄνθρωπος τί τὸ γενόμενον, καὶ τί τὸ ἐσόμενον, ὅ, τι ὀπίσω αὐτοῦ τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ; ¹⁵ Μόχθος τῶν ἀφρόνων κακώσει αὐτοὺς, ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν.

¹⁶ Οὐαὶ σοι πόλις ἧς ὁ βασιλεὺς σου νεώτερος, καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρῶτῃ ἐσθίουσι. ¹⁷ Μακαρία σὺ γῆ, ἧς ὁ βασιλεὺς σου υἱὸς ἐλευθέρων, καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρὸς κайρὸν φάγονται ἐν δυράμει, καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται.

¹⁸ Ἐν ὀκνηρίαις ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις, καὶ ἐν ἀργίᾳ χειρῶν στάξει ἡ οἰκία.

¹⁹ Εἰς γέλωτα ποιοῦσιν ἄρτον, καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον τοῦ εὐφρανθῆναι ζῶντας, καὶ τοῦ ἀργυρίου ταπεινώσει ἐπακούσεται τὰ πάντα.

²⁰ Καὶ γε ἐν συνειδήσει σου βασιλέα μὴ καταράσῃ, καὶ ἐν ταμείοις κοιτώνων σου μὴ καταράσῃ πλούσιον· ὅτι πετεινὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀποίσει τὴν φωνήν σου, καὶ ὁ ἔχων τὰς πτέρυγας ἀπαγγελεῖ λόγον σου.

11

¹ Ἀπόστειλον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος, ὅτι ἐν πληθει ἡμερῶν εὐρήσεις αὐτόν. ² Δὸς μερίδα τοῖς ἐπιτά, καὶ γε τοῖς ὀκτώ, ὅτι οὐ γινώσκεις τί ἔσται πονηρὸν ἐπὶ τὴν γῆν. ³ Ἐὰν πληθῶσι τὰ νέφη ὑετοῦ, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχέουσι· καὶ ἐὰν πέσῃ ξύλον ἐν τῷ Νότῳ, καὶ ἐὰν ἐν τῷ Βορρᾷ, τόπῳ οὗ πεσεῖται τὸ ξυλον, ἐκεῖ ἔσται. ⁴ Τηρῶν ἀνεμον οὐ σπεῖρει, καὶ βλέπων ἐν ταῖς νεφέλαις οὐ θερίσει. ⁵ Ἐν οἷς οὐκ ἔστι γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς τοῦ πνεύματος, ὡς ὅσα ἐν γαστρὶ κνοφορούσης, οὕτως οὐ γνώσῃ τὰ ποιήματα τοῦ Θεοῦ, ὅσα ποιήσει τὰ σύμπαντα. ⁶ Ἐν τῷ πρῶτῳ σπεῖρον τὸ σπέρμα σου, καὶ ἐν ἐσπέρᾳ μὴ ἀφέτω ἡ χεὶρ σου, ὅτι οὐ γινώσκεις ποῖον στοιχήσει, ἢ τοῦτο ἢ τοῦτο, καὶ ἐὰν τὰ δύο ἐπιτοαυτὸ ἀγαθὰ.

⁷ Καὶ γλυκὸ τὸ φαγεῖν, καὶ ἀγαθὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον. ⁸ Ὅτ καὶ ἐὰν ἔτῃ πολλὰ ζῆσται ὁ ἄνθρωπος, ἐν πᾶσιν αὐτοῖς εὐφρανθήσεται καὶ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τοῦ σκότους, ὅτι πολλὰ ἔσονται· πᾶν τὸ ἐρχόμενον ματαιότης.

⁹ Εὐφραίνου νεανίσκε ἐν νεότητί σου, καὶ ἀγαθυνάτω σε ἡ καρδία σου ἐν ἡμέραις νεότητός σου, καὶ περιπάτει ἐν ὁδοῖς καρδίας σου ἄμωμος, καὶ μὴ ἐν ὀράσει ὀφθαλμῶν σου· καὶ γνῶθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἄξει σε ὁ Θεὸς ἐν κρίσει. ¹⁰ Καὶ ἀπόστησον θυμὸν ἀπὸ καρδίας σου, καὶ πάραγε πονηρίαν ἀπὸ σαρκός σου, ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ ἀνοία ματαιότης.

12

¹ Καὶ μνησθῆτι τοῦ κτίσαντός σε ἐν ἡμέραις νεότητός σου, ἕως ὅτου μὴ ἔλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς κακίας, καὶ φθάσουσιν ἔτῃ ἐν οἷς ἐρεῖς, οὐκ ἔστι μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα. ² Ἔως οὗ μὴ σκοτισθῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς, καὶ ἡ σεληνὴ καὶ οἱ ἀστέρες, καὶ ἐπιστρέψουσι τὰ νέφη ὀπίσω τοῦ ὑετοῦ. ³ Ἐν ἡμέρᾳ ἧς ἐὰν σαλευθῶσι φύλακες τῆς οἰκίας, καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνάμεως, καὶ ἤρηγαν αἱ ἀλήθουσαι ὅτι ὠλιγόθησαν, καὶ σκοτάσουσιν αἱ βλέπουσαι ἐν ταῖς ὀπαῖς. ⁴ Καὶ κλείσουσι θύρας ἐν ἀγορᾷ, ἐν ἀσθενεῖᾳ φωνῆς τῆς ἀληθούσης· καὶ ἀναστήσεται εἰς φωνὴν τοῦ στρουθίου, καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες τοῦ ἄσματος. ⁵ Καὶ εἰς τὸ ὕψος ὄψονται, καὶ θάμβοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀνθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον, καὶ παχυνθῇ ἡ ἀκρίς, καὶ διασκεδασθῇ ἡ κάππαρις, ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος εἰς οἶκον αἰῶνος αὐτοῦ, καὶ ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπιόμενοι. ⁶ Ἔως ὅτου μὴ ἀνατραπῇ τὸ σχοινίον τοῦ ἀργυρίου, καὶ συντριβῇ τὸ ἀνθέμιον τοῦ χρυσοῦ, καὶ συντριβῇ ὕδρια ἐπὶ τῇ πηγῇ, καὶ συντροχάσῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὸν λάκκον. ⁷ Καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ὡς ἦν, καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Θεὸν ὃς ἔδωκεν αὐτό.

⁸ Ματαιιότης ματαιοτήτων, εἶπεν ὁ Ἐκκλησιαστής, τὰ πάντα ματαιότης. ⁹ Καὶ περισσὸν ὅτι ἐγένετο Ἐκκλησιαστής σοφός, ὅτι ἐδίδαξε γνῶσιν σὺν τὸν ἄνθρωπον, καὶ οὗς ἐξιχνιάσεται κόσμιον παραβολῶν. ¹⁰ Πολλὰ ἐζήτησεν Ἐκκλησιαστής τοῦ εὐρεῖν λόγους θελήματος, καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος, λόγους ἀληθείας. ¹¹ Λόγοι σοφῶν ὡς τὰ βούκεντρα, καὶ ὡς ἦλοι πεφυτευμένοι, οἱ παρὰ τῶν συνθεμάτων ἐδόθησαν ἐκ ποιμένος ἐνός. ¹² Καὶ περισσὸν ἐξ αὐτῶν υἱέ μου φύλαξαι· τοῦ ποιῆσαι βιβλία πολλὰ οὐκ ἔστι περασμός, καὶ μελέτη πολλῆ κόπωσις σαρκός.

¹³ Τέλος λόγου, τὸ πᾶν ἄκουε· τὸν Θεὸν φοβοῦ, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ φύλασσε· ὅτι τοῦτο πᾶς ὁ ἄνθρωπος. ¹⁴ Ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ Θεὸς ἄξει ἐν κρίσει, ἐν παντὶ παρεωραμένῳ, ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρὸν.

ΑΣΜΑ

1 ἌΣΜΑ ἄσμάτων, ὃ ἐστὶ Σαλωμών. 2 Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ· ὅτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σου ὑπὲρ οἴνου, καὶ ὄσμη μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα· 3 μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου· διὰ τοῦτο νεάνιδες ἠγάπησάν σε, 4 εἴλκυσάν σε· ὀπίσω σου εἰς ὄσμη μύρων σου δραμοῦμεν· εἰσήνεγκέ με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθώμεν ἐν σοὶ· ἀγαπήσομεν μαστούς σου ὑπὲρ οἴνου· εὐθύτης ἠγάπησέ σε.

5 Μέλαινα εἰμι ἐγὼ καὶ καλὴ, θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ, ὡς σκηνώματα Κηδάρ, ὡς δέρρεις Σαλωμών. 6 Μὴ βλέψητέ με ὅτι ἐγὼ εἰμι μεμελανωμένη, ὅτι παρέβλεψέ με ὁ ἥλιος· υἱοὶ μητρὸς μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί, ἔθεντό με φυλάκισαν ἐν ἀμπελώσιν, ἀμπελῶνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα.

7 Ἀπάγγειλόν μοι ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάζεις ἐν μεσημβρίᾳ, μήποτε γένωμαι ὡς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλαις ἐταίρων σου.

8 Ἐὰν μὴ γνῶς σεαυτὴν ἢ καλὴ ἐν γυναιξίν, ἔξελθε σὺ ἐν πτέρυγαις τῶν ποιμνίων, καὶ ποιμαίνε τὰς ἐρίφους σου ἐπὶ σκηνώμασι τῶν ποιμένων. 9 Τῇ ἵππῳ μου ἐν ἄρισσε Φαραῶ ὠμοίωσά σε ἢ πλησίον μου. 10 Τί ὠραιώθησαν σταγόνες σου ὡς τρυγόνος, τράχηλός σου ὡς ὀρμίσκοι; 11 Ὅμοιώματα χρυσοῦ ποιήσομέν σοι μετὰ στιγμάτων τοῦ ἀργυρίου.

12 Ἔως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ· νάρδος μου ἔδωκεν ὄσμη αὐτοῦ. 13 Ἀπόδεσμος τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἐμοί, ἀναμέσου τῶν μαστῶν μου ἀύλισθήσεται. 14 Βότρυς τῆς κύπρου ἀδελφιδός μου ἐμοί, ἐν ἀμπελώσιν Ἐνγαδδί.

15 Ἴδου εἶ καλὴ ἢ πλησίον μου, ἴδου εἶ καλὴ· ὀφθαλμοὶ σου περιστεραί. 16 Ἴδου εἶ καλὸς ἀδελφιδός μου, καὶ γε ὠραῖος πρὸς κλίνην ἡμῶν σύσκιος· 17 Δοκοὶ οἰκῶν ἡμῶν κέδροι, φατνώματα ἡμῶν κυπάρισσοι.

2

1 Ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου, κρίνον τῶν κοιλάδων.

2 Ὡς κρίνον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν, οὕτως ἢ πλησίον μου ἀναμέσου τῶν θυγατέρων.

3 Ὡς κήλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, οὕτως ἀδελφιδός μου ἀναμέσου τῶν υἰῶν ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ἐπεθύμησα, καὶ ἐκάθισα, καὶ καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου. 4 Εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον τοῦ οἴνου, τάξατέ ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην. 5 Στηρίσατέ με ἐν μύροις, στοιβάσατέ με ἐν μέλοις, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγὼ. 6 Εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τῆν κεφαλὴν μου, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήψεται με.

7 Ὄρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ ἐν δυνάμει σου καὶ ἐν ἰσχύσει τοῦ ἀγροῦ· ἐὰν ἐγειρήτε καὶ ἐξεγειρήτε τὴν ἀγάπην ἕως οὗ θελήσῃ.

8 Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου, ἴδου οὗτος ἤκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη, διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς.

9 Ὅμοιός ἐστιν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι ἢ νεβρῶ ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθήλ· ἴδου οὗτος ὀπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν, παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων, ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων. 10 Ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου, καὶ λέγει μοι, ἀνάστα, ἔλθε ἢ πλησίον μου, καλὴ μου, περιστέρα μου. 11 Ὅτι ἴδου ὁ χειμῶν παρῆλθεν, ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορευθῆ ἑαυτῷ. 12 Τὰ ἄνθη ὥφθη ἐν τῇ γῆ, καιρὸς τῆς τομῆς ἔφθακε, φωνὴ τῆς τρυγόνος ἠκούσθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν. 13 Ἡ συκὴ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς, αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσι, ἔδωκαν ὄσμη· ἀνάστα, ἔλθε ἢ πλησίον μου, καλὴ μου, περιστέρα μου, καὶ ἔλθε.

14 Σὺ περιστέρα μου, ἐν σκέπη τῆς πέτρας, ἐχόμενα τοῦ προτειχίσματος· δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου, καὶ ἀκούτισόν με τὴν φωνήν σου, ὅτι ἡ φωνὴ σου ἠδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὠραῖα.

15 Πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας μικροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας· καὶ αἱ ἄμπελοι ἡμῶν κυπρίζουσαι.

16 Ἀδελφιδός μου ἐμοί, κἀγὼ αὐτῷ· ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.

17 Ἔως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί· ἀπόστρεψον, ὁμοιώθητι σὺ ἀδελφιδε μου τῷ δόρκωνι ἢ νεβρῶ ἐλάφων ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων.

3

1 Ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξίν, ἐζήτησα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου· ἐζήτησα αὐτὸν, καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν· ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ οὐχ ὑπήκουσέ μου. 2 Ἀναστήσομαι διῆ

καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει, ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου· ἐζήτησα αὐτὸν, καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν. ³ Εὐρόσαν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει. Μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, ἴδετε; ⁴ Ὡς μικρὸν ὄτε παρήλθον ἀπ' αὐτῶν, ἕως οὗ εὔρον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου· ἐκράτησα αὐτόν καὶ οὐκ ἀφήκα αὐτόν, ἕως οὗ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς οἶκον μητρὸς μου, καὶ εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης με.

⁵ Ὁρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τοῦ ἀγροῦ· ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ.

⁶ Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ὡς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κοινορτῶν μυρεψοῦ; ⁷ Ἴδου ἡ κλίη τοῦ Σαλωμών, ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ. ⁸ Πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν δεδιδαγμένοι πόλεμον· ἀνὴρ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρὸν αὐτοῦ ἀπὸ θάμβους ἐν νυξί.

⁹ Φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἀπὸ ξύλων τοῦ Λιβάνου· ¹⁰ Στύλους αὐτοῦ ἐποίησεν ἀργύριον, καὶ ἀνάκλιτον αὐτοῦ χρύσειον· ἐπίβασις αὐτοῦ πορφυρᾶ, ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον, ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἰερουσαλὴμ. ¹¹ Θυγατέρες Σιών ἐξέλθατε, καὶ ἴδετε ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών, ἐν τῷ στεφάνῳ ὃ ἔστεφάνωσεν αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ.

4

¹ Ἴδου εἴ καλὴ ἡ πλησίον μου, ἴδου εἴ καλὴ· ὀφθαλμοὶ σου περιστεραὶ, ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου· τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν, αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ. ² Ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων, αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι, καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς. ³ Ὡς σπάρτιον τὸ κόκκιον χεῖλῃ σου, καὶ ἡ λαλιά σου ὠραῖα, ὡς λέπυρον ῥοᾶς μῆλόν σου ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου. ⁴ Ὡς πύργος Δαυὶδ τράχηλός σου, ὁ ὠκοδομημένος εἰς θαλιπῶ· χίλιοι θυρεοὶ κρέμανται ἐπ' αὐτόν, πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν. ⁵ Δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ διδυμοὶ δορκάδος οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις, ⁶ ἕως οὗ διαπνεύσῃ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί· πορευέσονται ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ λιβάνου. ⁷ Ὅλη καλὴ εἴ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.

⁸ Δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου· ἐλεύση καὶ διελεύση ἀπὸ ἀρχῆς Πίστεως, ἀπὸ κεφαλῆς Σανὶρ καὶ Ἑρμών, ἀπὸ μαυδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρθάλεων. ⁹ Ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἀδελφὴ μου νύμφη, ἔκαρδίωσας ἡμᾶς ἐνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου, ἐν μιᾷ ἐνθέματι τραχήλων σου. ¹⁰ Τί ἐκαλλιώθησαν μαστοὶ σου ἀδελφὴ μου, νύμφη; τί ἐκαλλιώθησαν μαστοὶ σου ἀπὸ οἴνου, καὶ ὀσμὴ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα ἀρώματα; ¹¹ Κηρίον ἀποστάζουσι χεῖλῃ σου νύμφη· μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλώσσάν σου· καὶ ὀσμὴ ἱματίων σου, ὡς ὀσμὴ Λιβάνου. ¹² Κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφὴ μου νύμφη, κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη· ¹³ Ἀποστολαὶ σου παράδεισος ῥοῶν μετὰ καρποῦ ἀκροδρῶν, κύπροι μετὰ νάρδων· ¹⁴ Νάρδος καὶ κρόκος, κάλαμος καὶ κιννάμωμον, μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου, σμύρνα, ἄλωθ, μετὰ πάντων πρώτων μύρων, ¹⁵ πηγὴ κήπου, καὶ φρέαρ ὕδατος ζῶντος καὶ ῥοιζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου.

¹⁶ Ἐξεγέρθητι βορρᾶ, καὶ ἔρχου Νότε, καὶ διάπνευσον κῆπόν μου, καὶ ῥευσάτωσαν ἀρώματά μου.

5

¹ Καταβήτω ἀδελφιδός μου εἰς κῆπον αὐτοῦ, καὶ φαγέτω καρπὸν ἀκροδρῶν αὐτοῦ· εἰσήλθον εἰς κῆπόν μου ἀδελφὴ μου νύμφη· ἐτρύγησα σμύρναν μου μετὰ ἀρωμάτων μου, ἔφαγον ἄρτον μου μετὰ μέλιτός μου, ἔπιον οἶνον μου μετὰ γάλακτός μου· φάγετε πλησίοι καὶ πίετε, καὶ μεθύσητε ἀδελφοί.

² Ἐγὼ καθέυδω, καὶ ἡ καρδιά μου ἀγρυπνεῖ· φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου κρούει ἐπὶ τὴν θύραν, ἀνοιξόν μοι ἡ πλησίον μου, ἀδελφὴ μου, περιστερὰ μου, τελεία μου· ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου, καὶ οἱ βόστρυχοί μου μεκάδων νυκτός. ³ Ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς ἐνδύσομαι αὐτόν; ἐνιψάμην τοὺς πόδας μου, πῶς μολυνῶ αὐτούς; ⁴ Ἀδελφιδός μου ἀπέστειλε χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀπῆς, καὶ ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν. ⁵ Ἀνέστην ἐγὼ ἀνοιῆσαι τῷ ἀδελφιδῷ μου, χεῖρές μου ἔσταξαν σμύρναν, δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη ἐπὶ χεῖρας τοῦ κλειθροῦ. ⁶ Ἦνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου· ἀδελφιδός μου παρήλαθε· ψυχὴ μου ἐξήλαθεν ἐν λόγῳ αὐτοῦ· ἐζήτησα αὐτόν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν, ἐκάλεσα αὐτόν καὶ οὐχ ὑπήκουσέ μου. ⁷ Εὐρόσαν

με οί φύλακες οί κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει, ἐπάταξαν με, ἐτραυματίσαν με· ἦραν τὸ θέριστρόν μου ἀπ' ἐμοῦ φύλακες τῶν τειχέων. ⁸ Ὁρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τοῦ ἀγροῦ· ἐὰν εὕρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί ἀπαγγείλητε αὐτῷ; ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγὼ εἰμι.

⁹ Τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδού, ἡ καλὴ ἐν γυναιξί; τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδού, ὅτι οὕτως ὥρκισας ἡμᾶς;

¹⁰ Ἀδελφιδός μου λευκός καὶ πυρρός, ἐκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων. ¹¹ Κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσίον κεφᾶζ, βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλάται, μέλανες ὡς κόραξ. ¹² Ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστραῖ ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων, λελοσμένοι ἐν γάλακτι, καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα. ¹³ Σιαγόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύουσαι μυρεψικά· χεῖλῃ αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη. ¹⁴ Χεῖρες αὐτοῦ τορευταὶ χρυσαῖ πεπληρωμένα Ἐθαρσίς· κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου. ¹⁵ Κυῖμα αὐτοῦ στύλοι μαρμάρينوι τεθεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσαῖ· εἶδος αὐτοῦ ὡς Λίβανος, ἐκλεκτός ὡς κέδροι. ¹⁶ Φάρυγξ αὐτοῦ γλυκασμοὶ καὶ ὅλος ἐπιθυμία· οὗτος ἀδελφιδός μου καὶ οὗτος πλησίον μου, θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ.

6

¹ Ποῦ ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου ἡ καλὴ ἐν γυναιξί; ποῦ ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδός σου; καὶ ζητήσομεν αὐτὸν μετὰ σοῦ.

² Ἀδελφιδός μου κατέβη εἰς κῆπον αὐτοῦ εἰς φιάλας τοῦ ἀρώματος, ποιμαίνειν ἐν κήποις, καὶ συλλέγειν κρίνα. ³ Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ἀδελφιδός μου ἐμοί, ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.

⁴ Καλὴ εἶ ἡ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία, ὠραῖα ὡς Ἰερουσαλὴμ, θάμβος ὡς τεταγμένοι. ⁵ Ἀπόστρεψον ὀφθαλμούς σου ἀπεναντίον μου, ὅτι αὐτοὶ ἀνεπτέρωσάν με· τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν, αἱ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ. ⁶ Ὁδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων, αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι, καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς· ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλῃ σου, καὶ ἡ λαλιά σου ὠραῖα. ⁷ Ὡς λέπυρον ῥοᾶς μῆλόν σου ἐκτός τῆς σιωπήσεώς σου.

⁸ Ἐξήκοντά εἰσι βασίλισσαι καὶ ὀγδοήκοντα παλλακαὶ, καὶ νεάνιδες ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ⁹ Μία ἐστὶ περιστραῖ μου, τελεία μου, μία ἐστὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς, ἐκλεκτὴ ἐστὶ τῇ τεκνοσῇ αὐτῇ· εἶδον αὐτὴν θυγατέρας καὶ μακαριοῦσιν αὐτὴν, βασίλισσαι καὶ γε παλλακαὶ, καὶ αἰνέσουσιν αὐτὴν. ¹⁰ Τίς αὐτῇ ἡ ἐκκόπτουσα ὡσεὶ ὄρθρος, καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος, θάμβος ὡς τεταγμένοι;

¹¹ Εἰς κῆπον καρύας κατέβην ἰδεῖν ἐν γεννήμασι τοῦ χειμάρρου, ἰδεῖν εἰ ἦνθησεν ἡ ἄμπελος, ἐξήνθησαν αἱ ῥοαί· ¹² Ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστούς μου σοί· οὐκ ἔγνω ἡ ψυχὴ μου· ἔθετο με ἄρματα Ἀμιναδάβ.

7

¹ Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε ἡ Σουναμίτις· ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, καὶ ὀφόμεθα ἐν σοί.

Τί ὄψεσθε ἐν τῇ Σουναμίτιδι; ἡ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμβολῶν.

² Ὁραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασί σου, θυγατερ ναδάβ· ῥυθμοὶ μηρῶν ὅμοιοι ὀρμίσκοις, ἔργον τεχνίτου. ³ Ὁμφαλός σου κρατὴρ τορευτός, μὴ ὑστερούμενος κράμα· κοιλία σου θημωνία σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις. ⁴ Δύο μαστοὶ σου, ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος. ⁵ Ὁ τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφάντινος· οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὡς λίμναι ἐν Ἑσεβῶν, ἐν πύλαις θυγατρὸς πολλῶν· μυκτῆρ σου, ὡς πύργος τοῦ Λιβάνου σκοπεύων πρόσωπον Δαμασκοῦ. ⁶ Κεφαλὴ σου ἐπὶ σὲ ὡς Κάρμηλος, καὶ πλόκιον κεφαλῆς σου ὡς πορφύρα· βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρομαῖς. ⁷ Τί ὠραιώθης, καὶ τί ἠδύνθης ἀγάπῃ; ⁸ ἐν τρυφαῖς σου τοῦτο μέγεθός σου· ὠμοιώθης τῷ φοίνικι, καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βότρυσιν. ⁹ Εἶπα, ἀναβήσομαι ἐπὶ τῷ φοίνικι, κρατήσω τῶν ὕψεων αὐτοῦ· καὶ ἔσονται διὰ μαστοὶ σου ὡς βότρες τῆς ἀμπέλου, καὶ ὁσμὴ ῥινόσ σου ὡς μῆλα, ¹⁰ καὶ ὁ λάρυγξ σου ὡς οἶνος ὁ ἀγαθός, πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου εἰς εὐθύτητα, ἱκανούμενος χεῖλεσί μου καὶ ὀδοῦσιν.

¹¹ Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ. ¹² Ἐλθὲ ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρὸν, αὐλισθῶμεν ἐν κώμασι. ¹³ Ὁρθρίσωμεν εἰς ἀμπελώνας· ἴδωμεν εἰ ἦνθησεν ἡ ἄμπελος, ἦνθησεν ὁ κυπρισμός, ἦνθησεν αἱ ῥοαί· ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστούς μου σοί. ¹⁴ Οἱ μανδραγόραι ἔδωκαν ὀσμὴν· καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρνα νέα πρὸς παλαιὰ, ἀδελφιδέ μου, ἐτήρησά σοι.

8

¹ Τίς δώη σε, ἀδελφιδέ μου, θηλάζοντα μαστοὺς μητρὸς μου; εὐροῦσά σε ἔξω φιλήσω σε, καὶ γε οὐκ ἔξουδενώσουσί μοι. ² Παραλήψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον μητρὸς μου καὶ εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης με· ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ, ἀπὸ νάματος ῥῶν μου.

³ Εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήψεται με.

⁴ Ὠρκίσα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλήμ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τοῦ ἀγροῦ· ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐὰν ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ.

⁵ Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα λελευκανθισμένη, ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς; Ὑπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε· ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ μήτηρ σου, ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ τεκοῦσά σε.

⁶ Θέε με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου· ὅτι κραταῖά ὡς θάνατος ἀγάπη, σκληρὸς ὡς ἄδης ζῆλος· περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρὸς, φλόγες αὐτῆς.

⁷ Ὑδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην, καὶ ποταμοὶ οὐ συνκλύσουσιν αὐτήν· ἐὰν δῶ ἀνὴρ πάντα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἔξουδενώσει ἔξουδενώσουσιν αὐτόν.

⁸ Ἀδελφή ἡμῶν μικρὰ καὶ μαστοὺς οὐκ ἔχει· τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἐὰν λαληθῇ ἐν αὐτῇ; ⁹ Εἰ τεῖχος ἐστίν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτήν ἐπάλλξεις ἀργυρᾶς· καὶ εἰ θύρα ἐστὶ, διαγρᾶψωμεν ἐπ' αὐτήν σανίδα κεδρίνην. ¹⁰ Ἐγὼ τεῖχος, καὶ μαστοὶ μου ὡς πύργοι ἐγὼ ἡμῖν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ὡς εὐρίσκουσα εἰρήνην. ¹¹ Ἀμπελῶν ἐγενήθη τῷ Σαλωμῶν ἐν Βεεθλαμῶν· ἔδωκε τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν· ἀνὴρ οἶσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χιλίους ἀργυρίου. ¹² Ἀμπελῶν μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου, οἱ χίλιοι Σαλωμῶν, καὶ οἱ διακόσιοι τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.

¹³ Ὁ καθήμενος ἐν κήποις, ἐταῖροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου, ἀκούτισόν με.

¹⁴ Φύγε ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιώθητι τῇ δορκάδι, ἢ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη τῶν ἀρωμάτων.

ΗΣΑΙΑΣ

¹ ὉΡΑΣΙΣ ἦν εἶδεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς, ἦν εἶδε κατὰ τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ Ἱερουσαλὴμ, ἐν βασιλείᾳ Ὀζίου, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἀχαζ, καὶ Ἐζεκίου οἱ ἐβασίλευσαν τῆς Ἰουδαίας.

² Ἄκουε οὐρανὲ, καὶ ἐνωτίζου γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν, υἱὸς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν. ³ Ἔγνω βούς τὸν κτησάμενον, καὶ ὄνος τὴν φάτην τοῦ κυρίου αὐτοῦ· Ἰσραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω, καὶ ὁ λαὸς με οὐ συνῆκεν.

⁴ Οὐαὶ ἔθνος ἀμαρτωλῶν, λαὸς πλήρης ἀμαρτιῶν, σπέρμα πονηρῶν, υἱοὶ ἀνομοι· ἐγκατελίπατε τὸν Κύριον, καὶ παρωργίσατε τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵ Τί ἐτι πληγῆτε προστιθέντες ἀνομίαν; πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον, καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην· ⁶ Ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς, οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὀλοκληρία, οὔτε τραῦμα, οὔτε μώλωψ, οὔτε πληγὴ φλεγμαίνουσα· οὐκ ἔστι μάλαγμα ἐπιθεῖναι, οὔτε ἔλαιον, οὔτε καταδέσμιος. ⁷ Ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, αἱ πόλεις ὑμῶν πυρκαϊστοὶ· τὴν χώραν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἀλλότριον κατεσθίουσιν αὐτῆν, καὶ ἠρήμωται κατεστραμμένη ὑπὸ λαῶν ἀλλοτριῶν. ⁸ Ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ Σιών, ὡς σκηνὴ, ἐν ἀμπελώνι, καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ, ὡς πόλις πολιορκουμένη. ⁹ Καὶ εἰ μὴ Κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὁμοιωθήμεν.

¹⁰ Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, ἄρχοντες Σοδόμων· προσέχετε νόμον Θεοῦ, λαὸς Γομορράς. ¹¹ Τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν; λέγει Κύριος· πλήρης εἰμι ὀλοκαυτωμάτων κριῶν, καὶ στέαρ ἀρνῶν καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων οὐ βούλομαι, ¹² οὐδ' ἂν ἔρχηθε ὀφθῆναι μοι· τίς γὰρ ἐξεζήτησε ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; πατεῖν τὴν αὐλὴν μου οὐ προσήσθε. ¹³ Ἐὰν φέρητε σεμίδαλι, μάτιον θυμίαμα, βδέλυγμά μοι ἔστι· τὰς νομηνίας ὑμῶν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι· νηστείαν, καὶ ἀργίαν, ¹⁴ καὶ τὰς νομηνίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἐορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχὴ μου· ἐγενήθητέ μοι εἰς πλησμονὴν, οὐκέτι ἀνήσω τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. ¹⁵ Ὅταν ἐκτείνητε τὰς χεῖρας, ἀποστρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπ' ὑμῶν· καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν δέσιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις.

¹⁶ Λούσασθε, καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου· παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, ¹⁷ μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσασθε ἀδικούμενον, κρίνατε ὄρφανῶ, καὶ δικαιώσατε χήραν.

¹⁸ Καὶ δεῦτε, διελεγχθῶμεν, λέγει Κύριος· καὶ ἐὰν ᾧσιν αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ· ἐὰν δὲ ᾧσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ. ¹⁹ Καὶ ἐὰν θέλητε, καὶ εἰσακουσθῆτέ μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε. ²⁰ Ἐὰν δὲ μὴ θέλητε, μηδὲ εἰσακουσθῆτέ μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδετα· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα.

²¹ Πῶς ἐγένετο πόρνη πόλις πιστὴ Σιών πλήρης κρίσεως; ἐν ἧ δικαιοσύνη ἐκοιμήθη ἐν αὐτῇ, νῦν δὲ φονευταί. ²² Τὸ ἀργύριον ὑμῶν ἀδόκιμον· οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι τὸν οἶνον ὕδατι. ²³ Οἱ ἄρχοντές σου ἀπειθοῦσι, κοινωνοὶ κλεπτῶν, ἀγαπῶντες δῶρα, διώκοντες ἀνταπόδομα, ὄρφανοὺς οὐ κρίνουντες, καὶ κρίσιν χηρῶν οὐ προσέχοντες.

²⁴ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ δεσπότης σαβαὼθ, οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες Ἰσραὴλ· οὐ παύσεται γὰρ μου ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπεναντίοις, καὶ κρίσιν ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ποιήσω. ²⁵ Καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ πυρῶσω εἰς καθρόν, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἀπολέσω, καὶ ἀφελῶ πάντας ἀνόμους ἀπὸ σοῦ. ²⁶ Καὶ ἐπιστήσω τοὺς κριτὰς σου ὡς τὸ πρότερον, καὶ τοὺς συμβούλους σου ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς· καὶ μετὰ ταῦτα κληθήσῃ πόλις δικαιοσύνης, μητρόπολις πιστῆ Σιών. ²⁷ μετὰ γὰρ κρίματος σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς, καὶ μετὰ ἔλεημοσύνης. ²⁸ Καὶ συντριβήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οἱ ἐγκαταλιπόντες τὸν Κύριον συντελεσθήσονται. ²⁹ Διότι αἰσχυνήσονται ἀπὸ τῶν εἰδῶλων αὐτῶν ἃ αὐτοὶ ἠβούλουντο, καὶ ἠσχύνθησαν ἐπὶ τοῖς κήποις, ἃ ἐπεθύμησαν. ³⁰ Ἔσονται γὰρ ὡς τερέβινθος ἀποβεβληκυῖα τὰ φύλλα, καὶ ὡς παράδεισος ὕδωρ μὴ ἔχων. ³¹ Καὶ ἔσται ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ὡς καλάμη στιππύου, καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ὡς σπιυθῆρες, καὶ κατακαυθήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων.

2

¹ Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμῶς περὶ τῆς Ἰουδαίας, καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ.

² Ὅτι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐπ' ἄκρου τῶν ὄρέων, καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν, καὶ ἤξουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη. ³ Καὶ πορεύσονται ἔθνη πολλὰ, καὶ ἐροῦσι, δεῦτε καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ· ἐκ γὰρ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ. ⁴ Καὶ κρινεῖ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξελέγξει λαὸν πολύν· καὶ συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα· καὶ οὐ λήψεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος μάχαιραν, καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν.

⁵ Καὶ νῦν ὁ οἶκος Ἰακώβ, δεῦτε πορευθῶμεν τῷ φωτὶ Κυρίου. ⁶ Ἀνῆκεν γὰρ τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ· ὅτι ἐνεπλήσθη ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἡ χώρα αὐτῶν κληδονισμῶν, ὡς ἡ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγενήθη αὐτοῖς. ⁷ Ἐνεπλήσθη γὰρ ἡ χώρα αὐτῶν ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν θησαυρῶν αὐτῶν· καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν ἀρμάτων αὐτῶν. ⁸ Καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ βδελυγμάτων τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν οἷς ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἔκυψεν ἄνθρωπος, καὶ ἐταπεινώθη ἀνὴρ, καὶ οὐ μὴ ἠνέσω αὐτούς.

¹⁰ Καὶ νῦν εἰσέλθετε εἰς τὰς πέτρας, καὶ κρύπτεσθε εἰς τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν. ¹¹ Οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ὑψηλοί, ὁ δὲ ἄνθρωπος ταπεινός· καὶ ταπεινωθήσεται τὸ ὕψος τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

¹² Ἡμέρα γὰρ Κυρίου σαβαώθ ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ ταπεινωθήσονται. ¹³ Καὶ ἐπὶ πᾶσαν κέδρον τοῦ Λιβάνου τῶν ὑψηλῶν καὶ μετεώρων, καὶ ἐπὶ πᾶν δένδρον βαλάνου Βασάν, ¹⁴ καὶ ἐπὶ πᾶν ὑψηλὸν ὄρος, καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, ¹⁵ καὶ ἐπὶ πάντα πύργον ὑψηλόν, καὶ ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑψηλόν, ¹⁶ καὶ ἐπὶ πᾶν πλοῖον θαλάσσης, καὶ ἐπὶ πᾶσαν θῆαν πλοίων κάλλους. ¹⁷ Καὶ ταπεινωθήσεται πᾶς ἄνθρωπος, καὶ πεσεῖται ὕβρις τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁸ Καὶ τὰ χειροποίητα πάντα κατακρύψουσιν, ¹⁹ εἰσενέγκαντες εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰς τρώγλας τῆς γῆς, ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν. ²⁰ Τῇ γὰρ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκβαλεῖ ἄνθρωπος τὰ βδελύγματα αὐτοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν προσκομεῖν τοῖς ματαίοις καὶ ταῖς νυκτερίσι, ²¹ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὰς τρώγλας τῆς στερεᾶς πέτρας, καὶ εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν, ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν.

3

¹ Ἴδου δὴ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαώθ ἀφελεῖ ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἰσχύοντα καὶ ἰσχύουσιν, ἰσχὺν ἄρτου καὶ ἰσχὺν ὕδατος, ² γίγαντα καὶ ἰσχύοντα, καὶ ἄνθρωπον πολεμιστὴν, καὶ δικαστὴν, καὶ προφήτην, καὶ στοχαστὴν, καὶ πρεσβύτερον, ³ καὶ πεντηκόνταρχον, καὶ θαυμαστὸν σύμβουλον, καὶ σοφὸν ἀρχιτέκτονα, καὶ συνετὸν ἀκροατὴν. ⁴ Καὶ ἐπιστήσω νεανίσκους ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐμπαίκται κυριεύσουσιν αὐτῶν. ⁵ Καὶ συμπεσεῖται ὁ λαός, ἄνθρωπος πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· προσκόψει τὸ παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτερον, ὁ ἄτιμος πρὸς τὸν ἔντιμον. ⁶ Ὅτι ἐπιλήψεται ἄνθρωπος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἢ τοῦ οἰκείου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, λέγων, ἰμάτιον ἔχεις, ἀρχηγός γενοῦ ἡμῶν, καὶ τὸ βρῶμα τὸ ἐμὸν ὑπὸ σέ ἔστω. ⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐρεῖ, οὐκ ἔσομαί σου ἀρχηγός· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄρτος, οὐδὲ ἰμάτιον· οὐκ ἔσομαί ἀρχηγός τοῦ λαοῦ τούτου. ⁸ Ὅτι ἀνεῖται Ἱερουσαλήμ, καὶ ἡ Ἰουδαία συμπέπτωκε, καὶ αἱ γλώσσαι αὐτῶν μετὰ ἀνομίας, τὰ πρὸς Κύριον ἀπειθοῦντες. Διότι νῦν ἐταπεινώθη ἡ δόξα αὐτῶν, ⁹ καὶ ἡ αἰσχὺν τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀντέστη αὐτοῖς· τὴν δὲ ἁμαρτίαν αὐτῶν ὡς Σοδόμων ἀνήγγειλαν καὶ ἐνεφάνισαν· οὐαὶ τῇ ψυχῇ αὐτῶν, διότι βεβούλευνται βουλήν πονηράν, καθ' ἑαυτῶν ¹⁰ εἰπόντες, δήσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχωρος ἡμῖν ἔστι· τοῖνυν τὰ γεννήματα τῶν ἔργων αὐτῶν φάγονται. ¹¹ Οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ, πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ συμβήσεται αὐτῷ. ¹² Λαός μου, οἱ πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀπαιτοῦντες κυριεύουσιν ὑμῶν· λαός μου, οἱ μακαρίζοντες ὑμᾶς πλανῶσιν ὑμᾶς, καὶ τὸν τρίβον τῶν ποδῶν ὑμῶν ταρασσοῦσιν.

¹³ Ἀλλὰ νῦν καταστήσεται εἰς κρίσιν Κύριος, καὶ στήσει εἰς κρίσιν τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁴ Αὐτὸς Κύριος εἰς κρίσιν ἤξει μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ· ὑμεῖς δὲ τί ἐνεπυρίσατε τὸν ἀμπελώνά μου, καὶ ἡ ἀρπαγὴ τοῦ πτωχοῦ ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν; ¹⁵ Τί ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου, καὶ τὸ πρόσωπον τῶν πτωχῶν κατασιχύνετε;

¹⁶ Τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ὑψώθησαν αἱ θυγατέρες Σιών, καὶ ἐπορεύθησαν ὑψηλῶ τραχήλω καὶ ἐν νεύμασιν ὀφθαλμῶν, καὶ τῆ πορεία τῶν ποδῶν ἅμα σύρουσαι τοὺς χιτῶνας, καὶ τοῖς ποσὶν ἅμα παίζουσαι. ¹⁷ Καὶ ταπεινώσει ὁ Θεὸς ἀρχούσας θυγατέρας Σιών· καὶ Κύριος ἀνακαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν ¹⁸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀφελεῖ Κύριος τὴν δόξαν τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν, τὰ ἐμπλόκια, καὶ τοὺς κοσμήμβους, καὶ τοὺς μνηρίσκους, ¹⁹ καὶ τὸ κάθεμα, καὶ τὸν κόσμον τοῦ προσώπου αὐτῶν, ²⁰ καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ κόσμου τῆς δόξης, καὶ τοὺς χλιδῶνας, καὶ τὰ ψέλλια, καὶ τὸ ἐμπλόκιον, καὶ τοὺς δακτυλίους, καὶ τὰ περιδέξια, καὶ τὰ ἐνώτια, ²¹ καὶ τὰ περιπόρφυρα, καὶ τὰ μεσοπόρφυρα, ²² καὶ τὰ ἐπιβλήματα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ διαφανῆ Λακωνικά, ²³ καὶ τὰ βύσσινια, καὶ τὰ βακίνθια, καὶ κόκκινα, καὶ τὴν βύσσον, σὺν χρυσῶ καὶ βακίνθω συγκαθυφασμένα, καὶ θέριστρα κατάκλιτα. ²⁴ Καὶ ἔσται ἀντὶ ὁσμῆς ἡδέιας, κοινορτός· καὶ ἀντὶ ζώνης, σχοινίω ζώσῃ· καὶ ἀντὶ τοῦ κόσμου τῆς κεφαλῆς τοῦ χρυσοῦ, φαλάκρωμα ἕξει διὰ τὰ ἔργα σου· καὶ ἀντὶ τοῦ χιτῶνος τοῦ μεσοπορφύρου, περιζώσῃ σάκκον. ²⁵ Καὶ ὁ υἱὸς σου ὁ κάλλιστος ὃν ἀγαπᾷς, μαχαίρα πεσεῖται· καὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν, μαχαίρα πεσοῦνται, καὶ ταπεινωθήσονται. ²⁶ Καὶ πενήθουσιν αἱ θῆκαι τοῦ κόσμου ὑμῶν· καὶ καταλειφθήσῃ μόνῃ, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐδαφισθήσῃ.

4

¹ Καὶ ἐπιλήθονται ἑπτὰ γυναῖκες ἀνθρώπου ἑνὸς, λέγουσαι, τὸν ἄρτον ἡμῶν φαγόμεθα, καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν περιβαλούμεθα, πλην τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς, ἄφελε τὸν ὄνειδισμόν ἡμῶν.

² Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπιλάμψῃ ὁ Θεὸς ἐν βουλῇ μετὰ δόξης ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ ὑψῶσαι καὶ δοξάσαι τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ἰσραὴλ. ³ Καὶ ἔσται τὸ ὑπολειφθὲν ἐν Σιών, καὶ τὸ καταλειφθὲν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἅγιοι κληθήσονται πάντες οἱ γραφέντες εἰς ζωὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁴ Ὅτι ἐκπλυνεῖ Κύριος τὸν ῥύπον τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων Σιών, καὶ τὸ αἶμα ἐκκαθαριεῖ ἐκ μέσου αὐτῶν, ἐν πνεύματι κρίσεως καὶ πνεύματι καύσεως. ⁵ Καὶ ἤξει, καὶ ἔσται πᾶς τόπος τοῦ ὄρους Σιών καὶ πάντα τὰ περικύκλω αὐτῆς σκιάσει νεφέλη ἡμέρας, καὶ ὡς καπροῦ καὶ φωτὸς πυρὸς καιομένου νυκτός, καὶ πάσῃ τῇ δόξῃ σκεπασθήσεται. ⁶ Καὶ ἔσται εἰς σκιὰν ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν σκέπῃ καὶ ἐν ἀποκρύφῳ ἀπὸ σκληρότητος καὶ ὑετοῦ.

5

¹ Ἄσω δὴ τῷ ἡγαπημένῳ ἄσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου τῷ ἀμπελώνί μου.

Ἀμπελὼν ἐγενήθη τῷ ἡγαπημένῳ, ἐν κέρατι, ἐν τόπῳ πίονι. ² Καὶ φραγμὸν περιέθηκα, καὶ ἐχαράκωσα, καὶ ἐφύτευσα ἀμπελὸν σωρῆκ, καὶ ὠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ προλήνιον ὠρουξα ἐν αὐτῷ, καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλὴν, καὶ ἐποίησεν ἀκάνθας. ³ Καὶ νῦν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα, κρίνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀμπελώνος μου. ⁴ Τί ποιήσω ἐτι τῷ ἀμπελώνί μου, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ; διότι ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλὴν, ἐποίησε δὲ ἀκάνθας. ⁵ Νῦν δὲ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐγὼ ποιήσω τῷ ἀμπελώνί μου· ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς διαρπαγὴν· καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα. ⁶ Καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελώνά μου, καὶ οὐ τηθῆ, οὐδὲ μὴ σκαφή· καὶ ἀναβήσονται εἰς αὐτόν, ἕως εἰς χέρσον ἀκανθαί· καὶ ταῖς χεῖλαις ἐντελοῦμαι, τοῦ μὴ βρέξει εἰς αὐτόν ὑετόν. ⁷ Ὁ γὰρ ἀμπελὼν Κυρίου σαβαώβ, οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα νεόφυτον ἡγαπημένον· ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι κρίσιν, ἐποίησε δὲ ἀνομίαν, καὶ οὐ δικαιοσύνην, ἀλλὰ κραυγὴν.

⁸ Οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν, καὶ ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνται· τι μὴ οἰκίσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς; ⁹ Ἠκούσθη γὰρ εἰς τὰ ὅλα Κυρίου σαβαώθ ταῦτα· ἐὰν γὰρ γένωνται οἰκίαι πολλάι, εἰς ἔρημον ἔσονται μεγάλαι καὶ καλαί, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς. ¹⁰ Οὗ γὰρ ἐργῶνται δέκα ζεύγη βοῶν, ποιήσει κεράμιον ἐν· καὶ ὁ σπειρῶν ἀρτάβας ἕξ, ποιήσει μέτρα τρία.

¹¹ Οὐαὶ οἱ ἐγειρόμενοι τοπρῶι, καὶ τὸ σίκερα διώκοντες, οἱ μένοντες τὸ ὄψε· ὁ γὰρ οἶνος αὐτοῦς συνακούσει. ¹² Μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων

καὶ αὐλῶν του οἴνου πίνουσι, τὰ δὲ ἔργα Κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσι, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὐ κατανοοῦσι.

¹³ Τοῖνον αἰχμάλωτος ὁ λαός μου ἐγενήθη, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτοὺς τὸν Κύριον· καὶ πλήθος ἐγενήθη νεκρῶν, διὰ λιμὸν καὶ δίψος ὕδατος. ¹⁴ Καὶ ἐπλάτυνεν ὁ ἄδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διήνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ, τοῦ μὴ διαλιπεῖν· καὶ καταβήσονται οἱ ἔνδοξοι καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πλουτοὶ καὶ οἱ λοιμοὶ αὐτῆς. ¹⁵ Καὶ ταπεινωθήσεται ἄνθρωπος, καὶ ἀτιμασθήσεται ἀνὴρ· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται. ¹⁶ Καὶ ὑψωθήσεται Κύριος σαβαώθ ἐν κρίματι, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ. ¹⁷ Καὶ βοσκοθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι, καὶ τὰς ἐρήμους τῶν ἀπειλημμένων ἄρνες φάγονται.

¹⁸ Οὐαὶ οἱ ἐπισπώμενοι τὰς ἀμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ, καὶ ὡς ζυγοῦ ἱμάντι δαμάλεως τὰς ἀνομίας. ¹⁹ Οἱ λέγοντες, τὸ τάχος ἐγγισάτω ἃ ποιήσει, ἵνα ἴδωμεν· καὶ ἐλθάτω ἡ βουλή τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶμεν.

²⁰ Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν, καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν· οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος· οἱ τιθέντες τὸ πικρὸν γλυκόν, καὶ τὸ γλυκὸν πικρὸν. ²¹ Οὐαὶ οἱ συνετοὶ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ἐπιστήμονες, ²² Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν, οἱ πίνοντες τὸν οἶνον, καὶ οἱ δυνάσται οἱ κεραυνῶντες τὸ σίκερα, ²³ οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἔνεκεν δώρων, καὶ τὸ δικαίον τοῦ δικαίου αἴροντες.

²⁴ Διατοῦτο ὃν τρόπον καυθήσεται καλάμη ὑπὸ ἄνθρακος πυρός, καὶ συγκαυθήσεται ὑπὸ φλογὸς ἀνεμμένης, ἡ ρίζα αὐτῶν ὡς χροὺς ἔσται, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν ὡς κοινορτὸς ἀναβήσεται· οὐ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον Κυρίου σαβαώθ, ἀλλὰ τὸ λόγιον τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ παρώξυναν. ²⁵ Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος σαβαώθ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπέβαλε τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς· καὶ παρωξύνθη τὰ ὄρη, καὶ ἐγενήθη τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν ὡς κοπρία ἐν μέσῳ ὁδοῦ· καὶ ἐν πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

²⁶ Τοιγαροῦν ἀρεῖ σῶσσημον ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς μακρὰν, καὶ συριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς· καὶ ἰδοὺ ταχὺ κούφως ἔρχονται. ²⁷ Οὐ πεινάσουσιν, οὐδὲ κοπιήσουσιν, οὐδὲ νυστάξουσιν, οὐδὲ κοιμηθήσονται, οὐδὲ λύσουσι τὰς ζώνας αὐτῶν ἀπο τῆς ὀσφύος αὐτῶν, οὐδὲ μὴ ῥαγώσιν οἱ ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν.

²⁸ Ὡν τὰ βέλη ὀξέα ἔστί, καὶ τὰ τόξα αὐτῶν ἐντεταμένα· οἱ πόδες τῶν ἵππων αὐτῶν ὡς στερεὰ πέτρα ἐλογίσθησαν· οἱ τροχοὶ τῶν ἀρμάτων αὐτῶν ὡς καταίγεις, ²⁹ Ὀργιώσιν ὡς λέοντες, καὶ παρέστηκαν ὡς σκύμνοι λέοντος· καὶ ἐπλήσεται, καὶ βοήσῃ ὡς θηρίον, καὶ ἐκβαλεῖ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ρυόμενος αὐτοῦς. ³⁰ Καὶ βοήσῃ δι' αὐτοὺς τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνη, ὡς φωνὴ θαλάσσης κυμαινούσης· καὶ ἐμβλέψονται εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ σκότος σκληρὸν ἐν τῇ ἀπορίᾳ αὐτῶν.

6

¹ Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ οὗ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεὺς, εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου· καὶ πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ.

² Καὶ σεραφὶμ εἰστήκεισαν κύκλῳ αὐτοῦ, ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ, καὶ ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνί· καὶ ταῖς μὲν δυσὶ, κατεκάλυπτον τὸ πρόσωπον· ταῖς δὲ δυσὶ κατεκάλυπτον τοὺς πόδας· καὶ ταῖς δυσὶν ἐπέτανον. ³ Καὶ ἐκέκραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἔλεγον, ἅγιος ἅγιος ἅγιος Κύριος σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ.

⁴ Καὶ ἐπήρθη τὸ ὑπέρθυρον ἀπὸ τῆς φωνῆς ἧς ἐκέκραγον, καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη καπνοῦ. ⁵ Καὶ εἶπον, ὦ τάλας ἐγώ, ὅτι κατανένυγμαί, ὅτι ἄνθρωπος ὢν, καὶ ἀκάθαρτα χεῖλιν ἔχων, ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χεῖλιν ἔχοντος ἐγὼ οἰκῶ, καὶ τὸν βασιλέα Κύριον σαβαώθ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. ⁶ Καὶ ἀπεστάλη πρὸς με ἐν τῶν σεραφίμ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ εἶχεν ἄνθρακα, ὃν τῇ λαβίδι ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ⁷ καὶ ἦσατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἦψατο τοῦτο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἀμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

⁸ Καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς Κυρίου λέγοντος, τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ εἶπα, ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι· ἀπόστειλόν με. ⁹ Καὶ εἶπε, πορεύθητι, καὶ εἰπὸν τῷ λαῷ τούτῳ, ἀκοῆ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ¹⁰ Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσίν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσίν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσονται αὐτοῦς. ¹¹ Καὶ εἶπα, ἕως πότε Κύριε; καὶ εἶπεν, ἕως ἂν ἐρημωθῶσι πόλεις παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι, καὶ οἴκοι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους, καὶ ἡ γῆ καταλειφθήσεται ἔρημος. ¹² Καὶ μετὰ ταῦτα μακρυνεῖ ὁ Θεὸς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πληθυνθήσονται

οι ἐγκαταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς· ¹³ καὶ ἔτι ἐπ’ αὐτῆς ἔστι τὸ ἐπίδεκατον, καὶ πάλιν ἔσται εἰς προνομήν ὡς τερέβινθος, καὶ ὡς βάλανος ὅταν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς θήκης αὐτῆς.

7

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀχαζ τοῦ Ἰωάθαμ τοῦ υἱοῦ Ὀζίου βασιλέως Ἰουδα ἀνέβη Ῥασίμ βασιλεὺς Ἀραμ, καὶ Φακεε υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ πολεμήσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν πολιορκῆσαι αὐτήν. ² Καὶ ἀνηγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ, λέγων, συνεφώνησεν Ἀρὰμ πρὸς τὸν Ἐφραΐμ· καὶ ἐξέστη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐν δρυμῶ ξύλων ὑπὸ πνεύματος σαλευθῆ· ³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν, ἔξελθε εἰς συνάντησιν Ἀχαζ σὺ, καὶ ὁ καταλειφθεὶς Ἰασοὺβ ὁ υἱὸς σου, πρὸς τὴν κολυμβήθραν τῆς ἄνω ὁδοῦ ἀγροῦ τοῦ κυαφέως, ⁴ Καὶ ἔρεῖς αὐτῶ, φύλαξαι καὶ μὴ φοβοῦ, μηδὲ ἡ ψυχὴ σου ἀσθενεῖτω ἀπὸ τῶν δύο ξύλων τῶν δαλῶν τῶν καπνιζομένων τούτων· ὅταν γὰρ ὀργῆ τοῦ θυμοῦ μου γένηται, πάλιν ἰάσονται. ⁵ Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρὰμ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ῥομελίου, ὅτι ἐβουλεύσαντο βουλήν πονηράν· ⁶ Ἀναβησόμεθα εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ συλλαλήσαντες αὐτοῖς, ἀποστρέψομεν αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, καὶ βασιλεύσομεν αὐτῆς τὸν υἱὸν Ταβεήλ· ⁷ Τάδε λέγει Κύριος σαβαώθ, οὐ μὴ μείνῃ ἡ βουλή αὐτή, οὐδὲ ἔσται, ⁸ Ἄλλ’ ἡ κεφαλὴ Ἀρὰμ, Δαμασκός, καὶ ἡ κεφαλὴ Δαμασκοῦ, Ῥασίμ· ἄλλ’ ἔτι ἐξήκοντα καὶ πέντε ἔτων ἐκλείψει ἡ βασιλεία Ἐφραΐμ ἀπὸ λαοῦ, ⁹ καὶ ἡ κεφαλὴ Ἐφραΐμ Σομόρων, καὶ ἡ κεφαλὴ Σομορων, υἱὸς τοῦ Ῥομελίου, καὶ ἐὰν μὴ πιστεύσῃτε, οὐδὲ μὴ συνῆτε.

¹⁰ Καὶ προσέθετο Κύριος λαλήσαι τῷ Ἀχαζ, λέγων, ¹¹ αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου Θεοῦ σου εἰς βάθος, ἢ εἰς ὕψος. ¹² Καὶ εἶπεν Ἀχαζ, οὐ μὴ αἰτήσω, οὐδὲ μὴ πειράσω Κύριον. ¹³ Καὶ εἶπεν, ἀκούσατε δὴ οἶκος Δαυὶδ· μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις, καὶ πῶς Κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα; ¹⁴ Διατοῦτο δώσει Κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑμμανουήλ. ¹⁵ Βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πρηνὴ γυνὼν αὐτὸν ἢ προελέσθαι πονηρὰ, ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν· ¹⁶ Διότι πρηνὴ γυνὼν αὐτὸ παιδίον ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἀπειθεῖ πονηρὰ, ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν· καὶ καταλειφθήσεται ἡ γῆ ἢν σὺ φοβῆ, ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων.

¹⁷ Ἀλλὰ ἐπάξει ὁ Θεὸς ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἡμέρας, αἱ οὕτω ἦκαν ἀφ’ ἧς ἡμέρας ἀφείλεν Ἐφραΐμ ἀπὸ Ἰουδα τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων. ¹⁸ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συριεῖ Κύριος μνίας, ὁ κυριεύσει μέρος ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ τῇ μελίσῃ, ἢ ἔστιν ἐν χώρᾳ Ἀσσυρίων· ¹⁹ Καὶ ἐλεύσονται πάντες ἐν ταῖς φάραγξι τῆς χώρας, καὶ ἐν ταῖς τρώγλαις τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς πᾶσαν ῥαγάδα. ²⁰ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυρήσει Κύριος ἐν τῷ ξυρῶ τῷ μεμισθωμένῳ πέραν τοῦ ποταμοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰς τρίχας τῶν ποδῶν, καὶ τὸν πῶγωνα ἀφελεῖ. ²¹ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θρέψει ἄνθρωπος δάμαλιν βοῶν, καὶ δύο πρόβατα· ²² Καὶ ἔσται ἀπὸ τοῦ πλείστον πιεῖν γάλα, βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πᾶς ὁ καταλειφθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς.

²³ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, πᾶς τόπος οὗ ἐὰν ὦσι χίλια ἄμπελοι χιλίων σίκλων, εἰς χέρσον ἔσονται, καὶ εἰς ἄκανθαν. ²⁴ Μετὰ βέλους καὶ τοξεύματος εἰσελεύσονται ἐκεῖ· ὅτι χέρσος καὶ ἄκανθα ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, ²⁵ καὶ πᾶν ὄρος ἠροτριωμένον ἠροτριωθήσεται· οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐκεῖ φόβος· ἔσται γὰρ ἀπὸ τῆς χέρσου καὶ ἀκάνθης εἰς βόσκημα προβάτου, καὶ καταπάτημα βοός.

8

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, λάβε σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγαλοῦ, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου, τοῦ ὀξέως προνομήν ποιῆσαι σκύλων· ² Πάρεστι γάρ· καὶ μάρτυράς μοι ποιῆσον πιστῶν ἀνθρώπων, τὸν Οὐρίαν καὶ Ζαχαρίαν υἱὸν Βαραχίου. ³ Καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν προφητίαν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ εἶπε Κύριός μοι, κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμωσον· ⁴ Διότι πρηνὴ γυνὼν αὐτὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, λήψεται δύναμιν Δαμασκοῦ, καὶ τὰ σκύλα Σαμαρείας ἐναντὶ βασιλέως Ἀσσυρίων.

⁵ Καὶ προσέθετο Κύριος λαλήσαι μοι ἔτι· ⁶ Διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν τοῦτον τὸ ὕδωρ τοῦ Σιλωὰμ τὸ πορευόμενον ἡσυχῇ, ἀλλὰ βούλεσθαι ἔχειν τὸν Ῥασσὶν καὶ τὸν υἱὸν Ῥομελίου βασιλέα ἐφ’ ὑμῶν, ⁷ διατοῦτο ἰδοὺ Κύριος ἀνάγει ἐφ’ ὑμᾶς τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, τὸ ἰσχυρόν καὶ τὸ πολὺ, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ πᾶσαν φάραγγα ὑμῶν, καὶ περιπατήσει ἐπὶ πᾶν

τείχος ὑμῶν, ⁸ καὶ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἄνθρωπον, ὃς δυνήσεται κεφαλὴν ἄραι, ἢ δυνατὸν συντελέσασθαι τι· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὥστε πληρῶσαι τὸ πλάτος τῆς χώρας σου, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

⁹ Γνώτε ἔθνη καὶ ἠττάσθε, ἐπακούσατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· ἰσχυρότες ἠττάσθε· ἔαν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, πάλιν ἠττηθήσεσθε. ¹⁰ Καὶ ἦν ἂν βουλευέσθητε βουλήν, διασκεδάσει Κύριος· καὶ λόγον ὃν ἔαν λαλήσητε, οὐ μὴ ἐμμείωῃ ἐν ὑμῖν, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. ¹¹ Οὐτὼ λέγει Κύριος, Τῆ ἰσχυρᾷ χειρὶ ἀπειθούσι τῇ πορείᾳ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ τούτου, λέγοντες, ¹² μήποτε εἰπωσὶ, σκληρόν· πᾶν γὰρ ὃ ἔαν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος, σκληρόν ἐστί· τὸν δὲ φόβον αὐτοῦ οὐ μὴ φοβηθῆτε οὐδὲ μὴ ταραχθῆτε. ¹³ Κύριον αὐτὸν ἀγίασατε, καὶ αὐτὸς ἔσται σου φόβος. ¹⁴ κἄν ἐπ' αὐτῷ πεποιθῶς ἦς, ἔσται σοι εἰς ἀγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθου προσκόμματα συναντήσεσθε, οὐδὲ ὡς πέτρας πτώματι· οἱ δὲ οἴκοι Ἰακώβ ἐν παγίδι, καὶ ἐν κοιλάσματι ἐγκαθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ Διατοῦτο ἀδυνατήσουσιν ἐν αὐτοῖς πολλοὶ, καὶ πεσοῦνται καὶ συντριβήσονται, καὶ ἐγγιούσι, καὶ ἀλώσονται ἄνθρωποι ἐν ἀσφαλείᾳ. ¹⁶ Τότε φανεροὶ ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ μὴ μαθεῖν.

¹⁷ Καὶ ἐρεῖ, μενῶ τὸν Θεὸν τὸν ἀποστρέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰακώβ, καὶ πεποιθῶς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. ¹⁸ Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός· καὶ ἔσται σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ παρὰ Κυρίου σαβαώθ, ὃς κατοικεῖ ἐν τῷ ὄρει Σιών.

¹⁹ Καὶ ἔαν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, ζητήσατε τοὺς ἐγγαστριμύθους, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς φωνοῦντας, τοὺς κενολογοῦντας, οἱ ἐκ τῆς κοιτίας φωνοῦσιν· οὐκ ἔθνος πρὸς Θεὸν αὐτοῦ ἐκζητήσουσι; τί ἐκζητοῦσι περὶ τῶν ζώντων τοὺς νεκρούς; ²⁰ Νόμον γὰρ εἰς βοήθειαν ἔδωκεν, ἵνα εἴπωσιν οὐχ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, περὶ οὗ οὐκ ἔστι δῶρα δοῦναι περὶ αὐτοῦ.

²¹ Καὶ ἤξει ἐφ' ὑμᾶς σκληρὰ λιμὸς, καὶ ἔσται ὡς ἂν πεινάσητε, λυπηθήσεσθε. καὶ κακῶς ἐρεῖτε τὸν ἄρχοντα καὶ τὰ πάτρια· καὶ ἀναβλέψονται εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω, ²² καὶ εἰς τὴν γῆν κάτω ἐμβλέψονται· καὶ ἰδοὺ ἀπορία στενὴ, καὶ σκότος, θλίψις, καὶ στενοχωρία, καὶ σκότος ὥστε μὴ βλέπειν· καὶ οὐκ ἀπορηθήσεται ὁ ἐν στενοχωρίᾳ ὢν ἕως καιροῦ.

²³ Τοῦτο πρῶτον πῖε· ταχὺ ποιεῖ χώρα Ζαβυλὼν, ἡ γῆ Νεφθαλεὶμ, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τὴν παραλίαν, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν.

9

¹ Ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, ἴδετε φῶς μέγα· οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρα σκιᾶ θανάτου, φῶς λάμψει ἐφ' ὑμᾶς. ² Τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ, ὃ κατήγαγες ἐν εὐφροσύνῃ σου· καὶ εὐφρανθήσονται ἐνώπιόν σου, ὡς οἱ εὐφραινομένοι ἐν ἀμῆτῳ, καὶ ὃν τρόπον οἱ διαιρούμενοι σκῦλα. ³ Διότι ἀφήρηται ὁ ζυγὸς ὃς ἐπ' αὐτὸν κείμενος, καὶ ἡ ῥάβδος ἡ ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν· τὴν γὰρ ῥάβδον τῶν ἀπαιτούντων διεσκεδάσεν, ὡς τῆ ἡμέρα τῆ ἐπὶ Μαδιάμ. ⁴ Ὅτι πᾶσαν στολὴν ἐπισυνήγμένην δόλω, καὶ ἰμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτίσουςι· καὶ θελήσουςι, εἰ ἐγένοντο πυρκαυστοί.

⁵ Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Μεγάλης βουλής ἄγγελος· ἄξω γὰρ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ὑγίειαν αὐτῷ. ⁶ Μεγάλῃ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὄριον· ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυεὶδ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κατορθῶσαι αὐτήν, καὶ ἀντιλαβέσθαι ἐν κρίματι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ ζῆλος Κυρίου σαβαώθ ποιήσει ταῦτα.

⁷ Θάνατον ἀπέστειλε Κύριος ἐπὶ Ἰακώβ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ⁸ Καὶ γνώσονται πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἑφραὶμ, καὶ οἱ καθήμενοι ἐν Σαμαρεία, ἐφ' ὕβρει καὶ ὑψηλῇ καρδίᾳ λέγοντες, ⁹ πλίνθοι πεπτῶκασιν, ἀλλὰ δευτε λαξεύσωμεν λίθους, καὶ κῶψωμεν συκαμίνους καὶ κέδρους, καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πύργον. ¹⁰ Καὶ ῥάξει ὁ Θεὸς τοὺς ἐπανισταμένους ἐπὶ ὄρος Σιών ἐπὶ αὐτὸν, καὶ τοὺς ἐχθρούς διασκεδάσει. ¹¹ Συρίαν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ τοὺς Ἑλληνας ἀφ' ἡλίου δυσμῶν, τοὺς κατεσθίνοντας τὸν Ἰσραὴλ ὄλω τῷ στόματι· ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλῆ.

¹² Καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἀπεστράφη, ἕως ἐπλήγη, καὶ τὸν κύριον οὐκ ἐζήτησαν. ¹³ Καὶ ἀφεῖλε Κύριος ἀπὸ Ἰσραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐρὰν, μέγαν καὶ μικρὸν, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, πρεσβύτην, καὶ τοὺς τὰ πρόσωπα θαυμάζοντας, αὕτη ἡ ἀρχή· ¹⁴ καὶ προφήτην διδάσκοντα ἄνομα, οὗτος ἡ οὐρά. ¹⁵ Καὶ ἔσονται οἱ μακαρίζοντες τὸν λαὸν τοῦτον πλανῶντες, καὶ πλανῶσιν, ὅπως καταπίνωσιν αὐτούς. ¹⁶ Διατοῦτο ἐπὶ τοὺς νεανίσκους αὐτῶν οὐκ εὐφρανθήσεται ὁ Κύριος, καὶ τοὺς ὄρφανούς αὐτῶν καὶ τὰς

χήρας αὐτῶν οὐκ ἐλεήσει· ὅτι πάντε ἄνομοι καὶ πονηροί, καὶ πᾶν στόμα λαλεῖ ἄδικα· ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

¹⁷ Καὶ καυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ἀνομία, καὶ ὡς ἄγρωστις ξηρὰ βρωθήσεται ὑπὸ πυρός· καὶ καυθήσεται ἐν τοῖς δάσεσι τοῦ δρυμοῦ, καὶ συγκαταφάγεται τὰ κύκλω τῶν βουνῶν πάντα. ¹⁸ Διὰ θυμὸν ὀργῆς Κυρίου συγέκωνται ἡ γῆ ὅλη· καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς κατακεκαυμένος ὑπὸ πυρός· ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐλεήσει. ¹⁹ Ἀλλὰ ἐκκλινεῖ εἰς τὰ δεξιά, ὅτι πεινάσει, καὶ φάγεται ἐκ τῶν ἀριστερῶν, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆ ἄνθρωπος ἔσθων τὰς σάρκας τοῦ βραχίονος αὐτοῦ. ²⁰ Φάγεται γὰρ Μανασσῆς τοῦ Ἐφραΐμ, καὶ Ἐφραΐμ τοῦ Μανασσῆ, ὅτι ἅμα πολιορκήσουσι τὸν Ἰούδα. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

10

¹ Οὐαὶ τοῖς γράφουσι πονηρίαν, γράφοντες γὰρ, πονηρίαν γράφουσι· ² Ἐκκλίνοντες κρίσιν πτωχῶν, ἀρπάζοντες κρίμα πενήτων τοῦ λαοῦ μου, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς διαρπαγὴν, καὶ ὄρφανὸν εἰς προνομήν. ³ Καὶ τί ποιήσουσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκοπῆς; ἢ γὰρ θλίψις ὑμῖν πόρωθεν ἦξει· καὶ πρὸς τίνα καταφεύξεσθε τοῦ βοηθηθῆναι; καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν, τοῦ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς ἀπαγωγήν;

⁴ Ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ἡ ὀργή, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

⁵ Οὐαὶ Ἀσσυρίοις, ἡ ῥάβδος τοῦ θυμοῦ μου, καὶ ὀργὴ ἐστίν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁶ Τὴν ὀργὴν μου εἰς ἔθνος ἄνομον ἀποστελῶ, καὶ τῷ ἐμῷ λαῷ συντάξω ποιῆσαι σκύλα καὶ προνομήν, καὶ καταπατεῖν τὰς πόλεις, καὶ θεῖναι αὐτὰς εἰς κοινοτόν. ⁷ Αὐτὸς δὲ οὐχ οὕτως ἐνεθυμήθη, καὶ τῇ ψυχῇ οὐχ οὕτως λελόγισται, ἀλλὰ ἀπαλλάξει ὁ νοῦς αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔθνη ἐξολοθρεῦσαι οὐκ ὀλίγα. ⁸ Καὶ ἐὰν εἴπωσιν αὐτῷ, σὺ μόνος εἶ ἄρχων· ⁹ Καὶ ἐρεῖ, οὐκ ἔλαβον τὴν χώραν τὴν ἐπάνω Βαβυλῶνος καὶ Χαλάνης, οὐ ὁ πύργος ὠκοδομήθη, καὶ ἔλαβον Ἀραβίαν καὶ Δαμασκὸν καὶ Σαμάρειαν; ¹⁰ Ὅν τρόπον ταύτας ἔλαβον, καὶ πάσας τὰς ἀρχὰς λήψομαι· ὀλοθῶτε τὰ γλυπτά ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν Σαμαρείᾳ. ¹¹ Ὅν τρόπον γὰρ ἐποίησα Σαμαρείᾳ, καὶ τοῖς χειροποίητοισι αὐτῆς, οὕτω ποιήσω καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῆς. ¹² Καὶ ἔσται ὅταν συντελέσῃ Κύριος πάντα ποιῶν ἐν τῷ ὄρει Σιών καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἐπισκέψομαι ἐπὶ τὸν νοῦν τὸν μέγαν ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς δόξης τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ¹³ Εἶπε γὰρ, ἐν τῇ ἰσχυί ποιήσω, καὶ ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς συνέσεως ἀφελῶ ὄρια ἐθνῶν, καὶ τὴν ἰσχὴν αὐτῶν προνομήσω. ¹⁴ Καὶ εἰσὶν πόλεις κατοικουμένας, καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήψομαι τῇ χειρὶ ὡς νοσσιᾶν, καὶ ὡς καταλελειμμένα ὡὰ ἀρώ· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς διαφεύξεταί με, ἢ ἀντίπη μοι. ¹⁵ Μὴ δοξασθήσεται ἀξίη ἄνευ τοῦ κόπτοντος ἐν αὐτῇ; ἢ ὑψωθήσεται πρὶν ἄνευ τοῦ ἔλκοντος αὐτόν; ὡς ἂν τις ἄρῃ ῥάβδον ἢ ξύλον· καὶ οὐχ οὕτως, ¹⁶ ἀλλὰ ἀποστελεῖ Κύριος σαβαῶθ εἰς τὴν σὴν τιμὴν ἀτιμίαν, καὶ εἰς τὴν σὴν δόξαν πῦρ καίόμενον καυθήσεται. ¹⁷ Καὶ ἔσται τὸ φῶς τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πῦρ, καὶ ἀγιάσει αὐτὸν ἐν πυρὶ καιομένῳ, καὶ φάγεται ὡσεὶ χόρτον τὴν ὕλην· ¹⁸ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσβεσθήσεται τὰ ὄρη, καὶ οἱ βουνοὶ, καὶ οἱ δρυμοὶ, καὶ καταφάγεται ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρκῶν· καὶ ἔσται ὁ φεύγων, ὡς ὁ φεύγων ἀπὸ φλογὸς καιομένης. ¹⁹ Καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀπ' αὐτῶν ἀριθμὸς ἔσονται, καὶ παιδίον γράψει αὐτούς.

²⁰ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οὐκέτι προστεθήσεται τὸ καταλειφθὲν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ σωθέντες τοῦ Ἰακώβ οὐκέτι μὴ πεποιθότες ὧσιν ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας αὐτούς, ἀλλὰ ἔσονται πεποιθότες ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ἄγιον τοῦ Ἰσραὴλ τῇ ἀληθείᾳ. ²¹ Καὶ ἔσται τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ἰακώβ ἐπὶ Θεὸν ἰσχύοντα. ²² Καὶ ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμα αὐτῶν σωθήσεται. ²³ Λόγον συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον Κύριος ποιήσει ἐν τῇ οἰκουμένῃ ὅλη.

²⁴ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος σαβαῶθ, μὴ φοβοῦ ὁ λαός μου, οἱ κατοικοῦντες ἐν Σιών, ἀπὸ Ἀσσυρίων, ὅτι ἐν ῥάβδῳ πατάξει σε· πληγὴν γὰρ ἐπάγω ἐπὶ σέ, τοῦ ἰδεῖν ὁδὸν Αἰγύπτου. ²⁵ Ἐτι γὰρ μικρὸν, καὶ παύσεται ἡ ὀργή, ὁ δὲ θυμός μου ἐπὶ τὴν βουλήν αὐτῶν. ²⁶ Καὶ ἐγερεῖ ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτούς, κατὰ τὴν πληγὴν Μαδιάμ ἐν τόπῳ θλίψεως· καὶ ὁ θυμὸς αὐτοῦ τῇ ὀδῷ τῇ κατὰ θάλασσαν, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν κατ' Αἰγύπτου. ²⁷ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀφαιρεθήσεται ὁ ζυγὸς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὤμου σου, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ ἀπὸ σου, καὶ καταφθαρήσεται ὁ ζυγὸς ἀπὸ τῶν ὤμων ὑμῶν.

²⁸ Ἦξει γὰρ εἰς τὴν πόλιν Ἀγγαί, καὶ παρελεύσεται εἰς Μαγεδῶ, καὶ ἐν Μαχμὰς θήσει τὰ σκεῦή αὐτοῦ. ²⁹ Καὶ παρελεύσεται φάραγγα, καὶ ἦξει εἰς Ἀγγαί, φόβος

λήψεται Ῥαμᾶ, πόλιν Σαοῦλ, φεύζεται³⁰ ἡ θυγάτηρ Γαλλεὶμ, ἐπακούσεται Λαΐσα, ἐπακούσεται ἐν Ἀναθῶθ.³¹ Καὶ ἐξέστη Μαδεβηνᾶ, καὶ οἱ κατοικοῦντες Γιββεῖρ.

³² Παρακαλεῖτε σήμερον ἐν ὀδῶ τοῦ μεῖναι, τῇ χειρὶ παρακαλεῖτε τὸ ὄρος τῆν θυγατέρα Σιών, καὶ οἱ βουνοὶ οἱ ἐν Ἱερουσαλήμ.

³³ Ἰδοὺ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαῶθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται, καὶ οἱ ὑψηλοὶ ταπεινωθήσονται,³⁴ καὶ πεσοῦνται ὑψηλοὶ μαχαίρα, ὁ δὲ Λίβανος σὺν τοῖς ὑψηλοῖς πεσεῖται.

11

¹ Καὶ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναβήσεται,² καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας³ ἐμπλήσει αὐτὸν, πνεῦμα φόβου Θεοῦ· οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ, οὐδὲ κατὰ τὴν λαλίαν ἐλέγξει,⁴ ἀλλὰ κρινεῖ ἀπειθῶ κρίσει, καὶ ἐλέγξει τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς, καὶ πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἐν πνεύματι διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ.⁵ Καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἐζωσμένος τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, καὶ ἀληθεία εἰλημένος τὰς πλευράς.

⁶ Καὶ συμβοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἄρνός, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ, καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ λέων ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν ἄξει αὐτούς.⁷ Καὶ βοῦς καὶ ἄρκος ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ ἅμα τὰ παιδιά αὐτῶν ἔσονται· καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα.⁸ Καὶ παιδίον νήπιον ἐπὶ τρωγλῶν ἀσπίδων, καὶ ἐπὶ κοίτην ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν χεῖρα ἐπιβαλεῖ.⁹ καὶ οὐ μὴ κακοποιήσουσι, οὐδὲ μὴ δύνωνται ἀπολέσαι οὐδένα ἐπὶ τῷ ὄρος τῷ ἁγίῳ μου· ὅτι ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα τοῦ γνῶναι τὸν Κύριον, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύψει θαλάσσας.¹⁰ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπίουσι, καὶ ἔσται ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῦ τιμῆ.¹¹ Καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, προσθήσει ὁ Κύριος τοῦ δεῖξαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τοῦ ζηλώσαι τὸ καταλειφθὲν ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ, ὃ ἂν καταλειφθῆ ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ Βαβυλωνίας, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας, καὶ ἀπὸ Ἑλαμιτῶν, καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ ἐξ Ἀραβίας.¹² Καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ συνάξει τοὺς ἀπολομένους Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς διεσπαρμένους Ἰούδα συνάξει ἐκ τῶν τεσσάρων πτερυγῶν τῆς γῆς.¹³ Καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ ζῆλος Ἐφραὶμ, καὶ οἱ ἐχθροὶ Ἰούδα ἀπολοῦνται. Ἐφραὶμ οὐ ζηλώσει Ἰούδαν, καὶ Ἰούδας οὐ θλίψει Ἐφραὶμ.¹⁴ Καὶ πετασθήσονται ἐν πλοίοις ἀλλοφυλῶν· θάλασσαν ἅμα προνομεύσουσι, καὶ τοὺς ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπὶ Μωᾶβ πρῶτον τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν· οἱ δὲ υἱοὶ Ἀμμὼν πρῶτοι ὑπακούσονται.

¹⁵ Καὶ ἐρημώσει Κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύπτου, καὶ ἐπιβαλεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν πνεύματι βιαιῶν· καὶ πατάξει ἐπὶ τὰ φάραγγας, ὥστε διαπορευέσθαι αὐτὸν ἐν ὑποδήμασι.¹⁶ Καὶ ἔσται διόδος τῷ καταλειφθέντι μου λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ ἔσται τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἡμέρα ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

12

¹ Καὶ ἔρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, Εὐλογῶ σε, Κύριε, διότι ὠργίσθης μοι, καὶ ἀπέστρεψας τὸν θυμόν σου, καὶ ἠλέησάς με.² Ἰδοὺ ὁ Θεός μου σωτήρ μου, πεποιθῶς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· διότι ἡ δόξα μου καὶ ἡ αἰνεσίς μου Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.³ Καὶ ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου.⁴ Καὶ ἔρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὑμνεῖτε Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ· μιμνήσκεσθε, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ.⁵ Ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν· ἀναγγείλατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῆ.⁶ Ἀγαλλιᾶσθε, καὶ ἐφραρίνεσθε οἱ κατοικοῦντες Σιών, ὅτι ὑψώθη ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

13

1 ὍΡΑΣΙΣ ἮΝ ΕΙΔΕΝ ἩΣΑΙΑΣ ΥΙΟΣ ἈΜΩΣ ΚΑΤΑ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ.

² Ἐπ' ὄρους πεδινοῦ ἄρατε σημεῖον, ὑψώσατε τὴν φωνὴν αὐτοῖς, παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ, ἀνοίξατε οἱ ἄρχοντες.³ Ἐγὼ συντάσσω, καὶ ἐγὼ αὐτούς· γίγαντες ἔρχονται πληρῶσαι τὸν θυμόν μου χαίροντες ἅμα καὶ ὑβρίζοντες.⁴ Φωνὴ ἔθνων πολλῶν ἐπὶ τῶν ὄρεων, ὁμοία ἔθνων πολλῶν, φωνὴ βασιλέων καὶ ἔθνων συνηγμένων· Κύριος σαβαῶθ ἐντέταλται ἔθνεσι ὀπλομάχῳ,⁵ ἔρχεσθαι ἐκ γῆς πόρρωθεν ἀπ' ἄκρου θεμελίου τοῦ οὐρανοῦ, Κύριος καὶ οἱ ὀπλομάχοι αὐτοῦ, καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.

⁶ Ὀλοζύετε, ἐγγὺς γὰρ ἡμέρα Κυρίου, καὶ συντριβὴ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἔξει.⁷ Διὰ τοῦτο πᾶσα χεὶρ ἐκλυθήσεται, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπου δειλιάσει.

⁸ Ταραχθήσονται οἱ πρέσβεις, καὶ ὠδίνες αὐτοὺς ἔξουσιν, ὡς γυναικὸς τικτούσης· καὶ συμφοράσουσιν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἐκστήσονται, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὡς φλόξ μεταβαλοῦσιν. ⁹ Ἴδου γὰρ ἡμέρα Κυρίου ἔρχεται ἀνιάτος, θυμοῦ καὶ ὀργῆς, θεῖναι τὴν οἰκουμένην ἔρημον, καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἀπολέσαι ἐξ αὐτῆς. ¹⁰ Οἱ γὰρ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ Ὠρίων καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ, τὸ φῶς οὐ δώσουσι· καὶ σκοτισθήσεται τὸ ἥλιου ἀνατέλλοντος, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς. ¹¹ Καὶ ἐντελοῦμαι τῇ οἰκουμένῃ ὅλη κακὰ, καὶ τοῖς ἀσεβεῖσι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἀπολώ ὕβριν ἀνόμων, καὶ ὕβριν ὑπερηφάνων ταπεινώσω. ¹² Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἐντιμοὶ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον τὸ ἄπυρον· καὶ ἄνθρωπος μᾶλλον ἐντιμος ἔσται ἢ ὁ λίθος ὁ ἐν Σουφεῖρ. ¹³ Ὁ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται, καὶ ἡ γῆ σεισθήσεται ἐκ τῶν θεμελίων αὐτῆς, διὰ θυμὸν ὀργῆς Κυρίου σαβαώθ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἂν ἐπέλθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ὡς δορκάδιον φεῦγον, καὶ ὡς πρόβατον πλανώμενον, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων, ὥστε ἄνθρωπον εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστραφεῖναι, καὶ ἄνθρωπος εἰς τὴν χώραν ἑαυτοῦ διώξεται. ¹⁵ Ὅς γὰρ ἂν ἀλώ, ἠττηθήσεται, καὶ οἵτινες συνηγμένοι εἰσι, πεσοῦναι μαχαίρα. ¹⁶ Καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ῥάξουσιν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν προνομεύσουσιν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἔξουσιν.

¹⁷ Ἴδου ἐπεγεῖρω μῦιν τοὺς Μήδους, οἱ ἀργύριον οὐ λογιζονται, οὐδὲ χρυσοῦ χρεῖαν ἔχουσι. ¹⁸ Τοξεύματα νεανίσκων συντρίψουσι, καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν οὐ μὴ ἐλεήσωσιν, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις σου φείσονται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ ἔσται Βαβυλῶν ἡ καλεῖται ἔνδοξος ἀπὸ βασιλέως Χαλδαιῶν, ὃν τρόπον κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα· ²⁰ Οὐ κατοικηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ μὴ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν διὰ πολλῶν γενεῶν, οὐδὲ μὴ διέλθωσιν αὐτὴν Ἄραβες, οὐδὲ ποιμένες οὐ μὴ ἀναπαύσονται ἐν αὐτῇ. ²¹ Καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ θηρία, καὶ ἐμπλησθήσονται αἱ οἰκίαι ἤχου· καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ σειρήνες, καὶ δαιμόνια ἐκεῖ ὀρχήσονται, ²² καὶ ὄνοκένταυροι ἐκεῖ κατοικήσουσι, καὶ νοσοποιήσουσιν ἐχῖνοι ἐν τοῖς οἰκίαις αὐτῶν. Ταχὺ ἔρχεται καὶ οὐ χρονεῖ.

14

¹ Καὶ ἐλεήσει Κύριος τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐκλέξεται ἔτι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀναπαύσονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ὁ γεῖώρας προστεθήσεται πρὸς αὐτοὺς, καὶ προστεθήσεται πρὸς τὸν οἶκον Ἰακώβ· ² Καὶ λήψονται αὐτοὺς ἔθνη, καὶ εἰσάξουσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσουσι, καὶ πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς εἰς δούλους καὶ δούλας· καὶ ἔσονται αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς, καὶ κυριευθήσονται οἱ κυριεύσαντες αὐτῶν.

³ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναπαύσει σε Κύριος ἀπὸ τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ θυμοῦ σου, τῆς δουλείας σου τῆς σκληρᾶς, ἧς ἐδούλευσας αὐτοῖς. ⁴ Καὶ λήψῃ τὸν θρήνον τοῦτον ἐπὶ τὸν βασιλεῖα Βαβυλῶνος,

Πῶς ἀναπέπαιται ὁ ἀπαίτων, καὶ ἀναπέπαιται ὁ ἐπισπουδαστής; ⁵ Συνέτριψε Κύριος τὸν ζυγὸν τῶν ἀμαρτωλῶν, τὸν ζυγὸν τῶν ἀρχόντων. ⁶ Πατάξας ἔθνος θυμῶ, πληγῇ ἀνιάτω, παίων ἔθνος πληγῇ θυμοῦ, ἣ οὐκ ἐφείσατο, ἀνεπαύσατο πεποιθώς. ⁷ Πᾶσα ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης, ⁸ καὶ τὰ ξύλα τοῦ Λιβάνου εὐφράνθησαν ἐπὶ σοί, καὶ ἡ κέδρος τοῦ Λιβάνου, ἀφ' οὗ σὺ κεκοίμησαι, οὐκ ἀνέβη ὁ κόπτης ἡμᾶς. ⁹ Ὁ ἄδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας σοι· συναντήσας σοι πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς, οἱ ἐγειραντες ἐκ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντας βασιλεῖς ἔθνω. ¹⁰ Πάντες ἀποκριθήσονται, καὶ ἐροῦσί σοι, Καὶ σὺ ἕάλως, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς· ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθης. ¹¹ Κατέβη εἰς ἄδου ἡ δόξα σου, ἡ πολλὴ εὐφροσύνη σου· ὑπόκατω σου στρώσουσι σῆψιν, καὶ τὸ κατακάλυμμά σου σκόληξ. ¹² Πῶς ἔξεπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Ἐωσφόρος ὁ πρῶτ' ἀνατέλλων; συνετρίβη εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη. ¹³ Σὺ δὲ εἶπας ἐν τῇ διανοίᾳ σου, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθὼ ἐν ὄρει ὑψηλῶ, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς Βορρᾶν, ¹⁴ ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἔσομαι ὁμοῖος τῷ ὑψίστῳ. ¹⁵ Νῦν δὲ εἰς ἄδην καταβήση, καὶ εἰς τὰ θεμέλια τῆς γῆς. ¹⁶ Οἱ ἰδόντες σε θαυμάσουσι ἐπὶ σοί, καὶ ἐροῦσιν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὁ παροξύνων τὴν γῆν, ὁ σείων βασιλεῖς, ¹⁷ ὁ θεὸς τὴν οἰκουμένην ὅλην ἔρημον, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ καθεῖλε, τοὺς ἐν ἐπαγωγῇ οὐκ ἔλυσε. ¹⁸ Πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἐκοιμήθησαν ἐν τιμῇ, ἄνθρωπος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ¹⁹ Σὺ δὲ ριφήσῃ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὡς νεκρὸς ἐβδελυγμένος, μετὰ πολλῶν τεθνηκότων ἐκκεκεντημένων μαχαίραις, καταβαινόντων εἰς ἄδου. ²⁰ Ὅν τρόπον ἰμάτιον ἐν αἵματι πεφυρμένον οὐκ ἔσται καθαρὸν, οὕτως οὐδὲ σὺ ἔση καθαρός· διότι τὴν γῆν μου ἀπόλεσας, καὶ τὸν λαὸν μου ἐπέκτεινας· οὐ μὴ μείνῃς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, σπέρμα πονηρόν. ²¹ Ἐτοίμασον

τὰ τέκνα σου σφαγήῃαι ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀναστῶσι καὶ κληρονομήσωσι τὴν γῆν, καὶ ἐμπλήσωσι τὴν γῆν πολέμων. ²² Καὶ ἐπαναστήσομαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος σαβαώθ, καὶ ἀπολώ αὐτῶν ὄνομα, καὶ κατάλειμμα, καὶ σπέρμα· τάδε λέγει Κύριος. ²³ Καὶ θήσω τὴν Βαβυλωνίαν ἔρημον, ὥστε κατοικεῖν ἐχίνους, καὶ ἔσται εἰς οὐδένα· καὶ θήσω αὐτὴν πηλοῦ βάραθρον εἰς ἀπόλειαν.

²⁴ Τάδε λέγει Κύριος σαβαώθ, ὃν τρόπον εἴρηκα, οὕτως ἔσται, καὶ ὃν τρόπον βεβούλευμαι, οὕτως μενεῖ, ²⁵ τοῦ ἀπολέσαι τοὺς Ἀσσυρίους ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐμῆς, καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων μου· καὶ ἔσονται εἰς καταπάτημα, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ ζυγὸς αὐτῶν, καὶ τὸ κῦδος αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὤμων ἀφαιρεθήσεται. ²⁶ Αὕτη ἡ βουλή ἦν βεβούλευται Κύριος ἐπὶ τὴν ὅλην οἰκουμένην, καὶ αὕτη ἡ χεὶρ ἡ ὑψηλὴ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. ²⁷ Ἄ γὰρ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος βεβούλευται, τίς διασκεδάσει; καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν ὑψηλὴν τίς ἀποστρέψει;

²⁸ Τοῦ ἔτους οὗ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ, ἐγενήθη τὸ ῥῆμα τοῦτο.

²⁹ Μὴ εὐφρανθεῖτε οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, συνετρίβη γὰρ ὁ ζυγὸς τοῦ παῖοντος ὑμᾶς· ἐκ γὰρ σπέρματος ὄφεις ἐξελεύσεται ἔκγονα ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἐξελεύσονται ὄφεις πετάμενοι. ³⁰ Καὶ βοσκηθήσονται πτωχοὶ δι' αὐτοῦ· πτωχοὶ δὲ ἀνθρώποι ἐπὶ εἰρήνης ἀναπαύονται· ἀνελεῖ δὲ ἐν λιμῷ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὸ κατάλειμμά σου ἀνελεῖ. ³¹ Ὁλολύξατε πύλα πόλεων, κεκραγέτωσαν πόλεις τετραγμέναι, οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, ὅτι ἀπὸ βορῆ ἀκαπνὸς ἔρχεται, καὶ οὐκ ἔστι τοῦ εἶναι. ³² Καὶ τί ἀποκριθήσονται βασιλεῖς ἐθνῶν; ὅτι Κύριος ἐθεμελίωσε Σιών, καὶ δι' αὐτοῦ σωθήσονται οἱ ταπεινοὶ τοῦ λαοῦ.

ΤΟ ῬΗΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΩΑΒΙΤΙΔΟΣ.

15

¹ Νυκτὸς ἀπολεῖται ἡ Μωαβίτις, νυκτὸς γὰρ ἀπολεῖται τὸ τεῖχος τῆς Μωαβίτιδος. ² Λυπεῖσθε ἐφ' ἑαυτοὺς, ἀπολεῖται γὰρ καὶ Δηβῶν, οὗ ὁ βωμὸς ὑμῶν· ἐκεῖ ἀναβήσεσθε κλαίειν, ἐπὶ Ναβαῦ τῆς Μωαβίτιδος· ὀλολύξατε, ἐπὶ πάσης κεφαλῆς φιλᾶκρωμα, πάντες βραχίονες κατατετμημένοι. ³ Ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς περιζώσασθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε ἐπὶ τῶν δωματίων αὐτῆς, καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις αὐτῆς, πάντες ὀλολύζετε μετὰ κλαυθμοῦ. ⁴ Ὅτι κέκραγεν Ἑσεβὼν καὶ Ἐλεαλὴ, ἕως Ἰασσά ἠκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν· διατοῦτο ἡ ὄσφυς τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ, ἡ ψυχὴ αὐτῆς γνώσεται. ⁵ Ἡ καρδία τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ ἐν αὐτῇ ἕως πλατείαις αὐτῆς γὰρ ἔστι τριετής· ἐπὶ δὲ τῆς ἀναβάσεως Λουεῖθ, πρὸς σὲ κλαίοντες ἀναβήσονται τῇ ὁδῷ Ἀρωνεῖμ· βοᾷ, σύντριμμα καὶ σεισμός. ⁶ Τὸ ὕδωρ τῆς Νεμηρεῖμ ἔρημον ἔσται, καὶ ὁ χόρτος αὐτῆς ἐκλείψει· χόρτος γὰρ χλωρὸς οὐκ ἔσται. ⁷ Μὴ καὶ οὕτως μέλλει σωθῆναι; ἐπάξω γὰρ ἐπὶ τὴν φάραγγα Ἀραβας, καὶ λήσονται αὐτὴν. ⁸ Συνῆψε γὰρ ἡ βοῆ τὸ ὄριον τῆς Μωαβίτιδος τῆς Ἀγαλεῖμ, καὶ ὀλολυγμὸς αὐτῆς ἕως τοῦ φρέατος τοῦ Αἰλεῖμ. ⁹ Τὸ δὲ ὕδωρ τὸ Δειμῶν πλησθήσεται αἵματος, ἐπάξω γὰρ ἐπὶ Δειμῶν Ἀραβας, καὶ ἀρῶ τὸ σπέρμα Μωᾶβ, καὶ Ἀριήλ, καὶ τὸ κατάλοιπον Ἄδαμ.

16

¹ Αποστέλω ὡς ἔρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν· μὴ πέτρα ἔρημος ἔστι τὸ ὄρος θυγατρὸς Σιών; ² Ἐση γὰρ ὡς πετεινοῦ ἀνιπταμένου νοσοσὸς ἀφηρημένος, ἔση θυγάτηρ Μωᾶβ, ἔπειτα δὲ Ἀρνῶν πλείονα. ³ Βουλεύου, ποίει τε σκέπην πένθους αὕτη διαπαντὸς, ἐν μεσημβρινῇ σκοτιά φεύγουσιν, ἐξέστησαν· μὴ ἀχθῆς, ⁴ παροικήσουσί σοι οἱ φυγάδες Μωᾶβ· ἔσονται σκέπη ὑμῖν ἀπὸ προσώπου διώκοντος, ὅτι ἦρθη ἡ συμμαχία σου, καὶ ὁ ἄρχων ἀπόλετο ὁ καταπατὼν ἀπὸ τῆς γῆς. ⁵ Καὶ διορθωθήσεται μετ' ἐλέους θρόνος, καὶ καθιεῖται ἐπ' αὐτοῦ μετὰ ἀληθείας ἐν σκηνῇ Δαυὶδ, κρίνων καὶ ἐκζητῶν κρίμα καὶ σπεύδων δικαιοσύνην.

⁶ Ἦκοῦσαμεν τὴν ὕβριν Μωᾶβ, ὕβριστῆς σφόδρα τὴν ὑπερηφανίαν ἐξῆρα· οὐχ οὕτως ἡ μαρτεία σου, οὐχ οὕτως.

⁷ Ὁλολύξει Μωᾶβ, ἐν γὰρ τῇ Μωαβίτιδι πάντες ὀλολύξουσι τοῖς κατοικοῦσι δὲ Σεθ μελετήσεις, καὶ οὐκ ἐντραπήση. ⁸ Τὰ πεδία Ἑσεβῶν πενθήσει, ἄμπελος Σεβαμᾶ· καταπίνοντες τὰ ἔθνη, καταπατήστε τὰς ἀμπέλους αὐτῆς, ἕως Ἰαζήρ· οὐ μὴ συνάψητε, πλανήθητε τὴν ἔρημον, οἱ ἀπεσταλμένοι ἐγκατελείφθησαν, διέβησαν γὰρ πρὸς τὴν θάλασσαν. ⁹ Διατοῦτο κλαύσομαι ὡς τὸν κλαυθμὸν Ἰαζήρ ἄμπελον Σεβαμᾶ· τὰ δένδρα σου καταβάλεν Ἑσεβῶν καὶ Ἐλεαλὴ, ὅτι ἐπὶ τῷ θερισμῷ καὶ ἐπὶ τῷ τρυγητῷ σου καταπατήσω, καὶ πάντα πεσοῦνται. ¹⁰ Καὶ ἀρθήσεται εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα ἐκ τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἐν τοῖς ἀμπελώσιν σου οὐ μὴ εὐφρανθήσονται, καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς τὰ ὑπολήνια, πέπανται γὰρ. ¹¹ Διατοῦτο ἡ κοιλία μου ἐπὶ Μωᾶβ ὡς κιθάρα ἠχῆσει, καὶ τὰ ἐντός μου ὡς τεῖχος

ἐνεκαίνισα. ¹² Καὶ ἔσται εἰς τὸ ἐντραπήῃναί σε, ὅτι ἐκοπίασε Μωᾶβ ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ χειροποίητα αὐτῆς, ὥστε προσεῦξασθαι, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἐξελεῖσθαι αὐτόν.

¹³ Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ Μωᾶβ, ὁπότε ἐλάλησε. ¹⁴ Καὶ νῦν λέγω, ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτῶν μισθωτοῦ ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα Μωᾶβ παντὶ τῷ πλούτῳ τῷ πολλῷ, καὶ καταλειφθήσεται ὀλιγοσὺτος, καὶ οὐκ ἐντιμος.

ΤΟ ῬΗΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΔΑΜΑΣΚΟΥ.

17

¹ Ἰδοὺ Δαμασκὸς ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεων, καὶ ἔσται εἰς πτώσιν, ² καταλειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς κοίτην ποιμνίων καὶ ἀνάπαυσιν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διώκων. ³ Καὶ οὐκέτι ἔσται ὄχυρά τοῦ καταφυγεῖν Ἐφραὶμ· καὶ οὐκέτι βασιλεία ἐν Δαμασκῷ, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων οὐ γὰρ σὺ βελτίων εἶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τῆς δόξης αὐτῶν· τὰδε λέγει Κύριος σαβαῶθ. ⁴ Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκλειψις δόξης Ἰακώβ, καὶ τὰ πύονα τῆς δόξης αὐτοῦ σεισθήσεται. ⁵ Καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀμητὸν ἐστηκότα, καὶ σπέρμα σταχύων ἀμήσῃ· καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ στάχυν ἐν φάραγγι στερεᾷ. ⁶ Καὶ καταλειφθῆ ἐν αὐτῇ καλάμη, ἡ ὡς ῥώγες ἐλαίας δύο ἢ τρεῖς ἐπ' ἄκρου μετεώρου, ἡ τέσσαρες ἢ πέντε ἀπὶ τῶν κλάδων αὐτῶν καταλειφθῆ· τὰδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.

⁷ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πεποιθῶς ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτόν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἐμβλέψονται, ⁸ καὶ οὐ μὴ πεποιθότες ὦσιν ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἃ ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν, καὶ οὐκ ὄψονται τὰ δένδρα, οὐδὲ τὰ βδελύγματα αὐτῶν.

⁹ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται αἱ πόλεις σου ἐγκαταλειμμένα, ὃν τρόπον κατέλιπον οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἔσονται ἔρημοι, ¹⁰ διότι κατέλιπες τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά σου, καὶ Κύριον τοῦ βοηθοῦ σου οὐκ ἐμνήσθης· διατόπος τὸν φυτεῦσαις φύτευμα ἀπιστον, καὶ σπέρμα ἀπιστον. ¹¹ Τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἂν φυτεύσῃς, πλανηθήσῃ· τὸ δὲ πρῶτ' ἐάν σπείρῃς, ἀνθήσῃ εἰς ἀμητὸν ἢ ἂν ἡμέρα κληρώσῃ, καὶ ὡς πατὴρ ἀνθρώπου κληρώσῃ τοῖς υἱοῖς σου.

¹² Οὐαὶ πλῆθος ἐθνῶν πολλῶν· ὡς θάλασσα κυμαίνουσα, οὕτω ταραχθήσεται· καὶ ἠνώτος ἐθνῶν πολλῶν, ὡς ὕδωρ ἠχῆσει. ¹³ Ὡς ὕδωρ πολὺ ἔθνη πολλὰ, ὡς ὕδατος πολλοῦ βία φερομένου· καὶ ἀποσκορακίει αὐτόν, καὶ πόρρω αὐτόν διώξεται, ὡς χυοῦν ἀχύρου λικμώντων ἀπέναντι ἀνέμου, καὶ ὡς κονιορτὸν τροχοῦ καταιγίς φέρουσα,

¹⁴ Πρὸς ἐσπέραν καὶ ἔσται πένθος, πρὶν ἢ πρῶτ', καὶ οὐκ ἔσται· αὕτη ἡ μερὶς τῶν προνομευσάντων ὑμᾶς, καὶ κληρονομία τοῖς ὑμᾶς κληρονομήσασιν.

18

¹ Οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες, ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας· ² Ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσῃ ὄμηρα, καὶ ἐπιστολὰς βιβλίνας ἐπάνω τοῦ ὕδατος πορεύσονται γὰρ ἄγγελιοι κοῦφοι πρὸς ἔθνος μετέωρον, καὶ ξένον λαὸν καὶ χαλεπόν· τίς αὐτοῦ ἐπέκεινα; ἔθνος ἀνέλπιστον καὶ καταπεπατημένον· νῦν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς ³ πάντες, ὡς χώρα κατοικουμένη κατοικηθήσεται· ἡ χώρα αὐτῶν ὡσεὶ σημεῖον ἀπὸ ὄρου ἀρθῆ, ὡς σάλπιγγος φωνῆ ἀκουστὸν ἔσται. ⁴ Διότι οὕτως εἶπε Κύριός μοι, ἀσφάλεια ἔσται ἐν τῇ ἐμῇ πόλει, ὡς φῶς καύματος μεσημβρίας, καὶ ὡς νεφέλη δρόσου ἡμέρας ἀμητο ἔσται ⁵ πρὸ τοῦ θερισμοῦ, ὅταν συντελεσθῇ ἄνθος, καὶ ὄμφαξ ἐξανθήσῃ ἄνθος ὄμφακίζουσα· καὶ ἀφελεῖ τὰ βοτρυδία τὰ μικρὰ τοῖς δρεπάνοις, καὶ τὰς κληματίδας ἀφελεῖ, καὶ ἀποκόψει, ⁶ καὶ καταλείψει ἅμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτοὺς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς ἐπ' αὐτόν ἤξει. ⁷ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνευεχθήσεται δῶρα Κυρίῳ σαβαῶθ ἐκ λαοῦ τεθλιμμένου καὶ τετιμμένου, καὶ ἀπὸ λαοῦ μεγάλου ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ἔθνος ἐλπίζον καὶ καταπεπατημένον, ὃ ἔστιν ἐν μέρει ποταμοῦ τῆς χώρας αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ ὄνομα Κυρίου σαβαῶθ, ὄρος Σιών.

ἜΡΑΣΙΣ ΑἴΓΥΠΤΟΥ.

19

¹ Ἰδοὺ Κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλῃς κούφης, καὶ ἤξει εἰς Αἴγυπτον, καὶ σεισθήσεται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἡ καρδία αὐτῶν ἠττηθήσεται ἐν αὐτοῖς. ² Καὶ ἐπεγερθήσονται Αἰγύπτιοι ἐπ' Αἰγυπτίους, καὶ πολεμήσει ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, πόλις ἐπὶ πόλιν, καὶ νόμος ἐπὶ νόμον. ³ Καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐτοῖς, καὶ τὴν

βουλὴν αὐτῶν διασκεδάσω, καὶ ἐπερωτήσουσι τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκ τῆς γῆς φωνοῦντας, καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους. ⁴ Καὶ παραδώσω τὴν Αἴγυπτον εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, κυρίων σκληρῶν, καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κυριεύσουσιν αὐτῶν. τάδε λέγει Κύριος σαβαῶθ. ⁵ Καὶ πίνονται οἱ Αἰγύπτιοι ὕδωρ τὸ παρὰ θάλασσαν, ὃ δὲ ποταμὸς ἐκλείψει, καὶ ξηρανθήσεται. ⁶ Καὶ ἐκλείψουσιν οἱ ποταμοί, καὶ αἱ διώρυχες τοῦ ποταμοῦ· καὶ ξηρανθήσεται πᾶσα συναγωγὴ ὕδατος, καὶ ἐν παντὶ ἔλει καλάμου καὶ παπύρου, ⁷ καὶ τὸ ἄχι τὸ χλωρὸν πᾶν τὸ κύκλω τοῦ ποταμοῦ, καὶ πᾶν τὸ σπειρόμενον διὰ τοῦ ποταμοῦ ξηρανθήσεται ἀνεμόφθορον. ⁸ Καὶ στενάξουσιν οἱ ἀλιεῖς, καὶ στενάξουσι πάντες οἱ βάλλοντες ἄγκιστρον εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ οἱ βάλλοντες σαγήνας, καὶ οἱ ἀμφιβολεῖς πενήθουσι. ⁹ Καὶ αἰσχύνῃ λήψεται τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ σχιστὸν, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν βύσσον. ¹⁰ Καὶ ἔσονται οἱ ἐργαζόμενοι αὐτὰ ἐν ὀδύνῃ, καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες τὸν ζῦθον λυπηθήσονται, καὶ τὰς ψυχὰς πονέσουσι. ¹¹ Καὶ μωροὶ ἔσονται οἱ ἄρχοντες Τάνεως, οἱ σοφοὶ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, ἡ βουλὴ σὺτῶν μωρανθήσεται· πῶς ἐρεῖτε τῷ βασιλεῖ, υἱοὶ συνετῶν ἡμεῖς, υἱοὶ βασιλέων τῶν ἐξ ἀρχῆς; ¹² Ποῦ εἰσι νῦν οἱ σοφοὶ σου; καὶ ἀναγγειλάτωσάν σοι, καὶ εἰπάτωσαν, τί βεβούλευται Κύριος σαβαῶθ ἐπ’ Αἴγυπτον; ¹³ Ἐξέλιπον οἱ ἄρχοντες Τάνεως, καὶ ὑψώθησαν οἱ ἄρχοντες Μέμφεως, καὶ πλανήσουσιν Αἴγυπτον κατὰ φυλάς. ¹⁴ Κύριος γὰρ ἐκέρασεν αὐτοῖς πνεῦμα πλανήσεως, καὶ ἐπλάνησαν Αἴγυπτον ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν, ὡς πλανᾶται ὁ μεθῶν, καὶ ὁ ἐμῶν ἄμα. ¹⁵ καὶ οὐκ ἔσται τοῖς Αἰγυπτίοις ἔργον ὃ ποιήσει κεφαλὴν καὶ οὐρὰν, καὶ ἀρχὴν καὶ τέλος.

¹⁶ Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται οἱ Αἰγύπτιοι, ὡς γυναῖκες, ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ ἀπὸ προσώπου τῆς χειρὸς Κυρίου σαβαῶθ, ἦν αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς. ¹⁷ Καὶ ἔσται ἡ χώρα τῶν Ἰουδαίων τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς φόβητρον· πᾶς ὃς ἐὰν ὀνομάσῃ αὐτὴν αὐτοῖς, φοβηθήσονται διὰ τὴν βουλὴν ἣν βεβούλευται Κύριος σαβαῶθ ἐπ’ αὐτήν. ¹⁸ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται πέντε πόλεις ἐν Αἰγύπτῳ λαλοῦσαι τῇ γλῶσσῃ τῆ Χαναανίτιδι, καὶ ὀμνῦντες τῷ ὀνόματι Κυρίου σαβαῶθ· πόλις ἀσεδὲκ κληθήσεται ἢ μία πόλις. ¹⁹ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγυπτίων, καὶ στήλη πρὸς τὸ ὄριον αὐτῆς τῷ Κυρίῳ. ²⁰ καὶ ἔσται εἰς σημεῖον εἰς τὸν αἰῶνα Κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου· ὅτι κεκράζονται πρὸς Κύριον διὰ τοὺς θλίβοντας αὐτούς, καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς ἄνθρωπον ὃς σώσει αὐτούς, κρίνων σώσει αὐτούς. ²¹ Καὶ γνωστὸς ἔσται Κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· καὶ γνώσονται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ποιήσουσι θυσίας, καὶ εὐξονται ἐσχὰς τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀποδώσουσι. ²² Καὶ πατάξει Κύριος τοὺς Αἰγυπτίους πληγῇ, καὶ ἰάσεται αὐτούς ἰάσει, καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον, καὶ εἰσακούσεται αὐτῶν, καὶ ἰάσεται αὐτούς ἰάσει. ²³ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται ἡ ὁδὸς ἀπὸ Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ εἰσελεύσονται Ἀσσύριοι εἰς Αἴγυπτον, καὶ Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ δουλεύσουσιν Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. ²⁴ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Ἰσραὴλ τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῇ ²⁵ ἦν εὐλόγησε Κύριος σαβαῶθ, λέγων, εὐλογημένος ὁ λαὸς μου ὃ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὃ ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραὴλ.

20

¹ Τοῦ ἔτους ὅτε εἰσῆλθε Τανάθαν εἰς Ἄζωτον, ἠνίκα ἀπεστάλη ὑπὸ Ἀρνᾶ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ἐπολέμησε τὴν Ἄζωτον, καὶ ἔλαβεν αὐτήν, ² τότε ἐλάλησε Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμῶς, λέγων, πορεύου καὶ ἄφελε τὸν σάκκον ἀπὸ τῆς ὀσφροῦς σου, καὶ τὰ σανδάλια σου ὑπόλυσαι ἀπὸ τῶν ποδῶν σου, καὶ ποίησον οὕτως, πορευόμενος γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος. ³ Καὶ εἶπε Κύριος, ὃν τρόπον πεπόρευται ὁ παῖς μου Ἡσαΐας γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος τρία ἔτη, τρία ἔτη ἔσται εἰς σημεῖα καὶ τέρατα τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ Αἰθίοψιν. ⁴ Ὅτι οὕτως ἄξει βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰγύπτου καὶ Αἰθίοπων, νεανίσκου καὶ πρεσβύτας, γυμνοὺς καὶ ἀνυπόδετους, ἀνακακαλυμένους τὴν αἰσχύνην Αἰγύπτου. ⁵ Καὶ αἰσχυνθήσονται ἠττηθέντες ἐπὶ τοῖς Αἰθίοψιν, ἐφ’ οἷς ἦσαν πεποιθότες οἱ Αἰγύπτιοι, ἦσαν γὰρ αὐτοῖς δόξα. ⁶ Καὶ ἐροῦσιν οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἰδοὺ ἡμεῖς ἦμεν πεποιθότες τοῦ φυγεῖν εἰς αὐτούς εἰς βοήθειαν, οἱ οὐκ ἠδύναντο σωθῆναι ἀπὸ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ πῶς ἡμεῖς σωθησόμεθα;

ΤΟ ὍΡΑΜΑ ΤΗΣ ἘΡΗΜΟΥ.

21

¹ Ὡς καταγιγῆς δι’ ἐρήμου διέλθοι, ἐξ ἐρήμου ἐρχομένη ἐκ γῆς φοβερῶν ² τὸ ὄραμα, καὶ σκληρὸν ἀνηγγέλη μοι· ὁ ἀθετῶν ἀθετεῖ, ὁ ἀνομῶν ἀνομεῖ· ἐπ’ ἔμοι οἱ Ἐλαμίται,

καὶ οἱ πρέσβεις τῶν Περσῶν ἐπ’ ἐμὲ ἔρχονται· νῦν στενάξω καὶ παρακαλέσω ἑμαυτόν. ³ Διατοῦτο ἐνεπλήσθη ἡ ὄσφύς μου ἐκλύσεως, καὶ ὠδίνες ἔλαβόν με ὡς τὴν τίκτουςαν· ἠδίκησα τοῦ μὴ ἀκοῦσαι, ἐσπούδασα τοῦ μὴ βλέπειν. ⁴ Ἡ καρδία μου πλανᾶται, καὶ ἡ ἀνομία με βαπτίζει, ἡ ψυχὴ μου ἐφέστηκεν εἰς φόβον. ⁵ Ἐτοίμασον τὴν τράπεζαν, φάγετε, πίετε· ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες, ἐτοίμασατε θυρεοὺς, ⁶ ὅτι οὕτως εἶπε πρὸς με Κύριος, Βαδίσας σεαυτῷ στήθον σκοπὸν, καὶ ὁ ἄν ἴδης ἀνάγγελον. ⁷ Καὶ εἶδον ἀναβάτας ἵππεις δύο, καὶ ἀναβάτη ὄνου, καὶ ἀναβάτην καμήλου· ἀκρόασαι ἀκρόασιν πολλήν, ⁸ καὶ κάλεσον Οὐρία ἐν τὴν σκοπιάν· Κύριος εἶπεν, ἔστην διαπαντὸς ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς ἐγὼ ἔστην ὅλην τὴν νύκτα, ⁹ καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται ἀναβάτης ξυνωρίδος· καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε, πέπτωκε πέπτωκε Βαβυλῶν, καὶ πάντα τὰ ἀγάλματα αὐτῆς, καὶ τὰ χειροποίητα αὐτῆς συνετρίβησαν εἰς τὴν γῆν. ¹⁰ Ἀκούσατε οἱ καταλειμμένοι, καὶ οἱ ὀδυνώμενοι ἀκούσατε ἃ ἤκουσα παρὰ Κυρίου σαβαῶθ, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἀνήγγειλεν ἡμῖν.

ΤΟ ὍΡΑΜΑ ΤΗΣ ἸΔΟΥΜΑΙΑΣ.

¹¹ Πρὸς ἐμὲ κάλει παρὰ τοῦ Σηεῖρ, φυλάσσετε ἐπάλλξεις. ¹² Φυλάσσω τοπρῶ καὶ τὴν νύκτα· ἂν ζητῆς ζῆτει, καὶ παρ’ ἐμοὶ οἶκει, ¹³ ἐν τῷ δρυμῷ ἐσπέρας κοιμηθῆς, ἢ ἐν τῇ ὀδῷ Δαιδάν.

¹⁴ Εἰς συνάντησιν διψῶντι ὕδωρ φέρετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐν χώρᾳ Θαιμᾶν, ἄρτοις συναντάτε τοῖς φεύγουσι ¹⁵ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεφονευμένων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πλανωμένων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῆς μαχαίρας, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοξευμάτων τῶν διατεταμένων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεπτωκότων ἐν τῷ πολέμῳ. ¹⁶ Διότι οὕτως εἶπε μοὶ Κύριος, ἔτι ἐνιαυτὸς ὡς ἐνιαυτὸς μισθωτοῦ, ἐκλείψει ἡ δόξα τῶν υἰῶν Κηδάρ, ¹⁷ καὶ τὸ κατάλοιπον τῶν τοξευμάτων τῶν ἰσχυρῶν υἰῶν Κηδάρ ἔσται ὀλίγον, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐλάλησε.

ΤΟ ΡΗΜΑ ΤΗΣ ΦΑΡΑΓΓΟΣ ΣΙΩΝ.

22

¹ Τί ἐγένετό σοι, ὅτι νῦν ἀνέβητε πάντες εἰς δώματα βάρταια; ² Ἐνεπλήσθη ἡ πόλις βωόντων, οἱ τραυματῖαι σου οὐ τραυματῖαι ἐν μαχαίραις, οὐδὲ οἱ νεκροὶ σου νεκροὶ πολέμων. ³ Πάντες οἱ ἄρχοντές σου πεφεύγασι, καὶ οἱ ἀλόντες σκληρῶς δεδεμένοι εἰσὶ, καὶ οἱ ἰσχύοντες ἐν σοὶ πόρρω πεφεύγασι. ⁴ Διὰ τοῦτο εἶπα, ἀφετέ με, πικρῶς κλαύσομαι· μὴ κατισχύσητε παρακαλεῖν με ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ γένους μου, ⁵ ὅτι ἡμέρα ταραχῆς καὶ ἀπωλείας καὶ καταπατήματος, καὶ πλάνησις παρὰ Κυρίου σαβαῶθ· ἐν φάραγγι Σιών πλανῶνται, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου πλανῶνται ἐπὶ τὰ ὄρη. ⁶ Οἱ δὲ ἔλαμειται ἔλαβον φαρέτρας, καὶ ἀναβάται ἀνθρώποι ἐφ’ ἵππους, καὶ συναγωγὴ παρατάξεως. ⁷ Καὶ ἔσονται αἱ ἐκλεκταὶ φάραγγες σου, πλησθήσονται ἀρμάτων, οἱ δὲ ἵππεις ἐμφράξουσι τὰς πύλας σου, ⁸ καὶ ἀνακαλύψουσι τὰς πύλας Ἰούδα· καὶ ἠμβλέψονται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴκους τῆς πόλεως. ⁹ Καὶ ἀνακαλύψουσι τὰ κρυπτὰ τῶν οἴκων τῆς ἄκρας Δαυεὶδ· καὶ εἶδον, ὅτι πλείους εἰσὶ, καὶ ὅτι ἀπέστρεψε τὸ ὕδωρ τῆς ἀρχαίας κολυμβήθρας εἰς τὴν πόλιν, ¹⁰ καὶ ὅτι καθείλοσαν τοὺς οἴκους Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀχυρώματα τειχῶς τῆ πόλει. ¹¹ Καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ὕδωρ ἀναμέσου τῶν δύο τειχῶν ἐσώτερον τῆς κολυμβήθρας τῆς ἀρχαίας, καὶ οὐκ ἐνεβλέψατε εἰς τὸν ἀπ’ ἀρχῆς ποιήσαντα αὐτήν, καὶ τὸν κτίσαντα αὐτήν οὐκ εἶδετε. ¹² Καὶ ἐκάλεσε Κύριος Κύριος σαβαῶθ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλαυθμὸν καὶ κοπετόν, καὶ ζύρησιν καὶ ζῶσιν σάκκων, ¹³ αὐτοὶ δὲ ἐποιήσαντο εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα, σφάζοντες μόσχους, καὶ θύοντες πρόβατα, ὥστε φαγεῖν κρέατα, καὶ πιεῖν οἶνον, λέγοντες, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὐριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. ¹⁴ Καὶ ἀνακεκαλυμμένα ταῦτά ἐστιν ἐν τοῖς ὠσὶ Κυρίου σαβαῶθ, ὅτι οὐκ ἀφεθήσεται ἡμῖν αὕτη ἡ ἁμαρτία, ἕως ἂν ἀποθάνητε.

¹⁵ Τάδε λέγει Κύριος σαβαῶθ, πορεύου εἰς τὸ παστοφόριον, πρὸς Σομᾶν τὸν ταμίαν, καὶ εἰπὸν αὐτῷ, ¹⁶ τί σὺ ὦδε καὶ τί σοὶ ἐστιν ὦδε; ὅτι ἐλατόμησας σεαυτῷ ὦδε μνημεῖον, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ἐν ὑψηλῷ μνημεῖον, καὶ ἔγραψας σεαυτῷ ἐν πέτρᾳ σκηνήν; ¹⁷ Ἰδοὺ δὴ Κύριος σαβαῶθ ἐκβάλλει καὶ ἐκτρίβει ἄνδρα, καὶ ἀφελεῖ τὴν στολὴν σου καὶ τὸν στέφανόν σου τὸν ἐνδοξον, ¹⁸ καὶ ῥίψει σε εἰς χώραν μεγάλην καὶ ἀμέτρητον, καὶ ἐκεῖ ἀποθανῆ· καὶ θήσει τὸ ἄρα σου τὸ καλὸν εἰς ἀτιμίαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἀρχοντός σου εἰς καταπάτημα. ¹⁹ Καὶ ἀφαιρέθησιν ἐκ τῆς οἰκονομίας σου καὶ ἐκ τῆς στάσεώς σου. ²⁰ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ καλέσω τὸν παῖδά μου Ἐλακειμ τὸν τοῦ Χελκίου, ²¹ καὶ ἐνδύσω αὐτὸν τὴν στολὴν σου, καὶ τὸν στέφανόν σου δώσω αὐτῷ κατὰ κράτος, καὶ τὴν οἰκονομίαν σου δώσω εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ ἔσται ὡς πατήρ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοῖς

ἐνοικοῦσιν ἐν Ἰούδα. ²² Καὶ δώσω τὴν δόξαν Δαυεὶδ αὐτῷ, καὶ ἄρξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀντιλέγων· καὶ δώσω αὐνῶ τὴν κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ ἐπὶ τῷ ὤμῳ αὐτοῦ· καὶ ἀνοίξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποκλείων· καὶ κλείσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνοίγων. ²³ Καὶ στήλω αὐτὸν ἄρχοντα ἐν τόπῳ πιστῶ, καὶ ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἔσται πεποιθὼς ἐπ’ αὐτὸν πᾶς ἔθνος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἔσονται ἐπικρεμάμενοι αὐτῷ ²⁵ τῆ ἡμέρα ἐκείνῃ· τότε λέγει Κύριος σαβαώθ, κινήθησεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐστηριγμένος ἐν τόπῳ πιστῶ, καὶ ἀφαιρεθήσεται, καὶ πεσεῖται, καὶ ἐξολεθρευθήσεται ἡ δόξα ἢ ἐπ’ αὐτόν, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν.

ΤΟ ῬΗΜΑ ΤΥΡΟΥ.

23

¹ Ὀλολύξατε, πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπώλετο, ὅτι οὐκέτι ἔρχονται ἐκ γῆς Κιτιαίων, ἦκται αἰχμάλωτος. ² Τίνοι ὅμοιοι γεγόνασιν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ, μετάβολοι Φοινίκης, διαπερῶντες τὴν θάλασσαν ³ ἐν ὕδατι πολλῶ, σπέρμα μετάβολων; ὡς ἀμητοῦ εἰσφερομένου, οἱ μετάβολοι τῶν ἐθνῶν. ⁴ αἰσχύνθητι Σιδῶν, εἶπεν ἡ θάλασσα· ἡ δὲ ἰσχύς τῆς θαλάσσης εἶπεν, οὐκ ὤδινον, οὐδὲ ἔτεκον, οὐδὲ ἐξέθρεψα νεανίσκους, οὐδὲ ὕψωσα παρθένους. ⁵ Ὅταν δὲ ἀκουστὸν γένηται Αἰγύπτῳ, λημψεται αὐτοῦς ὁδύνη περὶ Τύρου. ⁶ Ἀπέλθατε εἰς Καρχηδόνα, ὀλολύξατε οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ. ⁷ Οὐχ αὕτη ἦν ὑμῶν ἡ ὕβρις ἀπ’ ἀρχῆς, πρὶν ἡ παραδοθῆναι αὐτήν; ⁸ Τίς ταῦτα ἐβούλευσεν ἐπὶ Τύρον; μὴ ἦσσαν ἐστίν, ἢ οὐκ ἰσχύει; οἱ ἔμποροι αὐτῆς ἔνδοξοι ἄρχοντες τῆς γῆς.

⁹ Κύριος σαβαώθ ἐβουλεύσατο παραλύσαι πᾶσαν τὴν ὕβριν τῶν ἐνδόξων, καὶ ἀτιμάσαι πᾶν ἔθνος ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ Ἐργάζου τὴν γῆν σου, καὶ γὰρ πλοῖα οὐκέτι ἔρχεται ἐκ Καρχηδόνος. ¹¹ Ἡ δὲ χεὶρ σου οὐκέτι ἰσχύει κατὰ θάλασσαν, ἡ παροξύνουσα βασιλεῖς· Κύριος σαβαώθ ἐνετείλατο περὶ Χαναάν ἀπολεῖσαι αὐτῆς τὴν ἰσχύν. ¹² Καὶ ἐροῦσιν, οὐκέτι οὐ μὴ προστεθῆτε τοῦ ὑβρίζειν καὶ ἀδικεῖν τὴν θυγατέρα Σιδῶνος· καὶ ἐὰν ἀπέλθῃ εἰς Κιτιεῖς, οὐδὲ ἐκεῖ ἀνάπαυσις ἔσται σοι. ¹³ Καὶ εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὕτη ἠρήμωται ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων, ὅτι ὁ τοίχος αὐτῆς πέπτωκεν. ¹⁴ Ὀλολύξατε πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπόλωλε τὸ ὄχυρῳμα ὑμῶν.

¹⁵ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρα ἐκείνῃ, καταλειφθήσεται Τύρος ἔτη ἐβδομήκοντα, ὡς χρόνος βασιλέως, ὡς χρόνος ἀνθρώπου· καὶ ἔσται μετὰ ἐβδομήκοντα ἔτη, ἔσται Τύρος ὡς ἄσμα πόρνης. ¹⁶ Λάβε κιθάραν, ρέμβυσσον πόλις πόρνη ἐπιπλεησμένη, καλῶς κιθάρισον, πολλὰ ἄσπον, ἵνα σου μνεῖα γένηται. ¹⁷ Καὶ ἔσται μετὰ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκοπὴν ποιήσει ὁ Θεὸς Τύρου, καὶ πάλιν ἀποκαταστήσεται εἰς τὸ ἀρχαῖον, καὶ ἔσται ἐμπόριον πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς οἰκουμένης ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. ¹⁸ Καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἐμπορία καὶ ὁ μισθὸς ἅγιον Κυρίῳ· οὐκ αὐτοῖς συναχθήσεται, ἀλλὰ τοῖς κατοικοῦσιν ἐναντι Κυρίου, πᾶσα ἡ ἐμπορία αὐτῆς, φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἐμπλησθῆναι, καὶ εἰς συμβολὴν μνημόσυνου ἐναντι Κυρίου.

24

¹ Ἰδοὺ Κύριος καταφθεῖρει τὴν οἰκουμένην, καὶ ἐρημώσει αὐτήν, καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ διασπερεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ² Καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς ἱερεὺς, καὶ ὁ παῖς ὡς ὁ κύριος, καὶ ἡ θεράπινα ὡς ἡ κυρία· ἔσται ὁ ἀγοράζων ὡς ὁ πωλὼν, ὁ δανειζὼν ὡς ὁ δανειζόμενος, καὶ ὁ ὀφειλὼν ὡς ὁ ὀφείλει.

³ Φθορὰ φθορήσεται ἡ γῆ, καὶ προνομὴ προνομηθήσεται ἡ γῆ· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα. ⁴ Ἐπένθησεν ἡ γῆ, καὶ ἐφθάρῃ ἡ οἰκουμένη, ἐπένθησαν οἱ ὑψηλοὶ τῆς γῆς. ⁵ Ἡ δὲ ἠνόμησε διὰ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν, διότι παρήλθονσαν τὸν νόμον, καὶ ἠλλαξαν τὰ προστάγματα διαθήκης αἰώνιον. ⁶ Διατοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, ὅτι ἠμάρτοσαν οἱ κατοικοῦντες αὐτήν· διατοῦτο πτωχοὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ γῇ, καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι. ⁷ Πενθήσει οἶνος, πενήσει ἄμπελος, στενάζουσιν πάντες οἱ εὐφραϊνόμενοι τὴν ψυχὴν. ⁸ Πέπανται εὐφροσύνη τυμπάνων, πέπανται φωνὴ κιθάρας. ⁹ Ἠσχύνθησαν, οὐκ ἔπιον οἶνον, πικρὸν ἐγένετο τὸ σίκερα τοῖς πίνουσιν. ¹⁰ Ἠρημώθη πᾶσα πόλις, κλείσει οἰκίαν τοῦ μὴ ἰσελθεῖν. ¹¹ Ὀλολύζεται περὶ τοῦ οἴνου πανταχῇ, πέπανται πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς, ἀπήλθε πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς. ¹² Καὶ καταλειφθήσονται πόλεις ἔρημοι, καὶ οἰκοὶ ἐγκαταλειμμένοι ἀπολοῦνται.

¹³ Ταῦτα πάντα ἔσονται ἐν τῇ γῇ ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν· ὃν τρόπον ἐὰν τις καλαμῆσται ἐλαίαν, οὕτως καλαμῆσονται αὐτοῦς· καὶ ἐὰν παύσῃται ὁ τρυγητὸς, οὕτως βοῆ φωνήσουσιν. οἱ δὲ καταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς εὐφρανθήσονται ἅμα

τῆ δόξῃ Κυρίου, παραχθήσεται τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, ¹⁵ Διατοῦτο ἡ δόξα Κυρίου ἐν ταῖς νήσοις ἔσται τῆς θαλάσσης, τὸ ὄνομα Κυρίου ἐνδοξον ἔσται.

¹⁶ Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν περυγῶν τῆς γῆς τέρατα ἠκούσαμεν, ἐλπὶς τῶ εὐσεβεῖ· καὶ ἐροῦσιν, οὐαὶ τοῖς ἀθετοῦσιν, οἱ ἀθετοῦντες τὸν νόμον. ¹⁷ Φόβος καὶ βόθυνος καὶ παγὶς ἐφ’ ὑμᾶς τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ Καὶ ἔσται ὁ φεῦγος τὸν φόβου, ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον· καὶ ὁ ἐκβαίνων ἐκ τοῦ βοθνοῦ, ἀλώσεται ὑπὸ τῆς παγίδος· ὅτι θυρίδες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀνεώχθησαν, καὶ σεισθήσεται τὰ θεμέλια τῆς γῆς. ¹⁹ Παραχῆ παραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ ἀπορία ἀπορηθήσεται ἡ γῆ. ²⁰ Ἐκκλινεν ὡς ὁ μεθύνων καὶ κραιπαλῶν, καὶ σεισθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ· κατίσχυσεν γὰρ ἐπ’ αὐτῆς ἡ ἀνομία, καὶ πεσεῖται, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἀναστήναι.

²¹ Καὶ ἐπάξει ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ τὴν χεῖρα, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς. ²² Καὶ συνάξουσι συναγωγὴν αὐτῆς εἰς δεσμοτήριον, καὶ ἀποκλείσουσιν εἰς ὄχυρωμα· διὰ πολλῶν γενεῶν ἐπισκοπῆ ἔσται αὐτῶν. ²³ Καὶ τακῆσεται ἡ πλὴθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος· ὅτι βασιλεύσει Κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐνώπιον τῶν προσβυτέρων δοξασθήσεται.

25

¹ Κύριε ὁ Θεὸς δοξάσω σε, ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐποίησας θαυμαστὰ πράγματα, Βολεὴν ἀρχαίαν ἀληθινήν· γένοιτο. ² Ὅτι ἔθηκας πόλεις εἰς χῶμα, πόλεις ὄχυράς τοῦ μὴ πεσεῖν αὐτῶν τὰ θεμέλια· τῶν ἀσεβῶν πόλις τὸν αἰῶνα οὐ μὴ οἰκοδομηθῆ. ³ Διατοῦτο εὐλογῆσει σε ὁ λαὸς ὁ πτωχὸς, καὶ πόλις ἀνθρώπων ἀδικουμένων εὐλογήσουσί σε. ⁴ Ἐγένου γὰρ πάση πόλει ταπεινῆ βοηθός, καὶ τοῖς ἀθυμήσασιν δι’ ἐνδειαν σκέπη, ἀπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν ῥύση αὐτούς· σκέπη διψώντων, καὶ πνεῦμα ἀνθρώπων ἀδικουμένων.

⁵ Ὡς ἄνθρωποι ὀλιγόψυχοι διψῶντες ἐν Σιών, ἀπὸ ἀνθρώπων ἀσεβῶν, οἷς ἡμᾶς παρέδωκας. ⁶ Καὶ ποιήσει Κύριος σαβᾶθ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο πίνονται εὐφροσύνην, πίνονται οἶνον· ⁷ Χρίσονται μύρον ἐν τῷ ὄρει τούτῳ· παράδος ταῦτα πάντα τοῖς ἔθνεσιν· ἡ γὰρ βουλή αὕτη ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. ⁸ Κατέπεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφείλε Κύριος ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου· τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφείλεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε. ⁹ Καὶ ἐροῦσι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐφ’ ᾧ ἠλπίζομεν, καὶ σώσει ἡμᾶς· οὗτος Κύριος, ὑπεμείναμεν αὐτῷ, καὶ ἠγαλιώμεθα καὶ εὐφρανθησόμεθα ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἡμῶν.

¹⁰ Ἀνάψουσιν δῶσει ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ καταπατηθήσεται ἡ Μωαβίτις, ὃν τρόπον πατοῦσιν ἄλωνα ἐν ἀμάξαις. ¹¹ Καὶ ἀνήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὃν τρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπείνωσε τοῦ ἀπολέσαι· καὶ ταπεινώσει τὴν ὕβριν αὐτοῦ, ἐφ’ ἧς τὰς χεῖρας ἐπέβαλε. ¹² Καὶ τὸ ὕψος τῆς καταφυγῆς τοῦ τοίχου ταπεινώσει, καὶ καταβήσεται ἕως τοῦ ἐδάφους.

26

¹ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄσσονται τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ γῆς τῆς Ἰουδαίας· ἰδοὺ πόλις ἰσχυρά, καὶ σωτήριον ἦσεν τὸ τεῖχος, καὶ περίτειχος. ² Ἀνοίξατε πύλας, εἰσελθέτω λαὸς φυλάσσων δικαιοσύνην, καὶ φυλάσσω ἀλήθειαν, ³ ἀντιλαμβανόμενος ἀληθείας, καὶ φυλάσσων εἰρήνην· ὅτι ἐπὶ σοὶ ἐλπίδι ⁴ ἠλπισαν Κύριε ἕως τοῦ αἰῶνος, ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος, ⁵ ὃς ταπεινώσας κατήγαγες τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν ὑψηλοῖς· πόλις ὄχυράς καταβαλεῖς, καὶ κατάξεις ἕως ἐδάφους. ⁶ Καὶ πατήσουσιν αὐτοὺς πόδες πρᾶων καὶ ταπεινῶν.

⁷ Ὁδὸς εὐσεβῶν εὐθεῖα ἐγένετο, ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν καὶ παρεσκευασμένη. ⁸ Ἡ γὰρ ὁδὸς Κυρίου κρίσις· ἠλπίσαμεν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐπὶ τῇ μνεῖα ⁹ ἢ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ ἡμῶν· ἐκ νυκτὸς ὀρθοῖζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ ὁ Θεὸς, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ Πέπαιται γὰρ ὁ ἀσεβῆς· πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθη δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσει· ἀρθήτω ὁ ἀσεβῆς, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου. ¹¹ Κύριε ὑψηλὸς σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἤδειαν, νύοντες δὲ αἰσχυνθήσονται· ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ ὡν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται. ¹² Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν. ¹³ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· Κύριε ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν· τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν.

¹⁴ Οἱ δὲ νεκροὶ ζῶην οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι· διατοῦτο ἐπήγαγες, καὶ ἀπόλλεσας, καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν. ¹⁵ Πρόσθεες αὐτοῖς κακὰ Κύριε, πρόσθεες κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.

¹⁶ Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου, ἐν θλίψει μικρᾷ ἢ παιδείᾳ σου ἡμῖν. ¹⁷ Καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίξει τεκεῖν, ἐπὶ τῇ ὠδίῳ αὐτῆς ἐκέκραξεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου. ¹⁸ Διὰ τὸν φόβον σου Κύριε ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν πνεῦμα σωτηρίας σου, ὃ ἐποίησαμεν ἐπὶ τῆς γῆς· οὐ πεσοῦμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται πάντες οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁹ Ἀραστῆσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ· ἢ γὰρ δρόσος ἢ παρὰ σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστίν, ἢ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται. ²⁰ Βάδιζε λαὸς μου, εἰσελθε εἰς τὰ ταμεῖά σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου. ²¹ Ἴδου γὰρ Κύριος ἀπὸ τοῦ ἁγίου ἐπάγει τὴν ὀργὴν ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντάς πῃ τῆς γῆς· καὶ ἀνακαλύψει ἢ γῆ τὸ αἷμα αὐτῆς, καὶ οὐ κατακαλύψει τοὺς ἀνηρημένους.

27

¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ Θεὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἀγίαν, καὶ τὴν μεγάλην, καὶ τὴν ἰσχυρὰν ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν σκολιόν· ἀνελεῖ τὸν δράκοντα. ² Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀμπελὼν καλός, ἐπιθύμημα ἐξάρχειν κατ' αὐτῆς. ³ Ἐγὼ πόλις ὄχυρά, πόλις πολιορκουμένη, μάτην ποτιῶ αὐτήν· ἀλώσεται γὰρ νυκτὸς, ἡμέρας δὲ πεσεῖται τείχος. ⁴ Οὐκ ἐστίν, ἢ οὐκ ἐπελάβετο αὐτῆς· τίς με θήσει φυλάσσειν καλάμην ἐν ἀγρῷ; διὰ τὴν πολεμίαν ταύτην ἠθέτηκα αὐτήν· τοίνυν διατοῦτο ἐποίησε Κύριος πάντα, ὅσα συνέταξε· κατακέκαυμαι. ⁵ Βοήσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ, ποιήσωμεν εἰρήνην αὐτῷ, ποιήσωμεν εἰρήνην, ⁶ οἱ ἐρχόμενοι τέκνα Ἰακώβ· βλαστήσει καὶ ἐξανθήσει Ἰσραὴλ, καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκουμένη τοῦ καρποῦ αὐτοῦ.

⁷ Μὴ ὡς αὐτὸς ἐπάταξε, καὶ αὐτὸς οὕτως πληγήσεται; καὶ ὡς αὐτὸς ἀνεῖλεν, οὕτως ἀναιρεθήσεται; ⁸ Μαχόμενος καὶ ὄνειδιζων ἐξαποστελεῖ αὐτούς· οὐ σὺ ἦσθα μελετῶν τῷ πνεύματι τῷ σκληρῷ, ἀνελεῖν αὐτοὺς πνεύματι θυμοῦ; ⁹ Διατοῦτο ἀφαιρεθήσεται ἀνομία Ἰακώβ, καὶ τοῦτο ἐστίν ἡ εὐλογία αὐτοῦ, ὅταν ἀφέλωμαι τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ, ὅταν θῶσι πάντας τοὺς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους, ὡς κοῖναν λεπτήν· καὶ οὐ μὴ μείνῃ τὰ δένδρα αὐτῶν, καὶ τὰ εἶδωλα αὐτῶν ἐκκεκομμένα, ὥσπερ δρυμὸς μακράν. ¹⁰ Τὸ κατοικούμενον ποίμνιον ἀνειμένον ἐσται, ὡς ποίμνιον καταλελειμμένον· καὶ ἔσται πολὺν χρόνον εἰς βόσκημα, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύονται ποίμνια. ¹¹ Καὶ μετὰ χρόνον οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ πᾶν χλωρὸν διὰ τὸ ξηρανθῆναι· γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θέας δεῦτε· οὐ γὰρ λαὸς ἐστίν ἔχων σύνεσιν, διατοῦτο οὐ μὴ οἰκτειρήσῃ ὁ ποιήσας αὐτούς, οὐδὲ ὁ πλάσας αὐτούς οὐ μὴ ἐλεήσῃ.

¹² Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, συμφράξει ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς διώρυχος τοῦ ποταμοῦ ἕως Ῥινοκοροῦρων· ἡμεῖς δὲ συναγάγετε κατὰ ἕνα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ¹³ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, σαλιποῦσι τῇ σάλπιγγι τῇ μεγάλῃ, καὶ ἤξουσιν οἱ ἀπολόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, καὶ οἱ ἀπολόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ προσκυνήσουσι τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιον ἐν Ἱερουσαλήμ.

28

¹ Οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως, οἱ μισθῶτοι Ἐφραΐμ, τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν ἐκ τῆς δόξης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τοῦ παχέος, οἱ μεθύοντες ἀνευ οἴνου. ² Ἴδου ἰσχυρὸν καὶ σκληρὸν ὁ θυμὸς Κυρίου, ὡς χάλαζα καταφερομένη οὐκ ἔχουσα ἀσέπην, βία καταφερομένη· ὡς ὕδατος πολλῷ πλήθος σῦρον χώραν, τῇ γῇ ποιήσει ἀνάπαυμα· ταῖς χερσὶ, ³ καὶ τοῖς ποσὶ καταπατηθήσεται ὁ στέφανος τῆς ὕβρεως, οἱ μισθῶτοι τοῦ Ἐφραΐμ. ⁴ Καὶ ἔσται τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἐλπίδος τῆς δόξης, ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους τοῦ ὑψηλοῦ· ὡς πρόδρομος σύκου, ὁ ἰδὼν αὐτό, πρὶν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν αὐτό, θελήσει αὐτό καταπειῖν.

⁵ Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Κύριος σαβᾶθ ὁ στέφανος τῆς ἐλπίδος, ὁ πλεκεὶς τῆς δόξης, τῷ καταλειφθέντι τοῦ λαοῦ. ⁶ Καταλειφθήσονται ἐπὶ πνεύματι κρίσεως ἐπὶ κρίσιν, καὶ ἰσχὺν κωλύων ἀνελεῖν. ⁷ Οὗτοι γὰρ οἶνω πεπλημελημένοι εἰσίν· ἐπλανήθησαν διὰ τὸ σίκερα, ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐξέστησαν διὰ τὸ σίκερα, κατεπόθησαν διὰ τὸν οἶνον, ἐσείσθησαν ἀπὸ τῆς μέθης, ἐπλανήθησαν· τοῦτέστι φάσμα. ⁸ Ἄρ' ἔδετα ταύτην τὴν βουλήν, αὕτη γὰρ ἢ βουλή ἔνεκα πλεονεξίας. ⁹ Τίτι ἀνηγγείλαμεν κακά, καὶ τίτι ἀνηγγείλαμεν ἀγγελίαν; οἱ ἀπογεγαλακτισμένοι ἀπὸ γάλακτος, οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ. ¹⁰ Θλίψιν ἐπὶ θλίψιν προσδέχου, ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι, ἐτι μικρὸν ἐτι μικρὸν, ¹¹ διὰ φαυλιόμον χειλέων, διὰ γλώσσης ἐτέρας, ὅτι λαλήσουσι τῷ λαῷ τούτῳ, ¹² λέγοντες αὐτοῖς, τοῦτο τὸ ἀνάπαυμα τῷ πεινῶντι, καὶ τοῦτο τὸ σύντριμμα· καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἀκοῦειν.

¹³ Καί ἔσται αὐτοῖς τὸ λόγιον τοῦ Θεοῦ, θλίψις ἐπὶ θλίψιν, ἐλπίς ἐπ' ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρὸν, ἵνα πορεύσῃσι καὶ πέσωσιν ὀπίσω· καὶ συντριβήσονται, καὶ κινδυνεύσουσι, καὶ ἀλώσονται.

¹⁴ Διατοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου ἄνδρες τεθλιμμένοι, καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ τούτου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ· ¹⁵ Ὅτι εἶπατε, ἐποιήσαμεν διαθήκην μετὰ τοῦ ἄδου, καὶ μετὰ τοῦ θανάτου συνθήκας· καταγιγίς φερομένη ἐὰν παρέλθῃ, οὐ μὴ ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς· ἐθήκαμεν ψεῦδος τὴν ἐλπίδα ἡμῶν, καὶ τῷ ψεύδει σκεπασθόμεθα. ¹⁶ Διατοῦτο οὕτω λέγει κύριος Κύριος,

Ἴδου ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελεῖ, ἐκλεκτὸν, ἀκρογωνιαίον, ἔντιμον, εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πιστεύων οὐ μὴ καταισχυθῆ. ¹⁷ Καὶ θῆσω κρίσιν εἰς ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη μου εἰς σταθμούς, καὶ οἱ πεποιθότες μάτην ψεύδει· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ὑμᾶς καταγιγίς, ¹⁸ μὴ καὶ ἀφέλῃ ὑμῶν τὴν διαθήκην τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ἐλπίς ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν ἄδην οὐ μὴ ἐμμεῖνῃ· καταγιγίς φερομένη ἐὰν ἐπέλθῃ, ἔσεσθε αὐτῇ εἰς καταπάτημα. ¹⁹ Ὅταν παρέλθῃ, λήμψεται ὑμᾶς, πρῶτ' πρῶτ' παρελεύσεται ἡμέρας, καὶ ἐν νυκτὶ ἔσται ἐλπίς πονηρά.

²⁰ Μάθετε ἀκούειν στενοχωρούμενοι· Οὐ δύναμεθα μάχεσθαι, αὐτοὶ δὲ ἀσθενοῦμεν τοῦ ὑμᾶς συναχθῆναι. ²¹ Ὡσπερ ὄρος ἀσεβῶν ἀναστήσεται Κύριος, καὶ ἔσται ἐν τῇ φάραγγι Γαβαῶν, μετὰ θυμοῦ ποιήσει τὰ ἔργα αὐτοῦ, πικρίας ἔργον· ὁ δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως χρήσεται, καὶ ἡ σαπρία αὐτοῦ ἀλλοτρία. ²² Καὶ ὑμεῖς μὴ εὐφρανθεῖτε, μηδὲ ἰσχυσάτωσαν ὑμῶν οἱ δεσμοί· διότι συντετελεσμένα καὶ συντετημημένα πράγματα ἤκουσα παρὰ Κυρίου σαβαῶθ, ἃ ποιήσει ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

²³ Ἐνωτίζεσθε καὶ ἀκούετε τῆς φωνῆς μου, προσέχετε καὶ ἀκούετε τοὺς λόγους μου. ²⁴ Μὴ ὄλην τὴν ἡμέραν ἀροτριάσει ὁ ἀροτριῶν; ἢ σπόρον προετοιμάσει, πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν; ²⁵ Οὐχ ὅταν ὀμαλίῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, τότε σπεῖρει μικρὸν μελάνθιον ἢ κύμινον, καὶ πάλιν σπεῖρει πυρρὸν, καὶ κριθὴν, καὶ ἐγγυρὸν καὶ ζῆαν ἐν τοῖς ὀρίοις σου; ²⁶ Καὶ παιδεύθῃσι κρίματι Θεοῦ σου, καὶ εὐφρανθήσῃ. ²⁷ Οὐ γὰρ μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μελάνθιον, οὐδὲ τροχὸς ἀμάξης περιάζει ἐπὶ τὸ κύμινον· ἀλλὰ ῥάβδῳ τινάσσεται τὸ μελάνθιον, τὸ δὲ κύμινον ²⁸ μετὰ ἄρτου βρωθήσεται· οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἐγὼ εἶμι ὑμῖν ὀργισθήσομαι, οὐδὲ φωνὴ τῆς πικρίας μου καταπατήσει ὑμᾶς. ²⁹ Καὶ ταῦτα παρὰ Κυρίου σαβαῶθ ἐξῆλθε τὰ τέρατα· βουλεύσασθε, ὑψώσατε ματαίαν παράκλησιν.

29

¹ Οὐαὶ Ἀριὴλ πόλις, ἣν ἐπολέμησε Δαυεὶδ· συναγάγετε γενήματα ἐνιαυτὸν ἐπὶ ἐνιαυτὸν, φάγεσθε, φάγεσθε γὰρ σὺν Μωάβ, ² ἐκθλίψω γὰρ Ἀριὴλ· καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ πλοῦτος ἐμοί. ³ Καὶ κυκλώσω ὡς Δαυὶδ ἐπὶ σέ, καὶ βαλῶ περὶ σέ χάρακα, καὶ θήσω περὶ σέ πύργους, ⁴ καὶ ταπεινωθήσονται εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου, καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοί σου δύσωνται· καὶ ἔσονται ὡς οἱ φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἢ φωνῆ σου, καὶ πρὸς τὸ ἔδαφος ὁ ψῆφός σου ἀσθενήσει. ⁵ Καὶ ἔσται ὡς κοινοὶτὸς ἀπὸ τροχοῦ ὁ πλοῦτος τῶν ἀσεβῶν, καὶ ὡς χροῦς φερόμενος τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε, καὶ ἔσται ὡς στιγμὴ παραχρῆμα ⁶ παρὰ Κυρίου σαβαῶθ· ἐπισκοπὴ γὰρ ἔσται μετὰ βροντῆς καὶ σεισμοῦ καὶ φωνῆς μεγάλης, καταγιγίς φερομένη, καὶ φλόξ πυρρὸς κατεσθίουσα. ⁷ Καὶ ἔσται ὡς ἐνυπνιαζόμενος καθ' ὕπνου νυκτός, ὁ πλοῦτος ἀπάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἀριὴλ, καὶ πάντες οἱ στρατευόμενοι ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐπ' αὐτήν, καὶ οἱ θλίβοντες αὐτήν. ⁸ Καὶ ὡς οἱ ἐν τῷ ὕπνῳ πίνοντες καὶ ἔσθοντες, καὶ ἐξαναστάντων, μάταιον τὸ ἐνύπνιον· καὶ ὁ τρόπος ἐνυπνιαζέται ὁ διψῶν ὡς ὁ πίνων, καὶ ἐξαραστὰς ἔτι διψᾷ, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς κενὸν ἤλπισεν· οὕτως ἔσται ὁ πλοῦτος τῶν ἐθνῶν πάντων, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών.

⁹ Ἐκλύθητε καὶ ἔκστητε, καὶ κραιπαλήσατε οὐκ ἀπὸ σίκερα οὐδὲ ἀπὸ οἴνου. ¹⁰ ὅτι πεπότικεν ὑμᾶς Κύριος πνεύματι κατανύξεως, καὶ καμῖδαι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ τῶν προφητῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, οἱ ὀρῶντες τὰ κρυπτά. ¹¹ Καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ῥήματα πάντα ταῦτα, ὡς οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου τοῦ ἐσφραγισμένου τούτου, ὃ ἐὰν δῶσιν αὐτὸ ἀνθρώπῳ ἐπισταμένῳ γράμματα, λέγοντες, ἀνάγνωθι ταῦτα· καὶ ἔρει, οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι, ἐσφραγίσται γάρ. ¹² καὶ δοθήσεται τὸ βιβλίον τούτου εἰς χεῖρας ἀνθρώπου μὴ ἐπισταμένου γράμματα, καὶ ἔρει αὐτῷ, ἀνάγνωθι τούτο· καὶ ἔρει, οὐκ ἐπίσταμαι γράμματα.

¹³ Καὶ εἶπε Κύριος, ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίαν. ¹⁴ Διατοῦτο

ἰδοὺ προσθήσω τοῦ μεταθεῖναι τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ μεταθήσω αὐτούς, καὶ ἀπολώ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν συνέσιν τῶν συνετῶν κρύψω. ¹⁵ Οὐαὶ οἱ βαθέως βουλὴν ποιοῦντες, καὶ οὐ διὰ Κυρίου· οὐαὶ οἱ ἐν κρυφῇ βουλὴν ποιοῦντες, καὶ ἔσται ἐν σκότει τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ ἐροῦσι, τίς ἐόρακεν ἡμᾶς; καὶ τίς ἡμᾶς γνώσεται, ἢ ἃ ἡμεῖς ποιοῦμεν; ¹⁶ Οὐχ ὡς πληρὸς τοῦ κεραμέως λογισθήσεσθε; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι αὐτό, οὐδὲ σύ με ἔπλασας; ἢ τὸ ποίημα τῷ ποιήσαντι, οὐ συνετῶς με ἐποίησας; ¹⁷ Οὐδέτι μικρὸν καὶ μετατεθήσεται ὁ Λίβανος, ὡς τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ, καὶ τὸ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται; ¹⁸ Καὶ ἀκούσονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κωφοὶ λόγους βιβλίου, καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἐν τῇ ὀμίχλῃ· ὀφθαλμοὶ τυφλῶν ὄψονται, ¹⁹ καὶ ἀγαλλιάσονται πτωχοὶ διὰ Κύριον ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης. ²⁰ Ἐξέλιπεν ἄνομος, καὶ ἀπώλετο ὑπερήφανος, καὶ ἐξωλοθρεύθησαν οἱ ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ, ²¹ καὶ οἱ ποιοῦντες ἁμαρτεῖν ἀνθρώπους ἐν λόγῳ· πάντας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις πρόσκομμα θήσουσιν, ὅτι ἐπλάγιασαν ἐπ' ἀδικούς δίκαιον.

²² Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ, ὃν ἀφώρισεν ἐξ Ἀβραάμ, οὐ νῦν αἰσχυνθήσεται Ἰακώβ, οὐδὲ νῦν τὸ πρόσωπον μεταβαλεῖ. ²³ Ἄλλ' ὅταν ἴδωσιν τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ἔργα μου, δι' ἐμὲ ἀγιάσουσι τὸ ὄνομά μου, καὶ ἀγιάσουσι τὸν ἅγιον Ἰακώβ, καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ βοηθήσονται. ²⁴ Καὶ γνώσονται οἱ πλανώμενοι τῶν πνεύματι στυγεσιν, οἱ δὲ γογγύζοντες μαθήσονται ὑπακούειν, καὶ αἱ γλώσσαι αἱ ψελλίζουσαι μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην.

30

¹ Οὐαὶ τέκνα ἀποστάται, λέγει Κύριος· ἐποιήσατε βουλὴν οὐ δι' ἐμοῦ, καὶ συνθήκας οὐ διὰ τοῦ πνεύματός μου, προσθεῖναι ἁμαρτίας ἐφ' ἁμαρτίας, ² οἱ πορευόμενοι καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπερώτησαν τοῦ βοηθηθῆναι ὑπὸ Φαραῶν, καὶ σκεπασθῆναι ὑπὸ Αἰγυπτίων. ³ Ἔσται γὰρ ὑμῖν σκέπη Φαραῶ εἰς αἰχῶν, καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' Αἴγυπτον ὄνειδος. ⁴ Ὅτι εἰσὶν ἐν Τάνει ἀρχηγοὶ ἄγγελοι πονηροί. ⁵ Μάτην κοπιήσουσι πρὸς λαὸν, ὃς οὐκ ὠφελήσει αὐτούς εἰς βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος.

Ἡ ὍΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΠΟΔΩΝ ΤΩΝ ἘΝ Τῇ ἘΡΗΜΩ.

⁶ Ἐν τῇ θλίψει καὶ τῇ στενοχωρίᾳ, λέων καὶ σκύμος λέοντος, ἐκεῖθεν καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔκγονα ἀσπίδων πετομένων, οἱ ἔφερον ἐπὶ ὄνων καὶ καμῆλων τὸν πλοῦτον αὐτῶν πρὸς ἔθνος, ὃ οὐκ ὠφελήσει αὐτούς. ⁷ Αἰγύπτιοι μάταια καὶ κενὰ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς· ἀπάγγελιον αὐτοῖς, ὅτι ματαῖα ἢ παράκλησις ὑμῶν αὕτη.

⁸ Νῦν οὖν καθίσας γράψου ἐπὶ πυξίου ταῦτα καὶ εἰς βιβλίον, ὅτι ἔσται εἰς ἡμέρας ταῦτα καιρῶ, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ Ὅτι ὁ λαὸς ἀπειθής ἐστίν, υἱὸς ψευδεῖς, οἱ οὐκ ἠβούλουντο ἀκούειν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Οἱ λέγοντες τοῖς προφήταις, μὴ ἀναγγέλλετε ἡμῖν, καὶ τοῖς τὰ ὄραματα ὀρώσι, μὴ λαλεῖτε ἡμῖν, ἀλλὰ ἡμῖν λαλεῖτε καὶ ἀναγγέλλετε ἡμῖν ἕτερον πλάνησιν, ¹¹ καὶ ἀποστρέψατε ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης· ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸν τρίβον τοῦτον, καὶ ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ λόγιον τοῦ Ἰσραὴλ.

¹² Διατοῦτο τάδε λέγει ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠπειθήσατε τοῖς λόγοις τούτοις, καὶ ἠλπίσατε ἐπὶ ψεύδει, καὶ ὅτι ἐγόγγυσας, καὶ πεποιθίως ἐγένου ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, ¹³ διατοῦτο ἔσται ὑμῖν ἡ ἁμαρτία αὕτη, ὡς τεῖχος πίπτου παραχρήμα πόλεως ὀχυρᾶς ἐαλωκυίας, ἧς παραχρήμα πάρεστι τὸ πτώμα· ¹⁴ Καὶ τὸ πτώμα αὐτῆς ἔσται ὡς σύντριμμα ἀγγείου ὄστρακίνου, ἐκ κεραμίου λεπτά, ὥστε μὴ εὐρεῖν ἐν αὐτοῖς ὄστρακον, ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς, καὶ ἐν ᾧ ἀποσυριεῖς ὕδωρ μικρὸν.

¹⁵ Οὕτω λέγει Κύριος, Κύριος ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅταν ἀποστραφεῖς στενάζης, τότε σωθήσῃ, καὶ γνώσῃ πῶς ἦσθα, ὅτε ἐπεποιθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις, ματαῖα ἢ ἰσχύς ὑμῶν ἐγενήθη· καὶ οὐκ ἠβούλεσθε ἀκούειν, ¹⁶ ἀλλ' εἶπατε, ἐφ' ἵππων φευξόμεθα· διατοῦτο φεῦξεσθε· καὶ ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις ἐσόμεθα· διατοῦτο κούφοι ἔσονται οἱ διώκοντες ὑμᾶς. ¹⁷ Χίλιοι διὰ φωνῆν ἐνὸς φεῦξονται, καὶ διὰ φωνῆν πέντε φεῦξονται πολλοί, ἕως ἂν καταλειφθῆτε ὡς ἰστός ἐπ' ὄρους, καὶ ὡς σημαῖαν φέρων ἐπὶ βουνοῦ.

¹⁸ Καὶ πάλιν μενεῖ ὁ Θεὸς τοῦ οἰκτειρήσαι ὑμᾶς, καὶ διατοῦτο ὑψωθήσεται τοῦ ἐλεῆσαι ὑμᾶς· διότι κριτὴς Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· μακάριοι οἱ ἐμμένοντες ἐπ' αὐτῷ.

¹⁹ Διότι λαὸς ἅγιος ἐν Σιών οἰκήσει· καὶ Ἱερουσαλὴμ κλαυθμῶ ἔκλαυσεν, ἐλέησόν με· ἐλεήσει σε, τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου ἠνίκα εἶδεν, ἐπήκουσέ σου. ²⁰ Καὶ δώσει Κύριος ὑμῖν ἄρτον θλίψεως, καὶ ὕδωρ στενῶν, καὶ οὐκ ἔτι μὴ ἐγγίωσί σοι οἱ πλανῶντές σε· ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὄψονται τοὺς πλανῶντάς σε, ²¹ καὶ τὰ ὦτά

σου ἀκούσονται τὸς λόγους τῶν ὀπίσω σε πλανησάντων, οἱ λέγοντες, αὕτη ἡ ὁδός, πορευθῶμεν ἐν αὐτῇ, εἴτε δεξιά εἴτε ἀριστερά. ²² Καὶ μανεις τὰ εἶδωλα τὰ περιηργυρωμένα, καὶ περικεχυρωμένα λεπτὰ ποιήσης, καὶ λικμήσης ὡς ὕδωρ ἀποκαθημένης, καὶ ὡς κόπρον ὡσεις αὐτά. ²³ Τότε ἔσται ὁ ὑετὸς τῷ σπέρματι τῆς γῆς σου, καὶ ὁ ἄρτος τοῦ γεννήματος τῆς γῆς σου ἔσται πλησμονὴ καὶ λιπαρός· καὶ βοσκηθήσεται σου τὰ κτήνη τῆς ἡμέρας ἐκεῖνη τόπον πίονα καὶ εὐρύχωρον. ²⁴ Οἱ ταῦροι ὑμῶν καὶ οἱ βόες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν γῆν, φάγονται ἄχυρα ἀναπεποιημένα ἐν κριθῇ λελικμημένη. ²⁵ Καὶ ἔσται ἐπὶ παντὸς ὄρους ὑψηλοῦ, καὶ ἐπὶ παντὸς βουνοῦ μετεώρου ὕδωρ διαπορευόμενον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνη, ὅταν ἀπόλωνται πολλοὶ, καὶ ὅταν πέσωσι πύργοι. ²⁶ Καὶ ἔσται τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἔσται ἐπταπλάσιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ἰάσῃται Κύριος τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁδὸν τῆς πληγῆς σου ἰάσεται.

²⁷ Ἰδοὺ τὸ ὄνομα Κυρίου ἔρχεται διὰ χρόνου, καί οἱ κενός θυμός· μετὰ δόξης τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, λόγιον ὀργῆς πλήρες, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ ὡς πῦρ ἔδεται. ²⁸ Καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὡς ὕδωρ ἐν φάραγγι σῦρον, ἤξει ἕως τοῦ τραχήλου, καὶ διαιρεθήσεται, τοῦ ταραξία ἔθνη ἐπὶ πλανήσει ματαία, καὶ διώζεται αὐτοὺς πλάνησις, καὶ λήψεται αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. ²⁹ Μὴ διαπαντὸς δεῖ ὑμᾶς εὐφραίνεσθαι, καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὰ ἁγία μου διαπαντὸς, ὡσεὶ ἐορτάζοντας, καὶ ὡσεὶ εὐφραينوμένουσ ἐισελεθεῖν μετὰ αὐλοῦ εἰς τὸ ὄρος Κυρίου πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ; ³⁰ Καὶ ἀκουστὴν ποιήσει Κύριος τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, δεῖξει μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς, καὶ φλογὸς κατεσθιούσης, κεραυνέσθαι βιαίως, καὶ ὡς ὕδωρ καὶ χάλαζα συγκαταφερομένη βίᾳ. ³¹ Διὰ γὰρ τῆς φωνῆς Κυρίου ἠττηθήσονται Ἀσσύριοι, τῇ πληγῇ ἣ ἂν πατάξῃ αὐτούς. ³² Καὶ ἔσται αὐτῷ κυκλόθεν, ὅθεν ἦν αὐτῶν ἡ ἐλπίς τῆς βοηθείας, ἐφ' ἣ αὐτὸς ἐπεποίθει, αὐτοὶ μετὰ τυμπάνων καὶ κιθάρας πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς. ³³ Σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν ἀπαιτήθησ· μὴ καὶ σοὶ ἤτοιμάσθη βασιλεύειν; φάραγγα βαθείαν, ξύλα κείμενα, πῦρ καὶ ξύλα πολλὰ, ὁ θυμὸς Κυρίου ὡς φάραγξ ὑπὸ θεοῦ καιομένη.

31

¹ Οὐαὶ οἱ καταβαίνοντες εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ βοήθειαν, οἱ ἐφ' ἵπποις πεποιθότες καὶ ἐφ' ἄρμασιν, ἔστι γὰρ πολλὰ, καὶ ἐφ' ἵπποις πλῆθος σφόδρα· καὶ οὐκ ἦσαν πεποιθότες ἐπὶ τὸν ἄγιον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὸν κύριον οὐκ ἐζήτησαν. ² Καὶ αὐτὸς σοφῶς ἦγεν ἐπ' αὐτοὺς κακά, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐ μὴ ἀθετηθῇ, καὶ ἐπαναστήσεται ἐπ' οἴκους ἀνθρώπων πονηρῶν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶν τὴν ματαίαν, ³ Αἰγύπτιον, ἀνθρωπον καὶ οὐ Θεὸν, ἵππων σάρκας, καὶ οὐκ ἔστι βοήθεια· ὁ δὲ Κύριος ἐπάξει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς· καὶ κοπιάσουσιν οἱ βοηθοῦντες, καὶ ἅμα πάντες ἀπολοῦνται. ⁴ Ὅτι οὕτως εἶπέ μοι Κύριος, ὃν τρόπον βοήσῃ ὁ λέων, ἢ ὁ σκύμνος ἐπὶ τῇ θήρᾳ ἣ ἔλαβε, καὶ κεκράξῃ ἐπ' αὐτῇ, ἕως ἂν ἐμπλησθῇ τὰ ὄρη τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἠττήθωσιν, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ θυμοῦ ἐπτοήθωσιν, οὕτως καταβήσεται Κύριος σαβαὼθ ἐπιστρατεύσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σιών, ἐπὶ τὰ ὄρη αὐτῆς. ⁵ Ὡς ὄρνεα πετόμενα, οὕτως ὑπερασπιεῖ Κύριος σαβαὼθ, ὑπὲρ Ἰερουσαλὴμ ὑπερασπιεῖ, καὶ ἐξελεῖται, καὶ περιποιήσεται, καὶ σώσει. ⁶ Ἐπιστράφητε οἱ τὴν βαθείαν βουλήν βουλευόμενοι καὶ ἄνομον, υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁷ Ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνη ἀπαρνήσονται οἱ ἄνθρωποι τὰ χειροποίητα αὐτῶν τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χειροποίητα τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν. ⁸ Καὶ πεσεῖται Ἀσσοῦρ· οὐ μάχιρα ἀνδρός, οὐδὲ μάχιρα ἀνθρώπου καταφάγεται αὐτὸν, καὶ φευξέται οὐκ ἀπὸ προσώπου μαχίρας· οἱ δὲ νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἥττημα, ⁹ πέτρα γὰρ περιληφθήσονται εἰς χάρακι, καὶ ἠττηθήσονται, ὁ δὲ φεύγων ἀλώσεται· τάδε λέγει Κύριος, μακάριος ὃς ἔχει ἐν Σιών σπέρμα, καὶ οἰκείους ἐν Ἰερουσαλὴμ.

32

¹ Ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ κρίσεως ἄρξουσιν. ² Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος κρύπτων τὸς λόγους αὐτοῦ, καὶ κρυβήσεται, ὡς ἀφ' ὕδατος φερομένου· καὶ φανήσεται ἐν Σειῶν ὡς ποταμὸς φερόμενος ἐνδοστος ἐν γῇ διψώσῃ. ³ Καὶ οὐκέτι ἔσονται πεποιθότες ἐπ' ἀνθρώπους, ἀλλὰ τὰ ὦτα ἀκούειν δώσουσι. ⁴ Καὶ ἡ καρδία τῶν ἀσθενούντων προσέξει τῷ ἀκούειν, καὶ αἱ γλώσσαι αἱ ψελλίζουσαι ταχὺ μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην. ⁵ Καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσι τῷ μωρῷ ἄρχει, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσιν οἱ ὑπὲρταί σου, σίγα. ⁶ Ὁ γὰρ μωρὸς μωρὰ λαλήσει, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μάταια νοήσει, τοῦ συντελεῖν ἄνομα, καὶ λαλεῖν πρὸς Κύριον πλάνησιν, τοῦ διασπεῖραι ψυχὰς πεινώσας, καὶ τὰς ψυχὰς τὰς διψώσας κενὰς

ποιήσει. ⁷ Ἡ γὰρ βουλή τῶν πονηρῶν ἄνομα βουλεύεται, καταφθεῖραι ταπεινούς ἐν λόγοις ἀδίκους, καὶ διασκεδάσαι λόγους ταπεινῶν ἐν κρίσει. ⁸ Οἱ δὲ εὐσεβεῖς συνετὰ ἐβουλεύσαντο, καὶ αὕτη ἡ βουλή μενεῖ.

⁹ Γυναῖκες πλούσιαι ἀνάστητε, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου· θυγατέρες ἐν ἐλπίδι εἰσακούσατε λόγους μου. ¹⁰ Ἡμέρας ἐνιαυτοῦ μνεῖαν ποιήσασθε ἐν ὀδύνῃ μετ' ἐλπίδος· ἀνήλωται ὁ τρυγητὸς, πέπαιται, οὐκέτι μὴ ἔλθῃ. ¹¹ Ἐκστητε, λυπήθητε αἱ πεποιθῆται, ἐκδύσασθε, γυμναὶ γένεσθε, περιζώσασθε τὰς ὀσφύας, ¹² καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε, ἀπὸ ἀγροῦ ἐπιθυμήματος, καὶ ἀμπέλου γεννήματος. ¹³ Ἡ γῆ τοῦ λαοῦ μου, ἄκανθα καὶ χόρτος ἀναβήσεται, καὶ ἐκ πάσης οἰκίας εὐφροσύνη ἀρθήσεται. ¹⁴ Πόλις πλουσία, οἶκοι ἐγκαταλελειμμένοι πλοῦτον πόλεως ἀφήσουσιν, οἶκος ἐπιθυμήματος· καὶ ἔσσονται αἱ κῶμαι σπήλαια ἕως τοῦ αἰῶνος, εὐφροσύνη ὄνων ἀγρίων, βοσκήματα ποιμένων, ¹⁵ ἕως ἂν ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ἀφ' ὑψηλοῦ· καὶ ἔσται ἔρημος ὁ Χέρμελ, καὶ ὁ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται. ¹⁶ Καὶ ἀναπαύσεται ἐν τῇ ἐρήμῳ κρίμα, καὶ δικαιοσύνη ἐν τῷ Καρμήλω κατοικήσει. ¹⁷ Καὶ ἔσται τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης, εἰρήνη· καὶ κρατήσῃ ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαυσιν, αἱ πεποιθότες ἕως τοῦ αἰῶνος. ¹⁸ Καὶ κατοικήσῃ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐν πόλει εἰρήνης, καὶ ἐνοικήσῃ πεποιθῶς, καὶ ἀναπαύσονται μετὰ πλοῦτου. ¹⁹ Ἡ δὲ χάλαζα ἐὰν καταβῆ, οὐκ ἐφ' ὑμᾶς ἤξει· καὶ ἔσσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τοῖς δρυμοῖς πεποιθότες, ὡς οἱ ἐν τῷ πεδιῆϊ. ²⁰ Μακάριοι οἱ σπεύροντες ἐπὶ πᾶν ὕδωρ, οὐ βοῦς καὶ ὄνος πατεῖ.

33

¹ Οὐαὶ τοῖς ταλαιπωροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιεῖ ταλαιπώρους, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς οὐκ ἀθετεῖ· ἀλώσονται οἱ ἀθετοῦντες, καὶ παραδοθήσονται, καὶ ὡς σῆς ἐφ' ἱματίου, οὕτως ἠττηθήσονται.

² Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποιθήαμεν· ἐγενήθη τὸ σπέρμα τῶν ἀπειθοῦντων εἰς ἀπώλειαν, ἡ δὲ σωτηρία ἡμῶν ἐν καρῶ ἠλίψεως. ³ Διὰ φωνὴν τοῦ φόβου ἐξέστησαν λαοὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου, καὶ διεσπάρησαν τὰ ἔθνη.

⁴ Νῦν δὲ συναχθήσεται τὰ σκύλα ὑμῶν μικροῦ καὶ μεγάλου· ὃν τρόπον ἐὰν τις συναγάγῃ ἀκρίδας, οὕτως ἐμπαίξουσιν ὑμῖν. ⁵ Ἅγιος ὁ Θεὸς ὁ κατοικῶν ἐν ὑψηλῷ, ἐνεπλήσθη Σιών κρίσεως καὶ δικαιοσύνης. ⁶ Ἐν νόμῳ παραδοθήσονται, ἐν θησαυροῖς ἡ σωτηρία ἡμῶν, ἐκεῖ σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὐσέβεια πρὸς τὸν κύριον· οὗτοί εἰσι θησαυροὶ δικαιοσύνης.

⁷ Ἴδου δὴ ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν οὗτοι φοβηθήσονται· οὐς ἐφοβεῖσθε, βοήσονται ἀφ' ὑμῶν· ἀγγελιοὶ ἀποσταλήσονται, πικρῶς κλαίοντες, παρακαλοῦντες εἰρήνην. ⁸ Ἐρημωθήσονται γὰρ αἱ τούτων ὁδοὶ· πέπαιται ὁ φόβος τῶν ἔθνων, καὶ ἡ πρὸς τοῦτους διαθήκη αἵρεται, καὶ οὐ μὴ λογίσθησθε αὐτοὺς ἀνηρόπους. ⁹ Ἐπένθησεν ἡ γῆ, ἠσχύνθη ὁ Λίβανος, ἔλη ἐγένετο ὁ Σάρων· φανερὰ ἔσται ἡ Γαλιλαία, καὶ ὁ Χέρμελ.

¹⁰ Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι. ¹¹ Νῦν ὄψεσθε, νῦν αἰσθηθήσεσθε, ματαῖα ἔσται ἡ ἰσχὺς τοῦ πνεύματος ὑμῶν· πῦρ κατέδεται ὑμᾶς. ¹² Καὶ ἔσσονται ἔθνη κατακεκαυμένα, ὡς ἄκανθα ἐν ἀγρῷ ἐρρίμμενη καὶ κατακεκαυμένη.

¹³ Ἀκούσονται οἱ πόρρωθεν ἃ ἐποίησα, γνῶσονται οἱ ἐγγίζοντες τὴν ἰσχύν μου. ¹⁴ Ἀπέστησαν οἱ ἐν Σιών ἄνομοι, λήψεται τρόμος τοὺς ἀσεβεῖς· τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν, ὅτι πῦρ καίεται; τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν τὸν τόπον τῶν αἰώνιων;

¹⁵ Πορευόμενος ἐν δικαιοσύνῃ, λαλῶν εὐθεῖαν ὁδόν, μισῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ τὰς χεῖρας ἀποσειόμενος ἀπὸ δώρων· βαρύνων τὰ ὦτα, ἵνα μὴ ἀκούσῃ κρίσιν αἵματος· καμμῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα μὴ ἴδῃ ἀδικίαν, ¹⁶ οὗτος οἰκήσῃ ἐν ὑψηλῷ σπηλαίῳ πέτρας ἰσχυρᾶς· ἄρτος αὐτῷ δοθήσεται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πιστόν. ¹⁷ Βασιλεῖα μετὰ δόξης ὄψεσθε, οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται γῆν παρόρωθεν, ¹⁸ ἡ ψυχὴ ἡμῶν μελετήσει φόβον· ποῦ εἰσιν οἱ γραμματικοί; ποῦ εἰσιν οἱ συμβουλευόντες; ποῦ ἔστιν ὁ ἀριθμῶν τοὺς τρεφομένους; ¹⁹ μικρὸν καὶ μέγαν λαόν; ὃ οὐ συνεβουλεύσατο, οὐσὲ ἤδει βαθύφρονον, ὥστε μὴ ἀκούσαι λαὸς πεφασλισμένους, καὶ οὐκ ἔστι τῷ ἀκούοντι σύνεσις.

²⁰ Ἴδου Σιών ἡ πόλις, τὸ σωτήριον ἡμῶν, οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὄψονται Ἱερουσαλὴμ, πόλις πλουσία, σκηναὶ αἱ οὐ μὴ σεισθῶσιν, οὐδὲ μὴ κινηθῶσιν οἱ πάσσαλοι τῆς σκηνῆς αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ τὰ σχοινία αὐτῆς οὐ μὴ διαρράγῶσιν· ²¹ ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου μέγα ὑμῖν· τόπος ὑμῖν ἔσται, ποταμοὶ καὶ διώρυχες πλατεῖς καὶ εὐρύχωροι· οὐ πορεύσῃ ταύτην τὴν ὁδόν, οὐδὲ πορεύεται πλοῖον ἐλαύνον. ²² Ὁ

γὰρ Θεός μου μέγας ἐστίν· οὐ παρελεύσεται με Κύριος κριτῆς ἡμῶν, Κύριος ἄρχων ἡμῶν, Κύριος βασιλεὺς ἡμῶν, Κύριος οὗτος ἡμᾶς σώσει.

²³ Ἐρράγησαν τὰ σχοινία σου, ὅτι οὐκ ἐνίσχυσαν· ὁ ἰστός σου ἔκλινεν, οὐ χαλάσει τὰ ἰστία, οὐκ ἀρεῖ σημεῖον, ἕως οὗ παραδοθῆ εἰς προνομήν· τοῖνυν πολλοὶ χωλοὶ προνομήν ποιήσουσι, ²⁴ καὶ οὐ μὴ εἴπωσι, Κοπῶ ὁ λαὸς ἐνοικῶν ἐν αὐτοῖς· ἀφεθῆ γὰρ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία.

34

¹ Προσαγάγετε ἔθνη, καὶ ἀκούσατε ἄρχοντες· ἀκουσάτω ἡ γῆ, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ, ἡ οἰκουμένη, καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν αὐτῇ. ² Διότι θυμὸς Κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὀργὴ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, τοῦ ἀπολέσαι αὐτοὺς, καὶ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς σφαγὴν. ³ Οἱ δὲ τραυματῖα αὐτῶν ῥιφήσονται, καὶ οἱ νεκροί, καὶ ἀναβήσεται αὐτῶν ἡ ὄσμη, καὶ βραχῆσεται τὰ ὄρη ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν. ⁴ Καὶ τακῆσονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ ἔλιγῆσεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον, καὶ πάντα τὰ ἄστρα πεσεῖται ὡς φύλλα ἐξ ἀμπέλου, καὶ ὡς πίπτει φύλλα ἀπὸ συκῆς.

⁵ Ἐμεθύσθη ἡ μάχαιρά μου ἐν τῷ οὐρανῷ· ἰδοὺ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν καταβήσεται, καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν τῆς ἀπωλείας μετὰ κρίσεως. ⁶ Ἡ μάχαιρα τοῦ Κυρίου ἐνεπλήσθη αἵματος, ἐπαχύνθη ἀπὸ στέατος, ἀπὸ αἵματος τράγων καὶ ἀμνῶν, καὶ ἀπὸ στέατος τράγων καὶ κριῶν· ὅτι θυσιὰ τῷ κυρίῳ ἐν Βοσὼρ, καὶ σφαγὴ μεγάλη ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. ⁷ Καὶ συνεπεσοῦνται οἱ ἄβροι μετ' αὐτῶν, καὶ οἱ κριοὶ καὶ οἱ ταῦροι, καὶ μεθυσθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἀπὸ τοῦ στέατος αὐτῶν ἐμπλησθήσεται. ⁸ Ἡμέρα γὰρ κρίσεως Κυρίου, καὶ ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεως κρίσεως Σιών. ⁹ Καὶ στραφήσονται αἱ φάραγγες αὐτῆς εἰς πίσσας, καὶ ἡ γῆ αὐτῆς εἰς θεῖον· καὶ ἔσται ἡ γῆ αὐτῆς ὡς πίσσα καιομένη ¹⁰ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ οὐ σβεσθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἀναβήσεται ὁ καπνὸς αὐτῆς ἄνω, εἰς γενεὰς αὐτῆς ἐρημωθήσεται, καὶ εἰς χρόνον πολὺν ¹¹ ὄρνεα καὶ ἐχίνοι, καὶ ἴβεις καὶ κόρακες κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ· καὶ ἐπιβληθήσεται ἐπ' αὐτὴν σπαρτίον γεωμετρίας ἐρήμου, καὶ ὀνοκένταυροι οἰκήσουσιν ἐν αὐτῇ. ¹² Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς οὐκ ἔσονται· οἱ γὰρ βασιλεῖς καὶ οἱ μεγιστάνες αὐτῆς ἔσονται εἰς ἀπώλειαν. ¹³ Καὶ ἀναφυῆσει εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ἀκάθυνα ξύλα, καὶ εἰς τὰ ὀχυρώματα αὐτῆς· καὶ ἔσται ἐπαύλεις σειρήνων, καὶ αὐλὴ στρουθῶν. ¹⁴ Καὶ συναντήσουσι δαιμόνια ὀνοκένταυροι, καὶ βοήσονται ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ἐκεῖ ἀναπαύσονται ὀνοκένταυροι, εὐρόντες αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. ¹⁵ Ἐκεῖ ἐνόσσευσεν ἐχίνος, καὶ ἔσωσεν ἡ γῆ τὰ παιδία αὐτῆς μετὰ ἀσφαλείας· ἐκεῖ συνήντησαν ἔλαφοι καὶ εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων. ¹⁶ Ἀριθμῶ παρηλίθου, καὶ μία αὐτῶν οὐκ ἀπώλετο· ἕτερα τὴν ἑτέραν οὐκ ἐζήτησαν, ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῖς ἐνετείλατο, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συνήγαγεν αὐτά. ¹⁷ Καὶ αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς κλήρους, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ διεμέρισε βόσκεισθαι· εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον κληρονομήσετε, γενεὰς γενεῶν ἀναπαύσονται ἐπ' αὐτῆς.

35

¹ Εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος, καὶ ἀνθειτω ὡς κρίνον. ² Καὶ ἐξανθήσει καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδανου, ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ, καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου, καὶ ὁ λαὸς μου ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου, καὶ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ.

³ Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι, καὶ γόνατα παραελυμένα. ⁴ Παρακαλέσατε οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ· ἰσχύσατε, μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι, καὶ ἀνταποδώσει, αὐτὸς ἤξει καὶ σώσει ἡμᾶς. ⁵ Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὡτα κωφῶν ἀκούσονται. ⁶ Τότε ἀλείται ὡς ἔλαφος ὁ χωλὸς, τραπὴ δὲ ἔσται γλώσσα μογιγάλων, ὅτι ἐρράγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ φάραγξ ἐν γῆ διψώση. ⁷ Καὶ ἔσται ἡ ἄνυδρος εἰς ἔλη, καὶ εἰς τὴν διψώσαν γῆν πηγὴ ὕδατος ἔσται· ἐκεῖ εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις καλάμου καὶ ἔλη. ⁸ Ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς καθαρὰ, καὶ ὁδὸς ἀγία κληθήσεται, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσι. ⁹ Καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ μὴ ἀναβῆ εἰς αὐτὴν, οὐδὲ μὴ εὐρεθῆ ἐκεῖ, ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι, ¹⁰ Καὶ συνηγμένοι διὰ Κύριον, καὶ ἀποστραφήσονται, καὶ ἤξουσιν εἰς Σιών μετ' εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ εὐφροσύνη καταλήμψεται αὐτοὺς, ἀπέδρα ὀδύμη καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

36

1 Καὶ ἐγένετο τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους βασιλεύοντος Ἐζεκίου, ἀνέβη Σενναχηρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὄχυράς, καὶ ἔλαβεν αὐτάς. 2 Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ῥαβσάκην ἐκ Λάχης εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ ἔστη ἐν τῷ ὄδρῳ ἀπὸ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ κναφῆως. 3 Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σόμναξ ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωᾶχ ὁ τοῦ Ἀσάφ ὁ ὑπομνηματογράφος.

4 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ῥαβσάκης, εἶπατε Ἐζεκία, Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, βασιλεὺς Ἀσσυρίων, τί πεποιθὼς εἶ; 5 Μὴ ἐν βουλῇ καὶ λόγοις χειλέων παράταξις γίνεταί; καὶ νῦν ἐπὶ τίνα πέποιθας, ὅτι ἀπειθεῖς μοι; 6 Ἴδου πεποιθὼς εἶ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον· ὡς ἂν ἐπιστηρισθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτὴν, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τρήσει αὐτὴν. οὕτως ἐστὶ Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ. 7 Εἰ δὲ λέγετε, ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν πεποιθαμεν, 8 νῦν μίχθητε τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω ὑμῖν δισχιλίαν ἵππον, εἰ δυνήσεσθε δοῦναι ἀναβάτας ἐπ' αὐτούς. 9 Καὶ πῶς δύνασθε ἀποστρέψαι εἰς πρόσωπον τῶν τοπαρχῶν· οἰκέται εἰσὶν, οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἰγυπτίους, εἰς ἵππον καὶ ἀναβάτην. 10 Καὶ νῦν μὴ ἄνεν Κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην πολεμήσαι αὐτήν; Κύριος εἶπε πρὸς με, ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην, καὶ διάφθειρον αὐτήν.

11 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ, καὶ Σομναξ, καὶ Ἰωᾶχ, λάλησον πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί· ἀκούομεν γὰρ ἡμεῖς· καὶ μὴ λάλει πρὸς ἡμᾶς Ἰουδαῖστί· καὶ ἵνατί λαλεῖς εἰς τὰ ὦτα τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῷ τείχει; 12 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαβσάκης, μὴ πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέ με ὁ κύριός μου, λαλήσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει, ἵνα φάγωσι κόπρον, καὶ πῖωσιν οὖρον μεθ' ὑμῶν ἅμα;

13 Καὶ ἔστη Ῥαβσάκης, καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαῖστί, καὶ εἶπεν, ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου, βασιλέως Ἀσσυρίων. 14 Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, οὐ δύνηται ῥύσασθαι ὑμᾶς. 15 Καὶ μὴ λεγέτω ὑμῖν Ἐζεκίας, ὅτι ῥύσεται ὑμᾶς ὁ Θεὸς, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. 16 Μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου· τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, εἰ βούλεσθε εὐλογηθῆναι, ἐκπορεύεσθε πρὸς με, καὶ φάγεσθε ἕκαστος τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ τὰς συκάς, καὶ πίεσθε ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου ὑμῶν, 17 ἕως ἂν ἔλθω, καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν, ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτων καὶ ἄμπελων. 18 Μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, λέγων, ὁ Θεὸς ῥύσεται ὑμᾶς; μὴ ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, ἕκαστος τὴν ἐαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; 19 Ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς Ἐμὰθ καὶ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ ὁ Θεὸς τῆς πόλεως Ἐπφρουαίμ; μὴ ἐδύναντο ῥύσασθαι Σαμάρειαν ἐκ χειρὸς μου; 20 Τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν τούτων, ὅστις ἐρρύσατο τὴν γῆν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου, ὅτι ῥύσεται ὁ Θεὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς μου; 21 Καὶ ἐσώπησαν, καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον, διὰ τὸ προστάξει τὸν βασιλέα μηδένα ἀποκριθῆναι.

22 Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου, οἰκονόμος, καὶ Σομναξ ὁ γραμματεὺς τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωᾶχ ὁ τοῦ Ἀσάφ ὁ ὑπομνηματογράφος, πρὸς Ἐζεκίαν, ἐσχισμένοι τοὺς χιτῶνας, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαβσάκου.

37

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκούσαι τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, ἐσχισε τὰ ἱμάτια, καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον Κυρίου.

2 Καὶ ἀπέστειλεν Ἐλιακεὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σόμναν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμῶς τὸν προφήτην. 3 Καὶ εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέγει Ἐζεκίας, ἡμέρα, θλίψεως καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ ἐλεγμοῦ καὶ ὀργῆς ἢ σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἦκει ἡ ὥδιον τῆς τικτούσης, ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ τεκεῖν. 4 Εἰσακούσαι Κύριος ὁ Θεὸς σου τοὺς λόγους Ῥαβσάκου, οὐς ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζειν λόγους οὐς ἤκουσε Κύριος ὁ Θεὸς σου, καὶ δεηθῆση πρὸς Κύριόν σου περὶ τῶν καταλελειμμένων τούτων.

5 Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν. 6 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας, οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, τάδε λέγει Κύριος, μὴ φοβηθῆς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, οὐς ὀνειδίσαν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ἀσσυρίων. 7 Ἴδου

ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν, ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται μαχαίρα ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

⁸ Καὶ ἀπέστρεψε Ῥαβσάκης, καὶ κατέλαβε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολιορκοῦντα Λοβνάν· καὶ ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχίς. ⁹ Καὶ ἐξῆλθε Θαρακά βασιλεὺς Αἰθίοπων πολιορκῆσαι αὐτόν· καὶ ἀκούσας ἀπέστρεψε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκιάν, λέγων, ¹⁰ οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκία βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας, μὴ σε ἀπατάτω ὁ Θεὸς σου, ἐφ' ᾧ πέποιθας ἐπ' αὐτῷ, λέγων, οὐ μὴ παραδοθῆ Ἱερουσαλὴμ ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων.

¹¹ Σὺ οὐκ ἤκουσας ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων, πᾶσαν τὴν γῆν ὡς ἀπόλεσαν; καὶ σὺ ῥυσηθήσῃ; ¹² Μὴ ἐρρύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, οὓς ἀπόλεσαν οἱ πατέρες μου, τὴν τε Γωζᾶν, καὶ Χαρόβαν, καὶ Ῥαφέθ, αἱ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θεεμάθ; ¹³ Ποῦ εἰσι βασιλεῖς Ἐμάθ; καὶ ποῦ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ πόλεως Ἐπφαρουαίμ, Ἀναγονάνα;

¹⁴ Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἤνοιξεν αὐτὸ ἐναντίον Κυρίου. ¹⁵ Καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας πρὸς Κύριον, λέγων,

¹⁶ Κύριος σαβαὼθ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ καθημενος ἐπὶ τῶν χερουβιμ, σὺ εἶ ὁ Θεὸς μόνος πάσης βασιλείας τῆς οἰκουμένης, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· ¹⁷ Κλιῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, εἰσάκουσον Κύριε, ἀνοιξον Κύριε τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἰσβλεψον Κύριε, καὶ ἴδε τοὺς λόγους Σενναχηρεῖμ, οὓς ἀπέστειλεν ὄνειδίζειν Θεὸν ζῶντα. ¹⁸ Ἐπ' ἀληθείας γὰρ Κύριε ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν, ¹⁹ καὶ ἀνέβαλον τὰ εἶδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι· καὶ ἀπόσαντο αὐτούς. ²⁰ Νῦν δὲ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν σώσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, ἵνα γνῶ πάσα βασιλεία τῆς γῆς, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς μόνος.

²¹ Καὶ ἀπεστάλη Ἡσαίας υἱὸς Ἀμώς πρὸς Ἐζεκιάν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἤκουσα ἃ προσηύξω πρὸς μετὰ περὶ Σενναχηρεῖμ βασιλέως Ἀσσυρίων. ²² Οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ ὁ Θεὸς, ἐφάυλισέ σε, καὶ ἐμυκτήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν ἐκίνησε θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ. ²³ Τίνα ὠνείδισας καὶ παρώξυνας; ἢ πρὸς τίνα ὑψώσας τὴν φωνὴν σου; καὶ οὐκ ἦρας εἰς ὑψος τοὺς ὀφθαλμούς σου πρὸς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ; ²⁴ Ὅτι δι' ἀγγέλων ὠνείδισας Κύριον· σὺ γὰρ εἶπας, τῷ πλήθει τῶν ἀρμάτων ἐγὼ ἀνέβην εἰς ὑψος ὀρέων, καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου, καὶ ἔκοπα τὸ ὑψος τῆς κέδρου αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος τῆς κυπαρίσσου, καὶ εἰσήλθον εἰς ὑψος μέρους τοῦ δρυμοῦ, ²⁵ καὶ ἔθηκα γέφυραν, καὶ ἠρήμωσα ὕδατα καὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος.

²⁶ Οὐ ταῦτα ἤκουσας πάλαι ἃ ἐγὼ ἐποίησα; ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων συνέταξα, νῦν δὲ ἐπέδειξα ἐξερημῶσαι ἔθνη ἐν ὄχυροῖς, καὶ οἰκοῦντας ἐν πόλεσιν ὄχυραῖς. ²⁷ Ἀνῆκα τὰς χεῖρας, καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ ἐγένοντο ὡς χόρτος ξηρὸς ἐπὶ δωματίων, καὶ ὡς ἄγρωστις. ²⁸ Νῦν δὲ τὴν ἀνάπαυσίν σου, καὶ τὴν ἐξοδόν σου, καὶ τὴν εἰσοδόν σου ἐγὼ ἐπίσταμαι. ²⁹ Ὁ δὲ θυμὸς σου ὃν ἐθυμώθης, καὶ ἡ πικρία σου ἀνέβη πρὸς μετὰ, καὶ ἐμβαλῶ φιμὸν εἰς τὴν ῥινά σου, καὶ χαλινὸν εἰς τὰ χεῖλη σου, καὶ ἀποστρέψω σε τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθες ἐν αὐτῇ.

³⁰ Τοῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον· φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἃ ἔσπαρκας, τῷ δὲ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ τὸ κατάλειμμα, τῷ δὲ τρίτῳ σπεύραντες ἀμήσατε, καὶ φυτεῦσατε ἀμπελώνας, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. ³¹ Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φυήσουσι ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσουσι σπέρμα ἄνω. ³² Ὅτι ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι, καὶ οἱ σωζόμενοι ἐξ ὄρους Σιών· ὁ ζῆλος Κυρίου σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα. ³³ Διατοῦτο οὕτως λέγει Κύριος ἐπὶ βασιλεῖα Ἀσσυρίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλη ἐπ' αὐτὴν βέλος, οὐδὲ μὴ ἐπιβάλῃ ἐπ' αὐτὴν θυρεὸν, οὐδὲ μὴ κυκλώσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακα. ³⁴ Ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐ μὴ εἰσέλθῃ· τάδε λέγει Κύριος. ³⁵ Ὑπερασπῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης τοῦ σώσαι αὐτὴν δι' ἐμέ, καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν παῖδά μου.

³⁶ Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν ὄγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ἀναστάντες τοπρωτῷ, εὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά. ³⁷ Καὶ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς Σενναχηρεῖμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ὤκησεν ἐν Νινευῆ. ³⁸ Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ προσκυεῖν ἐν τῷ οἴκῳ Νασαράχ τὸν πάτραρχον αὐτοῦ, Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρασάρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις, αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδάν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

38

¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνω, ἐμαλακίσθη Ἐζεκίας ἕως θανάτου· καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει Κύριος, τάξι περὶ τοῦ οἴκου σου, ἀποθνήσκεις γὰρ σὺ, καὶ οὐ ζήσῃ. ² Καὶ ἀπέστρεψεν Ἐζεκίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν τείχον, καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον, ³ λέγων, μνήσθητι Κύριε, ὡς ἐπορεύθην ἐνώπιόν σου μετὰ ἀληθείας, ἐν καρδίᾳ ἀληθινῇ, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιόν σου ἐποίησα· καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῶ μεγάλῳ. ⁴ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἡσαΐαν, λέγων, ⁵ πορεύθητι, καὶ εἰπὸν Ἐζεκία, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου, ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ εἶδον τὰ δάκρυά σου· ἰδοὺ προστίθῃμι πρὸς τὸν χρόνον σου δεκαπέντε ἔτη, ⁶ καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων ῥύσσομαι σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης. ⁷ Τοῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον παρὰ Κυρίου, ὅτι ποιήσει ὁ Θεὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο· ⁸ Ἰδοὺ ἐγὼ στρέφω τὴν σκιὰν τῶν ἀναβαθμῶν οὐς κατέβη τοὺς δέκα ἀναβαθμοὺς τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου ὁ ἥλιος, ἀποστρέψω τὸν ἥλιον τοὺς δέκα ἀναβαθμούς· καὶ ἀνέβη ὁ ἥλιος τοὺς δέκα ἀναβαθμούς, οὐς κατέβη ἡ σκιά.

⁹ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ἘΖΕΚΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ἸΟΥΔΑΙΑΣ, ἩΝΙΚΑ ἘΜΑΛΑΚΙΣΘΗ, ΚΑΙ ἈΝΕΣΤΗ ἘΚ ΤΗΣ ΜΑΛΑΚΙΑΣ ΑΥΤΟΥ.

¹⁰ Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου, πορεύσομαι ἐν πύλαις ἄδου, καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα. ¹¹ Εἶπα, οὐκέτι οὐ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ γῆς ζώντων, οὐκέτι μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ γῆς, οὐκέτι μὴ ἴδω ἄνθρωπον. ¹² Ἐξέλιπεν ἐκ τῆς συγγενείας μου, κατέλιπον τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μου, ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ ὡσπερ ὁ σκηνὴν καταλύων πῆξας· ὡς ἰστὸς τὸ πνεῦμά μου παρ' ἐμοὶ ἐγένετο, ἐρίθου ἐγγιζούσης ἐκτεμεῖν. ¹³ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθη ἕως πρῶτῳ ὡς λέοντι, οὕτως συνέτριψε πάντα τὰ ὀστέα μου· ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως νυκτὸς παρεδόθη. ¹⁴ Ὡς χελιδῶν, οὕτω φωνήσω, καὶ ὡς περιστέρα, οὕτω μελετῶ· ἐξέλιπον γὰρ μου οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ βλέπειν εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὃς ἐξείλατό με, ¹⁵ καὶ ἀφείλατό μου τὴν ὀδύνην τῆς ψυχῆς. ¹⁶ Κύριε, περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγγέλη σοι, καὶ ἐξηγειράς μου τὴν πνοήν, καὶ παρακληθεὶς ἔζησα. ¹⁷ Εἶλου γὰρ μου τὴν ψυχὴν, ἵνα μὴ ἀπολήται, καὶ ἀπεῤῥίψας ὀπίσω μου πάσας τὰς ἀμαρτίας. ¹⁸ Οὐ γὰρ οἱ ἐν ἄδου αἰνέσουσί σε, οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσί σε, οὐδὲ ἐλπιούσιν οἱ ἐν ἄδου τὴν ἐλεημοσύνην σου. ¹⁹ Οἱ ζῶντες εὐλογήσουσί σε ὅν τρόπον κἀγώ· ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιήσω, ἃ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην σου ²⁰ Θεε τῆς σωτηρίας μου, καὶ οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, κατέναντι τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ.

²¹ Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν, λάβε παλάθην ἐκ σύκων, καὶ τρίψον, καὶ κάταπλασαι, καὶ ὑγιῆς ἔσῃ. ²² Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, τοῦτο σημεῖον πρὸς Ἐζεκίαν, ὅτι ἀναβήσομαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

39

¹ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνω ἀπέστειλε Μαρωδὰχ Βαλαδὰν ὁ υἱὸς τοῦ Βαλαδὰν, ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας, ἐπιστολάς καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα Ἐζεκίᾳ· ἤκουσε γὰρ, ὅτι ἐμαλακίσθη ἕως θανάτου, καὶ ἀνέστη. ² Καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν οἶκον τοῦ νεχωθᾶ, καὶ τοῦ χρυσίου, καὶ τῆς στακτῆς, καὶ τῶν θυμιμάτων, καὶ τοῦ μύρου, καὶ πάντα τοὺς οἴκους τῶν σκευῶν τῆς γάζης, καὶ πάντα ὅσα ἦν ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν οὐθὲν ὃ οὐκ ἔδειξεν Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.

³ Καὶ ἦλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, καὶ πόθεν ἤκασι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκασι πρὸς μέ, ἐκ Βαβυλώνας. ⁴ Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας, τί εἶδοσαν ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδοσαν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ εἶδοσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. ⁵ Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας ἀπὸ τῶν ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου σαβαώθ. ⁶ Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ λήψονται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα συνήγαγον οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλώνα ἦξει, καὶ οὐδὲν οὐ μὴ καταλείψωσιν· εἶπε δὲ ὁ Θεός, ⁷ ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου ὧν γεννήσεις, λήψονται, καὶ ποιήσουσι σπάδοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. ⁸ Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας Ἡσαΐα, ἀγαθὸς ὁ λόγος Κυρίου, ὃν ἐλάλησε· γενέσθω δι᾽ εἰρήνῃ καὶ δικαιοσύνῃ ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

40

¹ Παρακαλεῖτε παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, λέγει ὁ Θεός. ² Ἰερεῖς λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ἰερουσαλήμ, παρακαλέσατε αὐτήν, ὅτι ἐπλήσθη ἡ ταπεινῶσις αὐτῆς, λέλυται αὐτῆς ἡ ἀμαρτία, ὅτι ἐδέξατο ἐκ χειρὸς Κυρίου διπλά τὰ ἀμαρτήματα αὐτῆς.

³ Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εἰποιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ⁴ Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται πάντα τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδία. ⁵ Καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα Κυρίου, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ, ὅτι Κύριος ἐλάλησε.

⁶ Φωνὴ λέγοντος, βόησον· καὶ εἶπα, τί βοήσω; πᾶσα σὰρξ χορτὸς, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ⁷ Ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσε· ⁸ τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

⁹ Ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών, ὕψωσον τῇ ἰσχύϊ τὴν φωνήν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἰερουσαλήμ· ὕψωσατε, μὴ φοβεῖσθε· εἶπὸν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, ἰδοὺ ὁ Θεὸς ὑμῶν, ἰδοὺ Κύριος. ¹⁰ Κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ βραχίων μετὰ κυρίας· ἰδοὺ ὁ μισθὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔργον ἐναντίον αὐτοῦ. ¹¹ Ὡς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, καὶ τῷ βραχίονι αὐτοῦ συνάξει ἄρνας, καὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσας παρακαλέσει. ¹² Τίς ἐμέτρησε τῇ χειρὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν οὐρανὸν σπιθαμῇ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν δρακί; τίς ἔστησε τὰ ὄρη σταθμῶ, καὶ τὰς νάπας ζυγῶ; ¹³ Τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου; καὶ τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο, ὃς συμβιβᾷ αὐτόν; ¹⁴ Ἡ πρὸς τίνα συνεβουλεύσατο, καὶ συνεβίβασεν αὐτόν; ἢ τίς ἐδειξεν αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέσεως τίς ἐδειξεν αὐτῷ; ¹⁵ Εἰ πάντα τὰ ἔθνη ὡς σταγῶν ἀπὸ κάδου, καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, ὡς σίελος λογισθήσονται; ¹⁶ Ὁ δὲ Λίβανος οὐχ ἰκανὸς εἰς καύσιν, καὶ πάντα τὰ τετράποδα οὐχ ἰκανὰ εἰς ὀλοκάρπωσιν, ¹⁷ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ὡς οὐδὲν εἰσι, καὶ εἰς οὐθὲν ἐλογίσθησαν.

¹⁸ Τίني ὠμοιώσατε Κύριον; καὶ τίني ὀμοιώματι ὠμοιώσατε αὐτόν; ¹⁹ Μὴ εἰκόνα ἐποίησε τέκτων, ἢ χρυσοχόος χωνεύσας χρυσίον περιεχύρωσεν αὐτόν, ὀμοίωμα κατεσκεύασεν αὐτόν; ²⁰ Ξύλον γὰρ ἄσηπτον ἐκλέγεται τέκτων, καὶ σοφῶς ζητήσῃ πῶς στήσῃ εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἵνα μὴ σαλεύηται. ²¹ Οὐ γνώσεσθε; οὐκ ἀκούσεσθε; οὐκ ἀνηγγέλη ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν; οὐκ ἔγνωτε τὰ θεμέλια τῆς γῆς; ²² Ὁ κατέχων τὸν γῆρον τῆς γῆς, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ ὡς ἀκρίδες· ὁ στήσας ὡς κάμαρ τὸν οὐρανὸν, καὶ διατείνας ὡς σκηνὴν κατοικεῖν· ²³ Ὁ διδοὺς ἄρχοντας ὡς οὐδὲν ἄρχειν, τὴν δὲ γῆν ὡς οὐδὲν ἐποίησεν. ²⁴ Οὐ γὰρ μὴ φυτεύσωσιν, οὐδὲ μὴ σπεύρωσιν, οὐδὲ μὴ ῥιζωθῆν εἰς τὴν γῆν ἢ ῥίζα αὐτῶν· ἔπνευσεν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ καταιγὶς ὡς φρύγανα λήψεται αὐτούς.

²⁵ Νῦν οὖν τίني με ὠμοιώσατε, καὶ ὕψωθήσομαι; εἶπεν ὁ ἅγιος. ²⁶ Ἀναβλέψατε εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ ἴδετε, τίς κατέδειξε ταῦτα πάντα; ὁ ἐκφέρων κατ' ἀριθμὸν τὸν κόσμον αὐτοῦ, πάντας ἐπ' ὀνόματι καλέσει ἀπὸ πολλῆς δόξης, καὶ ἐν κράτει ἰσχύος αὐτοῦ· οὐδὲν σε ἔλαθε.

²⁷ Μὴ γὰρ εἶπεν Ἰακώβ, καὶ τί ἐλάλησας Ἰσραὴλ; ἀπεκρύβη ἡ ὁδός μου ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Θεός μου τὴν κρίσιν ἀφείλε, καὶ ἀπέστη. ²⁸ Καὶ νῦν οὐκ ἔγνω; εἰ μὴ ἤκουσας; Θεὸς αἰώνιος, ὁ Θεὸς ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς· οὐ πεινάσει, οὐδὲ κοπιάσει, οὐδὲ ἔστιν ἐξεύρεσις τῆς φρονήσεως αὐτοῦ, ²⁹ διδοὺς τοῖς πεινώσιν ἰσχύν, καὶ τοῖς ἰσχυροῦσι δύνανται λύπην. ³⁰ Πεινάσουσι γὰρ νεώτεροι, καὶ κοπιήσουσι νεανίσκοι, καὶ ἐκλεκτοὶ ἀνίσχυροι ἔσονται. ³¹ Οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν Θεόν, ἀλλάξουσιν ἰσχύν, περοφηήσουσιν ὡς ἀετοὶ, δραμοῦνται καὶ οὐ κοπιήσουσι, βαδιῶνται καὶ οὐ πεινάσουσιν.

41

¹ Ἐγκαινίζεσθε πρὸς με νῆσοι, οἱ γὰρ ἄρχοντες ἀλλάξουσιν ἰσχύν· ἐγγισάτωσαν καὶ λαλησάτωσαν ἅμα, τότε κρίσιν ἀναγγειλάτωσαν.

² Τίς ἐξήγειρεν ἀπὸ ἀνατολῶν δικαιοσύνην, ἐκάλεσεν αὐτὴν κατὰ πόδας αὐτοῦ, καὶ πορεύσεται; δώσει ἐναντίον ἔθνων, καὶ βασιλεῖς ἐκστήσει· καὶ δώσει εἰς γῆν τὰς μαχαίρας αὐτῶν, καὶ ὡς φρύγανα ἐξωσμένα τὰ τόξα αὐτῶν. ³ Καὶ διώξεται αὐτούς, διελεύσεται ἐν εἰρήμῃ ἡ ὁδὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁴ Τίς ἐνήργησε, καὶ ἐποίησε ταῦτα; ἐκάλεσεν αὐτὴν ὁ κἀλὼν αὐτὴν ἀπὸ γενεῶν ἀρχῆς· ἐγὼ Θεὸς πρῶτος, καὶ εἰς τὰ ἐπερχόμενα ἐγὼ εἶμι.

⁵ Εἶδοσαν ἔθνη καὶ ἐφοβηθήσαν, τὰ ἄκρα τῆς γῆς ἠγγισαν, καὶ ἤλθον ἅμα, ⁶ κρίνων ἕκαστος τῷ πλησίον, καὶ τῷ ἀδελφῷ βοηθήσαι· ⁷ καὶ ἐρεῖ, ἰσχυσεὺν ἀνὴρ τέκτων, καὶ χαλκεὺς τύπτων σφύρη, ἅμα ἐλαύνων· πότε μὲν ἐρεῖ, σύμβλημα καλὸν ἐστίν, ἰσχύρωσαν αὐτὰ ἐν ἡλοῖς, θήσουσιν αὐτὰ, καὶ οὐ κινήθονται.

⁸ Σὺ δὲ, Ἰσραὴλ παῖς μου Ἰακώβ, καὶ ὃν ἐξελεξάμην, σπέρμα Ἀβραάμ, ὃν ἠγάπησα·
⁹ Οὐδ' ἀντελαβόμην ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν αὐτῆς ἐκάλεσά σε, καὶ εἶπά σοι, παῖς μου εἶ, ἐξελεξάμην σε, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπόν σε. ¹⁰ Μὴ φοβοῦ, μετὰ σοῦ γάρ εἰμι, μὴ πλανῶ· ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ Θεός σου, ὁ ἐνισχύσας σε, καὶ ἐβοήθησά σοι, καὶ ἠσφαλισάμην σε τῇ δεξιᾷ τῆ δικαίᾳ μου.

¹¹ Ἰδοὺ αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοί σοι· ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ ἀπολούνται πάντες οἱ ἀντιδικοί σου. ¹² Ζητήσεις αὐτούς, καὶ οὐ μὴ εὔρης τοὺς ἀνθρώπους οἱ παροινήσουσιν εἰς σέ· ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε· ¹³ Ὅτι ἐγὼ ὁ Θεός σου, ὁ κρατῶν τῆς δεξιᾶς σου, ὁ λέγων σοι, ¹⁴ μὴ φοβοῦ Ἰακώβ ὀλιγοστὸς Ἰσραὴλ· ἐγὼ ἐβοήθησά σοι, λέγει ὁ Θεός σου, ὁ λυτροῦμένός σε Ἰσραὴλ. ¹⁵ Ἴδου ἐποίησα σε ὡς τροχὸν ἀμάξης ἀλωῶντας καινοὺς πριστηροειδεῖς, καὶ ἀλόησεις ὄρη, καὶ λεπτυνεῖς βουνοὺς, καὶ ὡς χροῦν θήσεις, ¹⁶ καὶ λικῆσεις, καὶ ἀνεμος λήμψεται αὐτούς, καὶ καταγιγίς διασπερεῖ αὐτούς· σὺ δὲ εὐφρανθήσῃ ἐν τοῖς ἁγίοις Ἰσραὴλ.

¹⁷ Καὶ ἀγαλλιάσονται οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς· ζητήσουσι γὰρ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἔσται, ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηράνθη· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός, ἐγὼ ἐπακούσομαι ὁ Θεός Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω αὐτούς, ¹⁸ ἀλλὰ ἀνοίξω ἐπὶ τῶν ὀρέων ποταμοὺς, καὶ ἐν μέσῳ πεδίων πηγὰς· ποιήσω τὴν ἔρημον εἰς ἔλη ὑδάτων, καὶ τὴν διψῶσαν γῆν ἐν ὑδραγωγοῖς. ¹⁹ Ἠθήσω εἰς τὴν ἀνυδρον γῆν, κέδρον καὶ πόζον, μυρσίνην καὶ κυπάρισσον, καὶ λεύκην· ²⁰ Ἴνα ἴδωσι καὶ γνῶσι, καὶ ἐννοηθῶσι καὶ ἐπιστῶνται ἅμα, ὅτι χεῖρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα, καὶ ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ κατέδειξεν.

²¹ Ἐγγίζει ἡ κρίσις ὑμῶν, λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἤγγισαν αἱ βουλαὶ ὑμῶν, λέγει ὁ βασιλεὺς Ἰακώβ. ²² Ἐγγισάτωσαν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν ἅ συμβήσεται, ἧ τὰ πρότερον τίνα ἦν, εἶπατε, καὶ ἐπιστήσομεν τὸν νοῦν, καὶ γνωσόμεθα τί τὰ ἐσχάτα καὶ τὰ ἐπερχόμενα· ²³ εἶπατε ἡμῖν, ἀναγγείλατε ἡμῖν τὰ ἐπερχόμενα ἐπ' ἐσχάτου, καὶ γνωσόμεθα ὅτι θεοὶ ἐστε· εὐποιήσατε καὶ κακώσατε, καὶ θαυμασόμεθα, καὶ ὀψόμεθα ἅμα ²⁴ ὅτι πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς, καὶ πόθεν ἡ ἐργασία ὑμῶν· ἐκ γῆς βδέλυγμα ἐξελέξαντο ὑμᾶς.

²⁵ Ἐγὼ δὲ ἤγειρα τὸν ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ τὸν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν· κληθήσονται τῷ ὀνόματί μου· ἐρχέσθωσαν ἄρχοντες, καὶ ὡς πηλὸς κεραμέως, καὶ ὡς κεραμεὺς καταπατῶν τὸν πηλόν, οὕτω καταπατηθήσεσθε. ²⁶ Τίς γὰρ ἀναγγελεῖ τὰ ἐξ ἀρχῆς, ἵνα γνῶμι καὶ τὰ ἐμπροσθεν, καὶ ἐροῦμεν ὅτι ἀληθῆ ἔστιν; οὐκ ἔστιν ὁ προλέγων, οὐδὲ ὁ ἀκούων ὑμῶν τοὺς λόγους. ²⁷ Ἀρχὴν Σιών δώσω, καὶ Ἱερουσαλὴμ παρακαλέσω εἰς ὁδόν. ²⁸ Ἀπὸ γὰρ τῶν ἐθνῶν, ἰδοὺ οὐδεῖς; καὶ ἀπὸ τῶν εἰδῶλων αὐτῶν οὐκ ἦν ὁ ἀναγγέλλων· καὶ ἐὰν ἐρωτήσω αὐτούς, πόθεν ἐστέ; οὐ μὴ ἀποκριθῶσί μοι. ²⁹ Εἰσὶ γὰρ οἱ ποιοῦντες ὑμᾶς, καὶ μάτην οἱ πλανῶντες ὑμᾶς.

42

¹ Ἰακώβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήψομαι αὐτοῦ· Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσεδέξατο αὐτὸν ἡ ψυχὴ μου· ἔδωκα τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐξοίσει. ² Οὐ κεκράζεται, οὐδὲ ἀνήσει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἕξω ἡ φωνὴ αὐτοῦ. ³ Κάλυμνον τεθλασμένον οὐ συντρίψει, καὶ λίνον καπνιζόμενον οὐ σβέσει, ἀλλὰ εἰς ἀληθειαν ἐξοίσει κρίσιν. ⁴ Ἀναλάμψει, καὶ οὐ θραυσθήσεται, ἕως ἂν θῆ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσιν.

⁵ Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν, καὶ πῆξας αὐτόν, ὁ στερεώσας τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ διδοὺς πνοὴν τῷ λαῷ τῷ ἐπ' αὐτῆς, καὶ πνεῦμα τοῖς πατοῦσιν αὐτῆν· ⁶ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ κρατήσω τῆς χειρὸς σου, καὶ ἐνισχύσω σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν, ⁷ ἀνοίξει ὀφθαλμοὺς τυφλῶν, ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους καὶ ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ καθημένους ἐν σκότει.

⁸ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ ὄνομα, τὴν δόξαν μου ἐτέρω οὐ δώσω, οὐδὲ τὰς ἀρετὰς μου τοῖς γλυπτοῖς. ⁹ Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἰδοὺ ἦκασι, καὶ κίναρα ἃ ἐγὼ ἀναγγέλλω, καὶ πρὸ τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν.

¹⁰ Ὑμνήσατε τῷ Κυρίῳ ὕμνον καινόν· ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, δοξάζετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ πλέοντες αὐτῆν, αἱ νῆσοι καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτάς. ¹¹ Εὐφράνθητι ἔρημος, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ἐπαύεις, καὶ οἱ κατοικοῦντες Κηδάρ· εὐφρανθήσονται οἱ κατοικοῦντες πέτραν, ἀπ' ἄκρου τῶν ὀρέων βοήσουσι, ¹² δώσουσι τῷ Θεῷ δόξαν, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσι.

¹³ Κύριος ὁ Θεός τῶν δυνάμεων ἐξελεύσεται, καὶ συντρίψει πόλεμον, ἐπεγερεῖ ζῆλον, καὶ βοήσεται ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ μετὰ ἰσχύος. ¹⁴ Ἐσιώπησα, μὴ καὶ αἰε

σιωπήσομαι και ἀνέξομαι; ὡς ἡ τίκτουσα ἐκαρτέρησα, ἐκστήσω και ξηρανῶ ἅμα·¹⁵ Ἐρημώσω ὄρη και βουνούς, και πάντα χόρτον αὐτῶν ξηρανῶ· και θήσω ποταμούς εἰς νήσους, και ἔλη ξηρανῶ.¹⁶ Καὶ ἄξω τυφλοὺς ἐν ὁδῷ ἧ οὐκ ἔγνωσαν, και τρίβους ἃς οὐκ ἤδεισαν, πατήσαι ποιήσω αὐτούς· ποιήσω αὐτοῖς τὸ σκότος εἰς φῶς, και τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεΐαν· ταῦτα τὰ ῥήματα ποιήσω, και οὐκ ἐγκαταλείψω αὐτούς·¹⁷ Αὐτοὶ δὲ ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω· αἰσχύνθητε αἰσχύνῃ οἱ πεποθηότες ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς, οἱ λέγοντες τοῖς χωνευτοῖς, ὑμεῖς ἐστε θεοὶ ἡμῶν.

¹⁸ Οἱ κωφοὶ ἀκούσατε, και οἱ τυφλοὶ ἀναβλέψατε ἰδεῖν.¹⁹ Καὶ τίς τυφλὸς ἀλλ’ ἢ οἱ παῖδες μου, και κωφοὶ ἀλλ’ ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν; και ἐτυφλώθησαν οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ.²⁰ Εἴδετε πλεονάκις, και οὐκ ἐφυλάξασθε· ἠνοιγμένα τὰ ὦτα. και οὐκ ἠκούσατε.²¹ Κύριος ὁ Θεὸς ἐβουλεύσατο ἵνα δικαιωθῆ, και μεγαλύνῃ αἰνεῖσιν.²² Καὶ εἶδον, και ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονομευμένος, και διηρασαμένος· ἡ γὰρ παγὶς ἐν τοῖς ταμεῖοις πανταχοῦ, και ἐν οἴκοις ἅμα, ὅπου ἔκρυσαν αὐτούς· ἐγένοντο εἰς προνομήν, και οὐκ ἦν ἐξαιρούμενος ἄρπαγμα, και οὐκ ἦν ὁ λέγων, ἀπόδος.

²³ Τίς ἐν ὑμῖν ὃς ἐνωτιεῖται ταῦτα; εἰσακούσατε εἰς τὰ ἐπέρχόμενα.²⁴ Οἷς ἔδωκεν εἰς διαρπαγὴν Ἰακώβ και Ἰσραὴλ τοῖς προνομεύουσιν αὐτόν; οὐχὶ ὁ Θεὸς ᾧ ἠμάρτησαν αὐτῶ, και οὐκ ἠβούλουτο ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πορευέσθαι, οὐδὲ ἀκούειν τοῦ νόμου αὐτοῦ; ²⁵ Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ’ αὐτούς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, και κατίσχυσεν αὐτούς πόλεμος, και οἱ συμφλέγοντες αὐτούς κύκλω, και οὐκ ἔγνωσαν ἕκαστος αὐτῶν, οὐδὲ ἔθεντο ἐπὶ ψυχῇ.

43

¹ Καὶ νῦν οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε Ἰακώβ, και ὁ πλάσας σε Ἰσραὴλ, μὴ φοβοῦ, ὅτι ἐλυτρώσαμην σε, ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομα σου· ἐμὸς εἶ σύ.² Καὶ ἐὰν διαβαίνῃς δι’ ὕδατος, μετα σοῦ εἰμι, και ποταμοὶ οὐ συνκλύσουσί σε· και ἐὰν διέλθῃς διὰ περὺς, οὐ μὴ κατακαυθῆς, φλόξ οὐ κατακαύσει σε.³ Ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς σου ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ σώζων σε· ἐποίησα ἀλλαγμὰ σου Αἴγυπτον και Αἰθιοπίαν, και Σοῦνην ὑπὲρ σοῦ.⁴ Αφ’ οὗ ἔντιμος ἐγένου ἐναντίον ἐμοῦ, ἐδοξάσθης, και ἐγὼ σε ἠγάπησα, και δώσω ἀνθρώπους ὑπὲρ σοῦ, και ἄρχοντας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς σου.⁵ Μὴ φοβοῦ, ὅτι μετα σοῦ εἰμι· ἀπὸ ἀνατολῶν ἄξω τὸ σπέρμα σου, και ἀπὸ δυσμῶν συνάξω σε.⁶ Ἐρῶ τῷ Βορρᾶ, ἄγε, και τῷ Λιβί, μὴ κώλυε· ἄγε τοὺς υἱούς μου ἀπὸ τῆς πόρρωθεν, και τὰς θυγατέρας μου ἀπ’ ἄκρων τῆς γῆς,⁷ πάντας ὅσοι ἐπικέκληνται τῷ ὀνόματί μου· ἐν γὰρ τῇ δόξῃ μου κατεσκεύασα αὐτόν, και ἔπλασα αὐτόν, και ἐποίησα αὐτόν,⁸ και ἐξήγαγον λαὸν τυφλόν, και ὀφθαλμοὶ εἰσιν ὡσαύτως τυφλοὶ, και κωφοὶ τὰ ὦτα ἔχοντες.

⁹ Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, και συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν και δικαιωθήτωσαν, και ἀκουσάτωσαν, και εἰπάτωσαν ἀληθῆ.

¹⁰ Γένεσθε μοι μάρτυρες, και ἐγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος ὁ Θεός, και ὁ παῖς μου ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε και πιστεύσητε, και συνήτε ὅτι ἐγὼ εἰμι· ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, και μετ’ ἐμὲ οὐκ ἔσται.¹¹ Ἐγὼ ὁ Θεός, και οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ σώζων.¹² Ἐγὼ ἀνήγγελα και ἔσωσα, ὠνειδίσα και οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, και ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός ¹³ ἔτι ἀπ’ ἀρχῆς, και οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ὁ ἐξαιρούμενος· ποιήσω, και τίς ἀποστρέψει αὐτό;

¹⁴ Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεός ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ, ἔνεκεν ὑμῶν ἀποστελῶ εἰς Βαβυλώνα, και ἐπεγερώ φεύγοντας πάντας, και Χαλδαῖοι ἐν πλοίοις δεθήσονται.¹⁵ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός ὁ ἅγιος ὑμῶν, ὁ καταδείξας Ἰσραὴλ βασιλέα ὑμῶν.

¹⁶ Οὕτως λέγει Κύριος, ὁ διδοὺς ἐν θαλάσῃ ὁδόν, και ἐν ὕδατι ἰσχυρῶ τρίβον, ¹⁷ ὁ ἐξαγαγὼν ἄρματα και ἵππον και ὄχλον ἰσχυρὸν· ἀλλ’ ἐκοιμήθησαν, και οὐκ ἀναστήσονται, ἐσβέσθησαν ὡς λίθον ἐσβεσμένον.

¹⁸ Μὴ μνημονεῦτε τὰ πρώτα, και τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογιζέσθε.¹⁹ Ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ καινὰ, ἃ νῦν ἀνατελεῖ, και γνώσεσθε αὐτὰ· και ποιήσω ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδόν, και ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμούς.²⁰ Εὐλόγησουσί με τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, σειρήνες, και θυγατέρες στρουθῶν, ὅτι ἔδωκα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, και ποταμούς ἐν τῇ ἀνύδρῳ, ποτίσαι τὸ γένος μου τὸ ἐκλεκτόν,²¹ λαόν μου ὃν περιεποιήσαμην τὰς ἀρετάς μου διηγείσθαι.

²² Οὐ νῦν ἐκάλεσά σε Ἰακώβ, οὐδὲ κοπιάσαι σε ἐποίησα Ἰσραὴλ.²³ Οὐκ ἦνεγκάς μοι πρόβατά σου τῆς ὀλοκαρπώσεώς σου, οὐδὲ ἐν ταῖς θυσίαις σου ἐδόξασάς με· οὐκ ἐδούλωσά σε ἐν θυσίαις, οὐδὲ ἔγκοπον ἐποίησά σε ἐν λιβάνῳ,²⁴ οὐδὲ ἐκτίσω μοι ἀργυρίου θυσίασμα, οὐδὲ τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα· ἀλλὰ

ἐν ταῖς ἀμαρτίαις σου προέστης μου, καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. ²⁵ Ἐγὼ εἰμι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐξαλείφων τὰς ἀνομίας σου ἕνεκεν ἑμοῦ, καὶ τὰς ἀμαρτίας σου, καὶ οὐ μὴ μνησθήσομαι. ²⁶ Σὺ δὲ μνησθητι, καὶ κριθώμεν· λέγε σὺ τὰς ἀνομίας σου πρῶτος, ἵνα δικαιωθῆς. ²⁷ Οἱ πατέρες ὑμῶν πρῶτοι, καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν ἠνόμησαν εἰς ἐμέ. ²⁸ Καὶ ἐμίαναν οἱ ἄρχοντες τὰ ἅγια μου· καὶ ἔδωκα ἀπωλέσαι Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ εἰς ὄνειδισμόν.

44

¹ Νῦν δὲ ἄκουσον Ἰακώβ ὁ παῖς μου, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐξελεξάμην. ² Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε, καὶ ὁ πλάσας σε ἐκ κοιλίας, ἕτι βοηθηθήσῃ μὴ φοβοῦ παῖς μου Ἰακώβ, καὶ ἠγαπημένος Ἰσραὴλ ὃν ἐξελεξάμην. ³ Ὅτι ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν δίψει τοῖς πορευομένοις ἐν ἀνύδρῳ, ἐπιθήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰς εὐλογίας μου ἐπὶ τὰ τέκνα σου, ⁴ καὶ ἀνατελοῦσιν ὡς ἀναμέσον ὕδατος χόρτος, καὶ ὡς ἰτέα ἐπὶ παραρβρόεν ὕδωρ. ⁵ Οὗτος ἐρεῖ, τοῦ Θεοῦ εἰμι, καὶ οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ· καὶ ἕτερος ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ, τοῦ Θεοῦ εἰμι, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται.

⁶ Οὕτως λέγει ὁ Θεὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ῥυσάμενος αὐτὸν Θεὸς σαβαώθ, ἐγὼ πρῶτος, καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα· πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἔστι Θεός. ⁷ Τίς ὡσπερ ἐγὼ; στήτω, καὶ καλεσάτω, καὶ ἀναγγειλάτω, καὶ ἐτοιμασάτω μοι ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄνθρωπον εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν. ⁸ Μὴ παρακαλύπτεσθε, μηδὲ πλανασθε· οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἠνωτίσασθε, καὶ ἀπήγγεila ὑμῖν; μάρτυρες ὑμεῖς ἐστέ, εἰ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ.

⁹ Καὶ οὐκ ἤκουσαν τότε οἱ πλάσσοντες· καὶ οἱ γλύφοντες, πάντες μάταιοι, ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτῶν, ἃ οὐκ ὠφελήσει αὐτούς· ἀλλὰ αἰσχυνθήσονται. ¹⁰ οἱ πλάσσοντες θεὸν, καὶ γλύφοντες πάντες ἀνωφελῆ, ¹¹ καὶ πάντες ὅθεν ἐγένοντο ἐξηράνθησαν· καὶ κωφοὶ ἀπὸ ἀνθρώπων συναχθήτωσαν πάντες, καὶ στησάτωσαν ἅμα· καὶ ἐντραπήτωσαν, καὶ αἰσχυνήτωσαν ἅμα·

¹² Ὅτι ὥξυνε τέκτων σίδηρον· σκεπάρνων εἰργάσατο αὐτὸ, καὶ ἐν τερέτρῳ ἔστησεν αὐτὸ, καὶ εἰργάσατο αὐτὸ ἐν τῷ βραχίονι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ πεινάσει, καὶ ἀσθενήσει, καὶ οὐ μὴ πῆν ὕδωρ. ¹³ Ἐκλεξάμενος τέκτων ξύλον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτὸ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφὴν ἀνδρός, καὶ ὡς ὠραιότητα ἀνθρώπου, στήσαι αὐτὸ ἐν οἴκῳ. ¹⁴ Ἐκοψε ξύλον ἐκ τοῦ δρυμοῦ, ὃ ἐφύττεσε Κύριος, πῖτυν, καὶ ὑετὸς ἐμήκυνεν, ¹⁵ ἵνα ἦ ἄνθρωπος εἰς αἰσίν· καὶ λαβὼν ἀπ' αὐτοῦ, ἐθερμάνθη, καὶ καύσαντες ἔπεσαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν· τὸ δὲ λοιπὸν εἰργάσαντο θεοῦς, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. ¹⁶ Οὗ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμίσιος αὐτοῦ ἔπεψεν ἐν τοῖς ἄνθραξι ἀρτους, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρέας ὀπτήσας ἔφαγε, καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ θερμανθεὶς εἶπεν, ἡδύ μοι, ὅτι ἐθερμάνθη, καὶ εἶδον πῦρ. ¹⁷ Τὸ δὲ λοιπὸν ἐποίησεν εἰς θεὸν γλυπτὸν, καὶ προσκυνεῖ, καὶ προσεύχεται λέγων, ἔξελοῦ με, ὅτι θεὸς μου εἶ σύ.

¹⁸ Οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, ὅτι ἀπημαυρώθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ οὐκ ἐλογίσατο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, οὐδὲ ἔγνω τῇ φρονῆσει, ὅτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἔπεψεν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων αὐτοῦ ἄρτους, καὶ ὀπτήσας κρέα ἔφαγε, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ εἰς βδέλυγμα ἐποίησε, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτῷ. ²⁰ Γνώθι ὅτι σποδὸς ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πλανῶνται, καὶ οὐδεὶς δύναται ἐξελεῖσθαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἴδετε, οὐκ ἐρεῖτε, ὅτι ψεῦδος ἐν τῇ δεξιᾷ μου.

²¹ Μνησθητι ταῦτα Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ, ὅτι παῖς μου εἶ σὺ, ἔπλασά σε παῖδά μου, καὶ σὺ Ἰσραὴλ μὴ ἐπιλανθάνου μοῦ. ²² Ἴδου γὰρ ἀπῆλειψα ὡς νεφέλην τὰς ἀνομίας σου, καὶ ὡς γνόφον τὴν ἀμαρτίαν σου· ἐπιστράφηθι πρὸς με, καὶ λυτρώσομαι σε.

²³ Εὐφράνθητε οὐρανοὶ, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ· σαλπίσατε τὰ θεμέλια τῆς γῆς, βοήσατε ὄρη εὐφροσύνην, οἱ βουνοὶ καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ Θεὸς τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ δοξασθήσεται.

²⁴ Οὕτω λέγει Κύριος ὁ λυτροῦμένός σε, καὶ πλάσων σε ἐκ κοιλίας, ἐγὼ Κύριος ὁ συντελεῖν πάντα, ἐξέτεινα τὸν οὐρανὸν μόνος, καὶ ἔστερέωσα τὴν γῆν. ²⁵ Τίς ἕτερος διασκεδάσει σημεῖα ἔγγαστριμύθων, καὶ μαντείας ἀπὸ καρδίας; ἀποστρέφων φρονίμους εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν μωραίνων, ²⁶ καὶ ἰσθῶν ῥῆμα παιδὸς αὐτοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων· ὁ λέγων τῇ Ἱερουσαλὴμ, κατοικηθήσῃ, καὶ ταῖς πόλεσι τῆς Ἰδουμαίας, οἰκοδομηθήσεσθε, καὶ τὰ ἔρημα αὐτῆς ἀνατελεῖ· ²⁷ Ὁ λέγων τῇ ἀβύσσῳ, ἐρημωθήσῃ, καὶ τοὺς ποταμοὺς σου ξηρανῶ· ²⁸ Ὁ

λέγων Κύρω φρονεῖν, καὶ πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσει· ὁ λέγων Ἰερουσαλήμ, οἰκοδομηθήσῃ, καὶ τὸν οἶκον τὸν ἅγιόν μου θεμελιώσω.

45

¹ Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῷ χριστῷ μου Κύρω, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς, ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη, καὶ ἰσχὴν βασιλείων διαρρήξω, ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὐ συγκλεισθήσονται. ² Ἐγὼ ἔμπροσθέν σου πορεύσομαι, καὶ ὄρη ὀμαλίω, θύρας χαλκᾶς συντρίψω, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνκλάσω. ³ Καὶ δώσω σοι θησαυροὺς σκοτεινοὺς, ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοι, ἵνα γνῶς ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός σου ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου, Θεὸς Ἰσραὴλ. ⁴ Ἔνεκεν τοῦ παιδός μου Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἐκλεκτοῦ μου, ἐγὼ καλέσω σε τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσδέξομαί σε· σὺ δὲ οὐκ ἔγνωσ με, ⁵ ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλὴν ἐμοῦ Θεός· ἐνίσχυσά σε, καὶ οὐκ ἤδεις με, ⁶ ἵνα γνῶσιν οἱ ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι. ⁷ Ἐγὼ ἢ κατασκευάσας φῶς, καὶ ποιήσας σκότος, ὁ ποιῶν εἰρήνην, καὶ κτίζων κακὰ· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός, ὁ ποιῶν πάντα ταῦτα.

⁸ Εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, καὶ αἱ νεφέλαι ῥανάτωσαν δικαιοσύνην· ἀνατειλάτω ἡ γῆ, καὶ βλαστησάτω ἔλεος, καὶ δικαιοσύνην ἀνατειλάτω ἅμα· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ κτίσας σε.

⁹ Ποῖον βέλτιον κατεσκεύασα ὡς πηλὸν κεραμέως; μὴ ὀροτριῶν ἄροτριάσει τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν; μὴ ἐρεῖ ὁ πηλὸς τῷ κεραμεῖ, τί ποιεῖς ὅτι οὐκ ἐργάζῃ, οὐδὲ ἔχεις χεῖρας; μὴ ἀποκριθῆσεται τὸ πλάσμα πρὸς τὸν πλάσαντα αὐτό; ¹⁰ Ὁ λέγων τῷ πατρὶ, τί γεννήσεις; καὶ τῇ μητρὶ, τί ὠδίνεις;

¹¹ Ὅτι οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ ποιήσας τὰ ἐπερχόμενα, ἐρωτήσατέ με περὶ τῶν υἰῶν μου, καὶ περὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν μου ἐντεῖλασθέ μοι. ¹² Ἐγὼ ἐποίησα γῆν, καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς, ἐγὼ τῇ χειρὶ μου ἐστερέωσα τὸν οὐρανὸν, ἐγὼ πᾶσι τοῖς ἄστροις ἐνετειλάμην. ¹³ Ἐγὼ ἤγειρα αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης βασιλέα, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι· οὗτος οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λυτῶν, οὐδὲ μετὰ δώρων, εἶπε Κύριος σαβαῶθ.

¹⁴ Οὕτω λέγει Κύριος σαβαῶθ, ἐκοπίασεν Αἴγυπτος, καὶ ἔμπορία Αἰθιοπῶν, καὶ οἱ Σαβαῖμ ἄνδρες ὑψηλοὶ ἐπὶ σὲ διαβήσονται, καὶ σοὶ ἔσονται δοῦλοι, καὶ ὅπως σου ἄκολουθήσουσι δεδεμένοι χειροπέδαις, καὶ διαβήσονται πρὸς σὲ, καὶ προσκυνήσουσί σοι, καὶ ἐν σοὶ προσεύξονται· ὅτι ἐν σοὶ ὁ Θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι Θεός πλὴν σου. ¹⁵ Σὺ γὰρ εἶ Θεός, καὶ οὐκ ἤδειμεν, ὁ Θεός τοῦ Ἰσραὴλ σωτήρ. ¹⁶ Αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πορεύσονται ἐν αἰσχύνη· ἐγκαινίζεσθε πρὸς μὲ νῆσοι. ¹⁷ Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον· οὐκ αἰσχυνθήσονται, οὐδὲ μὴ ἐντραπῶσιν ἕως τοῦ αἰῶνος ἔτι.

¹⁸ Οὕτως λέγει Κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, οὗτος ὁ Θεός ὁ καταδείξας τὴν γῆν, καὶ ποιήσας αὐτήν, αὐτὸς διώρισε αὐτήν, οὐκ εἰς κενὸν ἐποίησεν αὐτήν, ἀλλὰ κατοικεῖσθαι ἐπλάσεν αὐτήν, ἐγὼ εἰμι Κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι. ¹⁹ Οὐκ ἐν κρυφῇ λελάληκα, οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ· οὐκ εἶπα τὸ σπέρματι Ἰακώβ, μάταιον ζητήσατε· ἐγὼ εἰμι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ λαλῶν δικαιοσύνην, καὶ ἀναγγέλλων ἀλήθειαν.

²⁰ Συνάχθητε, καὶ ἤκετε, βουλεύσασθε ἅμα οἱ σωζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· οὐκ ἔγνωσαν οἱ αἰρόντες τὸ ξύλον γλύμμα αὐτῶν, καὶ οἱ προσευχόμενοι πρὸς θεοῦ, οἱ οὐ σώζουσιν. ²¹ Εἰ ἀναγγελοῦσιν, ἐγγισάτωσαν, ἵνα γνῶσιν ἅμα, τίς ἀκουστὰ ἐποίησε ταῦτα ἀπ' ἀρχῆς· τότε ἀνηγγέλη ὑμῖν· ἐγὼ ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν ἐμοῦ· δίκαιος καὶ σωτήρ, οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ. ²² Ἐπιστράφητε ἐπ' ἐμέ, καὶ σωθήσεσθε, οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς· ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος. ²³ Κατ' ἐμαυτοῦ ὀμνύω, εἰ μὴ ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματός μου δικαιοσύνη, οἱ λόγοι μου οὐκ ἀποστραφήσονται· Ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ ὀμείψαι πᾶσα γλῶσσα τὸν Θεόν, ²⁴ λέγων, δικαιοσύνη καὶ δόξα πρὸς αὐτὸν ἦξει, καὶ αἰσχυνθήσονται πάντες οἱ διορίζοντες αὐτοῦς. ²⁵ Ἀπὸ Κυρίου δικαιοθήσονται, καὶ ἐν τῷ Θεῷ ἐνδοξαοθήσεται πᾶν τὸ σπέρμα τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ.

46

¹ Ἐπεσε Βῆλ, συνετρίβη Ναβῶ, ἐγένετο τὰ γλυπτὰ αὐτῶν εἰς θηρία, καὶ τὰ κτήνη αἶρετε αὐτὰ καταδεδεμένα ὡς φορτίον κοπιῶντι ἐκλευμένῳ, ² καὶ πεινῶντι,

οὐκ ἰσχύοντι, ἅμα, οἱ οὐ δυνήσονται σωθῆναι ἀπὸ πολέμου, αὐτοὶ δὲ αἰχμάλωτοι ἦχθησαν.

³ Ἀκούετέ μου οἶκος τοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ αἰρόμενοι ἐκ κοιτίας, καὶ παιδευόμενοι ἐκ παιδίου ἕως γήρω· ⁴ ἐγὼ εἰμι, καὶ ἕως ἄν καταγῆράσθε, ἐγὼ εἰμι, ἐγὼ ἀνέχομαι ὑμῶν, ἐγὼ ἐποίησα, καὶ ἐγὼ ἀνήσω, ἐγὼ ἀναλήμψομαι, καὶ σώσω ὑμᾶς.

⁵ Τίτι με ὡμοιώσατε; ἴδετε, τεχνάσασθε, οἱ πλανώμενοι. ⁶ Οἱ συμβαλλόμενοι χρυσίον ἐκ μαρσιππίου, καὶ ἀργύριον ἐν ζυγῶ, στήσουσιν ἐν σταθμῶ, καὶ μισθωσάμενοι χρυσοχόον ἐποίησαν χειροποίητα, καὶ κύψαντες προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. ⁷ Αἴρουν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου, καὶ πορεύονται· ἐὰν δὲ θῶσιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ, μένει, οὐ μὴ κινήθῃ· καὶ ὃς ἐὰν βοήσῃ πρὸς αὐτὸν, οὐ μὴ εἰσακούσῃ, ἀπὸ κακῶν οὐ μὴ σώσῃ αὐτόν.

⁸ Μνήσθητε ταῦτα, καὶ στενάξατε, μετανοήσατε οἱ πεπλανημένοι, ἐπιστρέψατε τῇ καρδίᾳ, ⁹ καὶ μνήσθητε τὰ πρότερα ἀπὸ τοῦ αἰῶρος, ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλην ἐμοῦ, ¹⁰ ἀναγγέλλων πρότερον τὰ ἔσχατα πρὶν γενέσθαι, καὶ ἅμα συνετέλεσθη· καὶ εἶπα, πᾶσα ἡ βουλή μου στήσεται, καὶ πάντα ὅσα βεβούλευμαι, ποιήσω· ¹¹ Καλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν πετεινῶν, καὶ ἀπὸ γῆς πόρρωθεν περὶ ὧν βεβούλευμαι, ἐλάλησα, καὶ ἤγαγον, ἔκτισα καὶ ἐποίησα, ἤγαγον αὐτόν, καὶ εὐδῶσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

¹² Ἀκούσατέ μου οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, οἱ μακρὰν ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. ¹³ Ἦγγισα τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ τὴν σωτηρίαν μου, καὶ τὴν σωτηρίαν τὴν παρ' ἐμοῦ οὐ βραδυνῶ δέδωκα ἐν Σιών σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ εἰς δόξασμα.

47

¹ Κατάβηθι, κάθισον ἐπὶ τὴν γῆν παρθένου θυγάτηρ Βαβυλώνας, κάθισον εἰς τὴν γῆν θυγάτηρ Χαλδαίων, ὅτι οὐκέτι προστεθήσῃ κληθῆναι ἀπαλὴ καὶ τρυφερά. ² Λάβε μύλον, ἄλεσον ἄλευρον, ἀποκόλυψαι τὸ κατακάλυμμά σου, ἀνακάλυψαι τὰς πολιὰς, ἀνάστυρε τὰς κνήμας, διάβηθι ποταμούς. ³ Ἀνακαλυφθήσεται ἡ αἰσχὴν σου, φανήσονται οἱ ὄνειδιμοί σου· τὸ δίκαιον ἐκ σοῦ λήμψομαι, οὐκέτι μὴ παραδῶ ἀνθρώποις.

⁴ Ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος σαβαώθ, ὄνομα αὐτῶ Ἅγιος Ἰσραὴλ.

⁵ Κάθισον κατανευυμένη, εἰσελθε εἰς τὸ σκότος θυγατερ Χαλδαίων, οὐκέτι μὴ κληθήσῃ ἰσχυρὴ βασιλείας. ⁶ Παρωξύνθη ἐπὶ τῷ λαῷ μου, ἐμίανας τὴν κληρονομίαν μου· ἐγὼ ἔδωκα αὐτοὺς εἰς τὴν χεῖρά σου, σὺ δὲ οὐκ ἔδωκας αὐτοῖς ἔλεος, τοῦ πρεσβυτέρου ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σφόδρα, ⁷ καὶ εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔσομαι ἄρχουσα· οὐκ ἐνόησας ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ σου, οὐδὲ ἐμνήσθης τὰ ἔσχατα.

⁸ Νῦν δὲ ἄκουε ταῦτα τρυφερά, ἡ καθημένη, ἡ πεποιοῦσα, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς, ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτέρα, οὐ καθὼ χήρα, οὐδὲ γνῶσομαι ὄρφανίαν. ⁹ Νῦν δὲ ἤξει ἐπὶ σὲ τὰ δύο ταῦτα ἐξαίφνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἀτεκνία καὶ χηρεία ἤξει ἐξαίφνης ἐπὶ σέ, ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου, ἐν τῇ ἰσχυί τῶν ἐπασιδῶν σου σφόδρα, ¹⁰ τῇ ἐλπίδι τῆς πονηρίας σου· σὺ γὰρ εἶπας, ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτέρα· γνῶθι, ἡ σύνεσις τούτων ἔσται, καὶ ἡ πορνεία σου σοὶ αἰσχὴν· καὶ εἶπας τῇ καρδίᾳ σου, ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτέρα.

¹¹ Καὶ ἤξει ἐπὶ σὲ ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνῶς· βόθυνος, καὶ ἐμπεσῇ εἰς αὐτόν· καὶ ἤξει ἐπὶ σὲ ταλαιπωρία, καὶ οὐ μὴ δυνήσῃ καθαρὰ γενέσθαι· καὶ ἤξει ἐπὶ σὲ ἐξαπίνης ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνώσῃ. ¹² Στήθι νῦν ἐν ταῖς ἐπαιδαῖς σου, καὶ ἐν τῇ πολλῇ φαρμακείᾳ σου, ἃ ἐμάθανες ἐκ νεότητός σου, εἰ δυνήσῃ ὠφελῆθαι. ¹³ Κεκοπίακας ἐν ταῖς βουλαῖς σου· στήτησαν δὴ καὶ σωσάτωσαν σε οἱ ἀστρολόγοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ὀρώντες τοὺς ἀστέρας ἀναγγελεύοντάς σοι, τί μέλλει ἐπὶ σὲ ἔρχεσθαι. ¹⁴ Ἴδου πάντες ὡς φρύγανα ἐπὶ πυρὶ κατακαυθήσονται, καὶ οὐ μὴ ἐξέλωνται τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐκ φλογός· ὅτι ἔχεις ἄνθρακας πυρός· κάθισαι ἐπ' αὐτοὺς, ¹⁵ οὗτοι ἔσονται σοὶ βοήθεια· ἐκοπίασας ἐν τῇ μεταβολῇ ἐκ νεότητος, ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη, σοὶ δὲ οὐκ ἔσται σωτηρία.

48

¹ Ἀκούσατε ταῦτα οἶκος Ἰακώβ, οἱ κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ Ἰούδα ἐξεληθόντες, οἱ ὀμνύοντες τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, μμνησκόμενοι οὐ μετὰ ἀληθείας, οὐδὲ μετὰ δικαιοσύνης, ² καὶ ἀντεχόμενοι τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ ἐπὶ τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ ἀντιστηριζόμενοι· Κύριος σαβαώθ ὄνομα αὐτῶ.

³Τὰ πρότερα ἔτι ἀνήγγειλα, καὶ ἐκ τοῦ στόματός μου ἐξῆλθε, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο· ἐξάπινα ἐποίησα, καὶ ἐπῆλθε.

⁴Γινώσκω ὅτι σκληρὸς εἶ, καὶ νεῦρον σιδηροῦν ὁ τράχηλός σου, καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλκοῦν. ⁵Καὶ ἀνήγγειλά σοι πάλα ἃ πρὶν ἔλθειν ἐπὶ σέ· ἀκουστὸν σοι ἐποίησα, μὴ ποτε εἴπης, ὅτι τὰ εἰδωλά μοι ἐποίησε, καὶ εἴπης, ὅτι τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ ἐνετειλάτο μοι. ⁶Ἦκουσατε πάντα, καὶ ὑμεῖς οὐκ ἔγνωτε· ἀλλὰ ἀκουστά σοι ἐποίησα τὰ καινὰ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἃ μέλλει γίνεσθαι· καὶ οὐκ εἶπας, ⁷νῦν γίνεται, καὶ οὐ πάλα, καὶ οὐ προτέραις ἡμέραις ἤκουσας αὐτά· μὴ εἴπης, ναί, γινώσκω αὐτά. ⁸Οὔτε ἔγνωσ, οὔτε ἠπίστω, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἠνοιξά σου τὰ ὤτα· ἔγνων γάρ, ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις, καὶ ἀνομος ἔτι ἐκ κοιλίας κληθήσῃ.

⁹Ἔνεκεν τοῦ ἔμου ὀνόματος δεῖξω σοι τὸν θυμόν μου, καὶ τὰ ἔνδοξά μου ἐπάξω ἐπὶ σέ, ἵνα μὴ ἐξολοθρεύσω σε. ¹⁰Ἴδου πέπρακὰ σε, οὐχ ἔνεκεν ἀργυρίου· ἐξεῖλαμην δέ σε ἐκ καμίνου πτωχείας. ¹¹Ἔνεκεν ἔμου ποιήσω σοι, ὅτι τὸ ἔμὸν ὄνομα βεβηλοῦται, καὶ τὴν δόξαν μου ἐτέρω οὐ δώσω.

¹²Ἀκούε μου Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐγὼ καλῶ· ἐγὼ εἰμι πρῶτος, καὶ ἐγὼ εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³Καὶ ἡ χεὶρ μου ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, καὶ ἡ δεξιὰ μου ἐστερέωσε τὸν οὐρανόν· καλέσω αὐτούς, καὶ στήσονται ἅμα, ¹⁴καὶ συναχθήσονται πάντες, καὶ ἀκούσονται· τίς αὐτοῖς ἀνήγγειλε ταῦτα; ἀγαπῶν σε ἐποίησα τὸ θέλημά σου ἐπὶ Βαβυλώνα, τοῦ ἄρα σπέρμα Χαλδαίων. ¹⁵Ἐγὼ ἐλάλησα, ἐγὼ ἐκάλεσα, ἤγαγον αὐτὸν, καὶ εὐδῶσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

¹⁶Προσαγάγετε πρὸς με, καὶ ἀκούσατε ταῦτα· οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐν κρυφῇ λελάληκα· ἠνίκα ἐγένετο, ἐκεῖ ἤμην, καὶ νῦν Κύριος Κύριος ἀπέστειλέ με, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ¹⁷Οὕτω λέγει Κύριος; ὁ ῥυσάμενος σε, ἅγιος Ἰσραὴλ, ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός σου, δέδειχά σοι τοῦ εὐρεῖν σε τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσῃ ἐν αὐτῇ. ¹⁸Καὶ εἰ ἤκουσας τῶν ἐντολῶν μου, ἐγένετο ἂν ὡς ἐπὶ ποταμοῦ ἡ εἰρήνην σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ὡς κύμα θαλάσσης. ¹⁹Καὶ ἐγένετο ἂν ὡς ἡ ἄμμος τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς· οὐδὲ νῦν οὐ μὴ ἐξολοθρευθῆς, οὐδὲ ἀπολείται τὸ ὄνομά σου ἐνώπιον ἔμου.

²⁰Ἐξελεθε ἐκ Βαβυλώνης φεύγων ἀπὸ τῶν Χαλδαίων, φωνὴν εὐφροσύνης ἀναγγεilate, καὶ ἀκουστὸν γενέσθω τοῦτο, ἀναγγεilate ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· λέγετε, Ἐρρύσατο Κύριος τὸν δούλον αὐτοῦ Ἰακώβ. ²¹Καὶ ἐὰν διψήσωσι, δι' ἐρήμου ἄξει αὐτούς, ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξάξει αὐτοῖς· σχισθήσεται πέτρα, καὶ ῥυήσεται ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου. ²²Οὐκ ἔστι χαίρειν, λέγει Κύριος, τοῖς ἀσεβέσιν.

49

¹Ἀκούσατε μου νῆσοι, καὶ προσέχετε ἔθνη, διὰ χρόνου πολλοῦ στήσεται, λέγει Κύριος, ἐκ κοιλίας μητρὸς μου ἐκάλεσε τὸ ὄνομά μου. ²Καὶ ἔθηκε τὸ στόμα μου ὡς μάχαιραν ὀξεῖαν, καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔκρυσέ με· ἔθηκε με ὡς βέλος ἐκλεκτὸν, καὶ ἐν τῇ φαρέτρᾳ αὐτοῦ ἔκρυσέ με, ³καὶ εἶπέ μοι, δούλός μου εἶ σὺ Ἰσραὴλ, καὶ ἐν σοὶ ἐνδοξασθήσομαι. ⁴Καὶ ἐγὼ εἶπα, κενῶς ἐκοπίασα, εἰς μάταιον καὶ εἰς οὐδὲν ἔδωκα τὴν ἰσχύν μου· διατοῦτο ἡ κρίσις μου παρὰ· Κυρίω, καὶ ὁ πόνος μου ἐναντίον τοῦ Θεοῦ μου. ⁵Καὶ νῦν οὕτω λέγει Κύριος, ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δούλων ἐαυτῶ, τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ἰακώβ πρὸς αὐτὸν καὶ Ἰσραὴλ· συναχθήσομαι καὶ δοξασθήσομαι ἐναντίον Κυρίου, καὶ ὁ Θεός μου ἔσται μοι ἰσχύς. ⁶Καὶ εἶπέ μοι, μέγα σοι ἔστι τοῦ κληθῆναι σε παῖδά μου, τοῦ στήσαι τὰς φυλάς Ἰακώβ, καὶ τὴν διασπορὰν τοῦ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι· ἰδου δέδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἔθνων, τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

⁷Οὕτως λέγει Κύριος, ὁ ῥυσάμενός σε, ὁ Θεός Ἰσραὴλ, ἀγιάσατε τὸν φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τὸν βδελυσσόμενον ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν δούλων τῶν ἀρχόντων· βασιλεῖς ὄψονται αὐτόν, καὶ ἀναστήσονται ἄρχοντες, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῶ, ἔνεκεν Κυρίου· ὅτι πιστός ἐστιν ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, καὶ ἐξελεξάμην σε.

⁸Οὕτως λέγει Κύριος, καρῶ δεκτῶ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρα σωτηρίας ἐβοήθησά σοι, καὶ ἔπλασά σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην ἐθνῶν τοῦ καταστήσαι τὴν γῆν, καὶ κληρονομήσαι κληρονομίας ἐρήμους, ⁹λέγοντα τοῖς ἐν δεσμοῖς, ἐξέλθατε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει, ἀνακαλυφθήναι· ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς βοσκοθήσονται, καὶ ἐν πάσαις ταῖς τρίβουσ ἡ νομὴ αὐτῶν. ¹⁰Οὐ πεινάσουσιν, οὐδὲ διψήσουσιν, οὐδὲ πατάξει αὐτούς ὁ καύσων, οὐδὲ ὁ ἥλιος, ἀλλ' ὁ ἐλεῶν αὐτούς παρακαλέσει, καὶ διὰ πηγῶν ὕδατων ἄξει αὐτούς. ¹¹Καὶ θήσω πᾶν ὄρος εἰς ὁδόν, καὶ πᾶσαν τρίβον εἰς βόσκημα αὐτοῖς. ¹²Ἴδου οὗτοι πόρρωθεν ἤξουσιν, οὗτοι ἀπὸ Βορρᾶ καὶ θαλάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ γῆς Περσῶν.

¹³ Εὐφραίνεσθε οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, ῥηξάτωσαν τὰ ὄρη εὐφροσύνην, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παρεκάλεσεν.

¹⁴ Εἶπεν δὲ Σιών, ἐγκατέλιπέ με Κύριος, καὶ ὅτι Κύριος ἐπελάθετό μου. ¹⁵ Μὴ ἐπιλήσεται γυνὴ τοῦ παιδίου αὐτῆς, ἢ τοῦ μὴ ἐλεῆσαι τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας αὐτῆς; εἰ δὲ καὶ ταῦτα ἐπιλάθοιτο γυνὴ, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπιλήσομαί σου, εἶπεν Κύριος.

¹⁶ Ἴδου ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐζωγράφηκά σου τὰ τεῖχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διαπαντός, ¹⁷ καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ' ὧν καθηρέθης, καὶ οἱ ἐρημώσαντές σε ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ.

¹⁸ Ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε πάντα, ἰδοὺ συνήχθησαν καὶ ἤλθουσιν πρὸς σέ. Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι πάντας αὐτοὺς ὡς κόσμον ἐνδύσῃ, καὶ περιθήσεις αὐτοὺς ὡς κόσμον νύμφη. ¹⁹ Ὅτι τὰ ἔρημά σου καὶ τὰ κατεφθαρμένα καὶ πεπτωκότα, ὅτι νῦν στενοχωρήσει ἀπὸ τῶν κατοικούντων, καὶ μακρυνθήσονται ἀπὸ σοῦ οἱ καταπίνοντές σε. ²⁰ Ἐροῦσι γὰρ εἰς τὰ ὄψα σου οἱ υἱοί σου, οὐδ' ἀπολώλεκας, στενός μοι ὁ τόπος, ποιήσῃν μοι τόπον ἵνα κατοικήσω. ²¹ Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἐγέννησέ μοι τούτους; ἐγὼ δὲ ἄτεκνος καὶ χήρα, τούτους δὲ τίς ἐξέθρεψέ μοι; ἐγὼ δὲ κατελείφθην μόνη, οὗτοι δέ μοι ποῦ ἦσαν;

²² Οὕτως λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ αἴρω εἰς τὰ ἔθνη τὴν χεῖρά μου, καὶ εἰς τὰς νήσους ἀρῶ σύσημόν μου, καὶ ἄξουσι τοὺς υἱούς σου ἐν κόλπῳ, τὰς δὲ θυγατέρας σου ἐπ' ὤμων ἀροῦσι. ²³ Καὶ ἔσονται βασιλεῖς τιθηνοί σου, αἱ δὲ ἄρχουσαι αὐτῶν τροφοί σου· ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς προσκυνήσουσί σε, καὶ τὸν χεῖρα τῶν ποδῶν σου λειξουσί, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ Κύριος, καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται οἱ ὑπομένοντές με.

²⁴ Μὴ λήμψεται τις παρὰ γίγαντος σκύλα; καὶ ἐὰν αἰχμαλωτεύῃ τις ἀδίκως, σωθήσεται; ²⁵ Ὅτι οὕτω λέγει Κύριος, ἐὰν τις αἰχμαλωτεύῃ γίγαντα, λήμψεται σκύλα· λαμβάνων δὲ παρὰ ἰσχύοντος σωθήσεται· ἐγὼ δὲ τὴν κρίσιν σου κρινῶ, καὶ ἐγὼ τοὺς υἱούς σου ῥύσομαι. ²⁶ Καὶ φάγονται οἱ θλίψαντές σε τὰς σάρκας αὐτῶν, καὶ πίνουνται ὡς οἶνον νέον τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ μεθυσθήσονται· καὶ αἰσθανθήσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ῥυσάμενός σε, καὶ ἀντιλαμβανόμενος ἰσχύος Ἰακώβ.

50

¹ Οὕτως λέγει Κύριος, ποῖον τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου τῆς μητρὸς ὑμῶν, ᾧ ἐξαπέστειλα αὐτήν; ἢ τίμη ὑπόχρεω πέπρακα ὑμᾶς; ἰδοὺ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν ἐπράθητε, καὶ ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν ἐξαπέστειλα τὴν μητέρα ὑμῶν. ² Τί ὅτι ἤλθον, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος; ἐκάλεσα, καὶ οὐκ ἦν ὁ ὑπακούων; μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεῖρ μου τοῦ ῥύσασθαι; ἢ οὐκ ἰσχύω τοῦ ἐξελέσθαι; ἰδοὺ τῷ ἐλεγμῷ μου ἐξερημώσω τὴν θάλασσαν, καὶ θήσω ποταμούς ἐρήμους, καὶ ξηρανθήσονται οἱ ἰχθύες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι ὕδωρ, καὶ ἀποθάνονται ἐν δίψει. ³ Ἐνδύσω τὸν οὐρανὸν σκότος, καὶ ὡς σάκκον θήσω τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ.

⁴ Κύριος Κύριος δίδωσί μοι γλώσσαν παιδείας, τοῦ γνῶναι ἠνίκα δεῖ εἰπεῖν λόγον· ἔθηκέ μοι πρῶτῃ, προσέθηκέ μοι ὥπιον ἀκοῦειν, ⁵ καὶ ἡ παιδεία Κυρίου Κυρίου ἀνοίγει μου τὰ ὄψα· ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω. ⁶ Τὸν νῶτόν μου ἔδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ραπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνῃς ἐμπυσμμάτων, ⁷ καὶ Κύριος Κύριος βοηθός μοι ἐγενήθη· διατοῦτο οὐκ ἐνετράπην, ἀλλὰ ἔθηκα τὸ πρόσωπόν μου ὡς στερεὰν πέτραν, καὶ ἔγνω ὅτι οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, ⁸ ὅτι ἐγγίζει ὁ δικαίωσας με· τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἀντιστήτω μοι ἄμα· καὶ τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἐγγισάτω μοι. ⁹ Ἴδου Κύριος Κύριος βοηθήσει μοι· τίς κακώσει με; ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεσθε, καὶ ἐπὶ καταφάγεται ὑμᾶς.

¹⁰ Τίς ἐν ὑμῖν ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον; ὑπακουσάτω τῆς φωνῆς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· οἱ πορευόμενοι ἐν σκότει, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς φῶς, πεποίηται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου, καὶ ἀντιστηρίσασθε ἐπὶ τῷ Θεῷ. ¹¹ Ἴδου πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε, καὶ κατισχύετε φλόγα· πορεύεσθε τῷ φωτὶ τοῦ πυρὸς ὑμῶν, καὶ τῇ φλογὶ ἧ ἐξεκαύσατε· δι' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε.

51

¹ Ἀκούσατε μου οἱ διώκοντες τὸ δίκαιον, καὶ ζητοῦντες τὸν Κύριον, ἐμβλέψατε εἰς τὴν στερεὰν πέτραν, ἣν ἐλατομήσατε, καὶ εἰς τὸν βόθρνον τοῦ λάκκου, ὃν ὠρύξατε. ² Ἐμβλέψατε εἰς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ὑμῶν, καὶ εἰς Σάρραν τὴν ὀδίνουσαν ὑμᾶς· ὅτι εἷς ἦν, καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, καὶ εὐλόγησα αὐτὸν, καὶ ἠγάπησα αὐτὸν, καὶ ἐπλήθυνα αὐτόν. ³ Καὶ σὲ νῦν παρακαλέσω, Σιών, καὶ παρεκάλεσα πάντα τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ

θήσω τὰ ἔρημα αὐτῆς ὡς παράδεισον, καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς αὐτῆς ὡς παράδεισον Κυρίου· εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὐρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ἐξομολόγησιν καὶ φωνὴν αἰνέσεως.

⁴ Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ μου λαὸς μου, καὶ οἱ βασιλεῖς πρὸς με ἐνωτίσασθε, ὅτι νόμος παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ κρίσις μου εἰς φῶς ἐθνῶν. ⁵ Ἐγγίζει ταχὺ ἡ δικαιοσύνη μου, καὶ ἐξελεύσεται ὡς φῶς τὸ σωτήριόν μου, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἔθνη ἔλπουσιν· ἐμὲ νῆσοι ὑπομενοῦσι, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἔλπουσιν. ⁶ Ἄρατε εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ ἐμβλέψατε εἰς τὴν γῆν κάτω· ὅτι ὁ οὐρανὸς ὡς καπνὸς ἐστερεώθη, ἡ δὲ γῆ ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεται, οἱ δὲ κατοικοῦντες ὡσπερ ταῦτα ἀποθάνονται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου οὐ μὴ ἐκλίπῃ.

⁷ Ἀκούσατέ μου οἱ εἰδότες κρίσιν, λαὸς οὗ ὁ νόμος μου ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν· μὴ φοβείσθε ὄνειδιζομένῳ ἀνθρώπῳ, καὶ τῷ φαυλισμῷ αὐτῶν μὴ ἠττάσθε. ⁸ Ὡς γὰρ ἱμάτιον βρωθήσεται ὑπὸ χρόνου, καὶ ὡς ἔρια βρωθήσεται ὑπὸ σπότης· ἡ δὲ δικαιοσύνη μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς γενεὰς γενεῶν.

⁹ Ἐξεγείρου ἐξεγείρου Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἔνδυσαι τὴν ἰσχύν τοῦ βραχίονός σου, ἐξεγείρου ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, ὡς γενεὰ αἰῶνος. ¹⁰ Οὐ σὺ εἶ ἡ ἐρημιόουσα θάλασσαν, ὕδωρ ἀβύσσου πληθούς· ἡ θείσα τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ὁδὸν διαβάσεως ῥυομένους καὶ λελυτρωμένους· ¹¹ ὑπὸ γὰρ Κυρίου ἀποστραφήσονται, καὶ ἤξουσιν εἰς Σιών μετ' εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου· ἐπὶ κεφαλῆς γὰρ αὐτῶν αἰνεῖς καὶ εὐφροσύνη καταλήμψεται αὐτούς· ἀπέδρα ὁδὴν καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

¹² Ἐγὼ εἰμι, ἐγὼ εἰμι ὁ παρακαλῶν σε· γνῶθι τίς οὗσα ἐφοβήθη ἀπὸ ἀνθρώπου θνητοῦ, καὶ ἀπὸ υἱοῦ ἀνθρώπου, οἱ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθησαν. ¹³ Καὶ ἐπελάθου Θεὸν τὸν ποιήσαντά σε, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ θεμελιώσαντα τὴν γῆν· καὶ ἐφόβου ἀεὶ πάσας τὰς ἡμέρας τὸ πρόσωπον τοῦ θυμοῦ τοῦ θλίβοντός σε· ὃν τρόπον γὰρ ἐβουλεύσατο τοῦ ἀραῖ σε, καὶ νῦν ποῦ ὁ θυμὸς τοῦ θλίβοντός σε; ¹⁴ Ἐν γὰρ τῷ σώζεσθαί σε οὐ στήσεται, οὐδὲ χρονιεῖ, ¹⁵ ὅτι ἐγὼ ὁ Θεὸς σου, ὁ ταρασσών τὴν θάλασσαν, καὶ ἤχων τὰ κύματα αὐτῆς· Κύριος σαβαὼθ ὄνομά μου. ¹⁶ Θῆσω τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου, καὶ ὑπὸ τὴν σκίαν τῆς χειρός μου σκεπάσω σε, ἐν ἧ ἔστησα τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν· καὶ ἐρεῖ Σιών, λαὸς μου εἶ σύ.

¹⁷ Ἐξεγείρου ἐξεγείρου, ἀνάστηθι Ἰερουσαλὴμ, ἡ ποῦσα ἐκ χειρός Κυρίου τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ· τὸ ποτήριον γὰρ τῆς πτώσεως, τὸ κόνδου τοῦ θυμοῦ ἐξέπιες καὶ ἐξέκενωσας, ¹⁸ καὶ οὐκ ἦν ὁ παρακαλῶν σε ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων σου ὡς ἔτεκες, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιλαβανόμενος τῆς χειρός σου, οὐδὲ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν σου ὡς ὕψωσας. ¹⁹ Διὸ ταῦτα ἀντικείμενά σοι, τίς συλληπηθήσεται σοι; πτώμα καὶ σύντριμμα, λιμὸς καὶ μάχαιρα, τίς παρακαλέσει σε; ²⁰ Οἱ υἱοὶ σου οἱ ἀπορούμενοι, οἱ καθεῦδοντες ἐπ' ἄκρου πάσης ἐξόδου ὡς σευτλίον ἡμίεφθον, οἱ πληρεῖς θυμοῦ Κυρίου, ἐκλελυμένοι διὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ.

²¹ Διατοῦτο ἄκουε τεταπεινωμένη, καὶ μεθύουσα οὐκ ἀπὸ οἴνου. ²² Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἴδου εἴληφα ἐκ τῆς χειρός σου τὸ ποτήριον τῆς πτώσεως, τὸ κόνδου τοῦ θυμοῦ μου, καὶ οὐ προσθήσῃ ἔτι πλεῖν αὐτό· ²³ καὶ δώσω αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀδικησάντων σε καὶ τῶν ταπεινωσάντων σε, οἱ εἶπαν τῇ ψυχῇ σου, κύψον, ἵνα παρέλθωμεν· καὶ ἔθηκας ἴσα τῇ γῆ τὰ μέσα σου ἐξω τοῖς παραπορευομένοις.

52

¹ Ἐξεγείρου ἐξεγείρου Σιών, ἔνδυσαι τὴν ἰσχύν σου Σιών, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὴν δόξαν σου Ἰερουσαλὴμ πόλις ἡ ἀγία· οὐκέτι προστεθήσεται διελεθεῖν διὰ σοῦ ἀπερίτμητος καὶ ἀκάθαρτος. ² Ἐκτίναξαι τὸν χοῦν καὶ ἀνάστηθι, κάθισον Ἰερουσαλὴμ, ἐκδυσαι τὸν δεσμὸν τοῦ τραχήλου σου ἢ αἰχμάλωτος θυγάτηρ Σιών.

³ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, δωρεὰν ἐπράθητε, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου λυτρωθήσεσθε. ⁴ Οὕτως λέγει Κύριος, εἰς Αἴγυπτον κατέβη ὁ λαός μου τὸ πρότερον παροικῆσαι ἐκεῖ, καὶ εἰς Ἀσσυρίους βία ἤχθησαν. ⁵ Καὶ νῦν τί ἐστὲ ὦδε; τάδε λέγει Κύριος, ὅτι ἐλίθη ὁ λαός μου δωρεὰν, θαυμάζετε καὶ ὀλοῦζετε· τάδε λέγει Κύριος, δι' ὑμᾶς διαπαντὸς τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι. ⁶ Διατοῦτο γινώσεται ὁ λαός μου τὸ ὄνομά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτὸς ὁ λαλῶν, πάρειμι ὡς ὦρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ⁷ ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοῆν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθὰ, ὅτι ἀκουστήν ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου, λέγων, Σιών βασιλεύσει σου ὁ Θεός. ⁸ Ὅτι φωνὴ τῶν φυλασσόντων σε ὑψώθη, καὶ τῇ φωνῇ ἅμα εὐφρανθήσονται· ὅτι ὀφθαλμοὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ὄψονται, ἠνίκα ἂν ἐλεήσῃ Κύριος τὴν Σιών. ⁹ Πηξάτω

εὐφροσύνην ἅμα τὰ ἔρημα Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἤλεσε Κύριος αὐτήν, καὶ ἐρρύσατο Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ Καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὸν βραχίονα τὸν ἅγιον αὐτοῦ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ὄψονται πάντα ἄκρα τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

¹¹ Απόστητε, ἀπόστητε, ἐξέλθατε ἐκεῖθεν, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄψησθε, ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῆς, ἀφορίσθητε οἱ φέροντες τὰ σκευὴ Κυρίου· ¹² Ὅτι οὐ μετὰ ταραχῆς ἐξελεύσεσθε, οὐδὲ φυγὴ πορευέσεσθε· προπορεύεται γὰρ πρότερος ὑμῶν Κύριος, καὶ ὁ ἐπισυνάγων ὑμᾶς Θεὸς Ἰσραὴλ.

¹³ Ἰδοῦ, συνήσει ὁ παῖς μου, καὶ ὑψωθήσεται, καὶ δοξασθήσεται σφόδρα. ¹⁴ Ὃν τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοὶ, οὕτως ἀδοξήσει ἀπὸ τῶς ἀνθρώπων τὸ εἶδος σου, καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ οἴων ἀνθρώπων. ¹⁵ Οὕτω θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ, καὶ συνέξουσιν βασιλεῖς τὸ στόμα αὐτῶν· ὅτι οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν, συνήσουσιν.

53

¹ Κύριε τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνοι ἀπεκαλύφθη; ² Ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ῥίζα ἐν γῆ διψώση· οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ, οὐδὲ δόξα· καὶ εἶδομεν αὐτὸν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος. ³ Ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον, καὶ ἐκλείπον παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν, καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἠτιμάσθη, καὶ οὐκ ἐλογίσθη. ⁴ Οὗτος τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ, καὶ ἐν πληγῇ, καὶ ἐν κακῶσει. ⁵ Αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· παιδεία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτὸν, τῷ μῶλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. ⁶ Πάντες καὶ πρόβατα ἐπλανήθημεν· ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν.

⁷ Καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ· ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγῆν ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνος ἐναντίον τοῦ κείροντος ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα. ⁸ Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη, τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ μου ἤχθη εἰς θάνατον. ⁹ Καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ δόλον ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ Κύριος βούλεται καθάραι αὐτὸν τῆς πληγῆς· ἐὰν δώτε περὶ ἀμαρτίας, ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὄψεται σπέρμα μακρόβιον· ¹¹ καὶ βούλεται Κύριος ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, δεῖξαι αὐτῷ φῶς, καὶ πλάσαι τῇ συνέσει, δικαιοῦσαι δικαίον εἶ δουλεύοντα πολλοῖς, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει. ¹² Διατοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλοὺς, καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα· ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη, καὶ αὐτὸς ἀμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκε, καὶ διὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν παρεδόθη.

54

¹ Εὐφράνθητι στεῖρα ἢ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ἢ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου, μᾶλλον ἢ τῆς ἐχύσεως τὸν ἄνδρα· εἶπε γὰρ Κύριος, ² πλάτουνον τὸν τόπον τῆς σκηνῆς σου, καὶ τῶν αὐταίων σου, πῆξον, μὴ φέιση, μάκρυνον τὰ σχοινίσματά σου, καὶ τοὺς πασσάλους σου κατίσχυσον, ³ ἔτι εἰς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ ἐκπέτασον· καὶ τὸ σπέρμα σου ἔθνη κληρονομήσει, καὶ πόλεις ἠρημωμένας κατοικιεῖς. ⁴ Μὴ φοβοῦ, ὅτι κατησχύνθης, μηδὲ ἐντραπῆς, ὅτι ὠνειδίσθης, ὅτι αἰσχύνην αἰώνιον ἐπλήσθη, καὶ ὄνειδος τῆς χηρείας σου οὐ μὴ μνησθήσῃ ἔτι. ⁵ Ὅτι Κύριος ὁ ποιῶν σε, Κύριος σαβαώθ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ὁ ῥυσάμενός σε, αὐτὸς Θεὸς Ἰσραὴλ, πάση τῇ γῆ κληθήσεται. ⁶ Οὐχ ὡς γυναῖκα καταλελειμμένην καὶ ὀλιγόψυχον κέκληκέ σε ὁ Κύριος, οὐδ' ὡς γυναῖκα ἐκ νεότητος μεμισημένην, εἶπεν ὁ Θεός σου.

⁷ Χρόνον μικρὸν κατέλιπόν σε, καὶ μετ' ἐλέους μεγάλου ἐλεήσω σε. ⁸ Ἐν θυμῷ μικρῷ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἐλεήσω σε, εἶπεν ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος·

⁹ Ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπὶ Νῶε τοῦτό μοι ἐστί· καθότι ὡμοσα αὐτῷ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, τῇ γῆ μὴ θυμωθήσεσθαι ἐπὶ σοὶ ἔτι, μηδὲ ἐν ἀπειλῇ σου τὰ ὄρη μεταστήσεσθαι, ¹⁰ οὐδ' οἱ βουνοὶ σου μετακινηθήσονται· οὕτως οὐδὲ τὸ παρ' ἐμοῦ

σοι ἔλεος ἐκλείψει, οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης σου οὐ μὴ μεταστῆ· εἶπε γὰρ ἴλεως σοι Κύριε.

¹¹ Ταπεινὴ καὶ ἀκατάστατος οὐ παρεκλήθη· ἰδοὺ, ἐγὼ ἐτοιμάζω σοι ἄνθρακα τὸν λίθον σου, καὶ τὰ θεμέλιά σου σάπφειρον, ¹² καὶ θήσω τὰς ἐπάλξεις σου ἴασπιν, καὶ τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου, καὶ τὸν περίβολόν σου λίθους ἐκλεκτοῦς· ¹³ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς σου διακτοῦς Θεοῦ, καὶ ἐν πολλῇ εἰρήνῃ τὰ τέκνα σου. ¹⁴ Καὶ ἐν δικαιοσύνῃ οἰκοδομηθήσῃ· ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου, καὶ οὐ φοβηθήσῃ, καὶ τρόμος οὐκ ἐγγίει σοι. ¹⁵ Ἰδοὺ προσήλυτοι προσελεύσονται σοι δι' ἐμοῦ, καὶ παροικήσουσί σοι, καὶ ἐπὶ σὲ καταφεύξονται.

¹⁶ Ἰδοὺ ἐγὼ ἔκτισά σε, οὐχ ὡς χαλκεὺς φυσῶν ἄνθρακα, καὶ ἐκφέρων σκευὸς εἰς ἔργον· ἐγὼ δὲ ἐκτίσά σε, οὐκ εἰς ἀπώλειαν φθεῖραι. ¹⁷ Πᾶν σκεῦος σκευαστὸν ἐπὶ σὲ, οὐκ εὐδοώσω· καὶ πᾶσα φωνὴ ἀναστήσεται ἐπὶ σὲ εἰς κρίσιν, πάντας αὐτοὺς ἠτήσεις, οἱ δὲ ἐνοχοὶ σου ἔσονται ἐν αὐτῇ. Ἔστι κληρονομία τοῖς θεραπεύουσι Κύριον· καὶ ὑμεῖς ἔσθε μοι δίκαιοι, λέγει Κύριος.

55

¹ Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ, καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε, καὶ φάγετε ἄνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς οἴνου καὶ στέαρ. ² Ἰνατί τιμᾶσθε ἀργυρίου, καὶ τὸν μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν; ἀκούσατέ μου, καὶ φάγεσθε ἀγαθὰ, καὶ ἐντροφήσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν.

³ Προσέχετε τοῖς ὕσιν ὑμῶν, καὶ ἐπακολουθήσατε ταῖς ὁδοῖς μου· εἰσακούσατέ μου, καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν, καὶ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. ⁴ Ἰδοὺ, μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν ἔδωκα αὐτὸν, ἀρχοντα καὶ προστάσσοντα ἔθνεσιν. ⁵ Ἔθνη ἃ οὐκ οἶδασί σε, ἐπικαλέσονται σε, καὶ λαοὶ οἳ οὐκ ἐπίστανταί σε, ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ἔνεκεν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ, ὅτι ἐδόξασέν σε.

⁶ Ζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ἐν τῷ εὐρίσκειν αὐτὸν, ἐπικαλέσασθε· ἡνίκα δ' ἂν ἐγγίξῃ ὑμῖν, ⁷ ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλάς αὐτοῦ, καὶ ἐπιστραφήτω ἐπὶ Κύριον, καὶ ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ ἀποστραφῆσει τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. ⁸ Οὐ γὰρ εἰσιν αἱ βουλαὶ μου ὡσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδ' ὡσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν αἱ ὁδοὶ μου, λέγει Κύριος. ⁹ Ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδὸς μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου. ¹⁰ Ὡς γὰρ ἂν καταβῆ ὁ ἕτερός ἡ χιτῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῆ ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν, καὶ ἐκτέκῃ, καὶ ἐκβλαστήσῃ, καὶ δῶ σπέρμα τῷ σπεύρουτι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν· ¹¹ οὕτως ἔσται τὸ ῥήμά μου, ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, οὐ μὴ ἀποστραφῆ, ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἂν ἠθέλησα, καὶ εὐδοώσω τὰς ὁδοὺς σου, καὶ τὰ ἐντάλματά μου. ¹² Ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε, καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσεται τοῖς κλάδοις. ¹³ Καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται Κύριος εἰς ὄνομα, καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον, καὶ οὐκ ἐκλείψει.

56

¹ Τάδε λέγει Κύριος, φυλάσσεσθε κρίσιν, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην· ἤγγικε γὰρ τὸ σωτήριον μου παραγίνεσθαι, καὶ τὸ ἔλεός μου ἀποκαλυφθήναι. ² Μακάριος ἀνὴρ ὁ ποιῶν ταῦτα, καὶ ἀνθρωπος ὁ ἀντεχόμενος αὐτῶν, καὶ φυλάσσων τὰ σάββατα μὴ βεβηλοῦν, καὶ διατηρῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ μὴ ποιεῖν ἄδικα.

³ Μὴ λεγέτω ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσκειμένος πρὸς Κύριον, ἀφοριεῖ με ἄρα Κύριος ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· καὶ μὴ λεγέτω ὁ εὐνοῦχος, ὅτι ξύλον ἐγὼ εἶμι ξηρόν. ⁴ Τάδε λέγει Κύριος τοῖς εὐνοῦχοις, ὅσοι ἂν φυλάξωμαι τὰ σάββατά μου, καὶ ἐκλείψονται ἃ ἐγὼ θέλω, καὶ ἀντέχονται τῆς διαθήκης μου, ⁵ δώσω αὐτοῖς ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἐν τῷ τείχει μου τόπον ὀνομαστὸν, κρείττω υἰῶν καὶ θυγατέρων· ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐκλείψει· ⁶ καὶ τοῖς ἀλλογενέσι τοῖς προσκειμένοις Κυρίῳ δουλεύειν αὐτῷ, καὶ ἀγαπᾶν τὸ ὄνομα Κυρίου, τοῦ εἶναι αὐτῷ εἰς δούλους καὶ δούλας· καὶ πάντας τοὺς φυλασσομένους τὰ σάββατά μου μὴ βεβηλοῦν, καὶ ἀντεχομένους τῆς διαθήκης μου, ⁷ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ εὐφρανῶ αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς προσευχῆς μου· τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ἔσονται δεκταὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου· ὁ γὰρ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ⁸ εἶπε Κύριος ὁ συνάγων τοὺς διεσπαρμένους Ἰσραὴλ, ὅτι συνάξω ἐπ' αὐτὸν συναγωγὴν.

9 Πάντα τὰ θηρία τὰ ἄγρια, δεῦτε, φάγετε, πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. 10 Ἴδετε, ὅτι ἐκτετύφλωνται πάντες, οὐκ ἔγνωσαν, κύνες ἐνεοί οὐ δυνήσονται ὑλακτεῖν, ἐνυπνιαζόμενοι κοίτην, φιλοῦντες νυστάξει. 11 Καὶ οἱ κύνες ἀναιδεῖς τῆ ψυχῆ, οὐκ εἰδότες πλησμονήν· καὶ εἰσι πονηροὶ οὐκ εἰδότες σύνεσιν, πάντες ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκολούθησαν, ἕκαστος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ.

57

1 Ἴδετε ὡς ὁ δίκαιος ἀπώλετο, καὶ οὐδεὶς ἐκδέχεται τῇ καρδίᾳ, καὶ ἄνδρες δίκαιοι αἶρονται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ· ἀπὸ γὰρ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος. 2 Ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφή αὐτοῦ, ἦρται ἐκ τοῦ μέσου.

3 Ὑμεῖς δὲ προσαγάγετε ὧδε υἱοὶ ἄνομοι, σπέρμα μοιχῶν καὶ πόρνης. 4 Ἐν τίνι ἐνερτυφήσατε; καὶ ἐπὶ τίνα ἠνοίξατε τὸ στόμα ὑμῶν; καὶ ἐπὶ τίνα ἐχαλάσατε τὴν γλῶσσαν ὑμῶν; οὐχ ὑμεῖς ἐστέ τέκνα ἀπωλείας; σπέρμα ἄνομου; 5 Οἱ παρακαλοῦντες εἰδῶλα ὑπὸ δένδρα δασέα, σφάζοντες τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν ταῖς φάραγξιν ἀναμέσον τῶν πετρῶν; 6 Ἐκείνη σου ἡ μερίς, οὗτός σου ὁ κλῆρος, κἀκεῖνοις ἐξέχεας σπονδάς, καὶ τούτοις ἀνήνεγκας θυσίας· ἐπὶ τούτοις οὖν οὐκ ὀργισθήσομαι;

7 Ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, ἐκεῖ σου ἡ κοίτη, καὶ ἐκεῖ ἀνεβίβασας θυσίας σου, 8 καὶ ὀπίσω τῶν σταθμῶν τῆς θύρας σου ἐθήκας μνημόσυνά σου· ὦου, ὅτι ἐὰν ἀπ' ἐμοῦ ἀποστής, πλεῖόν τι ἐξέεις; ἠγάπησας τοὺς κοιωμένους μετὰ σοῦ, 9 καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου μετ' αὐτῶν, καὶ πολλοὺς ἐποίησας τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπέστειλας πρέσβεις ὑπὲρ τὰ ὄριά σου, καὶ ἐταπεινώθης ἕως ἄδου. 10 Ταῖς πολυοδίαις σου ἐκοπίασας, καὶ οὐκ εἶπας παύσομαι ἐνισχύουσα· ὅτι ἔπραξας ταῦτα, διατοῦτο οὐ κατεδεήθης μου σύ.

11 Τίνα εὐλαβηθεῖσα ἐφοβήθης, καὶ ἐψεύσω με, καὶ οὐκ ἐμνήσθης, οὐδὲ ἔλαβές με εἰς τὴν διάνοιαν, οὐδὲ εἰς τὴν καρδίαν σου; καὶ ἐγὼ σε ἰδὼν παρορώ, καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης.

12 Καὶ ἐγὼ ἀπαγγεῶ τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ τὰ κακά σου, ἃ οὐκ ὠφελήσει σε, 13 ὅταν ἀναβοήσης ἐξελεσθῶσάν σε ἐν τῇ θλίψει σου· τούτους γὰρ πάντας ἄνεμος λήφεται, καὶ ἀποίσει καταγίγς· οἱ δὲ ἀντεχόμενοι μου κτήσονται γῆν, καὶ κληρονομήσουσι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου. 14 Καὶ ἐροῦσι, καθάρισατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδοὺς, καὶ ἄρατε σκόλα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ μου.

15 Τάδε λέγει ὁ ὕψιστος, ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν τὸν αἰῶνα, ἅγιος ἐν ἀγίοις, ὄνομα αὐτοῦ, ὕψιστος ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενος, καὶ ὀλιγοψύχους διδοὺς μακροθυμίαν, καὶ διδοὺς ζωὴν τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν. 16 Οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκδικήσω ὑμᾶς, οὐδὲ διαπαντὸς ὀργισθήσομαι ὑμῖν· πνεῦμα γὰρ παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται, καὶ πνοὴν πᾶσαν ἐγὼ ἐποίησα. 17 Δι' ἁμαρτίαν βραχὺ τι ἐλύπησα αὐτὸν, καὶ ἐπάταξα αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλυπήθη, καὶ ἐπορευθῆ στυγνὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 18 Τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐώρακα, καὶ ἰασάμην αὐτόν, καὶ παρεκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔδωκα αὐτῷ παράκλησιν ἀληθινήν, 19 εἰρήνην ἐπ' εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς οὔσι· καὶ εἶπε Κύριος, ἰάσομαι αὐτούς.

20 Οἱ δὲ ἄδικοι κλυδωνισθήσονται, καὶ ἀναπαύσασθαι οὐ δυνήσονται. 21 Οὐκ ἔστι χάρειν τοῖς ἀσεβέσιν, εἶπεν ὁ Θεός.

58

1 Ἀναβοήσον ἐν ἰσχυῖ, καὶ μὴ φεῖση, ὡς σάλπιγγι ὕψωσον τὴν φωνὴν σου καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰακώβ τὰς ἀνομίας αὐτῶν. 2 Ἐμὲ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ζητοῦσι, καὶ γνώναί μου τὰς ὁδοὺς ἐπιθυμοῦσιν, ὡς λαὸς δικαιοσύνην πεπονηκώς καὶ κρίσιν Θεοῦ αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλελειπώς· αἰτοῦσί με νῦν κρίσιν δικαίαν, καὶ ἐγγίζειν Θεῷ ἐπιθυμοῦσι, 3 λέγοντες, τί ὅτι ἐνηστεύσαμεν, καὶ οὐκ εἶδες; ἐταπεινώσαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔγνω;

Ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὐρίσκετε τὰ θελήματα ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑπονούσατε. 4 Εἰ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νηστεύετε, καὶ τύπετε πυγμαῖς ταπεινὸν, ἵνατί μοι νηστεύετε ὡς σήμερον, ἀκουσθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν ὑμῶν; 5 Οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἐξελεξάμην, καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν ἄνθρωπον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· οὐδ' ἂν κάμψης ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου, καὶ σάκκον καὶ σποδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδ' οὕτω καλέσετε νηστείαν δεκτὴν. 6 Οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν ἐξελεξάμην, λέγει Κύριος· ἀλλὰ λύε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστειλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, καὶ πᾶσαν συγγραφήν ἀδίκου διάσπα. 7 Διὰθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου, καὶ

πτωχούς άστέγους είσαγε είς τόν οϊκόν σου· εάν ίδης γυμνόν, περίβαλε, και άπό τών οικείων του σπέρματός σου ουχ ύπερόψει.

⁸ Τότε ράγησεται πρώϊμον τὸ φῶς σου, και τὰ ιάματα σου ταχὺ ἀνατελεῖ· και προπορεύεται ἔμπροσθέν σου ἡ δικαιοσύνη σου, και ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ περιστελεῖ σε. ⁹ Τότε βοήση, και ὁ Θεός είσακουσεταιί σου, ἐτι λαλοῦντός σου ἐρεῖ, ἰδοῦ, πάρειμι· εάν ἀφέλης ἀπό σου σύνδεσμον, και χειροτονίαν, και ῥῆμα γογγυσμοῦ, ¹⁰ και δῶς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου, και ψυχῆν τεταπεινωμένην ἐμπλήσης, τότε ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, και τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία, ¹¹ και ἔσται ὁ Θεός σου μετὰ σου διαπαντός· και ἐμπλησθήση καθάπερ ἐπιθυμεί ἡ ψυχὴ σου, και τὰ ὄστα σου πιανθήσεται· και ἔσται ὡς κῆπος μεθῶν, και ὡς πηγὴ ἦν μη ἐξέλιπεν ὕδωρ. ¹² Και οἰκοδομηθήσονται σου αἱ ἔρημοι αἰῶνιοι, και ἔσται τὰ θεμέλιά σου αἰῶνια γενεῶν γενεαῖς, και κληθήση οἰκοδόμος φραγμῶν, και τὰς τρίβους σου ἀναμέσον παύσεις.

¹³ Εάν ἀποστρέψῃς τὸν πόδα σου ἀπό τῶν σαββάτων τοῦ μη ποιεῖν τὰ θελήματά σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἀγία, και καλέσεις τὰ σάββατα τρυφερά, ἀγία τῷ Θεῷ· ουκ ἀρεῖς τὸν πόδα σου ἐπ' ἔργω, ουδὲ λαλήσεις λόγον ἐν ὀργῇ ἐκ τοῦ στόματός σου, ¹⁴ και ἔση πεποιθῶς ἐπὶ Κύριον, και ἀναβιβάσει σε ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, και ψωμιεῖ σε τὴν κληρονομίαν Ἰακῶβ τοῦ πατρός σου· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα.

59

¹ Μὴ ουκ ίσχύει ἡ χεὶρ Κυρίου τοῦ σώσαι; ἡ ἐβάρυνε τὸ οὔς αὐτοῦ τοῦ μη είσακοῦσαι; ² Ἀλλὰ τὰ ἀμαρτήματα ὑμῶν διϊστῶσιν ἀναμέσον ὑμῶν και ἀναμέσον τοῦ Θεοῦ, και διὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον ἀφ' ὑμῶν τοῦ μη ἐλεῆσαι. ³ Αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν μεμολυσμέναί αἵματι, και οἱ δάκτυλοι ὑμῶν ἐν ἀμαρτίας, τὰ δὲ χεῖλῃ ὑμῶν ἐλάλησεν ἀνομίαν, και ἡ γλῶσσα ὑμῶν ἀδικίαν μελετᾷ.

⁴ Οὐθεὶς λαλεῖ δίκαια, ουδὲ ἐστι κρίσις ἀληθινή· πεποίθασιν ἐπὶ ματαίοις, και λαλοῦσι κενὰ, ὅτι κύουσι πόνον, και τίκτουσιν ἀνομίαν. ⁵ Ὡὰ ἀσπίδων ἐβῆξαν, και ἰστὸν ἀράχνης ὑφαίνουσι, και ὁ μέλλων τῶν ὠῶν αὐτῶν φαγεῖν, συντρίψας οὖρον, εὔρε και ἐν αὐτῷ βασιλίσκου. ⁶ Ὁ ἰστὸς αὐτῶν ουκ ἔσται εἰς ἱμάτιον, ουδὲ μη περιβάλλωνται ἀπό τῶν ἔργων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν, ἔργα ἀνομίας. ⁷ Οἱ δὲ πόδες αὐτῶν ἐπὶ πονηρίαν τρέχουσι, ταχινοὶ ἐκχέαι αἷμα, και οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν, διαλογισμοὶ ἀπό φόνων· σύντριμμα και ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ⁸ και ὁδὸν εἰρήνης ουκ οἶδασι, και ουκ ἔστι κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ τρίβοι αὐτῶν διεστραμμένα ἄς διοδεύουσι, και ουκ οἶδασιν εἰρήνην.

⁹ Διατοῦτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ' αὐτῶν, και οὐ μη καταλάβῃ αὐτοὺς δικαιοσύνη· ὑπομεινάντων αὐτῶν φῶς ἐγένετο αὐτοῖς σκότος, μείναντες ἀγῆνη ἐν ἀωρία περιπάτησαν. ¹⁰ Ψηλαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον, και ὡς ουχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφήσουσι· και πεσοῦνται ἐν μεσημβρία ὡς ἐν μεσουκτίῳ, ὡς ἀποθηήσκοντες στενάξουσιν. ¹¹ Ὡς ἄρκος και ὡς περισσότερὰ ἄμα πορεύονται· ἀνεμείναμεν κρίσιν, και ουκ ἔστι σωτηρία, μακρὰν ἀφέστηκεν ἀφ' ἡμῶν.

¹² Πολλὴ γὰρ ἡμῶν ἡ ἀνομία ἐναντίον σου, και αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· αἱ γὰρ ἀνομοῖαι ἡμῶν ἐν ἡμῖν, και τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ἐγνωμεν. ¹³ Ἦσεβήσαμεν και ἔψευσάμεθα, και ἀπέστημεν ὀπισθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἐλαλήσαμεν ἀδικα, και ἠπειθήσαμεν· ἐκύομεν, και ἐμελετήσαμεν ἀπό καρδίας ἡμῶν λόγους ἀδικούς. ¹⁴ Και ἀπεστήσαμεν ὀπίσω τὴν κρίσιν, και ἡ δικαιοσύνη μακρὰν ἀφέστηκεν· ὅτι κατηναλώθη ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἡ ἀλήθεια, και δι' εὐθείας ουκ ἐδύναντο διελθεῖν. ¹⁵ Και ἡ ἀλήθεια ἦρται, και μετέστησαν τὴν διάνοιαν τοῦ συνιέναι.

Και εἶδε Κύριος, και ουκ ἤρεσεν αὐτῷ, ὅτι ουκ ἦν κρίσις. ¹⁶ Και εἶδε, και ουκ ἦν ἀνὴρ, και κατενόησε, και ουκ ἦν ὁ ἀντιληγόμενος· και ἡμῶντο αὐτοῦς τῷ βραχίονι αὐτοῦ, και τῇ ἐλεημοσύνῃ ἐστηρίσατο. ¹⁷ Και ἐνεδύσατο δικαιοσύνην ὡς θώρακα, και περιέθετο περικεφαλαίαν σωτηρίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, και περιεβάλετο ἱμάτιον ἐκδικησεως, και τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ, ¹⁸ ὡς ἀνταποδώσων ἀνταπόδοσιν ὀνειδος τοῖς ὑπεραντίοις. ¹⁹ Και φοβηθήσονται οἱ ἀπό θυσμῶν τὸ ὄνομα Κυρίου, και οἱ ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου τὸ ὄνομα τὸ ἐνδοξον· ἤξει γὰρ ὡς ποταμὸς βίαιος ἡ ὀργὴ παρὰ Κυρίου, ἤξει μετὰ θυμοῦ.

²⁰ Και ἤξει ἐνεκεν Σιών ὁ ῥυόμενος, και ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπό Ἰακῶβ. ²¹ Και αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, εἶπε Κύριος· τὸ πνεῦμα τὸ ἐμὸν, ὃ ἐστιν ἐπὶ σοί, και τὰ ῥήματα, ἃ ἔδωκα εἰς τὸ στόμα σου, οὐ μη ἐκλίπη ἐκ τοῦ στόματός σου, και ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σπέρματός σου· εἶπε γὰρ Κύριος ἀπό τοῦ νῦν και εἰς τὸν αἰῶνα.

60

¹ Φωτίζου φωτίζου Ἰερουσαλήμ, ἦκει γάρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνατέταλκεν. ² Ἰδοὺ, σκότος καλύψει γῆν, καὶ γνόφος ἐπ' ἔθνη, ἐπὶ δὲ σὲ φανήσεται Κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐπὶ σὲ ὀφθήσεται. ³ Καὶ πορεύσονται βασιλεῖς τῷ φωτί σου, καὶ ἔθνη τῆ λαμπρότητί σου.

⁴ Ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου· ἦκασι πάντες οἱ υἱοὶ σου μακρόθεν, καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται. ⁵ Τότε ὄψη, καὶ φοβηθήσῃ, καὶ ἐκστήσῃ τῆ καρδίᾳ, ὅτι μεταβαλεῖ εἰς σὲ πλοῦτος θαλάσσης, καὶ ἔθνων καὶ λαῶν, καὶ ἤξουσί σοι ἀγέλαι καμηλῶν, ⁶ καὶ καλύψουσί σε κάμηλοι Μαδιὰμ καὶ Γαιφὰ· πάντες ἐκ Σαβὰ ἤξουσι φέροντες χρυσοῖν καὶ λίβανον οἴσουσι, καὶ τὸ σωτήριον Κυρίου εὐαγγελιοῦνται. ⁷ Καὶ πάντα τὰ πρόβατα Κηδάρ συναχθήσονται, καὶ κριοὶ Ναβαιῶθ ἤξουσι, καὶ ἀνενεχθήσεται δεκτὰ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς προσευχῆς μου δοξασθήσεται.

⁸ Τίνες οἶδε, ὡς νεφέλαι πέτονται, καὶ ὡσεὶ περιστραφαὶ σὺν νοσοῖς ἐπ' ἐμέ; ⁹ Ἐμὲ αἰ νῆσι ὑπέμειναν, καὶ πλοῖα Θαρσεῖς ἐν πρώτοις, ἀγαγεῖν τὰ τέκνα σου μακρόθεν, καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῶν μετ' αὐτῶν, καὶ διὰ τὸ ὄνομα Κυρίου τὸ ἅγιον, καὶ διὰ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἔνδοξον εἶναι. ¹⁰ Καὶ οἰκοδομήσουσιν ἀλλογενεῖς τὰ τεῖχη σου, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν παραστήσονται σοι· διὰ γὰρ ὀργὴν μου ἐπάταξά σε, καὶ διὰ ἔλεον ἠγάπησά σε. ¹¹ Καὶ ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι σου διαπαντός, ἡμέρας καὶ νυκτὸς οὐ κλεισθήσονται, εἰσαγαγεῖν πρὸς σὲ δύναμιν ἔθνων, καὶ βασιλεῖς αὐτῶν ἀγομένους. ¹² Τὰ γὰρ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς, οἵτινες οὐ δουλεύσουσί σοι, ἀπολοῦνται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημῖα ἐρημωθήσεται.

¹³ Καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου πρὸς σὲ ἤξει, ἐν κυπαρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ ἅμα, δοξάσαι τὸν τόπον τὸν ἅγιόν μου.

¹⁴ Καὶ πορεύσονται πρὸς σὲ δεδοικότες υἱοὶ ταπεινωσάντων σε, καὶ παροξυνάντων σε, καὶ κληθήσῃ Πόλις Σιών ἁγίου Ἰσραὴλ. ¹⁵ Διὰ τὸ γεγενῆσθαι σε ἐνκαταλελειμμένην καὶ μεμισημένην, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν· καὶ θήσω σε ἀγαλλίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεῶν γενεαῖς.

¹⁶ Καὶ θηλάσεις γάλα ἔθνων, καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ σώζων σε, καὶ ἐξαιρούμενός σε Θεὸς Ἰσραὴλ. ¹⁷ Καὶ ἀντὶ χαλκοῦ οἴσω σοι χρυσοῖν, ἀντὶ δὲ σιδήρου οἴσω σοι ἀργύριον, ἀντὶ δὲ ξύλων οἴσω σοι χαλκόν, ἀντὶ δὲ λίθων, σιδήρου· καὶ δώσω τοὺς ἄρχοντάς σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ τοὺς ἐπισκόπους σου ἐν δικαιοσύνῃ. ¹⁸ Καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται ἔτι ἀδικία ἐν τῇ γῆ σου, οὐδὲ σύντριμμα, οὐδὲ τάλαιπωρία ἐν τοῖς ὀρίοις σου, ἀλλὰ κληθήσεται Σωτήριον τὰ τεῖχη σου, καὶ αἱ πύλαι σου Γλύμμα. ¹⁹ Καὶ οὐκ ἔσται σοι ἔτι ὁ ἥλιος εἰς φῶς ἡμέρας, οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτιεῖ σοι τὴν νύκτα, ἀλλ' ἔσται σοι Κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ὁ Θεὸς δόξα σου. ²⁰ Οὐ γὰρ δύσεται ὁ ἥλιος σοι, καὶ ἡ σελήνη σοι οὐκ ἐκλείψει· ἔσται γὰρ σοι Κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ἀναπληρωθήσονται αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους σου. ²¹ Καὶ ὁ λαός σου πᾶς δίκαιος, δι' αἰῶνος κληρονομήσουσι τὴν γῆν, φυλάσσων τὸ φύτευμα, ἔργα χειρῶν αὐτοῦ, εἰς δόξαν. ²² Ὁ ὀλιγοστός ἔσται εἰς χιλιάδας, καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς ἔθνος μέγα· ἐγὼ Κύριος κατὰ καιρὸν συναΐξω αὐτούς.

61

¹ Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκε ἔχρισέν με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦσαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ² καλέσαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτὸν, καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως, παρακαλέσαι πάντας τοὺς πενθοῦντας, ³ δοθῆναι τοῖς πενθοῦσι Σιών αὐτοῖς δόξαν ἀντὶ σποδοῦ, ἄλειμμα εὐφροσύνης τοῖς πενθοῦσι, κατὰ στολὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας· καὶ κληθήσονται γενεαὶ δικαιοσύνης, φύτευμα Κυρίου εἰς δόξαν.

⁴ Καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐρήμους αἰωνίας, ἐξηρημωμένας πρὸτερον ἔξαναστήσουσι, καὶ καινιοῦσι πόλεις ἐρήμους, ἐξηρημωμένας εἰς γενεάς. ⁵ Καὶ ἤξουσι ἀλλογενεῖς ποιμνιοῦτες τὰ πρόβατά σου, καὶ ἀλλόφυλοι ἀροτήρες, καὶ ἀμπελοργοί. ⁶ Ὑμεῖς δὲ ἱερεῖς Κυρίου κληθήσεσθε, λειτουργοὶ Θεοῦ, ἰσχὺν ἔθνων κατέδεσθε, καὶ ἐν τῷ πλοῦτῳ αὐτῶν θαυμασθήσεσθε. ⁷ Οὕτως ἐκ δευτέρας κληρονομήσουσι τὴν γῆν, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. ⁸ Ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ ἀγαπῶν δικαιοσύνην, καὶ μισῶν ἀρπάγματα ἐξ ἀδικίας· καὶ δώσω τὸν μόχθον αὐτῶν δικαίους, καὶ διαθήκην αἰώνιον διαθήσομαι αὐτοῖς. ⁹ Καὶ γνωσθήσεται ἐν τοῖς ἔθνεσι τὸ σπέρμα αὐτῶν, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἐν μέσῳ τῶν λαῶν· πᾶς ὁ ὀρών αὐτούς ἐπιγνώσεται αὐτούς, ὅτι οὗτοί εἰσι σπέρμα ἠυλογημένον ὑπὸ Θεοῦ, ¹⁰ καὶ εὐφροσύνη εὐφρανθήσονται ἐπὶ Κύριον.

Αγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης, ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὡς νύμφῃν κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

¹¹ Καὶ ὡς γῆν αὐξοῦσαν τὸ ἄνθος αὐτῆς, καὶ ὡς κῆπος τὰ σπέρματα αὐτοῦ, οὕτως ἀνταλεῖ Κύριος Κύριος δικαιοσύνην, καὶ ἀγαλλίαμα ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν.

62

¹ Διὰ Σιών οὐ σιωπήσομαι, καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ οὐκ ἀνήσω, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ὡς φῶς ἡ δικαιοσύνη αὐτῆς, τὸ δὲ σωτήριόν μου ὡς λαμπὰς καυθήσεται. ² Καὶ ὄψονται ἔθνη τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ βασιλεῖς τὴν δόξαν σου, καὶ καλέσει σε τὸ ὄνομα τὸ καινόν, ὃ ὁ Κύριος ὀνομάσει αὐτό. ³ Καὶ ἔση στέφανος κάλλους ἐν χειρὶ Κυρίου, καὶ διαδῆμα βασιλείας ἐν χειρὶ Θεοῦ σου. ⁴ Καὶ οὐκέτι κληθήσῃ Καταλελειμμένη, καὶ ἡ γῆ σου οὐ κληθήσεται ἔτι Ἔρημος· σοὶ γὰρ κληθήσεται, Θέλημα ἐμὸν, καὶ τῆ γῆ σου, Οἰκουμένη, ὅτι εὐδόκησε Κύριος ἐν σοὶ, καὶ ἡ γῆ σου συνοικισθήσεται.

⁵ Καὶ ὡς συνοικῶν νεανίσκος παρθένῳ, οὕτω κατοικήσουσιν οἱ υἱοὶ σου· καὶ ἔσται ὁν τρόπον εὐφρανθήσεται νυμφίος ἐπὶ νύμφῃ, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ σοί.

⁶ Καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν σου Ἱερουσαλὴμ κατέστησα φύλακας ἄλλην τὴν ἡμέραν καὶ ἄλλην τὴν νύκτα, οἱ δὲ διὰ τέλους οὐ σιωπήσονται μνησκόμενοι Κυρίου. ⁷ Οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῖν ὅμοιος· ἐὰν διορθῶσῃ, καὶ ποιῆσῃ Ἱερουσαλὴμ γαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς. ⁸ Ὡμοσε Κύριος κατὰ τῆς δόξης αὐτοῦ, καὶ κατὰ τῆς ἰσχύος τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, εἰ ἔτι δώσω τὸν σῆτόν σου, καὶ τὰ βρώματα σου τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ εἰ ἔτι πίνονται υἱοὶ ἀλλότριοι τὸν οἶνόν σου, ἐφ' ᾧ ἐμόχθησας. ⁹ Ἄλλ' οἱ συναγαγόντες φάγονται αὐτὰ, καὶ αἰνέσουσι Κύριον, καὶ οἱ συναγαγόντες πίνονται αὐτὰ ἐν ταῖς ἐπαύλεσι ταῖς ἀγαίαις μου.

¹⁰ Πορεύεσθε διὰ τῶν πυλῶν μου, καὶ ὁδοποιήσατε τῷ λαῷ μου, καὶ τοὺς λίθους ἐκ τῆς ὁδοῦ διαβρίψατε, ἐξάρατε σύσσημον εἰς τὰ ἔθνη. ¹¹ Ἰδοὺ γὰρ Κύριος ἐποίησεν ἀκουστὸν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ἰδοὺ ὁ σωτὴρ σοι παραγέγονεν ἔχων τὸν ἑαυτοῦ μισθόν, καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ πρὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹² Καὶ καλέσει αὐτὸν λαὸν ἅγιον, λελυτρωμένον ὑπὸ Κυρίου· σὺ δὲ κληθήσῃ Ἐπιζητούμενη πόλις, καὶ οὐκ ἐγκαταλελειμμένη.

63

¹ Τίς οὕτως ὁ παραγνόμενος ἐξ Ἐδῶμ, ἐρύθημα ἱματίων ἐκ Βοσόρ; οὕτως ὠραῖος ἐν στολῇ, βία μετὰ ἰσχύος; ἐγὼ διαλέγομαι δικαιοσύνην καὶ κρίσιν σωτηρίου.

² Διατί σου ἐρυθρὰ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ ἐνδύματά σου ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ; ³ Πλήρης καταπεπατημένης, καὶ τῶν ἐθνῶν οὐκ ἔστιν ἀνὴρ μετ' ἐμοῦ, καὶ κατεπάτησα αὐτούς ἐν θυμῷ μου, καὶ κατέθλασα αὐτούς ὡς γῆν, καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν. ⁴ Ἡμέρα γὰρ ἀνταποδόσεως ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ ἐνιαυτὸς λυτρώσεως πάρεστι. ⁵ Καὶ ἐπέβλεψα, καὶ οὐκ ἦν βοηθός· καὶ προσένοση, καὶ οὐθεὶς ἀντελαμβάνετο· καὶ ἐρῥύσατο αὐτούς ὁ βραχίον μου, καὶ ὁ θυμὸς μου ἐπέστη. ⁶ Καὶ κατεπάτησα αὐτούς τῇ ὀργῇ μου, καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν.

⁷ Τὸν ἔλεον Κυρίου ἐμνήσθην, τὰς ἀρετὰς Κυρίου ἐν πάσιν οἷς ἡμῖν ἀνταποδίδωσι· Κύριος κριτὴν ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, ἐπάγει ἡμῖν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ.

⁸ Καὶ εἶπεν, οὐχ ὁ λαός μου; τέκνα οὐ μὴ ἀθετήσωσι· καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σωτηρίαν ⁹ ἐκ πάσης θλίψεως αὐτῶν· οὐ πρέσβυς, οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ' αὐτὸς ἔσωσεν αὐτούς, διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτούς καὶ φεῖδεσθαι αὐτῶν· αὐτὸς ἐλυτρώσατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτούς, καὶ ὑψωσεν αὐτούς πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος·

¹⁰ Αὐτοὶ δὲ ἠπειθήσαν, καὶ παρώξυναν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτοῦ· καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς ἔχθραν, αὐτὸς ἐπολέμησεν αὐτούς. ¹¹ Καὶ ἐμνήσθη ἡμερῶν αἰώνιων· ποῦ ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς θαλάσσης τὸν ποιμένα τῶν προβάτων; ποῦ ἔστιν ὁ θεὸς ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον; ¹² ὁ ἀγαγὼν τῆ δεξιᾷ Μωσῆν, ὁ βραχίον τῆς δόξης αὐτοῦ; κατίσχυσεν ὕδρω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ποιήσαι ἑαυτῷ ὄνομα αἰώνιον. ¹³ Ἦγαγεν αὐτούς δι' ἄβυσσου, ὡς ἴππου δι' ἐρήμου, καὶ οὐκ ἐκοπίασαν, ¹⁴ καὶ ὡς κτήνη διὰ πεδίου· κατέβη πνεῦμα παρὰ Κυρίου, καὶ ὠδήγησεν αὐτούς· οὕτως ἦγαγες τὸν λαόν σου ποιῆσαι σεαυτῷ ὄνομα δόξης.

¹⁵ Ἐπίστρεψον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, καὶ δόξης σου· ποῦ ἔστιν ὁ ζῆλός σου καὶ ἡ ἰσχύς σου; ποῦ ἔστι τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ οἰκτιρῶν σου, ὅτι ἀνέσχου ἡμῶν; ¹⁶ Σὺ γὰρ εἶ πατὴρ ἡμῶν, ὅτι Ἀβραὰμ οὐκ ἔγνω

ἡμᾶς, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπέγνω ἡμᾶς, ἀλλὰ σὺ Κύριε πατὴρ ἡμῶν ῥύσαι ἡμᾶς, ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς ἔστι.

¹⁷ Τί ἐπλάνησας ἡμᾶς, Κύριε, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου; ἐσκήληνας τὰς καρδίας ἡμῶν, τοῦ μὴ φοβεῖσθαί σε; ἐπίστρεψον διὰ τοὺς δούλους σου, διὰ τὰς φυλάς τῆς κληρονομίας σου, ¹⁸ ἵνα μικρὸν κληρονομήσωμεν τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου σου. ¹⁹ Ἐγενόμεθα ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ὅτε οὐκ ἦρξας ἡμῶν, οὐδὲ ἐκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς.

Ἐὰν ἀνοίξης τὸν οὐρανὸν, τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη, καὶ τακῆσονται,

64

¹ ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς τήκεται, καὶ κατακαύσει πῦρ τοὺς ὑπεναντίους, καὶ φανερὸν ἔσται τὸ ὄνομά σου ἐν τοῖς ὑπεναντίοις· ἀπὸ προσώπου σου ἔθνη ταραχθήσονται, ² ὅταν ποιῆς τὰ ἐνδοξα· τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη.

³ Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσαμεν, οὐδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἶδον Θεὸν πλην σου, καὶ τὰ ἔργα σου, ἃ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσιν ἔλεον. ⁴ Συναρτήσεται γὰρ τοῖς ποιῶσι τὸ δίκαιον, καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται· ἴδου σὺ ὠργίσθης, καὶ ἡμεῖς ἡμάρτομεν· διατοῦτο ἐπλανήθημεν, ⁵ καὶ ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν· καὶ ἐξεῤῥύθημεν ὡς φύλλα διὰ τὰς ανομίας ἡμῶν· οὕτως ἄνεμος οἶσει ἡμᾶς. ⁶ Καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομά σου, καὶ ὁ μνησθεὶς ἀντιλαβέσθαι σου· ὅτι ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

⁷ Καὶ νῦν Κύριε, πατὴρ ἡμῶν σὺ, ἡμεῖς δὲ πηλός, ἔργα τῶν χειρῶν σου πάντες, ⁸ Μὴ ὀργίζου ἡμῖν σφόδρα, καὶ μὴ ἐν καιρῷ μνησθῆς ἀμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ νῦν ἐπίβλεψον, ὅτι λαὸς σου πάντες ἡμεῖς. ⁹ Πόλις τοῦ ἁγίου σου ἐγενήθη ἔρημος, Σιών ὡς ἔρημος ἐγενήθη, Ἰερουσαλὴμ εἰς κατάραν. ¹⁰ Ὁ οἶκος τὸ ἅγιον ἡμῶν, καὶ ἡ δόξα ἦν εὐλόγησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἐγενήθη πυρῖκανστος, καὶ πάντα ἐνδοξα ἡμῶν συνέπεσε. ¹¹ Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀνέσχου Κύριε, καὶ ἐσιώπησας, καὶ ἐταπεινώσας ἡμᾶς σφόδρα.

65

¹ Ἐμφανῆς ἐγενήθην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτώσιν, εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν· εἶπα, ἴδου εἰμὶ τῷ ἔθνει, οἱ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα. ² Ἐξεπέτασα τὰς χειράς μου ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, τοῖς πορευομένοις ὁδῶ οὐ καλῇ, ἀλλ' ὀπίσω τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. ³ Ὁ λαὸς οὗτος ὁ παροξύνων με ἐναντίον ἐμοῦ διαπαντός· αὐτοὶ θυσιάξουσιν ἐν τοῖς κήποις, καὶ θυμῶσιν ἐπὶ ταῖς πλίνθοις τοῖς δαιμονίοις, ἃ οὐκ ἔστιν. ⁴ Ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις κοιμῶνται διὰ ἐνύπνια, οἱ ἔσθοντες κρέας ὕειον, καὶ ζωμὸν θυσιῶν, μεμολυμένα πάντα τὰ σκευὴ αὐτῶν, ⁵ οἱ λέγοντες, πόρρω ἀπ' ἐμοῦ, μὴ ἐγγίσης μοι, ὅτι καθαρὸς εἰμι·

Οὗτος καπνὸς τοῦ θυμοῦ μου, πῦρ καίεται ἐν αὐτῷ πᾶσας τὰς ἡμέρας. ⁶ Ἴδου, γέγραπται ἐνώπιόν μου, οὐ σιωπήσω ἕως ἂν ἀποδώσω εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν ⁷ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, καὶ τῶν πατέρων αὐτῶν, λέγει Κύριος· οἱ ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν ὠνεΐδισάν με, ἀποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν.

⁸ Οὕτως λέγει Κύριος, ὃν τρόπον εὐρεθήσεται ὁ ρῶξ ἐν τῷ βότρωι, καὶ ἐροῦσι, μὴ λυμῆρη αὐτὸν, ὅτι εὐλογία ἐστὶν ἐν αὐτῷ, οὕτως ποιήσω ἕνεκεν τοῦ δουλεύοντός μοι, τούτου ἕνεκεν οὐ μὴ ἀπολέσω πάντας. ⁹ Καὶ ἐξάξω τὸ ἐξ Ἰακώβ σπέρμα καὶ ἐξ Ἰουδα, καὶ κληρονομήσει τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ κληρονομήσουσιν οἱ ἐκλεκτοὶ μου, καὶ οἱ δοῦλοί μου, καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ. ¹⁰ Καὶ ἔσονται ἐν τῷ δρυμῷ ἐπαύλεις ποιμνίων, καὶ φάραγξ Ἀχώρ εἰς ἀνάπαυσιν βουκολίων τῷ λαῷ μου, οἱ ἐζήτησάν με.

¹¹ Ὑμεῖς δὲ οἱ ἐγκαταλιπόντες με, καὶ ἐπλανθανόμενοι τὸ ὄρος τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ ἐτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τράπεζαν, καὶ πληροῦντες τῆ τύχη κέρασμα, ¹² ἐγὼ παραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας, πάντες ἐν σφαγῇ πεσεῖσθε· ὅτι ἐκάλεσα ὑμᾶς, καὶ οὐχ ὑπήκούσατε· ἐλάλησα, καὶ παρηκούσατε, καὶ ἐποιήσατε τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην, ἐξελέξασθε. ¹³ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἴδου, οἱ δουλεύοντές μοι φάγονται, ὑμεῖς δὲ πεινάσσετε· ἴδου, οἱ δουλεύοντές μοι πίνονται, ὑμεῖς δὲ διψήσετε· ἴδου, οἱ δουλεύοντές μοι εὐφρανθήσονται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυνθήσεσθε. ¹⁴ Ἴδου, οἱ δουλεύοντές μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ, ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν ὀλοῦξτε. ¹⁵ Καταλείψετε γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δὲ ἀνελεῖ Κύριος, τοῖς δὲ δουλεύουσί μοι κληθήσεται ὄνομα καινόν,

16 ὁ εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς, εὐλογήσουσι γὰρ τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν· καὶ οἱ ὀμνύοντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοῦνται τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν· ἐπιλήσονται γὰρ τὴν θλίψιν τὴν πρώτην, καὶ οὐκ ἀναθήσεται αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν.

17 Ἔσται γὰρ ὁ οὐρανὸς καινός, καὶ ἡ γῆ καινὴ, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσι τῶν προτέρων, οὐδ' οὐ μὴ ἐπέλθῃ αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν, 18 ἀλλ' εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὐρήσουσιν ἐν αὐτῇ· ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἀγαλλίαμα Ἰερουσαλὴμ, καὶ τὸν λαόν μου εὐφροσύνην. 19 Καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ εὐφρανεθήσομαι ἐπὶ τῷ λαῷ μου· καὶ οὐκέτι μὴ ἀκουσθῆ ἐν αὐτῇ φωνὴ κλαυθμοῦ, καὶ φωνὴ κραυγῆς, 20 οὐδ' οὐ μὴ γένηται ἔτι ἐκεῖ ἄωρος καὶ πρεσβύτης, ὃς οὐκ ἐμπλήσει τὸν χρόνον αὐτοῦ· ἔσται γὰρ ὁ νέος ἑκατὸν ἐτῶν, ὁ δὲ ἀποθνήσκων ἁμαρτωλὸς ἑκατὸν ἐτῶν, καὶ ἐπικατάρατος ἔσται. 21 Καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ αὐτοὶ ἐνοικήσουσι· καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελώνας, καὶ αὐτοὶ φάγονται τὰ γεννήματα αὐτῶν. 22 Οὐ μὴ οἰκοδομήσουσι, καὶ ἄλλοι ἐνοικήσουσι, καὶ οὐ μὴ φυτεύσουσι, καὶ ἄλλοι φάγονται· κατὰ γὰρ τὰς ἡμέρας τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἔσονται αἱ ἡμέραι τοῦ λαοῦ μου· τὰ γὰρ ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσιν. 23 Οἱ ἐκλεκτοὶ μου οὐ κοπιήσουσιν εἰς κενόν, οὐδὲ τεκνοποιήσουσιν εἰς κατάραν, ὅτι σπέρμα εὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ ἐστί, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν μετ' αὐτῶν.

24 Καὶ ἔσται πρὶν ἢ κεκράξαι αὐτούς, ἐγὼ ὑπακούσομαι αὐτῶν· ἔτι λαλοῦντων αὐτῶν, ἐρῶ, τί ἐστί; 25 Τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἅμα, καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα, ὄφις δὲ γῆν ὡς ἄρτον· οὐκ ἀδικήσουσιν, οὐδὲ λυμανοῦνται ἐπὶ τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ μου, λέγει Κύριος.

66

1 Οὕτως λέγει Κύριος, ὁ οὐρανὸς μου θρόνος, καὶ ἡ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσατέ μοι; καὶ ποῖος τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; 2 Πάντα γὰρ ταῦτα ἐποίησεν ἡ χεὶρ μου, καὶ ἔστιν ἐμὰ πάντα ταῦτα, λέγει Κύριος· καὶ ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον, καὶ τρέμοντα τὸν λόγον μου;

3 Ὁ δὲ ἄνομος ὁ θύων μοι μόσχον, ὡς ὁ ἀποκτείνων κύνα· ὁ δὲ ἀναφέρων σεμίδαλι, ὡς αἷμα ὕειον· ὁ διδοὺς λίβανον εἰς μνημόσυνον, ὡς βλάσφημος.

Καὶ αὐτοὶ ἐξελέξαντο τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἠ ψυχὴ αὐτῶν ἠθέλησεν. 4 Καὶ ἐγὼ ἐκλέξομαι τὰ ἐμπαίγματα αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας ἀνταποδώσω αὐτοῖς· ὅτι ἐκάλεσα αὐτούς, καὶ οὐχ ὑπήκουσάν μου· ἐλάλησα καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην, ἐξελέξαντο.

5 Ἀκούσατε ῥήματα Κυρίου οἱ τρέμοντες τὸν λόγον αὐτοῦ· εἶπατε ἀδελφοὶ ὑμῶν τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ βδελυσσομένοις, ἵνα τὸ ὄνομα Κυρίου δοξασθῆ, καὶ ὀφθῆ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῶν, καὶ ἐκείνοι αἰσχυρθήσονται.

6 Φωνὴ κραυγῆς ἐκ πόλεως, φωνὴ ἐκ ναοῦ, φωνὴ Κυρίου ἀνταποδιδόντος ἀνταπόδοσιν τοῖς ἀντικειμένοις. 7 Πρὶν τὴν ὠδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἐλθεῖν τὸν πόνον τῶν ὠδίνων, ἐξέφηγε καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. 8 Τίς ἤκουσε τοιοῦτο, καὶ τίς ἐώρακεν οὕτως; εἰ ὠδινε γῆ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἢ καὶ ἐτέχθη ἔθνος εἰς ἅπαξ, ὅτι ὠδινε καὶ ἔτεκε Σιών τὰ παιδιά αὐτῆς; 9 Ἐγὼ δὲ ἔδωκα τὴν προσδοκίαν ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἶπε Κύριος· οὐκ ἰδοὺ ἐγὼ γεννώσαν καὶ στείραν ἐποίησα; εἶπεν ὁ Θεός σου.

10 Εὐφράνηθι Ἰερουσαλὴμ, καὶ πανηγυρίσατε ἐν αὐτῇ πάντες οἱ ἀγαπῶντες αὐτὴν, χάριτε ἅμα αὐτῇ χαρᾷ πάντες ὅσοι πενθεῖτε ἐπ' αὐτῇ, 11 ἵνα θηλάσητε, καὶ ἐμπλησθῆτε ἀπὸ μαστοῦ παρακλήσεως αὐτῆς, ἵνα ἐκθηλάσαντες τραφήσητε ἀπὸ εἰσόδου δόξης αὐτῆς.

12 Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκκλίνω εἰς αὐτούς ὡς ποταμὸς εἰρήνης, καὶ ὡς χειμάρρους ἐπικλύζων δόξαν ἐθνῶν· τὰ παιδιά αὐτῶν ἐπ' ὠμων ἀρθήσονται, καὶ ἐπὶ γονάτων παρακληθήσονται. 13 Ὡς εἴ τινα μήτηρ παρακαλέσει, οὕτω καὶ γὰρ παρακαλέσω ὑμᾶς, καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ παρακληθήσεσθε. 14 Καὶ ὤψεσθε, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ τὰ ὀστά ὑμῶν ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ· καὶ γνωσθήσεται ἡ χεὶρ Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν, καὶ ἀπειλήσει τοῖς ἀπειθοῦσιν.

15 Ἴδοὺ γὰρ Κύριος ὁ βους πῦρ ἤξει, καὶ ὡς καταίγισ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ἀποδοῦναι ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν αὐτοῦ, καὶ ἀποσκορακισμόν αὐτοῦ ἐν φλογὶ πυρός. 16 Ἐν γὰρ τῷ πυρὶ Κυρίου κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πᾶσα σὰρξ· πολλοὶ τραυματῖαι ἔσονται ὑπὸ Κυρίου.

17 Οἱ ἀγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι εἰς τοὺς κήπους, καὶ ἐν τοῖς προθύροις ἔσθοντες κρέας ὕειον, καὶ τὰ βδελύγματα, καὶ τὸν μῦν, ἐπιτοαυτὸ ἀναλωθήσονται, εἶπε Κύριος. 18 Καὶ γὰρ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὸν λογισμόν αὐτῶν· ἔρχομαι συναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας, καὶ ἤξουσι καὶ ὄψονται τὴν δόξαν μου. 19 Καὶ καταλείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖον, καὶ ἐξαποστελώ ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους εἰς τὰ ἔθνη,

εἰς Θαρσίς, καὶ Φοῦδ, καὶ Λοῦδ, καὶ Μοσόχ, καὶ εἰς Θοβέλ, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰς νήσους τὰς πόρρω, οἳ οὐκ ἀκηκόασί μου τὸ ὄνομα, οὔτε ἐωράκασί μου τὴν δόξαν· καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς ἔθνεσι,²⁰ καὶ ἄξουσι τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν δῶρον Κυρίῳ, μεθ' ἵππων καὶ ἄρματων ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, εἶπε Κύριος, ὡς ἀνεπέγκαισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν ἐμοὶ μετὰ ψαλμῶν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου.²¹ Καὶ ἀπ' αὐτῶν λήμψομαι ἱερεῖς καὶ Λευίτας, εἶπε Κύριος.

²² Ὃν τρόπον γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινὴ, ἃ ἐγὼ ποιῶ, μένει ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει Κύριος, οὕτω στήσεται τὸ σπέρμα ὑμῶν, καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν.²³ Καὶ ἔσται μὴν ἐκ μηνός, καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου, ἥξει πᾶσα σὰρξ τοῦ προσκυνῆσαι ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, εἶπεν Κύριος.²⁴ Καὶ ἐξελεύσονται καὶ ὄψονται τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν παραβεβηκότων ἐν ἐμοί· ὁ γὰρ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὄρασιν πάση σαρκί.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ

¹ ΤΟ ῥῆμα τοῦ Θεοῦ ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ἱερειάν τὸν του Χελκίου, ἐκ τῶν ἱερέων, ὃς κατώκει ἐν Αναθὼθ ἐν γῇ Βενιαμίν, ² ὡς ἐγενήθη λόγος τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτὸν, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσία υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα, ἔτους τρισκαιδεκάτου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ἕως ἐνδεκάτου ἔτους τοῦ Σεδεκία υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ἕως τῆς αἰχμαλωσίας Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί.

⁴ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς αὐτόν· ⁵ Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ, ἐπίσταμαί σε, καὶ πρὸ τοῦ σε ἐξελεθεῖν ἐκ μήτρας, ἡγάκᾳ σε, προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε.

⁶ Καὶ εἶπα, ὁ ὢν δέσποτα, Κύριε, ἰδοὺ οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν, ὅτι νεώτερος ἐγὼ εἰμι. ⁷ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, μὴ λέγε, ὅτι νεώτερος ἐγὼ εἰμι, ὅτι πρὸς πάντας οὓς ἐὰν ἐξαποστείλω σε, πορεύσῃ, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαί σοι, λαλήσεις. ⁸ Μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει Κύριος. ⁹ Καὶ ἐξέτεινε Κύριος τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς με, καὶ ἤψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἰδοὺ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου.

¹⁰ Ἴδου καθέστακά σε σήμερον ἐπὶ ἔθνη καὶ ἐπὶ βασιλείας, ἐκρίζουόν, καὶ κατασκάπτειν, καὶ ἀπολύειν, καὶ ἀνοικοδομεῖν, καὶ καταφυτεύειν.

¹¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, τί σὺ ὄραξ; καὶ εἶπα, βακτηρίαν καρυῖνην. ¹² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, καλῶς ἐώρακας, διότι ἐγρήγορα ἐγὼ ἐπὶ τοὺς λόγους μου τοῦ ποιῆσαι αὐτούς. ¹³ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς με, λέγων, τί σὺ ὄραξ; καὶ εἶπα, λέβητα ὑποκαϊόμενον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου Βορρᾶ. ¹⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἀπὸ προσώπου Βορρᾶ ἐκκαυθήσεται τὰ κακὰ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁵ Διότι ἰδοὺ ἐγὼ συνακλώ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἀπὸ Βορρᾶ, λέγει Κύριος· καὶ ἤξουσιν καὶ θήσουσιν ἕκαστος τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῶν πυλῶν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τεῖχη τὰ κύκλω αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα. ¹⁶ Καὶ λαλήσω πρὸς αὐτούς μετὰ κρίσεως, περὶ πάσης τῆς κακίας αὐτῶν, ὡς ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἔθυσαν θεοῖς ἄλλοτριούς, καὶ προσεκύνησαν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.

¹⁷ Καὶ σὺ περιζῶσαι τὴν ὄσφυν σου, καὶ ἀνάστηθι, καὶ εἰπὸ πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῆς ἐναντίον αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι, τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει Κύριος. ¹⁸ Ἴδου τέθεικά σε ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὡς πόλιν ὀχυρὰν καὶ ὡς τεῖχος χαλκοῦν, ὀχυρὸν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα, καὶ τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ, καὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. ¹⁹ Καὶ πολεμήσουσί σε, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ διότι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι, τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, εἶπε Κύριος.

2

² Καὶ εἶπε, τάδε λέγει Κύριος, ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου, καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου, τοῦ ἐξακολουθήσαι σε τῷ ἀγίῳ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος. ³ Ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ, ἀρχὴ γεννημάτων αὐτοῦ· πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὸν πλημμελήσουσι, κακὰ ἤξει ἐπ' αὐτούς, φησὶ Κύριος.

⁴ Ἀκούσατε λόγον Κυρίου οἴκου Ἰακώβ, καὶ πᾶσα πατριὰ οἴκου Ἰσραὴλ. ⁵ Τάδε λέγει Κύριος, τί εὕροσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν ἐμοὶ πλημμέλημα, ὅτι ἀπέστησαν μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν; ⁶ Καὶ οὐκ εἶπαν, ποῦ ἐστι Κύριος, ὁ ἀναγαγὼν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὁ καθοδηγήσας ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ ἀπειρῶ καὶ ἀβάτω, ἐν γῇ ἀνύδρω καὶ ἀκάρπῳ, ἐν γῇ ἣ οὐ διώδωσεν ἐν αὐτῇ ἀνὴρ εὐθὴν, καὶ οὐ κατώκησεν ἄνθρωπος ἐκεῖ; ⁷ Καὶ ἤγαγον ὑμᾶς εἰς τὸν Κάρμηλον, τοῦ φαγεῖν ὑμᾶς τοὺς καρπούς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ· καὶ εἰσήλθετε, καὶ ἐμίανατε τὴν γῆν μου, καὶ τὴν κληρονομίαν μου ἔθεσθε εἰς βδέλυγμα.

⁸ Οἱ ἱερεῖς οὐκ εἶπαν, ποῦ ἐστι Κύριος; καὶ οἱ ἀντεχόμενοι τοῦ νόμου, οὐκ ἠπίσταντό με, καὶ οἱ ποιμένες ἡσέβουν εἰς ἐμέ, καὶ οἱ προφῆται ἐπροφήτευσαν τῇ Βάαλ, καὶ ὀπίσω ἀνωφελοῦς ἐπορεύθησαν.

⁹ Διατοῦτο ἔτι κριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν ὑμῶν κριθήσομαι. ¹⁰ Διότι ἔλθετε εἰς νήσους Χεττειμ, καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηδάρ ἀποστείλατε, καὶ νοήσατε σφόδρα, καὶ ἴδετε εἰ γέγονε τοιαῦτα· ¹¹ εἰ ἀλλάξωνται ἔθνη θεοὺς αὐτῶν, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί· ὁ δὲ λαὸς μου ἠλλάξατο τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐξ ἧς οὐκ ὠφελήθησονται. ¹² Ἐξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐφριξεν

ἐπὶ πλείων σφόδρα, λέγει Κύριος. ¹³ Ὅτι δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν ὁ λαός μου· ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καὶ ὠρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους συντετριμμένους, οἳ οὐκ ἐπιπλήθονται ὕδωρ συνέχειν.

¹⁴ Μὴ δοῦλόσ ἐστιν Ἰσραὴλ, ἡ οἰκογενὴς ἐστὶ; διατί εἰς προνομὴν ἐγένετο; ¹⁵ Ἐπ' αὐτὸν ὠρούοντο λέοντες, καὶ ἔδωκαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, οἳ ἔταξαν τὴν γῆν αὐτοῦ εἰς ἔρημον, καὶ αἱ πόλεις αὐτοῦ κατεσκάφησαν, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι. ¹⁶ Καὶ υἱοὶ Μέρμεως καὶ Τάφνας ἐγνωσάν σε, καὶ κατέπειζόν σου. ¹⁷ Οὐχὶ ταῦτα ἐποίησέ σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ; λέγει Κύριος ὁ Θεός σου.

¹⁸ Καὶ νῦν τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Αἰγύπτου τοῦ πεῖν ὕδωρ Γηῶν; καὶ τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Ἀσσυρίων τοῦ πεῖν ὕδωρ ποταμῶν; ¹⁹ Παιδεύσει σε ἡ ἀποστασία σου, καὶ ἡ κακία σου ἐλέγξει σε· καὶ γνώθι, καὶ ἴδε, ὅτι πικρὸν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου· καὶ οὐκ εὐδόκησα ἐπὶ σοί, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου.

²⁰ Ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν ζυγόν σου, καὶ διέσπασας τοὺς δεσμούς σου, καὶ εἶπας, οὐ δουλεύσω σοι ἀλλὰ πορεύσομαι ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου κατασκίου, ἐκεῖ διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μου. ²¹ Ἐγὼ δὲ ἐφύτευσά σε ἄμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινήν· πῶς ἐστράφης εἰς πικρίαν ἢ ἄμπελος ἢ ἀλλοτρία; ²² Ἐὰν ἀποπλύνῃ ἐν νίτρῳ, καὶ πληθυνῆς σεαυτῇ ποίαν, κεκληθίθωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει Κύριος.

²³ Πῶς ἐρεῖς, οὐκ ἐμίανθην, καὶ ὀπίσω τῆς Βάαλ οὐκ ἐπορεύθην; ἴδε τὰς ὁδοὺς σου ἐν τῷ πολυανδρίῳ, καὶ γνώθι τί ἐποίησας· ὅψε φωνὴ αὐτῆς ὠλόλυξε. ²⁴ Τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐπλάτυνεν ἐφ' ὕδατα ἐρήμου, ἐν ἐπιθυμίᾳ ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο, παρεδόθη, τίς ἐπιστρέφει αὐτήν; πάντες οἱ ζητούντες αὐτήν οὐ κοπάσονται, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς εὐρήσουσιν αὐτήν. ²⁵ Ἀπόστρεψον τὸν πόδα σου ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας, καὶ τὸν φάρυγγά σου ἀπὸ δίψους· ἡ δὲ εἶπεν ἀνδριοῦμαι, ὅτι ἡγαπήκει ἀλλοτρίους, καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἐπορεύετο.

²⁶ Ὡς αἰσχρὴν κλέπτο ὅταν ἄλῳ, οὕτως αἰσχυνθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν. ²⁷ Τῷ ξύλῳ εἶπαν, ὅτι πατήρ μου εἶ σὺ, καὶ τῷ λίθῳ, σὺ ἐγέννησάς με· καὶ ἔστρεψαν ἐπ' ἐμέ νῶτα, καὶ οὐ πρόσωπα αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν ἐροῦσιν, ἀνάστα καὶ σώσον ἡμᾶς. ²⁸ Καὶ ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ σου, οὓς ἐποίησας σεαυτῶν; εἰ ἀναστήσονται καὶ σώσουσιν ἐν καιρῷ τῆς κακώσεώς σου; ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεων σου ἦσαν θεοὶ σου Ἰούδα, καὶ κατ' ἀριθμὸν διόδων τῆς Ἰερουσαλὴμ ἔθουον τῇ Βάαλ. ²⁹ Ἰνατί λαλεῖτε πρὸς μέ; πάντες ὑμεῖς ἡσεβήσατε, καὶ πάντες ὑμεῖς ἠνομήσατε εἰς ἐμέ, λέγει Κύριος. ³⁰ Μάτην ἐπάταξα τὰ τέκνα ὑμῶν, παιδεῖαν οὐκ ἐδέξασθε, μάχαιρα κατέφαγε τοὺς προφῆτας ὑμῶν ὡς λέων ὀλοθρεύων, καὶ οὐκ ἐφοβήθητε.

³¹ Ἀκούσατε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος, μὴ ἔρημος ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ ἡ γῆ κεχερωσμένη; διατί εἶπεν ὁ λαός μου, οὐ κυριευθησόμεθα, καὶ οὐχ ἤξομεν πρὸς σέ ἔτι; ³² Μὴ ἐπιπλήσεται νύμφη τὸν κόσμον αὐτῆς, καὶ παρθένος τὴν στηθοδεσμίδα αὐτῆς; ὁ δὲ λαός μου ἐπελάθετό μου ἡμέρας ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ³³ Τί ἔτι καλὸν ἐπιτηρεύσεις ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, τοῦ ζητῆσαι ἀγάπησιν; οὐχ οὕτως· ἀλλὰ καὶ σὺ ἐπονηρεύσω τοῦ μίαναι τὰς ὁδοὺς σου, ³⁴ καὶ ἐν ταῖς χερσὶ σου εὐρέθησαν αἵματα ψυχῶν ἀθῶων· οὐκ ἐν διορύγμασιν εὗρον αὐτοὺς, ἀλλ' ἐπὶ πάσῃ δρυί. ³⁵ Καὶ εἶπας, ἀθῶός εἰμι, ἀλλὰ ἀποστραφήτω ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

Ἴδου ἐγὼ κρίνομαι πρὸς σέ, ἐν τῷ λέγειν σε, οὐχ ἡμαρτον· ³⁶ Ὅτι κατεφρόνησας σφόδρα τοῦ δευτερώσαι τὰς ὁδοὺς σου· καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καταισχυνήθη, καθὼς κατησχύνθη ἀπὸ Ἀσσοῦρ· ³⁷ ὅτι καὶ ἐντεῦθεν ἐξελεύσῃ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου· ὅτι ἀπόωσατο Κύριος τὴν ἐλπίδα σου, καὶ οὐκ εὐδοθήσῃ ἐν αὐτῇ.

3

¹ Ἐὰν ἐξαποστείλῃ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ, μὴ ἀνακάμπτοσα ἀνακάμψῃ πρὸς αὐτὸν ἔτι; οὐ μαινομένη μανθήσεται ἡ γυνὴ ἐκείνη; καὶ σὺ ἐξεπόρνευσας ἐν ποίεσι πολλοῖς, καὶ ἀνέκαμπτες πρὸς μέ, λέγει Κύριος. ² Ἄρον τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς εὐθεῖαν, καὶ ἴδε, ποῦ οὐχὶ ἐξεφύρθης· ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς ἐκάθισας αὐτοῖς ὡσεὶ κορώνῃ ἐρημουμένη, καὶ ἐμίανας τὴν γῆν ἐν ταῖς πορείαις σου καὶ ἐν ταῖς κακίαις σου, ³ καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα σεαυτῆ· ὅψις πόρνης ἐγένετό σου, ἀπνηραιοχύντησας πρὸς πάντας.

⁴ Οὐχ ὡς οἶκόν με ἐκάλεσας, καὶ πατέρα καὶ ἀρχηγὸν τῆς παρθενίας σου; ⁵ Μὴ διαμενεῖς εἰς τὸν αἰῶνα, ἢ φυλαχθῆσεται εἰς νίκος; ἴδου ἐλάλησας, καὶ ἐποίησας τὰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ ἠδυνάσθης.

⁶ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσείου τοῦ βασιλέως, εἶδες ἃ ἐποίησέ μοι ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραὴλ; ἐπορεύθησαν ἐπὶ πᾶν ὄρος ὑψηλόν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, καὶ ἐπόρνευσαν ἐκεῖ. ⁷ Καὶ εἶπα, μετὰ τὸ πορνεύσαι αὐτὴν ταῦτα πάντα, πρὸς με ἀνάστρεψον· καὶ οὐκ ἀνέστρεψε· καὶ εἶδε τὴν ἀσυνθεσίαν αὐτῆς ἢ ἀσυνθετος Ἰούδα. ⁸ Καὶ εἶδον, ὅτι περὶ πάντων ὧν κατελήφθη ἐν οἷς ἐμοίχαστο ἡ κατοικία Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαπέστειλα αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς· καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσυνθετος Ἰούδα, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐπόρνευσε καὶ αὐτῇ. ⁹ καὶ ἐγένετο εἰς οὐθὲν ἡ πορνεία αὐτῆς, καὶ ἐμοίχευσε τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον. ¹⁰ Καὶ ἐν πᾶσι τοῖσι οὐκ ἐπεστράφη πρὸς με ἡ ἀσυνθετος Ἰούδα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ ψεύδει.

¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἐδικαίωσε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς ἀσυνθέτου Ἰούδα. ¹² Πορεύου καὶ ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Βορρᾶν, καὶ ἐρεῖς, ἐπιστράφητι πρὸς με ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος· καὶ μὴ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἐλεήμων ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος, καὶ οὐ μνησιῶ ὑμῖν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ Πλὴν, γνῶθι τὴν ἀδικίαν σου, ὅτι εἰς Κύριον τὸν Θεόν σου ἠσέβησας, καὶ διεέχθας τὰς ὁδοὺς σου εἰς ἄλλοτρίους ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, τῆς δὲ φωνῆς μου οὐχ ὑπήκουσας, λέγει Κύριος. ¹⁴ Ἐπιστράφητε υἱοὶ ἀφροσθηκότες, λέγει Κύριος, διότι ἐγὼ κατακυριεύσω ὑμῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἕνα ἐκ πόλεως καὶ δύο ἐκ πατριάς, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς Σιών, ¹⁵ καὶ δώσω ὑμῖν ποιμένας κατὰ τὴν καρδίαν μου, καὶ ποιμανοῦσιν ὑμᾶς ποιμαίνοντες μετ' ἐπιστήμης.

¹⁶ Καὶ ἔσται ἐὰν πληθῶνῆτε, καὶ ἀύξηθῆτε ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει Κύριος, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, κιβωτὸς διαθήκης ἁγίου Ἰσραὴλ, οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ καρδίαν, οὐκ ὀνομασθήσεται, οὐδὲ ἐπισκεφθήσεται, καὶ οὐ ποιηθήσεται ἔτι. ¹⁷ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καλέσουσι τὴν Ἱερουσαλήμ, Θρόνον Κυρίου· καὶ συναχθήσονται πάντα τὰ ἔθνη εἰς αὐτήν, καὶ οὐ πορεύονται ἔτι ὅπισω τῶν ἐνθυμημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρίας.

¹⁸ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις συνελεύονται ὁ οἶκος Ἰούδα ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἤξουσιν ἐπιτοαυτὸ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν ἐπὶ τὴν γῆν, ἣν κατεκληρονόμησα τοὺς πατέρας αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ ἐγὼ εἶπα, γένοιτο Κύριε· ὅτι τάξω σε εἰς τέκνα, καὶ δώσω σοι γῆν ἐκλεκτὴν, κληρονομίαν Θεοῦ παντοκράτορος ἐθνῶν· καὶ εἶπα, πατέρα καλέσετέ με, καὶ ἀπ' ἐμοῦ οὐκ ἀποστραφήσεθε. ²⁰ Πλὴν ὡς ἄθετεῖ γυνὴ εἰς τὸν συνόντα αὐτῆ, οὕτως ἠθέτησεν εἰς ἐμέ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος.

²¹ Φωνὴ ἐκ χειλέων ἠκούσθη κλαυθμοῦ καὶ δεήσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι ἠδίκησαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ἐπελάθοντο Θεοῦ ἁγίου αὐτῶν. ²² Ἐπιστράφητε υἱοὶ ἐπιστρέφοντες, καὶ ἴσασθε τὰ συντρίμματα ὑμῶν.

Ἰδοὺ δοῦλοι ἡμεῖς ἐσόμεθά σοι· ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶ. ²³ Ὅντως εἰς ψεῦδος ἦσαν οἱ βουνοὶ, καὶ ἡ δύναμις τῶν ὀρέων, πλὴν διὰ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἡ σωτηρία τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁴ Ἡ δὲ αἰσχρὴ κατηνάλωσε τοὺς μόχθους τῶν πατέρων ἡμῶν, ἀπὸ νεότητος ἡμῶν, τὰ πρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς μόσχους αὐτῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν. ²⁵ Ἐκοιμήθημεν ἐν τῇ αἰσχρῇ ἡμῶν, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς ἡ ἀτιμία ἡμῶν, διότι ἔναντι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἠμάρτομεν ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀπὸ νεότητος ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ οὐχ ὑπήκουσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

4

¹ Ἐὰν ἐπιστραφῇ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος, πρὸς με, ἐπιστραφήσεται· καὶ ἐὰν περιέλθῃ τὰ βδελύγματα αὐτοῦ ἐκ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου μου εὐλαβηθῇ, ² καὶ ὁμῶση, Ζῆ Κύριος, μετὰ ἀληθείας ἐν κρίσει καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ εὐλογήσουσιν ἐν αὐτῷ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῷ αἰνέσουσι τῷ Θεῷ ἐν Ἱερουσαλήμ.

³ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος τοῖς ἀνδράσιν Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, νεώσατε ἑαυτοῖς νεώματα, καὶ μὴ σπεῖρητε ἐπ' ἀκάνθαις. ⁴ Περιτμήθητε τῷ Θεῷ ὑμῶν, καὶ περιτέμεθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ, μὴ ἐξέλθῃ ὡς πῦρ ὁ θυμὸς μου, καὶ ἐκκαυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων, ἀπὸ προσώπου πονηρίας ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν.

⁵ Ἀναγγεῖλατε ἐν τῷ Ἰούδα, καὶ ἀκουσθήτω ἐν Ἱερουσαλήμ· εἶπατε, σημάνατε ἐπὶ τῆς γῆς σάλπιγγι, κεκράξατε μέγα· εἶπατε, συνάχθητε, καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς

πόλεις τὰς τειχήρεις. ⁶ Αναλαβόντες φεύγετε εἰς Σιών· σπεύσατε, μὴ στήητε, ὅτι κακὰ ἐγὼ ἐπάγω ἀπὸ Βορρά, καὶ συντριβὴν μεγάλην. ⁷ Ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ἐξολοθρεύων ἔθνη ἐξῆρε, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, τοῦ θεῖναι τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν· καὶ αἱ πόλεις καθαρθήσονται, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτάς. ⁸ Ἐπὶ τούτοις περιζώσαθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε, καὶ ἀλαλάξατε, διότι οὐκ ἀπεστράφη ὁ θεὸς Κυρίου ἀφ' ὑμῶν. ⁹ Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἀπολείται ἡ καρδία τοῦ βασιλέως, καὶ ἡ καρδία τῶν ἀρχόντων, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκστήσονται, καὶ οἱ προφῆται θαυμάσονται.

¹⁰ Καὶ εἶπα, ὦ δέσποτα Κύριε, ἅρα γε ἀπατῶν ἠπάτησας τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, λέγων, εἰρήνη ἔσται, καὶ ἰδοὺ ἤψατο ἡ μάχιρα ἕως τῆς ψυχῆς αὐτῶν.

¹¹ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐροῦσι τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τῇ Ἱερουσαλήμ, πνεῦμα πλανήσεως ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὁδὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου, οὐκ εἰς καθαρὸν, οὐδ' εἰς ἅγιον. ¹² Πνεῦμα πληρώσεως ἤξει μοι· νῦν δὲ ἐγὼ λαλῶ κρίματά μου πρὸς αὐτούς. ¹³ Ἴδου ὡς νεφέλη ἀναβήσεται, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἄρματα αὐτοῦ, κουφότεροι αἰτῶν οἱ ἵπποι αὐτοῦ· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι ταλαιπωροῦμεν.

¹⁴ Απόπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν καρδίαν σου Ἱερουσαλήμ, ἵνα σωθῆς· ἕως πότε ὑπάρχουσιν ἐν σοὶ διαλογισμοὶ πόνων σου; ¹⁵ Διότι φωνὴ ἀγγέλλοντος ἐκ Δαν ἤξει, καὶ ἀκουσθήσεται πόνος ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ. ¹⁶ Ἀναμνήσατε ἔθνη, ἰδοὺ ἤκασιν· ἀναγγεῖλατε ἐν Ἱερουσαλήμ, συστροφαὶ ἔρχονται ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα φωνὴν αὐτῶν. ¹⁷ Ὡς φυλάσσουντες ἀγρόν, ἐγένοντο ἐπ' αὐτὴν κύκλω, ὅτι ἐμοῦ ἠμέλησας, λέγει Κύριος. ¹⁸ Αἱ ὁδοὶ σου καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά σου ἐποίησαν ταυτὰ μοι· αὐτὴ ἡ κακία σου, ὅτι πικρά, ὅτι ἤψατο ἕως τῆς καρδίας σου.

¹⁹ Τὴν κοιλίαν μου, τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, καὶ τὰ αισθητήρια τῆς καρδίας μου, μαιμάσσει ἡ ψυχὴ μου, σπαράσσεται ἡ καρδία μου· οὐ σιωπήσομαι, ὅτι φωνὴν σάλπιγγος ἤκουσεν ἡ ψυχὴ μου, κραυγὴν πολέμου ²⁰ καὶ ταλαιπωρίας συντριμμῶν ἐπικαλεῖται, ὅτι τεταλαιπώρηκε πᾶσα ἡ γῆ, ἄφων τεταλαιπώρηκεν ἡ σκηνὴ, διεσπάσθησαν αἱ δέρβρες μου. ²¹ Ἔως πότε ὄψομαι φεύγοντας ἀκούων φωνὴν σαλπίνγων;

²² Διότι οἱ ἠγοῦμενοι τοῦ λαοῦ μου ἐμὲ οὐκ ᾔδεισαν· υἱοὶ ἄφρονές εἰσι καὶ οὐ συνετοὶ, σοφοὶ εἰσι τοῦ κακοποιῆσαι, τὸ δὲ καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἐπέγνωσαν.

²³ Ἐπέβλεπα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ οὐθὲν, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐκ ἦν τὰ φῶτα αὐτοῦ. ²⁴ Εἶδον τὰ ὄρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάντας τοὺς βουνοὺς ταρασσομένους. ²⁵ Ἐπέβλεψα, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἄνθρωπος, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπτοεῖτο. ²⁶ Εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁ Κάρμηλος ἔρημος, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις ἐμπεπυρισμέναι πυρὶ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ ἠφανίσθησαν.

²⁷ Τάδε λέγει Κύριος, ἔρημος ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, συντέλειαν δὲ οὐ μὴ ποιήσω. ²⁸ Ἐπὶ τούτοις πενθεῖτω ἡ γῆ, καὶ συσκοτασάτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν· διότι ἐλάλησα, καὶ οὐ μετανοήσω, ὠρμησα, καὶ οὐκ ἀποστρέψω ἀπ' αὐτῆς. ²⁹ Ἀπὸ φωνῆς ἱππέως, καὶ ἐντεταμένου τόξου ἀνεχώρησε πᾶσα ἡ χώρα· εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰ ἄλσθ ἐκρύβησαν, καὶ ἐπὶ τὰς πέτρας ἀνέβησαν· πᾶσα πόλις ἐγκατελείφθη, οὐ κατῶκει ἐν αὐταῖς ἄνθρωπος. ³⁰ Καὶ σὺ τί ποιήσεις; ἐὰν περιβάλη κόκκινον, καὶ κοσμήσῃ κόσμῳ χρυσοῦ· ἐὰν ἐγχρίσῃ στίβι τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἰς μάταιον ὠραϊσμός σου· ἀπόψαντό σε οἱ ἔρασταί σου, τὴν ψυχὴν σου ζητοῦσιν.

³¹ Ὅτι φωνὴν ὡς ὠδινοῦσης ἤκουσα τοῦ στεναγμοῦ σου, ὡς πρωτοτοκούσης· φωνὴ θυγατρὸς Σιών ἐκλυθήσεται, καὶ παρήσει τὰς χεῖρας αὐτῆς· οἶμοι ἐγὼ, ὅτι ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τοῖς ἀνηρημέοις.

5

¹ Περιδράμετε ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἴδετε, καὶ γνῶτε, καὶ ζητήσατε ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, ἐὰν εὑρήτε, εἰ ἔστι ποῖον κρίμα, καὶ ζητῶν πίστιν· καὶ ἴλεως ἔσομαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος. ² Ζῆ Κύριος, λέγουσι, διατοῦτο οὐκ ἐν ψεύδεισιν ὁμνύουσιν; ³ Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς πίστιν· ἐμαστίγωσας αὐτούς, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν, συνετέλεσας αὐτούς, καὶ οὐκ ἠθέλησαν δέξασθαι παιδείαν· ἐστερέωσαν τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὑπὲρ πέτραν, καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἐπιστραφῆναι. ⁴ Καὶ ἐγὼ εἶπα, ἴσως πτωχοὶ εἰσι, διότι οὐκ ἔδυσάσθησαν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν ὁδὸν Κυρίου, καὶ κρίσιν Θεοῦ. ⁵ Πορεύσομαι πρὸς τοὺς ἀδρούς, καὶ λαλήσω αὐτοῖς, ὅτι αὐτοὶ ἐπέγνωσαν ὁδὸν Κυρίου, καὶ κρίσιν Θεοῦ· καὶ ἰδοὺ ὁμοθυμαδὸν συνέτριψαν ζυγὸν, διέρρηξαν δεσμούς.

⁶ Διατοῦτο ἔπαισεν αὐτούς λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ, καὶ λύκος ἕως τῶν οἰκιῶν ὠλόθρευεν αὐτούς, καὶ πάρδαλις ἐγρηγόρησεν ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῶν· πάντες οἱ

ἐκπορευόμενοι ἀπ' αὐτῶν θηρευθήσονται, ὅτι ἐπλήθυναν ἀσεβείας αὐτῶν, ἴσχυσαν ἐν ταῖς ἀποστροφαῖς αὐτῶν. ⁷ Ποία τούτων ἴλεως γένωμαί σοι; οἱ υἱοὶ σου ἐγκατέλιπόν με, καὶ ὤμουν ἐν τοῖς οὐκ οὔσι θεοῖς· καὶ ἐχόρτασα αὐτοὺς, καὶ ἐμοιχῶντο, καὶ ἐν οἴκοις πορνῶν κατέλυνον. ⁸ Ἴπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, ἔκαστος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐχρεμέτιζον. ⁹ Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι; λέγει Κύριος· ἢ ἐν ἔθναι τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχὴ μου;

¹⁰ Ἀνάβητε ἐπὶ τοὺς προμαχῶνας αὐτῆς, καὶ κατασκάψατε, συντέλειαν δὲ μὴ ποιήσητε· ὑπολίπεσθε τὰ ὑποστηρίγματα αὐτῆς, ὅτι τοῦ Κυρίου εἰσίν. ¹¹ Ὅτι ἀθετῶν ἠθέτησεν εἰς ἐμὲ, λέγει Κύριος, οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ οἶκος Ἰούδα ¹² ἐψεύσατο τῷ Κυρίῳ αὐτῶν, καὶ εἶπαν, οὐκ ἔστι ταῦτα· οὐχ ἦξει ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, καὶ μάχαιραν καὶ λιμὸν οὐκ ὁψόμεθα. ¹³ Οἱ προφήται ἡμῶν ἦσαν εἰς ἄνεμον, καὶ λόγος Κυρίου οὐχ ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς.

¹⁴ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἀνθ' ὧν ἐλαλήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου πῦρ, καὶ τὸν λαὸν τοῦτον ζύλα, καὶ καταφάγεται αὐτούς. ¹⁵ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς ἔθνος πόρρωθεν, οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος, ἔθνος οὗ οὐκ ἀκούσει τῆς φωνῆς τῆς γλώσσης αὐτοῦ. ¹⁶ Πάντες ἰσχυροὶ, καὶ κατέδονται τὸν θερισμὸν ὑμῶν, ¹⁷ καὶ τοὺς ἄρτους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ κατέδονται τὰ πρόβατα ὑμῶν, καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς ἀμπελώνας ὑμῶν, καὶ τοὺς συκῶνας ὑμῶν, καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν· καὶ ἀλοήσουσι τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς ὑμῶν, ἐφ' αἷς ὑμεῖς πεποιθήσατε ἐπ' αὐταῖς, ἐν ῥομφαίᾳ. ¹⁸ Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς σου, οὐ μὴ ποιήσω ὑμᾶς εἰς συντέλειαν.

¹⁹ Καὶ ἔσται ὅταν εἴπητε, τίνος ἔνεκεν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν πάντα ταῦτα; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, ἀνθ' ὧν ἐδουλεύσατε θεοῖς ἄλλοτρίοις ἐν τῇ γῆ ὑμῶν, οὕτως δουλεύετε ἄλλοτρίοις ἐν τῇ γῆ οὐχ ὑμῶν.

²⁰ Ἀναγγεῖλατε ταῦτα εἰς τὸν οἶκον Ἰακώβ, καὶ ἀκουσθήτω ἐν τῷ οἴκῳ Ἰούδα. ²¹ Ἀκούσατε δὴ ταῦτα λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος, ὀφθαλμοὶ αὐτοῖς καὶ οὐ βλέπουσιν, ὦτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσι. ²² Μὴ ἐμὲ οὐ φοβηθήσεσθε; λέγει Κύριος· ἢ ἀπὸ προσώπου μου οὐκ εὐλαβηθήσεσθε; τὸν τάξαντα ἄμμον ὄριον τῆς θαλάσσης, πρόσταγμα αἰώνιον, καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτὸ, καὶ παραχθήσεται, καὶ οὐκ ἀνομήσεται· καὶ ἠχῆσουσι τὰ κύματα αὐτῆς, καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτὸ.

²³ Τῷ δὲ λαῷ τούτῳ ἐγενήθη καρδία ἀνήκοος καὶ ἀπειθῆς, καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἀπήλθοσαν, ²⁴ καὶ οὐκ εἶπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, φοβηθῶμεν δὴ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν δίδοντα ἡμῖν ὑετὸν πρῶϊμον καὶ ὄψιμον, κατὰ καιρὸν πληρώσεως προστάγματος θερισμοῦ, καὶ ἐφύλαξεν ἡμῖν. ²⁵ Αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ἀπέστησαν τὰ ἀγαθὰ ἐφ' ὑμῶν. ²⁶ Ὅτι εὐρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου ἀσεβεῖς, καὶ παγίδας ἔστησαν τοῦ διαφθεῖραι ἄνδρας, καὶ συναλαμβάνουσαν.

²⁷ Ὡς παγὶς ἐφεσταμένη πλήρης πετεινῶν, οὕτως οἱ οἴκοι αὐτῶν πλήρεις δόλου· διατοῦτο ἐμεγαλύνθησαν, καὶ ἐπλούτησαν, ²⁸ καὶ παρέβησαν κρίσιν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ὀρφανοῦ, καὶ κρίσιν χήρας οὐκ ἐκρίνουσαν. ²⁹ Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι; λέγει Κύριος· ἢ ἐν ἔθναι τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχὴ μου;

³⁰ Ἐκστασις καὶ φρικτὰ ἐγενήθη ἐπὶ τῆς γῆς. ³¹ Οἱ προφῆται προφητεῖουσι ἄδικα, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ὁ λαὸς μου ἠγάπησεν οὕτως· καὶ τί ποιήσετε εἰς τὰ μετὰ ταῦτα;

6

¹ Ἐνισχύσατε υἱοὶ Βενιαμὴν ἐκ μέσου τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν Θεοκουὲ σημάνατε σάλπιγγι, καὶ ὑπὲρ Βαιθαχαρμὰ ἄρατε σημεῖον, ὅτι κακὰ ἐκκέκυφεν ἀπὸ Βορῶᾶ, καὶ συντριβὴ μεγάλη γίνεται· ² καὶ ἀφαιρεθήσεται τὸ ὕψος θυγατρὸς Σιών. ³ Εἰς αὐτὴν ἤξουσι ποιμένες, καὶ τὰ ποίμνια αὐτῶν· καὶ πῆξουσιν ἐπ' αὐτὴν σκηρὰς κύκλω, καὶ ποιμανοῦσιν ἕκαστος τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

⁴ Παρασκευάσασθε ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον, ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν μεσημβρίας· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι κέκλικεν ἡ ἡμέρα, ὅτι ἐκλείπουσιν αἱ σκιαί τῆς ἡμέρας. ⁵ Ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν νυκτὶ, καὶ διαφθείρωμεν τὰ θεμέλια αὐτῆς.

⁶ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, ἔκκοψον τὰ ξύλα αὐτῆς, ἔκχεον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ δύναμι· ὦ πόλις ψευδῆς, ὅλη καταδυναστεία ἐν αὐτῇ. ⁷ Ὡς ψύχει λάκκος ὕδωρ, οὕτω ψύχει κακία αὐτῆς· ἀσέβεια καὶ ταλαιπωρία ἀκουσθήσεται ἐν αὐτῇ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς διαπαντός.

⁸ Πόνω και μάστιγι παιδευθήσῃ Ἱερουσαλήμ, μὴ ἀποστῆ ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ σοῦ, μὴ ποιήσω σε ἄβατον γῆν, ἥτις οὐ κατοικισθῆ.

⁹ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, καλαμᾶσθε, καλαμᾶσθε ὡς ἄμπελον τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψατε ὡς ὁ τρυγῶν ἐπὶ τὸν κάρταλλον αὐτοῦ. ¹⁰ Πρὸς τίνα λαλήσω, καὶ διαμαρτύρωμαι, καὶ εἰσακούσεται; ἰδοὺ ἀπερίτμητα τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ οὐ δυνήσονται ἀκούειν· ἰδοὺ τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὄνειδισμόν, οὐ μὴ βουληθῶσιν αὐτό.

¹¹ Καὶ τὸν θυμόν μου ἐπλησα, καὶ ἐπέσχον, καὶ οὐ συντελέσα αὐτούς· ἐκγεῶ ἐπὶ νήπια ἐξῶθεν, καὶ ἐπὶ συναγωγὴν νεανίσκων ἅμα, ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνὴ συλληφθήσονται, πρεσβύτερος μετὰ πλήρους ἡμερῶν. ¹² Καὶ μεταστραφήσονται αἱ οἰκίαι αὐτῶν εἰς ἐτέρους, ἀγροὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐπιτοαντὸ· ὅτι ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην, λέγει Κύριος.

¹³ Ὅτι ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ ἕως μεγάλου πάντες συντελέσαντο ἄνομα, ἀπὸ ἱερέως καὶ ἕως ψευδοπροφήτου πάντες ἐποίησαν ψευδίη. ¹⁴ Καὶ ἰῶτο σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου, ἐξοθενούντες καὶ λέγοντες, εἰρήνη εἰρήνη· καὶ οὐ ἐστὶν εἰρήνη; ¹⁵ Κατησχύνθησαν, ὅτι ἐξέλιπον· καὶ οὐδ' ὡς καταισχυνόμενοι κατησχύνθησαν, καὶ τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν· διατοῦτο πεσοῦνται ἐν τῇ πτώσει αὐτῶν, καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς ἀπολοῦνται, εἶπε Κύριος.

¹⁶ Τάδε λέγει Κύριος, στήτε ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς, καὶ ἴδετε, καὶ ἐρωτήσατε τρίβους Κυρίου αἰωνίους· καὶ ἴδετε ποία ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθὴ, καὶ βαδίζετε ἐν αὐτῇ, καὶ εὐρήσατε ἀγνισμόν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· Καὶ εἶπαν, οὐ πορευσόμεθα. ¹⁷ Καθέστακα ἐφ' ὑμᾶς σκοποῦς· ἀκούσατε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος· καὶ εἶπαν, οὐκ ἀκουσόμεθα.

¹⁸ Διὰ τοῦτο ἤκουσαν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια αὐτῶν. ¹⁹ Ἄκουε γῆ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακὰ, τὸν καρπὸν ἀποστροφῆς αὐτῶν, ὅτι τῶν λόγων μου οὐ προσέσχον, καὶ τὸν νόμον μου ἀπώσαντο. ²⁰ Ἰνατί μοι λίβανον ἐκ Σαβὰ φέρετε, καὶ κινάμωμον ἐκ γῆς μακρόθεν; τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν οὐκ εἰσὶ δεκτὰ, καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐχ ἡδυνάν μοι. ²¹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον ἀσθένειαν, καὶ ἀσθενήσουσι πατέρες καὶ υἱοὶ ἅμα, γείτων καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ ἀπολοῦνται.

²² Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ Βορῶρᾶ, καὶ ἔθνη ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς. ²³ Τόξον καὶ ζιβύνην κρατήσουσιν· ἰταμός ἐστὶ, καὶ οὐκ ἐλεήσει· φωνὴ αὐτοῦ, ὡς θάλασσα κυμαίνουσα· ἐφ' ἵππους καὶ ἄρμασι παρατάξεται ὡς πῦρ εἰς πόλεμον πρὸς σέ, θύγατερ Σιών.

²⁴ Ἦκουσαμεν τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, παρελύθησαν αἱ χεῖρες ἡμῶν, θλίψις κατέσχευ ἡμᾶς, ὠδίνες ὡς τικτούσης. ²⁵ Μὴ ἐκπορεύεσθε εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς μὴ βαδίζετε, ὅτι ῥομφαία τῶν ἐχθρῶν παροικεῖ κυκλόθεν. ²⁶ Θύγατερ λαοῦ μου περιζῶσαι σάκκον, κατάπασε ἐν σποδῷ, πένθος ἀγαπητοῦ ποιήσαι σεαυτῇ κοπετὸν οἰκτρὸν, ὅτι ἐξαίφνης ἤξει ταλαιπωρία ἐφ' ὑμᾶς.

²⁷ Δοκιμαστὴν δέδωκά σε ἐν λαοῖς δεδοκιμασμένοις, καὶ γνώση με ἐν τῷ δοκιμάσαι με τὴν ὁδὸν αὐτῶν, ²⁸ πάντες ἀνήκουσι πορευόμενοι σκολιῶς· χαλκὸς καὶ σίδηρος, πάντες διεφθαρμένοι εἰσίν. ²⁹ Ἐξέλιπε ψυχή τῃ ἀπὸ πυρός, ἐξέλιπε μόλιβος· εἰς κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ, πονηρία αὐτῶν οὐκ ἐτάκη. ³⁰ Ἀργύριον ἀποδεδοκιμασμένον καλέσατε αὐτοὺς, ὅτι ἀπεδοκίμασεν αὐτοὺς Κύριος.

7

² Ἀκούσατε λόγον Κυρίου πᾶσα Ἰουδαία. ³ Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, διορθώσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁴ Μὴ πεποιθατε ἐφ' ἑαυτοῖς ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς, λέγοντες, ναὸς Κυρίου, ναὸς Κυρίου ἐστίν.

⁵ Ὅτι ἐὰν διορθοῦντες διορθώσητε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ ποιοῦντες ποιήσητε κρίσιν ἀναμέσον ἀνδρὸς, καὶ ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ⁶ καὶ προσήλυτον καὶ ὄρφανον καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύσητε, καὶ αἴμα ἀθῶον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ ὀπίσω θεῶν ἄλλοτρίων μὴ πορεύησθε εἰς κακὸν ὑμῶν, ⁷ καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐν γῇ ἣ ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐξ αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος.

⁸ Εἰ δὲ ὑμεῖς πεποιθατε ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ὅθεν οὐκ ὠφελήθησεσθε, ⁹ καὶ φονεῦετε, καὶ μοιχᾶσθε, καὶ κλέπτετε, καὶ ὀμνύετε ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ θυμιᾶτε τῇ Βάαλ, καὶ ἐπορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἄλλοτρίων, ὧν οὐκ οἴδατε, τοῦ κακῶς εἶναι ὑμῖν, ¹⁰ καὶ ἤλθετε καὶ ἐστητε ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν τῷ οἴκῳ οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτοῦ,

καὶ εἶπατε, ἀπεσχήμεθα τοῦ μὴ ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα ταῦτα. ¹¹ Μὴ σπήλαιον ληστῶν ὁ οἶκος μου, οὐδ' ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ ἐκεῖ ἐνώπιον ὑμῶν; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἑώρακα, λέγει Κύριος. ¹² Ὅτι πορεύθητε εἰς τὸν τόπον μου τὸν ἐν Σηλῶ, οὗ κατεσκήνωσα τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ ἔμπροσθεν, καὶ ἴδετε ἃ ἐποίησα αὐτῷ ἀπὸ προσώπου κακίας λαοῦ μου Ἰσραήλ.

¹³ Καὶ νῦν ἀνθ' ὧν ἐποίησατε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἤκούσατέ μου, καὶ ἐκάλεσα ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀπεκρίθητε, ¹⁴ τοίνυν κἀγὼ ποιήσω τῷ οἴκῳ ὃ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ἐφ' ᾧ ὑμεῖς πεποιθατέ ἐπ' αὐτῷ, καὶ τῷ τόπῳ ᾧ ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καθὼς ἐποίησα τῇ Σηλῶ. ¹⁵ Καὶ ἀπορρίψω ὑμᾶς ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέρριψα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, πᾶν τὸ σπέρμα Ἐφραΐμ.

¹⁶ Καὶ σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξιῶ τοῦ ἐλεηθῆναι αὐτοὺς, καὶ μὴ εὐχου, καὶ μὴ προσέληθης μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι. ¹⁷ Ἡ οὐχ ὄραξ, τί αὐτοὶ ποιῶσιν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἱερουσαλήμ; ¹⁸ Οἱ υἱοὶ αὐτῶν συλλέγουσι ξύλα, καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν καίουσι πῦρ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν τρίβουσι σταῖς, τοῦ ποιῆσαι καυῶνας τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἄλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσί με. ¹⁹ Μὴ ἐμὲ αὐτοὶ παροργίζουσι; λέγει Κύριος· οὐχὶ ἑαυτοὺς, ὅπως καταισχυνθῇ τὰ πρόσωπα αὐτῶν;

²⁰ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ὀργὴ καὶ θυμὸς μου χεῖται ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶν ξύλον τοῦ ἀγροῦ αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς, καὶ καυθήσεται καὶ οὐ σβεσθήσεται.

²¹ Τάδε λέγει Κύριος, τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν συναγάγετε μετὰ τῶν θυσιῶν ὑμῶν, καὶ φάγετε κρέα. ²² Ὅτι οὐκ ἐλάλησα πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς ἐν ἡμέρᾳ ἧ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, περὶ ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιᾶς. ²³ Ἄλλ' ἢ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐνετειλάμην αὐτοῖς, λέγων, ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεὸν, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ πορεύεσθε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς μου, αἷς ἃν ἐντειλωμαὶ ὑμῖν, ὅπως ἂν εὖ ἢ ὑμῖν. ²⁴ Καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐ προσέσχε τὸ οὖς αὐτῶν, ἀλλ' ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς ἐνθυμήμασι τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς, καὶ ἐγενήθησαν εἰς τὰ ὀπισθεν· καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ²⁵ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήλθοσαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξαπέστειλα πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς δούλους μου, τοὺς προφήτας, ἡμέρας καὶ ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα, ²⁶ καὶ οὐκ εἰσήκουσαν μου, καὶ οὐ προσέσχε τὸ οὖς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν.

²⁷ Καὶ ἔρειψ αὐτοῖς τοῦτον τὸν λόγον, ²⁸ τοῦτο τὸ ἔθνος ὃ οὐκ ἤκουσε τῆς φωνῆς Κυρίου, οὐδὲ ἐδέξατο παιδείαν, ἐξέλιπεν ἡ πίστις ἐκ στόματος αὐτῶν.

²⁹ Κεῖρε τὴν κεφαλὴν σου, καὶ ἀπόρριπτε, καὶ ἀνάλαβε ἐπὶ χειλέων θρήνον, ὅτι ἀπεδοκίμασε Κύριος, καὶ ἀπώσατο τὴν γενεὰν τὴν ποιοῦσαν ταῦτα. ³⁰ Ὅτι ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει Κύριος· ἔταξαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτόν, τοῦ μιάνα αὐτόν. ³¹ Καὶ ὠκοδόμησαν τὸν βωμὸν τοῦ Ταφέθ, ὃς ἐστὶν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, ὃ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ οὐ διενεόθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

³² Διατοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, Βωμὸς τοῦ Ταφέθ καὶ φάραγξ υἱοῦ Ἐννὸμ, ἀλλ' ἢ φάραγξ τῶν ἀνηρημῶν· καὶ θάψουσιν ἐν τῷ Ταφέθ, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν τόπον. ³³ Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς βρώσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποσοβῶν. ³⁴ Καὶ καταλύσω ἐκ πόλεων Ἰούδα καὶ ἐκ διόδων Ἱερουσαλήμ φωνὴν εὐφραινομένων, καὶ φωνὴν χαιρόντων, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται πᾶσα ἡ γῆ.

8

¹ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει Κύριος, ἐξοίσουσι τὰ ὀστά τῶν βασιλέων Ἰούδα, καὶ τὰ ὀστά τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀστά τῶν ἱερέων, καὶ τὰ ὀστά προφητῶν, καὶ τὰ ὀστά τῶν κατοικούντων ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν, ² καὶ ψύξουσιν αὐτὰ πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἀστέρας, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, ἃ ἠγάπησαν, καὶ οἷς ἐδούλευσαν, καὶ ὧν ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ὧν ἀντεῖχοντο, καὶ οἷς προσεκύνησαν αὐτοῖς· οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται, καὶ ἔσονται εἰς παράδειγμα ἐπὶ πρόσωπον

τῆς γῆς, ³ ὅτι εἶλοντο τὸν θάνατον ἢ τὴν ζῶην, καὶ πᾶσι τοῖς καταλοίοις τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπὸ τῆς γενεᾶς ἐκείνης, ἐν παντὶ τόπῳ οὐ ἕαν ἐξώσω αὐτοὺς ἐκεῖ.

⁴ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφων οὐκ ἀναστρέφει; ⁵ Διατί ἀπέστρεψεν ὁ λαός μου οὗτος ἀποστροφὴν ἀναιδῆ, καὶ κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠθέλησαν τοῦ ἐπιστρέψαι; ⁶ ἐνωτίσασθε δὴ, καὶ ἀκούσατε· οὐχ οὕτω λαλήσουσιν, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὁ μετανοῶν ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, λέγων, τί ἐποίησα; διέλιπεν ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ, ὡς ἵππος κᾶθιδρος ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ἡ ἀσίδα ἐν τῷ οὐρανῷ ἔγνω τὸν καιρὸν αὐτῆς, τρυγῶν καὶ χελιδῶν ἀγροῦ, στρουθία ἐφύλαξαν καιροῦς εἰσόδων ἑαυτῶν, ὁ δὲ λαός μου οὗτος οὐκ ἔγνω τὰ κρίματα Κυρίου.

⁸ Πῶς ἐρεῖτε, ὅτι σοφοὶ ἐσμεν ἡμεῖς, καὶ νόμος Κυρίου μεθ' ἡμῶν ἐστιν; εἰς μάτην ἐγενήθη σοφίος ψευδῆς γραμματεῦσιν. ⁹ Ἦσχυνθησαν σοφοί, καὶ ἐποτήθησαν καὶ ἐάλωσαν, ὅτι τὸν νόμον Κυρίου ἀπεδοκίμασαν· σοφία τίς ἐστιν ἐν αὐτοῖς; ¹⁰ Διατοῦτο δώσω τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἑτέροις, καὶ τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν τοῖς κληρονόμοις, ¹¹ καὶ συνάξουσι τὰ γεννήματα αὐτῶν, λέγει Κύριος. Οὐκ ἔστι σταφυλὴ ἐν ταῖς ἀμπέλοις, καὶ οὐκ ἔστι σῦκα ἐν ταῖς συκαῖς, καὶ τὰ φύλλα κατερῥύηκεν.

¹² Ἐπὶ τί ἡμεῖς καθήμεθα; συνάχθητε, καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς, καὶ ἀπορρίψωμεν ἐκεῖ, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέρριψεν ἡμᾶς, καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς ὕδωρ χολῆς, ὅτι ἠμάρτομεν ἐναντίον αὐτοῦ. ¹³ Συνήχημεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ, εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ σπουδῆ.

¹⁴ Ἐκ Δὴν ἀκουσόμεθα φωνὴν ὀξύτητος ἵππων αὐτοῦ· ἀπὸ φωνῆς χρεμετισμοῦ ἵππασίας ἵππων αὐτοῦ ἐσεισθή πᾶσα ἡ γῆ. καὶ ἦξει καὶ καταφάγεται τὴν γῆν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ¹⁵ Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω εἰς ὑμᾶς ὄφεις θανατοῦντας, οἷς οὐκ ἔστιν ἐπάσαι, καὶ δῆξονται ὑμᾶς ¹⁶ ἀνιάτα μετ' ὀδύνης καρδίας ὑμῶν ἀπορουμένης.

¹⁷ Ἴδοὺ φωνὴ κραυγῆς θυγατρὸς λαοῦ μου ἀπὸ γῆς μακρόθεν· μὴ Κύριος οὐκ ἔστιν ἐν Σιών; ἢ βασιλεὺς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διότι παρώργισάν με ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ματαίοις ἀλλοτριόις. ¹⁸ Διήλθε θέρος, παρήλθεν ἀμητὸς, καὶ ἡμεῖς οὐ διεσώθημεν.

¹⁹ Ἐπὶ συντρίμματι θυγατρὸς λαοῦ μου ἐσκοτώθη· ἐν ἀπορίᾳ κατίσχυσάν με ὠδῖνες ὡς τικτούσης. ²⁰ Καὶ μὴ ῥητίνη οὐκ ἔστιν ἐν Γαλαὰδ, ἢ ἱατρὸς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διατί οὐκ ἀνέβη ἴασις θυγατρὸς λαοῦ μου;

²¹ Τίς δώσει κεφαλῆ μου ὕδωρ, καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρῶν; καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτὸς, τοὺς τετραυματισμένους θυγατρὸς λαοῦ μου.

9

¹ Τίς δῶή μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ σταθμὸν ἔσχατον, καὶ καταλείψω τὸν λαόν μου, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπ' αὐτῶν; ὅτι πάντες μοιχῶνται, σύννοδος ἀθετοῦντων, ² καὶ ἐνέτειναν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ὡς τόξον· ψεῦδος, καὶ οὐ πίστις ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐκ κακῶν εἰς κακὰ ἐξήλθοσαν, καὶ ἐμὲ οὐκ ἔγνωσαν, φησὶ Κύριος. ³ Ἐκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίον αὐτοῦ φυλάξασθε, καὶ ἐπ' ἀδελφοῖς αὐτῶν μὴ πεποίθατε, ὅτι πᾶς ἀδελφὸς πτέρην πτερνιῆ, καὶ πᾶς φίλος δολίως πορεύεται. ⁴ Ἐκαστος κατὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ καταπαίξεται, ἀλήθειαν οὐ μὴ λαλήσωσι· μεμάθηκεν ἡ γλῶσσα αὐτῶν λαλεῖν ψευδῆ, ἠδίκησαν, καὶ οὐ διέλιπον τοῦ ἐπιστρέψαι. ⁵ Τόκος ἐπὶ τόκῳ, καὶ δόλος ἐπὶ δόλῳ· οὐκ ἠθέλων οὐκ εἶδέναι με, φησὶ Κύριος.

⁶ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ πυρώσω αὐτούς, καὶ δοκιμῶ αὐτούς· ὅτι ποιῶσα ἀπὸ προσώπου πονηρίας θυγατρὸς λαοῦ μου. ⁷ Βολὶς τιτρώσκουσα ἡ γλῶσσα αὐτῶν, δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν· τῷ πλησίον αὐτοῦ λαλεῖ εἰρηνικὰ, καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν ἔχθραν. ⁸ Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι; λέγει Κύριος· ἢ ἐν λαῷ τοιοῦτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχὴ μου; ⁹ Ἐπὶ τὰ ὄρη λάβετε κοπετόν, καὶ ἐπὶ τὰς τρίβους τῆς ἐρήμου θρῆνον, ὅτι ἐξέλιπον παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους· οὐκ ἦκουσαν φωνὴν ὑπάρξεως ἀπὸ πτεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἕως κτηνῶν, ἐξέστησαν, ὥχοντο. ¹⁰ Καὶ δώσω τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς μετοικίαν, καὶ εἰς κατοικητήριον δρακόντων, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμόν θήσομαι, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι.

¹¹ Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ συνेतὸς, καὶ συνέτω τοῦτο; καὶ ὧ λόγος στόματος Κυρίου πρὸς αὐτὸν, ἀναγγειλάτω ὑμῖν, ἔνεκεν τίνος ἀπώλετο ἡ γῆ, ἀνήφθη, ὡς ἔρημος,

παρά τὸ μὴ διοδεύεσθαι αὐτήν; ¹² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, διὰ τὸ ἐγκαταλιπεῖν αὐτοὺς τὸν νόμον μου, ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς μου, ¹³ ἀλλ' ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς, καὶ ὀπίσω τῶν εἰδώλων ἃ ἐδίδαξαν αὐτοὺς οἱ πατέρες αὐτῶν. ¹⁴ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐγὼ ψωμῶ αὐτοὺς ἀνάγκας, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ χολῆς, ¹⁵ καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς οὐκ ἐγίνωσκον αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ ἐπαποστελῶ ἐπ' αὐτοὺς τὴν μάχαιραν, ἕως τοῦ ἐξαναλώσαι αὐτοὺς ἐν αὐτῇ.

¹⁶ Τάδε λέγει Κύριος, καλέσατε τὰς θηνούσας, καὶ ἐλθέτωσαν, καὶ πρὸς τὰς σοφὰς ἀποστείλατε, καὶ φθελγᾶσθωσαν, ¹⁷ καὶ λαβέτωσαν ἐφ' ὑμᾶς θρήνον, καὶ καταγαγέτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, καὶ τὰ βλέφαρα ὑμῶν ρέιτω ὕδωρ, ¹⁸ ὅτι φωνὴ οἰκτροῦ ἠκούσθη ἐν Σιών· πῶς ἐταλαιπώρησαμεν, κατησχύνθημεν σφόδρα, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὴν γῆν, καὶ ἀπερρίψαμεν τὰ σκηνώματα ἡμῶν; ¹⁹ Ἀκούσατε διὴ γυναικες λόγον Θεοῦ, καὶ δεξάσθω τὰ ὄψα ὑμῶν λόγους στόματος αὐτοῦ, καὶ διδάξατε τὰς θυγατέρας ὑμῶν οἴκτου, καὶ γυνὴ τὴν πλησίον αὐτῆς θρήνον. ²⁰ Ὅτι ἀνέβη θάνατος διὰ τῶν θυρίδων ὑμῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, τοῦ ἐκτρίψαι νῆψα ἕξωθεν, καὶ νεαρίσκους ἀπὸ τῶν πλατειῶν. ²¹ Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τῶν ἀνθρώπων εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τῆς γῆς ὑμῶν, ὡς χόρτος ὀπίσω θερίζοντος, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάθων.

²² Τάδε λέγει Κύριος, μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχυί αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, ²³ ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, συνιεῖν καὶ γινώσκειν, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐν τούτοις τὸ θέλημα μου, λέγει Κύριος.

²⁴ Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ πάντας περιτετημένους ἀκροβυστίας αὐτῶν. ²⁵ Ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ Ἰουμαίαν, καὶ ἐπὶ Ἐδῶν, καὶ ἐπὶ υἱοὺς Ἀμμῶν, καὶ ἐπὶ υἱοὺς Μωᾶβ, καὶ ἐπὶ πάντα περικειρόμενον τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἀπερίτμητα σαρκί, καὶ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν.

10

¹ Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου, ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραὴλ.

² Τάδε λέγει Κύριος, κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἐθνῶν μὴ μαυθάνετε, καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε, ὅτι φοβοῦνται αὐτὰ τοῖς προσώποις αὐτῶν. ³ Ὅτι τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν μάταια· ξύλον ἐστὶν ἐκ τοῦ δρυμοῦ ἐκκεκομμένοι, ἔργον τέκτονος, καὶ χώνευμα, ⁴ ἀργυρίω καὶ χρυσίῳ κεκαλλυπισμένα, ἐν σφύραις καὶ ἥλοις ἐστερέωσαν αὐτά· ⁵ ἤθρυσον αὐτὰ, καὶ οὐ κινήσονται· ἀργύριον τορευτῶν ἐστὶν, οὐ πορεύονται, ⁹ ἀργύριον προσβλητὸν ἐστὶν. Ἀπὸ θαρσεῖς ἤξει χρυσίον Μωφᾶζ, καὶ χεῖρ χρυσοχόου, ἔργα τεχνιτῶν πάντα, ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐνδύσουσιν αὐτά. ^{9a} Αἰρόμενα ἀρθήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται· μὴ φοβηθῆτε αὐτά, ὅτι οὐ μὴ κακοποιήσωσι, καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς.

¹¹ Οὕτως ἐρεῖτε αὐτοῖς, θεοὶ οἱ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπολέσθωσαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ τούτου. ¹² Κύριος ὁ ποιῆσας τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχυί αὐτοῦ, ὁ ἀνορθώσας τὴν οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ τῇ φρονήσει αὐτοῦ ἐξέτεινε τὸν οὐρανὸν, ¹³ καὶ πλήθος ὕδατος ἐν οὐρανῷ καὶ ἀνήγαγε νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησε, καὶ ἐξήγαγε φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. ¹⁴ Ἐμωράνθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατησχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτοῦ, ὅτι ψευδιῆ ἠρώρευεν, οὐκ ἔστι πνεῦμα ἐν αὐτοῖς. ¹⁵ Μάταιά ἐστιν ἔργα ἐμπεπαλεγμένα, ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀπολοῦνται. ¹⁶ Οὐκ ἔστι τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακώβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα, αὐτὸς κληρονομία αὐτοῦ, Κύριος ὄνομα αὐτῷ.

¹⁷ Συνήγαγεν ἕξωθεν τὴν ὑπόστασίν σου, κατοικοῦσαν ἐν ἐκλεκτοῖς. ¹⁸ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ σκελιζῶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἐν θλίψει, ὅπως εὐρεθῇ ἡ πληγὴ σου.

¹⁹ Οὐαὶ ἐπὶ συντρίμματί σου, ἀλγερὰ ἡ πληγὴ σου· κἀγὼ εἶπα, ὄντως τοῦτο τὸ τραῦμά σου, καὶ κατέλαβέ σε. ²⁰ Ἡ σκηνὴ σου ἐταλαιπώρησεν, ὧλετο· καὶ πάσαι αἱ δερβίρες σου διεσπάρθησαν· οἱ υἱοὶ μου καὶ τὰ πρόβατά μου οὐκ εἰσίν, οὐκ ἔστιν ἔτι τόπος τῆς σκηνῆς μου, τόπος τῶν δερβιῶν μου. ²¹ Ὅτι οἱ ποιμένες ἠφρονεύσαντο, καὶ τὸν Κύριον οὐκ ἐζήτησαν· διατοῦτο οὐκ ἐνόησε πᾶσα ἡ νομὴ, καὶ διεσκορπίσθησαν, ²² φωνὴ ἀκοῆς ἰδοὺ ἔρχεται καὶ σειασμὸς μέγας ἐκ γῆς Βορρᾶ, τοῦ τάξαι τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμὸν, καὶ κοίτην στρουθῶν.

²³ Οἶδα, Κύριε, ὅτι οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνὴρ πορεύεται καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτοῦ. ²⁴ Παίδευσον ἡμᾶς Κύριε, πλὴν ἐν κρίσει καὶ μὴ ἐν θυμῷ, ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ποιήσης. ²⁵ Ἐκχεον τὸν θυμόν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα σε, καὶ ἐπὶ γενεὰς αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο, ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ καὶ ἐξανήλωσαν αὐτὸν, καὶ τὴν νομὴν αὐτοῦ ἠρήμωσαν.

11

1 Ὁ ΛΟΓΟΣ Ὁ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ἸΕΡΕΜΙΑΝ, ΛΕΓΩΝ,

² Ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, καὶ λαλήσεις πρὸς ἄνδρας Ἰούδα, καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, ³ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἀκούσεται τῶν λόγων τῆς διαθήκης ταύτης, ⁴ ἧς ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ καμίνου τῆς σιδηρᾶς, λέγων, ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσατε πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαι ὑμῖν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεόν. ⁵ Ὅπως στήσω τὸν ὄρκον μου, ὃν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη· καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα, γένοιτο Κύριε. ⁶ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, καὶ ποιήσατε αὐτούς. ⁸ Καὶ οὐκ ἐποίησαν.

⁹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, εὐρέθη σύνδεσμος ἐν ἀνδράσιν Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ Ἐπεστράφησαν ἐπὶ τὰς ἀδικίας τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν πρότερον, οἱ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαι τῶν λόγων μου, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ πορεύονται ὀπίσω θεῶν ἄλλοτριῶν, τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς· καὶ διεσκέδασεν οἶκος Ἰσραὴλ καὶ οἶκος Ἰούδα τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν.

¹¹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακὰ, ἐξ ὧν οὐ δύνησονται ἐξελεθεῖν ἐξ αὐτῶν· καὶ κεκράζονται πρὸς με, καὶ οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν. ¹² Καὶ πορεύονται πόλεις Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ κεκράζονται πρὸς τοὺς θεοὺς, οἷς αὐτοὶ θυμῶσιν αὐτοῖς, οἱ μὴ σώσουσιν αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν. ¹³ Ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεων σου ἦσαν θεοὶ σου Ἰούδα, καὶ κατ' ἀριθμὸν ἐξόδων τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐτάξατε βωμοὺς θυμῶν τῇ Βάβυλ.

¹⁴ Καὶ σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξίου περὶ αὐτῶν ἐν δεήσει καὶ προσευχῇ, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι ἐν τῷ καιρῷ ἐν ᾧ ἐπικαλοῦνταί με, ἐν καιρῷ κακώσεως αὐτῶν. ¹⁵ Τί ἡ ἠγαπημένη ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐποίησε βδέλυγμα; μὴ εὐχαὶ καὶ κρέα ἅγια ἀφελούσιν ἀπὸ σοῦ τὰς κακίας σου, ἢ τούτοις διαφεύξει; ¹⁶ Ἐλαίαν ὠραίαν εὐσκιον τῷ εἶδει ἐκάλεσε Κύριος τὸ ὄνομά σου, εἰς φωνὴν περιτομῆς αὐτῆς· ἀνήφθη πῦρ ἐπ' αὐτήν, μεγάλη ἡ θλίψις ἐπὶ σέ, ἠχρειώθησαν οἱ κλάδοι αὐτῆς. ¹⁷ Καὶ Κύριος ὁ καταφυτεύσας σε, ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακὰ ἀντὶ τῆς κακίας οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα, ὃ, τι ἐποίησαν ἑαυτοῖς τοῦ παροργίσει με ἐν τῷ θυμῶν αὐτοῦς τῇ Βάβυλ.

¹⁸ Κύριε γνώρισόν μοι, καὶ γνώσομαι· τότε εἶδον τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν. ¹⁹ Ἐγὼ δὲ ὡς ἄρνιον ἄκακον ἀγόμενον τοῦ θύεσθαι, οὐκ ἔγνωσ' ἐπ' ἐμέ ἐλογίσαντο λογισμὸν πονηρὸν, λέγοντες, δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ, καὶ ἐκτρίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ γῆς ζῶντων, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐ μὴ μνησθῆ οὐκέτι. ²⁰ Κύριε κρίνων δίκαια, δοκιμάζων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδομι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδικίησιν ἐξ αὐτῶν, ὅτι πρὸς σέ ἀπεκάλυψα τὸ δικαίωμα μου.

²¹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Ἀναθὼθ τοὺς ζητοῦντας τὴν ψυχὴν μου, τοὺς λέγοντας, οὐ μὴ προφητεύσεις ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου, εἰ δὲ μὴ, ἀποθάνῃ ἐν ταῖς χερσίν ἡμῶν. ²² Ἴδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτούς· οἱ νεανίσκοι αὐτῶν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν τελευτήσουσιν ἐν λιμῷ, ²³ καὶ ἐγκατάλειμμα οὐκ ἔσται αὐτῶν, ὅτι ἐπάξω κακὰ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀναθὼθ, ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

12

1 Δίκαιος εἶ Κύριε, ὅτι ἀπολογήσομαι πρὸς σέ· πλὴν κρίματα λαλήω πρὸς σέ· τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐδοῦται; εὐθνήσασαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα; **2** Ἐφύτευσας αὐτοὺς, καὶ ἐρρίζωθησαν· ἔτεκνοποίησαντο, καὶ ἐποίησαν καρπὸν· ἐγγὺς εἶ σὺ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ πόρρω ἀπὸ τῶν νεφρῶν αὐτῶν. **3** Καὶ σὺ Κύριε γινώσκεις με, δεδοκίμακας τὴν καρδίαν μου ἐναντίον σου· ἄγγισον αὐτοὺς εἰς ἡμέραν σφαγῆς αὐτῶν. **4** Ἔως πότε πενθήσει ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ χόρτος τοῦ ἀγροῦ

ξηρανόησεται ἀπὸ κακίας τῶν κατοικοῦντων ἐν αὐτῇ· ἠφανίσθησαν κτήνη καὶ πετεινά, ὅτι εἶπαν, οὐκ ὄψεται ὁ Θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν.

⁵ Σοὺ οἱ πόδες τρέχουσι, καὶ ἐκλύουσί σε· πῶς παρασκευάσῃ ἐφ' ἵπποις; καὶ ἐν γῇ εἰρήνης σου πέποιθας· πῶς ποιήσεις ἐν φρυάγματι τοῦ Ἰορδάνου; ⁶ Ὅτι καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου, καὶ οὗτοι ἠθέτησάν σε, καὶ αὐτοὶ ἐβόησαν, ἐκ τῶν ὀπίσω σου ἐπισυνήχθησαν· μὴ πιστεύσης ἐν αὐτοῖς, ὅτι λαλήσουσι πρὸς σὲ καλὰ.

⁷ Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μου, ἔδωκα τὴν ἠγαπημένην ψυχὴν μου εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῆς. ⁸ Ἐγενήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν δρυμῷ, ἔδωκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν φωνὴν αὐτῆς, διατοῦτο ἐμίσησα αὐτήν. ⁹ Μὴ σπῆλαιον υἰάνης ἡ κληρονομία μου ἐμοί, ἡ σπῆλαιον κύκλω αὐτῆς; βαδίσατε, συναγάγετε πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐλθέτωσαν τοῦ φαγεῖν αὐτήν.

¹⁰ Ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, ἔδωκαν τὴν μερίδα τὴν ἐπιθυμητὴν μου εἰς ἔρημον ἄβατον, ¹¹ ἐτέθη εἰς ἀφανισμόν ἀπωλείας· δι' ἐμὲ ἀφανισμῷ ἠφανίσθη πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνὴρ τιθέμενος ἐν καρδίᾳ. ¹² Ἐπὶ πᾶσαν διεκβολὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἦλθον ταλαιπωροῦντες, ὅτι μάχαιρα τοῦ Κυρίου καταφάγεται ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς· οὐκ ἔστιν εἰρήνη πάση σαρκί. ¹³ Σπεύρατε πυροὺς, καὶ ἀκάνθας θερίζετε· οἱ κληροὶ αὐτῶν οὐκ ὠφελήσουσιν αὐτούς· αἰσχύνθητε ἀπὸ καυχίσεως ὑμῶν, ἀπὸ ὄνειδισμοῦ ἔναντι Κυρίου.

¹⁴ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος περὶ πάντων τῶν γειτόνων τῶν πονηρῶν, τῶν ἀπτομένων τῆς κληρονομίας μου, ἧς ἐμέρισα τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποσπῶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ τὸν Ἰούδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου αὐτῶν.

¹⁵ Καὶ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτοὺς, ἐπιστρέψω καὶ ἐλεήσω αὐτοὺς, καὶ κατοικίῳ αὐτούς, ἕκαστον εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ ἔσται ἐὰν μαθόντες μάθωσι τὴν ὁδὸν τοῦ λαοῦ μου, τοῦ ὀμνύειν τῷ ὀνόματί μου, ζῆ Κύριος, καθὼς ἐδίδαξαν τὸν λαόν μου ὀμνύειν τῇ Βάαλ, καὶ οἰκοδομηθήσεται ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου. ¹⁷ Ἐὰν δὲ μὴ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἐξαρῶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἐξάρσει καὶ ἀπωλεία.

13

¹ Τάδε λέγει Κύριος, βάδισον καὶ κτήσῃσαι σεαυτῷ περιζῶμα λινοῦν, καὶ περὶ σου περὶ τὴν ὄσφυν σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐ διελεύσεται. ² Καὶ ἐκτησάμην τὸ περιζῶμα κατὰ τὸν λόγον Κυρίου, καὶ περιέθηκα περὶ τὴν ὄσφυν μου. ³ Καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ⁴ λάβε τὸ περιζῶμα τὸ περὶ τὴν ὄσφυν σου, καὶ ἀνάστηθι, καὶ βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, καὶ κατακρῦψον αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας. ⁵ Καὶ ἐπορεύθην, καὶ ἔκρυσα αὐτὸ ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καθὼς ἐνετείλατό μοι Κύριος. ⁶ Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἀνάστηθι, βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, καὶ λάβε ἐκεῖθεν τὸ περιζῶμα, ὃ ἐνετείλάμην σοι τοῦ κατακρῦψαι ἐκεῖ. ⁷ Καὶ ἐπορεύθην ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ ὠρυξα, καὶ ἔλαβον τὸ περιζῶμα ἐκ τοῦ τόπου οὗ κατώρυξα αὐτὸ ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ διεφθαρμένον ἦν, ὃ οὐ μὴ χρησθῆι εἰς οὐθέν.

⁸ Καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ⁹ Τάδε λέγει Κύριος, οὕτω φθερῶ τὴν ὕβριν Ἰούδα καὶ τὴν ὕβριν Ἱερουσαλὴμ, ¹⁰ τὴν πολλὴν ταύτην ὕβριν, τοὺς μὴ βουλομένους ὑπακοῦναι τῶν λόγων μου, καὶ πορευθέντας ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ ἔσονται ὡσερ τὸ περιζῶμα τοῦτο, ὃ οὐ χρησθήσεται εἰς οὐθέν. ¹¹ Ὅτι καθάπερ κολλᾶται τὸ περιζῶμα περὶ τὴν ὄσφυν τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλλησα πρὸς ἑμαυτὸν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάντα οἶκον Ἰούδα, τοῦ γενέσθαι μοι εἰς λαὸν ὀνομαστὸν, καὶ εἰς καύχημα, καὶ εἰς δόξαν, καὶ οὐκ εἰσήκουσάν μου.

¹² Καὶ ἔρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, πᾶς ἄσκης πληρωθήσεται οἶνον· καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σὲ, μὴ γνόντες οὐ γνωσόμεθα, ὅτι πᾶς ἄσκης πληρωθήσεται οἶνον; ¹³ Καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτοὺς, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ πληρῶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν τοὺς καθημένους υἱοὺς τοῦ Δαυὶδ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς προφῆτας, καὶ τὸν Ἰούδαν καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, μεθύσματι. ¹⁴ Καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἄνδρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς πατέρας αὐτῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ· οὐκ ἐπιποθήσω, λέγει Κύριος, καὶ οὐ φείσομαι, καὶ οὐκ οἰκτειρήσω ἀπὸ διαφθορᾶς αὐτῶν.

¹⁵ Ἀκούσατε, καὶ ἐνωτίσασθε, καὶ μὴ ἐπαίρεσθε, ὅτι Κύριος ἐλάλησε. ¹⁶ Δότε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν δόξαν πρὸ τοῦ συσκοτάσαι, καὶ πρὸ τοῦ προσκόψαι πόδας ὑμῶν ἐπ' ὄρη σκοτεινά· καὶ ἀναμενεῖτε εἰς φῶς, καὶ ἐκεῖ σκιά θανάτου καὶ τεθήσονται εἰς σκότος. ¹⁷ Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε, κεκρυμμένως κλαύσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀπὸ προσώπου ὕβρεως, καὶ κατάξουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, ὅτι συνετριβῆ τοῖ πομνιον Κυρίου.

¹⁸ Εἶπατε τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς δυναστεύουσιν, ταπεινώθητε καὶ καθίσατε, ὅτι καθηρέθη ἀπὸ κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος δόξης ὑμῶν. ¹⁹ Πόλεις αἱ πρὸς Νότον, συνεκλείσθησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων· ἀποικίσθη Ἰούδας, συνετέλεσαν ἀποικίαν τελείαν. ²⁰ Ἀνάλαβε ὀφθαλμούς σου Ἰερουσαλήμ, καὶ ἴδε τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ Βορρᾶ· ποῦ ἔστι τὸ ποιμνιον ὃ ἐδόθη σοι, πρόβατα δόξης σου; ²¹ Τί ἔρεις ὅταν ἐπισκέπτωνται σε; καὶ σὺ ἐδίδαξας αὐτοὺς ἐπὶ σὲ μαθήματα εἰς ἀρχήν· οὐκ ὠδίνες καθέξουσὶ σε καθὼς γυναῖκα τίκτουςαν; ²² Καὶ ἐὰν εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, διατί ἀπήνησέ μοι ταῦτα; διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἀδικίας σου ἀνεκαλύφθη τὰ ὀπίσθιά σου, παραδειγματισθῆναι τὰς πτέρνας σου.

²³ Εἰ ἀλλάξεται Αἰθίωσ τοῦ δέρμα αὐτοῦ, καὶ πάρδαλις τὰ ποικίλματα αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς δυηήσεσθε εὐποιῆσαι μεμαθηκότες τὰ κακά. ²⁴ Καὶ διέσπειρα αὐτοὺς, ὡς φρύγανα φερόμενα ὑπὸ ἀνέμου εἰς ἔρημον. ²⁵ Οὕτως ὁ κληρὸς σου, καὶ μερὶς τοῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς ἐμοί, λέγει Κύριος· ὡς ἐπελάθου μου, καὶ ἤλπισας ἐπὶ ψευδεσι, ²⁶ κἀγὼ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ὀφθήσεται ἡ ἀτιμία σου, ²⁷ καὶ ἡ μοιχεία σου, καὶ χρεμετισμός σου, καὶ ἡ ἀπαλλοτριώσις τῆς πορνείας σου· ἐπὶ τῶν βουνῶν, καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐώρακα τὰ βδελύγματα σου· οὐαὶ σοὶ Ἰερουσαλήμ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθης ὀπίσω μου· ἕως τίνος ἔτι;

14

1 ΚΑΙ ἘΓΕΝΕΤΟ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ἸΕΡΕΜΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ἈΒΡΟΧΙΑΣ.

² Ἐπένθησεν ἡ Ἰουδαία, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐκενώθησαν, καὶ ἐσκοτώθησαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς Ἰερουσαλήμ ἀνέβη. ³ Καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἀπέστειλαν τοὺς νεωτέρους αὐτῶν ἐφ' ὕδωρ· ἤλθοσαν ἐπὶ τὰ φρέατα, καὶ οὐκ εὗροσαν ὕδωρ, καὶ ἀπέστρεψαν τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν κενά. ⁴ Καὶ τὰ ἔργα τῆς γῆς ἐξέλιπεν, ὅτι οὐκ ἦν ὑετός· ἠσχύθησαν οἱ γεωργοὶ, ἐπεκάλυψαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἔλαφοι ἐν ἀγρῷ ἔτεκον, καὶ ἐγκατέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν βοτάνη. ⁶ ὄνοι ἄγριοι ἔστησαν ἐπὶ νάπας, καὶ εἴλκυσαν ἀνεμοι, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ ἦν χόρτος.

⁷ Αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· Κύριε ποιήσον ἡμῖν ἕνεκέν σου, ὅτι πολλὰ αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἐναντίον σου, ὅτι σοὶ ἠμάρτομεν. ⁸ Ὑπομονὴ Ἰσραὴλ Κύριε, καὶ σώζεις ἐν καιρῷ κακῶν· ἵνατί ἐγενήθης ὡσεὶ πάροικος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὡς αὐτόχθων ἐκκλίνων εἰς κατάλυμα; ⁹ Μὴ ἔση ὡσπερ ἄνθρωπος ὑπνῶν, ἢ ὡς ἀνήρ οὐ δυνάμενος σώζειν; καὶ σὺ ἐν ἡμῖν εἶ Κύριε, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς· μὴ ἐπιλάθῃ ἡμῶν.

¹⁰ Οὕτως λέγει Κύριος τῷ λαῷ τούτῳ, ἠγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐφείσαντο, καὶ ὁ Θεὸς οὐκ εὐδῶσεν ἐν αὐτοῖς· νῦν μνησθήσεται τῆς ἀδικίας αὐτῶν. ¹¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς ἀγαθὰ, ¹² ὅτι ἐὰν νηστεύσωσιν, οὐκ εἰσακούσομαι τῆς δεήσεως αὐτῶν· καὶ ἐὰν προσενέγκωσιν ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας, οὐκ ἐδοκίμω ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐν μαχαίρα καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ ἐγὼ συνετέλεσω αὐτοῦς.

¹³ Καὶ εἶπα, ὁ ὢν Κύριε, ἴδου οἱ προφῆται αὐτῶν προφητεύουσιν, καὶ λέγουσιν, οὐκ ὤψεσθε μάχαιραν, οὐδὲ λιμὸς ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀλήθειαν καὶ εἰρήνην δώσω ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

¹⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ψευδῆ οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ὅτι ὀράσεις ψευδεῖς, καὶ μαντείας, καὶ οἰωνίσματα, καὶ προαιρέσεις καρδίας αὐτῶν αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν. ¹⁵ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος περὶ τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ψευδῆ, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, οἱ λέγουσι, μάχαιρα καὶ λιμὸς οὐκ ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης· ἐν θανάτῳ νοσερῶ ἀποθαρῶνται, καὶ ἐν λιμῷ συνετελεσθήσονται οἱ προφῆται, ¹⁶ καὶ ὁ λαός, οἷς αὐτοὶ προφητεύουσιν αὐτοῖς, καὶ ἔσονται ἐβρίμμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἰερουσαλήμ, ἀπὸ προσώπου μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ θάπτων αὐτούς, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν, καὶ ἐκγεῶ ἐπ' αὐτούς τὰ κακά αὐτῶν.

¹⁷ Καὶ ἔρεϊς πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦτον, καταγάγετε ἐπ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μὴ διαλιπέτωσαν, ὅτι συντρίματα συντριβῆ θυγάτηρ λαοῦ μου, καὶ πληγὴ ὀδυνηρὰ σφόδρα. ¹⁸ Ἐὰν ἐξέλθω εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἰδοὺ τραυματῖαι μαχαίρας· καὶ ἂν εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ πόνος λιμοῦ· ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐπορεύθησαν εἰς γῆν, ἣν οὐκ ᾔδεισαν.

¹⁹ Μὴ ἀποδοκιμάζων ἀπεδοκίμασας τὸν Ἰούδαν, καὶ ἀπὸ Σιών ἀπέστη ἡ ψυχὴ σου; ἰνατὶ ἔπαϊσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἴασις; ὑπεμείναμεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ, εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ ταραχὴ. ²⁰ Ἔγνωμεν Κύριε ἀμαρτήματα ἡμῶν, ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου. ²¹ Κόπασσον διὰ τὸ ὄνομά σου, μὴ ἀπολέσης θρόνον δόξης σου· μνήσθητι, μὴ διασκεδάσης τὴν διαθήκην σου τὴν μεθ' ἡμῶν. ²² Μὴ ἔστιν ἐν εἰδωλοῖς τῶν ἐθνῶν ὑετίζων; καὶ εἰ ὁ οὐρανὸς δώσει πλησμονὴν αὐτοῦ, οὐχὶ σὺ εἶ αὐτός; καὶ ὑπομενοῦμέν σε Κύριε, ὅτι σὺ ἐποίησας πάντα ταῦτα.

15

¹ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἂν στῆ Μωυσῆς καὶ Σαμουὴλ πρὸ προσώπου μου, οὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ μου πρὸς αὐτούς· ἐξαπόστειλον τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἐξελθέτωσαν. ² Καὶ ἔσται ἂν εἴπωσι πρὸς σέ, ποῦ ἐξελευσόμεθα; καὶ ἔρεϊς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος, ὅσοι εἰς θάνατον, εἰς θάνατον· καὶ ὅσοι εἰς μάχαιραν, εἰς μάχαιραν· καὶ ὅσοι εἰς λιμὸν, εἰς λιμὸν· καὶ ὅσοι εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν. ³ Καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτοὺς τέσσαρα εἶδη, λέγει Κύριος· τὴν μάχαιραν εἰς σφαγὴν, καὶ τοὺς κύνας εἰς διασπασμόν, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰς βρώσιν καὶ διαφθοράν. ⁴ Καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς ἀνάγκας πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, διὰ Μανασσῆ υἱὸν Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

⁵ Τίς φείσεται ἐπὶ σοὶ Ἱερουσαλὴμ; καὶ τίς δειλιάσει ἐπὶ σοί; ἢ τίς ἀνακάμψει εἰς εἰρήνην σοι; ⁶ Σὺ ἀπεστράφησθε με, λέγει Κύριος, ὀπίσω πορεύθητι καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου, καὶ διαφθερῶ σε, καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς. ⁷ Καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν διασπορᾷ ἐν πύλαις λαοῦ μου ἠτεκνώθησαν, ἀπώλεσαν τὸν λαόν μου διὰ τὰς κακίας αὐτῶν.

⁸ Ἐπληθύνθησαν αἱ χῆραι αὐτῶν ὑπὲρ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· ἐπήγαγον ἐπὶ μητέρα νεανίσκου, ταλαιπωρίαν ἐν μεσημβρίᾳ, ἐπέρριπα ἐπ' αὐτὴν ἐξαίφνης τρόμον καὶ σπουδὴν. ⁹ Ἐκενώθη ἡ τίκτουσα ἐπτά, ἀπεκάρησεν ἡ ψυχὴ αὐτῆς, ἐπέδω ὁ ἥλιος αὐτῇ ἔτι μεσοῦσης τῆς ἡμέρας, κατησχύνθη καὶ ὠνειδίσθη· τοὺς καταλοίπους αὐτῶν εἰς μάχαιραν δώσω ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.

¹⁰ Οἶμοι ἐγώ, μήτηρ, ὡς τινὰ με ἔτεκες ἄνδρα δικαζόμενον, καὶ διακρινόμενον πάσῃ τῇ γῇ· οὐτε ὠφέλησα, οὐτε ὠφέλησέ με οὐδεὶς· ἡ ἰσχὺς μου ἐξέλιπεν ἐν τοῖς καταρωμένοις με. ¹¹ Γένοιτο δέσποτα κατευθυνόντων αὐτῶν· εἰ μὴ παρέστην σοι ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν, καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, εἰς ἀγαθὰ πρὸς τὸν ἐχθρόν. ¹² Εἰ γνωσθήσεται σίδηρος; καὶ περιβόλαιον χαλκοῦν ἡ ἰσχὺς σου. ¹³ Καὶ τοὺς θησαυρούς σου εἰς προνομήν δώσω ἀντάλλαγμα, διὰ πάσας τὰς ἀμαρτίας σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις σου. ¹⁴ Καὶ καταδουλώσω σε κύκλῳ τοῖς ἐχθροῖς σου, ἐν τῇ γῇ ἣ οὐκ ᾔδεις· ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, ἐφ' ὑμᾶς καυθήσεται.

¹⁵ Κύριε μνήσθητί μου, καὶ ἐπίσκεψαί με, καὶ ἀθώωσόν με ἀπὸ τῶν καταδικώντων με, μὴ εἰς μακροθυμίαν· γνώθι, ὡς ἔλαβον περὶ σοῦ ὀνειδισμόν ¹⁶ ὑπὸ τῶν ἀθετούντων τοὺς λόγους σου· συντέλεσον αὐτούς· καὶ ἔσται ὁ λόγος σου ἔμοι εἰς εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καρδίας μου, ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' ἔμοι, Κύριε παντοκράτωρ. ¹⁷ Οὐκ ἐκάθισα ἐν συνεδρίῳ αὐτῶν παιζόντων, ἀλλὰ εὐλαβούμην ἀπὸ προσώπου χειρὸς σου· καταμόνας ἐκαθήμην, ὅτι πικρίας ἐνεπλήσθη.

¹⁸ Ἰνατὶ οἱ λυποῦντές με κατισχύουσί μου; ἡ πληγὴ μου στερεὰ, πόθεν ἰαθήσομαι; γινομένη ἐγενήθη μοι ὡς ὕδωρ ψευδές, οὐκ ἔχον πίστιν.

¹⁹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἂν ἐπιστρέψης, καὶ ἀποκαταστήσω σε, καὶ πρὸ προσώπου μου στήσῃ· καὶ ἂν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς τὸ στόμα μου ἔση· καὶ ἀναστρέψουσιν αὐτοὶ πρὸς σέ, καὶ σὺ οὐκ ἀναστρέψεις πρὸς αὐτούς. ²⁰ Καὶ δώσω σε τῷ λαῷ τούτῳ, ὡς τεῖχος ὄχυρόν, χαλκοῦν· καὶ πολεμήσουσι πρὸς σέ, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ, διότι μετὰ σοῦ εἶμι τοῦ σώζειν σε, ²¹ καὶ τοῦ ἐξαίρεισθαί σε ἐκ χειρὸς πονηρῶν, καὶ λυτρώσομαι σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν.

16

¹ Καὶ σὺ μὴ λάβῃς γυναῖκα, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ² καὶ οὐ γεννηθήσεται σοι υἱὸς, οὐδὲ θυγάτηρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ³ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος περὶ τῶν υἱῶν καὶ

περὶ τῶν θυγατέρων τῶν γεννωμένων ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ περὶ τῶν μητέρων αὐτῶν τῶν τετοκυιῶν αὐτούς, καὶ περὶ τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν γεγεννηκότων αὐτούς ἐν τῇ γῆ ταύτῃ, ⁴ ἐν θανάτῳ νοσερῶ ἀποθανοῦνται, οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται· εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται· καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς ἔσονται καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ· ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ ἐν λιμῶ συντελεσθήσονται.

⁵ Τάδε λέγει Κύριος, μὴ εἰσέλθῃς εἰς θίασον αὐτῶν, καὶ μὴ πορευθῆς τοῦ κόψασθαι, καὶ μὴ πενήθῃς αὐτούς, ὅτι ἀφέστακα τὴν εἰρήνην μου ἀπὸ τοῦ λαοῦ τούτου· ⁶ Οὐ μὴ κόψονται αὐτούς, οὐδὲ ἐντομίδας οὐ μὴ ποιήσουσι, καὶ οὐ ξυρηθήσονται, ⁷ καὶ οὐ μὴ κλασθῆ ἄρτος ἐν πένθει αὐτῶν εἰς παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότι· οὐ ποτιοῦσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παράκλησιν ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ αὐτοῦ.

⁸ Εἰς οἰκίαν πότου οὐκ εἰσελεύσῃ σὺ, συγκαθίσει μετ' αὐτῶν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. ⁹ Διότι τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐγὼ καταλύω ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, φωνὴν χαρᾶς, καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης.

¹⁰ Καὶ ἔσται ὅταν ἀναγγεῖλῃς τῷ λαῷ τούτῳ ἅπαντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ εἴπωσι πρὸς σέ, διατί ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα; τίς ἡ ἀδικία ἡμῶν; καὶ τίς ἡ ἀμαρτία ἡμῶν, ἣν ἡμάρτομεν ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν; ¹¹ Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με οἱ πατέρες ὑμῶν, λέγει Κύριος, καὶ ὥχοντο ὀπισθ θεῶν ἀλλοτρίων, καὶ ἐδοῦλευσαν αὐτοῖς, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐμὲ ἐγκατέλιπον, καὶ τὸν νόμον μου οὐκ ἐφυλάξαντο· ¹² Καὶ ὑμεῖς ἐπονηρεύσασθε ὑπὲρ τοὺς πατέρας ὑμῶν· καὶ ἰδοὺ ὑμεῖς πορεύεσθε ἕκαστος ὀπισθ τῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας ὑμῶν τῆς πονηρᾶς, τοῦ μὴ ὑπακοῦναι μου. ¹³ Καὶ ἀπορρίψω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν οὐκ ἠδεῖτε ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ δουλεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, οἳ οὐ δώσουσιν ὑμῖν ἔλεος.

¹⁴ Διατοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, ζῆ Κύριος ὁ ἀναγαγὼν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ¹⁵ ἀλλὰ, ζῆ Κύριος, ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν οὐ ἐξώσθησαν ἐκεῖ· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτούς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

¹⁶ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τοὺς ἀλείς τοὺς πολλοὺς, λέγει Κύριος, καὶ ἀλιευσουσιν αὐτούς· καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστέλλω τοὺς πολλοὺς θηρευτὰς, καὶ θηρεύσουσιν αὐτούς ἐπάνω παντὸς ὄρου, καὶ ἐπάνω παντὸς βουνοῦ, καὶ ἐκ τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν. ¹⁷ Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐκρύβη τὰ ἀδικήματα αὐτῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου. ¹⁸ Καὶ ἀνταποδώσω διπλᾶς τὰς κακίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἐφ' αἷς ἐβεβήλωσαν τὴν γῆν μου ἐν τοῖς θηησιμαίοις τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, ἐν αἷς ἐπλημέλησαν τὴν κληρονομίαν μου.

¹⁹ Κύριε σὺ ἰσχύς μου, καὶ βοήθειά μου, καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέραις κακῶν· πρὸς σέ ἔβην ἠξοῦσιν ἀπ' ἐσχάτων τῆς γῆς, καὶ ἐροῦσιν, ὡς ψευδῆ ἐκτίησαντο οἱ πατέρες ἡμῶν εἰδῶλα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὠφέλημα; ²⁰ Εἰ ποιήσει ἐαυτῷ ἄνθρωπος θεοὺς, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί. ²¹ Διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ δηλώσω αὐτοῖς ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὴν χεῖρά μου, καὶ γνωριῶ αὐτοῖς τὴν δυνάμιν μου, καὶ γνώσονται, ὅτι ὁνομά μοι Κύριος.

17

⁵ Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς τὴν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον, καὶ στηρίσει σάρκα βραχίονος αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀπὸ Κυρίου ἀποστή ἡ καρδία αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἔσται ὡς ἡ ἀγριομυρική ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὐκ ὄνεται ὅταν ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ, καὶ κατασκηνώσει ἐν ἀλίμοις, καὶ ἐν ἐρήμῳ, ἐν γῆ ἀλμυρᾷ ἧτις οὐ κατοικεῖται. ⁷ Καὶ εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔσται Κύριος ἐλπίς αὐτοῦ· ⁸ Καὶ ἔσται ὡς ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα, καὶ ἐπὶ ἰκμάδα βαλεῖ ῥίζαν αὐτοῦ· οὐ φοβηθήσεται ὅταν ἔλθῃ καύμα, καὶ ἔσται ἐπ' αὐτῷ στελέχη ἀλσώδη, ἐν ἐνιαυτῷ ἀβροχίας οὐ φοβηθήσεται, καὶ οὐ διαλείψει ποιῶν καρπόν.

⁹ Βαθεῖα ἡ καρδία παρὰ πάντα, καὶ ἄνθρωπος ἐσθι, καὶ τίς γνώσεται αὐτόν; ¹⁰ Ἐγὼ Κύριος ἐτάζων καρδίας, καὶ δοκιμάζων νεφροὺς, τοῦ δοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοὺς καρποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ.

¹¹ Ἐφώνησε πέρδιξ, συνήγαγεν ἃ οὐκ ἔτεκε, ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρίσεως· ἐν ἡμίσει ἡμερῶν αὐτοῦ ἐγκαταλείψουσιν αὐτόν, καὶ ἐπ' ἐσχάτων αὐτοῦ ἔσται ἄφρων.

¹² Θρόνος δόξης ὑψωμένος, ἀγίασμα ἡμῶν, ¹³ ὑπομονὴ Ἰσραὴλ· Κύριε, πάντες οἱ καταλιπόντες σε καταισχυρθήτωσαν, ἀφεστηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς, τὸν Κύριον.

¹⁴ Ἰασαί με Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι· σῶσόν με, καὶ σωθήσομαι, ὅτι καύχημά μου σὺ εἶ.

¹⁵ Ἴδου αὐτοὶ λέγουσι πρὸς με, ποῦ ἐστὶν ὁ λόγος Κυρίου; ἐλθέτω. ¹⁶ Ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκοπίασα κατακολουθῶν ὀπίσω σου, καὶ ἡμέραν ἀνθρώπου οὐκ ἐπεθύμησα· σὺ ἐπίστη· τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου, πρὸ προσώπου σου ἐστί. ¹⁷ Μὴ γενηθῆς μοι εἰς ἀλλοτριώσιμ, φειδόμενός μου ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ. ¹⁸ Καταισχυρθήτωσαν οἱ διώκοντές με, καὶ μὴ καταισχυρθεῖν ἐγὼ· πτοηθεῖσαν αὐτοὶ, καὶ μὴ πτοηθεῖν ἐγώ· ἐπάγαγε ἐπ' αὐτοὺς ἡμέραν πονηρᾶν, δισσοὺν σύντριμμα σύντριψον αὐτούς.

¹⁹ Τάδε λέγει Κύριος, βάδισον, καὶ στήθι ἐν ταῖς πύλαις υἰῶν λαοῦ σου, ἐν αἷς εἰσπορεύονται ἐν αὐταῖς βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἐν αἷς ἐκπορεύονται ἐν αὐταῖς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πύλαις Ἰερουσαλήμ, ²⁰ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ πάσα Ἰουδαία, καὶ πάσα Ἰερουσαλήμ, οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις· ²¹ Τάδε λέγει Κύριος, φυλάσσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ μὴ αἴρετε βαστάγματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ μὴ ἐκπορεύεσθε ταῖς πύλαις Ἰερουσαλήμ, ²² καὶ μὴ ἐκφέρετε βαστάγματα ἐξ οἰκιῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· ἀγιάσατε τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, καθὼς ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν. Καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ οὐκ ἐκλίναν τὸ οὖς αὐτῶν, ²³ καὶ ἐσκήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν, τοῦ μὴ ἀκοῦσαί μου, καὶ τοῦ μὴ δέξασθαι παιδείαν.

²⁴ Καὶ ἔσται, ἐὰν εἰσακουσῆτέ μου, λέγει Κύριος, τοῦ μὴ εἰσφέρειν βαστάγματα διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων καὶ ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, τοῦ μὴ ποιεῖν πᾶν ἔργον, ²⁵ καὶ εἰσελεύσονται διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες καθήμενοι ἐπὶ θρόνον Δαυὶδ, καὶ ἐπιβεηκότες ἐφ' ἄρμασι καὶ ἵπποις αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ κατοικισθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁶ Καὶ ἤξουσιν ἐκ τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ κυκλόθεν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐκ γῆς Βενιαμὴν, καὶ ἐκ γῆς πεδινῆς, καὶ ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐκ τῆς πρὸς Νότον, φέροντες ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας καὶ θυμιάματα καὶ μάννα καὶ λίβανον, φέροντες αἶνεσιν εἰς οἶκον Κυρίου.

²⁷ Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ ἀκούσῆτέ μου τοῦ ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, τοῦ μὴ αἰρεῖν βαστάγματα, καὶ μὴ εἰσπορεύεσθαι ταῖς πύλαις Ἰερουσαλήμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν ταῖς πύλαις αὐτῆς, καὶ καταφάγεται ἀμφοδὰ Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐ βρεσθήσεται.

18

¹ Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, λέγων, ² ἀνάστηθι, καὶ κατάρθῃ εἰς οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἐκεῖ ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου. ³ Καὶ κατέβην εἰς τὸν οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἰδὼν αὐτὸς ἐποίει ἔργον ἐπὶ τῶν λίθων. ⁴ Καὶ ἔπεσε τὸ ἀγγεῖον, ὃ αὐτὸς ἐποίει ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ πάλιν αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὸ ἀγγεῖον ἕτερον, καθὼς ἤρесе ἐνώπιον αὐτοῦ ποιῆσαι. ⁵ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

⁶ Εἰ καθὼς ὁ κεραμεὺς οὗτος οὐ δυνήσομαι τοῦ ποιῆσαι ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ; ἰδοὺ, ὡς ὁ πηλὸς τοῦ κεραμέως, ὑμεῖς ἐστε ἐν χερσὶ μου. ⁷ Πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος, ἢ ἐπὶ βασιλείαν τοῦ ἐξᾶραι αὐτούς, καὶ τοῦ ἀπολλύειν, ⁸ καὶ ἐπιστραφή τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἀπὸ πάντων τῶν κακῶν αὐτῶν, καὶ μετανοήσω περὶ τῶν κακῶν, ὧν ἐλογισάμην, τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς. ⁹ Καὶ πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλείαν, τοῦ ἀνοικοδομεῖσθαι καὶ τοῦ καταφυτεύεσθαι, ¹⁰ καὶ ποιήσωσι τὰ πονηρὰ ἐναντίον μου, τοῦ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς μου, καὶ μετανοήσω περὶ τῶν ἀγαθῶν ὧν ἐλάλησα, τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς.

¹¹ Καὶ νῦν εἶπὸν πρὸς ἄνδρας Ἰούδα, καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλήμ, ἰδοὺ ἐγὼ πλάσσω ἐφ' ὑμᾶς κακὰ, καὶ λογίζομαι ἐφ' ὑμᾶς λογισμόν· ἀποστραφήτω δὴ ἕκαστος ἀπὸ ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ καλλίονα ποιήσατε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. ¹² Καὶ εἶπαν, ἀνδριούμεθα, ὅτι ὀπίσω τῶν ἀποστροφῶν ἡμῶν πορευόμεθα, καὶ ἕκαστος τὰ ἀρεστὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ποιήσομεν.

¹³ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἐρωτήσατε δὴ ἐν ἔθνεσι, τίς ἤκουσε τοιαῦτα φρικτὰ ἃ ἐποίησε σφόδρα παρθένος Ἰσραὴλ; ¹⁴ Μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας μαστοὶ, ἢ χιῶν ἀπὸ τοῦ λιβάνου; μὴ ἐκκλίνη ὕδωρ βιαίως ἀνέμῳ φερόμενον; ¹⁵ Ὅτι

ἐπελάθοντό μου λαός μου, εἰς κενὸν ἐθυμίασαν καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν σχοίνους αἰωνίους, τοῦ ἐπιβῆναι τρίβους οὐκ ἔχοντες ὁδὸν εἰς πορείαν, ¹⁶ τοῦ τάξει τὴν γῆν αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν, καὶ σύριγμα αἰώνιον· πάντες οἱ διαπορευόμενοι δι' αὐτῆς ἐκστήσονται, καὶ κινήσουσι τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ¹⁷ Ὡς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν αὐτῶν, δεῖξω αὐτοῖς ἡμέραν ἀπωλείας αὐτῶν.

¹⁸ Καὶ εἶπεν, δεῦτε καὶ λογισώμεθα ἐπὶ Ἱερემίαν λογισμόν, ὅτι οὐκ ἀπολεῖται νόμος ἀπὸ ἱερέως, καὶ βουλὴ ἀπὸ συνετοῦ, καὶ λόγος ἀπὸ προφήτου· δεῦτε καὶ πατάξωμεν αὐτὸν ἐν γλώσσει, καὶ ἀκουσώμεθα πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ.

¹⁹ Εἰσάκουσόν μου Κύριε, καὶ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τοῦ δικαιώματός μου. ²⁰ Εἰ ἀνταποδίδοται ἀντὶ ἀγαθῶν κακὰ, ὅτι συνελάλησαν ῥήματα κατὰ τῆς ψυχῆς μου, καὶ τὴν κόλασιν αὐτῶν ἔκρυσάν μοι· μνησθητὶ ἐστηκότες μου κατὰ πρόσωπόν σου, τοῦ λαλήσαι ὑπὲρ αὐτῶν ἀγαθὰ, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν σου ἀπ' αὐτῶν. ²¹ Διατοῦτο δὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῶν εἰς λιμὸν, καὶ ἄθροισον αὐτοὺς εἰς χεῖρας μαχαίρας· γενέσθωσαν αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄτεκνοι καὶ χῆραι, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν γενέσθωσαν ἀνηρημένοι θανάτῳ, καὶ οἱ νεανίσκοι αὐτῶν πεπτωκότες μαχαίρα ἐν πολέμῳ. ²² Γενηθήτω κραυγὴ ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν· ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς ληστὰς ἄφνω, ὅτι ἐνεχείρησαν λόγον εἰς σύλληψίν μου, καὶ παγίδας ἔκρυσαν ἐπ' ἐμέ.

²³ Καὶ σὺ, Κύριε, ἔγνωσ ἅπασαν τὴν βουλήν αὐτῶν ἐπ' ἐμέ εἰς θάνατον· μὴ ἀθώωσῃς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν ἀπὸ προσώπου σου μὴ ἐξαλείψῃς· γενέσθω ἡ ἀσθένεια αὐτῶν ἐναντίον σου, ἐν καιρῷ θυμοῦ σου ποίησον ἐν αὐτοῖς.

19

¹ Τότε εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, βάδισον, καὶ κτήσαι βικὸν πεπλασμένον ὀστράκινον, καὶ ἄξεις ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, ² καὶ ἐξελεύσῃ εἰς τὸ πολυάνδριον υἱῶν τῶν τέκνων αὐτῶν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῶν προθύρων πύλης τῆς Χαρσειῆθ· καὶ ἀνάγνωθι ἐκεῖ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἂν λαλήσω πρὸς σέ, ³ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς,

Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου, βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ, ὥστε παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἠχήσει τὰ ὦτα αὐτοῦ. ⁴ Ἄνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἀπηλλοτριώσαν τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐθυμίασαν ἐν αὐτῷ θεοῖς ἄλλοτριοῖς, οἷς οὐκ ἠδειςαν αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν· καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἐπλησαν τὸν τόπον τοῦτον αἱμάτων ἀθώων, ⁵ καὶ ὠκοδόμησαν ὑψηλὰ τῇ Βάαλ, τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ, ἃ οὐκ ἐνετείλαμην, οὐδὲ διενόηθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

⁶ Διατοῦτο ἰδοὺ ἡμέρα ἐρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐ κληθήσεται τῷ τόπῳ τούτῳ ἔτι Διάπτωσις καὶ Πολυάνδριον υἱοῦ Ἐννώμ, ἀλλ' ἡ Πολυάνδριον τῆς σφαγῆς. ⁷ Καὶ σφάξω τὴν βουλήν Ἰούδα, καὶ τὴν βουλήν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ καταβαλῶ αὐτοὺς ἐν μαχαίρα ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἐν χερσὶ τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν· καὶ δώσω τοὺς νεκροὺς αὐτῶν εἰς βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. ⁸ Καὶ κατάξω τὴν πόλιν ταύτην εἰς ἀφανισμόν, καὶ εἰς συρισμόν· πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτῆς σκυθρωπάσει, καὶ συριεῖ ὑπὲρ πάσης τῆς πληγῆς αὐτῆς. ⁹ Καὶ ἔδονται τὰς σάρκας τῶν υἱῶν αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων αὐτῶν· καὶ ἕκαστος τὰς σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἔδονται ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐν τῇ πολιορκίᾳ ἢ πολιορκήσουσιν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν.

¹⁰ Καὶ συντρίψεις τὸν βικὸν κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκπορευομένων μετὰ σοῦ, ¹¹ καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει Κύριος, οὕτως συντρίψω τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καθὼς συντρίβεται ἄγγος ὀστράκινον, ὃ οὐ δύνησεται ἰαθῆναι ἔτι. ¹² Οὕτως ποιήσω, λέγει Κύριος, τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν αὐτῷ, τοῦ δοθῆναι τὴν πόλιν ταύτην, ὡς τὴν διαπίπτουσαν. ¹³ Καὶ οἴκοι Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἴκοι βασιλέων Ἰούδα ἔσονται καθὼς ὁ τόπος ὁ διαπίπτων, ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις, ἐν αἷς ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν δωματίων αὐτῶν πάση τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἄλλοτριοῖς.

¹⁴ Καὶ ἦλθεν Ἱερემίας ἀπὸ τῆς διαπτώσεως, οὗ ἀπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ἐκεῖ, τοῦ προφητεῦσαι· καὶ ἔστη ἐν τῇ αὐλῇ οἴκου Κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν, ¹⁵ τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς

πόλεις αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὰς κώμας αὐτῆς, ἅπαντα τὰ κακὰ ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτήν, ὅτι ἐσκήληρουναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, τοῦ μὴ εἰσακοῦειν τῶν ἐντολῶν μου.

20

¹ Καὶ ἤκουσε Πασχώρ ὁ υἱὸς Ἐμμῆρ ὁ ἱερεὺς, καὶ οὗτος ἦν καθεσταμένος ἡγούμενος οἴκου Κυρίου, τοῦ Ἱερεμίου προφητεύοντος τοὺς λόγους τούτους. ² Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸν καταράκτην, ὃς ἦν ἐν πύλῃ οἴκου ἀποτεταγμένον τοῦ ὑπερώου, ὃς ἦν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

³ Καὶ ἐξήγαγε Πασχώρ τὸν Ἱερεμίαν ἐκ τοῦ καταράκτου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἱερεμίας, οὐχὶ Πασχώρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομά σου, ἀλλ' ἢ Μέτοικον. ⁴ Διότι τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμί σε εἰς μετοικίαν σὺν πᾶσι τοῖς φίλοις σου· καὶ πεσοῦνται ἐν μαχαίρᾳ ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὄψονται· καὶ σὲ καὶ πάντα Ἰούδα δώσω εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ μετοικιοῦσιν αὐτοὺς, καὶ κατακόψουσιν ἐν μαχαίραις. ⁵ Καὶ δώσω τὴν πᾶσαν ἰσχύν τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πάντας τοὺς πόνους αὐτῆς, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως Ἰούδα εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἄξουσιν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. ⁶ Καὶ σὺ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, πορεύσεσθε ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν Βαβυλῶνι ἀποθανῆ, καὶ ἐκεῖ ταφήσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι σου, οἷς ἐπροφήτευσας αὐτοῖς ψευδῆ.

⁷ Ἠπάτησάς με Κύριε, καὶ ἠπατήθην, ἐκράτησας, καὶ ἠδυνάσθης· ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μκκτηριζόμενος. ⁸ Ὅτι πικρῷ λόγῳ μου γελάσσομαι, ἄθεσίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐπικαλέσομαι, ὅτι ἐγενήθη λόγος Κυρίου εἰς ὄνειδισμὸν ἐμοὶ καὶ εἰς χλευασμὸν πᾶσαν ἡμέραν μου. ⁹ Καὶ εἶπα, οὐ μὴ ὀνομάσω τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οὐ μὴ λαλήσω ἔτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ὡς πῦρ καιόμενον φλέγον ἐν τοῖς ὀστοῖς μου, καὶ παρῆμαι πάντοθεν, καὶ οὐ δύναμαι φέρειν, ¹⁰ ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν συναθροιζομένων κυκλόθεν, ἐπισύστυτε, καὶ ἐπισυστώμεν ἐπ' αὐτῷ πάντες ἄνδρες φίλοι αὐτοῦ· τηρήσατε τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ, εἰ ἀπατηθῆσεται, καὶ δυνησόμεθα αὐτῷ, καὶ ληψόμεθα τὴν ἐκδίκησιν ἡμῶν ἐξ αὐτοῦ.

¹¹ Ὁ δὲ κύριος μετ' ἐμοῦ καθὼς μαχητῆς ἰσχύων· διατοῦτο ἐδίωξαν, καὶ νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο· ἠσχύνθησαν σφοδρὰ, ὅτι οὐκ ἐνόησαν ἀτιμίας αὐτῶν, αἱ δι' αἰῶνος οὐκ ἐπιλησθήσονται.

¹² Κύριε δοκιμάζων δίκαια, συνιών νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐν αὐτοῖς, ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκάλυπα τὰ ἀπολογήματά μου. ¹³ Ἄσατε τῷ Κυρίῳ, αἰνέσατε αὐτῷ, ὅτι ἐξεΐλατο τὴν ψυχὴν πένητος ἐκ χειρὸς πονηρευομένων.

¹⁴ Ἐπικατάρατος ἡ ἡμέρα ἐν ἣ ἐτέχθη ἐν αὐτῇ· ἡ ἡμέρα ἐν ἣ ἔτεκέν με ἡ μήτηρ μου, μὴ ἔστω ἐπευκτῆ. ¹⁵ Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐαγγελισάμενος τῷ πατρί μου λέγων, ἐτέχθη σοι ἄρσην· εὐφρανόμενος ¹⁶ ἔστω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὡς αἱ πόλεις ἅς κατέστρεψε Κύριος ἐν θυμῷ καὶ οὐ μετεμελήθη· ἀκουσάτω κραυγῆς τῷ πρωί, καὶ ἀλαλαγμοῦ μεσημβρίας, ¹⁷ ὅτι οὐκ ἀπέκτεινέ με ἐν μήτρᾳ, καὶ ἐγένετό μοι ἡ μήτηρ μου τάφος μου, καὶ ἡ μήτρα συλλήψεως αἰωνίας. ¹⁸ Ἰνατί τοῦτο ἐξῆλθον ἐκ μήτρας, τοῦ βλέπειν κόπους καὶ πόνους, καὶ διετέλεσαν ἐν αἰσχύνη αἱ ἡμέραι μου;

21

¹ Ὁ ΛΟΓΟΣ Ὁ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ἹΕΡΕΜΙΑΝ, ὅΤΕ ἈΠΕΣΤΕΙΛΕ ΠΡΟΣ ΑὐΤΟΝ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΕΔΕΚΙΑΣ ΤΟΝ ΠΑΣΧΩΡ ΥἱΟΝ ΜΕΓΧΙΟΥ, ΚΑΙ ΣΟΦΟΝΙΑΝ ΥἱΟΝ ΒΑΣΙΛΙΟΥ ΤΟΝ ἹΕΡΕΑ, ΛΕΓΩΝ, ² ἐπερώτησον περὶ ἡμῶν τὸν Κύριον· ὅτι βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐφέστηκεν ἐφ' ἡμᾶς· εἰ ποιήσει Κύριος κατὰ πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, καὶ ἀπελευσεται ἀφ' ἡμῶν.

³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἱερεμίας, οὕτως ἐρεῖτε πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, ⁴ τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ μεταστρέφω τὰ ὄπλα τὰ πολεμικά, ἐν οἷς ὑμεῖς πολεμεῖτε ἐν αὐτοῖς πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλεικότας ὑμᾶς ἔξωθεν τοῦ τεύχους· καὶ συναΐξω αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ταύτης, ⁵ καὶ ἠολεμήσω ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ ἐκτεταμένη καὶ ἐν βραχίονι κραταιῷ μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς μεγάλης. ⁶ Καὶ πατάξω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη ἐν θανάτῳ μεγάλῳ, καὶ ἀποθάνονται. ⁷ Καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως λέγει Κύριος, δώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὸν λαὸν καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ ἀπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς μαχαίρας, εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν στόματι μαχαίρας· οὐ φείσομαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ οἰκτειρήσω αὐτούς.

⁸ Καὶ πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον ἐρεῖς, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου. ⁹ Ὁ καθήμενος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀποθάνεται ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ· καὶ ὁ ἐκπορευόμενος προσχωρῆσαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλεικότες ὑμᾶς, ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς σκῦλα, καὶ ζήσεται. ¹⁰ Διότι ἐστήρικα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ, καὶ οὐκ εἰς ἀγαθὰ· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσεται, καὶ κατακαύσει αὐτὴν ἐν πυρὶ.

¹¹ Ὁ οἶκος βασιλέως Ἰούδα, ἀκούσατε λόγον Κυρίου. ¹² Οἶκος Δαυὶδ, τάδε λέγει Κύριος, κρίνατε πρῶτῃ κρίμα, καὶ κατευθύνατε, καὶ ἐξέλεσθε διηρασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν, ὅπως μὴ ἀναφθῇ ὡς πῦρ ἡ ὄργη μου, καὶ καυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων. ¹³ Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν κοιλάδα σὸρ, τὴν πεδεινὴν, τοὺς λέγοντας, τίς πτοήσει ἡμᾶς; ἢ τίς εἰσελεύσεται πρὸς τὸ κατοικητήριον ἡμῶν; ¹⁴ Καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ ἔδεται πάντα τὰ κύκλω αὐτῆς.

22

¹ Τάδε λέγει Κύριος, πορεύου καὶ κατάρβηθι εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ λαλήσεις ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦτον, ² καὶ ἐρεῖς,

Ἄκουε λόγον Κυρίου βασιλεῦ Ἰούδα, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνον Δαυὶδ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ ὁ λαός σου, καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ταῖς πύλαις ταύταις· ³ Τάδε λέγει Κύριος, ποιεῖτε κρίσιν καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἐξαιρέσητε διηρασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν, καὶ προσήλυτον καὶ ὄρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύετε, καὶ μὴ ἀσεβεῖτε, καὶ αἷμα ἀθῶον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁴ Διότι ἐὰν ποιοῦντες ποιήσητε τὸν λόγον τούτου, καὶ εἰσελεύσονται ἐν ταῖς πύλαις τοῦ οἴκου τοῦτου βασιλεῖς καθήμενοι ἐπὶ θρόνον Δαυὶδ, καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ' ἄρμάτους καὶ ἵππων, αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν, καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν. ⁵ Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε τοὺς λόγους τούτους, κατ' ἔμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται ὁ οἶκος οὗτος.

⁶ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος κατὰ τοῦ οἴκου βασιλέως Ἰούδα, Γαλαὰδ σὺ μοι ἀρχὴ τοῦ Λιβάνου, ἐὰν μὴ θῶ σε εἰς ἔρημον, πόλεις μὴ κατοικηθησομένας, ⁷ καὶ ἐπάξω ἐπὶ σὲ ὀλοθρευόντα ἄνδρα, καὶ τὸν πέλεκον αὐτοῦ, καὶ ἐκκόψουσι τὰς ἐκλεκτὰς κέδρους σου, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς τὸ πῦρ. ⁸ Καὶ διελεύσονται ἔθνη διὰ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ ἐρεῖ ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, διατί ἐποίησε Κύριος οὕτως τῇ πόλει ταύτῃ τῇ μεγάλῃ; ⁹ Καὶ ἐροῦσιν, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν θεοῖς ἄλλοτρίοις, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς.

¹⁰ Μὴ κλαίετε τὸν τεθηκῶτα, μηδὲ θρηνεῖτε αὐτόν· κλαύσατε κλαυθμῷ τὸν ἐκπορευόμενον, ὅτι οὐκ ἐπιστρέψει ἔτι, οὐδὲ ὄψεται τὴν γῆν πατρίδος αὐτοῦ. ¹¹ Διότι τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ Σελλήμ υἱὸν Ἰωσία τὸν βασιλεύοντα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου τούτου· οὐκ ἀναστρέψει ἐκεῖ ἔτι, ¹² ἀλλ' ἢ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ οὐ μετώκισα αὐτόν, ἐκεῖ ἀποθάνεται, καὶ τὴν γῆν ταύτην οὐκ ὄψεται ἔτι.

¹³ Ὁ οἰκοδομῶν οἰκίαν αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιοσύνης, καὶ τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίματι, παρὰ τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐργᾶται δωρεὰν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ μὴ ἀποδώσει αὐτῷ. ¹⁴ Ὀκνοδόμησας σεαυτῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῶα ῥιπιστὰ διεσταλμένα θυρίδι, καὶ ἐξυλωμένα ἐν κέδρῳ, καὶ κεκρισμένα ἐν μίλτῳ. ¹⁵ Μὴ βασιλεύσης, ὅτι σὺ παροξυνῇ ἐν Ἄγαζ τῷ πατρί σου; οὐ φάγονται, καὶ οὐ πίνονται· βέλτιόν σε ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην. ¹⁶ Οὐκ ἐγνωσας, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ταπεινῶ, οὐδὲ κρίσιν πένυθος· οὐ τοῦτο ἔστι τὸ μὴ γηῶναι σε ἐμέ; λέγει Κύριος. ¹⁷ Ἰδοὺ οὐκ εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοί σου, οὐδὲ ἡ καρδία σου καλῆ, ἀλλὰ εἰς τὴν πλεονεξίαν σου, καὶ εἰς τὸ αἷμα τὸ ἀθῶον τοῦ ἐκχέαι αὐτό, καὶ εἰς ἀδικήματα καὶ εἰς φόνον, τοῦ ποιεῖν αὐτά.

¹⁸ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ Ἰωακείμ υἱὸν Ἰωσία βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον, οὐ κόψονται αὐτόν, ὧ ἀδελφε, οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτόν, οἱμοὶ Κύριε. ¹⁹ Ταφὴν ὄνου ταφήσεται, συμψησθεὶς ῥιφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης Ἱερουσαλήμ.

²⁰ Ἀνάβηθι εἰς τὸν Λίβανον, καὶ κράξον, καὶ εἰς τὴν Βασάν δὸς τὴν φωνήν σου, καὶ βόησον εἰς τὸ πέρας τῆς θαλάσσης, ὅτι συνετρίβησαν πάντες οἱ ἔρασταί σου. ²¹ Ἐλάλησα πρὸς σὲ ἐν τῇ παραπτώσει σου, καὶ εἶπας, οὐκ ἀκούσομαι· αὕτη ἡ ὁδός σου ἐκ νεότητός σου, οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς μου. ²² Πάντας τοὺς ποιμένας

σου ποιμανεῖ ἄνεμος, καὶ οἱ ἐρασταὶ σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐξελεύονται, ὅτι τότε αἰσχυνθήσῃ καὶ ἀτιμωθήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν φιλοῦντων σε. ²³ Κατοικοῦσα ἐν τῷ Λιβάνῳ, ἐννοσεύουσα ἐν ταῖς κέδροις, καταστενάξεις ἐν τῷ ἔλθειν σοι ὀδύνας ὡς τικτούσης.

²⁴ Ζῷ ἐγώ, λέγει Κύριος, ἐὰν γενόμενος γένηται Ἰεχονίας υἱὸς Ἰωακείμ βασιλεὺς Ἰούδα ἀποσφράγισμα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, ἐκεῖθεν ἔκσπασω σε, ²⁵ καὶ παραδῶ σε εἰς χεῖρας τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν σου, ὡς σὺ εὐλαβῆ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαιῶν, ²⁶ καὶ ἀπορρίψω σε καὶ τὴν μητέρα σου τὴν τεκοῦσάν σε εἰς γῆν, οὗ οὐκ ἐτέχθης ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ²⁷ Εἰς δὲ τὴν γῆν ἣν αὐτοὶ εὐχονται ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, οὐ μὴ ἀποστρέψωσιν. ²⁸ Ἦτιμῶθη Ἰεχονίας ὃς σκεῦος οὐ οὐκ ἔστι χρεῖα αὐτοῦ, ὅτι ἐξερρίφη, καὶ ἐξεβλήθη εἰς γῆν ἣν οὐκ ᾔδει.

²⁹ Γῆ, γῆ ἄκουε λόγον Κυρίου, ³⁰ γράψον τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκκήρυκτον ἄνθρωπον, ὅτι οὐ μὴ αὐξηθῆ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυιδ, ἄρχων ἐτι ἐν τῷ Ἰούδα.

23

¹ Ὡ ποιμένες οἱ ἀπολλύοντες καὶ διασκορπίζοντες τὰ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτῶν. ² Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς ποιμαίνοντας τὸν λαόν μου, ὑμεῖς διεσκορπίσατε τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐξώσατε αὐτά, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθε αὐτά, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. ³ Καὶ ἐγὼ εἰσδέξομαι τοὺς καταλοιπούς τοῦ λαοῦ μου ἐπὶ πάσης τῆς γῆς, οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ καταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν νομὴν αὐτῶν, καὶ αὐξηθήσονται, καὶ πληθυνθήσονται. ⁴ Καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς ποιμένας, οἱ ποιμανοῦσιν αὐτοὺς, καὶ οὐ φοβηθήσονται ἔτι, οὐδὲ πτοηθήσονται, λέγει Κύριος.

⁵ Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἀναστήσω τῷ Δαυιδ ἀνατολὴν δικαίαν, καὶ βασιλεύσει βασιλεὺς, καὶ συνήσει, καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ καὶ σωθήσεται Ἰούδας, καὶ Ἰσραὴλ κατασκηνώσει πεποισθῶς, καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὃ καλεῖται αὐτὸν Κύριος, Ἰωσεδὲκ ἐν τοῖς προφήταις.

⁹ Συνετρίβη ἡ καρδία μου ἐν ἐμοί, ἐσαλεύθη πάντα τὰ ὀσῆ μου, ἐγενήθη ἐν ἄνθρωπῳ συνετριμμένος, καὶ ὡς ἄνθρωπος συνεχόμενος ἀπὸ οἴνου ἀπὸ προσώπου Κυρίου καὶ ἀπὸ προσώπου εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ. ¹⁰ Ὅτι ἀπὸ προσώπου τούτων ἐπένησεν ἡ γῆ, ἐξηράνθησαν αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐγένετο ὁ δρόμος αὐτῶν πονηρὸς, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν οὐτως. ¹¹ Ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐμολύνθησαν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον πονηρίας αὐτῶν. ¹² Διατοῦτο γενέσθω ἡ ὁδὸς αὐτῶν αὐτοῖς εἰς ὀλίσισημα ἐν γνώφῳ, καὶ ὑποσκελισθήσονται, καὶ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ· διότι ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς κακὰ, ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

¹³ Καὶ ἐν τοῖς προφήταις Σαμαρείας εἶδον ἀνομήματα· ἐπροφήτευσαν διὰ τῆς Βάαλ, καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ¹⁴ Καὶ ἐν τοῖς προφήταις Ἱερουσαλὴμ ἐώρακα φρικτὰ, μοιχωμένους, καὶ πορευομένους ἐν ψεύδει, καὶ ἀντιλαμβανομένους χειρῶν πολλῶν, τοῦ μὴ ἀποστραφῆναι ἕκαστον ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς· ἐγενήθησάν μοι πάντες ὡς Σόδομα, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ὡσπερ Γόμορρα.

¹⁵ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ψωμιῶ αὐτοὺς ὀδύνην, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ πικρὸν, ὅτι ἀπὸ τῶν προφητῶν Ἱερουσαλὴμ ἐξῆλθε μολυσμὸς πάσης τῆ γῆς.

¹⁶ Οὕτως λέγει Κύριος παντοκράτωρ, μὴ ἀκούετε τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὅτι ματαιοῦσιν ἑαυτοῖς ὄρασι, ἀπὸ καρδίας αὐτῶν λαλοῦσι, καὶ οὐκ ἀπὸ στόματος Κυρίου. ¹⁷ Λέγουσι τοῖς ἀπωθομένοις τὸν λόγον Κυρίου, εἰρήνῃ ἔσται ἡμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς πορευομένοις τοῖς θελήμασιν αὐτῶν, καὶ παντὶ τῷ πορευομένῳ πλάνη καρδίας αὐτοῦ, εἶπαν, οὐχ ἤξει ἐπὶ σὲ κακὰ. ¹⁸ Ὅτι τίς ἔσται ἐν ὑποστήματι Κυρίου, καὶ εἶδε τὸν λόγον αὐτοῦ; τίς ἠνωτίσατο, καὶ ἤκουσεν; ¹⁹ Ἰδοὺ σεισμὸς παρὰ Κυρίου, καὶ ὄργῃ ἐκπορεύεται εἰς συσσεισμόν, συστρεφομένη ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς ἤξει. ²⁰ Καὶ οὐκ ἔτι ἀποστρέψει ὁ θεμὸς Κυρίου, ἕως ποιήσῃ αὐτό, καὶ ἕως ἂν στήσῃ αὐτό, ἀπὸ ἐγγειρήματος καρδίας αὐτοῦ· ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν νοήσουσιν αὐτό.

²¹ Οὐκ ἀπέστειλλον τοὺς προφήτας, καὶ αὐτοὶ ἔτρεχον· οὐδὲ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ ἐπροφήτεον. ²² Καὶ εἰ ἔστησαν ἐν τῇ ὑποστάσει μου, καὶ εἰ ἤκουσαν τῶν λόγων μου, καὶ τὸν λαόν μου ἂν ἀπέστρεφον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

²³ Θεός ἐγγίζων ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος, καὶ οὐχὶ Θεὸς πόρρωθεν. ²⁴ Εἰ κρυβήσεται τις ἐν κρυφαίοις, καὶ ἐγὼ οὐκ ὄψομαι αὐτόν; μὴ οὐχὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ; λέγει Κύριος.

²⁵ Ἦκουσα ἃ λαλοῦσιν οἱ προφήται, ἃ προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ψευδῆ λέγοντες, ἠνυπνιασάμην ἐνύπνιον. ²⁶ Ἔως πότε ἔσται ἐν καρδίᾳ τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ψευδῆ, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτοὺς τὰ θελήματα τῆς καρδίας αὐτῶν, ²⁷ τῶν λογιζομένων τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου μου ἐν τοῖς ἐνυπνίοις αὐτῶν, ἃ διηγοῦντο ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καθάπερ ἐπελάθοντο οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ ὀνόματός μου ἐν τῇ Βάβυλ; ²⁸ Ὁ προφήτης ἐν ᾧ τὸ ἐνύπνιον ἐστὶ, διηγησάσθω τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ ἐν ᾧ ὁ λόγος μου πρὸς αὐτόν, διηγησάσθω τὸν λόγον μου ἐπ' ἀληθείας· τί τὸ ἄχρυν πρὸς τὸν σίτον; οὕτως οἱ λόγοι μου, λέγει Κύριος. ²⁹ Οὐκ ἰδοὺ οἱ λόγοι μου, ὡσπερ πῦρ, λέγει Κύριος, καὶ ὡς πέλυνξ κόπτην πέτραν;

³⁰ Ἰδοὺ ἐγὼ διατοῦτο πρὸς τοὺς προφήτας, λέγει Κύριος ὁ Θεός, τοὺς κλέπτοντας τοὺς λόγους μου ἕκαστον παρὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ. ³¹ Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφήτας τοὺς ἐκβάλλοντας προφητείας γλώσσης, καὶ νυστάζοντας νυσταγμὸν αὐτῶν. ³² Διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφήτας τοὺς προφητεύοντας ἐνύπνια ψευδῆ, καὶ οὐ διηγοῦντο αὐτὰ, καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς πλάνοις αὐτῶν, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ ὠφέλειαν οὐκ ὠφελήσουσι τὸν λαὸν τοῦτον.

³³ Καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσιν ὁ λαὸς οὗτος, ἢ ἱερεὺς, ἢ προφήτης, τί τὸ λῆμμα Κυρίου; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, ἡμεῖς ἐστε τὸ λῆμμα, καὶ ῥάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος. ³⁴ Ὁ προφήτης, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λαός, οἱ ἂν εἴπωσι, λῆμμα Κυρίου, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. ³⁵ Οὕτως ἐρεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τί ἀπεκρίθη Κύριος, καὶ τί ἐλάλησε Κύριος; ³⁶ Καὶ λῆμμα Κυρίου μὴ ὀνομάζετε ἔτι, ὅτι τὸ λῆμμα τῶ ἀνθρώπων ἔσται ὁ λόγος αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ διατὶ ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν; ³⁸ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἄνθ' ᾧ εἶπατε τὸν λόγον τοῦτον, λῆμμα Κυρίου, καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς, λέγων, οὐκ ἐρεῖτε, λῆμμα Κυρίου. ³⁹ Διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω, καὶ ῥάσω ὑμᾶς, καὶ τὴν πόλιν ἦν ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ⁴⁰ Καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς ὀνειδισμὸν αἰώνιον, καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἥτις οὐκ ἐπιλησθήσεται.

^{40a} Διατοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, ζῆ Κύριος, ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ^{40b} ἀλλὰ, ζῆ Κύριος, ὃς συνήγαγε πᾶν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν, οὗ ἔξωσεν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν.

24

¹ Ἐδειξέ μοι Κύριος δύο καλάθους σύκων, κειμένους κατὰ πρόσωπον ναοῦ Κυρίου, μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν Ἰεχουϊάν υἱὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς τεχνίτας, καὶ τοὺς δεσμώτας, καὶ τοὺς πλουσίους ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦγαγεν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. ² Ὁ καλάθος ὁ εἷς σύκων χρηστῶν σφόδρα, ὡς τὰ σύκα τὰ πρῶϊμα· καὶ ὁ καλάθος ὁ ἕτερος σύκων πονηρῶν σφόδρα, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν. ³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, τί σὺ ὀράς Ἱερεμία; καὶ εἶπα, σύκα· σύκα τὰ χρηστὰ, χρηστὰ λίαν· καὶ τὰ πονηρὰ, πονηρὰ λίαν, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν.

⁴ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ⁵ Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὡς τὰ σύκα τὰ χρηστὰ ταῦτα, οὕτως ἐπιγνώσομαι τοὺς ἀποικισθέντας Ἰουδαίους, οὓς ἐξαπέσταλκα ἐκ τοῦ τόπου τούτου εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς ἀγαθὰ. ⁶ Καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς ἀγαθὰ, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἀγαθὰ· καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ καθελῶ αὐτοὺς, καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω.

⁷ Καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν τοῦ εἰδέναί αὐτοὺς ἐμὲ, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐπ' ἐμὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν.

⁸ Καὶ ὡς τὰ σύκα τὰ πονηρὰ, ἃ οὐ βρωθήσονται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν, τάδε λέγει Κύριος, οὕτως παραδώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς μεγιστάνας αὐτοῦ, καὶ τὸ κατάλοιπον Ἱερουσαλὴμ τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ. ⁹ Καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διασκορπισμὸν εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ ἔσονται εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς παραβολὴν, καὶ εἰς μῖσος, καὶ εἰς κατάραν ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ. ¹⁰ Καὶ ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς

τὸν λιμὸν, καὶ τὸν θάνατον, καὶ τὴν μάχαιραν, ἕως ἂν ἐκλείπωσιν ἀπὸ τῆς γῆς ἡς ἔδωκα αὐτοῖς.

25

¹ Ὁ ΛΟΓΟΣ Ὁ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ἸΕΡΕΜΙΑΝ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τοῦ Ἰωακείμ υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ² ὃν ἐλάλησε πρὸς πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα, καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ, λέγων,

³ Ἐν τρισκαίδεκάτῳ ἔτει Ἰωσία υἱοῦ Ἀμώς βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἴκοσι καὶ τρία ἔτη, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὀρθρίζων, καὶ λέγων, ⁴ καὶ ἀπέστειλλον πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου τοὺς προφῆτας, ὄρθρου ἀποστέλλων, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε, καὶ οὐ προσέχετε τοῖς ὡσὶν ὑμῶν, ⁵ λέγων, ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἡς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἀπ' αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος. ⁶ Μὴ πορευέσθε ὀπίσω θεῶν ἄλλοτριῶν, τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παροργίζητε με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς. ⁷ Καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου.

⁸ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἐπειδὴ οὐκ ἐπίστεύσατε τοῖς λόγοις μου, ⁹ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω, καὶ λήψομαι πατριὰν ἀπὸ Βορῥᾶ, καὶ ἄξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ἐξερημώσω αὐτοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἀφανισμόν, καὶ εἰς συριγμὸν, καὶ εἰς ὄνειδισμόν αἰῶνιον. ¹⁰ Καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτῶν φωνὴν χαρᾶς, καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, ὄσμην μύρου, καὶ φῶς λύχνου. ¹¹ Καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν, καὶ δουλεύουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐβδομήκοντα ἔτη.

¹² Καὶ ἐν τῷ πληρωθῆναι τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη, ἐκδικήσω τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, καὶ θήσομαι αὐτοὺς εἰς ἀφανισμόν αἰῶνιον, ¹³ καὶ ἐπάξω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην πάντας τοὺς λόγους μου, οὓς ἐλάλησα κατ' αὐτῆς, πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

¹⁴ Ἄ ἘΠΡΟΦΗΤΕΥΣΕΝ ἸΕΡΕΜΙΑΣ ἘΠΙ ΤΑ ἜΘΝΗ ΤΑ ΑἸΛΑΜ.

¹⁵ Τάδε λέγει Κύριος, συνετριβὴ τὸ τόξον Αἰλάμ, ἀρχὴ δυναστείας αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ ἐπάξω ἐπὶ Αἰλάμ τέσσαρας ἀνέμους ἐκ τῶν τεσσάρων ἄκρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ διασπερᾶ αὐτοὺς ἐν πᾶσι τοῖς ἀνέμοις τούτοις, καὶ οὐκ ἔσται ἔθνος ὃ οὐχ ἤξει ἐκεῖ, οἱ ἐξωσμένοι Αἰλάμ. ¹⁷ Καὶ πτοήσω αὐτοὺς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου, καὶ ἐπαποστελῶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν μάχαιράν μου, ἕως τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς. ¹⁸ Καὶ θήσω τὸν θρόνον μου ἐν Αἰλάμ, καὶ ἐξαποστελῶ ἐκεῖθεν βασιλέα καὶ μεγιστᾶνας. ¹⁹ Καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰλάμ, λέγει Κύριος.

²⁰ Ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκίου βασιλέως, ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος περὶ Αἰλάμ.

26

² ΤΗ ΑΙΓΥΠΤῳ ἘΠΙ ΔΥΝΑΜΙΝ ΦΑΡΑΩ ΝΕΧΑΩ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ, ὃς ἦν ἐπὶ τῷ ποταμῷ Εὐφράτῃ ἐν Χαρμεῖς, ὃν ἐπάταξε Ναβουχοδοноσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα.

³ Ἀναλάβετε ὄπλα καὶ ἀσπίδας, καὶ προσαγάγετε εἰς πόλεμον, ⁴ καὶ ἐπιστάξτε τοὺς ἵππους, ἐπίβητε οἱ ἱππεῖς, καὶ κατάστητε ἐν ταῖς περικεφαλαίαις ὑμῶν, προσβάλετε τὰ δόρατα, καὶ ἐνδύσασθε τοὺς θώρακας ὑμῶν.

⁵ Τί ὅτι αὐτοὶ προοῦνται, καὶ ἀποχωροῦσιν εἰς τὸ ὀπίσω; διότι οἱ ἰσχυροὶ αὐτῶν κοπήσονται, φυγῇ ἔφυγον, καὶ οὐκ ἀνέστρεψαν περιεχόμενοι κυκλόθεν, λέγει Κύριος. ⁶ Μὴ φευγέτω ὁ κοῦφος, καὶ μὴ ἀνασωζέσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐπὶ Βορρᾶν· τὰ παρὰ τὸν Εὐφράτην ἠσθένησε, καὶ πεπτώκασιν.

⁷ Τίς οὗτος ὡς ποταμὸς ἀναβήσεται, καὶ ὡς ποταμοὶ κυμαίνουσιν ὕδωρ; ⁸ Ὑδατα Αἰγύπτου ὡς ποταμοὶ ἀναβήσεται· καὶ εἶπεν, ἀναβήσομαι, καὶ κατακαλύψω τὴν γῆν, καὶ ἀπολῶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ⁹ Ἐπίβητε ἐπὶ τοὺς ἵππους, παρασκευάσατε τὰ ἄρματα, ἐξέλθατε οἱ μαχηταὶ Αἰθίοπων, καὶ Λίβυες καθωπλισμένοι ὄπλοις, καὶ Λυδοὶ ἀνάβητε, ἐντεινάτε τόξον. ¹⁰ Καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν ἡμέρα ἐκδικήσεως, τοῦ ἐκδικῆσαι τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ· καὶ καταφάγεται ἡ μάχαιρα Κυρίου, καὶ ἐμπλησθήσεται, καὶ μεθυσθήσεται ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν, ὅτι θυσία τῷ Κυρίῳ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ ἐπὶ ποταμῷ Εὐφράτῃ.

¹¹ Ἀνάβηθι Γαλαὰδ, καὶ λάβε ρήτινην τῇ παρθένῳ θυγατρὶ Αἰγύπτου· εἰς τὸ κενὸν ἐπλήθυνας ἰάματά σου, ὠφέλεια οὐκ ἔστιν ἐν σοί. ¹² Ἦκουσαν ἔθνη φωνὴν σου, καὶ

τῆς κραυγῆς σου ἐπλήσθη ἡ γῆ, ὅτι μαχητὴς πρὸς μαχητὴν ἠσθένησαν, ἐπιτοαυτὸ ἔπασαν ἀμφοτέροι.

¹³ Ἄ ἘΛΛΗΞΕ ΚΥΡΙΟΣ ἐν χειρὶ Ἰερεμίου, τοῦ ἐλθεῖν τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος τοῦ κόψαι γῆν Αἰγύπτου.

¹⁴ Ἀναγγεῖλατε εἰς Μαγδωλὸν, καὶ παραγγεῖλατε εἰς Μέμφιν· εἶπατε, ἐπίστηθι, καὶ ἐτοιμασον, ὅτι κατέφαγεν μάχαιρα τὴν σμίλακά σου.

¹⁵ Διατί ἔφυγεν ἀπὸ σοῦ ὁ Ἄψις· ὁ μύσχος ὁ ἐκλεκτός σου οὐκ ἔμεινεν· ὅτι Κύριος παρέλυσεν αὐτόν. ¹⁶ Καὶ τὸ πλῆθός σου ἠσθένησε, καὶ ἔπεσε· καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐλάλει, ἀναστῶμεν, καὶ ἀναστρέψωμεν πρὸς τὸν λαὸν ἡμῶν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἀπὸ προσώπου μαχαιράς Ἑλληνικῆς. ¹⁷ Καλέσατε τὸ ὄνομα Φαραῶ Νεχᾶω βασιλέως Αἰγύπτου, Σαῶν ἐσβείει μωῆδ. ¹⁸ Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὅτι ὡς τὸ Ἰταβύριον ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ὡς ὁ Κάρμηλος ὁ ἐν τῇ θαλάσῃ, ἦξει. ¹⁹ Σκευὴ ἀποικισμοῦ ποιήσον σεαυτῇ κατοικοῦσα θυγάτηρ Αἰγύπτου, ὅτι Μέμφις εἰς ἀφανισμόν ἔσται, καὶ κληθήσεται Οὐαί, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ.

²⁰ Δάμαλις κεκαλλωπισμένη Αἰγύπτου, ἀπόσπασμα ἀπὸ Βορᾶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν, ²¹ καὶ οἱ μισθωτοὶ αὐτῆς ἐν αὐτῇ, ὡσπερ μύσχοι σιτευτοὶ τρεφόμενοι ἐν αὐτῇ· διότι καὶ αὐτοὶ ἐπεστράφησαν, καὶ ἔφυγον ὁμοθυμαδόν· οὐκ ἔστησαν, ὅτι ἡμέρα ἀπωλείας ἦλθεν ἐπ' αὐτούς, καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν. ²² Φωνὴ αὐτῶν ὡς ὄφως συρίζοντος, ὅτι ἐν ἄμμω πορεύονται, ἐν ἀξίαις ἤξουσιν ἐπ' αὐτὴν· ²³ ὡς κόπτοντες ξύλα ἐκκόψουσι τὸν δρυμὸν αὐτῆς, λέγει Κύριος, ὅτι οὐ μὴ εἰκασθῆ, ὅτι πληθύνει ὑπὲρ ἀκρίδα, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀριθμός. ²⁴ Κατησχύνθη ἡ θυγάτηρ Αἰγύπτου, παρεδόθη εἰς χεῖρας λαοῦ ἀπὸ Βορᾶ.

²⁵ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ τὸν Ἀμμῶν τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπὶ Φαραῶ, καὶ ἐπὶ τοὺς πεποιθότας ἐπ' αὐτῷ.

²⁷ Σὺ δὲ μὴ φοβηθῆς δουλός μου Ἰακώβ, μηδὲ πτοηθῆς Ἰσραὴλ· διότι ἐγὼ ἰδοὺ σώζω σε μακρόθεν, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν· καὶ ἀναστρέψει Ἰακώβ, καὶ ἠσυχάσει καὶ ἠπνώσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ παρενοχλῶν αὐτόν. ²⁸ Μὴ φοβοῦ παῖς μου Ἰακώβ, λέγει Κύριος, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι· ἡ ἀπτόητος καὶ τρυφερά παρεδόθη· ὅτι ποιήσω ἔθνη συντέλειαν ἐν παντὶ ἔθνηι εἰς οὐδὲν ἕξωσά σε ἐκεῖ, σὲ δὲ οὐ μὴ ποιήσω ἐκλιπεῖν, καὶ παιδεύσω σε εἰς κρίμα, καὶ ἀθῶον οὐκ ἀθώωσω σε.

27

¹ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ὋΝ ἘΛΑΛΗΣΕΝ ἘΠΙ ΒΑΒΥΛΩΝΑ.

² Ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἀκουστὰ ποιήσατε, καὶ μὴ κρῦψητε· εἶπατε, ἔάλωκε Βαβυλῶν, κατησχύνθη Βῆλος, ἡ ἀπτόητος, ἡ τρυφερά παρεδόθη Μαυρωδάχ, ³ ὅτι ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἔθνος ἀπὸ Βορᾶ, οὗτος θῆσει τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἀνθρώπου καὶ ἕως κτήνους.

⁴ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ αὐτοὶ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ τὸ αὐτὸ, βαδίζοντες καὶ κλαίοντες πορεύονται, τὸν Κύριον Θεὸν αὐτῶν ζητοῦντες. ⁵ Ἔως Σιών ἐρωτήσουσι τὴν ὁδόν, ὧδε γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῶν δώσουσι, καὶ ἤξουσι, καὶ καταφεύξονται πρὸς Κύριον τὸν Θεόν· διαθήκη γὰρ αἰώνιος οὐκ ἐπιλησθήσεται.

⁶ Πρόβατα ἀπολωλότα ἐγενήθη ὁ λαός μου, οἱ ποιμένες αὐτῶν ἔξωσαν αὐτούς, ἐπὶ τὰ ὄρη ἀπεπλάνησαν αὐτούς, ἐξ ὄρους ἐπὶ βουνὸν ὤχοντο, ἐπελάθοντο κοίτης αὐτῶν. ⁷ Πάντες οἱ εὐρίσκοντες αὐτούς, ἀνήλισκον αὐτούς· οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν εἶπαν, Μὴ ἀνώμεν αὐτούς, ἀνθ' ᾧ ἡμαρτον τῷ Κυρίῳ· νομὴ δικαιοσύνης τῷ συναγαγόντι τοὺς πατέρας αὐτῶν.

⁸ Ἀπαλλοτριώθητε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀπὸ γῆς Χαλδαίων, καὶ ἐξέλθατε, καὶ γένεσθε ὡσπερ δράκοντες κατὰ πρόσωπον προβάτων. ⁹ Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα συναγωγὰς ἔθνων ἐκ γῆς Βορᾶ, καὶ παρατάσσονται αὐτῇ· ἐκείθεν ἀλώσεται, ὡς βολὴς μαχητοῦ συνετοῦ οὐκ ἐπιστρέψει κενή. ¹⁰ Ἔσται ἡ Χαλδαία εἰς προνομὴν, πάντες οἱ προνομεύοντες αὐτὴν ἐμπλησθήσονται.

¹¹ Ὅτι ἠφραίνεσθε, καὶ κατεκαυχᾶσθε, διαρπάζοντες τὴν κληρονομίαν μου, διότι ἐσκιρτᾶτε, ὡς βοῖδια ἐν βοτάνῃ, καὶ ἐκερατίζετε ὡς ταῦροι. ¹² Ἠσχύνθη ἡ μήτηρ ὑμῶν σφόδρα, ἐνετράπη ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς μήτηρ ἐπ' ἀγαθὰ, ἐσχάτη ἔθνων, ἔρημος ¹³ ἀπὸ ὄργης Κυρίου, οὐ κατοιικήσεται καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμόν πάσα· καὶ πᾶς ὁ διοδεύων διὰ Βαβυλῶνος σκυθρωπάσει, καὶ συριοῦσιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς.

¹⁴ Παρατάξασθε ἐπὶ Βαβυλῶνα κύκλῳ πάντες τεινοντες τόξον, τοξεύσατε ἐπ' αὐτὴν, μὴ φείσησθε ἐπὶ τοῖς τοξεύμασιν ὑμῶν, ¹⁵ καὶ κατακρατήσατε αὐτὴν· παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, ἔπεσαν αἱ ἐπάλλξεις αὐτῆς, καὶ κατεσκάφη τὸ

τεῖχος αὐτῆς, ὅτι ἐκδίκησις παρὰ Θεοῦ ἐστίν· ἐκδικεῖτε ἐπ' αὐτήν, καθὼς ἐποίησε, ποιήσατε αὐτῇ. ¹⁶ Ἐξολοθρευσασθε σπέρμα ἐκ Βαβυλώνας, κατέχοντα δρέπανον ἐν καιρῷ θερισμοῦ· ἀπὸ προσώπου μαχαίρας Ἑλληνικῆς, ἕκαστος εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστρέψουσι, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ φεύξειται.

¹⁷ Πρόβατον πλανώμενον Ἰσραὴλ, λέοντες ἔξωσαν αὐτόν· ὁ πρῶτος ἔφαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσοῦρ, καὶ οὗτος ὕστερον τὰ ὄσα αὐτοῦ βασιλεὺς Βαβυλώνας. ¹⁸ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλώνας, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καθὼς ἐξεδίκησα ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσοῦρ. ¹⁹ Καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ, καὶ νεμήσεται ἐν τῷ Καρμῆλῳ, καὶ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἐν τῷ Γαλαὰδ, καὶ πλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ²⁰ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, ζητήσουσι τὴν ἀδικίαν Ἰσραὴλ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ τὰς ἀμαρτίας Ἰούδα, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῶσιν, ὅτι ἴλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολελειμμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, ²¹ λέγει Κύριος.

Πικρῶς ἐπίβηθι ἐπ' αὐτήν, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτήν· ἐκδίκησον μάχαιρα, καὶ ἀφάνισον, λέγει Κύριος, καὶ ποιεῖ κατὰ πάντα ὅσα ἐντέλλομαι σοί. ²² Φωνὴ πολέμου καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων. ²³ Πῶς ἐκλάσθη καὶ συνετριβή ἡ σφυρὰ πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμόν Βαβυλῶν ἐν ἔθνεσιν; ²⁴ Ἐπιβησονται σοί, καὶ οὐ γνώσῃ, ὡς Βαβυλῶν καὶ ἀλώσῃ· εὐρέθῃς, καὶ ἐλήφθης, ὅτι τῷ Κυρίῳ ἀντέστης.

²⁵ Ἦνοιξε Κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκε τὰ σκευὴ ὀργῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔργον τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἐν γῇ Χαλδαίων, ²⁶ ὅτι ἐηλύθησαν οἱ καιροὶ αὐτῆς· ἀνοίξατε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, ἐρευνήσατε αὐτήν ὡς σπῆλαιον, καὶ ἐξολοθρευσατε αὐτήν· μὴ γενέσθω αὐτῆς κατάλειμμα. ²⁷ Ἀναζηρῶντες αὐτῆς πάντας τοὺς καρπούς, καὶ καταβήτωσαν εἰς σφαγὴν· οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἤκει ἡ ἡμέρα αὐτῶν, καὶ καιρὸς ἐκδίκησεως αὐτῶν. ²⁸ Φωνὴ φευγόντων, καὶ ἀνασωζομένων ἐκ γῆς Βαβυλώνας, τοῦ ἀναγγεῖλαι εἰς Σιών τὴν ἐκδίκησιν παρὰ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν.

²⁹ Παραγγεῖλαι ἐπὶ Βαβυλώνα πολλοῖς, παντὶ ἐντεινόντι τόξον, παρεβάλλετε ἐπ' αὐτήν κυκλόθεν· μὴ ἔστω αὐτῆς ἀνασωζόμενος· ἀνταπόδοτε αὐτῇ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε, ποιήσατε αὐτῇ, ὅτι πρὸς Κύριον ἀντέστη Θεὸν ἄγνον τοῦ Ἰσραὴλ. ³⁰ Διατοῦτο πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ αὐτῆς ριφίσονται, εἶπε Κύριος.

³¹ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ τὴν ὕβριστρια, λέγει Κύριος· ὅτι ἤκει ἡ ἡμέρα σου, καὶ ὁ καιρὸς ἐκδίκησεως σου. ³² Καὶ ἀσθενήσει ἡ ὕβρις σου, καὶ πεσεῖται· καὶ οὐδεὶς ἔσται ὁ ἀνιστῶν αὐτήν· καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ καταφάγεται πάντα τὰ κύκλω αὐτῆς.

³³ Τάδε λέγει Κύριος, καταδεδυνάστευνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ἅμα πάντες οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτούς, κατεδυνάστευσαν αὐτούς, ὅτι οὐκ ἠθέλησαν ἐξαποστεῖλαι αὐτούς. ³⁴ Καὶ ὁ λυτρούμενος αὐτούς ἰσχυρὸς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ· κρίσιν κρινεῖ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὅπως ἐξάρῃ τὴν γῆν· καὶ παροξυνεῖ τοὺς κατοικοῦσι Βαβυλώνα, ³⁵ μάχαιραν ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλώνα, καὶ ἐπὶ τοὺς μεγιστάνας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς συνετοὺς αὐτῆς. ³⁶ Μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῆς, καὶ παραλυθήσονται· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν. ³⁷ Μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὸν σύμμικτον τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔσονται ὡσεὶ γυναῖκες· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ διασκορπισθήσονται. ³⁸ ἐπὶ τῷ ὕδατι αὐτῆς, καὶ καταισχνυθήσονται, ὅτι γῆ τῶν γλυπτῶν ἐστὶ, καὶ ἐν ταῖς νήσοις, οὐ κατεκαυχῶντο. ³⁹ Διατοῦτο κατοικήσουσιν ἰνδάματα ἐν ταῖς νήσοις, καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ θιαυτέρες σειρήνων, οὐ μὴ κατοικηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα.

⁴⁰ Καθὼς κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ τὰς ὁμορούσας αὐταῖς, εἶπε Κύριος, οὐ μὴ κατοικήσει ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ παροικήσει ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου.

⁴¹ Ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ Βορῶα, καὶ ἔθνος μέγα, καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ⁴² τόξον καὶ ἔγχεϊριδιον ἔχοντες, ἰταμὸς ἐστὶ, καὶ οὐ μὴ ἐλεήσει· ἡ φωνὴ αὐτῶν ὡς θάλασσα ἤχησει, ἐφ' ἵππους ἰπάσσονται, παρεσκευασμένοι, ὡσπερ πῦρ, εἰς πόλεμον, πρὸς σέ, θύγατερ Βαβυλώνας. ⁴³ Ἦκουσε βασιλεὺς Βαβυλώνας τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ· θλίψις κατεκράτησεν αὐτοῦ, ὡδίνες ὡς τικτούσης. ⁴⁴ Ἰδοὺ ὡσπερ λέων ἀναβήσεται ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου εἰς Γαιθάν, ὅτι ταχέως ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς, καὶ πάντα νεανίσκον ἐπ' αὐτήν ἐπιστήσω· ὅτι τίς ὡσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεται μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν, ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου;

⁴⁵ Διατοῦτο ἀκούσατε τὴν βουλήν Κυρίου ἣν βεβούλευται ἐπὶ Βαβυλώνα, καὶ λογιμοὺς αὐτοῦ οὐδ' ἐλογίσαστο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους· εἰάν μὴ

διαφθαρῆ τὰ ἀρνία τῶν προβάτων αὐτῶν, ἐὰν μὴ ἀφανισθῆ νομὴ ἀπ' αὐτῶν. ⁴⁶ Ὅτι ἀπὸ φωνῆς ἀλώσεως Βαβυλώνος σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ ἐν ἔθνεσιν ἀκουσθήσεται.

28

¹ Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ Βαβυλώνα καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους ἄνεμον καύσωνα διαφθείροντα. ² Καὶ ἐξαποστελώ εἰς Βαβυλώνα ὕβριστὰς, καὶ καθυβρίσουσιν αὐτήν, καὶ λυμανοῦνται τὴν γῆν αὐτῆς· οὐαὶ ἐπὶ Βαβυλώνα κυκλόθεν ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως αὐτῆς. ³ Τεινέτω ὁ τεινων τὸ τόξον αὐτοῦ, καὶ περιθέσθω ὧ ἔστιν ὄπλα αὐτοῦ, καὶ μὴ φείσησθε ἐπὶ τοὺς νεανίσκους αὐτῆς, καὶ ἀφανίσατε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῆς. ⁴ Καὶ πεσοῦνται τραυματῖαι ἐν γῆ Χαλδαίων, καὶ κατακεκυντημένοι ἐξωθεν αὐτῆς.

⁵ Διότι οὐκ ἐχῆρευσεν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἀπὸ Θεοῦ αὐτῶν, ἀπὸ Κυρίου παντοκράτορος, ὅτι ἡ γῆ αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικίας ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἰσραὴλ. ⁶ Φεύγετε ἐκ μέσου Βαβυλώνος, καὶ ἀνασωζέτε ἕκαστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀπορρίψητε ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, ὅτι καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῆς ἔστι παρὰ Κυρίου, ἀνταπόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ. ⁷ Ποτήριον χρυσοῦν Βαβυλῶν ἐν χειρὶ Κυρίου, μεθύσκον πᾶσαν τὴν γῆν, ἀπὸ τοῦ οἴνου αὐτῆς ἐπίσαν ἔθνη, διατοῦτο ἐσαλεύθησαν. ⁸ Καὶ ἄφνω ἔπεσε Βαβυλῶν, καὶ συνετριβή· θρηνεῖτε αὐτήν, λάβετε ῥητίνην τῇ διαφθορᾷ αὐτῆς, εἰπως ἰαθήσεται. ⁹ Ἰατρεύσαμεν τὴν Βαβυλώνα, καὶ οὐκ ἰάθη· ἐγκαταλίπωμεν αὐτήν, καὶ ἀπέλωμεν ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ὅτι ἤγγικεν εἰς οὐρανὸν τὸ κρῖμα αὐτῆς, ἐξῆρεν ἕως τῶν ἄστρων. ¹⁰ Ἐξήνεγκε Κύριος τὸ κρῖμα αὐτοῦ· δεῦτε, καὶ ἀναγγείλωμεν ἐν Σιών τὰ ἔργα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

¹¹ Παρασκευάζετε τὰ τοξεύματα, πληροῦτε τὰς φαρέτρας· ἤγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα βασιλέως Μήδων, ὅτι εἰς Βαβυλώνα ἡ ὀργὴ αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν, ὅτι ἐκδίκησις Κυρίου ἔστιν, ἐκδίκησις λαοῦ αὐτοῦ ἔστιν. ¹² Ἐπὶ τειχῆων Βαβυλώνος ἄρατε σημεῖον, ἐπιστήσατε φαρέτρας, ἐγείρατε φυλακὰς, ἐτοιμάσατε ὄπλα, ὅτι ἐνεχειρίσει, καὶ ποιήσει Κύριος ἃ ἐλάλησεν ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλώνα, ¹³ κατασκηνοῦντας ἐφ' ὕδασι πολλοῖς, καὶ ἐπὶ πλήθει θησαυρῶν αὐτῆς· ἤκει τὸ πέρασ σου ἀληθῶς εἰς τὰ σπλάγχχρα σου. ¹⁴ Ὅτι ὤμοσε Κύριος κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, διότι πληρώσω σε ἀνθρώπων ὡσεὶ ἀκρίδων, καὶ φθέγγονται ἐπὶ σὲ οἱ καταβαίνοντες.

¹⁵ Κύριος ποιῶν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, ἐτοιμάζων οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ ἐξέτεινε τὸν οὐρανὸν, ¹⁶ εἰς φωτὴν ἔθετο ἤχος ὕδατος ἐν οὐρανῷ, καὶ ἀνήγαγε νεφέλας ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς· ἀστραπαὶ εἰς βέτον ἐποίησε, καὶ ἐξήγαγε φῶς ἐκ τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ. ¹⁷ Ἐματαιῶθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατησχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἀπὸ τῶν γλυπτῶν αὐτοῦ, ὅτι ψευδὴ ἐχώνουσιν, οὐκ ἔστι πνεῦμα ἐν αὐτοῖς. ¹⁸ Μάταιά ἐστιν ἔργα μεμωκμημένα, ἐν καιρῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν ἀπολοῦνται. ¹⁹ Οὐ τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακώβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα, αὐτὸς ἔστι κληρονομία αὐτοῦ, Κύριος ὄνομα αὐτῷ.

²⁰ Διασκορπίζει σοὶ μοὶ σκευὴ πολέμου, καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ ἔθνη, καὶ ἐξαρῶ ἐκ σοῦ βασιλεῖς. ²¹ Καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ ἵππον καὶ ἐπιβάτην αὐτοῦ, καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ ἄρματα καὶ ἀναβάτας αὐτῶν. ²² Καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ νεανίσκον καὶ παρθένον, καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα. ²³ Καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ ποιμένα καὶ τὸ ποιμνιον αὐτοῦ, καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ γεωργὸν καὶ τὸ γεωργιον αὐτοῦ, καὶ διασκορπῶ ἐν σοὶ ἡγεμόνας καὶ στρατηγούς σου. ²⁴ Καὶ ἀνταποδώσω τῇ Βαβυλώνῃ καὶ πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Χαλδαίους πάσας τὰς κακίας αὐτῶν, ἃς ἐποίησαν ἐπὶ Σιών κατ' ὄφθαλμοὺς ὑμῶν, λέγει Κύριος.

²⁵ Ἴδου ἐγὼ πρὸς σὲ τὸ ὄρος τὸ διεφθαρμένον, τὸ διαφθεῖρον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἐκτενῶ τὴν χειρὰ μου ἐπὶ σὲ, καὶ κατακυλιῶ σε ἐπὶ τῶν πετρῶν, καὶ δώσω σε ὡς ὄρος ἐμπεπυρισμένον· ²⁶ Καὶ οὐ μὴ λάβωσιν ἀπὸ σοῦ λίθον εἰς γωνία, καὶ λίθον εἰς θεμέλιον, ὅτι εἰς ἀφανισμόν ἔση εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος.

²⁷ Ἄρατε σημεῖον ἐπὶ τῆς γῆς, σαλπύσατε ἐν ἔθνεσι σάλπιγγι, ἀνάστατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, παραγγείλατε ἐπ' αὐτήν, βασιλεῖς ἄρατε παρ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς Ἀχαναζέοις· ἐπιστήσατε ἐπ' αὐτὴν βελοστάσεις, ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν ἵππον ὡς ἀκρίδων πλήθος. ²⁸ Ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, τὸν βασιλέα τῶν Μήδων καὶ πάσης τῆς γῆς, τοὺς ἠγουμένους αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς στρατηγούς αὐτοῦ. ²⁹ Ἐσεῖσθη ἡ γῆ, καὶ ἐπόνεσε, διότα ἐξανέστη ἐπὶ Βαβυλώνα λογισμὸς Κυρίου, τοῦ θεῖναι τὴν γῆν Βαβυλώνος εἰς ἀφανισμόν, καὶ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτήν.

³⁰ Ἐξέλιπε μαχητῆς Βαβυλώνος τοῦ πολεμεῖν, καθήσονται ἐκεῖ ἐν περιοχῇ, ἐθραύσθη ἡ δυναστεία αὐτῶν, ἐγενήθησαν ὡσεὶ γυναῖκες· ἐνεπυρίσθη τὰ

σκηνώματα αὐτῆς, συνετρίβησαν οἱ μοχλοὶ αὐτῆς. ³¹ Διώκων εἰς ἀπάντησιν διώκοντος διώξεται, καὶ ἀναγγέλλων εἰς ἀπάντησιν ἀναγγέλλοντος, τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνας, ὅτι ἐάλωκεν ἡ πόλις αὐτοῦ. ³² Ἀπ' ἐσχάτου τῶν διαβάσεων αὐτοῦ ἐλήφθησαν, καὶ τὰ συστήματα αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ, καὶ ἄνδρες αὐτοῦ οἱ πολεμισταὶ ἐξέρχονται.

³³ Διότι τάδε λέγει Κύριος, οἴκοι βασιλέως Βαβυλώνας, ὡς ἄλων ὄριμος ἀλοηθήσονται· ἔτι μικρὸν, καὶ ἕξει ὁ ἀμητὸς αὐτῆς.

³⁴ Κατέφαγέ με, ἐμερίσατό με, κατέλαβέ με σκότος λεπτὸν, Ναβουχοδοноόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνας κατέπιέ με, ὡς δράκων ἐπλήσθη τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου. ³⁵ Ἐξώσαί με οἱ μόχθοι μου καὶ αἱ ταλαιπωρίαι μου εἰς Βαβυλώνα, ἐρεῖ κατοικοῦσα Σιών, καὶ τὸ αἰμά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους, ἐρεῖ Ἱερουσαλήμ.

³⁶ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ κρινῶ τὴν ἀντίδικόν σου, καὶ ἐκδικήσω τὴν ἐκδίκησίν σου, καὶ ἐρημώσω τὴν θάλασσαν αὐτῆς, καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς. ³⁷ Καὶ ἔσται Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται. ³⁸ Ὅτι ἅμα ὡς λέοντες ἐξηγέρθησαν, καὶ ὡς σκύμνοι λεόντων. ³⁹ Ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω πότμα αὐτοῖς, καὶ μεθύσω αὐτοὺς, ὅπως καρωθῶσι, καὶ ὑπνώσωσιν ὕπνον αἰώνιου, καὶ οὐ μὴ ἐξεγερθῶσι, λέγει Κύριος. ⁴⁰ Καὶ καταβίβασον αὐτοὺς ὡς ἄρνας εἰς σφαγὴν, καὶ ὡς κριοὺς μετ' ἐρίφων.

⁴¹ Πῶς ἐάλω καὶ ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγένετο Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμόν ἐν τοῖς ἔθνεσιν; ⁴² Ἀνέβη ἐπὶ Βαβυλώνα ἡ θάλασσα ἐν ἤχῳ κυμάτων αὐτῆς, καὶ κατεκαλύφθη, ⁴³ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις αὐτῆς ὡς γῆ ἄνυδρος καὶ ἄβατος, οὐ κατοικῆσει ἐν αὐτῇ οὐδὲ εἶς, οὐδὲ μὴ καταλύσει ἐν αὐτῇ υἱὸς ἀνθρώπου. ⁴⁴ Καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ Βαβυλώνα, καὶ ἐξοίω αὐτὴν κατέπιεν ἐκ τοῦ στόματός αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ συναχθῶσι πρὸς αὐτὴν ἔτι τὰ ἔθνη, ⁴⁹ καὶ ἐν Βαβυλώνι πεσοῦνται τραυματῖαι πάσης τῆς γῆς. ⁵⁰ Ἀνασωζόμενοι ἐκ γῆς πορεύεσθε, καὶ μὴ ἴστασθε· οἱ μακρόθεν μνήσθητε τοῦ Κυρίου, καὶ Ἱερουσαλήμ ἀναβήτω ἐπὶ τὴν καρδίαν ὑμῶν. ⁵¹ Ἦσχύθημεν ὅτι ἠκούσαμεν ὄνειδισμον ἡμῶν, κατεκάλυπεν ἀτιμία τὸ πρόσωπον ἡμῶν, εἰσήλθον ἀλλογενεῖς εἰς τὰ ἄγια ἡμῶν, εἰς οἶκον Κυρίου.

⁵² Διατοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτῆς πεσοῦνται τραυματῖαι. ⁵³ Ὅτι ἐὰν ἀναβῇ Βαβυλὼν ὡς ὁ οὐρανὸς, καὶ ὅτι ἐὰν ὀχυρώσῃ τὰ τεῖχη ἰσχυί αὐτῆς, παρ' ἐμοῦ ἤξουσιν ἐξολοθρεύοντες αὐτὴν, λέγει Κύριος. ⁵⁴ Φωνὴ κρηνῆς ἐν Βαβυλώνι, καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων, ⁵⁵ ὅτι ἐξωλόθρευσε Κύριος τὴν Βαβυλώνα, καὶ ἀπώλεσεν ἀπ' αὐτῆς φωνὴν μεγάλην ἠχοῦσαν ὡς ὕδατα πολλὰ· ἔδωκεν εἰς ὄλεθρον φωνὴν αὐτῆς. ⁵⁶ Ὅτι ἦλθεν ἐπὶ Βαβυλώνα ταλαιπωρία, ἐάλωσαν οἱ μαχηταὶ αὐτῆς, ἐπιτόηται τὸ τόξον αὐτῶν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτοῖς. ⁵⁷ Κύριος ἀνταποδίδωσι, καὶ μεθύσει μεθῶν τοὺς ἡγεμόνας αὐτῆς, καὶ τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στρατηγούς αὐτῆς, λέγει ὁ βασιλεὺς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῶ.

⁵⁸ Τάδε λέγει Κύριος, τεῖχος Βαβυλώνας ἐπλατύθη, κατασκαπτόμενον κατασκαφήσεται, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ ἐμυρισθήσονται, καὶ οὐ κοπάσουσι λαοὶ εἰς κενὸν, καὶ ἔθνη ἐν ἀρχῇ ἐκλείψουσιν.

⁵⁹ Ὁ ΛΟΓΟΣ ὉΝ ἘΝΕΤΕΙΛΑΤΟ ΚΥΡΙΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑ ΤΩ ΠΡΟΦΗΤΗ εἰπεῖν τῷ Σαραίᾳ υἱῷ Νηρείου, υἱοῦ Μαασαίου, ὅτε ἐπορεύετο παρὰ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα εἰς Βαβυλώνα, ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ· καὶ Σαραίας ἄρχων δώρων. ⁶⁰ Καὶ ἔγραψεν Ἱερεμίας πάντα τὰ κακὰ ἃ ἕξει ἐπὶ Βαβυλώνα ἐν βιβλίῳ, πάντας τοὺς λόγους τούτους τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ Βαβυλώνα. ⁶¹ Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Σαραίαν, ὅταν ἔλθῃς εἰς Βαβυλώνα, καὶ ὄψῃ καὶ ἀναγνώσῃ πάντας τοὺς λόγους τούτους, ⁶² καὶ ἐρεῖς, Κύριε Κύριε, σὺ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτου, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν, καὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν αὐτῷ κατοικοῦντας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ὅτι ἀφανισμὸς εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται. ⁶³ Καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ τοῦ ἀναγινώσκειν τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ ἐπιδήσεις ἐπ' αὐτὸ λίθον, καὶ ῥίψεις αὐτὸ εἰς μέσον τοῦ Εὐφράτου, ⁶⁴ καὶ ἐρεῖς, οὕτως καταδύσεται Βαβυλὼν, καὶ οὐ μὴ ἀναστῇ ἀπὸ προσώπου τῶν κακῶν, ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτήν.

29

1 ἘΠΙ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΦΥΛΟΥΣ ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΚΥΡΙΟΣ.

² Ἰδοὺ ὕδατα ἀναβαίνει ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ ἔσται εἰς χειμάρρουν κατακλύζοντα, καὶ κατακλύσει γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· καὶ κεκράξονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀλαλάξουσιν ἅπαντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν,

³ ἀπὸ φωνῆς ὀρμῆς αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ὄπλων τῶν ποδῶν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ σεισμοῦ τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ, ἤχου τροχῶν αὐτοῦ· οὐκ ἐπέστρεψαν πατέρες ἐφ' υἱοὺς αὐτῶν ἀπὸ ἐκλύσεως χειρῶν αὐτῶν ⁴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπερχομένη τῷ ἀπολέσει πάντας τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ ἀφανιῶ τὴν Τύρον, καὶ τὴν Σιδῶνα, καὶ πάντας τοὺς καταλοίπους τῆς βοηθείας αὐτῶν, ὅτι ἐξολοθρεύσει Κύριος τοὺς καταλοίπους τῶν νήσων. ⁵ Ἦκει φαλάκρωμα ἐπὶ Γάζαν, ἀπερβίφη Ἀσκάλων, καὶ οἱ κατάλοιποι Ἐρακίμ.

⁶ Ἔως τίνος κόψεις ἡ μάχαιρα τοῦ Κυρίου; ἕως τίνος οὐχ ἡσυχάσεις; ἀποκατάστηθι εἰς τὸν κολεόν σου, ἀνάπαυσαι, καὶ ἐπάρθητι.

⁷ Πῶς ἡσυχάσει, καὶ Κύριος ἐνετείλατο αὐτῇ ἐπὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ ἐπὶ τὰς παραθαλασσίους, ἐπὶ τὰς καταλοίπους ἐπεγερθηῖναι;

30

¹ Τῆ Ἰδουμαία, τάδε λέγει Κύριος, οὐκ ἔστιν ἔτι σοφία ἐν Θαιμᾶν, ἀπώλετο βουλή ἐκ συνετῶν, ὥχreto σοφία αὐτῶν, ἠπατήθη ὁ τόπος αὐτῶν· ² βαθύναντες εἰς κάθισιν οἱ κατοικοῦντες ἐν Δαιδάμ, ὅτι δύσκολα ἐποίησαν· ἤγαγον ἐπ' αὐτὸν ἐν χρόνῳ ᾧ ἐπεσκεψάμην ἐπ' αὐτόν. ³ Ὅτι τρυγηταὶ ἦλθον, οἱ οὐ καταλείψουσί σοι κατάλειμμα· ὡς κλέπται ἐν νυκτὶ, ἐπιθήσουσι χεῖρα αὐτῶν.

⁴ Ὅτι ἐγὼ κατέσυρα τὸν Ἡσαῦ, ἀνεκάλυψα τὰ κρυπτὰ αὐτῶν, κρυβῆναι οὐ μὴ δύνηνται, ὠλοντο διὰ χεῖρα ἀδελφοῦ αὐτοῦ, γείτονός μου, καὶ οὐκ ἔστιν ⁵ ὑπολείπεσθαι ὄρφανόν σου, ἵνα ζῆσηται· καὶ ἐγὼ ζήσομαι, καὶ αἱ χῆραι ἐπ' ἐμὲ πεποίθασιν·

⁶ Ὅτι τάδε εἶπε Κύριος, οἷς οὐκ ἦν νόμος πιεῖν τὸ ποτήριον, ἔπον· καὶ σὺ ἀθωωμένη οὐ μὴ ἀθωωθῆς, ⁷ ὅτι κατ' ἐμαντοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, ὅτι εἰς ἄβατον καὶ εἰς ὄνειδισμόν, καὶ εἰς κατάρασιν ἔση ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ πάσαι αἱ πόλεις αὐτῆς ἔσονται ἔρημοι εἰς αἰῶνα.

⁸ Ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ Κυρίου, καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλε, συνάχθητε, καὶ παραγένεσθε εἰς αὐτὴν, ἀνάστητε εἰς πόλεμον. ⁹ Μικρὸν ἔδωκά σε ἐν ἔθνεσιν, εὐκαταφρόνητον ἐν ἀνθρώποις. ¹⁰ Ἡ παγνία σου ἐνεχείρησέ σοι, ἰταμία καρδίας σου κατέλυσε τρυμαλιάς πετρῶν, συνέλαβεν ἰσχὺν βουνοῦ ὑψηλοῦ· ὅτι ὑψωσεν ὡσπερ ἀετὸς νοσσιᾶν αὐτοῦ, ἐκεῖθεν καθελῶ σε.

¹¹ Καὶ ἔσται ἡ Ἰδουμαία εἰς ἄβατον, πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτὴν συριεῖ. ¹² Ὅσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ πάριοι αὐτῆς, εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, οὐ μὴ καθίσει ἐκεῖ ἀνθρώπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσει ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. ¹³ Ἴδου ὡσπερ λέων ἀναβήσεται ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου εἰς τόπον Αἰθάμ, ὅτι ταχὺ ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς, καὶ τοὺς νεανίσκους ἐπ' αὐτὴν ἐπιστήσατε· ὅτι τίς ὡσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεται μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν, ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου;

¹⁴ Διατοῦτο ἀκούσατε βουλήν Κυρίου, ἣν ἐβουλεύσατο ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ λογισμὸν αὐτοῦ, ὃν ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Θαιμᾶν, ἐὰν μὴ συμμηθῶσι τὰ ἐλάχιστα τῶν προβάτων, ἐὰν μὴ ἀβατωθῇ ἐπ' αὐτοὺς κατάλυσις αὐτῶν, ¹⁵ ὅτι ἀπὸ φωνῆς πτώσεως αὐτῶν ἐφοβήθη ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ θαλάσσης οὐκ ἤκούσθη. ¹⁶ Ἴδου ὡσπερ ἀετὸς ὄψεται, καὶ ἐκτενεῖ τὰς πτέρυγας ἐπ' ὄχρωράματα αὐτῆς· καὶ ἔσται ἡ καρδία τῶν ἰσχυρῶν τῆς Ἰδουμαίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς καρδία γυναικὸς ὠδινούσης.

¹⁷ ΤΟΙΣ ΥΙΟΙΣ ἈΜΜΩΝ οὕτως εἶπε Κύριος, μὴ υἱοὶ οὐκ εἰσὶν ἐν Ἰσραὴλ, ἢ παραληψόμενος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς; διατὶ παρέλαβε Μελχὸλ τὴν Γαλαὰδ, καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν ἐν πόλεσιν αὐτῶν ἐνοικήσει; ¹⁸ Διατοῦτο ἰδου ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ ἀκουτιῶ ἐπὶ Ῥαββὰθ θόρουβον πολέμων, καὶ ἔσονται εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ βωμοὶ αὐτῆς ἐν πυρὶ κατακαυθήσονται, καὶ παραλήψεται Ἰσραὴλ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. ¹⁹ Ἀλλάλαξον Ἑσεβῶν, ὅτι ὤλετο Γαί· κεκράξατε θυγατέρες Ῥαββὰθ, περιζώσασθε σάκκωσθε, ὅτι Μελχὸλ βαδιεῖται ἐν ἀποικίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἅμα.

²⁰ Τί ἀγαλλιάσθε ἐν τοῖς πεδίοις Ἐρακεῖμ, θύγατερ ἰταμίας, ἢ πεποιθυῖα ἐπὶ θησαυροῖς, ἢ λέγουσα, τίς εἰσελεύσεται ἐπ' ἐμέ; ²¹ Ἴδου ἐγὼ φέρω φόβον ἐπὶ σέ, εἶπε Κύριος, ἀπὸ πάσης τῆς περιοῖκου σου, καὶ διασπαρήσεσθε ἕκαστος εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ συναγών.

²³ Τῆ Κηδάρ τῆ βασιλείσῃ τῆς ἀγλῆς, ἡν ἔπιταεε Naboyxodonosor βασιλεὺς Βαβυλῶνος, οὕτως εἶπε Κύριος,

Ἀνάστητε, καὶ ἀνάβητε ἐπὶ Κηδάρ, καὶ πλήσατε τοὺς υἱοὺς Κεδέμ. ²⁴ Σκηρὰς αὐτῶν, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν λήψονται· ἱμάτια αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκευῆ

αυτῶν, καὶ καμήλων αὐτῶν λήφονται ἑαυτοῖς· καὶ καλέσατε ἐπ' αὐτοὺς ἀπόλειαν κυκλόθεν. ²⁵ Φεύγετε, λίαν ἐμβαθύνετε εἰς κάθισιν, καθήμενοι ἐν τῇ αὐλῇ, ὅτι ἐβουλεύσατο ἐφ' ὑμᾶς βασιλεὺς Βαβυλῶνος βουλήν, καὶ ἐλόγισατο λογισμόν.

²⁶ Ἀνάστηθι, καὶ ἀνάβηθι ἐπ' ἔθνος εὐσταθοῦν, καθήμενον εἰς ἀναψυχὴν, οἷς οὐκ εἰσὶ θύραι, οὐ βάλανοι, οὐ μοχλοὶ, μόνοι καταλύουσι. ²⁷ Καὶ ἔσονται καμήλοι αὐτῶν εἰς προνομήν, καὶ πλῆθος κτηνῶν αὐτῶν εἰς ἀπόλειαν, καὶ λικμήσω αὐτοὺς παντὶ πνεύματι κεκαρμένους πρὸ προσώπου αὐτῶν, ἐκ παντὸς πέραν αὐτῶν οἷσω τὴν τροπὴν αὐτῶν, εἶπε Κύριος. ²⁸ Καὶ ἔσται ἡ αὐλὴ διατριβῆς στρουθῶν, καὶ ἄβατος ἕως αἰῶνος, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου.

²⁹ Τῆ ΔΑΜΑΣΚΩ. Κατησχύνθη Ἡμάθ, καὶ Ἀραφάθ, ὅτι ἤκουσαν ἀκοὴν πονηράν, ἐξέστησαν, ἐθυμώθησαν, ἀναπαύσασθαι οὐ μὴ δύνωνται. ³⁰ Ἐξελύθη Δαμασκός, ἀπεστράφη εἰς φυγὴν, τρόμος ἐπελάβετο αὐτῆς. ³¹ Πῶς οὐχὶ ἐγκατέλιπε πόλιν ἐμὴν, κώμην ἠγάπησαν;

³² Διατοῦτο πεσοῦνται νεανίσκοι ἐν πλατείαις σου, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ σου πεσοῦνται, φησὶ Κύριος. ³³ Καὶ καθὼς πῦρ ἐν τείχει Δαμασκοῦ, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα υἱοῦ Ἄδερ.

31

¹ Τῆ ΜΩΑΒ οὕτως εἶπε Κύριος, οὐαὶ ἐπὶ Ναβαῦ, ὅτι ὤλετο, ἐλήφθη Καριαθαίμ, ἠσχύνθη Ἀμάθ καὶ Ἀγάθ. ² Οὐκ ἔστιν ἔτι ἰατρεία Μωάβ, γαυρίαμα ἐν Ἑσεβῶν, ἐλόγισατο ἐπ' αὐτὴν κακὰ· ἐκόψαμεν αὐτὴν ἀπὸ ἔθνους, καὶ παῦσιν παύσεται· ὀπισθεν σου βαδιεῖται μάχαιρα, ³ ὅτι φωνὴ κεκραγόντων ἐξ Ὠρωναίμ, ὄλεθρον καὶ συντριμμα μέγα· ⁴ Συνετρίβη Μωάβ, ἀναγγεῖλατε εἰς Ζογόρα, ⁵ ὅτι ἐπλήσθη Ἀλώθ ἐν κλαυθμῷ· ἀναβήσεται κλαίων ἐν ὁδῷ Ὠρωναίμ, κραυγὴν συντριμματος ἠκούσατε.

⁶ Φεύγετε καὶ σώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ ἔσεσθε ὡσπερ ὄνος ἄγριος ἐν ἐρήμῳ. ⁷ Ἐπειδὴ ἐπεποιθεὶς ἐν ὀχυρώματί σου, καὶ σὺ συλληφθήσῃ· καὶ ἐξελεύσεται Χαμῶς ἐν ἀποικίᾳ, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἅμα. ⁸ Καὶ ἦξει ὄλεθρος ἐπὶ πάσαν πόλιν, οὐ μὴ σωθῆ, καὶ ἀπολείται ὁ αὐλῶν, καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ πεδινὴ, καθὼς εἶπε Κύριος. ⁹ Δότε σημεῖα τῇ Μωάβ, ὅτι ἀφῆ ἀφθήσεται, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς εἰς ἄβατον ἔσονται· πόθεν ἔνοικος αὐτῆς; ¹⁰ Ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς, ἐξαίρων μάχαιραν αὐτοῦ ἀφ' αἵματος.

¹¹ Ἀνεπαύσατο Μωάβ ἐκ παιδαρίου, καὶ πεποιθὼς ἦν ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, οὐκ ἐνέχεεν ἐξ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον, καὶ εἰς ἀποικισμὸν οὐκ ὤχετο· διατοῦτο ἔστη γεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ ὀσμὴ αὐτοῦ οὐκ ἐξέλιπε. ¹² Διατοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι αὐτοῦ ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ ἀποστελῶ αὐτῷ κλίνοντας, καὶ κλινούσιν αὐτὸν, καὶ τὰ σκεῦη αὐτοῦ λεπτυνοῦσι, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ συγκόψουσι. ¹³ Καὶ καταισχνυθήσεται Μωάβ ἀπὸ Χαμῶς, ὡσπερ κατησχύνθη οἶκος Ἰσραὴλ ἀπὸ Βαιθὴλ ἐλπίδος αὐτῶν πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.

¹⁴ Πῶς ἐρεῖτε, ἰσχυροὶ ἔσμεν, καὶ ἄνθρωπος ἰσχύων εἰς τὰ πολεμικά; ¹⁵ Ὦλετο Μωάβ πόλις αὐτοῦ, καὶ ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι αὐτοῦ κατέβησαν εἰς σφαγὴν. ¹⁶ Ἐγγὺς ἡμέρα Μωάβ ἐλθεῖν, καὶ πονηρία αὐτοῦ ταχεῖα σφόδρα. ¹⁷ Κινήσατε αὐτῷ πάντες κυκλόθεν αὐτοῦ, πάντες ἔκδοτε ὄνομα αὐτοῦ· εἶπατε, πῶς συνετρίβη βακτηρία εὐκλεῆς, ῥάβδος μεγαλώματος;

¹⁸ Κατάβηθι ἀπὸ δόξης, καὶ κάθισον ἐν ὑγρασίᾳ καθημένη· Δαιβῶν ἐκτριβήσεται, ὅτι ὤλετο Μωάβ, ἀνέβη εἰς σὲ λυμαινόμενος ὀχύρωμά σου. ¹⁹ Ἐφ' ὁδοῦ στήθι, καὶ ἔπιθε καθημένη ἐν Ἀρήρ, καὶ ἐρώτησον φεύγοντα, καὶ σωζόμενον, καὶ εἰπὸν, τί ἐγένετο;

²⁰ Κατησχύνθη Μωάβ, ὅτι συνετρίβη ὀλόλυξον καὶ κέκραξον, ἀνάγγελον ἐν Ἀρῶν, ὅτι ὤλετο Μωάβ, ²¹ καὶ κρίσις ἔρχεται εἰς τὴν γῆν Μεισῶρ ἐπὶ Χελῶν, καὶ Ῥεφὰς, καὶ Μωφὰς, ²² καὶ ἐπὶ Δαιβῶν, καὶ ἐπὶ Ναβαῦ, καὶ ἐπ' οἶκον Δαιθλαθαίμ, ²³ καὶ ἐπὶ Καριαθαίμ, καὶ ἐπ' οἶκον Γαιμῶλ, καὶ ἐπ' οἶκον Μαῶν, ²⁴ καὶ ἐπὶ Καριῶθ, καὶ ἐπὶ Βοσὸρ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Μωάβ τὰς πόρρω καὶ τὰς ἐγγύς. ²⁵ Κατέαχθη κέρας Μωάβ, καὶ τὸ ἐπίχευον αὐτοῦ συνετρίβη.

²⁶ Μεθύσατε αὐτὸν, ὅτι ἐπὶ Κύριον ἐμεγαλύνθη· καὶ ἐπικρούσει Μωάβ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ αὐτός. ²⁷ Καὶ εἰ μὴ εἰς γελοιασμὸν ἦν σοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐν κλοπαῖς σου εὐρέθη, ὅτι ἐπολέμεις αὐτόν. ²⁸ Κατέλιπον τὰς πόλεις, καὶ ὤκησαν ἐν πέτραις οἱ κατοικοῦντες Μωάβ· ἐγενήθησαν ὡσπερ περιστεραὶ νοσοεῦσαι ἐν πέτραις, στόματι βοθύνου.

²⁹ Καὶ ἤκουσα ὕβριν Μωάβ, ὕβρισε λίαν ὕβριν αὐτοῦ, καὶ ὑπερῆφανίαν αὐτοῦ· καὶ ὑψώθη ἡ καρδιά αὐτοῦ. ³⁰ Ἐγὼ δὲ ἔγνω ἔργα αὐτοῦ· οὐχὶ τὸ ἱκανὸν αὐτῷ οὐχ οὕτως ἐποίησε;

³¹ Διατοῦτο ἐπὶ Μωάβ ὀλολύζετε πάντοθεν· βοήσατε ἐπ’ ἄνδρας κειράδας αὐχοῦ. ³² Ὡς κλαυθμὸν Ἰαζήρ ἀποκλαύσομαί σοι ἄμπελος Ἀσερρημὰ, κλήματά σου διήλθε θάλασσαν, πόλεις Ἰαζήρ ἦσαντο, ἐπὶ ὀπώραν σου, ἐπὶ τρυγηταῖς σου ὄλεθρος ἐπέπεσε. ³³ Συνεψήσθη χαρμῶσύνη καὶ εὐφροσύνη ἐκ τῆς Μωαβίτιδος· καὶ οἶνος ἦν ἐπὶ ληνοῖς σου, πρῶτ’ οὐκ ἐπάτησαν, οὐδὲ δείλῃς οὐκ ἐποίησαν, ³⁴ αἱ δὲ ἀπὸ κραυγῆς Ἑσεβῶν ἕως Αἰτάμ αἱ πόλεις αὐτῶν ἔδωκαν φωνὴν αὐτῶν, ἀπὸ Ζογὸρ ἕως Ὡρωαίμ, καὶ ἀγγελίαν σαλασσία, ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ Νεβρεῖν εἰς κατάκαυμα ἔσται.

³⁵ Καὶ ἀπολώ τὸν Μωάβ, φησὶ Κύριος, ἀναβαίνοντα ἐπὶ τὸν βωμὸν, καὶ θυμῶντα θεοῖς αὐτοῦ. ³⁶ Διατοῦτο καρδία τοῦ Μωάβ, ὡσπερ αὐλοὶ βουβήσουσι, καρδία μου ἐπ’ ἀνθρώπους κειράδας ὡσπερ αὐλὸς βομβήσει· διατοῦτο ἃ περιποιήσατο, ἀπόλωτο ἀπὸ ἀνθρώπου. ³⁷ Πᾶσαν κεφαλὴν ἐν παντὶ τόπῳ ξυρηθήσονται, καὶ πᾶς πῶγων ξυρηθήσεται, καὶ πᾶσαι χεῖρες κόψονται, καὶ ἐπὶ πάσης ὀσφύος σάκκος. ³⁸ Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δωματίων Μωάβ, καὶ ἐπὶ ταῖς πλατείαις αὐτῆς, ὅτι συνέτριψα, φησὶ Κύριος, ὡς ἀγγεῖον, οὗ οὐκ ἔστι χρεῖα αὐτοῦ. ³⁹ Πῶς κατήλλαξε; πῶς ἔστρεψε νῶτον Μωάβ; ἦσχύνθη, καὶ ἐγένετο Μωάβ εἰς γέλωτα, καὶ ἐγκότῃμα πᾶσι τοῖς κόκλῳ αὐτῆς.

⁴⁰ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, ⁴¹ Ἐλήφθη Καριῶθ, καὶ τὰ ὄχυράματα συνελήφθη, ⁴² καὶ ἀπολεῖται Μωάβ ἀπὸ ὄχλου, ὅτι ἐπὶ τὸν Κύριον ἔμεγαλύνθη. ⁴³ Παγὶς καὶ φόβος καὶ βόθυνος ἐπὶ σὲ καθήμενος Μωάβ. ⁴⁴ Ὁ φεύγων ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου, ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον· καὶ ὁ ἀναβαίνων ἐκ τοῦ βοθύνου, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ παγίδι· ὅτι ἐπάξω ταῦτα ἐπὶ Μωάβ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

32

¹⁵ Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λάβε τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ ἀκράτου τούτου ἐκ χειρός μου, καὶ ποτιεῖς πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ἃ ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτούς. ¹⁶ Καὶ πίνονται, καὶ ἐξεμοῦνται, καὶ ἐκμανθόνται ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας, ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀναμέσον αὐτῶν.

¹⁷ Καὶ ἔλαβον τὸ ποτήριον ἐκ χειρὸς Κυρίου, καὶ ἐπότισα τὰ ἔθνη, πρὸς ἃ ἀπέστειλέ με Κύριος πρὸς αὐτὰ, ¹⁸ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ βασιλεῖς Ἰούδα καὶ ἄρχοντες αὐτοῦ, τοῦ θεῖναι αὐτάς εἰς ἐρήμωσιν, καὶ εἰς ἄβατον, καὶ εἰς συριγμὸν, ¹⁹ καὶ τὸν Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μεγιστάνας αὐτοῦ, ²⁰ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους, καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς ἀλλοφύλων, καὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ τὴν Γάζαν, καὶ τὴν Ἀκκάρων, καὶ τὸ ἐπιλοιπον Ἀζώτου, ²¹ καὶ τὴν Ἰδομαίαν, καὶ τὴν Μωαβίτιν, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμῶν, ²² καὶ βασιλεῖς Τύρου, καὶ βασιλεῖς Σιδῶνος, καὶ βασιλεῖς τοὺς ἐν τῷ πέραν τῆς θαλάσσης, ²³ καὶ τὴν Δαϊδάν, καὶ τὴν Θαιμάν, καὶ τὴν Ρῶς, καὶ πᾶν περικεκαρμένον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ²⁴ καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους τοὺς καταλύοντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ²⁵ καὶ πάντας βασιλεῖς Αἰλάμ, καὶ πάντα βασιλεῖς Περσῶν, ²⁶ καὶ πάντας βασιλεῖς ἀπὸ ἀπηλιώτου τοὺς πόρρω καὶ τοὺς ἐγγύς, ἕκαστον πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ πάσας βασιλείας τὰς ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

²⁷ Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, οὕτως εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, πίετε, μεθύσθητε, καὶ ἐξεμέσετε, καὶ πεσεῖσθε, καὶ οὐ μὴ ἀναστήτε ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας, ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀναμέσον ὑμῶν. ²⁸ Καὶ ἔσται ὅταν μὴ βούλωνται δέξασθαι τὸ ποτήριον ἐκ τῆς χειρὸς σου, ὥστε πεῖν, καὶ ἐρεῖς, οὕτως εἶπε Κύριος, πίνοντες πίεσθε, ²⁹ ὅτι ἐν πόλει ἐν ἧ ὠνομάσθη τὸ ὄνομά μου ἐπ’ αὐτήν, ἐγὼ ἄρχομαι κακῶσαι, καὶ ὑμεῖς καθάρσει οὐ μὴ καθαρισθῆτε, ὅτι μάχαιραν ἐγὼ καλῶ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς.

³⁰ Καὶ σὺ προφητεύσεις ἐπ’ αὐτούς τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐρεῖς, Κύριος ἀφ’ ὑψηλοῦ χρηματιεῖ, ἀπὸ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, λόγον χρηματιεῖ ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ· καὶ οἶδε ὡσπερ τρυγῶντες ἀποκριθήσονται· καὶ ἐπὶ καθημένους ἐπὶ τὴν γῆν ³¹ ἦκει ὄλεθρος ἐπὶ μέρος τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ Κυρίῳ ἐν τοῖς ἔθνεσι· κρίνεται αὐτὸς πρὸς πᾶσαν σάρκα, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐδόθησαν εἰς μάχαιραν, λέγει Κύριος.

³² Οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ κακὰ ἔρχεται ἀπὸ ἔθνους ἐπὶ ἔθνος, καὶ λαίλαψ μεγάλη ἐκπορεύεται ἀπ’ ἐσχάτου τῆς γῆς. ³³ Καὶ ἔσονται τραυματῖαι ὑπὸ Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου, ἐκ μέρους τῆς γῆς, καὶ ἕως εἰς μέρος τῆς γῆς· οὐ μὴ κατορυγῶσιν, εἰς κόπρια ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται. ³⁴ Ἀλαλάξατε ποιμένες, καὶ κεκράξατε, καὶ

κόπτεσθε οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, ὅτι ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ὑμῶν εἰς σφαγὴν, καὶ πεσεῖσθε ὡσπερ οἱ κριοὶ οἱ ἐκλεκτοὶ,³⁵ καὶ ἀπολείται φυγὴ ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ σωτηρία ἀπὸ τῶν κριῶν τῶν προβάτων.³⁶ Φωνὴ κραυγῆς τῶν ποιμένων, καὶ ἀλαλαγμὸς τῶν προβάτων καὶ τῶν κριῶν, ὅτι ὠλόθρυσεν Κύριος τὰ βοσκήματα αὐτῶν.³⁷ Καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ μου.³⁸ Ἐγκατέλιπεν ὡσπερ λέγων κάταλυμα αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθη ἡ γῆ αὐτῶν εἰς ἄβατον ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας τῆς μεγάλης.

33

¹ ἘΝ ΑΡΧῆ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ἸΩΑΚΕΙΜ ΥΙΟΥ ἸΩΣΙΑ, ἘΓΕΝΗΘΗ Ὁ ΛΟΓΟΣ ΟΥΤΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ· ² Οὕτως εἶπε Κύριος, στήθῃ ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου, καὶ χρηματιεῖς ἅπασιν τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ πᾶσιν τοῖς ἐρχομένοις προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἅπαντας τοὺς λόγους οὓς συνέταξά σοι χρηματίσαι αὐτοῖς, μὴ ἀφέλῃς ῥῆμα. ³ Ἵσως ἀκούσονται, καὶ ἀποστραφήσονται ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηραῖς, καὶ παύσομαι ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐγὼ λογιζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἕνεκεν τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. ⁴ Καὶ ἐρεῖς, οὕτως εἶπε Κύριος, ἐὰν μὴ ἀκούσῃτε μου, τοῦ πορευέσθαι ἐν τοῖς νομίμοις μου οἷς ἔδωκα κατὰ πρόσωπον ὑμῶν,⁵ εἰσακούειν τῶν λόγων τῶν παίδων μου τῶν προφητῶν, οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα, καὶ οὐκ ἤκούσατέ μου,⁶ καὶ δώσω τὸν οἶκον τοῦτον ὡσπερ Σηλῶ, καὶ τὴν πόλιν δώσω εἰς κατάραν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσι πάσης τῆς γῆς.

⁷ Καὶ ἤκουσαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἰερουσαλήμ λαλοῦντος τοὺς λόγους τούτους ἐν οἴκῳ Κυρίου. ⁸ Καὶ ἐγένετο Ἰερουσαλήμ παυσάμενον λαλοῦντος πάντα ἃ συνέταξε Κύριος αὐτῷ λαλῆσαι παντὶ τῷ λαῷ, καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς, λέγων, θανάτῳ ἀποθανῆ, ⁹ ὅτι ἐπροφήτευσας τῷ ὀνόματι Κυρίου, λέγων, ὡσπερ Σηλῶ ἔσται ὁ οἶκος οὗτος, καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐρημωθήσεται ἀπὸ κατοικούντων·

Καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἰερουσαλήμ ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹⁰ Καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες Ἰούδα τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἀνέβησαν ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἐκάθισαν ἐν προθύροις πύλης τῆς καινῆς. ¹¹ Καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ παντὶ τῷ λαῷ, κρίσις θανάτου τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ὅτι ἐπροφήτευσεν κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, καθὼς ἠκούσατε ἐν τοῖς ὧσιν ὑμῶν.

¹² Καὶ εἶπεν Ἰερουσαλήμ πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ παντὶ τῷ λαῷ, λέγων, Κύριος ἀπέστειλέ με προφητεῦσαι ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, πάντας τοὺς λόγους οὓς ἠκούσατε. ¹³ Καὶ νῦν βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ παύσεται Κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς. ¹⁴ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐν χερσίν ὑμῶν, ποιήσατέ μοι ὡς συμφέρει, καὶ ὡς βέλτιον ὑμῖν. ¹⁵ Ἀλλ' ἡ γνώτης γνώσεσθε, ὅτι εἰ ἀναιρεῖτέ με, αἴμα ἀθῶον δίδοτε ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ ἀπέσταλκέ με Κύριος πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους.

¹⁶ Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφῆτας, οὐκ ἔστι τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ κρίσις θανάτου, ὅτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐλάλησεν πρὸς ἡμᾶς. ¹⁷ Καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς, καὶ εἶπαν πάσῃ τῇ συναγωγῇ τοῦ λαοῦ, ¹⁸ Μιχαίας ὁ Μωραθίτης ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ εἶπε παντὶ τῷ λαῷ Ἰούδα, οὕτως εἶπε Κύριος, Σιών ὡς ἀγρὸς ἀροτριάθησεται, καὶ Ἰερουσαλήμ εἰς ἄβατον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλσος δρυμοῦ. ¹⁹ Μὴ ἀνελὼν ἀνείλεν αὐτὸν Ἐζεκίας καὶ πᾶς Ἰούδα; οὐχ ὅτι ἐφοβήθησαν τὸν Κύριον, καὶ ὅτι ἐδεήθησαν τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐπαύσατο Κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐπ' αὐτούς; καὶ ἡμεῖς ἐποιήσαμεν κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχὰς ἡμῶν.

²⁰ Καὶ ἄνθρωπος ἦν προφητεύων τῷ ὀνόματι Κυρίου, Οὐρίας υἱὸς Σαμαίου ἐκ Καριαθιάρημ, καὶ ἐπροφήτευσεν περὶ τῆς γῆς ταύτης κατὰ πάντας τοὺς λόγους Ἰερουσαλήμ. ²¹ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακείμ καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐζήτησαν ἀποκτεῖναι αὐτόν· καὶ ἤκουσεν Οὐρίας, καὶ εἰσήλθεν εἰς Αἴγυπτον. ²² Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, ²³ καὶ ἐξηγάγασαν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ εἰσηγάγασαν αὐτόν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ ἔρριψεν αὐτόν εἰς τὸ μνήμα υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ. ²⁴ Πλὴν χεῖρ Ἀχεικάμ

υιού Σαφάρ ην μετὰ Ἱερεμίου, τοῦ μὴ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ, μὴ ἀνελεῖν αὐτόν.

34

² Οὕτως εἶπε Κύριος, ποιήσουν σεαυτῶ δεσμούς καὶ κλοιούς, καὶ περίθου περὶ τὸν τράχηλόν σου. ³ Καὶ ἀποστελεῖς αὐτούς πρὸς βασιλέα Ἰδουμαίας, καὶ πρὸς βασιλέα Μωάβ, καὶ πρὸς βασιλέα υἰῶν Ἀμμών, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα Τύρου, καὶ πρὸς βασιλέα Σιδῶνος, ἐν χερσὶν ἀγγέλων αὐτῶν τῶν ἐρχομένων εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα. ⁴ Καὶ συντάξεις αὐτοῖς πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν εἰπεῖν, οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τοὺς κυρίους ὑμῶν, ⁵ ὅτι ἐγὼ ἐποίησα τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ μου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ ἐπιχειρῶ μου τῷ ὑψηλῷ, καὶ δώσω αὐτὴν ᾧ ἐὰν δόξῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ⁶ Ἔδωκα τὴν γῆν τῷ Ναβουχοδοноόσορ βασιλεῖ Βαβυλώνος δουλεύειν αὐτῷ, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ ἐργάζεσθαι αὐτῷ. ⁸ Καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ βασιλεία, ὅσοι ἐὰν μὴ ἐμβάλωσιν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλώνος, ἐν μαχαίρα καὶ ἐν λιμῷ ἐπισκέψομαι αὐτούς, εἶπε Κύριος, ἕως ἐκλίπωσιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

⁹ Καὶ ὑμεῖς μὴ ἀκούετε τῶν ψευδοπροφητῶν ὑμῶν, καὶ τῶν μαντευομένων ὑμῖν, καὶ τῶν ἐνουπριαζομένων ὑμῖν, καὶ τῶν οἰωνισμάτων ὑμῶν, καὶ τῶν φαρμακῶν ὑμῶν, τῶν λεγόντων, οὐ μὴ ἐργάσηθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνος. ¹⁰ Ὅτι ψευδῆ αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, πρὸς τὸ μακρῦναι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. ¹¹ Καὶ τὸ ἔθνος ὃ ἐὰν εἰσαγάγῃ τὸν τράχηλον αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ ἐργάσῃται αὐτῷ, καὶ καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἐργάται αὐτῷ, καὶ ἐνοικήσει ἐν αὐτῇ.

¹² Καὶ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα ἐλάλησα κατὰ πάντα τοὺς λόγους τούτους, λέγων, εἰσαγάγετε τὸν τράχηλον ὑμῶν, ¹⁴ καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνος, ὅτι ἄδिका αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, ¹⁵ ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, φησὶ Κύριος, καὶ προφητεύουσι τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδικῶ, πρὸς τὸ ἀπολέσαι ὑμᾶς, καὶ ἀπολείψετε ὑμεῖς, καὶ οἱ προφήται ὑμῶν, οἱ προφητεύοντες ὑμῖν ἐπ' ἀδικῶ ψευδῆ.

¹⁶ Ὑμῖν, καὶ παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐλάλησα, λέγων, οὕτως εἶπε Κύριος, μὴ ἀκούετε τῶν λόγων τῶν προφητῶν, τῶν προφητευόντων ὑμῖν, λεγόντων, ἰδοὺ σκεὴ οἴκου Κυρίου ἐπιστρέψει ἐκ Βαβυλώνος· ὅτι ἄδिका αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν. Οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς. ¹⁸ Εἰ προφήται εἰσι, καὶ εἰ ἔστι λόγος Κυρίου ἐν αὐτοῖς, ἀπαντησάτωσάν μοι, ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος.

¹⁹ Καὶ τῶν ἐπιλοίπων σκευῶν, ²⁰ ὧν οὐκ ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλώνος, ὅτε ἀπώκισε τὸν Ἰεχονίαν ἐξ Ἱερουσαλήμ, ²² εἰς Βαβυλώνα εἰσελεύσεται, λέγει Κύριος.

35

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα ἐν μηνὶ τῷ πέμπτῳ, εἶπέ μοι Ἀνανίας υἱὸς Ἀζῶρ ὁ ψευδοπροφήτης ἀπὸ Γαβαῶν ἐν οἴκῳ Κυρίου, κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων, ² Οὕτως εἶπε Κύριος, συνέτριψα τὸν ζυγὸν τοῦ βασιλέως Βαβυλώνος. ³ Ἔτι δύο ἔτη ἡμερῶν, καὶ ἐγὼ ἀποστρέψω εἰς τὸν τόπον τοῦτον τὰ σκεὴ οἴκου Κυρίου, ⁴ καὶ Ἰεχονίαν, καὶ τὴν ἀποικίαν Ἰούδα, ὅτι συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλώνος.

⁵ Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Ἀνανίαν κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἐσθηκῶτων ἐν οἴκῳ Κυρίου, ⁶ καὶ εἶπεν Ἱερεμίας, ἀληθῶς οὕτω ποιῆσαι Κύριος, στήσαι τὸν λόγον σου ὃν σὺ προφητεύεις, τοῦ ἐπιστρέψαι τὰ σκεὴ οἴκου Κυρίου καὶ πᾶσαν τὴν ἀποικίαν ἐκ Βαβυλώνος εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

⁷ Πλὴν ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω εἰς τὰ ὅτι ὑμῶν καὶ εἰς τὰ ὅτι παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁸ Οἱ προφήται οἱ γεγονότες πρότεροί μου καὶ πρότεροί ὑμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐπροφήτευσαν ἐπὶ γῆς πολλῆς, καὶ ἐπὶ βασιλείας μεγάλας εἰς πόλεμον. ⁹ Ὁ προφήτης ὁ προφητεύσας εἰς εἰρήνην, ἐλθόντος τοῦ λόγου, γινώσκονται τὸν προφήτην ὃν ἀπέστειλεν αὐτοῖς Κύριος ἐν πίστει.

¹⁰ Καὶ ἔλαβεν Ἀνανίας ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς κλοιούς ἀπὸ τοῦ τράχηλου Ἱερεμίου, καὶ συνέτριψεν αὐτούς. ¹¹ Καὶ εἶπεν Ἀνανίας κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων, οὕτως εἶπε Κύριος, οὕτως συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλώνος ἀπὸ τραχήλων πάντων τῶν ἐθνῶν· καὶ ὄψατο Ἱερεμίας εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

¹² Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, μετὰ τὸ συντρίψαι Ἀνανίαν τοὺς κλοιούς ἀπὸ τοῦ τράχηλου αὐτοῦ, λέγων, ¹³ Βάδιζε, καὶ εἰπὸν πρὸς Ἀνανίαν, λέγων,

οὕτως εἶπε Κύριος, κλοιοὺς ξυλίνους συνέτριψας, καὶ ποιήσω ἀντ' αὐτῶν κλοιοὺς σιδηροῦς· ¹⁴ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, ζυγὸν σιδηροῦν ἔθηκα ἐπὶ τὸν τράχηλον πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνος. ¹⁵ Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ Ἀνανία, οὐκ ἀπέσταλκέ σε Κύριος, καὶ πεποιθέναι ἐποίησας τὸν λαὸν τοῦτου ἐπ' ἀδίκω. ¹⁶ Διατοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, τοῦτω τῷ ἐνιαυτῷ ἀποθανῆ. ¹⁷ Καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ.

36

¹ Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι τῆς βίβλου οὓς ἀπέστειλεν Ἱερεμίας ἐξ Ἱερουσαλὴμ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἀποικίας, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας, ἐπιστολὴν εἰς Βαβυλώνα τῆ ἀποικία, καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν, ² ὕστερον ἐξεληθόντος Ἰερωνίου τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς βασιλείου, καὶ τῶν ευνούχων, καὶ παντὸς ἐλευθέρου, καὶ δεσμώτου, καὶ τεχνίτου ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ³ ἐν χειρὶ Ἐλεασάν υἱοῦ Σαφάν, καὶ Γαμαρίου υἱοῦ Χελκίου, ὃν ἀπέστειλε Σεδεκίας βασιλεὺς Ἰούδα, πρὸς βασιλέα Βαβυλώνος εἰς Βαβυλώνα, λέγων,

⁴ Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀποικίαν ἣν ἀπόκισα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ⁵ οἰκοδομήσατε οἴκους, καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε παραδείσους, καὶ φάγετε τοὺς καρποὺς αὐτῶν, ⁶ καὶ λάβετε γυναῖκας, καὶ τεκνοποιήσατε υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἀνδράσι, καὶ πληθύνεσθε, καὶ μὴ σμικρυνθῆτε· ⁷ Καὶ ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς, εἰς ἣν ἀπόκισα ὑμᾶς ἐκεῖ· καὶ προσεύξασθε περὶ αὐτῶν πρὸς Κύριον, ὅτι ἐν εἰρήνῃ αὐτῆς εἰρήνη ὑμῖν.

⁸ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ ψευδοπροφήται οἱ ἐν ὑμῖν, καὶ μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ μάντιες ὑμῶν, καὶ μὴ ἀκούετε εἰς τὰ ἐνύπνια ὑμῶν, ἃ ὑμεῖς ἐνυπνιάζεσθε, ⁹ ὅτι ἀδίκα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς. ¹⁰ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, ὅταν μέλλῃ πληροῦσθαι Βαβυλῶν ἐβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκέψομαι ὑμᾶς, καὶ ἐπιστήσω τοὺς λόγους μου ἐφ' ὑμᾶς, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν λαὸν ὑμῶν εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ¹¹ Καὶ λογιούμαι ἐφ' ὑμᾶς, λογισμὸν εἰρήνης, καὶ οὐ κακᾶ, τοῦ δοῦναι ὑμῖν ταῦτα. ¹² Καὶ προσεύξασθε πρὸς με, καὶ εἰσακούσομαι ὑμῶν. ¹³ Καὶ ἐκζητήσατέ με, καὶ εὐρήσατέ με· ὅτι ζητήσατέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ¹⁴ καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν· ¹⁵ Ὅτι εἶπατε, κατέστησεν ἡμῖν Κύριος προφήτας ἐν Βαβυλῶνι·

²¹ Οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ Ἀχιάβ, καὶ ἐπὶ Σεδεκίαν, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτοὺς εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ πατάξει αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν. ²² Καὶ λήψονται ἀπ' αὐτῶν κατάραν ἐν πάσῃ τῇ ἀποικίᾳ Ἰούδα ἐν Βαβυλῶνι, λέγοντες, ποιήσαι σε Κύριος, ὡς Σεδεκίαν ἐποίησε, καὶ ὡς Ἀχιάβ, οὓς ἀπετηγάρισε βασιλεὺς Βαβυλώνος ἐν πυρὶ, ²³ δι' ἣν ἐποίησαν ἀνομίαν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐμοιχῶντο τὰς γυναῖκας τῶν πολιτῶν αὐτῶν, καὶ λόγον ἐχρημάτισαν ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὃν οὐ συνέταξα αὐτοῖς· καὶ ἐγὼ μάρτυς, φησὶ Κύριος.

²⁴ Καὶ πρὸς Σαμαίαν τὸν Αἰλαμίτην ἐρεῖς, ²⁵ οὐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὀνόματί μου· καὶ πρὸς Σοφονίαν υἱὸν Μασααίου τὸν ἱερέα εἶπε, ²⁶ Κύριος ἔδωκέ σε ἱερέα ἀντὶ Ἰωδᾶ τοῦ ἱερέως, γενέσθαι ἐπιστάτην ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντὶ ἀνθρώπῳ προφητεύοντι, καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ μαινομένῳ, καὶ δώσεις αὐτὸν εἰς τὸ ἀπόκλεισμα, καὶ εἰς τὸν καταράκτην. ²⁷ Καὶ νῦν διατί συνελθορῆσατε Ἱερεμίαν τὸν ἐξ Ἀναθῶθ, τὸν προφητεύσαντα ὑμῖν; ²⁸ Οὐ διατοῦτο ἀπέστειλεν; ὅτι διὰ τοῦ μηνὸς τοῦτου ἀπέστειλε πρὸς ὑμᾶς εἰς Βαβυλώνα, λέγων, μακρὰν ἐστί, οἰκοδομήσατε οἰκίας, καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε κήπους, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. ²⁹ Καὶ ἀνέγνω Σοφονίας τὸ βιβλίον εἰς τὰ ὦτα Ἱερεμίου.

³⁰ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων, ³¹ ἀπόστειλον πρὸς τὴν ἀποικίαν, λέγων, οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ Σαμαίαν τὸν Αἰλαμίτην, ἐπειδὴ ἐπροφήτευσεν ὑμῖν Σαμαίας, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτὸν, καὶ πεποιθέναι ἐποίησεν ὑμᾶς ἐπ' ἀδίκους, ³² διατοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπὶ Σαμαίαν, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν μέσῳ ὑμῶν, τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐγὼ ποιήσω ὑμῖν, οὐκ ὄσονται.

37

¹ Ὁ ΛΟΓΟΣ Ὁ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ἹΕΡΕΜΙΑΝ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ, ΕἶΠΕΙΝ, ² Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων,

Γράψον πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐχρημάτισα πρὸς σὲ ἐπὶ βιβλίου. ³ Ὅτι ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν λαοῦ μου Ἰσραὴλ καὶ

Ἰούδα, εἶπε Κύριος, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς.

4 ΚΑΙ ΟΥΤΟΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΟΥΣ ἘΛΑΛΗΣΕ ΚΥΡΙΟΣ ἘΠΙ ἸΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ἸΟΥΔΑ.

5 Οὕτως εἶπε Κύριος, φωνὴν φόβου ἀκούσεσθε· φόβος, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη.

6 Ἐρωτήσατε, καὶ ἴδετε, εἰ ἔτεκεν ἄρσεν· καὶ περὶ φόβου, ἐν ᾧ καθέξουσιν ὄσφυν καὶ σωτηρίαν· διότι ἐώρακα πάντα ἄνθρωπον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὄσφους αὐτοῦ· ἐστράφησαν πρόσωπα εἰς ἵκτερον. **7** Ὅτι ἐγενήθη μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ οὐκ ἔστι τοιαύτη· καὶ χρόνος στενός ἐστι τῷ Ἰακώβ, **8** καὶ ἀπὸ τούτου σωθήσεται. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἶπε Κύριος, συντρίψω τὸν ζυγὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτῶν, καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διαρρήξω· καὶ οὐκ ἐργῶνται αὐτοὶ ἐπὶ ἀλλοτρίοις, **9** καὶ ἐργῶνται τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν· καὶ τὸν Δαυὶδ βασιλέα αὐτῶν ἀναστήσῃ αὐτοῖς.

12 Οὕτως εἶπε Κύριος, ἀνέστησα σύντριμμα, ἀλγυρὰ ἢ πληγὴ σου, **13** οὐκ ἔστι κρίνων κρίσιν σου, εἰς ἀλγυρὸν ἰατρούθης, ὠφέλειά σοι οὐκ ἔστι. **14** Πάντες οἱ φίλοι σου ἐπελάθοντό σου, οὐ μὴ ἐπερωτήσωσιν· ὅτι πληγὴν ἐχθροῦ ἔπαισά σε, παιδείαν στερεάν· ἐπὶ πάσαν ἀδικίαν σου ἐπλήθυναν αἱ ἁμαρτίαι σου. **16** Διατοῦτο πάντες οἱ ἔσθοντές σε βρωθήσονται, καὶ πάντες οἱ ἐχθροὶ σου κρέας αὐτῶν πάν ἔδονται. Ἐπὶ πλήθος ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθησαν αἱ ἁμαρτίαι σου· ἐποίησαν ταῦτά σοι· καὶ ἔσονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφόρημα, καὶ πάντας τοὺς προνομεύσαντάς σε δώσω εἰς προνομήν. **17** Ὅτι ἀνάξω τὸ ἴαμά σου, ἀπὸ πληγῆς ὀδυνηρᾶς ἰατροῦσω σε, φησὶ Κύριος· ὅτι Ἐσπαρμένη ἐκλήθης, θήρευμα ὑμῶν ἔστιν, ὅτι ζητῶν οὐκ ἔστιν αὐτῆν.

18 Οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰακώβ, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ ἐλεήσω· καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις ἐπὶ τῷ ὕψος αὐτῆς, καὶ ὁ λαὸς κατὰ τὸ κρίμα αὐτοῦ καθεδεῖται, **19** καὶ ἐξελεύσονται ἀπ' αὐτῶν ἄδοντες, φωνὴ παιζόντων· καὶ πλεονάσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ἐλαττωθῶσι. **20** Καὶ εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς τὸ πρότερον, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν μου ὀρθωθήσεται· καὶ ἐπισκέψομαι τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς. **21** Καὶ ἔσονται ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ὁ ἄρχων αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται· καὶ συνάξω αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψουσι πρὸς μέ· ὅτι τίς ἔστιν οὗτος ὃς ἔδωκε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀποστρέψαι πρὸς μέ; φησὶ Κύριος.

23 Ὅτι ὀργὴ Κυρίου ἐξῆλθε θυμῶδης, ἐξῆλθεν ὀργὴ στρεφομένη, ἐπ' ἄσεβεῖς ἦξει. **24** Οὐ μὴ ἀποστραφῆ ὀργὴ θυμοῦ Κυρίου, ἕως ποιήσῃ, καὶ ἕως καταστήσῃ ἐγγχείρημα καρδίας αὐτοῦ· ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν γνώσεσθε αὐτά.

38

1 Ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, εἶπε Κύριος, ἔσομαι εἰς Θεὸν τῷ γένει Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. **2** Οὕτως εἶπε Κύριος, εὖρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ μετὰ ὀλωλότων ἐν μαχαίρᾳ· βαδίσατε, καὶ μὴ ὀλέσητε τὸν Ἰσραὴλ. **3** Κύριος πόρρωθεν ὤφθη αὐτῷ· ἀγάπησιν αἰώνιον ἠγάπησά σε· διατοῦτο εἴλκυσά σε εἰς οἰκτερίημα. **4** Ὅτι οἰκοδομήσω σε, καὶ οἰκοδομηθήσῃ παρθένος Ἰσραὴλ· ἐπὶ λήψῃ τύμπανόν σου, καὶ ἐξελεύσῃ μετὰ συναγωγῆς παιζόντων. **5** Ὅτι ἐφυτεύσατε ἀμπελώνας ἐν ὄρει Σαμαρείας, φυτεύσατε καὶ αἰνέσατε, **6** ὅτι ἔστιν ἡμέρα κλήσεως ἀπολογουμένων ἐν ὄρεισιν Ἐφραὶμ, ἀνάστητε, καὶ ἀνάβητε εἰς Σιών πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν.

7 Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος τῷ Ἰακώβ, εὐφράνθητε, καὶ χρεμετίσατε ἐπὶ κεφαλῇν ἐθνῶν· ἀκουσάτᾳ ποιήσατε, καὶ αἰνέσατε· εἶπατε, ἔσωσε Κύριος τὸν λαόν αὐτοῦ, τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραὴλ. **8** Ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω αὐτοὺς ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ἐν ἐορτῇ φασέκ· καὶ τεκνοποιήσει ὄχλον πολλόν, καὶ ἀποστρέψουσιν ὧδε. **9** Ἐν κλαυθμῷ ἐξῆλθον, καὶ ἐν παρακλησίᾳ ἀνάξω αὐτοὺς, αὐλίζων ἐπὶ διώρυγας ὑδάτων ἐν ὁδῷ ὀρθῇ, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσιν ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ εἰς πατέρα, καὶ Ἐφραὶμ πρωτότοκός μου ἔστιν.

10 Ακούσατε λόγους Κυρίου ἔθνη, καὶ ἀναγγεῖλατε εἰς νῆσους τὰς μακρόθεν· εἶπατε, ὁ λικμήσατε τὸν Ἰσραὴλ καὶ συνάξει αὐτόν, καὶ φυλάξει αὐτόν, ὡς ὁ βόσκων ποιμνιον αὐτοῦ. **11** Ὅτι ἐλυτρώσατο Κύριος τὸν Ἰακώβ, ἐξείλατο αὐτόν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ. **12** Καὶ ἦξουσιν, καὶ εὐφρανθήσονται ἐν τῷ ὄρει Σιών, καὶ ἦξουσιν ἐπ' ἀγαθὰ Κυρίου, ἐπὶ γῆν σίτου καὶ οἴνου, καὶ καρπῶν, καὶ κτηνῶν, καὶ προβάτων· καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτῶν ὡσπερ ξύλον ἐγκαρπου, καὶ οὐ πεινάσουσιν ἐπὶ. **13** Τότε χαρήσονται παρθένοι ἐν συναγωγῇ νεανίσκων, καὶ πρεσβῦται χαρήσονται, καὶ στρέψω τὸ πένθος αὐτῶν εἰς χαρμονήν, καὶ ποιήσω αὐτοὺς εὐφραينوμένους. **14** Μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν ἱερῶν υἱῶν Λευὶ, καὶ ὁ λαός μου τῶν ἀγαθῶν μου ἐμπλησθήσεται· οὕτως εἶπε Κύριος.

¹⁵ Φωνὴ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη θρήνου, καὶ κλαυθμοῦ, καὶ ὄδυρομοῦ· Ῥαχὴλ ἀποκλαιομένη οὐκ ἤθελε παύσασθαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, ὅτι οὐκ εἰσίν.

¹⁶ Οὕτως εἶπε Κύριος, διαλειπέτω ἡ φωνὴ σου ἀπὸ κλαυθμοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀπὸ δακρῶν σου, ὅτι ἔστι μισθὸς τοῖς σοῖς ἔργοις, καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐκ γῆς ἐχθρῶν, ¹⁷ μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις.

¹⁸ Ἀκοὴν ἤκουσα Ἐφραὶμ ὄδυρομένου, ἐπαίδευσάς με, καὶ ἐπαιδεύθη· ἐγὼ ὥσπερ μὸσχος οὐκ ἐδιδάχην· ἐπιστρέψόν με, καὶ ἐπιστρέψω, ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεός μου. ¹⁹ Ὅτι ὑστερον αἰχμαλωσίας μου μετενόησα, καὶ ὑστερον τοῦ γυνῶνά με, ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας αἰσχύνης, καὶ ὑπέδειξά σοι, ὅτι ἔλαβον ὄνειδισμὸν ἐκ νεότητός μου. ²⁰ Υἱὸς ἀγαπητὸς Ἐφραὶμ, ἐμοὶ παιδίον ἐντρυφῶν, ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μνεῖα μνησθήσομαι αὐτοῦ· διατοῦτο ἔσπευσα ἐπ' αὐτῷ, ἔλεων ἔλεήσω αὐτόν, φησὶ Κύριος.

²¹ Στήσον σεαυτὴν Σιών, ποιήσον τιμωρίαν, δὸς καρδίαν σου εἰς τοὺς ὦμους· ὁδὸν ἣ ἐπορεύθης, ἀποστράφητι παρθένος Ἰσραὴλ, ἀποστράφητι εἰς τὰς πόλεις σου πενθοῦσα. ²² Ἔως πότε ἀποστρέψεις θυγάτηρ ἠτιμωμένη; ὅτι ἔκτισε Κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινὴν, ἐν σωτηρίᾳ περιελεύσονται ἄνθρωποι.

²³ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, ἔτι ἐροῦσι τὸν λόγον τοῦτον ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ, εὐλογημένος Κύριος ἐπὶ δίκαιον ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἐνοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, ἅμα γεωργῶ, καὶ ἀρθήσεται ἐν ποιμνίῳ. ²⁵ Ὅτι ἐμέθυσα πᾶσαν ψυχὴν διψῶσαν, καὶ πᾶσαν ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησα. ²⁶ Διατοῦτο ἐξηγέρθη, καὶ εἶδον, καὶ ὁ ὕπνος μου ἠδύς μου ἐγενήθη.

²⁷ Διατοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ σπερῶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδαν, σπέρμα ἀνθρώπου καὶ σπέρμα κτήνους. ²⁸ Καὶ ἔσται ὥσπερ ἐργηγόρου ἐπ' αὐτοὺς καθαιρεῖν καὶ κακοῦν, οὕτως γρηγορήσω ἐπ' αὐτοὺς τοῦ οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεῦειν, φησὶ Κύριος. ²⁹ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐ μὴ εἰπῶν, οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἤμωδίασαν. ³⁰ Ἄλλ' ἡ ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἀποθανεῖται, καὶ τοῦ φαγόντος τὸν ὄμφακα αἰμωδιάσουσιν οἱ ὀδόντες αὐτοῦ.

³¹ Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινὴν, ³² οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν διεθέμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ ἐγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, φησὶ Κύριος. ³³ Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη μου, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, φησὶ Κύριος, διδοὺς δῶσω νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν γράψω αὐτοὺς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. ³⁴ Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, γνῶθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν, ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

³⁵ Ἐὰν ὑψωθῇ ὁ οὐρανὸς εἰς τὸ μετέωρον, φησὶ Κύριος, καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς κάτω, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀποδοκιμῶ τὸ γένος Ἰσραὴλ, φησὶ Κύριος, περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν.

³⁶ Οὕτως εἶπε Κύριος, ὁ δοὺς τὸν ἥλιον εἰς φῶς τῆς ἡμέρας, σελήνην καὶ ἀστέρας εἰς φῶς τῆς νυκτός, καὶ κραυγὴν ἐν θαλάσῃ, καὶ ἐβόμβησε τὰ κύματα αὐτῆς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ. ³⁷ Ἐὰν παύσωναι οἱ νόμοι οὗτοι ἀπὸ προσώπου μου, φησὶ Κύριος, καὶ τὸ γένος Ἰσραὴλ παύσεται γενέσθαι ἔθνος κατὰ πρόσωπόν μου πᾶσας τὰς ἡμέρας.

³⁸ Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις τῷ Κυρίῳ ἀπὸ πύργου Ἀναμειλ, ἕως πύλης τῆς γωνίας. ³⁹ Καὶ ἐξελεύσεται ἡ διαμέτρησις αὐτῆς ἀπέναντι αὐτῶν ἕως βουνῶν Γαρήβ, καὶ περικυκλωθήσεται κύκλῳ ἐξ ἐκλεκτῶν λίθων, ⁴⁰ καὶ πάντες Ἀσαρημῶθ ἕως Νάχαλ Κέδρων, ἕως γωνίας πύλης ἵππων ἀνατολῆς, ἀγίασμα τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ἐκλίπη, καὶ οὐ μὴ καθαιρεθῇ ἕως τοῦ αἰῶνος.

39

¹ Ὁ ΛΟΓΟΣ ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ δεκάτῳ βασιλεῖ Σεδεκία, οὗτος ἐνιαυτὸς ὀκτωκαδέκατος τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

² Καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλώνος ἐχαράκωσεν ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἱερεμίας ἐφυλάσσετο ἐν αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἣ ἐστὶν ἐν οἴκῳ βασιλέως, ³ ἐν ἧ κατέκλεισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας, λέγων, διατί σὺ προφητεύεις, λέγων, οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν ταύτην ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ λήψεται αὐτήν, ⁴ καὶ Σεδεκίας οὐ μὴ σωθῆ ἔκ χειρὸς τῶν Χαλδαίων, ὅτι παραδόσει παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ λαλήσει στόμα αὐτοῦ πρὸς τόμα αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ ὄψονται· ⁵ Καὶ εἰσελεύσεται Σεδεκίας εἰς Βαβυλώνα, καὶ ἐκεῖ καθίεται;

⁶ ΚΑΙ Ὁ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ἘΓΕΝΗΘΗ ΠΡΟΣ ἹΕΡΕΜΙΑΝ, ΛΕΓΩΝ, ⁷ Ἰδοὺ Ἀναμεῆλ υἱὸς Σαλωμ ἀδελφοῦ πατρός σου ἔρχεται πρὸς σέ, λέγων, κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν Ἀναθῶθ, ὅτι σοὶ κρίσις παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν. ⁸ Καὶ ἦλθε πρὸς με Ἀναμεῆλ υἱὸς Σαλωμ, ἀδελφοῦ πατρός μου, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς φυλακῆς, καὶ εἶπε, κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν γῆ Βενιαμὴν τὸν ἐν Ἀναθῶθ, ὅτι σοὶ κρίμα κτήσασθαι αὐτὸν, καὶ σὺ πρεσβύτερος. καὶ ἔγνω, ὅτι λόγος Κυρίου ἐστὶ, ⁹ καὶ ἐκτήσαμην τὸν ἀγρόν Ἀναμεῆλ υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρός μου, καὶ ἔστησα αὐτῷ ἑπτὰ σίκλους καὶ δέκα ἀργυρίου, ¹⁰ καὶ ἔγραψα εἰς βιβλίον, καὶ ἐσφραγισάμην, καὶ διεμαρτυράμην μάρτυρας, καὶ ἔστησα τὸ ἀργύριον ἐν ζυγῷ. ¹¹ Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τὸ ἐσφραγισμένον, ¹² καὶ ἔδωκα αὐτὸ τῷ Βαροὺχ υἱῷ Νηρίου υἱῷ Μασααίου, κατ' ὀφθαλμούς Ἀναμεῆλ υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρός μου, καὶ κατ' ὀφθαλμούς τῶν ἀνδρῶν τῶν παρεστηκότων καὶ γραφόντων ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς κτήσεως, καὶ κατ' ὀφθαλμούς τῶν Ἰουδαίων τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς. ¹³ Καὶ συνέταξα τῷ Βαροὺχ κατ' ὀφθαλμούς αὐτῶν, λέγων, ¹⁴ Οὕτως εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, λάβε τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τοῦτο, καὶ τὸ βιβλίον τὸ ἀνεγνωσμένον, καὶ θῆσεις αὐτὸ εἰς ἄγγειον ὄστράκινον, ἵνα διαμεῖνῃ ἡμέρας πλείους. ¹⁵ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, ἔτι κτηθήσονται ἄγροι, καὶ οἰκίαι, καὶ ἀμπελώνες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

¹⁶ Καὶ προσευξάμην πρὸς Κύριον μετὰ τὸ δοῦναί με τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως πρὸς Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου, λέγων,

¹⁷ Ὁ ὢν Κύριε, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ καὶ τῷ μετεώρῳ, οὐ μὴ ἀποκρυβῆ ἀπὸ σοῦ οὐθέν, ¹⁸ πῶϊν ἔλεος εἰς χιλιάδας, καὶ ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων εἰς κόλπους τέκνων αὐτῶν μετ' αὐτοῦ· ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ ἰσχυρὸς, ¹⁹ Κύριος μεγάλης βουλής, καὶ δυνατὸς τοῖς ἔργοις, ὁ Θεὸς ὁ μέγας ὁ παντοκράτωρ, καὶ μεγαλύννημος Κύριος· οἱ ὀφθαλμοὶ σου εἰς τὰς ὀδοὺς τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων, δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ²⁰ Ὅς ἐποίησας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐν τοῖς γηγενέσι· καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα, ὡς ἡμέρα αὕτη, ²¹ καὶ ἐξήγαγες τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν σημεῖοις καὶ ἐν τέρασιν, ἐν χειρὶ κραταῖα, ²² καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὀράμασι μεγάλοις, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὤμοσας τῷ πατράσιν αὐτῶν, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ²³ Καὶ εἰσήλθοσαν καὶ ἔλαβον αὐτήν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί σου οὐκ ἐπορεύθησαν· ἅπαντα ἃ ἐνετείλω αὐτοῖς οὐκ ἐποίησαν, καὶ ἐποίησαν συμβῆναι αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα. ²⁴ Ἰδοὺ ὄχλος ἦκει εἰς τὴν πόλιν συλλαβεῖν αὐτήν, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων τῶν πολεμούντων αὐτήν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας, καὶ τοῦ λιμοῦ ὡς ἐλάλησας, οὕτως ἐγένετο. ²⁵ Καὶ σὺ λέγεις πρὸς μέ κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν ἀργυρίου· καὶ ἔγραψα βιβλίον, καὶ ἐσφραγισάμην, καὶ ἐπεμαρτυράμην μάρτυρας, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων.

²⁶ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

²⁷ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς πάσης σαρκός, μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβήσεται τι; ²⁸ Διατοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, δοθεῖσα παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ λήψεται αὐτήν, ²⁹ καὶ ἦξουσιν οἱ Χαλδαῖοι πολεμούντες ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ καύσουσι τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρὶ, καὶ κατακαύσουσι τὰς οἰκίας ἐν αἷς ἐθυμῶσαν ἐπὶ τῶν δωματίων αὐτῶν τῇ Βάαλ, καὶ ἔσπενδον σπονδὰς θεοῖς ἑτέροις, πρὸς τὸ παραπικράναι με. ³⁰ Ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα μόνοι ποιοῦντες τὸ πονηρὸν κατ' ὀφθαλμούς μου ἐκ νεότητος αὐτῶν· ³¹ Ὅτι ἐπὶ τὴν ὀργὴν μου, καὶ ἐπὶ τὸν θυμόν μου ἦν ἡ πόλις αὕτη, ἅψ' ἦς ἡμέρας ὠκοδόμησαν αὐτήν καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀπαλλάξαί αὐτήν ἀπὸ προσώπου μου, ³² διὰ πάσας τὰς πονηρίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, ὧν ἐποίησαν πικράναι με, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ, ³³ καὶ ἀπέστρεψαν πρὸς με ἄνωθεν, καὶ οὐ πρόσωπον· καὶ ἐδίδαξα αὐτοὺς ὄρθρον, καὶ οὐκ

ἤκουσαν ἔτι λαβεῖν παιδείαν. ³⁴ Καὶ ἔθηκαν τὰ μιάσματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῶ, ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. ³⁵ Καὶ ὠκοδόμησαν τοὺς βωμοὺς τῆ Βάαλ τοὺς ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ ἀναφέρειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τῷ Μολὸχ βασιλεῖ, ἃ οὐ συνένταξα αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἀνέβη ἐπὶ καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὸ βδέλυγμα τοῦτο, πρὸς τὸ ἐφαμαρτεῖν τὸν Ἰούδα.

³⁶ Καὶ νῦν οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν πόλιν, ἣν σὺ λέγεις, παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος ἐν μαχαίρα, καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν ἀποστολῇ. ³⁷ Ἰδοὺ ἐγὼ συνάγω αὐτοὺς ἐκ πάσης τῆς γῆς, οὗ δῖεσπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν ὄργῃ μου, καὶ τῷ θυμῷ μου, καὶ ἐν παροξυσμῷ μεγάλῳ· καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ καθιῶ αὐτοὺς πεποιοῦτάς. ³⁸ Καὶ ἔσονται μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν. ³⁹ Καὶ δώσω αὐτοῖς ὁδὸν ἑτέραν καὶ καρδίαν ἑτέραν, φοβηθήναι με πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν μετ' αὐτούς. ⁴⁰ Καὶ διαθήσονται αὐτοῖς διαθήκην αἰωνίαν, ἣν οὐ μὴ ἀποστρέψω ὀπισθεν αὐτῶν· καὶ τὸν φόβον μου δώσω εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ ἀποστήναι αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ. ⁴¹ Καὶ ἐπισκέψομαι τοῦ ἀγαθῶσαι αὐτοὺς, καὶ φυτεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἐν πίστει, καὶ ἐν πάσῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ.

⁴² Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, καθὰ ἐπήγαγον ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον πάντα τὰ κακὰ τὰ μεγάλα ταῦτα, οὕτως ἐγὼ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς. ⁴³ Καὶ κτηθήσονται ἔτι ἀγροὶ ἐν τῇ γῇ, ἣ σὺ λέγεις, ἄβατος ἔσται ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτήνους, καὶ παρεδόθησαν εἰς χεῖρας Χαλδαίων. ⁴⁴ Καὶ κτήσονται ἀγροὺς ἐν ἀργυρίῳ· καὶ γράψεις βιβλίον καὶ σφραγιῇ, καὶ διαμαρτύρη μαρτυρας ἐν γῇ Βενιαμὴν, καὶ κύκλῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσι τοῦ ὄρους, καὶ ἐν πόλεσι τῆς σεφηλά, καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγέβ, ὅτι ἀποστρέψω τὰς ἀποικίας αὐτῶν.

40

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν δεύτερον, καὶ αὐτὸς ἦν ἔτι δεδεμένος ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων,

² Οὕτως εἶπε Κύριος, ποιῶν γῆν, καὶ πλάσσων αὐτήν, τοῦ ἀνορθῶσαι αὐτήν, Κύριος ὄνομα αὐτῷ. ³ Κέκραξον πρὸς με, καὶ ἀποκριθήσομαί σοι, καὶ ἀπαγγελώ σοι μεγάλα καὶ ἰσχυρά, ἃ οὐκ ἔγνωσ αὐτά. ⁴ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος περὶ οἴκων τῆς πόλεως ταύτης, καὶ περὶ οἴκων βασιλεως Ἰούδα τῶν καθηρημένων εἰς χάρακας καὶ προμαχῶνας, ⁵ τοῦ μάχεσθαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους, καὶ πληρῶσαι αὐτὴν τῶν νεκρῶν τῶν ἀνθρώπων, οὓς ἐπάταξα ἐν ὄργῃ μου, καὶ ἐν θυμῷ μου· καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, περὶ πασῶν τῶν πονηριῶν αὐτῶν. ⁶ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάγω αὐτῇ συνούλωσιν καὶ ἴαμα, καὶ φανερώσω αὐτοῖς, καὶ ἰατρεύσω αὐτήν, καὶ ποιήσω καὶ εἰρήνην καὶ πίστιν.

⁷ Καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰούδα, καὶ ἀποικίαν Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσω αὐτοὺς καθὼς καὶ τοπρότερον. ⁸ Καὶ καθαρῶ αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν, ὧν ἠμάρτοσάν μοι, καὶ οὐ μὴ μνησθήσομαι ἀμαρτιῶν αὐτῶν, ὧν ἠμαρτόν μοι, καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ. ⁹ Καὶ ἔσται εἰς εὐφροσύνην καὶ αἴνεσιν, καὶ εἰς μεγαλειότητα παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς, οἵτινες ἀκούσονται πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐγὼ ποιῶ, καὶ φοβηθήσονται καὶ κικραθήσονται περὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ περὶ πάσης τῆς εἰρήνης ἣς ἐγὼ ποιῶ αὐτοῖς.

¹⁰ Οὕτως εἶπε Κύριος, ἔτι ἀκουσθήσεται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ᾧ ὑμεῖς λέγετε, ἔρημος ἔστιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ, ταῖς ἠρημωμέναις, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον καὶ κτήνη. ¹¹ Φωνὴ εὐφροσύνης, καὶ φωνὴ χαρμοσύνης, φωνὴ νυμφίου, καὶ φωνὴ νύμφης, φωνὴ λεγόντων, ἔξομολογεῖσθε Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι χρηστὸς Κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ εἰσοίσουσι ὄρωρα εἰς οἶκον Κυρίου, ὅτι ἀποστρέψω πᾶσαν τὴν ἀποικίαν τῆς γῆς ἐκείνης κατὰ τοπρότερον, εἶπε Κύριος. ¹² Οὕτως εἶπε Κύριος τῶν δυναμέων, ἔτι ἔσται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῷ ἐρήμῳ, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον καὶ κτήνος, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ καταλύματα ποιμένων κοιταζόντων πρόβατα, ¹³ ἐν πόλεσι τῆς ὀρεινῆς, καὶ ἐν πόλεσι τῆς σεφηλά, καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγέβ, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὴν, καὶ ἐν ταῖς κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα· ἔτι παρελεύσεται πρόβατα ἐπὶ χεῖρα ἀριθμοῦντος, εἶπε Κύριος.

41

1 Ὁ ΛΟΓΟΣ ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου, (καὶ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνας, καὶ πᾶν τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπολέμου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα,) λέγων,

2 Οὕτως εἶπε Κύριος, βάδισον πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, οὕτως εἶπε Κύριος, παραδόσει παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλώνας, καὶ συλληφεται αὐτήν, καὶ καύσει αὐτήν ἐν πυρὶ, ³ καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῆς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ συλληφῇ συλληφθήσῃ, καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ δοθήσῃ, καὶ ὀφθαλμοί σου τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται, καὶ εἰς Βαβυλώνα εἰσελεύσῃ.

4 Ἄλλ' ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου, Σεδεκία βασιλεὺ Ἰούδα· οὕτως λέγει Κύριος, ⁵ ἐν εἰρήνῃ ἀποθανῆ· καὶ ὡς ἔκλαυσαν τοὺς πατέρας σου τοὺς βασιλεύσαντας πρότερόν σου, κλαύσονται καὶ σὲ, οὐαὶ Κύριε, καὶ ἕως ἄδου κόψονται σε, ὅτι λόγον ἐγὼ ἐλάλησα, εἶπε Κύριος.

6 Καὶ ἐλάλησεν Ἱερεμίας πρὸς τὸν βασιλέα Σεδεκίαν πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁷ Καὶ ἡ δύναμις βασιλέως Βαβυλώνας ἐπόλεμι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ ἐπὶ Λαχίς, καὶ ἐπὶ Ἀζηκα, ὅτι αὐτὰ κατελείφθησαν ἐν πόλεσιν Ἰούδα πόλεις ὄχραι.

8 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου, μετὰ τὸ συντελέσαι τὸν βασιλέα Σεδεκίαν διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν, τοῦ καλέσαι ἄφειν, ⁹ τοῦ ἐξαποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, τὸν Ἑβραῖον καὶ τὴν Ἑβραίαν ἐλευθέρους, πρὸς τὸ μὴ δουλεύειν ἄνδρα ἐξ Ἰούδα. ¹⁰ Καὶ ἐπεστράφησαν πάντες οἱ μεγιστᾶνες, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ εἰσελθόντες ἐν τῇ διαθήκῃ, τοῦ ἀποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, ¹¹ καὶ ἔωσαν αὐτοὺς εἰς τοὺς παῖδας καὶ παιδίσκας.

12 Καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων, ¹³ Οὕτως εἶπε Κύριος, ἐγὼ διεθέμην διαθήκην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐξελάμην αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ οἴκου δουλείας, λέγων, ¹⁴ ὅταν πληρωθῇ ἐξ ἔτη, ἀποστελεῖς τὸν ἀδελφόν σου τὸν Ἑβραῖον, ὃς πραθήσεται σοι, καὶ ἐργαταί σοι ἐξ ἔτη, καὶ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον· καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ ἐπέστρεψαν σήμερον ποιῆσαι τὸ εὐθὲς πρὸ ὀφθαλμῶν μου, τοῦ καλέσαι ἄφειν ἕκαστον τοῦ πλησίον αὐτοῦ· καὶ συντέλεσαν διαθήκην κατὰ πρόσωπόν μου, ἐν τῷ οἴκῳ οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ. ¹⁶ Καὶ ἐπεστρέψατε, καὶ ἐβεβηλώσατε τὸ ὄνομά μου, τοῦ ἐπιστρέψαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὓς ἐξαπεστείλατε ἐλευθέρους τῇ ψυχῇ αὐτῶν, τοῦ εἶναι ὑμῖν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας.

17 Διατούτο οὕτως εἶπε Κύριος, ὑμεῖς οὐκ ἠκούσατέ μου, τοῦ καλέσαι ἄφειν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ καλῶ ἄφειν ὑμῖν εἰς μάχαιραν, καὶ εἰς τὸν θάνατον, καὶ εἰς τὸν λιμὸν, καὶ δώσω ὑμᾶς εἰς διασπορὰν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς. ¹⁸ Καὶ δώσω τοὺς ἄνδρας τοὺς παρεληλυθότας τὴν διαθήκην μου, τοὺς μὴ στήσαντας τὴν διαθήκην μου, ἣν ἐποίησαν κατὰ πρόσωπόν μου, τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν ἐργάζεσθαι αὐτῷ, ¹⁹ τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ τὸν λαόν. ²⁰ Καὶ δώσω αὐτοὺς τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἔσται τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βρώσις τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. ²¹ Καὶ τὸν Σεδεκίαν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν δώσω εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλώνας τοῖς ἀποτρέχουσιν ἀπ' αὐτῶν. ²² Ἴδου ἐγὼ συντάσσω, φησὶ Κύριος, καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ πολεμήσουσιν ἐπ' αὐτήν, καὶ λήψονται αὐτήν, καὶ κατακάψουσιν αὐτήν ἐν πυρὶ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ δώσω αὐτὰς ἐρήμους ἀπὸ τῶν κατοικούντων.

42

1 Ὁ ΛΟΓΟΣ Ὁ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ἹΕΡΕΜΙΑΝ παρὰ Κυρίου ἐν ἡμέραις Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα, λέγων, ² Βάδισον εἰς οἶκον Ἀρχαβειν, καὶ ἄξεις αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου, εἰς μίαν τῶν ἀλῶν, καὶ ποτιεῖς αὐτοὺς οἶνον.

³ Καὶ ἐξηγάγον τὸν Ἰερχονιαν υἱὸν Ἱερεμῖν υἱοῦ Χαβασίμ, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν οἰκίαν Ἀρχαβειν, ⁴ καὶ εἰσηγάγον αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς τὸ παστοφόριον υἱῶν Ἰωνᾶν, υἱοῦ Ἀνανίου, υἱοῦ Γοβολίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ὃς ἔστιν ἐγγυς τοῦ οἴκου τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπάνω τοῦ οἴκου Μασαίου υἱοῦ Σελῶμ, τοῦ φυλάσσοντος τὴν αὐλήν. ⁵ Καὶ ἔδωκα κατὰ πρόσωπον αὐτῶν κεράμιον οἶνον, καὶ ποτήρια, καὶ εἶπα, πίετε οἶνον.

⁶ Καὶ εἶπον, οὐ μὴ πίωμεν οἶνον, ὅτι Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν, λέγων, οὐ μὴ πῖητε οἶνον ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἕως αἰῶνος, ⁷ καὶ οἰκίας οὐ μὴ οἰκοδομήσητε, καὶ σπέρμα οὐ μὴ σπείρητε, καὶ ἀμπελῶν οὐκ ἔσται ἡμῖν, ὅτι ἐν σκηναῖς οἰκήσετε πάσας τὰς ἡμέρας ὑμῶν, ὅπως ἂν ζήσητε ἡμέρας πολλὰς ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ' ἧς διατρίβετε ὑμεῖς ἐπ' αὐτῆς. ⁸ Καὶ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Ἰωναδὰβ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, πρὸς τὸ μὴ πεινῶν οἶνον πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν, ἡμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν, ⁹ καὶ πρὸς τὸ μὴ οἰκοδομεῖν οἰκίας τοῦ κατοικεῖν ἐκεῖ, καὶ ἀμπελῶν καὶ ἀγρῶν καὶ σπέρμα οὐκ ἐγένετο ἡμῖν. ¹⁰ Καὶ ὠκίσασαμεν ἐν σκηναῖς, καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἐποιήσαμεν κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο ἡμῖν Ἰωναδὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν. ¹¹ Καὶ ἐγενήθη ὅτε ἀνέβη Ναβουχοδοноσόρ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπαμεν εἰσελθεῖν, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Χαλδαίων, καὶ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Ασσυρίων, καὶ ὠκοῦμεν ἐκεῖ.

¹² Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹³ οὕτως λέγει Κύριος, πορευού, καὶ εἰπὸν ἀνθρώπῳ Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, οὐ μὴ λάβητε παιδείαν τοῦ ἀκοῦειν τοὺς λόγους μου; ¹⁴ Ἔσθησαν ῥῆμα υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ, ὃ ἐνετείλατο τοῖς τέκνοις αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ πεινῶν οἶνον, καὶ οὐκ ἐπίοσαν· καὶ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὄρθρου, καὶ οὐκ ἠκούσατε. ¹⁵ Καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς παῖδάς μου τοὺς προφῆτας, λέγων, ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ βελτίω ποιήσατε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ οὐ πορευέσθε ὅπως θεῶν ἐτέρων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα ἡμῖν, καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν· καὶ οὐκ ἐκλίνατε τὰ ὄψα ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε. ¹⁶ Καὶ ἔστησαν υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὃ δὲ λαὸς οὗτος οὐκ ἤκουσέ μου. ¹⁷ Διατοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς.

¹⁸ Διατοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, ἐπειδὴ ἤκουσαν υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν ποιεῖν καθότι ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, ¹⁹ οὐ μὴ ἐκλείπη ἀνὴρ τῶν υἱῶν Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ παρεστῆκώς κατὰ πρόσωπόν μου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς.

43

¹ ἘΝ Τῷ ἘΝΙΑΥΤῷ Τῷ ΤΕΤΑΡΤῷ ἸΩΑΚΕΙΜ υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

² Λάβε σεαυτῷ χαρτίον βιβλίου, καὶ γράψον ἐπ' αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησα πρὸς σέ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ Ἰούδα, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἀφ' ἧς ἡμέρας λαλήσαντός μου πρὸς σε ἀφ' ἡμερῶν Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³ Ἴσως ἀκούσεται ὁ οἶκος Ἰούδα πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐγὼ λογιζομαι ποιῆσαι αὐτοῖς, ἵνα ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ ἴλωσ ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν.

⁴ Καὶ ἐκάλεσεν Ἱερεμίας τὸν Βαροῦχ υἱὸν Νηρίου· καὶ ἔγραψεν ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου πάντα τοὺς λόγους Κυρίου, οὓς ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, εἰς χαρτίον βιβλίου. ⁵ Καὶ ἐνετείλατο Ἱερεμίας τῷ Βαροῦχ, λέγων, ἐγὼ φυλάσσομαι, οὐ μὴ δύνωμαι εἰσελθεῖν εἰς οἶκον Κυρίου. ⁶ Καὶ ἀναγνώση ἐν τῷ χαρτίῳ τούτῳ εἰς τὰ ὄψα τοῦ λαοῦ ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν ἡμέρᾳ νηστείας, καὶ ἐν ὧσι παντὸς Ἰούδα τῶν ἐρχομένων ἐκ πόλεων αὐτῶν, ἀναγνώσῃ αὐτοῖς. ⁷ Ἴσως πεσεῖται ἔλεος αὐτῶν κατὰ πρόσωπον Κυρίου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ Κυρίου, ἦν ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον.

⁸ Καὶ ἐποίησε Βαροῦχ κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ Ἱερεμίας, τοῦ ἀναγνῶναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς λόγους Κυρίου ἐν οἴκῳ Κυρίου. ⁹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ τῷ βασιλεῖ Ἰωακείμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐννάτῳ, ἐξεκκλησίασαν νηστείαν κατὰ πρόσωπον Κυρίου πᾶς ὁ λαὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἶκος Ἰούδα. ¹⁰ Καὶ ἀνεγίνωσκε Βαροῦχ ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς λόγους Ἱερεμίου ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν οἴκῳ Γαμαρίου υἱοῦ Σαφᾶν τοῦ γραμματέως, ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐπάνω ἐν προθύροις πύλης τοῦ οἴκου Κυρίου τῆς καινῆς, καὶ ἐν ὧσι παντὸς τοῦ λαοῦ.

¹¹ Καὶ ἤκουσε Μιχαίας υἱὸς Γαμαρίου υἱοῦ Σαφᾶν ἅπαντας τοὺς λόγους Κυρίου, ἐκ τοῦ βιβλίου. ¹² Καὶ κατέβη εἰς οἰκίαν τοῦ βασιλέως, εἰς τὸν οἶκον τοῦ γραμματέως, καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκάθηντο, Ἐλισαμὰ ὁ γραμματεὺς, καὶ Δαλαίας υἱὸς Σελεμίου, καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀκχωβῶρ, καὶ Γαμαρίας υἱὸς Σαφᾶν, καὶ Σεδεκίας υἱὸς Ανανίου, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες. ¹³ Καὶ ἀνηγγείλεν αὐτοῖς

Μιχαίας πάντας τοὺς λόγους οὓς ἤκουσεν ἀναγινώσκοντος Βαροὺχ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ.

¹⁴ Καὶ ἀπέστειλαν πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου, τὸν Ἰουδὶν υἱὸν Ναθανίου, υἱοῦ Σελεμίου, υἱοῦ Χουσί, λέγοντες, τὸ χαρτίον ἐν ᾧ σὺ ἀναγινώσκεις ἐν αὐτῷ ἐν ὧσὶ τοῦ λαοῦ, λάβε αὐτὸ εἰς τὴν χειρὰ σου, καὶ ἦκε· καὶ ἔλαβε Βαροὺχ τὸ χαρτίον, καὶ κατέβη πρὸς αὐτούς. ¹⁵ Καὶ εἶπον αὐτῷ, πάλιν ἀνάγνωθι εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν· καὶ ἀνέγνω Βαροὺχ. ¹⁶ Καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσαν πάντας τοὺς λόγους, συνβουλευσαντο ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἶπον, ἀναγγέλλοντες ἀναγγεῖλωμεν τῷ βασιλεῖ ἅπαντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁷ Καὶ τὸν Βαροὺχ ἠρώτησαν, λέγοντες, ποῦ ἔγραψας πάντας τοὺς λόγους τούτους; ¹⁸ Καὶ εἶπε Βαροὺχ, ἀπὸ στόματος αὐτοῦ ἀνήγγελέ μοι Ἰερεμίας πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔγραψα ἐν βιβλίῳ. ¹⁹ Καὶ εἶπον τῷ Βαροὺχ, βάδισον, καὶ κατακρύβηθι σὺ καὶ Ἰερεμίας, ἄνθρωπος μὴ γνώτω ποῦ ὑμεῖς.

²⁰ Καὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τὸ χαρτίον ἔδωκαν φυλάσσειν ἐν οἴκῳ Ἐλισαμά· καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους τούτους. ²¹ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἰουδὶν, λαβεῖν τὸ χαρτίον· καὶ ἔλαβεν αὐτὸ ἐξ οἴκου Ἐλισαμά· καὶ ἀνέγνω Ἰουδὶν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως, καὶ εἰς τὰ ὦτα πάντων τῶν ἀρχόντων, τῶν ἐστηκότων περὶ τὸν βασιλέα. ²² Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο ἐν οἴκῳ χειμερινῷ, καὶ ἐσχάρα πυρὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. ²³ Καὶ ἐγενήθη ἀναγινώσκοντος Ἰουδὶν τρεῖς σελίδας καὶ τέσσαρας, ἀπέτεμεν αὐτὰς τῷ ξυρῷ τοῦ γραμματέως, καὶ ἔρριπτεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἕως ἐξέλιπε πᾶς ὁ χάρτης εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. ²⁴ Καὶ οὐκ ἐζήτησαν, καὶ οὐ διεῖρήξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ ἀκούοντες πάντας τοὺς λόγους τούτους. ²⁵ Καὶ Ἐλνάθαν καὶ Γοδολίας ὑπέθεντο τῷ βασιλεῖ, πρὸς τὸ κατακαῦσαι τὸ χαρτίον.

²⁶ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰερεμῆλ υἱῷ τοῦ βασιλέως, καὶ τῷ Σαραία υἱῷ Ἑσριήλ, συλλαβεῖν τὸν Βαροὺχ, καὶ τὸν Ἰερεμίαν, καὶ κατακρύβησαν.

²⁷ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, μετὰ τὸ κατακαῦσαι τὸν βασιλέα τὸ χαρτίον, πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἔγραψε Βαροὺχ ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου, λέγων, ²⁸ πάλιν λάβε σὺ χαρτίον ἕτερον, καὶ γράψου πάντας τοὺς λόγους, τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῦ χαρτίου, οὓς κατέκαυσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακείμ, ²⁹ καὶ ἐρεῖς, οὕτως εἶπε Κύριος, σὺ κατέκαυσας τὸ χαρτίον τοῦτο, λέγων, διατὶ ἔγραψας ἐπ' αὐτῷ, λέγων, εἰσπορευόμενος εἰσπορεύεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐξολοθρεύσει τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐκλείψει ἐπ' αὐτῆς ἄνθρωπος καὶ κτήνη;

³⁰ Διατοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ Ἰωακείμ βασιλέα Ἰούδα, οὐκ ἔσται αὐτῷ κατήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, καὶ τὸ θνησιμαῖον αὐτοῦ ἔσται ἐβριμμένον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν τῷ παγετῷ τῆς νυκτός. ³¹ Καὶ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ γῆν Ἰούδα, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

³² Καὶ ἔλαβε Βαροὺχ χαρτίον ἕτερον, καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτῷ ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου ἅπαντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου, οὓς κατέκαυσεν Ἰωακείμ· καὶ ἔτι προσετέθησαν αὐτῷ λόγοι πλεיוνες, ὡς οὗτοι.

44

¹ Καὶ ἐβασίλευσε Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσεία ἀντὶ Ἰωακείμ, ὃν ἐβασίλευσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεύειν τοῦ Ἰούδα. ² Καὶ οὐκ ἤκουσαν αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς λόγους Κυρίου, οὓς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰερεμίου.

³ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας τὸν Ἰωάχαλ υἱὸν Σελεμίου, καὶ τὸν Σοφονίαν υἱὸν Μασααίου τὸν ἱερέα πρὸς Ἰερεμίαν λέγων, πρόσσευξαι διη περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον. ⁴ Καὶ Ἰερεμίας ἤλθε καὶ διήλθε διὰ μέσου τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τῆς φυλακῆς. ⁵ Καὶ δύναμις Φαραῶ ἐξῆλθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἤκουσαν οἱ Χαλδαῖοι τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ.

⁶ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, λέγων, ⁷ οὕτως εἶπε Κύριος, οὕτως ἐρεῖς πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα πρὸς σέ, τοῦ ἐκζητήσαι με, ἰδοὺ δύναμις· Φαραῶ ἡ ἐξεληθούσα ὑμῖν εἰς βοήθειαν· ἀποστρέψουσιν εἰς γῆν Αἰγύπτου, ⁸ καὶ ἀναστρέψουσιν αὐτοὶ οἱ Χαλδαῖοι, καὶ πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ συλληφονται αὐτήν, καὶ καύσουσιν αὐτήν ἐν πυρὶ. ⁹ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, μὴ ὑπολάβητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, λέγοντες, ἀποτρέχοντες ἀπελεύσονται ἀφ' ἡμῶν οἱ

Χαλδαῖοι· ὅτι οὐ μὴ ἀπέλθωσι. ¹⁰ Καὶ ἐὰν πατάξητε πᾶσαν δύναμιν τῶν Χαλδαίων τοὺς πολεμοῦντας ὑμᾶς, καὶ καταλειφθῶσιν τινες ἐκκεκεντημένοι, ἕκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ οὗτοι ἀναστήσονται, καὶ καύσουσι τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρὶ.

¹¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἀνέβη ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως Φαραῶ, ¹² ἐξῆλθεν Ἱερεμίας ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν Βενιαμὴν, τοῦ ἀγοράσαι ἐκεῖθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. ¹³ Καὶ ἐγένετο αὐτὸς ἐν πύλῃ Βενιαμὴν, καὶ ἐκεῖ ἄνθρωπος παρ' ᾧ κατέλυε, Σαρουϊά υἱὸς Σελεμίου, υἱοῦ Ἀνανίου, καὶ συνέλαβε τὸν Ἱερεμίαν, λέγων, πρὸς τοὺς Χαλδαίους σὺ φεύγεις. ¹⁴ Καὶ εἶπε, ψεῦδος, οὐκ εἰς τοὺς Χαλδαίους ἐγὼ φεύγω· καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ· καὶ συνέλαβε Σαρουϊά τὸν Ἱερεμίαν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. ¹⁵ Καὶ ἐπικράνησαν οἱ ἄρχοντες ἐπὶ Ἱερεμίαν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμματέως, ὅτι ταύτην ἐποίησαν εἰς οἰκίαν φυλακῆς.

¹⁶ Καὶ ἦλθεν Ἱερεμίας εἰς οἰκίαν τοῦ λάκκου, καὶ εἰς τὴν χερσθ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. ¹⁷ Καὶ ἀπέστειλε Σεδεκίας, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς κρυφαίως εἰπεῖν, εἴ ἔστιν ὁ λόγος παρὰ Κυρίου; καὶ εἶπεν, ἔστιν· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσῃ. ¹⁸ Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ βασιλεῖ, τί ἠδίκησά σε, καὶ τοὺς παῖδά σου, καὶ τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι σὺ δίδως με εἰς οἰκίαν φυλακῆς; ¹⁹ Καὶ ποῦ εἰσιν οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ προφητεύσαντες ὑμῖν, λέγοντες, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην; ²⁰ Καὶ νῦν, Κύριε βασιλεῦ, πεσέτω τὸ ἔλεός μου κατὰ πρόσωπόν σου· καὶ τί ἀποστρέφεις με εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμματέως; καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω ἐκεῖ. ²¹ Καὶ συνέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐνεβάλοσαν αὐτὸν εἰς οἰκίαν τῆς φυλακῆς, καὶ ἐδίδουσαν αὐτῷ ἄρτον ἕνα τῆς ἡμέρας, ἕξωθεν οὐ πέσσουσιν, ἕως ἐξέλπιον οἱ ἄρτοι ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

45

¹ Καὶ ἤκουσε Σαφανίας υἱὸς Νάθαν, καὶ Γοδολίας υἱὸς Πασχώρ, καὶ Ἰωάχαλ υἱὸς Σεμελίου, τοὺς λόγους οὓς Ἱερεμίας ἐλάλει ἐπὶ τὸν λαὸν, λέγων,

² Οὕτως εἶπε Κύριος, ὁ κατοικῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀποθανεῖται ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν λιμῷ· καὶ ὁ ἐμπορευόμενος πρὸς τοὺς Χαλδαίους, ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς εὐρήμια, καὶ ζήσεται. ³ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, παραδιδομένη παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλήψεται αὐτήν. ⁴ Καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ, ἀναιρεθῆτω δὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι αὐτὸς ἐκλύει τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμούντων τῶν καταλειπομένων ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰς χεῖρας παντὸς τοῦ λαοῦ, λαλῶν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους· ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ χρησιμολογεῖ εἰρήνην τῷ λαῷ τούτῳ ἀλλ' ἢ πονηρά. ⁵ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἰδοὺ αὐτὸς ἐν χερσίν ὑμῶν· ὅτι οὐκ ἠδύνατο ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς. ⁶ Καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς λάκκον Μελαχίου υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ὃς ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐχάλασαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἐν τῷ λάκκῳ οὐκ ἦν ὕδωρ, ἀλλ' ἡ βόρβορος, καὶ ἦν ἐν τῷ βορβόρῳ.

⁷ Καὶ ἤκουσεν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ, καὶ αὐτὸς ἐν οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως, ὅτι ἔδωκαν Ἱερεμίαν εἰς τὸν λάκκον· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν τῇ πύλῃ Βενιαμὴν, ⁸ καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν, ⁹ ἐπονηρέυω, ἃ ἐποίησας τοῦ ἀποκτείνειν τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ἀπὸ προσώπου τοῦ λιμοῦ, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἔτι ἄρτοι ἐν τῇ πόλει. ¹⁰ Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀβδεμέλεχ, λέγων, λάβε εἰς τὰς χεῖράς σου ἐντεῦθεν τριάκοντα ἀνθρώπους, καὶ ἀνάγαγε αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. ¹¹ Καὶ ἔλαθεν Ἀβδεμέλεχ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ εἰσήλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλέως τὴν ὑπόγειον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία, καὶ ἔρριψεν αὐτὰ πρὸς Ἱερεμίαν εἰς τὸν λάκκον, ¹² καὶ εἶπε, ταῦτα θές ὑποκάτω τῶν σχοινίων· καὶ ἐποίησεν Ἱερεμίας οὕτως. ¹³ Καὶ εἴλκυσαν αὐτὸν τοῖς σχοινίοις, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

¹⁴ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἰκίαν Ἀσελαιοῦ, τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ἐρωτήσω σε λόγον, καὶ μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥήμα.

¹⁵ Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ βασιλεῖ, ἐὰν ἀναγγείλω σοι, οὐχὶ θανάτῳ με θανατώσεις; καὶ ἐὰν συμβουλευσω σοι, οὐ μὴ ἀκούσης μου. ¹⁶ Καὶ ὡμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, λέγων, ζῆ Κύριος ὃς ἐποίησεν ἡμῖν τὴν ψυχὴν ταύτην, εἰ ἀποκτενῶ σε, καὶ εἰ δώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τούτων.

¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰερεμίας, οὕτως εἶπε Κύριος, ἐὰν ἐξελθῶν ἐξέλθῃς πρὸς ἠγεμόνας βασιλέως Βαβυλώνας, ζήσεται ἡ ψυχὴ σου, καὶ ἡ πόλις αὕτη οὐ μὴ κατακαυθῆ ἔν πυρὶ, καὶ ζήσῃ σὺ καὶ ἡ οἰκία σου. ¹⁸ Καὶ ἐὰν μὴ ἐξέλθῃς, δοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, καὶ καύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρὶ καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῆς.

¹⁹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰερεμίᾳ, ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν Ἰουδαίων τῶν πεφευγόντων πρὸς τοὺς Χαλδαίους, μὴ δώσειν με εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ καταμωκήσονται μου.

²⁰ Καὶ εἶπεν Ἰερεμίας, οὐ μὴ παραδῶσί σε· ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω πρὸς σέ, καὶ βέλτιον ἔσται σοι, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ σου. ²¹ Καὶ εἰ μὴ θέλῃς σὺ ἐξελεῖν, οὗτος ὁ λόγος ὃν ἔδειξέ μοι Κύριος. ²² Καὶ ἰδοὺ πᾶσαι αἱ γυναῖκες αἱ καταλειφθεῖσαι ἐν οἰκίᾳ βασιλέως Ἰούδα, ἐξήγοντο πρὸς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλώνας· καὶ αὐτὰ ἔλεγον, ἠπάτησάν σε, καὶ δυνήσονται σοὶ ἄνδρες εἰρηνοκί σου· καὶ καταλύσουσιν ἐν ὀλισθήμασι πόδα σου, ἀπέστρεψαν ἀπὸ σοῦ, ²³ καὶ τὰς γυναῖκάς σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐξάξουσι πρὸς τοὺς Χαλδαίους· καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῆς, ὅτι ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλώνας συλληφθήσῃ, καὶ ἡ πόλις αὕτη κατακαυθήσεται.

²⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ἄνθρωπος μὴ γινώτω ἐκ τῶν λόγων τούτων, καὶ σὺ οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ²⁵ Καὶ ἐὰν οἱ ἄρχοντες ἀκούσωσιν ὅτι ἐλάλησά σοι, καὶ ἔλθωσιν πρὸς σέ, καὶ εἰπώσί σοι, ἀνάγγειλον ἡμῖν, τί ἐλάλησέ σοι ὁ βασιλεὺς; μὴ κρύψῃς ἀφ' ἡμῶν, καὶ οὐ μὴ ἀνέλωμέν σε· καὶ τί ἐλάλησε πρὸς σέ ὁ βασιλεὺς; ²⁶ Καὶ ἔρεις αὐτοῖς, ῥίπτω ἐγὼ τὸ ἔλεός μου κατ' ὄφθαλμούς τοῦ βασιλέως, πρὸς τὸ μὴ ἀποστρέψαι με εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν, ἀποθανεῖν με ἐκεῖ.

²⁷ Καὶ ἤλθοσαν πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Ἰερεμίαν, καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· καὶ ἀπεσιώπησαν, ὅτι οὐκ ἠκούσθη ὁ λόγος Κυρίου. ²⁸ Καὶ ἐκάθισεν Ἰερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἕως χρόνου οὗ συνελήφθη Ἰερουσαλήμ.

46

¹ Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἑννάτῳ τοῦ Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα, παρεγένετο Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνας, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐπολιοῦρκον αὐτήν. ² Καὶ ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Σεδεκία, ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ, ἑννάτῃ τοῦ μηνός, ἐρράγη ἡ πόλις, ³ καὶ εἰσῆλθον πάντες οἱ ἠγούμενοι βασιλέως Βαβυλώνας, καὶ ἐκάθισαν ἐν πύλῃ τῇ μέσῃ Μαργανασάρ, καὶ Σαμαγῶθ, καὶ Ναβουσάχαρ, καὶ Ναβουσαρεῖς, Ναγαργᾶς, Νασερράβαμαθ, καὶ οἱ κατὰιοιοι ἠγεμόνες βασιλέως Βαβυλώνας. ⁴ Καὶ ἀπέστειλαν, καὶ ἔλαβον τὸν Ἰερεμίαν ἐξ αὐλῆς τῆς φυλακῆς, καὶ ἔδωκαν αὐτόν πρὸς τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικάμ, υἱοῦ Σαφάν, καὶ ἐξήγαγον αὐτόν, καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

⁵ Καὶ πρὸς Ἰερεμίαν ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων, ⁶ πορεύου καὶ εἰπέ πρὸς Αἰθίοπα, οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐγὼ φέρω τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθὰ. ⁷ Καὶ σώσω σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐ μὴ δώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων ὧν σὺ φοβῆ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ⁸ ὅτι σώζω σὺν σώσει σου, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ οὐ μὴ πέσῃς· καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου εἰς εὐρημα, ὅτι ἐπεποίθεις ἐπ' ἐμοί, φησὶ Κύριος.

47

¹ Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Ναβουζαρδάν τὸν ἀρχιμάγειρον τὸν ἐκ Ῥαμὰ, ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν ἐν χειροπέδασι, ἐν μέσῳ ἀποικίας Ἰούδα τῶν ἠγμένων εἰς Βαβυλώνα.

² Καὶ ἔλαβεν αὐτόν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Κύριος ὁ Θεός σου ἐλάλησε τὰ κακὰ ταῦτα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον. ³ Καὶ ἐποίησε Κύριος, ὅτι ἠμάρτετε αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ⁴ Ἰδοὺ ἔλυσά σε ἀπὸ τῶν χειροπέδων τῶν ἐπὶ τὰς χεῖράς σου· εἰ καλὸν ἐναντίον σου ἐλθεῖν μετ' ἐμοῦ εἰς Βαβυλώνα, καὶ θῆσω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ σέ. ⁵ Εἰ δὲ μὴ, ἀπότρεχε, ἀνάστρεψον πρὸς τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικάμ, υἱοῦ Σαφάν, ὃν κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλώνας ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ οἰκησὺ μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐν γῇ Ἰούδα, εἰς ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ πορευθῆναι ἐκεῖ, καὶ πορεύου· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ἀρχιμάγειρος δῶρα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν. ⁶ Καὶ ἦλθε πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφὰ, καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, τοῦ καταλειφθέντος ἐν τῇ γῇ.

⁷ Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἠγεμόνες τῆς δυνάμεως τῆς ἐν ἀγγῶ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλώνας τὸν Γοδολίαν ἐν τῇ γῇ, καὶ παρακατέθετο αὐτῷ ἄνδρας καὶ γυναῖκας αὐτῶν, οὓς οὐ κατώκισεν εἰς Βαβυλώνα.

⁸ Καὶ ἦλθεν πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφὰ Ἰσραὴλ υἱὸς Ναθανίου, καὶ Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε, καὶ Σαραΐας υἱὸς Θανααμεθ, καὶ υἱοὶ Ἰωφὲ τοῦ Νετωφαθί, καὶ Ἐζονίας υἱὸς τοῦ Μωχαθί, αὐτοὶ, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν.

⁹ Καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς Γοδολίας, καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, λέγων, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου τῶν παίδων τῶν Χαλδαίων· κατοικήσατε ἐν τῇ γῆ, καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ βέλτιον ἔσται ὑμῖν. ¹⁰ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κáθημαι ἐναντίον ὑμῶν εἰς Μασσηφά, στήναι κατὰ πρόσωπον τῶν Χαλδαίων, οἱ ἂν ἔλθωσιν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ὑμεῖς συνάγετε οἶνον καὶ ὀπώραν καὶ ἔλαιον, καὶ βάλετε εἰς τὰ ἀγγεῖα ὑμῶν, καὶ οἰκήσατε ἐν ταῖς πόλεσιν αἷς κατεκρατήσατε.

¹¹ Καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν Μωάβ, καὶ ἐν υἰοῖς Ἀμμὼν, καὶ οἱ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ γῆ, ἤκουσαν ὅτι ἔδωκε βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατάλειμμα τῷ Ἰούδα, καὶ ὅτι κατέστησεν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικάμ. ¹² Καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς γῆν Ἰούδα εἰς Μασσηφά, καὶ συνήγαγον οἶνον, καὶ ὀπώραν πολλὴν σφόδρα, καὶ ἔλαιον.

¹³ Καὶ Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἦλθον πρὸς τὸν Γοδολίαν εἰς Μασσηφά, ¹⁴ καὶ εἶπον αὐτῷ, εἰ γνώσει γινώσκεις, ὅτι Βελεῖσά βασιλεὺς υἱὸς Ἀμμὼν ἀπέστειλε πρὸς σὲ τὸν Ἰσμαὴλ πατάξι σου ψυχῆν; καὶ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτοῖς Γοδολίας. ¹⁵ Καὶ εἶπεν Ἰωάναν τῷ Γοδολίᾳ κρυφαίως ἐν Μασσηφά, πορεύσομαι δὴ καὶ πατάξω τὸν Ἰσμαὴλ, καὶ μηδεὶς γνώτω, μὴ πατάξῃ σου ψυχὴν, καὶ διασπαρῆ πᾶς Ἰούδα οἱ συνηγμένοι πρὸς σὲ, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι Ἰούδα. ¹⁶ Καὶ εἶπε Γοδολίας πρὸς Ἰωάναν, Μὴ ποιήσῃς τὸ πρᾶγμα, ὅτι ψευδῆ σὺ λέγεις ὑπὲρ Ἰσμαὴλ.

48

¹ Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλεασά, ἀπὸ γένου τοῦ βασιλέως, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφά, καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἄρτον ἅμα. ² Καὶ ἀνέστη Ἰσμαὴλ, καὶ οἱ δέκα ἄνδρες οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Γοδολίαν, ὃν κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τῆς γῆς, ³ καὶ πάντας τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφά, καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους τοὺς εὐρεθέντας ἐκεῖ.

⁴ Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολίαν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἔγνω. ⁵ Καὶ ἦλθον ἄνδρες ἀπὸ Συχεμ, καὶ ἀπὸ Σαλήμ, καὶ ἀπὸ Σαμαρίας, ὀγδοήκοντα ἄνδρες, ἐξυρημένοι πώγωνας, καὶ διεβρόχημένοι τὰ ἱμάτια, καὶ κοπτόμενοι, καὶ μάννα, καὶ λίβανος ἐν χερσίν αὐτῶν, τοῦ εἰσενεγκεῖν εἰς οἶκον Κυρίου. ⁶ Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς Ἰσμαὴλ· αὐτοὶ ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλαιον· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰσέλθετε πρὸς Γοδολίαν. ⁷ Καὶ ἐγένετο, εἰσελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, ἔσφαξαν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ. ⁸ Καὶ δέκα ἄνδρες εὐρέθησαν ἐκεῖ, καὶ εἶπον τῷ Ἰσμαὴλ, μὴ ἀνέλῃς ἡμᾶς, ὅτι εἰσὶν ἡμῖν θησαυροὶ ἐν ἀργῷ, πυροὶ καὶ κριθαί, μέλι καὶ ἔλαιον· καὶ παρήλθε, καὶ οὐκ ἀνείλεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

⁹ Καὶ τὸ φρέαρ εἰς ὃ ἐρρίψεν ἐκεῖ Ἰσμαὴλ πάντα οὓς ἐπάταξε, φρέαρ μέγα τοῦτό ἐστιν, ὃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ἀσά ἀπὸ προσώπου Βασά βασιλέως Ἰσραὴλ, τοῦτο ἐνέπλησεν Ἰσμαὴλ τραυματιῶν.

¹⁰ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰσμαὴλ πάντα τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα εἰς Μασσηφά, καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, ἃς παρκατέθετο ὁ ἀρχιμάγειρος τῷ Γοδολίᾳ υἱῷ Ἀχεικάμ, καὶ ὥχετο εἰς τὸ πέραν υἰῶν Ἀμμὼν.

¹¹ Καὶ ἤκουσεν Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐποίησεν Ἰσμαὴλ, ¹² καὶ ἦγαγον ἅπαν τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, καὶ ὥχοντο πολεμεῖν αὐτὸν, καὶ εὔρον αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος πολλοῦ ἐν Γαβαῶν. ¹³ Καὶ ἐγένετο, ὅτε εἶδε πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰσμαὴλ τὸν Ἰωάναν καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰωάναν. ¹⁵ Καὶ Ἰσμαὴλ ἐσώθη σὺν ὀκτῶ ἀνθρώποις, καὶ ὥχετο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν.

¹⁶ Καὶ ἔλαβεν Ἰωάναν, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ, πάντα τοὺς καταλοιπούς τοῦ λαοῦ, οὓς ἀπέστρέψεν ἀπὸ Ἰσμαὴλ, δυνατοὺς ἄνδρας ἐν πολέμῳ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τοὺς εὐνοῦχους, οὓς ἀπέστρεψαν ἀπὸ Γαβαῶν, ¹⁷ καὶ ὥχοντο, καὶ ἐκάθισαν ἐν Γαβηρωχαμά, τῇ πρὸς Βηθλεὲμ, τοῦ πορευθῆναι εἰς Αἴγυπτον ¹⁸ ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων· ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι ἐπάταξεν Ἰσμαὴλ τὸν Γοδολίαν, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῇ γῆ.

49

¹ Καὶ προσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωάναν, καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Μασααίου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, ² πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπαν αὐτῷ, πεσέτω δὴ τὸ ἔλεος ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ πρόσευξαι πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν σου περὶ τῶν καταλοιπῶν τούτων· ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν, καθὼς οἱ ὀφθαλμοί σου βλέπουσι. ³ Καὶ ἀναγγειλάτω ἡμῖν Κύριος ὁ Θεός σου τὴν ὁδὸν ἣ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ λόγον ὃν ποιήσομεν.

⁴ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἱερεμίας, ἤκουσα, ἰδοὺ ἐγὼ προσεύξομαι ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, κατὰ τοὺς λόγους ὑμῶν· καὶ ἔσται, ὁ λόγος ὃν ἂν ἀποκριθῆσεται Κύριος ὁ Θεός, ἀναγγελῶ ὑμῖν, οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν ῥῆμα.

⁵ Καὶ αὐτοὶ εἶπαν τῷ Ἱερεμίᾳ, ἔστω Κύριος ἐν ἡμῖν εἰς μάρτυρα δίκαιον καὶ πιστὸν, εἰ μὴ κατὰ πάντα τὸν λόγον, ὃν ἔαν ἀποστείλῃ Κύριος πρὸς ἡμᾶς, οὕτως ποιήσομεν. ⁶ Καὶ ἔαν ἀγαθὸν καὶ ἔαν κακὸν, τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, οὐ ἡμεῖς ἀποστέλλομεν σε πρὸς αὐτὸν, ἀκουσόμεθα, ἵνα βέλτιον ἡμῖν γένηται, ὅτι ἀκουσόμεθα τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

⁷ Καὶ ἐγενήθη μεθ' ἡμέρας δέκα, ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν. ⁸ Καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἰωάναν, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως, καὶ πάντα τὸν λαὸν ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, οὕτως εἶπε Κύριος, ¹⁰ ἔαν καθίσαντες καθισθετὲ ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, οἰκοδομήσω ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ καθελῶ, καὶ φυτεύσω ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ ἐκτιλῶ, ὅτι ἀναπέπνυμαι ἐπὶ τοῖς κακοῖς οἷς ἐποίησα ὑμῖν. ¹¹ Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Βαβυλῶνος, οὐ ὑμεῖς φοβεῖσθε· ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ μὴ φοβηθῆτε, φησὶ Κύριος, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἐγὼ, ἐξαίρεσθαι ὑμᾶς, καὶ σώξω ἐκ χειρὸς αὐτῶν. ¹² Καὶ δώσω ὑμῖν ἔλεος, καὶ ἐλεήσω ὑμᾶς, καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν.

¹³ Καὶ εἰ λέγετε ὑμεῖς, οὐ μὴ καθίσωμεν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, πρὸς τὸ μὴ ἀκοῦσαι φωνῆς Κυρίου, ¹⁴ ὅτι εἰς γῆν Αἰγύπτου εἰσελευσόμεθα, καὶ οὐ μὴ ἴδωμεν πόλεμον, καὶ φωνὴν σάλπιγγος οὐ μὴ ἀκούσωμεν, καὶ ἐν ἄρτοις οὐ μὴ πεινάσωμεν, καὶ ἐκεῖ οἰκήσομεν· ¹⁵ διατοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου· οὕτως εἶπε Κύριος, ἔαν ὑμεῖς δώτε τὸ πρόσωπον ὑμῶν εἰς Αἰγύπτου, καὶ εἰσέλθητε ἐκεῖ κατοικεῖν, ¹⁶ καὶ ἔσται, ἡ ῥομφαία ἣν ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτῆς εὐρήσει ὑμᾶς ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ὁ λιμὸς οὐ ὑμεῖς λόγον ἔχετε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καταλήμνεται ὑμᾶς ὅπως ὑμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ¹⁷ Καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ πάντες οἱ ἄλλογενεῖς, οἱ θύντες τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἰς γῆν Αἰγύπτου ἐνοικεῖν ἐκεῖ, ἐκλείψουσιν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν τῷ λιμῷ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν οὐδεὶς σωζόμενος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτούς.

¹⁸ Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, καθὼς ἔσταξεν ὁ θυμὸς μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ, οὕτως στάξει ὁ θυμὸς μου ἐφ' ὑμᾶς, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς Αἰγύπτου· καὶ ἔσεσθε εἰς ἄβατον, καὶ ὑποχείριοι, καὶ εἰς ἀράν, καὶ εἰς ὄνειδισμὸν, καὶ οὐ μὴ ἴδητε οὐδέτι τὸν τόπον τοῦτον.

¹⁹ Ἄ ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς τοὺς καταλοιποὺς Ἰούδα· μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἰγύπτου· καὶ νῦν γρόντες γνώσεσθε, ²⁰ ὅτι ἐπονηρεύσασθε ἐν ψυχαῖς ὑμῶν, ἀποστειλαντές με, λέγοντες, πρόσευξαι περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον, καὶ κατὰ πάντα ἃ ἔαν λαλήσει σοι Κύριος ποιήσομεν. ²¹ Καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου, ἥς ἀπέστειλέ με πρὸς ὑμᾶς. ²² Καὶ νῦν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐκλείψετε ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ὑμεῖς βούλεσθε εἰσελθεῖν κατοικεῖν ἐκεῖ.

50

¹ Καὶ ἐγενήθη, ὡς ἐπαύσατο Ἱερεμίας λέγων πρὸς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους Κυρίου, οὓς ἀπέστειλεν αὐτὸν Κύριος πρὸς αὐτούς, πάντας τοὺς λόγους τούτους, ² καὶ εἶπεν Ἀζαρίας υἱὸς Μασααίου, καὶ Ἰωάναν υἱὸς Κάρη, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες, οἱ εἰπόντες τῷ Ἱερεμίᾳ, λέγοντες, ψεύδη, οὐκ ἀπέστειλέ σε Κύριος πρὸς ἡμᾶς, λέγων, μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἰγύπτου οἰκεῖν ἐκεῖ, ³ ἀλλ' ἡ Βαροῦχ υἱὸς Νηρίου συμβάλλει σε πρὸς ἡμᾶς, ἵνα δῶς ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, τοῦ θανατώσαι ἡμᾶς, καὶ ἀποικισθῆναι ἡμᾶς εἰς Βαβυλῶνα. ⁴ Καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἰωάναν, καὶ πάντες ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς φωνῆς Κυρίου, κατοικῆσαι ἐν γῇ Ἰούδα.

⁵ Καὶ ἔλαβεν Ἰωάναν, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως πάντας τοὺς καταλοιποὺς Ἰούδα, τοὺς ἀποστρέψαντας κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ, ⁶ τοὺς δυνατοὺς ἄνδρας, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ νῆπια τὰ λοιπὰ, καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως,

καὶ τὰς ψυχὰς ἃς κατέλιπε Ναβουζαρδάν μετὰ Γοδολιώι υἱοῦ Ἀχεικάμ, καὶ Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, καὶ Βαροῦχ, υἱὸν Νηρίου, ⁷ καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ εἰσῆλθον εἰς Τάφνας.

⁸ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐν Τάφνας, λέγων, ⁹ λάβε σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κατάκρυψον αὐτοὺς ἐν προθύροις, ἐν πύλῃ τῆς οἰκίας Φαραῶ ἐν Τάφνας, κατ' ὄφθαλμοὺς ἀνδρῶν Ἰούδα, ¹⁰ καὶ ἐρεῖς, οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω, καὶ ἄξω Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖα Βαβυλῶνος, καὶ θήσει αὐτοῦ τὸν θρόνον ἐπάνω τῶν λίθων τούτων ὧν κατέκρυψας, καὶ ἀρεῖ τὰ ὄπλα ἐπ' αὐτοὺς, ¹¹ καὶ εἰσελεύσεται, καὶ πατάξει γῆν Αἰγύπτου, οὐς εἰς θάνατον εἰς θάνατον, καὶ οὐς εἰς ἀποικισμὸν εἰς ἀποικισμὸν, καὶ οὐς εἰς ῥομφαίαν εἰς ῥομφαίαν. ¹² Καὶ κούρει πῦρ ἐν οἰκίαις τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐμπυριεῖ αὐτάς, καὶ ἀποικιεῖ αὐτοὺς, καὶ φθειριεῖ γῆν Αἰγύπτου, ὥσπερ φθειρίζει ποιμὴν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ· καὶ ἐξελεύσεται ἐν εἰρήνῃ, ¹³ καὶ συντρίψει τοὺς στύλους Ἡλιουπόλεως τοὺς ἐν Ἰων, καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν κατακαύσει ἐν πυρὶ.

51

¹ Ὁ ΛΟΓΟΣ Ὁ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ἹΕΡΕΜΙΑΝ ἅπασι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατοικοῦσιν ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν Μαγδωλῶ, καὶ ἐν Τάφνας, καὶ ἐν γῇ Παθούρης, λέγων,

² Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὑμεῖς ἐωράκατε πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα· καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἔρημοι ἀπὸ ἐνοίκων ³ ἀπὸ προσώπου πονηρίας αὐτῶν, ἧς ἐποίησαν παραπικράναι μοι, πορευθέντες θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις, οἷς οὐκ ἔγνωτε. ⁴ Καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς παῖδάς μου τοὺς προφήτας ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα, λέγων, μὴ ποιήσητε τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης, ἧς ἐμίσησα.

⁵ Καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις. ⁶ Καὶ ἔσταξεν ἡ ὀργή μου, καὶ ὁ θυμὸς μου, καὶ ἐξεκαύθη ἐν πύλαις Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐγενήθησαν εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

⁷ Καὶ νῦν οὕτως εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, ἵνατί ὑμεῖς ποιεῖτε κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχῆς ὑμῶν; ἐκκόψαι ὑμῶν ἄνθρωπον καὶ γυναῖκα, νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐκ μέσου Ἰούδα, πρὸς τὸ μὴ καταλειφθῆναι ὑμῶν μηδένα, ⁸ παραπικράναι μοι ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, εἰς ἣν ἦλθετε κατοικεῖν ἐκεῖ, ἵνα κοπήτε, καὶ ἵνα γένησθε εἰς κατάραν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τῆς γῆς; ⁹ Μὴ ἐπιλέλησθε ὑμεῖς τῶν κακῶν τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ τῶν κακῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα, καὶ τῶν κακῶν τῶν ἀρχόντων ὑμῶν, καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν, ὧν ἐποίησαν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ; ¹⁰ Καὶ οὐκ ἐπαύσαντο ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ οὐκ ἀντεῖχοντο τῶν προσταγμάτων μου, ὧν ἔδωκα κατὰ πρόσωπον τῶν πατέρων αὐτῶν.

¹¹ Διατοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐφίστημι τὸ πρόσωπόν μου, ¹² τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς καταλοίπους τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ πεσοῦνται εἰς ῥομφαία καὶ ἐν λιμῶ, καὶ ἐκλείψουσιν ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἔσονται εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ εἰς κατάραν. ¹³ Καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὡς ἐπεσκέψαμην ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῶ, ¹⁴ καὶ οὐκ ἔσται σεσωσμένος οὐδεὶς τῶν ἐπιλοίπων Ἰούδα τῶν παροικούντων ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα, ἐφ' ἣν αὐτοὶ ἐλπίζουσι ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι ἐκεῖ· οὐ μὲν ἐπιστρέψωσιν, ἀλλ' ἡ οἱ ἀνασεωσμένοι.

¹⁵ Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἱερεμίᾳ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ γνόντες ὅτι θυμιῶσιν αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ πάσαι αἱ γυναῖκες, συναγωγὴ μεγάλη, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν Παθουρή, λέγοντες,

¹⁶ Ὁ λόγος ὃν ἐλάλησας πρὸς ἡμᾶς τῷ ὀνόματι Κυρίου, οὐκ ἀκούσομέν σου, ¹⁷ ὅτι ποιοῦντες ποιήσομεν πάντα τὸν λόγον ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν, θυμιᾶν τῇ βασιλίῳσῃ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς, καθὰ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἀρχοντες ἡμῶν, ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπλήσθημεν ἄρτου, καὶ ἐγενόμεθα χρηστοὶ, καὶ κακὰ οὐκ εἶδομεν. ¹⁸ Καὶ ὡς διελίπομεν θυμιῶντες τῇ βασιλίῳσῃ τοῦ οὐρανοῦ, ἤλαττώθημεν πάντες, καὶ ἐν λιμῶ ἐξελίπομεν. ¹⁹ Καὶ ὅτι ἡμεῖς ἐθυμιώμεν τῇ βασιλίῳσῃ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς, μὴ ἄνευ τῶν ἀνδρῶν ἡμῶν ἐποιήσαμεν αὐτῇ χαυῶνας, καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς;

²⁰ Καὶ εἶπεν Ἰερεμίας παντὶ τῷ λαῷ, τοῖς δυνατοῖς καὶ ταῖς γυναίξιν καὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῖς ἀποκριθεῖσιν αὐτῷ λόγους, λέγων, ²¹ οὐχὶ τοῦ θυμιάματος οὗ ἔθυμιάσατε ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ, ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς ὑμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς, ἐμνήσθη Κύριος; καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ; ²² Καὶ οὐκ ἠδύνατο Κύριος ἔτι φέρειν ἀπὸ προσώπου πονηρίας πραγμάτων ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων ὑμῶν ὧν ἐποίησατε· καὶ ἐγενήθη ἡ γῆ ὑμῶν εἰς ἐρήμωσιν, καὶ εἰς ἄβατον, καὶ εἰς ἀραν, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ²³ ἀπὸ προσώπου ὧν ἔθυμιάτε, καὶ ὧν ἠμάρτετε τῷ Κύριῳ· καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς μαρτυρίοις αὐτοῦ οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ ἐπελάβετο ὑμῶν τὰ κακὰ ταῦτα.

²⁴ Καὶ εἶπεν Ἰερεμίας τῷ λαῷ, καὶ ταῖς γυναίξιν, ἀκούσατε λόγον Κυρίου. ²⁵ Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὑμεῖς γυναῖκες τῷ στόματι ὑμῶν ἐλάλησατε, καὶ ταῖς χερσὶν ὑμῶν ἐπληρώσατε, λέγουσαι, ποιῶσαι ποιήσομεν τὰς ὁμολογίας ἡμῶν ὡς ὠμολογήκαμεν, θυμῶν τῇ βασιλίῳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς· ἐμμεῖναισαί ἐνεμείνατε ταῖς ὁμολογίαις ὑμῶν, καὶ ποιῶσαι ἐποίησατε. ²⁶ Διατοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου, πᾶς Ἰούδα οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἰδοὺ ὧμοσα τῷ ὀνόματι μου τῷ μεγάλῳ, εἶπε Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι ὄνομά μου ἐν τῷ στόματι παντὸς Ἰούδα εἰπεῖν, ζῆ Κύριος, ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. ²⁷ Ὅτι ἐγὼ ἐγρήγορα ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ κακῶσαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀγαθῶσαι· καὶ ἐκλείψουσι πᾶς Ἰούδα, οἱ κατοικοῦντες ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, ἕως ἂν ἐκλείψωσι. ²⁸ Καὶ οἱ σεσωσμένοι ἀπὸ ῥομφαίας ἐπιστρέψουσιν εἰς γῆν Ἰούδα ὀλίγοι ἀριθμῷ, καὶ γνῶσονται οἱ κατάλοιποι Ἰούδα οἱ κατασπᾶντες ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, κατοικήσαι ἐκεῖ, λόγος τίνος ἐμμενεῖ.

²⁹ Καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον ὑμῖν, ὅτι ἐπισκέψομαι ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς εἰς πονηρά. ³⁰ Οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὸν Οὐαφρῆ βασιλέα Αἰγύπτου εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ εἰς χεῖρας ζητούντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καθὰ ἔδωκα τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ ζητούντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

³¹ Ὁ ΛΟΓΟΣ ὉΝ ἙΛΑΛΗΣΕΝ ἸΕΡΕΜΙΑΣ Ὁ ΠΡΟΦΗΤΗΣ πρὸς Βαροῦχ υἱὸν Νηρίου, ὅτε ἔγραφε τοὺς λόγους τούτους ἐν τῷ βιβλίῳ ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ Ἰωακείμ υἱῷ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα.

³² Οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ σοὶ Βαροῦχ, ³³ ὅτι εἶπας, οἶμοι οἶμοι, ὅτι προσέθηκε Κύριος κόπον ἐπίπονόν μοι, ἐκοιμήθην ἐν στεναγμοῖς, ἀνάπαυσιν οὐχ εὔρου· ³⁴ εἶπόν αὐτῷ, οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδοὺ οὐδ' ἐγὼ ὠκοδόμησα, ἐγὼ καθαιρῶ· καὶ οὐδ' ἐγὼ ἐφύτευσα, ἐγὼ ἐκτίλλω. ³⁵ Καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῷ μέγала; μὴ ζητήσεις, ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, λέγει Κύριος· καὶ δώσω τὴν ψυχὴν σου εἰς εὐρημα ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἂν βαδίσης ἐκεῖ.

52

¹ Ὅντος εἰκοστοῦ καὶ ἐνὸς ἔτους Σεδεκίου, ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμειτάαλ, θυγάτηρ Ἰερεμίου, ἐκ Λοβενά.

⁴ Καὶ ἐγένετο τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν μηνὶ τῷ ἐννάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνός, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ περιεχαράκωσαν αὐτήν, καὶ περικοδόμησαν αὐτήν τετραπέδοις λίθοις κύκλῳ.

⁵ Καὶ ἦλθεν ἡ πόλις εἰς συνοχὴν, ἕως ἑνδεκάτου ἔτους τῷ βασιλεῖ Σεδεκίᾳ, ⁶ ἐν τῇ ἐννάτῃ τοῦ μηνός, καὶ ἔσπερωθή ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. ⁷ Καὶ διεκόπη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐξῆλθον νυκτὸς κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης, ἀναμέσον τοῦ τείχους, καὶ τοῦ προτειχίσματος, ὃ ἦν κατὰ τὸν κήπον τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τῆς πόλεως κύκλῳ, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς ἄραβα. ⁸ Καὶ κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν τῷ πέραν Ἱερειχῶ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ διεσπάρησαν ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ Καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθα, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ κρίσεως. ¹⁰ Καὶ ἔσφαξε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἔσφαξεν ἐν Δεβλαθα. ¹¹ Καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετέφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος, ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανε.

¹² Καὶ ἐν μηνὶ πέμπτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος, ἐστῆκώς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος, εἰς Ἱερουσαλὴμ, ¹³ καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ πᾶσαν οἰκίαν μεγάλην ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ. ¹⁴ Καὶ πᾶν τείχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ καθεῖλεν ἢ δύναντις τῶν Χαλδαίων, ἢ μετὰ τοῦ ἀρχιμαγεῖρου. ¹⁶ Καὶ τοὺς καταλόιπους τοῦ λαοῦ κατέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γεωργοὺς.

¹⁷ Καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοὺς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰς βάσεις, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἔλαβον τὸν χαλκὸν αὐτῶν, καὶ ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁸ Καὶ τὴν στεφάνην, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκευὴ τὰ χαλκᾶ, ἐν οἷς ἐλειτούργουν ἐν αὐτοῖς, ¹⁹ καὶ τὰς ἀπφῶθ, καὶ τὰς μασμαρῶθ, καὶ τοὺς ὑποχτυήρας, καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τοὺς κυάθους, ἃ ἦν χρυσᾶ χρυσᾶ, καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ ἀργυρᾶ, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος. ²⁰ Καὶ οἱ στύλοι δύο, καὶ ἡ θάλασσα μία, καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῖ ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, ἃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών εἰς οἶκον Κυρίου, οὐ οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν.

²¹ Καὶ οἱ στύλοι τριακονταπέντε πηχῶν ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός, καὶ σπαρτίον δώδεκα πήγεων περιεκύκλω αὐτὸν, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ δακτύλων τεσσάρων κύκλῳ, ²² καὶ γείσος ἐπ' αὐτοῖς χαλκοῦν, καὶ πέντε πήγεων τὸ μήκος, ὑμεροχὴ τοῦ γείσου τοῦ ἐνός, καὶ δίκτυον καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τοῦ γείσου κύκλῳ τὰ πάντα χαλκᾶ, καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ὀκτὼ ῥοαὶ τῷ πῆχει τοῖς δώδεκα πήγεσι. ²³ Καὶ ἦσαν αἱ ῥοαὶ ἐννενηκονταεξ τὸ ἐν μέρος, καὶ ἦσαν αἱ πᾶσαι ῥοαὶ ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ δικτύου κύκλῳ.

²⁴ Καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν ἱερέα τὸν δευτεροῦντα, καὶ τοὺς φυλάττοντας τὴν ὁδόν, ²⁵ καὶ εὐνοῦχον ἓνα ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ εὐνοῦχον ἓνα ὃς ἦν ἐπιστάτης ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ ἑπτὰ ἀνδρας ὀνομαστοὺς, τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ βασιλέως, τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τῶν δυνάμεων, τὸν γραμματεῦντα τῷ λαῷ τῆς γῆς, καὶ ἐξήκοντα ἀνθρώπους ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, τοὺς εὑρεθέντας ἐν μέσῳ τῆς πόλεως. ²⁶ Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ βασιλέως, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθά. ²⁷ Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν Δεβλαθά, ἐν γῆ Αἰμάθ.

³¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει, ἀποικισθέντος τοῦ Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, ἐν τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἔλαβεν Οὐλαιομαδάχαρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ᾧ ἐβασίλευσε, τὴν κεφαλὴν Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἔκειρεν αὐτὸν, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἰκίας ἧς ἐφυλάσσετο, ³² καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστὰ, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνω τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι, ³³ καὶ ἠλλαξε τὴν στολὴν τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθινε ἄρτον διαπαντός κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἔζησε. ³⁴ Καὶ ἡ σύνταξις αὐτῷ ἐδίδοτο διαπαντός παρὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανε.

ΘΡΗΝΟΙ ΙΕΡΕΜΙΟΥ

ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι, ἐκάθισεν Ἰερεμίας κλαίων, καὶ ἐθρήνησε τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ εἶπε,

¹ ΑΛΕΦ. Πῶς ἐκάθισε μόνῃ ἡ πόλις ἡ πεπληθυμμένη λαῶν; ἐγενήθη ὡς χήρα, πεπληθυμμένη ἐν ἔθνεσιν, ἄρχουσα ἐν χώραις ἐγενήθη εἰς φόρον.

² ΒΗΘ. Κλαίουσα ἔκλαυσεν ἐν νυκτὶ, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἐπὶ τῶν σιαγόνων αὐτῆς, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ παρακαλῶν αὐτὴν ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαπῶντων αὐτήν· πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὴν ἠθέτησαν ἐν αὐτῇ, ἐγένοντο αὐτῇ εἰς ἐχθρούς.

³ ΓΙΜΕΛ. Μετῳκίσθη Ἰουδαία ἀπὸ ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπὸ πλήθους δουλείας αὐτῆς· ἐκάθισεν ἐν ἔθνεσιν, οὐχ εὖρεν ἀνάπαυσιν· πάντες οἱ καταδιώκοντες αὐτήν, κατέλαβον αὐτὴν ἀναμέσον τῶν θλιβόντων.

⁴ ΔΑΛΕΘ. Ὅδοι Σιών πενθοῦσι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἐρχομένους ἐν ἐορτῇ· πᾶσαι αἱ πύλαι αὐτῆς ἠφανισμέναι, οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἀναστενάζουσιν, αἱ παρθέναι αὐτῆς ἀγόρευαι, καὶ αὐτὴ πικραينوμένη ἐν ἑαυτῇ.

⁵ Η. Ἐγένοντο οἱ θλίβοντες αὐτὴν εἰς κεφαλὴν, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς εὐθηνοῦσαν, ὅτι Κύριος ἐταπεινώσεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς· τὰ νήπια αὐτῆς ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος.

⁶ ΟΥΑΥ. Καὶ ἐξήρθη ἐκ θυγατρὸς Σιών πᾶσα ἡ εὐπρέπεια αὐτῆς· ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ὡς κριοὶ οὐχ εὐρίσκοντες νομὴν, καὶ ἐπορεύοντο ἐν οὐκ ἰσχυί κατὰ πρόσωπον διώκοντος.

⁷ ΖΑΙΝ. Ἐμνήσθη Ἰερουσαλὴμ ἡμερῶν ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπωσμών αὐτῆς· πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ὅσα ἦν ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐν τῷ πεσεῖν τὸν λαὸν αὐτῆς εἰς χεῖρας θλίβοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοθητὴν αὐτῇ. ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς, ἐγάλασαν ἐπὶ κατοικεῖσι αὐτῆς.

⁸ ΗΘ. Ἀμαρτίαν ἤμαρτεν Ἰερουσαλὴμ, διατοῦτο εἰς σάλον ἐγένετο· πάντες οἱ δοξάζοντες αὐτὴν, ἐταπεινώσαν αὐτήν· εἶδον γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ γε αὐτὴ στενάζουσα καὶ ἀπεστράφη ὀπίσω.

⁹ ΤΗΘ. Ἀκαθαρσία αὐτῆς πρὸ ποδῶν αὐτῆς· οὐκ ἐμνήσθη ἔσχατα αὐτῆς, καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα· οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν. ἶδε Κύριε τὴν ταπεινώσιν μου, ὅτι ἐμεγαλύνθη ὁ ἐχθρός.

¹⁰ ΙΩΔ. Χεῖρα αὐτοῦ ἐξεπέτασε θλίβων ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς· εἶδε γὰρ ἔθνη εἰσελθόντα εἰς τὸ ἅγιασμα αὐτῆς, ἃ ἐνετείλω μὴ εἰσελθεῖν αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν σου.

¹¹ ΧΑΦ. Πᾶς ὁ λαὸς αὐτῆς καταστενάζοντες, ζητοῦντες ἄρτον· ἔδωκαν τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ἐν βρώσει, τοῦ ἐπιστρέψαι ψυχὴν· ἶδε Κύριε καὶ ἐπίβλεψον, ὅτι ἐγενήθη ἠτιμωμένη.

¹² ΛΑΜΕΔ. Οἱ πάντες ὑμᾶς πάντες παραπορευόμενοι ὁδὸν, ἐπιστρέψατε καὶ ἴδετε εἰ ἔστιν ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος μου, ὃ ἐγενήθη· φθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ ἐταπεινώσέ με Κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ.

¹³ ΜΗΜ. Ἐξ ὕψους αὐτοῦ ἀπέστειλε πῦρ, ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγαγεν αὐτὸ· διεπέτασε δίκτυον τοῖς ποσὶ μου, ἀπέστρεψέ με εἰς τὰ ὀπίσω· ἔδωκέ με ἠφανισμένην, ὅλην τὴν ἡμέραν ὠδυνωμένην.

¹⁴ ΝΟΥΝ. Ἐργηγορήθη ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά μου, ἐν χερσὶ μου συνεπλάκησαν· ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τράχηλόν μου· ἠσθένησεν ἡ ἰσχὺς μου· ὅτι ἔδωκε Κύριος ἐν χερσὶ μου ὀδύνας, οὐ δύναμις, οὐ δύναμις αὐτῆς.

¹⁵ ΣΑΜΕΧ. Ἐξῆρε πάντας τοὺς ἰσχυροὺς μου ὁ Κύριος ἐκ μέσου μου, ἐκάλεσεν ἐπ' ἐμὲ καιρὸν τοῦ συντρίψαι ἐκλεκτούς μου· ληρὸν ἐπάτησε Κύριος παρθένῳ θυγατρὶ Ἰούδα· ἐπὶ τούτοις ἐγὼ κλαίω.

¹⁶ ΑΙΝ. Ὁ ὄφθαλμὸς μου κατήγαγεν ὕδωρ, ὅτι ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ ὁ παρακαλῶν με, ὁ ἐπιστρέφων ψυχὴν μου· ἐγένοντο οἱ υἱοὶ μου ἠφανισμένοι, ὅτι ἐκραταιώθη ὁ ἐχθρός.

¹⁷ ΦΗ. Διεπέτασε Σιών χεῖρα αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν· ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰακώβ, κύκλω αὐτοῦ οἱ θλίβοντες αὐτόν· ἐγενήθη Ἰερουσαλὴμ εἰς ἀποκαθήμενην ἀναμέσον αὐτῶν.

¹⁸ ΤΣΑΔΗ. Δίκαιός ἐστι Κύριος, ὅτι στόμα αὐτοῦ παρεπίκρανα· ἀκούσατε δὴ πάντες οἱ λαοὶ, καὶ ἴδετε τὸ ἄλγος μου· παρθέναι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

¹⁹ ΚΩΦ. Ἐκάλεσα τοὺς ἐραστάς μου, αὐτοὶ δὲ παρελογίσαντό με· οἱ ἱερεῖς μου καὶ οἱ πρεσβύτεροί μου ἐν τῇ πόλει ἐξέλιπον, ὅτι ἐζήτησαν βρώσιν αὐτοῖς ἵνα ἐπιστρέψωσι ψυχὰς αὐτῶν, καὶ οὐχ εὔρου.

²⁰ ΡΗΧΣ. Ἴδε, Κύριε, ὅτι θλίβομαι, ἡ κοιλία μου ἐταράχθη, καὶ ἡ καρδία μου ἐστράφη ἐν ἐμοί, ὅτι παραπικραίνουσα παρεπικράνθη, ἐξώθεν ἠτέκνωσέ με μάχαιρα, ὥσπερ θάνατος ἐν οἴκῳ.

²¹ ΧΣΕΝ. Ακουσατε διη, ὅτι στεναζῶ ἐγώ, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν με· πάντες οἱ ἐχθροί μου ἤκουσαν τὰ κακά μου, καὶ ἐχάρησαν, ὅτι σὺ ἐποίησας· ἐπήγαγες ἡμέραν, ἐκάλεσας καιρὸν, ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοί.

²² ΘΑΥ. Εἰσέλθοι πάσα ἡ κακία αὐτῶν κακὰ πρόσωπόν σου, καὶ ἐπιφύλλισον αὐτοῖς, ὃν τρόπον ἐποίησαν ἐπιφυλίδα περὶ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων μου, ὅτι πολλοὶ οἱ στεναγμοί μου, καὶ ἡ καρδία μου λυπεῖται.

2

¹ ΑΛΕΦ. Πῶς ἐγνόφωσεν ἐν ὄργῃ αὐτοῦ Κύριος τὴν θυγατέρα Σιών; κατέρριψεν ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν δόξασμα Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ.

² ΒΗΘ. Ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ κατεπόντισε Κύριος, οὐ φεισάμενος· πάντα τὰ ὠραῖα Ἰακώβ καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ, τὰ ὄχυράματα τῆς θυγατρὸς Ἰούδα ἐκόλλησεν εἰς τὴν γῆν, ἐβεβήλωσε βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἄρχοντας αὐτῆς.

³ ΓΙΜΕΛ. Συνέκλασεν ἐν ὄργῃ θυμοῦ αὐτοῦ πᾶν κέρας Ἰσραὴλ, ἀπέστρεψεν ὀπίσω δεξιὰν αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ, καὶ ἀνῆψεν ἐν Ἰακώβ ὡς πῦρ φλόγα, καὶ κατέφαγε πάντα τὰ κύκλω.

⁴ ΔΑΛΕΘ. Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς ὑπεναντίος, ἐστερέωσε δεξιὰν αὐτοῦ ὡς ὑπεναντίος, καὶ ἀπέκτεινε πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐν σκηνῇ θυγατρὸς Σιών, ἐξέχεεν ὡς πῦρ τὸν θυμὸν αὐτοῦ.

⁵ Η. Ἐγενήθη Κύριος ὡς ἐχθρὸς, κατεπόντισεν Ἰσραὴλ, κατεπόντισε τὰς βάρεις αὐτῆς, διέφθειρε τὰ ὄχυράματα αὐτοῦ, καὶ ἐπλήθυνε τῇ θυγατρὶ Ἰούδα ταπεινουμένην καὶ τεταπεινωμένην.

⁶ ΟΥΑΥ. Καὶ διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ, διέφθειρεν ἑορτὴν αὐτοῦ· ἐπελάθετο Κύριος ἃ ἐποίησεν ἐν Σιών ἑορτῆς καὶ σαββάτου, καὶ παρώξυνεν ἐμβριμήματι ὀργῆς αὐτοῦ βασιλέα καὶ ἱερέα καὶ ἄρχοντα.

⁷ ΖΑΙΝ. Ἀπόσαστο Κύριος θυσιαστήριον αὐτοῦ, ἀπετίναξεν ἀγίασμα αὐτοῦ, συνέτριψεν ἐν χειρὶ ἐχθροῦ τεῖχος βάρειν αὐτῆς· φωνὴν ἔδωκεν ἐν οἴκῳ Κυρίου ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς.

⁸ ΗΘ. Καὶ ἐπέστρεψε διαφθεῖραι τεῖχος θυγατρὸς Σιών· ἐξέτεινε μέτρον, οὐκ ἀπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ καταπατήματος, καὶ ἐπένθησε τὸ προτειχίσμα, καὶ τεῖχος ὁμοθυμαδὸν ἠσθένησεν.

⁹ ΤΗΘ. Ἐνεπάγησαν εἰς γῆν πύλαι αὐτῆς, ἀπώλεσε καὶ συνέτριψε μοχλοὺς αὐτῆς, βασιλέα αὐτῆς καὶ ἄρχοντα αὐτῆς ἐν τοῖς ἔθνεσιν· οὐκ ἔστι νόμος, καὶ γε προφῆται αὐτῆς οὐκ εἶδον ὄρασιν παρὰ Κυρίου.

¹⁰ ΙΩΔ. Ἐκάθισαν εἰς τὴν γῆν, ἐσιώπησαν πρεσβύτεροι θυγατρὸς Σιών, ἀνεβίβασαν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, περιεζώσαντο σάκκους, κατήγαγον εἰς γῆν ἀρχηγούς παρθένους ἐν Ἱερουσαλήμ.

¹¹ ΧΑΦ. Ἐξέλιπον ἐν δάκρυσιν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐταράχθη ἡ καρδία μου, ἐξεχύθη εἰς τὴν γῆν ἡ δόξα μου, ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς λαοῦ μου, ἐν τῷ ἐκλείπειν νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐν πλατείαις πόλεως.

¹² ΛΑΜΕΔ. Ταῖς μητράσιν αὐτῶν εἶπαν, ποῦ σῖτος, καὶ οἶνος; ἐν τῷ ἐκλύεσθαι αὐτοὺς ὡς τραυματίας ἐν πλατείαις πόλεως, ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι ψυχὰς αὐτῶν εἰς κόλπον μητέρων αὐτῶν.

¹³ ΜΗΜ. Τί μαρτυρήσω σοι, ἢ τί ὁμοιώσω σοι, θύγατερ Ἱερουσαλήμ; τίς σώσει καὶ παρακαλέσει σε, παρθένος θύγατερ Σιών; ὅτι ἐμεγαλύνθη ποτήριον συντριβῆς σου, τίς ἰάσεται σε;

¹⁴ ΝΟΥΝ. Προφῆταιί σου εἶδοσάν σοι μάταια καὶ ἀφροσύνην, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν σου, τοῦ ἐπιστρέψαι αἰχμαλωσίαν σου, καὶ εἶδοσάν σοι λήμματα μάταια καὶ ἐξώσματα.

¹⁵ ΣΑΜΕΧ. Ἐκρότησαν ἐπὶ σὲ χεῖρας πάντες οἱ παραπορευόμενοι ὁδῶν, ἐσύρισαν καὶ ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν θυγατέρα Ἱερουσαλήμ. Αὕτη ἡ πόλις, ἑρόυσι, στέφανος εὐφροσύνης πάσης τῆς γῆς;

¹⁶ ΑΙΝ. Διήνοιξαν ἐπὶ σὲ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροί σου, ἐσύρισαν καὶ ἔβρυξαν ὀδόντας, καὶ εἶπαν, κατεπίομεν αὐτήν· πλὴν αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν προσεδοκῶμεν, εὐρομεν αὐτήν, εἶδομεν.

¹⁷ ΦΗ. Ἐποίησε Κύριος ἃ ἐνεθυμήθη, συνετέλεσε ῥῆμα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων· καθεῖλε, καὶ οὐκ ἐφείσατο, καὶ ἠψφρανευ ἐπὶ σὲ ἐχθρὸν, ὕψωσε κέρας θλίβοντός σε.

¹⁸ ΤΣΑΔΗ. Ἐβόησε καρδία αὐτῶν πρὸς Κύριον, τείχη Σιών καταγάγετε ὡς χειμάρρους δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτός· μὴ δῶς ἔκνηψιν σεαυτῆ, μὴ σιωπήσαιτο θυγάτηρ ὀφθαλμῶν σου.

¹⁹ ΚΩΦ. Ἀνάστα, ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου, ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου ἀπέναντι προσώπου Κυρίου, ἄρον πρὸς αὐτὸν χειράς σου περὶ ψυχῆς νηπίων σου, τῶν ἐκλυομένων λιμῶ ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

²⁰ ΡΗΧΣ. Ἴδε Κύριε καὶ ἐπίβλεψον τίνι ἐπεφύλλισας οὕτως· εἰ φάγονται γυναῖκες καρπὸν κοιλιᾶς αὐτῶν; ἐπιφυλλίδα ἐποίησε μάγειρος, φονευθήσονται νήπια θηλάζοντα μαστούς; ἀποκτενεῖς ἐν ἀγιάσματι Κυρίου ἱερέα καὶ προφήτην;

²¹ ΧΣΕΝ. Ἐκοιμήθησαν εἰς τὴν ἐξοδὸν παιδάριον καὶ πρεσβύτης· παρθένου μου καὶ νεανίσκου μου ἐπορευθήσαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῶ ἀπέκτεινας, ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς σου ἔμαγειρευσας, οὐκ ἐφείσω.

²² ΘΑΥ. Ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς παροικίας μου κυκλόθεν, καὶ οὐκ ἐγένοντο ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου ἀνασωζόμενος καὶ καταλελειμμένος, ὡς ἐπεκράτησα, καὶ ἐπλήθυνα ἐχθρούς μου πάντας.

3

¹ ΑΛΕΦ. Ἐγὼ ἀνὴρ ὁ βλέπων πτωχεῖαν, ἐν ῥάβδῳ θυμοῦ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ. ² Παρέλαβέ με καὶ ἀπήγαγε με εἰς σκότος, καὶ οὐ φῶς. ³ Πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν, ⁴ ἐπαλαίωσε σάρκα μου καὶ δέσμα μου, ὅστέα μου συνέτριψεν.

⁵ ΒΗΘ. Ἀνωκοδόμησε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἐκύκλωσε κεφαλὴν μου, καὶ ἐμόχθησεν· ⁶ ἐν σκοτεινοῖς ἐκάθισέ με ὡς νεκροῦς αἰῶνος. ⁷ Ἀνωκοδόμησε κατ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσομαι, ἐβάρυνε χαλκὸν μου.

⁸ ΓΙΜΕΛ. Καὶ γε κεκράζομαι καὶ βοήσω, ἀπέφραξε προσευχὴν μου.

⁹ ΔΑΛΕΘ. Ἀνωκοδόμησεν ὁδοῦς μου, ἐνέφραξε τριβους μου, ¹⁰ ἐτάραξεν ἄρκος ἐνεδρεύουσα, αὐτός μοι λέων ἐν κρυφαίσις, ¹¹ κατεδίωξεν ἀφεστηκότητα, καὶ κατέπαυσέ με, ἔθετό με ἠφανισμένην.

¹² Η. Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ, καὶ ἐστήλωσέ με ὡς σκοπὸν εἰς βέλος. ¹³ Εἰσήγαγεν ἐν τοῖς νεφροῖς μου ἰοὺς φαρέτρας αὐτοῦ. ¹⁴ Ἐγενήθη γέλωσ παντὶ λαῶ μου, ψαλμὸς αὐτῶν ὅλην τὴν ἡμέραν.

¹⁵ ΟΥΑΥ. Ἐχόρτασε με πικρίας, ἐμέθυσέ με χολῆς, ¹⁶ καὶ ἐξέβαλε ψήφω ὀδόντας μου· ἐψώμισέ με σποδὸν, ¹⁷ καὶ ἀπώσατο ἐξ εἰρήνης ψυχὴν μου· ἐπελαθόμην ἀγαθά. ¹⁸ Καὶ ἀπώλετο νίκος μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ Κυρίου.

¹⁹ ΖΑΙΝ. Ἐμνήσθη ἀπὸ πτωχείας μου, καὶ ἐκ διωγμοῦ πικρία καὶ χολὴ μου μνησθήσεται, ²⁰ καὶ καταδολεσχήσει ἐπ' ἐμέ ἡ ψυχὴ μου. ²¹ Ταύτην τάξω εἰς τὴν καρδίαν μου, διατοῦτο ὑπομενῶ.

^{21a} ΗΘ. Τὰ ἐλέη Κυρίου, ὅτι οὐκ ἐξέλιπέ με, ὅτι οὐ συνετελέσθησαν οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ· μῆνας εἰς τὰς πρωίας ἐλέησον Κύριε, ὅτι οὐ συνετελέσθημεν, ὅτι οὐ συνετελέσθησαν οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ. ^{21b} Καινὰ εἰς τὰς πρωίας, πολλὴ ἡ πίστις σου. ^{21c} Μερὶς μου Κύριος, εἶπεν ἡ ψυχὴ μου· διατοῦτο ὑπομενῶ αὐτῶ.

²⁵ ΤΗΘ. Ἀγαθὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτὸν, ψυχὴ ἡ ζητήσῃ αὐτὸν, ἀγαθόν· ²⁶ καὶ ὑπομενεῖ, καὶ ἠσυχάσει εἰς τὸ σωτήριον Κυρίου.

²⁷ ΤΗΘ. Ἀγαθὸν ἀνδρὶ, ὅταν ἄρη ζυγὸν ἐν νεότητι αὐτοῦ, ²⁸ καθήσεται κατὰ μόνας, καὶ σιωπήσεται, ὅτι ἦεν ἐφ' ἑαυτῶ.

³⁰ ΙΩΔ. Δώσει τῷ παῖτιν αὐτὸν σιαγόνα, χορτασθήσεται ὄνειδισμῶν· ³¹ Ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσαται Κύριος,

³² ΧΑΦ. Ὅτι ὁ ταπεινώσας οἰκτειρήσει, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ, ³³ οὐκ ἀπεκριθὴ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώσεν υἱὸς ἀνδρός,

³⁴ ΛΑΜΕΔ. Τοῦ ταπεινώσαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ πάντα δεσμίους γῆς, ³⁵ τοῦ ἐκκλίνειν κρίσιν ἀνδρὸς κατέναντι προσώπου ὑψίστου, ³⁶ καταδικάσαι ἄνθρωπον ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν, Κύριος οὐκ εἶπε. ³⁷ Τίς οὕτως εἶπε, καὶ ἐγενήθη; Κύριος οὐκ ἐνετείλατο. ³⁸ Ἐκ στόματος ὑψίστου οὐκ ἐξελεύσεται τὰ κακὰ καὶ τὸ ἀγαθόν.

³⁹ ΜΗΜ. Τί γογγύσει ἄνθρωπος ζῶν, ἀνὴρ περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ;

⁴⁰ ΝΟΥΝ. Ἐξηρηνήθη ἡ ὁδὸς ἡμῶν καὶ ἠτάσθη, καὶ ἐπιστρέψομεν ἕως Κυρίου. ⁴¹ Ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν ἐπὶ χειρῶν πρὸς ὑψηλὸν ἐν οὐρανῶ. ⁴² Ἠμαρτήσαμεν, ἠσεβήσαμεν, καὶ οὐχ ἰλάσθης.

⁴³ ΣΑΜΕΧ. Ἐπεσκέπασας ἐν ᾄθυμῶ, καὶ ἀπεδίωξας ἡμᾶς, ἀπέκτεινας, οὐκ ἐφείσω. ⁴⁴ Ἐπεσκέπασας νεφέλην σεαυτῶ ἕνεκεν προσευχῆς, ⁴⁵ καμῦσαι με καὶ

ἀπωσθήναι. ΑΙΝ. Ἐθηκας ἡμᾶς ἐν μέσῳ τῶν λαῶν. ⁴⁶ Διήνοιξαν ἐφ' ἡμᾶς τὸ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν. ⁴⁷ Φόβος καὶ θυμὸς ἐγενήθη ἡμῖν, ἔπαρσις καὶ συντριβή. ⁴⁸ Ἀφ᾽ εἰς ὑδάτων κατὰξει ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐπὶ τὸ συντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.

⁴⁹ ΦΗ. Ὁ ὀφθαλμὸς μου κατεπόθη, καὶ οὐ σιγήσομαι τοῦ μὴ εἶναι ἔκνηψιν, ⁵⁰ ἕως οὗ διακύψῃ καὶ ἴδῃ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. ⁵¹ Ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐπιφύλλει ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου παρὰ πάσας θυγατέρας πόλεως.

⁵² ΤΣΑΔΗ. Θηρεύοντες ἐθήρευσάν με ὡς στρουθίου· πάντες οἱ ἐχθροὶ μου δωρεὰν ⁵³ ἐθανάτωσαν ἐν λάκκῳ ζωῆν μου, καὶ ἐπέθηκαν λίθον ἐπ' ἐμοί. ⁵⁴ Ὑπερεχύθη ὕδωρ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου· εἶπα, ἀψωμαι.

⁵⁵ ΚΩΦ. Ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομά σου, Κύριε, ἐκ λάκκου κατωτάτου· ⁵⁶ Φωνὴν μου ἤκουσας· μὴ κρύψῃς τὰ ὦτά σου εἰς τὴν δέησίν μου· ⁵⁷ Εἰς τὴν βοήθειάν μου ἤγγισας· ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἐπεκαλεσάμην σε εἶπας μοι, μὴ φοβοῦ.

⁵⁸ ΡΗΧΣ. Ἐδίκασας, Κύριε, τὰς δίκας τῆς ψυχῆς μου, ἐλυτρώσω τὴν ζωὴν μου. ⁵⁹ Ἴδες, Κύριε, τὰς ταραχάς μου, ἔκρινας τὴν κρίσιν μου. ⁶⁰ Εἶδες πᾶσαν τὴν ἐκδίκισιν αὐτῶν, εἰς πάντας διαλογισμοὺς αὐτῶν ἐν ἐμοί.

⁶¹ ΧΣΕΝ. ἤκουσας τὸν ὄνειδισμὸν αὐτῶν, πάντας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν κατ' ἐμοῦ, ⁶² χεῖλη ἐπανισταμένων μοι, καὶ μελέτας αὐτῶν κατ' ἐμοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν, ⁶³ καθέδραν αὐτῶν, καὶ ἀνάστασιν αὐτῶν· ἐπίβλεψον ἐπὶ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. ⁶⁴ Ἀποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα, Κύριε, κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν.

⁶⁵ ΘΑΥ. Ἀποδώσεις αὐτοῖς ὑπερασπισμὸν, καρδίας μου μόχθον. ⁶⁶ Σὺ αὐτοὺς καταδιώξεις ἐν ὄργῃ, καὶ ἐξαναλώσεις αὐτοὺς ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, Κύριε.

4

¹ ΑΛΕΦ. Πῶς ἀμαυρωθήσεται χρυσοῦ, ἀλλοιωθήσεται τὸ ἀργύριον τὸ ἀγαθόν; ἐξεχύθησαν λίθοι ἄγιοι ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

² ΒΗΘ. Οἱ υἱοὶ Σιών οἱ τίμιοι, οἱ ἐπηρμένοι ἐν χρυσίῳ, πῶς ἐλογίσθησαν εἰς ἀγγεῖα ὀστράκινα, ἔργα χειρῶν κεραμείως;

³ ΓΙΜΕΛ. Καὶ γε δράκοντες ἐξέδυσαν μαστοὺς, ἐθήλασαν σκύμνοι αὐτῶν θυγατέρας λαοῦ μου εἰς ἀνίατον, ὡς στρουθίου ἐν ἐρήμῳ.

⁴ ΔΑΛΕΘ. Ἐκολλήθη ἡ γλώσσα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ ἐν δίψει, νήψα ἤτησαν ἄρτον, ὁ διακλῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς.

⁵ Η. Οἱ ἔσθοντες τὰς τρυφὰς ἠφανίσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις, οἱ τιθνούμενοι ἐπὶ κόκκων περιεβάλλοντο κοπρίας.

⁶ ΟΥΑΥ. Καὶ ἐμεγαλύνθη ἀνομία θυγατρὸς λαοῦ μου ὑπὲρ ἀνομίας Σοδόμων τῆς κατεστραμμένης ὡσπερ σπουδῆ, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν ἐν αὐτῇ χεῖρας.

⁷ ΖΑΙΝ. Ἐκαθαρίωθησαν Ναζιραῖοι αὐτῆς ὑπὲρ χιτῶνα, ἔλαμψαν ὑπὲρ γάλα, ἐπυρώθησαν, ὑπὲρ λίθου σαυφεῖρου τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν.

⁸ ΗΘ. Ἐσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλην τὸ εἶδος αὐτῶν, οὐκ ἐπεγνώσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις· ἐπάγη δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενήθησαν ὡσπερ ξύλον.

⁹ ΤΗΘ. Καλοὶ ἦσαν οἱ τραυματῖαι ῥομφαίας, ἢ οἱ τραυματῖαι λιμοῦ· ἐπορεύθησαν ἐκκεκεντημένοι ἀπὸ γεννημάτων ἀγρῶν.

¹⁰ ΙΩΔ. Χεῖρες γυναικῶν οἰκτιρισμῶν ἤψησαν τὰ παιδιά αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς βρώσιν αὐταῖς, ἐν τῷ συντριμμάτι τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.

¹¹ ΧΑΦ. Συνετέλεσε Κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεε θυμὸν ὄργῆς αὐτοῦ, καὶ ἀνήψε πῦρ ἐν Σιών, καὶ κατέφαγε τὰ θεμέλια αὐτῆς.

¹² ΛΑΜΕΔ. Οὐκ ἐπίστευσαν βασιλεῖς γῆς, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην, ὅτι εἰσελεύσεται ἐχθρὸς καὶ ἐκθλίβων διὰ τῶν πυλῶν Ἱερουσαλήμ.

¹³ ΜΗΜ. Ἐξ ἁμαρτιῶν προφητῶν αὐτῆς, ἀδικῶν ἱερέων αὐτῆς, τῶν ἐκχεόντων αἷμα δίκαιον ἐν μέσῳ αὐτῆς.

¹⁴ ΝΟΥΝ. Ἐσαλεύθησαν ἐργήγοροι αὐτῆς ἐν ταῖς ἐξόδοις, ἐμολύνθησαν ἐν αἵματι ἐν τῷ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς, ἦσαντο ἐνδυμάτων αὐτῶν.

¹⁵ ΣΑΜΕΧ. Ἀπόστητε ἀκαθάρτων, καλέσατε αὐτοὺς, ἀπόστητε, ἀπόστητε, μὴ ἄπτεσθε, ὅτι ἀνήφθησαν, καὶ γε ἐσαλεύθησαν· εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὐ μὴ προσθῶσι τοῦ παροικεῖν.

¹⁶ ΑΙΝ. Πρόσωπον Κυρίου μερὶς αὐτῶν, οὐ προσθήσει ἐπιβλέψαι αὐτοῖς· πρόσωπον ἱερέων οὐκ ἔλαβον, προφήτας οὐκ ἠλέησαν.

¹⁷ ΦΗ. Ἐτι ὄντων ἡμῶν ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν μάταια ἀποσκοπεύοντων ἡμῶν. ¹⁸ ΤΣΑΔΗ. Ἀπεσκοπεύσαμεν εἰς ἔθνος οὐ σώζον,

έθηρεύσαμεν μικρούς ἡμῶν, τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν. ¹⁹ ΚΩΦ. Ἦγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρεστιν ὁ καιρὸς ἡμῶν. Κοῦφοι ἐγένοντο οἱ διώκοντες ἡμᾶς ὑπὲρ ἀετοῦς οὐρανοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων ἐξέπτησαν, ἐν ἐρήμῳ ἐνήδρυσαν ἡμᾶς.

²⁰ ΡΗΧΣ. Πνεῦμα προσώπου ἡμῶν χριστὸς Κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν, οὗ εἴπαμεν, ἐν τῇ σκιά αὐτοῦ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσι.

²¹ ΧΣΕΝ. Χαίρε καὶ εὐφραίνου θύγατερ Ἰδουμαίας ἡ κατοικοῦσα ἐπὶ γῆς, καί γε ἐπὶ σὲ διελεύσεται τὸ ποτήριον Κυρίου, μεθυσθήσῃ καὶ ἀποχεεῖς.

²² ΘΑΥ. Ἐξέλιπεν ἡ ἀνομία σου θύγατερ Σιών, οὐ προσθήσει τοῦ ἀποικίσαι σε· ἐπεσκέπαστο ἀνομίας σου θύγατερ Ἐδώμ, ἀπεκάλυψεν ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά σου.

5

¹ Μνήσθητι Κύριε, ὃ, τι ἐγενήθη ἡμῖν· ἐπίβλεψον, καὶ ἴδε τὸν ὄνειδισμόν ἡμῶν.

² Κληρονομία ἡμῶν μετεστράθη ἀλλοτρίοις, οἱ οἴκοι ἡμῶν ξένοις. ³ Ὀρφανοὶ ἐγενήθημεν, οὐχ ὑπάρχει πατήρ, μητέρες ἡμῶν ὡς αἱ χῆραι. ⁴ Ὑδωρ ἡμῶν ἐν ἀργυρίῳ ἐπίομεν, ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἦλθεν ἐπὶ τὸν τράχηλον ἡμῶν· ⁵ ἐδιώχθημεν, ἐκοπίασαμεν, οὐκ ἀνεπαύθημεν.

⁶ Αἴγυπτος ἔδωκε χεῖρα, Ἀσσοῦρ εἰς πλησμονὴν αὐτῶν. ⁷ Οἱ πατέρες ἡμῶν ἤμαρτον, οὐχ ὑπάρχουσιν, ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ὑπέσχομεν. ⁸ Δοῦλοι ἐκυρίευσαν ἡμῶν, λυτρούμενος οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. ⁹ Ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοίσομεν ἄρτον ἡμῶν, ἀπὸ προσώπου ῥομφαίας τῆς ἐρήμου. ¹⁰ Τὸ δέσμα ἡμῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη, συνεσπάσθησαν ἀπὸ προσώπου καταγιγδων λιμοῦ. ¹¹ Γυναῖκας ἐν Σιών ἐταπείνωσαν, παρθένους ἐν πόλεσιν Ἰούδα. ¹² Ἀρχοντες ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐκρεμάσθησαν, πρεσβύτεροι οὐκ ἐδοξάσθησαν. ¹³ Ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον, καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλῳ ἠσθένησαν. ¹⁴ Καὶ πρεσβῦται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν, ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλμῶν αὐτῶν κατέπαυσαν. ¹⁵ Κατέλυσε χαρὰ καρδίας ἡμῶν, ἐστράφη εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν· ¹⁶ Ἐπεσεν ὁ στέφανος ἡμῶν τῆς κεφαλῆς· οὐαὶ δὲ ἡμῖν, ὅτι ἡμάρτομεν.

¹⁷ Περὶ τούτου ἐγενήθη ὀδύνη, ὀδυνηρὰ ἡ καρδία ἡμῶν, περὶ τούτου ἐσκότασαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹⁸ Ἐπ' ὅρος Σιών, ὅτι ἠφανίσθη, ἀλώπεκες διῆλθον ἐν αὐτῇ.

¹⁹ Σὺ δὲ Κύριε εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεις, ὁ θρόνος σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. ²⁰ Ἰνατί εἰς νῆκος ἐπλήσῃ ἡμῶν, καταλείψεις ἡμᾶς εἰς μακρότητα ἡμερῶν;

²¹ Ἐπίστρεψον ἡμᾶς Κύριε πρὸς σέ, καὶ ἐπιστραφησόμεθα· καὶ ἀνακαίνισον ἡμέρας ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. ²² Ὅτι ἀπωθούμενος ἀπώσω ἡμᾶς, ὠργίσθης ἐφ' ἡμᾶς ἕως σοδόρα.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

¹ ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει ἐν τῷ τετάρτῳ μηνὶ πέμπτη τοῦ μηνός, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ ἠνοιχθήσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἶδον ὀράσεις Θεοῦ. ² Πέμπτη τοῦ μηνός· τοῦτο τὸ ἔτος τὸ πέμπτον τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ βασιλέως Ἰωακείμ· ³ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰεζεκιήλ υἱὸν Βουζεὶ, τὸν ἱερέα, ἐν γῆ Χαλδαίων, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμέ χεῖρ Κυρίου.

⁴ Καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐξαΐρον ἤρχετο ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ νεφέλη μεγάλη ἐν αὐτῷ, καὶ φέγγος κύκλω αὐτοῦ καὶ πῦρ ἐξαστράπτου· καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὄρασις ἠλέκτρον ἐν μέσῳ τοῦ πυρός, καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ.

⁵ Καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὡς ὁμοίωμα τεσσάρων ζώων· καὶ αὕτη ἡ ὄρασις αὐτῶν· ὁμοίωμα ἀνθρώπου ἐπ' αὐτοῖς. ⁶ Καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἐνὶ, καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἐνὶ. ⁷ Καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν ὀρθὰ, καὶ περωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν, καὶ σπινθῆρες, ὡς ἐξαστράπτου χαλκός· καὶ ἐλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν. ⁸ Καὶ χεῖρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν. ⁹ Καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τῶν τεσσάρων οὐκ ἐπεστρέφοντο ἐν τῷ βαδίζειν αὐτὰ· ἕκαστον ἀπέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐπορεύοντο. ¹⁰ Καὶ ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν, πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ πρόσωπον τοῦ λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς τέσσαρσι, καὶ πρόσωπον μόσχου ἐξ ἀριστέρων τοῖς τέσσαρσι, καὶ πρόσωπον ἀετοῦ τοῖς τέσσαρσι. ¹¹ Καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν τοῖς τέσσαρσιν, ἐκατέρῳ δύο συνεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ δύο ἐπεκάλυπτον ἐπάνω τοῦ σώματος αὐτῶν. ¹² Καὶ ἕκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο· οὐ ἂν ἦν τὸ πνεῦμα πορευόμενον ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον.

¹³ Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζώων ὄρασις ὡς ἀνθράκων πυρός καιομένων, ὡς ὄψις λαμπάδων συστρεφομένων ἀναμέσον τῶν ζώων, καὶ φέγγος τοῦ πυρός, καὶ ἐκ τοῦ πυρός ἐξεπορεύετο ἀστραπή.

¹⁵ Καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ τροχὸς εἷς ἐπὶ τῆς γῆς ἐχόμενος τῶν ζώων τοῖς τέσσαρσι. ¹⁶ Καὶ τὸ εἶδος τῶν τροχῶν ὡς εἶδος θαρσεῖς· καὶ ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσι· καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν καθὼς ἂν εἴη τροχὸς ἐν τροχῷ. ¹⁷ Ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο· οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ, ¹⁸ οὐδ' οἱ νῶτοι αὐτῶν· καὶ ὕψος ἦν αὐτοῖς· καὶ ἶδον αὐτὰ, καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσι.

¹⁹ Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ ζῶα, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ ζῶα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξήρουντο οἱ τροχοί. ²⁰ Οὐ ἂν ἦν ἡ νεφέλη, ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ πορεύεσθαι, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ καὶ ἐξήρουντο σὺν αὐτοῖς, διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν τοῖς τροχοῖς. ²¹ Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ εἰστήκεισαν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξήρουντο σὺν αὐτοῖς, ὅτι πνεῦμα ζωῆς ἦν ἐν τοῖς τροχοῖς.

²² Καὶ ὁμοίωμα ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν τῶν ζώων ὡσεὶ στερέωμα, ὡς ὄρασις κρυστάλλου, ἐκτεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπάνωθεν. ²³ Καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, περυσσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ, ἐκάτω δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν. ²⁴ Καὶ ἦκουον τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ, ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ· καὶ ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ, κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν.

²⁵ Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ὑπεράνωθεν τοῦ στερεώματος τοῦ ὄντος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν, ²⁶ ὡς ὄρασις λίθου σαπφείρου, ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν. ²⁷ Καὶ ἶδον ὡς ὄψιν ἠλέκτρον ἀπὸ ὀράσεως ὀσφύος καὶ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ ὀράσεως ὀσφύος καὶ ἔως κάτω ἶδον ὄρασιν πυρός, καὶ τὸ φέγγος αὐτοῦ κύκλω, ²⁸ ὡς ὄρασις τόξου ὅταν ἦ ἐν τῇ νεφέλῃ ἐν ἡμέραις βετοῦ, οὕτως ἡ στάσις τοῦ φέγγους κυκλόθεν.

2

¹ Αὕτη ἡ ὄρασις ὁμοιώματος δόξης Κυρίου· καὶ ἶδον, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἤκουσα φωνὴν λαλοῦντος· καὶ εἶπε πρὸς μὲ, υἱὲ ἀνθρώπου, στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, καὶ λαλήσω πρὸς σέ·

² Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμέ πνεῦμα, καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ ἐξῆρέ με, καὶ ἔστησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος πρὸς μὲ. ³ Καὶ εἶπε πρὸς μὲ, υἱὲ ἀνθρώπου,

ἐξαποστέλλω ἐγὼ σε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, τοὺς παραπικραίνοντας με, οἵτινες παρεπίκρανάν με, αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ⁴ Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος, ⁵ ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ, καὶ γινώσκονται ὅτι προφήτης εἶ σὺ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

⁶ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῆς αὐτούς, μηδὲ ἐκστῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· διότι παροιστηρήσουσι, καὶ ἐπισυστήσονται ἐπὶ σέ κύκλω, καὶ ἐν μέσῳ σκορπίων σὺ κατοικεῖς· τοὺς λόγους αὐτῶν μὴ φοβηθῆς, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκστῆς, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ. ⁷ Καὶ λαλήσεις τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσιν, ὅτι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ.

⁸ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἄκουε τοῦ λαλοῦντος πρὸς σέ, μὴ γίνου παραπικραίνων, καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων· χάνε τὸ στόμα σου, καὶ φάγε ὃ ἐγὼ δίδωμί σοι. ⁹ Καὶ ἴδου, καὶ ἴδου χεῖρ ἐκτεταμένη πρὸς με, καὶ ἦν ἐν αὐτῇ κεφαλὴς βιβλίου. ¹⁰ Καὶ ἀνείλησεν αὐτὴν ἐνώπιόν μου, καὶ ἦν ἐν αὐτῇ γεγραμμένα τὰ ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὀπίσω· καὶ ἐγγεγραπτο θρήνος καὶ μέλος καὶ οὐαί.

3

¹ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, κατάφαγε τὴν κεφαλίδα ταύτην, καὶ πορεύθητι καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ² Καὶ διήνοιξε τὸ στόμα μου, καὶ ἐψώμισέ με τὴν κεφαλίδα.

³ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, τὸ στόμα σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης τῆς δεδομένης εἰς σέ· καὶ ἔφαγον αὐτὴν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ στόματί μου, ὡς μέλι γλυκάζον.

⁴ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, βάδιζε καὶ εἰσελθε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς· ⁵ Διότι οὐ πρὸς λαὸν βαθύγλωσσον σὺ ἐξαποστέλλῃ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ· ⁶ Οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἄλλοφώνους ἢ ἄλλογλώσσους, οὐδὲ στιβαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας, ὧν οὐκ ἀκούση τοὺς λόγους· καὶ εἰ πρὸς τοιοῦτους ἐξαπέστειλά σε, οὗτοι ἂν εἰσήκουσάν σου. ⁷ Ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ οὐ μὴ θελήσουσιν εἰσακοῦσαί σου, διότι οὐ βούλονται εἰσακοῦειν μου, ὅτι πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ φιλόνηκοί εἰσι καὶ σκληροκάρδιοι. ⁸ Καὶ ἴδου δέδωκα τὸ πρόσωπόν σου δυνατὸν κατέναντι τῶν προσώπων αὐτῶν, καὶ τὸ νίκός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ νίκους αὐτῶν· ⁹ Καὶ ἔσται διαπαντὸς κραταιότερον πέτρας· μὴ φοβηθῆς ἀπ' αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ.

¹⁰ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, πάντας τοὺς λόγους οὓς λελάληκα μετὰ σοῦ, λάβε εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τοῖς ὠσί σου ἄκουε. ¹¹ Καὶ βάδιζε, εἰσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σοῦ, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσι.

¹² Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἦκουσα κατόπισθέν μου φωνὴν σειμοῦ μεγάλου, εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. ¹³ Καὶ ἴδου φωνὴν τῶν πτερυγῶν τῶν ζῶων πτερουσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν, καὶ φωνὴ τῶν τροχῶν ἐχομένη αὐτῶν, καὶ φωνὴ τοῦ σειμοῦ. ¹⁴ Καὶ τὸ πνεῦμα ἐξῆρέ με, καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὄρμῃ τοῦ πνεύματός μου, καὶ χεῖρ Κυρίου ἐγένετο ἐπ' ἐμέ κραταιά.

¹⁵ Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος, καὶ περιῆλθον τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ τοὺς ὄντας ἐκεῖ· καὶ ἐκάθισα ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρας, ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

¹⁶ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁷ υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ ἀκούση ἐκ στόματός μου λόγον, καὶ διαπειλήση αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ. ¹⁸ Ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ, θανάτῳ θανατωθήσῃ· καὶ οὐ διεστείλω αὐτῷ τοῦ διαστείλασθαι τῷ ἀνόμῳ, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ, τοῦ ζῆσαι αὐτόν· ὁ ἄνομος ἐκείνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. ¹⁹ Καὶ σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν σου ῥύσῃ.

²⁰ Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ τῶν δικαιοσυλῶν αὐτοῦ, καὶ ποιήσει παράπτωμα, καὶ δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀποθανεῖται, ὅτι οὐ διεστείλω αὐτῷ· καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. ²¹ Σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ τοῦ μὴ ἀμαρτεῖν, καὶ αὐτὸς μὴ ἀμάρτη, ὁ δίκαιος ζωῆ ζήσεται, ὅτι διεστείλω αὐτῷ, καὶ σὺ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν ῥύσῃ.

²² Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμέ χεῖρ Κυρίου· καὶ εἶπε πρὸς με, ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρὸς σέ.

²³ Καὶ ἀνέστην καὶ ἐξῆλθον πρὸς τὸ πεδίον· καὶ ἰδού ἐκεῖ δόξα Κυρίου εἰστήκει, καθὼς ἡ ὄρασις, καὶ καθὼς ἡ δόξα Κυρίου, ἦν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. ²⁴ Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμέ πνεῦμα, καὶ ἔσθησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἐλάλησε πρὸς με, καὶ εἶπε μοι, εἴσελθε, καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου σου. ²⁵ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδού δέδονται ἐπὶ σέ δεσμοί, καὶ δήσουσί σε ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκ μέσου αὐτῶν. ²⁶ Καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδῆσω, καὶ ἀποκωφωθήσῃ, καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἄνδρα ἐλέγχοντα, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί. ²⁷ Καὶ ἐν τῷ λαλεῖν με πρὸς σέ, ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτοὺς τάδε λέγει Κύριος, ὁ ἀκούων ἀκούετω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθεῖτω, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

4

¹ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ πλίνθον, καὶ θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου, καὶ διαγράψεις ἐπ' αὐτὴν πόλιν τὴν Ἱερουσαλήμ. ² Καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν περιοχὴν, καὶ οἰκοδομήσεις ἐπ' αὐτὴν προμαχώνας, καὶ περιβαλεῖς ἐπ' αὐτὴν χάρακα, καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν παρεμβολὰς, καὶ τάξεις τὰς βελοστοάσεις κύκλῳ. ³ Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν, καὶ θήσεις αὐτὸ τοίχῳ σιδηροῦν ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον τῆς πόλεως, καὶ ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἔσται ἐν συγκλεισμῷ, καὶ συγκλείσεις αὐτὴν· σημεῖόν ἐστι τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

⁴ Καὶ σὺ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερόν, καὶ θήσεις τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοῦ, κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἅς κοιμηθήσῃ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἐγὼ δέδωκά σοι τὰς ἀδικίας αὐτῶν ἐς ἀριθμὸν ἡμερῶν, ἐννενηκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ. ⁶ Καὶ συντελέσεις ταῦτα, καὶ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιόν, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰούδα τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν εἰς ἑνιαυτὸν τέθεικά σοι.

⁷ Καὶ εἰς τὸν συγκλεισμὸν Ἱερουσαλήμ ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου, καὶ τὸν βραχίονά σου στερεώσεις, καὶ προφητεύσεις ἐπ' αὐτήν. ⁸ Καὶ ἐγὼ ἰδού δέδωκα ἐπὶ σέ δεσμοὺς, καὶ μὴ στραφῆς ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐπὶ τὸ πλευρόν σου, ἕως οὗ συντελεσθῶσιν ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου.

⁹ Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ πυροὺς, καὶ κριθὰς, καὶ κύαμον, καὶ φακὸν, καὶ κέγγρον, καὶ ὄλυραν, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγγος ἐν ὄστράκινῳ, καὶ ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ εἰς ἄρτους· καὶ κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ἅς σὺ καθεύδεις ἐπὶ τοῦ πλευροῦ σου, ἐννενηκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας φάγεσαι αὐτά. ¹⁰ Καὶ τὸ βρώμά σου φάγεσαι ἐν σταθμῷ, εἴκοσι σίκλους τῆς ἡμέρας, ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά. ¹¹ Καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ πίσεις, καὶ τὸ ἔκτρον τοῦ εἶν ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ πίσεις. ¹² Καὶ ἐγκρυφίαν κρίθινον φάγεσαι αὐτὰ, ἐν βολβίτοις κόπρου ἀνθρωπίνης ἐγκρύψεις αὐτὰ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν.

¹³ Καὶ ἔρεῖς, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, οὕτως φάγονται οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἀκάθαρτα ἐν τοῖς ἔθνεσι. ¹⁴ Καὶ εἶπα, μηδαμῶς Κύριε Θεέ Ἰσραὴλ· εἰ ἡ ψυχὴ μου οὐ μεμιάνηται ἐν ἀκαθαρσίᾳ, καὶ θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ βέβρωκα ἀπὸ γενέσεώς μου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου πᾶν κρέας ἔωλον.

¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς με, ἰδού δέδωκά σοι βόλβιτα βοῶν ἀντὶ τῶν βολβίτων τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς ἄρτους σου ἐπ' αὐτῶν.

¹⁶ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδού ἐγὼ συντρίβω στήριγμα ἄρτου ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ φάγονται ἄρτον ἐν σταθμῷ καὶ ἐν ἐνδείᾳ, καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίνονται. ¹⁷ Ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου καὶ ὕδατος· καὶ ἀφανισθῆσεται ἄνθρωπος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἐντακῆσονται ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν.

5

¹ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν ὀξεῖαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως, κτήση αὐτὴν σεαυτῷ, καὶ ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου, καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνά σου· καὶ λήψῃ ζυγὸν σταθμίων, καὶ διαστήσεις αὐτούς. ² Τὸ τέταρτον ἐν πυρὶ ἀνακαύσεις ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ· καὶ λήψῃ τὸ τέταρτον, καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς· καὶ τὸ τέταρτον κατακόψεις ἐν ῥομφαίᾳ κύκλῳ αὐτῆς· καὶ τὸ τέταρτον διασκορπεῖς τῷ πνεύματι· καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν.

³ Καὶ λήψη ἐκείθεν ὀλίγους ἐν ἀριθμῷ, καὶ συμπεριλήψη αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου.
⁴ Καὶ ἐκ τούτων λήψη ἔτι, καὶ ῥίψεις αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ πυρὸς, καὶ κατακαύσεις αὐτοὺς ἐν πυρὶ· ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται πῦρ· καὶ ἔρεϊς παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ,

⁵ Τάδε λέγει Κύριος, αὕτη ἡ Ἱερουσαλήμ, ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέθεικα αὐτὴν, καὶ τὰς κύκλω αὐτῆς χώρας.
⁶ Καὶ ἔρεϊς τὰ δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά μου τῶν χωρῶν τῶν κύκλω αὐτῆς· διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς.

⁷ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλω ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποίησατε, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλω ὑμῶν οὐ πεποικατε, ⁸ διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, καὶ ποιήσω ἐν μέσῳ σου κρίμα ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν.
⁹ Καὶ ποιήσω ἐν σοὶ ἃ οὐ πεποίηκα, καὶ ἃ οὐ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι κατὰ πάντα τὰ βδελύγματά σου.
¹⁰ Διατοῦτο πατέρες φάγονται τέκνα ἐν μέσῳ σου, καὶ τέκνα φάγονται πατέρας· καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα, καὶ διασκορπιῶ πάντα τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα ἄνεμον.

¹¹ Διατοῦτο, ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ἢ μὴν ἀνθ' ὧν τὰ ἅγια μου ἐμίανας ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασί σου, κἀγὼ ἀπώσομαί σε, οὐ φείσεται μου ὁ ὀφθαλμὸς, κἀγὼ οὐκ ἐλεήσω.
¹² Τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται ἐν μέσῳ σου, καὶ τὸ τέταρτόν σου εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτοὺς, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλω σου, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν.

¹³ Καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυμὸς μου, καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπιγνώση, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα ἐν ζήλῳ μου, ἐν τῷ συντελέσαι με τὴν ὀργήν μου ἐπ' αὐτούς.

¹⁴ Καὶ θήσομαί σε εἰς ἔρημον, καὶ τὰς θυγατέρας σου κύκλω σου ἐνώπιον παντὸς διοδούντος.
¹⁵ Καὶ ἔση στενακτὴ καὶ δηλαίστη ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλω σου, ἐν τῷ ποιῆσαι με ἐν σοὶ κρίματα ἐν ἐκδικήσει θυμοῦ μου· ἐγὼ Κύριος λελάληκα.
¹⁶ Καὶ ἐν τῷ ἀποστεῖλαι με βολίδας τοῦ λιμοῦ ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔσονται εἰς ἔκλειψιν, καὶ συντριψῶ στήριγμα ἄρτου σου.
¹⁷ Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σέ λιμὸν καὶ θηρία πονηρὰ, καὶ τιμωρήσομαί σε, καὶ θάνατος καὶ αἷμα διελεύσονται ἐπὶ σέ, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐπὶ σέ κυκλόθεν· ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

6

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὰ, ³ καὶ ἔρεϊς,

τὰ ὄρη Ἰσραὴλ ἀκούσατε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξι καὶ ταῖς νάπαις, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάω ἐφ' ὑμᾶς ῥομφαίαν, καὶ ἐξολοθρευθήσεται τὰ ὑψηλὰ ὑμῶν.
⁴ Καὶ συντριβήσονται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ καταβαλῶ τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν εἰδώλων ὑμῶν, ⁵ καὶ διασκορπιῶ τὰ ὄστα ὑμῶν κύκλω τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν, ⁶ καὶ ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν· αἱ πόλεις ἐξερημωθήσονται, καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀφανισθήσεται, ὅπως ἐξολοθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ συντριβήσονται τὰ εἶδωλα ὑμῶν, καὶ ἐξαρθῇ τὰ τεμένη ὑμῶν.
⁷ Καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

⁸ Ἐν τῷ γενέσθαι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζομένους ἐκ ῥομφαίας ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώραις, ⁹ καὶ μνησθήσονταιί μου οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἠχμαλτεύθησαν ἐκεῖ· ὁμώμοκα τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορνεύσει ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· καὶ κόφονται πρόσωπα αὐτῶν ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν.
¹⁰ Καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

¹¹ Τάδε λέγει Κύριος, κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψόφησον τῷ ποδὶ, καὶ εἶπὸν, εὔγε εὔγε, ἐπὶ πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν οἴκου Ἰσραὴλ· ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ἐν λιμῷ πεσοῦνται.
¹² Ὁ ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται, ὁ δὲ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσεται· καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται· καὶ συντελέσω τὴν ὀργήν μου ἐπ' αὐτούς.

¹³ Καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύκλω τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν· ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν, καὶ ὑποκάτω δένδρου συσκίου, οὗ ἔδωκαν ἐκεῖ ὄσμην εὐωδίας πᾶσι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.
¹⁴ Καὶ ἐκτενῶ τὴν χειρά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ θήσομαι τὴν γῆν εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς ὄλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου Δεβλαθὰ ἐκ πάσης τῆς κατοικεσίας αὐτῶν· ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

7

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου εἰπόν, τάδε λέγει Κύριος,

Τῆ γῆ τοῦ Ἰσραὴλ πέρασ ἦκει, τὸ πέρασ ἦκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρυγας τῆς γῆς. ³ Ἦκει τὸ πέρασ ⁴ ἐπὶ σέ τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν· ἦκει ὁ καιρὸς, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα, οὐ μετὰ θορύβων, οὐδὲ μετὰ ὀδίνων.

⁵ Νῦν ἐγγύθεν ἐκχεῶ τὴν ὄργην μου ἐπὶ σέ, καὶ συντελέσω τὸν θυμὸν μου ἐν σοί, καὶ κρινῶ σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σέ πάντα τὰ βδελύγματά σου, ⁶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι τὰς ὁδοὺς σου ἐπὶ σέ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσονται, καὶ ἐπιγνώσῃ, διότι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ τύπτων. ⁷ Νῦν τὸ πέρασ πρὸς σέ, καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπὶ σέ, καὶ ἐκδικήσω ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σέ πάντα τὰ βδελύγματά σου, ⁸ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι τὴν ὁδὸν σου ἐπὶ σέ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ Κύριος.

⁹ Διότι τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ τὸ πέρασ ἦκει.

¹⁰ Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα Κυρίου· εἰ καὶ ἡ ῥάβδος ἤνθηκεν, ἡ ὕβρις ἐξαναέστηκε, ¹¹ καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου, καὶ οὐ μετὰ θορύβου, οὐδὲ μετὰ σπουδῆς. ¹² Ἦκει ὁ καιρὸς, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα· ὁ κτώμενος μὴ χαιρέτω, καὶ ὁ πωλὼν μὴ θρηνεῖτω. ¹³ Διότι ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα οὐκέτι μὴ ἐπιστρέψει, καὶ ἀνθρωπος ἐν ὀφθαλμῷ ζωῆς αὐτοῦ οὐ κρατήσεται. ¹⁴ Σαλπίσατε ἐν σάλπιγγι, καὶ κρίνατε τὰ σύμπαντα. ¹⁵ Ὁ πόλεμος ἐν ῥομφαίᾳ ἐξῴθεν, καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἐξῴθεν· ὁ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει, τοὺς δ' ἐν τῇ πόλει λιμὸς καὶ θάνατος συντελέσει.

¹⁶ Καὶ ἀνασθῆσονται οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων· καὶ πάντας ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ. ¹⁷ Πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μῆροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ. ¹⁸ Καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ καλύψει αὐτοὺς θάμβος· καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνῃ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα. ¹⁹ Τὸ ἀργύριον αὐτῶν ῥιφήσεται ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ὑπεροφθήσεται· αἱ ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν οὐ μὴ πληρωθῶσι, διότι βάσανος τῶν ἀδικῶν αὐτῶν ἐγένετο. ²⁰ Ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτὰ, καὶ εἰκόνας τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν· ἔνεκεν τούτου δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀκαθαρσίαν.

²¹ Καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, τοῦ διαρπάσαι αὐτὰ, καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς γῆς εἰς σκύλα, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτὰ. ²² Καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ μianοῦσι τὴν ἐπισκοπὴν μου, καὶ εἰσελεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτὰ. ²³ Καὶ ποιήσουσι φουρμὸν· διότι ἡ γῆ πλήρης λαῶν, καὶ ἡ πόλις πλήρης ἀνομίας. ²⁴ Καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα τῆς ἰσχύος αὐτῶν, καὶ μianθῆσεται τὰ ἅγια αὐτῶν. ²⁵ Καὶ ἐξιλασμός ἦξει, καὶ ζητήσεται εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται. ²⁶ Οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ ἔσται· καὶ ἀγγελία ἐπὶ ἀγγελίαν ἔσται· καὶ ζητηθήσεται ὄρασις ἐκ προφήτου, καὶ νόμος ἀπολείται ἐξ ἱερέως, καὶ βουλή ἐκ πρεσβυτέρων. ²⁷ Ἄρχων ἐνδύσεται ἀφανισμόν, καὶ αἱ χεῖρες τοῦ λαοῦ τῆς γῆς παραλυθήσονται· κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτοὺς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

8

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔκτῳ ἔτει ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί, πέμπτη τοῦ μηνὸς, ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ οἱ πρεσβύτεροὶ Ἰούδα ἐκάθηντο ἐνώπιόν μου· καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμέ χεῖρ Κυρίου. ² Καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁμοίωμα ἀνδρὸς, ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καὶ ἕως κάτω πύρ, καὶ ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, ὑπεράνω αὐτοῦ ὡς ὄρασις ἠλέκτρου. ³ Καὶ ἐξέτεινεν ὁμοίωμα χειρὸς, καὶ ἀνέλαβέ με τῆς κορυφῆς μου, καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγέ με εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ὀράσει Θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης τῆς βλεπούσης εἰς Βορρᾶν, οὗ ἦν ἡ στήλη τοῦ κτωμένου. ⁴ Καὶ ἰδοὺ ἦν ἐκεῖ δόξα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ὄρασιν ἣν ἶδον ἐν τῷ πεδίῳ.

⁵ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου πρὸς Βορρᾶν· καὶ ἀνέβλεψα τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πρὸς Βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ ἀπὸ Βορρᾶ ἐπὶ τὴν πύλην τὴν πρὸς ἀνατολάς, ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, ἐώρακας τί οὗτοι ποιοῦσιν· ἀνομίας μεγάλας ποιοῦσιν ὧδε τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἁγίων μου· καὶ ἔτι ὄψει ἀνομίας μείζονας.

⁷ Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς αὐλῆς. ⁸ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, ὄρυσον· καὶ ὠρυξά, καὶ ἰδοὺ θύρα. ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς με, εἰσελθε, καὶ ἴδε τὰς ἀνομίας

ἄς οὗτοι ποιούσιν ὧδε. ¹⁰ Καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ μάταια βδελύγματα, καὶ πάντα τὰ εἰδωλα οἴκου Ἰσραὴλ διαγεγραμμένα ἐπ' αὐτοὺς κύκλω. ¹¹ Καὶ ἔβδωμήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ Ἰεχονίας ὁ τοῦ Σαφὰν ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰστήκει πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἕκαστος θυμιατήριον αὐτοῦ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἡ ἀτιμία τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινε. ¹² Καὶ εἶπε πρὸς με, ἑώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου, ἃ οἱ πρεσβύτεροι οἴκου Ἰσραὴλ ποιούσιν, ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ κοιτῶνι τῷ κρυπτῷ αὐτῶν, διότι εἶπαν, οὐχ ὄρα ὁ Κύριος, ἐγκαταλέλοιπε Κύριος τὴν γῆν.

¹³ Καὶ εἶπε πρὸς με, ἔτι ὄψει ἀνομίας μεζζοντας ἄς οὗτοι ποιούσι. ¹⁴ Καὶ εἰσῆγάγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυναικες καθήμεναι ἠρηνουῦσαι τὸν Θαμμούζ. ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου ἑώρακας, καὶ ἔτι ὄψει ἐπιτηδεύματα μεζζονα τούτων.

¹⁶ Καὶ εἰσῆγάγέ με εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἐπὶ τῶν προθύρων τοῦ ναοῦ Κυρίου ἀναμέσον τῶν αἰλᾶμ, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου, ὡς εἴκοσι ἄνδρες τὰ ὀπίσθια αὐτῶν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι, καὶ οὗτοι προσκυνοῦσι τῷ ἡλίῳ. ¹⁷ Καὶ εἶπε πρὸς με, ἑώρακας υἱὲ ἀνθρώπου· μὴ μικρα τῷ οἴκῳ Ἰούδα τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας ἄς πεποιήκασιν ὧδε; διότι ἐπλησαν τὴν γῆν ἀνομίας· καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ὡς μυκτηρίζοντες. ¹⁸ Καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω.

9

¹ Καὶ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὦτά μου φωνὴ μεγάλη, λέγων, ἤγγικεν ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως· καὶ ἕκαστος εἶχε τὰ σκευὴ τῆς ἐξολοθρεύσεως ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ἰδοὺ ἕξ ἄνδρες ἤρχοντο ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς ὑψηλῆς τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν, καὶ ἑκάστου πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ εἷς ἀνὴρ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐνδεδυκὼς ποδήρη, καὶ ζῶν σαφείρου ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον καὶ ἔστησαν ἐχόμενοι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χάλκου. ³ Καὶ δόξα Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ἀνέβη ἀπὸ τῶν χερουβὶμ, ἡ οὐσα ἐπ' αὐτῶν, εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου·

⁴ Καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκὸτα τὸν ποδήρη, ὃς εἶχεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὴν ζώνην, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, δίελθε μέσην Ἰερουσαλήμ, καὶ δὸς σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων καὶ τῶν κατοδυνωμένων ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις ταῖς γινομέναις ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁵ Καὶ τούτοις εἶπε ἀκουσόντός μου, πορευέσθε ὅπισθον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ κόπτετε, καὶ μὴ φειδέσθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ μὴ ἐλεήσητε. ⁶ Πρεσβύτερον καὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ νῆπια καὶ γυναῖκας ἀποκτείνετε εἰς ἐξάλειψιν· ἐπὶ δὲ πάντα ἐφ' οὓς ἐστὶ τὸ σημεῖον, μὴ ἐγγίσητε· ἀπὸ τῶν ἀγίων μου ἄρξασθε.

Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πρεσβυτέρων οἱ ἦσαν ἕσω ἐν τῷ οἴκῳ. ⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, μιάνετε τὸν οἶκον, καὶ πλήσατε τὰς ὁδοὺς νεκρῶν ἐκπορευόμενοι, καὶ κόπτετε.

⁸ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν αὐτούς, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα, καὶ εἶπα, οἴμοι Κύριε, ἐξαλείφεις σὺ τοὺς καταλοιπούς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐκχέαι σε τὸν θυμὸν σου ἐπὶ Ἰερουσαλήμ; ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς με, ἀδικία τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ λαῶν πολλῶν, καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ ἀκαθαρσίας, ὅτι εἶπαν, ἐγκατέλιπε Κύριος τὴν γῆν, οὐκ ἐφορᾷ ὁ Κύριος. ¹⁰ Καὶ οὐ φείσεται μοι ὁ ὀφθαλμὸς, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα.

¹¹ Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὁ ἐνδεδυκὼς τὸν ποδήρη, καὶ ἐζωσμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἀπεκρίνατο λέγων, πεποίηκα καθὼς ἐνετείλω μοι.

10

¹ Καὶ ἰδον, καὶ ἰδοὺ ἐπάνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς τῶν χερουβὶμ, ὡς λίθος σαφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτῶν. ² Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκὸτα τὴν στολὴν, εἰσελθε εἰς τὸ μέσον τῶν τροχῶν, τῶν ὑποκάτω τῶν χερουβὶμ, καὶ πλήσον τὰς δράκας σου ἀνθράκων πυρὸς ἐκ μέσου τῶν χερουβὶμ, καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον ἐμοῦ.

³ Καὶ τὰ χερουβὶμ εἰστήκει ἐκ δεξιῶν τοῦ οἴκου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ ἡ νεφέλη ἐπλησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. ⁴ Καὶ ἀπῆρεν ἡ δόξα Κυρίου ἀπὸ τῶν χερουβὶμ εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου, καὶ ἐπλησε τὸν οἶκον ἡ νεφέλη· καὶ ἡ αὐλὴ

ἐπλήσθη τοῦ φέγγους τῆς δόξης Κυρίου. ⁵ Καὶ φωνῆ τῶν πτερυγῶν τῶν χερουβὶμ ἠκούετο ἕως τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, ὡς φωνῆ Θεοῦ σαβδαὶ λαλοῦντος.

⁶ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλεσθαι αὐτὸν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκῶτι τὴν στολὴν τὴν ἀγίαν, λέγων, λάβε πῦρ ἐκ μέσου τῶν τροχῶν ἐκ μέσου τῶν χερουβὶμ, καὶ εἰσήλθε καὶ ἕστη ἐχόμενος τῶν τροχῶν. ⁷ Καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς μέσον τοῦ πυρὸς τοῦ οὗτος εἰς μέσον τῶν χερουβὶμ, καὶ ἔλαβε, καὶ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐνδεδυκῶτος τὴν στολὴν τὴν ἀγίαν, καὶ ἔλαβε καὶ ἐξήλθε.

⁸ Καὶ ἴδον τὰ χερουβὶμ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πτερυγῶν αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τροχοὶ τέσσαρες εἰστήκεισαν ἐχόμενοι τῶν χερουβὶμ· τροχὸς εἷς ἐχόμενος χερουβὶ ἐνός· καὶ ἡ ὄψις τῶν τροχῶν, ὡς ὄψις λίθου ἀνθρακος. ¹⁰ Καὶ ὄψις αὐτῶν ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσιν, ὃν τρόπον ὅταν ἦ τροχὸς ἐν μέσῳ τροχοῦ. ¹¹ Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, εἰς τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά· ὅτι εἰς ὃν ἂν τόπον ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ μία, ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά. ¹² Καὶ οἱ ὠτοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσι τροχοῖς, ¹³ τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη Γελεγὲλ ἀκούοντός μου. ¹⁵ Καὶ τὰ χερουβὶμ ἦσαν τοῦτο τὸ ζῶον ὃ ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ.

¹⁶ Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ χερουβὶμ, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ, καὶ οὗτοι ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν τοῦ μετεωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς, οὐκ ἐπέστρεφον οἱ τροχοὶ αὐτῶν. ¹⁷ Ἐν τῷ ἐστάναι αὐτά, εἰστήκεισαν· καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτά, μετεωρίζοντο μετ' αὐτῶν· διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἦν.

¹⁸ Καὶ ἐξήλθε δόξα Κυρίου ἀπὸ τοῦ οἴκου, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ χερουβὶμ. ¹⁹ Καὶ ἀνέλαβον τὰ χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἐμετεωρίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιον ἐμοῦ· ἐν τῷ ἐξελεῖν αὐτά, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἕστησαν ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς ἀπέναντι, καὶ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἦν ἐπ' αὐτῶν ὑπεράνω.

²⁰ Τοῦτο τὸ ζῶον ἐστὶν ὃ ἴδον ὑποκάτω Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ, καὶ ἔγνωσαν ὅτι χερουβὶμ ἐστί. ²¹ Τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἐνὶ, καὶ ὀκτὼ πτέρυγες τῷ ἐνὶ, καὶ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερυγῶν αὐτῶν. ²² Καὶ ὁμοίως τῶν προσώπων αὐτῶν, ταῦτα τὰ πρόσωπά ἐστὶν ἃ ἴδον ὑποκάτω τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Χοβάρ· καὶ αὐτὰ ἕκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐπορεύοντο.

11

¹ Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πόλιν τοῦ οἴκου Κυρίου τὴν κατέναντι, τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τῶν προθύρων τῆς πύλης ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες, καὶ ἴδον ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν Ἰεχουϊαν τὸν τοῦ Ἐζερ, καὶ Φαλτίαν τὸν τοῦ Βααίου, τοὺς ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ.

² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια καὶ βουλευόμενοι βουλὴν πονηρὰν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. ³ Οἱ λέγοντες, οὐχὶ προσφάτως ὠκοδόμηνται αἱ οἰκίαι; αὕτη ἐστὶν ὁ λέβηθ, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα. ⁴ Διατοῦτο προφήτευσον ἐπ' αὐτούς, προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου. ⁵ Καὶ ἔπεσεν ἐπ' ἐμέ πνεῦμα Κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς με, λέγε,

Τάδε λέγει Κύριος, οὕτως εἶπατε οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἐγὼ ἐπίσταμαι. ⁶ Ἐπληθύνετε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐνεπλήσατε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τραυματιῶν. ⁷ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, τοὺς νεκροὺς ὑμῶν οὐδ' ἐπατάξατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσι τὰ κρέα, αὕτη δὲ ὁ λέβηθ ἐστὶ, καὶ ὑμᾶς ἐξάξω ἐκ μέσου αὐτῆς. ⁸ Ῥομφαίαν φοβεῖσθε, καὶ Ῥομφαίαν ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς, λέγει Κύριος. ⁹ Καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς, καὶ παραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἀλλοτριῶν, καὶ ποιήσω ἐν ὑμῖν κρίματα, ¹⁰ ἐν Ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, ἐπὶ τῶν ὀρέων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

¹³ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προφητεύειν με, καὶ Φαλτίαν ὁ τοῦ Βααίου ἀπέθανε· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπα, οἶμοι οἶμοι Κύριε, εἰς συντέλειαν ποιεῖς σὺ τοὺς καταλοιπούς τοῦ Ἰσραὴλ; ¹⁴ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁵ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ συντετέλεσται, οἳ εἶπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κληρονομίαν. ¹⁶ Διατοῦτο εἰπόν,

Τάδε λέγει Κύριος, ὅτι ἀπόσωμαι αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πάσαν γῆν, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ἀγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις, οὗ ἂν εἰσέλθωσιν ἐκεῖ. ¹⁷ Διατοῦτο εἶπον, τάδε λέγει Κύριος, καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐν αὐταῖς· καὶ δώσω αὐτοῖς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ.

¹⁸ Καὶ εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ ἐξαροῦσι πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς ἐξ αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἐτέραν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκσπάσω τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν, καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην· ²⁰ Ὅπως ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύονται, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσωνται καὶ ποιῶσιν αὐτὰ, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν.

²¹ Καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὡς ἡ καρδία αὐτῶν ἐπορεύετο, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει Κύριος.

²² Καὶ ἐξῆραν τὰ χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχώμενοι αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτὰ ὑπεράνω αὐτῶν. ²³ Καὶ ἀνέβη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ μέσης τῆς πόλεως, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ ὄρους ὃ ἦν ἀπέναντι τῆς πόλεως.

²⁴ Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἠγαγέ με εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ὁράσει ἐν πνεύματι Θεοῦ· καὶ ἀνέβην ἀπὸ τῆς ὁράσεως ἧς ἴδον. ²⁵ Καὶ ἐλάλησα πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου οὓς ἔδειξέ μοι.

12

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἱ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέπειν, καὶ οὐ βλέπουσι, καὶ ὧτα ἔκπορεύεται τοῦ ἀκοῦειν, καὶ οὐκ ἀκούουσι, διότι οἴκος παραπικραίνων ἐστί.

³ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, ποιήσον σεαυτῷ σκευὴ αἰχμαλωσίας ἡμέρας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αἰχμαλωτευθήσῃ ἐκ τοῦ τόπου σου εἰς ἕτερον τόπον ἐνώπιον αὐτῶν, ὅπως ἴδωσι διότι οἴκος παραπικραίνων ἐστί. ⁴ Καὶ ἐξοίσεις τὰ σκευὴ σου σκευὴ αἰχμαλωσίας ἡμέρας κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξελεύσῃ ἐσπέρας, ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος ἐνώπιον αὐτῶν. ⁵ Διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ διεξελεύσῃ δι' αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτῶν· ⁶ ἐπ' ὧμων ἀναληφθήσῃ, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσῃ, τὸ πρόσωπόν σου συγκαλύψεις, καὶ οὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν, διότι τέρας δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ.

⁷ Καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατό μοι· καὶ σκευὴ ἐξήνεγκα αἰχμαλωσίας ἡμέρας, καὶ ἐσπέρας διώρυξα ἐμαυτῷ τὸν τοῖχον, καὶ κεκρυμμένος ἐξῆλθον, ἐπ' ὧμων ἀνελήφθην ἐνώπιον αὐτῶν. ⁸ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου τοπρῶν πρὸς με, λέγων, ⁹ υἱὲ ἀνθρώπου, οὐκ εἶπαν πρὸς σὲ ὁ οἴκος τοῦ Ἰσραὴλ, οἴκος ὁ παραπικραίνων, τί σὺ ποιεῖς; ¹⁰ Εἶπον πρὸς αὐτοὺς,

Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγοῦντος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ, οἱ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ¹¹ εἶπον, ὅτι ἐγὼ τέρατα ποιῶ· ὃν τρόπον πεποίηκα, οὕτως ἔσται αὐτῷ· ἐν μετοικεσίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται. ¹² Καὶ ὁ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπ' ὧμων ἀρθήσεται, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσεται διὰ τοῦ τοῖχου, καὶ διορύξει τοῦ ἐξελθεῖν αὐτὸν δι' αὐτοῦ, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ συγκαλύψει, ὅπως μὴ ὁραθῇ ὀφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν γῆν οὐκ ὄψεται. ¹³ Καὶ ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου, καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται, καὶ ἐκεῖ τελευτήσει. ¹⁴ Καὶ πάντας τοὺς κύκλω αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀντιλαβνομένους αὐτοῦ, διασπερῶ εἰς πάντα ἄνεμον, καὶ ῥομφαίαν ἐκκενώσω ὅπως αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ διασκορπίσει με αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις.

¹⁶ Καὶ ὑπολείψομαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας, καὶ ἐκ λιμοῦ, καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως ἐκδιηγῶνται πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ εἰσῆλθοσαν ἐκεῖ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

¹⁷ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁸ υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν ἄρτον σου μετὰ ὀδύνης φάγεσαι, καὶ τὸ ὕδωρ μετὰ βασάνου καὶ θλίψεως πίσεις. ¹⁹ Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τῆς γῆς, τάδε λέγει Κύριος τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, τοὺς ἄρτους αὐτῶν μετὰ ἐνδειας φάγονται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίνονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ γῆ συν πληρώματι αὐτῆς· ἐν ἀσβεβίᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ²⁰ Καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικοῦμεναι ἐξερρημωθήσονται, καὶ ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν ἔσται, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

²¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ²² υἱὲ ἀνθρώπου, τίς ἡ παραβολὴ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, λέγοντες, μακραὶ αἱ ἡμέραι, ἀπόλωλεν ὄρασις; ²³ Διατοῦτο εἶπὸν πρὸς αὐτούς,

Τάδε λέγει Κύριος, καὶ ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσι τὴν παραβολὴν ταύτην οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι λαλήσεις πρὸς αὐτούς, ἠγγίκασιν αἱ ἡμέραι, καὶ λόγος πάσης ὄρασεως. ²⁴ Ὅτι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα ὄρασις ψευδῆς, καὶ μαντευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁵ Διότι ἐγὼ Κύριος λαλήσω τοὺς λόγους μου, λαλήσω καὶ ποιήσω, καὶ οὐ μὴ μῆκύνω ἔτι· ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν οἶκος ὁ παραπικραίνων, λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, λέγει Κύριος.

²⁶ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ²⁷ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ὁ παραπικραίνων, λέγοντες λέγουσιν, ἡ ὄρασις ἦν οὗτος ὄρα, εἰς ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς οὗτος προφητεύει. ²⁸ Διατοῦτο εἶπὸν πρὸς αὐτούς,

Τάδε λέγει Κύριος, οὐ μὴ μῆκύνωσιν οὐκέτι πάντες οἱ λόγοι μου, οὐς ἂν λαλήσω· λαλήσω καὶ ποιήσω, λέγει Κύριος.

13

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς προφήτας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ προφητεύσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἀκούσατε λόγον Κυρίου·

³ Τάδε λέγει Κύριος, οὐαὶ τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέπουσιν. ⁴ Ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προφήται σου, Ἰσραὴλ. ⁵ Οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι· καὶ συνήγαγον ποίμνια ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ· οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες, ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου, ⁶ βλέποντες ψευδῆ, μαντευόμενοι μάταια, οἱ λέγοντες, λέγει Κύριος, καὶ Κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν αὐτούς, καὶ ἤρξαντο τοῦ ἀναστήσαι λόγον. ⁷ Οὐχὶ ὄρασιν ψευδῆ ἐωράκατε; καὶ μαντείας ματαίας εἰρήκατε; ⁸ Καὶ διατοῦτο εἶπὸν,

Τάδε λέγει Κύριος, ἄνθ' ὧν οἱ λόγοι ὑμῶν ψευδεῖς, καὶ αἱ μαντεῖαι ὑμῶν μάταια, διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, λέγει Κύριος. ⁹ Καὶ ἐκτενώ τὴν χειρὰ μου ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς ὀρώντας ψευδῆ, καὶ τοὺς ἀποφθεγγομένους μάταια· ἐν παιδείᾳ τοῦ λαοῦ μου οὐκ ἔσονται, οὐδὲ ἐν γραφῇ οἴκου Ἰσραὴλ οὐ γραφήσονται, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται, καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος. ¹⁰ Ἄνθ' ὧν ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου, λέγοντες, εἰρήνη, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη· καὶ οὗτος οἰκοδομεῖ τοῖχον, καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτὸν, πεσεῖται.

¹¹ Εἶπὸν πρὸς τοὺς ἀλείφοντας, πεσεῖται, καὶ ἔσται υἱὸς κατακλύζων, καὶ δώσω λίθους πετροβόλους εἰς τοὺς ἐνδύσους αὐτῶν, καὶ πεσούναι, καὶ πνεῦμα ἐξαίρου, καὶ ῥαγήσεται. ¹² Καὶ ἰδοὺ πέπτωκεν ὁ τοῖχος, καὶ οὐκ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς, ποῦ ἔστιν ἡ ἀλοιφὴ ὑμῶν ἢν ἠλείψατε; ¹³ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, καὶ ῥήξω προὐν ἐξαίρουσαν μετὰ θυμοῦ, καὶ υἱὸς κατακλύζων ἐν ὀργῇ μου ἔσται· καὶ τοὺς λίθους τοὺς πετροβόλους ἐν θυμῷ ἐπάξω εἰς συντέλειαν. ¹⁴ Καὶ κατασκάψω τὸν τοῖχον ὃν ἠλείψατε, καὶ πεσεῖται· καὶ θήσω αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἀποκαλυφθήσεται τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται, καὶ συντελεσθήσεσθε μετ' ἐλέγχων, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

¹⁵ Καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀλείφοντας αὐτὸν, πεσεῖται· καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, οὐκ ἔστιν ὁ τοῖχος, οὐδὲ οἱ ἀλείφοντες αὐτὸν, ¹⁶ προφήται τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ προφητεύοντες ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ ὀρώντες αὐτῇ εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη, λέγει Κύριος.

¹⁷ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰς θυγατέρας τοῦ λαοῦ σου, τὰς προφητεύουσας ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτάς, ¹⁸ καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει Κύριος, οὐαὶ ταῖς συρραπτούσαις προσκεφάλαια ὑπὸ πάντα ἀγκῶνα χειρὸς, καὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, τοῦ διαστρέφειν ψυχὰς· αἱ ψυχὰς διεστράφησαν τοῦ λαοῦ μου· καὶ ψυχὰς περιποιούντο. ¹⁹ Καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν λαόν μου, ἔνεκεν δρακὸς κριθῶν, καὶ ἔνεκεν κλασμάτων ἄρτων, τοῦ ἀποκτεῖναι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν, καὶ τοῦ περιποιήσασθαι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ζῆσαι, ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς λαῷ εἰσακούοντι μάταια ἀποφθέγματα.

²⁰ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν, ἐφ' ἃ ὑμεῖς ἐκεῖ συστρέφετε ψυχὰς· καὶ διαρρήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων ὑμῶν, καὶ ἐξαποστελώ τὰς ψυχὰς ἃς ὑμεῖς ἐκστρέφετε τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς διασκορπισμόν. ²¹ Καὶ διαρρήξω τὰ ἐπιβόλαια ὑμῶν, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν χερσίν ὑμῶν εἰς συστροφήν· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

²² Ἄνθ' ὧν διεστρέφετε καρδίαν δικαίου, καὶ ἐγὼ οὐ διεστρεφον αὐτόν, καὶ τοῦ κατισχύσαι χεῖρας ἀνόμου τὸ καθόλου μὴ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρίας, καὶ ζῆσαι αὐτόν· ²³ Διατοῦτο ψευδῆ οὐ μὴ ἴδητε, καὶ μαντείας οὐ μὴ μαντεύσησθε ἔτι· καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ γνῶσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

14

¹ Καὶ ἦλθον πρὸς με ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἄνδρες τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. ² Καὶ ἐγένετο πρὸς με λόγος Κυρίου, λέγων, ³ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὴν κόλασιν τῶν ἀδικῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν· εἰ ἀποκρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς; ⁴ Διατοῦτο ἀλάησον αὐτοῖς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος, ἄνθρωπος ἀνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ὃς ἂν θῆ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξη πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ, ⁵ ὅπως πλαγιάσῃ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὰς καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλλοτριωμένας ἀπ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.

⁶ Διατοῦτο εἶπον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἐπιστρέφῃτε καὶ ἀποστρέψατε ἀπὸ τοῦ ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν. ⁷ Διότι ἄνθρωπος ἀνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν προσηλυτευόντων ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῆ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ θῆται τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξη πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην τοῦ ἐπερωτήσαι αὐτὸν ἐν ἐμοὶ, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ, ἐν ᾧ ἐνέχεται ἐν αὐτῷ. ⁸ Καὶ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ θήσομαι αὐτόν εἰς ἔρημον καὶ εἰς ἀφανισμόν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

⁹ Καὶ ὁ προφήτης ἐὰν πλανήσῃ καὶ λαλήσῃ, ἐγὼ Κύριος πεπλάνηκα τὸν προφήτην ἐκεῖνον, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ. ¹⁰ Καὶ λήψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν κατὰ τὸ ἀδικήμα τοῦ ἐπερωτῶντος, καὶ κατὰ τὸ ἀδικήμα ὁμοίως τῷ προφήτῃ ἔσται· ¹¹ Ὅπως μὴ πλανᾶται ἔτι ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μαιίνωνται ἔτι ἐν πᾶσι τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν· καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, λέγει Κύριος.

¹² Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹³ υἱὲ ἀνθρώπου, γῆ ἡ ἐὰν ἀμάρτη μοι τοῦ παραπεσεῖν παράπτωμα, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτήν, καὶ συντρίψω αὐτῆς στήριγμα ἄρτου, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτήν λιμὸν, καὶ ἐξαρῶ ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνη. ¹⁴ Καὶ ἐὰν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰῶβ, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθήσονται, λέγει Κύριος.

¹⁵ Ἐὰν καὶ θηρία πονηρὰ ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τιμωρήσομαι αὐτήν, καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμόν, οὐκ ἔσται ὁ διοδεύων ἀπὸ προσώπου τῶν θηρίων, ¹⁶ καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὦσι, ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, εἰ υἱοὶ ἢ θυγατέρες σωθήσονται, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται, ἢ δὲ γῆ ἔσται εἰς ὄλεθρον. ¹⁷ Ἡ καὶ ῥομφαία ἐὰν ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ εἴπω, ῥομφαία διελάθω διὰ τῆς γῆς, καὶ ἐξαρῶ ἐξ αὐτῶν ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, ¹⁸ καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, οὐ μὴ ῥύσσονται υἱοὺς οὐδὲ θυγατέρας, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται.

¹⁹ Ἡ καὶ θάνατον ἐπαποστελῶ ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμὸν μου ἐπ' αὐτήν ἐν αἵματι τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, ²⁰ καὶ Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰῶβ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ἐὰν υἱοὶ ἢ θυγατέρες ὑπολειφθῶσιν, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύσσονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν.

²¹ Τάδε λέγει Κύριος, ἐὰν δὲ καὶ τὰς τέσσαρας ἐκδικήσῃ μου τὰς πονηρίας, ῥομφαίαν, καὶ λιμὸν, καὶ θηρία πονηρὰ, καὶ θάνατον ἐξαποστείλω ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος· ²² Καὶ ἰδοὺ ὑπολειμμένοι ἐν αὐτῇ, οἱ ἀνασεωσμένοι αὐτῆς, οἱ ἐξάγουσιν ἐξ αὐτῆς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, ἰδοὺ ἐκπορεύονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ μεταμεληθήσεσθε ἐπὶ τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτήν. ²³ Καὶ παρακαλέσουσιν ὑμᾶς, διότι ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι οὐ μάτην πεποίηκα πάντα ὅσα ἐποίησα ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος.

15

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,
² Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, τί ἂν γένοιτο τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάντων τῶν ξύλων τῶν κλημάτων τῶν ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ; ³ Εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς ξύλον τοῦ ποιῆσαι εἰς ἐργασίαν; εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς πάσσαλον τοῦ κρεμάσαι ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκευός; ⁴ Πάρεξ ὁ πυρὶ δέδοται εἰς ἀνάλωσιν, τὴν κατ' ἐναυτὸν κάθαρσιν ἀπ' αὐτῆς ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ ἐκλείπει εἰς τέλος· μὴ χρήσιμον ἔσται εἰς ἐργασίαν; ⁵ Οὐδὲ ἔτι αὐτοῦ ὄντος ὀλοκλήρου οὐκ ἔσται εἰς ἐργασίαν; μὴ ὅτι ἐὰν καὶ πῦρ αὐτὸ ἀνάλωσιν εἰς τέλος, εἰ ἔτι ἔσται εἰς ἐργασίαν. ⁶ Διὰ τοῦτο εἶπὼν,
 Τάδε λέγει Κύριος, ὃν τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ ὃ δέδωκα αὐτὸ πυρὶ εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ. ⁷ Καὶ δώσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς· ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξελεῦσονται, καὶ πῦρ αὐτούς καταφάγεται, καὶ ἐπιγνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς. ⁸ Καὶ δώσω τὴν γῆν εἰς ἀφανισμόν, ἀνθ' ὧν παρέπεσον παραπτώματι, λέγει Κύριος.

16

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, διαμάρτυραι τῇ Ἱερουσαλὴμ τὰς ἀνομίας αὐτῆς, ³ καὶ ἐρεῖς,

Τάδε λέγει Κύριος τῇ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ρίζα σου καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ γῆς Χαναάν· ὁ πατήρ σου Ἀμορραῖος, καὶ ἡ μήτηρ σου Χετταία. ⁴ Καὶ ἡ γένεσίς σου ἐν ἡ ἡμέρᾳ ἐτέχθης, οὐκ ἔδισας τοὺς μαστοὺς σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐκ ἔλουσθης, οὐδὲ ἀλὶ ἠλίσθης, καὶ ἐν σπαραγμοῖς οὐκ ἐσπαργανώθης, ⁵ οὐδὲ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐπὶ σοί, τοῦ ποιῆσαι σοὶ ἐν ἐκ πάντων τούτων, τοῦ παθεῖν τι ἐπὶ σοί· καὶ ἀπερρίψης ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου τῆ σκολιότητι τῆς ψυχῆς σου ἐν ἡμέρᾳ ἧ ἐτέχθης.

⁶ Καὶ διῆλθον ἐπὶ σέ, καὶ ἴδον σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵματί σου· καὶ εἶπα σοί, ἐκ τοῦ αἵματός σου ζῶ, ⁷ πληθύνου, καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά σε· καὶ ἐπληθύνθης καὶ ἐμεγαλύνθης, καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλεων· οἱ μαστοὶ σου ἀνωρῶθησαν, καὶ ἡ θριξὶ σου ἀνέτειλε· σὺ δὲ ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα.

⁸ Καὶ διῆλθον διὰ σοῦ, καὶ ἴδον σε· καὶ ἰδοὺ καιρὸς σου, καὶ καιρὸς καταλύοντων· καὶ διεπέτασα τὰς πτέρυγάς μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐκάλυψα τὴν ἀσχημοσύνην σου, καὶ ὤμοσά σοι· καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ μετὰ σοῦ, λέγει Κύριος· καὶ ἐγένου μοι. ⁹ Καὶ ἔλουσά σε ἐν ὕδατι, καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἶμά σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔχρισά σε ἐν ἐλαίῳ. ¹⁰ Καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα, καὶ ὑπέδυσά σε ὑάκινθον· καὶ ἔζωσά σε βύσσω καὶ περιέβαλόν σε τριχαπτῷ, ¹¹ καὶ ἐκόσμησά σε κόσμῳ, καὶ περιέθηκα ψέλλια περὶ τὰς χεῖράς σου, καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σου. ¹² Καὶ ἔδωκα ἐνώπιόν σου τὸν μυκτῆρά σου, καὶ τροχίσκου ἐπὶ τὰ ὠτά σου, καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου. ¹³ Καὶ ἐκοσμήθης χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, καὶ τὰ περιβόλαια σου βύσσινον, καὶ τριχαπτὰ, καὶ ποικίλα· σεμίδαλιον καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἐφαγες, καὶ ἐγένου καλὴ σφόδρα. ¹⁴ Καὶ ἐξῆλθέ σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλλει σου, διότι συντελεσμένον ἦν ἐν εὐπρεπεῖᾳ ἐν τῇ ὠραιότητι ἧ ἔταξα ἐπὶ σέ, λέγει Κύριος.

¹⁵ Κατεπεποίθεις ἐν τῷ κάλλει σου, καὶ ἐπόρνευσας ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐξέχεας τὴν πορνείαν σου ἐπὶ πάντα πάροδον· ¹⁶ Καὶ ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σου, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰδωλὰ ραπτὰ, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπ' αὐτὰ, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθης οὐδὲ μὴ γένηται. ¹⁷ Καὶ ἔλαβες τὰ σκευῆ τῆς καυχήσεώς σου ἐκ τοῦ χρυσίου μου καὶ ἐκ τοῦ ἀργυρίου μου, ἐξ ὧν ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰκόνας ἀρσενικὰς, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐν αὐταῖς. ¹⁸ Καὶ ἔλαβες τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον σου, καὶ περιέβαλες αὐτὰς, καὶ τὸ ἔλαιόν μου καὶ τὸ θυμίαμά μου ἔθηκας πρὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁹ Καὶ τοὺς ἄρτους μου οὐκ ἔδωκά σοι, σεμίδαλιον καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἐψώμισά σε, καὶ ἔθηκας αὐτὰ τρὸ προσώπου αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· καὶ ἐγένετο, λέγει Κύριος.

²⁰ Καὶ ἔλαβες τοὺς υἱοὺς σου καὶ τὰς θυγατέρας σου ἃς ἐγέννησας, καὶ ἔθυσας αὐτοῖς εἰς ἀνάλωσιν· ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας, ²¹ καὶ ἐσφαξας τὰ τέκνα σου, καὶ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαί σε αὐτὰ αὐτοῖς. ²² Τοῦτο παρὰ πᾶσαν τὴν πορνείαν σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθης τῆς νηπιότητός σου, ὅτε ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα, πεφυρμένη ἐν τῷ αἵματί σου ἔζησας.

²³ Καὶ ἐγένετο μετὰ πάσας τὰς κακίας σου, λέγει Κύριος, ²⁴ καὶ ὤκοδόμησας σεαυτῇ οἶκημα πορνικόν, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα ἐν πάσῃ πλατείᾳ, ²⁵ καὶ ἐπ' ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ ὤκοδόμησας τὰ πορνείᾳ σου, καὶ ἔλυμήνω τὸ κάλλος σου·

καὶ διήγαγες τὰ σκέλη σου παντὶ παρόδῳ καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου, ²⁶ καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου τοὺς ὁμοροῦντάς σοι τοὺς μεγαλοσάρκους, καὶ πολλαχῶς ἐξεπόρνευσας τοῦ παροργίσει με.

²⁷ Ἐὰν δὲ ἐκτείω τὴν χειρὰ μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρῶ τὰ νόμιμά σου, καὶ παραδώσω εἰς ψυχὰς μισούντων σε, θυγατέρας ἀλλοφύλων τὰς ἐκκλινοῦσας σε ἐκ τῆς ὁδοῦ σου ἧς ἠσέβησας.

²⁸ Καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τὰς θυγατέρας Ἀσσοῦρ, καὶ οὐδ' οὕτως ἐνεπλήσθης, καὶ ἐξεπόρνευσας καὶ οὐκ ἐνεπίπλω. ²⁹ Καὶ ἐπλήθυνας τὰς διαθήκας σου πρὸς γῆν Χαλδαίων, καὶ οὐδε ἐν τούτοις ἐνεπλήσθης.

³⁰ Τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου, λέγει Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί σε πάντα ταῦτα ἔργα γυναικὸς πόρνης; καὶ ἐξεπόρνευσας τρισῶς ἐν ταῖς θυγατράσι σου. ³¹ Τὸ πορνεῖον ὠκοδόμησας ἐν πάσῃ ἀρχῇ ὁδοῦ, καὶ τὴν βάσιν σου ἐποίησας ἐν πάσῃ πλατεία· καὶ ἐγένου ὡς πόρνη συνάγουσα μισθώματα. ³² Ἡ γυνὴ ἢ μοιχωμένη ὁμοία σοι, παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λαμβάνουσα μισθώματα, πᾶσι τοῖς ἐκπορνεύουσασιν αὐτὴν προσεδίδου μισθώματα. ³³ Καὶ σὺ δέδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἑρασταῖς σου, καὶ ἐφόρτιζες αὐτοὺς τοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σέ κυκλόθεν ἐν τῇ πορνείᾳ σου.

³⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διστραμμένον παρὰ τὰς γυναῖκας ἐν τῇ πορνείᾳ σου, καὶ μετὰ σοῦ πεπορνεύκασιν, ἐν τῷ προσδιδόναι σε μισθώματα, καὶ σοὶ μισθώματα οὐκ ἔδοθη, καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διστραμμένα.

³⁵ Διατοῦτο πόρνη ἄκουε λόγον Κυρίου. ³⁶ Τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐξέχεας τὸν χαλκὸν σου, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου ἐν τῇ πορνείᾳ σου πρὸς τοὺς ἑραστάς σου, καὶ εἰς πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν σου, καὶ ἐν τοῖς αἵματι τῶν τέκνων σου ὧν ἔδωκας αὐτοῖς. ³⁷ Διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισυναγῶ πάντας τοὺς ἑραστάς σου ἐν οἷς ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς, καὶ πάντας οὐκ ἠλάπησας, σὺν πᾶσιν οἷς ἐμίσεις, καὶ συναΐξω αὐτοὺς ἐπὶ σέ κυκλόθεν, καὶ ἀποκαλύψω τὰς κακίας σου πρὸς αὐτούς, καὶ ὄψονται πᾶσαν τὴν αἰσχύνην σου, ³⁸ καὶ ἐκδικήσω σε ἐκδικήσει μοιχαλίδος, καὶ θήσω σε ἐν αἵματι θυμοῦ καὶ ζήλου. ³⁹ Καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατασκάψουσι τὸ πορνεῖόν σου, καὶ καθελοῦσι τὴν βάσιν σου, καὶ ἐκδόσουσί σε τὰ ἱμάτιά σου, καὶ λήψονται τὰ σκεῦη τῆς καυχῆσεώς σου· καὶ ἀφήσουσί σε γυμνὴν, καὶ ἀσχημονοῦσαν. ⁴⁰ Καὶ ἄξουσιν ἐπὶ σέ ὄχλους, καὶ λιθοβολήσουσί σε ἐν λίθοις, καὶ κατασφάξουσὶ σε ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν. ⁴¹ Καὶ ἐνπρήσουσι τοὺς οἴκους σου πυρὶ, καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐκδικήσεις ἐνώπιον γυναικῶν πολλῶν· καὶ ἀποστρέψω σε ἐκ πορνείας, καὶ μισθώματα οὐ μὴ δώσω οὐκέτι.

⁴² Καὶ ἐπαφήσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ ζῆλός μου ἐκ σοῦ· καὶ ἀναπαύσομαι, καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω οὐκέτι. ⁴³ Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθης τῆς νηπιότητός σου, καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσι τούτοις· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ τὰς ὁδοὺς σου εἰς κεφαλὴν σου δέδωκα, λέγει Κύριος· καὶ οὕτως ἐποίησας τὴν ἀσέβειαν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου.

⁴⁴ Ταῦτά ἐστι πάντα ὅσα εἶπαν κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ, λέγοντες, καθὼς ἡ μήτηρ, ⁴⁵ καὶ ἡ θυγάτηρ θυγάτηρ τῆς μητρός σου· σὺ εἶ ἡ ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἀδελφαὶ τῶν ἀδελφῶν σου αἱ ἀπωσάμεναι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· ἡ μήτηρ ὑμῶν Χετταία, καὶ ὁ πατὴρ Ἀμορραῖος. ⁴⁶ Ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Σαμάρεια, αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ἡ κατοικοῦσα ἐξ εὐωνύμων σου· καὶ ἡ ἀδελφὴ σου ἡ νεωτέρα σου, ἡ κατοικοῦσα ἐκ δεξιῶν σου, Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. ⁴⁷ Καὶ οὐδ' ὡς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύθης, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας παρὰ μικρῶν, καὶ ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.

⁴⁸ Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, εἰ ἐποίηκε Σόδομα αὕτη καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου. ⁴⁹ Πλὴν τοῦτο τὸ ἀνόμημα Σοδόμων τῆς ἀδελφῆς σου, ὑπερφανία, ἐν πλησμονῇ ἄρτων καὶ ἐν εὐθηνίᾳ ἐσπατάλων αὐτῆς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς· τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβάνοντο. ⁵⁰ Καὶ ἐμεγαλίσθησαν, καὶ ἐποίησαν ἀνομήματα ἐνώπιον ἐμοῦ· καὶ ἐξῆρα αὐτὰς καθὼς ἴδου.

⁵¹ Καὶ Σαμάρεια κατὰ τὰς ἡμίσεις τῶν ἁμαρτιῶν σου οὐχ ἤμαρτε· καὶ ἐπλήθυνας τὰς ἀνομίας σου ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας τὰς ἀδελφάς σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου αἷς ἐποίησας. ⁵² Καὶ σὺ κόμισαι βάσανόν σου, ἐν ἧ ἔφθειρας τὰς ἀδελφάς σου ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου αἷς ἠνόμησας ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας αὐτὰς ὑπὲρ σεαυτῆν· καὶ σὺ αἰσχύνθητι, καὶ λάβε τὴν ἀτιμίαν σου ἐν τῷ δικαίωσαί σε τὰς ἀδελφάς σου. ⁵³ Καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀποστροφὰς αὐτῶν, τὴν ἀποστροφὴν

Σοδόμων καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς· καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν Σαμαρείας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς· καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν σου ἐν μέσῳ αὐτῶν·⁵⁴ Ὅπως κοίμησιν τὴν βάσανόν σου, καὶ ἀτιμωθῆσιν ἐκ πάντων ὧν ἐποίησας ἐν τῷ παροργίσει με.

⁵⁵ Καὶ ἡ ἀδελφὴ σου Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθῆσονται καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς· καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτε.

⁵⁶ Καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ ἀδελφὴ σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις ὑπερηφανίας σου·⁵⁷ πρὸ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν δνειδος εἶ θυγατέρων Συρίας, καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυγατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιχευουσῶν σε κύκλῳ. ⁵⁸ Τὰς ἀσεβείας σου καὶ τὰς ἀνομίας σου σὺ κεκόμισαι αὐτάς, λέγει Κύριος.

⁵⁹ Τάδε λέγει Κύριος, καὶ ποιήσω ἐν σοὶ καθὼς ἐποίησας, ὡς ἠτίμωσας ταῦτα τοῦ παραβῆναι τὴν διαθήκην μου. ⁶⁰ Καὶ μνησθήσομαι ἐγὼ τῆς διαθήκης μου τῆς μετὰ σοῦ ἐν ἡμέραις νηπιότητός σου, καὶ ἀναστήσω σοὶ διαθήκην αἰώνιον. ⁶¹ Καὶ μνησθήσῃ τὴν ὁδόν σου, καὶ ἐξατιμωθήσῃ ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε τὰς ἀδελφάς σου τὰς πρεσβυτέρας σου σὺν ταῖς νεωτέrais σου, καὶ δώσω αὐτάς σοι εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης σου. ⁶² Καὶ ἀναστήσω ἐγὼ τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος. ⁶³ Ὅπως μνησθῆς καὶ αἰσχυνθῆς, καὶ μὴ ἦ σοι ἔτι ἀνοιξοῖται τὸ στόμα σου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀτιμίας σου, ἐν τῷ ἐξιλάσκεσθαί με σοὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας, λέγει Κύριος.

17

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, διήγησαι διήγημα καὶ εἰπὸν παραβολὴν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, ³ καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει Κύριος,

Αὐτὸς ὁ μέγας ὁ μεγαλοπτέρυγος, ὁ μακρὸς τῆ ἐκτάσει, πλήρης ὀνύχων, ὃς ἔχει τὸ ἦγγμα εἰσελθεῖν εἰς τὸν Λίβανον, καὶ ἔλαβε τὰ ἐπιλεκτα τῆς κέδρου, ⁴ τὰ ἄκρα τῆς ἀπαλότητος ἀπέκνισε, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Χαναάν, εἰς πόλιν τετειχισμένην ἔθετο αὐτά. ⁵ Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸ πεδῖον φυτὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ, ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν αὐτό. ⁶ Καὶ ἀνέτειλε, καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ μικρὰν, τοῦ ἐπιφαίνεσθαι αὐτὴν τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ' αὐτό· καὶ ρίζαι αὐτῆς ὑποκάτω αὐτῆς ἦσαν· καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον, καὶ ἐποίησεν ἀπώρυγας, καὶ ἐξέτεινε τὴν ἀναεδράδα αὐτῆς.

⁷ Καὶ ἐγένετο αὐτὸς ἕτερος μέγας, μεγαλοπτέρυγος πολὺς ὄνυξι· καὶ ἰδοὺ ἡ ἄμπελος αὕτη περιπελεγμένη πρὸς αὐτὸν, καὶ ρίζαι αὐτῆς πρὸς αὐτὸν, καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν αὐτῷ, τοῦ ποτίσαι αὐτὴν σὺν τῷ βόλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς. ⁸ Εἰς πεδῖον καλὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ αὕτη παίνεται, τοῦ ποιεῖν βλαστούς, καὶ φέρειν καρπὸν, τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον μεγάλην.

⁹ Διατοῦτο εἰπὸν, τάδε λέγει Κύριος, εἰ κατευθυνεῖ; οὐχὶ αἱ ρίζαι τῆς ἀπαλότητος αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς σαπῆσεται; καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ προανατέλλοντα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐν βραχίονι μεγάλῳ, οὐδὲ ἐν λαῷ πολλῷ, τοῦ ἐκσπᾶσαι αὐτὴν ἐκ ριζῶν αὐτῆς. ¹⁰ Καὶ ἰδοὺ παίνεται· μὴ κατευθυνεῖ; οὐχὶ ἅμα τῷ ἄψεσθαι αὐτῆς ἄνεμον τὸν καύσωνα ξηρανθήσεται; σὺν τῷ βόλῳ ἀνατολῆς αὐτῆς ξηρανθήσεται.

¹¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹² υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν δὴ πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, οὐκ ἐπίστασθε τί ἦν ταῦτα; εἰπὸν, ὅταν ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλώνος ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ λήψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς, καὶ ἄξῃ αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν εἰς Βαβυλώνα. ¹³ Καὶ λήψεται ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ διαθήσεται πρὸς αὐτὸν διαθήκην, καὶ εἰσάξει αὐτὸν ἐν ἀρὰ καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς γῆς λήψεται, ¹⁴ τοῦ γενέσθαι εἰς βασιλείαν ἀσθενῆ, τὸ καθόλου μὴ ἐπαίρεσθαι, τοῦ φυλάσσειν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ ἰστέαν αὐτὴν. ¹⁵ Καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ, τοῦ ἐξαποστέλλειν ἀγγέλους ἑαυτοῦ εἰς Αἴγυπτον, τοῦ δοῦναι αὐτῷ ἵππους καὶ λαὸν πολύν· εἰ κατευθυνεῖ, εἰ διασωθήσεται ὁ ποιῶν ἔναντία; καὶ παραβαίωνν διαθήκην εἰ διασωθήσεται;

¹⁶ Ζῷ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ἐὰν μὴ ἐν τόπῳ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύσας αὐτὸν, ὃς ἠτίμωσε τὴν ἀράν μου, καὶ ὃς παρέβη τὴν διαθήκην μου, μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ Βαβυλώνος τελευτήσῃ, ¹⁷ καὶ οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλη οὐδὲ ἐν ὄχλῳ πολλῷ ποιήσει πρὸς αὐτὸν Φαραὼ πόλεμον, ἐν χαρακοβολίᾳ καὶ ἐν οἰκοδομῇ βελοστάσεω, τοῦ ἐξᾶραι ψυχάς. ¹⁸ Καὶ ἠτίμωσεν ὀρκωμοσίαν τοῦ παραβῆναι διαθήκην· καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ πάντα ταῦτα ἐποίησεν αὐτῷ, μὴ σωθήσεται.

¹⁹ Διατοῦτο εἶπον, τάδε λέγει Κύριος, ζῶ ἐγώ, ἐὰν μὴ τὴν ὀρκωμοσίαν μου ἦν ἠτίμωσε, καὶ τὴν διαθήκην μου ἦν παρέβη, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐκπετάσω ἐπ' αὐτὸν τὸ δίκτυον, καὶ ἀλώσεται ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ. ²¹ Ἐν πάσῃ παρατάξει αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται· καὶ τοὺς καταλοιποὺς εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

²² Διότι τάδε λέγει Κύριος, καὶ λήψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν τῆς κέδρου ἐκ κορυφῆς, καρδίας αὐτῶν ἀποκινῶ, καὶ καταφυτεύω ἐγὼ ἐπ' ὄρος ὑψηλόν, ²³ καὶ κρεμάσω αὐτὸν ἐν ὄρει μετεώρῳ Ἰσραὴλ· καὶ καταφυτεύσω, καὶ ἐξοίσει βλαστὸν, καὶ ποιήσει καρπὸν, καὶ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην· καὶ ἀναπαύσεται ὑποκάτω αὐτοῦ πᾶν ὄρειον, καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ ἀναπαύσεται· τὰ κλήματα αὐτοῦ ἀποκατασταθήσεται. ²⁴ Καὶ γνώσονται πάντα τὰ ζῦλα τοῦ πεδίου, διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ταπεινῶν ξύλον ὑψηλόν, καὶ ὑψῶν ξύλον ταπεινόν, καὶ ξηραίνων ξύλον χλωρὸν, καὶ ἀναθάλλων ξύλον ξηρόν· ἐγὼ Κύριος λελάληκα, καὶ ποιήσω.

18

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, τί ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν;

³ Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι λεγομένη ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ Ἰσραὴλ· ⁴ Ὅτι πάσα αἰ ψυχὰ ἑμαί εἰσιν, ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ τοῦ πατρὸς, οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ υἱοῦ, ἑμαί εἰσιν· ἡ ψυχὴ ἡ ἀμαρτάνουσα, αὕτη ἀποθάνεται.

⁵ Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἔσται δίκαιος, ὁ ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ⁶ ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ φάγεται, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐ μὴ ἐπάρῃ πρὸς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐ μὴ μίανῃ, καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν ἀφένδρῳ οὐσαν οὐ προσεγγιεῖ, ⁷ καὶ ἄνθρωπον οὐ μὴ καταδυναστεύσῃ, ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώσει, καὶ ἄρπαγμα οὐχ ἄρπάξει, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι δώσει, καὶ γυμνὸν περιβαλεῖ, ⁸ καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει, καὶ πλεονασμὸν οὐ λήψεται, καὶ ἐξ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κρίμα δίκαιον ποιήσει ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ⁹ καὶ τοῖς προστάγμασί μου πεπόμενοι, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐφυλάκται, τοῦ ποιῆσαι αὐτὰ· δίκαιος οὗτός ἐστι, ζῶν ζήσεται, λέγει Κύριος.

¹⁰ Καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν, ἐκχέοντα αἷμα καὶ ποιοῦντα ἀμαρτήματα, ¹¹ ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔφαγε, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμίανε, ¹² καὶ πτωχὸν καὶ πέννητα κατεδυναστεύσε, καὶ ἄρπαγμα ἤρπασε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκε, καὶ εἰς τὰ εἰδωλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν πεποίηκε, ¹³ μετὰ τόκου ἔδωκε, καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν· οὗτος ζῶν οὐ ζήσεται, πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησε, θανάτῳ θανατωθήσεται· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται.

¹⁴ Ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ ἴδῃ πάσας τὰς ἀμαρτίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὡς ἐποίησε, καὶ φοβηθῆ, καὶ μὴ ποιῆσῃ κατ' αὐτάς, ¹⁵ ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ βέβρωκε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἐμίανε, ¹⁶ καὶ ἄνθρωπον οὐ κατεδυναστεύσε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασε, καὶ ἄρπαγμα οὐχ ἤρπασε, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι ἔδωκε, καὶ γυμνὸν περιέβαλε, ¹⁷ καὶ ἀπὸ ἀδικίας ἀπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον οὐδὲ πλεονασμὸν οὐκ ἔλαβε, δικαιοσύνην ἐποίησε, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου ἐπορεύθη, οὐ τελευτήσῃ ἐν ἀδικίαις πατρὸς αὐτοῦ, ζῶν ζήσεται. ¹⁸ Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐὰν θλίψῃ θλίψῃ καὶ ἀρπάσῃ ἄρπαγμα, ἐναντία ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἀποθάνειται ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ.

¹⁹ Καὶ ἐρεῖτε, τί ὅτι οὐκ ἔλαβε τὴν ἀδικίαν ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς; ὅτι ὁ υἱὸς δικαιοσύνην καὶ ἔλεος πεποίηκε, πάντα τὰ νόμιμά μου συνετήρησε, καὶ ἐποίησεν αὐτὰ, ζῶν ζήσεται. ²⁰ Ἡ δὲ ψυχὴ ἡ ἀμαρτάνουσα, ἀποθάνειται· ὁ δὲ υἱὸς οὐ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρὸς, οὐδὲ ὁ πατὴρ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ υἱοῦ· δικαιοσύνη δικαίῳ ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ ἀνομία ἀνόμῳ ἐπ' αὐτὸν ἔσται.

²¹ Καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἐπιστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, καὶ φυλάξῃται πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιῆσῃ δικαιοσύνην καὶ ἔλεος, ζῶν ζήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ²² Πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν, οὐ μνησθήσονται· ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἧ ἐποίησε, ζήσεται. ²³ Μὴ θελήσῃ θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου, λέγει Κύριος, ὡς τὸ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ζῆν αὐτόν;

²⁴ Ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας ἃς ἐποίησεν ὁ ἄνομος, πάσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν· ἐν τῷ παραπτώματι αὐτοῦ ᾧ παρέπεσε, καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἤμαρτεν, ἐν αὐταῖς ἀποθανεῖται.

²⁵ Καὶ εἶπατε, οὐ κατευθύνει ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἀκούσατε δὴ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ· μὴ ἡ ὁδὸς μου οὐ κατευθύνει; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν κατευθύνει; ²⁶ Ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιῆσει παράπτωμα, καὶ ἀποθάνη ἐν τῷ παραπτώματι ᾧ ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθάνειται. ²⁷ Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ ἧς ἐποίησε, καὶ ποιῆσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύλαξε, ²⁸ καὶ ἀπέστρεψε ἐκ πασῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, ζωῆ ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνη.

²⁹ Καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς Κυρίου· μὴ ἡ ὁδὸς μου οὐ κατορθοῖ, οἶκος Ἰσραὴλ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατορθοῖ; ³⁰ Ἐκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος· ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας. ³¹ Απορρίψατε ἀφ' ἑαυτῶν πάσας τὰς ἀσεβείας ὑμῶν ἃς ἤσεβήσατε εἰς ἐμέ, καὶ ποιήσατε ἑαυτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα καινόν· καὶ ἵνατὶ ἀποθνήσκετε, οἶκος Ἰσραὴλ; ³² Διότι οὐ θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀποθνήσκοντος, λέγει Κύριος.

19

¹ Καὶ σὺ λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ, ² καὶ ἐρεῖς, τί ἡ μήτηρ σου σκύμνος ἐν μέσῳ λεόντων ἐγενήθη; ἐν μέσῳ λεόντων ἐπλήθυνεν σκύμνους αὐτῆς. ³ Καὶ ἀπεπήδησεν εἷς τῶν σκύμων αὐτῆς, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθε τοῦ ἀρπάζειν ἀρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγε. ⁴ Καὶ ἤκουσαν κατ' αὐτοῦ ἔθνη, ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήφθη, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῶ εἰς γῆν Αἰγύπτου.

⁵ Καὶ εἶδεν ὅτι ἀπῶσται ἀπ' αὐτῆς, ἀπώλετο ἡ ὑπόστασις αὐτῆς· καὶ ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμων αὐτῆς· λέοντα ἔταξεν αὐτὸν. ⁶ Καὶ ἀνεστρέφετο ἐν μέσῳ λεόντων, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν ἀρπάζειν ἀρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγε, ⁷ καὶ ἐνέμετο τῷ θράσει αὐτοῦ, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐξηρήμωσε, καὶ ἠφάνισε γῆν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἀπὸ φωνῆς ὠρυώματος αὐτοῦ.

⁸ Καὶ ἔδωκαν ἐπ' αὐτὸν ἔθνη ἐκ χωρῶν κυκλόθεν, καὶ ἐξεπέτασαν ἐπ' αὐτὸν δίκτυα αὐτῶν, ἐν διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήφθη. ⁹ Καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῶ καὶ ἐν γαλαέγρα, ἦλθε πρὸς βασιλεῖα Βαβυλῶνος, καὶ εἰσηγάγεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραὴλ.

¹⁰ Ἡ μήτηρ σου ὡς ἄμπελος καὶ ὡς ἄνθος ἐν ῥοᾷ, ἐν ὕδατι πεφωτευμένη, ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγένετο ἐξ ὕδατος πολλοῦ. ¹¹ Καὶ ἐγένετο αὕτη ῥάβδος ἐπὶ φυλὴν ἠγουμένων, καὶ ὑψώθη τῷ μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσῳ στελεχῶν· καὶ εἶδε τὸ μέγεθος αὐτῆς ἐν πληθει κλημάτων αὐτῆς.

¹² Καὶ κατεκλάσθη ἐν θυμῷ, ἐπὶ γῆν ἐρρίφη, καὶ ἄνεμος ὁ καύσων ἐξήρανε τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς· ἐξεδικήθησαν, καὶ ἐξηράνθη ἡ ῥάβδος ἰσχύος αὐτῆς· πῦρ ἀνήλωσεν αὐτήν. ¹³ Καὶ νῦν πεφύτευκαν αὐτήν ἐν τῇ ἡρημῷ, ἐν γῆ ἀνύδρω. ¹⁴ Καὶ ἐξῆλθε πῦρ ἐκ ῥάβδου ἐκλεκτῶν αὐτῆς, καὶ κατέφαγεν αὐτήν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος· φυλὴ εἰς παραβολὴν θρήνου ἐστὶ, καὶ ἐστὶ εἰς θρῆνον.

20

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τῆ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθον ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ, ἐπερωτήσαι τὸν Κύριον, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. ² Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ³ υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος, εἰ ἐπερωτήσαί με ὑμεῖς ἔρχεσθε; ζῶ ἐγώ, εἰ ἀποκριθῆσομαι ὑμῖν, λέγει Κύριος. ⁴ Εἰ ἐδικικήσω αὐτοὺς ἐδικήσῃ, υἱὲ ἀνθρώπου; τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν διαμάρτυρα αὐτοῖς, ⁵ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος,

Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠρέτισα τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνωρίσθη ἐν τῷ σπέρματι οἴκου Ἰακώβ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν γῆ Αἰγύπτου, καὶ ἀντελαβόμην τῇ χειρὶ μου αὐτῶν, λέγων, ἐγώ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ⁶ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀντελαβόμην τῇ χειρὶ μου αὐτῶν, τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτούς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν γῆν ἣν ἠτοίμασα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁷ Καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς,

ἕκαστος βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἀπορρίψάτω, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν Αἰγύπτου μὴ μιάνεσθε, ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

⁸ Καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαί μου, τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἀπέρριψαν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλιπον· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμὸν μου ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ συντελέσαι ὀργὴν μου ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς Αἰγύπτου. ⁹ Καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῆ ἑνώπιον τῶν ἔθνων, ὧν αὐτοὶ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγνώσθη πρὸς αὐτοὺς ἑνώπιον αὐτῶν, τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

¹⁰ Καὶ ἤγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον, ¹¹ καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὅσα ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ¹² Καὶ τὰ σάββατά μου ἔδωκα αὐτοῖς, τοῦ εἶναι εἰς σημεῖον ἀναμέσων ἐμοῦ καὶ ἀναμέσων αὐτῶν, τοῦ γνῶναι αὐτοὺς διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ἀγαίζων αὐτούς.

¹³ Καὶ εἶπα πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύεσθε· καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν· καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλωσαν σφόδρα· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμὸν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς. ¹⁴ Καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῆ ἑνώπιον τῶν ἔθνων, ὧν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοῦς αὐτῶν.

¹⁵ Καὶ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν χειρὰ μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ παράπαν, τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσας γάλα καὶ μέλι· κηριὸν ἐστὶ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. ¹⁶ Ἀνθ' ὧν τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων καρδίας αὐτῶν ἐπορεύοντο.

¹⁷ Καὶ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ ἐξαλεῖψαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συντέλειαν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁸ Καὶ εἶπα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν τοῖς νομίμοις τῶν πατέρων ὑμῶν μὴ πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυλάσσεσθε, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν μὴ συναμιγέσθε, καὶ μὴ μιάνεσθε. ¹⁹ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσεσθε, καὶ ποιεῖτε αὐτά. ²⁰ Καὶ τὰ σάββατά μου ἀγιάζετε, καὶ ἔστω εἰς σημεῖον ἀναμέσων ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, τοῦ γινώσκειν διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

²¹ Καὶ παρεπίκρανάν με, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο τοῦ ποιεῖν αὐτά, ἃ ποιήσει ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμὸν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργὴν μου ἐπ' αὐτούς. ²² Καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῆ ἑνώπιον τῶν ἔθνων, καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοῦς αὐτῶν.

²³ Ἐξῆρα τὴν χειρὰ μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, διασπείραι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις, ²⁴ ἀνθ' ὧν τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποίησαν, καὶ τὰ προστάγματά μου ἀπώσαντο, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.

²⁵ Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ, καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς. ²⁶ Καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν, ἐν τῷ διαπορευεσθαι με πᾶν διανοῖγον μήτραν, ὅπως ἀφανίσω αὐτούς.

²⁷ Διατοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος, ἕως τούτου παρωργισάν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν ἐν οἷς παρέπεσον εἰς ἐμέ. ²⁸ Καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἦρα τὴν χειρὰ μου δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς· καὶ ἴδον πάντα βουνὸν ὑψηλὸν, καὶ πᾶν ξύλον κατάσκιον, καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἔταξαν ἐκεῖ ὄσμην εὐωδίας, καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ τὰς σπονδάς αὐτῶν. ²⁹ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς, τί ἐστὶν Ἀβαμὰ, ὅτι ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ; καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβαμὰ, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας·

³⁰ Διατοῦτο εἶπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος, εἰ ἐν ταῖς ἀνομίαις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιάνεσθε, καὶ ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορνεύετε, ³¹ καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν, ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς οἷς ὑμεῖς μιάνεσθε ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ ὑμῖν οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ; Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο. ³² Καὶ οὐκ ἔσται ὄν τρόπον ὑμεῖς

λέγετε, ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη, καὶ ὡς αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, τοῦ λατρεύειν ξύλοις καὶ λίθοις.

³³ Διατοῦτο, ἦ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ βασιλεύσω ἐφ' ὑμᾶς, ³⁴ καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν οὗ διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ. ³⁵ Καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν ἔρημον τῶν λαῶν, καὶ διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ προσώπων.

³⁶ Ὁν τρόπον διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ γῆς Αἰγύπτου, οὕτως κρινῶ ὑμᾶς, λέγει Κύριος. ³⁷ Καὶ διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ. ³⁸ Καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἀφεσηκότας, διότι ἐκ τῆς παροικεισίας αὐτῶν ἐξάξω αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος Κύριος.

³⁹ Καὶ ὑμεῖς οἶκος Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἕκαστος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐξάρσατε, καὶ μετὰ ταῦτα εἰ ὑμεῖς εἰσακουτέ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐ βεβηλώσετε οὐκέτι ἐν τοῖς ὄμοις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν. ⁴⁰ Διότι ἐπι τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου μου, ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ, λέγει Κύριος Κύριος, ἐκεῖ δουλεύουσίν μοι πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ εἰς τέλος· καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι, καὶ ἐκεῖ ἐπισκέψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀφορισμῶν ὑμῶν, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγίασμασιν ὑμῶν.

⁴¹ Ἐν ὁσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέχεσθαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν ἐν αἷς διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν ὑμῖν κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν λαῶν. ⁴² Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἤρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ⁴³ Καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν ἐν οἷς ἐμαίνεσθε ἐν αὐτοῖς, καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν. ⁴⁴ Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με οὕτως ὑμῖν, ὅπως τὸ ὄνομά μου μὴ βεβηλωθῇ κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς κακάς, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ διεφθαρμένα, λέγει Κύριος.

21

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ θαιμᾶν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ Δαρὼμ, καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἡγούμενον Ναγεβ, ³ καὶ ἐρεῖς τῷ δρυμῷ Ναγεβ, ἄκουε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταράγεται ἐν σοὶ πᾶν ξύλον χλωρὸν καὶ πᾶν ξύλον ξηρὸν, οὐ σβεσθήσεται ἢ φλόξ ἢ ἐξαφθεῖσα, καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως Βορρά. ⁴ Καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐξέκαυσα αὐτὸ, οὐ σβεσθήσεται.

⁵ Καὶ εἶπα, μηδαμῶς Κύριε Κύριε· αὐτοὶ λέγουσι πρὸς με, οὐχὶ παραβολὴ ἐστὶ λεγομένη αὕτη;

⁶ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

⁷ Διατοῦτο προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν, ⁸ καὶ προφητεύσεις ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σέ, καὶ ἐκσπάσω τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄνομον καὶ ἄδικον. ⁹ Ἀνθ' ὧν ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον, οὕτως ἐξελεύσεται τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως Βορρά, ¹⁰ καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ, διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέσπασα τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἀποστρέψει οὐκέτι.

¹¹ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου καταστέναξον ἐν συντριβῇ ὀσφύος σου, καὶ ἐν ὀδύναις στενάξεις κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. ¹² Καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σέ, ἕνεκα τίνος σὺ στενάξεις; καὶ ἐρεῖς, ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ, διότι ἔρχεται, καὶ θραυσθήσεται πᾶσα καρδιά, καὶ πᾶσαι χεῖρες παραλυθήσονται, καὶ ἐκψύξει πᾶσα σὰρξ καὶ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει Κύριος.

¹³ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁴ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει Κύριος, εἰπὸν, ῥομφαία ῥομφαία ὀξύνη καὶ θυμώθητι, ¹⁵ ὅπως σφάξης σφάγια, ὀξύνη ὅπως γένη εἰς στίλβωσιν, ἐτοίμη εἰς παράλυσιν· σφάζε, ἐξουδένει, ἀπόθου πᾶν ξύλον. ¹⁶ Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐτοίμην τοῦ κρατεῖν χεῖρα αὐτοῦ· ἐξηκονῆθη ἡ ῥομφαία, ἐστὶν ἐτοίμη τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς χεῖρα, ἀποκεντοῦντος.

¹⁷ Ἀνάκραγε καὶ ὀλύλυσον, υἱὲ ἀνθρώπου, ὅτι αὕτη ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου, αὕτη ἐν πᾶσι τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ Ἰσραὴλ· παροικήσουσιν, ἐπὶ ῥομφαίᾳ ἐγένετο ἐν τῷ

λαῶ μου· διατοῦτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου, ¹⁸ ὅτι δεδικαίωται· καὶ τί εἶ καὶ φυλὴ ἀπωσθῆ; οὐκ ἔσται, λέγει Κύριος Κύριος.

¹⁹ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον, καὶ κρότησον χεῖρα ἐπὶ χεῖρα, καὶ διπλασίασον ῥομφαίαν· ἡ τρίτη ῥομφαία τραυματιῶν ἐστὶ, ῥομφαία τραυματιῶν ἡ μεγάλη· καὶ ἐκστήσεις αὐτοὺς, ²⁰ ὅπως μὴ θραυσθῆ ἡ καρδιά, καὶ πληθυνθῶσιν οἱ ἀσθενοῦντες ἐπὶ πᾶσαν πύλην, παραδέδονται εἰς σφάγια ῥομφαίας· εὗ γέγονεν εἰς σφαγὴν, εὗ γέγονεν εἰς στίλβωσιν. ²¹ Καὶ διαπορεύου, ὀξύνου ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὗ ἂν τὸ πρόσωπόν σου ἐξεγείρηται.

²² Καὶ ἐγὼ δὲ κροτήσω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου, καὶ ἐναφήσω θυμόν μου, ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

²³ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ²⁴ καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, διάταξον σεαυτῶ δύο ὁδοὺς, τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν βασιλέως Βαβυλῶνος, ἐκ χώρας μιᾶς ἐξελεύσονται αἱ δύο, καὶ χεῖρ ἐν ἀρχῇ ὁδοῦ πόλεως, ἐπ' ἀρχῆς ὁδοῦ διατάξεις, ²⁵ τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν ἐπὶ Ραββᾶθ υἱῶν Ἀμμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐν μέσῳ αὐτῆς.

²⁶ Διότι στήσεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδόν, ἐπ' ἀρχῆς τῶν δύο ὁδῶν, τοῦ μαντεύσασθαι μαντεῖαν, τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον, καὶ ἐπερωτήσαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς, καὶ κατασκοπήσασθαι. ²⁷ Ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐγένετο τὸ μαντεῖον ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, τοῦ βαλεῖν χάρακα, τοῦ διανοῖξαι στόμα ἐν βοῇ, ὑψώσει φωνὴν μετὰ κραυγῆς, τοῦ βαλεῖν χάρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς, καὶ βαλεῖν χῶμα, καὶ οἰκοδομήσαι βελοστάσεις. ²⁸ Καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαντευόμενος μαντεῖαν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀναμνησκῶν ἀδικίας αὐτοῦ μνησθῆναι.

²⁹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε τὰς ἀδικίας ὑμῶν, ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, τοῦ ὁραθῆναι ἁμαρτίας ὑμῶν, ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν, ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε, ἐν τούτοις ἀλώσεσθε. ³⁰ Καὶ σὺ βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγούμενε τοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἤκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, πέρας, ³¹ τάδε λέγει Κύριος, ἀφείλου τὴν κίδαριν, καὶ ἐπέθου τὸν στέφανον, αὐτῇ οὐ τοιαύτη ἔσται· ἐταπεινώσας τὸ ὑψηλόν, καὶ ὑψώσας τὸ ταπεινόν. ³² Ἀδικίαν, ἀδικίαν, ἀδικίαν θήσομαι αὐτὴν, οὐαὶ αὐτῇ, τοιαύτη ἔσται ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ καθῆκει, καὶ παραδώσω αὐτῷ.

³³ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει Κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμῶν καὶ πρὸς τὸν ὄνειδισμὸν αὐτῶν· καὶ ἐρεῖς, ῥομφαία ῥομφαία ἐσπασμένη εἰς σφάγια, καὶ ἐσπασμένη εἰς συντέλειαν, ἐγείρου ὅπως στίλβης· ³⁴ ἐν τῇ ὀράσει σου τῇ ματαία, καὶ ἐν τῷ μαντεύεσθαι σε ψευδῆ, τοῦ παραδοῦναί σε ἐπὶ τραχιλοῦς τραυματιῶν ἀνόμων, ἤκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, πέρας.

³⁵ Ἀπόστρεψε, μὴ καταλύσῃς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ γεγέννησαι, ἐν τῇ γῆ τῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε. ³⁶ Καὶ ἐκχέω ἐπὶ σὲ ὄργην μου, ἐν πυρὶ ὀργῆς μου ἐμφυσησῶ ἐπὶ σὲ, καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν βαρβάρων τεκταινόντων διαφθοράς. ³⁷ Ἐν πυρὶ ἔσῃ κατάβρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου· οὐ μὴ γένηται σου μνεῖα, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

22

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ κρινεῖς τὴν πόλιν τῶν αἱμάτων; καὶ παράδειξον αὐτῇ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς, ³ καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ᾧ πόλις ἐκχέουσα αἵματα ἐν μέσῳ αὐτῆς, τοῦ ἐλθεῖν καιρὸν αὐτῆς, καὶ ποιούσα ἐνθυμήματα καθ' ἑαυτῆς, τοῦ μαινεῖν αὐτήν, ⁴ ἐν τοῖς αἵμασιν αὐτῶν οἷς ἐξέχεας, παραπέπτωκας, καὶ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασί σου οἷς ἐποίησας, ἐμαίνου· καὶ ἤγγισας τὰς ἡμέρας σου, καὶ ἤγαγες καιρὸν ἐτών σου· διατοῦτο δέδωκά σε εἰς ὄνειδισμὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ εἰς ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώρας ταῖς ἐγγιζούσαις πρὸς σὲ, ⁵ καὶ ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐμπαίζονται ἐν σοὶ ἀκάθαρτος ἢ ἀνομαστή, καὶ πολλῇ ἐν ταῖς ἀνομίαις.

⁶ Ἴδου οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ἰσραὴλ, ἕκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, συνηφόροντο ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα. ⁷ Πατέρα καὶ μητέρα ἐκακολόγουν ἐν σοὶ, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον ἀνεστρέφοντο ἐν ἀδικίαις ἐν σοὶ, ὄρφανὸν καὶ χήραν κατεδυνάστευον. ⁸ Καὶ τὰ ἅγια μου ἐξουδέουν, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν σοὶ. ⁹ Ἄνδρες λησταὶ ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν ἐν σοὶ αἷμα, καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἤσθιον ἐπὶ σοὶ, ἀνόσια ἐποίουν ἐν μέσῳ σου. ¹⁰ Αἰσχύνῃν πατρὸς ἀπεκάλυψαν ἐν σοὶ, καὶ ἐν ἀκαθαρταῖς ἀποκαθημένην ἐταπεινῶν ἐν σοὶ. ¹¹ Ἐκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ

πλησίον αὐτοῦ ἠγομοῦσαν, καὶ ἕκαστος τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐμίαιναν ἐν ἀσβεβείᾳ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐταπεινούν ἐν σοί.

¹² Δῶρα ἐλαμβάνουσαν ἐν σοί, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα, τόκου καὶ πλεονασμὸν ἐλαμβάνουσαν ἐν σοί, καὶ συντελέσω συντέλειαν κακίας σου τὴν ἐν καταδυναστείᾳ, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθου, λέγει Κύριος.

¹³ Ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου ἐφ' οἷς συντετέλεσαι οἷς ἐποίησας, καὶ ἐπὶ τοῖς αἵμασί σου τοῖς γεγεννημένοις ἐν μέσῳ σου, ¹⁴ εἰ ὑποστίθεται ἡ καρδία σου; εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἐγὼ ποιῶ ἐν σοί; ἐγὼ Κύριος λελάληκα, καὶ ποιήσω. ¹⁵ Καὶ διασκορπιῶ σε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασπερῶ σε ἐν ταῖς χώραις, καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία σου ἐκ σοῦ. ¹⁶ Καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοί κατ' ὀφθαλμοῦς τῶν ἐθνῶν, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

¹⁷ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁸ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ γεγόνασί μοι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀναμειγμένοι πάντες χαλκῶ, καὶ σιδήρῳ, καὶ κασσιτέρῳ, καὶ μολίβῳ, ἐν μέσῳ ἀργυρίου ἀναμειγμένος ἐστί.

¹⁹ Διατοῦτο εἶπον, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐγένεσθε εἰς σύγκρασιν μίαν, διατοῦτο ἐγὼ εἰσδέχομαι ὑμᾶς εἰς μέσον Ἰερουσαλήμ. ²⁰ Καθὼς εἰσδέχεται ἄργυρος, καὶ χαλκός, καὶ σίδηρος, καὶ κασσίτερος, καὶ μολίβος εἰς μέσον καμίνου, τοῦ ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτὸ πῦρ τοῦ χωνευθῆναι, οὕτως εἰσδέξομαι ἐν ὀργῇ μου, καὶ συναΐξω καὶ χωνεύσω ὑμᾶς, ²¹ καὶ ἐκφυσήσω ἐφ' ὑμᾶς ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, καὶ χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς. ²² Ὅν τρόπον χωνεύεται ἀργύριον ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέχεα τὸν θυμὸν μου ἐφ' ὑμᾶς.

²³ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ²⁴ υἱὲ ἀνθρώπου, εἶπον αὐτῇ, σὺ εἶ γῆ ἢ οὐ βροχομένη, οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο ἐπὶ σὲ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς. ²⁵ Ἦς οἱ ἀφηγούμενοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λέοντες ὠρυόμενοι ἀρπάζοντες ἀρπάγματα, ψυχὰς κατεσθίουσιν ἐν δυναστείᾳ, καὶ τιμὰς λαμβάνοντες· καὶ χῆραὶ σου ἐπληθύνθησαν ἐν μέσῳ σου. ²⁶ Καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν νόμον μου, καὶ ἐβεβήλουν τὰ ἄγια μου· ἀναμέσον ἅγιον καὶ βεβήλου οὐ διέστειλλον, καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ οὐ διέστειλλον, καὶ ἀπὸ τῶν σαββάτων μου παρεκάλυπτον τοὺς ὀφθαλμοῦς αὐτῶν, καὶ ἐβεβηλόμην ἐν μέσῳ αὐτῶν. ²⁷ Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λύκοι ἀρπάζοντες ἀρπάγματα, τοῦ ἐκχέαι αἷμα, ὅπως πλεονεξία πλεονεκτώσι. ²⁸ Καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, ὀρώντες μάτια, μαντευόμενοι ψευδῆ, λέγοντες, τάδε λέγει Κύριος· καὶ Κύριος οὐκ ἐλάλησε. ²⁹ Λαὸν τῆς γῆς ἐκπέτοντες ἀδικίᾳ, καὶ διαρπάζοντες ἀρπάγματα, πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύοντες, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος.

³⁰ Καὶ ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς, καὶ ἐστῶτα πρὸ προσώπου μου ὀλοσχερῶς ἐν καιρῷ τῆς ὀργῆς, τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξαλεῖψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὔρον. ³¹ Καὶ ἐξέχεα ἐπ' αὐτὴν θυμὸν μου ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, τοῦ συντελέσαι τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει Κύριος Κύριος.

23

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, δύο γυναῖκες ἦσαν θυγατέρες μητρὸς μίας, ³ καὶ ἐξεπόρνευσαν ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, ἐκεῖ ἔπесον οἱ μαστοὶ αὐτῶν, ἐκεῖ διεπαρθενεύθησαν. ⁴ Καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἦν Ὀολὰ ἢ πρεσβυτέρα, καὶ Ὀολιβὰ ἢ ἀδελφὴ αὐτῆς· καὶ ἐγένοντό μοι, καὶ ἔτεκον υἱούς καὶ θυγατέρας, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Σαμάρεια ἦν Ὀολὰ, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἦν Ὀολιβὰ.

⁵ Καὶ ἐξεπόρνευσεν ἡ Ὀολὰ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς ἔραστὰς αὐτῆς, ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῇ, ⁶ ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα, ἠγουμένους καὶ στρατηγούς· νεανίσκοι καὶ ἐπίλεκτοι, πάντες ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ' ἵππων. ⁷ Καὶ ἔδωκε τὴν πορνεῖαν αὐτῆς ἐπ' αὐτούς· ἐπίλεκτοι υἱοὶ Ἀσσυρίων πάντες· καὶ ἐπὶ πάντας οὓς ἐπέθετο, ἐν πάσι τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτοῖς ἐμίαινετο. ⁸ Καὶ τὴν πορνεῖαν αὐτῆς ἐξ Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλιπεν, ὅτι μετ' αὐτῆς ἐκοιμῶντο ἐν νεότητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διεπαρθένευσαν αὐτήν, καὶ ἐξέχεαν τὴν πορνεῖαν αὐτῶν ἐπ' αὐτήν. ⁹ Διατοῦτο παρέδωκα αὐτήν εἰς χεῖρας τῶν ἔραστῶν αὐτῆς, εἰς χεῖρας υἱῶν Ἀσσυρίων, ἐφ' οὓς ἐπέτιθετο. ¹⁰ Αὐτοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς, υἱούς καὶ θυγατέρας αὐτῆς ἔλαβον, καὶ αὐτήν ἐν ῥομφαίᾳ ἀπέκτειναν· καὶ ἐγένετο δάλημα εἰς γυναῖκας, καὶ ἐποίησαν ἐκδικήσεις ἐν αὐτῇ εἰς τὰς θυγατέρας.

¹¹ Καὶ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Ὀολιβὰ, καὶ διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ ἐπὶ θεσιν αὐτῆς, καὶ τὴν πορνεῖαν αὐτῆς ὑπὲρ τὴν πορνεῖαν τῆς τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

12 Ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀσσυρίων ἐπέθετο, ἡγουμένους καὶ στρατηγούς, τοὺς ἐγγυὺς αὐτῆς, ἐνδεδικότας εὐπάρυφα, ἵππεις ἵππαζομένους ἐφ' ἵππων· νεανίσκοι ἐπίλεκτοι πάντες. 13 Καὶ ἶδον ὅτι μεμιάνται ὁδὸς μία τῶν δύο.

14 Καὶ προσέθετο πρὸς τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ εἶδεν ἄνδρας ἐζωγραφημένους ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰκόνας Χαλδαίων ἐζωγραφημένους ἐν γραφίδι, 15 ἐζωσμένους ποικίλιματα ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, παραβαπτά καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, ὄψις τρισσὴ πάντων, ὁμοίωμα υἱῶν Χαλδαίων, γῆς πατρίδος αὐτοῦ. 16 Καὶ ἐπέθετο ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὁράσει ὀφθαλμῶν αὐτῆς· καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν Χαλδαίων. 17 Καὶ ἤλθοσαν πρὸς αὐτὴν υἱοὶ Βαβυλῶνος, εἰς κοίτην καταλύντων, καὶ ἐμίαινον αὐτὴν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμίανθη ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν. 18 Καὶ ἀπεκάλυψε τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἀπεκάλυψεν αἰσχύνην αὐτῆς· καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ μου ἀπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἀπέστη ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

19 Καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου, τοῦ ἀναμῆσαι ἡμέραν νεότητός σου, ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν Αἰγύπτῳ, 20 καὶ ἐπέθου ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, ὧν ὡς ὄνων αἱ σάρκες αὐτῶν, καὶ αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν, 21 καὶ ἐπεσκέψω τὴν ἀνομίαν νεότητός σου, ἃ ἐποίησες ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ καταλύματί σου, οὗ οἱ μαστοὶ νεότητός σου.

22 Διατοῦτο, Ὀολιβὰ, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγεῖρω τοὺς ἐραστάς σου ἐπὶ σέ, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχὴ σου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σέ κυκλόθεν, 23 υἱοὺς Βαβυλώνως, καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους, Φακοὺκ, καὶ Σουέ, καὶ ὕχουε, καὶ πάντας υἱοὺς Ἀσσυρίων μετ' αὐτῶν, νεανίσκους ἐπλέκτους, ἡγεμόνας καὶ στρατηγούς, πάντας τρισσοὺς καὶ ὀνομαστῦος, ἱππεύοντας ἐφ' ἵππων. 24 Καὶ πάντες ἤξουσιν ἐπὶ σέ ἀπὸ Βορρᾶ, ἄρματα καὶ τροχοὶ μετ' ὄχλου λαῶν, θυρεοὶ καὶ πέλτα, καὶ βαλεῖ φυλακὴν ἐπὶ σέ κύκλῳ. 25 καὶ δώσω πρὸ προσώπου αὐτῶν κρίμα, καὶ ἐκδικήσουσί σε ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν. Καὶ δώσω τὸν ζῆλόν μου ἐν σοὶ, καὶ ποιήσουσι μετὰ σου ἐν ὀργῇ θυμοῦ· μυκτῆρά σου καὶ ὠτά σου ἀφελοῦσι, καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν ῥομφαίᾳ καταβαλοῦσιν· αὐτοὶ υἱοὺς σου καὶ θυγατέρας σου λήψονται, καὶ τοὺς καταλοίπους σου πῦρ καταγάγεται. 26 Καὶ ἐκδοσουσί σε τὸν ἱματισμόν σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχῆσεώς σου. 27 Καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀσεβείας σου ἐκ σοῦ, καὶ τὴν πορνείαν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου· καὶ οὐ μὴ ἄρῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ Αἰγύπτου οὐ μὴ μνησθῆς οὐκέτι.

28 Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμί σε εἰς χεῖρας ὧν μισεῖς, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχὴ σου ἀπ' αὐτῶν. 29 Καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐν μίσει, καὶ λήψονται πάντας τοὺς πόρους σου καὶ τοὺς μόχλους σου, καὶ ἔσῃ γυμνὴ καὶ αἰσχύνουσα, καὶ ἀποκαλυφθήσεται αἰσχύνῃ πορνείας σου· καὶ ἀσεβεία σου, καὶ ἡ πορνεία σου 30 ἐποίησε ταῦτά σοι, ἐν τῷ ἐκπορνεῦσαί σε ὀπίσω ἐθνῶν, καὶ ἐμιάνου ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.

31 Ἐν τῇ ὀδῷ τῆς ἀδελφῆς σου ἐπορεύθης· καὶ δώσω τὸ ποτήριον αὐτῆς εἰς χεῖράς σου. 32 Τάδε λέγει Κύριος, τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου πίεσαι, τὸ βαθὺ καὶ τὸ πλατὺ, καὶ τὸ πλεονάζον τοῦ συντελέσαι μέθην. 33 Καὶ ἐκλύσεως πλησθήσῃ, καὶ τὸ ποτήριον ἀφανισμοῦ, ποτήριον ἀδελφῆς σου Σαμαρείας, πίεσαι αὐτό. 34 καὶ τὰς ἐορτάς καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς ἀποστρέψω· διότι ἐγὼ λελάληκα, λέγει Κύριος. 35 Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐπελάθω μου, καὶ ἀπερρίψας με ὀπίσω τοῦ σώματός σου, καὶ σὺ λάβες τὴν ἀσεβείαν σου καὶ τὴν πορνείαν σου.

36 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, οὐ κρινεῖς τὴν Ὀολὰν καὶ τὴν Ὀολιβὰν, καὶ ἀναγγελεῖς αὐταῖς τὰς ὀνομίας αὐτῶν; 37 Ὅτι ἐμοιχῶντο, καὶ αἶμα ἐν χερσὶν αὐτῶν, τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν ἐμοιχῶντο, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἐγέννησάν μοι, διήγαγον αὐτοῖς δι' ἐμπύρην. 38 Ἔως καὶ ταῦτα ἐποίησάν μοι, τὰ ἅγια μου ἐμίαινον, καὶ τὰ σάββατα μου ἐβεβήλουν, 39 καὶ ἐν τῷ σφάζειν αὐτοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώλοισιν αὐτῶν, καὶ εἰσεπορεύοντο εἰς τὰ ἅγια μου, τοῦ βεβηλοῦν αὐτά· καὶ ὅτι οὕτως ἐποίουν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου, 40 καὶ ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἐρχομένοις μακρόθεν, οἷς ἀγγέλους ἐξαπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἅμα τῷ ἔρχεσθαι αὐτοὺς, εὐθὺς ἐλούου, καὶ ἐστιβίζου τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἐκόσμου κόσμῳ, 41 καὶ ἐκάθου ἐπὶ κλίνῃς ἐστρωμένῃς, καὶ τράπεζα κεκοσμημένη πρὸ προσώπου αὐτῆς, καὶ τὸ θυμίαμα καὶ τὸ ἔλαιόν μου εὐφραίνοντο ἐν αὐτοῖς, 42 καὶ φωνὴν ἀρμονίας ἀνεκροῦντο, καὶ πρὸς ἄνδρας ἐκ πλήθους ἀνθρώπων ἤκοντας ἐκ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐδίδοσαν ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ στέφανον καυχῆσεως ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

⁴³ Καὶ εἶπα, οὐκ ἐν τούτοις μοιχεύουσι; καὶ ἔργα πόρνης καὶ αὐτὴ ἐξεπόρνευσε; ⁴⁴ Καὶ εἰσπορεύοντο πρὸς αὐτήν, ὃν τρόπον εἰσπορεύονται πρὸς γυναῖκα πόρνην, οὕτως εἰσπορεύοντο πρὸς Ὀσλάν, καὶ πρὸς Ὀλιβάν, τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν. ⁴⁵ Καὶ ἄνδρες δίκαιοι αὐτοὶ καὶ ἐκδικήσουσιν αὐτάς ἐκδικήσει μοιχαλίδος, καὶ ἐκδικήσει αἵματος, ὅτι μοιχαλίδες εἰσὶ, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν αὐτῶν.

⁴⁶ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἀνάγαγε ἐπ' αὐτάς ὄχλον, καὶ δὸς ἐν αὐταῖς ταραχὴν καὶ διαρπαγὴν, ⁴⁷ καὶ λιθοβόλησον ἐπ' αὐτάς λίθοις ὄχλων, καὶ κατακέντει αὐτάς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν· υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας αὐτῶν ἀποκτενοῦσι, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐμπρήσουσι. ⁴⁸ Καὶ ἀποστρέψω ἀσεβείαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ παιδευθήσονται πᾶσαι αἱ γυναῖκες, καὶ οὐ μὴ ποιήσουσι κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν. ⁴⁹ Καὶ δοθήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ τὰς ἀμαρτίας τῶν ἐνθυμημάτων ὑμῶν λήψεσθε, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

24

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου γράψον σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀφ' ἧς ἀπηρεῖσατο βασιλεὺς Βαβυλώνος ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον. ³ Καὶ εἶπὸν ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα παραβολὴν, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοῦς

Τάδε λέγει Κύριος, ἐπίστησον τὸν λέβητα, καὶ ἔγχεον εἰς αὐτὸν ὕδωρ, ⁴ καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν τὰ διχοτομήματα, πᾶν διχοτόμημα καλὸν, σκέλος καὶ ὤμον ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστέων, ⁵ ἐξ ἐπιλέκτων κτηνῶν εἰλημμένων· καὶ ὑπόκατε τὰ ὀστά ὑποκάτω αὐτῶν, ἔξσεσθε καὶ ἤψηται τὰ ὀστά αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς.

⁶ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ὃ πόλις αἱμάτων, λέβης, ἐν ᾧ ἐστὶν ἰὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ ἰὸς οὐκ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς, κατὰ μέλος αὐτῆς ἐξήνεγκεν, οὐκ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος. ⁷ Ὅτι αἷμα αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐστὶν, ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό· οὐκ ἐκκέχυκα αὐτό ἐπὶ τὴν γῆν, τοῦ καλύψαι ἐπ' αὐτό γῆν, ⁸ τοῦ ἀναβῆθαι θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν ἐκδικηθῆναι· δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ λεωπετρίαν, τοῦ μὴ καλύψαι αὐτό.

⁹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, κἀγὼ μεγαλυνῶ τὸν δαλόν· ¹⁰ Καὶ πληθυνῶ τὰ ξύλα, καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῆ τὰ κρέα, καὶ ἐλαττωθῆ ὁ ζωμὸς, ¹¹ καὶ στή ἐπὶ τοὺς ἀνθρακας, ὅπως προσκαυθῆ καὶ θερμανθῆ ὁ χαλκὸς αὐτῆς, καὶ τακῆ ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ ἐκλίπῃ ὁ ἰὸς αὐτῆς, ¹² καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς πολὺς ὁ ἰὸς αὐτῆς. Καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, ¹³ ἀνθ' ὧν ἐμαίνου σύ· καὶ τί ἐὰν μὴ καθαρισθῆς ἔτι ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμὸν μου;

¹⁴ Ἐγὼ Κύριος λελάληκα, καὶ ἤξει, καὶ ποιήσω, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· κατὰ τὰς ὁδοὺς σου, καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, λέγει Κύριος· διατοῦτο ἐγὼ κρινῶ σε κατὰ τὰ αἵματά σου, καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, ἡ ἀκάθαρτος, ἡ ὀνομαστή, καὶ πολλὴ τοῦ παραπικραίνειν.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁶ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω ἐκ σοῦ τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν σου ἐν παρατάξει, οὐ μὴ κοπῆς, οὐδ' οὐ μὴ κλαυσθῆς, ¹⁷ στεναγμὸς αἵματος, ὀσφύος πένθος ἔση· οὐκ ἔσται τὸ τρίχωμά σου συμπεπλεγμένον ἐπὶ σέ, καὶ τὰ ὑοιδήματά σου ἐν τοῖς ποσὶ σου· οὐ μὴ παρακληθῆς ἐν χεῖλεσιν αὐτῶν, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ μὴ φάγῃς.

¹⁸ Καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν τοπρωῖ, ὃν τρόπον ἐνετείλατό μοι ἐσπέρας, καὶ ἐποίησα τοπρωῖ, ὃν τρόπον ἐπετάγη μοι. ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς με ὁ λαὸς, οὐκ ἀναγγέλλεις ἡμῖν τί ἐστὶ ταῦτα ἃ σὺ ποιεῖς; ²⁰ Καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς, λόγος Κυρίου ἐγένετο πρὸς με, λέγων, ²¹ εἶπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ,

Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ βεβηλῶ τὰ ἁγιά μου, φρύαγμα ἰσχύος ὑμῶν, ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ ψυχὰ ὑμῶν· καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, οὓς ἐγκατελίπετε, ἐν ρομφαίᾳ πεσοῦνται. ²² Καὶ ποιήσετε ὃν τρόπον πεποίηκα· ἀπὸ στόματος αὐτῶν οὐ παρακληθήσεσθε, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ φάγεσθε, ²³ καὶ αἱ κόμαι ὑμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν· οὔτε μὲ κόψησθε, οὔτε μὴ κλαύσητε, καὶ ἐντακήσεσθε ἐν ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ παρακαλέσετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἔσται Ἰεζεκιὴλ ὑμῖν εἰς τέρας, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησα ποιήσετε, ὅταν ἔλθῃ ταῦτα, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

²⁵ Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν λαμβάνω τὴν ἰσχὺν παρ' αὐτῶν, τὴν ἔπαρσιν τῆς καυχίσεως αὐτῶν, τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ τὴν

ἔπαρσιν ψυχῆς αὐτῶν, υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας αὐτῶν, ²⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἤξει ὁ ἀνασωζόμενος πρὸς σέ, τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι εἰς τὰ ὄψα; ²⁷ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διανοιχθήσεται τὸ στόμα σου πρὸς τὸν ἀνασωζόμενον· λαλήσεις, καὶ οὐ μὴ ἀποκωφωθῆς οὐκέτι, καὶ ἔση αὐτοῖς εἰς τέρας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος.

25

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτούς, ³ καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἀμμών,

Ἀκούσατε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἁγία μου, ὅτι ἐβεβηλώθη, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠφανίσθη, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰούδα, ὅτι ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ, ⁴ διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς Κεδέμ εἰς κληρονομίαν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν ἐν σοὶ, καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν· αὐτοὶ φάγονται τοὺς καρπούς σου, καὶ αὐτοὶ πίνουν τὴν πότητά σου. ⁵ Καὶ δώσω τὴν πόλιν τοῦ Ἀμμών εἰς νομὰς καμήλων, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμών εἰς νομὴν προβάτων, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

⁶ Διότι τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐκρότησας τὴν χειρὰ σου, καὶ ἐνόφησας τῷ ποδί σου, καὶ ἐπέχαρας ἐκ ψυχῆς σου ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ⁷ διατοῦτο ἐκτενῶ τὴν χειρὰ μου ἐπὶ σέ, καὶ δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐξολοθρεύσω σε ἐκ τῶν λαῶν, καὶ ἀπολώ σε ἐκ τῶν χωρῶν ἀπωλεία, καὶ ἐπιγνώση διότι ἐγὼ Κύριος.

⁸ Τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν εἶπε Μωάβ, ἰδοὺ, οὐχ ὄν τρόπον πάντα τὰ ἔθνη, οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα; ⁹ Διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παραλύω τὸν ὄμιον Μωάβ ἀπὸ πόλεων ἀκρωτηρίων αὐτοῦ, ἐκλεκτὴν γῆν, οἶκον Βεθασιμουθ ἐπάνω πηγῆς πόλεως παραθαλασσίας, ¹⁰ τοὺς υἱοὺς Κεδέμ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμών δέδωκα αὐτῷ εἰς κληρονομίαν, ὅπως μὴ μνεῖα γένηται τῶν υἱῶν Ἀμμών. ¹¹ Καὶ εἰς Μωάβ ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος.

¹² Τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐποίησεν ἡ Ἰδουμαία ἐν τῷ ἐκδικῆσαι αὐτοὺς ἐκδίκησιν εἰς τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἐμνησικακήσαν, καὶ ἐξεδίκησαν δίκην, ¹³ διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, καὶ ἐκτενῶ τὴν χειρὰ μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἀνθρώπων καὶ κτήνος, καὶ θήσομαι αὐτὴν ἔρημον, καὶ ἐκ θαιμᾶν διωκόμενοι ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται. ¹⁴ Καὶ δώσω ἐκδίκησιν μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ ποιήσουσιν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ κατὰ τὴν ὀργὴν μου καὶ κατὰ τὸν θυμὸν μου, καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδικησίν μου, λέγει Κύριος.

¹⁵ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἐκδικήσει, καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν ἐπιχάιροντες ἐκ ψυχῆς, τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως ἐνδός, ¹⁶ διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτείνω τὴν χειρὰ μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐξολοθρεύσω Κρήτας, καὶ ἀπολώ τοὺς καταλοίπους τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν· ¹⁷ Καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγάλας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἐκδικησίν μου ἐπ' αὐτούς.

26

¹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, μιᾶ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

² Υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνθ' οὗ εἶπε Σὸρ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, εὖγε συνετρίβη, ἀπόλωλε τὰ ἔθνη, ἐπεστράφη πρὸς με, ἡ πλήρης ἠρήμωται· ³ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ Σὸρ, καὶ ἀνάξω ἐπὶ σέ ἔθνη πολλὰ, ὡς ἀναβαίνει ἡ θάλασσα τοῖς κύμασιν αὐτῆς. ⁴ Καὶ καταβαλοῦσι τὰ τεῖχη Σὸρ, καὶ καταβαλοῦσι τοὺς πύργους σου, καὶ λικμηθῶ τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς λεωπετρίαν· ⁵ Ψυγὸς σαγηνῶν ἔσται ἐν μέσῳ θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ λελάληκα, λέγει Κύριος· καὶ ἔσται εἰς προνομὴν τοῖς ἔθνεσι. ⁶ Καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἐν πεδίῳ μαχαίρα ἀναιρεθήσονται, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

⁷ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σέ Σὸρ τὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖα Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ Βορρά, βασιλεὺς βασιλέων ἐστὶ, μεθ' ἵππων καὶ ἀρμάτων καὶ ἵππέων καὶ συναγωγῆς ἔθνων πολλῶν σφόδρα. ⁸ Οὗτος τὰς θυγατέρας σου τὰς ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρα ἀνελεῖ, καὶ δώσει ἐπὶ σέ προφυλακὴν, καὶ περιοικοδομήσει, καὶ ποιήσει ἐπὶ σέ κύκλω χάρακα, καὶ περίστασιν ὀπλων, καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ ἀπέναντί σου δώσει· ⁹ Τὰ τεῖχη σου, καὶ τοὺς πύργους σου καταβαλεῖ ἐν ταῖς

μαχαίρας αὐτοῦ. ¹⁰ Ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵππων αὐτοῦ κατακαλύψει σε ὁ κοριορτὸς αὐτῶν· καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἵππέων αὐτοῦ καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ σεισθήσεται τὰ τείχη σου, εἰσπορευόμενου αὐτοῦ τὰς πύλας σου, ὡς εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν ἐκ πεδίου. ¹¹ Ἐν ταῖς ὀπλαῖς τῶν ἵππων αὐτοῦ καταπατήσουσί σου πάσας τὰς πλατείας· τὸν λαὸν σου μαχαίρα ἀνελεῖ, καὶ τὴν ὑπόστασιν τῆς ἰσχύος σου ἐπὶ τὴν γῆν κατάρξει.

¹² Καὶ προνομεύσει τὴν δυνάμιν σου, καὶ σκυλεύσει τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ καταβαλεῖ τὰ τείχη σου, καὶ τοὺς οἴκους σου τοὺς ἐπιθυμητοὺς καθελεῖ· καὶ τοὺς λίθους σου, καὶ τὰ ξύλα σου, καὶ τὸν χοῦν σου εἰς μέσον τῆς θαλάσσης σου ἐμβαλεῖ. ¹³ Καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ψαλτηριῶν σου οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔτι. ¹⁴ Καὶ δώσω σε λεωπετρίαν, ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσθ, οὐ μὴ οἰκοδομηθῆς ἔτι, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα, λέγει Κύριος.

¹⁵ Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος τῆ Σὸρ, οὐκ ἀπὸ φωνῆς τῆς πτώσεώς σου, ἐν τῷ στενάξει τραυματῆσαι, ἐν τῷ σπᾶσι μάχαιραν ἐν μέσῳ σου, σεισθήσονται αἱ νῆσαι; ¹⁶ Καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς θαλάσσης, καὶ ἀφελοῦνται τὰς μίτρας ἀπὸ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον αὐτῶν ἐκδύσονται· ἐκστάσει ἐκστήσονται, ἐπὶ γῆν καθεδοῦνται, καὶ φοβηθήσονται τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν, καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σέ, ¹⁷ καὶ λήψονται ἐπὶ σέ θρήνον, καὶ ἐροῦσί σοι, πῶς κατελύθης ἐκ θαλάσσης ἡ πόλις ἡ ἐπαινετὴ, ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν; ¹⁸ Καὶ φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀπὸ ἡμέρας πτώσεώς σου.

¹⁹ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ὅταν δῶ πόλιν ἡρημωμένην ὡς τὰς πόλεις τὰς μὴ κατοικισθησομένας, ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπὶ σέ τὴν ἄβυσσον, καὶ κατακαλύψει σε ὕδωρ πολὺ, ²⁰ καὶ καταβιβάσω σε πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον πρὸς λαὸν αἰῶνος, καὶ κατοικίω σε εἰς βάθη τῆς γῆς ὡς ἔρημον αἰῶνον μετὰ καταβαίνοντων εἰς βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῆς, μηδὲ ἀναστῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς, ²¹ ἀπώλειάν σε δώσω, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος.

27

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με λέγων,

² Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου λάβε ἐπὶ Σὸρ θρήνον, ³ καὶ ἐρεῖς τῇ Σὸρ τῇ κατοικούσῃ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης, τῷ ἐμπορίῳ τῶν λαῶν, ἀπὸ νήσων πολλῶν, τάδε λέγει Κύριος τῇ Σὸρ,

⁴ Σὺ εἶπας, ἐγὼ περιέθηκα ἐμυτῇ κάλλος μου, ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τῷ Βεελεὶμ υἱοῦ σου περιέθηκάν σοι κάλλος. ⁵ Κέδρος ἐν Σενεῖρ ὠκοδομήθη σοι, ταινία σαρίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Λιβάνου ἐλήφθησαν, τοῦ ποιῆσαί σοι ἰστοὺς ἐλατίνους, ⁶ ἐκ τῆς Βασανίτιδος ἐποίησαν τὰς κώπας σου, τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος, οἴκους ἀλσώδεις ἀπὸ νήσων τῶν Χετιείμ. ⁷ Βύσσος μετὰ ποικιλίας ἐξ Αἰγύπτου ἐγένετό σοι στρωμνῆ, τοῦ περιθεῖναι σοι δόξαν, καὶ περβαλεῖν σε ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐκ τῶν νήσων Ἐλεισαί, καὶ ἐγένετο περιβόλαιά σου.

⁸ Καὶ οἱ ἄρχοντές σου οἱ κατοικοῦντες Σιδῶνα, καὶ Ἀράδιοι ἐγένοντο κωπηλάται σου· οἱ σοφοὶ σου Σὸρ, οἱ ἦσαν ἐν σοί, οὗτοι κυβερνῆταί σου. ⁹ Οἱ πρεσβύτεροι Βιβλίων, καὶ οἱ σοφοὶ αὐτῶν, οἱ ἦσαν ἐν σοί, οὗτοι ἐνίσχουν τὴν βουλήν σου· καὶ πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν ἐγένοντό σοι ἐπὶ δυσμᾶς δυσμῶν.

¹⁰ Πέρσαι, καὶ Λυδοὶ, καὶ Λίβυες ἦσαν ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄνδρες πολεμισταὶ σου πέλτας καὶ περικεφαλαίας ἐκρέμασαν ἐν σοί, οὗτοι ἔδωκαν τὴν δόξαν σου. ¹¹ Υἱοὶ Ἀραδίων καὶ ἡ δυνάμεις σου ἐπὶ τῶν τευχῶν σου· φύλακες ἐν τοῖς πύργοις σου ἦσαν, τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὄρων σου κύκλω, οὗτοι ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος.

¹² Καρχηδόνοι ἐμποροὶ σου ἀπὸ πλήθους πάσης ἰσχύος σου, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ κασσίτερον καὶ μόλιβον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ¹³ Ἡ Ἑλλάς, καὶ ἡ σύμπασα, καὶ τὰ παρατείνοντα, οὗτοι ἐνεπορευόντό σοι ἐν ψυχαῖς ἀνθρώπων, καὶ σκευὴ χαλκᾶ ἔδωκαν τὴν ἐμπορίαν σου.

¹⁴ Ἐξ οἴκου Ἰθγορμὰ ἵπποι καὶ ἵππεῖς ἔδωκαν ἀγοράν σου. ¹⁵ Υἱοὶ Ῥοδίων ἐμποροὶ σου, ἀπὸ νήσου ἐπλήθυναν τὴν ἐμπορίαν σου ὀδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδους τοὺς μισθοὺς σου, ¹⁶ ἀνθρώπους ἐμπορίαν σου ἀπὸ πλήθους τοῦ συμμίκτου σου, στακτὴν καὶ ποικίλματα ἐκ Ἰθακῆς, καὶ Ῥαμῶθ, καὶ Χορχὸρ ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ¹⁷ Ἰούδας καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, οὗτοι ἐμποροὶ σου, ἐν πράσει σίτου καὶ μύρων καὶ κασίας, καὶ πρῶτον μέλι καὶ ἔλαιον καὶ ῥητινήν

ἔδωκαν εἰς τὸν σύμμικτόν σου. ¹⁸ Δαμασκὸς ἔμποροί σου, ἐκ πλήθους πάσης δυνάμεώς σου· οἶνος ἐκ Χελβών, καὶ ἔρια ἐκ Μιλήτου, καὶ οἶνον εἰς τὴν ἀγοράν σου ἔδωκαν.

¹⁹ Ἐξ Ἀσὴλ σίδηρος εἰργασμένος, καὶ τροχιὰς ἐν τῷ συμμίκτῳ σου ἐστί. ²⁰ Δαιδὰν ἔμποροί σου, μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἄρματα. ²¹ Ἡ Ἀραβία καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Κηδάρ, οὗτοι ἔμποροί σου διὰ χειρός σου, καμήλους καὶ ἄμνους καὶ κριοὺς ἐν οἷς ἐμπορεύονται σε. ²² Ἐμποροὶ Σαββά, καὶ Ῥαμμά, οὗτοι ἔμποροί σου, μετὰ πρώτων ἡδυσμάτων, καὶ λίθων χρηστῶν, καὶ χρυσοῦν ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ²³ Χαρῥά, καὶ Χαναά, οὗτοι ἔμποροί σου. ²⁴ Ἀσσοῦρ καὶ Χαρμὰν ἔμποροί σου, φέροντες ἐμπορίαν ὑάκινθου, καὶ θησαυροὺς ἐκλεκτοὺς δεδεμένους σχοινίοις, καὶ κυπαρίσσινα. ²⁵ Πλοῖα ἔμποροί σου, ἐν τῷ πλήθει, ἐν τῷ συμμίκτῳ σου· καὶ ἐνεπλήσθης καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης.

²⁶ Ἐν ὕδατι πολλῷ ἦγον σε οἱ κωπηλάται σου, τὸ πνεῦμα τοῦ Νότου συνέτριψέ σε ἐν καρδίᾳ θαλάσσης. ²⁷ Ἦσαν δυνάμεις σου, καὶ οἱ μισθός σου, καὶ τῶν συμμίκτων σου, καὶ οἱ κωπηλάται σου, καὶ οἱ κυβερνήταί σου, καὶ οἱ σύμβουλοί σου, καὶ οἱ σύμμικτοί σου ἐκ τῶν συμμίκτων σου, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί σου οἱ ἐν σοί· καὶ πᾶσα συναγωγὴ σου ἐν μέσῳ σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ θαλάσσης, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πτώσεώς σου.

²⁸ Πρὸς τὴν κραυγὴν τῆς φωνῆς σου οἱ κυβερνήταί σου φόβῳ φοβηθήσονται. ²⁹ Καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν πλοίων πάντες οἱ κωπηλάται, καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ οἱ πρωεῖς τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὴν γῆν στήσονται. ³⁰ Καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σὲ τῇ φωνῇ αὐτῶν, καὶ κεκράξονται πικρὸν, καὶ ἐπιθήσουσι γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ σποδὸν στρώσουσι.

³² Καὶ λήψονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ σὲ θρήνον, θρήνημα Σόρ. ³³ Πόσον τιμὰ εὔρες μισθὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης; Ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ πλήθους σου, καὶ ἀπὸ τοῦ συμμίκτου σου ἐπλούτησας πάντας βασιλεῖς τῆς γῆς. ³⁴ Νῦν συνετρίβης ἐν θαλάσῃ, ἐν βάθει ὕδατος ὁ σύμμικτός σου, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ σου ἐν μέσῳ σου· ἔπεσον πάντες οἱ κωπηλάται σου. ³⁵ Πάντες οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους ἐστύγνασαν ἐπὶ σέ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐξέστησαν, καὶ ἐδάκρυσεν τὸ πρόσωπον αὐτῶν. ³⁶ Ἐμποροὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἐσύρισάν σε, ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐκέτι ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

28

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

² Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου εἶπὸν τῷ ἄρχοντι Τύρου, τάδε λέλει Κύριος, ἀνθ' οὗ ὑψώθη σου ἡ καρδία, καὶ εἶπας, Θεὸς εἰμι ἐγὼ, κατοικίαν Θεοῦ, καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν Θεοῦ. ³ Μὴ σοφώτερος εἶ σὺ τοῦ Δανιὴλ; ἡ σοφοὶ οὐκ ἐπαίδευσάν σε τῇ ἐπιστῆμῃ αὐτῶν; ⁴ Μὴ ἐν τῇ ἐπιστῆμῃ σου ἡ τῆ φρονήσει σου ἐποίησας σεαυτῷ δύναμιν, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν τοῖς θησαυροῖς σου; ⁵ Ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστῆμῃ σου καὶ ἐμπορίᾳ σου ἐπλήθυνας δύναμίν σου, ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐν τῇ δυνάμει σου.

⁶ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἐπειδὴ δέδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν Θεοῦ, ⁷ ἀντὶ τούτου ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ἄλλοτριους λοιμοὺς ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ ἐκκενώσουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τὸ κάλλος τῆς ἐπιστήμης σου, καὶ στρώσουσιν τὸ κάλλος σου εἰς ἀπώλειαν, ⁸ καὶ καταβιάσουσί σε, καὶ ἀποθανῆ θανάτῳ τραυματιῶν ἐν καρδίᾳ θαλάσσης. ⁹ Μὴ λέγων ἔρεις, Θεὸς εἰμι ἐγὼ, ἐνώπιον τῶν ἀναιρουμένων σε; σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος, καὶ οὐ Θεός. ¹⁰ Ἐν πλήθει ἀπεριτμητῶν ἀπολῆ ἐν χερσὶν ἄλλοτριῶν, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει Κύριος.

¹¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹² υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρήνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα Τύρου, καὶ εἶπὸν αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, σὺ ἀποσφράγισμα ὁμοιώσεως, ¹³ καὶ στέφανος κάλλους ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ ἐγενήθη· πάντα λίθων χρηστῶν ἐνδέδεσαι, σάρδιον καὶ τοπάζιον, καὶ σμάραγδον καὶ ἀνθρακὰ, καὶ σάσφειρον καὶ ἱασπι, καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ λιγύριον καὶ ἀχάτην, καὶ ἀμέθυστον καὶ χρυσόλιθον, καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον, καὶ χρυσοῦ ἐνέπλησας τοὺς θησαυροὺς σου καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοί. ¹⁴ Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκτίσθης σὺ μετὰ τοῦ χερουβ, ἔθηκά σε ἐν ὄρει ἀγίῳ Θεοῦ, ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρίνων. ¹⁵ Ἐγενήθης σὺ ἄωμος ἐν ταῖς ἡμέραις σου, ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ἐκτίσθης ἕως εὐρέθη τὰ ἀδικήματα ἐν σοί.

¹⁶ Από πλήθους τῆς ἐμπορίας σου ἔπλησας τὰ ταμεῖά σου ἀνομίας, καὶ ἡμαρτες, καὶ ἐτραυματίσθης ἀπὸ ὄρους τοῦ Θεοῦ· καὶ ἤγαγέ σε τὸ χερούβ ἐκ μέσου λίθων πυρίνων. ¹⁷ Ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διεφθάρη ἡ ἐπιστήμη σου μετὰ τοῦ κάλλους σου· διὰ πλήθος ἁμαρτιῶν σου ἐπὶ τὴν γῆν ἐρρίψά σε, ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε παραδειγματισθῆναι. ¹⁸ Διὰ τὸ πλήθος τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ τῶν ἀδικιῶν τῆς ἐμπορίας σου, ἐβεβήλωσα τὰ ἱερὰ σου, καὶ ἐξάξω πῦρ ἐκ μέσου σου, τοῦτο καταφάγεται σε· καὶ δώσω σε σποδὸν ἐπὶ τῆς γῆς σου ἐναντίον πάντων τῶν ὀρώωντων σε. ¹⁹ Καὶ πάντες οἱ ἐπιστάμενοί σε ἐν τοῖς ἔθνεσι στενάξουσιν ἐπὶ σέ· ἀπώλεια ἐγένετο, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁰ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ²¹ υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Σιδῶνα, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὴν, ²² καὶ εἰπὸν,

Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ Σιδῶν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν σοί, καὶ γνώση ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν σοί. ²³ Αἶμα καὶ θάνατος ἐν ταῖς πλατείαις σου, καὶ πεσοῦνται τετραυματισμέοι μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλω σου, καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ εἰμι Κύριος. ²⁴ Καὶ οὐκ ἔσονται οὐκέτι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ σκόλοψ πικρίας καὶ ἄκανθα ὀδύνης ἀπὸ τῶν περικύκλω αὐτῶν, τῶν ἀτιμασάντων αὐτοὺς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

²⁵ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, καὶ συνάξω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν ἐθνῶν οὓς διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐνώπιον τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν. ²⁶ Καὶ κατοικήσουσι ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἦν δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακώβ, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς ἐν ἐλπίδι, καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελώνας, καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, ὅταν ποιήσω κρίμα ἐν πᾶσι τοῖς ἀτιμάσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς κύκλω αὐτῶν· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν καὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν.

29

¹ Ἐν τῷ ἔτει τῷ δωδεκάτῳ, ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί, μιᾶ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπ' Αἰγύπτου δλην, ³ καὶ εἰπὸν,

Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραῶ, τὸν δράκοντα τὸν μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον ἐν μέσῳ ποταμῶν αὐτοῦ, τὸν λέγοντα, ἐμοὶ εἰσιν οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς. ⁴ Καὶ ἐγὼ δώσω παρῖδας εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ προσκολληθῶ τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς σου, καὶ ἀνάξω σε ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ σου, ⁵ καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου πέσῃ, καὶ οὐ μὴ συναχθῆς, καὶ οὐ μὴ περισταλῆς, τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς κατάβρωμα. ⁶ Καὶ γνώσονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Αἰγύπτου, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐγενήθης ράβδος καλαμίνης τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, ⁷ ὅτε ἐπελαβέτο σου τῇ χειρὶ αὐτῶν, ἐθλάσθης· καὶ ὅτε ἐπεκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χεὶρ, καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπὶ σέ, συνετρίβης, καὶ συνέκλασας αὐτῶν πᾶσαν ὀσφύν.

⁸ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σέ ῥομφαίαν, καὶ ἀπολώ ἀπὸ σοῦ ἀνθρώπους καὶ κτῆνη, ⁹ καὶ ἔσται ἡ γῆ Αἰγύπτου ἀπώλεια καὶ ἔρημος· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος· ἀντὶ τοῦ λέγειν σε, οἱ ποταμοὶ ἐμοὶ εἰσι, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς,

¹⁰ Διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς σου, καὶ δώσω γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον καὶ ῥομφαίαν καὶ ἀπώλειαν ἀπὸ Μαγδώλου καὶ Συήνης καὶ ἕως ὀρίων Αἰθίοπων. ¹¹ Οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ ποὺς ἀνθρώπου, καὶ ποὺς κτῆνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτὴν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται τεσσαράκοντα ἔτη.

¹² Καὶ δώσω τὴν γῆν αὐτῆς ἀπώλειαν ἐν μέσῳ γῆς ἡρημαμένης, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς ἐν μέσῳ πόλεως ἡρημαμένων ἔσονται τεσσεράκοντα ἔτη· καὶ διασπερῶ Αἰγύπτου ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας.

¹³ Τάδε λέγει Κύριος, μετὰ τεσσεράκοντα ἔτη συνάξω Αἰγυπτίους ἀπὸ τῶν ἐθνῶν οὓς διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, ¹⁴ καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ κατοικήσω αὐτοὺς ἐν γῇ Φαθωρῆς, ἐν τῇ γῇ ὅθην ἐλήμφθησαν, καὶ ἔσται ἀρχὴ ταπεινῆ ¹⁵ παρὰ πάσας τὰς ἀρχάς· οὐ μὴ ὑψωθῆ ἔτι ἐπὶ τὰ ἔθνη· καὶ ὀλιγοστοὺς αὐτοὺς ποιήσω, τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείονας ἐν τοῖς ἔθνεσι. ¹⁶ Καὶ οὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς ἐλπίδα ἀναμιμνήσκουσιν ἀνομίαν, ἐν τῷ ἀκολουθήσαι αὐτοὺς ὀπίσω αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

¹⁷ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει, μιᾶ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

¹⁸ Υιὲ ἀνθρώπου, Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατεδουλώσατο τὴν δύναμιν αὐτοῦ δουλεῖα μεγάλη ἐπὶ Τύρου, πᾶσα κεφαλὴ φαλακρά, καὶ πᾶς ὤμος μαδῶν· καὶ μισθὸς οὐκ ἐγενήθη αὐτῷ καὶ τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐπὶ Τύρον, καὶ τῆς δουλείας ἧς ἐδούλευσαν ἐπ’ αὐτήν.

¹⁹ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος γῆν Αἰγύπτου, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκύλα αὐτῆς· καὶ ἔσται μισθὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ, ²⁰ ἄντι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἧς ἐδούλευσεν ἐπὶ Τύρον, δέδωκα αὐτῷ γῆν Αἰγύπτου· τάδε λέγει Κύριος Κύριος.

²¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ σοὶ δώσω στόμα ἀνεωγμένον ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

30

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υιὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ εἰπὸν τάδε λέγει Κύριος, ὦ ἡμέρα, ³ ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ἡμέρα πέρας ἐθῶν ἔσται·

⁴ Καὶ ἦξει μάχαιρα ἐπ’ Αἰγυπτίους, καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν γῆ Αἰθιοπία, καὶ συμπεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ συμπεσεῖται τὰ θεμέλια αὐτῆς, ⁵ Πέρσαι, καὶ Κρήτες, καὶ Λυδοὶ, καὶ Λίβνες, καὶ πάντες οἱ ἐπίμικτοι καὶ τῶν υἰῶν τῆς διαθήκης μου, μαχαίρα πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. ⁶ Καὶ πεσοῦνται τὰ ἀντιστηρίγματα Αἰγύπτου, καὶ καταβήσεται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπὸ Μαγδωλοῦ ἕως Συῆνης, μαχαίρα πεσοῦνται ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος. ⁷ Καὶ ἐρημωθῆσεται ἐν μέσῳ χωρῶν ἐρημωμένων, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμένων ἔσονται, ⁸ καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ὅταν δῶ πῦρ ἐπ’ Αἰγυπτου, καὶ συντριβῶσι πάντες οἱ βοηθοῦντες αὐτῇ. ⁹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσονται ἄγγελοι σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Αἰγύπτου, ὅτι ἰδοὺ ἦκει.

¹⁰ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, καὶ ἀπολώ πληθος Αἰγυπτίων διὰ χειρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, ¹¹ αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἀπεσταλμένοι ἀπολέσει γῆν· καὶ ἐκκενώσουσι πάντες τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπ’ Αἰγυπτου, καὶ πλησθήσεται ἡ γῆ τραυματιῶν, ¹² καὶ δώσω τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν ἐρήμους, καὶ ἀπολώ τὴν γῆν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἐν χερσὶν ἀλλοτριῶν, ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

¹³ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος, καὶ ἀπολώ μεγιστᾶνας ἀπὸ Μέμφεως, καὶ ἄρχοντας Μέμφεως ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἔσονται ἐτι. ¹⁴ Καὶ ἀπολώ γῆν Φαθωρῆς, καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ Τάνιν, καὶ ποιήσω ἐκδίκησιν ἐν Διοσπόλει. ¹⁵ Καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμὸν μου ἐπὶ Σαὶν τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ ἀπολώ τὸ πληθος Μέμφεως, ¹⁶ καὶ δώσω πῦρ ἐπ’ Αἰγυπτου, καὶ ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ Συῆνη, καὶ ἐν Διοσπόλει ἔσται ἔκρηγμα, καὶ διαχθήσεται ὕδατα. ¹⁷ Νεανίσκοι Ἡλιουπόλεως καὶ Βουβάστου ἐν μαχαίρα πεσοῦνται, καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, ¹⁸ καὶ ἐν Τάφναις συσκοτάσει ἡ ἡμέρα, ἐν τῷ συντρίψαι με ἐκεῖ τὰ σκήπτρα Αἰγύπτου· καὶ ἀπολεῖται ἐκεῖ ἡ ὕβρις ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ταύτην νεφέλη καλύψει, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι ἀρθήσονται. ¹⁹ Καὶ ποιήσω κρίμα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

²⁰ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, ἐβδόμῃ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ²¹ υιὲ ἀνθρώπου, τοὺς βραχίονας Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἰδοὺ οὐ κατεδεῆθη τοῦ δοθῆναι ἴασιν, τοῦ δοθῆναι ἐπ’ αὐτὸν μάλαγμα, τοῦ δοθῆναι ἰσχὺν ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας. ²² Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ συντρίψω τοὺς βραχίονας αὐτοῦ τοὺς ἰσχυροὺς, καὶ τοὺς τεταμένους, καὶ καταβαλῶ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ²³ καὶ διασπερῶ Αἰγυπτου εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας.

²⁴ Καὶ κατισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ δώσω τὴν ῥομφαίαν μου εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ’ Αἰγυπτου, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκύλα αὐτῆς. ²⁵ Καὶ ἐνισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, οἱ δὲ βραχίονες Φαραῶ πεσοῦνται· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ῥομφαίαν μου εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκτενεῖ αὐτὴν ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. ²⁶ Καὶ διασπερῶ Αἰγυπτου εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

31

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ τρίτῳ μηνί, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ τῷ πλήθει αὐτοῦ,

Τίνι ὁμοίωσας σεαυτὸν ἐν τῷ ὕψει σου; ³ Ἴδου Ἀσσοῦρ κυπάρισσος ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ καλὸς ταῖς παραφυάσι, καὶ ὑψηλὸς τῷ μεγέθει, εἰς μέσον νεφελῶν ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. ⁴ Ὑδωρ ἐξέθρευεν αὐτὸν, ἡ ἄβυσσος ὕψωσεν αὐτὸν, τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγε κύκλῳ τῶν φυτῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ συστήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. ⁵ Ἐνεκεν τούτου ὑψώθη τὸ μέγεθος αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, καὶ ἐπλατύνθησαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἀφ' ὕδατος πολλοῦ. ⁶ Ἐν ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν κλάδων αὐτοῦ ἐγεννώσαν πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου, ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ κατώκησε πᾶν πλῆθος ἐθνῶν. ⁷ Καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθησαν αἱ ρίζαι αὐτοῦ εἰς ὕδωρ πολὺ. ⁸ Καὶ κυπάρισσοι τοιαῦται ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ αἱ πίτνες οὐχ ὅμοιαι ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐλάται οὐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτοῦ· πᾶν ξύλον ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει αὐτοῦ, ⁹ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ· καὶ ἐζήλωσεν αὐτὸν τὰ ξύλα τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐγένου μέγας τῷ μεγέθει, καὶ ἔδωκας τὴν ἀρχὴν σου εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ εἶδον ἐν τῷ ὑψωθῆναι αὐτόν. ¹¹ Καὶ παρέδωκα αὐτόν εἰς χεῖρας ἄρχοντος ἐθνῶν, καὶ ἐποίησε τὴν ἀπόλειαν αὐτοῦ. ¹² Καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὸν ἀλλότριοι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ κατέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὀρέων· ἐν πάσαις ταῖς φάραγξιν ἔπεσαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ συνετριβή τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐν παντὶ πεδίῳ τῆς γῆς, καὶ κατέβησαν ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτῶν πάντες οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἠδάφισαν αὐτόν.

¹³ Ἐπὶ τὴν πτώσιν αὐτοῦ ἀνεπαύσαντο πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐγίνοντο πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, ¹⁴ ὅπως μὴ ὑψωθῶσιν ἐν τῷ μεγέθει αὐτῶν πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ ὕδατι· καὶ ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ οὐκ ἔσθησαν ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν πρὸς αὐτά· πάντες οἱ πίνοντες ὕδωρ, πάντες ἐδόθησαν εἰς θάνατον, εἰς γῆς βάθος, ἐν μέσῳ υἰῶν ἀνθρώπων πρὸς καταβαίνοντας εἰς βόθρον.

¹⁵ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἐν ἡμέρᾳ κατέβη εἰς ἄβυσσὸν ἐπ' αὐτόν ὁ Λιβάνος, καὶ ἐκώλυσεν αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσεν αὐτῆς ὕδατος, καὶ ἐσκότασεν ἐπ' αὐτόν ὁ Λιβάνος, πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἐπ' αὐτῷ ἐξελεύθησαν. ¹⁶ Ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐσεισθήσαν τὰ ἔθνη, ὅτε κατεβίβαζον αὐτόν εἰς ἄβυσσον μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἐν γῆ πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς, καὶ τὰ ἐκλεκτὰ τοῦ Λιβάνου πάντα τὰ πίνοντα ὕδωρ. ¹⁷ Καὶ γὰρ αὐτοὶ κατέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς ἄβυσσον ἐν τοῖς τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ οἱ κατοικοῦντες ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπόλωλον.

¹⁸ Τίνι ὁμοιώθης; κατάβηθι, καὶ καταβιβάσθητι μετὰ τῶν ξύλων τῆς τρυφῆς εἰς γῆς βάθος· ἐν μέσῳ ἀπεριτμητῶν κοιμηθήσῃ μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας· οὕτως Φαραῶ καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, λέγει Κύριος Κύριος.

32

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ,

Λέοντι ἐθνῶν ὁμοιώθης σὺ, καὶ ὡς δράκων ὁ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐκεράτιζες τοῖς ποταμοῖς σου, καὶ ἐτάρασσες ὕδωρ τοῖς ποσὶ σου, καὶ κατεπάτεις τοὺς ποταμοὺς σου.

³ Τάδε λέγει Κύριος, καὶ περιβαλῶ ἐπὶ σὲ δίκτυα λαῶν πολλῶν, καὶ ἀνάξω σε ἐν τῷ ἀγκίστρῳ μου, ⁴ καὶ ἐκτενώ σε ἐπὶ τὴν γῆν· πεδία πλησθήσεται, καὶ ἐπκαθιῶ ἐπὶ σὲ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμπλήσω πάντα τὰ θηρία πάσης τῆς γῆς. ⁵ Καὶ δώσω τὰς σάρκας σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐμπλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός σου. ⁶ Καὶ ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν προχωρημάτων σου, ἀπὸ τοῦ πλῆθους σου ἐπὶ τῶν ὀρέων· φάραγξας ἐμπλήσω ἀπὸ σοῦ, ⁷ καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ σβεσθῆναι σε οὐρανὸν, καὶ συσκοτάσω τὰ ἄστρα αὐτοῦ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ σελήνην οὐ μὴ φάνη τὸ φῶς αὐτῆς. ⁸ Πάντα τὰ φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ, συσκοτάσουσιν ἐπὶ σέ· καὶ δώσω σκότος ἐπὶ τὴν γῆν, λέγει Κύριος Κύριος.

⁹ Καὶ παροργιῶ καρδίαν λαῶν πολλῶν, ἡνίκα ἂν ἄγω αἰχμαλωσίαν σου εἰς τὰ ἔθνη, εἰς γῆν ἣν οὐκ ἔγνωσ. ¹⁰ Καὶ στουγγάσουσιν ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἔκοτάσει ἔκοτήσονται, ἐν τῷ πετᾶσθαι τὴν ῥομφαίαν μου ἐπὶ πρόσωπα αὐτῶν, προσδεχόμενοι τὴν πτώσιν αὐτῶν ἀφ' ἡμέρας πτώσεώς σου.

¹¹ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ῥομφαία βασιλέως Βαβυλῶνος ἦξει σοι ¹² ἐν μαχαίραις γιγάντων, καὶ καταβαλῶ τὴν ἰσχὺν σου, λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν πάντες, καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν Αἰγύπτου, καὶ συντριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῆς. ¹³ Καὶ ἀπολώ πάντα τὰ κτήνη αὐτῆς ἀφ' ὕδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ ταράξῃ αὐτὸ πούς ἀνθρώπου ἔτι, καὶ ἴχνος κτηνῶν οὐ μὴ καταπατήσῃ αὐτό. ¹⁴ Οὕτως τότε ἡσυχάσει τὰ ὕδατα αὐτῶν, καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς ἔλαιον πορεύσονται, λέγει Κύριος, ¹⁵ ὅταν δῶ Αἴγυπτον εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἐρημωθῇ ἡ γῆ σὺν τῇ πληρῶσει αὐτῆς, ὅταν διασπερῶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος. ¹⁶ Θρηνηὸς ἔστι, καὶ θρηνησεις αὐτὸν, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἐθνῶν θρηνησουσιν αὐτὸν, ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῆς θρηνησουσιν αὐτήν, λέγει Κύριος Κύριος.

¹⁷ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τοῦ πρώτου μηνός, πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων,

¹⁸ Υἱὲ ἀνθρώπου, θρήνησον ἐπὶ τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ καταβιάσουσιν αὐτῆς τὰς θυγατέρας τὰ ἔθνη νεκρὰς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον. ²⁰ Ἐν μέσῳ μαχαίρας τραυματιῶν πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐροῦσί σοι οἱ γίγαντες, ἐν βάθει βόθρου γίνου, τίως κρείττων εἶ; καὶ κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων, ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρας.

²² Ἐκεῖ Ἀσσοῦρ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, πάντες τραυματῖαι ἐκεῖ ἐδόθησαν, καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ ἐγενήθη ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ περικύκλω τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες οἱ τραυματῖαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρα, ²³ οἱ δόντες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς.

²⁴ Ἐκεῖ Αἰλὰμ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ περικύκλω τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες οἱ τραυματῖαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρα, καὶ οἱ καταβαίνοντες ἀπερίτμητοι εἰς γῆς βάθος, οἱ δεδωκότες αὐτῶν φόβον ἐπὶ γῆς ζωῆς· καὶ ἐλάβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον, ²⁵ ἐν μέσῳ τραυματιῶν.

²⁶ Ἐκεῖ ἐδόθησαν Μοσὸχ καὶ Θοβὲλ, καὶ πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ περικύκλω τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες τραυματῖαι αὐτοῦ, πάντες ἀπερίτμητοι τραυματῖαι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ δεδωκότες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς. ²⁷ Καὶ ἐκοιμήθησαν μετὰ τῶν γιγάντων τῶν πεπτωκόντων ἀπ' αἰῶνος, οἱ κατέβησαν εἰς ἄδου ἐν ὅπλοις πολεμικοῖς, καὶ ἔθηκαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὀστέων αὐτῶν, ὅτι ἐξεφώβησαν πάντας ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. ²⁸ Καὶ σὺ ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρα.

²⁹ Ἐκεῖ ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ἀσσοῦρ, οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαίρας· οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν, μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον.

³⁰ Ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες τοῦ Βορῥά πάντες στρατηγοὶ Ἀσσοῦρ, οἱ καταβαίνοντες τραυματῖαι, σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, καὶ ἀπήνεγκαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον.

³¹ Ἐκεῖνους ὄψεται βασιλεὺς Φαραῶ, καὶ παρακληθήσεται ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, λέγει Κύριος Κύριος. ³² Ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας Φαραῶ, καὶ πᾶν τὸ πλήθος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, λέγει Κύριος Κύριος.

33

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς,

Γῆ ἐφ' ἣν ἂν ἐπάγω ῥομφαίαν, καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἕνα ἐξ αὐτῶν, καὶ δώσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς εἰς σκοπὸν, ³ καὶ ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ σαλπίσῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ σημάνη τῷ λαῷ, ⁴ καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, καὶ μὴ φυλάξῃται, καὶ ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται. ⁵ Ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας οὐκ ἐφυλάξατο, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἔσται· καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξείλατο.

⁶ Καὶ ὁ σκοπὸς ἐὰν ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην, καὶ μὴ σημάνη τῆ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξηται, καὶ ἐλθούσα ἡ ῥομφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυχήν, αὕτη διὰ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη, καὶ τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσω.

⁷ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ ἀκούση ἐκ στόματός μου λόγον. ⁸ Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ ἁμαρτωλῷ, θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ μὴ λαλήσης τοῦ φυλάξασθαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ἄνομος τῆ ἀνομία αὐτοῦ ἀποθάνειται, τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἐκζητήσω. ⁹ Σὺ δὲ ἐὰν προαπαγγείλῃς τῷ ἀσεβεῖ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, οὗτος τῆ ἀσεβείᾳ αὐτοῦ ἀποθάνειται, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου αὐτοῦ ἐξήρησαι.

¹⁰ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, οὕτως ἐλαλήσατε λέγοντες, αἱ πλᾶναι ἡμῶν, καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐφ' ἡμῖν εἰσι, καὶ ἐν αὐταῖς ἡμεῖς τηκόμεθα, καὶ πῶς ζήσόμεθα; ¹¹ Εἰπὸν αὐτοῖς, ζῶ ἐγώ, τάδε λέγει Κύριος, οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἀσεβοῦς, ὡς ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ ζῆν αὐτὸν· ἀποστροφῆ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν· καὶ ἵνατί ἀποθνήσκετε οἶκος Ἰσραὴλ;

¹² Εἰπὸν πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου, δικαιοσύνη δικαίου οὐ μὴ ἐξελεῖται αὐτὸν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα πλανηθῆ· καὶ ἀνομία ἀσεβοῦς οὐ μὴ κακώσῃ αὐτὸν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ· καὶ δίκαιος οὐ μὴ δύνηται σωθῆναι.

¹³ Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ δικαίῳ, οὗτος πέποιθεν ἐπὶ τῆ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ, καὶ ποιήσει ἀνομίαν, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἢ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ ἀποθάνειται.

¹⁴ Καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ ἀσεβεῖ, θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ¹⁵ καὶ ἐνεχύρασμα ἀποδοῖ, καὶ ἀρπάγματα ἀποτίσει, ἐν προστάγμασιν ζωῆς διαπορευῆται, τοῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωὴ ζήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ¹⁶ Πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ ἅς ἤμαρτεν, οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ὅτι κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐποίησεν, ἐν αὐταῖς ζήσεται.

¹⁷ Καὶ ἐροῦσιν οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου, οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς τοῦ Κυρίου· καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα. ¹⁸ Ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιήσει ἀνομίας, καὶ ἀποθάνειται ἐν αὐταῖς. ¹⁹ Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται. ²⁰ Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ εἶπατε, οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἕκαστον ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραὴλ.

²¹ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνί, πέμπτη τοῦ μηνὸς τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἦλθε πρὸς με ὁ ἀνασωθεὶς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, λέγων, ἐάλω ἡ πόλις. ²² Καὶ χεὶρ Κυρίου ἐγενήθη ἐπ' ἐμέ ἐσπέρας πρὶν ἐλθεῖν αὐτὸν, καὶ ἤνοιξέ μου τὸ στόμα, ὡς ἦλθε πρὸς με τὸ πρῶν· καὶ ἀνοιχθὲν τὸ στόμα μου, οὐ συνεσχέθη ἔτι.

²³ Καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ²⁴ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ κατοικοῦντες τὰς ἠρημωμένας ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, λέγουσιν, εἰς ἣν Ἀβραὰμ, καὶ κατέσχε τὴν γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμέν, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν.

²⁵ Διατοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς, τάδε λέγει Κύριος, ²⁷ ζῶ ἐγώ, εἰ μὴν οἱ ἐν ταῖς ἠρημωμέναις μαχαίραις πεσοῦνται, καὶ οἱ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται εἰς κατάβρωμα, καὶ τοὺς ἐν ταῖς τετειχισμέναις, καὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις θανάτῳ ἀποκτενώ. ²⁸ Καὶ δώσω τὴν γῆν ἔρημον, καὶ ἀπολεῖται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ἐρημωθήσεται τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον. ²⁹ Καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· καὶ ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσεται διὰ πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἃ ἐποίησαν.

³⁰ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες περὶ σοῦ παρὰ τὰ τεῖχη καὶ ἐν τοῖς πυλῶσι τῶν οἰκιῶν, καὶ λαλοῦσιν ἄνθρωπος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, λέγοντες, συνέλθωμεν, καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ Κυρίου. ³¹ Ἔρχονται πρὸς σέ, ὡς συμπορεύεται λαὸς, καὶ κάθηται ἐναντίον σου, καὶ ἀκούουσι τὰ ῥήματά σου, καὶ αὐτὰ οὐ μὴ ποιήσουσιν, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ὀπίσω τῶν μισαμάτων ἡ καρδία αὐτῶν. ³² Καὶ γίνῃ αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλτηρίου ἡδυφώνου εὐακόστου, καὶ ἀκούσονται σου τὰ ῥήματα, καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αὐτά. ³³ Καὶ ἦνκα ἐὰν ἔλθῃ, ἐροῦσιν, ἰδοὺ ἦκε· καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

34

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς ποιμένας τοῦ Ἰσραὴλ, προφήτευσον, καὶ εἰπὸν τοῖς ποιμέσι,

Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ὦ ποιμένες Ἰσραὴλ, μὴ βόσκουσι ποιμένες ἑαυτούς; οὐ τὰ πρόβατα βόσκουσιν οἱ ποιμένες; ³ Ἴδου τὸ γάλα κατέσθετε, καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε, καὶ τὸ παχὺ σφάζετε, καὶ τὰ πρόβατά μου οὐ βόσκετε. ⁴ Τὸ ἡσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε, καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ ἀπεστρέψατε, καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ. ⁵ Καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου, διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ ἐγενήθη εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ. ⁶ Καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου ἐν παντὶ ὄρει, καὶ ἐπὶ πᾶν βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς διεσπάρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν οὐδὲ ὁ ἀποστρέφων.

⁷ Διατοῦτο ποιμένες ἀκούσατε λόγον Κυρίου. ⁸ Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰ μὴν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς προνομήν, καὶ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ οὐκ ἐξεζητήσαν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐβόσκησαν οἱ ποιμένες ἑαυτούς, τὰ δὲ πρόβατά μου οὐκ ἐβόσκησαν. ⁹ Ἀντὶ τούτου ποιμένες, ¹⁰ τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἴδου ἐγὼ ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποστρέψω αὐτούς τοῦ μὴ ποιμαίνειν τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ βοσκήσουσιν ἔτι οἱ ποιμένες αὐτά· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ πρόβατά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται αὐτοῖς ἔτι εἰς κατάβρωμα.

¹¹ Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἴδου ἐγὼ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά. ¹² Ὡσπερ ζητεῖ ὁ ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὅτ' ἂν ἦ γνόφος καὶ νεφέλη ἐν μέσῳ προβάτων διακεχωρισμένων, οὕτως ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παντὸς τόπου οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν ἡμέρᾳ νεφέλης καὶ γνόφου. ¹³ Καὶ ἐξάξω αὐτούς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτούς ἀπὸ τῶν χωρῶν, καὶ εἰσάξω αὐτούς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ βοσκήσω αὐτούς ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ ἐν ταῖς φάραγξι, καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς, ¹⁴ ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω αὐτούς, ἐν τῷ ὄρει τῷ ὑψηλῷ Ἰσραὴλ· καὶ ἔσονται αἱ μάνδρα αὐτῶν ἐκεῖ, καὶ κοιμηθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ ἀγαθῇ, καὶ ἐν νομῇ πλοῦν βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων Ἰσραὴλ. ¹⁵ Ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτὰ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος· τάδε λέγει Κύριος Κύριος. ¹⁶ Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω, καὶ τὸ πλανώμενον ἀποστρέψω, καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ ἐκλείπον ἐνισχύσω, καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος.

¹⁷ Καὶ ὑμεῖς πρόβατα, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἴδου ἐγὼ διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου καὶ προβάτου, κριῶν καὶ τράγων. ¹⁸ Καὶ οὐχ ἱκανὸν ὑμῖν, ὅτι τὴν καλὴν νομὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς ὑμῶν κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν; καὶ τὸ καθεστηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε, καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἐταράσσετε; ¹⁹ Καὶ τὰ πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐνέμοντο, καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ ὑπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἔπινον.

²⁰ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἴδου ἐγὼ διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου ἰσχυροῦ καὶ ἀναμέσον προβάτου ἄσθενοῦς. ²¹ Ἐπὶ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς ὤμοις ὑμῶν διωθεῖσθε, καὶ τοῖς κέρασιν ὑμῶν ἐκερατίζετε, καὶ πᾶν τὸ ἐκλείπον ἐξεθλίβετε. ²² Καὶ σώσω τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ μὴ ὦσιν ἔτι εἰς προνομήν, καὶ κρινῶ ἀναμέσον κριοῦ πρὸς κριόν.

²³ Καὶ ἀναστήσω ἐπ' αὐτούς ποιμένα ἓνα, καὶ ποιμανεῖ αὐτούς, τὸν δουλὸν μου Δαυὶδ, καὶ ἔσται αὐτῶν ποιμὴν, ²⁴ καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, καὶ Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν· ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα. ²⁵ Καὶ διαθήσομαι τῷ Δαυίδ διαθήκην εἰρήνης, καὶ ἀφανιῶ θηρία πονηρὰ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπώσουσιν ἐν τοῖς δρυμοῖς. ²⁶ Καὶ δώσω αὐτοὺς περικύκλω τοῦ ὄρους μου· καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν, ὑετὸν εὐλογίας. ²⁷ Καὶ τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ πεδίῳ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ δώσει τὴν ἰσχύν αὐτῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν ἐλπίδι εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ συντρίψαι με τὸν ζυγὸν αὐτῶν· καὶ ἐξελοῦμαι αὐτούς ἐκ χειρὸς τῶν καταδουλωσάμενων αὐτούς, ²⁸ καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι ἐν προνομῇ τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς οὐκέτι μὴ φάγωσιν αὐτούς· καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. ²⁹ Καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς φυτὸν εἰρήνης, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἀπολλύμενοι λιμῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄνειδισμὸν ἐθνῶν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι.

³⁰ Καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαὸς μου. Οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος, ³¹ πρόβατά μου καὶ πρόβατα ποιμνίου μου ἐστὲ, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, λέγει Κύριος Κύριος.

35

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, ἐπίστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' ὄρος Σηεῖρ, καὶ προφήτευσον εἰς αὐτὸ, ³ καὶ εἶπὸν αὐτῶ,

Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ ὄρος Σηεῖρ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ δώσω σε εἰς ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσῃ, ⁴ καὶ ταῖς πόλεσί σου ἐρημίαν ποιήσω, καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος. ⁵ Ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἐχθρὰν αἰωνίαν, καὶ ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ δόλω, ἐν χειρὶ ἐχθρῶν μαχαίρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, ἐπ' ἐσχάτων.

⁶ Διατοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰ μὴν εἰς αἷμα ἡμαρτες, καὶ αἷμα διώξεταιί σε. ⁷ Καὶ δώσω ὄρος Σηεῖρ εἰς ἔρημον, καὶ ἡρημωμένον, καὶ ἀπολωῶ ἀπ' αὐτοῦ ἀνθρώπους καὶ κτήνη, ⁸ καὶ ἐμπλήσω τῶν τραυματιῶν βουνούς σου καὶ τὰς φάραγγάς σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πεδίοις σου τετραυματισμένοι μαχαίρα πεσοῦνται ἐν σοί. ⁹ Ἐρημίαν αἰωνίον θήσομαί σε, καὶ αἱ πόλεις σου οὐ μὴ κατοικηθῶσιν ἔτι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

¹⁰ Διὰ τὸ εἰπεῖν σε, τὰ δύο ἔθνη, καὶ αἱ δύο χώραι ἐμαὶ ἔσονται, καὶ κληρονομήσω αὐτάς, καὶ Κύριος ἐκεῖ ἐστί. ¹¹ Διατοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, καὶ ποιήσω σοι κατὰ τὴν ἐχθραν σου, καὶ γνωσθήσομαί σοι ἡνίκα ἂν κρινῶ σε, ¹² καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος· ἤκουσα τῆς φωνῆς τῶν βλασφημιῶν σου, ὅτι εἶπας, τὰ ὄρη Ἰσραὴλ ἔρημα ἡμῖν δέδοται εἰς κατάβρωμα, ¹³ καὶ ἐμεγαλορρήμωσας ἐπ' ἐμέ τῷ στόματί σου, ἐγὼ ἤκουσα.

¹⁴ Τάδε λέγει Κύριος, ἐν τῇ εὐφροσύνῃ πάσης τῆς γῆς ἔρημον ποιήσω σε. ¹⁵ Ἐρημον ἔσῃ ὄρος Σηεῖρ, καὶ πᾶσα ἡ Ἰδουμαία, καὶ ἐξαναλωθήσεται, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν.

36

¹ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ εἶπὸν τοῖς ὄρεσι τοῦ Ἰσραὴλ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου.

² Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἀνθ' οὗ εἶπεν ἐφ' ὑμᾶς ὁ ἐχθρὸς, εὖγε ἔρημα αἰώνια εἰς κατάσχεσιν ἡμῖν ἐγενήθη. ³ Διατοῦτο προφήτευσον, καὶ εἶπὸν, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς, καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς ὑπὸ τῶν κύκλῳ ὑμῶν, τοῦ εἶναι ὑμᾶς εἰς κατάσχεσιν τοῖς καταλοίποις ἔθνεσι, καὶ ἀνέβητε λάλημα γλώσση, καὶ εἰς ὀνειδίσμα ἔθνεσι, ⁴ διατοῦτο ὄρη Ἰσραὴλ ἀκούσατε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος τοῖς ὄρεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, καὶ τοῖς χειμάρροις, καὶ ταῖς φάραγγί, καὶ τοῖς ἐξηρημωμένοις καὶ ἠφανισμένοις, καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς ἐγκαταλελειμμέναις, καὶ ἐγένοντο εἰς προνομήν, καὶ εἰς καταπάτημα τοῖς καταλειφθεῖσιν ἔθνεσι περικύκλω.

⁵ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, εἰ μὴν ἐν πυρὶ θυμοῦ μου ἐλάλησα ἐπὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν πᾶσαν, ὅτι ἔδωκαν τὴν γῆν μου ἐαυτοῖς εἰς κατάσχεσιν μετ' εὐφροσύνης, ἀτιμάσαντες ψυχάς, τοῦ ἀφανίσαι ἐν προνομή.

⁶ Διατοῦτο προφήτευσον ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπὸν τοῖς ὄρεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, καὶ ταῖς φάραγγι, καὶ ταῖς νάπαις, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐν τῷ ζήλῳ μου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου ἐλάλησα, ἀντὶ τοῦ ὀνειδισμοῦ ἐθνῶν ἐνεγέκα ὑμᾶς.

⁷ Διατοῦτο ἐγὼ ἄρῳ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ περικύκλω ὑμῶν, οὗτοι τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν λήψονται.

⁸ Ὑμῶν δὲ ὄρη Ἰσραὴλ τὴν σταφυλὴν καὶ τὸν καρπὸν ὑμῶν καταφάγεται ὁ λαὸς μου, ὅτι ἐλπίζουσι τοῦ ἐλθεῖν. ⁹ Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ καταεργασήσεσθε, καὶ σπαρήσεσθε, ¹⁰ καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους, πᾶν οἶκον Ἰσραὴλ εἰς τέλος, καὶ κατοικηθήσονται αἱ πόλεις, καὶ ἡ ἡρημωμένη οἰκοδομηθήσεται. ¹¹ Καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους, καὶ κτήνη, καὶ κατοικίῳ ὑμᾶς ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν, καὶ εὖ ποιήσω ὑμᾶς, ὡσπερ τὰ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ γνωσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος. ¹² Καὶ γεννήσω ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ κληρονομήσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν· καὶ οὐ μὴ προστεθῆτε ἔτι ἀτεκνωθῆναι ἀπ' αὐτῶν.

¹³ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἀνθ' ὧν εἶπᾶν σοι, κατέσθουσα ἀνθρώπους εἴ, καὶ ἠτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου ἐγένου. ¹⁴ Διατοῦτο ἀνθρώπους οὐκέτι φάγεσαι, καὶ τὸ ἔθρος σου οὐκ ἀτεκνώσει ἔτι, λέγει Κύριος Κύριος. ¹⁵ Καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται οὐκέτι ἐφ' ὑμᾶς ἀτιμία ἐθνῶν, καὶ ὀνειδισμοὺς λαῶν οὐ μὴ ἀνευρέγκητε ἔτι, λέγει Κύριος Κύριος.

¹⁶ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁷ υἱὲ ἀνθρώπου, οἶκος Ἰσραὴλ κατώκησεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ἐμίαναν αὐτὴν ἐν τῇ ὀδῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀκαθαρσίαις αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς

ἀποκαθμένης ἐγενήθη ἡ ὁδὸς αὐτῶν πρὸ προσώπου μου. ¹⁸ Καὶ ἐξέχεα τὸν θυμὸν μου ἐπ' αὐτούς, ¹⁹ καὶ διέσπειρα αὐτούς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐλίκμησα αὐτούς εἰς τὰς χώρας, κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν ἔκρινα αὐτούς. ²⁰ Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ ἔθνη, οὗ εἰσῆλθον ἐκεῖ, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτούς, λαὸς Κυρίου οὗτοι, καὶ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ ἐξεληλύθασιν. ²¹ Καὶ ἐπέσαμην αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβήλωσαν οἴκος Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσῆλθοσαν ἐκεῖ.

²² Διατοῦτο εἶπον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος, οὐχ ὑμῖν ἐγὼ ποιῶ οἶκος Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἡ διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβήλωσατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσῆλθετε ἐκεῖ. ²³ Καὶ ἀγιάσω τὸ ὄνομά μου τὸ μέγα τὸ βεβηλωθὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐβεβηλώσατε ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ἀγιασθῆναί με ἐν ὑμῖν κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν.

²⁴ Καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, ²⁵ καὶ ῥανῶ ἐφ' ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ, καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ καθαρῶ ὑμᾶς. ²⁶ Καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην. ²⁷ Καὶ τὸ πνεῦμά μου δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ποιήσω ἴνα ἐν τοῖς δικαίωμασί μου πορεύσηθε, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξησθε, καὶ ποιήσητε. ²⁸ Καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεόν. ²⁹ Καὶ σώσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ καλέσω τὸν σῖτον, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν, καὶ οὐ δώσω ἐφ' ὑμᾶς λιμόν. ³⁰ Καὶ πληθυνῶ τὸν καρπὸν τοῦ ξύλου, καὶ τὰ γενήματα τοῦ ἀγροῦ, ὅπως ἂν μὴ λάβητε ὄνειδισμὸν λιμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι.

³¹ Καὶ μνησθήσεσθε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς πονηρὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ μὴ ἀγαθὰ, καὶ προσοχθεῖτε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐν ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν. ³² Οὐ δι' ὑμᾶς ἐγὼ ποιῶ, λέγει Κύριος, γνωστὸν ἐστὶν ὑμῖν αἰσχύνθητε καὶ ἐντράπητε ἐκ τῶν ὁδῶν ὑμῶν οἶκος Ἰσραὴλ.

³³ Τάδε λέγει ἄδωναὶ Κύριος, ἐν ἡμέρᾳ ἧ καθαρῶ ὑμᾶς ἐκ πασῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, καὶ κατοικίω τὰς πόλεις, καὶ οἰκοδομηθήσονται ἔρημοι, ³⁴ καὶ ἡ γῆ ἠφανισμένη ἐργασθήσεται ἀνθ' ὧν ὅτι ἠφανισμένη ἐγενήθη κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς παροδευόντος. ³⁵ Καὶ ἐροῦσιν, ἡ γῆ ἐκεῖνη ἠφανισμένη ἐγενήθη ὡς κῆπος τρυφῆς, καὶ αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι καὶ ἠφανισμέναι καὶ κατεσκαμμέναι ὄχθρα ἐκάθισαν. ³⁶ Καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν καταλειφθῶσιν κύκλῳ ὑμῶν, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὠκοδόμησα τὰς καθηρημένας, καὶ κατεφύτευσα τὰς ἠφανισμένας· ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα, καὶ ποιήσω.

³⁷ Τάδε λέγει ἄδωναὶ Κύριος, ἔτι τοῦτο ζητηθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τοῦ ποιήσαι αὐτούς· πληθυνῶ αὐτούς ὡς πρόβατα ἀνθρώπου, ³⁸ ὡς πρόβατα ἅγια, ὡς πρόβατα Ἰερουσαλὴμ ἐν ταῖς ἐορταῖς αὐτῆς· οὕτως ἔσονται αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι πλήρεις προβάτων ἀνθρώπων· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

37

¹ Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμέ χεῖρ Κυρίου, καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι Κυρίου, καὶ ἔθηκέ με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦτο ἦν μεστὸν ὀστέων ἀνθρώπων, ² καὶ περιήγαγέ με ἐπ' αὐτὰ κυκλόθεν κύκλῳ, καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου, ξηρὰ σφόδρα.

³ Καὶ εἶπε πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ ζῆσεται τὰ ὀστέα ταῦτα; καὶ εἶπα, Κύριε Κύριε, σὸ ἐπίστη ταῦτα. ⁴ Καὶ εἶπε πρὸς με, προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὀστὰ ταῦτα, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, τὰ ὀστὰ τὰ ξηρὰ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου. ⁵ Τάδε λέγει Κύριος τοῖς ὀστέοις τούτοις, ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς, ⁶ καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς νεῦρα, καὶ ἀνάξω ἐφ' ὑμᾶς σάρκα, καὶ ἐκτενώ ἐφ' ὑμᾶς δέρμα, καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ γνήσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

⁷ Καὶ προεφήτευσα, καθὼς ἐνετείλατό μοι· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐμέ προφητεῦσαι, καὶ ἰδοὺ σεισμὸς, καὶ προσήγαγε τὰ ὀστὰ ἑκάτερον πρὸς τὴν ἀρμονίαν αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ἰδοὺ, καὶ ἰδοὺ, ἐπ' αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες ἐφύοντο, καὶ ἀνέβαινε ἐπ' αὐτὰ δέρματα ἐπάνω, καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν ἐπ' αὐτοῖς. ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς με, προφήτευσον ἐπὶ τὸ πνεῦμα, προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἶπον τῷ πνεύματι, τάδε λέγει Κύριος, ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων ἔλθε, καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους, καὶ

ζησάτωσαν. ¹⁰ Καὶ προεφήτευσα καθότι ἐνετείλατό μοι, καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ ἔζησαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγῇ πολλῇ σφόδρα.

¹¹ Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς με, λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, τὰ ὅσα ταῦτα πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ αὐτοὶ λέγουσι, ξηρὰ γέγονε τὰ ὅσα ἡμῶν, ἀπόλωλεν ἡ ἐλπίς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν. ¹² Διατοῦτο προφήτευσον, καὶ εἰπὸν,

Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἀνοίγω τὰ μνήματα ὑμῶν, καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων ὑμῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ. ¹³ Καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ἀνοῖξαι με τοὺς τάφους ὑμῶν, τοῦ ἀναγαγεῖν με ἐκ τῶν τάφων τῶν λαόν μου. ¹⁴ Καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος· λελάληκα καὶ ποιήσω, λέγει Κύριος.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με λέγων, ¹⁶ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ράβδον, καὶ γράψον ἐπ' αὐτὴν τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς προσκειμένους ἐπ' αὐτόν· καὶ ράβδον δευτέραν λήψη σεαυτῷ, καὶ γράψεις αὐτὴν τῷ Ἰωσήφ, ράβδον Ἐφραὶμ, καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς προστεθέντας πρὸς αὐτόν. ¹⁷ Καὶ συνάψεις αὐτάς προσαλλήλας σεαυτῷ, εἰς ράβδον μίαν τοῦ δησαι ἑαυτάς, καὶ ἔσονται ἐν τῇ χειρὶ σου.

¹⁸ Καὶ ἔσται ὅταν λέγωσι πρὸς σέ οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου, οὐκ ἀναγγέλλεις ἡμῖν, τί ἐστὶ ταῦτά σοι; ¹⁹ Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ λήψομαι τὴν φυλὴν Ἰωσήφ, τὴν διὰ χειρὸς Ἐφραὶμ, καὶ τὰς φυλάς Ἰσραὴλ τὰς προσκειμένας πρὸς αὐτόν, καὶ δώσω αὐτούς ἐπὶ τὴν φυλὴν Ἰούδα, καὶ ἔσονται εἰς ράβδον μίαν τῇ χειρὶ Ἰούδα. ²⁰ Καὶ ἔσονται αἱ ράβδοι ἐφ' αἷς σὺ ἔγραψας ἐπ' αὐταῖς, ἐν τῇ χειρὶ σου ἐνώπιον αὐτῶν. ²¹ Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς,

Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω πάντα οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ μέσου τῶν ἔθνῶν, οὐ εἰσῆλθον ἐκεῖ, καὶ συναῶμαι αὐτούς ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλω αὐτῶν, καὶ εἰσάξω αὐτούς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ²² καὶ δώσω αὐτούς εἰς ἔθνος ἐν τῇ γῇ μου, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν Ἰσραὴλ· καὶ ἄρχων εἷς ἔσται αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι εἰς δύο ἔθνη, οὐδὲ, μὴ διαιρεθῶσιν οὐκέτι εἰς δύο βασιλείας, ²³ ἵνα μὴ μαίνωνται ἔτι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· καὶ ῥύσομαι αὐτούς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὧν ἡμάρτοσαν ἐν αὐταῖς, καὶ καθαριῶ αὐτούς, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν.

²⁴ Καὶ ὁ δοῦλός μου Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἔσται ποιμὴν εἷς πάντων, ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύονται, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάττονται, καὶ ποιήσουσιν αὐτά. ²⁵ Καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἦν ἐγὼ δέδωκα τῷ δοῦλῳ μου Ἰακώβ, οὐ κατώκησαν ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς αὐτοὶ· καὶ Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου ἄρχων εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁶ Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην εἰρήνης, διαθήκη αἰωνία ἔσται μετ' αὐτῶν, καὶ θήσω τὰ ἅγια μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ²⁷ καὶ ἔσται ἡ κατασκηνώσις μου ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς Θεός, καὶ αὐτοὶ μου ἔσονται λαός. ²⁸ Καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ ἀγιαζὼν αὐτούς, ἐν τῷ εἶναι τὰ ἅγια μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

38

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Γῶν, καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγῶν, ἄρχοντα Ῥῶς Μεσὸχ, καὶ Θεβέλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτόν. ³ Καὶ εἰπὸν αὐτῷ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος,

⁴ Ἴδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ ἄρχοντα Ῥῶς Μεσὸχ, καὶ Θεβέλ, καὶ συνάξω σε, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμίν σου, ἵππους καὶ ἵππεῖς ἐνδεδυμένους θώρακας πάντας συναγωγῇ πολλῇ, πέλται καὶ περικεφαλαῖαι καὶ μάχαιραι· ⁵ Πέρσαι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Λίβυες, πάντες περικεφαλαῖαι καὶ πέλται, ⁶ Γομῆρ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, οἶκος τοῦ Θοργαμά, ἀπ' ἐσχάτου Βορρᾶ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ.

⁷ Ἐτοιμάσθητι, ἐτοιμάσον σεαυτὸν σὺ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ σου ἡ συνηγμένη μετὰ σοῦ, καὶ ἔση μοι εἰς προφυλακὴν. ⁸ Ἀφ' ἡμερῶν πλειόνων ἐτοιμασθήσεται, καὶ ἐπ' ἐσχάτου ἐτῶν ἐλεύσεται, καὶ ἤξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ μαχαίρας, συνηγμένων ἀπὸ ἔθνῶν πολλῶν ἐπὶ γῆν Ἰσραὴλ, ἣ ἐγενήθη ἔρημος δι' ὄλου· καὶ οὗτος ἐξ ἔθνῶν ἐξεληλύθε, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' εἰρήνης ἅπαντες. ⁹ Καὶ ἀναβήσῃ ὡς ὑετός, καὶ ἤξει, ὡς νεφέλη κατακαλύψει γῆν, καὶ ἔση σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σέ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ.

¹⁰ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναβήσεται ῥήματα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, καὶ λογιῇ λογισμοὺς πονηροῦς, ¹¹ καὶ ἐρεῖς, ἀναβήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπερρίμμενην, ἤξω ἐπὶ ἡσυχάζοντα ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, καὶ οἰκοῦντας ἐπ' εἰρήνης,

πάντας κατοικοῦντας γῆν, ἐν ἣ οὐχ ὑπάρχει τείχος, οὐδὲ μοχλοὶ, καὶ θύραι οὐκ εἰσὶν αὐτοῖς, ¹² προνομεῦσαι προνομήν, καὶ σκῦλα σκυλεύσαι αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι χειράς μου εἰς τὴν ἠρημωμένην ἢ κατωκίσθη, καὶ ἐπ' ἔθνος συνηγμένον ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, πεποιηκότας κτήσεις, κατοικοῦντας ἐπὶ τὸν ὀμφαλὸν τῆς γῆς. ¹³ Σαββά, καὶ Δαιδάν, καὶ ἔμποροι Καρχηδόνιοι, καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῶν ἐροῦσί σοι, εἰς προνομήν τοῦ προνομεύσαι σὺ ἐρχῆν, καὶ σκυλεύσαι σκῦλα, συνηγάγεις συναγωγὴν σου λαβεῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀπενέγκασθαί κτήσιν, τοῦ σκυλεύσαι σκῦλα.

¹⁴ Διατοῦτο προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἶπὸν τῷ Γῶγ, τάδε λέγει Κύριος, οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἐπ' εἰρήνης, ἐγερθήσῃ, ¹⁵ καὶ ἤξεις ἐκ τοῦ τόπου σου ἀπ' ἐσχάτου Βορρᾶ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ· ἀναβάται ἵππων πάντες, συναγωγὴ μεγάλη καὶ δύναμις πολλή. ¹⁶ Καὶ ἀναβῆσθαι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ὡς νεφέλη καλύψαι γῆν· ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἔσται, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὴν γῆν μου, ἵνα γνώσι πάντα τὰ ἔθνη ἐμὲ, ἐν τῷ ἁγιασθῆναι με ἐν σοὶ ἐνώπιον αὐτῶν.

¹⁷ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος τῷ Γῶγ, σὺ εἶ περὶ οὗ ἐλάλησα πρὸ ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, διὰ χειρὸς τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἔτεσι, τοῦ ἀναγαγεῖν σε ἐπ' αὐτοῦς. ¹⁸ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἂν ἔλθῃ Γῶγ ἐπὶ τὴν γῆν Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος, ἀναβῆσθαι ὁ θυμὸς μου, ¹⁹ καὶ ὁ ζῆλός μου· ἐν πυρὶ τῆς ὀργῆς μου ἐλάλησα, εἰ μὴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται σεισμός μέγας ἐπὶ γῆς Ἰσραὴλ. ²⁰ Καὶ σεισθήσονται ἀπὸ προσώπου Κυρίου οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ θηρία τοῦ πεδίου, καὶ πάντα τὰ ἔρπετὰ τὰ ἔρποντα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ῥαγίσεται τὰ ὄρη, καὶ πεσοῦνται αἱ φάραγγες, καὶ πᾶν τείχος ἐπὶ τὴν γῆν πεσεῖται. ²¹ Καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸ καὶ πᾶν φόβον, λέγει Κύριος· μάχαιρα ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔσται. ²² Καὶ κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ, καὶ αἵματι, καὶ ὑετῷ κατακλύζονται, καὶ λίθοις χαλάζης, καὶ πῦρ καὶ θεῖον βρέξω ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπ' ἔθνη πολλὰ μετ' αὐτοῦ.

²³ Καὶ μεγαλυνθήσομαι, καὶ ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐδοξασθήσομαι, καὶ γνωσθήσομαι ἐναντίον ἐθνῶν πολλῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

39

¹ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον ἐπὶ Γῶγ, καὶ εἶπὸν, τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γῶγ ἄρχοντα Ῥώς, Μεσὸχ, καὶ Θοβέλ. ² Καὶ συνάξω σε, καὶ καθοδηγήσω σε, καὶ ἀναβιβῶ σε ἐπ' ἐσχάτου τοῦ Βορρᾶ, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὰ ὄρη τῷ Ἰσραὴλ. ³ Καὶ ἀπολῶ τὸ τόκον σου ἀπὸ τῆς χειρὸς σου τῆς ἀριστερᾶς, καὶ τὰ τοξεύματά σου ἀπὸ τῆς χειρὸς σου τῆς δεξιᾶς, καὶ καταβαλῶ σε ἐπὶ τὰ ὄρη τῷ Ἰσραὴλ, ⁴ καὶ πεσῆ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σὲ, καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετὰ σοῦ δοθήσονται εἰς πλήθη ὀρνέων, παντὶ πετεινῷ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου δέδωκά σε καταβρωθήναι. ⁵ Ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου πεσῆ, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει Κύριος.

⁶ Καὶ ἀποστελῶ πῦρ ἐπὶ Γῶγ, καὶ κατοικηθήσονται αἱ νῆσοι ἐπ' εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος. ⁷ Καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον γνωσθήσεται ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλωθήσεται τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐκέτι, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἅγιος ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ Ἰδοὺ ἦκει, καὶ γνώση ὅτι ἔσται, λέγει Κύριος Κύριος· αὕτη ἐστὶν ἡ ἡμέρα ἐν ἣ ἐλάλησα.

⁹ Καὶ ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ κάθουσιν ἐν τοῖς ὄπλοις, πέλταις καὶ κοντοῖς, καὶ τόξοις καὶ τοξεύμασι, καὶ ῥάβδοις χειρῶν, καὶ λόγχαις, καὶ καύσουσιν ἐν αὐτοῖς πῦρ ἑπτὰ ἔτη. ¹⁰ Καὶ οὐ μὴ λάβωσι ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου, οὐδὲ μὴ κόψωσιν ἐκ τῶν δρυμῶν, ἀλλ' ἢ τὰ ὄπλα κατακαύσουσι πυρὶ· καὶ προνομεύσουσι τοὺς προνομεύσαντας αὐτοῦς, καὶ σκυλεύσουσι τοὺς σκυλεύσαντας αὐτοῦς, λέγει Κύριος.

¹¹ Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ Γῶγ τόπον ὀνομαστὸν, μνημεῖον ἐν Ἰσραὴλ, τὸ πολυάνδριον τῶν ἐπελθόντων πρὸς τῇ θαλάσῃ καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος, καὶ κατορύξουσιν ἐκεῖ τὸν Γῶγ καὶ πᾶν τὸ πλήθος αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται τότε Τὸ πολυάνδριον τοῦ Γῶγ. ¹² Καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς οἶκος Ἰσραὴλ, ἵνα καθαρῶσθῃ ἡ γῆ ἐν ἑπταμῆνῳ. ¹³ Καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς ὀνομαστὸν, ἡ ἡμέρα ἐδοξάσθη, λέγει Κύριος. ¹⁴ Καὶ ἄνδρας διαπαντὸς διαστελοῦσιν ἐπιπορευομένους τὴν γῆν, θάψαι τοὺς καταλελειμμένους ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καθαρῶσαι αὐτὴν μετὰ τὴν ἑπταμῆνον, καὶ ἐκζητήσουσι. ¹⁵ Καὶ πᾶς ὁ διαπορευόμενος τὴν γῆν, καὶ ἰδὼν ὄστουν ἀνθρώπου, οἰκοδομήσει παρ' αὐτῷ σημεῖον, ἕως ὅτου θάψωσιν αὐτὸ οἱ θάπτοντες εἰς γαί

τὸ πολυάνδριον τοῦ Γῶγ. ¹⁶ Καὶ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, Πολυάνδριον· καὶ καθαρισθῆσεται ἡ γῆ.

¹⁷ Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου εἰπὸν, τάδε λέγει Κύριος, εἰπὸν παντὶ ὀρνέῳ πετεινῶ, καὶ πρὸς πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου,

Συνάχθητε καὶ ἔρχεσθε, συνάχθητε ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλω ἐπὶ τὴν θυσίαν μου, ἢν τέθουκα ὑμῖν θυσίαν μεγάλην ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ φάγεσθε κρέα, καὶ πίεσθε αἶμα. ¹⁸ Κρέα γιγάντων φάγεσθε, καὶ αἶμα ἀρχόντων τῆς γῆς πίεσθε· κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, καὶ οἱ μόσχοι ἔστεατωμένοι πάντες. ¹⁹ Καὶ φάγεσθε στέαρ εἰς πλησμονὴν, καὶ πίεσθε αἶμα εἰς μέθην ἀπὸ τῆς θυσίας μου, ἧς ἔθυσα ὑμῖν. ²⁰ Καὶ ἐμπλησθήσεσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ γίγαντα καὶ πάντα ἄνδρα πολεμιστὴν, λέγει Κύριος.

²¹ Καὶ δώσω τὴν δόξαν μου ἐν ὑμῖν, καὶ ὄψονται πάντα τὰ ἔθνη τὴν κρίσιν μου ἢν ἐποίησα, καὶ τὴν χειρὰ μου ἢν ἐπήγαγον ἐπ' αὐτούς. ²² Καὶ γινώσκονται οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα.

²³ Καὶ γινώσκονται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἠχμαλωτεύθησαν οἶκος Ἰσραὴλ, ἀνθ' ὧν ἠθέτησαν εἰς ἐμὲ, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέδωκα αὐτοὺς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπεσαν πάντες μαχαίρα. ²⁴ Κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ἐποίησα αὐτοῖς, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν.

²⁵ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, νῦν ἀποστρέψω αἰχμαλωσίαν ἐν Ἰακώβ, καὶ ἐλεήσω τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ζηλώσω διὰ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου. ²⁶ Καὶ λήψονται τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἀδικίαν ἢν ἠδίκησαν ἐν τῷ κατοικισθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπ' εἰρήνης· καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, ²⁷ ἐν τῷ ἀποστρέψαι με αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συναγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἀγιασθήσονται ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν. ²⁸ Καὶ γινώσκονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ἐν τῷ ἐπιφανῆναι με αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔθνεσι. ²⁹ Καὶ οὐκ ἀποστρέψω οὐκέτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, ἀνθ' ὧν ἐξέχεα τὸν θυμὸν μου ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος.

40

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, δεκάτῃ τοῦ μηνός, ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει μετὰ τὸ ἀλῶναι τὴν πόλιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεῖρ Κυρίου, ² καὶ ἤγαγέ με ἐν ὄρασει Θεοῦ εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκέ με ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν σφόδρα, καὶ ἐπ' αὐτῷ ὡσεὶ οἰκοδομὴ πόλεως ἀπέναντι,

³ Καὶ εἰσήγαγέ με ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ ἦν ὡσεὶ ὄρασις χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων, καὶ κάλαμος μέτρον, καὶ αὐτὸς εἰστήκει ἐπὶ τῆς πόλης. ⁴ Καὶ εἶπε πρὸς με ὁ ἀνὴρ,

Ὅν ἐώρακας υἱὲ ἀνθρώπου ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἴδε, καὶ ἐν τοῖς ὠσὶ σου ἄκουε, καὶ τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι, διότι ἔνεκα τοῦ δεῖξαι σοι εἰσελήλυθα ὧδε, καὶ δεῖξεις πάντα ὅσα σὺ ὄραξ τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ.

⁵ Καὶ ἰδοὺ περίβολος ἔξωθεν τοῦ οἴκου κύκλω, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀνδρὸς κάλαμος, τὸ μέτρον πηχῶν ἕξ ἐν πήχει καὶ παλαιστῆς· καὶ διεμέτρησε τὸ προτείχισμα, πλάτος ἴσον τῷ καλάμῳ, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἴσον τῷ καλάμῳ.

⁶ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς ἐν ἐπτά ἀναβαθμοῖς, καὶ διεμέτρησε τὸ αἶλαμ τῆς πόλης ἴσον τῷ καλάμῳ. ⁷ Καὶ τὸ θεῆ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ μῆκος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος, καὶ τὸ αἶλαμ ἀναμέσον τοῦ θεηλάθ πηχῶν ἕξ· καὶ τὸ θεῆ τὸ δευτέρου, ἴσον τῷ καλάμῳ πλάτος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος, καὶ τὸ αἶλαμ πηχῶν πέντε. ⁸ Καὶ τὸ θεῆ τὸ τρίτου, ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ πλάτος. ⁹ Καὶ τὸ αἶλαμ τοῦ πυλῶνος, πλησίον τοῦ αἶλαμ τῆς πόλης πηχῶν ὀκτώ, καὶ τὰ αἶλεῦ πηχῶν δύο· καὶ τὰ αἶλαμ τῆς πόλης ἔσωθεν, ¹⁰ καὶ τὰ θεῆ τῆς πόλης τοῦ θεῆ κατέναντι, τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν, καὶ μέτρον ἐν τοῖς τρισὶ μέτρον ἐν τοῖς αἶλαμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ¹¹ Καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος τῆς θύρας τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα, καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δεκατριῶν. ¹² Καὶ πῆχους ἐπισυναγόμενος ἐπὶ πρόσωπον τῶν θεεῖμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ τὸ θεῆ πηχῶν ἕξ ἔνθεν καὶ πηχῶν ἕξ ἔνθεν.

¹³ Καὶ διεμέτρησε τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ θεῆ ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θεῆ, πλάτος πῆχεις εἴκοσι καὶ πέντε· αὕτη πόλις ἐπὶ πόλιν. ¹⁴ Καὶ τὸ αἶθριον τοῦ αἶλαμ τῆς πόλης

ἔξωθεν, πήχεις εἴκοσι θεεῖμ τῆς πύλης κύκλω. ¹⁵ Καὶ τὸ αἶθριον τῆς πύλης ἔξωθεν, εἰς τὸ αἶθριον αἰλάμ τῆς πύλης ἔσωθεν πηγῶν πεντήκοντα.

¹⁶ Καὶ θυρίδες κρυπταὶ ἐπὶ τὸ θεεῖμ, καὶ ἐπὶ τὰ αἰλάμ ἔσωθεν τῆς πύλης τῆς αὐλῆς κυκλόθεν· καὶ ὡσαύτως τοῖς αἰλάμ θυρίδας κύκλω ἔσωθεν, καὶ ἐπὶ τὸ αἰλάμ φοίνικες ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

¹⁷ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ παστοφόρια, καὶ περιστυλα κύκλω τῆς αὐλῆς, τριάκοντα παστοφόρια ἐν τοῖς περιστύλοις, ¹⁸ καὶ αἱ στοαὶ κατὰ νώτου τῶν πυλῶν κατὰ τὸ μήκος τῶν πυλῶν τὸ περιστυλον τὸ ὑποκάτω. ¹⁹ Καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος τῆς αὐλῆς, ἀπὸ τοῦ αἰθρίου τῆς πύλης τῆς ἐξωτέρας ἔσωθεν ἐπὶ τὸ αἶθριον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης ἔξω, πήχεις ἑκατὸν τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ Βορρᾶν, ²⁰ καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς Βορρᾶν τῆ αὐλῆς τῆ ἐξωτέρας, καὶ διεμέτρησεν αὐτήν, τό, τε μήκος αὐτῆς καὶ τὸ πλάτος, ²¹ καὶ τὸ θεεῖ τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν, καὶ τὸ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμμῶν, καὶ τοὺς φοίνικας αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ τὰ μέτρα τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς, πηγῶν πεντήκοντα τὸ μήκος αὐτῆς, καὶ πηγῶν εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος αὐτῆς. ²² Καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ αἰλαμμῶν, καὶ οἱ φοίνικες αὐτῆς καθὼς ἡ πύλη ἢ βλέπουσα κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἐν ἐπτὰ κλημακτῆρσιν ἀνέβαινον ἐπ’ αὐτὸν, καὶ τὰ αἰλαμμῶν ἔσωθεν. ²³ Καὶ πύλη τῆ αὐλῆς τῆ ἐσωτέρας βλέπουσα ἐπὶ πύλην τοῦ Βορρᾶ, ὃν τρόπον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην, πήχεις ἑκατόν.

²⁴ Καὶ ἤγαγέ με κατὰ Νότον, καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησεν αὐτήν, καὶ τὰ θεεῖ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμμῶν, κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα. ²⁵ Καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ αἰλαμμῶν κυκλόθεν, καθὼς αἱ θυρίδες τοῦ αἰλάμ, πηγῶν πεντήκοντα τὸ μήκος αὐτῆς, καὶ πηγῶν εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος αὐτῆς, ²⁶ καὶ ἐπτὰ κλημακτῆρες αὐτῆς, καὶ αἰλαμμῶν ἔσωθεν, καὶ φοίνικες αὐτῆς, εἰς ἔνθεν καὶ εἰς ἔνθεν ἐπὶ τὸ αἰλεῦ. ²⁷ Καὶ πύλη κατέναντι τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην, πήχεις ἑκατόν τὸ εὖρος πρὸς Νότον.

²⁸ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησε τὴν πύλην κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, ²⁹ καὶ τὰ θεεῖ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμμῶν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τῶ αἰλαμμῶν κύκλω, πήχεις πενήκοντα τὸ μήκος αὐτῆς, ³¹ καὶ τὸ εὖρος πήχεις εἰκοσιπέντε τοῦ αἰλάμ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῶ αἰλεῦ, καὶ ὀκτὼ κλημακτῆρες.

³² Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς, καὶ διεμέτρησεν αὐτήν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, ³³ καὶ τὰ θεεῖ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμμῶν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῆς καὶ αἰλαμμῶν κύκλω πήχεις πενήκοντα μήκος αὐτῆς, καὶ εὖρος αὐτῆς πήχεις εἰκοσιπέντε. ³⁴ Καὶ αἰλαμμῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ φοίνικες ἐπὶ τοῦ αἰλεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλημακτῆρες αὐτῆς.

³⁵ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν πύλην τὴν πρὸς βορρᾶν, καὶ διεμέτρησε κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, ³⁶ καὶ τὰ θεεῖ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμμῶν, καὶ θυρίδες αὐτῆς κύκλω, καὶ τὸ αἰλαμμῶν αὐτῆς, πήχεις πενήκοντα μήκος αὐτῆς, καὶ εὖρος πήχεις εἰκοσιπέντε. ³⁷ Καὶ τὰ αἰλαμμῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῶ αἰλεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλημακτῆρες αὐτῆς.

³⁸ Τὰ παστοφόρια αὐτῆς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῆς, καὶ τὰ αἰλαμμῶν αὐτῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς δευτέρας ἔκρυσσι, ³⁹ ὅπως σφάζωσιν ἐν αὐτῇ τὰ ὑπερ ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὑπερ ἄγνοιας. ⁴⁰ Καὶ κατὰ νώτου τοῦ ῥυακος τῶν ὀλοκαυμάτων τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν, δύο τράπεζαι πρὸς ἀνατολάς κατὰ νώτου τῆς δευτέρας, καὶ τοῦ αἰλάμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι κατὰ ἀνατολάς. ⁴¹ Τέσσαρες ἔνθεν, καὶ τέσσαρες ἔνθεν κατὰ νώτου τῆς πύλης, ἐπ’ αὐτάς σφάζουσι τὰ θύματα· κατέναντι τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν τῶν θυμάτων. ⁴² Καὶ τέσσαρες τράπεζαι τῶν ὀλοκαυμάτων λίθιναι λελαξευμένα, πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος, καὶ πήχεων δύο ἡμίσεος τὸ μήκος, καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὕψος· ἐπ’ αὐτὰ ἐπιθήσουσι τὰ σκεύη, ἐν οἷς σφάζουσι ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυμάτα καὶ τὰ θύματα. ⁴³ Καὶ παλαιστὴν ἔξουσι γείσος λελαξευμένον ἔσωθεν κύκλω, καὶ ἐπὶ τὰς τραπεζὰς ἐπάνωθεν στέγας, τοῦ καλύπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ἕτεοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ξηρασίας.

⁴⁴ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν· καὶ ἰδοὺ δύο ἐξέδρα ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρας, μία κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν, φέρουσα πρὸς Νότον, καὶ μία κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον, βλεπούσης δὲ πρὸς Βορρᾶν. ⁴⁵ Καὶ εἶπε πρὸς με, ἡ ἐξέδρα αὕτη ἢ βλέπουσα πρὸς Νότον, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσοσι τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου, ⁴⁶ καὶ ἡ ἐξέδρα ἢ βλέπουσα πρὸς Βορρᾶν,

τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσοуси τὴν φυλακὴν τοῦ θυσιαστηρίου· ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Σαδδοῦκ, οἱ ἐγγίζοντες ἐκ τοῦ Λευὶ πρὸς Κύριον, λειτουργεῖν αὐτῶ.

⁴⁷ Καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν, μῆκος πηχῶν ἑκατὸν, καὶ εὖρος πήχεις ἑκατὸν, ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἀπέναντι τοῦ οἴκου. ⁴⁸ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὸ αἶλαμ τοῦ οἴκου· καὶ διεμέτρησε τὸ αἶλ τοῦ αἶλαμ πηχῶν πέντε τὸ πλάτος ἔνθεν, καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ τὸ εὖρος τοῦ θυρώματος πηχῶν δεκατεσσάρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς θύρας τοῦ αἶλαμ πηχῶν τριῶν ἔνθεν, καὶ πηχῶν τριῶν ἔνθεν. ⁴⁹ Καὶ τὸ μῆκος τοῦ αἶλαμ πηχῶν εἴκοσι, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν δώδεκα· καὶ ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτὸ, καὶ στύλοι ἦσαν ἐπὶ τὸ αἶλαμ, εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν.

41

¹ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὸν ναὸν, ᾧ διεμέτρησε τὸ αἶλαμ πηχῶν ἕξ τὸ πλάτος ἔνθεν, ² καὶ πηχῶν ἕξ τὸ εὖρος τοῦ αἶλαμ ἔνθεν, καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα, καὶ ἐπωμίδες τοῦ πυλῶνος πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν· καὶ διεμέτρησε τὸ μῆκος αὐτοῦ πηχῶν τεσσαράκοντα, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν εἴκοσι.

³ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ διεμέτρησε τὸ αἶλ τοῦ θυρώματος πηχῶν δύο, καὶ τὸ θύρωμα πηχῶν ἕξ, καὶ τὰς ἐπωμίδας τοῦ θυρώματος πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν, καὶ πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν. ⁴ Καὶ διεμέτρησε τὸ μῆκος τῶν θυρῶν πηχῶν τεσσαράκοντα, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν εἴκοσι, κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ· καὶ εἶπε, τοῦτο τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων.

⁵ Καὶ διεμέτρησε τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου πηχῶν ἕξ, καὶ τὸ εὖρος τῆς πλευρᾶς πηχῶν τεσσάρων κυκλόθεν, ⁶ καὶ πλευρὰ πλευρὸν ἐπὶ πλευρὸν τριάκοντα τρις δίς· καὶ διάστημα ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ οἴκου ἐν τοῖς πλευροῖς κύκλω, τοῦ εἶναι τοῖς ἐπιπλαβανομένοις ῥᾶν, ὅπως τὸ παράπαν μὴ ἀπαιτῶνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. ⁷ Καὶ τὸ εὖρος τῆς ἀνωτέρας τῶν πλευρῶν κατὰ τὸ πρόσθεμα ἐκ τοῦ τοίχου, πρὸς τὴν ἀνωτέραν κύκλω τοῦ οἴκου, ὅπως διαπλατύνηται ἄνωθεν, καὶ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀναβαίνωσιν ἐπὶ τὰ ὑπερῶα, καὶ ἐκ τῶν γεισῶν ἐπὶ τὰ τριῶροφα,

⁸ Καὶ τὸ θραεὺλ τοῦ οἴκου ὕψος κύκλω διάστημα τῶν πλευρῶν ἴσον τῷ καλάμῳ πηχῶν ἕξ· διαστήματα ⁹ καὶ εὖρος τοῦ τοίχου τῆς πλευρᾶς ἕξωθεν πηχῶν πέντε, καὶ τὰ ἀπόλοιπα τὰ ἀναμέσον τῶν πλευρῶν τοῦ οἴκου, ¹⁰ καὶ ἀναμέσον τῶν ἐξεδρῶν εὖρος πηχῶν εἴκοσι, τὸ περιφερὲς τῷ οἴκῳ κύκλω.

¹¹ Καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν ἐπὶ τὸ ἀπόλοιπον τῆς θύρας τῆς μιᾶς τῆς πρὸς Βορρᾶν· καὶ ἡ θύρα ἡ μία πρὸς Νότον· καὶ τὸ εὖρος τοῦ φωτὸς τοῦ ἀπολοίπου πηχῶν πέντε πλάτος κυκλόθεν.

¹² Καὶ τὸ διορίζον κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου, ὡς πρὸς θάλασσαν πηχῶν ἑβδομήκοντα πλάτος, τοῦ τοίχου τοῦ διορίζοντος πηχῶν πέντε εὖρος κυκλόθεν, καὶ μῆκος αὐτοῦ πηχῶν ἑνενηκόντα. ¹³ Καὶ διεμέτρησε κατέναντι τοῦ οἴκου μῆκος πηχῶν ἑκατὸν, καὶ τὰ ἀπόλοιπα καὶ τὰ διορίζοντα, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῶν μῆκος πηχῶν ἑκατὸν. ¹⁴ Καὶ τὸ εὖρος κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι πηχῶν ἑκατὸν.

¹⁵ Καὶ διεμέτρησε μῆκος τοῦ διορίζοντος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου τῶν κατόπισθεν τοῦ οἴκου ἐκεῖνου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα ἔνθεν καὶ ἔνθεν πηχῶν ἑκατὸν τὸ μῆκος· καὶ ὁ ναὸς, καὶ αἱ γωνῖαι, καὶ τὸ αἶλαμ τὸ ἐξώτερον, πεφατνωμένα. ¹⁶ Καὶ αἱ θυρίδες δικτυωταί, ὑποφάσεις κύκλω τοῖς τρισὶν, ὥστε διακύπτειν· καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ πλησίον ἐξυλωμένα κύκλω, καὶ τὸ ἕδαφος, καὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν θυρίδων· καὶ αἱ θυρίδες ἀναπτυσσόμεναι τρισσῶς εἰς τὸ διακύπτειν. ¹⁷ Καὶ ἕως πλησίον τῆς ἐσωτέρας καὶ ἕως τῆς ἐξωτέρας, καὶ ἐφ' ὅλον τὸν τοῖχον κύκλω ἐν τῷ ἔσωθεν καὶ ἐν τῷ ἔξωθεν, ¹⁸ γεγλυμμένα χερουβὶμ, καὶ φοῖνικες ἀναμέσον χερουβὶμ καὶ ἀναμέσον χερουβὶμ· δύο πρόσωπα τῷ χερουβὶμ. ¹⁹ Πρόσωπον ἀνθρώπου πρὸς τὸν φοῖνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ πρόσωπον λέοντος πρὸς τὸν φοῖνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν· διαγεγλυμμένοι οἱ οἶκος κυκλόθεν. ²⁰ Ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ φατνώματος, τὰ χερουβὶμ καὶ οἱ φοῖνικες διαγεγλυμμένοι.

²¹ Καὶ τὸ ἅγιον καὶ ὁ ναὸς ἀναπτυσσόμενος τετράγωνα, κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ὄρασις ὡς ὄψις ²² θυσιαστηρίου ξυλίνου, πηχῶν τριῶν τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τὸ μῆκος πηχῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν δύο· καὶ κέρατα εἶχε, καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ καὶ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι· καὶ εἶπε πρὸς με, αὕτη ἡ τράπεζα, ἡ πρὸ προσώπου Κυρίου.

²³ Καὶ δύο θυρώματα τῷ ναῶ, καὶ δύο θυρώματα τῷ ἁγίῳ, ²⁴ τοῖς δυοῖ θυρώμασι τοῖς στρωφωτοῖς· δύο θυρώματα τῷ ἐνὶ, καὶ δύο θυρώματα τῇ θύρᾳ τῇ δευτέρᾳ. ²⁵ Καὶ γλυφῆ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ θυρώματα τοῦ ναοῦ χερουβὶμ· καὶ φοῖνικες κατὰ τὴν γλυφὴν τῶν ἁγίων, καὶ σπουδαῖα ξύλα κατὰ πρόσωπον τοῦ αἰλάμ ἔξωθεν, ²⁶ Καὶ θυρίδες κρυπαί· καὶ διεμέτρησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, εἰς τὰ ὀροφώματα τοῦ αἰλάμ, καὶ τὰ πλευρὰ τοῦ οἴκου ἐξυγωμένα.

42

¹ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν κατὰ ἀνατολὰς, κατέναντι τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, καὶ εἰσήγαγέ με· καὶ ἰδοὺ ἐξέδραι πέντε, ἐχόμεναι τοῦ ἀπολοῖπου, καὶ ἐχόμεναι τοῦ διορίζοντος πρὸς Βορρᾶν, ² ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν μῆκος πρὸς Βορρᾶν, καὶ τὸ πλάτος πεντήκοντα, ³ διαγεγραμμέναι ὃν τρόπον αἱ πύλαι τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, καὶ ὃν τρόπον τὰ περιστύλα τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας ἐστοιχισμένα, ἀντιπρόσωποι στοαὶ τρισσαί. ⁴ Καὶ κατέναντι τῶν ἐξεδρῶν περιπάτους πηχῶν δέκα τὸ πλάτος, ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν τὸ μῆκος, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῶν πρὸς Βορρᾶν, ⁵ καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῶσι ὡσαύτως· ὅτι ἐξείχeto τὸ περιστύλον ἐξ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὑποκάτωθεν περιστύλου, καὶ τὸ διάστημα· οὕτως περιστύλον καὶ διάστημα, καὶ οὕτως στοαὶ δύο. ⁶ Διότι τριπλαῖ ἦσαν, καὶ στύλους οὐκ εἶχον καθὼς οἱ στύλοι τῶν ἐξωτέρων· διατοῦτο ἐξείχοντο τῶν ὑποκάτωθεν καὶ τῶν μέσων ἀπὸ τῆς γῆς.

⁷ Καὶ φῶς ἔξωθεν, ὃν τρόπον αἱ ἐξέδραι τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, αἱ βλέπουσαι ἀπέναντι τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς Βορρᾶν, μῆκος πηχῶν πεντήκοντα. ⁸ Ὅτι τὸ μῆκος τῶν ἐξεδρῶν τῶν βλεπουσῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, ἦν πηχῶν πεντήκοντα, καὶ αὐταὶ εἰσιν αἱ ἀντιπρόσωποι ταύταις· τὸ πᾶν πηχῶν ἑκατὸν.

⁹ Καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν τούτων τῆς εἰσόδου τῆς πρὸς ἀνατολὰς, τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, ¹⁰ κατὰ τὸ φῶς τοῦ ἐν ἀρχῇ περιπάτου, καὶ τὰ πρὸς Νότον κατὰ πρόσωπον τοῦ Νότου κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοῖπου, καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ διορίζοντος, καὶ αἱ ἐξέδραι. ¹¹ Καὶ ὁ περίπατος κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, κατὰ τὰ μέτρα ἐξεδρῶν τῶν πρὸς Βορρᾶν, καὶ κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸ εὖρος αὐτῶν, καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτῶν, καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐπιστροφὰς αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ φῶτα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ θυρώματα αὐτῶν, ¹² τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς Νότον, καὶ κατὰ τὰ θυρώματα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ περιπάτου, ὡς ἐπὶ φῶς διαστημάτος καλάμου, καὶ κατὰ ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν.

¹³ Καὶ εἶπε πρὸς με, αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς Βορρᾶν, καὶ αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς Νότον, οὐσαὶ κατὰ πρόσωπον τῶν διαστημάτων, αὐταὶ εἰσιν αἱ ἐξέδραι τοῦ ἁγίου, ἐν αἷς φάγονται ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Σαδδουκ, οἱ ἐγγίζοντες πρὸς Κύριον, τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἐκεῖ θήσουσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὴν θυσίαν, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὰ περὶ ἄγνοίας, διότι ὁ τόπος ἁγίος. ¹⁴ Οὐκ εἰσελεύσονται ἐκεῖ πάρεξ τῶν ἱερέων, οὐκ ἐξελεύσονται ἐκ τοῦ ἁγίου εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, ὅπως διαπαντὸς ἅγιοι ὦσιν οἱ προσάγοντες, καὶ μὴ ἄπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν, ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, διότι ἅγια ἐστί· καὶ ἐνδύσονται ἱμάτια ἕτερα, ὅταν ἄπτωνται τοῦ λαοῦ.

¹⁵ Καὶ συνετελέσθη ἡ διαμέτρησις τοῦ οἴκου ἔσωθεν· καὶ ἐξήγαγέ με καθ' ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε τὸ ὑπόδειγμα τοῦ οἴκου κυκλόθεν ἐν διατάξει.

¹⁶ Καὶ ἔστη κατὰ νῶτον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁷ Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Βορρᾶν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ Βορρᾶ, πήχεις πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁸ Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς θάλασσαν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον θαλάσσης, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁹ Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησε κατέναντι τοῦ Νότου, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου, ²⁰ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ καλάμου· καὶ διέταξεν αὐτὸν, καὶ περιβόλον αὐτῶν κύκλω, πεντακοσίων πρὸς ἀνατολὰς, καὶ πεντακοσίων πηχῶν εὖρος, τοῦ διαστέλλειν ἀναμέσον τῶν ἁγίων, καὶ ἀναμέσον τοῦ προτειχίσματος, τοῦ ἐν διατάξει τοῦ οἴκου.

43

¹ Καὶ ἦγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ ἐξήγαγέ με. ² Καὶ ἰδοὺ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἦρχeto κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ φωνὴ τῆς παρεμβολῆς, ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν· καὶ ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος ἀπὸ τῆς δόξης κυκλόθεν. ³ Καὶ ἡ ὄρασις ἦν ἴδου, κατὰ τὴν ὄρασιν ἦν ἴδου, ὅτε

είσεπορευόμενην τοῦ χρίσαι τὴν πόλιν· καὶ ἡ ὄρασις τοῦ ἄρματος οὗ ἴδον, κατὰ τὴν ὄρασιν ἦν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου.

⁴ Καὶ δόξα Κυρίου εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς, ⁵ Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλήν τὴν ἐσωτέραν· καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ Κυρίου οἶκος. ⁶ Καὶ ἔστην, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τοῦ οἴκου λαλοῦντος πρὸς μέ, καὶ ὁ ἀνὴρ εἰστήκει ἐχόμενός μου, ⁷ καὶ εἶπε πρὸς μέ,

Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐώρακας τὸν τόπον τοῦ θρόνου μου, καὶ τὸν τόπον τοῦ ἵχνους τῶν ποδῶν μου, ἐν οἷς κατασκηνώσῃ τὸ ὄνομά μου ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ τὸν αἰῶνα· καὶ οὐ βεβηλώσουσιν οὐκέτι οἶκος Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, αὐτοὶ καὶ οἱ ἠγουμένοι αὐτῶν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς φόνοις τῶν ἠγουμένων ἐν μέσῳ αὐτῶν, ⁸ ἐν τῷ τιθέναι αὐτοὺς τὸ πρόθρονόν μου ἐν τοῖς προθρόνοις αὐτῶν, καὶ τὰς φλιάς μου ἐχομένας τῶν φλιῶν αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν τὸν τοῖχόν μου ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν αἷς ἐποίουν· καὶ ἐξέτριψα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου, καὶ ἐν φόνῳ. ⁹ Καὶ νῦν ἀπωσάσθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν, καὶ τοὺς φόνους τῶν ἠγουμένων αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν αἰῶνα.

¹⁰ Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, δεῖξον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸν οἶκον· καὶ κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ τὴν ὄρασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν διάταξιν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ αὐτοὶ λήψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν· καὶ διαγράψεις τὸν οἶκον, καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ γνωριεῖς αὐτοῖς, καὶ διαγράψεις ἐναντίον αὐτῶν· καὶ φυλάξονται πάντα τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσουσιν αὐτά.

¹² Καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ οἴκου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, πάντα τὰ ὄρια αὐτοῦ κυκλόθεν ἅγια ἁγίων.

¹³ Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν πήχει τοῦ πήχεως, καὶ παλαιστῆς, κόλπωμα βάθους ἐπὶ πήχυν, καὶ πήχυς τὸ εὖρος, καὶ γεῖσος ἐπὶ τὸ χεῖλος αὐτοῦ κυκλόθεν, σπιθαμῆς· καὶ τοῦτο τὸ ὕψος τοῦ θυσιαστηρίου ¹⁴ ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ κοιλώματος αὐτοῦ, πρὸς τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα τοῦτο, ὑποκάτωθεν πηχῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος πήχεος· καὶ ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα, πήχεις τέσσαρες, καὶ εὖρος πήχυς. ¹⁵ Καὶ τὸ ἀριτὴλ πηχῶν τεσσάρων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀριτῆλ, καὶ ὑπεράνω τῶν κεράτων πήχυς. ¹⁶ Καὶ τὸ ἀριτὴλ πηχῶν δώδεκα μήκους, ἐπὶ πήχεις δώδεκα, τετράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ.

¹⁷ Καὶ τὸ ἱλαστήριον πηχῶν δεκατεσσάρων τὸ μήκος, ἐπὶ πήχεις δέκατέσσαρας τὸ εὖρος ἐπὶ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ, καὶ τὸ γεῖσος αὐτῷ κυκλόθεν κυκλοῦμενον αὐτῷ ἡμισυ πήχεως· καὶ τὸ κύκλωμα αὐτοῦ πήχυς κυκλόθεν, καὶ οἱ κλημακτῆρες αὐτοῦ βλέποντες κατὰ ἀνατολάς.

¹⁸ Καὶ εἶπε πρὸς μέ, υἱὲ ἀνθρώπου, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ταῦτα τὰ προστάγματα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ἡμέρᾳ ποιήσεως αὐτοῦ, τοῦ ἀναφέρειν ἐπ' αὐτὸν ὀλοκαυτώματα, καὶ προσχέειν πρὸς αὐτὸ αἷμα. ¹⁹ Καὶ δώσεις τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις τοῖς ἐκ τοῦ σπέρματος Σαδδοῦκ τοῖς ἐγγίζουσι πρὸς μέ, λέγει Κύριος ὁ Θεός, τοῦ λειτουργεῖν μοι μόσχον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας. ²⁰ Καὶ λήψονται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὰ τέσσαρα κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱλαστηρίου καὶ ἐπὶ τὴν βάσιν κύκλῳ, καὶ ἐξιλιάσονται αὐτό. ²¹ Καὶ λήψονται τὸν μόσχον τὸν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κατακαυθήσεται ἐν τῷ ἀποκεχωρισμένῳ τοῦ οἴκου, ἐξῶθεν τῶν ἁγίων. ²² Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ λήψονται ἐρίφους δύο αἰγῶν ἀμώμων ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλιάσονται τὸ θυσιαστήριον, καθότι ἐξιλιάσαντο ἐν τῷ μόσῳ. ²³ Καὶ μετὰ τὸ συντελέσαι τὸν ἐξιλιασμόν, προσοίσουσι μόσχον ἐκ βοῶν ἀμώμων, καὶ κριὸν ἐκ προβάτων ἀμώμων, ²⁴ καὶ προσοίσετε ἐναντίον Κυρίου· καὶ ἐπιβρῖψουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπ' αὐτὰ ἄλα, καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ.

²⁵ Ἐπὶ τὰ ἡμέρας ποιήσεις ἔριφον ὑπὲρ ἁμαρτίας καθ' ἡμέραν, καὶ μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ κριὸν ἐκ προβάτων, ἀμωμὰ ποιήσουσιν ²⁶ ἐπὶ τὰ ἡμέρας· καὶ ἐξιλιάσονται τὸ θυσιαστήριον, καὶ καθαριοῦσιν αὐτό· καὶ πλήσουσι χεῖρας αὐτῶν. ²⁷ Καὶ ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα, ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει Κύριος.

44

¹ Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς ἐξωτερῆς τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη. ² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη. ³ Διότι ὁ ἡγούμενος οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ, τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐναντίον Κυρίου· κατὰ τὴν ὁδὸν αἰλάμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται.

⁴ Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, κατέναντι τοῦ οἴκου· καὶ ἴδον, καὶ ἴδου πλήρης δόξης ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου.

⁵ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, υἱὲ ἀνθρώπου, τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶ σου ἄκουε πάντα ὅσα ἐγὼ λαλῶ μετὰ σοῦ, κατὰ πάντα τὰ προστάγματα τοῦ οἴκου Κυρίου, καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ· καὶ τάξεις τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ οἴκου, κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγίοις. ⁶ Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός, ἱκανούσθω ὑμῖν ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, οἶκος Ἰσραὴλ, ⁷ τοῦ εἰσαγαγεῖν ὑμᾶς υἱοὺς ἀλλογενεῖς, ἀπεριτμήτους καρδίᾳ· καὶ ἀπεριτμήτους σαρκί, τοῦ γίνεσθαι ἐν τοῖς ἁγίοις μου, καὶ βεβηλοῦν αὐτὰ, ἐν τῷ προσφέρειν ὑμᾶς ἄρτους, σάρκας, καὶ αἷμα· καὶ παρεβαίνετε τὴν διαθήκην μου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, ⁸ καὶ διετάξατε τοῦ φυλάσσειν φυλακὰς ἐν τοῖς ἁγίοις μου.

⁹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός, πᾶς υἱὸς ἀλλογενῆς ἀπερίτμητος καρδίᾳ, καὶ ἀπερίτμητος σαρκί, οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ἅγια μου ἐν πᾶσιν υἱοῖς ἀλλογενῶν, τῶν ὄντων ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ·

¹⁰ Ἀλλ' ἡ οἱ Λευῖται, οἵτινες ἀφήλαντο ἀπ' ἐμοῦ ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ κατόπισθεν τῶν ἐνθυμημάτων αὐτῶν· καὶ λήφονται ἀδικίαν αὐτῶν, ¹¹ καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου λειτουργοῦντες, θυρωροὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου, καὶ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ· οὗτοι σφάξουσι τὰς θυσίας καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα τῷ λαῷ, καὶ οὗτοι στήσονται ἐναντίον τοῦ λαοῦ, τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῖς. ¹² Ἀνθ' ὧν ἐλειτούργουν αὐτοῖς πρὸ προσώπου τῶν εἰδῶλων αὐτῶν· καὶ ἐγένετο τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας· ἔνεκα τούτου ἦρα τὴν χειρᾶ μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ¹³ καὶ οὐκ ἐγγιούσι πρὸς με τοῦ ἱερατεῦν μοι, οὐδὲ τοῦ προσάγειν πρὸς τὰ ἅγια υἰῶν τοῦ Ἰσραὴλ, οὐδὲ πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων μου· καὶ λήφονται ἀτιμίαν αὐτῶν ἐν τῇ πλανήσει ἣ ἐπλανήθησαν. ¹⁴ Κατάξουσιν αὐτοὺς φυλακὰς φυλακὰς τοῦ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα ὅσα ἂν ποιήσωσιν.

¹⁵ Οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, οἱ υἱοὶ τοῦ Σαδδοῦκ, οἵτινες ἐφυλάξαντο τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων μου, ἐν τῷ πλανᾶσθαι οἶκον Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, οὗτοι προσάξουσι πρὸς με, τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ στήσονται πρὸ προσώπου μου, τοῦ προσφέρειν μοι θυσίαν, στέαρ καὶ αἷμα, λέγει Κύριος ὁ Θεός. ¹⁶ Οὗτοι εἰσελεύσονται εἰς τὰ ἅγια μου, καὶ οὗτοι προσελεύσονται πρὸς τὴν τράπεζάν μου, τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς μου.

¹⁷ Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτούς τὰς πύλας τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, στολὰς λινὰς ἐνδύσονται, καὶ οὐκ ἐνδύσονται ἔρια ἐν τῷ λειτουργεῖν αὐτούς ἀπὸ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας αὐλῆς. ¹⁸ Καὶ κιθάρεις λινὰς ἔξουσιν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καὶ περισκελῆ λινὰ ἔξουσιν ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ οὐ περιζώσονται βία. ¹⁹ Καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτούς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτερᾶν πρὸς τὸν λαόν, ἐκδύσονται τὰς στολὰς αὐτῶν, ἐν αἷς αὐτοὶ λειτουργοῦσιν ἐν αὐταῖς· καὶ θήσουσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἐξέδραις τῶν ἁγίων, καὶ ἐνδύσονται στολὰς ἐτέρας, καὶ οὐ μὴ ἀγιάσωσι τὸν λαόν ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν. ²⁰ Καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν οὐ ξυρήσονται, καὶ τὰς κόμας αὐτῶν οὐ ψιλώσουσι, καλύπτοντε καλύψουσιν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ²¹ Καὶ οἶνον οὐ μὴ πῖωσι πᾶς ἱερεὺς, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτούς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. ²² Καὶ χήραν καὶ ἐκβεβλημένην οὐ λήφονται ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκα, ἀλλ' ἡ παρθένου ἐκ τοῦ σπέρματος Ἰσραὴλ· καὶ χήρα ἐὰν γένηται ἐξ ἱερέως, λήφονται.

²³ Καὶ τὸν λαόν μου διδάξουσιν ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβήλου, καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ καθαροῦ γνωριούσιν αὐτοῖς. ²⁴ Καὶ ἐπὶ κρίσιν αἵματος οὗτοι ἐπιστήσονται τοῦ διακρίνειν· τὰ δικαιώματά μου δικαιώσουσι, καὶ τὰ κρίματά μου κρινούσι, καὶ τὰ νόμιά μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς μου φυλάξονται, καὶ τὰ σάββατά μου ἀγιάσουσι.

²⁵ Καὶ ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου οὐκ εἰσελεύσονται τοῦ μανθῆναι, ἀλλ' ἢ ἐπὶ πατρί, καὶ ἐπὶ μητρὶ, καὶ ἐπὶ υἴῳ, καὶ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ ἐπὶ ἀδελφῷ, καὶ ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ, ἢ οὐ γέγονεν ἀνδρὶ, μανθῆσεται. ²⁶ Καὶ μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτὸν, ἑπτὰ ἡμέρας ἐξαριθμῆση αὐτῷ. ²⁷ Καὶ ἡ ἄν ἡμέρα εἰσπορεύονται εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τοῦ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ, προσοίσουσιν ἰλασμόν, λέγει Κύριος ὁ Θεός·

²⁸ Καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς κληρονομίαν· ἐγὼ κληρονομία αὐτοῖς, καὶ κατάσχεσις αὐτοῖς οὐ δοθήσεται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅτι ἐγὼ κατάσχεσις αὐτῶν. ²⁹ Καὶ τὰς θυσίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας, οὗτοι φάγονται· καὶ πᾶν ἀφόρισμα ἐν τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῖς ἔσται, ³⁰ ἀπαρχαὶ πάντων, καὶ τὰ πρωτότοκα πάντων, καὶ τὰ ἀφαιρέματα πάντα· ἐκ πάντων τῶν ἀπαρχῶν ὑμῶν, τοῖς ἱερεῦσιν ἔσται· καὶ τὰ πρωτογεννήματα ὑμῶν δώσετε τῷ ἱερεῖ, τοῦ θείναι εὐλογίας ὑμῶν ἐπὶ τοῖς οἴκου ὑμῶν. ³¹ Καὶ πᾶν θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον ἐκ τῶν πετεινῶν, καὶ ἐκ τῶν κτηνῶν, οὐ φάγονται οἱ ἱερεῖς.

45

¹ Καὶ ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομία, ἀφοριεῖτε ἀπαρχὴν τῷ Κυρίῳ, ἁγίου ἀπὸ τῆς γῆς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας, ἁγίου ἔσται ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κυκλόθεν. ² Καὶ ἔσται ἐκ τούτου ἁγιάσματα, πεντακόσοι ἐπὶ πεντακοσίους, τετράγωνον κυκλόθεν, καὶ πεντήκοντα πῆχεις διάστημα αὐτῶν κυκλόθεν. ³ Καὶ ἐκ ταύτης τῆς διαμετρήσεως διαμετρήσεις μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας· καὶ ἐν αὐτῇ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων· ⁴ Ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἔσται τοῖς ἐγγίζουσι λειτουργεῖν τῷ Κυρίῳ· καὶ ἔσται αὐτοῖς τόπος εἰς οἴκους ἀφωρισμένους τῷ ἁγιασμῷ αὐτῶν, ⁵ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας· καὶ τοῖς Λευίταις τοῖς λειτουργοῦσι τῷ οἴκῳ, αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν πόλεις τοῦ κατοικεῖν.

⁶ Καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως δώσεις πέντε χιλιάδας εὖρος, καὶ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, ὃν τρόπον ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἔσονται.

⁷ Καὶ τῷ ἡγουμένῳ ἐκ τούτου, καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, εἰς κατάσχεσιν τῆς πόλεως, κατὰ πρόσωπον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, καὶ κατὰ πρόσωπον τῆς κατασχεσεως τῆς πόλεως τὰ πρὸς θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολάς· καὶ τὸ μῆκος ὡς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν, καὶ τὸ μῆκος, ἐπὶ τὰ ὄρια τὰ πρὸς ἀνατολάς τῆς γῆς. ⁸ Καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ καταδυναστεύσουσιν οὐκέτι οἱ ἀφηγοῦμενοι τοῦ Ἰσραὴλ τὸν λαόν μου, καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἴκος Ἰσραὴλ κατὰ φυλὰς αὐτῶν.

⁹ Τάδε λέγει Κύριος Θεός, ἱκανοῦσθω ὑμῖν οἱ ἀφηγοῦμενοι τοῦ Ἰσραὴλ, ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἀφέλεσθε, κρίμα καὶ δικαιοσύνην ποιήσατε· ἐξάρτατε καταδυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, λέγει Κύριος Θεός. ¹⁰ Ζυγὸς δίκαιος, καὶ μέτρον δίκαιον, καὶ χοῖνιξ δικαία ἔσται ὑμῖν τοῦ μέτρου, ¹¹ καὶ ἡ χοῖνιξ ὁμοίως μία ἔσται τοῦ λαμβάνειν· τὸ δέκατον τοῦ γομόρ, χοῖνιξ, καὶ τὸ δέκατον τοῦ γομόρ, πρὸς τὸ γομόρ ἔσται τὸ ἴσον. ¹² Καὶ τὰ στάθμια, εἴκοσι ὀβολοί, πέντε σίκλοι, πέντε καὶ σίκλοι δέκα, καὶ πεντήκοντα σίκλοι ἢ μῶν ἔσται ὑμῖν.

¹³ Καὶ αὕτη ἡ ἀπαρχὴ ἦν ἀφοριεῖτε, ἕκτον μέτροο ἀπὸ τοῦ γομόρ τοῦ πυροῦ, καὶ τὸ ἕκτον αὐτοῦ τοῦ οἴφι ἀπὸ τοῦ κόρου τῶν κριθῶν. ¹⁴ Καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἐλαίου κοτύλην ἐλαίου ἀπὸ δέκα κοτυλῶν, ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ γομόρ. ¹⁵ Καὶ πρόβατον ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπὸ δέκα ἀφαιρέμα ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς θυσίας, καὶ εἰς ὀλοκαυτώματα, καὶ εἰς σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι περὶ ὑμῶν, λέγει Κύριος Θεός. ¹⁶ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς δώσει τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῷ ἀφηγουμένῳ τοῦ Ἰσραὴλ.

¹⁷ Καὶ διὰ τοῦ ἀφηγουμένου ἔσται τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ αἱ θυσίαι, καὶ αἱ σπονδαὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς οἴκου Ἰσραὴλ· αὐτὸς ποιήσει τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὴν θυσίαν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι ὑπὲρ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ.

¹⁸ Τάδε λέγει Κύριος Θεός, ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, μᾶ τοῦ μηνός, λήμψεσθε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον, τοῦ ἐξιλάσασθαι τὸ ἅγιον. ¹⁹ Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐξιλασμοῦ, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς φλιάς τοῦ οἴκου, καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπὶ τὰς φλιάς τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας. ²⁰ Καὶ οὕτως ποιήσεις ἐν τῷ μηνί τῷ ἐβδόμῳ· μᾶ τοῦ μηνός λήψη παρ' ἐκάστου ἀπόμοιραν· καὶ ἐξιλάσεσθε τὸν οἶκον.

²¹ Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ, τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν τὸ πάσχα ἑορτῆ· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ²² Καὶ ποιήσει ὁ ἀφηγούμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου, καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, μόσχον ὑπὲρ ἁμαρτίας. ²³ Καὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ποιήσει ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς ἁμώμους καθ' ἡμέραν, τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὑπὲρ ἁμαρτίας ἔριφον αἰγὴν καθ' ἡμέραν, καὶ θυσίαν. ²⁴ Καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ, καὶ πέμμα τῷ κριῷ ποιήσεις, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πεμματι. ²⁵ Καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνί, πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ μηνός, ἐν τῇ ἑορτῇ ποιήσεις κατὰ τὰ αὐτὰ, ἑπτὰ ἡμέρας, καθὼς τὰ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας, καὶ καθὼς τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ καθὼς τὸ μαναὰ, καὶ καθὼς τὸ ἔλαιον.

46

¹ Τάδε λέγει Κύριος Θεὸς, ἡ πύλη ἡ ἐν τῇ αὐλῇ τῆ ἑσωτέρᾳ, ἡ βλέπουσα πρὸς ἀνατολάς, ἔσται κεκλεισμένη ἕξ ἡμέρας τὰς ἐνεργούσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἀνοιχθῆ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νομηνίας ἀνοιχθήσεται. ² Καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἀφηγούμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αἰλάμ τῆς πύλης τῆς ἑσωθῆν, καὶ στήσεται ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης, καὶ ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτοῦ, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ. ³ Καὶ προσκυνήσει ἡ λαὸς τῆς γῆς κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης ἐκείνης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις, ἐναντίον Κυρίου.

⁴ Καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα προσοίσει ὁ ἀφηγούμενος τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἕξ ἄμνους ἁμώμους, καὶ κριὸν ἁμωμον, ⁵ καὶ μαναὰ, πέμμα τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἄμνοις θυσίαν, δόμα χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. ⁶ Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νομηνίας μόσχον ἁμωμον, καὶ ἕξ ἄμνους, καὶ κριὸς ἁμωμος ἔσται, ⁷ καὶ πέμμα τῷ κριῷ, καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ ἔσται μαναὰ, καὶ τοῖς ἄμνοις, καθὼς ἂν ἐκποιῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι.

⁸ Καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἀφηγούμενον, κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αἰλάμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἐξελεύσεται. ⁹ Καὶ ὅταν εἰσπορευῆται ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐναντίον Κυρίου ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν προσκυνεῖν, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον· καὶ ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν· οὐκ ἀναστρέψει κατὰ τὴν πύλην εἰς ἣν εἰσελήλυθεν, ἀλλ' ἡ κατ' εὐθὺ ἀυτῆς ἐξελεύσεται. ¹⁰ Καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰσελεύσεται μετ' αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐξελεύσεται.

¹¹ Καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἔσται τὸ μαναὰ πέμμα τῷ μόσχῳ, καὶ πέμμα τῷ κριῷ, καὶ τοῖς, ἄμνοις καθὼς ἂν ἐκποιῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. ¹² Ἐὰν δὲ ποιῆσῃ ὁ ἀφηγούμενος ὁμολογίαν ὀλοκαυτώμα σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀνοίξῃ ἐαυτῷ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς, καὶ ποιῆσῃ τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ, ὃν τρόπον ποιεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· καὶ ἐξελεύσεται, καὶ κλείσει τὰς θύρας μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτόν·

¹³ Καὶ ἄμνον ἐνιαύσιον ἁμωμον ποιήσει εἰς ὀλοκαύτωμα καθ' ἡμέραν τῷ Κυρίῳ, πρῶτῃ ποιήσει αὐτόν· ¹⁴ Καὶ μαναὰ ποιήσει ἐπ' αὐτῷ τὸπρῶτῃ, ἕκτον τοῦ μέτρου, καὶ ἐλαίου τρίτον τοῦ εἶν τοῦ ἀναμίξαι τὴν σεμίδαλιν μαναὰ τῷ Κυρίῳ, πρόσταγμα διαπαντός. ¹⁵ Ποιήσετε τὸν ἄμνον, καὶ τὸ μαναὰ, καὶ τὸ ἔλαιον ποιήσετε τοπρῶτῃ, ὀλοκαύτωμα διαπαντός.

¹⁶ Τάδε λέγει Κύριος Θεὸς, ἐὰν δῶ ὁ ἀφηγούμενος δόμα ἐνὶ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, τοῦτο τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔσται κατάσχεσις κληρονομία· ¹⁷ Ἐὰν δὲ δῶ δόμα ἐνὶ τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τῷ ἀφηγομένῳ· πλην τῆς κληρονομίας τῶν υἱῶν αὐτοῦ αὐτοῖς ἔσται. ¹⁸ Καὶ οὐ μὴ λάβῃ ὁ ἀφηγούμενος ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ λαοῦ, καταδυναστεῦσαι αὐτοὺς, ἐκ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ κατακληρονομήσει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ὅπως μὴ διασκορπίζηται ὁ λαὸς μου, ἕκαστος ἐκ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.

¹⁹ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς κατὰ νότον τῆς πύλης, εἰς τὴν ἐξέδραν τῶν ἁγίων τῶν ἱερέων, τὴν βλέπουσαν πρὸς Βορρᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ τόπος κεχωρισμένος. ²⁰ Καὶ εἶπε πρὸς μὲ, οὗτος ὁ τόπος ἐστίν, οὐ ἐψήφουσιν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐκεῖ πέψουσι τὸ μαναὰ τὸ παράπαν, τοῦ μὴ ἐκφέρειν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξώτεραν, τοῦ ἀγιάζειν τὸν λαόν.

²¹ Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξώτεραν, καὶ περιήγαγέ με ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς αὐλῆς· καὶ ἰδοὺ αὐλὴ κατὰ τὰ κλίτη τῆς αὐλῆς, ²² κατὰ τὸ κλίτος αὐλῆς, αὐλὴ ἐπὶ τὰ τέσσαρα, καὶ τῆς αὐλῆς αὐλὴ μικρὰ μήκους πηχῶν τεσσαράκοντα, καὶ εὖρος πηχῶν τριάκοντα, μέτρον ἐν ταῖς τέσσαρσι. ²³ Καὶ ἐξέδρα κύκλω ἐν αὐταῖς, κυκλῶ ταῖς τέσσαρσι· καὶ μαγειρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἐξεδρῶν κύκλω. ²⁴ Καὶ

εἶπε πρὸς με, οὗτοι οἱ οἴκοι τῶν μαγεῖρων, οὗ ἔψησουσιν ἐκεῖ οἱ λειτουργοῦντες τῶ οἴκῳ τὰ θύματα τοῦ λαοῦ.

47

¹ Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου· καὶ ἰδοὺ ὕδωρ ἔξεπορεύετο ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου κατὰ ἀνατολὰς, ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου ἔβλεπε κατὰ ἀνατολὰς, καὶ τὸ ὕδωρ κατέβαινε ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ, ἀπὸ Νότου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ² Καὶ ἐξήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, καὶ περιήγαγέ με τὴν ὁδὸν ἔξωθεν πρὸς τὴν πύλην τῆς αὐλῆς τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς· καὶ ἰδοὺ τὸ ὕδωρ κατεφέρετο ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ, ³ καθὼς ἔξοδος ἀνδρὸς ἔξεναντίας· καὶ μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ διεμέτρησε χιλίους ἐν τῷ μετρω, καὶ διήλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως· ⁴ καὶ διεμέτρησε χιλίους, καὶ διήλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἕως τῶν μηρῶν· καὶ διεμέτρησε χιλίους, καὶ διήλθεν ὕδωρ ἕως ὀσφύος. ⁵ Καὶ διεμέτρησε χιλίους, καὶ οὐκ ἠδύνατο διελεθεῖν, ὅτι ἐξύβριζεν ὡς χειμάρρου ὃν οὐ διαβήσονται.

⁶ Καὶ εἶπε πρὸς με, ἐώρακας υἱὲ ἀνθρώπου; καὶ ἤγαγέ με, καὶ ἐπέστρεψέ με ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, ⁷ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου· καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ δένδρα πολλὰ σφόδρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ⁸ Καὶ εἶπε πρὸς με, τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ ἔκπορεύομενον εἰς τὴν Γαλιλαίαν τὴν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ κατέβαινε ἐπὶ τὴν Αραβίαν, καὶ ἤρχετο ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς διεκβολῆς, καὶ υἱάσει τὰ ὕδατα. ⁹ Καὶ ἔσται πᾶσα ψυχὴ τῶν ζώων τῶν ἐκζεόντων, ἐπὶ πάντα ἐφ' ἃ ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ ὁ ποταμὸς, ζήσεται· καὶ ἔσται ἐκεῖ ἰχθύς πολὺς σφόδρα, ὅτι ἦκει ἐκεῖ τὸ ὕδωρ τοῦτο, καὶ υἱάσει, καὶ ζήσεται, πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἔλθῃ ὁ ποταμὸς ἐκεῖ, ζήσεται.

¹⁰ Καὶ στήσονται ἐκεῖ ἀλιεῖς ἀπὸ Ἰνναδεῖν ἕως Ἐναγαλλεῖμ· ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται, καθ' ἑαυτὴν ἔσται· καὶ οἱ ἰχθύες αὐτῆς, ὡς οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, πλήθος πολὺ σφόδρα. ¹¹ Καὶ ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ ὑπεράσει αὐτοῦ, οὐ μὴ υἱάσωσιν, εἰς ἅλας δέδονται. ¹² Καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἀναβήσεται, ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, πᾶν ξύλον βρώσιμον, οὐ μὴ παλαιωθῇ ἐπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἐκλείπῃ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, τῆς καινότητος αὐτοῦ πρωτοβολήσῃ, ὅτι τὰ ὕδατα αὐτῶν ἐκ τῶν ἁγίων ταῦτα ἔκπορεύεται, καὶ ἔσται ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς βρῶσιν, καὶ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς γῆν.

¹³ Τάδε λέγει Κύριος Θεός, ταῦτα τὰ ὅρια κατακληρονομήσετε τῆς γῆς, ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρόσθεσις σχοινίσματος. ¹⁴ Καὶ κατακληρονομήσετε αὐτὴν ἕκαστος καθὼς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου, τοῦ δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ πεσεῖται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ.

¹⁵ Καὶ ταῦτα τὰ ὅρια τῆς γῆς τῆς πρὸς Βορρᾶν, ἀπὸ θαλάσσης τῆς μεγάλης τῆς καταβινοῦσης, καὶ περισχιζούσης τῆς εἰσόδου, Ἡμασελδάμ, ¹⁶ Μααβθηρὰς Ἐβραμηλιάμ ἀναμέσον ὀρίων Δαμασκοῦ καὶ ἀναμέσον ὀρίων Ἡμαθεῖ, αὐλὴ τοῦ Σαυνᾶν, αἱ εἰσὶν ἐπάνω τῶν ὀρίων Αὐρανίτιδος. ¹⁷ Ταῦτα τὰ ὅρια ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Αἰνᾶν, ὅρια Δαμασκοῦ, καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν, ¹⁸ Καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἀναμέσον τῆς Λωρανίτιδος, καὶ ἀναμέσον Δαμασκοῦ, καὶ ἀναμέσον τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ Ἰορδάνης διορίζει ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὴν πρὸς ἀνατολὰς φοινικῶνος· ταῦτα τὰ πρὸς ἀνατολὰς. ¹⁹ Καὶ τὰ πρὸς Νότον καὶ Λίβα ἀπὸ Θαιμᾶν καὶ φοινικῶνος, ἕως ὕδατος Μαριμῶθ Καδήμ, παρεκτεῖνον ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην· ²⁰ τοῦτο τὸ μέρος Νότος καὶ λίψ· Τοῦτο τὸ μέρος τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὀρίζει, ἕως κατέναντι τῆς εἰσόδου Ἡμᾶθ, ἕως εἰσόδου αὐτοῦ· ταῦτα ἔστι τὰ πρὸς θάλασσαν Ἡμᾶθ.

²¹ Καὶ διαμερίσετε τὴν γῆν ταύτην αὐτοῖς, ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ. ²² Βαλεῖτε αὐτὴν ἐν κληρῶ, ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς παροικοῦσιν ἐν μέσῳ ὑμῶν, οἵτινες ἐγέννησαν υἱοὺς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῶν ὡς αὐτόχθονες ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἰσραὴλ· μεθ' ὑμῶν φάγονται ἐν κληρονομίᾳ ἐν μέσῳ τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ²³ καὶ ἔσονται ἐν φυλῇ προσηλύτων ἐν τοῖς προσηλύτοις τοῖς μετ' αὐτῶν· ἐκεῖ δώσετε κληρονομίαν αὐτοῖς, λέγει Κύριος Θεός.

48

¹ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν φυλῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς Βορρᾶν, κατὰ τὸ μέρος τῆς καταβάσεως τοῦ περισχιζόντος ἐπὶ τὴν εἰσόδον τῆς Ἡμᾶθ αὐλῆς τοῦ Αἰλάμ, ὄριον Δαμασκοῦ πρὸς Βορρᾶν κατὰ μέρος Ἡμᾶθ αὐλῆς· καὶ ἔσται αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἕως πρὸς θάλασσαν, Δάν, μία. ² Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων τοῦ Δάν τὰ πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ἀσσήρ, μία. ³ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων Ἀσσήρ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Νεφθαλεῖμ, μία. ⁴ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων

Νεφθαλεὶμ, ἀπὸ ἀνατολῶν, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Μανασσῆ, μία. ⁵ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων Μανασσῆ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ἐφραὶμ, μία. ⁶ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων Ἐφραὶμ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ῥουβὴν, μία. ⁷ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων Ῥουβὴν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ἰούδα, μία.

⁸ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων Ἰούδα, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἀφορισμοῦ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες εὖρος, καὶ μῆκος, καθὼς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσται τὸ ἅγιον ἐν μέσῳ αὐτῶν.

⁹ Ἀπαρχὴν, ἣν ἀφοριοῦσι τῷ Κυρίῳ, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος εἴκοσι πέντε χιλιάδες. ¹⁰ Τοῦτων ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσιν πρὸς Βορρᾶν, πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες· καὶ πρὸς θάλασσαν, δέκα χιλιάδες· καὶ πρὸς Νότον, εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες· καὶ τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἔσται ἐν μέσῳ αὐτοῦ ¹¹ τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς Σαδδοῦκ, τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τοῦ οἴκου, οἵτινες οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλανήσει υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐπλανήθησαν οἱ Λευῖται. ¹² Καὶ ἔσται αὐτοῖς ἡ ἀπαρχὴ δεδομένη ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῆς γῆς, ἅγιον ἀπὸ τῶν ὀρίων τῶν Λευεῖτων.

¹³ Τοῖς δὲ Λευίταις τὰ ἐχόμενα τῶν ὀρίων τῶν ἱερέων, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος δέκα χιλιάδες· πᾶν τὸ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες. ¹⁴ Οὐ πραθήσεται ἐξ αὐτοῦ, οὐδὲ καταμετρηθήσεται, οὐδὲ ἀφαιρεθήσεται τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς, ὅτι ἅγιον ἐστὶ τῷ Κυρίῳ.

¹⁵ Τὰς δὲ πέντε χιλιάδας ἐπι τῷ πλάτει ἐπι ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάσι, προτείχισμα ἔσται τῇ πόλει εἰς τὴν κατοικίαν, καὶ εἰς διάστημα αὐτοῦ· καὶ ἔσται ἡ πόλις ἐν μέσῳ αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν πρὸς Βορρᾶν, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς Νότον πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν, τετρακισχιλίους πεντακοσίους. ¹⁷ Καὶ ἔσται διάστημα τῇ πόλει πρὸς Βορρᾶν διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς Νότον διακόσιοι καὶ πενήκοντα, καὶ πρὸς ἀνατολὰς, διακόσιοι πενήκοντα, καὶ πρὸς θάλασσαν διακόσιοι πενήκοντα.

¹⁸ Καὶ τὸ περισσὸν τοῦ μηκους τὸ ἐχόμενον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, δέκα χιλιάδες πρὸς ἀνατολὰς, καὶ δέκα χιλιάδες πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσονται αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἁγίου, καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς ἄρτους τοῖς ἐργαζομένοις τῇ πόλει. ¹⁹ Οἱ δὲ ἐργαζόμενοι τὴν πόλιν ἐργῶνται αὐτὴν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ.

²⁰ Πᾶσα ἡ ἀπαρχὴ, πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἐπι πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας τετραγώνου· ἀφοριεῖτε αὐτοῦ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἁγίου, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως.

²¹ Τὸ δὲ περισσὸν τῷ ἀφηγουμένῳ ἐκ τούτου καὶ ἐκ τούτου ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ ἁγίου, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως, ἐπι πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος, ἕως τῶν ὀρίων τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς θάλασσαν, ἐπι πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἕως τῶν ὀρίων τῶν πρὸς θάλασσαν, ἐχόμενα τῶν μερίδων τοῦ ἀφηγουμένου· καὶ ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἅγισμα τοῦ οἴκου ἐν μέσῳ αὐτῆς. ²² Καὶ παρὰ τῶν Λευεῖτων, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγουμένων ἔσται ἀναμέσον τῶν ὀρίων Ἰούδα, καὶ ἀναμέσον τῶν ὀρίων Βενιαμὴν, καὶ τῶν ἀφηγουμένων ἔσται.

²³ Καὶ τὸ περισσὸν τῶν φυλῶν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Βενιαμὴν, μία. ²⁴ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων τῶν Βενιαμὴν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Συμεὼν, μία. ²⁵ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων τῶν Συμεὼν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ἰσάχαρ, μία. ²⁶ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων τῶν Ἰσάχαρ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ζαβουλὼν, μία. ²⁷ Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων τῶν Ζαβουλὼν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Γὰδ, μία, ²⁸ καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων τῶν Γὰδ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς Λίβαν· καὶ ἔσται τὰ ὄρια αὐτοῦ ἀπὸ Θαιμᾶν, καὶ ὕδατος βαρυμῶθ Κάδης, κληρονομίας, ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης. ²⁹ Αὕτη ἡ γῆ, ἣν βαλεῖτε ἐν κλήρῳ ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ οὗτοι οἰδιαμερισμοὶ αὐτῶν, λέγει Κύριος Θεός.

³⁰ Καὶ αὗται αἱ διεκβολαὶ τῆς πόλεως αἱ πρὸς Βορρᾶν, τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρον. ³¹ Καὶ αἱ πύλαι τῆς πόλεως, ἐπ' ὀνόμασι φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ· πύλαι τρεῖς πρὸς Βορρᾶν, πύλη Ῥουβὴν μία, καὶ πύλη Ἰούδα, μία, καὶ πύλη Λευὶ, μία. ³² Καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι, καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Ἰωσήφ, μία, καὶ πύλη Βενιαμὴν, μία, καὶ πύλη Δάν, μία. ³³ Καὶ τὰ πρὸς Νότον τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρον· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Συμεὼν, μία, καὶ πύλη

Ἴσάχαρ, μία, καὶ πύλη Ζαβουλών, μία. ³⁴ Καὶ τὰ πρὸς θάλασσαν τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρον· πύλαι τρεῖς, πύλη Γὰδ, μία, καὶ πύλη Ἀσσήρ, μία, καὶ πύλη Νεφθαλεὶμ, μία.

³⁵ Κύκλωμα, δέκα καὶ ὀκτὼ χιλιάδες· καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας γένηται, ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

ΩΣΗΕ. Α'

¹ ΛΟΓΟΣ Κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὡσηὲ τὸν τοῦ Βεθρεϊ, ἐν ἡμέραις Ὀζίου, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἀχαζ, καὶ Ἐζεκίου βασιλέων Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραήλ.

² Ἀρχὴ λόγου Κυρίου ἐν Ὡσηῆ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ὡσηὲ, βάδιζε, λάβε σεαυτῶ γυναικὰ πορνείας, καὶ τέκνα πορνείας, διότι ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὀπισθεν τοῦ Κυρίου.

³ Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν Γόμερ, θυγατέρα Δεβηλαίμ· καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν αὐτῶ υἱόν. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτὸν, κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεζραὲλ, διότι ἔτι μικρὸν, καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τοῦ Ἰεζραὲλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ καταπαύσω βασιλείαν οἴκου Ἰσραήλ. ⁵ Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, συντρίψω τὸ τόξον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν κοιλάδι τοῦ Ἰεζραὲλ.

⁶ Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκε θυγατέρα· καὶ εἶπεν αὐτῶ, κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτῆς, οὐκ ἠλεμένη· διότι οὐ μὴ προσθήσω ἔτι ἐλεῆσαι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἢ ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτοῖς. ⁷ Τοὺς δὲ υἱοὺς Ἰούδα ἐλεῆσω, καὶ σώσω αὐτοὺς ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ σώσω αὐτοὺς ἐν τόξῳ, οὐδὲ ἐν ῥομφαίᾳ, οὐδὲ ἐν πολέμῳ, οὐδὲ ἐν ἵπποις, οὐδὲ ἐν ἵππευσι. ⁸ Καὶ ἀπεγαλάκτισε τὴν οὐκ ἠλεμένην· καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱόν. ⁹ Καὶ εἶπε, κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οὐ λαὸς μου· διότι ὑμεῖς οὐ λαὸς μου, καὶ ἐγὼ οὐκ εἰμι ὑμῶν.

2

¹ Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, ἡ οὐκ ἐκμετρηθήσεται, οὐδὲ ἐξαριθμηθήσεται· καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ἐρῶν ἡ αὐτοῖς, οὐ λαὸς μου ὑμεῖς, κληθήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. ² Καὶ συναχθήσονται υἱοὶ Ἰούδα, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιτοαυτὸ, καὶ θήσονται ἑαυτοῖς ἀρχὴν μίαν, καὶ ἀναβήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ Ἰεζραὲλ.

³ Εἶπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν, λαὸς μου, καὶ τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, ἠλεμένη. ⁴ Κρίθητε πρὸς τὴν μητέρα ὑμῶν, κρίθητε, ὅτι αὕτη οὐ γυνὴ μου, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀνὴρ αὐτῆς· καὶ ἐξαρῶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐκ προσώπου μου, καὶ τὴν μοιχείαν αὐτῆς ἐκ μέσου μαστῶν αὐτῆς, ⁵ ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνὴν, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτὴν καθὼς ἡμέρα γενέσεως αὐτῆς· καὶ θήσω αὐτὴν ἐρημον, καὶ τάξω αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀποκτενῶ αὐτὴν ἐν δίψει. ⁶ Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς οὐ μὴ ἐλεῆσω, ὅτι τέκνα πορνείας ἐστίν. ⁷ Ὅτι ἐξεπόρνευσεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, κατήσχυνεν ἡ τεκοῦσα αὐτά· ὅτι εἶπε, πορεύσομαι ὀπίσω τῶν ἐραστῶν μου, τῶν διδόντων μοι τοὺς ἄρτους μου, καὶ τὸ ὕδωρ μου, καὶ τὰ ἱμάτιά μου, καὶ τὰ ὀθόνιά μου, τὸ ἔλαιόν μου, καὶ πάντα ὅσα μοι καθήκει.

⁸ Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ φράσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκόλοπι, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰς ὁδοὺς, καὶ τὴν τρίβον αὐτῆς οὐ μὴ εὐρῆ. ⁹ Καὶ καταδιώξεται τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτούς· καὶ ζητήσῃ αὐτούς, καὶ οὐ μὴ εὐρῆ αὐτούς· καὶ ἐρεῖ, πορεύσομαι, καὶ ἐπιστρέψω πρὸς τὸν ἄνδρα μου τὸν πρότερον, ὅτι καλῶς μοι ἦν τότε, ἢ νῦν.

¹⁰ Καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ὅτι ἐγὼ ἔδωκα αὐτῇ τὸν σῖτον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἀργύριον ἐπλήθυνα αὐτῇ· αὕτη δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησεν τῇ Βάαλ. ¹¹ Διὰ τοῦτο ἐπιστρέψω, καὶ κοιμῶμαι τὸν σῖτόν μου καθ' ὥραν αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶνόν μου ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καὶ ἀφελοῦμαι τὰ ἱμάτιά μου, καὶ τὰ ὀθόνιά μου, τοῦ μὴ καλύπτειν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹² Καὶ νῦν ἀποκαλύψω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς ἐνώπιον τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, καὶ οὐθεὶς οὐ μὴ ἐξέλθῃ αὐτὴν ἐκ χειρὸς μου. ¹³ Καὶ ἀποστρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, ἑορτὰς αὐτῆς, καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς, καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. ¹⁴ Καὶ ἀφανιῶ ἄμπελον αὐτῆς, καὶ τὰς συκὰς αὐτῆς, ὅσα εἶπε, μισθώματά μου ταῦτά ἐστιν ἃ ἔδωκάν μοι οἱ ἐρασταί μου· καὶ θήσομαι αὐτὰ εἰς μαρτύριον, καὶ καταφάγεται αὐτὰ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ ἔρπετά τῆς γῆς. ¹⁵ Καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὴν τὰς ἡμέρας τῶν Βααλεῖμ, ἐν αἷς ἐπέθυσεν αὐτοῖς· καὶ περιετίθετο τὰ ἐνώτια αὐτῆς, καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς, καὶ ἐπορεύετο ὀπίσω τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο, λέγει Κύριος.

¹⁶ Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πλανῶ αὐτὴν, καὶ τάξω αὐτὴν ὡς ἔρημον, καὶ λαλήσω ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς, ¹⁷ καὶ δώσω αὐτῇ τὰ κτήματα αὐτῆς ἐκεῖθεν, καὶ τὴν κοιλάδα Ἀχώρ διανοίξαι σύνεσιν αὐτῆς· καὶ ταπεινωθήσεται ἐκεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας νηπιότητος αὐτῆς, καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναβάσεως αὐτῆς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

¹⁸ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, καλέσει με ὁ ἀνὴρ μου, καὶ οὐ καλέσει με ἔτι Βααλεῖμ. ¹⁹ Καὶ ἔξαρῶ τὰ ὀνόματα τῶν Βααλεῖμ ἐκ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσιν οὐκέτι τὰ ὀνόματα αὐτῶν. ²⁰ Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μετὰ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ, καὶ μετὰ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν ἔρπετῶν τῆς γῆς· καὶ τόξον, καὶ ῥομφαίαν, καὶ πόλεμον συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικίῳ σε ἐπ' ἐλπίδι. ²¹ Καὶ μνηστεύσομαι σε ἐμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ μνηστεύσομαι σε ἐμαυτῷ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι, καὶ ἐν ἐλέει, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς, ²² καὶ μνηστεύσομαι σε ἐμαυτῷ ἐν πίστει, καὶ ἐπιγνώσῃ τὸν Κύριον.

²³ Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἑπακούσομαι τῷ οὐρανῷ, καὶ αὐτὸς ἑπακούσεται τῇ γῆ, ²⁴ καὶ ἡ γῆ ἑπακούσεται τὸν σῖτον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ αὐτὰ ἑπακούσεται τῷ Ἰεραεὺλ. ²⁵ Καὶ σπερῶ αὐτὴν ἐμαυτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἠγαπημένην, καὶ ἐρῶ τῷ οὐ λαῷ μου, λαός μου εἶ σύ· καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, Κύριος ὁ Θεός μου εἶ σύ.

3

¹ Καὶ εἶπε, Κύριος πρὸς μὲ, ἔτι πορευθήτι, καὶ ἀγάπησον γυναῖκα ἀγαπῶσαν πονηρὰ, καὶ μοιχαλὶν, καθὼς ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ θεοῦ ἀλλοτρίους, καὶ φιλοῦσι πέμματα μετὰ σταφίδος. ² Καὶ ἐμισθωσάμην ἐμαυτῷ πεντεκαίδεκα ἀργυρίου, καὶ γομὸρ κριθῶν, καὶ νέβελ οἴνου. ³ Καὶ εἶπα πρὸς αὐτὴν, ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ ἐπ' ἔμοι, καὶ οὐ μὴ πορνεύσῃς, οὐδὲ μὴ γένη ἀνδρὶ, καὶ ἐγὼ ἐπὶ σοί.

⁴ Διότι ἡμέρας πολλὰς καθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ὄντος βασιλέως, οὐδὲ ὄντος ἄρχοντος, οὐδὲ οὕσης θυσίας, οὐδὲ ὄντος θυσιαστηρίου, οὐδὲ ἱερατείας, οὐδὲ δήλων. ⁵ Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιζητήσουσι Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ Δαυὶδ τὸν βασιλέα αὐτῶν, καὶ ἐκοθήσονται ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

4

¹ Ἀκούσατε λόγον Κυρίου υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, διότι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια, οὐδὲ ἔλεος, οὐδὲ ἐπιγνώσις Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ² Ἀρὰ, καὶ ψεῦδος, καὶ φόνος καὶ κλοπὴ, καὶ μοιχεῖα κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ αἵματα ἐφ' αἵμασι μίσγουσι. ³ Διὰ τοῦτο πενηθῆσει ἡ γῆ, καὶ μικρυνθήσεται σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, σὺν τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ, καὶ σὺν τοῖς ἔρπετοῖς τῆς γῆς, καὶ σὺν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης ἐκλείψουσιν, ⁴ ὅπως μηδεὶς μήτε δικάζηται, μήτε ἐλέγχῃ μηδεὶς· ὁ δὲ λαός μου ὡς ἀντιλεγόμενος ἱερεύς. ⁵ Καὶ ἀσθενήσει ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσει ὁ προφήτης μετὰ σοῦ· νυκτὶ ὡμοίωσα τὴν μητέρα σου.

⁶ Ὁμοιώθη ὁ λαός μου, ὡς οὐκ ἔχων γνώσιν· ὅτι σὺ ἐπιγνώσιν ἀπόσω, κἀγὼ ἀπόσωμαί σε, τοῦ μὴ ἱερατεύειν μοι· καὶ ἐπελάθου νόμον Θεοῦ σου, κἀγὼ ἐπιλήσομαι τέκνων σου. ⁷ Κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν, οὕτως ἡμαρτὸν μοι· τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς ἀτιμίαν θήσομαι. ⁸ Ἀμαρτίας λαοῦ μου φάγονται· καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν λήγονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἔσται καθὼς ὁ λαός, οὕτως καὶ ὁ ἱερεύς· καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὸν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ διαβούλια αὐτοῦ ἀνταποδώσω αὐτῷ. ¹⁰ Καὶ φάγονται, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν· ἐπόρνευσαν, καὶ οὐ μὴ κατευθύνωσι· διότι τὸν Κύριον ἐγκατέλιπον τοῦ φυλάξαι.

¹¹ Πορνεῖαν καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα ἐδέξατο καρδίᾳ λαοῦ μου· ¹² ἐν συμβόλοις ἐπηρώτων, καὶ ἐν ῥάβδοις αὐτοῦ ἀπήγγελλον αὐτῷ· πνεύματι πορνείας ἐπλανήθησαν, καὶ ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ αὐτῶν. ¹³ Ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων ἔθυσιαζον, καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθυον ὑποκάτω δρυὸς, καὶ λεύκης, καὶ δένδρου συσκιάζοντος, ὅτι καλὸν σκέπη. διὰ τοῦτο ἐκπορνεύσουσιν αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ αἱ νύμφαι ὑμῶν μοιχεύσουσι. ¹⁴ Καὶ οὐ μὴ ἐπισκέψωμαι ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ὅταν πορνεύσωσι, καὶ ἐπὶ τὰς νύμφας ὑμῶν ὅταν μοιχεύωσιν· διὰ αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν συνεψήρουντο, καὶ μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθυον, καὶ ὁ λαός ὁ μὴ συνίων συνεπλέκετο μετὰ πόρνῃς.

¹⁵ Σὺ δὲ Ἰσραὴλ μὴ ἀγνοεῖ, καὶ Ἰούδα μὴ εἰσπορεύεσθε εἰς Γάλαλα, καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν οἶκον Ἰν, καὶ μὴ ὀμνύετε ζῶντα Κύριον. ¹⁶ Διότι ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστησεν Ἰσραὴλ· νῦν νεμήσει αὐτοὺς Κύριος ὡς ἄμνον ἐν

εὐρυχώρω. ¹⁷ Μέτοχος εἰδώλων Ἐφραὶμ ἔθηκεν ἑαυτῷ σκάνδαλα, ¹⁸ ἠρέτισε Χανααίους· πορνεύοντες ἐξεπόρνευσαν, ἠγάπησαν ἀτιμίαν ἐκ φρουάγματος αὐτῆς. ¹⁹ Συστροφή πνεύματος σὺ εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, καὶ κατασχυνοῦνται ἐκ τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν.

5

¹ Ἀκούσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς, καὶ προσέχετε οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ βασιλέως ἐνωτίζεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἐστὶ τὸ κρίμα, ὅτι παγίς ἐγενήθητε τῇ Σκοπιᾷ, καὶ ὡς δίκτυον ἐκτεταμένον ἐπὶ τὸ Ἰταβύριον, ² ὁ οἶ ἀγρευόντες τὴν θῆραν κατέπηξαν· ἐγὼ δὲ παιδευτὴς ὑμῶν, ³ ἐγὼ ἔγνων τὸν Ἐφραὶμ, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ· διότι νῦν ἐξεπόρνευσεν Ἐφραὶμ, ἐμίανθη Ἰσραὴλ. ⁴ Οὐκ ἔδωκαν τὰ διαβούλια αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῶν, ὅτι πνεῦμα πορνείας ἐν αὐτοῖς ἐστίν· τὸν δὲ Κύριον οὐκ ἐπέγνωνσαν.

⁵ Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἐφραὶμ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν· καὶ ἀσθενήσει καὶ Ἰούδας μετ' αὐτῶν. ⁶ Μετὰ προβάτων καὶ μόσχων πορεύσονται τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον, καὶ οὐ μὴ εὐρωσιν αὐτόν· ὅτι ἐκκέκλικεν ἀπ' αὐτῶν, ⁷ ὅτι τὸν Κύριον ἐγκατέλιπον, ὅτι τέκτρα ἀλλότρια ἐγεννήθησαν αὐτοῖς· νῦν καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρυσίβη, καὶ τοὺς κλήρους αὐτῶν.

⁸ Σαλπίσσατε σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνούς, ἠχήσατε ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ Ὡν, ἐξέστη Βενιαμὴν. ⁹ Ἐφραὶμ εἰς ἀφανισμόν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου· ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἔδειξα πιστά. ¹⁰ Ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα ὡς μετατιθέντες ὄρια, ἐπ' αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὄρημα μου.

¹¹ Κατεδυνάστευσεν Ἐφραὶμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησε τὸ κρίμα, ὅτι ἤρξατο πορευέσθαι ὀπίσω τῶν ματαίων. ¹² Καὶ ἐγὼ ὡς ταραχὴ τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα. ¹³ Καὶ εἶδεν Ἐφραὶμ τὴν νόσον αὐτοῦ, καὶ Ἰούδας τὴν ὀδύνην αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη Ἐφραὶμ πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς βασιλέα Ἰαρείμ· καὶ οὗτος οὐκ ἠδυνάσθη ἰάσασθαι ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὀδύνη. ¹⁴ Διότι ἐγὼ εἶμι ὡς πανθῆρ τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς λέων τῷ οἴκῳ Ἰούδα· καὶ ἐγὼ ἀρπῶμαι καὶ πορεύσομαι, καὶ λήψομαι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐξαιρούμενος.

¹⁵ Πορεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον μου, ἕως οὗ ἀφανισθῶσι, καὶ ζητήσουσι τὸ πρόσωπόν μου.

Ἐν θλίψει αὐτῶν ὀρθριοῦσι πρὸς με, λέγοντες,

6

¹ πορευθῶμεν, καὶ ἐπιστρέψωμεν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς ἠρπακε, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς· πατάξει, ² καὶ μοτώσει ἡμᾶς, ὑγιάσει ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἐξαναστησόμεθα, ³ καὶ ζησόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ γνωσόμεθα· διώξωμεν τοῦ γνῶναι τὸν Κύριον· ὡς ὄρθρον ἐτοιμον εὐρήσομεν αὐτόν, καὶ ἤξει ὡς ὑετὸς ἡμῖν πρῶτος καὶ ὄψιμος γῆ.

⁴ Τί σοι ποιήσω Ἐφραὶμ; τί σοι ποιήσω Ἰούδα; τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωϊνῆ, καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινῆ πορευομένη. ⁵ Διὰ τοῦτο ἀπεθέρισα τοὺς προφῆτας ὑμῶν· ἀπέκτεινα αὐτοὺς ἐν ῥήματι στόματός μου· καὶ τὸ κρίμα μου ὡς φῶς ἐξελεύσεται.

⁶ Διότι ἔλεος θέλω ἡ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν Θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα. ⁷ Αὐτοὶ δὲ εἰσιν ὡς ἄνθρωπος παραβαίνων διαθήκην· ἐκεῖ κατεφρόνησέ μου Γαλαὰδ πόλις, ⁸ ἐργαζομένη μάταια, ταρασσούσα ὕδωρ, ⁹ καὶ ἡ ἰσχύς σου ἀνδρὸς πειρατοῦ· ἔκρυσαν ἱερεῖς ὁδόν, ἐφόρνευσαν Σίκιμα, ὅτι ἀνομίαν ἐποίησαν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ· εἶδον φρικώδη ἐκεῖ, ¹⁰ πορνείαν τοῦ Ἐφραὶμ· ἐμίανθη Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα· ἄρχου τρυγᾶν σεαυτῷ, ¹¹ ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου.

7

¹ Ἐν τῷ ἰάσασθαι με τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ ἀδικία Ἐφραὶμ, καὶ ἡ κακία Σαμαρείας, ὅτι εἰργάσαντο ψευδῆ· καὶ κλέπτης πρὸς αὐτόν εἰσελεύσεται, ἐκδιδύσκων ληστής ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, ² ὅπως συνάδωσιν ὡς ἄνθρωποι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν· πάσας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθη· νῦν ἐκύκλωσαν αὐτοὺς τὰ διαβούλια αὐτῶν, ἀπέναντι τοῦ προσώπου μου ἐγένοντο. ³ Ἐν ταῖς κακίαις αὐτῶν εὐφραναν βασιλεῖς, καὶ ἐν τοῖς ψευδέσιν αὐτῶν ἄρχοντας. ⁴ Πάντες μοιχεύοντες ὡς κλίβανος καιόμενος εἰς πέψιν κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογός, ἀπὸ φωφάσεως στέατος, ἕως τοῦ ζυμωθῆναι αὐτό. ⁵ Ἡμέραι τῶν βασιλέων ὑμῶν, ἤρξαντο οἱ ἄρχοντες θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετὰ λοιμῶν. ⁶ Διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐν τῷ καταράσσειν αὐτοὺς ὅλην τὴν νύκτα· ὕπνου Ἐφραὶμ

ἐνεπλήσθη, πρωὶ ἐνεγενήθη, ἀνεκαύθη ὡς πυρὸς φέγγος. ⁷ Πάντες ἐθερμάνθησαν ὡς κλίβανος, καὶ κατέφαγον τοὺς κριτὰς αὐτῶν· πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἔπесαν, οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ὁ ἐπικαλούμενος πρὸς μέ.

⁸ Ἐφραὶμ ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ συνεμίγνυτο, Ἐφραὶμ ἐγένετο ἐγκρυφίας, οὐ μεταστρεφόμενος. ⁹ Κατέφαγον ἀλλότριον τὴν ἰσχύον αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔγνω· καὶ πολία ἐξήθησαν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω. ¹⁰ Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν αὐτὸν ἐν πᾶσι τούτοις.

¹¹ Καὶ ἦν Ἐφραὶμ ὡς περιστέρα ἄνους, οὐκ ἔχουσα καρδίαν· Αἴγυπτον ἐπεκαλεῖτο, καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθησαν. ¹² Καθὼς ἂν πορεύονται, ἐπιβαλῶ ἐπ' αὐτοὺς τὸ δίκτυον μου, καθὼς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατάξω αὐτοὺς, παιδεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς θλίψεως αὐτῶν.

¹³ Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ· δειλαίοι εἰσιν, ὅτι ἠσέβησαν εἰς ἐμέ· ἐγὼ δὲ ἐλυτρώσαμην αὐτοὺς, αὐτοὶ δὲ κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ ψευδῆ. ¹⁴ Καὶ οὐκ ἐβόησαν πρὸς μέ αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἀλλ' ἦ ὠλόλυζον ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν· ἐπὶ σίτω καὶ οἴνω κατετέμνοντο. ¹⁵ Ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί, κἀγὼ κατίσχυσα τοὺς βραχίονας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμέ ἐλογίσαντο πονηρά. ¹⁶ Ἀπεστράφησαν εἰς οὐδὲν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντεταμένον· πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν δι' ἀπαιδευσίαν γλώσσης αὐτῶν· οὗτος ὁ φαυλισμὸς αὐτῶν ἐν γῆ Αἰγύπτου.

8

¹ Εἰς κόλπον αὐτῶν, ὡς γῆ, ὡς ἀετὸς ἐπ' οἶκον Κυρίου, ἀνθ' ὧν παρέβησαν τὴν διαθήκην μου, καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου ἠσέβησαν. ² Ἐμὲ κεκραῖζονται, ὁ Θεὸς, ἐγνωκαμέν σε. ³ Ὅτι Ἰσραὴλ ἀπεστρέψατο ἀγαθὰ, ἐχθρὸν κατεδίωξαν. ⁴ Ἐαυτοῖς ἐβασίλευσαν, καὶ οὐ δι' ἐμοῦ, ἤρξαν, καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι· τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἶδωλα, ὅπως ἐξολοθρευθῶσιν.

⁵ Ἀπότριψαι τὸν μύσχον σου Σαμάρεια, παρωξύνθη ὁ θυμὸς μου ἐπ' αὐτούς· ἕως τίνος οὐ μὴ δύνωνται καθαρισθῆναι ⁶ ἐν τῷ Ἰσραὴλ; καὶ αὐτὸ τέκτων ἐποίησε, καὶ οὐ Θεὸς ἐστὶ· διότι πλανῶν ἦν ὁ μύσχος σου, Σαμάρεια. ⁷ Ὅτι ἀνεμόφορα ἔσπειραν, καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέξεται αὐτά· δράγμα οὐκ ἔχον ἰσχύον τοῦ ποιῆσαι ἄλευρον· ἐὰν δὲ καὶ ποιήσῃ, ἀλλότριον καταφάγονται αὐτό. ⁸ Κατεπόθη Ἰσραὴλ, νῦν ἐγένετο ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὡς σκεῦος ἄχρηστον, ⁹ ὅτι αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους· ἀνέθαλε καθ' ἑαυτὸν Ἐφραὶμ· δῶρα ἠγάπησαν, ¹⁰ διὰ τοῦτο παραδοθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσι· νῦν εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ κοπάσουσι μικρὸν τοῦ χρεῖν βασιλεῖα καὶ ἄρχοντας.

¹¹ Ὅτι ἐπλήθυνεν Ἐφραὶμ θυσιαστήρια, εἰς ἁμαρτίας ἐγένοντο αὐτῷ θυσιαστήρια ἠγαπημένα. ¹² Καταγράφω αὐτῷ πλῆθος, καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν, θυσιαστήρια τὰ ἠγαπημένα. ¹³ Διότι ἐὰν θύσωσι θυσίαν, καὶ φάγωσι κρέα, Κύριος οὐ προσδέξεται αὐτά· νῦν μνησθήσεται τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ ἐκδικήσει τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. ¹⁴ Καὶ ἐπελάθετο Ἰσραὴλ τοῦ ποιήσαντος αὐτόν, καὶ ὠκοδόμησαν τεμενῆ· καὶ Ἰούδας ἐπλήθυνε πόλεις τετειχισμένας· καὶ ἐξασοτελῶ πῦρ εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῶν.

9

¹ Μὴ χαῖρε Ἰσραὴλ, μηδὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοὶ, διότι ἐπόρνευσας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σου· ἠγάπησας δόματα ἐπὶ πάντα ἄλωνα σίτου. ² Ἄλων καὶ ληνὸς οὐκ ἔγνω αὐτοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐψεύσατο αὐτούς. ³ Οὐ κατώκησαν ἐν τῇ γῆ τοῦ Κυρίου· κατώκησεν Ἐφραὶμ Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. ⁴ Οὐκ ἔσπεισαν τῷ Κυρίῳ οἶνον, καὶ οὐχ ἤδυναν αὐτῷ αἱ θυσίαι αὐτῶν, ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς· πάντες οἱ ἐσθίοντες αὐτὰ μιανθήσονται, διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν οὐκ εἰσελεύσονται εἰς τὸν οἶκον Κυρίου.

⁵ Τί ποιήσετε ἐν ἡμέραις πανηγύρεως, καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς τοῦ Κυρίου; ⁶ Διὰ τοῦτο ἰδοὺ πορεύονται ἐκ ταλαιπωρίας Αἰγύπτου, καὶ ἐκδέξεται αὐτοὺς Μέμφις, καὶ θάψει αὐτοὺς Μαχμάς· τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὄλεθρος κληρονομήσει αὐτό, ἄκανθα ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν.

⁷ Ἦκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἐκδικήσεως, ἦκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταποδόσεώς σου, καὶ κακωθήσεται Ἰσραὴλ ὡσπερ ὁ προφήτης ὁ παρεξοστηκῶς, ἄνθρωπος ὁ πνευματοφόρος· ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθη μανία σου. ⁸ Σκοπὸς Ἐφραὶμ μετὰ Θεοῦ· προφήτης παγίς σκολιὰ ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, μανίαν ἐν

οἰκῶ Θεοῦ κατέπηξαν. ⁹ Ἐφθάρησαν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βουνοῦ, μνησθήσεται ἀδικίας αὐτῶν, ἐκδικήσει ἀμαρτίας αὐτῶν.

¹⁰ Ὡς σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ εὗρον τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ὡς σκοπὸν ἐν συκῇ πρώϊμον πατέρας αὐτῶν εἶδον· αὐτοὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν Βεελφεγῶρ, καὶ ἀπηλλοτριώθησαν εἰς αἰσχύνην, καὶ ἐγένοντο οἱ ἐβδελυγμένοι ὡς οἱ ἡγαπημένοι. ¹¹ Ἐφραὶμ ὡς ὄρνεον ἐξεπετάσθη, αἱ δόξαι αὐτῶν ἐκ τόκων καὶ ὠδίνων καὶ συλλήψεων· ¹² Διότι καὶ ἐὰν ἐκθρέψωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀτεκνωθήσονται ἐξ ἀνθρώπων· διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς ἐστὶ· σὰρξ μου ἐξ αὐτῶν. ¹³ Ἐφραὶμ, ὃν τρόπον εἶδον, εἰς θῆραν παρέστησαν τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ Ἐφραὶμ, τοῦ ἐξαγαγεῖν εἰς ἀποκέντησιν τὰ τέκνα αὐτοῦ.

¹⁴ Δὸς αὐτοῖς Κύριε, τί δώσεις αὐτοῖς; μήτραν ἀτεκνοῦσαν, καὶ μαστοὺς ξηρούς. ¹⁵ Πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν ἐν Γαλιλά, ὅτι ἐκεῖ ἐμίσησα αὐτούς· διὰ τὰς κακίας τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν, ἐκ τοῦ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτούς, οὐ μὴ προσθήσω τοῦ ἀγαπήσαι αὐτούς· πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἀπειθοῦντες. ¹⁶ Ἐπόνησεν Ἐφραὶμ τὰς ρίζας αὐτοῦ ἐξηράνθη, καρπὸν οὐκ ἔτι μὴ ἐνέγκη· διότι καὶ ἐὰν γεννήσωσιν, ἀποκτενώ τὰ ἐπιθυμήματα κοιλίας αὐτῶν. ¹⁷ Ἀπόσεται αὐτούς ὁ Θεός, ὅτι οὐκ εἰσῆκουσαν αὐτοῦ, καὶ ἔσονται πλανῆται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

10

¹ Ἄμπελος εὐκνηματοῦσα Ἰσραὴλ, ὁ καρπὸς εὐθηνῶν αὐτῆς· κατὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν αὐτῆς, ἐπλήθυνε τὰ θυσιαστήρια· κατὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὠκοδόμησε στήλας. ² Ἐμέρισαν καρδίας αὐτῶν, ἐκ τοῦ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτούς, αὐτὸς κατασκάψει τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν, ταλαιπωρήσουσιν αἱ στήλαι αὐτῶν.

³ Διότι νῦν ἐροῦσιν, οὐκ ἔστι βασιλεὺς ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐφοβήθημεν τὸν Κύριον· ὁ δὲ βασιλεὺς τί ποιήσει ἡμῖν, ⁴ λαλῶν ῥήματα προφάσεις ψευδεῖς; διαθήσεται διαθήκη, ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωστις κρίμα ἐπὶ χέρσον ἄγρου. ⁵ Τῷ μόσχῳ τοῦ οἴκου Ἰνν παροικῶσιν οἱ κατοικοῦντες Σαμάρειαν, ὅτι ἐπένησε λαὸς αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ καθὼς παρεπίκραναν αὐτόν, ἐπιχαροῦνται ἐπὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὅτι μετωκίσθη ἅπ' αὐτοῦ. ⁶ Καὶ αὐτὸν εἰς Ἀσσυρίους δήσαντες, ἀπήνεγκαν ξενία τῷ βασιλεῖ Ἰαρείμ· ἐν δόματι Ἐφραὶμ δέξεται, καὶ αἰσχυνθήσεται Ἰσραὴλ ἐν τῇ βουλῇ αὐτοῦ. ⁷ Ἀπερρίψεν Σαμάρεια βασιλέα αὐτῆς ὡς φρύγανον ἐπὶ προσώπου ὕδατος. ⁸ Καὶ ἐξαρθήσονται βωμοὶ Ἰνν ἀμαρτήματα τοῦ Ἰσραὴλ, ἄκανθαὶ καὶ τρίβολοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν· καὶ ἐροῦσι τοῖς ὄρεσι, καλύψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, πῆσατε ἐφ' ἡμᾶς.

⁹ Ἀφ' οὗ οἱ βουνοὶ, ἤμαρτεν Ἰσραὴλ, ἐκεῖ ἔστησαν· οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτούς ἐν τῷ βουνῷ πόλεμος ἐπὶ τὰ τέκνα ἀδικίας ¹⁰ παιδεῦσαι αὐτούς· καὶ συναχθήσονται ἐπ' αὐτούς λαοὶ, ἐν τῷ παιδεῦσθαι αὐτούς ἐν ταῖς δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν. ¹¹ Ἐφραὶμ δάμαλις δεδιδαγμένη ἀγαπᾶν νῆκος, ἐγὼ δὲ ἐπελεύσομαι ἐπὶ τὸ κάλλιστον τοῦ τραχήλου αὐτῆς· ἐπιβιβῶ Ἐφραὶμ, παρασιωπήσομαι Ἰούδα, ἐνισχύσει αὐτῷ Ἰακώβ.

¹² Σπειράτε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην, τρυγήσατε εἰς καρπὸν ζωῆς, φωτίσατε ἑαυτοῖς φῶς γνώσεως, ἐκζητήσατε τὸν Κύριον ἕως τοῦ ἐλθεῖν γεννήματα δικαιοσύνης ὑμῖν. ¹³ Ἰνατί παρεσιωπήσατε ἀσέβειαν, καὶ τὰς ἀδικίας αὐτῆς ἐτρυγήσατε; ἐφάγατε καρπὸν ψευδοῦ, ὅτι ἤλπισας ἐν τοῖς ἀμαρτήμασί σου, ἐν πλήθει δυνάμεώς σου. ¹⁴ Καὶ ἐξαναστήσεται ἀπώλεια ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου οἰχθήσεται· ὡς ἄρχεν Σαλαμὰν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἱεροβοὰμ, ἐν ἡμέραις πολέμου μητέρα ἐπὶ τέκνοις ἠδάφισαν, ¹⁵ οὕτως ποιήσω ὑμῖν οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου ἀδικίας κακιῶν ὑμῶν.

11

¹ Ὁρθροῦ ἀπερρίφθησαν, ἀπερρίφη βασιλεὺς Ἰσραὴλ· ὅτι νῆπιος Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα αὐτόν, καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετεκάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ. ² Καθὼς μετεκάλεσα αὐτούς, οὕτως ἀπώχοντο ἐκ προσώπου μου· αὐτοὶ τοῖς Βααλεῖμ ἔθνον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς ἔθυμιον. ³ Καὶ ἐγὼ συνεπόδισα τὸν Ἐφραὶμ, ἀνέλαβον αὐτόν ἐπὶ τὸν βραχίονά μου, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἴαμαι αὐτούς. ⁴ Ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτούς ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ραπίζων ἀνθρωπος ἐπὶ τὰς σταγόνας αὐτοῦ· καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτόν, δυνήσομαι αὐτόν.

⁵ Κατώκησεν Ἐφραὶμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Ἀσοῦρ αὐτὸς βασιλεὺς αὐτοῦ· ὅτι οὐκ ἠθέλησεν ἐπιστρέψαι, ⁶ καὶ ἠσθένησεν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ· καὶ κατέπαυσεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ φάγονται ἐκ τῶν διαβουλίων αὐτῶν, ⁷ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐπικρεμάμενος ἐκ τῆς κατοικίας αὐτοῦ· καὶ ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ τίμα αὐτοῦ θυμωθήσεται, καὶ οὐ μὴ ὑψώσει αὐτόν.

⁸ Τί σε διαθῶμαι Ἐφραΐμ; ὑπερασπιῶ σου Ἰσραήλ; τί σε διαθῶ; ὡς Ἀδάμα θήσομαί σε, καὶ ὡς Σεβοεὶμ· μετεστράφη ἡ καρδία μου ἐν τῷ αὐτῷ, συνεταιράχῃ ἢ μεταμέλειά μου· ⁹ Οὐ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου· οὐ μὴ ἐγκαταλίπω τοῦ ἐξαλειφθῆναι τὸν Ἐφραΐμ· διότι Θεὸς ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἄνθρωπος, ἐν σοὶ ἅγιος, καὶ οὐκ εἰσελεύσομαι εἰς πόλιν. ¹⁰ Ὅπισω Κυρίου πορεύσομαι· ὡς λέων ἐρεύζεται, ὅτι αὐτὸς ὠρύσσεται, καὶ ἐκστήσονται τέκνα ὑδάτων. ¹¹ Ἐκστήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὡς περιστέρα ἐκ γῆς Ἀσσυρίων· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, λέγει Κύριος.

12

¹ Ἐκύκλωσέ με ἐν ψεύδει Ἐφραΐμ, καὶ ἐν ἀσεβείαις οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ Ἰούδα· νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ὁ λαὸς ἅγιος κεκλήσεται Θεοῦ.

² Ὁ δὲ Ἐφραΐμ πονηρὸν πνεῦμα, ἐδίωξε καύσωνα ὅλην τὴν ἡμέραν· κενὰ καὶ μάταια ἐπλήθυνε, καὶ διαθήκην μετὰ Ἀσσυρίων διέθετο, καὶ ἔλαιον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπορεύετο. ³ Καὶ κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς Ἰούδαν, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸν Ἰακώβ· κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἀποδώσει αὐτῷ.

⁴ Ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπτέρηνσε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐν κόποις αὐτοῦ ἐνίσχυσε πρὸς Θεόν. ⁵ Καὶ ἐνίσχυσε μετὰ ἀγγέλου, καὶ ἠδυνάσθη· ἔκλαυσαν, καὶ ἐδεήθησάν μου· ἐν τῷ οἴκῳ Ἰν εὐροσάν με, καὶ ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. ⁶ Ὁ δὲ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ἔσται μνημόσυνον αὐτοῦ. ⁷ Καὶ σὺ ἐν Θεῷ σου ἐπιστρέψεις, ἔλεον καὶ κρίμα φυλάσσου, καὶ ἔγγιζε πρὸς τὸν Θεόν σου διαπαντός.

⁸ Χαναάν, ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας, καταδυναστεύειν ἠγάπησε. ⁹ Καὶ εἶπεν Ἐφραΐμ, πλὴν πεπλούτηκα, εὐρῆκα ἀναψυχὴν ἐμαυτῷ· πάντες οἱ πόνοι αὐτοῦ οὐχ εὐρεθήσονται αὐτῷ, δι' ἀδικίας ἧς ἤμαρτεν. ¹⁰ Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ Θεός σου ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἔτι κατοικίω σε ἐν σκηναῖς, καθὼς ἡμέραι ἐορτῆς. ¹¹ Καὶ λαλήσω πρὸς προφήτας, καὶ ἐγὼ ὁράσεις ἐπλήθυνα, καὶ ἐν χερσὶ προφητῶν ὠμοιώθην. ¹² Εἰ μὴ Γαλαὰδ ἔστιν, ἄρα ψευδεῖς ἦσαν ἐν Γαλαὰδ ἄρχοντες θυσιάζοντες, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν, ὡς χελῶναι ἐπὶ χέρσον ἄγρου.

¹³ Καὶ ἀνεχώρησεν Ἰακώβ εἰς πεδίον Συρίας, καὶ ἐδούλευσεν Ἰσραὴλ ἐν γυναικί, καὶ γυναικὶ ἐφυλάξατο. ¹⁴ Καὶ ἐν προφήτῃ ἀνήγαγεν Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐν προφήτῃ διεφυλάχθη. ¹⁵ Ἐθύμωσεν Ἐφραΐμ, καὶ παρώργισε, καὶ τὸ αἶμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐκχυθήσεται, καὶ τὸν ὄνειδισμὸν αὐτοῦ ἀνταποδώσει Κύριος αὐτῷ.

13

¹ Κατὰ τὸν λόγον Ἐφραΐμ δικαιώματα ἔλαβεν αὐτὸς ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔθετο αὐτὰ τῇ Βαάλ καὶ ἀπέθανε. ² Καὶ νῦν προσέθεντο τοῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐποίησαν ἐάντοισι χώνευμα ἐκ τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν, κατ' εἰκόνα εἰδώλων, ἔργα τεκτόνων συντετελεσμένα αὐτοῖς· αὐτοὶ λέγουσι, θύσατε ἀνθρώπους, μύσχοι γὰρ ἐκλελοίπασιν. ³ Διὰ τοῦτο ἔσονται ὡς νεφέλη πρωΐνῃ καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινῇ πορευομένη, ὡς χυνοὺς ἀποφυσώμενος ἀφ' ἄλωνος, καὶ ὡς ἄτμις ἀπὸ δακρυῶν.

⁴ Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ Θεός σου ὁ στερεῶν τὸν οὐρανὸν, καὶ κτίζων γῆν, οὐ αἱ χεῖρες ἐκτίσαν πᾶσαν τὴν στρατιάν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρέδειξά σοι αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐγὼ ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ θεὸν πλὴν ἐμοῦ οὐ γνώσῃ, καὶ σώζων οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ. ⁵ Ἐγὼ ἐποίμαινόν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀοικήτῳ· ⁶ κατὰ τὰς νομὰς αὐτῶν, καὶ ἐνεπλήσθησαν εἰς πλησμονήν, καὶ ὑψώθησαν αἱ καρδίαι αὐτῶν· ἔνεκα τούτου ἐπελάθοντό μου. ⁷ Καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς πατήρ, καὶ ὡς πάρδαλις· κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσσυρίων· ⁸ ἀπαντήσομαι αὐτοῖς ὡς ἄρκτος ἢ ἀπορομένη, καὶ διαβρήξω συγκλεισμὸν καρδίας αὐτῶν, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς ἐκεῖ σκύμμοι δρυμοῦ, θηρία ἀγροῦ διασπάσει αὐτούς.

⁹ Τῇ διαφθορᾷ σου Ἰσραὴλ τίς βοηθήσει; ¹⁰ Ποῦ ὁ βασιλεύς σου οὗτος; καὶ διασωσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου· κρινάτω σε ὃν εἶπας, δός μοι βασιλέα καὶ ἄρχοντα. ¹¹ Καὶ ἔδωκά σοι βασιλέα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἔσχον ἐν τῷ θυμῷ μου.

¹² Συστροφὴν ἀδικίας Ἐφραΐμ, ἐγκεκρυμμένη ἢ ἁμαρτία αὐτοῦ, ¹³ ὠδῖνες ὡς τικτούσης ἤξουσιν αὐτῷ· οὗτος ὁ υἱός σου ὁ φρόνιμος, διότι οὐ μὴ ὑποστῇ ἐν συντριβῇ τέκνων. ¹⁴ Ἐκ χειρὸς ἄδου ῥύσσομαι, καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς· ποῦ ἡ δίκη σου θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον σου ἄδη; παράκλησις κέκρυπται ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου.

¹⁵ Διότι οὗτος ἀναμέσον ἀδελφῶν διαστελεῖ, ἐπάξει καύσωνα ἄνεμον Κύριος ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀναξηρανεῖ τὰς φλέβας αὐτοῦ, ἐξερημώσει τὰς πηγὰς αὐτοῦ· αὐτὸς καταξηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ.

14

¹ Ἀφανισθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀντέστη πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς· ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται αὐτοὶ, καὶ τὰ ὑποτίθια αὐτῶν ἐδαφισθήσονται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν διαῤῥαγήσονται.

² Ἐπιστράφηθι Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου, διότι ἠσθένησαν ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. ³ Λάβετε μεθ' αὐτῶν λόγους, καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· εἶπατε αὐτῷ, ὅπως μὴ λάβητε ἀδικίαν, καὶ λάβητε ἀγαθὰ, καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χειλέων ἡμῶν. ⁴ Ἀσσοῦρ οὐ μὴ σώσῃ ἡμᾶς, ἐφ' ἵππον οὐκ ἀναβησόμεθα· οὐκέτι μὴ εἴπωμεν, θεοὶ ἡμῶν, τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν· ὁ ἐν σοὶ ἐλεήσει ὀρφανόν.

⁵ Ἰάσομαι τὰς κατοικίας αὐτῶν, ἀγαπήσω αὐτοὺς ὁμολόγως, ὅτι ἀπέστρεψε τὴν ὀργὴν μου ἀπ' αὐτοῦ. ⁶ Ἔσομαι ὡς δρόσος τῷ Ἰσραὴλ, ἀνθήσει ὡς κρίνον, καὶ βαλεῖ τὰς ρίζας αὐτοῦ ὡς ὁ Λίβανος· ⁷ Πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὡς ἐλαία κατάκαρπος, καὶ ἡ ὄσφρασία αὐτοῦ ὡς Λιβάνου. ⁸ ἐπιστρέψουσι καὶ καθιοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῳ· καὶ ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος· μνημόσυνον αὐτοῦ, ὡς οἶνος Λιβάνου ⁹ τῷ Ἐφραΐμ· τί αὐτῷ ἔτι καὶ εἰδώλοισι; ἐγὼ ἔταπεινώσα αὐτὸν, καὶ κατισχύσω αὐτόν· ἐγὼ ὡς ἄρκευθος πυκάζουσα, ἐξ ἐμοῦ ὁ καρπὸς σου εὐρηται.

¹⁰ Τίς σοφὸς καὶ συνήσει ταῦτα; ἢ συνετὸς καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά; ὅτι εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ δίκαιοι πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν αὐταῖς.

ΙΩΗΛ Δ'

¹ ΛΟΓΟΣ Κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰωὴλ τὸν τοῦ Βαθοῦλ.

² Ἀκούσατε ταῦτα, οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. εἰ γέγονεν τοιαῦτα ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ὑμῶν; ³ ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς τέκνοις ὑμῶν διηγήσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς γενεὰν ἐτέραν. ⁴ τὰ κατάλοιπα τῆς κάμψης κατέφαγεν ἡ ἀκρίς, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκριδος κατέφαγεν ὁ βρούχος, καὶ τὰ κατάλοιπα τοῦ βρούχου κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη.

⁵ Ἐκνήψατε, οἱ μεθύοντες, ἐξ οἴνου αὐτῶν καὶ κλαύσατε· θρηνήσατε πάντες οἱ πίνοντες οἴνον εἰς μέθην, ὅτι ἐξήρηθ' ἐκ στόματος ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά. ⁶ Ὅτι ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ τὴν γῆν μου ἰσχυρὸν καὶ ἀναρίθμητον, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὀδόντες λέοντος, καὶ αἱ μῦθαι αὐτοῦ σκύμνον· ⁷ Ἔθετο τὴν ἄμπελόν μου εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς συκάς μου εἰς συγκλασμόν· ἐρευνῶν ἐξηρεύνησεν αὐτήν, καὶ ἔρριψεν· ἐλεύκανε τὰ κλήματα αὐτῆς.

⁸ Θρήνησον πρὸς με ὑπὲρ νύμφην περιεζωσμένην σάκκον, ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν παρθενικόν. ⁹ Ἐξήρται θυσία καὶ σπονδὴ ἐξ οἴκου Κυρίου· πενθεῖτε οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ Κυρίου, ¹⁰ ὅτι τεταλαιπώρηκε τὰ πεδία· πενθεῖτω ἡ γῆ, ὅτι τεταλαιπώρηκεν σίτος· ἐξηράνθη οἶνος, ὠλιγώθη ἔλαιον· ¹¹ Ἐξηράνθησαν γεωργοί· θρηνεῖτε κτήματα ὑπὲρ πυροῦ καὶ κριθῆς, ὅτι ἀπόλωλε τρυγητὸς ἐξ ἀγροῦ· ¹² Ἡ ἄμπελος ἐξηράνθη, καὶ αἱ συκαὶ ὠλιγώθησαν· ῥόα, καὶ φοῖνιξ, καὶ μῆλον, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐξηράνθησαν, ὅτι ἤσχυναν χαρὰν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

¹³ Περιζώσασθε καὶ κόπτεσθε οἱ ἱερεῖς· θρηνεῖτε οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ· εἰσέλθετε, ὑπνώσατε ἐν σάκκοις λειτουργοῦντες Θεῶ, ὅτι ἀπέσχηκεν ἐξ οἴκου Θεοῦ ὑμῶν θυσία καὶ σπονδὴ.

¹⁴ Ἀγιάσατε νηστεῖαν, κηρύξατε θεραπείαν, συναγάγετε πρεσβυτέρους, πάντας κατοικοῦντας γῆν εἰς οἶκον Θεοῦ ὑμῶν, καὶ κεκράξτε πρὸς Κύριον ἐκτενῶς,

¹⁵ Οἶμοι, οἶμοι, οἶμοι εἰς ἡμέραν, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου, καὶ ὡς ταλαιπωρία ἐκ ταλαιπωρίας ἦξει. ¹⁶ Κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν βρώματα ἐξωλθρεύθη, ἐξ οἴκου Θεοῦ ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά. ¹⁷ Ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν, ἠφανίσθησαν θησαυροὶ, κατεσκάφησαν ληνοὶ, ὅτι ἐξηράνθη σίτος. ¹⁸ Τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς; ἔκλαυσαν βουκόλια βῶων, ὅτι οὐχ ὑπῆρχε νομὴ αὐτοῖς· καὶ τὰ ποιμνία τῶν προβάτων ἠφανίσθησαν. ¹⁹ Πρὸς σὲ Κύριε βοήσομαι, ὅτι πῦρ ἀνήλωσε τὰ ὠραῖα τῆς ἐρήμου, καὶ φλόξ ἀνήψε πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ, ²⁰ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου ἀνέβλεψαν πρὸς σὲ, ὅτι ἐξηράνθησαν ἀφέσεις ὑδάτων, καὶ πῦρ κατέφαγε τὰ ὠραῖα τῆς ἐρήμου.

2

¹ Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιών, κηρύξατε ἐν ὄρει ἁγίῳ μου, καὶ συγχυθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, διότι πάρεστιν ἡμέρα Κυρίου, ὅτι ἐγγὺς ² ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὀμίχλης· ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς, ὅμοιος αὐτῶ οὐ γέγονεν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ μετ' αὐτὸν οὐ προστεθήσεται ἕως ἐτῶν εἰς γενεὰς γενεῶν. ³ Τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πῦρ ἀναλίσκον, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ ἀναπτομένη φλόξ· ὡς παράδεισος τρυφῆς ἡ γῆ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀπισθεν αὐτοῦ πεδῖον ἀφανισμού, καὶ ἀνασφωζόμενος οὐκ ἔσται αὐτῶ.

⁴ Ὡς ὄρασις ἵππων ἡ ὄρασις αὐτῶν, καὶ ὡς ἵππεσις οὕτως καταδιώξονται. ⁵ Ὡς φωνὴ ἄρμάτων ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐξαλοῦνται, καὶ ὡς φωνὴ φλογὸς πυρὸς κατεσθιούσης καλάμην, καὶ ὡς λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς παρατασσόμενος εἰς πόλεμον. ⁶ Ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ συντριβήσονται λαοί, πᾶν πρόσωπον ὡς πρόσκαυμα χύτρας. ⁷ Ὡς μαχηταὶ δραμοῦνται καὶ ὡς ἄνδρες πολεμισταὶ ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ τείχη, καὶ ἕκαστος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ πορεύσεται, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνωσι τὰς τρίβους αὐτῶν, ⁸ καὶ ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐκ ἀφέξεται· καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὄπλοις αὐτῶν πορεύσονται, καὶ ἐν τοῖς βέλεσιν αὐτῶν πεσοῦνται, καὶ οὐ μὴ συντελεσθῶσι. ⁹ Τῆς πόλεως ἐπιλήψονται, καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν δραμοῦνται, καὶ ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἀναβήσονται, καὶ διὰ θυρίδων εἰσελεύσονται ὡς κλέπται. ¹⁰ Πρὸ προσώπου αὐτοῦ συγχυθήσεται ἡ γῆ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανός· ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ ἄστρα δύσουσι τὸ φέγγος αὐτῶν. ¹¹ Καὶ Κύριος δώσει φωνὴν αὐτοῦ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλή ἐστι σφοδρα

ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ· διότι μεγάλη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἐπιφανὴς σφόδρα, καὶ τίς ἔσται ἱκανὸς αὐτῆ;

¹² Καὶ νῦν λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ἐπιστράφητε πρὸς με ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐν νηστεία, καὶ ἐν κλαυθμῷ, καὶ ἐν κοπετῷ, ¹³ καὶ διαρρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ μὴ τὰ ἱμάτια ὑμῶν· καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν ἐστὶ, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. ¹⁴ Τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει, καὶ μετανοήσει, καὶ ὑπολείπεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογίαν, καὶ θυσίαν, καὶ σπουδὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν;

¹⁵ Σαλπίατε σάλπιγγι ἐν Σιών, ἀγιάσατε νηστείαν. κηρύξατε θεραπείαν, ¹⁶ συναγάγετε λαὸν, ἀγιάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξασθε πρεσβυτέρους, συναγάγετε νῆπια θηλάζοντα μαστοὺς, ἐξελέθτω νυμφίος ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ αὐτῆς. ¹⁷ Ἀναμέσον τῆς κρηπίδος τοῦ θυσιαστηρίου, κλαύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐροῦσι, φεῖσαι Κύριε, τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ δῶς τὴν κληρονομίαν σου εἰς ὄνειδος, τοῦ κατάραζαι αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι, ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν;

¹⁸ Καὶ ἐζήλωσε Κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος, καὶ εἶπε τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ὑμῖν τὸν σίτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἐμπλησθήσεσθε αὐτῶν, καὶ οὐ δώσω ὑμᾶς οὐκ ἔτι εἰς ὄνειδισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσι. ²⁰ Καὶ τὸν ἀπὸ Βορρᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἐξώσω αὐτὸν εἰς γῆν ἀνυθρον, καὶ ἀφανιῶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην· καὶ ἀναβήσεται ἡ σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ, ὅτι ἐμεγάλυνε τὰ ἔργα αὐτοῦ.

²¹ Θάρσει γῆ, χαίρει καὶ εὐφραίνου, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι. ²² Θαρσεῖτε κτήνη τοῦ πεδίου, ὅτι βεβλάστηκε τὰ πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι ἔζυλον ἤνεγκεν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, συκὴ καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. ²³ Καὶ τὰ τέκνα Σιών χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε ἐπὶ τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, διότι ἔδωκεν ὑμῖν τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην, καὶ βρέξει ὑμῖν ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καθὼς ἔμπροσθεν, ²⁴ καὶ πλησθήσονται αἱ ἄλωνες σίτου, καὶ ὑπερχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἐλαίου.

²⁵ Καὶ ἀνταποδώσε ὑμῖν ἀντὶ τῶν ἐτῶν ὧν κατέφαγεν ἡ ἀκρίς, καὶ ὁ βροῦχος, καὶ ἡ ἐρυσίβη, καὶ ἡ κάμψη, ἡ δύναμις μου ἡ μεγάλη, ἣν ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς. ²⁶ Καὶ φάγεσθε ἐσθίοντες, καὶ ἐμπλησθήσεσθε, καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ἃ ἐποίησε μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμάσια· καὶ οὐ μὴ καταισχυρθῆ ὁ λαὸς μου εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁷ Καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἐγὼ εἶμι, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ· καὶ οὐ μὴ καταισχυρθῶσιν ἔτι ὁ λαὸς μου εἰς τὸν αἰῶνα.

3

¹ Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα, καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεῦσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται. ² Καὶ ἐπὶ τοὺς δοῦλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δοῦλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου. ³ Καὶ δώσω τέρατα ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδια καπνοῦ. ⁴ Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἔλθειν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην, καὶ ἐπιφανῆ.

⁵ Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται· ὅτι ἐν τῷ ὄρει Σιών καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται ἀνασωζόμενος καθότι εἶπε Κύριος, καὶ εὐαγγελιζόμενοι οὖς Κύριος προσκέκληται.

4

¹ Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνω, ὅταν ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, ² καὶ συνάξω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ κατάξω αὐτὰ εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφὰτ, καὶ διακριθήσομαι πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ἰσραὴλ, οἱ διεσπάρησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν γῆν μου κατεδιείλαντο, ³ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν μου ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔδωκαν τὰ παιδάρια πόρνας, καὶ τὰ κοράσια ἐπώλουν ἀντὶ τοῦ οἴνου, καὶ ἔπινον.

⁴ Καὶ τί ὑμεῖς ἐμοὶ Τύρος, καὶ Σιδῶν, καὶ πᾶσα Γαλιλαία ἀλλοφύλων; μὴ ἀνταπόδομα ὑμεῖς ἀνταποδίδοτέ μοι; ἢ μνησικακεῖτε ὑμεῖς ἐπ' ἐμοί; ὀξέως, καὶ ταχέως ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, ⁵ ἀνθ' ὧν τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου ἐλάβετε, καὶ τὰ ἐπίλεκτά μου τὰ καλὰ εἰσηνέγκατε εἰς τοὺς ναοὺς ὑμῶν, ⁶ καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα καὶ τοὺς υἱοὺς Ἱερουσαλὴμ ἀπέδοσθε τοῖς υἱοῖς

τῶν Ἑλλήνων, ὅπως ἐξώσητε αὐτοὺς ἐκ τῶν ὀρίων αὐτῶν. ⁷ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω αὐτοὺς ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἀπέδοσθε αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, ⁸ καὶ ἀποδώσομαι τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν εἰς χεῖρας τῶν υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀποδώσονται αὐτοὺς εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μακρὰν ἀπέχον, ὅτι Κύριος ἐλάλησε.

⁹ Κηρύξατε ταῦτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀγιάσατε πόλεμον, ἐξεγείρατε τοὺς μαχητὰς, προσαγάγετε καὶ ἀναβαίνετε πάντες ἄνδρες πολεμισταί, ¹⁰ συγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς ῥομφαίας, καὶ τὰ δρέπανα ὑμῶν εἰς σειρομάστας· ὁ ἀδύνατος λεγέτω, ὅτι ἰσχύω ἐγώ. ¹¹ Συναθροίζεσθε, καὶ εἰσπορεύεσθε πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν, καὶ συνάχθητε ἐκεῖ· ὁ πρᾶς ἔστω μαχητής. ¹² Ἐξεγειρέσθωσαν, ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ, διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρίναι πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν.

¹³ Ἐξαποστείλατε δρέπανα, ὅτι παρέστηκεν ὁ τρυγητὸς· εἰσπορεύεσθε, πατεῖτε, διότι πλήρης ἡ ληνός· ὑπερεκχεῖτε τὰ ὑπολήνια, ὅτι πεπλήθυνται τὰ κακὰ αὐτῶν.

¹⁴ Ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα Κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. ¹⁵ Ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσι φέγγος αὐτῶν.

¹⁶ Ὁ δὲ Κύριος ἐκ Σιών ἀνακεκράξεται, καὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ· ὁ δὲ Κύριος φείσεται τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχύσει τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ¹⁷ Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ κατασκηρῶν ἐν Σιών ὄρει ἁγίῳ μου· καὶ ἔσται Ἱερουσαλὴμ ἁγία, καὶ ἄλλογενεῖς οὐ διελεύσονται δι' αὐτῆς οὐκέτι.

¹⁸ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ οἱ βουνοὶ ῥυήσονται γάλα, καὶ πάσαι αἱ ἀφῆσεις Ἰούδα ῥυήσονται ὕδατα, καὶ πηγὴ ἐξ οἴκου Κυρίου ἐξελεύσεται, καὶ ποτιεῖ τὸν χειμάρρουν τῶν σχοίνων.

¹⁹ Αἴγυπτος εἰς ἀφανισμόν ἔσται, καὶ ἡ Ἰδουμαία εἰς πεδῖον ἀφανισμοῦ ἔσται, ἐξ ἀδικιῶν υἱῶν Ἰούδα, ἀνθ' ὧν ἐξέχεαν αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ²⁰ Ἡ δὲ Ἰουδαία εἰς τὸν αἰῶνα κατοικηθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς γενεὰς γενεῶν. ²¹ Καὶ ἐκζητήσῃ τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἀθωώσω, καὶ Κύριος κατασκηνώσει ἐν Σιών.

ΑΜΩΣ. Β'

¹ ΛΟΓΟΙ Αμώς οἱ ἐγένοντο ἐν Ἀκκαρεῖμ ἐν Θεκουεῖ, οὓς εἶδεν ὑπὲρ Ἱερουσαλὴμ, ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ τοῦ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραὴλ, πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ σεισμοῦ.

² Καὶ εἶπε, Κύριος ἐκ Σιών ἐφθέγγετο, καὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ· καὶ ἐπένησαν αἱ νομαὶ τῶν ποιμένων, καὶ ἐξηράνθη ἡ κορυφή τοῦ Καρμήλου.

³ Καὶ εἶπε Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Δαμασκοῦ, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἔπριζον πρῖοσι σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας τῶν ἐν Γαλαάδ. ⁴ Καὶ ἀποστελῶ πῦρ εἰς τὸν οἶκον Ἀζαήλ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια υἱοῦ Ἄδερ. ⁵ Καὶ συντρίψω μοχλοῦς Δαμασκοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσω κατοικοῦντας ἐκ πεδίου Ἰν, καὶ κατακόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν Χαρράν, καὶ αἰχμαλωτευθήσεται λαὸς Συρίας ἐπίκλητος, λέγει Κύριος.

⁶ Τάδε λέγει Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς, ἕνεκεν τοῦ αἰχμαλωτεῦσαι αὐτοὺς αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμών, τοῦ συγκλείσαι εἰς τὴν Ἰουμαίαν. ⁷ Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τεῖχη Γάζης, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῆς. ⁸ Καὶ ἐξολοθρεύσω κατοικοῦντας ἐξ Ἀζώτου, καὶ ἐξαρθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκάλωνος, καὶ ἐπάξω τὴν χειρὰ μου ἐπὶ Ἀκρώτων, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι τῶν ἀλλοφύλων, λέγει Κύριος.

⁹ Τάδε λέγει Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὴν, ἀνθ' ὧν συνέκλεισαν αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμών εἰς τὴν Ἰουμαίαν, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν διαθήκης ἀδελφῶν. ¹⁰ Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τεῖχη Τύρου, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῆς.

¹¹ Τάδε λέγει Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ἰουμαίας, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς, ἕνεκα τοῦ διώξαι αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλμήνατο μητέρα ἐπὶ γῆς, καὶ ἤρπασεν εἰς μαρτύριον φρίκην αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄρημα αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς νῆκος. ¹² Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς Θαμάν, καὶ καταφάγεται θεμέλια τευχῶν αὐτῆς.

¹³ Τάδε λέγει Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἀνέσχιζον τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας τῶν Γαλααδιτῶν, ὅπως ἐνπλατύνωσι τὰ ὄρια ἑαυτῶν. ¹⁴ Καὶ ἀνάψω πῦρ ἐπὶ τεῖχη Ῥαββὰθ, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς μετὰ κραυγῆς ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ σεισθήσεται ἐν ἡμέραις συντελείας αὐτῆς, ¹⁵ καὶ πορευόσονται οἱ βασιλεῖς αὐτῆς ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπιτοαυτοῦ, λέγει Κύριος.

2

¹ Τάδε λέγει Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Μωάβ, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν κατέκαυσαν τὰ ὀσῆα βασιλέως τῆς Ἰουμαίας εἰς κονίαν. ² Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς Μωάβ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια τῶν πόλεων αὐτῆς, καὶ ἀποθανεῖται ἐν ἀδυναμίᾳ Μωάβ μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. ³ Καὶ ἐξολοθρεύσω κριτὴν ἐξ αὐτῆς, καὶ πάντας [ἄρχοντας] αὐτῆς ἀποκτενῶ μετ' αὐτοῦ, λέγει Κύριος.

⁴ Τάδε λέγει Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἕνεκα τοῦ ἀπώσασθαι αὐτοὺς τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς τὰ μάτια αὐτῶν ἃ ἐποίησαν, οἷς ἐξηκολούθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὅπως αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ Ἰούδα, καὶ καταφάγεται θεμέλια Ἱερουσαλὴμ.

⁶ Τάδε λέγει Κύριος, ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἀπέδοντο ἀργυρίου δίκαιον, καὶ πένητα ἕνεκεν ὑποδημάτων, ⁷ τὰ πατοῦντα ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς, καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, καὶ ὄδον ταπεινῶν ἐξέκλιναν, καὶ υἱὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ εἰσεπορεύοντο πρὸς τὴν αὐτὴν παιδίσκην, ὅπως βεβηλώσι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ αὐτῶν. ⁸ Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν δεσμεύοντες σχοινοῖς, παραπετάσματα ἐποιοῦν ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οἶνον ἐκ συκοφαντιῶν ἔπινον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ αὐτῶν.

⁹ Ἐγὼ δὲ ἐξῆρα τὸν Ἀμορραῖον ἐκ προσώπου αὐτῶν, οὗ ἦν, καθὼς ὕψος κέδρου, τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρὸς ἦν ὡς δρυς, καὶ ἐξήρανα τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἐπάνωθεν, καὶ τὰς ρίζας αὐτοῦ ὑποκάτωθεν. ¹⁰ Καὶ ἐγὼ ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

καὶ περιήγαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, τοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν τῶν Ἀμορραίων. ¹¹ Καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν ὑμῶν εἰς προφήτας, καὶ ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· μὴ οὐκ ἔστι ταῦτα υἱοὶ Ἰσραὴλ; λέγει Κύριος. ¹² Καὶ ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον, καὶ τοῖς προφήταις ἐνετέλλεσθε λέγοντες, οὐ μὴ προφητεύσητε.

¹³ Διατοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ κυλίω ὑποκάτω ὑμῶν, ὃν τρόπον κυλίεται ἡ ἄμαξα ἡ γέμουσα καλάμης. ¹⁴ Καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἐκ δρομέως, καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ ὁ μαχητὴς οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ὁ τοξότης οὐ μὴ ὑποστῇ καὶ ὁ ὄξυς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ οὐ μὴ διασωθῇ, καὶ ὁ ἵππεὺς οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ¹⁶ καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὐρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν δυναστείαις, ὁ γυμνὸς διώξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος.

3

¹ Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτου, ὃν ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ κατὰ πάσης φυλῆς, ἧς ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων, ² πλὴν ὑμᾶς ἔγνω ἕκαστος τῶν φυλῶν τῆς γῆς, διατοῦτο ἐκδικήσω ἐφ' ὑμᾶς πάσας τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν.

³ Εἰ πορεύονται δύο ἐπιτοαυτὸ καθόλου, ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς; ⁴ Εἰ ἐρεύξεται λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ αὐτοῦ θήραν οὐκ ἔχω; εἰ δώσει σκύμνος φωνὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς μάστιγος αὐτοῦ καθόλου, ἐὰν μὴ ἀρπάξῃ τὴν; ⁵ Εἰ πεσεῖται ὄρνειον ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ ἰξευτοῦ; εἰ σχασθήσεται παγὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τί; ⁶ Εἰ φωνήσῃ σάλπιγξ ἐν πόλει, καὶ λαὸς οὐ πτοηθήσεται; εἰ ἔστι κακία ἐν πόλει ἢν Κύριος οὐκ ἐποίησε; ⁷ Διότι οὐ μὴ ποιήσῃ Κύριος ὁ Θεὸς πρᾶγμα ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ παιδείαν πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας. ⁸ Λέων ἐρεύξεται, καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται; Κύριος ὁ Θεὸς ἐλάλησε, καὶ τίς οὐ προφητεύσει;

⁹ Ἀναγγείλατε χώραις ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἐπὶ τὰς χώρας τῆς Αἰγύπτου, καὶ εἶπατε, συνάχθητε ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας, καὶ ἴδετε θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ καταδυναστεύειαν τὴν ἐν αὐτῇ. ¹⁰ Καὶ οὐκ ἔγνω ἅ ἔστι ἐναντίον αὐτῆς, λέγει Κύριος, οἱ ἠθασαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν. ¹¹ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός, Τύρος κυκλόθεν ἡ γῆ σου ἐρημωθήσεται, καὶ κατάξει ἐκ σοῦ ἰσχύν σου, καὶ διαρπαγίθονται αἱ χώραι σου. ¹² Τάδε λέγει Κύριος, ὃν τρόπον ὅταν ἐκσπάσῃ ὁ ποιμὴν ἐκ στόματος τοῦ λέοντος δύο σκέλη ἢ λοβὸν ὠτίου, οὕτως ἐκσπασθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σαμαρείᾳ κατέναντι τῆς φυλῆς, καὶ ἐν Δαμασκῷ.

¹³ Ἱερεῖς ἀκούσατε, καὶ ἐπιμαρτύρασθε τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. ¹⁴ Διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν ἐκδικῶ ἀσεβείας τοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια Βαιθήλ· καὶ κατασκαφήσεται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πεσοῦνται ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁵ Συγγεῶ καὶ πατάξω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν θεριδόν, καὶ ἀπολοῦνται οἴκοι ἐλεφάντινοι, καὶ προστεθήσονται ἕτεροι οἴκοι πολλοί, λέγει Κύριος.

4

¹ Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτου δαμάλις τῆς Βασανίτιδος, αἱ ἐν τῷ ὄρει τῆς Σαμαρείας, αἱ καταδυναστεύουσαι πτωχούς, καὶ καταπατοῦσαι πένητας, αἱ λέγουσαι τοῖς κυρίοις αὐτῶν, ἐπίδοτε ἡμῖν ὅπως πῶμεν.

² Οὐμύει Κύριος κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, διότι ἰδοὺ ἡμέρα ἐρχονται ἐφ' ὑμᾶς, καὶ λήθονται ὑμᾶς ἐν ὄπλοις, καὶ τοὺς μεθ' ὑμῶν εἰς λέβητας ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσιν ἔμπυροι λοιμοί, ³ καὶ ἐξενεχθήσεσθε γυμναὶ κατέναντι ἀλλήλων, καὶ ἀπορῶφθησεσθε εἰς τὸ ὄρος τὸ Ῥομμάν, λέγει Κύριος.

⁴ Εἰσήλαθε εἰς Βαιθήλ, καὶ ἠσεβήσατε, καὶ εἰς Γάλαγα ἐπληθύνετε τοῦ ἀσεβῆσαι· καὶ ἠνέγκατε εἰς τοπρῶν θυσίας ὑμῶν, εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν. ⁵ Καὶ ἀνέγνωσαν ἔξω νόμον, καὶ ἐπεκαλέσαντο ὁμολογίας· ἀναγγείλατε ὅτι ταῦτα ἠγάπησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος.

⁶ Καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν γομφιασμὸν ὀδόντων ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἔνδειαν ἄρτων ἐν πᾶσι τοῖς τόποις ὑμῶν· καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος. ⁷ Καὶ ἐγὼ ἀνέσχον ἐξ ὑμῶν τὸν ὑετὸν πρὸ τριῶν μηνῶν τοῦ τρυγητοῦ, καὶ βρέξω ἐπὶ πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐ βρέξω· μερὶς μία βραχίθεται, καὶ μερὶς, ἐφ' ἣν οὐ βρέξω, ξηραυθήσεται. ⁸ Καὶ συναθροισθήσονται δύο καὶ τρεῖς πόλεις εἰς πόλιν μίαν τοῦ πεινῆ ὕδωρ, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι· καὶ οὐκ ἐπεστράφητε πρὸς με, λέγει Κύριος. ⁹ Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν πυρώσει, καὶ ἐν ἰκτέρω· ἐπληθύνετε κήπους ὑμῶν, ἀμπελώνας ὑμῶν, καὶ συκεῶνας ὑμῶν· καὶ ἐλαιῶνας ὑμῶν κατέφαγεν ἡ κάμψι· καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος. ¹⁰ Ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς θάνατον ἐν

ὀδῶ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέκτεινα ἐν ῥομφαίᾳ τοὺς νεανίσκους ὑμῶν, μετὰ αἰχμαλωσίας ἵππων σου, καὶ ἀνήγαγον ἐν πυρὶ τὰς παρεμβολὰς ἐν τῇ ὄργῃ ὑμῶν· καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος. ¹¹ Κατέστρεψα ὑμᾶς, καθὼς κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ ἐγένεσθε ὡς δαλὸς ἐξέσπασμένος ἐκ πυρός· καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος.

¹² Διατοῦτο οὕτως ποιήσω σοι Ἰσραὴλ· πλὴν ὅτι οὕτως ποιήσω σοι, ἐτοιμάζου τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν Θεόν σου Ἰσραὴλ. ¹³ Διότι ἰδοὺ ἐγὼ στερεῶν βροντὴν, καὶ κτίζων πνεῦμα, καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ποιῶν ὄρθρον καὶ ὀμίχλην, καὶ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς γῆς· Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῶ.

5

¹ Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου τοῦτου, ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς, θρῆνον. Οἶκος Ἰσραὴλ ² ἔπεσεν, οὐκέτι μὴ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι. Παρθένος τοῦ Ἰσραὴλ ἔσφαλεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ, οὐκ ἔστιν ὁ ἀναστήσων αὐτήν. ³ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, ἡ πόλις ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο χίλιοι, ὑπολειφθήσονται ἑκατὸν· καὶ ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο ἑκατὸν, ὑπολειφθήσονται δέκα τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ.

⁴ Διότι τάδε λέγει Κύριος πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ἐκζητήσατέ με, καὶ ζήσεσθε. ⁵ Καὶ μὴ ἐκζητεῖτε Βαιθὴλ, καὶ εἰς Γάλαγα μὴ εἰσπορεύεσθε, καὶ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου μὴ διαβαίνετε, ὅτι Γάλαγα αἰχμαλωτευομένη αἰχμαλωτευθήσεται, καὶ Βαιθὴλ ἔσται ὡς οὐχ ὑπάρχουσα. ⁶ Ἐκζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ζήσατε, ὅπως μὴ ἀναλάβῃ ὡς πῦρ ὁ οἶκος Ἰωσήφ, καὶ καταφάγῃ αὐτὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ.

⁷ Ὁ ποιῶν εἰς ὕψος κρίμα, καὶ δικαιοσύνην εἰς γῆν ἔθηκεν· ⁸ ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων, καὶ ἐκτρέπων εἰς τοπρῶν σκιάν, καὶ ἡμέραν εἰς νύκτα συσκοτίζων, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς· Κύριος ὄνομα αὐτῶ· ⁹ ὁ διαιρῶν συντριμμὸν ἐπὶ ἰσχύν, καὶ ταλαιπωρίαν ἐπὶ ὄχρωμα ἐπάγων.

¹⁰ Ἐμίσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ λόγον ὅσιον ἐβδελύξαντο. ¹¹ Διατοῦτο ἀνθ' ὧν κατεκονδύλιζεν πτωχοὺς, καὶ δῶρα ἐκλεκτὰ ἐδέξασθε παρ' αὐτῶν, οἴκους ξεστοὺς ὠκοδομήσατε, καὶ οὐ μὴ κατοικήσητε ἐν αὐτοῖς· ἀμπελώνας ἐπιθυμητοὺς ἐφυντεύσατε, καὶ οὐ μὴ πῆτε τὸν οἶνον αὐτῶν. ¹² Ὅτι ἔγνων πολλὰς ἀσεβείας ὑμῶν, καὶ ἰσχυραὶ αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν, καταπατοῦντες δίκαιον, λαμβάνοντες ἀλλάγματα, καὶ πένητας ἐν πύλαις ἐκκλίνοντες.

¹³ Διατοῦτο ὁ συνιῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ σιωπήσεται, ὅτι καιρὸς πονηρῶν ἐστίν. ¹⁴ Ἐκζητήσατε τὸ καλόν, καὶ μὴ πονηρὸν, ὅπως ζήσητε, καὶ ἔσται οὕτως μεθ' ὑμῶν Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὃν τρόπον εἶπατε, ¹⁵ μεμισηκαμεν τὰ πονηρὰ, καὶ ἠγαπήσαμεν τὰ καλὰ· καὶ ἀποκαταστήσατε ἐν πύλαις κρίμα, ὅπως ἐλεήσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοὺς περιλοίπους τοῦ Ἰωσήφ.

¹⁶ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἐν πάσαις ταῖς πλατείαις κοπετὸς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς ῥηθήσεται οὐαὶ, οὐαί· κληθήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κοπετὸν, καὶ εἰς εἰδότας θρῆνον. ¹⁷ Καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς κοπετὸς, διότι ἐλεύσομαι διὰ μέσου σου, εἶπε Κύριος.

¹⁸ Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν Κυρίου· ἰνατί αὕτη ὑμῖν ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου; καὶ αὕτη ἐστὶ σκότος καὶ οὐ φῶς. ¹⁹ Ὅν τρόπον ἐὰν φύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσώπου τοῦ λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκος, καὶ εἰσπηδήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀπερῆσθαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις. ²⁰ Οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, καὶ οὐ φῶς, καὶ γνόφος οὐκ ἔχων φέγγος αὐτή;

²¹ Μεμίσηκα, ἀπῶσμαι ἑορτὰς ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ θυσίας ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν. ²² Διότι ἐὰν ἐνέγκητέ μοι ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὑμῶν, οὐ προσδέξομαι, καὶ σωτηρίου ἐπιφανείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέψομαι. ²³ Μετάστησον ἀπ' ἐμοῦ ἤχον ὠδῶν σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι. ²⁴ Καὶ κυλισθήσεται ὡς ὕδωρ κρίμα, καὶ δικαιοσύνη ὡς χειμάρρους ἄβατος. ²⁵ Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι οἶκος Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ; ²⁶ Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥαιφάν, τοὺς τύπους αὐτῶν οὐς ἐποίησατε ἑαυτοῖς. ²⁷ Καὶ μετοικίω ὑμᾶς ἐπέκεινα Δαμασκοῦ, λέγει Κύριος· ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῶ.

6

1 Οὐαὶ τοῖς ἐξουθενουσι Σιών, καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας, ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν, καὶ εἰσήλθον αὐτοί. οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ² διάβητε πάντες καὶ ἴδετε, καὶ διέλαθε ἐκεῖθεν εἰς Ἐματραββὰ, καὶ κατὰβητε ἐκεῖθεν εἰς Γέθ ἄλλοφύλων, τὰς κρατίστας ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων, εἰ πλείονα τὰ ὄρια αὐτῶν ἐστί τῶν ὑμετέρων ὀρίων.

³ Οἱ ἐρχόμενοι εἰς ἡμέραν κακῆν, οἱ ἐγγιζόντες καὶ ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψευδῶν, ⁴ οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων, καὶ κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρωμαῖς αὐτῶν, καὶ ἐσθοντες ἐρίφους ἐκ ποιμνίων, καὶ μοσχάρια ἐκ μέσου βουκολίων γαλαθηνὰ, ⁵ οἱ ἐπικροτοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς ἐστηκότα ἐλογίσαντο, καὶ οὐχ ὡς φεύγοντα, ⁶ οἱ πίνοντες τὸν διυλισμένον οἶνον, καὶ τὰ πρῶτα μῦρα χριόμενοι, καὶ οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπὶ τῇ συντριβῇ Ἰωσήφ. ⁷ Διὰ τοῦτο νῦν αἰχμάλωτοι ἔσονται ἀπ' ἀρχῆς δυναστῶν, καὶ ἐξαρθήσεται χρεμετισμὸς ἵππων ἐξ Ἐφραΐμ.

⁸ Ὅτι ὥμοσε Κύριος καθ' ἑαυτοῦ, διότι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ὕβριν Ἰακώβ, καὶ τὰς χώρας αὐτοῦ μεμίσηκα, καὶ ἐξαρθῶ πόλιν σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν.

⁹ Καὶ ἔσται, ἐὰν ὑπολειφθῶσι δέκα ἄνδρες ἐν οἰκίᾳ μιᾶ, καὶ ἀποθανοῦνται, καὶ ὑπολειφθῶσονται οἱ κατάλοιποι, ¹⁰ καὶ λήψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν, καὶ παραβιώνται τοῦ ἐξενέγκαι τὰ ὄστα αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου· καὶ ἐρεῖ τοῖς προεστηκόσι τῆς οἰκίας, εἰ ἔτι ὑπάρχει παρὰ σοί; Καὶ ἐρεῖ, οὐκ ἔτι· καὶ ἐρεῖ, σίγα ἕνεκα τοῦ μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα Κυρίου.

¹¹ Διότι ἰδοὺ Κύριος ἐντέλλεται, καὶ πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασι, καὶ τὸν οἶκον τὸν μικρὸν ῥάγμασι.

¹² Εἰ διώξονται ἐν πέτραις ἵπποι; εἰ παρασιωπήσονται ἐν θηλείαις; ὅτι ἐξεστρέψατε εἰς θυμὸν κρίμα, καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν, ¹³ οἱ εὐφραϊνόμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οἱ λέγοντες, οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ ἡμῶν ἔσχομεν κέρατα; ¹⁴ Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπεγερώ ἐφ' ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἔθνος, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Αἰμάθ, καὶ ὡς τοῦ χειμάρρου τῶν δυσμῶν.

7

1 Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος ὁ Θεός· καὶ ἰδοὺ ἐπιγυνῆ ἀκριδῶν ἐρχομένη ἐωθινή, καὶ ἰδοὺ βροχὸς εἷς, Γῶγ ὁ βασιλεὺς. ² Καὶ ἔσται ἐὰν συντελέσῃ τοῦ καταφαγεῖν τὸν χόρτον τῆς γῆς, καὶ εἶπα, Κύριε Κύριε, ἴλεως γενοῦ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστί. ³ Μετανόησον Κύριε ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐκ ἔσται, λέγει Κύριος.

⁴ Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψε τὴν δίκην ἐν πυρὶ Κύριος, καὶ κατέφαγε τὴν ἄβυσσον τὴν πολλὴν, καὶ κατέφαγε τὴν μερίδα Κυρίου. ⁵ Καὶ εἶπα, Κύριε κόπασον δὴ, τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστί. ⁶ Μετανόησον Κύριε ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐ μὴ γένηται, λέγει Κύριος.

⁷ Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐστηκὼς ἐπὶ τείχους ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας. ⁸ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, τί σὺ ὄρας Ἀμώς; καὶ εἶπα, ἀδάμαντα· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἰδοὺ ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, οὐκ ἔτι μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. ⁹ Καὶ ἀφανισθήσονται βωμοὶ τοῦ γέλωτος, καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐρημωθήσονται, καὶ ἀναστήσομαι ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰεροβοὰμ ἐν ῥομφαίᾳ.

¹⁰ Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἀμασίας ὁ ἱερεὺς Βαιθὴλ πρὸς Ἰεροβοὰμ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμώς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ, οὐ μὴ δυνήται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. ¹¹ Διότι τάδε λέγει Ἀμώς, ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσῃ Ἰεροβοὰμ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ.

¹² Καὶ εἶπεν Ἀμασίας πρὸς Ἀμώς ὁ ὀρών βάδιζε, ἐκχώρησον σὺ εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις, ¹³ εἰς δὲ Βαιθὴλ οὐκ ἔτι προσθήσεις τοῦ προφητεῦσαι, ὅτι ἀγίασμα βασιλέως ἐστί, καὶ οἶκος βασιλείας ἐστί.

¹⁴ Καὶ ἀπεκρίθη Ἀμώς καὶ εἶπε πρὸς Ἀμασίαν, οὐκ ἤμην προφήτης ἐγὼ, οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' ἡ αἰπόλος ἤμην, καὶ κνίζων συκάμινα· ¹⁵ καὶ ἀνέλαβέ με Κύριος ἐκ τῶν προβάτων, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, βάδιζε, καὶ προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ¹⁶ Καὶ νῦν ἀκουε λόγον Κυρίου· σὺ λέγεις, μὴ προφήτευσον ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγῆσῃς ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ. ¹⁷ Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἡ γυνὴ σου ἐν τῇ πόλει πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ καταμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτων τελευτήσεις,

ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ· οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος.

8

¹ Καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ. Καὶ εἶπε, τί σὺ βλέπεις Ἀμώσ; καὶ εἶπα, ἄγγος ἰξευτοῦ· ² καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἦκει τὸ πέρασ ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, οὐ προσθήσω ἔτι τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. ³ Καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα τοῦ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος Κύριος· πολλὸς ὁ πεπτωκὼς ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπιρρίψω σιωπήν.

⁴ Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἐκτρίβοντες εἰς τοπρῶν πένητα, καὶ καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, ⁵ λέγοντες, πότε διελεύσεται ὁ μὴν, καὶ ἐμπολήσομεν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἀνοίξομεν θησαυρὸν τοῦ ποιῆσαι μέτρον μικρὸν, καὶ τοῦ μεγαλύναι στάθμιον, καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἄδικον, ⁶ τοῦ κτᾶσθαι ἐν ἀργυρίῳ καὶ πτωχοῦς, καὶ πένητα ἀντὶ ὑποδημάτων, καὶ ἀπὸ παντὸς γεννήματος ἐμπορευσόμεθα. ⁷ Ὁμνύει Κύριος κατὰ τῆς ὑπερηφανίας Ἰακώβ, εἰ ἐπιλησθήσεται εἰς νῆκος πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν, ⁸ καὶ ἐπὶ τούτοις οὐ παραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ πενθήσει πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ; καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια, καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου.

⁹ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος Κύριος, δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς, ¹⁰ καὶ μεταστρέψω τὰς ἐορτὰς ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πάσας τὰς ὥδᾶς ὑμῶν εἰς θρήνον, καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πάσαν ὄσσην σάκκου, καὶ ἐπὶ πάσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα· καὶ θήσομαι αὐτόν ὡς πένθος ἀγαπητοῦ, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ὡς ἡμέραν ὀδύνης.

¹¹ Ἴδου ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, οὐ λιμὸν ἄρτων, οὐδὲ δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι τὸν λόγον Κυρίου. ¹² Καὶ σαλευθήσονται ὕδατα ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ βορρᾶ ἕως ἀνατολῶν περιδραμοῦνται ζητοῦντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν. ¹³ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ παρθένοι αἱ καλαὶ, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐν δίψει, ¹⁴ οἱ ὀμνύοντες κατὰ τοῦ ἰλασμοῦ Σαμαρείας, καὶ οἱ λέγοντες, ζῆ ὁ θεὸς σου Δάν, καὶ ζῆ ὁ θεὸς σου Βηρσαβεέ· καὶ πεσοῦνται, καὶ οὐ μὴ ἀναστῶσιν ἔτι.

9

¹ Εἶδον τὸν Κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἶπε,

Πάταξον ἐπὶ τὸ ἰλαστήριον, καὶ σεισθήσεται τὰ πρόπυλα, καὶ διάκωπον εἰς κεφαλὰς πάντων· καὶ τοὺς καταλοίπους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενῶ, οὐ μὴ διακρύψῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων, καὶ οὐ μὴ διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ἀνασωζόμενος. ² Ἐὰν κατακρυβῶσιν εἰς ἄδου, ἐκεῖθεν ἡ χεὶρ μου ἀνασπάσει αὐτούς· καὶ ἐὰν ἀναβῶσιν εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐκεῖθεν κατάξω αὐτούς. ³ Ἐὰν ἐγκατακρυβῶσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Καρμήλου, ἐκεῖθεν ἐξερευνήσω, καὶ λήψομαι αὐτούς; καὶ ἐὰν καταδύσωνιν ἐξ ὀφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῷ δράκοντι, καὶ δῆξεται αὐτούς. ⁴ Καὶ ἐὰν πορευθῶσιν ἐν αἰχμαλωσίᾳ πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῇ ῥομφαίᾳ, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς· καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτούς εἰς κακά, καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά.

⁵ Καὶ Κύριος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτόμενος τῆς γῆς, καὶ σαλεύων αὐτήν, καὶ πενθήσουσι πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς, καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. ⁶ Ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιῶν, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς· Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτοῦ.

⁷ Οὐχ ὡς υἱοὶ Αἰθιοπῶν ὑμεῖς ἐστὲ ἐμοὶ, υἱοὶ Ἰσραὴλ; λέγει Κύριος· οὐ τὸν Ἰσραὴλ ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς ἄλλοφύλους ἐκ Καππαδοκίας, καὶ τοὺς Σύρους ἐκ βόθρου; ⁸ Ἴδου οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ἔξαρῶ αὐτὴν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς· πλην ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἔξαρῶ τὸν οἶκον Ἰακώβ, λέγει Κύριος. ⁹ Διότι ἐγὼ ἐντέλλομαι, καὶ λικμήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ, καὶ οὐ μὴ πέση σύντριμμα ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁰ Ἐν ῥομφαίᾳ τελετήσουσι πάντες ἀμαρτωλοὶ λαοῦ μου, οἱ λέγοντες, οὐ μὴ ἐγγίση, οὐδὲ μὴ γένηται ἐφ' ἡμᾶς τὰ κακά.

¹¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος. ¹² Ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ὁ ποιὼν πάντα ταῦτα.

¹³ Ἴδου ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ καταλήψεται ὁ ἀμητὸς τὸν τρυγητὸν, καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ, καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι ἔσονται. ¹⁴ Καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσουσι πόλεις τὰς ἠφανισμένας, καὶ κατοικήσουσι, καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ πίνουνται τὸν οἶνον αὐτῶν, καὶ ποιήσουσι κήπους, καὶ φάγονται τὸν καρπὸν αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἐκσπασθῶσιν οὐκέτι ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς παντοκράτωρ.

ΟΒΔΕΙΟΥ. Ε'

¹ ὍΡΑΣΙΣ Ὁβδίου. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῇ Ἰδουμαίᾳ, ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ Κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν· ἀνάστητε, καὶ ἐξαναστῶμεν ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον.

² Ἴδου ὀλιγοστὸν δέδωκά σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἠτιμωμένους εἶ σὺ σφόδρα. ³ Ὑπερηφανία τῆς καρδίας σου ἐπῆρέ σε κατασκηνοῦντα ἐν ταῖς ὄπαῖς τῶν πετρῶν· ὑψῶν κατοικίαν αὐτοῦ, λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, τίς κατάξει με ἐπὶ τὴν γῆν; ⁴ Ἐὰν μετεωρισθῆς, ὡς ἀετὸς, καὶ ἐὰν ἀναμέσου τῶν ἀστρῶν θῆς νοσιάν σου, ἐκεῖθεν κατάξω σε, λέγει Κύριος. ⁵ Εἰ κλέπται εἰσηλθον πρὸς σέ, ἢ λησταὶ νυκτός, ποῦ ἂν ἀπερρίφης; οὐκ ἂν ἔκλεψαν τὰ ἱκανὰ ἐαυτοῖς; καὶ εἰ τρυγηταὶ εἰσηλθον πρὸς σέ, οὐκ ἂν ἐπελείποντο ἐπιφυλλίδα;

⁶ Πῶς ἐξηρευνήθη Ἡσαῦ, καὶ κατελήφθη τὰ κεκρυμμένα αὐτοῦ; ⁷ Ἔως τῶν ὀρίων ἐξαπέστειλάν σε· πάντες οἱ ἄνδρες τῆς διαθήκης σου ἀντέστησάν σοι, ἤδυνασθησαν πρὸς σέ ἄνδρες εἰρηνικοὶ σου, ἔθηκαν ἔνεδρα ὑποκάτω σου, οὐκ ἔστι σύνεσις αὐτοῖς.

⁸ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, ἀπολῶ σοφους ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ σύνεσιν ἐξ ὄρους Ἡσαῦ. ⁹ Καὶ πτοηθήσονται οἱ μαχηταὶ σου οἱ ἐκ Θαιμάν, ὅπως ἐξαρθῆ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἡσαῦ. ¹⁰ Διὰ τὴν σφαγὴν, καὶ τὴν ἀσέβειαν ἀδελφοῦ σου Ἰακῶβ, καλύψει σε αἰσχύνῃ, καὶ ἐξαρθήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. ¹¹ Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀντέστης ἐξεναντίας, ἐν ἡμέραις αἰχμαλωτευόντων ἀλλογενῶν δύνάμιν αὐτοῦ, καὶ ἀλλότριοι εἰσηλθον εἰς πύλας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἷς ἐξ αὐτῶν.

¹² Καὶ μὴ ἐπίδης ἡμέραν ἀδελφοῦ σου ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων, καὶ μὴ ἐπιχαρῆς ἐπὶ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ μὴ μεγαλορρόμονῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ¹³ μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς πύλας λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνων αὐτῶν, μηδὲ ἐπίδης καὶ σὺ τὴν συναγωγὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ὀλέθρου αὐτῶν, καὶ μὴ συνεπιθῆ ἐπὶ τὴν δύνάμιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, ¹⁴ μηδὲ ἐπιστῆς ἐπὶ τὰς διεκβολὰς αὐτῶν, ἐξολοθρεῦσαι τοὺς ἀνασωζομένους αὐτῶν, μηδὲ συγκλείσῃς τοὺς φεύγοντας αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως.

¹⁵ Διότι ἐγγὺς ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· ὃν τρόπον ἐποίησας, οὕτως ἔσται σοι· τὸ ἀνταπόδομά σου ἀνταποδοθήσεται εἰς κεφαλὴν σου. ¹⁶ Διότι ὃν τρόπον ἔπρεξ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, πίνονται πάντα τὰ ἔθνη οἶνον, πίνονται καὶ καταβήσονται, καὶ ἔσονται καθὼς οὐχ ὑπάρχοντες.

¹⁷ Ἐν δὲ τῷ ὄρει Σιών ἔσται σωτηρία, καὶ ἔσται ἅγιον· καὶ κατακληρονομήσουσιν ὁ οἶκος Ἰακῶβ τοὺς, κατακληρονομήσαντας αὐτοῦς. ¹⁸ Καὶ ἔσται ὁ οἶκος Ἰακῶβ πῦρ, ὁ δὲ οἶκος Ἰωσήφ φλόξ, ὁ δὲ οἶκος Ἡσαῦ εἰς καλάμην, καὶ ἐκκαυθήσονται εἰς αὐτοὺς, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσται πυροφόρος τῷ οἴκῳ Ἡσαῦ, διότι Κύριος ἐλάλησε. ¹⁹ Καὶ κατακληρονομήσουσιν οἱ ἐν ναγέβ τὸ ὄρος τὸ Ἡσαῦ, καὶ οἱ ἐν τῇ σεφηλὰ τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ κατακληρονομήσουσι τὸ ὄρος Ἐφραὶμ, καὶ τὸ πεδίον Σαμαρείας, καὶ Βενιαμὴν, καὶ τὴν Γαλααδίτιν.

²⁰ Καὶ τῆς μετοικεσίας ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, γῆ τῶν Χαναναίων ἕως Σαρεπτῶν· καὶ ἡ μετοικεσία Ἱερουσαλὴμ ἕως Ἐφραθα· κληρονομήσουσι τὰς πόλεις τοῦ ναγέβ.

²¹ Καὶ ἀναβήσονται ἀνασωζόμενοι ἐξ ὄρους Σιών, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸ ὄρος Ἡσαῦ, καὶ ἔσται τῷ Κυρίῳ ἡ βασιλεία.

ΙΩΝΑΣ. ζ'

¹ ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν τὸν τοῦ Ἀμαθι, λέγων, ² ἀνάστηθι, καὶ πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐτῆς πρὸς μέ. ³ Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσίς ἐκ προσώπου Κυρίου· καὶ κατέβη εἰς Ἰόππην, καὶ εὔρε πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσίς, καὶ ἔδωκε τὸ ναῦλον αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη εἰς αὐτὸ, τοῦ πλεῦσαι μετ' αὐτῶν εἰς Θαρσίς ἐκ προσώπου Κυρίου.

⁴ Καὶ Κύριος ἐξήγειρε πνεῦμα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο κλύδων μέγας ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδύνευε τοῦ συντριβῆναι. ⁵ Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ναυτικοί, καὶ ἀνεβόησαν ἕκαστος πρὸς τὸν θεὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκβολὴν ἐποίησαν τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν· Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν κοίλην τοῦ πλοίου, καὶ ἐκάθευδε, καὶ ἔρεγγε.

⁶ Καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ὁ πρωρεὺς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί σὺ ῥέγγεις; ἀνάστα, καὶ ἐπκαλοῦ τὸν Θεὸν σου, ὅπως διασώσῃ ὁ Θεὸς ἡμᾶς, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα. ⁷ Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, δεῦτε βάλωμεν κλήρους, καὶ ἐπιγνώμεν, τίς τίνος ἔνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν· καὶ ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ἰωνᾶν.

⁸ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, ἀπάγγειλον ἡμῖν, τίς σου ἡ ἐργασία ἐστὶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ἐκ ποίας χώρας, καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἶ σύ; ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, δοῦλος Κυρίου εἰμὶ ἐγώ, καὶ τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐγὼ σέβομαι, ὃς ἐποίησε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν. ¹⁰ Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, τί τοῦτο ἐποίησας; διότι ἔγνωσαν οἱ ἄνδρες ὅτι ἐκ προσώπου Κυρίου ἦν φεύγων, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτοῖς. ¹¹ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, τί ποιήσομεν σοι, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἐξήγειρε μάλλον κλύδωνα. ¹² Καὶ εἶπεν Ἰωνᾶς πρὸς αὐτοὺς, ἄρατέ με, καὶ ἐμβάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ὑμῶν· διότι ἔγνωκα ἐγώ, ὅτι δι' ἐμὲ ὁ κλύδων ὁ μέγας οὗτος ἐφ' ὑμᾶς ἐστὶ.

¹³ Καὶ παρεβιάζοντο οἱ ἄνδρες τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἠδύναντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο, καὶ ἐξηγείρετο μάλλον ἐπ' αὐτούς. ¹⁴ Καὶ ἀνεβόησαν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπαν, μηδαμῶς Κύριε· μὴ ἀπολώμεθα ἔνεκεν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου τούτου, καὶ μὴ δῶς ἐφ' ἡμᾶς αἷμα δίκαιον, διότι σὺ Κύριε, ὃν τρόπον ἐβούλου, πεποίηκας. ¹⁵ Καὶ ἔλαβον τὸν Ἰωνᾶν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ἐκ τοῦ θάλου αὐτῆς. ¹⁶ Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ μεγάλῳ τὸν Κύριον, καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἠύξαντο τὰς εὐχὰς.

2

¹ Καὶ προσέταξε Κύριος κῆτιε μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν· καὶ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

² Καὶ προσήύξατο Ἰωνᾶς πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους, ³ καὶ εἶπεν,

Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου, ἐκ κοιλίας ἄδου κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου, ἀπερρίψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, ⁴ καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με, πάντες οἱ μετεωρισμοὶ σου καὶ τὰ κύματα σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον. ⁵ Καὶ ἐγὼ εἶπα, ἀπώσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου· ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν σου; ⁶ Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἔδω ἡ κεφαλὴ μου εἰς σχισμὰς ὀρέων, ⁷ κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι· καὶ ἀναβῆτω φθορὰ ζωῆς μου Κύριε ὁ Θεός μου.

⁸ Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἀπ' ἐμοῦ τὴν ψυχὴν μου, τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχὴ μου εἰς ναὸν τὸν ἅγιόν σου. ⁹ Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ, ἔλεος αὐτῶν ἐγκατέλιπον. ¹⁰ Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω σοι, ὅσα ἠῤῥάμην ἀποδώσω σοι σωτηρίου τῷ Κυρίῳ.

¹¹ Καὶ προσετάγη ἀπὸ Κυρίου τῷ κῆτι, καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν.

3

¹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν ἐκ δευτέρου, λέγων, ² ἀνάστηθι, πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην; καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα τὸ

ἔμπροσθεν, ὃ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς σέ. ³ Καὶ ἀνέστη Ἴωνᾶς, καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινευή, καθὰ ἐλάλησε Κύριος· ἡ δὲ Νινευὴ ἦν πόλις μεγάλη τῷ Θεῷ, ὡσεὶ πορείας ὁδοῦ τριῶν ἡμερῶν· ⁴ καὶ ἤρξατο Ἴωνᾶς τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, ὡσεὶ πορείαν ἡμέρας μιᾶς· καὶ ἐκήρυξε, καὶ εἶπεν, ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται.

⁵ Καὶ ἐπίστευσαν οἱ ἄνδρες Νινευὴ τῷ Θεῷ, καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν, καὶ ἐνεδύσαντο σάκκους ἀπὸ μεγάλου αὐτῶν ἕως μικροῦ αὐτῶν. ⁶ Καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Νινευὴ, καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ περιείλατο τὴν στολὴν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκου, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ σποδοῦ. ⁷ Καὶ ἐκηρύχθη, καὶ ἐρρέθη ἐν τῇ Νινευὴ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ παρὰ τῶν μεριστάνων αὐτοῦ, λέγων, οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες, καὶ τὰ πρόβατα μὴ γευσάσθωσαν, μηδὲ νεμέσθωσαν, μηδὲ ὕδωρ πιέτωσαν. ⁸ Καὶ περιεβάλλοντο σάκκους οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν Θεὸν ἐκτενωῶς· καὶ ἀπέστρεψαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν χερσὶν αὐτῶν, λέγοντες, ⁹ τίς οἶδεν εἰ μετανοήσει ὁ Θεός, καὶ ἀποστρέψει ἐξ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα;

¹⁰ Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ ἔργα αὐτῶν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ μετενόησεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῇ κακίᾳ, ἣ ἐλάλησε τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐποίησε.

4

¹ Καὶ ἐλυπήθη Ἴωνᾶς λύπην μεγάλην· καὶ συνεχύθη, ² καὶ προσεύξατο πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν, Κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι μου, ἔτι ὄντος μου ἐν τῇ γῆ μου; διατοῦτο προέφθασα τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσίς, διότι ἔγνων ὅτι σὺ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. ³ Καὶ νῦν, δέσποτα Κύριε, λάβε τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν τὸ ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν με. ⁴ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἴωνᾶν, εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ;

⁵ Καὶ ἐξῆλθεν Ἴωνᾶς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι τῆς πόλεως· καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐκεῖ σκηνὴν, καὶ ἐκάθητο ὑποκάτω αὐτῆς, ἕως οὗ ἀπίδη τί ἔσται τῇ πόλει. ⁶ Καὶ προσέταξε Κύριος ὁ Θεὸς κολοκύνθη, καὶ ἀνέβη ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ Ἴωνᾶ, τοῦ εἶναι σκιὰν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τοῦ σκιάζειν αὐτῷ ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ἴωνᾶς ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ χαρὰν μεγάλην.

⁷ Καὶ προσέταξεν ὁ Θεὸς σκώληκι ἐωθινῇ τῇ ἐπαυρίῳ, καὶ ἐπάταξε τὴν κολοκύνθην, καὶ ἀπεξηράνθη. ⁸ Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, καὶ προσέταξεν ὁ Θεὸς πνεύματι καύσωνι συγκαίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἴωνᾶ· καὶ ὠλιγοψύχησε, καὶ ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπε, καλὸν μοι ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν. ⁹ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Ἴωνᾶν, εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ; καὶ εἶπε, σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτου.

¹⁰ Καὶ εἶπε Κύριος, σὺ ἐφείσω ὑπὲρ τῆς κολοκύνθης, ὑπὲρ ἧς οὐκ ἑκακοπάθησας ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲ ἐξέθρεψας αὐτήν, ἢ ἐγενήθη ὑπὸ νύκτα, καὶ ὑπὸ νύκτα ἀπόλωτο· ¹¹ ἐγὼ δὲ οὐ φείσομαι ὑπὲρ Νινευὴ τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἐν ἧ κατοικοῦσι πλείους ἢ δώδεκα μυριάδες ἀνθρώπων, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτῶν ἢ ἀριστεράν αὐτῶν, καὶ κτήνη πολλὰ;

ΜΙΧΑΙΑΣ. Γ'

¹ ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Μιχαΐαν τὸν τοῦ Μωρασθεῖ, ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ, καὶ Ἀχαζ, καὶ Ἐζεκιίου βασιλέων Ἰούδα, ὑπὲρ ὧν εἶδε περὶ Σαμαρείας καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ.

² Ἀκούσατε λαοὶ λόγους, καὶ προσεχέτω ἡ γῆ, καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῇ· καὶ ἔσται Κύριος Κύριος ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, Κύριος ἐξ οἴκου ἁγίου αὐτοῦ. ³ Διότι ἰδοὺ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ καταβήσεται, καὶ ἐπιβήσεται ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς, ⁴ καὶ σαλευθήσεται τὰ ὄρη ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ αἱ κοιλάδες τακῆσονται ὡσεὶ κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς, καὶ ὡς ὕδωρ καταφερόμενον ἐν καταβάσει.

⁵ Δι' ἀσέβειαν Ἰακώβ πάντα ταῦτα, καὶ δι' ἁμαρτίαν οἴκου Ἰσραὴλ· τίς ἡ ἀσέβεια τοῦ Ἰακώβ; οὐχ ἡ Σαμάρεια; καὶ τίς ἡ ἁμαρτία οἴκου Ἰούδα; οὐχὶ Ἱερουσαλήμ; ⁶ Καὶ θήσομαι Σαμάρειαν εἰς ὄπωροφυλάκιον ἀγροῦ, καὶ εἰς φυτεῖαν ἀμπελώνος, καὶ κατασπάσω εἰς χάος τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὰ θεμέλια αὐτῆς ἀποκαλύψω. ⁷ Καὶ πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κατακόψουσι, καὶ πάντα τὰ μισθώματα αὐτῆς ἐμπρήσουσιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφανισμόν· διότι ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνήγαγε, καὶ ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνέστρεψε.

⁸ Ἐνεκεν τούτου κόπεται, καὶ θρηνήσει, πορεύεται ἀνυπόδετος, καὶ γυμνὴ ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων, καὶ πένθος ὡς θυγατέρων σειρήνων. ⁹ Ὅτι κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτῆς, διότι ἤλθεν ἕως Ἰούδα, καὶ ἦσασθε ἕως πύλης λαοῦ μου, ἕως Ἱερουσαλήμ.

¹⁰ Οἱ ἐν Γέθ μὴ μεγαλύνεσθε, καὶ οἱ Ἐνακεῖμ μὴ ἀνοικοδομεῖτε ἐξ οἴκου κατὰ γέλωτα, γῆν καταπάσασθε καταγέλωτα ὑμῶν, ¹¹ κατοικοῦσα καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς, οὐκ ἐξῆλθε κατοικοῦσα Σενναὰρ, κόπασθαι οἶκον ἐχόμενον αὐτῆς, λήψεται ἐξ ὑμῶν πληγὴν ὀδύνης.

¹² Τίς ἤρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικοῦση ὀδύνας; ὅτι κατέβη κακὰ παρὰ Κυρίου ἐπὶ πύλας Ἱερουσαλήμ, ¹³ ψόφος ἀρμάτων καὶ ἵππευόντων· κατοικοῦσα Λαχεῖς, ἀρχηγὸς ἁμαρτίας αὐτῆς ἐστὶ τῆς θυγατρὸς Σιών, ὅτι ἐν σοὶ εὐρέθεισαν ἀσέβειαι τοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁴ Διατοῦτο δώσεις ἐξαποστελλομένους ἕως κληρονομίας Γέθ, οἴκου ματαιίως, εἰς κενὸν ἐγένοντο τοῖς βασιλεῦσι τοῦ Ἰσραὴλ, ¹⁵ ἕως τοῦ κληρονόμου ἀγάγωσι, κατοικοῦσα Λαχεῖς· κληρονομία ἕως Ὀβολλάμ ἤξει, ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς Ἰσραὴλ. ¹⁶ Ἐύρησαι, καὶ κεῖραι ἐπὶ τὰ τέκνα τὰ τρυφερά σου, ἐμπλάτνουν τὴν χρεῖαν σου ὡς ἀετὸς, ὅτι ἤχημαλωτεύθησαν ἀπὸ σοῦ.

2

¹ Ἐγένοντο λογιζόμενοι κόπους, καὶ ἐργαζόμενοι κακὰ ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν, καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνετέλουν αὐτὰ, διότι οὐκ ἦσαν πρὸς τὸν Θεὸν χεῖρας αὐτῶν. ² Καὶ ἐπεθύμουν ἀγροῦς, καὶ διήρπαζον ὄρφανούς, καὶ οἴκους κατεδυναστούν, καὶ διήρπαζον ἄνδρα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἄνδρα καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

³ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἰδοὺ ἐγὼ λογίζομαι ἐπὶ τὴν φυλὴν ταύτην κακὰ, ἐξ ὧν οὐ μὴ ἄρῃτε τοὺς τραχήλους ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ πορευθῆτε ὀρθοὶ ἐξαίφνης, ὅτι καιρὸς πονηρὸς ἐστίν.

⁴ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ληφθήσεται ἐφ' ὑμᾶς παραβολὴ, καὶ θρηνηθήσεται θρήνος ἐν μέλει, λέγων, ταλαιπωρία ἔταλαιπωρήσαμεν· μερὶς λαοῦ μου κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ, καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύων αὐτὸν τοῦ ἀποστρέψαι· οἱ ἀγροὶ ὑμῶν διεμερίσθησαν. ⁵ Διατοῦτο οὐκ ἔσται σοὶ βάλλων σχοινίου ἐν κλήρῳ· ἐν ἐκκλησίᾳ Κυρίου ⁶ μὴ κλαίετε δάκρυσι, μηδὲ δακρυέτωσαν ἐπὶ τούτοις· οὐδὲ γὰρ ἀπώσεται ὄνειδι, ⁷ ὁ λέγων, οἶκος Ἰακώβ παρώργισε πνεῦμα Κυρίου. οὐ ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐστίν; οὐχ οἱ λόγοι αὐτοῦ εἰσι καλοὶ μετ' αὐτοῦ; καὶ ὀρθοὶ πεπόρευνται; ⁸ Καὶ ἔμπροσθεν ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν ἀντέστη, κατέναντι τῆς εἰρήνης αὐτοῦ· τὴν δορὰν αὐτοῦ ἐξέδειραν, τοῦ ἀφελέσθαι ἐλπίδας συντριμμὸν πολέμου. ⁹ Ἦγοῦμενοι λαοῦ μου ἀπορβιφήσονται ἐκ τῶν οἰκιῶν τρυφῆς αὐτῶν, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἐξώσθησαν· ἐγγίσατε ὄρεσιν αἰωνίοις.

¹⁰ Ἀνάστηθι καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔστι σοὶ αὕτη ἀνάπαυσις ἔνεκεν ἀκαθαρσίας· διεφθάρητε φθορᾷ, ¹¹ κατεδιώχθητε οὐδενὸς διώκοντος· πνεῦμα ἔστησε ψεῦδος, ἐστάλαξέ σοι εἰς οἶνον καὶ μέθυσμα· καὶ ἔσται, ἐκ τῆς σταγόνης τοῦ λαοῦ τούτου ¹² συναγόμενος συναχθήσεται Ἰακώβ σὺν πᾶσιν· ἐκδεχόμενος ἐκδέξομαι τοὺς

καταλόιπους τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπιτοαυτὸ θήσομαι τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ· ὡς πρόβατα ἐν θλίψει, ὡς ποιμνιον ἐν μέσῳ κοίτης αὐτῶν· ἐξαλοῦνται ἐξ ἀνθρώπων ¹³ διὰ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν· διέκοψαν, καὶ διήλθον πύλην, καὶ ἐξήλθον δι' αὐτῆς, καὶ ἐξήλθεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν πρὸ προσώπου αὐτῶν, ὁ δὲ Κύριος ἠγήσεται αὐτῶν.

3

¹ Καὶ ἐρεῖ, ἀκούσατε δὴ ταῦτα αἱ ἀρχαὶ οἴκου Ἰακώβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραὴλ· οὐχ ὑμῖν ἐστί τοῦ γνῶναι τὸ κρίμα; ² μισοῦντες τὰ καλὰ, καὶ ζητοῦντες τὰ πονηρὰ, ἀρπάζοντες τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν. ³ Ὅν τρόπον κατέφαγον τὰς σάρκας τοῦ λαοῦ μου, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξέδειραν, καὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν συνέθλασαν, καὶ ἐμέλισαν ὡς σάρκας εἰς λέβητα, καὶ ὡς κρέα εἰς χύτραν, ⁴ οὕτως κεκράζονται πρὸς τὸν Κύριον, καὶ οὐκ εἰσακούσεται αὐτῶν· καὶ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνω, ἀνθ' ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.

⁵ Τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς πλανῶντας τὸν λαόν μου, τοὺς δάκνοντας ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν, καὶ κηρύσσοντας εἰρήνην ἐπ' αὐτὸν, καὶ οὐκ ἐδόθη εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἤγειραν ἐπ' αὐτὸν πόλεμον· ⁶ διατοῦτο νῦξ ὑμῖν ἔσται ἐξ ὀράσεως, καὶ σκοτία ἔσται ὑμῖν ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος ἐπὶ τοὺς προφήτας, καὶ συσκοτάσει ἐπ' αὐτούς ἡ ἡμέρα· ⁷ Καὶ καταισχυνθήσονται οἱ ὀρώντες τὰ ἐνύπνια, καὶ καταγελασθήσονται οἱ μάντιες, καὶ καταλαλήσουσι κατ' αὐτῶν πάντες αὐτοί, διότι οὐκ ἔσται ὁ ἐπακούων αὐτῶν, ⁸ ἐὰν μὴ ἐγὼ ἐμπλήσω ἰσχὺν ἐν πνεύματι Κυρίου καὶ κρίσει καὶ δυναστείας, τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἰακώβ ἀσβεβείας αὐτοῦ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ ἀμαρτίας αὐτοῦ.

⁹ Ακούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἠγούμενοι οἴκου Ἰακώβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραὴλ, οἱ βδελυσσόμενοι κρίμα, καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες, ¹⁰ οἱ οἰκοδομοῦντες Σιών ἐν αἵμασι, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἐν ἀδικίαις, ¹¹ οἱ ἠγούμενοι αὐτῆς μετὰ δῶρων ἔκρινον, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπανεπαύοντο, λέγοντες, οὐχὶ ὁ Κύριος ἐν ἡμῖν ἐστί; οὐ μὴ ἐπέλθη ἐφ' ἡμᾶς κακὰ. ¹² Διατοῦτο δι' ὑμᾶς Σιών ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ἰερουσαλὴμ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλσος δρυμοῦ.

4

¹ Καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου, ἔτοιμον ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ μετεωρισθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν· καὶ σπεύσουσι πρὸς αὐτὸ λαοί, ² καὶ πορεύσονται ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσι, δεῦτε, ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ· καὶ δεῖξουσιν ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν ταῖς τρίβοις αὐτοῦ· ὅτι ἐκ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἰερουσαλὴμ. ³ Καὶ κρινεῖ ἀναμέσον λαῶν πολλῶν, καὶ ἐξελέγξει ἔθνη ἰσχυρὰ ἕως εἰς μακρὰν· καὶ κατακόψουσι τὰς ῥομφαίας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐκέτι μὴ ἀντάρη ἔθνος ἐπ' ἔθνος ῥομφαίαν, καὶ οὐκέτι μὴ μάθωσι πολεμεῖν· ⁴ Καὶ ἀναπαύσεται ἕκαστος ὑποκάτω ἀμπέλου αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος ὑποκάτω συκῆς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ στόμα Κυρίου παντοκράτορος ἐλάλησε ταῦτα· ⁵ Ὅτι πάντες οἱ λαοὶ πορεύσονται ἕκαστος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπέκεινα.

⁶ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ, λέγει Κύριος, συνάξω τὴν συντετριμμένην, καὶ τὴν ἐξωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ οὐς ἀπωσάμην. ⁷ Καὶ θήσομαι τὴν συντετριμμένην εἰς ὑπόλειμμα, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰς ἔθνος δυνατόν· καὶ βασιλεύσει Κύριος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ὄρει Σιών ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.

⁸ Καὶ σὺ πύργος ποιμνίου ἀρχιμῶδης, θυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σὲ ἤξει, καὶ εἰσελεύσεται ἡ ἀρχή, ἡ πρώτη βασιλεία ἐκ Βαβυλῶνος τῇ θυγατρὶ Ἰερουσαλὴμ.

⁹ Καὶ νῦν ἰνατί ἔγνωσ κακὰ; μὴ βασιλεὺς οὐκ ἦν σοι; ἢ ἡ βουλή σου ἀπώλετο, ὅτι κατεκράτησάν σου ὠδίνες ὡς τικτούσης; ¹⁰ Ὡδινε καὶ ἀνδρίζου, καὶ ἔγγιξε θυγάτηρ Σιών ὡς τίκτουσα· διότι νῦν ἐξελεύση ἐκ πόλεως, καὶ κατασκηνώσεις ἐν πεδίῳ, καὶ ἤξει ἕως Βαβυλῶνος· ἐκείθεν ῥύσεται σε, καὶ ἐκείθεν λυτρώσεται σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου.

¹¹ Καὶ νῦν ἐπισυνήχθησαν ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ, λέγοντες, ἐπιχαρούμεθα, καὶ ἐπόψονται ἐπὶ Σιών οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹² Αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν Κυρίου, καὶ οὐ συνήκαν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ὅτι συνήγαγεν αὐτοὺς ὡς δράγματα

ἄλωνος. ¹³ Ἀνάστηθι, καὶ ἀλόα αὐτοὺς θυγάτηρ Σιών, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσομαι σιδηρᾶ, καὶ τὰς ὀπλάς σου θήσομαι χαλκᾶς· καὶ κατατήξεις λαοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναθήσεις τῷ Κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

¹⁴ Νῦν ἐμφραχθήσεται θυγάτηρ ἐμφραγμῶ, συνοχήν ἔταξεν ἐφ' ἡμᾶς, ἐν ῥάβδῳ πατάξουσιν ἐπὶ σιαγόνα τὰς φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

5

¹ Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος Ἐφραθᾶ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται, τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος.

² Διατοῦτο δώσει αὐτοὺς ἕως καιροῦ τικτούσης, τέξεται, καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ³ Καὶ στήσεται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἰσχυί Κύριος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ ὀνόματος Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν ὑπάρξουσι, διότι νῦν μεγαλυνθήσονται ἕως ἄκρων τῆς γῆς.

⁴ Καὶ ἔσται αὐτῇ εἰρήνη, Ἀσσοῦρ ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὴν χώραν ὑμῶν, καὶ ἐπεγερθῆσονται ἐπ' αὐτὸν ἐπτὰ ποιμένες, καὶ ὀκτῶ δῆγματα ἀνθρώπων, ⁵ καὶ ποιμανοῦσι τὸν Ἀσσοῦρ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Νεβρώδ ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῆς· καὶ ῥύσεται ἐκ τοῦ Ἀσσοῦρ ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὰ ὄρια ὑμῶν.

⁶ Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τοῦ Ἰακώβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν, ὡς ῥόσος παρὰ Κυρίου πίπτουσα, καὶ ὡς ἄρνες ἐπὶ ἄγρωσιν, ὅπως μὴ συναχθῇ μηδεὶς, μηδὲ ὑποστῇ ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. ⁷ Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα Ἰακώβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν, ὡς λέων ἐν κτήνεσιν ἐν τῷ δρυμῶ, καὶ ὡς σκύμνος ἐν ποιμνίοις προβάτων, ὃν τρόπον ὅταν διέλθῃ, καὶ διαστειλας ἀρπάσῃ, καὶ μὴ ἦ ὁ ἐξαίρουμένος. ⁸ Ὑψωθήσεται ἡ χεὶρ σου ἐπὶ τοὺς θλίβοντάς σε, καὶ πάντες οἱ ἔχθροί σου ἐξολοθρευθήσονται.

⁹ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, ἐξολοθρεύσω τοὺς ἵππους ἐκ μέσου σου, καὶ ἀπολῶ τὰ ἄρματα σου, ¹⁰ καὶ ἐξολοθρεύσω τὰς πόλεις τῆς γῆς σου, καὶ ἐξαρῶ πάντα τὰ ὀχυρώματά σου· ¹¹ καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ φάρμακά σου ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἀποφθεγγόμενοι οὐκ ἔσονται ἐν σοί· ¹² καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ γλυπτὰ σου, καὶ τὰς στηλάς σου ἐκ μέσου σου, καὶ οὐκ ἔτι μὴ προσκυνήσεις τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου. ¹³ Καὶ ἐκκόψω τὰ ἄλση ἐκ μέσου σου, καὶ ἀφανιώ τὰς πόλεις σου. ¹⁴ Καὶ ποιήσω ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῶ ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀνθ' ὧν οὐκ εἰσήκουσαν.

6

¹ Ἀκούσατε δὴ λόγον· Κύριος Κύριος εἶπεν, ἀνάστηθι, κρίθητι πρὸς τὰ ὄρη, καὶ ἀκουσάτωσαν βουνοὶ φωνῆν σου.

² Ἀκούσατε ὄρη τὴν κρίσιν τοῦ Κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ διελεγχθήσεται. ³ Λαός μου, τί ἐποίησά σοι, ἢ τί ἐλύπησά σε, ἢ τί παρηνώχλησά σοι; ἀποκρίθητί μοι. ⁴ Διότι ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξ οἴκου δουλείας ἐλυτρωσάμην σε, καὶ ἐξαπέστειλα πρὸ προσώπου σου τὸν Μωσῆν, καὶ Ἀαρῶν, καὶ Μαριάμ.

⁵ Λαός μου μνήσθητι δὴ, τί ἐβουλεύσατο κατὰ σοῦ Βαλακ βασιλεὺς Μωᾶβ, καὶ τί ἀπεκρίθη αὐτῷ Βαλαάμ, υἱὸς τοῦ Βεώρ ἀπὸ τῶν σχοίνων ἕως τοῦ Γαλγᾶλ, ὅπως γνωσθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Κυρίου.

⁶ Ἐν τίνι καταλάβω τὸν Κύριον, ἀντιλήψομαι Θεοῦ μου ὑψίστου; εἰ καταλήψομαι αὐτὸν ἐν ὀλοκαυτώμασιν, ἐν μόνχοις ἐνιαυσίοις; ⁷ Εἰ προσδέξεται Κύριος ἐν χιλιάσι κριῶν; ἢ ἐν μυριάσι χιμάρων πίνων; εἰ δῶ πρωτότοκά μου ὑπὲρ ἀσεβείας, καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ ἁμαρτίας ψυχῆς μου; ⁸ Εἰ ἀνηγέλη σοι ἄνθρωπε τί καλόν; ἢ τί Κύριος ἐκζητεῖ παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ τοῦ ποιεῖν κρίμα, καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον, καὶ ἔτοιμον εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ Κυρίου Θεοῦ σου;

⁹ Φωνῇ Κυρίου τῇ πόλει ἐπικληθήσεται, καὶ σώσει φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἄκουε φυλῆ, καὶ τίς κοσμήσει πόλιν; ¹⁰ Μὴ πῦρ καὶ οἶκος ἀνόμου θησαυρίζων θησαυροὺς ἀνόμους, καὶ μετὰ ὕβρεως ἀδικίας; ¹¹ Εἰ δικαιοθήσεται ἐν ζυγῷ ἄνομος, καὶ ἐν μαρσίπῳ στάθμια δόλου, ¹² ἐξ ὧν τὸν πλοῦτον αὐτῶν ἀσεβείας ἐπλησαν, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ἐλάλουν ψεῦδη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ὑψώθη ἐν τῷ στόματι αὐτῶν;

¹³ Καὶ ἐγὼ ἄρξομαι τοῦ πατάξαι σε, ἀφανιώ σε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου. ¹⁴ Σὺ φάγεσαι, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆς, καὶ συσκοτάσει ἐν σοὶ καὶ ἐκνεύσει, καὶ οὐ μὴ διασωθῆς, καὶ ὅσοι ἀν διασωθῶσιν, εἰς ῥομφαίαν παραδοθήσονται. ¹⁵ Σὺ σπερεῖς,

καὶ οὐ μὴ ἀμήσης, σὺ πίεςεις ἐλαίαν, καὶ οὐ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ οἶνον, καὶ οὐ μὴ πίνητε, καὶ ἀφανισθήσεται νόμιμα λαοῦ μου. ¹⁶ Καὶ ἐφύλαξας τὰ δικαιώματα Ζαμβρι, καὶ πάντα τὰ ἔργα οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐπορεύθητε ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ὅπως παραδῶ σε εἰς ἀφανισμόν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν εἰς συρισμόν, καὶ ὄνειδη λαῶν λήψεσθε.

7

¹ Οἶμοι, ὅτι ἐγενήθην ὡς συνάγων καλάμην ἐν ἀμητῶ, καὶ ὡς ἐπιφυλλίδα ἐν τρυγητῶ, οὐχ ὑπάρχοντος βότρου τοῦ φαγεῖν τὰ πρωτόγονα. οἶμοι ψυχῇ, ² ὅτι ἀπόλωλεν εὐσεβὴς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει· πάντες εἰς αἵματα δικάζονται, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλίβουσιν ἐκθλιβῆ, ³ ἐπὶ τὸ κακὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐτοιμάζουσιν· ὁ ἀρχων αἰτεῖ, καὶ ὁ κριτὴς εἰρηνικούς λόγους ἐλάλησε, καταθύμιον ψυχῆς αὐτοῦ ἐστίν· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ⁴ ὡς σῆς ἐκτρώγων, καὶ βαδίζων ἐπὶ κανόνος ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς· οὐαὶ οὐαὶ, αἱ ἐκδικήσεις σου ἦκασι, νῦν ἔσονται κλαυθοὶ αὐτῶν. ⁵ Μὴ καταπιστεύετε ἐν φίλοις, καὶ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἡγουμένοις· ἀπὸ τῆς συγκοίτου σου φύλαξαι, τοῦ ἀναθέσθαι τι αὐτῇ. ⁶ Διότι υἱὸς ἀτιμάζει πατέρα, θυγάτηρ ἐπαναστήσεται ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, νόμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

⁷ Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπιβλέψομαι, ὑπομενῶ ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρὶ μου, εἰσακούσεται μου ὁ Θεὸς μου.

⁸ Μὴ ἐπίχαίρῃ μοι ἡ ἐχθρά μου, ὅτι πέπτωκα, καὶ ἀναστήσομαι· διότι ἐὰν καθίσω ἐν τῷ σκότει, Κύριος φωτιεῖ μοι. ⁹ Ὅργην Κυρίου ὑποίσω, ὅτι ἥμαρτον αὐτῶ, ἕως τοῦ δικαιῶσαι αὐτὸν τὴν δίκην μου· καὶ ποιήσει τὸ κρίμα μου, καὶ ἐξάξει με εἰς τὸ φῶς· ὄψομαι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ ὄψεται ἡ ἐχθρά μου καὶ περιβαλεῖται αἰσχύνην, ἢ λέγουσα, ροῦ Κύριος ὁ Θεός σου; οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐπόψοντα αὐτὴν, νῦν ἔσται εἰς καταπάτημα ὡς πηλὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς.

¹¹ Ἡμέρα ἀλοιοφῆς πλύνθου, ἐξάλειψίς σου ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη, καὶ ἀποτρίψεται νόμιμά σου ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη. ¹² Καὶ αἱ πόλεις σου ἤξουσιν εἰς ὁμαλισμόν, καὶ εἰς διαμερισμόν Ἀσσυρίων, καὶ αἱ πόλεις σου αἱ ὄχυραὶ εἰς διαμερισμόν ἀπὸ Τύρου ἕως τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ὄρους ἕως τοῦ ὄρους. ¹³ Καὶ ἔσται ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν σὺν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, ἀπὸ καρπῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

¹⁴ Ποίμαινε λαόν σου ἐν ῥάβδῳ σου, πρόβατα κληρονομίας σου, κατασκηνοῦντας καθ' ἑαυτοὺς δρυμόν ἐν μέσῳ τοῦ Καρμήλου· νεμήσονται τὴν Βασανίτιν, καὶ τὴν Γαλααδίτιν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος.

¹⁵ Καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐξοδίας σου ἐξ Αἰγύπτου, ὄψεσθε θαυμαστά. ¹⁶ Ὦνουνται ἔθνη καὶ καταισχυνθήσονται, καὶ ἐκ πάσης τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ἐπιθήσουσι χεῖρας ἐπὶ τὸ στόμα αὐτῶν, τὰ ὦτα αὐτῶν ἀποκωφωθήσεται, ¹⁷ λείξουσι χοῦν ὡς ὄφεις σύροντες γῆν, συγχυθήσονται ἐν συγκλεισμῷ αὐτῶν· ἐπὶ τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἐκστήσονται, καὶ φοβηθήσονται ἀπὸ σοῦ.

¹⁸ Τίς Θεὸς ὡσπερ σὺ; ἐξαίρων ἀνομίας, καὶ ὑπερβαίνων ἀσεβείας τοῖς καταλοίποις τῆς κληρονομίας αὐτοῦ; καὶ οὐ συνέσχεν εἰς μαρτύριον ὀργὴν αὐτοῦ, ὅτι θελητῆς ἐλέους ἐστίν. ¹⁹ Ἐπιστρέψει καὶ οἰκτειρήσει ἡμᾶς, καταδύσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν, καὶ ἀπορρίψονται εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πάσας τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. ²⁰ Δώσει εἰς ἀλήθειαν τῷ Ἰακώβ, ἔλεον τῷ Ἀβραάμ, καθότι ὠμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν.

ΝΑΟΥΜ. Ζ'

¹ ΛΗΜΜΑ Νινευή, βιβλίον ὀράσεως Ναοὺμ τοῦ Ἐλκεσαίου.

² Θεὸς ζηλωτῆς, καὶ ἐκδικῶν Κύριος, ἐκδικῶν Κύριος μετὰ θυμοῦ, ἐκδικῶν Κύριος τοὺς ὑπεναντίους αὐτοῦ, καὶ ἐξαιρῶν αὐτὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. ³ Κύριος μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ ἄθῳον οὐκ ἄθῳώσει Κύριος· ἐν συντελείᾳ, καὶ ἐν συσσεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ νεφέλαι κοινορτὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁴ Απειλῶν θαλάσση, καὶ ξηραίνων αὐτήν, καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξερημῶν· ὠλιγόθη ἡ Βασιανίτις, καὶ ὁ Κάρμηλος, καὶ τὰ ἐξανθούonta τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπε. ⁵ Τὰ ὄρη ἐρείσθησαν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλεύθησαν· καὶ ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ἡ σύμπασα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ⁶ Ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ; ὁ θυμὸς αὐτοῦ τήκει ἀρχὰς, καὶ αἱ πέτραι διεθρόβησαν ἀπ' αὐτοῦ.

⁷ Χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβουμένους αὐτόν. ⁸ Καὶ ἐν κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιήσεται, τοὺς ἐπεγειρομένους καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διώξεται σκότος. ⁹ Τί λογίζεσθε ἐπὶ τὸν Κύριον; συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται, οὐκ ἐκδικήσει δις ἐπιτοαυτὸ ἐν θλίψει. ¹⁰ Ὅτι ἕως θεμελίου αὐτοῦ χερσῶθήσεται· καὶ ὡς σμίλαξ περιπλεκομένη βρωθήσεται, καὶ ὡς καλάμη ξηρασίας μεστή.

¹¹ Ἐκ σοῦ ἐξελεῦσεται λογισμὸς κατὰ τοῦ Κυρίου, πονηρὰ βουλευόμενος ἐναντία.

¹² Τάδε λέγει Κύριος καταρῆξαι ὑδάτων πολλῶν, καὶ οὕτως διασταλήσονται, καὶ ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουθήσεται ἔτι. ¹³ Καὶ νῦν συντρίψω τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ τοὺς δεσμοὺς διαρρήξω.

¹⁴ Καὶ ἐντελεῖται περὶ σοῦ Κύριος, οὐ σπαρήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματός σου ἔτι· ἐξ οἴκου θεοῦ σου ἐξολοθρεύσω τὰ γλυπτὰ, καὶ χωνευτὰ, θήσομαι ταφὴν σου, ὅτι ταχεῖς.

2

¹ Ἴδου ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγγελιζομένου, καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην· ἐόρταζε Ἰούδα τὰς ἐορτάς σου, ἀπόδος τὰς εὐχὰς σου, διότι οὐ μὴ προσθήσωσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν διὰ σοῦ εἰς παλαίωσιν.

² Συντετέλεσται, ἐξῆρται· ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου, ἐξαιρούμενος ἐκ θλίψεως· σκόπευσον ὄδον, κράτησον ὄσφυός, ἀνδρῖσαι τῇ ἰσχυί σφόδρα.

³ Διότι ἀπέστρεψε Κύριος τὴν ὕβριν Ἰακώβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐκτινάσσοντες ἐξετίναξαν αὐτοὺς, καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν διέφθειραν. ⁴ Ὅπλα δυναστείας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων, ἀνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί· αἱ ἡνία τῶν ἀρμάτων αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ οἱ ἰππεῖς θορυβήθησονται ⁵ ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ συγχυθήσονται τὰ ἄρματα, καὶ συμπλακῆσονται ἐν ταῖς πλατείαις· ἡ ὄρασις αὐτῶν ὡς λαμπάδες πυρός, καὶ ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι.

⁶ Καὶ μνησθήσονται οἱ μεγιστάνες αὐτῶν, καὶ φεύζονται ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν, καὶ σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς, καὶ ἐτοιμάσουσι τὰς προφυλακὰς αὐτῶν. ⁷ Πύλαι τῶν πόλεων διηνοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια διέπεσε, ⁸ καὶ ἡ ὑπόστασις ἀπεκαλύφθη· καὶ αὕτη ἀνέβαινε, καὶ αἱ δοῦλαι αὐτῆς ἤγοντο, καθὼς περιστεραὶ φθεγγόμεναι ἐν καρδίαις αὐτῶν. ⁹ Καὶ Νινευὴ ὡς κολυμβήθρα ὕδατος τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ φεύγοντες οὐκ ἔστησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιβλέπων.

¹⁰ Διήραζον τὸ ἀργύριον, διήραζον τὸ χρυσίον, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς· βεβάρυνται ἐπὶ πάντα τὰ σκευὴ τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς. ¹¹ Ἐκτιναγμὸς, καὶ ἀνατιναγμὸς, καὶ ἐκβρασμὸς, καὶ καρδίας θραυσμὸς, καὶ ὑπόλυσις γονάτων, καὶ ὠδίνες ἐπὶ πᾶσαν ὄσφυν· καὶ τὸ πρόσωπον πάντων ὡς πρόσκαυμα χύτρας.

¹² Ποῦ ἐστὶ τὸ κατοικητήριον τῶν λεόντων, καὶ ἡ νομὴ ἡ οὖσα τοῖς σκύμνοις; ποῦ ἐπορεύθη λέων, τοῦ εἰσελθεῖν ἐκεῖ σκύμνον λέοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν; ¹³ Λέων ἤραψε τὰ ἱκανὰ τοῖς σκύμνοις αὐτοῦ, καὶ ἀπέπνιξε τοῖς λέουσιν αὐτοῦ, καὶ ἐπλησε θήρας νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἀρπαγῆς.

¹⁴ Ἴδου ἐγὼ ἐπὶ σέ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ ἐκκαύσω ἐν καπνῷ πλῆθός σου, καὶ τοὺς λέοντάς σου καταφάγεται ῥομφαία, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐκ τῆς γῆς τὴν θήραν σου, καὶ οὐ μὴ ἀκουσθῆ οὐκέτι τὰ ἔργα σου.

3

¹ Ἴ πόλις αἰμάτων, ὅλη ψευδῆς, ἀδικίας πλήρης, οὐ ψηλαφηθήσεται θήρα.
² Φωνὴ μαστίγων, καὶ φωνὴ σεισμοῦ τροχῶν, καὶ ἵππου διώκοντος, καὶ ἄρματος ἀναβράσσοντος, ³ καὶ ἱππέως ἀναβαίνοντος, καὶ στυλβούσης ῥομφαίας, καὶ ἔξαστραπτόντων ὀπλῶν, καὶ πλήθους τραυματιῶν, καὶ βαρείας πτώσεως, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς· καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἀπὸ πλήθους πορνείας· ⁴ πόρνη καλὴ, καὶ ἐπίχαρις ἡγουμένη φαρμάκων, ἡ πωλοῦσα ἔθνη ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ λαοὺς ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς,

⁵ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ δείξω ἔθνησιν τὴν αἰσχύνην σου, καὶ βασιλείαις τὴν ἀτιμίαν σου. ⁶ Καὶ ἐπιρρίψω ἐπὶ σέ βδελυγμὸν κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας σου, καὶ θήσομαί σε εἰς παράδειγμα. ⁷ Καὶ ἔσται, πᾶς ὁ ὄρων σε καταβήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐρεῖ, δειλαΐα Νινευή· τίς στεναῖζει αὐτήν; πόθεν ζητήσω παράκλησιν αὐτῇ;

⁸ Ἐτοιμασαὶ μερίδα, ἀρμόσαι χροδὴν, ἐτοιμάσαι μερίδα Ἀμμῶν· ἡ κατοικοῦσα ἐν ποταμοῖς, ὕδωρ κύκλω αὐτῆς, ἥς ἡ ἀρχὴ θάλασσα, καὶ ὕδωρ τὰ τεῖχη αὐτῆς, ⁹ καὶ Αἰθιοπία ἰσχύς αὐτῆς, καὶ Αἴγυπτος· καὶ οὐκ ἔστη πέρας τῆς φυγῆς· καὶ Λίβυες ἐγένοντο βοηθοὶ αὐτῆς. ¹⁰ Καὶ αὐτὴ εἰς μετοικεσίαν πορεύσεται αἰχμάλωτος καὶ τὰ νῆπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ' ἀρχὰς πασῶν τῶν ὁδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς βαλοῦσι κλήρους· καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδαις. ¹¹ Καὶ σὺ μεθυσθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὑπερωραμένη, καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῇ στάσιν ἐξ ἐχθρῶν. ¹² Πάντα τὰ ὄχυρά σου συκαὶ σκοποὺς ἔχουσαι· ἐὰν σαλευθῶσι, πεσοῦνται εἰς στόμα ἔσθοντος. ¹³ Ἰδοὺ ὁ λαός σου ὡς γυναῖκες ἐν σοὶ, τοῖς ἐχθροῖς σου ἀνοιγόμεναι ἀνοιχθήσονται πύλαι τῆς γῆς σου, καταφάγεται πῦρ τοὺς μοχλοὺς σου.

¹⁴ Ὑδὼρ περιοχῆς ἐπίσπασαι σεαυτῇ, καὶ κατακράτησον τῶν ὄχυρωμάτων σου· ἔμβηθι εἰς πηλὸν, καὶ συμπατήθητι ἐν ἀχύροις, κατακράτησον ὑπὲρ πλίθων. ¹⁵ Ἐκεῖ καταφάγεται σε πῦρ, ἐξολοθρεύσει σε ῥομφαία, καταφάγεται σε ὡς ἀκρίς, καὶ βαρυνθήσῃ ὡς βροῦχος. ¹⁶ Ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ· βροῦχος ὠρμησε, καὶ ἐξεπετάσθη. ¹⁷ Ἐξήλατο ὡς ἀπτέλεβος ὁ σύμμικτός σου, ὡς ἀκρίς ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμὸν ἐν ἡμέρᾳ πάγου· ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ ἀφῆλατο, καὶ οὐκ ἔγνω τὸν τόπον αὐτῆς· οὐαὶ αὐτοῖς.

¹⁸ Ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, βασιλεὺς Ἀσσύριος ἐκοίμισε τοὺς δυνάστας σου, ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος.

¹⁹ Οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ συντριβῇ σου, ἐφλέγμανεν ἡ πληγὴ σου, πάντες οἱ ἀκούοντες τὴν ἀγγελίαν σου κροτήσουσι χεῖρας ἐπὶ σέ· διότι ἐπὶ τίνα οὐκ ἐπῆλθεν ἡ κακία σου διαπαντός;

ΑΜΒΑΚΟΥΜ. Η'

1 ΤΟ λήμμα ὃ εἶδεν Ἀμβακούμ ὁ προφήτης.
 2 Ἔως τίνος Κύριε κεκράξομαι, καὶ οὐ μὴ εἰσακουσείς; βοήσομαι πρὸς σὲ ἀδικούμενος, καὶ οὐ σώσεις; 3 Ἵνατί ἔδειξάς μοι κόπους καὶ πόνους ἐπιβλέπειν, τάλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν; ἔξεναντίας μου γέγονε κρίσις, καὶ ὁ κριτὴς λαμβάνει·
 4 Διατοῦτο διεσκέδασται νόμος, καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρίμα, ὅτι ἀσεβῆς καταδυναστεύει τὸν δίκαιον, ἔνεκεν τούτου ἐξελεύσεται τὸ κρίμα διεστραμμένον.
 5 Ἴδετε οἱ καταφρονηταί, καὶ ἐπιβλέψατε, καὶ θαυμάσατε θαυμάσια, καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεώσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται. 6 Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγεῖρω τοὺς Χαλδαίους, τὸ ἔνθος τὸ πικρὸν, καὶ τὸ ταχυνόν, τὸ πορευόμενον ἐπὶ τὰ πλάτη τῆς γῆς, τοῦ κατακληρονομήσαι σκηνώματα οὐκ αὐτοῦ. 7 Φοβερός καὶ ἐπιφανὴς ἐστίν, ἐξ αὐτοῦ τὸ κρίμα αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ λῆμμα αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται. 8 Καὶ ἐξαλοῦνται ὑπὲρ παρδάλεις οἱ ἵπποι αὐτοῦ, καὶ ὀξύτεροι ὑπὲρ τοὺς λύκους τῆς Ἀραβίας· καὶ ἐξιπάσονται οἱ ἵπποι αὐτοῦ, καὶ ὀρμήσουσι μακρόθεν, καὶ πετασθήσονται ὡς ἀέτος πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν. 9 Συντέλεια εἰς ἀσεβεῖς ἦξει, ἀνθεστηκότας προσώποις αὐτῶν ἔξεναντίας, καὶ συναξει ὡς ἄμμον αἰχμαλωσιαν· 10 καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεύσειν ἐντρυφήσει, καὶ τύραννοι παίγνια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς εἰς πᾶν ὀχύρωμα ἐμπαίξεται, καὶ βαλεῖ χῶμα, καὶ κρατήσει αὐτοῦ· 11 τότε μεταβαλεῖ τὸ πνεῦμα, καὶ διελεύσεται, καὶ ἐξιλιάσεται· αὕτη ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ μου.
 12 Οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς Κύριε ὁ Θεὸς ὁ ἅγιός μου; καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν· Κύριε εἰς κρίμα τέταχας αὐτό, καὶ ἔπλασέ με τοῦ ἐλέγχειν παιδείαν αὐτοῦ. 13 Καθαρὸς ὀφθαλμὸς τοῦ μὴ ὀρᾶν πονηρὰ, καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πόνους ὀδύνης· ἵνατί ἐπιβλέπεις ἐπὶ καταφρονοῦντας; παρασιώπησεν ἐν τῷ καταπίνευ ἀσεβῆ τὸν δίκαιον; 14 Καὶ ποιήσεις τοὺς ἀνθρώπους ὡς τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, καὶ ὡς τὰ ἔρπετα τὰ οὐκ ἔχοντα ἠγούμενον; 15 Συντέλειαν ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασεν, καὶ εἴλκυσε αὐτὸν ἐν ἀμφιβλήστρῳ, καὶ συνήγαγεν αὐτὸν ἐν ταῖς σαγήναις αὐτοῦ· ἔνεκεν τούτου εὐφρανθήσεται καὶ χαρήσεται ἡ καρδιά αὐτοῦ. 16 Ἐνεκεν τούτου θύσει τῇ σαγήνῃ αὐτοῦ, καὶ θυμιάσει τῷ ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλίπαυε μερίδα αὐτοῦ, καὶ τὰ βρώματα αὐτοῦ ἐκλεκτά. 17 Διατοῦτο ἀμφιβαλεῖ τὸ ἀμφιβλήστρον αὐτοῦ, καὶ διαπαντὸς ἀποκτέννειν ἔθνη οὐ φείσεται.

2

1 Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, καὶ ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτραν, καὶ ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοί, καὶ τί ἀποκριθῶ ἐπὶ τὸν ἔλεγχόν μου.
 2 Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς μὲ Κύριος, καὶ εἶπε, γράψον ὄρασιν, καὶ σαφῶς εἰς πυξίον, ὅπως διώκη ὁ ἀναγινώσκων αὐτά. 3 Διότι ἔτι ὄρασις εἰς καιρὸν, καὶ ἀνατελεῖ εἰς πέρας, καὶ οὐκ εἰς κενόν· ἐάν ὑστερήσῃ, ὑπόμεινον αὐτόν, ὅτι ἐρχόμενος ἦξει, καὶ οὐ μὴ χρονίση.
 4 Ἐάν ὑποστειλῆται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς μου ζήσεται. 5 Ὁ δὲ κατοίμενος, καὶ καταφρονητῆς, ἀνὴρ ἀλαζῶν, οὐθὲν μὴ περάνη· ὃς ἐπάδυνε καθὼς ἄδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὗτος ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος, καὶ ἐπισυνάξει ἐπ' αὐτὸν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ εἰσοδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντα τοὺς λαούς. 6 Οὐχὶ ταῦτα πάντα κατ' αὐτοῦ παραβολὴν λήψονται, καὶ πρόβλημα εἰς διήγησιν αὐτοῦ; καὶ ἐροῦσιν, οὐαὶ ὁ πληθύνων ἑαυτῷ τὰ οὐκ ὄντα αὐτοῦ ἕως τίνος, καὶ βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐτοῦ στιβαρῶς. 7 Ὅτι ἐξαίφνης ἀναστήσονται δάκνοντες αὐτόν, καὶ ἐκνήψουσιν οἱ ἐπίβουλοι σου, καὶ ἔση εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς, 8 διότι ἐσκύλευσας ἔθνη πολλὰ, σκυλεύσουσι πάντες οἱ ὑπολειμμένοι λαοί, δι' αἵματα ἀνθρώπων, καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν.
 9 Ὡς ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, τοῦ τάξει εἰς ὕψος νοσσιᾶν αὐτοῦ, τοῦ ἐκοπασθῆναι ἐκ χειρὸς κακῶν. 10 Ἐβουλεύσω αἰσχύνην τῷ οἴκῳ σου, συνεπέραςας πολλοὺς λαούς, καὶ ἐξήμαρτεν ἡ ψυχὴ σου. 11 Διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται, καὶ κἀνθαρος ἐκ ξύλου φηγεται αὐτά.

12 Οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵμασι, καὶ ἐτοιμάζων πόλιν ἐν ἀδικίαις. 13 Οὐ ταῦτά ἐστι παρὰ Κυρίου παντοκράτορος; καὶ ἐξέλιπον λαοὶ ἱκανοὶ ἐν πυρὶ, καὶ ἔθνη πολλὰ ὠλιγοψύχησαν. 14 Ὅτι ἐμπλησθήσεται ἡ γῆ τοῦ γνῶναι τὴν δόξαν Κυρίου, ὡς ὕδωρ κατακαλύψει αὐτούς.

¹⁵ Ὡς ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾶ, καὶ μεθύσκων ὅπως ἐπιβλέπη ἐπὶ τὰ σπήλαια αὐτῶν. ¹⁶ Πλησμονὴν ἀτιμίας ἐκ δόξης πίε καὶ σὺ· καρδία σαλεύθητι, καὶ σείσθητι· ἐκύκλωσεν ἐπὶ σὲ ποτήριον δεξιᾶς Κυρίου, καὶ συνήχθη ἀτιμία ἐπὶ τὴν δόξαν σου. ¹⁷ Διότι ἀσέβεια τοῦ Λιβάνου καλύψει σε, καὶ τάλαιπωρία θηρίων πτοήσει σε, δι' αἵματα ἀνθρώπων, καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν.

¹⁸ Τί ὠφελεῖ γλυπτὸν, ὅτι ἔγλυψαν αὐτό; ἔπλασεν αὐτό χώνευμα, φαντασίαν ψευδῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλάσας ἐπὶ τὸ πλάσμα αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι εἰδῶλα κωφά.

¹⁹ Οὐαὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ, ἔκνησον, ἐξεγέρθητι· καὶ τῷ λίθῳ, ὑψώθητι· καὶ αὐτό ἐστι φαντασία· τοῦτο δὲ ἐστὶν ἔλασμα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου, καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῷ. ²⁰ Ὁ δὲ Κύριος ἐν ναῶ ἁγίῳ αὐτοῦ· εὐλαβεῖσθω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

3

1 ΠΡΟΣΕΥΧ ΑΜΒΑΚΟΥΜ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ, ΜΕΤΑ ὩΔΗΣ.

² Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, καὶ ἐφοβήθην· κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐξέστην· ἐν μέσῳ δύο ζῶων γνωσθήσῃ, ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ· ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ· ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου, ἐν ὀργῇ ἐλεύους μνησθήσῃ.

³ Ὁ Θεὸς ἐκ Θαιμὰν ἤξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαράν κατασκίου δασέος· διάψαλμα· ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ, καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.

⁴ Καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἐσται· κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ. ⁵ Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος, καὶ ἐξελεύσεται εἰς πεδία· κατὰ πόδας αὐτοῦ ⁶ ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ· ἐπέβλεψε, καὶ διετάκη ἔθνη· διεθρόβη τὰ ὄρη βία, ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι πορείας αἰωνίας αὐτοῦ. ⁷ Ἄντι κόπων εἶδον σκηνώματα Αἰθίοπων, πτοηθήσονται καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ.

⁸ Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης Κύριε; ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμὸς σου; ἢ ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρημά σου; ὅτι ἐπιβῆση ἐπὶ τοὺς ἵππους σου, καὶ ἡ ἵππασία σου σωτηρία.

⁹ Ἐντείνων ἐνέτεινας τόξον σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος· διάψαλμα· ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ. ¹⁰ Ὁψονταί σε, καὶ ὠδινήσουσι λαοὶ, σκορπίζων ὕδατα πορείας· ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας αὐτῆς. ¹¹ Ἐπήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς· εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου. ¹² Ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη,

¹³ ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σώσαι τὸν χριστόν σου· βαλεῖς εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχήλου· διάψαλμα. ¹⁴ Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν, σεισθήσονται ἐν αὐτῇ· διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν, ὡς ἔσθων πτωχὸς λάθρα. ¹⁵ Καὶ ἐπιβιβάς εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου, ταράσσοντας ὕδωρ πολὺ.

¹⁶ Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου, καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστά μου, καὶ ὑποκάτωθέν μου ἐταράχθη ἡ ἕξις μου· ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου.

¹⁷ Διότι συκὴ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἐστὶ γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις· ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρώσιν· ἐξέλιπεν ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρχουσι βόες ἐπὶ φάτναις· ¹⁸ ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτήρῳ μου. ¹⁹ Κύριος ὁ Θεὸς δύναμις μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν· ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβά με, τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ. Θ'

¹ ΛΟΓΟΣ Κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Σοφονίαν τὸν τοῦ Χουσι, υἱὸν Γοβολίου, τοῦ Ἀμορίου τοῦ Ἐζεκιίου, ἐν ἡμέραις Ἰωσίου υἱοῦ Ἀμών βασιλέως Ἰούδα.

² Ἐκλείψει ἐκλιπέτω ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει Κύριος. ³ Ἐκλιπέτω ἄνθρωπος καὶ κτήνη, ἐκλιπέτω τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης· καὶ ἀσθενήσουσιν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ ἐξαρῶ τοὺς ἀνόμους ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει Κύριος. ⁴ Καὶ ἐκτενῶ τὴν χειρὰ μου ἐπὶ Ἰούδα, καὶ ἐπὶ πάντα τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐξαρῶ ἐκ τοῦ τόπου τούτου τὰ ὀνόματα τῆς Βάαλ, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἱερέων, ⁵ καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐπὶ τὰ δώματα τῆ στρατιᾶς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν, ⁶ καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας ἀπὸ τοῦ Κυρίου, καὶ τοὺς μὴ ζητοῦντας τὸν Κύριον, καὶ τοὺς μὴ ἀντεχομένους τοῦ Κυρίου.

⁷ Εὐλαβεῖσθε ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ· διότι ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὅτι ἠτοίμακε Κύριος τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ ἠγίακε τοὺς κλητοὺς αὐτοῦ. ⁸ Καὶ ἔσται, ἐν ἡμέρᾳ θυσίας Κυρίου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπὶ πάντα τοὺς ἐνδεδυμένους ἐνδύματα ἀλλότρια. ⁹ Καὶ ἐκδικήσω ἐμφανῶς ἐπὶ τὰ πρόπλα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, τοὺς πληροῦντας τὸν οἶκον Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν ἀσεβείας καὶ δόλου.

¹⁰ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, φωνὴ κραυγῆς ἀπὸ πύλης ἀποκεντοῦντων, καὶ ὀλολυγμὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας, καὶ συντριμμὸς μέγας ἀπὸ τῶν βουνῶν. ¹¹ Ὁρμηθήσονται οἱ κατοικοῦντες τὴν κατακεκομμένην, ὅτι ὠμοιώθη πᾶς ὁ λαὸς Χαναάν, καὶ ἐξωλοθρεύθησαν πάντες οἱ ἐπληρομένοι ἀργυρίῳ.

¹² Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξερευνήσω τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ λύχνου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν· οἱ δὲ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, οὐ μὴ ἀγαθοποιήσῃ Κύριος, οὐδὲ μὴ κακώσῃ· ¹³ καὶ ἔσται ἡ δύναμις αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν· καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ οὐ μὴ κατοικήσουσιν ἐν αὐταῖς· καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελώνας, καὶ οὐ μὴ πίωσι τὸν οἶνον αὐτῶν.

¹⁴ Ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα· φωνὴ ἡμέρας Κυρίου πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται· ¹⁵ δυνατὴ ἡμέρα ὀργῆς, ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἡμέρα θλίψεως καὶ ἀνάγκης, ἡμέρα ἁωρίας καὶ ἀφανισμοῦ, ἡμέρα γνόφου καὶ σκότους, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὀμίχλης, ¹⁶ ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κραυγῆς ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς ὄχυρας, καὶ ἐπὶ τὰς γωνίας τὰς ὑψηλάς. ¹⁷ Καὶ ἐκθλίψω τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πορεύσονται ὡς τυφλοὶ, ὅτι τῷ Κυρίῳ ἐξήμαρτον· καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς χοῦν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς βόλβιτα. ¹⁸ Καὶ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ μὴ δύνηται ἐξελεῖσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου· καὶ ἐν πυρὶ ζήλου αὐτοῦ καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, διότι συντέλειαν καὶ σπουδὴν ποιήσει ἐπὶ πάντα τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

2

¹ Συνάχθητε, καὶ συνδέθητε τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον, ² πρὸ τοῦ γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παραπορευόμενοι, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ὀργὴν Κυρίου, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ἡμέραν θυμοῦ Κυρίου. ³ Ζητήσατε τὸν Κύριον πάντες ταπεινοὶ γῆς, κρίμα ἐργάζεσθε, καὶ δικαιοσύνην ζητήσατε, καὶ ἀποκρίνασθε αὐτὰ, ὅπως σκεπασθῆτε ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου.

⁴ Διότι Γάζα διηρασμένη ἔσται, καὶ Ἀσκάλων εἰς ἀφανισμόν, καὶ Ἄζωτος μεσημβρίας ἐκριψήσεται, καὶ Ἀκκαρῶν ἐκριζωθήσεται. ⁵ Οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ σχοῖνισμα τῆς θαλάσσης, πάροικοι Κρητῶν· λόγος Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς Χαναάν, γῆ ἀλλοφύλων, καὶ ἀπολόμ ὑμᾶς ἐκ κατοικίας. ⁶ Καὶ ἔσται Κρήτη νομὴ ποιμνίων, καὶ μάνδρα προβάτων. ⁷ Καὶ ἔσται τὸ σχοῖνισμα τῆς θαλάσσης τοῖς καταλοίποις οἴκου Ἰούδα, ἐπ' αὐτοὺς νεμήσονται ἐν τοῖς οἴκοις Ἀσκάλωνος, δείλης καταλύσουσιν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰούδα, ὅτι ἐπέσκεπται αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ ἀποστρέψει τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν.

⁸ Ἦκουσα ὀνειδισμὸς Μωάβ, καὶ κονδυλισμοὺς υἱῶν Ἀμμῶν, ἐν οἷς ὠνειδίζον τὸν λαόν μου, καὶ ἐμεγαλύνοντο ἐπὶ τὰ ὄριά μου. ⁹ Διατοῦτο, ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, διότι Μωάβ ὡς Σόδομα ἔσται, καὶ υἱοὶ Ἀμμῶν ὡς Γόμορρά, καὶ Δαμασκὸς ἐκλειμμένη ὡς θιμωνία ἄλωνος, καὶ ἠφανισμένη εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οἱ κατάλοιποι λαοῦ μου διαρπῶνται αὐτοὺς, καὶ οἱ κατάλοιποι

ἔθρους μου κληρονομήσουσιν αὐτούς. ¹⁰ Αὕτη αὐτοῖς ἀντὶ τῆς ὕβρεως αὐτῶν, διότι ὠνεΐδισαν, καὶ ἔμεγαλύνθησαν ἐπὶ τὸν Κύριον τὸν παντοκράτορα. ¹¹ Ἐπιφανήσεται Κύριος ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐξολοθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν.

¹² Καὶ ὑμεῖς Αἰθίοπες τραυματῖαι ῥομφαίας μου ἐστέ.

¹³ Καὶ ἔκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ Βορρᾶν, καὶ ἀπολεῖ τὸν Ἀσσύριον, καὶ θήσει τὴν Νινευῆ εἰς ἀφανισμόν ἄνδρου, ὡς ἔρημον. ¹⁴ Καὶ νεμήσονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμνια, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες, καὶ ἐχίνοι ἐν τοῖς φατιώμασιν αὐτῆς κοιτασθήσονται· καὶ θηρία φωνήσει ἐν τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς καὶ κόρακες ἐν τοῖς πυλώσιν αὐτῆς, διότι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς.

¹⁵ Αὕτη ἡ πόλις ἡ φαυλίστρια, ἡ κατοικοῦσα ἐπ' ἐλπίδι, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς, ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι μετ' ἐμέ· ἔτι· πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμόν, νομὴ θηρίων; πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτῆς συριεῖ, καὶ κινήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

3

¹ Ὡς ἡ ἐπιφανῆς καὶ ἀπολελυτρωμένη πόλις, ² ἡ περιστέρα οὐκ εἰσήκουσε φωνῆς· οὐκ ἐδέξατο παιδείαν, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ οὐκ ἐπεποιθεῖ, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς οὐκ ἠγγισεν. ³ Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες ὠρυόμενοι, οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς Αραβίας, οὐχ ὑπελίοντο εἰς τοπρωί. ⁴ Οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί· ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσι τὰ ἅγια, καὶ ἀσεβοῦσι νόμον.

⁵ Ὁ δὲ Κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃ ἀδικον· πρῶτ' ἄνθρωπ' ἂν δώσει κρίμα αὐτοῦ εἰς φῶς, καὶ οὐκ ἀπεκρύβῃ, καὶ οὐκ ἔγνω ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσῃ, καὶ οὐκ εἰς νεῖκος ἀδικίαν. ⁶ Ἐν διαφθορᾷ κατέσπασα ὑπερφάνους, ἠφανίσθησαν γωνία αὐτῶν· ἐξερημώσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τοπαράπαν, τοῦ μὴ διοδεύειν· ἐξέλιπον αἱ πόλεις αὐτῶν, παρὰ τὸ μηδένα ὑπάρχειν, μηδὲ κατοικεῖν. ⁷ Εἶπα, πλὴν φοβεῖσθέ με, καὶ δέξασθε παιδείαν, καὶ οὐ μὴ ἐξολοθρευθῆτε ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς πάντα ὅσα ἐξεδίκησα ἐπ' αὐτὴν· ἐτοιμάζου, ὄρθρισον, ἔφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλλίς αὐτῶν.

⁸ Διατοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει Κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον· διὸ τὸ κρίμα μου εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν, τοῦ εἰσδέεσθαι βασιλεῖς, τοῦ ἐκχῆαι ἐπ' αὐτούς πᾶσαν ὀργὴν θυμοῦ· διότι ἐν πυρὶ ζήλου μου καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ.

⁹ Ὅτι τότε μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλώσσαν εἰς γενεὰν αὐτῆς, τοῦ ἐπικαλεῖσθαι πάντας τὸ ὄνομα Κυρίου, τοῦ δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἕνα. ¹⁰ Ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας· προσδέξομαι ἐν διεσπαρμένοις μου, οἴσουσι θυσίας μοι. ¹¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οὐ μὴ καταισχυρθῆς ἐκ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων σου, ὧν ἠσέβησας εἰς ἐμέ· ὅτι τότε περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὰ φαυλίσματα τῆς ὕβρεώς σου, καὶ οὐκ ἔτι μὴ προσθῆς, τοῦ μεγαλαυχῆσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου. ¹² Καὶ ὑπολήψομαι ἐν σοὶ λαὸν πρᾶν καὶ ταπεινὸν, καὶ εὐλαβηθήσονται ἀπὸ τοῦ ὀνόματος Κυρίου ¹³ οἱ κατάλοιποι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ ποιήσουσιν ἀδικίαν, καὶ οὐ λαλήσουσι μάταια, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῆ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν γλῶσσα δολία· διότι αὐτοὶ νεμήσονται, καὶ κοιτασθήσονται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς.

¹⁴ Χαῖρε θύγατερ Σιών, κήρυσε θύγατερ Ἰερουσαλήμ· εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου θύγατερ Ἰερουσαλήμ. ¹⁵ Περιεῖλε Κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου· βασιλεὺς Ἰσραὴλ Κύριος ἐν μέσῳ σου, οὐκ ὄψη κακὰ οὐκέτι.

¹⁶ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐρεῖ Κύριος τῇ Ἰερουσαλήμ, θάρσει Σιών, μὴ παρείσθωσαν αἱ χεῖρές σου. ¹⁷ Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοὶ, ὁ δυνατὸς σώσει σε, ἐπάξει ἐπὶ δὲ εὐφροσύνην, καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσῃ αὐτοῦ· καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σὲ ἐν τέρψει ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς. ¹⁸ Καὶ συνάξω τοὺς συντετριμμένους σου· οὐαί, τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτὴν ὄνειδισμόν;

¹⁹ Ἴδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ ἕνεκέν σου ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, λέγει Κύριος, καὶ σώσω τὴν ἐκπεπεσμένην, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ θήσομαι αὐτούς εἰς καύχημα, καὶ ὄνομαστός ἐν πάσῃ τῇ γῆ. ²⁰ καὶ καταισχυρθήσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω, καὶ ἐν τῷ καιρῷ, ὅταν εἰσδέξομαι ὑμᾶς· διότι δώσω ὑμᾶς ὄνομαστοὺς, καὶ εἰς καύχημα ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέγει Κύριος.

ΑΓΓΑΙΟΣ. Ι'

¹ Ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, μιᾶ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων, εἰπὸν πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, λέγων, ² τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, λέγων, ὁ λαὸς οὗτος λέγουσιν, οὐκ ἦκεν ὁ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου. ³ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων,

⁴ Εἰ καιρὸς μὲν ὑμῖν ἐστὶ τοῦ οἰκεῖν ἐν οἴκοις ὑμῶν κοιλοστάθμοις, ὁ δὲ οἶκος ἡμῶν ἐξηρημῶται;

⁵ Καὶ νῦν τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, τάξατε διὰ καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. ⁶ Ἐσπεύρατε πολλὰ καὶ εἰσπνέγκατε ὀλίγα, ἐφάγατε καὶ οὐκ εἰς πληρομηνήν, ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην, περιεβάλεσθε καὶ οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ τοῦς μισθοῦς συνάγων, συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετυρημένον.

⁷ Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν.

⁸ Ανάβητε εἰς τὸ ὄρος, καὶ κόψατε ξύλα, οἰκοδομήσατε τὸν οἶκον, καὶ εὐδοκήσω ἐν αὐτῷ, καὶ ἐνδοξασθήσομαι, εἶπε Κύριος. ⁹ Ἐπεβλέψατε εἰς πολλὰ, καὶ ἐγένετο ὀλίγα· καὶ εἰσπνέχθη εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐξεφύσησα αὐτά· διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἀνθ' ὧν ὁ οἶκός μου ἐστὶν ἔρημος, ὑμεῖς δὲ διώκετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ¹⁰ διατοῦτο ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρόσου, καὶ ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρια αὐτῆς. ¹¹ Καὶ ἐπάξω ῥομφαίαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐπὶ τὸν σῖτον, καὶ ἐπὶ τὸν οἶνον, καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πόρους τῶν χειρῶν αὐτῶν.

¹² Καὶ ἦκουσε Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ πάντες οἱ καταλοιποὶ τοῦ λαοῦ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ τῶν λόγων τοῦ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καθότι ἐξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου. ¹³ Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος ἄγγελος Κυρίου ἐν ἀγγέλοις Κυρίου τῷ λαῷ, ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν, λέγει Κύριος.

¹⁴ Καὶ ἐξήγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ τὸ πνεῦμα τῶν καταλοίπων παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἐποίουν ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος Θεοῦ αὐτῶν.

¹⁵ Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἕκτου, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως.

2

¹ Τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ, μιᾶ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων, ² εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ πρὸς πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, λέγων,

³ Τίς ἐξ ὑμῶν, ὃς εἶδε τὸν οἶκον τοῦτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ τῇ ἔμπροσθεν; καὶ πῶς ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν καθὼς οὐχ ὑπάρχοντα ἐνώπιον ὑμῶν; ⁴ Καὶ νῦν κατίσχυε Ζοροβάβελ, λέγει Κύριος, καὶ κατίσχυε Ἰησοῦ ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ κατισχυέτω πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, λέγει Κύριος, καὶ ποιεῖτε, διότι μεθ' ὑμῶν ἐγὼ εἰμι, λέγει Κύριος ὁ παντοκράτωρ, ⁵ καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐφέστηκεν ἐν μέσῳ ὑμῶν· θαρσεῖτε,

⁶ Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, ⁷ καὶ συσσειώσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἦξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἐθνῶν· καὶ πλήσω τὸν οἶκον τοῦτου δόξης, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ⁸ Ἐμὸν τὸ ἀργύριον, καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ⁹ Διότι μεγάλη ἔσται ἡ δόξα τοῦ οἴκου τούτου, ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ δώσω εἰρήνην, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι, τοῦ ἀναστήσαι τὸν ναὸν τοῦτου.

¹⁰ Τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ ἐνάτου μηνὸς, ἔτους δευτέρου, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην, λέγων, ¹¹ τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐπερώτησον δὴ τοὺς ἱερεῖς νόμον, λέγων, ¹² ἐὰν λάβῃ ἄνθρωπος

κρέας ἅγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ἄφηται τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτου, ἢ ἐψήματος, ἢ οἴνου, ἢ ἐλαίου, ἢ παντὸς βρώματος, εἰ ἁγιασθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν, οὐ. ¹³ Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος, ἐὰν ἄφηται μεμιασμένος ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἐπὶ παντὸς τούτων, εἰ μιανθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν, μιανθήσεται. ¹⁴ Καὶ ἀπεκρίθη Ἀγγαῖος, καὶ εἶπεν, οὕτως ὁ λαὸς οὗτος, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τοῦτο ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει Κύριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ὅς ἐὰν ἐγγίση ἐκεῖ, μιανθήσεται ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν, ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν, καὶ ἐμισεῖτε ἐν πύλαις ἐλέγχοντα. ¹⁵ Καὶ νῦν θέσθε δὴ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ὑπεράνω, πρὸ τοῦ θεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον ἐν τῷ ναῶ Κυρίου ¹⁶ τίνες ἦτε, ὅτε ἐνεβάλλατε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴκοσι σάτα, καὶ ἐγένετο κριθῆς δέκα σάτα· καὶ εἰσεπορεύεσθε εἰς τὸ ὑπολήριον ἐξαντλήσαι πεντήκοντα μετρητὰς καὶ ἐγένοντο εἴκοσι. ¹⁷ Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορία, καὶ ἐν ἀνεμοφορία, καὶ ἐν χαλάζῃ πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος.

¹⁸ Ὑποτάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ τῆς τετράδος καὶ εἰκάδος τοῦ ἐννάτου μηνός, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς τεθεμελίωται ὁ ναὸς Κυρίου· θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ¹⁹ εἰ ἐπιγνωσθήσεται ἐπὶ τῆς ἄλω, καὶ εἰ ἐτι ἡ ἄμπελος, καὶ ἡ συκῆ, καὶ ἡ ῥοᾶ, καὶ τὰ ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ οὐ φέροντα καρπὸν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης εὐλογήσω.

²⁰ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην, τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, λέγων, ²¹ εἶπὸν πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιήλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, λέγων,

Ἐγὼ σεῖω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, ²² καὶ καταστρέψω θρόνους βασιλέων, καὶ ὀλοθρεύσω δύναμιν βασιλέων τῶν ἐθνῶν, καὶ καταστρέψω ἄρματα καὶ ἀναβάτας, καὶ καταβήσονται ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῶν, ἕκαστος ἐν ῥομφαίᾳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²³ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, λήψομαί σε Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιήλ, τὸν δοῦλόν μου, λέγει Κύριος, καὶ θήσομαί σε ὡς σφραγίδα, διότι σὲ ἠρέτισα, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΙΑ'

¹ Ἐν τῷ ὄγδῳ μηνί, ἔτους δευτέρου ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδῶ τὸν προφήτην, λέγων,

² Ὁργίσθη Κύριος ἐπὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὀργὴν μεγάλην· ³ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοῦς, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐπιστρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων. ⁴ Καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν, οἷς ἐνεκάλεσαν αὐτοῖς οἱ προφῆται ἔμπροσθεν λέγοντες, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν τῶν πονηρῶν· καὶ οὐκ εἰσήκουσαν, καὶ οὐ προσέσχον τοῦ εἰσακοῦσαί μου, λέγει Κύριος.

⁵ Οἱ πατέρες ὑμῶν ποῦ εἶσι καὶ οἱ προφῆται; μὴ τὸν αἰῶνα ζήσονται; ⁶ Πλὴν τοὺς λόγους μου καὶ τὰ νόμιμά μου δέξεσθε, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ἐν πνευματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς προφήταις, οἱ κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν· καὶ ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπαν, καθὼς παρατέτακται Κύριος παντοκράτωρ τοῦ ποιῆσαι ἡμῖν κατὰ τὰς ὁδοὺς ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἡμῶν, οὕτως ἐποίησεν ἡμῖν.

⁷ Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι, τῷ ἐνδεκάτῳ μηνί, οὗτός ἐστιν ὁ μὴν Σαβὰτ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδῶ τὸν προφήτην, λέγων,

⁸ Ἐώρακα τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ἵππον πυρρόν, καὶ οὗτος εἰστήκει ἀναμέσον τῶν ὁρέων τῶν κατασκίων, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἵπποι πυρροὶ, καὶ ψαροὶ, καὶ ποικίλοι, καὶ λευκοί. ⁹ Καὶ εἶπα, τί οὗτοι κύριε; καὶ εἶπε πρὸς με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, ἐγὼ δεῖξω σοι τί ἐστι ταῦτα. ¹⁰ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐφεστηκὼς ἀναμέσον τῶν ὁρέων, καὶ εἶπε πρὸς με, οὗτοί εἰσιν οὓς ἐξαπέστειλε Κύριος, περιοδεῦσαι τὴν γῆν· ¹¹ καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ ἀγγέλῳ Κυρίου τῷ ἐφεστῶτι ἀναμέσον τῶν ὁρέων, καὶ εἶπον, περιωδεύσαμεν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ κατοικεῖται, καὶ ἡσυχάζει.

¹² Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπε, Κύριε παντοκράτωρ ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσῃς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερείδες, τοῦτο ἐβδομηκοστὸν ἔτος; ¹³ Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος παντοκράτωρ τῷ ἀγγέλῳ λαλοῦντι ἐν ἐμοί, ῥήματα καλὰ καὶ λόγους παρακλητικούς. ¹⁴ Καὶ εἶπε πρὸς με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, ἀνάκραγε λέγων,

Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐζήλωκα τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν Σιών ζῆλον μέγαν, ¹⁵ καὶ ὀργὴν μεγάλην ἐγὼ ὀργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ συνεπιτιθέμενα, ἀνθ' ὧν μὲν ἐγὼ ὠργίσθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ συνεπέθεντο εἰς κακά. ¹⁶ Διατοῦτο τάδε λέγει Κύριος, ἐπιστρέψω ἐπὶ Ἱερουσαλήμ ἐν οἰκτιρμῷ, καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ μέτρον ἐκταθήσεται ἐπὶ Ἱερουσαλήμ ἔτι. ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, ἔτι ἀνάκραγε λέγων, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἔτι διαχυθήσονται πόλεις ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἐλεήσει Κύριος ἔτι τὴν Σιών, καὶ αἰρετιεῖ τὴν Ἱερουσαλήμ.

2

¹ Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἰδὸν, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα κέρατα. ² Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί, τί ἐστι ταῦτα κύριε; καὶ εἶπε πρὸς με, ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν, καὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ Ἱερουσαλήμ. ³ Καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος τέσσαρας τέκτονας. ⁴ Καὶ εἶπα, τί οὗτοι ἔρχονται ποιῆσαι; καὶ εἶπε ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδα καὶ τὸν Ἰσραὴλ κατέαξαν, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἦρε κεφαλὴν· καὶ ἐξήλθον οὗτοι τοῦ ὀξύναι αὐτὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν, τὰ τέσσαρα κέρατα, τὰ ἔθνη τὰ ἐπαιρόμενα κέρας ἐπὶ τὴν γῆν Κυρίου, τοῦ διασκορπίσαι αὐτήν.

⁵ Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἰδὸν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ σχοινίον γεωμετρικόν. ⁶ Καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν, ποῦ σὺ πορεύῃ; καὶ εἶπε πρὸς με, διαμετρήσαι τὴν Ἱερουσαλήμ, τοῦ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ἐστὶ, καὶ πηλίκον τὸ μήκος. ⁷ Καὶ ἰδοὺ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί εἰστήκει, καὶ ἄγγελος ἕτερος ἐξεπορεύετο εἰς συνάντησιν αὐτῷ, ⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, λέγων, δράμε, καὶ λάλησον πρὸς τὸν νεανίαν ἐκεῖνον, λέγων,

Κατακάρψως κατοικηθήσεται Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πλήθους ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς· ⁹ καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ, λέγει Κύριος, τείχος πυρὸς κυκλόθεν, καὶ εἰς δόξαν ἔσομαι ἐν μέσῳ αὐτῆς.

¹⁰ Ὡς φεύγετε ἀπὸ γῆς Βορρᾶ, λέγει Κύριος· διότι ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ συνάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος, ¹¹ εἰς Σιών, ἀνασώζεσθε οἱ κατοικοῦντες θυγατέρα Βαβυλώνας. ¹² Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ὅπισω δόξης ἀπέσταλκέ με ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ σκυλεύσαντα ὑμᾶς, διότι ὁ ἀπτόμενος ὑμῶν ὡς ὁ ἀπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ. ¹³ Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπιφέρω τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοῦς, καὶ ἔσονται σκῦλα τοῖς δουλεύουσιν αὐτοῖς, καὶ γνῶσεσθε ὅτι Κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέ με.

¹⁴ Τέρπου καὶ εὐφραίνου θυγατερ Σιών, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἔρχομαι, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου, λέγει Κύριος. ¹⁵ Καὶ καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔσονται αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν μέσῳ σου, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι Κύριος παντοκράτωρ ἐξαπέσταλκέ με πρὸς σέ. ¹⁶ Καὶ κατακληρονομήσει Κύριος τὸν Ἰούδαν τὴν μερίδα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἁγίαν· καὶ αἰρετιεῖ ἔτι τὴν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁷ Εὐλαβεῖσθω πάσα σὰρξ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἐξεγήγερται ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ.

3

¹ Καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος τὸν Ἰησοῦν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐστῶτα πρὸ προσώπου ἀγγέλου Κυρίου, καὶ ὁ διάβολος εἰστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ.

² Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τὸν διάβολον,

Ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ διάβριλε, καὶ ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλὴμ· οὐκ ἰδοὺ τοῦτο ὡς δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρὸς;

³ Καὶ Ἰησοῦς ἦν ἐνδεδυμένος ἱμάτια ῥυπαρὰ, καὶ εἰστήκει πρὸ προσώπου τοῦ ἀγγέλου. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἐστηκότας πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγων, ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἰδοὺ ἀφήρηκα τὰς ἀνομίας σου· καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν ποδήρη, ⁵ καὶ ἐπίθετε κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἐπέθηκαν κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ περιέβαλον αὐτὸν ἱμάτια· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου εἰστήκει. ⁶ Καὶ διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Ἰησοῦν, λέγων, ⁷ τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ,

Ἐὰν ταῖς ὁδοῖς μου πορεύῃ, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου φωνάξῃ, καὶ σὺ διακρινεῖς τὸν οἶκόν μου· καὶ ἐὰν διαφυλάσσης τὴν αὐλὴν μου, καὶ δώσω σοὶ ἀναστρεφομένους ἐν μέσῳ τῶν ἐστηκότων τούτων. ⁸ Ἄκουε δὴ Ἰησοῦ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπου, διότι ἄνδρες τερατοσκόποι εἰσὶ, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω τὸν δούλόν μου Ανατολήν. ⁹ Διότι ὁ λίθος ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ, ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα ἐπτά ὀφθαλμοὶ εἰσιν· ἰδοὺ ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾶ. ¹⁰ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, συγκαλέσετε ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ὑποκάτω ἀμπέλου, καὶ ὑποκάτω συκῆς.

4

¹ Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐξήγειρέ με ὃν τρόπον ὅταν ἐξεγερθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὕπνου αὐτοῦ.

² Καὶ εἶπε πρὸς με, τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα, ἐώρακα, καὶ ἰδοὺ λυχνία χρυσῆ ὅλη, καὶ τὸ λαμπαδίου ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἐπτά λύχνοι ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἐπτά ἐπαρυστρίδες τοῖς λύχνοις τοῖς ἐπάνω αὐτῆς, ³ καὶ δύο ἐλαῖαι ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ λαμπαδίου αὐτῆς, καὶ μία ἐξ εὐωνύμων. ⁴ Καὶ ἐπηρώτησα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ, λέγων, τί ἐστὶ ταῦτα κύριε; ⁵ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶπε πρὸς με, λέγων, οὐ γινώσκεις τί ἐστὶ ταῦτα; καὶ εἶπα, οὐχὶ κύριε. ⁶ Καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε πρὸς με, λέγων, οὗτος ὁ λόγος Κυρίου πρὸς Ζοροβάβελ, λέγων,

Οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλη, οὐδὲ ἐν ἰσχύϊ, ἀλλὰ ἐν πνεύματί μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ⁷ Τίς εἶ σὺ τὸ ὄρος τὸ μέγα τὸ πρὸ προσώπου Ζοροβάβελ τοῦ κατορθῶσαι; καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας, ἰσότητα χάριτος χάριτα αὐτῆς.

⁸ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ⁹ αἱ χεῖρες Ζοροβάβελ ἐθεμελίωσαν τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπιτελέσουσιν αὐτόν· καὶ ἐπιγνώσῃ διότι Κύριος παντοκράτωρ ἐξαπέσταλκέ με πρὸς σέ. ¹⁰ Διότι τίς ἐξουδένωσεν εἰς ἡμέρας

μικράς; και χαροῦνται, και ὄσονται τὸν λίθον τὸν κασσιτέρινον ἐν χειρὶ Ζοροβάβελ· ἑπτὰ οὗτοι ὀφθαλμοὶ εἰσιν οἱ ἐπιβλέποντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

¹¹ Καὶ ἀπεκρίθη, και εἶπα πρὸς αὐτὸν, τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὗται, αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων; ¹² Καὶ ἐπηρώτησα ἐκ δευτέρου, και εἶπα πρὸς αὐτὸν, τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαίων οἱ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν δύο μυζωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ἐπιχεόντων, και ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χρυσᾶς; ¹³ Καὶ εἶπε πρὸς με, οὐκ οἶδας τί ἐστὶ ταῦτα; και εἶπα, οὐχὶ κύριε. ¹⁴ Καὶ εἶπεν, οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πιότητος παρεστήκασιν Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

5

¹ Καὶ ἐπέστρεψα, και ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, και ἶδον, και ἰδοὺ δρέπανον πετόμενον. ² Καὶ εἶπε πρὸς με, τί σὺ βλέπεις; και εἶπα, ἐγὼ ὀρῶ δρέπανον πετόμενον μήκους πήχεων εἴκοσι, και πλάτους πήχεων δέκα. ³ Καὶ εἶπε πρὸς με,

Αὕτη ἡ ἀρὰ ἡ ἐκπορευομένη ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· διότι πᾶς ὁ κλέπτης ἐκ τούτου ἕως θανάτου ἐκδικηθήσεται, και πᾶς ὁ ἐπίορκος ἐκ τούτου ἐκδικηθήσεται. ⁴ Καὶ ἐξοίσω αὐτὸ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, και εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ κλέπτου, και εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει, και καταλύσει ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, και συντελέσει αὐτὸν, και τὰ ξύλα αὐτοῦ, και τοὺς λίθους αὐτοῦ.

⁵ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, και εἶπε πρὸς με, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, και ἶδε τὸ ἐκπορευόμενον τοῦτο. ⁶ Καὶ εἶπα, τί ἐστὶ; και εἶπε, τοῦτο τὸ μέτρον τὸ ἐκπορευόμενον· και εἶπεν, αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ⁷ Καὶ ἰδοὺ τάλαντον μολίβδου ἐξαίρομενον· και ἰδοὺ γυνὴ μία ἐκάθητο ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου. ⁸ Καὶ εἶπεν, αὕτη ἐστὶν ἡ ἀνομία· και ἔρριψεν αὐτὴν εἰς μέσον τοῦ μέτρου, και ἔρριψε τὸν λίθον τοῦ μολίβδου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. ⁹ Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, και ἶδον, και ἰδοὺ δύο γυναῖκες ἐκπορευόμεναι, και πνεῦμα ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν, και αὗται εἶχον πτέρυγας ἔποπος· και ἀνέλαβον τὸ μέτρον ἀναμέσον τῆς γῆς, και ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁰ Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ, ποῦ αὗται ἀποφέρουσι τὸ μέτρον; ¹¹ Καὶ εἶπε πρὸς με, οἰκοδομησάτω αὐτῷ οἰκίαν ἐν γῇ Βαβυλῶνος, και ἐτοιμάσασιν αὐτὸ ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ.

6

¹ Καὶ ἐπέστρεψα, και ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, και ἶδον, και ἰδοὺ τέσσαρα ἄρματα ἐκπορευόμενα ἐκ μέσου δύο ὀρέων, και τὰ ὄρη ἦν ὄρη χαλκᾶ. ² Ἐν τῷ ἄρματι τῷ πρώτῳ ἵπποι πυρρόοι, και ἐν τῷ ἄρματι τῷ δευτέρῳ ἵπποι μέλανες, ³ και ἐν τῷ ἄρματι τῷ τρίτῳ ἵπποι λευκοὶ, και ἐν τῷ ἄρματι τῷ τετάρτῳ ἵπποι ποικίλοι ψαροί. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθη, και εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ, τί ἐστὶ ταῦτα κύριε;

⁵ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, και εἶπε, ταῦτα ἐστὶν οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ, ἐκπορεύονται παραστήναι τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς. ⁶ Ἐν ᾧ ἦσαν ἵπποι οἱ μέλανες, ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν Βορρᾶ, και οἱ λευκοὶ ἐξεπορεύοντο κατοπίσθεν αὐτῶν, και οἱ ποικίλοι ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν Νότου, ⁷ και οἱ ψαροὶ ἐξεπορεύοντο, και ἐπέβλεπον τοῦ πορευέσθαι τοῦ περιοδεύσαι τὴν γῆν, και εἶπε, πορευέσθε, και περιοδεύσατε τὴν γῆν· και περιώδυσαν τὴν γῆν.

⁸ Καὶ ἀνεβόησε, και ἐλάλησε πρὸς με, λέγων, ἰδοὺ οἱ ἐκπορευόμενοι ἐπὶ γῆν Βορρᾶ, και ἀνέπαυσαν τὸν θυμόν μου ἐν γῇ βορρᾶ.

⁹ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, ¹⁰ λάβε τὰ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων, και παρὰ τῶν χρησίμων αὐτῆς, και παρὰ τῶν ἐπεγνωκότων αὐτῆν, και εἰσελεύθη σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ἰωσίου τοῦ Σοφονίου τοῦ ἥκοντος ἐκ Βαβυλῶνος, ¹¹ και λήψη ἀργύριον και χρυσίον, και ποιήσεις στεφάνους, και ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. ¹² Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ,

Ἰδοὺ ἀνὴρ, Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ· και ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἀνατελεῖ, και οἰκοδομήσει τὸν οἶκον Κυρίου, ¹³ και αὐτὸς λήσεται ἀρετὴν, και καθιεταί, και κατάρξει ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, και ἔσται ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, και βουλή εἰρηνικὴ ἔσται ἀναμέσον ἀμφοτέρων·

¹⁴ Ὁ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς ὑπομένουσι, και τοῖς χρησίμοις αὐτῆς, και τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτῆν, και εἰς χάριτα υἱοῦ Σοφονίου, και εἰς ψαλμὸν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

15 Καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἤξουσι, καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, καὶ γνώσεσθε διότι Κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἔσται, ἔάν εἰσακούοντες εἰσακούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

7

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τετράδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐννάτου, ὅς ἐστι Χασελεύ. 2 Καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς Βαιθῆλ, Σαρασάρ καὶ Ἀρβεσεὲρ ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐξήλασασθαι τὸν Κύριον, 3 λέγων πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος, καὶ πρὸς τοὺς προφῆτας, λέγων, εἰσελήλυθεν ὧδε ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ τὸ ἄγιασμα, καθότι ἐποίησεν ἡδὴ ἱκανὰ ἔτη.

4 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου τῶν δυνάμεων πρὸς ἐμὲ, λέγων, 5 εἰπὸν πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, λέγων, ἔάν νηστεύσητε ἢ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπταις ἢ ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καὶ ἴδου ἑβδομήκοντα ἔτη, μὴ νηστείαυ νενηστευκατέ μοι; 6 Καὶ ἔάν φάγητε ἢ πίητε, οὐκ ὑμεῖς ἔσθετε καὶ πίνετε; 7 Οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι, οὐς ἐλάλησε Κύριος ἐν χερσὶ τῶν προφητῶν τῶν ἐμπροσθεν, ὅτε ἦν Ἰερουσαλὴμ κατοικουμένη, καὶ εὐθηνούσα, καὶ αἱ πόλεις κυκλόθεν αὐτῆς, καὶ ἡ ὄρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατωκεῖτο;

8 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν, λέγων, 9 τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ,

Κρίμα δίκαιον κρίνετε, καὶ ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸν ποιεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, 10 καὶ χήραν, καὶ ὄρφανόν, καὶ προσήλυτον, καὶ πέννητα μὴ καταδυναστεύετε, καὶ κακίαν ἕκαστος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μὴ μνησικακεῖτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

11 Καὶ ἠπειθήσαν τοῦ προσέχειν, καὶ ἔδωκαν νῶτον παραφρονοῦντα, καὶ τὰ ὧτα αὐτῶν ἐβάρυναν τοῦ μὴ εἰσακοῦειν. 12 Καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἔταξαν ἀπειθῆ τοῦ μὴ εἰσακοῦειν τοῦ νόμου μου, καὶ τοὺς λόγους, οὐς ἐξαπέστειλε Κύριος παντοκράτωρ ἐν πνεύματι αὐτοῦ ἐν χερσὶ τῶν προφητῶν τῶν ἐμπροσθεν· καὶ ἐγένετο ὄργη μεγάλη παρὰ Κυρίου παντοκράτορος. 13 Καὶ ἔσται, ὃν τρόπον εἶπε, καὶ οὐκ εἰσηκούσαν, οὕτως κεκραξόνται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. 14 Καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἃ οὐκ ἔγνωσαν· καὶ ἡ γῆ ἀφανισθήσεται κατόπισθεν αὐτῶν ἐκ διοδεύοντος καὶ ἐξ ἀναστρέφοντος· καὶ ἔταξαν γῆν ἐκλεκτὴν εἰς ἀφανισμόν.

8

1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος, λέγων, 2 τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐξήλωκα τὴν Ἰερουσαλὴμ, καὶ τὴν Σιών ζῆλον μέγαν, καὶ θυμῷ μεγάλῳ ἐξήλωκα αὐτήν.

3 Τάδε λέγει Κύριος, ἐπιστρέψω ἐπὶ Σιών, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἰερουσαλὴμ, καὶ κληθήσεται ἡ Ἰερουσαλὴμ πόλις ἀληθινῆ, καὶ τὸ ὄρος Κυρίου παντοκράτορος, ὄρος ἁγίου.

4 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἔτι καθήσονται πρεσβύτεροι καὶ πρεσβύτεραι ἐν ταῖς πλατείαις Ἰερουσαλὴμ, ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἀπὸ πληθους ἡμερῶν. 5 Καὶ αἱ πλατεῖαι τῆς πόλεως πλησθήσονται παιδαρίων καὶ κορασιῶν παιζόντων ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς.

6 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, εἰ ἀδυνατήσῃ ἐνώπιον τῶν καταλοίπων τοῦ λαοῦ τούτου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μὴ καὶ ἐνώπιόν μου ἀδυνατήσῃ; λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

7 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἴδου ἐγὼ σώζω τὸν λαὸν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν, 8 καὶ εἰσάξω αὐτοὺς, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἔσονται ἐμοὶ εἰς λαόν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ.

9 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, κατισχυέτωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοὺς λόγους τούτους ἐκ στόματος τῶν προφητῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας τεθεμελιῶται ὁ οἶκος Κυρίου παντοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ἄφοδότηται. 10 Διότι πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μισθὸς τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔσται εἰς ὄνησιν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν κτηνῶν οὐχ ὑπάρξει, καὶ τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ οὐκ ἔσται εἰρήνη ἀπὸ τῆς θλίψεως· καὶ ἐξαποστελῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ. 11 Καὶ νῦν, οὐ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἐμπροσθεν ἐγὼ ποιῶ τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ τούτου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, 12 ἀλλ' ἡ δεῖξω εἰρήνην· ἡ ἄμπελος δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ ὁ

οὐρανὸς δώσει τὴν δρόσον αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσω τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ μου τούτου ταῦτα πάντα. ¹³ Καὶ ἔσται ὄν τρόπον ἦτε ἐν κατάρα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὁ οἶκος Ἰούδα καὶ οἶκος Ἰσραὴλ, οὕτως διασώσω ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε ἐν εὐλογίᾳ· θαρσεῖτε, καὶ κατισχύετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν.

¹⁴ Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ὄν τρόπον διενεόθηεν τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς ἐν τῷ παροργίσει με τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μετενόησα· ¹⁵ οὕτως παρατέταγμαί, καὶ διανενοήμαί ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, τοῦ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον Ἰούδα· θαρσεῖτε. ¹⁶ Οὗτοι οἱ λόγοι οὗς ποιήσετε· λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἀλήθειαν καὶ κρίμα εἰρηνικὸν κρίνατε ἐν ταῖς πύλαις ὑμῶν, ¹⁷ καὶ ἕκαστος τὴν κακίαν τοῦ πλησίον αὐτοῦ μὴ λογιζέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, καὶ ὄρκον ψευδῆ μὴ ἀγαπᾶτε· διότι ταῦτα πάντα ἐμίσησα, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

¹⁸ Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος πρὸς με, λέγων, ¹⁹ Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, νηστεία ἡ τετρὰς, καὶ νηστεία ἡ πέμπτη, καὶ νηστεία ἡ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰούδα εἰς χαρὰν καὶ εὐφροσύνην, καὶ εἰς ἑορτὰς ἀγαθὰς· καὶ εὐφρανθήσεσθε, καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε.

²⁰ Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἔτι ἤξουσι λαοὶ πολλοὶ, καὶ κατοικοῦντες πόλεις πολλὰς, ²¹ καὶ συνελεύονται κατοικοῦντες πέντε πόλεις εἰς μίαν πόλιν, λέγοντες, πορευθῶμεν δεηθῆναι τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐκζητήσαι τὸ πρόσωπον Κυρίου παντοκράτορος· πορευόμεθα κἀγώ· ²² Καὶ ἤξουσι λαοὶ πολλοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζητήσαι τὸ πρόσωπον Κυρίου παντοκράτορος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξιλάσασθαι τὸ πρόσωπον Κυρίου.

²³ Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐὰν ἐπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλώσσων τῶν ἔθνῶν, καὶ ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς Ἰουδαίου, λέγοντες, πορευσόμεθα μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν ὅτι ὁ Θεὸς μεθ' ὑμῶν ἔστι.

9

¹ Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐν γῆ Σεδράχ, καὶ Δαμασκοῦ θυσία αὐτοῦ, διότι Κύριος ἐφορᾷ ἀνθρώπους, καὶ πάσας φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. ² Καὶ ἐν Ἠμᾶθ ἐν τοῖς ὄρισις αὐτῆς Τύρος καὶ Σιδῶν, διότι ἐφρόνησαν σφόδρα. ³ Καὶ ὠκοδόμησε Τύρος ὀχυρώματα αὐτῇ, καὶ ἐθησαύρισε ἀργύριον ὡς χοῦν, καὶ συνήγαγε χρυσοῦν ὡς πηλὸν ὀδῶν.

⁴ Καὶ διατοῦτο Κύριος κληρονομήσει αὐτοὺς, καὶ πατάξει εἰς θάλασσαν δύναμιν αὐτῆς, καὶ αὕτη ἐν πυρὶ καταναλωθήσεται. ⁵ Ὁψεταὶ Ἀσκάλων, καὶ φοβηθήσεται, καὶ Γάζα, καὶ ὀδυνηθήσεται σφόδρα, καὶ Ἀκκάρων, ὅτι ἤσχύνθη ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς· καὶ ἀπολεῖται βασιλεὺς ἐκ Γάζης, καὶ Ἀσκάλων οὐ μὴ κατοικηθῆ. ⁶ Καὶ κατοικήσουσιν ἄλλογενεῖς ἐν Ἀζώτῳ, καὶ καθελῶ ὕβριν ἄλλοφύλων, ⁷ καὶ ἐξαρῶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐκ στόματος αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐκ μέσου ὀδόντων αὐτῶν· καὶ ὑπολειφθήσονται καὶ οὗτοι τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται ὡς χιλιάρχος ἐν Ἰούδα, καὶ Ἀκκάρων ὡς ὁ Ἰεβουσαῖος. ⁸ Καὶ ὑποστήσομαι τῷ οἴκῳ μου ἀνάστημα, τοῦ μὴ διαπορευέσθαι, μηδὲ ἀνακάμπτειν, καὶ οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοὺς οὐκέτι ἐξελαύνων, διότι νῦν ἑώρακα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου.

⁹ Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλὴμ· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἔρχεται σοι δίκαιος καὶ σώζων, αὐτὸς πραῖς, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. ¹⁰ Καὶ ἐξολοθρεύσει ἄρματα ἐξ Ἐφραὶμ, καὶ ἵππον ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξολοθρεύεται τόξον πολεμικόν, καὶ πλῆθος καὶ εἰρήνη ἐξ ἔθνῶν, καὶ κατάρξει ὑδάτων ἕως θαλάσσης, καὶ ποταμῶν διεκβολὰς γῆς.

¹¹ Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέστειλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ. ¹² Καθήσεσθε ἐν ὀχυρώμασι δέσμοι τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀντὶ μᾶζ ἡμέρας παροικεσίας σου διπλᾶ ἀνταποδώσω σοι, ¹³ διότι ἐνέτεινά σε Ἰούδα ἐμὰς τόξον, ἔπλησα τὸν Ἐφραὶμ, καὶ ἐξεγερῶ τὰ τέκνα σου Σιών ἐπὶ τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ψηλαφήσω σε ὡς ῥομφαίαν μαχητοῦ, ¹⁴ καὶ Κύριος ἔσται ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐξελεύσεται ὡς ἀστραπὴ βολίς, καὶ Κύριος παντοκράτωρ ἐν σάλπιγγι σαλπεί, καὶ πορευέσεται ἐν σάλῳ ἀπειλῆς αὐτοῦ. ¹⁵ Κύριος παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ αὐτούς· καὶ καταναλώσουσιν αὐτούς, καὶ καταχώσουσιν αὐτούς ἐν λίθοις σφενδόνης, καὶ ἐκπίονται αὐτοὺς ὡς οἶνον, καὶ πληθούσιν τὰς φιάλας ὡς θυσιαστήριον. ¹⁶ Καὶ σώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτοῦ, διότι λίθοι ἅγιοι κυλίνονται ἐπὶ γῆς αὐτοῦ. ¹⁷ Ὅτι εἴ τι ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ εἴ τι καλὸν αὐτοῦ, σίτος νεανίσκοις, καὶ οἶνος εὐωδιάζων εἰς παρθένους.

10

¹ Αἰτεῖσθε παρὰ Κυρίου ὑετὸν καθ' ὥραν, πρῶτιμον καὶ ὄψιμον· Κύριος ἐποίησε φαντασίας, καὶ ὑετὸν χειμερινὸν δώσει αὐτοῖς, ἐκάστω βοτάνην ἐν ἀγρῷ. ² Διότι οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κόπους, καὶ οἱ μάντιες ὀράσεις ψευδεῖς, καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῆ ἐλάλουν, μάταια παρεκάλουν· διατοῦτο ἐξηράνθησαν ὡς πρόβατα, καὶ ἐκακώθησαν, διότι οὐκ ἦν ἴασις.

³ Ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυμὸς μου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀμνοὺς ἐπισκέψομαι· καὶ ἐπισκέψεται Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τάξει αὐτοὺς ὡς ἵππον εὐπρεπῆ αὐτοῦ ἐν πολέμῳ, ⁴ καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐπέβλεψε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔταξε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τόξον ἐν θυμῷ, ἀπ' αὐτοῦ ἐξελεύσεται πᾶς ὁ ἐξελαύνων ἐν τῷ αὐτῷ. ⁵ Καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ πατοῦντες πηλὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ, καὶ παρατάζονται, διότι Κύριος μετ' αὐτῶν· καὶ καταισχνυθήσονται ἀναβάται ἵππων.

⁶ Καὶ κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσήφ σώσω, καὶ κατοικίῳ αὐτοὺς, ὅτι ἠγάπησα αὐτοὺς, καὶ ἔσονται, ὃν τρόπον οὐκ ἀπεστρεψάμην αὐτούς· διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν· καὶ ἐπακούσομαι αὐτοῖς, ⁷ καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ τοῦ Ἐφραϊμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδιά αὐτῶν ὡς ἐν οἴνῳ· καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὄψονται, καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ χαρεῖται ἡ καρδιά αὐτῶν ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. ⁸ Σημανῶ αὐτοῖς, καὶ εἰσδέξομαι αὐτούς, διότι λυτρώσομαι αὐτούς, καὶ πληθυνθήσονται καθότι ἦσαν πολλοί.

⁹ Καὶ σπερῶ αὐτοὺς ἐν λαοῖς, καὶ οἱ μακρὰν μνησθήσονταιί μου, ἐκθρέψουσι τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἐπιστρέψουσι. ¹⁰ Καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξ Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι αὐτούς, καὶ εἰς τὴν Γαλααδίτιν, καὶ εἰς τὸν Λίβανον εἰσάξω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῆ ἔξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ¹¹ Καὶ διελεῖσονται ἐν θαλάσῃ στενῇ, πατάξουσιν ἐν θαλάσῃ κύματα, καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ βάρη ποταμῶν, καὶ ἀφαιρηθήσεται πᾶσα ὕβρις Ἀσσυρίων, καὶ σκῆπτρον Αἰγύπτου περιαιρηθήσεται. ¹² Καὶ κατισχύσω αὐτοὺς ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κατακαυχήσονται, λέγει Κύριος.

11

¹ Διάνοιζον ὁ Λίβανος τὰς θύρας σου, καὶ καταφαγέτω πῦρ τὰς κέδρους σου. ² Ὁλολυξάτω πίτυς, διότι πέπτωκε κέδρος, ὅτι μεγάλως μεγιστάνες ἐταλαιπώρησαν· ὀλολύξατε δρύες τῆς Βασανίτιδος, ὅτι κατεσπίασθη ὁ δρυμὸς ὁ σύμφυτος.

³ Φωνῆ θρηνοῦντων ποιμένων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγαλωσύνη αὐτῶν· φωνῆ ὠρνομένων λεόντων, ὅτι τεταλαιπώρηκε τὸ φρούαγμα τοῦ Ἰορδάνου.

⁴ Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ποιμαίνετε τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς, ⁵ ἃ οἱ κτησάμενοι κατέσφαζον, καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἔλεγον, εὐλογητὸς Κύριος, καὶ πεπλουτήκαμεν· καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπ' αὐτοῖς. ⁶ Διατοῦτο οὐ φείσομαι οὐκέτι ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, λέγει Κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον εἰς χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἰς χεῖρα βασιλέως αὐτοῦ, καὶ κατακόψουσιν τὴν γῆν, καὶ οὐ μὴ ἐξέλωμαι ἐκ χειρὸς αὐτῶν.

⁷ Καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς εἰς τὴν Χαναανίτιν· καὶ λήψομαι ἑμαυτῷ δύο ράβδους, τὴν μὲν μίαν ἐκάλεσα Κάλλος, καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα Σχοίνισμα, καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα. ⁸ Καὶ ἐξαρῶ τοὺς τρεῖς ποιμένας ἐν μνηί ἐνι, καὶ βαρυνθήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπ' αὐτούς, καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπωρῶντο ἐπ' ἐμέ. ⁹ Καὶ εἶπα, οὐ ποιμανῶ ὑμᾶς· τὸ ἀποθνήσκον ἀποθνησκέτω, καὶ τὸ ἐκλείπον ἐκλιπέτω, καὶ τὰ κατάλοιπα κατεσθιέτωσαν ἕκαστος τὰς σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ.

¹⁰ Καὶ λήψομαι τὴν ράβδον μου τὴν καλὴν, καὶ ἀπορρίψω αὐτήν, τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην πρὸς πάντας τοὺς λαοὺς, ¹¹ καὶ διασκεδασθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ γνῶσονται οἱ Χανααναῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσόμενά μοι, διότι λόγος Κυρίου ἐστίν. ¹² Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτοὺς, εἰ καλὸν ἐνώπιον ὑμῶν ἐστί, δότε τὸν μισθὸν μου, ἢ ἀπειπασθε· καὶ ἔστησαν τὸν μισθὸν μου τριακοντα ἀργυροῦς. ¹³ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, κάθεσ αὐτοὺς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέψομαι εἰ δόκιμὸν ἐστί, ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθην ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἔλαβον τοὺς τριακοντα ἀργυροῦς, καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον Κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον.

¹⁴ Καὶ ἀπέρριψα τὴν ράβδον τὴν δευτέραν τὸ Σχοίνισμα, τοῦ διασκεδάσαι τὴν κατάσχεσιν ἀναμέσον Ἰούδα, καὶ ἀναμέσον Ἰσραήλ.

¹⁵ Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με, ἔτι λάβε σεαυτῶ σκευὴ ποιμενικὰ ποιμένος ἀπείρου· ¹⁶ διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ποιμένα ἐπὶ τὴν γῆν, τὸ ἐκλιμπάνου οὐ μὴ ἐπισκέψηται, καὶ τὸ ἐσκορπισμένον οὐ μὴ ζητήσῃ, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσῃται, καὶ τὸ ὀλόκληρον οὐ μὴ κατευθύνη, καὶ τὰ κρέα τῶν ἐκλεκτῶν καταφάγεται, καὶ τοὺς ἀστραγάλους αὐτῶν ἐκοστρέψει.

¹⁷ Ὡοὶ ποιμαίνοντες τὰ μάτια, καταλελοιπότες τὰ πρόβατα, μάχαιρα ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ, ὁ βραχίων αὐτοῦ ξηραίνόμενος ξηραυνήσεται, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς αὐτοῦ ἐκτυφλούμενος ἐκτυφλωθήσεται.

12

¹ Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ· λέγει Κύριος, ἐκτείνων οὐρανὸν, καὶ θεμελιῶν γῆν, καὶ πλάσσων πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ, ² ἰδοὺ ἐγὼ τίθημι τὴν Ἱερουσαλήμ ὡς πρὸθουρα σαλευόμενα πᾶσι τοῖς λαοῖς κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἔσται περιοχὴ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ³ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ἱερουσαλήμ λίθον καταπατούμενον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· πᾶς ὁ καταπατῶν αὐτὴν ἐμπαίζων ἐμπαίζεται, καὶ ἐψουναχθήσονται ἐπ' αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ⁴ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκοστάσει, καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτοῦ ἐν παραφρονήσει, ἐπὶ δὲ τὸν οἶκον Ἰούδα διανοίξω τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν πατάξω ἐν ἀποτυφλώσει.

⁵ Καὶ ἐροῦσιν οἱ χιλιάρχιοι Ἰούδα ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, εὐρήσομεν ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ ἐν Κυρίῳ παντοκράτορι Θεῷ αὐτῶν. ⁶ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τοὺς χιλιάρχους Ἰούδα ὡς δαλὸν πυρὸς ἐν ξύλοις, καὶ ὡς λαμπράδα πυρὸς ἐν καλάμῃ, καὶ καταφάγονται ἐκ δεξιῶν, καὶ ἐξ εὐωνύμων πάντας τοὺς λαοὺς κυκλόθεν, καὶ κατοικήσει Ἱερουσαλήμ ἔτι καθ' ἑαυτὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁷ Καὶ σώσει Κύριος τὰ σκηνώματα Ἰούδα, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, ὅπως ἡ μεγαλυνθῆται καυχήουσα οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἔπαρσις τῶν κατοικούντων Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τὸν Ἰούδα. ⁸ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπερασπιεῖ Κύριος ὑπὲρ τῶν κατοικούντων Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔσται ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς Δαυὶδ, ὁ δὲ οἶκος Δαυὶδ ὡς οἶκος Θεοῦ, ὡς ἄγγελος Κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ζητήσω ἐξἄρα πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐρχόμενα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ Καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυὶδ, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ πνεῦμα χάριτος καὶ οἰκτιρισμοῦ· καὶ ἐπιβλέψονται πρὸς με, ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο· καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν κοπετὸν, ὡς ἐπ' ἀγαπητῷ, καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδύνην, ὡς ἐπὶ τῷ πρωτοτόκῳ.

¹¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μεγαλυνθήσεται ὁ κοπετὸς ἐν Ἱερουσαλήμ, ὡς κοπετὸς ῥοῶν ἐν πεδίῳ ἐκκοπτομένου. ¹² Καὶ κόψεται ἡ γῆ κατὰ φυλὰς φυλάς· φυλὴ οἴκου Δαυὶδ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ οἴκου Νάθαν καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· ¹³ φυλὴ οἴκου Λευὶ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ τοῦ Συμεὼν καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. ¹⁴ Πᾶσαι αἱ ὑπολειμμέναι φυλαὶ, φυλὴ καθ' ἑαυτὴν, καὶ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς.

13

¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος τῷ οἴκῳ Δαυὶδ, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν μετακίνησιν, καὶ εἰς τὸν χωρισμόν. ² Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος σαβαῶθ, ἐξολοθρεύσω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδῶλων ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔτι αὐτῶν ἔσται μείρα· καὶ τοὺς ψευδοπροφήτας, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐξαρθῶ ἀπὸ τῆς γῆς. ³ Καὶ ἔσται ἂν προφητεῖα ἀνθρώπου ἔτι, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, οὐ ζήσῃ, ὅτι ψευδῆ ἐλάλησας ἐπ' ὀνόματι Κυρίου· καὶ συμποδιοῦσιν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν.

⁴ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατασχυνθήσονται οἱ προφῆται, ἕκαστος ἐκ τῆς ὀράσεως αὐτοῦ, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν, καὶ ἐνδύσονται δέρβην τριχίνην, ἀνθ' ὧν ἐψεύσαντο. ⁵ Καὶ ἐρεῖ, οὐκ εἰμι προφήτης ἐγὼ, διότι ἄνθρωπος ἐργαζόμενος τὴν γῆν ἐγὼ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέ με ἐκ νεότητός μου. ⁶ Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτόν, τί αἱ πληγαὶ αὐταὶ ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ, ἃς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου.

⁷ Ῥομφαία ἐξεγέρθητι ἐπὶ τοὺς ποιμένας μου, καὶ ἐπὶ ἄνδρα πολίτην μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, πατάξατε τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκοπάσατε τὰ πρόβατα· καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς μικροὺς. ⁸ Καὶ ἔσται ἐν πάσῃ τῇ γῆ, λέγει Κύριος, τὰ δύο μέρη αὐτῆς ἐξολοθρευθήσεται, καὶ ἐκλείψει, τὸ δὲ τρίτον ὑπολειφθήσεται

ἐν αὐτῇ. ⁹ Καὶ διάξω τὸ τρίτον διὰ πυρὸς, καὶ πυρώσω αὐτούς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, καὶ δοκιμῶ αὐτούς, ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον· αὐτὸς ἐπικαλεῖσεται τὸ ὄνομά μου, κἀγὼ ἐπακούσομαι αὐτῶ, καὶ ἐρῶ, λαός μου οὗτός ἐστι· καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, Κύριος ὁ Θεός μου.

14

¹ Ἰβου ἡμέραι ἔρχονται Κυρίου, καὶ διαμερισθήσονται τὰ σκυλά σου ἐν σοί· ² καὶ ἐπισυνάξω πάντα τὰ ἔθνη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἀλώσεται ἡ πόλις, καὶ διαρπαγῆσονται αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσονται, καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ μου οὐ μὴ ἐξολοθρευθῶσιν ἐκ τῆς πόλεως.

³ Καὶ ἐξελεύσεται Κύριος, καὶ παρατάξεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις, καθὼς ἡμέρα παρατάξεως αὐτοῦ ἐν ἡμέρα πολέμου. ⁴ Καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἑλαιῶν, τὸ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν· καὶ σχισθήσεται τὸ ὄρος τῶν ἑλαιῶν, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολάς καὶ θάλασσαν, χάος μέγα σφόδρα· καὶ κλινεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν βορρᾶν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς Νότον. ⁵ Καὶ φραχθήσεται ἡ φάραγξ τῶν ὄρεων μου, καὶ ἐγκολληθήσεται φάραγξ ὄρεων ἕως Ἰασὸδ, καὶ ἐνφραχθήσεται καθὼς ἐνεφράγη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ συσσεισμοῦ, ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα· καὶ ἦξει Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχη καὶ πάγος ⁷ ἔσται μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἡμέρα, καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.

⁸ Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην· καὶ ἐν θέρει καὶ ἐν ἔαρι ἔσται οὕτως. ⁹ Καὶ ἔσται Κύριος εἰς βασιλεῖα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Κύριος εἷς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕν, ¹⁰ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ τὴν ἔρημον ἀπὸ Γαβὲ ἕως Ῥεμμῶν κατὰ Νότον Ἱερουσαλὴμ. Παρὰ δὲ ἐπὶ τόπου μενεῖ· ἀπὸ τῆς πύλης Βενιαμὴν ἕως τοῦ τόπου τῆς πύλης τῆς πρώτης, ἕως τῆς πύλης τῶν γωνιῶν, καὶ ἕως τοῦ πύργου Ἀραμεὴλ, ἕως τῶν ὑποληνίων τοῦ βασιλέως ¹¹ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀνάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ κατοικήσει Ἱερουσαλὴμ πεποιθότως.

¹² Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτώσις ἣν κόψει Κύριος πάντας τοὺς λαοὺς, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ· τακῆσονται αἱ σάρκες αὐτῶν, ἐστηκότων ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ρυῆσονται ἐκ τῶν ὀπῶν αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν τακῆσεται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹³ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκστασις Κυρίου μεγάλη ἐπ' αὐτούς· καὶ ἐπιλήσονται ἕκαστος τῆς χειρὸς τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ συμπλακθήσεται ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ Ἰούδας παρατάξεται ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνάξει τὴν ἰσχύον πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ ἱματισμὸν εἰς πλήθος σφόδρα. ¹⁵ Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτώσις τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἡμιόνων, καὶ τῶν καμήλων, καὶ τῶν ὄνων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ὄντων ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκείναις, κατὰ τὴν πτώσιν ταύτην.

¹⁶ Καὶ ἔσται, ὅσοι ἐὰν καταλειφθῶσιν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐλθόντων ἐπ' Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀναβήσονται κατ' ἐνιαυτὸν, τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ τοῦ ἐορτάσαι τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. ¹⁷ Καὶ ἔσται, ὅσοι ἐὰν μὴ ἀναβῶσιν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ οὗτοι ἐκείνοις προστεθήσονται. ¹⁸ Ἐὰν δὲ φυλὴ Αἰγύπτου μὴ ἀναβῆ, μηδὲ ἔλθῃ, καὶ ἐπὶ τούτους ἔσται ἡ πτώσις, ἣν πατάξει Κύριος πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν μὴ ἀναβῆ, τοῦ ἐορτάσαι τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. ¹⁹ Αὕτη ἔσται ἡ ἁμαρτία Αἰγύπτου, καὶ ἡ ἁμαρτία πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅς ἂν μὴ ἀναβῆ ἐορτάσαι τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας.

²⁰ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου ἅγιον τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἔσονται οἱ λέβητες ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ὡς φιάλαι πρὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου. ²¹ Καὶ ἔσται πᾶς λέβης ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα ἅγιος τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἕξουσιν πάντες οἱ θυσιάζοντες, καὶ λήσονται ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐνήσουσιν ἐν αὐτοῖς· καὶ οὐκ ἔσται Χανααναῖος ἔτι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΙΒ'

¹ ΛΗΜΜΑ λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτοῦ, θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν.

² Ἠγάπησα ὑμᾶς, λέγει Κύριος· καὶ εἶπατε, ἐν τίνι ἠγάπησας ἡμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἦν Ἡσαΐ τοῦ Ἰακώβ, λέγει Κύριος, καὶ ἠγάπησα τὸν Ἰακώβ, ³ τὸν δὲ Ἡσαΐ ἐμίσησα, καὶ ἔταξα τὰ ὄρια αὐτοῦ εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς δώματα ἐρήμου; ⁴ Διότι ἐρεῖ, ἡ Ἰουμαία κατέστραπται, καὶ ἐπιστρέψωμεν, καὶ ἀνοικοδομήσωμεν τὰς ἐρήμους· τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, αὐτοὶ οἰκοδομήσουσι, καὶ ἐγὼ καταστρέψω· καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς ὄρια ἀνομίας, καὶ λαὸς ἐφ' ὃν παρατέτακται Κύριος ἕως αἰῶνος. ⁵ Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται, καὶ ὑμεῖς ἐρεῖτε, ἔμεγαλύνθη Κύριος ὑπεράνω τῶν ὀρίων τοῦ Ἰσραὴλ.

⁶ Υἱὸς δοξάζει πατέρα, καὶ δοῦλος τὸν κύριον ἑαυτοῦ. καὶ εἰ πατὴρ εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστὶν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ Κύριός εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστὶν ὁ φόβος μου; λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου, καὶ εἶπατε, ἐν τίνι ἐφασκίσαμεν τὸ ὄνομά σου; ⁷ Προσάγοντες πρὸς τὸ θυσιαστήριόν μου ἄρτους ἠλισγημένους, καὶ εἶπατε, ἐν τίνι ἠλισγήσαμεν αὐτούς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα Κυρίου ἠλισγημένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξουδενώσατε. ⁸ Διότι ἐὰν προσαγάγητε τυφλὸν εἰς θυσίας, οὐ κακόν; καὶ ἐὰν προσαγάγητε χωλὸν ἢ ἄβρωστον, οὐ κακόν; προσάγαγε δὴ αὐτὸ τῷ ἡγουμένῳ σου, εἰ προσδέξεται σε, εἰ λήψεται πρόσωπόν σου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

⁹ Καὶ νῦν ἐξιλάσκεισθε τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ δεήθητε αὐτοῦ. Ἐν χερσὶν ὑμῶν γέγονε ταῦτα, εἰ λήσονται ἐξ ὑμῶν πρόσωπα ὑμῶν; λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ¹⁰ Διότι καὶ ἐν ὑμῖν συγκλεισθήσονται θύραι, καὶ οὐκ ἀνάψεται τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν· οὐκ ἐστὶ μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. ¹¹ Διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνόματί μου, καὶ θυσία καθαρὰ· διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

¹² Ὑμεῖς δὲ βεβηλοῦτε αὐτὸ ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα Κυρίου ἠλισγημένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξουδένωνται βρώματα αὐτοῦ. ¹³ Καὶ εἶπατε, ταῦτα ἐν κακοπαθείας ἐστὶ. καὶ ἐξεψύσησα αὐτὰ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ εἰσεφέρετε ἀρπάγματα, καὶ τὰ χωλὰ, καὶ τὰ ἐνοχλούμενα· καὶ ἐὰν φέρητε τὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ¹⁴ Καὶ ἐπικατάρατος, ὃς ἦν δυνατὸς, καὶ ὑπῆρχεν ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ ἄρσεν, καὶ εὐχὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ θύει διεφθαρμένον τῷ Κυρίῳ· διότι βασιλεὺς μέγας ἐγὼ εἰμι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά μου ἐπιφανὲς ἐν τοῖς ἔθνεσι.

2

¹ Καὶ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς οἱ ἱερεῖς. ² Ἐὰν μὴ ἀκούσητε, καὶ ἐὰν μὴ θῆσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι δόξαν τῷ ὀνόματί μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ ἐξαποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὴν κατάραν, καὶ ἐπικαταράσομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ καταράσομαι αὐτήν· καὶ διασκεδάσω τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν. ³ Ἴδου ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὄμιον, καὶ σκορπιῷ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἐορτῶν, ὑμῶν, καὶ λήσονται ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτό. ⁴ Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ ἐξαπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην, τοῦ εἶναι τὴν διαθήκην μου πρὸς τοὺς Λευίτας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

⁵ Ἡ διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαι με, καὶ ἀπὸ προσώπου ὀνόματός μου στέλλεσθαι αὐτόν. ⁶ νόμος ἀληθείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδικία οὐχ εὕρεθῆ ἐν χεῖλεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατευθύνων ἐπορεύθη μετ' ἐμοῦ, καὶ πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας. ⁷ Ὅτι χεῖλη ἱερέως φυλάσσεται γνώσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ, διότι ἄγγελος Κυρίου παντοκράτορός ἐστιν.

⁸ Ὑμεῖς δὲ ἐξεκλίνατε ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἠσθενήσατε πολλοὺς ἐν νόμῳ, διεφθείρατε τὴν διαθήκην τοῦ Λευι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ⁹ Κἀγὼ δέδωκα ὑμᾶς ἐξουδενωμένους καὶ ἀπερρίμμένους εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀθ' ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξασθε τὰς ὁδοὺς μου, ἀλλὰ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ.

¹⁰ Οὐχὶ πατὴρ εἶς πάντων ὑμῶν; οὐχὶ Θεὸς εἶς ἔκτισεν ὑμᾶς; τί ὅτι ἐγκατελίπετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ βεβηλώσαι τὴν διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν;

¹¹ Ἐγκατελείφθη Ἰούδας, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, διότι ἐβεβήλωσεν Ἰούδας τὰ ἅγια Κυρίου, ἐν οἷς ἠγάπησε, καὶ ἐπετήδευσεν εἰς θεοὺς ἄλλοτρίους. ¹² Ἐξολοθρεύσει Κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, ἕως καὶ ταπεινωθῆ ἕκ σκηνωμάτων Ἰακώβ, καὶ ἐκ προσαγόντων θυσίαν τῷ κυρίῳ παντοκράτορι. ¹³ Καὶ ταῦτα, ἃ ἔμισουν, ἐποιεῖτε· ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ κλαυθμῶ καὶ στεναγμῶ ἐκ κόπων· ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν, ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν;

¹⁴ Καὶ εἶπατε, ἔνεκεν τίνος; ὅτι Κύριος διεμαρτύρατο ἀναμέσον σου, καὶ ἀναμέσον γυναικὸς νεότητός σου, ἣν ἐγκατέλιπες, καὶ αὕτη κοινωνός σου, καὶ γυνὴ διαθήκης σου. ¹⁵ Καὶ οὐ καλὸν ἐποίησε; καὶ ὑπόλειμμα πνεύματος αὐτοῦ· καὶ εἶπατε, τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ Θεός; καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπη. ¹⁶ Ἀλλὰ ἐὰν μισήσας ἐξασπαστεῖλης, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ καλύψει ἀσέβεια ἐπὶ τὰ ἐνθυμήματά σου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπητε ¹⁷ οἱ παροξύναντες τὸν Θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν· καὶ εἶπατε, ἐν τίνι παρωξύναμεν αὐτόν; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, πᾶς ποιῶν πονηρὸν, καλὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησε, καὶ ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

3

¹ Ἰδοὺ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέσεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξαίφνης ἦξει εἰς τὸν ναὸν ἑαυτοῦ Κύριος, ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ² καὶ τίς ὑπομενεῖ ἡμέραν εἰσόδου αὐτοῦ; ἢ τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὀπτασίᾳ αὐτοῦ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου, καὶ ὡς ποῖα πλυνόντων. ³ Καθιέεται χωνεύων καὶ καθαρῖζων ὡς τὸ ἀργύριον, καὶ ὡς τὸ χρυσίον, καὶ καθαρῖσει τοὺς υἱοὺς Λευὶ, καὶ χρεῖ αὐτοὺς ὡσπερ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον· καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ.

⁴ Καὶ ἀρέσει τῷ Κυρίῳ θυσία Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, καὶ καθὼς τὰ ἔτη τὰ ἔμπροσθεν. ⁵ Καὶ προσάξω πρὸς ὑμᾶς ἐν κρίσει, καὶ ἔσομαι μάρτυς ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμακοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀμνύοντας τῷ ὀνόματι μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀποστεροῦντας μισθὸν μισθωτοῦ, καὶ τοὺς καταδυναστεύοντας χήραν, καὶ τοὺς κονδυλίζοντας ὄρφανους, καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας κρίσιν προσηλύτου, καὶ τοὺς μὴ φοβουμένους με, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ⁶ Διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἠλλοίωμαι. ⁷ καὶ ὑμεῖς οἱ υἱοὶ Ἰακώβ οὐκ ἀπέχεσθε ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν τῶν πατέρων ὑμῶν, ἐξεκλίνατε νόμιμά μου, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε.

Ἐπιστρέψατε πρὸς με, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ εἶπατε, ἐν τίνι ἐπιστρέψομεν; ⁸ Μῆτι πτερινεῖ ἄνθρωπος Θεόν; διότι ὑμεῖς πτερινίζετέ με· καὶ ἐρεῖτε, ἐν τίνι ἐπτερινισαμέν σε; ὅτι τὰ ἐπιδέκτα, καὶ αἱ ἀπαρχαὶ μεθ' ὑμῶν εἰσι. ⁹ Καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε, καὶ ἐμὲ ὑμεῖς πτερινίζετε.

¹⁰ Τὸ ἔτος συνετελέσθη, καὶ εἰσηνέγκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἔσται ἡ διαρπαγὴ αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· ἐπιστρέψατε διὴ ἐν τούτῳ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐὰν μὴ ἀνοίξω ὑμῖν τοὺς καταφύκτας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐκχέω τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν, ἕως τοῦ ἰκανωθῆναι. ¹¹ Καὶ διαστελῶ ὑμῖν εἰς βρώσιν, καὶ οὐ μὴ διαφθεῖρω ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ οὐ μὴ ἀσθενήσῃ ὑμῶν ἡ ἄμπελος ἢ ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ¹² Καὶ μακαριοῦσιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔσεσθε ὑμεῖς γῆ θελητῆ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

¹³ Ἐβαρύνετε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν, λέγει Κύριος· καὶ εἶπατε, ἐν τίνι κατελάλησαμεν κατὰ σοῦ; ¹⁴ Εἶπατε, μάταιος ὁ δουλεύων Θεῷ, καὶ τί πλέον, ὅτι ἐφυλάξαμεν τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἰκέται πρὸ προσώπου Κυρίου παντοκράτορος; ¹⁵ Καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἄλλοτρίους, καὶ ἀνοικοδομοῦνται πάντες ποιοῦντες ἄνομα, καὶ ἀντέστησαν τῷ Θεῷ, καὶ ἐσώθησαν.

¹⁶ Ταῦτα κατελάλησαν οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ προσέσχε Κύριος, καὶ εἰσήκουσε, καὶ ἔγραψε βιβλίον μνημοσύνου ἐνώπιον αὐτοῦ τοῖς φοβουμένοις τὸν Κύριον, καὶ εὐλαβουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἔσονται μοι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, εἰς ἡμέραν, ἣν ἐγὼ ποιῶ, εἰς περιποίησιν, καὶ αἰρετιῶ αὐτοὺς, ὃν τρόπον αἰρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ,

τὸν δουλεύοντα αὐτῷ. ¹⁸ Καὶ ἐπιστραφήσεσθε, καὶ ὄψεσθε ἀναμέσον δικαίου, καὶ ἀναμέσον ἀνόμου, καὶ ἀναμέσον τοῦ δουλεύοντος Θεῷ, καὶ τοῦ μὴ δουλεύοντος.

¹⁹ Διότι ἰδοὺ ἡμέρα ἔρχεται καιομένη ὡς κλίβανος καὶ φλέξει αὐτούς, καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄλλογενεῖς, καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες ἄνομα, καλὰ μὴ, καὶ ἀνάψει αὐτοὺς ἡμέρα ἡ ἐρχομένη, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῆ ἔξ αὐτῶν ῥίζα οὐδὲ κλῆμα.

²⁰ Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ· καὶ ἐξελεύσεσθε, καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα. ²¹ Καὶ καταπατήσετε ἀνόμους, διότι ἔσονται σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐγὼ ποιῶ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ²² Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστελῶ ὑμῖν Ἡλίαν τὸν Θεσβίτην, πρὶν ἔλθειν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, ²³ ὃς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν, καὶ καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄρδην.

²⁴ Μνήσθητε νόμου Μωυσῆ τοῦ δούλου μου, καθότι ἐνετειλάμην αὐτῷ ἐν Χωρὲθ πρὸς πάντα τὸν Ἰσραὴλ, προστάγματα καὶ δικαιώματα.

ΤΩΒΙΤ

¹ ΒΙΒΛΟΣ λόγων Τωβίτ, τοῦ Τωβιήλ, τοῦ Ανανιήλ, τοῦ Αδουήλ, τοῦ Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ασιήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ² ὃς ἠχμαλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ Θίσβης, ἧ ἔστιν ἐκ δεξιῶν κυδίας τῆς Νεφθαλί ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσῆρ.

³ Ἐγὼ Τωβίτ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνης πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου· καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ τῷ ἔθνει, τοῖς προπορευθεῖσι μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν Ἀσσυρίων εἰς Νινευή. ⁴ Καὶ ὅτι ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ, νεωτέρου μου ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλί τοῦ πατρός μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰερουσολύμων, τῆς ἐκλεγείσης ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς· καὶ ἠγίασθη ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ ὑψίστου, καὶ ὥκοδομήθη εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος.

⁵ Καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἰ συναποστάσαι ἔθνον τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει, καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλί τοῦ πατρός μου. ⁶ Κἀγὼ μόνος ἐπορευόμην πλεονάκις εἰς Ἰερουσόλυμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραὴλ, ἐν προστάγματι αἰωνίῳ, τὰς ἀπαρχάς, καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων, καὶ τὰς πρωτοκουρίας ἔχων, καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον πάντων τῶν γεννημάτων. ⁷ Τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς θεραπεύουσιν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ τὴν δευτέραν δεκάτην ἀπεπρατιζόμεν, καὶ ἐπορευόμην καὶ ἐδαπάνων· αὐτὰ ἐν Ἰερουσολύμοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, ⁸ καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οἱς καθέκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββωρᾶ ἡ μήτηρ τοῦ πατρός μου, διότι ὀρφανὸς κατελείφθην ὑπὸ τοῦ πατρός μου.

⁹ Καὶ ὅτε ἐγενόμην ἀνὴρ, ἔλαβον Ἄνναν γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πατριᾶς ἡμῶν· καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν. ¹⁰ Καὶ ὅτε ἠχμαλωτίσθημεν εἰς Νινευή, πάντες οἱ ἀδελφοί μου, καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου ἦσθιον ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν· ¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν μου μὴ φαγεῖν, ¹² καθότι ἐμεμνήμην τοῦ Θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ μου. ¹³ Καὶ ἔδωκεν ὁ ὑψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνεμεσσάρου, καὶ ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστής.

¹⁴ Καὶ ἐπορευόμην εἰς τὴν Μηδίαν, καὶ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας, ἀργυρίου τάλαντα δέκα. ¹⁵ Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἐνεμεσσάρ, ἐβασίλευσε Σενναχηρίμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάθησαν, καὶ οὐκ ἔτι ἠδυνάσθησαν πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν.

¹⁶ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου· ¹⁷ τοὺς ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινώσι, καὶ ἰμάτια τοῖς γυμνοῖς· καὶ εἴ τινα ἐκ τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθηγκότα καὶ ἐβρίμιμενον ὀπίσω τοῦ τεύχους Νινευῆ, ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸ Καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινε Σενναχηρίμ ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἦλθε φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔθαψα αὐτοὺς κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ· καὶ ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ εὗρέθη.

¹⁹ Πορευθεὶς δὲ εἰς τῶν ἐν Νινευῆ, ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι θάπτω αὐτούς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνοὺς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν, φοβηθεὶς ἀνεχώρησα. ²⁰ Καὶ διηρπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ οὐ κατελείφθη μοι οὐδὲν, πλην Ἄνας τῆς γυναικὸς μου, καὶ Τωβίου τοῦ υἱοῦ μου. ²¹ Καὶ οὐ διήλθον ἡμέρας πεντήκοντα, ἕως οὗ ἀπέκτειναν αὐτόν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη Ἀραράθ· καὶ ἐβασίλευσε Σαχερδονὸς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναήλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν.

²² Καὶ ἠξίωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον εἰς Νινευή. Ἀχιάχαρος δὲ ἦν ὁ οἰνοχόος, καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου, καὶ διοικητῆς, καὶ ἐκλογιστῆς, καὶ κατέστησεν αὐτόν ὁ Σαχερδονὸς· ἐκ δευτέρας, ἦν δὲ ἐξἀδελφός μου.

2

¹ Ὅτε δὲ κατήλθον εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ ἀπεδόθη μοι Ἄννα ἡ γυνὴ μου, καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ, ἣν ἔστιν ἀγία ἐπτὰ ἐβδομάδων, ἐγενήθη ἄριστον καλόν μοι, καὶ ἀνέπεσα τοῦ φαγεῖν. ² Καὶ ἔθεασάμην ὄψα πολλὰ, καὶ εἶπα τῷ υἱῷ μου, βάδισον καὶ ἄγαγε ὃν ἂν εὔρης τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῆ, ὃς μέμνηται τοῦ Κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σε.

³ Καὶ ἐλθὼν εἶπε, πάτερ, εἶς ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἐῤῥήπται ἐν τῇ ἀγορᾷ. ⁴ Καὶ γὰρ πᾶσι γενοσάραί με, ἀναπηθήσας ἀνειλόμην αὐτὸν εἰς τι οἶκμα ἕως οὗ ἔδου ὁ ἥλιος. ⁵ Καὶ ἐπιστρέψας ἔλουσάμην, καὶ ἤσθιον τὸν ἄρτον μου ἐν λύπῃ. ⁶ Καὶ ἐμνήσθην τῆς προφητείας Ἀμώς, καθὼς εἶπε, στραφήσονται αἱ ἑορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρήνον. ⁷ Καὶ ἔκλαυσα· καὶ ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ὠχόμην, καὶ ὀρυζας ἔθαψα αὐτόν. ⁸ Καὶ οἱ πλησίον ἐπεγγέλων, λέγοντες, οὐκ ἔτι φοβεῖται φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει τοὺς νεκρούς.

⁹ Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνέλυσα θάψας, καὶ ἐκοιμήθην μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοῖχον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀκάλυπτον ἦν. ¹⁰ Καὶ οὐκ ἤδιδεν ὅτι στρουθία ἐν τῷ τοίχῳ ἐστὶ· καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεωγώτων, ἀφώδευσαν τὰ στρουθία θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἰατροὺς, καὶ οὐκ ὠφέλησάν με· Ἀχιάχαρος δὲ ἔτρεφέ με ἕως οὗ ἐπορεύθην εἰς τὴν Ἐλυμαΐδα.

¹¹ Καὶ ἡ γυνὴ μου Ἄννα ἠριθεύετο ἐν τοῖς γυναικείοις, καὶ ἀπέστειλλε τοῖς κυρίοις. ¹² Καὶ ἀπέδωκεν αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθόν, προσδόντες καὶ ἔριφον. ¹³ Ὅτε δὲ ἦλθε πρὸς μέ, ἤρξατο κράζειν· καὶ εἶπα αὐτῇ, πόθεν τὸ ἐρίφιον; μὴ κλεψιμαῖόν ἐστίν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θεμιτόν ἐστι φαγεῖν κλεψιμαῖον. ¹⁴ Ἡ δὲ εἶπε, δῶρον δέδοται μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ· καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ· καὶ ἔλεγον ἀποιδόναι αὐτὸ τοῖς κυρίοις, καὶ ἠρυθρίον πρὸς αὐτήν· ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπέ μοι, ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου, καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ.

3

¹ Καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα, καὶ προσευξάμην μετ' ὀδύνης, λέγων, Δίκαιος εἶ Κύριε, ² καὶ πάντα τὰ ἔργα σου, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ σου ἐλεημοσύναι καὶ ἀλήθεια, καὶ κρίσιν ἀληθινήν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. ³ Μνήσθητί μου, καὶ ἐπιβλεψὼν ἐπ' ἐμέ· μή με ἐκδικῆς ταῖς ἀμαρτίαις μου καὶ τοῖς ἀγνοήμασί μου, καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἤμαρτον ἐνώπιόν σου. ⁴ Παρήκουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὄνειδισμοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐν οἷς ἐσκορπίσμεθα.

⁵ Καὶ νῦν πολλὰ αἰ κρίσεις σου εἰσὶ καὶ ἀληθινὰ, ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἀμαρτιῶν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐντολάς σου, οὐ γὰρ ἐπορεύθημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. ⁶ Καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστόν ἐνώπιόν σου ποιήσον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ, καὶ γένωμαι γῆ, διότι λυσitteλεῖ μοι ἀποθανεῖν, ἡ ζῆν· ὅτι ὄνειδισμοὺς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη ἐστὶ πολλὴ ἐν ἐμοί· ἐπίταξον ἀπολυθῆναι με τῆς ἀνάγκης ἧδη εἰς τὸν αἰώνιον τόπον, μὴ ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ.

⁷ Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ραγουὴλ Σάρρα ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας, καὶ ταύτην ὄνειδισθῆναι ὑπὸ παιδικῶν πατρὸς αὐτῆς, ⁸ ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἐπτά, καὶ Ἀσμοδαῖος τὸ πονηρὸν δαιμόνιον ἀπέκτεινε αὐτούς, πρηνὴ γενέσθαι αὐτούς μετ' αὐτῆς ὡς ἐν γυναιξί· καὶ εἶπαν αὐτῇ, οὐ συνιεῖς ἀποπνίγουσά σου τοὺς ἄνδρας; ἦδη ἐπτά ἔσχες, καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνομάσθης. ⁹ Τί ἡμᾶς μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βάδιζε μετ' αὐτῶν, μὴ ἴδιοιμέν σου υἱὸν ἢ θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ Ταῦτα ἀκούσασα ἐλυπήθη σφόδρα, ὥστε ἀπάγξασθαι· καὶ εἶπε, μία μὲν εἰμι τῷ πατρί μου· ἐὰν ποιήσω τοῦτο, ὄνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατὰξω μετ' ὀδύνης εἰς ἄδου.

¹¹ Καὶ ἐδεήθη πρὸς τῇ θυρίδι, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεός μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔντιμον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογήσασάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹² Καὶ νῦν, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ πρόσωπόν μου εἰς σὲ δέδωκα. ¹³ Εἶπον, ἀπολύσαι με ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ μὴ ἀκούσαι με μηκέτι ὄνειδισμόν. ¹⁴ Σὺ γινώσκεις, Κύριε, ὅτι καθαρὰ εἰμι ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας ἀνδρός, ¹⁵ καὶ οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου· μονογενῆς εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον ὁ κληρονομήσει αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγύς, οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱός, ἵνα συντηρήσω ἐμαυτὴν αὐτῷ γυναικίκα, ἧδη ἀπώλοντό μοι ἐπτά· ἵνατί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ σοι ἀποκτεῖναι με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμέ, καὶ μηκέτι ἐλεήσαι με, καὶ ἀκούσαι με ὄνειδισμόν.

¹⁶ Καὶ εἰσηκούσθη προσευχῇ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ μεγάλου, ¹⁷ Ῥαφαήλ καὶ ἀπεστάλη ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Τωβίτ λεπίσαι τὰ λευκώματα, καὶ

Σάρραν τὴν τοῦ Ῥαγουὴλ δοῦναι Τωβία τῷ υἱῷ Τωβίτ γυναικα, καὶ δῆσαι Ἀσμοδαῖον τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβία ἐπιβάλλει κληρονομήσαι αὐτήν. Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβίτ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ Σάρρα ἡ τοῦ Ῥαγουὴλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερώου αὐτῆς.

4

¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβίτ περὶ τοῦ ἀργυρίου, οὗ παρέθετο Γαβαὴλ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ² Καὶ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, ἐγὼ ἤτησάμην θάνατον, τί οὐ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν μου, ἵνα αὐτῷ ὑποδείξω, πρὶν ἀποθανεῖν με;

³ Καὶ καλέσας αὐτὸν, εἶπε, παιδίον, ἐὰν ἀποθάνω, θάψον με, καὶ μὴ ὑπερίδης τὴν μητέρα σου· τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. ⁴ Μνήσθητι, παιδίον, ὅτι πολλοὺς κινδύνους ἔωρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλιᾷ· ὅταν ἀποθάνῃ, θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοῦ ἐν ἐνὶ τάφῳ.

⁵ Πάσας τὰς ἡμέρας, παιδίον, Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μνημόνευε, καὶ μὴ θελήσῃς ἁμαρτάνειν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· δικαιοσύνην ποίει πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ πορευθῆς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδικίας. ⁶ Διότι ποιουντὸς σου τὴν ἀλήθειαν, εὐδοκίαι ἔσονται ἐν τοῖς ἔργοις σου, καὶ πᾶσι τοῖς ποιούσι τὴν δικαιοσύνην. ⁷ Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σοι ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντὸς πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ. ^{7a} Ὡς σοὶ ὑπάρχει κατὰ τὸ πλήθος, ποιήσον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοι ὑπάρχει, κατὰ τὸ ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. ^{7b} Θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. ^{7c} Διότι ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ οὐκ ἐὰ εἰσελεθῆιν εἰς τὸ σκότος. ^{7d} Δύρου γὰρ ἀγαθὸν ἐστὶν ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ ὕψιστου.

^{7e} Πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἀπὸ πάσης πορνείας, καὶ γυναῖκα πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων σου· μὴ λάβῃς γυναῖκα ἄλλοτριαν, ἢ οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ πατέρος σου, διότι υἱοὶ προφητῶν ἐσμέν, Νῶε, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος, μνήσθητι, παιδίον, ὅτι αὐτοὶ πάντες ἔλαβον γυναῖκας ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν κληρονομήσει γῆν.

^{7f} Καὶ νῦν, παιδίον, ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ μὴ ὑπερφηανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατρῶν τοῦ λαοῦ σου, λαβεῖν σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναῖκα· διότι ἐν τῇ ὑπερφηανίᾳ ἀπώλεια καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρειότητι ἐλάττωσις καὶ ἔνδεια μεγάλη· ἢ γὰρ ἀχρειότης μήτηρ ἐστὶ τοῦ λιμοῦ. ^{7g} Μισθὸς παντὸς ἀνθρώπου ὃς ἐὰν ἐργασηται, παρὰ σοὶ μὴ ἀυλισθήτω, ἀλλ' ἀπόδος αὐτῷ παρ' αὐτίκα· ἐὰν δουλεύσῃς τῷ Θεῷ, ἀποδοθήσεται σοι· πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου. ^{7h} Καὶ ὁ μισεῖς, μηδενὶ ποιήσῃς· οἶνον εἰς μέθην μὴ πίης, καὶ μὴ πορευθῆτω μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου.

⁷ⁱ Ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου πεινῶντι, καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου τοῖς γυμνοῖς· πᾶν ὃ ἐὰν περισῶσῃς σοι, ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην. ^{7k} Ἐκχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν δικαίων, καὶ μὴ δῶς τοῖς ἁμαρτωλοῖς. ^{7l} Συμβουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον, καὶ μὴ καταφρονήσῃς ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης.

¹⁹ Καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγει Κύριον τὸν Θεόν, καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον, ὅπως αἱ ὁδοὶ σου εὐθεῖαι γέωνται, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβισι καὶ βουλαὶ σου εὐδοθῶσι· διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλήν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριος δίδωσι πάντα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὃν ἐὰν θέλῃ, ταπεινοῖ καθὼς βούλεται· καὶ νῦν, παιδίον, μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου.

²⁰ Καὶ νῦν ὑποδεικνύω σοι τὰ δέκα τάλαντα τοῦ ἀργυρίου, ἃ παρεθέμην Γαβαθῶ τῷ τοῦ Γαβρία ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ²¹ Καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν· ὑπάρχει σοι πολλὰ, ἐὰν φοβηθῆς τὸν Θεόν, καὶ ἀποστῆς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, καὶ ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

5

¹ Καὶ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ, πάτερ, ποιήσω πάντα ὅσα ἐντέταλαί μοι. ² Ἀλλὰ πῶς δυνήσομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ γινώσκω αὐτόν; ³ Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον ὃς συμπορεύεται σοι, καὶ δώσω αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ, καὶ λάβε πορευθεὶς τὸ ἀργύριον.

⁴ Καὶ ἐπορεύθη ζητῆσαι ἄνθρωπον, καὶ εὔρε Ῥαφαήλ, ὃς ἦν ἄγγελος, καὶ οὐκ ᾔδει·
⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας, καὶ εἰ
 ἐμπειροὺς εἶ τῶν τόπων. ⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος, πορευέσμαι μετὰ σοῦ, καὶ τῆς
 ὁδοῦ ἐμπειρῶ, καὶ παρὰ Γαβαήλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ἠλίθισθην.

⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίας ὑπόμεινόν με, καὶ ἐρῶ τῷ πατρὶ. ⁸ Καὶ εἶπεν
 αὐτῷ, πορεύου, καὶ μὴ χρονίσης· καὶ εἰσελθὼν, εἶπε τῷ πατρὶ, ἰδοὺ εὔρηκα ὃς
 συμπορεύσεται μοι· ὁ δὲ εἶπε, φώνησον αὐτὸν πρὸς μὲ, ἵνα ἐπιγνώ ποίας φυλῆς
 ἐστί, καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευθῆναι μετὰ σοῦ. ⁹ Καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν· καὶ εἰσηλθε,
 καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους.

¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ, ἀδελφε, ἐκ ποίας φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατριᾶς εἶ
 σύ; ὑπόδειξόν μοι. ¹¹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, φυλὴν καὶ πατριὰν σὺ ζητεῖς; ἢ μίσθιον,
 ὃς συμπορεύσεται μετὰ τοῦ υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ, βούλομαι, ἀδελφε,
 ἐπιγνῶναι τὸ γένος σου, καὶ τὸ ὄνομα.

¹² Ὅς δὲ εἶπεν, ἐγὼ Ἀζαρίας Ἀνανίου τοῦ μεγάλου, τῶν ἀδελφῶν σου. ¹³ Καὶ εἶπεν
 αὐτῷ, ὑγιαίνων ἔλθοις, ἀδελφε· καὶ μὴ μοι ὀργισθῆς, ὅτι ἐζήτησα τὴν φυλὴν σου, καὶ
 τὴν πατριὰν σου ἐπιγνῶναι· καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς
 γενεᾶς· ἐπεγίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ἀνανίαν καὶ Ἰωνάθαν τοὺς υἱοὺς Σεμεὶ τοῦ μεγάλου,
 ὡς ἐπορευόμεθα κοινῶς εἰς Ἱεροσόλυμα προσκυνεῖν, ἀναφέροντες τὰ πρωτότοκα,
 καὶ τὰς δεκάτας τῶν γενημάτων, καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ τῶν ἀδελφῶν
 ἡμῶν· ἐκ ρίζης καλῆς εἶ, ἀδελφε. ¹⁴ Ἀλλὰ εἶπόν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν διδόναι;
 δραχμὴν τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ δέοντά σοι ὡς καὶ τῷ υἱῷ μου, ¹⁵ καὶ ἔτι προσθήσω σοι
 ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐάν ὑγιαίνοντες ἐπιστρέψητε.

¹⁶ Καὶ εὐδόκησαν οὕτως· καὶ εἶπε πρὸς Τωβίαν, ἔτοιμος γίνου πρὸς τὴν ὁδόν, καὶ
 εὐδοθεῖητε· καὶ ἠτοίμασεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ
 αὐτοῦ, πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὁ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν Θεὸς εὐδώσει
 τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συμπορευθήτω ὑμῖν· καὶ ἐξῆλθαν ἀμφοτέροι
 ἀπελθεῖν, καὶ ὁ κύων τοῦ παιδαρίου μετ' αὐτῶν.

¹⁷ Ἐκλαυσε δὲ Ἄννα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς Τωβίτ, τί ἐξαπέστειλας
 τὸ παιδίον ἡμῶν; ἢ οὐχὶ ἡ ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστίν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι
 αὐτὸν καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνὼπιον ἡμῶν; ¹⁸ Ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ
 περίψημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ¹⁹ Ὡς γὰρ δέδοται ἡμῖν ζῆν παρὰ τοῦ Κυρίου,
 τοῦτο ἰκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει. ²⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῇ Τωβίτ, μὴ λόγον ἔχε ἀδελφῆ,
 ὑγιαίνων ἔλεύσεται, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται αὐτόν. ²¹ Ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς
 συμπορεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐδοθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων.
²² Καὶ ἐπαύσατο κλαίουσα.

6

¹ Οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐσπέρας ἐπὶ τὸν Τίγγριν ποταμόν, καὶ
 ἠυλίζοντο ἐκεῖ. ² Τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περικλύσασθαι, καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθὺς
 ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐβουλήθη καταπεῖν τὸ παιδάριον. ³ Ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ,
 ἐπλαβοῦ τοῦ ἰχθύος· καὶ ἐκράτησε τὸν ἰχθύν τὸ παιδάριον, καὶ ἀνέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ
 τὴν γῆν. ⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος, ἀνάτεμε τὸν ἰχθύν, καὶ λαβὼν τὴν καρδίαν καὶ
 τὸ ἥπαρ καὶ τὴν χολήν, θεὸς ἀσφαλῶς. ⁵ Καὶ ἐποίησε τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ
 ἄγγελος· τὸν δὲ ἰχθύν ὀπτήσαντες, ἔφαγον· καὶ ὠδεδον ἀμφοτέροι, ἕως οὗ ἠγγισαν
 ἐν Ἐκβατάνοις.

⁶ Καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ, Ἀζαρία ἀδελφε, τί ἐστίν ἡ καρδία καὶ τὸ
 ἥπαρ καὶ ἡ χολὴ τοῦ ἰχθύος; ⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ, ἐάν τινα ὀχλῆ
 δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρὸν, ταῦτα δεῖ καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου, ἢ γυναικὸς,
 καὶ μικρὴν ὀχληθῆ. ⁸ Ἡ δὲ χολή, ἔγχρισαι ἄνθρωπον ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς
 ὀφθαλμοῖς, καὶ ἰαθήσεται.

⁹ Ὡς δὲ προσῆγγισαν τῇ Ῥάγῃ, ¹⁰ εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ, ἀδελφε, σήμερον
 ἀυλισθησόμεθα παρὰ Ῥαγουήλ, καὶ αὐτὸς συγγενῆς σου ἐστί, καὶ ἐστίν αὐτῷ
 θυγατὴρ ὀνόματι Σάρρα· λαλήσω περὶ αὐτῆς, τοῦ δοθῆναι σοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα,
¹¹ καὶ ὅτι σοι ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς·
¹² Καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμον ἐστί· καὶ νῦν ἄκουσόν μου, καὶ λαλήσω
 τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψωμεν ἐκ Ῥαγῶν, ποιήσομεν τὸν γάμον· διότι
 ἐπίσταμαι Ῥαγουήλ ὅτι οὐ μὴ δῶ αὐτὴν ἀνδρὶ ἐτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ, ἢ
 ὀφειλῆσει θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοι καθήκει λαβεῖν, ἢ πάντα ἄνθρωπον.

¹³ Τότε εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ, Ἀζαρία ἀδελφε, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδῶσθαι ἑπτὰ ἀνδράσι, καὶ πάντας ἐν τῷ νυμφῶνι ἀπολωλότας· ¹⁴ καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμι τῷ πατρὶ, καὶ φοβοῦμαι μὴ εἰσελθῶν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτήν, ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων αὐτῇ· καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω, καὶ καταξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρὸς μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν, καὶ υἱὸς ἕτερος οὐκ ὑπάρχει αὐτοῖς ὃς θάψει αὐτούς.

¹⁵ Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος, οὐ μέμνησαι τῶν λόγων ὧν ἐνετείλατό σοι ὁ πατήρ σου, ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ νῦν ἀκουσόν μου, ἀδελφε, διότι σοι ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδένα λόγον ἔχε, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι αὕτη εἰς γυναῖκα. ¹⁶ Καὶ ἂν εἰσέλθῃς εἰς τὸν νυμφῶνα, λήψῃ τέφραν θυμιαμάτων, ¹⁷ καὶ καπνίσῃς, καὶ ὀσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον, καὶ φεύξεται, καὶ οὐκ ἐπανελευσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ὅταν δὲ προσπορεύῃ αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφοτέροι, καὶ βοηθήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα Θεόν, καὶ σώσει ὑμᾶς, καὶ ἐλεήσει· μὴ φοβῶ, ὅτι σοι αὕτη ἡτοιμασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὕτην σώσεις, καὶ πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοι ἔσται ἐξ αὐτῆς παιδίον· καὶ ὡς ἤκουσε Τωβίας ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτήν, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκολλήθη σφόδρα αὐτῇ· καὶ ἤλθεν εἰς Ἐκβάτανα.

7

¹ Καὶ παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν Ῥαγουήλ· καὶ Σάρρα δὲ ὑπήνησεν αὐτῷ, καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν, καὶ αὐτὸς αὐτούς· καὶ εἰσήγαγεν αὐτούς εἰς τὴν οἰκίαν. ² Καὶ εἶπεν Ῥαγουήλ Ἐδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβίτ τῷ ἀνεπιῶ μου;

³ Καὶ ἠρώτησεν αὐτούς Ῥαγουήλ, πόθεν ἐστὲ, ἀδελφοί; καὶ εἶπον αὐτῷ, ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ τῶν αἰχμαλώτων ἐν Νινευῆ. ⁴ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, γινώσκετε Τωβίτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; ⁵ Οἱ δὲ εἶπαν, καὶ ζῆ, καὶ υἱαίνει· καὶ εἶπε Τωβίας, πατήρ μου ἐστί. ⁶ Καὶ ἀνεπήδησε Ῥαγουήλ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἔκλαυσε, ⁷ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου υἱός· καὶ ἀκούσας ὅτι Τωβίτ ἀπώλεσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτοῦ, ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσε.

⁸ Καὶ Ἐδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάρρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυσαν, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτούς προθύμως· καὶ ἔθυσαν κριὸν προβάτων, καὶ παρεθήκαν ὄσα πλείονα· εἶπε δὲ Τωβίας τῷ Ῥαφαήλ, Ἀζαρία ἀδελφε, λάλησον ὑπὲρ ὧν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσθήτω τὸ πρᾶγμα.

⁹ Καὶ μετέδωκε τὸν λόγον τῷ Ῥαγουήλ· ¹⁰ καὶ εἶπε Ῥαγουήλ πρὸς Τωβίαν, φάγε, πίε, καὶ ἡδέως γίνου, σοὶ γὰρ καθήκει τὸ παιδίον μου λαβεῖν· πλὴν ὑποδείξω σοι τὴν ἀλήθειαν. ¹¹ Ἐδωκα τὸ παιδίον μου ἑπτὰ ἀνδράσι, καὶ ὁπότε ἂν εἰσπορευόντο πρὸς αὐτήν, ἀπέθνησκον ὑπὸ τὴν νύκτα· ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχον· ἡδέως γίνου· καὶ εἶπε Τωβίας, οὐ γεύομαι οὐδὲν ὧδε, ἕως ἂν στήσῃτε καὶ σταθῆτε πρὸς μέ. ¹² Καὶ εἶπε Ῥαγουήλ, κομίζου αὐτήν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελφὸς εἶ αὐτῆς, καὶ αὕτη σου ἐστίν· ὃ δὲ ἐλεήμων Θεὸς εὐδοῶσει ὑμῖν τὰ κάλλιστα.

¹³ Καὶ ἐκάλεσε Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆς, παρεδωκεν αὐτῇ Τωβίαν γυναῖκα, καὶ εἶπεν, ἴδου κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως κομίζου αὐτήν, καὶ ἄπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. ¹⁴ Καὶ ἐκάλεσεν Ἐδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ λαβὼν βιβλίον, ἔγραψε συγγραφὴν, καὶ ἐσφραγίσατο. ¹⁵ Καὶ ἤρξαντο ἐσθίειν.

¹⁶ Καὶ ἐκάλεσε Ῥαγουήλ Ἐδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ἀδελφὴ ἐτοίμασον τὸ ἕτερον ταμεῖον, καὶ εἰσάγαγε αὐτήν. ¹⁷ Καὶ ἐποίησεν ὡς εἶπε· καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ ἔκλαυσε· καὶ ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ¹⁸ θάρσει τέκνον, ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δῶῃ σοι χάριν ἀντὶ τῆς λύπης σου ταύτης, θάρσει θύγατερ.

8

¹ Ὅτε δὲ συνετέλεσαν δειπνοῦντες, εἰσήγαγον Τωβίαν πρὸς αὐτήν. ² Ὁ δὲ πορευόμενος ἐμνήσθη τῶν λόγων Ῥαφαήλ, καὶ ἔλαβε τὴν τέφραν τῶν θυμιαμάτων, καὶ ἐπέθηκε τὴν καρδίαν τοῦ ἰχθύος καὶ τὸ ἥπαρ, καὶ ἐκάπνισεν. ³ Ὅτε δὲ ὠσφράνθη τὸ δαιμόνιον τῆς ὀσμῆς, ἔφυγεν εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου, καὶ ἔδησεν αὐτὸ ὁ ἄγγελος.

⁴ Ὡς δὲ συνεκλείσθησαν ἀμφοτέροι, ἀνέστη Τωβίας ἀπὸ τῆς κλίνης, καὶ εἶπεν, ἀνάστηθι ἀδελφῆ, καὶ προσευξώμεθα ἵνα ἐλεήσῃ ἡμᾶς ὁ Κύριος. ⁵ Καὶ ἤρξατο Τωβίας λέγειν, εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ, καὶ πάσαι αἱ κτίσεις σου. ⁶ Σὺ ἐποίησας Ἀδάμ, καὶ ἔδωκας αὐτῷ βοηθὸν Εὐάν στήριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ τούτων ἐγενήθη τὸ ἀνθρώπων σπέρμα· σὺ εἶπας, οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷ Καὶ νῦν, Κύριε, οὐ διὰ πορνείαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλὰ ἐπ' ἀληθείας ἐπίταξον ἐλεῆσαί με, καὶ αὐτῇ συγκαταγῆρασαι. ⁸ Καὶ εἶπε μετ' αὐτοῦ, ἀμήν.

⁹ Καὶ ἐκοιμήθησαν ἀμφοτέροι τὴν νύκτα· καὶ ἀναστὰς Ῥαγουὴλ ἐπορεύθη, καὶ ὤρξε τάφον, ¹⁰ λέγων, μὴ καὶ οὗτος ἀποθάνῃ; ¹¹ Καὶ ἦλθε Ῥαγουὴλ εἰς τὴν οἰκίαν ἑαυτοῦ, ¹² καὶ εἶπεν Ἔδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἀπόστειλον μίαν τῶν παιδικῶν, καὶ ἰδέτωσαν εἰ ζῆ· εἰ δὲ μὴ, ἵνα θάψωμεν αὐτὸν, καὶ μηδεὶς γνῶ. ¹³ Καὶ εἰσῆλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν θύραν, καὶ εὔρε τοὺς δύο καθέδοντας, ¹⁴ καὶ ἐξελοῦσα ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι ζῆ.

¹⁵ Καὶ εὐλόγησε Ῥαγουὴλ τὸν Θεὸν, λέγων, εὐλογητὸς εἶ σὺ ὁ Θεὸς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ καθαρᾷ καὶ ἁγίᾳ· καὶ εὐλογεῖτωσάν σε οἱ ἅγιοί σου, καὶ πάσαι αἱ κτίσεις σου, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοί σου, καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου· εὐλογεῖτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶνας. ¹⁶ Εὐλογητὸς εἶ, ὅτι ἠψφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετό μοι καθὼς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν. ¹⁷ Εὐλογητὸς εἶ, ὅτι ἠλέησας δύο μονογενεῖς· ποιήσον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος, συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγιείᾳ μετ' εὐφροσύνης καὶ ἐλεύσε, ¹⁸ Ἐκέλευσε δὲ τοῖς οἰκέταις χῶσαι τὸν τάφον.

¹⁹ Καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δεκατεσσάρων. ²⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαγουὴλ, πρὶν ἂν συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου, ἐνόρκως, μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἕαν μὴ πληρωθῶσιν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ²¹ καὶ τότε λαβόντα τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πορευέσθαι μεθ' ὑγείας πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὰ λοιπὰ ὅταν ἀποθάνω, καὶ ἡ γυνὴ μου.

9

¹ Καὶ ἐκάλεσε Τωβίας τὸν Ῥαφαὴλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ² Ἀζαρία ἀδελφε, λάβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους, καὶ πορεύθητι ἐν Ῥάγοι τῆς Μηδίας παρὰ Γαβαήλ, καὶ κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον, καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον, ³ διότι ὁλώμοκε Ῥαγουὴλ, μὴ ἐξελθεῖν με. ⁴ Καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμεῖ τὰς ἡμέρας, καὶ ἕαν χρονίσω μέγα, ὀδυνηθήσεται λίαν. ⁵ Καὶ ἐπορεύθη Ῥαφαὴλ, καὶ ἠύλισθη παρὰ Γαβαήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· ὃς δὲ προήνεγκε τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγίσιν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ.

⁶ Καὶ ὤρθρευσαν κοινῶς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν γάμον· καὶ εὐλόγησε Τωβίας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

10

¹ Καὶ Τωβίτ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἐκάστης ἡμέρας· καὶ ὡς ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας, καὶ οὐκ ἤρξατο, ² εἶπε μήποτε κατήσχυνται; ἢ μήποτε ἀπέθανε Γαβαήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δίδωσι τὸ ἀργύριον; ³ Καὶ ἐλυπεῖτο λίαν. ⁴ Εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ γυνὴ, ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικε· καὶ ἤρξατο θρηνεῖν αὐτὸν, καὶ εἶπεν, ⁵ οὐ μέλει μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου.

⁶ Καὶ Τωβίτ λέγει αὐτῇ, σίγα, μὴ λόγον ἔχε, ὑγιαίνει. ⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, σίγα, μὴ πλάνα με, ἀπώλετο τὸ παιδίον μου· καὶ ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἔξω, οἷας ἀπῆλθεν· ἡμέρας τε ἄρτον οὐκ ἦσθιε, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανε θρηνοῦσα Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὗ συνετελεσθήσαν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ἃς ὤμοσε Ῥαγουὴλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ· ⁸ εἶπε δὲ Τωβίας τῷ Ῥαγουὴλ, ἐξαπόστειλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὄψεσθαί με. ⁹ Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ πενθερὸς, μείνον παρ' ἐμοὶ, κἀγὼ ἐξαποστελῶ πρὸς τὸν πατέρα σου, καὶ δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σε. ¹⁰ Καὶ Τωβίας λέγει, ἐξαπόστειλόν με πρὸς τὸν πατέρα μου.

¹¹ Ἀναστὰς δὲ Ῥαγουὴλ, ἔδωκεν αὐτῷ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα καὶ κτήνη καὶ ἀργύριον, ¹² καὶ εὐλόγησας αὐτοὺς ἐξαπέστειλε, λέγων, εὐδοῦσαι ὑμᾶς τέκνα ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ με ἀποθανεῖν. ¹³ Καὶ εἶπε τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, τίμα τοὺς πενθεροῦς σου, αὐτοὶ νῦν γονεῖς

σου εἶσιν, ἀκούσασαί σου ἀκοὴν καλήν· καὶ ἐφίλησεν αὐτήν· καὶ Ἔδνα εἶπε πρὸς Τωβίαν, ἀδελφὲ ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσαι σε ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώῃ μοι ἰδεῖν σου παιδία ἐκ Σάρρας τῆς θυγατρὸς μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ ἰδοὺ παρατίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν.

11

¹ Μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβίας εὐλογῶν τὸν Θεὸν, ὅτι εὐώδωσε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ κατευλόγει Ῥαγουήλ, καὶ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἔγγισαι αὐτοὺς εἰς Νινευή.

² Καὶ εἶπε Ῥαφαὴλ πρὸς Τωβίαν, οὐ γινώσκεις, ἀδελφὲ, πῶς ἀφήκας τὸν πατέρα σου; ³ Προδράμωμεν ἐμπροσθεν τῆς γυναικὸς σου, καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν· ⁴ λάβε δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος· καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὀπισθεν αὐτῶν. ⁵ Καὶ Ἄννα ἐκάθητο περιβλεπομένη εἰς τὴν ὁδὸν τὸν παῖδα αὐτῆς. ⁶ Καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον, καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἰδοὺ ὁ υἱὸς μου ἔρχεται, καὶ ὁ ἀνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ.

⁷ Καὶ Ῥαφαὴλ εἶπεν, ἐπίσταμαι ἐγὼ, ὅτι ἀνοίξει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ πατήρ σου. ⁸ Σὺ ἐγγχρισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς διατρίψει, καὶ ἀποβαλεῖται τὰ λευκώματα, καὶ ὀψεται σε.

⁹ Καὶ προσδραμοῦσα Ἄννα ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἶδόν σε παιδίον, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι· καὶ ἔκλαυσαν ἄμφότεροι. ¹⁰ Καὶ Τωβίτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν, καὶ προσέκοπεν· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ προσέδραμεν αὐτῷ, ¹¹ καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προσέπασε τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, λέγων, θάρσει πάτερ. ¹² Ὡς δὲ συνεδήχησαν, διέτριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ¹³ καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κάνθων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὰ λευκώματα· καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ,

¹⁴ καὶ ἔκλαυσε, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἅγιοί σου ἄγγελοι, ¹⁵ ὅτι ἐμαστίγωσας καὶ ἠλέησάς με· ἰδοὺ βλέπω Τωβίαν τὸν υἱόν μου· καὶ εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα τὰ γενόμενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδίᾳ.

¹⁶ Καὶ ἐξήλθε Τωβίτ εἰς συνάντησιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν πρὸς τῇ πύλῃ Νινευῆ· καὶ ἐθαύμαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον, ὅτι ἔβλεψε. ¹⁷ Καὶ Τωβίτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι ἠλέησεν αὐτοὺς ὁ Θεός· καὶ ὡς ἤγγισε Τωβίτ Σάρρα τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, κατευλόγησεν αὐτήν, λέγων, Ἐλθοῖς ὑγιαίνουσα θύγατερ· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὃς ἠγάπησέν σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου· καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευῆ ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ παρεγένετο Ἀχιάχαρος, καὶ Νασβάς ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ ἤχθη ὁ γάμος Τωβία μετ' εὐφροσύνης ἡμέρας ἑπτὰ.

12

¹ Καὶ ἐκάλεσε Τωβίτ Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὄρα, τέκνον, μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι· καὶ προσθεῖναι αὐτῷ δεῖ. ² Καὶ εἶπε, πάτερ, οὐ βλάπτομαι δοῦς αὐτῷ τὸ ἥμισυ ὧν ἐνήνοχα, ³ ὅτι με ἀγήροχέ σοι ὕγιη, καὶ τὴν γυναῖκά μου ἐθεράπευσε, καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκε, καὶ σὲ ὁμοίως ἐθεράπευσε.

⁴ Καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτης, δικαιοῦται αὐτῷ. ⁵ Καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄγγελον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, λάβε τὸ ἥμισυ πάντων ὧν ἐνηνόχατε, καὶ ὑπαγε ὑγιαίνων. ⁶ Τότε καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς, εἶπεν αὐτοῖς, εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε, καὶ μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ, καὶ ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ ἐνώπιον πάντων τῶν ζῶντων περὶ ὧν ἐποίησε μεθ' ὡμῶν· ἀγαθὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν Θεὸν, καὶ ὑψοῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοὺς λόγους τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ ἐντίμως ὑποδεικνύοντες· καὶ μὴ ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. ⁷ Μυστήριον βασιλέως καλὸν κρύψαι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως· ἀγαθὸν ποιήσατε, καὶ κακὸν οὐχ εὐρήσει ὑμᾶς. ⁸ Ἀγαθὸν προσερχῆ μετὰ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαθὸν τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης, ἢ πολὺ μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον. ⁹ Ἐλεημοσύνη γὰρ ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ αὐτὴ ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἀμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς. ¹⁰ Οἱ δὲ ἀμαρτάνοντες πολέμιοί εἰσι τῆς ἐαυτῶν ζωῆς.

¹¹ Οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὡμῶν πᾶν ῥῆμα· εἶρηκα δὴ, μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλὸν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ¹² Καὶ νῦν ὅτε προσῆξω σὺ καὶ ἡ

νύμφη σου Σάρρα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου· καὶ ὅτε ἔθαπτες τοὺς νεκροὺς, ὡσαύτως συμπαρήγημιν σοι. ¹³ Καὶ ὅτε οὐκ ὤκνησας ἀναστήναι καὶ καταλιπεῖν τὸ ἄριστόν σου, ὅπως ἀπελθὼν περιστείλῃς τὸν νεκρὸν, οὐκ ἔλαθές με ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην. ¹⁴ Καὶ νῦν ἀπέστειλέ με ὁ Θεὸς ἰάσασθαί σε καὶ τὴν νύμφην σου Σάρραν. ¹⁵ Ἐγὼ εἰμι Ῥαφαήλ, εἷς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἁγίων ἀγγέλων οἱ προσαναγέρονσι τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων, καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου.

¹⁶ Καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν. ¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε, εἰρήνη ὑμῖν ἔσται· τὸν δὲ Θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁸ ὅτι οὐ τῆ ἑαυτοῦ χάριτι, ἀλλὰ τῆ θελήσει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἦλθον, ὅθεν εὐλογεῖτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁹ Πάσας τὰς ἡμέρας ὡπανόμην ὑμῖν, καὶ οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ ὅρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε. ²⁰ Καὶ νῦν ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ, διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ γράψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς βιβλίον. ²¹ Καὶ ἀνέστησαν, καὶ οὐκ ἔτι εἶδον αὐτόν. ²² Καὶ ἐξωμολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστὰ αὐτοῦ, ὡς ὥφθη αὐτοῖς ὁ ἄγγελος Κυρίου.

13

¹ Καὶ Τωβίτ ἔγραψε προσευχὴν εἰς ἀγαλλίασιν, καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ² ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεεῖ, κατὰγαι εἰς ἄδην καὶ ἀνάγει, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφεύξεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ³ Ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς. ⁴ Ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ, ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καθότι αὐτὸς Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας. ⁵ Καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, καὶ πάλιν ἐλεήσει, καὶ συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, οὗ ἕαν σκορπισθῆτε ἐν αὐτοῖς.

⁶ Ἐὰν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν, ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ κρύψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν· καὶ θεάσασθε ἃ ποιήσει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ στόματι ὑμῶν, καὶ εὐλογήσατε τὸν Κύριον τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων· ἐγὼ ἐν τῇ γῆ τῆς αἰχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ, καὶ δεικνύω τὴν ἰσχύν καὶ τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνη ἀμαρτωλῶν· ἐπιστρέψατε ἀμαρτωλοὶ, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον αὐτοῦ· τίς γινώσκει εἰ θελήσει ὑμᾶς, καὶ ποιήσει ἐλεημοσύνην ὑμῖν;

⁷ Τὸν Θεόν μου ὑψώ, καὶ ἡ φυχή μου τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ. ^{7a} Λεγέτωσαν πάντες, καὶ ἐξομολογεῖσθωσαν αὐτῷ ἐν Ἱεροσολύμοις.

^{7b} Ἱεροσόλυμα πόλις ἁγίου, μαστιγώσει ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου, καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων. ^{7c} Ἐξομολογοῦ τῷ Κυρίῳ ἀγαθῶς, καὶ εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων, ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ ἐν σοὶ μετὰ χαρᾶς· καὶ εὐφράναι ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ ἀγαπήσαι ἐν σοὶ τοὺς ταλαιπώρους, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος.

¹¹ Ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἤξει πρὸς τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ, δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες, καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ· γενεαὶ γενεῶν δώσουσι σοὶ ἀγαλλίαμα. ¹² Ἐπικατάρατοι πάντες οἱ μισοῦντές σε, εὐλογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ Χάρηθι καὶ ἀγαλλιάσαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων, ὅτι συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσι τὸν Κύριον τῶν δικαίων. ¹⁴ Ὁ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε, χαρῆσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου· μακάριοι ὅσοι ἐλυπήθησαν ἐπὶ πάσαις ταῖς μάλιστα σοῦ, ὅτι ἐπὶ σοὶ χαρῆσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου, καὶ εὐφρανθήσονται εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁵ Ἡ ψυχὴ μου εὐλογεῖτω τὸν Θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν, ¹⁶ ὅτι οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλὴμ σαφειρῶ καὶ σμαράγδω, καὶ λίθω ἐντίμω τὰ τεῖχη σου, καὶ οἱ πύργοι, καὶ οἱ προμαχώνες ἐν χρυσοῖς καθάρῳ, ¹⁷ καὶ αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ ἐν βηρύλλω, καὶ ἄνθρακι, καὶ λίθω ἐκ Σουφειρ ψηφολογηθήσονται. ¹⁸ Καὶ ἐροῦσι πᾶσαι αἱ ῥύμαι αὐτῆς ἀλληλοῦσα καὶ αἶνεσιν, λέγοντες, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὃς ὑψωσε πάντας τοὺς αἰῶνας.

14

¹ Καὶ ἐπάυσατο ἐξομολογούμενος Τωβίτ. Καὶ ἦν ἐτῶν πεντηκονταοκτῶ, ² ὅτε ἀπόλωσε τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὀκτῶ ἀνέβλεψε· καὶ ἐποίει ἐλεημοσύνας· καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν, καὶ ἐξωμολογεῖτο αὐτόν.

³ Μεγάλως δὲ ἐγήρασε· καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τέκνον, λάβε τοὺς υἱούς σου, ἴδου γεγήρακα, καὶ πρὸς τὸ ἀποτρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμι. ⁴ Ἀπελθε εἰς τὴν Μηδίαν, τέκνον, ὅτι πέπεισμαι ὅσα ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευῆ, ὅτι καταστραφήσεται· ἐν δὲ τῇ Μηδίᾳ ἔσται εἰρήνη μᾶλλον ἕως καιροῦ· καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ σκορπισθήσονται ἀπὸ τῆς ἀγαθῆς γῆς· καὶ Ἱερουσόλυμα ἔσται ἔρημος, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαήσεται, καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι χρόνου. ⁵ Καὶ πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ οἰκοδομήσουσι τὸν οἶκον, οὐχ οἷος ὁ πρότερος, ἕως πληρωθῶσι καιροὶ τοῦ αἰῶνος· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῶν αἰχμαλωσιῶν, καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερουσαλὴμ ἐντίμως· καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται ἐνδόξως, καθὼς ἐλάλησεν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται.

⁶ Καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπιστρέψουσιν ἀληθινῶς φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν, καὶ κατορύξουσιν τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, ⁷ καὶ εὐλογήσουσι πάντα τὰ ἔθνη Κύριον· καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ· καὶ ὑψώσει Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες Κύριον τὸν Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιοῦντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν.

⁸ Καὶ νῦν, τέκνον, ἀπελθε ἀπὸ Νινευῆ, ὅτι πάντως ἔσται ἃ ἐλάλησεν ὁ προφήτης Ἰωνᾶς. ⁹ Σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα, καὶ γενοῦ φιλελεήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς ᾦ. ¹⁰ Καὶ θάψον με καλῶς, καὶ τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, καὶ μηκέτι ἀλισθητέ εἰς Νινευή· τεκνον, ἴδε τί ἐποίησεν Ἀμὰν Ἀχιαχάρῳ τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὡς ἐκ τοῦ φωτὸς ἤγαγεν αὐτόν εἰς τὸ σκότος, καὶ ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Ἀχιάχαρον μὲν ἔσωσεν, ἐκείνῳ δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἀπεδόθη, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸ σκότος. Μανασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐσώθη ἐκ παγίδος θανάτου ἧς ἔπηξεν αὐτῷ· Ἀμὰν δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα, καὶ ἀπώλετο.

¹¹ Καὶ νῦν, παιδίᾳ, ἴδετε τί ἐλεημοσύνη ποιεῖ, καὶ δικαιοσύνη ρύεται· καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος, ἐξέλιπεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κλίνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ· καὶ ἔθαψαν αὐτόν ἐνδόξως. ¹² Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἄννα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Ἀπῆλθε δὲ Τωβίας μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς Ἐκβάτανα πρὸς Ῥαγουήλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ, ¹³ καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως· καὶ ἔθαψε τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν οὐσίαν, καὶ Τωβίτ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν εικοσιεπτὰ ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας. ¹⁵ Καὶ ἤκουσε πρὶν ἂν ἀποθανεῖν αὐτόν, τὴν ἀπώλειαν Νινευῆ, ἣν ἤχμαλώτισεν Ναβουχοδονόσορ, καὶ Ἀσύηρος, καὶ ἐχάρη πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευῆ.

ΙΟΥΔΙΘ

¹ ἘΤΟΥΣ δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, ὃς ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευῆ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρφαζὰδ, ² ὃς ἐβασίλευσε Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις, καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' Ἐκβατάνων, καὶ κύκλῳ τείχῃ ἐκ λίθων λελαξευμένων, εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν, καὶ εἰς μήκος πηχῶν ἕξ, καὶ ἐποίησε τὸ ὕψος τοῦ τείχους πηχῶν ἐβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα, ³ καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατὸν, καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἐθεμελίωσεν εἰς πήχεις ἐξήκοντα. ⁴ Καὶ ἐποίησε τὰς πύλας αὐτῆς πύλας διεγειρομένης εἰς ὕψος πηχῶν ἐβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτῶν πήχεις τεσσαράκοντα εἰς ἐξόδους δυνάμεων δυνατῶν αὐτοῦ, καὶ διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ.

⁵ Καὶ ἐποίησε πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πρὸς βασιλέα Ἀρφαζὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτο ἐστὶν ἐν τοῖς ὀρίοις Ῥαγαῦ. ⁶ Καὶ συνήντησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινὴν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὸν Εὐφράτην, καὶ τὸν Τίγγριν, καὶ τὸν Ὑδάσπην, καὶ πεδίῳ Εἰριῶν ὁ βασιλεὺς Ἐλυμαίων· καὶ συνῆλθον ἔθνη πολλὰ σφόδρα εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεούλ.

⁷ Καὶ ἀπέστειλε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Περσίδα, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαίς, τοὺς κατοικοῦντας Κιλικίαν καὶ Δαμασκὸν, τὸν Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον παραλίης, ⁸ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρμήλου, καὶ Γαλαὰδ, καὶ τὴν ἄνω Γαλιλαίαν, καὶ τὸ μέγα πεδίου Ἐσθρηλῶν, ⁹ καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρεία καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτῆς, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως Ἰερουσαλὴμ, καὶ Βετὰνη, καὶ Χελλοὺς, καὶ Κάδης, καὶ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ Ταφνὰς, καὶ Ῥαμεσση, ¹⁰ καὶ πᾶσαν γῆν Γεσέμ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ Μέμφωος, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῆς Αἰθιοπίας.

¹¹ Καὶ ἐφάυλισαν πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ῥῆμα Ναβουχοδονόσορ τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ οὐ συνῆλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτὸν, ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἀνὴρ ἴσος· καὶ ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κενοὺς ἐν ἀτιμίᾳ πρὸ προσώπου αὐτῶν. ¹² Καὶ ἐθυμώθη Ναβουχοδονόσορ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην σφόδρα, καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, εἰ μὴν ἐκδικήσῃ πάντα τὰ ὄρια τῆς Κιλικίας καὶ Δαμασκηνῆς καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τὴν ῥομφαία αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν γῆ Μωὰβ, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἰουδαίαν, καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῶν δύο θαλασσῶν.

¹³ Καὶ παρετάξατο ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Ἀρφαζὰδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ, καὶ ἐκράταιωθῆ ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρεψε πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀρφαζὰδ, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων αὐτοῦ· καὶ ἀφίκετο ἕως Ἐκβατάνων, καὶ ἐκράτησε τῶν πύργων, καὶ ἐπρονόμυσεν τὰς πλατείας αὐτῆς, καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔθηκεν εἰς ὄνειδος αὐτῆς. ¹⁵ Καὶ ἔλαβε τὸν Ἀρφαζὰδ ἐν τοῖς ὄρεσι Ῥαγαῦ, καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβύναις αὐτοῦ, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

¹⁶ Καὶ ἀνέστρεψε μετ' αὐτῶν αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ σύμμικτος αὐτοῦ, πλήθος ἀνδρῶν πολεμιστῶν πολὺ σφόδρα· καὶ ἦν ἐκεῖ ῥαθυμὸν καὶ εὐχούμενος αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.

2

¹ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ, δευτέρα καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου μηνὸς, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, ἐκδικήσῃ πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησε. ² Καὶ συνεκάλεσε πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, καὶ ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐτοῦ· καὶ συνετέλεσε πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ³ καὶ αὐτοὶ ἔκριναν ὀλοθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα, οἱ οὐκ ἠκολούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

⁴ Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ἐκάλεσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρην ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δεύτερον ὄντα μετ' αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ⁵ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς, ἰδοὺ σὺ ἐξελεῖσθαι ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ

ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν, πεζῶν εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ πλήθος ἵππων σὺν ἀναβάταις μυριάδων δεκαδύο, ⁶ καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάση τῇ γῆ ἐπὶ δυσμὰς, ὅτι ἠπειθήσαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματός μου· ⁷ καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς ἐτοιμάζειν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτούς, καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶ τῆς δυνάμεώς μου· καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς, ⁸ καὶ οἱ τραυματίαι αὐτῶν πληροῦσονται τὰς φάραγγας καὶ τοὺς χειμάρρους αὐτῶν, καὶ ποταμοὶ ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθήσεται· ⁹ καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης τῆς γῆς. ¹⁰ Σὺ δὲ ἐξελθὼν προκαταλήψῃ μοι πᾶν ὄριον αὐτῶν, καὶ ἐκδώσουσί σοι ἑαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἔμοι αὐτούς εἰς ἡμέραν ἐλεγμοῦ αὐτῶν.

¹¹ Ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου, δοῦναι αὐτούς εἰς φόνον καὶ ἀρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ γῆ σου. ¹² Ὅτι ζῶν ἐγώ, καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, λελάληκα, καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρὶ μου. ¹³ Καὶ σὺ δὲ οὐ παραβῆσῃ ἐν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλ' ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις, καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐτά.

¹⁴ Καὶ ἐξῆλθεν Ὀλοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς στρατηγούς, καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, ¹⁵ καὶ ἠρίθμηνεν ἐκλεκτοὺς ἄνδρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἰς μυριάδας δεκαδύο, καὶ ἵππεῖς τοξότας μυρίους δισχιλίους, ¹⁶ καὶ διέταξεν αὐτούς ὃν τρόπον πολέμου πλήθος συντάσσεται. ¹⁷ Καὶ ἔλαβε καμήλους καὶ ὄνους καὶ ἡμίονους εἰς τὴν ἀρπαγὴν αὐτῶν, πλήθος πολὺ σφόδρα, καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ αἴγας εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ¹⁸ καὶ ἐπιστισιμὸν παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλήθος, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξ οἴκου βασιλέως πολὺ σφόδρα.

¹⁹ Καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ εἰς πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδονόσορ, καὶ καλύψαι πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἄρμασι καὶ ἵππεῦσι καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοις αὐτῶν. ²⁰ Καὶ πολὺς ὁ ἐπίμικτος ὡς ἀκρις τυεξῆλθον αὐτοῖς, καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς· οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν.

²¹ Καὶ ἀπῆλθον ἐκ Νινευῆ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βαικτιλαῖθ, καὶ ἐπεστρατοπέδευσεν ἀπὸ Βαικτιλαῖθ πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ τῆς ἄνω Κιλικίας. ²² Καὶ ἔλαβε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τοὺς πεζοὺς, καὶ τοὺς ἵππεῖς, καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὄρεινν. ²³ Καὶ διέκοψε τὸ Φουδ καὶ Λουδ, καὶ ἐπρονόμυσαν πάντας υἱοὺς Ῥασσις, καὶ υἱὸς Ἰσμαῆλ τοὺς κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου πρὸς Νότον τῆς Χελλαΐων.

²⁴ Καὶ παρήλθε τὸν Εὐφράτην, καὶ διήλθε τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ διέσκαψε πάσας τὰς πόλεις τὰς ὑψηλάς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμαρροῦ Ἀβρωνά ἕως τοῦ ἔλθειν ἐπὶ θάλασσαν.

²⁵ Καὶ κατελάβετο τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας, καὶ κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάντας αὐτῷ· καὶ ἦλθεν ἕως ὀρίων Ἰάφεθ, τὰ πρὸς Νότον κατὰ πρόσωπον τῆς Αραβίας.

²⁶ Καὶ ἐκύκλωσε πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιῶν, καὶ ἐνέπρησε τὰ σκηνώματα αὐτῶν, καὶ ἐπρονόμυσεν τὰς μάνδρας αὐτῶν.

²⁷ Καὶ κατέβη εἰς πεδῖον Δαμασκοῦ ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐνέπρησε πάντας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν· καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκύλευσε, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν ἐξελίκμησε, καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ῥομφαίας.

²⁸ Καὶ ἐπέπεσεν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ Τύρῳ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σοῦρ, καὶ Ὀκινά, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰερμαάν· καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Αζῶτῳ καὶ Ασκάλωνι ἐφοβήθησαν αὐτὸν σφόδρα.

3

¹ Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγους εἰρηνικοῖς, λέγοντες, ² ἴδου ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονόσορ βασιλέως μεγάλου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου, χρῆσαι ἡμῖν καθὼς ἀρετόν ἐστι τῷ προσώπῳ σου. ³ Ἴδου αἱ ἐπαυλεις ἡμῶν, καὶ πᾶν πεδίον πυρῶν, καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια, καὶ πᾶσαι αἱ μάνδραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου· χρῆσαι καθ' ὃ ἂν ἀρέσκῃ σοι. ⁴ Ἴδου καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δοῦλοί σου εἰσίν· ἐλθὼν ἀπάντησον αὐταῖς ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

⁵ Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες πρὸς Ὀλοφέρνην, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁶ Καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ, καὶ ἐφρούρησε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλάς· καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄνδρας ἐπιλέκτους. ⁷ Καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν αὐτοί, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῶν μετὰ

στεφάνων καὶ χορῶν καὶ τυμπάνων. ⁸ Καὶ κατέσκαψε πάντα τὰ ὄρια αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλλα αὐτῶν ἐξέκοψε· καὶ ἦν δεδογμένον αὐτῷ ἐξολοθρεῦσαι πάντας τοὺς θεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονόσορ λατρεύσωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπικαλέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν.

⁹ Καὶ ἦλθε κατὰ πρόσωπον Ἑσδρηλῶν πλησίον τῆς Δωταίας, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι τοῦ πρίονος τοῦ μεγάλου τῆς Ἰουδαίας. ¹⁰ Καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀναμέσον Γαιβαὶ καὶ Σκυθῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξει πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

4

¹ Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ὀλοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ὄν τρόπον ἐσκύλευσε πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς ἀφανισμόν, ² καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ περὶ Ἰερουσαλήμ καὶ τοῦ ναοῦ Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν· ³ ὅτι προσφάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νωστί πᾶς ὁ λαὸς συνελέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκεύη, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ὁ οἶκος, ἐκ τῆς βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν, ⁴ καὶ ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὄριον Σαμαρείας, καὶ Κωνᾶς, καὶ Βαιθωρῶν, καὶ Βελμὲν, καὶ Ἰεριχώ, καὶ εἰς Χωβά, καὶ Αἰσωρᾶ, καὶ τὸν αὐλῶνα Σαλήμ, ⁵ καὶ προκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας, καὶ παρέθεντο εἰς ἐπισιτισμὸν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσφάτως ἦν τὰ πεδία αὐτῶν τεθερισμένα.

⁶ Καὶ ἔγραψεν Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐν Ἰερουσαλήμ, τοῖς κατοικοῦσι Βετυλούα, καὶ Βετομεσθαίμ, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι Ἑσδρηλῶν, κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωθαίμ, ⁷ λέγων, διακατασχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Ἰουδαίαν· καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλύσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας, στενῆς τῆς προσβάσεως οὕσης, ἐπ' ἀνδρας τοὺς πάντας δύο. ⁸ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἡ γερουσία παντὸς δήμου Ἰσραὴλ, οἱ ἐκάθηντο ἐν Ἰερουσαλήμ.

⁹ Καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Θεὸν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ, καὶ ἐταπεινοῦσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ, ¹⁰ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· καὶ πᾶς πάροικος ἢ μισθωτὸς, καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν, ἐπέθεντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν.

¹¹ Καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνὴ, τὰ παιδιά, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλήμ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐσποδίσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάκκους αὐτῶν κατὰ πρόσωπον Κυρίου· καὶ τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ περιέβαλον, ¹² καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν ἐκτενῶς, τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας εἰς προνομήν, καὶ τὰς πόλεις τῆς κληρονομίας αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰ ἅγια εἰς βεβηλώσιν καὶ ὄνειδισμόν, ἐπίχαρμα τοῖς ἔθνεσι.

¹³ Καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ εἰσεῖδε τὴν θλίψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς νηστεύων ἡμέρας πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἰερουσαλήμ, κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων Κυρίου παντοκράτορος.

¹⁴ Καὶ Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον Κυρίου, ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοῦντες Κυρίῳ, σάκκους περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας αὐτῶν, προσέφερον τὴν ὀλοκαύτωςιν τοῦ ἐνδελειχισμοῦ, καὶ τὰς εὐχὰς, καὶ τὰ ἔκουσία δόματα τοῦ λαοῦ, ¹⁵ καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς κιθάρεις αὐτῶν, καὶ ἐβδών πρὸς Κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως εἰς ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πάντα οἶκον Ἰσραὴλ.

5

¹ Καὶ ἀνγγέλλη Ὀλοφέρνη ἀρχιστράτηγῳ δυνάμεως Ἀσσοῦρ, διότι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον, καὶ τὰς διόδους τῆς ὀρεινῆς συνέκλεισαν, καὶ ἐτειχίσαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ, καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα. ² Καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἄρχοντας Μωᾶβ, καὶ τοὺς στρατηγούς Ἀμμῶν, καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας, ³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀναγγείλατε δὴ μοι, υἱοὶ Χαναάν, τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ καθήμενος ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ τίνες ἄς κατοικοῦσι πόλεις; καὶ τὸ πλήθος τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν, καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγούμενος

στρατηγίας αὐτῶν; ⁴ Καὶ διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἔλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μου παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς;

⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀχιὼρ ὁ ἠγουμένος πάντων υἰῶν Ἀμμῶν, ἀκουσάτω δὴ ὁ κύριός μου λόγον ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγγελά σοι τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ, ὃς κατοικεῖ τὴν ὀρεινὴν ταύτην, πλησίον σοι οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δούλου σου. ⁶ Ὁ λαὸς οὗτός εἰσιν ἀπογόνιοι Χαλδαίων, ⁷ καὶ παρώκησαν τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκολουθῆσαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν, οἱ ἐγένοντο ἐν γῆ Χαλδαίων· ⁸ καὶ ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, Θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοποταμίαν, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς.

⁹ Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐξέλθειν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν, καὶ πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν· καὶ κατώκησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτήρεσι πολλοῖς σφόδρα. ¹⁰ Καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψε γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Χαναὰν λιμὸς, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ μέχρις οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν. ¹¹ Καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεσοφίσαντο αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ ἐν πλίνθῳ, καὶ ἐταπεινώσαν αὐτοὺς, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς εἰς δούλους.

¹² Καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου πληγαῖς, ἐν αἷς οὐκ ἦν ἴασις· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹³ Καὶ κατεξήρανε ὁ Θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἐμπροσθεν αὐτῶν, ¹⁴ καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σινᾶ, καὶ Κάδης Βαρνη, καὶ ἐξέβαλον πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ.

¹⁵ Καὶ ὤκησαν ἐν γῆ Ἀμορραίων, καὶ πάντας τοὺς Εσβεωνίτας ἐξωλόθρευσαν ἐν τῇ ἰσχυρί αὐτῶν· καὶ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐκκληρονόμησαν πᾶσαν τὴν ὀρεινὴν. ¹⁶ Καὶ ἐξέβαλον ἐκ προσώπου αὐτῶν τὸν Χαναΐτιον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Συχεμ, καὶ πάντας τοὺς Γεργεσαίους, καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας πολλὰς.

¹⁷ Καὶ ἔως οὐχ ἡμαρτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, ἦν τὰ ἀγαθὰ μετ' αὐτῶν, ὅτι Θεὸς μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστίν. ¹⁸ Ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς διέθετο αὐτοῖς, ἐξωλοθρεύθησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ ἠχμαλωτεύθησαν εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη εἰς ἔδαφος, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναντίων.

¹⁹ Καὶ νῦν ἐπιστρέψαντες ἐπὶ τὸν Θεὸν αὐτῶν, ἀνέβησαν ἐκ τῆς διασπορᾶς οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, καὶ κατέσχον τὴν Ἱερουσαλήμ, οὗ τὸ ἅγιασμα αὐτῶν, καὶ κατωκίσθησαν ἐν τῇ ὀρεινῇ, ὅτι ἦν ἔρημος, ²⁰ καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, εἰ μὲν ἐστὶν ἀγνόημα ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ ἀμαρτανουσίαν εἰς τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπισκεψόμεθα ὃ, τι ἐστὶν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τούτου, καὶ ἀναβησόμεθα, καὶ ἐκπολεμήσομεν αὐτοὺς. ²¹ Εἰ δὲ οὐκ ἐστὶν ἀνομία ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ ὁ κύριός μου, μήποτε ὑπερασπίσῃ ὁ Κύριος αὐτῶν καὶ ὁ Θεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἐσόμεθα εἰς ὄνειδισμὸν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς.

²² Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐγόγγυσε πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυκλῶν τὴν σκηπὴν καὶ περιεστῶς· καὶ εἶπαν οἱ μεγιστᾶνες Ὀλοφέρνου, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν παραλίαν καὶ τὴν Μωᾶβ, συγκόψαι αὐτόν, ²³ οὐ γὰρ φοβηθησόμεθα ἀπὸ υἰῶν Ἰσραὴλ· ἰδοὺ γὰρ λαὸς ἐν ᾧ οὐκ ἔστι δύναμις, οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν.

²⁴ Διὸ δὴ ἀναβησόμεθα, καὶ ἔσονται εἰς κατάβρωμα πάσης τῆς στρατιᾶς σου, δέσποτα Ὀλοφέρνου.

6

¹ Καὶ ὡς κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν κύκλῳ τῆς συνεδρείας, καὶ εἶπεν Ὀλοφέρνης ὁ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀσοῦρ πρὸς Ἀχιὼρ ἐναντίον παντὸς τοῦ δήμου ἀλοφύλων, καὶ πρὸς πάντας υἰοὺς Μωᾶβ, ² καὶ τίς εἶ σὺ, Ἀχιὼρ, καὶ οἱ μισθωτοὶ τοῦ Ἐφραΐμ, ὅτι προεφήτευσας ἐν ἡμῖν καθὼς σήμερον, καὶ εἶπας τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμήσαι, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτῶν ὑπερασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς ὁ Θεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδονόσορ; ³ Οὗτος ἀποστελεῖ τὸ κράτος αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ οὐ ῥύσεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς αὐτῶν· ἀλλ' ἡμεῖς οἱ δούλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐτοὺς ὡς ἄνθρωπον ἕνα, καὶ οὐχ ὑποστήσονται τὸ

κράτος τῶν ἵππων ἡμῶν. ⁴ Κατακαύσομεν γὰρ αὐτούς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρη αὐτῶν μεθυσθήσεται ἐν τῷ αἵματι αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται νεκρῶν αὐτῶν· καὶ οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπωλεία ἀπολοῦνται, λάλει ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδοноόσορ ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς· εἶπε γὰρ, οὐ ματαιωθήσεται τὰ ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ.

⁵ Σὺ δὲ Ἀχιὼρ μισθωτὲ τοῦ Ἀμμῶν, ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου, οὐκ ὄψει ἐπὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕως οὗ ἐκδικήσω τὸ γένος τῶν ἐκ Αἰγύπτου. ⁶ Καὶ τότε διελεύσεται ὁ σίδηρος τῆς στρατιᾶς μου, καὶ ὁ λαὸς τῶν θεραπόντων μου τὰς πλευράς σου, καὶ πεσῆ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, ὅταν ἐπιστρέψω. ⁷ Καὶ ἀποκαταστήσουσί σε οἱ δοῦλοί μου εἰς τὴν ὄρεινὴν, καὶ θήσουσί σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων, ⁸ καὶ οὐκ ἀπολῆ ἕως οὗ ἐξολοθρευθῆς μετ' αὐτῶν. ⁹ Καὶ εἶπερ ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ σου ὅτι οὐ λημφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόσωπον· ἐλάλησα, καὶ οὐδὲν διαπεσεῖται τῶν ῥημάτων μου.

¹⁰ Καὶ προσέταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἳ ἦσαν παρεστηκότες ἐν τῇ σκιρῇ αὐτοῦ, συλλαβεῖν τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἀποκαταστήσαι αὐτὸν εἰς Βετυλόα, καὶ παράδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹¹ Καὶ συνέλαβον αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τὸ πεδίου, καὶ ἀπήραν ἐκ μέσου τῆς πεδινῆς εἰς τὴν ὄρεινὴν, καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγὰς αἱ ἦσαν ὑποκάτω Βετυλόα. ¹² Καὶ ὡς εἶδαν αὐτούς οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὄπλα αὐτῶν, καὶ ἀπῆλθον ἐξω τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ πᾶς ἀνὴρ σφενδονητῆς διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν, καὶ ἔβαλον ἐν λίθοις ἐπ' αὐτούς. ¹³ Καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους, ἔδησαν τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἀφήκαν ἐβρίμμενον ὑπὸ τὴν ρίζαν τοῦ ὄρους, καὶ ἀπώχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν.

¹⁴ Καταβάντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ, καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βετυλόα, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν, ¹⁵ οἳ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις, Ὀζίας ὁ τοῦ Μιχὰ ἐκ τῆς φυλῆς Συμεῶν, καὶ Ἀβρις ὁ τοῦ Γοθουιῆλ, καὶ Χαρμοῖς υἱὸς Μελχιήλ.

¹⁶ Καὶ συνεκάλεσαν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως· καὶ συνέδραμον πᾶς νεανίσκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἔστησαν τὸν Ἀχιὼρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν Ὀζίας τὸ συμβεβηκός. ¹⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς συνεδρίας Ὀλοφέρνηου, καὶ πάντα τὰ ῥήματα ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ ὅσα ἐμεγαλορρήμωσεν Ὀλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ.

¹⁸ Καὶ πεσόντες ὁ λαὸς προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, καὶ ἐβόησαν λέγοντες, ¹⁹ κύριε ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερφηανείας αὐτῶν, καὶ ἐλέησον τὴν ταπεινώσιν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῶν ἠγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

²⁰ Καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἐπήνεσαν αὐτὸν σφόδρα. ²¹ Καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ὀζίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε πότον τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ ἐπεκαλῶσαντο τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ εἰς βοήθειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκεῖνην.

7

¹ Τῇ δ' ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὀλοφέρνης πᾶσιν τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, οἳ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμαχίαν αὐτοῦ, ἀναζευγνύειν ἐπὶ Βετυλόα, καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς ὄρεινῆς προκαταλαμβάνεσθαι, καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ² Καὶ ἀνέζευξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐτῶν· καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν, χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἑκατὸν ἐβδομήκοντα, καὶ ἱππέων χιλιάδες δεκαδύο, χωρὶς τῆς ἀποσκευῆς, καὶ τῶν ἀνδρῶν οἳ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πλῆθος πολὺ σφόδρα. ³ Καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βετυλόα ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ παρέτειναν εἰς εὐρὸς ἐπὶ Δωθαίμ καὶ ἕως Βελθῆμ, καὶ εἰς μῆκος ἀπὸ Βετυλόα ἕως Κυαμῶνος, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι Ἐσδρηλῶμ.

⁴ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὡς εἶδον αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα· καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, νῦν ἐκλείξουσιν οὗτοι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὔτε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ, οὔτε αἱ φάραγγες, οὔτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκευὴ τὰ πολεμικὰ αὐτῶν, καὶ ἀνακαύσαντες πυρὰς ἐπὶ τοὺς πύργους αὐτῶν, ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα ἐκεῖνην. ⁶ Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν ἐν Βετυλόα, ⁷ καὶ ἐπεσκέψατο τὰς

ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων αὐτῶν ἐφώδευσε, καὶ προκατελάβετο αὐτὰς, καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς παρεμβολὰς ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέζευξεν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

⁸ Καὶ προσελθόντες αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἡσαῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ Μωάβ, καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς παραλίας, εἶπαν, ⁹ ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ δεσπότης ἡμῶν, ἵνα μὴ γένηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. ¹⁰ Ὁ γὰρ λαὸς οὗτος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ὕψει τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἐστιν εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν.

¹¹ Καὶ νῦν, δέσποτα, μὴ πολέμει πρὸς αὐτοὺς, καθὼς γίνεται πόλεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἷς. ¹² Ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου, διαφυλάσσω πάντα ἄνδρα ἐκ τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐπικρατησάτωσιν οἱ παῖδες σου τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, ἢ ἐκπορευεταὶ ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὄρους, ¹³ διότι ἐκεῖθεν ὕδρευονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βετυλοῦα, καὶ ἀνελεῖ αὐτοὺς ἡ δίψα, καὶ ἐκδώσουσι τὴν πόλιν ἑαυτῶν· καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυλακὴν, τοῦ μὴ ἐξελεθεῖν ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἕνα. ¹⁴ Καὶ τακῆσονται ἐν τῷ λιμῷ αὐτοῖ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὴν ῥομφαίαν ἐπ' αὐτοὺς, καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκίσεως αὐτῶν, ¹⁵ καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν, ἀνθ' ὧν ἔστασάσασα, καὶ οὐκ ἀπήνησεν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ.

¹⁶ Καὶ ἤρσαν οἱ λόγοι αὐτῶν ἐνώπιον Ὀλοφέρνηου, καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνέταξαν ποιεῖν καθὼς ἐλάλησαν. ¹⁷ Καὶ ἀπῆρε παρεμβολὴ υἱῶν Ἀμμῶν, καὶ μετ' αὐτῶν χιλιάδες πέντε υἱῶν Ἀσσοῦρ· καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ ἀλύωνι, καὶ προκατελάβοντο τὰ ὕδατα, καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

¹⁸ Καὶ ἀνέβησαν υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρεινῇ ἀπέναντι Δωθαίμ, καὶ ἀπέστειλαν ἐξ αὐτῶν πρὸς Νότον καὶ ἀπληγιώτην ἀπέναντι Ἐκρεβήλ, ἡ ἐστὶ πλησίον Χοῦς, ἡ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμούρ· καὶ ἡ λοιπὴ στρατιὰ τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐκάλυψαν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαρτίαι αὐτῶν κατεστρατοπέδευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ, καὶ ἦσαν εἰς πλῆθος πολὺ σφόδρα.

¹⁹ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς Κύριον Θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὀλιγοψύχησε τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ἐκύκλωσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου αὐτῶν. ²⁰ Καὶ ἔμεινε κύκλω αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσοῦρ, οἱ πεζοὶ καὶ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἵππεῖς αὐτῶν, ἡμέρας τριακοτατέσσαρας· καὶ ἐξέλιπε πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βετυλοῦα πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων. ²¹ Καὶ οἱ λάκκοι ἐξέκενουόντο, καὶ οὐκ εἶχον πεῖν εἰς πλησμονὴν ὕδωρ ἡμέραν μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδοσαν αὐτοῖς πεῖν. ²² Καὶ ἠθύμησαν τὰ νῆπια αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ νεανίσκοι ἐξέλιπον ἀπὸ τῆς δίψης· καὶ ἐπιπτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως, καὶ ἐν ταῖς διόδοις τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς.

²³ Καὶ ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὀζιαν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, καὶ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπαν ἐναντίον πάντων τῶν πρεσβυτέρων, ²⁴ κρίναι ὁ Θεὸς ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὕμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν ἡμῖν ἀδικίαν· μεγάλην, οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ τῶν υἱῶν Ἀσσοῦρ. ²⁵ Καὶ νῦν οὐκ ἔστι βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, τοῦ καταστρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλῃ.

²⁶ Καὶ νῦν ἐπικαλέσασθε αὐτοὺς, καὶ ἐκδοσθε τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομήν τῷ λαῷ Ὀλοφέρνηου, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ²⁷ Κρεῖσσον γὰρ ἡμῖν γεννηθῆναι αὐτοῖς εἰς διαρπαγὴν· ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οὐκ ὀσόμεθα τὸν θάνατον τῶν νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλειπούσας τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ²⁸ Μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ Κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ ἡμᾶς κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ κατὰ τὰ ἀμαρτήματα τῶν πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον. ²⁹ καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδόν, καὶ ἐβόησαν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ.

³⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ὀζίας, θαρσεῖτε ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας, ἐν αἷς ἐπιστρέψῃ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς· οὐ γὰρ ἐγκαταλείψει ἡμᾶς εἰς τέλος. ³¹ Ἐὰν δὲ διελθῶσιν αὐταί, καὶ μὴ ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς

βοήθεια, ποιήσω κατά τὰ ῥήματα ὑμῶν. ³² Καὶ ἐσκόρπισε τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ παρεμβολήν· καὶ ἐπὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπήλθον, καὶ τὰς γυναικὰς καὶ τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐξαπέστειλε· καὶ ἦσαν ἐν ταπεινώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

8

¹ Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκεῖναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδιθ, θυγάτηρ Μεραρὶ, υἱοῦ ὼξ, υἱοῦ Ἰωσήφ, υἱοῦ Ὀζιήλ, υἱοῦ Ἐλκία, υἱοῦ Ἥλιου, υἱοῦ Χελκίου, υἱοῦ Ἐλιάβ, υἱοῦ Ναθαναήλ, υἱοῦ Σαλαμιήλ, υἱοῦ Σαρασαδαί, υἱοῦ Ἰσραήλ.

² Καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μανασσῆς, τῆς φυλῆς αὐτῆς, καὶ τῆς πατριᾶς αὐτῆς, καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν. ³ ἐπέστη γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύοντος τὸ δράγμα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Βετυλούα τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀργῷ τῷ ἀναμέσον Δωθαῖμ καὶ Βελαμῶν.

⁴ Καὶ ἦν Ἰουδιθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας τέσσαρας. ⁵ Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὄσφυν αὐτῆς σάκκον· καὶ ἦν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ⁶ Καὶ ἐνήστευε πᾶσας τὰς ἡμέρας χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς προσαββάτων, καὶ σαββάτων, καὶ προνουμηνίων, καὶ νουμηνίων, καὶ ἑορτῶν, καὶ χαρμοσυνῶν οἴκου Ἰσραήλ. ⁷ Καὶ ἦν καλὴ τῷ εἶδει, καὶ ὠραία τῇ ὄψει σφόδρα· καὶ ὑπελείπετο αὐτῇ Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίου καὶ ἀργύριου, καὶ παίδας καὶ παιδίσκας, καὶ κτήνη καὶ ἀγροῦς, καὶ ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν. ⁸ Καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν αὐτῇ ῥῆμα πονηρὸν, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν Θεὸν σφόδρα.

⁹ Καὶ ἤκουσε τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὠλιγοψύχησαν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων· καὶ ἤκουσε πάντας τοὺς λόγους Ἰουδιθ οὓς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ὀζίας, ὡς ὤμοσεν αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀσσυριοῖς. ¹⁰ Καὶ ἀποστείλασα τὴν ἄβραν αὐτῆς τὴν ἐφεστῶσαν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς, ἐκάλεσεν Ὀζίαν καὶ Χαβρίν καὶ Χαρμὶν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως αὐτῆς. ¹¹ Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἀκούσατε δὴ μου ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν Βετυλούα· ὅτι οὐκ εὐθὺς ὁ λόγος ὑμῶν ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐστήσατε τὸν ὄρκον ὃν ἐλαλήσατε ἀναμέσον τοῦ Θεοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἐλαλήσατε ἐκδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπιστρέψῃ ὁ Κύριος βοηθῆσαι ἡμῖν. ¹² Καὶ νῦν τίνες ἐστὲ ὑμεῖς οἱ ἐπειράσατε τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον, καὶ ἴστασθε ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων;

¹³ Καὶ νῦν Κύριον παντοκράτορα ἐξετάζετε, καὶ οὐθὲν ἐπιγνώσεσθε ἕως τοῦ αἰῶνος. ¹⁴ ὅτι βάθος καρδίας ἀνθρώπου οὐχ εὐρήσετε, καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ λήψεσθε, καὶ πῶς τὸν Θεὸν ὃς ἐποίησε τὰ πάντα ταῦτα, ἐρευνήσετε, καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ κατανοήσετε; μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ¹⁵ ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι ἡμῖν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θέλει σκεπάσαι ἡμέραις, ἢ καὶ ὀλοθρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.

¹⁶ Ὑμεῖς δὲ μὴ ἐνεχυράζετε τὰς βουλὰς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεὸς ἀπειληθῆναι, οὐδὲ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου διαιτηθῆναι. ¹⁷ Διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν, ἐπικαλεσώμεθα αὐτὸν εἰς βοήθειαν ἡμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς ἡμῶν, ἐὰν ἢ αὐτῷ ἄρεστόν.

¹⁸ Ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς ἡμῶν, οὐδε ἐστὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλῇ, οὔτε πατριᾷ, οὔτε δήμῳ, οὔτε πόλιν ἐξ ἡμῶν, οἱ προσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιήτοις, καθάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέραις, ¹⁹ ὧν χάριν ἐδόθησαν εἰς ῥομφαίαν καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ἔπεσον πτώμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ²⁰ Ἡμεῖς δὲ ἕτερον θεὸν οὐκ ἐπέγνωμεν πλὴν αὐτοῦ· ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς, οὐδ' ἀπὸ τοῦ γένους ἡμῶν.

²¹ Ὅτι ἐν τῷ ληφθῆναι ἡμᾶς, οὕτως καθήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ προνομευθήσεται τὰ ἅγια ἡμῶν, καὶ ζητήσεται τὴν βεβήλωσιν αὐτῶν ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν, ²² καὶ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς, καὶ τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἐπιστρέψει εἰς κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἐὰν δουλεύσωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεθα εἰς πρόσκομμα καὶ εἰς ὄνειδος ἐναντίον τῶν κτωμένων ἡμᾶς. ²³ ὅτι οὐ κατευθυνθήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν εἰς χάριν. ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θῆσει αὐτὴν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

²⁴ Καὶ νῦν ἀδελφοὶ ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ὅτι ἐξ ἡμῶν κρέματα ἢ ψυχή αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπεστήρικται ἐφ' ἡμῶν.

²⁵ Παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστήσωμεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὃς πεiràζει ἡμᾶς καθὰ καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν. ²⁶ Μνησθήτε ὅσα ἐποίησε μετὰ Ἀβραάμ, καὶ ὅσα ἐπέειπεν τὸν Ἰσαάκ, καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἔτασμον τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νουθέτησιν μαστιγοῖ Κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ.

²⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀζίας, πάντα ὅσα εἶπας, ἀγαθὴ καρδίᾳ ἐλάλησας, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου. ²⁹ Ὅτι οὐκ ἐν τῇ σήμερον ἢ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν σου ἔγνω πάς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγαθὸν ἔστι τὸ πλάσμα τῆς καρδίας σου. ³⁰ Ἀλλ' ὁ λαὸς ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἠνάγκασαν ποιῆσαι ἡμᾶς καθὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς, καὶ ἀπαγαγεῖν ὄρκον ἐφ' ἡμᾶς, ὃν οὐ παραβησόμεθα. ³¹ Καὶ νῦν δεθήητι περὶ ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβῆς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ Κύριος τὸν ὑετὸν εἰς πληρωσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἔτι.

³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδιθ, ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν. ³³ Ὑμεῖς στήσεσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ μετὰ τῆς ἄβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μεθ' ἃς εἶπατε παραδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἐπισημνεῖται Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ μου. ³⁴ Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερεινήσετε τὴν πρᾶξίν μου, οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν, ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐγὼ ποιῶ.

³⁵ Καὶ εἶπεν Ὀζίας καὶ οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτὴν, πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ³⁶ Καὶ ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς, ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν.

9

¹ Ἰουδιθ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐνεδιδύσκετο σάκκον· καὶ ἦν ἄρτι προσφερόμενον ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸ θυμίαμα τῆς ἑσπέρας ἐκείνης· καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδιθ πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε, ² κύριε ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς μου Συμεῶν, ὃ ἔδωκας ἐν χειρὶ ῥομφαίαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἳ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίasma, καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχύνῃν, καὶ ἐβεβήλωσαν μήτραν εἰς ὄνειδος· εἶπας γὰρ, οὐχ οὕτως ἔσται, καὶ ἐποίησαν· ³ ἀνθ' ὧν ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον, καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν ἠῆδεσαστο τὴν ἀπάτην αὐτῶν, εἰς αἷμα, καὶ ἐπάταξας δούλους ἐπὶ δυνάσταις, καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους αὐτῶν· ⁴ καὶ ἔδωκας γυναῖκας αὐτῶν εἰς προνομίην, καὶ θυγατέρας εἰς αἰχμαλωσίαν, καὶ πάντα τὰ σκῦλα εἰς διαίρεσιν υἱῶν ἡγαπημένων ὑπὸ σοῦ, οἳ καὶ ἐζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου, καὶ ἐβδελύξαντο μίσμα αἵματος αὐτῶν, καὶ ἐπεκαλέσαντό σε εἰς βοήθον· ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐμὸς, καὶ εἰσάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας.

⁵ Σὺ γὰρ ἐποίησας τὰ πρότερα ἐκείνων, καὶ ἐκεῖνα, καὶ τὰ μετέπειτα, καὶ τὰ νῦν, καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενεόηθης, καὶ ἐγενήθησαν ἃ ἐνενοήθης, ⁶ καὶ παρέστησαν ἃ ἐβουλεύσω, καὶ εἶπαν, ἰδοὺ πάρεσμεν· πᾶσαι γὰρ αἱ ὁδοὶ σου ἔτοιμοι, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει.

⁷ Ἰδοὺ γὰρ Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ἵππῳ καὶ ἀναβάτῃ, ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν, ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι καὶ ἐν γαισῶ καὶ τόξῳ καὶ σφενδόνη, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ Κύριος συντριβῶν πολέμου· Κύριος ὄνομά σοι. ⁸ Σὺ ῥάξον αὐτῶν τὴν ἰσχὴν ἐν δυνάμει σου, καὶ κάταξον τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἅγια σου, μιᾶναι τὸ σκήνωμα τῆς καταπάσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου, καὶ καταβαλεῖν σιδηρῶ κέρας θυσιαστηρίου σου.

⁹ Βλέψον εἰς ὑπερηφανίαν αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργὴν σου εἰς κεφαλὰς αὐτῶν· δὸς ἐν χειρὶ μου τῆς χήρας ὃ διενεόηθην κράτος, ¹⁰ πάταξον δοῦλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι, καὶ ἄρχοντα ἐπὶ θεράποντι αὐτοῦ, θραύσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα ἐν χειρὶ θηλείας. ¹¹ Οὐ γὰρ ἐν πλήθει τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία σου ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἶ Θεός, ἐλαττόνων εἶ βοηθός, ἀντιλήπτωρ ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπαστής, ἀηλιπιόμενων σωτήρ.

¹² Ναὶ ναὶ ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς μου, καὶ Θεὸς κληρονομίας Ἰσραὴλ, δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα τῶν ὑδάτων, βασιλεὺ πάσης κτίσεως σου, σὺ

εισάκουσον τῆς δεήσεώς μου, ¹³ καὶ δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ μώλωπα αὐτῶν, οἱ κατὰ τῆς διαθήκης σου, καὶ οἴκου ἠγιασμένου σου, καὶ κορυφῆς Σιών, καὶ οἴκου κατασχέσεως υἰῶν σου ἐβουλεύσαντο σκληρά.

¹⁴ Καὶ ποιήσουν ἐπὶ πᾶν τὸ ἔθνος σου, καὶ πάσης φυλῆς ἐπίγνωσι, τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ, εἰ μὴ σύ.

10

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ συνετέλεσε πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ² καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως καὶ ἐκάλεσε τὴν ἄβραν αὐτῆς, καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς, ³ καὶ περιείλατο τὸν σάκκον ὃν ἐνεδεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρέσεως αὐτῆς, καὶ περιεκλύσατο τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἐχρίσατο μύρω παχεῖ, καὶ διέταξε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ ἐπέθετο μίτραν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς, ἐν οἷς ἐστολίζετο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσή· ⁴ καὶ ἔλαβε σανδάλια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ περιέθετο τοὺς χιλιδῶνας, καὶ τὰ ψέλλια, καὶ τοὺς δακτυλίους, καὶ τὰ ἐνώτια, καὶ πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς· καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα εἰς ἀπάτησιν ὀφθαλμῶν ἀνδρῶν, ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν.

⁵ Καὶ ἔδωκε τῇ ἄβρα αὐτῆς ἀσκοπυτίνην οἴνου, καὶ καμψάκην ἐλαίου, καὶ πήραν ἐπλήρωσεν ἀλφίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων καθαρῶν, καὶ περιεδίπλωσε πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῆ. ⁶ Καὶ ἐξήλθοσαν ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως Βετυλοῦα, καὶ εὔρσαν ἐφεστῶτας ἐπ' αὐτῆς Ὀζίαν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χαβρίν καὶ Χαρμίν.

⁷ Ὡς δὲ εἶδον αὐτήν, καὶ ἦν ἠλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὴν στολὴν μεταβεβληκυῖαν αὐτῆς, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ εἶπαν αὐτῇ, ⁸ ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δῶκε σε εἰς χάριν, καὶ τελειώσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου εἰς γαυρίαμα υἰῶν Ἰσραὴλ καὶ ὕψωμα Ἱερουσαλήμ· καὶ προσεκύνησε τῷ Θεῷ,

⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἐπιτάξατε ἀνοῖξαί μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι εἰς τελείωσιν τῶν λόγων, ὧν ἐλάλησατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν τοῖς νεανίσκοις ἀνοῖξαί αὐτῇ καθότι ἐλάλησαν.

¹⁰ Καὶ ἐποίησαν οὕτως· καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδιθ, αὐτὴ καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς· ἀπεσκόπευον δὲ αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οὐ κατέβη τὸ ὄρος, ἕως διήλθε τὸν ἀλύωνα, καὶ οὐκ ἔτι ἐθεώρουν αὐτήν. ¹¹ Καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῷ ἀλύωνι εἰς εὐθειαν, καὶ συνήντησεν αὐτῇ προφυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων. ¹² Καὶ συνέλαβον αὐτήν, καὶ ἐπρωτότησαν, τίνων εἰ; καὶ πόθεν ἔρχη; καὶ ποῦ πορεύη; καὶ εἶπε, θυγάτηρ εἰμὶ τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσι δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. ¹³ Κἀγὼ ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν, τοῦ ἀναγγεῖλαι ῥήματα ἀληθείας, καὶ δεῖξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδὸν καθ' ἣν πορεύσεται, καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὀρεινῆς, καὶ οὐ διαφωνήσει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σὰρξ μία, οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς.

¹⁴ Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ῥήματα αὐτῆς, καὶ κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμάσιον τῷ κάλλει σφόδρα, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν, ¹⁵ σέσωκας τὴν ψυχὴν σου, σπεύσασα καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν· καὶ νῦν πρόσελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσί σε ἕως παραδώσουσί σε εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁶ Ἐὰν δὲ στῆς ἐναντίον αὐτοῦ, μὴ φοβηθῆς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ῥήματά σου, καὶ εὖ σε ποιήσει.

¹⁷ Καὶ ἐπέλεξαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκατὸν, καὶ παρέτευξαν αὐτῇ καὶ τῇ ἄβρα αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτάς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου. ¹⁸ Καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ· διεβοήθη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς· καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτήν ὡς εἰστήκει ἕξ τῆς σκηνῆς Ὀλοφέρνηου, ἕως προσήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς, καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῆς· καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου, ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναικάς τοιαύτας; ὅτι οὐ καλὸν ἐστὶν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἓνα, οἱ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασοφίσασθαι πάσαν τὴν γῆν· ²⁰ καὶ ἐξῆλθον οἱ παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνη, καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ εἰσηγάγον αὐτήν εἰς τὴν σκηνήν.

²¹ Καὶ ἦν Ὀλοφέρνης ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνοφείῳ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσοῦ καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυποσμένων.
²² Καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ προσκῆνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραὶ προάγουσαι αὐτοῦ.
²³ Ὡς δὲ ἦλθε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδίθ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου αὐτῆς· καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἤγειραν αὐτὴν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ.

11

¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης, θάρσησον γύναι, μὴ φοβηθῆς τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκάκωσα ἀνθρώπον ὅστις ἠρέτικε δουλεῦν βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς.
² Καὶ νῦν ὁ λαὸς σου ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν, εἰ μὴ ἐφάυλισάν με, οὐκ ἂν ἦρα τὸ δόρυ μου ἐπ' αὐτοῦς, ἀλλ' αὐτοὶ ἐαυτοὺς ἐποίησαν ταῦτα.
³ Καὶ νῦν λέγε μοι, τίνας ἔνεκεν ἀπέδρας ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἦλθες πρὸς ἡμᾶς; ἦκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν· θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήση, καὶ εἰς τὸ λοιπόν.
⁴ Οὐ γὰρ ἐστὶν ὃς ἀδικήσει σε, ἀλλ' εὖ σε ποιήσει, καθὰ γίνεται τοῖς δούλοις τοῦ κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδονόσορ.

⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδίθ, δέξαι τὰ ῥήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλησάτω ἡ παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγγελῶ ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ.
⁶ Καὶ ἔαν κατακολουθήσης τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου, τελείως πρᾶγμα ποιήσει μετὰ σοῦ ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἀποπεσεῖται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ.

⁷ Ζῆ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς, καὶ ζῆ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστειλέ σε εἰς κατορθῶσιν πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἀνθρώποι διὰ σὲ δουλεύουσιν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ τὰ κτήνη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ.
⁸ Ἦκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου, καὶ τὰ πανουργήματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάσῃ τῇ γῆ, ὅτι σὺ μόνος ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ, καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ, καὶ θαυμαστὸς ἐν στρατεύμασι πολέμου.

⁹ Καὶ νῦν ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἀχιὼρ ἐν τῇ συνεδρείᾳ σου, ἠκούσαμεν τὰ ῥήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιήσαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βετυλούα, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐξελάλησε παρά σοί.
¹⁰ Διὸ, δέσποτα κύριε, μὴ παρέλθῃς τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν· οὐ γὰρ ἐκδικάται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ῥομφαία ἐπ' αὐτοῦς, ἔαν μὴ ἀμάρτωσιν εἰς τὸν Θεὸν αὐτῶν.

¹¹ Καὶ νῦν ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου εκβολος καὶ ἄπρακτος, καὶ ἐπιπεσεῖται θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἀμάρτημα ἐν ᾧ παροργιοῦσι τὸν Θεὸν αὐτῶν, ὀπνίκα ἂν ποιήσωσιν ἀτοπίαν.
¹² Ἐπεὶ γὰρ ἐξέλιπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα, καὶ ἐσπανίσθη πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύσαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα διεστειλάτο αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν, διέγνωσαν δαπανῆσαι.
¹³ Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τὰς δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἀγίασαντες τοῖς ἱερεῦσι τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλώσαι, ὧν οὐδὲ ταῖς χερσὶ καθῆκεν ἄψασθαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ.
¹⁴ Καὶ ἀπεστάλκασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετοικίσαντας αὐτοῖς τὴν ἄφθινον παρά τῆς γερουσίας.
¹⁵ Καὶ ἔστα ὡς ἂν ἀναγγεῖλη αὐτοῖς καὶ ποιήσωσιν, δοθησονται σοι εἰς ὄλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

¹⁶ Ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ἐπιγνοῦσα ταῦτα πάντα, ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἀπέστειλέ με ὁ Θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα, ἐφ' οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅσοι ἔαν ἀκούσωσιν αὐτά.
¹⁷ Ὅτι ἡ δούλη σου θεοσεβὴς ἐστὶ, καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρά σοί, κύριέ μου, καὶ ἐξελεύσεται ἡ δούλη σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα, καὶ προσεύξομαι πρὸς Θεόν· καὶ εἰρή μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν·
¹⁸ καὶ ἔλθοῦσα προσανοίσω σοι· ἐξελεύσῃ σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ ἐστὶν ὃς ἀντιστήσεται σοι ἐξ αὐτῶν.
¹⁹ Καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι Ἱερουσαλὴμ· καὶ θῆσω τὸν δίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις αὐτοὺς ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἐστὶ ποιμὴν· καὶ οὐ γρύξει κῶων τῇ γλώσση αὐτοῦ ἀπέναντί σου· ὅτι ταῦτα ἐλαλήθη μοι κατὰ πρόγνωσίν μου, καὶ ἀπηγγέλη μοι, καὶ ἀπεστάλην ἀναγγεῖλαί σοι.

²⁰ Καὶ ἦρσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ὀλοφέρνου, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ αὐτῆς, καὶ εἶπαν, ²¹ οὐκ ἐστὶ τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου τῆς γῆς, καλῶ προσώπῳ καὶ συνέσει λόγων.

22 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης, εὖ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἀποστείλας σε ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, τοῦ γεννηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος· ἐν δὲ τοῖς φαυλίσασιν τὸν κύριόν μου, ἀπώλειαν. 23 Καὶ νῦν ἀστεία εἰ σὺ ἐν τῷ εἶδει σου, καὶ ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν ποιήσης καθὰ ἐλάλησας, ὁ Θεός σου ἔσται μου Θεός, καὶ σὺ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὀνομαστὴ παρὰ πάσαν τὴν γῆν.

12

1 Καὶ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὗ ἔτιθετο τὰ ἀργυρώματα, καὶ αὐτοῦ συνέταξε καταστρώσαι αὐτὴ ἀπὸ τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν.

2 Καὶ εἶπεν Ἰουδιθ, οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἠκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. 3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης, ἐὰν δὲ ἐκλίπῃ τὰ ὄντα μετὰ σοῦ, πόθεν ἐξοίσομέν σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἐστὶ μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους σου.

4 Καὶ εἶπεν Ἰουδιθ πρὸς αὐτὸν, ζῆ ἡ ψυχή σου, κύριέ μου, ὅτι οὐ δαπανήσι ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ, ἕως ἂν ποιήσῃ Κύριος ἐν χειρὶ μου ἃ ἐβουλεύσατο.

5 Καὶ ἠγάγασαν αὐτὴν οἱ θεράποντες Ὀλοφέρνηου εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ὑπνωσε μέχρι μεσοῦσης τῆς νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἐωθινήν φυλακὴν, 6 καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ὀλοφέρνην, λέγουσα, ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου, ἕασαι τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν.

7 Καὶ προσέταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς σωματοφύλαξι μὴ διακωλύειν αὐτήν· καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα Βετυλούα, καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. 8 Καὶ ὡς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθύναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν υἰῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 9 Καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμεινε τῇ σκηνῇ, μέχρις οὗ προσηνέγκατο τὴν τροφήν αὐτῆς πρὸς ἐσπέραν.

10 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, ἐποίησεν Ὀλοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνους, καὶ οὐκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν χρῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρεῖαις.

11 Καὶ εἶπε Βαγῶα τῷ εὐνούχῳ, ὃς ἦν ἀφροσθηκῶς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ, πείσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Ἑβραίαν ἢ ἐστὶ παρὰ σοί, τοῦ ἔλθειν πρὸς ἡμᾶς, καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν. 12 Ἴδου γὰρ αἰσχροὺς τῷ προσώπῳ ἡμῶν, εἰ γυναῖκα τοιαύτην παρήσομεν οὐχ ὀμλήσαντες αὐτῇ, ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώμεθα, καταγελάσεται ἡμῶν.

13 Καὶ ἐξῆλθε Βαγῶας ἀπὸ προσώπου Ὀλοφέρνηου, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν, καὶ εἶπε, μὴ ὀκνησάτω δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου, δοξασθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πίεσαι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην οἴνου, καὶ γεννηθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ὡς θυγάτηρ μία τῶν υἰῶν Ἀσσοῦρ, αἱ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ.

14 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδιθ, καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν ὃ ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστόν, σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτο ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας θανάτου μου. 15 Καὶ διαναστάσα ἔκοσμήθη τῷ ἱματισμῷ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ γυναικείῳ· καὶ προσῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς, καὶ ἔστρωσεν αὐτὴ κατέναντι Ὀλοφέρνηου χαμαὶ τὰ κώδια, ἃ ἔλαβε παρὰ Βαγῶου εἰς τὴν καθημερινὴν διαίταν αὐτῆς, εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλινομένην ἐπ' αὐτῶν.

16 Καὶ εἰσελθοῦσα ἀνέπεσεν Ἰουδιθ, καὶ ἐξέστη ἡ καρδίᾳ Ὀλοφέρνηου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἦν κατεπίθυμος σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς· καὶ ἐτήρει καιρὸν τὸ ἀπατήσαι αὐτήν, ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδεν αὐτήν.

17 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης, πῆε δὴ, καὶ γενήθητι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην.

18 Καὶ εἶπεν Ἰουδιθ, πόμοι δὴ, κύριε, ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου. 19 Καὶ λαβοῦσα ἔφαγε καὶ ἔπιε κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἠτοίμασεν ἡ δούλη αὐτῆς.

20 Καὶ ὑψράνθη Ὀλοφέρνης ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα ὅσον οὐκ ἔπιε πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀφ' οὗ ἐγεννήθη.

13

1 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δούλοι αὐτοῦ ἀναλύειν· καὶ Βαγῶας συνέκλεισε τὴν σκηνὴν ἔξωθεν, καὶ ἀπέκλεισε τοὺς παρεστώτας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπώχοντο εἰς τὰς κοίτας αὐτῶν· ἦσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι, διὰ τὸ ἐπὶ πλείον γεγενῆναι τὸν πότον. 2 Ὑπελείφθη δὲ Ἰουδιθ μόνη ἐν τῇ σκηνῇ,

καὶ Ὀλοφέρνης προπεπτωκῶς ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ· ἦν γὰρ περιεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος.

³ Καὶ εἶπεν Ἰουδιθ τῇ δούλῃ αὐτῆς στήναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς, καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς καθάπερ καθ' ἡμέραν, ἐξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγῶα ἐλάλησε κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

⁴ Καὶ ἀπήλθουσαν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν τῷ κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ στᾶσα Ἰουδιθ παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ, εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, Κύριε ὁ Θεὸς πάσης δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου, εἰς ὑψωμα Ἰερουσαλήμ· ⁵ ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβέσθαι τῆς κληρονομίας σου, καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτηδεύμᾳ μου, εἰς θραῦμα ἐχθρῶν οἱ ἐπανεστῆσαν ἡμῖν.

⁶ Καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης ὃς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὀλοφέρνηου, καθεῖλε τὸν ἀκινάνην αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης, ἐδράξατο τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἶπε, κραταίωσόν με, ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

⁸ Καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δις ἐν τῇ ἰσχυί αὐτῆς, καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ⁹ καὶ ἀπεκύλισε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς στρωμνῆς, καὶ ἀφείλε τὸ κωνωπεῖον ἀπὸ τῶν στύλων· καὶ μετ' ὀλίγον ἐξήλθε, καὶ παρέδωκε τῇ ἄβρα αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου. ¹⁰ Καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν πύλαν τῶν βρωμάτων αὐτῆς, καὶ ἐξήλθον αἱ δύο ἄμα κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν· καὶ διεληθούσαι τὴν παρεμβολὴν, ἐκύκλωσαν τὴν φάραγγα ἐκείνην, καὶ προσανέβησαν τὸ ὄρος Βετυλούα, καὶ ἤλθουσαν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς.

¹¹ Καὶ εἶπεν Ἰουδιθ μακρόθεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν, ἀνοιξατε, ἀνοιξατε δὴ τὴν πύλην, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ποιῆσαι ἔτι ἰσχύον ἐν Ἰσραὴλ καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καθὰ καὶ σήμερον ἐποίησε.

¹² Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν· καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως. ¹³ Καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ὅτι παράδοξον ἦν αὐτοῖς τὸ ἔλθειν αὐτὴν, καὶ ἦνοιξαν, τὴν πύλην, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτάς· καὶ ἄψαντες πῦρ εἰς φαῦσιν, περιεκύκλωσαν αὐτάς.

¹⁴ Ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ, αἰνεῖτε τὸν Θεόν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ὃς οὐκ ἀπέστησε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν διὰ χειρὸς μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ¹⁵ Καὶ προελθοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πύλας, ἔδειξε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως Ἀσσοῦρ, καὶ ἰδοὺ τὸ κωνωπεῖον ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μεθαις αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν χειρὶ θηλείας. ¹⁶ Καὶ ζῆ Κύριος ὃς διεφύλαξέ με ἐν τῇ ὁδῷ μου ἢ ἐπορεύθην, ὅτι ἠπάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν μου εἰς ἀπώλειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἀμάρτημα μετ' ἐμοῦ εἰς μίαισμα καὶ αἰσχύνην.

¹⁷ Καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ κύψαντες προσεκύνησαν τῷ Θεῷ καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδόν, εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξουδενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου. ¹⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὁζίας, εὐλογητὴ σὺ, θυγάτηρ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας τὰς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐλογημένος Κύριος ὁ Θεός, ὃς ἔκτισε τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν γῆν, ὃς κατεύθυνέ σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἀρχοντος ἐχθρῶν ἡμῶν, ¹⁹ ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ἀνθρώπων μνημονευόντων ἰσχύον Θεοῦ ἕως αἰῶνος. ²⁰ Καὶ ποιῆσαι σοι αὐτὰ ὁ Θεός εἰς ὑψος αἰῶνιου, τοῦ ἐπισκέψασθαι σε ἐν ἀγαθοῖς, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπεινῶσιν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ' ἐπεξήλθεσ πτώματι ἡμῶν, ἐπ' εὐθείαν πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαός, γένοιτο, γένοιτο.

14

¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδιθ, ἀκούσατε δὴ μου, ἀδελφοί, καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην, κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλξεως τοῦ τεῖχους ὑμῶν.

² Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν διαφάσῃ ὁ ὄρθρος, καὶ ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήψεσθε ἕκαστος τὰ σκευὴ τὰ πολεμικὰ ὑμῶν, καὶ ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύον ἔξω τῆς πόλεως, καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτοὺς, ὃς καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδῖον εἰς τὴν προφυλακὴν υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ οὐ καταβῆσεσθε. ³ Καὶ ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν, πορεύσονται εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν, καὶ ἐγεροῦσι τοὺς στρατηγούς τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, καὶ συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπιπεσεῖται ἐπ' αὐτοὺς φόβος, καὶ φεῶνται ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ⁴ Καὶ ἐπακολουθήσαντες ὑμεῖς, καὶ πάντες οἱ

κατοικοῦντες πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ, καταστρώσατε αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ⁵ Πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα, καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν Ἀμμανίτην, ἵνα ἰδῶν ἐπιγνῶ τὸν ἐκφαυλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς.

⁶ Καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ οἴκου Ὀζία· ὡς δὲ ἦλθε, καὶ εἶδε τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἐνδὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

⁷ Ὡς δὲ ἀνέλαβον αὐτὸν, προσέπεσε τοῖς ποσὶν Ἰουδιθ, καὶ προσεκύνησε τῷ προσώτῳ αὐτῆς, καὶ εἶπεν, εὐλογημένη σὺ ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα, καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται. ⁸ Καὶ νῦν ἀνάγγειλόν μοι ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις· καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰουδιθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα ὅσα ἦν πεποιηκυῖα, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξῆλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς. ⁹ Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα, ἠλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ μεγάλη, καὶ ἔδωκε φωνὴν εὐφρόσυνον ἐν τῇ πόλει αὐτῶν.

¹⁰ Ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπίστευσε τῷ Θεῷ σφόδρα, καὶ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹¹ Ἡνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη, καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέλαβε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὄπλα αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθοσαν κατὰ σπεῖρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις τοῦ ὄρους.

¹² Οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοῦρ, ὡς εἶδον αὐτοὺς, διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν· οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ στρατηγούς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν·

¹³ Καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου, καὶ εἶπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ, ἔγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τέλος.

¹⁴ Καὶ εἰσήλθε Βαγῶας, καὶ ἔκρουσε τὴν αὐλαίαν τῆς σκηνῆς· ὑπνεοεῖτο γὰρ καθεῦδεν αὐτὸν μετὰ Ἰουδιθ. ¹⁵ Ὡς δὲ οὐδεὶς ἐπήκουσε, διαστείλας εἰσήλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐρρίμιμενον νεκρὸν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφῆρητο ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλη μετὰ κλαυθμοῦ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς, καὶ διεῖρήξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

¹⁷ Καὶ εἰσήλθεν εἰς τὴν σκηνὴν οὗ ἦν Ἰουδιθ καταλύουσα, καὶ οὐχ εὗρεν αὐτήν· καὶ ἐξεπήδησεν εἰς τὸν λαόν, κράζων, ¹⁸ ἠθέτησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησαν αἰσχύνην μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ, ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαὶ, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ. ¹⁹ Ὡς δὲ ἤκουσαν ταῦτα τὰ ῥήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διεῖρήξαν, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτῶν σφόδρα, καὶ ἐγένετο αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοῆ μεγάλη σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς.

15

¹ Καὶ ὡς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέστησαν ἐπὶ τὸ γεγονός· ² καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλησίον ἔτι, ἀλλ' ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὀρεινῆς. ³ Καὶ οἱ παρεμβληκότες ἐν τῇ ὀρεινῇ κύκλῳ Βετυλούα καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν· καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶς ἀνὴρ πολεμιστῆς ἐξ αὐτῶν ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς.

⁴ Καὶ ἀπέστειλεν Ὀζίας εἰς Βαιτομασθαῖμ, καὶ Χωβαῖ, καὶ Χωλὰ, καὶ εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ, τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων, καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσι τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν. ⁵ Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔκοπτον αὐτοὺς ἕως Χωβά. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλὴμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης τῆς ὀρεινῆς· ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐν Γαλαὰδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπερέκερασαν αὐτοὺς πληγῇ μεγάλῃ, ἕως οὗ παρήλθον Δαμασκὸν, καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς.

⁶ Οἱ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βετυλούα, ἐπέπεσαν τῇ παρεμβολῇ Ἀσσοῦρ, καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτοὺς, καὶ ἐπλούτησαν σφόδρα. ⁷ Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ τῆς κοπῆς, ἐκρύεισαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων· ἦν γὰρ πλῆθος πολὺ σφόδρα.

⁸ Καὶ Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε Κύριος τῷ Ἰσραὴλ, καὶ

τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδιθ, καὶ λαλήσαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην. ⁹ Ὡς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτήν, εὐλόγησαν αὐτήν πάντες ὁμοθυμαδόν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν, σὺ ὕψωμα Ἰσραὴλ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραὴλ, σὺ καύχημα μέγα τοῦ γένους ἡμῶν. ¹⁰ Ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρὶ σου, ἐποίησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ἰσραὴλ· καὶ εὐδοκήσαι ἐπ' αὐτοῖς ὁ Θεός· εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ παντοκράτορι Κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

¹¹ Καὶ ἐλαφύρευσε πᾶς ὁ λαὸς τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἔδωκαν τῇ Ἰουδιθ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου, καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα, καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰ ὄλκια· καὶ πάντα τὰ σκευάσματα αὐτοῦ· καὶ λαβοῦσα αὕτη ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς, καὶ ἔζευξε τὰς ἀμάξας αὐτῆς, καὶ ἐσώρευσεν αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν.

¹² Καὶ συνέδραμε πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ ἰδεῖν αὐτήν, καὶ εὐλόγησαν αὐτήν· καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν· καὶ ἔλαβε θύρσους ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔδωκε ταῖς γυναιξὶ ταῖς μετ' αὐτῆς, ¹³ καὶ ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν αὕτη καὶ αἱ μετ' αὐτῆς· καὶ προῆλθε παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν, καὶ ἠκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ ὕμων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.

16

¹ Καὶ ἐξῆρχεν Ἰουδιθ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὑπεφώνει πᾶς ὁ λαὸς τὴν αἰνεσὶν ταύτην·

² Καὶ εἶπεν Ἰουδιθ,

Ἐξάρχετε τῷ Θεῷ μου ἐν τυμπάνοις, ἄσατε τῷ Κυρίῳ μου ἐν κυμβάλοις, ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καινὸν, ὑψοῦτε καὶ ἐπικαλέσασθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ³ ὅτι Θεὸς συντρίβων πολέμους Κύριος, ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τῶν καταδιωκόντων με.

⁴ Ἦλθεν Ἀσσοῦρ ἐξ ὀρέων ἀπὸ βορρᾶ, ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεως αὐτοῦ, ὧν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐνέφραξε χεῖμάρρους, καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψε βουνούς. ⁵ Εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὄριά μου, καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὰ θηλάζοντά μου θῆσειν εἰς ἔδαφος, καὶ τὰ νηπιά μου δώσειν εἰς προνομήν, καὶ τὰς παρθένους μου σκυλεύσασιν.

⁶ Κύριος Παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ θηλείας. ⁷ Οὐ γὰρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, οὐδὲ υἱοὶ Τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν, οὐδὲ ὑψηλοὶ γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ, ἀλλὰ Ἰουδιθ θυγάτηρ Μερραεὶ ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν. ⁸ Ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χηρηνέως αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν πονούντων ἐν Ἰσραὴλ, ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ, καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ, καὶ ἔλαβε στολὴν λιπὴν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ. ⁹ Τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἤρπασεν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἠχμαλώτισε ψυχὴν αὐτοῦ· διήλθεν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ.

¹⁰ Ἐφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς, καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐρράχθησαν. ¹¹ Τότε ἠλάλαξαν οἱ ταπεινοὶ μου, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενούντες μου, καὶ ἐπτόθησαν· ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἀνετράπησαν. ¹² Υἱοὶ κορασιῶν κατεκέντησαν αὐτούς, καὶ ὡς παῖδας αὐτομολούντων ἐτίτρωσκον αὐτούς· ἀπώλοντο ἐκ παρατάξεως Κυρίου μου.

¹³ Ὑμνήσω τῷ Θεῷ μου ὕμνον καινόν· Κύριε, μέγας εἶ, καὶ ἔνδοξος, θαυμαστὸς ἐν ἰσχύϊ, ἀνυπέβλητος. ¹⁴ Σὺ δουλυσάτω πᾶσα ἡ κτίσις σου, ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν· ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ὤκοδόμησε· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ σου. ¹⁵ Ὅρη γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασι σαλευθήσεται, πέτραι δὲ ἀπὸ προσώπου σου ὡς κηρὸς τακῆσονται, ἐπὶ δὲ τοῖς φοβουμένοις σε, σὺ εὐλατεῦεις αὐτοῖς. ¹⁶ Ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὀλοκαυτώμα σοι· ὁ δὲ φοβούμενος τὸν Κύριον, μέγας διαπαντός.

¹⁷ Οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανισταμένοις τῷ γένει μου· Κύριος παντοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτούς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, δοῦναι πῦρ καὶ σκώληκας εἰς σάρκας αὐτῶν, καὶ κλαύσουσιν ἐν αἰσθήσει ἕως αἰῶνος.

¹⁸ Ὡς δὲ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, προσεκύνησαν τῷ Θεῷ· καὶ ἠνίκα ἐκαθαρίσθη ὁ λαὸς, ἀνήνεγκαν τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν, καὶ τὰ ἐκουσία αὐτῶν, καὶ τὰ δόματα.

¹⁹ Καὶ ἀνέθηκεν Ἰουδιθ πάντα τὰ σκευὴ Ὀλοφέρνηου ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ, καὶ τὸ κωνωπεῖον ὃ ἔλαβεν αὐτῆς ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, εἰς ἀνάθημα τῷ Θεῷ ἔδωκε.

²⁰ Καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραϊνόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ Ἰουδιθ μετ' αὐτῶν κατέμεινε.

²¹ Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνέζευξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ· καὶ Ἰουδιθ ἀπῆλθεν εἰς Βετυλούα, καὶ κατέμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῆς ἔνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῆ. ²² Καὶ πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτὴν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀνὴρ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέθανε Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἦν προβαίνουσα μεγάλη σφόδρα· καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἕτη ἑκατὸν πέντε, καὶ ἀφήκε τὴν ἄβραν αὐτῆς ἐλευθέραν, καὶ ἀπέθανεν εἰς Βετυλούα, καὶ ἔθαψαν αὐτὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ. ²⁴ καὶ ἐπένησεν αὐτὴν οἶκος Ἰσραὴλ ἡμέρας ἐπτά· καὶ διεΐλε τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὴν, πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασσῆ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ τοῖς ἔγγιστα τοῦ γένους αὐτῆς. ²⁵ Καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ ἐκφοβῶν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουδιθ, καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὴν, ἡμέρας πολλάς.

ΕΣΘΗΡ

¹ “ΕΤΟΥΣ δευτέρου βασιλεύοντος Αρταξέρξου τοῦ μεγάλου βασιλέως τῆ μιᾷ τοῦ Νισάν, ἐνύπνιον εἶδε Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαίρου, τοῦ Σεμείου, τοῦ Κισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ^{1b} ἄνθρωπος Ἰουδαῖος οἰκῶν ἐν Σούσοις τῆ πόλει, ἄνθρωπος μέγας, θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως. ^{1c} Ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἧς ἠχμαλώτευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ Ἱερουσαλήμ, μετὰ Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας.

^{1d} “Καὶ τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον· καὶ ἰδοὺ φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμὸς, τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. ^{1e} Καὶ ἰδοὺ δύο δράκοντες μεγάλοι, ἔτομοι προῆλθον ἀμφοτέροι παλαίειν· καὶ ἐγένετο αὐτῶν φωνὴ μεγάλη, ^{1f} καὶ τῆ φωνῇ αὐτῶν ἤτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον, ὥστε πολεμῆσαι δικαίω ἐθνος. ^{1g} Καὶ ἰδοὺ ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, θλιψίς καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς. ^{1h} Καὶ ἐταράχθη πᾶν ἔθνος δίκαιον φοβούμενοι τὰ ἐαυτῶν κακὰ, καὶ ἤτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι, καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν Θεόν. ¹ⁱ ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολύ. ^{1k} Καὶ φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν, καὶ κατέφαγον τοὺς ἐνδόξους.

^{1l} “Καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ὁ ἑωρακῶς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, καὶ τί ὁ Θεὸς βεβούλονται ποιῆσαι, εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἤθελεν ἐπιγνώσθαι αὐτὸ ἕως τῆς νυκτός. ^{1m} Καὶ ἠσύχασε Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ, μετὰ Γαβαθὰ καὶ Θάρρα τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως, τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλήν. ¹ⁿ Ἦκουσέ τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς, καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηρένησεν· καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἐτοιμάζουσι τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν Αρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ· καὶ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶ. ^{1o} Καὶ ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ὁμολογήσαντες σαντες ἀπήχθησαν. ^{1p} Καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψε περὶ τῶν λόγων τούτων. ^{1q} Καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων. ^{1r} Καὶ ἦν Ἀμάν Ἀμαδάθου Βουγαῖος ἔνδοξος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξήτησε κακποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως.”

^{1s} Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Αρταξέρξου· οὗτος ὁ Αρταξέρξης ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἐκράτησεν. ² Ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις ὅτε ἐθρονίσθη βασιλεὺς Αρταξέρξης ἐν Σούσοις τῆ πόλει, ³ ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποίησε τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι, καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐνδόξοις, καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν.

⁴ Καὶ μετὰ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. ⁵ Ὅτε δὲ ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον τοῖς ἔθνεσι τοῖς εὐρεθεῖσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ, ἐν αὐτῇ οἴκου τοῦ βασιλέως ⁶ κεκοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τεταμένοις ἐπὶ σχοινοῖς βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις Παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλίνας χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ λιθοστρώτου σμαραγδίου λίθου, καὶ πυννίου, καὶ Παρίνου λίθου· καὶ στρωματὰ διαφανεῖς ποικίλως διηνησιμέναι, κύκλω ρόδα πεπασμένα· ⁷ Ποτήρια χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ, καὶ ἀνθράκινον κυλίκιον προκειμένον ἀπὸ ταλάντων τρισμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ ἡδὺς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπιεν. ⁸ Ὅ δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ προκειμένον νόμον ἐγένετο· οὕτως δὲ ἠέλησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπέταξε τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀνθρώπων. ⁹ Καὶ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐποίησε πότον ταῖς γυναιξίν ἐν τοῖς βασιλείοις, ὅπου ὁ βασιλεὺς Αρταξέρξης.

¹⁰ Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς, εἶπε τῷ Ἀμάν, καὶ Βαζάν, καὶ Θάρρα, καὶ Βωραζι, καὶ Ζαθολθά, καὶ Ἀβαταζά, καὶ Θαραβά, τοῖς ἐπὶ εὐνούχοις τοῖς διακόνοις τοῦ βασιλέως Αρταξέρξου, ¹¹ εἰσαγαγεῖν τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐτὸν, βασιλεύειν αὐτὴν, καὶ περιθεῖναι αὐτῇ τὸ διάδημα, καὶ δεῖξαι αὐτὴν τοῖς ἄρχουσι, καὶ τοῖς ἔθνεσι τὸ κάλλος αὐτῆς, ὅτι καλὴ ἦν. ¹² Καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὐνούχων· καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὠργίσθη,

¹³ Καὶ εἶπε τοῖς φίλοις αὐτοῦ, κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Ἀστίν, ποιήσατε οὖν περὶ τούτου νόμον καὶ κρίσιν. ¹⁴ Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ Ἀρκεσαῖος, καὶ Σαρσαθαῖος, καὶ

Μαλισαῦρ, οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων, οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως, οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, ὡς δεῖ ποιῆσαι Ἀστὶν τῇ βασιλίῳσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησε τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ τῶν εὐνούχων.

¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας, οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἠδίκησεν Ἀστὶν ἢ βασιλίσα, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἠγουμένους τοῦ βασιλέως· ¹⁷ Καὶ γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ρήματα τῆς βασιλίῳσῃς, καὶ ὡς ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ· ὡς οὖν ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξη, ¹⁸ οὕτω σήμερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασαι τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς, τοιμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. ¹⁹ Εἴ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, προσταξάτω βασιλικὸν, καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν, καὶ μὴ ἄλλως χρησάσθω, μηδὲ εἰσελθάτω ἐτι ἡ βασιλίῳσα πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς. ²⁰ Καὶ ἀκουσθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὃν ἔαν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· καὶ οὕτω πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσι τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτῶν, ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου.

²¹ Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄρχουσι· καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος, ²² καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν λέξιν αὐτῶν, ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

2

¹ Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἐτι ἐμνήσθη τῆς Ἀστίν, μνημονεύων οἷα ἐλάλησε, καὶ ὡς κατέκριεν αὐτήν. ² Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, ζητηθήτω τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφθορα καλὰ τῷ εἶδει. ³ Καὶ καταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πᾶσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας αὐτοῦ· καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικὰ καλὰ τῷ εἶδει εἰς Σούσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα· καὶ παραδοθήτωσαν τῷ εὐνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν· καὶ δοθήτω σμήγμα, καὶ ἡ λοιπὴ ἐπιμέλεια. ⁴ Καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ, βασιλεύσει ἀντὶ Ἀστίν· καὶ ἤρρεσε τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐποίησεν οὕτως.

⁵ Καὶ ἄνθρωπος ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαίρου, τοῦ Σεμείου, τοῦ Κισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ⁶ ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἰερουσαλὴμ, ἦν ἠχημαλώτευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνος. ⁷ Καὶ ἦν τούτῳ παῖς θρεπτή, θυγάτηρ Ἀμιναδάβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἑσθήρ· ἐν δὲ τῷ μεταλλάξει αὐτῆς τοὺς γονεῖς, ἐπαίδευσεν αὐτήν ἑαυτῷ εἰς γυναικᾶ· καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ εἶδει.

⁸ Καὶ ὅτε ἠκούσθη τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχθησαν πολλὰ κοράσια εἰς Σούσάν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαῖ, καὶ ἤχθη Ἑσθήρ πρὸς Γαῖ τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. ⁹ Καὶ ἤρρεσεν αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὔρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἔσπευσε δοῦναι αὐτῇ τὸ σμήγμα, καὶ τὴν μερίδα, καὶ τὰ ἐπτὰ κοράσια τὰ ὑποδεδειγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικῶν· καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἄβραις αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶνι. ¹⁰ Καὶ οὐχ ὑπέδειξεν Ἑσθήρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα· ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνετείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι.

¹¹ Καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν περιεπάτει ὁ Μαρδοχαῖος κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ἐπισκοπῶν τί Ἑσθήρ συμβήσεται. ¹² Οὗτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας δεκαδύο· οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας, μῆνας ἕξ ἀλειφομέναις ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἕξ ἐν τοῖς ἀρώμασι καὶ ἐν τοῖς σμήγμασι τῶν γυναικῶν, ¹³ καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ᾧ ἔαν εἴπῃ, παραδώσει αὐτήν συνεισέρχεσθαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν βασιλείων· ¹⁴ Δείλης εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον, οὗ Γαῖ ὁ εὐνούχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκ ἐτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα, ἔαν μὴ κληθῇ ὄνοματι.

¹⁵ Ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Ἑσθήρ τῆς θυγατρὸς Ἀμιναδάβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν ὧν ἐνετείλατο ὁ εὐνούχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Ἑσθήρ εὐρίσκουσα χάριν παρὰ πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν. ¹⁶ καὶ εἰσηλθεν Ἑσθήρ πρὸς Ἀρταξέρξη τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνί, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἠράσθη

ὁ βασιλεὺς Ἐσθήρ, καὶ εὗρε χάριν παρὰ πάσας τὰς παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὸ διάδημα τὸ γυναικεῖον. ¹⁸ Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσε τοὺς γάμους Ἐσθήρ, καὶ ἄφεςιν ἐποίησε τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹⁹ Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐθεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. ²⁰ Ἡ δὲ Ἐσθήρ οὐχ ὑπέδειξε τὴν πατρίδα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος, φοβείσθαι τὸν Θεὸν, καὶ ποιῆν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ Ἐσθήρ οὐ μετήλλαξε τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς.

²¹ Καὶ ἐλυπήθησαν οἱ δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες, ὅτι προήχθη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα. ²² Καὶ ἐδηλώθη Μαρδοχαῖὸς ὁ λόγος, καὶ ἐσήμανεν Ἐσθήρ, καὶ αὐτὴ ἐνεφάνησε τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. ²³ Ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτασε τοὺς δύο εὐνοῦχους, καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς· καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἐν ἐγκωμίῳ.

3

¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ Βουγαῖον, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ, ² καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προσεκύνουν αὐτῷ· οὕτως γὰρ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ προσεκύνει αὐτῷ. ³ Καὶ ἐλάλησεν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ, Μαρδοχαῖε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα;

⁴ Καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν· καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἀμὰν, Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον, καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι. ⁵ Καὶ ἐπινύσσοι Ἀμὰν ὅτι οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, ἐθυμώθη σφόδρα, ⁶ καὶ ἐβουλεύσατο ἀφανίσει πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν Ἰουδαίους.

⁷ Καὶ ἐποίησε ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου, καὶ ἔβαλε κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνῶν, ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου· καὶ ἔπεσον ὁ κλήρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην τοῦ μηνὸς ὃς ἐστὶν Ἀδάρ. ⁸ Καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, λέγων, ὑπάρχει ἔθνος διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι αὐτῶν ἕξαιλλοι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσι, καὶ οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ ἔασαι αὐτούς. ⁹ Εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτούς, κἀγὼ διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου τάλαντα μύρια. ¹⁰ Καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον, ἔδωκεν εἰς χεῖρας τῷ Ἀμὰν, σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων. ¹¹ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τὸ δὲ ἔθνη χρῶ ὡς βούλει.

¹² Καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαίδεκάτῃ, καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἀρχουσι κατὰ πᾶσαν χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εικοσιεπτὰ χώραις, τοῖς τε ἀρχουσι τῶν ἔθνων κατὰ τὴν αὐτὴν λέξιν, διὰ Ἀρταξέρξου τὸν βασιλέως. ¹³ Καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιοφόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσει τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν.

^{13a} “Τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστὶ τὸ ἀντίγραφον τόδε. Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εικοσιεπτὰ χωρῶν ἀρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει. ^{13b} Πολλῶν ἐπάρξας ἔθνων, καὶ πάσης ἐπικρατήσας οἰκουμένης, ἐβουλήθην, μὴ τῷ θράσει τῆς ἐξουσίας ἐπαίρομενος, ἐπεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἡπιότητος αἰεὶ διεξάγων τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκουμάτωντος διαπαντὸς καταστήσαι βίους, τὴν τε βασιλείαν ἡμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος, ἀνανεώσασθαί τε τὴν ποθυμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. ^{13c} Πυθόμενου δέ μου τῶν συμβούλων, πῶς ἂν ἀχθεῖ τοῦτο ἐπὶ πέρας, ὁ σωφροσύνη παρ' ἡμῖν διενέγκας, καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδειγμένος, καὶ δεύτερον τῶν βασιλείων γέρας ἀπηνευγμένος Ἀμὰν, ^{13d} ἐπέδειξεν ἡμῖν ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμεμῖχθαι δυσμενῆ λαόν τινα, τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τὰ τε τῶν βασιλέων παραπέμποντας διηλεκτῶς διατάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν. ^{13e} Διελιγότες τῶν τόδε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντιπαραγωγῇ παντὶ διαπαντὸς ἀνθρώπῳ κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζουσιν παραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι τὰ χειρίστα συντελοῦν κακὰ, καὶ πρὸς τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν· ^{13f} προστετάχαμεν οὖν τοὺς σημαιομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμὰν τοῦ τεταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξί

καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὀλορίζι, ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις, ἄνευ παντὸς οἴκτου καὶ φειδοῦς, τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἄδαρ, τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, ^{13g} ὅπως οἱ πάλαι καὶ νῦν δυσμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βιαίως εἰς τὸν ἄδην κατελθόντες, εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον εὐσταθῆ καὶ ἀτάραχα παρέχωσιν ἡμῖν διὰ τέλους τὰ πράγματα.”

¹⁴ Τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ χώραν· καὶ προσετάγη πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην. ¹⁵ Ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα, καὶ εἰς Σοῦσαν· ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο· ἐταράσσετο δὲ ἡ πόλις.

4

¹ Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγινώσκων τὸ συντελούμενον, διέβρῃξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον, καὶ κατεπάσατο σποδόν· καὶ ἐκηδησάσθη διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, ἐβάα φωνὴ μεγάλη, αἶρεται ἔθνος μηδὲν ἠδικησας. ² Καὶ ἦλθεν ἕως τῆς πόλης τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ ἐξὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐλήν, σάκκον ἔχοντι καὶ σποδόν. ³ Καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ οὗ ἐξετίθετο τὰ γράμματα, κραυγὴ καὶ κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, σάκκον καὶ σποδόν ἔστρωσαν ἑαυτοῖς.

⁴ Καὶ εἰσηλθὼν αἱ ἄβραι καὶ οἱ εὐνοῦχοι τῆς βασιλείας, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ· καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός· καὶ ἀπέστειλε στολίαις τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀπελῆσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον· ὁ δὲ οὐκ ἐπέισθη. ⁵ Ἡ δὲ Ἐσθῆρ προσεκαλέσατο Ἀγραθαῖον τὸν εὐνοῦχον αὐτῆς, ὃς παρειστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλε μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου τὸ ἀκριβές. ⁷ Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γεγονός, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμὰν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν γάζαν ταλανῶν μυρίων, ἵνα ἀπολέσῃ τὸν Ἰουδαίου. ⁸ καὶ τὸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς, ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἐσθῆρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐντελεισθαι αὐτῇ εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα, καὶ ἀξιώσαι αὐτὸν περὶ τοῦ λαοῦ, μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου, ὡς ἐτάραψες ἐν χειρὶ μου, διότι Ἀμὰν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησεν καθ’ ἡμῶν εἰς θάνατον· ἐπικάλεσαι τὸν Κύριον, καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν, ῥύσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου.

⁹ Εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀγραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁰ Εἶπεν δὲ Ἐσθῆρ πρὸς Ἀγραθαῖον, πορεύθητι πρὸς Μαρδοχαῖον, καὶ εἶπον, ¹¹ ὅτι τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώσκει ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἢ γυνὴ ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλήν τὴν ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία· πλὴν ὃ ἐκτείνῃ ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσὴν ράβδον, οὗτος σωθήσεται· κἀγὼ οὐ κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὐτὰ ἡμέραι τριάκοντα. ¹² Καὶ ἀπήγγειλεν Ἀγραθαῖος Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἐσθῆρ.

¹³ Καὶ εἶπε Μαρδοχαῖος πρὸς Ἀγραθαῖον, πορεύθητι, καὶ εἰπὸν αὐτῇ, Ἐσθῆρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ, ὅτι σωθήσῃ μόνῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους· ¹⁴ Ὡς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, ἄλλοθεν βοήθεια καὶ σκέπη ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις· σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου ἀπολεῖσθε· καὶ τίς εἶδεν, εἰ εἰς τὸν καιρὸν τούτου ἐβασίλευσας; ¹⁵ καὶ ἐξαπέστειλεν Ἐσθῆρ τὸν ἦκουτα πρὸς αὐτὴν, πρὸς Μαρδοχαῖον, λέγουσα, ¹⁶ βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Σούσις, καὶ νηστεύσατε ἐπ’ ἐμοί, καὶ μὴ φάγητε μηδὲ πῖντε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν· κἀγὼ δὲ καὶ αἱ ἄβραι μου ἀσιτήσομεν· καὶ τότε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν νόμον, ἐὰν καὶ ἀπολέσθαι με δέη. ¹⁷ Καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος ἐποίησεν ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Ἐσθῆρ·

^{17a} “Καὶ ἐδέθη Κυρίου, μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, καὶ εἶπε, ^{17b} Κύριε Κύριε βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἔστι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σώσαι τὸν Ἰσραὴλ. ^{17c} Ὅτι ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶν θυμαζομένον ἐν τῇ ὑπ’ οὐρανόν. Καὶ Κύριος εἶ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάξεται σοι τῷ Κυρίῳ. ^{17d} Σὺ πάντα γινώσκεις· σὺ οἶδας, Κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει, οὐδὲ ἐν ὑπερηφανείᾳ, οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τούτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον Ἀμὰν. Ὅτι ἠυδοκῶν φιλεῖν πέλημα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν Ἰσραὴλ. ^{17e} Ἄλλ’ ἐποίησα τούτο, ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης Θεοῦ· καὶ οὐ προσκυνήσω οὐδένα, πλὴν σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ πούησω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανείᾳ. ^{17f} Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, φείσαι τοῦ λαοῦ σου, ὅτι ἐπιβέβησαν ἡμῖν εἰς καταφθοράν, καὶ ἐπεθύμησαν ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου. ^{17g} Μὴ ὑπερίδῃς τὴν μερίδα σου, ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ^{17h} Ἐπάκουσον τῆς δεήσεώς μου, καὶ ἰλάσθητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ

στρέψον το πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνῶμέν σου τὸ ὄνομα Κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς στόμα αἰνούντων σε Κύριε.

¹⁷ⁱ “Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξεν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι θάνατος αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. ^{17k} Καὶ Ἐσθήρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν Κύριον ἐν ἀγῶνι θανάτου κατειλημμένη, καὶ ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης αὐτῆς, ἐνεδύσατο ἱμάτια στενοχωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων, σποδοῦ καὶ κοπρῶν ἐνέπλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπεινώσε σφόδρα, καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἐπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς.

“Καὶ ἐδεῖτο Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν, ^{17l} Κύριέ μου βασιλεὺς ἡμῶν σὺ εἶ μόνος, βοήθησόν μοι τῇ μόνη, καὶ μὴ ἐχούση βοηθὸν εἰ μὴ σέ, ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρὶ σου. ^{17m} Ἐγὼ ἤκουον ἐκ γενετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σὺ Κύριε ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἔθνων, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποίησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας. ¹⁷ⁿ Καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ἀνθ’ ὧν ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν· δίκαιος εἶ Κύριε. ^{17o} Καὶ νῦν οὐχ ἱκανώθησαν ἐν πικρασμῶ δουλείας ἡμῶν, ἀλλ’ ἔθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας τῶν εἰδῶλων αὐτῶν, ἐξᾶρα ὀρισμὸν στόματός σου, καὶ ἀφανίσαι κληρονομίαν σου, καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ θυσιαστηρίου σου, ^{17p} καὶ ἀνοῖξαι στόμα ἔθνων εἰς ἀρετὰς ματαίων, καὶ θαυμασθῆναι βασιλέα σάρκινον εἰς αἰῶνα.

^{17a} “Μὴ παραδῶς Κύριε τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μηοῦσι, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλήν αὐτῶν ἐπ’ αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ’ ἡμᾶς παραδειγματίσου. ^{17r} Μνήσθητι Κύριε, γνώσθητι ἐν καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον, βασιλεῦ τῶν θεῶν, καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν. ^{17s} Δὸς λόγον εὐρυθμον εἰς τὸ στόμα μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετὰθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς, εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμοοουσῶν αὐτῶ. ^{17t} Ἡμᾶς δὲ ῥύσαι ἐν χειρὶ σου, καὶ βοήθησόν μοι τῇ μόνη, καὶ μὴ ἐχούση εἰ μὴ σέ Κύριε. ^{17u} πάντων γνώσιν ἔχεις, καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων, καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων, καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. ^{17w} Σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανίας μου, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις ὀπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ράκος καταμηνίω, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. ^{17x} Καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη σου τράπεζαν Ἄμὰν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν. ^{17y} Καὶ οὐκ ἠυφράνθη ἡ δούλη σου ἀφ’ ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν, πληρὴ ἐπὶ σοί, Κύριε ὁ Θεὸς Ἀβραάμ. ^{17z} Ὁ Θεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντα, εἰσάκουσον φωνὴν ἀηλιπισμένων, καὶ ῥύσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονηρευομένων, καὶ ῥύσαι με ἐκ τοῦ φόβου μου.

5

¹ “Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευχομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας, καὶ περιβάλλετο τὴν δόξαν αὐτῆς. ^{1a} Καὶ γενηθεῖσα ἐπιφανῆς, ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτην Θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβε τὰς δύο ἄβρας, καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδετο ὡς τρυφερευομένη, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἐνδυσιν αὐτῆς. ^{1b} Καὶ αὐτὴ ἐρυθρίωσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἱλαρὸν, ὡς προσφιλές· ἡ δὲ καρδία αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου. ^{1c} Καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας, κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνδεδέκυκε, ὅλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτελέων, καὶ ἦν φοβερὸς σφόδρα. ^{1d} Καὶ ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πεπυρωμένον δόξῃ, ἐν ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεπεν· καὶ ἔπεσεν ἡ βασίλισσα, καὶ μετέβαλε τὸ χρῶμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει· καὶ κατεπέκυσεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἄβρας τῆς προπορευομένης. ^{1e} Καὶ μετέβαλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραύτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, μέχρις οὗ κατέστη· καὶ παρεκάλε αὐτὴν λόγους εἰρηνικοῖς, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ^{1f} τί ἐστίν, Ἐσθήρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφός σου, θάρσει, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ὅτι κοινοὺ τὸ πρόσταγμα ἡμῶν ἐστίν, πρόσελθε.

² “Καὶ ἄρας τὴν χρυσοῦν ῥάβδον, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ ἠσπάσατο αὐτὴν, καὶ εἶπε, λάλησόν μοι. ^{2a} Καὶ εἶπεν αὐτῶ, εἶδόν σε κύριε ὡς ἄγγελον Θεοῦ, καὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου, ὅτι θαυμαστός εἶ κύριε, καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων μεστόν. ^{2b} Ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐτὴν, ἔπεσεν ἀπὸ

ἐκλύσσεως. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσετο, καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ παρεκάλει αὐτήν.”

³ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τί θέλεις, Ἐσθήρ; καὶ τί σου ἐστὶ τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται σοι. ⁴ Εἶπε δὲ Ἐσθήρ, ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν· εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, ἐλθάτω καὶ αὐτὸς καὶ Ἀμάν εἰς τὴν δοχὴν, ἣν ποιήσω σήμερον. ⁵ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, κατασπεύσατε Ἀμάν, ὅπως ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἐσθήρ· καὶ παραγίνονται ἀμφότεροι εἰς τὴν δοχὴν, ἣν εἶπεν Ἐσθήρ.

⁶ Ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθήρ, τί ἐστὶ βασίλισσα Ἐσθήρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς. ⁷ Καὶ εἶπε, τὸ αἰτημά μου, καὶ τὸ ἀξίωμα· ⁸ Εἰ εὐρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν ἐπὶ τὴν αὐριον εἰς τὴν δοχὴν, ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ αὐριον ποιήσω τὰ αὐτά.

⁹ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμάν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχαρῆς εὐφραυνόμενος· ἐν δὲ τῷ ἰδεῖν Ἀμάν Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ, ἐθυμώθη σφόδρα. ¹⁰ Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ἐκάλεσε τοὺς φίλους, καὶ Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ¹¹ καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρωτεύειν καὶ ἠγεῖσθαι τῆς βασιλείας. ¹² Καὶ εἶπεν Ἀμάν, οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν, ἀλλ’ ἡ ἐμὲ, καὶ εἰς τὴν αὐριον κέκλημαι. ¹³ Καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ. ¹⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ φίλοι, κοπήτω σοι ξύλον πηγῶν πεντήκοντα, ὄρθρου δὲ εἶπον τῷ βασιλεῖ, καὶ κρεμασθῆτω Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ εἰσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐφραίνου· καὶ ἤρесе τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμάν, καὶ ἠτοιμάσθη τὸ ξύλον.

6

¹ Ὁ δε Κύριος ἀπέστησε τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην· καὶ εἶπε τῷ διακόνῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. ² Εὗρε δὲ τὰ γράμματα τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς, καὶ ζητήσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξη.

³ Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, τίνα δόξαν ἢ χάριν ἐποίησαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. ⁴ Ἐν δὲ τῷ πυθάνεσθαι τὸν βασιλέα περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμάν ἐν τῇ αὐλῇ· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς, τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμάν εἰσηλθὼν εἶπεν τῷ βασιλεῖ, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ, ὃ ἠτοίμασε. ⁵ Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ Ἀμάν ἔστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καλέσατε αὐτόν.

⁶ Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν, τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ, ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ Ἀμάν, τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; ⁷ Εἶπε δὲ πρὸς τὸν βασιλέα, ἄνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, ⁸ ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἕφ’ ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, ⁹ καὶ δότω ἐνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων, καὶ στολισάτω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ· καὶ ἀναβιβάσάτω αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ κηρυστέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, λέγων, οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει. ¹⁰ Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν, καλῶς ἐλάλησας· οὕτως ποιήσου τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ, τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος ὡς ἐλάλησας.

¹¹ Ἔλαβε δὲ Ἀμάν τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον, καὶ ἐστόλισε τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσε λέγων, οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι.

¹² Ἐπέστρεψε δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλήν· Ἀμάν δὲ ὑπέστρεψε ἐν τῇ ἴδιᾳ λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς. ¹³ Καὶ διηγήσατο Ἀμάν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ Ζωσάρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ φίλοι, καὶ ἡ γυνὴ εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἦρξαι ταπεινοῦσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν πεσῆ· καὶ οὐ μὴ δύνη αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὅτι Θεὸς ζῶν μετ’ αὐτοῦ. ¹⁴ Ἐτι αὐτῶν λαλούντων, παραγίνονται οἱ εὐνούχοι, ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμάν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἠτοίμασεν Ἐσθήρ.

7

¹ Εἰσῆλθε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν, συμπεῖν τῇ βασιλίσῃ. ² Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθῆρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ, τί ἐστίν, Ἐσθῆρ βασίλισσα, καὶ τί τὸ αἰτήμά σου; καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; καὶ ἔστω σοι ἕως ἡμίσουσ τῆς βασιλείας μου. ³ Καὶ ἀποκριθεῖσα, εἶπεν, εἰ εὖρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοθήτω ἡ ψυχὴ τῷ αἰτήματί μου, καὶ ὁ λαός μου τῷ ἀξίωμάτι μου. ⁴ Ἐπράθημεν γὰρ ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς ἀπώλειαν καὶ διαρπαγὴν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παίδας καὶ παιδίσκας, καὶ παρήκουσα· οὐ γὰρ ἄξιός ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. ⁵ Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, τίς οὗτος, ὅστις ἐτόλμησε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; ⁶ Εἶπε δὲ Ἐσθῆρ, ἄνθρωπος ἐχθρὸς Ἀμάν, ὁ πονηρὸς οὗτος. Ἀμάν δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσης.

⁷ Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κῆπον· ὁ δὲ Ἀμάν παρητεῖτο τὴν βασιλίσσαν· ἑώρα γὰρ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα.

⁸ Ἐπέστρεψεν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ κῆπου. Ἀμάν δὲ ἐπιπεπτόκει ἐπὶ τὴν κλίνην, ἀξίων τὴν βασιλίσσαν· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς, ὥστε καὶ τὴν γυναῖκα βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμάν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ. ⁹ Εἶπε δὲ Βουγαθὰν εἰς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα, ἰδοὺ καὶ ξύλον ἠτοίμασεν Ἀμάν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ὥρθωται ἐν τοῖς Ἀμάν ξύλον πηχῶν πενήτηκοντα· εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, σταυρωθήτω ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἐκρεμάσθη Ἀμάν ἐπὶ τοῦ ξύλου ὃ ἠτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ· καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασε τοῦ θυμοῦ.

8

¹ Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο Ἐσθῆρ ὅσα ὑπῆρχεν Ἀμάν τῷ διαβόλῳ· καὶ Μαρδοχαῖος προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ὑπέδειξε γὰρ Ἐσθῆρ, ὅτι ἐνοικεῖται αὐτῇ. ² Ἐλαβε δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο Ἀμάν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ· καὶ κατέστησεν Ἐσθῆρ Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν Ἀμάν.

³ Καὶ προσθεῖσα ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἠξίου ἀφελεῖν τὴν Ἀμάν κακίαν, καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς Ἰουδαίοις. ⁴ Ἐξέτεινε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθῆρ τὴν ῥάβδον τὴν χρυσήν· ἐξηγέρθη δὲ Ἐσθῆρ παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ, ⁵ καὶ εἶπεν Ἐσθῆρ, εἰ δοκεῖ σοι, καὶ εὖρον χάριν, πεμφθήτω ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμάν, τὰ γραφέντα ἀπολέσθαι τοὺς Ἰουδαίους, οἳ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁶ Πῶς γὰρ δυνησομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς δυνησομαι σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου;

⁷ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθῆρ, εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμάν ἔδωκα καὶ ἔχαρισάμην σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ξύλου, ὅτι τὰς χεῖρας ἐπήνεγκε τοῖς Ἰουδαίοις, τί ἔτι ἐπιζητεῖς; ⁸ Γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ νόματός μου, ὡς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφεται τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος, καὶ σφραγισθῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀντειπεῖν.

⁹ Ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, ὃς ἐστὶ Νισὰν, τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσα ἐνετεῖλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἀρχουσι τῶν σατραπῶν, ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν εἰκοσιεπτά σατράπαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν.

¹⁰ Ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ· καὶ ἐξαπέστειλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιοφόρων, ¹¹ ὡς ἐπέταξεν αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει, βοηθήσαι τε αὐτοῖς, καὶ χρῆσθαι τοῖς ἀντιδίκοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν, ὡς βούλονται, ¹² ἐν ἡμέρᾳ μιᾶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ.

^{12a} Ὡν ἐστὶν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα·

^{12b} “Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἰκοσιεπτά σατραπείαις χωρῶν ἀρχουσι, καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονούσι, χαίρειν. ^{12c} Πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνότερον τιμώμενοι, μείζον ἐφρόνησαν, καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τὸν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν, καὶ τοῖς ἐαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχανᾶσθαι. ^{12d} καὶ τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἀπειραγάθων κόμποις ἐπαρθέντες, τοῦ τὰ πάντα κατοπεύοντος ἀεὶ Θεοῦ μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δικήν. ^{12e} Πολλάκις δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἐπ' ἔξουσίαις τεταγμένον τῶν πιστευθέντων χειρίζειν φίλων τὰ πράγματα, παραμυθία μετόχους αἰμάτων ἀθῶων καταστήσασα

περιέβαλε συμφοραῖς ἀνηκέστοις, ^{12f} τῷ τῆς κακοηθείας ψευδεῖ παραλογισμῷ παραλογοισαμένων τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέρατον εὐγνωμοσύνην. ^{12g} Σκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν παλαιοτέρων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶ παρὰ πόδας ὑμᾶς ἐκζητούντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀναξία δυναστευόντων λοιμότητι. ^{12h} καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης παρεξόμεθα ¹²ⁱ χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν ὄψιν ἐρχόμενα διακρίνοντες αἰεὶ μετ' ἐπικεικεστέρως ἀπαντήσεως.

^{12k} “Ὡς γὰρ Ἀμὸν Ἀμαθαθὺ Μακεδῶν ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν αἵματος, καὶ πολὺ δεσθηκὼς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος ἐπιξενωθεὶς ἡμῖν, ^{12l} ἔτυχεν ἢ ἔχονεν πρὸς πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀναγορευεσθαι ἡμῶν πατέρα, καὶ προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεύτερον τοῦ βασιλικοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν. ^{12m} Οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερφηφάνειαν, ἐπετήδευσε τῆς ἀρχῆς στερεῆσαι ἡμᾶς, καὶ τοῦ πνεύματος, ¹²ⁿ τὸν τε ἡμέτερον σωτήρα καὶ διαπαντὸς ευεργέτην Μαρδοχαῖον, καὶ τὴν ἄμεμπτον τῆς βασιλείας κοινωνὸν Ἑσθῆρ σὺν παντὶ τῷ τούτων ἔθνει, πολυπλόκοις μεθόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπώλειαν. ^{12o} Διὰ γὰρ τῶν τρόπων τούτων ψήθη λαβῶν ἡμᾶς ἐρήμους, τὴν τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετάξαι. ^{12p} Ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισκαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμόν Ἰουδαίους, εὐρίσκομεν οὐ κακούργους ὄντας δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους νόμοις, ^{12q} ὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ ὑψίστου μεγίστου ζώντος Θεοῦ, τοῦ κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνους ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ καλλίστῃ διαθέσει.

^{12r} “Καλῶς οὖν ποιήσατε μὴ προσχρησάμενοι τοῖς ὑπὸ Ἀμὸν Ἀμαθαθοῦ ἀποσταλεῖσι γράμμασι, διὰ τὸ αὐτὸν τὸν ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ πανοικίᾳ, τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατούντος Θεοῦ διατάχους ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν. ^{12s} Τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παρήρσις, ἔαν τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἐαυτῶν νομίμοις, καὶ συνεπισχέιν αὐτοῖς, ὅπως τοὺς ἐν καιρῷ θλιψέως ἐπιθεμένους αὐτοῖς, ἀμύνωνται τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδάρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. ^{12t} Ταύτην γὰρ ὁ τὰ πάντα δυναστεύων Θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους, ἐποίησεν αὐτοῖς εὐφροσύνην.

^{12u} “Καὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἑορταῖς, ἐπίσημον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐωχίας ἄγετε, ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα σωτήρια ἦ ἡμῖν, καὶ τοῖς εὐνοοῦσι Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπιβουλεύουσι, μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. ^{12x} Πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα τὸ σύνολον, ἥτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ, δόρατι καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθήσεται.”

¹³ Τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, ἐτοίμοις τε εἶναι πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν, πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

¹⁴ Οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν· ἐξετέθη δὲ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐν Σούσις.

¹⁵ Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολὴν, καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν, καὶ διάδημα βύσσινον πορφυροῦν· ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσις ἐχάρησαν. ¹⁶ Τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη ¹⁷ κατὰ πόλιν καὶ χώραν, οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ πρόσταγμα· οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ἰουδαίοις, κώηον καὶ εὐφροσύνη· καὶ πολλοὶ τῶν ἔθνων περιετέμοντο, καὶ Ἰουδαῖζον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

9

¹ Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, ὅς ἐστιν Ἀδάρ, παρῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ² Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· οὐδεὶς γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος αὐτούς. ³ Οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν, καὶ οἱ τύραννοι, καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους· ὁ γὰρ φόβος Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. ⁴ Προσέπεσε γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ⁵ Καὶ ἐν Σούσις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, ⁷ τὸν τε Φαρσαννῆς, καὶ Δελτῶν, καὶ Φαογὰ, καὶ Φαραδαθὰ, ⁸ καὶ Βαρεὰ, καὶ Σαρβακὰ, ⁹ καὶ Μαρμασιμὰ, καὶ Ρουφαῖον, καὶ Ἀρσαῖον, καὶ Ζαβουθαῖον, ¹⁰ τοὺς ἕκα υἱοὺς Ἀμὸν Ἀμαθάθου Βουγαίου τοῦ ἐχθροῦ τῶν Ἰουδαίων, καὶ διήρπασαν ¹¹ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ· ἐπεδόθη

τε ὁ ἀριθμὸς τῶ βασιλεῖ τῶν ἀπολωλῶτων ἐν Σούσοις. ¹² Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἑσθῆρ, ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῆ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους, ἐν δὲ τῇ περιχώρῳ πῶς οἶε ἐχρήσαντο; τί οὖν ἀξιοῖς ἔτι, καὶ ἔσται πευ;

¹³ Καὶ εἶπεν Ἑσθῆρ τῶ βασιλεῖ, δοθήτω τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσαύτως τὴν αὐρίον, ὥστε τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμάν κρεμάσαι. ¹⁴ Καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι, καὶ ἐξέθηκε τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἀμάν κρεμάσαι. ¹⁵ Καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ, καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ οὐδὲν διήρπασαν.

¹⁶ Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν, καὶ ἑαυτοῖς ἐβόηθουν, καὶ ἀνεπαύσαντο ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πεντακισχιλίους τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁷ Καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, καὶ ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁸ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ, καὶ ἀνεπαύσαντο· ἦγον δὲ καὶ τὴν πεντεκαίδεκάτην μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁹ Διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἔξω, ἄγουσι τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην τοῦ Ἀδάρ ἡμέραν ἀγαθὴν μετ' εὐφροσύνης, ἀποστέλλοντες μερίδας ἕκαστος τῶ πλησίον.

²⁰ Ἐγραψεν δὲ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαπέστειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν, ²¹ στήσαι τὰς ἡμέρας ταύτας ἀγαθὰς, ἀγειν τε τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην καὶ τὴν πεντεκαίδεκάτην τοῦ Ἀδάρ. ²² Ἐν γὰρ ταῦται ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα ἐν ᾧ ἐστράφη αὐτοῖς, ὃς ἦν Ἀδάρ, ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν, καὶ ἀπὸ οἰκτύου εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, ἀγειν ὅλον ἀγαθὰς ἡμέρας γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἐξαποστέλλοντας μερίδας τοῖς φίλοις, καὶ τοῖς πτωχοῖς.

²³ Καὶ προσεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι, καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος. ²⁴ Πῶς Ἀμάν Ἀμαδαθοῦ ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει αὐτοὺς, καθὼς ἔθετο ψήφισμα καὶ κλήρον ἀφανίσαι αὐτοὺς, ²⁵ καὶ ὡς εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλεῖα, λέγων, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον· ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους κακὰ, ἐπ' αὐτὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτὸς, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. ²⁶ Διὰ τοῦτο ἐπεκλήθησαν αἱ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς κλήρους, ὅτι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραὶ· διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ὅσα πεπόνθασιν διὰ ταῦτα, καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο, ²⁷ καὶ ἔστησε· καὶ προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῶ σπέρματι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῖς προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρῆσονται. αἱ δὲ ἡμέραι αὗται μνημόσυνον ἐπιτελοῦμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν, καὶ πόλιν, καὶ πατριὰν, καὶ χώραν. ²⁸ Αἱ δὲ ἡμέραι αὗται τῶν Φρουρῶν ἀχθήσονται εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπη ἐκ τῶν γενεῶν.

²⁹ Καὶ ἔγραψεν Ἑσθῆρ ἡ βασίλισσα θυγάτηρ Ἀμιναδάβ, καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος, ὅσα ἐποίησαν, τό, τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουρῶν. ³¹ Καὶ Μαρδοχαῖος καὶ Ἑσθῆρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ' ἑαυτῶν, καὶ τότε στήσαντες κατὰ τῆς ὑγείας ἑαυτῶν, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν. ³² Καὶ Ἑσθῆρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

10

¹ Ἐγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης. ² Καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, πλοῦτόν τε καὶ δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων Περσῶν καὶ Μήδων, εἰς μνημόσυνον. ³ Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχετο τὸν βασιλεῖα Ἀρταξέρξην, καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· καὶ φιλούμενος διηγείτο τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῶ ἔθνει αὐτοῦ.

^{3a} “Καὶ εἶπε Μαρδοχαῖος, παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐγένετο ταῦτα. ^{3b} Ἐμνήσθη γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὐ εἶδον περὶ τῶν λόγων τούτων· οὐδὲ γὰρ παρήλθεν ἀπ' αὐτῶν λόγος· ^{3c} Ἡ μικρὰ πηγὴ ἢ ἐγένετο ποταμός, καὶ ἦν φῶς καὶ ἥλιος καὶ ὕδωρ πολὺ. Ἑσθῆρ ἔστιν ὁ ποταμός, ἦν ἐγάμησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐποίησε βασίλισσαν. ^{3d} Οἱ δὲ δύο δρακόντες, ἐγὼ εἰμι καὶ Ἀμάν. ^{3e} Τὰ δὲ ἔθνη, τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσει τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων. ^{3f} Τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμόν, οὗτός ἐστιν Ἰσραὴλ, οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ σωθέντες· καὶ ἔσωσε Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐρύσσατο Κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων· καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα, ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσι. ^{3g} Διὰ τοῦτο ἐποίησε κλήρους δύο, ἕνα τῶ λαῶ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἕνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. ^{3h} Καὶ ἦλθον οἱ δύο κληροὶ οὗτοι εἰς

ώραν καὶ καιρὸν, καὶ εἰς ἡμέραν κρίσεως, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.

³ⁱ Καὶ ἐμνήσθη ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

^{3k} Καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὗται, ἐν μηνὶ Ἀδάρ, τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ καὶ τῇ πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, κατὰ γενεάς εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

^{3l} “Ἐτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας, εἰσήνεγκε Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευίτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν Φουραί, ἣν ἔφασαν εἶναι, καὶ ἠρμηνεύκенаι Λυσίμαχον Πτολεμαίου, τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.”

Τέλος τῆς Ἑσθήρ.

ΔΑΝΙΗΛ

¹ Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλώνος εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν. ² Καὶ ἔδωκε Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Ἰωακείμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν οἴκου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Σενναάρ οἴκου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σκεύη εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἶκον θησαυροῦ τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ. ³ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ασφανεῶ τῷ ἀρχιευνοῦχῳ αὐτοῦ, εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ ἀπὸ τῶν φορθομμῖν, ⁴ νεανίσκους, οἳς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς μῶμος, καὶ καλοὺς τῇ ὄψει, καὶ συνιέντας ἐν πάσῃ σοφίᾳ, καὶ γινώσκοντας γνῶσιν, καὶ διανοουμένους φρόνησιν, καὶ οἳς ἔστιν ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς ἐστάναι ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ γλῶσσαν Χαλδαίων.

⁵ Καὶ διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἡμέραν, ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ, καὶ θρέψαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ μετὰ ταῦτα στήναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

⁶ Καὶ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἕκ τῶν υἱῶν Ἰούδα, Δανιὴλ, καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἀζαρία, καὶ Μισαήλ. ⁷ Καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα· τῷ Δανιὴλ Βαλτάσαρ, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ Σεδράχ, καὶ τῷ Μισαήλ Μισάχ, καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδευαγῶ. ⁸ Καὶ ἔθετο Δανιὴλ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῆ ἔν τῃ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν τῷ οἴνῳ ἀπὸ τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ· καὶ ἠξίωσε τὸν ἀρχιευνοῦχον, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῆ. ⁹ Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸν Δανιὴλ εἰς ἔλεον καὶ οἰκτιρμὸν ἐνώπιον τοῦ ἀρχιευνοῦχου.

¹⁰ Καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιὴλ, φοβοῦμαι ἐγὼ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρώσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, μήποτε ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπά παρὰ τὰ παιδάρια τὰ συνήλικα ὑμῶν, καὶ καταδικάσητε τὴν κεφαλὴν μου τῷ βασιλεῖ. ¹¹ Καὶ εἶπε Δανιὴλ πρὸς Ἀμελσαδ, ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐπὶ Δανιὴλ, Ἀνανίαν, Μισαήλ, Ἀζαρίαν, ¹² πείρασον δὴ τοὺς παῖδας σου ἡμέρας δέκα, καὶ δότωσαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν σπερμάτων, καὶ φαγώμεθα, καὶ ὕδωρ πώμεθα, ¹³ καὶ ὀφθήτωσαν ἐνώπιόν σου αἱ ἰδέαι ἡμῶν, καὶ αἱ ἰδέαι τῶν παιδαρίων τῶν ἐσθόντων τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, καὶ καθὼς ἂν ἴδῃς, ποιήσου μετὰ τῶν παιδῶν σου.

¹⁴ Καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐπέπειρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. ¹⁵ Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν δέκα ἡμερῶν, ὠράθησαν αἱ ἰδέαι αὐτῶν ἀγαθαὶ καὶ ἰσχυραὶ ταῖς σαρξίν ὑπὲρ τὰ παιδάρια τὰ ἔσθοντα τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. ¹⁶ Καὶ ἐγένετο Ἀμελσαδ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον αὐτῶν, καὶ τὸν οἶνον τοῦ πόματος αὐτῶν, καὶ ἐδίδοι αὐτοῖς σπέρματα.

¹⁷ Καὶ τὰ παιδάρια ταῦτα οἱ τέσσαρες αὐτοὶ, ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ καὶ σοφίᾳ· καὶ Δανιὴλ συνήκεν ἐν πάσῃ ὁράσει καὶ ἐνυπνίσις. ¹⁸ Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν, ὡν εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς, καὶ εἰσηγάγεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐναντίον Ναβουχοδονόσου. ¹⁹ Καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς· καὶ οὐχ εὐρέθησαν ἐκ πάντων αὐτῶν ὅμοιοι Δανιὴλ, καὶ Ἀνανίᾳ, καὶ Μισαήλ, καὶ Ἀζαρίᾳ· καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²⁰ Καὶ ἐν παντὶ ῥήματι σοφίας καὶ ἐπιστήμης ὧν ἐζήτησε παρ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, εὗρεν αὐτοὺς δεκαπλάσιους παρὰ πάντας τοὺς ἐπαιδοὺς καὶ τοὺς μάγους τοὺς ὄντας ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ἐγένετο Δανιὴλ ἕως ἔτους ἐνὸς Κύρου τοῦ βασιλέως.

2

¹ Ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας, ἐνυπνιάσθη Ναβουχοδονόσορ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. ² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τοὺς ἐπαιδοὺς, καὶ τοὺς μάγους, καὶ τοὺς φαρμακοὺς, καὶ τοὺς Χαλδαίους, τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ· καὶ ἦλθαν, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

³ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, ἐνυπνιάσθη, καὶ ἐξέστη τὸ πνευμά μου, τοῦ γνῶναι τὸ ἐνύπνιον. ⁴ Καὶ ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι τῷ βασιλεῖ Συριστί, βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι· σὺ εἶπὸν τὸ ἐνύπνιον τοῖς παῖσί σου, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελοῦμεν. ⁵ Ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς τοῖς Χαλδαίοις, ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη· ἂν μὴ γνωρίσητέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν, εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε, καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν διαρπαγήσονται. ⁶ Ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ γνωρίσητέ μοι, δόματα καὶ δωρεὰς καὶ τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ' ἐμοῦ· πλην τὸ ἐνύπνιον

καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγεῖλατέ μοι. ⁷ Ἀπεκρίθησαν δεύτερον, καὶ εἶπαν, ὁ βασιλεὺς εἰπάτω τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελοῦμεν.

⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν, ἐπ' ἀληθείας οἶδα ἐγὼ, ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε· καθότι ἴδετε, ὅτι ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα. ⁹ Ἐὰν οὖν τὸ ἐνύπνιον μὴ ἀναγγεῖλητέ μοι, οἶδα ὅτι ῥῆμα ψευδὲς καὶ διεφθαρμένον συνέθεσθε εἰπεῖν ἐνώπιόν μου, ἕως οὗ ὁ καιρὸς παρέλθῃ· τὸ ἐνύπνιον μου εἶπατέ μοι, καὶ γνώσομαι ὅτι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖτέ μοι. ¹⁰ Ἀπεκρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ λέγουσιν, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὅστις τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως δυηήσεται γνωρίσαι, καθότι πᾶς βασιλεὺς μέγας καὶ ἄρχων ῥῆμα τοιοῦτον οὐκ ἐπερωτᾷ ἐπαοιδῶν μάγον καὶ Χαλδαίου. ¹¹ Ὅτι ὁ λόγος ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ, βαρὺς, καὶ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὃς ἀναγγελεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἀλλ' οἱ θεοὶ, ὧν οὐκ ἔστιν ἡ κατοικία μετὰ πάσης σαρκός.

¹² Τότε ὁ βασιλεὺς ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀπολέσαι πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλώνας. ¹³ Καὶ τὸ δόγμα ἐξῆλθε, καὶ οἱ σοφοὶ ἀπεκτένοντο· καὶ ἐζήτησαν Δαυιὴλ καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἀνελεῖν.

¹⁴ Τότε Δαυιὴλ ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην τῷ Ἀριῶχ τῷ ἀρχιμαγεῖρῳ τοῦ βασιλέως, ὃς ἐξῆλθεν ἀναρεῖν τοὺς σοφοὺς Βαβυλώνας, ¹⁵ ἄρχων τοῦ βασιλέως, περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ γνώμη ἡ ἀναιδῆς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως· ἐγνώρισε δὲ ὁ Ἀριῶχ τὸ ῥῆμα τῷ Δαυιὴλ. ¹⁶ Καὶ Δαυιὴλ ἤξιωσε τὸν βασιλέα ὅπως χρόνον δῶ αὐτῷ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖ τῷ βασιλεῖ. ¹⁷ Καὶ εἰσηλθε Δαυιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τῷ Ἀνανία καὶ τῷ Μισαὴλ καὶ τῷ Ἀζαρία τοῖς φίλοις αὐτοῦ τὸ ῥῆμα ἐγνώρισε. ¹⁸ Καὶ οἰκτιρμοὺς ἐζήτην παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ὑπὲρ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως ἂν μὴ ἀπόλωνται Δαυιὴλ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν Βαβυλώνας.

¹⁹ Τότε τῷ Δαυιὴλ ἐν ὄραματι τῆς νυκτός τὸ μυστήριον ἀπεκαλύφθη· καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ Δαυιὴλ, καὶ εἶπεν,

²⁰ Εἶη τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ σύνεσις αὐτοῦ ἐστι. ²¹ Καὶ αὐτὸς ἄλλοιοὶ καιροὺς καὶ χρόνους, καθιστᾷ βασιλεῖς, καὶ μεθιστᾷ, διδούς σοφίαν τοῖς σοφοῖς, καὶ φρόνησιν τοῖς εἰδοῖσι σύνεσιν, ²² αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα, γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς μετ' αὐτοῦ ἐστι. ²³ Σοὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου ἐξομολογῶμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι σοφίαν καὶ δύναμιν δέδωκάς μοι, καὶ ἐγνώρισάς μοι ἃ ἤξιωσαμεν παρὰ σοῦ, καὶ τὸ ὄραμα τοῦ βασιλέως ἐγνώρισάς μοι.

²⁴ Καὶ ἦλθε Δαυιὴλ πρὸς Ἀριῶχ, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς ἀπολέσαι τοὺς σοφοὺς Βαβυλώνας, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τοὺς σοφοὺς Βαβυλώνας μὴ ἀπολέσης, εἰσάγαγε δέ με ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ τὴν σύγκρισιν τοῦ βασιλεῖ ἀναγγελοῦ. ²⁵ Τότε Ἀριῶχ ἐν σπουδῇ εἰσήγαγε τὸν Δαυιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εὗρηκα ἄνδρα ἐκ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, ὅστις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ ἀναγγελεῖ. ²⁶ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε τῷ Δαυιὴλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ, εἰ δύνασαι μοι ἀναγγεῖλαι τὸ ἐνύπνιον ὃ ἴδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ;

²⁷ Καὶ ἀπεκρίθη Δαυιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπε, τὸ μυστήριον ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ, οὐκ ἔστι σοφῶν, μάγων, ἐπαοιδῶν, γαζαρηνῶν ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ. ²⁸ Ἄλλ' ἡ ἐστὶ Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀποκαλύπτων μυστήρια, καὶ ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· τὸ ἐνύπνιον σου καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου, τοῦτο ἐστι, ²⁹ βασιλεῦ· οἱ διαλογισμοὶ σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου ἀνέβησαν τί δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἐγνώρισέ σοι ἃ δεῖ γενέσθαι. ³⁰ Καὶ ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐν σοφίᾳ τῆ οὐσῆ ἐν ἐμοὶ παρὰ πάντας τοὺς ζῶντας τὸ μυστήριον τοῦτο ἀπεκαλύφθη, ἀλλ' ἔνεκεν τοῦ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρίσαι, ἵνα τοὺς διαλογισμοὺς τῆς καρδίας σου γνῶς.

³¹ Σὺ βασιλεῦ ἐθεώρεις, καὶ ἴδου εἰκὼν μία, μεγάλη ἢ εἰκὼν ἐκείνη, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερῆς, ἐστῶσα πρὸ προσώπου σου, καὶ ἡ ὄρασις αὐτῆς φοβερὰ. ³² Εἰκὼν, ἧς ἡ κεφαλὴ χρυσοῦ, αἱ χεῖρες καὶ τὸ στήθος καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆς ἄργυροῦ, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῦ, ³³ αἱ κνήμιναι σιδηρᾶι, οἱ πόδες μέρος μὲν τι σιδηροῦν, καὶ μέρος δέ τι ὀστρακίνον. ³⁴ Ἐθεώρεις ἕως ἀπεσχίσθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστρακίνοους, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτοὺς εἰς τέλος. ³⁵ Τότε ἐλεπτύνθησαν εἰσάπαξ τὸ ὀστρακον, ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσός· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτὸς ἀπὸ ἄλωνος θερινῆς· καὶ ἐξῆρεν αὐτὰ τὸ πλῆθος τοῦ πνεύματος, καὶ τόπος οὐχ

εὐρέθη αὐτοῖς· καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα, ἐγενήθη ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν γῆν. ³⁶ Τοῦτό ἐστι τὸ ἐνύπνιον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἐροῦμεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

³⁷ Σὺ βασιλεῦ βασιλεὺς βασιλέων, ὃ ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν ἰσχυρὰν καὶ κραταίαν καὶ ἐντιμον ἔδωκεν ³⁸ ἐν παντὶ τόπῳ, ὅπου κατοικοῦσιν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων· θηρία τε ἀγροῦ, καὶ πετεινὰ οὐρανοῦ, καὶ ἰχθύας τῆς θαλάσσης ἔδωκεν ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ κατέστησέ σε κύριον πάντων· σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσοῦ. ³⁹ Καὶ ὀπίσω σου ἀναστήσεται βασιλεία ἐτέρα ἥττων σου, καὶ βασιλεία τρίτη, ἥτις ἐστὶν ὁ χαλκός, ἡ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς, ⁴⁰ καὶ βασιλεία τετάρτη, ἥτις ἔσται ἰσχυρὰ ὡς σίδηρος· ὃν τρόπον ὁ σίδηρος λεπτύνει καὶ δαμάζει πάντα, οὕτως πάντα λεπτυνεῖ καὶ δαμάζει. ⁴¹ Καὶ ὅτι εἶδες τοὺς πόδας, καὶ τοὺς δακτύλους, μέρος μὲν τι ὀστράκινον, μέρος δέ τι σιδηρῶν, βασιλεία διηρημένη ἔσται, καὶ ἀπὸ τῆς ρίζης τῆς σιδηρᾶς ἔσται ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῶ ὀστράκῳ. ⁴² Καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος μὲν τι σιδηρῶν, μέρος δέ τι ὀστράκινον, μέρος τι τῆς βασιλείας ἔσται ἰσχυρὸν, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἔσται συντριβόμενον. ⁴³ Ὅτι εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ, συμμιγεῖς ἔσονται ἐν σπέρματι ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἔσονται προσκολλώμενοι οὕτως μετὰ τούτου, καθὼς ὁ σίδηρος οὐκ ἀναμίγνυται μετὰ τοῦ ὀστράκου.

⁴⁴ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν βασιλέων ἐκείνων, ἀναστήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἥτις εἰς τοὺς αἰῶνας οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ λαφ' ἐτέρῳ οὐχ ὑπολειφθήσεται, λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ αὕτη ἀναστήσεται εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴⁵ Ὅν τρόπον εἶδες, ὅτι ἀπὸ ὄρους ἐτήμηθι λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐλέπτυνε τὸ ὄστρακον, τὸν σίδηρον, τὸν χαλκόν, τὸν ἄργυρον, τὸν χρυσόν· ὁ Θεὸς ὁ μέγας ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ἀληθινὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ πιστὴ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ.

⁴⁶ Τότε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκύνησε, καὶ μαναὰ καὶ εὐωδίας εἶπε σπεῖσαι αὐτῷ. ⁴⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, εἶπε τῷ Δανιὴλ, ἐπ' ἀληθείας ὁ Θεὸς ὑμῶν, αὐτός ἐστι Θεὸς θεῶν, καὶ Κύριος τῶν βασιλέων, ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια, ὅτι ἠδυνάσθης ἀποκαλύψαι τὸ μυστήριον τοῦτο. ⁴⁸ Καὶ ἐμεγάλυνεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιὴλ, καὶ δόματα μεγάλα καὶ πολλὰ ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλώνας, καὶ ἄρχοντα σατραπῶν ἐπὶ πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλώνας. ⁴⁹ Καὶ Δανιὴλ ἠτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλώνας τὸν Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ· καὶ Δανιὴλ ἦν ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ βασιλέως.

3

¹ Ἐτους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν εἰκόνα χρυσοῦν, ὕψος αὐτῆς πῆχων ἐξήκοντα, εὖρος αὐτῆς πῆχων ἕξ· καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ Δειριᾶ, ἐν χώρᾳ Βαβυλώνας. ² Καὶ ἀπέστειλε συναγαγεῖν τοὺς ὑπάτους, καὶ τοὺς στρατηγούς, καὶ τοὺς τοπάρχας, ἡγουμένους, καὶ τυράννους, καὶ τοὺς ἐπ' ἐξουσιῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν χωρῶν, ἐλθεῖν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνης. ³ Καὶ συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι, ὑπάτοι, στρατηγοὶ, ἡγούμενοι, τύραννοι μεγάλοι, οἱ ἐπ' ἐξουσιῶν, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν, εἰς τὸν ἐγκαταρισμὸν τῆς εἰκόνης, ἧς ἔστησε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς· καὶ εἰστήκεισαν ἐνώπιον τῆς εἰκόνης.

⁴ Καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα ἐν ἰσχύϊ, ὑμῖν λέγεται λαοῖς, φυλαὶ, γλώσσαι, ⁵ ἢ ἂν ὥρα ἀκούσητε φωνῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε, καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε, καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ ἢ ἔστησε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς. ⁶ Καὶ ὅς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ, αὕτη τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. ⁷ Καὶ ἐγένετο ὅταν ἤκουον οἱ λαοὶ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε, καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε, καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, γλώσσαι, προσεκύνουν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ ἢ ἔστησε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς.

⁸ Τότε προσήλθοσαν ἄνδρες Χαλδαῖοι, καὶ διέβαλον τοὺς Ἰουδαίους τῷ βασιλεῖ· ⁹ βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι. ¹⁰ Σὺ βασιλεῦ ἐθήκας δόγμα, πάντα ἀνθρωπῶν ὅς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε, καὶ κιθάρας, σαμβύκης, καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, ¹¹ καὶ μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ, ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. ¹² Εἰσὶν ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλώνας, Σεδράχ,

Μισάχ, Ἀβδεναγῶ, οἱ οὐχ ὑπήκουσαν βασιλεὺ τῷ δόγματί σου, τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύουσι, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ τῇ ἔστησας οὐ προσκυνοῦσι.

¹³ Τότε Ναβουχοδονόσορ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀγαγεῖν τὸν Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ· καὶ ἤχθησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ¹⁴ Καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἴ ἀληθῶς Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγῶ, τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἢ ἔστησα οὐ προσκυνεῖτε; ¹⁵ Νῦν οὖν εἰ ἔχετε ἐτοιμῶς, ἵνα ὡς ἂν ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγος τε, καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε, καὶ ψαλτηρίου, καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες προσκυνήσητε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἢ ἐποίησα· ἐὰν δὲ μὴ προσκυνήσητε, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ τίς ἐστι Θεὸς ὃς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου;

¹⁶ Καὶ ἀπεκρίθησαν Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγῶ, λέγοντες τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ, οὐ χρεῖαν ἔχομεν ἡμεῖς περὶ τοῦ ρήματος τούτου ἀποκριθῆναί σοι. ¹⁷ Ἔστι γὰρ Θεὸς ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς, ὃ ἡμεῖς λατρεύομεν, δυνατὸς ἐξελεῖσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου βασιλεῦ ῥύσεται ἡμᾶς. ¹⁸ Καὶ ἐὰν μὴ, γνωστὸν ἔστω σοι, βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύομεν, καὶ τῇ εἰκόνι ἢ ἔστησας οὐ προσκυνοῦμεν.

¹⁹ Τότε Ναβουχοδονόσορ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ, καὶ εἶπεν ἑκκαῦσαι τὴν κάμινον ἑπταπλασίως, ἕως οὗ εἰς τέλος ἑκκαῖ. ²⁰ Καὶ ἄνδρας ἰσχυροὺς ἰσχυτῷ εἶπε, πεδήσαντας τὸν Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. ²¹ Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐπεδήθησαν σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν, καὶ τίραρις, καὶ περικνημῖσι, καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, ²² ἐπεὶ τὸ ρῆμα τοῦ βασιλέως ὑπερίσχυε· καὶ ἡ κάμινος ἐξεκαῦθη ἐκ περισσοῦ. ²³ Καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ, ἔπεσον εἰς μέσον τῆς καμίνου τῆς καιομένης πεπεδημένοι, ²⁴ καὶ περιπάτουσαν ἐν μέσῳ τῆς φλογός, ὕμνουσαν τὸν Θεόν, καὶ εὐλογοῦσαν τὸν Κύριον.

²⁵ Καὶ συστάς Ἀζαρίας προσηύξατο οὕτως· καὶ ἀνοίξας τὸ στομά αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, εἶπεν,

²⁶ Εὐλόγητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸς, καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. ²⁷ Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ εὐθείαι αἱ ὁδοί σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀλήθεια.

²⁸ Καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα ἃ ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. ²⁹ Ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστήναι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν, ³⁰ οὐδὲ συντηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται. ³¹ Καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας.

³² Καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων, καὶ ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. ³³ Καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοίξαι τὸ στόμα ἡμῶν· αἰσχῦνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθημεν τοῖς δούλοις σου, καὶ τοῖς σεβομένοις σε.

³⁴ Μὴ δὴ παραδώης ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ μὴ διασκεδάσης τὴν διαθήκην σου, ³⁵ καὶ μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ Ἀβραάμ τὸν ἡγαπημένον ὑπὸ σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν σου, καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου, ³⁶ οἷς ἐλάλησας πληθύναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. ³⁷ Ὅτι, δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμέν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῆ σήμερον, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. ³⁸ Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ ἡγούμενος, οὐδὲ ὀλοκαύτως, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορά, οὐδὲ θυμίαμα, οὐδὲ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐναντίον σου, καὶ εὐρεῖν ἔλεος.

³⁹ Ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθῆμεν, ὡς ἐν ὀλοκαύτωσι κριθῶν καὶ ταύρων, καὶ ἐν μυριάσιον ἀρνῶν πόνων, ⁴⁰ οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον, καὶ ἐκτελέσαι ὀπισθὲν σου· ὅτι οὐκ ἔσται αἰσχῦνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί.

⁴¹ Καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά σε, καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου. Μὴ κατασχῦνης ἡμᾶς, ⁴² ἀλλὰ ποιήσουν μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιεικειάν σου, καὶ κατὰ τὸ πληθὸς τοῦ ἐλέους σου.

⁴³ Καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσια σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε· ⁴⁴ καὶ ἐντραπήεισαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ, καὶ καταισχυρθεῖσαν ἀπὸ πάσης τῆς δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχύς αὐτῶν συντριβεῖν, ⁴⁵ καὶ γνώτωσαν ὅτι σὺ εἶ Κύριος, Θεὸς μόνος, καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

⁴⁶ Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπὲρταί τοῦ βασιλέως, καίοντες τὴν κάμινον νάφθαν καὶ πίσσαν καὶ στιππύον καὶ κληματίδα. ⁴⁷ Καὶ διεχεῖτο ἡ φλόξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαρακονταενέα. ⁴⁸ Καὶ διώδευσε, καὶ ἐνεπύρισεν οὗς εὔρε περι τὴν κάμινον τῶν Χαλδαιῶν.

⁴⁹ Ὁ δὲ ἄγγελος Κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περι τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου, ⁵⁰ καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου, ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον· καὶ οὐχ ἤψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ; καὶ οὐκ ἐλύπησεν, οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτοῖς.

⁵¹ Τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος ἕμνου, καὶ ἐδόξαζον, καὶ ἠυλόγουν τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες,

⁵² Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸς, καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἅγιον, καὶ ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψούμενον εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.

⁵³ Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῶ τῆς ἁγίας δόξης σου, καὶ ὑπερμυνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁴ Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπιβλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ χερουβὶμ, καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁵ Εὐλογημένος εἶ ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας σου, καὶ ὑπερμυνητὸς καὶ ὑπερμυνούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁶ Εὐλογητὸς εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑμνητὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁵⁷ Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁸ Εὐλογεῖτε οὐρανοὶ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁹ Εὐλογεῖτε ἄγγελοι Κυρίου τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶⁰ Εὐλογεῖτε ὕδατα καὶ πάντα τὰ ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶¹ Εὐλογεῖτω πᾶσα ἡ δύναμις Κυρίου τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶² Εὐλογεῖτε ἥλιος καὶ σελήνη τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶³ Εὐλογεῖτε ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶⁴ Εὐλογεῖτω πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶⁵ Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πνεύματα τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶⁶ Εὐλογεῖτε πῦρ καὶ καῦμα τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷¹ Εὐλογεῖτε νύκτες καὶ ἡμέραι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁷² Εὐλογεῖτε φῶς καὶ σκότος τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ^{72a} Εὐλογεῖτε ψυχὸς καὶ καῦμα τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ^{72b} Εὐλογεῖτε πᾶσαι καὶ χιόνες τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁷³ Εὐλογεῖτε ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁴ Εὐλογεῖτω ἡ γῆ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτω καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁷⁵ Εὐλογεῖτε ὄρη καὶ βουνοὶ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁷⁶ Εὐλογεῖτε πάντα τὰ φυόμενα ἐν τῇ γῆ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁷ Εὐλογεῖτε θάλασσα καὶ ποταμοὶ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁷⁸ Εὐλογεῖτε αἰ πηγαὶ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑμερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁷⁹ Εὐλογεῖτε κῆτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁸⁰ Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁸¹ Εὐλογεῖτε πάντα τὰ θηρία καὶ τὰ κτήνη τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸² Εὐλογεῖτε υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁸³ Εὐλογεῖτε Ἰσραὴλ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁴ Εὐλογεῖτε ἱερεῖς τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁸⁵ Εὐλογεῖτε δούλοι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁸⁶ Εὐλογεῖτε πνεύματα καὶ ψυχὰ δικαίων τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁸⁷ Εὐλογεῖτε ὅσοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁸ Εὐλογεῖτε Ἀνανία, Αζαρία, Μισαήλ τὸν Κύριον, ὑμεῖτε καὶ ὑπερουψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας· ὅτι ἐξείλετο ἡμᾶς ἐξ ἄδου, καὶ ἐκ χειρὸς θανάτου ἔσωσεν ἡμᾶς· καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ μέσου καμίνου καιομένης φλογός, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς ἐρρύσατο ἡμᾶς. ⁸⁹ Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

⁹⁰ Εὐλογεῖτε πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν Κύριον τὸν Θεὸν τῶν θεῶν, ὑμεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

⁹¹ Καὶ Ναβουχοδονόσορ ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν, καὶ ἐθαύμασε, καὶ ἐξανέστη ἐν σπουδῇ, καὶ εἶπε τοῖς μεγιστάσιν αὐτοῦ, οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πυρὸς πεπεδημένους; καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ, ἀληθῶς βασιλεῦ. ⁹² Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ὁ δὲ ἐγὼ ὄρῳ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους, καὶ περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ διαφθορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὄρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία ἰδῷ Θεοῦ. ⁹³ Τότε προσῆλθε Ναβουχοδονόσορ πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ εἶπε, Σεδράχ, Μισάχ, Αβδεναγῶ, οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε καὶ δεῦτε· καὶ ἐξῆλθον Σεδράχ, Μισάχ, Αβδεναγῶ, ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς. ⁹⁴ Καὶ συνάγονται οἱ σατράπαι, καὶ οἱ στρατηγοί, καὶ οἱ τοπάρχαι, καὶ οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἄνδρας, ὅτι οὐκ ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἡ θριξὶς τῆς κεφαλῆς αὐτῶν οὐκ ἐφλογίσθη, καὶ τὰ σαρὰβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθη, καὶ ὁσμη πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς.

⁹⁵ Καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τοῦ Σεδράχ, Μισάχ, Αβδεναγῶ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατο τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐπεποιθείσαν ἐπ' αὐτῶ· καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἠλλοίωσαν, καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς πῦρ, ὅπως μὴ λατρεύσωσι μηδὲ προσκυνήσωσι παντὶ θεῷ, ἀλλ' ἢ τῷ Θεῷ αὐτῶν. ⁹⁶ Καὶ ἐγὼ ἐκτίθεται τὸ δόγμα· πᾶς λαὸς, φυλὴ, γλῶσσα, ἡ ἐὰν εἴπῃ βλασφημίαν κατὰ τοῦ Θεοῦ Σεδράχ, Μισάχ, Αβδεναγῶ, εἰς ἀπάλειαν ἔσονται, καὶ οἱ οἴκοι αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, καθότι οὐκ ἔστι Θεὸς ἕτερος ὅστις δυνησεται ῥύσασθαι οὕτως. ⁹⁷ Τότε ὁ βασιλεὺς κατέθυνε τὸν Σεδράχ, Μισάχ, Αβδεναγῶ, ἐν τῇ χώρᾳ Βαβυλώνης, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς ἠγεῖσθαι πάντων τῶν Ἰουδαίων, τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

4

¹ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, καὶ γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῆ, ἐρήνη ὑμῖν πληθυνθεῖη. ² Τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἃ ἐποίησε μετ' ἐμοῦ ὁ Θεὸς ὁ ὑψίστος, ³ ἤρσει ἐναντίον ἐμοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν ὑμῖν, ὡς μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ, ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

⁴ Ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ εὐθηνῶν ἤμην ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ εὐθαλῶν. ⁵ Ἐνύπνιον ἴδον, καὶ ἐφοβήρισέ με, καὶ ἐταράχθην ἐπὶ τῆς κοίτης μου, καὶ αἱ ὀράσεις τῆς κεφαλῆς μου ἐτάραξαν με. ⁶ Καὶ δι' ἐμοῦ ἐτέθη δόγμα τοῦ εἰσαγαγεῖν ἐνώπιόν μου πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλώνης, ὅπως τὴν σύγκρισιν τοῦ ἐνύπνιου γνωρίσωσί μοι. ⁷ Καὶ εἰσπορεύοντο οἱ ἐπαιδοί, μάγοι, γαζαρηνοί, Χαλδαῖοι· καὶ τὸ ἐνύπνιον ἐγὼ εἶπα ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ οὐκ ἐγνώρισάν μοι, ⁸ ἕως ἤλθε Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, ὃς πνεῦμα Θεοῦ ἅγιον ἐν ἐαυτῷ ἔχει. ὣς εἶπα,

⁹ Βαλτάσαρ ὁ ἄρχων τῶν ἐπαιδῶν, ὃν ἐγὼ ἐγνων ὅτι πνεῦμα Θεοῦ ἅγιον ἐν σοί, καὶ πᾶν μυστήριον οὐκ ἀδυνατεῖ σε, ἄκουσον τὴν ὄρασιν τοῦ ἐνύπνιου μου, οὗ ἴδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ εἶπόν μοι. ¹⁰ Ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ δένδρον ἐν μέσῳ τῆς γῆς, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ πολὺ. ¹¹ Ἐμεγαλύνθη τὸ δένδρον καὶ ἴσχυσε, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἐφθασεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ κῦτος αὐτοῦ εἰς τὸ πέρασ ἀπάσης τῆς γῆς, ¹² τὰ φύλλα αὐτοῦ ὠραῖα, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς, καὶ τροφή πάντων ἐν αὐτῷ, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ κατώκουν τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐτρέφετο πᾶσα σὰρξ.

¹³ Ἐθεώρουν ἐν ὀράματι τῆς νυκτὸς ἐπὶ τῆς κοίτης μου, καὶ ἰδοὺ εἶρ, καὶ ἅγιος ἀπ' οὐρανοῦ κατέβη, ¹⁴ καὶ ἐφώνησεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ οὕτως εἶπεν, ἔκκοψατε τὸ δένδρον, καὶ ἐκτίλατε τοὺς κλάδους αὐτοῦ, καὶ ἐκτινάξατε τὰ φύλλα αὐτοῦ, καὶ διασκορπίσατε τὸν καρπὸν αὐτοῦ· σαλευθήτωσαν τὰ θηρία ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ τὰ ὄρνεα ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτοῦ. ¹⁵ Πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ ἐν τῇ γῆ ἑάσατε, καὶ ἐν δεσμῷ σιδηρῷ καὶ χαλκῷ, καὶ ἐν τῇ χλόῃ τῆ ἕξω, καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ κοιτασθήσεται, καὶ μετὰ τῶν θηρίων ἡ μερὶς αὐτοῦ ἐν τῷ χόρτῳ τῆς γῆς. ¹⁶ Ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀλλοιωθήσεται, καὶ καρδία θηρίου δοθήσεται

αὐτῶ, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγίσονται ἐπ' αὐτόν. ¹⁷ Διὰ συγκρίματος εἶρ ὁ λόγος, καὶ ῥήμα ἅγιον τὸ περὶ ῥήματα, ἵνα γνώσῃ οἱ ζῶντες, ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ ἂν δόξῃ δώσει αὐτήν, καὶ ἐξουδένωμα ἀνθρώπων ἀναστήσει ἐπ' αὐτήν. ¹⁸ Τοῦτο τὸ ἐνύπνιον ὃ ἴδον ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς, καὶ σὺ Βαλτάσαρ τὸ σύγκριμα εἶπον, ὅτι πάντες οἱ σοφοὶ τῆς βασιλείας μου οὐ δύνανται τὸ σύγκριμα αὐτοῦ δηλώσαί μοι· σὺ δὲ Δανιὴλ δύνασαι, ὅτι πνεῦμα Θεοῦ ἄγιον ἐν σοί.

¹⁹ Τότε Δανιὴλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ, ἀπηρεώθη ὡσεὶ ὥραν μίαν, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτόν· καὶ ἀπεκρίθη Βαλτάσαρ, καὶ εἶπε, κύριε, τὸ ἐνύπνιον ἔστω τοῖς μισοῦσί σε, καὶ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς σου. ²⁰ Τὸ δένδρον ὃ εἶδες τὸ μεγαλυθὲν καὶ τὸ ἰσχυρὸς, οὗ τὸ ὕψος ἔφθασεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ τὸ κῆτος αὐτοῦ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ²¹ καὶ τὰ φύλλα αὐτοῦ εὐθαλίη, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς, καὶ τροφή πᾶσιν ἐν αὐτῶ, ὑποκάτω αὐτοῦ κατώκουν τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ κατεσκῆνον τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, ²² σὺ εἶ, βασιλεῦ, ὅτι ἐμεγαλύνθησθε καὶ ἰσχυρᾶσθε, καὶ ἡ μεγαλωσύνη σου ἐμεγαλύνθη, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἡ κυρεία σου εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς. ²³ Καὶ ὅτι εἶδεν ὁ βασιλεὺς εἶρ, καὶ ἅγιον καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν, ἐκτίλατε τὸ δένδρον, καὶ διαφθείρατε αὐτὸ, πλην τῆς φυῆς τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἐάσατε, καὶ ἐν δεσμῶ σιδηρῶ καὶ ἐν χαλκῶ, καὶ ἐν τῇ χλόῃ τῇ ἕξῳ, καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ μερίς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλοιωθῶσιν ἐπ' αὐτόν. ²⁴ Τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ βασιλεῦ, καὶ σύγκριμα ὑψίστου ἐστίν, ὃ ἔφθασεν ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, ²⁵ καὶ σὲ ἐκδιώξουσιν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἔσται ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ψωμιούσι σε, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσῃ, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγίσονται ἐπὶ σέ, ἕως οὗ γνῶς ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ ἂν δόξῃ δώσει αὐτήν. ²⁶ Καὶ ὅτι εἶπαν, ἐάσατε τὴν φυῆν τῶν ῥιζῶν τοῦ δένδρου· ἡ βασιλεία σου σοὶ μένει, ἀφ' ἧς ἂν γνῶς τὴν ἐξουσίαν τὴν οὐράνιον. ²⁷ Διατοῦτο, βασιλεῦ, ἡ βουλή μου ἀρεσάτω σοι, καὶ τὰς ἀμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύνας λύτρωσαι, καὶ τὰς ἀδικίας, ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων· ἴσως ἔσται μακρόθυμος τοῖς παραπτώμασί σου ὁ Θεός.

²⁸ Ταῦτα πάντα ἔφθασεν ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ τὸν βασιλέα. ²⁹ Μετὰ δωδεκάμηνον, ἐπὶ τῷ ναφῶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι περιπατῶν, ³⁰ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν, οὐχ αὕτη ἐστὶ Βαβυλῶν ἡ μεγάλη, ἣν ἐγὼ ἠδοκίμησα εἰς οἶκον βασιλείας, ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου, εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου;

³¹ Ἔτι τοῦ λόγου ἐν τῷ στόματι τοῦ βασιλέως ὄντος, φωνὴ ἀπ' οὐρανοῦ ἐγένετο, σοὶ λέγουσι Ναβουχοδονόσορ βασιλεῦ, ἡ βασιλεία παρήλθεν ἀπὸ σοῦ, ³² καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων σε ἐκδιώκουσι, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ψωμιούσι σε, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγίσονται ἐπὶ σέ, ἕως γνῶς ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ ἂν δόξῃ δώσει αὐτήν.

³³ Αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ λόγος συνετελέσθη ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ χόρτον ὡς βοῦς ἦσθι, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως αἱ τρίχες αὐτοῦ ὡς λεόντων ἐμεγαλύνθησαν, καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ ὡς ὀρνέων.

³⁴ Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέλαβον, καὶ αἱ φρένες μου ἐπ' ἐμὲ ἐπεστράφησαν, καὶ τῷ ὑψίστῳ ἠλόγησα, καὶ τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα ἤνεσα, καὶ ἐδόξασα, ὅτι ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν, ³⁵ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὡς οὐδὲν ἐλογίσθησαν· καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖ ἐν τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῆς γῆς· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιποιήσεται τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐρεῖ αὐτῶ, τί ἐποίησας; ³⁶ Αὐτῶ τῷ καιρῶ αἱ φρένες μου ἐπεστράφησαν ἐπ' ἐμέ, καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας μου ἤλθον· καὶ ἡ μορφή μου ἐπέστρεψεν ἐπ' ἐμέ, καὶ οἱ τύραννοί μου, καὶ οἱ μεριστᾶνές μου ἐζήτησαν με, καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἐκκραταιώθη, καὶ μεγαλωσύνην περισσώτερα προσετέθη μοι.

³⁷ Νῦν οὖν ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ αἰνῶ καὶ ὑπερυψῶ καὶ δοξάζω τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀληθινὰ, καὶ αἱ τρίβοι αὐτοῦ κρίσεις, καὶ πάντας τοὺς πορευομένους ἐν ὑπερηφανίᾳ δύναται ταπεινώσει.

5

¹ Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δεῖπνον μέγα τοῖς μεγιστάσιν αὐτοῦ χιλίοις, καὶ κατέναντι τῶν χιλίων ὁ οἶνος, ² καὶ πίνων Βαλτάσαρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου, τοῦ ἐνεγκεῖν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ πιέτωσαν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ. ³ Καὶ ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔπνον ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ. ⁴ Ἐπνον οἶνον· καὶ ἤνεσαν τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνοους, καὶ λιθίνοους.

⁵ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξήλθον δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπου, καὶ ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τὸ κονίαμα τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθέωρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρὸς τῆς γραφούσης. ⁶ Τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφή ἠλλοιώθη, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτὸν, καὶ οἱ σύνδεσμοὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ διελύοντο, καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ συνεκροτοῦντο. ⁷ Καὶ ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἰσχύϊ, τοῦ εἰσαγαγεῖν μάγους, Χαλδαίους, γαζαρηνοῦς· καὶ εἶπε τοῖς σοφοῖς Βαβυλωνός, ὃς ἂν ἀναγνῶ τὴν γραφὴν ταύτην, καὶ τὴν σύγκρισιν γνωρίσῃ μοι, πορφύραν ἐνδύσεται, καὶ ὁ μαυιάκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει. ⁸ Καὶ εἰσεπορεύοντο πάντες οἱ σοφοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἠδύνατο τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, οὐδὲ τὴν σύγκρισιν γνωρίσαι τῷ βασιλεῖ. ⁹ Καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλτάσαρ ἐταράχθη, καὶ ἡ μορφή αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐν αὐτῷ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ συνετάρασσοντο.

¹⁰ Καὶ εἰσῆλθεν ἡ βασίλισσα εἰς τὸν οἶκον τοῦ πότου, καὶ εἶπε, βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι· μὴ ταρασσέτωσάν σε οἱ διαλογισμοὶ σου, καὶ ἡ μορφή σου μὴ ἄλλοιούσθω. ¹¹ Ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν ᾧ πνεῦμα Θεοῦ· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πατρός σου, γρηγόρησις καὶ σύνεσις εὐρέθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ὁ πατὴρ σου ἄρχοντα ἐπασιδῶν, μάγων, Χαλδαίων, γαζαρηνῶν, κατέστησεν αὐτὸν, ¹² ὅτι πνεῦμα περισσὸν ἐν αὐτῷ, καὶ φρόνησις καὶ σύνεσις ἐν αὐτῷ, συγκρίνων ἐνώπινα, καὶ ἀναγγέλλων κρατούμενα, καὶ λύων συνδέσμους, Δαυιὴλ· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν ὄνομα αὐτῷ, Βαλτάσαρ· νῦν οὖν κληθῆτω, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖ σοι.

¹³ Τότε Δαυιὴλ εἰσῆχθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δαυιὴλ, σὺ εἶ Δαυιὴλ, ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, ἧς ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς ὁ πατὴρ μου; ¹⁴ Ἦκουσα περὶ σοῦ ὅτι πνεῦμα Θεοῦ ἐν σοί, καὶ γρηγόρησις, καὶ σύνεσις, καὶ σοφία περιστῆ εὐρέθῃ ἐν σοί. ¹⁵ Καὶ νῦν εἰσῆλθον ἐνώπιόν μου οἱ σοφοί, μάγοι, γαζαρηνοὶ, ἵνα τὴν γραφὴν ταύτην ἀναγνῶσι, καὶ τὴν σύγκρισιν γνωρίσωσί μοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἀναγγεῖλαί μοι. ¹⁶ Καὶ ἐγὼ ἤκουσα περὶ σοῦ, ὅτι δύνασαι κρίματα συγκρίναι· νῦν οὖν ἐὰν δυνηθῆς τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσαι μοι, πορφύραν ἐνδύσῃ, καὶ ὁ μαυιάκης ὁ χρυσοῦς ἔσται ἐπὶ τῷ τραχήλῳ σου, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξεις.

¹⁷ Καὶ εἶπε Δαυιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, τὰ δόματά σου σοὶ ἔστω, καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκίας σου ἐτέρω δός, ἐγὼ δὲ τὴν γραφὴν ἀναγνώσομαι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω σοι, ¹⁸ βασιλεῦ· ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος τῆν βασιλείαν, καὶ τὴν μεγαλωσύνην, καὶ τὴν τιμὴν, καὶ τὴν δόξαν ἔδωκε Ναβουχοδονόσορ τῷ πατρί σου· ¹⁹ Καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης ἧς ἔδωκεν αὐτῷ πάντες οἱ λαοί, φυλαί, γλώσσαι ἦσαν τρέμοντες καὶ φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ἀνῆρει, καὶ οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ἔτυπτε, καὶ οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ὑψοῦ, καὶ οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ἐταπεινῶ. ²⁰ Καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερφανεύεσθαι, κατηρέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας, καὶ ἡ τιμὴ ἀφῆρέθη ἀπ' αὐτοῦ, ²¹ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη, καὶ μετὰ τῶν ὀνάντων ἡ κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὡς βούν ἐψώμιζον αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως οὗ ἔγνω ὅτι κυριεύει ὁ Θεὸς ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἂν δόξῃ δώσει αὐτὴν.

²² Καὶ σὺ οὖν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτάσαρ οὐκ ἐταπεινώσας τὴν καρδίαν σου κατενώπιον τοῦ Θεοῦ· οὐ πάντα ταῦτα ἔγνως; ²³ Καὶ ἐπὶ τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθη, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκαν ἐνώπιόν σου, καὶ σὺ καὶ οἱ μεγιστᾶνές σου, καὶ αἱ παλλακαὶ σου, καὶ αἱ παράκοιτοί σου οἶνον ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς· καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ

ξυλίνους, και λιθίνους, οι ου βλέπουσι, και οι ουκ ακούουσι, και ου γινώσκουσι, ηνεσας, και τον Θεον ου η πνοή σου εν χειρι αυτού και πάσαι αι όδοί σου, αυτόν ουκ έδόξασας. ²⁴ Διατουτο εκ προσώπου αυτού άπεστάλη άστράγαλος χειρός, και την γραφήν ταύτην ένέταξε.

²⁵ Και αύτη η γραφή έντεταγμένη, Μανη, Θεκέλ, Φάρες. ²⁶ Τουτο το σύγκριμα του ρήματος· Μανη, έμέτρησεν ο Θεός την βασιλείαν σου, και έπλήρωσεν αύτην. ²⁷ Θεκέλ, έστάθη εν ζυγώ, και εύρέθη ύστερούσα. ²⁸ Φάρες, διήρηται η βασιλεία σου, και έδόθη Μήδοις και Πέρσαις.

²⁹ Και ειπε Βαλτάσαρ, και ένέδυσαν τον Δανιήλ πορφύραν, και τον μανιάκην τον χρυσοϋν περιέθηκαν περι τον τράχηλον αυτού, και εκήρυξε περι αυτού, ειναι αυτόν άρχοντα τρίτον εν τη βασιλεία. ³⁰ Έν αύτη τη νυκτι άνηρέθη Βαλτάσαρ ο βασιλεύς ο Χαλδαίος,

6

¹ και Δαρείος ο Μήδος παρέλαβε την βασιλείαν, ών έτων εξήκοντα δύο.

² Και ηρσεσεν ένώπιον Δαρείου, και κατέστησεν επί της βασιλείας σατράπας έκατον είκοσι, του ειναι αυτούς εν όλη τη βασιλεία αυτού, ³ και επάνω αυτών τακτικούς τρεις, ός ην Δανιήλ εις εξ αυτών, του άποδιδόναι αυτοίς τους σατράπας λόγον, όπως ο βασιλεύς μη ένοχλήται. ⁴ Και ην Δανιήλ υπέρ αυτούς, ότι πνεϋμα περισοϋν εν αυτώ, και ο βασιλεύς κατέστησεν αυτόν εφ' όλης της βασιλείας αυτού.

⁵ Και οι τακτικοί και οι σατράπαι έζήτουν πρόφασιν εύρειν κατα Δανιήλ· και πασαν πρόφασιν και παράπτωμα και άμπλάκημα ουχ εύρον κατ' αυτού, ότι πιστός ην. ⁶ Και ειπον οι τακτικοί, ουχ εύρήσομεν κατα Δανιήλ πρόφασιν, ει μη εν νομίμοις Θεου αυτού.

⁷ Τότε οι τακτικοί και οι σατράπαι παρέστησαν τώ βασιλει, και ειπαν αυτώ, Δαρείε βασιλεϋ, εις τους αιώνας ζήθι. ⁸ Συμβουλευσαντο πάντες οι επί της βασιλείας σου στρατηγοί και σατράπαι, ύπατοι και τοπάρχαι, του στήσαι στάσει βασιλική, και ένισχυσαι όρισμόν, όπως ός αν αίτήση αίτημα παρα παντός θεου και ανθρώπου, έως ημερών τριάκοντα, άλλ' η παρα σου βασιλεϋ, έμβληθήσεται εις τον λάκκον των λεόντων. ⁹ Νϋν οϋν βασιλεϋ στήσων τον όρισμόν, και εκθες γραφήν, όπως μη άλλιοιωθι το δόγμα Περσών και Μήδων. ¹⁰ Τότε ο βασιλεύς Δαρείος επέταξε γραφήναι το δόγμα.

¹¹ Και Δανιήλ ήνίκα εγνω ότι ένετάγη το δόγμα, εισήλθεν εις τον οίκον αυτού· και αι θυρίδες άνεωγμέναι αυτώ εν τοίς υπερώοις αυτού κατέναντι Ιερουσαλήμ, και καιροϋς τρεις της ημέρας ην κάμπτων επί τα γόνατα αυτού, και προσευχόμενος και έξομολογούμενος έναντίον του Θεου αυτού, καθώς ην ποιών εμπροσθεν.

¹² Τότε οι άνδρες εκείνοι παρετήρησαν, και εύρον τον Δανιήλ αξιούντα και δεόμενον του Θεου αυτού. ¹³ Και προσελθόντες λέγουσι τώ βασιλει, βασιλεϋ, ουχ όρισμόν εταξας, όπως πας άνθρωπος ός αν αίτήση παρα παντός θεου και ανθρώπου αίτημα, έως ημερών τριάκοντα, άλλ' η παρα σου βασιλεϋ, έμβληθήσεται εις τον λάκκον των λεόντων; και ειπεν ο βασιλεύς, άλληθινός ο λόγος, και το δόγμα Μήδων και Περσών ου παρελεύσεται. ¹⁴ Τότε απεκρίθησαν και λέγουσιν ένώπιον του βασιλέως, Δανιήλ, ο από των υιών της αιχμαλωσίας της Ιουδαίας, ουχ υπετάγη τώ δόγματί σου· και καιροϋς τρεις της ημέρας αίτει παρα του Θεου αυτού τα αίτήματα αυτού. ¹⁵ Τότε ο βασιλεύς, ως το ρήμα ηκουσε, πολυ έλυπήθη επ' αυτώ, και περι του Δανιήλ ηγωνίσατο του εξελέσθαι αυτόν, και έως εσπέρας ην αγωνιζόμενος του εξελέσθαι αυτόν.

¹⁶ Τότε οι άνδρες εκείνοι λέγουσι τώ βασιλει, γνώθι βασιλεϋ, ότι το δόγμα Μήδοις και Πέρσαις, του παν όρισμόν και στάσιν ην αν ο βασιλεύς στήση, ου δεί παραλλάξαι. ¹⁷ Τότε ο βασιλεύς ειπε· και ηγαγον τον Δανιήλ, και ένέβαλον αυτόν εις τον λάκκον των λεόντων· και ειπεν ο βασιλεύς τώ Δανιήλ, ο Θεός σου, ω σϋ λατρεύεις ένδελεχώς, αυτός εξελεΐται σε. ¹⁸ Και ηνεγκαν λίθον, και επέθηκαν επί το στόμα του λάκκου, και έσφραγίσατο ο βασιλεύς εν τώ δακτυλίω αυτού, και εν τώ δακτυλίω των μεγιστάνων αυτού, όπως μη άλλιοιωθι πράγμα εν τώ Δανιήλ. ¹⁹ Και άπηλθεν ο βασιλεύς εις τον οίκον αυτού, και εκοιμήθη άδειπνος, και έδέσματα ουκ εισήνεγκαν αυτώ· και ο ύπνος άπέστη απ' αυτού· και εκλεισεν ο Θεός τα στόματα των λεόντων, και ου παρηνώχλησαν τώ Δανιήλ.

²⁰ Τότε ὁ βασιλεὺς ἀνέστη τὸ πρωὶ ἐν τῷ φωτὶ, καὶ ἐν σπουδῇ ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκου τῶν λεόντων. ²¹ Καὶ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν τῷ λάκκῳ, ἐβόησε φωνῇ ἰσχυρᾷ, Δανιὴλ, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ Θεός σου ὃ σὺ λατρεύεις ἐνδελεχῶς, εἰ ἠδυνήθη ἐξελεσθαι σε ἐκ στόματος τῶν λεόντων; ²² Καὶ εἶπε Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ, βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζήθι. ²³ Ὁ Θεός μου ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐνέφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐκ ἔλυμήναντό με, ὅτι κατέναντι αὐτοῦ εὐθύτης εὐρέθη ἐμοί, καὶ ἐνὸπιον δὲ σου βασιλεὺς παράπτωμα οὐκ ἐποίησα. ²⁴ Τότε ὁ βασιλεὺς πολλὴ ἠγαθύνθη ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸν Δανιὴλ εἶπεν ἀνευῆγκαι ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἀνηνέχθη Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ πᾶσα διαφθορὰ οὐχ εὐρέθη ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐπίστευσεν ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ.

²⁵ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἠγάγασαν τοὺς ἄνδρας τοὺς διαβαλόντας τὸν Δανιὴλ, καὶ εἰς τὸν λάκκου τῶν λεόντων ἐνεβλήθησαν αὐτοί, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν· καὶ οὐκ ἔφθασαν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ λάκκου, ἕως οὗ ἔκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες, καὶ πάντα τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἐλέπνυναν.

²⁶ Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔγραψε πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῆ· εἰρήνην ὑμῖν πληθυνθεῖη. ²⁷ Ἐκ προσώπου μου ἐτέθη δόγμα τοῦτο ἐν πάσῃ ἀρχῇ τῆς βασιλείας μου, εἶναι τρέμοντας καὶ φοβούμενους ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Δανιὴλ, ὅτι αὐτός ἐστι Θεὸς ζῶν, καὶ μένων εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ κυρεία αὐτοῦ ἕως τέλους. ²⁸ Ἀντιλαμβάνεται καὶ ῥύεται, καὶ ποιεῖ σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ἐξείλατο τὸν Δανιὴλ ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων. ²⁹ Καὶ Δανιὴλ κατηύθυνεν ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ Κύρου τοῦ Πέρσου.

7

¹ Ἐν ἔτει τρώτῳ τῷ Βαλτάσαρ βασιλέως Χαλδαίων, Δανιὴλ ἐνύπνιον εἶδε, καὶ αἱ ὀράσεις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· καὶ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ἔγραψεν.

² Ἐγὼ Δανιὴλ ἐθεώρουν· καὶ ἰδοὺ οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ προσέβαλον εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην. ³ Καὶ τέσσαρα θηρία μεγάλα ἀνέβαινον ἐκ τῆς θαλάσσης, διαφέροντα ἀλλήλων. ⁴ Τὸ πρῶτον ὡσεὶ λέαινα, καὶ πτερὰ αὐτῆς ὡς ἀετοῦ· ἐθεώρουν ἕως οὗ ἐξετίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς· καὶ ἐξήρθη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρώπου ἐστάθη, καὶ καρδία ἀνθρώπου ἐδόθη αὐτῇ. ⁵ Καὶ ἰδοὺ θηρίον δεύτερον ὅμοιον ἄρκτω, καὶ εἰς μέρος ἐν ἐστάθη, καὶ τρεῖς πλευραὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῆς, ἀναμέσον τῶν ὀδόντων αὐτῆς· καὶ οὕτως ἔλεγον αὐτῇ, ἀνάστηθι, φάγε σάρκας πολλὰς. ⁶ Ὅπισω τούτου ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ θηρίον ἕτερον ὡσεὶ παρδάλις· καὶ αὐτῇ πτερὰ τέσσαρα πετεινοῦ ὑπεράνω αὐτῆς, καὶ τέσσαρες κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ, καὶ ἐξουσία ἐδόθη αὐτῇ. ⁷ Ὅπισω τούτου ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ θηρίον τέταρτον φοβερὸν καὶ ἔκθαμβον, καὶ ἰσχυρὸν περισσῶς, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροὶ, ἐσθίον, καὶ λεπτύνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάτει, καὶ αὐτὸ διάφορον περισσῶς παρὰ πάντα τὰ θηρία τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ κέρατα δέκα αὐτῷ. ⁸ Προσενόουν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ κέρας ἕτερον μικρὸν ἀνέβη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ τρία κέρατα τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξερρίζωθη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ὀφθαλμοὶ, ὡσεὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου ἐν τῷ κέρατι τούτῳ, καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα.

⁹ Ἐθεώρουν ἕως ὅτου οἱ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιοὶ ἡμερῶν ἐκάθητο, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιῶν, καὶ ἡ θριξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρὸν, ὁ θρόνος αὐτοῦ φλόξ πυρός, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλόγον. ¹⁰ Ποταμὸς πυρός εἶλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· χίλιαι χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, καὶ μύριαι μυριάδες παρεϊστήκεισαν αὐτῷ· κριτήριον ἐκάθισε, καὶ βίβλοι ἠνεύχθησαν. ¹¹ Ἐθεώρουν τότε ἀπὸ φωνῆς τῶν λόγων τῶν μεγάλων, ὧν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐλάλει, ἕως ἀνηρέθη τὸ θηρίον, καὶ ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός. ¹² Καὶ τῶν λοιπῶν θηρίων μετεστάθη ἡ ἀρχῇ, καὶ μακρότης ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἕως καιροῦ καὶ καιροῦ.

¹³ Ἐθεώρουν ἐν ὄραματι τῆς νυκτός, καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασε, καὶ προσήνεχθη αὐτῷ. ¹⁴ Καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχῇ καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, καὶ γλώσσαι αὐτῷ δουλεύουσιν· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ, ἐξουσία αἰώνιος, ἧτις οὐ παρελεύσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται.

¹⁵ Ἐφριξε τὸ πνεῦμά μου ἐν τῇ ἔξει μου, ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ αἱ ὀράσεις τῆς κεφαλῆς μου ἐτάρασόν με. ¹⁶ Καὶ προσῆλθον ἐνὶ τῶν ἐστηκότων, καὶ τὴν ἀκρίβειαν ἐζήτην παρ' αὐτοῦ μαθεῖν περὶ πάντων τούτων· καὶ εἶπέ μοι τὴν ἀκρίβειαν, καὶ

τὴν σύγκρισιν τῶν λόγων ἐγνώρισέ μοι. ¹⁷ Ταῦτα τὰ θηρία τὰ τέσσαρα, τέσσαρες βασιλείαι ἀναστήσονται ἐπὶ τῆς γῆς, αἱ ἀρθήσονται. ¹⁸ καὶ παραλήψονται τὴν βασιλείαν ἅγιοι ὑψίστου, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν ἕως αἰῶνος τῶν αἰώνων.

¹⁹ Καὶ ἐζήτουν ἀκριβῶς περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τέταρτου· ὅτι ἦν διαφέρων παρὰ πᾶν θηρίον, φοβερὸν περισσῶς, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροί, καὶ ὄνυχες αὐτοῦ χαλκοί, ἐσθίου, καὶ λεπτύων, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσίν αὐτοῦ συνεπάτε· ²⁰ Καὶ περὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ τῶν δέκα τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐτέρου τοῦ ἀναβάντος, καὶ ἐκτινάξαντος τῶν πρώτων, ὧ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ μείζων τῶν λοιπῶν. ²¹ Ἐθεώρουν, καὶ τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐποίει πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ ἴσχυσε πρὸς αὐτοὺς, ²² ἕως οὗ ἦλθεν ὁ παλαιὸς ἡμερῶν, καὶ τὸ κρίμα ἔδωκεν ἁγίοις ὑψίστου· καὶ ὁ καιρὸς ἔφθασε, καὶ τὴν βασιλείαν κατέσχον οἱ ἅγιοι. ²³ Καὶ εἶπε, τὸ θηρίον τὸ τέταρτον, βασιλεία τετάρτη ἔσται ἐν τῇ γῇ, ἥτις ὑπερέξει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ καταφάγεται πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ συμπατήσῃ αὐτὴν καὶ κατακόψῃ. ²⁴ Καὶ τὰ δέκα κέρατα αὐτοῦ, δέκα βασιλεῖς ἀναστήσονται, καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἀναστήσεται ἕτερος, ὃς ὑπεροίσει κακοῖς πάντας τοὺς ἔμπροσθεν, καὶ τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει, ²⁵ καὶ λόγους πρὸς τὸν ὑψίστον λαλήσει, καὶ τοὺς ἁγίους ὑψίστου παλαιώσει, καὶ ὑπονοήσῃ τοῦ ἀλλοιῶσαι καιροὺς καὶ νόμον, καὶ δοθήσεται ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἕως καιροῦ καὶ καιρῶν καὶ γε ἡμισυ καιροῦ. ²⁶ Καὶ τὸ κριτήριον ἐκάθισε, καὶ τὴν ἀρχὴν μεταστήσουςι τοῦ ἀφανίσαι, καὶ τὸ ἀπολέσαι ἕως τέλους. ²⁷ Καὶ ἡ βασιλεία καὶ ἡ ἐξουσία καὶ ἡ μεγαλωσύνη τῶν βασιλέων τῶν ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἐδόθη ἁγίοις ὑψίστου· καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, βασιλεία αἰώνιος, καὶ πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ αὐτῷ δουλεύουσιν καὶ ὑπακούσονται.

Ἔως ὧδε τὸ πέρασ τοῦ λόγου· ²⁸ ἐγὼ Δανιὴλ, οἱ διαλογισμοί μου ἐπὶ πολὺ συνετάρασάν με, καὶ ἡ μορφή μου ἠλγοιώθη, καὶ τὸ ῥῆμα ἐν τῇ καρδίᾳ μου διετήρησα.

8

¹ Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Βαλτάσαρ τοῦ βασιλέως ὄρασις ὥφθη πρὸς μέ· ἐγὼ Δανιὴλ μετὰ τὴν ὀφθειῶσάν μοι τὴν ἀρχὴν, ² καὶ ἤμην ἐν Σούσις τῇ βάρει, ἡ ἔστιν ἐν χώρᾳ Αἰλάμ· καὶ ἤμην ἐπὶ τοῦ Οὐβάλ. ³ Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἶδον· καὶ ἶδον κριὸς εἷς ἐστηκὼς πρὸ τοῦ Οὐβάλ· καὶ αὐτῷ κέρατα ὑψηλά· καὶ τὸ ἐν ὑψηλότερον τοῦ ἐτέρου, καὶ τὸ ὑψηλὸν ἀνέβαινε ἐπ' ἐσχάτων. ⁴ Καὶ ἶδον τὸν κριὸν κερατίζοντα κατὰ θάλασσαν, καὶ Βορρᾶν, καὶ Νότον· καὶ πάντα τὰ θηρία οὐ στήσεται ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἐμεγαλύνθη.

⁵ Καὶ ἐγὼ ἤμην συνιῶν, καὶ ἶδον τράγος αἰγῶν ἤρχετο ἀπὸ Λιβὸς ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἦν ἀπίτομος τῆς γῆς· καὶ τῷ τράγῳ κέρας μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ κριοῦ τοῦ τὰ κέρατα ἔχοντος, οὗ ἶδον ἐστῶς ἐνώπιον τοῦ Οὐβάλ, καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν ἐν ὀρμῇ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ἶδον αὐτὸν φθάνοντα ἕως τοῦ κριοῦ, καὶ ἐξηγγριάνθη πρὸς αὐτόν, καὶ ἔπαισε τὸν κριόν, καὶ συνέτριψεν ἀμφοτέρα τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ἰσχυρὸς τῷ κριῷ, τοῦ στήναι ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ συνεπάτησεν αὐτόν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος τὸν κριὸν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ.

⁸ Καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν ἐμεγαλύνθη ἕως σφόδρα· καὶ ἐν τῷ ἰσχύσαι αὐτόν, συνετρίβη τὸ κέρας αὐτοῦ τὸ μέγα· καὶ ἀνέβη ἕτερα τέσσαρα ὑποκάτω αὐτοῦ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ. ⁹ Καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς αὐτῶν ἐξῆλθε κέρας ἐν ἰσχυρόν, καὶ ἐμεγαλύνθη περισσῶς πρὸς τὸν Νότον, καὶ πρὸς τὴν δύναμιν, ¹⁰ καὶ ἐμεγαλύνθη ἕως τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἀστρων, καὶ συνεπάτησαν αὐτά. ¹¹ Καὶ ἕως οὗ ὁ ἀρχιστράτηγος ῥύσεται τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ δι' αὐτὸν θυσία ἐταράχθη, καὶ κατεωδῶθη αὐτῷ· καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται. ¹² Καὶ ἐδόθη ἐπὶ τὴν θυσίαν ἁμαρτία, καὶ ἐρρίφη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη· καὶ ἐποίησε, καὶ εὐωδῶθη. ¹³ Καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἁγίου λαλοῦντος· καὶ εἶπεν εἷς ἅγιος τῷ φελομμὶ τῷ λαλοῦντι, ἕως πότε ἡ ὄρασις στήσεται, ἡ θυσία ἡ ἀρθείσα, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐρημώσεως ἡ δοθείσα, καὶ τὸ ἅγιον καὶ ἡ δύναμις συμπατήσεται; ¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἕως ἐσπέρας καὶ πρωῶ ἡμέραι δισχιλία καὶ τετρακόσiai, καὶ καθαρῶσεται τὸ ἅγιον.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἰδεῖν με, ἐγὼ Δανιὴλ, τὴν ὄρασιν, καὶ ἐζήτουν σύνεσιν, καὶ ἶδου ἔσθη ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς ὄρασις ἀνδρός. ¹⁶ Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀνδρός ἀναμέσον τοῦ Οὐβάλ, καὶ ἐκάλεσε, καὶ εἶπε, Γαβριὴλ συνέτισον ἐκεῖνον τὴν ὄρασιν. ¹⁷ Καὶ

ἦλθε, καὶ ἔστη ἐχόμενος τῆς στάσεώς μου· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν ἔθαμβήθην, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου· καὶ εἶπε πρὸς με, σύνες υἱὲ ἀνθρώπου· ἔτι γὰρ εἰς καιροῦ πέρας ἡ ὄρασις· ¹⁸ Καὶ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν μετ' ἐμοῦ, πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤψατό μου, καὶ ἔστησέ με ἐπὶ πόδας, ¹⁹ καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ γνωρίζω σοι τὰ ἐσόμενα ἐπ' ἐσχάτων τῆς ὀργῆς· ἔτι γὰρ εἰς καιροῦ πέρας ἡ ὄρασις.

²⁰ Ὁ κριὸς ὃν εἶδες, ὁ ἔχων τὰ κέρατα, βασιλεὺς Μήδων καὶ Περσῶν. ²¹ Ὁ τράγος τῶν αἰγῶν, βασιλεὺς Ἑλλήνων· καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα ὃ ἦν ἀναμέσων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ὁ πρῶτος. ²² Καὶ τοῦ συντριβέντος οὗ ἔστησαν τέσσαρα κέρατα ὑποκάτω, τέσσαρες βασιλεῖς ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀναστήσονται, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχυί αὐτῶν. ²³ Καὶ ἐπ' ἐσχάτων τῆς βασιλείας αὐτῶν, πληρουμένων τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναιδῆς προσώπῳ, καὶ συνιῶν προβλήματα· ²⁴ καὶ κραταιὰ ἡ ἰσχύς αὐτοῦ, καὶ θαυμαστὰ διαφθερεῖ, καὶ κατευθυνεῖ, καὶ ποιήσει, καὶ διαφθερεῖ ἰσχυροὺς, καὶ λαὸν ἄγιον. ²⁵ Καὶ ζυγὸς τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ κατευθυνεῖ, δόλος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ μεγαλυνθήσεται, καὶ δόλω διαφθερεῖ πολλοὺς, καὶ ἐπὶ ἀπωλείας πολλῶν στήσεται· καὶ ὡς ὡὰ χειρὶ συντρίψει. ²⁶ Καὶ ἡ ὄρασις τῆς ἐσπέρας καὶ τῆς πρωΐας τῆς ῥηθείσης ἀληθὺς ἐστι· καὶ σὺ σφράγισον τὴν ὄρασιν, ὅτι εἰς ἡμέρας πολλάς.

²⁷ Καὶ ἐγὼ Δαυιὴλ ἐκοιμήθην, καὶ ἐμαλακίσθην, καὶ ἀνέστην, καὶ ἐποίουν τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθαύμαζον τὴν ὄρασιν, καὶ οὐκ ἦν ὁ συνιῶν.

9

¹ Ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Δαρείου τοῦ υἱοῦ Ἀσουήρου, ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν Μήδων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ βασιλείᾳ Χαλδαίων, ² ἐγὼ Δαυιὴλ συνῆκα ἐν ταῖς βίβλοις τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐτῶν, ὃς ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν τὸν προφήτην, εἰς συμπλήρωσιν ἐρημώσεως Ἱερουσαλὴμ ἐβδομήκοντα ἔτη.

³ Καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν, τοῦ ἐκζητήσαι προσευχὴν καὶ δεήσεις ἐν νηστείαις καὶ σάκκῳ. ⁴ Καὶ προσευξάμην πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ ἐξωμολογησάμην, καὶ εἶπα, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην σου, καὶ τὸ ἔλεός τοις ἀγαπῶσί σε σου καὶ τοῖς φυλάσσοις, τὰς ἐντολάς σου, ⁵ ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν, καὶ ἀπέστημεν καὶ ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν κριμάτων σου, ⁶ καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῶν δούλων σου τῶν προφητῶν οἱ ἐλάλουν ἐν τῷ ὀνόματι σου πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ ἄρχοντας ἡμῶν, καὶ πατέρας ἡμῶν, καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς. ⁷ Σοὶ Κύριε ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνδρὶ Ἰουδα, καὶ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παντὶ Ἰσραὴλ, τοῖς ἐγγυὸς καὶ τοῖς μακρὰν ἐν πάσῃ τῇ γῆ, οὗ διεσπειρας αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐν ἀθείαις αὐτῶν ἢ ἠθέτησαν. ⁸ Ἐν σοὶ Κύριε ἐστὶν ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου, καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, οἵτινες ἡμάρτομεν. ⁹ Σοὶ Κυρὶ τῷ Θεῷ ἡμῶν οἱ οἰκτιρμοὶ καὶ οἱ ἰλασμοὶ, ὅτι ἀπέστημεν, ¹⁰ καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πορεύεσθαι ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ, οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν.

¹¹ Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παρέβησαν τὸν νόμον σου, καὶ ἐξέκλιναν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς σου· καὶ ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ κατάρα, καὶ ὁ ὄρκος ὁ γεγραμμένος ἐν νόμῳ Μωυσέως δούλου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡμάρτομεν αὐτῷ. ¹² Καὶ ἔστησε τοὺς λόγους αὐτοῦ οὗς ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς ἡμῶν, οἱ ἔκρινον ἡμᾶς, ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, οἷα οὐ γέγονεν ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ, κατὰ τὰ γενόμενα ἐν Ἱερουσαλὴμ, ¹³ καθὼς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσεῖ πάντα τὰ κακὰ τοῦτα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ οὐκ ἐδεήθην τοῦ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν ἡμῶν, καὶ τοῦ συνιέναι ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ σου. ¹⁴ Καὶ ἐργηρόρησε Κύριος, καὶ ἐπήγαγεν αὐτὰ ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πάσαν τὴν ποίησιν αὐτοῦ ἦν ἐποίησε, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ νῦν Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃς ἐξήγαγεν τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν.

¹⁶ Κύριε ἐν πᾶσιν ἐλεημοσύνη σου, ἀποστραφήτω δὴ ὁ θυμὸς σου, καὶ ἡ ὀργὴ σου ἀπὸ τῆς πόλεώς σου Ἱερουσαλὴμ ὄρους ἁγίου σου, ὅτι ἡμάρτομεν, καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὁ λαὸς σου εἰς ὄνειδισμὸν ἐγένετο ἐν πᾶσι τοῖς περικύκλω ἡμῶν. ¹⁷ Καὶ νῦν εἰσάκουσον Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τῆς προσευχῆς τοῦ δούλου σου καὶ τῶν δεήσεων αὐτοῦ, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν

σου ἐπὶ τὸ ἅγιασμά σου τὸ ἔρημον, ἕνεκέν σου Κύριε, ¹⁸ κλῖνον ὁ Θεός μου τὸ οὖς σου, καὶ ἄκουσον· ἀνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε τὸν ἄφανισμόν ἡμῶν, καὶ τῆς πόλεως σου ἐφ' ἧς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῆς· ὅτι οὐκ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν ῥιπτοῦμεν τὸν οἰκτιρμὸν ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου τοὺς πολλοὺς Κύριε. ¹⁹ Εἰσάκουσον Κύριε, ἰλάσθητι Κύριε, πρόσχες Κύριε· μὴ χρονίσης ἕνεκέν σου ὁ Θεός μου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὴν πόλιν σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου.

²⁰ Καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος, καὶ προσευχομένου, καὶ ἐξαγορεύοντος τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ ῥιπτοῦντος τὸν ἔλεόν μου ἐναντίον τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου περὶ τοῦ ὄρου τοῦ ἁγίου, ²¹ καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος ἐν τῇ προσευχῇ, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Γαβριήλ, ὃν ἴδον ἐν τῇ ὁράσει ἐν τῇ ἀρχῇ, πετόμενος, καὶ ἦσατό μου, ὡσεὶ ὥραν θυσίας ἑσπερινῆς. ²² Καὶ συνέτισέ με, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, καὶ εἶπε, Δανιήλ, νῦν ἐξῆλθον συμβιβάσαι σε σύνεσιν ²³ ἐν ἀρχῇ τῆς δεήσεώς σου, ἐξῆλθε λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι, ὅτι ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν εἶ σὺ, καὶ ἐννοήθητι ἐν τῷ ῥήματι, καὶ σύνες ἐν τῇ ὄπτασίᾳ.

²⁴ Ἐβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετημήθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἅγιαν, τοῦ συνετελεσθῆναι ἁμαρτίαν, καὶ τοῦ σφραγίσαι ἁμαρτίας, καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας, καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας, καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον, καὶ τοῦ σφραγίσαι ὄρασιν καὶ προφήτην, καὶ τοῦ χρίσαι ἅγιον ἅγιον.

²⁵ Καὶ γνώσει καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι, καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι Ἱερουσαλήμ, ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτὰ, καὶ ἑβδομάδες ἐξηκονταδύο· καὶ ἐπιστρέψει, καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεία, καὶ τεῖχος, καὶ ἔκκενωθήσονται οἱ καιροί.

²⁶ Καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ἐξηκονταδύο, ἐξολοθρευθήσεται χρίσμα, καὶ κρίμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ· καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ ἐρχομένῳ, ἐκκοπήσονται ἐν κατακλυσμῷ, καὶ ἕως τέλους πολέμου συνετημημένου τάξει, ἀφανισμοίς.

²⁷ Καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδομάς μία· καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεται μου θυσία καὶ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων, καὶ ἕως τῆς συντελείας καιροῦ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

10

¹ Ἐν ἔτει τρίτῳ Κύρου βασιλέως Περσῶν λόγος ἀπεκαλύφθη τῷ Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα ἐπεκλήθη Βαλτάσαρ· καὶ ἀληθινὸς ὁ λόγος, καὶ δυνάμις μεγάλη καὶ σύνεσις ἐδόθη αὐτῷ ἐν τῇ ὄπτασίᾳ. ² Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγὼ Δανιήλ ἤμην πενθῶν τρεῖς ἑβδομάδας ἡμερῶν, ³ ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας καὶ οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου, καὶ ἄλειμμα οὐκ ἤλειψάμην, ἕως πληρώσεως τριῶν ἑβδομάδων ἡμερῶν.

⁴ Ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐχόμενα τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, αὐτός ἐστι Τίγρις Ἐδδεκέλ. ⁵ Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ εἷς ἐνδεδυμένος βαδδῖν, καὶ ἡ ὄσφους αὐτοῦ περιεζωσμένη ἐν χρυσίῳ Ωφᾶζ, ⁶ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὡσεὶ Ἐθαρσίς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ἡ ὄρασις ἀστραπῆς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡσεὶ λαμπάδες πυρός, καὶ οἱ βραχίονες αὐτοῦ καὶ τὰ σκέλη ὡς ὄρασις χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἡ φωνὴ τῶν λόγων αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὄχλου. ⁷ Καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιήλ μόνος τὴν ὄπτασίαν, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' ἐμοῦ οὐκ ἴδον τὴν ὄπτασίαν, ἀλλ' ἡ ἔκστασις μεγάλη ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔφυγον ἐν φόβῳ. ⁸ Καὶ ἐγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ἴδον τὴν ὄπτασίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ ἡ δόξα μου μετεστράφη εἰς διαφθοράν· καὶ οὐκ ἐκράτησα ἰσχύος. ⁹ Καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαί με αὐτοῦ, ἤμην κατανευυγμένος, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν.

¹⁰ Καὶ ἰδοὺ χεὶρ ἀποτέμνη μου, καὶ ἤγειρέ με ἐπὶ τὰ γόνάτα μου. ¹¹ Καὶ εἶπε πρὸς με, Δανιήλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, σύνες ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγὼ λαλῶ πρὸς σέ, καὶ στηθὶ ἐπὶ τῇ στάσει σου, ὅτι νῦν ἀπεστάλην πρὸς σέ· καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν πρὸς με τὸν λόγον τοῦτου, ἀνέστην ἔντρομος. ¹² Καὶ εἶπε πρὸς με, μὴ φοβοῦ Δανιήλ, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἧς ἔδωκας τὴν καρδίαν σου τοῦ συνεῖναι, καὶ κακωθῆναι ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἠκούσθησαν οἱ λόγοι σου, καὶ ἐγὼ ἦλθον ἐν τοῖς λόγοις σου. ¹³ Καὶ ὁ ἄρχων βασιλείας Περσῶν εἰστήκει ἐξεναντίας μου εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν· καὶ ἰδοὺ Μιχαὴλ εἰς τῶν ἀρχόντων ἦλθε βοηθῆσαι μοι, καὶ αὐτὸν κατέλιπον ἐκεῖ μετὰ τοῦ ἀρχοντος βασιλείας Περσῶν, ¹⁴ καὶ ἦλθον συνετίσαι σε ὅσα ἀπαντήσεται

τῷ λαῷ σου ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ὅτι ἔτι ἡ ὄρασις εἰς ἡμέρας. ¹⁵ Καὶ ἐν τῷ λαλήσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ κατὰ τοὺς λόγους τούτους, ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατενύγην.

¹⁶ Καὶ ἰδοὺ ὡς ὁμοίωσις υἱοῦ ἀνθρώπου ἦψατο τῶν χειλέων μου· καὶ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐναντίον μου, κύριε, ἐν τῇ ὀπτασίᾳ σου ἐστράφη τὰ ἐντός μου ἐν ἐμοὶ, καὶ οὐκ ἔσχον ἰσχύν. ¹⁷ Καὶ πῶς δυνησεται ὁ παῖς σου κύριε λαλήσαι μετὰ τοῦ κυρίου μου τούτου; καὶ ἐγὼ, ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ στήσεται ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ πνεῦμα οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἐμοί. ¹⁸ Καὶ προσέθετο, καὶ ἦψατό μου ὡς ὄρασις ἀνθρώπου, καὶ ἐνίσχυσέ με, ¹⁹ καὶ εἶπέ μοι, μὴ φοβοῦ ἀνὴρ ἐπιθυμῶν, εἰρήνη σοι· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· καὶ ἐν τῷ λαλήσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ, ἴχθυσα, καὶ εἶπα λαλεῖτώ ὁ κύριός μου, ὅτι ἐνίσχυσάς με.

²⁰ Καὶ εἶπεν, εἰ οἶδας, ἰνατί ἦλθον πρὸς σέ; καὶ νῦν ἐπιστρέψω τοῦ πολεμήσαι μετὰ τοῦ ἀρχόντου Περσῶν· καὶ ἐγὼ εἰσεπορευόμην, καὶ ὁ ἀρχὼν τῶν Ἑλλήνων ἤρχετο. ²¹ Ἀλλ' ἡ ἀναγγελῶ σοι τὸ ἐντεταγμένον ἐν γραφῇ ἀληθείας, καὶ οὐκ ἔστιν εἰς ἀντεχόμενος μετ' ἐμοῦ περὶ τούτων, ἀλλ' ἡ Μιχαὴλ ὁ ἀρχὼν ὑμῶν.

11

¹ Καὶ ἐγὼ ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου ἔστην εἰς κράτος καὶ ἰσχύν.

² Καὶ νῦν ἀλήθειαν ἀναγγελῶ σοι· ἰδοὺ ἔτι τρεῖς βασιλεῖς ἀναστήσονται ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ὁ τέταρτος πλουτήσῃ πλοῦτον μέγαν παρὰ πάντας· καὶ μετὰ τὸ κρατήσαι αὐτὸν τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ, ἐπαναστήσεται πάσαις βασιλείαις Ἑλλήνων.

³ Καὶ ἀναστήσεται βασιλεὺς δυνατὸς, καὶ κυριεύσει κυρείας πολλῆς, καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ.

⁴ Καὶ ὡς ἂν στῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, συντριβήσεται, καὶ διαιρεθήσεται εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ εἰς τὰ ἐσχάτα αὐτοῦ, οὐδὲ κατὰ τὴν κυρείαν αὐτοῦ, ἦν ἐκυρίευσεν, ὅτι ἐκτιλήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ ἑτέροις ἐκτός τούτων.

⁵ Καὶ ἐνίσχύσει ὁ βασιλεὺς τοῦ Νότου· καὶ εἷς τῶν ἀρχόντων αὐτῶν ἐνίσχύσει ἐπ' αὐτὸν, καὶ κυριεύσει κυρίαν πολλήν. ⁶ Καὶ μετὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ συμμιγήσονται, καὶ θυγάτηρ βασιλέως τοῦ Νότου εἰσελεύσεται πρὸς βασιλέα τοῦ Βορρᾶ, τοῦ ποιῆσαι συνθήκας μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατήσῃ ἰσχύος βραχίονος, καὶ οὐ στήσεται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ παραδοθήσεται αὐτῇ, καὶ οἱ φέροντες αὐτὴν, καὶ ἡ νεάνις, καὶ ὁ κατισχύων αὐτὴν ἐν τοῖς καιροῖς.

⁷ Ἀναστήσεται ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς ρίζης αὐτῆς, τῆς ἐτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ ἤξει πρὸς τὴν δύναμιν, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὑποστηρίγματα τοῦ βασιλέως τοῦ Βορρᾶ, καὶ ποιήσει ἐν αὐτοῖς, καὶ κατισχύσει. ⁸ Καὶ γε τοὺς θεοὺς αὐτῶν μετὰ τῶν χωνευτῶν αὐτῶν, πᾶν σκευὸς ἐπιθυμητῶν αὐτῶν, ἀργυρίου, μετὰ αἰχμαλωσίας οἶσει εἰς Αἴγυπτον, καὶ αὐτὸς στήσεται ὑπὲρ βασιλέα τοῦ Βορρᾶ. ⁹ Καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως τοῦ Νότου, καὶ ἀναστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

¹⁰ Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνάξουσιν ὄχλον ἀναμέσον πολλῶν· καὶ ἐλεύσεται ἐρχόμενος καὶ κατακλύζων, καὶ παρελεύσεται, καὶ καθίεται, καὶ συμπροσπλακῆσεται ἕως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἀγριαυθήσεται βασιλεὺς τοῦ Νότου, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Βορρᾶ, καὶ στήσῃ ὄχλον πολὺν, καὶ παραδοθήσεται ὁ ὄχλος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, ¹² καὶ λήψεται τὸν ὄχλον, καὶ ὑψωθήσεται ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ καταβαλεῖ μυριάδας, καὶ οὐ κατισχύσει. ¹³ Καὶ ἐπιστρέψει ὁ βασιλεὺς τοῦ Βορρᾶ, καὶ ἄξει ὄχλον πολὺν ὑπὲρ τὸν πρότερον· καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν καιρῶν ἐνιαυτῶν ἐπελεύσεται εἰσόδια ἐν δυνάμει μεγάλη, καὶ ἐν ὑπάρξει πολλῇ.

¹⁴ Καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκεῖνοις πολλοὶ ἐπαναστήσονται ἐπὶ βασιλέα τοῦ Νότου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν λοιμῶν τοῦ λαοῦ σου ἐπαρθήσονται, τοῦ στήσαι ὄρασιν, καὶ ἀσθενήσουσι. ¹⁵ Καὶ εἰσελεύσεται βασιλεὺς τοῦ Βορρᾶ, καὶ ἐκχεεῖ πρόσχυμα, καὶ συλλήψεται πόλεις ὄχυράς, καὶ οἱ βραχίονες τοῦ βασιλέως τοῦ Νότου στήσονται, καὶ ἀναστήσονται οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ἰσχύς τοῦ στήσαι. ¹⁶ Καὶ ποιήσει ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἐστὼς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ στήσεται ἐν τῇ γῇ τοῦ Σαβεῖ, καὶ τελεσθήσεται ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

¹⁷ Καὶ τάξει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰσελθεῖν ἐν ἰσχύϊ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ εὐθεῖα πάντα μετ' αὐτοῦ ποιήσει· καὶ θυγατέρα τῶν γυναικῶν δώσει αὐτῷ διαφθεῖραι αὐτὴν, καὶ οὐ μὴ παραμεινῇ, καὶ οὐκ αὐτῷ ἔσται. ¹⁸ Καὶ ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὰς νήσους, καὶ συλλήψεται πολλὰς, καὶ καταπαύσει ἀρχοντας ὀνειδισμοῦ αὐτῶν, πλὴν ὀνειδισμὸς αὐτοῦ ἐπιστρέψει αὐτῷ. ¹⁹ Καὶ ἐπιστρέψει τὸ

πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἀσθενήσει, καὶ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐρεθήσεται.

²⁰ Καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ρίζης αὐτοῦ φυτὸν τῆς βασιλείας ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ παραβιάζων, πράσπων δόξαν βασιλείας· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐτι συντριβήσεται, καὶ οὐκ ἐν προσώποις, οὐδὲ ἐν πολέμῳ.

²¹ Στήσεται ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, ἐξουθενώθη, καὶ οὐκ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν δόξαν βασιλείας· καὶ ἤξει ἐν εὐθηνία, καὶ κατισχύσει βασιλείας ἐν ὀλισθήμασι, ²² καὶ βραχίονες τοῦ κατακλύζοντος κατακλυσθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ συντριβήσονται, καὶ ἠγούμενος διαθήκης· ²³ Καὶ ἀπὸ τῶν συναναμίξων πρὸς αὐτὸν ποιήσει δόλον, καὶ ἀναβήσεται, καὶ ὑπερισχύσει αὐτοὺς ἐν ὀλίγῳ ἔθνει. ²⁴ Καὶ ἐν εὐθηνία, καὶ ἐν πίσσι χώραις ἤξει, καὶ ποιήσει ἃ οὐκ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ τατέρες τῶν πατέρων αὐτοῦ· προνομῆν καὶ σκύλα καὶ ὑπαρξιν αὐτοῖς διασκορπεῖ, καὶ ἐπ' Αἴγυπτον λογιεῖται λογισμοὺς καὶ ἔως καιροῦ. ²⁵ Καὶ ἐξεγερθήσεται ἡ ἰσχύς αὐτοῦ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ βασιλέα τοῦ Νότου ἐν δυνάμει μεγάλη· καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Νότου συνάψει πόλεμον ἐν δυνάμει μεγάλη καὶ ἰσχυρᾷ σφόδρα, καὶ οὐ στήσονται, ὅτι λογιούνται ἐπ' αὐτὸν λογισμοὺς, ²⁶ καὶ φάγονται τὰ δέοντα αὐτοῦ, καὶ συντριψουσιν αὐτὸν, καὶ δυνάμεις κατακλύσει, καὶ πεσοῦνται τραυματῖαι πολλοί.

²⁷ Καὶ ἀμφότεροι οἱ βασιλεῖς, αἱ καρδῖαι αὐτῶν εἰς πονηρίαν, καὶ ἐπὶ τραπέζῃ μᾶ ψευδῆ λαλήσουσι, καὶ οὐ κατευθυνεῖ, ὅτι ἐτι πέρασ εἰς καιρὸν. ²⁸ Καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ ἐν ὑπάρξει πολλῇ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν, καὶ ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

²⁹ Εἰς τὸν καιρὸν ἐπιστρέψει, καὶ ἤξει ἐν τῷ Νότῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη καὶ ἡ ἐσχάτη. ³⁰ Καὶ εἰσελεύσονται ἐν αὐτῷ οἱ ἐκπορευόμενοι Κίτιοι, καὶ ταπεινωθήσεται, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ θυμωθήσεται ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν· καὶ ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ συνήσει ἐπὶ τοὺς καταλιπόντας διαθήκην ἁγίαν.

³¹ Καὶ σπέρματα ἐξ αὐτοῦ ἀναστήσονται, καὶ βεβηλώσουσι τὸ ἅγιον τῆς δυναστείας, καὶ μεταστήσουσι τὸν ἐνδεδουλωμένον, καὶ δώσουσι βδέλυγμα ἠφανισμένον. ³² Καὶ οἱ ἀνομοῦντες διαθήκην ἐπάξουσιν ἐν ὀλισθήμασι· καὶ λαὸς γινώσκοντες Θεὸν αὐτοῦ κατισχύσουσι, καὶ ποιήσουσι, ³³ καὶ οἱ συνετοὶ τοῦ λαοῦ συνήσουσιν εἰς πολλὰ, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν φλογί, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν διαρπαγῇ ἡμερῶν. ³⁴ Καὶ ἐν τῷ ἀσθενῆσαι αὐτοὺς, βοηθήσονται βοηθειαν μικράν, καὶ προστεθήσονται πρὸς αὐτοὺς πολλοὶ ἐν ὀλισθήμασι.

³⁵ Καὶ ἀπὸ τῶν συνιέντων ἀσθενήσουσι, τοῦ πυρῶσαι αὐτοὺς, καὶ τοῦ ἐκλέξασθαι, καὶ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι ἕως καιροῦ πέρασ, ὅτι ἐτι εἰς καιρὸν.

³⁶ Καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ· καὶ ὁ βασιλεὺς ὑψωθήσεται καὶ μεγαλυνθήσεται ἐπὶ πάντα θεόν, καὶ λαλήσει ὑπέρογκα, καὶ κατευθυνεῖ μέχρις οὗ συντελεσθῆ ἡ ὄργη, εἰς γὰρ συντέλειαν γίνεται. ³⁷ Καὶ ἐπὶ πάντος θεοῦ τῶν πατέρων αὐτοῦ οὐκ ἐσθήσει, καὶ ἐπιθυμία γυναικῶν, καὶ ἐπὶ πάν θεὸν οὐκ ἐσθήσει, ὅτι ἐπὶ πάντας μεγαλυνθήσεται. ³⁸ Καὶ θεὸν Μαωζεῖμ ἐπὶ τόπου αὐτοῦ δοξάσει, καὶ θεὸν ὃν οὐκ ἔγνωσαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, δοξάσει ἐν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳσι. ³⁹ Καὶ ποιήσει τοῖς ὀχυρώμασι τῶν καταφυγῶν μετὰ θεοῦ ἄλλοτρίου, καὶ πληθυνεῖ δόξαν, καὶ ὑποτάξει αὐτοῖς πολλοὺς, καὶ γῆν διελεῖ ἐν δώροις.

⁴⁰ Καὶ ἐν καιροῦ πέρατι συγκερατισθήσεται μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Νότου· καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτὸν βασιλεὺς τοῦ Βορρᾶ ἐν ἄρμασι καὶ ἐν ἰππεσὶ καὶ ἐν ναυσὶ πολλαῖς, καὶ εἰσελεύσονται εἰς τὴν γῆν, καὶ συντριψέει, καὶ παρελεύσεται, ⁴¹ καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν γῆν τοῦ Σαβαεῖμ, καὶ πολλοὶ ἀσθενήσουσι· καὶ οὗτοι διασωθήσονται ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, Ἐδῶμ, καὶ Μωᾶβ, καὶ ἀρχὴ υἰῶν Ἀμμών. ⁴² Καὶ ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γῆ Αἰγύπτου οὐκ ἔσται εἰς σωτηρίαν. ⁴³ Καὶ κυριεύσει ἐν τοῖς ἀποκρύφοις τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, καὶ ἐν πᾶσιν ἐπιθυμητοῖς Αἰγύπτου, καὶ Λιβύων, καὶ Αἰθιοπῶν, ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν αὐτῶν. ⁴⁴ Καὶ ἀκοαὶ καὶ σπουδαὶ ταραξουσιν αὐτὸν ἐξ ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ Βορρᾶ· καὶ ἤξει ἐν θυμῷ πολλῷ, τοῦ ἀφανίσαι πολλοὺς. ⁴⁵ Καὶ πῆξει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ Ἐφαδανῶ, ἀναμέσου τῶν θαλασσῶν εἰς ὅρος Σαβαεῖν ἁγίου, ἤξει ἕως μέρους αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ρύομενος αὐτόν.

12

¹ Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστήσεται Μιχαὴλ ὁ ἀρχων ὁ μέγας, ὁ ἐστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἰοὺς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἔσται καιρὸς θλίψεως, θλίψις οἷα οὐ γέγονεν ἀφ' οὗ γεγένηται ἔθνος ἐν τῇ γῇ, ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου· ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ σωθήσεται

ὁ λαός σου πᾶς ὁ γεγραμμένος ἐν τῇ βίβλῳ. ² Καὶ πολλοὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι ἐξεγερθήσονται, οἷτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οἷτοι εἰς ὄνειδισμόν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον. ³ Καὶ οἱ συνιέντες λάμπουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἔτι.

⁴ Καὶ σὺ Δανιὴλ ἐμφράξον τοὺς λόγους, καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ συντελείας, ἕως διδαχθῶσι πολλοὶ καὶ πληθυνθῆ ἡ γνώσις.

⁵ Καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ ἴδου δύο ἕτεροι εἰστήκεισαν, εἷς ἐντεῦθεν τοῦ χειλούς τοῦ ποταμοῦ, καὶ εἷς ἐντεῦθεν τοῦ χειλούς τοῦ ποταμοῦ. ⁶ Καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυσμένῳ τὰ βαδδιν, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, ἕως πότε τὸ πέρασ ὧν εἶρηκας τῶν θαυμασιῶν; ⁷ Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἐνδεδυσμένου τὰ βαδδιν, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ· καὶ ὑψωσε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι εἰς καιρὸν καιρῶν καὶ ἡμισυ καιροῦ, ἐν τῷ συντελεσθῆναι διασκορπισμὸν γνώσονται πάντα ταῦτα.

⁸ Καὶ ἐγὼ ἤκουσα, καὶ οὐ συνῆκα· καὶ εἶπα, Κύριε, τί τὰ ἔσχατα τούτων; ⁹ Καὶ εἶπε, δεῦρο Δανιὴλ, ὅτι ἐμπεφραγμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι οἱ λόγοι ἕως καιροῦ πέρασ. ¹⁰ Ἐκλεγῶσι, καὶ ἐκλευκανθῶσι, καὶ πυρωθῶσι, καὶ ἀγιασθῶσι πολλοί· καὶ ἀνομήσωσιν ἄνομοι, καὶ οὐ συνήσουσι πάντες ἄνομοι, καὶ οἱ νοήμονες συνήσουσι. ¹¹ Καὶ ἀπὸ καιροῦ παραλλάξεως τοῦ ἐνδεδελεχισμοῦ, καὶ δοθήσεται τὸ βδέλυγμα ἐρημώσεως, ἡμέραι χίλια διακόσια ἐννενήκοντα. ¹² Μακάριος ὁ ὑπομένων καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριακονταπέντε. ¹³ Καὶ σὺ δεῦρο, καὶ ἀναπαύου· ἔτι γὰρ ἡμέραι καὶ ὥραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας, καὶ ἀναστήσῃ εἰς τὸν κληρὸν σου εἰς συντέλειαν ἡμερῶν.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝ

¹ ΑΓΑΠΗΣΑΤΕ δικαιοσύνην οί κρίνοντες τήν γῆν, φρονήσατε περὶ τοῦ Κυρίου ἐν ἀγαθότητι, καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτόν. ² Ὅτι εὐρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτόν, ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ. ³ Σκολιοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ Θεοῦ, δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας.

⁴ Ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία, οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατάκρεω ἁμαρτίας. ⁵ Ἅγιον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύξεται δόλον, καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων, καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπελθούσης ἀδικίας.

⁶ Φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία, καὶ οὐκ ἀθώωσει βλάσφημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ, ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτοῦ μάρτυς ὁ Θεός, καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθής, καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής. ⁷ ὅτι πνεῦμα Κυρίου πεπλήρωκε τὴν οἰκουμένην, καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γνώσιν ἔχει φωνῆς.

⁸ Διὰ τοῦτο φθεγγόμενος ἄδικα οὐδεὶς μὴ λάθῃ, οὐδὲ μὴν παροδεύσῃ αὐτόν ἐλέγχουσα ἡ δίκη. ⁹ Ἐν γὰρ διαβουλίαις ἀσεβοῦς ἐξέτασις ἔσται, λόγων δὲ αὐτοῦ ἀκοὴ πρὸς Κύριον ἤξει εἰς ἔλεγχον ἀνομημάτων αὐτοῦ. ¹⁰ Ὅτι οὓς ζηλώσεως ἀκροάται τὰ πάντα, καὶ θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρούπεται.

¹¹ Φυλάξασθε τοῖσιν γογγυσμῶν ἀνωφελῆ, καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε γλώσσης· ὅτι φθέγμα λαθραῖον κενὸν οὐ πορεύσεται, στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναίρει ψυχὴν.

¹² Μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς ὑμῶν, μηδὲ ἐπισπάσθε ὄλεθρον ἔργοις χειρῶν ὑμῶν. ¹³ ὅτι ὁ Θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ τέρπεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζῶντων. ¹⁴ Ἐκτίσεν γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα, καὶ σωτήριον αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὄλεθρου, οὔτε ἄδου βασιλείον ἐπὶ γῆς. ¹⁵ Δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστιν. ¹⁶ ἀσεβεῖς δὲ ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς λόγοις προσεκαλέσαντο αὐτόν, φίλον ἠγησάμενοι αὐτόν ἐτάκησαν, καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτόν, ὅτι ἄξιοι εἰσι τῆς ἐκείνου μερίδος εἶναι.

2

¹ Εἶπον γὰρ ἑαυτοῖς λογισάμενοι οὐκ ὀρθῶς, ὀλίγος ἐστὶ καὶ λυπηρὸς ὁ βίος ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἴσως ἐν τελευταίῃ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ὁ ἀναλύσας ἐξ ἄδου. ² Ὅτι αὐτοσχεδίως ἐγεννήθημεν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐσόμεθα ὡς οὐχ ὑπάρξαντες, ὅτι καπνὸς ἡ προῆ ἐν ῥίσις ἡμῶν, καὶ ὁ λόγος σπυνηρ ἐν κινήσει καρδίας ἡμῶν, ³ οὗ σβεσθέντος τέφρα ἀποβήσεται τὸ σῶμα, καὶ τὸ πνεῦμα διαχυθήσεται ὡς χυνὸς ἀήρ. ⁴ Καὶ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπιλησθήσεται ἐν χρόνῳ, καὶ οὐθὲς μνημονεύσει τῶν ἔργων ἡμῶν· καὶ παρελεύσεται ὁ βίος ἡμῶν ὡς ἴχνη νεφέλης, καὶ ὡς ὀμίχλη διασκεδασθήσεται διωχθεῖσα ὑπὸ ἀκτίων ἡλίου, καὶ ὑπὸ θερμότητος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα.

⁵ Σκιᾶς γὰρ πάροδος ὁ βίος ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀναποδισμὸς τῆς τελευταῖης ἡμῶν, ὅτι κατεσφραγίσθη, καὶ οὐδεὶς ἀναστρέφει.

⁶ Δεῦτε οὖν καὶ ἀπολάβωμεν τῶν ὄντων ἀγαθῶν, καὶ χρυσώμεθα τῇ κτίσει ὡς νεότητι σπουδαίως. ⁷ Οἴνου πολυτελοῦς καὶ μύρων πλησθῶμεν, καὶ μὴ παροδευσάτω ἡμᾶς ἄνθος ἀέρος. ⁸ Στεψώμεθα ῥόδων κάλυξι πρηνὴ μαρανθῆναι. ⁹ Μηδέες ἡμῶν ἄμοιρος ἔστω τῆς ἡμετέρας ἀγερωχίας, πανταχῇ καταλίπωμεν σύμβολα τῆς εὐφροσύνης, πῆν αὕτη ἡ μερίς ἡμῶν καὶ ὁ κλήρος οὗτος.

¹⁰ Καταδυναστεύωμεν πένητα δίκαιον, μὴ φεισώμεθα χήρας, μηδὲ πρεσβύτου ἐντραπῶμεν πολιὰς πολυχρονίους. ¹¹ Ἔστω δὲ ἡμῶν ἡ ἰσχὺς νόμος τῆς δικαιοσύνης, τὸ γὰρ ἀσθενὲς ἄχρηστον ἐλέγχεται.

¹² Ἐνεδρεύσωμεν δὲ τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστὶ καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν, καὶ ὀνειδίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα νόμου, καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα παιδείας ἡμῶν. ¹³ Ἐπαγγέλλεται γνώσιν ἔχειν Θεοῦ, καὶ παῖδα Κυρίου ἑαυτὸν ὀνομάζει. ¹⁴ Ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐνοιῶν ἡμῶν. ¹⁵ Βαρὺς ἐστὶν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος, ὅτι ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ ἐξηλλαγμένοι αἱ τρίβοι αὐτοῦ. ¹⁶ Εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ, καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὡς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν· μακαρίζει ἔσχατα δικαίων, καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα Θεοῦ.

¹⁷ Ἴδωμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀληθεῖς, καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτοῦ. ¹⁸ Εἰ γὰρ ἐστὶν ὁ δίκαιος υἱὸς Θεοῦ, ἀντιλήμψεται αὐτοῦ, καὶ ῥύσεται αὐτόν ἐκ χειρὸς ἀνθεστηκότων. ¹⁹ Ὑβρεὶ καὶ βασάνῳ ἐτάσωμεν αὐτόν, ἵνα γνώμεν τὴν

ἐπέικειαν αὐτοῦ, καὶ δοκιμάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν αὐτοῦ. ²⁰ Θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικάσωμεν αὐτόν· ἔσται γὰρ αὐτοῦ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων αὐτοῦ.

²¹ Ταῦτα ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθησαν· ἀπετύφλωσε γὰρ αὐτοὺς ἡ κακία αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια ²² Θεοῦ, οὐδὲ μισθὸν ἤλπισαν ὀσιότητος, οὐδὲ ἔκριναν γέρας ψυχῶν ἀρώμων.

²³ Ὅτι ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφθαρσία, καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας ιδιότητος ἐποίησεν αὐτόν. ²⁴ Φθῶν δὲ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον· πειράζουσι δὲ αὐτὸν οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄντες.

3

¹ Δίκαιων δὲ ψυχὰι ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. ² Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνᾶναι, ³ καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἧμαρ πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. ⁴ Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης.

⁵ Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέιρασε αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. ⁶ Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἔδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς.

⁷ Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. ⁸ Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁹ Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ. ¹⁰ Οἱ δὲ ἀσεβεῖς καθὰ ἐλογίσαντο ἔξουσιν ἐπιτιμίαν, οἱ ἀμελήσαντες τοῦ δικαίου καὶ τοῦ Κυρίου ἀποστάντες.

¹¹ Σοφίαν γὰρ καὶ παιδείαν ὁ ἐξουθενῶν ταλαίπωρος, καὶ κενὴ ἡ ἐλπίς αὐτῶν, καὶ οἱ κόποι ἀνόητοι, καὶ ἄχρηστα τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹² Αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄφρονες, καὶ πονηρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν.

¹³ Ἐπικατάρατος ἡ γένεσις αὐτῶν, ὅτι μακαρία στεῖρα ἡ ἀμίαντος, ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτης ἐν παραπτώματι, ἔξει καρπὸν ἐν ἐπισκοπῇ ψυχῶν.

¹⁴ Καὶ εὐνοῦχος ὁ μὴ ἐργασάμενος ἐν χειρὶ ἀνόμημα, μηδὲ ἐθυμηθεὶς κατὰ τοῦ Κυρίου πονηρὰ· δοθήσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως χάρις ἐκλεκτῆ, καὶ κληρὸς ἐν ναῶ Κυρίου θυμηρέστερος. ¹⁵ Ἀγαθῶν γὰρ πόνων καρπὸς εὐκλείης, καὶ ἀδιάπτωτος ἡ ρίζα τῆς φρονήσεως.

¹⁶ Τέκνα δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται, καὶ ἐκ παρανόμου κοίτης σπέρμα ἀφανισθήσεται. ¹⁷ Ἐάν τε γὰρ μακροβῖοι γένωνται, εἰς οὐθὲν λογισθήσονται, καὶ ἄτιμον ἐπ' ἐσχάτον τὸ γῆρας αὐτῶν. ¹⁸ Ἐάν τε ὀξέως τελευτήσωσιν, οὐχ ἔχουσιν ἐλπίδα, οὐδὲ ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύθιον· ¹⁹ γενεᾶς γὰρ ἀδίκου χαλεπὰ τὰ τέλη.

4

¹ Κρείσσων ἀτεκνία μετὰ ἀρετῆς, ἀθανασία γὰρ ἐστὶν ἐν μνήμῃ αὐτῆς, ὅτι καὶ παρὰ Θεῷ γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις. ² παροῦσάν τε μιμοῦνται αὐτὴν, καὶ ποθοῦσιν ἀπελθοῦσαν καὶ ἐν τῷ αἰῶνι στεφανηφοροῦσα πομπεύει, τὸν τῶν ἀμιάντων ἄθλων ἀγῶνα νικήσασα.

³ Πολλοῦνον δὲ ἀσεβῶν πλήθος οὐ χρησιμεύσει, καὶ ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ρίζαν εἰς βάθος, οὐδὲ ἀσφαλῆ βάσιν ἐδράσει. ⁴ Κἄν γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν ἀναθάλη, ἐπισφαλῶς βεβηκότα ὑπὸ ἀνέμον σαλευθήσεται, καὶ ὑπὸ βίας ἀνέμου ἐκρίζωθήσεται. ⁵ Περικλασθήσονται κλώνες ἀτέλεστοι, καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἄωρος εἰς βρωσίαν, καὶ εἰς οὐθὲν ἐπιτήδειος. ⁶ Ἐκ γὰρ ἀνόμων ὑπνῶν τέκνα γεννώμενα μάρτυρες εἰσι πονηρίας κατὰ γονέων ἐν ἐξετασμῷ αὐτῶν. ⁷ Δίκαιος δὲ ἐὰν φθάσῃ τελευτήσῃ, ἐν ἀναπαύσει ἔσται.

⁸ Γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. ⁹ Πολιὰ δὲ ἐστὶν φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως βίος ἀκηλίδωτος. ¹⁰ Εὐάρεστος τῷ Θεῷ γινόμενος ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη. ¹¹ Ἠρπάγη μὴ κακία ἀλλάγη σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. ¹² Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ ῥεμβασμός ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. ¹³ Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς. ¹⁴ Ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. ¹⁵ Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτο, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ.

¹⁶ Κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμῶν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς, καὶ νεότης τελεσθεῖσα ταχέως πολυετὲς γῆρας ἀδίκου. ¹⁷ Ὑπονται γὰρ τελευτὴν σοφοῦ, καὶ οὐ νοήσουσι

τί ἐβουλεύσατο περὶ αὐτοῦ, καὶ εἰς τί ἡσφαλίσατο αὐτὸν ὁ Κύριος. ¹⁸ Ὅψονται καὶ ἐξουθενήσουσιν, αὐτοὺς δὲ ὁ Κύριος ἐκγελάσεται· καὶ ἔσονται μετὰ τοῦτο εἰς πτώμα ἄτιμον, καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς δι' αἰῶνος. ¹⁹ Ὅτι ῥήξει αὐτοὺς ἀφώνους πρηνεῖς, καὶ σαλεύσει αὐτοὺς ἐκ θεμελίων, καὶ ἕως ἐσχάτου χειρωθήσονται, καὶ ἔσονται ἐν ὁδῷ, καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν ἀπολείται. ²⁰ Ἐλεύσονται ἐν συλλογισμῷ ἁμαρτημάτων αὐτῶν δειλοὶ, καὶ ἐλέγξει αὐτοὺς ἐξεναντίας τὰ ἀνομήματα αὐτῶν.

5

¹ Τότε στήσεται ἐν παρῥησίᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάντων αὐτὸν, καὶ τῶν ἀθετούντων τοὺς πόρους αὐτοῦ. ² Ἰδόντες ταραχθήσονται φόβῳ δεινῷ καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας. ³ Ἐροῦσιν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες, καὶ διὰ στενοχωρίαν πνεύματος στενάζοντες,

Ὅτος ἦν ὃν ἐσχομέν ποτε εἰς γέλωτα καὶ εἰς παραβολὴν ὄνειδισμού. ⁴ Οἱ ἄφρονες τὸν βίον αὐτοῦ ἐλογιάσαμεθα μανίαν, καὶ τὴν τελευταίην αὐτοῦ ἄτιμον. ⁵ Πῶς κατελογίσθη ἐν υἰοῖς Θεοῦ, καὶ ἐν ἀγίοις ὁ κληρὸς αὐτοῦ ἐστίν; ⁶ Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας, καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ ἔλαμψεν ἡμῖν, καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν. ⁷ Ἀνομίας ἐνεπλήσθημεν τρίβοις καὶ ἀπωλείας, καὶ διωδεύσαμεν ἐρήμους ἀβάτους, τὴν δὲ ὁδὸν Κυρίου οὐκ ἔγνωμεν.

⁸ Τί ὠφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερηφάνια; καὶ τί πλοῦτος μετὰ ἀλαζονείας συμβέβηται ἡμῖν; ⁹ Παρήλθεν ἐκεῖνα πάντα ὡς σκιά, καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα· ¹⁰ ὡς ναῦς δειρχομένη κυμαινόμενον ὕδωρ, ἧς διαβάσης οὐκ ἔστιν ἴχνος εὐρείν, οὐδὲ ἄτραπὸν τρόπον αὐτῆς ἐν κύμασιν· ¹¹ ἢ ὡς ὀρνέου διῆπνάντος ἀέρα, οὐθὲν εὐρίσκειται τεκμήριον πορείας, πληγῇ δὲ ταρσῶν μαστιζόμενον πνεῦμα κοῦφον καὶ σχιζόμενον βία ῥοιζοῦ, κινουμένον περὶ τῶν διωδύθη, καὶ μετὰ τοῦτο οὐχ εὐρέθη σημεῖον ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ· ¹² ἢ ὡς βέλους βληθέντος ἐπὶ σκοπὸν, τμηθεὶς ὁ ἀῆρ εὐθέως εἰς ἑαυτὸν ἀνελύθη, ὡς ἀγνοῆσαι τὴν δίοδον αὐτοῦ· ¹³ οὕτως καὶ ἡμεῖς γεννηθέντες ἐξελίπομεν· καὶ ἀρετῆς μὲν σημεῖον οὐδὲν ἔσχομεν δεῖξαι, ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανήθημεν.

¹⁴ Ὅτι ἐλπίς ἀσεβοῦς ὡς φερόμενος χοῦς ὑπὸ ἀνέμου, καὶ ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτή, καὶ ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη, καὶ ὡς μνεῖα καταλύτου μονομέρου παρῶδευσε.

¹⁵ Δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ ὑψίστω. ¹⁶ Διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπεῖ αὐτῶν.

¹⁷ Λήφεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. ¹⁸ Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον. ¹⁹ Λήφεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα, ²⁰ ὄξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν, συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονες.

²¹ Πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται. ²² Καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι· ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀπότομος.

²³ Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν.

6

¹ Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε, μάθετε δικαστὰι περάτων γῆς. ² Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρομένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν. ³ Ὅτι ἐδόθη παρὰ τοῦ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ ὑψίστου, ὃς ἐξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα, καὶ τὰς βουλὰς διερευνήσει. ⁴ Ὅτι ὑπῆρέται ὄντες τῆς αὐτοῦ βασιλείας οὐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς, οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμον, οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἐπορεύθητε· ⁵ φρικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν, ὅτι κρίσις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέχουσιν γίνεται. ⁶ Ὁ γὰρ ἐλάχιστος συγγνωστός ἐστιν ἑλέους, δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται· ⁷ οὐ γὰρ ὑποστελεῖται πρόσωπον ὁ πάντων δεσπότης, οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγεθος· ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν, ὁμοίως τε προνοεῖ περὶ πάντων. ⁸ Τοῖς δὲ κραταιοῖς ἰσχυρὰ ἐφίσταται ἔρυνα.

⁹ Πρὸς ὑμᾶς οὖν ὦ τύραννοι οἱ λόγοι μου, ἵνα μάθητε σοφίαν καὶ μὴ παραπέσητε. ¹⁰ Οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσα ὀσιωθήσονται, καὶ οἱ διδαχθέντες αὐτὰ εὐρήσουσιν ἀπολογία. ¹¹ Ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου, ποιήσατε καὶ παιδευθήσεσθε.

¹² Λαμπρά καὶ ἀμαράντους ἐστὶν ἡ σοφία, καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπῶντων αὐτήν, καὶ εὐρίσκειται ὑπὸ τῶν ζητούντων αὐτήν.

¹³ Φθάνει τοὺς ἐπιθυμούντας προγνωσθῆναι. ¹⁴ Ὁ ὀρθρίσας ἐπ' αὐτήν οὐ κοπιᾶσει, πάρεδρον γὰρ εὐρήσει τῶν πυλῶν αὐτοῦ. ¹⁵ Τὸ γὰρ ἐνθυμηθῆναι περὶ αὐτῆς φρονήσεως τελειότης, καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτήν ταχέως ἀμέριμος ἔσται. ¹⁶ Ὅτι τοὺς ἀξίους αὐτῆς αὕτη περιέρχεται ζητοῦσα, καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὐμένως, καὶ ἐν πάσῃ ἐπινοίᾳ ὑπαντᾷ αὐτοῖς. ¹⁷ Ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθεστάτη παιδείας ἐπιθυμία, φροντὶς δὲ παιδείας ἀγάπη, ¹⁸ ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς, προσοχὴ δὲ νόμων βεβαίωσις ἀφθαρσίας, ¹⁹ ἀφθαρσία δὲ ἐγγὺς εἶναι ποιεῖ Θεοῦ. ²⁰ Ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ βασιλείαν.

²¹ Εἰ οὖν ἤδεσθε ἐπὶ θρόνοις καὶ σκήπτροις τύραννοι λαῶν, τιμήσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε. ²² Τί δὲ ἐστὶ σοφία καὶ πῶς ἐγένετο, ἀπαγγελῶ, καὶ οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιάσω, καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνώσιν αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ παροδεύσω τὴν ἀλήθειαν. ²³ οὔτε μὴ φθόνῳ τετηκότι συνοδεύσω, ὅτι οὗτος οὐ κοινωνήσει σοφίᾳ. ²⁴ Πλήθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου, καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐστάθεια δήμου. ²⁵ Ὡστε παιδεύεσθε τοῖς ῥήμασί μου, καὶ ὠφεληθήσεθε.

7

¹ Εἶμι μὲν κἀγὼ θνητὸς ἄνθρωπος, ἴσος ἅπασι, καὶ γηγενοὺς ἀπόγονος πρωτοπλάστου. ² Καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σὰρξ δεκαμηνιαῖῳ χρόνῳ, παγεὶς ἐν αἵματι ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς ὑπὸν συνελθούσης. ³ Καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἔσπασα τὸν κοῦνον ἀέρα, καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν, πρώτην φωνὴν τὴν ὁμοίαν πᾶσιν ἴσα κλαίω. ⁴ Ἐν σπαργάνοις ἀνετράφην, καὶ ἐν φροντίσιν. ⁵ Οὐδεὶς γὰρ βασιλεὺς ἐτέραν ἔσχε γενέσεως ἀρχήν. ⁶ Μία δὲ πάντων εἴσοδος εἰς τὸν βίον, ἔξοδος τε ἴση.

⁷ Διὰ τοῦτο ἠξάμην, καὶ φρόνησις ἐδόθη μοι, ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἤλθέ μοι πνεῦμα σοφίας. ⁸ Προέκρινα αὐτὴν σκήπτρων καὶ θρόνων, καὶ πλοῦτον οὐδὲν ἠγησάμην ἐν συγκρίσει αὐτῆς. ⁹ Οὐδὲ ὁμοίωσα αὐτῇ λίθον ἀτίμητον, ὅτι ὁ πᾶς χρυσοὺς ἐν ὄψει αὐτῆς ψάμμος ὀλίγη, καὶ ὡς πηλὸς λογισθήσεται ἄργυρος ἐναντίον αὐτῆς. ¹⁰ Ὑπὲρ ὕγιαν καὶ εὐμορφίαν ἠγάπησα αὐτήν, καὶ προειλόμην αὐτήν ἀντὶ φωτὸς ἔχειν, ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος.

¹¹ Ἦλθε δὲ μοι τὰ ἀγαθὰ ὁμοῦ πάντα μετ' αὐτῆς, καὶ ἀναρίθμητος πλοῦτος ἐν χερσὶν αὐτῆς. ¹² Εὐφράνθην δὲ ἐπὶ πάντων, ὅτι αὐτῶν ἠγεῖται σοφία, ἠγνόουν δὲ αὐτὴν γενέτιν εἶναι τούτων.

¹³ Ἀδόλωρ τε ἔμαθον, ἀφθόνως τε μεταδίδωμι, τὸν πλοῦτον αὐτῆς οὐκ ἀποκρύπτωμαι. ¹⁴ Ἀνεκλιπῆς γὰρ θησαυρὸς ἐστὶν ἀνθρώποις, ὃν οἱ χρησάμενοι πρὸς Θεὸν ἐστεύλαντο φιλίαν, διὰ τὰς ἐκ παιδείας δωρεὰς συσταθέντες.

¹⁵ Ἐμοὶ δὲ δῶν ὁ Θεὸς εἶπεῖν κατὰ γνώμην, καὶ ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν δεδομένων, ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγὸς ἐστὶ, καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής. ¹⁶ Ἐν γὰρ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν, πᾶσά τε φρόνησις καὶ ἐργατειῶν ἐπιστήμη. ¹⁷ Αὐτὸς γὰρ μοι ἔδωκε τῶν ὄντων γνώσιν ἀψευδῆ, εἰδέναι σύστασιν κόσμου καὶ ἐνέργειαν στοιχείων, ¹⁸ ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότητα χρόνων, τροπῶν ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς καιρῶν, ¹⁹ ἐνιαυτῶν κύκλους καὶ ἀστερῶν θέσεις, ²⁰ φύσεις ζώων καὶ θυμὸς θηρίων, πνευμάτων βίας καὶ διαλογισμοὺς ἀνθρώπων, διαφορὰς φυτῶν καὶ δυνάμεις ῥιζῶν, ²¹ ὅσα τέ ἐστὶ κρυπτὰ καὶ ἐμφανῆ ἔγνω.

²² Ἡ γὰρ πάντων τεχνίτις ἐδίδαξέ με σοφία· ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ πνεῦμα νοερὸν, ἄγιον, μονογενὲς, πολυμερὲς, λεπτὸν, εὐκίνητον, τρανὸν, ἀμόλυτον, σαφές, ἀπήμαντον, φιλάγαθον, ὄξυ, ἀκόλυτον, εὐεργετικόν, ²³ φιλάνθρωπον, βέβαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμον, παντοδύναμον, πανεπίσκοπον, καὶ διὰ πάντων χωροῦν πνευμάτων νοερῶν, καθαρῶν, λεπτοτάτων.

²⁴ Πᾶσης γὰρ κινήσεως κινητικώτερον σοφία, διήκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ τὴν καθαρότητα. ²⁵ Ἄτιμις γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως. καὶ ἀπόρροια τῆς τοῦ παντοκράτορος δόξης εἰλικρινῆς· διὰ τοῦτο οὐδὲν μεμιαμμένον εἰς αὐτὴν παρεμπίπτει. ²⁶ Ἀπαύγασμα γὰρ ἐστὶ φωτὸς αἰδίου, καὶ ἔσοπτρον ἀκλήιδωτον τῆς τοῦ Θεοῦ ἐνεργείας, καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ. ²⁷ Μία δὲ οὕσα πάντα δύναται, καὶ μένουσα ἐν αὐτῇ τὰ πάντα καινίζει, καὶ κατὰ γενεὰς εἰς ψυχὰς ὅσας μεταβαίνουσα, φίλους Θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευάζει.

28 Οὐθὲν γὰρ ἀγαπᾷ ὁ Θεός, εἰ μὴ τὸν σοφία συνοικοῦντα. 29 Ἔστι γὰρ αὕτη εὐπρεπεστέρα ἡλίου, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄστρον θέσι, φωτὶ συγκρινομένη εὐρίσκεταιαι προτέρα. 30 Τοῦτο μὲν γὰρ διαδέχεται νύξ, σοφίας δὲ οὐκ ἀντισχέει κακία.

8

1 Διατείνει δὲ ἀπὸ πέρατος εἰς πέρας εὐρώστως, καὶ διοικεῖ τὰ πάντα χρηστῶς.

2 Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου, καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαθέσθαι ἐμαυτῶ, καὶ ἐραστής ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς. 3 Εὐγένειαν δοξάζει συμβίωσιν Θεοῦ ἔχουσα, καὶ ὁ πάντων δεσπότης ἠγάπησεν αὐτήν. 4 Μύστις γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπιστήμης, καὶ αἰρετὶς τῶν ἔργων αὐτοῦ.

5 Εἰ δὲ πλοῦτός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κτῆμα ἐν βίῳ, τί σοφίας πλουσιώτερον τῆς τὰ πάντα ἐργαζομένης; 6 Εἰ δὲ φρόνησις ἐργάζεται, τίς αὐτῆς τῶν ὄντων μᾶλλον ἐστὶ τεχνίτης; 7 Καὶ εἰ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ τις, οἱ πόνοι ταύτης εἰσὶν ἀρεταί· σωφροσύνην γὰρ καὶ φρόνησιν ἐκδιδάσκει, δικαιοσύνην καὶ ἀνδρίαν, ὧν χρησιμώτερον οὐδὲν ἐστὶν ἐν βίῳ ἀνθρώποις. 8 Εἰ δὲ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τις, οἶδε τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν, ἐπίσταται τροφὰς λόγων καὶ λύσεις αἰνιγμάτων, σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει, καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων.

9 Ἐκρίνα τοίνυν ταύτην ἀγαθέσθαι πρὸς συμβίωσιν, εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι σύμβουλος ἀγαθῶν, καὶ παραίνεσις φροντίδων καὶ λύσης. 10 Ἐξω δι' αὐτὴν δόξαν ἐν ὄχλοις, καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέροις ὁ νέος. 11 Ὅζυς εὐρεθήσομαι ἐν κρίσει, καὶ ἐν ὄψει δυναστῶν θαυμασθήσομαι. 12 Σιγῶντά με περιμενοῦσι, καὶ φθεγγομένῳ προσέξουσι, καὶ λαλοῦντος ἐπιπλεῖον, χεῖρα ἐπιθήσουσιν ἐπὶ στόμα αὐτῶν.

13 Ἐξω δι' αὐτὴν ἀθανασία, καὶ μνήμη αἰώνιον τοῖς μετ' ἐμὲ ἀπολείψω. 14 Διοικῆσω λαοὺς, καὶ ἔθνη ὑποταγήσεταιί μοι. 15 Φοβηθήσονται με ἀκούσαντες τύρανοι φρικτοὶ, ἐν πλήθει φανοῦμαι ἀγαθός, καὶ ἐν πολέμῳ ἀνδρεῖος. 16 Εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκόν μου προσαναπαύσομαι αὐτῇ· οὐ γὰρ ἔχει πικρίαν ἢ συναναστροφὴ αὐτῆς, οὐδὲ ὀδύνην ἢ συμβίωσις αὐτῆς, ἀλλὰ εὐφροσύνην καὶ χαράν.

17 Ταῦτα λογισάμενος ἐν ἐμαυτῶ, καὶ φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου, ὅτι ἐστὶν ἀθανασία ἐν συγγενείᾳ σοφίας, 18 καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρψις ἀγαθῇ, καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλοῦτος ἀνεκλιπῆς, καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς φρόνησις, καὶ εὐκλεια ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς, περιήειν ζητῶν ὅπως λάβω αὐτὴν εἰς ἐμαυτόν.

19 Παῖς δὲ ἦμην εὐφῆς, ψυχῆς τε ἔλαχον ἀγαθῆς, 20 μᾶλλον δὲ ἀγαθός ὧν ἦλθον εἰς σῶμα ἀμίαντον. 21 Γνωσκὼ δὲ ὅτι οὐκ ἄλλως ἔσομαι ἐγκρατῆς, ἐὰν μὴ ὁ Θεὸς δῶ, καὶ τοῦτο δ' ἦν φρονήσεως τὸ εἰδέναι τίνας ἢ χάρις, ἐνέτυχον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐδέηθην αὐτοῦ, καὶ εἶπον ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου,

9

1 Θεὲ πατέρων καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους σου, ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ σου, 2 καὶ τῇ σοφίᾳ σου κατεσκεύασας ἄνθρωπον, ἵνα δεσπόζη τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, 3 καὶ διεπῆ τὸν κόσμον ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ἐν εὐθύτητι ψυχῆς κρίσιν κρίνη· 4 δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν, καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσης ἐκ παίδων σου. 5 Ὅτι ἐγὼ δοῦλος σὸς καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου, ἄνθρωπος ἀσθενῆς καὶ ὀλιγοχρόνιος καὶ ἐλάσσω ἐν συνέσει κρίσεως καὶ νόμου.

6 Κἂν γάρ τις ἦ τέλειος ἐν υἰοῖς ἀνθρώπων, τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπούσης, εἰς οὐδὲν λογισθήσεται.

7 Σὺ με προεἶλω βασιλέα λαοῦ σου, καὶ δικαστὴν υἰῶν σου καὶ θυγατέρων.

8 Εἶπας οἰκοδομήσαι ναὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ σου, καὶ ἐν πόλει κατασκηνώσεώς σου θυσιαστήριον, μίμημα σκηνῆς ἁγίας ἣν προητοίμασας ἀπ' ἀρχῆς. 9 Καὶ μετὰ σοῦ ἡ σοφία ἡ εἰδυῖα τὰ ἔργα σου, καὶ παρούσα ὅτε ἐποίησες τὸν κόσμον, καὶ ἐπισταμένη τί ἀρεστὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ τί εὐθὲς ἐν ἐντολαῖς σου. 10 Ἐξαπόστειλον αὐτὴν ἐξ ἁγίου οὐρανόω, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου πέμψον αὐτήν, ἵνα συμπαροῦσά μοι κοπάσῃ, καὶ γνῶ τί εὐάρεστόν ἐστὶ παρὰ σοί. 11 Οἶδε γὰρ ἔκεινεν πάντα καὶ συνιεῖ, καὶ ὀδηγήσει με ἐν ταῖς πράξεσί μου σωφρόνως, καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς. 12 Καὶ ἔσται προσδεκτὰ τὰ ἔργα μου, καὶ διακρινῶ τὸν λαόν σου δικαίως, καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πατρὸς μου.

13 Τίς γὰρ ἀνθρώπος γνώσεται βουλὴν Θεοῦ; ἢ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ Κύριος; 14 Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοὶ, καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαί ἡμῶν. 15 Φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν, καὶ βρῖθει τὸ γεῶδες σκῆνος νοῦν πολυφροντίδα. 16 Καὶ μόλις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς, καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὐρίσκομεν μετὰ πόνου· τὰ δὲ ἐν οὐρανοῖς τίς ἐξιχνιάσῃ; 17 Βουλὴν δέ σου τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔδωκας σοφίαν, καὶ

ἐπεμψας τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα ἀπὸ ὑψίστων· ¹⁸ Καὶ οὕτως διωρθώθησαν αἱ τρίβω των ἐπὶ γῆς, καὶ τὰ ἄρεστά σου ἐδιδάχθησαν ἄνθρωποι, καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθησαν.

10

¹ Αὕτη πρωτόπλαστον πατέρα κόσμου μόνον κτισθέντα διεφύλαξε, καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ παραπτώματος ἰδίου, ² ἔδωκε τε αὐτῷ ἰσχύον κρατῆσαι ἀπάντων.

³ Ἀποστάς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἀδικος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, ἀδελφοκτόνοι συναπόλετο θυμοῖς, ⁴ δι' ὃν κατακλυζομένην γῆν πάλιν διέσωσε σοφία, δι' εὐτελοῦς ξύλου τὸν δίκαιον κυβερνήσασα. ⁵ Αὕτη καὶ ἐν ὁμοιοῖα πονηρίας ἐθνῶν συγχυθέντων εὔρε τὸν δίκαιον, καὶ ἐτήρησεν αὐτὸν ἄμεμπτον Θεῶ, καὶ ἐπὶ τέκνου σπλάγχχνους ἰσχυρὸν ἐφύλαξεν.

⁶ Αὕτη δίκαιον, ἐξαπολλυμένων ἀσεβῶν, ἐρρύσατο φυγόντα πῦρ καταβάσιον Πενταπόλεως. ⁷ οἷς ἐτὶ μαρτύριον τῆς πονηρίας καπιζομένη καθέστηκε χέρσος, καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφοροῦντα φυτὰ· ἀπιστοῦσης ψυχῆς μνημείον ἐστηκυῖα στήλη ἀλόγ. ⁸ Σοφίαν γὰρ παροδεύσαντες οὐ μόνον ἐβλάβησαν τοῦ μὴ γνῶναι τὰ καλὰ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀφροσύνης ἀπέλιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον, ἵνα ἐν οἷς ἐσφάλῃσιν μηδὲ λαθεῖν δυνηθῶσι. ⁹ Σοφία δὲ τοὺς θεραπεύσαντας αὐτὴν ἐκ πόνων ἐρρύσατο.

¹⁰ Αὕτη φυγάδα ὀργῆς ἀδελφοῦ δίκαιον ὠδήγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις, ἔδειξεν αὐτῷ βασιλείαν Θεοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γνῶσιν ἁγίων, εὐπόρησεν αὐτὸν ἐν μόχθοις, καὶ ἐπλήθυνε τοὺς πόνους αὐτοῦ. ¹¹ Ἐν πλεονεξίᾳ κατισχύοντων αὐτὸν παρέστη, καὶ ἐπλοῦτισεν αὐτόν. ¹² Διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχθρῶν, καὶ ἀπὸ ἐνεδρευόντων ἡσφαλίσατο, καὶ ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ, ἵνα γνῶ, ὅτι παντὸς δυνατωτέρα ἐστὶν εὐσέβεια.

¹³ Αὕτη πραθέντα δίκαιον οὐκ ἐγκατέλιπε, ἀλλὰ ἐξ ἁμαρτίας ἐρρύσατο αὐτόν· ¹⁴ συγκατέβη αὐτῷ εἰς λάκκον, καὶ ἐν δεσμοῖς οὐκ ἀφήκεν αὐτόν, ἕως ἤνεγκεν αὐτῷ σκῆπτρα βασιλείας καὶ ἐξουσίαν τυραννούντων αὐτοῦ· ψευδεῖς τε ἔδειξε τοὺς μμησαμένους αὐτόν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν αἰώνιον.

¹⁵ Αὕτη λαὸν ὅσιον καὶ σπέρμα ἄμεμπτον ἐρρύσατο ἐξ ἔθνους θλιβόντων.

¹⁶ Εἰσῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος Κυρίου, καὶ ἀντέστη βασιλεῦσι φοβεροῖς ἐν τέρασι καὶ σημείοις. ¹⁷ Ἀπέδωκεν ὁσίοις μισθὸν κόπων αὐτῶν, ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σκέπην ἡμέρας, καὶ εἰς φλόγα ἄστρον τὴν νύκτα. ¹⁸ Διεβίβασεν αὐτοὺς θάλασσαν ἐρυθρὰν, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς δι' ὕδατος πολλοῦ. ¹⁹ Τοὺς δὲ ἐχθροὺς αὐτῶν κατέκλυσε, καὶ ἐκ βάθους ἀβύσσου ἀνέβρασεν αὐτούς. ²⁰ Διὰ τοῦτο δίκαιοι ἐσκύλευσαν ἀσεβεῖς, καὶ ὕμνησαν Κύριε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, τὴν τε ὑπέρμαχόν σου χεῖρα ἤνεσαν ὁμοθυμαδόν. ²¹ Ὅτι ἡ σοφία ἤνοιξε στόμα κωφῶν, καὶ γλώσσας νηπίων ἔθηκε τρανάς.

11

¹ Εὐδωδῶσε τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ προφήτου ἁγίου. ² Διῶδυσαν ἔρημον ἀοίκητον, καὶ ἐν ἀβάτοις ἔπηξαν σκηνάς. ³ Ἀντέστησαν πολεμίοις, καὶ ἡμύναντο ἐχθροῦς. ⁴ Ἐδίψησαν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ, καὶ ἴμαα δίψης ἐκ λίθου σκληροῦ. ⁵ Δι' ὧν γὰρ ἐκολάσθησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, διὰ τούτων αὐτοὶ ἀποροῦντες εὐεργετήθησαν. ⁶ Ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀενάου ποταμοῦ αἵματι λυθρῶδες ταραχθέντες ⁷ εἰς ἔλεγχον νηπιοκτόνου διατάγματος, ἔδωκας αὐτοῖς δαψιλῆς ὕδωρ ἀνελπίστως· ⁸ δείξας διὰ τοῦ τότε δίψους πῶς τοὺς ὑπεναντίους ἐκόλασας.

⁹ Ὅτε γὰρ ἐπειράσθησαν, καίπερ ἐν ἐλέει παιδευόμενοι, ἔγνωσαν πῶς ἐν ὀργῇ κρινόμενοι ἀσεβεῖς ἐβασανίζοντο. ¹⁰ Τούτους μὲν γὰρ ὡς πατὴρ νοουθεντῶν ἐδοκίμασας, ἐκείνους δὲ ὡς ἀπότομος βασιλεὺς καταδικάζων ἐξήτασας. ¹¹ Καὶ ἀπόντες δὲ καὶ παρόντες ὁμοίως ἐτρύχοντο. ¹² Διπλῆ γὰρ αὐτοὺς ἔλαβε λύπη, καὶ στεναγμὸς μνημῶν τῶν παρελθουσῶν. ¹³ Ὅτε γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων εὐεργετούμενους αὐτοὺς, ἤσθοντο τοῦ Κυρίου. ¹⁴ Τὸν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ῥιφέντα ἀπέϊπον χλευάζοντες, ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμασαν, οὐχ ὅμοια δικάιοις διψήσαντες.

¹⁵ Ἀντὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέτων ἀδικίας αὐτῶν, ἐν οἷς πλανηθέντες ἐθρήσκουν ἄλογα ἔρπετὰ καὶ κνώδαλα εὐτελεῖ, ἐπαπέστειλας αὐτοῖς πλήθος ἀλόγων ζῶων εἰς ἐκδίκησιν, ¹⁶ ἵνα γνῶσιν ὅτι δι' ὧν τις ἁμαρτάνει, διὰ τούτων κολάζεται.

¹⁷ Οὐ γὰρ ἠπόρει ἡ παντοδύναμός σου χεῖρ κτίσασα τὸν κόσμον ἐξ ἀμόρφου ὕλης, ἐπιπέμψαι αὐτοῖς πλήθος ἄρκων, ἢ θρασεῖς λέοντας, ¹⁸ ἢ νεοκτίστους θυμοῦ πλήρεις θήρας ἀγνώστους, ἥτοι πυρπρόον φυσῶντας ἄσθμα, ἢ βρόμους

λικμωμένους καπνοῦ, ἢ δεινοὺς ἀπ' ὀμμάτων σπινθηῆρας ἀστράπτοντας· ¹⁹ ὧν οὐ μόνον ἡ βλάβη ἠδύνατο συνεκτρίψαι αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφροβήσασα διολέσσει.
²⁰ Καὶ χωρὶς δὲ τούτων, ἐνὶ πνεύματι πεσεῖν ἐδύναντο ὑπὸ τῆς δίκης διωχθέντες, καὶ λικμηθέντες ὑπὸ πνεύματος δυνάμεώς σου· ἀλλὰ πάντα μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ διέταξας. ²¹ Τὸ γὰρ μεγάλως ἰσχύειν πάρεστί σου πάντοτε, καὶ κράτει βραχίονός σου τις ἀντιστήσεται; ²² Ὅτι ὡς ῥοπή ἐκ πλαστίνων ὅλος ὁ κόσμος ἐναντίου σου, καὶ ὡς ῥάνις δρόσον ὀρθρινῆ κατελθοῦσα ἐπὶ γῆν.

²³ Ἐλεεῖς δὲ πάντας, ὅτι πάντα δύνασαι, καὶ παροργᾷς ἀμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν. ²⁴ Ἀγαπᾷς γὰρ τὰ ὄντα πάντα, καὶ οὐδὲν βδελύσσει ὧν ἐποίησας, οὐδὲ γὰρ ἂν μισῶν τι κατεσκεύασας. ²⁵ Πῶς δὲ ἔμεινεν ἂν τι εἰ μὴ σὺ ἐθέλησας; ἢ τὸ μὴ κληθῆν ὑπὸ σοῦ διετηρήθη; ²⁶ Φεῖδῃ δὲ πάντων, ὅτι σὰ ἐστί, δεσποτα φιλόψυχε.

12

¹ Τὸ γὰρ ἄφθαρτόν σου πνευμά ἐστιν ἐν πᾶσι. ² Διὸ τοὺς παραπίπτοντας κατ' ὀλίγον ἐλέγχεις, καὶ ἐν οἷς ἀμαρτάνουσιν ὑπομιμνήσκων νουθετεῖς, ἵνα ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας πιστεῦσωσιν ἐπὶ σὲ Κύριε. ³ Καὶ γὰρ τοὺς παλαιοὺς οἰκήτορας τῆς ἀγίας σου γῆς ⁴ μισήσας, ἐπὶ τῷ ἔχθιστα πράσσειν ἔργα φαρμακειῶν, καὶ τελετὰς ἀνοσιούς, ⁵ τέκνων τε φονέας ἀνελεήμονας, καὶ σπλαγχνοφάγων ἀνθρωπίνων σαρκῶν θοῖναν, ⁶ καὶ αἵματος ἐκ μέσου μυσταθείας σου, καὶ αὐθέντας γονεῖς ψυχῶν ἀβοηθήτων, ἐβουλήθης ἀπολέσαι διὰ χειρῶν πατέρων ἡμῶν. ⁷ ἵνα ἀξίαν ἀποικίαν δέξῃται Θεοῦ παίδων ἢ παρὰ σοὶ πασῶν τιμωτάτη γῆ.

⁸ Ἀλλὰ καὶ τούτων ὡς ἀνθρώπων ἐφείσω, ἀπέστειλάς τε προδρόμους τοῦ στρατοπέδου σου σφήκας, ἵνα αὐτοὺς καταβραχῷ ἐξολοθρεύσωσιν. ⁹ Οὐκ ἀδυνατῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς δικαίους ὑποχειρίους δοῦναι, ἢ θηρίοις δεινοῖς, ἢ λόγῳ ἀποτόμῳ ὑφ' ἐν ἐκτρίψαι. ¹⁰ κρίνων δὲ καταβραχῷ ἐδίδους τόπον μετανοίας, οὐκ ἄγνωθον, ὅτι πονηρὰ ἢ γένεσις αὐτῶν, καὶ ἔμφυτος ἢ κακία αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐ μὴ ἀλλαγῇ ὁ λογισμὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹¹ σπέρμα γὰρ ἦν κατηραμένον ἀπ' ἀρχῆς· οὐδὲ ἐυλαβομένους τινα, ἐφ' οἷς ἡμάρτανον ἄδεια ἐδίδους. ¹² Τίς γὰρ ἐρεῖ, τί ἐποίησας; ἢ τίς ἀντιστήσεται τῷ κρίματί σου; τίς δὲ ἐγκαλέσει σοὶ κατὰ ἐθνῶν ἀπολωλότων, ἃ σὺ ἐποίησας; ἢ τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται ἐκδικος κατὰ ἀδίκων ἀνθρώπων; ¹³ Οὕτε γὰρ Θεός ἐστι πλην σοῦ, ᾧ μέλει περὶ πάντων, ἵνα δεῖξῃς ὅτι οὐκ ἀδίκως ἔκρινας.

¹⁴ Οὕτε βασιλεὺς ἢ τύραννος ἀνοφθαλμησάι δυνήσεται σοὶ περὶ ὧν ἀπόλεσας. ¹⁵ Δίκαιος δὲ ὧν δικαίως τὰ πάντα διέπεις, αὐτὸν τὸν μὴ ὀφείλοντα κολασθῆναι καταδικάσαι ἀλλότριαν ἠγοούμενος τῆς σῆς δυνάμεως. ¹⁶ Ἡ γὰρ ἰσχύς σου δικαιοσύνης ἀρχή, καὶ τὸ πάντων σε δεσπάζειν, πάντων φείδεσθαι ποιεῖ. ¹⁷ Ἰσχύν γὰρ ἐνδείκνυσαι ἀπιστούμενος ἐπὶ δυνάμεως τελειότητι, καὶ ἐν τοῖς εἰδόσι τὸ θράσος ἐξελέγχεις. ¹⁸ Σὺ δὲ δεσπάζεις ἰσχύος ἐν ἐπεικειᾷ κρίνεις καὶ μετὰ πολλῆς φειδούς διοικεῖς ἡμᾶς· πάρεστι γὰρ σοὶ ὅταν θέλῃς τὸ δύνασθαι.

¹⁹ Ἐδίδαξας δὲ σοὺ τὸν λαὸν διὰ τῶν τοιούτων ἔργων, ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλόανθρωπον· καὶ εὐέλπιδας ἐποίησας τοὺς υἱούς σου, ὅτι θίνας ἐπὶ ἀμαρτήμασι μετάνοιαν. ²⁰ Εἰ γὰρ ἐχθροὺς παίδων σου καὶ ὀφειλομένους ἀνάτω μετὰ τοσαύτης ἐτιμώρησας προσοχῆς καὶ δεήσεως, δούς χρόνους καὶ τόπον δι' ὧν ἀπαλλαγῶσι τῆς κακίας. ²¹ μετὰ πόσης ἀκριβείας ἔκρινας τοὺς υἱούς σου ὧν τοῖς πατράσιν ὄρκους καὶ συνθήκας ἔδωκας ἀγαθῶν ὑποσχέσεων; ²² Ἡμᾶς οὖν παιδεύων, τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστιγοῖς, ἵνα σου τὴν ἀγαθότητα μεριμνῶμεν κρίνοντας, κρινόμενοι δὲ προσδοκῶμε ἔλεος.

²³ Ὅθεν καὶ τοὺς ἐν ἀφροσύνη ζωῆς βίωσαντας ἀδίκους, διὰ τῶν ἰδίων ἐβασάνισας βδελυγμάτων. ²⁴ Καὶ γὰρ τῶν πλάνης ὁδῶν μακρότερον ἐπλανήθησαν, θεοὺς ὑπολαμβάνοντες τὰ καὶ ἐν ζωῆς τῶν ἐχθρῶν ἄτιμα, νηπίων δίκην ἀφρόνων ψευσθέντες. ²⁵ Διὰ τοῦτο ὡς παῖσιν ἀλογίστοις τὴν κρίσιν εἰς ἐμπαίγμον ἐπεμασας. ²⁶ Οἱ δὲ παιγνίους ἐπιτιμήσεως μὴ νουθετηθέντες, ἀξίαν Θεοῦ κρίσιν πεiràσουσιν. ²⁷ Ἐφ' οἷς γὰρ αὐτοὶ πάσχοντες ἠγανάκτουν, ἐπὶ τούτοις οὐς ἐδόκουν θεοὺς, ἐν αὐτοῖς κολαζόμενοι, ἰδόντες ὅν πάλαι ἠρνοῦντο εἰδέναι, Θεὸν ἐπέγνωσαν ἀληθῆ· διὸ καὶ τὸ τέρμα τῆς καταδίκης ἐπ' αὐτοὺς ἐπῆλθε.

13

¹ Μάταιοι μὲν γὰρ πάντες ἀνθρωποὶ φύσει, οἷς παρῆν Θεοῦ ἀγνωσία, καὶ ἐκ τῶν ὀρομένων ἀγαθῶν οὐκ ἰσχυσαν εἰδέναι τὸν ὄντα, οὔτε τοῖς ἔργοις προσχόντες ἐπέγνωσαν τὸν τεχνίτην. ² Ἄλλ' ἢ πῦρ, ἢ πνεῦμα, ἢ ταχυνὸν ἀέρα, ἢ κύκλον ἄστρων,

ἢ βίαιον ὕδωρ, ἢ φωστῆρας οὐρανοῦ, πρυτάνεις κόσμου θεοὺς ἐνόμισαν. ³ Ὡν εἰ μὲν τῇ καλλοῦ τερπόμενοι, θεοὺς ὑπελάμβανον, γνώτωσαν πόσῳ τούτων ὁ δεσπότης ἐστὶ βελτίων· ὁ γὰρ τοῦ κάλλους γενεσιάρχης ἔκτισεν αὐτά. ⁴ Εἰ δὲ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ἐκπλαγέντες, νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν πόσῳ ὁ κατασκευάσας αὐτὰ δυνατώτερός ἐστιν.

⁵ Ἐκ γὰρ μεγέθους καλλοῦ κτισμάτων ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται. ⁶ Ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τούτοις ἐστὶ μέμψις ὀλίγη, καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται Θεὸν ζητοῦντες, καὶ θέλοντες εὐρεῖν. ⁷ Ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀναστρέφονται διερευνώσι, καὶ πείθονται τῇ ὄψει, ὅτι καλὰ τὰ βλεπόμενα. ⁸ Πάλιν δὲ οὐδ' αὐτοὶ συγγνωστοί. ⁹ Εἰ γὰρ τοσοῦτον ἴσχυσαν εἰδέναι, ἵνα δύνωνται στοχάσασθαι τὸν αἰῶνα, τὸν τούτων δεσπότην πῶς τάχιον οὐχ εὗρον;

¹⁰ Ταλαίπωροι δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλπίδες αὐτῶν, οἵτινες ἐκάλεσαν θεοὺς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, χρυσὸν καὶ ἄργυρον τέχνης ἐμμελέτημα, καὶ ἀπεικάσματα ζώων, ἢ λίθον ἄχρηστον χειρὸς ἔργον ἀρχαίας. ¹¹ Εἰ δὲ καὶ τὶς ὑλοτύμως τέκτων ἐκκίνητον φωτὸν ἐκπίρας, περιέξυσεν εὐμαθῶς πάντα τὸν φλοῖον αὐτοῦ, καὶ τεχνησέμενος εὐπρεπῶς κατεσκεύασε χρήσιμον σκεῦος εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς, ¹² τὰ δὲ ἀποβλήματα τῆς ἐργασίας εἰς ἐτοιμασίαν τροφῆς ἀναλώσας ἐνεπλήσθη, ¹³ τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπόβλημα εἰς οὐθὲν εὐχρηστον, ξύλον σκολιδόν, καὶ ὄζους συμπεφυκὸς, λαβὼν ἔγλυπεν ἐν ἐπιμελείᾳ ἀργίας αὐτοῦ, καὶ ἐμπειρία συνέσεως ἐτύπωσεν αὐτό, ἀπέικασεν αὐτὸ εἰκόνη ἀνθρώπου, ¹⁴ ἢ ζώῳ τινὶ εὐτελεῖ ὁμοίωσεν αὐτό, καταχρίσας μίλτω, καὶ φύκει ἐρυθῆνας χροῖαν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν κηλίδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας. ¹⁵ Καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτοῦ ἄξιον οἶκημα, ἐν τοίχῳ ἔθηκον αὐτὸ ἀσφαλισάμενος σιδήρῳ. ¹⁶ Ἴνα μὲν οὖν μὴ καταπέσει, προενόησεν αὐτό, εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἐαυτῷ βοηθήσαι, καὶ γὰρ ἔστιν εἰκόνη, καὶ χρεῖαν ἔχει βοηθείας.

¹⁷ Περὶ δὲ κτημάτων καὶ γάμων αὐτοῦ καὶ τέκνων προσευχόμενος, οὐκ αἰσχύνεται τῷ ἀψύχῳ προσλαλῶν. ¹⁸ Καὶ περὶ μὲν ὑγείας τὸ ἀσθενὲς ἐπικαλεῖται, περὶ δὲ ζωῆς τὸν νεκρὸν ἀξιοῖ, περὶ δὲ ἐπικουρίας τὸν ἀπειρότατον ἰκετεύει, περὶ δὲ ὁδοιπορίας τὸ μηδὲ βάσει χρησθῆαι δυνάμενον, ¹⁹ περὶ δὲ πορισμοῦ καὶ ἐργασίας καὶ χειρῶν ἐπιτυχίας τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειαν αἰτεῖται.

14

¹ Πλοῦτον τις πάλιν στελλόμενος, καὶ ἄγρια μέλλων διοδεύειν κύματα, τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου σαθρότερον ξύλον ἐπιβοᾷται. ² Ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὄρεξις πορισμῶν ἐπενόησε, τεχνίτης δὲ σοφία κατεσκεύασεν· ³ ἡ δὲ σῆ, Πάτερ, διακυβερνᾷ πρόνοια, ὅτι ἔδωκας καὶ ἐν θαλάσῃ ὁδὸν καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ· ⁴ δεικνὺς ὅτι δύνασαι ἐκ παντὸς σώζεις, ἵνα κἂν ἄνευ τέχνης τις ἐπιβῇ. ⁵ Θέλεις δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σοφίας σου ἔργα, διὰ τοῦτο καὶ ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιστεύουσιν ἄνθρωποι ψυχὰς, καὶ διελθόντες κλύδωνα σχεδία διεσώθησαν.

⁶ Καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀπολλυμένων ὑπερηφάνων γιγάντων, ἡ ἐλπίς τοῦ κόσμου ἐπὶ σχεδίας καταφυγοῦσα, ἀπέλιπεν αἰῶνι σπέρμα γενέσεως τῆ σῆ κυβερνηθεῖσα χειρὶ. ⁷ Εὐλόγηται γὰρ ξύλον δι' οὗ γίνεται δικαιοσύνη.

⁸ Τὸ χειροποίητον δὲ ἐπικατάραιον αὐτό, καὶ ὁ ποιήσας αὐτό, ὅτι ὁ μὲν εἰργάζετο, τὸ δὲ φαρτὸν θεὸς ὠνομάσθη. ⁹ Ἐν ἴσῳ γὰρ μισητὰ Θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσεβεία αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολασθησεται. ¹¹ Διὰ τοῦτο καὶ ἐν εἰδώλοις ἔθνῶν ἐπισκοπῆ ἔσται, ὅτι ἐν κτίσματι Θεοῦ εἰς βδελύγμα ἐγενήθησαν, καὶ εἰς σκάνδαλα ψυχῆς ἀνθρώπων, καὶ εἰς παγίδα ποσὶν ἀφρόνων.

¹² Ἀρχὴ γὰρ πορνείας ἐπίνοια εἰδώλων, εὐρεσις δὲ αὐτῶν φθορὰ ζωῆς. ¹³ Οὕτε γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται. ¹⁴ Κενοδοξία γὰρ ἀνθρώπων εἰσηλθεν εἰς κόσμον, καὶ διὰ τοῦτο σύντομον αὐτῶν τέλος ἐπενόηθη. ¹⁵ Ἀώρῳ γὰρ πένθει τρυχόμενος πατήρ, τοῦ ταχέως ἀφαιρεθέντος τέκνου εἰκόνα ποιήσας, τὸν τότε νεκρὸν ἀνθρώπων, νῦν ὡς θεὸν ἐτίμησεν, καὶ παρέδωκε τοῖς ὑποχείριόις μυστήρια καὶ τελετάς. ¹⁶ Εἴτα ἐν χρόνῳ κρατυθὲν τὸ ἀσεβὲς ἔθος ὡς νόμος ἐφυλάχθη, ¹⁷ καὶ τυράννων ἐπιταγαῖς ἐθρησκευέτο τὰ γλυπτὰ· οὓς ἐν ὄψει μὴ δυνάμενοι τιμᾶν ἄνθρωποι διὰ τὸ μακρὰν οἰκεῖν, τὴν πόρρωθεν ὄψιν ἀνατυπωσάμενοι, ἐμφανῆ εἰκόνα τοῦ τιμωμένου βασιλέως ἐποίησαν, ἵνα τὸν ἀπόντα ὡς παρόντα κολακεύωσι διὰ τῆς σπουδῆς.

¹⁸ Εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας ἢ τοῦ τεχνίτου προετρέψατο φιλοτιμία. ¹⁹ Ὁ μὲν γὰρ τάχα τῷ κρατοῦντι βουλόμενος ἀρέσαι, ἐξεβιάσατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότητα ἐπὶ τὸ κάλλιον. ²⁰ Τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ εὐχαρὶ τῆς ἐργασίας, τὸν πρὸ ὀλίγου τιμηθέντα ἀνθρώπων, νῦν σεβασμα ἐλογίσαντο.

21 Καὶ τοῦτο ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἔνεδρον, ὅτι ἡ συμφορὰ ἢ τυραννίδι δουλεύσαντες ἄνθρωποι, τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα λίθοις καὶ ξύλοις περιέθεσαν.

22 Εἴτ' οὐκ ἤρκεσε τὸ πλανᾶσθαι περὶ τὴν τοῦ Θεοῦ γνῶσιν, ἀλλὰ καὶ μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας πολέμῳ, τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰρήνην προσαγορεύουσιν. 23 Ἡ γὰρ τεκνοφόνους τελετὰς, ἢ κρύφια μυστήρια, ἢ ἔμμανεις ἐξ ἄλλων θεσμών κώμους ἄγοντες, 24 οὔτε βίους οὔτε γάμους καθαρούς ἔτι φυλάσσοισιν, ἕτερος δ' ἕτερον ἢ λογῶν ἀναιρεῖ, ἢ νοθεύει ὀδυνᾶ. 25 Πάντα δ' ἐπιμιξέχει αἶμα καὶ φόρος, κλοπὴ καὶ δόλος, φθορὰ, ἀπιστία, ταραχὴ, ἐπιπορκία, 26 θόρυβος ἀγαθῶν, χάριτος ἀμνησία, ψυχῶν μiasmὸς, γενέσεως ἐναλλαγὴ, γάμων ἀταξία, μοιχεία, καὶ ἀσέλγεια. 27 Ἡ γὰρ τῶν ἀνωγνύμων εἰδώλων θρησκεία παντὸς ἀρχὴ κακοῦ καὶ αἰτία καὶ πέρας ἐστίν. 28 Ἡ γὰρ εὐφραίνόμενοι μεμήνασιν, ἢ προφητεύουσι ψευδῆ, ἢ ζῶσιν ἀδίκως, ἢ ἐπιποκοῦσι ταχέως. 29 Ἀψύχως γὰρ πεποιθότες εἰδώλοις, κακῶς ὁμόσαντες, ἀδικηθῆναι οὐ προσδέχονται.

30 Ἀμφοτέρα δὲ αὐτοὺς μετελεύεται τὰ δίκαια, ὅτι κακῶς ἐφρόνησαν περὶ Θεοῦ προσχόντες εἰδώλοις, καὶ ἀδίκως ὤμοσαν ἐν δόλῳ καταφρονήσαντες ὁσιότητος. 31 Οὐ γὰρ ἡ τῶν ὁμνουμένων δύναμις, ἀλλ' ἡ τῶν ἀμαρτανόντων δίκη ἐπεξέρχεται αἰεὶ τὴν τῶν ἀδίκων παράβασιν.

15

1 Σὺ δὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν χρηστὸς καὶ ἀληθὴς, μακρόθυμος καὶ ἐν ἐλέει διοικῶν τὰ πάντα. 2 Καὶ γὰρ ἐὰν ἀμάρτωμεν, σοὶ ἔσμεν, εἰδότες σου τὸ κράτος· οὐχ ἀμαρτησόμεθα δὲ, εἰδότες τὸ σοὶ λελογίσμεθα. 3 Τὸ γὰρ ἐπίστασθαι σε ὀλόκληρος δικαιοσύνη, καὶ εἰδέναι τὸ κράτος σου ρίζα ἀθανασίας. 4 Οὐτε γὰρ ἐπλάνησεν ἡμᾶς ἀνθρώπων κακότεχνος ἐπίνοια, οὐδὲ σκιαγράφων πόνος ἄκαρπος, εἶδος σπιλωθὲν χρώμασι διηλλαγμένοις. 5 Ὡς ὄψις ἄφροσιν εἰς ὄνειδος ἔρχεται, ποθεῖ, τε νεκρᾶς εἰκόνας εἶδος ἄπνουν.

6 Κακῶν ἐρασταὶ ἀξιότι τε τοιούτων ἐλπίδων, καὶ οἱ δρώντες, καὶ οἱ ποθοῦντες, καὶ οἱ σεβόμενοι. 7 Καὶ γὰρ κεραμεὺς ἀπαλὴν γῆν θλίβων ἐπίμοχθον, πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἕκαστον. ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἀνεπλάσαστο τὰ τε τῶν καθαρῶν ἔργων δοῦλα σκευή, τὰ τε ἐναντία, πάνθ' ὁμοίως· τούτων δὲ ἐκατέρου τίς ἐκάστου ἐστίν ἢ χρήσις, κριτὴς ὁ πηλουργός. 8 Καὶ κακόμοχθος θεὸν μάταιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλάσσει πηλοῦ, ὃς πρὸ μικροῦ ἐκ γῆς γεννηθεὶς μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἧς ἐλήφθη, τὸ τῆς ψυχῆς ἀπαιτηθεὶς χρέος.

9 Ἀλλ' ἐστὶν αὐτῷ φροντὶς οὐχ ὅτι μέλλει κάμνειν, οὐδ' ὅτι βραχυτελῆ βίον ἔχει, ἀλλ' ἀντρείδεται μὲν χρυσοουργοῖς καὶ ἀργυροχοῖς, χαλκοπλάστας τε μιμεῖται, καὶ δόξαν ἠγεῖται ὅτι κίβδηλα πλάσσει. 10 Σποδὸς ἢ καρδία αὐτοῦ, καὶ γῆς εὐτελεστέρα ἢ ἐλπίς αὐτοῦ, πηλοῦ τε ἀτιμότερος ὁ βίος αὐτοῦ. 11 ὅτι ἠγνόησε τὸν πλάσαντα αὐτὸν, καὶ τὸν ἐμπνεύσαντα αὐτῷ ψυχῇ ἐνεργούσαν, καὶ ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν. 12 Ἀλλ' ἐλογίσαντο παίγνιον εἶναι τὴν ζωὴν ἡμῶν, καὶ τὸν βίον πανευρισμὸν ἐπικερδῆ· δεῖν γὰρ φησὶν ὅθεν διήκων ἐκ κακοῦ πορίζειν. 13 Οὗτος γὰρ παρὰ πάντας οἶδεν ὅτι ἀμαρτάνει, ὕλης γεώδους εὐθραυστα σκευὴ καὶ γλυπτὰ δημιουργῶν.

14 Πάντες δ' ἄφρονέστατοι καὶ τάλανες ὑπὲρ ψυχὴν νηπίου, οἱ ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ σου καταδυναστεύσαντες αὐτόν. 15 Ὅτι καὶ πάντα εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἐλογίσαντο θεοὺς, οἷς οὔτε ὀμμάτων χρήσις εἰς ὄρασιν, οὔτε ῥίνες εἰς συνολκὴν ἀέρος, οὔτε ὦτα ἀκούειν, οὔτε δάκτυλοι χειρῶν εἰς ψηλάφωσιν, καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπίβασιν. 16 Ἄνθρωπος γὰρ ἐποίησεν αὐτούς, καὶ τὸ πνεῦμα δεδανεισμένους ἔπλασεν αὐτούς· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ ὅμοιον ἄνθρωπος ἰσχύει πλάσαι θεόν. 17 Θνητὸς δὲ ὢν νεκρὸν ἐργάζεται χερσὶν ἀνόμοις· κρεῖττων γὰρ ἐστὶ τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ, ὢν αὐτὸς μὲν ἔζησεν, ἐκεῖνα δὲ οὐδέποτε. 18 Καὶ τὰ ζῶα δὲ τὰ ἐχθίστα σέβονται, ἀνοια γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ χειρόνα. 19 Οὐδ' ὅσον ἐπιποθῆσαι ὡς ἐν ζῶων ὄψει καλὰ τυγχάνει, ἐκπέφευγε δὲ καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ ἔπαινον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ.

16

1 Διὰ τοῦτο δι' ὁμοίων ἐκολάσθησαν ἀξίως, καὶ διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν. 2 Ἀνθ' ἧς κολάσεως εὐεργετήσας τὸν λαόν σου, εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως ξένην γεῦσιν, τροφὴν ἠτοιμάσας ὀρυγομήτραν, 3 ἵνα ἐκεῖνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφὴν, διὰ τὴν εἰδέχθειαν τῶν ἐπαπεσταλμένων καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὄρεξιν ἀποστρέφονται, αὐτοὶ δὲ ἐπ' ὀλίγον ἐνδεεῖς γενόμενοι καὶ ξένης μετάσχωσι

γεύσεως, ⁴ Ἔδει γὰρ ἐκείνοις μὲν ἀπαραίτητον ἔνδειαν ἐπελθεῖν τυραννοῦσι, οὗτοι δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐβασανίζοντο. ⁵ Καὶ γὰρ ὅτε αὐτοῖς δεινὸς ἐπῆλθε θηρίων θυμὸς, δῆγμασί τε σκολιῶν διεφθείροντο ὄφρων, οὐ μέχρι τέλους ἔμεινεν ἡ ὀργή σου.

⁶ Εἰς νοουθεσίαν δὲ πρὸς ὀλίγον ἐταράχθησαν, σύμβολον ἔχοντες σωτηρίας, εἰς ἀνάμνησιν ἐνόλης νόμου σου. ⁷ Ὁ γὰρ ἐπιστράφεις οὐ διὰ τὸ θεωρούμενον ἐσώζετο, ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν πάντων σωτῆρα. ⁸ Καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἐπεισας τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, ὅτι σὺ εἶ ὁ ῥυόμενος ἐκ παντὸς κακοῦ. ⁹ Οὐκ μὲν γὰρ ἀκρίδων καὶ μυιῶν ἀπέκτεινε δῆγματα, καὶ οὐχ εὐρέθη ἴαμα τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ὅτι ἄξιοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κολασθῆναι. ¹⁰ Τοὺς δὲ υἱοὺς σου οὐδὲ ἰοβόλων δρακόντων ἐνίκησαν ὀδόντες, τὸ ἔλεος γὰρ σου ἀντιπαρήλθε καὶ ἰάσατο αὐτούς. ¹¹ Εἰς γὰρ ὑπόμνησιν τῶν λογίων σου ἐνεκεντρίζοντο, καὶ ὀξέως διεσώζοντο, ἵνα μὴ εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λήθην, ἀπερίσπαστοι γένωνται τῆς σῆς εὐεργεσίας.

¹² Καὶ γὰρ οὔτε βοτάνῃ οὔτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐτούς, ἀλλὰ ὁ σὸς Κύριε λόγος ὁ πάντα ἰώμενος. ¹³ Σὺ γὰρ ζῶης καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχεις, καὶ κατάγεις εἰς πύλας ἄδου καὶ ἀνάγεις. ¹⁴ Ἄνθρωπος δὲ ἀποκτέννει μὲν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ, ἐξελθὼν δὲ πνεῦμα οὐκ ἀναστρέφει, οὐδὲ ἀναλύει ψυχὴν παραληφθεῖσαν. ¹⁵ Τὴν δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατόν ἐστιν.

¹⁶ Ἀρνούμενοι γὰρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς, ἐν ἰσχυρῷ βραχίονός σου ἐμαστιγώθησαν, ξένοις ὑετοῖς καὶ χαλάζαις καὶ ὄμβροις διωκόμενοι ἀπαραίτητοι, καὶ πυρὶ καταναλισκόμενοι.

¹⁷ Τὸ γὰρ παραδοξότατον, ἐν τῷ πάντα σβεννῦντι ὕδατι πλεῖον ἐνήργει τὸ πῦρ· ὑπέραχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶ δικαίων. ¹⁸ Ποτὲ μὲν γὰρ ἡμεροῦτο φλόξ, ἵνα μὴ καταφλέξη τὰ ἐπ' ἀσεβεῖς ἀπεσταλμένα ζῶα, ἀλλ' αὐτοὶ βλέποντες ἴδωσιν, ὅτι Θεοῦ κρίσει ἐλαύνονται. ¹⁹ Ποτὲ δὲ καὶ μεταξὺ ὕδατος ὑπὲρ τὴν πυρὸς δυναμὶν φλέγει, ἵνα ἀδίκου γῆς γεννήματα διαφθεῖρη. ²⁰ Ἀνθ' ὧν ἀγγέλων τροφὴν ἐψώμισας τὸ λαόν σου, καὶ ἔτοιμον ἄρτον αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ ἔπεμψας ἀκοπάτως, πᾶσαν ἡδουὴν ἰσχύοντα καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρμόνιον γεῦσιν. ²¹ Ἡ μὲν γὰρ ὑπόστασις σου τὴν σὴν γλυκύτητα πρὸς τέκνα ἐνεφάνισε, τῇ δὲ τοῦ προσφερομένου ἐπιθυμία ὑπηρετῶν, πρὸς ὃ τις ἐβούλετο μετεκρινᾶτο. ²² Χιῶν δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέμεινε πῦρ, καὶ οὐκ ἐτίκτετο, ἵνα γνῶσιν ὅτι τοὺς τῶν ἐχθρῶν καρποὺς κατέφθειρε πῦρ φλεγόμενον, ἐν τῇ χαλάζῃ καὶ ἐν τοῖς ὑετοῖς διαστράπτων.

²³ Τοῦτο πάλιν δ' ἵνα τραφῶσι δίκαιοι, καὶ τῆς ἰδίας ἐπιλελῆσθαι δυνάμεως. ²⁴ Ἡ γὰρ κτίσις σοι τῷ ποιήσαντι ὑπηρετοῦσα, ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν ἀδίκων, καὶ ἀνίεται εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ τῶν εἰς σὲ πεποθητότων.

²⁵ Διὰ τοῦτο καὶ τότε εἰς πάντα μεταλλουομένην, τῇ παντοτρόφῳ σου δωρεᾷ ὑπηρετεῖ, πρὸς τὴν τῶν δεομένων θέλησιν. ²⁶ ἵνα μάθωσιν οἱ υἱοὶ σου, οὐκ ἠγάπησας, Κύριε, ὅτι οὐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέφουσιν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ῥῆμά σου τοὺς σοι πιστεύοντας διατηρεῖ.

²⁷ Τὸ γὰρ ὑπὸ πυρὸς μὴ φθειρόμενον, ἀπλῶς ὑπὸ βραχείας ἀκτῖνος ἡλίου θερμαινόμενον ἐτίκτετο. ²⁸ ὅπως γνωστὸν ἦ, ὅτι δεῖ φθάνειν τὸν ἥλιον ἐπ' εὐχαριστίαν σου, καὶ πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐντυγχάνειν σοι. ²⁹ Ἀχαρίστου γὰρ ἐλπίς ὡς χειμέριος πάχνη τακῆσεται, καὶ ῥυήσεται ὡς ὕδωρ ἄχρηστον.

17

¹ Μεγάλα γὰρ σου αἱ κρίσεις καὶ δυσδιήγητοι· διὰ τοῦτο ἀπαίδευτοι ψυχαὶ ἐπλανήθησαν. ² Ὑπειληφότες γὰρ καταδυναστεύειν ἔθνος ἅγιον ἄνομοι, δέσμοι σκότους καὶ μακρᾶς πεδῆται νυκτὸς, κατακλεισθέντες ὀρόφοις, φυγάδες τῆς αἰωνίου προνοίας ἔκειντο. ³ Λανθάνειν γὰρ νομίζοντες ἐπὶ κρυφαίοις ἀμαρτήμασιν, ἀφεγγεῖ λήθησιν παρακαλύμματι ἐσκορπίσθησαν, θαμβούμενοι ἀνώως καὶ ἠδάλμασιν ἑκταρασσομένοι. ⁴ Οὐδὲ γὰρ ὁ κατέχων αὐτοὺς μυχὸς ἀφόβως διεφύλασεν, ἦχοι δὲ καταράσσοντες αὐτοὺς περιεκόμπουν, καὶ φάσματα ἀμειδίτοις κατηφῇ προσώποις ἐνεφανίζετο.

⁵ Καὶ πυρὸς μὲν οὐδεμία βία κατίσχυε φωτίζειν, οὔτε ἄστρον ἔκλαμποι φλόγες καταυγάζειν ὑπέμενον τὴν στυγνὴν ἐκείνην νύκτα. ⁶ Διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον αὐτομάτη πυρὰ φόβου πλήρης, ἐκδειματούμενοι δὲ τῆς μὴ θεωρουμένης ἐκείνης ὄψεως, ἠγοῦντο χεῖρω τὰ βλεπόμενα. ⁷ Μαγικῆς δὲ ἐμπαίγματα κατέκειτο τέχνης, καὶ τῆς ἐπὶ φρονήσει ἀλαζονείας ἔλεγχος ἐφύβριστος. ⁸ Οἱ γὰρ ὑπισχνούμενοι δείματα καὶ ταραχὰς ἀπελαύνειν ψυχῆς νοσοῦσας, οὗτοι καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόσουν.

⁹ Καὶ γὰρ εἰ μὴδὲν αὐτοὺς ταραχῶδες ἐφόβει, κνωδάλων παρόδοις καὶ ἔρπετων συριγμοῖς ἐκσεσοβημένοι, ¹⁰ διώλλυντο ἐντρομοὶ καὶ τὸν μηδαμόθεν φευκτὸν ἀέρα προσιδεῖν ἀρνούμενοι.

¹¹ Δειλὸν γὰρ ἰδίως πονηρία μαρτυρεῖ καταδικαζομένη, αἰεὶ δὲ προσεῖληφε τὰ χαλεπὰ συνεχομένη τῇ συνειδήσει. ¹² Οὐθὲν γὰρ ἐστὶ φόβος, εἰ μὴ προδοσία τῶν ἀπὸ λογισμοῦ βοηθημάτων. ¹³ Ἐνδοθεν δὲ οὕσα ἤττων ἢ προσδοκία, πλείονα λογίζεται τὴν ἄγνωιαν τῆς παρεχούσης τὴν βάσανον αἰτίας. ¹⁴ Οἱ δὲ τὴν ἀδύνατον ὄντως νύκτα καὶ ἐξ ἀδυνατοῦ ἄδου μυχῶν ἐπελθοῦσαν, τὸν αὐτὸν ὕπνον κοιμώμενοι, ¹⁵ τὰ μὲν τέρασιν ἠλαύνοντο φαντασμάτων, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς παρελύοντο προδοσία· αἰφνίδιος γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητος φόβος ἐπῆλθεν. ¹⁶ Εἴθ' οὕτως, ὃς δὴ ποτ' οὖν ἦν ἐκεῖ καταπίπτω, ἐφρουρεῖτο εἰς τὴν ἀσίδηρον εἰρκτὴν κατακλεισθεῖς. ¹⁷ Εἴτε γὰρ γεωργὸς ἦν τις, ἢ ποιμὴν, ἢ τῶν κατ' ἐρημίαν ἐργάτης μόχθων, προληψθεὶς τὴν δυσάλυκτον ἔμενε ἀνάγκη· μᾶ γὰρ ἀλύσει σκότους πάντες ἐδέθησαν.

¹⁸ Εἴτε πνεῦμα συρίζον, ἢ περὶ ἀμφιλαφεῖς κλάδους ὀρνέων ἤχος εὐμελῆς, ἢ ῥυθμὸς ὕδατος πορευομένου βίᾳ, ἢ κτύπος ἀπηνῆς καταβρίπτωμένων πετρῶν, ¹⁹ ἢ σκιρτώντων ζῶων δρόμος ἀθεώρητος, ἢ ὠρουμένων ἀπνηεστάτων θηρίων φωνή, ἢ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλοτάτων ὀρέων ἤχῳ, παρέλυθεν αὐτοὺς ἐκφοβοῦντα. ²⁰ Ὅλος γὰρ ὁ κόσμος λαμπρῶ κατελάμπετο φωτὶ, καὶ ἀνεμποδίστοις συνείχετο ἔργοις. ²¹ Μόνοις δὲ ἐκείνοις ἐπετέτατο βαρεῖα νύξ, εἰκῶν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς διαδέχεσθαι σκότους, ἑαυτοῖς δὲ ἦσαν βαρύτεροι σκότους.

18

¹ Τοῖς δὲ ὁσίοις σου μέγιστον ἦν φῶς, ὧν φωνὴν μὲν ἀκούοντες, μορφήν δὲ οὐχ ὀρώντες, ὅτι μὲν οὖν κἀκεῖνοι ἐπεπόνθεισαν, ἐμακάριζον, ² ὅτι δὲ οὐ βλάπτουσι προηδικημένοι, εὐχαριστοῦσι, καὶ τοῦ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο. ³ Ἀνθ' ὧν πυριφλεγῆ στύλω, ὀδηγὸν μὲν ἀγνώστου ὁδοπορίας, ἤλιον δὲ ἀβλαβῆ φιλοτίμου ζενιτείας παρέσχες. ⁴ Ἄξιον μὲν γὰρ ἐκεῖνον στερηθῆναι φωτός, καὶ φυλακισθῆναι ἐν σκότει, οἱ κατακλείστοις φυλάξαντες τοὺς υἱούς σου, δι' ὧν ἡμελλε τὸ ἀφθαρτον νόμου φῶς τῷ αἰῶνι δίδοσθαι.

⁵ Βουλευσαμένους δ' αὐτοὺς τὰ τῶν ὀσίων ἀποκτεῖναι νήπια, καὶ ἐνὸς ἐκτεθέντος τέκνου, καὶ σωθέντος, εἰς ἔλεγχον τὸ αὐτὸν ἀφείλω πληθὸς τέκνων, καὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπόλλεσας ἐν ὕδατι σφοδρῶ. ⁶ Ἐκείνη ἢ νύξ προεγνώσθη πατράσιν ἡμῶν, ἵνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἷς ἐπίστευσαν ὄρκοις, ἐπευθυμήσωσι.

⁷ Προσεδέχθη δὲ ὑπὸ λαοῦ σου σωτηρία μὲν δικαίων, ἐχθρῶν δὲ ἀπώλεια. ⁸ Ὡς γὰρ ἐτιμωρήσω τοὺς ὑπεναντίους, τούτῳ ἡμᾶς προσκαλεσάμενος ἐδόξασας. ⁹ Κρυφῆ γὰρ ἔθυσιαζον ὅσοι παῖδες ἀγαθῶν, καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμοιοῖα διέθεντο, τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν καὶ κινδύνων μεταλήψεσθαι τοὺς ἀγίους, πατέρων ἤδη προαναμελπόντων αἰνοῦς.

¹⁰ Ἀντήχει δ' ἀσύμφωνος ἐχθρῶν βοῆ, καὶ οἰκτρὰ διεφέρετο θρηνηομένων παίδων. ¹¹ Ὁμοῖα δὲ δίκη δοῦλος ἅμα δεσπότη κολασθεῖς, καὶ δημότης βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχω.

¹² Ὁμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἐνὶ ὀνόματι θανάτου νεκροὺς εἶχον ἀναριθμήτους, οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θάψαι οἱ ζῶντες ἦσαν ἱκανοὶ, ἐπεὶ πρὸς μίαν ῥοπήν ἢ ἐντιμότερα γένεσις αὐτῶν διεφθάρη. ¹³ Πάντα γὰρ ἀπιστοῦντες διὰ τὰς φαρμακίας, ἐπὶ τῷ τῶν πρωτοτόκων ὀλέθρῳ, ὠμολόγησαν Θεοῦ υἱὸν λαὸν εἶναι. ¹⁴ Ἦσυχον γὰρ σιγῆς περιεχοῦσης τὰ πάντα, καὶ νυκτὸς ἐν ἰδίῳ τάχει μεσαζούσης, ¹⁵ ὁ παντοδυναμὸς σου λόγος ἀπ' οὐρανῶν ἐκ θρόνων βασιλειῶν, ἀπότομος πολεμιστής, εἰς μέσον τῆς ὀλεθρίας ἤλατο γῆς, ξίφος ὄξυ τὴν ἀνυπόκριτον ἐπιταγὴν σου φέρων, ¹⁶ καὶ στὰς ἐπλήρωσε τὰ πάντα θανάτου· καὶ οὐρανοῦ μὲν ἤπτετο, βεβῆκει δ' ἐπὶ γῆς. ¹⁷ Τότε παραχρῆμα φαντασία μὲν ὀνειρῶν δεινῶς ἐξετάραξεν αὐτοὺς, φόβοι δὲ ἐπέστησαν ἀδόκητοι ¹⁸ καὶ ἄλλοις ἀλλάχῃ ῥιφεῖς ἡμίμητος, δι' ἣν ἐθνησκεν αἰτίαν νεφελοῦσαν. ¹⁹ Οἱ γὰρ ὄνειροι θορυβήσαντες αὐτοὺς, τοῦτο προεμήνυσαν, ἵνα μὴ ἀγνοοῦντες δι' ὃ κακὸς πάσχοις, ἀπόλωνται.

²⁰ Ἦσατο δὲ καὶ δικαίων πεῖρα θανάτου, καὶ θραῦσις ἐν ἐρήμῳ ἐγένετο πλήθους· ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔμεινε ἡ ὀργή. ²¹ Σπεύσας γὰρ ἀνὴρ ἀμεμπτος προεμάχησε· τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὄπλον, προσευχὴν καὶ θυμιάματος ἐξίλασμον κομίσας, ἀντέστη τῷ θυμῷ, καὶ πέρας ἐπέθηκε τῇ συμφορᾷ, δεικνὺς ὅτι σὸς ἐστὶ θεράπων.

²² Ἐνίκησε δὲ τὸν ὄχλον οὐκ ἰσχύϊ τοῦ σώματος, οὐχ ὄπλων ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ λόγῳ τὸν κολάζοντα ὑπέταξεν, ὄρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομήσας. ²³ Σωρηδὸν

γὰρ ἤδη πεπτωκότων ἐπ' ἀλλήλων νεκρῶν, μεταξὺ στὰς, ἀνέκοψε τὴν ὀργὴν, καὶ διέσχισε τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁδόν. ²⁴ Ἐπὶ γὰρ ποδήρους ἐνδύματος ἦν ὄλος ὁ κόσμος, καὶ πατέρων δόξαι ἐπὶ τετραστίχου λίθου γλυφῆς, καὶ μεγαλωσύνη σου ἐπὶ διαδήματος κεφαλῆς αὐτοῦ. ²⁵ Τούτοις εἶξεν ὁ ὄλοθρεύων, ταῦτα δὲ ἐφοβήθησαν· ἦν γὰρ μόνη ἡ πεῖρα τῆς ὀργῆς ἰκανή.

19

¹ Τοῖς δὲ ἀσεβέσι μέχρι τέλους ἀνελεήμων θυμὸς ἐπέστη· προῆδει γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ μέλλοντα, ² ὅτι αὐτοὶ ἐπιστρέψαντες τοῦ ἀπειναι, καὶ μετὰ σπουδῆς προπέμψαντες αὐτοὺς, διώξουσι μεταμεληθέντες. ³ Ἐτι γὰρ ἐν χερσὶν ἔχοντες τὰ πένθη, καὶ προσοδυρόμενοι τάφοις νεκρῶν, ἕτερον ἐπεσπασάντο λογισμόν ἀνοίας, καὶ οὐκ ἰκετεύοντες ἐξέβαλον, τούτους ὡς φυγάδας ἐδίωκον. ⁴ Εἶλκε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἀξία ἐπὶ τοῦτο τὸ πέρασ ἀνάγκη, καὶ τῶν συμβεβηκότων ἀμνηστίαν ἐνέβαλεν, ἵνα τὴν λείπουσαν ταῖς βασάνοις προαναπληρώσωσιν κόλασιν· ⁵ καὶ ὁ μὲν λαὸς σου παρὰδοξον ὁδοιπορίαν περᾶση, ἐκεῖνοι δὲ ξένον εὗρωσι θάνατον.

⁶ Ὅλη γὰρ ἡ κτίσις ἐν ἰδίῳ γένει πάλιν ἀνωθεν διετυποῦτο, ὑπηρετοῦσα ταῖς ἰδίαις ἐπιταγαῖς, ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀβλαβεῖς. ⁷ Ἡ τὴν παρεμβολὴν σκιάζουσα νεφέλη, ἐκ δὲ προῦφεστῶτος ὕδατος ξηρᾶς ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρήθη, ἐξ ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὁδὸς ἀνεμπόδιστος, καὶ χλοηφόρον πεδίον ἐκ κλύδωνος βιαίου, ⁸ δι' οὗ πανεθνὴ διήλθον οἱ τῆ σῆ σκεπαζόμενοι χειρὶ, θεωρήσαντες θαυμαστὰ τέρατα. ⁹ Ὡς γὰρ ἵπποι ἐνεμήθησαν, καὶ ὡς ἄμνοι διεσκήρτησαν, αἰνοῦντές σε, Κύριε, τὸν ρύόμενον αὐτούς. ¹⁰ Ἐμέμνητο γὰρ ἔτι τῶν ἐν τῇ παροικίᾳ αὐτῶν, πῶς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζῶων ἐξήγαγεν ἡ γῆ σκνίπα, ἀντὶ δὲ ἐνύδρων ἐξηρεῦξαστο ὁ ποταμὸς πλήθος βατράχων.

¹¹ Ἐαυτῶν γὰρ ὑστέρω δὲ εἶδον καὶ νέαν γένεσιν ὀρνέων, ὅτι ἐπιθυμία προαχθέντες ἠτήσαντο ἐδέσματα τρυφῆς. ¹² Εἰς γὰρ παραμυθίαν ἀνέβη αὐτοῖς ἀπὸ θαλάσσης ὀρτυγομήτρα, ¹³ καὶ αἱ τιμωρίαι τοῖς ἀμαρτωλοῖς ἐπήλθον, οὐκ ἄνευ τῶν γεγονότων τεκμήριων τῆ βία τῶν κεραυνῶν· δικαίως γὰρ ἔπασχον ταῖς ἰδίαις αὐτῶν πονηρίαις· καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν ἐπετήδευσαν. ¹⁴ Οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἀγνοοῦντας οὐκ ἐδέχοντο παρόντας, οὗτοι δὲ εὐεργέτας ξένους ἐδουλοῦντο. ¹⁵ Καὶ οὐ μόνον, ἀλλ' ἠτις ἐπισκοπῆ ἔσται αὐτῶν, ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τοὺς ἀλλοτρίους· ¹⁶ οἱ δὲ μετὰ ἑορτασμάτων εἰσδεξάμενοι τοὺς ἤδη τῶν αὐτῶν μετεσχηκότας δικαίων δεινοῖς ἐκάκωσαν πόνοις. ¹⁷ Ἐπλήγησαν δὲ καὶ ἄρασι, ὥσπερ ἐκεῖνοι ἐπὶ ταῖς τοῦ δικαίου θύραις, ὅτε ἀχανεῖ περιβληθέντες σκότει, ἕκαστος τῶν αὐτοῦ θυρῶν τὴν διόδον ἐζήτει.

¹⁸ Δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα, ὥσπερ ἐν ψαλτηρίῳ φθόγγοι τοῦ ρυθμοῦ τὸ ὄνομα διαλλάσσοσι, πάντοτε μένοντα ἤχῳ, ὅπερ ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὄψεως ἀκριβῶς. ¹⁹ Χερσαῖα γὰρ εἰς ἐνυδρα μετεβάλλετο, καὶ νηκτὰ μετέβαινεν ἐπὶ γῆς. ²⁰ Πῦρ ἴσχυσεν ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας δυνάμεως, καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς δυνάμεως ἐπελανθάνετο. ²¹ Φλόγες ἀνάπαλιν εὐφθάρτων ζῶων οὐκ ἐμάραναν σάρκας ἐμπεριπατούντων, οὐδὲ τηκτὸν εὐτηκτον κρυσταλλοειδῆς γένους ἀμβροσίας τροφῆς. ²² Κατὰ πάντα γὰρ, Κύριε, ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου, καὶ ἐδόξασας, καὶ οὐχ ὑπερείδες, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ παριστάμενος.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

¹ ΠΟΛΛΩΝ καὶ μεγάλων ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς ἠκολουθηκότων δεδομένων. ὑπὲρ ὧν δέον ἐστὶν ἐπαινεῖν τὸν Ἰσραὴλ παιδείας καὶ σοφίας, καὶ ὡς οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς ἀναγινώσκοντας δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ^{1a} ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας· ὁ πάππος μου Ἰησοὺς ἐπὶ πλείον ἐαυτὸν δούς εἰς τε τὴν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ^{1b} καὶ τῶν ἄλλων πατρίων βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τούτοις ἱκανὴν ἔξιν περιποιησάμενος, προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράψαι τι τῶν εἰς παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων, ὅπως οἱ φιλομαθεῖς, καὶ τούτων ἔνοχοι γενόμενοι, πολλῶ μᾶλλον ἐπιπροσθῶσι διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως.

^{1c} Παρακέκλησθε οὖν μετ' εὐνοίας καὶ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, καὶ συγγνώμην ἔχειν ἐφ' οἷς ἂν δοκῶμεν ^{1d} τῶν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν πεφιλοπονημένων τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν· οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς Ἑβραϊστὶ λεγόμενα, καὶ ὅταν μεταχθῆ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος, καὶ αἱ προφητεῖαι, ^{1e} καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων οὐ μικρὰν ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα. Ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου βασιλέως παραγεννηθεὶς εἰς Αἴγυπτον καὶ συγχρονίας, εὗρον οὐ μικρὰς παιδείας ἀφόμοιον· ^{1f} ἀναγκαιότατον ἐθέμην αὐτὸς προσενγκασθῆ τινα σπουδὴν καὶ φιλοπονίαν τοῦ μεθερμηνεῦσαι τήνδε τὴν βίβλον· πολλὴν γὰρ ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενγκάμενος ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου, πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἄγοντα τὸ βιβλίον ἐκδόσθαι, καὶ τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ βουλομένοις φιλομαθεῖν, ^{1g} προκατασκευαζόμενοι τὰ ἦθη ἐν νόμῳ βιοτεύειν.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

^{1h} ΠΑΣΑ σοφία παρὰ Κυρίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐστὶν εἰς τὸν αἰῶνα. ² Ἄμμον θαλασσῶν καὶ σταγῶνας ὑετοῦ καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς ἐξαριθμήσει; ³ Ὑψος οὐρανοῦ καὶ πλάτος γῆς καὶ ἄβυσσος καὶ σοφίαν τίς ἐξιχνιάσει;

⁴ Προτέρα πάντων ἔκτισται σοφία, καὶ σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος. ⁶ Ρίζα σοφίας τίμη ἀπεκαλύφθη; καὶ τὰ πανουργήματα αὐτῆς τίς ἔγνω;

⁸ Εἷς ἐστὶ σοφὸς φοβερὸς σφόδρα καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ· ⁹ Κύριος αὐτὸς ἔκτισεν αὐτήν, καὶ εἶδε καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτήν, καὶ ἐξέχεεν αὐτήν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁰ Μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν·

¹¹ Φόβος Κυρίου δόξα καὶ καύχημα καὶ εὐφροσύνη καὶ στέφανος ἀγαλλιήματος, ¹² φόβος Κυρίου τέρπει καρδίαν, καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ μακροήμερον. ¹³ Τῷ φοβουμένῳ τὸν Κύριον εὐ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτοῦ εὐρήσει χάριν.

¹⁴ Ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Θεὸν, καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη αὐτοῖς. ¹⁵ Καὶ μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσσευσεν, καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται. ¹⁶ Πλησμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ μεθύσκει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς. ¹⁷ Πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς ἐμπλήσει ἐπιθυμημάτων, καὶ τὰ ἀποδοχεῖα ἀπὸ τῶν γεννημάτων αὐτῆς. ¹⁸ Στέφανος σοφίας φόβος Κυρίου, ἀναθάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίειαν ἰσσεως. ¹⁹ ἐπιστήμην καὶ γνώσιν συνέσεως ἐξώμβρησεν, καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσεν.

²⁰ Ρίζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροήμερον. ²² Οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος δικαιοθῆναι· ἢ γὰρ ῥόπη τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ πτώσις αὐτῷ. ²³ Ἐως καιροῦ ἀνθέξεται μακρόθυμος, καὶ ὑστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνη. ²⁴ Ἐως καιροῦ κρύψει τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ χεῖλη πιστῶν ἐκδιηγήσεται σύνεσιν αὐτοῦ. ²⁵ Ἐν θησαυροῖς σοφίας παραβολὴ ἐπιστήμης, βδέλυγμα δὲ ἁμαρτωλῶ θεοσέβεια. ²⁶ Ἐπεθύμησας σοφίαν, διατήρησον ἐντολάς, καὶ Κύριος χορηγήσει σοὶ αὐτήν. ²⁷ Σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος Κυρίου, καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ πίστις καὶ πράξις.

²⁸ Μὴ ἀπειθήσης φόβῳ Κυρίου, καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ δισσῆ. ²⁹ Μὴ ὑποκριθῆς ἐν στόμασιν ἀνθρώπων, καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσί σου πρόσσεχε. ³⁰ Μὴ ἐξύψου σεαυτὸν, ἵνα μὴ πέσης, καὶ ἐπαγάγῃς τῆ ψυχῆ σου ἀτιμίαν· καὶ ἀποκαλύψει Κύριος

τὰ κρυπτά σου, καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβελεῖ σε· ὅτι οὐ προσήλθες φόβῳ Κυρίου, καὶ ἡ καρδία σου πλήρης δόλου.

2

¹ Τεκνὸν εἰ προσέρχῃ δουλεύειν Κυρίῳ Θεῷ, ἐτοίμασον τὴν ψυχὴν σου εἰς πειρασμόν. ² Εὐθύνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον, καὶ μὴ σπεύσης ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς. ³ Κολλήθητι αὐτῷ καὶ μὴ ἀποστῆς, ἵνα ἀύξηθῆς ἐπ' ἐσχάτων σου. ⁴ Πάν ὃ ἐὰν ἐπαχθῇ σοι, δέξαι, καὶ ἐν ἀλλάγμασι ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον. ⁵ Ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσὸς, καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ ἐν καμίῳ ταπεινώσεως. ⁶ Πίστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήψεται σοι, εὐθύνον τὰς ὁδοὺς σου καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν. ⁷ Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ἀναμείνατε τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκκλίνητε ἵνα μὴ πέσητε. ⁸ Οἱ φοβούμενοι Κύριον πιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐ μὴ πταίση ὁ μισθὸς ὑμῶν. ⁹ Οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐλπίσατε εἰς ἀγαθὰ, καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἑλέους.

¹⁰ Ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεὰς καὶ ἴδετε, τίς ἐνεπίστευσε Κυρίῳ καὶ κατησχύνθη; ἢ τίς ἐνέμεινε τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ ἐγκατελείφθη; ἢ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτόν, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτόν; ¹¹ Διότι οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, καὶ ἀφήσιν ἁμαρτίας, καὶ σώζει ἐν καιρῷ θλίψεως. ¹² Οὐαὶ καρδίας δειλαῖς, καὶ χερσὶ παρειμέναις, καὶ ἁμαρτωλῶ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο τρίβους.

¹³ Οὐαὶ καρδία παρειμένη, ὅτι οὐ πιστεύει, διὰ τοῦτο οὐ σκεπασθήσεται. ¹⁴ Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλεκτοῖς τὴν ὑπομονήν, καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἐπισκέπηται ὁ Κύριος;

¹⁵ Οἱ φοβούμενοι Κύριον οὐκ ἀπειθήσουσι ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν συντηπήσουσι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. ¹⁶ Οἱ φοβούμενοι Κύριον ζητήσουσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν ἐμπλησθήσονται τοῦ νόμου. ¹⁷ Οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐτοιμάσουσι καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ παεινώσουσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ¹⁸ Ἐμπεσοῦμεθα εἰς χεῖρας Κυρίου, καὶ οὐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ὡς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ, οὕτως καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

3

¹ Ἐμοῦ τοῦ πατρὸς ἀκούσατε τέκνα, καὶ οὕτως ποιήσατε, ἵνα σωθῆτε. ² Ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασε πατέρα ἐπὶ τέκνοις, καὶ κρίσιν μητρὸς ἐστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς. ³ Ὁ τιμῶν πατέρα ἐξιλιάσεται ἁμαρτίαις. ⁴ Καὶ ὡς ὁ ἀποθησαυρίζων, ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ.

⁵ Ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑπὸ τέκνων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτοῦ εἰσακουσθήσεται. ⁶ Ὁ δοξάζων πατέρα μακροημερεύσει, καὶ ὁ εἰσακούων Κυρίου ἀναπαύσει μητέρα αὐτοῦ, ⁷ καὶ ὡς δεσπότης δουλεύσει ἐν τοῖς γεννησασιν αὐτόν.

⁸ Ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα σου, ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ. ⁹ Εὐλογία γὰρ πατρὸς στηρίζει οἴκου τέκνων, κατάρτα δὲ μητρὸς ἐκρίζοι θεμέλια. ¹⁰ Μὴ δοξάζου ἐν ἀτιμίᾳ πατρὸς σου, οὐ γὰρ ἐστὶ σοὶ δόξα πατρὸς ἀτιμία. ¹¹ Ἡ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τιμῆς πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνειδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ.

¹² Τέκνον, ἀντιλαβοῦ ἐν γῆρᾳ πατρός σου, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτόν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. ¹³ Κἂν ἀπολείπῃ σύνεσιν, συγγνώμην ἔχε, καὶ μὴ ἀτιμάσῃς αὐτόν ἐν πάσῃ ἰσχύϊ σου. ¹⁴ Ἐλεημοσύνη γὰρ πατρὸς οὐκ ἐπιλησθήσεται, καὶ ἀντὶ ἁμαρτιῶν προσαικοδομηθήσεται σοι. ¹⁵ Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως σου ἀναμνησθήσεται σοι· ὡς εὐδία ἐπὶ παγετῷ, οὕτως ἀναλυθήσονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι.

¹⁶ Ὡς βλάσφημος ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα, καὶ κεκατηραμένος ὑπὸ Κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα αὐτοῦ.

¹⁷ Τέκνον, ἐν πράττει τὰ ἔργα σου διέξαγε, καὶ ὑπὸ ἀνθρώπου δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ. ¹⁸ Ὅσῳ μέγας εἶ, τοσούτῳ ταπεινοῦ σεαυτὸν, καὶ ἐναντὶ Κυρίου εὐρήσεις χάριν. ²⁰ Ὅτι μεγάλη ἡ δυναστεία τοῦ Κυρίου, καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται.

²¹ Χαλέπωτέρα σου μὴ ζῆτει, καὶ ἰσχυρότερα σου μὴ ἐξέταζε, ²² ἃ προσετάγη σοι, ταῦτα διανοῦ· οὐ γὰρ ἐστὶ σοὶ χρεῖα τῶν κρυπτῶν. ²³ Ἐν τοῖς περισσοῖς τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου· πλείονα γὰρ συνέσεως ἀνθρώπων ὑπεδείχθη σοι. ²⁴ Πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν ἡ ὑπόληψις αὐτῶν, καὶ ὑπόνοια πονηρὰ ὥλισθησε διανοίας αὐτῶν.

²⁶ Καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον, ἐν αὐτῷ ἐμπεσεῖται· καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ' ἐσχάτων. ²⁷ Καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις, καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς προσθήσει ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίαις. ²⁸ Ἐπαγωγὴ ὑπερηφάνου οὐκ ἔστιν ἴασις, φυτὸν γὰρ πονηρίας ἐρρίζωκεν ἐν αὐτῷ. ²⁹ καρδία συνετοῦ διανοηθήσεται παραβολὴν, καὶ οὗς ἀκροατοῦ ἐπιθυμία σοφοῦ.

³⁰ Πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει ὕδωρ, καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται ἁμαρτίας. ³¹ Ὁ ἀνταποδιδούς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐν καιρῷ πτώσεως εὐρήσει στήριγμα.

4

¹ Τέκνον, τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσης, καὶ μὴ παρελκύσης ὀφθαλμοὺς ἐπιδειεῖς. ² Ψυχὴν πεινώσαν μὴ λυπήσης, καὶ μὴ παροργίσης ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ. ³ Καρδίαν παροργισμένην μὴ προσταράξης, καὶ μὴ παρελκύσης δόσιν προσδεομένου. ⁴ Ἰκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, καὶ μὴ ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ πτωχοῦ. ⁵ Ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψης ὀφθαλμόν, καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαί σε. ⁶ Καταρωμένου γὰρ σε ἐν πικρία ψυχῆς αὐτοῦ, τῆς δεήσεως αὐτοῦ ἐπακούσεται ὁ ποιήσας αὐτόν. ⁷ Προσφιλῆ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει, καὶ μεγιστᾶνι ταπεινοῦ τὴν κεφαλὴν σου. ⁸ Κλίνον πτωχῷ τὸ οὖς σου, καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραύτητι.

⁹ Ἐξελὸς ἀδικοῦμενον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος, καὶ μὴ ὀλιγοψυχῆσης ἐν τῷ κρίνειν σε. ¹⁰ Γίνου ὄρφανοῖς ὡς πατήρ, καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῆ μητρὶ αὐτῶν· καὶ ἔση ὡς υἱὸς ὑψίστου, καὶ ἀγαπήσει σε μᾶλλον ἢ μήτηρ σου.

¹¹ Ἡ σοφία υἱοὺς ἑαυτῆ ἀνύψωσε, καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων αὐτήν· ¹² ὁ ἀγαπῶν αὐτήν ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν, καὶ οἱ ὀρθρίζοντες πρὸς αὐτήν ἐμπλησθίσονται εὐφροσύνης.

¹³ Ὁ κρατῶν αὐτῆς κληρονομήσει δόξαν, καὶ οὗ εἰσπορεύεται εὐλογῆσει Κύριος. ¹⁴ Οἱ λατρεύοντες αὐτῆ λειτουργήσουσιν Ἁγίῳ, καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτήν ἀγαπᾷ ὁ Κύριος. ¹⁵ Ὁ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη, καὶ ὁ προσελθὼν αὐτῆ κατασκηνώσει πεπορθῶς. ¹⁶ Ἐὰν ἐμπιστεύσης, κατακληρονομήσεις αὐτήν, καὶ ἐν κατασχέσει ἔσονται αἱ γενεαὶ αὐτοῦ. ¹⁷ Ὅτι διεστραμμένως πορεύεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις· φόβον δὲ καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτόν, καὶ βασανίσει αὐτόν ἐν παιδιᾷ αὐτῆς, ἕως οὗ ἐμπιστεύσῃ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ πειράσῃ αὐτόν ἐν τοῖς δικαιομασίῳ αὐτῆς. ¹⁸ Καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτόν, καὶ εὐφρανεῖ αὐτόν, καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτὰ αὐτῆς. ¹⁹ Ἐὰν ἀποπλανηθῆ, ἐγκαταλείψει αὐτόν, καὶ παραδώσει αὐτόν εἰς χεῖρας πτώσεως αὐτοῦ.

²⁰ Συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ πονηροῦ, καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σου μὴ αἰσχυνθῆς. ²¹ Ἔστι γὰρ αἰσχύνῃ ἐπάγουσα ἁμαρτίαν, καὶ ἔστιν αἰσχύνῃ δόξα καὶ χάρις. ²² Μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου, καὶ μὴ ἐντραπής εἰς πτώσιν σου. ²³ Μὴ κωλύσης λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας, ²⁴ ἐν γὰρ λόγῳ γνωσθήσεται σοφία, καὶ παιδεία ἐν ῥήματι γλώσσης. ²⁵ Μὴ ἀντίλεγε τῇ ἀληθείᾳ, καὶ περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου ἐντραπήθι. ²⁶ Μὴ αἰσχυνθῆς ὁμολογήσαι ἐφ' ἁμαρτίας σου, καὶ μὴ βιάζου ῥοῦν ποταμοῦ. ²⁷ Καὶ μὴ ὑποστρώσης σεαυτὸν ἀνθρώπῳ μωρῷ, καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον δυνάστου. ²⁸ Ἔως τοῦ θανάτου ἀγωνίσει περὶ τῆς ἀληθείας, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς πολεμήσει ἐν ὑπέρ σου.

²⁹ Μὴ γίνου τραχὺς ἐν γλώσση σου, καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου. ³⁰ Μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ φαντασιοκοπῶν ἐν τοῖς οἰκέταις σου. ³¹ Μὴ ἔστω ἡ χεὶρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν, καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι συνεσταλμένη.

5

¹ Μὴ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρήμασί σου, καὶ μὴ εἴπῃς, αὐτάρκη μοι ἐστί. ² Μὴ ἐξακολούθει τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ ἰσχύϊ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου. ³ Καὶ μὴ εἴπῃς, τίς με δυναστεύσει; ὁ γὰρ Κύριος ἐκδικῶν ἐκδικήσει σε. ⁴ Μὴ εἴπῃς, ἥμαρτον, καὶ τί μοι ἐγένετο; ὁ γὰρ Κύριός ἐστι μακρόθυμος. ⁵ Περὶ ἐξίλασμοῦ τῷ ἄφοβος γίνου προσθεῖαι ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίας. ⁶ Καὶ μὴ εἴπῃς, ὁ οἰκτιρμὸς αὐτοῦ πολὺς, τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν μου ἐξιλάσεται· ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ.

⁷ Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον, καὶ μὴ υπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας· ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ Κυρίου, καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῆ. ⁸ Μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρήμασιν ἀδίκους, οὐδὲν γὰρ ὠφελήσεις ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς.

⁹ Μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ, καὶ μὴ πορεύου ἐν πάσῃ ἀτραπῷ· οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος. ¹⁰ Ἴσθι ἐστηριγμένος ἐν συνέσει σου, καὶ εἰς ἔστω σου ὁ λόγος. ¹¹ Γίνου ταχὺς ἐν ἀκρόασι σου, καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπόκρισιν. ¹² Εἰ ἔστι σοι σύνεσις, ἀποκρίθητι τῷ πλησίον· εἰ δὲ μὴ, ἡ χεὶρ σου ἔστω ἐπὶ στόματί σου. ¹³ Δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλίᾳ, καὶ γλώσσα ἀνθρώπου πτώσις αὐτῷ. ¹⁴ Μὴ κληθῆς ψίθυρος, καὶ τῇ γλώσση σου μὴ ἐνέδρευε· ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπτῃ ἐστὶν αἰσχύνῃ, καὶ κατάνγνωσις πονηρὰ ἐπὶ διγλώσσου. ¹⁵ Ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνῶει.

6

^{2α} Καὶ ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἐχθρὸς· ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύνῃ καὶ ὄνειδος κληρονομήσει· οὕτως ὁ ἀμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος. ^{2β} Μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου, ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυχὴ σου. ³ Τὰ φύλλα σου καταφάγεται, καὶ τοὺς καρπούς σου ἀπολέσεις, καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρὸν.

⁴ Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτήν, καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιήσει αὐτόν. ⁵ Λάρυγγ γλυκερὴ πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ, καὶ γλώσσα εὐλάλος πληθυνεῖ εὐπροσήγορα. ⁶ Οἱ εἰρηνεύοντές σοι ἔστωσαν πολλοὶ, οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἰς ἀπὸ χιλίων.

⁷ Εἰ κτᾶσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κτήσῃ αὐτόν, καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύσης αὐτῷ. ⁸ Ἔστι γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. ⁹ Καὶ ἔστι φίλος μετατιθέμενος εἰς ἔχθραν, καὶ μάχην ὄνειδισμοῦ σου ἀποκαλύψει. ¹⁰ Καὶ ἔστι φίλος κοινωρὸς τραπεζῶν, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. ¹¹ Καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σὺ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παρήρσιάζεται. ¹² Ἐὰν ταπεινωθῆς, ἔσται κατὰ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κερβήσεται.

¹³ Ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σου διαχωρίσθητι, καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσσεχε. ¹⁴ Φίλος πιστὸς σκέπη κραταιὰ, ὁ δὲ εὐρὼν αὐτόν εὖρε θησαυρόν. ¹⁵ Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα, καὶ οὐκ ἔστι σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ. ¹⁶ Φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς, καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον εὐρήσουσιν αὐτόν. ¹⁷ Ὁ φοβούμενος Κύριον εὐθύνει φίλιαν αὐτοῦ, ὅτι κατ' αὐτόν οὕτως καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ.

¹⁸ Τέκνον, ἐκ νεότητός σου ἐπίλεξαι παιδεῖαν, καὶ ἕως πολιῶν εὐρήσεις σοφίαν. ¹⁹ Ὡς ὁ ἄροτριῶν καὶ ὁ σπειρῶν πρόσσελθε αὐτῇ, καὶ ἀνάμενε τοὺς ἀγαθοὺς καρπούς αὐτῆς· ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοπάσεις, καὶ ταχὺ φάγεται γεννημάτων αὐτῆς. ²⁰ Ὡς τραχεῖὰ ἔστι σφόδρα τοῖς ἀπαιδευτοῖς, καὶ οὐκ ἔμμευεῖ ἐν αὐτῇ ἀκάρδιος. ²¹ Ὡς λίθος δοκιμασίας ἰσχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ, καὶ οὐ χρονεῖ ἀπορρίψαι αὐτήν. ²² Σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔστι, καὶ οὐ πολλοῖς ἔστι φανερά.

²³ Ἀκουσον, τέκνον, καὶ δέξαι γνώμην μου, καὶ μὴ ἀπαναίουν τὴν συμβουλίαν μου. ²⁴ Καὶ εἰσένεγκον τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς, καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου. ²⁵ Ὑπόθεσ τὸν ὦμόν σου, καὶ βάσταξον αὐτήν, καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς. ²⁶ Ἐν πάσῃ ψυχῇ σου πρόσσελθε αὐτῇ, καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς. ²⁷ Ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωσθήσεται σοι, καὶ ἐγκρατῆς γενόμενος οἱ εἰς εὐφροσύνην. ²⁸ Ἐπ' ἐσχατῶν γὰρ εὐρήσεις τὴν ἀναψυσιν αὐτῆς, καὶ στραφήσεται σοι εἰς εὐφροσύνην. ²⁹ Καὶ ἔσονται σοι αἱ πέδαί εἰς σκέπην ἰσχύος, καὶ οἱ κλοιοὶ αὐτῆς εἰς στολὴν δόξης. ³⁰ Κόσμος γὰρ χρυσοῦς ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλῶσμα ὑακίνθινον. ³¹ Στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτήν, καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος περιθήσεις σεαυτῷ.

³² Ἐὰν θέλῃς, τέκνον, παιδευθήσῃ, καὶ ἐὰν δῶς τὴν ψυχὴν σου, πανοῦργος ἔσῃ. ³³ Ἐὰν ἀγαπήσῃς ἀκούειν ἐκδέξῃ, καὶ ἐὰν κλίῃς τὸ οὖς σου σοφὸς ἔσῃ. ³⁴ Ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στήθι, καὶ τίς σοφός; αὐτῷ προσκολληθήθῃ. ³⁵ Πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλε ἀκούειν, καὶ παρομοίαι συνέσεως μὴ ἐκφρευγέτωσάν σε. ³⁶ Ἐὰν ἴδῃς συνετὸν, ὀρθρίζε πρὸς αὐτόν, καὶ βαθμοὶς θυρῶν αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ πούς σου. ³⁷ Διανοῦ ἐν τοῖς προστάγμασιν Κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ μελέτα διαπαντός· αὐτὸς στηριεῖ τὴν καρδίαν σου, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας σου δοθήσεται σοι.

7

¹ Μὴ ποίει κακὰ, καὶ οὐ μὴ σε καταλάβῃ κακόν. ² Ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλιεῖ ἀπὸ σοῦ.

³ Υἱὲ μὴ σπεῖρε ἐπ' αὐλακας ἀδικίας, καὶ οὐ μὴ θερίσῃς αὐτὰς ἐπταπλασίως. ⁴ Μὴ ζῆτει παρὰ Κυρίου ἡγεμονίαν, μηδὲ παρὰ βασιλέως καθέδραν δόξης. ⁵ Μὴ δικαιοῦ ἐναντι Κυρίου, καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζου· ⁶ μὴ ζῆτει γενέσθαι κριτῆς, μὴ οὐκ ἐξιχνύσεις ἐξάραι ἀδικίας, μήποτε εὐλαβηθῆς ἀπὸ προσώπου δυνάστου, καὶ θήσεις σκάνδαλον ἐν εὐθύτητί σου. ⁷ Μὴ ἀμάρτανε εἰς πλῆθος πόλεως, καὶ μὴ καταβάλλῃς σεαυτὸν ἐν ὄχλῳ. ⁸ Μὴ καταδεομεύσῃς δις ἀμαρτίαν, ἐν γὰρ τῇ μιᾷ οὐκ ἄθως ἔσῃ. ⁹ Μὴ εἴπῃς, τῷ πλήθει τῶν δώρων μου ἐπόψεται, καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με Θεῷ ὑψίστῳ προσδέξεται. ¹⁰ Μὴ ὀλιγοψυχῆσῃς ἐν τῇ προσευχῇ σου, καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ παρίδῃς.

¹¹ Μὴ καταγέλα ἀνθρώπων ὄντα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, ἔστι γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν. ¹² Μὴ ἄροτρία ψεύδος ἐπ' ἀδελφῷ σου, μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποίει. ¹³ Μὴ θέλε ψεύδεσθαι πᾶν ψεύδος, ὁ γὰρ ἐνδεδελεχισμὸς αὐτοῦ οὐκ εἰς ἀγαθόν. ¹⁴ Μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πρεσβυτέρων, καὶ μὴ δευτερώσῃς λόγον ἐν προσευχῇ σου. ¹⁵ Μὴ μισησῇς ἐπίπουν ἐργασίαν, καὶ γεωργίαν ὑπὸ ὑψίστου ἐκτισμένην. ¹⁶ Μὴ

προσλογίζου σεαυτὸν ἐν πλήθει ἁμαρτωλῶν· ¹⁷ Ταπεινώσου σφόδρα τὴν ψυχὴν σου. ^{17a} Μνήσθητι ὅτι ὄργη οὐ χρονεῖ, ^{17b} ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβοῦς πῦρ καὶ σκώληξ. ¹⁸ Μὴ ἀλλάξης φίλον ἕνεκεν ἀδιαφόρου, μὴδ' ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίῳ Σουφεῖρ. ¹⁹ Μὴ ἀστόχεις γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγαθῆς, καὶ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυσίον. ²⁰ Μὴ κακῶς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, μηδὲ μίσθιον διδόντα ψυχὴν αὐτοῦ.

²¹ Οἰκέτην συνετὸν ἀγαπᾶτω σου ἡ ψυχὴ, μὴ στερήσῃ αὐτὸν ἐλευθερίας. ²² Κτῆνη σοὶ ἐστίν; ἐπισκέπτο αὐτὰ· καὶ εἰ ἔστι σοι χρήσιμα, ἐμμενέτω σοι. ²³ Τέκνα σοὶ ἐστὶ, παιδεύσου αὐτὰ, καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν. ²⁴ Θυγατέρες σοὶ εἰσι; πρόσεχε τῷ σώματι αὐτῶν, καὶ μὴ ἰλαρώσης πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου. ²⁵ Ἐκδου θυγατέρα, καὶ ἔση τετελεκῶς ἔργον μέγα, καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν. ²⁶ Γυνὴ σοὶ ἐστὶ κατὰ ψυχὴν; μὴ ἐκβάλλῃς αὐτήν.

²⁷ Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ δόξασον τὸν πατέρα σου, καὶ μητρὸς ὡδίνας μὴ ἐπιλάθη. ²⁸ Μνήσθητι ὅτι δι' αὐτῶν ἐγενήθης, καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς αὐτοὶ σοί; ²⁹ Ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου εὐλαβοῦ τὸν Κύριον, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε. ³⁰ Ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγάπησον τὸν ποιήσαντά σε, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλίπῃς, ³¹ Φοβοῦ τὸν Κύριον, καὶ δόξασον ἱερέα, καὶ δὸς τὴν μερίδα αὐτῷ, καθὼς ἐντέταταί σοι, ἀπαρχὴν, καὶ περὶ πλημμελείας, καὶ δόσιν βραχιόνων, καὶ θυσίαν ἁγιασμοῦ, καὶ ἀπαρχὴν ἁγίου. ³² Καὶ πτωχῷ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σου. ³³ Χάρις δόματος ἔναντι παντὸς ζῶντος, καὶ ἐπὶ νεκρῶ μὴ ἀποκωλύσης χάριν. ³⁴ Μὴ ὑστέρει ἀπὸ κλαιόντων, καὶ μετὰ πενθούντων πένθησον. ³⁵ Μὴ ὄκνει ἐπισκέπτεσθαι ἄρρωστον, ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ. ³⁶ Ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σου μιμησκού τὰ ἔσχατά σου, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις.

8

¹ Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου, μήποτε ἐμπέσης εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ² Μὴ ἐριζε μετὰ ἀνθρώπου πλουσίου, μήποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὀκλήν· πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσε τὸ χρυσίον, καὶ καρδίας βασιλέων ἐξέκλινε. ³ Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους, καὶ μὴ ἐπιστοιβάσης ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ἕζυλα. ⁴ Μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτω, ἵνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου. ⁵ Μὴ ὀνειδίζε ἀνθρώπων ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας, μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμέν ἐν ἐπιτιμίοις. ⁶ Μὴ ἀτιμάσης ἀνθρώπων ἐν γῆρῃ αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσι. ⁷ Μὴ ἐπίχαιρε ἐπὶ νεκρῷ, μνήσθητι ὅτι πάντες τελευτῶμεν. ⁸ Μὴ παρίδῃς διήγημα σοφῶν, καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου, ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδεῖαν, καὶ λειτουργήσῃς μεγατόσῃ.

⁹ Μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν· ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν, καὶ ἐν καιρῷ χρεῖας δοῦναι ἀπόκρισιν. ¹⁰ Μὴ ἔκκαιε ἄνθρωπος ἁμαρτωλοῦ, μὴ ἐμπυρισθῇ ἐν πυρὶ φλογος αὐτοῦ. ¹¹ Μὴ ἐξαναστῇ ἀπὸ προσώπου ὑβριστοῦ, ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἐνεδρον τῷ στόματί σου. ¹² Μὴ δανείσῃς ἀνθρώπῳ ἰσχυροτέρῳ σου, καὶ ἐὰν δανείσῃς, ὡς ἀπολωλεκῶς γίνου· ¹³ Μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δυναμίν σου, καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ, ὡς ἀποτίσων φρόντιζε. ¹⁴ Μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐτοῦ κρινουσὶν αὐτῷ. ¹⁵ Μετὰ τολμηροῦ μὴ πορεύου ἐν ὁδῷ, ἵνα μὴ βαρύνῃται κατὰ σοῦ· ὁτιὸς γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιήσει, καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ.

¹⁶ Μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσης μάχην, καὶ μὴ διαπορεύου μετ' αὐτοῦ τὴν ἔρημον, ὅτι ὡς οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ αἷμα, καὶ ὅπου οὐκ ἔστι βοήθεια, καταβαλεῖ σε. ¹⁷ Μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλεύου, οὐ γὰρ δυνησεται λόγον στέξαι. ¹⁸ Ἐναπόσω ἀλλοτρίου μὴ ποιήσης κρηπτὸν, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται. ¹⁹ Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε σὴν καρδίαν, καὶ μὴ ἀναφερέτω σοι χάριν.

9

¹ Μὴ ζήλου γυναικα τοῦ κόλπου σου, μηδὲ διδάξης ἐπὶ σεαυτὸν παιδεῖαν πονηράν. ² Μὴ δῶς γυναικὶ τὴν ψυχὴν σου, ἐπιβῆναι αὐτήν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου. ³ Μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἔταιριζομένην, μήποτε ἐμπέσης εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς. ⁴ Μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε, μήποτε ἄλῳς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς. ⁵ Παρθένον μὴ καταμάνθανε, μήποτε σκανδαλισθῆς ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις αὐτῆς. ⁶ Μὴ δῶς πόρναις τὴν ψυχὴν σου, ἵνα μὴ ἀπολέσης τὴν κληρονομίαν σου. ⁷ Μὴ περιβλέπου ἐν ῥύμαις πόλεως, καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ. ⁸ Ἀπόστρεψον ὀφθαλμὸν ἀπὸ γυναικὸς εὐμόρφου, καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον· ἐν κάλλει γυναικὸς πολλοὶ ἐκπλανήθησαν, καὶ ἐκ τούτου φιλία ὡς πῦρ ἀνακαίεται.

⁹ Μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου τὸ σύνολον, καὶ μὴ συμβολοκοπήσης μετ' αὐτῆς ἐν οἴνῳ, μήποτε ἐκκλίνη ἡ ψυχὴ σου ἐπ' αὐτήν, καὶ τῷ πνεύματί σου ὀλισθήσῃς εἰς ἀπώλειαν. ¹⁰ Μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον, ὃ γὰρ πρόσφατος οὐκ

ἔστιν ἔφισος αὐτῶ· οἶνος νέος, φίλος νέος, ἐὰν παλαιωθῆ, μετ' εὐφροσύνης πίεσαι αὐτόν. ¹¹ Μὴ ζηλώσης δόξαν ἀμαρτωλοῦ, οὐ γὰρ οἶδας τί ἔσται ἡ καταστροφή αὐτοῦ. ¹² Μὴ εὐδοκῆσης ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν, μνησθητι ὅτι ἕως ἄδου οὐ μὴ δικαιωθῶσι. ¹³ Μακρὰν ἄπεχε ἀπὸ ἀνθρώπου ὃς ἔχει ἐξουσίαν τοῦ φονεῦν, καὶ οὐ μὴ ὑποπέτσης φόβον θανάτου· κἀν προσέλθης, μὴ πλημμελήσης, ἵνα μὴ ἀφέληται τὴν ζωὴν σου· ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις, καὶ ἐπὶ ἐπάλλεων πόλεων περιπατεῖς.

¹⁴ Κατὰ τὴν ἰσχύν σου στόχασαι τοὺς πλησίον, καὶ μετὰ σοφῶν συμβουλεύου. ¹⁵ Καὶ μετὰ συνετῶν ἔστω ὁ διαλογισμὸς σου, καὶ πάσα διηγήσις σου ἐν νόμῳ ὑψίστου. ¹⁶ Ἄνδρες δίκαιοι ἔστωσαν σύνδειπνοί σου, καὶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔστω τὸ καύχημά σου. ¹⁷ Ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἐπαινεθήσεται, καὶ ὁ ἠγούμενος λαοῦ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτοῦ. ¹⁸ Φοβερός ἐν πόλει αὐτοῦ ἀνὴρ γλωσσώδης, καὶ ὁ προπετὴς ἐν λόγῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.

10

¹ Κριτὴς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἡγεμονία συνετοῦ τεταγμένη ἔσται. ² Κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ οὕτως καὶ οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸν ἠγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. ³ Βασιλεὺς ἀπαιδευτος ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυναστῶν. ⁴ Ἐν χειρὶ Κυρίου ἐξουσία τῆς γῆς, καὶ τὸν χρήσιμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ' αὐτῆς. ⁵ Ἐν χειρὶ Κυρίου εὐδοκία ἀνδρός, καὶ προσώπῳ γραμματέως ἐπιθήσει δόξαν αὐτοῦ.

⁶ Ἐπὶ παντὶ ἀδικίᾳ τὴν μὴ μνησθῆσαι τῷ πλησίον, καὶ μὴ πράσσει μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως. ⁷ Μισητὴ ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα. ⁸ Βασιλεία ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος μεταγάται, διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα.

⁹ Τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ σποδός; ὅτι ἐν ζωῇ ἔρριψα τὰ ἐνδόσθια αὐτοῦ. ¹⁰ Μακρὸν ἀρόρωστημα σκώπτει ἱατρὸς, καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ αὐριον τελευτᾷ. ¹¹ Ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἀνθρώπου, κληρονομήσει ἔρπετα καὶ θηρία καὶ σκώληκας. ¹² Ἀρχὴ ὑπερηφανίας, ἀνθρώπου ἀφισταμένου ἀπὸ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν ἀπέστη ἡ καρδιά αὐτοῦ. ¹³ Ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀμαρτία, καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς ἐξομβρήσει βδέλυγμα· διὰ τοῦτο παρεδόξασε Κύριος τὰς ἐπαγωγὰς, καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτοῦς.

¹⁴ Θρόνους ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ Κύριος, καὶ ἐκάθισε πράεῖς ἀντ' αὐτῶν. ¹⁵ Ῥίζας ἐθνῶν ἐξέτιλεν ὁ Κύριος, καὶ ἐφύτευσε ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν. ¹⁶ Χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ Κύριος, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰς ἕως θεμελίων γῆς. ¹⁷ Ἐξήρανε ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς, καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. ¹⁸ Οὐκ ἔκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία, οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμασιν γυναικῶν. ¹⁹ Σπέρμα ἐντιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρμα ἐντιμον ποῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον· σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβίοντες ἐντολάς. ²⁰ Ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἠγούμενος αὐτῶν ἐντιμος, καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ²² Πλούσιος καὶ ἐνδοξος καὶ πτωχὸς, τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.

²³ Οὐ δίκαιοι ἀτιμάσαι πτωχὸν συνετὸν, καὶ οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἀμαρτωλόν. ²⁴ Μεγιστὰν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης δοξασθήσεται, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν τις μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν Κύριον. ²⁵ Οἰκέτῃ σοφῷ ἐλεύθεροι λειτουργήσουσι, καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει. ²⁶ Μὴ σοφίζου ποιῆσαι τὸ ἔργον σου, καὶ μὴ δοξάζου ἐν καιρῷ στενοχωρίας σου. ²⁷ Κρείστων ἐργαζόμενος ἐν πᾶσιν, ἢ περιπατῶν, ἢ δοξαζόμενος καὶ ἀπορῶν ἄρτων.

²⁸ Τέκνον, ἐν πράττει τὴν δόξασον τὴν ψυχὴν σου, καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς. ²⁹ Τὸν ἀμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαιώσει; καὶ τίς δοξάσει τὸν ἀτιμάζοντα τὴν ζωὴν αὐτοῦ; ³⁰ Πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ, καὶ πλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ. ³¹ Ὁ δὲ δοξαζόμενος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς; καὶ ὁ ἄδοξος ἐν πλούτῳ, καὶ ἐν πτωχείᾳ ποσαχῶς;

11

¹ Σοφία ταπεινοῦ ἀνύψωσε κεφαλὴν, καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει αὐτόν. ² Μὴ αἰνέσεις ἄνδρα ἐν κάλλει αὐτοῦ, καὶ μὴ βδελύξη ἀνθρώπου ἐν ὄρασει αὐτοῦ. ³ Μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα, καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς. ⁴ Ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχῆσθαι, καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίρου, ὅτι θαυμαστὰ τὰ ἔργα Κυρίου, καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποις. ⁵ Πολλοὶ τύραννοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους, ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρσεε διάδημα. ⁶ Πολλοὶ δυνάσται ἠτιμάσθησαν

σφόδρα, καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας ἐτέρων. ⁷ Πρὶν ἐξετάσης μὴ μέμψη νόσον πρῶτον καὶ τότε ἐπιτιμα. ⁸ Πρὶν ἢ ἀκούσαι μὴ ἀποκρίνου, καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου. ⁹ Περί πράγματος οὐ οὐκ ἔστι σοι χρεία, μὴ ἔριζε, καὶ ἐν κρίσει ἀμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε.

¹⁰ Τέκνον, μὴ περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σου· ἐὰν πληθυνῆς, οὐκ ἀθωωθήσῃ· καὶ ἐὰν διώκῃς, οὐ μὴ καταλάβῃς, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς. ¹¹ Ἔστι κοπιῶν καὶ πόνων καὶ σπεύδων, καὶ τόσῳ μάλλον ὑστερεῖται. ¹² Ἔστι νωθρός καὶ προσδεόμενος ἀντιλήψεως, ὑστερῶν ἰσχυῖ, καὶ πτωχεῖα περισσεύει, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθὰ, καὶ ἀνῶρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτοῦ· ¹³ Καὶ ἀνύψωσε κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί.

¹⁴ Ἀγαθὰ καὶ κακὰ, ζωὴ καὶ θάνατος, πτωχεῖα καὶ πλοῦτος παρὰ Κυρίου ἐστί. ¹⁷ Δόσις Κυρίου παραμένει εὐσεβεῖς, καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα εὐδοωθήσεται. ¹⁸ Ἔστι πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἡ μερίς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. ¹⁹ Ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτὸν, εὖρον ἀνάπαυσιν, καὶ νῦν φάγωμα ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου, καὶ οὐκ οἶδε τίς καιρὸς παρελεύσεται, καὶ καταλείψει αὐτὰ ἐτέροις, καὶ ἀποθανεῖται. ²⁰ Στήθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὀμίλει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι. ²¹ Μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἀμαρτωλοῦ, πίστευε τῷ Κυρίῳ καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σου· ὅτι κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου διὰ τάχους ἐξάπινα πλουτίσαι πνεητα.

²² Εὐλογία Κυρίου ἐν μισθῷ εὐσεβοῦς, καὶ ἐν ὥρᾳ ταχυνῆ ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐτοῦ. ²³ Μὴ εἶπῃς, τίς ἐστί μου χρεία; καὶ τίνα ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μου τὰ ἀγαθὰ; ²⁴ Μὴ εἶπῃς, αὐτάρκη μοι ἐστί, καὶ τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι; ²⁵ Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν ἀμνησία κακῶν, καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν οὐ μνησθήσεται ἀγαθῶν· ²⁶ ὅτι κοῦφον ἔναντι Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς ἀποδοῦναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. ²⁷ Κάκωσις ὥρας ἐμπλησμοῦν ποιεῖ τρυφῆς, καὶ ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτοῦ. ²⁸ Πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδένα, καὶ ἐν τέκνοις αὐτῶν γνωσθήσεται ἀνὴρ.

²⁹ Μὴ πάντα ἀνθρωπον εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, πολλὰ γὰρ τὰ ἔνδρα τοῦ δολίου. ³⁰ Πέρδιξ θηρευτῆς ἐν καρτάλλῳ, οὕτως καρδία ὑπερηφάνου, καὶ ὡς ὁ κατάσκοπος ἐπιβλέπει πτώσιν. ³¹ Τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταστρέφων ἐνεδρεύει, καὶ ἐν τοῖς αἰρετοῖς ἐπιθήσει μῶμον. ³² Ἀπὸ σπιυθῆρος πυρὸς πληθύνεται ἀνθρακία, καὶ ἀνθρωπος ἀμαρτωλῶς εἰς αἷμα ἐνεδρεύει. ³³ Πρόσχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνει, μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῶ σοι. ³⁴ Ἐνοίκισον ἀλλότριον, καὶ διαστρέψει σε ἐν ταραχαῖς, καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου.

12

¹ Ἐὰν εὖ ποιῆς, γνώθι τίμη ποιεῖς, καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου. ² Εὐποίησον εὐσεβεῖ, καὶ εὐρήσεις ἀνταπόδομα, καὶ εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ παρὰ ὑψίστου. ³ Οὐκ ἔστιν ἀγαθὰ τῷ ἐνελεχίζοντι εἰς κακὰ, καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαρίζομένῳ. ⁴ Δὸς τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. ⁵ Εὐποίησον τῷ ταπεινῷ, καὶ μὴ δῶς ἀσεβεῖ· ἐμπόδιον τοὺς ἄρτους αὐτοῦ, καὶ μὴ δῶς αὐτῷ ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναστεύσῃ· διπλάσια γὰρ κακὰ εὐρήσεις ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς οἷς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ.

⁶ Ὅτι καὶ ὁ ὑψιστος ἐμίσησεν ἀμαρτωλοῦς, καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκησιν. ⁷ Δὸς τῷ ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. ⁸ Οὐκ ἐκδικήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος, καὶ οὐ κρυβήσεται ἐν κακοῖς ὁ ἐχθρός. ⁹ Ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρός οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν λύπῃ, καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτοῦ καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται. ¹⁰ Μὴ πιστεύσῃς τῷ ἐχθρῷ σου εἰς τὸν αἰῶνα· ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰούται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορευθῆται συγκεκυφῶς, ἐπίστησον τὴν ψυχὴν σου καὶ φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἔση αὐτῷ ὡς ἐκμεμαχῶς ἔσοπθρον, καὶ γνώση ὅτι γὼς εἰς τέλος κατίωσε. ¹² Μὴ στήσῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτὸν, μὴ ἀνατρέψας σε στῆ ἐπὶ τὸν τόπον σου· μὴ καθίσῃς αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου, μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ ἐπιγνώσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων μου κατανυγήσῃ.

¹³ Τίς ἐλεήσει ἐπαισιδὸν ὀφίδηκτον, καὶ πάντα τοὺς προσάγοντας θηρίους; ¹⁴ Οὕτως τὸν προσπορεύομενον ἀνδρὶ ἀμαρτωλῷ καὶ συμφυρόμενον ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ. ¹⁵ Ὄραν μετὰ σοῦ διαμενεῖ, καὶ ἐὰν ἐκκλίνης, οὐ μὴ καρτερήσῃ. ¹⁶ Καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἐχθρός, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλεύσεται ἀνατρέψαι σε εἰς βόθρον· ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ δακρύσει ὁ ἐχθρός, καὶ ἐὰν εὖρη καιρὸν, οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἵματος. ¹⁷ Κακὰ ἂν ὑπαντήσῃ σοι, εὐρήσεις αὐτὸν ἐκεῖ πρότερόν σου, καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου. ¹⁸ Κινήσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπικροτήσῃ ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει, καὶ ἀλλοιώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

13

¹ Ὁ ἀπτομενος πίσης μολυνθήσεται, καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνῳ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ. ² Βάρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς, καὶ ἰσχυροτέρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ μὴ κοινωνεῖς· τί κοινωνήσῃς χύτρα πρὸς λέβητα; αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται.

³ Πλούσιος ἠδίκησε, καὶ αὐτὸς προσενεβριμήσατο· πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσδεηθήσεται. ⁴ Ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργάται ἐν σοί· καὶ ἐὰν ὑστερήσῃς, καταλείψει σε. ⁵ Ἐὰν ἔχῃς, συμβιώσεται σοι, καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ πονέσει. ⁶ Χρεῖαν ἐσχῆκέ σου, καὶ ἀποπλανήσει σε, καὶ προσγελάσεται σοι, καὶ δώσει σοι ἐλπίδα· λαλήσει σοι καλὰ, καὶ ἐρεῖ, τίς ἡ χρεῖά σου; ⁷ Καὶ αἰσχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀποκενώσῃ σε δις ἢ τρίς, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ κατακρήσεται σοι· μετὰ ταῦτα ὄψεται σε, καὶ καταλείψει σε, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί. ⁸ Πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῆς, καὶ μὴ ταπεινωθῆς ἐν εὐφροσύνῃ σου.

⁹ Προσκαλεσαμένου σε δυνάστου, ὑποχωρῶν γίνου, καὶ τόσῳ μᾶλλον προσκαλέσεται σε. ¹⁰ Μὴ ἐμπυτε ἵνα μὴ ἀπωσθῆς, καὶ μὴ μακρὰν ἀφιστῷ ἵνα μὴ ἐπιλησθῆς. ¹¹ Μὴ ἔπεχε εἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, καὶ μὴ πιστεue τοῖς πλείοσι λόγοις αὐτοῦ· ἐκ πολλῆς γὰρ λαλιᾶς πειράσει σε, καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει. ¹² Ἀνελεῆμων ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, καὶ οὐ μὴ φείσεται πρὶ κακώσεως καὶ δεσμών. ¹³ Συντηρήσον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς, ὅτι μετὰ τῆς πτώσεώς σου περιπατεῖς.

¹⁵ Πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ, καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ. ¹⁶ Πᾶσα σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται, καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἀνὴρ. ¹⁷ Τί κοινωνήσῃς λύκος ἀμύνῳ; οὕτως ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβῆ. ¹⁸ Τίς εἰρήνη ὑάτην πρὸς κύνα; καὶ τίς εἰρήνη πλουσίῳ πρὸς πένητα; ¹⁹ Κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρήμῳ, οὕτως νομαὶ πλουσίων πτωχοί. ²⁰ Βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινότης, οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός.

²¹ Πλούσιος σαλευόμενος στηρίζεται ὑπὸ φίλων, ταπεινὸς δὲ πεσὼν προσαπωθείται ὑπὸ φίλων. ²² Πλουσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήμπτους, ἐλάλησεν ἀπόρρητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν· ταπεινὸς ἔσφαλε καὶ προσεπετίμησαν αὐτῷ, ἐφθέγγατο σύνεσιν καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ τόπος. ²³ Πλούσιος ἐλάλησε καὶ πάντες ἐσίγησαν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἀνύψωσαν ἕως τῶν νεφελῶν· πτωχὸς ἐλάλησε, καὶ εἶπαν, τίς οὗτος; κἄν προσκόψῃ, προσανατρέψουσιν αὐτόν. ²⁴ Ἀγαθὸς ὁ πλοῦτος ὡς μὴ ἔστιν ἁμαρτία, καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεῖα ἐν στόμασιν ἄσεβοῦς.

²⁵ Καρδία ἀνθρώπου ἄλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἐὰν εἰς ἀγαθὰ ἐὰν τε εἰς κακὰ. ²⁶ Ἰχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον ἰλαρὸν, καὶ εὐρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπου.

14

¹ Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ὠλίσθησεν ἐν στόματι αὐτοῦ, καὶ οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας. ² Μακάριος οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ὃς οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ.

³ Ἀνδρὶ μικρολόγῳ οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος, καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ ἰνατί χρήματα; ⁴ Ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, συνάγει ἄλλοις, καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ τρυφήσουσιν ἕτεροι. ⁵ Ὁ πονηρὸς ἑαυτῷ, τίνοι ἀγαθοὶ ἔσται; καὶ οὐ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ. ⁶ Τοῦ βασκαίνοντος ἑαυτὸν οὐκ ἔστι πονηρότερος, καὶ τοῦτο ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτοῦ· ⁷ κἄν εὐποιῇ, ἐν λήθῃ ποιεῖ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ. ⁸ Πονηρὸς ὁ βασκαίνων ὀφθαλμῷ, ἀποστρέφων πρόσωπον καὶ ὁ ὑπερορῶν ψυχάς. ⁹ Πλεονέκτου ὀφθαλμὸς οὐκ ἐμπίπλεται μερίδι, καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξήρανε ψυχῆν. ¹⁰ Ὁφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ' ἄρτω, καὶ ἑλλήπις ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ.

¹¹ Τέκνον, καθὼς ἐὰν ἔχεις εὐποίει σεαυτόν, καὶ προσφοράς Κυρίῳ ἀξίως πρόσαγε. ¹² Μνησθητι ὅτι θάνατος οὐ χρονεῖ, καὶ διαθήκη ἄδου οὐχ ὑπεδείχθη σοι. ¹³ Πρὶν σε τελευτήσῃαι εὐποίει φίλῳ, καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου ἔκτεινον καὶ δὸς αὐτῷ. ¹⁴ Μὴ ἀφυστερήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, καὶ μερὶς ἐπιθυμίας ἀγαθῆς μὴ σε παρελθάτω. ¹⁵ Οὐχὶ ἐτέρῳ καταλείψεις τοὺς πόνους σου, καὶ τοὺς κόπους σου εἰς διαίρεσιν κλήρου; ¹⁶ Δὸς καὶ λάβε, καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχὴν σου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ἄδου ζητήσῃαι τρυφήν. ¹⁷ Πᾶσα σὰρξ ὡς ἰμάτιον παλαιοῦται, ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος θανάτῳ ἀποθανῆ. ¹⁸ Ὡς φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει· οὕτως γενεὰ σαρκὸς καὶ αἵματος, ἡ μὲν τελευτᾷ, ἕτερα δὲ γεννᾶται. ¹⁹ Πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει, καὶ ὁ ἐργαζόμενος αὐτὸ μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσεται.

²⁰ Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐν σοφίᾳ τελευτήσῃαι, καὶ ὃς ἐν συνέσει αὐτοῦ διαλεχθήσεται· ²¹ ὁ διανοούμενος τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις

αυτῆς νοθησεται. ²² Ἐξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχνευτῆς, καὶ ἐν ταῖς εἰσόδοις αὐτῆς ἐνέδρευε. ²³ Ὁ παρακούπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται. ²⁴ Ὁ καταλύων σύνεγγυς τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ πήξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς. ²⁵ Στήσει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ κατὰ χειρας αὐτῆς, καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγαθῶν. ²⁶ Θῆσει τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς, καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς ἀβλήσῃσεται. ²⁷ Σκεπασθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

15

¹ Ὁ φοβούμενος Κύριον ποιήσει αὐτὸ, καὶ ὁ ἐγκρατῆς τοῦ νόμου καταλήψεται αὐτήν. ² καὶ ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ, καὶ ὡς γυνὴ παρθενίας προσδέξεται αὐτόν. ³ ψωμιεῖ αὐτὸν ἄρτον συνέσεως, καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν. ⁴ Στηριχθήσεται ἐπ' αὐτήν καὶ οὐ μὴ κλιθῆ, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφέξει καὶ οὐ μὴ κατασχυρῇ. ⁵ Καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τοὺς πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ. ⁶ Εὐφροσύνην καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος καὶ ὄνομα αἰώνιον κατακληρονομήσει. ⁷ Οὐ μὴ καταλήψονται αὐτήν ἄνθρωποι ἄσυνετοι, καὶ ἄνδρες ἀμαρτωλοὶ οὐ μὴ ἴδωσιν αὐτήν. ⁸ Μακρὰν ἔστιν ὑπερφηφίας, καὶ ἄνδρες ψεύσται οὐ μὴ μνησθήσονται αὐτῆς.

⁹ Οὐχ ὠραῖος αἶνος ἐν στόματι ἀμαρτωλοῦ, ὅτι οὐ παρὰ Κυρίου ἀπεστάλη. ¹⁰ Ἐν γὰρ σοφία ῥηθήσεται αἶνος, καὶ ὁ Κύριος εὐδοώσει αὐτόν. ¹¹ Μὴ εἴπῃς, ὅτι διὰ Κύριον ἀπέστην· ἃ γὰρ ἐμίσησεν, οὐ ποιήσεις. ¹² Μὴ εἴπῃς, ὅτι αὐτὸς με ἐπλάνησεν· οὐ γὰρ χρεῖαν ἔχει ἄνδρὸς ἀμαρτωλοῦ.

¹³ Πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησε Κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ¹⁴ Αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν ἐν χειρὶ διαβουλοῦ αὐτοῦ. ¹⁵ Ἐὰν θέλῃς, συντηρήσεις ἐντολάς, καὶ πίστιν ποιῆσαι εὐδοκίας. ¹⁶ Παρέθηκέ σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, οὗ ἐὰν θέλῃς ἐκτενεῖς τὴν χειρὰ σου. ¹⁷ Ἐναντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ἐὰν εὐδοκήσῃ δοθήσεται αὐτῷ. ¹⁸ Ὅτι πολλὴ σοφία τοῦ Κυρίου, ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάντα. ¹⁹ Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου. ²⁰ Καὶ οὐκ ἐνετείλατο οὐδενὶ ἄσβεῖν, καὶ οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἀμαρτάνειν.

16

¹ Μὴ ἐπιθύμει τέκνον πλήθος ἀχρήστων, μὴ εὐφραίνου ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν. ² Ἐὰν πληθύνωσι, μὴ εὐφραίνου ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐστὶ φόβος Κυρίου μετ' αὐτῶν. ³ Μὴ ἐμπιστεώσῃς τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ μὴ ἐπεχε ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν· κρείσσων γὰρ εἶς ἢ χίλιοι, καὶ ἀποθανεῖν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα ἀσεβῆ. ⁴ ἀπὸ γὰρ ἐνὸς συνετοῦ συνοικισθήσεται πόλις, φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημωθήσεται. ⁵ Πολλὰ τοιαῦτα ἐώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἰσχυρότερα τούτων ἀκήκοε τὸ οὖς μου.

⁶ Ἐν συναγωγῇ ἀμαρτωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ, καὶ ἐν ἔθνῳ ἀπειθεῖ ἐξεκαυθῆ ὄργη. ⁷ Οὐκ ἐξίλασάτο περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων, οἱ ἀπέστησαν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. ⁸ Οὐκ ἐφείσατο περὶ τῆς παροικίας Λὼτ, οὗς ἐβδελύξατο διὰ τὴν ὑπερφηφίαν αὐτῶν. ⁹ Οὐκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας, τοὺς ἐξηρμένους ἐν ἀμαρτίαις αὐτῶν. ¹⁰ καὶ οὕτως ἐξακοσίας χιλιάδας πεζῶν τοὺς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν. ¹¹ Κἄν ἡ εἶς σκληροτράχηλος, θαυμαστὸν, τοῦτο εἰ ἄθωλοθήσεται, ἔλεος γὰρ καὶ ὄργη παρ' αὐτοῦ· δυνάστης ἐξίλασμών· καὶ ἐκχέων ὄργην.

¹² Κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος αὐτοῦ· ἄνδρα κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ κρίνει. ¹³ Οὐκ ἐκφεύζεται ἐν ἀρπάγμασιν ἀμαρτωλὸς, καὶ οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴν ἐσεβοῦς. ¹⁴ Πάσῃ ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον, ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὐρήσει.

¹⁷ Μὴ εἴπῃς, ὅτι ἀπὸ Κυρίου κρυβήσομαι, μὴ ἐξ ὕψους τίς μου μνησθήσεται; ἐν λαῷ πλείονι οὐ μὴ μνησθῶ, τίς γὰρ ἡ ψυχὴ μου ἐν ἀμετρήτῳ κτίσει; ¹⁸ Ἴδου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τοῦ Θεοῦ, ἄβυσσος καὶ γῆ σαλευθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ. ¹⁹ ἅμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς, ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ, τρόμῳ συσσειόνται, ²⁰ καὶ ἐπ' αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία· καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθήσεται; ²¹ Καὶ καταγιγῆς, ἦν οὐκ ὄψεται ἄνθρωπος, τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφοις. ²² Ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ, ἢ τίς ὑπομνεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ διαθήκη. ²³ Ἐλαττούμενος καρδία διανοεῖται ταῦτα, καὶ ἀνὴρ ἄφρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρά.

²⁴ Ἄκουσόν μου, τέκνον, καὶ μάθε ἐπιστήμην, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου. ²⁵ Ἐκφαίνω ἐν σταθμῷ παιδεῖαν, καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγέλλω

ἐπιστήμην. ²⁶ Ἐν κρίσει Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέστειλε μερίδας αὐτῶν. ²⁷ Ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν· οὔτε ἐπέινασαν, οὔτε ἐκοπίασαν, καὶ οὐκ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν. ²⁸ Ἐκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἔθλιψε, καὶ ἕως αἰῶνος οὐκ ἀπειθήσουσι τοῦ ῥήματος αὐτοῦ. ²⁹ καὶ μετὰ ταῦτα Κύριος εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψε, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ. ³⁰ Ψυχὴν παντὸς ζῶου ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφή αὐτῶν.

17

¹ Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον, καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὸν εἰς αὐτήν. ² Ἡμέρας ἀριθμοῦ καὶ καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς. ³ Καθ' ἑαυτοὺς ἐνέδυσεν αὐτοὺς ἰσχύν, καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς. ⁴ Καὶ ἔθηκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάσης σαρκός, καὶ κατακυριεύειν θηρίων καὶ πετεινῶν. ⁵ Διαβούλιον καὶ γλώσσαν καὶ ὄφθαλμούς, ὅσα καὶ καρδίας ἔδωκε διανοεῖσθαι αὐτοῖς. ⁷ Ἐπιστήμην συνέσεως ἐνέπλησεν αὐτούς, καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. ⁸ Ἔθηκε τὸν ὄφθαλμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, δεῖξαι αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ὄνομα ἁγιασμοῦ αἰνέσουσι, ἵνα διηγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων αὐτοῦ.

¹¹ Προσέθηκεν αὐτοῖς ἐπιστήμην, καὶ νόμον ζωῆς ἐκκληροδότησεν αὐτοῖς. ¹² Διαθήκην αἰῶνος ἔσθησε μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. ¹³ Μεγαλεῖον δόξης εἶδον οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν, καὶ δόξαν φωνῆς αὐτῶν ἤκουσε τὸ οὖς αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, προσέχετε ἀπὸ παντὸς ἀδίκου· καὶ ἐνετεῖλατο αὐτοῖς ἐκάστῳ περὶ τοῦ πλησίον. ¹⁵ Αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτοῦ διαπαντός, οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ¹⁷ Ἐκάστῳ ἔθηκεν κατέστησεν ἠγούμενον, καὶ μερὶς Κυρίου Ἰσραὴλ ἐστίν. ¹⁹ Ἄπαντα τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐνδεδεχέει ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. ²⁰ Οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ πᾶσα αἰ ἀμαρτία αὐτῶν ἐναντι Κυρίου.

²² Ἐλεημοσύνη ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀνθρώπου ὡς κόρην συντηρήσει. ²³ Μετὰ ταῦτα ἐξαναστήσεται καὶ ἀνταποδώσει αὐτοῖς, καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ἀποδώσει. ²⁴ Πλὴν μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπάνοδον, καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπομονήν.

²⁵ Ἐπιστρέψε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀπόλειπε ἀμαρτίας, δεθήτη κατὰ πρόσωπον καὶ σμίκρυνον πρόσκομμα. ²⁶ Ἐπάναγε ἐπὶ ὑψιστον, καὶ ἀπόστρεψε ἀπὸ ἀδικίας, καὶ σφόδρα μίσησον βδέλυγμα. ²⁷ Ὑψίστω τίς αἰνέσει ἐν ἄδου; ἀντὶ ζώντων καὶ ζώντων καὶ διδόντων ἀνομολόγησιν. ²⁸ Ἀπὸ νεκροῦ ὡς μηδὲ ὄντος ἀπόλλυται ἔσομολόγησις· ζῶν καὶ ὑγιὴς αἰνέσει τὸν Κύριον. ²⁹ Ὡς μεγάλη ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ Κυρίου, καὶ ἐξιλασμός τοῖς ἐπιστρέφουσιν ἐπ' αὐτόν· ³⁰ οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις, ὅτι οὐκ ἀθάνατος υἱὸς ἀνθρώπου.

³¹ Τί φωτεινότερον ἡλίου; καὶ τοῦτο ἐκλείπει, καὶ πονηρὸς ἐνθυμηθήσεται σάρκα καὶ αἷμα. ³² Δύναμιν ὕψους οὐρανοῦ αὐτὸς ἐπισκέπτεται, καὶ οἱ ἄνθρωποι πάντες γῆ καὶ σποδός.

18

¹ Ὁ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισε τὰ πάντα κοινῇ. ² Κύριος μόνος δικαιωθήσεται. ⁴ Οὐθενὶ ἐξέποιήσεν ἐξαγγελίαι τὰ ἔργα αὐτοῦ· καὶ τίς ἐξιχνιάσει τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ; ⁵ Κράτος μεγαλωσύνης αὐτοῦ τίς ἐξαριθμηθήσεται; καὶ τίς προσθήσει ἐκδιηγήσασθαι τὰ ἔλεα αὐτοῦ;

⁶ Οὐκ ἔστιν ἐλαττώσας οὐδὲ προσθεῖναι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τοῦ Κυρίου. ⁷ Ὅταν συντελέσῃ ἄνθρωπος τότε ἄρχεται, καὶ ὅταν παύσῃται τότε ἀπορηθήσεται. ⁸ Τί ἄνθρωπος, καὶ τί ἡ χρῆσις αὐτοῦ; τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ τί τὸ κακὸν αὐτοῦ; ⁹ Ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου πολλὰ ἔτη ἑκατόν. ¹⁰ Ὡς σταγὼν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης καὶ ψῆφος ἄμμου, οὕτως ὀλίγα ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος. ¹¹ Διὰ τοῦτο ἐμακροθύμησε Κύριος ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹² Εἶδε καὶ ἐπέγνω τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὅτι πονηρὰ, διὰ τοῦτο ἐπλήθυνε τὸν ἐξιλασμὸν αὐτοῦ. ¹³ Ἐλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἔλεος δὲ Κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, ἐλέγχων καὶ παιδεύων καὶ διδάσκων καὶ ἐπιστρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποιμῖνον αὐτοῦ. ¹⁴ Τοὺς ἐκδεχομένους παιδεῖαν ἐλεεῖ, καὶ τοὺς κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ.

¹⁵ Τέκνον, ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῶς μῶμον, καὶ ἐν πάσῃ δόσει λύπην λόγων. ¹⁶ Οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος; οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις. ¹⁷ Οὐκ ἰδοὺ λόγος ὑπὲρ δόμα ἀγαθόν; καὶ ἀμφοτέρα παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ. ¹⁸ Μωρὸς ἀχαριστῶς

ὄνειδιεῖ, καὶ δόσις βασκάνου ἐκτίκει ὀφθαλμοῦς. ¹⁹ Πρινῆ λαλήσαι μάνθανε, καὶ πρὸ ἀρρώστιας θεραπευοῦ. ²⁰ Πρὸ κρίσεως ἐξέταζε σεαυτὸν, καὶ ἐν ὥρᾳ ἐπισκοπῆς εὐρήσεις ἐξιλασμόν. ²¹ Πρὶν ἀρρώσθησάι σε ταπεινώθητι, καὶ ἐν καιρῷ ἀμαρτημάτων δεῖξον ἐπιστροφῆν.

²² Μὴ ἐμποδισθῆς τοῦ ἀποδοῦναι εὐχὴν εὐκαίρως, καὶ μὴ μείνης ἕως θανάτου δικαιοθῆναι. ²³ Πρὶν εὐξασθαι ἐτοίμασον σεαυτὸν, καὶ μὴ γίνου ὡς ἀνθρωπος πειράζων τὸν Κύριον. ²⁴ Μνήσθητι θυμοῦ ἐν ἡμέραις τελευτῆς, καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ προσώπου. ²⁵ Μνήσθητι καιρὸν λιμοῦ ἐν καιρῷ πλησιονῆς, πτωχείαν καὶ ἐνδειαν ἐν ἡμέραις πλοῦτου. ²⁶ Ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας μεταβάλλει καιρὸς, καὶ πάντα ἐστὶ ταχινὰ ἔναντι Κυρίου.

²⁷ Ἀνθρωπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβηθήσεται, καὶ ἐν ἡμέραις ἀμαρτιῶν προσέξει ἀπὸ πλημμελείας· ²⁸ πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, καὶ τῷ εὐρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγησιν. ²⁹ Συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσοφίσαντο, καὶ ἀνώμβρησαν παροιμίας ἀκριβεῖς.

ἘΓΚΡΑΤΕΙΑ ΨΥΧΗΣ.

³⁰ Ὅπισω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σου κωλύου. ³¹ Ἐὰν χορηγήσης τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπιθυμίας, ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου. ³² Μὴ εὐφραίνου ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ, μηδὲ προσδεθῆς συμβολῇ αὐτῆς. ³³ Μὴ γίνου πτωχὸς συμβολοκοπῶν ἐκ δανεισμοῦ, καὶ οὐδὲν σοι ἐστὶν ἐν μαρσυείῳ.

19

¹ Ἐργάτης μέθυσος οὐ πλουτισθήσεται, ὁ ἐξουθενῶν τὰ ὀλίγα κατὰ μικρὸν πεσεῖται. ² Οἶνος καὶ γυναικες ἀποστήσουσι συνετοῦς, καὶ ὁ κολλῶμενος πόρνοις τοληρότερος ἔσται.

³ Σῆτες καὶ σκώληκες κληρονομήσουσιν αὐτόν, καὶ ψυχὴ τολημρὰ ἐξαρθήσεται.

⁴ Ὁ ταχὺ ἐμπιστεύων, κοῦφος καρδίᾳ, καὶ ὁ ἀμαρτάνων εἰς ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει. ⁵ Ὁ εὐφραίνόμενος καρδίᾳ καταγνωσθήσεται, ⁶ καὶ ὁ μισῶν λαλίαν ἐλαττονοῦται κακίᾳ.

⁷ Μηδέποτε δευτερώσης λόγον, καὶ οὐθέν σοι οὐ μὴ ἐλαττονωθῇ. ⁸ Ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγοῦ, καὶ εἰ μὴ ἐστὶ σοι ἀμαρτία, μὴ ἀποκάλυπτε. ⁹ Ἀκήκοε γὰρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε, καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε. ¹⁰ Ἀκήκοας λόγον; συναποθανέτω σοι, θάρσει, οὐ μὴ σε ρήξει. ¹¹ Ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδινήσει μωρὸς, ὡς ἀπὸ προσώπου βρέφους ἢ τίκτουσα. ¹² Βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκὸς, οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μωροῦ. ¹³ Ἐλεγξον φίλον, μήποτε οὐκ ἐποίησε, καὶ εἴ τι ἐποίησε, μήποτε προσθῇ.

¹⁴ Ἐλεγξον τὸν φίλον, μήποτε οὐκ εἶπε, καὶ εἰ εἶρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώση. ¹⁵ Ἐλεγξον φίλον, πολλακίς γὰρ γίνεται διαβολὴ, καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε.

¹⁶ Ἔστιν ὀλισθαίνων καὶ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς· καὶ τίς οὐχ ἠμάρτησεν ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ;

¹⁷ Ἐλεγξον τὸν πλησίον σου πρινῆ ἀπειλήσαι, καὶ δὸς τόπον νόμῳ ὑψίστου. ²⁰ Πᾶσα σοφία φόβος Κυρίου, καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησιν νόμου. ²² Καὶ οὐκ ἔστι σοφία πονηρίας ἐπιστήμη, καὶ οὐκ ἔστιν, ὅπου βουλή ἀμαρτωλῶν, φρόνησις. ²³ Ἔστι πονηρία καὶ αὐτὴ βδέλυγμα, καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλαττούμενος σοφίᾳ.

²⁴ Κρείττων ἠττώμενος ἐν συνέσει ἔμφοβος, ἢ περισσεύων ἐν φρονήσει καὶ παραβαίνων νόμου. ²⁵ Ἔστι πανουργία ἀκριβῆς καὶ αὐτὴ ἄδικος, καὶ ἔστι διαστρέφων χάριν τοῦ ἐκφάναι κρίμα. ²⁶ Ἔστι πονηρούμενος συγκεκυφὸς μελανία, καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ πλήρης δόλου. ²⁷ Συγκύφω πρόσωπον καὶ ἕτεροκώφω, ὅπου οὐκ ἐπεγνώσθη, προφθάσει σε. ²⁸ Καὶ ἐὰν ὑπὸ ἐλαττώματος ἰσχύς κωλυθῇ ἀμαρτεῖν, ἐὰν εὐρὴ καιρὸν, κακοποιήσει. ²⁹ Ἀπὸ ὀράσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνὴρ, καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου ἐπιγνωσθήσεται νόημων. ³⁰ Στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ.

20

¹ Ἔστιν ἔλεγχος ὃς οὐκ ἔστιν ὠραῖος, καὶ ἔστι σιωπῶν καὶ αὐτὸς φρόνιμος.

² Ὡς καλὸν ἐλέγξει ἢ θυμοῦσθαι, ³ καὶ ὁ ἀνθομολογούμενος ἀπὸ ἐλαττώσεως κωλυθήσεται. ⁴ Ἐπιθυμία εὐνούχου ἀποπαρθενῶσαι νεανίδα, οὕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα.

⁵ Ἔστι σιωπῶν εὐρισκόμενος σοφὸς, καὶ ἔστι μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς. ⁶ Ἔστι σιωπῶν, οὐ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν, καὶ ἔστι σιωπῶν εἰδὼς καιρὸν. ⁷ Ἀνθρωπος σοφὸς σιγήσει ἕως καιροῦ, ὁ δὲ λαπιστῆς καὶ ἄφρων ὑπερβήσεται καιρὸν. ⁸ Ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυχθήσεται, καὶ ὁ ἐνεξουσιαζόμενος μισηθήσεται. ⁹ Ἔστιν εὐδοκία ἐν

κακοῖς ἀνδρί, καὶ ἔστιν εὐρεμα εἰς ἐλάττωσιν. ¹⁰ Ἔστι δόσις ἢ οὐ λυσιτελήσει σοι, καὶ ἔστι δόσις ἥ τὸ ἀνταπόδομα διπλοῦν. ¹¹ Ἔστιν ἐλάττωσις ἔνεκεν δόξης, καὶ ἔστιν ὄς ἀπὸ ταπεινώσεως ἦρε κεφαλῆν. ¹² Ἔστιν ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγου, καὶ ἀποτινύων αὐτὰ ἑπταπλάσιον.

¹³ Ὁ σοφὸς ἐν λόγῳ ἑαυτὸν προσφιλῆ ποιήσει, χάριτες δὲ μωρῶν ἐκχυθήσονται. ¹⁴ Δόσις ἀφρονος οὐ λυσιτελήσει σοι, οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἐνὸς πολλοῖ. ¹⁵ Ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ὄνειδίσει, καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς κήρυξ· σήμερον δανειεῖ καὶ αὔριον ἀπαιτήσει, μισθὸς ἀνθρώπος ὁ τοιοῦτος. ¹⁶ Μωρὸς ἐρεῖ, οὐχ ὑπάρχει μοι φίλος, καὶ οὐκ ἔστι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς μου· οἱ ἔσθοντες τὸν ἄρτον μου, φαῦλοι γλώσση. ¹⁷ Ποσάκις, καὶ ὅσοι καταγελάσονται αὐτοῦ;

¹⁸ Ὀλίσημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἀπὸ γλώσσης, οὕτως πτώσις κακῶν κατὰ σπουδὴν ἦξει. ¹⁹ Ἀνθρώπος ἄχαρις, μῦθος ἄκαιρος, ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδεδεχισθήσεται. ²⁰ Ἀπὸ στόματος μωροῦ ἀποδοκιμασθήσεται παραβολή, οὐ γὰρ μὴ εἶπη αὐτὴν ἐν καιρῷ αὐτῆς. ²¹ Ἔστι κωλυόμενος ἁμαρτάνειν ἀπὸ ἐνδεΐας, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ κατανυθίζεται. ²² Ἔστιν ἀπολλύων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' αἰσχύνην, καὶ ἀπὸ ἀφρονος προσώπου ἀπολεῖ αὐτήν. ²³ Ἔστι χῶρις αἰσχύνης ἐπαγγελλόμενος φίλῳ, καὶ ἐκτίησάτο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν. ²⁴ Μῶμος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος, ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδεδεχισθήσεται.

²⁵ Αἰρετὸν κλέπτῃς, ἢ ὁ ἐνδεδεχίζων ψεύδει, ἀμφότεροι δὲ ἀπώλειαν κληρονομήσουσιν. ²⁶ ἦθος ἀνθρώπου ψευδοῦς ἀτιμία, καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδεδεχῶς.

ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ.

²⁷ Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προᾶξει ἑαυτὸν, καὶ ἀνθρώπος φρόνιμος ἀρέσει μεγιστάσιν. ²⁸ Ὁ ἐργαζόμενος γῆν ἀνυψώσει θημωνίαν αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιστάσιν ἐξιλιάσεται ἀδικίαν. ²⁹ Ἐνία καὶ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ὡς φιδὸς ἐν στόματι ἀποτρέπει ἐλεγμούς. ³⁰ Σοφία κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανῆς, τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; ³¹ Κρεῖσσων ἀνθρώπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ, ἢ ἀνθρώπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.

21

¹ Τέκνον, ἦμαρτες; μὴ προσθῆς μηκέτι, καὶ περὶ τῶν προτέρων σου δεήθητι. ² Ὡς ἀπὸ προσώπου ὄψεως, φεῦγε ἀπὸ ἁμαρτίας, ἐὰν γὰρ προσέλθῃς, δῆξεται σε· ὀδόντες πᾶσα ἀνομία, τὴ πληγὴ αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἴασις. ⁴ Καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐρημώσουσι πλοῦτον, οὕτως οἶκος ὑπερηφάνου ἐρημωθήσεται. ⁵ Δέησις πτωχοῦ ἐκ στόματος ἕως ὠτίων αὐτοῦ, καὶ τὸ κρίμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἔρχεται. ⁶ Μισῶν ἐλεγμὸν, ἐν ἔχει ἀμαρτωλοῦ, καὶ ὁ φοβοῦμενος Κύριον ἐπιστρέφει ἐν καρδίᾳ.

⁷ Γνωστὸς μακρόθεν ὁ δυνατὸς ἐν γλώσση, ὁ δὲ νοήμων οἶδεν ἐν τῷ ὀλισθαίνειν αὐτόν. ⁸ Ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐν χρήμασιν ἄλλοτριῶν, ὡς ὁ συναγών αὐτοῦ τοὺς λίθους εἰς χειμῶνα. ⁹ Στυππεῖον συνηγμένον συναγωγῇ ἀνόμων, καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλόξ πυρός. ¹⁰ Ὁδὸς ἁμαρτωλῶν ὠμαλισμένη ἐκ λίθων, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτῆς βόθρος ἄδου. ¹¹ Ὁ φύλασσω νόμον κατακρατεῖ τοῦ ἐννοήματος αὐτοῦ, καὶ συντέλεια τοῦ φόβου Κυρίου σοφία. ¹² Οὐ παιδευθήσεται ὄς οὐκ ἔστι πανοῦργος· ἔστι πανουργία πληθύνουσα πικρίαν. ¹³ Γνώσις σοφοῦ ὡς κατακλυσμὸς πληθυνθήσεται, καὶ ἡ βουλή αὐτοῦ ὡς πηγὴ ζωῆς. ¹⁴ Ἐγκατα μωροῦ ὡς ἀγγείου συνυετριμμένου, καὶ πᾶσαν γνώσιν οὐ κρατήσεται.

¹⁵ Λόγον σοφὸν ἐὰν ἀκούσῃ ἐπιστήμων, αἰνέσει αὐτόν, καὶ ἐπ' αὐτόν προσθήσει· ἦκουσεν ὁ σπαταλῶν καὶ ἀπήρεσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτόν ὀπίσω τοῦ νώτου αὐτοῦ. ¹⁶ Ἐξήγησις μωροῦ ὡς ἐν ὄδῳ φορτίον, ἐπὶ δὲ χεῖλους συνετοῦ εὐρεθήσεται χάρις. ¹⁷ Στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ διανοηθήσεται ἐν καρδίᾳ. ¹⁸ Ὡς οἶκος ἠφανισμένου οὕτως μωρῷ σοφία· καὶ γνώσις ἀσυνέτου, ἀδιεξέταστοι λόγοι. ¹⁹ Πέδαι ἐν ποσὶν ἀνότου παιδεία, καὶ ὡς χειροπέδα ἐπὶ χειρὸς δεξιᾶς. ²⁰ Μωρὸς ἐν γέλῳ ἀνυψοῖ φωνὴν αὐτοῦ, ἀνὴρ δὲ πανοῦργος μόλις ἠσυχῆ μειδιάσει. ²¹ Ὡς κόσμος χρυσοῦ φρονίμῳ παιδεία, καὶ ὡς χλιδὼν ἐπὶ βραχίονι δεξιῶν.

²² Πὸς μωροῦ ταχὺς εἰς οἰκίαν, ἀνθρώπος δὲ πολὺπειρος αἰσχυνθήσεται ἀπὸ προσώπου. ²³ Ἄφρων ἀπὸ θύρας παρακύπτει εἰς οἰκίαν, ἀνὴρ δὲ πεπαιδευμένος ἔξω στήσεται. ²⁴ Ἀπαιδευσία ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι παρὰ θύραν, ὁ δὲ φρόνιμος βαρυνθήσεται ἀτιμία. ²⁵ Χεῖλη ἄλλοτριῶν ἐν τούτοις βαρυνθήσεται, λόγοι δὲ φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται. ²⁶ Ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδία αὐτῶν, καρδία δὲ

σοφῶν στόμα αὐτῶν. ²⁷ Ἐν τῷ καταράσθαι ἀσεβῆ τὸν Σατανᾶν, αὐτὸς καταράται τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

²⁸ Μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιθυρίζων, καὶ ἐν παροικίῃσει μισηθήσεται.

22

¹ Λίθω ἠρδαλωμένω συνεβλήθη ὀκνηρὸς, καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ. ² Βολβίτω κοπρίων συνεβλήθη ὀκνηρὸς, πᾶς ὁ ἀναιρούμενος αὐτὸν ἐκτινάξει χεῖρα. ³ Αἰσχύνη πατρὸς ἐν γεννήσει ἀπαιδέυτου, θυγάτηρ δὲ ἐπ' ἐλαττώσει γίνεται. ⁴ Θυγάτηρ φρονίμη κληρονομήσει ἄνδρα αὐτῆς, καὶ ἡ καταισχύνουσα, εἰς λύπην γεννήσαντος. ⁵ Πατέρα καὶ ἄνδρα καταισχύνει ἡ θρασεῖα, καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀμιασθήσεται.

⁶ Μουσικὰ ἐν πένθει ἄκαιρος διήγησις, μᾶστιγες καὶ παιδεῖα ἐν παντὶ καιρῷ σοφίας. ⁹ Συγκολῶν ὄστρακον ὁ διδάσκων μωρὸν, ἐξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βαθέως ὕπνου. ¹⁰ Διηγούμενος νυστάζοντι ὁ διηγούμενος μωρῷ, καὶ ἐπὶ συντελείᾳ ἐρεῖ, τί ἐστιν; ¹¹ Ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπε γὰρ φῶς· καὶ ἐπὶ μωρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπε γὰρ σύβεσις· ἦδιον κλαῦσον ἐπὶ νεκρῷ, ὅτι ἀνεπαύσατο, τοῦ δὲ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἡ ζωὴ πονηρά. ¹² Πένθος νεκροῦ ἐπτά ἡμέραι, μωροῦ δὲ καὶ ἀσεβοῦς πάσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ¹³ Μετὰ ἄφρονος μὴ πληθύνῃς λόγον, καὶ πρὸς ἀσύνητον μὴ πορεύου· φύλαξον ἀπ' αὐτοῦ ἵνα μὴ κόπον ἔχῃς, καὶ οὐ μὴ μολυθῆς ἐν τῷ ἐντιναγμῷ αὐτοῦ· ἐκκλινον ἀπ' αὐτοῦ καὶ εὐρήσεις ἀνάπαυσιν, καὶ οὐ μὴ ἀκηδιάσης ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ. ¹⁴ Ὑπὲρ μόλυβδον τί βαρυνθήσεται; καὶ τί αὐτῷ ὄνομα, ἀλλ' ἡ μωρό; ¹⁵ Ἄμμον καὶ ἄλα καὶ βῶλον σιδήρου εὐκοπὸν ὑπενεγκεῖν, ἢ ἄνθρωπον ἀσύνητον.

¹⁶ Ἰμάντωσις Ξυλίην ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν ἐν συσσεισμῷ οὐ διαλυθήσεται, οὕτως καρδιά ἐστηριγμένη ἐπὶ διανοήματος βουλής ἐν καιρῷ οὐ δειλιάσει. ¹⁷ Καρδία ἠδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως, ὡς κόσμος ψαμμωτὸς τοῖχου Ξυστοῦ. ¹⁸ Χάρακες ἐπὶ μετεώρου κείμενοι κατέναντι ἀνέμου οὐ μὴ ὑπομείνωσιν, οὕτως καρδιά δειλὴ ἐπὶ διανοήματος μωροῦ κατέναντι παντὸς φόβου οὐ μὴ ὑπομείνῃ.

¹⁹ Ὁ νύσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα, καὶ ὁ νύσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἰσθησιν. ²⁰ Βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινὰ ἀποσοβεῖ αὐτὰ, καὶ ὁ ὄνειδίζων φίλον διαλύσει φιλίαν. ²¹ Ἐπὶ φίλον ἐὰν σπάσης ῥομφαίαν, μὴ ἀπελπίσης, ἔστι γὰρ ἐπάνοδος. ²² Ἐπὶ φίλον ἐὰν ἀνοίξῃς στόμα, μὴ εὐλαβηθῆς, ἔστι γὰρ διαλλαγὴ· πλὴν ὄνειδισμοῦ, καὶ ὑπερηφανίας, καὶ μυστηρίου ἀποκαλύψεως, καὶ πληγῆς δολίας, ἐν τούτοις ἀποφεύγεται πᾶς φίλος.

²³ Πίστιν κτῆσαι ἐν πτωχείᾳ μετὰ τοῦ πλησίον, ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ὁμοῦ πλησθῆς· ἐν καιρῷ θλίψεως διάμενε αὐτῷ, ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ συνκληρονομήσης. ²⁴ Πρὸ πυρὸς ἀτίμις καμίνου καὶ καπνὸς, οὕτως πρὸ αἰμάτων λιδορῖα. ²⁵ Φίλον σκεπάσαι οὐκ αἰσχυνθήσομαι, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οὐ μὴ κρυβῶ, ²⁶ καὶ εἰ κακὰ μοι συμβῆ δι' αὐτόν, πᾶς ὁ ἀκούων φυλάσσεται ἀπ' αὐτοῦ. ²⁷ Τίς δώσει μοι ἐπὶ στόμα μου φυλακὴν, καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγιδα πανοῦργον, ἵνα μὴ πέσω ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἡ γλῶσσά μου ἀπολέσῃ με;

23

¹ Κύριε πάτερ καὶ δέσποτα ζωῆς μου, μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βουλή αὐτῶν, μὴ ἀφῆς με πεσεῖν ἐν αὐτοῖς. ² Τίς ἐπιστήσει ἐπὶ τοῦ διανοήματός μου μᾶστιγας, καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδεῖαν σοφίας; ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασί μου μὴ φείσωνται, καὶ οὐ μὴ παρῆ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν, ³ ὅπως μὴ πληθύνωσιν αἱ ἀγνοαί μου, καὶ αἱ ἀμαρτίαι μου πλεονάσωσιν, καὶ πεσοῦμαι ἐναντι τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἐπιχαρεῖταιί μοι ὁ ἐχθρὸς μου.

⁴ Κύριε πάτερ καὶ Θεὲ ζωῆς μου, μετewρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῶς μοι, ⁵ καὶ ἐπιθυμίαν ἀπόστρεψον ἀπ' ἐμοῦ. ⁶ Κοιλίας ὄρεξις καὶ συνουσιασμὸς μὴ καταλαβέτωσάν με, καὶ ψυχῇ ἀναιδεῖ μὴ παραδῶς με.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ.

⁷ Παιδεῖαν στόματος ἀκούσατε τέκνα, καὶ ὁ φυλάσσων οὐ μὴ ἄλῳ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ. ⁸ Καταλειφθήσεται ἀμαρτωλὸς, καὶ λοιδορὸς καὶ υπερήφανος σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτοῖς. ⁹ Ὁρκω μὴ ἐθήσης τὸ στόμα σου, καὶ ὄνομασίᾳ τοῦ ἁγίου μὴ συνεθισθῆς. ¹⁰ Ὡσπερ γὰρ οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδελεχῶς ἀπὸ μῶλωπος οὐκ ἐλαττώθησεται, οὕτως ὁ καὶ ὀμνύων καὶ ὀνομάζων διαπαντὸς ἀπὸ ἀμαρτίας οὐ μὴ καθαρῶσθῃ. ¹¹ Ἀνὴρ πολυόρκος πλησθήσεται ἀνομίας, καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μᾶστιξ· ἐὰν πλημμελήσῃ, ἀμαρτία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, κἄν ὑπερίδῃ, ἤμαρτε δισώσῃ· καὶ εἰ διακενῆς ὤμοσεν, οὐ δικαιωθήσεται, πλησθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος αὐτοῦ. ¹² Ἔστι λέξις ἀντιπεριβεβλημένη θανάτῳ, μὴ εὐρεθίτω ἐν

κληρονομία Ἰακώβ· ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα πάντα ἀποστήσεται, καὶ ἐν ἀμαρτίαις οὐκ ἐγκυλισθήσονται. ¹³ Αἰ παιδευσίαν ἀσυρῆ μὴ συνεθίσης τὸ στόμα σου, ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἀμαρτίας.

¹⁴ Μνήσθητι πατρός καὶ μητρός σου, ἀναμέσον γὰρ μεγιστάνων συνεδρεύεις· μήποτ' ἐπιλάβῃ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τῷ ἐθισμῷ σου μωρανθῆς, καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννηθῆς, καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ σου καταράσῃ. ¹⁵ Ἀνθρώπος συνεθιζόμενος λόγοις ὀνειδισμού, ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐ μὴ παιδευθῆ.

¹⁶ Δύο εἶδη πληθύνουσιν ἀμαρτίας, καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν· ψυχὴ θερμῶς πῦρ καιόμενον, οὐ μὴ σβεσθῆ ἕως ἂν καταποθῆ· ἄνθρωπος πόρνος ἐν σώματι σαρκὸς αὐτοῦ, οὐ μὴ παύσῃται ἕως ἂν ἐκκαύσῃ πῦρ. ¹⁷ Ἀνθρώπῳ πόρῳ πᾶς ἄρτος ἡδύς, οὐ μὴ κοπάσῃ ἕως ἂν τελευτήσῃ.

¹⁸ Ἀνθρώπος παραβαίνων ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ, λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, τίς με ὄρα; σκότος κύκλω μου, καὶ οἱ τοίχοί με καλύπτουσι, καὶ οὐθεὶς με ὄρα, τί εὐλαβοῦμαι; τῶν ἀμαρτιῶν μου οὐ μὴ μνησθῆσεται ὁ ὕψιστος. ¹⁹ Καὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπων ὁ φόβος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου φωτεινότεροι, ἐπιβλέποντες πάσας ὁδοὺς ἀνθρώπων, καὶ κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη. ²⁰ Πρὶν ἢ κτισθῆναι τὰ πάντα ἔγνωσται αὐτῷ, οὕτως καὶ μετὰ τὸ συντελεσθῆναι. ²¹ Οὗτος ἐν πλατεῖαις πόλεως ἐκδικηθήσεται, καὶ οὐ οὐχ ὑπενόησε πιασθήσεται.

²² Οὕτως καὶ γυνὴ καταλιποῦσα τὸν ἄνδρα, καὶ παριστώσα κληρονόμον ἐξ ἄλλοτριου. ²³ Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ ὑψίστου ἠπειθήσῃ, καὶ δεῦτερον εἰς ἄνδρα ἐαυτῆς ἐπιλημμέλησε, καὶ τὸ τρίτον ἐν πορνείᾳ ἐμοιχεύθη, ἐξ ἄλλοτριου ἀνδρὸς τέκνα παρέστησεν. ²⁴ Αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπῆ ἔσται. ²⁵ Οὐ διαδώσουσι τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς ρίζαν, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς οὐ δώσουσι καρπὸν. ²⁶ Καταλείπει εἰς κατάραν τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ τὸ ὄνειδος αὐτῆς οὐκ ἐξαλειφθήσεται. ²⁷ Καὶ ἐπιγνώσονται οἱ καταλειφθέντες, ὅτι οὐθὲν κρεῖττον φόβου Κυρίου, καὶ οὐθὲν γλυκύτερον τοῦ προσέχειν ἐντολαῖς Κυρίου.

ΑΙΝΕΣΙΣ ΣΟΦΙΑΣ.

24

¹ Ἡ σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς, καὶ ἐν μέσῳ λαοῦ αὐτῆς καυχῆσεται. ² Ἐν ἐκκλησίᾳ ὑψίστου στόμα αὐτῆς ἀνοίξει, καὶ ἐναντι δυνάμεως αὐτοῦ καυχῆσεται. ³ Ἐγὼ ἀπὸ στόματος ὑψίστου ἐξῆλθον, καὶ ὡς ὀμίχλη κατεκάλυψα γῆν. ⁴ Ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατεσκήνωσα, καὶ ὁ θρόνος μου ἐν στύλῳ νεφέλης. ⁵ Γῦρον οὐρανοῦ ἐκύκλωσα μόνῃ, καὶ ἐν βάθει ἀβύσσων περιεπάτησα. ⁶ Ἐν κύμασι θαλάσσης καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ ἔθνει ἐκτησάμην.

⁷ Μετὰ τούτων πάντων ἀνάπαυσιν ἐζήτησα, καὶ ἐν κληρονομίᾳ τίνας ἀύλισθήσομαι. ⁸ Τότε ἐνετείλατό μοι ὁ κτίστης ἀπάντων, καὶ ὁ κτίσας με κατέπαυσε τὴν σκηνὴν μου, καὶ εἶπεν, ἐν Ἰακώβ κατασκήνωσον, καὶ ἐν Ἰσραὴλ κατακληρονομήσῃ. ⁹ Πρὸ τοῦ αἰῶνος ἀπ' ἀρχῆς ἔκτισέ με, καὶ ἕως αἰῶνος οὐ μὴ ἐκλίπω.

¹⁰ Ἐν σκηνῇ ἁγία ἐνώπιον αὐτοῦ ἐλειτούργησα, καὶ οὕτως ἐν Σιών ἐστηρίχθην. ¹¹ Ἐν πόλει ἠγαπημένη ὁμοίως με κατέπαυσε, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐξουσία μου. ¹² Καὶ ἐρρίζωσα ἐν λαῷ δεδοξασμένῳ, ἐν μερίδι Κυρίου κληρονομίας αὐτοῦ. ¹³ Ὡς κέβρος ἀνυψώθην ἐν Λιβάνῳ, καὶ ὡς κυπάρισσος ἐν ὄρεσιν Ἀερμών. ¹⁴ Ὡς φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν αἰγιαλοῖς, καὶ ὡς φυτὰ ῥόδου ἐν Ἱεριχὼ ὡς ἐλαία εὐπρεπῆς ἐν πεδίῳ, καὶ ἀνυψώθην ὡς πλάτανος. ¹⁵ Ὡς κιννάμωμον καὶ ἀσπάλθατος ἀρωμάτων δέδωκα ὄσμην, καὶ ὡς σμύρνα ἐκλεκτὴ δέδωκα εὐωδίαν· ὡς χαλβάνη καὶ ὄνυξ καὶ στακτὴ, καὶ ὡς λιβάνου ἀτίμης ἐν σκηνῇ. ¹⁶ Ἐγὼ ὡς τερέμινθος ἐξέτεινα κλάδους μου, καὶ οἱ κλάδοι μου κλάδοι δόξης καὶ χάριτος. ¹⁷ Ἐγὼ ὡς ἄμπελος βλαστήσασα χάριν, καὶ τὰ ἄνθη μου καρπὸς δόξης καὶ πλοῦτου. ¹⁸ Προσέλθετε πρὸς με οἱ ἐπιθυμοῦντές μου, καὶ ἀπὸ τῶν γεννημάτων μου ἐμπλήσθητε. ¹⁹ Τὸ γὰρ μνημόσυνον μου ὑπὲρ μέλι γλυκὺ, καὶ ἡ κληρονομία μου ὑπὲρ μέλιτος κηροῦ. ²⁰ Οἱ ἐσθιοντές με ἔτι πεινάσουσι, καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσι. ²¹ Ὁ ὑπακούων μου οὐκ αἰσχυθήσεται, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἐμοὶ οὐκ ἀμαρτήσουσι.

²² Ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης Θεοῦ ὑψίστου, νόμον δὲ ἐνετείλατο Μωσῆς, κληρονομίαν συναγωγῆς Ἰακώβ. ²³ Ὁ πιμπλὼν ὡς Φεισὼν σοφίαν, καὶ ὡς Τίγρις ἐν ἡμέραις νέων· ²⁴ ὁ ἀναπληρῶν ὡς Εὐφράτης σύνοσιν, καὶ ὡς Ἰορδάνη ἐν ἡμέραις θερισμοῦ· ²⁵ ὁ ἐκφαίνων ὡς φῶς παιδείαν, ὡς Γηὼν ἐν ἡμέραις τρυγητοῦ.

²⁶ Οὐ συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γνῶναι αὐτὴν, καὶ οὕτως ὁ ἔσχατος οὐκ ἐξίχνιασεν αὐτὴν. ²⁷ Ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη διανόημα αὐτῆς, καὶ ἡ βουλή αὐτῆς ἀπὸ ἀβύσσου μεγάλης. ²⁸ Κἀγὼ ὡς διώρυξ ἀπὸ ποταμοῦ, καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξῆλθον εἰς

παράδεισόν σου. ³¹ Εἶπα, ποτιῶ μου τὸν κήπον, καὶ μεθύσω μου τὴν πρασίαν· καὶ ἰδοὺ ἐγένετό μοι ἡ διώρυξ εἰς ποταμὸν, καὶ ὁ ποταμὸς μου ἐγένετο εἰς θάλασσαν. ³² Ἐτι παιδεῖαν ὡς ὄρθρον φωτιῶ, καὶ ἐκφανῶ αὐτὰ ἕως εἰς μακράν. ³³ Ἐτι διδασκαλίαν ὡς προφητεῖαν ἐκχεῶ, καὶ καταλείψω αὐτὴν εἰς γενεὰς αἰώνων. ³⁴ Ἴδετε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνω ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτήν.

25

¹ Ἐν τρισὶν ὡραῖσθην, καὶ ἀνέστην ὡραία ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων· ὁμόνοια ἀδελφῶν, καὶ φιλία τῶν πλησίων, καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ ἑαυτοῖς συπεριφερόμενοι.

² Τρία δὲ εἶδη ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν· πτωχὸν ὑπερήφανον, καὶ πλούσιον ψεύστην, γέροντα μοιχὸν ἐλαττούμενον συνέσει.

³ Ἐν νεότητι οὐ συναγῆοχας, καὶ πῶς ἂν εὔροις ἐν τῷ γῆρα σου;

⁴ Ὡς ὡραῖον πολιαῖς κρίσις, καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγνώναι βουλήν; ⁵ Ὡς ὡραία γερόντων σοφία, καὶ δεδοξασμένοις διανοήμα καὶ βουλή. ⁶ Στέφανος γερόντων πολυπειρία, καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.

⁷ Ἐννέα ὑπονοήματα ἐμακάρισα ἐν καρδίᾳ, καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης· ἄνθρωπος εὐφραϊνόμενος ἐπὶ τέκνοις, ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν.

⁸ Μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὶ συνετῇ, καὶ ὃς ἐν γλώσσει οὐκ ὠλίσησε, καὶ ὃς οὐκ ἐδόουλευσεν ἀναξίῳ αὐτοῦ. ⁹ Μακάριος ὃς εὖρε φρόνησιν, καὶ ὁ διηγουόμενος εἰς ὧτα ἀκουόντων. ¹⁰ Ὡς μέγας ὁ εὐρὼν σοφίαν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φοβούμενον τὸν Κύριον. ¹¹ Φόβος Κυρίου ὑπὲρ πάντων ὑπερέβαλεν, ὁ κρατῶν αὐτοῦ τίτι ὁμοιωθήσεται;

¹³ Πᾶσαν πληγὴν καὶ μὴ πληγὴν καρδίας, καὶ πᾶσαν πονηρίαν καὶ μὴ πονηρίαν γυναικός· ¹⁴ πᾶσαν ἐπαγωγὴν καὶ μὴ ἐπαγωγὴν μισούντων, καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν καὶ μὴ ἐκδίκησιν ἐχθρῶν. ¹⁵ Οὐκ ἔστι κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλῆν ὄψεως, καὶ οὐκ ἔστι θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἐχθροῦ.

¹⁶ Συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκήσω, ἢ ἐνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς. ¹⁷ Πονηρία γυναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὄρασιν αὐτῆς, καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς σάκκον. ¹⁸ Ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἀναπесεῖται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἀκούσας ἀνεστῆναξε πικρά. ¹⁹ Μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικός· κλῆρος ἀμαρτωλοῦ ἐπιπέσει αὐτῇ.

²⁰ Ἀνάβασις ἀμμῶδης ἐν ποσὶ πρεσβυτέρου· οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύχῳ. ²¹ Μὴ προσπέσης ἐπὶ κάλλος γυναικός, καὶ γυναικᾶ μὴ ἐπιποθήσης. ²² Ὀργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχρὴ μεγάλη, γυνὴ ἂν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. ²³ Καρδία ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυθρωπὸν καὶ πληγὴ καρδίας γυνὴ πονηρᾶ· χεῖρες παρειμέναι καὶ γόνυτα παραλελυμένα, ἦτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἀνδρα αὐτῆς. ²⁴ Ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἀμαρτίας, καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκουσιν πάντες. ²⁵ Μὴ δῶς ὕδατι διέξοδον, μηδὲ γυναικὶ πωνηρᾶ ἐξουσίαν. ²⁶ Εἰ μὴ πορευέται κατὰ χεῖρά σου, ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότεμε αὐτήν.

26

¹ Γυναικὸς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ διπλάσιος.

² Γυνὴ ἀνδρεία εὐφραίνει τὸν ἀνδρα αὐτῆς, καὶ τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρῶσει ἐν εἰρήνῃ.

³ Γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθῆ, ἐν μερίδι φοβουμένων Κυρίου δοθήσεται. ⁴ Πλουσίου δὲ καὶ πτωχοῦ καρδία ἀγαθῆ, ἐν παντὶ καιρῷ πρόσωπον ἰλαρῶν.

⁵ Ἀπὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδία μου, καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ ἐδεήθην· διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὄχλου, καὶ καταψευσμὸν ὑπὲρ θάνατον, πάντα μοχθηρά. ⁶ Ἄγλος καρδίας καὶ πένθος γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικὶ, καὶ μᾶστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνοῦσα. ⁷ Βοοζῦγιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρᾶ, ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς ὁ δρασσόμενος σκορπίου. ⁸ Ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυτος, καὶ ἀσχημοσύνη αὐτῆς οὐ συγκαλύπτει. ⁹ Πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμοῖς ὀφθαλμῶν, καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται. ¹⁰ Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτῳ στερέωσον φυλακὴν, ἵνα μὴ εὐροῦσα ἀνεῖν ἐαυτῇ χρήσηται. ¹¹ Ὅπισθον ἀναιδοῦς ὀφθαλμοῦ φύλαξαι, καὶ μὴ θαυμάσης ἂν εἰς σὲ πλημμελήσῃ. ¹² Ὡς διψῶν ὁδοιπόρος τὸ στόμα ἀνοίγει, καὶ ἀπὸ παντὸς ὕδατος τοῦ συνέγγυς πίεται, κατέναντι παντὸς πασσάλου καθήσεται, καὶ ἔναντι βέλουος ἀνοίξει φαρέτραν.

¹³ Χάρις γυναικὸς τέρπει τὸν ἀνδρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὄστα αὐτοῦ πλανεῖ ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς. ¹⁴ Δόσις Κυρίου γυνὴ σιγηρᾶ, καὶ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα πεπαιδευμένης ψυχῆς. ¹⁵ Χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυνηρᾶ, καὶ οὐκ ἔστι σταθμὸς πᾶς ἄξιος ἐγκρατοῦς ψυχῆς. ¹⁶ Ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις Κυρίου, καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτοῦ. ¹⁷ Λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας ἀγίας, καὶ

κάλλος προσώπου ἐπὶ ἡλικία ἀσασίμη. ¹⁸ Στύλοι χρύσει ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς, καὶ πόδες ὠραῖοι ἐπὶ στέρνοις εὐσταθοῦς.

²⁸ Ἐπὶ δυσὶ λελύπηται ἡ καρδία μου, καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμὸς μοι ἐπήλθεν· ἀνὴρ πολεμιστῆς ὑστερῶν δι' ἔνδειαν, καὶ ἄνδρες συνετοὶ ἐὰν σκυβαλισθῶσιν· ἐπανάγων ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ ἁμαρτιαν, ὁ Κύριος ἐτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν αὐτόν. ²⁹ Μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημμελείας, καὶ οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας.

27

¹ Χαρὶν ἀδιαφόρου πολλοὶ ἤμαρτον, καὶ ὁ ζητῶν πληθύνει ἀποστρέψει ὀφθαλμῶν. ² Ἀναμέσον ἀρμῶν λίθων παγήσεται πάσσαλος, καὶ ἀναμέσον πράσεως καὶ ἀγορασμοῦ συντριβήσεται ἀμαρτία. ³ Ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ Κυρίου κρατήσῃ κατὰ σπουδὴν, ἐν τάχει καταστραφήσεται αὐτοῦ ὁ οἶκος. ⁴ Ἐν σεισμοῖσι κοσκίνου διαμένει κοπρία, οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ αὐτοῦ. ⁵ Σκευὴ κεραμέως δοκιμάζει κáιμνος, καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ. ⁶ Γεώργιον ζῦλον ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐτοῦ, οὕτως λόγος ἐνθυμήματος καρδίας ἀνθρώπου.

⁷ Πρὸ λογιζομένου μὴ ἐπαnéσης ἄνδρα, οὗτος γὰρ πειρασμὸς ἀνθρώπων. ⁸ Ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον, καταλήψῃ, καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης. ⁹ Πετεινὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει, καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐπανήξει. ¹⁰ Λέων θήραν ἐνεδρεύει, οὕτως ἁμαρτία ἐργαζομένους ἄδικα. ¹¹ Διήγησις εὐσεβοῦς διαπαντὸς σοφία, ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιοῦται. ¹² Εἰς μέσον ἀσυνέτων συντήρησον καιρὸν, εἰς μέσον δὲ διανοουμένων ἐνδελείζει. ¹³ Διήγησις μωρῶν προσόχθισμα, καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἁμαρτίας. ¹⁴ Λαλιὰ πολυόρκου ὀρθώσει τρίχας, καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐμφραγμὸς ὠτίων. ¹⁵ Ἐκχυσὶς αἵματος μάχη ὑπερφάνων, καὶ ἡ διαλιδορήσις αὐτῶν ἀκοὴ μοχηθρά.

¹⁶ Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσε πίστιν, καὶ οὐ μὴ εὗρῃ φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ¹⁷ Στέρξον φίλον, καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ· ἐὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια αὐτοῦ, οὐ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ. ¹⁸ Καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄνθρωπος τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, οὕτως ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τοῦ πλησίου. ¹⁹ καὶ ὡς πετεινὸν ἐκ χειρὸς σου ἀπελύσας, οὕτως ἀφήκας τὸν πλησίον, καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτόν. ²⁰ Μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀπέστη, καὶ ἐξέφυγεν ὡς δορκὰς ἐκ παγίδος. ²¹ Ὅτι θραύσμα ἐστὶ καταδίησι, καὶ λοιδορίας ἐστὶ διαλλαγή· ὁ δὲ ἀποκαλύψας μυστήρια ἀπλήπισα. ²² Διανεύων ὀφθαλμῷ τεκταίνει κακὰ, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἀποστήσει ἀπ' αὐτοῦ. ²³ Ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου γλυκαίνει στόμα σου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθαυμάσει, ὑστερον δὲ διαστρέψει τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάνδαλον. ²⁴ Πολλὰ ἐμίσησα καὶ οὐχ ὠμοίωσα αὐτῷ, καὶ ὁ Κύριος μισήσει αὐτόν.

²⁵ Ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ βάλλει, καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα. ²⁶ Ὁ ὀρύσσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται, καὶ ὁ ἰστών παγίδα ἐν αὐτῇ ἀλώσεται. ²⁷ Ὁ ποιῶν πονηρὰ εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται, καὶ οὐ μὴ ἐπιγνῶ πόθεν ἦκει αὐτῷ. ²⁸ Ἐμπαιγμὸς καὶ ὄνειδισμὸς ὑπερφάνων, καὶ ἡ ἐκδίκησις ὡς λέων ἐνεδρεύσει αὐτόν. ²⁹ Παγίδι ἀλώσονται οἱ εὐφραυνόμενοι πτώσει εὐσεβῶν, καὶ ὀδύνη καταναλώσει αὐτούς πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῶν. ³⁰ Μῆνις καὶ ὀργή, καὶ ταῦτά ἐστὶ βδελύγματα, καὶ ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς ἐγκρατῆς ἔσται αὐτῶν.

28

¹ Ὁ ἐκδίκων παρὰ Κυρίου εὐρήσει ἐκδίκησιν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ διατηρῶν διατηρήσει. ² Ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου, καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἁμαρτίαι σου λυθήσονται. ³ Ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὀργὴν, καὶ παρὰ Κυρίου ζητεῖ ἴασιν. ⁴ Ἐπ' ἀνθρώπου ὅμοιον αὐτῷ οὐκ ἔχει ἔλεος, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ δεῖται. ⁵ Αὐτὸς σὰρξ ὢν διατηρεῖ μῆνιν, τίς ἐξιλιάσεται τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ; ⁶ Μνησθήθῃ τὰ ἔσχατα, καὶ παῦσαι ἐχθραίνων· καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ ἔμμενε ἐντολαῖς. ⁷ Μνησθήθῃ ἐντολῶν, καὶ μὴ μνησίης τῷ πλησίον· καὶ διαθήκην ὑπίστου, καὶ πάριδε ἄγνοιαν. ⁸ Ἀπόσχου ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις ἁμαρτίας· ἄνθρωπος γὰρ θυμώδης ἐκκαύσει μάχην.

⁹ Καὶ ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς ταράξει φίλους, καὶ ἀναμέσον εἰρηνεύοντων ἐμβάλλει διαβολήν. ¹⁰ Κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς οὕτως ἐκκαυθήσεται, κατὰ τὴν ἰσχύν τοῦ ἀνθρώπου ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἔσται, καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνυψώσει ὀργὴν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν στερέωσιν τῆς μάχης ἐκκαυθήσεται. ¹¹ Ἐρις κατασπευδομένη ἐκκαίει πῦρ, καὶ μάχη κατασπεύδουσα ἐκγέει αἷμα. ¹² Ἐὰν φουθήσῃ σπιυθῆρα ἐκκαίεται, καὶ ἐὰν πτώσῃ ἐπ' αὐτὸν σβεσθήσεται· καὶ ἀμφοτέρα ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεται.

¹³ Ψίθυρον καὶ δίγλωσσον καταρᾶσθαι, πολλοὺς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπόλεσαν. ¹⁴ Γλώσσα τρίτη πολλοὺς ἐσάλεψε, καὶ διέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ πόλεις ὄχυράς καθεῖλε, καὶ οἰκίας μεγιστάνων κατέστρεψε. ¹⁵ Γλώσσα τρίτη γυναικας ἀνδρείας ἐξέβαλε, καὶ ἐστέρησεν αὐτὰς τῶν πόνων αὐτῶν. ¹⁶ Ὁ προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ εὕρῃ ἀνάπαυσιν, οὐδὲ κατασκηνώσει μεθ' ἡσυχίας.

¹⁷ Πληγὴ μάστιγος ποιεῖ μώλωπας, πληγὴ δὲ γλώσσης συγκλάσει ὄστᾶ. ¹⁸ Πολλοὶ ἔπασον ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ οὐχ ὡς οἱ πεπτοκότες διὰ γλώσσαν. ¹⁹ Μακάριος ὁ σκεπασθεὶς ἀπ' αὐτῆς, ὅς οὐ διήλθεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς, ὅς οὐχ εἴλκυσε τὸν ζυγὸν αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς οὐκ ἐδέθη. ²⁰ Ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηροῦς, καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χάλκεοι. ²¹ Θάνατος πονηρὸς ὁ θάνατος αὐτῆς, καὶ λυσιτελὴς μᾶλλον ὁ ἄθλιος αὐτῆς. ²² Οὐ μὴ κρατήσῃ εὐσεβῶν, καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς οὐ καήσονται. ²³ Οἱ καταλείποντες Κύριον ἐμπεσοῦνται εἰς αὐτήν, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαθήσεται, καὶ οὐ μὴ βρεσθη· ἐξαποσταλήσεται ἐπ' αὐτοῖς ὡς λέων, καὶ ὡς πάρβαλις λυμανεῖται αὐτούς.

²⁴ Ἴδε περιφραξοῦ τὸ κτήμα σου ἀκάνθαις, τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον κατάδησον· ²⁵ καὶ τοῖς λόγοις σου ποίησον ζυγὸν καὶ σταθμὸν, καὶ τῷ στόματί σου ποίησον θύραν καὶ μοχλόν. ²⁶ Πρόσεχε μήπως ὀλισθήσῃς ἐν αὐτῇ, μὴ πέσης κατέναντι ἐνεδρεύοντος.

29

¹ Ὁ ποιῶν ἔλεος δανειεῖ τῷ πλησίον, καὶ ὁ ἐπισχύων τῇ χειρὶ αὐτοῦ τηρεῖ ἐντολάς. ² Δάνεισον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρεῖας αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς τὸ καιρόν. ³ Στερέωσον λόγον, καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐρήσεις τὴν χρεῖαν σου. ⁴ Πολλοὶ ὡς εὐρεμα ἐνόμισαν δάνος, καὶ παρέσχον πόνον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς. ⁵ Ἔως οὐ λάβῃ, καταφιλήσει χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τοῦ πλησίον ταπεινώσει φωνήν· καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει χρόνον, καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας, καὶ τὸν καιρὸν αἰτίαςται. ⁶ Ἐὰν ἰσχύσῃ, μόλις κομίσεται τὸ ἥμισυ, καὶ λογιεῖται αὐτὸ ὡς εὐρεμα· εἰ δὲ μὴ, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων αὐτοῦ, καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν· κατάρως καὶ λοιδορίας ἀποδώσει αὐτῷ, καὶ ἀντὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ ἀτιμίαν. ⁷ Πολλοὶ χάριν πονηρίας ἀπέστρεψαν, ἀποστρηθῆναι δωρεὰν εὐλαβήθησαν. ⁸ Πλὴν ἐπὶ ταπεινῷ μακροθύμησον, καὶ ἐπ' ἐλεημοσύνην μὴ παρελκύσῃς αὐτόν. ⁹ Χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβοῦ πένητος, καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενόν.

¹⁰ Ἀπόλεσον ἀργύριον δι' ἀδελφὸν καὶ φίλον, καὶ μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀπώλειαν. ¹¹ Θές τὸν θησαυρόν σου κατ' ἐντολὰς ὑψίστου, καὶ λυσιτελήσει σοὶ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον. ¹² Σύγκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς ταμείοις σου, καὶ αὕτη ἐξελεῖται σε ἐκ πάσης κακώσεως. ¹³ Ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους, καὶ ὑπὲρ δόρυ ἀλκῆς κατέναντι ἐχθροῦ πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ. ¹⁴ Ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυήσεται τὸν πλησίον, καὶ ὁ ἀπολωλεκὼς αἰσχύνην καταλείψει αὐτόν. ¹⁵ Χάριτας ἐγγύου μὴ ἐπιλάθῃ, ἔδωκε γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ σοῦ. ¹⁶ Ἀγαθὰ ἐγγύου ἀνατρέψει ἀμαρτωλὸς, ¹⁷ καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλείψει ῥυσάμενον.

¹⁸ Ἐγγύη πολλοὺς ἀπώλεσε κατευθύνοντας, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς ὡς κῆμα θαλάσσης· ἄνδρας δυνατοὺς ἀπώκισε, καὶ ἐπλανήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἄλλοτρίοις. ¹⁹ Ἀμαρτωλὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐγγύνην, καὶ διώκων ἐργολαβείας ἐμπεσεῖται εἰς κρίσεις. ²⁰ Ἀντιλαβοῦ τοῦ πλησίον κατὰ δυνάμιν σου, καὶ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐμπέσης.

²¹ Ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ, καὶ ἄρτος, καὶ ἱμάτιον, καὶ οἶκος καλύπτων ἀσχημοσύνην. ²² Κρείσσων βίος πτωχοῦ ὑπὸ σκέπην δοκῶν, ἢ εἰδέματα λαμπρὰ ἐν ἄλλοτρίοις. ²³ Ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχε. ²⁴ Ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν, καὶ οὐ παροικήσει, οὐκ ἀνοίξει στόμα. ²⁵ Ξενιεῖς καὶ ποτιεῖς εἰς ἀχάριστα, καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκοῦση. ²⁶ Πάρελθε πάροικε, κόσμησον τράπεζαν, καὶ εἶτι ἐν τῇ χειρὶ σου ψώμισόν με. ²⁷ Ἐξελθε πάροικε ἀπὸ προσώπου δόξης, ἐπεξένωταί μοι ὁ ἀδελφός, χρεῖα τῆς οἰκίας. ²⁸ Βαρέα ταῦτα ἀνθρώπων ἔχοντι φρόνησιν, ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ὄνειδισμός δανειστοῦ.

ΠΕΡΙ ΤΕΚΝΩΝ.

30

¹ Ὁ ἀγαπῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐνδεδεχθήσει μάστιγας αὐτῷ, ἵνα εὐφρανηθῇ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτοῦ. ² Ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνήσεται ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀναμέσον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ καυθήσεται. ³ Ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἐχθρὸν, καὶ ἐναντι φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται. ⁴ Ἐτελεύτησεν αὐτὸ ὁ πατήρ, καὶ ὡς

οὐκ ἀπέθανεν, ὅμοιοι γὰρ αὐτῷ κατέλιπε μετ' αὐτόν. ⁵ Ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἶδε καὶ εὐφράνθη, καὶ ἐν τῇ τελευταίῃ αὐτοῦ οὐκ ἔλυπήθη. ⁶ Ἐναντίον ἐχθρῶν κατέλιπεν ἔκδικον, καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν.

⁷ Περιψύχων υἱὸν καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχνα αὐτοῦ. ⁸ Ἴππος ἀδάμαστος ἀποβαίνει σκληρὸς, καὶ υἱὸς ἀνειμένους ἐκβαίνει προαλῆς. ⁹ Τιθήνησον τέκνον καὶ ἐκθαμβήσει σε, σύμπαίζον αὐτῷ καὶ λυπήσει σε. ¹⁰ Μὴ συγγελάσῃς αὐτῷ ἵνα μὴ συνοδυνῆθῃς, καὶ ἐπ' ἐσχάτω γομφιάσεις τοὺς ὀδόντας σου. ¹¹ Μὴ δῶς αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν νεότητι. ¹² Θλάσον τὰς πλευράς αὐτοῦ, ὡς ἔστι νῆπιος, μήποτε σκληρυνθῆις ἀπειθήσῃ σοι. ¹³ Παίδευσον τὸν υἱὸν σου, καὶ ἔργασαι ἐναυτῷ, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ σου προσκόψῃ. ^{13a} Καὶ μὴ παρίδῃς τὰς ἀγνοίας αὐτοῦ. ^{13b} Κάμψον τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐν νεότητι.

ΠΕΡΙ ὙΓΙΕΙΑΣ.

¹⁴ Κρείσσων πτωχὸς ὑγιῆς καὶ ἰσχύων τῇ ἕξει, ἢ πλοῦσιος μεμαστιγμένος εἰς σῶμα αὐτοῦ. ¹⁵ Ὑγεία καὶ εὐεξία βέλτιον παντὸς χρυσοῦ, καὶ σῶμα εὐρωστων ἢ ὄλβος ἀμέτρητος. ¹⁶ Οὐκ ἔστι πλοῦτος βελτίων υγιείας σώματος, καὶ οὐκ ἔστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν καρδίας. ¹⁷ Κρείσσων θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικράν, ἢ ἀρρώστημα ἔμμονον. ¹⁸ Ἀγαθὰ ἐκκεχυμένα ἐπὶ στόματι κεκλεισμένῳ, θέματα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ.

¹⁹ Τί συμφέρι κάρπωσις εἰδῶλω; οὔτε γὰρ ἔδεται οὔτε μὴ ὄσφρανηθῇ· οὕτως ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ Κυρίου. ²⁰ Βλέπων ἐν ἐν ὄφθαλμοῖς καὶ στενάζων, ὡσπερ εὐνοῦχος περιλαμβάνων παρθένον καὶ στενάζων. ²¹ Μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν ψυχὴν σου, καὶ μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βουλή σου. ²² Εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου, καὶ ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μακρομέρευσις. ²³ Ἀγάπα τὴν ψυχὴν σου, καὶ παρακάλει τὴν καρδίαν σου, καὶ λύπην μακρὰν ἀπόστησον ἀπὸ σοῦ· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἡ λύπη, καὶ οὐκ ἔστιν ὠφέλεια ἐν αὐτῇ. ²⁴ Ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας, καὶ πρὸ καιροῦ γήρας ἄγει μέριμνα.

²⁵ Ὡς καλαμῶμενος ὀπίσω τρυγητῶν, ἐν εὐλογίᾳ Κυρίου ἔφθασα, ²⁶ καὶ ὡς τρυγῶν ἐπλήρωσα ληνόν. Κατανοήσατε ὅτι οὐκ ἔμοι μόνῳ ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ζητοῦσι παιδεῖαν. ²⁷ Ἀκούσατέ μου μεγιστᾶνες λαοῦ, καὶ οἱ ἡγούμενοι ἐκκλησίας ἐνωτίσασθε. ²⁸ Ὑψῶ καὶ γυναικί, ἀδελφῶ καὶ φίλῳ μὴ δῶς ἐξουσίαν ἐπὶ σὲ ἐν ζωῇ σου, καὶ μὴ δῶς ἑτέρῳ τὰ χρήματά σου, ἵνα μὴ μεταμεληθῆις δέη περὶ αὐτῶν. ²⁹ Ἔως ἔτι ζῆς καὶ πνοὴ ἐν σοί, μὴ ἀλλάξῃς σεαυτὸν πάσῃ σαρκί· ³⁰ κρεῖσσον γὰρ ἔστι τὰ τέκνα δεθηθῆναι σου, ἢ σὲ ἐμβλέπειν εἰς χεῖρας υἱῶν σου. ³¹ Ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ὑπεράγων· μὴ δῶς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου. ³² Ἐν ἡμέρᾳ συντελείας ἡμερῶν ζωῆς σου καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διαδος κληρονομίαν.

ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΩΝ.

³³ Χορτάσματα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνω, ἄρτος καὶ παιδεία καὶ ἔργον οἰκέτη. ³⁴ Ἔργασαι ἐν παιδί καὶ εὐρήσεις ἀνάπασιν, ἄνευ χεῖρας αὐτῷ καὶ ζητήσῃ ἐλευθερίαν. ³⁵ Ζυγὸς καὶ ἱμᾶς κάμψουσι τράχηλον, καὶ οἰκέτη κακοῦργῳ στρέβλαι καὶ βάσανοι. ³⁶ Ἐμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, ἵνα μὴ ἀργῇ, πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία. ³⁷ Εἰς ἔργα κατὰστησον καθὼς πρέπει αὐτῷ, κἄν μὴ πειθαρχῇ, βάρυνον τὰς πέδας αὐτοῦ.

³⁸ Καὶ μὴ περισσεύσῃς ἐν πάσῃ σαρκί, καὶ ἄνευ κρίσεως μὴ ποιήσῃς μηδέν. ³⁹ Εἰ ἔστι σοι οἰκέτης, ἔστω ὡς σὺ, ὅτι ἐν αἵματι ἐκτίσῃ αὐτόν. ⁴⁰ Εἰ ἔστι σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτὸν ὡς σεαυτὸν, ὅτι ὡς ἡ ψυχὴ σου ἐπιδείσῃς αὐτοῦ· ἐὰν κακώσῃς αὐτόν, καὶ ἀπάρας ἀποδρά, ἐν ποίᾳ ὀδῷ ζητήσεις αὐτόν;

31

¹ Κένοι ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέτω ἀνδρὶ, καὶ ἐνύπνια ἀναπτεροῦσιν ἄφρονας. ² Ὡς δρασσομένοις σκιᾶς καὶ διώκων ἄνεμον, οὕτως ὁ ἐπέχων ἐνυπνίσις. ³ Τοῦτο κατὰ τοῦτου ὄρασις ἐνυπνίων, κατέναντι πρῶσῳπον ὁμοίωμα προσώπου. ⁴ Ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται; καὶ ἀπὸ ψευδοῦς τί ἀληθεύσει; ⁵ Μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια, μάταιά ἐστι, καὶ ὡς ὠδινούσης φαντάζεται καρδία. ⁶ Ἐὰν μὴ παρὰ ὑψίστου ἀποσταλῇ ἐν ἐπισκοπῇ, μὴ δῶς εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου. ⁷ Πολλοὺς ἐπλάνησε τὰ ἐνύπνια, καὶ ἐξέπεσον ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτοῖς.

⁸ Ἄνευ ψεύδους συντελεσθήσεται νόμος, καὶ σοφία στόματι πιστῷ τελειώσις. ⁹ Ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἔγνω πολλά, καὶ ὁ πολὺπειρος ἐκδιηγήσεται σύνεσιν. ¹⁰ Ὡς οὐκ ἐπειράθη ὀλίγα οἶδεν, ὁ δὲ πεπλανημένος πληθυνεῖ πανουργίαν. ¹¹ Πολλὰ ἐώρακα ἐν τῇ ἀποπλανήσῃ μου, καὶ πλείονα τῶν λόγων μου, σύνεσις μου. ¹² Πλεονάκις ἔως θανάτου ἐκινδύνευσα, καὶ διεσώθην τούτων χάριν.

¹³ Πνεῦμα φοβουμένων Κυρίον ζήσεται, ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σώζοντα αὐτούς. ¹⁴ Ὁ φοβούμενος Κύριον οὐ μὴ εὐλαβηθήσεται, καὶ οὐ μὴ δειλιάσῃ, ὅτι αὐτὸς ἐλπίς αὐτοῦ. ¹⁵ Φοβουμένου τὸν Κύριον μακαρία ἡ ψυχὴ· τίμη ἐπέχει, καὶ τίς ἀντιστήριγμα αὐτοῦ; ¹⁶ Οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπώντας αὐτὸν, ὑπερασπισμὸς δυναστείας καὶ στήριγμα ἰσχύος, σκέπη ἀπὸ καύσωνος καὶ σκέπη ἀπὸ μεσημβρίας, φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος καὶ βοήθεια ἀπὸ πτώματος, ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὀφθαλμοὺς. ¹⁷ ἴασι διδοὺς, ζωὴν καὶ εὐλογία.

¹⁸ Θυσιάζων ἐξ ἀδίκου, προσφορὰ μεμωκμένη, καὶ οὐκ εἰς εὐδοκίαν μωκήματα ἀνόμων. ¹⁹ Οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὕψιστος ἐν προσφοραῖς ἀσεβῶν, οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξιλάσεται ἀμαρτίας. ²⁰ Θύων υἱὸν ἔναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων πενήτων. ²¹ ἄρτος ἐπιδοσμένων, ζωὴ πτωχῶν, ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἱμάτων. ²² Φόνεῦων τὸν πλησίον ὁ ἀφαιρούμενος συμβίωσιν, καὶ ἐκχέων αἶμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισθίου.

²³ Εἶς οἰκοδομῶν, καὶ εἶς καθαιρῶν, τί ὠφέλησαν πλεῖον ἢ κόπους; ²⁴ Εἶς εὐχόμενος, καὶ εἶς καταρῶμενος, τίνος φωνῆς εἰσακούσεται ὁ δεσπότης; ²⁵ Βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ, καὶ πάλιν ἀπτόμενος αὐτοῦ, τί ὠφέλησε τῷ λουτρῷ αὐτοῦ; ²⁶ Οὕτως ἄνθρωπος νηστεύων ἐπὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ πάλιν πορευόμενος, καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν· τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς εἰσακούσεται; καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

32

¹ Ὁ συντήρων νόμον πλεονάζει προσφορὰς· θυσιάζων σωτηρίου ὁ προσέχων ἐντολαῖς. ² Ἀνταποδίδους χάριν προσφέρων σεμίδαλι, καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως. ³ Εὐδοκία Κυρίου ἀποστῆναι ἀπὸ πονηρίας, καὶ ἐξιλασμὸς ἀποστῆναι ἀπὸ ἀδικίας.

⁴ Μὴ ὀφθῆς ἐν προσώπῳ Κυρίου κενός, ⁵ πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς. ⁶ Προσφορὰ δικαίου λιπαίνει θυσιαστήριον, καὶ ἡ εὐωδία αὐτῆς ἐναντι ὕψιστου. ⁷ Θυσία ἀνδρὸς δικαίου δεκτὴ, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς οὐκ ἐπιλησθήσεται.

⁸ Ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν Κύριον, καὶ μὴ σμικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου. ⁹ Ἐν πάσῃ δόσει ἰλαρώσων τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀγιάσων δεκάτην. ¹⁰ Δὸς ὑψίστῳ κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθεύρεμα χειρὸς. ¹¹ Ὅτι Κύριος ἀνταποδιδούς ἐστι, καὶ ἐπταπλάσια ἀνταποδώσει σοι. ¹² Μὴ δωροκόπει, οὐ γὰρ προσδέξεται· καὶ μὴ ἔπεχε θυσία ἀδίκῳ, ὅτι Κύριος κριτὴς ἐστι, καὶ οὐκ ἐστι παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου. ¹³ Οὐ λήθεται πρόσωπον ἐπὶ πτωχοῦ, καὶ δέησιν ἡδικημένου εἰσακούσεται. ¹⁴ Οὐ μὴ ὑπερίδῃ ἰκετεῖαν ὄρφανοῦ, καὶ χήραν ἐὰν ἐκχέῃ λαλίαν. ¹⁵ Οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει, καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ τῷ καταγαγόντι αὐτὰ;

¹⁶ Θεραπεύων ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται, καὶ ἡ δέησις αὐτοῦ ἕως νεφελῶν συνάψει. ¹⁷ Προσευχὴ ταπεινοῦ νεφέλας διήλθε, καὶ ἕως συνεγγίση οὐ μὴ παρακληθῆ, καὶ οὐ μὴ ἀποστῆ ἕως ἐπισκέψηται ὁ ὕψιστος· καὶ κρινεῖ δικαίως, καὶ ποιήσει κρίσιν. ¹⁸ Καὶ ὁ Κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ, οὐδὲ μὴ μακροθυμήσει ἐπ' αὐτοῖς ἕως ἂν συντρίψῃ ὄσφον ἀνελεημόνων· καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδίκησιν, ἕως ἐξάρῃ πληθὸς ὕβριστῶν, καὶ σκῆπτρα ἀδίκων συντρίψῃ, ¹⁹ ἕως ἀνταποδῶ ἄνθρωπῳ κατὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, ἕως κρινῆ τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ εὐφρανεῖ αὐτούς ἐν τῷ ἔλεει αὐτοῦ. ²⁰ Ὡραῖον ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτοῦ, ὡς νεφέλα ἕτοιμὴ ἐν καιρῷ ἄβροχίας.

33

¹ Ἐλέησον ἡμᾶς, δέσποτα ὁ Θεὸς πάντων, καὶ ἐπίβλεψον· ² καὶ ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. ³ Ἐπαρον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλότρια, καὶ ιδέτωσαν τὴν δυναστείαν σου. ⁴ Ὡσπερ ἐνώπιον αὐτῶν ἠγιασθῆς ἐν ἡμῖν, οὕτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλυνθείης ἐν αὐτοῖς. ⁵ Καὶ ἐπιγνώτωσάν σε καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέγνυμεν, ὅτι οὐκ ἐστι Θεὸς πλὴν σου Κύριε.

⁶ Ἐγκαίνισον σημεῖα, καὶ ἀλλοιώσων θαυμάσια· ⁷ δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν· ἔγειρον θυμὸν, καὶ ἔκχεον ὀργὴν· ἔξαρῃ ἀντίδικον, καὶ ἔκτριπον ἐχθρόν. ⁸ Σπεύσον καιρὸν, καὶ μὴ σθητὶ ὀρκισμοῦ, καὶ ἐκδιηγησάσθωσαν τὰ μεγαλεῖά σου. ⁹ Ἐν ὀργῇ πυρὸς καταβρωθήτω ὁ σωζόμενος, καὶ οἱ κακοῦντες τὸν λαόν σου εὗρισαν ἀπώλειαν. ¹⁰ Σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν λεγόντων, οὐκ ἐστι πλὴν ἡμῶν. ¹¹ Σύναγε πάσας φυλάς Ἰακώβ.

¹² Λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσμασιν τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται.

34

¹ Ἀγρυπνία πλούτου ἐκτῆκει σάρκας, καὶ ἡ μέριμνα αὐτοῦ ἀφιστᾷ ὕπνον. ² Μέριμνα ἀγρυπνίας ἀπαιτῆσει νυσταγμὸν, καὶ ἀρρώστημα βαρὺ ἐκνήψει ὕπνος. ³ Ἐκοπίασε πλούσιος ἐν συναγωγῇ χρημάτων, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμίπλωται τῶν τρυφημάτων αὐτοῦ. ⁴ Ἐκοπίασε πτωχὸς ἐν ἐλαττώσει βίου, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδεῆς γίνεται.

⁵ Ὁ ἀγαπῶν χρυσίον οὐ δικαιοθῆσεται, καὶ ὁ διώκων διαφθορὰν, αὐτὸς πλησθήσεται. ⁶ Πολλοὶ ἐδόθησαν εἰς πτώμα χάριν χρυσίου, καὶ ἐγενήθη ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. ⁷ Ἐύλον προσκόματός ἐστι τοῖς ἐνθουσιάζουσιν αὐτῶ, καὶ πᾶς ἄφρων ἁλώσεται ἐν αὐτῶ. ⁸ Μακάριος πλούσιος ὃς εὐρέθη ἄμωμος, καὶ ὃς ὀπίσω χρυσίου οὐκ ἐπορεύθη. ⁹ Τίς ἐστι καὶ μακαριουόμεν αὐτόν; ἐποίησε γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐτοῦ. ¹⁰ Τίς ἐδοκιμάσθη ἐν αὐτῶ καὶ ἐτελειώθη, καὶ ἔστω εἰς καύχησιν; τίς ἐδύνατο παραβῆναι, καὶ οὐ παρέβη, καὶ ποιῆσαι κακὰ, καὶ οὐκ ἐποίησε; ¹¹ Στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ ἐκδιηγῆσεται ἐκκλησία.

¹² Ἐπὶ τραπέζης μεγάλης ἐκάθισας; μὴ ἀνοιξῆς ἐπ' αὐτῆς φάρυγγά σου· καὶ μὴ εἴπης, πολλὰ γε τὰ ἐπ' αὐτῆς. ¹³ Μνήσθητι ὅτι κακὸν ὄφθαλμὸς πονηρῶ, πονηρότερον ὄφθαλμοῦ τί ἐκτίσται; διὰ τοῦτο ἀπὸ παντὸς προσώπου δακρύει. ¹⁴ Οὐ ἔαν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκτείνῃς χεῖρα, καὶ μὴ συνθλίβῃς αὐτῶ ἐν τρυβλίῳ. ¹⁵ Νόει τὰ τοῦ πλησίον ἐκ σεαυτοῦ, καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι διανοοῦ. ¹⁶ Φάγε ὡς ἄνθρωπος τὰ παρακειμένα σοι, καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μισηθῆς. ¹⁷ Παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας, καὶ μὴ ἀπληστεύου, μήποτε προσκόψῃς. ¹⁸ Καὶ εἰ ἀναμέσον πλειόνων ἐκάθισας, πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου. ¹⁹ Ὡς ἱκανὸν ἄνθρωπῳ πεπαιδευμένῳ τὸ ὀλίγον, καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ οὐκ ἀσθμαίνει. ²⁰ Ὑπνος ὑγείας ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ, ἀνέστη πρῶτῷ, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· πόνος ἀγρυπνίας καὶ χολέρας καὶ στρόφος μετὰ ἀνδρὸς ἀπλήστου. ²¹ Καὶ εἰ ἐβιάσθης ἐν ἐδέσμασιν, ἀνάστα μεσοπρῶν καὶ ἀναπαύσου.

²² Ἄκουσόν μου τέκνον καὶ μὴ ἐξουδενώσης με, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ εὐρήσεις τοὺς λόγους μου· ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ἐντρεχῆς, καὶ πᾶν ἀρρώστημα οὐ μὴ σοι ἀπαντήσῃ. ²³ Λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογῆσει χεῖλῃ, καὶ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστῆ. ²⁴ Πονηρῶ ἐπ' ἄρτῳ διαγογγύσει πόλις, καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πονηρίας αὐτοῦ ἐκριβῆς.

²⁵ Ἐν οἴνῳ μὴ ἀνδρίζου, πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος. ²⁶ Κάμινος δοκιμάζει στόμαμα ἐν βαφῇ, οὕτως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ ὑπερηφάνων. ²⁷ Ἐπίσον ζωῆς οἶνος ἀνθρώπῳ, ἔαν πίνῃς αὐτὸν μέτρῳ αὐτοῦ· τίς ζωὴ ἐλασσομένῳ οἴνῳ; καὶ αὐτὸς ἐκτίσται εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώποις. ²⁸ Ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνη ψυχῆς οἶνος πνύμενος ἐν καιρῶ αὐτάρκης. ²⁹ Πικρία ψυχῆς οἶνος πνύμενος πολὺς, ἐν ὀρεθισμῶ καὶ ἀντιπτύματι. ³⁰ Πληθύνει μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς πρόσκομμα, ἐλαττῶν ἰσχὺν καὶ προσποιῶν τραύματα. ³¹ Ἐν συμποσίῳ οἴνου μὴ ἐλέγξης τὸν πλησίον, καὶ μὴ ἐξουδενώσης αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ αὐτοῦ· λόγον ὀνειδισμοῦ μὴ εἴπῃς αὐτῶ, καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν ἀπαιτήσει.

ΠΕΡΙ ἩΓΟΥΜΕΝΩΝ.

35

¹ Ἡγούμενων σε κατέστησαν; μὴ ἐπαίρου, γίνου ἐν αὐτοῖς ὡς εἷς ἐξ αὐτῶν· φρόντισον αὐτῶν, καὶ οὕτω κάθισον, ² καὶ πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου ποιήσας ἀνάπεσε, ἵνα εὐφρανθῆς δι' αὐτούς, καὶ εὐκοσμίας χάριν λάβῃς στέφανον. ³ Λάλησον πρεσβύτερε, πρέπει γὰρ σοι, ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ, καὶ μὴ ἐμποδίσῃς μουσικά. ⁴ Ὅπου ἀκρόαμα, μὴ ἐκχῆς λαλιάν, καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζου. ⁵ Σφραγίς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῶ, σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμποσίῳ οἴνου. ⁶ Ἐν κατασκευάσματι χρυσῶ σφραγίς σμαράγδου μέλος μουσικῶν ἐφ' ἡδεῖ οἴνῳ.

⁷ Λάλησον νεανίσκε εἰ χρεῖα σου, μόλις δις ἔαν ἐπερωτηθῆς. ⁸ Κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλὰ, γίνου ὡς γινώσκων καὶ ἄμα σιωπῶν. ⁹ Ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζου, καὶ ἐτέρου λέγοντος μὴ πολλὰ ἀδολέσχει. ¹⁰ Πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπὴ, καὶ πρὸ αἰσχυνητοῦ προελεύσεται χάρις. ¹¹ Ἐν ὥρᾳ ἐξεγειροῦν καὶ μὴ οὐράγει, ἀπότερχε εἰς οἶκον καὶ μὴ ῥαθύμει. ¹² Ἐκεῖ παίζε καὶ ποιεῖ τὰ ἐνθυμημάτά σου, καὶ μὴ ἀμάρτης λόγῳ ὑπερηφάνῳ. ¹³ Καὶ ἐπὶ τούτοις εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε, καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.

¹⁴ Ὁ φοβούμενος Κύριον ἐκδέξεται παιδείαν, καὶ οἱ ὀρθρίζοντες εὐρήσουσιν εὐδοκίαν. ¹⁵ Ὁ ζητῶν νόμον ἐμπλησθήσεται αὐτοῦ, καὶ ὁ ὑποκρινόμενος σκανδαλισθήσεται ἐν αὐτῶ. ¹⁶ Οἱ φοβούμενοι Κύριον εὐρήσουσι κρίμα, καὶ

δικαιώματα ως φῶς ἐξάψουσιν. ¹⁷ Ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἐκκλίνει ἐλεγμὸν, καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ εὐρήσει σύγκριμα. ¹⁸ Ἀνὴρ βουλῆς οὐ μὴ παρίδη διανόημα, ἀλλότριος καὶ ὑπερήφανος οὐ καταπιτῆξει φόβον, καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ ἄνευ βουλῆς. ¹⁹ Ἄνευ βουλῆς μὴ ἐν ποιήσῃς, καὶ ἐν τῷ ποιῆσαί σε μὴ μεταμελοῦ.

²⁰ Ἐν ὁδῷ ἀντιπύματος μὴ πορεύου, καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθῶδεσι. ²¹ Μὴ πιστεύσῃς ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπων, ²² καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου φύλαξαι. ²³ Ἐν παντὶ ἔργῳ πίστευε τῇ ψυχῇ σου, καὶ γὰρ τοῦτό ἐστι τήρησις ἐντολῶν. ²⁴ Ὁ πιστεύων νόμῳ προσέχει ἐντολαῖς, καὶ ὁ πεποιθὼς Κυρίῳ οὐκ ἐλαττωθήσεται.

36

¹ Τῷ φοβουμένῳ Κύριον οὐκ ἀπαντήσῃ κακὸν, ἀλλ' ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν ἐξελεῖται. ² Ἀνὴρ σοφὸς οὐ μισήσει νόμον, ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν καταϊγίδι πλοῖον. ³ Ἄνθρωπος συνेतὸς ἐμπιστεύσει νόμῳ, καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ὡς ἐρώτημα δικαίων. ⁴ Ἐτοίμασον λόγον, καὶ οὕτως ἀκουθήσῃ, σύνδεσον παιδείαν καὶ ἀποκρίθητι. ⁵ Τροχὸς ἀμάξης σπλάγχνα μωροῦ, καὶ ὡς ἄξων στρεφόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ. ⁶ Ἴππος εἰς ὄχειαν ὡς φίλος μῶκος, ὑποκάτω παντὸς ἐπικαθημένου χρεμετίζει.

⁷ Διατὶ ἡμέρα ἡμέρας ὑπερέχει, καὶ πᾶν φῶς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ ἀφ' ἡλίου; ⁸ Ἐν γνώσει Κυρίου διεχωρίσθησαν, καὶ ἠλλοίωσε καιροὺς καὶ εορτάς. ⁹ ἀπ' αὐτῶν ἀνύψωσε καὶ ἠγίασε, καὶ ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν.

¹⁰ Καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους, καὶ ἐκ γῆς ἐκτίσθη Ἀδάμ. ¹¹ Ἐν πλήθει ἐπιστήμης Κύριος διεχώρισεν αὐτοὺς, καὶ ἠλλοίωσε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. ¹² Ἐξ αὐτῶν εὐλόγησε καὶ ἀνύψωσε, καὶ ἐξ αὐτῶν ἠγίασε, καὶ πρὸς αὐτὸν ἠγγισεν· ἀπ' αὐτῶν κατηράσατο, καὶ ἐταπεινώσε, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτοὺς ἀπὸ στάσεως αὐτῶν. ¹³ Ὡς πηλὸς κεραμέως ἐν χειρὶ αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ· οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς, ἀποδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ. ¹⁴ Ἀπέναντι τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθὸν, καὶ ἀπέναντι τοῦ θανάτου ἡ ζωὴ, οὕτως ἀπέναντι εὐσεβοῦς ἀμαρτωλός. ¹⁵ Καὶ οὕτως ἔμβλεψον εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ὑψίστου, δύο δύο ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός.

¹⁶ Κἀγὼ ἔσχατος ἡγρόπνησα, καὶ κατεκληρονόμησα αὐτοὺς καθὼς ἀπ' ἀρχῆς. ¹⁷ Ἐλέησον λαὸν, Κύριε, κεκλημένον ἐπ' ὀνόματί σου, καὶ Ἰσραὴλ ὃν πρωτογόνῳ ὠμοίωσας. ¹⁸ Οἰκτείρησον πόλιν ἀγιάσματος σου Ἰερουσαλὴμ, πόλιν καταπαύματός σου. ¹⁹ Πλήσον Σιών ἄραι τὰ λόγια σου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαὸν σου. ²⁰ Δὸς μαρτύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσμασί σου, καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς ἐπ' ὀνόματί σου· ²¹ δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένουσί σε, καὶ οἱ προφῆταί σου ἐμπιστευθήτωσαν.

²² Εἰσάκουσον, Κύριε, δεήσεως τῶν ἱκετῶν σου, κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἀαρὼν περὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι σὺ Κύριος εἶ ὁ Θεὸς τῶν αἰῶνων. ²³ Πᾶν βρῶμα φάγεται κοιλία, ἔστι δὲ βρῶμα βρώματος κάλλιον. ²⁴ Φάρυγξ γεύεται βρώματα θήρας, οὕτως καρδία συνετὴ λόγους ψευδεῖς. ²⁵ Καρδία στρεβλὴ δώσει λύπην, καὶ ἄνθρωπος πολυπείρους ἀνταποδώσει αὐτῷ.

²⁶ Πάντα ἄρβυρα ἐπιδέχεται γυνὴ, ἔστι δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρείσσων. ²⁷ Κάλλος γυναικὸς ἰλαρύνει πρόσωπον, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπου ὑπεράγει. ²⁸ Εἰ ἔστιν ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ πραύτης, οὐκ ἔστιν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθ' υἱοὺς ἀνθρώπων.

²⁹ Ὁ κτώμενος γυναικὰ ἐνάρχεται κτήσεως, βοηθὸν κατ' αὐτὸν καὶ στύλον ἀναπαύσεων. ³⁰ Οὐδ' οὐκ ἔστι φραγμὸς, διαρπαγῆσεται κτήμα, καὶ οὐδ' οὐκ ἔστι γυνὴ, στενάζει πλανώμενος. ³¹ Τίς γὰρ πιστεύσει εὐζῶνι ληστῇ σφαλλομένῳ ἐκ πόλεως εἰς πόλιν; οὕτως ἀνθρώπῳ μὴ ἔχοντι νοσητὴν καὶ καταλύοντι οὐδ' ἐὰν ὀψισθῇ.

37

¹ Πᾶς φίλος ἐρεῖ, ἐφιλίασα αὐτῷ κἀγὼ· ἀλλ' ἔστι φίλος ὀνόματι μόνον φίλος. ² Οὐχὶ λύπη ἐνὶ ἔως θανάτου, ἑταῖρος καὶ φίλος τρεπόμενος εἰς ἔχθραν; ³ Ὡς πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν ἐνεκυλίσθης καλύψαι τὴν ζηρὰν ἐν δολιότητι; ⁴ Ἐταῖρος φίλου ἐν εὐφορσίῃ ἡδεται, καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως ἔσται ἀπέναντι. ⁵ Ἐταῖρος φίλῳ συμπονεῖ χάριν γαστρὸς, ἔναντι πολέμου λήψεται ἀσπίδα. ⁶ Μὴ ἐπιπλάθῃ φίλου ἐν τῇ ψυχῇ σου, καὶ μὴ ἀμνημονήσῃς αὐτοῦ ἐν χρήμασί σου.

⁷ Πᾶς σύμβουλος ἐξαίρει βουλήν, ἀλλ' ἔστι συμβουλευὼν εἰς ἑαυτόν. ⁸ Ἀπὸ συμβούλου φύλαξον τὴν ψυχὴν σου, καὶ γνώθι πρότερον τίς αὐτοῦ χρεῖα· καὶ γὰρ αὐτὸς ἑαυτῷ βουλεύσεται· μήποτε βάλῃ ἐπὶ σοὶ κλῆρον, ⁹ καὶ εἴπῃ σοι, καλὴ ἡ ὁδός σου· καὶ στήσεται ἐξ ἐναντίας ἰδεῖν τὸ συμβηρόμενόν σοι. ¹⁰ Μὴ βουλεύου μετὰ τοῦ

ὑποβλεπομένον σε, καὶ ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε κρύψον βουλήν. ¹¹ Μετὰ γυναικὸς περὶ ἀντιζήλου αὐτῆς, καὶ μετὰ δειλοῦ περὶ πολέμου· μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβολίας, καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πράσεως· μετὰ βασκανοῦ περὶ εὐχαριστίας, καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρησιμοθησίας· μετὰ ὀκνηροῦ περὶ παντὸς ἔργου, καὶ μετὰ μισθοῦ ἐφροσύνης περὶ συντελείας, οἰκέτη ἀργῶν περὶ πολλῆς ἐργασίας· μὴ ἔπεχε ἐπὶ τούτοις περὶ πάσης συμβουλίας.

¹² Ἄλλ' ἢ μετὰ ἀνδρὸς εὐσεβοῦς ἐνδελέχιζε, ὃν ἂν ἐπιγνώσῃ συντηροῦντα ἐντολάς· ὃς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἂν πταίσης, συναλήσει σοι. ¹³ Καὶ βουλήν καρδίας στήσῃ, οὐ γὰρ ἐστὶ σοι πιστότερος αὐτῆς. ¹⁴ Ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλει ἐνίοτε εἴωθεν, ἢ ἐπὶ σκοποῖ ἐπὶ μετεώρου καθήμενος ἐπὶ σκοπῆς. ¹⁵ Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις δεήθητι ὑψίστου, ἵνα εὐθύνη ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδόν σου.

¹⁶ Ἀρχὴ παντὸς ἔργου λόγος, καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλή. ¹⁷ Ἰσχος ἀλλοιώσεως καρδίας. ¹⁸ Τέσσαρα μέρη ἀνατέλλει, ἀγαθὸν καὶ κακὸν, ζῶν καὶ θάνατος, καὶ κυριεύουσα ἐνδεδεχῶς αὐτῶν γλῶσσα ἐστιν. ¹⁹ Ἔστιν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ πολλῶν παιδευτῆς, καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ ἄχρηστος ἐστιν. ²⁰ Ἔστι σοφιζόμενος ἐν λόγοις μισητὸς, οὗτος πάσης τροφῆς καθυστερήσει, ²¹ οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ Κυρίου χάρις, ὅτι πάσης σοφίας ἐστερήθη. ²² Ἔστι σοφὸς τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ, καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐπὶ στόματος πιστοί.

²³ Ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παιδεύσει, καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ πιστοί. ²⁴ Ἀνὴρ σοφὸς πλησθήσεται εὐλογίας, καὶ μακαριοῦσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὀρώντες. ²⁵ Ζωὴ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν, καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀναριθμητοί. ²⁶ Ὁ σοφὸς ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ κληρονομήσει πίστιν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁷ Τέκνον, ἐν τῇ ζωῇ σου πείρασον τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἴδε τί ποιήσῃ αὐτῇ, καὶ μὴ δῶς αὐτῇ. ²⁸ Οὐ γὰρ πάντα πᾶσι συμφέρει, καὶ οὐ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὐδοκεῖ. ²⁹ Μὴ ἀπληστεύου ἐν πάσῃ τρυφῇ, καὶ μὴ ἐκχυθῆς ἐπὶ ἐδεσμάτων· ³⁰ ἐν πολλοῖς γὰρ βρωμάσιν ἔσται πόνος, καὶ ἡ ἀπληστία ἐγγιγίει ἕως χολέρας. ³¹ Δι' ἀπληστίαν πολλοὶ ἐτελεύτησαν, ὁ δὲ προσέχων προσθήσει ζωὴν.

38

¹ Τίμα ἱατρὸν πρὸς τὰς χρεῖας τιμαῖς αὐτοῦ, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισε Κύριος. ² Παρὰ γὰρ ὑψίστου ἐστὶν ἴασις, καὶ παρὰ βασιλέως λήψεται δόμα. ³ Ἐπιστῆμη ἱατροῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔναντι μεγιστάνων θαυμασθήσεται. ⁴ Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς φάρμακα, καὶ ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσοχθεῖ αὐτοῖς. ⁵ Οὐκ ἀπὸ ξύλου ἐγλυκάνθη ὕδωρ, εἰς τὸ γνωσθῆναι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ; ⁶ Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστῆμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ. ⁷ Ἐν αὐτοῖς ἐξερᾶπενευσ, καὶ ἤρε τὸν πόνον αὐτοῦ. ⁸ Μυρεψὸς ἐν τούτοις ποιήσει μίγμα, καὶ οὐ μὴ συντελέσῃ ἔργα αὐτοῦ, καὶ εἰρήνη παρ' αὐτοῦ ἐστὶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

⁹ Τέκνον, ἐν ἀρρώστημάτι σου μὴ παράβλεπε, ἀλλ' εὗξαι Κυρίῳ, καὶ αὐτὸς ἰάσεται σε. ¹⁰ Ἀπόστησον πλημμέλειαν, καὶ εὐθύνον χεῖρας, καὶ ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας καθάρισον καρδίαν. ¹¹ Δὸς ἐυδῖαν, καὶ μνημόσυνον σεμιδάλεως, καὶ λίπανον προσφοράν, ὡς μὴ ὑπάρχων. ¹² Καὶ ἱατρῷ δὸς τόπον, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισε Κύριος· καὶ μὴ ἀποστήτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεῖα. ¹³ Ἔστι καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσίν αὐτῶν εὐδῖα. ¹⁴ Καὶ γὰρ αὐτοὶ Κυρίου δεηθήσονται, ἵνα εὐδῶσιν αὐτοῖς ἀνάπαυσιν καὶ ἴασιν χάριν ἐμβιώσεως. ¹⁵ Ὁ ἀμαρτάνων ἔναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν, ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἱατροῦ.

¹⁶ Τέκνον, ἐπὶ νεκρῷ κατάγαγε δάκρυα, καὶ ὡς δεινὰ πάσχων ἔναρξε θρήνου· κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περιστεῖλον τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν ταφὴν αὐτοῦ. ¹⁷ Πίκρανον κλαυθμὸν, καὶ θέρμανον κοπετόν, καὶ ποίησον τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβολῆς, καὶ παρακλήθητι λύπης ἕνεκα· ¹⁸ ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος, καὶ λύπη καρδίας κάμψει ἰσχύν. ¹⁹ Ἐν ἀπαγωγῇ παραβαίνει καὶ λύπη, καὶ βίος πτωχοῦ κατὰ καρδίαν. ²⁰ Μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σου, ἀπόστησον αὐτὴν μνησθεὶς τὰ ἔσχατα. ²¹ Μὴ ἐπιλαθῇ, οὐ γὰρ ἐστὶν ἐπάνοδος, καὶ τοῦτον οὐκ ὠφελήσεις, καὶ σεαυτὸν κακώσεις. ²² Μνήσθητι τὸ κρίμα αὐτοῦ, ὅτι οὕτως ὡς καὶ τὸ σὸν· ἐμοὶ χθὲς, καὶ σοὶ σήμερον. ²³ Ἐν ἀναπαύσει νεκροῦ κατάπαυσον τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ παρακλήθητι ἐν αὐτῷ ἐν ἐξόδῳ πνεύματος αὐτοῦ.

²⁴ Σοφία γραμματέως ἐν εὐκαιρίᾳ σχολῆς, καὶ ὁ ἐλασσόμενος πράξει αὐτοῦ σοφισθήσεται. ²⁵ Τί σοφισθήσεται ὁ κρατῶν ἀροτροῦ, καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι κέντρον, βόας ἐλαύνων καὶ ἀναστρεφόμενος ἐν ἔργοις αὐτῶν, καὶ ἡ διήγησις αὐτοῦ ἐν υἱοῖς ταυρῶν; ²⁶ Καρδίαν αὐτοῦ δώσει ἐκδύναμι αὐλακας, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ

εις χορτάσματα δαμάλεων. ²⁷ Οὕτως πᾶς τέκτων καὶ ἀρχιτέκτων, ὅστις νύκτωρ ὡς ἡμέρα διάγει· οἱ γλύφοντες γλύμματα σφραγίδων, καὶ ἡ ὑπομονὴ αὐτοῦ ἀλλοιώσῃ ποικιλίαν· καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς τὸ ὁμοιώσαι ζωγραφίαν, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ τελέσαι ἔργον.

²⁸ Οὕτως χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμονος, καὶ καταμανθάνων ἀργῶ σιδήρῳ· ἀτίμς πυρὸς πῆξει σάρκας αὐτοῦ, καὶ ἐν θέρμῃ καμίνου διαμαχθήσεται· φωνὴ σφύρης καινιεῖ τὸ οὖς αὐτοῦ, καὶ κατέναντι ὁμοιώματος σκεύους οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς συντέλειαν ἔργων, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ κοσμήσῃ ἐπὶ συντελείας.

²⁹ Οὗτω κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ αὐτοῦ, καὶ συστρέφων ἐν ποσὶν αὐτοῦ τροχόν, ὃς ἐν μεριμνῇ κείται διαπαντὸς ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐναριθμῖος πᾶσα ἡ ἐργασία αὐτοῦ. ³⁰ Ἐν βραχίονι αὐτοῦ τυπώσει πηλόν, καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει ἰσχὺν αὐτοῦ· καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ χρίσμα, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ καθάρισαι κάμινον. ³¹ Πάντες οὗτοι εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐνεπίστευσαν, καὶ ἕκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ σοφίζεται. ³² Ἄνευ αὐτῶν οὐκ οἰκισθήσεται πόλις, καὶ οὐ παροικήσουσιν, οὐδὲ περιπατήσουσι. ³³ καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται· ἐπὶ δίφρον δικαστοῦ οὐ καθιοῦνται, καὶ διαθήκην κρίματος οὐ διανοηθήσονται, οὐδὲ μὴ ἐκφανῶσι δικαιοσύνην καὶ κρίμα· καὶ ἐν παραβολαῖς οὐχ εὐρεθήσονται. ³⁴ Ἀλλὰ κτίσμα αἰῶνος στηρίσουσι· καὶ ἡ δέησις αὐτῶν ἐν ἐργασίᾳ τέχνης.

Πλὴν τοῦ ἐπιδόντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διανοουμένου ἐν νόμῳ ὑψίστου,

39

¹ σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει, καὶ ἐν προφητείαις ἀσχοληθήσεται. ² Διηγῆσεις ἀνδρῶν ὀνομαστῶν συντηρήσει, καὶ ἐν στροφαῖς παραβολῶν συνεισελεύσεται. ³ Ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσει, καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀναστραφήσεται. ⁴ Ἀναμίσσον μεγιστάνων ὑπηρετήσει, καὶ ἔναντι ἡγουμένου ὀφθήσεται· ἐν γῆ ἀλλοτρίων ἐθνῶν διελεύσεται, ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακὰ ἐν ἀνθρώποις ἐπέρασε. ⁵ Τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιδώσει ὀρθρίσαι πρὸς Κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἔναντι ὑψίστου δεηθήσεται· καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ἐν προσευχῇ, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ δεηθήσεται.

⁶ Ἐὰν Κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, πνεῦματι συνέσεως ἐμπλησθήσεται· αὐτὸς ἀνομβρήσει ῥήματα σοφίας αὐτοῦ, καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται Κυρίῳ. ⁷ Αὐτὸς κατευθύνει βουλήν αὐτοῦ καὶ ἐπιστήμην, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτοῦ διανοηθήσεται. ⁸ Αὐτὸς ἐκφανεῖ παιδείαν διδασκαλίας αὐτοῦ, καὶ ἐν νόμῳ διαθήκης Κυρίου καυθήσεται. ⁹ Αἰνέσουσι τὴν σύνεσιν αὐτοῦ πολλοὶ, ἕως τοῦ αἰῶνος οὐκ ἐξαλειφθήσεται· οὐκ ἀποστήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτοῦ ζῆσεται εἰς γενεὰς γενεῶν. ¹⁰ Τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγῆσονται ἔθνη, καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία. ¹¹ Ἐὰν ἐμμεῖνῃ ὄνομα καταλείψει ἡ χίλιος, καὶ ἐὰν ἀναπαύσῃται ἐμποιεῖ αὐτῷ. ¹² Ἐτι διανοηθεὶς ἐκδιηγῆσομαι, καὶ ὡς διχομηρία ἐπληρώθην.

¹³ Εἰσακούσετέ μου υἱοὶ ὅσοι, καὶ βλαστήσατε ὡς ῥόδον φυόμενον ἐπὶ ῥέυματος ἄγρου· ¹⁴ καὶ ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὀσμὴν, καὶ ἀνθήσατε ἄνθος ὡς κρίνον· διάδοτε ὀσμὴν καὶ αἰνέσατε ἄσμα· εὐλόγησατε Κύριον ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις. ¹⁵ Δότε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μεγαλωσύνην, καὶ ἐξομολογήσασθε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ, ἐν ὠδαῖς χειλέων καὶ ἐν κινύραις, καὶ οὕτως ἔρεῖτε ἐν ἐξομολογήσει, ¹⁶ Ὅτι ἔργα Κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφόδρα, καὶ πᾶν πρόσταγμα ἐν καιρῷ αὐτοῦ ἔσται. ¹⁷ Πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτοῦ ζητηθήσεται, καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ ἔσται ὡς θημνία ὕδωρ, καὶ ἐν ῥήματι στόματος αὐτοῦ ἀποδοχεῖα ὑδάτων. ¹⁸ Ἐν προστάγματι αὐτοῦ πᾶσα ἡ εὐδοκία, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐλαττώσει τὸ σωτήριον αὐτοῦ. ¹⁹ Ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστι κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ²⁰ Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέβλεψε, καὶ οὐθέν ἐστι θαυμασίον ἐναντίον αὐτοῦ.

²¹ Οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, τί τοῦτο; εἰς τί τοῦτο; πάντα γὰρ εἰς χρείας αὐτῶν ἔκτισται. ²² Ἡ εὐλογία αὐτοῦ ὡς ποταμὸς ἐπεκάλυψε, καὶ ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν. ²³ Οὕτως ὄργην αὐτοῦ ἔθνη κληρονομήσει, ὡς μετέστρεψεν ὕδατα εἰς ἄλμην.

²⁴ Αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ τοῖς ὀσίοις εὐθεῖται, οὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα. ²⁵ Ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἔκτισται ἀπ' ἀρχῆς, οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς κακὰ. ²⁶ Ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζῶν ἀνθρώπου, ὕδωρ, πῦρ, καὶ σίδηρος, καὶ ἄλα, καὶ σερμίδαλις πυροῦ, καὶ μέλι, καὶ γάλα, αἷμα σταφυλῆς, καὶ ἔλαιον, καὶ ἰμάτιον. ²⁷ Ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς ἀγαθὰ, οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς τραπήσεται εἰς κακὰ.

²⁸ Ἔστι πνεύματα ἃ εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται, καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν ἐστερέωσαν μάστιγας αὐτῶν· καὶ ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχὺν ἐκχέουσι, καὶ τὸν θυμὸν τοῦ

ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσι. ²⁹ Πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θάνατος, πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται. ³⁰ Θηρίων ὀδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔχεις καὶ ῥομφαία ἐκδικούσα εἰς ὄλεθρον ἀσεβεῖς, ³¹ ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ εὐφρανθήσονται, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρείας ἐτοιμασθήσονται, καὶ ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσονται λόγῳ.

³² Διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐστηρίχθην, καὶ διενοήθην, καὶ ἐν γραφῇ ἀφήκα. ³³ Τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ἀγαθὰ, καὶ πᾶσαν χρεῖαν ἐν ὥρᾳ αὐτῆς χορηγήσει. ³⁴ Καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, τοῦτο τοῦτου πονηρότερον, πάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐδοκιμηθήσεται. ³⁵ Καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ στόματι ὑμνήσατε, καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου.

40

¹ Ἀσχολιὰ μεγάλη ἔκτισται παντὶ ἀνθρώπῳ, καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱοὺς Ἀδὰμ, ἀφ' ἡμέρας ἐξόδου ἐκ γαστροῦ μητρὸς αὐτῶν ἕως ἡμέρας ἐπὶ ταφῇ εἰς μητέρα πάντων. ² Τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ φόβον καρδίας, ἐπίνοια προσδοκίας, ἡμέρα τελευτῆς· ³ ἀπὸ καθημένου ἐπὶ θρόνου ἐν δόξῃ, καὶ ἕως τεταπεινωμένου ἐν γῇ καὶ σποδῷ· ⁴ ἀπὸ φοροῦντος ὑάκινθον καὶ στέφανον, καὶ ἕως περιβαλλομένου ὠμόλινον· ⁵ θυμὸς καὶ ζῆλος καὶ ταραχὴ καὶ σάλος καὶ φόβος θανάτου καὶ μηνίαμα καὶ ἔρις, καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης ὑπνος νυκτὸς ἀλλοιοῖ γνώσιν αὐτοῦ. ⁶ Ὀλίγον ὡς οὐδὲν ἐν ἀναπαύσει, καὶ ἀπ' ἐκεῖνου ἐν ὑπνοῖς ὡς ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς, τεθρονημένος ἐν ὄρασει καρδίας αὐτοῦ, ὡς ἐκπέφυγὼς ἀπὸ προσώπου πολέμου. ⁷ Ἐν καιρῷ σωτηρίας αὐτοῦ ἐξηγέρθη, καὶ ἀποθουμάζων εἰς οὐδένα φόβον.

⁸ Μετὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐπὶ ἀμαρτωλῶν ἐπαπλάσια πρὸς ταῦτα. ⁹ Θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ῥομφαία, ἐπαγωγαί, λιμὸς καὶ σύντριμμα καὶ μᾶστιξ, ¹⁰ ἐπὶ τοὺς ἀνόμους ἐκτίσθη ταῦτα πάντα, καὶ δι' αὐτοὺς ἐγένετο ὁ κατακλυσιμὸς. ¹¹ Πάντα ὅσα ἀπὸ γῆς εἰς γῆν ἀναστρέφει, καὶ ἀπὸ ὑδάτων εἰς θάλασσαν ἀνακάμπτει. ¹² Πᾶν δῶρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθήσεται, καὶ πίστις εἰς τὸν αἰῶνα στηρίζεται. ¹³ Χρήματα ἀδικῶν ὡς ποταμὸς ξηραυθήσεται, καὶ ὡς βροντὴ μεγάλη ἐν νεφελῇ ἐξηγήσει.

¹⁴ Ἐν τῷ ἀνοίξει αὐτὸν χεῖρας, εὐφρανθήσεται, οὕτως οἱ παραβαίνοντες εἰς συντέλειαν ἐκλείψουσιν. ¹⁵ Ἐκγονα ἀσεβῶν οὐ πληθύνει κλάδους, καὶ ρίζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκροτόμου πέτρας. ¹⁶ Ἄχει ἐπὶ παντὸς ὕδατος καὶ χεῖλους ποταμοῦ πρὸ παντὸς χόρτου ἐκτίλησεται.

¹⁷ Χάρις ὡς παράδεισος ἐν εὐλογίαις, καὶ ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμένει. ¹⁸ Ζωὴ αὐτάρκτου ἐργάτου γλυκαυθήσεται, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα ὁ εὐρίσκων θησαυρόν. ¹⁹ Τέκνα καὶ οἰκοδομὴ πόλεως στηρίζουσιν ὄνομα, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα γυνὴ ἄμμος λογίζεται. ²⁰ Οἶνος καὶ μουσικὰ εὐφραίνουσι καρδίαν, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα ἀγάπης σοφίας.

²¹ Αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἠδύνουσι μέλι, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα γλώσσα ἠδεῖα. ²² Χάριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὁ ὀφθαλμὸς σου, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα χλόην σπόρου. ²³ Φίλος καὶ ἐταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα γυνὴ μετὰ ἀνδρός. ²⁴ Ἀδελφοὶ καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν θλίψεως, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα ἐλεημοσύνη ρύσεται. ²⁵ Χρυσὸν καὶ ἀργύριον ἐπιστήσουσι πόδα, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα βουλή εὐδοκιμεῖται. ²⁶ Χρήματα καὶ ἰσχύς ἀνυψώσουσι καρδίαν, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα φόβος Κυρίου· οὐκ ἔστι φόβος Κυρίου ἐλάττωσις, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπιζητήσια ἐν αὐτῷ βοήθειαν. ²⁷ Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψαν αὐτόν.

²⁸ Τέκνον, ζῶν ἐπαιτήσεως μὴ βιώσης, κρεῖσσον ἀποθανεῖν ἢ ἐπαιτεῖν. ²⁹ Ἀνὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν, οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ὁ βίος ἐν λογισμῷ ζωῆς, ἀλισγήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐδέσμασιν ἀλλοτρίοις· ἀνὴρ δὲ ἐπιστήμων καὶ πεπαιδευμένος φυλάσσεται. ³⁰ Ἐν στόματι ἀναιδοῦς γλυκαυθήσεται ἐπαίτησις, καὶ ἐν κοιλῇ αὐτοῦ πῦρ καίσεται.

41

¹ Ὁ θάνατε, ὡς πικρὸν σου τὸ μνημόσυνόν ἐστιν ἀνθρώπῳ εἰρηνεύοντι ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ, ἀνδρὶ ἀπερισπᾶστω, καὶ εὐδοκίμῳ ἐν πᾶσι, καὶ ἔτι ἰσχύοντι ἐπιδέξασθαι τροφήν; ² Ὁ θάνατε, καλόν σου τὸ κρίμα ἐστὶν ἀνθρώπῳ ἐπιδομένῳ καὶ ἔλασσουμένῳ ἰσχύϊ, ἐσχατογήρῳ, καὶ περισημένῳ περὶ πάντων, καὶ ἀπειθοῦντι, καὶ ἀπολωλεκτότι ὑπομονῆν. ³ Μὴ εὐλαβοῦ κρίμα θανάτου· μνήσθητι προτέρων σου καὶ ἐσχάτων, τοῦτο τὸ κρίμα παρὰ Κυρίου πάσης σαρκί. ⁴ Καὶ τί ἀπαναίη ἐν εὐδοκίᾳ ὑψίστου; εἴτε δέκα, εἴτε ἑκατὸν, εἴτε χίλια ἔτη· οὐκ ἔστιν ἐν ἄδου ἔλεγκμός ζωῆς.

⁵ Τέκνα βδελυκτά γίνεται τέκνα άμαρτωλών, και συναναστρεφόμενα παροικίας άσεβών. ⁶ Τέκνων άμαρτωλών άπολείται κληρονομία, και μετά του σπέρματος αυτών ένδεδλεχειί όνειδος. ⁷ Πατρι άσεβεί μέμψεται τέκνα, ότι δι' αυτών όνειδισθήσονται. ⁸ Ούαι ήμιν άνδρες άσεβείς, οίτινες έγκατελίπετε νόμον Θεού ύψίστου. ⁹ Και έαν γεννηθήτε, εις κατάραν γεννηθήσεσθε· και έαν άποθάητε, εις κατάραν μερισθήσεθ.

¹⁰ Πάντα όσα έκ γής, εις γην άπελεύσεται· ούτως άσεβείς από κατάρας εις άπώλειαν. ¹¹ Πένθος ανθρώπων έν σώμασιν αυτών, όνομα δέ άμαρτωλών ούκ άγαθόν, έξάλειφθήσεται. ¹² Φρόντισον περι όνόματος, αυτό γάρ σοι διαμενει, ή χίλιοι μεγάλοι θησαυροί χρυσίου. ¹³ Αγαθής ζωής αριθμός ήμερών, και άγαθόν όνομα εις αίώνα διαμένει.

¹⁴ Παιδείαν έν ειρήνη συντηρήσατε τέκνα, σοφία δέ κεκρυμμένη και θησαυρός άφανής, τίς ώφέλεια έν άμφοτέροις; ¹⁵ Κρείστων άνθρωπος άποκρύπτων την μωρίαν αυτου, ή άνθρωπος άποκρύπτων την σοφίαν αυτου. ¹⁶ Τοιγαροϋν έντράπητε επί τώ ρήματί μου· ού γάρ έστι πάσαν άισχύνην διαφυλάξει καλόν, και ού πάντα πάσιν έν πίστιι εύδοκιμείται.

¹⁷ Αισχύνεσθε από πατρός και μητρός περι πορνείας, και από ήγουμένου και δυναστού περι ψεύδους· ¹⁸ από κριτου και άρχοντος περι πλημμελείας, από συναγωγής και λαου περι άνομίας· από κοινωνου και φίλου περι άδικίας, και από τόπου ού παροικείς περι κλοπής· ¹⁹ και από άληθείας Θεου και διαθήκης, και από πήξεως άγκώνος επ' άρτοις· από σκορακισμού λήψεως και δόσεως, ²⁰ και από άσπαζομένου περι σιωπής· από όράσεως γυναικός έταίρας, ²¹ και από άποστροφής προσώπου συγγενούς· από άφαίρέσεως μερίδος και δόσεως, και από κατανοήσεως γυναικός ύπανδρου, ²² από περιεργείας παιδίσκης αυτου, και μη έπιστής επί την κοίτην αυτής, από φίλων περι λόγων όνειδισμού, και μετά τδ δούναι, μη όνειδιζε.

²³ Από δευτερώσεως και λόγου άκοής, και από άποκαλύψεων λόγων κρυφίων· ²⁴ και έση άισχυνητός άληθινώς, και εύρίσκων χάριν έναντι παντός άνθρώπου·

42

¹ μη περι τούτων άισχυνηής, και μη λάβης πρόσωπον του άμαρτάνειν· ² περι νόμου ύψίστου και διαθήκης, και περι κρίματος δικαιώσαι τον άσεβή· ³ περι λόγου κοινωνου και όδοιπόρων, και περι δόσεως κληρονομίας έταίρων· ⁴ περι άκριβείας ζυγου και σταθμιών, περι κτήσεως πολλών και όλίγων· ⁵ περι άδιαφόρου πράσεως, και έμπόρων, και περι παιδείας τέκνων πολλής, και οϊκέτη πονηρώ πλευράν αιμάξει.

⁶ Επ' γυναικι πονηρά καλόν σφραγίς· και όπου χείρες πολλαι, κλείσων. ⁷ Ο έαν παραδίδω, έν αριθμώ και σταθμώ, και δόσις και λήψις παντι έν γραφή. ⁸ Περι παιδείας ανοήτου και μωρου και έσχατογήρου κρινόμενου πρός νεους, και έση παιαιδευμένος άληθινώς, και δεδοκιμασμένος έναντι παντός ζώντος.

⁹ Θυγάτηρ πατρι άπόκρυφος άγρυνία, και ή μέριμνα αυτής άφιστά ύπνον· έν νεότητι αυτής μήποτε παρακμάση, και συνωκηκυία μήποτε μισθηή. ¹⁰ Έν παρθενία μήποτε βεβηλωθή, και έν τοίς πατρικοίς αυτής έγκυος γένηται· μετά άνδρός ούσα μήποτε παραβή, και συνωκηκυία μήποτε στειωώση. ¹¹ Επ' θυγατρι άδιατρέπτω στερεώσων φυλακήν, μήποτε ποιήση σε επίχαρμα έχθροίς, λαλιάν έν πόλει, και έκκλητον λαου, και καταισχύνη σε έν πλήθει πολλών. ¹² Παντι άνθρώπω μη έμβλεπε έν κάλλει, και έν μέσω γυναικών μη συνέδρευε· ¹³ από γάρ ιματιών έκπορεύεται σής, και από γυναικός πονηρία γυναικός. ¹⁴ Κρείστων πονηρία άνδρός ή άγαθοποιός γυνή, και γυνή καταισχύνουσα εις όνειδισμόν.

¹⁵ Μνησθήσομαι δη τδ έργα Κυρίου, και ά έώρακα έκδηγήσομαι· έν λόγοις Κυρίου τδ έργα αυτου. ¹⁶ Ηλιος φωτιζων κατά παν έπέβλεψε, και τής δόξης αυτου πλήρες τδ έργον αυτου.

¹⁷ Ούκ ένεποίησε τοίς άγίοις Κύριος έκδηγήσασθαι πάντα τδ θαυμάσια αυτου, ά έστερέωσε Κύριος ό παντοκράτωρ, στηριχθήναι έν δόξη αυτου τδ παν. ¹⁸ Άβυσσον και καρδιαν έξίχνευσε, και έν πανουργέμασιν αυτών διενόθη· έγνω γάρ ό Κύριος πάσαν είδησιν, και ένέβλεψεν εις σημείον αίώνος· ¹⁹ άπαγγέλλων τδ παρεληλυθότα και έπεσόμενα, και άποκαλύπτων ίχνη άποκρύφων. ²⁰ Ού παρήλθεν αυτον παν διανόημα, ούκ έκρύβη άπ' αυτου ούδε εις λόγος.

²¹ Τδ μεγαλεία τής σοφίας αυτου εκόσμησε, και έως έστι πρό του αίώνος και εις τον αίώνα, ουτε προσετέθη ουτε ήλαττώθη, και ούδε προσεδέθη ούδενός συμβούλου. ²² Ως πάντα τδ έργα αυτου επίθυμητά, και ως σπινηρός έστι θεωρήσαι. ²³ Πάντα ταυτα ζή και μένει εις τον αίώνα έν πάσαις χρείαις, και πάντα ύπακούει.

24 Πάντα δισσά ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός, καὶ οὐκ ἐποίησεν οὐδὲν ἐκλείπον. 25 Ἐν τοῦ ἐνός ἐστερέωσε τὰ ἀγαθὰ, καὶ τίς πλησθήσεται ὁρῶν δόξαν αὐτοῦ;

43

1 Γαυρίαμα ὕψους, στερέωμα καθαριότητος, εἶδος οὐρανοῦ ἐν ὀράματι δόξης. 2 Ἥλιος ἐν ὀπτασίᾳ διαγγέλλων ἐν ἐξόδῳ, σκευὸς θαυμαστὸν, ἔργον ὑψίστου. 3 Ἐν μεσημβρία αὐτοῦ ἀναξηραίνει χώραν, καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; 4 Κάμινον φυσῶν ἐν ἔργοις καύματος, τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὄρη· ἀτμίδας πυρώδεις ἐμφυσῶν, καὶ ἐκλάμπων ἀκτῖνας ἀμαυροὶ ὀφθαλμοῦς. 5 Μέγας Κύριος ὁ ποιήσας αὐτὸν, καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέσπευσε πορείαν. 6 Καὶ ἡ σελήνη ἐν πᾶσιν εἰς καιρὸν αὐτῆς, ἀνάδειξιν χρόνων, καὶ σημείον αἰῶνος. 7 Ἀπὸ σελήνης σημείον ἑορτῆς, φωστήρ μειούμενος ἐπὶ συντελείας. 8 Μὴν κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔστιν, αὐξανόμενη θαυμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει· σκευὸς παρεμβολῶν ἐν ὕψει, ἐν στερέωματι οὐρανοῦ ἐκλάμπων. 9 κάλλος οὐρανοῦ, δόξα ἀστρῶν, κόσμος φωτίζων, ἐν ὑψίστοις Κύριος. 10 Ἐν λόγοις ἀγίου στήσονται κατὰ κρίμα, καὶ οὐ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐτῶν. 11 Ἴδε τόξον, καὶ εὐλόγησον τὸν ποιήσαντα αὐτὸ, σφόδρα ὠραῖον ἐν τῷ ἀυγασματι αὐτοῦ. 12 Ἐγύρωσεν οὐρανὸν ἐν κυκλώσει δόξης, χεῖρες ὑψίστου ἐτάνυσαν αὐτό. 13 Προστάγματι αὐτοῦ κατέσπευσε χιόνα, καὶ ταχύνει ἀστραπὰς κρίματος αὐτοῦ. 14 Διὰ τοῦτο ἠνεώχθησαν θησαυροὶ, καὶ ἐξέπησαν νεφέλαι ὡς πετεινά. 15 Ἐν μεγαλειῷ αὐτοῦ ἴσχυσε νεφέλας, καὶ διεθρύβησαν λίθι χαλάζης.

16 Καὶ ἐν ὀπτασίαις αὐτοῦ σαλευθήσεται ὄρη, ἐν θελήματι πνεύσεται νότος. 17 Φωνὴ βροντῆς αὐτοῦ ὠδύνησε γῆν, καὶ καταγιγῆ Βορέου καὶ συστροφὴ πνεύματος· ὡς πετεινά καθιπτάμενα πάσει χιόνα, καὶ ὡς ἀκρίς καταλύουσα ἢ κατάβασις αὐτῆς. 18 Κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμάσει ὀφθαλμὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ ἕτεοῦ αὐτῆς ἐκστήσεται καρδιά. 19 Καὶ πάχνην ὡς ἄλα ἐπὶ γῆς χέει, καὶ παγεῖσα γίνεται σκολόπων ἄκρα.

20 Ψυχρὸς ἀνεμος Βορέης πνεύσει, καὶ παγήσεται κρύσταλλος ἀφ' ὕδατος· ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει, καὶ ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ. 21 Καταφάγεται ὄρη, καὶ ἔρημον ἐκκαύσει, καὶ ἀποσβέσει χλόην ὡς πῦρ. 22 Ἴασις πάντων κατὰ σπουδὴν ὁμίχλη, δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος ἰλαρώσει.

23 Λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον, καὶ ἐφύτευσε αὐτὴν Ἰησοῦς. 24 Οἱ πλέοντες τὴν θάλασσαν διηγούνται τὸν κίνδυνον αὐτῆς, καὶ ἀκοαῖς ὠτίων ἡμῶν θαυμάζομεν. 25 Καὶ ἐκεῖ τὰ παράδοξα καὶ θαυμάσια ἔργα, ποικιλία παντὸς ζώου, κτίσις κητῶν. 26 Δι' αὐτὸν εὐοδία τέλος αὐτοῦ, καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ σύγκειται πάντα.

27 Πολλὰ ἐροῦμεν καὶ οὐ μὴ ἐφικώμεθα, καὶ συντέλεια λόγων τὸ πᾶν ἔστιν αὐτός. 28 Δοξάζοντες ποῦ ἰσχύσωμεν; αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. 29 Φοβερὸς Κύριος καὶ σφόδρα μέγας, καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ. 30 Δοξάζοντες Κύριον ὑψώσατε καθόσον ἂν δύνηθε, ὑπερέξει γὰρ καὶ ἔτι· καὶ ὑποῦντες αὐτὸν πληθύνετε ἐν ἰσχυί, μὴ κοπιᾶτε, οὐ γὰρ μὴ ἐφίκηθε. 31 Τίς ἐώρακε αὐτὸν καὶ ἐκδιηγῆσεται; καὶ τίς μεγαλύνει αὐτὸν καθὼς ἔστι; 32 Πολλὰ ἀπόκρυφα ἔστι μείζονα τούτων, ὀλίγα γὰρ ἐωράκαμεν τῶν ἔργων αὐτοῦ. 33 Πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ Κύριος, καὶ τοῖς εὐσεβέσιν ἔδωκε σοφίαν.

ΠΑΤΕΡΩΝ ὝΜΝΟΣ.

44

1 Αἰνέσωμεν δι' ἄνδρας ἐνδόξους, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει. 2 Πολλὴν δόξαν ἔκτισεν ὁ Κύριος, τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνος. 3 Κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις αὐτῶν, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει· βουλευσονται ἐν συνέσει αὐτῶν, ἀπηγγελκότες ἐν προφητείαις. 4 ἠγουμένοι λαοῦ ἐν διαβουλοῖς, καὶ συνέσει γραμματείας λαοῦ· σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν. 5 ἐκζητοῦντες μέλη μουσικῶν, διηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ. 6 ἄνδρες πλούσιοι κεχορηγημένοι ἰσχυί, εἰρηνεύοντες ἐν παροικίαις αὐτῶν. 7 πάντες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα. 8 Εἰσὶν αὐτῶν οἱ κατέλιπον ὄνομα τοῦ ἐκδιηγῆσασθαι ἐπαίνους· 9 καὶ εἰσὶν ὧν οὐκ ἔστι μνημόσυνον, καὶ ἀπώλοντο ὡς οὐχ ὑπάρξαντες, καὶ ἐγένοντο ὡς οὐ γεγονότες, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ' αὐτούς.

10 Ἄλλ' ἢ οὗτοι ἄνδρες ἐλέους, ὧν αἱ δικαιοσύναι οὐκ ἐπελήσθησαν. 11 Μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν διαμενεῖ ἀγαθὴ κληρονομία, ἔκγονα αὐτῶν ἐν ταῖς διαθήκαις. 12 Ἔστη σπέρμα αὐτῶν καὶ τέκνα αὐτῶν δι' αὐτούς. 13 ἕως αἰῶνος μενεῖ σπέρμα αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ. ἐξαλειφθήσεται. 14 Τὸ σῶμα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη,

καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῆ εἰς γενεάς. ¹⁵ Σοφίαν αὐτῶν διηγῆσονται λαοὶ, καὶ τὸν ἔπαινον ἐξαγγέλλει ἐκκλησία.

¹⁶ Ἐνώχ εὐηρέστησε Κυρίῳ, καὶ μετετέθη ὑπόδειγμα μετάνοιᾶς ταῖς γενεαῖς. ¹⁷ Νῶε εὐρέθη τέλειος δίκαιος, ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγένετο ἀντάλλαγμα· διὰ τοῦτο ἐγένεθη κατάλειμμα τῆ γῆ, διὰ τοῦτο ἐγένετο κατακλυσμός. ¹⁸ Διαθήκαι αἰῶνος ἐτέθησαν πρὸς αὐτὸν, ἵνα μὴ ἐξαλειφθῆ κατακλυσμῷ πάσα σὰρξ.

¹⁹ Ἀβραὰμ μέγας πατὴρ πλῆθους ἐθνῶν, καὶ οὐχ εὐρέθη ὅμοιος ἐν τῇ δόξῃ, ²⁰ ὃς συνετήρησε νόμον ὑψίστου, καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐν σαρκὶ αὐτοῦ ἔστησε διαθήκην, καὶ ἐν πειρασμῷ εὐρέθη πιστός. ²¹ Διὰ τοῦτο ἐν ὄρκῳ ἔστησεν αὐτῷ, ἐνευλογηθῆναι ἔθνη ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ, πληθύναι αὐτὸν ὡς χοῦν τῆς γῆς, καὶ ὡς ἄστρα ἀνυψῶσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσαι αὐτοὺς ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως ἄκρου γῆς.

²² Καὶ ἐν τῷ Ἰσαὰκ ἔστησεν οὕτως διὰ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ, εὐλογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην. ²³ Καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλῇ Ἰακώβ· ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ· καὶ διέστειλε μερίδας αὐτοῦ, ἐν φυλαῖς ἐμέρισε δεκαδύο.

45

¹ Καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἐλέους, εὐρίσκοντα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πάσης σαρκός· ἐγαπημένον ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων Μωυσῆν, οὗ τὸ μνημόσυνον ἐν εὐλογίαις. ² Ὡμοίωσεν αὐτὸν δόξῃ ἁγίῳ, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἐχθρῶν. ³ Ἐν λόγοις αὐτοῦ σημεῖα κατέπαυσεν, ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλέων· ἐνετειλάτο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτοῦ. ⁴ Ἐν πίστει καὶ πραύτητι αὐτοῦ ἠγάσεν, ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρκός. ⁵ Ἠκούτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐντολάς, νόμον ζωῆς καὶ ἐπιστημῆς, διδάξαι τὸν Ἰακώβ διαθήκην, καὶ κρίματα αὐτοῦ τὸν Ἰσραήλ.

⁶ Ἄρῶν ὑψωσεν ἅγιον ὅμοιον αὐτῷ, ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐκ φυλῆς Λευί. ⁷ Ἔστησεν αὐτῷ διαθήκην αἰῶνος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατεῖαν λαοῦ· ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμίᾳ, καὶ περιέζωσεν αὐτὸν στολὴν δόξης. ⁸ Ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, καὶ ἔστερέωσεν αὐτὸν σκεύεσιν ἰσχύος, περισκελῆ καὶ ποδήρη καὶ ἐπωμίδα, ⁹ καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ῥοίσκοις χρυσοῖς, κώδωσι πλείστοις κυκλόθεν, ἠχῆσαι φωνῆν ἐν βήμασιν αὐτοῦ, ἀκουστὸν ποιῆσαι ἤχον ἐν ναῷ εἰς μνημόσυνον υἱοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ¹⁰ στολῆ ἁγία, χρυσῷ, καὶ νακίνθῳ, καὶ πορφύρᾳ, ἔργῳ ποικιλτοῦ, λογιῷ κρίσεως, δήλοις ἀληθείας, ¹¹ κεκλωσμένη κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτου, λίθους πολυτελέσι γλύμματος σφραγίδος, ἐν δέσει χρυσοῦ, ἔργῳ λιθουργοῦ, εἰς μνημόσυνον ἐν γραφῇ κεκολαμημένη κατ' ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραήλ· ¹² στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιθάρῳ, ἐκτύπωμα σφραγίδος ἁγιάσματος, καύχημα τιμῆς, ἔργον ἰσχύος, ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμούμενα ὠραῖα.

¹³ Πρὸ αὐτοῦ οὐ γέγονε τοιαῦτα ἕως αἰῶνος, οὐκ ἐνεδύσατο ἀλλογενῆς, πλὴν τῶν υἱῶν αὐτοῦ μόνον, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτοῦ διαπαντός. ¹⁴ Θυσία αὐτοῦ ὀλοκαρπωθῆσονται καθήμεραν ἐνδελεχῶς δίς.

¹⁵ Ἐπλήρωσε Μωυσῆς τὰς χεῖρας, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ· ἐγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰώνιον, καὶ ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐν ἡμέραις οὐρανοῦ, λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεῦναι, καὶ εὐλογεῖν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

¹⁶ Ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ζῶντος, προσαγαγεῖν κάρπωσιν Κυρίῳ, θυμίαμα καὶ εὐωδῖαν εἰς μνημόσυνον, ἐξιλάσκεσθαι περὶ τοῦ λαοῦ σου. ¹⁷ Ἔδωκεν αὐτὸν ἐν ἐντολαῖς αὐτοῦ, ἐξουσίαν ἐν διαθήκαις κριμάτων, διδάξαι τὸν Ἰακώβ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φωτίσαι Ἰσραήλ.

¹⁸ Ἐπισυνέστησαν αὐτῷ ἀλλότριοι, καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἄνδρες οἱ περὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν, καὶ ἡ συναγωγὴ Κορὲ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ.

¹⁹ Εἶδε Κύριος καὶ οὐκ εὐδόκησε, καὶ συνετελέσθησαν ἐν θυμῷ ὀργῆς· ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα, καταναλῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ προσέθηκεν Ἀρῶν δόξαν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν· ἀπαρχὰς πρωτογενημάτων ἐμέρισεν αὐτοῖς· ἄρτον ἐν πρώτοις ἠτοίμασε πλησμονήν. ²¹ Καὶ γὰρ θυσίας Κυρίου φάγονται, ἃς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. ²² Πλὴν ἐν γῆ λαοῦ οὐ κληρονομήσει, καὶ μερίς οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἐν λαῷ, αὐτὸς γὰρ μερίς σου, κληρονομία.

²³ Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ τρίτος εἰς δόξαν, ἐν τῷ ζηλωσῆν αὐτὸν ἐν φόβῳ Κυρίου, καὶ στησαι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαοῦ, ἐν ἀγαθότητι προθυμίας ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ Ἰσραήλ. ²⁴ Διὰ τοῦτο ἐστάθη αὐτῷ διαθήκη εἰρήνης, προστάτην

ἀγίον καὶ λαῶ αὐτοῦ, ἵνα αὐτῷ ἦ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἱερωσύνης μεγαλεῖον εἰς τοὺς αἰῶνας· ²⁵ καὶ διαθηκὴν τῷ Δαυὶδ υἱῷ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, κληρονομία βασιλέως υἱοῦ ἕξ υἱοῦ μόνου, κληρονομία Ἀαρῶν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. ²⁶ Δῶν ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν, κρίνειν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.

46

¹ Κράταιος ἐν πολέμοις Ἰησοῦς Ναυῆ, καὶ διάδοχος Μωυσῆ ἐν προφητείαις· ὃς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, ἐδικήσῃσι ἐπεγειρομένους ἐχθροὺς, ὅπως κληρονομήσῃ τὸν Ἰσραήλ. ² Ὡς ἐδοξάσθη ἐν τῷ ἐπάρα χειράς αὐτοῦ, καὶ τῷ ἐκκλίνειν ῥομφαίαν ἐπὶ πόλεις; ³ Τίς πρότερον αὐτοῦ οὕτως ἔστη; τοὺς γὰρ πολεμίους Κύριος αὐτὸς ἐπήγαγεν. ⁴ Οὐχὶ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος, καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο; ⁵ Ἐπεκαλέσατο τὸν ὕψιστον δυνάστην, ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθροὺς κυκλόθεν· καὶ ἐπήκουσεν αὐτῶν μέγος Κύριος. ⁶ Ἐν λίθοις χαλαζῆς δυνάμειος κραταιὰς· κατέβραξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον, καὶ ἐν καταβάσει ἀπώλεσεν ἀνθεστηκότας· ἵνα γνῶσιν ἔθνη ναυοπλίαν αὐτῶν, ὅτι ἐναντίον Κυρίου ὁ πόλεμος αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐπηκολούθησεν ὀπίσω δυνάστου.

⁷ Καὶ ἐν ἡμέραις Μωυσέως ἐποίησεν ἔλεος, αὐτὸς καὶ Χαλεβ υἱὸς Ἰεφουνή, ἀντιστήναι ἐναντι ἐχθροῦ, κωλύσαι λαὸν ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας. ⁸ Καὶ αὐτοὶ δύο ὄντες διεσώθησαν ἀπὸ ἐξακοσίων χιλιάδων πεζῶν, εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

⁹ Καὶ ἔδωκεν ὁ Κύριος τῷ Χαλεβ ἰσχὺν, καὶ ἕως γήρουσιν διέμενεν αὐτῷ, ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ ὕψος τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατέσχε κληρονομίαν· ¹⁰ ὅπως ἴδωσι πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ὀπίσω Κυρίου. ¹¹ Καὶ οἱ κριταὶ ἕκαστος τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, ὅσων οὐκ ἐξεπόρνευσεν ἡ καρδία, καὶ ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ Κυρίου, εἶη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις. ¹² τὰ ὅσα αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀντικαταλασσόμενον ἐφ' υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν.

¹³ Ἠγαπημένος ὑπὸ Κυρίου αὐτοῦ Σαμουὴλ προφήτης Κυρίου κατέστησε βασιλείαν, καὶ ἔχρισεν ἄρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁴ Ἐν νόμῳ Κυρίου ἔκρινε συναγωγὴν, καὶ ἐπεσκέψατο Κύριος τὸν Ἰακώβ. ¹⁵ Ἐν πίστει αὐτοῦ ἠκριβάσθη προφήτης, καὶ ἐγνώσθη ἐν πίστει αὐτοῦ πιστὸς ὁράσεως. ¹⁶ Καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν Κύριον δυνάστην, ἐν τῷ θλίψαι ἐχθροὺς αὐτοῦ κυκλόθεν, ἐν προσφορᾷ ἀρνὸς γαλαθνοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' οὐρανοῦ Κύριος, καὶ ἐν ἤχῳ μεγάλῳ ἀκουστὴν ἐποίησε τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ¹⁸ Καὶ ἐξέτριψεν ἠγουμένους Τυρίων, καὶ πάντας ἄρχοντας Φυλιστιείμ.

¹⁹ Καὶ πρὸ καιροῦ κοιμήσεως αἰῶνος ἐπεμαρτύρατο ἐναντι Κυρίου καὶ χριστοῦ, χρήματα καὶ ἕως ὑποδημάτων ἀπὸ πάσης σαρκὸς οὐκ εἴληφα· καὶ οὐκ ἐνεκάλεσεν αὐτῷ ἄνθρωπος. ²⁰ Καὶ μετὰ τὸ ὑπνώσαι αὐτὸν προεφήτευσε, καὶ ὑπέδειξε βασιλεῖ τὴν τελευταίην αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν αὐτοῦ, ἐν προφητείᾳ ἐξαλεῖψαι ἀνομίαν λαοῦ.

47

¹ Καὶ μετὰ τοῦτο ἀνέστη Νάθαν προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ.

² Ὡσπερ στέαρ ἀφωρισμένον ἀπὸ σωτηρίου, οὕτως Δαυὶδ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³ Ἐν λέουσιν ἔπαισεν ὡς ἐν ἐρίφοις, καὶ ἐν ἄρκοις ὡς ἐν ἄρνασι προβάτων. ⁴ Ἐν νεότητι αὐτοῦ οὐχὶ ἀπέκτεινε γίγαντα, καὶ ἐξῆρεν ὄνειδισμὸν ἐκ λαοῦ, ἐν τῷ ἐπάρα χειρῶν ἐν λίθῳ σφενδόνης, καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τοῦ Γολιάθ; ⁵ Ἐπεκαλέσατο γὰρ Κύριον τὸν ὕψιστον, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ κράτος ἐξᾶραι ἄνθρωπον δυνατὸν ἐν πολέμῳ, ἀνυψῶσαι κέρας λαοῦ αὐτοῦ.

⁶ Οὕτως ἐν μυριάσιν ἐδόξασεν αὐτὸν, καὶ ἤνεσεν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις Κυρίου, ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διαθήματι δόξης. ⁷ Ἐξέτριψε γὰρ ἐχθροὺς κυκλόθεν, καὶ ἐξουδένωσε Φυλιστιεῖμ τοὺς ὑπεναντίους· ἕως σήμερον συνετριψεν αὐτῶν κέρας. ⁸ Ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτοῦ ἔδωκεν ἐξομολόγησιν· ἀγίῳ ὑψίστῳ ῥήματι δόξης ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ ὕμνησε, καὶ ἠγάπησε τὸν ποιήσαντα αὐτόν. ⁹ Καὶ ἔστησε ψαλτωδὸς κατέναντι τοῦ θουσιαστηρίου, καὶ ἔξ ἤχου αὐτῶν γλυκαίνει μέλι. ¹⁰ Ἐδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν, καὶ ἐκόσμησε καιροὺς μέχρι συντελείας· ἐν τῷ αἰνεῖν αὐτοῦ τὸ ἅγιον ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πρῶτῆς ἠχεῖν τὸ ἅγιοσμα.

¹¹ Κύριος ἀφέϊλε τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλέων καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ¹² Μετὰ τούτου ἀνέστη υἱὸς ἐπιστήμων, καὶ δι' αὐτὸν κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ. ¹³ Σαλωμών

ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, ὃ ὁ Θεὸς κατέπαυσε κυκλόθεν, ἵνα στήση οἶκον ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐτοιμάσῃ ἀγίασμα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ Ὡς ἐσοφίσθη ἐν νεότητί σου, καὶ ἐνεπλήσθης ὡς ποταμὸς συνέσεως. ¹⁵ Γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχὴ σου, καὶ ἐνεπλήσας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων.

¹⁶ Εἰς νῆσους πόρρω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου, καὶ ἠγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σου. ¹⁷ Ἐν ὧδαίς καὶ παροιμαῖς καὶ παραβολαῖς, καὶ ἐν ἐρμηνείαις ἀπεθαύμασάν σε χῶραι. ¹⁸ Ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐπικεκλημένου Θεοῦ Ἰσραὴλ, συνήγαγες ὡς κασσίτερον τὸ χρυσίον, καὶ ὡς μόλιβδον ἐπλήθυνας ἀργύριον. ¹⁹ Παρενέκλινας τὰς λαγόνas σου γυναιξί, καὶ ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου. ²⁰ Ἐδωκας μῶνον ἐν τῇ δόξῃ σου, καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σου, ἐπαγαγεῖν ὀργὴν ἐπὶ τὰ τέκνα σου, καὶ κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου, ²¹ γενέσθαι δίχρα τυραννίδα, καὶ ἐξ Ἐφραὶμ ἄρξαι βασιλείαν ἀπειθῆ.

²² Ὁ δὲ Κύριος οὐ μὴ καταλίπῃ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ διαφθάρῃ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ· οὐδὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκλεκτοῦ ἔκγονα, καὶ σπέρμα τοῦ ἀγαπησάμενος αὐτὸν οὐ μὴ ἐξάρῃ· καὶ τῷ Ἰακώβ ἔδωκε κατάλειμμα, καὶ τῷ Δαυὶδ ἐξ αὐτοῦ ῥίζαν.

²³ Καὶ ἀνεπαύσατο Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων· καὶ κατέλιπε μετ' αὐτὸν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, λαοῦ ἀφροσύνῃν καὶ ἐλασσούμενον συνέσει, Ῥοβοὰμ, ὃς ἀπέστησε λαὸν καὶ βουλῆς αὐτοῦ· καὶ Ἰεροβοὰμ υἱὸν Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκε τῷ Ἐφραὶμ ὁδὸν ἀμαρτίας. ²⁴ Καὶ ἐπληθύνθησαν αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν σφόδρα, ἀποστήσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν. ²⁵ Καὶ πᾶσαν πονηρίαν ἐξεζήτησαν, ἕως ἐκδίκησις ἔλθῃ ἐπ' αὐτούς.

48

¹ Καὶ ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς πῦρ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο· ² ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμὸν, καὶ τῷ ζῆλῳ αὐτοῦ ὠλιγοποίησεν αὐτούς. ³ Ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέσχευεν οὐρανὸν, κατήγαγεν οὕτως τρις πῦρ. ⁴ Ὡς ἐδοξάσθης Ἡλία ἐν τοῖς θαυμασίοις σου; καὶ τίς ὁμοίός σοι καυχᾶσθαι; ⁵ Ὁ ἐγγείρας νεκρῶν ἐκ θανάτου καὶ ἐξ ἄδου ἐν λόγῳ ὑψίστου· ⁶ ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν, καὶ δεδοξαμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν· ⁷ ὁ ἀκούων ἐν Σινᾷ ἐλεγμὸν, καὶ ἐν Χωρῆβ κρίματα ἐκδίκησεως· ⁸ ὁ χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν· ⁹ ὁ ἀναληφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς ἐν ἄσματι ἵππων πυρίνων· ¹⁰ ὁ καταγραφεὶς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιροὺς, κοπάσαι ὀργὴν πρὸ θυμοῦ, καὶ ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱόν, καὶ καταστήσαι φυλάξαι Ἰακώβ. ¹¹ Μακάριοι οἱ ἰδόντες σε, καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι· καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωῆς ζῆσόμεθα.

¹² Ἡλίας, ὃς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη καὶ Ἐλισαεὶ ἐνεπλήσθη πνεύματος αὐτοῦ· καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος, καὶ οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτὸν οὐδεὶς. ¹³ Πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆρεν αὐτόν, καὶ ἐν κοιμῆσει ἐπροφήτευσεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε τέρατα. καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ.

¹⁵ Ἐν πᾶσι τούτοις οὐ μετενόησεν ὁ λαὸς, καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν, ἕως ἐπρονομεύθησαν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ἐσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλιγοστός, καὶ ἄρχων τῷ οἴκῳ Δαυὶδ. ¹⁶ Τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν τὸ ἀρεστόν, τινὲς δὲ ἐπλήθυναν ἀμαρτίας.

¹⁷ Ἐζεκίας ὠχύρωσε τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν εἰς μέσον αὐτῶν τὸν Γῶγ· ὠρυξε σιδήρῳ ἀκρότομον, καὶ ὠκοδόμησε κρήνας εἰς ὕδατα. ¹⁸ Ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Σεννααχηρίμ, καὶ ἀπέστειλε Ῥαφάκην, καὶ ἀπήρε· καὶ ἐπήρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ Σιών, καὶ ἐμεγαλόηχησεν ὑπερηφανία αὐτοῦ. ¹⁹ Τότε ἐσαλεύθησαν καρδία καὶ χεῖρες αὐτῶν, καὶ ἀδύνησαν ὡς αἱ τίκτουσαι.

²⁰ Καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν Κύριον τὸν ἐλεήμονα, ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ ἅγιος ἐξ οὐρανοῦ ταχὺ ἐπήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτούς ἐν χειρὶ Ἡσαΐου. ²¹ Ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐξέτριψεν αὐτούς ὁ ἄγγελος αὐτοῦ. ²² Ἐποίησε γὰρ Ἐζεκίας τὸ ἀρεστὸν Κυρίῳ, καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἃς ἐνετείλατο Ἡσαΐας ὁ προφήτης ὁ μέγας, καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ. ²³ Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος, καὶ προσέθηκε ζωὴν βασιλεῖ· ²⁴ Πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔσχατα, καὶ παρεκάλεσε τοὺς πενθοῦντας ἐν Σιών. ²⁵ Ἔως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσόμενα, καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά.

49

¹ Μνημόσυνον Ἰωσίου εἰς σύνθεσιν θυμιάματος, ἐσκευασμένον ἔργῳ μυρῶν, ἐν παντὶ στόματι ὡς μέλι γλυκανθήσεται, καὶ ὡς μουσικὰ ἐν συμποσίῳ οἴνου. ² Αὐτὸς κατευθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ λαοῦ, καὶ ἐξῆρε βδελύγματα ἀνομίας. ³ Κατευθύνε πρὸς

Κύριον τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐν ἡμέραις ἀνόμων κατίσχυσε τὴν εὐσέβειαν. ⁴ Πάρεξ Δαυὶδ, καὶ Ἐζεκίου, καὶ Ἰωσίου, πάντες πλημμέλειαν ἐπλημμέλησαν· κατέλιπον γὰρ τὸν νόμον τοῦ ὑψίστου, οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἐξέλιπον. ⁵ Ἔδωκαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἐτέροις, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνη ἀλλοτριῶ.

⁶ Ἐνεπύρισαν ἐκλεκτὴν πόλιν ἀγιάσματος, καὶ ἠρήμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν χειρὶ Ἱερემίου. ⁷ Ἐκάκωσαν γὰρ αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ἐν μήτρα ἠγιάσθη προφήτης ἐκριζοῦν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολλύειν, ὡσαύτως οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεῖν.

⁸ Ἰεζεκιὴλ ὃς εἶδεν ὄρασιν δόξης, ἦν ὑπέδειξε αὐτῷ ἐπὶ ἄρματος χερουβὶμ. ⁹ Καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ὄμβρῳ, καὶ ἀγαθῶσαι τοὺς εὐθύνοντας ὁδοῦς. ¹⁰ Καὶ τῶν δώδεκα προφητῶν τὰ ὄσα ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν· παρεκάλεσε δὲ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν πίστει ἐλπίδος. ¹¹ Πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζοροβάβελ; καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾷ χειρός.

¹² Οὕτως Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκ· οἱ ἐν ἡμέραις αὐτῶν ὤκοδόμησαν οἶκον, καὶ ἀνύψωσαν λαὸν ἅγιον Κυρίῳ ἡτοιμασμένον εἰς δόξαν αἰῶνος. ¹³ Καὶ Νεεμίου ἐπὶ πολὺ τὸ μνημόσυνον, τοῦ ἐγγείραντος ἡμῖν τεῖχην πεπτωκότα, καὶ στήσαντος πόλας καὶ μοχλοὺς, καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν. ¹⁴ Οὐδὲ εἷς ἐκτίσθη οἶκος Ἐνώχ τοιοῦτος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁵ Οὐδὲ ὡς Ἰωσήφ ἐγεννήθη ἀνὴρ, ἠγούμενος ἀδελφῶν, στήριγμα λαοῦ, καὶ τὰ ὄσα αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν. ¹⁶ Σὴμ καὶ Σὴθ ἐν ἀνθρώποις ἐδοξάσθησαν, καὶ ὑπὲρ πάντων ζῶν ἐν τῇ κτίσει Ἀδάμ.

50

¹ Σίμων Οὐνίου υἱὸς ἱερέως ὁ μέγας, ὃς ἐν ζωῇ αὐτοῦ υπέρβραψεν οἶκον, καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐστερέωσε τὸν ναόν· ² καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὕψος διπλῆς ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ. ³ Ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἠλαττώθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων, χαλκὸς ὡσεὶ θαλάσσης τὸ περίμετρον· ⁴ ὁ φροντίζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπὸ πτώσεως, καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐμπολιορκῆσαι, ⁵ ὡς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ, ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος· ⁶ ὡς ἀστήρ ἐωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλαις, ὡς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις· ⁷ ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν ὑψίστου, καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης· ⁸ ὡς ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων, ὡς κρίνα ἐπ' ἐξόδων ὑδάτος· ὡς βλαστὸς λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους, ⁹ ὡς πῦρ καὶ λιβανὸς ἐπὶ πυρείου· ὡς σκευὸς χρυσοῦ ὀλοσφύρητον κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ· ¹⁰ ὡς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρποὺς, καὶ ὡς κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις.

¹¹ Ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης, καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχῆματος, ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασε περιβολὴν ἀγιάσματος. ¹² Ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ κριῶν ἱερέων, καὶ αὐτὸς ἐστῶς παρ' ἐσχάρα βωμοῦ, κυκλόθεν αὐτοῦ στέφανος ἀδελφῶν, ὡς βλάστημα κέδρου ἐν τῷ λιβάνῳ· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὡς στελέχη φοινίκων, ¹³ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν ἐν δόξῃ αὐτῶν· καὶ προσφορὰ Κυρίου ἐν χειρὶ αὐτῶν ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ. ¹⁴ Καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βρωμῶν, κοσμησάμενος προσφορὰν ὑψίστου παντοκράτορος, ¹⁵ ἐξέτεινεν ἐπὶ σπονδείου χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς· ἐξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου ὁσμὴν εὐωδίας ὑψίστῳ παμβασιλεῖ.

¹⁶ Τότε ἀνέκραγον υἱοὶ Ἀαρῶν, ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς ἤχησαν· ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην εἰς μνημόσυνον ἔναντι ὑψίστου. ¹⁷ Τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσε, καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, προσκυνῆσαι τῷ Κυρίῳ αὐτῶν παντοκράτορι Θεῷ τῷ ὑψίστῳ. ¹⁸ Καὶ ἤνεσαν οἱ ψαλμοῦδοι ἐν φωναῖς αὐτῶν, ἐν πλεῖστῳ οἴκῳ ἐγλυκάνθη μέλος. ¹⁹ Καὶ ἐδεήθη ὁ λαὸς Κυρίου ὑψίστου ἐν προσευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος, ἕως συντελεσθῆ κόσμος Κυρίου, καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν.

²⁰ Τότε καταβάς ἐπῆρε χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ, δοῦναι εὐλογίαν Κυρίῳ ἐν χειλέων αὐτοῦ, καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχᾶσθαι. ²¹ Καὶ ἐδευτέρωσεν ἐν προσκυνήσει ἐπιδείξασθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ ὑψίστου. ²² Καὶ νῦν εὐλογήσατε τῷ Θεῷ πάντες τῷ μεγαλοποιούντι πάντη, τὸν ὑψίστον ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μήτρας, καὶ ποιοῦντα μεθ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²³ Δώη ἡμῖν εὐφροσύνην καρδίας, καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν ἐν Ἰσραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος, ²⁴ ἐμπιστεύσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ λυτρωσάσθω ἡμᾶς.

²⁵ Ἐν δυσὶν ἔθνεσι προσώχθισεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ τὸ τρίτον οὐκ ἔστιν ἔθνος. ²⁶ Οἱ καθήμενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας, Φυλιστιεῖμ καὶ ὁ λαὸς μωρὸς ὁ κατοικῶν ἐν Σικίμοις.

²⁷ Παιδείαν συνέσεως καὶ ἐπιστήμης ἐχάραξε ἐν τῷ βιβλίῳ, τούτῳ, Ἰησοῦς υἱὸς Σειράχ Ἱεροσολυμίτης, ὃς ἀνώμβρησε σοφίαν ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ. ²⁸ Μακάριος ὃς ἐν

τούτους άναστραφήσεται, καὶ ὁ θεὸς αὐτὰ ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ σοφισθήσεται. ²⁹ Ἐὰν γάρ αὐτὰ ποιήσῃ, πρὸς πάντα ἰσχύσει, ὅτι φῶς Κυρίου τὸ ἴχνος αὐτοῦ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ἸΗΣΟΥ ΥἱΟΥ ΣΕΙΡΑΧ.

51

¹ Ἐξομολογήσομαι σοι Κύριε βασιλεῦ, καὶ αἰνέσω σε Θεὸν τὸν σωτήρᾶ μου· ἐξομολογοῦμαι τῷ ὀνόματί σου, ² ὅτι σκεπαστῆς καὶ βοηθὸς ἐγένου μοι, καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπωλείας, καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς γλώσσης· ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεῦδος, καὶ ἔναντι τῶν παρεστηκότων ἐγένου μοι βοηθός, ³ καὶ ἐλυτρώσω με, κατὰ τὸ πλήθος ἐλέους καὶ ὀνόματός σου, ἐκ βρυγγῶν ἐτοίμων εἰς βρῶμα, ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχὴν μου, ἐκ πλειόνων θλίψεων ὧν ἔσχον, ⁴ ἀπὸ πνιγμοῦ πυρὸς κυκλόθεν, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς οὐ οὐκ ἐξέκαυσα, ⁵ ἐκ βάθους κοιλίας ἄδου, καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου, καὶ λόγου ψευδοῦς.

⁶ Βασιλεῖ διαβολὴ γλώσσης ἀδίκου· ἤγγισεν ἕως θανάτου ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν σύνεγγυς ἄδου κάτω. ⁷ Περιέσχον με πάντοθεν, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν· ἐμβλέπων εἰς ἀντίληψιν ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἦν. ⁸ Καὶ ἐμνήσθην τοῦ ἐλέους σου Κύριε, καὶ τῆς ἐργασίας σου τῆς ἀπ' αἰῶνος· ὅτι ἐξελεῖ τοὺς ὑπομένοντάς σε, καὶ σώζεις αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐθνῶν. ⁹ Καὶ ἀνύψωσα ἐπὶ γῆς ἱκετεῖαν μου, καὶ ὑπὲρ θανάτου ῥύσεως ἐδεήθην. ¹⁰ Ἐπεκαλεσάμην Κύριον πατέρα Κυρίου μου, μὴ με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλίψεως, ἐν καιρῷ ὑπερηφάνων ἀβοηθησίας. ¹¹ Αἰνέσω τὸ ὄνομά σου ἐνδεδελγῶς, καὶ ὑμνήσω ἐν ἐξομολογήσει· καὶ εἰσηκούσθη ἡ δέησίς μου. ¹² Ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας, καὶ ἐξείλου με ἐκ καιροῦ πονηροῦ· διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι καὶ αἰνέσω σοι, καὶ εὐλογῆσω τῷ ὀνόματι Κυρίου·

¹³ Ἐτι ὧν νεώτερος, πρὶν ἡ πλανηθῆναι με, ἐζήτησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσευχῇ μου. ¹⁴ Ἐναντι ναοῦ ἤξιουν περὶ αὐτῆς, καὶ ἕως ἐσχάτων ἐκζητήσω αὐτήν, ¹⁵ ἐξ ἄνθους ὡς περκαζούσης σταφυλῆς· εὐφράνθη ἡ καρδίᾳ μου ἐν αὐτῇ, ἐπέβη ὁ πόνος μου ἐν εὐθύτητι, ἐκ νεότητός μου ἴχνευσα αὐτήν. ¹⁶ Ἐκλίνα ὀλίγον τὸ οὖς μου, καὶ ἐδεξάμην, καὶ πολλὴν εὐρον ἐμαυτῷ παιδείαν. ¹⁷ Προκοπῇ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ· τῷ διδόντι μοι σοφίαν, δώσω δόξαν. ¹⁸ Διενόηθην γὰρ τοῦ ποιῆσαι αὐτήν, καὶ ἐζήλωσα τὸ ἀγαθόν, καὶ οὐ μὴ αἰσχυνοῦθῶ.

¹⁹ Διαμεμάχηται ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν ποιήσει λιμοῦ διηκριβωσάμην· τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα πρὸς ὕψος, καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθησα, ²⁰ τὴν ψυχὴν μου κατεύθυνα εἰς αὐτήν, καρδίαν ἐκτησάμην μετ' αὐτῶν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν καθαρισμῷ εὐρον αὐτήν· διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἐγκαταλειφθῶ. ²¹ Καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη ἐκζητῆσαι αὐτήν· διὰ τοῦτο ἐκτησάμην ἀγαθὸν κτήμα. ²² Ἔδωκε Κύριος γλώσσάν μοι μισθόν μου, καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν.

²³ Ἐγγίσατε πρὸς με ἀπαίδευτοι, καὶ αὐλίσθητε ἐν οἴκῳ παιδείας. ²⁴ Διότι ὑστερεῖτε ἐν τούτοις, καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι σφόδρα; ²⁵ Ἦνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα, κτήσασθε ἑαυτοῖς ἄνευ ἀργυρίου. ²⁶ Τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν, καὶ ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδείαν, ἐγγύς ἐστιν εὐρεῖν αὐτήν. ²⁷ Ἴδετε ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλίγον ἐκοπίασα, καὶ εὐρον ἐμαυτῷ πολλὴν ἀνάπαυσιν.

²⁸ Μετάσχετε παιδείας ἐν πολλῷ ἀριθμῷ ἀργυρίου, καὶ πολὺν χρυσὸν κτήσασθε ἐν αὐτῇ. ²⁹ Εὐφρανθεὶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ, καὶ μὴ αἰσχυνοθεῖτε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ. ³⁰ Ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ καιροῦ, καὶ δώσει τὸν μισθὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

ΒΑΡΟΥΧ

¹ ΚΑΙ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου, οὓς ἔγραψε Βαρούχ υἱὸς Νηρίου, υἱοῦ Μασαίου, υἱοῦ Σεδεκίου, υἱοῦ Ἀσαίου, υἱοῦ Χελκίου ἐν Βαβυλῶνι, ² ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ, ἐν ἑβδόμῃ τοῦ μηνός, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἔλαβον οἱ Χαλδαῖοι τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐνέπηρσαν αὐτὴν ἐν πυρὶ.

³ Καὶ ἀνέγνω Βαρούχ τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου ἐν ὧσιν Ἰεχονίου υἱοῦ Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ὧσιν παντὸς τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν βίβλων, ⁴ καὶ ἐν ὧσιν τῶν δυνατῶν, καὶ υἱῶν τῶν βασιλέων, καὶ ἐν ὧσιν τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἐν ὧσιν παντὸς τοῦ λαοῦ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ποταμοῦ Σούδ. ⁵ Καὶ ἔκλαιον, καὶ ἐνήστευον, καὶ ἤρχοντο ἐναντίον Κυρίου.

⁶ Καὶ συνήγαγον ἀργύριον, καθὼ ἐκάστου ἡδύνατο ἡ χεὶρ, ⁷ καὶ ἀπέστειλαν εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸς Ἰωακείμ υἱὸν Χελκίου, υἱοῦ Σαλῶμ, τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν, τοὺς εὐρεθέντας μετ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, ⁸ ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, τὰ ἐξενεχθέντα ἐκ τοῦ ναοῦ, ἀποστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα, τῇ δεκάτῃ τοῦ Σειουάλ, σκεύη ἀργυρᾶ, ἃ ἐποίησε Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσία βασιλεὺς Ἰούδα, ⁹ μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλώνος τὸν Ἰεχονίαν, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς δεσμώτας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τὸν λαὸν τῆς γῆς ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

¹⁰ Καὶ εἶπαν, ἰδοὺ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀργύριον, καὶ ἀγοράσατε τοῦ ἀργυρίου ὄλοκαυτώματα, καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ λίβανον, καὶ ποιήσατε μάννα, καὶ ἀνοίστατε ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ¹¹ καὶ προσεύξασθε περὶ τῆς ζωῆς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ εἰς ζωὴν Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, ἵνα ὧσιν αἱ ἡμέραι αὐτῶν ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹² Καὶ δώσει Κύριος ἰσχύνη ἡμῖν, καὶ φωτίσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ ζησόμεθα ὑπὸ τὴν σκίαν Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ ὑπὸ τὴν σκίαν Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δουλεύσομεν αὐτοῖς ἡμέρας πολλὰς, καὶ εὐρήσομεν χάριν ἐναντίον αὐτῶν.

¹³ Καὶ προσεύξασθε περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ὁ θυμὸς Κυρίου καὶ ἡ ὄργη αὐτοῦ ἅφ' ἡμῶν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁴ Καὶ ἀναγνώσεσθε τὸ βιβλίον τοῦτο ὃ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἐξαγορεύσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς, καὶ ἐν ἡμέραις καιροῦ,

¹⁵ Καὶ ἐρεῖτε, τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ αἰσχύνη τῶν προσώπων, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνθρώπων Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ¹⁶ καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς προφήταις ἡμῶν, καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ¹⁷ ὧν ἡμάρτομεν ἔναντι Κυρίου, ¹⁸ καὶ ἠπειθήσαμεν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, πορεύεσθαι τοῖς προστάγμασι Κυρίου, οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ¹⁹ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγε Κύριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου· καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἡμεῖς ἀπειθοῦντες πρὸς Κύριον Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐσχεδιάζομεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

²⁰ Καὶ ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κακὰ, καὶ ἡ ἀρὰ ἦν συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῆ παιδὶ αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ ἧς ἐξήγαγε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ²¹ Καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, κατὰ πάντας τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὧν ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς. ²² Καὶ ὠχόμεθα ἕκαστος ἐν διανοίᾳ καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, ἐργάζεσθαι θεοῖς ἑτέροις ποιῆσαι τὰ κακὰ κατ' ὀφθαλμοὺς Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν.

2

¹ Καὶ ἔσθησε Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς δικαστὰς ἡμῶν, τοὺς δικάσαντας τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν, ² καὶ ἐπὶ ἄνθρωπον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, τοῦ ἀγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, ἃ οὐκ ἐποιήθη ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ, καθὰ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, ³ τοῦ φαγεῖν ἡμᾶς, ἄνθρωπον σάρκας υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπον σάρκας θυγατρὸς αὐτοῦ. ⁴ Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ὑποχειρίους πάσαις ταῖς βασιλείαις ταῖς κύκλῳ ἡμῶν, εἰς ὄνειδισμόν, καὶ ἄβατον ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τοῖς κύκλῳ, οὓς διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος ἐκεῖ.

⁵ Καὶ ἐγενήθησαν ὑποκάτω καὶ οὐκ ἐπάνω, ὅτι ἡμάρτομεν Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

⁶ Τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἡ αἰσχρὴ τῶν προσώπων, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ Ἄ ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἃ ἤλθεν ἐφ' ἡμᾶς, ⁸ καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου Κυρίου, τοῦ ἀποστρέψαι ἕκαστον ἀπὸ τῶν νοημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρίας. ⁹ Καὶ ἐργηρόρησε Κύριος ἐπὶ τοῖς κακοῖς, καὶ ἐπήγαγε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δικαίος ὁ Κύριος ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο ἡμῖν. ¹⁰ Καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, πορεύεσθαι τοῖς προστάγμασι Κυρίου, οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν.

¹¹ Καὶ νῦν Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν δυνάμει μεγάλη, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ¹² ἡμάρτομεν, ἠσεβήσαμεν, ἠδικήσαμεν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαιώμασί σου.

¹³ Ἀποστραφίτω ὁ θυμὸς σου ἀφ' ἡμῶν, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ διεσπείρας ἡμᾶς ἐκεῖ.

¹⁴ Εἰσάκουσον Κύριε τῆς προσευχῆς ἡμῶν καὶ τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἔνεκέν σου, καὶ δὸς ἡμῖν χάριν κατὰ πρόσωπον τῶν ἀποικισάντων ἡμᾶς, ¹⁵ ἵνα γνῶ πάσα ἡ γῆ, ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ.

¹⁶ Κύριε κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, καὶ ἐννόησον εἰς ἡμᾶς, καὶ κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, καὶ ἄκουσον.

¹⁷ Ἄνοιξον ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε, ὅτι οὐχ οἱ τεθνηκότες ἐν τῷ ἄδῃ, ὧν ἐλήφθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν, δώσουσι δόξαν καὶ δικαίωμα τῷ Κυρίῳ. ¹⁸ Ἄλλα ἡ ψυχὴ ἡ λυπούμενη ἐπὶ τὸ μέγεθος, ὃ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθενοῦν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ἐκλείποντες, καὶ ἡ ψυχὴ ἡ πεινώσα, δώσουσί σοι δόξαν, καὶ δικαιοσύνην, Κύριε.

¹⁹ Ὅτι οὐκ ἐπὶ τὰ δικαιώματα τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ τῶν βασιλέων ἡμῶν ἡμεῖς καταβάλλομεν τὸν ἔλεον κατὰ πρόσωπόν σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν. ²⁰ ὅτι ἐνήκας τὸν θυμόν σου καὶ τὴν ὀργὴν σου εἰς ἡμᾶς, καθάπερ ἐλάλησας ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν σου τῶν προφητῶν.

²¹ Οὕτως εἶπε Κύριος, κλίνατε τὸν ὦμον ὑμῶν, καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνος, καὶ καθίσατε ἐπὶ τὴν γῆν, ἣν δέδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ²² Καὶ ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου, ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνος, ²³ ἐκλείψει ποιήσω ἐκ πόλεων Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλὴμ φωνὴν εὐφροσύνης, καὶ φωνὴν χαρισμοῦ, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης, καὶ ἔσται πάσα ἡ γῆ εἰς ἄβατον ἀπὸ ἐνοικούντων. ²⁴ Καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς σου, ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνος· καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, οὓς ἐλάλησας ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν σου τῶν προφητῶν, τοῦ ἐξενεχθῆναι τὰ ὀστά βασιλέων ἡμῶν καὶ τὰ ὀστά τῶν πατέρων ἡμῶν ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν.

²⁵ Καὶ ἰδοὺ ἔστιν ἐξερριμμένα τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός· καὶ ἀπεθάνουσιν ἐν πόνοις πονηροῖς, ἐν λιμῷ, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν ἀποστολῇ.

²⁶ Καὶ ἔθηκας τὸν οἶκόν σου, οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῷ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, διὰ πονηρίαν οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα.

²⁷ Καὶ ἐποίησας εἰς ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, κατὰ πᾶσαν ἐπιείκειάν σου, καὶ κατὰ πάντα οἰκτιρμόν σου τὸν μέγαν, ²⁸ καθὰ ἐλάλησας ἐν χειρὶ παιδός σου Μωυσῆ, ἐν ἡμέρα ἐντειλαμένου σου αὐτῷ γράψαι τὸν νόμον σου ἐναντίον υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων.

²⁹ Ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, ἢ μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη ἢ πολλὴ αὕτη ἀποστρέψει εἰς μικρὰν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διασπερῶ αὐτοὺς ἐκεῖ.

³⁰ Ὅτι ἔγνων ὅτι οὐ μὴ ἀκούσωσί μου, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος ἐστὶ· καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐν γῆ ἀποικισμοῦ αὐτῶν, ³¹ καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν· καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὦτα ἀκούοντα, ³² καὶ αἰνέσουσί με ἐν γῆ ἀποικισμοῦ αὐτῶν· καὶ μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός μου, ³³ καὶ ἀποστρέψουσιν ἀπὸ τοῦ νότου αὐτῶν τοῦ σκληροῦ, καὶ ἀπὸ πονηρῶν προσταγμάτων αὐτῶν, ὅτι μνησθήσονται τῆς ὁδοῦ πατέρων αὐτῶν τῶν ἀμαρτάντων ἐναντι Κυρίου.

³⁴ Καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, τῷ Ἄβρααμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακώβ, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς· καὶ πληθυνῶ αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ σμικρυνθῶσι. ³⁵ Καὶ στήσω αὐτοῖς διαθήκην αἰώνιον, τοῦ εἶναί με αὐτοῖς εἰς

Θεόν, και αυτοί ἔσονται μοι εἰς λαόν· και οὐ κινήσω ἔτι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς.

3

¹ Κύριε παντοκράτωρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ψυχή ἐν στενοῖς και πνεῦμα ἀκηδιῶν κέκραγε πρὸς σέ. ² Ἄκουσον, Κύριε, και ἐλέησον, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου· ³ ὅτι σὺ καθήμενος τὸν αἰῶνα, και ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν αἰῶνα.

⁴ Κύριε παντοκράτωρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἄκουσον δὴ τῆς προσευχῆς τῶν τεθηηκότων Ἰσραὴλ, και υἱῶν τῶν ἀμαρτανόντων ἐναντίον σου, οἱ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου Θεοῦ αὐτῶν, και ἐκολλήθη ἡμῖν τὰ κακά. ⁵ Μὴ μνησθῆς ἀδικιῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ μνήσθητι χειρὸς σου και ὀνόματός σου ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ· ⁶ ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, και αἰνέσομέν σε Κύριε·

⁷ Ὅτι διὰ τοῦτο ἔδωκας τὸν φόβον σου ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν, και ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά σου· και αἰνέσομέν σε ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, ὅτι ἀπεστρέψαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν πάσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν, τῶν ἡμαρτηκότων ἐναντίον σου.

⁸ Ἴδου ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, οὐ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ εἰς ὄνειδισμον, και εἰς ἀράν, και εἰς ὀφλησιν κατὰ πάσας τὰς ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, οἱ ἀπέστησαν ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν.

⁹ Ἄκουε Ἰσραὴλ ἐντολὰς ζωῆς, ἐνωπίσασθε γινῶναι φρόνησιν. ¹⁰ Τί ἐστὶν Ἰσραὴλ; τί ὅτι ἐν γῆ τῶν ἔχθρῶν εἶ; ἐπαλαιώθη ἐν γῆ ἀλλοτρίᾳ, συνειμάνθη τοῖς νεκροῖς, ¹¹ προσελογίσθη μετὰ τῶν εἰς ἄδου, ¹² ἐγκατέλιπε τὴν πηγὴν τῆς σοφίας. ¹³ Τῇ ὁδῷ τοῦ Θεοῦ εἰ ἐπορεύθη, κατώκεις ἂν ἐν εἰρήνῃ τὸν αἰῶνα.

¹⁴ Μάθε ποῦ ἐστι φρόνησις, ποῦ ἐστὶν ἰσχὺς, ποῦ ἐστὶν σύνεσις, τοῦ γινῶναι ἄμα ποῦ ἐστὶ μακροβίωσις και ζωῆ, ποῦ ἐστὶ φῶς ὀφθαλμῶν και εἰρήνη. ¹⁵ Τίς εὗρε τὸν τόπον αὐτῆς, και τίς εἰσήλθεν εἰς τοὺς θησαυροὺς αὐτῆς;

¹⁶ Ποῦ εἰσιν οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, και οἱ κυριεύοντες τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ¹⁷ οἱ ἐν τοῖς ὀρνέοις τοῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες, και τὸ ἀργύριον θησαυρίζοντες, και τὸ χρυσίον ᾧ ἐπεποιθῆσαν ἄνθρωποι, και οὐκ ἔστι τέλος τῆς κτήσεως αὐτῶν; ¹⁸ Ὅτι οἱ τὸ ἀργύριον τεκταίνοντες και μεριμνῶντες, και οὐκ ἔστιν ἐξεύρεσις τῶν ἔργων αὐτῶν. ¹⁹ Ἠφανίσθησαν, και εἰς ἄδου κατέβησαν, και ἄλλοι ἀνέστησαν ἀντ' αὐτῶν.

²⁰ Νεώτεροι εἶδον φῶς, και κατώκησαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁδὸν δὲ ἐπιστήμης οὐκ ἔγνωσαν, ²¹ οὐδὲ συνῆκαν τρίβους αὐτῆς, οὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς· οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν πόρρω ἐγενήθησαν. ²² Οὐδὲ ἠκούσθη ἐν Χαναάν, οὐδὲ ὤφθη ἐν Θαιμάν.

²³ Οἷτε υἱοὶ Ἄγαρ οἱ ἐκζητοῦντες τὴν σύνεσιν οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ἔμποροι τῆς Μερβάν, και Θαιμάν, και οἱ μυθολόγοι, και οἱ ἐκζητητὰί τῆς συνέσεως, ὁδὸν δὲ σοφίας οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ ἐμνήσθησαν τὰς τρίβους αὐτῆς.

²⁴ Ὡ Ἰσραὴλ, ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ; και ἐπιμήκης ὁ τόπος τῆς κτήσεως αὐτοῦ; ²⁵ Μέγας, και οὐκ ἔχει τελευτήν, ὑψηλὸς και ἀμέτρητος. ²⁶ Ἐκεῖ ἐγεννήθησαν οἱ γίγαντες οἱ ὀνομαστοὶ, ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι εὐμεγέθεις, ἐπιστάμενοι πόλεμον. ²⁷ Οὐ τοτούτους ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, οὐδὲ ὁδὸν ἐπιστήμης ἔδωκεν αὐτοῖς. ²⁸ Καὶ ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν φρόνησιν, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν.

²⁹ Τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν, και ἔλαβεν αὐτὴν, και κατεβίβασεν αὐτὴν ἐκ τῶν νεφελῶν; ³⁰ Τίς διέβη πέραν τῆς θαλάσσης, και εὗρεν αὐτὴν, και οἶσει αὐτὴν χρυσοῦ ἐκλεκτοῦ; ³¹ Οὐκ ἔστιν ὁ γινώσκων τὴν ὁδὸν αὐτῆς, οὐδὲ ὁ ἐνθυμούμενος τὴν τρίβον αὐτῆς.

³² Ἄλλ' ὁ εἰδὼς τὰ πάντα γινώσκει αὐτὴν, ἐξεῦρεν αὐτὴν τῇ συνέσει αὐτοῦ· ὁ κατασκευάσας τὴν γῆν εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, ἐνέπλησεν αὐτὴν κτηνῶν τετραπόδων. ³³ Ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς και πορεύεται, ἐκάλεσεν αὐτὸ, και ὑπήκουσεν αὐτῷ τρόμῳ. ³⁴ Οἱ δὲ ἄστρες ἔλαμψαν ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν, και εὐφράνθησαν· ἐκάλεσεν αὐτούς, και εἶπον, πάρεσμεν· ἔλαμψαν μετ' εὐφροσύνης τῷ ποιήσαντι αὐτούς.

³⁵ Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν. ³⁶ Ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, και ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ, και Ἰσραὴλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ. ³⁷ Μετὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, και ἐν τοῖς ἀνθρώποις συναναστράφη.

4

¹ Αὐτὴ ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ Θεοῦ, και ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα· πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτὴν, εἰς ζωὴν· οἱ δὲ καταλείποντες αὐτὴν,

ἀποθανοῦνται. ² Ἐπιστρέφου Ἰακώβ, καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆς, διόδευσον πρὸς τὴν λάμπριν κατέναντι τῶν φωτῶν αὐτῆς. ³ Μὴ δῶς ἐτέρῳ τὴν δόξαν σου, καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔθνη ἀλλοτριῶ.

⁴ Μακάριοι ἐσμέν Ἰσραὴλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῖν γνωστά ἐστί. ⁵ Θαρσεῖτε λαὸς μου, μνημόσυνον Ἰσραὴλ. ⁶ Ἐπράθητε τοῖς ἔθνεσιν οὐκ εἰς ἀπώλειαν, διὰ τὸ παροργίσει ὑμᾶς τὸν Θεὸν· παρεδόθητε τοῖς ὑπεναντίοις. ⁷ Παρωξύνετε γὰρ τὸν ποιήσαντα ὑμᾶς, θύσαντες δαιμονίους, καὶ οὐ Θεῶ. ⁸ Ἐπελάθεσθε τὸν τροφεύσαντα ὑμᾶς Θεὸν αἰώνιον, ἐλπήσατε δὲ καὶ τὴν ἐκθρέψασαν ἡμᾶς Ἱερουσαλήμ.

⁹ Εἶδε γὰρ τὴν ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, ἀκούσατε αἱ πάροιχοι Σιών, ἐπήγαγε μοι ὁ Θεὸς πένθος μέγα. ¹⁰ Εἶδον γὰρ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου καὶ τῶν θυγατέρων, ἦν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. ¹¹ Ἔθρεψα γὰρ αὐτούς μετ' εὐφροσύνης, ἐξαπέστειλα δὲ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους.

¹² Μηδεὶς ἐπαιχρέτω μοι τῇ χήρᾳ καὶ καταλειφθήσῃ ὑπὸ πολλῶν, ἠρημώθην διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν τέκνων μου, διότι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ, ¹³ καὶ δικαίωμα αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ ἐπορεύθησαν ὁδοῖς ἐντολῶν Θεοῦ, οὐδὲ τρίβους παιδείας ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἐπέβησαν.

¹⁴ Ἐλθέτωσαν αἱ πάροιχοι Σιών, καὶ μνήσθητε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου καὶ θυγατέρων, ἦν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. ¹⁵ Ἐπήγαγε γὰρ ἐπ' αὐτούς ἔθνος μακρόθεν, ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον· ὅτι οὐκ ἠσχύνθησαν πρεσβύτην, οὐδὲ παιδίον ἠλέησαν, ¹⁶ καὶ ἀπήγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς χήρας, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τὴν μόνην ἠρήμωσαν. ¹⁷ Ἐγὼ δὲ τί δυνατὴ βοήθησαι ὑμῖν; Ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν τὰ κακὰ, ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁸ Βαδίζετε τέκνα, βαδίζετε, ἐγὼ γὰρ κατελείφθην ἔρημος. ¹⁹ Ἐξεδυσάμην τὴν στολὴν τῆς εἰρήνης, ²⁰ ἐνεδυσάμην δὲ σάκκου τῆς δεήσεώς μου· κεκράξομαι πρὸς τὸν αἰώνιον ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

²¹ Θάρρειτε τέκνα, βοήσατε πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ δυναστείας, ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.

²² Ἐγὼ γὰρ ἤλπισα ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν· καὶ ἠλθέ μοι χαρὰ παρὰ τοῦ ἁγίου ἐπὶ τῇ ἐλεημοσίῃ, ἣ ἤξει ὑμῖν ἐν τάχει παρὰ τοῦ αἰωνίου σωτήρος ὑμῶν.

²³ Ἐξέπεμψα γὰρ ὑμᾶς μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους, ἀποδώσει δὲ μοι ὁ Θεὸς ὑμᾶς μετὰ χαρμοσύνης καὶ εὐφροσύνης εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁴ Ὅσπερ γὰρ νῦν ἐωράκασιν αἱ πάροιχοι Σιών τὴν ὑμετέραν αἰχμαλωσίαν, οὕτως ὄψονται ἐν τάχει τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ὑμῶν σωτηρίαν, ἣ ἐπελεύσεται ὑμῖν μετὰ δόξης μεγάλης καὶ λαμπρότητος τοῦ αἰωνίου.

²⁵ Τέκνα μακροθυμήσατε τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργὴν, κατεδίωξέ σε ὁ ἐχθρὸς, καὶ ὄψει αὐτοῦ τὴν ἀπώλειαν ἐν τάχει, καὶ ἐπὶ τραχήλους αὐτῶν ἐπιβήσῃ. ²⁶ Οἱ τρυφεροὶ μου ἐπορεύθησαν ὁδοὺς τραχείας, ἤρθησαν ὡς ποίμνιον ἠρπασμένον ὑπὸ ἐχθρῶν.

²⁷ Θαρσήσατε τέκνα καὶ βοήσατε πρὸς τὸν Θεὸν, ἔσται γὰρ ὑμῶν ὑπὸ τοῦ ἐπάγοντος मुεία. ²⁸ Ὅσπερ γὰρ ἐγένετο ἡ διάνοια ὑμῶν εἰς τὸ πλανηθῆναι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, δεκαπλασιάσατε ἐπιστραφέντες ζητῆσαι αὐτόν. ²⁹ Ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν ὑμῖν τὰ κακὰ, ἐπάξει ὑμῖν τὴν αἰώνιον εὐφροσύνην μετὰ τῆς σωτηρίας ὑμῶν.

³⁰ Θάρσει Ἱερουσαλήμ, παρακαλέσει σε ὁ ὀνομάσας σε. ³¹ Δείλαιοι οἱ σὲ κακώσαντες, καὶ ἐπιχαρέντες τῇ σῇ πτώσει. ³² Δείλαιαι αἱ πόλεις αἷς ἐδοῦλευσαν τὰ τέκνα σου, δειλαῖα ἡ δεξαμένη τοὺς υἱούς σου. ³³ Ὅσπερ γὰρ ἐχάρη ἐπὶ τῇ σῇ πτώσει, καὶ εὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώματί σου, οὕτως λυπηθήσεται ἐπὶ τῇ ἐαυτῆς ἐρήμια. ³⁴ Καὶ περιελῶ αὐτῆς τὸ ἀγαλλίαμα τῆς πολυοχλίας καὶ τὸ γαυρίαμα αὐτῆς εἰς πένθος. ³⁵ Πῦρ γὰρ ἐπελεύσεται αὐτῇ παρὰ τοῦ αἰωνίου εἰς ἡμέρας μακρὰς, καὶ κατοικηθήσεται ὑπὸ δαιμονίων τὸν πλείονα χρόνον.

³⁶ Περιβλεψον πρὸς ἀνατολὰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἴδε τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ σοι ἐρχομένην. ³⁷ Ἴδου ἔρχονται οἱ υἱοὶ σου οὓς ἐξαπέστειλας, ἔρχονται συνηγμένοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν τῷ ῥήματι τοῦ ἁγίου, χαίροντες τῇ τοῦ Θεοῦ δόξῃ.

5

¹ Ἐκδουσαι Ἱερουσαλήμ, τὴν στολὴν τοῦ πένθους καὶ τῆς κακώσεώς σου, καὶ ἔνδουσαι τὴν εὐπρέπειαν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ δόξης εἰς τὸν αἰῶνα.

² Περιβαλοῦ τὴν διπλοῖδα τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνης, ἐπίθου τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου τῆς δόξης τοῦ αἰωνίου. ³ Ὁ γὰρ Θεὸς δείξει τῇ ὑπ' οὐρανὸν πάσῃ τὴν σὴν λαμπρότητα. ⁴ Κληθήσεται γὰρ σου τὸ ὄνομα παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, εἰρήνην δικαιοσύνης, καὶ δόξα θεοσεβείας.

⁵ Ἀνάστηθι Ἱερουσαλὴμ, καὶ στήθῃ ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ, καὶ περίβλεψαι πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου ἀπὸ ἡλίου δυσμῶν ἕως ἀνατολῶν τῷ ῥήματι τοῦ ἁγίου, χαίροντας τῇ τοῦ Θεοῦ μυνείᾳ. ⁶ Ἐξῆλθον γὰρ παρὰ σοῦ πεζοὶ ἀγόμενοι ὑπὸ ἐχθρῶν, εἰσάγει δὲ αὐτοὺς ὁ Θεὸς πρὸς σὲ αἰρομένους μετὰ δόξης ὡς θρόνον βασιλείας.

⁷ Συνέταξε γὰρ ὁ Θεὸς ταπεινοῦσθαι πᾶν ὄρος ὑψηλὸν, καὶ θίνας ἀενάους, καὶ φάραγγας πληροῦσθαι εἰς ὀμαλισμὸν τῆς γῆς, ἵνα βαδίση Ἰσραὴλ ἀσφαλῶς τῇ τοῦ Θεοῦ δόξει. ⁸ Ἐσκίασαν δὲ καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ πᾶν ξύλον εὐωδίας τῷ Ἰσραὴλ προστάγματι τοῦ Θεοῦ. ⁹ Ἠγήσεται γὰρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ μετ' εὐφροσύνης τῷ φωτὶ τῆς δόξης αὐτοῦ, σὺν ἐλεημοσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ τῇ παρ' αὐτοῦ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ

1 ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλεν Ἰερεμίας πρὸς τοὺς ἀχθησομένους αἰχμαλώτους εἰς Βαβυλώνα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων, ἀναγγέλλαι αὐτοῖς καθότι ἐπετάγη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

2 Διὰ τὰς ἀμαρτίας ἅς ἡμαρτήκατε ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ἀχθήσεσθε εἰς Βαβυλώνα αἰχμάλωτοι ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. 3 Εἰσελθόντες οὖν εἰς Βαβυλώνα, ἔσεσθε ἐκεῖ ἔτη πλείονα καὶ χρόνον μακρὸν, ἕως γενεῶν ἑπτά· μετὰ τοῦτο δὲ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκεῖθεν μετ' εἰρήνης.

4 Νυνὶ δὲ ὤψεσθε ἐν Βαβυλώνι θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυλίνοους ἐπ' ὤμοις αἰρομένους, δεικνύντας φόβον τοῖς ἔθνεσιν. 5 Εὐλαβήθητε οὖν μὴ καὶ ὑμεῖς ἀφομοιωθέντες τοῖς ἀλλοφύλοις ἀφομοιωθῆτε, καὶ φόβος ὑμᾶς λάβῃ ἐπ' αὐτοῖς, ἰδόντας ὄχλον ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν αὐτῶν προσκυνούντας αὐτά. 6 Εἶπατε δὲ τῇ διανοίᾳ, σοὶ δεῖ προσκυνεῖν, δέσποτα. 7 Ὁ γὰρ ἄγγελός μου μεθ' ὑμῶν ἐστίν, αὐτός τε ἐκζητῶν τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

8 Γλῶσσα γὰρ αὐτῶν ἐστὶ κατεξυσμένη ὑπὸ τέκτονος, αὐτά τε περιχύρσα καὶ περιάργυρα, ψευδῆ δ' ἐστὶ, καὶ οὐ δύνανται λαλεῖν. 9 Καὶ ὡσπερ παρθένῳ φιλοκόσμῳ λαμβάνοντες χρυσίον, κατασκευάζουσι στεφάνους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν θεῶν αὐτῶν. 10 Ἔστι δὲ καὶ ὅτε ὑφαιρούμενοι οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τῶν θεῶν αὐτῶν χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς ἑαυτοὺς καταναλοῦσι. 11 Δώσουσι δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ ταῖς ἐπὶ τοῦ στόματος πόρραις· κομποῦσί τε αὐτούς, ὡς ἀνθρώπους, τοῖς ἐνδύμασι, θεοὺς ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς, καὶ ξυλίνοους.

12 Οὗτοι δὲ οὐ διασώζονται ἀπὸ ἰοῦ καὶ βρωμάτων, περιβεβλημένων αὐτῶν ἱματισμὸν πορφυροῦν. 13 Ἐκμάσσονται τὸ πρόσωπον αὐτῶν διὰ τὸν ἐκ τῆς οἰκίας κοινορτόν, ὅς ἐστι πλείων ἐπ' αὐτοῖς. 14 Καὶ σκῆπτρον ἔχει ὡς ἄνθρωπος κριτῆς χώρας, ὃς τὸν εἰς αὐτὸν ἀμαρτάνοντα οὐκ ἀνελεῖ. 15 Ἐχει δὲ ἐγγχειρίδιον δεξιᾷ, καὶ πέλεκυν· ἑαυτὸν δὲ ἐκ πολέμου καὶ ληστῶν οὐκ ἐξελείπει. 16 Ὅθεν γνωρίζοι εἰσὶν οὐκ ὄντες θεοί· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς.

17 Ὡσπερ γὰρ σκεῦος ἀνθρώπου συντριβὲν ἀχρεῖον γίνεταί, τοιοῦτο ὑπάρχουσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, καθιδρυμένων αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πλήρεις εἰσὶ κοινορτοῦ ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν εἰσπορευομένων. 18 Καὶ ὡσπερ τιμὴ ἡδικοῦ βασιλέα, περιπεφραγμένα εἰσὶν αἱ ἀυλαὶ, ὡς ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγμένῳ· τοὺς οἴκους αὐτῶν ὄχυροῦσιν οἱ ἱερεῖς θυρώμασί τε καὶ κλειθροὺς καὶ μοχλοῖς, ὅπως ὑπὸ τῶν ληστῶν μὴ συληθῶσι.

19 Λύχνους καίουσιν, καὶ πλείους ἢ ἑαυτοῖς, ὧν οὐδένα δύνανται ἰδεῖν. 20 Ἔστι μὲν ὡσπερ δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας, τὰς δὲ καρδίας αὐτῶν φασὶν ἐκλείχασθαι τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἔρπετῶν, κατεσθόντων αὐτούς τε καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν οὐκ αἰσθάνονται. 21 Μεμελανωμένοι τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καπνοῦ τοῦ ἐκ τῆς οἰκίας. 22 Ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐφίπτανται νυκτερίδες, χελιδόνες, καὶ τὰ ὄρνεα, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ αἰλουροὶ. 23 Ὅθεν γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί· μὴ οὖν φοβεῖσθε αὐτά.

24 Τὸ γὰρ χρυσίον ὃ περιέκινται εἰς κάλλος, ἐὰν μὴ τις ἐκμάξῃ τὸν ἰόν, οὐ μὴ στίλψωσιν, οὐδὲ γὰρ ὅτε ἔχωνεύοντο, ἡσθάνοντο. 25 Ἐκ πάσης τιμῆς ἡγορασμένα ἐστίν, ἐν οἷς οὐκ ἐστὶ πνεῦμα. 26 Ἄνευ ποδῶν ἐπ' ὤμοις φέρονται, ἐνδεικνύμενοι τὴν ἑαυτῶν ἀτιμίαν τοῖς ἀνθρώποις.

27 Αἰσχύνονται τε καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτά, διὰ τὸ, εἶποτε ἐπὶ τὴν γῆν πέση, μὴ δι' αὐτῶν ἀνίστασθαι, μήτε ἐὰν τις αὐτὸ ὀρθὸν στήσῃ, δι' ἑαυτοῦ κινήθησεται, μήτε ἐὰν κλιθῇ, οὐ μὴ ὀρθωθῇ, ἀλλ' ὡσπερ νεκροῖς τὰ δῶρα αὐτοῖς παρατίθεται.

28 Τὰς δὲ θυσίας αὐτῶν ἀποδόμενοι οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καταχρῶνται· ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ γυναῖκες ἀπ' αὐτῶν ταριχεύουσαι, οὔτε πτωχῶ οὔτε ἀδυνάτῳ μὴ μεταδώσι.

29 Τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθιμένη καὶ λεχῶ ἀπτονται· γνόντες οὖν ἀπὸ τούτων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. 30 Πόθεν γὰρ κληθεῖσαν θεοί; ὅτι γυναῖκες παρατιθέασιν θεοὺς ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς καὶ ξυλίνοις. 31 Καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν οἱ ἱερεῖς διψρευούουσιν, ἔχοντες τοὺς χιτῶνας διεβρώγοντας, καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ τοὺς πώγωνας ἐξυρημένους, ὧν αἱ κεφαλαὶ ἀκάλυπτοι εἰσιν. 32 Ὀρῶνται δὲ βοῶντες ἐναντίον τῶν θεῶν αὐτῶν, ὡσπερ τινὲς ἐν περιδειπνῷ νεκροῦ.

33 Ἀπὸ τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν ἀφελόμενοι οἱ ἱερεῖς, ἐνδύσουσι τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ παιδία. 34 Οὔτε ἐὰν κακὸν πάθωσιν ὑπὸ τινοσ, οὔτε ἐὰν ἀγαθόν,

δυναίονται ανταποδοῦναι· οὔτε καταστήσαι βασιλέα δύνανται, οὔτε ἀφελῆσθαι.³⁵ Ὡσαύτως οὔτε πλοῦτον οὔτε χαλκὸν οὐ μὴ δύνανται διδόναι· ἐάν τις εὐχῆν αὐτοῖς εὐξάμενος μὴ ἀποδῶ, οὐ μὴ ἐπιζητήσωσιν.³⁶ Ἐκ θανάτου ἀνθρώπου οὐ μὴ ρύσωνται, οὔτε ἦττονα ἀπὸ ἰσχυροῦ μὴ ἐξέλωνται.³⁷ Ἀνθρώπων τυφλὸν εἰς ὄρασιν οὐ μὴ περιστήσωσιν, ἐν ἀνάγκῃ ἀνθρώπου ὄντα οὐ μὴ ἐξέλωνται.³⁸ Χήραν οὐ μὴ ἐλεήσωσιν, οὔτε ὄρφανὸν εὐ ποιήσωσι.

³⁹ Τοῖς ἀπὸ τοῦ ὄρου λίθοις ὠμοιωμένοι εἰσὶ τὰ ξύλινα, καὶ τὰ περίχρυσα, καὶ τὰ περιάργυρα, οἱ δὲ θεραπεύοντες αὐτὰ καταισχυρῆθησονται.

⁴⁰ Πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεοὺς, ἔτι δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων αὐτά; ⁴¹ Οἱ ὅταν ἴδωσιν ἐνὸν μὴ δυνάμενον λαλῆσαι, προσενεγκάμενοι τὸν Βῆλον, ἀξιοῦσι φωνῆσαι, ὡς δυνατοὶ ὄντος αὐτοῦ αἰσθῆσαι.⁴² Καὶ οὐ δύνανται αὐτοὶ νοήσαντες καταλιπεῖν αὐτά, αἰσθήσιν γὰρ οὐκ ἔχουσιν.

⁴³ Αἱ δὲ γυναικες περιθέμεναι σχοινία, ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηται, θυμῶσαι τὰ πίτυρα· ὅτας δὲ τις αὐτῶν ἐφελκυσθεῖσα ὑπὸ τινος τῶν παραπορευομένων κοιμηθῆ, τὴν πλησίον ὀνειδίξει, ὅτι οὐκ ἠξίωται ὡσπερ καὶ αὐτῆ, οὔτε τὸ σχοινίον αὐτῆς διερράγη. ⁴⁴ Πάντα τὰ γενόμενα ἐν αὐτοῖς ἐστί ψευδῆ· πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον ὡς θεοὺς αὐτοὺς ὑπάρχειν;

⁴⁵ Ὑπὸ τεκτόνων καὶ χρυσοχῶν κατεσκευασμένα εἰσὶν· οὐθὲν ἄλλο μὴ γένηται, ἢ ὃ βούλονται οἱ τεχνίται αὐτὰ γενέσθαι.⁴⁶ Αὐτοὶ τε οἱ κατασκευάζοντες αὐτὰ οὐ μὴ γένωνται πολυχρόνιοι· πῶς τε διὴ μέλλει τὰ ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντα;

⁴⁷ Κατέλιπον γὰρ ψεύδη καὶ ὄνειδος τοῖς ἐπιγινομένοις.⁴⁸ Ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὰ πόλεμος καὶ κακὰ, βουλεύονται πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ἱερεῖς, ποῦ συναποκρυβῶσι μετ' αὐτῶν.⁴⁹ Πῶς οὖν οὐκ ἐστὶν αἰσθῆσθαι ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί, οἱ οὔτε σώζουσιν ἑαυτοὺς ἐκ πολέμου, οὔτε ἐκ κακῶν;⁵⁰ Ὑπάρχοντα γὰρ ξύλινα καὶ περίχρυσα καὶ περιάργυρα, γνωσθήσεται μετὰ ταῦτα ὅτι ἐστί ψευδῆ.⁵¹ Τοῖς ἔθνεσι πᾶσι τοῖς τε βασιλεῦσι φανερὸν ἐσται ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί, ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, καὶ οὐδὲν Θεοῦ ἔργον ἐν αὐτοῖς ἐστί.

⁵² Τίτι οὖν γνωστότεον ἐστὶν ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί;⁵³ Βασιλέα γὰρ χώρας οὐ μὴ ἀναστήσωσιν, οὔτε ὑέτον ἀνθρώποις οὐ μὴ δῶσι.⁵⁴ Κρίσιν τε οὐ μὴ διακρίνωσιν ἑαυτῶν, οὐδὲ μὴ ρύσωνται ἀδικημα, ἀδύνατοι ὄντες· ὡσπερ γὰρ κορώναι ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.

⁵⁵ Καὶ γὰρ ὅταν ἐμπέσῃ εἰς οἰκίαν θεῶν ξυλίνων ἢ περιχρῦσων ἢ περιαργύρων πῦρ, οἱ μὲν ἱερεῖν φεύξονται καὶ διασωθήσονται, αὐτοὶ δὲ ὡσπερ δοκοὶ μέσοι κατακαυθήσονται.⁵⁶ Βασιλεῖ δὲ καὶ πολεμίοις οὐ μὴ ἀντιπύσωσι· πῶς οὖν ἐκδεκτέον ἢ νομιστέον ὅτι εἰσὶ θεοί;⁵⁷ Οὔτε ἀπὸ κλεπτῶν, οὔτε ἀπὸ ληρτῶν οὐ μὴ διασωθῶσι θεοὶ ξύλινοι, καὶ περιάργυροι, καὶ περίχρυσοι.⁵⁸ Ὡς οἱ ἰσχύοντες περιελθῶνται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν περικείμενον αὐτοῖς ἀπελεύσονται ἔχοντες, οὔτε ἑαυτοῖς οὐ μὴ βοηθήσωσιν.

⁵⁹ Ὡστε κρεῖσσον εἶναι βασιλέα ἐπιδεικνύμενον τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν, ἢ σκευὸς ἐν οἰκίᾳ χρησίμου ἐφ' ᾧ κεχρήσεται ὁ κεκτημένος, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί· ἢ καὶ θύρα ἐν οἰκίᾳ διασώζουσα τὰ ἐν αὐτῇ ὄντα, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί· καὶ ξύλινος στόλος ἐν βασιλείοις, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί.

⁶⁰ Ἥλιος μὲν γὰρ καὶ σελήνη καὶ ἄστρα ὄντα λαμπρὰ, καὶ ἀποστελλόμενα ἐπὶ χρείας, εὐλόγηται εἰσὶν.⁶¹ Ὡσαύτως καὶ ἀστραπὴ ὅταν ἐπιφανῆ, εὐοπήτος ἐστί· τὸ δ' αὐτὸ καὶ πνεῦμα ἐν πάσῃ χώρᾳ πνεῖ.⁶² Καὶ νεφέλαις ὅταν ἐπιταγῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐπιπορεύεσθαι ἐπιπορεύεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, συντελοῦσι τὸ ταχθῆν.⁶³ Τό, τε πῦρ ἐξαποσταλὲν ἀνωθεν ἐξανάλωσαι ὄρη καὶ δρυμοὺς, ποιεῖ τὸ συνταχθῆν· ταῦτα δὲ οὔτε ταῖς εἰδέαις οὔτε ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν ἀφωμοιωμένα ἐστίν.

⁶⁴ Ὅθεν οὔτε νομιστέον οὔτε κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεοὺς, οὐ δυνατῶν ὄντων αὐτῶν οὔτε κλητέον κρίναι, οὔτε εὐ ποιῆσαι ἀνθρώποις.⁶⁵ Γνόντες οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς·

⁶⁶ Οὔτε γὰρ βασιλεῦσιν οὐ μὴ καταράσωνται, οὔτε μὴ εὐλογήσωσι.⁶⁷ Σημεῖά τε ἐν ἔθνεσιν ἐν οὐρανῷ οὐ μὴ δεῖξωσιν, οὐδὲ ὡς ὁ ἥλιος λάμπουσιν, οὔτε φωτιοῦσιν ὡς ἡ σελήνη.⁶⁸ Τὰ θηρία αὐτῶν ἐστί κρείττω, ἢ δύνανται ἐκφυγόντα εἰς σκέπην ἑαυτὰ ὠφελῆσαι.⁶⁹ Κατ' οὐδένα οὖν τρόπον ἡμῖν ἐστί φανερὸν ὅτι εἰσὶ θεοί· διὸ μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

⁷⁰ Ὡσοερ γὰρ ἐν σικυηράτῳ προβασκάνιον οὐδὲν φυλάσσει, οὕτως οἱ θεοὶ αὐτῶν εἰσι ξύλινοι καὶ περίχρυσον καὶ περιάργυροι.⁷¹ Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῆ, ἐν κήφῳ ῥάμῳ, ἐφ' ἧς πᾶν ὄρνεν ἐπικάθηται, ὡσαύτως δὲ καὶ νεκρῷ ἐρρίμμῳ ἐν σκότει

ἀφωμοίωvται οἱ θεοὶ αὐτῶν ξύλινοι καὶ περίχρyσοι καὶ περιάργυροι. ⁷² Ἀπό τε τῆς πορφύρας καὶ τῆς μαρμάρου τῆς ἐπ' αὐτοὺς σηπομένης γνωσθήσονται ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί· αὐτὰ τε ἐξ ὑστέρου βρωθήσονται, καὶ ἔσται ὄνειδος ἐν τῇ χώρᾳ.

⁷³ Κρεῖσσον οὗ ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔχων εἰδωλα, ἔσται γὰρ μακρὰν ἀπὸ ὄνειδισμού.

ΣΩΣΑΝΝΑ

¹ ΚΑΙ ἦν ἀνὴρ οἰκῶν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωακεὶμ. ² Καὶ ἔλαβε γυναῖκα ἧ ὄνομα Σωσάννα, θυγάτηρ Χελκείου, καλὴ σφόδρα, καὶ φοβουμένη τὸν Κύριον. ³ Καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς δίκαιοι, καὶ ἐδίδαξαν τὴν θυγατέρα αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ. ⁴ Καὶ ἦν Ἰωακεὶμ πλούσιος σφόδρα, καὶ ἦν αὐτῷ παράδεισος γειντιῶν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πρὸς αὐτὸν προσήγοντο οἱ Ἰουδαῖοι, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐνδοξότερον πάντων.

⁵ Καὶ ἀπεδείχθησαν δύο πρεσβύτεροι ἐκ τοῦ λαοῦ κριταὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, περὶ ὧν ἐλάλησεν ὁ δεσπότης, ὅτι ἐξῆλθεν ἀνομία ἐκ Βαβυλῶνος ἐκ πρεσβυτέρων κριτῶν, οἱ ἐδόκουν κυβερᾶν τὸν λαόν. ⁶ Οὗτοι προσεκαρτέρουν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰωακεὶμ, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς πάντες οἱ κρινόμενοι.

⁷ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἀπέτρεχεν ὁ λαὸς μέσον ἡμέρας, εἰσπορευέτο Σωσάννα, καὶ περιπάτει ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ⁸ Καὶ ἐθεώρουν αὐτὴν οἱ δύο πρεσβύτεροι καθ' ἡμέραν εἰσπορευομένην, καὶ περιπατοῦσαν, καὶ ἐγένοντο ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς, ⁹ καὶ διέστρεψαν τὸν ἑαυτῶν νοῦν, καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανὸν, μηδὲ μνημονεῦειν κριμάτων δικαίων. ¹⁰ Καὶ ἦσαν ἀμφότεροι κατανευγμένοι περὶ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἀνῆγγειλαν ἀλλήλοις τὴν ὁδύνην ἑαυτῶν. ¹¹ Ὅτι ἠσχύνοντο ἀναγγεῖλαι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν, ὅτι ἤθελον συγγενέσθαι αὐτῇ. ¹² Καὶ παρετηροῦσαν φιλοτίμως καθ' ἡμέραν ὄραν αὐτὴν.

¹³ Καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, πορευθώμεν δὴ εἰς οἶκον, ὅτι ἀρίστου ὥρα ἐστί. ¹⁴ Καὶ ἐξεληθόντες διεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἀνακάμφαντες ἦλθον ἐπιτοαυτῷ, καὶ ἀνετάζοντες ἀλλήλους τὴν αἰτίαν, ὡμολόγησαν τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν· καὶ τότε κοινῇ συνετάξαντο καιρὸν, ὅτε αὐτὴν δυήσονται εὐρεῖν μόνην.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ παρατηρεῖν αὐτοὺς ἡμέραν εὐθετον, εἰσῆλθέ ποτε καθὼς χθὲς καὶ τρίτης ἡμέρας μετὰ δύο μόνων κορασίων, καὶ ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν τῷ παραδείσῳ, ὅτι καῦμα ἦν. ¹⁶ Καὶ οὐκ ἦν οὐδεὶς ἐκεῖ πλὴν οἱ δύο πρεσβύτεροι κεκρυμμένοι, καὶ παρατηροῦντες αὐτὴν. ¹⁷ Καὶ εἶπε τοῖς κορασίοις, ἐνέγκατε δὴ μοι ἔλαιον καὶ σμήγματα, καὶ τὰς θύρας τοῦ παραδείσου κλείσατε, ὅπως λούσωμαι.

¹⁸ Καὶ ἐποίησαν καθὼς εἶπε, καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ παραδείσου, καὶ ἐξῆλθαν κατὰ τὰς πλαγίας θύρας, ἐνέγκαι τὰ προστεταγμένα ἀνταῖς, καὶ οὐκ εἶδον τὸν πρεσβυτέρονος ὅτι ἦσαν κεκρυμμένοι.

¹⁹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον τὰ κοράσια, καὶ ἀνέστησαν οἱ δύο πρεσβύται, καὶ ἐπέδραμον αὐτῇ. ²⁰ καὶ εἶπον, ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ παραδείσου κέκλεινται, καὶ οὐδεὶς θεωρεῖ ἡμᾶς, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ σου ἐσμέν· διὸ συγκατάθου ἡμῖν, καὶ γενοῦ μεθ' ἡμῶν. ²¹ Εἰ δὲ μὴ, καταμαρτυρήσομέν σου, ὅτι ἦν μετὰ σοῦ νεανίσκος, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαπέστειλας τὰ κοράσια ἀπὸ σοῦ.

²² Καὶ ἀνεστέναξε Σωσάννα, καὶ εἶπε, στενά μοι πάντοθεν· ἕαν τε γὰρ τοῦτο πράξω, θάνατός μοι ἐστί· ἕαν τε μὴ πράξω, οὐκ ἐκφεύξομαι τὰς χεῖρας ὑμῶν. ²³ Αἰρετώτερόν μοι ἐστί μὴ πράξασαν ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, ἢ ἀμαρτεῖν ἐνώπιον Κυρίου. ²⁴ Καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλη Σωσάννα· ἐβόησαν δὲ καὶ οἱ δύο πρεσβύται κατέναντι αὐτῆς.

²⁵ Καὶ δραμων ὁ εἷς, ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου. ²⁶ Ὡς δὲ ἤκουσαν τὴν κραυγὴν ἐν τῷ παραδείσῳ οἱ ἐκ τῆς οἰκίας, εἰσεπήδησαν διὰ τῆς πλαγίας θύρας ἰδεῖν τὸ συμβεβηκὸς αὐτῇ. ²⁷ Ἡνίκα δὲ εἶπα οἱ πρεσβύται τοὺς λόγους αὐτῶν, κατασχύνθησαν οἱ δούλοι σφόδρα, ὅτι πῶποτε οὐκ ἐρρήθη λόγος τοιοῦτος περὶ Σωσάννης.

²⁸ Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, ὡς συνῆλθεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἰωακεὶμ, ἦλθον οἱ δύο πρεσβύται πλήρεις τῆς ἀνόμου ἐννοίας κατὰ Σωσάννης, τοῦ θανατώσαι αὐτὴν, ²⁹ καὶ εἶπαν ἐμπροσθεν τοῦ λαοῦ, ἀποστείλατε ἐπὶ Σωσάνναν θυγατέρα Χελκίου, ἧ ἐστί γυνὴ Ἰωακεὶμ· οἱ δὲ ἀπέστειλαν. ³⁰ Καὶ ἦλθεν αὐτὴ, καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτῆς.

³¹ Ἡ δὲ Σωσάννα ἦν τρυφερὰ σφόδρα, καὶ καλὴ τῷ εἶδει. ³² Οἱ δὲ παράνομοι ἐκέλευσαν ἀποκαλυφθῆναι αὐτὴν, ἦν γὰρ κατακεκαλυμμένη, ὅπως ἐμπλησθῶσι τοῦ κάλλους αὐτῆς. ³³ Ἐκλαῖον δὲ οἱ παρ' αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἰδόντες αὐτὴν.

³⁴ Ἀναστάντες δὲ οἱ δύο πρεσβύτει ἐν μέσῳ τῷ λαῷ, ἔθηκαν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. ³⁵ Ἡ δὲ κλαίουσα ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅτι ἦν ἡ καρδιά αὐτῆς πεποιηθῆ ἐπὶ Κυρίῳ.

³⁶ Εἶπον δὲ οἱ πρεσβύτει, περιπατούντων ἡμῶν ἐν τῷ παραδείσῳ μόνων, εἰσῆλθεν αὕτη μετὰ δύο παιδισκῶν, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου, καὶ ἀπέλυσε τὰς παιδίσκας. ³⁷ Καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν νεανίσκος ὃς ἦν κεκρυμμένος, καὶ ἀνέπεσε μετ' αὐτῆς. ³⁸ Ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ παραδείσου, ἰδόντες τὴν ἀνομίαν, ἐδράμομεν ἐπ' αὐτούς.

³⁹ Καὶ ἰδόντες συγγινομένους αὐτούς, ἐκείνου μὲν οὐκ ἠδυνήθημεν ἐγκρατεῖς γενέσθαι, διὰ τὸ ἰσχύειν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ ἀνοίξαντα τὰς θύρας ἐκπεπηδηκέναι, ⁴⁰ ταύτης δὲ ἐπιλαβόμενοι, ἐπηρωτώμεν, τίς ἦν ὁ νεανίσκος· καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἀγγεῖλαι ἡμῖν· ταῦτα μαρτυροῦμεν. ⁴¹ Καὶ ἐπίστευεν αὐτοῖς ἡ συναγωγὴ ὡς πρεσβύτεροις τοῦ λαοῦ καὶ κριταῖς· καὶ κατέκριναν αὐτὴν ἀποθανεῖν.

⁴² Ἀνεβόησε δὲ φωνὴ μεγάλη Σωσάννα, καὶ εἶπεν, ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος, ὁ τῶν κρυπτῶν γνωστῆς, ὁ εἰδῶς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, ⁴³ σὺ ἐπίστασαι ὅτι ψευδῆ μου κατεμαρτύρησαν· καὶ ἰδοὺ ἀποθνήσκω μὴ ποιήσασα μηδὲν ὧν οὗτοι ἐπονηρεύσαντο κατ' ἐμοῦ. ⁴⁴ Καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς αὐτῆς.

⁴⁵ Καὶ ἀπαγομένης αὐτῆς ἀπολέσθαι, ὁ Θεὸς ἐξήγειρε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παιδαρίου νεωτέρου ᾧ ὄνομα Δανιήλ. ⁴⁶ Καὶ ἐβόησε φωνὴ μεγάλη, ἀθῶος ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος ταύτης.

⁴⁷ Ἐπέστρεψε δὲ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπαν, τίς ὁ λόγος οὗτος, ὃν σὺ λελάληκας; ⁴⁸ Ὁ δὲ στὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν, οὕτως μωροὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ; οὐκ ἀνακρίναντες, οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐπιγνόντες, κατεκρίνατε θυγατέρα Ἰσραὴλ; ⁴⁹ Ἀναστρέψατε εἰς τὸ κριτήριον, ψευδῆ γὰρ οὗτοι κατεμαρτύρησαν αὐτῆς.

⁵⁰ Καὶ ἀνέστρεψε πᾶς ὁ λαὸς μετὰ σπουδῆς· καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι, δεῦρο κάθισον ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ ἀνάγγειλον ἡμῖν, ὅτι σοὶ δέδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρεσβεῖον. ⁵¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Δανιήλ, διαχωρίσατε αὐτούς ἀπ' ἀλλήλων μακρὰν, καὶ ἀνακρινῶ αὐτούς.

⁵² Ὡς δὲ διεχωρίσθησαν εἰς ἀπὸ τοῦ ἐνδός, ἐκάλυψε τὸν ἕνα αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κακῶν, νῦν ἤκασιν αἱ ἀμαρτίαι σου, ἃς ἐποίησες τὸ πρότερον, ⁵³ κρίνων κρίσεις ἀδίκους· καὶ τοὺς μὲν ἀθῶους κατακρίνων, ἀπολύων δὲ τοὺς αἰτίους, λέγοντος τοῦ Θεοῦ, ἀθῶον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς. ⁵⁴ Νῦν οὖν ταύτην εἶπερ εἶδες, εἶπὸν, ὑπὸ τί δένδρον εἶδες αὐτούς ὀμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν, ὑπὸ σχῖνον.

⁵⁵ Εἶπε δὲ Δανιήλ, ὀρθῶς ἔψευσαι εἰς τὴν σεαυτοῦ κεφαλὴν· ἤδη γὰρ ἄγγελος φάσιν Θεοῦ λαβὼν παρὰ τοῦ Θεοῦ, σχίσει σε μέσον. ⁵⁶ Καὶ μεταστῆσας αὐτὸν, ἐκέλευσε προσαγαγεῖν τὸν ἕτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, σπέρμα Χαναάν, καὶ οὐκ Ἰούδα, τὸ κάλλος ἐξηπάτησέ σε, καὶ ἐπιθυμία διεστρεψε τὴν καρδίαν σου. ⁵⁷ Οὕτως ἐποίηε θυγατράσιν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκεῖναι φοβούμεναι ὠμίλουν ὑμῖν· ἀλλ' οὐ θυγάτηρ Ἰούδα ὑπέμεινε τὴν ἀνομίαν ὑμῶν. ⁵⁸ Νῦν οὖν λέγε μοι, ὑπὸ τί δένδρον κατέλαβες αὐτούς ὀμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν, ὑπὸ πρίνον.

⁵⁹ Εἶπε δὲ αὐτῷ Δανιήλ, ὀρθῶς ἔψευσαι καὶ σὺ εἰς τὴν σεαυτοῦ κεφαλὴν· μένει γὰρ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, τὴν ῥομφαίαν ἔχων πρῖσαι σε μέσον, ὅπως ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς.

⁶⁰ Καὶ ἀνεβόησε πᾶσα ἡ συναγωγὴ φωνὴ μεγάλη, καὶ εὐλόγησαν τῷ Θεῷ τῷ σώζοντι τοὺς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτόν. ⁶¹ Καὶ ἀνέστησαν ἐπὶ τοὺς δύο πρεσβύτεας, ὅτι συνέστησεν αὐτούς Δανιήλ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ψευδομαρτυρήσαντας. ⁶² Καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὃν τρόπον ἐπονηρεύσαντο τῷ πλησίον· ποιῆσαι κατὰ τὸν νόμον Μωσοῦ· καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς, καὶ ἐσώθη αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

⁶³ Χελκίας δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἤνεσαν περὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῶν μετὰ Ἰωακείμ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅτι οὐχ εὐρέθη ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα. ⁶⁴ Καὶ Δανιήλ ἐγένετο μέγας ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπέκευα.

ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ

¹ Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀστυάγης προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ· καὶ παρέλαβε Κύρος ὁ Πέρσης τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ² Καὶ ἦν Δανιὴλ συμβιωτῆς τοῦ βασιλέως, καὶ ἐνδοξος ὑπὲρ πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ.

³ Καὶ ἦν εἰδωλον τοῖς Βαβυλωνίοις ὃ ὄνομα Βῆλ, καὶ ἐδαπανῶντο εἰς αὐτὸν ἐκάστης ἡμέρας σεμιδάλεως ἀρτάβαι δώδεκα, καὶ πρόβατα τεσσαράκοντα, καὶ οἴνου μετρηταὶ ἕξ. ⁴ Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐσέβετο αὐτὸν, καὶ ἐπορεύετο καθ' ἐκάστην ἡμέραν προσκυνεῖν αὐτῷ. Δανιὴλ δὲ προσεκύνει τῷ Θεῷ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, διατί οὐ προσκυνεῖς τῷ Βῆλ; ⁵ Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι οὐ σέβομαι εἰδωλα χειροποίητα, ἀλλὰ τὸν ζῶντα Θεὸν, τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρείαν.

⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, οὐ δοκεῖ σοι Βῆλ εἶναι ζῶν θεός; ἢ οὐχ ὄρας ὅσα ἐσθίει καὶ πίνει καθ' ἐκάστην ἡμέραν; ⁷ Καὶ εἶπε Δανιὴλ γελάσας, μὴ πλανῶ, βασιλεῦ, οὗτος γὰρ ἔσθωθεν μὲν ἐστὶ πηλὸς, ἔξωθεν δὲ χαλκός, καὶ οὐ βέβρωκεν οὐδέποτε.

⁸ Θυμωθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐὰν μὴ εἰποῖτέ μοι τίς ὁ κατέσθων τὴν δαπάνην ταύτην, ἀποθανεῖσθε. ⁹ Ἐὰν δὲ δεῖξητε ὅτι Βῆλ κατεσθίει αὐτὰ, ὁ Δανιὴλ ἀποθάνειται, ὅτι ἐβλασφήμησεν εἰς τὸν Βῆλ· καὶ εἶπε Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ, γινέσθω κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

¹⁰ Καὶ ἦσαν ἱερεῖς τοῦ Βῆλ ἐβδομήκοντα ἐκτὸς γυναικῶν καὶ τέκνων· καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς μετὰ Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βῆλ. ¹¹ Καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς τοῦ Βῆλ, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀποτρέχομεν ἔξω, σὺ δὲ, βασιλεῦ, παράθεε τὰ βρώματα, καὶ τὸν οἶνον κεράσας θες, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν, καὶ σφράγισον τῷ δακτυλίῳ σου. ¹² Καὶ ἔλθων πρῶτῃ, ἐὰν μὴ εὕρῃς πάντα βεβρωμένα ὑπὸ τοῦ Βῆλ, ἀποθανοῦμεθα· ἢ Δανιὴλ ὁ ψευδόμενος καθ' ἡμῶν. ¹³ Αὐτοὶ δὲ κατεφρόνουσιν, ὅτι πεποιθήκισαν ὑπὸ τὴν τράπεζαν κεκρυμμένην εἰσοδον, καὶ δι' αὐτῆς εἰσπορεύοντο διόλου, καὶ ἀνήλθον αὐτά.

¹⁴ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξήλθον ἐκεῖνοι, καὶ ὁ βασιλεὺς παρέθηκε τὰ βρώματα τῷ Βῆλ· καὶ ἐπέταξε Δανιὴλ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν τέφραν· καὶ κατέσεισαν ὅλον τὸν ναὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως μόνου· καὶ ἐξελθόντες ἐκλείσαν τὴν θύραν, καὶ ἐσφραγίσαντο ἐν τῷ δακτυλίῳ τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπήλθον. ¹⁵ Οἱ δὲ ἱερεῖς ἦλθον τὴν νύκτα κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ κατέφαγον πάντα, καὶ ἐξέπιον.

¹⁶ Καὶ ὤρθησεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρῶτῃ, καὶ Δανιὴλ μετ' αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ εἶπε, σώωι αἱ σφραγίδες Δανιὴλ; ὁ δὲ εἶπε, σώωι, βασιλεῦ. ¹⁸ Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνοῖξαι τὰς θύρας, ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὁ βασιλεὺς, ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ, μέγας εἶ Βῆλ, καὶ οὐκ ἐστι παρὰ σοὶ δόλος οὐδὲ εἶς.

¹⁹ Καὶ ἐγέλασε Δανιὴλ, καὶ ἐκράτησε τὸν βασιλέα, τοῦ μὴ εἰσελθεῖν αὐτὸν ἔσω· καὶ εἶπεν, ἴδε διὰ τὸ ἔδαφος, καὶ γνώθι τίνος τὰ ἴχνη ταῦτα. ²⁰ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ὁρῶ τὰ ἴχνη ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, καὶ παιδίων· καὶ ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς τότε συνέλαβε τοὺς ἱερεῖς, καὶ τὰς γυναῖκας, ²¹ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἔδειξαν αὐτῷ τὰς κρητὰς θύρας, δι' ὧν εἰσπορεύοντο, καὶ ἐδαπάνων τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ²² Καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔδωκε τὸν Βῆλ ἔκδοτον τῷ Δανιὴλ· καὶ κατέστρεψεν αὐτὸν καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἦν Δράκων μέγας, καὶ ἐσέβοντο αὐτὸν οἱ Βαβυλώνιοι. ²⁴ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιὴλ, μὴ καὶ τοῦτον ἐρεῖς ὅτι χαλκοῦς ἐστιν; ἰδοὺ ζῆ, καὶ ἐσθίει, καὶ πίνει· οὐ δύνασαι εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἐστιν οὗτος θεὸς ζῶν· καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ.

²⁵ Καὶ εἶπε Δανιὴλ, Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου προσκυνήσω, ὅτι οὗτός ἐστι Θεὸς ζῶν. ²⁶ Σὺ δὲ, βασιλεῦ, δός μοι ἐξουσίαν, καὶ ἀποκτενῶ τὸν δράκοντα ἄνευ μαχαίρας καὶ ῥάβδου· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς δίδωμί σοι. ²⁷ Καὶ ἔλαβεν ὁ Δανιὴλ πίσσαν καὶ στέαρ καὶ τρίχας, καὶ ἤψησεν ἐπιτοαυτό· καὶ ἐποίησε μάζας, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ στόμα τοῦ δράκοντος, καὶ φαγὼν διεβράβη ὁ δράκων· καὶ εἶπεν, ἴδετε τὰ σεβάσματα ὑμῶν.

²⁸ Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσαν οἱ Βαβυλώνιοι, ἠγανάκτησαν λίαν, καὶ συνεστράφησαν ἐπὶ τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν, Ἰουδαῖος γέγονεν ὁ βασιλεὺς, τὸν

Βήλ κατέσπασε, καὶ τὸν δράκοντα ἀπέκτεινε, καὶ τοὺς ἱερεῖς κατέσφαξε. ²⁹ Καὶ εἶπαν ἐλθόντες πρὸς τὸν βασιλέα, παράδος ἡμῖν τὸν Δανιήλ· εἰ δὲ μὴ, ἀποκτενοῦμέν σε, καὶ τὸν οἶκόν σου.

³⁰ Καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐπείγουσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ ἀναγκασθεὶς ὁ βασιλεὺς παρέδωκεν αὐτοῖς τὸν Δανιήλ. ³¹ Οἱ δὲ ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τῶν λέοντων, καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας ἕξ. ³² Ἦσαν δὲ ἐν τῷ λάκκῳ ἑπτὰ λέοντες, καὶ ἐδίδοδο αὐτοῖς τὴν ἡμέραν δύο σώματα καὶ δύο πρόβατα· τότε δὲ οὐκ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα καταφάγωσι τὸν Δανιήλ.

³³ Καὶ ἦν Ἀμβακοὺμ ὁ προφήτης ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ αὐτὸς ἤψησεν ἔψημα, καὶ ἐνέθρυσεν ἄρτους εἰς σκάφην, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδῖον ἀπενέγκαι τοῖς θερισταῖς. ³⁴ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος Κυρίου τῷ Ἀμβακοὺμ, ἀπένεγκε τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιήλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λέοντων.

³⁵ Καὶ εἶπεν Ἀμβακοὺμ, Κύριε, Βαβυλῶνα οὐχ ἐώρακα, καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω. ³⁶ Καὶ ἐπελάβετο ὁ ἄγγελος Κυρίου τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, καὶ βαστάσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἔθηκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ λάκκου, ἐν τῷ ροίζῳ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ ἐβόησεν Ἀμβακοὺμ, λέγων, Δανιήλ, Δανιήλ, λάβε τὸ ἄριστον ὃ ἀπέστειλέ σοι ὁ Θεός.

³⁸ Καὶ εἶπε Δανιήλ, ἐμνήσθης γάρ μου ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἀγαπῶνάς σε. ³⁹ Καὶ ἀναστὰς Δανιήλ, ἔφαγεν· ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ ἀπεκατέστησε τὸν Ἀμβακοὺμ παραχρῆμα εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

⁴⁰ Ὁ δὲ βασιλεὺς ἦλθε τῇ ἐβδόμῃ πενθῆσαι τὸν Δανιήλ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ ἐνέβλεψε, καὶ ἰδοὺ, Δανιήλ καθήμενος. ⁴¹ Καὶ ἀναβοήσας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε, μέγας εἶ, Κύριε ὁ Θεός τοῦ Δανιήλ, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν σου. ⁴² Καὶ ἀνέσπασεν αὐτόν· τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λάκκον· καὶ κατεβρώθησαν παραχρῆμα ἐνώπιον αὐτοῦ.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α'

¹ ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸ πατάξαι Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὸν Μακεδόνα, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς Χεττειειμ, καὶ ἐπάταξε τὸν Δαρεῖον βασιλέα Περσῶν καὶ Μήδων, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ πρότερος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ² Καὶ συνεστήσατο πολέμους πολλοὺς, καὶ ἐκράτησεν ὄχρωμάτων πολλῶν, καὶ ἐσφαξε βασιλεῖς τῆς γῆς. ³ Καὶ διῆλθεν ἕως ἄκρων τῆς γῆς, καὶ ἔλαβε σκῦλα πλήθους ἐθνῶν· καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ὑψώθη, καὶ ἐπήρηθη ἡ καρδιά αὐτοῦ. ⁴ Καὶ συνήγαγε δύναμιν ἰσχυρὰν σφόδρα, καὶ ἤρξε χωρῶν, καὶ ἐθνῶν, καὶ τυράννων, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς φόρον.

⁵ Καὶ μετὰ ταῦτα ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην, καὶ ἔγνω ὅτι ἀποθνήσκει. ⁶ Καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς ἐνδόξους τοὺς συντρόφους αὐτοῦ ἀπὸ νεότητος, καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ. ⁷ Καὶ ἐβασίλευσεν Ἀλέξανδρος ἔτη δώδεκα, καὶ ἀπέθανε. ⁸ Καὶ ἐπεκράτησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἕκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. ⁹ Καὶ ἐπέθετο πάντες διαδήματα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτόν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν ἔτη πολλὰ, καὶ ἐπλήθυναν κακὰ ἐν τῇ γῇ.

¹⁰ Καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν ρίζα ἀμαρτωλὸς Ἀντίοχος Ἐπιφανῆς, υἱὸς Ἀντιόχου βασιλέως, ὃς ἦν ὄμηρα ἐν τῇ Ῥώμῃ· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει ἑκατοστῷ καὶ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ βασιλείας Ἑλλήνων.

¹¹ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ἐξῆλθον ἐξ Ἰσραὴλ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀνέπεισαν πολλοὺς, λέγοντες, πορευθῶμεν, καὶ διαθώμεθα διαθήκην μετὰ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν, ὅτι ἀφ' ἧς ἐχωρίσθημεν ἀπ' αὐτῶν, εὗρεν ἡμᾶς κακὰ πολλὰ. ¹² Καὶ ἠγαθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. ¹³ Καὶ προεθυμήθησαν τινες ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν ποιῆσαι τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν. ¹⁴ Καὶ ὠκοδόμησαν γυμνάσιον ἐν Ἱερουσαλῆμ κατὰ τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν. ¹⁵ Καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἀκροβυστίας, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ διαθήκης ἀγίας· καὶ ἐζευχθήσαν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν.

¹⁶ Καὶ ἠτοιμάσθη ἡ βασιλεία ἐναντίον Ἀντιόχου· καὶ ὑπέλαβε βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου, ὅπως βασιλεύσῃ ἐπὶ τὰς δύο βασιλείας. ¹⁷ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, ἐν ἄρμασι, καὶ ἐν ἐλέφασι, καὶ ἐν ἵππευσι, καὶ ἐν στόλῳ μεγάλῳ. ¹⁸ Καὶ συνεστήσατο πόλεμον πρὸς Πτολεμαῖον βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἐνετράπη Πτολεμαῖος ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε· καὶ ἔπεσον τραυματῖαι πολλοί.

¹⁹ Καὶ κατελάβοντο τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς ἐν γῇ Αἰγύπτου· καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα γῆς Αἰγύπτου.

²⁰ Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀντιόχος μετὰ τὸ πατάξαι Αἴγυπτον ἐν τῷ ἑκατοστῷ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει· καὶ ἀνέβη ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. ²¹ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἅγιασμα ἐν ὑπερφανεῖα, καὶ ἔλαβε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτός, καὶ πάντα τὰ σκεῦη αὐτῆς, ²² καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θύσκας τὰς χρυσᾶς, καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τοὺς στεφάνους, καὶ τὸν κόσμον τὸν χρυσοῦν τὸν κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐλέπισε πάντα. ²³ Καὶ ἔλαβε τὸ ἀρνύριον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ σκεῦη τὰ ἐπιθυμητὰ· καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀποκρύφους οὓς εὗρε.

²⁴ Καὶ λαβῶν πάντα ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ἐποίησε φονοκτονίαν, καὶ ἐλάλησεν ὑπερφανεῖαν μεγάλην. ²⁵ Καὶ ἐγένετο πένθος μέγα ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν. ²⁶ Καὶ ἐστέναξαν ἄρχοντες καὶ πρεσβύτεροι, παρθένοι καὶ νεανίσκοι ἡσθένησαν, καὶ τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν ἠλλοιώθη. ²⁷ Πᾶς νυμφίος ἀνέλαβε θρήνον, καὶ καθημένη ἐν παστῷ ἐγένετο ἐν πένθει. ²⁸ Καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν· καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰακώβ ἐνεδύσατο αἰσχύνῃν.

²⁹ Καὶ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄρχοντα φορολογίας εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα· καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. ³⁰ Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς λόγους εἰρηνικοὺς ἐν δόλῳ· καὶ ἐνεπίστευσαν αὐτῷ· καὶ ἐπέπεσον ἐπὶ τὴν πόλιν ἐξάπνυα, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν πληγὴν μεγάλην, καὶ ἀπώλεσε λαὸν πολὺν ἐξ Ἰσραὴλ. ³¹ Καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα τῆς πόλεως, καὶ ἐνεπύρρισε αὐτὴν πυρὶ, καὶ καθεῖλε τοὺς οἴκους αὐτῆς καὶ τὰ τείχη αὐτῆς κύκλῳ. ³² Καὶ ἠχμαλώτευσαν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὰ κτήνη ἐκληρονόμησαν.

³³ Καὶ ὠκοδόμησαν τὴν πόλιν Δαυὶδ τεῖχει μεγάλην καὶ ἰσχυρῶ, πύργοις ὄχυροις, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄκραν. ³⁴ καὶ ἔθηκαν ἐκεῖ ἔθνος ἀμαρτωλῶν, ἀνδρας παρανόμους, καὶ ἐνίσχυσαν ἐν αὐτῇ. ³⁵ Καὶ παρέθεντο ὄπλα καὶ τροφάς, καὶ συναγαγόντες τὰ σκύλα Ἱερουσαλὴμ ἀπέθεντο ἐκεῖ· καὶ ἐγένοντο εἰς μεγάλην παγίδα. ³⁶ Καὶ ἐγένετο εἰς ἔνεδρον τῷ ἀγιάσματι, καὶ εἰς διάβολον πονηρὸν τῷ Ἰσραὴλ διαπαντός.

³⁷ Καὶ ἐζέχεαν αἶμα ἀθῶων κύκλῳ τοῦ ἀγιάσματος, καὶ ἐμόλυναν τὸ ἀγίασμα. ³⁸ Καὶ ἔφυγον οἱ κάτοικοι Ἱερουσαλὴμ δι' αὐτοὺς, καὶ ἐγένετο κατοικία ἀλλοτρίων· καὶ ἐγένετο ἀλλοτρία τοῖς γεννήμασιν αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐγκατέλιπον αὐτήν. ³⁹ Τὸ ἀγίασμα αὐτῆς ἠρημώθη ὡς ἔρημος, αἱ ἐορταὶ αὐτῆς ἐστράφησαν εἰς πένθος, τὰ σάββατα αὐτῆς εἰς ὄνειδισμόν, ἡ τιμὴ αὐτῆς εἰς ἐξουδένωσιν. ⁴⁰ Κατὰ τὴν δόξαν αὐτῆς ἐπληθύνθη ἡ ἀτιμία αὐτῆς, καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἐστράφη εἰς πένθος.

⁴¹ Καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Αντίοχος πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ εἶναι πάντας λαὸν ἕνα, ⁴² καὶ ἐγκαταλιπεῖν ἕκαστον τὰ νόμιμα αὐτοῦ, καὶ ἐπεδέξασθαι πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. ⁴³ Καὶ πολλοὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ εὐδόκησαν τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσαν τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ σάββατον.

⁴⁴ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς βιβλία ἐν χειρὶ ἀγγέλων εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, πορευθῆναι ὅπως νομίμων ἀλλοτρίων τῆς γῆς, ⁴⁵ καὶ κωλύσαι ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίαν καὶ σπονδὴν ἐκ τοῦ ἀγιάσματος, καὶ βεβηλώσαι σάββατα καὶ ἐορτάς, ⁴⁶ καὶ μιᾶσαι ἀγίασμα καὶ ἀγίους· ⁴⁷ οἰκοδομήσαι βωμοὺς, καὶ τεμένη, καὶ εἰδωλεῖα, καὶ θύειν ὕεια, καὶ κτήνη κοινά, ⁴⁸ καὶ ἀφιέναι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀπειρητῆτους, βδελύξαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν παντὶ ἀκαθάρτῳ καὶ βεβηλώσει, ⁴⁹ ὥστε ἐπιλαθῆσθαι τοῦ νόμου, καὶ ἀλλάξαι πάντα τὰ δικαιώματα.

⁵⁰ Καὶ ὃς ἂν μὴ ποιῆσῃ κατὰ τὸ ρῆμα τοῦ βασιλέως, ἀποθανεῖται. ⁵¹ Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους ἔγραψε πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἐπισκόπους ἐπὶ πάντα τὸν λαόν· καὶ ἐνετείλατο ταῖς πόλεσιν Ἰούδα θυσιάζειν κατὰ πόλιν καὶ πόλιν. ⁵² Καὶ συνηθοίσθησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτοὺς πολλοὶ, πᾶς ὁ ἐγκαταλιπὼν τὸν νόμον· καὶ ἐποίησαν κακὰ ἐν τῇ γῇ. ⁵³ Καὶ ἔθεντο τὸν Ἰσραὴλ ἐν κρύφοις ἐν παντὶ φυγαδευτηρίῳ αὐτῶν.

⁵⁴ Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ Χασελεύ, τῷ πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει, ὠκοδόμησαν βδέλυγμα ἐρημώσεως ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα κύκλῳ ὠκοδόμησαν βωμούς. ⁵⁵ Καὶ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἔθυμίων.

⁵⁶ Καὶ τὰ βιβλία τοῦ νόμου ἃ εὔρον, ἐνεπύρισαν πυρὶ κατασχίσαντες. ⁵⁷ Καὶ ὅπου εὗρίσκετο παρά τινι βιβλίῳ διαθήκης, καὶ εἴ τις συνευδόκει τῷ νόμῳ, τὸ σύγκριμα τοῦ βασιλέως ἔθανάτου αὐτόν. ⁵⁸ Ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν ἐποίουν οὕτως τῷ Ἰσραὴλ τοῖς εὕρισκομένοις ἐν παντὶ μηνὶ καὶ μηνὶ ἐν ταῖς πόλεσι. ⁵⁹ Καὶ τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς θυσιάζοντες ἐπὶ τὸν βωμὸν ὃς ἦν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

⁶⁰ Καὶ τὰς γυναῖκας τὰς περιτεμηκίας τὰ τέκνα αὐτῶν ἔθανάτωσαν, κατὰ τὸ πρόσταγμα. ⁶¹ Καὶ ἐκρέμασαν τὰ βρέφη ἐκ τῶν τραχήλων αὐτῶν, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν προενόμεισαν, καὶ τοὺς περιτεμηκότας αὐτοὺς ἔθανάτωσαν. ⁶² Καὶ πολλοὶ ἐν Ἰσραὴλ ἐκραταιώθησαν, καὶ ὠχυρώθησαν ἐν ἑαυτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν κοινά. ⁶³ Καὶ ἐπελέξαντο ἀποθανεῖν, ἵνα μὴ μιανθῶσι τοῖς βρώμασι, καὶ μὴ βεβηλώσωσι διαθήκην ἀγίαν· καὶ ἀπέθανον. ⁶⁴ Καὶ ἐγένετο ὄργη μεγάλη ἐπὶ Ἰσραὴλ σφόδρα.

2

¹ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνέστη Ματταθίας Ἰωάννου τοῦ Συμεῶν, ἱερεὺς τῶν υἱῶν Ἰωαριβ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκάθισεν ἐν Μωδέϊν. ² Καὶ αὐτῷ υἱοὶ πέντε, Ἰωαννᾶν ὁ ἐπικαλούμενος Καθδὶς, ³ Σίμων ὁ καλούμενος Θασσι, ⁴ Ἰούδας ὁ ἐπικαλούμενος Μακκαβαῖος, ⁵ Ἐλεάζαρ ὁ ἐπικαλούμενος Αὐαράν, Ἰωνάθαν ὁ ἐπικαλούμενος Αἰφθοῦς.

⁶ Καὶ εἶδε τὰς βλασφημίας τὰς γινομένας ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ⁷ καὶ εἶπεν, οἴμοι, ἰναὶ τοῦτο ἐγεννήθη ἰδεῖν τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου, καὶ τὸ σύντριμμα τῆς πόλεως τῆς ἀγίας, καὶ καθίσαι ἐκεῖ ἐν τῷ δοθῆναι αὐτὴν ἐν χειρὶ ἐχθρῶν, καὶ τὸ ἀγίασμα ἐν χειρὶ ἀλλοτρίων;

⁸ Ἐγένετο ὁ ναὸς αὐτῆς ὡς ἀνὴρ ἄδοξος, ⁹ τὰ σκεύη τῆς δόξης αὐτῆς αἰχμάλωτα ἀπήχθη, ἀπεκάνθη τὰ νῆμα αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις, οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ῥομφαίᾳ ἐχθροῦ. ¹⁰ Ποῖον ἔθνος οὐκ ἐκληρονόμησε βασιλείαν αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐκράτησε τῶν σκύλων αὐτῆς; ¹¹ Πᾶς ὁ κόσμος αὐτῆς ἀφῆρθη, ἀντὶ ἐλευθέρως ἐγένετο εἰς δούλην. ¹² Καὶ ἰδοὺ τὰ ἅγια ἡμῶν καὶ ἡ καλλοῦν ἡμῶν καὶ ἡ δόξα ἡμῶν ἠρημώθη, καὶ ἐβεβήλωσαν αὐτὰ τὰ ἔθνη. ¹³ Ἰναὶ ἡμῖν ἔτι ζῆν;

¹⁴ Καὶ διέρρηξε Ματταθίας καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιεβάλοντο σάκκους, καὶ ἐπένησαν σφόδρα.

¹⁵ Καὶ ἦλθον οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀποστασίαν εἰς Μωδεῖν τὴν πόλιν, ἵνα θυσιάσωσι. ¹⁶ Καὶ πολλοὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ πρὸς αὐτοὺς προσῆλθον· καὶ Ματταθίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνήχθησαν.

¹⁷ Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπον τῷ Ματταθίᾳ, λέγοντες, ἄρχων καὶ ἔνδοξος καὶ μέγας εἶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐστηριγμένος ἐν υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς. ¹⁸ Νῦν οὖν πρόσελθε πρῶτος, καὶ ποιήσον τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, ὡς ἐποίησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ καταλειφθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἔση σὺ καὶ ὁ οἶκός σου τῶν φίλων τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου δοξαστήσεσθε ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀποστολαῖς πολλαῖς.

¹⁹ Καὶ ἀπεκρίθη Ματταθίας, καὶ εἶπε φωνῇ μεγάλη, εἰ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐν οἴκῳ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως ἀκούουσιν αὐτοῦ, ἀποστῆναι ἕκαστος ἀπὸ λατρείας πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἠρετίσαντο ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, ²⁰ ἀλλ' ἐγὼ καὶ οἱ υἱοὶ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου πορευσόμεθα ἐν διαθήκῃ πατέρων ἡμῶν. ²¹ Ἰλεως ἡμῖν καταλιπεῖν νόμον καὶ δικαιοῦματά. ²² Τῶν λόγων τοῦ βασιλέως οὐκ ἀκουσόμεθα, τοῦ παρελθεῖν τὴν λατρείαν ἡμῶν, δεξιὰν ἢ ἀριστεράν.

²³ Καὶ ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τούς λόγους τούτους, προσῆλθεν ἀνὴρ Ἰουδαῖος ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων, θυσιάσαι ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ ἐν Μωδεῖν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως. ²⁴ Καὶ εἶδε Ματταθίας καὶ ἐζήλωσε, καὶ ἐτρόμησαν οἱ νεφροὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκε θυμὸν κατὰ τὸ κρίμα, καὶ δραμῶν ἔσφαξεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

²⁵ Καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ βασιλέως τὸν ἀναγκάζοντα θύειν, ἀπέκτεινεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, καὶ τὸν βωμὸν καθεῖλε. ²⁶ Καὶ ἐζήλωσε τῷ νόμῳ καθὼς ἐποίησε Φινεὲς τῷ Ζαμβρὶ υἱῷ Σαλώμ.

²⁷ Καὶ ἀνεκράξε Ματταθίας ἐν τῇ πόλει φωνῇ μεγάλη, λέγων, πᾶς ὁ ζηλῶν τῷ νόμῳ καὶ ἰστῶν διαθήκην, ἐξεληθῆτω ὀπίσω μου. ²⁸ Καὶ ἔφυγον αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἐγκατέλιπον ὅσα εἶχον ἐν τῇ πόλει.

²⁹ Τότε κατέβησαν πολλοὶ ζητοῦντες δικαιοσύνην καὶ κρίμα, εἰς τὴν ἔρημον, καθίσει ἐκεῖ, ³⁰ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, ὅτι ἐπληθύνθη ἐπ' αὐτοὺς τὰ κακά.

³¹ Καὶ ἀνηγγέλη τοῖς ἀνδράσι τοῦ βασιλέως καὶ ταῖς δυνάμεσιν αἱ ἦσαν ἐν Ἱερουσαλὴμ πόλει Δαυὶδ, ὅτι κατέβησαν ἄνδρες, οἵτινες διεσκέδασαν τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως, εἰς τοὺς κρύφους ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³² Καὶ ἔδραμον ὀπίσω αὐτῶν πολλοί· καὶ καταλαβόντες αὐτοὺς παρενέβαλον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ συνεστήσαντο πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ³³ καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς, ἕως τοῦ νῦν ἱκανόν· ἐξέλθετε καὶ ποιήσατε κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως, καὶ ζήσεσθε.

³⁴ Καὶ εἶπον, οὐκ ἐξελευσόμεθα, οὐδὲ ποιήσομεν τὸν λόγον τοῦ βασιλέως, τοῦ βεβηλώσαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων. ³⁵ καὶ ἐτάχυναν ἐπ' αὐτοὺς πόλεμον. ³⁶ Καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς, οὐδὲ λίθον ἐνετίναξαν αὐτοῖς, οὐδὲ ἐνέφραξαν τοὺς κρύφους, ³⁷ λέγοντες, ἀποθάνωμεν πάντες ἐν τῇ ἀπλότητι ἡμῶν· μαρτυρεῖ ἐφ' ἡμᾶς ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὅτι ἀκρίτως ἀπόλλυτε ἡμᾶς. ³⁸ Καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς σάββασι, καὶ ἀπέθανον αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, ἕως χιλίων ψυχῶν ἀνθρώπων.

³⁹ Καὶ ἔγνω Ματταθίας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ ἐπένησαν ἐπ' αὐτοὺς ἕως σφόδρα. ⁴⁰ Καὶ εἶπεν ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ, ἐὰν πάντες ποιήσωμεν ὡς οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐποίησαν, καὶ μὴ πολεμήσωμεν πρὸς τὰ ἔθνη ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν δικαιοματῶν ἡμῶν, νῦν τάχιον ἡμᾶς ἐξολοθρευσοῦσιν ἀπὸ τῆς γῆς.

⁴¹ Καὶ ἐβουλεύσαντο τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγοντες, πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς εἰς πόλεμον τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, πολεμήσωμεν κατέναντι αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν πάντες καθὼς ἀπέθανον οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τοῖς κρύφοις.

⁴² Τότε συνήχθησαν πρὸς αὐτοὺς συναγωγὴ Ἰουδαίων, ἰσχυροὶ δυνάμει ἀπὸ Ἰσραὴλ, πᾶς ὁ ἐκουσιαζόμενος τῷ νόμῳ. ⁴³ Καὶ πάντες οἱ φυγαδεύοντες ἀπὸ τῶν κακῶν προσετέθησαν αὐτοῖς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς στήριγμα. ⁴⁴ Καὶ συνεστήσαντο δύναμιν, καὶ ἐπάταξαν ἀμαρτωλοὺς ἐν ὀργῇ αὐτῶν, καὶ ἄνδρας ἀνόμους ἐν θυμῷ αὐτῶν· καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον εἰς τὰ ἔθνη σωθῆναι.

⁴⁵ Καὶ ἐκύκλωσε Ματταθίας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ καθεῖλον τοὺς βωμοὺς. ⁴⁶ Καὶ περιέτεμον τὰ παιδάρια τὰ ἀπερίτμητα ὅσα εὔρον ἐν ὀρίοις Ἰσραὴλ ἐν ἰσχυί. ⁴⁷ Καὶ εἰδίωσαν τοὺς υἱοὺς τῆς ὑπερηφανίας, καὶ κατευωδῶθη τὸ ἔργον ἐν χειρὶ αὐτῶν.

48 Καὶ ἀντελάβοντο τοῦ νόμου ἐκ χειρὸς τῶν ἐθνῶν καὶ ἐκ χειρὸς τῶν βασιλέων· καὶ οὐκ ἔδωκαν κέρας τῷ ἀμαρτωλῷ.

49 Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι τοῦ Ματταθίου ἀποθανεῖν, καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νῦν ἐστηρίχθη ὑπερηφανία καὶ ἐλεγμὸς καὶ καιρὸς καταστροφῆς καὶ ὀργῆς θυμοῦ. 50 Καὶ νῦν, τέκνα, ζηλώσατε τῷ νόμῳ, καὶ δότε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ὑπὲρ διαθήκης πατέρων ἡμῶν. 51 Μνήσθητε τῶν πατέρων ἡμῶν τὰ ἔργα ἃ ἐποίησαν ἐν ταῖς γενεαῖς αὐτῶν, καὶ δέξασθε δόξαν μεγάλην καὶ ὄνομα αἰώνιον. 52 Ἀβραὰμ οὐχὶ ἐν πειρασμῷ εὐρέθη πιστὸς, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην; 53 Ἰωσήφ ἐν καιρῷ στενοχωρίας αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἐντολήν, καὶ ἐγένετο κύριος Αἰγύπτου. 54 Φινεὲς ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐν τῷ ζηλώσει ζηλῶν, ἔλαβε διαθήκην ἱερωσύνης αἰωνίας.

55 Ἰησοῦς ἐν τῷ πληρῶσαι λόγον, ἐγένετο κριτὴς ἐν Ἰσραὴλ. 56 Χαλεβ ἐν τῷ ἐπιμαρτύρασθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἔλαβε γῆς κληρονομίαν. 57 Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλέφῳ αὐτοῦ, ἐκληρονόμησε θρόνον βασιλείας εἰς αἰῶνα αἰῶνος. 58 Ἥλιος ἐν τῷ ζηλώσει ζηλῶν νόμου, ἀνελήφθη ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. 59 Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Μισαήλ, πιστεῦσαντες ἐσώθησαν ἐκ φλογός. 60 Δανιὴλ ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτοῦ ἐβρύθη ἐκ στόματος λεόντων. 61 Καὶ οὕτως ἐνοήθητε κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν, ὅτι πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἀσθενήσουσι. 62 Καὶ ἀπὸ λόγων ἀνδρὸς ἀμαρτωλοῦ μὴ φοβηθῆτε, ὅτι ἡ δόξα αὐτοῦ εἰς κοπρίαν καὶ εἰς σκώληκας. 63 Σήμερον ἐπαρθήσεται, καὶ αὔριον οὐ μὴ εὐρεθῆ, ὅτι ἐστρεψεν εἰς τὸν χεῖρον αὐτοῦ, καὶ ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ ἀπόλλετο.

64 Καὶ ὑμεῖς, τέκνα, ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ δοξαστήσεσθε. 65 Καὶ ἰδοὺ Συμεῶν ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, οἶδα ὅτι ἀνὴρ βουλῆς ἐστίν, αὐτοῦ ἀκούετε πάσας τὰς ἡμέρας, αὐτὸς ὑμῖν ἔσται εἰς πατέρα. 66 Καὶ Ἰούδας Μακκαβαῖος ἰσχυρὸς δυναμει ἐκ νεότητος αὐτοῦ, οὗτος ὑμῖν ἔσται ἄρχων στρατιᾶς, καὶ πολεμήσει πόλεμον λαῶν.

67 Καὶ ὑμεῖς προσάξατε πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς ποιητὰς τοῦ νόμου, καὶ ἐκδικήσατε ἐκδίκησιν τοῦ λαοῦ ὑμῶν. 68 Ἀνταπόδοτε ἀνταπόδομα τοῖς ἔθνεσι, καὶ προσέχετε εἰς τὰ προστάγματα τοῦ νόμου. 69 Καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ. 70 Καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ ἔκτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τάφοις πατέρων αὐτῶν ἐν Μωδεῖν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν μέγαν.

3

1 Καὶ ἀνέστη Ἰούδας ὁ καλούμενος Μακκαβαῖος υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 2 Καὶ ἐβοήθουν αὐτῷ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες ὅσοι ἐκολλήθησαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμουν τὸν πόλεμον Ἰσραὴλ μετ' εὐφροσύνης. 3 Καὶ ἐπλάτυνε δόξαν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο θώρακα ὡς γίγας, καὶ συνεζώσατο τὰ σκευῆ αὐτοῦ τὰ πολεμικά· καὶ συνεστήσατο πολεμικὰ σκεπάζων παρεμβολὴν ἐν ῥομφαίᾳ.

4 Καὶ ὠμοιώθη λέοντι ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ὡς σκύμνος ἐρευνημένος εἰς θήραν. 5 Καὶ ἐδίωξεν ἀνόμους ἐξερευνῶν, καὶ τοὺς ταρασσοντας τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐφλόγισε· 6 Καὶ συνεστάλησαν οἱ ἄνομοι ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀνομίας συνεταράχθησαν, καὶ εὐοδῶθη σιτηρία ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

7 Καὶ ἐπύκρναν βασιλεῖς πολλοὺς, καὶ εὐφραν τὸν Ἰακώβ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν. 8 Καὶ διήλθεν ἐν πόλεσιν Ἰούδας, καὶ ἐξωλόθρευσε ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψεν ὀργὴν ἀπὸ Ἰσραὴλ. 9 Καὶ ὠνομάσθη ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, καὶ συνήγαγεν ἀπολλυμένην.

10 Καὶ συνήγαγεν Ἀπολλωνίους ἔθνη, καὶ ἀπὸ Σαμαρείας δύναμιν μεγάλην, τοῦ πολεμῆσαι πρὸς Ἰσραὴλ. 11 Καὶ ἔγνω Ἰούδας, καὶ ἐξήλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν· καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον. 12 Καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ τὴν μάχαιραν Ἀπολλωνίου ἔλαβεν Ἰούδας, καὶ ἦν πολεμῶν ἐν αὐτῇ πάσας τὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἤκουσε Σήρων, ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας, ὅτι ἤθροισεν Ἰούδας ἄθροισμα, καὶ ἐκκλησίαν πιστῶν μετ' αὐτοῦ ἐκπορευομένων εἰς πόλεμον· 14 Καὶ εἶπε, ποιήσω ἐμαντῶ ὄνομα καὶ δοξαστήσομαι ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ πολεμήσω τὸν Ἰούδα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, τοὺς ἐξουδενοῦντας τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. 15 Καὶ προσέθετο τοῦ ἀναβῆναι· καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ παρεμβολὴ ἀσεβῶν ἰσχυρὰ βοηθήσαι αὐτῷ, καὶ ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ.

16 Καὶ ἤγγισαν ἕως ἀναβάσεως Βαιθωρῶν· καὶ ἐξήλθεν Ἰούδας εἰς συνάντησιν αὐτῷ ὀλιγοστός. 17 Ὡς δὲ ἶδον τὴν παρεμβολὴν ἐρχομένην εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, εἶπον τῷ Ἰούδα, πῶς δυνησόμεθα ὀλιγοστοὶ ὄντες πολεμῆσαι πρὸς πλῆθος τοσοῦτον ἰσχυρόν; καὶ ἡμεῖς ἐκκληλύμεθα ἀσιτοῦντες σήμερον. 18 Καὶ εἶπεν Ἰούδας, εὐκοπὸν

έστι συγκλεισθῆναι πολλοὺς ἐν χερσίν ὀλίγων· καὶ οὐκ ἔστι διαφορά ἐναντίον τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. ¹⁹ Ὅτι οὐκ ἐν πλήθει δυνάμεως νίκη πολέμου ἐστίν, ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἢ ἰσχύς. ²⁰ Αὐτοὶ ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς ἐν πλήθει ὕβρεως καὶ ἀνομίας, τοῦ ἐξῆραι ἡμᾶς καὶ τὰς γυναῖκας ἡμῶν, καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, τοῦ σκυλεῦσαι ἡμᾶς. ²¹ Ἡμεῖς δὲ πολεμοῦμεν περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν νομίμων ἡμῶν. ²² Καὶ αὐτὸς συντρίβει αὐτοὺς πρὸ προσώπου ἡμῶν· ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν.

²³ Ὡς δὲ ἐπάυσато λαλῶν, ἐνήλατο εἰς αὐτοὺς ἄφνω, καὶ συνετρίβη Σήρων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἐδίωκον αὐτὸν ἐν τῇ καταβάσει Βαιθωρῶν ἕως τοῦ πεδίου· καὶ ἔπεσον ἀπ' αὐτῶν εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους· οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον εἰς γῆν Φυλιστιεῖμ. ²⁵ Καὶ ἤρξατο ὁ φόβος Ἰούδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἡ πτόησις ἐπιπίπτειν ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ κύκλω αὐτῶν. ²⁶ Καὶ ἤγγισεν ἕως τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν παρατάξεων Ἰούδα ἐξηγείτο πᾶν ἔθνος.

²⁷ Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ἀργίσθη θυμῷ· καὶ ἀπέστειλε καὶ συνήγαγε τὰς δυνάμεις πάσας τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρεμβολὴν ἰσχυρὰν σφόδρα. ²⁸ Καὶ ἤνοιξε τὸ γαζοφυλάκιον αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν ὀψωνία ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν· καὶ ἐνετείλατο εἶναι αὐτοὺς ἐτοίμους εἰς πᾶσαν χρεῖαν.

²⁹ Καὶ εἶδεν ὅτι ἐξέλιπε τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῶν θησαυρῶν, καὶ οἱ φορολόγοι τῆς χώρας ὀλίγοι, χάριν τῆς διχοστασίας καὶ πληγῆς ἧς κατεσκεύασεν ἐν τῇ γῇ, τοῦ ἄραι τὰ νόμιμα ἃ ἦσαν ἀφ' ἡμερῶν τῶν πρώτων. ³⁰ Καὶ εὐλαβήθη μὴ οὐκ ἔχη ὡς ἀπαξ καὶ δις εἰς τὰς θαπάνας καὶ τὰ δόματα ἃ ἐδίδου ἔμπροσθεν δαψυλεῖ χειρὶ, καὶ ἐπερίσσευσεν ὑπὲρ τοὺς βασιλεῖς τοὺς ἔμπροσθεν.

³¹ Καὶ ἠπορεῖτο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Περσίδα, καὶ λαβεῖν τοὺς φόρους τῶν χωρῶν, καὶ συναγαγεῖν ἀργύριον πολὺ. ³² Καὶ κατέλιπε Λυσίαν ἄνθρωπον ἐνδοξον καὶ ἀπὸ γένους τῆς βασιλείας, ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου ἕως τῶν ὀρίων Αἰγύπτου, ³³ καὶ τρέφειν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτόν. ³⁴ Καὶ παρέδωκεν αὐτῷ τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων καὶ τοὺς ἐλέφαντας· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ περὶ πάντων ὧν ἐβούλετο, καὶ περὶ τῶν κατοικούντων τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλήμ, ³⁵ ἀποστεῖλαι ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν, τοῦ ἐκτρίψαι καὶ ἐξῆραι τὴν ἰσχὴν Ἰσραὴλ, καὶ τὸ κατάλειμμα Ἱερουσαλήμ, καὶ ἄραι τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ τόπου, ³⁶ καὶ κατοικήσαι υἱοὺς ἀλλογενεῖς ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῶν, καὶ κατακληροδοτήσαι τὴν γῆν αὐτῶν. ³⁷ Καὶ ὁ βασιλεὺς παρέλαβε τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων τὰς καταλειφθείσας, καὶ ἀπῆρεν ἀπὸ Ἀντιοχείας ἀπὸ πόλεως βασιλείας αὐτοῦ, ἔτους ἐβδόμου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ· καὶ διεπέρασε τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας.

³⁸ Καὶ ἐπέλεξε Λυσίας Πτολεμαῖον τὸν Δορυμένους, καὶ Νικάνορα, καὶ Γοργίαν, ἄνδρας δυνατοὺς τῶν φίλων τοῦ βασιλέως. ³⁹ Καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτῶν τεσσαράκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἑπτακισχίλιαν ἵππων, τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ καταφθεῖραι αὐτήν, κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. ⁴⁰ Καὶ ἀπῆρσαν σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἦλθον, καὶ παρενέβαλον πλησίον Ἐμμαοῦ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινηῇ.

⁴¹ Καὶ ἤκουσαν οἱ ἔμποροι τῆς χώρας τὸ ὄνομα αὐτῶν, καὶ ἔλαβον ἀργύριον καὶ χρυσίον πολὺ σφόδρα καὶ παῖδας, καὶ ἦλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν τοῦ λαβεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς παῖδας, καὶ προσετέθησαν πρὸς αὐτοὺς δύνάμεις Συρίας καὶ γῆς ἀλλοφύλων.

⁴² Καὶ εἶδεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι ἐπληθύνθη τὰ κακὰ, καὶ αἱ δυνάμεις παρεμβάλλουσιν ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῶν· καὶ ἐπέγνωσαν τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὐκ ἐνετείλατο ποιῆσαι τῷ λαῷ εἰς ἀπώλειαν καὶ συντέλειαν· ⁴³ καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἀναστήσωμεν τὴν καθαίρεισιν τοῦ λαοῦ ἡμῶν, καὶ πολεμήσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ τῶν ἀγίων.

⁴⁴ Καὶ συνηθοίσθη ἡ συναγωγὴ τοῦ εἶναι ἐτοίμους εἰς πόλεμον, καὶ τοῦ προσεξασθαι, καὶ αἰτήσαι ἔλεον καὶ οἰκτιρμοὺς.

⁴⁵ Καὶ Ἱερουσαλήμ ἦν ἀοίκητος ὡς ἔρημος, οὐκ ἦν ὁ εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐκ τῶν γεννημάτων αὐτῆς· καὶ τὸ ἀγίασμα καταπατούμενον, καὶ υἱοὶ ἀλλογενῶν ἐν τῇ ἄκρᾳ, κατάλυμα τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἐξήρθη τέρψις ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἐξέλιπεν αὐλὸς καὶ κινύρα. ⁴⁶ Καὶ συνηχθησαν, καὶ ἦλθοσαν εἰς Μασσηφὰ κατέναντι Ἱερουσαλήμ, ὅτι τόπος προσευχῆς εἰς Μασσηφὰ τὸ πρότερον τῷ Ἰσραὴλ.

⁴⁷ Καὶ ἐνήστευσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ περιβάλοντο σάκκους καὶ σποδὸν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ⁴⁸ Καὶ ἐξεπέτασαν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου, περὶ ὧν ἐξηρεύων τὰ ἔθνη τὰ ὁμοιώματα τῶν εἰδώλων αὐτῶν. ⁴⁹ Καὶ ἤνεγκαν τὰ ἱμάτια τῆς ἱερωσύνης, καὶ τὰ πρωτογεννήματα, καὶ τὰς δεκάτας· καὶ ἤγειραν τοὺς Ναζαραίους, οἱ ἐπλήρωσαν τὰς ἡμέρας.

⁵⁰ Καὶ ἐβόησαν φωνῇ εἰς τὸν οὐρανὸν, λέγοντες, τί ποιήσωμεν τούτοις, καὶ ποῦ αὐτοὺς ἀπαγάγωμεν; ⁵¹ Καὶ τὰ ἅγια σου καταπετήνται, καὶ βεβήλωται· καὶ οἱ ἱερεῖς σου ἐν πένθει καὶ ταπεινώσει. ⁵² Καὶ ἴδου τὰ ἔθνη συνήκται ἐφ' ἡμᾶς τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς· σὺ οἶδας ἃ λογίζονται ἐφ' ἡμᾶς. ⁵³ Πῶς δυνησόμεθα ὑποστήναι κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, ἐὰν μὴ σὺ βοηθήσῃς ἡμῖν; ⁵⁴ Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ.

⁵⁵ Καὶ μετὰ τοῦτο κατέστησεν Ἰούδας ἡγουμένους τοῦ λαοῦ, χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκάρχους. ⁵⁶ Καὶ εἶπον τοῖς οἰκοδομοῦσιν οἰκίας, καὶ μνηστευομένους γυναῖκας, καὶ φυτεύουσιν ἀμπελώνας, καὶ δειλοῖς, ἀποστρέφειν ἕκαστον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον.

⁵⁷ Καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολή, καὶ παρενέβαλε κατὰ Νότον Ἐμμαοῦμ. ⁵⁸ Καὶ εἶπεν Ἰούδας, περιζώσασθε, καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατοῦς, καὶ γίνεσθε ἔτοιμοι εἰς τοπωρῶν τοῦ πολέμου ἐν τοῖς ἔθνεσι τούτοις, τοῖς ἐπισυνηγμένοις ἐφ' ἡμᾶς ἐξᾶραι ἡμᾶς καὶ τὰ ἅγια ἡμῶν. ⁵⁹ Ὅτι κρεῖσσον ἡμᾶς ἀποθανεῖν ἐν τῷ πολέμῳ, ἢ ἐπιδεῖν ἐπὶ τὰ κακὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῶν ἀγίων. ⁶⁰ Ὡς δ' ἂν ἡ θέλημα ἐν οὐρανῷ, οὕτω ποιήσει.

4

¹ Καὶ παρέλαβε Γοργίας πεντακισχιλίους ἄνδρας καὶ χιλίαν ἵππον ἐκλεκτὴν, καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολή νυκτὸς, ² ὥστε ἐπιβαλεῖν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ πατάξει αὐτοὺς ἄφνω· καὶ οἱ υἱοὶ τῆς ἄκρας ἦσαν αὐτῷ ὄηγοί. ³ Καὶ ἤκουσεν Ἰούδας, καὶ ἀπῆρεν αὐτὸς καὶ οἱ δυνατοὶ πατάξει τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως τὴν ἐν Ἐμμαοῦμ, ⁴ ἕως ἔτι αἱ δυνάμεις ἐσκορπισμέναι ἦσαν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς.

⁵ Καὶ ἦλθε Γοργίας εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰούδα νυκτὸς, καὶ οὐδένα εὔρε· καὶ ἐζήτηε αὐτοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὅτι εἶπε, φεύγουσιν οὗτοι ἀφ' ἡμῶν.

⁶ Καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ὦφθη Ἰούδας ἐν τῷ πεδίῳ ἐν τρισχιλίοις ἀνδράσι· πλὴν καλύμματα καὶ μαχαίρας οὐκ εἶχον καθὼς ἠβούλουντο. ⁷ Καὶ εἶδον παρεμβολὴν ἐθνῶν ἰσχυρὰν, τεθωρακισμένην, καὶ ἵππον κυκλοῦσαν αὐτὴν, καὶ οὗτοι διδακτοὶ πολέμου.

⁸ Καὶ εἶπεν Ἰούδας τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ, μὴ φοβεῖσθε τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὸ ὄρημα αὐτῶν μὴ δειλωθῆτε. ⁹ Μνήσθητε πῶς ἐσώθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν θαλάσῃ ἐρυθρᾷ, ὅτε ἐδίωξεν αὐτοὺς Φαραὼ ἐν δυνάμει. ¹⁰ Καὶ νῦν βοήσωμεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰπως ἐλεήσει ἡμᾶς, καὶ μνησθήσεται διαθήκης πατέρων ἡμῶν, καὶ συντρίψει τὴν παρεμβολὴν ταύτην κατὰ πρόσωπον ἡμῶν σήμερον. ¹¹ Καὶ γνῶσεται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι ἐστὶν ὁ λυτρώμενος καὶ σώζων τὸν Ἰσραήλ.

¹² Καὶ ἦσαν οἱ ἀλλόφυλοι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἴδον αὐτοὺς ἐρχομένους ἐξεναντίας, ¹³ καὶ ἐξῆλθον ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς πόλεμον· καὶ ἐσάλπισαν οἱ μετὰ Ἰούδα. ¹⁴ Καὶ συνήσαν, καὶ συνετρίβησαν τὰ ἔθνη, καὶ ἔφυγον εἰς τὸ πεδίον. ¹⁵ Οἱ δὲ ἔσχατοι πάντες ἔπεσον ἐν ῥομφαίᾳ· καὶ ἐδίωξαν αὐτοὺς ἕως Γαζηρῶν καὶ ἕως τῶν πεδίων τῆς Ἰουμαίας καὶ Ἀζῶτων καὶ Ἰαμνίας, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν εἰς ἀνδρας τρισχιλίους.

¹⁶ Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ δύναμις ἀπὸ τοῦ διώκειν ὀπισθεν αὐτῶν, ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν, μὴ ἐπιθυμήσητε τῶν σκύλων, ὅτι πόλεμος ἐξεναντίας ἡμῶν, ¹⁸ καὶ Γοργίας καὶ ἡ δύναμις ἐν τῷ ὄρει ἐγγυὸς ἡμῶν· ἀλλὰ στήτε νῦν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ πολεμήσατε αὐτοὺς, καὶ μετὰ ταῦτα λήψετε τὰ σκύλα μετὰ παρρησίας.

¹⁹ Ἐτι λαλοῦντος Ἰούδα ταῦτα, ὦφθη μέρος τι ἐκκύπτων ἐκ τοῦ ὄρους. ²⁰ Καὶ εἶδεν ὅτι τετρόπωνται, καὶ ἐμπυρίζουσι τὴν παρεμβολὴν, ὁ γὰρ καπνὸς θεωρούμενος ἐνεφάνιζε τὸ γεγονός. ²¹ Οἱ δὲ ταῦτα συνιδόντες ἐδειλώθησαν σφόδρα· συνιδόντες δὲ καὶ τὴν Ἰούδα παρεμβολὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐτοίμην εἰς παράταξιν, ²² ἔφυγον πάντες εἰς γῆν ἀλλοφύλων. ²³ Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰούδας ἐπὶ τὴν σκυλείαν τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἔλαβον χρυσίον πολὺ καὶ ἀργύριον καὶ ὑάκινθον καὶ πορφύραν θαλασσίαν καὶ πλοῦτον μέγαν. ²⁴ Καὶ ἐπιστραφέντες ὕμνου καὶ εὐλόγουν εἰς οὐρανὸν τὸν Κύριον,

ὅτι καλὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἐγένετο σωτηρία μεγάλη τῷ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

²⁶ Ὅσοι δὲ τῶν ἀλλοφύλων διεσώθησαν, παραγεννηθέντες ἀπήγγειλαν τῷ Λυσία πάντα τὰ συμβεβηκότα. ²⁷ Ὁ δὲ ἀκούσας συνεχύθη καὶ ἠθύμει, ὅτι οὐχ οἷα ἤθελε, τοιαῦτα γέγονει τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐχ οἷα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, τοιαῦτα ἐξέβη.

²⁸ Καὶ ἐν τῷ ἐχομένῳ ἐνιαυτῷ συνελόχησεν ὁ Λυσίας ἀνδρῶν ἐπιπέκτων ἐξήκοντα χιλιάδας καὶ πεντακισχιλίαν ἵππων, ὥστε ἐκπολεμήσαι αὐτούς. ²⁹ Καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ παρενέβαλον ἐν Βαιθσοῦροις, καὶ συνήτησεν αὐτοῖς Ἰουδας ἐν δέκα χιλιάσιν ἀνδρῶν.

³⁰ Καὶ εἶδε τὴν παρεμβολὴν ἰσχυρὰν, καὶ προσήζατο, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς εἶ, ὁ σωτὴρ τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ συντρίψας τὸ ὄρημα τοῦ δυνατοῦ ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ, καὶ παρέδωκας τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων εἰς χεῖρας Ἰωθάμ υἱοῦ Σαουλ, καὶ τοῦ αἵροντος τὰ σκευὴ αὐτοῦ. ³¹ Σύγκλεισον τὴν παρεμβολὴν ταύτην ἐν χειρὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ αἰσχυρνήτωσαν ἐπὶ τῇ δυνάμει καὶ τῇ ἵππῳ αὐτῶν. ³² Δὸς αὐτοῖς δειλίαν, καὶ τῆξον θράσος ἰσχύος αὐτῶν, καὶ σαλευθήτωσαν τῇ συντριβῇ αὐτῶν. ³³ Κατάβαλε αὐτούς ῥομφαία ἀγαπῶντων σε, καὶ αἰνεοσάτωσάν σε πάντες οἱ εἰδότες τὸ ὄνομά σου ἐν ὕμνοις.

³⁴ Καὶ συνέβαλον ἀλλήλοις, καὶ ἔπεσον ἐκ τῆς παρεμβολῆς Λυσίου εἰς πεντακισχιλίους ἀνδρας, καὶ ἔπεσον ἐξ ἐναντίας αὐτῶν.

³⁵ Ἰδὼν δὲ Λυσίας τὴν γενομένην τροπὴν, τῆς αὐτοῦ συντάξεως, τῆς δὲ Ἰούδα τὸ γεγεννημένον θάρσος, καὶ ὡς ἔτοιμοὶ εἰσὶν ἡ ζῆν ἢ τεθνάναι γενναίως, ἀπήρην εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ἐξενολόγει καὶ πλεονάσας τὸν γεννηθέντα στρατὸν, ἐλογίζετο πάλιν παραγενέσθαι εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

³⁶ Εἶπε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ἰδοὺ συνετρίβησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, ἀναβῶμεν καθάρισαι τὰ ἅγια καὶ ἐγκαινίσει. ³⁷ Καὶ συνήχθη ἡ παρεμβολὴ πᾶσα, καὶ ἀνέβησαν εἰς ὄρος Σιών. ³⁸ Καὶ ἶδον τὸ ἅγιασμα ἠρημωμένον, καὶ τὸ θυσιαστήριον βεβηλωμένον, καὶ τὰς πύλας κατακεκαυμένας, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς φυτὰ πεφυκότα ὡς ἐν δρυμῷ ἢ ὡς ἐν ἐνὶ τῶν ὀρέων, καὶ τὰ παστοφόρια καθηρημένα. ³⁹ Καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκόψαντο κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπέθεντο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ⁴⁰ Καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι τῶν σημασιῶν, καὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανόν.

⁴¹ Τότε ἐπέταξεν Ἰούδας ἀνδρας πολεμεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ, ἕως ἂν καθάριση τὰ ἅγια. ⁴² Καὶ ἐπέλεξεν ἱερεῖς ἀμώμους, θελητὰς νόμου. ⁴³ Καὶ ἐκαθάρισαν τὰ ἅγια, καὶ ἦραν τοὺς λίθους τοῦ μαυισμοῦ εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴⁴ Καὶ ἐβουλεύσαντο περὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαυτώσεως τοῦ βεβηλωμένου, τί αὐτῷ ποιήσωσι. ⁴⁵ Καὶ ἐπέπεσαν αὐτοῖς βουλή ἀγαθὴ, καθελεῖν αὐτὸ, μήποτε γένηται αὐτοῖς εἰς ὄνειδος, ὅτι ἐμίαναν τὰ ἔθνη αὐτό· καὶ καθεῖλον τὸ θυσιαστήριον, ⁴⁶ καὶ ἀπέθεντο τοὺς λίθους ἐν τῷ ὄρει τοῦ οἴκου, ἐν τόπῳ ἐπιτηδεῖω, μέχρι τοῦ παραγεννηθῆναι προφήτην τοῦ ἀποκριθῆναι περὶ αὐτῶν.

⁴⁷ Καὶ ἔλαβον λίθους ὀλοκλήρους κατὰ τὸν νόμον, καὶ ὤκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον καινὸν κατὰ τὸ πρότερον. ⁴⁸ Καὶ ὤκοδόμησαν τὰ ἅγια καὶ τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου, καὶ τὰς αὐλὰς ἡγίασαν. ⁴⁹ Καὶ ἐποίησαν σκευὴ ἅγια καινὰ, καὶ εἰσήνεγκαν τὴν λυχνίαν καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιμάτων καὶ τὴν τράπεζαν εἰς τὸν ναόν.

⁵⁰ Καὶ ἐθυμίασαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξῆψαν τοὺς λύχνους τοὺς ἐπὶ τῆς λυχνίας, καὶ ἐφαίνουσιν ἐν τῷ ναῷ. ⁵¹ Καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους, καὶ ἐξεπέτασαν τὰ καταπετάσματα· καὶ ἐτέλεσαν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησαν.

⁵² Καὶ ὤρθησαν τοπρῶι τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐννάτου· οὗτος ὁ μὴν Χασελεύ τοῦ ὀγδόου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἔτους. ⁵³ Καὶ ἀνήνεγκαν θυσίαν κατὰ τὸν νόμον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων τὸ καινὸν ὃ ἐποίησαν. ⁵⁴ Κατὰ τὸν καιρὸν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐν ἣ ἐβεβήλωσαν αὐτὸ τὰ ἔθνη, ἐν ἐκείνῃ ἐνεκαινίσθη ἐν ὠδαῖς καὶ κιθάραις καὶ κινύραις, καὶ ἐν κυμβάλοις. ⁵⁵ Καὶ ἔπεσον πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον, καὶ προσεκύνησαν, καὶ εὐλόγησαν εἰς οὐρανὸν τὸν εὐδοῦσαντα αὐτοῖς.

⁵⁶ Καὶ ἐποίησαν τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἡμέρας ὀκτώ, καὶ προσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα μετ' εὐφροσύνης, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως. ⁵⁷ Καὶ κατεκόσμησαν τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ στεφάνοις χρυσοῖς καὶ ἀσπιδίσκαις, καὶ ἐνεκαίνισαν τὰς πύλας καὶ τὰ παστοφόρια, καὶ ἐθύρωσαν αὐτά. ⁵⁸ Καὶ ἐγενήθη εὐφροσύνη μεγάλη ἐν τῷ λαῷ σφόδρα, καὶ ἀπεστράφη ὄνειδος ἐθνῶν.

⁵⁹ Καὶ ἔστησεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ, ἵνα ἄγωνται αἱ ἡμέραι ἐγκαινισμοῦ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέρας ὀκτώ, ἀπὸ τῆς πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς Χασελεῦ, μετ' εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. ⁶⁰ Καὶ ὠκοδόμησαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὸ ὄρος Σιών, κυκλόθεν τείχη ὑψηλὰ καὶ πύργους ὄχυρους, μήποτε παραγεννηθέντα τὰ ἔθνη καταπατήσωσιν αὐτὰ, ὡς ἐποίησαν τοπρότερον. ⁶¹ Καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ δύναμιν τηρεῖν αὐτὸ, καὶ ὠχύρωσαν αὐτὸ τηρεῖν τὴν Βαιθσοῦραν, τοῦ ἔχειν τὸν λαὸν ὀχύρωμα κατὰ πρόσωπον τῆς Ἰουδαίας.

5

¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἤκουσαν τὰ ἔθνη κυκλόθεν ὅτι ὠκοδομήθη τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐνεκαινίσθη τὸ ἅγιασμα ὡς τοπρότερον, καὶ ὠργίσθησαν σφόδρα. ² Καὶ ἐβουλεύσαντο τοῦ ἄραι τὸ γένος Ἰακώβ τοὺς ὄντας ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἤρξαντο τοῦ θανατοῦν ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐξαιρεῖν.

³ Καὶ ἐπολέμει Ἰούδας πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἡσαῦ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ τὴν Ἀκραβαττίνην, ὅτι περιεκάθητο τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην, καὶ συνέστειλεν αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῶν. ⁴ Καὶ ἐμνήσθη τῆς κακίας υἱῶν Βαϊάν, οἳ ἦσαν τῷ λαῷ εἰς παγίδα καὶ εἰς σκάνδαλον ἐν τῷ ἐνεδρεῦεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς. ⁵ Καὶ συνεκλείσθησαν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τοῖς πύργοις, καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτούς, καὶ ἐνεπύρισε τοὺς πύργους αὐτῆς ἐν πυρὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἐνοῦσι.

⁶ Καὶ διεπέρασεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμῶν, καὶ εὔρε χεῖρα κραταίαν καὶ λαὸν πολὺν, καὶ Τιμόθεον ἠγούμενον αὐτῶν. ⁷ καὶ συνῆψε πρὸς αὐτοὺς πολέμους πολλοὺς, καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. ⁸ Καὶ προκατελάβετο τὴν Ἰαζήρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

⁹ Καὶ ἐπισυνήχθησαν τὰ ἔθνη τὰ ἐν τῇ Γαλααδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῖς ὁρίοις αὐτῶν τοῦ ἐξᾶραι αὐτούς· καὶ ἔφυγον εἰς Δάθεμα τὸ ὀχύρωμα. ¹⁰ Καὶ ἀπέστειλαν γράμματα πρὸς Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, λέγοντες, ἐπισυνηγμένα ἐστὶν ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς. ¹¹ Καὶ ἐτοιμάζονται ἐλθεῖν καὶ προκαταλαβέσθαι τὸ ὀχύρωμα εἰς ὃ κατεφύγομεν, καὶ Τιμόθεος ἠγεῖται τῆς δυνάμεως αὐτῶν.

¹² Νῦν οὖν ἐλθὼν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ὅτι πέπτωκεν ἐξ ἡμῶν πλήθος. ¹³ Καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ ὄντες ἐν τοῖς Τωβίου τεθανάτωνται, καὶ ἤχμαλωτίκασιν τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ ἀπόλωσαν ἐκεῖ ὡς μίαν χιλιαρχίαν ἀνδρῶν.

¹⁴ Ἔτι αἱ ἐπιστολαὶ ἀνεγνωσκοντο, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι ἕτεροι παρεγένοντο ἐκ τῆς Γαλιλαίας διερρήχότες τὰ ἱμάτια, ἀπαγγέλλοντες κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ¹⁵ λέγοντες ἐπισυνήχθη ἐπ' αὐτούς ἐκ Πτολεμαΐδος καὶ Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ πάσης Γαλιλαίας ἀλλοφύλων, τοῦ ἐξαναλώσαι ἡμᾶς.

¹⁶ Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰούδας καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους τούτους, ἐπισυνήχθη ἐκκλησία μεγάλη, βουλεύσασθαι τί ποιήσωσι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς οὔσιν ἐν θλίψει, καὶ πολεμουμένοις ὑπ' αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ εἶπεν Ἰούδας Σίμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ πορευοὺ καὶ ῥῦσαι τοὺς ἀδελφοὺς σου τοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· ἐγὼ δὲ καὶ Ἰωνάθαν ὁ ἀδελφός μου πορευόμεθα εἰς τὴν Γαλααδίτιν. ¹⁸ Καὶ κατέλιπεν Ἰώσηφον τὸν τοῦ Ζαχαρίου, καὶ Ἀζαρίαν, ἠγουμένους τοῦ λαοῦ, μετὰ τῶν ἐπιλοίπων τῆς δυνάμεως, ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ εἰς τήρησιν. ¹⁹ Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, πρόστητε τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ συνάψητε πόλεμον πρὸς τὰ ἔθνη ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι ἡμᾶς. ²⁰ Καὶ ἐμερίσθησαν Σίμωνι ἄνδρες τρισχίλιοι τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Γαλιλαίαν, Ἰούδα δὲ ἄνδρες ὀκτακισχίλιοι εἰς τὴν Γαλααδίτιν.

²¹ Καὶ ἐπορεύθη Σίμων εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ συνῆψε πολέμους πολλοὺς πρὸς τὰ ἔθνη, καὶ συνετρίβη τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ²² καὶ ἐδίωξεν αὐτοὺς ἕως τῆς πύλης Πτολεμαΐδος· καὶ ἔπεσον ἐκ τῶν ἐθνῶν εἰς τρισχιλίους ἄνδρας, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῶν. ²³ Καὶ παρέλαβε τοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ ἐν Ἀρβάττοις σὺν ταῖς γυναῖξιν καὶ τοῖς τέκνοις, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτοῖς, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν μετ' εὐφροσύνης μεγάλης.

²⁴ Καὶ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος καὶ Ἰωνάθαν ὁ ἀδελφός αὐτοῦ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐν τῷ ἐρήμῳ. ²⁵ Καὶ συνήντησαν τοῖς Ναβαταίοις, καὶ ἀπήντησαν αὐτοῖς εἰρηνικῶς, καὶ διηγῆσαντο αὐτοῖς ἅπαντα τὰ συμβάντα τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν ἐν τῇ Γαλααδίτιδι. ²⁶ Καὶ ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν συνειλημμένοι εἰσὶν εἰς Βόσσορα, καὶ Βοσὸρ, ἐν Ἀλέμοις, Χασφῶρ, Μακεδ, καὶ

Καρναίν· πᾶσαι αἱ πόλεις αὐταὶ ὄχυρα καὶ μεγάλα· ²⁷ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῆς Γαλααδίτιδος εἰσι συνειλημμένοι, καὶ εἰς αὐριοὺς τάσσονται παρεμβάλλειν ἐπὶ τὰ ὄχυράματα, καὶ καταλαβέσθαι, καὶ ἐξᾶραι πάντας τούτους ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.

²⁸ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὁδὸν εἰς τὴν ἔρημον εἰς Βοσοῦρ, ἄφνω· καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ ἀπέκτεινε πᾶν ἄρσενικὸν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἔλαβε πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν πυρὶ. ²⁹ Καὶ ἀπῆρην ἐκεῖθεν ἐκείθεν νυκτός, καὶ ἐπορεύετο ἕως ἐπὶ τὸ ὄχυρόμα.

³⁰ Καὶ ἐγένετο ἐθωινῆ, καὶ ἦσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ λαὸς πολὺς οὗ οὐκ ἦν ἀριθμὸς, αἵροντες κλίμακας καὶ μηχανὰς καταλαβέσθαι τὸ ὄχυρόμα, καὶ ἐπολέμουν αὐτούς. ³¹ Καὶ εἶδεν Ἰούδας ὅτι ἦρκεται ὁ πόλεμος, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν σάλπιγξι καὶ φωνῇ μεγάλῃ. ³² Καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι τῆς δυνάμεως, πολεμήσατε σήμερον ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν. ³³ Καὶ ἐξῆλθεν ἐν τρισὶν ἀρχαῖς ἐξ ὀπισθεν αὐτῶν· καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἐβόησαν ἐν προσηυχῇ.

³⁴ Καὶ ἐπέγνω ἡ παρεμβολὴ Τιμοθέου ὅτι Μακκαβαῖός ἐστι, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς ὀκτακισχιλίους ἀνδρας.

³⁵ Καὶ ἀπέκλινεν εἰς Μασφά, καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν, καὶ προκατελάβετο αὐτὴν, καὶ ἀπέκτεινε πᾶν ἄρσενικὸν αὐτῆς, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν πυρὶ. ³⁶ Ἐκεῖθεν ἀπῆρε, καὶ προκατελάβετο τὴν Χασφῶν, Μακῆδ, Βοσοῦρ, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Γαλααδίτιδος.

³⁷ Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα συνήγαγε Τιμόθεος παρεμβολὴν ἄλλην, καὶ παρενέβαλε κατὰ πρόσωπον Ῥαφῶν ἐκ πέραν τοῦ χειμάρρου. ³⁸ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰούδας κατασκοπεῦσαι τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες, ἐπισυννηγμένα εἰσὶ πρὸς αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, δύναμις πολλὴ σφόδρα. ³⁹ Καὶ Ἀραβας μεμίσθωται εἰς βοήθειαν αὐτοῖς, καὶ παρενέβαλον πέραν τοῦ χειμάρρου ἔτοιμοι τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σὲ εἰς πόλεμον· καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας εἰς συνάντησιν αὐτῶν.

⁴⁰ Καὶ εἶπε Τιμόθεος τοῖς ἄρχουσι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν τῷ ἐγγίσειν Ἰούδαν καὶ τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν χειμάρρου τοῦ ὕδατος, ἐὰν διαβῇ πρὸς ἡμᾶς πρότερος, οὐ δυνησόμεθα ὑποστῆναι αὐτόν, ὅτι δυνάμενος δυνήσεται πρὸς ἡμᾶς. ⁴¹ Ἐὰν δὲ δειλωθῇ, καὶ παρεμβάλῃ πέραν τοῦ ποταμοῦ, διαπεράσομεν πρὸς αὐτόν, καὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτόν.

⁴² Ὡς δὲ ἤγγισεν Ἰούδας ἐπὶ τὸν χειμάρρου τοῦ ὕδατος, ἔστησε τοὺς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπὶ τοῦ χειμάρρου, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, μὴ ἀφήτε πάντα ἀνθρώπων παρεμβαλεῖν, ἀλλ' ἐρχέσθωσαν πάντες εἰς τὸν πόλεμον. ⁴³ Καὶ διεπέρασεν ἐπ' αὐτοὺς πρότερος, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὀπισθεν αὐτοῦ· καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἔρριψαν τὰ ὄπλα αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς τὸ τέμενος ἐν Καρναίν. ⁴⁴ Καὶ προκατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τὸ τέμενος ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐτροπώθη ἡ Καρναίν, καὶ οὐκ ἐδύναντο ἔτι ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον Ἰούδα.

⁴⁵ Καὶ συνήγαγεν Ἰούδας πάντα Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῇ Γαλααδίτιδι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν, παρεμβολὴν μεγάλην σφόδρα, ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα. ⁴⁶ Καὶ ἦλθον ἕως Ἐφρών· καὶ αὕτη ἡ πόλις μεγάλη ἐπὶ τῆς εἰσόδου ὄχυρὰ σφόδρα· οὐκ ἦν ἐκκλίνα ἀπ' αὐτῆς δεξιᾶν ἢ ἀριστερᾶν, ἀλλ' ἦ διὰ μέσου αὐτῆς πορεύεσθαι. ⁴⁷ Καὶ ἀπέκλεισαν αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐνέφραξαν τὰς πύλας λίθοις. ⁴⁸ Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰούδας λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων, διελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν ἡμῶν, καὶ οὐδεὶς κακοποιήσει ὑμᾶς, πλὴν τοῖς ποσὶ παρελευσόμεθα· καὶ οὐκ ἠβούλουντο ἀνοῖξαι αὐτῶν.

⁴⁹ Καὶ ἐπέταξεν Ἰούδας κηρύξαι ἐν τῇ παρεμβολῇ, τοῦ παρεμβαλεῖν ἕκαστον ἐν ᾧ ἔστι τόπος. ⁵⁰ Καὶ παρενέβαλον οἱ ἄνδρες τῆς δυνάμεως, καὶ ἐπολέμησαν τὴν πόλιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρεδόθη ἡ πόλις ἐν χειρσὶν αὐτοῦ. ⁵¹ Καὶ ἀπώλεσε πᾶν ἄρσενικὸν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἐξερρίζωσεν αὐτὴν, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πόλεως ἐπάνω τῶν ἀπεκταμένων.

⁵² Καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς τὸ πεδίον τὸ μέγα κατὰ πρόσωπον Βαιθσάν. ⁵³ Καὶ ἦν Ἰούδας ἐπισυνάγων τοὺς ἐσχατίζοντας, καὶ παρακαλῶν τὸν λαὸν κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, ἕως οὗ ἦλθον εἰς γῆν Ἰούδα. ⁵⁴ Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος Σιών

ἐν εὐφροσύνῃ καὶ χαρᾷ· καὶ προσήγαγον ὀλοκαυτώματα, ὅτι οὐκ ἔπεσεν ἐξ αὐτῶν οὐθεὶς ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι ἐν εἰρήνῃ.

⁵⁵ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἦν Ἰούδας καὶ Ἰωνάθαν ἐν τῇ Γαλααδ, καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλιλαία κατὰ πρόσωπον Πτολεμαῖδος, ⁵⁶ ἤκουσεν Ἰωσήφ ὁ τοῦ Ζαχαρίου, καὶ Ἀζαρίας, ἄρχοντες τῆς δυνάμεως, τῶν ἀνδραγαθίων καὶ τοῦ πολέμου οἷα ἐποίησαν, ⁵⁷ καὶ εἶπε, ποιήσωμεν καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ὄνομα, καὶ πορευθῶμεν πολεμῆσαι πρὸς τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν.

⁵⁸ Καὶ παρήγγειλαν τοῖς ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ Ἰάμνεια. ⁵⁹ Καὶ ἐξῆλθε Γοργίας ἐκ τῆς πόλεως, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, εἰς συνάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον. ⁶⁰ Καὶ ἐτροπώθη Ἰώσηφος καὶ Ἀζαρίας, καὶ ἐδιώχθησαν ἕως τῶν ὀρίων τῆς Ἰουδαίας· καὶ ἔπεσον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ εἰς δυσχιλίους ἄνδρας. ⁶¹ Καὶ ἐγενήθη τροπὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσαν Ἰούδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, οἰόμενοι ἀνδραγαθῆσαι. ⁶² Αὐτοὶ δὲ οὐκ ἦσαν ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἷς ἐδόθη σωτηρία Ἰσραὴλ διὰ χειρὸς αὐτῶν. ⁶³ Καὶ ὁ ἀνὴρ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐδοξάσθησαν σφόδρα ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ τῶν ἐθνῶν πάντων, οὐ ἠκούετο τὸ ὄνομα αὐτῶν. ⁶⁴ Καὶ ἐπισυνήγοντο πρὸς αὐτοὺς εὐφημοῦντες.

⁶⁵ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμουν τοὺς υἱοὺς Ἡσαΐ ἐν τῇ γῇ πρὸς Νότον, καὶ ἐπάταξε τὴν Χεβρών καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, καὶ καθεῖλε τὸ ὄχρωμα αὐτῆς, καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνέπηρσε κυκλόθεν. ⁶⁶ Καὶ ἀπῆρε τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν ἀλλοφύλων, καὶ διεπορεύετο τὴν Σαμάρειαν.

⁶⁷ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔπεσον ἱερεῖς ἐν πολέμῳ βουλόμενοι ἀνδραγαθῆσαι, ἐν τῷ αὐτοῦς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον ἀβουλεύτως. ⁶⁸ Καὶ ἐξέκλιεν Ἰούδας εἰς Ἀζωτον γῆν ἀλλοφύλων, καὶ καθεῖλε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατέκαυσε πυρὶ, καὶ ἐσκύλευσε τὰ σκύλα τῶν πόλεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν Ἰούδα.

6

¹ Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος διεπορεύετο τὰς ἐνάνω χώρας, καὶ ἤκουσεν ὅτι ἐστὶν Ἐλυμαῖς ἐν τῇ Περσίδι πόλις ἔνδοξος πλούτῳ, ἀργυρίῳ τε καὶ χρυσίῳ, ² καὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν αὐτῇ πλούσιον σφόδρα, καὶ ἐκεῖ καλύμματα χρυσᾶ, καὶ θώρακες, καὶ ὄπλα ἃ κατέλιπεν ἐκεῖ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, βασιλεὺς ὁ Μακεδῶν, ὃς ἐβασίλευσε πρῶτος ἐν τοῖς Ἑλλησι. ³ Καὶ ἦλθε καὶ ἐζήτηε καταλαβέσθαι τὴν πόλιν, καὶ προνομεῦσαι αὐτὴν, καὶ οὐκ ἐδυνάσθη, ὅτι ἐγνώσθη ὁ λόγος τοῖς ἐκ τῆς πόλεως. ⁴ Καὶ ἀνέστησαν αὐτῷ εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγε καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν μετὰ λύπης μεγάλης, ἀποστρέψαι εἰς Βαβυλῶνα.

⁵ Καὶ ἦλθεν ἀπαγγέλλων τὴν αὐτῷ εἰς τὴν Περσίδα, ὅτι τετρόπωνται αἱ παρεμβολαὶ αἱ πορευθεῖσαι εἰς γῆν Ἰούδα. ⁶ Καὶ ἐπορεύθη Λυσίας δυνάμει ἰσχυρᾷ ἐν πρώτοις, καὶ ἀνετράπη ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐπίσχυσαν ὄπλοις καὶ δυνάμει καὶ σκύλοις πολλοῖς οἷς ἔλαβον ἀπὸ τῶν παρεμβολῶν ὧν ἐξέκοψαν. ⁷ Καὶ καθεῖλον τὸ βδέλυγμα ὃ ὤκοδόμησεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸ ἅγιασμα καθὼς τὸ πρότερον ἐκύκλωσαν τείχεσιν ὑψηλοῖς, καὶ τὴν Βαιθσοῦραν πόλιν αὐτοῦ.

⁸ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ἐθαμβήθη καὶ ἐσαλεύθη σφόδρα· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην, καὶ ἐνέπεσεν εἰς ἀρρώστιαν ἀπὸ τῆς λύπης, ὅτι οὐκ ἐγένετο αὐτῷ καθὼς ἐνεθυμεῖτο. ⁹ Καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας πλείους, ὅτι ἀνεκαινίσθη ἐπ' αὐτὸν λύπη μεγάλη, καὶ ἐλογίσαστο ὅτι ἀποθνήσκει. ¹⁰ Καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἀφίσταται ὁ ὕπνος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ συμπέτωκα τῇ καρδίᾳ ἀπὸ τῆς μερίμνης. ¹¹ Καὶ εἶπα τῇ καρδίᾳ μου, ἕως τίνας θλίψεως ἦλθον καὶ κλύδωνος μεγάλου, ἐν ᾧ νῦν εἶμι; ὅτι χρηστὸς καὶ ἀγαπώμενος ἦμην ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μου. ¹² Νῦν δὲ μιμησκομαι τῶν κακῶν ὧν ἐποίησα ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβον πάντα τὰ σκευὴ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξαπέστειλα ἐξᾶραι τοὺς κατοικοῦντας Ἰούδα διακενῆς. ¹³ Ἐγγων οὖν ὅτι χάριν τούτων εὐρὸν με τὰ κακὰ ταῦτα· καὶ ἰδοὺ ἀπόλλυμαι λύπη μεγάλη ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ.

¹⁴ Καὶ ἐκάλεσε Φίλιππον ἕνα τῶν φίλων αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ τὸν δακτύλιον, τοῦ ἀγαγεῖν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκθρέψαι αὐτὸν τοῦ βασιλεύειν. ¹⁶ Καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς ἔτους ἐννάτου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐπέγνω Λυσίας ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεὺς, καὶ

κατέστησε βασιλεύειν Αντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, ὃν ἐξέθρεψε νεώτερον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εὐπάτορα.

¹⁸ Καὶ οἱ ἐκ τῆς ἄκρας ἦσαν συγκλείοντες τὸν Ἰσραὴλ κύκλῳ τῶν ἀγίων, καὶ ζητοῦντες τὰ κακὰ δι' ὅλου, καὶ στήριγμα τοῖς ἔθνεσι ¹⁹ Καὶ ἐλογίσαστο Ἰούδας ἐξᾶραι αὐτούς· καὶ ἐξεκκλησίασε πάντα τὸν λαὸν τοῦ περικαθίσει ἐπ' αὐτούς. ²⁰ Καὶ συνήχθησαν ἅμα, καὶ περικέθισαν ἐπ' αὐτούς ἔτους πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ, καὶ ἐποίησαν ἐπ' αὐτοὺς βελοστάσεις καὶ μηχανάς.

²¹ Καὶ ἐξῆλθον ἐξ αὐτῶν ἐκ τοῦ συγκλεισμοῦ, καὶ ἐκολλήθησαν αὐτοῖς τινὲς τῶν ἀσεβῶν ἐξ Ἰσραήλ, ²² καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπον, ἕως πότε οὐ ποιήσῃ κρίσιν, καὶ ἐκδικήσεις τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν; ²³ Ἡμεῖς εὐδοκοῦμεν δουλεύειν τῷ πατρί σου, καὶ πορεύεσθαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις, καὶ κατακολουθεῖν τοῖς προσταγμάσιν αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ περικάθηνται εἰς τὴν ἄκραν υἱοὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν, χάριν τούτου καὶ ἀλλοτριοῦνται ἀφ' ἡμῶν· πλὴν ὅσοι εὐρίσκοντο ἀφ' ἡμῶν ἐθανατοῦντο, καὶ αἱ κληρονομίαι ἡμῶν διηρπάζοντο.

²⁵ Καὶ οὐκ ἐφ' ἡμᾶς μόνον ἐξέτειναν χεῖρα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρια αὐτῶν. ²⁶ Καὶ ἰδοὺ παρεμβεβλήκασι σήμερον ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ καταλαβέσθαι αὐτήν, καὶ τὸ ἅγιασμα, καὶ τὴν Βαιθσοῦραν ὠχύρωσαν. ²⁷ Καὶ ἐὰν μὴ προκαταλάβῃ αὐτοὺς διατάχους, μείζονα τούτων ποιήσουσι, καὶ οὐ δυνήσῃ τοῦ κατασχεῖν αὐτῶν.

²⁸ Καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς ὅτε ἤκουσε, καὶ συνήγαγε πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἡνίων. ²⁹ Καὶ ἀπὸ βασιλείων ἐτέρων καὶ ἀπὸ νήσων θαλασσῶν ἦλθον πρὸς αὐτὸν δυνάμεις μισθωταί.

³⁰ Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ἑκατὸν χιλιάδες τῶν πεζῶν, καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἵππων, καὶ ἐλέφαντες δύο καὶ τριάκοντα εἰδότες πόλεμον. ³¹ Καὶ ἦλθον διὰ τῆς Ἰδομαίας, καὶ παρενβάλοσαν ἐπὶ Βαιθσοῦραν, καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἐποίησαν μηχανάς· καὶ ἐξῆλθον, καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὰς ἐν πυρὶ, καὶ ἐπολέμησαν ἀνδρωδῶς.

³² Καὶ ἀπῆρεν Ἰούδας ἀπὸ τῆς ἄκρας, καὶ παρενέβαλεν εἰς Βαιθζαχαρία ἀπέναντι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως. ³³ Καὶ ὠρθισεν ὁ βασιλεὺς τοπρωτῷ, καὶ ἀπῆρε τὴν παρεμβολὴν ἐν ὀρημίτι αὐτῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Βαιθζαχαρία, καὶ διεσκευάσθησαν αἱ δυνάμεις εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπινξι.

³⁴ Καὶ τοῖς ἐλέφασιν ἔδειξαν αἶμα σταφυλῆς καὶ μόνων, τοῦ παραστήσαι αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον. ³⁵ Καὶ διεῖλον τὰ θηρία εἰς τὰς φάλαγγας, καὶ παρέστησαν ἐκάστῳ ἐλέφαντι χιλίους ἄνδρας τεθωρακιζομένους ἐν ἀλυσιδωτοῖς, καὶ περικεφαλαῖαι χαλκαὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, καὶ πεντακόσιοι ἵπποι διατεταγμένοι ἐκάστῳ θηρίῳ ἐκλελεγεμένοι. ³⁶ Οὗτοι πρὸ καιροῦ, οὐ ἔαν ἦν τὸ θηρίον, ἦσαν, καὶ οὐ ἔαν ἐπορεύετο, ἐπορεύοντο ἅμα, οὐκ ἀρίσταντο ἀπ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ πύργοι ξύλινοι ἐπ' αὐτοὺς ὄχυροὶ σκεπαζόμενοι ἐφ' ἐκάστου θηρίου, ἐζωσμένοι ἐπ' αὐτοῦ μηχαναῖς· καὶ ἐφ' ἐκάστου ἄνδρες δυνάμεως δύο καὶ τριάκοντα οἱ πολεμοῦντες ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ὁ Ἰνδὸς αὐτοῦ.

³⁸ Καὶ τὴν ἐπίλοιπον ἵππον ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἔστησαν ἐπὶ τὰ δύο μέρη τῆς παρεμβολῆς, κατασεύοντες καὶ καταφρασσόμενοι ἐν ταῖς φάραγγιν. ³⁹ Ὡς δὲ ἔστιλβεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὰς χρυσᾶς καὶ χαλκᾶς ἀσπίδας, ἔστιλβε τὰ ὄρη ἀπ' αὐτῶν, καὶ κατηνύαζεν ὡς λαμπάδες πυρός. ⁴⁰ Καὶ ἐξετάθη μέρος τι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη, καὶ τινες ἐπὶ ταπεινά· καὶ ἤρχοντο ἀσφαλῶς καὶ τεταγμένως. ⁴¹ Καὶ ἐσαλεύοντο πάντες οἱ ἀκούοντες φωνῆς πλήθους αὐτῶν, καὶ ὀδοιπαρίας τοῦ πλήθους, καὶ συγκρουσμοῦ τῶν ὄπλων· ἦν γὰρ ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα καὶ ἰσχυρά.

⁴² Καὶ ἤγγισεν Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ εἰς παράταξιν· καὶ ἔπεσον ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἑξακόσιοι ἄνδρες. ⁴³ Καὶ εἶδεν Ἑλεάζαρ ὁ Σαυαρὰν ἐν τῶν θηρίων τεθωρακισμένον θώρακι βασιλικῷ, καὶ ἦν ὑπεράγων πάντα τὰ θηρία, καὶ ὤφθη ὅτι ἐν αὐτῷ ἔστιν ὁ βασιλεὺς. ⁴⁴ Καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ περιποιῆσαι ἑαυτῷ ὄνομα αἰώνιον. ⁴⁵ Καὶ ἐπέδραμεν αὐτῷ θράσει εἰς μέσον τῆς φάλαγγος, καὶ ἐθανάτου δεξιὰ καὶ εὐώνυμα καὶ ἐσχίζοντο ἀπ' αὐτοῦ ἔνθα καὶ ἔνθα. ⁴⁶ Καὶ εἰσέβη ὑπὸ τὸν ἐλέφαντα, καὶ ὑπέθηκεν αὐτῷ, καὶ ἀνείλεν αὐτὸν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ⁴⁷ Καὶ ἶδον τὴν ἰσχὴν τῆς βασιλείας καὶ τὸ ὄρημα τῶν δυνάμεων, καὶ ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν.

⁴⁸ Οἱ δὲ ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἀνέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ παρενέβαλεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς τὸ ὄρος Σιών,

49 καὶ ἐποίησεν εἰρήνην μετὰ τῶν ἐκ Βαιθσοῦρων· καὶ ἐξήλθον ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι οὐκ ἦν αὐτοῖς ἐκεῖ διατροφή τοῦ συγκεκλεισθαι ἐν αὐτῇ, ὅτι σάββατον ἦν τῇ γῆ.

50 Καὶ κατελάβετο βασιλεὺς τὴν Βαιθσοῦραν, καὶ ἀπέταξεν ἐκεῖ φρουρὰν τηρεῖν αὐτήν, 51 καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὸ ἀγίασμα ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ βελοστάσεις καὶ μηχανὰς καὶ πυρόβολα καὶ λιθόβολα καὶ σκορπίδια εἰς τὸ βάλλεσθαι βέλη, καὶ σφενδόνας. 52 Καὶ ἐποίησαν καὶ αὐτοὶ μηχανὰς πρὸς τὰς μηχανὰς αὐτῶν, καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας πολλὰς. 53 Βρώματα δὲ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἀγγείοις, διὰ τὸ ἔβδομον ἔτος εἶναι, καὶ οἱ ἀνασωζόμενοι εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν κατέφαγον τὸ ὑπόλειμμα τῆς παραθέσεως. 54 Καὶ ὑπελείφθησαν ἐν τοῖς ἁγίοις ἄνδρες ὀλίγοι, ὅτι κατεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμός· καὶ ἐσκορπίσθησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

55 Καὶ ἤκουσε Λυσίας, ὅτι Φίλιππος, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἔτι ζῶν, ἐκθρέψαι Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν, 56 ἀπέστρεψεν ἀπὸ τῆς Περσίδος καὶ Μηδείας, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ πορευθεῖσαι τοῦ βασιλέως μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ζητεῖ παραλαβεῖν τὰ πράγματα. 57 Καὶ κατέσπευσε τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ εἰπεῖν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ τοὺς ἄνδρας, ἐκλείπομεν καθ' ἡμέραν, καὶ ἡ τροφὴ ἡμῖν ὀλίγη, καὶ ὁ τόπος οὐ παρεμβάλλομεν ἐστὶν ὄχυρός, καὶ ἐπίκειται ἡμῖν τὰ τῆς βασιλείας. 58 Νῦν οὖν δώμεν δεξιὰν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, καὶ ποιήσωμεν μετ' αὐτῶν εἰρήνην καὶ μετὰ παντὸς ἔθνους αὐτῶν, 59 καὶ στήσωμεν αὐτοῖς τοῦ πορευέσθαι τοῖς νομίμοις αὐτῶν, ὡς τοπρότερον· χάριν γὰρ τῶν νομίμων αὐτῶν ὧν διεσκεδάσαμεν, ὠργίσθησαν, καὶ ἐποίησαν ταῦτα πάντα.

60 Καὶ ἤρσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς εἰρηνεῦσαι, καὶ ἐπεδέξαντο. 61 Καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες· ἐπὶ τούτοις ἐξήλθον ἐκ τοῦ ὄχυρώματος. 62 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ὄρος Σιών, καὶ εἶδε τὸ ὄχυρῶμα τοῦ τόπου· καὶ ἠθέτησε τὸν ὄρκισμὸν ὃν ὤμοσε, καὶ ἐνετείλατο καθελεῖν τὸ τεῖχος κυκλόθεν. 63 Καὶ ἀπῆρε κατὰ σπουδὴν, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ εὔρε Φίλιππον κυριεύοντα τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμησε πρὸς αὐτὸν, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν βίᾳ.

7

1 Ἔτους ἐνὸς καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐξήλθε Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου ἐκ Ῥώμης, καὶ ἀνέβη σὺν ἀνδράσιν ὀλίγοις εἰς πόλιν παραθαλασσίαν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ.

2 Καὶ ἐγένετο ὡς εἰσεπορευέτο εἰς οἶκον βασιλείας πατέρων αὐτοῦ, συνέλαβον αἱ δυνάμεις τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν Λυσίαν ἄγειν αὐτούς αὐτῷ. 3 Καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, καὶ εἶπε, μή μοι δεῖξετε τὰ πρόσωπα αὐτῶν. 4 Καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς αἱ δυνάμεις, καὶ ἐκάθισε Δημήτριος ἐπὶ θρόνον βασιλείας αὐτοῦ. 5 Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν πάντες ἄνδρες ἄνομοι καὶ ἀσεβεῖς ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ ἄλκιμος ἠγεῖτο αὐτῶν, βουλόμενος ἱερατεύειν. 6 Καὶ κατηγορήσαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες, ἀπώλεσεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοὺς φίλους σου, καὶ ἡμᾶς ἐσκόρπισαν ἀπὸ τῆς γῆς ἡμῶν. 7 Νῦν οὖν ἀπόστειλον ἄνδρα ὃ πιστεύεις, καὶ πορευθεὶς ἰδέτω τὴν ἐξολόθρευσιν πᾶσαν ἣν ἐποίησεν ἡμῖν καὶ τῇ χυρᾷ τοῦ βασιλέως, καὶ κολασάτω αὐτούς καὶ πάντας τοὺς ἐπιβοηθοῦντας αὐτοῖς.

8 Καὶ ἐπέλεξε ὁ βασιλεὺς τὸν Βακχίδην τῶν φίλων τοῦ βασιλέως, κυριεύοντα ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ μέγαν ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ πιστὸν τῷ βασιλεῖ. 9 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ ἄλκιμον τὸν ἀσεβῆ, καὶ ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἱερουσόνην, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. 10 Καὶ ἀπῆρ, καὶ ἦλθον μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς γῆν Ἰούδα· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, λόγοις εἰρηνικοῖς μετὰ δόλου. 11 Καὶ οὐ προσέσχον τοῖς λόγοις αὐτῶν, ἴδον γὰρ ὅτι ἦλθον μετὰ δυνάμεως πολλῆς.

12 Καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς ἄλκιμον καὶ Βακχίδην συναγωγῆς γραμματέων ἐκζητήσαι δίκαια. 13 Καὶ πρῶτοι οἱ Ἀσιδαῖοι ἦσαν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπεζήτησαν παρὰ αὐτῶν εἰρήνην. 14 Εἶπαν γὰρ, ἄνθρωπος ἱερεὺς ἐκ τοῦ σπέρματος Ἁαρῶν ἦλθεν ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ οὐκ ἀδικήσει ἡμᾶς. 15 Καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτῶν λόγους εἰρηνικοὺς, καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς, λέγων, οὐκ ἐκζητήσομεν ὑμῖν κακὸν, καὶ τοῦ φίλους ὑμῶν. 16 Καὶ ἐνεπίστευσαν αὐτῷ· καὶ συνέλαβεν ἐξ αὐτῶν ἐξήκοντα ἄνδρας, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, κατὰ τὸν λόγον ὃν ἔγραψε, 17 σάρκας ὁσίων σου καὶ αἵματα αὐτῶν ἐξέχεαν κύκλῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς ὁ θάπτων. 18 Καὶ

ἐπέπεσεν αὐτῶν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος ἐπὶ πάντα τὸν λαόν, ὅτι εἶπαν, οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια καὶ κρίσις· παρέβησαν γὰρ τὴν στάσιν καὶ τὸν ὄρκον ὃν ὤμοσαν.

¹⁹ Καὶ ἀπῆρε Βακχίδης ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, καὶ παρενέβαλεν ἐν Βηζέθ, καὶ ἀπέστειλε καὶ συνέλαβε πολλοὺς ἀπὸ τῶν ἀπ' αὐτοῦ αὐτομολησάντων ἀνδρῶν, καὶ τινας τοῦ λαοῦ, καὶ ἔθυσεν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ τὸ μέγα. ²⁰ Καὶ κατέστησε τὴν χώραν τῷ Ἀλκίμω, καὶ ἀφῆκε μετ' αὐτοῦ δύναμιν τοῦ βοηθεῖν αὐτῷ· καὶ ἀπῆλθε Βακχίδης πρὸς τὸν βασιλέα. ²¹ Καὶ ἠγωνίσαστο Ἀλκίμος περὶ τῆς ἀρχιερωσύνης. ²² Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ταρασσόντες τὸν λαὸν αὐτῶν, καὶ κατεκράτησαν γῆν Ἰούδα, καὶ ἐποίησαν πληγὴν μεγάλην ἐν Ἰσραήλ.

²³ Καὶ εἶδεν Ἰούδας πᾶσαν τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν Ἀλκίμος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ὑπὲρ τῆς ἔθνης· ²⁴ καὶ ἐξῆλθεν εἰς πάντα τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἀνδράσι τοῖς αὐτομολήσασι, καὶ ἀνεστάλησαν τοῦ πορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν.

²⁵ Ὡς δὲ εἶδεν Ἀλκίμος ὅτι ἐνίσχυσεν Ἰούδας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔγνω ὅτι οὐ δύναται ὑποστῆναι αὐτούς, καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν πονηρά.

²⁶ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Νικάνωρα, ἓνα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ τῶν ἐνδόξων, καὶ μισοῦντα καὶ ἐχθραίνοντα τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ἐξᾶραι τὸν λαόν.

²⁷ Καὶ ἦλθε Νικάνωρ εἰς Ἱερουσαλήμ δυνάμει πολλῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μετὰ δόλου λόγους εἰρηνικοῖς, λέγων, ²⁸ μὴ ἔστω μάχη ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν· ἦξω ἐν ἀνδράσιν ὀλίγους, ἵνα ὑμῶν ἴδω τὰ πρόσωπα μετ' εἰρήνης. ²⁹ Καὶ ἦλθε πρὸς Ἰούδαν, καὶ ἠσπᾶσαντο ἀλλήλους εἰρηνικῶς· καὶ οἱ πολέμιοι ἦσαν ἔτοιμοι ἐξαρπάσαι τὸν Ἰούδαν. ³⁰ Καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος τῷ Ἰούδα, ὅτι μετὰ δόλου ἦλθεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐπτοήθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἔτι ἰδεῖν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

³¹ Καὶ ἔγνω Νικάνωρ ὅτι ἀπεκαλύφθη ἡ βουλή αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰούδα ἐν πολέμῳ κατὰ Χαφαρσαλαμά. ³² Καὶ ἔπεσον τῶν παρὰ Νικάνωρος ὡσεὶ πεντακισχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν πόλιν Δαυίδ.

³³ Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἀνέβη Νικάνωρ εἰς τὸ ὄρος Σιών· καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἐκ τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ ἀσπάσασθαι αὐτὸν εἰρηνικῶς, καὶ δεῖξαι αὐτῷ τὴν ὀλοκαύτωσιν τὴν προσφερομένην ὑπὲρ τοῦ βασιλέως. ³⁴ Καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτόν, καὶ κατεγέλασεν αὐτόν, καὶ ἐμίαιεν αὐτούς, καὶ ἐλάλησεν ὑπερηφάνως. ³⁵ Καὶ ὤμοσε μετὰ θυμοῦ, λέγων, ἂν μὴ παραδοθῆ Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ εἰς χεῖράς μου τὸ νῦν, καὶ ἔσται ἂν ἐπιστρέψω ἐν εἰρήνῃ, ἐμπυριῶ τὸν οἶκον τούτου· καὶ ἐξῆλθε μετὰ θυμοῦ μεγάλου.

³⁶ Καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς, καὶ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ, καὶ ἔκλαυσαν, καὶ εἶπον, ³⁷ σὺ, Κύριε, ἐξελέξω τὸν οἶκον τούτου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῷ, εἶναι οἶκον προσευχῆς καὶ δεήσεως τῷ λαῷ σου. ³⁸ Ποίησον ἐκδίκησιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ καὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτοῦ, καὶ πεσέτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ· μνήσθητι τῶν δυσφημιῶν αὐτῶν, καὶ μὴ δῶς αὐτοῖς μονήν.

³⁹ Καὶ ἐξῆλθε Νικάνωρ ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ παρενέβαλεν ἐν Βαιθωρῶν, καὶ συνήχησεν αὐτῷ δύναμις Συρίας. ⁴⁰ Καὶ Ἰούδας παρενέβαλεν ἐν Ἀδασά ἐν τρισχιλίοις ἀνδράσι· καὶ προσηύξατο Ἰούδας, καὶ εἶπεν, ⁴¹ οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ὅτε ἐδυσφήμησαν, ἐξῆλθεν ὁ ἄγγελός σου, Κύριε, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας. ⁴² Οὕτω σύντριψον τὴν παρεμβολὴν ταύτην ἐνώπιον ἡμῶν σήμερον, καὶ γνώτωσαν οἱ ἐπίλοιποι, ὅτι κακῶς ἐλάλησαν ἐπὶ τὰ ἄγια σου, καὶ κρῖνον αὐτὸν κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

⁴³ Καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ εἰς πόλεμον τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Ἄδαρ, καὶ συνετρίβη ἡ παρεμβολὴ Νικάνωρος, καὶ ἔπεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐν τῷ πολέμῳ.

⁴⁴ Ὡς δὲ εἶδεν ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὅτι ἔπεσε Νικάνωρ, ρίψαντες τὰ ὄπλα αὐτῶν ἔφυγον. ⁴⁵ Καὶ κατεδίωκον αὐτούς ὁδὸν ἡμέρας μῖα ἀπὸ Ἀδασά ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γάζηρα, καὶ ἐσάλπισαν ὅπως αὐτῶν ταῖς σάλπιγγι τῶν σημασιῶν. ⁴⁶ Καὶ ἐξῆλθον ἐκ πασῶν τῶν κωμῶν τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν, καὶ ὑπερεκέρων αὐτούς, καὶ ἀνέστρεφον οὗτοι πρὸς τούτους· καὶ ἔπεσον πάντες ῥομφαίᾳ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

⁴⁷ Καὶ ἔλαβον τὰ σκῦλα καὶ τὴν προνομὴν, καὶ τὴν κεφαλὴν Νικάνωρος ἀφεῖλον, καὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἦν ἐξέτεινεν ὑπερηφάνως, καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἐξέτειναν παρὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ Καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ἤγαγον τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην

ἡμέραν εὐφροσύνης μεγάλης. ⁴⁹ Καὶ ἔστησαν τοῦ ἄγειν κατὰ ἑναιυτὸν τὴν ἡμέραν ταύτην τὴν τρισκαιδεκάτην τοῦ Ἄδαρ. ⁵⁰ Καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰουδα ἡμέρας ὀλίγας.

8

¹ Καὶ ἤκουσεν Ἰούδας τὸ ὄνομα τῶν Ῥωμαίων, ὅτι εἰσὶ δυνατοὶ ἰσχυῖ· καὶ αὐτοὶ εὐδοκοῦσιν ἐν πᾶσι τοῖς προστιθεμένοις αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἂν προσέλθωσιν αὐτοῖς, ἰστώσιν αὐτοῖς φιλίαν, καὶ ὅτι εἰσὶ δυνατοὶ ἰσχυῖ· ² καὶ διηγῆσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνδραγαθίας ἃς ποιοῦσιν ἐν τοῖς Γαλάταις, καὶ ὅτι κατεκράτησαν αὐτῶν καὶ ἤγαγον αὐτοὺς ὑπὸ φόρον, ³ καὶ ὅσα ἐποίησαν ἐν χώρᾳ Ἰσπανίας, του κατακρατῆσαι τῶν μετᾶλλων τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐκεῖ· ⁴ καὶ κατεκράτησαν τοῦ τόπου παντὸς τῆ βουλῆ αὐτῶν καὶ τῆ μακροθυμία, καὶ ὁ τόπος ἦν μακρὰν ἀπέχων ἀπ' αὐτῶν σφόδρα· καὶ τῶν βασιλέων τῶν ἐπελθόντων ἐπ' αὐτοὺς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως συνέτριψαν αὐτοὺς, καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς πηγήν μεγάλην, καὶ οἱ ἐπίλοιποι διδόασιν αὐτοῖς φόρον κατ' ἑναιυτὸν·

⁵ Καὶ τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Περσέα Κιτιέων βασιλέα, καὶ τοὺς ἐπηρμένους ἐπ' αὐτοὺς, συνέτριψαν αὐτοὺς ἐν πολέμῳ, καὶ κατεκράτησαν αὐτῶν· ⁶ καὶ Ἀντίοχον τὸν μέγαν βασιλέα τῆς Ἀσίας, τὸν πορευθέντα ἐπ' αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἔχοντα ἑκατὸν εἴκοσι ἐλέφαντας καὶ ἵππον καὶ ἄρματα καὶ δύναμιν πολλὴν σφόδρα, καὶ συνετρίβη ἀπ' αὐτῶν· ⁷ καὶ ἔλαβον αὐτὸν ζῶντα, καὶ ἔστησαν αὐτοῖς διδοῖν αὐτὸν τε καὶ τοὺς βασιλεύοντας μετ' αὐτὸν φόρον μέγαν, διδοῖναι ὄμηρα καὶ διαστολήν, ⁸ καὶ χώραν τὴν Ἰνδικὴν, καὶ Μῆδειαν, καὶ Αὐδῖαν, καὶ ἀπὸ τῶν καλλίστων χωρῶν αὐτῶν, καὶ λαβόντες αὐτὰς παρ' αὐτοῦ ἔδωκαν αὐτὰς Εὐμένει τῷ βασιλεῖ.

⁹ Καὶ ὅτι οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐβουλεύσαντο ἐλθεῖν καὶ ἔξάραι αὐτοὺς, ¹⁰ καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος αὐτοῖς, καὶ ἀπέστειλαν ἐπ' αὐτοὺς στρατηγὸν ἕνα, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν τραυματῖαι πολλοὶ, καὶ ἤμαλώτευσαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προενόμευσαν αὐτοὺς, καὶ κατεκράτησαν τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ καθεῖλον τὰ ὄχυράματα αὐτῶν, καὶ κατεδουλώσαντο αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹¹ Καὶ τὰς ἐπιλοίπους βασιλείας, καὶ τὰς νήσους, ὅσοι ποτὲ ἀντέστησαν αὐτοῖς, κατέφθειραν, καὶ ἐδούλωσαν αὐτοὺς· μετὰ δὲ τῶν φίλων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπαναπομένων αὐτοῖς συνετήρησαν φιλίαν, ¹² καὶ κατεκράτησαν τὸν βασιλείων τῶν ἐγγυὲς καὶ τῶν μακρὰν, καὶ ὅσοι ἤκουον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐφοβοῦντο ἀπ' αὐτῶν· ¹³ ὅσοις δ' ἂν βούλωνται βοηθεῖν καὶ βασιλεύειν, βασιλεύουσιν· οὓς δ' ἂν βούλωνται, μεθίστωσι, καὶ ὑψώθησαν σφόδρα· ¹⁴ καὶ ἐν πᾶσι τοῖσι οὐκ ἐπέθετο οὐδεὶς αὐτῶν διάδημα, καὶ οὐ περιεβάλλοντο πορφύραν, ὥστε ἀδρυνθῆναι ἐν αὐτῇ· ¹⁵ Καὶ βουλευτήριον ἐποίησαν ἑαυτοῖς, καὶ καθ' ἡμέραν ἐβουλεύοντο τριακόσιοι καὶ εἴκοσι βουλευόμενοι διαπαντὸς περὶ τοῦ πλήθους, τοῦ εὐκοσμεῖν αὐτοὺς· ¹⁶ καὶ πιστεύουσιν ἐνὶ ἀνθρώπῳ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κατ' ἑναιυτὸν, καὶ κυριεῦεν πάσης τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ πάντες ἀκούουσι τοῦ ἐνόδ, καὶ οὐκ ἔστι φθόνος οὐδὲ ζῆλος ἐν αὐτοῖς·

¹⁷ Καὶ ἐπέλεξεν Ἰούδας τὸν Εὐπόλεμον υἱὸν Ἰωάννου τοῦ Ἀκκῶς, καὶ Ἰάσωνα υἱὸν Ἐλεαζάρου, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς Ῥώμην, στήσαι αὐτοῖς φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ¹⁸ καὶ τοῦ ἄραι τὸν ζυγὸν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι ἴδον τὴν βασιλείαν τῶν Ἑλλήνων καταδουλουμένους τὸν Ἰσραὴλ δουλείαν.

¹⁹ Καὶ ἐπορευθῆσαν εἰς Ῥώμην, καὶ ἡ ὁδὸς πολλὴ σφόδρα, καὶ εἰσηλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον, ²⁰ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἀπέστειλαν ἡμᾶς πρὸς ὑμᾶς, στήσαι μεθ' ὑμῶν συμμαχίαν καὶ εἰρήνην, καὶ γραφήναι ἡμᾶς συμμαχοῦς καὶ φίλους ὑμῶν. ²¹ Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον αὐτῶν.

²² Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἀντέγραψεν ἐπὶ δέλτοις χαλκαῖς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἶναι παρ' αὐτοῖς ἐκεῖ μνημόσυνον εἰρήνης καὶ συμμαχίας· ²³ καλῶς γένοιτο Ῥωμαίοις καὶ τῷ ἔθνει Ἰουδαίων ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ἐπὶ τῆς θηρᾶς εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ῥομφαία καὶ ἔχθρος μακρυνθεῖ ἀπ' αὐτῶν.

²⁴ Ἐὰν δὲ ἐνστή πόλεμος ἐν Ῥώμῃ προτέρα ἢ πᾶσι τοῖς συμμαχοῖς αὐτῶν ἐν πάσῃ κυρεῖα αὐτῶν, ²⁵ συμμαχήσει τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων, ὡς ἂν ὁ καιρὸς ὑπογραφή αὐτοῖς, καρδίᾳ πλήρει. ²⁶ Καὶ τοῖς πολεμοῦσιν οὐ δώσουσιν οὐδὲ ἐπαρκέσουσι σῖτον, ὄπλα, ἀργύριον, πλοῖα, ὡς ἔδοξε Ῥωμαίοις· καὶ φυλάσσονται τὰ φυλάγματα αὐτῶν οὐθὲν λαβόντες· ²⁷ κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἐὰν ἔθνη Ἰουδαίων συμβῆ προτέροις πόλεμος, συμμαχήσουσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ ψυχῆς, ὡς ἂν αὐτοῖς ὁ καιρὸς ὑπογραφή· ²⁸ Καὶ τοῖς συμμαχοῦσιν οὐ δοθήσεται σῖτος, ὄπλα, ἀργύριον, πλοῖα, ὡς ἔδοξε Ῥώμη· καὶ φυλάσσονται τὰ φυλάγματα αὐτῶν, καὶ οὐ μετὰ δόλου.

²⁹ Κατὰ τοὺς λόγους τούτους ἔστησαν Ῥωμαῖοι τῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων. ³⁰ Ἐὰν δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους βουλευσύνται οὗτοι καὶ οὗτοι προσθεῖναι ἢ ἀφελεῖν, ποιήσονται ἐξ αἰρέσεως αὐτῶν, καὶ ὃ ἂν προσθῶσιν ἢ ἀφέλωσιν, ἔσται κύρια.

³¹ Καὶ περὶ τῶν κακῶν ὧν ὁ βασιλεὺς Δημήτριος συντελεῖται εἰς αὐτούς, ἐγράψαμεν αὐτῷ, λέγοντες, διατὶ ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σου ἐπὶ τοὺς φίλους ἡμῶν τοὺς συμμάχους Ἰουδαίους; ³² Ἐὰν οὖν ἐτι ἐντύχωσιν κατὰ σοῦ, ποιήσομεν αὐτοῖς τὴν κρίσιν, καὶ πολεμήσομεν σε διὰ τῆς θαλάσσης καὶ διὰ τῆς ξηρᾶς.

9

¹ Καὶ ἤκουσε Δημήτριος ὅτι ἔπεσε Νικάνωρ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐν πολέμῳ, καὶ προσέθετο τὸν Βακχίδην καὶ τὸν Ἀλκιμον ἐκ δευτέρου ἀποστεῖλαι εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ τὸ δεξιὸν κέρας μετ' αὐτῶν. ² Καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς Γάλαα, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ Μαισαλῶθ τὴν ἐν Ἀρβήλοις, καὶ προκατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσαν ψυχὰς ἀνθρώπων πολλὰς. ³ Καὶ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ δευτέρου καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ παρενέβαλον ἐπὶ Ἰερουσαλήμ. ⁴ Καὶ ἀπῆραν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Βεράν ἐν εἴκοσι χιλιάσιν ἀνδρῶν καὶ δισχιλίᾳ ἵππων.

⁵ Καὶ Ἰούδας ἦν παρεμβεβληκῶς ἐν Ἐλεασά, καὶ τρισχίλιοι ἄνδρες ἐκλεκτοὶ μετ' αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἶδον τὸ πλῆθος τῶν δυνάμεων ὅτι πολλοὶ εἰσι, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα· καὶ ἐξεφύρησαν πολλοὶ ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, οὐ κατελείφθησαν ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἢ ὀκτακόσιοι ἄνδρες.

⁷ Καὶ εἶδεν Ἰούδας ὅτι ἀπερῆν ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ὁ πόλεμος ἐθλίβεν αὐτὸν· καὶ συνετρίβη τῇ καρδίᾳ, ὅτι οὐκ εἶχε καιρὸν συναγαγεῖν αὐτούς. ⁸ Καὶ ἐξελύθη, καὶ εἶπε τοῖς καταλειφθεῖσιν, ἀναστῶμεν καὶ ἀναβῶμεν ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους ἡμῶν, ἂν ἄρα δυνώμεθα πολεμήσαι αὐτούς. ⁹ Καὶ ἀπέστρεψαν αὐτὸν, λέγοντες, οὐ μὴ δυνώμεθα, ἀλλ' ἢ σώζωμεν τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς τὸ νῦν, καὶ ἐπιστρέψωμεν μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ πολεμήσωμεν πρὸς αὐτούς, ἡμεῖς δὲ ὀλιγοί.

¹⁰ Καὶ εἶπεν Ἰούδας, μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο, φυγεῖν ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἰ ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, καὶ ἀποθάνωμεν ἐν ἀνδρείᾳ χάριν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ μὴ καταλίπωμεν αἰτίαν τῇ δόξῃ ἡμῶν. ¹¹ Καὶ ἀπῆρεν ἡ δύναμις ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔστησαν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ ἐμερίσθη ἡ ἵππος εἰς δύο μέρη, καὶ οἱ σφενδονηταὶ καὶ οἱ τοξῆται προεπορεύοντο τῆς δυνάμεως, καὶ οἱ πρωταγωνισταὶ πάντες οἱ δυνατοί.

¹² Βακχίδης δὲ ἦν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι, καὶ ἤγγισεν ἡ φάλαγξ ἐκ τῶν δύο μερῶν, καὶ ἐφώνουν ταῖς σάλπιγξι. Καὶ ἐσάλπισαν οἱ παρὰ Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ταῖς σάλπιγξι, ¹³ καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν παρεμβολῶν· καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος συνημένος ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας.

¹⁴ Καὶ εἶδεν Ἰούδας ὅτι Βακχίδης καὶ τὸ στερέωμα τῆς παρεμβολῆς ἐν τοῖς δεξιοῖς, καὶ συνῆλθον αὐτῷ πάντες οἱ εὐψυχοὶ τῇ καρδίᾳ. ¹⁵ Καὶ συνετρίβη τὸ δεξιὸν κέρας ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐδίωκεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Ἀζώτου ὄρους. ¹⁶ Καὶ οἱ εἰς τὸ ἀριστερὸν κέρας ἶδον ὅτι συνετρίβη τὸ δεξιὸν κέρας, καὶ ἐπέστρεψαν κατὰ πόδας Ἰούδα καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ὀπισθεν. ¹⁷ Καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος, καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ ἐκ τούτων καὶ ἐκ τούτων. ¹⁸ Καὶ Ἰούδας ἔπεσε, καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον.

¹⁹ Καὶ ἦραν Ἰωνάθαν καὶ Σίμων Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν Μωδεεῖμ. ²⁰ Καὶ ἐκλαυσαν αὐτὸν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπένθουν ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἶπον, ²¹ πῶς ἔπεσε δυνατὸς, σώζων τὸν Ἰσραὴλ; ²² Καὶ τὰ περισσὰ τῶν λόγων Ἰούδα, καὶ τῶν πολέμων, καὶ τῶν ἀνδραγαθίων ὧν ἐποίησε, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτῶν, οὐ κατεγράφη, πολλὰ γὰρ ἦν σφόδρα.

²³ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰούδα, ἐξέκυψαν οἱ ἄνομοι ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέτειλαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀδικίαν. ²⁴ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγενήθη λιμὸς μέγας σφόδρα, καὶ ἠντομόλησεν ἡ χώρα μετ' αὐτῶν.

²⁵ Καὶ ἐξέλεξε Βακχίδης τοὺς ἀσεβεῖς ἄνδρας, καὶ κατέστρεψεν αὐτούς κυρίουσ τῆς χώρας. ²⁶ Καὶ ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύων τοὺς φίλους Ἰούδα, καὶ ἦγον αὐτούς πρὸς Βακχίδην· καὶ ἐξεδίκει ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐνέπαιζεν αὐτοῖς. ²⁷ Καὶ ἐγένετο θλίψις μεγάλη ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ἥτις οὐκ ἐγένετο ἀφ' ἧς ἡμέρας οὐκ ὤφθη προφήτης ἐν αὐτοῖς.

²⁸ Καὶ ἠθορίσθησαν πάντες οἱ φίλοι Ἰούδα, καὶ εἶπον τῷ Ἰωνάθαν, ²⁹ ἀφ' οὗ ὁ ἀδελφός σου Ἰούδας τετελεύτηκε, καὶ ἀνὴρ ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἐξελεθεῖν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ Βακχίδην, καὶ ἐν τοῖς ἐχθραίνουσι τοῦ ἔθνους ἡμῶν. ³⁰ Νῦν οὖν

σε ἡρετισάμεθα σήμερον, τοῦ εἶναι ἀντ' αὐτοῦ ἡμῖν εἰς ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον, τοῦ πολεμῆσαι τὸν πόλεμον ἡμῶν. ³¹ Καὶ ἐπεδέξατο Ἰωνάθαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ τὴν ἡγήσιν, καὶ ἀνέστη ἀντὶ Ἰουδα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ³² Καὶ ἔγνω Βακχίδης, καὶ ἐζήτηε αὐτὸν ἀποκτεῖναι.

³³ Καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν, καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωῆ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ λάκκου Ασφάρ. ³⁴ Καὶ ἔγνω Βακχίδης τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἦλθεν αὐτὸς καὶ πᾶν τὸ στρατεύμα αὐτοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ³⁵ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἡγούμενον τοῦ ὄχλου, καὶ παρεκάλεσε τοὺς Ναυαταίους φίλους αὐτοῦ παραθέσθαι αὐτοῖς τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν τὴν πολλήν. ³⁶ Καὶ ἐξήλθον υἱοὶ Ἰαμβρὶ ἐκ Μηδαβά, καὶ συνέλαβον Ἰωάννην, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀπῆλθον ἔχοντες.

³⁷ Μετὰ δὲ τὸν λόγον τούτου ἀπήγγειλαν τῷ Ἰωνάθαν καὶ Σίμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ὅτι οἱ υἱοὶ Ἰαμβρὶ ποιοῦσι γάμον μέγαν, καὶ ἄγουσι τὴν νύμφην ἀπὸ Ναδαβάθ, θυγατέρα ἐνὸς τῶν μεγιστάνων μεγάλων τῶν Χαναάν, μετὰ παραπομπῆς μεγάλης. ³⁸ Καὶ ἐμνήσθησαν Ἰωάννου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν, καὶ ἐκρύβησαν ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὄρους. ³⁹ Καὶ ἦσαν τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἴδου, καὶ ἴδου θροῦς, καὶ ἀποσκευὴ πολλή, καὶ ὁ νυμφίος ἐξῆλθε καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτῶν μετὰ τυμπάνων, καὶ μουσικῶν, καὶ ὄπλων πολλῶν.

⁴⁰ Καὶ ἐξανέστησαν ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς, καὶ ἔπεσον τραυματῖα πολλοὶ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἔλαβον πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν. ⁴¹ Καὶ μετεστράφη ὁ γάμος εἰς πένθος, καὶ ἡ φωνὴ μουσικῶν αὐτῶν εἰς θρῆνον. ⁴² Καὶ ἐξεδίκησαν τὴν ἐκδίκησιν αἵματος ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψαν εἰς τὸ ἔλος τοῦ Ἰορδάνου.

⁴³ Καὶ ἤκουσε Βακχίδης, καὶ ἦλθε τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἕως τῶν κρηπίδων τοῦ Ἰορδάνου ἐν δυνάμει πολλῇ. ⁴⁴ Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τοῖς παρ' αὐτοῦ, ἀναστῶμεν νῦν καὶ πολεμήσωμεν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, οὐ γὰρ ἐστί σήμερον ὡς ἐχθρὸς καὶ τρίτην ἡμέραν. ⁴⁵ Ἴδου γὰρ ὁ πόλεμος ἐξεναντίας ἡμῶν καὶ ἐξόπισθεν ἡμῶν· τὸ δὲ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ἔλος καὶ δρυμὸς, οὐκ ἔστι τόπος τοῦ ἐκκλίνειν. ⁴⁶ Νῦν οὖν κεκράξατε εἰς οὐρανὸν, ὅπως διασωθῆτε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴⁷ Καὶ συνηψεν ὁ πόλεμος· καὶ ἐξέτεινεν Ἰωνάθαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ πατάξει τὸν Βακχίδην, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω. ⁴⁸ Καὶ ἐνεπήδησεν Ἰωνάθαν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ διεκολύμβησαν εἰς τὸ πέραν· καὶ οὐ διεβησαν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἰορδάνην. ⁴⁹ Καὶ διέπεσον παρὰ Βακχίδου τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς χιλιούς ἀνδρας.

⁵⁰ Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις ὀχυράς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, τὸ ὄχυρωμα τὸ ἐν Ἱεριχῷ, καὶ τὴν Ἐμμαοῦμ, καὶ τὴν Βαιθωρῶν, καὶ τὴν Βαιθῆλ, καὶ τὴν Θαμναθᾶ, Φαραθωνί, καὶ τὴν Τεφῶν ἐν τείχεσιν ὑψηλοῖς καὶ πύλαις καὶ μοχλοῖς. ⁵¹ Καὶ ἔθετο φρουρὰν ἐν αὐτοῖς τοῦ ἐχθραίνειν τῷ Ἰσραὴλ. ⁵² Καὶ ὠχύρωσε τὴν πόλιν τὴν ἐν Βαιθσοῦρα, καὶ τὴν Γάζαρα, καὶ τὴν ἄκρα, καὶ ἔθετο ἐν αὐταῖς δυνάμεις καὶ παραθέσεις βρωμάτων. ⁵³ Καὶ ἔλαβε τοὺς υἱοὺς τῶν ἡγουμένων τῆς χώρας ὄμηρα, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν φυλακῇ.

⁵⁴ Καὶ ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ, μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐπέταξεν Ἄλκιμος καθαιρεῖν τὸ τεῖχος τῆς αὐλῆς τῶν ἁγίων τῆς ἐσωτέρας, καὶ καθεῖλε τὰ ἔργα τῶν προφητῶν, καὶ ἐνῆρξατο τοῦ καθαιρεῖν. ⁵⁵ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐπλήγη Ἄλκιμος, καὶ ἐνεποδίσθη τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἀπεφράγη τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ παρελύθη, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἔτι λαλῆσαι λόγον καὶ ἐντεῖλαισθαι περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ⁵⁶ Καὶ ἀπέθανεν Ἄλκιμος ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ μετὰ βασάνου μεγάλης.

⁵⁷ Καὶ εἶδε Βακχίδης ὅτι ἀπέθανεν Ἄλκιμος, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἠσῶχσεν ἡ γῆ Ἰουδα ἔτη δύο. ⁵⁸ Καὶ ἐβουλεύσαντο πάντες οἱ ἄνομοι, λέγοντες, ἴδου Ἰωνάθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐν ἡσυχίᾳ κατοικοῦσι πεποιθότες· νῦν οὖν ἄξιμον τὸν Βακχίδην, καὶ συλλήμψεται αὐτοὺς πάντας ἐν νυκτὶ μιᾷ. ⁵⁹ Καὶ πορευθέντες συνεβουλεύσαντο αὐτῷ. ⁶⁰ Καὶ ἀπῆρε τοῦ ἐλθεῖν μετὰ δυνάμειος πολλῆς, καὶ ἀπέστειλεν ἐπιστολάς λάθρα πᾶσι τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅπως συλλάβωσι τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐδύνατο, ὅτι ἐγνωσθη αὐτοῖς ἡ βουλὴ αὐτῶν. ⁶¹ Καὶ συνελάβοντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας τῶν ἀρχηγῶν τῆς κακίας εἰς πεντήκοντα ἀνδρας, καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς.

⁶² Καὶ ἐξεχώρησεν Ἰωνάθαν, καὶ Σίμων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Βαιθβασί τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὠκοδόμησε τὰ καθηρημένα αὐτῆς, καὶ ἐστερέωσαν αὐτήν. ⁶³ Καὶ ἔγνω Βακχίδης, καὶ συνηγάγε πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἐκ τῆς Ἰουδαίας παρηγγεῖλε.

⁶⁴ Καὶ ἐλθὼν παρενέβαλεν ἐπὶ Βαιθβασὶ, καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἐποίησε μηχανάς. ⁶⁵ Καὶ ἀπέλιπεν Ἰωνάθαν Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν χώραν, καὶ ἐξῆλθεν ἐν ἀριθμῷ. ⁶⁶ Καὶ ἐπάταξεν Ὀδοαβρῆν, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς Φασιρῶν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτῶν, καὶ ἐξήρατο τύπτειν, καὶ ἀναβαίνειν ἐν δυνάμεσι. ⁶⁷ καὶ Σίμων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐνεπύρισαν τὰς μηχανάς. ⁶⁸ Καὶ ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Βακχίδην, καὶ συνετριβή ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἔθλιβον αὐτὸν σφόδρα, ὅτι ἦν ἡ βουλὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἐφοδὸς αὐτοῦ κενή. ⁶⁹ Καὶ ὠργίσθη θυμῷ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀνόμοις τοῖς συμβουλευσασιν αὐτῷ ἐλθεῖν εἰς τὴν χώραν, καὶ ἀπέκτειναν ἐξ αὐτῶν πολλούς, καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

⁷⁰ Καὶ ἐπέγνω Ἰωνάθαν, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, τοῦ συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν εἰρήνην, καὶ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὴν αἰχμαλωσίαν. ⁷¹ Καὶ ἀπεδέξατο, καὶ ἐποίησε κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ μὴ ἐκζητῆσαι αὐτῷ κακὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ⁷² Καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ἠχμαλώτευσεν τοπρότερον ἐκ γῆς Ἰούδα· καὶ ἀποστρέψας ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ἐλθεῖν εἰς τὰ ὅρια αὐτῶν. ⁷³ Καὶ κατέπαυσε ῥομφαία ἐξ Ἰσραήλ· καὶ ὤκησεν Ἰωνάθαν ἐν Μαχμάς· καὶ ἤρατο Ἰωνάθαν κρίνειν τὸν λαὸν καὶ ἠφάνισε τοὺς ἀσεβεῖς ἐξ Ἰσραήλ.

10

¹ Καὶ ἐν ἔτει ἐξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἀνέβη Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Αντιόχου ὁ Ἐπιφανῆς, καὶ κατελάβετο Πτολεμαΐδα, καὶ ἐπεδέξαντο αὐτὸν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. ² Καὶ ἤκουσε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε δυνάμεις πολλὰς σφόδρα, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ εἰς πόλεμον. ³ Καὶ ἀπέστειλε Δημήτριος πρὸς Ἰωνάθαν ἐπιστολὰς λόγοις εἰρηνικοῖς ὥστε μεγαλῦναι αὐτόν. ⁴ Εἶπε γάρ, προφθάσωμεν τοῦ εἰρήνην θεῖναι μετ' αὐτοῦ, πρὶν ἢ θεῖναι αὐτὸν μετὰ Ἀλεξάνδρου καθ' ἡμῶν. ⁵ Μνησθήσεται γὰρ πάντων τῶν κακῶν ὧν συνετελέσαμεν πρὸς αὐτόν, καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸ ἔθνος αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις, καὶ κατασκευάζειν ὅπλα, καὶ εἶναι αὐτὸν σύμμαχον αὐτοῦ, καὶ τὰ ὅμηρα τὰ ἐν τῇ ἄκρᾳ εἶπε παραδοῦναι αὐτῷ.

⁷ Καὶ ἦλθεν Ἰωνάθαν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ ἀνέγνω τὰς ἐπιστολὰς εἰς τὰ ὅσα παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν ἐκ τῆς ἄκρας. ⁸ Καὶ ἐφοβήθησά φόβον μέγαν ὅτε ἤκουσαν ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις. ⁹ Καὶ παρεδῶκαν οἱ ἐκ τῆς ἄκρας Ἰωνάθαν τὰ ὅμηρα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς τοῖς γυνεῦσιν αὐτῶν.

¹⁰ Καὶ ὤκησεν Ἰωνάθαν ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἤρατο οἰκοδομεῖν καὶ καινίζειν τὴν πόλιν. ¹¹ Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα, οἰκοδομεῖν τὰ τεῖχη, καὶ τὸ ὄρος Σιών κυκλόθεν ἐκ λίθων τετραγώνων εἰς ὄχυρωσιν· καὶ ἐποίησαν οὕτως.

¹² Καὶ ἔφυγον οἱ ἄλλογενεῖς οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὄχυρώμασιν οἷς ὤκοδόμησε Βακχίδης. ¹³ Καὶ κατέλιπεν ἕκαστος τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ¹⁴ Πλὴν ἐν Βαιθσοῦρα ὑπελείφθησάν τινες τῶν καταλιπόντων τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα, ἦν γὰρ αὐτοῖς φυγαδευτήριον.

¹⁵ Καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τὰς ἐπαγγελίας ὅσας ἀπέστειλε Δημήτριος τῷ Ἰωνάθαν, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἀνδραγαθίας αἷς ἐποίησεν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς κόπους οὓς ἔσχον, ¹⁶ καὶ εἶπε, μὴ εὐρήσομεν ἄνθρα τοιοῦτον ἔνα; καὶ νῦν ποιήσομεν αὐτὸν φίλον, καὶ σύμμαχον ἡμῶν.

¹⁷ Καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὰς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ κατὰ τοὺς λόγους τούτους, λέγων, ¹⁸ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῷ ἀδελφῷ Ἰωνάθαν χαίρειν. ¹⁹ Ἀκηκόαμεν περὶ σοῦ, ὅτι ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχυρῷ, καὶ ἐπιτήδειος εἶ τοῦ εἶναι ἡμῖν φίλος. ²⁰ Καὶ νῦν καθεστάκαμεν σε σήμερον ἀρχιερεῖα τοῦ ἔθνους σου, καὶ φίλον βασιλέως καλεῖσθαι· καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ πορφανὸν καὶ στέφανον χρυσοῦν· καὶ φρονεῖν τὰ ἡμῶν, καὶ συντηρεῖν φιλίαν πρὸς ἡμᾶς. ²¹ Καὶ ἐνεδύσατο Ἰωνάθαν τὴν ἀγίαν στολὴν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ ἔτους ἐξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, καὶ συνήγαγε δυνάμεις, καὶ κατεσκευάσεν ὅπλα πολλά.

²² Καὶ ἤκουσε Δημήτριος τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἐλυπήθη, καὶ εἶπε, ²³ τί τοῦτο ἐποίησαμεν, ὅτι προέφθακεν ἡμᾶς ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ φιλίαν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις εἰς στήριγμα; ²⁴ Γράψω αὐτοῖς κἀγὼ λόγους παρακλήσεως, καὶ ὕψους, καὶ δομάτων, ὅπως ὧσι σὺν ἐμοὶ εἰς βοήθειαν. ²⁵ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοῖς κατὰ τοὺς λόγους τούτους· βασιλεὺς Δημήτριος τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων χαίρειν. ²⁶ Ἐπεὶ συνετηρήσατε τὰς πρὸς ἡμᾶς συνθήκας, καὶ ἐνεμείνατε τῇ φιλίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐ

προσεχωρήσατε τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἠκούσαμεν, καὶ ἐχάρημεν. ²⁷ Καὶ νῦν ἐμμείνατε ἔτι τοῦ συντηρήσαι πρὸς ἡμᾶς πίστιν, καὶ ἀνταποδώσομεν ὑμῖν ἀγαθὰ, ἀνθ' ὧν ποιεῖτε μεθ' ἡμῶν. ²⁸ Καὶ ἀφήσομεν ὑμῖν ἀφέματα πολλά, καὶ δώσομεν ὑμῖν δόματα.

²⁹ Καὶ νῦν ἀπολύω ὑμᾶς, καὶ ἀφήμι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῶν φόρων, καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἄλδος, καὶ ἀπὸ τῶν στεφάνων, ³⁰ καὶ ἀντὶ τοῦ τρίτου τῆς σπορᾶς, καὶ ἀντὶ τοῦ ἡμίσου τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου τοῦ ἐπιβάλλοντός μοι λαβεῖν ἀφήμι ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἐπέκεινα τοῦ λαβεῖν ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν νομῶν τῶν προστιθεμένων αὐτῇ ἀπὸ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον.

³¹ Καὶ Ἰερουσαλὴμ ἦτω ἀγία καὶ ἀφειμένη, καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς, αἱ δεκάται καὶ τὰ τέλη. ³² Αἴρημι καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀκρας τῆς ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ δίδωμι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἂν καταστήσῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρας οὓς ἂν ἐκλέξῃται αὐτὸς τοῦ φυλάσσειν αὐτήν.

³³ Καὶ πᾶσαν φυγὴν Ἰουδαίων τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν ἀπὸ γῆς Ἰούδα εἰς πᾶσαν βασιλείαν μου ἀφήμι ἐλευθέραν δωρεάν· καὶ πάντες ἀφιέτωσαν τοὺς φόρους καὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν. ³⁴ Καὶ πᾶσαι αἱ ἑορταὶ καὶ τὰ σάββατα καὶ νουμηνῖαι, καὶ ἡμέραι ἀποδεδειγμέναι, καὶ τρεῖς ἡμέραι πρὸ ἑορτῆς καὶ τρεῖς ἡμέραι μετὰ ἑορτῆς, ἔστωσαν πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἀτελείας καὶ ἀφέσεως πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. ³⁵ Καὶ οὐχ ἔξει ἐξουσίαν οὐδεὶς πράσσειν καὶ παρενοχλεῖν τινα αὐτῶν περὶ παντὸς πράγματος.

³⁶ Καὶ προγραφήτωσαν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ βασιλέως εἰς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ δοθήσεται αὐτοῖς ξένια ὡς καθῆκει πάσαις ταῖς δυνάμεσι τοῦ βασιλέως. ³⁷ Καὶ κατασταθήσεται ἐξ αὐτῶν ἐν τοῖς ὄχρωμασι τοῦ βασιλέως τοῖς μεγάλοις, καὶ ἐκ τούτων κατασταθήσεται ἐπὶ χρεῶν τῆς βασιλείας τῶν οὓσων εἰς πίστιν· καὶ οἱ ἐπ' αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἔστωσαν ἐξ αὐτῶν· καὶ πορευέσθωσαν τοῖς νόμοις αὐτῶν, καθὰ καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ἐν γῇ Ἰούδα.

³⁸ Καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς τοὺς προστεθέντας τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς χώρας Σαμαρείας, προστεθήτω τῇ Ἰουδαίᾳ πρὸς τὸ λογισθῆναι τοῦ γενέσθαι ὑφ' ἑνα, τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι ἄλλης ἐξουσίας ἄλλ' ἢ τοῦ ἀρχιερέως.

³⁹ Πτολεμαῖδα καὶ τὴν προσκυροῦσαν αὐτῇ δέδωκα δόμα τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν Ἰερουσαλὴμ εἰς τὴν προσήκουσαν δαπάνην τοῖς ἀγίοις. ⁴⁰ Κἀγὼ δίδωμι κατ' ἐνιαυτὸν δεκαπέντε χιλιάδας σίκλων ἀργυρίου ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βασιλέως, ἀπὸ τῶν τόπων τῶν ἀνηκόντων. ⁴¹ Καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον ὃ οὐκ ἀπεδίδοσαν οἱ ἀπὸ τῶν χρεῶν, ὡς ἐν τοῖς πρώτοις ἔτεσι, ἀπὸ τοῦ νῦν δώσουσιν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου.

⁴² Καὶ ἐπὶ τούτοις, πεντακισχιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὓς ἐλάμβανον ἀπὸ τῶν χρεῶν τοῦ ἀγίου ἀπὸ τοῦ λόγου κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ ταῦτα ἀφιέται διὰ τὸ ἀνήκειν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσι. ⁴³ Καὶ ὅσοι ἐὰν φύγωσιν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὅριοις αὐτοῦ, ὀφείλοντες βασιλικά καὶ πᾶν πρᾶγμα, ἀπολελύθωσαν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. ⁴⁴ Καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι καὶ τοῦ ἐπικαινοσθῆναι τὰ ἔργα τῶν ἀγίων, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως. ⁴⁵ Καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι τὰ τεῖχη Ἰερουσαλὴμ καὶ ὄχρωσάσαι κυκλόθεν, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι τὰ τεῖχη τὰ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

⁴⁶ Ὡς δὲ ἤκουσαν Ἰωνάθαν καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους τούτους, οὐκ ἐπίστευσαν αὐτοῖς οὐδὲ ἐπεδέξαντο, ὅτι ἐπεμνήσθησαν τῆς κακίας τῆς μεγάλης ἧς ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. ⁴⁷ Καὶ εὐδόκησαν ἐν Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι αὐτὸς ἐγένετο αὐτοῖς ἀρχηγὸς λόγων εἰρηνικῶν, καὶ συνεμάχουν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας.

⁴⁸ Καὶ συνήγαγεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς δυνάμεις μεγάλας, καὶ παρενέβαλεν ἐξεναντίας Δημητρίου. ⁴⁹ Καὶ συνῆψαν πόλεμον οἱ δύο βασιλεῖς, καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ Δημητρίου, καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἴσχυσεν ἐπ' αὐτούς. ⁵⁰ Καὶ ἔστερέωσε τὸν πόλεμον σφόδρα ἕως ἔδου ὁ ἥλιος, καὶ ἔπεσεν ὁ Δημήτριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

⁵¹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἀλέξανδρος πρὸς Πτολεμαῖον βασιλέα Αἰγύπτου πρέσβεις κατὰ τοὺς λόγους τούτους, λέγων, ⁵² ἐπεὶ ἀνέστρεψα εἰς γῆν βασιλείας μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ θρόνου πατέρων μου, καὶ ἐκράτησα τῆς ἀρχῆς, καὶ συνέτριπα τὸν Δημήτριον, καὶ ἐπεκράτησα τῆς χώρας ἡμῶν· ⁵³ καὶ συνῆσα πρὸς αὐτὸν μάχην, καὶ συνετρίβη αὐτὸς καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν, καὶ ἐκαθισαμεν ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ· ⁵⁴ καὶ νῦν στήσωμεν πρὸς ἑαυτοὺς φιλίαν, καὶ νῦν δός μοι τὴν θυγατέρα σου εἰς γυναῖκα, καὶ ἐπιγαμβρέυσω σοι, καὶ δώσω σοι δόματα, καὶ αὐτῇ. ἄξιά σου.

⁵⁵ Καὶ ἀπεκρίθη Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς, λέγων, ἀγαθὴ ἡμέρα ἐν ἧ ἀνέστρεψας εἰς γῆν πατέρων σου, καὶ ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτῶν. ⁵⁶ Καὶ νῦν

ποιήσω σοι ἅ ἔγραψας, ἀλλ' ἀπάντησον εἰς Πτολεμαΐδα, ὅπως ἴδωμεν ἀλλήλους, καὶ ἐπιγαμβρεύσω σοι καθὼς εἶρηκας.

⁵⁷ Καὶ ἐξῆλθε Πτολεμαῖος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς καὶ Κλεοπάτρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, καὶ εἰσήλθον εἰς Πτολεμαΐδα ἔτους δευτέρου καὶ ἐξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. ⁵⁸ Καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ Ἀλεξανδρὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξέδοτο αὐτῷ Κλεοπάτραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν τὸν γάμον αὐτῆς ἐν Πτολεμαΐδι, καθὼς οἱ βασιλεῖς, ἐν δόξῃ μεγάλῃ.

⁵⁹ Καὶ ἔγραψεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωνάθαν ἐλθεῖν εἰς συνάντησιν αὐτῷ. ⁶⁰ Καὶ ἐπορεύθη μετὰ δόξης εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀπήντησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν, καὶ δόματα πολλὰ, καὶ εὖρε χάριν ἐναντίον αὐτῶν.

⁶¹ Καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ ἐξ Ἰσραὴλ, ἄνδρες παράνομοι, ἐντυχεῖν κατ' αὐτοῦ, καὶ οὐ προσέσχον αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. ⁶² Καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξέδυσαν Ἰωνάθαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν πορφύραν, καὶ ἐποίησαν οὕτως. ⁶³ Καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ, ἐξέλθετε μετ' αὐτοῦ εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ κηρύξατε τοῦ μηθένα ἐντυγχάνειν κατ' αὐτοῦ περὶ μηδενὸς πράγματος, καὶ μηδεὶς αὐτῷ παρενοχλείτω περὶ παντὸς λόγου.

⁶⁴ Καὶ ἐγένετο ὡς ἴδον οἱ ἐντυγχάνοντες τὴν δόξαν αὐτοῦ καθὼς ἐκήρυξαν, καὶ περιβεβλημένον αὐτὸν πορφύραν, καὶ ἔφυγον πάντες. ⁶⁵ Καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔγραψεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων, καὶ ἔθετο αὐτὸν στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην. ⁶⁶ Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετ' εἰρήνης καὶ εὐφροσύνης.

⁶⁷ Καὶ ἐν εἵτε πέμπτῳ καὶ ἐξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἦλθε Δημήτριος υἱὸς Δημητρίου ἐκ Κρήτης εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ⁶⁸ Καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐλυπήθη σφοδρὰ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν.

⁶⁹ Καὶ κατέστησε Δημήτριος Ἀπολλώνιον τὸν ὄντα ἐπὶ κοίλης Συρίας, καὶ συνήγαγε δύναμιν μεγάλην, καὶ παρενέβαλεν ἐν Ἰαμνεῖα· ⁷⁰ καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωνάθαν τὸν ἀρχιερέα, λέγων, σὺ μωυάτατος ἐπαίρη ἐφ' ἡμᾶς, ἐγὼ δὲ ἐγενήθην εἰς καταγέλωτα καὶ ὀνειδισμόν διὰ σέ· καὶ διατί σὺ ἐξουσιάζῃ ἐφ' ἡμᾶς ἐν τοῖς ὄρεσι;

⁷¹ Νῦν οὖν εἰ πέποιθας ἐπὶ ταῖς δυνάμεσί σου, κατὰβηθι πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ πεδῖον, καὶ συγκριθῶμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐστί δύναμις τῶν πόλεων. ⁷² Ἐρώτησον καὶ μάθε τίς εἰμι καὶ οἱ λοιποὶ οἱ βοηθοῦντες ἡμῖν, καὶ λέγουσιν, οὐκ ἐστὶν ἡμῖν στάσις ποδὸς κατὰ πρόσωπον ἡμῶν; ὅτι δις ἐτροπώθησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ⁷³ Καὶ νῦν οὐ δυνήσῃ υποστῆναι τὴν ἵππον καὶ δύναμιν τοιαύτην ἐν τῷ πεδίῳ, ὅπου οὐκ ἐστὶ λίθος οὐδὲ κόχλαξ οὐδὲ τόπος τοῦ φυγεῖν.

⁷⁴ Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰωνάθαν τῶν λόγων Ἀπολλωνίου, ἐκινήθη τῇ διανοίᾳ, καὶ ἐπέλεξε δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνήνησεν αὐτῷ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπὶ βοήθειαν αὐτοῦ. ⁷⁵ Καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ἰόππην, καὶ ἀπέκλεισαν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι φρουρὰ Ἀπολλωνίου ἐν Ἰόππῃ, καὶ ἐπολέμησαν αὐτήν.

⁷⁶ Καὶ φοβηθέντες ἤνοιξαν οἱ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκυρίευσεν Ἰωνάθαν Ἰόππης. ⁷⁷ Καὶ ἤκουσεν Ἀπολλώνιος, καὶ παρενέβαλε τρισχιλίαν ἵππον, καὶ δύναμιν πολλήν· καὶ ἐπορεύθη εἰς Ἄζωτον ὡς διοδεύων, καὶ ἅμα προῆγεν εἰς τὸ πεδῖον, διὰ τὸ ἔχεν αὐτὸν πλῆθος ἵππου καὶ πεποιθέναι ἐπ' αὐτῇ.

⁷⁸ Καὶ κατεδίωξεν Ἰωνάθαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Ἄζωτον, καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ εἰς πόλεμον. ⁷⁹ Καὶ ἀπέλιπεν Ἀπολλώνιος χιλίαν ἵππον ἐν κρυπῷ κατόπισθεν αὐτῶν. ⁸⁰ Καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι ἐστὶν ἔνεδρον κατόπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτοῦ τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐξετίναξαν τὰς σχίζας εἰς τὸν λαὸν ἐκ πρώθην ἕως ἐσπέρας.

⁸¹ Ὁ δὲ λαὸς εἰστήκει, καθὼς ἐπέταξεν Ἰωνάθαν, καὶ ἐκοπίασαν οἱ ἵπποι αὐτῶν. ⁸² Καὶ εἰλκυσεν Σίμων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ συνῆψε πρὸς τὴν φάραγγα· ἡ γὰρ ἵππος ἐξελύθη· καὶ συνετρίβησαν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον. ⁸³ Καὶ ἡ ἵππος ἐσκορπίσθη ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἔφυγον εἰς Ἄζωτον, καὶ εἰσήλθον εἰς Βηθθαγῶν τὸ εἰδωλεῖον αὐτῶν, τοῦ σοθῆναι

⁸⁴ Καὶ ἐνεπύρισε Ἰωνάθαν τὴν Ἄζωτον καὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλω αὐτῆς, καὶ ἔλαβε τὰ σκύλα αὐτῶν, καὶ τὸ ἱερὸν Δαγῶν καὶ τοὺς συμφυγόντας εἰς αὐτὸ ἐνεπύρισε πυρὶ. ⁸⁵ Καὶ ἐγένοντο οἱ πεπτωκότες μαχαίρα σὺν τοῖς ἐμπυρισθεῖσιν εἰς ἄνδρας ὀκτακισχιλίους. ⁸⁶ Καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν Ἰωνάθαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ἀσκάλωνα, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν δόξῃ μεγάλῃ.

⁸⁷ Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν εἰς Ἱερουσαλὴμ σὺν τοῖς παρ' αὐτοῦ, ἔχοντες σκῦλα πολλὰ.

⁸⁸ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, καὶ προσέθετο δοξάσαι τὸν Ἰωνάθαν. ⁸⁹ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ πόρπην χρυσοῦν, ὡς ἔθος ἐστὶ δίδοσθαι τοῖς συγγενέσι τῶν βασιλέων· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀκκάρων καὶ πάντα τὰ ὄρια αὐτῆς εἰς κληροδοσίαν.

11

¹ Καὶ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἤθροισε δυνάμεις πολλὰς, ὡς τὴν ἄμμον τὴν περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, καὶ πλοῖα πολλὰ· καὶ ἐζήτησε κατακρατῆσαι τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου δόλω, καὶ προσθεῖναι αὐτὴν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ² Καὶ ἐξῆλθεν εἰς Συρίαν λόγους εἰρηνικοῖς, καὶ ἤνοιγον αὐτῷ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων, καὶ συνήντων αὐτῷ, ὅτι ἐντολὴ ἦν Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως συνανατᾶν αὐτῷ, διὰ τὸ πενθερὸν αὐτοῦ εἶναι,

³ Ὡς δὲ εἰσεπορεύετο εἰς τὰς πόλεις Πτολεμαῖος, ἀπέτασσε τὰς δυνάμεις φρουρὰν ἐν ἐκάστη πόλει. ⁴ Ὡς δὲ ἤγγισεν Ἀζῶτου, ἔδειξαν αὐτῷ τὸ ἱερὸν Δαγῶν ἐμπευρισμένον, καὶ Ἀζῶτου, καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς καθρημένα, καὶ τὰ σώματα ἐρρήμμένα, καὶ τοὺς ἐμπευρισμένους οὐδ' ἐνεπύρισεν ἐν τῷ πολέμῳ· ἐποίησαν γὰρ θημωνίας αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ διηγῆσαντο τῷ βασιλεῖ ἃ ἐποίησεν Ἰωνάθαν, εἰς τὸ ψογήσαι αὐτόν· καὶ ἐσίγησεν ὁ βασιλεὺς.

⁶ Καὶ συνήντησεν Ἰωνάθαν τῷ βασιλεῖ εἰς Ἰόππην μετὰ δόξης, καὶ ἠσπασάντο ἀλλήλους, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐκεῖ. ⁷ Καὶ ἐπορεύθη Ἰωνάθαν μετὰ τοῦ βασιλέως ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ καλουμένου Ἐλευθέρου, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

⁸ Ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων τῆς παραλίας ἕως Σελευκίας τῆς παραθαλασσίας, καὶ διελογίζετο περὶ Ἀλεξάνδρου λογισμοὺς πονηροῦς. ⁹ Καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα, λέγων, δεῦρο συνθώμεθα πρὸς ἑαυτοὺς διαθήκην, καὶ δώσω σοι τὴν θυγατέρα μου ἣν ἔχει Ἀλέξανδρος, καὶ βασιλεύσεις τῆς βασιλείας τοῦ πατρός σου. ¹⁰ Μεταμελέημαι γὰρ δοὺς αὐτῷ τὴν θυγατέρα μου, ἐζήτησε γὰρ ἀποκτεῖναί με. ¹¹ Καὶ ἐψόγησεν αὐτὸν χάριν τοῦ ἐπιθυμήσαι αὐτὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ·

¹² Καὶ ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Δημητρίῳ, καὶ ἠλλοιώθη τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐφάνη ἡ ἔχθρα αὐτῶν. ¹³ Καὶ εἰσῆλθε Πτολεμαῖος εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ περιέθετο δύο διαδήματα περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τὸ τῆς Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου.

¹⁴ Ἀλέξανδρος δὲ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν Κιλικίᾳ κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους, ὅτι ἀπεστάτουν οἱ ἀπὸ τῶν τόπων ἐκείνων. ¹⁵ Καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν πολέμῳ· καὶ ἐξήγαγε Πτολεμαῖος τὴν δύναμιν, καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ, καὶ ἐτροπώσατο αὐτόν.

¹⁶ Καὶ ἔφυγεν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀραβίαν, τοῦ σκεπασθῆναι αὐτὸν ἐκεῖ· ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὑψώθη. ¹⁷ Καὶ ἀφείλε Ζαβδιὴλ ὁ Ἄραψ τὴν κεφαλὴν Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀπέστειλε τῷ Πτολεμαίῳ.

¹⁸ Καὶ ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἀπέθανεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆ τρίτῃ, καὶ οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὄχυράμασιν ἀπώλοντο ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ὄχυράμασι. ¹⁹ Καὶ ἐβασίλευσε Δημήτριος ἕτους ἑβδόμου καὶ ἐξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ.

²⁰ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνήγαγεν Ἰωνάθαν τοὺς ἐκ τῆς Ἰουδαίας, τοῦ ἐκπολεμῆσαι τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐποίησεν ἐπ' αὐτὴν μηχανὰς πολλὰς. ²¹ Καὶ ἐπορεύθησάν τινες μισοῦντες τὸ ἔθνος αὐτῶν, ἄνδρες παράνομοι, πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὅτι Ἰωνάθαν περικάθηται τὴν ἄκραν. ²² Καὶ ἀκούσας ὠργίσθη· ὡς δὲ ἤκουσεν, εὐθέως ἀναζεύξας ἦλθεν εἰς Πτολεμαίδα, καὶ ἔγραψεν Ἰωνάθαν, τοῦ μὴ περικαθῆσθαι τῇ ἄκρᾳ, καὶ τοῦ ἀπαντῆσαι αὐτὸν αὐτῷ συνμίσγειν εἰς Πτολεμαίδα τὴν ταχίστην.

²³ Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰωνάθαν, ἐκέλευσε περικαθῆσθαι, καὶ ἐπέλεξε τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἱερέων, καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τῷ κινδύνῳ. ²⁴ Καὶ λαβὼν ἀργύριον, καὶ χρυσίον, καὶ ἱματισμὸν, καὶ ἕτερα ξένια πλείονα, ἐπορεύθη πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Πτολεμαίδα, καὶ εὔρε χάριν ἐνώτιον αὐτοῦ.

²⁵ Καὶ ἐνετύγχανον κατ' αὐτοῦ τινὲς ἄνομοι τῆς ἐκ τοῦ ἔθνους. ²⁶ Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καθὼς ἐποίησαν αὐτῷ οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ ὑψωσεν αὐτὸν ἐναντίον πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ ὅσα ἄλλα εἶχε τίμια τοπρότερον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων ἡγεῖσθαι.

²⁸ Καὶ ἠξίωσεν Ἰωνάθαν τὸν βασιλέα ποιῆσαι τὴν Ἰουδαίαν ἀφορολόγητον, καὶ τὰς τρεῖς τοπαρχίας, καὶ τὴν Σαμαρείτιν, καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ τάλαντα τριακόσια. ²⁹ Καὶ εὐδόκησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔγραψε τῷ Ἰωνάθαν ἐπιστολάς περὶ πάντων τούτων ἐχούσας τὸν τρόπον τούτου·

³⁰ Βασιλεὺς Δημήτριος Ἰωνάθαν τῷ ἀδελφῷ χαίρειν, καὶ ἔθνη Ἰουδαίων. ³¹ Τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἐγράψαμεν Λασθένει τῷ συγγενεῖ ἡμῶν περὶ ὑμῶν, γερῶραμεν καὶ πρὸς ὑμᾶς. ὅπως εἰδῆτε.

³² Βασιλεὺς Δημήτριος Λασθένει τῷ πατρὶ χαίρειν. ³³ Τῷ ἔθνη τῶν Ἰουδαίων φίλοις ἡμῶν καὶ συντηροῦσι τὰ πρὸς ἡμᾶς δίκαια ἐκρίναμεν ἀγαθοποιῆσαι, χάριν τῆς ἐξ αὐτῶν εὐνοίας πρὸς ἡμᾶς. ³⁴ Ἐστάκαμεν οὖν αὐτοῖς τὰ τε ὅρια τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς, Ἀφαίρεμα, καὶ Λύδδαν, καὶ Ῥαμαθὲμ, αἵτινες προσετέθησαν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς Σαμαρείτιδος, καὶ πάντα τὰ συγκυροῦντα αὐτοῖς πᾶσι τοῖς θυσιάζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀντὶ τῶν βασιλικῶν ὧν ἐλάβανεν ὁ βασιλεὺς παρ' αὐτῶν τοπρότερον κατ' ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῶν γεννημάτων τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῶν ἀκροδρόμων.

³⁵ Καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν ἀπὸ τοῦ νῦν τῶν δεκατῶν, καὶ τῶν τελῶν τῶν ἀνηκόντων ἡμῖν, καὶ τὰς τοῦ ἄλλοῦ λίμνας, καὶ τοὺς ἀνήκοντας ἡμῖν στεφάνους, πάντα ἐπαρκῶς παρίεμεν αὐτοῖς. ³⁶ Καὶ οὐκ ἀθετηθήσεται οὐδὲ ἐν τούτων ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον.

³⁷ Νῦν οὖν ἐπιμέλεσθε τοῦ ποιῆσαι τούτων ἀντίγραφον· καὶ δοθήτω Ἰωνάθαν, καὶ τεθήτω ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ.

³⁸ Καὶ εἶδε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ὅτι ἠσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ ἀνθείστηκε, καὶ ἀπέλυσε πάσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ ἕκαστον εἰς τὸν ἴδιον τόπον, πλην τῶν ξένων δυνάμεων ὧν ἐξευλόγησεν ἀπὸ τῶν νήσων τῶν ἐθνῶν· καὶ ἤχθραναν αὐτῷ πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν πατέρων αὐτοῦ.

³⁹ Τρύφων δὲ ἦν τῶν παρὰ Ἀλεξάνδρου τοπρότερον, καὶ εἶδεν ὅτι πᾶσαι αἱ δυνάμεις καταγογγύζουσι τοῦ Δημητρίου, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Εἰμαλκουαὶ τὸν Ἀραβα, ὃς ἔτρεφε τὸν Ἀντίοχον τὸ παιδάριον τοῦ Ἀλεξάνδρου· ⁴⁰ καὶ προσήδρευεν αὐτῷ, ὅπως παραδοῖ αὐτὸν αὐτῷ, ὅπως βασιλεύσῃ ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὅσα συνετέλεσε Δημήτριος, καὶ τὴν ἔχθραν ἣν ἔχθραίνουσι αὐτῷ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς.

⁴¹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα, ἵνα ἐκβάλῃ τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὄχυρώμασιν, ἦσαν γὰρ πολεμοῦντες τὸν Ἰσραὴλ. ⁴² Καὶ ἀπέστειλε Δημήτριος πρὸς Ἰωνάθαν, λέγων, οὐ μόνον ταῦτα ποιήσω σοι καὶ τῷ ἔθνη σου, ἀλλὰ δόξῃ δοξάσω σε καὶ τὸ ἔθνος σου, ἐὰν εὐκαιρίας τύχω. ⁴³ Νῦν οὖν ὀρθῶς ποιήσεις ἀποστείλας μοι ἄνδρας οἱ συμμαχήσουσιν, ὅτι ἀπέστησαν πᾶσαι αἱ δυνάμεις μου.

⁴⁴ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν ἄνδρας τρισχιλίους δυνατοὺς ἰσχύϊ αὐτῷ εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εὐφράνθη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν. ⁴⁵ Καὶ ἐπισυνήχθησαν οἱ ἐκ τῆς πόλεως εἰς μέσον τῆς πόλεως εἰς ἀνδρῶν δώδεκα μυριάδας, καὶ ἠβούλοντο ἀνελεῖν τὸν βασιλέα. ⁴⁶ Καὶ ἔφυγεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν αὐλήν, καὶ κατελάβοντο οἱ ἐκ τῆς πόλεως τὰς διόδους τῆς πόλεως, καὶ ἤρξαντο πολεμεῖν.

⁴⁷ Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς Ἰουδαίους ἐπὶ βοήθειαν, καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες ἅμα· καὶ διεσπάρησαν ἐν τῇ πόλει πάντες ἅμα· καὶ ἀπέκτειναν ἐν τῇ πόλει τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς μυριάδας δέκα. ⁴⁸ Καὶ ἐνεπύρισαν τὴν πόλιν, καὶ ἐλάβοσαν σκῦλα πολλὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἔσωσαν τὸν βασιλέα.

⁴⁹ Καὶ ἴδον οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως ὅτι κατεκράτησαν οἱ Ἰουδαῖοι τῆς πόλεως, ὡς ἠβούλοντο, καὶ ἠσθένησαν ταῖς διανοίαις αὐτῶν, καὶ ἐέκραξαν πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ δεήσεως, λέγοντες, ⁵⁰ δὸς ἡμῖν δεξιάς, καὶ παυσάσθωσαν οἱ Ἰουδαῖοι πολεμοῦντες ἡμᾶς καὶ τὴν πόλιν. ⁵¹ Καὶ ἔρριψαν τὰ ὄπλα, καὶ ἐποίησαν εἰρήνην· καὶ ἐδοξάσθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἔχοντες σκῦλα πολλὰ.

⁵² Καὶ ἐκάθησε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ. ⁵³ Καὶ ἐψεύσατο πάντα ὅσα εἶπε, καὶ ἠλλοτριώθη τῷ Ἰωνάθαν, καὶ οὐκ ἀνταπέδωκε κατὰ τὰς εὐνοίας ἃς ἀνταπέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἔθλιβεν αὐτὸν σφόδρα.

⁵⁴ Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέστρεψε Τρύφων καὶ Ἀντίοχος μετ' αὐτοῦ παιδάριον νεώτερον· καὶ ἐβασίλευσε καὶ ἐπέθετο διάδημα. ⁵⁵ Καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν

πᾶσαι αἱ δυνάμεις ἄς ἀπεσκόρπισε Δημήτριος, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔφυγε καὶ ἐτροπώθη. ⁵⁶ Καὶ ἔλαβε Τρύφων τὰ θηρία, καὶ κατεκράτησεν Ἀντιοχείας

⁵⁷ Καὶ ἔγραψεν Ἀντίοχος ὁ νεώτερος τῷ Ἰωνάθαν, λέγων. Ἰστημί σοι τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ καθίστημί σε ἐπὶ τῶν τεσσάρων νομῶν, καὶ εἶναι σε τῶν φίλων τοῦ βασιλέως. ⁵⁸ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ χρυσώματα καὶ διακονίαν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἔξουσίαν πίνειν ἐν χρυσώμασι, καὶ εἶναι ἐν πορφύρᾳ, καὶ ἔχειν πόρπην χρυσῆν. ⁵⁹ Καὶ Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησε στρατηγὸν ἀπὸ τῆς κλίμακος Τύρου ἕως τῶν ὀρίων Αἰγύπτου.

⁶⁰ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν, καὶ διεπορεύετο πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ ἠθροίσθησαν πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις Συρίας εἰς συμμαχίαν, καὶ ἦλθεν εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐνδόξως.

⁶¹ Καὶ ἀπήλθεν ἐκεῖθεν εἰς Γάζαν, καὶ ἀπέκλεισαν οἱ ἀπὸ Γάζης, καὶ περιεκάθισε περὶ αὐτὴν, καὶ ἐνεπύρισε τὰ περιπόλια αὐτῆς πυρὶ, καὶ ἐσκόλησεν αὐτά. ⁶² Καὶ ἤξιωσαν οἱ ἀπὸ Γάζης τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δεξιάς, καὶ ἔλαβε τοὺς υἱοὺς ἀρχόντων αὐτῶν εἰς ὄμνηρα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ διῆλθε τὴν χώραν ἕως Δαμασκού.

⁶³ Καὶ ἤκουσεν Ἰωνάθαν ὅτι παρήσαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου εἰς Κάδης τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, μετὰ δυνάμεως πολλῆς, βουλόμενοι μεταστῆσαι αὐτὸν τῆς χρείας.

⁶⁴ Καὶ συνήντησεν αὐτοῖς, τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτοῦ Σίμονα κατέλιπεν ἐν τῇ χώρᾳ. ⁶⁵ Καὶ παρενέβαλε Σίμων ἐπὶ Βαιθούρα, καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς, καὶ συνέκλεισεν αὐτήν. ⁶⁶ Καὶ ἤξιωσαν αὐτὸν τοῦ δεξιάς λαβεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἐξεβάλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ ἔθετο ἐπ' αὐτῆ φρουράν.

⁶⁷ Καὶ Ἰωνάθαν καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ Γεννησάρ, καὶ ὠρθοῖσαν τοπρωὶ εἰς τὸ πεδῖον Νασώρ. ⁶⁸ Καὶ ἰδὸν παρεμβολὴ ἀλλοφύλων ἀπῆντα αὐτῷ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐξέβαλον ἔνεδρον ἐπ' αὐτὸν ἐν τοῖς ὄρεσι, αὐτοὶ δὲ ἀπήντησαν ἐξεναντίας.

⁶⁹ Τὰ δὲ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν, καὶ συνῆψαν πόλεμον· καὶ ἔφυγον οἱ παρὰ Ἰωνάθαν πάντες, ⁷⁰ οὐδὲ εἷς κατελείφθη ἀπ' αὐτῶν, πλην Ματταθίας ὁ τοῦ Ἀβεσσαλώμου, καὶ Ἰούδας ὁ τοῦ Χαλφί, ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς τῶν δυνάμεων.

⁷¹ Καὶ διεόρηξεν Ἰωνάθαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ προσήξατο. ⁷² Καὶ ὑπέστρεψε πρὸς αὐτοὺς πολέμῳ, καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔφυγον. ⁷³ Καὶ ἰδὸν οἱ φεύγοντες οἱ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίωκον μετ' αὐτοῦ ἕως Κάδης ἕως τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ.

⁷⁴ Καὶ ἔπεσον ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς ἄνδρας τρισχιλίουσ· καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

12

¹ Καὶ εἶδεν Ἰωνάθαν ὅτι ὁ καιρὸς αὐτῷ συνεργεῖ, καὶ ἐπέλεξεν ἄνδρας, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ῥώμην, στήσαι καὶ ἀνανεώσασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν. ² Καὶ πρὸς Σπαρτιάτας, καὶ τόπους ἐτέρους ἀπέστειλεν ἐπιστολάς κατὰ τὰ αὐτά.

³ Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώμην, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ εἶπον, Ἰωνάθαν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων ἀπέστειλεν ἡμᾶς ἀνανεώσασθαι τὴν φιλίαν αὐτοῖς, καὶ τὴν συμμαχίαν κατὰ τὸ πρότερον. ⁴ Καὶ ἔδωκαν ἐπιστολάς αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς κατὰ τόπον, ὅπως προπέμψωσιν αὐτοὺς εἰς γῆν Ἰούδα μετ' εἰρήνης. ⁵ Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἔγραψεν Ἰωνάθαν τοῖς Σπαρτιάταις·

⁶ Ἰωνάθαν ἀρχιερεὺς, καὶ ἡ γερουσία τοῦ ἔθνους, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λοιπὸς δῆμος τῶν Ἰουδαίων, Σπαρτιάταις τοῖς ἀδελφοῖς χαίρειν.

⁷ Ἐτι πρότερον ἀπεστάλησαν ἐπιστολαὶ πρὸς Ὀνίαν τὸν ἀρχιερέα παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλεύοντος ἐν ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν, ὡς τὸ ἀντίγραφον ὑπόκειται.

⁸ Καὶ ἐπεδέξατο Ὀνίας τὸν ἄνδρα τὸν ἀπεσταλμένον ἐνδόξως, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπιστολάς ἐν αἷς διεσαφεῖτο περὶ συμμαχίας καὶ φιλίας.

⁹ Καὶ ἡμεῖς οὖν ἀπροσδεεῖς τούτων ὄντες, παράκλησιν ἔχοντες τὰ βιβλία τὰ ἅγια τὰ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν, ¹⁰ ἐπειράθημεν ἀποστεῖλαι τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφότητα καὶ φιλίαν ἀνανεώσασθαι, πρὸς τὸ μὴ ἐξαλλοτριωθῆναι ὑμῶν· πολλοὶ γὰρ καιροὶ διῆλθον ἀφ' οὗ ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς.

¹¹ Ἡμεῖς οὖν ἐν παντὶ καιρῷ ἀδιαλείπτως ἐν τε ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς λοιπαῖς καθηκούσας ἡμέραις μνησκόμεθα ὑμῶν, ἐφ' ὧν προσφέρομεν θυσιῶν, καὶ ἐν ταῖς

προσευχαῖς, ὡς δέον ἐστὶ καὶ πρέπειον μνημονεύειν ἀδελφῶν. ¹² Εὐφραυνόμεθα δὲ ἐπὶ τῇ δόξῃ ὑμῶν.

¹³ Ἡμᾶς δὲ ἐκύκλωσαν πολλὰὶ θλίψεις, καὶ πόλεμοι πολλοὶ, καὶ ἐπολέμησαν ἡμᾶς οἱ βασιλεῖς οἱ κύκλω ἡμῶν. ¹⁴ Καὶ οὐκ ἠβουλόμεθα οὖν παρενοχλεῖν ὑμῖν, καὶ τοῖς λοιποῖς συμμάχοις, καὶ φίλοις ἡμῶν, ἐν τοῖς πολέμοις τούτοις. ¹⁵ Ἐχομεν γὰρ τὴν ἐξ οὐρανοῦ βοήθειαν βοηθοῦσαν ἡμῖν, καὶ ἐρρύσθημεν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν. ¹⁶ Ἐπελέξαμεν οὖν Νουμήνιον Αντιόχου καὶ Αντίπατρον Ἰάσωνος, καὶ ἀπεστάλκαμεν πρὸς Ῥωμαίους ἀνευώσασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν τὴν προτέραν. ¹⁷ Ἐντειλάμεθα οὖν αὐτοῖς καὶ πρὸς ὑμᾶς πορευθῆναι, καὶ ἀσπάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἀποδοῦναι ὑμῖν τὰς παρ' ἡμῶν ἐπιστολάς περὶ τῆς ἀνανεώσεως καὶ τῆς ἀδελφότητος ἡμῶν. ¹⁸ Καὶ νῦν καλῶς ποιήσετε ἀντιφωνήσαντες ἡμῖν πρὸς ταῦτα.

¹⁹ Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἀπέστειλεν. Ὀνιάρης ²⁰ βασιλεὺς Σπαρτιατῶν Ὀνία ἱερεὶ μεγάλῳ χαίρειν.

²¹ Εὐρέθη ἐν γραφῇ περὶ τε τῶν Σπαρτιατῶν καὶ Ἰουδαίων ὅτι εἰσὶν ἀδελφοὶ, καὶ ὅτι εἰσὶν ἐκ γένους Ἀβραάμ. ²² Καὶ νῦν ἀφ' οὗ ἔγνωμεν ταῦτα, καλῶς ποιήσετε γράφοντες ἡμῖν περὶ τῆς εἰρήνης ὑμῶν. ²³ Καὶ ἡμεῖς δὲ ἀντιγράφομεν ὑμῖν, τὰ κτήνη ὑμῶν καὶ ἡ ὑπαρξὶς ὑμῶν ἡμῖν ἐστί, καὶ τὰ ἡμῶν ὑμῖν ἐστίν· ἐντελλόμεθα οὖν ὅπως ἀπαγγείλωσιν ὑμῖν κατὰ ταῦτα.

²⁴ Καὶ ἤκουσεν Ἰωνάθαν ὅτι ἐπέστρεψαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου μετὰ δυνάμεως πολλῆς ὑπὲρ τὸ πρότερον τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτόν. ²⁵ Καὶ ἀπήρην ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς εἰς τὴν Ἀμαθίτιν χώραν· οὐ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνοχὴν ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ ἀπέστειλε κατασκόπους εἰς τῆς παρεμβολῆν αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, ὅτι οὕτω τάσσονται ἐπιπεσεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα. ²⁷ Ὡς δὲ ἔδου ὁ ἥλιος, ἐπέταξεν Ἰωνάθαν τοῖς παρ' αὐτοῦ γρηγορεῖν, καὶ εἶναι ἐπὶ τοῖς ὅπλοις, καὶ ἐτοιμάζεσθαι εἰς πόλεμον δι' ὅλης τῆς νυκτός, καὶ ἐξέβαλε προφύλακας κύκλω τῆς παρεμβολῆς.

²⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ ὑπεναντίοι ὅτι ἠτοιμάσται Ἰωνάθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐφοβήθησαν καὶ ἐπτήξαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ ἀνέκαυσαν πυρὰς ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτῶν. ²⁹ Ἰωνάθαν δὲ καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ἕως πρωῆ, ἔβλεπον γὰρ τὰ φῶτα καιόμενα. ³⁰ Καὶ κατεδίωξεν Ἰωνάθαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ οὐ κατέλαβεν αὐτούς, διέβησαν γὰρ τὸν Ἐλεθερον ποταμόν. ³¹ Καὶ ἐξέκλινεν Ἰωνάθαν ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς καλουμένους Ζαβεδαίους, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῶν. ³² Καὶ ἀναζεύξαε ἦλθεν εἰς Δαμασκόν, καὶ διώδευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ.

³³ Καὶ Σίμων ἐξῆλθε, καὶ διώδευσεν ἕως Ἀσκάλωνος, καὶ τῶν πλησιῶν ὄχυρωμάτων, καὶ ἐξέκλινεν εἰς Ἰόππην, καὶ προκατελάβετο αὐτήν. ³⁴ Ἦκουσε γὰρ ὅτι βούλονται τὸ ὄχυρῶμα παραδοῦναι τοῖς παρὰ Δημητρίου, καὶ ἔθετο ἐκεῖ φρουρὰν, ὅπως φυλάσσωσιν αὐτήν.

³⁵ Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν, καὶ ἐξεκκλησίασε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐβουλεύσατο μετ' αὐτῶν τοῦ οἰκοδομῆσαι ὄχυρῶματα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ³⁶ καὶ προσυψῶσαι τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ, καὶ ὑψῶσαι ὕψος μέγα ἀναμέσον τῆς ἄκρας καὶ τῆς πόλεως, εἰς τὸ διαχωρίζειν αὐτὴν τῆς πόλεως, ἵνα ἡ αὐτὴ κατὰ μόνας, ὅπως μῆτε ἀγοράζωσι μῆτε πωλώσῃ. ³⁷ Καὶ συνήχθησαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν, καὶ ἠγγισε τοῦ τεύχους τοῦ χειμάρρου τοῦ ἐξ ἀπηλιώτου, καὶ ἐπεσκεύασαν τὸ καλούμενον Χαφεναθά. ³⁸ καὶ Σίμων ὠκοδόμησε τὴν Αδιδὰ ἐν τῇ Σεφίλᾳ, καὶ ὠχύρωσε θύρας καὶ μοχλοὺς.

³⁹ Καὶ ἐζήτησε Τρύφων βασιλεῦσαι τῆς Ἀσίας, καὶ περιθέσθαι τὸ διάδημα, καὶ ἐκτεῖναι χεῖρα ἐπὶ Αντίοχον τὸν βασιλέα. ⁴⁰ Καὶ ἐφοβήθη μήποτε οὐκ ἑάσῃ αὐτὸν Ἰωνάθαν, καὶ μήποτε πολεμήσῃ πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐζήτηι πόρον τοῦ συλλαβεῖν τὸν Ἰωνάθαν τοῦ ἀπολοῦσαι αὐτόν, καὶ ἀπάρας ἦλθεν εἰς Βαιθσάν.

⁴¹ Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἀνδρῶν ἐπιπλεγμέναις εἰς παράταξιν, καὶ ἦλθεν εἰς Βαιθσάν.

⁴² Καὶ εἶδε Τρύφων ὅτι πάρεστιν Ἰωνάθαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἐκτεῖναι χεῖρας ἐπ' αὐτὸν εὐλάβηθη. ⁴³ Καὶ ἐπεδέξατο αὐτὸν ἐνδόξως, καὶ συνέστησεν αὐτὸν πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα, καὶ ἐπέταξε ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ ὑπακοῦειν αὐτῷ ὡς ἑαυτῷ.

⁴⁴ Καὶ εἶπε τῷ Ἰωνάθαν, ἵνατί ἔκοψας πάντα τὸν λαὸν τοῦτον, πολέμου μὴ ἐνεστηκότος ἡμῖν; ⁴⁵ Καὶ νῦν ἀπόστειλον αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ἐπίλεξαι

δὲ σεαυτῷ ἄνδρας ὀλίγους οἵτινες ἔσονται μετὰ σοῦ, καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ παραδώσω σοι αὐτὴν καὶ τὰ λοιπὰ ὄχρωμάτα καὶ τὰς δυνάμεις τὰς λοιπὰς καὶ πάντας τοὺς ἐπὶ τῶν χειρῶν, καὶ ἐπιστρέψας ἀπελεύσομαι, τοῦτου γὰρ χάριν πάρειμι.

⁴⁶ Καὶ ἐμπιστεύσας αὐτῷ ἐποίησε καθὼς εἶπε, καὶ ἐξαπέστειλε τὰς δυνάμεις, καὶ ἀπῆλθον εἰς γῆν Ἰούδα. ⁴⁷ Κατέλιπε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ ἄνδρας τρισχιλίους, ὧν τρισχιλίους ἀφήκεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, χίλιοι δὲ συνῆλθον αὐτῷ.

⁴⁸ Ὡς δὲ εἰσῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς Πτολεμαΐδα, ἀπέκλεισαν οἱ Πτολεμαεῖς τὰς πύλας, καὶ συνέλαβον αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς εἰσελθόντας μετ' αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ. ⁴⁹ Καὶ ἀπέστειλε Τρύφων δυνάμεις, καὶ ἵππον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὸ πεδίον τὸ μέγα, τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς παρὰ Ἰωνάθαν. ⁵⁰ Καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι συνελήφθη Ἰωνάθαν καὶ ἀπόλλωλε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεσαν ἑαυτοὺς, καὶ ἐπορευοῦντο συνεστραμμένοι ἔτοιμοι εἰς πόλεμον.

⁵¹ Καὶ ἴδον οἱ διώκοντες ὅτι περὶ ψυχῆς αὐτοῖς ἐστί, καὶ ἐπέστρεψαν. ⁵² Καὶ ἦλθον πάντες μετ' εἰρήνης εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐπένησαν τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα, καὶ ἐπένησε τὰς Ἰσραὴλ πένθος μέγα.

⁵³ Καὶ ἐζήτησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλω αὐτῶν ἐκτρίψαι αὐτούς· εἶπαν γάρ, οὐκ ἔχουσι ἄρχοντα καὶ βοηθοῦντα· νῦν οὖν πολεμήσωμεν αὐτούς, καὶ ἐξάρωμεν ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

13

¹ Καὶ ἤκουσε Σίμων ὅτι συνήγαγε Τρύφων δύναμιν πολλὴν τοῦ ἔλθειν εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκρίψαι αὐτήν. ² Καὶ εἶδε τὸν λαὸν ὅτι ἐστὶν ἔντρομος, καὶ ἔμφοβος, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἠθροισε τὸν λαόν. ³ Καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, αὐτοὶ οἴδατε ὅσα ἐγὼ, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, ὁ καὶ οἶκος τοῦ πατρός μου, ἐποίησαμεν περὶ τῶν νόμων, καὶ τῶν ἀγίων, καὶ τοὺς πολέμους, καὶ τὰς στενοχωρίας ἄς εἶδομεν. ⁴ Τοῦτου χάριν ἀπώλοντο οἱ ἀδελφοί μου πάντες χάριν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κατελείφθη ἐν ἐγὼ μόνος.

⁵ Καὶ νῦν μὴ μοι γένοιτο φείσασθαί μου τῆς ψυχῆς ἐν παντὶ καιρῷ θλίψεως, οὐ γὰρ εἰμι κρείσσων τῶν ἀδελφῶν μου. ⁶ Πλὴν ἐκδικήσω περὶ τοῦ ἔθνους μου, καὶ περὶ τῶν ἀγίων, καὶ περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων ἡμῶν, ὅτι συνήχθησαν πάντα τὰ ἔθνη ἐκτρίψαι ἡμᾶς ἔχθρας χάριν.

⁷ Καὶ ἀνεζωοπύρησε τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ ἅμα τῷ ἀκοῦσαι τῶν λόγων τούτων, ⁸ καὶ ἀπεκρίθησαν φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες, σὺ εἶ ἡμῶν ἠγούμενος ἀντὶ Ἰούδα, καὶ Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁹ Πολέμησον τὸν πόλεμον ἡμῶν, καὶ πάντα ὅσα ἂν εἴπηρ ἡμῖν, ποιήσομεν.

¹⁰ Καὶ συνήγαγε πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστὰς, καὶ ἐτάχυνε τοῦ τελέσαι τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν κυκλόθεν. ¹¹ Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν τὸν τοῦ Ἀβεσσαλώμου καὶ μετ' αὐτοῦ δύναμιν ἰκανὴν εἰς Ἰόππην, καὶ ἐξέβαλε τοὺς ὄντας ἐν αὐτῇ, καὶ ἔμεινε ἐκεῖ ἐν αὐτῇ.

¹² Καὶ ἀπῆρε Τρύφων ἀπὸ Πτολεμαΐδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰσελθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ Ἰωνάθαν μετ' αὐτοῦ ἐν φυλακῇ. ¹³ Σίμων δὲ παρενέβαλεν ἐν Ἀδιδὰ κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου.

¹⁴ Καὶ ἐπέγνω Τρύφων ὅτι ἀνέστη Σίμων ἀντὶ Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ὅτι συνάπτει αὐτῷ μέλλει πόλεμον, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, λέγων, ¹⁵ περὶ ἀργυρίου οὗ ὤφειλεν Ἰωνάθαν ὁ ἀδελφός σου εἰς τὸ βασιλικὸν δι' ἃς εἶχε χρείας συνέχομεν αὐτόν. ¹⁶ Καὶ νῦν ἀποστείλον ἀργυρίον τάλαντα ἑκατὸν, καὶ δύο τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὄμηρα, ὅπως μὴ ἀφεθεῖς ἀποστατήσῃ ἀφ' ἡμῶν, καὶ ἀφήσομεν αὐτόν.

¹⁷ Καὶ ἔγνω Σίμων ὅτι δόλω λαλοῦσι πρὸς αὐτόν, καὶ πέμπε τὸ ἀργύριον, καὶ τὰ παιδάρια, μήποτε ἔχθρα ἀρῇ μεγάλην πρὸς τὸν λαόν, ¹⁸ λέγων, ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτῷ τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παιδάρια, καὶ ἀπώλετο. ¹⁹ Καὶ ἀπέστειλε τὰ παιδάρια, καὶ τὰ ἑκατὸν τάλαντα· καὶ διεψεύσατο, καὶ οὐκ ἀφήκε τὸν Ἰωνάθαν.

²⁰ Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθε Τρύφων τοῦ ἐμβατεύσασαι εἰς τὴν χώραν, καὶ ἐκτρίψαι αὐτήν, καὶ ἐκύκλωσεν ὁδὸν τὴν εἰς Ἀδωρα· καὶ Σίμων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ἀντιπαρήγεν αὐτῷ εἰς πάντα τόπον οὗ ἂν ἐπορευέτο.

²¹ Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἄκρας ἀπέστελλον πρὸς Τρύφωνα πρεσβευτὰς κατασπεύδοντας αὐτόν τοῦ ἔλθειν πρὸς αὐτόν διὰ τῆς ἐρήμου, καὶ ἀποστεῖλαι αὐτοῖς τροφάς. ²² Καὶ ἠτοίμασε Τρύφων πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ ἔλθειν ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἦν χιὼν πολλὴ σφόδρα, καὶ οὐκ ἦλθε διὰ τὴν χιόνα, καὶ ἀπῆρε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν

Γαλααδίτην. ²³ Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ Βασκαμᾷ, ἀπέκτεινε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. ²⁴ Καὶ ἐπέστρεψε Τρύφων, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

²⁵ Καὶ ἀπέστειλε Σίμων, καὶ ἔλαβε τὰ ὀσᾶ Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔθαψεν αὐτὰ ἐν Μωδεῖν πόλει τῶν πατέρων αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπένθησαν αὐτὸν ἡμέρας πολλάς.

²⁷ Καὶ ὠκοδόμησε Σίμων ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν τῇ ὀράσει λίθῳ ξεστῶ ἐκ τῶν ὀπισθεν καὶ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. ²⁸ Καὶ ἔστησεν ἐπ' αὐτὰ ἑπτὰ πυραμίδας, μίαν κατέναντι τῆς μιάς, τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τοῖς τέσσαρσιν ἀδελφοῖς. ²⁹ Καὶ ταῦταις ἐποίησε μηχανήματα, περιθειὺς στύλους μεγάλους, καὶ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς στύλοις πανοπλίας εἰς ὄνομα αἰώνιον, καὶ παρὰ ταῖς πανοπλίαις πλοῖα ἐπιγεγλυμμένα, εἰς τὸ θεωρεῖσθαι ὑπὸ πάντων τῶν πλεόντων τὴν θάλασσαν. ³⁰ Οὗτος ὁ τάφος ὃν ἐποίησεν ἐν Μωδεῖν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

³¹ Ὁ δὲ Τρύφων ἐπορεύετο δόλῳ μετὰ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως τοῦ νεωτέρου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, ³² καὶ ἐβασίλευσεν αὐτ' αὐτοῦ, καὶ περιέθετο διάδημα τῆς Ἀσίας, καὶ ἐποίησε πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς.

³³ Καὶ ὠκοδόμησε Σίμων τὰ ὀχυρώματα τῆς Ἰουδαίας, καὶ περιετείχισε πύργους ὑψηλοῖς, καὶ τεῖχεσι μεγάλοις, καὶ πύλαις, καὶ μοχλοῖς, καὶ ἔθετο βρώματα ἐν τοῖς ὀχυρώμασι. ³⁴ Καὶ ἐπέλεξε Σίμων ἄνδρας, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα τοῦ ποιῆσαι ἄφεςιν τῇ χώρᾳ, ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις Τρύφωνος ἦσαν ἀρπαγαί.

³⁵ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Δημήτριος ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολὴν τοιαύτην· ³⁶ Βασιλεὺς Δημήτριος Σίμωνι ἀρχιερεῖ καὶ φίλῳ βασιλέων, καὶ πρεσβυτέροις, καὶ ἔθνεσι Ἰουδαίων χაίρειν.

³⁷ Τὸν στέφανον τὸν χρυσοῦν, καὶ τὴν βαΐνην ἣν ἀπεστείλατε, κεκομίσαμεθα, καὶ ἔτοιμοί ἐσμεν τοῦ ποιεῖν ὑμῖν εἰρήνην μεγάλην, καὶ γράφειν τοῖς ἐπὶ τῶν χρεῶν τοῦ ἀφίεναι ὑμῖν ἀφέματα. ³⁸ Καὶ ὅσα ἐστήκαμεν πρὸς ὑμᾶς ἔστηκε, καὶ τὰ ὀχυρώματα ἃ ὠκοδομήκατε ὑπαρχέτω ὑμῖν. ³⁹ Ἀφίεμεν δὲ ἀγνοήματα καὶ τὰ ἀμαρτήματα ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ τὸν στέφανον ὃν ὠφείλετε, καὶ εἴ τι ἄλλο ἐτελωνεῖτο ἐν Ἰερουσαλὴμ, μηκέτι τελωνεῖσθω. ⁴⁰ Καὶ εἴ τινες ἐπιτήδειοι ὑμῶν γραφῆναι εἰς τοὺς περὶ ἡμᾶς, ἐγγραφέσθωσαν, καὶ γινέσθω ἀναμέσον ἡμῶν εἰρήνη.

⁴¹ Ἔτους ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἦρθη ὁ ζυγὸς τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τοῦ Ἰσραήλ. ⁴² Καὶ ἦρξάτο ὁ λαὸς Ἰσραὴλ γράφειν ἐν ταῖς συγγραφαῖς καὶ συναλλάγμασι, ἔτους πρώτου ἐπὶ Σίμωνος ἀρχιερέως μεγάλου καὶ στρατηγοῦ καὶ ἡγουμένου Ἰουδαίων.

⁴³ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παρενέβαλε Σίμων ἐπὶ Γάζαν, καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὴν παρεμβολαῖς, καὶ ἐποίησεν ἐλεπόλεις καὶ προσήγαγε τὴν πόλει, καὶ ἐπάταξε πύργον ἕνα καὶ καταλάβετο. ⁴⁴ Καὶ ἐξήλθοντο οἱ ἐν τῇ ἐλεπόλει εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐγένετο κίνημα μέγα ἐν τῇ πόλει. ⁴⁵ Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἐν τῇ πόλει σὺν ταῖς γυναῖξιν καὶ τοῖς τέκνοις ἐπὶ τὸ τεῖχος διερρήχότες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ ἀξιούντες Σίμωνα δεξιὰς αὐτοῖς δοῦναι, ⁴⁶ καὶ εἶπον, μὴ ἡμῖν χρῆσι κατὰ τὰς πονηρίας ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔλεός σου.

⁴⁷ Καὶ συνελύθη Σίμων αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐπολέμησεν αὐτούς· καὶ ἐξέβαλεν αὐτούς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκαθάρισε τὰς οἰκίας ἐν αἷς ἦν τὰ εἰδωλα, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴς ὑμῶν καὶ εὐλογῶν. ⁴⁸ Καὶ ἐξέβαλεν ἐξ αὐτῆς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, καὶ κατώκισεν ἐκεῖ ἄνδρας οἵτινες τὸν νόμον ποιοῦσι, καὶ προσωχύρωσεν αὐτὴν, καὶ ὠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν αὐτῇ οἴκησιν.

⁴⁹ Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἄκρας ἐν Ἰερουσαλὴμ ἐκωλύοντο ἐκπορεύεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν, καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν, καὶ ἐπεινάσαν σφόδρα, καὶ ἀπώλοντο ἐξ αὐτῶν ἱκανοὶ τῇ λιμῷ. ⁵⁰ Καὶ ἐβόησαν πρὸς Σίμωνα δεξιὰς λαβεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέβαλεν αὐτούς ἐκεῖθεν, καὶ ἐκαθάρισε τὴν ἄκραν ἀπὸ τῶν μiasμάτων. ⁵¹ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ δευτέρου μηνὸς ἔτους ἐνὸς καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ μετὰ αἰνέσεως καὶ βαΐων, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν ὕμνοις, καὶ ἐν ᾠδαῖς, ὅτι συνετρίβη ἔχθρὸς μέγας ἐξ Ἰσραὴλ.

⁵² Καὶ ἔστησε κατ' ἐνιαυτὸν τοῦ ἅγειν τὴν ἡμέραν ταύτην μετ' εὐφροσύνης· καὶ προσωχύρωσε τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ τὸ παρὰ τὴν ἄκραν, καὶ ᾠκει ἐκεῖ αὐτός καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ. ⁵³ Καὶ εἶδε Σίμων τὸν Ἰωάννην υἱὸν αὐτοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἐστίν, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἡγούμενον τῶν δυνάμεων πασῶν, καὶ ᾠκει ἐν Γαζάραις.

14

¹ Καὶ ἐν ἔτει δευτέρῳ καὶ ἐβδομηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ συνήγαγε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη εἰς Μήδειαν τοῦ ἐπισπάσασθαι βοήθειαν αὐτῷ, ὅπως πολεμήσῃ τὸν Τρύφωνα.

² Καὶ ἤκουσεν Ἀρσάκης ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίδος καὶ Μηδίας ὅτι ἦλθε Δημήτριος εἰς τὰ ὄρια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν ἓνα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ συλλάβεῖν αὐτὸν ζῶντα.

³ Καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν Δημητρίου, καὶ συνέλαβεν αὐτὸν, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς Ἀρσάκην, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν φυλακῇ.

⁴ Καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα πάσας τὰς ἡμέρας Σίμωνος· καὶ ἐζήτησεν ἀγαθὰ τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἤρρεσεν αὐτοῖς ἡ ἐξουσία αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

⁵ Καὶ μετὰ πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ ἔλαβε τὴν Ἰόππην εἰς λιμένα, καὶ ἐποίησεν εἴσοδον ταῖς νήσοις τῆς θαλάσσης.

⁶ Καὶ ἐπλάτυνε τὰ ὄρια τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησε τῆς χώρας. ⁷ Καὶ συνήγαγεν αἰχμαλωσίαν πολλήν, καὶ ἐκυρίευσεν Γαζαράων καὶ Βαιθσοῦρων καὶ τῆς ἄκρας· καὶ ἐξῆρε τὰς ἀκαθαρσίας ἐξ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντικείμενος αὐτῷ.

⁸ Καὶ ἦσαν γεωργοῦντες τὴν γῆν αὐτῶν μετ' εἰρήνης, καὶ ἡ γῆ ἐδίδοι τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ζῦλα τῶν πεδίων τὸν καρπὸν αὐτῶν. ⁹ Πρεσβύτεροι ἐν ταῖς πλατείαις ἐκάθητο, πάντες περὶ ἀγαθῶν ἐκοινολογοῦντο, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐνεδύσαντο δόξας καὶ στολὰς πολέμου. ¹⁰ Ταῖς πόλεσιν ἐχορήγησε βρώματα, καὶ ἔταξεν αὐτὰς ἐν σκευεῖν ὀχυρώσεως, ἕως ὅτου ὠνομάσθη τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ ἕως ἄκρου τῆς γῆς.

¹¹ Ἐποίησε τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐφράνθη Ἰσραὴλ εὐφροσύνην μεγάλην.

¹² Καὶ ἐκάθισεν ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ τὴν συκῆν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. ¹³ Καὶ ἐξέλειπεν ὁ πολεμῶν αὐτούς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς συνετρίβησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. ¹⁴ Καὶ ἐστήριξε πάντας τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· τὸν νόμον ἐξεζήτησε, καὶ ἐξῆρε πάντα ἄνομον καὶ πονηρόν. ¹⁵ Τὰ ἅγια ἐδόξασε, καὶ ἐπλήθυνε τὰ σκευὴ τῶν ἁγίων.

¹⁶ Καὶ ἠκούσθη ἐν Ῥώμῃ ὅτι ἀπέθανεν Ἰωνάθαν, καὶ ἕως Σπάρτης, καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. ¹⁷ Ὡς δὲ ἤκουσαν ὅτι Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ ἀρχιερεὺς, καὶ ἐπικρατεῖ τῆς χώρας καὶ τῶν πόλεων τῶν ἐν αὐτῇ. ¹⁸ Ἐγραψαν πρὸς αὐτὸν δέλτοις χαλκαῖς, τοῦ ἀνανεώσασθαι πρὸς αὐτὸν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν ἣν ἔστησαν πρὸς Ἰούδαν καὶ Ἰωνάθαν τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ ἀνεγνώσθησαν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἐν Ἱερουσαλήμ.

²⁰ Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἀπέστειλαν οἱ Σπαρτιάται· Σπαρτιατῶν ἄρχοντες καὶ ἡ πόλις Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων ἀδελφοῖς χαίρειν. ²¹ Οἱ πρεσβευταὶ οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν δῆμον ἡμῶν ἀπήγγειλαν ἡμῖν περὶ τῆς δόξης ὑμῶν καὶ τιμῆς, καὶ εὐφράνθημεν ἐπὶ τῇ ἐφοδῷ αὐτῶν. ²² Καὶ ἀνεγράψαμεν τὰ ὑπ' αὐτῶν εἰρημμένα ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ δήμου οὕτως, Νουμήνιος Ἀντιόχου καὶ Ἀντίπατρος Ἰάσωνος πρεσβευταὶ Ἰουδαίων ἤλθοσαν πρὸς ἡμᾶς ἀνανεοῦμενοι τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν.

²³ Καὶ ἤρρεσε τῷ δήμῳ ἐπιδέξασθαι τοὺς ἄνδρας ἐνδόξως, καὶ τοῦ θέσθαι τὸ ἀντίγραφον τῶν λόγων αὐτῶν ἐν τοῖς ἀποδεδειγμένοις τοῦ δήμου βιβλίοις, τοῦ ἔχειν μνημόσυνον τὸν δῆμον τῶν Σπαρτιατῶν· τὸ δὲ ἀντίγραφον τούτων ἐγράψαμεν Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ.

²⁴ Μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε Σίμων τὸν Νουμήνιον εἰς Ῥώμην ἔχοντα ἀσπίδα χρυσοῦν μεγάλην ὀλκῆς μῶν χιλιῶν, εἰς τὸ στήσαι πρὸς αὐτούς τὴν συμμαχίαν. ²⁵ Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ δῆμος τῶν λόγων τούτων, εἶπον, τίνα χάριν ἀποδώσομεν Σίμωνι καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ; ²⁶ Ἐστήριξε γὰρ αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν τοὺς ἐχθροὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔστησαν αὐτῷ ἐλευθερίαν.

²⁷ Καὶ κατέγραψαν ἐν δέλτοις χαλκαῖς, καὶ ἔθεντο ἐν στήλαις ἐν ὄρει Σιών· καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς γραφῆς ὀκτωκαιδεκάτῃ Ἐλοῦλ, ἔτους δευτέρου καὶ ἐβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ· καὶ τοῦτο τρίτον ἔτος ἐπὶ Σίμωνος ἀρχιερέως. ²⁸ ἐν Σαραμὲλ, ἐπὶ συναγωγῆς μεγάλης ἱερέων, καὶ λαοῦ, καὶ ἀρχόντων ἔθνους, καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῆς χώρας ἐγνώρισεν ἡμῖν.

²⁹ Ἐπεὶ πολλακίς ἐγενήθησαν πόλεμοι ἐν τῇ χώρᾳ· Σίμων δὲ ὁ υἱὸς Ματθαίου ὁ υἱὸς τῶν υἱῶν Ἰαριβ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔδωκαν ἑαυτοὺς τῷ κινδύνῳ, καὶ ἀντέστησαν τοῖς ὑπεναντίοις τοῦ ἔθνους αὐτῶν, ὅπως σταθῇ τὰ ἅγια αὐτῶν καὶ ὁ νόμος, καὶ δόξῃ μεγάλη ἐδόξασαν τὸ ἔθνος αὐτῶν·

³⁰ Καὶ ἤθροισεν Ἰωνάθαν τὸ ἔθνος αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς ἀρχιερεὺς, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ³¹ Καὶ ἐβουλήθησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, τοῦ ἐκτρίψαι τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἐκτεῖναι χεῖρας ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν. ³² τότε ἀνέστη Σίμων, καὶ ἐπολέμησε περὶ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ ἐδαπάνησε χρήματα πολλὰ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ ὠπλοδότησε τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὀψώνια, ³³ καὶ ὠχύρωσε τὰς ἐμβατείας τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὴν Βαιθσοῦραν τὴν ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς Ἰουδαίας, οὗ ἦν τὰ ὄπλα τῶν πολεμίων τοπρότερον, καὶ ἔθετο ἐκεῖ φρουρὰν ἄνδρας Ἰουδαίους. ³⁴ Καὶ Ἰόππην ὠχύρωσε τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν Γάζαρα τὴν ἐπὶ τῶν ὀρίων Ἀζώτου, ἐν ἧ ὄκουν οἱ πολέμιοι τοπρότερον ἐκεῖ, καὶ κατώκισεν ἐκεῖ Ἰουδαίους, καὶ ὅσα ἐπιτήδεια ἦν πρὸς τὴν τούτων ἐπανόρθωσιν ἔθετο ἐν αὐτοῖς.

³⁵ Καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τῆς πράξις τοῦ Σίμωνος, καὶ τὴν δόξαν ἣν ἐβουλεύσατο ποιῆσαι τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἠγούμενον αὐτῶν καὶ ἀρχιερέα, διὰ τὸ αὐτὸν πεποιηκέναι πάντα ταῦτα, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν πίστιν ἣν συνετήρησε τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐζήτησε παντὶ τρόπῳ ὑψῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ.

³⁶ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ εὐδωδῶθη ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, τοῦ ἐξαρθῆναι τὰ ἔθνη ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει Δαυὶδ τοὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ, οἱ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἄκραν, ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο καὶ ἐμίαινον κύκλω τῶν ἁγίων, καὶ ἐποίουν πληγὴν μεγάλην ἐν τῇ ἀγνεΐᾳ. ³⁷ Καὶ κατώκισεν ἐν αὐτῇ ἄνδρας Ἰουδαίους, καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς χώρας καὶ τῆς πόλεως, καὶ ὑψωσε τὰ τεῖχη Ἱερουσαλὴμ.

³⁸ Καὶ ὁ βασιλεὺς Δημήτριος ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην κατὰ ταῦτα, ³⁹ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν φίλων αὐτοῦ, καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν δόξῃ μεγάλῃ.

⁴⁰ Ἦκουσε γὰρ ὅτι προσηγόρευνται οἱ Ἰουδαῖοι ὑπὸ Ῥωμαίων φίλοι καὶ σύμμαχοι καὶ ἀδελφοί, καὶ ὅτι ἀπήνησαν τοῖς πρεσβευταῖς Σίμωνος ἐνδόξως. ⁴¹ καὶ ὅτι εὐδόκησαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ ἱερεῖς, τοῦ εἶναι Σίμωνα ἠγούμενον καὶ ἀρχιερέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἕως τοῦ ἀναστῆναι προφήτην πιστόν. ⁴² καὶ τοῦ εἶναι ἐπ' αὐτῶν στρατηγόν, καὶ ὅπως μέλοι αὐτῷ περὶ τῶν ἁγίων καθιστάναι αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς χώρας, καὶ ἐπὶ τῶν ὀπλων, καὶ ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων. ⁴³ καὶ ὅπως μέλοι αὐτῷ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ ὅπως ἀκούηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὅπως γράφονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσαι συγγραφαὶ ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ὅπως περιβάλλεται πορφύραν, καὶ χρυσοφορῇ.

⁴⁴ Καὶ οὐκ ἐξέστα οὐδενὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων ἀθετήσαι τι τούτων, καὶ ἀντειπεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ῥηθησομένοις, καὶ ἐπισυτρέψαι συστροφὴν ἐν τῇ χώρᾳ ἄνευ αὐτοῦ, καὶ περιβάλλεσθαι πορφύραν, καὶ ἐμποροῦσθαι πόρπην χρυσῆν. ⁴⁵ Ὅς δ' ἂν παρὰ ταῦτα ποιῆσῃ ἢ ἀθετήσῃ τι τούτων, ἔνοχος ἔσται. ⁴⁶ Καὶ εὐδόκησε πᾶς ὁ λαὸς θέσθαι Σίμωνι, καὶ ποιῆσαι κατὰ τοὺς λόγους τούτους. ⁴⁷ Καὶ ἐπεδέξατο Σίμων, καὶ εὐδόκησεν ἀρχιερατεῦναι, καὶ εἶναι στρατηγὸς καὶ ἐθνάρχης τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἱερέως, καὶ τοῦ προστατῆσαι πάντων.

⁴⁸ Καὶ τὴν γραφὴν ταύτην εἶπον θέσθαι ἐν δέλτοις χαλκαῖς, καὶ στήσαι αὐτὰς ἐν περιβόλῳ τῶν ἁγίων ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ, ⁴⁹ τὰ δὲ ἀντίγραφα αὐτῶν θέσθαι ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, ὅπως ἔχη Σίμων, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

15

¹ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ Ἀντίοχος υἱὸς Δημητρίου τοῦ βασιλέως ἐπιστολὰς ἀπὸ τῶν νήσων τῆς θαλάσσης Σίμωνι ἱερεῖ καὶ ἐθνάρχη τῶν Ἰουδαίων, καὶ παντὶ τῷ ἔθνει.

² Καὶ ἦσαν περιέχουσαι τὸν τρόπον τούτον· βασιλεὺς Ἀντίοχος Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ, καὶ ἐθνάρχη, καὶ ἔθνει Ἰουδαίων χαίρειν.

³ Ἐπειδὴ ἄνδρες λοιμοὶ κατεκράτησαν τῆς βασιλείας τῶν πατέρων ἡμῶν, βούλομαι δὲ ἀντιποιήσασθαι τῆς βασιλείας, ὅπως ἀποκαταστήσω αὐτὴν ὡς ἦν πρότερον, ἐξενολόγησα δὲ πλῆθος δυνάμεων, καὶ κατεσκεύασα πλοῖα πολεμικά, ⁴ βούλομαι δὲ ἐκβῆναι κατὰ τὴν χώραν, ὅπως μετέλθω τοὺς κατεφθαρκότας τὴν χώραν ἡμῶν, καὶ τοὺς ἠρημωκότας πόλεις πολλὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ. ⁵ νῦν οὖν ἴστημί σοι πάντα τὰ ἀφαιρέματα ἃ ἀφήκαν σοι οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεῖς, καὶ ὅσα ἄλλα δόματα ἀφήκαν σοι.

⁶ Καὶ ἐπέτρεψά σοι ποιῆσαι κόμμα ἴδιον νόμισμα τῇ χώρᾳ σου, ⁷ Ἱερουσαλὴμ δὲ καὶ τὰ ἅγια εἶναι ἐλεύθερα· καὶ πάντα τὰ ὄπλα ὅσα κατεσκεύασας, καὶ τὰ ὀχυρώματα ἃ ὠκοδόμησας, ὧν κρατεῖς, μενέτω σοι. ⁸ Καὶ πᾶν ὀφείλημα βασιλικόν, καὶ τὰ ἐσόμμενα βασιλικά, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀφιέσθω σοι. ⁹ ὡς δ'

ἄν κρατήσωμεν τῆς βασιλείας ἡμῶν, δοξάσομέν σε, καὶ τὸ ἔθνος σου, καὶ τὸ ἱερὸν δόξη μεγάλη, ὥστε φανερὰν γενέσθαι τὴν δόξαν ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ γῆ.

¹⁰ Ἔτους τετάρτου καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐξῆλθεν Ἀντίοχος εἰς τὴν γῆν πατέρων αὐτοῦ, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάσεις, ὥστε ὀλίγοις εἶναι τὸς καταλειφθέντας σὺν Τρύφωνι.

¹¹ Καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἦλθε φεύγων εἰς Δωρᾶ τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. ¹² Εἶδε γὰρ ὅτι συνῆκται ἐπ' αὐτὸν τὰ κακὰ, καὶ ἀφῆκαν αὐτὸν αἱ δυνάμεις.

¹³ Καὶ παρενέβαλεν Ἀντίοχος ἐπὶ Δωρᾶ, καὶ σὺν αὐτῷ δώδεκα μυριάδες ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ ὀκτακισχίλια ἵππος. ¹⁴ Καὶ ἐκύκλωσεν τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλοῖα ἀπὸ θαλάσσης συνῆψαν, καὶ ἐθλίβε τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ οὐκ εἶασεν οὐδένα ἐκπορεύεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι.

¹⁵ Καὶ ἦλθε Νουμήριος, καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ, ἐκ Ῥώμης, ἔχοντες ἐπιστολάς τοῖς βασιλεῦσι, καὶ ταῖς χώραις ἐν αἷς ἐγγραπτο τάδε·

¹⁶ Λεύκιος ὑπαὶτος Ῥωμαίων Πτολεμαίῳ βασιλεῖ χαίρειν. ¹⁷ Οἱ πρεσβευταὶ τῶν Ἰουδαίων ἦλθον πρὸς ἡμᾶς φίλοι ἡμῶν, καὶ σύμμαχοι, ἀνανεοῦμενοι τὴν ἐξ ἀρχῆς φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Σίμωνος τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἰουδαίων. ¹⁸ Ἦνεγκαν δὲ ἀσπίδα χρυσὴν ἀπὸ μῶν χιλίων. ¹⁹ Ἦρσεν οὖν ἡμῖν γράψαι τοῖς βασιλεῦσι, καὶ ταῖς χώραις, ὅπως μὴ ἐκζητήσωσιν αὐτοῖς, κακὰ καὶ μὴ πολεμήσωσιν αὐτοῦς, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἵνα μὴ συμμαχήσωσι τοῖς πολεμοῦσιν αὐτούς. ²⁰ Ἔδοξε δὲ ἡμῖν δέξασθαι τὴν ἀσπίδα παρ' αὐτῶν. ²¹ Εἴ τινες οὖν λοιμοὶ διαπεφύγασιν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν πρὸς ὑμᾶς, παράδοτε αὐτοὺς Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἐκδικήσῃ ἐν αὐτοῖς κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν.

²² Καὶ τὰ αὐτὰ ἔγραψε Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ, καὶ Ἀττάλῳ, Ἀριαράθῃ, καὶ Ἀρσάκῃ. ²³ Καὶ εἰς πάσας τὰς χώρας, καὶ Σαμψάκῃ, καὶ Σπαρτιάταις, καὶ εἰς Δῆλον, καὶ εἰς Μύνδον, καὶ εἰς Σικυώνα, καὶ εἰς τὴν Καρίαν, καὶ εἰς Σάμον, καὶ εἰς τὴν Παμφυλίαν, καὶ εἰς τὴν Λυκίαν, καὶ εἰς Ἀλικαρνασσὸν, καὶ εἰς Ῥόδον, καὶ εἰς Φασηλίδα, καὶ εἰς Κῶ, καὶ εἰς Σίδην, καὶ εἰς Ἄραδον, καὶ εἰς Γόρτυναν, καὶ Κνίδον, καὶ Κύπρον, καὶ Κυρήνην. ²⁴ Τὸ δὲ ἀντίγραφον αὐτῶν ἔγραψαν Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ.

²⁵ Ἀντίοχος δὲ ὁ βασιλεὺς παρενέβαλεν ἐπὶ Δωρᾶ ἐν τῇ δευτέρᾳ, προσάγων διαπαντὸς αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ μηχανὰς ποιούμενος, καὶ συνέκλεισε τὸν Τρύφωνα τοῦ μὴ εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι.

²⁶ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Σίμων δισχιλίους ἀνδρας ἐκλεκτοὺς συμμαχῆσαι αὐτῷ, καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ σκευὴ ἱκανά. ²⁷ Καὶ οὐκ ἠβούλετο αὐτὰ δέξασθαι, ἀλλ' ἠθέτησε πάντα ὅσα συνέθετο αὐτῷ τοπρότερον, καὶ ἠλλοτριοῦτο αὐτῷ.

²⁸ Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν Ἀθηνόβιον ἕνα τῶν φίλων αὐτοῦ κοινολογησόμενον αὐτῷ λέγων, ὑμεῖς κατακρατεῖτε τῆς Ἰόππης καὶ Γαζάρων καὶ τῆς ἄκρας τῆς ἐν Ἱερουσαλήμ, πόλεις τῆς βασιλείας μου. ²⁹ Τὰ ὅρια αὐτῶν ἠρημώσατε, καὶ ἐποίησατε πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκυριεύσατε τόπων πολλῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. ³⁰ Νῦν οὖν παράδοτε τὰς πόλεις ἃς κατελάβεσθε, καὶ τοὺς φόρους τῶν τόπων ὧν κατεκυριεύσατε ἐκτὸς τῶν ὀρίων τῆς Ἰουδαίας. ³¹ Εἰ δὲ μὴ, δότε ἀντ' αὐτῶν πεντακόσια τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τῆς καταφθορᾶς ἧς κατεφθάρκατε, καὶ τῶν φόρων τῶν πόλεων ἄλλα τάλαντα πεντακόσια· εἰ δὲ δὴ, παραγενόμενοι ἐκπολεμήσομεν ὑμᾶς.

³² Καὶ ἦλθεν Ἀθηνόβιος φίλος τοῦ βασιλέως εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εἶδε τὴν δόξαν Σίμωνος, καὶ κυλικεῖον μετὰ χρυσιμάτων, καὶ ἀργυρωμάτων, καὶ παράστασις ἱκανὴν, καὶ ἐξίστατο, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως.

³³ Καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν αὐτῷ, οὔτε γῆν ἄλλοτριαν εἰλήφαμεν, οὔτε ἄλλοτριῶν κεκρατήκαμεν, ἀλλὰ τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν, ὑπὸ δὲ ἐχθρῶν ἡμῶν ἐν τιμῇ καιρῷ ἀκριτῶς κατεκρατήθη. ³⁴ Ἡμεῖς δὲ καιρὸν ἔχοντες ἀντεχόμεθα τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν. ³⁵ Περὶ δὲ Ἰόππης καὶ Γαζάρων ὧν αἰτεῖς, αὐτὰ ἐποιοῦν ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην κατὰ τὴν χώραν ἡμῶν, τούτων δώσομεν τάλαντα ἑκατόν·

³⁶ Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἀθηνόβιος λόγον. Ἀπέστρεψε δὲ μετὰ θυμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λόγους τούτους, καὶ τὴν δόξαν Σίμωνος, καὶ πάντα ὅσα εἶδε· καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς ὀργῆν μεγάλην. ³⁷ Τρύφων δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἔφυγεν εἰς Ὀρωσιάδα.

³⁸ Καὶ κατέστησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Κενδεβαῖον στρατηγὸν τῆς παραλίας, καὶ δυνάμεις πεζικὰς καὶ ἰππικὰς ἔδωκεν αὐτῷ. ³⁹ Καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ παρεμβαλεῖν κατὰ πρόσωπον τῆς Ἰουδαίας· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ οἰκοδομῆσαι τὴν Κεδρών, καὶ ὀχυρῶσαι τὰς πύλας, καὶ ὅπως πολεμήσῃ τὸν λαόν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδίωκε τὸν Τρύφωνα.

⁴⁰ Καὶ παρεγενήθη Κενδεβαῖος εἰς Ἰάμνεια, καὶ ἤρξατο τοῦ ἐρεθίζειν τὸν λαόν, καὶ ἐμβατεύειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ αἰχμαλωτίζειν τὸν λαόν καὶ φονεύειν. ⁴¹ Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Κεδρών· καὶ ἔταξεν ἐκεῖ ἰππεῖς καὶ δυνάμεις, ὅπως ἐκπορευόμενοι ἐξοδεύωσι τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰουδαίας, καθὰ συνεταξεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς.

16

¹ Καὶ ἀνέβη Ἰωάννης ἐκ Γαζάρων, καὶ ἀπήγγειλε Σίμωνι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἃ συνετέλει Κενδεβαῖος.

² Καὶ ἐκάλεσε Σίμων τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδαν καὶ Ἰωάννην, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, ἐπολεμήσαμεν τοὺς πολεμίους Ἰσραὴλ ἀπὸ νεότητος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εὐδωθήθην ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ῥύσασθαι τὸν Ἰσραὴλ πλεονάκις. ³ Νῦν δὲ γεγήρακα, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν τῷ ἔλεει ἱκανοὶ ἐστε ἐν τοῖς ἔτεσι· γίνεσθε ἀντ' ἐμοῦ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ ἐξελθόντες ὑπερμαχεῖτε ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἢ δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ βοήθεια ἔστω μεθ' ὑμῶν.

⁴ Καὶ ἐπέλεξεν ἐκ τῆς χώρας εἰκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ ἰππεῖς, καὶ ἐπορευθῶσαν ἐπὶ τὸν Κενδεβαῖον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν Μωδεῖν.

⁵ Καὶ ἀναστάντες τοπρῶι ἐπορεύοντο εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἰδὸν δύναμις πολλὴ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς πεζικῆ, καὶ ἰππεῖς, καὶ ἦν χειμάρρους ἀναμέσον αὐτῶν. ⁶ Καὶ παρενέβαλε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ· καὶ εἶδε τὸν λαὸν δειλούμενον διαπεράσαι τὸν χειμάρρουν, καὶ διεπέρασαν πρῶτος, καὶ ἴδον αὐτὸν οἱ ἄνδρες, καὶ διεπέρασαν κατόπισθεν αὐτοῦ. ⁷ Καὶ διεῖλε τὸν λαόν, καὶ τοὺς ἰππεῖς ἐν μέσῳ τῶν πέζῶν· ἢ δὲ ἵππος τῶν ὑπεναντίων πολλὴ σφόδρα.

⁸ Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς ἱεραῖς σάλπιγξι, καὶ ἐτροπώθη Κενδεβαῖος καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν τραυματῖαι πολλοί· οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυγον εἰς τὸ ὄχυρωμα.

⁹ Τότε ἐτραυματίσθη Ἰούδας ὁ ἀδελφὸς Ἰωάννου· Ἰωάννης δὲ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως ἦλθεν εἰς Κεδρών, ἣν ὠκοδόμησεν. ¹⁰ Καὶ ἔφυγον ἕως εἰς τοὺς πύργους τοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς Ἀζώτου, καὶ ἐνεπύρσιεν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν εἰς ἄνδρας δισχιλίους· καὶ ἀπέστρεψεν εἰς γῆν Ἰούδα μετ' εἰρήνης.

¹¹ Καὶ Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀβούβου ἦν καθεσταμένος στρατηγὸς εἰς τὸ πεδίον Ἰεριχώ, καὶ ἔσχεν ἀργύριον καὶ χρυσίον πολὺ. ¹² ἦν γὰρ γαμβρὸς τοῦ ἀρχιερέως. ¹³ Καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἠβουλήθη κατακρατῆσαι τῆς χώρας, καὶ ἐβουλεύετο δόλῳ κατὰ Σίμωνος, καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἄραι αὐτούς.

¹⁴ Σίμων δὲ ἦν ἐφοδεύων τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ φροντίζων τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν, καὶ κατέβη εἰς Ἰεριχώ αὐτὸς, καὶ Ματθαθίας καὶ Ἰούδας οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἐτους ἑβδόμου καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ, ἐν μηνὶ ἐνδεκάτῳ, οὗτος ὁ μὴν Σαβάτ. ¹⁵ Καὶ ὑπεδέξατο αὐτοὺς ὁ τοῦ Ἀβούβου εἰς τὸ ὀχυρωμάτιον τὸ καλούμενον Δῶκ, μετὰ δόλου, ὃ ὠκοδόμησε, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον μέγαν, καὶ ἐνέκρυσεν ἐκεῖ ἄνδρας.

¹⁶ Καὶ ὅτε ἐμεθύσθη Σίμων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἐξανέστη Πτολεμαῖος καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐλάβοσαν τὰ ὄπλα αὐτῶν, καὶ ἐπεισήλοσαν τῷ Σίμωνι εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τινας τῶν παιδαρίων αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐποίησεν ἀθεσίαν μεγάλην, καὶ ἀπέδωκε κατὰ ἀντὶ ἀγαθῶν·

¹⁸ Καὶ ἔγραψε ταῦτα Πτολεμαῖος, καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ ὅπως ἀποστείλῃ αὐτῷ δυνάμεις εἰς βοήθειαν, καὶ παραδῶ αὐτῷ τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ τὰς πόλεις.

¹⁹ Καὶ ἀπέστειλεν ἐτέρους εἰς Γάζαρα ἄραι τὸν Ἰωάννην, καὶ τοῖς χιλιάρχους ἀπέστειλεν ἐπιστολάς παραγενέσθαι πρὸς αὐτόν, ὅπως δῶ αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ δόματα. ²⁰ Καὶ ἐτέρους ἀπέστειλε καταλαβέσθαι τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ.

²¹ Καὶ προδραμών τις ἀπήγγειλεν Ἰωάννη εἰς Γάζαρα, ὅτι ἀπώλετο ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἀπέσταλκε καὶ σὲ ἀποκτεῖναι. ²² Καὶ ἀκούσας ἐξέστη

σφόδρα· καὶ συνέλαβε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐλθόντας ἀπολέσαι αὐτόν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, ἐπέγνω γὰρ ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι.

²³ Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάννου, καὶ τῶν πολέμων αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀνδραγαθῶν αὐτοῦ ὧν ἠνδραγάθησε, καὶ τῆς οἰκοδομῆς τῶν τειχέων ὧν ᾤκοδόμησε, καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ, ²⁴ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ ἡμερῶν ἀρχιερωσύνης αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἐγενήθη ἀρχιερεὺς μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β'

¹ ΤΟΙΣ ἀδελφοῖς τοῖς κατ' Αἴγυπτον Ἰουδαίοις χαίρειν· οἱ ἀδελφοὶ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἰουδαίας, εἰρήνην ἀγαθήν.

² Καὶ ἀγαθοποιήσαι ὑμῖν ὁ Θεὸς, καὶ μνησθεῖη τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν πιστῶν. ³ Καὶ δώη ὑμῖν καρδίαν πάνσιν εἰς τὸ σέβεσθαι αὐτὸν, καὶ ποιεῖν αὐτοῦ τὰ θελήματα καρδίᾳ μεγάλῃ, καὶ ψυχῇ βουλομένη· ⁴ Καὶ διανοίξαι τὴν καρδίαν ὑμῶν ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασι, καὶ εἰρήνην ποιήσαι, ⁵ καὶ ἐπακούσαι ὑμῶν τῶν δεήσεων, καὶ καταλλαγείη ὑμῖν, καὶ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλίποι ἐν καιρῷ πονηρῷ. ⁶ Καὶ νῦν ὧδέ ἐσμεν προσευχόμενοι περὶ ὑμῶν.

⁷ Βασιλεύοντος Δημητρίου ἔτους ἑκατοστοῦ ἑξηκοστοῦ ἐννατου, ἡμεῖς ὁ Ἰουδαῖοι γεγραφήκαμεν ὑμῖν ἐν τῇ θλίψει, καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῇ ἐπελθούσῃ ἡμῖν ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ἅφ' οὗ ἀπέστη Ἰάσων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀγίας γῆς, καὶ τῆς βασιλείας· ⁸ καὶ ἐνεπύρισαν τὸν πυλῶνα, καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶν· καὶ ἐδεήθημεν τοῦ Κυρίου, καὶ εἰσηκούσθημεν, καὶ προσηνέγκαμεν θυσίαν, καὶ σμίδαλιον, καὶ ἐξήψαμεν τοὺς λύχνους, καὶ προσθήκαμεν τοὺς ἄρτους. ⁹ Καὶ νῦν ἵνα ἄγητε τὰς ἡμέρας τῆς σκηνοπηγίας τοῦ Χασελεὺ μηνός.

¹⁰ Ἐτους ἑκατοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ καὶ ὀγδόου οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἡ γερουσία, καὶ Ἰούδας Ἀριστοβούλῳ διδασκάλῳ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ὄντι δὲ ἀπὸ τοῦ τῶν χριστῶν ἱερέων γένους, καὶ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ Ἰουδαίοις, χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν.

¹¹ Ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ σεσωσμένοι, μεγάλως εὐχαριστοῦμεν αὐτῷ, ὡς ἂν πρὸς βασιλέα παρατασσόμενοι. ¹² Αὐτὸς γὰρ ἐξέβρασε τοὺς παραταξαμένους ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει.

¹³ Εἰς γὰρ τὴν Περσίδα γενόμενος ὁ ἡγεμῶν, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἀνυπόστατος δοκοῦσα εἶναι δύναμις, κατεκόπησαν ἐν τῷ τῆς Ναναίας ἱερῷ, παραλογισμῷ χρησαμένων τῶν περὶ τὴν Ναναίαν ἱερέων. ¹⁴ Ὡς γὰρ συνοικήσαν αὐτῇ παρεγένετο εἰς τὸν τόπον ὁ, τε Ἀντίοχος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ φίλοι, χάριν τοῦ λαβεῖν τὰ χρήματα εἰς φερνῆς λόγον· ¹⁵ Καὶ προθέντων αὐτὰ τῶν ἱερέων τῆς Ναναίας, κἀκείνους προσελθόντος μετ' ὀλίγων εἰς τὸν περίβολον τοῦ τεμένους, συγκλείσαντες τὸ ἱερὸν, ὡς εἰσῆλθεν Ἀντίοχος, ¹⁶ ἀνοίξαντες τὴν τοῦ φατνώματος κρυπτὴν θύραν, βάλλοντες πέτρους συνεκραύνωσαν τὸν ἡγεμόνα, καὶ μέλη ποιήσαντες, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀφελόντες, τοῖς ἔξω παρέβριψαν.

¹⁷ Κατὰ πάντα εὐλόγητος ἦμῶν ὁ Θεός, ὃς παρέδωκε τοὺς ἀσεβήσαντας.

¹⁸ Μέλλοντες οὖν ἄγειν ἐν τῷ Χασελεὺ πέμπτη καὶ εἰκάδι τὸν καθαρισμόν τοῦ ἱεροῦ, δεόν ἡγησάμεθα διασαφῆσαι ὑμῖν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἄγητε τῆς σκηνοπηγίας καὶ τοῦ πυρός, ὅτε Νεεμίας οἰκοδομήσας τό, τε ἱερὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον, ἀνήνεγκε θυσίαν. ¹⁹ Καὶ γὰρ ὅτε εἰς τὴν Περσικὴν ἦγοντο οἱ πατέρες ἡμῶν, οἱ τότε εὐσεβεῖς ἱερεῖς λαβόντες ἀπὸ τοῦ πυρός τοῦ θυσιαστηρίου λαθραίως, κατέκρυσαν ἐν κοιλώματι φρέατος τάξιν ἔχοντος ἀνύδρου, ἐν ᾧ κατησφαλίσαντο, ὥστε πᾶσιν ἄγνωστον εἶναι τὸν τόπον.

²⁰ Διελθόντων δὲ ἐτῶν ἱκανῶν, ὅτε ἔδοξεν τῷ Θεῷ, ἀποσταλεῖς Νεεμίας ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίδος, τοὺς ἐκγόνοους τῶν ἱερέων τῶν ἀποκρυφάντων ἔπεμψεν ἐπὶ τὸ πῦρ· ²¹ ὡς δὲ διεσάφισαν ἡμῖν ἐν ἑνὶ ἡμέρῃ μὴ εὐρηκέναι πῦρ, ἀλλὰ ὕδωρ παχὺ, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀποβάψαντας φέρειν· ὡς δὲ ἀνηρέχθη τὰ τῶν θυσιῶν, ἐκέλευσε τοὺς ἱερεῖς Νεεμίας ἐπιβῆναι τῷ ὕδατι τὰ τε ξύλα, καὶ τὰ ἐπικείμενα. ²² Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦτο, καὶ χρόνος διήλθεν ὅτε ἤλιος ἀνέλαμψε πρότερον ἐπινεφῆς ὦν, ἀνήφθη πυρὰ μεγάλη, ὥστε θαυμάσαι πάντας.

²³ Προσευχὴν δὲ ἐποίησαντο οἱ ἱερεῖς δαπανωμένης τῆς θυσίας, οἱ τε ἱερεῖς, καὶ πάντες, καταρχομένου Ἰωνάθου, τῶν δὲ λοιπῶν ἐπιφωνούντων, ὡς Νεεμίου.

²⁴ Ἦν δὲ ἡ προσευχὴ τὸν τρόπον ἔχουσα τοῦτον· Κύριε Κύριε ὁ Θεός ὁ πάντων κτίστης, ὁ φοβερός, καὶ ἰσχυρός, καὶ δίκαιος, καὶ ἐλεήμων, ὁ μόνος βασιλεὺς καὶ χρηστός, ²⁵ ὁ μόνος χορηγός, ὁ μόνος δίκαιος, καὶ παντοκράτωρ, καὶ αἰώνιος, ὁ διασώζων τὸν Ἰσραὴλ ἐκ παντός κακοῦ, ὁ ποιήσας τοὺς πατέρας ἐκλεκτούς, καὶ ἀγιάσας αὐτούς, ²⁶ πρόσδεξαι τὴν θυσίαν ὑπὲρ παντός τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ διαφύλαξον τὴν μερίδα σου καὶ καθαγιάσον. ²⁷ Ἐπισυνάγαγε τὴν διασπορὰν ἡμῶν, ἐλευθέρωσον τοὺς δουλεύοντας ἐν τοῖς ἔθνεσι, τοὺς ἐξουθενημένους καὶ

βδελυκτοὺς ἔπιθε, καὶ γνώτωσαν τὰ ἔθνη ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. ²⁸ Βασάνισον τοὺς καταδυναστεύοντας, καὶ ἐξυβρίζοντας ἐν ὑπερφηανίᾳ. ²⁹ Καταφύτευσον τὸν λαόν σου εἰς τὸν τόπον τὸν ἅγιόν σου, καθὼς εἶπε Μωσῆς. ³⁰ Οἱ δὲ ἱερεῖς ἐπέσαλλον τοὺς ὕμνους.

³¹ Καθὼς δὲ ἀνηλώθη τὰ τῆς θυσίας, καὶ τὸ περιλειπόμενον ὕδωρ, ὁ Νεεμίας ἐκέλευσε λίθους μείζοντας καταχεῖν. ³² Ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, φλόξ ἀνήφθη· τοῦ δὲ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἀντιλάμπαντος φωτὸς ἐδαπανήθη.

³³ Ὡς δὲ φανερὸν ἐγενήθη τὸ πρᾶγμα, καὶ διηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ πῦρ ἀπέκρυσαν οἱ μεταχθέντες ἱερεῖς, τὸ ὕδωρ ἐφάνη, ἀφ' οὗ καὶ οἱ περὶ τὸν Νεεμίαν ἤγνισαν τὰ τῆς θυσίας. ³⁴ Περιφράξας δὲ ὁ βασιλεὺς ἱερὸν ἐποίησε, δοκιμάσας τὸ πρᾶγμα.

³⁵ Καὶ οἷς ἐχαρίζετο ὁ βασιλεὺς πολλὰ διάφορα ἐλάμβανε καὶ μετεδίδου. ³⁶ Προσηγόρευσαν δὲ οἱ περὶ τὸν Νεεμίαν τοῦτο Νέμφαρ, ὁ διερμηνεύεται Καθαρισμός· καλεῖται δὲ παρὰ τοῖς πολλοῖς Νεφθαεὶ.

2

¹ Εὐρίσκειται δὲ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς Ἰερεμίας ὁ προφήτης, ὅτι ἐκέλευσε τοῦ πυρὸς λαβεῖν τοὺς μεταγινόμενους, ὡς σεσήμανται, ² καὶ ὡς ἐνετείλατο τοῖς μεταγενομένοις ὁ προφήτης, δοὺς αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵνα μὴ ἐπιπλάθωνται τῶν προσταγμάτων τοῦ Κυρίου, καὶ ἵνα μὴ ἀποπλανηθῶσι ταῖς διανοίαις, βλέποντες ἀγάλατα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ τὸν περὶ αὐτὰ κόσμον. ³ Καὶ ἕτερα τοιαῦτα λέγων, παρεκάλε μὴ ἀποστήναι τὸν νόμον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν.

⁴ Ἦν δὲ ἐν τῇ γραφῇ, ὡς τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν ἐκέλευσεν ὁ προφήτης, χρηματισμοῦ γενηθέντος, αὐτῷ συνακολουθεῖν, ὡς δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος οὗ ὁ Μωσῆς ἀναβάς ἐθεάσατο τὴν τοῦ Θεοῦ κληρονομίαν. ⁵ Καὶ ἔλθων ὁ Ἰερεμίας εὔρεν οἶκον ἀντρώδη, καὶ τὴν σκηνὴν, καὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυριάματος εἰσήνεγκεν ἐκεῖ, καὶ τὴν θύραν ἐνέφραξε.

⁶ Καὶ προσελθόντες τινὲς τῶν συνακολουθούντων ὡστε ἐπισημῆσθαι τὴν ὁδόν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν εὐρεῖν. ⁷ Ὡς δὲ ὁ Ἰερεμίας ἔγνω, μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν, ὅτι καὶ ἄγνωστος ὁ τόπος ἔσται ἕως ἂν συναγάγη ὁ Θεὸς ἐπισυναγωγὴν τοῦ λαοῦ, καὶ ἴλεως γένηται. ⁸ Καὶ τότε ὁ Κύριος ἀναδείξει ταῦτα, καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα τοῦ Κυρίου καὶ ἡ νεφέλη, ὡς καὶ ἐπὶ Μωσῆ ἔδηλοῦτο, ὡς καὶ ὁ Σαλωμὼν ἠξίωσεν ἵνα ὁ τόπος καθαγιασθῇ μεγάλως.

⁹ Διεσαφεῖτο δὲ καὶ ὡς σοφίαν ἔχων ἀνήνεγκε θυσίαν ἐγκαινισμοῦ, καὶ τῆς τελειώσεως τοῦ ἱεροῦ. ¹⁰ Καθὼς καὶ Μωσῆς προσηύξατο πρὸς Κύριον, καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ τῆς θυσίας ἐδαπάνησεν· οὕτως καὶ Σαλωμὼν προσηύξατο, καὶ καταβὰν τὸ πῦρ ἀνήλωσε τὰ ὀλοκαυτώματα. ¹¹ Καὶ εἶπε Μωσῆς, διὰ τὸ μὴ βεβρωσθαι τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας, ἀνηλώθη. ¹² Ὡσαύτως καὶ ὁ Σαλωμὼν τὰς ὀκτῶ ἡμέρας ἤγαγεν.

¹³ Ἐξηγοῦντο δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς, καὶ ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ τὸν Νεεμίαν τὰ αὐτά, καὶ ὡς καταβαλλόμενος βιβλιοθήκη, ἐπισυνήγαγε τὰ περὶ τῶν βασιλέων καὶ προφητῶν, καὶ τὰ τοῦ Δαυεὶδ, καὶ ἐπιστολάς βασιλέων περὶ ἀναθημάτων. ¹⁴ Ὡσαύτως δὲ καὶ Ἰούδας, τὰ διαπεπτωκότα διὰ τὸν πόλεμον τὸν γεγονότα ἡμῖν ἐπισυνήγαγε πάντα, καὶ ἔστι παρ' ἡμῖν. ¹⁵ Ὡν οὖν ἐὰν χρεῖαν ἔχητε, τοὺς ἀποκομιούντας ὑμῖν ἀποστέλλετε.

¹⁶ Μέλлонτες οὖν ἄγειν τὸν καθαρισμὸν, ἐγράψαμεν ὑμῖν· καλῶς οὖν ποιήσετε ἄγοντες τὰς ἡμέρας. ¹⁷ Ὁ δὲ Θεὸς ὁ σώσας τὸν πάντα λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἀποδοὺς τὴν κληρονομίαν πᾶσι, καὶ τὸ βασίλειον, καὶ τὸ ιεράτευμα, καὶ τὸν ἁγιασμὸν. ¹⁸ Καθὼς ἐπηγγέλατο διὰ τοῦ νόμου ἐλπίζομεν γὰρ ἐπὶ τῷ Θεῷ, ὅτι ταχέως ἡμᾶς ἐλέησει, καὶ ἐπισυνάξει ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ἅγιον τόπον· ἐξείλετο γὰρ ἡμᾶς ἐκ μεγάλων κακῶν, καὶ τὸν τόπον ἐκαθάρισε.

¹⁹ Τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον, καὶ τοὺς τούτου ἀδελφοὺς, καὶ τὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ μεγάλου καθαρισμὸν, καὶ τὸν τοῦ βωμοῦ ἐγκαινισμὸν, ²⁰ ἔτι τε τοὺς πρὸς Ἀντιοχὸν τὸν Ἐπιφανῆ, καὶ τὸν τούτου υἱὸν Εὐπάτορα πολέμους, ²¹ καὶ τὰς ἐξ οὐρανοῦ γενομένας ἐπιφανείας τοῖς ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν, ὥστε τὴν ὅλην χώραν ὀλίγους ὄντας λεηλατεῖν, καὶ τὰ βάρβαρα πλήθῃ διώκειν. ²² Καὶ τὸ περιβόητον καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἱερὸν ἀνακομίσασθαι, καὶ τὴν πόλιν ἐλευθερώσαι, καὶ τοὺς μέλλοντας καταλύεσθαι νόμους ἐπανορθώσαι, τοῦ Κυρίου μετὰ πάσης ἐπιεικειᾶς ἴλεω γενομένου αὐτοῖς,

23 τὰ ὑπὸ Ἰάσωνος τοῦ Κυρηναίου δεδηλωμένα διὰ πέντε βιβλίων, πειρασόμεθα δι' ἐνὸς συντάγματος ἐπιτεμεῖν.

24 Συνορώντες γὰρ τὸ χῆμα τῶν ἀριθμῶν, καὶ τὴν οὖσαν δυσχέρειαν τοῖς θέλουσιν εἰσκυκλείσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασι διὰ τὸ πλῆθος τῆς ὕλης, 25 ἐφροντίσαμεν τοῖς μὲν βουλομένοις ἀναγνώσκειν ψυχαγωγίαν, τοῖς δὲ φιλοφρονοῦσιν εἰς τὸ διὰ μνήμης ἀναλαβεῖν εὐκοπίαν, πᾶσι δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὠφέλειαν.

26 Καὶ ἡμῖν μὲν τοὺς τὴν κακοπάθειαν ἐπιδεδεγμένους τῆς ἐπιτομῆς οὐ ῥάδιον, ἰδρώτος δὲ καὶ ἀγρυπνίας τὸ πρᾶγμα· 27 καθάπερ τῷ παρασκευάζοντι συμπόσιον, καὶ ζητοῦντι τὴν ἐτέρων λυσιτέλειαν οὐκ εὐχερές μὲν, ὁμως διὰ τὴν τῶν πολλῶν εὐχαριστίαν, ἡδέως τὴν κακοπάθειαν ὑποίσομεν, 28 τὸ μὲν διακριβοῦν περὶ ἐκάστων τῷ συγγραφεῖ παραχωρήσαντες, τὸ δὲ ἐπιπορευέσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς διαπονοῦντες. 29 Καθάπερ γὰρ τῆς καινῆς οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον, τῷ δὲ ἐγκαίειν καὶ ζωγραφεῖν ἐπιχειροῦντι, τὰ ἐπιτήδεια πρὸς διακόσμησιν ἐξεταστέον· οὕτω δοκῶ καὶ ἐπὶ ἡμῖν. 30 Τὸ μὲν ἐμβατεύειν, καὶ περὶ πάντων ποιείσθαι λόγον καὶ πολυπραγμονεῖν ἐν τοῖς καταμέροις, τῷ τῆς ἱστορίας ἀρχηγῆτι καθήκει. 31 Τὸ δὲ σύντομον τῆς λέξεως μεταδιώκειν, καὶ τὸ ἐξεργαστικὸν τῆς πραγματείας παραιτεῖσθαι, τῷ τὴν μετάφρασιν ποιουμένῳ συγχωρητέον. 32 Ἐντεῦθεν οὖν ἀρξώμεθα τῆς διηγήσεως, τοῖς προειρημένους τοσοῦτον ἐπιζεύξαντες· εὐθες γὰρ τὸ μὲν πρὸ τῆς ἱστορίας πλεονάζειν, τὴν δὲ ἱστορίαν ἐπιτεμεῖν.

3

1 Τῆς ἀγίας τοίνυν πόλεως κατοικουμένης μετὰ πάσης εἰρήνης, καὶ τῶν νόμων ἔτι κάλλιστα συντηρουμένων διὰ τὴν Οὐρίου τοῦ ἀρχιερέως εὐσέβειαν τε καὶ μισοπονηρίαν, 2 συνέβαινε καὶ αὐτοῦς τοὺς βασιλεῖς τιμᾶν τὸν τόπον, καὶ τὸ ἱερὸν ἀποστολαῖς ταῖς κρατίσταις δοξάζειν, 3 ὥστε καὶ Σέλευκον τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα χορηγεῖν ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων πάντα τὰ πρὸς τὰς λειτουργίας τῶν θυσιῶν ἐπιβάλλοντα δαπανήματα.

4 Σίμων δὲ τις ἐκ τῆς Βενιαμὶν φυλῆς προστάτης τοῦ ἱεροῦ καθεσταμένος, διηρέχη τῷ ἀρχιερεῖ περὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν παρανομίας· 5 καὶ νικήσαι τὸν Οὐρίαν μὴ δυνάμενος, ἦλθε πρὸς Ἀπολλώνιον Θρασαίου, τὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν κοιλῆς Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγόν. 6 Καὶ προσήγγειλε περὶ τοῦ χρημάτων ἀμυθῆτων γέμειν τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις γαζοφυλάκιον, ὥστε τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων ἐναρτίητον εἶναι, καὶ μὴ προσήκειν αὐτὰ πρὸς τὸν τῶν θυσιῶν λόγον, εἶναι δὲ δυνατόν ὑπὸ τὴν τοῦ βασιλέως ἐξουσίαν πεσεῖν ἅπαντα ταῦτα.

7 Συμμίξας δὲ ὁ Ἀπολλώνιος τῷ βασιλεῖ, περὶ τῶν μηνυθέντων αὐτῷ χρημάτων ἐνεφάνισεν· ὁ δὲ προχειρισάμενος Ἡλιόδωρον τὸν ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἀπέστειλε δοκὸς ἐντολάς, τὴν τῶν προειρημένων χρημάτων ἔκκομιδὴν ποιήσασθαι. 8 Εὐθὺς δὲ ὁ Ἡλιόδωρος ἐποιεῖτο τὴν παρεΐαν, τῇ μὲν ἐμφάσει ὡς τὰς κατὰ κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην πόλεις ἐφοδεύσων, τῷ πράγματι δὲ τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν ἐπιτελέσων.

9 Παραγενηθεὶς δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ φιλοφρόνως ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς πόλεως ἀποδεχθεὶς, ἀνέθετο περὶ τοῦ γεγονότος ἐμφανισμοῦ, καὶ τίνος ἕνεκεν πάρεστι διεσάφησεν· ἐπυνθάνετο δὲ εἰ ταῖς ἀληθείαις ταῦτα οὕτως ἔχοντα τυγχάνει.

10 Τοῦ δὲ ἀρχιερέως ὑποδειξαντος παραθήκας εἶναι χρῶν τε καὶ ὄρφανῶν, 11 τινὰ δὲ καὶ Ἰρκανοῦ τοῦ Ἰωβίου σφόδρα ἀνδρὸς ἐν ὑπεροχῇ κειμένου, οὐχ ὥσπερ ἦν διαβάλλων ὁ δυσσεβὴς Σίμων, τὰ δὲ πάντα ἀργυροῖς τετρακόσια τάλαντα, χρυσοῦ δὲ διακόσια· 12 ἀδικηθῆναι δὲ τοὺς πεπιστευκότας τῇ τοῦ τόπου ἀγιωσύνῃ, καὶ τῇ τοῦ τετιμημένου κατὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἱεροῦ σεμνότητι καὶ ἀσυλίᾳ, παντελῶς ἀμήχανον εἶναι.

13 Ὁ δὲ Ἡλιόδωρος δι' ἃς εἶχε βασιλικὰς ἐντολάς, πάντως ἔλεγεν εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναληπτέα ταῦτα εἶναι. 14 Ταξάμενος δὲ ἡμέραν εἰσῆει τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν οἰκονομήσων· ἦν δὲ οὐ μικρὰ καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἀγωνία. 15 Οἱ δὲ ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ταῖς ἱερατικαῖς στολαῖς ῥίψαντες ἑαυτοὺς, ἐπεκαλοῦντο εἰς οὐρανὸν τὸν περὶ παραθήκης νομοθετήσαντα τοῖς παρακαταθεμένοις ταῦτα σῶα διαφυλάξαι.

16 Ἦν δὲ ὀρώντα τὴν τοῦ ἀρχιερέως ἰδέαν, τιτρώσκεσθαι τὴν διάνοιαν· ἡ γὰρ ὄψις καὶ τὸ τῆς χροῆς παρηλλαγμένον ἐνέφαινε τὴν κατὰ ψυχὴν ἀγωνίαν. 17 Περιεκέχυτο

γάρ περὶ τὸν ἄνδρα δέος τι καὶ φρικασμὸς σώματος, δι' ὧν πρόδηλον ἐγένετο τοῖς θεωροῦσι τὸ κατὰ καρδίαν ἐνεστὸς ἄλογος.

¹⁸ Οἱ δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀγγελήδων ἐξεπήδων ἐπὶ πάνδημον ἰκετείαν, διὰ τὸ μέλλειν εἰς καταφρόνησιν ἔρχεσθαι τὸν τόπον. ¹⁹ Ὑπεζωσμένοι δὲ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς αἱ γυναῖκες σάκκους κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπλήθουν· αἱ δὲ κατὰκλειστοὶ τῶν παρθένων, αἱ μὲν συνέτρεχον ἐπὶ τοὺς πυλώνας, αἱ δὲ ἐπὶ τὰ τεῖχη, τινὲς δὲ διὰ τῶν θυρίδων διεξέκυπτον. ²⁰ Πᾶσαι δὲ προτείνουσαι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐποιοῦντο τὴν λιταναίαν·

²¹ Ἐλεεῖν δ' ἦν τὴν τοῦ πλήθους παμμιγῆ πρόπτωσιν, τὴν τε τοῦ μεγάλως διαγωνιῶντος ἄρχιερέως προσδοκίαν. ²² Οἱ μὲν οὖν ἐπεκαλοῦντο τὸν παντοκράτορα Θεὸν τὰ πεπιστευμένα τοῖς πεπιστευκόσι σῶα διαφυλάγγειν μετὰ πάσης ἀσφαλείας.

²³ Ὁ δὲ Ἡλιόδωρος τὸ διεγνωσμένον ἐπετέλει.

²⁴ Αὐτόθι δὲ αὐτοῦ σὺν τοῖς δορυφόροις κατὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἤδη παρόντος, ὁ τῶν πατέρων Κύριος καὶ πάσης ἐξουσίας δυνάστης ἐπιφάνειαν μεγάλην ἐποίησεν, ὥστε πάντας τοὺς κατατολήσαντας συνελθεῖν, καταπλαγέντας τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν, εἰς ἐκλυσιν καὶ δειλίαν τραπήναι. ²⁵ Ὡφθη γάρ τις ἵππος αὐτοῖς φοβερὸν ἔχων τὸν ἐπιβάτην, καὶ καλλίστη σαγῆ διακεκοσμημένος, φερόμενος δὲ ρύδην ἐνέσεισε τῷ Ἡλιόδωρῳ τὰς ἐμπροσθίους ὀπλάς· ὁ δὲ ἐπικαθήμενος ἐφαίνετο χρυσοῦν πανοπλίαν ἔχων.

²⁶ Ἔτεροι δὲ δύο προσέφηνον αὐτῷ νεανίαί, τῇ ῥώμῃ μὲν ἐκπρεπεῖς, κάλλιστοι δὲ τῇ δόξῃ, διαπρεπεῖς δὲ τὴν περιβολήν· οἱ καὶ παραστάντες ἐξ ἐκατέρου μέρους, ἐμαστίγουν αὐτὸν ἀδιαλείπτως, πολλὰς ἐπιρρίπτουντες αὐτῷ πληγάς.

²⁷ Ἄφω δὲ πεσόντα πρὸς τὴν γῆν, καὶ πολλῶ σκότει περιχυθέντα, συναρπάσαντες, καὶ εἰς φορεῖον ἐνθέντες, ²⁸ τὸν ἄρτι μετὰ πολλῆς παραδρομῆς καὶ πάσης δορυφορίας εἰς τὸ προειρημένον εἰσελθόντα γαζοφυλάκιον, ἔφερον ἀβοήθητον ἑαυτῷ καθεστῶτα, φανερώς τὴν τοῦ Θεοῦ δύνασται ἐπεγνωκότες. ²⁹ Καὶ ὁ μὲν διὰ τὴν θεῖαν ἐνέργειαν ἄφωρος καὶ πάσης ἐστερημένος ἐλπίδος καὶ σωτηρίας ἔρριπτο. ³⁰ Οἱ δὲ τὸν κύριον εὐλόγουν τὸν παραδοξάζοντα τὸν ἑαυτοῦ τόπον· καὶ τὸ μικρῶ πρότερον δέους καὶ ταραχῆς γέμον ἱερὸν, τοῦ παντοκράτορος ἐπιφανέντος Κυρίου, χαρὰς καὶ εὐφροσύνης ἐπεπλήρωτο.

³¹ Ταχὺ δὲ τινες τῶν τοῦ Ἡλιόδωρου συνήθων ἠξίουσαν τὸν Ὀνίαν ἐπικαλέσασθαι τὸν ὑψίστον, καὶ τὸ ζῆν χαρίσασθαι τῷ παντελῶς ἐν ἐσχάτῃ πνοῇ κειμένῳ. ³² Ὑποπτος δὲ γενόμενος ὁ ἀρχιερεὺς, μήποτε διάληψιν ὁ βασιλεὺς σχῆ, κακουργίαν τινα περὶ τὸν Ἡλιόδωρον ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων συντετελεῖσθαι, προσήγαγε θυσίαν ὑπὲρ τῆς τοῦ ἀνδρὸς σωτηρίας.

³³ Ποιούμενον δὲ τοῦ ἀρχιερέως τὸν ἰλασμόν, οἱ αὐτοὶ νεανίαί πάλιν ἐφάνησαν τῷ Ἡλιόδωρῳ ἐν ταῖς αὐταῖς ἐσθήσεσιν ἐστολισμένοι, καὶ στάντες εἶπον, πολλὰς τῷ Ὀνίᾳ τῷ ἀρχιερεὶ χάριτας ἔχε, διὰ γὰρ αὐτὸν σοὶ κεχάρισται τὸ ζῆν ὁ Κύριος. ³⁴ Σὺ δὲ ὑπ' αὐτοῦ μεμαστιγμένους διάγγελε πᾶσι τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ κράτος· ταῦτα δὲ εἰπόντες ἀφανεῖς ἐγένοντο.

³⁵ Ὁ δὲ Ἡλιόδωρος θυσίαν ἀνενέγκας τῷ Κυρίῳ, καὶ εὐχὰς μεγίστας εὐξάμενος τῷ τὸ ζῆν περιποιήσαντι, καὶ τὸν Ὀνίαν ἀποδεξάμενος, ἀνεστρατοπέδευσε πρὸς τὸν βασιλέα. ³⁶ Ἐξεμαρτύρει δὲ πᾶσιν ἅπερ ἦν ὑπ' ὧν τεθεαμένος ἔργα τοῦ μεγίστου Θεοῦ.

³⁷ Τοῦ δὲ βασιλέως ἐπερωτήσαντος τὸν Ἡλιόδωρον, ποῖός τις εἶη ἐπιτήδειος ἐτι ἄπαξ διαπεμφθῆναι εἰς Ἱερουσόλυμα, ἔφησεν, ³⁸ εἴ τινα ἔχεις πολέμιον ἢ πραγμάτων ἐπίβουλον, πέμψον αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μεμαστιγμένον αὐτὸν προσδέξῃ, ἄνπερ καὶ διασωθεῖ, διὰ τὸ περὶ τὸν τόπον ἀληθῶς εἶναι τινα Θεοῦ δύναμιν. ³⁹ Αὐτὸς γὰρ ὁ τὴν κατοικίαν ἐπουράνιον ἔχων, ἐπόπτης ἐστὶ καὶ βοηθὸς ἐκείνου τοῦ τόπου, καὶ τοὺς παραγινόμενους ἐπὶ κακώσει, τύπτων ἀπόλλυσι.

⁴⁰ Καὶ τὰ μὲν κατὰ Ἡλιόδωρον, καὶ τὴν τοῦ γαζοφυλακίου τήρησιν οὕτως ἐχώρησεν.

4

¹ Ὁ δὲ προειρημένος Σίμων ὁ τῶν χρημάτων καὶ τῆς πατρίδος ἐνδεικτικῆς γεγωνῶς, ἐκακολόγει τὸν Ὀνίαν, ὡς αὐτὸς τε εἶη τὸν Ἡλιόδωρον ἐπισεοικῶς, καὶ τῶν κακῶν δημιουργὸς καθεστηκῶς. ² Καὶ τὸν εὐεργέτην τῆς πόλεως, καὶ τὸν κηδεμόνα τῶν ὁμοθετῶν, καὶ ζηλωτὴν τῶν νόμων, ἐπίβουλον τῶν πραγμάτων ἐτόλμα λέγειν.

³ Τῆς δὲ ἔχθρας ἐπὶ τοσοῦτον προβαινούσης, ὥστε καὶ διὰ τινος τῶν ὑπὸ τοῦ Σίμωνος δεδοκιμασμένων φόνους συντελεῖσθαι, ⁴ συνωρῶν ὁ Ὀνίας τὸ χαλεπὸν

τῆς φιλονεκίας, καὶ Ἀπολλώνιον μαίνεσθαι, ὡς τὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγόν, συναύξοντα τὴν κακίαν τοῦ Σίμωνος, ⁵ ὡς τὸν βασιλέα διεκομίσθη, οὐ γινόμενος τῶν πολιτῶν κατήγορος, τὸ δὲ συμφέρον κοινῇ κατ' ἴδιαν παντὶ τῷ πλήθει σκοπῶν. ⁶ Ἐώρα γὰρ ἄνευ βασιλικῆς προνοίας ἀδύνατον εἶναι τυχεῖν εἰρήνης ἔτι τὰ πράγματα, καὶ τὸν Σίμωνα παῦλαν οὐ ληψόμενον τῆς ἀνοίας.

⁷ Μεταλλάξαντος δὲ τὸν βίον Σελεύκου, καὶ παραλαβόντος τὴν βασιλείαν Ἀντίοχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς, ὑπενόθευσεν Ἰάσων ὁ ἀδελφὸς Οὐρίου τὴν ἀρχιερωσύνην, ⁸ ἐπαγγειλάμενος τῷ βασιλεῖ δι' ἐντεύξεως ἀργυρίου τάλαντα ἐξήκοντα πρὸς τοὺς τριακοσίοις, καὶ προσόδου τινὸς ἄλλης τάλαντα ὀγδοήκοντα, ⁹ πρὸς δὲ τούτους ὑπισχνεῖτο καὶ ἕτερα διαγράψαι πεντήκοντα πρὸς τοὺς ἑκατόν, ἐὰν συγχωρηθῇ διὰ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ, γυμνάσιον καὶ ἐφηβία αὐτῷ συστήσασθαι, καὶ τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀντιοχεῖς ἀναγράψαι. ¹⁰ Ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς ἀρχῆς κρατήσας, εὐθέως ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτήρα τοὺς ὁμοφύλους μετήγε.

¹¹ Καὶ τὰ κείμενα τοῖς Ἰουδαίοις φιλόφροντα βασιλικά διὰ Ἰωάννου τοῦ πατρὸς Εὐπολέμου, τοῦ ποιησαμένου τὴν πρεσβείαν ὑπὲρ φιλίας καὶ συμμαχίας πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, παρώσατο· καὶ τὰς μὲν νομίμους καταλύων πολιτείας, παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν. ¹² Ἀσμένως γὰρ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀκρόπολιν γυμνάσιον καθίδρυσε, καὶ τοὺς κρατίστους τῶν ἐφήβων ὑποτάσσων, ὑπὸ πέτασον ἦγεν.

¹³ Ἦν δ' οὕτως ἀκμῇ τις Ἑλληνισμοῦ, καὶ πρόσβασις ἀλλοφυλισμοῦ διὰ τὴν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ οὐκ ἀρχιερέως Ἰάσωνος ὑπερβάλλουσαν ἀναγνείαν, ¹⁴ ὥστε μηκέτι περὶ τὰς τοῦ θυσιαστηρίου λειτουργίας προθύμους εἶναι τοὺς ἱερεῖς, ἀλλὰ τοῦ μὲν ναοῦ καταφρονοῦντες, καὶ τῶν θυσιῶν ἀμελοῦντες ἔσπευδον μετέχειν τῆς ἐν παλαίστρᾳ παρανόμου χορηγίας, μετὰ τὴν τοῦ δίσκου πρόκλησιν. ¹⁵ Καὶ τὰς μὲν πατριώκους τιμὰς ἐνόθευεν ἰθὺς, τὰς δὲ Ἑλληνικὰς δόξας καλλίστας ἠγούμενοι.

¹⁶ Ὡν χάριν περιέσχεν αὐτοὺς χαλεπὴ περίστασις, καὶ ὧν ἐζήλουν τὰς ἀγωγὰς, καὶ καθάπαν ἤθελον ἐξομοιοῦσθαι, τούτους πολεμίους καὶ τιμωρητὰς ἔσχον. ¹⁷ Ἀσεβεῖν γὰρ εἰς τοὺς θεοὺς νόμους οὐ ῥάδιον, ἀλλὰ ταῦτα ὁ ἀκόλουθος καιρὸς δηλώσει.

¹⁸ Ἀγομένου δὲ πενταετηρικοῦ ἀγῶνος ἐν Τύρῳ, καὶ τοῦ βασιλέως παρόντος, ¹⁹ ἀπέστειλεν Ἰάσων ὁ μικρὸς θεωροῦς ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἀντιοχεῖς ὄντας, παρακομίζοντας ἀργυρίου δραχμὰς τριακοσίας εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν· ἃς καὶ ἤξιωσαν οἱ παρακομίσαντες μὴ χρῆσθαι πρὸς θυσίαν διὰ τὸ μὴ καθῆκναι, εἰς ἕτεραν δὲ καταθέσθαι δαπάνην. ²⁰ Ἐπεμψεν οὖν ταῦτα, διὰ μὲν τὸν ἀποστείλαντα εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν, ἕνεκεν δὲ τῶν παρακομίζόντων, εἰς τὰς τῶν τριήρων κατασκευὰς.

²¹ Ἀσταλέντος δὲ εἰς Αἴγυπτον Ἀπολλωνίου τοῦ Μενεσθέως διὰ τὰ πρωτοκλίσια Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος βασιλέως, μεταλαβὼν Ἀντίοχος ἀλλότριον αὐτὸν τῶν αὐτῶν γεγονέναι πραγμάτων, τῆς κατ' αὐτὸν ἀσφαλείας ἐφρόντιζεν· ὅθεν εἰς Ἰόππην παραγενόμενος, κατήντησεν εἰς Ἱεροσόλυμα. ²² Μεγαλοπρεπῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς πόλεως παραδεχθεὶς, μετὰ ἰαδουχίας καὶ βῶν ἐισπεπόρευται εἰθ' οὕτως εἰς τὴν Φοινικὴν κατεστρατοπέδευσε.

²³ Μετὰ δὲ τριετῆ χρόνον ἀπέστειλεν Ἰάσων Μενέλαον τὸν τοῦ προσημαιομένου Σίμωνος ἀδελφόν, παρακομίζοντα τὰ χρήματα τῷ βασιλεῖ, καὶ περὶ πραγμάτων ἀναγκαίων ὑπονηματιμοὺς τελέσοντα. ²⁴ Ὁ δὲ συσταθεὶς τῷ βασιλεῖ, καὶ δοξάσας αὐτὸν τῷ προσώπῳ τῆς ἐξουσίας, εἰς ἑαυτὸν κατήντησε τὴν ἀρχιερωσύνην, ὑπερβαλὼν τὸν Ἰάσωνα τάλαντα ἀργυρίου τριακόσια. ²⁵ Λαβὼν δὲ τὰς βασιλικὰς ἐντολὰς παρεγένετο, τῆς μὲν ἀρχιερωσύνης οὐδὲν ἄξιον φέρων, θυμὸς δὲ ὡμῶς τυράννου, καὶ θηρὸς βαρβάρου ὄργας ἔχων.

²⁶ Καὶ ὁ μὲν Ἰάσων ὁ τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ὑπονοθεύσας, ὑπονοθευθεὶς ὑφ' ἑτέρου φυγὰς εἰς τὴν Ἀμμανίτιν χώραν συνήλαστο. ²⁷ Ὁ δὲ Μενέλαος τῆς μὲν ἀρχῆς ἐκράτει, τῶν δὲ ἐπηγγελμένων τῷ βασιλεῖ χρημάτων οὐδὲν εὐτάκτει, ²⁸ ποιουμένου δὲ τὴν ἀπαίτησιν Σωστράτου τοῦ τῆς ἀκροπόλεως ἐπάρχου· πρὸς τοῦτον γὰρ ἦν ἡ τῶν φόρων πρᾶξις· δι' ἣν αἰτίαν οἱ δύο ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσεκλήθησαν.

²⁹ Καὶ ὁ μὲν Μενέλαος ἀπέλιπε τῆς ἀρχιερωσύνης διάδοχον Λυσίμαχον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, Σώστρατος δὲ, Κράτητα τὸν ἐπὶ τῶν Κυπρίων.

³⁰ Τοιοῦτων δὲ συνεστηκότων, συνέβη Ταρσεῖς, καὶ Μαλλώτας στασιάζειν, διὰ τὸ Ἀντιοχίδι τῇ παλλακῇ τοῦ βασιλέως ἐν δωρεᾷ δεδόσθαι. ³¹ Θᾶττον οὖν ὁ βασιλεὺς ἦκε καταστεῖλαι τὰ πράγματα, καταλιπὼν τὸν διαδεχόμενον Ἀνδρόνικον, τῶν ἐν ἀξιώματι κειμένων.

³² Νομίσας δὲ ὁ Μενέλαος εἰληφέναι καιρὸν εὐφυῆ, χρυσώματα τινα τῶν τοῦ ἱεροῦ νοσοφισάμενος ἐχαρίσατο τῷ Ἀνδρονίκῳ, καὶ ἕτερα ἐτύγγατε πεπρακῶς εἰς τε Τύρον καὶ τὰς κύκλῳ πόλεις. ³³ Ἄ καὶ σαφῶς ἐπεγνωκῶς ὁ Οὐνίας, παρήλεγχεν ἀποκεχωρηκῶς εἰς ἄσυλον τόπον, ἐπὶ Δάφνης τῆς πρὸς Ἀντιόχειαν κειμένης.

³⁴ Ὅθεν ὁ Μενέλαος λαβὼν ἰδίᾳ τὸν Ἀνδρόνικον, παρεκάλει χειρώσασθαι τὸν Οὐνίαν· ὁ δὲ παραγενόμενος ἐπὶ τὸν Οὐνίαν, καὶ πεισθεὶς ἐπὶ δόλῳ, καὶ δεξιᾶς μεθ' ὄρκων δούς, καίπερ ἐν ὑποψίᾳ κείμενος ἔπεισεν ἐκ τοῦ ἄσυλου προελθεῖν, ὃν καὶ παραχρήμα παρέκλεισεν, οὐκ αἰδεσθεὶς τὸ δίκαιον. ³⁵ Δι' ἦν αἰτίαν οὐ μόνου Ἰουδαῖοι, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἐδεύναζον, καὶ ἐδυσφόρου ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς ἀδίκῳ φόνῳ.

³⁶ Τοῦ δὲ βασιλέως ἐπανεληθόντος ἀπὸ τῶν κατὰ Κιλικίαν τόπων, ἐνετύγγανον οἱ κατὰ πόλιν Ἰουδαῖοι συμμοσπονηρούντων καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὲρ τοῦ παρὰ λόγον τὸν Οὐνίαν ἀπεκτάνθαι. ³⁷ Ψυχικῶς οὖν ὁ Ἀντίοχος ἐπιλυπηθεὶς, καὶ τραπεὶς εἰς ἔλεον, καὶ δακρῶσας διὰ τὴν τοῦ μετηλλαχότος σωφροσύνην, καὶ πολλὴν εὐταξίαν, ³⁸ καὶ πυρῶσας τοῖς θυμοῖς, παραχρήμα τὴν τοῦ Ἀνδρονικοῦ πορφόραν περιελόμενος, καὶ τοὺς χιτῶνας περιρῥήξας, περιαγαγὼν καθ' ὅλην τὴν πόλιν, ἐπ' αὐτὸν τὸν τόπον οὐπὲρ εἰς τὸν Οὐνίαν ἠσέβησεν, ἐκεῖ τὸν μαιφόνου ἀπεκόσμησε, τοῦ Κυρίου τὴν ἀξίαν αὐτῷ κόλασιν ἀποδόντος.

³⁹ Γενομένων δὲ πολλῶν ἱεροσυλημάτων κατὰ τὴν πόλιν ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου μετὰ τῆς Μενελάου γνώμης, καὶ διαδοθείσης ἔξω τῆς φήμης, ἐπισυνήχθη τὸ πλήθος ἐπὶ τὸν Λυσιμάχον, χρυσωμάτων ἤδη πολλῶν διενηνεγμένων. ⁴⁰ Ἐπεγερομένων δὲ τῶν ὄχλων, καὶ ταῖς ὀργαῖς διεμπιπλαμένον, καθοπίσας ὁ Λυσιμάχος πρὸς τρισχιλίους, κατήρξατο χειρῶν ἀδίκων, προηγαμένου τινὸς Τυράνου προβεβηκότος τὴν ἡλικίαν, οὐδὲν δὲ ἤττον καὶ τὴν ἄνοιαν.

⁴¹ Συνιδότες δὲ καὶ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Λυσιμάχου, συναρπάσαντες οἱ μὲν πέτρους, οἱ δὲ ξύλων πάχῃ, τινὲς δὲ ἐκ τῆς παρακειμένης οσοδοῦ δρασσόμενοι, φύρδην ἐνετίνασσαν εἰς τοὺς περὶ τὸν Λυσιμάχον. ⁴² Δι' ἦν αἰτίαν πολλοὺς μὲν αὐτῶν τραυματίας ἐποίησαν, τινὰς δὲ καὶ κατέβαλον, πάντας δὲ εἰς φυγὴν συνήλασαν, αὐτὸν δὲ τὸν ἱερόσυλον παρὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἐχειρώσαντο.

⁴³ Περί δὲ τούτου ἐνέστη κρίσις πρὸς τὸν Μενέλαον. ⁴⁴ Καταντήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον, ἐπ' αὐτοῦ τὴν δικαιολογίαν ἐποίησαντο οἱ πεμφθέντες ἄνδρες τρεῖς ὑπὸ τῆς γερουσίας. ⁴⁵ Ἦδη δὲ λελειμμένος ὁ Μενέλαος ἐπηγγείλατο χρήματα ἱκανὰ τῷ Πτολεμαίῳ τῷ Δορυμένους πρὸς τὸ πείσαι τὸν βασιλέα.

⁴⁶ Ὅθεν ἀπολαβὼν ὁ Πτολεμαῖος εἰς τι περιστυλον ὡς ἀναψύζοντα τὸν βασιλέα, μετέθηκε. ⁴⁷ Καὶ τὸν μὲν τῆς ὅλης κακίας αἴτιον Μενέλαον ἀπέλυσε τῶν κατηγορημάτων, τοῖς δὲ ταλαιπώροις, οἵτινες εἰ καὶ ἐπὶ Σκυθῶν ἔλεγον, ἀπελύθησαν ἄν ἀκατάγνωστοι, τούτοις θάνατον ἐπέκρινε.

⁴⁸ Ταχέως οὖν τὴν ἀδικον ζημίαν ὑπέσχον οἱ ὑπὲρ πόλεως καὶ δήμων καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν προαγορεύσαντες. ⁴⁹ Δι' ἦν αἰτίαν καὶ Τύριοι μισοπονηρήσαντες τὰ πρὸς τὴν κηδείαν αὐτῶν μεγαλοπρεπῶς ἐχορήγησαν. ⁵⁰ Ὁ δὲ Μενέλαος διὰ τὰς τῶν κρατούντων πλεονεξίας, ἔμενε ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπιφύομενος τῇ κακίᾳ, μέγας τῶν πολιτῶν ἐπίβουλος καθεστῶς.

5

¹ Περί δὲ τὸν καιρὸν τούτου τὴν δευτέραν ἔφοδον ὁ Ἀντίοχος εἰς Αἴγυπτον ἐστείλατο. ² Συνέβη δὲ καθ' ὅλην τὴν πόλιν σχεδὸν ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα φαίνεσθαι διὰ τοῦ ἀέρος τρέχοντας ἱππεῖς διαχρύστους στολὰς ἔχοντας, καὶ λόγγας σπειρηθῶν ἐξωπλισμένους, ³ καὶ ἴλας ἵππων διατεταγμένας, καὶ προσβολὰς γινομένας, καὶ καταδρομὰς ἐκατέρων, καὶ ἀσπίδων κινήσεις, καὶ καμάκων πλήθη, καὶ μαχαίρων σπασμούς, καὶ βελῶν βολὰς, καὶ χρυσῶν κόσμων ἐκλάμψεις, καὶ παντοίους θωρακισμούς. ⁴ Διὸ πάντες ἤξισον ἐπ' ἀγαθῷ τὴν ἐπιφάνειαν γενέσθαι.

⁵ Γενομένης δὲ λαλιᾶς ψευδοῦς, ὡς μετηλλαχότος τὸν βίον Ἀντιόχου, παραλαβὼν ὁ Ἰάσων οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων, αἰφνιδίως ἐπὶ τὴν πόλιν συνετελέσατο ἐπίθεσιν· τῶν δὲ ἐπὶ τῷ τείχει συναλασθέντων, καὶ τέλος ἤδη καταλαμβανομένης τῆς πόλεως, ὁ Μενέλαος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐφυγάδευσεν. ⁶ Ὁ δὲ Ἰάσων ἐποιεῖτο σφαγὰς τῶν πολιτῶν τῶν ἰδίων ἀφειδῶς, οὐ συννοῶν τὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς εὐημερίαν, δυσημερίαν εἶναι τὴν μεγίστην· δοκῶν δὲ πολεμίων καὶ οὐχ ὁμοεθνῶν τρόπαια καταβάλλεσθαι, ⁷ τῆς μὲν ἀρχῆς οὐκ ἐκράτησε, τὸ δὲ τέλος τῆς ἐπιβουλῆς αἰσχύνῃ λαβὼν, φυγὰς πάλιν εἰς τὴν Ἀμμανίτιν ἀπῆλθε.

⁸ Πέρας οὖν κακῆς ἀναστροφῆς ἔτυχεν ἐγκλεισθεὶς πρὸς Ἀρέταν τὸν τῶν Αράβων τύραννον, πόλιν ἐκ πόλεως φεύγων, διωκόμενος ὑπὸ πάντων, καὶ στυγόμενος

ὡς τῶν νόμων ἀποστάτης, καὶ βδελυσσόμενος ὡς πατρίδος καὶ πολιτῶν δήμος, εἰς Αἴγυπτον συνεβράσθη. ⁹ Καὶ ὁ συχνὸς τῆς πατρίδος ἀποξενώσας, ἐπὶ ξένης ἀπώλετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἀναχθεὶς, ὡς διὰ τὴν συγγένειαν τευξόμενος σκέπης. ¹⁰ Καὶ ὁ πλῆθος ἀτάφων ἐκρίσας ἀπένθητος ἐγενήθη, καὶ κηδείας οὐδ' ἡστινοσοῦν οὔτε πατρῶου τάφου μετέσχε.

¹¹ Προσπεσόντων δὲ τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων, διέλαβεν ἀποστατεῖν τὴν Ἰουδαίαν· ὅθεν ἀναξεύξας ἐξ Αἴγυπτου τεθριωμένος τῇ ψυχῇ, ἔλαβε τὴν μὲν πόλιν δορυάλωτον. ¹² Καὶ ἐκέλευσε τοῖς στρατιώταις κόπτειν ἀφειδῶς τοὺς ἐμπύπτοντας, καὶ τοὺς εἰς τὰς οἰκίας ἀναβαίνοντας κατασφάζειν. ¹³ Ἐγίνοντο δὲ νέων καὶ πρεσβυτέρων ἀναίρεσις, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων ἀφανισμὸς, παρθένων τε καὶ νηπίων σφαγαί. ¹⁴ Οὐκὼ δὲ μυριάδες ἐν ταῖς πάσαις ἡμέραις τρισὶ κατεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς, οὐκ ἦττον δὲ τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν.

¹⁵ Καὶ οὐκ ἄρκεσθεὶς δὲ τούτοις, κατετόλμησεν εἰς τὸ πάσης τῆς γῆς ἀγιώτατον ἱερὸν εἰσελθεῖν, ὀδηγὸν ἔχων τὸν Μενέλαον, τὸν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος προδότην γεγονότα. ¹⁶ Καὶ ταῖς μιρααῖς χερσὶ τὰ ἱερά σκευὴ λαμβάνων, καὶ τὰ ὑπ' ἄλλων βασιλέων ἀνατεθέντα πρὸς αὔξησιν καὶ δόξαν τοῦ τόπου καὶ τιμῆν, ταῖς βεβήλοις χερσὶ συσσύρων ἐπέδιδου.

¹⁷ Καὶ ἐμετεωρίζετο τὴν διάνοιαν ὁ Ἀντίοχος, οὐ συνορῶν ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἀποργισται βραχέως ὁ Δεσπότης, διὸ γέγονε περὶ τὸν τόπον παρόρασις. ¹⁸ Εἰ δὲ μὴ συνέβαινε προενέχεσθαι πολλοῖς ἀμαρτήμασι, καθάπερ ὁ Ἡλιόδωρος ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ γαζοφυλακίου, οὗτος προαχθεὶς παραχρῆμα μαστιγωθείς ἀνετράπη τοῦ θράσους.

¹⁹ Ἄλλ' οὐ διὰ τὸν τόπον τὸ ἔθνος, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔθνος τὸν τόπον ὁ Κύριος ἐξελέξατο. ²⁰ Διόπερ καὶ αὐτὸς ὁ τόπος συμμετασχῶν τῶν τοῦ ἔθνους δυσπετημάτων γενομένων, ὕστερον εὐεργετημάτων ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐκοινωνήσε· καὶ ὁ καταλειφθεὶς ἐν τῇ τῷ παντοκράτορος ὀργῇ, πάλιν ἐν τῇ τοῦ μεγάλου Δεσποτοῦ καταλλαγῇ μετὰ πάσης δόξης ἐπανωρθώθη.

²¹ Ὁ γοῦν Ἀντίοχος ὀκτακάσια πρὸς τοῖς χιλίοις ἀπενεγκάμενος ἐκ τοῦ ἱεροῦ τάλαντα, θάττον εἰς Ἀντιόχειαν ἐχωρίσθη, οἰόμενος ἀπὸ τῆς ὑπερηφανίας τὴν μὲν γῆν πλωτῆν, καὶ τὸ πέλαγος πορευτὸν θέσθαι διὰ τὸν μετεωρισμὸν τῆς καρδίας.

²² Κατέλιπε δὲ καὶ ἐπιστάτας τοῦ κακοῦν τὸ γένος, ἐν μὲν Ἱεροσολύμοις Φίλιππον, τὸ μὲν γένος Φρύγα, τὸν δὲ τρόπον βαρβαρώτερον ἔχοντα τοῦ καταστήσαντος· ²³ ἐν δὲ Γαριζὶν Ἀνδρόνικον, πρὸς δὲ τούτοις Μενέλαον, ὃς χεῖριστα τῶν ἄλλων ὑπερήρετο τοῖς πολίταις, ἀπεχθῆ δὲ πρὸς τοὺς πολίτας Ἰουδαίους ἔχων διάθεσιν.

²⁴ Ἐπεμψε δὲ τὸν μυσάρχην Ἀπολλώνιον μετὰ στρατεύματος δισμυρίων πρὸς τοῖς διοχιλίοις, προστάξας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πάντας κατασφάζαι, τὰς δὲ γυναῖκας καὶ νεωτέρους πωλεῖν. ²⁵ Οὗτος δὲ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν εἰρηνικὸν ὑποκριθεὶς, ἐπέσχεν ἕως τῆς ἀγίας ἡμέρας τοῦ σαββάτου· καὶ λαβὼν ἀργοῦντας τοὺς Ἰουδαίους, τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν ἐξοπλησίαν παρήγγειλε. ²⁶ Καὶ τοὺς ἐξελθόντας πάντας ἐπὶ τὴν θεωρίαν συνεξεκέντησε, καὶ εἰς τὴν πόλιν σὺν τοῖς ὀπλοῖς εἰσδραμῶν ἰκανὰ κατέστρωσε πλήθη.

²⁷ Ἰούδας δὲ ὁ Μακκαβαῖος δέκατὸς που γεννηθεὶς, καὶ ἀναχωρήσας εἰς τὴν ἔρημον, θηρίων τρόπον ἐν τοῖς ὄρεσι διέζη σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ τὴν χορτώδη τροφὴν σιτούμενοι διατέλουν, πρὸς τὸ μὴ μετασχεῖν τοῦ μολυσμοῦ

6

¹ Μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς γέροντα Ἀθηναῖον, ἀναγκάζειν τοὺς Ἰουδαίους μεταβαίνειν ἐκ τῶν πατρῶων νόμων, καὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ νόμοις μὴ πολιτεύεσθαι, ² μολῦναι δὲ καὶ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νεῶν, καὶ προσονομάσαι Διὸς Ὀλυμπίου, καὶ τὸν ἐν Γαριζὶν, καθὼς ἐτύγχανον οἱ τὸν τόπον οἰκούντες, Διὸς Ξερίου.

³ Χαλεπὴ δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις ἦν καὶ δυσχερὴς ἡ ἐπίστασις τῆς κακίας. ⁴ Τὸ μὲν γὰρ ἱερὸν ἀσωτίας καὶ κώμων ἐπεπλήρωτο ὑπὸ τῶν ἐθνῶν ῥαθυμούντων μεθ' ἑταιρῶν, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς περιβόλοις γυναῖξι πλησιαζόντων, ἔτι δὲ τὰ μὴ καθήκοντα ἐνδον φερόντων. ⁵ Τὸ δὲ θυσιαστήριον τοῖς ἀποδισταλμένοις ἀπὸ τῶν νόμων ἀθεμίτοις ἐπεπλήρωτο. ⁶ Ἦν δ' οὔτε σαββατίζειν, οὔτε πατρῶους ἑορτάς διαφυλάττειν, οὔτε ἀπλῶς Ἰουδαῖον ὁμολογεῖν εἶναι.

7 Ἦγοντο δὲ μετὰ πικρᾶς ἀνάγκης εἰς τὴν κατὰ μῆνα τοῦ βασιλέως γενέθλιον ἡμέραν ἐπὶ σπλαγχνισμόν· γενομένης δὲ Διουνυσίων ἑορτῆς, ἠναγκάζοντο οἱ Ἰουδαῖοι κισσοὺς ἔχοντες πομπεύειν τῷ Διουσύφω.

8 Ψήφισμα δὲ ἐξέπεσεν εἰς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις Ἑλληνίδας, Πτολεμαίων ὑποπιθεμένων τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν Ἰουδαίων, ἄγειν καὶ σπλαγχνίζειν·
9 τοὺς δὲ μὴ προαιρουμένους μεταβαίνειν ἐπὶ τὰ Ἑλληνικά, κατασφάζειν· παρῆν οὖν ὄραν τὴν ἐνεστῶσαν ταλαιπωρίαν.

10 Δύο γὰρ γυναικεὶς ἀνηνέγησαν περιτετμηκυῖαι τὰ τέκνα αὐτῶν· τούτων δὲ ἐκ τῶν μαστῶν κρεμάσαντες τὰ βρέφη, καὶ δημοσίᾳ περιαγαγόντες αὐτὰς τὴν πόλιν, κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν. 11 Ἔτεροι δὲ πλησίον συνδραμόντες εἰς τὰ σπήλαια, λεληθότως ἄγειν τὴν ἑβδομάδα, μηνυθέντες τῷ Φιλίππῳ συνεφλογίσθησαν, διὰ τὸ εὐλαβῶς ἔχειν βοηθῆσαι ἑαυτοῖς κατὰ τὴν δόξαν τῆς σεμνοτάτης ἡμέρας.

12 Παρακαλῶ οὖν τοὺς ἐντυγχάνοντας τῆδε τῇ βίβλῳ, μὴ συστέλλεσθαι διὰ τὰς συμφορὰς, λογίζεσθαι δὲ τὰς τιμωρίας μὴ πρὸς ὄλεθρον, ἀλλὰ πρὸς παιδείαν τοῦ γένους ἡμῶν εὔναι. 13 Καὶ τὸ μὴ πολὺν χρόνον εἶσθαι τοὺς δυσσεβοῦντας, ἀλλ' εὐθέως περιπίπτειν ἐπιτιμίοις, μεγάλης εὐεργεσίας σημεῖον ἐστίν.

14 Οὐ γὰρ, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἀναμένει μακροθυμῶν ὁ Δεσπότης, μέχρι τοῦ κατανήσαντας αὐτοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἁμαρτιῶν, κολάσαι, οὕτω καὶ ἐφ' ἡμῶν ἔκρινεν 15 εἶναι, ἵνα μὴ πρὸς τέλος ἀφικομένων ἡμῶν τῶν ἁμαρτιῶν, ὕστερον ἡμᾶς ἐκδικᾷ. 16 Διόπερ οὐδέ ποτε μὲν τὸν ἔλεον αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν ἀφίστησι· παιδεύων δὲ μετὰ συμφορᾶς, οὐκ ἐγκαταλείπει τὸν ἑαυτοῦ λαόν. 17 Πλὴν ἔως ὑπομνήσεως ταῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω· δι' ὀλίγων δ' ἔλευστέον ἐπὶ τὴν διήγησιν.

18 Ἐλεάζαρος τις τῶν πρωτευόντων γραμματέων, ἀνὴρ ἤδη προβεβηκῶς τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν πρόσοψιν τοῦ προσώπου κάλλιστος τυγχάνων, ἀναγανῶν ἠναγκάζετο φαγεῖν ὕειον κρέας. 19 Ὁ δὲ τὸν μετ' εὐκλείας θάνατον μάλλον ἢ τὸν μετὰ μύσους βίον ἀναδεξάμενος, ἀθαιρέτως ἐπὶ τὸ τύμπανον προσῆγε· 20 προπτύσας δέ, καθ' ὃν ἔδει τρόπον προσέρχεσθαι τοὺς ὑπομένοντας ἀμύνεσθαι, ὧν οὐ θέμις γεύσασθαι διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῆν φιλοστοργίαν.

21 Οἱ δὲ πρὸς τῷ παρανόμῳ σπλαγχνισμῷ τεταγμένοι, διὰ τὴν ἐκ τῶν παλαιῶν χρόνων πρὸς τὸν ἄνδρα γνώσιν, ἀπολαβόντες αὐτὸν κατιδίαν παρεκάλουν, ἐνέγκαντα κρέα οἷς καθῆκον αὐτῷ χρῆσασθαι δι' αὐτοῦ παρασκευασθέντα, ὑποκριθῆναι δὲ ὡς ἐσθίοντα τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προστεταγμένα τῶν ἀπὸ τῆς θυσίας κρεῶν, 22 ἵνα τοῦτο πράξας ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, καὶ διὰ τὴν ἀρχαίαν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν τύχη φιλανθρωπίας.

23 Ὁ δὲ λογισμὸν ἀστεῖον ἀναλαβὼν καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας, καὶ τῆς τοῦ γήρωσ ὑπεροχῆς, καὶ τῆς ἐπικτήτου καὶ ἐπιφανοῦς πολιᾶς, καὶ τῆς ἐκ παιδὸς καλλίστης ἀνατροφῆς, μάλλον δὲ τῆς ἀγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας, ἀκολούθως ἀπεφάνετο, ταχέως λέγων προέμπειν εἰς τὸν ἄδην.

24 Οὐ γὰρ τῆς ἡμετέρας ἡλικίας ἄξιόν ἐστίν ὑποκριθῆναι, ἵνα πολλοὶ τῶν νέων ὑπολαβόντες Ἐλεάζαρον τὸν ἐννενηκονταετῆ μεταβεβηκέναι εἰς ἀλλοφυλισμὸν, 25 καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἐμὴν ὑπόκρισιν, καὶ διὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀκαριαῖον ζῆν πλανηθῶσι δι' ἐμέ, καὶ μῦσος καὶ κηλίδα τοῦ γήρωσ κατακτήσομαι. 26 Εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξελοῦμαι τὴν ἐξ ἀνθρώπων τιμωρίαν, ἀλλὰ τὰς τοῦ παντοκράτορος χεῖρας οὔτε ζῶν οὔτε ἀποθανῶν ἐκφεύξομαι.

27 Διόπερ ἀνδρείως μὲν νῦν διαλλάξας τὸν βίον, τοῦ μὲν γήρωσ ἄξιος φανήσομαι, 28 τοῖς δὲ νέοις ὑπόδειγμα γενναῖον καταλειποῦς, εἰς τὸ προθύμως καὶ γενναίως ὑπὲρ τῶν σεμνῶν καὶ ἁγίων νόμων ἀπευθανατίξειν· τοσαῦτα δὲ εἰπὼν. ἐπὶ τὸ τύμπανον εὐθέως ἤλθε. 29 Τῶν δὲ ἀγόντων τὴν μικρῷ πρότερον εὐμένειαν πρὸς αὐτὸν εἰς δυσμένειαν μεταβαλόντων διὰ τὸ τοὺς προειρημένους λόγους, ὡς αὐτοὶ διελάμβανον, ἀπόνοιαν εἶναι·

30 Μέλλων δὲ ταῖς πληγαῖς τελευτᾶν, ἀναστενάξας εἶπε, τῷ Κυρίῳ τῷ τὴν ἁγίαν γνώσιν ἔχοντι φανερόν ἐστίν, ὅτι δυνάμενος ἀπολυθῆναι τοῦ θανάτου, σκληρὰς ὑποφέρω κατὰ τὸ σῶμα ἀλγηδόνας μαστιγούμενος, κατὰ ψυχὴν δὲ ἠδέως διὰ τὸν αὐτοῦ φόβον ταῦτα πάσχω. 31 Καὶ οὗτος οὖν τοῦτον τὸν τρόπον μετέλλαξεν, οὐ μόνον τοῖς νέοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς πλείστοις τοῦ ἔθνους τὸν ἑαυτοῦ θάνατον ὑπόδειγμα γενναιότητος καὶ μνημόσυνον ἀρετῆς καταλιπὼν.

7

¹ Συνέβη δὲ καὶ ἑπτὰ ἀδελφοὺς μετὰ τῆς μητρὸς συλληφθέντας ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν ἀθεμίτων ὑείων κρεῶν ἐφάπτεσθαι, μάλιστα καὶ νευραῖς αἰκίζομένους.

² Εἷς δὲ αὐτῶν γενόμενος προήγορος, οὕτως ἔφη, τί μέλλεις ἐρωτᾶν, καὶ μανθάνειν παρ' ἡμῶν; ἔτοιμοι γὰρ ἀποθνήσκειν ἐσμέν ἢ παραβαίνειν τοὺς πατρίους νόμους.

³ Ἐκθυμὸς δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς, προσέταξε τήγανα, καὶ λέβητας ἐκपुरοῦν. ⁴ Τῶν δὲ ἐκपुरωθέντων, παραχρῆμα τὸν γενόμενον αὐτῶν προήγορον προσέταξε γλωσσοτομεῖν, καὶ περισκυθίσαντας ἀκρωτηριάζειν, τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, καὶ τῆς μετρὸς, συνωρόντων.

⁵ Ἀχρηστον δὲ αὐτὸν τοῖς ὄλοις γενόμενον, ἐκέλευσε τῆ πυρᾶ προσάγειν ἔμπνον, καὶ τηγανίζειν· τῆς δὲ ἀτιμίδος ἐφ' ἱκανὸν διαδιδούσης τοῦ τηγανῶν, ἀλλήλους παρεκάλουν σὺν τῇ μητρὶ γενναίως τελευτᾶν, λέγοντες οὕτως. ⁶ Ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἐφορᾷ, καὶ ταῖς ἀληθείαις ἐφ' ἡμῶν παρακαλεῖται, καθάπερ διὰ τῆς κατὰ πρόσωπον ἀντιμαρτυρούσης ὥδης διεσάφησε Μωυσῆς, λέγων, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.

⁷ Μεταλλάξαντος δὲ τοῦ πρώτου τὸν τρόπον τοῦτον, τὸν δεύτερον ἦγον ἐπὶ τὸν ἐμπαιγμόν· καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς δέρμα σὺν ταῖς θριξὶ περισύραντες, ἐπηρώτων, εἰ φάγεται πρὸ τοῦ τιμωρηθῆναι τὸ σῶμα κατὰ μέλος;

⁸ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τῇ πατρίῳ φωνῇ εἶπεν, οὐχί· διόπερ καὶ ⁹ οὗτος τὴν ἐξῆς ἔλαβε βάσανον, ὡς ὁ πρῶτος. Ἐν ἐσχάτῃ δὲ προῆ γενόμενος, εἶπε, σὺ μὲν ἀλάστωρ ἐκ τοῦ παρόντος ἡμᾶς ζῆν ἀπολύεις, ὁ δὲ τοῦ κόσμου βασιλεὺς ἀποθανόντας ἡμᾶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ νόμων εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς ἡμᾶς ἀναστήσει.

¹⁰ Μετὰ δὲ τούτου ὁ τρίτος ἐνεπαίζετο, καὶ τὴν γλώσσαν αἰτηθεὶς ταχέως προέβαλε, καὶ τὰς χεῖρας εὐθαρσῶς προέτεινε, ¹¹ καὶ γενναίως εἶπεν, ἐξ οὐρανοῦ ταῦτα κέκτημαι, καὶ διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους ὑπερορῶ ταῦτα, καὶ παρ' αὐτοῦ ταῦτα πάλιν ἐλπίζω κομίσασθαι. ¹² Ὡστε αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐκπλήσσεσθαι τὴν τοῦ νεανίσκου ψυχὴν, ὡς ἐν οὐδενὶ τὰς ἀληθδύνας ἐτίθετο.

¹³ Καὶ τούτου δὲ μεταλλάξαντος, τὸν τέταρτον ὡσαύτως ἐβασάνιζον αἰκίζόμενοι. ¹⁴ Καὶ γεννόμενος πρὸς τὸ τελευτᾶν, οὕτως ἔφη, αἰρετὸν μεταλλάσσουντας ὑπ' ἀνθρώπων τὰς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προσδοκᾶν ἐλπίδας, πάλιν ἀναστήσεσθαι ὑπ' αὐτοῦ· σοὶ μὲν γὰρ ἀνάστασις εἰς ζωὴν οὐκ ἔσται.

¹⁵ Ἐχομένους δὲ τὸν πέμπτον προσάγοντες ἠκίζοντο. ¹⁶ Ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἰδὼν, εἶπεν, ἐξουσίαν ἐν ἀνθρώποις ἔχων φθαρτὸς ὢν, ὃ θελεῖς ποιεῖς· μὴ δόκει δὲ τὸ γένος ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καταλελειφθαι. ¹⁷ Σὺ δὲ καρτέρει, καὶ θεωρεῖ τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος, ὡς σὲ καὶ τὸ σπέρμα σου βασανίσει.

¹⁸ Μετὰ δὲ τούτου ἦγον τὸν ἕκτον, καὶ μέλλων ἀποθνήσκειν, ἔφη, μὴ πλανῶ μάτην, ἡμεῖς γὰρ δι' ἑαυτοὺς ταῦτα πάσχον ἀμαρτάνοντες εἰς τὸν ἑαυτῶν Θεόν, διὸ ἄξια θαυμασμοῦ γέγονε. ¹⁹ Σὺ δὲ μὴ νομίσης ἀθῶος ἔσσεσθαι, θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας.

²⁰ Ὑπεραγόντως δὲ ἡ μήτηρ θαυμαστὴ καὶ μνήμης ἀγαθῆς ἄξια, ἥτις ἀπολλυμένων υἱοῦς ἑπτὰ συνωρῶσα μίᾳς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας, εὐψύχως ἔφερε διὰ τὰς ἐπὶ Κύριον ἐλπίδας. ²¹ Ἐκαστον δὲ αὐτῶν παρεκάλει τῇ πατρίῳ φωνῇ, γενναίῳ πεπληρωμένῃ φρονήματι, καὶ τὸν θῆλον λογισμὸν ἄρσειν θυμῷ διεγείρασα, λέγουσα πρὸς αὐτοὺς, ²² οὐδ' οἶδ' ὅπως εἰς τὴν ἐμὴν ἐφάνητε κοιλίαν, οὐδὲ ἐγὼ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν ὑμῖν ἐχαρισάμην, καὶ τὴν ἐκάστου στοιχειώσιν οὐκ ἐγὼ διερύθμισα. ²³ Τοιγαροῦν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης ὁ πλάσας ἀνθρώπου γένεσιν, καὶ πάντων ἐξευρῶν γένεσιν, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν ὑμῖν πάλιν ἀποδώσει μετ' ἐλέους, ὡς νῦν ὑπερορᾶτε ἑαυτοὺς διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους.

²⁴ Ὁ δὲ Ἀντίοχος οἰόμενος καταφρονεῖσθαι, καὶ τὴν οὐειδίζουσαν ὑφορώμενος φωνῇ, ἔτι τοῦ νεωτέρου περιόντος, οὐ μόνον διὰ λόγων ἐποιεῖτο τὴν παράκλησιν, ἀλλὰ καὶ δι' ὄρκων ἐπίστω, ἅμα πλουτιεῖν καὶ μακαριστὸν ποιῆσειν μεταθήμενον ἀπὸ τῶν πατρίων νόμων, καὶ φίλον ἔξειν, καὶ χρεῖας ἐμπιστεύσειν.

²⁵ Τοῦ δὲ νεανίου μηδαμῶς προσέχοντος, προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὴν μητέρα, παρῆναι τοῦ μειρακίου γενέσθαι σύμβουλον ἐπὶ σωτηρία. ²⁶ Πολλὰ δὲ αὐτοῦ παραινέσαντος, ἐπεδέξατο πείσειν τὸν υἱόν.

²⁷ Προσκύψασα δὲ αὐτῷ, χλευάσασα τὸν ὦμον τύραννον, οὕτως ἔφησε τῇ πατρίῳ φωνῇ, υἱέ, ἔλεθσόν με τὴν ἐν γαστρὶ περιενέγκασάν σε μῆνας ἐννέα, καὶ θηλάσασάν σε ἔτη τρία, καὶ ἐκθρέψασάν σε καὶ ἀγαγοῦσαν εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην, καὶ τροφοφορήσασαν. ²⁸ Ἀξιώ σε, τέκνον, ἀναβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,

καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα ἰδόντα, γυνῶναι ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐποίησεν αὐτὰ ὁ Θεὸς, καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος οὕτως γενένηται, ²⁹ μὴ φοβηθῆς τὸν δῆμιον τοῦτον, ἀλλὰ τῶν ἀδελφῶν ἄξιος γενόμενος, ἐπίδεξαι τὸν θάνατον, ἵνα ἐν τῷ ἐλέει σὺν τοῖς ἀδελφοῖς σου κομίσωμαι σε.

³⁰ Ἐτι δὲ ταύτης καταλεγούσης ὁ νεανίας εἶπε, τίνα μένετε; οὐχ ὑπακούω τοῦ προστάγματος τοῦ βασιλέως· τοῦ δὲ προστάγματος ἀκούω τοῦ νόμου τοῦ δοθέντος τοῖς πατράσιν ἡμῶν διὰ Μωυσέως. ³¹ Σὺ δὲ πάσης κακίας εὐρετῆς γενόμενος εἰς τοὺς Ἑβραίους, οὐ μὴ διαφύγῃς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ.

³² Ἡμεῖς γὰρ διὰ τὰς ἑαυτῶν ἀμαρτίας πάσχομεν. ³³ Εἰ δὲ χάριν ἐπιπλήξῃς καὶ παιδείας ὁ ζῶν Κύριος ἡμῶν βραχέως ἐπώργισται, καὶ πάλιν καταλλαγήσεται τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις. ³⁴ Σὺ δὲ ὡ ἀνόσιε, καὶ πάντων ἀνθρώπων μιαιώτατε, μὴ μάτην μετεωρίζου φρουαττόμενος ἀδήλοισ ἐλπίσιν, ἐπὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐπαίρόμενος χεῖρα. ³⁵ Οὐπω γὰρ τὴν τοῦ παντοκράτορος ἐπόπτου Θεοῦ κρίσιν ἐκπέφευγας.

³⁶ Οἱ μὲν γὰρ νῦν ἡμέτεροι ἀδελφοὶ βραχὺν ὑπενέγκαντες πόνον, ἀεννάου ζωῆς ὑπὸ διαθήκῃ Θεοῦ πεπτώκασι· σὺ δὲ τῆ τοῦ Θεοῦ κρίσει δίκαια τὰ πρόστιμα τῆς ὑπετηφανίας ἀπόισι. ³⁷ Ἐγὼ δὲ καθάπερ οἱ ἀδελφοὶ μου, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν προδίδωμι περὶ τῶν πατρίων νόμων, ἐπικαλούμενος τὸν Θεὸν ἵλεων ταχὺ τῷ ἔθνει γενέσθαι, καὶ σὲ μετὰ ἑτασμῶν καὶ μαστίγων ἐξομολογήσασθαι, διότι μόνος αὐτὸς Θεὸς ἐστίν, ³⁸ ἐν ἔμοι δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου στήναι τὴν τοῦ παντοκράτορος ὀργὴν τὴν ἐπὶ τὸ σῆμα ἡμῶν γένος δικαίως ἐπηγγένην.

³⁹ Ἐκθυμος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς, τούτῳ παρὰ τοὺς ἄλλους χειρίστως ἀπήντησε, πικρῶς φέρον ἐπὶ τῷ μυκτηρισμῷ. ⁴⁰ Καὶ οὗτος οὖν καθαρὸς τὸν βίον μετήλλαξε, παντελῶς ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πεποιθώς.

⁴¹ Ἐσχάτη δὲ τῶν υἱῶν ἡ μήτηρ ἔτελεῦτήσε.

⁴² Τὰ μὲν οὖν περὶ σπλαγχνισμοῦ, καὶ τὰς ὑπερβαλλούσας αἰκίας ἐπὶ τοσοῦτον δεδηλώσθω.

8

¹ Ἰούδας δὲ ὁ Μακκαβαῖος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, παρεμπορευόμενοι λεληθότως εἰς τὰς κώμας, προσεκαλοῦντο τοὺς συγγενεῖς, καὶ τοὺς μεμενηκότας ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ προσλαβόμενοι, συνήγαγον εἰς ἑξακισχιλίους.

² Καὶ ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον ἐπιδεῖν ἐπὶ τὸν ὑπὸ πάντων καταπατούμενον λαόν, οἰκτεῖραι δὲ καὶ τὸν ναόν, τὸν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων βεβηλωθέντα, ³ ἐλεῆσαι δὲ καὶ τὴν καταφθειρομένην πόλιν καὶ μέλλουσαν ἰσόπεδον γίνεσθαι, καὶ τῶν καταβῶντων πρὸς αὐτὸν αἱμάτων εἰσακοῦσαι, ⁴ μνησθῆναι δὲ καὶ τῆς τῶν ἀναμαρτήτων νηπιῶν παρανόμου ἀπωλείας, καὶ περὶ τῶν γενομένων εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ βλασφημιῶν, καὶ μισοπονηρήσαι.

⁵ Γενόμενος δὲ ἐν συστήματι ὁ Μακκαβαῖος, ἀνυπόστατος ἦδη τοῖς ἔθνεσιν ἐγίνετο, τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου εἰς ἔλεον τραπέισης. ⁶ Πόλεις δὲ καὶ κώμας ἀπροσδοκῆτως ἐρχόμενος ἐνεπίμπρα, καὶ τοὺς ἐπικαίρους τόπους ἀπολαμβάνων, οὐκ ὀλίγους τῶν πολεμίων ἐνίκα τροπούμενος. ⁷ Μάλιστα τὰς νύκτας πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπιβουλάς συνεργοὺς ἐλάμβανε· καὶ λαλιά τις τῆς εὐανδρίας αὐτοῦ διεχεῖτο πανταχῆ.

⁸ Συνορῶν δὲ ὁ Φίλιππος κατὰ μικρὸν εἰς προκοπὴν ἐρχόμενον τὸν ἄνδρα πυκνότερον δὲ ἐν ταῖς εὐημερίαις προβαίνοντα, πρὸς Πτολεμαῖον τὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν ἔγραψεν ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν.

⁹ Ὁ δὲ ταχέως προχειρισάμενος, Νικάνορα τὸν τοῦ Πατρόκλου, τῶν πρώτων φίλων, ἀπέστειλεν, ὑποτάξας παμφύλων ἔθνη οὐκ ἐλάττους τῶν δισμυρίων, τὸ σῆμα τῶν Ἰουδαίων ἐξάραι γένος· συνέστησε δὲ αὐτῷ καὶ Γοργίαν ἄνδρα στρατηγὸν, καὶ ἐν πολεμικαῖς χρεῖαις πείραν ἔχοντα.

¹⁰ Διεστήσατο δὲ ὁ Νικάνωρ τὸν φόρον τῷ βασιλεῖ τοῖς Ῥωμαίοις ὄντα ταλάντων δισχιλίων ἐκ τῆς τῶν Ἰουδαίων αἰχμαλωσίας ἐκπληρώσας. ¹¹ Εὐθέως δὲ εἰς τὰς παραθαλάσσιους πόλεις ἀπέστειλε προσκαλούμενος ἐπ' ἀγορασμὸν Ἰουδαϊκῶν σωμάτων, ὑπισχνούμενον ἐννενήκοντα σώματα ταλάντου παραχωρήσειν· οὐ προσδεχόμενος τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος μέλλουσαν παρακολουθήσειν ἐπ' αὐτῷ δίκην.

¹² Τῷ δὲ Ἰούδα προσέπεσε περὶ τῆς τοῦ Νικάνωρος ἐφόδου· καὶ μεταδόντος αὐτοῦ σὺν αὐτῷ τὴν παρουσίαν τοῦ στρατοπέδου, ¹³ οἱ δει λαυδροῦντες καὶ ἀπιστοῦντες τὴν τοῦ Θεοῦ δίκην, διεδίδρασκον, καὶ ἐξετόπιζον ἑαυτούς.

¹⁴ Οἱ δὲ τὰ περιλελειμμένα πάντα ἐπώλουν, ὁμοῦ δὲ τὸν Κύριον ἠξίουσαν ῥύσασθαι τοὺς ὑπὸ τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνωρος πρὶν συντυχεῖν πεπραμένους. ¹⁵ Καὶ εἰ μὴ δι'

αυτούς, ἀλλὰ διὰ τὰς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν διαθήκας, καὶ ἔνεκεν τῆς ἐπ' αὐτοὺς ἐπικλήσεως τοῦ σεμινοῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς ὀνόματος αὐτοῦ.

¹⁶ Συναγαγὼν δὲ ὁ Μακκαβαῖος τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας τὸν ἀριθμὸν ἑξακισχιλίους, παρεκάλει μὴ καταπλαγῆναι τοὺς πολεμίους, μηδὲ εὐλαβεῖσθαι τὴν τῶν ἀδίκως παραγινόμενων ἐπ' αὐτοὺς ἐθνῶν πολυπληθίαν, ἀγωνίσασθαι δὲ γενναίως, ¹⁷ πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντας τὴν ἀνώμω εἰς τὸν ἄγιον τόπον συντετελεσμένην ὑπ' αὐτῶν ὕβριν, καὶ τὸν τῆς ἐμπειαιγμένης πόλεως αἰκισμὸν, ἔτι δὲ τὴν τῆς προγονικῆς πολιτείας κατάλυσιν. ¹⁸ Οἱ μὲν γὰρ ὄπλοις πεποίθασιν ἅμα καὶ τόλμαις, ἔφησεν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῷ παντοκράτορι Θεῷ δυναμένω καὶ τοὺς ἐρχομένους ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὸν ὅλον κόσμον ἐν ἐνὶ νεύματι καταβαλεῖν, πεποιθήμεν.

¹⁹ Προσαναλεξάμενος δὲ αὐτοῖς καὶ τὰς ἐπὶ τῶν προγόνων γενομένης ἀντιλήψεις, καὶ τὴν ἐπὶ Συναχηρεῖμ τῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδων ὡς ἀπώλοντο. ²⁰ Καὶ τὴν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ τὴν πρὸς αὐτοὺς Γαλάτας παράταξιν γενομένην, ὡς οἱ πάντες ἐπὶ τὴν χρεῖαν ἦλθον ὀκτακισχιλιοὶ σὺν Μακεδόσι τετρακισχιλίοις, τῶν Μακεδόνων ἀπορουμένων, οἱ ὀκτακισχιλιοὶ τὰς δώδεκα μυριάδας ἀπώλεσαν διὰ τὴν γενομένην αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ βοήθειαν, καὶ ὠφέλειαν πολλὴν ἔλαβον.

²¹ Ἐφ' οἷς εὐθαρσεῖς αὐτοὺς παραστήσας, καὶ ἐτοίμους ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν, τετραμερές τι τὸ στράτευμα ἐποίησε. ²² Τάξας καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ προηγουμένους ἑκατέρας τάξεως, Σίμωνα καὶ Ἰώσηφον καὶ Ἰωνάθαν, ὑποτάξας ἑκάστῳ χιλίοις πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, ²³ ἔτι δὲ καὶ Ἐλεάζαρον, παραγνοὺς τὴν ἱερὰν βίβλον, καὶ δοὺς σύνθημα Θεοῦ βοηθείας, τῆς πρώτης σπεύρας αὐτὸς προηγούμενος, συνέβαλε τῷ Νικάνορι.

²⁴ Γενομένου δὲ αὐτοῖς τοῦ παντοκράτορος συμμάχου, κατέσφαξαν τῶν πολεμίων ὑπὲρ τοὺς ἑνακισχιλίους, τραυματίας δὲ καὶ τοῖς μέλεισιν ἀναπήρους τὸ πλεῖστον μέρος τῆς τοῦ Νικάνορος στρατιᾶς ἐποίησαν, πάντας δὲ φυγεῖν ἠνάγκασαν. ²⁵ Τὰ δὲ χρήματα τῶν παραγεγονότων ἐπὶ τὸν ἀγορασμὸν αὐτῶν ἔλαβον· συνδιώξαντες δὲ αὐτοὺς ἐφ' ἱκανὸν, ἀνέλυσαν ὑπὸ τῆς ὥρας συγκλειόμενοι. ²⁶ Ἦν γὰρ ἡ πρὸ τοῦ σαββάτου, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἑμακροθύμησαν κατατρέχοντες αὐτούς.

²⁷ Ὀπλολογήσαντες δὲ αὐτοὺς, καὶ τὰ σκῦλα ἐκδύσαντες τῶν πολεμίων, περὶ τὸ σάββατον ἐγίνοντο, περισσῶς εὐλογοῦντες, καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ Κυρίῳ τῷ διασώσαντι αὐτοὺς εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀρχὴν ἐλέους τάξαντος αὐτοῖς.

²⁸ Μετὰ δὲ τὸ σάββατον τοῖς ἠκισμένοις, καὶ ταῖς χήραις, καὶ ὄρφανοῖς, μερίσαντες ἀπὸ τῶν σκύλων, τὰ λοιπὰ αὐτοῖ καὶ τὰ παιδία ἐμερίσαντο. ²⁹ Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι, καὶ κοινὴν ἰκετείαν ποιησάμενοι, τὸν ἐλεήμονα Κύριον ἤξιουν εἰς τέλος, καταλλαγῆναι τοῖς αὐτοῦ δούλοις.

³⁰ Καὶ τῶν περὶ Τιμόθεον καὶ Βακχίδην συνεριζόντων, ὑπὲρ τοὺς διςμυρίους αὐτῶν ἀνεῖλον, καὶ ὀχυρωμάτων ὑψηλῶν εὐ μάλα ἐγκρατεῖς ἐγένοντο· καὶ λάφυρα πλεῖστα ἐμερίσαντο, ἰσομοίρους ἑαυτοῦς καὶ τοῖς ἠκισμένοις, καὶ ὄρφανοῖς, καὶ χήραις, ἔτι δὲ καὶ πρεσβυτέροις ποιήσαντες. ³¹ Ὀπλολογήσαντες δὲ αὐτοὺς, ἐπιμελῶς πάντα συνέθηκαν εἰς τοὺς ἐπικαίρους τόπους, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν σκύλων ἤνεγκαν εἰς Ἱερσόλυμα.

³² Τὸν δὲ φυλάρχην τὸν περὶ Τιμόθεον ἀνεῖλον, ἀνοσιώτατον ἄνδρα καὶ πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἐπιπελυπηκότα. ³³ Ἐπινίκια δὲ ἄγοντες ἐν τῇ πατρίδι, τοὺς ἐμπρήσαντας τοὺς ἱεροὺς πυλώνας, Καλλισθένην, καὶ τινες ἄλλους ὑψήσαν εἰς ἐν οἰκίδιον πεφευγότας, οἳ τινες ἄξιον τῆς δυσσεβείας ἐκομίσαντομισθόν.

³⁴ Ὁ δὲ τρισαλιτήριος Νικάνωρ, ὁ τοὺς χιλίους ἐμπόρους ἐπὶ τὴν πρᾶσιν τῶν Ἰουδαίων ἀγαγὼν, ³⁵ ταπεινωθεὶς ὑπὸ τῶν κατ' αὐτὸν νομιζομένων ἐλαχίστων εἶναι, τῇ τοῦ Κυρίου βοηθείᾳ, τὴν δοξικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα, διὰ τῆς μεσογειοῦ, δραπετεύου τρόπον ἔρημον ἑαυτὸν ποιήσας, ἦκεν εἰς Ἀντιόχειαν, ὑπεράγαν δυσσημερήσας ἐπὶ τῇ τοῦ στρατοῦ διαφθορᾷ. ³⁶ Καὶ ὁ τοῖς Ῥωμαῖοις ἀναδεξάμενος φόρον ἀπὸ τῆς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις αἰχμαλωσίας κατορθώσασθαι, κατήγγελλεν ὑπέρμαχον ἔχειν τὸν Θεὸν τοὺς Ἰουδαίους, καὶ διὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀτρώτους εἶναι τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τὸ ἀκολουθεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προτεταγμένοις νόμοις.

9

¹ Περὶ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐτύγχανεν Ἀντίοχος ἀναλελυκῶς ἀκόσμως ἐκ τῶν κατὰ τὴν Περσίδα τόπων. ² Εἰσεληλύθει γὰρ εἰς τὴν λεγομένην Περσέπολιν, καὶ ἐπεχειρήσεν ἱεροσυλεῖν, καὶ τὴν πόλιν συνέχειν· διὸ δὴ τῶν πληθῶν ὀρμησάντων, ἐπὶ τὴν τῶν ὄπλων βοήθειαν ἐτρέπησαν· καὶ συνέβη τροπωθέντα τὸν Ἀντίοχον ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων, ἀσχήμονα τὴν ἀναζυγὴν ποιήσασθαι.

³ Ὅντι δὲ αὐτῷ κατ' Ἐκβάτανα, προσέπεσε τὰ κατὰ Νικάνορα, καὶ τοὺς περὶ Τιμόθεον, γεγονόςτα. ⁴ Ἐπαρθεὶς δὲ τῷ θυμῷ, ὤτετο καὶ τὴν τῶν πεφυγαδευκόντων αὐτὸν κακίαν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐναπερείσασθαι· διὸ συνέταξε τὸν ἄρματηλάτην ἀδιαλείπτως ἐλαύνοντα κατανύειν τὴν πορείαν, τῆς ἐξ οὐρανοῦ διη κρίσεως συνούσης αὐτῷ· οὕτως γὰρ ὑπερηφάνως εἶπε, πολυάνδριον Ἰουδαίων Ἱεροσόλυμα ποιήσω παραγενόμενος ἐκεῖ.

⁵ Ὁ δὲ πανεπόπτης Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπάταξεν αὐτὸν ἀνιάτω καὶ ἀοράτῳ πληγῇ· ἄρτι δὲ αὐτοῦ καταλήξαντος τὸν λόγον, ἔλαβεν αὐτὸν ἀνήκεστος τῶν σπλάγγων ἀλγηδῶν, καὶ πικραὶ τῶν ἐνδον βάσανοι, ⁶ πάνυ δικαίως, τὸν πολλαῖς καὶ ξενιζούσαις συμφοραῖς ἐτέρων σπλάγγνα βασάνισαντα.

⁷ Ὁ δ' οὐδαμῶς τῆς ἀγερωχίας ἔληγεν· ἔτι δὲ καὶ τῆς ὑπερφανίας ἐπεπλήρωτο, πῦρ πνέων τοῖς θυμοῖς ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ κελεύων ἐποξύνειν τὴν πορείαν· συνέβη δὲ καὶ πεσεῖν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἄρματος φερομένου ροίζῳ, καὶ δυσχερεῖ πτώματι περιπεσόντα, πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀποστρεβλοῦσθαι.

⁸ Ὁ δ' ἄρτι δοκῶν τοῖς τῆς θαλάσσης κύμασιν ἐπιτάσσειν, διὰ τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀλαζονείαν, καὶ πλάστιγγι τὰ τῶν ὀρέων οἰόμενος ὕψη στήσειν, κατὰ γῆν γνόμενος, ἐν φορεῖῳ παρεκομίζετο, φανεράν τοῦ Θεοῦ πᾶσι τὴν δύναμιν ἐνδεικνύμενος· ⁹ ὥστε καὶ ἐκ τοῦ σώματος τοῦ δυσσεβοῦς σκώληκας ἀναρίζειν, καὶ ζῶντος ἐν ὀδύνας καὶ ἀλγηδόσι τὰς σάρκας αὐτοῦ διαπίπτειν, ὑπὸ δὲ τῆς ὁσμῆς αὐτοῦ πᾶν τὸ στρατόπεδον βαρύνεσθαι τὴν σαπρίαν. ¹⁰ Καὶ τὸν μικρῷ πρότερον τῶν οὐρανίων ἄστρον ἄπτεσθαι δοκοῦντα, παρακομίζειν οὐδεὶς ἐδύνατο, διὰ τὸ τῆς ὁσμῆς ἀφόρητον βάρος.

¹¹ Ἐνταῦθα οὖν ἤρξατο τὸ πολὺ τῆς ὑπερφανίας λήγειν ὑποτεθραυσμένος, καὶ εἰς ἐπίγνωσην ἔρχεσθαι θεία μᾶστιγι κατὰ στιγμήν ἐπιτεπόμενος ταῖς ἀλγηδόσι. ¹² Καὶ μηδὲ τῆς ὁσμῆς αὐτοῦ δύναμιν ἀνέχεσθαι, ταῦτ' ἔφη, δίκαιον ὑποτάσσεσθαι τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θνητὸν ὄντα ἰσόθεα φρονεῖν ὑπερηφανῶς.

¹³ Ἡῤυχετο δὲ ὁ μιαρὸς πρὸς τὸν οὐκέτι αὐτὸν ἐλεήσοντα δεσπότην, οὕτω λέγων, ¹⁴ τὴν μὲν ἁγίαν πόλιν ἦν σπεύδων παρεγίνετο ἰσόπεδον ποιῆσαι, καὶ πολυάνδριον οἰκοδομήσαι, ἐλευθέραν ἀναδειξάει· ¹⁵ τοὺς δὲ Ἰουδαίους, οὓς διεγνώκει μηδὲ ταφῆς ἀξίωσαι, οἰωνοβρώτους δὲ σὺν τοῖς νηπίοις ἐκρίψειν θηρίοις, πάντας αὐτοὺς ἴσους Ἀθηναίοις ποιήσειν· ¹⁶ ὃν δὲ πρότερον ἐσκόλυευσεν ἅγιον νεῶν, καλλίστοις ἀναθήμασι κοσμήσειν, καὶ τὰ ἱερὰ σκεῦη πολυπλάσια πάντα ἀποδώσει, τὰς δὲ ἐπιβαλλούσας πρὸς τὰς θυσίας συντάξεις ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων χορηγήσειν· ¹⁷ πρὸς δὲ τούτοις, καὶ Ἰουδαῖο ἐσσεσθαι, καὶ πάντα τόπον οἰκητὸν ἐπελεῦσεσθαι καταγγέλλοντα τὸ τοῦ Θεοῦ κράτος.

¹⁸ Οὐδαμῶς δὲ ληγόντων τῶν πόνων, ἐπεληλύθει γὰρ ἐπ' αὐτὸν δικαία ἡ τοῦ Θεοῦ κρίσις, τὰ κατ' αὐτὸν ἀπελπίσας, ἔγραψε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν, ἱκετηρίας τάξιν ἔχουσαν, περιέχουσαν δὲ οὕτως·

¹⁹ Τοῖς χρστοῖς Ἰουδαίοις τοῖς πολίταις πολλὰ χαίρειν, καὶ ὑγιαίνειν, καὶ εὖ πράττειν, βασιλεὺς καὶ στρατηγὸς Ἀντίοχος. ²⁰ Εἰ ἔρρωσθε, καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰ ἴδια κατὰ γνώμην ἔστιν ὑμῖν, εὐχομαι μὲν τῷ Θεῷ τὴν μεγίστην χάριν, εἰς οὐρανὸν τὴν ἐλπίδα ἔχω.

²¹ Κάγῳ δὲ ἀσθενῶς διεκείμην, ὑμῶν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐνοίαν ἂν ἐμνημόνεον φιλοστόργως· ἐπανάγων ἐκ τῶν περὶ τὴν Περσίδα τόπων, καὶ περιπεσῶν ἀσθενεῖα δυσχέρειαν ἐχούση, ἀναγκαῖον ἠγησάμην φροντίσαι τῆς κοινῆς πάντων ἀσφαλείας· ²² Οὐκ ἀπογινώσκων τὰ κατ' ἐμαυτόν, ἀλλὰ ἔχων πολλὴν ἐλπίδα ἐκφύεξεσθαι τὴν ἀσθενεῖαν, ²³ θεωρῶν δὲ ὅτι καὶ ὁ πατήρ καθ' οὓς καιροὺς εἰς τοὺς ἄνω τόπους ἐστρατοπέδευσεν, ἀνέδειξε τὸν διαδεξόμενον, ²⁴ ὅπως ἐάν τι παράδοξον ἀποβῆαι, ἢ καὶ προσαγγελθῆ τι δυσχερὲς, εἰδότες οἱ κατὰ τὴν χῶραν ὧ καταλέλειπται τὰ πράγματα, μὴ ἐπιπαράσσωνται·

²⁵ Πρὸς δὲ τούτοις κατανοῶν τοὺς παρακειμένους δυνάστας, καὶ γεινιῶντας τῇ βασιλείᾳ τοῖς καιροῖς ἐπέχοντας, προσδεχομένους τὸ ἀποβησόμενον, ἀναδέδειχα τὸν υἱὸν μου Ἀντίοχον βασιλέα, ὃν πολλακίς ἀνατρέχων εἰς τὰς ἐπάνω στραπειὰς τοῖς πλείστοις ὑμῶν παρακατετιθέμην καὶ συνίστων· γέγραφα δὲ πρὸς αὐτὸν τὰ ὑπογεγραμμένα.

²⁶ Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς καὶ ἀξιῶ, μεμνημένους τῶν εὐεργεσιῶν κοινῇ καὶ κατιδίαν, ἕκαστον συντηρεῖν τὴν οὖσαν εὐνοίαν εἰς ἐμὲ καὶ τὸν υἱὸν μου. ²⁷ Πέπεισμα γὰρ αὐτὸν ἐπεικῶς καὶ φιλανθρώπως παρακολουθοῦντα τῇ ἐμῇ προαιρέσει, συμπεριενεχθῆσθαι ὑμῖν.

²⁸ Ο μὲν οὖν ἀνδροφόνος καὶ βλάσφημος τὰ χεῖριστα παθῶν, ὡς ἐτέρους διέθηκεν, ἐπὶ ξένης ἐν τοῖς ὄρεσιν οἰκτίστῳ μῶρῳ κατέσπρεψε τὸν βίον. ²⁹ Παρεκομίζετο δὲ τὸ σῶμα Φίλιππος ὁ σύντροφος αὐτοῦ· ὃς καὶ διευλαβηθεὶς τὸν υἱὸν Ἀντίχου, πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλομήτορα εἰς Αἴγυπτον διεκομίσθη.

10

¹ Μακκαβαῖος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου προάγοντος αὐτοὺς, τὸ μὲν ἱερὸν ἐκομίσαντο καὶ τὴν πόλιν, ² τοὺς δὲ κατὰ τὴν ἀγορὰν βωμοὺς ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων δεδημιουργημένους, ἔτι δὲ τεμένη καθεῖλον.

³ Καὶ τὸν νεῶν καθάρισαντες, ἕτερον θυσιαστήριον ἐποίησαν, καὶ πυρώσαντες λίθους, καὶ πῦρ ἐκ τούτων λαβόντες, ἀνήνεγκαν θυσίαν μετὰ διετῆ χρόνον, καὶ θυμίαμα καὶ λύχνους, καὶ τῶν ἄρτων τὴν πρόθεσιν ἐποίησαντο. ⁴ Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἠξίωσαν τὸν Κύριον πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν, μηκέτι περιπεσεῖν τοιούτοις κακοῖς, ἀλλ' ἕαν ποτε καὶ ἀμάρτησιν, ὑπ' αὐτοῦ μετ' ἐπιεικείας παιδεύεσθαι, καὶ μὴ βλασφημίαις καὶ βαρβάρους ἔθνεσι παραδίδοσθαι.

⁵ Ἐν ἧ δὲ ἡμέρᾳ ὁ νεῶς ὑπὸ ἀλλοφύλων ἐβεβηλώθη, συνέβη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸν καθαρισμόν γενέσθαι τοῦ ναοῦ, τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὃς ἐστὶ Χασελεῦ.

⁶ Καὶ μετ' εὐφροσύνης ἦγον ἡμέρας ὀκτῶ σκηνωμάτων τρόπον, μνημονεύοντες ὡς πρὸ μικροῦ χρόνου τὴν τῶν σκηνῶν ἑορτὴν ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις θηρίων τρόπον ἦσαν νεμόμενοι. ⁷ Διὸ θύρσους καὶ κλάδους ὠραίους, ἔτι δὲ φοίνικας ἔχοντες, ὕμνους ἀνέφερον τῷ εὐδοῶσαντι καθαρισθῆναι τὸν ἑαυτοῦ τόπον. ⁸ Ἐδογμάτισαν δὲ μετὰ κοινοῦ προστάγματος καὶ ψηφίσματος παντὶ τῷ τῶν Ἰουδαίων ἔθνει κατ' ἐνιαυτὸν ἄγειν τὰς ἡμέρας.

⁹ Καὶ τὰ μὲν τῆς Ἀντίχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς τελευτῆς οὕτως εἶχε.

¹⁰ Νυνὶ δὲ τὰ κατὰ τὸν Εὐπάτορα Ἀντίχου, υἱὸν δὲ τοῦ ἀσεβοῦς γενόμενον, δηλώσομεν, αὐτὰ συντέμνοντες τὰ τῶν πολέμων κακὰ. ¹¹ Αὐτὸς γὰρ παραλαβὼν βασιλείαν, ἀνέδειξεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων Λυσίαν τινά, κοίλης δὲ Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν πρῶταρχον.

¹² Πτολεμαῖος γὰρ ὁ καλούμενος Μάκρων τὸ δίκαιον συντηρεῖν προηγούμενος εἰς τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὴν γενοῦσάν εἰς αὐτοὺς ἀδικίαν, καὶ ἐπειράτο τὰ πρὸς αὐτοὺς εἰρηνικῶς διεξάγειν. ¹³ Ὅθεν κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν φίλων πρὸς τὸν Εὐπάτορα, καὶ προδότης παρέκαστα ἀκούων, διὰ τὸ τὴν Κύπρον ἐμπιστευθέντα ὑπὸ τοῦ Φιλομήτορος ἐκλιπεῖν, καὶ πρὸς Ἀντίχου τὸν Ἐπιφανῆ ἀναχωρῆσαι, μήτ' εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν ἔχων, ὑπ' ἀθυμίας φαρμακεύσας ἑαυτὸν ἐξέλιπε τὸν βίον.

¹⁴ Γοργίας δὲ γενόμενος στρατηγὸς τῶν τόπων, ἐξενοτρόφει, καὶ παρέκαστα πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἐπολεμοτρόφει, ¹⁵ Ὁμοῦ δὲ τούτῳ καὶ οἱ Ἰουμαῖοι ἐγκρατεῖς ἐπικαίρων ὄχυρωμάτων ὄντες, ἐγύμναζον τοὺς Ἰουδαίους, καὶ τοὺς φυγαδευθέντας ἀπὸ Ἱεροσολύμων προσλαβόμενοι πολεμοτροφεῖν ἐπεχείρουν.

¹⁶ Οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον, ποιησάμενοι λιτανείαν, καὶ ἀξιώσαντες τὸν Θεὸν σύμμαχον αὐτοῖς γενέσθαι, ἐπὶ τὰ τῶν Ἰουμαίων ὄχυρῶματα ὥρμησαν, ¹⁷ οἷς καὶ προσβαλόντες εὐρώστως, ἐγκρατεῖς ἐγένοντο τῶν τόπων, πάντας τε τοὺς ἐπὶ τῷ τείχει μαχομένους ἠμύναντο· κατέσφαζόν δε τοὺς ἐμπίπτοντας, ἀνείλον δὲ οὐχ ἦττον τῶν δισμυρίων.

¹⁸ Συμφυγόντων δὲ οὐκ ἔλαττον τῶν ἐνακισχιλίων εἰς δύο πύργους ὄχυρους εὐ μάλα, καὶ πάντα τὰ πρὸς πολιορκίαν ἔχοντας, ¹⁹ ὁ Μακκαβαῖος εἰς ἐπείγοντας τόπους ἀπολιπὼν Σίμωνα καὶ Ἰώσηφον, ἔτι δὲ καὶ Ζακχαῖον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἱκανοὺς πρὸς τὴν τούτων πολιορκίαν, αὐτὸς ἐχωρίσθη.

²⁰ Οἱ δὲ περὶ τὸν Σίμωνα φιλαργυρήσαντες ὑπὸ τινῶν τῶν ἐν τοῖς πύργοις ἐπέισθησαν ἀργυρίῳ· ἐπάκις δὲ μυριάδας δραχμὰς λαβόντες, εἷσαν τινας διαρρύησαι. ²¹ Προσαγγεληθέντος δὲ τῷ Μακκαβαίῳ περὶ τοῦ γενομένου, συναγαγὼν τοὺς ἡγουμένους τοῦ λαοῦ, κατηγόρησεν ὡς ἀργυρίῳ πεπράκασιν τοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς πολεμίους κατ' αὐτῶν ἀπολύσαντες. ²² Τούτους μὲν οὖν προδότας γενομένους ἀπέκτεινε, καὶ παραχρήμα τοὺς δύο πύργους κατελάβετο. ²³ Τοῖς δὲ ὄπλοις τὰ πάντα ἐν ταῖς ἡμέραις εὐοδοῦμενος, ἀπώλεσεν ἐν τοῖς δυσὶν ὄχυρῶμασι πλείους τῶν δισμυρίων.

²⁴ Τιμόθεος δὲ ὁ πρότερον ἠττηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, συναγαγὼν ξένας δυνάμεις παμπληθεῖς, καὶ τοὺς τῆς Ἀσίας γενομένους ἵππους συναθροίσας οὐκ ὀλίγους, παρῆν ὡς δοριάλωτον ληψόμενος τὴν Ἰουδαίαν. ²⁵ Οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον, συνεγγίζοντος αὐτοῦ, πρὸς ἰκετείαν τοῦ Θεοῦ ἐτράπησαν, γῆ τὰς

κεφαλὰς καταπάσαντες, καὶ τὰς ὀσφύας σάκκοις ζώσαντες, ²⁶ ἐπὶ τὴν ἀπέναντι τοῦ θουσιαστῆριου κρηπίδα προσπεσόντες, ἤξιον ἴλεων αὐτοῖς γενόμενον ἐχθροῦσαι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἀντικεῖσθαι τοῖς ἀντικειμένοις, καθὼς ὁ νόμος διασαφεῖ. ²⁷ Γενόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς δεήσεως, ἀναλαβόντες τὰ ὄπλα, προῆγον ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ πλεῖον· συνεγγίσαντες δὲ τοῖς πολεμίοις, ἐφ' ἑαυτῶν ἦσαν.

²⁸ Ἄρτι δὲ τῆς ἀνατολῆς διαδεχομένης, προσέβαλον ἑκάτεροι· οἱ μὲν ἔγγυον ἔχοντες εὐημερίας καὶ νίκης μετ' ἀρετῆς τὴν ἐπὶ τὸν Κύριον καταφυγῆν, οἱ δὲ καθηγεμόνα τῶν ἀγῶνων ταττόμενοι τὸν θυμόν.

²⁹ Γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης, ἐφάνησαν τοῖς ὑπεναντίους ἐξ οὐρανοῦ ἐφ' ἵππων χρυσοχαλίνων ἄνδρες πέντε διαπρεπεῖς, καὶ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων οἱ δύο, ³⁰ καὶ τὸν Μακκαβαῖον μέσον λαβόντες, καὶ σκεπάζοντες ταῖς ἑαυτῶν πανοπλίαις, ἄτρωτον διεφύλαττον· εἰς δὲ τοὺς ὑπεναντίους τοξεύματα καὶ κεραυνοὺς ἐξερρίπτουν· διὸ συγχυθέντες ἄρασίᾳ, κατεκόπτοντο ταραχῆς πεπληρωμένοι. ³¹ Κατεσφάγησαν δὲ δισμῦροι πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, ἵππεῖς δὲ ἑξακόσιοι.

³² Αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος συνέφυγεν εἰς Γάζαρα λεγόμενον ὀχύρωμα, εὖ μάλα φρούριον, στρατηγούντος ἐκεῖ Χαιρέου.

³³ Οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἄσμενοι περιεκάθισαν τὸ φρούριον ἡμέρας τέσσαρας. ³⁴ Οἱ δὲ ἔνδον τῆ ἐρυμνότητι τοῦ τόπου πεποιθότες, ὑπεράγαν ἐβλασφήμουν, καὶ λόγους ἀθεμίτους προΐοντο.

³⁵ Ὑποφαινούσης δὲ τῆς πέμπτης ἡμέρας, εἴκοσι νεανῖαι τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον πυρωθέντες τοῖς θυμοῖς διὰ τὰς βλασφημίας, προσβαλόντες τῷ τείχει, ἀρρηνωδῶς καὶ θηριώδει θυμῷ τὸν ἐμπύπτοντα ἔκοπτον, ³⁶ ἕτεροι δὲ ὁμοίως προσαναβάντες ἐν τῷ περισπασμῷ πρὸς τοὺς ἔνδον, ἐνεπίμπρων τοὺς πύργους, καὶ πυρὰς ἀνάψαντες ζώντας τοὺς βλασφήμους κατέκαιον· οἱ δὲ τὰς πύλας διέκοπτον, εἰσδεξάμενοι δὲ τὴν λοιπὴν τάξιν, προκατελάβοντο τὴν πόλιν, ³⁷ καὶ τὸν Τιμόθεον ἀποκεκρυσμένον ἐν τινι λάκκῳ κατέσφαξαν, καὶ τὸν τούτου ἀδελφὸν Χαιρέαν, καὶ τὸν Ἀπολλοφάνη.

³⁸ Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι, μεθ' ὕμνων καὶ ἐξομολογήσεων εὐλόγουν τῷ Κυρίῳ τῷ μεγάλῳ εὐεργετοῦντι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὸ νίκος αὐτοῖς διδόντι.

11

¹ Μετ' ὀλίγον δὲ παντελῶς χρόνον Λυσίας ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως καὶ συγγενῆς, καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, λίαν βαρέως φέρων ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, ² συναθροίσας περὶ τὰς ὀκτὼ μυριάδας καὶ τὴν ἵππων πᾶσαν, παρεγένετο ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, λογιζόμενος τὴν μὲν πόλιν Ἑλληνισμὸν οἰκητήριον ποιήσιν, ³ τὸ δὲ ἱερὸν ἀργυρολόγητον καθὼς τὰ λοιπὰ τῶν ἔθνων τεμένη, πρατῆν δὲ τὴν ἀρχιερωσύνην κατ' ἔτος ποιήσιν, ⁴ οὐδαμῶς ἐπιλογίζόμενος τὸ τοῦ Θεοῦ κράτος, πεφρηνωμένος δὲ ταῖς μυριάσι τῶν πεζῶν καὶ ταῖς χιλιάσι τῶν ἵππέων καὶ τοῖς ἐλέφασιν τοῖς ὀδοήκοντα.

⁵ Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ συνεγγίσας τῷ Βαιθσοῦρα, ὄντι μὲν ἐρυμνῷ χωρίῳ, ἀπὸ δὲ Ἱεροσολύμων ἀπέχοντι ὡσεὶ σταδίους πέντε, τοῦτο ἔθλιβεν.

⁶ Ὡς δὲ μετέλαβον οἱ περὶ τὸν Μακκαβαῖον πολιορκοῦντα αὐτὸν τὰ ὀχυρώματα, μετ' ὀδύρμων καὶ δακρύων ἰκέτευσον σὺν τοῖς ὄχλοις τὸν Κύριον, ἀγαθὸν ἄγγελον ἀποστείλαι πρὸς σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ. ⁷ Αὐτὸς δὲ πρῶτος ὁ Μακκαβαῖος ἀναλαβὼν τὰ ὄπλα προετρέψατο τοὺς ἄλλους, ἅμα αὐτῷ διακινδυνεύοντας, ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· ὁμοῦ δὲ καὶ προθύμως ἐξώρμησαν.

⁸ Αὐτόθι δὲ καὶ πρὸς τοῖς Ἱεροσολύμοις ὄντων, ἐφάνη προηγούμενος αὐτῶν ἔφιππος ἐν λευκῇ ἐσθήτῃ, πανοπλίαν χρυσοῦν κραδαίνων. ⁹ Ὁμοῦ δὲ πάντες εὐλόγησαν τὸν ἐλεήμονα Θεόν, καὶ ἐπερρώσθησαν ταῖς ψυχαῖς, οὐ μόνον ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ θῆρας τοὺς ἀγριωτάτους, καὶ σιδηρὰ τείχη τιτρώσκειν ὄντες ἔτιομοι. ¹⁰ Προσῆγον ἐν διασκευῇ τὸν ἀπ' οὐρανοῦ σύμμαχον ἔχοντας, ἐλεήσαντος αὐτοὺς τοῦ Κυρίου. ¹¹ Λεοντηδὸν δὲ ἐντινάξαντες εἰς τοὺς πολεμίους, κατέστρωσαν αὐτῶν χιλίους πρὸς τοῖς μυρίασι, ἵππεῖς δὲ ἑξακοσίους πρὸς τοῖς χιλίοις· τοὺς δὲ πάντας ἠνάγκασαν φυγεῖν. ¹² Οἱ πλείονες δὲ αὐτῶν τραυματῖα γυμνοὶ διεσώθησαν· καὶ αὐτοὺς δὲ ὁ Λυσίας αἰσχρῶς φεύγων διεσώθη.

¹³ Οὐκ ἄνους δὲ ὑπάρχων, πρὸς ἑαυτὸν ἀντιβάλλων τὸ γεγονός περὶ ἑαυτὸν ἐλάσσωμα, καὶ συννοήσας ἀνικήτους εἶναι τοὺς Ἑβραίους, τοῦ πάντα δυναμένου Θεοῦ συμμαχοῦντος αὐτοῖς, ¹⁴ προσασπείλας ἐπίεισε συλλύσεσθαι ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις· καὶ διότι καὶ τὸν βασιλέα πείσειν φίλον αὐτοῖς ἀναγκάζειν γενέσθαι. ¹⁵ Ἐπένευσε δὲ ὁ Μακκαβαῖος ἐπὶ πᾶσιν οἷς ὁ Λυσίας παρεκάλει τοῦ συμφέροντος

φροντίζων· ὅσα γὰρ ὁ Μακκαβαῖος ἐπέδωκε τῷ Λυσία διὰ γραπτῶν περὶ τῶν Ἰουδαίων, συνεχώρησεν ὁ βασιλεὺς.

¹⁶ Ἦσαν γὰρ αἱ γεγραμμέναί τοις Ἰουδαίοις ἐπιστολαὶ παρὰ μὲν Λυσίου περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον· Λυσίας τῷ πλήθει τῶν Ἰουδαίων χαίρειν.
¹⁷ Ἰωάννης καὶ Ἀβεσσαλώμ οἱ πεμφθέντες παρ' ὑμῶν, ἐπιδόντες τὸν ὑπογεγραμμένον χρηματισμὸν, ἤξιουν περὶ τῶν δι' αὐτοῦ σημαιομένων.
¹⁸ Ὅσα μὲν οὖν ἔδει καὶ τῷ βασιλεῖ προσενεχθῆναι διεσάφισα, ἃ δὲ ἦν ἐνδεχόμενα, συνεχώρησεν.
¹⁹ Ἐὰν μὲν οὖν συντηρήσητε τὴν εἰς τὰ πράγματα εὐνοίαν, καὶ εἰς τὸ λοιπὸν πειράσομαι παραίτιος ὑμῖν ἀγαθῶν γενέσθαι.
²⁰ Ὑπὲρ δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐντέταλμαι τοῦτοις τε καὶ τοῖς παρ' ἐμοῦ διαλεχθῆναι ὑμῖν.
²¹ Ἐρῶσθε· ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου, Διοσκορινθίου εἰκοστῆ τετάρτη.

²² Ἡ δὲ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ περιεῖχεν οὕτως· βασιλεὺς Ἀντίοχος τῷ ἀδελφῷ Λυσία χαίρειν.
²³ Τοῦ πατρὸς ἡμῶν εἰς θεοὺς μεταστάντος, βουλόμενοι τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας ἀταράχους ὄντας γενέσθαι πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν,
²⁴ ἀκηκόετες τοὺς Ἰουδαίους μὴ συνευδοκοῦντας τῇ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ μεταθέσει, ἀλλὰ τὴν ἑαυτῶν ἀγωγὴν ἀρετίζοντας, καὶ διὰ τοῦτο ἀξιούντας συγχωρηθῆναι αὐτοῖς τὰ νόμιμα αὐτῶν.
²⁵ Αἰρούμενοι οὖν καὶ τοῦτο τὸ ἔθνος ἐκτὸς ταραχῆς εἶναι, κρίνομεν τό, τε ἱερὸν αὐτοῖς ἀποκατασταθῆναι, καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ τὰ ἐπὶ τῶν προγόνων αὐτῶν ἔθη.
²⁶ Εὐδ' οὖν ποιήσεις διαπεμψάμενος πρὸς αὐτοὺς καὶ δοὺς δεξιάς, ὅπως εἰδότες τὴν ἡμετέραν προαίρεσιν, εὐθυμοὶ τε ᾧσι, καὶ ἡδέως διαγίνωνται πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἀντίληψιν.

²⁷ Πρὸς δὲ τὸ ἔθνος ἡ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ τοιαυτὴ ἦν· βασιλεὺς Ἀντίοχος τῇ γερούσιᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰουδαίοις χαίρειν.
²⁸ Εἰ ἔρῶσθε, εἴη ἂν ὡς βουλόμεθα· καὶ αὐτοὶ δὲ ὑγιαίνουμεν.
²⁹ Ἐνεφάνισεν ἡμῖν ὁ Μενέλαος βούλεσθαι κατελθόντας ὑμᾶς γίνεσθαι πρὸς τοῖς ἰδίοις.
³⁰ Τοῖς οὖν καταπορευομένοις μέχρι τριακάδου Ξανθικοῦ ὑπάρξει μετὰ τῆς ἀδείας,
³¹ χρῆσθαι τοὺς Ἰουδαίους τοῖς ἑαυτῶν δαπανήμασι καὶ νόμοις καθά καὶ τὸ πρότερον, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν κατ' οὐδένα τρόπον παρενοχληθήσεται περὶ τῶν ἡγνοημένων.
³² Πέπομφα δὲ καὶ τὸν Μενέλαον παρακαλέσοντα ὑμᾶς.
³³ Ἐρῶσθε· ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου, Ξανθικοῦ πέμπτη καὶ δεκάτη.

³⁴ Ἐπεμψαν δὲ καὶ οἱ Ῥωμαῖοὶ πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν ἔχουσαν οὕτως· Κόϊντος Μέμμιος, Τίτος Μάνλιος, πρεσβῦται Ῥωμαίων, τῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων χαίρειν.
³⁵ Ὑπὲρ ᾧν Λυσίας ὁ συγγενῆς τοῦ βασιλέως συνεχώρησεν ὑμῖν, καὶ ἡμεῖς συνευδοκοῦμεν.
³⁶ Ἄ δὲ ἔκρινε προσανενεχθῆναι τῷ βασιλεῖ, πέμψατέ τινα παραχρῆμα ἐπισκεψάμενοι περὶ τούτων, ἵνα ἐκθῶμεν ὡς καθήκει ὑμῖν· ἡμεῖς γὰρ προσάγομεν πρὸς Ἀντίοχον.
³⁷ Διὸ σπεύσατε, καὶ πέμψατέ τινας, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἐπιγνώμεν ὁποίας ἐστὲ γνῶμης.
³⁸ Ὑγιαίνετε· ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου, Ξανθικοῦ πέμπτη καὶ δεκάτη.

12

¹ Γενομένων τῶν συνηκῶν τούτων, ὁ μὲν Λυσίας ἀπῆει πρὸς τὸν βασιλέα, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι περὶ τὴν γεωργίαν ἐγίνοντο.
² Τῶν δὲ κατὰ τόπον στρατηγῶν Τιμόθεος καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Γενναίου, ἔτι δὲ Ἰερώνυμος καὶ Δημοφών, πρὸς δὲ τούτους Νικάνωρ ὁ Κυπριαρχῆς, οὐκ εἴων αὐτοὺς εὐσταθεῖς, καὶ τὰ τῆς ἡσυχίας ἄγειν.

³ Ἰοππίται δὲ τηλικοῦτο συνετέλεσαν τὸ δυσσέβημα· παρακαλέσαντες τοὺς σὺν αὐτοῖς οἰκοῦντας Ἰουδαίους ἐμβῆναι εἰς τὰ παρασταθέντα ὑπ' αὐτῶν σκάφη σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ὡς μηδεμιάς ἐνεστώσης πρὸς αὐτοὺς δυσμενεῖας,
⁴ κατὰ δὲ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ψήφισμα, καὶ τούτων ἐπιδεξαμένων ὡς ἂν εἰρηνεύειν θελόντων, καὶ μηδὲν ὑποποτὸν ἐχόντων, ἐπαναχθέντας αὐτοὺς ἐβύθισαν, ὄντας οὐκ ἔλαττον τῶν διακοσίων.

⁵ Μεταλαβὼν δὲ Ἰούδας τὴν γεγυῖαν εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς ὠμότητα, παραγγείλας τοῖς περὶ αὐτὸν ἀνδράσι,
⁶ καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δίκαιον κριτὴν Θεὸν, παρεγένετο ἐπὶ τοὺς μαιφόνους τῶν ἀδελφῶν· καὶ τὸν μὲν λιμένα νύκτωρ ἐνέπρησε, καὶ τὰ σκάφη κατέφλεξε, τοὺς δὲ ἐκεῖ συμφυγόντας ἐξεκέντησε.
⁷ Τοῦ δὲ χωρίου συγκλεισθέντος, ἀνέλυσεν, ὡς πάλιν ἦξεν καὶ τὸ σύμπαν τῶν Ἰοππιτῶν ἐκρίζῶσαι πολίτευμα.

⁸ Μεταλαβὼν δὲ καὶ τοὺς ἐν Ἰαμνείᾳ τὸν αὐτὸν ἐπιτελεῖν βουλομένους τρόπον τοῖς παροικοῦσιν Ἰουδαίοις,
⁹ καὶ τοῖς Ἰαμνίταις νυκτὸς ἐπιβαλὼν, ὑψῆψε τὸν λιμένα σὺν τῷ στόλῳ, ὥστε φαίνεσθαι τὰς αὐγὰς τοῦ φέγγους εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, σταδίων ὄντων διακοσίων τεσσαράκοντα.

¹⁰ Ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπασθέντων σταδίους ἑννέα, ποιουμένων τὴν πορείαν ἐπὶ τὸν Τιμόθεον, προσέβαλον Ἀραβες αὐτῷ οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισχιλίων, ἱππεῖς δὲ πεντακόσιοι. ¹¹ Γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἰούδαν διὰ τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ βοήθειαν εὐημερησάντων, ἐλαττωθέντες οἱ Νομάδες Ἀραβες ἤξιουν δοῦναι τὸν Ἰούδαν δεξιὰν αὐτοῖς, ὑποσχνούμενοι καὶ βοσκήματα δώσειν, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ὠφελήσειν αὐτόν.

¹² Ἰούδας δὲ ὑπολαβὼν ὡς ἀληθῶς ἐν πολλοῖς αὐτοὺς χρησίμους, ἐπεχώρησεν εἰρήνην ἄξειν πρὸς αὐτούς· καὶ λαβόντες δεξιὰς, εἰς τὰς σκηναὶς αὐτῶν ἐχώρισθησαν.

¹³ Ἐπέβαλε δὲ καὶ ἐπὶ τινα πόλιν γεφυροῦν ὄχυράν καὶ τείχεσι περιπεφραγμένην, καὶ παμμίγῃσιν ἔθνεσι κατοικουμένην, ὄνομα δὲ Κάσπιν. ¹⁴ Οἱ δ' ἔνδον πεποιθότες τῇ τῶν τειχέων ἐρμυρότητι, τῇ τε τῶν βρωμάτων παραθέσει, ἀναγωγώτερον ἐχρῶντο, τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν λοιδοροῦντες, καὶ προσέτι βλασφημοῦντες, καὶ λαλοῦντες ἅ μὴ θέμις. ¹⁵ Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰούδαν ἐπικαλεσάμενοι τὸν μέγαν τοῦ κόσμου δυνάστην, τὸν ἄτερ κριῶν καὶ μηχανῶν ὀργανικῶν κατακρημνίσαντα τὴν Ἱερικῶν κατὰ τοὺς Ἰησοῦ χρόνους, ἐνέσεισαν θηριωδῶς τῷ τείχει. ¹⁶ Καταλαβόμενοί τε τὴν πόλιν τῇ τοῦ Θεοῦ θελήσει, ἀμυθήτους ἐποίησαντο σφαγὰς, ὥστε τὴν παρακειμένην λίμνην τὸ πλάτος ἔχουσαν σταδίων δύο, κατάρβυτον αἵματι πεπληρωμένην φαίνεσθαι.

¹⁷ Ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπασάντες σταδίους ἑπτακοσίους πενήκοντα διήνυσαν εἰς τὸν Χάρακα, πρὸς τοὺς λεγομένους Τουβιήνους Ἰουδαίους. ¹⁸ Καὶ Τιμόθεον μὲν ἐπὶ τῶν τόπων οὐ κατέλαβον, ἀπρακτὸν δὲ ἀπὸ τῶν τόπων ἐκκλελυκῶτα, καταλελοιπῶτα δὲ φρουρὰν ἐν τινι τόπῳ, καὶ μάλα ὄχυράν. ¹⁹ Δωσίθεος δὲ καὶ Σωσίπατρος τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἡγεμόνων, ἐξοδύσαντες ἀπώλεσαν τοὺς ὑπὸ Τιμοθέου καταλειφθέντας ἐν τῷ ὄχυρωματι πλείους τῶν μυρίων ἀνδρῶν.

²⁰ Ὁ δὲ Μακκαβαῖος διατάξας τὴν ἑαυτοῦ στρατιάν σπειρηδὸν, κατέστησεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν σπειρῶν, καὶ ἐπὶ τὸν Τιμόθεον ὥρμησαν ἔχοντα περὶ αὐτὸν μυριάδας δώδεκα πεζῶν, ἱππεῖς δὲ χιλίους πρὸς τοῖς πεντακοσίοις.

²¹ Τὴν δὲ ἔφοδον μεταλαβὼν Ἰούδα, ὁ Τιμόθεος προεξάπεστείλε τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν εἰς τὸ λεγόμενον Καρνίου· ἦν γὰρ δυσπολιόρκητον καὶ δυσπρόσιτον τὸ χωρίον διὰ τὴν τῶν πάντων τῶν τόπων στενότητα.

²² Ἐπιφανείσης δὲ τῆς Ἰούδα σείρας πρώτης, καὶ γενομένου δέους ἐπὶ τοὺς πολεμίους, φόβος τε ἐκ τῆς τοῦ πάντα ἐφορῶντος ἐπιφανείας γενομένου ἐπ' αὐτοὺς, εἰς φυγὴν ὥρμησαν ἄλλος ἄλλαχθι φερόμενος, ὥστε πολλὰκις ὑπὸ τῶν ἰδίων βλάπτεσθαι, καὶ ταῖς τῶν ξιφῶν ἀκμαῖς ἀναπειρεσθαι. ²³ Ἐποιεῖτο δὲ τὸν διωγμὸν εὐτονώτερον Ἰούδας, συγκεντῶν τοὺς ἀλιτηρίους, διέφθειρέ τε εἰς μυριάδας τρεῖς ἀνδρῶν.

²⁴ Αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος ἔμπεσὼν τοῖς περὶ τὸν Δωσίθεον καὶ Σωσίπατρον, ἤξιον μετὰ πολλῆς γοητείας ἐξαφεῖναι σῶων αὐτόν· διὰ τὸ πλειόνων μὲν γονεῖς, ὧν δὲ ἀδελφοὺς ἔχειν, καὶ τούτους ἀλογηθῆναι συμβήσεται, εἰ ἀποθάνοι. ²⁵ Πιστώσαντος δὲ αὐτοῦ διὰ πλειόνων τὸν ὀρισμὸν ἀποκαταστήσειν τούτους ἀπημάντους, ἀπέλυσαν αὐτὸν ἔνεκα τῆς τῶν ἀδελφῶν σωτηρίας.

²⁶ Ἐξελθὼν δὲ ἐπὶ τὸ Καρνίου καὶ τὸ Ἀταργατεῖον, κατέσφαξε μυριάδας σωμάτων δύο καὶ πεντακισχιλίους.

²⁷ Καὶ μετὰ τὴν τούτων τροπὴν καὶ ἀπώλειαν ἐπεστράτευσεν Ἰούδας καὶ ἐπὶ Ἐφρών, πόλιν ὄχυράν, ἐν ἧ κατῴκει Λυσίας, καὶ πάμφυλα πλήθη· νεανίαι δὲ πρὸ τῶν τειχῶν καθεστῶτες ῥωμαλεοὶ ἀπεμάχοντο εὐρώστωτα, ἐνθάδε ὀργάνων καὶ βελῶν πολλὰ παραθέσεις ὑπῆρχον. ²⁸ Ἐπικαλεσάμενοι δὲ τὸν Δυνάστην τὸν μετὰ κράτους συντρίβοντα τὰς τῶν πολέμιων ἀλκὰς, ἔλαβον τὴν πόλιν ὑποχείριον, καὶ κατέστρωσαν τῶν ἔνδον εἰς μυριάδας δύο καὶ πεντακισχιλίους.

²⁹ Αναξεύξαντες δὲ ἐκεῖθεν, ὥρμησαν ἐπὶ Σκυθῶν πόλιν, ἀπέχουσαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων σταδίους ἑξακοσίων. ³⁰ Απομαρτυρησάντων δὲ τῶν ἐκεῖ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἦν οἱ Σκυθοπολίται ἔσχον πρὸς αὐτοὺς εὐνοίαν, καὶ ἐν τοῖς τῆς ἀτυχίας καιροῖς ἡμερον ἀπάντησιν ἐποιοῦντο, ³¹ εὐχαριστήσαντες αὐτοῖς, καὶ προσπαρακάλεσαντες καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ γένος ἐμμενεῖς εἶναι, παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, τῆς τῶν ἐβδομάδων ἑορτῆς οὕσης ὑπογίου.

³² Μετὰ δὲ τὴν λεγομένην Πεντηκοστήν, ὥρμησαν ἐπὶ Γοργίαν τὸν τῆς Ἰδουμαίας στρατηγόν. ³³ Ἐξῆλθε δὲ μετὰ πεζῶν τρισχιλίων, ἱππέων δὲ τετρακοσίων. ³⁴ Καὶ παραταξαμένων συνέβη πεσεῖν ὀλίγους τῶν Ἰουδαίων. ³⁵ Δωσίθεος δὲ τις τῶν τοῦ Βακίηνορος, ἔφιππος ἀνὴρ καὶ καρτερός, εἶχετο τοῦ Γοργίου, καὶ λαβόμενος τῆς

χλαμύδος, ἤγεν αὐτὸν εὐρώστως, καὶ βουλόμενος τὸν κατάρατον λαβεῖν ζωγρίαν, τῶν ἰππέων Θρακῶν τινὸς ἐπενεχθέντος αὐτῷ καὶ τὸν ὤμον καθελόντος, διέφυγεν ὁ Γοργίας εἰς Μαρися.

³⁶ Τῶν δὲ περὶ τὸν Ἑσδριν ἐπιπλεῖον μαχομένων, καὶ κατακόπων ὄντων, ἐπικαλεσάμενος ὁ Ἰούδας τὸν Κύριον σύμμαχον φανῆναι καὶ προοδηγὸν τοῦ πολέμου, ³⁷ καταρξάμενος τῆ πατρίω φωνῇ τὴν μεθ' ὕμνων κραυγὴν, ἀναβοήσας, καὶ ἐνοσίεας ἀπροσδοκίως τοῖς περὶ τὸν Γοργίαν, τροπὴν αὐτῶν ἐποιήσατο. ³⁸ Ἰούδας δὲ ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα, ἤγεν εἰς Ὀδολλάμ πόλιν· τῆς δὲ ἐβδομάδος ἐπιβαλλούσης, κατὰ τὸν ἐθισμόν ἀγνισθέντες αὐτόθι τὸ σάββατον διήγαγον.

³⁹ Τῇ δὲ ἐχομένη ἤλθον οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν καθ' ὃν τρόπον τὸ τῆς χρείας ἐγεγόνει, τὰ τῶν προπεπτωκότων σώματα ἀνακομίσασθαι, καὶ μετὰ τῶν συγγενῶν ἀποκαταστήσαι εἰς τοὺς πατρώους τάφους. ⁴⁰ Εὐρον δὲ ἐκάστου τῶν τεθνηκότων ὑπὸ τοὺς χιτῶνας ἱερώματα τῶν ἀπὸ Ἰαμνείας ἐιδώλων, ἀφ' ὧν ὁ νόμος ἀπέριγει τοὺς Ἰουδαίους· τοῖς δὲ πᾶσι παρὰ ἐξένητο διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν τοῦσδε πεπτωκέναι. ⁴¹ Πάντες οὖν εὐλόγησαντες τοῦ δικαιοκρίτου Κυρίου τοῦ τὰ κεκρυμμένα φανερὰ ποιοῦντος, ⁴² εἰς ἱκετείαν ἐτράπησαν, ἀξιώσαντες τὸ γεγονός ἀμάρτημα τελείως ἐξαλειφθῆναι· ὁ δὲ γενναῖος Ἰούδας παρεκάλεσε τὸ πλῆθος συντηρεῖν ἑαυτοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι, ὑπ' ὅψιν ἐωρακότας τὰ γεγονότα, διὰ τὴν τῶν προπεπτωκότων ἀμαρτίαν.

⁴³ Ποιησάμενός τε κατ' ἀνδραλογίαν κατασκευάσματα εἰς ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας, ἀπέστειλεν εἰς Ἱεροσόλυμα προσαγαγεῖν περὶ ἀμαρτίας θυσίαν, πάνυ καλῶς καὶ ἀστείως πράττων, ὑπὲρ ἀναστάσεως διαλογιζόμενος· ⁴⁴ εἰ γὰρ μὴ τοὺς προπεπτωκῶτας ἀναστήναι προσεδόκα, περισσὸν ἂν ἦν καὶ ληρώδες ὑπὲρ νεκρῶν προσεύεσθαι· ⁴⁵ εἴτ' ἐμβλέπων τοῖς μετ' εὐσεβείας κοιμωμένοις κάλλιστον ἀποκείμενον χαριστήριον· ὅσα καὶ εὐσεβῆς ἢ ἐπίνοια ὄθεν περὶ τῶν τεθνηκότων τὸν ἐξίλασμόν ἐποιήσατο, τῆς ἀμαρτίας ἀπολυθῆναι.

13

¹ Τῷ δὲ ἐννάτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει προσέπεσε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν, Ἀντίοχον τὸν Εὐπάτορα παραγενέσθαι σὺν πλῆθεσιν ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, ² καὶ σὺν αὐτῷ Λυσίαν τὸν ἐπίτροπον καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἕκαστον ἔχοντα δύναμιν Ἑλληνικὴν πεζῶν μυριάδας ἑνδεκα, καὶ ἰππεῖς πεντακισχιλίους τριακοσίου, καὶ ἐλέφαντας εἰκοσιδύο, ἄρματα δὲ δρεπανηφόρα τριακόσια.

³ Καὶ Μενέλαος δὲ συνέμειξεν αὐτοῖς, καὶ παρεκάλει μετὰ πολλῆς εἰρωνείας τὸν Ἀντίοχον, οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πατρίδος, οἰόμενος δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κατασταθῆσθαι. ⁴ Ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν βασιλέων ἐξήγειρε τὸν θυμὸν τοῦ Ἀντιόχου ἐπὶ τὸν ἀλιτήριον, καὶ Λυσίου ὑποδείξαντος τοῦτον αἴτιον εἶναι πάντων τῶν κακῶν, προσέταξεν, ὡς ἔθος ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ, προσαπολέσαι ἀγαγόντας αὐτὸν εἰς Βέροιαν.

⁵ Ἔστι δὲ ἐν τῷ τόπῳ πύργος πεντήκοντα πηχῶν πλήρης σποδοῦ οὗτος δὲ ὄργανον εἶχε περιφερὲς πάντοθεν ἀπόκρημνον εἰς τὴν σποδόν. ⁶ Ἐνταῦθα τὸν ἱεροσουλίας ἔνοχον ὄντα, ἡ καὶ τινῶν ἄλλων κακῶν ὑπεροχὴν πεποιμημένον, ἅπαντες προσωθοῦσιν εἰς ὄλεθρον. ⁷ Τοιοῦτω μὲν τὸν παράνομον συνέβη θανεῖν, μηδὲ τῆς γῆς τυχόντα Μενέλαον· ⁸ πάνυ δικαίως. Ἐπεὶ γὰρ συνετελέσαστο πολλὰ περὶ τὸν βωμὸν ἀμαρτήματα, οὗ τὸ πῦρ ἀγνὸν ἦν καὶ ἡ σποδὸς, ἐν σποδῷ τὸν θάνατον ἔκομισατο.

⁹ Τοῖς δὲ φρονήμασιν ὁ βασιλεὺς βεβαρβαρωμένος ἤρχετο, τὰ χεῖριστα τῶν ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγονότων ἐνδειξόμενος τοῖς Ἰουδαίοις. ¹⁰ Μεταλαβὼν δὲ Ἰούδας ταῦτα, παρήγγειλε τῷ πλῆθει δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐπικαλεῖσθαι τὸν Κύριον, εἰποτε ἄλλοτε, καὶ νῦν ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ νόμου καὶ πατρίδος καὶ ἱεροῦ ἁγίου στερεῖσθαι μέλλουσι, ¹¹ καὶ τὸν ἄρτι βραχέως ἀνεψυχότα λαὸν μὴ ἔασαι τοῖς δυσφήμοις ἔθνεσιν ὑποχειρίους γενέσθαι.

¹² Πάντων δὲ τὸ αὐτὸ ποιησάντων ὁμοῦ καὶ καταξιώσαντων τὸν ἐλεήμονα Κύριον μετὰ κλαυθμοῦ καὶ νηστειῶν καὶ προπτώσεως ἐφ' ἡμέρας τρεῖς ἀδιαλείπτως, παρακάλεσας αὐτοὺς ὁ Ἰούδας ἐκέλευσε παραγίνεσθαι.

¹³ Καθ' ἑαυτὸν δὲ σὺν τοῖς πρεσβυτέροις γενόμενος, ἐβουλεύσατο πρὶν εἰσβαλεῖν τοῦ βασιλέως τὸ στράτευμα εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ γενέσθαι τῆς πόλεως ἐγκρατεῖς, ἐξελεθόντας κρίναι τὰ πράγματα τῇ τοῦ Κυρίου βοηθείᾳ.

¹⁴ Δουὸς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῷ κτίστῃ τοῦ κόσμου, παρακαλέσας τοὺς σὺν αὐτῷ γενναίως ἀγωνίσασθαι μέχρι θανάτου περὶ νόμων, περὶ ἱεροῦ, πόλεως, πατρίδος, πολιτείας, ἐποιήσατο περὶ Μωδεῖν τὴν στρατοπεδείαν. ¹⁵ Δουὸς δὲ τοῖς περὶ αὐτὸν σύνθημα Θεοῦ νίκης, μετὰ νεανίσκων ἀρίστων κεκριμένων ἐπιβαλὼν νύκτωρ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν αὐλήν, ἐν τῇ παρεμβολῇ ἀνείλθεν εἰς ἄνδρας τετρακισχιλίους, καὶ τὸν πρωτεύοντα τῶν ἐλεφάντων σὺν τῷ κατ' οἰκίαν ὄχλῳ συνέθηκε, ¹⁶ καὶ τὸ τέλος τὴν παρεμβολὴν δέους καὶ ταραχῆς ἐπλήρωσαν, καὶ ἐξέλυσαν εὐημεροῦντες. ¹⁷ Ὑποφαινούσης δὲ ἦδη τῆς ἡμέρας τοῦτ' ἐγενόνη, διὰ τὴν ἐπαρήγουσαν αὐτῷ τοῦ Κυρίου σκέπη.

¹⁸ Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰληφῶς γεῦσιν τῆς τῶν Ἰουδαίων εὐτολμίας, κατεπείρασε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους. ¹⁹ Καὶ ἐπὶ Βαιθσοῦρα φρούριον ὄχυρόν τῶν Ἰουδαίων προσήγεν· καὶ ἐτροποῦτο, προσέκρουεν, ἠλαττονοῦτο. ²⁰ Τοῖς δὲ ἔνδον Ἰούδας τὰ δέοντα εἰσέπεμψε.

²¹ Προσήγγειλε δὲ τὰ μυστήρια τοῖς πολεμίοις Ῥόδοκος ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς τάξεως· ἀνεζητήθη δὲ, καὶ κατελήφθη, καὶ κατεκλείσθη.

²² Ἐδευτερολόγησεν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐν Βαιθσοῦρα δεξιᾶν ἔδωκεν, ἔλαβεν, ἀπήει, προσέβαλε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν, ἡττων ἐγένετο, ²³ μετέλαβεν ἀπονεοῆσθαι τὸν Φίλιππον ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸν ἀπολελειμμένον ἐπὶ τῶν πραγμάτων, συνεχύθη τοὺς Ἰουδαίους παρεκάλεσεν, ὑπετάγη, καὶ ὤμοσεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις· συνελύθη καὶ θυσίαν προσήγαγεν, ἐτίμησε τὸν νεῶν, καὶ τὸν τόπον ἐφιλανθρώπησε, ²⁴ καὶ τὸν Μακκαβαῖον ἀπεδέξατο· κατέλιπε στρατηγὸν ἀπὸ Πτολεμαίδος ἕως τῶν Γερόνηων ἡγεμονίδην, ²⁵ ἦλθεν εἰς Πτολεμαΐδα· ἐδυσφόρον περὶ τῶν συνθηκῶν οἱ Πτολεμαεῖς, ἐδείναζον γὰρ ὑπὲρ ὧν ἠθέλησαν ἀθετεῖν τὰς διαστολάσας.

²⁶ Προσῆλθεν ἐπὶ τὸ βῆμα Λυσίας, ἀπολογήσατο ἐνδεχομένως, συνέπεισε, κατεπράνωεν, εὐμενεῖς ἐποίησεν, ἀνέζευξεν εἰς Ἀντιόχειαν· οὕτω τὰ τοῦ βασιλέως τῆς ἐφόδου καὶ τῆς ἀναζυγῆς ἐχώρησε.

14

¹ Μετὰ δὲ τριετὴ χρόνον προσέπεσε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν, Δημήτριον τὸν τοῦ Σελεύκου διὰ τοῦ κατὰ Τρίπολιν λιμένος εἰσπλεύσαντα μετὰ πλήθους ἰσχυροῦ καὶ στόλου, ² κεκρατηκέναι τῆς χώρας, ἐπανελόμενον Ἀντίοχον καὶ τὸν τούτου ἐπίτροπον Λυσίαν.

³ Ἄλκιμος δὲ τις προγενόμενος ἀρχιερεὺς, ἐκουσίως δὲ μεμολυμμένος ἐν τοῖς τῆς ἐπιμιξίας χρόνοις, συνορήσας ὅτι καθ' ὄντιναοῦν τρόπον οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία, οὐδὲ πρὸς ἅγιον θυσιαστήριον ἔτι πρόσδοτος, ⁴ ἦκε πρὸς τὸν βασιλέα Δημήτριον πρῶτω καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει, προσάγων αὐτῷ στέφανον χρυσοῦν καὶ φοῖνικα, πρὸς δὲ τούτοις τῶν νομιζομένων θαλλῶν τοῦ ἱεροῦ· καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡσυχίαν ἔσχε.

⁵ Καίρῳ δὲ λαβὼν τῆς ἰδίας ἀνοίας συνεργὸν, προσκληθεὶς εἰς συνέδριον ὑπὸ τοῦ Δημητρίου, καὶ ἐπερωτηθεὶς ἐν τίνι διαθέσει καὶ βουλῇ καθεστήκασιν οἱ Ἰουδαῖοι, πρὸς ταῦτα ἔφη, ⁶ οἱ λεγόμενοι τῶν Ἰουδαίων Ἀσιδαῖοι, ὧν ἀφηγείται Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος, πολεμοτροφοῦσι καὶ στασιάζουσιν, οὐκ ἔωντες τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυχεῖν.

⁷ Ὅθεν ἀφελόμενος τὴν προγονικὴν δόξαν, λέγω δὴ τὴν ἀρχιερωσύνην, δεῦρο νῦν ἐλήλυθα. ⁸ Πρῶτον μὲν ὑπὲρ τῶν ἀνηκόντων τῷ βασιλεῖ γνησίως φρονῶν, δεῦτερον δὲ καὶ τῶν ἰδίων πολιτῶν στοχαζόμενος· τῆ μὲν γὰρ τῶν προειρημένων ἀλογιστῆα τὸ σύμψαν ἡμῶν γένος οὐ μικρῶς ἀκληρεῖ.

⁹ Ἐκαστα δὲ τούτων ἐπεγνωκῶς σὺ βασιλεῦ, καὶ τῆς χώρας καὶ τοῦ περιῦσταμένου γένους ἡμῶν προνοήθητι, καθ' ἣν ἔχεις πρὸς ἅπαντας εὐαπάντητον φιλανθρωπίαν. ¹⁰ Ἄχρι γὰρ Ἰούδας περίεστιν, ἀδύνατον εἰρήνης τυχεῖν τὰ πράγματα. ¹¹ Τοιούτων δὲ ῥηθέντων ὑπὸ τούτου, θάττον οἱ λοιποὶ φίλοι δυσμενῶς ἔχοντες τὰ πρὸς τὸν Ἰούδαν προσεπύρωσαν τὸν Δημήτριον.

¹² Προκαλεσάμενος δὲ εὐθὺς Νικάνορα τὸν γενόμενον ἐλεφαντάρχη, καὶ στρατηγὸν ἀναδείξας τῆς Ἰουδαίας, ἐξαπέστειλε, ¹³ δοὺς ἐντολάς, αὐτὸν μὲν τὸν Ἰούδαν ἐπανελεῖσθαι, τοὺς δὲ σὺν αὐτῷ σκορπίσαι, καταστήσαι δὲ Ἄλκιμον ἀρχιερέα τοῦ μεγίστου ἱεροῦ. ¹⁴ Τὰ δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαίας πεφυγαδευκότα τὸν Ἰούδαν ἔβηθι συνέμισγον ἀγελήδον τῷ Νικάνορι, τὰς τῶν Ἰουδαίων ἀτυχίας καὶ συμφορὰς, ἰδίας εὐημερίας δοκοῦντες ἔσσεσθαι.

¹⁵ Ἀκούσαντες δὲ τὴν τοῦ Νικάνορος ἔφοδον καὶ τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἔθνῶν, καταπασάμενοι γῆν ἐλιτάνευον τὸν ἄχρι αἰῶνος συστήσαντα τὸν ἑαυτοῦ λαόν, αἰεὶ δὲ μετ' ἐπιφανείας ἀντιλαμβάνομενον τῆς ἑαυτοῦ μερίδος. ¹⁶ Προστάξαντος

δὲ τοῦ ἡγουμένου, ἐκεῖθεν εὐθέως ἀνέζευξαν, καὶ συμμίσγουσιν αὐτοῖς ἐπὶ κώμην Δεσσαοῦ.

¹⁷ Σίμων δὲ ὁ ἀδελφὸς Ἰούδα συμβεβληκῶς ἦν τῷ Νικάνωρι, βραχέως δὲ διὰ τὴν αἰφνίδιον τῶν ἀντιπάλων ἀφασίαν ἐπταικῶς. ¹⁸ Ὅμως δὲ ἀκούων ὁ Νικάνωρ ἦν εἶχον οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν ἀνδραγαθίαν, καὶ ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν εὐψυχίαν, ἐπευλαβεῖτο τὴν κρίσιν δι' αἱμάτων ποιήσασθαι. ¹⁹ Διόπερ ἔπεμψε Ποσιδώνιον καὶ Θεόδοτον καὶ Ματταθίαν, δοῦναι καὶ λαβεῖν δεξιάς.

²⁰ Πλείονος δὲ γενομένης περὶ τούτων ἐπισκέψεως, καὶ τοῦ ἡγεμόνος τοῖς πλήθεσιν ἀνακοινωνασμένου, καὶ φανείσης ὁμοψήφου γνώμης, ἐπένευσαν ταῖς συνθήκαις. ²¹ Ἐτάξαντο δὲ ἡμέραν ἐν ἧ' κατ' ἰδίαν ἤξουσιν εἰς τὸ αὐτό· καὶ προῆλθε, καὶ παρ' ἐκάστου διαφόρους ἔθεσαν δίφρους. ²² Διέταξεν Ἰούδας ἐνόπλιους ἐτοιμοὺς ἐν τοῖς ἐπικαίροις τόποις, μήποτε ἐκ τῶν πολεμίων αἰφνιδίως κακουργία γένηται· τὴν ἀρμόζουσαν ἐποίησαντο κοινολογίαν.

²³ Διέτριβεν δὲ ὁ Νικάνωρ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἔπραττεν οὐθὲν ἄτοπον· τοὺς δὲ συναχθέντας ἀγελαίους ὄχλους ἀπέλυσε. ²⁴ Καὶ εἶχε τὸν Ἰούδαν διαπαντὸς ἐν προσώπῳ, ψυχικῶς τῷ ἀνδρὶ προσεκέκλιτο. ²⁵ Παρεκάλεσεν αὐτὸν γῆμαι καὶ παιδοποιήσασθαι· ἐγάμησεν, εὐστάθησεν, ἐκοινώνησε βίον.

²⁶ Ὁ δὲ Ἀλκιμος συνιδὼν τὴν πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαν καὶ τὰς γενομένας συνθήκας, ἀναλαβὼν, ἦκε πρὸς τὸν Δημήτριον, καὶ ἔλεγε τὸν Νικάνωρα ἀλλότρια φρονεῖν τῶν πραγμάτων· τὸν γὰρ ἐπίβουλον τῆς βασιλείας Ἰούδαν διάδοχον ἀναδέδειχεν ἑαυτοῦ. ²⁷ Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκθύμος γενόμενος, καὶ ταῖς τοῦ παμπονήρου ἐρεθισθεῖς διαβολαῖς, ἔγραψε Νικάνωρι φάσκων, ὑπὲρ μὲν τῶν συνθηκῶν βαρέως φέρειν, κελεύων δὲ τὸν Μακκαβαῖον δέσμιον ἐξαποστέλλειν ταχέως εἰς Ἀντιόχειαν.

²⁸ Προσπεσόντων δὲ τούτων τῷ Νικάνωρι, συνεκέχυτο καὶ δυσφόρος ἔφερεν, εἰ τὰ διεσταλμένα ἀθετήσῃ μηδὲν τ' ἀνδρὸς ἡδικηκότος. ²⁹ Ἐπεὶ δὲ τῷ βασιλεῖ ἀντιπράττειν οὐκ ἦν, εὐκαιρον ἐτήρει στρατηγήματι τοῦτ' ἐπιτελέσαι.

³⁰ Ὁ δὲ Μακκαβαῖος αὐστηρότερον διεξάγοντα συνιδὼν τὸν Νικάνωρα πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν εἰθισμένην ἀπάντησιν ἀγριωτέραν ἐσχηκότα, νοήσας οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου τὴν αὐστηρίαν εἶναι, συστρέψας οὐκ ὀλίγους τῶν περὶ ἑαυτὸν, συνεκρόπητο τὸν Νικάνωρα. ³¹ Συγγνοὺς δὲ ὁ ἕτερος ὅτι γενναίως ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐστρατήγηται, παραγενόμενος ἐπὶ τὸ μέγιστον καὶ ἅγιον ἱερὸν, τῶν ἱερέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσάγοντων, ἐκέλευσε παραδιδόναι τὸν ἄνδρα. ³² Τῶν δὲ μεθ' ὅρκων φασκόντων μὴ γινώσκειν ποῦ ποτ' ἐστὶν ὁ ζητούμενος, ³³ προτείνας τὴν δεξιὰν εἰς τὸν νεῶν, ταῦτα ὤμοσεν, ἂν μὴ δέσμιόν μοι τὸν Ἰούδαν παραδῶτε, τόνδε τοῦ Θεοῦ σηκὸν εἰς πεδίον ποιήσω, καὶ τὸ θυσιαστήριον κατασκάφω, καὶ ἱερὸν ἐνταῦθα τῷ Διούνοσφ ἐπιφανὲς ἀναστήσω.

³⁴ Τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἀπήλθεν· οἱ δὲ ἱερεῖς προτειναντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐπεκαλοῦντο τὸν διαπαντὸς ὑπέρμαχον τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ταῦτα λέγοντες, ³⁵ σὺ, Κύριε, τῶν ὄλων ἀπροσδεῆς ὑπάρχων, εὐδόκησας ναὸν τῆς σῆς κατασκηνώσεως ἐν ἡμῖν γενέσθαι. ³⁶ Καὶ νῦν, ἅγιε παντὸς ἀγιασμοῦ Κύριε διατήρησον εἰς αἰῶνα ἀμίαντον τόνδε τὸν προσφάτως κεκαθαρισμένον οἶκον.

³⁷ Ραζις δὲ τις τῶν ἀπὸ Ἱεροσολύμων πρεσβυτέρων, ἐμνηνῆη τῷ Νικάνωρι, ἀνὴρ φιλοπολίτης καὶ σφόδρα καλῶς ἀκούων, καὶ κατὰ τὴν εὐνοίαν πατῆρ τῶν Ἰουδαίων προσαγορευόμενος. ³⁸ Ἦν γὰρ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῆς ἀμιξίας κρίσιν εἰσενηγεμένος Ἰουδαϊσμοῦ, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ παραβλημένος μετὰ πάσης ἐκτενίας.

³⁹ Βουλόμενος δὲ Νικάνωρ πρόδηλον ποιῆσαι ἦν εἶχε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους δυσμένειαν, ἀπέστειλε στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους συλλαβεῖν αὐτόν. ⁴⁰ Ἔδοξε γὰρ, ἐκεῖνον συλλαβῶν, τούτοις ἐργάσασθαι συμφοράν, ⁴¹ τῶν δὲ πληθῶν μελλόντων τὸν πύργον καταλαβέσθαι, καὶ τὴν αὐλαίαν θύραν βιαζομένων, καὶ κελευόντων πῦρ προσάγειν καὶ τὰς θύρας ὑφάπτειν, περικατάληπτος γενόμενος ὑπέθηκεν ἑαυτῷ ξίφος, ⁴² εὐγενῶς θέλων ἀποθανεῖν, ἦπερ τοῖς ἀλιτηρίοις ὑποχείριος γενέσθαι, καὶ τῆς ἰδίας εὐγενείας ἀναξίως ὑβρισθῆναι. ⁴³ Τῇ δὲ πληγῇ μὴ κατευθικτήσας διὰ τὴν τοῦ ἀγῶνος σπουδῆν, καὶ τῶν ὄχλων εἶσω τῶν θυρωμάτων εἰσβαλόντων, ἀναδραμὼν γενναίως ἐπὶ τὸ τεῖχος, κατεκρήμνισεν ἑαυτὸν ἀνδρείως εἰς τοὺς ὄχλους. ⁴⁴ Τῶν δὲ ταχέως ἀναποδισάντων, γενομένου διαστήματος ἦλθε κατὰ μέσον τὸν κενεῶνα.

⁴⁵ Ἐτι δὲ ἔμπροσθεν ὑπάρχων καὶ πεπυρωμένος τοῖς θυμοῖς, ἐξαναστὰς φερομένω κρουνηδὸν τῶν αἱμάτων, καὶ δυσχερῶν ὄντων τῶν τραυμάτων, δρόμῳ τοὺς ὄχλους διελθὼν, καὶ στὰς ἐπὶ τινοσ πέτρας ἀπορρώγάδος, ⁴⁶ παντελῶς ἕξαιμος ἦδη

γενόμενος, προβαλὼν τὰ ἔντερα, καὶ λαβὼν ἑκατέρας ταῖς χερσὶν, ἐνέσεισε τοὺς ὄχλους· καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δεσπόζοντα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνεύματος, ταῦτα αὐτῷ πάλιν ἀποδοῦναι, τόνδε τὸν τρόπον μετήλλαξεν.

15

¹ Ὁ δὲ Νικάνωρ μεταλαβὼν τοὺς περὶ τὸν Ἰουδαν ὄντας ἐν τοῖς κατὰ Σαμάρειαν τόποις, ἐβουλεύσατο τῇ τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ μετὰ πάσης ἀσφαλείας αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν.

² Τῶν δὲ κατ' ἀνάγκην συνεπομένων αὐτῷ Ἰουδαίων, λεγόντων, μηδαμῶς οὕτως ἀγρίως καὶ βαρβάρως ἀπολέσῃς, δόξαν δὲ ἀπομέρισον τῇ προτετιμημένῃ ὑπὸ τοῦ πάντα ἔθρωντος μεθ' ἁγιότητος ἡμέρᾳ.

³ Ὁ δὲ τρισαλιτῆριος ἐπρωῶτησεν, εἰ ἔστιν ἐν οὐρανῷ δυνάστης ὁ προστεταχὼς ἄγειν τὴν τῶν σαββάτων ἡμέραν; ⁴ Τῶν δὲ ἀποφραγμένων, ἔστιν ὁ Κύριος ζῶν αὐτὸς ἐν οὐρανῷ δυνάστης, ὁ κελεύσας ἀσκεῖν τὴν ἑβδομάδα. ⁵ Ὁ δὲ ἕτερος, κἀγὼ φησι, δυνάστης ἐπὶ τῆς γῆς ὁ προστάσων αἶρειν ὄπλα, καὶ τὰς βασιλικὰς χρείας ἐπιτελεῖν· ὁμως οὐ κατέσχεν ἐπιτελέσαι τό σθένειον αὐτοῦ βούλημα. ⁶ Καὶ ὁ μὲν Νικάνωρ μετὰ πάσης ἀλαζονείας ὑψαυχενῶν, διεγνώκει κοινὸν τῶν περὶ τὸν Ἰουδαν συστήσασθαι τρόποιον.

⁷ Ὁ δὲ Μακκαβαῖος ἦν ἀδιαλείπτως πεποιθὼς μετὰ πάσης ἐλπίδος ἀντιλήψεως τεύξασθαι παρὰ τοῦ Κυρίου. ⁸ Καὶ παρεκάλει τοὺς σὺν αὐτῷ μὴ δειλιᾶν τὴν τῶν ἔθνων ἔφοδον, ἔχοντας δὲ κατὰ νοῦν τὰ προγεγονότα αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ βοηθήματα, καὶ ταυὺν προσδοκᾶν τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος ἐσομένην αὐτοῖς νίκην καὶ βοήθειαν. ⁹ Καὶ παραμυθούμενος αὐτοὺς ἐκ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, προσυπομνήσας δὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀγῶνας οὓς ἦσαν ἐκτετελεκότες, προθυμότερους αὐτοὺς κατέστησε.

¹⁰ Καὶ τοῖς θυμοῖς διεγείρας αὐτοὺς, παρήγγειλεν, ἅμα παρεπδεικνύς τὴν τῶν ἔθνων ἄθεσίαν καὶ τὴν τῶν ὄρκων παράβασιν. ¹¹ Ἐκαστον δὲ αὐτῶν καθοπλίσας, οὐ τὴν ἀσπίδων καὶ λογχῶν ἀσφάλειαν, ὡς τὴν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς λόγοις παράκλησιν, καὶ προσεξηγησάμενος ὄνειρον ἀξιόπιστον ὑπαρ τι πάντας εὐφρανεν.

¹² Ἦν δὲ ἡ τοῦτου θεωρία τοιάδε· Ὀνίαν τὸν γενόμενον ἀρχιερέα, ἄνδρα καλὸν καὶ ἀγαθὸν, αἰδήμονα μὲν τὴν ἀπάντησιν, πρᾶον δὲ τὸν τρόπον, καὶ λαλιᾶν προίεμενον πρεπόντως, καὶ ἐκ παιδὸς ἐκμεμελητικῶτα πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς οἰκεῖα, τοῦτον τὰς χεῖρας προτεινάντα κατεῦχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ἰουδαίων συστήματι. ¹³ Εἶθ' οὕτως ἐπιφανῆσαι ἄνδρα πολιᾶ καὶ δόξῃ διαφέροντα, θαυμαστὴν δὲ τινα καὶ μεγαλοπρεπεστάτην εἶναι τὴν περὶ αὐτὸν ὑπεροχὴν. ¹⁴ Ἀποκριθέντα δὲ τὸν Ὀνίαν εἰπεῖν, ὁ φιλάδελφος οὗτός ἐστιν ὁ πολλὰ προσευχόμενος παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἁγίας πόλεως, Ἰερεμίαι ὁ τοῦ Θεοῦ προφήτης. ¹⁵ Προτεινάντα δὲ τὸν Ἰερεμίαν τὴν δεξιᾶν παραδοῦναι τῷ Ἰούδα ῥομφαίαν χρυσοῦν, διδόντα δὲ προσφωνήσαι τάδε, ¹⁶ λάβε τὴν ἁγίαν ῥομφαίαν δῶρον παρὰ τοῦ Θεοῦ, δι' ἧς θραύσεις τοὺς ὑπεναντίους.

¹⁷ Παρακληθέντες δὲ τοῖς Ἰούδα λόγοις πάννυ καλοῖς καὶ δυναμένοις ἐπ' ἀρετὴν παρορμηθεῖν, καὶ ψυχὰς νέων ἐπανορθῶσαι, διέγνωσαν μὴ στρατοπεδεύεσθαι, γενναίως δὲ ἐμφέρεσθαι, καὶ μετὰ πάσης εὐανδρίας ἐμπλακέντες κρίναι τὰ πράγματα, διὰ τὸ καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὰ ἅγια, καὶ τὸ ἱερὸν κινδυνεύειν. ¹⁸ Ἦν γὰρ ὁ περὶ γυναικῶν καὶ τέκνων, ἔτι δὲ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἐν ἡττοῖν μέρει κείμενος αὐτοῖς ἀγῶν, μέγιστος δὲ καὶ πρῶτος ὁ περὶ τοῦ καθηγιασμένου ναοῦ φόβος. ¹⁹ Ἦν δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει κατειλημμένοις οὐ πάρεργος ἀγωνία ταρασσομένοις τῆς ἐν ὑπαίθρῳ προσβολῆς.

²⁰ Καὶ πάντων ἡδὴ προσδοκῶντων τὴν ἐσομένην κρίσιν, καὶ ἡδὴ συμμιζάντων τῶν πολεμίων, καὶ τῆς στρατιᾶς ἐκταγείσης, καὶ τῶν θηρίων ἐπὶ μέρος εὐκαιροῦ ἀποκατασταθέντων, τῆς τε ἵππου κατὰ κέρας τεταγμένης,

²¹ Συναιδῶν ὁ Μακκαβαῖος τὴν τῶν πληθῶν παρουσίαν, καὶ τῶν ὄπλων τὴν ποικίλην παρασκευὴν, τὴν τε τῶν θηρίων ἀγριότητα, προτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐπεκαλέσατο τὸν τερατοποιὸν Κύριον τὸν κατόπτην, γινώσκων ὅτι οὐκ ἔστι δι' ὄπλων ἡ νίκη, καθὼς δὲ ἂν αὐτῷ κριθεῖ, τοῖς ἀξίοις περιποιεῖται τὴν νίκην. ²² Ἐλεγεν δὲ ἐπικαλούμενος τόνδε τὸν τρόπον, σὺ, Δέσποτα, ἀπέστειλας τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀνείλες ἐκ τῆς παρεμβολῆς Σενναχηρείμ εἰς ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας. ²³ Καὶ νῦν, Δυνάστα τῶν οὐρανῶν, ἀπόστειλον ἄγγελον ἀγαθὸν ἔμπροσθεν ἡμῶν εἰς δεὸς καὶ τρόμον. ²⁴ Μεγέθει βραχίονός σου καταπλαγήσῃσαν οἱ μετὰ βλασφημίας παραγενόμενοι ἐπὶ τὸν ἅγιόν σου λαόν· καὶ οὗτος μὲν ἐν τούτοις ἔληξεν.

²⁵ Οἱ δὲ περὶ τὸν Νικάνορα μετὰ σαλπύγγων καὶ παιάνων προσῆγον, ²⁶ οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰούδαν μετ' ἐπικλήσεως καὶ εὐχῶν συνέμιξαν τοῖς πολεμίοις. ²⁷ Καὶ ταῖς μὲν χερσὶν ἀγωνιζόμενοι, ταῖς δὲ καρδίαις πρὸς τὸν Θεὸν εὐχόμενοι, κατέστρωσαν οὐδὲν ἤττον μυριάδων τριῶν καὶ πεντακισχιλίων, τῆ τοῦ Θεοῦ μεγάλως εὐφρανθέντες ἐπιφανείᾳ.

²⁸ Γενόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς χρείας, καὶ μετὰ χαρᾶς ἀναλύοντες, ἐπέγνωσαν προπεπτωκότα Νικάνορα σὺν τῇ πανοπλίᾳ. ²⁹ Γενομένης δὲ κραυγῆς καὶ ταραχῆς, εὐλόγουν τὸν Δυναστὴν τῆ πατρίῳ φωνῇ.

³⁰ Καὶ προσέταξεν ὁ καθ' ἅπαν σώματι καὶ ψυχῇ πρωταγωνιστῆς ὑπὲρ τῶν πολιτῶν, ὁ τὴν τῆς ἡλικίας εὐνοίαν εἰς ὁμοθενεῖς διαφυλάξας, τὴν τοῦ Νικάνορος κεφαλὴν ἀποτεμόντας, καὶ τὴν χεῖρα σὺν τῷ ὤμῳ φέρειν εἰς Ἱεροσόλυμα.

³¹ Παραγενόμενος δὲ ἐκεῖ, καὶ συγκαλέσας τοὺς ὁμοθενεῖς, καὶ τοὺς ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου στήσας, μετεπέμψατο τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας. ³² Καὶ ἐπιδειξάμενος τὴν τοῦ μιαιοῦ Νικάνορος κεφαλὴν, καὶ τὴν χεῖρα τοῦ δυσφήμου, ἦν ἐκτείνας ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ παντοκράτορος οἶκον ἐμεγαλαύχησε.

³³ Καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνορος ἐκτεμῶν, ἔφη κατὰ μέρος δώσειν τοῖς ὀρνέοις, τὰ δὲ ἐπίχειρα τῆς ἀνοίας κατέναντι τοῦ ναοῦ κρεμάσαι. ³⁴ Οἱ δὲ πάντες εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησαν τὸν ἐπιφανῆ Κύριον, λέγοντες, εὐλογητὸς ὁ διατηρήσας τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἀμίαντον. ³⁵ Ἐξέδησε δὲ τὴν τοῦ Νικάνορος κεφαλὴν ἐκ τῆς ἄκρας, ἐπίδηλον πᾶσι καὶ φανερόν τῆς τοῦ Κυρίου βοηθείας σημείον.

³⁶ Καὶ ἐδογμάτισαν πάντες μετὰ κοινοῦ ψηφίσματος μηδαμῶς ἑᾶσαι ἀπαρασήμαντον τὴνδε τὴν ἡμέραν· ἔχειν δὲ ἐπίσημον τὴν τρισκαιδεκάτην τοῦ δωδεκάτου μηνός, Ἄδαρ λέγεται τῆ Συριακῆ φωνῇ, πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς Μαρδοχαϊκῆς ἡμέρας. ³⁷ Τῶν οὖν κατὰ Νικάνορα χωρησάντων οὕτω, καὶ ἀπ' ἐκείνων τῶν καιρῶν κρατηθείσης τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων. Καὶ αὐτὸς αὐτόθι καταπαύσω τὸν λόγον.

³⁸ Καὶ εἰ μὲν καλῶς καὶ εὐθίκτως τῆ συντάξει, τοῦτο καὶ αὐτὸς ἠθελον· εἰ δὲ εὐτελῶς καὶ μετρίως, τοῦτο ἐφικτὸν ἦν μοι. ³⁹ Καθάπερ γὰρ οἶνον καταμόνας πίνειν, ὡσαύτως δὲ καὶ ὕδωρ πάλιν, πολέμιον· ὃν δὲ τρόπον οἶνος ὕδατι συγκερασθεὶς ἡδὺς, καὶ ἐπιτερπῆ τὴν χάριν ἀποτελεῖ, οὕτω καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου τέρπει τὰς ἀκοὰς τῶν ἐντυγχανόντων τῆ συντάξει· ἐνταῦθα δὲ ἔσται ἡ τελευτή.

ΕΣΔΡΑΣ. Α'

¹ ΚΑΙ ἤγαγεν Ἰωσίας τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ Κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσσε τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου· ² στήσας τοὺς ἱερεῖς κατ' ἐφημερίας ἐστολισμένους ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Κυρίου.

³ Καὶ εἶπε τοῖς Λευίταις ἱεροδοῦλοις τοῦ Ἰσραὴλ, ἀγιάσαι ἑαυτοὺς τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ θέσει τῆς ἀγίας κιβωτοῦ τοῦ Κυρίου ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ἠκοδόμησε Σαλωμών ὁ τοῦ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς· ⁴ οὐκ ἔσται ὑμῖν ἄραι ἐπ' ὤμων αὐτήν· καὶ νῦν λατρεύετε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐτοιμάσατε κατὰ τὰς πατριὰς καὶ τὰς φυλὰς ὑμῶν, ⁵ κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμών τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ στάντες ἐν τῷ ἁγίῳ κατὰ τὴν μεριδαρχίαν τὴν πατρικὴν ὑμῶν τῶν Λευιτῶν, τῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ⁶ ἐν τάξει θύσατε τὸ πάσχα, καὶ τὰς θυσίας ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ πάσχα κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου τὸ δοθὲν τῷ Μωσῆϊ.

⁷ Καὶ ἔδωρῆσατο Ἰωσίας τῷ λαῷ τῷ εὐρεθέντι ἀρνῶν καὶ ἐρίφων τριάκοντα χιλιάδας, μόσχους τρισχιλίους· ταῦτα ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐδόθη κατ' ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ Λευίταις· ⁸ Καὶ ἔδωκε Χελκίας, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Συῆλος οἱ ἐπιστάται τοῦ ἱεροῦ τοῖς ἱερεῦσιν εἰς πάσχα πρόβατα ἑξακκόσια, μόσχους τριακοσίους· ⁹ Καὶ Ἰεχουίας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀδελφός, καὶ Ἀσαβίας, καὶ Οὐχίηλος, καὶ Ἰωρὰμ χιλίαρχοι ἔδωκαν τοῖς Λευίταις εἰς πάσχα πρόβατα πεντακισχίλια, μόσχους ἑπτακοσίους.

¹⁰ Καὶ ταῦτα τὰ γενόμενα, εὐπρεπῶς ἔστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, ¹¹ ἔχοντες τὰ ἄζυμα κατὰ τὰς φυλὰς καὶ κατὰ τὰς μεριδαρχίας τῶν πατέρων ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, προσευγκεῖν τῷ Κυρίῳ κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ Μωσῆϊ· καὶ οὕτως τὸ πρωῒνόν· ¹² Καὶ ὥπτησαν τὸ πάσχα πυρὶ ὡς καθέκει, καὶ τὰς θυσίας ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ λέβησι μετ' εὐδίας, καὶ ἀπήνεγκαν πάσι τοῖς ἐκ τοῦ λαοῦ· ¹³ μετὰ δὲ ταῦτα ἠτοίμασαν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρῶν· ¹⁴ οἱ γὰρ ἱερεῖς ἀνέφερον τὰ στέατα ἕως ἀωρίας· καὶ οἱ Λευῖται ἠτοίμασαν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρῶν· ¹⁵ Καὶ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ ἦσαν ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν, κατὰ τὰ ὑπὸ Δαυὶδ τεταγμένα, καὶ Ἀσάφ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἐδδινοὺς ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως· ¹⁶ Καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἐκάστου πυλῶνος· οὐκ ἔστι παραβῆναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ ἐφημερίαν· οἱ γὰρ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἠτοίμασαν αὐτοῖς, ¹⁷ καὶ συνετελέσθη τὰ τῆς θυσίας τοῦ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀχθῆναι τὸ πάσχα, ¹⁸ καὶ προσαχθῆναι τὰς θυσίας ἐπὶ τὸ τοῦ Κυρίου θυσιαστήριον, κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου.

¹⁹ Καὶ ἠγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ πάσχα καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἄζυμων ἡμέρας ἑπτὰ· ²⁰ Καὶ οὐκ ἤχθη τὸ πάσχα τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν χρόνων Σαμουὴλ τοῦ προφήτου· ²¹ Καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ ἠγάγosan πάσχα τοιοῦτον, οἷον ἤγαγεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ εὐρεθείς ἐν τῇ κατοικήσει αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ· ²² Οὐκωκαίδεκάτῃ ἔτει βασιλευσάντος Ἰωσίου ἤχθη τὸ πάσχα τοῦτο.

²³ Καὶ ὠρθώθη τὰ ἔργα Ἰωσίου ἐνώπιον τοῦ Κυρίου αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ πλήρει εὐσεβείας· ²⁴ Καὶ τὰ κατ' αὐτὸν δὲ ἀναγεγραπτα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, περὶ τῶν ἡμαρτηκῶτων καὶ ἠσεβηκῶτων εἰς τὸν Κύριον παρὰ πᾶν ἔθνος καὶ βασιλείαν, καὶ ἃ ἐλύπησαν αὐτὸν, ἔστι, καὶ οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου ἀνέστησαν ἐπὶ Ἰσραὴλ.

²⁵ Καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν πράξιν ταύτην Ἰωσίου, συνέβη Φαραὼ βασιλεῖ Ἀιγύπτου ἐλθόντα πόλεμον ἐγείρει ἐν Χαρκαμὺς ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ Ἰωσίας· ²⁶ Καὶ διεπέμψατο πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου, λέγων, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἐστὶ, βασιλεῦ τῆς Ἰουδαίας; ²⁷ Οὐχὶ πρὸς σὲ ἐξαπέσταλμαι ὑπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ· ἐπὶ γὰρ τοῦ Εὐφράτου ὁ πόλεμός μου ἐστὶ· καὶ νῦν Κύριος μετ' ἐμοῦ ἐστὶ, καὶ Κύριος μετ' ἐνοῦ ἐπισπεύδων ἐστίν· ἀποστήτη, καὶ μὴ ἐναντιῶ τῷ Κυρίῳ.

²⁸ Καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ἑαυτὸν Ἰωσίας ἐπὶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πολεμεῖν αὐτὸν ἐπεχειρεῖ, οὐ προσέχων ρήμασιν Ἱερεμίου προφήτου ἐκ στόματος Κυρίου· ²⁹ Ἄλλα συνεστῆσατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδῶ· καὶ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες πρὸς τὸν βασιλεᾶ Ἰωσίαν· ³⁰ Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν ἑαυτοῦ, ἀποστήσατέ με ἀπὸ τῆς μάχης, ἠσθένησα γὰρ λίαν· καὶ εὐθέως ἀπέστησαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τῆς παρατάξεως· ³¹ Καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτέριον αὐτοῦ, καὶ ἀποκατασταθείς, εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετέλλαξε τὸν βίον αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ

πατρικῶ τάφῳ. ³² Καὶ ἐν ὄλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ ἐπένησαν τὸν Ἰωσίαν, καὶ ἐθρήνησαν Ἰερεμίας ὁ προφήτης ὑπὲρ Ἰωσίον, ὅτι οἱ προκαθήμενοι σὺν γυναιξίν ἐθρήνουσαν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξεδόθη τοῦτο γίνεσθαι αἰεὶ εἰς ἅπαν τὸ γένος Ἰσραὴλ.

³³ Ταῦτα δὲ ἀναγράφονται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ἱστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ καθ' ἓν πράξεως Ἰωσίου, καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ, καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου· τὰ τε προπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ τὰ νῦν, ἱστορήται ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

³⁴ Καὶ ἀναλαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωσίου, ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ Ἰωσειῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι αὐτῶν εἴκοσι τριῶν. ³⁵ Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰερουσαλὴμ μῆνας τρεῖς· καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου τὸν μὴ βασιλεύειν ἐν Ἰερουσαλὴμ, ³⁶ καὶ ἐζημίωσε τὸ ἔθνος ἀργυρίου ταλάντοις ἑκατὸν καὶ χρυσίου ταλάντῳ ἐνί.

³⁷ Καὶ ἀνέδειξε βασιλεὺς Αἰγύπτου βασιλέα Ἰωακὶμ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ. ³⁸ Καὶ ἔδρασε Ἰωακὶμ τοὺς μεγιστάνας, Ζαράκην δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συλλαβὼν ἀνήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου. ³⁹ Ἐτὼν δὲ ἦν εἰκοσιπέντε Ἰωακὶμ ὅτε ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ· καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου. ⁴⁰ Μετ' αὐτὸν δὲ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλώνας, καὶ ἔδρασε αὐτὸν ἐν χαλκεῖῳ δεσμῷ, καὶ ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλώνα. ⁴¹ Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σκευῶν τοῦ Κυρίου λαβὼν Ναβουχοδονόσορ καὶ ἀπενέγκας, ἀπηρεῖσάτο ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ⁴² Τὰ δὲ ἱστορηθέντα περὶ αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ καὶ δυσσεβείας, ἀναγράφονται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν χρόνων τῶν βασιλέων.

⁴³ Καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωακὶμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅτε γὰρ ἀνεδείχθη, ἦν ἐτῶν ὀκτώ. ⁴⁴ Βασίλευει δὲ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντὶ Κυρίου.

⁴⁵ Καὶ μετ' ἐνιαυτὸν ἀποστείλας Ναβουχοδονόσορ μετήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλώνα, ἅμα τοῖς ἱεροῖς σκεύεσι τοῦ Κυρίου, ⁴⁶ καὶ ἀνέδειξε Σεδεκίαν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ, ὅτι αὐτῶν εἴκοσι ἐνός· βασιλεύει δὲ ἔτη ἑνδεκα, ⁴⁷ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ τῶν ῥηθέντων λόγων ὑπὸ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου ἐκ στόματος τοῦ Κυρίου. ⁴⁸ Καὶ ὀρκισθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ τῷ ὀνόματι Κυρίου, ἐπιορκήσας ἀπέστη· καὶ σκληρύνας αὐτοῦ τὸν τράχηλον καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, παρέβη τὰ νόμιμα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁴⁹ Καὶ οἱ ἠγούμενοι δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων πολλὰ ἠσέβησαν καὶ ὑπὲρ πάσας τὰς ἀκαθαρσίας πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸ ἱερὸν τοῦ Κυρίου τὸ ἀγιαζόμενον ἐν Ἰερουσαλὴμ.

⁵⁰ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ μετακαλέσαι αὐτοὺς, καθότι ἐφείδετο αὐτῶν καὶ τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ. ⁵¹ Αὐτοὶ δὲ ἐμυκτήρισαν ἐν τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, ⁵² καὶ ἡ ἡμέρα ἐλάλησε Κύριος, ἦσαν ἐκπαίζοντες τοὺς προφήτας αὐτοῦ, ἕως οὗ θυμωθὼν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ διὰ τὰ δυσσεβήματα, προστάξει ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων. ⁵³ Οὗτοι ἀπέκτειναν τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ, περικύκλω τοῦ ἁγίου αὐτῶν ἱεροῦ· καὶ οὐκ ἐφείσαντο νεανίσκου καὶ παρθένου, καὶ πρεσβύτου καὶ νεωτέρου, ἀλλὰ πάντα παρέδωκαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁵⁴ Καὶ πάντα τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ Κυρίου τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τὰς κιβωτοὺς τοῦ Κυρίου, καὶ τὰς βασιλικὰς ἀποθήκας ἀναλαβόντες ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλώνα. ⁵⁵ Καὶ ἐνεπύρισαν τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου, καὶ ἔλυσαν τὰ τεῖχη Ἰερουσαλὴμ, καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ, ⁵⁶ καὶ συνετέλεσαν πάντα τὰ ἐνδοξα αὐτῆς ἀχρειώσαι, καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἀπήγαγε μετὰ ῥομφαίας εἰς Βαβυλώνα. ⁵⁷ Καὶ ἦσαν παῖδες αὐτῶν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, μέχρις οὗ βασιλεύσαι Πέρσας, εἰς ἀναπλήρωσιν ῥήματος τοῦ Κυρίου ἐν στόματι Ἰερεμίου· ⁵⁸ ἕως τοῦ εὐδοκῆσαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς, πάντα τὸν χρόνον τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, σαββατεῖ εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

2

¹ Βασιλεύοντος Κυρίου Περσῶν ἔτους πρώτου, εἰς συντέλειαν ῥήματος Κυρίου ἐν στόματι Ἰερεμίου, ² ἤγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Κυρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἐκήρυξεν ἐν ὄλῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἅμα διὰ γραπτῶν, λέγων, ³ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κύρος, ἐμὲ ἀνέδειξε βασιλέα τῆς οἰκουμένης ὁ Κύριος τοῦ Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ ὕψιστος. ⁴ Καὶ ἐσήμηνέ μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ἰερουσαλὴμ, τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

⁵ Εἴ τις ἐστὶν οὖν ὑμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, ἔστω ὁ Κύριος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβάς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, οἰκοδομεῖτω τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου τοῦ Ἰσραήλ· οὐδ' ὁ Κύριος, ὁ κατασκηνώσας ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁶ Ὅσοι οὖν κατὰ τοὺς τόπους οἰκοῦσι, βοηθεῖτωσαν αὐτῷ οἱ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ, ἐν δόσεσι, ⁷ μεθ' ἵππων καὶ κτηνῶν, σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς κατ' εὐχὰς προστεθειμένοις εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Κυρίου τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ.

⁸ Καὶ καταστήσαντες οἱ ἀρχίφυλοι τῶν πατριῶν τῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν φυλῆς, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντων ὧν ἤγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα, ἀναβῆναι οἰκοδομήσαι οἶκον τῷ Κυρίῳ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· ⁹ καὶ οἱ περικύκλω αὐτῶν ἐβοήθησαν ἐν πάσιν, ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, ἵπποις, κτήνεσι, καὶ εὐχαῖς ὡς πλείσταις πολλῶν, ὧν ὁ νοῦς ἠγέρθη. ¹⁰ Καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκε τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ Κυρίου, ἃ μετήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπηρεῖαστο αὐτὰ ἐν τῷ εἰδωλείῳ αὐτοῦ.

¹¹ Ἐξενέγκας δὲ αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν παρέδωκεν αὐτὰ Μιθρδάτῃ τῷ ἑαυτοῦ γαζοφύλακι· ¹² διὰ δὲ τούτου παρεδόθησαν Σαμανασάρω προστάτῃ τῆς Ἰουδαίας. ¹³ Ὁ δὲ τούτων ἀριθμὸς ἦν, σπονδεῖα χρυσᾶ χίλια, σπονδεῖα ἀργυρᾶ χίλια, θύσκαϊ ἀργυραῖ εικοσιεννέα, φιάλαι χρυσᾶ τριάκοντα, ἀργυραῖ διοχίλια τετρακόσια δέκα, καὶ ἄλλα σκευὴ χίλια. ¹⁴ Τὰ δὲ πάντα σκευὴ ἐκομίσθη, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, πεντακισχίλια τετρακόσια ἐξήκονταεννέα. ¹⁵ Ἀνηρέθη δὲ ὑπὸ Σαμανασάρω ἅμα τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκ Βαβυλώνος εἰς Ἱερουσαλήμ.

¹⁶ Ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ Ἀρταξέρξου τῶν Περσῶν βασιλέως χρόνοις κατέγραψαν αὐτῷ κατὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Ἱερουσαλήμ, Βήλεμος, καὶ Μιθραδάτης, καὶ Ταβέλλιος, καὶ Ράθυμος, καὶ Βεέλτεθμος, καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτους συντασσόμενοι, οἰκοῦντες δὲ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν· ¹⁷ Βασιλεῖ Ἀρταξέρξη κυρίῳ οἱ παῖδες σου, Ράθυμος ὁ τὰ προσπίπτοντα, καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς, καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῆς βουλῆς αὐτῶν, καὶ κριταὶ οἱ ἐν κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ. ¹⁸ Καὶ νῦν γνωστὸν ἔστω τῷ κυρίῳ βασιλεῖ, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀναβάντες παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλήμ, τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν, οἰκοδομοῦσι τὰς τε ἀγορὰς αὐτῆς, καὶ τὰ τεῖχη θεραπεύουσι, καὶ ναὸν ὑποβάλλοντα. ¹⁹ Ἐὰν οὖν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τεῖχη συντελεσθῇ, φορολογίαν οὐ μὴ ὑπομείνωσι δοῦναι, ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσιν ἀντιστήσονται.

²⁰ Καὶ ἐπεὶ ἐνεργεῖται τὰ κατὰ τὸν ναὸν, καλῶς ἔχειν ὑπολαμβάνομεν μὴ ὑπεριδεῖν τὸ τοιοῦτο, ²¹ ἀλλὰ προσφωνῆσαι τῷ κυρίῳ βασιλεῖ, ὅπως ἂν φαίνηταί σοι, ἐπισκεφθῇ ἐν τοῖς ἀπὸ τῶν πατέρων σου βιβλίοις. ²² Καὶ εὐρήσεις ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς γεγραμμένα περὶ τούτων, καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἦν ἀποστάτις, ²³ καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνιστάμενοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ αἰῶνος, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἡ πόλις αὕτη ἠρημώθη. ²⁴ Νῦν οὖν ὑποδεικνύομέν σοι, κύριε βασιλεῦ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ ταύτης τεῖχη ἀνασταθῇ, κάθοδος οὐκ ἔτι σοι ἔσται εἰς κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην.

²⁵ Τότε ἀντέγραψεν ὁ βασιλεὺς Ραθύμῳ τῷ γράφοντι τὰ προσπίπτοντα, καὶ Βεελτέμῳ, καὶ Σαμελλίῳ γραμματεῖ, καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσομένοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ, καὶ Συρίᾳ, καὶ Φοινίκῃ, τὰ ὑπογεγραμμένα. ²⁶ Ἀνέγνων τὴν ἐπιστολήν ἦν πεπόμφατε πρὸς μέ· ἐπέταξα οὖν ἐπισκέψασθαι· καὶ εὐρέθη ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἐστὶν ἐξ αἰῶνος βασιλεῦσιν ἀντιπαράτάσσοσα, ²⁷ καὶ οἱ ἀνθρωποι ἀποστάσεις καὶ πολέμους ἐν αὐτῇ συντελοῦντες, καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ καὶ σκληροὶ ἦσαν ἐν Ἱερουσαλήμ κυριεύοντες καὶ φορολογοῦντες κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. ²⁸ Νῦν οὖν ἐπέταξα ἀποκωλύσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν, καὶ προνοηθῆναι ὅπως μὴδὲν παρὰ ταῦτα γένηται. ²⁹ Καὶ μὴ προβῇ ἐπὶ πλείον τὰ τῆς κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλήσαι.

³⁰ Τότε ἀναγνωσθέντων τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων, Ράθυμος, καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς, καὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι, ἀναζεύξαντες εἰς Ἱερουσαλήμ κατὰ σπουδὴν μεθ' ἵππου καὶ ὄχλου παρατάξεως, ἤρξαντο κωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας, καὶ ἤργει ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

3

¹ Καὶ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐποίησε δοχὴν μεγάλην πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὸν, καὶ πᾶσι τοῖς οἰκογενέσιν αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μεγιστάσι τῆς Μηδίας καὶ τῆς Περσίδος, ² καὶ πᾶσι τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς καὶ τοπάρχαις τοῖς ὑπ' αὐτὸν, ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρις Αἰθιοπίας, ἐν ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπείαις. ³ Καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐπίοσαν, καὶ ἐμπλησθέντες ἀνέλυσαν· ὁ δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἀνέλυσεν εἰς τὸν κοιτῶνα ἑαυτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἐξυπνος ἐγένετο.

⁴ Τότε οἱ τρεῖς νεανίσκοι οἱ σωματοφύλακες οἱ φυλάσσοντες τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, ⁵ εἶπαν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, εἰπόμεν ἕκαστος ἡμῶν ἓνα λόγον, ὃς ὑπερισχύσει· καὶ οὐ ἐὰν φανῇ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ σοφώτερον τοῦ ἑτέρου, δώσει αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς δωρεὰς μεγάλας, καὶ ἐπινίκια μέγала, ⁶ καὶ πορφύραν περιβαλέσθαι, καὶ ἐν χρυσῷμασι πίνειν, καὶ ἐπὶ χρυσῷ καθέυδειν, καὶ ἄρμα χρυσοχάλινου, καὶ κίδαριν βυσσίνην, καὶ μαριάκην περὶ τὸν τράχηλον, ⁷ καὶ δεύτερος καθιεῖται Δαρείου διὰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ συγγενῆς Δαρείου κληθήσεται.

⁸ Καὶ τότε γράψαντες ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ λόγον, ἐσφαγίσαντο καὶ ἔθηκαν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον Δαρείου τοῦ βασιλέως, ⁹ καὶ εἶπαν, ὅταν ἐγερωθῇ ὁ βασιλεὺς, δώσουσιν αὐτῷ τὸ γράμμα, καὶ ὃν ἂν κρίνῃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ τρεῖς μεγιστᾶνες τῆς Περσίδος, ὅτι οὐ ὁ λόγος αὐτοῦ σοφώτερος, αὐτῷ δοθήσεται τὸ νίκος καθὼς γέγραπται. ¹⁰ Ὁ εἷς ἔγραψεν, ὑπερισχύει ὁ οἶνος. ¹¹ Ὁ ἕτερος ἔγραψεν, ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς. ¹² Ὁ τρίτος ἔγραψεν, ὑπερισχύουσιν αἱ γυναῖκες, ὑπὲρ δὲ πάντα νικᾷ ἡ ἀλήθεια.

¹³ Καὶ ὅτε ἐξηγέρθη ὁ βασιλεὺς, λαβόντες τὸ γράμμα ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀνέγνω. ¹⁴ Καὶ ἐξαποστείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς μεγιστᾶνας τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδίας, καὶ τοὺς σατράπας καὶ στρατηγούς, καὶ τοπάρχας καὶ ὑπάτους, ¹⁵ καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ γράμμα ἐνώπιον αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ εἶπε, καλέσατε τοὺς νεανίσκους, καὶ αὐτοὶ δηλώσουσι τοὺς λόγους ἑαυτῶν· καὶ ἐκλήθησαν, καὶ εἰσήλθοσαν. ¹⁷ Καὶ εἶπαν αὐτοῖς, ἀπαγγείλατε ἡμῖν περὶ τῶν γεγραμμένων.

¹⁸ Καὶ ἤρξατο ὁ πρῶτος ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ οἴνου, καὶ ἔφη οὕτως, ἄνδρες, ¹⁹ πῶς ὑπερισχύει ὁ οἶνος; πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πίνοντας αὐτὸν πλανᾷ, τὴν διάνοιαν τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ ὄρφανοῦ ποιεῖ τὴν διάνοιαν μίαν, τὴν τε τοῦ οἰκέτου καὶ τὴν τοῦ ἔλευθέρου, τὴν τε τοῦ πένητος καὶ τὴν τοῦ πλουσίου· ²⁰ καὶ πᾶσαν διάνοιαν μεταστρέφει εἰς εὐωχίαν καὶ εὐφροσύνην, καὶ οὐ μέμνηται πᾶσαν λύπην καὶ πᾶν ὀφείλημα· ²¹ καὶ πάσας καρδίας ποιεῖ πλουσίας, καὶ οὐ μέμνηται βασιλέα οὐδὲ σατράπην· καὶ πάντα διὰ ταλάντων ποιεῖ λαλεῖν. ²² Καὶ οὐ μέμνηται, ὅταν πίνωσι, φιλιάζειν φίλοις καὶ ἀδελφοῖς, καὶ μετ' οὐ πολὺ σπώνται τὰς μαχαίρας. ²³ Καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἐγερωθῶσιν, οὐ μέμνηται ἃ ἔπραξαν. ²⁴ Ὡς ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύει ὁ οἶνος, ὅτι οὕτως ἀναγκάζει ποιεῖν; καὶ ἐσίγησεν οὕτως εἶπας.

4

¹ Καὶ ἤρξατο ὁ δεύτερος λαλεῖν, ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλέως. ² Ὡς ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύουσιν οἱ ἄνθρωποι, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν κατακρατοῦντες καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς; ³ Ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπερισχύει, καὶ κυριεύει αὐτῶν καὶ δεσπόζει αὐτῶν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς, ἐνακούουσιν. ⁴ Ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς ποιῆσαι πόλεμον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ποιοῦσιν· ἐὰν δὲ ἐξαποστείλῃ αὐτοῦς πρὸς τοὺς πολεμίους, βαδίζουσιν καὶ κατεργάζονται τὰ ὄρη καὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους, ⁵ φονεύουσι καὶ φονεύονται, καὶ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως οὐ παραβαίνουσιν· ἐὰν δὲ νικήσωσι, τῷ βασιλεῖ κομίζουσι πάντα, καὶ ἐὰν προνομεύσωσι, καὶ τὰ ἄλλα πάντα.

⁶ Καὶ ὅσοι οὐ στρατεύονται οὐδὲ πολεμοῦσιν, ἀλλὰ γεωργοῦσι τὴν γῆν, πάλιν ὅταν σπεῖρωσι θερίσαντε, ἀναφέρουσι τῷ βασιλεῖ· καὶ ἕτερος τὸν ἕτερον ἀναγκάζοντες, ἀναφέρουσι τοὺς φόρους τῷ βασιλεῖ. ⁷ Καὶ αὐτὸς εἷς μόνος ἐστίν· ἐὰν εἴπῃ ἀποκτεῖναι, ἀποκτείνουσιν· ἐὰν εἴπῃ ἀφεῖναι, ἀφίουσιν· ⁸ Εἶπε πατάξαι, τύπτουσιν· εἶπεν ἐρημῶσαι, ἐρημοῦσιν· εἶπεν οἰκοδομησαι, οἰκοδομοῦσιν· ⁹ εἶπεν ἐκκόψαι, ἐκκόπτουσιν· εἶπε φυτεῦσαι, φυτεῦσαι. ¹⁰ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐνακούουσιν· πρὸς δὲ τούτοις αὐτὸς ἀνάκειται, ἐσθίει καὶ πίνει καὶ καθέυδει, ¹¹ αὐτοὶ δὲ τηροῦσι κύκλω περὶ αὐτόν· καὶ οὐ δύνανται ἕκαστος

ἀπελθεῖν, καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὐδὲ παρακούουσιν αὐτοῦ. ¹² Ὡς ἄνδρες, πῶς οὐχ ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς, ὅτι οὕτως ἐπάκουστος ἐστι; καὶ ἐσίγησεν.

¹³ Ὁ δὲ τρίτος ὁ εἶπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀληθείας, οὗτός ἐστι Ζοροβάβελ, ἤρξατο λαλεῖν· ¹⁴ Ἄνδρες, οὐ μέγας ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ οἶνος ἰσχύει; τίς οὖν ὁ δεσπόζων αὐτῶν, ἢ τίς ὁ κυριεύων αὐτῶν; οὐχ αἱ γυναῖκες; ¹⁵ Αἱ γυναῖκες ἐγέννησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν ὃς κυριεῖ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς, ¹⁶ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο· καὶ αὐτὰ ἐξέθρεψαν αὐτοὺς τοὺς φυτεύσαντας τοὺς ἀμπελώνας ἐξ ὧν ὁ οἶνος γίνεται. ¹⁷ Καὶ αὐτὰ ποιοῦσι τὰς στολάς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐτὰ ποιοῦσι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ οὐ δύναται οἱ ἄνθρωποι χωρὶς τῶν γυναικῶν εἶναι. ¹⁸ Ἐὰν δὲ συναγάγῃ χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὠραῖον, καὶ ἴδωσι γυναῖκα μίαν καλὴν τῷ εἶδει καὶ τῷ κάλλει, ¹⁹ ταῦτα πάντα ἀφέντες, εἰς αὐτὴν ἐκκέχρηναν, καὶ χάσκοντες τὸ στόμα θεωροῦσιν αὐτήν, καὶ πάντες αὐτὴν αἰρετίζουσι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὠραῖον.

²⁰ Ἄνθρωπος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἐγκαταλείπει ὃς ἐξέθρεψεν αὐτὸν, καὶ τὴν ἰδίαν χώραν, καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλάται, ²¹ καὶ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀφήσῃ τὴν ψυχὴν, καὶ οὕτε τὸν πατέρα μέμνηται, οὕτε τὴν μητέρα, οὕτε τὴν χώραν. ²² Καὶ ἐντεῦθεν δεῖ ἡμᾶς γνῶναι ὅτι αἱ γυναῖκες κυριεύουσιν ἡμῶν· οὐχὶ ποιεῖτε, καὶ μοχθεῖτε, καὶ πάντα ταῖς γυναῖξι δίδοτε, καὶ φέρετε; ²³ Καὶ λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύεται ἐξοδεύειν καὶ ληστεύειν καὶ κλέπτειν, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν πλεῖν, καὶ ποταμοῦς, ²⁴ καὶ τὸν λέοντα θεωρεῖ, καὶ ἐν σκότει βαδίζει· καὶ ὅταν κλέψῃ καὶ ἀρπάξῃ καὶ λωποδυτήσῃ, τῇ ἐρωμένῃ ἀποφέρει. ²⁵ Καὶ πλείον ἀγαπᾷ ἄνθρωπος τὴν ἰδίαν γυναῖκα μᾶλλον ἢ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. ²⁶ Καὶ πολλοὶ ἀπενόηθησαν ταῖς ἰδίαις διανοοῖαις διὰ τὰς γυναῖκας, καὶ δούλοι ἐγένοντο δι' αὐτάς· ²⁷ καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο καὶ ἐσφάλησαν καὶ ἡμάρτησαν διὰ τὰς γυναῖκας.

²⁸ Καὶ νῦν οὐ πιστεῖτέ μοι; οὐχὶ μέγας ὁ βασιλεὺς τῆ ἐξουσία αὐτοῦ; οὐχὶ πᾶσαι αἱ χώραι εὐλαβοῦνται ἄσασθαι αὐτοῦ; ²⁹ Ἐθεώρουν αὐτὸν, καὶ Ἀπάμην τὴν θυγατέρα Βαρτάκου τοῦ θαυμαστοῦ, τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως, καθημένην ἐν δεξιᾷ τοῦ βασιλέως, ³⁰ καὶ ἀφαιροῦσαν τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπιτιθοῦσαν αὐτῇ· καὶ ἐβράβιζε τὸν βασιλέα τῇ ἀριστερᾷ. ³¹ Καὶ πρὸς τοῦτοις ὁ βασιλεὺς χάσκων τὸ στόμα ἐθεώρει αὐτήν· καὶ ἐὰν προσεγάλασεν αὐτῷ, γελᾷ· ἐὰν δὲ πικρανθῇ ἐπ' αὐτὸν, κολακεύει αὐτήν, ὅπως διαλλαγῇ αὐτῷ. ³² Ὡς ἄνδρες, πῶς οὐχὶ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες, ὅτι οὕτως πράσσοι;

³³ Καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστάνες ἔβλεπον εἰς τὸν ἕτερον· καὶ ἤρξατο λαλεῖν περὶ τῆς ἀληθείας· ³⁴ Ἄνδρες, οὐχὶ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες; μεγάλη ἡ γῆ, καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανὸς, καὶ ταχὺς τῷ δρόμῳ ὁ ἥλιος, ὅτι στρέφεται ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάλιν ἀποτρέχει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. ³⁵ Οὐχὶ μέγας ὃς ταῦτα ποιεῖ; καὶ ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἰσχυροτέρα παρὰ πάντα. ³⁶ Πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλήθειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν εὐλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σεῖται καὶ τρέμει, καὶ οὐκ ἐστι μετ' αὐτῆς ἄδικος οὐδέν. ³⁷ Ἄδικος ὁ οἶνος, ἄδικος ὁ βασιλεὺς, ἄδικοι αἱ γυναῖκες, ἄδικοι πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἄδικα πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, καὶ ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν ἀπολοῦνται.

³⁸ Καὶ ἡ ἀλήθεια μένει καὶ ἰσχύει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ζῆ καὶ κρατεῖ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ³⁹ Καὶ οὐκ ἐστὶ παρ' αὐτὴν λαμβάνειν προέωπα, οὐδὲ διάφορα, ἀλλὰ τὰ δίκαια ποιεῖ ἀπὸ πάντων τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν· καὶ πάντες εὐδοκοῦσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς, ⁴⁰ καὶ οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς οὐδὲν ἄδικον· καὶ αὕτη, ἡ ἰσχύς, καὶ τὸ βασίλειον, καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ ἡ μεγαλειότης τῶν πάντων αἰῶνων· εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας.

⁴¹ Καὶ ἐσιώπησε τοῦ λαλεῖν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς τότε ἐφώνησε· καὶ τότε εἶπον, μεγάλη ἡ ἀλήθεια, καὶ ὑπερισχύει. ⁴² τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ, αἴτησαι ὃ θέλεις πλείω τῶν γεγραμμένων, καὶ δώσωμέν σοι ὃν τρόπον εὐρέθης σοφώτερος, καὶ ἐχόμενός μου καθήσῃ, καὶ συγγενῆς μου κληθήσῃ. ⁴³ Τότε εἶπε τῷ βασιλεῖ, μνήσθητι τὴν εὐχὴν, ἣν ἠῤξω, οἰκοδομήσῃ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ τὸ βασίλειόν σου παρέλαβες, ⁴⁴ καὶ πάντα τὰ σκευὴ τὰ ληφθέντα ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκπέμψαι ἃ ἐχώρισε Κύρος, ὅτε ἠῤξαστο ἐκκόψαι Βαβυλώνα, καὶ ἠῤξαστο ἐξαποστεῖλαι ἐκεῖ. ⁴⁵ Καὶ σὺ ἠῤξω οἰκοδομήσῃ τὸν ναὸν ὃν ἐνεπύρισαν οἱ Ἰδουμαῖοι, ὅτε ἠρημώθη ἡ Ἰουδαία ὑπὸ τῶν Χαλδαίων. ⁴⁶ Καὶ νῦν τοῦτό ἐστιν ὃ σε ἀξιῶ, κύριε βασιλεῦ, καὶ ὃ αἰτοῦμαι σε, καὶ αὕτη ἐστὶν, ἡ μεγαλωσύνη ἡ παρὰ σοῦ· δέομαι οὖν ἵνα ποιήσῃς τὴν εὐχὴν, ἣν ἠῤξω τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, ποιῆσαι ἐκ στόματός σου.

⁴⁷ Τότε ἀναστὰς Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ τὰς ἐπιστολάς πρὸς πάντας τοὺς οἰκονόμους, καὶ τοπάρχας, καὶ στρατηγούς, καὶ σατράπας, ἵνα προπέμψωσιν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀναβαίνοντας οἰκοδομήσαι τὴν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ Καὶ πᾶσι τοῖς τοπάρχαις ἐν κοίλῃ Συρία, καὶ Φοινίκη, καὶ τοῖς ἐν τῷ Λιβάνῳ ἔγραψεν ἐπιστολάς, μεταφέρειν ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅπως οἰκοδομήσωσι μετ' αὐτοῦ τὴν πόλιν.

⁴⁹ Καὶ ἔγραψε πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς ἀναβαίνουσιν ἀπὸ τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, πάντα δυνατὸν, καὶ τοπάρχην, καὶ σατράπην, καὶ οἰκονόμον μὴ ἐπελεύσεσθαι ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶν, ⁵⁰ καὶ πᾶσαν τὴν χώραν ἦν κρατούσιν, ἀφορολόγητον αὐτοῖς ὑπάρχειν· καὶ ἵνα οἱ Ἰδουμαῖοι ἀφίωσι τὰς κώμας ἃ διακρατοῦσι τῶν Ἰουδαίων· ⁵¹ καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ δοθῆναι κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα εἴκοσι, μέχρι τοῦ οἰκοδομηθῆναι· ⁵² καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὀλοκαυτώματα καρποῦσθαι καθ' ἡμέραν, καθὰ ἔχουσιν ἐντολήν, ἑπτακαίδεκα προσφέρειν ἄλλα τάλαντα, δέκα κατ' ἐνιαυτόν. ⁵³ Καὶ πᾶσι τοῖς προσβαίνουσιν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας κτίσαι τὴν πόλιν, ὑπάρχειν τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐτῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς προσβαίνουσιν. ⁵⁴ Ἐγραψε δὲ καὶ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν ἱερατικὴν στολήν ἐν τίνι λατρεύουσιν ἐν αὐτῇ. ⁵⁵ Καὶ τοῖς Λευίταις ἔγραψε δοῦναι τὴν χορηγίαν, ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἐπιτελεσθῆ ὁ οἶκος καὶ Ἱερουσαλήμ οἰκοδομηθῆναι. ⁵⁶ Καὶ πᾶσι τοῖς φρουροῦσι τὴν πόλιν ἔγραψε δοῦναι αὐτοῖς κλήρους καὶ ὀψώνια. ⁵⁷ Καὶ ἐξαπέστειλε πάντα τὰ σκευὴ ἃ ἐχώρισε Κύρος ἀπὸ Βαβυλώνης· καὶ πάντα ὅσα εἶπε Κύρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξε ποιῆσαι, καὶ ἔξαποστεῖλαι εἰς Ἱερουσαλήμ.

⁵⁸ Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ νεανίσκος, ἄρας τὸ πρόσωπον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Ἱερουσαλήμ, εὐλόγησε τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων, ⁵⁹ παρὰ σοῦ νίκη, καὶ παρὰ σοῦ ἡ σοφία, καὶ σὴ ἡ δόξα, καὶ ἐγὼ σὸς οἰκέτης. ⁶⁰ Εὐλογητὸς εἶ, ὃς ἔδωκας μοι σοφίαν, καὶ σοὶ ὁμολογῶ, δέσποτα τῶν πατέρων. ⁶¹ Καὶ ἔλαβε τὰς ἐπιστολάς, καὶ ἐξῆλθε, καὶ ἦλθεν εἰς Βαβυλώνα, καὶ ἀπήγγειλε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ πᾶσι. ⁶² Καὶ εὐλόγησαν τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἄνεσιν καὶ ἄφεσιν, ⁶³ ἀναβῆναι καὶ οἰκοδομήσαι τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὸ ἱερὸν, οὗ ὄνομάσθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἐκώθονίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ χαρᾶς ἡμέρας ἑπτὰ.

5

¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελέγησαν ἀναβῆναι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ² Καὶ Δαρεῖος συναπέστειλε μετ' αὐτῶν ἵππεῖς χιλίους, ἕως τοῦ ἀποκαταστήσαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ μετ' εἰρήνης, καὶ μετὰ μουσικῶν, τυμπάνων, καὶ αὐλῶν. ³ Καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παίζοντες, καὶ ἐποιήσεν αὐτοὺς συναβαθῆναι μετ' ἐκείνων.

⁴ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀναβαινόντων κατὰ πατριὰς αὐτῶν εἰς τὰς φυλὰς, ἐπὶ τὴν μεριдарχίαν αὐτῶν. ⁵ Οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Φινεὲς, υἱοὶ Ααρῶν, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ Σαραίου, καὶ Ἰωακὴμ ὁ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιήλ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυὶδ, ἐκ τῆς γενεᾶς Φαρὲς, φυλῆς δὲ Ἰούδα, ⁶ ὃς ἐλάλησεν ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν λόγους σοφοῦς ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, μηνὶ Νισάν τοῦ πρώτου μηνός. ⁷ Εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ ἐκ τῆς γῆς Ἰουδαίας ἀναβάντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παροικίας, οὓς μετώκισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνης εἰς Βαβυλώνα. ⁸ Καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν λοιπὴν Ἰουδαίαν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, οἱ ἐλθόντες μετὰ Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦ, Νεμίου, Ζαραίου, Ῥησαίου, Ἐνηδέου, Μαρδοχαίου, Βεελσάρου, Ασφαράσου, Ῥελείου, Ῥοΐμου, Βαανᾶ, τῶν προηγουμένων αὐτῶν.

⁹ Ἀριθμὸς τῶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους καὶ οἱ προηγουμένοι αὐτῶν· υἱοὶ Φόρος, δύο χιλιάδες καὶ ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο· υἱοὶ Σαφατ, τετρακόσιοι ἑβδομηκονταδύο.

¹⁰ Υἱοὶ Ἀρὰς, ἑπτακόσιοι πεντηκονταεξ.

¹¹ Υἱοὶ Φαάθ Μωᾶβ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἰησοῦ καὶ Ἰωᾶβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο.

¹² Υἱοὶ Ἡλᾶμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· υἱοὶ Ζαθουὶ, ἑννακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε· υἱοὶ Χορβὲ, ἑπτακόσιοι πέντε· υἱοὶ Βανί, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ.

¹³ Υἱοὶ Βηβαί, ἑξακόσιοι τριακοντατρεις· υἱοὶ Ἀργαί, χίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο.

¹⁴ Υἱοὶ Ἀδωνικὰν, ἑξακόσιοι τριακονταεπτὰ· υἱοὶ Βαγοὶ, δισχίλιοι ἑξακόσιοι ἑξ· υἱοὶ Ἀδινού, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες·

¹⁵ Υιοὶ Ἀτῆρ Ἐζεκίου, ἐννενηκονταδύο· υἱοὶ Κιλὰν, καὶ Ἀζηρνὰν, ἔξηκονταεπτὰ· υἱοὶ Ἀζαροῦ, τετρακόσιοι τριακονταδύο.

¹⁶ Υἱοὶ Ἀννίς, ἑκατὸν εἷς· υἱοὶ Ἀρόμ, τριακονταδύο· υἱοὶ Βασσαί, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· υἱοὶ Ἀρσιφουρίθ, ἑκατὸν δύο.

¹⁷ Υἱοὶ Βαιτηροῦς, τρισχίλιοι πέντε· υἱοὶ ἐκ Βαιθλωμών, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς.

¹⁸ Οἱ ἐκ Νετωφᾶς, πενηκονταπέντε· οἱ ἐξ Ἀναθῶθ, ἑκατὸν πενηκονταοκτώ· οἱ ἐκ Βαιθασμών, τεσσαρακονταδύο.

¹⁹ Οἱ ἐκ Καριαθιρὶ, εἰκοσιπέντε· οἱ ἐκ Καφεείρας, καὶ Βηρώγ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς.

²⁰ Οἱ Χαδιασαὶ καὶ Ἀμμίδιοι, τετρακόσιοι εἰκοσιδύο· οἱ ἐκ Κιραμάς καὶ Γαββῆς, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἷς.

²¹ Οἱ ἐκ Μακαλῶν, ἑκατὸν εἰκοσιδύο· οἱ ἐκ Βετολίω, πενηκονταδύο· υἱοὶ Νιφίς, ἑκατὸν πενηκονταεξ.

²² Υἱοὶ Καλαμωλάλου, καὶ Ὠνοῦς, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε· υἱοὶ Ἰερεχοῦ, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.

²³ Υἱοὶ Σανάας, τρισχίλιοι τριακόσιοι εἷς.

²⁴ Οἱ ἱερεῖς οἱ υἱοὶ Ἰεδδοῦ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς υἱοὺς Σανασιβ, ὀκτακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· υἱοὶ Ἐμμηροῦθ, διακόσιοι πενηκονταδύο.

²⁵ Υἱοὶ Φασσοῦρου, χίλιοι τεσσαρακονταεπτὰ· υἱοὶ Χαρμι, διακόσιοι δεκαεπτὰ.

²⁶ Οἱ Λευῖται οἱ υἱοὶ Ἰησοῦ, καὶ Καδοῆλου, καὶ Βάννου, καὶ Σουδίου, ἑβδομηκοντατέσσαρες·

²⁷ Οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάρ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.

²⁸ Οἱ Θυρωροὶ υἱοὶ Σαλοῦμ, υἱοὶ Ἀτάρ, υἱοὶ Τολμάν, υἱοὶ Δακοῦβ, Ἀτητὰ, υἱοὶ Τωβίς, πάντες ἑκατὸν τριακονταεπέντε.

²⁹ Οἱ ἱερόδουλοι, υἱοὶ Ἥσαῦ, υἱοὶ Ἀσιφᾶ, υἱοὶ Ταβαῶθ, υἱοὶ Κηράς, υἱοὶ Σουδᾶ, υἱοὶ Φαλαίου, υἱοὶ Λαβανᾶ, υἱοὶ Ἀγραβᾶ,

³⁰ Υἱοὶ Ἀκοῦδ, υἱοὶ Οὐτᾶ, υἱοὶ Κητᾶβ, υἱοὶ Ἀκκαβᾶ, υἱοὶ Συβαῖ, υἱοὶ Ἀνὰν, υἱοὶ Καθουᾶ, υἱοὶ Γεδδοῦρ,

³¹ Υἱοὶ Ἰαίρου, υἱοὶ Δαισιάν, υἱοὶ Νοεβᾶ, υἱοὶ Χασεβᾶ, υἱοὶ Καζηρά, υἱοὶ Ὀζίου, υἱοὶ Φινοῦ, υἱοὶ Ἀσαρά, υἱοὶ Βασθαῖ, υἱοὶ Ἀσσανᾶ, υἱοὶ Μανὶ, υἱοὶ Ναφισὶ, υἱοὶ Ἀκοφ, υἱοὶ Ἀχιβᾶ, υἱοὶ Ἀσοῦβ, υἱοὶ Φαρακῆμ, υἱοὶ Βασαλέμ,

³² Υἱοὶ Μεεδβᾶ, υἱοὶ Κουθᾶ, υἱοὶ Χαρέα, υἱοὶ Βαρχουῦ, υἱοὶ Σερᾶρ, υἱοὶ Θομοῖ, υἱοὶ Νασί, υἱοὶ Ἀτεφᾶ·

³³ Υἱοὶ παίδων Σαλωμών, υἱοὶ Ἀσσαφιῶθ, υἱοὶ Φαριρά, υἱοὶ Ἰειηλί, υἱοὶ Λοζών, υἱοὶ Ἰσδαήλ, υἱοὶ Σαφυῖ,

³⁴ Υἱοὶ Ἀγιά, υἱοὶ Φακαρέθ, υἱοὶ Σαβιῆ, υἱοὶ Σαρωθι, υἱοὶ Μισαίας, υἱοὶ Γὰς, υἱοὶ Ἀδδοῦς, υἱοὶ Σουβᾶ, υἱοὶ Ἀφεβῶρ, υἱοὶ Βαρωδῖς, υἱοὶ Σαφαῖν, υἱοὶ Ἀλλώμ·

³⁵ Πάντες οἱ ἱερόδουλοι, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν παίδων Σαλωμών τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο.

³⁶ Οὗτοι ἀναβάντες ἀπὸ Θερμελῆθ, καὶ Θελερσᾶς, ἠγούμενος αὐτῶν Χαρααθαλὰν, καὶ Ἀλάρ. ³⁷ Καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ γενεάς, ὡς ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ εἰσιν· υἱοὶ Δαλὰν τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαενὰν, υἱοὶ Νεκωδὰν, ἑξακόσιοι πενηκονταδύο.

³⁸ Καὶ ἐκ τῶν ἱερέων οἱ ἐμποιοῦμενοι ἱερωσύνης, καὶ οὐχ εὐρέθησαν, υἱοὶ Ὁβδία, υἱοὶ Ἀκβᾶς, υἱοὶ Ἰαδδοῦ τοῦ λαβόντος Ἀνγίαν γυναῖκα τῶν θυγατέρων Φαηζελδαίου, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

³⁹ Καὶ τούτων ζητηθείσης τῆς γενικῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλοχισμῷ καὶ μὴ εὐρεθείσης, ἐχωρίσθησαν τοῦ ἱερατεῦεν. ⁴⁰ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Νεεμίας καὶ Ἀθθαρίας, μὴ μετέχουν τῶν ἀγίων ἕως ἀναστῆ ἄρχιερεὺς ἐνδεδυμένος τὴν δῆλωσην καὶ τὴν ἀλήθειαν.

⁴¹ Οἱ δὲ πάντες Ἰσραὴλ ἦσαν ἀπὸ δωδεκαετοῦς καὶ ἐπάνω χωρὶς παίδων καὶ παιδικῶν, μυριάδες τέσσαρες δισχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα. ⁴² Παῖδες τούτων καὶ παιδίσκαι, ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτὰ. ψάλται καὶ ψαλτωδοὶ, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ⁴³ Κάμηλοι τετρακόσιοι τριακονταπέντε, καὶ ἵπποι ἑπτακισχίλιοι τριακονταεξ, ἥμιονοι διακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε, ὑποζύγια πεντακισχίλια πεντακόσια εἰκοσιπέντε.

⁴⁴ Καὶ ἐκ τῶν ἠγουμένων κατὰ τὰς πατριὰς ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ τὸ ἐν Ἰερουσαλὴμ, ἠῤῥξαντο ἐγείραι τὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ τοῦ τόπου αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν, ⁴⁵ καὶ δοῦναι εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον τῶν ἔργων,

χρυσίου μνᾶς χιλίας καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας, καὶ στολὰς ἱερατικὰς ἑκατόν. ⁴⁶ Καὶ κατοικήσθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευεῖται, καὶ οἱ ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τῇ χώρᾳ, οἳ τε ἱεροψάλται, καὶ οἱ θυρωροὶ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν.

⁴⁷ Ἐνστάντος δὲ τοῦ ἑβδόμου μηνός, καὶ ὄντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑκάστος ἐν τοῖς ἰδίοις, συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρώτου πυλῶνος τοῦ πρὸς τῇ ἀνατολῇ. ⁴⁸ Καὶ καταστὰς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ οἱ τούτου ἀδελφοί, ἠτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, ⁴⁹ προσενέγκαι ἐπ' αὐτοῦ ὀλοκαυτώσεις, ἀκολούθως τοῖς ἐν τῇ Μωσέως βίβλῳ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ διηγορευμένοις.

⁵⁰ Καὶ ἐπισυνήχθησαν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἄλλων ἔθνῶν τῆς γῆς, καὶ κατῶρθωσαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν, ὅτι ἐν ἔχθρᾳ ἦσαν αὐτοῖς, καὶ κατίσχυσαν αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀνέφερον θυσίας κατὰ τὸν καιρὸν, καὶ ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ τὸ πρωῖνόν καὶ τὸ δειλινόν. ⁵¹ Καὶ ἐγάγασαν τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτὴν, ὡς ἐπιτέτακται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ θυσίας καθ' ἡμέραν, ὡς προσήκον ἦν· ⁵² καὶ μετὰ ταῦτα προσφορὰς ἐνδελειχισμοῦ, καὶ θυσίας σαββάτων καὶ νομηνιῶν καὶ ἑορτῶν πασῶν ἡγιασμένων.

⁵³ Καὶ ὅσοι ἠῤῥξαντο εὐχὴν τῷ Θεῷ ἀπὸ τῆς νομηνίας τοῦ ἑβδόμου μηνός, ἤρξαντο προσφέρειν θυσίας τῷ Θεῷ, καὶ ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ οὕτω ὠκοδόμητο.

⁵⁴ Καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τέκτοσι, καὶ ποτὰ καὶ βρωτὰ, ⁵⁵ καὶ χάρβρα τοῖς Σιδωνίοις καὶ Τυρίοις εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ Λιβάνου ξύλα κέδρινα, διαφέρειν σχεδιάς εἰς τὸν Ἰόππης λιμένα, κατὰ τὸ πρόσταγμα τὸ γραφέν αὐτοῖς παρὰ Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

⁵⁶ Καὶ τῷ δευτέρῳ ἔτει παραγενόμενος εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ μηνός δευτέρου, ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, καὶ πάντες οἱ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, ⁵⁷ καὶ ἐθεμελίωσαν τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ τῇ νομηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνός τοῦ δευτέρου ἔτους, ἐν τῷ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλήμ. ⁵⁸ Καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ Κυρίου· καὶ ἔστη Ἰησοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ, καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ Καδμιηλ ὁ ἀδελφός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἡμαδαβὸν, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωδὰ τοῦ Ἡλιαδοῦδ συνὲς τοῖς υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς, πάντες οἱ Λευῖται ὁμοθυμαδὸν ἐργοδιώκται, ποιοῦντες εἰς τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κυρίου· καὶ ὠκοδόμησαν οἱ οἰκοδόμοι τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου.

⁵⁹ Καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι μετὰ μουσικῶν καὶ σαλπίνγων, ⁶⁰ καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσάφ ἔχοντες τὰ κύμβαλα ὑμνοῦντες τῷ Κυρίῳ, καὶ εὐλογοῦντες κατὰ Δαυὶδ βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ.

⁶¹ Καὶ ἐφώνησαν δι' ὕμνων εὐλογοῦντες τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἡ χρηστότης αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἐν παντὶ Ἰσραὴλ. ⁶² Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσάλπισαν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ, ὑμνοῦντες τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου Κυρίου.

⁶³ Καὶ ἤλθοσαν ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν προκαθημένων κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν, οἱ πρεσβύτεροι οἱ ἐωρακότες τὸν πρὸ τούτου οἴκου, πρὸς τὴν τουτου οἰκοδομὴν μετὰ κλαυθμοῦ καὶ κρυναγῆς μεγάλης, ⁶⁴ καὶ πολλοὶ διὰ σαλπίνγων καὶ χαρὰς μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ⁶⁵ ὥστε τὸν λαὸν μὴ ἀκούειν τῶν σαλπίνγων διὰ τὸν κλαυθμὸν τοῦ λαοῦ· ὁ γὰρ ὄχλος ἦν ὁ σαλπίζων μεγάλως, ὥστε μακρόθεν ἀκούεσθαι.

⁶⁶ Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐχθροὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, ἤλθοσαν ἐπιγνώναί τις ἡ φωνὴ τῶν σαλπίνγων. ⁶⁷ Καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἰκοδομοῦσι τὸν ναὸν τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ. ⁶⁸ Καὶ προσελθόντες τῷ Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν, λέγουσιν αὐτοῖς, συνοικοδομησόμεν ὑμῖν. ⁶⁹ Ὁμοίως γὰρ ὑμῖν ἀκούομεν τοῦ Κυρίου ὑμῶν, καὶ αὐτῷ ἐπιθύομεν ἀφ' ἡμερῶν Ἀσβακαφὰς βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς μετήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα.

⁷⁰ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ ἡγούμενοι τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τὸν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν. ⁷¹ Ἡμεῖς γὰρ μόνον οἰκοδομήσωμεν τῷ Κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ, ἀκολούθως οἷς προσέταξεν ἡμῖν Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁷² Τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς ἐπικοιμώμενα τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ πολιορκοῦντες, εἴργον τοῦ οἰκοδομεῖν, ⁷³ καὶ βουλὰς δημαγωγοῦντες, καὶ συστάσεις ποιούμενοι, ἀπεκώλυσαν τοῦ ἀποτελεσθῆναι τὴν οἰκοδομὴν πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς τοῦ βασιλέως Κύρου· καὶ εἴρχθησαν τῆς οἰκοδομῆς ἔτη δύο ἕως τῆς Δαρείου βασιλείας.

6

¹ Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Δαρείου βασιλείας, ἐπροφήτευσεν Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδῶ οἱ προφητῆται ἐπὶ τοὺς τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοὺς.

² Τότε στάς Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ, ἤρξαντο οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου, τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, συνόντων τῶν προφητῶν τοῦ Κυρίου, βοηθούντων αὐτοῖς. ³ Ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ παρῆν πρὸς αὐτοὺς Σισίννης ὁ ἐπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι, ⁴ καὶ εἶπαν αὐτοῖς, τίνος ὑμῖν συντάξαντος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομεῖτε, καὶ τὴν στέγην ταύτην καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐπιτελεῖτε; καὶ τίνες εἰσὶν οἰκοδόμοι οἱ ταῦτα ἐπιτελοῦντες;

⁵ Καὶ ἔσχosan χάριν, ἐπισκοπῆς γενομένης ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν, παρὰ τοῦ Κυρίου οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, ⁶ καὶ οὐκ ἐκωλύθησαν τῆς οἰκοδομῆς, μέχρις οὗ ἀποσημανθῆναι Δαρείῳ περὶ αὐτῶν, καὶ προσφωνηθῆναι.

⁷ ἌΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ἘΠΙΣΤΟΛΗΣ ἮΣ ἘΓΡΑΨΕΔΑΡΕΙΩ, ΚΑΙ ἈΠΕΣΤΕΙΛΑΝ. Σισίννης ὁ ἐπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Σαθραβουζάνης, καὶ οἱ συνεταῖροι οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ ἡγεμόνες, βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. ⁸ Πάντα γνωστὰ ἔστω τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ, ὅτι παραγενόμενοι εἰς τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν, κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας οἶκον τῷ Κυρίῳ μέγαν, ⁹ καιρὸν διὰ λίθων ξυστῶν πολυτελών, ξύλων τιθεμένων ἐν τοῖς τοίχοις, ¹⁰ καὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἐπὶ σπουδῆς γινόμενα, καὶ εὐοδοῦμενον τὸ ἔργον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσῃ δόξῃ καὶ ἐπιμελείᾳ συντελούμενον.

¹¹ Τότε ἐπυθανόμεθα τῶν πρεσβυτέρων τούτων, λέγοντες, τίνος ὑμῖν προστάξαντος οἰκοδομεῖτε τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ τὰ ἔργα ταῦτα θεμελιοῦτε; ¹² Ἐπηρωτήσαμεν οὖν αὐτούς, εἵνεκεν τοῦ γνωρίσαι σοι, καὶ γράψαι σοι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφηγουμένους, καὶ τὴν ὀνοματογραφίαν ἡτοῦμεν αὐτούς τῶν προκαθηγουμένων. ¹³ Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες, ἐσμεν παῖδες τοῦ Κυρίου τοῦ κτίσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹⁴ καὶ ὡκοδόμητο οἶκος ἔμπροσθεν ἐτῶν πλειόνων διὰ βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ, καὶ ἐπετελέσθη. ¹⁵ Καὶ ἐπεὶ οἱ πατέρες ἡμῶν παραπικράναντες ἡμάρτον εἰς τὸν Κύριον τοῦ Ἰσραὴλ τὸν οὐράνιον, παρέδωκεν αὐτούς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλώνος βασιλέως τῶν Χαλδαίων. ¹⁶ Τὸν τε οἶκον καθελόντες ἐνεπύρισαν, καὶ τὸν λαὸν ἡχμαλώτευσαν εἰς Βαβυλώνα.

¹⁷ Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει βασιλεύοντος Κύρου χώρας Βαβυλωνίας, ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Κύρος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομηῆσαι. ¹⁸ Καὶ τὰ ἱερά σκεῦη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπηρεῖσατο αὐτὰ ἐν τῷ αὐτοῦ ναῷ, πάλιν ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Βαβυλωνίᾳ, καὶ παρεδόθη Σαβανασάρῳ Ζοροβάβελ τῷ ἐπάρχῳ, ¹⁹ καὶ ἐπετάγη αὐτῷ, καὶ ἀπήνεγκε πάντα τὰ σκευῆ ταῦτα ἀποθεῖναι ἐν τῷ ναῷ τῷ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τοῦ τόπου. ²⁰ Τότε ὁ Σαβανάσσαρος παραγενόμενος ἐνεβάλετο τοὺς θεμελίους τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν οἰκοδομοῦμενος οὐκ ἔλαβε συντέλειαν.

²¹ Νῦν οὖν εἰ κρίνεται, βασιλεῦ, ἐπισκεπήτω ἐν τοῖς βασιλικῶς βιβλιοφυλακίαις τοῦ Κύρου, ²² καὶ ἐὰν εὐρίσκητε; μετὰ τῆς γνώμης Κύρου τοῦ βασιλέως γενομένην τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ κρίνηται τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἡμῶν, προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων.

²³ Τότε ὁ βασιλεὺς Δαρείῳ προσέταξεν ἐπισκέψασθαι ἐν τοῖς βιβλιοφυλακίαις τοῖς ἐκείνους ἐν Βαβυλώνι· καὶ εὐρέθη ἐν Ἐκβατάνοις τῇ βάρει τῇ ἐν Μηδίᾳ χώρα τόπος εἷς, ἐν ᾧ ὑπομνημάτιστο τάδε. ²⁴ Ἐτους πρώτου βασιλεύοντος Κύρου, βασιλεὺς Κύρος προσέταξε τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ οἰκοδομηῆσαι, ὅπου ἐπιθύουσι διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς, οὐ τὸ ὕψος πηχῶν ἐξήκοντα, ²⁵ πλάτος πηχῶν ἐξήκοντα διὰ δόμων λιθίων ξυστῶν τριῶν, καὶ δόμου ξυλίνου ἐγχωρίου καινοῦ ἐνός, καὶ τὸ δαπάνημα δοθῆναι ἐκ τοῦ οἴκου Κύρου τοῦ βασιλέως. ²⁶ Καὶ τὰ ἱερά σκευῆ τοῦ οἴκου Κυρίου τὰ τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλώνα, ἀποκατασταθῆναι εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, οὗ ἦν κείμενα, ὅπως τεθῆ ἐκεῖ.

²⁷ Προσέταξε δὲ ἐπιμεληθῆναι Σισίννη ἐπάρχῳ Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Σαθραβουζάνη, καὶ τοῖς συνεταῖροις, καὶ τοῖς ἀποτεταγμένοις ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ

ἡγεμόσιν ἀπέχεσθαι τοῦ τόπου, ἔασαι δὲ τὸν παῖδα Κυρίου Ζοροβάβελ, ἔπαρχον δὲ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου ἐκεῖνον οἰκοδομεῖν ἐπὶ τοῦ τόπου. ²⁸ Καὶ ἐγὼ δὲ ἐπέταξα ὀλοσχερῶς οἰκοδομησάι, καὶ ἀτενίσαι ἵνα συμποιώσῃ τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, μέχρι τοῦ ἐπιτελεσθῆναι τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου. ²⁹ καὶ ἀπὸ τῆς φορολογίας κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης ἐπιμελῶς σύνταξιν δίδοσθαι τούτοις τοῖς ἀνθρώποις εἰς θυσίαν τῷ Κυρίῳ, Ζοροβάβελ ἐπάρεχῳ εἰς ταύρους, καὶ κριοὺς, καὶ ἄρνας, ³⁰ ὁμοίως δὲ καὶ πυρὸν, καὶ ἄλα, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον ἐνδεδελεχῶς καθ' ἑνιαυτὸν, καθὼς ἂν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐν Ἱερουσαλὴμ ὑπαγορεύσωσιν ἀναλίσκεσθαι καθ' ἡμέραν, ἀναμφισβητήτως, ³¹ ὅπως προσφέρωνται σπονδαὶ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν παίδων, καὶ προσεχῶνται περὶ τῆς αὐτῶν ζωῆς. ³² καὶ προστάξαι ἵνα ὅσοι ἐὰν παραβῶσιν τὶ τὼν γεγραμμένων καὶ ἀκυρωσῶσι, ληφθῆναι ζῆλον ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτὸν κρεμασθῆναι, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι βασιλικά.

³³ Διὰ ταῦτα καὶ ὁ Κύριος, οὗ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπκέκληται ἐκεῖ, ἀφανίσαι πάντα βασιλέα καὶ ἔθνος, ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κωλύσαι ἢ κακοποιῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³⁴ Ἐγὼ βασιλεὺς Δαρεῖος δεδογματικά ἐπιμελῶς κατὰ ταῦτα γίνεσθαι.

7

¹ Τότε Σισίνης ἐπαρχος κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Σαθραβουζάνης, καὶ οἱ συνεταῖροι κατακολουθήσαντες τοῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Δαρείου προσταγεῖσιν, ² ἐπεστάτου τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιμελέστερον συνεργοῦντες τοῖς πρεσβυτέροις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱεροστάταις. ³ Καὶ εὐδοα ἐγένετο τὰ ἱερά ἔργα, προφητευόντων Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου τῶν προφητῶν.

⁴ Καὶ συνετέλεσαν ταῦτα διὰ προστάγματος Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ· καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρταξέρξου βασιλέων Περσῶν, ⁵ συνετελέσθη ὁ οἶκος ὁ ἅγιος ἕως τρίτης καὶ εἰκάδος μηνὸς Ἄδαρ, τοῦ ἔκτου ἔτους βασιλέως Δαρείου.

⁶ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἱ προστεθέντες, ἀκολουθῶς τοῖς ἐν τῇ Μωυσέως βίβλῳ. ⁷ Καὶ προσήνεγκαν εἰς τὸν ἔγκαιισμόν τοῦ ἱεροῦ τοῦ Κυρίου ταύρους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἄρνας τετρακοσίους, ⁸ χιμάρους ὑπὲρ ἁμαρτίας παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα πρὸς ἀριθμὸν, ἐκ τῶν φυλάρχων τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα. ⁹ Καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται κατὰ φυλάς ἐστολισμένοι ἐπὶ τῶν ἔργων Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ἀκολουθῶς τῇ Μωυσέως βίβλῳ, καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἐκάστου πυλῶνος.

¹⁰ Καὶ ἠγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τὸ πάσχα ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς, ὅτε ἠγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, ¹¹ ἅμα καὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῆς αἰχμαλωσίας, ὅτι ἠγνίσθησαν· ὅτι οἱ Λευῖται ἅμα πάντες ἠγνίσθησαν. ¹² Καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα πᾶσι τοῖς υἱοῖς τοῖς αἰχμαλωσίας, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἑαυτοῖς. ¹³ Καὶ ἐπάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, πάντες οἱ χωρισθέντες ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ζητοῦντες τὸν Κύριον. ¹⁴ Καὶ ἠγάγosan τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας εὐφραυνόμενοι ἔναντι Κυρίου, ¹⁵ ὅτι μετέστρεψε τὴν βουλήν τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐπ' αὐτοὺς, κατισχύσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ.

8

¹ Καὶ μεταγενέστερος τούτων ἐστὶ, βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως, προσέβη Ἔσδρας Ἀζαράιου, τοῦ Ζεχρίου, τοῦ Χελκίου, τοῦ Σαλήμου, ² τοῦ Σαδδούκου, τοῦ Ἀχιτῶβ, τοῦ Ἀμαρίου, τοῦ Οὔζιου, τοῦ Βοκκά, τοῦ Ἀβισαῖ, τοῦ Φινεὲς, τοῦ Ἐλεάζαρ, τοῦ Ἀαρῶν, τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. ³ οὗτος Ἔσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος ὡς γραμματεὺς εὐφυῆς ὢν ἐν τῷ Μωυσέως νόμῳ τῷ ἐκδεδομένῳ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς δόξαν, εὐρόντος χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἀξιώματα αὐτοῦ.

⁵ Καὶ συνανέβησαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τῶν ἱερέων, καὶ Λευιτῶν, καὶ ἱεροψαλτῶν, καὶ θυρωρῶν, καὶ ἱεροδούλων εἰς Ἱερουσαλὴμ, ⁶ ἔτους ἐβδόμου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί· οὗτος ἑνιαυτὸς ἔβδομος τῷ βασιλεῖ· ἐξεληθόντες γὰρ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ νουμηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς, παρεγένοντο εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς εὐδοίαν παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπ' αὐτῷ. ⁷ Ὁ γὰρ

Ἐσδρας πολλὴν ἐπιστήμην περιείχεν εἰς τὸ μὴδὲν παραλιπεῖν τῶν ἐκ τοῦ νόμου Κυρίου καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν, διδάξαι πάντα τὸν Ἰσραὴλ δικαιοῦματα καὶ κρίματα.

⁸ Προσπεσόντος δὲ τοῦ γραφέντος προστάγματος παρὰ Ἀρταξέρξου βασιλέως πρὸς Ἐσδραν τὸν ἱερέα καὶ ἀναγνώστην τοῦ νόμου Κυρίου, οὗ ἔστιν ἀντίγραφον τὸ ὑποκείμενον·

⁹ Βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἐσδρα τῷ ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ τοῦ νόμου Κυρίου χαίρειν. ¹⁰ Καὶ τὰ φιλάνθρωπα ἐγὼ κρίνας προσέταξα τοὺς βουλομένους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων αἰρετίζοντας, καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τῶνδε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, συμπορεύεσθαί σοι εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹¹ Ὅσοι οὖν ἐνθυμοῦνται, συνεξορμάσθωσαν καθάπερ δέδοκται ἐμοὶ τε, καὶ τοῖς ἐπτά φίλοις συμβουλευταῖς, ¹² ὅπως ἐπισκέψωνται τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλὴμ ἀκολουθῶς ὡς ἔχει ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου, ¹³ καὶ ἀπενεγκεῖν δῶρα τῷ Κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ, ἃ ἠύξαμην ἐγὼ τε καὶ οἱ φίλοι, εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ πᾶν χρυσίον καὶ ἀργύριον ὃ ἐὰν εὐρεθῇ ἐν τῇ χῆρᾳ τῆς Βαβυλωνίας τῷ Κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ ¹⁴ σὺν τῷ δεδωρημένῳ ὑπὸ τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ, συναχθῆναι τό, τε χρυσίου καὶ τὸ ἀργύριον εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας, καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα, ¹⁵ ὥστε προσενεγκεῖν θυσίας τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

¹⁶ Καὶ πάντα ὅσα ἐὰν βούλη μετὰ τῶν ἀδελφῶν σου ποιῆσαι χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, ἐπιτέλει κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ σου. ¹⁷ Καὶ τὰ ἱερά σκευῆ τοῦ Κυρίου τὰ διδόμενά σοι εἰς τὴν χρείαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ Θεοῦ σου, ¹⁸ δώσεις ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυλακίου.

¹⁹ Κάγω ἰδοὺ Ἀρταξέρξης βασιλεὺς προσέταξα τοῖς γαζοφύλαξι Συρίας καὶ Φοινίκης, ἵνα ὅσα ἐὰν ἀποστείλῃ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐπιμελῶς διδώσιν αὐτῷ ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατὸν, ²⁰ ὁμοίως δὲ καὶ ἕως πυρῶν ἑκατὸν, καὶ οἴνου μετριῶν ἑκατόν· ²¹ καὶ ἄλλα ἐκ πλήθους πάντα κατὰ τὸν τοῦ Θεοῦ νόμον ἐπιτελεσθῆτω ἐπιμελῶς τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ἕνεκα τοῦ μὴ γενέσθαι ὀργὴν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²² Καὶ ὑμῖν δὲ λέγεται ὅπως πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς Λευίταις, καὶ ἱεροφάταις, καὶ θρωροῖς, καὶ ἱεροβούλοις, καὶ πραγματικοῖς τοῦ ἱεροῦ τούτου μὴδὲ μία φορολογία, μὴδὲ ἄλλη ἐπιβουλὴ γίνηται, καὶ μὴδὲνα ἔχειν ἐξουσίαν ἐπιβαλεῖν τι τούτοις.

²³ Καὶ σὺ, Ἐσδρα, κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ, ἀνάδειξον κριτὰς καὶ δικαστὰς, ὅπως δικάζωσιν ἐν ὅλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινικῇ πάντας τοὺς ἐπισταμένους τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους διδάξεις. ²⁴ Καὶ πάντες ὅσοι ἂν παραβαίνωσιν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ σου καὶ τὸς βασιλικὸν, ἐπιμελῶς κολασθήσονται, ἐὰν τε καὶ θανάτῳ, ἐὰν τε καὶ τιμωρίᾳ, ἢ ἀργυρικῇ ζημίᾳ, ἢ ἀπαγωγῇ.

²⁵ Καὶ εἶπεν Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς, εὐλογητὸς μόνος Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου, ὁ δὸς ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως, δοῦναι τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ²⁶ καὶ ἐμὲ ἐτίμησεν ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν συμβουλευόντων, καὶ πάντων τῶν φίλων, καὶ μεγιστάνων αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ ἐγὼ εὐθαρσῆς ἐγενόμην κατὰ τὴν ἀντίληψιν Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου, καὶ συνήγαγον ἄνδρας ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ὥστε συναβῆναι μοι.

²⁸ Καὶ οὗτοι οἱ προηγούμενοι κατὰ τὰς πατριάς αὐτῶν καὶ τὰς μεριδαρχίας, οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ ἐκ Βαβυλώνας ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ²⁹ Ἐκ τῶν υἱῶν Φινεῆς, Γηρσῶν· ἐκ τῶν υἱῶν Ἰαθαμάρου, Γαμαλιήλ· ἐκ τῶν υἱῶν Λαυῖδ, Λαττοῦς ὁ Σχεχνίου· ³⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεγράφησαν ἄνδρες ἑκατὸν πεντήκοντα· ³¹ ἐκ τῶν υἱῶν Φαᾶθ Μωᾶβ, Ἐλιαωνίας Ζαραίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι· ³² ἐκ τῶν υἱῶν Ζαθόης, Ζεχενίας Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες τριακόσιοι· ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδὶν, Ὠβῆθ Ἰωνάθου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι πεντήκοντα· ³³ ἐκ τῶν υἱῶν Ἡλᾶμ, Ἰεσίαν Γοθολίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα· ³⁴ ἐκ τῶν υἱῶν Σαφατίου, Ζαραίας Μιχαήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα· ³⁵ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰωᾶβ, Ἀβαδίας Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι δεκαδύο· ³⁶ Ἐκ τῶν υἱῶν Βανίας, Σαλιμῶθ Ἰωσαφίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐξήκοντα καὶ ἑκατόν· ³⁷ ἐκ τῶν υἱῶν Βαβί, Ζαχαρίας Βηβαί, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες εἰκοσιοκτώ· ³⁸ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀστᾶθ, Ἰωάννης Ἀκατᾶν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑκατὸν δέκα· ³⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδωνικάμ, οἱ ἔσχατοι· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐλιφαλὰ τοῦ Γεουήλ, καὶ Σαμαίας, καὶ μετ' αὐτῶν ἄνδρες ἑβδομήκοντα· ⁴⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Βαγῶ, Οὐθὶ ὁ τοῦ Ἰσταλκούρου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα.

⁴¹ Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς ἐπὶ τὸν λεγόμενον Θερὰν ποταμὸν, καὶ παρενεβάλομεν ἡμέρας τρεῖς αὐτόθι, καὶ κατέμαθον αὐτούς. ⁴² Καὶ ἐκ τῶν ιερῶν καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν οὐχ εὐρῶν ἐκεῖ, ⁴³ ἀπέστειλα πρὸς Ἐλεάζαρον, καὶ Ἰδουήλον, καὶ Μαϊά, καὶ Μασμὰν, καὶ Ἀλυαθὰν, καὶ Σαμαίαν, καὶ Ἰώριβον, Νάθαν, ⁴⁴ Ἐννατὰν, Ζαχαρίαν, καὶ Μοσόλλαμον τοὺς ἡγουμένους καὶ ἐπιστήμονας, ⁴⁵ καὶ εἶπα αὐτοῖς ἔλθεῖν πρὸς Λοδδαῖον τὸν ἡγούμενον τὸν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ γαζοφυλακίου, ⁴⁶ ἐντελιάμενος αὐτοῖς διαλεχθῆναι Λοδδαίω, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἐν τῷ τόπῳ γαζοφύλαξι, ἀποστεῖλαι ἡμῖν τὸν ιερατεύσοντα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν·

⁴⁷ Καὶ ἤγαγον ἡμῖν κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἄνδρας ἐπιστήμονας τῶν υἱῶν Μοολὶ τοῦ Σευὶ τοῦ Ἰσραὴλ, Ἀσεβηβίαν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφούς, ὄντας δέκα καὶ ὀκτώ· ⁴⁸ καὶ Ἀσεβίαν, καὶ Ἄννουον, καὶ Ἰωσαίαν ἀδελφὸν ἐκ τῶν υἱῶν Χαρουναίου, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι ἄνδρες· ⁴⁹ καὶ ἐκ τῶν ιεροδοῦλων ὧν ἔδωκε Δαυὶδ, καὶ οἱ ἡγούμενοι εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν Λευιτῶν, ιεροδοῦλους διακοσίους καὶ εἴκοσι· πάντων ἐσημάνθη ἡ ὀνοματογραφία.

⁵⁰ Καὶ ἠξάμην ἐκεῖ νηστείαν τοῖς νεανίσκοις ἔναντι Κυρίου ἡμῶν, ζήτησαι παρ' αὐτοῦ εὐοδίαν ἡμῖν τε καὶ τοῖς συνοῦσιν ἡμῖν, τέκνοις ἡμῶν, καὶ κτήνεσιν. ⁵¹ Ἐνετράπην γὰρ αἰτήσαι τὸν βασιλέα, πεζοὺς τε καὶ ἵππεις, καὶ προπομπὴν ἔνεκεν ἀσφαλείας τῆς πρὸς τοὺς ἐναντιουμένους ἡμῖν. ⁵² Εἶπαμεν γὰρ τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἔσται μετὰ τῶν ἐπιζητούντων αὐτὸν εἰς πᾶσαν ἐπανόρθωσιν. ⁵³ Καὶ πάλιν ἐδεήθημεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν πάντα ταῦτα, καὶ ἐτύχομεν εὐιλάτου.

⁵⁴ Καὶ ἐχώρισα τῶν φυλάρχων τῶν ιερῶν ἄνδρας δεκαδύο, καὶ Ἐσερεβίαν καὶ Σαμίαν, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἄνδρας δώδεκα. ⁵⁵ Καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ ἱερά σκευὴ τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἃ ἐδώρησατὸ ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ μεγιστάνες, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ. ⁵⁶ Καὶ στήσας παρέδωκα αὐτοῖς ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πεντήκοντα, καὶ σκευὴ ἀργυρᾶ τάλαντων ἑκατὸν, καὶ χρυσίου τάλαντα ἑκατὸν, ⁵⁷ καὶ χρυσομάτα εἴκοσι, καὶ σκευὴ χάλκεα ἀπὸ χρηστοῦ χαλκοῦ στίλβοντα χρυσοειδῆ σκευὴ δώδεκα.

⁵⁸ Καὶ εἶπα αὐτοῖς καὶ ὑμεῖς ἅγιοι ἐστὲ τῷ Κυρίῳ, καὶ τὰ σκευὴ τὰ ἅγια, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, εὐχὴ τῷ Κυρίῳ, Κυρίῳ τῶν πατέρων ἡμῶν. ⁵⁹ Ἀγρυπνεῖτε, καὶ φυλάσσετε ἕως τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς αὐτὰ τοῖς φυλάρχοις τῶν ιερῶν καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν τοῖς παστοφορίοις τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ⁶⁰ Καὶ οἱ παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ σκευὴ τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰσήνεγκαν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Κυρίου.

⁶¹ Καὶ ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Θερὰ τῇ δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνός, ἕως εἰσῆλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν τὴν ἐφ' ἡμῖν· καὶ ἐβόρυσσο τὴν ἐκ τῆς εἰσόδου ἀπὸ παντός ἐχθροῦ, καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁶² Καὶ γενομένης αὐτόθι ἡμέρας τρίτης, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ σταθὲν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεδόθη ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ἡμῶν Μαρωθὶ Οὐρία ἱερεῖ.

⁶³ Καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Φινεὲς, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ Ἰωσαβδὸς Ἰησοῦ, καὶ Μωῆθ Σαβάννου· οἱ δὲ Λευῖται, πρὸς ἀριθμὸν καὶ ὀκτὴν ἅπαντα. ⁶⁴ Καὶ ἐγράφη πᾶσα ἡ ὀκτὴ αὐτῶν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

⁶⁵ Οἱ δὲ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας προσήνεγκαν θυσίας τῷ Θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ Κυρίῳ, ταύρους δώδεκα ὑπὲρ παντός Ἰσραὴλ, ⁶⁶ κριοὺς ἑνενηκονταεξ, ἄρνες ἑβδομηκονταδύο, τράγους ὑπὲρ σωτηρίου δώδεκα, ἅπαντα θυσίαν τῷ Κυρίῳ. ⁶⁷ Καὶ ἀπέδωκαν τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως τῶν βασιλικῶν οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπάρχοις κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος, καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Κυρίου.

⁶⁸ Καὶ τούτων τελεσθέντων, προσήλθοσάν μοι οἱ ἡγούμενοι, λέγοντες, ⁶⁹ οὐκ ἐχώρισαν τὸ ἔθνος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς καὶ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν Χαναανίων, καὶ Χετταίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Μωαβιτῶν, καὶ Αἰγυπτίων, καὶ Ἰδουμαίων. ⁷⁰ Συνώκησαν γὰρ μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῶν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ ἐπεμίγη τὸ σπέρμα τὸ ἅγιον εἰς τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ μετεῖχον οἱ προηγουμένοι καὶ οἱ μεγιστάνες τῆς ἀνομίας ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πράγματος.

⁷¹ Καὶ ἅμα τῷ ἀκοῦσαί με ταῦτα, διέβηξα τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα, καὶ κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος, καὶ ἐκάθισα σύννοος καὶ περίλυπος. ⁷² Καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς με ὅσοι ποτὲ ἐπεκινούοντο ἐπὶ τῷ ῥήματι

Κυρίου Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ, ἐμοῦ πενθοῦντος ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ· καὶ ἐκαθήμεν περίλυπος ἕως τῆς δειλινῆς θυσίας.

⁷³ Καὶ ἐξεγερθεὶς ἐκ τῆς νηστείας διεβήρημένα ἔχων τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα, κάμψας τὰ γόνατα, καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Κύριον· ⁷⁴ ἔλεγον, Κύριε, ἤσχυμαι καὶ ἐντεπάρμαι κατὰ πρόσωπόν σου. ⁷⁵ Αἱ γὰρ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεόνασαν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ αἱ ἄγνοιαὶ ἡμῶν ὑπερήνεγκαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ⁷⁶ ἔτι ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἐσμέν ἐν μεγάλῃ ἁμαρτίᾳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷⁷ Καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν παρεδόθημεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, καὶ σὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς εἰς ῥομφαίαν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ προνομὴν μετὰ αἰσχύνης μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας.

⁷⁸ Καὶ νῦν κατὰ πόσον τι ἐγενήθη ἡμῖν ἔλεος παρὰ τοῦ Κυρίου Κυρίου, καταλειφθῆναι ἡμῖν ῥίζαν καὶ ὄνομα ἐν τῷ τόπῳ ἁγιάσματος σου, ⁷⁹ καὶ τοῦ ἀνακαλοῦμαι φωστῆρα ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν ἐν τῷ καιρῷ τῆς δουλείας ἡμῶν; ⁸⁰ Καὶ ἐν τῷ δουλεύειν ἡμᾶς οὐκ ἐγκατελείφθημεν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἀλλὰ ἐποίησεν ἡμᾶς ἐν χάριτι ἐνώπιον τῶν βασιλέων Περσῶν, ⁸¹ δοῦναι ἡμῖν τροφήν, καὶ δοξάσαι τὸ ἱερόν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐγεῖραι τὴν ἔρημον Σιών, δοῦναι ἡμῖν στερῆμα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἰερουσαλήμ.

⁸² Καὶ νῦν τί ἐροῦμεν, Κύριε, ἔχοντες ταῦτα; παρέβημεν γὰρ τὰ προστάγματά σου, ἃ ἔδωκας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν, ⁸³ λέγων, ὅτι ἡ γῆ, εἰς ἣν εἰσέρχεσθε κληρονομήσαι, ἔστι γῆ μεμολυσμένη μολυσμῶ τῶν ἀλλογενῶν τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἐνέπλησαν αὐτήν. ⁸⁴ Καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ συνοικήσητε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ⁸⁵ καὶ οὐ ζητήσετε εἰρηνεῦσαι τὰ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἵνα ἰσχύσαντες φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς τέκνοις ὑμῶν ἕως αἰῶνος.

⁸⁶ Καὶ τὰ συμβαίνοντα παρὰ ἡμῖν γίνεται διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν τὰ πονηρὰ, καὶ τὰς μεγάλας ἁμαρτίας ἡμῶν· ⁸⁷ σὺ γὰρ Κύριε ὁ κουφίσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ἔδωκας ἡμῖν τοιαύτην ῥίζαν· πάλιν ἀνεκάμψαμεν παραβῆναι τὸν νόμον σου εἰς τὸ ἐπιμνηῖναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. ⁸⁸ Οὐχὶ ὠργίσθης ἡμῖν ἀπολέσαι ἡμᾶς, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν ῥίζαν καὶ σπέρμα καὶ ὄνομα ἡμῶν;

⁸⁹ Κύριε τοῦ Ἰσραὴλ, ἀληθινὸς εἶ· κατελείφθημεν γὰρ ῥίζα ἐν τῇ σήμερον. ⁹⁰ Ἰδοὺ νῦν ἐσμέν ἐνώπιόν σου ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· οὐ γὰρ ἐστὶ στήναι ἔτι ἔμπροσθέν σου ἐπὶ τούτοις. ⁹¹ Καὶ ὅτε προσευχόμενος Ἔσδρας ἀνωμολογεῖτο κλαίων χαμαιπετῆς ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ, ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰερουσαλήμ ὄχλος πολλὸς σφόδρα, ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, καὶ νεανία· κλαυθμὸς γὰρ ἦν μέγας ἐν τῷ πλήθει.

⁹² Καὶ φωνήσας Ἰεχονίας Ἰεήλου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἶπεν, Ἔσδρα, ἡμεῖς ἡμάρτομεν εἰς τὸν Κύριον· συνωκίσαμεν γυναίκας ἀλλογενεῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ἐπάνω πᾶς Ἰσραὴλ. ⁹³ Ἐν τούτῳ γινέσθω ἡμῖν ὀρκωμοσία πρὸς τὸν Κύριον, ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν ἀλλογενῶν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ⁹⁴ ὡς ἐκρίθη σοι, καὶ ὅσοι πειθαρχοῦσι τοῦ νόμου Κυρίου. ⁹⁵ Ἀναστάς ἐπιτέλει· πρὸς σὲ γὰρ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ ἰσχὺν ποιεῖν. ⁹⁶ Καὶ ἀναστὰς Ἔσδρας ὠρκισε τοὺς φυλάρχους τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ποιῆσαι κατὰ ταῦτα· καὶ ὤμοσαν.

9

¹ Καὶ ἀναστὰς Ἔσδρας ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, ἐπορεύθη εἰς τὸ παστοφῶριον Ἰωνᾶν τοῦ Ἐλιασίβου. ² Καὶ αὐλισθεὶς ἐκεῖ, ἄρτου οὐκ ἐγεύσατο οὐδὲ ὕδωρ ἔπε, πενθῶν ἐπὶ τῶν ἀνομιῶν τῶν μεγάλων τοῦ πλήθους. ³ Καὶ ἐγένετο κήρυγμα ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἰερουσαλήμ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, συναχθῆναι εἰς Ἰερουσαλήμ. ⁴ Καὶ ὅσοι ἂν μὴ ἀπαντήσωσιν ἐν δυσὶν ἢ τρισὶν ἡμέραις, κατὰ τὸ κρίμα τῶν προκαθημένων πρεσβυτέρων, ἀνιερωθῶσονται τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ αὐτοὶς ἀλλοτριωθῆσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους τῆς αἰχμαλωσίας.

⁵ Καὶ ἐπισυνήχθησαν πάντες οἱ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ἐν τρισὶν ἡμέραις εἰς Ἰερουσαλήμ· οὗτος ὁ μὴν ἔννατος, τῇ εἰκάδι τοῦ μηνός. ⁶ Καὶ συνεκάθισαν πᾶν τὸ πλῆθος ἐν τῷ εὐρυχώρῳ τοῦ ἱεροῦ, τρέμοντες διὰ τὸν ἐνεστώτα χειμῶνα.

⁷ Καὶ ἀναστὰς Ἔσδρας εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἠνομήσατε καὶ συνωκίσατε γυναίξιν ἀλλογενεῖς, τοῦ προσθεῖναι ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ. ⁸ Καὶ νῦν δότε ὁμολογίαν δόξαν τῷ Κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, ⁹ καὶ ποιήσατε τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ χωρίσθητε ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλογενῶν.

¹⁰ Καὶ ἐφώνησεν ἅπαν τὸ πλῆθος, καὶ εἶπον μεγάλη τῇ φωνῇ, οὕτως ὡς εἴρηκας, ποιήσομεν. ¹¹ Ἀλλὰ τὸ πλῆθος πολὺ καὶ ὥρα χειμερινή, καὶ οὐκ ἰσχύομεν στήναι αἵθριοι· καὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡμέρας μίας οὐδὲ δύο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ ἡμάρτομεν ἐν τούτοις. ¹² Στήτωσαν δὲ οἱ προηγουμένοι τοῦ πλῆθους, καὶ πάντες οἱ ἐκ τῶν κατοικιῶν ἡμῶν ὅσοι ἔχουσι γυναῖκας ἀλλογενεῖς, παραγενηθήτωσαν λαβόντες χρόνον, ¹³ ἐκάστου δὲ τόπου τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς κριτάς, ἕως τοῦ λῦσαι τὴν ὀργὴν Κυρίου ἀφ' ἡμῶν τοῦ πράγματος τούτου.

¹⁴ Ἰωνάθας Ἀζαήλου, καὶ Ἐζεκίας Θεωκανοῦ ἐπεδέξαντο κατὰ ταῦτα· καὶ Μοσόλλαμος, καὶ Λευὶς, καὶ Σαββαταῖος συνεβράβευσαν αὐτοῖς. ¹⁵ Καὶ ἐποίησαν κατὰ πάντα ταῦτα οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας· ¹⁶ καὶ ἐπελέξατο αὐτῶ Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς ἄνδρας ἠγουμένους τῶν πατριῶν αὐτῶν πάντας κατ' ὄνομα, καὶ συνεκλείσθησαν τῇ νομηνίᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου, ἐτάσαι τὸ πρᾶγμα. ¹⁷ Καὶ ἤχθη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπισυνέχοντας γυναῖκας ἀλλογενεῖς, ἕως τῆς νομηνίας τοῦ πρώτου μηνός.

¹⁸ Καὶ εὐρέθησαν τῶν ἱερέων οἱ ἐπισυναχθέντες ἀλλογενεῖς γυναῖκας ἔχοντες, ¹⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, Μαθήλας, καὶ Ἐλεάζαρος, καὶ Ἰώριβος, καὶ Ἰωαδάνος. ²⁰ Καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐμβαλεῖν τὰς γυναῖκας αὐτῶν· καὶ εἰς ἐξίλασμον κριοὺς ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν.

²¹ Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐμμὴρ, Ἀνανίας, καὶ Ζαβδαῖος, καὶ Μάνης, καὶ Σαμαῖος, καὶ Ἰερεὴλ, καὶ Ἀζαρίας· ²² καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Φαισοῦρ, Ἐλιωναῖς, Μασσίας, Ἰσμαῆλος, καὶ Ναθαναήλος, καὶ Ὠκόδηλος, καὶ Σαλόας.

²³ Καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζαβάδος, καὶ Σεμεῖς, καὶ Κώϊος (οὗτός ἐστι Καλιτάς), καὶ Παθαῖος, καὶ Ἰούδας, καὶ Ἰωνάς, ²⁴ Ἐκ τῶν ἱεροσαλῶν, Ἐλιάσαβος, Βακχοῦρος. ²⁵ Ἐκ τῶν θυρωρῶν, Σαλοῦμος, καὶ Τολβάνης.

²⁶ Ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ἰερμὰς, καὶ Ἰεζίας, καὶ Μελχίας, καὶ Μαῆλος, καὶ Ἐλεάζαρος, καὶ Ἀσεβίας, καὶ Βαναίας. ²⁷ Ἐκ τῶν υἱῶν Ἥλᾶ, Μαθθανίας, Ζαχαρίας, καὶ Ἰεζριήλος, καὶ Ἰωαβδῖος, καὶ Ἰερεμῶθ, καὶ Αἰδίας. ²⁸ Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαμῶθ, Ἐλιαδάς, Ἐλιάσιμος, Ὀθονίας, Ἰαριμῶθ, καὶ Σάβαθος, καὶ Ζεραλίας. ²⁹ Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βηβαῖ, Ἰωάννης, καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἰωζάβδος, καὶ Ἀμαθίας. ³⁰ Ἐκ τῶν υἱῶν Μανι, Ὠλαμὸς, Μαμουχοῦς, Ἰεδαῖος, Ἰασούβος, καὶ Ἰασαῆλος, καὶ Ἰερεμῶθ. ³¹ Καὶ ἐξ υἱῶν Ἀδδὶ, Νάαθος, καὶ Μοοσίας, Λακκοῦνος, καὶ Ναϊδὸς, Μαθθανίας, καὶ Σεσθὴλ, καὶ Βαλνούος, καὶ Μανασσίας. ³² Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀνὰν, Ἐλιωνὰς, καὶ Ἀσαίας, καὶ Μελχίας, καὶ Σαββαῖος, καὶ Σίμων Χοσαμαῖος. ³³ Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσομ, Ἀλταναῖος, καὶ Ματταθίας, καὶ Σαβανναῖος, καὶ Ἐλιφαλάτ, καὶ Μανασσηῦς, καὶ Σεμεῖ. ³⁴ Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βαανὶ, Ἰερεμίας, Μομδῖος, Ἰσμαῆρος, Ἰουήλ, Μαβδαῖ, καὶ Πεδίας, καὶ Ἄνως, Ῥαβασίων, καὶ Ἐνάσιβος, καὶ Μαμνιτάναιμος, Ἐλιάσις, Βαννοῦς, Ἐλιαλὶ, Σομεῖς, Σελερίας, Ναθανίας· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐζωρά, Σεσίς, Ἐσριλ, Ἀζαῆλος, Σαματὸς, Ζαμβρι, Ἰώσηφος. ³⁵ Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐθμὰ, Μαζιτίας, Ζαβαθαίας, Ἡδαῖς, Ἰουήλ, Βαναίας.

³⁶ Πάντες οὗτοι συνώκησαν γυναῖκας ἀλλογενεῖς, καὶ ἀπέλυον αὐτάς σὺν τέκνοις.

³⁷ Καὶ κατώκησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νομηνίᾳ τοῦ μηνός τοῦ ἐβδόμου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν.

³⁸ Καὶ συνήχθη πᾶν τὸ πλῆθος ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος, ³⁹ καὶ εἶπεν Ἔσδρα τῷ ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ, κόμισαι τὸν νόμον Μωυσῆ, τὸν παραδοθέντα ὑπὸ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁴⁰ Καὶ ἐκόμισεν Ἔσδρας ὁ ἀρχιερεὺς τὸν νόμον παντὶ τῷ πλῆθει ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως γυναίκος, καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν, ἀκοῦσαι τοῦ νόμου νομηνία τοῦ ἐβδόμου μηνός. ⁴¹ Καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ πρὸ τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος εὐρυχώρῳ, ἐξ ὀρθρου ἕως μέσης ἡμέρας, ἐνώπιον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· καὶ ἐπέδωκεν πᾶν τὸ πλῆθος τὸν νοῦν εἰς τὸν νόμον.

⁴² Καὶ ἔστη Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ζυλίνου βήματος τοῦ κατασκευασθέντος. ⁴³ Καὶ ἔστησαν παρ' αὐτῷ Ματταθίας, Σαμμοῦς, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Οὐρίας, Ἐζεκίας, Βαάλσαμος, ἐκ δεξιῶν· ⁴⁴ καὶ ἐξ εὐωνύμων Φαλδαῖος, καὶ Μισαῆλ, Μελχίας, Λωθάσουβος, Ναβαρίας, Ζαχαρίας.

⁴⁵ Καὶ ἀναλαβὼν Ἔσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον τοῦ πλῆθους, προεκάθητο ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων. ⁴⁶ Καὶ ἐν τῷ λῦσαι τὸν νόμον, πάντες ὀρθοὶ ἔστησαν· καὶ εὐλόγησεν Ἔσδρας τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑψίστῳ Θεῷ σαβαῶθ παντοκράτορι. ⁴⁷ Καὶ ἐπεφώνησε πᾶν τὸ πλῆθος, ἀμήν· καὶ ἄραντες ἄνω τὰς χεῖρας, προσπεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν, προσεκύνησαν τῷ Κυρίῳ.

⁴⁸ Ἰησοῦς, καὶ Ἀννιούθ, καὶ Σαραβίας, καὶ Ἰαδινός, καὶ Ἰάκουβος, Σαβαταῖος, Αὐταίας, Μαιάννας, καὶ Καλίτας, Ἀζαρίας, καὶ Ἰώζαβδος, καὶ Ἀνανίας, Φαλίας, οἱ Λευῖται, ἐδίδασκον τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς τὸ πλῆθος ἀνεγίνωσκον τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ἐμφυσιούντες ἅμα τὴν ἀνάγνωσιν.

⁴⁹ Καὶ εἶπεν Ἀτθαράτης Ἑσδρα τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ, καὶ τοῖς Λευίταις τοῖς διδάσκουσι τὸ πλῆθος ἐπὶ πάντας, ⁵⁰ ἡμέρα αὕτη ἐστὶν ἅγια τῷ Κυρίῳ· καὶ πάντες ἔκλειον ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοῦ νόμου· ⁵¹ βαδίσαντες οὖν φάγετε λιπάσματα, καὶ πίετε γλυκίσματα, καὶ ἀποστείλατε ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσιν· ⁵² ἅγια γὰρ ἡ ἡμέρα τῷ Κυρίῳ· καὶ μὴ λυπεῖσθε, ὁ γὰρ Κύριος δοξάζει ὑμᾶς.

⁵³ Καὶ οἱ Λευῖται ἐκέλευον παντὶ τῷ δήμῳ, λέγοντες ἡ ἡμέρα αὕτη ἅγια, μὴ λυπεῖσθε. ⁵⁴ Καὶ ὥχοντο πάντες φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ εὐφραίνεσθαι, καὶ δοῦναι ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσι, καὶ εὐφρανθῆναι μεγάλως, ⁵⁵ ὅτι γὰρ ἐνεφυσίωθησαν ἐν τοῖς ῥήμασιν οἷς ἐδιδάχθησαν, καὶ ἐπισυνήχθησαν.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΑΝΑΣΣΗ ΥΙΟΥ ΕΖΕΚΙΟΥ

¹ ΚΥΡΙΕ παντοκράτωρ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου. ² Ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν σὺν πάντι τῷ κόσμῳ αὐτῶν. ³ Ὁ πεδήσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ προστάγματός σου, ὁ κλείσας τὴν ἄβυσσον καὶ σφραγισάμενος αὐτὴν τῷ φοβερῷ καὶ ἐνδόξῳ ὀνόματί σου. ⁴ Ὃν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου δυνάμεώς σου, ⁵ ὅτι ἄστεκτος ἢ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου, καὶ ἀνυπόστατος ἢ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου. ⁶ ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας σου. ⁷ σὺ γὰρ εἶ Κύριος ὕψιστος, εὐσπλαγχνος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων. Σὺ, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου ἐπηγγείλω μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν τοῖς ἡμαρτηκόσιν σοι, καὶ τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου ὤρισας μετάνοιαν ἀμαρτωλοῖς εἰς σωτηρίαν. ⁸ Σὺ οὖν, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν δικαίων, οὐκ ἔθου μετάνοιαν δικαίοις, τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῖς οὐχ ἡμαρτηκόσιν σοι, ⁹ Ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου, Κύριε, ἐπλήθυναν, καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ πλῆθους τῶν ἀδικιῶν μου, ¹⁰ κατακαμπτόμενος πολλῶ δεσμῶ σιδηρῶ εἰς τὸ μὴ ἀνανεῦσαι τὴν κεφαλὴν μου, καὶ οὐκ ἔστιν μοι ἄνεσις, διότι παρώργισα τὸν θυμὸν σου, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα, μὴ ποιήσας τὸ θέλημά σου καὶ μὴ φυλάξας τὰ προστάγματά σου, στήσας βδελύγματα καὶ πληθύνας προσοχθίσματα. ¹¹ Καὶ νῦν κλίνω γόνυ καρδίας μου δεόμενος τῆς παθᾶ σοῦ χρηστότητος· ἡμάρτηκα, ¹² Κύριε, ἡμάρτηκα, καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γινώσκω. Ἀλλ' αἰτοῦμαι δεόμενός σου· ἄνες μοι, ¹³ Κύριε, ἄνες μοι, καὶ μὴ συναπολέσης με ταῖς ἀνομίαις μου, μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνίσας τηρήσης τὰ κακά μαι, μηδὲ καταδικάσης με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, διότι σὺ εἶ Θεός, Θεὸς τῶν μετανουσύντων. ¹⁴ Καὶ ἐν ἐμοὶ δείξεις πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην σου, ὅτι ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου. ¹⁵ Καὶ αἰνέσω σε διὰ παντός ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς μου, ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ'

¹ Ὁ ΔΕ Φιλοπάτωρ μαθὼν παρὰ τῶν ἀνακομισθέντων τὴν γενομένην τῶν ἐπ' αὐτοῦ κρατουμένων τόπων ἀφαίρεσιν ὑπὸ Ἀντιόχου, παραγγείλας ταῖς πάσαις δυνάμεσι πεζικαῖς τε καὶ ἰππικαῖς αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην συμπαραλαβὼν, ἐξώρμησε μέχρι τῶν κατὰ Ῥαφίαν τόπων, ὅπου παρεμβεβλήκεισαν οἱ περὶ Ἀντιόχου.

² Θεόδοτος δὲ τις ἐκπληρώσας τὴν ἐπιβουλὴν διανοηθεὶς, παραλαβὼν τῶν προῦποτεταγμένων αὐτῷ ὀπλων Πτολεμαϊκῶν τὰ κράτιστα, διεκομίσθη νύκτωρ ἐπὶ τὴν τοῦ Πτολεμαίου σκηνὴν, ὡς μόνος κτεῖναι αὐτὸν, καὶ ἐν τούτῳ διαλύσαι τὸν πόλεμον. ³ Τοῦτον δὲ διαγαγὼν Δωσίθεος ὁ Δριμύλου λεγόμενος, τὸ γένος Ἰουδαῖος, ὕστερον δὲ μεταβαλὼν τὰ νόμιμα, καὶ τῶν πατρίων δογματῶν ἀπηλλοτριωμένος, ἄσημόν τινα κατέκλιεν ἐν τῇ σκηνῇ, ὃν συνέβη κοιμισαθαὶ τὴν ἐκείνου κόλασιν.

⁴ Γενομένης δὲ καρτεράς μάχης, καὶ τῶν πραγμάτων μᾶλλον ἐρρώμενων τῷ Ἀντιόχῳ, ἱκανῶς ἢ Ἀρσινόῃ ἐπιπορευσαμένη τὰς δυνάμεις παρεκάλει, μετὰ οἴκτου καὶ δακρῶν, τοὺς πλοκάμους λελυμένη, βοηθεῖν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ γυναιξὶ θαρράλεως, ἐπαγγελλομένη δώσειν νικήσασιν ἐκάστω δύο μνᾶς χρυσοῦ. ⁵ Καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι, πολλοὺς δὲ καὶ δορυαλώτους συλληφῆναι.

⁶ Κατακρατήσας δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἔκρινε τὰς πλησίον πόλεις ἐπελθὼν παρακαλέσαι. ⁷ Ποιήσας δὲ τοῦτο, καὶ τοῖς τεμένεσι δωρεὰς ἀποπέμψας, εὐθαρσεῖς τοὺς ὑποτεταγμένους κατέστησε. ⁸ Τῶν δὲ Ἰουδαίων διαπεμφαμένων πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς γερουσίας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ἀσπασομένους αὐτὸν. Καὶ ξένια κομιούντας, καὶ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι συγχαρησομένους, συνέβη μᾶλλον αὐτὸν προθύμηθῆναι ὡς τάχιστα πρὸς αὐτοὺς παραγενέσθαι.

⁹ Διακομισθεὶς δὲ εἰς Ἱερσόλυμα, καὶ θύσας τῷ μεγίστῳ Θεῷ, καὶ χάριτας ἀποδίδους, καὶ τῶν ἐξῆς τι τῷ τόπῳ ποιήσας, καὶ δὴ παραγενόμενος εἰς τὸν τόπον, καὶ τῇ σπουδαιότητι καὶ εὐπρεπεῖα καταπλαγεὶς, ¹⁰ θαυμάσας δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ εὐταξίαν, ἐνεθυμήθη βουλεύσασθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναόν.

¹¹ Τῶν δὲ εἰπόντων μὴ καθέκειν γίνεσθαι τοῦτο, διὰ τὸ μηδὲ τοῖς ἐκ τοῦ ἔθνους ἐξεῖναι εἰσεῖναι, μηδὲ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν, ἀλλ' ἢ μονῷ τῷ προηγουμένῳ πάντων ἀρχιερεῖ, καὶ τούτῳ ἅπαξ κατ' ἐνιαυτὸν, οὐδαμῶς ἠβούλετο πείθεσθαι. ¹² Τοῦ τε νόμου παραγνωσθέντος, οὐδαμῶς ἀπέλιπε προφερόμενος ἑαυτὸν, δεῖν εἰσελθεῖν, λέγων, καὶ εἰ ἐκείνῳ ἐστέρηνται ταῦτης τῆς τιμῆς, ἐμὲ οὐ δεῖ. ¹³ Καὶ ἐπυθάνετο, διὰ τίνα αἰτίαν εἰσερχόμενον αὐτὸν εἰς πᾶν τέμενος, οὐθεὶς ἐλώλυσε τὸν παρόντων.

¹⁴ Καὶ τις ἀπρονοήτως ἔφη κακῶς αὐτὸ τοῦτο τερατεύεσθαι. ¹⁵ Γενομένου δὲ φησι τοῦτου διὰ τίνα αἰτίαν, οὐχὶ πάντως εἰσελεύσεσθαι καὶ θελούντων αὐτῶν καὶ μὴ;

¹⁶ Τῶν δὲ ἱερέων ἐν ταῖς ἀγίαις ἐσθήσεσι προπεσόντων, καὶ δεομένων τοῦ μεγίστου Θεοῦ βοηθεῖν τῇ ἐνεστώσῃ ἀνάγκῃ, καὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ κακῶς ἐπιβαλλομένου μεταθεῖναι, κραυγῆς τε μετὰ δακρῶν τὸ ἱερὸν ἐμπλησάντων, ¹⁷ οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἀπολιπόμενοι, ταραχθέντες ἐξεπήδησαν, ἄδηλον τιθέμενοι τὸ γινόμενον.

¹⁸ Αἶ τε κατάκλειστοι παρθένοι ἐν θαλάμοις σὺν ταῖς τεκούσαις ἐξώρμησαν· καὶ σποδῶ καὶ κόνει τὰς κεφαλὰς πασάμεναι, γόνυ τε καὶ στεναγμῶν τὰς πλατεῖας ἐνεπίμπλυν. ¹⁹ Αἶ δὲ καὶ προσαρτίως ἐσταλμένα, τοὺς πρὸς ἀπάντησιν διατεταγμένους παστοὺς, καὶ τὴν ἀρμόζουσαν αἰδῶ παραλείπουσαι, δρόμον ἄτακτον ἐν τῇ πόλει συνίσταντο. ²⁰ Τὰ δὲ νεογνὰ τῶν τέκνων, αἶ τε πρὸς τούτοις μητέρες καὶ τιθηνοὶ παραλιποῦσαι ἄλλως καὶ ἄλλως, αἶ μὲν κατ' οἴκους, αἶ δὲ κατὰ τὰς ἀγυῖας ἀνεπιτρέπτως εἰς τὸ ναυπηρέτατον ἱερὸν ἠθροίζοντο. ²¹ Ποικίλη δὲ ἦν τῶν εἰς τοῦτο συλληγομένων ἢ δέησις ἐπὶ τοῖς ἀνοσιῶς ὑπ' ἐκείνου κατεγχειρουμένοις.

²² Σύν τε τούτοις οἱ τῶν πολιτῶν θρασυθέντες οὐκ ἠνείχοντο τέλεον αὐτοῦ ἐπιχειροῦν, καὶ τὸ τῆς προθέσεως αὐτοῦ ἐκπληροῦν διανοοῦμενοι. ²³ Θωνήσαντες δὲ τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὰ ὄπλα ποιήσασθαι, καὶ θαρράλεως ὑπὲρ τοῦ πατρῶν νόμου τελευτᾶν, ἱκανὴν ἐποίησαν ἐν τῷ τόπῳ τραχύτητα, μόλις τε ὑπὸ τε τῶν γεραιῶν καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἀποτραπέντες ἐπὶ τὴν αὐτὴν τῆς δέησεως ἔστησαν στάσι.

²⁴ Καὶ τὸ μὲν πλήθος, ὡς ἔμπροσθεν, ἐν τούτοις ἀνεστρέφετο δεόμενον. ²⁵ Οἱ δὲ περὶ τὸν βασιλέα πρεσβύτεροι πολλαχῶς ἐπειρώντο τὸν ἀγέρωχον αὐτοῦ νοῦν

ἐξιστάνειν τῆς ἐντεθυμημένης βουλῆς. ²⁶ Θρασυνθεὶς δὲ καὶ πάντα παραπέμψας, ἤδη καὶ πρόσβασιον ἀποιεῖτο, τέλος ἐπιθήσειν δοκῶν τῷ προειρημένῳ.

²⁷ Ταῦτ' οὖν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες θεωροῦντες, ἐτράπησαν εἰς τὸ σὺν τοῖς ἡμετέροις ἐπικαλεῖσθαι τὸν πᾶν κράτος ἔχοντα, τοῖς παροῦσιν ἐπαμῦναι, μὴ περιδόντα τὴν ἀνομον καὶ ὑπερήφανον πράξιν. ²⁸ Ἐκ δὲ τῆς πυκνοτάτης τε καὶ ἐμπόνου τῶν ὄχλων συναγομένης κραυγῆς, ἀνείκαστός τις ἦν βοή. ²⁹ Δοκεῖν γὰρ ἦν μὴ μόνον τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τὰ τεῖχη καὶ τὸ πᾶν ἔδοφος ἤχειν, ἄτε διὴ τῶν πάντων τότε θάνατον ἀλλασσομένων ἀντὶ τῆς τοῦ τόπου βεβηλώσεως.

2

¹ Ὁ μὲν οὖν ἀρχιερεὺς Σίμων ἐξεναντίας τοῦ ναοῦ κάμψας τὰ γόνατα, καὶ τὰς χεῖρας προτείνας εὐτάκτως, ἐποίησατο τὴν δέησιν τοιαύτην·

² Κύριε Κύριε βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν, καὶ Δέσποτα πάσης κτίσεως, ἄγιε ἐν ἀγίοις, μόναρχε, παντοκράτωρ, πρόσχες ἡμῖν καταπονουμένοις ὑπὸ ἀνοσίου καὶ βεβήλου θράσει καὶ σθένει πεφρουαγμένου. ³ Σὺ γὰρ ὁ κτίσας τὰ πάντα καὶ τῶν ὄλων ἐπικρατῶν δυνάστης δίκαιος εἶ, καὶ τοὺς ὕβρει καὶ ἀγερωχία πράσσοντάς τι κρίνεις.

⁴ Σὺ τοὺς ἔμπροσθεν ἀδίκιαν ποιήσαντας, ἐν οἷς καὶ γίγαντες ἦσαν ῥώμη καὶ θράσει πεποιθότες, διέφθεις, ἐπαγαγὼν αὐτοῖς ἀμέτρητον ὕδωρ. ⁵ Σὺ τοὺς ὑπερφανίαν ἐργαζομένουσ Σοδομίτας, αἰαθίλους ταῖς κακίαις γενομένους, πυρὶ καὶ θείῳ κατέφλεξας, παράδειγμα τοῖς ἐπιγινομένοις καταστήσας.

⁶ Σὺ τὸν θρασὺν Φαραῶ καταδουλωσάμενον τὸν λαόν σου τὸν ἅγιον Ἰσραὴλ, ποικίλαις καὶ πολλαῖς δοκιμάσας τιμωρίαις, ἐγνώρισας τὴν σὴν δυναστείαν· ἐφ' αἷς ἐγνώρισας τὸ μέγα σου κράτος. ⁷ Καὶ ἐπιδιώξαντα αὐτὸν σὺν ἄρμασι καὶ ὄχλων πλήθει, ἐπέκλυσας βάθει θαλάσσης, τοὺς δὲ ἐμπιστεύσαντας ἐπὶ σοὶ τῆς ἀπάσης κτίσεως δυναστεύοντι, σώους διεκόμισας. ⁸ Οἱ καὶ συνειδότες ἔργα σῆς χειρὸς, ἦνεσάν σε τὸν παντοκράτορα.

⁹ Σὺ, βασιλεῦ, κτίσας τὴν ἀπέραντον καὶ ἀμέτρητον γῆν, ἐξελέξω τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἀγιάσας τὸν τόπον τοῦτον εἰς ὄνομά σοι τῷ τῶν ἀπάντων ἀπροσδεεῖ, καὶ παρεδόξασας ἐν ἐπιφανείᾳ μεγαλοπρεπεῖ, σύστασιν ποιησάμενος αὐτοῦ πρὸς δόξαν τοῦ μεγάλου καὶ ἐντίμου ὀνόματός σου.

¹⁰ Καὶ ἀγαπῶν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπηγγείλω δὴ ὅτι ἐὰν γένηται ἡμῶν ἀποστροφή, καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς στενοχωρία, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον τοῦτου δεηθῶμεν, εἰσακοσῆ τῆς δεήσεως ἡμῶν. ¹¹ Καὶ δὴ πιστὸς εἶ καὶ ἀληθινός.

¹² Ἐπεὶ δὲ πλεονάκις θλιβέντων τῶν πατέρων ἡμῶν ἐβοήθησας αὐτοῖς ἐν τῇ ταπεινώσει, καὶ ἐρύσω αὐτοὺς ἐκ μεγάλων κινδύνων, ¹³ ἰδοὺ δὴ νῦν, ἄγιε βασιλεῦ, διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἡμῶν ἀμαρτίας καταπονουμέθα, καὶ ὑπετάγημεν τοῖς ἔχθοις ἡμῶν, καὶ παρείμεθα ἐν ἀδυναμίαις. ¹⁴ Ἐν δὲ τῇ ἡμετέρα καταπαύσει ὁ θρασὺς καὶ βέβηλος οὗτος ἐπιτηδεύει καθυβρίσαι τὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδεδειγμένον τῷ ὀνόματι τῆς δόξης σου ἅγιον τόπον.

¹⁵ Τὸ μὲν γὰρ οἰκητήριόν σου οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ ἀνεφικτος ἀνθρώποις ἐστίν. ¹⁶ Ἀλλὰ ἐπεὶ εὐδόκησας τὴν δόξαν σου ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἡγίασας τὸν τόπον τοῦτον. ¹⁷ Μὴ ἐκδικήσης ἡμᾶς ἐν τῇ τούτων ἀκαθαρσίᾳ, μηδὲ εὐθύνης ἡμᾶς ἐν βεβηλώσει· ἵνα μὴ καυχῆσονται οἱ παράνομοι ἐν θυμῷ αὐτῶν, μηδὲ ἀγαλλιάσωνται ἐν ὑπερηφανίᾳ γλώσσης αὐτῶν, λέγοντες, ¹⁸ ἡμεῖς καταπατήσαμεν τὸν οἶκον τοῦ ἀγιασμοῦ, ὡς καταπατοῦνται οἱ οἴκοι τῶν προσοχθισμάτων.

¹⁹ Ἀπάλειψον τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ διασκέδασον τὰς ἀμπλακίας ἡμῶν, καὶ ἐπίφανον τὸ ἔλεός σου κατὰ τὴν ὥραν ταύτην. ²⁰ Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου· καὶ δὸς αἰνέσεις ἐν στόματι τῶν καταπεπτωκότων καὶ συντετριμμένων τὰς ψυχὰς, ποιήσας ἡμῖν εἰρήνην.

²¹ Ἐνταῦθα ὁ πάντων ἐπόπτης Θεὸς, καὶ πρὸ πάντων ἅγιος ἐν ἀγίοις, εἰσακούσας τῆς ἐνθέομου λιτανείας, τὸν ὕβρει καὶ θράσει μεγάλως ἐπηρμένον ἐμάστιξεν αὐτόν, ²² ἔνθεν καὶ ἔνθεν κραδάνας αὐτὸν ὡς κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου, ὥστε κατ' ἐδάφους ἄπρακτον ἔτι καὶ τοῖς μέλεσι παραλελυμένον, μηδὲ φωνῆσαι δύνασθαι δικαίᾳ περιπελεγμένον κρίσει.

²³ Ὅθεν οἱ τε φίλοι καὶ οἱ σωματοφύλακες αὐτοῦ ταχεῖαν καὶ ὀξεῖαν ἰδόντες τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν εὐθύνα, φοβούμενοι μὴ καὶ τὸ ζῆν ἐκλείπῃ, ταχέως αὐτὸν ἐξείλκυσαν ὑπερβάλλοντι καταπεπληγμένοι φόβῳ. ²⁴ Ἐν χρόνῳ δὲ ὕστερον ἀναλεξάμενος ἑαυτὸν, οὐδαμῶς εἰς μετάμελον ἤλθεν ἐπιτιμηθεὶς, μετ' ἀπειλῆς δὲ πικρᾶς ἀνέλυσε. ²⁵ Διακομισθεὶς δὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὰ τῆς κακίας

ἐπαύξων, διὰ δὲ τῶν προαποδεδιγμένων συμποτῶν καὶ ἐταίρων τοῦ παντὸς δικαίου κερχωρισμένων, ²⁶ οὐ μόνον ταῖς ἀναριθμήτοις ἀσελγείαις διηρκέσθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον θράσους προήλθεν, ὥστε δυσφημίας ἐν τοῖς τόποις συνίστασθαι, καὶ πολλοὺς τῶν φίλων ἀτεινίζοντας εἰς τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν καὶ αὐτοὺς ἐπεσθαι τῇ ἐκείνου θελήσει.

²⁷ Προέθετο δὲ δημοσίᾳ κατὰ τοῦ ἔθνους διαδοῦναι ψόγον· καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν αὐλὴν πύργου στήλην ἀναστήσας, ἐξεκόλαψε γραφήν, ²⁸ μηδένα τῶν μὴ θούντων εἰς τὰ ἱερὰ αὐτῶν εἰσιέναι, πάντας δὲ τοὺς Ἰουδαίους εἰς λαογραφίαν καὶ οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι, τοὺς δὲ ἀντιλέγοντας βίᾳ φερομένους τοῦ ζῆν μεταστήσας, ²⁹ τούτους τε ἀπογραφομένους χαράσσεσθαι καὶ διὰ πυρὸς εἰς τὸ σῶμα παρασήμω Διούσου κισσοφύλλω, οὓς καὶ καταχωρίσαι εἰς τὴν προσυνεσταλμένην αὐθεντίαν.

³⁰ Ἵνα δὲ μὴ τοῖς πᾶσιν ἀπεχθόμενος φαίνεται, ὑπέγραψεν, ἐὰν δέ τις ἐξ αὐτῶν προαιρῶνται ἐν τοῖς κατὰ τὰς τελετὰς μεμνημένοις ἀναστρέφεσθαι, τούτους ἰσοπολίτας Ἀλεξανδρεῦσιν εἶναι.

³¹ Ἐνιοὶ μὲν οὖν ἐπὶ πολέως τὰς τῆς πόλεως εὐσεβείας ἐπιβάθρας στυγούντες, εὐχερῶς ἑαυτοὺς ἐδίδοσαν, ὡς μεγάλης τιμῆς κοινωνήσουσες εὐκλείας ἀπὸ τῆς ἐσομένης τῷ βασιλεῖ συναναστροφῆς. ³² Οἱ δὲ πλείστοι γενναῖα ψυχῇ ἐνίσχυσαν καὶ οὐ διέστησαν τῆς εὐσεβείας· τὰ τε χρήματα περὶ τοῦ ζῆν ἀντικαταλλάσσομενοι, ἀδεῶς ἐπειρῶντο ἑαυτοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν ἀπογραφῶν.

³³ Εὐέλπιδες δὲ καθειστήκεισαν ἀντιλήμψεως τεύξεσθαι, καὶ τοὺς ἀποχωροῦντας ἐξ αὐτῶν ἐβδελύσσοντο, καὶ ὡς πολεμίους τοῦ ἔθνους ἔκρινον, καὶ τῆς κοινῆς συναναστροφῆς καὶ εὐχρηστίας ἐστέρουν.

3

¹ Ἄ καὶ μεταλαμβάνων ὁ δυσσεβῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἐχόλησεν, ὥστε οὐ μόνον τοῖς κατ' Ἀλεξάνδρειαν διοργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ βαρυτέρως ἐναντιωθῆναι, καὶ προστάξει σπεύσαντας συναγαγεῖν πάντας ἐπιτοαυτῷ, καὶ χειρίστῳ μόνῳ τοῦ ζῆν μεταστήσας.

² Τούτων δὲ οἰκονομουμένων, φήμη δυσμενῆς ἐξηχεῖτο κατὰ τοῦ γένους ἀνθρώποις συμμυροῦσιν εἰς κακοποίησιν, ἀφορμῆς διδομένης εἰς διάθεσιν, ὡς ἂν ἀπὸ τῶν νομίμων αὐτοὺς κωλύοντων. ³ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὴν μὲν πρὸς τοὺς βασιλεῖς εὐνοίαν καὶ πίστιν ἀδιάστροφον ἦσαν διαφυλάσσοντες· ⁴ σεβόμενοι δὲ τὸν Θεόν καὶ τῷ τούτου νόμῳ πολιτευόμενοι, χωρισμὸν ἐποίουν ἐπὶ τινων καὶ καταστροφῆς δι' ἣν αἰτίαν ἕνιος ἀπεχθεῖς ἐφαίνοντο· ⁵ τῇ δὲ τῶν δικαίων εὐπράξιᾳ κοσμοῦντες τὴν συναναστροφῆν, ἅπασιν ἀνθρώποις εὐδόκιμοι καθειστήκεισαν.

⁶ Τὴν μὲν οὖν περὶ τοῦ γένους ἐν πᾶσι θρυλλουμένην εὐπραξίαν οἱ ἀλλόφυλοι οὐδαμῶς διηριθμήσαντο. ⁷ Τὴν δὲ περὶ τῶν προσκυνήσεων καὶ τροφῶν διάστασιν ἐθρόλλουν, φάσκοντες μήτε τῷ βασιλεῖ μήτε ταῖς δυνάμεσιν ὁμοσπόνδους τοὺς ἀνθρώπους γενέσθαι, δυσμενεῖς δὲ εἶναι καὶ μέγα τι τοῖς πράγμασιν ἐναντιουμένους· καὶ οὐ τῷ τυχόντι περιήψαν ψόγον.

⁸ Οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν Ἕλληνας οὐδὲν ἠδικημένοι, ταραχὴν ἀπροσδόκητον περὶ τοὺς ἀνθρώπους θεωροῦντες, καὶ συνδρομὰς ἀπροσκόπους γινομένης βοηθεῖν μὲν οὐκ ἔσθενον· τυραννικὴ γὰρ ἦν ἡ διάθεσις· παρεκάλουν δὲ καὶ δυσφόρως εἶχον, καὶ μεταπεσεῖσθαι ταῦτα ὑπελάμβανον· ⁹ Μὴ γὰρ οὕτως παροραθήσεται τηλικούτου σύστημα μηδὲν ἡγνοηκώς. ¹⁰ Ἦδη δὲ καὶ τινες γείτονές τε καὶ φίλοι καὶ συμπραγματευόμενοι, μυστικῶς τινὰς ἐπισπώμενοι, πίστεις ἐδίδουν συνασπιεῖν, καὶ πᾶν ἐκτενὲς προσοίσεσθαι πρὸς ἀντίληψιν.

¹¹ Ἐκεῖνος μὲν οὖν τῇ κατὰ τὸ παρὸν εὐημερία γεγαυρωμένος, καὶ οὐ καθορῶν τὸ τοῦ μεγίστου Θεοῦ κράτος, ὑπολαμβάνων δὲ διηνεκῶς ἐν τῇ αὐτῇ διαμένειν βουλή, ἔγραψε κατ' αὐτῶν ἐπιστολὴν τήνδε

¹² Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον, καὶ κατὰ τόπον στρατηγοῖς καὶ στρατιώταις, χαίρειν καὶ ἐρῶσθαι. ¹³ Ἐρῶμαι δὲ καὶ ἐγὼ αὐτὸς καὶ τὰ πράγματα ἡμῶν. ¹⁴ Ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν γενομένης ἡμῖν ἐπιστρατίας, ἥς ἴστε καὶ αὐτοί, τῇ τῶν θεῶν πρὸς ἡμᾶς ἀπροπτώτῳ συμμαχίᾳ καὶ τῇ ἡμετέρα δὲ ῥώμῃ κατὰ λόγον ἐπ' ἄριστον τέλος ἀχθείσης, ¹⁵ ἡγησάμεθα μὴ βίᾳ δόρατος, ἐπεικεῖα δὲ καὶ πολλῇ φιλανθρωπίᾳ τιηνησασθαι τὰ κατοικοῦντα κολίην Συρίαν καὶ Φοινίκην ἔθνη, εὖ ποιήσαι τε ἀσμένως.

¹⁶ Καὶ τοῖς κατὰ πόλεσιν ἱεροῖς ἀπονείμαντες προσόδους πλείστας, προήχθημεν καὶ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀναβάντες τιμῆσαι τὸ ἱερὸν τῶν ἀλιτηρίων καὶ μηδέποτε ληγόντων τῆς ἀνοίας. ¹⁷ Οἱ δὲ λόγῳ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀποδεξάμενοι παρουσίαν, τῷ

δὲ πράγματι νόθως, προθυμηθέντων ἡμῶν εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐκπρεπέουσιν καὶ καλλίστοις ἀναθήμασι τιμῆσαι, ¹⁸ τύφοις φερόμενοι παλαιότεροι εἶρξαν ἡμᾶς τῆς εἰσόδου, ἀπολειπόμενοι τῆς ἡμετέρας ἀλκῆς, δι' ἣν ἔχομεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν. ¹⁹ Τὴν δὲ αὐτῶν εἰς ἡμᾶς δυσμενειαν ἔκδηλον καθιστάνουτες, ὡς μονώτατοι τῶν ἔθνων βασιλεῦσι καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργεταῖς ὑπαρχεσύντες οὐδὲν γνήσιον βούλονται φέρειν.

²⁰ Ἡμεῖς δὲ τῆ τοῦτων ἀνοία συμπεριενεχθέντες, καὶ μετὰ νίκης διακομισθέντες, καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον τοῖς πᾶσιν ἔθνεσιν φιλανθρώπως ἀπαντήσαντες, καθὼς ἔπρεπεν ἐποιήσαμεν. ²¹ Ἐν δὲ τούτοις πρὸς τοὺς ὁμοφύλους αὐτῶν ἀμνησικακίαν ἄπαντα γνωρίζοντες, διὰ τε τὴν συμμαχίαν καὶ τὰ πεπιστευμένα μετὰ ἀπλότητος αὐτοῖς ἀρχῆθεν μύρια πράγματα, ἐξאלλοῖώσῃ, ἐβουλήθημεν καὶ πολιτείας αὐτοῦς Ἀλεξανδρέων καταξιώσῃ, καὶ μετόχους τῶν αἰεὶ ἱερῶν καταστήσῃ.

²² Οἱ δὲ τούναντίον ἐκδεχόμενοι, καὶ τῆ συμφύτω κακοθηεῖα τὸ καλὸν ἀποσάμενοι, διηλεκῶς δὲ εἰς τὸ φαῦλον ἐκνεύοντες, ²³ οὐ μόνον ἀπεστρέψαντο τὴν ἀτίμητον πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ βδελύσσονται λόγῳ τε καὶ σιγῇ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὀλίγους πρὸς ἡμᾶς γνησίως διακειμένους, παρέκαστα ὑφορώμενοι διὰ τῆς δυσκλεεστάτης ἐμβιώσεως διὰ τάχους ἡμᾶς καταστρέψῃ τὰ κατορθώματα. ²⁴ Διὸ καὶ τεκμηρίους καλῶς πεπεισμένοι τούτους κατὰ πάντα δυσνοεῖν ἡμῖν τρόπον, καὶ προσοῦμενοι μήποτε αἰφνιδίῳ μετέπειτα ταραχῆς ἐνστάσης ἡμῖν, τοὺς δυσσεβεῖς τούτους κατὰ νότου προδότας καὶ βαρβάρους ἔχωμεν πολεμίους.

²⁵ Προσπετάχαμεν ἅμα τῷ προσπεσεῖν τὴν ἐπιστολὴν τήνδε, αὐθωρὶ τοὺς ἐννεμομένους σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις μετὰ ὕβρεων καὶ σκυλμῶν ἀποστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς ἐνδεομοῖς σιδηροῖς πάντοθεν κατακεκλεισμένους, εἰς ἀνήκεστον καὶ δυσκλεῖ πρέποντα δυσμενεσί φόνον. ²⁶ Τούτων γὰρ ὁμοῦ κολασθέντων, διελιθήκαμεν εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τελείως ἡμῖν τὰ πράγματα ἐν εὐσταθείᾳ καὶ βελτίστῃ διαθέσει κατασταθήσεσθαι.

²⁷ Ὅς δ' ἂν σκεπάσῃ τινα τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ γεραιοῦ μέχρι νηπίου μέχρι τῶν ὑπομασθίων, αἰσχίστοις βασάνοις ἀποτυμπανισθήσεται πανοικί. ²⁸ Μηνύειν δὲ τὸν βουλόμενον, ἐφ' ᾧ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐμπύπτοντος ὑπὸ τὴν εὐθύναν λήγεται, καὶ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίαις, καὶ τῆς ἐλευθερίας τεύξεται καὶ στεφανώσεται.

²⁹ Πᾶς δὲ τόπος οὗ ἂν φωραθῆ τὸ σύνοκον σκεπαζόμενος Ἰουδαῖος, ἄβατος καὶ πυριφλεγῆς γινέσθω, καὶ πάση θνητῇ φύσει κατὰ πάντα ἄχρηστος φανήσεται εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον. ³⁰ Καὶ ὁ μὲν τῆς ἐπιστολῆς τύπος οὕτως ἐγγράπητο.

4

¹ Παντῆ δὲ ὅπου προσέπιπτε τοῦτο τὸ πρόσταγμα, δημοτελῆς συνίστατο τοῖς ἔθνεσιν εὐωχία μετὰ ἀλαλαγμῶν καὶ χαρᾶς, ὡς ἂν τῆς προκατεσκιρῶμένης αὐτοῖς πάλαι κατὰ διάνοιαν, μετὰ παρρησίας συνεκφαινομένης ἀπεχθείας.

² Τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἀνήκεστον ἐνέθος ἦν καὶ πανόδυρτος μετὰ δακρύων βοή, στεναγμοῖς πεπυρωμένῃ τῆς αὐτῶν πάντοθεν καρδίας, ὀλοφρομένων τὴν ἀπροσδόκητον ἐξάιφνης ἐπικριθεῖσαν αὐτοῖς ὀλεθρίαν. ³ Τίς νομὸς ἢ πόλις, ἢ τίς τὸ σύνολον οἰκητὸς τόπος, ἢ τίνες ἀγναιὰ κοπετοῦ καὶ γόνων ἐπ' αὐτοῖς οὐκ ἐμπυλῶντο;

⁴ Οὕτω γὰρ μετὰ πικρᾶς καὶ ἀνοίκτου ψυχῆς ὑπὸ τῶν κατὰ πόλιν στρατηγῶν ὁμοθυμαδὸν ἐξαπεστέλλοντο, ὥστε ἐπὶ ταῖς ἐξάλλοις τιμωρίαις καὶ τινας τῶν ἐχθρῶν, λαμβάνοντας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κοινὸν ἔλεον, καὶ λογιζομένους τὴν ἄδηλον τοῦ βίου καταστροφήν, δακρύειν αὐτῶν τρισάθλιον ἐξαποστολήν. ⁵ Ἦγετο γὰρ γεραιοὺς πλείους πολὶὰ πεπυκασμένους, τὴν ἐκ τοῦ γήραος κωφότητα ποδῶν ἐπικύφων, ἀνατροπῆς ὀρμηῖ βιαίας, ἀπάσης αἰδοῦς ἄνευ πρὸς ὀξείαν καταχρωμένω πορείαν.

⁶ Αἱ δὲ ἄρτι πρὸς βίου κοινωνίαν γαμικὸν ὑπεληλυθυῖαι παστὸν νεάνιδες, ἀντὶ τέρψεως μεταλαβοῦσαι γόους, καὶ κῶνει τὴν μυροβραχῆ πεφυρμέναι κόμη, ἀκαλύπτως δὲ ἀγόμεναι, θρηῖνον ἀνθ' ὕμεναίων ὁμοθυμαδὸν ἐξῆρχον, ὡς ἐσπαραγμένα σκυλμοῖς ἄλλοεθνεσί. ⁷ Δέσμια δὲ δημόσια μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς εἴλκοντο μετὰ βίας.

⁸ Οἱ τε τούτων συζυγεῖς βρόχοις ἀντὶ στεφάνων τοὺς ἀυχένας περιπεπλεγμένοι μετὰ ἀκμαίας καὶ νεανικῆς ἡλικίας, ἀντὶ εὐωχίας καὶ νεωτερικῆς ῥαθυμίας τὰς ἐπίλοιπους τῶν γάμων ἡμέρας ἐν θρήνοις διῆγον, παρὰ πόδας ἦδη τὸν ἄδην ὀρώντες κείμενοι. ⁹ Κατήχθησαν δὲ θηρίων τρόπον ἀγόμενοι σιδηροδέσμοις ἀνάγκαις· οἱ μὲν τοῖς ζυγοῖς τῶν πλοίων προσηλωμένοι τοὺς τραχήλους, οἱ δὲ

τοὺς πόδας ἀρήρηκτοις κατησθαλισμένοι πέδαις, ¹⁰ ἔτι καὶ τῷ καθύπερθε πυκνῷ σανιδίωματι διακεκλιμένω τὸ φέγγος ἀποκλειόμενοι, ὅπως πάντοθεν ἐσκοτισμένοι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀγωγὴν ἐπιβούλων ἐν παντὶ τῷ κατάπλω λαμβάνουσι.

¹¹ Τούτων δὲ ἐπὶ τὴν λεγομένην Σχεδιαν ἀχθέντων, καὶ τοῦ παράπλου περανθέντος, καθὼς ἦν δεδογματισμένον τῷ βασιλεῖ, προσέταξεν αὐτοὺς ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως ἵπποδρόμῳ παρεμβαλεῖν ἀπλέτω καθεστῶτι περιμέτρῳ, καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν ἄγαν εὐκαιροτάτῳ καθεστῶτι πᾶσι τοῖς καταπορευομένοις εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἐκ τούτων εἰς τὴν χώραν στελλομένοις πρὸς ἐκδημίαν· πρὸς τὸ μὴδὲ ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ κοινωρεῖν, μὴδὲ τὸ σύνολον καταξιώσαι περιβόλων.

¹² Ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, ἀκούσας τοὺς ἐκ τῆς πόλεως ὁμοεθνεῖς κρυβῆ ἔκπορευομένους πυκνότερον ἀποδύρεσθαι τὴν ἄκλειά τῶν ἀδελφῶν ταλαιπωρίαν, ¹³ διοργανισθεὶς προσέταξε καὶ τούτοις ὁμοῦ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμελῶς ὡς ἐκείνοις ποιῆσαι, μὴ λειπομένους κατὰ μὴδένα τρόπον τῆς ἐκείνων τιμωρίας, Ἀπογραφήναι δὲ πᾶν τὸ φύλον ἐξ ὀνόματος· ¹⁴ οὐ γὰρ τὴν ἔμπροσθε βραχεῖ προδεδηλωμένων τῶν ἔργων κατὰπονον λατρεία, στρεβλωθέντας δὲ ταῖς παρηγγελμέναις αἰκίαις τὸ τέλος ἀφανίσαι μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας. ¹⁵ Ἐγένετο μὲν οὖν ἡ τούτων ἀπογραφή μετὰ πικρᾶς σπουδῆς καὶ φιλοτίμου προσεδρίας ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, ἀνήνυτον λαμβάνουσα τὸ τέλος ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα.

¹⁶ Μεγάλως δὲ καὶ διηνεκῶς ὁ βασιλεὺς χαρᾷ πεπληρωμένος, συμπόσια ἐπὶ πάντων τῶν εἰδώλων συνιστάμενος, πεπλανημένην, πόρρω τῆς ἀληθείας φρενὶ καὶ βεβήλω στόματι, τὰ μὲν κωφὰ καὶ μὴ δυνάμενα αὐτοῖς λαλεῖν ἢ ἀρήγειν, ἐπαίνων, εἰς δὲ τὸν μέγιστον Θεὸν τὰ μὴ καθήκοντα λαλῶν.

¹⁷ Μετὰ δὲ τὸ προειρημένον τοῦ χρόνου διάστημα προσηνέγκαντο οἱ γραμματεῖς τῷ βασιλεῖ, μηκέτι ἰσχύειν τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπογραφήν ποιεῖσθαι διὰ τὴν ἀμέτρητον αὐτῶν πληθύν, καὶ περ ὄντων κατὰ τὴν χώραν ἔτι τῶν πλειόνων, ¹⁸ τῶν μὲν κατὰ τὰς οἰκίας ἔτι συνεστηκότων, τῶν δὲ καὶ κατὰ τόπον, ὡς ἀδυνατόν καθεστῶτος πᾶσι τοῖς ἐπ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς, ¹⁹ ἀπειλήσαντος δὲ αὐτοῖς σκληρότερον ὡς δεδωροκοπημένοις εἰς μηχανὴν τῆς ἐκφυγῆς, συνέβη σαφῶς αὐτὸν περὶ τούτου πεισθῆναι, ²⁰ λεγόντων μετὰ ἀποδείξεως, καὶ τὴν χαρτηρίαν ἤδη καὶ τοὺς γραφικοὺς καλάμους ἐν οἷς ἐχρῶντο ἐκκλειομέναι. ²¹ Τοῦτο δὲ ἦν ἐνέργεια τῆς τοῦ βοηθοῦντος τοῖς Ἰουδαίοις ἐξ οὐρανοῦ προνοίας ἀνικίτου.

5

¹ Τότε προσκαλεσάμενος Ἑρμῶνα τὸν πρὸς τῇ τῶν ἐλεφάντων ἐπιμελείᾳ, βαρεῖα μεμεστωμένος ὄργῃ καὶ χόλῳ κατὰ πᾶν ἀμετάθετος, ² ἐκέλευσεν ὑπὸ τὴν ἐπερχομένην ἡμέραν δαψιλῆσι δράκεσι λιβανωτοῦ καὶ οἴνῳ πλείονι ἀκράτῳ ἅπαντας τοὺς ἐλέφαντας ποτίσαι, ὄντας τὸν ἀριθμὸν πεντακοσίου, καὶ ἀγρωθέντας τῇ τοῦ πόματος ἀφθόνῳ χορηγίᾳ, εἰσαγαγεῖν πρὸς συνάντησιν τοῦ μόρου τῶν Ἰουδαίων. ³ Ὁ μὲν τάδε προστάσων, ἐτρέπετο πρὸς τὴν εὐωχίαν, συναγαγὼν τοὺς μάλιστα τῶν φίλων καὶ τῆς στρατιάς ἀπεχθῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Ἰουδαίους.

⁴ Ὁ δὲ ἐλεφαντάρχη τὸ προσταγὴν ἀραρότως Ἑρμῶν συνετέλει. ⁵ Οἱ τε πρὸς τοῦτοις λειτουργοὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐξιόντες τὰς τῶν ταλαιπωρῶν ἐδέσμευον χεῖρας, τὴν τε λοιπὴν ἐμχανῶντο περὶ αὐτοὺς ἀσφάλειαν, ἔνυχνον δόξαντες ὁμοῦ λήψεσθαι τὸ φύλον πέρας τῆς ὀλεθρίας.

⁶ Οἱ δὲ πάσης σκέπης ἔρημοι δοκοῦντες εἶναι τοῖς ἔθνεσιν Ἰουδαῖοι, διὰ τὴν πάντοθεν περιέχουσαν αὐτοὺς μετὰ δεσμῶν ἀνάγκην, ⁷ τὸν παντοκράτορα Κύριον καὶ πάσης δυνάμεως δυναστεύοντα, ἐλεήμονα Θεὸν αὐτῶν καὶ πατέρα, δυσκαταπαύστῳ βοῇ πάντες μετὰ δακρῶν ἐπεκαλέσαντο δεόμενοι, ⁸ τὴν κατ' αὐτῶν μεταστρέψαι βουλήν ανοσίαν, καὶ ρύσασθαι αὐτοὺς μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας ἐκ τοῦ παρὰ πόδας ἐν ἐτοίμῳ μόρου. ⁹ Τούτων μὲν οὖν ἔκτενῶς ἡ λιτανεῖα ἀνέβαινεν εἰς οὐρανόν.

¹⁰ Ὁ δὲ Ἑρμῶν τοὺς ἀνηλεεῖς ἐλέφαντας ποτίσας πεπληρωμένους τῆς τοῦ οἴνου πολλῆς χορηγίας, καὶ τοῦ λιβάνου μεμεστωμένους, ὄρθριος ἐπὶ τὴν αὐλὴν παρῆν περὶ τούτων προσαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ. ¹¹ Τοῦτο δ' ἀπ' αἰῶνος χρόνου κτίσμα καλὸν ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρα ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ χαριζομένου πᾶσιν οἷς ἀν αὐτὸς ἐλήθη, ὕπνου μέρος ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα. ¹² Καὶ ἠδίστω καὶ βαθεῖ κατεσχέθη τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Δεσπότου, τῆς ἀθέσμου μὲν προθέσεως πολὺν διεσφαλμένος, τοῦ δὲ ἀμεταθέτου λογισμοῦ μεγάλως διεψευσμένος.

¹³ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὴν προσημανθεῖσαν ὥραν διαφυγόντες, τὸν ἅγιον ἦνουν Θεὸν αὐτῶν· καὶ πάλιν ἤξιουν τὸν εὐκατάλλακτον, δεῖξαι μεγαλοσθενοῦς αὐτοῦ χειρὸς

κράτος ἔθνεσιν ὑπερηφάνοις. ¹⁴ Μεσοῦσης δὲ ἤδη τῆς δεκάτης ὥρας σχεδόν, ὁ πρὸς ταῖς κλήσει τεταγμένους, ἀθρόους τοὺς κλητοὺς ἰδὼν, ἐνυξε προσελθῶν τὸν βασιλέα. ¹⁵ Καὶ μόλις διεγείρας, ὑπέδειξε τὸν τῆς συμποσίας καιρὸν ἤδη παρατρέχοντα, τὸν περὶ τούτων λόγον ποιούμενος.

¹⁶ Ὃν ὁ βασιλεὺς λογισάμενος, καὶ τραπεῖς εἰς τὸν πότον, ἐκέλευσε τοὺς παραγεγονότας εἰς τὴν συμποσίαν ἀντικρυς ἀνακλιθῆναι αὐτοῦ. ¹⁷ Οὗ καὶ γενόμενου, παρήγει εἰς εὐωχίαν δόντας ἑαυτοὺς, τὸ παρὸν τῆς συμποσίας ἐπιπολὺ γεραιρομένους εἰς εὐφροσύνην καταθέσθαι μέρος. ¹⁸ Ἐπιπλεῖον δὲ προβαινούσης τῆς ὀμιλίας, τὸν Ἑρμῶνα μεταπεψάμενος ὁ βασιλεὺς, μετὰ πεκράς ἀπειλῆς ἐπυθάνετο, τίνος ἔνεκεν αἰτίας εἰάθησαν οἱ Ἰουδαῖοι τὴν περὶ οὗσαν ἡμέραν περιβεβηκώτες. ¹⁹ Τοῦ δὲ ὑποδείξαντος νυκτὸς τὸ προσταγὴν ἐπὶ τέλος ἠγηροῦναι, καὶ τῶν φίλων αὐτῷ προσμαρτυρησάντων, ²⁰ τὴν ὠμότητα χεῖρονα Φαλάριδος ἐσχηκῶς ἔφη, τῷ τῆς σήμερον ὑπὸν χάριν ἔχειν αὐτούς· ἀνυπερθέτως δὲ εἰς τὴν ἐπιτέλλουσιν ἡμέραν κατὰ τὸ ὅμοιον ἐτοίμασον τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ τὸν τῶν ἀθεμίτων Ἰουδαίων ἀφανισμόν.

²¹ Εἰπόντος δὲ τοῦ βασιλέως, ἀσμένως πάντες μετὰ χαρᾶς οἱ παρόντες ὁμοῦ συναινέσαντες, εἰς τὸν ἴδιον οἶκον ἕκαστος ἀνέλυσε. ²² Καὶ οὐχ οὕτως εἰς ὕπνον κατεχρήσαντο τὸν χρόνον τῆς νυκτὸς, ὡς εἰς τὸ παντοῖους μηχανᾶσθαι τοῖς ταλαιπώροις δοκοῦσιν ἐμπαιγμούς.

²³ Ἄρτι δὲ ἀλεκτρῶν ἐκεκράγει ὄρθριος, καὶ τὰ θηρία καθωπλικῶς ὁ Ἑρμῶν ἐν τῷ μεγάλῳ περιστύλῳ διεκίνει. ²⁴ Τὰ δὲ κατὰ τὴν πόλιν πλήθη συνήθροιστο πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν, προσδοκῶντα τὴν πρωίαν μετὰ σπουδῆς. ²⁵ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ τὸν ἀμερῆ ψυχουλκούμενοι χρόνον, πολυδάκρυον ἱκετίαν ἐν μέλεσι γοεροῖς τείνοντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐδέοντο τοῦ μεγίστου Θεοῦ, πάλιν αὐτοῖς βοηθήσαι συντόμως.

²⁶ Οὐπω δὲ ἡλίου βολαὶ κατεσπεύροντο, καὶ τοῦ βασιλέως τοὺς φίλους ἐκδεχομένου, ὁ Ἑρμῶν παραστάς, ἐκάλει πρὸς τὴν ἔξοδον, ὑποδεικνύων τὸ πρόθυμον τοῦ βασιλέως ἐν ἐτοίμῳ κεῖσθαι. ²⁷ Τοῦ δὲ ἀποδεξαμένου καὶ καταπλαγέντος ἐπὶ τῇ παρανομίῳ ἐξόδῳ, κατὰ πᾶν ἀγνωσίᾳ κεκρατημένους ἐπυθάνετο, τί τὸ πρᾶγμα ἔφ' οὗ τοῦτο αὐτῷ μετὰ σπουδῆς τετέλεσται. ²⁸ Τοῦτο δὲ ἦν ἡ ἐνέργεια τοῦ πάντα δεσποτεύοντος Θεοῦ, τῶν πρὶν αὐτῷ μεμηχανημένων λήθην κατὰ διάνοιαν ἐντεθεικότος.

²⁹ Ὁ δὲ Ἑρμῶν ὑπεδείκνυε καὶ πάντες οἱ φίλοι, τὰ θηρία καὶ τὰς δυνάμεις ἠτοιμάσθαι, βασιλεῦ, κατὰ τὴν σὴν ἐκτενῆ πρόθεσιν. ³⁰ Ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς ῥήμασι πληρωθεὶς βαρεὶ χόλῳ, διὰ τὸ περὶ τούτων προνοία Θεοῦ διεσκεδᾶσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ νόημα, ἐνατενίσας μετὰ ἀπειλῆς εἶπεν, ³¹ εἴ σοι γονεῖς παρήσαν ἢ παίδων γοναί, τήνδε θηρῶν ἀγρίοις ἐσκεύασαν δαψιλῆ θοῖναν, ἀντὶ τῶν ἀνεγκλήτων ἐμοὶ καὶ προγόνοις ἐμοῖς ἀποδεδειγμένων ὀλοσχερῆ βεβαίαν πίστιν ἐξόχως, Ἰουδαίων. ³² Καὶ περ εἰ μὴ διὰ τὴν τῆς συστροφίας στοργὴν καὶ τῆς χρείας, τὸ ζῆν ἀντὶ τούτων ἐστερήθης.

³³ Οὕτως ὁ Ἑρμῶν ἀπροσδόκητον ἐπικίνδυνον ὑπήνεγκεν ἀπειλὴν, καὶ τῇ ὀράσει καὶ τῷ προσώπῳ συνεστάλη. ³⁴ Ὁ καθεὶς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρέων, τοὺς συνηθροισμένους ἀπέλυσαν ἕκαστον ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἀσχολίαν. ³⁵ Οἱ τε Ἰουδαῖοι τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀκούσαντες, τὸν ἐπιφανῆ Θεὸν καὶ βασιλέα τῶν βασιλέων ἦνουν, καὶ τῆσδε τῆς βοηθείας αὐτοῦ τετευχότες.

³⁶ Κατὰ δὲ τούτους τοὺς νόμους ὁ βασιλεὺς συστησάμενος πάλιν τὸ συμπόσιον, εἰς εὐφροσύνην τραπῆναι παρεκάλει. ³⁷ Τὸν δὲ Ἑρμῶνα προσκαλεσάμενος μετὰ ἀπειλῆς εἶπε, ποσάκις σοὶ δὲ περὶ τούτων αὐτῶν προστάττειν, ἀθλιώτατε; ³⁸ Τοὺς ἐλέφαντας ἔτι καὶ νῦν καθόπισσον εἰς τὴν αὔριον ἐπὶ τὸν τῶν Ἰουδαίων ἀφανισμόν.

³⁹ Οἱ δὲ συναρκείμενοι συγγενεῖς τὴν ἄστατον διάνοιαν αὐτοῦ θαυμάζοντες, προεφέροντο τάδε ⁴⁰ βασιλεῦ, μέχρι τίνος ὡς ἀλόγους ἡμᾶς διαπειράζεις, προστάσων ἤδη τρίτον αὐτοὺς ἀφανίσαι, καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐκ μεταβολῆς ἀναλύων τὰ σοὶ δεδογμένα; ⁴¹ Ὡν χάριν ἡ πόλις διὰ τὴν προσδοκίαν ὀχλεῖ· καὶ πληθύουσα συστροφαίς, ἦδη καὶ κινδυνεύει πολλάκις διαρπασθῆναι.

⁴² Ὅθεν ὁ κατὰ πάντα Φάλαρις βασιλεὺς ἐμπληθυνθεὶς ἀλογιστίας, καὶ τὰς γινόμενας πρὸς ἐπισκοπὴν τῶν Ἰουδαίων ἐν αὐτῷ μεταβολὰς τῆς ψυχῆς παρ' οὐδὲν ἠγούμενος, ἀτελέστατον ἐβεβαίωσεν ὄρκον, ὀρισάμενος τούτους μὲν ἀνυπερθέτως πέμψειν εἰς ἄδην, ἐν γόνασι καὶ ποσὶ θηρίων ἠκισμένους, ⁴³ ἐπιστρατεύσαντα δὲ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, ἰσόπεδον πυρὶ καὶ δόρατι θήσεσθαι διατάχους, καὶ τὸν ἄβατον

αὐτῶν ἡμῖν ναὸν πυρὶ πρηνέα ἐν τάχει, καὶ τῶν συντελούντων ἐκεῖ θυσίας ἔρημον τὸν ἅπαντα χρόνον καταστήσειν.

⁴⁴ Τότε περιχαρεῖς ἀναλύσαντες οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς, μετὰ πίστεως διέτασσον τὰς δυνάμεις ἐπὶ τοὺς εὐκαιροτάτους τόπους τῆς πόλεως πρὸς τήρησιν. ⁴⁵ Ὁ δὲ ἑλεφαντάρχης, τὰ θηρία σχεδὸν εἶπειν εἰς κατάστημα μαυιῶδες ἀνηοχῶς, εὐδαιμονιστάτους πόμισιν οἶνω λελιβανωμένον φοβεραῖς κατεσκευασμένα σκευαῖς.

⁴⁶ Περὶ τὴν ἑω, τῆς πόλεως ἤδη πλήθεσιν ἀναριθμήτους κατὰ τοῦ ἵπποδρόμου καταμεμεστωμένης, εἰσελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν, ἐπὶ τὸ προκείμενον ὤτρυνε τὸν βασιλέα. ⁴⁷ Ὁ δὲ ὄργῃ βαρεία γεμίσας δυσσεβῆ φρένα, παντὶ τῷ βάρει σὺν τοῖς θηρίοις ἐξώρμησε, βουλόμενος ἀτρώτῳ καρδία καὶ κόρασι ὀφθαλμῶν θεάσασθαι τὴν ἐπίπονον καὶ ταλαίπωρον τῶν προσεσημαμένων καταστροφῆν.

⁴⁸ Ὡς δὲ τῶν ἐλεφάντων ἐξιόντων περὶ πύλην, καὶ τῆς συνεπομένης ἐνόπλου δυνάμεως, τῆς τε τοῦ πλήθους πορείας κοινορτὸν ἰδόντες, καὶ βαρυηχῆ θόρυβον ἀκούσαντες οἱ Ἰουδαῖοι, ⁴⁹ ὑστάτην βίου ῥοπὴν αὐτοῖς ἐκείνην δόξαντες εἶναι τὸ τέλος τῆς ἀθλιωτάτης προσδοκίας, εἰς οἶκτον καὶ γόους τραπέντες, κατεφίλου ἀλλήλους περιπλεκόμενοι τοῖς συγγενέσιν ἐπὶ τοὺς τραχίλους ἐπιπίπτοντες, γονεῖς παισὶ καὶ μητέρες νεάνισιν, ἔτεραι δὲ νεογνὰ πρὸς μαστοὺς ἔχουσαι βρέφη τελευταῖον ἔλκοντα γάλα.

⁵⁰ Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἔμπροσθεν αὐτῶν γεγεννημένας ἀντιλήψεις ἐξ οὐρανοῦ συνιδόντες, πρηνέως ὁμοθυμαδὸν ῥίψαντες ἑαυτοὺς καὶ τὰ νῆπια χωρίσαντες τῶν μαστῶν, ⁵¹ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ σφόδρα, τὸν τῆς ἀπάσης δυνάστην ἰκετεύοντες, οἰκτεῖραι μετὰ ἐπιφανείας αὐτοὺς ἦδη πρὸς πύλαις ἄδου καθεστῶτας.

6

¹ Ἐλεαζάρος δὲ τις ἀνὴρ ἐπίσημος τῶν ἀπὸ τῆς χώρας ἱερέων, ἐν πρεσβείῳ τὴν ἡλικίαν ἦδη λελογχῶς, καὶ πάσῃ τῇ κατὰ τὸν βίον ἀρετῇ κεκοσμημένος, τοὺς περὶ αὐτὸν καταστεύλας πρεσβυτέρους ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἅγιον Θεὸν προσηύξατο τάδε·

² Βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ, ὕψιστε, παντοκράτωρ Θεέ, τὴν πᾶσαν διακυβερνῶν ἐν οἰκτιρμοῖς κτίσιν, ³ ἔπιθε ἐπὶ Ἀβραάμ σπέρμα, ἐπὶ ἡγιασμένον τέκνα Ἰακώβ, μερίδος ἡγιασμένης σου λαὸν ἐν ξένη γῆ ξένον ἀδίκως ἀπολλύμενον, πάτερ.

⁴ Σὺ Φαραῶ πληθύνοντα ἄρμασι, τὸ πρὶν Αἰγύπτου ταύτης δυνάστην, ἐπαρθέντα ἀνόμῳ θράσει καὶ γλώσση μεγαλοῤῥήμονι, σὺν τῇ ὑπερηφάνῳ στρατιᾷ πομποβρόχους ἀπόλεσας, φέγγος ἐπιφάνας ἐλέους Ἰσραὴλ γένει. ⁵ Σὺ τὸν ἀναριθμήτους δυνάμει γαυρωθέντα Σενναχηρείμ βαρῶν Ἀσσυρίων βασιλέα, δόρατι τὴν πᾶσαν ὑποχείριον ἦδη λαβόντα γῆν, καὶ μετεωρισθέντα ἐπὶ τὴν ἀγίαν σου πόλιν, βαρέα λαλοῦντα κόμπῳ καὶ θράσει, Δέσποτα, ἔθραυσας, ἐκδηλον δεικνὺς ἔθνεσι πολλοῖς τὸ σὸν κράτος. ⁶ Σὺ τοὺς κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν τρεῖς εταίρους πυρὶ τὴν ψυχὴν αὐθαρέτως δεδωκότας εἰς τὸ μὴ λατρεῖσαι τοῖς κενοῖς, διάπυρον δροσίσας κάμινον, ἐρρύσω μέχρι τριχὸς ἀπημάντους, φλόγα πᾶσιν ἐπιπέμψας τοῖς ὑπεναντιοῖς. ⁷ Σὺ τὸν διαβολαῖς φθόνου λέουσι κατὰ γῆς ῥιφέντα θηρσὶν βορὰν Δανιὴλ εἰς φῶς ἀνήγαγες ἀσινῆ· ⁸ Τὸν τε βυθοτρεφοῦς ἐν γαστρὶ κήτους Ἰωνᾶν τηκόμενον ἀφιδῶς, ἀπήμαντον πᾶσιν οἰκειοῖς ἀναδειξας, πάτερ.

⁹ Καὶ νῦν μισοῦβρι, πολυέλεε, τῶν ὄλων σκεπαστά, τὸ τάχος ἐπιφάνηθι τοῖς ἀπὸ Ἰσραὴλ γένους, ὑπὸ δὲ ἐβδελυγμένων ἀνόμων ἐθνῶν ὑβριζομένοις. ¹⁰ Εἰ δὲ ἀσεβείας κατὰ τὴν ἀποικίαν ὁ βίος ἡμῶν ἐνέσχηται, ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθρῶν χερός, ὡς προαιρῆ, Δέσποτα, ἀπόλεσον ἡμᾶς μόρω.

¹¹ Μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες εὐλογησάτωσαν ἐπὶ τῇ τῶν ἡγαπημένων σου ἀπωλείᾳ, λέγοντες, οὐδὲ ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς. ¹² Σὺ δὲ ὁ πᾶσαν ἀλκὴν καὶ δυναστείαν ἔχων ἅπασαν, αἰώνιε, νῦν ἔπιθε· ἔλεησον ἡμᾶς τοὺς καθ' ὕβριν ἀνόμων ἀλόγιστον ἐκ τοῦ ζῆν μεθισταμένους ἐν ἐπιβούλων τρόπῳ. ¹³ Πτηξάτω δὲ ἔσθη σὴν δύναμιν ἀνίκητον σήμερον, ἐντιμε, δύναμιν ἔχων, ἐπὶ σωτηρία Ἰακώβ γένους. ¹⁴ Ἰκετεύει σε τὸ πᾶν πλῆθος τῶν νηπίων καὶ οἱ τούτων γονεῖς μετὰ δακρῶν. ¹⁵ Δειχθήτω πᾶσιν ἔθνεσιν, ὅτι μεθ' ἡμῶν εἶ Κύριε, καὶ οὐκ ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν· ἀλλὰ καθὼς εἶπας, ὅτι οὐδ' ἐν τῇ γῆ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὄντων ὑπέριδον αὐτούς, οὕτως ἐπιτέλεσον, Κύριε.

¹⁶ Τοῦ δὲ Ἐλεαζάρου λήγοντος ἄρτι τῆς προσευχῆς, ὁ βασιλεὺς σὺν τοῖς θηρίοις καὶ παντὶ τῷ τῆς δυνάμεως φρουράγματι κατὰ τὸν ἵπποδρομον παρήγεν. ¹⁷ Καὶ θεωρήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι, μέγα εἰς οὐρανὸν ἀνέκραξαν, ὥστε καὶ τοὺς παρακειμένους αὐλῶνας συνηχίσαντας, ἀκατάσχετον οἰμωγὴν ποιῆσαι παντὶ τῷ στρατοπέδῳ.

¹⁸ Τότε ὁ μεγαλόδοξος παντοκράτωρ καὶ ἀληθινὸς Θεός, ἐπιφάνας τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον, ἠρέφει τὰς οὐρανόων πύλας, ἐξ ὧν δεδοξασμένοι δύο φοβεροειδεῖς ἄγγελοι κατέβησαν φανεροὶ πᾶσι πλὴν τοῖς Ἰουδαίοις, ¹⁹ καὶ ἀντέστησαν, καὶ τὴν δύναμιν τῶν ὑπεναντίων ἐπλήρωσαν ταραχῆς καὶ δειλίας, καὶ ἀκινήτοις ἔδησαν πέδαις. ²⁰ Καὶ ὑπόφρικον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα ἐγενήθη, καὶ λήθη τὸ θράσος αὐτοῦ τὸ βαρῦθυμον ἐλαβε. ²¹ Καὶ ἀπέστρεψαν τὰ θηρία ἐπὶ τὰς συνεπομένας ἐνόπλους δυνάμεις, καὶ κατεπάτουν αὐτοὺς καὶ ὠλόθρων.

²² Καὶ μετεστράφη τοῦ βασιλέως ἡ ὀργὴ εἰς οἶκτον καὶ δάκρυα ὑπὲρ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῷ μεμηχανευμένων. ²³ Ἀκούσας γὰρ τῆς κραυγῆς, καὶ συνιδῶν πρηνεῖς ἅπαντας εἰς τὴν ἀπώλειαν, δακρῦσας μετὰ ὀργῆς τοῖς φίλοις διηπειλεῖτο, λέγων, ²⁴ Παραβασιλεύετε, καὶ τυράννους ὑπερβεβήκατε ὠμότητι· καὶ ἐμὲ αὐτὸν τῶν ὑμῶν εὐεργέτην ἐπιχειρεῖτε τῆς ἀρχῆς ἡδὴ καὶ τοῦ πνεύματος μεθιστᾶν, λάθρα μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα τῇ βασιλείᾳ. ²⁵ Τίς τοὺς κρατήσαντας ἡμῶν ἐν πίστει τὰ τῆς χώρας ὄχρωμάτα, τῆς οἰκίας ἀποστήσας ἕκαστον ἀλόγως ἠθροισεν ἐνθάδε; ²⁶ Τίς τοὺς ἐξαρχῆς εὐνοία πρὸς ἡμᾶς κατὰ πάντα διαφέροντας πάντων ἔθνῶν, καὶ τοὺς χειρίστους πλεονάκις ἀνθρώπων ἐπιδεδεγμένους κινδύνους, οὕτως ἀθέσοις περιέβαλεν αἰκίας;

²⁷ Λύσατε, ἐκλύσατε ἄδικα δεσμά· εἰς τὰ ἴδια μετ' εἰρήνης ἐξαποστείλατε, τὰ προπεπραγμένα παραιτησάμενοι. ²⁸ Απολύσατε τοὺς υἱοὺς τοῦ παντοκράτορος ἐπουρανίου Θεοῦ ζῶντος, ὃς ἄφ' ἡμετέρων μέχρι τοῦ νῦν προγόνων ἀπαραπόδιστον μετὰ δόξης εὐστάθειαν παρέχει τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν.

²⁹ Ὁ μὲν οὖν ταῦτα ἔλεξεν· οἱ δὲ ἐν ἡμερεῖ χρόνῳ λυθέντες, τὸν ἅγιον σωτήρα Θεὸν αὐτῶν εὐλόγουν, ἄρτι τὸν θάνατον ἐκπεφυγότες. ³⁰ Εἶτα ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν ἀπαλλαγείς, τὸν ἐπὶ τῶν προσόδων προσκαλεσάμενος, ἐκέλευσεν οἴνους τε καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς εὐωχίαν ἐπιτήδεια τοῖς Ἰουδαίοις χορηγεῖν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, κρίνας αὐτοὺς ἐν ᾧ τόπω ἔδοξαν τὸν ὄλεθρον ἀναλαμβάνειν, ἐν τούτῳ ἐν εὐφροσύνῃ πάση σωτήρια ἄγειν.

³¹ Τότε οἱ πρὶν ἐπονείδιστοι καὶ πλησίον τοῦ ἄδου, μᾶλλον δὲ ἐπ' αὐτῷ βεβηκότες, ἀντὶ πικροῦ καὶ δυσαιάκτου μόρου, κώθωνα σωτήριον συστησάμενοι, τὸν εἰς πτώσιν αὐτοῖς καὶ τάφον ἡτοιμασμένον τόπον κλισίας κατεμέρισαν πλήρεις χαρμονῆς. ³² Καταλήξαντες δὲ θρήνον πανόδυρτον μέλος, ἀνέλαβον ᾠδὴν πάτριον, τὸν σωτήρα καὶ τερατοποιὸν αἰνοῦντες Θεόν· οἰμωγὴν τε πάσαν καὶ κωκυτὸν ἀπωσάμενοι, χοροὺς συνίσταντο εὐφροσύνης εἰρηνικῆς σημεῖον.

³³ Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς περὶ τούτων συμπόσιον βαρὺ συναγαγὼν, ἀδιαλείπτως εἰς οὐρανὸν ἀνωμολογεῖτο μεγαλομερῶς ἐπὶ τῇ παραδόξῳ γενηθεισῇ αὐτῷ σωτηρίᾳ. ³⁴ Οἱ τε πρὶν εἰς ὄλεθρον καὶ οἰωνοβρώτους αὐτοὺς ἔσσεσθαι τιθέμενοι, μετὰ χαρᾶς ἀπογραψάμενοι, κατεστέναξαν, αἰσχύνῃ ἐφ' ἑαυτοῖς περιβαλλόμενοι, καὶ τὴν πυρίπρουν τόλμαν ἀκλεῶς ἐσβεσμένοι.

³⁵ Οἱ τε Ἰουδαῖοι, καθὼς προειρήκαμεν, συστησάμενοι τὸν προειρημένον χορὸν, μετ' εὐωχίας ἐν ἐξομολογήσειν Ἰλαραῖς καὶ ψαλμοῖς διῆγον. ³⁶ καὶ κοινὸν ὀρισάμενοι περὶ τούτων θεσμὸν ἐπὶ πάσαν τὴν παροικίαν αὐτῶν εἰς γενεὰς, τὰς προειρημένας ἡμέρας ἄγειν ἔστησαν εὐφροσύνους, οὐ πότου χάριν καὶ λιχνείας, σωτηρίας δὲ τῆς διὰ Θεὸν γενομένης αὐτοῖς. ³⁷ Ἐνέτυχον δὲ τῷ βασιλεῖ, τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν εἰς τὰ ἴδια αἰτούμενοι.

³⁸ Απογράφονται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ Παχῶν ἕως τῆς τετάρτης τοῦ Ἐπιφί, ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα· συνίστανται δὲ αὐτῶν τὴν ἀπώλειαν ἀπὸ πέμπτης τοῦ Ἐπιφί ἕως ἐβδόμης, ἡμέραις τρισίν. ³⁹ Ἐν αἷς καὶ μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ὁ τῶν ὄλων δυναστής, ἀπταιστους αὐτοὺς ἐρρύσατο ὁμοθυμαδόν.

⁴⁰ Εὐωχοῦντο δὲ πάνθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως χορηγούμενοι μέχρι τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης, ἐν ἧ καὶ τὴν ἐντυχίαν ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν. ⁴¹ Συναινέσας τε αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ἔγραψεν αὐτοῖς τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς κατὰ πόλιν στρατηγούς μεγαλοψύχως τὴν ἐκτενίαν ἔχουσας.

7

¹ Βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς καὶ πᾶσι τοῖς τεταγμένοις ἐπὶ πραγμάτων, χαίρειν καὶ ἐρρώσθαι. ² Ἐρρώμεθα δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, κατευθύναντος ἡμῖν τοῦ μεγάλου Θεοῦ τὰ πράγματα καθὼς προαιρούμεθα.

³ Τῶν φίλων τινὲς κακοθηεῖα πυκνότερον ἡμῖν παρακείμενοι, συνέπεισαν ἡμᾶς εἰς τὸ τοῦς ὑπὸ τὴν βασιλείαν Ἰουδαίους, συναθροίσαντας σύστημα, κολάσασθαι ξενιζούσας ἀποστατῶν τιμωρίας, ⁴ προσφερόμενοι μήποτε εὐσταθήσῃν τὰ πράγματα ἡμῶν, δι' ἣν ἔχουσιν οὗτοι πρὸς πάντα τὰ ἔθνη δυσμένειαν, μέχρις ἂν συντελεσθῇ τοῦτο. ⁵ Οἱ καὶ δεσμίους καταγαγόντες αὐτούς μετὰ σκυλμῶν ὡς ἀνδράποδα, μάλλον δὲ ὡς ἐπιβούλους, ἄνευ πάσης ἀνακρίσεως καὶ ἐξετάσεως ἐπεχείρησαν ἀνελεῖν, νόμου Σκωθῶν ἀγριωτέραν ἐμπεπορημένον ὠμότητα.

⁶ Ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις σκληρότερον διαπειλησάμενοι, καθ' ἣν ἔχομεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπέεικον, μόγις τὸ ζῆν αὐτοῖς χαρισάμενοι, καὶ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν ἐγνωκότες ἀσφαλῶς ὑπερησπικότα τῶν Ἰουδαίων, ὡς πατέρα ὑπὲρ υἱῶν διαπαντὸς ὑπερμαχοῦντα, ⁷ τὴν τε τοῦ φίλου ἣν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς βεβαίαν καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν εὖνοιαν ἀναλογισάμενοι, δικαίως ἀποελεύκαμεν πάσης καθ' ὄντινον αἰτίας τρόπον. ⁸ καὶ προστετάχαμεν ἐκάστῳ πάντας εἰς τὰ ἴδια ἐπιστρέφειν, ἐν παντὶ τόπῳ μηθενὸς αὐτοῦς τὸ σύνολον καταβλάπτοντος, μήτε ὀνειδίζειν περὶ τῶν γεγενημένων παρὰ λόγον. ⁹ Γινώσκετε γὰρ ὅτι κατὰ τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρόν, ἢ ἐπιλυπήσωμεν αὐτούς τὸ σύνολον, οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸν πάσης δεσπόζοντα δυνάμεως Θεὸν ὑψιστον ἀντικείμενον ἡμῖν ἐπ' ἐκδικήσει τῶν πραγμάτων κατὰ πᾶν ἀφεύκτως δια παντὸς ἔξομεν· ἔρρωσθε.

¹⁰ Λαβόντες δὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, οὐκ ἐσπούδασαν εὐθέως γενέσθαι περὶ τὴν ἄφοδον, ἀλλὰ τὸν βασιλέα προσηξίωσαν τοὺς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἰουδαίων τὸν ἅγιον Θεὸν αὐθαιρέτως παραβεβηκότας καὶ τοῦ Θεοῦ τὸν νόμον, τυχεῖν δι' αὐτῶν τῆς ὀφειλομένης κολάσεως, ¹¹ προφερόμενοι τοὺς γαστροὺς ἔνεκεν τὰ θεῖα παραβεβηκότας προστάγματα, μηδέποτε εὐνοήσῃν μηδὲ τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασι.

¹² Ὁ δὲ τάληθές αὐτοῦς λέγειν παραδεξάμενος καὶ συναίνεσας, ἔδωκεν αὐτοῖς ἄδειαν πάντων, ὅπως τοὺς παραβεβηκότας τοῦ Θεοῦ τὸν νόμον ἐξολοθρεύσωσι κατὰ πάντα τὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τόπον μετὰ παρῥησίας ἄνευ πάσης βασιλικῆς ἐξουσίας ἢ ἐπισκέψεως. ¹³ Τότε κατευφημήσαντες αὐτόν, ὡς πρέπον ἦν, οἱ τούτων ἱερεῖς, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἐπιφωνήσαντες τὸ ἀλληλουῖα, μετὰ χαρᾶς ἀνέλυσαν.

¹⁴ Τότε τὸν ἐμπεσόντα τῶν μεμισμένων ὁμοεθνῆ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐκολάζοντο, καὶ μετὰ παραδειγματισμῶν ἀνήρουν. ¹⁵ Ἐκεῖνη δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἀνεῖλον ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας, καὶ ἤγαγον εὐφροσύνην μετὰ χαρᾶς τοὺς βεβήλους χειρωσάμενοι. ¹⁶ Αὐτοὶ δὲ οἱ μέχρι θανάτου τὸν Θεὸν ἐσχηκότας, παντελῆ σωτηρίας ἀπόλαυσιν εἰληφότες· ἀνέζευξαν ἐκ τῆς πόλεως παντοίοις εὐωδιστάτοις ἄνθεσι κατεστεμμένοι μετ' εὐφροσύνης καὶ βοῆς, ἐν αἰνοῖς καὶ παμμέλεσιν ὕμνοις εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν αἰωνίῳ σωτήρι τοῦ Ἰσραὴλ.

¹⁷ Παραγενηθέντες δὲ εἰς Πτολεμαῖδα τὴν ὀνομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου ἰδιότητα ῥοδοφόρον, ἐν ἧ προσέμεινεν αὐτοὺς ὁ στόλος κατὰ κοινὴν αὐτῶν βουλὴν ἡμέρας ἑπτὰ, ¹⁸ ἐκεῖ ἐποίησαν πτόνον σωτήριον, τοῦ βασιλέως χορηγήσαντος αὐτοῖς εὐψύχως τὰ πρὸς τὴν ἄφιξιν πάντα ἐκάστῳ ἕως εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν. ¹⁹ Καταχθέντες δὲ μετ' εἰρήνης ἐν ταῖς πρεπούσαις ἐξομολογήσεσιν, ὡσαύτως κἀκεῖ ἔστησαν καὶ ταύτας ἄνευ τὰς ἡμέρας ἐπὶ τὸν τῆς παροικίας αὐτῶν χρόνον εὐφροσύνης. ²⁰ Ἄς καὶ ἀνιερῶσαντες ἐν στήλῃ κατὰ τὸν τῆς συμποσίας τόπον προσευχῆς καθιδρύσαντες, ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐλεύθεροι, ὑπερχαρεῖς, διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης καὶ ποταμοῦ ἀνασωζόμενοι τῇ τοῦ βασιλέως ἐπιταγῇ, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν.

²¹ Καὶ πλείστην ἢ ἔμπροσθεν ἐν τοῖς ἐχθροῖς ἐξουσίαν ἐσχηκότας μετὰ δόκης καὶ φόβου, τὸ σύνολον ὑπὸ μηθενὸς διασεισθέντες τῶν ὑπαρχόντων. ²² Καὶ πάντα τὰ ἑαυτῶν πάντες ἐκομίσαντο ἐξ ἀπογραφῆς, ὥστε τοὺς ἔχοντάς τι, μετὰ φόβου μεγίστου ἀποδοῦναι αὐτοῖς, τὰ μεγαλεῖα τοῦ μεγίστου Θεοῦ ποιήσαντος τελείως ἐπὶ σωτηρίᾳ αὐτῶν. ²³ Εὐλόγητος ὁ ῥύστης Ἰσραὴλ εἰς τοὺς αἰεὶ χρόνους. Ἀμήν.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ'

¹ ΦΙΛΟΣΟΦΩΤΑΤΟΝ λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων, εἰ αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβῆς λογισμός· συμβουλευσάμ' ἂν ὑμῖν ὀρθῶς, ὅπως προθύμως προσέχητε τῇ φιλοσοφίᾳ. ² Καὶ γὰρ ἀναγκαῖος εἰς ἐπιστήμην παντὶ ὁ λόγος, καὶ ἄλλως τῆς μεγίστης ἀρετῆς ἀρετῆς, λέγω δὴ φρονήσεως, περιέχει ἔπαινον·

³ Εἰ ἄρα τῶν σωφροσύνης κωλυτικῶν παθῶν ὁ λογισμὸς φαίνεται ἐπικρατεῖν, γαστριμαργίας τε καὶ ἐπιθυμίας· ⁴ ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἐμποδιστικῶν παθῶν κυριεῦει ἀναφαίνεται, οἷον κακοηθείας· καὶ τῶν τῆς ἀνδρείας ἐμποδιστικῶν παθῶν, θυμοῦ τε, καὶ πόνου καὶ φόβου. ⁵ Πῶς οὖν, ἴσως εἴποιεν ἄν τινες, εἰ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ δεσπόζει; ⁶ γελοῖον ἐπιχειροῦντες λέγειν· οὐ γὰρ τῶν ἑαυτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, ἀλλὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης, καὶ φρονήσεως ἐναντίων· καὶ τούτων, οὐχ ὥστε αὐτὰ καταλύσαι, ἀλλ' ὥστε αὐτοῖς μὴ εἶξαι.

⁷ Πολλαχόθεν μὲν οὖν καὶ ἀλλαχόθεν ἔχοιμ' ἂν ὑμῖν ἐπιδείξαι, ὅτι αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβῆς λογισμός. ⁸ Πολὺ δὲ πλεον τοῦτο ἀποδείξαιμι ἀπὸ τῆς ἀνδραγαθείας τῶν ὑπὲρ ἀρετὴν ἀποθανόντων, Ἐλεαζάρου τε καὶ ἑπτὰ ἀδελφῶν καὶ τῆς τούτων μητρὸς. ⁹ Ἄπαντες γὰρ οὗτοι τῶν ἕως θανάτου πόνων ὑπεριδόντες, ὑπεριδόντες ἐπεδείξαντο ὅτι περικρατεῖ τῶν παθῶν ὁ λογισμός.

¹⁰ Τῶν μὲν οὖν ἀρετῶν, ἔπεστί μοι εἰπαιεῖν τοὺς κατὰ τούτων τὸν καιρὸν ὑπὲρ τῆς καλοκαγαθίας ἀποθανόντας μετὰ τῆς μητρὸς ἀνδρας. ¹¹ τῶν δὲ τιμῶν μακαρίσαιμ' ἂν· θαυμασθέντες γὰρ ἐκεῖνοι οὐ μόνον ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ καὶ τῇ ὑπομονῇ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν αἰκισαμένων, αἵτιοι κατέστησαν τοῦ καταλυθῆναι τὴν κατὰ τοῦ ἔθνους τυραννίδα, νικήσαντες τὸν τύραννον τῇ ὑπομονῇ, ὥστε δι' αὐτῶν καθαρισθῆναι τὴν πατρίδα.

¹² Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου νῦν αὐτίκα δὴ λέγειν ἐξέσται, ἀρξαμένων τῆς ὑποθέσεως, ὥσπερ εἴωθα ποιεῖν, καὶ οὕτως εἰς τὸν περὶ αὐτῶν τρέψομαι λόγον, δόξαν διδούς τῷ πανσόφῳ Θεῷ.

¹³ Ζητούμεν δὴ τοῖνυν, εἰ αὐτοκράτωρ ἐστὶν παθῶν ὁ λογισμός. ¹⁴ Διακρίνωμεν δὲ, τί ποτέ ἐστιν λογισμός; καὶ τί πάθος; καὶ πόσαι παθῶν ἰδέαι; καὶ εἰ πάντων ἐπικρατεῖ τούτων ὁ λογισμός;

¹⁵ Λογισμὸς μὲν δὴ τοῖνυν ἐστὶν νοῦς μετὰ ὀρθοῦς βίου· πρωτιμῶν τὸν σοφίας λόγον. ¹⁶ Σοφία δὲ τοῖνυν ἐστὶν γνώσις θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ τῶν τούτων αἰτίων. ¹⁷ Αὕτη δὲ τοῖνυν ἐστὶν ἡ τοῦ νόμου παιδεία· δι' ἧς τὰ θεῖα σεμνῶς, καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφερόντως μαυθάνομεν.

¹⁸ Τῆς δὲ σοφίας ἰδέαι καθεστᾶσι, φρόνησις καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη. ¹⁹ Κυριωτάτη πάντων ἡ φρόνησις· ἐξ ἧς δὴ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖ. ²⁰ Παθῶν δὲ φύσεις εἰσὶν αἱ περιεκτικώταται δύο, ἡδονῆ τε καὶ πόνος· τούτων δὲ ἑκάτερον καὶ περὶ τὴν ψυχὴν πέφυκεν. ²¹ Πολλὰ δὲ καὶ περὶ τὴν ἡδονὴν καὶ τὸν πόνον παθῶν εἰσὶν ἀκολουθία. ²² Πρὸ μὲν οὖν τῆς ἡδονῆς ἐστὶν ἐπιθυμία· μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν, χαρὰ. ²³ Πρὸ δὲ τοῦ πόνου ἐστὶν φόβος· μετὰ δὲ τὸν πόνον, λύπη.

²⁴ Θυμὸς δὲ κοινὸν πάθος ἐστὶν ἡδονῆς καὶ πόνου, ἐὰν ἐννοηθῇ τις ὅτε αὐτῷ περιέπεσεν. ²⁵ Ἐν δὲ τῇ ἡδονῇ ἐστὶν καὶ ἡ κακοῆθης διάθεσις, πολυτροπωπάτη πάντων τῶν παθῶν οὔσα. ²⁶ Κατὰ μὲν ψυχῆς ἀλαζονεία, καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοδοξία, καὶ φιλονεικία, ἀπιστία καὶ βασκανία· ²⁷ κατὰ δὲ τὸ σῶμα, παντοφαγία, καὶ λαιμαργία, καὶ νομοφαγία.

²⁸ Καθάπερ οὖν νοοῖν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς φυτῶν ὄντων ἡδονῆς τε καὶ πόνου, πολλὰ δὲ τούτων τῶν παθῶν εἰσὶν παραφνάδες. ²⁹ Ἦν ἕκαστος ὁ πανγέωργος λογισμὸς περικαθαίρων τε καὶ ἀποκνίζων, καὶ περιπλέκων, καὶ ἐπάρδων, καὶ πάντα τρόπον μεταχέων, ἐξημεροῖ τὰς τῶν ἡθῶν καὶ παθῶν ὕλας. ³⁰ Ὁ γὰρ λογισμὸς τῶν μὲν ἀρετῶν ἐστὶν ἡγεμών, τῶν δὲ παθῶν αὐτοκράτωρ. Ἐπιθεώρει γε τοῖνυν πρῶτον δι' αὐτῶν κωλυτικῶν τῆς σωφροσύνης ἔργων, ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ λογισμός.

³¹ Σωφροσύνη δὴ τοῖνυν ἐστὶν ἐπικράτεια τῶν ἐπιθυμιῶν. ³² Τῶν δὲ ἐπιθυμιῶν αἱ μὲν εἰσὶν ψυχικαί, αἱ δὲ σωματικαί· καὶ τούτων ἀμφοτέρων ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται. ³³ Ἐπεὶ πόθεν κινούμενοι πρὸς τὰς ἀπειρημένας τοοφάς, ἀποτρεπέμεθα

τὰς ἐξ ἑαυτῶν ἡδονάς· οὐχ ὅτι δύναται τῶν ὀρέξεων ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς· ἐγὼ μὲν οἶμαι. ³⁴Τοιγαροῦν ἐνύδρων ἐπιθυμοῦντες καὶ ὀρνέων καὶ τετραπόδων, παντοίων βρωμάτων τῶν ἀπηγορευμένων ἡμῖν κατὰ τὸν νόμον ἀπεχόμεθα διὰ τὴν τοῦ λογισμοῦ ἐπικράτειαν. ³⁵Ἀντέχεται γὰρ τὰ τῶν ὀρέξεων πάθη ὑπὸ τοῦ σώφρονος νοῦς ἀνακαμπτόμενα· καὶ φιλοτιμοῦνται πάντα τὰ τοῦ σώματος κινήματα ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ.

2

¹ Καὶ τὶ θαυμαστὸν· εἰ αἱ τῆς ψυχῆς ἐπιθυμίαι πρὸς τὴν τοῦ κάλλους μετουσίαν ἀκουροῦνται. ² Ταῦτη γοῦν ὁ σώφρων Ἰωσήφ ἐπαινεῖται, ὅτι τῷ λογισμῷ, διανοίᾳ περιεκράτησεν τῆς ἡδυπαθείας. ³ Νεὸς γὰρ ὢν καὶ ἀκμάζων πρὸς συνουσιασμόν ἠκύρωσεν τῷ λογισμῷ τὸν τῶν παθῶν οἴστρον.

⁴ Οὐ μόνον δὲ τὴν τῆς ἡδυπαθείας οἴσθηλασίαν ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐπιθυμίας. ⁵ Λέγει γοῦν ὁ νόμος· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστίν. ⁶ Καίτοι ὅτε μὴ ἐπιθυμῆσαι εἶρηκεν ἡμᾶς ὁ νόμος, πολὺ πλέον πηλασάμ' ἂν ὑμᾶς, ὅτι τῶν ἐπιθυμιῶν κρατεῖν δύναται ὁ λογισμὸς, ὡσπερ καὶ τῶν κωλυτικῶν τῆς δικαιοσύνης παθῶν. ⁷ Ἐπεὶ τίνα τρόπον μονοφάγος τις ὢν τὸ ἦθος, καὶ γαστρίμαργος, καὶ μέθυσοσ, μεταπαιδεύεται, εἰ μὴ διήλον, ὅτι κύριός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς;

⁸ Αὐτίκα γοῦν τῷ νόμῳ πολιτευόμενος, κἄν φιλάργυρός τις εἴη, βιάζεται τὸν ἑαυτοῦ τρόπον, τοῖς δεομένοις δανείζων χωρὶς τόκων, καὶ τὸ δάνειον τῶν ἐβδομάδων ἐντάσσειν χρεοκοπούμενος. ⁹ Κἄν φειδωλὸς τις ᾖ, ὑπὸ τοῦ νόμου κρατεῖται διὰ τὸν λογισμὸν, μήτε ἐπικαρπούμενος τοὺς ἀμητούς, μήτε ἐπιρρωλογοῦμενος τοὺς ἀμπελώνας, καὶ ἐπὶ τῶν ἐτέρων ἔστιν ἐπιγνώσει τοῦτο, ὅτι τῶν παθῶν ἔστιν ὁ λογισμὸς κρατῶν.

¹⁰ Ὁ γὰρ νόμος καὶ τῆς πρὸς γονεῖς εὐνοίας κρατεῖ, μὴ καταπροδιδοῦς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτούς. ¹¹ καὶ τῆς προσγαμετῆς φιλίας ἐπικρατεῖ, διὰ παρανομίαν αὐτὴν ἀπελέγχων. ¹² Καὶ τῆς τέκνων φιλίας κυριεῖται, διὰ κακίαν αὐτῶν κολάζων, καὶ τῆς φίλων συνηθείας δεσπόζει, διὰ πονηρίας αὐτοῦ ἐξελέγχων. ¹³ Καὶ μὴ νομίσητε παράδοξον εἶναι, ὅπου καὶ ἔχθραν ὁ λογισμὸς ἐπινομίσητε παράδοξον εἶναι, ὅπου καὶ ἔχθραν ὁ λογισμὸς ἐπινομίσητε παράδοξον εἶναι, ὅπου καὶ ἔχθραν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν δύναται διὰ τὸν νόμον, ¹⁴ μηδὲ δενδροτομῶν τὰ ἡμέρα τῶν πολεμίων φυτὰ, τὰ δὲ τῶν ἐχθρῶν τοῖς ἀπολέσασιν διασώζων, καὶ τὰ πεπτωκότα συνεγείρων.

¹⁵ Καὶ τῶν βιοτέρων δὲ παθῶν κρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται, φιλαρχίας, καὶ κενοδοξίας, καὶ ἀλαζονείας, καὶ μεγαλαυχίας, καὶ βασκανίας. ¹⁶ Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ κακοῦ πάθη ὁ σώφρων νοῦς ἀπωθεῖται, ὡσπερ καὶ τὸν θυμόν· καὶ γὰρ τοῦτο δεσπόζει.

¹⁷ Θυμούμενος γέ τοι Μωσῆς κατὰ Δαθάν καὶ Ἀβειρών, οὐ θυμῷ τι κατ' αὐτῶν ἐποίησεν, ἀλλὰ λογισμῷ τὸν θυμὸν διήτησεν. ¹⁸ Δυνατὸς γὰρ ὁ σώφρων νοῦς, ὡς ἔφην, κατὰ τῶν παθῶν ἀριστεύσαι, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν μεταθεῖναι, τὰ δὲ καὶ ἀκυρώσαι. ¹⁹ Ἐπεὶ διατὶ ὁ πάνσοφος ἡμῶν πατὴρ Ἰακώβ τοὺς περὶ Συμεὼν καὶ Λευὶν αἰτιάται, μὴ λογισμῷ τοὺς Σικιμίτας ἐθυηδὸν ἀπογοφάζαντας, λέγων, ἐπικατάρτος ὁ θυμὸς αὐτῶν; ²⁰ Εἰ μὴ γὰρ ἐδύνετο τῶν θυμῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖν, οὐκ ἂν εἶπεν οὕτως.

²¹ Ὀπηνίκα γὰρ ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον κατεσκεύαζεν, τὰ πάθη ἄγετόν καὶ τὰ ἦθη περιεφύτευσεν. ²² Καὶ τηρικαῦτα δὲ περὶ πάντων τὸν ἱερὸν ἡγεμόνα νοῦν διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἐνεθρόνισεν. ²³ Καὶ τοῦτῳ νόμῳ ἔδωκεν, καθ' ὃν πολιτευόμενος βασιλεύσει βασιλείαν σώφρονά τε, καὶ δικαίαν, καὶ ἀγαθὴν, καὶ ἀνδρείαν. ²⁴ Πῶς οὖν, εἴποι τις ἂν, εἰ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ κρατεῖ;

3

¹ Ἔστι δὲ κομιδὴ γελοῖος ὁ λογισμὸς οὐ γὰρ τῶν ἑαυτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται, ἀλλὰ τῶν σωματικῶν. ² Οἷον ἐπιθυμίαν τις ὑμῶν οὐ δύναται ἐκκόψαι, ἀλλὰ μὴ δουλωθῆναι τῇ ἐπιθυμίᾳ δύναται ὁ λογισμὸς παρασχέσθαι.

³ Θυμὸν τις οὐ δύναται ἐκκόψαι ἡμῶν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τῷ θυμῷ δυνατὸν βοηθῆσαι. ⁴ Κακοῦθιάν τις ὑμῶν οὐ δύναται ἐκκόψαι, ἀλλὰ τὸ μὴ καμφοθῆναι τῇ κακοῦθειᾷ δυνατὸν ὁ λογισμὸς συμμαχήσαι. ⁵ Οὐ γὰρ ἐκριζωτῆς τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς ἐστίν, ἀλλ' ἀνταγωνιστής. ⁶ Ἔστιν γοῦν τοῦτο διὰ τῆς Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως δίψης σαφέστερον ἐπιλογίσασθαι. ⁷ Ἐπεὶ γὰρ δι' ὅλης ἡμέρας προσβαλὼν τοῖς ἀλλοφύλοις ὁ Δαυὶδ, πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινεν μετὰ τῶν τοῦ ἔθνους

στρατιωτῶν· ⁸ τότε δὲ γενομένης ἑσπέρας, ὕδρων καὶ σφόδρα κεκμηκῶς, ἐπὶ τὴν βασιλῆιον σκηρὴν ἦλθεν, περὶ ἣν ὁ πᾶς τῶν προγόνων στρατὸς ἐστρατοπέδευκεν.

⁹ Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες τὸ δεῖπνον ἦσαν. ¹⁰ Ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς μάλιστα διψῶν, καίπερ ἀφθόρους ἔχων πηγὰς, οὐκ ἠδύνατο δι' αὐτῶν ἰάσασθαι τὴν δίψαν· ¹¹ ἀλλὰ τις αὐτὸν ἀλόγιστος ἐπιθυμία τοῦ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὕδατος ἐπιτείνουσα συνέφρυσεν, καὶ λύουσα κατέφλεγεν.

¹² Ὄθεν τῶν ὑπερασπιστῶν ἐπὶ τῆ τοῦ βασιλέως ἐπιθυμία σχετλιαζόντων, δύο νεαῖσκοι στρατιῶται καρτεροὶ καταιδεσθέντες τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιθυμίαν, τὰς πανοπλίαις καθωπλίσαντο, καὶ κάλπην λαβόντες ὑπερέβησαν τοὺς τῶν πολεμίων χάρακας· ¹³ καὶ λαθόντες τοὺς τῶν πυλῶν ἀκροφύλακας, διεξήξασαν εὐράμενοι κατὰ πᾶν τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον. ¹⁴ Καὶ ἀνευράμενοι θαρράλῶς τὴν πηγὴν, ἐξ αὐτῆς ἐγένευσαν τῷ βασιλεῖ τὸ ποτόν.

¹⁵ Ὁ δὲ καὶ περὶ τὴν δίψαν διαπυρούμενος, ἐλογίσατο πάνδεινον εἶναι κίνδυνον τῆ ψυχῇ λογισθὲν ἰσοδύναμον τὸ ποτὸν αἵματι. ¹⁶ Ὄθεν ἀντιθεὶς τῆ ἐπιθυμίᾳ τὸν λογισμὸν, ἔσπεισεν τὸ νόμα τῷ Θεῷ. ¹⁷ Δυνατὸς γὰρ ὁ σῶφρων νοὺς νικῆσαι τὰς τῶν παθῶν ἀνάγκας, καὶ σβέσαι τὰς τῶν οἴστρων φλεγμονὰς, καὶ τὰς τῶν σωματῶν ἀλγηδόνας καθ' ὑπερβολὴν οὐσας καταπαλαῖσαι, ¹⁸ καὶ τῆς καλοκαγαθίας τοῦ λογισμοῦ ἀποπτῦσαι πάσας τὰς τῶν παθῶν ἐπικρατείας.

¹⁹ Ἦδη δὲ καὶ ὁ καιρὸς ἡμᾶς καλεῖ ἐπὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἱστορίας τοῦ σῶφρονος λογισμοῦ. ²⁰ Ἐπειδὴ γὰρ βαθεῖαν εἰρήνην διὰ τὴν εὐνομίαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον, καὶ ἔπραττον καλῶς, ὥστε καὶ τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα Σέλευκον τὸν Νικάνορα καὶ χρήματα εἰς τὴν ἱερουργίαν αὐτοῖς ἀποφορῖσαι, καὶ τὴν πολιτείαν αὐτῶν ἀποδέχεσθαι· ²¹ τότε δὴ τινας πρὸς τὴν κοινὴν νεωτερίσαντες ὁμόνοιαν, πυλντρόπως ἐχρήσαντο συμφοραῖς.

4

¹ Σίμων γάρ τις πρὸς Ὀνίαν ἀντιπολιτεύομενος τὸν ποτε τὴν ἀρχιερωσύνην ἔχοντα διὰ βίου, καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἄνδρα, ἐπειδὴ πάντα τρόπον διαβάλλων ὑπὲρ τοῦ ἔθνους οὐκ ἰσχυσεὺς κακῶσαι, φυγὰς ὄχρητο, τὴν πατρίδα προδώσων.

² Ὄθεν ἦκων πρὸς Ἀπολλώνιος, τὸν Συρίας τε καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας στρατηγὸν, ἔλεγεν, ³ εὐνόου ὢν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν ἦκω, μνησὼν πολλὰς ἰδιωτικῶν χρημάτων μυριάδας ἐν τοῖς Ἱεροσολύμων γαζοφυλακίοις τεθησαύρισται, τῷ ἱερῷ μὴ ἐπικουωνούσας, ἀλλὰ προσήκειν ταῦτα Σελεύκῳ τῷ βασιλεῖ.

⁴ Τοῦτῳ ἐκαστα γνοὺς ὁ Ἀπολλώνιος, τὸν μὲν Σίμωνα τῆς εἰς τὸν βασιλέα κηδεμονίας ἐπαινεῖ, πρὸς δὲ τὸν Σέλευκον ἀναβάς κατεμήνυε τὸν τῶν χρημάτων θησαυρόν· ⁵ καὶ λαβὼν τὴν περὶ αὐτῶν ἐξουσίαν, ταχὺ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν μετὰ τοῦ καταράτου Σίμωνος καὶ βαρυτάτου στρατοῦ προσελθὼν, ⁶ ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς ἦκειν ἔλεγεν, ὅπως τὰ ἰδιωτικὰ τοῦ γαζοφυλακίου λάβωι χρήματα. ⁷ Καὶ τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν λόγον σχετλιαζόντος, ἀντιλέγοντός τε, πάνδεινον εἶναι νομίσαντες, εἰ οἱ τὰς παρακαταθήκας πιστεύσαντας τῷ ἱερῷ θησαυρῷ στερηθήσονται, ὡς οἶόν τε ἦν ἐκώλυν. ⁸ Μετὰ ἀπειλῆς δὲ ὁ Ἀπολλώνιος ἀπῆει εἰς τὸ ἱερόν.

⁹ Τῶν δὲ ἱερέων μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἐν τῷ ἱερῷ ἱκετευσάντων τὸν Θεὸν ὑπερασπίσαι τὸ ἱερόν καταφρονουμένου τόπου. ¹⁰ Ἀνιόντος τε μετὰ καθωπλισμένης τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἀπολλωνίου πρὸς τὴν τῶν χρημάτων ἀρπαγὴν οὐρανόθεν ἔπιπτοι προῦφάνησαν ἄγγελοι περιεστράπτοντες τοῖς ὅπλοις, καὶ πολὺν αὐτοῖς φόβον τε καὶ τρόμον ἐνιόντες. ¹¹ Καταπεσῶν γέ τοι ἡμιθανῆς ὁ Ἀπολλώνιος ἐπὶ τὸν πάμφυλον τοῦ ἱεροῦ περίβολον, τὰς χεῖρας ἐξέτεινε εἰς τὸν οὐρανόν, μετὰ διακρῶν τοὺς Ἑβραίους παρεκάλει, ὅπως περὶ αὐτοῦ εὐξόμενοι, τὸν ἐπουράνιον ἐξευμενίσωνται στρατόν. ¹² Ἐλεγεν γὰρ ἡμαρτηκῶς, ὥστε καὶ ἀποθανεῖν ἄξιός ὑπάρχειν, πᾶσιν τε ἀνθρώποις ὑμῆσειν σωθεῖς τὴν τοῦ ἱεροῦ τόπου μακαριότητα.

¹³ Τοῦτοῖς ἐπαχθεὶς τοῖς λόγοις Ὀνίας ὁ ἀρχιερεὺς, καίπερ ἄλλως εὐλαβηθεὶς, μὴ ποτε νομίσειεν ὁ βασιλεὺς Σέλευκος ἐξ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς καὶ μὴ θείας δικῆς ἀνῆρησασθαι τὸν Ἀπολλώνιον, ἠῤῥατο περὶ αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ ὁ μὲν παραδόξως διασωθεὶς ὄχρητο, δηλώσων τῷ βασιλεῖ τὰ συμβάντα αὐτῷ.

¹⁵ Τελευτήσαντος δὲ Σελεύκου τοῦ βασιλέως διαδέχεται τὴν ἀρχὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀντίοχος Ἐπιφανῆς, ἀνὴρ ὑπερήφανος καὶ δεινός. ¹⁶ Ὃς καταλύσας τὸν Ὀνίαν τῆς ἀρχιερωσύνης, ¹⁷ Ἰάσονα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησεν ἀρχιερέα, συνθέμενον δώσειν, εἰ ἐπιτρέψειεν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν, κατ' ἐνιαυτὸν τρισχίλια ἑξακόσια ἐξήκοντα τάλαντα.

¹⁸ Ὁ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἀρχιεράσθαι καὶ τοῦ ἔθνους ἀφηνεῖσθαι. ¹⁹ Ὅς καὶ ἐξεζήτησεν τὸ ἔθνος, καὶ ἐξεπολίτευσεν ἐπὶ πάσαν παρανομίαν. ²⁰ Ὡστε μὴ μόνον ἐπ' αὐτῇ τῇ ἄκρᾳ τῆς πατρίδος ἡμῶν γυμνάσιον κατασκευάσαι, τὴν τοῦ ἱεροῦ κηδεμονίαν. ²¹ Ἐφ' οἷς ἀγανακτήσασα ἡ θεία δίκη αὐτόν τοι τὸν Ἀντίοχον ἐπολέμησεν. ²² Ἐπειδὴ γὰρ πολεμῶν ἦν κατ' Αἴγυπτον τοῦ Πτολεμαίου, ἤκουσέν τε, ὅτι φήμης διαδοθείσης περὶ τῶν τεθνάναι αὐτὸν, ὡς ἐνὶ μάλιστα χαίροιεν οἱ Ἰεροσολυμίται, ταχέως ἐπ' αὐτοὺς ἀνέξευξεν. ²³ Καὶ ὡς ἐπόρθεν αὐτοὺς, δόγμα ἔθετο, ὅπως εἴ τινας αὐτῶν φάνοιεν τῷ πατρίῳ πολιτευόμενοι νόμῳ θάνοιεν.

²⁴ Καὶ ἐπεὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἴσχυεν καταλῦσαι διὰ τῶν δογμάτων τὴν τοῦ ἔθνους εὐνοίαν, ἀλλὰ πάσας τὰς ἐαυτοῦ ἀπειλὰς καὶ τιμωρίας ἐώρα καταλυομένας, ²⁵ ὥστε καὶ γυναικας, ὅτι περιετέμον τὰ παιδία, μετὰ τὴν βρεφῶν κατακρημνισθῆναι, προειδίας ὅτι τοῦτο πείσονται. ²⁶ ἐπεὶ οὖν τὰ δόγματα αὐτοῦ κατεφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ, αὐτὸς διὰ βασάνων ἕνα ἕκαστον τούτου ἔθνους ἠνάγκαζεν μικρῶν ἀπογευομένων τροφῶν, ἐξόμνησθαι τὸν Ἰουδαϊσμόν.

5

¹ Προκαθίσας γέ τοι μετὰ τῶν συνέδρων ὁ τύραννος Ἀντίοχος ἐπὶ τινας ὑψηλοῦ τόπου, ² καὶ τῶν στρατευμάτων αὐτῶν ἐνόπλων κυκλόθεν παρεστηκότων παρεκέλευεν τοῖς δορυφόροις ἕνα ἕκαστον τῶν Ἑβραίων περιπαῖσθαι καὶ κρεῶν ὑεῖον καὶ εἰδωλοθύτων ἀναγκάζειν ἀπογεύεσθαι. ³ Εἰ δὲ τινας μὴ θέλοιεν μισροφαγεῖν, τούτους τροχισθέντας ἀναιρεθῆναι.

⁴ Πολλῶν δὲ συναρπασθέντων, εἷς πρῶτος ἐκ τῆς ἀγέλης Ἑβραῖος ὀνόματι Ἐλεάζαρος, τὸ γένος ἱερεὺς, τὴν ἐπιστήμην νομικῶς, καὶ τὴν ἡλικίαν προήκων, καὶ πολλοῖς τῶν περὶ τὸν τύραννον διὰ τὴν ἡλικίαν γνώριμος, παρήχθη πλησίον αὐτοῦ.

⁵ Καὶ αὐτὸν ἰδὼν ὁ Ἀντίοχος, ἔφη, ⁶ ἐγὼ πρὶν ἄρξασθαι τῶν κατὰ σοῦ βασάνων, ὦ πρεσβύτε, συμβουλευσάμην ἄν σοι ταῦτα ὅπως ἀπογευσάμενος τῶν ὑεῖων σώζοιο· αἰδοῦμαι γὰρ σοῦ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πολιάν, ἦν μετὰ τοσοῦτον ἔχων χρόνον, οὐ μοι δοκεῖς φιλοσοφεῖν, τῇ Ἰουδαίων χρώμενος θρησκείᾳ. ⁷ Διατί γὰρ τῆς φύσεως κεχαρισμένης καλλίστην τὴν τοῦδε τοῦ ζώου σαρκοφαγίαν βδελύττη; ⁸ Καὶ γὰρ ἀνόητον τοῦτο τὸ μὴ ἀπολαύειν τῶν χωρὶς ὀνείδους ἡδέων, καὶ δι' ἄδικον ἀποστρέφεσθαι τὰς τῆς φύσεως χάριτας.

⁹ Σὺ δέ μοι καὶ ἀνοητότερον ποιήσεις δοκεῖς, εἰ κενοδοξῶν περὶ τὸ ἀλήθες, ¹⁰ ἐτι κἀμοῦ καταφρονήσεις ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ τιμωρίᾳ· οὐκ ἐξυπνώσεις ἀπὸ τῆς φυλάρου φιλοσοφίας ὑμῶν; ¹¹ Καὶ ἀποσκεδάσεις ψῶν λογισμῶν σου τὸν λῆρον, καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας ἀναλαβῶν νοῦν φιλοσοφήσεις τὴν τοῦ συμφέροντος ἀλήθειαν; ¹² καὶ προσκυνήσας μου τὴν φιλανθρώπων παρηγορίαν οἰκτερήσεις τὸ σεαυτοῦ γῆρας; ¹³ καὶ γὰρ ἐνθυμήθητι, ὡς εἰ καὶ τις ἐστὶν τῆσδε τῆς θρησκείας ἐποπτικὴ δύναμις, συγνωμονήσεις σοὶ ἐπὶ πᾶσιν δι' ἀνάγκην παρανομία γεννομένη.

¹⁴ Τοῦτον τὸν τρόπον ἐπὶ τὴν ἔκθεσμον σαρκοφαγίαν ἐποτρύνοντος τοῦ τυράννου, λόγον ἤτησεν ὁ Ἐλεάζαρος. ¹⁵ Καὶ λαβὼν τοῦ λέγειν ἐξουσίαν, ἤρξατο δημηγορεῖν οὕτως· ¹⁶ ἡμεῖς, Ἀντίοχε, θεῖω πεπεισμένοι νόμῳ πολιτευόμεθα, οὐδεμίαν ἀνάγκην βιαιωτέραν εἶναι νομίζομεν τῆς πρὸς τὸν νόμον ἡμῶν εὐπειθείας. ¹⁷ Διὸ δὲ κατ' οὐδένα τρόπον παρανομεῖν ἀξιούμεν. ¹⁸ Καὶ τοι εἰ καὶ κατὰ ἀλήθειαν μὴ ἦν ὁ νόμος ἡμῶν, ὡς σὺ ὑπολαμβάνεις, θεῖος, (ἄλλως δὲ νομίζομεν αὐτὸν εἶναι θεῖον) οὐδὲ οὕτως ἐξὸν ἡμῖν ἦν τὴν ἐπὶ τῇ εὐσεβείᾳ δόκαν ἀκυρώσαι. ¹⁹ Μὴ μικρὰν οὖν εἶναι νομίσης ταύτην, εἰ μισροφαγήσημεν, ἀμαρτίαν. ²⁰ Τὸ γὰρ ἐν μικροῖς καὶ ἐν μεγάλοις παρανομεῖν ἰσοδύναμόν ἐστιν· ²¹ δι' ἑκατέρου γὰρ ὡς ὁμοίως ὁ νόμος ὑπερφανεῖται.

²² Χλευάζεις δὲ ἡμῶν τὴν φιλοσοφίαν, ὥσπερ οὐ μετὰ εὐλογιστίας ἐν αὐτῇ βιούντων. ²³ Σωφροσύνην τε γὰρ ἡμᾶς ἐκδιδάσκει, ὥστε πασῶν τῶν ἔδονων καὶ ἐπιθυμιῶν κρατεῖν, καὶ ἀνδρείαν ἐξασκεῖν, ὥστε πάντα πόνον ἔκουσίως ὑπομένειν· ²⁴ καὶ δικαιοσύνην παιδεύει, ὥστε διὰ πάντων τῶν ἠθῶν ἰσονομεῖν καὶ εὐσέβειαν διδάσκειν, ὥστε μόνον τὸν ὄντα Θεὸν σέβειν μεγαλοπρεπῶς. ²⁵ Διὸ οὐ μισροφαγοῦμεν· πιστεύοντες γὰρ Θεοῦ καθεστάναι τὸν νόμον, οἶδαμεν ὅτι καὶ κατὰ φύσιν ἡμῖν συμπαθεῖ νομοθετῶν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης· ²⁶ τὰ μὲν οἰκειωθώσόμενα ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς ἐπέτρεψεν ἐσθίειν, τὰ δὲ ἐναντιωθησόμενα ἐκώλυσεν σαρκοφαγεῖν.

²⁷ Τυραννικὸν δὲ, οὐ μόνον ἀναγκάζεις ἡμᾶς παρανομεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐσθίειν, ὅπως τῇ ἐχθίστῃ ἡμῶν μισροφαγίᾳ ταύτῃ ἐτι ἐγγελάσης. ²⁸ Ἀλλ' οὐ γελάσεις κατ' ἐμοῦ τοῦτον τὸν γέλωτα· ²⁹ οὔτε τοὺς ἱεροὺς τῶν προγόνων περὶ τοῦ φυλάξαι τὸν νόμον

ὄρκους οὐ παρήσω. ³⁰ Οὐδ' ἂν ἐκκόψεις μου τὰ ὄμματα, καὶ τὰ σπλάγχνα μου τήξεις. ³¹ Οὐχ οὕτως εἰμὶ γέρων ἐγὼ καὶ ἄνανδρος, ὥστε μοι διὰ τὴν εὐσέβειαν μὴ νεάζειν τὸν λογισμόν.

³² Πρὸς ταῦτα τροχοὺς εὐτρέπιζε, καὶ τὸ πῦρ ἐκφύσα σφοδρότερον. ³³ Οὐχ οὕτως οἰκτειρήσω τὸ ἔμαυτοῦ γήρας, ὥστε με δι' ἔμαυτοῦ τὸν πάτριον καταλύσαι νόμον. ³⁴ Οὐ ψεύσομαί σε, παιδευτὰ νόμι, οὐδὲ φεῦδομαί σε, φίλη ἐγκράτεια. ³⁵ Οὐδὲ κατασχυνῶ σε, φιλόσοφε λόγε, οὐδὲ ἐξαρηνομαί σε, ἱερωσύνη τιμία, καὶ νομοθεσίας ἐπιστήμη. ³⁶ οὐδὲ μιανεῖς μου τὸ σεμνὸν γήρηως στόμα, οὐδὲ νομίμου βίου ἡλικίαν.

³⁷ Ἄγρον με οἱ πατέρες προσδέξονται, μὴ φοβηθέντα σου τὰς μέχρι θανάτου ἀνάγκας. ³⁸ Ἀσεβῶν μὲν γὰρ τυραννήσεις· τῶν δὲ ἐμῶν περὶ τῆς εὐσεβείας λογισμῶν οὔτε λόγοις δεσπόσεις, οὔτε δι' ἔργων.

6

¹ Τοῦτον τὸν τρόπον ἀντιρητορεύσαντα ταῖς τοῦ τυράννου παρηγορίαις, παραστάντες οἱ δορυφόροι πικρῶς ἔσυραν ἐπὶ τὰ βασανιστήρια τὸν Ἐλεάζαρον. ² Καὶ πρῶτον μὲν περιέδυσαν τὸν γηραιὸν ἐκκεκοσμημένον περὶ τὴν εὐσέβειαν εὐσημησύνην. ³ Ἐπειτα περιαγκωνίσαντες ἐκατέρωθεν, μάλιστα κατῆκίζον· ⁴ πείσθητι ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς, ἐτέρωθεν κήρυκος ἐπιβώντος.

⁵ Ὁ δὲ μεγαλόφρων καὶ εὐγενὴς ὡς ἀληθῶς Ἐλεάζαρος, ὥσπερ ἐν ὄνειρῳ βασανιζόμενος κατ' οὐδένα τρόπον μετετρέπετο. ⁶ Ἀλλὰ ὑψηλοὺς ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπεξαινετο ταῖς μάλιστα τὰς σάρκας ὁ γέρων, καὶ κατερρέιτο τῷ αἵματι, ⁷ καὶ τὰ πλευρὰ κατετιτρώσκειτο, καὶ πίπτων εἰς τὸ ἔδαφος, ἀπὸ τοῦ μὴ φέρειν τὸ σῶμα τὰς ἀληθύναις, ὀρθὸν εἶχεν καὶ ἀκλινητὸν λογισμόν. ⁸ Λὰξ γέ τοι τῶν πικρῶν τις δορυφόρων, εἰς τοὺς κενεῶνας ἐναλλόμενος ἔτυπεν, ὅπως ἐξανίσταται πίπτων.

⁹ Ὁ δὲ ὑπέμενε τὸς πόνους, καὶ περιεφρόνει τῆς ἀνάγκης, καὶ διεκαρτέρει τοὺς αἰκισμοὺς, ¹⁰ καὶ καθάπερ γενναῖος ἀθλητῆς τυπτόμενος ἐνίκα τοὺς βασανίζοντας ὁ γέρων. ¹¹ Ἰδρῶν γέ τοι τὸ πρόσσωπον, καὶ ἐπασθμαίνων σφοδρῶς, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν βασανιζόντων ἐθανμάζετο ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ.

¹² Ὅθεν τὰ μὲν ἔλεοῦντες τὰ τοῦ γήρωσ αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐν συμπαθείᾳ τῆς συνηθείας ὄντες, ¹³ τὰ δὲ ἐν θαυμασῶ τῆς καρτερίας προσιόντες αὐτῶ τινὲς τῶν τοῦ βασιλέως ἔλεγον, ¹⁴ τί τοῖς κακοῖς οὕτοις σεαυτὸν ἀλογίστως ἀπολλεῖς, ¹⁵ Ἐλεάζαρ; ἡμεῖς μὲν τῶν ἡσημένων βρωμάτων παραθήσομεν· σὺ δὲ ὑποκρινόμενος τῶν ὑείων ἀπογεύσασθαι, σώθητι.

¹⁶ Καὶ ὁ Ἐλεάζαρος, ὥσπερ πικρότερον διὰ τῆς συμβουλίας αἰκισθεὶς, ἀνεβόησεν, ¹⁷ μὴ οὕτως κακῶς φρονήσοιμεν οἱ Ἀβραάμ παῖδες, ὥστε μαλακοφυγήσαντας ἀπρεπὲς ἡμῖν δρᾶμα ὑποκρίνασθαι. ¹⁸ Καὶ γὰρ ἀλόγιστον, εἰ πρὸς ἀλήθειαν ζήσαντες τὸν μέχρι γήρωσ βίον, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν δόξαν νομίμως φυλάσσοντες, νῦν μεταβαλοίμεθα, ¹⁹ καὶ αὐτοὶ μὲν ἡμεῖς γενοίμεθα τοῖς νέοις ἀσεβείας τύπος, ἵνα παραδειγμα γενώμεθα τῆς μieroφagίας. ²⁰ Αἰσχρὸν γὰρ εἰ ἐπιβιώσωμεν ἄλιγον χρόνον, ²¹ καὶ τοῦτον καταγελώμενοι πρὸς ἀπάντων ἐπὶ δειλία· καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ τυράννου καταφρονηθῶμεν ὡς ἄνανδροι, τὸν δὲ θεῖον ἡμῶν νόμον μέχρι θανάτου μὴ προασπίσαιμεν. ²² Πρὸς ταῦτα ὑμεῖς μὲν, ὦ Ἀβραάμ παῖδες, εὐγενῶς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τελευτᾶτε. ²³ Οἱ δὲ τοῦ τυράννου δορυφόροι, τί μέλλετε;

²⁴ Πρὸς τὰς ἀνάγκας οὕτως μεγαλοφρονοῦντα αὐτὸν ἰδόντες καὶ μηδὲ πρὸς τὸν οἰκτιρμὸν αὐτῶν μεταβαλλόμενοι, ἐπὶ πῦρ αὐτὸν ἤγαγον. ²⁵ Ἐνθα διὰ κακοτέχνων ὀργάνων καταφλέγοντες αὐτὸν ὑπέρεπτοσαν, καὶ δυσώδεις χυλοὺς εἰς τοὺς νυκτῆρας αὐτοῦ κατέχεον.

²⁶ Ὁ δὲ μέχρι τῶν ὀστέων ἤδη κατακεκαυμένος καὶ μέλλων λιποθυμεῖν, ἀνέτεινε τὰ ὄμματα πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ εἶπεν, σὺ οἶσθα, Θεέ, παρόν μοι σώζεσθαι, ²⁷ βασάνοις καυστικαῖς ἀποθνήσκω διὰ τὸν νόμον. ²⁸ Ἰλεως γενοῦ τῷ ἔθνει σου, ἀρκεσθεὶς τῇ ἡμετέρα περὶ αὐτῶν δίκη. ²⁹ Καθάρισον αὐτῶν ποιήσον τὸ ἐμὸν αἷμα, καὶ ἀντίψυχον αὐτῶν λαβὲ τὴν ἐμὴν ψυχήν. ³⁰ Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἱερός ἀνὴρ εὐγενῶς ταῖς βασάνοις ἐναπέθανεν, καὶ μέχρι τῶν τοῦ θανάτου βασάνων ἀντέστη τῷ λoγισμῶ διὰ τὸν νόμον.

³¹ Ὁμολογουμένως οἷν δεσπότης ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. ³² Εἰ γὰρ τὰ πάθη τοῦ λογισμοῦ κεκρατῆται, τούτοις ἂν ἀπεδόμην τὴν τῆς ἐπικρατείας μαρτυρίαν. ³³ Νυνὶ δὲ τοῦ λογισμοῦ τὰ πάθη νικήσαντος, αὐτῷ προσηκόντως τὴν τῆς ἡγεμονίας προσνέομεν ἔξουσίαν.

³⁴ Καὶ δίκαιόν ἐστιν ὁμολογεῖν ἡμᾶς, τὸ κράτος εἶναι τοῦ λογιμοῦ, ὅπου γε καὶ τῶν ἔξωθεν ἀλγηδόνων ἐπικρατεῖ. ³⁵ Ἐπεὶ καὶ γελοῖον· καὶ οὐ μόνον τῶν ἀλγηδόνων ἐπιδεικνυμι κεκρατηκῆναι τὸν λογισμόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡδονῶν κρατεῖν, μῆδὲ αὐταῖς ὑπέικειν.

7

¹ Ὡσπερ καὶ ἄριστος κυβερνήτης ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἐλεάζαρου λογισμός, πηδαλιουεχῶν τὴν τῆς εὐσεβείας ναῦν ἐν τῷ τῶν παθῶν πελάγει, ² καὶ κατακιζόμενος ταῖς τοῦ τυράννου ἀπειλαῖς, καὶ καταντλούμενος ταῖς τῶν βασάνων τρικυμίας, ³ κατ' οὐδένα τρόπον μετέτρεψεν τοὺς τῆς εὐσεβείας οἴακας, ἕως οὗ ἔπλευσεν ἐπὶ τὸν τῆς θανάτου νίκης λιμένα.

⁴ Οὐχ οὕτως πόλις πολλοῖς καὶ ποικίλοις μηχανήμασι ἀντέσχεν ποτὲ πολιορκουμένη, ὡς ὁ πανάγιος ἐκεῖνος τὴν ἱερὰν ψυχὴν αἰκισμοῖς τε καὶ στρέβλαις πυρπολούμενος, ἐκίνησεν τοὺς πολιορκουήσας, διὰ τὸν ὑπερασπίζοντα τῆς εὐσεβείας λογισμόν. ⁵ Ὡσπερ γὰρ πρόκρημον ἄκραν, τὴν ἑαυτοῦ διανοίαν ὁ πατὴρ Ἐλεάζαρος ἐκτεῖνας, περιέκλασεν τοὺς μαινομένους τῶν παθῶν κλύδωνας.

⁶ Ἡ ἄξιε τῆς ἱερωσύνης ἱερεῦ, οὐκ ἐμίανας τοὺς ἱερούς ὀδόντας, οὐδὲ τὴν θεοσέβειαν καὶ καθαρισμόν χωρήσασαν γαστέρα ἐκοινώνησας μιεροφαγία·

⁷ Ἡ σύμφωνε νόμου, καὶ φιλόσοφε θείου βίου. ⁸ Τοίουτους δεῖ εἶναι τοὺς δημιουργούντας τὸν νόμον ἰδίῳ αἵματι, καὶ γενναίῳ ἰδρωτί τοῖς μέχρι θανάτου πάθεισιν ὑπερασπίζοντας.

⁹ Σὺ πάτερ, τὴν εὐνομίαν ἡμῶν διὰ τῶν ὑπομονῶν εἰς δόξαν ἐκύρωσας, καὶ τὴν ἀγιαστίαν σεμνολογήσας οὐ κατέλυσας, καὶ διὰ τῶν ἔργων ἐπιστοποίησας τοὺς τῆς φιλοσοφίας λόγους. ¹⁰ Ἡ βασάνων βίότερε γέρον, πυρὸς εὐτονώτερε πρεσβύτα, καὶ παθῶν μέγιστε βασιλεῦ Ἐλεάζαρ.

¹¹ Ὡσπερ γὰρ ὁ πατὴρ Ἀαρὼν τῷ θυμιατηρίῳ κατθωπλισμένος, διὰ τοῦ ἐθνοπλήθους ἐπιτρέχων τὸν ἐμπυριστὴν ἐνίκησεν ἄγγελον. ¹² Οὕτως ὁ Ἀαρωνίδης Ἐλεάζαρος διὰ τοῦ πυρὸς ὑπερτηκόμενος οὐ μετετράπη τὸν λογισμόν. ¹³ Καίτοι τὸ θαυμασιώτατον, γέρον ὢν, λελυμένων μὲν ἦδη τῶν τοῦ σώματος πόνων, καὶ περιεχαλασμένων δὲ τῶν σαρκῶν, κεκμηκότων δὲ καὶ τῶν νεύρων, ἀνενέασεν. ¹⁴ Τῷ πνεύματι τοῦ λογιμοῦ, καὶ τῷ Ἰσακείῳ λογισμῷ τὴν πολυκέφαλον στρέβλαν ἠκύρωσεν. ¹⁵ Ἡ μακαρίων γήρως, καὶ σεμνῆς πολιᾶς, καὶ βίου νομίμου, ὃν πιστὴ θανάτου σφραγὶς ἐτέλεσεν. ¹⁶ Εἰ δὲ τοίνυν γέρον τῶν μέχρι θανάτου βασάνων περιεφρόνησεν δι' εὐσεβείαν, ὁμολογουμένως ἡγεμῶν ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβῆς λογισμός.

¹⁷ Ἰσως δ' ἂν εἴποιέν τινες, τῶν παθῶν οὐ πάντες περικρατοῦσιν, ὅτι οὐδὲ πάντες φρόνιμον ἔχουσιν τὸν λογισμόν. ¹⁸ Ἀλλ' ὅσοι εὐσεβείας προνοοῦσιν ἐξ ὅλης καρδίας, οὗτοι μόνον δύνανται κρατεῖν τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν. ¹⁹ οἱ πιστεύοντες, ὅτι Θεῶς οὐκ ἀποθηήσκουσιν, ὡσπερ γὰρ οἱ πατριάρχαι ἡμῶν Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ, ζῶσι τῷ Θεῷ.

²⁰ Οὐδὲν οὖν ἐναντιοῦται τὸ φαίνεσθαί τινας παθοκρατεῖσθαι διὰ τὸν ἀσθενῆ λογισμόν. ²¹ Ἐπεὶ τίς πρὸς ὅλον τὸν τῆς φιλοσοφίας κανόνα εὐσεβῶς φιλοσοφῶν, καὶ πεπιστευκῶς Θεῷ, ²² καὶ εἰδῶς ὅτι διὰ τὴν ἀρετὴν πάντα πόνον ὑπομένειν μακάριόν ἐστιν, οὐκ ἂν περικρατῆσειεν τῶν παθῶν διὰ τὴν εὐσέβειαν; ²³ μόνος γὰρ ὁ σοφὸς καὶ σώφρων ἀνδρεῖός ἐστιν τῶν παθῶν κύριος. ²⁴ Διὰ τοῦτο γέ τοι καὶ μειρακίσκοι τῷ τῆς εὐσεβείας λογισμῷ φιλοσοφούντες χαλεπωτέρων βασανιστηρίων ἐπεκράτησαν. ²⁵ Ἐπειδὴ γὰρ κατὰ τὴν πρώτην πείραν ἐνίκηθη περιφανῆς ὁ τύραννος, μὴ δυνηθεὶς ἀναγκάσαι γέροντα μαιροφαγῆσαι.

8

¹ Τὸ δὲ δὴ σφόδρα περιπαθῶς ἐκέλευσεν ἄλλους ἐκ τῆς ἡλικίας τῶν Ἑβραίων ἀγαγεῖν· καὶ εἰ μὲν μεροφαγῆσαιεν, ἀπολύειν φάγοντας· εἰ δὲ ἀντιλέγοιεν, πικρότερον βασανίζειν.

² Ταῦτα διαδεξαμένου τοῦ τυράννου, παρῆσαν ἀγόμενοι μετὰ γηραιᾶς μητρὸς ἐπὶ τὰ ἀδελφοί, καλοῖ τε καὶ αἰδήμονες καὶ γενναῖοι καὶ ἐν παντὶ χαριέντες. ³ Οὗς ἰδὼν ὁ τύραννος καθάπερ ἐν χορῷ περιέχοντας μέσσην τὴν μητέρα, ἥσθητο ἐπ' αὐτοῖς, καὶ τῆς εὐπρεπείας ἐκπλαγεὶς καὶ τῆς εὐγενείας προσεμεδίεασεν αὐτοῖς, καὶ πλησίον καλέσας, ἔφη,

⁴ Ἡ νεανία φιλοφρόνως ἐγὼ καθ' ἐνὸς ἐκάστου ὑμῶν θαυμάζω τὸ κάλλος· καὶ τὸ πλήθος τοσοῦτων ἀδελφῶν ὑπερτιμῶν, οὐ μόνον συμβουλεύω μὴ μανῆναι τὴν αὐτὴν τῷ προβασανισθέντι γέροντι μανίαν· ⁵ ἀλλὰ καὶ παρακαλῶ συνείξαντας τῆς

ἐμῆς ἀπολαύσαι φιλικίας· δυναίμην γὰρ ὥσπερ κολάζειν τοὺς ἐπιτάγμασιν, σὺτως καὶ εὐεργετῆν τοὺς εὐπειθοῦντάς μοι.

⁶ Πιστεῦσατε οὖν, καὶ ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἡγεμονικὰς λήψεσθε, ἀρνησάμενοι τὸν πάτριον ἡμῶν τῆς πολιτείας θεσμόν· ⁷ καὶ μεταλαμβάνετε Ἑλληνικοῦ βίου, καὶ μεταδιδαιτηθέντες ἐντρυφήσατε ταῖς νεότησιν ὑμῶν. ⁸ Ἐπεὶ ἐὰν ὀργίλω με διάθῃσθε διὰ τῆς ἀπειθείας ὑμῶν, ἀναγκάσετε με ἐπὶ δειναῖς κολάσεσιν ἕνα ἕκαστον ὑμῶν διὰ τῶν βασάνων ἀπολέσαι. ⁹ Κατελεήσατε οὖν ἑαυτοὺς, οὓς καὶ ὁ πολέμιος ἔγωγε καὶ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς εὐμορφίας οἰκτείρομαι. ¹⁰ Οὐ διαλογεῖσθε τοῦτο, ὅτι οὐδὲν ὑμῖν ἀπειθήσασιν πλὴν τοῦ μετὰ στρεβλῶν ἀποθανεῖν ἀπόκειται;

¹¹ Ταῦτα δὲ λέγων, ἐκέλευσεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν προτεθῆναι τὰ βασανιστήρια, ὅπως καὶ διὰ τοῦ φόβου πείσειεν αὐτοὺς μιεροφαγῆσαι. ¹² Ὡς δὲ τροχοὺς τε καὶ ἀρθενβόλους στρεβλωτήρια, καὶ τροχαντῆρας καὶ καταπέλτας καὶ λέβητας, τῆγανά τε καὶ δακτυλήθρας, καὶ χεῖρας σιδηρὰς καὶ σφήνας, καὶ τὰ ζώπυρα τοῦ πυρὸς οἱ δορυφόροι προέθησαν, ὑπολαβῶν δὲ ὁ τύραννος, ἔφη, μειράκια φοβήθητε, ¹³ καὶ ἦν σέβεσθε δίκην, ἴλεως ὑμῖν ἔσται δι' ἀνάγκην παρανομήσασι. ¹⁴ Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐπαγωγὰ, καὶ ὀρώντες δεινὰ, οὐ μόνον οὐκ ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ καὶ ἀντεφιλοσόφησαν τῷ τυράννῳ, καὶ διὰ τῆς εὐλογιστίας τὴν τυραννίδα αὐτοῦ κατέλυσαν.

¹⁵ Καὶ τοι λογιώμεθα· εἰ δειλόψυχοί τινες ἦσαν, καὶ ἄνδρῳ ἐν αὐτοῖς, ποίοις ἂν ἐχρήσαντο λόγοις; οὐχὶ τούτοις; ¹⁶ Ὡ τάλανες ἡμεῖς, καὶ λίαν ἀνόητοι βασιλέως ἡμᾶς παρακαλοῦντος, καὶ ἐπὶ εὐεργεσία φωνοῦντος, μὴ πεισθίημεν αὐτῷ; ¹⁷ Τί βουλήμασιν κενοῖς ἑαυτοὺς εὐφραίνομεν, καὶ θανατηφόρον ἀπέθειαν τολῶμεν; ¹⁸ Οὐ φοβησόμεθα, ἄνδρες ἀδελφοί, τὰ βασανιστήρια, καὶ λογιούμεθα τὰς τῶν βασάνων ἀπειλὰς, καὶ φευξόμεθα τὴν κενοδοξίαν ταύτην καὶ ὀλεθροφόρον ἀλαζονείαν; ¹⁹ Ἐλεήσωμεν τὰς ἑαυτῶν ἡλικίας, καὶ κατοικτειρήσωμεν τὸ τῆς μητρὸς γῆρας. ²⁰ Καὶ ἐνθυμηθώμεν, ὅτι ἀπειθοῦντες τεθνηξόμεθα. ²¹ Συγγνώσεται δὲ ἡμῖν καὶ ἡθεῖα δικὴ δι' ἀνάγκην τὸν βασιλεῖα φοβηθεῖσιν. ²² Τί ἐξάγομεν ἑαυτοὺς τοῦ ἡδίστου βίου, καὶ ἐπιστεροῦμεν ἑαυτοὺς τοῦ γλυκέος κόσμου; ²³ Μὴ βιαζόμεθα τὴν ἀνάγκην, μηδὲ κενοδοξήσωμεν ἐπ' τῇ ἑαυτῶν στρέβλῃ. ²⁴ Οὐδὲ αὐτὸς ὁ ναὸς ἐκουσίως ἡμᾶς θανατοῖ φοβηθέντας τὰ βασανιστήρια. ²⁵ Πόθεν ἡμῖν ἡ τοσαύτη ἐντέλκεν φιλονεικία, καὶ ἡ θανατεφόρος ἀρέσκει καρτερία, παρὸν μετὰ ἀταραξίας χρῆ τῷ βασιλεῖ πεισθέντας;

²⁶ Ἀλλὰ τούτων οὐδὲν εἶπον οἱ νεανία βασανίζεσθαι μέλλοντες, οὐδὲ ἐνεθυμήθησαν. ²⁷ Ἦσαν γὰρ περιφρονεσ τῶν παθῶν, καὶ αὐτηκράτορες τῶν ἀλγηδόνων. Ὡστε ἅμα τῷ πασασθαι τὸν τύραννον συμβουλευόντα αὐτοῖς μιεροφαγῆσαι, πάντες διὰ μιᾶς φωνῆς ὁμοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ψυχῆς, εἶπον,

9

¹ Τί μέλλεις, ὦ τύραννε; ἔτοιμοι γὰρ ἐσμεν ἀποθνήσκειν, ἢ παραβαίνειν τὰς πατριῶς ἡμῶν ἐντολάς. ² Καὶ αἰσχυρόμεθα γὰρ τοὺς προγόνους εἰκότως, εἰ μὴ τῇ τοῦ νόμου εὐπειθείᾳ καὶ συμβούλῳ γνώσει χρῆσαίμεθα.

³ Σύμβουλε τύραννε παρανομίας, μὴ ἡμᾶς μισῶν ὑπὲρ αὐτοὺς ἡμᾶς ἐλέα.

⁴ Χαλεπώτερον γὰρ αὐτοὺς τοῦ θανάτου νομίζομεν εἶναι σου τὸν ἐπὶ τῇ παρανόμῳ σωτηρίᾳ ἡμῶν ἔλεον. ⁵ Ἐκφοβεῖς δὲ ἡμᾶς, τὸν διὰ τῶν βασάνων ἡμῖν θάνατον ἀπειλῶν, ὥσπερ οὐχὶ πρὸ βραχέως παρὰ Ἑλεαζάρου μαθῶν. ⁶ Εἰ δ' οἱ γέροντες τῶν Ἑβραίων διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ βασανισμὸς ὑπομείναντες ἀπέθανον, ἀποθάνοιμεν ἂν δικαιότερον ἡμεῖς οἱ νέοι, τὰς βασάνους τῶν σῶν ἀναγκῶν ὑπεριδόντες, ἃς καὶ ὁ παιδευτῆς γέρων ἐνίκησεν.

⁷ Πείραζε γαροῦν τύραννε· καὶ τὰς ἡμῶν ψυχὰς εἰ θανατώσεις διὰ τὴν εὐσέβειαν, μὴ νομίσης ἡμᾶς βλάπτειν βασανίζων. ⁸ Ἡμεῖς μὲν γὰρ διὰ τῆσδε τῆς κακοπαθείας καὶ ὑπομονῆς, τὰ τῆς ἀρετῆς ἄθλα οἴσομεν. ⁹ Σὺ δὲ διὰ τὴν ἡμῶν μαροφονίαν αὐτάρχη καρτερήσεις περὶ τῆς θείας δίκης αἰώνιον βάσανον διὰ πυρὸς.

¹⁰ Ταῦτα αὐτῶν εἰπόντων, οὐ μόνον ὡς κατὰ ἀπειθούντων ἐχαλέπαινε ὁ τύραννος, ἀλλ' ὡς καὶ κατὰ ἀχαρίστων ὠργίσθη. ¹¹ Ὄθεν τὸν πρεσβύτατον αὐτῶν κελυθέντες παρήγαγον οἱ μαστιχταί, καὶ διαρρήξαντες τὸν χιτῶνα διέδθησαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς βραχίονας ἱμάσιν ἐκατέρωθεν. ¹² Ὡς δὲ τύπτοντες ταῖς μάστιξιν ἐκοπίασαν, μηδὲν ἀνύοντες, ἀνέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τὸν τροχόν. ¹³ Περὶ ὃν κατατεινόμενος ὁ εὐγενὴς νεανίας, ἔξαρθρος ἐγένετο. ¹⁴ Καὶ κατὰ πᾶν μέλος κλῶμενος κατηγόρει, λέγων,

¹⁵ Τύραννε μαιρώτατε, καὶ τῆς οὐρανίου δίκης ἐχθρὲ, καὶ ὠμόφρον, οὐκ ἀνδροφονήσαντα με τοῦτον κατακίεις τὸν τρόπον, οὐδὲ ἀσεβήσαντα, ἀλλὰ θείου νόμου προασπίζοντα. ¹⁶ Καὶ τῶν δορυφόρων λεγόντων, ὁμολόγησον φαγεῖν, οὕτως ἀπαλλαγῆς τῶν βασάνων, ¹⁷ ὁ δὲ εἶπεν, οὐχ οὕτως ἰσχυρὸς ὑμῶν ἐστὶν ὁ τρόπος, ὃ μαιροὶ διάκονοι, ὥστε μου τὸν λογισμόν ἄξαι· τέμνετέ μου μέλη, καὶ πυροῦτε τὰς σάρκας, καὶ στρεβλοῦτε τὰ ἄρθρα. ¹⁸ Διὰ πασῶν γὰρ ὑμᾶς πείσω τῶν βασάνων· ὅτι μόνοι παῖδες Ἑβραίων ὑπὲρ ἀρετῆς εἰσιν ἀνίκητοι.

¹⁹ Ταῦτα λέγοντες εἰς πῦρ ἐπέτρωσαν, καὶ διερεθίζοντες, τὸν τροχὸν προσεπικατέτεινον. ²⁰ Ἐμολύνετο δὲ πάντοθεν αἵματι ὁ τρόχος, καὶ ὁ σωρὸς τῆς ἀνθρακιάς τοῖς τῶν ἰχθῶρων ἐσέννυτο σταλαγμοῖς, καὶ περὶ τοὺς αὐξονας τοῦ ὄργανου περιέρρεον αἱ σάρκες.

²¹ Καὶ περιτετηκμένον ἦδη ἔχων τὸ τῶν ὀστέων πῆγμα ὁ μεγαλόφρων καὶ Ἀβραμιαῖος νεανίας οὐκ ἐστέναξεν. ²² Ἀλλ' ὥσπερ ἐν πυρὶ μετασηματιζόμενος εἰς ἀφθαρσίαν, ὑπέμεινεν εὐγενῶς τὰς στρέβλας. ²³ Μιμησασθέ με, ἀδελφοί, λέγων· μή μου τὸν αἰῶνα λειποτακτήσητε, μηδ' ἐξομώσησθέ μου τὴν τῆς εὐψυχίας ἀδελφότητα· ἱερὰν καὶ εὐγενῆ στρατεῖαν στρατεύσασθε περὶ τῆς εὐσεβείας. ²⁴ Δι' ἧς ἴλεως ἡ δικαία καὶ πάτριος ἡμῶν πρόνοια τῷ ἔθνει γενηθεῖσα τιμωρήσειεν τὸν ἀλάστορα τύραννον. ²⁵ Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἱεροπρεπῆς νεανίας, ἀπέβρηξεν τὴν ψυχὴν.

²⁶ Θαυμασάντων δὲ πάντων τὴν καρτεροψυχίαν αὐτοῦ, ἦγον οἱ δορυφόροι τὸν καθ' ἡλικίαν τῷ προτέρου δεύτερον, καὶ σιδηρᾶς ἐναρμοσάμενοί χεῖρας, ὄξεσιν τοῖς δυνάξιν, τοῖς ὀργάνοις καταπέλτη προσέδιδσαν αὐτόν. ²⁷ Ὡς δὲ, εἰ φαγεῖν βούλοιο πρὶν βασανίζεσθαι πυνθανόμενοι, τὴν εὐγενῆ γνώμην ἤκουσαν· ²⁸ ἀπὸ τῶν τευόντων ταῖς σιδηραῖς χερσὶν ἐπισπασάμενοι, μέχρι γε τῶν γενειῶν τὴν σάρκα πᾶσαν καὶ τὴν τῆς κεφαλῆς δορὰν οἱ παρδάλαιοι θῆρες ἀπέσυραν· ὁ δὲ ταύτην βαρῆως τὴν ἀλγηδόνα καρτερῶν, ἔλεγεν, ²⁹ Ὡς ἡδὺς πᾶς τρόπος θανάτου, διὰ τὴν πάτριον ἡμῶν εὐσέβειαν· ἔφη τε πρὸς τὸν τύραννον,

³⁰ Οὐ δοκεῖς, πάντων ὠμότατε τύραννε, πλείων ἐμοῦ σε νῦν βασανίζεσθαι, ὁρῶν σου νικώμενον τὸν τῆς τυραννίδος ὑπερήφανον λογισμόν ὑπὸ τῆς διὰ τὴν εὐσέβειαν ἡμῶν ὑπομονῆς. ³¹ Ἐγὼ μὲν γὰρ ταῖς διὰ τὴν ἀρετὴν ἡδοναῖς τὸν πόνον ἐπικουφίζομαι. ³² Σὺ δὲ ἐν ταῖς τῆς ἀσεβείας ἀπειλαῖς βασανίζῃ· οὐκ ἐκφεύξῃ δὲ, μαιρώτατε τύραννε, τὰς τῆς θείας ὀργῆς δίκας.

10

¹ Καὶ τούτου τὸν αἰοίδιμον θάνατον καρτερήσαντος, ὁ τρίτος ἦγετο, παρακαλούμενος πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ὅπως ἀπογευσάμενος σώζοιτο. ² Ὁ δὲ ἀναβοήσας, ἔφη, ἡ ἄγνοεῖτε, ὅτι αὐτὸς με τοῖς ἀποθανούσιν ἐσπειρεν πατήρ, καὶ ἡ αὐτῆ μήτηρ ἐγέννησεν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνετράφην δόγμασι· ³ Οὐκ ἐξόμνημαι τὴν εὐγενῆ τῆς ἀδελφότητος συγγένειαν. ^{3a} Πρὸς ταῦτα εἶ τι ἔχετε κολαστήριον προσαγάγετε τῷ σώματί μου· τῆς γὰρ ψυχῆς μου, οὐδ' ἂν θέλητε, ἄψασθαι δύνασθε.

⁵ Οἱ δὲ πικρῶς ἐνέγκαντες τὴν παρῆρησίαν τοῦ ἀνδρὸς, ἀρθρεμβόλοις ὀργάνοις τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς πόδας ἐξήθρουν, καὶ ἐξ ἁρμῶν ἀναμοχλεύοντες ἐξεμέλιζον· ⁶ καὶ τοὺς δακτύλους, καὶ τοὺς βραχίονας, καὶ τὰ σκέλη, καὶ τοὺς ἀγκῶνας περιέλκων. ⁷ Καὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἰσχύοντες αὐτὸν ἄγξαι, περισύραντες τὸ δέρμα σὺν ἄκραις ταῖς τῶν δακτύλων κορυφαῖς ἀπεσκούθιζον, καὶ εὐθέως ἦγον ἐπὶ τὸν τροχόν. ⁸ Περὶ ὃν ἐκ σφονδύλων ἐκμελιζόμενος ἑώρα τὰς ἑαυτοῦ σάρκας περιλακίζομένας καὶ κατὰ σπλάγγνων σταγόνας αἵματος ἀπορρέουσας. ⁹ Μέλλων δὲ ἀποθηήσκειν, ¹⁰ ἔφη, ἡμεῖς μὲν ὧ μαιρώτατε τύραννε, διὰ παιδείαν, κατὰ ἀρετὴν Θεοῦ ταῦτα πάσχομεν. ¹¹ Σὺ δὲ διὰ τὴν ἀσέβειαν καὶ μαιφονίαν, ἀκαταλύτους καρτερήσεις βασάνους.

¹² Καὶ τούτου θανόντος ἀδελφοπρεπῶς, τὸν τέταρτον ἐπεσπώντο, λέγοντες, ¹³ Μὴ μαῆς καὶ σὺ τοῖς ἀδελφοῖς σου τὴν αὐτὴν μαρίαν· ἀλλὰ πεισθεῖς τῷ βασιλεῖ, σώζε σεαυτόν. ¹⁴ Ὁ δὲ αὐτοῖς ἔφη, οὐχ οὕτως καυστικώτερον ἔχετε κατ' ἐμοῦ τὸ πῦρ, ὥστε με δειλανδρῆσαι. ¹⁵ Μὰ τὸν μακάριον τῶν ἀδελφῶν μου θάνατον, καὶ τὸν αἰώνιον τοῦ τυράννου ὄλεθρον, καὶ τὸν αἰοίδιμον τῶν εὐσεβῶν βίον, οὐκ ἀνήσομαι τὴν εὐγενῆ ἀδελφότητα. ¹⁶ Ἐπινοεῖ, τύραννε, βασάνους· ἵνα καὶ διὰ τούτων μάθη, ὅτι ἀδελφοὶ εἰμι τῶν προβανασισθέντων.

¹⁷ Ταῦτα ἀκούσας ὁ αἰμοβόρος καὶ φονώδης καὶ πανμιαρώτατος Ἀντίοχος, ἐκέλευσεν τὴν γλώτταν αὐτοῦ ἐκτεμεῖν. ¹⁸ Ὁ δὲ ἔφη, κἂν ἀφέλῃς τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον, καὶ σιωπῶντων ἀκούει ὁ Θεός. ¹⁹ Ἴδοὺ κεχάλασται ἡ γλῶσσα· τέμνε· οὐ γὰρ παρὰ τοῦτο τὸν λογισμόν ἡμῶν γλωσσοτομήσεις. ²⁰ Ἠδέως ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ τὰ

τοῦ σώματος μέλη ἀκρωτηριαζόμενα. ²¹ Σὲ δὲ ταχέως μετελεύσεται ὁ Θεός· τὴν γὰρ τῶν θείων ὕμνων μελωδὸν γλώτταν ἐκτέμνεις.

11

¹ Ὡς δὲ καὶ οὗτος ταῖς βασάνους κατακισθεὶς ἐναπέθανεν, ὁ πέμπτος παρεπῆδησεν, λέγων,

² Οὐ μέλλω, τύραννε, πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς βασανισμὸν παραιτεῖσθαι. ³ Αὐτὸς δ' ἀπ' ἑμαυτοῦ παρήλθον, ὅπως κάμῃ κατακτείνας, περὶ πλείονων ἀδικημάτων ὀφειλήσης τῇ οὐρανίῳ δίκῃ τιμωρίαν. ⁴ Ἦ μισάρετε καὶ μισάνθρωπε, τί δράσαντας ἡμᾶς τοῦτον πορθεῖς τὸν τρόπον; ⁵ Ἦ κακὸν σοὶ δοκεῖ, ὅτι τὸν πάντων κτιστὴν εὐσεβοῦμεν, καὶ κατὰ τὸν ἐνάρετον αὐτοῦ ζῶμεν νόμον; ⁶ Ἀλλὰ ταῦτα τιμῶν, οὐ βασάνων ἐστὶν ἄξια. ^{6a} Εἴπερ ἠσθάνου ἀνθρώπου πόθων, καὶ ἐλπίδα εἶχες παρὰ Θεῷ σωτηρίου· ^{6b} νῦν ἰδὲ ἀλλότριος ὢν Θεοῦ, πολεμεῖς τοὺς εὐσεβοῦντας εἰς τὸν Θεόν.

⁹ Τοιαῦτα λέγοντα οἱ δορυφόροι δῆσαντες, αὐτὸν εἶλκον ἐπὶ τὸν καταπέλτην· ¹⁰ ἐφ' ὃ δῆσαντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ γόνατα, καὶ ταῦτα ποδάγραις σιδηραῖς ἐφορμάσαντες τὴν ὄσφυν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τροχιαῖον σφήνα κατέκαμψαν· περὶ δὲ ὅλος ἐπὶ τὸν θρόνον σκορπίου τρόπον ἀνακλώμενος ἐξεμελιζέτο. ¹¹ Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὸ πνεῦμα στενοχωρούμενος, καὶ τὸ σῶμα ἀγχόμενος, καλὰς, ἔλεγεν, ἄκων, ¹² ὦ τύραννε, χάριτας ἡμῖν χαρίζη διὰ γενναιοτέρων πόνων ἐπιδειξασθαι παρέχων τὴν εἰς τὸν νόμον ἡμῶν καρτερίαν.

¹³ Τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου, ὁ ἔκτος ἤγετο μειρακίσκος· ὃς πυνθανομένου τοῦ τύραννου εἰ βούλοιο φαγῶν ἀπολύεσθαι, ὁ δὲ ἔφη,

¹⁴ Ἐγὼ τῇ μὲν ἡλικίᾳ τῶν ἀδελφῶν μου εἰμὶ νεώτερος, τῇ δὲ διανοίᾳ ἡλικιώτης· ¹⁵ εἰς τὰ αὐτὰ γὰρ καὶ γεννηθέντες καὶ τραφέντες, ὑπὲρ τῶν αὐτῶν καὶ ἀποθνήσκειν ὀφείλομεν ὁμοίως. ¹⁶ Ὡστε εἰ σοὶ δοκεῖ βασανίζειν, μὴ μαιροφαγοῦντας βασάνιζε.

¹⁷ Ταῦτα αὐτὸν εἰπόντα παρήγον ἐπὶ τὸν τροχόν. ¹⁸ Ἐφ' οὐ κατατεινόμενος εὐμελῶς καὶ ἐκσφονοδουλιζόμενος ὑπεκαίετο. ¹⁹ Καὶ ὀβελίσκους ὀξεῖς πυρώσαντες, τοῖς νότοις προσέφερον· καὶ τὰ πλευρὰ διαπεύραντες, ἀπ' αὐτοῦ σπλάγγνα δέκακον.

²⁰ Ὁ δὲ βασανιζόμενος, ὃ ἱεροπρεποῦς αἰῶνος, ἔλεγεν, ἐφ' ὃν διὰ τὴν εὐσέβειαν εἰς γυμνάσιον πόνων ἀδελφοὶ τοσοῦτοι κληθέντες οὐκ ἐνικῆθημεν. ²¹ Ἀνίκητος γὰρ ἐστίν, ὃ τύραννε, ἡ εὐσεβῆς ἐπιστήμη. ²² Καλοκαγαθία καθωπλισμένος τεθνήξομαι κἀγὼ μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου. ²³ Μέγαν σοὶ προσβάλλων καὶ αὐτὸς ἀλάστορα, καινουργὲ τῶν βασάνων, καὶ πολέμει τῶν ἀληθῶς εὐσεβούντων.

²⁴ Ἐξ μειράκια κατελύσαμέν σου τὴν τυραννίδα. ²⁵ Τὸ γὰρ μὴ δυναθῆναί σε μεταπειῖσαι τὸν λογισμὸν ἡμῶν, μήτε βιάσασθαι πρὸς τὴν μαιροφαγίαν, οὐ κατάλυσίς ἐστιν σοῦ; ²⁶ Τὸ πῦρ σου ψυχρὸν ἡμῖν, καὶ ἄπονοι οἱ καταπέλται, καὶ ἀδύνατος ἡ βία σου. ²⁷ Οὐ γὰρ τυράννου, ἀλλὰ θεοῦ νόμου προεστήκασιν ἡμῶν οἱ δορυφόροι· διὰ τοῦτο ἀνίκητον ἔχομεν τὸν λογι σμῶν.

12

¹ Ὡς δὲ καὶ οὗτος μακαρίως ἐναπέθανεν καταβληθεὶς εἰς λέβητα, ὁ ἕβδομος παρεγίνετο, πάντων νεώτερος. ² Ὦν κατοικτειρήσας ὁ τύραννος, καίπερ δεινῶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κακισθεὶς, ὁρῶν ἤση τὰ δεσμὰ περικεῖμενον, ³ πλησιέστερον αὐτὸν μετεπέμψατο, καὶ παρηγορεῖν ἐπειράτο, λέγων,

⁴ Τῆς μὲν τῶν ἀδελφῶν σου ἀπουσίας τὸ τέλος ὀράς· διὰ γὰρ ἀπέθειαν στρεβλωθέντες τεθνήκασιν, σὺ, εἰ μὲν μὴ πεισθείης, τάλας βασανισθεὶς καὶ πασανισθεὶς καὶ αὐτὸς τεθνήξῃ πρὸ ὥρας. ⁵ Πεισθείης δὲ φίλος ἔσῃ, καὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας ἀφήγηση πραγμάτων.

⁶ Καὶ ταῦτα παρακαλῶν, τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς μετεπέμψατο, ὅπως αὐτὴν ἐμεῆσαν υἱὸν στερηθῆσαν παρορμήσειεν ἐπὶ τὴν μωτηρίαν, εὐπειθῆ τὸν περιλειπόμενον. ⁷ Ὁ δὲ τὴν μητρὸς τῇ Ἑβραϊδὶ φωνῇ προτρεψαμένης· αὐτὸν (ὡς ἐροῦμεν μετὰ μικρὸν ὕστερον) ἀπολύσατε με, φησίν· ⁸ εἶπω τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ φίλοις πάσιν. ⁹ Καὶ ἐπιχαρέντες μάλιστα ἐπὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ παιδὸς ταχέως ἔλυσαν αὐτόν.

¹⁰ Καὶ σραμῶν ἐπὶ πλησίον τῶν τηγάνων, ἔφη, ἀνόσιε, ¹¹ φησίν, καὶ πάντων τῶν πονηρῶν ἀσεβέστατε τύραννε, οὐκ ἠδέσθης παρὰ τοῦ Θεοῦ λαβῶν τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν βασιλείαν, τοὺς θεράποντας αὐτοῦ κατακτείνει, καὶ τοὺς τῆς εὐσεβείας

στρεβλώσαι; ¹² Ἀνθ' ὧ ταμειυεταί σε ἡ θεία δίκη πυκνότερω καὶ αἰωνίω πνεὶ καὶ βασάνοις, αἱ εἰς ὅλον τὸν αἰῶνα οὐκ ἀνήσουσιν σε.

¹³ Οὐκ ἠδέσθης ἄνθρωπος ὦν, θηριωδέστατε, τοὺς ὁμοιοπαθεῖς καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότας στοιχείων γλωττοτομήσαι, καὶ τοῦτον κατακίσας τὸν τρόπον βασανίσαι; ¹⁴ Ἄλλ' οἱ μὴ εὐγενῶς ἀποθανόντες ἐπλήρωσαν τὴν εἰν τὸν Θεὸν εὐσέβειαν. ¹⁵ Σὺ δὲ κακὸς κακῶς οἰμώξεις, τοὺς τῆς ἀρετῆς ἀγωνιστὰν ἀνατίτως ἀποκτεῖναι.

¹⁶ Ὅθεν καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκειν μέλλων, ἔφη, ¹⁷ οὐκ ἀπαυτομολῶ τῆς τῶν ἀδελφῶν μου μαρτυρίας. ¹⁸ Ἐπικαλοῦμαι δὲ τὸν πατρῶον Θεὸν, ὅπως ἴλεως γένει μου. ¹⁹ Σὲ δὲ καὶ ἐν τῷ νῦν βίω καὶ θανόντα τιμωρήσεται.

²⁰ Καὶ ταῦτα κατευξάμενος, ἑαυτὸν ἔοιπεν κατὰ τῶν τηγάνων· καὶ οὕτως ἀπέδεκεν.

13

¹ Εἰ δὲ τοῖνυν τῶν μέχρι θανάτου πόνων ὑπερεφρόνησαν οἱ ἑπτὰ ἀδελφοί, συνομολογεῖται πανταχόθεν, ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβῆς λογισμός. ² Ὡσπερ γὰρ εἰ τοῖς πάθεσιν σουλωθέντες ἐπιροφάγησαν, ἔλεγομεν γὰρ αὐτοὺς τούτοις νενικήσθαι. ³ Νυκτὶ δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλὰ τῷ ἐπαινουμένῳ λογισμῷ παρά περιεγένοντο τῶν παθῶν.

⁴ Καὶ οὐκ ἐστὶν παριδεῖν τὴν ἡγεμονίαν· ἐπεκράτησεν γὰρ καὶ πάθους καὶ πόνων. ⁵ Πῶς οὖν οὐκ ἐστὶν τούτοις τὴν εὐλογιστίας παθοκράτειαν ὁμολογεῖν, οἱ τῶν μὲν διὰ πυρὸς ἀλγησόνων οὐκ ἐπεστράφησαν; ⁶ Καθάπερ γὰρ προπλήταις λιμένων πύργους τὰς κυμάτων ἀπειλὰς ἀνακόπτουτες, γαληνὸν παρέχουσιν τοῖς εἰσπλέονσιν τὸν ὄρμον. ⁷ Οὗτος ἡ ἐπτάπυργος τῶν νεανίσκων εὐλογιστία τὸν τῆς εὐσεβείας ὀχυρώσασα λιμένα τῶν παθῶν ἐνίκησεν ἀκολασίαν.

⁸ Ἱερὸν γὰρ εὐσεβείαν στήσαντες χορὸν παρεθάρσυνον ἀλλήλους, λέγοντες, ⁹ ἀδελφικῶς ἀποθάνοιμεν, ἀδελφοί, περὶ τοῦ νόμου· μιμησώμεθα τοὺς τρεῖς τοὺς ἐπὶ Ἀσσυρίας νεανίσκους, οἳ τῆς ἰσπελίτιδος καμίῳν κατεφρόνησαν. ¹⁰ Μὴ δειλανδρήσωμεν πρὸς τὴν τῆς εὐσεβείας ἀπόδειξιν. ¹¹ Καὶ ὁ μὲν, θάρρει ἀδελφε, ἔλεγεν, ὁ δὲ, εὐγενῶς καρτέρησον. ¹² Ὁ δὲ, ἔλεγεν, μνήσθητε πόθεν ἐστὲ, ἡ τίνοος πατρὸς χειρὶ σφαγιασθῆναι διὰ τὴν εὐσέβειαν ὑπέμεινεν ὁ Ἰσαάκ.

¹³ Εἷς δὲ ἕκαστος καὶ ἀλλήλους ὁμοῦ πάντες ἐφόρων φαῖδροι καὶ μάλα θαρράλαιοι, ἑαυτοὺς, ἔλεγον, τῷ Θεῷ ἀφιερῶσωμεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τῷ δόντι τὰς ψυχὰς, καὶ χρῆσωμεν τῇ περὶ τὸν νόμον φυλακῇ τὰ σώματα. ¹⁴ Μὴ φοβηθῶμεν τὸν δοκούντα ἀποκτενεῖν ¹⁵ Μέγας γὰρ ψυξῆς ἀγὼν καὶ κίνδυνος ἐν αἰωνίῳ βασάνῳ κείμενος τοῖς παραβάσιν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Καθοπλισώμεθα τοιγαροῦν τῇ τοῦ θείου λογισμοῦ παθοκρατεία. ¹⁷ Οὕτως παθόντας ἡμᾶς Ἀβραὰμ καὶ Ἰακώβ ὑποδέξονται, καὶ πάντες οἱ πατέρες ἐπαινεῖσυσιν. ¹⁸ Καὶ ἐνὶ ἑκάστῳ τῶν ἀποστρωμένων αὐτῶν ἀδελφῶν ἔλεγον οἱ περιλειπόμενοι, μὴ καταισχύνης ἡμᾶς ἀδελφε, μηδὲ ἀδελφε, μηδὲ ψεῦση τοὺς προαποθανόντας.

¹⁹ Οὐκ ἀγνοεῖτε δὲ τὰ τῆς ἀνθρωπότητος φίλτρα, ἅπερ ἡ θεία καὶ πάνσοφος πρόνοια διὰ τῆς μητρῴας φυτεῦσασα γαστρός· ²⁰ ἐν ἧ τὸν ἴσον ἀδελφοὶ κατοικῆσαντες χρόνον, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ πλασθέντες, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτῷ αἵματος ἀξηθέντες, καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ψυχῆς τελεσφορηθέντες, ²¹ καὶ διὰ τῶν ἴσων ἀποτεχθέντες χρόνον, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν γαλακτοποιοῦντες πηγῶν, ἀφ' οὔ συντέφονται ἐν ἐναγκαλισμάτων φιλάδελφοι ψυχαί· ²² καὶ αὐξοντες σφοδρότερον διὰ συντροφίας, καὶ τῆς καθ' ἡμέραν συνηθείας, καὶ τῆς ἄλλης παιδείας, καὶ τὴν ἡμετέρας ἐν νόμῳ Θεοῦ ἀσκήσεως.

²³ Οὕτως δὲ τοῖνυν καθοστηκίας τῆς φιλαδελφίας συμπαθοῦσης, οἱ ἑπτὰ ἀδελφοὶ συμπαθέστερον ἔσχον τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν. ²⁴ Νόμῳ γὰρ τῷ αὐτῷ παιδευθέντες, καὶ τὰς αὐτὰς ἐξασκήσαντες ἀρετὰς, καὶ τῷ δικαίῳ συντραφέντες βίῳ, μάλλον ἐπ' αὐτοὺς ἤγαγον. ²⁵ Ἡ γὰρ ὁμοζηλία τῆς καλοκαγαθίας ἐπέτεινεν αὐτῶν τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν. ²⁶ Σὺν γὰρ τῇ εὐσεβείᾳ ποθεινοτέραν αὐτοῖς κατεσκευάζεν τὴν φιλαδελφίαν.

²⁷ Ἄλλ' ὁμοίως καίπερ τῆς φύσεως καὶ τῆς συνηθείας καὶ τῶν τῆς ἀρετῆς ἠθῶν τὰ τῆς ἀδελφότητος αὐτοῖν φίλτρα συναξόντων, ἀνέσχοντο διὰ τὴν εὐσέβειαν τοὺν ἀδελφούς οἱ ὑπολελειμμένοι τοὺς κατακλιζομένους, ὁρώντες μέχρι θανάτου βασανιζομένους.

14

¹ Προσέτι καὶ ἐπὶ τὸν αἰκισμὸν ἐποτρύνοντες, ὡς μὴ μόνον τῶν ἀλγηδόνων περιφρονῆσαι αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἀδελφῶν φιλαδελφίας παθῶν κρατῆσαι.

² Ὡ βασιλέως λογισμοὶ βασιλικώτεροι καὶ ἐλευθέρων ἐλευθερώτεροι. ³ Ἰεράς καὶ ἐναρμόστους περὶ τῆς εὐσεβείας τῶν ἐπτὰ ἀδελφῶν συμφωνίας. ⁴ Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐπτὰ μεираκίων ἐδειλίασεν, οὐδὲ πρὸς τὸν θάνατον ὤκησεν. ⁵ Ἀλλὰ πάντες, ὡσπερ ἐπ' ἀθανασίας ὁδὸν τρέχοντες, ἐπὶ τὸν διὰ τῶν βασάνων θάνατον ἔσπευδον. ⁶ Καθάπερ γὰρ χεῖρες καὶ πόδες συμφώνως τοῖς τῆς ψυχῆς ἀφηγήμασιν κινούνται· οὕτως οἱ ἱεροὶ μεираκες ἐκεῖνοι ὡς ὑπὸ ψυχῆς ἀθανάτου τῆς εὐσεβείας, πρὸς τὸν ὑπὲρ αὐτῆς συνεφώνησαν θάνατον.

⁷ Ὡ παναγία ἡ συμφώνων ἀδελφῶν ἑβδομάς· καθάπερ γὰρ ἐπτὰ τῆς κοσμοποιίας ἡμέραι περὶ τὴν εὐσέβειαν, ⁸ οὗτος περὶ τὴν ἑβδομάδα χορευόντες οἱ μεираκες ἐκύκλουν τὸν τῶν βασάνων φόβον καταλύοντες. ⁹ Νῦν ἡμεῖς ἀκούοντες τὴν θλίψιν τῶν νεανίων ἐκείνων, φρίττομεν· οἱ δὲ οὐ μόνον ὀρώντες, ἀλλ' οὐδὲ μόνον ἀκούοντες τὸν παραχρήμα ἀπειλῆς λόγον, ἀλλὰ καὶ πάσχοντες, ἐκαρτέρου καὶ τοῦτο ταῖς διὰ πυρὸς ὁδύνας. ¹⁰ Ὡν τί γένοιτο ἐπαλγέστερον; ὄξεϊα γὰρ καὶ σνυτομος ἡ τοῦ πυρὸς οὔσα δύναμις, ταχέως διέλυσε τὰ σώματα.

¹¹ Καὶ μὴ θαυμαστὸν ἠγεῖσθε, εἰ ὁ λογισμὸς περιεκράτησεν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐν ταῖς βασάνοις, ὅπου γε καὶ γυναικὸς νοῦς πολυτροπωτέρον ὑπερεφρόνησεν ἀλγηδόνων. ¹² Ἡ μήτηρ γὰρ τῶν ἐπτὰ νεανίσκων ὑπήνεγκεν τὰς ἐφ' ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν τέκνων στρέβλας.

¹³ Θεωρεῖτε δὲ πῶς πολύπλοκός ἐστιν ἡ τῆς φιλοτεκνίας στοργή, ἔλκουσα πάντα πρὸς τὴν τῶν σπλάγγων συμπάθειαν. ¹⁴ Ὅπου γε καὶ τὰ ἄλογα ζῶα ὁμοίαν τὴν πρὸς τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα συμπάθειαν καὶ στοργὴν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις. ¹⁵ Καὶ γὰρ τῶν πετεινῶν, τὰ μὲν ἡμερὰ κατὰ τὰς οἰκίας ὀροφοιτοῦντα προασπίζει τῶν νεοτῶν. ¹⁶ Τὰ δὲ κατὰ τὰς κορυφὰς ὀρέων καὶ φαράγγων ἀπορρώγας καὶ δένδρων ὀπὰς καὶ τὰς τούτων ἄκρας νοσοποιησάμενα ἀποτίκτει, καὶ τὸν προσιόντα κωλύει. ¹⁷ Εἰ δὲ καὶ μὴ δύναιντο κωλύειν, περιπτάμενα κυκλόθεν αὐτῶν ἀλγοῦντα τῇ στοργῇ, ἀνακαλοῦμενα τῇ ἰδίᾳ φωνῇ, καθ' ὃν δύναται τρόπον βοηθεῖ τοῖς τέκνοις.

¹⁸ Καὶ τί δεῖ τὴν διὰ τῶν ἀλόγων ζῶων ἐπιδεικνύειν τὴν πρὸς τὰ τέκνα συμπάθειαν. ¹⁹ Ὅπου γε καὶ μέλισσαι περὶ τὸν τῆς κηρογονίας καιρὸν ἐπαμύνονται τοὺς προσιόντας, καὶ καθάπερ σιδήρῳ τῷ κέντρῳ πλήσσοσι τοὺς προσιόντας τῇ νοσσιᾷ αὐτῶν, καὶ ἐπαμύνονται ἕως θανάτου.

²⁰ Ἀλλ' οὐχὶ τὴν Ἀβραὰμ ὁμόψυχον τῶν νεανίων μητέρα μετεκίνησεν συμπάθεια τῆς συμπαθείας τέκνων.

15

¹ Ὡ λογίσιμε τέκνων, παθῶν τύρανε, καὶ εὐσέβεια μητρὶ τέκνων ποθεινότερα. ² Μήτηρ δυοῖν προκειμένων εὐσεβείας, καὶ τῆς ἐπτὰ υἱῶν σωτηρίας προκαίρους κατὰ τὴν τοῦ τυράννου ὑπόσχεσιν· ³ τὴν εὐσέβειαν μάλλον ἠγάπησεν τὴν σώζουσαν εἰς αἰώνιον ζωὴν κατὰ Θεόν.

⁴ Ὡ τίνα τρόπον ἠθολογήσασιν φιλότεκνα γονέων πάθη, ψυχῆς τε καὶ μορφῆς ὁμοιότητα εἰς μικρὸν παιδὸς χαρακτῆρα θαυμάσιον ἐναεσφράγιζον, μάλιστα διὰ τὸν τῶν παθῶν τοῖς γεννηθεῖσιν τὰς μητέρας καθεστάναι συμπαθευτέρας. ⁵ Ὅσῳ γὰρ καὶ ἀσθενόψυχοι καὶ πολυγονώτεροι ὑπάρχουσιν μητέρες, τοσοῦτω μᾶλλον εἰσιν φιλοτεκνότεραι. ⁶ Πασῶν δὲ τῶν μητέρων ἐγένετο ἡ τῶν ἐπτὰ μῆτηρ φιλοτεκνότερα, ἢ τις ἐπτὰ κνοφορίας τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιφντευομένη φιλοστοργία, ⁷ καὶ διὰ πολλὰς τὰς καθ' ἕκαστον αὐτῶν ὀδύνας ἠναγκασμένην τὴν εἰς αὐτοὺς ἔχειν συμπάθειαν, ⁸ διὰ τὸν πρὸς τὸν Θεὸν φόβον ὑπερεῖδεν τὴν τῶν τέκνων πρόσκαιρον σωτηρίαν.

⁹ Οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν καλοκαγαθίαν τῶν υἱῶν, καὶ τὴν πρὸς τὸν νόμον αὐτῶν εὐπέθειαν, μεῖζων τὴν ἐν αὐτοῖς ἔσχεν φιλοστοργίαν. ¹⁰ Δίκαιοι τε γὰρ ἦσαν, καὶ σώφρονες, καὶ σώφρονες, καὶ ἀνδρεῖοι, καὶ μεγαλόψυχοι, καὶ φιλάδελφοι, καὶ μεγαλόψυχοι, καὶ μεσαλόψυχοι, καὶ φιλάδελφοι, καὶ φιλομήτορες οὕτως, ὥστε καὶ μέχρι θανάτου τὰ νόμιμα φυλάσσοντες πείθεσθαι αὐτῇ.

¹¹ Ἀλλ' ὅμως, καὶ ὑπὲρ τοσοῦτων ὄντων τῶν περὶ φιλοτεκνίαν εἰς συμπάθειαν ἐλκόντων τὴν μητέρα, ἐπ' οὐδενὸς αὐτῶν τὸν λογισμὸν αὐτῆς αἰ παμποίκιοι ἰσχυσαν μετατρέψαι. ¹² Ἀλλὰ καὶ καθ' ἓνα παῖδα καὶ ὁμοῦ πάντας ἡ μήτηρ ἐπὶ

τὸν τῆς εὐσεβείας προετρέπετο θάνατον. ¹³ Ὡ φύσις ἱερά, καὶ φίλτρα γονέων καὶ γονεῦσι φιλόστοργε, καὶ τροφεΐα, καὶ μητέρων ἀδάμαστα πάθη.

¹⁴ Καθ' ἕνα στρεβλούμενον καὶ φλεγόμενον ὀρώσα υἱήτηρ, οὐ μετεβάλετο διὰ τὴν εὐσεβειαν. ¹⁵ Τὰς σάρκας τῶν τέκνων ἑώρα περὶ τὸ πῦρ τηκομένης, καὶ τοὺς τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν δακτύλους ἐπὶ γῆς σπαίροντας, καὶ τὰς τῶν κεφαλῶν μέχρι τῶν περὶ τὰ γένεια σάρκας, ὥσπερ προσωπεΐα προκειμένης.

¹⁶ Ὡ μικρότερον μὲν νῦν μήτηρ πόνων πειρασθεΐσα, ἤπερ τῶν ἐπ' αὐτοῖς ὠδίνων. ¹⁷ Ὡ μόνη γυνὴ τὴν εὐσεβειαν ὀλόκληρον ἀποκυήσασα. ¹⁸ Οὐ μετέρεψεν σε πρωτότοκος ἀποπνέων· οὐδὲ δεύτερον εἰς οἶκτρον βλέπων ἐν βασάνοις· οὐδὲ τρίτος ἀποψύχων. ¹⁹ Οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνὸς ἐκάστου θεωροῦσα ταυρηθὸν ἐπὶ τῶν βασάνων ὀρώντας τὸν αὐτὸν αἰκισμὸν, καὶ τοὺς μυκτῆρας προσημειομένους αὐτῶν τὸν θάνατον, οὐκ ἔκλαυσας. ²⁰ Ἐπὶ σαρξὶν τέκνων ὀρώσα σάρκας τέκνων ἀποκεκομμένης, καὶ ἐπὶ κεφαλαῖς κεφαλας ἀποδειροτουμένης, καὶ ἐπὶ νεκροῖς νεκροὺς πίπτοντας, καὶ πολυάνδριον ὀρώσα τῶν τέκνων χορεῖον διὰ τῶν βασάνων, οὐκ ἐδάκρυσας.

²¹ Οὐχ οὕτως σειρήνιοι μελωδίαι, οὐδὲ κύκνειοι πρὸς φιληκοΐαν φωναὶ τοὺς ἀκούοντας ἐφέλκονται, ὧ τέκνων φωναὶ μετὰ βασάνων μητέρα φωνοῦντων. ²² Πηλίκαις καὶ πόσαις τότε ἡ μήτηρ, τῶν υἰῶν βασανιζομένων τροχοῖς τε καὶ καυτερίοις ἐβασανίζετο βασάνοις;

²³ Ἀλλὰ τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ὁ εὐσεβῆς λογισμὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς πάθεσιν ἀνδρειώσας ἐπέτεινεν τὴν πρόσκαιρον φιλοτεκνίαν παριδεῖν. ²⁴ Καίπερ ἐπὶ τὰ τέκνων ὀρώσα ἀπώλειαν ἀσπάσασα ἡ γενναῖα μήτηρ ἐξέδωκεν διὰ τὴν πρὸς Θεὸν πίστιν. ²⁵ Καθάπερ γὰρ ἐν βουλευτηρίῳ τῇ ἑαυτῆς ψυχῇ δεινοὺς ὀρώσα συμβούλους, φύσιν καὶ γένεσιν καὶ φιλοτεκνίαν καὶ τέκνων στρέβλαν. ²⁶ Δύο ψήφους κρατοῦσα μήτηρ, θανατηφόρον τε καὶ σωτήριον ὑπὲρ τέκνων. ²⁷ Οὐκ ἐπέγνω τὴν σώζουσαν ἐπὶ υἱοὺς πρὸς ὀλίγον χρόνον σωτηρίαν. ²⁸ Ἀλλὰ τῆς θεοσεβοῦς Ἀβραάμ καρτερίας ἡ θυγάτηρ ἐμνήσθη.

²⁹ Ὡ μήτηρ ἔθνους, ἔκδικε τοῦ νόμου, καὶ ὑπερασπίστεια τῆς εὐσεβείας, καὶ τοῦ διὰ σπλάγγων ἀγῶνος ἀθλοφόρε. ³⁰ Ὡ ἀρρένων πρὸς καρτερίαν γενναϊότερα, καὶ ἀνδρῶν πρὸς ὑπομονὴν ἀνδρειοτέρα. ³¹ Καθάπερ γὰρ ἡ Νῶε κιβωτὸς ἐν τῷ κοσμοπληθεῖ κατακλυσμῷ κοσμοφοροῦσα καρτεροῦς ὑπήνεγκεν τοὺς κλύδωνας· ³² οὕτως σὺ, ἡ νομοφύλαξ, πανταχόθεν ἐν τῷ τῶν παθῶν περιαντλουμένη κατακλυσμῷ, καὶ καρτεροῖς ἂν λοιμοῖς ταῖς τῶν υἰῶν βασάνοις συνεχομένη, γενναίως ὑπέμεινας τοὺς τῆς εὐσεβείας χειμῶνας.

16

¹ Εἰ δὲ τοῖνυν καὶ γυνὴ, καὶ γηραιά, καὶ ἐπὶ τὰ παῖδων μήτηρ ὑπέμεινε τὰς μέχρι θανάτου βασάνους ὀρώσα τῶν τέκνων· ὁμολογουμένως αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβῆς λογισμὸς.

² Ἀπέδειξα οὖν ὅτι οὐ μόνον τῶν παθῶν ἄνδρες ἐπεκράτησαν, ἀλλὰ καὶ γυνὴ τῶν μεγίστων βασάνων ὑπερεφρόνησεν. ³ Καὶ οὐχ οὕτως οἱ περὶ Δαυιὴλ λέοντες ἦσαν ἄγριοι, οὐδὲ Μισαὴλ ἐκφλεγόμενη κάμινος λαβροτάτω πυρὶ, ὡς τῆς φιλοτεκνίας περιέκαιεν ἐκεῖνη φύσις, ὀρώσα αὐτῆς τοὺς ἐπὶ τὰ υἱοὺς βασανιζομένους. ⁴ Ἀλλὰ τῷ λογισμῷ τῆς εὐσεβείας κατέσβεσε τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα πάθη ἢ μήτηρ.

⁵ Καὶ γὰρ τοῦτο ἐπιλογίσασθαι, ὅτι εἰ δειλόψυχος ἦν ἡ γυνὴ, καίπερ μήτηρ οὔσα, ὠλοφύρετο ἂν ἐπ' αὐτοῖς· καὶ ἴσως ἂν ταῦτα οὕτως εἶπεν,

⁶ Ὡ μελέα ἐγωγε, καὶ πολλακίς τρισαθλία, ἥτις ἐπὶ τὰς παῖδας τεκοῦσα, οὐδενὸς μήτηρ γεγένημαι. ⁷ Ὡ μάταιοι ἐπὶ κνοφορίαι, καὶ ἀνόνητοι ἐπὶ δεκάηνοι, καὶ ἄκαρποι τιθνηίαι, καὶ ταλαίπωροι γαλακτοτροφιοί. ⁸ Μάτην ἐφ' ὑμῖν, ὧ παῖδες, πολλὰς ὑπέμεινα ὠδῖνας καὶ χαλεπωτέρας φροντίδας ἀνατροφῆς. ⁹ Ὡ τῶν ἐμῶν παίδων, οἱ μὲν ἄγαμοι, οἱ δὲ γαμήσαντες ἀνόνητοι, οὐκ ὄψομαι ὑμῶν τέκνα, οὐδὲ μάμμη κληθεῖσα μακαρισθῆσομαι. ¹⁰ Ὡ ἡ πολύπαις καὶ καλλίπαις ἐγὼ γυνὴ χήρα καὶ μόνη πολύθηρον. ¹¹ Οὐδ' ἂν ἀποθάνω, θάπτοντα τῶν υἰῶν ἔξω τινά.

¹² Ἀλλὰ τούτῳ τῷ θρηγῶ οὐδένα ὠλοφύρετο ἡ ἱερά καὶ θεοσεβῆς μήτηρ. Οὐδ' ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν ἀπέτρεπεν αὐτῶν τινα, οὐδ' ὡς ἀποθησκόντων ἐλυπήθη. ¹³ Ἀλλ' ὥσπερ ἀδαμάντινον ἔχουσα τὸν νοῦν, καὶ εἰς ἀθανασίαν ἀνατίκτουσα τὸν τῶν υἰῶν ἀριθμὸν, μᾶλλον ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτοὺς προετρέπετο ἱκετεύουσα.

¹⁴ Ἦ δι' εὐσέβειαν Θεοῦ στρατιῶτι, πρεσβύτι καὶ γυνὴ διὰ καρτερίαν καὶ τύραννον ἐνίκησας, καὶ ἔργοις δυνατωτέρα καὶ λόγοις εὐρέθης ἀνανδρος. ¹⁵ Καὶ γὰρ ὅτε συνελήφθη μετὰ τῶν παίδων, εἰστήκεις τὸν Ἐλεάζαρον ὀρώσα βασανιζόμενον, καὶ ἔλεγες τοῖς παισὶν ἐν τῇ Ἑβραϊδί φωνῇ,

¹⁶ Ἦ παῖδες, γενναῖος ὁ ἀγών· εφ' ὃν κληθέντες ὑπὲρ τῆς διαμαρτυρίας τοῦ ἔθνους, ἐναγωνίσασθε προθύμως ὑπὲρ τοῦ πατριουνόμου. ¹⁷ Καὶ γὰρ αἰσχρὸν τὸν μὴν γέροντα τοῦτον ὑπομένειν τὰς διὰ τὴν εὐσέβειαν ἀληθόνας, ὑμᾶς δὲ τοὺς νεωτέρους καταπλαγῆναι τὰς βασάνους.

¹⁸ Ἀναμνήσθητε, ὅτι διὰ τὸν Θεὸν τοῦ κόσμου μετελάβετε, καὶ τοῦ βίου ἀπελαύσατέ· ¹⁹ καὶ διὰ τὺτο ὀφείλετε πάντα πόνον ὑπομένειν διὰ τὸν Θεόν. ²⁰ Δι' ὃν καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐσπευδεν τὸν ἐθνοπάτορα υἱὸν σφαγιάσαι Ἰσαάκ, καὶ τὴν πατρώων χεῖρα ξιφηφόρον καταφερομένην ἐπ' αὐτὸν ὀρών οὐκ ἐπτήξεν. ²¹ Καὶ Δαυὶδ ὁ δίκαιος εἰς λέοντας ἐβλήθη· καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἀζαρίας, καὶ Μισαὴλ εἰς κάμινον πυρὸς ἀπεσφενδονήθησαν, καὶ ὑπέμειναν, διὰ τὸν Θεόν. ²² Καὶ ὑμεῖς οὖν τὴν αὐτὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεὸν ἔχοντες, μὴ χαλεπαίνητε. ²³ Ἀλόγιστον γὰρ εἰδότας εὐσέβειαν μὴ ἀντιστασθαι τοῖς πόσις.

²⁴ Διὰ τούτων τῶν λόγων ἡ ἑπταμήτωρ ἕνα ἕκαστον τῶν υἱῶν παρακαλοῦσα, ἔπεισε μᾶλλον, ἢ παραβῆναι τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Ἐτι δὲ καὶ ταῦτα ἰδόντες, ὅτι διὰ τὸν Θεὸν ἀποθανόντες ζῶσιν τῷ Θεῷ, ὡσπερ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντες οἱ πατριάρχαι.

17

¹ Ἐλεγον δὲ καὶ τῶν δορυφόρων τινὲς, ὡς ὅτε ἔμελλεν καὶ αὐτὴ συλλαμβάνεσθαι πρὸς θάνατον, ἵνα μὴ ψεύσειεν τι τοῦ σώματος ἑαυτῆς, ἑαυτὴν ἔρριπεν κατὰ τῆς πυρᾶς.

² Ἦ μήτηρ σὺν ἑπτὰ παισὶν καταλύσασα τὴν τοῦ τυράννου βίαν, καὶ ἀκρῶσασα τὰς κακὰς ἐπινοίας αὐτοῦ, καὶ ἐπιδείξασα τὴν τῆς πίστεως γενναιότητα. ³ Καθάπερ γὰρ σὺ στέγη ἐπὶ τοῦ στύλου τῶν παίδων γενναίως ἰδρυμένη, ἀκλινῶς ὑπήνεγκας τὸν διὰ τῶν βασάνων σεισμόν.

⁴ Θάρρει τοιγαροῦν, ὦ μήτηρ ἱερόψυχε, τὴν ἐλπίδα τῆς ὑπομονῆς γενναίως ἔχουσα πρὸς Θεόν. ⁵ Οὐχ οὕτω σελήνη κατ' οὐρανὸν πρὸς ἀστροὺς σεμνὴ καθέστηκεν, ὡς σὺ τοὺς εἰς ἀστέρας ἑπτὰ παῖδας φωταγωγῆσασα πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἐντιμὸς καθέστηκας Θεῷ, καὶ ἐστήρισαι ἐν οὐρανῷ σὺν αὐτοῖς. ⁶ Ἦν γὰρ ἡ παιδοποιία σου ἀπὸ Ἀβραάμ τοῦ παιδός.

⁷ Εἰ δὲ ἔξῃν ἡμῖν ἦν, ὡσπερ τινὸς ζωγραφῆσαι τὴν τῆς ἱστορίας σου εὐσέβειαν, οὐκ ἂν ἔφριτον οἱ θεωροῦντες μητέρα ἑπτὰ τέκνων δι' εὐσέβειαν ποικίλας βασάνους μέχρι θανάτου ὑπομείναντες. ⁸ Καὶ γὰρ ἄξιον ἦν καὶ ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιταφίου ἀναγράψαι καὶ ταῦτα τοῖς ἀπὸ τοῦ ἔθνους εἰς μνηεῖαν λεγόμενα. ⁹ Ἐνταῦθα γέρων ἱερεὺς, καὶ γυνὴ γεραιὰ καὶ ἑπτὰ παῖδες ἐγκεκήδευται διὰ τυράννου βίαν, τὴν Ἑβραίων πολιτείαν καταλύσαι θέλοντος. ¹⁰ Οἱ καὶ ἐξεδίκησαν τὸ ἔθνος εἰς Θεὸν ἀφορώντες, καὶ μέχρι θανάτου τὰς βασάνους ὑπομείναντες.

¹¹ Ἀληθῶς γὰρ ἦν ἀγών θεῖος ὁ δι' αὐτῶν γεγενημένος. ¹² Ἦθλότει γὰρ τότε ἀρετὴ δι' ὑπομονῆς δοκιμάζουσα τὸ νίκος ἐν ἀφθαρσίᾳ ἐν ζωῇ πολυχρονίῳ. ¹³ Ἐλεάζαρ δὲ προηγωνίζετο· ἡ δὲ μήτηρ τῶν ἑπτὰ παιδῶν ἐνήθλει. ¹⁴ οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἠγωνίζοντο· ὁ τύραννος ἀντηγωνίζετο· ὁ δὲ κόσμος καὶ ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος ἐθεώρει. ¹⁵ Θεοσεβεία δὲ ἐνίκη, τοὺς ἑαυτῆς ἀθλητὰς στεφανουῦσα.

¹⁶ Τίνες οὐκ ἐθαύμασαν τοὺς τῆς ἀληθείας νομοθεσίας ἀθλητὰς; τίνες οὐκ ἐξεπλάγησαν; ¹⁷ Αὐτός γέ τοι ὁ τύραννος καὶ ὅλον τὸν συνέδριον αὐτῶν ἐξεθαύμασαν αὐτῶν τὴν ὑπομονήν. ¹⁸ Δι' ἦν καὶ τῷ θεῷ νῦν παρεστήκασιν θρόνω, καὶ τὸν μακάριον βιοῦσιν αἰῶνα. ¹⁹ Καὶ γὰρ φησιν ὁ Μωσῆς, καὶ πάντες οἱ ἠγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου.

²⁰ Καὶ οὗτοι οὖν ἁγιασθέντες διὰ Θεὸν τετίμηνται οὐ μόνον οὖν ταύτῃ τῇ τιμῇ, ἀλλὰ καὶ τῷ δι' αὐτοὺς τὸ ἔθνος ἡμῶν τοὺς πολεμίους μὴ ἐπικρατήσας, ²¹ καὶ τὸν τύραννον τιμωρηθῆναι, καὶ τὴν πατρίδα καθαρισθῆναι, ²² ὡσπερ ἀντίψυχον γεγονότας τῆς τοῦ ἔθνους ἀμαρτίας, καὶ διὰ τοῦ αἵματος τῶν εὐσεβῶν ἐκείνων, καὶ τοῦ ἱλαστηρίου θανάτου αὐτῶν, ἡ θεία πρόνοια τὸν Ἰσραὴλ προκακωθέντα διέσωσεν.

²³ Πρὸς γὰρ τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν τῆς ἀρετῆς, καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς βασάνοις αὐτῶν ὑπομονὴν ὁ τύραννος ἀφιδῶν Ἀντίοχος ἀνεκήρυξεν τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ εἰς

ὑπόδειγμα τὴν ἐκείνων ὑπομονήν. ²⁴ Ἔσχεν τε αὐτοὺς γενναίους καὶ ἀνδρείους εἰς πεζομαχίαν καὶ πολιορκίαν· καὶ ἐκπορθήσας ἐνίκησεν πάντας τοὺς πολεμίους.

18

¹ Ὡς τῶν Ἀβραμιαίων σπερμάτων ἀπόγονοι παῖδες Ἰσραηλῖται, πείθεσθε τῷ νόμῳ τούτῳ, καὶ πάντα τρόπον εὐσεβεῖτε· ² γινώσκοντες, ὅτι τῶν παθῶν δεσπότης ἐστὶν ὁ εὐσεβῆς λογισμὸς· καὶ οὐ μόνον τῶν ἔνδοθεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξωθεν πόνων·

³ Ἀνθ' ὧν διὰ τὴν εὐσέβειαν προΐεμενοι τὰ σώματα τοῖς πόνοις ἐκεῖνοι, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐθαυμάσθησαν, ἀλλὰ καὶ θείας μερίδος κατηξιώθησαν. ⁴ Καὶ δι' αὐτοὺς εἰρήνευσεν τὸ ἔθνος, καὶ τὴν εὐνομίαν τὴν ἐπὶ τῆς πατρίδος ἀνανεωσάμενος, ἐκπεπολιόρκηκε τοὺς πολεμίους. ⁵ Καὶ ὁ τύραννος Ἀντίοχος καὶ ἐπὶ γῆς τετιμώρηται, καὶ ἀποθανῶν κολάζεται· ὡς γὰρ οὐδὲν οὐδαμῶς ἴσχυσεν ἀναγκάσαι τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἀλλοφυλῆσαι, καὶ τῶν πατριῶν ἐθνῶν ἐκδιαιτηθῆναι· ⁶ τότε δὴ ἀπάρας ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων ἐστρατοπέδευσεν ἐπὶ Πέρσας.

⁷ Ἐλεγεν δὲ ἡ μήτηρ τῶν ἐπτὰ παίδων καὶ ταῦτα ἡ δικαία τοῖς τέκνοις, ὅτι ἐγὼ ἐγενήθην παρθένος ἀγνή, καὶ οὐχ ὑπερέβην πατρικὸν οἶκον· ἐφύλασσον δὲ τὴν ὥκοδομουμένην πλευράν. ⁸ Οὐ διεφθιρέν με λυμεῶν τῆς ἐρημίας φθορεὺς ἐν πεδίῳ· οὐδὲ ἐλυμῆνάτῳ μου τὰ ἀγνά τῆς παρθενίας λυμεῶν ἀπατηλὸς ὄφις· ἔμεινα δὲ χρόνον ἀκμῆς σὺν ἀνδρὶ.

⁹ Τούτων δὲ ἐνελίκων γενομένων ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ· μακάριος μὲν ἐκεῖνος· τὸν γὰρ τῆς εὐτεκνίας βίον ἐπιζητήσας, τὸν τῆς ἀτεκνίας οὐκ ὠδυνήθη καιρὸν. ¹⁰ Ὅς ἐδίδασκεν ὑμᾶς, ἔτι ὧν σὺν ἡμῖν, τὸν νόμον καὶ τοὺς προφήτας.

¹¹ Τὸν ἀναιρεθέντα Ἀβέλ ὑπὸ Κάϊν ἀνεγίνωσκεν δὲ ἡμῖν, καὶ τὸν ὀλοκαπούμενον Ἰσαάκ, καὶ τὸν ἐν φυλακῇ Ἰωσήφ. ¹² Ἐλεγεν δὲ ἡμῖν τὸν ζηλωτὴν Φινεές· ἐδίδασκεν δὲ ὑμᾶς τοὺς ἐν πυρὶ Ἀνανίαν, καὶ Ἀζαρίαν, καὶ Μισαήλ. ¹³ Ἐδόξαζεν δὲ καὶ τὸν ἐν λάκκῳ λεόντων Δανιήλ, ὃν καὶ ἐμακάριζεν.

¹⁴ Ὑπεμίμησεν δὲ ὑμᾶς τὴν Ἡσαίου γραφὴν τὴν λέγουσαν, κἄν διὰ πυρὸς διέλθης, φλόξ οὐ κατακαύσει σε. ¹⁵ Τὸν ὑμνογράφον ἐμελώδει ὑμῖν Δαρίδ τὸν λέγοντα, πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων. ¹⁶ Τὸν Σαλομῶντα ἐπαροιμιάζεν ἡμῖν τὸν λέγοντα, ζύλον ζωῆς ἐστὶν πᾶσιν τοῖς ποιούσιν αὐτοῦ τὸ θέλημα. ¹⁷ Τὸν Ἰεζεκιήλ ἐπιστοποιεῖτο τὸν λέγοντα, εἰ ζήσεται τὰ ὀστᾶ τὰ ξηρὰ ταῦτα; ¹⁸ Ὡδην μὲν γὰρ ἦν ἐδίδαξεν Μωϋσῆς οὐκ ἐπελάθετο τὴν διδάσκουσαν, ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω.

¹⁹ Αὕτη ἡ ζωὴ ἡμῶν καὶ ἡ μακαριότης τῶν ἡμερῶν.

²⁰ Ὡς πικρὰς τῆς τότε ἡμέρας, καὶ οὐ πικρὰς, ὅτε ὁ πικρὸς Ἑλλήμων τύραννος πῦρ φλέξας λέβησιν ὠμοῖς, καὶ ζεουσι θυμοῖς ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν καταπέλτην καὶ πάλιν τὰς βασάνους αὐτοῦ τοὺς ἐπτὰ παῖδας τῆς Ἀβρααμίτιδος. ²¹ Τὰς τῶν ὀμμάτων κόρας ἐπήρωσεν, καὶ γλώσσας ἐξέτεμεν, καὶ βασάνοις ποικίλαις ἀπέκτεινεν. ²² Ὑπὲρ ὧν ἡ θεία δίκη μετήλθεν καὶ μετελεύσεται τὸν ἀλάστορα.

²³ Οἱ δὲ Ἀβραμιαῖοι παῖδες σὺν τῇ ἀθλοφορῶ μητρὶ, εἰς πατέρων χορὸν συναγελάζονται, φυχὰς καὶ ἀθανάτους ἀπειληφότες παρὰ τοῦ Θεοῦ. ²⁴ Ὡς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.